

1	תרומה
294	תצוה
337	כי תשא
376	ויקהל
505	פקודי
509	היכלות מסטרא דקדושה
588	תוספות
593	הערות סופיות

פרשת תרומה	
<p>וידבר יהוה אל משה לאמר דבר אל בני ישראל ויקחו לי תרומה מאת כל איש אשר ידבנו לבו וגו' רבי חייא פתח¹ (תהלים קלה ד) כי יעקב בחר² לו יה ישראל לסגולתו כמה חביבין ישראל קמי קודשא בריך הוא דאתרעי בהו³ ובעא לאתדבקא בהו⁴ ולא תקשרא עמהו⁵ ועבר להון עמא⁶ יחידאה⁷ בעלמא דכתיב (ש"ב ז כג) ומי כעמך כישראל גוי אחד בארץ⁸ ואינון אתרעו ביה¹ ואתקשר ביה²</p>	<p>וידבר ה' אל משה לאמר דבר אל בני ישראל ויקחו לי תרומה מאת כל איש אשר ידבנו לבו וגו' רבי חייא פתח כי יעקב בחר לו יה ישראל לסגלתו כמה חביבים ישראל לפני הקדוש ברוך הוא שהתרצה בהם ורצה להדבק בהם ולהתקשר עמם ועשה אותם עם יחידי בעולם שכתוב ומי כעמך כישראל גוי אחד בארץ והם התרצו בו והתקשרו בו זהו שכתוב כי יעקב בחר לו יה וכתוב</p>

¹ הצינור של מעלה (הדרת מלך בראשית א ע"א).

² הכוונה ליישב כפל שתי התרומות הנזכרים בפסוק. ועוד כי קודם לויקחו לי תרומה היה לו להזכיר נדבת הלב, כי אם תחסר הנדבה לא תהיה לקיחה. ולפרש זה פתח בפסוק כי יעקב בחר, שגם בו קשה שיכון שיאמר כי את יעקב בחר יה. אך יובן בהקדמת כלל גדול אשר בידנו, הוא כי בכל זמן שיתכונן כל עלול לעלות ולהדבק בעילתו היא תקדים להשפיע עליו עוז ותעצומות כדי שיוכל להתעלות, וכידוע אצלנו בכוונת ברכת הנהנין ובשל שתי התיבות של שמע ישראל, ומדה זו קדמה מקדמי ארץ, כי כן טרם החל שום הווית כל נמצא הלא מרגלא בפומיה דרבנן כשעלה ברצונו ב"ה לברוא, וגם בזוהר אמרו, כד סליק ברעותיה. וסוד הענין הוא מה שאמרו רז"ל מחשבתן של ישראל קדמה לבריאת העולם, וירצה שציפוי העתיד להיות מצדק ויושר נשמתן של ישראל אל זה הציפוי ההווה, כי קודם הבריאה ניתן כח להתעלות בכעין סוד מ"ן לעורר רצון העליון להוות הויותיו, וזה נרמז בפסוק כי יעקב בחר לו יה, כי כבר ידעת שכל כללות האצילות נקרא בשם יעקב וכמו שאמר הרב זלה"ה בפסוק (בראשית לא י) עקודים נקודים וברודים וכו' וזה שאמר כי יעקב, שהוא ו"ה, בחר לו י"ה, כי נשמות הצדיקים שבכל העולמות וכן כל העולמות בעצם עצמותן בחר בהם י"ה, והשפיע עליהם רצונו להוותם ולבררם כנודע, כדי שאחר כך יוציאו לאור בפועל את הציפוי למעלה למעלה, וכך היא המדה בפרטות הצדיקים שניתן להם כח להתעלות בהיות בהן רק תחילת ההכנה וכו', וכן בכללות ישראל שהיו שקועים בטומאת מצרים וה' החל להחזיקם ולהאדירם, וז"ש דאתרעי בהו, פי' הוא יתברך העיר את רצונו להשפיע עליהם כח ואומץ מן הדעת העליון שהוא סוד הרצון המאיר במזל נוצר כידוע, ועוד חפץ למען חסדו ובעא לאתדבקא בהו, לרמוז למ"ש הרב זלה"ה בסוד (יחזקאל א יא) וכנפיהם פרודות, שאין דיבוק והשתרשות עצמי לכנסת ישראל אלא בקו האמצעי שהרי בו יש ג' שרשים לרחל, [וסוד] (אסתר ג ח) דת"י המלך, דעת ת"ת וי'סוד, ושם היא דבוקה עמו, וז"ש ולא תדבקא בהו. ויתר על כן הפליא לעשות ולא תקשרא עמהו, הוא סוד ביאת רחל בפנים בפנים שאז הוא הזווג שהוא הקשר האמיץ שמתקשרים החסדים והגבורות יחד, ומשם הוא שרשי נשמותיהן של עם ישראל, והוא הרמוז בפסוק כי יעקב בחר לו יה, שידוע שהדעת שבו נשתרשו ישראל ה"ס תרין עטרין דמקוריהו בתרין כתפין דאריך שסודם שם י"ה כנודע וכו', והרי כמה וכמה מעלות טובות הקדים ה' לעמו במקוריהם המושרשים למעלה, והאחרון הכביד ועביד לון עמא יחידאה בעלמא, שאעפ"י שהם למטה בעוה"ז שהוא מוקף מן הקליפה מכל מקום הפליא להטיב להם במה שסידר והתקין שלא ישלטו החיצונים על ישראל בהיותם זוכים לשבת בארץ ישראל שאין רקיעי העשיה שולטים עלי (רמ"ז).

³ נשמה (רח"ו במ"מ).

⁴ רוח (רח"ו במ"מ).

⁵ נפש (מ"מ).

⁶ חיה (רח"ו במ"מ).

⁷ בסוד יחידה (רח"ו במ"מ).

⁸ בית המקדש מכוון ביושר כנגד היכל לבנת הספיר שבבריאה שהוא סוד היסוד, ונמצאו תמיד אחוזים ומושפעים מאורות קו האמצעי שהם אורות ממשיים ועצמיים, וז"ש גוי אחד בארץ, פי' בארץ ישראל

<p>הדא הוא דכתיב (&) כי יעקב בחר לו יה³ וכתיב</p>	
<p>קבו/ב</p>	
<p>כי חלק יהו"ה עמו (דברים לב ט) ויהב לשאר עמין שולטנין רברבן ממנן עלייהו והוא נטיל לחולקיה ישראל</p>	<p>כי חלק ה' עמו ונתן לשאר העמים שליטים גדולים ממונים עליהם והוא נטל את ישראל לחלקו.</p>
<p>רבי שמעון פתח (שיר ו י) מי זאת הנשקפה כמו שחר יפה כלבנה ברה כחמה איזמה כנדגלות מי זאת רוא דתרין עלמין מתחברן כחדא ודא הוא עולם ועולם מ"י הא⁴ אוקימנא דרגא עלאה לעילא שירותא דקיימא בשאלתא ואקרי מ"י כמה דאת אמר (ישעיה מ כו) שאו מרום עיניכם וראו מי ברא אלה זא"ת דרגא תתאה לתתא עלמא תתאה ותרוייהו תרין עלמין בחבורא חדא בקשורא חדא כחדא</p>	<p>רבי שמעון פתח (שיר השירים ו) מי זאת הנשקפה כמו שחר יפה כלבנה ברה כחמה אימה כנדגלות מי זאת סוד של שני עולמות מחברים כאחד וזה הוא עולם ועולם מ"י הרי בארנוה דרגה עליונה למעלה ראשית שעומדת לשאלה ונקראת מ"י כמו שנאמר שאו מרום עיניכם וראו מי ברא אלה זא"ת דרגה תחתונה למטה עולם תחתון ושניהם שני עולמות בחבור אחד בקשר אחד כאחד.</p>
<p>הנשקפה כד מתחברן תרוייהו כחדא כמו שחר כד בעיית שחרותא לאנהרא ולבתר אתנהיר כסיהרא כד (כניש) בטש בה נהירו דשמשא ולבתר כשמשא כד קיימא סיהרא בשלימו איזמה תקיפא לאנגא על בלא דהא כדין אית לה שלימו ותקיפו למעבד חילא</p>	<p>הנשקפה כשמתחברים שניהם כאחד כמו שחר כשרוצה השחר להאיר ואחר כך נאור כלבנה כשמכה (כשכונס) בו אור השמש ואחר כך כשמש כשעומדת הלבנה בשלמות אימה תקיפה להגן על הכל שהרי אז יש לה שלמות ותקף לעשות חיל.</p>
<p>ונטלא חילא מעלמא עלאה על ידא דיעקב שלימא דחבר לון כחדא חבר לון כחדא לעילא וחבר לון כחדא לתתא ומתמן נפקו תריסר</p>	<p>ולוקחת חיל מהעולם העליון על ידי יעקב השלם שחבר אותם כאחד חבר אותם כאחד למעלה וחבר אותם כאחד למטה ומשם יצאו שנים עשר שבטים</p>

שנקראת אר"ץ בסתם וכו', וגם ארץ מלשון רצון כמאמר רז"ל שרצתה לעשות רצון קונה. וכל זה היה להשפיע בהם כח לשיוכלו להתעלות למעלה (רמ"ז).

¹ ירצה שקבלו שפע הרצון והעלו מ"ן לעוררו (רמ"ז).

² שנתעלו לסוד יסוד הנוק' וגרמו הקשר העליון שכל קשר הוא בסוד קו האמצעי כנודע (רמ"ז).

³ פי' בזה יובן הפסוק דמשתמע לתרי אנפי, שר"ל כי את יעקב בחר לו לעצמו והיינו הבחינה הראשונה בסוד הורדת השפע מלמעלה למטה בלי שום קדימת התעוררות התחתונים, וכנגדו אמר ויקחו לי תרומה שהוא הורדת הקדושה מלמעלה למטה. והפירוש השני כי יעקב הוא אשר בחר לו את יה הנכבד בהתעוררו ממטה למעלה, וז"ש מאת כל איש וגו', שלהורדת השפע השני צריך שהם יתנדבו מאליהן. ודע שגם פסוק כי חלק ה' עמו, מתבאר בשני האופנים הנזכרים, האחד שר"ל כפשוטו שעמו הוא חלק ה' כמה שהוא משפיע בו שפעו כיחס הכל אל החלק, ועוד יפורש שהחלק המגיע לה' לשיגבר כחו להוסיף עוז בגבורתו הם עמו לאפוקי אומות העולם שדעתם להכחיש פמליא של מעלה, ולכן הזכיר פסוק זה משום דדמי בשתי הבנותיו אל השנים של פסוק כי יעקב בחר, ודוק [ועי"ל] מלבד הכתוב בגליון הנוכחי במה שנודע שרק נשמות ישראל הן מבחינת הדעת שהוא הקו האמצעי, וזהו ישראל יש"ר א"ל שהוא אור הבא ביושר בלי השתנות והוא כלול מחו"ג והיינו ש"ר משמאלא א"ל מימינא, וידוע שמוח הדעת הוא המגדל כל הפרצופים, והיינו ישראל שעולה כמנין ר"ת כל הספירות כח"ב גג"ת נה"סוכו' (רמ"ז). פי' מביא ראייה דאינון אתרעו ביה מפסוק זה שיעקב בחר לעצמו י"ה ומ"ש כי חלק ה' עמו הוא ראייה דאתרעי בהו ולכן הביא ב' פסוקים אלו אבל הרח"ו כתב על פסוק בחר לו יה – מלכות, ועל כי חלק ה' עמו – ת"ת, ויראה לפי דבריו שמביא ראייה על מ"ש דאתרעי בהו ופי' כי יעקב בחר לו י"ה י"ה בחר ליעקב כמו פסוק כי חלק ה' עמו, והביא ב' פסוקים א' על מלכות וא' על ז"א ששניהם בחרו לישראל וכן כתב הזהר בפרשת ויצא י"ה בחר ליעקב והיבא ראייה מפסוק כי חלק ה' עמו (מ"מ).

⁴ בראשית לא ע"א (הערת הזהר).

<p>שבטין קדישין כגוונא דלעילא יעקב דהוה שלים אעיל רחימו¹ בתרין עלמין כמה דאוקימנא שאר בני נשא דעבדין כדין מגלין עריין לעילא ותתא גרים דבבו בתרין עלמין וגרים פרודא הדא הוא דכתיב (ויקרא יח יח) ואשה אל אחותה לא תקח לצרו"ר דאתעבידו מארי דבבו דא לדא</p>	<p>קדושים כדוגמא שלמעלה יעקב שהיה שלם הכניס אהבה בשני עולמות כמו שבארנו שאר בני אדם שעושים כך מגלים עריות למעלה ולמטה גורמים יריבות בשני עולמות וגורמים פירוד זהו שכתוב ואשה אל אחתה לא תקח לצר"ר שנעשות יריבות זו לזו.</p>
<p>ואי תימא (בראשית ל א) ותקנא רחל באחותה הכי הוא ודאי דהא עלמא תתאה כל תיאובתה לאו איהו אלא בגין למיהוי כגוונא דעלמא עלאה ולמירת דוכתהא בדוכתא אחרא קנאת סופרים אסגיאת חכמתא והכא קנאת סופרין בגין דאית ספר² וספר אסגיאו משיכו דחכמתא (עלאה) לגבייהו (נ"א ועל דא יעקב אשלים כו')</p>	<p>ואם תאמר (בראשית ל) ותקנא רחל באחותה כך הוא ודאי שהרי כל תשוקת העולם התחתון אינה אלא כדי להיות כמו העולם העליון ולירש מקומו במקום אחר קנאת סופרים תרבה חכמה וכאן קנאת סופרים משום שיש ספר וספר מגדילים משיכת החכמה (העליונה) אליהם (ועל זה יעקב השלים כו').</p>
<p>ועם כל דא אפילו יעקב לא אשלים לגבייהו כדקא חזי³ שאר בני עלמא גרמין דבבו וגרמין פרודא ומגלין עריין דכלא עריין דעילא ותתא וברזא דא אית רוא דעריין עריין דאימא וברתא וכלא ברזא חדא מי זאת אתקרון אחתן בגין דאינון באחיה וברחימו ובחבורא דרעותא ואקרון אמא וברתא מאן דגלי ערייתהון לית ליה חולקא לעלמא דאתי ולית ליה חולקא במהימנותא</p>	<p>ועם כל זה אפילו יעקב לא השלים אליהם כראוי שאר בני העולם גורמים יריבות וגורמים פירוד ומגלים עריות של הכל עריות שלמעלה ומטה ובסוד זה יש את סוד העריות עריות של אם ובתה והכל בסוד אחד מי זאת נקראו אחיות משום שהן באהבה ואחיה ובחבור הרצון ונקראות אם ובת מי שמגלה את ערותן אין לו חלק לעולם הבא ואין לו חלק באמונה.</p>
<p>תא חזי כי יעקב בחר לו יה רוא עלאה לעילא כיון דאשלים⁴ ואקרי ישראל כדין לסגלתו נטיל כלא בכל סטריין ונטיל לעילא</p>	<p>בא וראה כי יעקב בחר לו יה סוד עליון למעלה כיון שהשלם ונקרא ישראל אז לסגלתו נטל הכל בכל הצדדים ונטל</p>

¹ היה מוכרח יעקב אבינו ע"ה לישא את שתיהן דוקא, והיה בזה תיקון גדול, כי ע"ז נעשה ונתגלה היחוד דז"א למעלה ולמטה, שהוא מן העולם ועד העולם וכמ"ש בזה"ק ויצא (קנג קנד) וכו' כי לאה ורחל שרשם הוא מבינה ומלכות, ויעקב הוא ז"א, ומוכרח הוא שיתייחד בשניהם, והוא יחוד הג"ר בהז"ת, ומתייחד ע"ז א"ס באצילות והאצילות בב"ע וכו' [ועי' תיקונים (תיקון נו קג ע"ב) דבספירן תשכח אב ואם ובן כחדא ולית תמן ערוה כו', אח ואחות תרוייהו ביחודא כו' כו' האי עריין אינון ודאי לתתא אבל לעילא אתמר (תהלים ה ה) לא יגורך רע כו' לעילא לית ערוה וקיצוץ ופירוד ופרוץ ובג"ד לעילא אית יחודא באח ואחות ובבן ובבת באם עם בן, א"כ לית לך לידמה ליוצרך דאנת הוית גרים דלא תהא בדיוקנא דיליה לעילא כד"א כי אם עונותיכם היו מבדילים ביניכם לבין אלהיכם כו' (דע"ה ח"ב פב ע"א).

² קלז ע"ב (הערת הזהר).

³ ע"פ התיקון האמיתי הנה היה צריך שיהיו כל הד' נשי יעקב, שהם רחל ולאה בלהה וזלפה, כולם לגוף אחת, כי בלהה וזלפה שרשם הוא מאחוריים דרחל ולאה, וכמ"ש הרב בשער הקליפות (פרק ב). והיה צריך ע"פ תיקון האמיתי שיהיו כולם לגוף אחת ואשה אחת ובשם רחל, כי היא העיקרית, אלא שהיתה נקראת לפעמים בשם לאה ג"כ, ועל דרך יעקב וישראל שלא נחלק לשני גופים ח"ו אלא רק בשני שמות, כן היה צריך שיהיו לאה ורחל ג"כ לאחד, ובתוכן היו נכללין בלהה וזלפה ג"כ כנז', והיו נולדו כל ה"ב שבטים מאם אחת, ואז היה התיקון האמיתי. ומה שנתחלקו לאה ורחל לשניים, וכן נחלק מהן ממילא ומכל שכן זלפה ובלהה ג"כ כל א' בפנ"ע, כי בחסרון התיקון דהפנים מכל שכן שהוא חסר בהאחוריים ונחלקו לד', אך עיקרן הם שניים, לאה ורחל כנודע, כי אין קוראין אימהות אלא לד' (ברכות טז ע"ב), שרה רבקה רחל ולאה. והרי עכ"פ כי מה שנתחלקו רחל ולאה לשניים זה היה מחסרון התיקון (דע"ה ח"ב פב ע"ב).

⁴ כי ישראל הוא בחי' דעת המבריה מן הקצה אל הקצה, כמ"ש הרב באנ"ך (פרק ט) וע' בתיקונים (תיקון סט דף קיח ע"ב) שאמרו שם יעקב בגין דאיהו כליל תרווייהו או"א אתמר ביה ישראל עלה במחשבה בכתר עליון דאיהו מחשבה סתימה (כללים ח"א ע ע"א).

ונמיל לתתא ואשתלים בכלא	למעלה ונטל למטה ונשלם בכל.
<p>אמר רבי שמעון הא תנינן דכד ברא קודשא בריך הוא עלמא גליף בגליפוי דרוי מהימנותא גו טהירין ברזין עלאין וגליף לעילא וגליף לתתא וכלא ברזא דדא ברזא דגלופי דשמא קדישא יהו"ה דשליט באתווי עילא ותתא וברזא דא אשתכללו עלמין עלמא עלאה ועלמא תתאה</p>	<p>אמר רבי שמעון הרי שנינו כשברא הקדוש ברוך הוא את העולם חקק בחקיקותיו של סודות האמונה תוך קלפות בסודות עליונים וחקק למעלה וחקק למטה והכל בסוד אחד בסוד גלופי השם הקדוש יהו"ה ששולט באותיותיו מעלה ומטה ובסוד זה נתקנו העולמות העולם העליון והעולם התחתון.</p>
<p>עלמא עלאה אשתכלל ברזא דאת י' נקודה עלאה קדמאה¹ דנפקא מגו דסתים² וגניז³ דלא ידיע⁴ ולא קיימא למנדע ולא אתיידע כלל⁵ סליקו דרוז דאין סוף ומגו סתימו דא⁶ נהיר נהירו חד דקיק וסתים⁷ כליל בגויה כללא דכל נהורין ובההוא נהירו סתים בטש ביה מאן דלא בטש⁸ נהיר ביה מאן דלא נהיר וכדין אפיק⁹ חד נהירו דאיהו עדונא לעדונא לאשתעשעא לאתנגזא נהירו דקיק וסתים בגו ההוא נהירו</p>	<p>העולם העליון נתקן בסוד של אות י' נקודה עליונה ראשונה שיצאה מתוך הנסתר והגנוז שלא ידוע ולא עומד להודע ולא נודע כלל עליה של סוד האין סוף ומתוך סתר זה מאיר אור אחד דקיק ונסתר כולל בתוכו כלל כל האורות ובאותו אור נסתר הכה בו מי שלא הכה האיר בו מי שלא האיר ואז יצא אור אחד שהוא עדון לעדון להשתעשע לגנז אור דקיק ונסתר בתוך אותו האור.</p>
<p>וההוא נהירו דאיהו עדונא לעדונא סתים אתקיימו (ס"א אתרקימו)¹⁰ ביה שית רשימין דלא ידיען בר לההוא נהורא דקיק כד עאל¹¹ לאתנגזא עדונא בעדונא נהיר בנהירו</p>	<p>ואותו אור שהוא עדון לעדון נסתר התקיימו (נרקמו) ונתקנו בו ששה רשומים שלא ידועים פרט לאותו אור דקיק כשנכנס להגנז עדון בעדון אור באור.</p>
<p>והאי נהירו דנפק מגו נהירו דקיק איהו דחילא ואמתני ותקיפא יתירא ואתפשט האי</p>	<p>והאור הזה שיוצא מתוך האור הדקיק הוא מפחיד ואימתני ותקיף יותר וזה התפשט ונעשה עולם אחד שמאיר לכל</p>

1 בשביל שיש נקודה תתאה, ועי' לקמן ר' ע"א. ואמר קדמאה לאפוקי השני שדבוק בה', ונהר יוצא (יהל אור).

2 רישא תתאה, וכמ"ש חכמה סתימאה דלא אתפסק (יהל אור).

3 הנה מ"ש סתים וגניז. הוא כתר שבא אחר הא"ס וז"ש סליק ברזא דא"ס ומגו סתימא דא שהיא הכתר כנזכר נהיר נהירו חד ודקיק הוא החכמה כליל בגויה כללא דכל נהורין כי הוא יו"ד וכלול במלואו ו"ד שהם צורת ה' בינה גם ו' שהוא הז"א וגם הד' שהיא הנוקבא והכל כלול ביו"ד במלואה ובההיא נהירו הנקרא חכמה בטש הא"ס כנודע בסוד (תהילים קד כד) כולם וכו' וכדין אפיק חד נהירו שהוא אמא ה' דשמא קדישא ואשתכללו ביה שית רשימין הם רשימין דז"א ונעשה ו' דשמא קדישא. ובהיות הז"א שהוא ו' תוך אמא שהיא ה' נק' יעקב הקטן עקב של הבינה וכשיצא נעשה לו ראש אל הו' זו ע"י א"ו שנתנו לו מוחין וז"ש וכיון דאפיק לון ואשתכלילו ר"ל שנשתכללו במוחין ואז נק' ישראל אותיות ל"י רא"ש ואז נתאחד עם המלכות נוק' הנק' סגולה כי סגולה פי' אוצר להולדה. נמצא כי בהיותו יעקב ו' זעירא בחר לו י"ה א"ו והיה בתוכו פי' רמוז בו' דמילוי יוד ובו' שבתוך ואחר כך כשנעשה ישראל אז נתדבק עם הנוקבא דיליה סגולתו (זהר הרקיע). רישא תניינא, ועליהן אמרו במופלא ממך כו' ובמכוסה ממך וכו' (יהל אור).

4 הוא עלאה על כולא (יהל אור).

5 כנגד הב' רישין תתאין, אע"ג דגניז וסתים, נאמר ג' פעמים אהי"ה, אנא זמין לאתגלייא, וכמ"ש באחרי מות (יהל אור).

6 הוא תתאה הנ"ל, שממנו יוצא כמ"ש באד"ז (יהל אור).

7 שיר"ד קטנה, ואין לה חוורא בגווה, והיא שחורה, ובכלילו דכליל כולא נאוה, כו', וז"ש כליל כו' בג' קוצין לג"ר ובמילואו לז"נ (יהל אור).

8 ההוא רישא עלאה בההוא נהירו דפריסא (יהל אור).

9 הה"א שבתוכו היו"ד והוא הגג ונהר יוצא כו' (יהל אור).

10 ונוטה שמים כיריעה כיריעות שלמה, ואינון חמש ואינון שית והוא דעת עליון דלא אתגלי כלל רק דבוק ליו"ד בלבד, קו ימין (יהל אור).

11 ידוע שאותיות עליונים כאשר מתפשטים למטה נשאר העליון במקומו וזוה יו"ד הראשון (יהל אור).

<p>ואתעביד עלמא חדא דנהיר לכל עלמין עלמא סתימא דלא ידיע כלל ובגויה דיירין שית רבוא אלף דאינון דיירין וחילין ומשיריין¹ עלאין</p>	<p>העולמות עולם נסתר שלא ידוע כלל ובתוכו דרים שש רבוא אלף של אותם דירים וחילות ומחנות העליונות.</p>
<p>וכיון דאפיק² לון ואשתכללו כחדא כדין קבז/א</p>	<p>וכיון שהוציא אותם ונתקנו כאחד אז</p>
<p>איהו חבורא חדא³ ואינון רוא דאת וי"ו⁴ דאתחבר⁵ בהווא עלמא סתימא (כאן חסר) וכדין כתיב (תהלים קל"ה ד) כי יעקב⁶ בחר לו יה כד נפיק⁷ וי"ו ואשתכלל מגו י"ה כדין ישראל לסגלתו</p>	<p>הוא חבור אחד והם סוד של אות וי"ו שהתחברה באותו עולם נסתר ואז כתוב כי יעקב בחר לו יה כשיוצא וי"ו ונתקן מתוך י"ה אז ישראל לסגלתו.</p>
<p>שאר בני עלמא לא אתייהיב לון רשו לסלקא הכי אלא לסגלתו אתר דנטיל וכניש כלא ודא איהו דרגא לתתא ומגו דא נטלין לעילא בסתימו דרעו אבל לא באתגליא כמה דנטיל יעקב הדא הוא דכתיב (&) ויקחו לי תרומה⁸</p>	<p>לשאר בני העולם לא נתנה רשות לעלות כך אלא רק לסגלתו מקום שנוטל וכונס הכל זוהי דרגה למטה ומתוך זה נוטלים למעלה בסתר הרצון אבל לא בגלוי כמו שנטל יעקב זהו שכתוב ויקחו לי תרומה.</p>
<p>ויקחו לי תרומה רבי יהודה פתח (שם לא כ) מה רב טובך אשר צפנת ליראיך פעלת לחוסים כך נגד בני אדם האי קרא הא אוקמוה ואתמר אבל רוא דא הא אוקמיה בוצינא קדישא גו רזין עלאין</p>	<p>ויקחו לי תרומה רבי יהודה פתח מה רב טובך אשר צפנת ליראיך פעלת לחוסים כך נגד בני אדם פסוק זה פרשוהו ונתבאר אבל סוד זה הרי בארו המנורה הקדושה בתוך סודות עליונים.</p>
<p>דרגא עלאה דאיהו רוא דעלמא עלאה אקרי מ"י דרגא תתאה דאיהו רוא דעלמא תתאה אקרי מ"ה⁹ ותנינן אל תקרי מ"ה¹⁰ אלא מאה בגין דכל דרגין עלאין באשלמותהון הכא אינון</p>	<p>דרגה עליונה שהוא סוד של עולם עליון נקראת מ"י דרגה תחתונה שהוא סוד של עולם עליון נקראת מ"ה ושנינו אל תקרי מ"ה אלא מאה כי כל הדרגות העליונות בשלמותם הם כאן.</p>
<p>תו אמאי אקרי מ"ה אלא אף על גב דמשיכו עלאה אתמשך לא אתגליא עד דאשתלים הכא דאיהו אתר סופא דכל דרגין סופא דאמשכותא דכלא וקיימא באתגליא ואף על גב דאתגליא יתיר מכלא קיימא לשאלא מ"ה מה חמית מה ידעת¹¹ כמה דאת אמר (דברים ד טז) כי לא ראיתם כל תמונה</p>	<p>עוד למה נקראת מ"ה אלא אף על גב שמשיכות עליונה נמשכה לא התגלתה עד שנשלם כאן שהוא מקום סוף כל הדרגות סוף של המשכת הכל ועומד בהתגלות ואף על גב שגלוי יותר מהכל עומד לשאלה מ"ה מה ראית מה ידעת כמו שנאמר כי לא ראיתם כל תמונה.</p>

¹ ג' דרגין חב"ד, יר"ד וב' קוין (יהל אור).

² ר"ל כאשר יוצאים ס' רבוא אלף הנ"ל לג' ה"א והוא קו שמאל (יהל אור).

³ שאז מחוברין ביר"ד הנקודה בימין ונהר בשמאל (יהל אור).

⁴ וכמ"ש בספד"צ (דף ל ע"א) ה' ד' הות בקדמיתא וכו' ומדאתעברת וכו' (יהל אור).

⁵ כי הראשון בנקודה וזה בה' (יהל אור).

⁶ שמחובר בל' וה' וזה עדין אינו שלם עד הלידה שנז' בסוד אהי"ה (יהל אור).

⁷ וזהו ו' של השם וזהו ישראל ו' שלם וכאן נתגלה השם ומ"מ ב' קוים הראשונים נשארים במקומם כנ"ל (יהל אור).

⁸ ספר הבהיר השייך כאן עי' סוף הספר סימן ג' (הערת הזהר).

⁹ הגם שכל הידיעה והשכלה בכל עניני האצילות הוא הכל רק עי' המלכות, עכ"ז הנה עצמותה ומהותה אי אפשר להשיג מאומה, וכמו הט' הראשונים (ביאורים ח"א כ ע"ב). עי' ח"א א ע"ב.

¹⁰ תנחומא קרח יב (לש"ו).

¹¹ בראשית ב ע"ב (הערת הזהר). כוונת הזוהר שם הוא רק להשיג את עצמותה ומהותה, ועל זה אמר מה פשפשת מה ידעת (ביאורים ח"א כא ע"א).

<p>ובגין כך מה רב טובך¹ דא איהו יסודא דעלמא דאקרי רב טוב כמה דאת אמר (ישעיה סג ז) ורב טוב לבית ישראל בגין דהאי איהו רב טוב אור קדמאה אקרי טוב סתם והכא כלילין דכר ונוקבא כחדא² אשר צפנת³ דהאי אתגניז כגוונא דאור קדמאה דאתגניז ואתממר פעלת דהכא איהו אומנותא דכלא אומנותא דכל עלמא אומנותא דנשמתינ ורוחינ</p>	<p>ולכן "מה" רב טובך זהו יסוד העולם שנקרא רב טוב כמו שנאמר ורב טוב לבית ישראל כי זהו רב טוב אור הראשון נקרא טוב סתם וכאן כלולים זכר ונקבה כאחד אשר צפנת שהרי נגנז כמו שהאור הראשון שנגזר ונסתר פעלת שכאן היא אמנות הכל אמנות של כל העולם אמנות של נשמות ורוחות.</p>
<p>ברוא דא עביד קודשא בריך הוא אומנותא דכל עלמא ורוא דא (בראשית א א) בראשית ברא אלהים את השמים ואת הארץ ברוא דא אתעביד משכנא ואתבני דאיהו בדיוקנא דעלמא דלעילא ובדיוקנא דעלמא תתאה דא הוא דכתיב (&) ויקחו לי תרומה לי תרומה תרינ דרגין דאינון חד דמתחברין כחדא⁴</p>	<p>בסוד זה עשה הקדוש ברוך הוא אמנות של כל העולם וסוד זה בראשית ברא אלהים את השמים ואת הארץ בסוד זה נעשה ונבנה המשכן שהוא בדמות של העולם העליון ובדמות העולם התחתון זהו שכתוב ויקחו לי תרומה לי תרומה שתי דרגות שהן אחת שמתחברות כאחד.</p>
<p>ויקחו לי תרומה וגו' רבי שמעון ורבי אלעזר ורבי אבא ורבי יוסי הוו יתבי יומא חד תחות אילני בבקעתא גבי ימא דגנוסר אמר רבי שמעון כמה יאה צלא דא דחפיא עלן מנו אילני ואנן צריכין לאעטרא האי אתר במלי דאורייתא</p>	<p>ויקחו לי תרומה וגו' רבי שמעון ורבי אלעזר ורבי אבא ורבי יוסי היו יושבים יום אחד תחת האילנות בבקעה ליד ים גינוסר אמר רבי שמעון כמה נאה צל זה שמכסה עלינו מתוך האילנות ואנו צריכים לעטר מקום זה בדברי תורה.</p>
<p>פתח רבי שמעון ואמר (שיר ג ט) אפריון עשה לו המלך שלמה מעצי הלבנון האי קרא הא אוקימנא ליה ואתמר אבל אפריון דא היכלא דלתתא דאיהו כגוונא דהיכלא עלאה וקודשא בריך הוא קרא ליה גנתא דעדן⁵ דאיהו נטע ליה להנאתיה וכסופא דיליה לאשתעשעא ביה גו אינון נשמתינ דצדיקייא דתמן כלהו קיימינ ורשימינ בגויה אינון נשמתינ דלית לון גופא בהאי עלמא כלהו</p>	<p>פתח רבי שמעון ואמר אפריון עשה לו המלך שלמה מעצי הלבנון פסוק זה הרי בארנוהו ונתבאר אבל אפריון זה היכל שלמטה שהוא כמו ההיכל העליון והקדוש ברוך הוא קרא לו גן עדן שהוא נטע אותו להנאתו וכסופו הוא להשתעשע בו תוך אותן נשמות הצדיקים ששם כולם עומדים ורשומים בתוכו אותן נשמות שאין להן גוף בעולם הזה כולן עולות ומתעטרות שם ויש להן מקומות לראות להתענג תוך ענג עליון שנקרא נועם ה' ושם מתמלאים</p>

¹ אמנם מציאות כל האצילות הנה הוא יוצא ונמשך מהזווג תחתון דא"ק שהוא יסוד ומלכות שבו, כי הרי כל עולם הנקודות שהם השרשים הראשונים, הנה הם רק מהמלכיות דהב"ן, ומלך הדר שהוא אור התיקון הרי הוא תולדות היסוד דא"ק כמ"ש בסדר אצילות בקיצור (פרק ב) ובשבירת הכלים (פרק ח) ובתיקון (פרק ג), והרי הנה יציאת והמשכת כל האצילות מהזווג תחתון שבו, שהוא מהיסוד ומלכות, והם מ"ה וב"ן שהם ביסוד ומלכות, וכמ"ש בזוה"ק תרומה (קכז ע"א) בסוד הכתוב (תהלים לא כ) מ"ה רב טובך, וע' בדברי הרב בשער הכוונות (דף מא ע"ד). ולכן הוא באצילות שליטת מ"ה וב"ן, כי כל האצילות הוא מהזווג תחתון דיסוד ומלכות שהם מ"ה וב"ן (כללים ח"א נו ע"ד).

² לכן נקרא הוא רב טוב (כללים ח"א קא ע"ד).
³ גם אותו אור החסד שנתגלה בפום אמה דא"ק והוא אור המ"ה העיקרי כנז', הנה גילוי ממש לא היה ג"כ אלא רק ביום ראשון לבד, וגם הוא נגנז תיכף ביום ראשון גופה, וגניזתו הוא ביסוד עצמו ובסוד (תהלים לא כ) מה רב טובך אשר צפנת, כי הנה הוא נגנז ג"כ ע"ד אור הראשון דהאורא עלאה עצמו וכמ"ש בזוה"ק תרומה (קכז ע"א) ע"ש, אלא שהאור הראשון דהאורא עלאה עצמו הוא נגנז בהקד"א, ואור החסד שנתגלה בפום אמה שהוא האור המ"ה העיקרי, הנה הוא נגנז בהיסוד עצמו (כללים ח"א נז ע"א).

⁴ יסוד מלכות (רח"ו).

⁵ יסוד דנוק' (רח"ו).

<p>סלקין ומתעטרין תמן ואית לון דוכתינ למחמי לאתענגא גו ענונא עלאה דאקרי¹ נעם יהו² ותמן אתמליין³ מכל כסופין דנהרי דאפרסמונא דכיא</p>	<p>מכל הכסופים של נהרות אפרסמון זך.</p>
<p>אפרסמון דא היכלא עלאה⁴ טמירא גניזא אפריון דא היכלא דלתתא⁵ דלית ביה סמך עד דאסתמיך (נ"א דאתמשך) מגו היכלא עלאה ובנין כך את סמך איהו סתים בכל סטרוי⁶ כנונא דא את ס' (ס"א מ"ם) סתימא</p>	<p>אפרסמון זהו היכל העליון טמיר גנוז אפריון זהו היכל שלמטה שאין בו סמך עד שנסמך (שנמשך) מתוך היכל העליון ולכן אות סמ"ך נסתרת בכל צדדיה כמו זה אות ס (מ"ם) סתומה.</p>
<p>מה בין האי להאי אלא בשעתא דסתים ואתגניז בגויה גו (נ"א נקודא) נהורא עלאה לעילא כדין איהי קיימא בדיוקנא (נ"א דא) דאת סמ"ך סתים בגויה ואתגניז ביה לסלקא⁷ לעילא ובשעתא דהדרא ויתבא רביעא על בנין לתתא לינקא לון כדין איהי קיימא בדיוקנא דאת ס' רביעא סתימא לנו ארבע סטרוי דעלמא⁸</p>	<p>מה בין זה לזה אלא בשעה שנסתר ונגנז בתוכו תוך (נקדה) אור עליון למעלה אז היא עומדת בדמות (הזה) של אות סמ"ך נסתר בתוכו ונגנז בו לעלות למעלה ובשעה שחוזרת ויושבת רבוצה על הבנים למטה להיניק אותם אז היא עומדת בדמות של אות ס רבוצה נסתרת לתוך ארבעת צדדי העולם.</p>
<p>ועל דא דא איהו קבו/ב</p>	<p>ועל כך זהו</p>
<p>אפרסמון⁹ ודא הוא אפריון ובאתר תריין אתוון ס"מ קיימא י' ברזא דברית¹ (ס"א רזא</p>	<p>אפרסמון וזהו אפריון ובמקום שתי אותיות ס"מ עומדת י' בסוד הברית (סוד</p>

¹ מקץ קצז ע"ב (הערת הזהר).

² בינה (רח"ו).

³ הוא ע"י המזל תחתון דאימא כלולה ביה כמ"ש בספד"צ פ"ב בתיקון י"ג מתיקור"ד (לש"ו).

⁴ ביה היכל לאבא (בסוד אפר שדינין מתערין מינה ה"ג פ"ר דמנצפ"ך וס"מ בינה ותבונה כידוע כנ"ל) (יהל אור).

⁵ מלכות (ג"כ בסוד פ"ר הנ"ל וי' זעירא חכמה זעיר כנ"ל) אדנ"י היכל להו"ה (יהל אור).

⁶ כבר הודעתין כי כמו שלמטה הם לאה ורחל כן כנגדם למעלה הם בינה ותבונה בינה כנגד לאה ותבונה כנגד רחל והנה אות ס' היא בבינה. שהיא יותר סתומה ונעלמת אבל ס' סתומא היא בתבונה שאינה כל כך סתומה לפי שהיא יורדת למטה ומתלבשת תוך ז"א כנודע והיא נעשית בבחינת מ"ם סתומה מרובעת דרביעא על בנין. וזו התבונה היא הנקראת אם הבנים (שער מאמרי רשב"י).

⁷ עיין קפ ע"א (הערת הזהר).

⁸ פ' תצוה (דף קפ ע"א) ובתיקונים (ריש תיקון ה דף כ ע"ב) וע' בהקדמת זוהר בראשית (דף ה סע"ב) ונבנה כל אות ממאה נקודות. ובשורש סוד מ' וס', ריבוע בגו עיגולא, שורש היושר ועגולים (הקדו"ש סד ע"ד), הם סוד מאה ברכאן כמ"ש בזוהר שם, והוא המאה ברכות שמברך הקב"ה להנשמה קודם צאתו לאויר העולם, כמ"ש בסתרי תורה (פ' לך לך דף עו סע"ב) (דע"ה ח"ב נה ע"א ועיי"ש ע"ב), עיקר הוראת אות ס' הנה הוא על גדלות הזו"ן שעולים עד הבינה אימא עלאה, שהיא הס' משום שהיא תופסת הו' ספי' העליונים דהאבא, וכאשר נשלמו הזו"ן בו' שלם עם ראש אז הנה עולים ג"כ עד הבינה עלאה כמ"ש הרב בזווגים (פרקים ד ה) ע"ש. ואותו הס' הוא הס' דאפרסמין כמ"ש בזוה"ק (תרומה קכז ע"א) וכאשר עולין הזו"ן שם עד אותו הס' הנה תמן אתמליין מכל כסופין דנהרי דאפרסמונא דכיא (כללים ח"ב לה ע"ד). כללות העולם כולו הנה היא מסודר בבחי' עגולא וריבוע, היינו ריבוע דנפקא מגו עגולא [ע' ספר הבהיר אות קיד, ע' עוד יהל אור ח"ג י"ג ע"ב, ועי' גר"א תיקור"ז עז ע"א וקנח ע"ב], כי העגולא הוא מבחוץ וריבוע מבפנים, והם בסוד ס' ומ' סתומא, כי העטרת היסוד הוא בסוד ס', והו"ק הם בסוד מ' סתומא, והם ג"כ סוד ס' מ' דאפרסמון שאמרו בזוה"ק (תרומה דף קכז ע"ב), וקאי שם על בינה ותבונה וכמ"ש הרב בזווגים (פרק ד ה) (ביאורים ח"א ס ע"א). ועי' ע"ח אר"א ט (ביאורים ח"א מג ע"א).

⁹ האפריון צריך ס' מן האפרסמון לכן הם שוים בשמותם, ואין חילוק ביניהם אלא במה שנמשך ואמר ובאתר תריין אתוון וכו', שה"ס בינה ותבונה כאמור, קיימא י' וכו', ה"ס יסוד הנוק' שהוא הוא עצם האפריון, וכל יסוד נוק' נקרא נקודה, וכמו כן של הזכר נקרא כן כמ"ש באוצרות חיים בדרוש תלת נקודין הנזכרים בפרשת תצוה דף קפד ע"ב (רמ"ז).

<p>דברית דאתגניז בגוויה) דאיהו זמין לנטלא כלא² רזא דאינון מאה ברכאן³ שתין וארבעין⁴ שתין לקבל שית סטרין דנפקי מאת ס' ארבעין לקבל⁶ ארבע סטרי עלמא וכלא אשלימו למאה⁷ ואת יו"ד איהו אשלים⁸ לרזא דמאה כנוונא דלעילא ועל דא דא אפרסמון ודא אפריון⁹</p>	<p>הברית שנגז בתוכו) שהוא עתיד לקחת הכל סוד של אותן מאה ברכות ששים וארבעים ששים כנגד ששה צדדים שיוצאים מהאות ס' וארבעים כנגד ארבעת צדדי העולם והכל משלימים למאה ואת יו"ד משלימה לסוד של מאה כדוגמא שלמעלה ולכן זה אפרסמון וזה אפריון.</p>
<p>אינון נהרי נפקין מאפרסמון דא ונשמתיין עלאין דלית לון גופא בהאי עלמא ינקין מההוא נהירו דנפיק מאינון נהרי אפרסמונא דביא¹⁰ ומתענגי בענונא דא עלאה ונשמתיין (ד"א ל"ג) (דסלקין ונחתין) דאית לון גופא בהאי עלמא סלקין וינקין מההוא נהירו דאפריון¹¹ דא ונחתין ואלין יהבי ונטלי יהבי ריחא מאינון</p>	<p>אותם הנהרות יוצאים מהאפרסמון הזה ונשמות עליונות שאין להן גוף בעולם הזה יונקות מאותו האור שיוצא מאותם נהרות אפרסמון זך ומתענגות בענוג העליון הזה ונשמות (שעולות ויורדות) שיש להן גוף בעולם הזה עולות ויונקות מאותו האור של האפריון הזה ויורדות ואלו נותנות ונוטלות נותנות ריח מאותם מעשים</p>

¹ רזא הוא יסוד, וברית הוא הוא יסוד, ולפי שיסוד הזכר נכנס בשל הנק' לכן אמר ברזא דברית. אי נמי ברזא דברית ירמוז למה שידוע שיסוד דאבא מבריה מן הקצה אל הקצה, למעלה מאיר באמא דהיינו ו"ד כאמור ס' מ', ולמטה מאיר בברתא שהיא נקודה אחת לבד, ולכן י' פעמים א' הוא י' דאפריון, ואחר היותה בסוד פרצוף עשר ספירות אז מאיר בו י', וי' פעמים י' הם ק', וז"ש ואת יו"ד איהו אשלים לרזא דמאה כנוונא דלעילא, שאז הבת כאימא בעלת עשר (רמ"ז).

² דייקא זמין והוא מבואר במה שאמרנו שסוד הס' נקרא לעתיד לבוא, וז"ש זמין מעותד לנטלא כולא, כלומר שהסדר ההווה הוא לקבל הארת התבונה שהיא אות מ' אבל לעתיד היא מזומנת לקבל הכל גם הס' (רמ"ז).

³ הסוד הוא שבעת רצון אז בינה ותבונה נעשות פרצוף אחד, ואיתא בספר הכוונות שיסוד אבא נקרא ברוך ושל אמא נקרא ברכה, וגם בסוד י'חוד ב'רכה ק'דושה, הברכה היא בבינה, ובהיותה פרצוף אחד בזמנה אז כל המאה אורות שנקראים מאה ברכות הן מתקבצות ביסוד שלה הכולל, וז"ש רזא דאינון מאה ברכאן. האמנם צריך לדעת כי בהעשות בינה ותבונה פרצוף אחד אז התבונה עולה ומלבשת את הבינה עד החזה שלה ונשארו ו' מדות שלה העליונות מגולות והן סוד הס', והד' תחתונות שלה הן מוחין לתבונה. ולכן מפרש בכאן הברכות בשתי בחינות ס' ומ' (רמ"ז). עי' קכז ע"א והערה שם בשם הלש"ו. ועי' כללים ח"ב סד ע"ד סוף סעיף ה' וע"ש סעיף ו'.

⁴ הנה כבר ידעת כי יש בינה ותבונה והבינה היא ו"ק העליונים של הפרצוף הכולל בינה ותבונה שהם חב"ד חג"ת וכל אחד כלול מ' הרי ס' ותבונה היא ד' תתאין מ' וזהו מ"ס דאפרסמון. והנה לפעמים יש בז"א מוחין דתבונה לבד ולפעמים מוחי שניהם דבינה ותבונה ביחד וז"ש ק' שתין בסוד הבינה ואבעין בסוד התבונה שהם ד' ספ' תחתונות של הפרצוף הנז' (זהר הרקיע).

⁵ אמר דנפיק, מפני שנמשכים מאות הס' עד יסודה (רמ"ז).

⁶ היא המלכות שהיא כנגד תנה"י דבינה שהם ד' סטרין, וגם ד' מוחותיה הם ד' סטרין, ולפי שאלו של תבונה נעשים מוחין לזעיר לכן אמר ד' סטרי עלמא הוא הזעיר הנקרא עולם כנודע (רמ"ז).

⁷ פי' ששתיהן נעשות אחד בינה ותבונה, ולכן בא הבנין שלם במאה (רמ"ז).

⁸ פי' שהאורות האלה מאירות בזעיר ונמשכות עד יסודו, ובהכנסו בנקודת ציון מתרבות י' פעמים י' ונעשות מאה. וז"ש איהו אשלים, ר"ל הוא בעצמו משלים מיניה וביה (רמ"ז).

⁹ ירצה בזה תבין ההפרש שיש בין אפרסמון ובין אפריון. ועתה אפרש מ"ש לעיל שהאפריון אין לו סמך עד דאסתמך מגו היכלא עלאה, שכשאינ בזעיר כי אם המ' לבד אז נקראו נופלים המ' וזו"ן, שגם באורות התבונה יש אחיזה לחיצונים שהרי היא יורדת עד החזה ומשם יש אחיזה לחיצונים וכל שכן בזו"ן, אבל בעת רצון מתעלים שלשתם למעלה נכללים זה עם זה, ואז הבינה שהיא הס' סומכתם ואין שום אחיזה לחיצונים בשום אחד מהם, וז"ס סמ"ך הס' בינה והמ' תבונה והך' זו"ן. וגם בזה נבין מה שאמרנו רז"ל שדוד לא רצה להזכיר פסוק דנ' באשרי, אבל הזעיר סמיכתם בפסוק (תהלים קמה, יד) סומך ה' לכל הנופלים. והענין שבמה שלא הפסיק באות נ' אלא שייחד בפסוק המ' והס' זה לזה היינו היא סמיכת הנופלים. גם נפרש מה שאמרנו רז"ל מ' וס' שבלוחות בנס היו עומדים. ויובן בהקדים מ"ש הרב זלה"ה שלוחות הראשונות היו מבינה עליונה, שהנה אז נתייחדו ודאי בינה ותבונה והוא זמן ההצלחה השלימה שאז הוא זמן הנסים, כי דרך הטבע הוא מבחינת תבונה שסודה שם אלקיים גי' הטב"ע (רמ"ז).

¹⁰ פי' נשמתיין שהם בההוא עלמא ינקין מבינה עוה"ב (יהל אור).

¹¹ פי' צדיקא שהם בגופא בעולם הזה הם יונקין ממלכות עולם הזה (עי' בהגר"א בתיקו"ז צה ע"א ד"ה ועוד ויבן) (יהל אור).

<p>עובדין דכשראן דמשתדלי בהו בהאי עלמא ונטלי מההוא ריחא דאשתאר ביה בנגתא כמה דאת אמר (בראשית כז כז) כריח שדה אשר ברכו יהו"ה ריחא דאשתאר ביה בההוא חקלא וכלהו קיימי בההיא גנתא אלין מתענגי לעילא ואלין מתענגי לתתא</p>	<p>כשרים שעוסקים בהם באותו העולם ונוטלות מאותו הריח שנשאר בגן כמו שנאמר כריח שדה אשר ברכו ה' הריח שנשאר בו באותו השדה וכולם עומדים באותו הגן אלו מתענגים למעלה ואלו מתענגים למטה.</p>
<p>עשה לו המלך שלמה עשה לו לגרמיה ואי תימא הא נשמתינ דצדיקיא משתעשעין ביה ואת אמרת עשה לו הכי הוא ודאי בגין דהאי אפריון וכל אינון נשמתינ דצדיקיא כלהו קיימי לאשתעשעא בהו קודשא בריך הוא המלך! שלמה מלכא דשלמא דיליה ודא איהו מלכא עלאה (והא אוקמוה) המלך סתם דא מלכא משיחא דא עלמא דדכורא ודא עלמא דנוקבא מעצי הלבנון אינון אילנין נטיעין דעקר לון קודשא בריך הוא ושתיל לון באתר אחרא ואלין אקרון ארזי לבנון כד"א ארזי לבנון אשר נטע ולא אתבני האי אפריון ולא אשתכלל אלא בהו</p>	<p>עשה לו המלך שלמה עשה לו לעצמו ואם תאמר הרי נשמות הצדיקים משתעשעות בו ואתה אומר עשה לו כך זה ודאי משום שהאפריון הזה וכל אותן נשמות הצדיקים בכלם עומד הקדוש ברוך הוא להשתעשע בהן המלך שלמה המלך שהשלום שלו וזהו מלך העליון (והרי בארוה) המלך סתם זה מלך המשיח זה עולם הזכר וזה עולם הנקבה מעצי הלבנון אותם אילנות נטועים שעקר אותם הקדוש ברוך הוא ושתל אותם במקום אחר ואלו נקראים ארזי הלבנון כמו שנאמר ארזי לבנון אשר נטע ולא נבנה האפריון הזה ולא נתקן אלא בהם.</p>
<p>תו מעצי הלבנון אלין שית יומין דבראשית דכל יומא ויומא מסדר בהאי אפריון סדורא דאתחזי ליה</p>	<p>עוד מעצי הלבנון אלו ששת ימי בראשית שכל יום ויום מסדר את האפריון הזה סדור שנראה לו</p>
<p>סדורא קדמאה אתנגיד² מסטרא דימינא אור קדמאה דאתנגיז ואתנטיל מסטרא דימינא ועאל בהאי אפריון על ידא דיסודא חד ועביד ביה שמושא לבתר אפיק ההוא אפריון חד דיוקנא³ כנונא דהאי אור ודא הוא רזא דכתיב (בראשית א ג) יהי אור ויהי אור כיון דאמר יהי אור אמאי כתיב ויהי אור לא אצטריך קרא למכתב אלא ויהי כן מהו ויהי אור אלא דההוא אור אפיק אור אחרא⁴ דאתחזי ליה ודא איהו יומא קדמאה מאינון עצי הלבנון</p>	<p>סדור ראשון שופע מצד ימין האור הראשון שנגנז ונטל מצד ימין ונכנס באפריון הזה על ידי יסוד אחד ועושה בו שמוש אחר כך מוציא אותו האפריון דמות אחד כמו האור הזה וזהו סוד הכתוב יהי אור ויהי אור כיון שאמר יהי אור למה כתוב ויהי אור לא הצטרך הפסוק לכתב אלא ויהי כן מהו ויהי אור אלא שאותו אור הוציא אור אחר שנראה לו וזהו יום ראשון מאותם עצי הלבנון.</p>
<p>סדורא תניינא אתנגיד מסטרא דשמאלא פרישו דמיא בנגידו דאשא תקיפא ואתנטיל מסטרא דשמאלא ועאל בהאי אפריון ועביד ביה שמושא ואפריש בין מיין דבסטר ימינא ובין אינון מיין (דבסטר שמאלא) לבתר אפיק ההוא אפריון חד דיוקנא כנונא דיליה ודא איהו רזא דכתיב (שם ז) בין המים אשר מתחת לרקיע ובין המים אשר מעל לרקיע ויהי כן ודא</p>	<p>סדור שני שופע מצד שמאל פרישות המים בשפע של אש תקיפה ונטל מצד שמאל ונכנס באפריון הזה ועושה בו שמוש ומפריד בין מים שבצר ימין לבין מים (שבצד שמאל) אחר כך מוציא אותו אפריון דמות אחד כמו שלו וזהו סוד הכתוב בין המים אשר מתחת לרקיע ובין המים אשר מעל לרקיע ויהי כן וזהו יום שני מאותם עצי הלבנון.</p>

¹ בראשית כט ע"א (הערת הזהר).

² כל זה מדבר בעולם הבריאה שנעשו ע"י הקצוות דאצילות ע"י יסוד דז"א בשימושו בנוק' (רח"ו).

³ כי התורה שלנו מדברת בעולם הבריאה (רח"ו).

⁴ עי' ביאורים ח"ב יז ע"ד אות כג.

<p>איהו יומא תניינא מאינן עצי הלבנון</p>	<p>סדור שלישי שופע מצד האמצע ומצד ימין (ומצד שמאל) יום אחד שלישי שעושה שלום בעולם ומשם נמשכים פרות לכל וזה עושה שמוש באפריון הזה ומוציא מין למינו מין למעשים רבים מין שנראה לו וכל הדשאים והעשבים והאילנות בכמה חיילות ונשאר דיוקנו שם ואותו אפריון מוציא מין כאותו צבע ממש וזהו יום שלישי שנכלל משני צדדים מאותם עצי הלבנון.</p>
<p>סדורא רביעאה אתנגיד ואתנהיר נהירו דשמשא לאנהרא להאי אפריון גו חשוך דיליה ועאל ביה לאנהרא ולא עביד ביה שמושא עד יומא חמישאה דאפיק האי אפריון ההוא שמושא דנהירו דעאל ביה ביומא רביעאה ואפיק ההוא אפריון בההוא גוונא ממש דההוא נהירו ודא איהו יומא רביעאה חד מאינן עצי הלבנון</p>	<p>סדור רביעי שופע ומאיר אור השמש להאיר לאפריון הזה תוך החשך שלו ונכנס בו להאיר ולא עושה בו שמוש עד יום חמישי שמוציא אותו אפריון שמוש של אור שנכנס בו ביום רביעי ומוציא אותו אפריון באותו צבע ממש של אותו אור וזהו יום רביעי אחד מאותם עצי הלבנון.</p>
<p>סדורא חמישאה אתנגיד חד משיכו דרחישו</p>	<p>סדור חמישי שופעת משיכה אחת של רחש</p>
<p>קכח/א</p>	
<p>דמיא ועביד שמושא לאפקא ההוא נהירו דסדורא דיומא רביעאה ועביד בהאי אפריון שמושא ואפיק זינין לזיניה אינן דאתחזי כההוא גוונא ממש והאי יומא שמש ההוא שמושא יתיר מכל שאר יומין וכלא תליא עד יומא שתיתאה דאפיק אפריון כל מה דהוה גניז ביה דכתיב (בראשית א כד) תוצא הארץ נפש חיה למינה וגו' ודא איהו יומא חמישאה חד מאינן עצי הלבנון</p>	<p>המים ועושה שמוש להוציא אותו אור של סדור יום רביעי ועושה באפריון הזה שמוש ומוציא מינים למינו אותם הנראים באותו צבע ממש ויום זה שמש אותו שמוש יותר מכל שאר הימים והכל תלוי עד יום הששי שהוציא האפריון כל מה שהיה גנוז בו שכתוב תוצא הארץ נפש חיה למינה וגו' וזהו היום החמישי אחד מאותם עצי הלבנון.</p>
<p>סדורא שתיתאה דא איהו יומא דאתקין כל האי אפריון ולית ליה תקונא ולית ליה תקפא בר מהאי יומא כד אתא האי יומא אתתקן האי אפריון בכמה רוחין בכמה נשמתין בכמה עולימתן שפירן בחיזו אינן דאתחזון למיתב בהיכלא דמלכא אופ איהו אתתקן בשפירו כל שאר יומין דהוו בקדמיתא ואתקין לון בתיאובתא דא ברעותא בהדוה תקונא דלעילא ותתא</p>	<p>סדור ששי זהו יום שהתקין את כל האפריון הזה ואין לו תקון ואין לו תקף פרט ליום הזה כשבא היום הזה נתקן האפריון הזה בכמה רוחות בכמה נשמות בכמה עולמות יפות מראה אותן שנראות לשבת בהיכל המלך אף הוא נתקן ביפי כל שאר הימים שהיו בתחלה ומתקין אותם בתשוקה אחת ברצון בשמחה תקון עליון ותחתון.</p>
<p>כדין אתקדש האי אפריון בקדושין עלאין ואתעטר בעטרוי עד דסליק בסליקו דעטרא</p>	<p>ואז מתקדש האפריון בקדשות עליונות ומתעטר בעטרוותיו עד שעולה בעליה של</p>

¹ נר"ה ב' פלגא גופא (רח"ו).

<p>דנייחא ואקרי שמא עלאה שמא קדישא דאיהו שבת נייהא¹ דכלא תיאובתא דכלא דבקותא דכלא דעילא ותתא כחדא וכדין כתיב (שיר ג ט) אפריון עשה לו המלך שלמה מעצי הלבנון</p>	<p>עטרה של מנוחה ונקרא שם עליון שם קדוש שהוא שבת מנוחת הכל תשוקת הכל דבקות הכל שלמעלה ולמטה כאחד ואז כתוב (שיר השירים ג) אפריון עשה לו המלך שלמה מעצי הלבנון.</p>
<p>אמר רבי שמעון מאן דזכי בההוא אפריון זכי בכלא זכי למיתב בנייחא דצלא דקודשא בריך הוא כמה דאת אמר (שם ב ג) בצלו חמדתי וישבתי והשתא דיתיבנא בצלא דנייחא דא אית לן לאסתכלא דלא יתבינן אלא בצלא דקודשא בריך הוא גו ההוא אפריון ואית לן לאעטרא האי אתר בעטרין עלאין עד דיתערוין אילני דההוא אפריון למיתי עלן בצלא אחרא</p>	<p>אמר רבי שמעון מי שזוכה לאותו אפריון זוכה בכל זוכה לשבת במנוחה בצל של הקדוש ברוך הוא כמו שנאמר (שיר השירים ד) בצלו חמדתי וישבתי וכעת שישבנו בצל של המנוחה הזו יש לנו להסתכל שלא ישבנו אלא בצל הקדוש ברוך הוא בתוך אותו האפריון ויש לנו לעטר את המקום הזה בעטרות עליונות עד שיתעוררו האילנות של אותו האפריון לבא עלינו בצל אחר.</p>
<p>פתח רבי שמעון ברישא ואמר ויקחו לי תרומה מאת כל איש אשר ידבנו לבו תקחו את תרומתי ויקחו לי האי מאן דבעי² לאשתדלא במצוה ולאשתדלא ביה בקודשא בריך הוא אצטריך דלא ישתדל ביה בריקנייא ובמגנא אלא אצטריך ליה לבר נש לאשתדלא ביה כדקא יאות כפום חיליה והא אוקימנא מלה דא בכמה אתרי יאות למיסב בר נש ההוא אשתדלותא דקודשא בריך הוא כמה דאת אמר (דברים מז יז) איש כמתנת ידו וגו'</p>	<p>פתח רבי שמעון בראש ואמר ויקחו לי תרומה מאת כל איש אשר ידבנו לבו תקחו את תרומתי ויקחו לי מי שרוצה להשתדל במצוה ולהשתדל בקדוש ברוך הוא צריך שלא ישתדל בו בריקנות ובחנם אלא צריך האדם להשתדל בו כראוי כפי כחו והרי בארנו דבר זה בכמה מקומות יאה לאדם לשאת אותה השתדלות של הקדוש ברוך הוא כמו שנאמר איש כמתנת ידו וגו'.</p>
<p>ואי תימא הא כתיב (ישעיה נה א) לכו שברו ואכלו ולכו שברו בלא כסף ובלא מחיר יין וחלב דהא איהו במגנא (ואשתדלותא בלא כסף) ואיהו אשתדלותא דקודשא בריך הוא אלא אשתדלותא דאורייתא³ כל מאן דבעי זכי בה אשתדלותא דקודשא בריך הוא למנדע ליה כל מאן דבעי זכי ביה בלא אגרא כלל</p>	<p>ואם תאמר הרי כתוב לכו שברו ואכלו ולכו שברו בלא כסף ובלוא מחיר יין וחלב שהרי הוא בחנם (והשתדלות בלא כסף) וזו השתדלות לקדוש ברוך הוא אלא השתדלות של התורה כל מי שרוצה לזכות בה השתדלות כדי לדעת את הקדוש ברוך הוא כל מי שרוצה זוכה בו בלי שכר כלל אבל השתדלות בקדוש ברוך הוא שעומדת</p>

¹ בינה (רח"ו).

² תחילה צריך להקדים בדרך פשט כי שלשה קניינים לאדם גוף ונפש וממון, ולמדנו רשב"י שלא יחשוב האדם שיהיה די לו כשיקיים המצוות לעשותן בשני קנייניו, הגוף בעשייתן, והנפש בכוונתו לשמים, ושגם שלא יוציא בהן ממונו לא יחסר כל טוב, וכגון איש המניח טלית ותפילין של אחרים שישאילוהו וכיוצא, לזה אמר שאינו כן, אלא מאן דבעי לאשתדלא במצוה, בעשייתה, ולאשתדלא ביה בקב"ה, בכוונתו לשמו, מכל מקום אצטריך דלא ישתדל ביה בריקנייא וכו', כי צריך להוציא גם ממונו, וזש"ה (דברים ו ה) ואהבת את ה' אלקיך בכל וגו', לבבך זה הגוף שמקורו הלב ונפשך זו הכוונה, ולא תאמר שיספיק לך בזה אלא גם ובכל מאדך. ואמנם סוד הדבר נלע"ד להקדים כמה דברים, האחד שאמר הרב זלה"ה שבחטא האדם נפגמו כל ארבע חלקי העוה"ז שהם דצח"מ ונתפזרו בהם ניצוצי נשמות ונזכר בספר הכוונות בענין האכילה, ומינה שיש ביד האדם לתקן כל הארבעה מינים וזה במצוות הנעשות בהן ואפילו בדומם, וכעין שאמרו רז"ל בפסוק (במדבר כג י) מי מנה עפר יעקב, מי מנה המצוות שעשה בעפר, והרי הקדמה אחת. המשך לשונו הובא בסוף הספר (רמ"ז).

³ הענין שלימוד התורה הוא שלימות הרוח, וההשכלה שהוא מה שאמר, אשתדלותא דקב"ה למנדע, הוא שלימות הנשמה, ואין להם שייכות עם הממון שהוא חיצוניות הנפש (רמ"ז).

<p>אבל אשתדלולתא דקודשא בריך הוא דקיימא בעובדא אסיר לנטלא ליה למגנא ובריקנייא¹ בגין דלא זכי בההוא עובדא כלל² לאמשכא עליה רוחא דקודשא אלא באגר שלים</p>	<p>במעשה אסור לקחת אותה לחנם ובריקנות כי איננו זוכה כך באותו מעשה כלל להמשיך עליו רוח הקודש אלא רק בשכר שלם.</p>
<p>בספרא דחרשי³ דאוליף אשמדאי לשלמה מלכא כל מאן דבעי לאשתדלא לאעברא מניה רוח מסאבא ולאכפייא רוחא אחרא ההוא עובדא דבעי לאשתדלא ביה בעי למקני ליה באגר שלים בכל מה דיבעון מניה בין זעיר בין רב בגין דרוח מסאבא איהו אודמן תדיר במגנא⁴ ובריקנייא⁵ ואזדבן בלא אנרא⁶ ואניס לבני נשא למשרי עליהו ומפתי לון לדיירא עמהון בכמה פתויין בכמה ארחין סטי לון לשוואה דיוריה עמהון</p>	<p>בספר הכשפים שלמד אשמדאי לשלמה המלך כל מי שרוצה להשתדל להעביר ממנו רוח הטומאה ולכפות רוח אחרת אותו המעשה שרוצה להשתדל בו צריך לקנות אותו בשכר משלם בכל מה שירצו ממנו בין קטן בין גדול משום שרוח הטמאה מזדמנת תמיד בחנם ובריקנות ונמכרת בלי שכר ואונסת בני אדם לשרות עליהם ומפתה אותם לדור עמם בכמה פתויים בכמה דרכים מסטה אותם לשים דיורה עמם.</p>
<p>ורוח קודשא לאו הכי אלא באגר שלים⁷ ובאשתדלולתא רב סני⁸ ובאתדכאותא דגרמיה ובאתדכאותא דמשכניה⁹ וברעותא דלביה ונפשיה¹⁰ ולואי דיכיל למרווח ליה דישווי מדוריה עמיה ועם כל דא דיהך בארע מישר דלא יסטי לימינא ולשמאלא ואי לאו מיד</p>	<p>ורוח הקודש אינה כך אלא בשכר שלם ובהשתדלות רבה וגדולה ובטהור עצמו ובטהור משכנו וברצון לבו ונפשו והלואי שיכול להרויח אותו שישים מדורו עמו ועם כל זה שילך בדרך ישר שלא יסטה ימינה ושמאלה ואם לא מיד מסתלק ממנו ומתרחק ממנו ולא יוכל להרויח אותו</p>

¹ כאן הוסיף איסור מפני עניינים שמוסיף (רמ"ז).

² כל הדברים התחתונים תלויים בעליונים ששל העוה"ז מושפעים מלמעלה, על דרך משל הזהב מושפע מן השמש בכל מה שמקבל כח אותה סגולה מלמעלה וכן עד למעלה, ואמרו רז"ל שלא נברא הזהב אלא לבנין בית המקדש, וכמ"ש חכמי קסטיליא פסוק (לח כד) כל הזהב העשוי בכל מלאכת הקדש, ואם כן בהכרח שיש לזהב איזו סגולה רוחנית יותר מן הכסף, וכן לכסף יותר מן הנחושת, ועל דרך שסדרם התורה, ואין ספק שיש למעלה שורש מקודם. ואם כן אם יחבר התוספת שנוסף מכח הממון תחבר גם כן אותה הבחינה למעלה ולא ימשך השפע אלא באגר שלים (רמ"ז).

³ ועוד טעם אחר בספרא דחרשי וכו' רוח מסאבא, הם שלש קליפות הגסות שהשלמות הוא להעבירם לגמרי, ורוח אחרא, הוא קליפת נוגה שהעיקר הוא לאכפייא ולהכלילו בקדושה. והענין שהרוצה להמלט מכל צדדי הטומאה יהא טוב עין במצוות ויוציא בעבורן כל אשר ישאלוהו, וכן היה דרכו של הרב זלה"ה, כי בזה נמצא שמוסיף אל הקדושה כל מה שיהיה אפשר לו מרוחניות הדומם, ומזדכך צד החומרי דהיינו העברת הקליפות האחוזות בנפש. ולכן הממון נקרא בשם דמים, להיות להם שייכות עם החומריות ששוכנת בו הנפש שהוא הדם. וי"מ מזה (תהלים עב יד) וייקר דמם בעיניו. ועל כן הרע עין הוא משכן לס"א משום שזה דרכו שאזדמן תדיר במגנא ובריקנייא, שכן הוא ריק בלי אור, והליכותיו בקרי בלי הכנה, ובכל מקום שרואה מגנא וריקנייא שורה שם, והוא אז מתחבר למבקשו הוא הכילי, בלי מחיר, שכן אין בו אור משלו, ולכן בעבדא דאזדבן בטולמי להחיות את עצמו כשל הכילי. (משלי כט, כא) מפנק מנוער עבדו ואחריתו יהיה מנון, ששולט עליו ומפתהו להוציא ממונו בהבלים ובטיולים ובאיסורין, מה שאין כן המוציא במעשה המצוות שגדול זכותו כנזכר, ולכן נאמר כאן ויקחו לי תרומה, לשון התרוממות שכן אותו הדומם מתרומם ומתעלה (רמ"ז).

⁴ פ' באדם בטל שהבטלה מביאה לידי זימה ושעמום, וזה מפני רוח הרעה הנכנס בו (רמ"ז).

⁵ ר"ל במי שהוא ריק מכל קדושה שאין לו שום מגן להצילו (רמ"ז).

⁶ ומתמכר לכל הרוצה בלי מחיר מפני שהוא כהפקר שאין לו בעלים ואין לחייבו למלאכת ה' שהרי מעצמו נתהווה אל האדם מכח ביטולו מעבודת ה', ואחר כך שהאדם קונהו גם הוא קונה כח לאנסו [ולהתגבר עליו, וע"ד אחריתו יהיה מנון ומפרש לנק וכו', בשטחיות מתקון העולם בהתפארות הלבושים ובמעדנים]. (רמ"ז).

⁷ הרי ממון, באשתדלולתא וכו' עד דמשכניה, הוא זריזות וטורח הגוף, וברעותא, הרי הנשמה (רמ"ז).

⁸ כמ"ש וקשרתם וכו' (יהל אור).

⁹ כמ"ש וכתבתם כו', והן ד' דברים שצריך כמ"ש אז ראה כו' וכמ"ש במ"א (כ"ה בפירוש הגר"א על אגדות ברכות סוף פרק הרואה [אות נד] המסדר) (יהל אור).

¹⁰ כמ"ש ואהבת את כו' (יהל אור).

<p>אסתלק מניה ואתרחק מניה ולא יכיל למרווח ליה כדבבדמיתא</p>	<p>כבתחלה.</p>
<p>ועל דא כתיב (&) ויקחו לי תרומה מאת כל איש מההוא דאקרי איש דאתגבר על יצריה וכל מאן דאתגבר על יצריה אקרי איש אשר ידבנו לבו מאי אשר ידבנו לבו אלא</p>	<p>ועל זה כתוב ויקחו לי תרומה מאת כל איש מאותו שנקרא איש שמתגבר על יצרו וכל מי שמתגבר על יצרו נקרא איש אשר ידבנו לבו מה זה אשר ידבנו לבו אלא</p>
<p>קכח/ב</p>	
<p>דיתרעי ביה קודשא בריך הוא כמה דאת אמר (תהלים כז ח) לך אמר לבני (שם עג כו) צור לבבי (משלי טו טו) וטוב לב (רות ג ז) וייטב לבו כלהו בקודשא בריך הוא קאמר אוף הכא אשר ידבנו לבו מניה תקחו את תרומתי דהא תמן אשתכח ולא באתר אחרא</p>	<p>שיתרצה בו הקדוש ברוך הוא כמו שנאמר לך אמר לבני צור לבבי וטוב לב וייטב לבו את כולם אמר בקדוש ברוך הוא אף כאן אשר ידבנו לבו ממנו תקחו את תרומתי שהרי שם נמצא ולא במקום אחר.</p>
<p>ומנא ידעינן דהא קודשא בריך הוא אתרעי ביה ושוי מדוריה ביה כד חמינן דרעותא דההוא בר נש (בחדוה ברעותא דלבא)¹ למרדף ולאשתדלא אבתריה דקודשא בריך הוא בלביה ובנפשיה וברעותיה ודאי תמן ידעינן דשריא ביה שכינתא כדין בעינן למקני ההוא בר נש בכסף שלים (ולאשתדלא אבתריה) לאתחברא בהדיה ולמילף מניה ועל דא קדמאי הוו אמרי וקנה לך חבר באגר שלים בעי למקני ליה בגין למזכי בשכינתא עד הכא בעי למרדף בתר זכאה ולמקני ליה</p>	<p>ומנין יודעים שהקדוש ברוך הוא מתרצה בו ושם בו את מדורו כשרואים שרצון אותו האיש (בשמחה וברצון הלב) לרדף ולהשתדל אחר הקדוש ברוך הוא בלבו ונפשו ורצונו ודאי אז שם יודעים שהשכינה שורה בו ואז צריכים לקנות את אותו האיש בכסף שלם (ולהשתדל אחריו) להתחבר עמו וללמד ממנו ועל זה הראשונים היו אומרים (אבות &) וקנה לך חבר בשכר שלם יש לקנות אותו כדי לזכות בשכינה עד כאן צריך לרדף אחר הצדיק ולקנות אותו.</p>
<p>אוף הכי ההוא זכאה בעי למרדף בתר חייבא² ולמקני ליה באגר שלים בגין דיעבר מניה ההוא זוהמא ויתכפיא סטרא אחרא</p>	<p>אף כך אותו הצדיק צריך לרדף אחר הרשע ולקנותו בשכר שלם כדי שיעביר ממנו אותה זוהמא ויכפה את הצד האחר ויעשה לנפשו כדי שיחשב עליו כאלו הוא</p>

¹ כתב הרב, טעם שהמלכות נקראת לב לפי שיוצאת כנגד הלב דז"א (מ"מ).
² והנה הנשמות, מאחר שהם מטוב ורע, ולפעמים חלק הטוב שבאדם ניתן אל רשע אחד, ולכן תמצא לפעמים רשעים שעושים קצת מצוות כתיקונם כמו הצדיקים ובשאר עניינים הם רשעים גמורים, וכן לפעמים בהיפך שיהיה צדיק גמור ויהיו בו קצת עבירות שאינו יכול להפרד מהן וזה לסיבת חלק הרע שיש בו המתאוה לאותה בחינה שיש אל הטומאה ואל העבירה ההיא, וכל זה הוא כפי תערובת הנשמות שקצת טוב של צדיק מתערב ברשע וקצת הרע של הרשע נתערב בצדיק. ואם הצדיק מוכיח את הרשע והוא אינו שומע לדבריו אז הם נבררים שהטוב של הרשע יתחבר אל הטוב שבצדיק והרע שבצדיק יתחבר אל הרע שברשע, וזהו סוד ואתה כי הזהרת רשע ולא שב מדרכו הוא רשע בעונו ימות ואתה את נפשך הצלת, כלומר בעונו לבד שהוא הרע ולא עם הטוב שהיה בו כי הטוב חלף הלך לו, ואתה את נפשך הצלת שהיה בה חלק הרע הפרשת ממך מלשון ויצל אלהים (מ"מ – מהשעה"ג הק' כ). ועי' שעה"ג הק' כ: וזש"ה אם רעב שונאך האכילהו לחם. וכמ"ש ז"ל על פסוק כי תראה חמור שונאך, אין הכתוב מדבר אלא באדם רשע שמותר לשנאותו כמש"ה הלא משנאך ה' אשנא, ואמר אם רעב שונאך תאכילהו לחם, ר"ל מחמת נצוץ טוב שבו, ומתאוה ורעב לעשות טובה, האכילהו לחם לחמה של תורה ומצות, ותזכהו, כי עי"כ גחלים שהם נצוצי הרע שבך, אתה חותה על ראשו, ויתחברו עמו, ויוסרו ממך. וכמש"ה, ונשא השעיר עליו את כל עונותם אל ארץ גזירה, ונצוצי הטוב שבו יוסרו ממנו, וה' ישלימם לך, ונמצא שאתה שלם בטוב, והוא שלם ברע. וכמ"ש ז"ל, אל תקרי ישלם לך, אלא ישלימהו לך, ולפי שהש"ת טוב אינו מזכיר שמו על הרעה, כמש"ה כי גחלים אתה חותה על ראשו. אבל על הטוב הזכיר שמו, כמש"ה וה' ישלם לך כנזכר כי הוא עושה הטוב הזה.

<p>ויעביד לנפשיה בנין דיתחשב עליה כאילו הוא ברא ליה¹ ודא איהו שבחא דיסתלק ביה יקרא דקודשא בריך הוא יתיר משבחה אחרא² ואסתלקותא דא יתיר מכלא מאי טעמא בנין דאיהו גרים לאכפיא סטרא אחרא ולאסתלקא יקרא דקודשא בריך הוא ועל דא כתיב באהרן (מלאכי ב ו) ורבים השיב מעון וכתוב (שם ה) בריתי היתה אתו</p>	<p>ברא אותו וזהו השבח שיתעלה בו הקדוש ברוך הוא יותר מכל שבח אחר ועליה זו יותר מהכל למה כי הוא גרם לכפות את הצד האחר ולהעלות כבוד הקדוש ברוך הוא ועל זה כתוב באהרן ורבים השיב מעון וכתוב בריתי היתה אתו.</p>
<p>תא הזי כל מאן דאחיד בידא דחייבא (ותב לגביה) ואשתדל ביה למשבק ארחא בישא איהו אסתלק בתלת סלוקין מה דלא אסתלק הכי בר נש אחרא גרים לאכפייא סטרא אחרא וגרים דאסתלק קודשא בריך הוא ביקריה וגרים לקיימא כל עלמא בקיומיה לעילא ותתא ועל האי בר נש כתיב (&) בריתי היתה אתו החיים והשלום³ וזכי למחמי בנין לבנוי וזכי בהאי עלמא וזכי לעלמא דאתי כל מארי דינין לא יכלין למידן ליה בהאי עלמא ובעלמא דאתי עאל בתריסר⁴ תרעי ולית מאן דימחי בידיה ועל דא כתיב (תהלים קיב ג) גבור בארץ יהיה זרעו דור ישרים יבורך הון ועשר בביתו וצדקתו עומדת לעד זרח בחשך אור לישרים וגו'</p>	<p>בא וראה כל מי שאוחז ביד הרשע (ושב אליו) ומשתדל בו לעזב דרך רעה הוא עולה בשלש עליות מה שלא עולה כך שום איש אחר גורם לכפות את הצד האחר גורם שמתעלה הקדוש ברוך הוא בכבודו וגורם להעמיד כל העולם בקיומו למעלה ולמטה ועל האיש הזה כתוב בריתי היתה אתו החיים והשלום וזוכה לראות בנים לבניו וזוכה בעולם הזה וזוכה לעולם הבא כל בעלי הדינים לא יכולים לדון אותו בעולם הזה ובעולם הבא נכנס בשנים עשר שערים ואין מי שימחה בידו ועל זה כתוב (תהלים קיב) גבור בארץ יהיה זרעו דור ישרים יבורך הון ועשר בביתו וצדקתו עומדת לעד זרח בחשך אור לישרים וגו'.</p>
<p>באדרא עלאה⁵ קיימין תלת (סטרי) גוונין ואינן להטין גו שלהובא חדא⁶ והוא שלהובא נפקא מסטרא דדרום⁷ דאיהו ימינא ואינן גוונין מתפרשן לתלת סטרי⁸ חד סליק לעילא⁹</p>	<p>בגון חדר העליון עומדים שלשה (צדדי) צבעים והם לוהטים בתוך שלהבת אחת ואותה השלהבת יוצאת מצד הדרום שהוא ימין ואותם צבעים נפרדים לשלשה צדדים</p>

¹ עי' לקמן קצח ע"א אותו ענין על נתינת צדקה. ועי' אפיקי ים (סנהדרין דף צט ע"ב): אמר ר"ל כל המלמד את בן חבירו תורה וכו' כל א' מישראל קיבל חלקו בתורה בהר סיני לפי חלקי ניצוצי נפשו, והוא עצמו בריאתו שע"י התורה נברא העולם, וכמו גרעין הפרי שבו נטוע בכח כל חלקי האילן שרשיו ונופו וענפיו ועליו ופירותיו, ואח"כ ע"י הזריעה ועבודת הקרקע יוצא ממנו מכח אל הפועל, וכמו כן כל מה שהאדם צריך לתקן בבריאה בכל ימי חייו הכל הוא בכח נשמתו, וכל מה שעושה מצות ומחדש בתורה הוא מוציא חלקי ניצוצי נפשו הכלולי' בכח מן הכח אל הפועל, והוא עצמו גידולו, כמו הגוף אשר הולך וגדל ע"י מזון גופני כמו כן הנפש ע"י מזון נפשי. ולכן המלמד בן חבירו תורה ומוציא חלקי נפשו אל הפועל הרי ממש הוא עושהו ומגדל נפשו ממש, וע"ז נאמר ואת הנפש אשר עשו בחרן. והוא ג"כ מ"ש כאלו עשאו לדברי תורה שהוא המוציא חידושי תורה שהם שייכים לכל אדם מישראל לפי חלקו שקיבל בהר סיני מה שלא נתגלה עדיין, וע"י הרב שמלמד בן חבירו תורה שע"כ יהי' נבון להוציא דבר מדבר ולחדש מה שראוי לו, הרי הרב ממש גרם לחידוש תורה הזה שיצא ויתגלה בעולם.

² פ' משבח הראשון שאמר דבעי למרדף בתר זכאה (מ"מ).

³ עי' זר"ח מב ע"ב: החיים והשלום חיים דאימא עילאה ושלום דא שר שלום. ועי' זהר (ח"ג לא ע"א): שר שלום דא צדיק דאיהו שלמא דעלמא שלמא דביתא שלמא דמטרוניתא.

⁴ י"ב שערים יש ברקיע נגד י"ב שבטים (רח"ו).

⁵ יסוד דנוק' (רח"ו).

⁶ הוא רוחא דשבק בגווה שהוא שם ב"ן והם ה' גבורות הראשונות שביסוד דנוק' (מ"מ).

⁷ פ' כי שרש ההוא רוחא הוא מן הדכורא שנק' ימינא (מ"מ).

⁸ תלת טפין דסגו"ל (רח"ו). פ' נה"י דז"א (מ"מ).

⁹ נצח (מ"מ).

<p>וחד נחית לתתא¹ וחד דאתחזי וגניז² בשעתא דשמשא נהיר</p>	<p>אחד עולה למעלה ואחד יורד למטה ואחד שנראה ונגנז בשעה שהשמש מאירה.</p>
<p>גוונא חדא ההוא דסליק לעילא נפקא וההוא גוונא איהו גוון חוור יתיר מחוורו אחרא ועאל בההוא שלהובא³ ואצטבע זעיר ולא אצטבע וקיימא ההוא גוון לעילא על רישא דההוא אדרא ובשעתא דישראל עאלין לבי כנשתא ומצלן צלותהון כד מטאן לגאל ישראל וסמכין גאולה לתפלה כדין האי גוון חוור אסתלק על רישא דאדרא ואתעביד ליה כתרא (דקיימא)</p>	<p>גון אחד אותו שעולה למעלה יוצא ואותו צבע הוא צבע לבן יותר מלבן אחר ונכנס באותה שלהבת ונצבע מעט ולא נצבע ועומד אותו צבע למעלה על ראש אותו הגרן ובשעה שישראל נכנסים לבית הכנסת ומתפללים תפלותיהם כשמגיעים לגאל ישראל וסומכים גאולה לתפלה אז אותו צבע לבן עולה על ראש הגרן ונעשה לו כתר (של קיום).</p>
<p>וכרוזא נפיק ואמר זכאין אתון עמא קדישא דעבדי טוב קמיה⁴ דקודשא בריך הוא ורוזא דא (ישעיה לח ג) והטוב בעיניך עשיתי⁵ דסמך גאולה לתפלה בגין דהא בההיא שעתא דמטו לתהלות לאל עליון דסליק האי גוון על רישא דההוא⁶ אדרא אתער האי צדיק לאתחברא באתר דאצטריך ברחימו⁷ בחביבו⁸ בחדוה⁹ ברעותא¹⁰ וכל שיפין כלהו מתחברן בתיאובתא חדא אלין באלין עלאין בתתאין ובוצינין¹¹ כלהו נהרין¹² ומתלהטין וכלהון קיימא בחבורא חדא בהאי צדיק דאקרי טוב כמה דאת אמר (שם ג י) אמרו צדיק כי טוב ודא מחבר לכלהו בחבורא חדא כדין כלא בלחישו עילא ותתא בנשיקין דרעותא וקיימא מלה בחבורא דבי אדרא³</p>	<p>והכרוז יוצא ואומר אשריכם העם הקדוש שעושים טוב לפני הקדוש ברוך הוא וסוד זה (ישעיה לח) והטוב בעיניך עשיתי שסומך גאולה לתפלה משום שבשעה הזו שמגיעים לתהלות לאל עליון שעולה הגון הזה על ראש אותו הגרן מתעורר הצדיק להתחבר במקום שצריך באהבה וחביבות בשמחה וברצון וכל האיברים כולם מתחברים בתשוקה אחת אלה באלה עליונים בתחתונים וכל הנרות מאירות ולוהטות וכולם עומדים בחבור אחד בצדיק הזה שנקרא טוב כמו שנאמר (ישעיה ג) אמרו צדיק כי טוב וזה מחבר את כולם בחבור אחד אז הכל בלחש למעלה ולמטה בנשיקות של רצון והדבר עומד בחבור של בית הגרן.</p>
<p>כיון דמטו לשים שלום כדין עביד שמושא¹³ ההוא נהר¹⁴ דנפיק מעדן באדרא דא¹⁵ וכדין בעיין כלא לנפקא מקמי מלכא ולא אצטריך</p>	<p>כיון שמגיעים לשים שלום אז עושה שמוש אותו נהר שיוצא מעדן בגרן הזה ואז צריכים כולם לצאת מלפני המלך ולא</p>

¹ הוד, כנודע שנו"ה הם ב' הקרנים והא' גבורה מן השנית (מ"מ).

² פי' יסוד שהוא גנוז ביסוד דנוק' (מ"מ).

³ פי' בתוך הכלי של מ"ן שהוא שם ב"ן (מ"מ).

⁴ יסוד (רח"ו).

⁵ ויחי רנח ע"ב (הערת הזהר). פי' יסוד הנק' טוב היה מחברו עם המלכות שנקרא עין וז"ש דסמך גאולה לתפילה שהם יסוד ומלכות (מ"מ).

⁶ קכז ע"ב (הערת הזהר).

⁷ הוא בסוד שמאלו תחת לראשי שחימום הגבורות מעוררים האהבה (מ"מ).

⁸ היינו וימינו תחבקני שהחסדים מוסיפים חיבה ביותר (מ"מ).

⁹ ה"ס הזווג וסימניך שמחת עונה (מ"מ).

¹⁰ הם נשיקין שבתוך הזווג כמ"ש לקמן בנשיקין דרעותא, א"נ נגד ד' שמות עסמ"ב שמתקבצים כולם ביסוד בשעת הזווג (מ"מ).

¹¹ הנקבות (רח"ו).

¹² במ"ן (רח"ו).

¹³ הכנסת העטרה (מהרח"ו), והוא כוונת הזיווג של שים שלום, ונעשה עי"ז ההתעוררות להורדת הטי' ונשלם בנפילת אפיים ושניהם הם רק יחוד אחד (הקדו"ש קא ע"ב).

¹⁴ פי' יסוד דז"א (מ"מ).

¹⁵ ביסוד דנוק' (מ"מ).

בר נש ולא אחרא לאשתכחא תמן ולא למשאל שאלתין	צריך איש ולא אחר להמצא שם ולא לבקש בקשות
קבט/א	
אלא אצטריך למנפל על אנפין! מאי טעמא בגין דההיא שעתא שעתא דשמושא ² הוי ובעי כל בר נש למכסף ³ מקמי מאריה ולהפיא אנפוי בכסופא סני ⁴ ולאכללא נפשיה בההוא שמושא ⁵ דנפשיין דאתכליל ההוא אדרא ⁶ מעילא ומתתא ⁷ בנפשיין ורוחיין ⁸ כדין גוון אחרא ⁹ דנחית לתתא קאים ¹⁰ ואחיד בשפולי דהאי אדרא ⁷	אלא צריך לנפל על הפנים נפילת אפים למה משום שאותה שעה היא שעה של שמוש וצריך כל איש להתביש מלפני רבונו ולכסות פניו בבושה גדולה ולהכליל את נפשו באותו שמוש של הנפשות שנכלל אותו הגרן מלמעלה ומלמטה בנפשות ורוחות אז צבע אחר שיורד למטה עומד ואוחז בשפולי הגרן הזה.
וכרוזא נפיק וקארי ¹¹ ואמר עלאין ותתאין אסהידו סהדותא מאן איהו דעביד נפשאן וזכי	והכרוז יוצא וקורא ואומר עליונים ותחתונים העידו עדות מיהו שעושה

¹ לקמן מסדר סדר המצות וקאמר שתחילה הוא ברכת כהנים ואח"כ נפילת אפים, לכך אני אומר דשים שלום דכל א' וא' תלוי ועומד עם שים שלום דשליח ציבור, ועכ"ז יקדים ל"ג מדות לרצות על עוונותיו שהתודה בברכת שומע תפילה (אור יקר).

² ואז הענין תלוי בהעלם להמשיך נשמות, ואין לערבב אותו יחוד בשום שאלה אחרת שמבלבל יצועי אביו, ולזה יפול על פניו וענין נפילות אפים יש בו טעמים זה בתוך זה (אור יקר). גמר הזווג (רח"ו), כאן הורדת טיפה, עי' שעה"כ דף לג ע"ב ובדף לח בדרוש א' דחזרת עמידה, ודף מב ע"ג סוף דרוש ה, ובדרוש א דויעבור שם, וכן בדף לח ע"א סמוך לסופו, ובנפילת אפיים ריש דרוש ב.

³ הא', עם היות שאין היחוד מושג אלינו, סוף סוף אמונתנו שעמדנו לפני הקב"ה ונתייחדו ב' שמות, והעומד על עמדו מעיז פניו נגד השכינה הרואה אותו אם הוא אינו רואה (אור יקר).

⁴ והיינו את ה' אלהיך תירא שיהיה בוש מיוצרו אותה שעה, ויזכור כמה חטא לפניו, ונכלם מפשעיו ובוש מעוונותיו ונחפר מחטאתיו. הב' במה שפי' לקמן שהוא מוסר עצמו למיתה, ואם נתחייב מיתה על עוונותיו הרי נתכפר לו עוונות במה שנופל ארצה גוף מת, וזה כולל טעם ג' דשמעתין דקאמר ולאכללא נפשיה וכו' (אור יקר).

⁵ כמו שבעת פטירת האדם מיכאל עומד ומקריב נשמות, כך הוא מקריב נשמתו אח"כ שהחשיב עצמו כמת. הד' שצריך לתת חלק לחצוני שהוא הטמא מקום המיתה, ואחר שהודה בשומע תפלה מקבל עונשו שזהו התשובה השלמה להורות מיד על העונש וזהו סוד ואתה צדיק על כל הבא עלינו שאנו אומרים אחר הוידוי, כי הכוונה לטהר המדות העליונות ולקבל הפגם למטה, ולהיות מיד המדות טהורות ונקיות והייחוד נעשה, וכו' כי מיד שקבל אדם עונש נתקן הענין למעלה, והיינו אמרינו ואמת עשית, מתקן מדת אמת שהוא היחוד ומקבל העונש, ואף כאן כדי שלא יעכב חטאו ופגמו היחוד התודה בשומע תפלה, ומקבל המיתה, ואוסף רגליו למטה אל אילנא דמותא, ובעלי החוב מקבלים חלקם בגוף למטה שנפל מת ארצה, ונשמה טהורה והיחוד אין סבה מונעת (אור יקר).

⁶ היינו המלכות נכללת בנשמות התחתונים מיינ נוקבין, והת"ת משפיעה נשמות חדשות מלמעלה מיינ דכורין טיפי הזרע (אור יקר).

⁷ ר ע"ב (הערת הזהר).

⁸ ממ"ן ומ"ד (רח"ו).

⁹ שהוא מצד ההוד, שאל ההוד יחס המטה כדפי' לעיל (אור יקר)

¹⁰ יש לה קימה, וענין הקימה הזאת היא היות התעוררותה מצד אימא עילאה, והטעם דאימא עילאה עד הוד אתפשטת, ומסטרא דידה קם, והטעם שעתה בטעמים הנזכרים, הנה היה עיקר הכל אל המתפלל סוד התשובה, משומע תפילה שהתודה ועד נפילת אפים, הנה התעורר ופתח שער התשובה, והיינו ברכת ההודאה, ששם האדם הוא מפקיד נשמתו כאומרו על נשמותינו הפקודות לך, ונודע שהיא נאחזת בימין שההוד נאחז בחסד, ולזה היא [סדנית] [סהדנית] על בעלי תשובה והיא מתפשטת למטה בשפולי אדרא בסוד וידי אדם מתחת כנפיהם ופי' רז"ל לקבל בתשובה לשבים, והנה המרכבה להם מסוד ההוד הזה הוא אותם שהם מתעסקין בהחזרת בני אדם לתשובה (אור יקר).

¹¹ עוד יש לו יחס כי כמו שהקב"ה עתה עושה נפשות, גם האיש הזה עושה נפשות, ולכך עתה הגיע עת דודים להזכיר לפני המלך, עוד אפשר שהקב"ה דואג בנשמות שלא יתקלקלו למטה, ונמצא שנוח להם שלא נבראו ואינו שמח במעשיו, אלא בזוכרו שיש למטה מתעסקין להשיב נשמות למוטב ולעשותם עשיה שניה ולזה נזכר לפניו, עוד י"ל שהנשמות אינם נמשכות מלמעלה אלא ע"י הצדיקים, זכה יהבין ליה נפש זכה יתיר וכו' ולזה נמצאו אותם הנשמות שנבראות אינם באות לבני אדם וזה כמעט לבטלה אלא ע"י האיש הזה שעושה ומתקן להם נפשותם כדי שיזכו לרוח ולנפש, ולזה נזכר עתה העושה נפשותם של רשעים, וכל

<p>לחייביא ההוא דעטרא (ס"א דאתחזי לאעטרא ליה בעטרא) דמלכותא על רישיה ההוא דאתחזי לאעלא השתא קמי מלכא ומטרוניתא דהא מלכא ומטרוניתא שאלי עליה</p>	<p>נפשות ומזכה את הרשעים אותו שעטרת (שנראה לעטר אותו בעטרת) מלכות על ראשו אותו שראוי להיכנס עתה לפני המלך והמלכה שהרי המלך והמלכה שואלים עליו.</p>
<p>כדין אודמן תרין סהדין מאינן עיני יהו"ה דמשטטי בכל עלמא וקיימין בתר פרגודא וסהדן סהדותא דא ואמרי הא אנן סהדין על פלניא בר פלניא זכאה חולקיה דהא אבוי ידכר בגיניה לטב דא איהו עביד נפשן לתתא נפשאן דחייביא דהוּו מסטרא אחרא כדין אתיקר קודשא בריך הוא בחדוה שלימותא</p>	<p>אז מזדמנים שני עדים מאותם עיני ה' שמשוטטות בכל העולם ועומדים אחר הפרגוד ומעידים עדות זו ואומרים הרינו מעידים על פלוני בן פלוני אשרי חלקו שהרי אביו יזכר בגללו לטוב זהו עושה נפשות למטה נפשות הרשעים שהיו מהצד האחר אז מתיקר הקדוש ברוך הוא בשמחה שלימה.</p>
<p>ביה שעתא אודמן¹ חד ממנא דאיהו גזברא על דיוקנין דצדיקיא ברזא דשמושא דאתון דאתקרי ברזא יהודיע'ם בכתרא דשמושא דשמא קדישא ורמזו קודשא בריך הוא לההוא ממנא ואייתי דיוקניה דההוא בר נש דעביד נפשאן דחייביא וקאים ליה קמיה מלכא ומטרוניתא</p>	<p>באותה השעה מזדמן ממנה אחד שהוא גזבר על דיוקנאות הצדיקים בסוד של שמוש האותיות שנקרא בסוד יהודי"עם בכתר של שמוש השם הקדוש ורומז הקדוש ברוך הוא לאותו ממנה ומביא את דמות אותו האיש שעושה נפשות הרשעים ומעמיד אותו לפני המלך והמלכה.</p>
<p>ואנא אסהדנא עלי שמיא וארעא דבההיא שעתא מסרין ליה לההוא דיוקנא² דהא לית לך כל צדיקא בהאי עלמא דלא חקיק דיוקניה לעילא תחות ידא דההוא ממנא ומסרין בידיה שבעין מפתחין³ דכל גנויא דמאריה בהו כדין מלכא בריך לההוא דיוקנא⁴ בכל ברכאן דברוך לאברהם כד עבד נפשאן דחייביא</p>	<p>ואני מעיד עלי שמים וארץ שבאותה שעה מוסרים לו אותו הדמות שהרי אין לך כל צדיק בעולם הזה שלא חקוק דיוקנו למעלה תחת יד אותו הממונה ומוסרים בידו שבעים מפתחות של כל גנזי רבונו בהם אז המלך מברך את אותו הדמות בכל הברכות שברך את אברהם כשעשה את נפשות הרשעים.</p>
<p>וקודשא בריך הוא רמזו לארבע משריין עלאיין⁵ ונטלין לההוא דיוקנא ואזלין עמיה ואיהו עאל לשבעין עלמין גניזין⁶ דלא זכי בהו בר נש אחרא בר אינון גניזין לאינון דעבדי נפשיהון דחייביא ואלמלי הוּו ידעי בני נשא כמה תועלתא וזכו (גרמי לצדיקיא) וזכאן בגיניהו כד זכו להון הוּו אזלו אבתרייהו ורדפי לון כמאן דרדיף בתר חיין</p>	<p>והקדוש ברוך הוא רומז לארבעה מחנות עליונים ונוטלים את אותו הדמות והולכים עמו והוא נכנס לשבעים עולמות גנוזים שלא זכה בהם איש אחר פרט לאותם גנזים לאותם שעושים את נפשות הרשעים ואלמלא היו יודעים בני אדם כמה תועלת וזכות (גורמים לצדיקים) וזוכים בגללם כשמזכים אותם היו הולכים אחריהם ורודפים אותם כמי שרודף אחר החיים.</p>
<p>מסכנא זכי לבני נשא בכמה טבאן בכמה גניזין עלאיין לאו איהו כמאן דזכי בחייביא מה</p>	<p>העני מזכה את בני האדם בכמה טובות בכמה גנזים עליונים ולא כמי שמזכה את</p>

הטעמים האלו עולין אל דרך א' ומן הטעמים האלו עם היות שאינו עת כניסת שום נברא בעת שמושם (אור יקר).

¹ קמב ע"ב (הערת הזהר).

² פ' כדי לשומרו יותר מכל האדם ולנהוג בו כבוד (מ"מ).

³ נגד המוחין ולבושיהם (מ"מ).

⁴ מקבל שפע ממ"ד (רח"ו).

⁵ פ' ארגמ"ן (מ"מ).

⁶ פ' נגד ו"ק דאצילות שהם זר"ן הנק' עולם (מ"מ).

<p>בין האי להאי אלא מאן דאשתדל בתר מסכנא איהו אשלים חיין לנפשיה וגרים ליה לאתקיימא וזכי בגיניה לכמה טבאן להווא עלמא</p>	<p>הרשעים מה בין זה לזה אלא מי שמשתדל אחר העני הוא משלים חיים לנפשו וגורם לו להתקיים וזוכה בגללו לכמה טובות לאותו העולם.</p>
<p>ומאן דאשתדל בתר חייביא איהו אשלים יתיר עביד לסטרא אחרא דאלהים אחרים דאתכפיא ולא שלטא ואעבר ליה משלטנותיה עביד דאסתלק קודשא בריך הוא על כורסי יקריה עביד להווא חייבא נפשא אחרא זכאה חולקיה</p>	<p>ומי שמשתדל אחר הרשע הוא משלים יותר עושה לצד האחר של אלהים אחרים שיתכופף ולא ישלט ומעביר אותו משלטונו עושה שמתעלה הקדוש ברוך הוא על כסא כבודו עושה לאותו הרשע נפש אחרת אשרי חלקו.</p>
<p>גוונא אחרא דאתחזי ולא אתחזי בשעתא דמטאן ישראל לקדושה דסידרא¹ כדין האי גוונא דגניז נפיק בגין דהאי איהו קדושתא דקא מקדשי ישראל יתיר על מלאכי עלאי דאינון חברים בהדיהו והאי גוונא נהיר ואתחזי בשעתא דישראל מקדשי קדושתא דא (ג"א דהא מסיימי ישראל עד לא ישגחו וכו')² עד דמסיימי ישראל בגין דלא ישגחו מלאכים עלאי ויענישו לון לעילא ולא יקטרגו עליהו</p>	<p>גון אחר שנראה ולא נראה בשעה שמגיעים ישראל לסדר הקדשה אז הגון הגנוז הזה יוצא משום שהיא הקדשה שמקדשים ישראל יותר על מלאכים העליונים שהם חברים עמם והגון הזה מאיר ונראה בשעה שישראל מקדשים הקדשה הזו (שהרי מסיימים ישראל עד שלא ישגחו וכו') עד שמסיימים ישראל כדי שלא ישגחו המלאכים העליונים ויענישו אותם למעלה ולא יקטרגו עליהם.</p>
<p>כדין כרוזא נפיק ואמר עלאי ונתאיין אציתו מאן איהו גס רוחא במלי דאורייתא מאן איהו דכל מלוי בגין למגבה במלי דאורייתא בגין דתנינן דבר נש בעי למהוי שפיל בהאי עלמא במלי דאורייתא דהא לית גבהו באורייתא אלא בעלמא דאתי</p>	<p>אז הכרוז יוצא ואומר עליונים ותחתונים הקשיבו מיהו גס רוח בדברי תורה מיהו שכל דבריו להתגבה בדברי תורה משום ששינו שהאדם צריך להיות שפל בעולם הזה בדברי תורה שהרי אין גבהות בתורה אלא בעולם הבא.</p>
<p>בקדושתא דא בעינן לאסתמרא ולאנזא לה ביננא בגין דנתקדש גו קדושה ברישא ובסופא יתיר מאינון קדושן דאמרי בהדן מלאכי עלאי קדושה דאנן מקדשי בשבחה דאנן משבחן למלאכי עלאי ובגין שבחה דא שבקין לן למעאל גו תרעי עלאי ועל דא אנן אמרין קדושה דא</p>	<p>בקדשה זו צריך להשמר ולגנוז אותה בינינו כדי שנתקדש בתוך הקדשה בראש ובסוף יותר מאותן קדשות שאומרים עמנו מלאכים עליונים הקדשה שאנו מקדשים בשבח שאנו משבחים למלאכים העליונים ומשום שבח זה מרשים לנו להיכנס לתוך השערים העליונים ועל זה אנו אומרים קדושה זו</p>
<p>קכט/ב</p>	
<p>בלשון הקדש ושבקין לן ברחימו למיעל תרעין דלעילא מגו דאנן משבחין לון בסדורא דלהון (ס"א דילן) ובגין כך אנן נטלין קדושן יתיר ועאלין תרעין עלאיין</p>	<p>בלשון הקדש ומשאירים אותנו באהבה להיכנס לשערים שלמעלה מתוך שאנו משבחים אותם בסדור שלהם (שלנו) ולכן אנו נוטלים יותר קדשות ונכנסים לשערים העליונים.</p>
<p>ואי תימא רמאותא היא לאו הכי אלא</p>	<p>ואם תאמר זוהי רמאות לא כך אלא</p>

¹ פי' קדושת ובא לציון (מ"מ).

² פי' שאין אומרים הקדושה כמו של עמידה שאומרים ג' פסוקים זה אחר זה כולם בלשון הקודש אבל בקדושת ובא לציון אומרים וקרא זה אל זה ומתרגמין אותו וכן הפסוקים אחרים כדי שלא ישגחו בהם מלאכי השרת שאינם משגיחין בלשון תרגום לכל מפסיקים בכל פסוק בתרגומו א"נ שאין אומרים נקדישך וכו' באריכות כמו בעמידה רק הפסוקים לבדם בקיצור כדי שלא ישגחו מלאכי השרת (מ"מ).

<p>מלאכי עלאי אינון קדישין יתיר מינן ואינון נטלי קדושתא יתיר ואלמלא דאנון נטלין ומשכיין עלן קדושאן אלין לא ניכול למיהוי חברים בהדיהו ויקרא דקודשא בריך הוא לא ישתלים עילא ותתא בזמנא חדא ועל דא אנון משתדלין למהוי עמהון חברים ויסתלק יקרא דקודשא בריך הוא עילא ותתא בזמנא חדא</p>	<p>המלאכים העליונים הם יותר קדושים מאתנו והם נוטלים יותר קדושה ואלמלא שאנו נוטלים ומושכים עלינו הקדשות הללו לא נוכל להיות חברים עמם וכבוד הקדוש ברוך הוא לא ישתלם למעלה ולמטה בזמן אחד ועל זה אנו עוסקים להיות עמם חברים ויתעלה כבוד הקדוש ברוך הוא למעלה ולמטה בזמן אחד.</p>
<p>קדושה די בסופא אייהי תרגום כמה דאוקימנא ודא אפילו יחיד יכיל לומר לה אינון מלי דתרגום אבל מלין דלשון הקדש דקדושה לאו אינון אלא בעשרה בנין דלשון הקדש שכינתא מתחברא בהדיה ובכל קדושה דשכינתא אתיא לאו איהו אלא בעשרה דכתיב (ויקרא כב לב) ונקדשתי בתוך בני ישראל וגו' בני ישראל אינון לשון הקדש ודאי ולא שאר עמין דאית לון לישן אחרא</p>	<p>הקדשה שבסוף היא תרגום כמו שבארנו וזה אפילו יחיד יוכל לומר אותה אותם דברי התרגום אבל דברי לשון הקדש של הקדשה אינם אלא בעשרה כי השכינה מתחברת עם לשון הקדש ולכל קדושה שהשכינה באה אין זה אלא בעשרה שכתוב (ויקרא כב) ונקדשתי בתוך בני ישראל וגו' בני ישראל הם לשון הקדש ודאי ולא שאר עמים שיש להם לשון אחרת.</p>
<p>ואי תימא הא קדושתא דקדיש דאיהו תרגום אמאי לאו איהו ביחיד תא חזי קדושתא דא לאו איהו כשאר קדושאן דאינון משלשין אבל קדושתא דא אייהי סלקא בכל סטרין לעילא ותתא ובכל סטרי מהימנותא ותברא מנעולין² וגושפנקן דפרזלא וקליפין בישין (ס"א) ודא איהו שבחא דאסתלק ביה יקרא דקודשא בריך הוא יתיר משבחה אחרא ואסתלקותא דא יתיר מכלא מאי טעמא בגין דאיהו גרים לאתכפייא סטרא אחרא ולאסתלקא</p>	<p>ואם תאמר הרי הקדשה של הקדיש שהיא תרגום למה אינה ביחיד בא וראה קדושה זו אינה כשאר הקדשות שהם משלשים אבל קדושה זו היא עולה בכל הצדדים למעלה ולמטה ולכל צדדי האמונה ושוברת מנעולים וחותמות של ברזל וקלפות רעות (וזהו השבח שמתעלה בו כבוד הקדוש ברוך הוא יותר משבח אחר והתעלות זו יתרה מהכל למה משום שהוא גורם להרפות את הצד האחר ולהעבירו) להעלות את כבוד הקדוש ברוך</p>

¹ קלב ע"ב (הערת הזהר).

² עי' שעה"כ טו ע"ג: הנה הקדיש נתקן בלשון תרגום וכנז' בזוהר פ' תרומה וז"ל דאיהו מתבר שלשלאין דפרזלא כו', והענין הוא במה שהודעתין בשער המצות בפרשת ואתחנן (לו ע"א) איך התרגום ה"ס אחוריים דקדושה, והוא קדושה(ה) ג"כ, אלא שהחיצונים יונקים משם. וכבר נתבאר שהקדיש נתקן להעלות את העולמות למעלה ממדרגתם, כגון העשיה ביצירה וכיוצא. והנה אנו מתייראים פן ח"ו ע"י עליית העולמות יעלו גם (הקליפות) [החיצוניות] עמהם, (ויתאחזו בהם ויניקו שפע מהם), ולכן נתקן בלשון תרגום, דאיהו לישנא דלא משתמע למלאכין עלאין, כנז' בזוהר פ' נח (דף עח ע"ב) ובפ' לך לך (דף פט ע"א). והטעם הוא לפי שהם מצד הפנים, והם מדברים בלשון הקדש שהוא בחינת הפנים. אך (הקליפות הם נאחזים באחוריים והם) [החיצונים שיונקין מן האחוריים לכן הם] מבינים בלשון תרגום שהוא אחוריים, ובהיותנו אומרים השבח הגדול והקדוש הזה של הקדיש בלשון תרגום שהם מבינים אותו, אז הם נכנעים ואינם עולים למעלה [עם העולמות]. והנה הקליפות הם [י"א בחי'] כולם נמשכים מסוד י"א סממני הקטרת, שהם סוד עשתי עשרה יריעות עזים, אשר סודם הם שני אותיות אחרונות דשם הויה, שהם ו"ה, שהם בגימ' י"א. והענין הוא במה שהודעתין, כי י"א סמנים הם אחוריים שלמעלה שירדו בעת מיתת המלכים וביטולם, וירדו אחוריים דאר"א במקום זר"ן, שהם ז"ס האחרונות, וגם הם בחינת שני אותיות ו"ה הנז' של שם הויה. ואלו האחוריים נכללין בכלל זר"ן, ולכן תמצא כי אין שום פגם תחתון מגיע אלא בזר"ן ולא באר"א, ולכן תקנו י"א אותיות בשני תיבות יתגדל ויתקדש כנגד הי"א הנז'. עוד ירצה, כי כבר ביארנו, כי יתגדל ויתקדש יש בהם אחת עשרה אותיות כנגד י"א סממני הקטרת וכו'. והנה כוונת הקדיש הוא לסלק ולהסיר אותו הרוחניות שהם הי"א סממנים משם, וזה נעשה ע"י (העלאת) [שאנחנו מעלים] ב' אותיות ו"ה עד אר"א, שהם י"ה, ואז יתחברו עמהם, ועי"כ יתבטלו הקליפות. וזמ"ש יתגדל ויתקדש שמה רבא, פי' כי השם של י"ה, הרמוז במלת שמה, ר"ל שם י"ה, שהם אר"א, יהיו שם י"ה רבא, וזה ע"י שנתחברו עם שני אותיות אחרונות ו"ה, ועי"כ יהיה השם גדול ושלם, כי בעוד שהאותיות אלו נפרדות זו מזו ח"ו, אין השם שלם וגדול, ע"כ. ובזה מובן לשון זה "מלין דכתרא וכו'" (מ"מ).

<p>לאסתלקא יקרא דקודשא בריך הוא על כלא ואנן בעינן למימר לה בלישנא דסטרא אחרא ולא תבא בחילא תקיף אמן יהא שמיה רבא מברך בגין דיתבר חילא דסטרא אחרא ויסתלק קודשא בריך הוא ביקריה על כלא וכד אתבר בקדושתא דא חילא דסטרא אחרא קודשא בריך הוא אסתלק ביקריה ואדכר לבנוי ואדכר לשמיה ובגין דקודשא בריך הוא אסתלק ביקריה בקדושתא דא לאו איהי אלא בעשרה</p>	<p>הוא על הכל ואנו רוצים לומר אותה בלשון של הצד האחר ולהשיב בכח חזק אמן יהא שמיה רבא מברך כדי שישתבר כחו של הצד האחר ויתעלה הקדוש ברוך הוא בכבודו על הכל וכשנשבר בקדשה זו כחו של הצד האחר הקדוש ברוך הוא מתעלה בכבודו ונזכר לבנוי ונזכר לשמו ומשום שהקדוש ברוך הוא מתעלה בכבודו בקדשה הזו אינה אלא בעשרה.</p>
<p>ובלישנא דא על כרחיה דסטרא אחרא אתכפיא ואתתבר חיליה ואסתלק יקרא דקודשא בריך הוא ותבר מנעולין וגושפנקן ושלשלאן תקיפין וקליפין בישין ואדכר קודשא בריך הוא לשמיה ולבנוי זכאין אינון עמא קדישא דקודשא בריך הוא יהב לן אורייתא קדישא למזכי בה לעלמא דאתי</p>	<p>ובלשון זו על כרחו של הצד האחר הוא נכפה ונשבר כחו ומתעלה כבוד הקדוש ברוך הוא ושובר מנעולים וחותמות ושלשלאות חזקות וקלפות רעות ונזכר הקדוש ברוך הוא את שמו ואת בניו אשריהם העם הקדוש שהקדוש ברוך הוא נתן להם תורה קדושה לזכות בה לעולם הבא.</p>
<p>אמר רבי שמעון לחבריאי זכאין אתון לעלמא דאתי וכיון דשרינן מלין דכתרא! דמלכותא עלאה אימא אנא בגיניכו (נ"א בגוויכו) וקודשא בריך הוא יהיב לבון אנרא בההוא עלמא וההוא הבל דפומייכו יסתלק לעילא כאילו אתון מתערין מלין אלין</p>	<p>אמר רבי שמעון לחברים אשריכם לעולם הבא וכיון שהתחלנו בדברים של כתר המלכות העליונה אומר אני בשבילכם (בתוככם) והקדוש ברוך הוא יתן לכם שכר באותו העולם ואותו הבל פיכם יתעלה למעלה כאלו אתם המעוררים את הדברים הללו.</p>
<p>פתח ואמר וזאת התרומה אשר תקחו מאתם זהב וכסף ונחשת פסוק זה הוא לצד עליון והוא לצד תחתון הוא לצד עליון בצד הקדושה והוא לצד תחתון בצד האחר בא וראה כשברא הקדוש ברוך הוא את העולם התחיל לברא מצד הכסף שהוא לימין משום שאותו כסף היה מלמעלה</p>	<p>פתח ואמר וזאת התרומה אשר תקחו מאתם זהב וכסף ונחשת פסוק זה הוא לצד עליון והוא לצד תחתון הוא לצד עליון בצד הקדושה והוא לצד תחתון בצד האחר בא וראה כשברא הקדוש ברוך הוא את העולם התחיל לברא מצד הכסף שהוא לימין משום שאותו כסף היה מלמעלה</p>

¹ פי' מלין שעושים כתר למלכות דאצילות (מ"מ).

² לפרש כל מתכות אלו בקדש, ויהיה זהב בגבורה וכסף בחסד כדמסיק (אור יקר). פי' כפי הסוד (מ"מ).

³ ויפרש זהב בחוץ וכסף בחוץ, ומצד עולם הרוחני הקודש הכסף יפה מן הזהב, שהזהב בגבורה וכסף בחסד והכסף קודם, אמנם מצד עולם זה הגשמי החצון גובר בו דהיינו החמדה, ולכך הזהב משובח מן הכסף ולזה יתבאר הכתוב בב' דרכים, אם נתחיל מלמעלה מחסד ודאי שהוא כסף עליון (אור יקר). כפי הפשט (מ"מ).

⁴ פי' בצד אחר, דהיינו הפשט, שהוא לבד מן הסוד (מ"מ).

⁵ בינה (מ"מ).

⁶ ז"א (מ"מ).

⁷ פי' כי הז"א מתחיל מחסד (מ"מ).

⁸ היינו אמרתי עולם חסד יבנה, וכסף זה הוא חסד העליון המשובח מן הזהב, ולכך יגביר הימין על שמאל, וחסד גובר על הגבורה, אמנם המשכן נברא ממטה למעלה, א"כ נתחילה מעולם החמדה שהוא עולם גשמי זה, ומשם אנו עולים למעלה, שממעשה העולם החומרי הזה אנו עושים מעשים להלביש המצות הרוחניות כגון ציצית בצמרו הגשמי נאסוף ונעשה את תבואת מצותנו הרוחניות הקדושות, וכן כל שאר מעשה המצות, ואף כאן במשכן התחלנו ממטה למעלה, כי הקב"ה שהוא רוחני מתחיל העולם ממנו, והוא יורד לכך אין שם יצר הרע, ולא חמדה, ועולם חסד כסף יבנה ויקדים אל הזהב, אמנם אנו התחתונים

<p>כספא הוה מלעילא ובעובדא דמשכנא¹ דאיהו כגוונא דיליה שארי מסטרא דשמאלא² ולבתר מסטרא דימינא בגין דמשכנא מסטרא דשמאלא הוה ועל דא שארי הכא מסטרא דשמאלא והתם מסטרא דימינא וזאת התרומה וגו'³</p>	<p>ובמעשה המשכן שהוא כמו שלו התחיל מצד שמאל ואחר כך מצד ימין משום שהמשכן היה מצד שמאל ולכן התחיל כאן מצד משמאל ושם מצד ימין וזאת התרומה וגו'.</p>
<p>וכתיב (תהלים נה יח) ערב ובקר וצהרים וגו' האי קרא אוקמוה ואתמר אבל הכא עדן עדנין הוא דצלוחא דכל יומא וחברייא אתערו בהני תלת זמנין ערב דא היא אספקלריאה דלא נהרא ובקר דא היא אספקלריאה דנהרא וצהרים (לאו האי אתר דאקרי חשך אלא אתר איהו דקיימא בין האי להאי אבל זמנא דצלוחא דמנחה)⁴ אתר דאתקרי חשך איהו דאחיד בערב⁵ וקיימא דא עם דא</p>	<p>וכתוב ערב ובוקר וצהרים וגו' פסוק זה פרשוהו ונתבאר אבל כאן עדן ועדנים הוא של תפלת כל היום והחברים התעוררו בשלשת הזמנים הללו ערב זוהי אספקלריה שלא מאירה ובוקר זוהי אספקלריה המאירה וצהרים (אין זה מקום שנקרא חשך אלא הוא מקום שעומד בין זה לזה אבל הזמן של תפלת מנחה) מקום שהוא נקרא חשך שאחוז בערב ועומד זה עם זה.</p>
<p>ומה דאתמר צהרים דאיהו תוקפא דשמשא לישנא מעליא נקט והכי איהו ארחא לבר נש אוכם</p>	<p>ומה שנאמר צהרים שהוא תקף חזק השמש הוא נקט בלשון מעלה וכך היא הדרך לאיש שחר</p>
<p>ק/א</p>	
<p>קראן ליה חוור ולישנא מעליא נקט ולזמנין לחוור קראן ליה אוכם דכתיב (במדבר יב א) כי אשה כושית לקח (עמוס ט ז) הלא כבני כושיים אתם לי וגו'</p>	<p>קוראים לו לבן ונקט לשון מעלה ולפעמים קוראים ללבן שחר שכתוב כי אשה כשית לקח (עמוס ט) הלוא כבני כושיים אתם לי וגו'.</p>
<p>ערב דא צלוחא דערבית⁵ ובגין דבערב דא אתערב ביה סטרא אחרא⁶ דחשיך נהוריה ושלטא בליליא שוו ליה רשות⁷ ולית ליה זמן קבע⁸ אמוריין ופדריין⁹ מתאכלין בהאי זמנא</p>	<p>ערב זה תפלת ערבית ומשום שבערב הזה מתערב הצד האחר שמחשיך את אורו ושולט בלילה שמו לו רשות ואין לו זמן קבוע אמורים ופרדים מתאכלים בזמן הזה</p>

המשוקעים בחומר ובקלי' אנו מתחילין בניין עולם ממנו ממטה למעלה, ובעולם זה שאנו בו, כח החמדה והחצוני הטמא גובר ומגביר שמאל על ימין, וזהב חצוני גשמי גובר על כסף חצוני גשמי (אור יקר).

¹ פי' מלכות (מ"מ).
² פי' כי המלכות בניינה מהגבורות ואח"כ מקבלת החסדים והם סוד התכונותה בסוד והוכן בחסד כסא (מ"מ).

³ פי' מביא ראייה מפסוק זה שהתחיל מזהב ואח"כ כסף שהתרומה היה מלכות (מ"מ).

⁴ ר"ל שהצהרים היא גבורה שאחזזה עם המלכות הנקרא ערב (מ"מ).

⁵ היא המלכות והיא שולטת בלילה והנהגתה בחצונים וסוד ההנהגה היא מתלבשת למטה (אור יקר).

⁶ ונודע שכל מקום שהם מתדבקים אור זכר העליון מסתלק ואור הלבנה מתמעטת (אור יקר).

⁷ כי לא היה ראוי להתפלל ולייחד כדי שלא יהנו החצונים מהיחוד, לזה אנו עושים תחבולה שלא יהיה לה שעה קבועה ידועה, כדי שלא יהיו החצונים באים אל מקום הקבוע לינק אלא עראי, בטרם יבינו סירותיכם אטד נעשה מה שנעשה. ואין לפרש שוי ליה רשות כפשוטו, רצה מתפלל רצה אין מתפלל, שכיון שהחצונים שם, היה ראוי שלא יתפלל, ויהיה אסור להתפלל, ולמה רשות. אלא כדפי' ניחא לי, והיינו דמפרש "שוי ליה רשות ולית ליה זמן קבוע" שלא יבואו אל הקבוע כחמור אל האבוס, והיינו שזמנה כל הלילה, כדי שלא יהיה לחצוני שעה קבועה. ועוד אפשר לומר, שאם היה לו זמן קבוע, היו אוכלים ונהנים מקרבן קבוע יחוד גמור, אמנם עתה שאין לה זמן קבוע, אינם אוכלים מקרבן וייחוד קבוע, לכך הם נהנים מהמותר, שאין חק קבוע להם למזון מאת המלך, לכך מבחר היחוד נוטלים ישראל, ודחיית המותר נוטלים הם, שאין להם קביעות אלא נוטלין עראי מה שיזדמן (אור יקר).

⁸ קמא ע"א וקסב ע"א (הערת הזהר).

⁹ עי' לקמן רלט ע"ב ועי' ח"ג רכד סע"א ברע"מ (לש"ו).

<p>ומכאן נתזנו כמה חבילי טהירין¹ דנפקין ושלטין בליליא</p>	<p>ומכאן נתזנים כמה קבוצות של שרים שיוצאים ושולטים בלילה.</p>
<p>ואי תימא אי הכי הא תנינן דכל אינון מארי סטרא אחרא דרוח מסאבא לא שלטי² בארעא קדישא והא מתערי לון ישראל בהאי ואסיר לאתערא לון לשריא על ארעא קדישא</p>	<p>ואם תאמר אם כך הרי שנינו שכל אותם בעלי הצד האחר של רוח הטמאה לא שולטים בארץ הקדושה והרי מעוררים אותם ישראל בזה ואסור לעוררם לשרות על הארץ הקדושה.</p>
<p>אלא בליליא ההוא תננא סליק ולא סליק כגוונא דקרבנא אחרא דהוה סליק תננא בארה מישר והכא הוה סליק ההוא תננא לחד נוקבא דצפון³ דתמן כל מדורין דרוחין בישין וכיון דההוא תננא סליק⁴ ועקים ארח⁵ לההוא סטרא כלהו הוה מתזנין⁶ וקיימין ועאלין בדוכתייהו ולא הוה נפקין ושלטין בעלמא</p>	<p>אלא בלילה אותה העשן עולה ולא עולה כמו שבוקרבן אחר שהיה העשן עולה בדרך ישר וכאן היה עולה אותו עשן לנקב אחד של הצפון ששם כל מדורים של רוחות רעות וכיון שאותו עשן עולה ומעקם דרך לאותו צד כולם היו נתזנים ועומדים ונכנסים למקומם ולא היו יוצאים ושולטים בעולם.</p>
<p>חד ממנא קיימא לההוא סטרא על ההוא נוקבא דצפון⁷ בכל אינון חבילי טהירין סנגירי"א שמיה⁸ ובשעתא דההוא תננא עקים ארחיה וסליק האי ממנא ושתין אלף רבוא⁹ משריין אחרנין כלהו מתעתדן לקבלא ליה ולא תזנא מניה וקיימין בההוא נוקבא ועאלין בחד פתחא דאקרי קרי ודא איהו רזא דכתיב (ויקרא כו כח) ואם תלכו עמי קרי וגו' וכתיב</p>	<p>ממנה אחד עומד לאותו הצד של אותו נקב שבצפון בכל אותם קבוצות של שרים ושמו סנגירי"א ובשעה שאותו עשן מעקם דרכו ועולה הממונה הזה וששים אלף רבוא מחנות אחרות כולם מתעתדים לקבלו ולהזון ממנו ועומדים באותו נקב ונכנסים בפתח אחד שנקרא קרי וזהו סוד הכתוב ואם תלכו עמי קרי וגו' וכתוב והלכתי עמכם בחמת קרי באותו רגז היוצא מהפתח של קרי.</p>

¹ מאברין ופדרין דמתאכלין כל הלילה, הנה נתנין מהם החיצונים ג"כ, ועי' לקמן קמא ע"א, וכן בזו"ח צו ע"ג, וכן הוא מבואר בכמה וכמה מקומות בזוה"ק, כי מהקרבות היו נהנים החיצונים ג"כ [ע' ח"א סד ע"א פט ע"ב וח"ב לד ע"א קפא ע"ב רלח ע"א ושם סע"ב בהגהות מהרח"ו רלט ע"ב רסח ע"ב רסט ע"א ובח"ג דף כו רע"ב כז ע"א כח ע"א רמ ע"ב רמב ע"א רמח ע"ב]. (דע"ה ח"ב קנו ע"ב).

² קמ ע"ב (הערת הזהר).
³ המזבח היא מדת המלכות, מכוון למטה כנגד היכל לבנת הספיר אורח ישר, ונכנס ועולה ומוריד שפע לכל הקדושים דרך ישר, אמנם בלילה "ההוא תננא סליק לחד נוקבא" מורה על המלכות מזבח מלכות, שהיא משפעת לחצונים, ומטה השפעתה לצד הצפון, אמנם דווקא מהמותר, שאם לא תאמר כן, אלא שכל עצם ההשפעה אליהם, א"כ היה ראוי לאסור לנו תפלת ערבית שהוא יחוד, אלא שבלי ספק כהנים נכנסים לאכול בתרומתן, וחלק גדול נתן שם לחצונים (אור יקר).
⁴ קמא ע"א ורמב ע"ב (הערת הזהר).

⁵ וא"ת מי מכניסנו בתגר זה לפרנס החצונים, לזה אמר "וכיון דההוא תננא וכו'" א"כ ראוי לנו לעשותו לערב החצונים שלא יתפשטו בעולם, מפני שהם מתעסקין באכילת חלקם, ואינם פנויים להתפשט להשחית, והיינו נחת רוח לשכינה, למעט נעירת החמורים וצעקת הכלבים לפניה (אור יקר). עי' יומא סוף פרק א' ועי' זהר ח"ג לב ע"ב (לש"ו).

⁶ העשן של הקרבנות ניזון מהם קליפת נוגה, כי משם נפש הבהמית דישראל ובהמות טהורות (רח"ו).
⁷ היינו למטה מהיכל לבנת הספיר, שם לפתח לצד צפון חטאת רובץ, והוא מדור החצונים והוא הנק' נוקבא דתהומא רבא (אור יקר).

⁸ על שם שהוא מלמד סניגוריא על החצונים לתבוע מזונם, והוא ראש לכולם. ואפשר היה לומר שהוא מלמד סניגוריא על ישראל, כשנותנים לו מזון, כענין שעיר לעזאזל (אור יקר).

⁹ היינו גם את זה לעומת זה עשה האלהים הם עשר קליפין, דא שם סניגוריא תחת תשעה, דהיינו שתין ששה, אלף א' רבוא א', כדפי' בקדש שיוכללו בששים הם ובהם כנגד ו"ק, ויכללו באלף כנגד הבינה, ויכללו ברבוא כנגד החכמה, ובאים למטה מדרגה העשירית אשר להם, היא פתחא דקרי ודאי, שהם נקבות המחטיאים זכרי בני אדם בקרי, שהם נהנים בו כאשר יתבאר, בענין שהכל כנגד הקדושה, גם את זה לעומת זה עשה האלהים (אור יקר).

<p>(&) והלכתי עמכם בחמת קרי בהוא רוגזא דנפיק מפתחא דקרי¹</p>	
<p>ואלין אינון דמשמטי בליליא² ובשעתא דנשמתינ נפקין³ לסלקא לאתחזאה לעילא אינון נפקין ומקטרגן לון⁴ ולא יכלין לסלקא ולא תחזאה לעילא בר אינון חסידי קדישין עליונים דאינון בקעין רקיעים ואוירים וסלקין ואלין חבילי טהירין נפקין ומודיעין מלין כדיבין לבני נשא ואתחזיין לון בדיוקנין אחרנין וחייבאן בהו עד דאושדין זרעא ואקרונ מאריהון דקרי בגין דאינון דנפקין מפתחא דקרי גרמי לון ובשעתא דמתאכלי אמורין ופדרין ההוא תננא הוי רוי לון וזן לון כפום יקרא דלהון הכי מזונא דלהון מה דאתחזי לון ובהאי לא נפקן ולא משמטי בארעא קדישא</p>	<p>ואלו הם שמשוטטים בלילה ובשעה שהנשמות יוצאות לעלות להראות למעלה הם יוצאים ומקטרגים בהם ולא יכולים לעלות ולהראות למעלה פרט לאותם חסידים קדושים עליונים שהם בוקעים רקיעים ואוירים ועולים וקבוצות השרים הללו יוצאים ומודיעים דברים כוזבים לבני אדם ונראים להם בדמיות אחרות וצוחקים עליהם עד ששופכים זרע ונקראים בעלי קרי משום שאותם שיוצאים מפתח הקרי גרמו להם ובשעה שמתאכלים אמורים ופדרים אותו עשן היה מרוה אותם וזן אותם כפי כבודם כך מזונם מה שראוי להם ובזה לא יצאו ולא משוטטים בארץ הקדושה.</p>
<p>ערב כמה דאת אמר (שמות יב לח) וגם ערב רב עלה אתם דכל אינון חבילי טהירין אינון מתערבי בשולטנו דליליא ועל דא לא שוויחא חובא לצלותא דערבית דלית מאן דיכיל לאתקנא לה כיעקב דאיהו הוה מארי (מדכי) משכנא ומתקן ליה כדקא יאות</p>	<p>ערב כמו שנאמר וגם ערב רב עלה אתם שכל אותן קבוצות שרים מתערבים בשלטון הלילה ולכן לא שמו את תפלת ערבית חובה שאין מי שיכול לתקנה כמו יעקב שהוא היה בעל (מטהר) המשכן ומתקן אותו כראוי.</p>
<p>ואף על גב דאיהו רשו צלותא דא איהו לאגנא עלן מגו פחד בלילות⁵ מגו פחד דכמה סטרין דגיהנם⁶ דהא בההיא שעתא טרדי לחייביא בגיהנם על חד תרין מביממא ובגין כך מקדמי ישראל למימר והוא רחום דאיהו בגין פחד דגיהנם ובשבת דלא אשתכח פחד דינא דגיהנם ולא דינא אחרא אסיר לאתערא ליה דאתחזי דהא לית רשו לשבת לאעברא דינא מעלמא</p>	<p>ואף על גב שהיא רשות תפלה זו היא כדי להגן עלינו מתוך פחד בלילות מתוך פחד של כמה צדדים של הגיהנם שהרי באותה שעה טורדים את הרשעים בגיהנם על כל אחד שנים מאשר ביום ולכן מקדימים ישראל לומר "והוא רחום" שהוא משום פחד הגיהנם ולא דין אחר אסור לעוררו שנראה שהרי אין לו רשות לשבת להעביר את הדין מהעולם.</p>
<p>ופחד¹ דקטרוגא דנשמתינ כד בעאן לסלקא לעילא לאתחזאה קמי מאריהון ובגין כך אנן מקדימים שומר את עמו ישראל לעד אמן פחד דכמה מזיקין וקטרוגין דמשתכחי בליליא ואית לון רשו לנזקא למאן דנפיק מתרע ביתיה לבר</p>	<p>ופחד של קטרוג הנשמות כשרוצות לעלות למעלה כדי להראות לפני רבונם ולכן אנו מקדימים "שומר את עמו ישראל לעד אמן" פחד של כמה מזיקים וקטרוגים שנמצאים בלילה ויש להם רשות להזיק</p>

¹ דהיינו ח"ו שיתפשטו אלו בעולם להזיק, ולא אמר בקרי אלא בחמת קרי, כי הפתח נקרא קרי, ודרך אותו פתח יוצאים בעלי חימה, והם נקראים חמת קרי (אור יקר).

² רסד ע"א ורסז ע"א (הערת הזהר).

³ נפקין מבני אדם הישנים על מטתם (אור יקר).

⁴ בעונותיהם ממש, שהם נעשים סרסא לנשמה שלא תעלה, ואפילו שלא יהיה אלא הרהור מחטיאים אותו בקרי, ומיד הנשמה נפגמת ואינה עולה למעלה, ונעשים מחיצות שלא תעלה (אור יקר).

⁵ פי' כשעולים הנשמות בלילה, מקטרגים עליהם המלאכים, ולכך אנו מתפללים שומר את עמו ישראל לעד אמן, פחד דכמה סטרין המזיקין והמקטרגים המצוים בלילה להזיק היוצא חוץ לבית, לכך אנו אומרים ושומר צאתנו ובואנו (מ"מ).

⁶ לכך אנו אומרים, והוא רחום, והשלשה פעמים פחד שהזכיר כאן הם הג' דלקמן (מ"מ).

<p>ובנין כך אנן מקדימים ושמור צאתנו ובואנו</p>	<p>למי שיוצא החוצה משער ביתו ולכן אנו מקדימים "ושמר צאתנו ובאנו".</p>
<p>ועל כל דא מגו דחילו דכל דא אנן מפקדינן גופין רוחין ונשמתינן למלכותא עלאה די שולטנו דכלא בידהא ועל דא עלותא דערבית בכל ליליא וליליא השתא דקר בנין ומדבחן לא אשתכחו אנן עבדינן כל תקונין דאנן עבדין על רזא דנא</p>	<p>ועל כל זה מתוך פחד של כל זה אנו מפקידים הגופות הרוחות והנשמות למלכות העליונה ששלטון הכל בידיה ועל זה תפלת ערבית בכל לילה ולילה עתה שקרבנות ומזבחות לא נמצאו אנו עושים כל התקונים שאנו עושים על הסוד הזה.</p>
<p>בפלגו ליליא כד רוח צפון אתער בטש בכל אינון מדורין דרוחין בישינ ותבר חד (פנרא תקיפא¹) סטרא אחרא ועאל ושאט לעילא ותתא וכל אינון</p>	<p>בחצות הלילה כשמתעוררת רוח צפון מכה בכל אותם מדורי הרוחות הרעות ושובר אחד (סלע חזק) את הצד האחר ונכנס ומשוטט למעלה ומטה וכל אותן</p>
<p>ק/ב</p>	
<p>חבילי טהירין עיילין לדוכתייהו ואתבר חילייהו ולא שלטין וכדין קודשא בריך הוא עאל לאשתעשעא עם צדיקא בגנתא דעדן והא אתמר</p>	<p>קבוצות של מחבלים נכנסות למקומן ונשבר כחן ולא שולטות ואז הקדוש ברוך הוא נכנס להשתעשע עם הצדיקים בגן עדן והרי נתבאר.</p>
<p>כד אתי צפרא נהורא דשרגא דשלטא בליליא אתנניז מקמי נהורא דיממא כדין בקר שלטא² ואתעבר שולטנו דערב (וכדין) האי בקר איהו בקר דאור קדמא³ האי בקר אשלים טיבו לעלמין כלהו מניה אתזנו עלאין ותתאין האי אשקי לגנתא⁴ האי איהו נטירו דכל עלמא הכא רזא לידעי מדין מאן דבעי למיפק⁵ לארחא יקום בנגהא⁶ וישגה באסתכלותא לפום שעתא לסטר מזרח⁷ ויחמי כחיזו דאתון⁸ דבטשי ברקיעא דא סליק ודא נחית⁹ ואלין אינון נציצו דאתון דאתברון בהו שמיא וארעא¹⁰</p>	<p>כשבא הבוקר אור הנר ששלט בלילה נגזז מלפני אור היום ואז הבוקר שולט ומעבר שלטונו של הערב (ואז) הבוקר הזה הוא בוקר של אור ראשון הבוקר הזה משלים טוב לכל העולמים ממנו נזונים עליונים ותחתונים זה משקה את הגן זוהי שמירה של כל העולם כאן הסוד ליודעי מדין מי שרוצה לצאת לדרך יקום בנגה וישגיח בהתבוננות לפי שעה לצד מזרח ויראה כמראה אותיות שמכות ברקיע זו עולה וזו יורדת ואלה הם התנוצצות האותיות שנבראו בהם שמים וארץ.</p>

¹ סטרא אחרא (רח"ו במ"מ). צז ע"א (הערת הזהר).

² יסוד (מ"מ).

³ פי' יסוד, שבו טיפת החסדים הנקרא אור (מ"מ).

⁴ פי' מלכות (מ"מ).

⁵ נז ע"א (הערת הזהר). לפי הנראה מלעיל נז ע"א שהרב זלה"ה סימן אותו בכאן, לומר שאין סגולת זה הסוד אלא למי שהשכים קודם לאור הבוקר וזכה ליהנות מזווג הלילה, וז"ל שם, בשעתא דנהיר צפרא משכין עליה חד חוטא דחסד מסתכל ברקיעא שריא עליה נהירו דחכמתא וכו' (רמ"ז).

⁶ ר"ל יקום מתלמודו ויצא לחוץ להסתכל לסטר מזרח, שה"ס הזעיר בהאירו מאור המוחין (רמ"ז).

⁷ קיב ע"ב (הערת הזהר).

⁸ נראה שיובן במ"ש בשער התפילין שבלילה מסתלקים המוחין מראש זעיר ושל ראש רחל מתעלמים בתוך זעיר בסוד (שיה"ש ח ו) שימני כחותם על לבך, ובתחילת אור הבקר שעולה כתר רחל מן הבריא המעוררת הרשימו של מוחיה ומושכו מתוכיות זעיר להיות לה לתפילין על ראשה, ואז גם הוא מושך מלמעלה רשימו של מוחין, וזהו ענין חיזו דאתון, פי' הרשימו שלהן (רמ"ז).

⁹ פי' כי רושם של רחל נקרא סליק, מפני שהיא עולה וגם שכל אורותיה ה"ס אור חוזר. "ודא נחית", אורות זעיר היורדים מלמעלה לתוך ראשו שכולם אור ישר (רמ"ז).

¹⁰ כי סוד התפילין הוא אור המוחין שהם אותיות הפרשיות (נ"א השרשיות. נ"א הפרטיות) והשמות שבהם, והם חיי המלך שבהם תלוי מציאת המלכות והיינו שמים וארץ (רמ"ז).

<p>אי איהו ידע! ברזא דאינון אתוון דאינון רזא דשמא קדישא דארבעין ותריין אתוון² וידכר לון כדקא הוי ברעותא דלבא יחמי גו נהירו דנגהא דרקיעא שית יודיין³ תלת לסטר ימינא ותלת לסטר שמאלא ותלת וויין⁴ דסלקין ונחתין ונצצי ברקיעא ואינון אתוון דברכת כהנים⁵ וכדין יצלי צלותיה ויפוק לארחא ודאי שכנתא אקדימת עמיה זכאה חולקיה</p>	<p>אם הוא יודע בסוד אותן האותיות שהם סוד השם הקדוש של ארבעים ושתיים אותיות ויזכירן כראוי ברצון הלב יראה תוך אור הנגה של הרקיע שש יודי"ם שלש לצד ימין ושלש לצד שמאל ושלש ווי"ם שעולות ויורדות ונוצצות ברקיע והן האותיות של ברכת כהנים ואז יתפלל תפלתו ויצא לדרך ודאי שכינה מקדימה עמו אשרי חלקו.</p>
<p>כד אתי האי בקר⁶ עמודא חד נעיין בסטר דרום⁷ לגו מתיחו דרקיעא⁸ דעל גבי גנתא בר מההוא עמודא דאיהו⁹ נעיין באמצעו דגנתא ועמודא דא איהו נהיר¹⁰ בנהירו דתלת גוויין¹¹ מרקמא דארגוונא בההוא עמודא קיימא ענפא חדא¹² בההוא ענפא אתעתדו תלת צפריין¹³ מתעריין צפצפא לשבחה</p>	<p>כשבא הבוקר הזה עמוד אחד נעוץ בצד דרום לתוך מתיחת הרקיע שעל גבי הגן חוץ מאותו עמוד שנעוץ באמצע הגן ועמוד זה מאיר באור של שלשה צבעים מרקם בארגמן באותו העמוד קיים ענף אחד ובאותו ענף נזדמנו שלש צפרים מתעוררות צפצפו לשבח.</p>
<p>פתח חד ואמר (תהלים קיג א) הללויה הללו עבדי יהו"ה הללו את שם יהו"ה פתח תניינא ואמר יהי שם יהו"ה מבורך מעתה ועד עולם פתח תליתאה ואמר ממזרח שמש עד מבואו מהולל שם יהו"ה כדין כרוזא קדים וקרי אתעתדו קדישי עליונין אינון דמשבחון</p>	<p>פתח אחד ואמר הללויה הללו עבדי ה' הללו את שם ה' פותח השני ואומר יהי שם ה' מבורך מעתה ועד עולם פותח השלישי ואומר ממזרח שמש עד מבואו מהלל שם ה' אז הכרוז מקדים וקורא הזדמנו קדושים עליונים אותם המשבחים את רבונם התתקנו לשבח היום ואז</p>

¹ ידוע ליודעים ששרש עיקר התפילין הוא שם אה"ה, ביו בסוד ארבעה בתים שלהם, בין בסוד כ"א אזכרות שבהם, ובין שתי התפלות, הו להו מ"ב. וגם נודע כי שם מ"ב הוא בראש כנזכר בכוונת ודברת ב"ם (רמ"ז).

² שהם שורשו, וקיימא לן שבכל בקר מתעורר ומאיר שם אבגית"ץ בסוד עולת תמיד, והוא מילוי יסוד י"ד סמ"ך ו"ו דל"ת, שכן היסוד סודו בקר. וזהו לפי דעתי סוד חוט של חסד, ור"ל אור החסד הכלול ביסוד שה"ס חוט ו' זעירא, וגם הוא קצה חוט השדרה המסתעף בכל הגוף שבו מתחלק שם מ"ב בגל"ת נהי"ם, ולכן כשיזכירהו בכוונה יאיר אור הדעת בכל קו האמצעי. ונלע"ד שה"ס הארה מיסוד אבא המאיר בזעיר באמצעו, והוא אור השמש, ובו סוד ברכת כהנים. ולכן בהתחיל הבקר מתנוצצים זהרי אור אבא להאיר בקו האמצעי דזעיר, וה"ס היודין מאבא והוויין בז"א. וי"ל שה"ס ג' אלפין דמ"ה שבדעת ת"ת ויסוד דזעיר כידוע מדרוש הצרעת, והם בצירור יו"י. שית יודין, לשני הצדדים, ותלת וויין, והם בגי' ג' הויות בסוד חב"ד המאירים בקו האמצעי. וי"ל על דרוש זה פסוק (משלי ד, יח) וארח צדיקים כאור נגה, שהוא אור הבקר מיסוד, הולך ואור וגו', שה"ס גדלות זעיר, וזהו נכון היום (רמ"ז).

³ פי' יברכך יהו"ה ר"ת ב' יודיין, וכן יאר יהו"ה, וכן ישא יהו"ה, הם שית יודיין. תלת וויין וישמרך ויחנך וישם (מ"מ).

⁴ כי הם מכריעים (רח"ו).

⁵ שית יודין של (במדבר ו כד-כו) י'ברכך ה' י'אר ה' י'שא ה', תלת וויין וישמרך ויחונך וישם, ואע"ג דיש עוד כמה וויין ויודין, י"ל דאלו הם מיוחדים שהם בראש התיבה. ועוד אלו הן אותיות העיקריות, כי ג' יודין דחסד ימין הן דג' הויות וג' אחרות. וגם ג' וויין הן דו' הטבות של עיקר הברכה, הלא הן ברכה של יברכך ושמירה של ישמרך הארה מן יאר וחנינה מן ויחונך נשיאות פנים מן ישא ושימת שלום מן וישם לך שלום (רמ"ז).

⁶ הוא זווג קדרותא דצפרא א"נ עמוד ענן דחסד (רח"ו).

⁷ הוא בחי' יסוד שבגן ויש בו טיפת החסדים, ולכן אמר בסטר דרום (מ"מ).

⁸ פי' רקיע הוא ת"ת, והיסוד מחובר עם הת"ת (מ"מ).

⁹ קפד ע"ב (הערת הזהר).

¹⁰ ויחי ריט ע"א (הערת הזהר).

¹¹ פי' הארת חג"ת שמאירים ביסוד (מ"מ).

¹² פי' מלכות שבגן (מ"מ).

¹³ אכתריא"ל מטטרין סנדלפון כל א' נקרא עוף (רח"ו).

<p>למאריהון אתתקנו בשבחה דיממא כדין אתפרשון יממא מן ליליא זכאה חולקיה מאן דקם בצפרא מגו תושבתתא דאורייתא דלעי בליליא בההוא זמנא צלותא דצפרא</p>	<p>נפרדים היום מהלילה אשרי חלקו של מי שקם בבוקר מתוך תשבחתה של תורה שלמד בלילה באותו זמן של תפלת הבוקר.</p>
<p>כתיב (ישעיה כא יב) אמר שומר אתא בקר וגם לילה אם תבעיון בעיו שובו אתיו האי קרא אוקמוה ליה על גלותא דישראל דיתבי גו בני שעיר וישראל אמרי לקודשא בריך הוא שומר מה מלילה מה תהא עלן מן גלותא דא דדמי לחשובא דליליא מה כתיב (&) אמר שומר דא קודשא בריך הוא אתא בקר כבר נהירנא לכו בגלותא דמצרים¹ ואסיקנא לכו וקריבת יתכון לפולחני ואורייתא יהבית לכון בגין דתזכון לחיי עלמא שבקתון אורייתני וגם לילה אעילנא לכו בגלותא (ס"א דבבל ואסיקנא לכו שבקתון אורייתני כמלקדמין אעילנא לכו בגלותא) כמלקדמין אם תבעיון בעיו כמה דאת אמר (שם לד טז) דרשו מעל ספר יהו"ה וקראו ותמן תשכחון כמה תליא גלותא דלכון וגאולה דלכון וכד תבעיון בה היא תימא ותכריזו קמייכו שובו אתיו שובו בתשובה שלימתא ומיד אתיו ואתקריבו לגבאי</p>	<p>כתוב אמר שמר אתא בוקר וגם לילה אם תבעיון בעיו שבו אתיו פסוק זה פרשוהו על גלות ישראל שיושבים בתוך בני שעיר וישראל אומרים לקדוש ברוך הוא שמר מה מלילה מה יהיה עלינו מהגלות הזו שדומה לחשכת הלילה מה כתוב אמר שמר זה הקדוש ברוך הוא אתא בוקר כבר הארתי לך בגלות מצרים והעליתי אתכם וקרבתיכם לעבודתי ונתתי לכם תורה כדי שתזכו לחיי עולם עזבתם תורתני וגם לילה הכנסתיכם לגלות (בבל) והעליתיכם עזבתם תורתני כמקדם והכנסתי אתכם (לגלות) כמקדם אם תבעיון בעיו כמו שנאמר (שם לד) דרשו מעל ספר ה' וקראו ושם תמצאו במה תלויה גלותכם וגאלתכם וכשתבעיון בה היא תאמר ותכריזו לפניכם שבו אתיו שובו בתשובה שלימה ומיד אתיו וקרבו אלי (ובסוד הפסוק הזה).</p>
<p>ובהאי קרא² (נ"א וברזא דהאי קרא) כתיב (ישעיה כא יא) משא דומה² ורוא דא בשית דרגיז³ (בחמשה ארחין) דנבואה אתמר לנביאי³ במחז"ה⁴ בחזו"ן⁵ בחזו"ן⁶ בחזו"ת⁷ בדב"ר⁸ במש"א⁹ וכלהו חמשה כלהו כמאן דחמי בתר כותלא ההוא נהירו דנהורא ומנהון כמאן דחמי נהורא דשמשא מגו עששיתא אבל משא הוי כד מטי ההוא נהורא במורה סני ואיטרח מלה עלוי דלא יכיל לאתגלייא ליה כמה דאת אמר (במדבר יא יא) לשום את</p>	<p>ובפסוק זה כתוב משא דומה וסוד זה בשש דרגות של נבואה (בחמש דרכים) נאמר לנביאים במחז"ה בחזו"ן בחזו"ן בחזו"ן בחזו"ת בדב"ר במש"א וכל החמש כולן כמי שרואה אחר הכתל אותו האור שמאיר ומהם כמי שרואה אור השמש מתוך עששית אבל משא הוי כאשר מגיע אותו אור בטרח רב ומטריח עליו דבריו שלא יכול להתגלות לו כמו שנאמר לשום את משא כל העם הזה עלי ומשום זה משא.</p>

¹ לפולחני במעמד הר סיני (מ"מ).

² הטפות של הזווג השלישי [יעקב ולאה אחר חצות]. דע, כי אע"פ שכפי סדר מעלת הזווגים האלו, הטפות של הזווג השלישי, הם גדולים משל הרביעי וחמישי. אמנם לענין תולדותם וביאתם בעה"ז, הם אחרונים שבכל החמשה זווגים, ואלו הם עתידים לבא בדור אחרון, קודם ביאת משיחנו בעה"ת. ולפי שהם עתידים לבא בגלות זה האחרון, לכן נרמז ביאתם בנבואת ישעיה הנביא ע"ה, בפסוק משא דומה אלי קורא משעיר וגו' (שעה"ג הק' כו).

³ אולי הם ו' פרקים אשר בנו"ה אתר דנביאי מהימני ינקי מתמן (רח"ו), ונראה כי משא הוא פרק אחרון דהוד שהוא סוד העקב (מ"מ).

⁴ גבורה (אור יקר).

⁵ חסד (אור יקר).

⁶ נצח (אור יקר).

⁷ ת"ת (אור יקר).

⁸ הוד (אור יקר).

⁹ יסוד (אור יקר).

<p>משא כל העם הזה עלי ובגין כך משא</p>	<p>וכאן משא דומה טרח רב שלא יכול להתגלות והיא נבואה בלחש ועומדת בלחש אלי קרא משעיר כאן לא התגלה מי אמר "אלי קרא משעיר" אם הקדוש ברוך הוא אם נביא נאמן אבל נבואה זו ודאי עומדת בלחש תוך סוד האמונה העליונה ומתוך סוד נסתר אמר הנביא הנאמן שלו היה קורא קול בסוד האמונה ואמר אלי קרא משעיר</p>
<p>קלא/א</p>	
<p>כמה דאת אמר (דברים לג ב) וזרח משעיר² למו ולא כתיב וזרח לשעיר³ בגין דרזא דמהימנותא הכי⁴ איהו דרגין מגו דרגין אלין פנימאין מאלין קליפה גו קליפה ומוחא גו מוחא⁵</p>	<p>כמו שנאמר וזרח משעיר למו ולא כתוב וזרח לשעיר משום שסוד האמונה כך הוא דרגות מתוך דרגות אלה פנימיים מאלה קלפה בתוך קלפה ומח בתוך מח.</p>
<p>והא אוקימנא דכתיב (יהזקאל א ד) והנה רוח סערה באה מן הצפון הא דרגא חד⁶ ענן גדול הא דרגא אחרא⁷ ואש מתלקחת הא דרגא תליתאה⁸ ונוגה לו סביב הא דרגא רביעאה⁹ ולבתר ומתוכה כעין החשמל¹⁰</p>	<p>והרי בארנו שכתוב והנה רוח סערה באה מן הצפון הרי דרגה אחת ענן גדול הרי דרגה אחרת ואש מתלקחת הרי דרגה שלישית ונוגה לו סביב דרגה רביעית ואחר כך ומתוכה כעין החשמל ואחר כך ומתוכה</p>

¹ פי' כדמפרש במסקנא (מ"מ).

² היינו שאור הקדושה מתלבש בקלי' השעיר (אור יקר).

³ בפרשת בלק תירץ וזרח לישראל משעיר, שלא קבלו התורה, וכאן מתרץ ע"ד הסוד (מ"מ).

⁴ שאינו מתגלה להדיא אלא בסוד לבושו. וגם ישראל שנתנבאו ראו הכבוד מתלבש בסוד לבושו, מדרגות בתוך מדרגות, והעליונה מוח לתחתונה, והתחתונה קלי' לעליונה, ויתלבש אפילו בחצונים כמוח האגוז בתוך קליפתו (אור יקר).

⁵ עי' תיקונים (תיקון י"ח לה ע"א), ובספר זוהר הרקיע (דף נ"ו ע"ב – פירוש לדף צה ע"א) ועי' מבו"ש (שע"ב ח"ג פ"ח) ועי' עוד פ' בראשית (טז ע"א) ותרומה (קלא ע"א) ויקהל (ר"ג ע"א) ופקודי (רלג ע"ב) (דע"ה ח"א ג ע"א). ותוהו ובוהו וחושך ורוח הנאמר בתורה הם שורש הד' יסודות ארמ"ע, ושורש הד' קליפות, שהם צורך להבחירה ולשכר ועונש (דע"ה ח"א עו ע"ד), הג' קליפות דאצילות אש מתלקחת ענן גדול רוח סערה, (ע' פ' תרומה קלא רע"א ובזוהר הרקיע שם ופ' ויקהל רג ע"ב) אשר הם מסבבים להנגה דאצילות. וכבר כתב הרב (בפנימיות וחיצוניות דרוש ח) כי הקליפה דאצילות הגם שבאצילות נחשב זה לטומאה ורע, אך בערך עולם הבריאה הוה הקליפה דאצילות טהרה וטוב (דע"ה ח"ב נב ע"ב). ונודע הוא כי בהעולמות ב"ע ישנו שם מציאות הרע, ונאחז שם בכל עולם ועולם לפי ערכו, וכל העולה שם באיזה כוונות ויחודים להדבק את עצמו בקדושת אורו ית"ש אשר בפנימיות העולמות ב"ע בבחי' נשמה לנשמה, וכדי לעלות משם לשכינת עוזו ית"ש אשר בגבהי מרומים שהוא עולם האצילות, אשר שם הוא רק אורו ית"ש לבד ואפס זולתו, הנה בעלייתו ממדרגה למדרגה שהוא בהילוכו דרך העולמות ב"ע, מוכרח הוא לעבור דרך מציאות הרע, שהם הג' קליפות קשות, רוח סערה ענן גדול אש מתלקחת⁵, ואח"כ קליפת נוגה שהיא הרביעית, כי הם כולם מסבבים להקדושה, ומשם הוא בא להחשמל, ומשם לעיקר מבוקשו אשר בהקדוש פנימה, ע' פ' תרומה (קלא רע"א) (דע"ה ח"ב פז ע"ד).

⁶ שנברא בכח הגבורה, וזה מדרגה ראשונה (אור יקר). מלכות דקלי' (לש"ו).

⁷ נה"י דקלי' (לש"ו).

⁸ חג"ת דקלי' (לש"ו).

⁹ זו בנונית, והיא כעין קלי' רביעית לאגוז שהיא נאכלת עם המוח, אמנם פנימה לה הקדושה הגמורה (אור יקר). כח"ב דקלי' כן הוא בזהר הרקיע נו ע"ב ועי' בפרשת בראשית טז ע"א ובמ"ש ועי' עוד תיקונים תיקון יח לה ע"א [שהוא איסור להסתכל בקשת] (לש"ו).

¹⁰ והיינו בחי' תחתונה לחיות, ולכן פי' רז"ל חשמל שע"ח מיני אורות, ועוד פי' פעמים חשות פעמים ממללות, והיא בחינתם למטה שהם מתלבשות באופנים (אור יקר).

<p>ולבית ומתוכה דמות ארבע חיות¹ הא דרגין גו מדרגין (דרגין)</p>	<p>דמות ארבע חיות הרי דרגות בתוך מדרגות (דרגות).</p>
<p>אוף הכא כד אתגלייא קודשא בריך הוא² לישראל לא אתגלייא³ אלא מגו דרגין אלין מסיני בא דרגא דהוה טמירא יתיר⁴ ולביתר אצטריך לאתגלייא ואמר וזרח משעיר הא דרגא אחרא דאיהו באתגלייא יתיר קליפה דשריא על גב מוחא ולביתר הופיע מהר פארן הא דרגא אחרא ולביתר ואתה מרבבת קדש⁵ דא שבהא דכלא דאף על גב דאתגלייא מכל אלין דרגין מההוא אתר דהוא עקרא דכלא שרי לאתגלאה מניה מאן אתר איהו מרבבות קדש איהו אינון דרגין עלאין לעילא (לעילא) אוף הכא אלי קורא משעיר מההוא דרגא דקאמרן דאתדבק לעילא</p>	<p>אף כאן כשהתגלה הקדוש ברוך הוא לישראל לא התגלה אלא מתוך דרגות הללו מסיני בא דרגה שהיתה יותר נסתרת ואחר כך הצטרכה להתגלות ואמר וזרח משעיר הרי דרגה אחרת שהיא יותר בגלוי קלפה ששורה על גבי המח ואחר כך הופיע מהר פארן הרי דרגה אחרת ואחר כך ואתה מרבבות קודש זהו שבח של הכל שאף על גב שהתגלה מכל הדרגות הללו מאותו מקום שהוא עקר הכל התחיל להתגלות ממנו מאיזה מקום הוא הוא מרבבות קודש אותן דרגות עליונות למעלה (למעלה) אף כאן אלי קרא משעיר מאותה דרגה שאמרנו שנדבקה למעלה.</p>
<p>שומר מה מלילה שומר מה מליל שומר דא מטטרו⁶ (שומר ישראל) וכתוב (משלי כז יח) ושומר אדוניו יכובד ודא רזא דשלטא בליליא מה מלילה שומר מה מלילי מה בין האי להאי אלא כלא חד אבל בחולקא דא שלטא סטרא אחרא ובחולקא דא לא שלטא כלל ליל אצטריך לנטורא דכתיב (שמות יב מב) ליל שמורים⁷ הוא ועל דא חסר ה' ודא איהו כד עאל ליליא עד דאתפלג מפלגו ליליא ולהלאה שלטא לילה בה' דכתיב (&) ויהי בחצי הלילה הוא הלילה הזה (תהלים קלט יב) ולילה כיום יאיר וגו' ובגין כך שומר מה מלילה שומר מה מליל⁸</p>	<p>שומר מה מלילה שומר מה מליל שומר זה מטטרו⁶ (שומר ישראל) וכתוב (משלי כז) ושומר אדוניו יכבד וזה הסוד ששולט בלילה מה מלילה שומר מה מליל מה בין זה לזה אלא הכל אחד אבל בחלק הזה שולט הצד האחר ובחלק הזה לא שולט כלל ליל צריך לשמירה שכתוב ליל שמרים הוא ועל זה חסר ה' וזהו כשנכנס הלילה עד שנחלק מחצות הלילה והלאה שולט לילה בה' שכתוב ויהי בחצי הלילה הוא הלילה הזה ולילה כיום יאיר וגו' ולכן שומר מה מלילה שומר מה מליל.</p>
<p>אמר שומר אישכחנא בספרא דאדם מה בין</p>	<p>אמר שומר מצאנו בספרו של אדם מה</p>

¹ לבית מוח לבחינה זו "דמות ד' חיות" ושם ראה נבואתו, וזה מדרך הנבואה להראות מדרגות פניה אל מדרגות (אור יקר).

² השיגו ישראל כולם מדרגות הנבואה (אור יקר).

³ לא אתגלייא לישראל להדיא אלא מגו דרגין אלין ממש, שהם חצונים, מהם פנימיים והיינו יהו"ה סוד המוח הפנימי (אור יקר).

⁴ זה לא מצדו אלא מצד ישראל, וז"ש ה' מצד עצמו מסיני בא להגלות להם לישראל, אמנם לבית שלא הוכנו למדרגה זו, אצטריך לאתגלייא מתוך קלי' שעיר (אור יקר). מלכות (מ"מ).

⁵ הם נר"ה דז"א שמשם הנבואה (מ"מ).

⁶ עי' לקמן קסד ע"א שהוא שומר למשכן. ועי' תיקו"ז קב ע"ב: כל הוי"ה אית לה משמשא דרכיב עליה ואיהי מרכבה ליה וכו' כגון דכורא על נוקבא ולית רשו לנוקבא ולא לשליחא דילה למעבד מדעם בלא רשות בעלה דכל מאן דמקבל איהי נוקבא מאתר דאיהו מקבל ורזא דמלה כי גבוה מעל גבוה שומר וכגוונא דא שליחא לעילא מטטרו⁷ וכמה ממנן דתחות ידיה דאינון שליחן דשכינתא. ועי' רמב"ן שמות יב יב.

⁷ לז ע"ב (הערת הזהר).

⁸ ושיעור הכתוב משא דומה, אמר הנביא שנבואה זו היא מפרק אחרון דהוד, שהוא משא, והיא בליחשו. נבואה זו באה ובקעה בקלי' הנק' שעיר, וזהו אלי קורא משעיר. ומה היא הנבואה, שומר מה מלילה, דהיינו שאומרים ישראל למט"ט הנק' שומר, ב' בחי' אלו של המלכות הנק' ליל ולילה, מתי יהיה תיקונם ויחודם, והשיב להם אמר שומר אתא בוקר, שהוא ז"א, וגם לילה, שהיא מלכות, שע"י תפלות ישראל מתייחדים זר"ן וכדמסיק (מ"מ).

<p>ויאמר לאמר ויאמר לעילא ואמר לתתא ואל משה אמר מאן¹ אמר שומר דא מטטרון אתא בקר דא עלותא דשחרית דאיהו שלטנו דיממא ההוא דשליט על ליליא ואי תימא דאיהו אתי בלחודוי ואתפרש דכר מנוקבא הא כתיב (&) וגם לילה תרוייהו כחדא ולא מתפרשי² דא מן דא לעלמין וקלא דא קרי במלין אלין אתא בקר וגם לילה תרוייהו זמינין לגבייכו</p>	<p>בין ויאמר לאמר ויאמר למעלה ואמר למטה ואל משה אמר מי אמר שומר זה מטטרון אתא בוקר זו תפלת שחרית שהיא שלטונו של היום אותו ששולט על הלילה ואם תאמר שהוא בא לבדו ונפרד הזכר מהנקבה הרי כתוב וגם לילה שניהם כאחד ולא נפרדים זה מזה לעולמים וקול זה קורא במלים האלה אתא בוקר וגם לילה שניהם מזמנים אליכם.</p>
<p>מכאן ולהלאה אם תבעיון בעיו אם תבעוון בעותכון בצלו קמי מלכא קדישא בעיו צלו ובעו בעותכון ותובו לגבי מאריכון אתיו כמאן דזמין לקבלא לבנוי ולרחמא עליהו אוף הכי קודשא בריך הוא³ בקר וגם לילה קרא ואמר אתיו זכאה עמא קדישא דמאריהון בעי עלון וקרא לון לקרבא לון לגביה</p>	<p>מכאן והלאה אם תבעיון בעיו אם תבקשו בקשתכם בתפלה לפני המלך הקדוש בעיו התפללו ובקשו בקשתכם ושובו לרבונכם אתיו כמי שעתיד לקבל את בניו ולרחם עליהם אף כך הקדוש ברוך הוא בוקר וגם לילה קרא ואמר אתיו אשרי העם הקדוש שרבונם מבקש עליהם וקורא להם לקרבם אליו.</p>
<p>כדין עמא קדישא בעאן לאתחברא ולאעלא בבי כנישתא וכל מאן דאקדים בקדמיתא אתחבר בשכינתא בחבורא חדא תא חזי ההוא קדמאה דאשתכח בבי כנישתא (ואוריך בבי כנישתא) זכאה חולקיה דאיהו קיימא בדרגא דצדיק בהדי שכינתא ודא איהו רוא (משלי ה יז) ומשחרי ימצאנני דא סליק בסליקו עלאה ואי תימא הא תנינן בשעתא דקודשא בריך הוא אתי לבי כנישתא ולא אשכח תמן עשרה מיד כועס ואת אמרת ההוא חד דאקדים אתחבר בשכינתא וקיימא בדרגא דצדיק</p>	<p>ואז העם הקדוש רוצים להתחבר ולהיכנס לבית הכנסת וכל מי שמקדים בראשונה מתחבר עם השכינה בחבור אחד בא וראה אותו ראשון שנמצא בבית הכנסת (ומאריך בבית הכנסת) אשרי חלקו שהוא עומד בדרגת צדיק עם השכינה וזהו סוד ומשחרי ימצאנני זה עולה במעלה עליונה ואם תאמר הרי שנינו בשעה שהקדוש ברוך הוא בא לבית הכנסת ולא מוצא שם עשרה מיד כועס ואתה אמרת שאותו אחד שמקדים מתחבר בשכינה ועומד בדרגת צדיק.</p>
<p>אלא⁴ למלכא דשדר לכל בני מתא דישתכחון עמיה ביום פלן בדרך פלן עד דהוו מזמני גרמייהו אינון בני מתא אקדים חד ואתא לההוא אתר בין כך ובין כך אתא מלכא אשכח לההוא בר נש דאקדים תמן אמר ליה פלן בני מתא אן אינון אמר ליה מארי אנא אקדימנא מנייהו והא אינון אתאן אבתראי לפקודא דמלכא כדין טב בעיני מלכא ויתיב תמן בהדיה ואשתעי עמיה ואתעביד רחימא דמלכא בין כך</p>	<p>אלא למלך ששלח לכל בני העיר שימצאו עמו ביום פלוני במקום פלוני עד שהיו מזמנים את עצמם אותם בני העיר הקדים אחד ובא אל אותו מקום בינתים בא המלך ומצא את אותו איש שהקדים לבא לשם אמר לו איה הם פלונים בני העיר אמר לו מורי אני הקדמתי מהם והרי הם באים אחרי לפקדת המלך ואז הוטב בעיני המלך ויושב שם עמו ומדבר עמו ונעשה אהוב המלך בינתים</p>
<p>קלא/ב</p>	
<p>ובין כך אתו כל עמא ואתפייס מלכא עמהון</p>	<p>באו כל העם והתפייס עמם המלך ושלח</p>

¹ קסד ע"א (הערת הזהר).

² ז ע"א (הערת הזהר).

³ פי' כמו שהאב מקבל בניו ומרחם עליהם, כך בוקר וגם לילה, שהם ז'ו', אומרים ג"כ לישראל, את"ו (מ"מ).

⁴ נשא קנו ע"א (הערת הזהר).

<p>ושדר לון לשלם אבל אי אינון בני מתא לא אתיין; וחד לא אקדים² לאשתעי קמי מלכא לאתהואה בנינייהו דהא כלהו אתיין מיד כעים ורגיז מלכא</p>	<p>אותם לשלום אבל אם אותם בני העיר לא באים ואחד לא מקדים לדבר לפני המלך להראות בשבילם שהרי כולם יבאו מיד כועס ורוגז המלך.</p>
<p>אוף הכא כיון דחד אקדים ואשתכח בכי כנישתא ושכינתא אתיא ואשכח ליה כדין אתחשיב כאלו כלהו אשתכחו תמן דהא דא אוריך לון תמן מיד אתחברת עמיה שכינתא ויתבי בזווגא חד ואשתמודע בהדיה ואותיב ליה בדרגא דצדיק³ ואי חד לא אקדים ולא אשתכח תמן מה כתיב (ישעיה נ ב) מדוע באתי ואין איש ואין עשרה לא כתיב אלא ואין איש⁴ לאתחברא בהדאי למהוי גבאי כמה דאת אמר איש האלהים למהוי בדרגא דצדיק</p>	<p>אף כאן כיון שאחד הקדים ונמצא בבית הכנסת ושכינה באה ומוצאת אותו אז נחשב כאלו כולם נמצאו שם שהרי זה האריך להם שם מיד מתחברת עמו שכינה ויושבים בזווג אחד ונודע עמה ומושיבה אותו בדרגת צדיק ואם אחד לא מקדים ולא נמצא שם מה כתוב (ישעיה נ) מדוע באתי ואין איש לא כתוב ואין עשרה אלא ואין איש להתחבר עמי להיות אלי כמו שנאמר איש האלהים להיות בדרגת צדיק.</p>
<p>ולא עוד אלא דאשתמודע בהדיה ושאל עלוי אי יומא חד לא אתי כמה דאוקימנא⁵ דכתיב (שם י) מי בכם ירא יהוה שומע בקול עבדו והא אתערנא בהאי דכתיב (&) אלי קורא משעיר דהא דרגא בתר דרגא דרגא גו דרגא ההוא שומר קורא⁶ בחילא בכל יומא ויומא ודא איהו שומע בקול עבדו דא מטטרון ובגין כך זכאה איהו מאן דאקדים לבי כנישתא לסלקא בההוא דרגא עלאה דקאמרן</p>	<p>ולא עוד אלא שנודע עמה ושואלת עליו אם יום אחד לא בא כמו שבארנו שכתוב מי בכם ירא ה' שמע בקול עבדו והרי התעוררנו בזה שכתוב אלי קרא משעיר שהרי דרגה אחר דרגה ודרגה תוך דרגה אותו שומר קורא בחיל בכל יום ויום וזהו שמע בקול עבדו זה מטטרון ולכן אשרי המקדים לבית הכנסת לעלות לאותה דרגה עליונה שאמרנו.</p>

¹ פי' שלא באו י' כאחד (מ"מ).

² פי' לפחות היה להם להקדים א' לדבר עם המלך, והם לא באו כא' ואפילו אחד מהם לא הקדים לדבר אל המלך, ואין עשרה (מ"מ).

³ הורה שהיא המיישבת אותם כל א' וא' כפי הראוי לו, וזה שהיא באה באורה וזיוה ומתפשטת על ראשי העם, והיא שורה על עשרה הראשונים, עשרה ענפים ראשיים. והענף, שהיא משרה על האיש הזה, הוא ענף הנובע בה הברכות, והוא סוד, וברכות לראש צדיק, שהוא פי האמה. והיינו "ואותיב ליה בדרגא דצדיק", שהוא כעין הכתר לכל המדרגות, והוא מקור ברכות לברכה, ואח"כ משרה בו. ושתיים הבאים אחריהם, סוד ג' ראשונות. ובג' הבאים אחריהם ג' אבות, ובד' הבאים אחריהם שאר המדות. ואח"כ הבאים אחריהם הם ענפים פרטיים במדות אלו, והם נכללים בסוד המדות הנכללות בעשר מדות אלו. והם בסוד האברים. עשרה אברים ראשיים לעשרה הראשונים, כגון ראש לג' ראשונים, זרועות לשתיים הבאים אחריהם, גוף וצואר לשתיים, שני שוקים לשנים, והראשון במדרגת אשד הנחלים, צדיק, ואם מרבים מעשרה הם פרטיים לאלו, כגון ראש בה כמה אברים, וזרועות בהם כמה אברים, וכולם נכללים, ואין א' מהם שלא יכנס ויכלל באברין ותיקונין דשכינתא, אמנם העשרה הם החשובים, והראשון חשוב בהם, בענין שהם ג' בחי' בבאי בית הכנסת, הראשון אור לעצמו, הט' הבאים אחריהם אור לעצמם, שאר העם בחי' לעצמם והכל יחוד א', אמנם צריך לדקדק שיהיה עומד שם מכניסתו לבית הכנסת ועד תשלום התפילה, שאם לא כן הוא נכשל בעזבי ה' שאפילו שהוא הולך להתפלל בבית הכנסת אחר שאין זה התקון הזה אלא פנים חדשות באו לכאן, וכדומה לי שלענין סוד המרכבה הזאת ותיקוני השכינה אינו בכללם, ושכר יש לו, שכר מרכבת השכינה וקישוטי אבריה אין לו, שהרי עיקר שכינה אצלותא קפדא, והוא אינו עומד בצלותא, בר מאותם הנפנים דרך עראי ששכינה ממתנת בלי ספק, ועכ"ז הכל חטא גורם, שע"י חטא אדם נדחה ומצוה גוררת מצוה, ועבירה גוררת עבירה, וכ"ש שגורמת בטול מצוה, ואפילו בתפלתו אם רוק מזדמן לו או רוח מלמטה וכל כיוצא הכל ע"י החטא שטורפין לו תפלתו וגשמים בסוכה יוכיחו ולזה רמזו באמרם נכר שהוא עכרן (אור יקר).

⁴ פי' ומש"ל תנינן בשעתא דקב"ה אתי ולא אשכח תמן עשרה מיד כועס היינו לבסוף (מ"מ).

⁵ בלק קצו ע"א (הערת הזהר).

⁶ פי' מט"ט קורא בכל יום ויום אתא בוקר וכו', ועובר קולו דרך הקלי' כמש"ל (מ"מ).

<p>כד אתי צפרא¹ וצבורא אשתכח² בבי כנישתא בעו לאשתכחא בשירין ותושבחן³ דדוד והא אוקימנא דסדורא איהו לאתערא רחימו לעילא⁴ ותתא⁴ לאתקנא תקונין⁵ ולאתערא חדוה⁶ דהא בנין דא ליואי מתערי לאתערא רחימו וחדוה לעילא באינון שירין ותושבחן</p>	<p>כשבא הבוקר והצבור נמצאים בבית הכנסת צריכים להמצא בשירות ותשבחות של דוד והרי בארנו שסדור הוא לעורר אהבה למעלה ולמטה לתקן תקונים ולעורר שמחה שהרי בשביל זה הלויים מתעוררים לעורר אהבה ושמחה למעלה באותם שירות ותשבחות.</p>
<p>ומאן דמשתעי בבי כנישתא במילין דחול⁷ ווי ליה דאחזי פרודא⁸ ווי ליה דגרע מהימנותא⁹ ווי ליה דלית ליה חולקא באלהא דישראל¹⁰ דאחזי דהא לית (ליה) אלהא¹¹ ולא אשתכח תמן¹² (ולית ליה חולקא ביה¹³) ולא דחיל מניה ואנהיג קלנא¹⁴ בתקונא (ס"א בתקיפא) עלאה דלעילא</p>	<p>ומי שמדבר בבית הכנסת בדברי חל אוי לו שמראה פירוד אוי לו שגורע את האמונה אוי לו שאין חלק באלהי ישראל שמראה שהרי אין (לו) אלוה ואינו נמצא שם (ואין לו חלק בו) ולא פוחד ממנו ומנהיג קלון בתקון (בחזק) העליון שלמעלה.</p>
<p>דהא בשעתא דישראל מסדרי בבי כנישתא סדורא דשירין ותושבחן וסדורא דצלותא כדין מתכנשי תלת משריין דמלאכי עלאי משרייתא דהא אינון מלאכין קדישין (עלאין) דקא משבחן לקודשא בריך הוא ביממא בנין דאית אחרנין דקא משבחן לקודשא בריך הוא בליליא ואחרנין (ס"א ואלין) אינון דקא משבחן לקודשא בריך הוא ואמרין שירין ותושבחן בהדיהו דישראל ביממא</p>	<p>שהרי בשעה שישראל מסדרים בבית הכנסת סדור של שירות ותשבחות וסדור התפלה אז מתכנסים שלש מחנות של מלאכים עליונים מחנה אחד הם מלאכים קדושים (עליונים) שמשבחים את הקדוש ברוך הוא ביום משום שיש אחרים שמשבחים את הקדוש ברוך הוא בלילה ואחרים (ואלה) הם שמשבחים את הקדוש ברוך הוא ואומרים שירות ותשבחות עם ישראל ביום.</p>
<p>משרייתא תניינא אינון מלאכין קדישין דמשתכחי בכל קדושה וקדושה דישראל מקדשי לתתא ובשלטנא דלהון כל אינון</p>	<p>מחנה שני הם מלאכים קדושים שנמצאים בכל קדושה וקדושה של ישראל ומקדשים למטה ובשלטון שלהם כל אותם</p>

¹ הרי תנאי א' (אור יקר).

² הרי תנאי ב', והמקדים אינו להקדים התפלה אלא מתעסק במילים דאורייתא או בבקשות ותושבחות אחרו, אבל הסדר העיקר הוא בצבור (אור יקר).

³ הלל הזמירות, והם ב' בחי' הא' שירין דדוד, ותושבחן דברוך שאמר וישתבח וכיוצא (אור יקר).

⁴ טעם הסדר הזה הוא לעורר אהבה שלמעלה ולמטה, שהשנאה הוא מחמת החצונים שבין עולם לעולם, והזמירות מבערים החצונים, ומיד העולמות מתקשרים באהבה, כל העולמות התחתונים והעליונים שמכאן ועד היכל לבנת הספיר, והיינו אומרו רחימו דעילא ותתא, וכן בהם תיקונים התחתונים כאומרו הללו את ה' מן השמים וכיוצא (אור יקר).

⁵ כי אחר שאין חצונים ויש אהבה מקבלין אלו מאלו ומתתקנין עד שמושכין עליהם אור עליון והם שמחים (אור יקר).

⁶ כיוצא הוא בספירות, ע"י הזמירות מתבערות הקלי' ונקשרות באהבה ומושכין שפע הבינה שהיא מקור השמחה, וזה היה מעשה זמר הלויים כאומרו (במדבר יח כג) ועבד הלוי הוא (אור יקר).

⁷ פוגם ומכניס הערו"ה ומחזיק החצונים בין העולמות (אור יקר). היינו מברוך שאמר ואילך כדמוכח ממ"ש דהא בשעתא דישראל מסדרי בבי כנישתא סדורא דשירין ותושבחן וסדורא דצלותא (מ"מ).

⁸ וזה סבה שלא יהיה היחוד שלם (אור יקר).

⁹ והוא אינו בכלל אלו המייחדים (אור יקר).

¹⁰ הטעם לה' סבות כדלקמן (אור יקר).

¹¹ כיון שאינו בוש ממנו מלהפסיק שבחו ואם ישנו אינו לדעתו בבית הכנסת (אור יקר).

¹² ואם יש לו אמונה שישנו בבית הכנסת אינו אלוה שלו (אור יקר).

¹³ שאם לא כן היה עוסק בשבחו כשאר ישראל ואם יש לו בו חלק לפחות אינו ירא ממנו, וז"ש ולא דחיל מיניה (אור יקר).

¹⁴ ושמה יחשוב שאין השבחים כלום לזה אמר אנהיג קלנא (אור יקר).

<p>דמתערין בכל אינון רקיעין (ס"א היכלין) בההיא צלותא דישראל (ס"א דמיושב)</p>	<p>שמתעוררים בכל אותם רקיעים (היכלות) באותה תפלה של ישראל (שמישב).</p>
<p>משרייתא תליתאה אינון עולמתן עלאינן² דקא מתתקני עם מטרוניתא ומתקני לה לאעלא לה קמי מלכא ואלין אינון משריין עלאין על כלהו וכלהו מתתקני בסדורא דישראל דמתתקני לתתא באינון שירין ותושבחן ובההיא צלותא דקא מצלו ישראל כיון דאלין תלת משריין מזדמנן כדין ישראל פתחי שירתא וזמרי קמי מאריהון וההיא משרייתא הדא די ממנא לשבחא למאריהון ביממא אזדמנן עלייהו וזמרי עמהון כחדא באינון שבחי דדוד מלכא והא אוקימנא מלי</p>	<p>מחנה שלישי הם עלמות עליונות שמתקנות עם המלכה ומתקנות אותה להכניסה לפני המלך ואלה הם המחנות העליונים על כולם וכולם מתתקנים בסדור שישראל מתתקנים למטה באותם שירות ותשבחות ובאותה תפלה שמתפללים ישראל כיון שמזדמנים שלשת המחנות הללו אזי ישראל פותחים בשירה ומזמרים לפני רבונם ואותו מחנה אחד שממנה לשבח את רבונם ביום מזדמנים עליהם ומזמרים עמם כאחד באותם השבחים של דוד המלך והרי בארנו את הדברים.</p>
<p>בההוא זמנא דמסימי ישראל שבחי דאינון תושבחן דדוד כדין תושבחתא דשירתא דימא כמה דאוקימנא ואי תימא האי תושבחתא אמאי איהי בתקונא בתרייתא בתר שבחי דדוד והא תורה שבכתב אקדימת לתורה שבעל פה ואקדימת לנביאים ואקדימת לכתובים וכמה דאקדימת הכי אצטריך לאקדמא (נ"א בשירתא)</p>	<p>באותו זמן שמסימים ישראל את השבחים של אותן תשבחות של דוד אז התשבחת של שירת הים כמו שבארנו ואם תאמר הרי התשבחת הזאת למה מתקנת אחרונה אחר שבחי דוד והרי תורה שבכתב קודמת לתורה שבעל פה וקודמת לנביאים וקודמת לכתובים וכמו שקודמת כך צריך להקדים (בשירה).</p>
<p>אלא מגו דכנסת ישראל לא אתתקנת אלא מתורה שבכתב משום הכי אצטריך לומר לה בשירותא דתקונהא³ והאי תושבחתא מעליא מכל שאר תושבחן דעלמא ואיהי לא אתתקנת מכלהו כמה דאתתקנת</p>	<p>אלא מתוך שכנסת ישראל לא מתקנת אלא מתורה שבכתב לכן צריך לומר אותה בראשית תקוניה וזו התשבחת המעלה מכל שאר התשבחות שבעולם והיא לא התקנה מכלן כמו שהתקנה</p>
<p>קלב/א</p>	
<p>מתושבחתא³ דא ובנין דא איהי סמוך לצלותא דמיושב כמה דאוקימנא</p>	<p>מהתשבחת הזו ולכן היא סמוכה לתפלת מיושב כמו שבארנו.</p>
<p>בה שעתא כד שירתא דימא אתמר⁴ מתעטרא כנסת ישראל בההוא כתר⁵ דזמין</p>	<p>באותה שעה כשנאמרת שירת הים מתעטרת כנסת ישראל באותו כתר</p>

¹ רס ע"ב (הערת הזהר).

² הם רוחות ז' היכלין דבריאה ז' נערות (רח"ו).

והיינו בשעה שאומרים היוצר ומשרייתא קדמאה הוא בשעה שאומרים ישראל הזמירות והשנית היא בשעה שאומרים קדוש (מ"מ).

³ בזמירות - פסוקי דזמרה. ושירות, שירת הים. ותשבחות, י"ג תשבחות דישתבח (בהגר"א בתיקו"ז כז ע"א).

⁴ אחר הזמירות יאמר שירת הים אשר הוא רומז אל היסוד שהוא מדרגה האחרונה שבו קצוות המקנת במטטרון, ונקרא תורה שבכתב. ואז מתחלת לתקן על ידי תורה שבכתב, ונכנסת לעולם המלאכים הרחמים, צבאות המלך, והוא בעולם מטטרון, וכל זה בכח שלש עשרה מדות הרחמים הנזכר בישתבח, שהם: שיר ושבחה הלל וזמרה וכו' (פע"ח יד ע"א).

⁵ הנהגת העולם הזה התחתון היא בסוד שכינה למטה, ורבים נטלו הכבוד הזה ונתנוהו לתחתונים ולכוכבים וכיוצא, ורבים לע"ז ומהם פרעה וכל המונו, והקב"ה על זה הכה אותו ופצו, כאומר למען תדע כי לה' הארץ. ולא הוקבעה אמונה זו האמיתית שיכתר הקב"ה לעיני הנמצאים כולם, שהוא המשגיח ולה' הארץ ומלואה אלא בניסי הים וקריעתו והעברת ישראל בה, כאומר ויאמינו בה' ובמשה עבדו, וכדכתיב בה שמעו עמים ירגזון חיל אחז וכו', ואז נטל הקב"ה הנהגת העולם ונכתר בו, ונשתעבד כל

<p>קודשא בריך הוא לאעטרא למלכא משיחא וההוא כתר גליפא¹ מחקקא בשמהן קדישינ² כמה דאתעטר קודשא בריך הוא ההוא יומא דאעברו ישראל ית ימא ואטבע לכל משריין דפרעה ופרשוהי בנין דא בעי בר נש לשוואה רעותיה בהאי שירתא³ וכל מאן דזכי לה בהאי עלמא זכי⁴ למחמי למלכא משיחא בתקוני ההוא כתר ובהגירו דוייניה וזכי לשבחה האי שירתא תמן והא אוקימנא מלי</p>	<p>שעתיד הקדוש ברוך הוא לעטר את מלך המשיח ואותו כתר גלוף וחקוק בשמות קדושים כמו שהתעטר הקדוש ברוך הוא אותו יום שעברו ישראל את הים והטביע את כל מחנות פרעה ופרשיו ולכן צריך אדם לשים רצונו בשירה הזו וכל מי שזוכה לה בעולם הזה זוכה לראות את מלך המשיח בתקוני אותו הכתר ובחגירת כלי זינו וזוכה לשבח שירה זו שם והרי בארנו את הדברים.</p>
<p>כיון דמטי בר נש לישתבח⁵ נמל קודשא בריך הוא ההוא כתר ושווי ליה קמיה וכןסת ישראל שריאת לאתתקנא⁶ למיתי קמי מלכא עלאה⁷ ואצטריך לאכללא לה בתליסר מכילן דרחמי עלאי דמנהון אתברכת ואינון תליסר בוסמין עלאין כמה דאת אמר (שיר ד יד) נרד וכרכום⁸ קנה וקנמון וגו' והכא אינון שיר ושבחה הלל וזמרה עז וממשלה נצח גדולה</p>	<p>כיון שמגיע אדם לישתבח נוטל הקדוש ברוך הוא אותו הכתר ושם אותו לפניו וכנסת ישראל מתחילה להתתקן לבא לפני המלך העליון וצריך לכלל אותה בשלש עשרה מדות הרחמים העליונות שמהן מתברכת והם שלשה עשר בשמים עליונים כמו שנאמר (שיר השירים ד) נרד וכרכם קנה וקנמון וגו' וכאן הם שיר ושבחה הלל וזמרה עז וממשלה נצח גדולה גבורה ותפארת קדושה הרי שנים עשר אחר כך</p>

המציאות הזו התחתון להשגחתו לעיני הכל, ואז נכתר הקב"ה בכל הנמצא בעולמו, בכח שמו הגדול שממנו נמצא, ובו נשתרש כל מצוי (אור יקר).

¹ ח ע"ב (הערת הזהר).

² הוא שם מ"ב ושם ע"ב שממנו נמצא כל מצוי למטה ומתחדש לכבודו, כי לה' ההשגחה בתחתונים והוא בראם, וכתר זה עתיד להכתר בו מלך המשיח, כאומרו, כי אז אהפוך אל עמים שפה ברורה לקראו כולם בשם ה', ע"י מה שיתחדש הנסים לעיני הכל, ויעידון יגידון כולם כאחד כי ה' אחד ושמו אחד, המציא כל נמצא ולא עזבם, ואז מתחדש כתר הבריאה כולה ומתכתר בה הקב"ה (אור יקר). בפ' שמות דף ח כתב הרב שהם מ"ה ומ"ב דמ"ה (מ"מ).

³ להכתיר לקונו בכתר זה, קודם שתסתלק שכינה ממציאות זה התחתון ותכנס בהיכל לבנת הספיר בברכת יוצר, ולכך אנו מזמרין לקשטה בכתר זה, שהוא כלל כל המציאות נעשה אגודה אחת, ונשתרש בשם הקדוש המתפשט נצוצות אור השגחתו בנמצאים התחתונים (אור יקר).

⁴ ס ע"א (הערת הזהר).

⁵ כתר זה נכלל ונשלם בהשלים ה' אחד ושמו א', והיינו "כיון דמטי לישתבח וכו'" שהוא סוד ההשגחה המתפשטת בתחתונים וסוד בריאתם משם, והוא נקשר בהם, והיינו "שווי לה קמיה וכו'" (אור יקר).

⁶ מפני שהיא רוצה ליכנס דרך היכל לבנת הספיר ולעלות מעולם העשייה אל עולם היצירה ששם סוד שומר ישראל מטטרון דתמן מקנן הת"ת (אור יקר).

⁷ לזה אצטריך לאכללא לה בתליסר מכילן, שהם סוד י"ב גבולי אלכסון והנקודה האמצעית, שאלו המדות הם מתחוקקות בכל המדות, ושורשם בכתר, ושם נמצאים מדרגה אחר מדרגה עד המלכות, שהם מקורי הברכות, ומהם מתברכת ומתבסמת והם סוד י"ב הוי"ת הנכללות בג' שמות כזה

י"ה	י"ה	י"ה
ה	ה	ה
ה"ו	ה"ו	ה"ו
ה	ה	ה
ו"ה	ו"ה	ו"ה
ה	ה	ה
ה"ו	ה"ו	ה"ו
ו"ה	ו"ה	ו"ה

ראשי תיבותם יהו"ה יהו"ה יהו"ה דהיינו סוד ג' שמות אלו, ולזה סדרם י' שיר, ה' שבחה, ו' הלל, ה' זמרה, הרי ד' אותיות מצד החסד, עוד י' עוז, ה' ממשלה, ו' נצח, ה' גבורה, הרי ד' אותיות מצד הגבורה, עוד י' גדולה, ה' תהלה, ו' ת"ת, ה' קדושה, הרי ד' אותיות מצד הת"ת, דהיינו יהו"ה מלך יהו"ה מלך יהו"ה ימלך, נקודת ג' שמות, והנקודה האמצעית העולה ל"ג, והיינו ומלכות עצם השכינה שהיא היא מקושטת באלו (אור יקר).

⁸ אלו הם י"ג דשבת, אבל בחול הם אל רחום וכו' כמ"ש הרב בסידור (מ"מ).

<p>וגבורה תהלה ותפארת קדושה הא תריסר ולבתר לחברא לה בהדייהו¹ ולומר ומלכות והו תליסר בגין דאיהי מתברכא מנייהו</p>	<p>לחברה עמם ולומר ומלכות והיו שלשה עשר משום שהיא מתברכת מהם.</p>
<p>ועל דא אצטריך בשעתא דאתכלילת בנייהו לשוואה לבא ורעותא בהאי ולא לישתעי כלל דלא לפסוק בנייהו ואי פסיק בנייהו מתחות גדפי כרוביאי נפיק חד שלהובא וקארי בחילא ואמר פלניא די פסיק גאותא דקודשא בריך הוא ישתצי ויתפסק דלא יחמי גאותא דמלכא קדישא כמה דאת אמר (ישעיה כו י) ובל יראה גאות יהוה בגין דאלין תליסר אינון גאות יהוה</p>	<p>ולכן צריך בשעה שנכללת ביניהם לשים בזה לב ורצון ולא לדבר כלל שלא להפסיק ביניהם ואם מפסיק ביניהם יוצאת שלהבת אחת מתחת כנפי הכרובים וקוראת בחיל ואומרת פלוני שהפסיק את גאות הקדוש ברוך הוא יתכלה ויפסק שלא יראה גאות המלך הקדוש כמו שנאמר ובל יראה גאות ה' משום ששלשה עשר האלה הם גאות ה'.</p>
<p>מכאן ולהלאה אל ההודאות כו' דא מלכא עלאה דשלמא בלא דיליה² בגין דכל הני שבחן אינון לגבה דכנסת ישראל כד משתבחה במשרייתא דלתתא כמה דאת אמר שיר השירים אשר לשלמה למלכא דשלמא דיליה³ מתמן ולהלאה (שם מה ו) יוצר אור ובורא חשך עושה שלום ובורא את הכל והא אתערנא ביה ואתערנו חבריאי דהני אינון תקוני⁴ דעלמא עלאה (אל אדון)</p>	<p>מכאן והלאה אל ההודאות כו' זה המלך העליון שהשלום כלו שלו כמו שנאמר שיר השירים אשר לשלמה למלך שהשלום שלו משום שכל השבחים הללו הם אל כנסת ישראל כשמשתבחת במחנה שלמטה כמו שנאמר שיר השירים אשר לשלמה למלך שהשלום שלו משם והלאה יוצר אור ובורא חשך עושה שלום ובורא את הכל והרי התעוררנו בזה והתעוררו החברים שאלה הם תקוני העולם העליון (אל אדון).</p>
<p>א"ל ברוך תקוני דעלמא תתאה דאינון כ"ב אתוון זעירין בגין דאית⁴ אתוון רברבן ואתוון זעירין אתוון זעירין מעלמא תתאה אתוון רברבן מההוא עלמא דאתי⁵</p>	<p>א"ל ב"רוך תקוני העולם התחתון שהם כ"ב אותיות קטנות משום שיש אותיות גדולות ואותיות קטנות האותיות הקטנות מהעולם התחתון ואותיות גדולות מאותו עולם הבא.</p>
<p>בכלא אינון רברבן אינון רברבן בגרמייהו כד (לא) י אתיין יחידאין⁶ אינון רברבן (נ"א דבר ונוקבא פשיטן) דכד לא פשיטן יתיר אינון אתיין כל את ואת ברתיקא⁷ דחזי ליה כגון שבחא דשבת דאינון אתוון דשבת אל אדון על כל המעשים ברוך ומבורך בפי כל נשמה אלין אתוון בחמש חמש תיבין דאינון חמשיין תרעין דעלמא דאתי</p>	<p>בכל הן גדולות הן גדולות בעצמן כאשר (לא) באות יחידות הן גדולות (זכר ונקבה פשוטים) שכאשר הן לא פשוטות יותר הן באות כל אות ואות במרכבה הראויה לה כמו שבח של השבת שהם אותיות של שבח אל אדון על כל המעשים ברוך ומבורך בפי כל נשמה אלו אותיות בחמש חמש תבות שהן חמשים שערים של העולם הבא.</p>
<p>תריין אתוון אחרניין די בסופא ש"ת אינון בשית שית תיבין דאינון שית סטריין דעלמא</p>	<p>שתי אותיות אחרות שבסוף ש"ת הן בשש שש תבות שהם ששת צדדי העולם</p>

¹ והיינו שהיא נקודה מתנגדת לבחי' האמצעית להסתעף בהם, ונקרא גאות ה', שמהכתר הנק' גאווה נכתר שם השם באלו, והפוסק ח"ו מצדו הוא פוגם הכתר הזה, ומפסיק הברכות העליונות ואחר שחתם הברכה בקישוטי השכינה, נתארך חיתום הברכה מעלמא אריכא, דהיינו אל ההודאות לכלול שם הת"ת (אור יקר).

² פי' בינה (מ"מ).

³ פי' למלכות, שהשלום, שהוא היסוד, הוא שלה (מ"מ).

⁴ בראשית ג ע"ב (הערת הזהר).

⁵ אתוון רברבן עלאין ואתוון תתאין זעירין אלו מעולם העליון בינה ואלו מעולם התחתון מלכות (שער מאמרי רשב"י י ע"ד).

⁶ הם אותיות גדולות, וז"ש דכד לא פשטן יתיר, שר"ל אפילו לא נתפשטו מהם תיבות מכל א' וא' (מ"מ).

⁷ פי' חג"ת ששם הוא שם ע"ב (מ"מ).

<p>דאתי ונפקי מתמן כגון שבה יתנו לו כל צבא מרום תפארת וגדולה שרפים ואופנים וחיות הקודש</p>	<p>הבא ויוצאות משם כמו שבה יתנו לו כל צבא מרום תפארת וגדלה שרפים ואופנים וחיות הקודש.</p>
<p>אלין תרין אתוון בשית שית תרין אתוון קדמאי בחמש חמש כלהו שאר אתוון די באמצעייתא כלהו בארבע ארבע בגין דאינון ברזא דרתיכא עלאה דאינון אתוון קדמאי ואינון דכסופא אינון שלימו דכ"ב אתוון בגין דאית בהו כ"ב תיבין לקבל כ"ב אתוון עלאין אשתארו תמניסר אתוון אחרנין דקא סלקין ברתיכיהו לארבע ארבע לשבעין ותרין תיבין דאינון רזא דשמא מפרש גליפא קדישא דע"ב אתוון דקודשא בריך הוא מתעטר בהו' ושמא דא איהו מעטרא לכנסת ישראל וסליק ברזא דא לאתעטרא בהו גו שליחותא (דמאריה) דשכינתא</p>	<p>אלו שתי אותיות בשש שש שתי אותיות ראשונות בחמש חמש כל שאר האותיות שבאמצע כולן בארבע ארבע משום שהן בסוד המרכבה העליונה שהן אותיות ראשונות ואותן שבסוף הן שלמות כ"ב האותיות משום שיש בהן כ"ב תבות כנגד כ"ב האותיות העליונות נשארו שמונה עשרה אותיות אחרות שעולות במרכבותיהן לארבע ארבע לשבעים ושתיים תבות שהן סוד השם המפרש חקיקה קדושה של שבעים ושתיים אותיות שהקדוש ברוך הוא מתעטר בהן והשם הזה מעטר את כנסת ישראל ועולה בסוד זה להתעטר בהם תוך השליחות (של אדונו) של השכינה.</p>
<p>וסימניך דאלין אתוון דקא מתעטרין בשבחה עלאה דא קדמאי וסופי דסלקין בעטרייהו אינון א"ת ב"ש אל"ף בחמש תי"ו בשית בי"ת בחמש שי"ן בשית בגין כך רזא דא"ת ב"ש</p>	<p>וסימנך של אלו האותיות שמתעטרות בשבח עליון זה ראשונות וסופיות שעולות בעטרותיהן אותן א"ת ב"ש אל"ף בחמש תי"ו בשש בי"ת בחמש שי"ן בשש ולכן הסוד של א"ת ב"ש</p>
<p>ק</p>	
<p>כללא דכ"ב אתוון דאינון עטרה דתלתין ותרין שבילין² (ס"א דשמא קדישא)</p>	<p>כלל של כ"ב אותיות שהן עטרה של שלשים ושנים שבילים.</p>
<p>וסימן דאינון אתוון אחרנין דסלקין ברתיכיהו ג"ר שארי בגימ"ל וסיים ברי"ש וכלהו רזא דרתיכא קדישא א"ת ב"ש³ רזא דשמא קדישא⁴ ג"ר רזא דרתיכא קדישא דסלקא לע"ב ואתעביד מנייהו שמא קדישא לאתעטרא כנסת ישראל מגו רתיכא עלאה (דכתיב (תהלים מח יא) כשמך אלהים כן תהלתך)⁵</p>	<p>וסימן של אותן אותיות אחרות שעולות במרכבותיהן ג"ר מתחיל בגימ"ל וסיים ברי"ש וכולן סוד המרכבה הקדושה א"ת ב"ש סוד השם הקדוש ג"ר סוד המרכבה הקדושה שעולה לשבעים ושתיים ונעשה מהם שם קדוש לעטר את כנסת ישראל מתוך המרכבה העליונה (שכתוב כשמך אלהים כן תהלתך).</p>
<p>ובגין כך ההוא שמא דע"ב כלילא ברזא דאבהן ימינא ושמאלא ואמצעייתא ואיהי מתעטרא בהו למהוי שמא קדישא ולאו שמא עלאה כאינון שמהן עלאין דעלמא עלאה דאתאחדאן לעילא לעילא ואף על גב דהאי שמא עלאה איהו אבל רזא דיליה דוד מלכא דמתעטרא באבהן</p>	<p>ולכן אותו שם של ע"ב כלול בסוד האבות ימין ושמאל ואמצע והיא מתעטרת בהם להיות שם קדוש ולא שם עליון כאותם שמות עליונים של העולם העליון שנאחזים למעלה למעלה ואף על גב שזהו שם עליון אבל הסוד שלו דוד המלך שמתעטר באבות.</p>

¹ פי' ז"א (מ"מ).

² פי' כ"ב אתוון עם עשרת הדברות הם ל"ב (מ"מ).

³ עי' הקדו"ש סז ע"א.

⁴ פי' כ"ב עם י' דברות, שהם נפש דאימא ועם עשרה מאמרות שהם רוח דאבא הם מ"ב (מ"מ).

<p>שמא דמ"ב אתוון רזא דיליה אבהן דקא מתעטרין¹ בעלמא עלאה ועלמא עלאה במה דלעילא (ס"א וסלקא רזא לעילא לעילא עד דאתעטרא באין סוף) ועל דא סליק ולא נחית² אתעטר גו מחשבה עילאה זכאה חולקא דמאן דידע ליה ואזדהר ביה</p>	<p>השם של מ"ב אותיות הסוד שלו האבות שמתעטרים בעולם העליון והעולם העליון במה שלמעלה (ועולה הסוד שלמעלה למעלה עד שמתעטר באין סוף) ולכן עולה ולא יורד ומתעטר בתוך המחשבה העליונה אשרי חלקו של מי שמכיר אותו ונזהר בו.</p>
<p>שמא דע"ב אתוון דוד דקא³ מתעטרא באבהן ורזא דיליה סליק ונחית כנונא דא מצפ"ץ (מצפ"ץ) שמא דתליסר מכילין דרחמי⁴ אינון תריסר רזא דרתיכא קדישא דנפקין מחד דשריא עליהו⁵ ובגין כך (סליק ונחית וכלהו סלקין ונחיתין בר האי שמא דמ"ב דסליק ולא נחית ועל דא) שמא דע"ב סליק ונחית⁶ סליק מסטרא דא ונחית מסטרא דא שמא דתליסר מכילין סליק מסטרא דא ונחית מסטרא דא וההוא דנחית בגין לאמשכא טיבו לתתא ועל</p>	<p>השם של ע"ב אותיות דוד המתעטר באבות וסודו עולה ויורד כמו זה מצפ"ץ (מצפ"ץ) שם של שלש עשרה מדות הרחמים הם שתיים עשרה סוד המרכבה הקדושה שיוצאים מאחד ששורה עליהם ולכן (עולה ויורד וכולם עולים ויורדים חוץ מזה השם של מ"ב שעולה ולא יורד ועל זה) השם של שבעים ושתיים עולה ויורד עולה מצד זה ויורד מצד זה השם של שלש עשרה מדות עולה מצד זה ויורד מצד זה ואותו שיורד כדי למשך טוב</p>

¹ ויקרא עח ע"א קח רנו ע"ב (הערת הזהר).

² רוב אותיותיו מצורפות על סוד העליה, כיצד, אבגית"ץ הרי כל הו' אותיות עולות ולא יורדות כי פשוטה היא תשע מאות, ק"ר ע"ש ט"ן הרי ג' זוגות עולות ולא יורדות (גדיכ"ש הם אותיות עולות ולא יורדות), בט"ר הרי ג' עולות, צ"ת הם ג"כ עולות, ח"ק בטנ"ע הרי זוג עולה וד' עולות, גל"ף הרי ג' עולות, ז"ק הרי זוג עולה, קו"צ הרי ג' עולות, י"ת הרי זוג עולה נמצא כל השם עולה ואינו יורד אלא מעט מזער לכך עיקרו עולה, ושם ע"ב יקרא עולה ויורד בסוד היושר וההפוך כדפי'. ושם מצפ"ץ יקרא עולה ויורד על שם הא"ב, וענין העליה משובחת אלא שאין בה עונ"ג לתחתונים, דהיינו כעין יום שבת היא א"ת ב"ש, עולה להקשר ברוחניות העליון, ויורד במנוחה לישראל, ויש בו ענג ומותר באכילה ושתייה, ושאר ענג שבת, אמנם כעין שבת ויום הכפורים היא א"ל ב"ם, דהיינו מיותר בקדושה, אמנם עולה ונקשר והתחתונים אין להם שפע, דהיינו יוה"כ אסור בענ"ג (אור יקר). פי' כיון ששם מ"ב רמוז באלב"ם דהיינו ב"ם דאלב"ם כמ"ש לקמן לכ"א סליק (מ"מ). הנה אמרנו כי כל הבירור נעשה ע"י בחי' הגבורות, כי הגבורות הם דוחין ומכלין את הקליפות והחיצונים, והוא משום כי בחי' החסד הרי הוא סובל הכל וטוב ומטיב לרעים ולטובים. משא"כ הגבורות הם דינים, ובהם הוא כל ההבחנה בין רע לטוב, והוא דוחה את הרע ומברר את הטוב אליו. וכן בחי' החסד דרכו הוא להתפשט למטה, כי הוא עושה חסד עם כל כנז', והוא תכונת מים שהם מתפשטים ויורדים תמיד, משא"כ הגבורות הוא כתכונת אש שהוא תמיד עולה למעלה. והוא ענין שם מ"ב דהוא סליק ולא נחית כמ"ש בזוה"ק (תרומה קלב ע"ב), ולכן הוא כי רק הגבורות הם המבררים ומעלים למעלה, ועל ידם נעשה כל העליות כולם (דע"ה ח"ב נד ע"ג). והנה יש שם מ"ב בכל עולם ועולם לבד בעשיה, כמ"ש הרב בסוף שער כסא הכבוד, והשם מ"ב אשר בעולם אצילות הנה הוא הו"ה פשוט ומלא ומלא דמלא, שהוא מ"ב אותיות. ובעולם הבריאה הוא הו"ב שמות אה"ה, דאה"ה אשר אה"ה (שמות ג יד), וכן אה"ה יו"ה. ובעולם היצירה הוא השם אבגית"ץ כו', וכמ"ש כ"ז בתיקונים (תיקון סט דף קיט ע"ב). ושורשו דכל שם מ"ב הוא בגבורה, כי הוא מסוד הצמצום, והוא סליק ולא נחית וכמ"ש בפ' תרומה (דף קלב ע"ב), וע' עוד בתיקונים (דף קכ ע"א) כל הענין שם. וזהו שאמר הספר יצירה בל"ב נתיבות פליאות חכמה חקק כו', ואמר פליאות כי מרמז בזה על הרשימו שבהצמצום שהיא פלא, מופלא ומכוסא, גנוז ונעלם, והוא העשר פנימיות, כי כל רשימו הוא בסוד י', והוא הנקרא פליאות חכמה, וממנה יצא כל הל"ב נתיבות, ועם אותה הרשימו הוא מ"ב, והוא השם מ"ב שבו נבראו כל העולמות כולם כמ"ש בפ' פקודי (דף רלד ע"א) וכנ"ל (ביאורים ח"א נט ע"א).

³ בראשית לג ע"ב רז ע"ב רלד ע"ב ויקרא קנ ע"ב (הערת הזהר).

⁴ פי' כל השמות יוצאים בחילוף האלפא ביתות, והנה י"ג מדות של (שמות לד ו) ויעבור מתחלפים בא"ת ב"ש, וא"ת ב"ש סליק ונחית, וגם אלו השמות סלקין ונחיתין (זהר הרקיע). הוא מצפ"ץ מצפ"ץ תע"ך גספ"י וכו' (רמ"ז). פי' כתב הרב ה' ה' הם ב' מצפ"ץ והם ב' פאות דא"א ומשפיעים לדיקנא שהם י"ג מכילין דרחמי (מ"מ).

⁵ נוצר חסד הוא כולל כולם וכן מזל ונקה כולל כולם, נמצא שה"ב האחרים יוצאים ממזל הח' או ממזל ונקה (מ"מ).

⁶ ר"ת וס"ת הולך כסדר הפסוקים ואמצע הוא להיפך וכ"ה רוב השמות וכמעט כולם כידוע וז"ש (לעיל) שמא דמ"ב [כו'] סליק ולא נחית שהוא כסדר וכ"ה שמא דתליסר מכילין ג"כ סליק ונחית כנ"ל (יהל אור).

<p>דא א"ת ב"ש ג"ר ד"ק ה"ץ ו"פ ז"ע ח"ס ט"ן י"ם כ"ל אתוון קדמאי סלקין בחושבנא ואתוון אחרנין נחתי בחושבנא בגין לאמשכא טיבו דלעילא לתתא</p>	<p>למטה ועל זה א"ת ב"ש ג"ר ד"ק ה"ץ ו"פ ז"ע ח"ס ט"ן י"ם כ"ל האותיות הראשונות עולות בחשבון ואותיות אחרות יורדות בחשבון כדי למשך את הטוב שלמעלה למטה.</p>
<p>שמא דמ"ב איהו מתעטרא לרתיכא עלאה¹ שמא דע"ב איהו מתעטרא לרתיכא תתאה² זכאה חולקיה מאן דמשתדל למנדע למאריה זכאה איהו בעלמא דין ובעלמא דאתי</p>	<p>השם של ארבעים ושתיים הוא מתעטר למרכבה העליונה השם של שבעים ושתיים מתעטר למרכבה התחתונה אשרי חלקו של מי שמשתדל להכיר את רבונו אשריו בעולם הזה ובעולם הבא.</p>
<p>ובגין כך תושבחתא דשבת דקא משבחה למלכא דשלמא דיליה³ משבחה ליה בשמא דע"ב⁴ ובכ"ב תיבין רזא דכ"ב אתוון בגין דתתעטר ביה לסלקא לעילא⁵ בתושבחתא דא ועל דא אל אדון תושבחתא דעלמא דאתי איהו ופריחו (ס"א ופריכו) דרתיכא קדישא עלאה דמתעטרא לסלקא לעילא ופריחו דכנסת ישראל דמתעטרא לסלקא גו רתיכא עלאה</p>	<p>ולכן תשבחתה של שבת שמשבחת את המלך שהשלום שלו משבחת באותיות של שבעים ושתיים ובעשרים ושתיים תבות הסוד של עשרים ושתיים אותיות כדי שתתעטר בו לעלות למעלה בתשבחת הזו ולכן אל אדון תשבחת העולם הבא הוא ופריחת (וקשירת) המרכבה הקדושה העליונה שמתעטרת לעלות למעלה ופריחת כנסת ישראל שמתעטרת לעלות בתוך המרכבה העליונה.</p>
<p>א"ת ב"ש סלקין⁶ ונחתין כמה דאתמר א"ל ב"ם סלקין ולא נחתין וסימניך דא שב"ת בלחודוי ודא שב"ת ויום הכפורים דסלקא רזא לעילא לעילא עד דמתעטרא כלא באין סוף</p>	<p>א"ת ב"ש עולים ויורדים כמו שנתבאר א"ל ב"ם עולים ולא יורדים וסימנך זו שב"ת לבדה וזו שבת ויום הכפורים שעולה הסוד למעלה למעלה עד שהכל מתעטר באין סוף.</p>
<p>אל ברוך דא סדורא דאתוון זעירין ותקוני כנסת ישראל בכל יומא בעלותא ובגין דאינון אתוון זעירין לית רווחא בנייהו⁷ ואינון תקוני עולימתן דאתיין עם מטרוניתא לגבי מלכא עלאה</p>	<p>אל ברוך זה סדור של אותיות קטנות ותקוני כנסת ישראל בכל יום בתפלה ומשום שאותן אותיות קטנות אין רוח בנייהן והן תקוני העולמות שבאות עם המלכה למלך העליון.</p>
<p>קדושה דא דקא מקדשי מלאכי עלאי לאו איהו ביחיד והא אוקימנא כל קדושה דאיהו בלשון הקודש יחיד אסיר ליה למימר תרגום לעולם ביחיד ולא בסגיאין ויחיד איהו תקונא דיליה ודאי ולא סגיאין וסימן לרזא דא שנים מקרא ואחד תרגום שנים לישנא דסגיאין איהו דודאי קדושה דלשון הקודש אסיר איהו⁸ ביחיד קדושת תרגום אסיר איהו בסגיאין אלא ביחיד</p>	<p>קדושה זו שמקדשים המלאכים העליונים אינה ביחיד והרי בארנו כל קדושה שהיא בלשון הקדש אסור ליחיד לאמרה תרגום לעולם ביחיד ולא ברבים והיחיד הוא תקון שלו ודאי ולא רבים וסימן לסוד זה שנים מקרא ואחד תרגום שנים זה לשון רבים שודאי קדושה של לשון הקדש אסורה ביחיד קדשת תרגום אסורה ברבים אלא ביחיד לעולם אחד</p>

¹ בכח"ב ד' אותיות הוי"ה בכתר וי' דמילוי בחכמה וכ"ח דמילוי המילוי בבניה, אדם ישר בדרוש השמות, וע"ב ו' פעמים י"ב בר"ק (רמ"ז), פי' חג"ת כמ"ש לעיל שע"י מ"ב חג"ת עולים לאימא, ואימא לאבא (מ"מ).
² פי' כמ"ש דוד שהיא מלכות עולה עד לחג"ת (מ"מ).
³ פי' בינה (מ"מ).
⁴ כתב הרח"ו שא"ב מאל אדון יש בו י' אותיות כנגד י' דאה"ה מלא, וש"ת יש בו י"ב אותיות כ"ב דמילוי אדנ"י ומג' עד ש' ע"ב אותיות כנגד שם ע"ב (רמ"ז).
⁵ פי' מלכות ע"י שבח זה תעלה למעלה כמ"ש לקמן ופריחו דכ"י שמתעטרא לסלקא וכו' (מ"מ).
⁶ רסא ע"א (הערת הזהר).
⁷ רה ע"ב (הערת הזהר).
⁸ קכט (הערת הזהר).

<p>לעולם אחד תרגום תנינן ולא תרינן ולא יתיר תרגום אתיא למיעוטא¹ והכי אצטריך לשון הקדש אתיא לרבויהא והכי אצטריך דמעלין בקדש ולא מורידין ובתרגום מורידין ולא מעלין אחד תנינן ולא יתיר ולא מעלין כלל</p>	<p>תרגום שנינו ולא שנים ולא יותר התרגום בא למעט וכך צריך לשון הקדש בא לרבויהא וכך צריך שמעלים בקדש ולא מורידים ובתרגום מורידים ולא מעלים שנינו אחד ולא יותר ולא מעלים כלל.</p>
<p>קדושה דא קדושתא דאתקדשת שכינתא וכל אינון רתיכין דילה לאתקנא לגבי מלכא עלאה ובגין דאיהי קדושת עלמא תתאה איהי מיושב ולא בעמידה</p>	<p>הקדשה הזו הקדשה שהתקדשה השכינה וכל אותן מרכבותיה להתתקן אל המלך העליון ומשום שהיא קדשת העולם התחתון היא מישוב ולא בעמידה</p>
<p>קלג/א</p>	
<p>קדושה אחרא² דאהדורי צלותא³ איהי קדושתא דעלמא עלאה⁴ ובגין כך איהי בעמידה בגין לאמשכא לה לתתא וכל מלוי דעלמא עלאה איהו בעמידה ולא מיושב</p>	<p>קדושה אחרת של חזרת התפלה היא קדושה של העולם העליון ולכן היא בעמידה כדי להמשיכה למטה וכל דברי העולם העליון הם בעמידה ולא מישוב.</p>
<p>ובכל הני קדושתי ישראל מתקדשי בהו לתתא ועל דא ישראל מתקדשי בקדושה דרתיכא תתאה מיושב ובקדושה דרתיכא עלאה מעומד קדושה אחרא⁵ איהי⁶ תוספת קדושה⁷ בגיני כך איהי בתר צלותא ובגין דאיהי תוספת קדושה על קדושן אחרנין⁸ איהי לבתר צלותא⁹ ובגין דכל חד וחד בעי לאמשכא עליה מההוא תוספת אתתקן לכל יחיד ויחיד קדושת תרגום</p>	<p>ובכל הקדשות הללו ישראל מתקדשים בהם למטה ולכן ישראל מתקדשים בקדשת המרכבה התחתונה מישוב ובקדשת המרכבה העליונה מעמד קדושה אחרת היא תוספת קדושה ולכן היא אחר התפלה ומשום שהיא תוספת קדושה על קדשות אחרות היא אחר התפלה ומשום שכל אחד ואחד צריך למשך עליו מאותה תוספת נתקן לכל יחיד ויחיד קדשת תרגום.</p>
<p>ואי תימא הא אית בה קדושת לשון הקדש ההוא לצבור לאתקדשא כלהו בכלל בההוא תוספת קדושה ובגין דיחיד לית ליה רשות לאומרה בלשון הקדש ולא אתקדשא יחידאי אתקינו לה בלשון תרגום ואיהו ביחיד לאתקדשא כל חד וחד בההוא תוספת לאמשכא עליה קדושה יתיר זכאה חולקיהון</p>	<p>ואם תאמר הרי יש בה קדשת לשון הקדש אותה לצבור להתקדש כולם בכלל באותה תוספת קדושה ומשום שליחיד אין רשות לאומרה בלשון הקדש ולהתקדש יחיד התקינה בלשון תרגום והיא ביחיד להתקדש כל אחד ואחד באותה תוספת להמשיך עליו יתר קדושה אשרי חלקם של ישראל שמתקדשים בקדשות עליונות</p>

¹ דתרגום היינול לשון לבן הארמי (רח"ו במ"מ).

² שהיא תוספת קדושה שאין למלאכים בה חברה כלל, ולכן היא "בתר צלותא", שאנו נבדלין מההיכלות ויורדים למטה אל העולם התחתון, "מכד מסיימי סדרא" אין ראוי שתבא משם אלא בקדושה להתקדש, אפילו בשפל מצבינו (אור יקר).

³ חזרת העמידה (מ"מ).

⁴ ז"א (מ"מ).

⁵ היא קדושת ובה לציון (רח"ו).

⁶ רסא ע"ב (הערת הזהר).

⁷ שהם ברדתם אל עולם התחתון אינם קדושים, ואנו קדושים בתחתונים, לזה אנו מוסיפים קדושה אחרת (אור יקר).

⁸ שאותם הקדושות מפתח היכל לבנת הספיר ולמעלה, וזו למטה ברדתנו חוץ מההיכלות (אור יקר).

⁹ שאנו יוצאים חוץ מההיכלות ולמטה בצאת השכינה לשכון בתחתונים היא כמים לים מכסים, ראשונה בחינה א' שוה לכולם כא', ואח"כ בחינה לכל א' וא' לפי מעשיו, ולזה תוספת קדושה זו היא בעשרה, כלשון הקדש שוה לכולם ביחד. ואח"כ בלשון תרגום כל א' וא' מושך לו קדושה ומשכין שכינה עליו כפי מעשיו, וכפי דבקותו בקונו, והיינו ראשונה דרך כלל שכינה בתחתונה והיא בעשרה, ואח"כ פרטית לכל א' תרגום ודאית (אור יקר).

<p>דישראל דקא מתקדשי בקדושי עלאי בנין דאינון דבקיין לעילא דכתיב (דברים ד ד) ואתם הדבקים ביהו"ה אלהיכם חיים כלכם היום</p>	<p>משום שהם דבקים למעלה שכתוב ואתם הדבקים בה' אלהיכם חיים כלכם היום.</p>
<p>כתיב (מ"ב ד ט) הנה נא ידעתי כי איש אלהים קדוש הוא עובר וגו' וכתיב (&) נעשה נא עליית קיר קטנה וגו' בהאי קרא אית לן סמך בעלמא¹ לסדורא דצלולתא הנה נא ידעתי² דא איהו רעותא³ דאצטריך בר נש לשואה בגויה בצלותא כי איש אלהים קדוש הוא⁴ דא איהו עלמא עלאה⁵ דאיהו יתיב על כורסי יקריה⁶ וכל קדושא⁷ נפקין מניה⁸ ואיהו מקדש לכלהו עלמין עובר עלינו תמיד⁹ מההוא קדושה דאיהו מקדש לכל עלמין לעילא איהו מקדש לן בהאי עלמא¹⁰ דהא לית קדושה לעילא אלא אי אית קדושה לתתא כמה דאת אמר (ויקרא כב לב) ונקדשתי בתוך בני ישראל¹¹</p>	<p>כתוב הנה נא ידעתי כי איש אלהים קדוש הוא עבר וגו' וכתוב נעשה נא עליית קיר קטנה וגו' בפסוק זה יש סמך בעלמא לסדור התפלה הנה נא ידעתי זהו הרצון שצריך אדם לשים בתוכו בתפלה כי איש אלהים קדוש הוא זהו העולם העליון שיושב על כסא כבודו וכל הקדשות יוצאות ממנו והוא מקדש את כל העולמות עבר עלינו תמיד מאותה קדושה שהוא מקדש את כל העולמות למעלה הוא מקדש אותנו בעולם הזה שהרי אין קדושה למעלה אלא אם יש קדושה למטה כמו שנאמר ונקדשתי בתוך בני ישראל.</p>
<p>והואיל וכך הוא נעשה נא¹² עליית קיר קטנה¹³ דא איהו סדורא דתקונא¹⁴ דשכינתא דאיהי עליית קיר כמה דאת אמר (ישעיה לח ב) ויסב חזקיהו פניו אל הקיר קטנה בנין דאיהי ויסב כמו שנאמר (קהלת ט) עיר קטנה</p>	<p>והואיל וכך הוא נעשה נא עליית קיר קטנה זהו סדור של תקון השכינה שהיא עליית קיר כמו שנאמר (ישעיה לח) ויסב חזקיהו פניו אל הקיר קטנה משום שהיא קטנה כמו שנאמר (קהלת ט) עיר קטנה</p>

¹ שהוא מפרש הכתובים על דרך רמז, לא שהוא מוכרח (אור יקר).

² ואינו נראה לזולתי, ולא אדע לכנותו (אור יקר).

³ ענין הקדושה בעולם הזה אל העובדים אינה דבר הניכר לעין, ולא דבר שיכול אדם לאומרו בפיו, אלא דבר המושג בשכל וברצון האדם בהתבודדותו לעבוד קונו, פעם יציץ פעם יעלים, ובעת יציץ, יבין בעצמו רצון עליון מושג [אליו] (עליו) ושמחה בנפשו לא יושג לזולתו, וזה רצה באומרו "דא איהו" (אור יקר).

⁴ היינו שהכסא מתכבד בסוד החכמה, ששם עליית הת"ת כדפי' לעיל, לכך אמר "כורסי יקריה", כי היקר והכבוד א' הוא, והיינו "קדוש הוא" היינו התעלמותו אל החכמה, ונעשה קדוש ויורד אל מקומו (אור יקר).

⁵ בינה היינו אלהים דקרא (אור יקר).

⁶ היינו ו"ק שהם כסא אליו, והיינו איש אלהים שוכן עליו, כענין שהבינה על כסאו, יקרא הכסא שהם ו"ק איש אלהים (אור יקר). מלכות (מ"מ).

⁷ בין קדושת מעומד בין קדושת מיושב (אור יקר).

⁸ ולא זו אלא אפילו קדושת השרפים שהוא מבינה דהיינו קדושה מעומד, בין קדושת החיות למטה שהוא קדושה מיושב, בין קדושת ישראל למטה שהוא סדרא דיומא הכל נשפע משם בסוד "קדוש הוא" וכו' (אור יקר).

⁹ מקדש לכולם יחד, ואנו מתקדשין בכללם, אלא שאנו יש לנו נשמה ורוח ונפש וגוף, נשמה משרפים עולים שם ומתקדשים, רוח מחיות עולים שם ומתקדשים, והיינו מיושב מצד החיות ומעומד מצד השרפים, כאומרו שרפים עומדים, נפש מאופן והיינו תוספת קדושה גוף חומר היינו קדושת תרגום, ולכך "עובר עלינו" אגב אורחיה בעולמות הוא מקדש אותנו (אור יקר).

¹⁰ בסוד נשמה רוח נפש כדפי' ולא עוד אלא שתלה קדושת העליונים בתחתונים וזה טעם בריאת האדם כאומרו נעשה אדם שכולנו תלויים בו (אור יקר).

¹¹ דווקא, נמצא כל העולמות ממושכנים בידינו ע"י חלק אשר להם בנו בסוד נשמה רוח נפש גוף כדפי' בפרשת פנחס (אור יקר).

¹² תיקון כאומרו ויעש אלהים אל הרקיע, תיקנו (אור יקר).

¹³ והיא עליית שהיא עולה, והיא קיר לשון אדון מושל ואדון בתחתונים ועולה אל העליונים כענין שבאמצעות ב' בחינות אלו אנו קשורים למעלה, ע"י היא קיר מושלת בנו, היא עליית מעלה אותנו למעלה עמה, והיא קטנה בסוד המיעוט, "כד"א עיר קטנה" וצריכה תיקונים להגדילה והעלותה, ויש לנו כח לתקנה (אור יקר).

¹⁴ ויחי רכח ע"ב (הערת הזהר).

<p>זעירא כמה דאת אמר (קהלת ט יד) עיר קטנה ונשים לו שם בתקונא דא דאנן מתקנין ובסדורא דילן בשירין ותושבחן ובעלותא (ובתקונא דא) אנן מתקנין לגביה לניחא דיליה מטה ושלחן וכסא ומנורה ארבע אלין כלהו בשכינתא אינון ואיהי (כלא) בכל תקונין אלין מתתקנן לגבי עלמא עלאה בסדורא דאנן מסדרין</p>	<p>ונשים לו שם בתקון הזה שאנו מתקנים ובסדור שלנו בשירות ותשבחות ותפלה (ובתקון זה) אנו מתקנים לו למנוחתו מטה ושלחן וכסא ומנורה כל הארבעה הללו הם בשכינה והיא (כלה) בכל התקונים הללו מתקנים לעולם העליון בסדור שאנו מסדרים.</p>
<p>בסדורא דצלותא דערבית ובתקונא דיליה הא מטה¹ בסדורא דאינון קרבנין ועלוון דאנן מסדרין בצפרא ואינון שירין ותושבחן הא שלחן² ובההוא סדורא דצלותא דמיושב ובתקונא דקריאת שמע בההוא יחודא דאנן מתקנין הא כסא³ בההוא סדורא דצלותא דמעומד ובאינון קדושאן ותוספת קדושה וברכאן דאנן מסדרין (לה) הא מנורה⁴</p>	<p>בסדור של תפלת ערבית ובתקון שלו הרי מטה בסדור של אותם קרבנות ועולות שאנו מסדרים בבוקר ואותם שירות ותשבחות הרי השלחן ובאותו סדור של תפלת מישב ובתקון של קריאת שמע באותו יחוד שאנו מתקנים הרי כסא באותו סדור של תפלת מעמד ובאותן קדשות ותוספת קדושה וברכות שאנו מסדרים (לה) הרי מנורה.</p>
<p>זכאה איהו בר נש דדא שוי ברעותיה לאשלמא לגבי מאריה בכל יומא ולא תקנא האי עלית קיר קטנה לגבי מאריה בהני תקונין כדון ודאי קודשא בריך הוא יהא אושפיזיה בכל יומא זכאה איהו בהאי עלמא וזכאה איהו בעלמא דאתי בנין דאלין ארבע אינון תקוני דשכינתא לאתקנא לגבי בעלה בארבע תקונין אלין אתתקנת בשפירא⁵ בחדוהא⁶ בחזוהא⁷ על ידא דעמא קדישא בכל יומא</p>	<p>אשרי האיש שאת זה שם ברצונו להשלים לרבונו בכל יום ולתקן עלית קיר קטנה זו לרבונו בתקונים הללו אז ודאי שהקדוש ברוך הוא יהיה אורחו בכל יום אשריו בעולם הזה ואשריו בעולם הבא משום שאלו הארבעה הם תקוני השכינה להתתקן לבעלה בארבעה התקונים הללו היא מתתקנת ביפיה בשמחותיה במראיה על ידי העם הקדוש כל יום.</p>
<p>מטה אתיהיבת ליה ליעקב⁸ לאתקנא ועל דא יעקב אתקין צלותא דערבית שלחן אתקין דוד מלכא באינון שירין ותושבחן דאיהו אתקין כמה דאת אמר (תהלים כג ה) תערך לפני שלחן נגד צוררי כסא אתקין אברהם באתקשרותא דיליה דעביד טיבו ושליומו דנשמתי ללכל בני עלמא ולית תקונא דכסא</p>	<p>המטה נתנה ליעקב להתתקן ולכן יעקב תקן תפלת ערבית שלחן תקן דוד המלך באותם שירות ותשבחות שתקן כמו שנאמר תערך לפני שלחן נגד צוררי כסא תקן אברהם בהתקשרותו שעשה טוב ושלמות הנשמות לכל בני העולם ואין תקון הכסא אלא בחסד של אברהם כמו שנאמר (ישעיה טז) והוכן בחסד כסא.</p>

¹ בהיכל ק"ק דבריאה (רח"ו).

² נקודה תחת היסוד (רח"ו).

³ פרצוף (רח"ו).

⁴ פב"פ (רח"ו).

⁵ הם חו"ב שהם מוחין דידה שמייפים אותה (מ"מ).

⁶ הם דעה דידה שאין בו אלא ה"ג בסוד דעת נשים קלה כמ"ש הרב והגבורות הם יין המשמח (מ"מ).

⁷ הם המקיפים דידה שהם נראים (מ"מ).

⁸ צ"ע יעקב שהוא בחור שבאבות למה לא תיקן רק מטה, שהיא בהיכל ק"ק דבריאה. ויצחק תיקן מנורה שהיא פנים בפנים. וכן דוד שהוא האחרון, למה לא תיקן רק שלחן שהוא נקודה תחת היסוד. וכן אברהם תיקן כסא שהיא אב"א, ויעקב ודוד האחרונים לא תיקנו כמותו (מ"מ).

אלא בחסד דאברהם כמה דאת אמר (ישעיה טז ה) והוכן בחסד כסא ¹	
מנורה	המנורה
קלג/ב	
אתקין יצחק דאקדיש שמא דקודשא בריך הוא לעיניהון דכל עלמא ונהיר נהירו דבוצינא עלאה בההיא קדושה בגיני כך צריכין עמא קדישא לומר תדיר ולשואה רעותהון לסדרא לגבי עלמא עלאה דאיהו מאריה דביתא איש האלהים מטה ושלחן וכסא ומנורה למהוי שלימו בכל יומא עילא ותתא (ד"א כאן חסר)	תקן יצחק שקדש שם הקדוש ברוך הוא לעיני כל העולם והאיר את אור המנורה העליונה באותה קדושה לכן צריכים העם הקדוש לומר תמיד ולשים רצונם לסדר לעולם העליון שהוא בעל הבית איש האלהים מטה ושלחן וכסא ומנורה להיות שלמות בכל יום מעלה ומטה.
בשעתא דקא מיחדי ישראל יחודא ² דרוא דשמע ישראל ברעותא שלים כדין נפקי מנו סתימו דעלמא עלאה ³ חד נהירו ⁴ וההוא נהירו בטש גו בוצינא דקרדינותא ⁵ ואתפלג לשבעין נהורי ⁶ ואינון שבעין נהורי ⁷ שבועין ענפיין דאילנא דחיי ⁷	בשעה שישראל מיחדים את היחוד של סוד שמע ישראל ברצון שלם אז יוצא מתוך סתר של העולם העליון אור אחד ואותו אור מכה לתוך הניצוץ הקשה ומתחלק לשבעים אורות ואותם שבעים אורות בשבעים ענפי עץ החיים.
כדין ההוא אילנא סליק ריחיין ובוסמיין ⁸ וכל אילני דגנתא דעדן כלהו סלקין ריחיין ומשבחן למאריהון דהא כדין אתתקנת מטרוניתא לאעלא לחופה ⁹ בהדי בעלה כל אינון שייפיין	אז אותו אילן מעלה ריחות ובשמים וכל אילנות גן עדן כולם מעלים ריחות ומשבחים את רבונם שהרי אז מתקנת המלכה להיכנס לחפה עם בעלה כל אותם

¹ פי' מלכות התבוננותה על ידי החסד (מ"מ). אור התיקון דימות המשיח, שהוא בעטרת היסוד, מלך הדר, מלכות דז"א, ועל המלכות נאמר (שם ה) והוכן בחסד כסא (ביאורים ח"א כא ע"ד) ועי' פקודי רכ ע"ב. והוא קץ הימין עי' בפ' בראשית (נד סע"א) ובפ' בא (לד ע"א) (ביאורים ח"ב מב ע"ד), ושער ט"ל פרק א.

² יובן מאמר זה במ"ש הרב בספר הכוונות דרוש ק"ש וזה כללות דבריו, הנה תחלה אנו עושים זווג דא"א עילאין שהוא זווג דפנימיות בק"ש, כדי שיבואו מוחין לזרין ויזדווגו גם הם בעמידה. והנה אי אפשר לעשות זווג בלא העלאת מ"ן דזרין, ולכך צריך להעלות שניהם בסוד מ"ן, זה מוערר מ"ד וזו מעוררת מ"ן. רק שאין בהם כח לעלות מכח הגלות. לכן אנו צריכים לתת להם הארה תחלה מזווג די"ש"ס ותבונה, שהוא זיווג דחיצוניות, והוא נעשה מעצמו ולא פסיק האי זווגא תדיר, ואין צריך למ"ן דזרין, ומשם נותנים הארה לזרין. מלכות הנק' ש"ם מקבלת מע' שהם ז"ת דתבונה, וז"א הנק' ישראל מקבל מחסד וגבורה די"ש"ס, ובכח הארה זו, יכולים זרין לעלות בסוד מ"ן לא"א עילאין (מ"מ).

³ אבא (רח"ו). וכמ"ש מובן לשון זה דמ"ש "מגו סתימו דעלמא עילאה" הפי' הוא יש"ס (מ"מ).

⁴ יסוד (רח"ו). יסוד דידיה [די"ש"ס] (מ"מ).

⁵ בינה (רח"ו). הנה כבר ידעת כי החכמה נקר' סתימא, דעלמא עילאה בינה. והאי נהירו הוא הדעת, ויסוד החכמה בטש גו בוצינא דקרדוניתא, אמא, בינה. ומכח הז' תחתונות דאמא, נהירו ואתפליגו לע' נהורין ונהרין לז"א, שהוא אילנא דחיי, ואינון ע' להטין בע' אנפיין דאילנא דחיי, שהם בז' קצוות שבו, כי עדיין אין לו מוחין, עד אחר גמר היחוד שמע ישראל כנודע. וכבר ידעת איך נרמז במלת ישראל, שי"ר א"ל, שהם חר"ג ומשם ואילך כל הז' שלו אשר מאיר מז"ת דבינה גם שמע ש"ם מקבלת מע' נהורין דילה והוא גן עדן וזה שאמר אילנא ג"ע (זהר הרקיע). פי' היסוד דידיה מזדווג עם אימא הנק' בוצד"ק (מ"מ).

⁶ ז' תחתונות (רח"ו). פי' הם ז"ת דאימא האירו בז"ק דז"א (מ"מ).

⁷ ז"א (רח"ו).

⁸ כל ריח ובושם הוא מ"ן כטעם יזלו בשמיו דכתיב גבי הפיחי גני (רח"ו). פי' אחר שעשינו זווג דיסור"ת שנעשה מעצמו, ומשם נתנו הארה לזרין, כדי שיוכלו לעלות בסוד מ"ן, אזי עולים זרין בסוד מ"ן לא"א עילאין, וז"ש "כדין ההיא אילנא", שהוא ז"א, סלקי ריחיין ובוסמיין, שר"ל שעולה בסוד מ"ן, ומ"ש "וכל אילנין דגנתא דעדן כולהו סלקי ריחיין", פי' גם עשר ספי' דמלכות, כולהו סלקין בסוד מ"ן, ולכך הגיה הרח"ו "כל ריח ובושם וכו'", אע"פ שכתב הזהר בע' ענפיין דאילנא דחיי, ש"מ שבאים לז"א. והאריז"ל כתב ע' דאימא למלכות אינה קושיא, שתחלה באים לז"א ואח"כ למלכות, שהמלכות מקבלת על ידי ז"א, וכמ"ש בסה"כ בדרוש ק"ש שעל המטה, וז"ל שמע, הכוונה להמשיך ר"ק דבינה תתאים, שהם ע' שנים עילאין, ולהמשיכם מן הבינה למלכות ע"י ז"א, וזהו שמ"ע, ש"מ ע' (מ"מ).

⁹ פי' ע"י המוחין שקבלו בק"ש אנו מכינים אותה להזדווג בשים שלום דעמידה (מ"מ).

<p>עלאין¹ בלהו מתחברין בתיאובתא חדא וברעותא חדא למהוי חד בלא פרודא כלל וכדין בעלה אתתקן לגבהא לאעלא לחופה ביחודא חד לאתייחדא במטרוניתא</p>	<p>איברים עליונים כולם מתחברים בתשוקה אחת וברצון אחד להיות אחד בלי פירוד כלל ואז בעלה מתתקן אליה להכניסה לחפה ביחוד אחד להתיחד עם המלכה.</p>
<p>ועל דא אנן מתערי לה ואמרינן (דברים ו ד) שמע ישראל אתקין גרמך הא בעליך ייתי לגביך² בתקונוי זמין לקבלך יהוה אלהינו יהוה אחד ביחודא חדא³ ברעותא חדא בלא פרודא דכל אינון שייפין בלהו אתעבידו חד ועיילין בחד תיאובתא</p>	<p>ולכן אנו מעוררים אותו ואומרים שמע ישראל תקני עצמך הרי בעלך יבא אליך בתקונוי מזמן כנגדך ה' אלהינו ה' אחד ביחוד אחד ברצון אחד בלי פירוד שכל אותם האיברים נעשים אחד ונכנסים באחד בתשוקה.</p>
<p>כיון דאמרי ישראל יהוה אחד באתערותא דשית סטריין כדין כל אינון שית סטריין אתעבידו חד ועאלין בחד תיאובתא ורוא דא ו' חד פשיטו בלחודוי בלא דבקותא אחרא לגביה אלא איהו בלחודוי פשיט מכלא ואיהו חד</p>	<p>כיון שאומרים ישראל "ה' אחד" בהתעוררות ששה צדדים אז כל אותם ששת הצדדים נעשים אחד ונכנסים בתשוקה אחת וסוד זה ו' אחד פשיטות בלבדו בלי דבקות אחרת אליו אלא הוא לבדו פשוט מכל והוא אחד.</p>
<p>בהיא שעתא מטרוניתא מתתקנא ומתקשטא ועיילין לה שמשהא בלחישו סני לגבי בעלה ואמרי ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד דא איהו בלחישו⁴ דהכי אצטריך לאעלא לה לגבי בעלה זכאה עמא דידיעי דא ומסדרי סדורא עלאה דמהימנותא</p>	<p>באותה שעה המלכה מתתקנת ומתקשטת ושמשיה מכניסים אותה בלחש רב אל בעלה ואומרים ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד זהו בלחש שכך צריך להכניסה לבעלה אשרי העם שיודעים את זה ומסדרים סדור עליון של האמונה.</p>
<p>בהיא שעתא דאתחברו בעלה ומטרוניתא כחדא כדין כרוזא נפיק מסטרא דדרום אתערו חילין ומשריין דגלי רחימותא לגבי מאריכון</p>	<p>באותה שעה שמתחברים הבעל והמלכה כאחד אז הכרוז יוצא מצד הדרום מתעוררים חיילות ומחנות שמגלים אהבה לרבונם.</p>
<p>כדין אתער חד ממנא עלאה⁵ בוא"ל שמיה רב משריין ובידיה ארבע מפתחן דנטיל מד' סטרי עלמא⁶ וחד מפתחא אתרשים באת י'</p>	<p>אז מתעורר ממנה אחד עליון ששמו בוא"ל גדול המחנות ובידו ארבעה מפתחות שנוטל מארבעת צדדי העולם</p>

¹ פי' ו"ק דז"א (מ"מ).

² פי' שמע שהיא מלכות כי שם שהיא מלכות מקבלת מן ע' אומרים לה הא ישראל שהוא ז"א בעליך ייתי לגביך (מ"מ).

³ פי' הם ו"ק דז"א הרמוזים בו' תיבות דשמע ישראל (מ"מ).

⁴ כל זמן שהעולמות ב"ע הם פגומים ועומדים בעביותם וזוהמתם, הרי הם נפרדים מהאצילות, והם נבדלים מאלקות, והגם שבאמת הוה לעולם רק ה' הוא האלהים בשמים ממעל ועל הארץ מתחת אין עוד (דברים ד לט), אך הוא עתה רק בפנימית ובהעלם גדול, וכמו שאמרו בזוה"ק (פ' תרומה קלד ע"א) בסוד הענין מה שאנו אומרים בשכמל"ו בלחישו, שהוא בגין דלא יתערב זר באותו היחוד ח"ו, כי הענין דשמע ישראל ובשכמל"ו הוא על יחודו ית"ש לעילא ותתא, ומשום דהשתא עומד הזוהמא אחוז בכל המציאות אשר למטה, והוה יחודו לתתא רק בפנימית ובהעלם, לכן אנו אומרים יחודו אשר לתתא רק בלחישו, וע"ש (קלג ע"ב, וקלד ע"א) ואמרו שם בגין דהשתא דהווא סטרא אחרא אתדבק בהדה כו' (הקדו"ש נב ע"ב). לעת"ל יתקונו כולם ע"י הגילוי דאור יחודו ית"ש, ויזדכך כל חומר לצורה, וייתיחדו כולם לאחד בגילוי אור קדושתו ית"ש, ויהיה אז ה' אחד לעילא, ושמו אחד לתתא בגילוי גמור, וכמו שהוא עתה בהעלם, ע' זוה"ק בראשית (יב ע"א) ופ' תרומה (קלג סע"ב וקלד ע"א) ושם קסא ע"ב) ופ' ואתחנן (רסד ע"א) (דע"ה ח"א ח ע"א). אמנם כל היחודים עתה הוא בלחישו דוקא בגין דלא יתערב זר בהיא חדוה, כמ"ש בפ' תרומה (קלג ע"ב, וקלד ע"א) ור"ל שלא ינקו החיצונים ח"ו מהאורות דמ"ד ומ"ן, ולכן הם עתה כולם בלחישו (דע"ה ח"א פא ע"א).

⁵ קכז ע"א (הערת הזהר).

⁶ פי' ד' מפתחות אלו הם הארות מחגת"ם (מ"מ).

<p>ומפתחא אחרא אתרשים באת ה' וחד מפתחא אתרשים באת ו' (ומפתחא אחרא אתרשים באת ה') ואנה להו תחות אילנא דחי אינון תלת מפתחן דאתרשימו בתלת אתוון אלין אתעבידו חד כיון דאתעבידו חד ההוא מפתחא אחרא סליק וקאים ואתחבר בההוא אחרא כללא דתלת וכל אינון משריין וחיילין עיילין לאינון תרין מפתחן גו גנתא וכלהו מיחדי כגוונא דלתתא</p>	<p>ומפתח אחד נרשם באות י' ומפתח אחר נרשם באות ה' ומפתח אחד נרשם באות ו' (ומפתח אחר נרשם באות ה') ומניחים אותו תחת עץ החיים ואותם שלשה מפתחות שנרשמו בשלש האותיות הללו נעשים אחד כיון שנעשים אחד אותו המפתח האחר עולה ועומד ומתחבר באותו אחד שהוא כלל השלש וכל אותם מחנות וחילות נכנסים לאותם שני המפתחות לתוך הגן וכולם מיחדים כמו שלמטה.</p>
<p>יהו"ה דא רשימו דאת י' רישא עלאה דבשמא קדישא אלהינו דא איהו רוא דרשימו דאת ה' עלאה את תניינא דבשמא קדישא יהו"ה דא משיכו דאתמשך לתתא ברוא דרשימו דאת ו' דאינון תרין אתוון אתמשכו למחוי באתר דא ואיהו אחד כל הני תלתא אינון חד ביחודא חד</p>	<p>יהו"ה זה רושם של האות י' הראש העליון שבשם הקדוש אלהינו זהו סוד של רושם האות ה' העליונה האות השניה שבשם הקדוש יהו"ה זו משיכה שנמשכת למטה בסוד הרושם של האות ו' שהן שתים והאותיות נמשכות להיות במקום הזה והוא אחד כל השלש הללו הן אחד ביחוד אחד.</p>
<p>כיון דכל דא אתעביד חד ביחודא חד ואשתאר כלא ברוא דאת ו' שלים מרישא דמבועא ומהיכלא פנימאה וירית לאבא ואימא כדין עיילין למטרוניתא בהדיה דהא השתא איהו שלים בכל טיבו עלאה ויכיל לאתזנא לה ולמיהב לה מזונא וספוקא כדקא יאות וכל אינון שייפיין דיליה בלהו חד כדין עיילין לה לגביה בלחישו אמאי בלחישו בגין דלא יתערב זר בההיא חדוה כמה דאת אמר (משלי יד י) ובשמחתו לא יתערב זר</p>	<p>כיון שכל זה נעשה אחד ביחוד אחד ונשאר הכל בסוד של אות ו' שלם מראש המעיין ומהיכל הפנימי ויורש את האבא והאמא אז מכניסים את המלכה עמו שהרי עכשיו הוא שלם בכל הטוב העליון ויכול להזין אותה ולתת לה מזון וספוק כראוי וכל אותם האיברים שלו כולם אחד ואז מכניסים אותה אליו בלחש למה בלחש כדי שלא יתערב זר באותה שמחה כמו שנאמר (משלי יד) ובשמחתו לא יתערב זר.</p>
<p>כיון דאיהו אתיחד לעילא בשית סטרין אוף הכי איהי אתיחדת לתתא בשית סטרין אחרנין בגין למחוי</p>	<p>כיון שהוא מתיחד למעלה בששה צדדים אף כך היא מתיחדת למטה בששה צדדים אחרים כדי להיות</p>
<p>קלד/א</p>	
<p>אחד לעילא ואחד לתתא כמה דאת אמר (זכריה יד ט) יהיה יהו"ה אחד ושמו אחד אחד לעילא בשית סטרין דכתיב (דברים ו ד) שמע ישראל יהו"ה אלהינו יהו"ה אחד הא שית תיבין לקבל שית סטרין אחד לתתא בשית סטרין¹ (הדא הוא דכתיב (&)) ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד² הא שית סטרין³ אחרנין</p>	<p>אחד למעלה ואחד למטה כמו שנאמר (זכריה ד) יהיה ה' אחד ושמו אחד אחד למעלה בששה צדדים שכתוב שמע ישראל ה' אלהינו ה' אחד הרי שש תבות כנגד ששה צדדים אחד למטה בששה צדדים (זהו שכתוב) ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד הרי ששה צדדים אחרים בשש תבות ה' אחד למעלה ושמו אחד למטה.</p>

¹ לקמן קלט ע"ב קסא ע"ב ואתחנן רסד ע"א (לש"ו)

² עי' מש"כ בהערה לעיל קלג ע"ב בשם הלש"ו. ובקשת הצדיקים הנה הוא שיהא השגחתו והנהגתו ית"ש עמהם תמיד גם לעיניהם. אבל בהעלם הנה הוא ית"ש באמת תמיד המשגיח ומנהיג את כל, וכמ"ש (דברים ד לט) כי ה' הוא האלהים בשמים ממעל ועל הארץ מתחת אין עוד, אלא שהוא עתה בהעלם גדול נורא מאד, ע' זוה"ק (פ' תרומה קלד ע"א קסא ע"ב) (כללים ח"א יז ע"ב).

³ עיין פרשת בראשית דף יב ע"א (רמ"ז).

<p>בשית תיבין יהו"ה אחד לעילא ושמו אחד לתתא</p>	
<p>ואי תימא הא כתיב (&) אחד לעילא ולתתא לא כתיב אחד ועד הוא אחד בחלופי אתוון! אתוון דדכורא לא מתחלפי אתוון דנוקבא מתחלפי דהא שבחא דדכורא על נוקבא ובגין דלא תשלוט עין הרע אנן מחלפי אתוון דלא אמרינן אחד באתגלייא² ובזמנא דאתי דיתעבר עין הרע³ מעלמא ולא תשלוט (בהדה) כדין יתקרי אחד באתגלייא³ בגין דהשתא דההוא סטרא אחרא אתדבק בהדה לאו אייהו אחד אלא דאנן מיחדין לה בלחישו ברזא דאתוון אחרנין ואמרי ועד</p>	<p>ואם תאמר הרי כתוב אחד למעלה ולמטה לא כתוב אחד ועד הוא אחד בחלופי אותיות אותיות הזכר לא מתחלפות אותיות הנקבה מתחלפות שהרי שבח הזכר על הנקבה וכדי שלא תשלט עין הרע אנו מחליפים אותיות שלא אומרים אחד בגלוי ולעתיד לבא כשתעבר עין הרע מן העולם ולא תשלט (אצלה) אז יקרא אחד בגלוי משום שעכשיו כשאותו הצד האחר נדבק עמה אינה אחד אלא שאנו מיחדים אותה בלחש בסוד האותיות האחרות ואומרים ועד.</p>
<p>אבל בזמנא דאתי דיתפרש ההוא סטרא מינה ויתעבר מעלמא כדין יתקרי אחד ודאי דלא יהא בהדה שותפו ודביקו אחרא כמה דאת אמר (זכריה יד ט) ביום ההוא יהיה יהו"ה אחד ושמו אחד באתגליא בהדיא ולא בלחישו ולא ברזא</p>	<p>אבל לעתיד לבא שיפרד אותו הצד ממנה ויעבר מהעולם אז יקרא אחד ודאי שלא יהיה עמה שתפות ודבקות אחרת כמו שנאמר ביום ההוא יהיה ה' אחד ושמו אחד בגלוי בפרוש ולא בלחש ולא בסוד.</p>
<p>ועל דא אנן מיחדין לה מההוא סטרא אחרא⁴ כמאן דזמין לאחרא למיהוי סהיד דיליה בגין דדא איהו סהיד דילין וסטרא אחרא לאו איהו סהיד לגבין וכדין איהי אתפרישת מההוא סטרא כיון דאתת אנן מעלין לה לחופה לגבי בעלה מלכא עלאה בכל רעותא וכוונא דלבא ועל דא איהו אחד</p>	<p>ולכן אנו מיחדים אותה מאותו הצד האחר כמי שמזמין אחר להיות עד שלו משום שזהו העד שלנו והצד האחר אינו עד אלינו ואז היא נפרדת מאותו הצד כיון שבאה אנו מכניסים אותה לחפה אל בעלה המלך העליון בכל רצון וכונת הלב ולכן הוא אחד.</p>
<p>בשעתא דאיהי אתת בעולימתהא ובעאת לאתפרשא מסטרא אחרא לא אתת אלא כמאן דאזדמנת למחמי ביקרא דמלכא ולא יתיר והכי מכריזי דיזדמנון למחמי ביקרא</p>	<p>בשעה שהיא באה עם עלמותיה ורוצה להפרד מהצד האחר לא באה אלא כמי שמזדמנת לראות את כבוד המלך ולא יותר וכך מכריזים שיזדמנו לראות בכבוד</p>

¹ פ' א' מתחלפת בו' באותיות אהו"י, ח' מתחלפת בע' באותיות אחע"ה (מ"מ).
² עתה כל זמן שמתקיים הסטרא אחרא בעולם, הנה נמשך ונעשה כל יחודו ית"ש רק בהסתר ובהעלם גדול, אבל לעתידי יתגלה, ויתגלה אז גם על כל הזמן של עתה איך שהוא הכל רק ממנו לבדו ומרצונו ית"ש, ואיך שהוא הכל רק בכוונה עמוקה ממנו על התיקון האחרון (ביאורים ח"א מב ע"ד). עכשיו הוה אחדותו ית"ש רק בהעלם, אבל לעתידי יתגלה, והוא היחוד דהויה אלהים, שיוכללו העולמות ב"ע באצילות ויהיה כולא עלמין אחד. ומבואר שם (קסא ע"ב) כי היחוד דהויה אלהים הוא כללא דכל רזא דמהימנותא, כי הוא גימט' יב"ק, כמספר אהיה הויה אדני, שהם השמות דכלל האצילות (דע"ה ח"ב מח ע"א).
³ פ' שכתב הרב ז"ל במלת מלכותו שמביאים לה עשרה אה"ה בחשאי כמנין ציק"י קדרה, אבל כשתהיה בסוד אחד מביאים להם עשרה אה"ה ולא בלחישו אלא בהדיא (מ"מ).
⁴ מה שאמרו בזוה"ק בכמה מקומות ג"כ שהקב"ה נותן חלק להחיצונים ג"כ, הנה הוא ג"כ רק מאותו הטעם עצמו, כי ע"י שמתקן ע"י כל קרבן תיקונים רבים וגדולים למעלה ולמטה ומתכפייא ומתדחייא הסטרא אחרא הרבה מאד וכנז', הנה כדי שלא יסובב ע"ז קטרוג וצעקה מהחיצונים, ובסוד הכתוב (בראשית כז לד) כשמוע עשו את דברי אביו ויצעק צעקה גדולה ומרה עד מאד, וכמ"ש ברע"מ פ' אמור (דף ק ע"א וע"ב) ע"ש, וע' עוד פ' תרומה (קלד ע"א) ובזו"ח שה"ש (בד"ה כתיב והמלך שלמה ברוך בדפוס ישן הוא נג ע"ב, ובדפוח"ח הוא דף עג ע"א וע"ב סז ע"א) וכנודע בדברי הרב בהארט המוחין (פרק ב). לכן הנה נותן הקב"ה להחיצונים ג"כ חלק מכל קרבן באיזה הנאה עכ"פ, וכדי שלא יחרץ כלב לשונו ויהא שלום על ישראל (דע"ה ח"ב קנו ע"ד).

<p>דמלכא כמה דאת אמר (שיר ג יא) צאינה וראינה בנות ציון במלך שלמה¹ פוקו למחמי ביקרא דמלכא כדין סטרא אחרא לא ניחא ליה למחמי ואתפרש מינה כיון דאתת כל אינון שמשא עיילין לה לחופה בהדי מלכא עלאה בלחישו ברזא דאלמלא לאו הכי לא יתפרש מינה ההוא סטרא אחרא ויתערב חדותה אבל בזמנא דאתי דיתפרש מינה ההוא סטרא אחרא כדין ביום ההוא יהיה יהו"ה אחד ושמו אחד</p>	<p>המלך כמו שנאמר (שיר השירים ג) צאינה וראינה בנות ציון במלך שלמה צאו לראות בכבוד המלך אז הצד האחר לא נוח לו לראות ונפרד ממנה כיון שבאה כל אותם שמשיה מכניסים אותה לחפה עם המלך העליון בלחש בסוד שאלמלא לא כך לא יפרד ממנה אותו הצד האחר ותתערב השמחה אבל לעתיד לבא כשיפרד ממנה אותו הצד האחר אז ביום ההוא יהיה ה' אחד ושמו אחד.</p>
<p>כיון דעאלת לחופה ואיהי בהדי מלכא עלאה כדין אנן מתערי חדוה דימינא² ושמאלא כמה דאת אמר (דברים ו ה) ואהבת את יהו"ה אלהיך בכל לבבך וגו' והיה אם שמוע וגו' בלא דחילו כלל דהא סטרא אחרא לא יתקרב תמן ולית ליה רשו</p>	<p>כיון שנכנסת לחפה והיא עם המלך העליון אז אנו מעוררים שמחה של ימין ושמאל כמו שנאמר ואהבת את ה' אלהיך בכל לבבך וגו' והיה אם שמוע וגו' בלי פחד כלל שהרי הצד האחר לא יתקרב לשם ואין לו רשות.</p>
<p>כלה כל זמנא דבעאן לאעלא לה לגבי מלכא לחדוה דשמושא אצטריך בלחישו ברזא בגין דלא ישתכח ברגלי (בר נש דגלי) צעדהא רמו דסטרא בישא ולא יתדבק בהדה ולא ישתכחון בבני רמו פסול כלל</p>	<p>הכלה כל זמן שרוצים להכניסה למלך לשמחת השמוש צריך בלחש בסוד כדי שלא ימצא ברגלי (אדם שמגלה) צעדיה רמז של הצד הרע ולא ידבק עמה ולא ימצאו בבנים רמז של פסול כלל.</p>
<p>והכי אמר יעקב לבנוי שמא חס ושלום אירע פסול (בזרעי או) במטתי אז הם אמרו כמה דלית בלבך אלא אחד כך וכו' לית לן דביקו בסטרא אחרא כלל דהא פרישא הוה מערסך ואנן ביחודא לגבי מלכא עלאה ולית לן דביקו כלל בסטרא אחרא דהא בפרישו מסטרא אחרא (ג"א הוינן ברעו) הוה רעותא ומחשבתא דילן</p>	<p>וכך אמר יעקב לבנוי שמא חס ושלום ארע פסול (בזרעי או) במטתי אז הם אמרו כמו שאין בלבך אלא אחד כך וכו' אין לנו דבקות בצד האחר כלל שהרי פרוש היה ממטתך ואנו ביחוד למלך העליון ואין לנו כלל דבקות בצד האחר שהרי בפרדה מהצד האחר (היינו ברצון) היה הרצון והמחשבה שלנו.</p>
<p>כיון דידע דסטרא אחרא לא אתדבק תמן כלל כדין עאלת אתתא לגבי בעלה בלחישו</p>	<p>כיון שידע שהצד האחר לא נדבק שם כלל אז נכנסה האשה לבעלה בלחש בסוד היחוד של ששה צדדים פתח ואמר ברוך</p>

¹ להבין אומרו בנות ציון ולא בנות ירושלים כמש"ה תוכו רצוף אהבה מבנות ירושלים, ויובן במה שידוע שכל מלאך וכל בריה מצבא השמים אי אפשר לילך ולעלות חוץ מגבולו המוגבל לו, וידוע כי כח המגביל גבולים לכל א' וא', הוא כח הדין היוצא מבוצד"ק, כי מחמת גדר הדין שנגבל כל א' וא' אינו יכול לצאץ חוץ מגדרו, פן ישרפנו אש הדין המגביל אותו. ולכן נאמר שרפים עומדים ממעל לו, כי כל החרב לצאת חוץ מגבולו ליהנות מזיו המרכבה, הם שורפים אותו, וזה מלא בזהר ובדברי המקובלים. ועוד תבין כי ע"י הגבורה המגביל את כל א' וא' אינו רואה בספירות עליונות אלא כפי ההגבלה והצמצום מהגבורה המקפת עליו, כי הדין סותם הראיה, בסוד והיה כי זקן יצחק ותכהן עיניו מראות, משא"כ כשהחסד מתפשט מחכמה עלאה, אז ממתיק את הגבולים, אשר גבלו ראשונים ועולים ויוצאים כל א' מגבולו במעלה גדולה, ורואה מראות אלהים בהארה נפלאה, כמו עליית העולמות בשבת שאז מתגלות חכמה עילאה, דשבת איקרי קודם, ומכח זה עולים כל העולמות חוץ מגבולם. הרי נתבאר ב' מלות צאנה וראנה, כי מהחסד והשמחה שיש למעלה כשהמלך חפץ ביקרו, להראות כתר ישועה שלו כמבואר בזהר תרומה, והכי מכריזין וכו' פוקו למחמי ביקרא דמלכא, כדין ס"א לא ניחא ליה למחמי ואתפרש. והוא כי מכח הרשות שיוצא ע"י הכרוז שיבואו לראות ביקרא דמלכא, זו ההכרזה נותנת כח וקיום להעלות העולמות, כמ"ש בפירושי זהר בראשית, ולכן אומר בנות ציון כי ידוע בכוונת ר"ה כי ציון הוא כלי אמצעי דיסוד דמלכות וכו' (מ"מ).

² סוד חיבוק (רח"ו).

<p>ברזא דיהודא דשית סטרין פתח ואמר ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד דהא איהי ברזא דאחד בעולימתהא בלא ערבובא כלל ולא שותפו דסטרא אחרא</p>	<p>שם כבוד מלכותו לעולם ועד שהרי היא בסוד של אחד בעלמותיה בלי ערבוב כלל ולא שותפות של הצד האחר.</p>
<p>ותא הזי בההיא שעתא יעקב ובנוי הוו בדיוקנא עלאה לתתא בהדי שכינתא יעקב הוה ברזא דשית סטרין דעלמא עלאה ברזא חד בנוי הוו בדיוקנא דשית סטרין דעלמא תתאה ואיהו בעא לנגלאה לון ההוא קץ כמה דאוקימנא דאית קץ ואית קץ אית קץ הימין ואית קץ הימים¹ קץ הימין דא מלכות קדישא רזא דמהימנותא רזא דמלכו דשמיא קץ</p>	<p>ובא וראה באותה שעה היו יעקב ובניו בדמות עליון למטה עם השכינה יעקב היה בסוד של ששה צדדים של העולם העליון בסוד אחד בניו היו בדמות של ששה צדדים של העולם התחתון והוא רצה לגלות להם אותו קץ כמו שבארנו שיש קץ ויש קץ יש קץ הימין ויש קץ הימים קץ הימין זו המלכות הקדושה סוד האמונה סוד מלכות השמים קץ</p>
<p>קלד/ב</p>	
<p>זהר</p>	
<p>הימים דא (ס"א מלכו חייבא רזא דמלכו אחרא רזא דסטרא אחרא כו) רזא דמלכו חייבא רזא דסטרא אחרא דאקרי קץ כל בשר והא אוקימנא</p>	<p>הימים זה סוד של מלכות הרשעה סוד של הצד האחר שנקרא קץ כל בשר והרי בארנו.</p>
<p>כיון דחמא דאסתלקת שכינתא מניה וכו' אינון אמרו כמה דלית בלבך אלא אחד דאנת ברזא דעלמא עלאה ואיהו אחד אוף אנן דאנן ברזא דעלמא תתאה איהו אחד ועל דא אדכרו תרי לבבות² רזא דעלמא עלאה דאיהו לבא דיעקב ורזא דעלמא תתאה דאיהו לבא דבנוי כדין אעיל לה בלחישו</p>	<p>כיון שראה שהסתלקה שכינה ממנו וכו' הם אמרו כמו שאין בלבך אלא אחד שאתה בסוד של העולם העליון והוא אחד אף אנו שאנו בסוד של העולם התחתון הוא אחד ולכן נזכרו שני לבבות סוד של העולם העליון שהוא הלב של יעקב והסוד של העולם התחתון שהוא הלב של בניו אז הכניס אותה בלחש.</p>
<p>וכמה דאינון אתייחדו רזא דעלמא עלאה באחד ורזא דעלמא תתאה באחד אוף הכי אנן צריכינן ליחדא עלמא עלאה באחד וליחדא עלמא תתאה ברזא דאחד דא בשית סטרין ודא בשית סטרין ובגין כך שית תיבין הכא ברזא דשית סטרין ושית תיבין הכא ברזא דשית סטרין (זכריה יד ט) יהו"ה אחד ושמו אחד זכאה עדביה וחולקיה מאן דישו רעותיה להאי בעלמא דין ובעלמא דאתי</p>	<p>וכמו שהם התיחדו הסוד של העולם העליון באחד והסוד של העולם התחתון באחד אף כך אנו צריכים ליחד את העולם העליון באחד וליחד את העולם התחתון בסוד של אחד זה בששה צדדים וזה בששה צדדים ולכן שש תבות כאן בסוד של ששה צדדים ושש תבות כאן בסוד של ששה צדדים ה' אחד ושמו אחד אשרי גורלו וחלקו של מי ששם רצונו לזה בעולם הזה ובעולם הבא.</p>
<p>רב המנונא סבא אמר הכי דא אתערותא דיהודא שפיר איהו דרזא דברירא דמלתא הא אוקימנא ומלין אלין זמינין לאתעתדא קמי עתיק יומין בלא כסופא כלל</p>	<p>רב המנונא סבא אמר כך התעוררות זו של היחוד יפה היא שסוד ברור הדבר הרי בארנו והדברים הללו עתידים להתעתד לפני עתיק הימים בלי בושה כלל.</p>
<p>פתח ואמר ויקחו לי תרומה הכא איהו יחוד בכלל אחד מעלה ומטה לא כתוב</p>	<p>פתח ואמר ויקחו לי תרומה כאן הוא יחוד בכלל אחד מעלה ומטה לא כתוב</p>

¹ קכא ע"א (הערת הזהר), עי' ע"ח שער מ"ד ומ"א.

² פי' שאמרו לו השבטים כשם שאין בלבך אלא אחד כך אין בלבנו אלא א' נמצא שהזכירו ב' לבבות (מ"מ).

<p>יחודא בכללא חדא עילא ותתא ויקחו תרומה לא כתוב אלא ויקחו לי תרומה! עילא ותתא בכללא חדא בלא פרודא כלל</p>	<p>ויקחו תרומה אלא ויקחו לי תרומה מעלה ומטה בלי פירוד כלל.</p>
<p>מאת כל איש אשר ידבנו לבו תקחו את תרומתי האי קרא הכי אצטריך ליה למימר כל איש אשר ידבנו לבו (ס"א יקה את תרומתי) מאי מאת כל איש אלא רזא הכא² לאינן מרי מדין³ זכאין אינן צדיקיא דידיע⁴ לשואה רעותא דלבהון לגבי מלכא עלאה קדישא וכל רעותא דלבהון לאו איהו לגבי עלמא⁵ דא ובכסופא בטלה דיליה⁶ אלא ידעי ומשתדלי לשואה רעותהון ולאתדבקא לעילא⁷ בגין לאמשכא רעותא⁸ (דלהון) דמאריהון לגבייהו מעילא לתתא</p>	<p>מאת כל איש אשר ידבנו לבו תקחו את תרומתי פסוק זה כך צריך לומר אותו כל איש אשר ידבנו לבו מה זה מאת כל איש אלא סוד יש כאן לאותם בעלי מדות אשריהם הצדיקים שיודעים לשים את רצון לבם למלך העליון הקדוש וכל רצון לבם אינו לעולם הזה ולתאוה הבטלה שלו אלא יודעים ועוסקים לשים רצונם ולהדבק למעלה כדי למשך רצון (שלהם) של רבונם אליהם ממעלה למטה.</p>
<p>ומאן אתר נטלי ההוא רעותא דמאריהון לאמשכא ליה לגבייהו⁹ נטלין מאתר חד עלאה קדישא דמניה נפקין כל רעותין קדישין¹⁰ ומאן איהו כל איש דא צדיק דאתקרי כל¹¹ כמה</p>	<p>ומאיזה מקום נוטלים אותו רצון רבונם למשך אותו אליהם הם נוטלים ממקום אחד עליון וקדוש שממנו יוצאים כל הרצונות הקדושים ומי הוא כל איש זה</p>

¹ לי ת"ת, תרומה מלכות (רח"ו).

² הענין סוד יסוד אבא שפנימיותו הוא עיקר האצילות, ולשם תכלית כל כוונת כל מחשבתו להמשיך הפנימיות (נ"א השפע ממנו) מבחינה העליונה שלו הנקרא קדש עליון, לבחינתו התחתונה הנקרא קדש סתם, והיא המתגלה בחזה זעיר ששם ראש רחל שנקרא חכמה תתאה (רמ"ז).

³ החכמים שדורשין ענין המדות שהם הספירות (רח"ו).

⁴ שהם מושפעים מן הדעת, ויש בהם כח לשוואה רעותא דלבהון, ששרשו בקדש התחתון ששם הלב דזעיר, לגבי מלכא עילאה קדישא, הוא קדש העליון וכו' (רמ"ז).

⁵ והנה הצדיקים מעלים הלב לשורשו ועושים ייחוד מופלא, אבל רעותא דלבהון וכו', פי' שאין כל עצם רצונם אלא למקור הפנימיות ולא לחיצוניות העולמות ולהנאת גופם (רמ"ז).

⁶ היה נלע"ד להגיה דיליהון, והכוונה שהם נהנים מהעוה"ז כמאן דאכיל דלאו דיליה, שכך היא דרכם של צדיקים להתפרנס ולשאול במתנת חנם. אלא ידעי, שהם בקיאים בסודות האמת שיסודה בדעת, ומשתדלי, היינו שמתחזקים בכל תוקפם, לשוואה רעותהון, לתקן ולהכין רצונם בהתבודדות וסילוק מכל הנאה, והעיקר בייחודים וכוונות עצומות (רמ"ז).

⁷ פי' שלפי זיכוך נשמתם שאין בהם שום סיג מתייחדים במקור הקדושה, ואעפ"י שסתם מ"נ העולים מלמטה אין בהם כח לגרום מיד הזווג למעלה, וכמ"ש בספר אדם ישר שכל מ"נ צריכים שתי פעמים להתקן וכו', אבל ייחודי הצדיקים עצמו מאד להדבק במקורם (רמ"ז).

⁸ ירצה שיתדבקו למעלה בשביל להמשיך מיד מ"נ שלהם מיוחדים במ"ד דמאריהון שתחזור נשמתם מלאה זיו ואורה (רמ"ז).

⁹ ירצה איזהו המקור העליון שבו מתעלים ומתדבקים כדי שיוכלו מיד להמשיכו עליהם (רמ"ז).

¹⁰ הוא יסוד אבא בסוד השביל, דהיינו קודש עליון הנז"ל שהוא כולל כל היסודות העליונים המושפעים בו ממזל נוצר חסד דביה אחיד אבא (רמ"ז).

¹¹ מב ע"ב (הערת הזהר). דיבר בלשון שאלה לפי שהשביל האמור [יסוד אבא] לא אתיידע וכו' ולכן תמה ושאל ומאן הוא, והשיב כל איש וכו', וירצה שהוא בחינתו התחתונה שהיא נודעת בתוך הזעיר דאתקרי כל, שהכל תלוי בו, וכמש"ה (תהלים קד, כד) כולם בחכמה עשית. ומפני שגם שאר היסודות נקראים כל אמר כמד"א (קהלת ה, ח) ויתרון וגו', ולא אמר כדכתיב מפני שלהבין ראיית הפסוק צריך לימוד, והוא מה שידוע ליודעים בפסוק (משלי ג, יט) ה' בחכמה יסד ארץ, ואמרינן אבא יסד ברתא, וזהו יתרון המלכות על זעיר, שהרי בכל חב"ד חג"ת דיליה שהם עצמו דזעיר כמבואר שהם ו"ק שלו, שמתעלים להיות חב"ד חג"ת דיליה, ואין יסוד אבא מתגלה בהם אלא במקום בנין רחל, ולפי שבהתגדל זעיר נה"י שלו מתעלים לחג"ת לכן יצדק שם ארץ ברחל שהיא ממש הדום רגליו. אמנם להודיע מעלת כ"ל זה הביא פסוק (תהלים קיט, קכח) על כן כל פקודי כל ישרתי, שכל התורה היא ביסוד החכמה וכו', ואע"ג שמצוות לא תעשה הן סוד גבורות ואבא כולו חסדים, הא תנן היושב ולא עבר עבירה נותנין לו שכר כשכר מצוה, דהיינו מצוות עשה, והרי שהגבורות הם חסדים, וז"ש ישרתי, שזהו היושר שלהם. ואמר פקודי, מפני שהנודע ונגלה מאבא היא

<p>דאת אמר (קהלת ה ח) ויתרון ארץ בכל היא (תהלים קיט קבח) על כן כל פקודי כל ישרתי איש כמה דאת אמר¹ (בראשית ו ט) איש צדיק דא איהו צדיק (ס"א כל איש) מאריה דביתא² דרעותיה תדיר³ לגבי מטרוניתא כבעלה דרחים לאתתיה תדיר⁴ ידבנו לבו איהו רחים לה ולבו דאיהי מטרוניתא דיליה ידבנו לאתדבקא ביה</p>	<p>צדיק שנקרא כל כמו שנאמר (קהלת ה) ויתרון ארץ בכל היא (תהלים קיט) על כן כל פקודי כל ישרתי איש כמו שנאמר איש צדיק זהו צדיק (כל איש) בעל הבית שרצונו תמיד למלכה כמו בעל שאוהב את אשתו תמיד ידבנו לבו הוא אוהב אותה ולבו שהיא המלכה שלו ידבנו להדבק בה.</p>
<p>ואף על גב דרחימו סגי דא בדא דלא מתפרשן לעלמין⁵ מההוא כל איש מאריה דביתא מאריה דמטרוניתא מניה תקחו את תרומתי ארחיה דעלמא מאן</p>	<p>ואף על גב שאהבה רבה זה עם זה שלא נפרדים לעולמים מאותו כל איש בעל הבית בעל המלכה ממנו תקחו את תרומתי דרך העולם מי</p>
<p>רעיא מהימנא</p>	
<p>פקודא ללמוד תורה בכל יומא דאיהי רזא דמהימנותא עלאה⁶ למנדע ארחיה דקב"ה דכל מאן דאשתדל באורייתא זכי בהאי עלמא זוכי בעלמא דאתי ואשתזיב מכל קטרונין בישין בגין דאורייתא רזא דמהימנותא איהי דמאן דאתעסק בה אתעסק במהימנותא עלאה קב"ה אשרי שכינתיה בגויה דלא תעדי מניה</p>	<p>מצוה ללמד תורה בכל יום שהיא סוד האמונה העליונה לדעת דרכי הקדוש ברוך הוא שכל מי שמשתדל בתורה זוכה בעולם הזה וזוכה בעולם הבא ונצול מכל המקטרגים הרעים משום שהתורה היא סוד האמונה שמי שמתעסק בה מתעסק באמונה העליונה והקדוש ברוך הוא משרה שכינתו בתוכו שלא תזוז ממנו.</p>
<p>מאן דידע מלה דאורייתא אצטריך למרדף אבתריה ולאולפא האי מלה מניה לקיימא רזא דכתיב (&) מאת כל איש אשר ידבנו⁷ לבו תקחו את תרומתי אורייתא אילנא דחיי איהו למיהב חיין לכלא מאן דאתתקף באורייתא אתתקף באילנא דחיי כמה דאת אמר (משלי ג יח) עץ חיים היא למחזיקים בה</p>	<p>מי שיודע דבר תורה צריך לרדף אחריו וללמד דבר זה ממנו לקיים את סוד הכתוב מאת כל איש אשר ידבנו לבו תקחו את תרומתי התורה היא עץ החיים לתת חיים לכל מי שמתחזק בתורה מתחזק בעץ החיים כמו שנאמר עץ חיים היא למחזיקים בה.</p>
<p>וכמה רזין עלאין אוקימנא במאן דאשתדל באורייתא דזכי לאתקשרא באורייתא דלעילא בהאי עלמא לא שכיך ולא שכיך בעלמא דאתי ואפילו בקברא שפוותיה מרחשן</p>	<p>וכמה סודות עליונים בארנו במי שמשתדל בתורה שזוכה להקשר בתורה שלמעלה בעולם הזה אינו שוכך ואינו שוכך בעולם הבא ואפילו בקבר שפתותיו מרחשות בתורה כמו שנאמר דובב שפתי</p>

בחינת פק"ד שנאמר (לג, כג) וראית את אחורי, ומש"ה רבינו גי' תר"ג, ובבחינה זו נקראת התורה תורת חסד (רמ"ז).

¹ ידוע נח סודו ביסוד אבא, ונקרא בשם איש שנראה מיותר, שאם יאמר נח צדיק תמים היה די, אלא מפני שיסוד זעיר גם הוא נקרא צדיק וגם נקרא בבחינה שהוא זכר ומשפיע, מכל מקום הוא כולל חו"ג ממש, אבל יסוד אבא לו יצדק בעצם שם איש מפני שכולו חסדים, וזהו כל איש, פי' כולו איש, ולכן הוא מיסוד המלכות שיציאתה במקום גילוי החסדים וכמש"ה (ישעיה טז, ה) והוכן בחסד כסא (רמ"ז).

² ירצה זה הנקרא איש צדיק או כל איש, הוא מאריה דביתא, שנאמר (משלי כד, ג) בחכמה יבנה בית, ובסוד כתר שלה שהוא בשני אורות העולים ב"ת (רמ"ז).

³ יש בחינת רחל הפנימית הנקראת כלת משה והיא הנקראת מטרוניתא בעצם (רמ"ז).

⁴ ה"ס יעקב הפנימי הנבקע בתוך זעיר בסוד יעקב יעקב יעקב. ולפי שיעקב הוא מאבא לכן אמר שאבא שהוא יסודו הוא תמיד אצל המטרוניתא כבעל (רמ"ז).

⁵ בראשית ז ע"א (הערת הזהר).

⁶ כל העשר ספירות (יהל אור).

⁷ ללמד לאחרים (יהל אור).

<p>אורייתא כמה דאת אמר (שה"ש ז י) דובב שפתי ישנים ע"כ¹</p>	<p>ישנים (ע"כ רעיא מהימנא).</p>
<p>קלה/א</p>	
<p>דבעי לנסבא אתתיה דבר נש מניה איהו קפיד ולא שביק לה אבל קודשא בריך הוא לאו הכי כתיב (&) וזאת התרומה זו כנסת ישראל אף על גב דכל רחימו דילה לגביה ורחימו דיליה לגבה מניה נטלין לה לאשראה בנייהו מההוא אתר עלאה דכל רחימו דאתתא ובעלה שריא מתמן תקחו את תרומתי זכאה חולקיהון דישראל וזכאין כלהו דוכו להאי</p>	<p>שרוצה לקחת אשתו של אדם ממנו הוא מקפיד ולא עוזב אותה אבל הקדוש ברוך הוא לא כך כתוב וזאת התרומה זו כנסת ישראל אף על גב שכל אהבתה אליו ואהבתו אליה ממנו נוטלים אותה להשרותה ביניהם מאותו מקום עליון שכל האהבה של אשה ובעלה שורה משם תקחו את תרומתי אשרי חלקם של ישראל ואשרי כולם שזכו לזה.</p>
<p>וזאת התרומה אשר תקחו מאתם ואי תימא אי הכי אשר תקחו מאתו מבעי ליה מאי מאתם מאת תריין שמהן (נ"א דרגין)² אלין²</p>	<p>וזאת התרומה אשר תקחו מאתם ואם תאמר אם כך אשר תקחו מאתו היה צריך להיות מה זה מאתם מאת שני השמות (הדרגות) הללו.</p>
<p>תו רב ייבא סבא אמר מאתם מאת ס'³ דאיהו רזא דעלמא עלאה⁴ אתר מדוריהכא⁵ דהאי צדיק דאיהו אתעטר מאת ס' ומתמן נטיל היין⁶ לאתזנא לעלמין כלהו וכלא מלה דא רזא לחכימין אתיהיבת זכאה חולקיהון</p>	<p>עוד אמר רב ייבא סבא מאתם מאת ס' שהוא סוד העולם העליון מקום מדורו של הצדיק הזה שמתעטר מהאות ס' ומשם נוטל חיים להזין את כל העולמות והכל דבר אחד הסוד שנתן לחכמים אשרי חלקם.</p>
<p>דאף על גב דאינון נטלין לה (הכא) לא יכלין לנטלא לה אלא ברשו דבעלה וברעו דיליה ולמעבד פולחנא דרחימו לגביה וכדין ברחימו דיליה תקחו את תרומתי וכל דא באינון פולחני דצלוחא ותקונא וסדורא דישראל מסדרין בכל יומא דבר אחר מאתם מכללא דשית סטרין עלאין וכלא חד</p>	<p>שאף על גב שהם נוטלים אותה (כאן) לא יכולים ליטול אותה אלא רק ברשות בעלה וברצונו ולעשות עבודה של אהבה אליו ואז באהבתו תקחו את תרומתי וכל זה באותן העבודות של התפלה ותקון וסדור שישראל מסדרים בכל יום דבר אחר מאתם מהכלל של ששה צדדים העליונים והכל אחד.</p>
<p>(דבר אחר) מאתם מאינון זמני⁷ ושבתתי וכלא רזא דא זהב וכסף ונחשת ותכלת וארגמן ותולעת שני זהב ברזא דיומא דראש השנה דאיהו יומא דזהב יומא דדינא ושלטא ההוא סטרא כמה דאת אמר (איוב לו כב)</p>	<p>(ד"א) מאתם מאותם זמנים ושבתות והכל סוד אחד זהב וכסף ונחשת ותכלת וארגמן ותולעת שני זהב בסוד של יום ראש השנה שהוא יום של זהב יום הדין ושולט אותו הצד כמו שנאמר (איוב לז) מצפון זהב יאתה וכסף זה יום הכפורים</p>

¹ והיה כעץ שתול וכו' עד כאלו קיים והגית בו ייומם ולילה ומכאן תלך ויקרא רסג ע"א שמע ישראל (הערת הזהר).

² פי' הם כל איש הנזכר בפסוק שהיסוד נק' בשני שמות כל ואיש (מ"מ).

³ הענין כי ס' סתומה היא הבינה, והיסוד עולה ונשרש בה, והיינו סוד גנוז לצדיקים לעתיד לבא, דהיינו צדיקים היסוד בעולם הבא בינה (אור יקר). היינו דעת יסוד בינה (רח"ו).

⁴ סוד הבינה הסתומה, והיא עתידה להפתח שכבר היא ס' מרובעת (אור יקר).

⁵ מפני שכמו שהצדיקים בגן עדן מדורין על מדורין בהיכלות אשר שם, כך היסוד צדיק בחינותיו מתפשטות בבינה, ולא שיהיה ממש מדורו שם אלא הוא מושרש שם לשאוב משם בהעלם למטה בגלוי המזון לעולמות (אור יקר).

⁶ קז ע"א (הערת הזהר).

⁷ והם רומזים לו"ק דז"א (מ"מ).

<p>מצפון זהב יאתה וכסף דא יום הכפורים דמתלבנן חוביהון דישראל כתלגא כמה דאת אמר (ישעיה א יח) אם יהיו חטאיכם כשנים כשלג ילבינו וכתיב (ויקרא טז ל) כי ביום הזה יכפר עליכם לטהר אתכם</p>	<p>שמתלבנים חטאיהם של ישראל כמו שלג כמו שנאמר אם יהיו חטאיכם כשנים כשלג ילבינו וכתוב כי ביום הזה יכפר עליכם לטהר אתכם.</p>
<p>ונחשת יומי דקרבנין דהג דאינון רתיכי דעמין עכו"ם ואנון אקרונ רזא דהרי נחשת ובגין כך מתמעטין בכל יומא ואזלין ותכלת דא פסח שולטנו דרזא דמהימנותא רזא דגוונא תכלא ובגין דהיא תכלא לא שלטא עד דשציאת וקטילת כל בוכרי דמצראי כמה דאת אמר (שמות יב כג) ועבר יהו"ה לנגף את מצרים בגין כך כל¹ גוונין טבין בחלמא בר מן תכלא</p>	<p>ונחשת ימי קרבנות החג שהם מרכבות העמים עובדי כוכבים ומזלות והם נקראים סוד של הרי נחשת ולכן מתמעטים בכל יום והולכים ותכלת זה פסח השלטון של סוד האמונה הסוד של צבע התכלת ומשום שהיא תכלת לא שולטת עד שמשמידה והורגת כל בכורות מצרים כמו שנאמר ועבר ה' לנגף את מצרים ולכן כל הצבעים טובים בחלום חוץ מתכלת.</p>
<p>וארגמן דא שבועות רזא דארגוונא דתורה שבכתב דאתיהיבת ביה כלילא מתרין סטרין מימינא ומשמאלא כמה דאת אמר (דברים לג ב) מימינו אש דת למו ודא איהו ארגמן</p>	<p>וארגמן זה שבועות סוד הארגמן שתורה שבכתב שנתנה בו כלולה משני צדדים מימין ומשמאל כמו שנאמר מימינו אש דת למו וזהו ארגמן</p>
<p>ותולעת שני דא איהו ט"ו באב דבנות ישראל הו נפקי במאני מלת כמה דאת אמר (איכה ד ה) האמונים עלי תולע²</p>	<p>ותולעת שני זהו ט"ו באב שבנות ישראל היו יוצאות בכלי מילת כמו שנאמר האמונים עלי תולע.</p>
<p>עד הכא שית סטרין מכאן ולהלאה רזא דעשרת ימי תשובה וש"ש ועזים ועורות אילים מאדמים ועורות תחשים ועצי שטים ושמן למאר ובשמים לשמן המשחה ולקטורת הסמים ואבני שוהם ואבני מלואים עד הכא תשעה³ לקבל תשעה יומין ויום הכפורים אשלים לעשרה ומכל אלין אנן נטלין תרומת יהו"ה בכל זמנא וזמנא בגין לאשראה עלן בראש השנה אנן נטלין תרומת יהו"ה ואיהו רזא דראש השנה דאתיא מסטרא דזהב ביום הכפורים אנן נטלין לה ואיהי יום הכפורים⁴ דירתא בריתא לאימא בסכות אנן נטלין לה ואיהי סוכה סוככת ואגינת עלן וכתיב (במדבר</p>	<p>עד כאן ששה צדדים מכאן והלאה הסוד של עשרת ימי תשובה ושש ועזים וערת אילים מאדמים וערת תחשים ועצי שטים ושמן למאר ובשמים לשמן המשחה ולקטורת הסמים ואבני שוהם ואבני מלואים עד כאן תשעה כנגד תשעה ימים ויום הכפורים משלים לעשרה ומכל אלה אנו נוטלים תרומת ה' בכל זמן וזמן כדי להשרות עלינו בראש השנה אנו נוטלים תרומת ה' והוא סוד של ראש השנה שבא מצד הזהב ביום הכפורים אנו נוטלים אותה והיא יום הכפורים ששורשת הבת את האם בסכות אנו נוטלים אותה והיא סכה סוככת ומגנה עלינו וכתוב (במדבר</p>

¹ קלט ע"א (הערת הזהר).

² עי' פע"ח (שער מקרא קודש - פרק ד): ט"ו באב נצח, חנוכה הוד, פורים יסוד. ועיי"ש שבועות א: כבר כתבנו סדר המועדות, בחג הפסח עד ט"ו בשבט, נצח. פורים, יסוד. חנוכה, הוד. ולפי שפרשנו במקום אחר, חנוכה בנצח, ופורים בהוד, יצדק מאוד ט"ו באב ביסוד, ויגיד עליו ריעו בט"ו בשבט, שהוא מלוי הלבנה, מלא כל הארץ, ודאי שמבין שניהם תתחנט עלים של פירות אילן כדלקמן. והנה ט"ו באב, בנות ישראל יוצאות וחולות בכרמים. כמבואר סוף תענית, וסוד הזיוגים יונקת מבינה, סוד יוה"כ, כמ"ש הנושא אשה לשם שמים, עונותיו נמחלין לו. ועי' עוד מאה קשיטה לרמ"ע מפאנו (סימן פא).

³ פי' עורות אלים ועורות תחשים חשיב לשנים, וכן אבני שוהם ואבני מלואים קא חשיב לשנים. אבל בשמים לשמן המשחה ולקטורת הסמים הם א', ט' עם ו' הנז', הם ט"ו מינים, וז"ש הזהר דף קלט ע"א י"ג זינין אינון בר אבנין יקירין, נמצא שעם האבנים הם ט"ו, וזה הפך מדברי רש"י שאמר י"ג מינים הם, וכתב הרא"ם שרש"י קחשיב תכלת וארגמן ותולעת שני כא' שכולם מין צמר (מ"מ).

⁴ אמור קב (הערת הזהר).

כט) ביום השמיני עצרת תהיה לכם וזוהי תרומת ה'.	כט לה) ביום השמיני עצרת תהיה לכם ודא איהי תרומת יהו"ה
בפסח אף כך אנו נוטלים אותה והיא פסח והרי בארנו סוד הגון של אור התכלת בשבועות אנו נוטלים אותה והיא שתי הלחם וכתוב וידבר אלהים את כל הדברים האלה לאמר ואנו נוטלים מתורה שבכתב תורה שבעל פה.	בפסח אוף הכי אנן נטלין לה ואיהי פסח והא אוקימנא רזא דגוון דנהורא תכלא בשבועות אנן נטלין לה ואיהי שתי הלחם וכתוב (שמות כ א) וידבר אלהים את כל הדברים האלה לאמר ואנן נטלין מתורה שבכתב תורה שבעל פה
חמשה עשר באב הוא עמד בשמחה על בנות ישראל כל שאר הימים הם לתקון שלה ולכן כתוב אשר תקחו מאתם	ט"ו באב איהו קיימא בחדוה על בנות ישראל כל שאר יומין אינון לתקונא דילה ועל דא אשר תקחו מאתם כתיב
כמו שהם מתיחדים למעלה באחד אף כך היא מתיחדת למטה בסוד של אחד להיות עמם למעלה אחד כנגד אחד הקדוש ברוך הוא אחד למעלה לא יושב על כסא כבודו עד שנעשית בסוד של אחד כמו שלו להיות אחד באחד והרי בארנו הסוד של ה' אחד ושמו אחד.	כגוונא ¹ דאינון ² מתיחדין לעילא באחד אף הכי ³ איהי אתיחדת לתתא ברזאכי דאחד ⁴ למהוי עמהון לעילא חד לקבל חד ⁴ קודשא בריך הוא אחד ⁵ לעילא לא יתיב על כורסיא דיקריה עד דאיהי אתעבידת ⁶ ברזא דאחד כגוונא דילה למהוי אחד באחד והא אוקימנא ⁶ רזא דיהו"ה ⁷ אחד ושמו אחד
סוד השבת היא שבת שנאחזת בסוד	רזא דשבת ⁷ איהי שבת ⁸ דאתאחד ⁹ ברזא קלה/ב
של אח"ד להשרות עליה הסוד של אחד תפלת ערב שבת שהרי אז מתיחד כסא הכבוד הקדוש בסוד של אחד ומתקנת שישרה עליה המלך הקדוש העליון.	דאח"ד ¹⁰ למשרי עליה ¹¹ רזא דאחד צלותא דמעלי שבתא ¹² דהא אתאחדת כורסיא ¹³ יקירא ¹⁴ קדישא ברזא דאח"ד ואתתקנת ¹ למשרי עליה מלכא קדישא עלאה ²

¹ עי' אריכות בשביבי נוגה

² עתה נבין בזה טעם למה אנו מתפללין מקדש ישראל והזמנים, למה לא נחתום הזמן הא', ולמה נכלול כל הזמנים יחד. אלא מפני שכולם כלולים יחד מכל א' וא', שעם היות שהם ו"ק, ו' זמנים, עכ"ז כולם כלולים בפסח, וכולם כלולים בר"ה וכולם בסוכות, ולכך אנו חותמין מקדש ישראל, ת"ת, בעל ו"ק, בסוד הדעת, והזמנים כל ו' זמנים. ואל תשיבני מר"ה ויוה"כ כי טעם אחר שם שהם ברכות ארוכות בסוד א"א, וחותם הברכה ברוך כאשר אפרש בחלק תפלה למשה אמנם הכא בכל חג וחג (אור יקר). פי' ו"ק דז"א (מ"מ).

³ בסוד התעוררות הראויות לה כדפי' (אור יקר).

⁴ אם כן צריך שנכוון כשנקה אותה שהיא נקשרת בסוד אחד עם חייליה' נערותיה היכלותיה [עולמות ב"ע], ולזה עם ימצא שאנו נוטלים היחוד שאם אין אנו מקשטין אותה ומקשרין אותה עם נערותיה אין אנו נוטלים כלל, מפני שהוא מקפיד שאינו יושב על הכסא אלא דווקא בהיות כסאו דהיינו מדת מלכותו אח"ד כמותו ואם אין אנו עושין ומתקנים אותה אחד כמותו לא יתקשרו יחד ונמצא שאין אנו נוטלים אותה משום ד"מאת כל איש" כתיב, צריך יחוד, ולזה אנו מתקנין אותה ומקשטין אותה (אור יקר).

⁵ ת"ת (רח"ו).

⁶ קלד ע"א (הערת הזהר).

⁷ כבר פי' הזמנים, השתא מפרש שבת דעדיף מכולהו, ואגב אורחיה נפרש תפילות דשבת והזמירות, ולהכי הקדים הזמנים, איידי דזוטר מילייהו (אור יקר). מלכות (רח"ו).

⁸ מלכות כאומר כי אות היא ביני וביני בני ישראל אות היא לעולם (אור יקר).

⁹ בנערותיה (אור יקר).

¹⁰ כי בחול כל יום ויום בא' מו' נערותיה, אמנם יום שבת היא היא קדש ממש נקשרת "ברזא דאחד" דהיינו נערותיה ו' בו', והכח הקושרים אח"ד, והיינו "דאתקשרת ברזא דאחד" בנערותיה (אור יקר).

¹¹ ת"ת רזא דאחד כולל אח"ד ו"ק על הדרך שפי' (אור יקר).

¹² היא סוד תיקוניה באחד (אור יקר).

¹³ מלכות אתאחדת בסוד אחד (אור יקר).

¹⁴ מצד החכמה בסוד ודאי דהיינו ל"ב נתיבות (אור יקר).

<p>כד עייל שבתא איהי אתיחדת³ ואתפרשת מסטרא אחרא וכל דינין⁴ מתעברין מינה⁵ ואיהי אשתארת ביחודא⁶ דנהירו קדישא ואתעטרת בכמה עטריין⁷ לגבי מלכא⁸ קדישא וכל שולטני רוגזין⁹ ומארי דדינא כלהו ערקין¹⁰ (ג"א ואתעברו מינה)¹¹ ולית שולטנו אחרא בכלהו עלמין¹² ואנפאה¹³ ואתעטרת לתתא בעמא קדישא¹⁴ וכלהו מתעטרן בנשמתיין חדתיין¹⁵ כדין שירותא דצלותא¹⁶ לברכא לה¹⁷ בחדוה¹⁸ בנהירו דאנפין¹⁹ ולומר ברכו את²⁰ יהוה</p>	<p>כשנכנסת השבת היא מתיחדת ונפרדת מהצד האחר וכל הדינים מעברים ממנה והיא נשארת ביחוד של אור קדוש ומתעטרת בכמה עטרות למלך הקדוש וכל שליטי הרגז ובעלי הדין כולם בורחיים (ומעברים ממנה) ואין שלטון אחר בכל העולמות ופניה מאירים באור עליון ומתעטרת למטה בעם הקדוש וכולם מתעטרים בנשמות חדשות אז ראשית התפלה לברך אותה בשמחה בפנים מאירות ולומר ברכו את ה' המברך את ה' דווקא כדי לפתח לה בברכה.</p>
---	--

¹ אחר שהוא אח"ד, עושה עצמה כסא נכון לישיב עליו המלך, וז"ש "אתאחדת" ואח"כ "אתתקנת למשרי עלה מלכא", ת"ת המולך במלכות (אור יקר).

² "קדישא" מצד הבינה קדש הקדשים, "עילאה" מ"ק עליונים, אלא כמונו אלא יקרא קדישא לבד (אור יקר). "קדישא" דהיינו מלך קדישא מצד החכמה והבינה, "עילאה" מצד הכתר דעדיף מינה, בזה הוא בר"ק עליונים והיא מו' תחתונים כדפי', והשתא מפרש הבחינות בפרט א' לא', תחלת הכל קודם שהיא תתקן ייחודה (אור יקר). "עילאה" מצד הכתר דעדיף מינה בזה, הוא בר"ק קצוות עליונים והיא מו' תחתונים כדפי' והשתא מפרש הבחינות בפרט א' לא' תחלת הכל קודם שהיא תתקן באח"ד (אור יקר).

³ אמנם קודם ייחודה אתפרשת מסטרא אחרא וכל דינים וכו' (אור יקר).

⁴ המעכבים היחוד להיות כל כח דין רוצה לפעול לעצמו (אור יקר).

⁵ בענין שיעשה שלום בהיכלותיה, כולם רחמים כולם מסכימין אל המנוחה, ובזה בהעברת החצונים הדינים מעצמה "איהי אשתארת ביחודא" שאין מונע (אור יקר).

⁶ והיינו "דנהירו קדישא" שמי היה מחשיך פניה שלא תאיר, החצונים או הדינים הקשים, בהעברתם מיד היא מאירה "נהירו קדישא" דיחודא כדפי' (אור יקר).

⁷ היינו כללותיה (אור יקר).

⁸ כי בחול היתה מתייחדת עם הת"ת אמנם בסוד דהתלבשה בחול כנודע, אמנם עתה מלכא "קדישא" למעלה באצילות לא בסוד התלבשם בחול (אור יקר). בחמדת ימים דף סד: בעמידה דערבית דשבת אז עלתה הכלה ונתפרשה מהקלי' כמ"ש בזהר תרומה ז"ל: צלותא דמעלי שבתא וכו' משם יתבאר תרתי לטיבותא דאתפרשת מסט"א ועוד דאתעטרת בכמה עטריין ועל כן כדי להורות על שלימות זה הנמצא בה, יאמר ויכלו השמים וכו', והוא לשון שכלול וכו', כי הכלה היא עתה בערך שנשתכללה בזמן הבריאה, דכתיב ויביאה אל האדם, דקשיט לה בכ"ד קישוטין כמספר ויביאה וכו' ולעומת זה תקנו ז' ברכות כי לעולם הכלה מתברכת בז' ברכות בסוד ויבנהו ז' שנים, כמ"ש בזהר דכתי' [זו"ח] בז' סליקת, ורבינו הקדוש האריז"ל כתב טעם למה שתקנו ג' תפלות משונות בשבת, אתה קדשת, הם הקדושים של הכלה שנתן לה החתן בסוד ז' ברכות, ואז היה נקנית לבעלה, ואסורה לחיצונים. ג"פ ויכלו הם ג' עדים. ישמח משה, הם סבלונו. תקנת שבת, סוד מאכל ומשתה. אתה אחד, הוא יחוד חתן וכלה. וע"כ בלילה אנו אומרים וינוחו בה, ככלה בבית אביה, שעיקר השמחה בה, ובשחרית אומרים בו ככלה בבית חמיה, שעיקר השמחה בו, ובמנחה אומרים בם, כי אז שניהם עיקר ביחודא שלים (מ"מ).

⁹ היינו כחות הדין בחזקה מצד הרוגז החצון (אור יקר).

¹⁰ ונחבאין בנוק' דתהומא רבא, ומה שבימות החול כביכול הם ב' רשויות רשות גבוה ורשות הטומאה הם עתה ברשות אחת (אור יקר).

¹¹ אלא כולם שפה ברורה לקרוא כולם בשם ה' (אור יקר).

¹² אותם הפנים המביטים אל בעלה שהן א"ל אלה"ם אדני" (אור יקר)

¹³ קדושת שבת ומנוחתו שנתקשטה בו מקדש העליון ואל התעוררות הזווג העליון (אור יקר).

¹⁴ כדי להזדווג בסוד התעוררותה, וכדי שיהיה להם יכולת לייחד בסוד מציאות האצילות, מנוחת שבת (אור יקר).

¹⁵ שאינם כנשמת חול שהם אופן נפש חיה רוח כסא נשמה אלא נפש ממלכות רוח מת"ת נמשה מבינה (אור יקר).

¹⁶ דערבית (אור יקר).

¹⁷ כי ברכו הוא ברכת השכינה (אור יקר).

¹⁸ ויעביר כל יגון, ואנחה חלפו (אור יקר).

¹⁹ כדי להשפיעה מבינה בעלת השמחה ולהאיר פניה אל הספירות ומהם אל המלכו (אור יקר).

²⁰ השכינה הנקראת א"ת [עי' ח"א טו ע"ב] (אור יקר).

<p>המבורך¹ את יהו"ה דייקא בגין למפתח² לגבה בברכה³</p>	
<p>ואסיר לעמא קדישא למפתח לגבה בפסוקא דדינא כגון והוא רחום וגו' בגין דהא אתפרשת מרזא דסטרא אחרא וכל מארי דינין אתפרשו ואתעברו מינה ומאן דאתער האי לתתא גרים לאתערא הכי לעילא וכרסייא קדישא לא יכלא לאתעטרא בעטרא דקדושה דכל זמנא דמתערי לתתא אינון מאריהון דינא דהו מתעברן והו אזלי כלהו לאתטמרא גו נוקבא דעפרא דתהומא רבא כלהו תייבין לאשראה בדוכתייהו ואתרחקת (ס"א ואתרחקת) בהו אתר קדישא דבעאת ניחא</p>	<p>ואסור לעם הקדוש לפתח אליה בפסוק של דין כמו והוא רחום וגו' משום שהרי נפרדה מהצד האחר וכל בעלי הדינים נפרדו והעברו ממנה ומי שמעורר את זה למטה גורם לעורר כך למעלה והכסא הקדוש לא יכול להתעטר בעטרת קדושה שכל זמן שמתעוררים למטה אותם בעלי הדין שהיו מעברים והיו הולכים להתחבא בתוך הנקב של העפר של התהום הגדול כולם שבים לשרות במקומם והמקום הקדוש מתרחק (ונדחק) בהם מלהיות במנוחה.</p>
<p>ולא תימא דדא איהו בלחודוי אלא לית אתערותא לעילא לאתערא עד דישראל מתערי לתתא כמה דאוקימנא דכתיב (תהלים פא ד) בכסה ליום חגנו ליום חג אלא ליום ליום חגנו ועל דא אסיר לעמא קדישא דקא מתעטרין בעטרין קדישין דנשמתין בגין לאתערא נייחא דאינון יתערון דינא אלא כלהו ברעו ורחימו סני דיתערון ברכאן עילא ותתא כחדא</p>	<p>ואל תאמר שזהו לבדו אלא שאין התעוררות למעלה להתעורר עד שישראל מעוררים למטה כפי שבארנו שכתוב בכסה ליום חגנו לא כתוב ליום חג אלא ליום חגנו ולכן אסור לעם הקדוש שמתעטרים בעטרות קדושות של נשמות כדי לעורר מנוחה שהם יעוררו דין אלא כולם ברצון ואהבה רבה שיעוררו ברכות מעלה ומטה כאחד.</p>
<p>ברכו את יהו"ה את דייקא כדקאמרן דא שבת⁴ דמעלי שבתא ברוך יהו"ה המבורך דא אפיקו דברכאן ממקורא דחיי ואתר דנפיק מניה כל שקוי לאשקאה לכלא ובגין דאיהו מקורא ברזא דאת קיימא⁵ קרינן ליה המבורך איהו מבוועא דבירא וכיון דמטו תמן הא ודאי בירא אתמליא דלא פסקין מימיו לעלמין</p>	<p>ברכו את ה' דווקא את כמו שאמרנו זו שבת של ערב שבת ברוך ה' המברך זו יציאת הברכות ממקור החיים ומקום שממנו יוצאת כל ההשקאה להשקות את הכל ומשום שהוא המקור בסוד של אות הברית קוראים לו המברך הוא נביעת הבאר כיון שמגיעים לשם הרי הבאר ודאי מתמלאת שאין פוסקים מימיו לעולמים.</p>
<p>ועל דא לא אמרינן ברוך את יהו"ה המבורך אלא ברוך יהו"ה דאלמלא לא מטי התם נביעו ממקורא עלאה לא אתמליא בירא כלל ועל דא המבורך אמאי איהו המבורך בגין דאיהו אשלים ואשקי לעולם ועד עולם ועד דא איהו שבת דמעלי שבתא ואנן תקעין ברכאן באתר דאקרי מבורך וכיון דמטאן התם כלהו לעולם</p>	<p>ולכן לא אומרים ברוך את ה' המברך אלא ברוך ה' שאלמלא לא מגיעה לשם נביעה מהמקור העליון לא מתמלאת הבאר כלל ועל זה המברך למה הוא המברך משום שהוא משלים ומשקה לעולם ועד עולם ועד זוהי שבת של ערב שבת ואנו תוקעים ברכות במקום שנקרא</p>

¹ והוא בחי' תוספת הרוח שסודו מחג"ת דצלם דאימא והמה נקראים נשמתין על שמה כנודע וב' ופרוש
סוכת שלום עלינו" תנוח תוספת הנשמה כמ"ש בזהר בראשית מח ע"א (מ"מ).

² שנראה שמיד הברכות הם מזומנות כיון שהוא פותח מיד (אור יקר).

³ ובחול איני פותח אלא בפסוק והוא רחום שהוא כדי לבטל ד' קלי' מורה שד' קליות שהם עון משחית
אף וחימה הם כניסת הפתח אליה ואנו מכניעים אותם ונכנסים דרך בה ואח"כ מושכים לה ברכה ברכו
אמנם ביום שבת תחלת פתיחת פינו מיד בברכה מורה שהיום גורם שכולו ברכה (אור יקר).

⁴ בראשית ה ע"ב (הערת הזהר).

⁵ ברוך יסוד דאימא ה' ת"ת שהוא ז"א המבורך יסוד ז"א לעולם מלכות ועד יסוד דידה (רח"ו).

<p>ועד ודא איהו ברוך יהו"ה המבורך עד הכא מטון ברכאן מעלמא עלאה וכלהו לעולם ועד לאתברכא ולאשתקאה ולמהוי שלים כדקא יאות מליא מכל סטריין</p>	<p>מברך וכיון שמגיעים לשם כולם לעולם ועד וזהו ברוך ה' המברך עד כאן הגיעו ברכות מהעולם העליון וכולם לעולם ועד להתברך ולהיות משקה ולהיות שלם כראוי מלא מכל הצדדים.</p>
<p>ברוך דא¹ מקורא עלאה דכל ברכן נפקין מניה וכד סיהרא אשתלים קרינן לה הכי לגבי תתאי אבל ברוך מקורא עלאה כדקאמרן יהו"ה דא אמצעי דכל סטריין עלאיין המבורך דא שלמא דביתא מבועא דבירא לאשלמא ולאשקאה כלא לעולם ועד דא עלמא תתאה דאצטריך לאתברכא ומשחא ורבו דברוך יהו"ה והמבורך כלא איהו לעולם ועד</p>	<p>ברוך זהו המקור העליון שכל הברכות יוצאות ממנו וכשהלבנה נשלמת קוראים אותה כך לתחתונים אבל ברוך מקור העליון כפי שאמרנו ה' זה אמצעי של כל הצדדים העליונים המברך זה שלום הבית נביעת הבאר להשלים ולהשקות הכל לעולם ועד זה העולם התחתון שצריך להתברך ושמן ומשחה של ברוך ה' והמברך הכל הוא לעולם ועד.</p>
<p>(מבורך כמה דאת אמר (בראשית מט כב) בן פורת) ועל דא ברכה דא אצטריכו כל עמא לברכא ובמעלי שבתא ברעו דלבא ובחדוה בעו למשרי בשרותא בברכה דא לאתברכא האי שבת דמעלי שבתא (ליליא) מעמא קדישא כדקא יאות בהאי ברכה</p>	<p>(מברך כמו שנאמר בן פרת) ולכן הברכה הזו צריכים כל העם לברך ובערב שבת ברצון הלב ובשמחה צריך להתחיל בתחלה בברכה הזו שתתברך השבת הזו של ערב שבת (בלילה) מהעם הקדוש כראוי בברכה הזו.</p>
<p>(ס"א ברכו) כד שראן ישראל לברכא קלא אזלא בכלהו רקיעין דמתקדשי בקדושה דמעלי שבתא זכאין אתון עמא קדישא דאתון מברכי ומקדשי לתתא בגין דיתברכו ויתקדשו לעילא כמה משריין</p>	<p>(ברכו) כשמתחילים ישראל לברך קול הולך בכל הרקיעים שמתקדשים בקדשת ערב השבת אשריכם העם הקדוש שאתם מברכים ומקדשים למטה כדי שיתברכו ויתקדשו למעלה כמה מחנות</p>
<p>קלוא</p>	
<p>עלאין קדישין זכאין אינון בהאי עלמא וזכאין אינון בעלמא דאתי ולא מברכי ישראל ברכה דא עד דמתעטרן בעטרין דנשמתין קדישין כדקאמרן² זכאה עמא דזכי לון בעלמא דין למזכי לון לעלמא דאתי</p>	<p>עליונים קדושים אשריהם בעולם הזה ואשריהם בעולם הבא ולא מברכים ישראל את הברכה הזו עד שמתעטרים בעטרות של נשמות קדושות כפי שאמרנו אשרי העם שזכו להם בעולם הזה לזכותם לעולם הבא.</p>
<p>בהאי ליליא שמושא דחכימין באלין נשמתין קדישין דמתעטרן בהו³ ואף על גב דהא אוקימנא⁴ וכלא חד¹ ובכל אתר דתשכה</p>	<p>בלילה זה שמוש של החכמים באלו הנשמות הקדושות שמתעטרות בהם ואף על גב שהרי בארנו והכל אחד ובכל מקום</p>

¹ קסב ע"א עקב רעא ע"א (הערת הזהר).

² דע כי ענין תוספת נשמה הבאה לאדם בערב שבת הם בכל החלקים. והנה מ"ש עתה, דבהאי ברכה דברכו מתעטרן בתוספת עטראן דנשמתין, הוא בבחינת חלק הרוח בלבד, והוא כי ברכת ברכו הוא ברכת ז"א אל נוקביה. ואמנם תוספת הנשמה בעצמה, אינה נכנסת באדם עד ברכת הפורס סוכת שלום עלינו שאומרים בליל שבת, כי סוכת שלום היא הבינה, והיא פורשת גדפהא על ישראל, ונותנת להם תוספת נשמה ממש, כנז' אצלנו לעיל בפ' בראשית בדף מ"ח ע"ב, ובזה תבין דלא פליגי המאמר אשר שם עם המאמר אשר כאן (שער מאמרי רשב"י).

³ פי' כיון שיש להם נשמות יתרות שהם קדושות בליל שבת, לכך זיווגם של ת"ח בליל שבת, כדי להמשיך נשמות קדושות לבניהם מנשמות יתרות (מ"מ).

⁴ פי' במקום אחר נתן טעם למה זווג של ת"ח בליל שבת דווקא, מפני שבחצות דליל שבת הוא זווג ישראל ורחל, שהוא זווג המעולה שבכולם, ולכך מקשה דהכא אמרנו הטעם הוא בשביל שיש בליל שבת נשמות יתרות וכו', והתם אמרינן טעמא מפני שאז יש זווג ישראל ורחל (מ"מ).

<p>לחכימין בהאי מלה בסטרא דא ולזמנין בסטרא דא כלא איהו חד והני מילי הא אוקימנא אבל בזמנא דא דמתעטרן כלהו בנשמתין ורוחין חרתין יתירין קדישין כדין איהי זמנא דשמושא דלהון בנין דליהוי נגידו ללהוא שמושא בנגידו דקדושה בנייהא עלאה ויפקון בנייהו קדישין כדקא חזי</p>	<p>שתמצא לחכמים בדבר הזה בצד זה ולפעמים בצד זה הכל הוא אחד ודברים הללו הרי כבר בארנו אבל בפעם הזו שכלם מתעטרים בנשמות ורוחות חדשות יתרות קדושות אז הוא הזמן של השמוש שלהם כדי שיהיה שפע לאותו שמוש (תשמיש) בשפע של קדושה במנוחה עליונה ויצאו בניהם קדושים כראוי.</p>
<p>רזא דא לחכימין אתייהיבת בשעתא דאתפליג ליליא² בליליא דא קודשא בריך הוא בעי לאעלא בגנתא דלעילא³ ורזא דא ביומי דחול⁴ קודשא בריך הוא עאל בגנתא דעדן דלתתא⁵ לאשתעשעא עם צדיקיא דשראן תמן ובשבת בההוא ליליא דשבתא קודשא בריך הוא עאל בגנתא דלעילא ברזא דמקורא עלאה</p>	<p>סוד זה נתן לחכמים בשעה שנחלק הלילה בלילה הזה הקדוש ברוך הוא רוצה להיכנס לגן שלמעלה וסוד זה בימי החל הקדוש ברוך הוא נכנס לגן עדן שלמטה להשתעשע עם הצדיקים ששורים שם ובשבת באותו ליל שבת הקדוש ברוך הוא נכנס לגן שלמעלה בסוד המקור העליון.</p>
<p>בגין דביומי דחול כל נשמתין דצדיקיא כלהו בגנתא די בארעא שריין וכד אתקדש יומא במעלי שבתא כל אינון משריין דמלאכין קדישין די ממנן גו גנתא דלתתא כלהו סלקן להני נשמתין דשריין גו גנתא דלתתא לאעלא לגביה ההוא רקיע דקיימא על גנתא ומתמן אודמנו רתיכין קדישין⁶ דסחראן כורסי יקרא דמלאכא וסלקין לון לכל אינון נשמתין בגנתא דלעילא⁷</p>	<p>משום שבימי החל כל נשמות הצדיקים כולן שורות בגן שבארץ וכשמתקדש היום בערב השבת כל אותם מחנות של מלאכים קדושים שממנים בתוך הגן שלמטה כולם מעלים את אותן נשמות ששורות בתוך הגן שלמטה להכניס לאותו הרקיע שעומד על הגן ומשם מזדמנות מרכבות קדושות שסובבות את כסא הכבוד של המלך ומעלים אותם את כל אותן נשמות לגן שלמעלה.</p>

¹ פי' שכל הטעמים אמת, וז"ש ובכל אתר דתשכח לחכימין בהאי מלה בסטרא דא ולזמנין בסטרא דא כולא חד הוא (מ"מ).

² פי' רצה לפרש הטעם השני שאמר במקום אחר, לפי שבחצות דליל שבת הוא זווג ישראל ורחל (מ"מ).
³ יובן במ"ש הרב בסה"כ וז"ל: בחצות דחול הוא זווג יעקב ולאח מן החזה ולמטה, ובליל שבת בחצות הראשון זווג יעקב ולאח מהחזה ולמטה כמו אחר חצות דחול, ורחל עולה להיכל הבינה להתגדל שם ע"י הבינה, ובחצות השני יורדת רחל, ואז הוא זווג ישראל ורחל, עכ"ל. ובזה יובן מ"ש "וקב"ה בעי לאעלא בגנתא דלעילא", הוא ז"א המזדווג עם רחל, וקראה גנתא דלעילא, לפי שנגדלה מאימא הנק' גנתא דלעילא. א"נ קרא לרחל גנתא דלעילא, לפי שהיא מעשר נקודות דעולם הנקודים, אבל לאח היא מאחורים דמלכות דאימא (מ"מ).

⁴ ויקרא מט ע"ב (הערת הזהר).

⁵ פי' בחצות של חול קב"ה שהוא יעקב מזדווג עם לאח, וקראה גנתא דעדן דלתתא, לפי שלא נגדלה מאימא כמו רחל. ובשבת קב"ה די ברזא דמקורא עילאה, פי' ז"א שיסוד דאימא הנק' מקורא עילאה ההוא בתוכו, ומ"ש "עאל בגנתא דלעילא", היא רחל שנגדלה מאימא, כמ"ש בגין דביומי דחול, פי' חוזר על מ"ש לעיל, שנשמות יתרות באים לישראל ומפרש הענין היטב (מ"מ).

⁶ פי' לפי שמלאכים שבגן עדן דלתתא העלו הנשמות עד הרקיע של הגן דווקא, לכך באים ארגמ"ן שסובבים המלכות ומעלים אותם לג"ע שלמעלה (מ"מ).

⁷ ועד"ז ישנם ג"כ לכל נשמות הצדיקים לבושיין דיקר, כתנות אור, לכל נשמה ונשמה הנקרא בשם חלוקא דרבנן, והוא נעשה ממעשי התורה והמצוה, לבוש מלכות לכל נשמה ונשמה לפי זכותה, ובה יושב בגן עדן התחתון ומקבל על ידה כל הנועם זיו דגן עדן התחתון. וזהו בימי החול, אבל בשבת ויר"ט ור"ח עולים לגן עדן העליון, כמ"ש בפי' תרומה (קלו ע"א קמא ע"ב), ומתלבשת בלבושיין יותר יקירין כמ"ש בפי' ויקהל (רי ע"ב), והם נעשין מכוונות התורה והתפילה (ביאורים ח"ב מט ע"א).

<p>כיון דאלין רוחין סלקין כדין רוחין¹ אחרנין קדישין נחתין לאתעטרא בהו עמא קדישא אלין סלקין ואלין נחתין</p>	<p>כיון שהרוחות הללו עולות אז רוחות קדושות אחרות יורדות להתעטר בהם העם הקדוש אלו עולות ואלו יורדות.</p>
<p>ואי תימא הא גנתא דבארעא ביומא דשבתא יתבא בריקנייא בלא נשמתין דצדיקיא לאו הכי אלא נשמתין אזלין² ונשמתין אתיין נשמתין סלקין ונשמתין נחתין נשמתין אזלין מוגו גנתא ונשמתין אתיין לנו גנתא כל אינון נשמתין דצדיקיא דמתלבנן ביומי דחול³ ועד לא עאלו לנו גנתא בשעתא דאלין נפקין אלין עאלין וגנתא לא אשתאר בריקניא⁴ ברזא דלחם הפנים ביום הלקחו</p>	<p>ואם תאמר הרי הגן שבארץ ביום השבת יושב בריקנות בלי נשמות צדיקים לא כך אלא נשמות הולכות ונשמות באות נשמות עולות ונשמות יורדות נשמות הולכות מתוך הגן ונשמות באות לתוך הגן כל אותן נשמות הצדיקים שמתלבנות בימות החל וטרם שנכנסו לתוך הגן בשעה שאלו יוצאות אלו נכנסות והגן לא נשאר ריק בסוד לחם הפנים ביום הלקחו.</p>
<p>ואי תימא כד אתהדרו ביומי דחול⁵ במהכ"ט (נ"א כמה) אתמשכן דוכתי לארכא ופותיא ורומא בגנתא ולא אתידע כגוונא דרזא דארץ הצבי דהוה אתמשך לכל סטרין ולא אתידע כגוונא דצבי דכל מה דאתרבי משכיה אתרבי לכל סטר ולא אתיידע ואית כמה נשמתין דכיון דסלקין תו לא נחתין</p>	<p>ואם תאמר כשחוזרים בימות החל במה (כמה) נמשכים המקומות לארך ולרחב ולרום בגן ולא נודע כמו סוד ארץ הצבי שהיתה נמשכת לכל הצדדים ולא נודע כמו הצבי שכל מה שגדל עורו גדל לכל צד ולא נכר ויש כמה נשמות שכיון שעולות שוב לא יורדות.</p>
<p>נשמתין סלקין ונשמתין נחתין לאתעטרא בהו עמא קדישא ובמעלי שבתא גלגולא דנשמתין איהו אלין אזלין ואלין אתיין אלין סלקין ואלין נחתין מאן חמי כמה רתיבין קדישין די משטטי לכאן ולכאן בלהו בחדוה בלהו ברעו באלין נשמתין לאעטרא לעמה קדישא לאעטרא לכמה צדיקיא בגנתא דערן לתתא עד שעתא דכרוזא קאים וקארי מקודש מקודש כדין נייחא שכיח ושכיכו⁶ לכלא וחייבי גיהנם⁷ בלהו משתככי בדוכתייהו ואית לון נייחא ונשמתין בלהו מתעטרין אלין לעילא ואלין לתתא זכאה עמא דחולקא דא להון</p>	<p>נשמות עולות ונשמות יורדות להתעטר בהן העם הקדוש ובערב שבת הוא גלגול הנשמות אלו הולכות ואלו באות אלו עולות ואלו יורדות מי ראה כמה מרכבות קדושות שמשוטטות לכאן ולכאן כולן בשמחה כולן ברצון באלו הנשמות לעטר את העם הקדוש לעטר לכמה צדיקים גן העדן שלמטה עד שעה שהכרוז עומד וקורא מקדש מקדש אז נמצאת מנוחה ושוכך הכל וכל רשעי הגיהנם שוככים במקומם ויש להם מנוחה וכל הנשמות מתעטרות אלו למעלה ואלו למטה אשרי העם שזה חלקם.</p>

¹ צח ע"ב שלח קעג ע"א (הערת הזהר).

² פי' אזלינן וסלקין קאי על הנשמות שבג"ע של מטה שעלו לג"ע שלמעלה, ומ"ש ונשמתין אתיין הם הנשמות שהיו בגיהנם שבאו לג"ע של מטה, ומ"ש "ונשמתין נחתין" הם נשמות יתירות שבאות לישראל, וכפל הזהר אזלין וסלקין משום מ"ש נשמתין אתיין ונשמתין נחתין, שהם ב' בחינות (מ"מ).

³ כבר ידעת כי דין עונש גיהנם היותר גדול הוא י"ב חודש וביום השבת של סוף י"ב חודש אע"פ שנשארו עדיין קצת ימים עכ"ז לא נחתין מגן עדן הארץ ושם נשארו ואלו עומדים בגן עדן הארץ ביום השבת ואותן שהיו כבר שם עולין לגן עדן העליון ויש מהם שגם כן נשלם זמן תיקונם שלהם ונשארים למעלה בגן עדן העליון ושוב אינם חוזרים לירד וז"ש ואית כמה נשמתין דכיון דסלקין לא נחתין נשאר מקומם פנוי לאותן שהגיע זמנם לצאת מן הגיהנם ולכנוס לשם הרי ב' מיני נשמות ועוד סוג א' שהם אותן נשמות שיורדין בליל שבת בעולם הזה ואתעטרא בהו קדישא וכו' (זהר הריקע).

⁴ רנג ע"א (הערת הזהר).

⁵ פי' ואין מקום מספיק לקבלם, ותרץ "כמה אתמשכן" וכו' (מ"מ).

⁶ שכבר סילק המסלק והטמין המטמין ונחה שקטה גלגולין דנשמות כדמסיק (אור יקר).

⁷ אותם שלא השלימו עונשם ויש להם עוד עיכוב הרבה, זה הכלל כל המשלים עיקר מנוחתו הוא בערב שבת, אגב אורחיה משלימין לו וכבר עולה שוב לא ירד, כי אין ראוי שיום שבת יעמדו בגיהנם ויום ג' ויום ד' ינוחו, אלא כיון שבאה מנוחתם בחול משלימין להם ביום שבת מקודם (אור יקר).

<p>בפלגות ליליא דמעלי שבתא דחכימין מתערין לשמושא דלהון ההוא רוחא עלאה דמתעטרן ביה כד יומא אתקדש בשעתא דאינון ניימי בערסייהו ונשמתין אחרנין דלהון בעאן לסלקא למחמי ביקרא דמלכא כדין ההוא רוחא עלאה דנחית במעלי שבתא נטיל ההיא נשמתא¹ וסלקין לעילא ואתסחיא נשמתא אחרא בבוסמין דגנתא דעדן ותמן חמי מה דחמי</p>	<p>בחצות ליל שבת כשהחכמים מתעוררים לתשמישם אותה רוח עליונה שמתעטרים בה כשמתקדש היום בשעה שהם ישנים במטותיהם והנשמות האחרות שלהם רוצות לעלות לראות בכבוד המלך אז אותה רוח עליונה שיורדת בערב שבת נוטלת אותה נשמה ועולים למעלה ורוחצת נשמה אחרת בבשמים של גן העדן ושם רואה מה שרואה.</p>
<p>וכד נחתא לאשראה בדוכתהא בפלגות ליליא ההיא נשמתא תבאת לדוכתהא ובעי לאינון</p>	<p>וכשיורדת לשרות במקומה בחצות הלילה אותה נשמה שבה למקומה וצריכים אותם</p>
<p>קלוב</p>	
<p>חכימין לומר חד פסוקא דאתערותא דההוא רוחא עלאה קדישא דעטרא דשבתא כגון (ישעיה סא א) רוח יהו"ה אלהים עלי יען משה יהו"ה אותי לבשר ענוים וגו' (יחזקאל א כא) בלכתם ילכו ובעמדם יעמדו ובהנשאם מעל הארץ וגו' (שם יב) אל אשר יהיה שמה הרוח ללכת ילכו וגו' בגין דמתעטרן בההוא רוחא באתערותא דלהון בחדוה דשמושא ויהא נגידו דההוא רוח עלאה דשבתא בההוא שמושא דמצוה</p>	<p>החכמים לומר פסוק אחד של התעוררות של אותה רוח עליונה קדושה של עטרת השבת כמו (ישעיה סא) רוח ה' אלהים עלי יען משה ה' אותי לבשר ענוים וגו' בלכתם ילכו ובעמדם יעמדו ובהנשאם מעל הארץ וגו' אל אשר יהיה שמה הרוח ללכת ילכו וגו' משום שמתעטרות באותה רוח בהתעוררותם לשמחת התשמיש ויהיה שפע של אותה רוח עליונה של השבת באותו תשמיש מצוה.</p>
<p>רב המנונא סבא² כד הוה³ סליק מנהרא במעלי שבתא הוה יתיב רגעא חדא וזקיף עינוי והוה חדי והוה אמר דהוה יתיב למחמי חדוה דמלאכי עלאי אלין סלקין ואלין נחתין ובכל מעלי שבתא יתיב בר נש בעולם הנשמות זכאה איהו מאן דידע ברזין דמאריה</p>	<p>רב המנונא סבא כשהיה עולה מהנהר בערב שבת היה יושב רגע אחד ומרים עינוי והיה שמח והיה אומר שהיה יושב לראות את שמחת המלאכים העליונים אלה עולים ואלה יורדים ובכל ערב שבת יושב אדם בעולם הנשמות אשרי מי שיודע בסוד רבונו.</p>
<p>כד נהיר יממא⁴ ביזמא דשבתא סליקן דחדוה סליק⁵ בכלהו עלמין⁶ בנייהא בחדוה כדין (תהלים יט ב) השמים⁷ מספרים כבוד אל ומעשה ידיו מגיד הרקיע מאן שמים אלין שמים⁸ דשמא עלאה¹ אתחוי בהו² דשמא³ קדישא³ אתרשים^{לב} בהו⁴</p>	<p>כשמאיר היום ביום שבת עלית השמחה עולה בכל העולמות במנוחה בשמחה אז השמים מספרים כבוד אל ומעשה ידיו מגיד הרקיע מי השמים אלו שמים שהשם העליון נראה בהם שהשם הקדוש רשום בהם.</p>

¹ נשמה של חול (מ"מ).

² זה מקור לדברי האריז"ל שצריך טבילה בע"ש (שעה"כ סב ע"א).

³ כד ע"א (הערת הזהר).

⁴ הענין הוא שכל יום חול בלילה הוא דין, ובמחצית הלילה לא כ"כ, וביום הוא חסד גמור ומנוחה לכל, לזה אמר כי ביום שבת לאותו ערך הוא עולה, מפני שבבוקר חסד גובר, וג' ראשונות מחוברות עמה, והעולמות כולם מאירות מאור הבינה (אור יקר).

⁵ בראשית ח ע"א (הערת הזהר).

⁶ ולא מאור שמחת הבינה לבד, אלא אור מנוחת החכמה מתלבש באותה שמחה (אור יקר).

⁷ כדמסיק, ולכן קורין ישראל מיד בבוקר מזמור זה (אור יקר).

⁸ השתא מפרש שמים בגזרת פעם פעמים, וכן שם א' שני שמות שמים (אור יקר).

<p>מספרים מאי מספרים אי תימא⁵ כמאן דמשתעי⁶ ספור דברים לאו הכי אלא דנהריין⁷ ונציצין⁸ בנציצו דנהורא⁹ עלאה⁹ וסלקין בשמא דכליל בנהירו דשלימו עלאה</p>	<p>מספרים מה הם מספרים אם תאמר כמי שמדבר ספור דברים לא כך אלא שמאירים ונוצצים בהתנוצצות של אור עליון ועולים בשם שכולל באור של שלמות עליונה.</p>
<p>ומאן איהו ספור¹⁰ דנציצי בנהירו דשלימו דספר עלאה¹¹ ובגין כך סלקין בשמא שלים¹² ונהריין בנהירו שלים¹³ ונציצי בנציצו שלים¹⁴ אינהו מנציצי ונהרי בגרמייהו מגו נהירו דנציצו דספר עלאה ונציצי ונהרי לכל סטר וסטר (נ"א לכל כבוד וכבוד¹⁵) דמתדבקן ביה¹⁵ דהא מנייהו מההוא ספירו ונהירו נהיר כל עוקא¹⁶ ועוקא ונציין בנציצו בגין דבהאי יומא מתעטרן שמים וסלקין בשמא קדישא יתיר משאר יומין</p>	<p>ומה הוא הספור שנוצצים באור של שלמות הספר העליון ולכן עולים בשם שלם ומאירים באור שלם ונוצצים בהתנוצצות שלימה הם נוצצים ומאירים בעצמם מתוך אור של התנוצצות הספר העליון ונוצצים ומאירים לכל צד וצד (לכל כבוד וכבוד) שנדבקים בו שהרי מהם מאותה ספירות ואור מאירה כל טבעת וטבעת ונוצצת בהתנוצצות משום שביום הזה מתעטרים השמים ועולים בשם הקדוש יותר מבשאר הימים.</p>

¹ דהיינו שם הוי"ה (אור יקר).

² כנודע ששם הוי"ה בת"ת (אור יקר). הוא אימא (מ"מ).

³ דהיינו אדנ"י (אור יקר).

⁴ שאין קורין שם הוי"ה אלא בשם אדנ"י, והיינו יחוד ב' שמות ת"ת ומלכות שמים ודאי (אור יקר). הוא אבא, ולפי שהוא נעלם אמר בו אתרשים (מ"מ).

⁵ לא יעלה על הדעת ולא הוצרך הכתוב לשלול זה, שאין סכל סובר כך, אלא מספרים לשון ספירות (אור יקר).

⁶ לא רצה לפרש כך בפסוק, אין אומר ואין דברים, מפני שרצה לפרש בו סוד נכמס (אור יקר).

⁷ מצד החסדים (מ"מ).

⁸ מצד הגבורות (מ"מ). אור היא הארה, אמנם נציצו הוא בהיקות האור לנצוצות רבות, ולזה אמר "נהרי" בסוד אור מבינה, "ונציצי" בסוד תוספת בהיקות וכללות האור מהחכמה (אור יקר).

⁹ חכמה על בינה (אור יקר). הוא בסוד י' ספירות דבחינת רוח שהם י' הנקודות הבאות מחכמה שנקראת נקודה עלאה, ובה סוד הנקודות שהן מאירות לי' ספירות דבחינת נפש שה"ס האותיות (רמ"ז). [כל הספירות] מקבלים מהחכמה, כי שם הוא שורש הנקודות כנ"ל. והחכמה הוא נקרא נקודה עלאה, נקודה סתימא, וכמו שאמרו בפ' שמות (דף ד ע"א), ומזהירים הי"ס דז"א להמלכות מאותו האור שמקבלים הם משרשם שלמעלה, שהוא החכמה אבא. והרי לנו עכ"פ כי ז"א מקבל את כל זוהר אור ד"ס המספרים ומזהירים מהאבא שהוא נקודה עלאה, כי באבא הנה שם הוא השורש דהי"ס שבז"א, וכמ"ש (תהלים קד כד) כולם בחכמה עשית, ולכן הוא היר"ד שבשם, ע"ש השורש דהי"ס שבו. וכן הוא השורש דהנקודות כנז', וכנ"ל רפ"ד. וזהו שמסיק הרב ואומר, הרי כי הספי' הם מחכמה נקודה עלאה, כי הרי ממנו הוא מקבל ז"א כנז'. והנה מביא הרב את כל זה לראייה לדבריו שעיקר הי"ס הם בהנקודות והרוח, וכמו שכתוב השמים מספרים, והרי נזכר בכתוב בפירוש מציאות הספי' על השמים שהוא ז"א והוא רוח, והוא מקבל אותם מחכמה נקודה עלאה, וכמ"ש בזוהר תרומה הנזכר. והרי לנו שעיקר הספי' הם בהנקודות והרוח (ביאורים ח"א סא ע"ד).

¹⁰ ספר וספר וסיפור הם חב"ד, וכמ"ש בפ' משפטים בשם הרב בדף קה שהדעת נק' מספר, ובזה יובן מ"ש הכא דכליל בנהירו דשלימו דספר עילאה ומאן איהו ספור דהיינו אר"א שנק' ספר ודעת הנק' ספור מקבל מהם הז"א (מ"מ).

¹¹ והנה מספרים הוא פועל יוצא לאחרים, ואין ספק דמכל שכן שהוא ספור בעצמו וז"ש לא ספור לבד שהוא שם בלתי שלם כיון שאינו יוצא לאחרים (אור יקר).

¹² פי' שז"א נק' ספר כמו אר"א (מ"מ).

¹³ פי' מצד החסדים (מ"מ).

¹⁴ מצד הגבורות (מ"מ).

¹⁵ ור"ל, שז"א מאיר לכל ספירה וספירה מספירות המלכות הנדבקים בו, וכתב בספר אור ישראל טעם שהמלכות נקרא כבוד, לפי שאבא יסד ברתא, ול"ב נתיבות חכמה יש באבא כמנין כבוד, לכך המלכות נקראת כבוד (מ"מ).

¹⁶ פי' ספי' המלכות נקראים עזקא (מ"מ).

<p>ומעשה ידיו ההוא מלא עלאה דנהיר מכל סטרינ גניזין¹ דאיהו מעשה ידיו² ותקונא דיליה דמתקנא ביומא דא מכל שאר יומין</p>	<p>ומעשה ידיו אותו הטל העליון שמאיר מכל הצדדים הגנוזים שהוא מעשה ידיו ותקונו שמתתקן ביום הזה מכל שאר הימים.</p>
<p>מגיד הרקיע מאי מגיד משיך ונגיד לתתא מרישא דמלכא מליא מכל סטרוי הרקיע ההוא רקיע דאיהו מבועא דבירא³ ודא איהו ההוא נהר דנפיק מעדן ודא איהו דנגיד ומשיך לתתא נגידו דטלא עלאה דנהיר ונציץ בנציצו מכל סטרינ ודא רקיע אנגיד ליה במשיכו דרחימו ותיאובתא לאשקאה שקיו דחדוה למעלי שבתא⁴ וכד נגיד ומשיך ההוא מלא דבדולחא כלא (נגיד) מליא ושלם באתווי קדישין בכל אינון שבילין קדישין כיון דכלא אתחבר ביה אתעביד ביה ארחא לאשקאה ולברכא לתתא</p>	<p>מגיד הרקיע מה מגיד מושך ושופע למטה מראש המלך מלא מכל צדדיו הרקיע אותו הרקיע שהוא מבוע הבאר וזהו אותו נהר שיוצא מעדן וזהו ששופע ומושך למטה שפע של טל עליון שמאיר ונוצץ בהתנוצצות מכל הצדדים והרקיע הזה משפיע לו במשיכה של אהבה ותשוקה להשקות השקאת השמחה לערב שבת וכששופע ומושך אותו הטל של הבדלח הכל (שופע) מלא ושלם באותיותיו הקדושות בכל אותם שבילים קדושים כיון שהכל מתחבר בו נעשה בו דרך להשקות ולברך למטה.</p>
<p>יום ליום יומא ליומא ועזקא לעזקא השתא משתעי קרא בארחה פרט היך שמים מספרים ומתקנין בספירו ובנציצו עלאה להאי כבוד והיך נגיד ומשיך ההוא רקיעא נגידו דטלא עלאה ואמר יום ליום יביע אמר יומא ליומא ודרגא לדרגא יחו (ס"א אוחו) לאתכללא דא בדא ולאנתהרא דא מן דא מההוא ספירו דמנציצי ומנהרי שמים להאי כבוד יביע כמה דאת אמר מבע אתעביד וגו' אוחו לאנתהרא דא מן דא ולאנתנציצא דא מן דא מההוא ספירו ונציצו</p>	<p>יום ליום יום ליום וטבעת לטבעת עכשיו מדבר הכתוב בדרך פרט איך השמים מספרים ומתקנים בספירות ובהתנוצצות עליונה לכבוד הזה ואיך שופע ומושך אותו הרקיע שפע של טל עליון ואומר יום ליום יביע אמר יום ליום ודרגה לדרגה יחווה (אוחו) להכלל זה בזה ולהאיר זה מזה מאותה ספירות שנוצצים ומאירים השמים לכבוד הזה יביע כמו שנאמר מבע אתעביד וגו' ממהרים להאיר זה מזה ולהתנוצץ זה מזה מאותו ספירות והתנוצצות.</p>
<p>אמ"ר⁵ כללא דאתוון ושבילין דנפקין מאבא ואימא וההוא רישא דנפיק מניהו דאיהו ברא בוכרא אל"ף אבא וכד איהו סליק ונחית אתחברת מ' בהדי א' ואיהו (ה"א) אם ר' רישא בוכרא⁶ כד מתחברן אתוון כלהו אמר דא נהירו דאבא ואימא וברא בוכרא ונהרין דא בדא בחבורא חדא שלטא ביומא דשבתא ועל דא כללא אתכליל דא בדא בגין למהוי חד ובגין</p>	<p>אמ"ר כלל של האותיות והשבילים שיוצאים מאב ואם ואותו ראש שיוצא מהם שהוא בן בכור אלף אבא וכשהוא עולה ויורד מתחברת מ' עם א' והיא אם ר' ראש הבכור כשמתחברות כל האותיות אמר זה אור של אב ואם והבן הבכור ומאירים זה בזה בחבור אחד שולט ביום השבת ולכן הכל נכלל זה בזה כדי להיות אחד ולכן ממהרים זה בזה אותו אמר</p>

¹ פי' הטל ששורשו נמשך ממ"ס הנק' טלא דבדולחא, כמ"ש לקמן, וכד נגיד ומשיך ההוא טלא דבדולחא (מ"מ).

² פי' לפי שהטל נמשך מהמוח והדעת יש בו חו"ג שנק' ב' ידים, לכך אמר דאיהו מעשה ידיו (מ"מ).

³ פי' יסוד דז"א (מ"מ).

⁴ מלכות (מ"מ).

⁵ נבראו כל העולמות בי"ע על ידה [המלכות], ובסוד אמ"ר וק"ב [עי' שער מ"ד ומ"ן פרק ה' שזהו דרך המשכת הזרע וקליטתו אצל הנוק', והוא ראשי תיבות אור מים רקיע וק' ברכות], אשר אמרו בזוה"ק (פ' תרומה דף קסז ע"א, ודף קלו סע"ב, ובס"ת ריש פ' לך לך עו ע"ב) וכמבואר ענינם בדברי הרב בדרושי מ"ן (דרוש ה' ו), והם התשע מאמות דמע"ב שכתוב בכל א' מהם ויאמר אלה"ם (ביאורים ח"א נד ע"ג). לקמן קסז סע"א (לש"ו).

⁶ קעח ע"ב (הערת הזהר).

שליט עליון להיות הכל אחד.	כך אוחו דא בדא ההוא אמר שליטו עלאה למהוי כלא חד
וכשכל זה נשפע ונמשך לרקיע הזה אז הוא משקה ומאיר למטה לכבוד אל הזה לעשות תולדות בדמות אותם	וכד כל האי אתנניד ואתמשך להאי רקיע כדין איהו אשקי ואנהיר לתתא להאי כבוד אל למעבד תולדין בדיוקנא דאינון
	קלז/א
השמים שמאירים לאותו כבוד אל (וזהו שכתוב).	שמים דנהרין לההוא כבוד אל (ודא הוא דכתיב (&))
ולילה ללילה יחווה דעת מרכבותיה (זו לזו) שהן גוף הכסא וכולן נקראות לילות כמו שנאמר אף לילות יסרוני כליותי מרכבה עליונה נקראת ימים יום ליום מרכבה תחתונה נקראת לילות לילה ללילה.	ולילה ללילה יחווה דעת רתיכין דילה! (דא לדא) דאינון גופא דכרסייא וכלהו אקרונן לילות כמה דאת אמר (תהלים טז ז) אף לילות יסרוני כליותי רתיכא עלאה אתקרי ימים יום ליום רתיכא תתאה אקרי לילות לילה ללילה
יחווה דעת יחווה יחיה יחיה תולדות שהם (בהם) שמים ואם תאמר יחווה לא יחיה בא וראה כתוב (בראשית ג) ויקרא האדם שם אשתו חווה כי היא היתה אם כל חי חווה וחיה במלה אחת עולים ועל שהסתלקה (זה הסתלקה) י' ונכנסה ו' שהוא כראוי שהרי ו' הוא חיים ודאי ועל זה חווה וחיה י' (קטנה נוטלת) נוטלת חיים מו' אף כאן יחווה יחיה.	יחווה דעת יחווה יחיה יחיה תולדין דאינון (נ"א באינון) לה שמים ² ואי תימא יחווה לאו יחיה תא חזי כתיב (בראשית ג ט) ויקרא האדם שם אשתו חווה כי היא היתה אם כל חי חווה וחיה במלה חדא סלקין ³ ועל דאסתלקי (נ"א דא אסתלק) י' ועייל ו' דאיהו כדקא יאות דהא ו' איהו חיינ ⁴ ודאי ועל דא חווה וחיה י' (ס"א זעירא נטלא) נטלא ⁵ חיינ מן ו' ⁵ אוף הכא יחווה יחיה ⁶
דעת זהו סוד השמים מה שמים ששה צדדים אף כאן ששה צדדים באותן	דעת דא איהו רזא דשמים ⁷ מה שמים ¹ שית סטרינ אוף הכא שית סטרינ ² באינון תולדין ³

¹ פרקי אברי המלכות הנקראת לילה, וקשרם יחד אמר "ולילה ללילה". "יחווה דעת" ירצה מלת יחווה הוא כמו יחיה, וכמו שמוכיח ואזיל, וירצה יחיה לשון חיים, יחיים ויולידים וימציאם בה, ומי הוא המחיה, הרקיע. ולמי הם התולדות, לת"ת (אור יקר). פי' ספירותיה נק' לילות, וספירות ז"א נק' ימים (מ"מ).

² ולזה לא אמר יוציא, שהיה מורה שהוא עצמו המוליד, או בידו כח ההולדה, ואינו, שהוא אבר פרטי למוליד, לזה אמר יחיה, החיותם על ידו. אמנם עיקרם בדעת שהוא הת"ת, וירצה יחיה ויוציא למציאות כל כחות הדעת. ואמר "יחיה", כי מציאותו א"ל ח"י, והוא יולידים ויצמיחם בסוד חי שבו, ויחיים בחיותו. וצריכים אנו לומר, כי מפני היות סוד יח"ה מהיסוד נמשך מהדעת, מיד הם נקשרות לילה ללילה, על דרך שפי' בענין יום ליום יביע אמר. כך "לילה ללילה", צריכים שנפרש, שהדעת שהוא שמים, גורם יחוד וקשר לילה ללילה. והשתא ניחא שפי' הכתוב "יחיה דעת", המקושר והמיוחד הכא על ידי יסוד, ולהתייחד ולהקשר גורם לילה ללילה, יתקשרו כמו שהוא מיוחד ומקושר, והיינו לילה ללילה, יקשר ויתייחד לתיקון היסוד, להוליד הדעת (אור יקר).

³ "חי" הוא היסוד, "חיה" המלכות המקבלת מן היסוד, ונעשית ח"י ה', חיה, והיה ראוי, כי כשאמר אם כל חי, יאמר חיה שהוא המתייחס, ועכ"ז, מפני שלהיות שהמלכות, אם כל חי, רחל, ילדה את יוסף, אמר חו"ה, מפני שעל דאסתלק י' ועייל ו', דא איהו כדקא יאות, מפני שמקור החיים למלכות הוא מהת"ת הנק' עץ החיים (אור יקר).

⁴ כשבא לומר שהיא אם כל חי, ונקראת חיה, אמר חווה, לרמוז אל יעקב, המוליד את יוסף ברחל, והוא עץ החיים, וז"ש "וע"ד חווה וחיה", הא' על שם המשפיע, חיה משפעת חיים. חווה מקבלת החיים מן הת"ת (אור יקר).

⁵ המלכות נקראת י' זעירא, מקבלת מן ו' שהוא ז"א (מ"מ).

⁶ ופי' יחיה, היינו בחי' השפעת החיים. "יחווה" בחי' קבלתם מהת"ת, ובכלל קבלתם הוא השפעתם (אור יקר).

⁷ ירצה "שמים" ת"ת. אמנם דעת אינו הת"ת ממש, אלא "רזא דשמים" דהיינו סוד הת"ת, בהיותו ו"ק נעלמות בבינה, ומבינה למעלה הרבה מציאויות יש לו, ודרך כלל הם ו"ק הנעלמות מבינה ולמעלה, ורצה באומרו יחיה דעת (אור יקר). פי' לפי שנשמת הו"ק דז"א הוא הדעת כנודע, לכך ז"א נקרא דעת (מ"מ).

<p>דקא יחיה כגונא דיליה ועל דא יום ליום אתכליל בדרגא עלאה אמ"ר ולילה ללילה ברזא דדכורא דקא נהיר לה דאיהו שמיה (נ"א שמים) דעת</p>	<p>תולדות שיחיה כמו שלו ולכן יום ליום נכלל בדרגה עליונה אמ"ר ולילה ללילה בסוד של הזכר שמאיר לה שהוא שמו (שמים) דעת.</p>
<p>ובגין דהאי אמר רזא עלאה איהו ולא כשאר אמירן⁴ אהדר קרא עליה ואמר אין אמר ואין דברים כשאר אמירן דעלמא אלא האי אמר רזא עלאה איהו בדרגין עלאין דלית תמן אמירן ודברים ולא אשתמעו כשאר דרגין דאינון רזא דמהימנותא דאינון קלא דמשתמע⁵ אבל הני לא אשתמעו⁶ לעלמין והיינו דכתיב (&) בלי נשמע קולם</p>	<p>ומשום שאמר הזה הוא סוד עליון ולא כשאר האמירות חזר עליו הפסוק ואמר אין אמר ואין דברים כשאר אמירות העולם אלא האמר הזה הוא סוד עליון בדרגות עליונות שאין שם אמירות ודברים ולא נשמעו כשאר הדרגות שהן סוד האמונה שהן קול שנשמע אבל אלה לא נשמעו לעולמים וזהו שכתוב בלי נשמע קולם.</p>
<p>אבל בכל הארץ יצא קום אף על גב דאינון טמירין עלאין דלא אתיידעו לעלמין נגידו ומשיכו דלהון אתמשך ואתנגיד לתתא ובגין ההוא משיכו אית לן מהימנותא שלימתא בהאי עלמא וכל בני עלמא משתעו⁷ רזא דמהימנותא דקודשא בריך הוא באינון דרגין כאילו אתגליין ולא הוו טמירין וגניזין והיינו ובקצה תבל מליהם מרישא דעלמא עד סיפי עלמא משתעאן אינון חכימי לבא באינון דרגין גניזין אף על גב דלא אתיידעו</p>	<p>אבל בכל הארץ יצא קום אף על גב שהם נסתרים עליונים שלא נודעו לעולמים השפע והמשיכה שלהם נמשך ושופע למטה ומשום אותה משיכה יש לנו אמונה שלימה בעולם הזה וכל בני העולם מדברים סוד אמונות הקדוש ברוך הוא באותן דרגות כאלו נתגלו ולא היו נסתרים וגנוזים וזהו ובקצה תבל מליהם מראש העולם עד סוף העולם מדברים אותם חכמי הלב באותן דרגות גנוזות אף על גב שלא נודעו.</p>
<p>אבל במה אשתמודען בגין דלשמש שם אהל בהם בגין שמשא קדישא דאיהו משכנא מאינון דרגין עלאין קדישין⁸ ואיהו נהורא דנטיל כל נהורין גניזין וההוא משיכו דלהון ובגיניה אתחזי מהימנותא בכל עלמא</p>	<p>אבל במה הם נודעים משום שלשמש שם אהל בהם משום השמש הקדושה שהיא משכן מאותן דרגות עליונות קדושות והוא אור שנוטל כל האורות הגנוזים ואותה משיכה שלהם ובגללו נראית האמונה בכל העולם.</p>
<p>מאן דנטיל לשמשא כמאן דנטיל לכלהו דרגין בגין דשמשא איהו אהל דאתכליל בהון ונטיל כלא ואיהו נהיר לכל אינון גווני נהורין לתתא ועל דא והוא כחתן⁹ יוצא מחפתו בנהירו ונציעו דכל נהורין גניזין דכלהו בתיאובתא ברעותא שלים יהבי ליה רעותייהו</p>	<p>מי שנוטל את השמש כמי שנוטל את כל הדרגות משום שהשמש הוא אהל שנכלל בהם ונוטל הכל והוא מאיר לכל אותם הצבעים של האורות שלמטה ולכן והוא כחתן יצא מחפתו באור והתנוצצות של כל האורות הגנוזים שכלם בתשוקה ברצון שלם נותנים לו רצונם ואורם כמו</p>

¹ שאמר "השמים מספרים" הם ו' סטרין, והכרח לזה שהוא דעת, ודעת היינו כללות ו"ק כדפי', כן המלכות עז"ה לילה ללילה (אור יקר).

² פי' הם ו"ק דבריאה כמש"ל (מ"מ).

³ היינו שישפיע שפע לתולדות מבחי' ו"ק, כמו שהוא מקבלת ממנו מו' קצוותיו, ולזה פעמים משפיע בהם מחסד, פעמים מגבורה, וכן מכל הששה (אור יקר).

⁴ פי' אמר דהכא אינו בז"א ומלכות שנק' אומר ודברים (מ"מ).

⁵ כתב הזהר בפ' בראשית דאו"א נקרא קלא דלא אשתמע, וזו"ן נק' קלא דמשתמע (מ"מ).

⁶ בראשית נ ע"ב (הערת הזהר).

⁷ פי' שהחכמים שבכל דור ודור מספרים ועוסקים בדרושי או"א, וברא בוכרא (מ"מ).

⁸ פי' שהז"א הוא האהל שנכנסים בו נה"י דאו"א, והז"א הוא אהל המקבלם, ושיעור הכתוב "לשמש"

שהוא ז"א, "שם" אותו המאציל העליון "אהל" שנכלל בהם ומתלבשים בו (מ"מ).

⁹ ז"א (מ"מ).

<p>ונהירו דלהון כמה דלחתן אית רעו ותיאובתא דכלה (נ"א דכלהו) למיהב לה נבזבז ומתנן ועל דא והוא כחתן יוצא מחפתו</p>	<p>שלחתן יש רצון ותשוקה של הכלה (של כלם) לתת לה אוצרות ומתנות ולכן והוא כחתן יוצא מחפתו.</p>
<p>מאן חפתו דא עדן¹ ורוא דא (שם ב י) ונהר יוצא מעדן² עדן דא איהו חופא דחפיא על כלא ישיש כגבור ישיש מסטרא דאור קדמאה³ דלא אשתכח ביה דינא כלל כגבור מסטרא דגבורה ואף על גב דגבורה איהי דינא שלים כגבור כתיב (&) ולא גבור בנין דאמתיק דינא בחסד⁴ ונטיל כלא כחדא בתיאובתא ורעותא שלים וכל דא לרוץ ארח⁵ כמה דאת אמר (ישעיהו מג טז) הנותן בים דרך⁶ לאשקאה ולאשלמא נהירו דסיהרא בכל סטרינ⁷ ולמפתח בה ארח לאנהרא לתתא</p>	<p>מי זו חפתו זה עדן וסוד זה ונהר יצא מעדן עדן זוהי חפה שמכסה על הכל ישיש כגבור ישיש מצד של אור ראשון שלא נמצא בו דין כלל כגבור מצד הגבורה ואף על פי שגבורה היא דין שלם כתוב כגבור ולא גבור משום שממתיק דין בחסד ונוטל הכל כאחד בתשוקה ורצון שלם וכל זה לרוץ ארח כמו שנאמר הנותן בים דרך להשקות ולהשלים את אור הלבנה בכל הצדדים ולפתח בה דרך להאיר למטה.</p>
<p>מקצה השמים מוצאו מסוף אלן שמים עלאי⁸ דקאמרן איהו אפיק בנין דבסיומא דגופא איהו אפיק ובההוא אתר אשתמודע בין דכר לנוקבא ודא הוא דכתיב (דברים ד לב) ולמקצה השמים ועד קצה השמים קצה השמים דא עלמא עלאה⁹ ולמקצה השמים דא (מלכא ד)שלמא דיליה¹⁰ כמה דהאי נטיל כל נהורין¹¹ וכלהו ביה אוף הכי האי נטיל כל נהורין¹² וכלהו ביה ואיהו נפיק מקצה השמים</p>	<p>מקצה השמים מוצאו מסוף אלו השמים העליונים שאמרנו הוא מוציא משום שבסיום הגוף הוא מוציא ובאותו מקום נכר בין הזכר לנקבה וזהו שכתוב ולמקצה השמים ועד קצה השמים קצה השמים זה העולם העליון ולמקצה השמים זה (המלך ש) השלום שלו כמו שזה נוטל את כל האורות וכולם בו אף זה כך נוטל כל האורות והוא יוצא מקצה השמים.</p>
<p>ותקופתו דסחרא (ס"א דסיהרא) בכל אינון סטרינ (נ"א ספירן)¹³ קדישין דאתחווין¹³</p>	<p>ותקופתו שסובב (שהלבנה) בכל אותם הצדדים (הספירות) הקדושים שראויים</p>
<p>קלזב</p>	
<p>לאנתהרא ולאשתקאה ולנצצא מניה ואין נסתר לית מאן דאתחפיא מההוא נהירו¹⁴ דהא</p>	<p>להאיר ולהיות משקים ולהתנוצץ ממנו ואין נסתר אין מי שמכסה מאותו האור</p>

¹ פי' בינה (מ"מ).

² פי' ונהר, שהוא ז"א, יוצא מעדן שהיא בינה, להשקות את הגן, שהיא מלכות (מ"מ).

³ ב' פעמים אל בכללותה עשרה הם ישיש (רח"ו).

⁴ פי' שהגבורות נמתקו על ידי החסדים (מ"מ).

⁵ פי' יסוד דנוק' נק' אורח (מ"מ).

⁶ פי' יסוד דנוק' נקרא דרך (מ"מ).

⁷ רטו ע"א (הערת הזהר).

⁸ פי' יסוד דז"א מסוף ת"ת דז"א יצא, וז"ש ובההוא אתר אשתמודע בין דכר לנוק' (מ"מ).

⁹ ר ע"א (הערת הזהר). פי' שמים הוא ז"א, וקצה העליון בינה, וקצה התחתון הוא יסוד דז"א. והכתוב מתחיל ממטה למעלה, ולמקצה השמים, שהוא יסוד דז"א, עד קצה השמים, שהוא יסוד דאימא (מ"מ).

¹⁰ יסוד דז"א, ומביא ראייה מפסוק זה, שמה שאמר מקצה השמים מוצאו, דא יסוד דז"א (מ"מ).

¹¹ פי' יסוד דאימא (מ"מ).

¹² פי' יסוד דז"א (מ"מ).

¹³ פי' הארת היסוד דז"א היא מקפת וסובבת על כל הקצוות של מלכות, ליתן להם הארה (מ"מ).

¹⁴ וא"ת מה בא ללמדנו, הרי כתוב "ותקופתו על קצותם", שכל הקצוות יונקים ומאירים, לזה אמר ענין חדש, הודיענו שאין הקף זה להשפיע לכל א' לעצמו ח"ו, שאין ראוי שתהיה בחי' א' מאירה ובחי' א' אינה מאירה (אור יקר). ופי' הכתוב "ואין נסתר" מספירות המלכות, שלא לקבל הארה מיסוד דז"א, אלא כולם מקבלים ממנו (מ"מ).

<p>לכלהו אנהיר בכללא חדא¹ לכל חד וחד כמה דאתהזי ליה²</p>	<p>שהרי לכלם הוא מאיר בכלל אחד לכל אחד ואחד כראוי לו.</p>
<p>וכד כלהו³ אשתלימו ואתנהירו מגו שמשא⁴ כדין סיהרא מתעטרא בנונא דאימא עלאה⁵ שלימא בחמשיין תרעין ודא איהו דכתיב (&) תורת יהו"ה⁶ תמימה⁷ דהא כדין איהי (שלימא) תמימה מכל סטריין⁸ ברזא דחמש דרגין כגוונא דאימא⁹ עלאה¹⁰ דאינון חמש רוזא דחמשיין¹⁰</p>	<p>וכשכלם נשלמים ומאירים מתוך השמש אז הלבנה מתעטרת כמו האם העליונה שלימה בחמשים שערים וזהו שכתוב תורת ה' תמימה שהרי אז היא (שלמה) תמימה מכל הצדדים בסוד של חמש דרגות כמו האם העליונה שהם חמש סוד של חמשים.</p>
<p>ובגיני כך איהי אתיא בחמש חמש תיבין בגין לאשלמא לרוזא דחמשיין תורת יהו"ה תמימה¹¹ משיבת נפש הא חמש עדות יהו"ה נאמנה¹² מחכימת פתי הא חמש פקודי יהו"ה ישרים¹³ משמחי לב הא חמש מצות יהו"ה ברה¹⁴ מאירת עינים הא חמש יראת יהו"ה טהורה¹⁵ עומדת לעד הא חמש משפטי יהו"ה אמת¹⁶ צדקו יחדיו הא חמש וכלהו אתיין בחמש חמש לאתכללא כגוונא דאימא עלאה</p>	<p>ולכן היא באה בחמש חמש תבות כדי להשלים לסוד של חמשים תורת ה' תמימה משיבת נפש הרי חמש עדות ה' נאמנה מחכימת פתי הרי חמש פקודי ה' ישרים משמחי לב הרי חמש מצות ה' ברה מאירת עיניים הרי חמש יראת ה' טהורה עומדת לעד הרי חמש משפטי ה' אמת צדקו יחדו הרי חמש וכולם באים בחמש חמש להכלל כמו האם העליונה.</p>
<p>ועל דא יהו"ה יהו"ה שית זמנין לקבל שית סטריין עלאיין¹⁷ דאינון רוזא דשמא עלאה¹⁸ ג"א דשמיא עלאיין¹⁹ ועל דא סיהרא אתמליא ואשתלים בסדורא עלאה¹⁹ כדקא יאות ודא איהו ביומא דשבתא דכלא אשתלים כדקא יאות²⁰ ברזא דשבתא עילא¹ ותתא² ועל דא</p>	<p>ולכן יהו"ה יהו"ה שש פעמים כנגש ששת הצדדים העליונים שהם סוד השם העליון (השמים העליונים) ועל זה הלבנה מתמלאת ונשלמת בסדור עליון כראוי וזהו ביום השבת שהכל נשלם כראוי בסוד השבת מעלה ומטה ולכן ביום הזה נוסף</p>

¹ א"כ יאמר עתה הכתוב ב' ענינים: הא', 'ואין נסתר', דלכולהו אנהיר בכללא חדא, ושמא תאמר שיהיה ההשפעה שוה לכולם יחד, כיון שמשפיעם דרך כלל ש"אין נסתר", שאין ראוי שתהיה חסד מאירה וגבורה נסתרת וכיוצא, לזה אמר "ותקופתו על קצותם" (אור יקר).

² בענין שחסד וגבורה יונקות בבת א', וכל א' כפי הנאות לה, וכן שאר מדות (אור יקר).

³ ו"ק שבמלכות (אור יקר).

⁴ שהם מאירים מת"ת, המלכות דרך כלל מתעטרא ומסתעפת (אור יקר).

⁵ שתהיה מאירה בחמשים שערי בינה (אור יקר).

⁶ ה' שהיא מלכות, תורה לת"ת (אור יקר).

⁷ ירצה שלימה, והיינו שלימות מכל וכל, בזה הוא שהיא כוללת ו"ק, וכל קצה וקצה כלול מחמש, והחמש הם חמשים, דהיינו סוד יהו"ו, ו' ו"ק, ה' כלול מחמש, י' כל א' וא' מהחמש כלול מ'י, בענין שהם ו' פעמים חמשים שערי בינה, כפי בחינתם בו"ק (אור יקר).

⁸ דהיינו ו' ברזא דחמש, דהיינו ה' בכל א' וא' מהששה (אור יקר).

⁹ דאינון חמש: חסד נצח גבורה הוד ת"ת, כל א' כלול מעשר (אור יקר).

¹⁰ והם ו' פסוקים, ו' קצוות שבה, ובכל א' חמש תיבות וכל א' כלול מעשר ובלי ספק (אור יקר).

¹¹ מצד החסד אברהם והיה תמים (אור יקר).

¹² מצד הגבורה, ושם צריך נאמנות, שלא יטעוהו הקלי' (אור יקר).

¹³ מצד הת"ת, יש"ר א"ל (אור יקר).

¹⁴ מצד הנצח שבימין (אור יקר).

¹⁵ מצד הוד בשמאל ששם יראה (אור יקר).

¹⁶ מצד היסוד חותם אמת (אור יקר).

¹⁷ שהם ו"ק במקומן, ומשם נמשכות אליה השלימות (אור יקר). פי' ו"ק דימא (מ"מ).

¹⁸ בת"ת שם יהו"ה דהיינו סוד יהו"ו כדפי' לעיל (אור יקר).

¹⁹ היינו סוד אפריון שפי' לעיל דעבדין ביה שמושא, והנה בימי החול יש בה סוד ו"ק שהם ו' סדרין, אמנם שלימותם הוא ביום שבת, שכל סדרי השמושים מששה ימים היו תלויים בלתי נשלמים עד שבא שבת מנוחה, שאז כולם יחד האירו בה מאור עליון (אור יקר).

²⁰ ברזא דשבתא עילאה שהיא בינה, ותתאה שהיא מלכות, ואו' כולא אשתלים כל א' מו"ק (אור יקר).

<p>ביומא דא אתוסף נהירו בכלא³ כדקאמרן שמים⁴ נטלי ממקורא דחיי⁵ בקדמיתא ואינון מנהרי ומתקני לכבוד עלאה⁶ מרזא דספר עלאה אבא דכלא ומרזא דספר אימא עלאה ואיהו מרזא דספור⁷ ובגין כך מספרים כדקאמרן ברזא דתלת שמהן אלין⁸ דשלמין ביומא דשבתא על כל שאר יומין</p>	<p>אור בכל כמו שאמרנו השמים נוטלים ממקור החיים בראשונה והם מאירים ומתקנים את הכבוד העליון מסוד הספר העליון האב של הכל ומסוד הספר האם העליונה והוא מסוד הספור ולכן מספרים כמו שאמרנו בסוד שלשת השמות הללו ששולטים ביום השבת על כל שאר הימים.</p>
<p>ובגני כך תושבחתא דא קאמר דוד ברוח קדשא על נהירו ונציצו ושולטנו (ס"א ושלמנו) דיומא דשבתא על כל שאר יומין (ס"א ותיקונא דיליה דאתתקן ביומא דא מכל שאר יומין⁹) בגין רזא דשמא עלאה¹⁰ דקא נהיר בנהירו ונציץ בנציצו ואשתלים בשלימו עילא ותתא וכדין תורת יהו"ה תמימה שבת דמעלי שבתא (ס"א רזא דשמור כבוד לילה דהא היא תורת יהו"ה תמימה תורה שבעל פה משה קבל תורה מסיני והא אתערעו על תורה שבעל פה דאלו תורה שבכתב הא כתיב (דברים לא כה) ויצו משה את הלויים וגו' לקוח את ספר התורה ודא ללואי אתחזי להאי דאחיד בשמשא ומלכא דאתיא מיניה משה נהיר לישראל ארבעין שנין שמשא ביומוי ותורת יהו"ה דא מעלי שבתא) ברזא דדא כדקאמרן</p>	<p>ולכן התשבחת הזו אמר דוד ברוח הקודש על האור והתנוצצות ושלטון (ושלמות) של יום השבת על כל שאר הימים (ותקונה שנתקנת ביום זה מכל שאר הימים) בשביל סוד השם העליון שמאיר באור ונוצץ בהתנוצצות ונשתלם בשלמות מעלה ומטה ואז תורת ה' תמימה שבת של ערב שבת (סוד של שמור כבוד לילה שהיא תורת ה' תמימה תורה שבעל פה משה קבל תורה מסיני והרי התערורו על התורה שבעל פה שאלו תורה שבכתב הרי כתוב ויצו משה את הלויים וגו' לקוח את ספר התורה וזה ראוי ללויים לזה שאוחז בשמש והמלך שבא ממנו משה מאיר לישראל ארבעים שנה שמש ביום ותורת ה' זה ערב שבת) בסוד אחד כמו שאמרנו.</p>
<p>ואתקיננו (ס"א אנשי כנסת הגדולה סידורא דתושבחתא) חברייא שירותא דתושבחתא מאינון תושבחתן דדוד מרזא דא השמים דאיהו נטיל ברישא ונהיר לכל שאר ולבתר ההוא נהיר¹¹ דנפיק מעדן ודא איהו רזא (תהלים לג א) רננו צדיקים ביהו"ה בגין דהאי נהר כניש ונטיל כלא מרזא דשמים ברזא עלאה¹²</p>	<p>ותקנו (אנשי כנסת הגדולה הסדור של השבח) החברים ראשית התשבחות מאותן תשבחות של דוד מסוד זה השמים שנוטל בראש ומאיר לכל השאר ואחר כך אותו נהר שיוצא מעדן וזהו סוד רננו צדיקים בה' משום שהנהר הזה כונס ונוטל הכל מסוד השמים בסוד עליון ומקור החיים</p>

¹ דהיינו כל א' מהחמשים שערים מהבינה (אור יקר).
² מלכות, שכולם האירו בה, והיא בהם ממש, כדפי' תורת ה' וכו' (אור יקר). פי' "עילא" ז"א, "ותתא" היא מלכות (מ"מ).
³ כדקאמרן, אפשר דאהדר לכל המדרגות הנזכרות במזמור, ואפשר דאהדר לענין הנשמות ומעלתן ומנוחת עליונים ותחתונים, ואמר "וע"ד", מפני סוד הייחוד הזה הנאמר במזמור, וקשר המדרגות כמבואר ממטה למעלה, מיד התחתונים מאירים אורם (אור יקר).
⁴ ת"ת (אור יקר).
⁵ בסוד הדעת, שהם עולים עד החכמה והבינה והכתר, ולכך נטלי ממקורא דחיי, ואלו עולים למעלה, לכך נטלו ממש. ואינם מאירה, ששם דקות יותר מאור למטה נעשה, ולכך מהם אל המלכות אמר "ואינון מנהרי וכו'" (אור יקר).
⁶ בראשית לה ע"ב (הערת הזהר).
⁷ פי' שהז"א ג"כ מקבל מדעת הנק' ספור (מ"מ).
⁸ פי' ספר וספר וספור, שהוא או"א ודעת (מ"מ).
⁹ גליון (הערת הזהר).
¹⁰ פי', ז"א שמקבל חו"ג, וז"ש "דקא נהיר בנהירו ונציץ בנציצו" (מ"מ).
¹¹ פי' יסוד דז"א (מ"מ).
¹² פי' אבא (מ"מ).

<p>ומקורא דחיי¹ כלא כדקא יאות ביומא דא ושמשא אתקין לאנהרא כדקא יאות ביומא דא</p>	<p>הכל כראוי ביום זה והשמש מתקן להאיר כראוי ביום הזה.</p>
<p>ולבתר סיהרא דקא מתפרשת מסטרא אחרא ביומא דא בגין לאתנהרא מן שמשא ודא איהו (שם לד א) לדוד בשנות² את טעמו וגו' ולבתר דאתפרשת מיניה הא אתחברת בשמשא ותושבחתא דא בכ"ב אתוון³ דאעיל בה שמשא בסיהרא ותושבחתא דא פרישו דסיהרא מסטרא אחרא ותושבחתא דכ"ב אתוון בנהירו דשמשא ולבתר אתחברותא וסליקו דמטרוניתא עם בעלה ודא איהו (שם צ א) תפלה למשה⁴ איש האלהים אתחברותא ואתדבקותא דאתתא בבעלה לפרשא ימינא ושמאלא לקבלא לה ולמהוי כחדא בחבורא חדא (למהוי חד ברזא חד וכל אלין שמים מספרים לון ומתקנין לון מכאן ולהלאה תושבחן אחרנין דחדוה ותיאובתא שלימתא אבל הני אינון תקונא שלימתא עלאה ברזא דשמא קדישא כדקא יאות ותושבחן אלין אתקינו בתקונא דשבתא דאיהו סליק ואתעטר בעטרוי⁵ כדקא יאות וסלקין ברזא דשמא קדישא⁶ למהוי חד ברזא דכבוד אל⁷ דשמים מספרים ליה וזהרין ליה כדקאמרן)</p>	<p>ואחר כך הלבנה שנפרדת מהצד האחר ביום הזה כדי להיות מאירה מן השמש וזהו לדוד בשנותו את טעמו וגו' ואחר שנפרדת ממנו הרי מתחברת בשמש ותשבחת זו בעשרים ושתים אותיות שמכניס בה השמש בלבנה ותשבחת זו פרדת הלבנה מן הצד האחר ותשבחת של עשרים ושתים אותיות באור השמש ואחר כך התחברות ועלית המלכה לבעלה וזוהי (שם צ) תפלה למשה איש האלהים התחברות והתדבקות אשה בבעלה לפרש ימין ושמאל לקבל אותה ולהיות כאחד בחבור אחד (להיות אחד בסוד אחד וכל אלו שמים מספרים להם ומתקנים אותם מכאן והלאה תשבחות אחרות של שמחה ותשוקה שלימה אבל אלו אותם תקון השלמות העליונה בסוד של השם הקדוש כראוי ותשבחות אלו התקינו בתקון של שבת שהוא עולה ומתעטר בעטרוותיו כראוי ועולים בסוד השם הקדוש להיות אחד בסוד של כבוד אל של השמים מספרים לו וזהררים לו כמו שאמרנו).</p>
<p>ודא איהו מזמור שירו ליהו"ה שיר חדש תושבחתא דא הא⁸ אוקימנא אבל אף על גב דאתערנא ביה אתערו דחברייא דקא אתערו שפיר איהו דהנהו</p>	<p>וזהו מזמור שירו לה' שיר חדש התשבחת הזו הרי בארנוה אף על גב שהתעוררנו בה התעוררות החברים שהתעוררו יפה הוא</p>
<p>קלח/א</p>	
<p>פרות עלות כד הוו נטלי ארונא אתערו בהאי תשבחתא כמה דאת אמר (ש"א ו יא) וישרנה הפרות בדרך ומה שירה הוו אמרי (תהלים צח א) מזמור שירו ליהו"ה⁹ שיר</p>	<p>שהפרות הללו עלות כשהיו נושאות את הארון התעוררו בתשבחת הזו כמו שנאמר (שמואלא ו) וישרנה הפרות בדרך ואיזו שירה היו אומרות מזמור שירו לה' שיר</p>

¹ פי' בינה, שיסוד דאימא נקרא מקורא דחיי (מ"מ).
² ושיעור הכתוב, "לדוד" שהיא מלכות, "בשנותו את טעמו לפני אבימלך", "אבימלך" פי' שנתגדלה ונעשית פנים בפנים עם ז"א הנק' אבימלך, אזי "ויגרשהו" לס"מ "וילך" (מ"מ).
³ פי' הם כ"ב אתוון שיש במזמור בשנותו את טעמו (מ"מ).
⁴ פי' תפלה שהיא מלכות שהתחברה עם משה (מ"מ).
⁵ פי' ז"א ביום השבת, נתעלה ויקבל העטרות מאבא (מ"מ).
⁶ פי' שנקרא ספר כמו או"א כמש"ל (מ"מ).
⁷ פי' כדי להזדווג עם המלכות שנק' כבוד אל, כמ"ש הרב, שהמלכות ביום שבת, הפנימי שלה הוא ס"ג, גימ' כבוד א"ל, ולכך נק' ביום השבת כבוד אל (מ"מ).
⁸ בראשית קכג ע"ב (הערת הזהר).
⁹ ירצה לבשון "וכל בנות השיר יוצאים בשיר", דהיינו לשון שלשלת, שמשלתלשלת ועולה ע"י התעוררות תחתון, והיינו שירו לה' שיר, מלכות בעלייתה למעלה (אור יקר).

<p>חדש¹ כי נפלאות עשה רזא דא איהו כגוונא דלעילא בשעתא דאינון חיות נטלי (ארונא) כרסייא² לארמא ליה לעילא אינון אמרי תושבחתא דא</p>	<p>חדש כי נפלאות עשה הסוד הזה הוא כדוגמא שלמעלה בשעה שאותן חיות נושאות את (הארון) הכסא להרים אותו למעלה הן אומרות תשבחת זו.</p>
<p>ואי תימא אמאי כתיב הכא חדש והא תדיר קאמרי תושבחתא דא אלא ודאי חדש איהו³ וחדש לא אקרי אלא באתחדותא דסיהרא כד אתנהירת מן שמשא כדין איהו חדש ודא איהו שיר חדש הושיעה לו ימינו⁴ וזרוע קדשו⁵ הא אתערותא דימינא ושמאלא לקבלא לה⁶</p>	<p>ואם תאמר למה כתוב כאן חדש והרי תמיד אומרים תשבחת זו אלא ודאי שהוא חדש וחדש לא נקרא אלא בהתחדשות הלבנה כשנאורה מהשמש אז הוא חדש וזהו שיר חדש הושיעה לו ימינו וזרוע קדשו הרי התעוררות של ימין ושמאל לקבל אותה.</p>
<p>ותושבחתא דא כד נטלי ארונא⁷ קא משבחהן לה כד סלקין לבית שמש כגוונא דעגלות סלקין לבית שמש וכלא ברזא חד סלקין בגין דבשבת איהו סליקו דכורסייא⁸ לסלקא לעילא תקונא דתושבחתא דא בשבת אלין תושבתן כלהו אתקיננו בשבת לשבחה ליה עמא יחידא בעלמא</p>	<p>ותשבחת זו כשנושאות הארון משבחות אותה כשעולות לבית שמש כמו שעגלות עולות לבית שמש והכל עולים בסוד אחד משום שבשבת היא עלית הכסא לעלות למעלה התקון של התשבחת הזו בשבת כל התשבחות הללו תקנו לשבת לשבח אותו העם היחיד בעולם.</p>
<p>מזמור שיר ליום השבת (תהלים צב א) תושבחתא דא אדם הראשון קאמר לה בשעתא דאתתרך מגנתא דעדן ואתא שבת ואנין עליה ואוקמוה חברייא תושבחתא דא עלמא תתאה קא משבחה לגבי עלמא עלאה יומא (דכלא ביה) דאיהו כולו שבת מלכא דשלמא דיליה ודא איהו מזמור שיר ולא כתיב</p>	<p>מזמור שיר ליום השבת (תהלים צב) התשבחת הזו אדם הראשון אמר אותה בשעה שגרש מגן עדן ובאה שבת והגנה עליו ובארוה החברים את התשבחת הזו משבח העולם התחתון את העולם העליון יום (שהכל בו) שהוא כלו שבת המלך שהשלום שלו וזהו מזמור שיר ולא כתוב מי אמר אותו כמו שבארנו.</p>

1 אז "שיר חדש" ודאי ירצה, שנתחדשה סוד חידושה של הלבנה ביום שבת כדפי' לעיל, ואז היא עולה הרמתה, והיינו אומרו "ואחד לא אקרי אלא וכו'" (אור יקר).

2 הענין הזה תמוה, למה יצטרך הכסא אל החיות, וכי כסא נושאות, כסא נושא את נוזאיו, והענין נ"ל שהוא בסוד היחוד. והנה היחוד בימי החול הוא כמו גלות שכינה בקרוב וכו', ולכך אין יחוד בחול אלא בסוד ההיכלות וכו', ולזה אין כסא מתרומם בימי החול, אלא אדרבה השפע הוא נשפע ממנה למטה, אמנם ביום החול הזמירות וק"ש בברכותיה לרומם סוד ד' היכלות אל היכל אהבה, דהיינו היכל לבנת הספיר אל תוך היכל עצם השמים, ושניהם אל היכל נוגה, ושלתם אל היכל זכות, וארבעתם סוד אהבה נכנסות אל היכל אהבה, וזה סוד תיקוני ק"ש. ואח"כ עולים אל היכל הרצון ששם סוד ד' חיות, ומשם נכנס כולו אל היכל קדש הקדשים. והרי לפי זה אין עליה לכסא בימות החול ואין זמיר המלאכים ושירת חיות גורם ייחוד אלא למטה, והכסא בלתי מתרומם. אמנם ביום השבת, אין זה למטה אלא למעלה, וכל שירת החיות לסלק סוד לבושיין דשבת שהוא סוד הבריאה, לקשר פרקי כסא אל פרק, מעין קשר פרקי היכלות ביומין דחול, והיינו חיות משבחות "בשעתא דאינון נטלי כורסייא", דהיינו כסא מתרומם בזמרים ושבחם והתעוררותם, ואז הם אומרים שיר זה (אור יקר). ועי' עולת תמיד יא ע"א ענין עליית העולמות בחול. וכן שם דף ה ע"א.

3 הענין שיר היא המלכות המתלבשת בכסא ביום שבת כאו' ראיתי את אדני יושב על כסא רם ונשא, והיא נקראת שיר כדפי' בשירי השירים (אור יקר).

4 חסד (אור יקר).

5 גבורה המתקדשת ונטהרת מן החיצונים (אור יקר).

6 הם ב' זרועות החתן, שמקבלת בהם הכלה בחסד החבוק, ולפרש דברי החברים שאמרו, שהפרות שוררו שיר זה עם הנז' (אור יקר).

7 היינו הכסא ששכינה עליו, העולה לבית שמש. ירצה אל הת"ת הנקרא שמש, ו"בית שמש" היינו בין ב' זרועותיו בתוך חופתו (אור יקר).

8 ולא בחול כדפי' לעיל, שאין זוג החול עולה אלא אל ימות החול, אמנם ביום שבת היחוד באצילות בסוד לבושיין דבריאה, דהיינו "סליקו דכורסייא לסלקא לעילא" (אור יקר).

מאן קאמר ליה כמה דאוקימנא	
<p>ליום השבת יומא עלאה שבת עלאה דא שבת ודא שבת מה בין האי להאי אלא שבת סתם דא שבת דמעלי שבתא יום השבת דא שבת דלעילא דא יום ודא לילה (שמות לא טז) ושמרו בני ישראל את השבת הא ליליא רזא דנוקבא (שם כ ח) זכור את יום השבת הא יום רזא דדכורא ובגין כך מזמור שיר ליום השבת</p>	<p>ליום השבת היום העליון השבת העליונה זו שבת וזו שבת מה בין זה לזה אלא שבת סתם זו שבת של ערב שבת יום השבת זו שבת שלמעלה זה יום וזה לילה ושמרו בני ישראל את השבת הרי לילה סוד של נקבה (שם כ) זכור את יום השבת הרי יום סוד של זכר ולכן מזמור שיר ליום השבת.</p>
<p>ואשכחן בכמה אתר דעלמא תתאה¹ לא סליק בשמא² ואתיא סתם³ כגון האי וכגון ויקרא אל משה וכגון (שם כד א) ואל משה אמר⁴ עלה אל יהוה כלהו סתים שמא ולא סליק ביה (אלא) (ס"א וכלא) בגין דאית ביה דרגא עלאה ולגבי דרגא עלאה איהו לא סליק בשמא⁵ נהורא דשרגא לא סליק ביממא בנהורא דשמא ועל דא לא סליק בשמא וכל אלין תושבחן דשבת דאיהו כבוד (נ"א ביום השבת דאיהו תושבחתא) יום איהו תושבחתא עלאה על כל שאר יומין (ס"א וכל אלין תושבחן אתקיננו בתיקונא דשבתא דאיהו סליק ואתעטר בעטריין עלאיין עטריין קדישיין על כל שאר יומין)</p>	<p>ומצאנו בכמה מקומות שהעולם התחתון עולה בשם ובא סתם כמו זה ויקרא אל משה וכמו ואל משה אמר עלה אל ה' כולם שם נסתר ולא עולה בו (אלא) (והכל) משום שיש בו דרגה עליונה ואל הדרגה העליונה הוא לא עולה בשם אור המנורה לא עולה ביום באור השמש ועל זה לא עולה בשם וכל אלה תשבחות השבת שהיא כבוד (יום השבת שהיא תשבחות) היום היא תשבחת עליונה על כל שאר הימים (וכל אלו התשבחות התקינו בתקון של שבת שהיא עולה להתעטר בעטרות עליונות מקומות קדושים על כל שאר הימים).</p>
<p>נשמת כל חי הא חברייה אתערו ביה מלין דקשומ⁶ אבל אית לן לאדכרא⁷ האי נשמתא דפרא⁸ מההוא חי העולמים ובגין דאיהו דיליה⁹ דמניה נפקן כל ברכאן ושריין ביה והוא</p>	<p>נשמת כל חי הרי החברים עוררו בו דברי אמת אבל יש לנו להזכיר הנשמה הזו שפורחת מאותו חי העולמים ומשום שהיא שלו שממנו יוצאות כל הברכות ושורות בו והוא משקה ומברך למטה</p>

¹ פי' מלכות משבח לגבי עלמא עילאה, פי' ז"א (מ"מ).

² פי' לא הזכיר מי הוא המשבח, אלא אמר מזמור סתם (מ"מ).

³ וירא קב (הערת הזהר).

⁴ קלא ע"א (הערת הזהר). עי' בזוה"ק פ' תרומה קלא ע"א שמט"ט נקרא בשם הוי"ה שמו כשם רבו, אמנם עי' בכ"מ בזוה"ק (ח"א ק"ב ע"ב, ובח"ב קכ"ה ע"ב) באופן אחר (דע"ה ח"א נג ע"א).

⁵ פי' כיון שנזכר ז"א שהוא יום השבת, אין המלכות עולה בשם (מ"מ). במקום הדכורא אינה עולה הנוקבא בשם כלל, וכמ"ש בזוה"ק (תרומה קמז ע"ב ושם קלח ע"א) (דע"ה ח"א עה ע"ד), וה"ה כאשר נתגלה ב' אורות, רק מזכירים העליון בשם (דע"ה ח"א כד ע"ג), כאשר שהם שניהם ביחד, נקראת היא על שמו כמ"ש בזוה"ק בראשית (מט ע"א) (כללים ח"א קב ע"ב). לקמן קמז ע"ב (לש"ו)

⁶ רה (הערת הזהר).

⁷ בתפלתנו ביום שבת (אור יקר).

⁸ שאין עיקרה אלא מבינה, אמנם בהיותה שם עד בואה ליסוד נעלמת במשך הטיפה תוך הגוף, ובבואה לפי האמה, יורה כחץ. כן הנשמה פרחא מהיסוד למלכות, שנעתקת בחינת זכר אל בחינת נקבה, והוא נקרא חי העולמים, משום דעביד תולדות. א"כ הנשמה שהוא הולידה והצמיחה, אנו קוראים אותו חי (אור יקר).

⁹ כבר פי' בספר הפרדס יחס אשר לנשמה עם ההשפעה בשער נשמה ובשער הכוונה, ודרך כלל לא יוכל להמשיך רק כפי אחיזתו, ולזה מפני יחס אשר לנשמה ביסוד ומיסוד באה למלכות, יש כח להשפיע מהיסוד הברכות שיש בו ג' סגולות, המחייבות ענין זה: הא', דאיהו דיליה, הנשמה. הב', דמיני נפקן, שטבע הברכות לצאת, והקרוב אל הדבר קלה@, שבסיבות יספיקהו. הג', והוא "אשקי ומברך" למקום שהנשמה רוצה להשפיע (אור יקר).

<p>אשקי ומברך לתתא האי נשמתא דנפקא מניה אית לה רשו לברכא להאי אתר¹</p>	<p>הנשמה הזו שיוצאת ממנו יש רשות לברך את המקום הזה.</p>
<p>ועל דא פרחין נשמתין מההוא חי במעלי שבתא אינון נשמתין² דאינון פרחאן ממש מברכין להאי אתר דאק' שם מתתא וההוא אתר דנפקי מניה מברך ליה לעילא והאי שם מקבלא ברכאן מתתא ומעילא ואתכלילת מכל סטריין</p>	<p>ולכן פורחות הנשמות מאותו חי בערב שבת אותן נשמות שפורחות ממש מברכות מקום זה שנקרא שם מלמטה ואותו מקום שיוצאות ממנו מברך אותו למעלה ושם זה מקבל ברכות ממטה וממעלה ונכללת מכל הצדדים.</p>
<p>ביומי דחול איהי מקבלא ברכאן משאר נשמתין דקא מברכין לה מתתא ביומא דשבת איהי מקבלא ברכאן מאינון נשמתין עלאין דקא מברכאן לה בארבעין וחמש תיבין כחושבן מ"ה (מנשמת כל חי עד והאחרונים³) (ס"א וברוא דחמשיין תיבין כחושבן מ"י) כמה דאוקימנא⁴ ברוא מ"ה וברוא מ"י דא עלמא עלאה ודא עלמא תתאה נשמת כל חי (ס"א עד האחרונים) מ"ה ומן ואילו פינו מלא שירה עד ומלפנים סלקא תושבתתא אחרא חמשיין תיבין ואף על גב דלא קיימא תמן מלה בחושבנא⁴ סלקא חושבנא רוא מ"י ומתמן ולהלאה סלקא תושבתתא אחרא לחשבון (מ"ה) מאה תיבין תשלומין דכלא⁵ וחד רתיכא⁶ על מה דשריא דאיהו</p>	<p>בימי החל היא מקבלת ברכות משאר הנשמות שמברכות אותה מלמטה ביום השבת היא מקבלת ברכות מאותן נשמות עליונות שמברכות אותה בארבעים וחמש תבות כחשבון מ"ה (מנשמת כל חי עד והאחרונים) (ובסוד של חמשים תבות כחשבון מ"י) כמו שבארנו בסוד מ"ה ובסוד מ"י זה העולם העליון וזה העולם התחתון נשמת כל חי (עד והאחרונים) מ"ה ומן ואלו פינו מלא שירה עד ומלפנים עולה התשבחת האחרת חמשים תבות ואף על גב שלא עומד הדבר בחשבון עולה החשבון סוד מ"י ומשם והלאה עולה התשבחת האחרת לחשבון (מ"ה) מאה תבות תשלומים של הכל ומרכבה אחת על מה ששורה שהוא</p>
<p>קלח/ב</p>	
<p>תשלומא (ס"א ההוא שלימא עלאה)</p>	<p>תשלום (אותו שלם עליון).</p>
<p>וכל שבהא דא וכל מלין אליין⁷ כלהו שייפין ידיען בחושבנא לתשלומא דשבת ולאשתלמא מנייהו כדקא חזי⁸ זכאה עמא דידיעי לסדרא שבהא דמריהון כדקא יאות מכאן ולהלאה סדורא דצלותא כמה דאתתקנת</p>	<p>וכל השבח הזה וכל הדברים הללו כולם איברים ידועים בחשבון לתשלום שבת ולהשתלם מהם כראוי אשרי העם שיודעים לסדר את שבח רבונם כראוי מכאן והלאה סדור התפלה כמו שתקן.</p>
<p>כתיב (תהלים כב ב) ואתה יהו"ה אל תרחק⁹ אילותי לעזרתי חושה דוד מלכא אמר</p>	<p>כתוב ואתה ה' אל תרחק אילותי לעזרתי חושה דוד המלך אמר את זה</p>

¹ פי' למלכות (מ"מ).

² פי' נשמות יתרות (מ"מ).

³ הקדמה ב ע"א (הערת הזהר).

⁴ פי' כי כל החשבונות בסיהרא אינון (מ"מ).

⁵ פי' מלכות (מ"מ).

⁶ פי' ארגמ"ן שהם כסא דידה, ואע"פ שכבר עשינו רמז למלכות, במ"ה תיבין הראשונים, מ"מ חוזרים ועושים תיקון פעם אחרת, שהם סוד המאה תיבין, א"נ י"ל "תשלומא דכולא" הוא ז"א, שכל ספי' כלולה מעשר הם מאה, ו"חד רתיכא" היא מלכות (מ"מ).

⁷ גם התיבות בעצמם הם פרקים במרכבות העליונות, ששבת בסוד רוחניותו נשלם ונגמר מתוכו, ולכן אינו בחול אלא בשבת, ועם היות שהשבת בעצמו נתקן במרכבות האלו, עכ"ז "ולאשתלמא וכו'" (אור יקר).

⁸ מלמטה ומלמעלה תקנום אנשי כנסת הגדולה בתפלתנו (אור יקר).

⁹ ענין זה לומר לנו מה הכוונה בהיותינו עושים תיקונים אלו, אחר שהם עצמם מתוקנות, ולזה כלל ואמר, שכל מגמתינו הוא לכלול נפשותינו בכל היחוד הזה. והטעם שהרוחניות העליון כשנשלם ונגמר, מסתלק למעלה, והתחתונים נשארים ריקנים בלי טוב, שרוחניות הקדוש מסתלק. וכשיש בתחתונים מי

<p>דא בשעתא דהוה מתקן ומסדר תושבחתא דמלכא בגין לחברא שמשא בסיהרא כיון דהוה מתקן ומסדר שבחין דיליה¹ לאתחברא אמר ואתה יהו"ה אל תרחק</p>	<p>בשעה שהיה מתקן ומסדר את תשבחת המלך כדי לחבר את השמש ללבנה כיון שהיה מתקן ומסדר את שבחיו להתחבר אמר ואתה ה' אל תרחק.</p>
<p>ואתה יהו"ה רוא דחברותא² חדא בלא פרודא אל תרחק כיון דאיהי סלקא לאתעטרא בבעלה³ וכלא בעלמא עלאה⁴ ומתמן בעי לסלקא לאין סוף⁵ לאתקשרא בלא לעילא לעילא⁶ ובגין כך אל תרחק לאסתלקא מינן לשבקא לך⁷</p>	<p>ואתה ה' סוד של חברות אחת בלי פירוד אל תרחק כיון שעלתה להתחבר עם בעלה והכל בעולם העליון ומשם רוצה לעלות לאין סוף להתקשר הכל למעלה למעלה ולכן אל תרחק להסתלק מאתנו ולעזב אותנו.</p>
<p>ובגין כך בגו סדורא דתושבחתא בעאן ישראל לאתכללא תמן⁸ ולא תדבקא בהדיהו מתתא דאלמלא יבעי לאסתלקא⁹ האי כבוד הא ישראל לתתא אחידן ביה ותקפין ביה דלא שבקי ליה לאתרחקא מנייהו ועל דא צלותא בלחש כמאן דמליל ברוא עם מלכא ובעוד דאיהו ברוא עמיה לא אתרחקא מניה כלל</p>	<p>ולכן בתוך סדור התשבחת צריכים ישראל להכלל שם ולהדבק עמם מלמטה שאלמלא ירצה להתעלות הכבוד הזה הרי ישראל למטה אחוזים בו ומחזיקים בו שלא יעזב אותו להתרחק מהם ולכן התפלה בלחש כמי שמדבר בסוד עם המלך ובעוד שהוא בסוד עמו לא מתרחקת ממנו כלל.</p>
<p>אילותי מה איל וצבי¹⁰ בשעתא דאזלי ומרחקי מיד אהדרן להווא אתר דשבקי אופ קודשא בריך הוא אף על גב דאסתלק לעילא לעילא באין סוף מיד אהדר לאתריה מאי טעמא בגין דישראל לתתא אתאחדן ביה ולא שבקין ליה לאתנשיא (מניה) ולא תרחקא מנייהו ועל דא אילותי לעזרתי חושה</p>	<p>אילותי מה איל וצבי בשעה שהולכים ומתרחקים מיד חוזרים לאותו מקום שעזבו אף הקדוש ברוך הוא אף על גב שהתעלה למעלה למעלה באין סוף מיד חוזר למקומו למה משום שישראל למטה אחוזים בו ולא עוזבים אותו להיות נשכח ולהתרחק מהם ולכן אילותי לעזרתי חושה.</p>
<p>ובגין כך בעינן לאתאחדא ביה בקודשא בריך הוא ולאחדא ביה כמאן דאמשיך מעילא לתתא דלא ישתבק בר נש מניה אפילו שעתא חדא ועל דא כך סמיך גאולה לתפלה בעי לאחדא ביה ולאשתעי בהדיה בלחישו ברוא</p>	<p>ולכן צריכים להתאחד עם הקדוש ברוך הוא ולאחז בו כמי שממשיך מלמעלה למטה שלא ישאר איש עזוב ממנו אפילו שעה אחת ולכן כשסומך גאולה לתפלה צריך לאחז בו ולדבר עמו בלחש בסוד</p>

שהוא יודע לתקן השבח הנאות אל מנוחת שבת, ולתקן למטה סוד המרכבה, נקשרים התחתונים ברוחניותה, ואז אינו מסתלק הרוחניות אלא מתעטר בראש המתקנים, ומנוחת שבת מתעטר בעולם התחתון כמו שהוא מעוטר בעולם העליון, והיינו דברי דוד המלך ע"ה "ואתה ה'" (אור יקר).

¹ כיון דהוה מתקן, היה חושש שאחר שנעשה סוד "אתה" מלכות, "ואתה" שניהם יחד, הו"ה שהוא הגבורה ביחוד זכר עושה חיל, "אל תרחק" אם היות שהם עולים להקשר למעלה לא יתרחק מן התחתון, מפני שהיא עולה מדרגה אחר מדרגה ראשונה יתקן המלכות ויעלה אל הת"ת "לאתעטרא בבעלה" (אור יקר).

² רנא ע"א קמ ע"א קעט ע"ב (הערת הזהר).

³ פ' שהמלכות מתחברת עם הז"א (מ"מ).

⁴ אח"כ שניהם בבינה (אור יקר ומ"מ). ועד כאן עדיין יש כח בנו להאחז, משום שאנו כלולים בנשמה מבינה (אור יקר).

⁵ כדי שיהיה הכל מקושר ומיוחד ביחוד האמיתי, ויהיו שם המדות כולם שוות כעליון כתחתון (אור יקר).

⁶ כדי שנהיה אנחנו בנפשותינו אוהזים באלהות העליון, וביחוד הזה אנו מתחכמין בתיקון א' (אור יקר).

⁷ אלא לעולם אנו קשורים במדות, והם מסתלקות ואנו קשורים בהם ע"י מה שכללנו עצמינו בתיקונים אלו (אור יקר).

⁸ והא כיצד בהיותם למעלה למעלה, אין אנו משיגים, אלא קודם שיתרחק נכלול עצמינו שם (אור יקר).

⁹ בעוד מנוחת שבת נמצא שם (אור יקר).

¹⁰ עי' לעיל יד ע"א, ועקודים ח' (ביאורים ח"ב מה ע"א).

<p>דלא יתרחק מינן ולא ישתבק מינן ועל דא כתיב (דברים ד ד) ואתם הדבקים ביהוה אלהיכם היים כלכם היום (תהלים קמד ט) אשרי העם שככה לו אשרי העם שיהוה אלהיו</p>	<p>שלא יתרחק מעמנו ולא יעזב מעמנו ולכן כתוב ואתם הדבקים בה' אלהיכם חיים כלכם היום (תהלים קמד) אשרי העם שככה לו אשרי העם שה' אלהיו.</p>
<p>בההיא שעתא קם רבי שמעון וחבריא אוף הכי קמו ואזלו אמר רבי אלעזר לרבי שמעון אבוי אבא עד הכא הוינא יתבי בצלא דאילנא דהיי בגנתא דעדן מכאן ולהלאה דאנן אזלינן אצטריך לן למיהך בארחוי דנטרן אילנא דא אמר ליה אנת תשרי בשירותא למפתח בארחא</p>	<p>באותה שעה קם רבי שמעון והחברים אף כך קמו והלכו אמר רבי אלעזר לרבי שמעון אבוי אבא עד כאן היינו יושבים בצל של עץ החיים בגן עדן מכאן והלאה שאנו הולכים צריך לנו ללכת בדרכי השומרים את העץ הזה אתה תתחיל בראשית לפתח בדרך.</p>
<p>פתח ואמר ויקחו לי תרומה כמה דאתמר¹ במאי איהי תרומה² ברזא דזהב³ דהא מתמן אתזנת בקדמיתא בנין דאיהי⁴ גבורה תתאה⁵ דאתיא מסטרא דזהב ואף על גב דאתיא מסטרא דזהב⁶ כל עקר לא אשתארת אלא בסטרא דכסף דאיהו ימינא⁷</p>	<p>פתח ואמר ויקחו לי תרומה כמו שנאמר במה היא תרומה בסוד הזהב שהרי משם נזונה בתחלה משום שהיא גבורה תחתונה שבאה מצד הזהב ואף על גב שבאה מצד הזהב כל עקר לא נשארת אלא בצד הכסף שהוא ימין.</p>
<p>ורזא דא כוס⁸ של ברכה⁹ דאצטריך לקבלא ליה בימינא ובשמאלא וכל עקר לא אשתארת אלא בימינא¹⁰ (ס"א ושמאלא אתעדי מניה¹¹ ולא וכו') ושמאלא אתער ימינא ולא אתדבק ביה בנין דאיהו אתייהיב בין ימינא ושמאלא¹² ושמאלא אתאחיד תחותיה¹³ וימינא אתאחיד ביה לעילא¹⁴ כמה דאת אמר (שיר ב ז) שמאלו</p>	<p>וסוד זה כוס של ברכה שצריך לקבלה בימין ובשמאל וכל העקר לא נשאר אלא בימין (והשמאל נעזב ממנה ולא וכו') והשמאל מעורר את הימין ולא נדבק בו משום שהוא נתן בין ימין ושמאל והשמאל נאחז תחתיו וימין נאחז בו למעלה כמו שנאמר שמאלו תחת לראשי וימינו</p>

¹ היא המלכות המיוחדת עם הת"ת דהיינו "לי תרומה", ופ' תרומה היינו שהיא מסתלק ומתרוממת למעלה (אור יקר).

² שמסתלק למעלה (אור יקר).

³ דהיינו שמאלו תחת לראשי, שהגבורה אוזנת בה ומסלקה, וטעם למה תקדם אליה הזהב והגבורה, מפני שעיקרה שמאלית (אור יקר). פ' שהמלכות בנינה מהגבורות (מ"מ).

⁴ ולכך הדין להגבר בא אליה, אלא שהחסד אינו מניחה, ומיד וימינו תחבקני, נמצאו אווזים בה ב' זרועות, גבורה בדיניה, וחסד בחסדיה, והגובר משניהם, החסד (אור יקר).

⁵ ולזה הקרוב אליה אל סילוקה היא הגבורה זרועה השמאלית, ובמקום אחר פ' כי הגבורה היא אווזת בה, מפני ראותה שגברו הרחמים, ת"ת, בחסד, ואח"כ ת"ת בגבורה. כשגבורה רואה שהיא מתבטלת, משפעת הדין אל המלכות. וכיון שהחסד רואה שהמלכות מתעוררת בדין, מיד באה אליה, ומחברה בימין, והיינו טעם "שמאלו תחת וכו'" (אור יקר).

⁶ והיה ראוי שיהיה הדין גובר בה (אור יקר).

⁷ והחסד גובר בה ונשארת בימין (אור יקר).

⁸ הקדמה א"ע (הערת הזהר). מלכות שעולה אלהים (אור יקר).

⁹ להשפיע מהת"ת, וקודם לזה החבוק ונוטלו בב' ידיו, דהיינו שמאלו תחת לראשי וימינו וכו', ועכ"ז אל היחוד ואל הברכה "לא אשתארת וכו'" (אור יקר).

¹⁰ החסד גובר, ולא תאמר א"כ ימצא בה החסד והגבורה, כיון שגם הגבורה התחילה בה, כדכתיב שמאלו וכו' (אור יקר).

¹¹ דהיינו שגובר החסד כ"כ בה, עד שבטלה כל כח הדין מכל וכל, והא כיצד, כי מפני הקדמת השמאל הוא מתחלש, ומאן דאליים גבר, כי תחלה יקדם הגבורה, מפני שהיא יסודה מן הגבורה כדפי', ואח"כ באה החסד על ידן הגבורה, והוא למטה והחסד למעלה וגובר על הדין (אור יקר).

¹² כשנוטל הכוס המברך בין ב' ידיו, צריך שיכוון שתהיה יד שמאל למטה מהכוס, ויד ימין למעלה מן הכוס (אור יקר).

¹³ מפני שהגבורה דין ומקדמת ונוטלת בחינות אחרונות שבה, שהם דין (אור יקר).

¹⁴ בבחינות ראשונות שבה, שהם רחמים וחסד (אור יקר).

<p>תחת לראשי¹ וימינו תחבקני² זהב וכסף³ כמה דאת אמר (חגי ב ח) לי הכסף ולי הזהב והא אתמר</p>	<p>תחבקני זהב וכסף כמו שנאמר לי הכסף ולי הזהב והרי נתבאר.</p>
<p>ונחשת דא איהו⁴ גוון כגוונא דזהב⁵ בגין דאצטבע מגוון זהב ומגוון דכסף⁶ ועל דא מזבח הנחשת קטן אמאי איהו קטן כמה דאת אמר (מ"א ח סה) כי המזבח אשר לפני יהו"ה קטן מהכיל את העולה וגו' כמו שנאמר ודוד הוא הקטן ואף על גב שהוא קטן הכל נאחז בתוכו ואם תאמר מזבח אחר נקרא קטן לא כך שאין קטן פרט לזה שכתוב את המאור הגדל לממשלת היום ואת המאור הקטן לממשלת הלילה וזהו המאור הקטן המאור הגדל זה המזבח הפנימי שהוא מזבח הזהב.</p>	<p>ונחשת זהו צבע כגון הזהב משום שנצבע מגוון זהב ומגוון כסף ולכן מזבח הנחשת קטן למה הוא קטן כמו שנאמר כי מזבח הנחשת אשר לפני ה' קטן מהכיל את העולה וגו' כמו שנאמר ודוד הוא הקטן ואף על גב שהוא קטן הכל נאחז בתוכו ואם תאמר מזבח אחר נקרא קטן לא כך שאין קטן פרט לזה שכתוב את המאור הגדל לממשלת היום ואת המאור הקטן לממשלת הלילה וזהו המאור הקטן המאור הגדל זה המזבח הפנימי שהוא מזבח הזהב.</p>
<p>ותכלת</p>	<p>ותכלת</p>
<p>קלמ"א</p>	<p>קלמ"א</p>
<p>דא איהו תכלת דציצית תכלת דא איהו כרסייא רזא דתפלה דיד תכלת דא איהו כרסייא דדיינין ביה דיני נפשות בגין דאית כרסייא דדיינין ביה דיני ממונות ואית כרסייא דדיינין ביה דיני נפשות ועל דא כל גוונין טבין לחלמא⁷ בר גוון תכלא בגין דינדע דהא נשמתיה סלקא בדינא וכד נשמתא סלקא בדינא גופא אתדן לאשתצאה ואצטרך ההוא חלמא לרחמינ סניאין</p>	<p>זוהי תכלת של ציצית תכלת זהו הכסא סוד של תפלין של יד תכלת זהו הכסא שבו דנים דיני נפשות משום שיש כסא שדנים בו דיני ממונות ויש כסא שדנים בו דיני נפשות ולכן כל הצבעים טובים לחלום פרט לגון תכלת כדי שידע שהרי נשמתו הרי עולה בדין וכשנשמה עולה בדין הגוף נדון להתכלות וצריך אותו החלום לרחמים רבים.</p>
<p>תכלת דא איהו כרסייא דכתיב ביה (יחזקאל א כו) כמראה אבן ספיר דמות כסא וכתיב (ואש מתלקחת) ונגה לו סביב בגין דעבדין ביה כריכין לציצית וכד נגה לו אתהדר לגוון ירוק כגון כרתי מההיא שעתא ואילך אשתרי זמנא דקריאת שמע דהא אשתני גוון תכלא מכמה דהוה ובגין כך אסיר למידן דיני נפשות בלילה בגין דשלמא ההוא גוון תכלא בההוא זמנא ואתיהיב רשו למחטף נפשא בלא משפט דהא משפט לא שלמא בההוא זמנא כד</p>	<p>תכלת זהו כסא שכתוב בו כמראה אבן ספיר דמות כסא וכתוב ונגה לו סביב משום שעושים בו כריכות לציצית וכשנגה לו הופך לגון ירק כגון כרתי מאותה שעה ואילך מתחיל זמן קריאת שמע שהרי השתנה צבע תכלת מכמו שהיה ולכן אסור לדון דיני נפשות בלילה משום ששולט אותו צבע תכלת באותו זמן ונתנה רשות לחטף נפש בלי משפט שהרי משפט לא שולט באותו זמן כשבא הבוקר ומתעורר הימין שלמעלה יוצא אותו האור ומגיע עד</p>

¹ דהיינו למטה בבחינות תתאה (אור יקר).

² בבחינות עליונות למעלה (אור יקר).

³ היינו תרומה מלכות, תחלה זהב, ואח"כ תהיה כסף כנדרש (אור יקר).

⁴ היינו המלכות שבין ב' זרועות, והיינו הנחשת, הלבן שגוונו מעורב מגוון כסף וזהב, שמורה היות בה ב' גוונין, ואינו המלכות בבחינתה בסוד החבוק למעלה, ששם נשארת בימין בסוד כוס של ברכה, אלא דווקא בבחינת היותה בתחלת החיבוק וכו' (אור יקר).

⁵ פ' מלכות נקראת נחשת, והיא כגוונא דזהב שהם הגבורות (מ"מ).

⁶ פ' שיש בה הארת חו"ג שנקרא זהב וכסף (מ"מ).

⁷ קלה ע"א קנב ע"א בראשית נא ע"ב (הערת הזהר).

<p>אתי צפרא ואתער ימינא דלעילא נפיק ההוא נהורא ומטי עד האי תכלא ואשתני מכמה דהוה וכדין שלטא עליה ואתדבק ביה כרסייא אחרא קדישא מההיא שעתא ואילך זמנא דקריאת שמע</p>	<p>התכלת הזאת ומשתנה מכמו שהיה ואז שולט עליו ונדבק בו כסא קדוש אחר מאותה שעה ואילך זמן קריאת שמע.</p>
<p>וארגמן דא כנופיא דכלילא כל גוונין כחדא ותולעת² שני³ כתיב שני וכתוב שנים⁴ דכתיב (משלי לא כא) כי כל ביתה לבוש שנים אלא האי איהו גוון אקרי שני דנטיל כל גוונין ביה וכלא איהו חד שני ושנים שנים כד כלהו כלילן ביה כחדא שני דנפיק מכרסייא עלאה דשלטא על תכלת מסטרא דימינא⁵ ודא איהו אפוטרופוסא דישראל דכתיב ביה (דניאל י כא) מיכאל שרכם תולעת דחיליה בפומיה כתולעת דמתבר כלא ועקר כלא⁶</p>	<p>וארגמן זה כנוס שכולל כל הצבעים כאחד ותולעת שני, כתוב שני, וכתוב שנים, שכתוב "כי כל ביתה לבוש שנים". אלא זהו צבע שנקרא שני שנוטל בו את כל הצבעים והכל אחד שני ושנים שנים כשכלם כלולים בו כאחד שני שיוצא מהכסא העליון ששולט על תכלת מצד הימין וזהו האפוטרופוס של ישראל שכתוב בו (דניאל י) מיכאל שרכם תולעת שכחה בפיה כתולעת שמשברת הכל ומעקרת הכל.</p>
<p>תולעת שני ושש תרין גוונין כחדא דימינא ושמאלא חיור וסומק ושש בוצא איהו דשית חוטיין מתחברין ודא איהו דכתיב (שם ו) וגויתו כתרשיש ובאלין תרין כלילן תרין אחרנין</p>	<p>תולעת שני ושש שני צבעים כאחד של ימין ושמאל לבן ואדם ושש הוא בוך שששה חוטים מתחברים וזהו שכתוב וגויתו כתרשיש ובשני אלה כלולים שני אחרים.</p>
<p>ועזים גבוראן תתאי דלבר לחפיא⁷ על פנימאי וכלא אצטריך ואצטריך למיהב דוכתא</p>	<p>ועזים גבורות תחתונות שלחוץ לכסות על הפנימיים והכל צריך וצריך לתת מקום</p>

¹ ת"ת (רח"ו).

² מלכות (רח"ו).

³ עיין מה שכתבתי פרשת בראשית (ו ע"ב) על פסוק (משלי לא, כא) כי כל ביתה לבוש שנים (רמ"ז). ז"ל: והנה תולעת שני הם חסדים כנז' בפרשת תרומה, ותולעת שני שהוא מיכאל שריכם, שהוא ירקיב ויכלה כל שרי אומות העולם, וידוע שמיכאל הוא בחסד, ואע"ג דתולעת שני הוא אדום שהוא גבורה, חסדים דאימא קאמר, שהיו גבורות דאבא שבאו ביסוד דאימא ונעשו כאן חסדים דאימא בסוד חכם בבינה.

⁴ זה יתבאר לך ממה שיתבאר בפ' אמור (דף קנ ע"ב) וממה שביארנו לעיל בפ' יתרו (דף סח ע"ב) בתוספתא ההיא ושם נתבאר כי מציאות החסד נקרא יומם יומא דכליל לכולהו יומין כי הוא מתפשט בחמש הספירות אשר למטה ממנה. וכולן אינן מקבלות אור ושפע אלא על ידה ובאמצעותה כנז' שם. והנה היא לבדה נקראת שני בערך עצמה בלשון יחיד, כי היא נוטלת כל גוונין בה כי לכן נקראת יריעה מרקמה כנז' שם, אבל בבחינת כל שאר החסדים המתפשטים למטה ממנה נקראת שנים בלשון רבים (שער מאמרי רשב"י).

⁵ פירוש כי החסד העליון נק' תולעת והוא היוצא מכרסייא שהיא הבינה שבבריאה, והתולעת הוא החסד שביצירה, ושני הוא בחי' החסד החיצונה שביצירה (נ"ל שבעשיה שהיא לבוש אל התולעת שהוא החסד שביצירה) ואומר שני דנפק מכרסייא הוא כי כיון שהוא לבוש של החסד עצמו היוצא מן הכרסייא. לכן גם זה נאמר עליו שגם הוא יוצא מן הכרסייא, ולכן נקרא שני להורות כי התולעת הוא הראשון, וזה הוא שני לו. ומן זה השני נפק מיכאל אפוטרופוסא דישראל. ואמנם יש בזה קצת קושיא כי הרי החסד הוא לובן ואיך קראו תולעת שני שהוא אודם. וזה יתבאר ממ"ש תולעת שני תרין גוונין כחדא דימינא ושמאלא חיור וסומק. והענין הוא במה שנודע גם כן. כי פני אריה הוא בימין שהוא בחסד והנה אריה הוא בגמטר' גבורה. אמנם הענין הוא להורות הכלל הנודע כי החסד כלול בגבורה והגבורה כלולה בחסד ונמצא כי בחסד עצמו יש גבורה ונמצא שהוא כלול מתרין גוונין ימינא ושמאלא. ונמצא כי מה שקראהו תולעת שני שהיא אל בחינת הגבורה הכלולה בו שהוא אריה בגמטריא גבורה כנז' (שער מאמרי רשב"י).

⁶ והכל כאן, דכאן נטיל כל גוונין וכאן פומא, וכאן הוא מיכאל דכליל כל הד' חיות, ולכן אע"ג שהוא ימינא מ"מ הו אשני בכל גוונין (יהל אור ח"א יט ע"ד)

⁷ והנה סוד שעיר של ר"ח, הנה הוא על ב' ענינים שהם היפך זה מזה, כי השעיר עצמו הנה הוא מסטרא דדינא, והגם שהוא מהמינים טהורים, אך הוא מצד הגבורות והדינן שהם שורש הקליפות, ומשם הוא ניקתם, וכמ"ש בזוה"ק (פ' תרומה קלט ע"א) ועזים גבורן תתאי דלבר לחפיא כו', [וכן הוא שם (קמז ע"ב וקס ע"א ורלג ע"ב רסט ע"א וקפה סע"א) ובדברי הרב שער קליפת נוגה (פרק ט)]. והנה ע"י שמקריבים

<p>לכלא דהא מסטרא דדהבא קאטיין ועורות אלים מאדמים משיכו דתרין סטרין דימינא ושמאלא להפייא בדוכתא אחרא</p>	<p>לכל שהרי מצד הזהב הם באים וערת אילם מאדמים משיכה של שני צדדים של ימין ושמאל לכסות במקום אחר.</p>
<p>ועורות תחשים סטרא חדא אית דרבי גו סטרא אחרא בחורבא ולא בישובא אשתכה ודא איהו סטר דכיו ואקרי תחש</p>	<p>וערת תחשים צד אחד יש שגדל בתוך הצד האחר בחרבה ולא נמצא בישוב וזהו צד טהר ונקרא תחש.</p>
<p>בספרא דשלמה מלכא אית גו האי מזבח הנחשת דקאמרין רזין עלאין דהא מזבח אדמה כתיב (שמות כ כא) מזבח אדמה תעשה לי וגו' ודא איהו רזא כדקא יאות נחשת כד שלטין טורין אחרנין ואיהי צריכא למיזן לון אצטבע! בהאי גוון למיזן לון ואינן אקרון הרי נחשת</p>	<p>בספרו של שלמה המלך יש בתוך מזבח הנחשת שאמרנו סודות עליונים שהרי כתוב מזבח אדמה תעשה לי וגו' וזהו סוד כראוי נחשת כששולטים הרים אחרים והיא צריכה לזון אותם נצבעת בגון הזה לזון אותם והם נקראים הרי נחשת.</p>
<p>ואינן הרי נחשת² אתמשך מנייהו רוחא חדא מגו האי מזבח וכד האי מזבח אסתלק בסליקו אחרא כדין אסתלק את ג' דאיהו מזבח קדישא ואשתאר רוחא דאלין טורי נחשת וכד ההוא רוחא אסתליק בקיומיה אקרי תחש דהא אסתלק מניה את ג'</p>	<p>ואותם הרי נחשת נמשך עליהם רוח אחת מתוך המזבח הזה וכשמזבח זה מתעלה בעליה אחרת אז מסתלקת אות ג' שהוא מזבח קדוש ונשארת הרוח של הרי הנחשת הללו וכשאותה רוח מתעלית בקיומה היא נקראת תחש שהרי הסתלקה ממנה אות ג'.</p>
<p>והאי אתפרש לכמה רוחין אחרנין ואקרון אוף הכי ועל דא אקרי ההוא עמא (חד) תחש כמה דאת אמר (בראשית כב כד) ואת תחש³ ואת מעכה אינן הוו ידעי בהאי חיה דמשכנא דאקרי על שמהון</p>	<p>וזה נפרד לכמה רוחות אחרות ונקראים אף כך ולכן נקרא אותו העם (אחד) תחש כמו שנאמר ואת תחש ואת מעכה הם היו מכירים את החיה הזו של המשכן שנקראת על שמם.</p>
<p>ועצי שטים אלין אינן רזין קדישין דאינן לוחי משכנא ואינן אקרון ברזא דלהון כתיב (&) עצי שטים עומדים וכתוב (ישעיה ו ב) שרפים עומדים</p>	<p>ועצי שטים אלו אותם סודות קדושים שהם לוחות המשכן והם נקראים בסוד שלהם כתוב עצי שטים עומדים וכתוב שרפים עומדים.</p>
<p>מכאן ולהלאה שמן למאור משיכו⁴ דמשח רבות קדישא לאמשכא עלייהו אבני שהם ואבני מלואים אלין אבני קדשא יסודי דמקדשא ברתוכין קדישין⁵ אלין אודמנן</p>	<p>מכאן והלאה שמן למאור משיכה של שמן משחה קדוש למשך עליהם אבני שהם ואבני מלואים אלו אבני קדש יסודות המקדש במרכבות הקדושות הללו מזדמנים לבדם לכבד ולשבח בלבוש כבוד</p>

אותו להקב"ה, הנה אתכפייא ע"ז הסטרא אחרא ונחלש כחו, כי נלקח בזה בלעו מפיו, וע"ד שאמרו בפ' פקודי (ר"ל ע"א) בענין הקרבן עגל שהקריב אהרן הנאמר ר"פ שמיני (דע"ה ח"ב קנו ע"א). קמז ע"ב קס ע"א קפה ע"א רלג ע"ב ח"ג כה ע"ב מא ע"ב (לש"ו).

¹ הצלם דנבוכדנצר כנזכר בתקונים (דף קיב ע"ב) כי הרי זה הנוגה דמות הצלם ב"ס. כי מה שנקרא צלם הוא לפי שכבר ידעת כי הוא גוף ומלבוש אל הנשמה, בסוד צלם מוחין דקדושה והבן זה. כי הנוגה היה ראשו זהב טוב וכן החזה כסף טוב, אבל מהחזה ולמטה שהוא מקום המלכות שבחזה, נוקבא דדכורא דנוגה, שם הוא טו"ר בסוד נחושת כנזכר (פ' תרומה קלט ע"א). וזה שאמר שם כי כשהמלכות רוצה לזון החצונים, שהוא סוד (תהלים קג יט) ומלכותו בכל משלה, היא מפרנסת ע"י קלי' נוגה, וז"ש דאצטבע' בהאי גוון למיזן לון. ואז בהזדווג דוכרא דנוגה עם נוקבא יוצאין משם נפשות גרים, בסוד (בראשית יב ה) ואת הנפש אשר עשו בחרן והבן זה. וזהו (שמות כה ה) ועורות תחשים, כי תחש דנחושת הוא ח"ש, קול דממה דקה נוגה, ות' מלכות שבה, וזה נרמז פ' תרומה (קלט ע"א) ופקודי (רס ע"א) (ע"ח שער קלי נוגה ג).

² רס ע"א (הערת הזהר).

³ קמז ע"ב (הערת הזהר).

⁴ שמן למאור (רח"ו).

⁵ ו"ב מלאכים נושאי הכסא (רח"ו).

<p>בלחודייהו ליקר ולשבחא בלבוש יקר לעיינא כהנא בהו תמן ולאדכרא (ולברכא) תריסר שבטין ועל דא תריסר אבנין כמה דאתמר</p>	<p>לעין הכהן בהם שם ולהזכיר (ולברך) שנים עשר שבטים ולכן שתיים עשרה אבנים כמו שנתבאר.</p>
<p>תליסר זינין אינון בר תריסר אבנין יקירין אלין וכלהו סלקין לכ"ה אתוון¹</p>	<p>שלשה עשר מינים הם פרט לשתיים עשרה האבנים היקרות הללו וכולם עולים לעשרים וחמש אותיות</p>
<p>קלמ"ב</p>	
<p>ברוא עלאה דיחודא ולקבל אלין גליף ואתקין משה² כ"ה אתוון ברוא דפסוקא דיחודא דכתיב (דברים ו ד) שמע ישראל יהו"ה³ אלהינו יהו"ה אחד ואינון כ"ה אתוון גליפן מחקקן ברוא דלעילא</p>	<p>בסוד העליון של היחוד וכנגד אלה חקק ותקן משה עשרים וחמש אותיות בסוד הפסוק של היחוד שכתוב שמע ישראל יהוה אלהינו יהוה אחד והם עשרים וחמש אותיות גלופים חקוקים בסוד שלמעלה.</p>
<p>יעקב בעא לאתקנא לתתא ברוא דיחודא ואתקין בכ"ד אתוון ואינון ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד⁴ ולא אשלים לכ"ה אתוון בגין דעד לא אתתקן משכנא כיון דאתתקן משכנא ואשתלים מלה קדמאה דהוה נפיק מניה כד אשתלים לא מליל אלא בכ"ה אתוון לאחזאה דהא אשתלים דא כגוונא דלעילא דכתיב (ויקרא א א) וידבר יהו"ה אליו מאהל מועד לאמר⁵ הא כ"ה אתוון</p>	<p>יעקב רצה לתקן למטה בסוד היחוד ותקן בעשרים וארבע אותיות והן ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד ולא השלים לעשרים וחמש אותיות משום שעדין לא התתקן המשכן כיון שהתתקן המשכן ונשלם הדבר הראשון שהיה יוצא ממנו כשהשתלם לא דבר אלא בעשרים וחמש אותיות להראות שהרי נשלם זה כדוגמא שלמעלה שכתוב וידבר ה' אליו מאהל מועד לאמר הרי עשרים וחמש אותיות.</p>

¹ ר"ל עם י"ב אבני חושן והן ביחודא דעמודי הכסא שהן כ"ד דיחודא תרין וחד דפקודי (דף רכח ע"א), רק שב' אותיות הן אותן עצמן דכ"ב דקדמו, והן נגד ב' אבני השוהם, שהם א' מאבני החושן, ושולכן יוסף כלל כל השבטים, וכן אבנו שהוא שוהם, בו כתובים כל השבטים באפוד, וכ"ה הוא כ"ב וג' דיה"ו והוא כנגד תנ"ך וכ"ב אתוון כמש"ל (יהל אור).

² משה תקן ברוה"ק בסוד היחוד באצילות כ"ה אותיות, ירצה לייחד כ"ה פרקים עליונים, יעקב הוא למטה ממשה ולזה תקן למטה בפרקי המרכבה הנז', שהם אלו שהם מתחילין מהנשמות התקועות באצילות ביסוד, והיינו "ברוך" (אור יקר). עי' ע"ח שער אח"ף פרק ה: כ"ה אלו מוכרח שיהיה בהם פנימיות וחיצוניות שהם נ', וז"ס ויפן ל"ה וכו"ה (שמות ב יב), והם ב' יחודים שמע ובשכמל"ו של ק"ש כנודע. ועיי"ש בביאורים (ח"א מב ע"ב): מזוה"ק ותיקונים הנז', משמע שחושב הנ' אתוון רק ע"י הב' פעמים דק"ש ערב ובוקר, וכן מבואר בהדיא בתיקונים (דף נב ע"א) ע"ש. אבל מדברי הרב משמע שחושב הנ' אתוון בשמע ובשכמל"ו, ובשכמל"ו אינן באמת אלא רק כ"ד אתוון, וכמ"ש בזוה"ק ואתחנן (דף רסד ע"ב), וכן הוא בזוה"ק תרומה (דף קלט ע"ב) ע"ש בארוכה, וחושב שם שמע ובשכמל"ו אלא רק למ"ט. ואמר שם שהם מ"ט תרעין ברזא דיובלא, והם נגד המ"ט פנים דאורייתא. ומבואר שם כי בזה תלוי עיקר החסרון לשלימות התיקון דהמלכות, והוא מה שלא נשלמה לכ"ה, ולא היתה אלא רק בכ"ד לבד, ועומד עתה כל התיקון דהיחוד דשמע ובשכמל"ו אלא רק במ"ט תרעין, ואינה מגיע לשער החמישים, שהוא הבחי' דכ"ה וכ"ה וכו' כ"ה וכ"ה הן נ' שערי בינה שמתפשטין בזו"ן, כ"ה בז"א וכ"ה במלכות. והוא נתקן ונעשה ע"י חמשין אתוון דק"ש, שהם לאגחא קרבא עם חויה נחש הקדמוני וכנ"ל מדברי התיקונים עש"ה. והנה עד שלא הוקם המשכן לא נשלמה המלכות אלא בכ"ד, והיה חסר ממנה שער הנז'ן, ולכן אמר יעקב אבינו ע"ה בשכמל"ו, ותיקן יחודה רק בכ"ד אתוון, כי לא היה אפשר עדיין להמשיך אליה שער העליון, שער החמישים, הנקרא כתר עליון, עד שנעשה המשכן.

³ עי' לעיל קלד ע"א ועי' יהל אור בראשית יד ע"ד ועי' לקמן פרשת ואתחנן רסד ע"ב (לש"ו)

⁴ ובנשמות שבמלכות והיינו "שם", ומשם בנשמות "כבוד מלכותו", ומשל בעולם הנפרדים וי"ג פרקים הנז' דהיינו "לעולם ועד", כי זהו סוד התפשטות ההיכלות וכחותם בקדושים (אור יקר).

⁵ דע כי אלו הו' תיבין ובהן אית כ"ה אותיות דוגמת פסוק (דברים ו ד) שמע ישראל וגו' שהם ששה תיבות וכ"ה אותיות (אור יקר וזהר הרקיע).

<p>ועל דא כ"ה זינין! לאשלמא תקונא דמקדשא (ס"א דמשכנא) וכל הני אתוון אוקימנא באינון אתוון גליפין דאוליפנא ממר ובנין דמשכנא אשתלים ברזין אלין אקרי כ"ה ביחודא דשלימו דמשכנא על דא (תהלים קמה י) וחסידיך יברכוכה כתיב רזא דשלימו דכל משכנא ותקונא דיליה כ"ה לקבל כ"ב אתוון² ואורייתא ונביאים וכתובים³ דאינון כללא חדא ורזא חדא</p>	<p>ולכן עשרים וחמשה מינים להשלים תקון המקדש (המשכן) וכל אלו האותיות בארנו באותן אותיות חקוקות שלמדנו מהאדון ומשום שהמשכן נשלם בסודות הללו נקרא כ"ה ביחוד של שלמות המשכן ולכן (תהלים קמד) וחסידיך יברכוכה כתוב סוד של שלמות של כל המשכן ותקונו כ"ה כנגד עשרים ושתיים אותיות ותורה ונביאים וכתובים שהם כלל אחד וסוד אחד.</p>
<p>בשעתא דישראל קא מיחדי יהודא בהאי קרא ברזא דכ"ה אתוון⁴ דאינון שמע ישראל יהו"ה אלהינו יהו"ה אחד וברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד דאינון כ"ד אתוון ויכוון כל חד בהו כלחו אתוון מתחברין כחדא וסלקין בחבורא חד (ס"א כדין אתפתחו) מ"ט תרעין ברזא דיובלא וכדין אצטריך לסלקא עד ולא יתיר וכדין אתפתחו תרעין וחשיב קודשא בריך הוא לההוא בר נש כאילו קיים אורייתא כלה דאיהי אתיא במ"ט פנים (בכללא)</p>	<p>בשעה שישראל מיחדים יחוד בפסוק הזה בסוד של עשרים וחמש אותיות שהן שמע ישראל יי אלהינו יי אחד וברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד שהם עשרים וארבע אותיות ויכון כל אחד בהן כל האותיות מתחברות כאחת ועולות בחבור אחד (אז נפתחו) ארבעים ותשעה שערים בסוד היובל ואז צריך לעלות עד ולא יותר ואז נפתחים השערים ומחשיב הקדוש ברוך הוא את אותו האדם כאלו קיים את כל התורה שבא בארבעים ותשע פנים.</p>
<p>ועל דא אצטריך לכוונא לבא ורעותא בכ"ה ובכ"ד ולסלקא לון ברעותא דלבא למ"ט תרעין דקאמרין כיון דאתכוון בהאי יתכוון בההוא יהודא דאמר מר שמע ישראל וברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד כללא דכל אורייתא כלה זכאה חולקיה מאן דיתכוון בהו דודאי כללא איהו דכל אורייתא דעילא ותתא ודא איהו רזא דאדם שלימא דדכר ונוקבא ורזא דכל מהימנותא</p>	<p>ולכן צריך לכוון לב ורצון בעשרים וחמש ובעשרים וארבע ולהעלותם ברצון הלב לארבעים ותשעה שערים שאמרנו כיון שהתכוון בזה יתכון באותו יחוד שאמר האדון שמע ישראל וברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד כלל של כל התורה כלה אשרי חלקו של מי שיתכון בהם שודאי כלל הוא של כל התורה שלמעלה ומטה וזהו סוד של אדם שלם של זכר ונקבה וסוד של כל האמונה.</p>
<p>מחלוקת דשמאי והלל בקימה ובשכיבה דכתיב (דברים ו ז) בשכבך ובקומך דשמאי סבר בערב דקא כלילא נוקבא בשלטונה אצטריך לגבי נוקבא דקא יטו ויקראו ובבוקר דקא שלטא דכורא בשולטנותא דעלמא עלאה אצטריך למיקם קמיה דדכורא כמה דאצטריך</p>	<p>מחלוקת של שמאי והלל בקימה ובשכיבה שכתוב בשכבך ובקומך ששמאי סובר בערב שכלולה הנקבה בשלטונה צריך לנקבה שיטו ויקראו ובבוקר כששולט הזכר בשלטון העולם העליון צריך לעמד לפני הזכר כמו שצריך בתפלת</p>

¹ עם היות שמינים אלו בתערובת, מהם בקרשים כענין הזהב, ומהם ביריעות למעלה כעין תכלת וארגמן, ומהם בעמודים כעין הכסף, ומהם בלבושים כעין זהב ותכלת וארגמן וכו', על"ז כלל המינים יורה אל סוד זה, עם היות הפרטים פרקים מנותחים נתחים על דרך אחרת (אור יקר).

² פי' הם החר"ג ותורה ונביאים וכתובים הם תנה"י דז"א (מ"מ). וכו"ה בהיכלות כ"ב נהורין וג' נהורין והן אל ברוך כו' מספרים כבוד אל קדוש וכן באשרי ג' אשרי וכו"ב אתוון ולפי שבשכמל"ו לא אלשים רק לכ"ד לכן גם דוד בדרגא דנוק' לא אשלים רק לכ"ד, שחסר נ' באשרי שאנו משלימים ואנחנו נברך וכ' סוד הכ"ד הוא כלל הגוף שידוע שחר"ג ו' פרקין וכן נר"ה ו' פרקין וכן ת"ת הכולל ויסוד הכולל וכו"ה בנוק' וז"ס כ" כ"ד ואשלמות לכ"ה הוא מלכות של כל א' וא' נקודה האמצעית (יהל אור).

³ עי' יהל אור ח"א יד ע"ד.

⁴ טיפה דאבא הם ע"ב מיני מים, ויש באימא ע"ב גשרים לקבלם. ומפני שהטיפה היא ה' חסדים, יש בה ג"כ חמשים מיני מים, ויש באימא ג"כ חמשים גשרים, והחסדים מגדילים ז"ן, החצי לז"א וחצי למלכות, והם כ"ה וכ"ד דפרשת תרומה (מ"מ).

<p>מעמד ובכל מקום שהזכר בא.</p>	<p>בתפלה מעומד ובכל אתר דדכורא אתיא</p>
<p>ובית הלל סבר אלמלא אשתכח דא לחוד ודא לחוד הכי אצטריך אבל כיון דאנן מחברין לון כחדא בחבורא במ"ט פנים ומ"ט תרעין לא אצריכנא לאפרשא דא לחוד ודא לחוד אלא לאשגחא דכלא איהו חר בלא פרודא וכמה דאזדמן ליה לבר נש הכי יימא דהא תרוייהו בחבורא חדא כמה דניחא לון והכי אצטריך לאתחזאה</p>	<p>ובית הלל סובר שאלמלא שנמצא זה לחוד וזה לחוד כך צריך אבל כיון שאנו מחברים אותם כאחד בחבור בארבעים ותשע פנים וארבעים ותשעה שערים לא צריכים אנו להפריד זה לחוד וזה לחוד אלא להשגיח שהכל אחד בלי פירוד וכמו שמזדמן לאדם כך יאמר שהרי שניהם בחבור אחד כמו שנוח להם וכך צריך להראות.</p>
<p>ועל דא דכורא בשית סטריין בקרא דשמע ישראל דאינון שית תיבין ונוקבא בשית סטריין ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד דאינון שית תיבין אחרניין וסלקין בחבורא חדא ברזא דמ"ט תרעין והלכה כבית הלל בכל אתר</p>	<p>ולכן הזכר בששה צדדים בפסוק של שמע ישראל שהם שש תבות והנקבה בששה צדדים ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד שהם שש תבות אחרות ועולים בחבור אחד בסוד של ארבעים ותשעה שערים והלכה כמו בית הלל בכל מקום.</p>
<p>רבי שמעון ארים ידוי ובריך לרבי אלעזר בריה פתח ואמר (ישעיה מא ב) מי העיר ממזרח וגו' האי קרא אוקימנא ואתמר אבל רזא דחכמתא איהו מ"י רזא דעלמא עלאה! איהו דהא מתמן נפקא שירותא לאתגליא רזא דמהימנותא והא אוקימנא²</p>	<p>רבי שמעון הרים ידו וברך את רבי אלעזר בנו פתח ואמר (ישעיה מא) מי העיר ממזרח וגו' פסוק זה בארנו ונתבאר אבל סוד החכמה הוא מ"י הוא סוד של העולם העליון שהרי משם יוצאת הראשית לגלות סוד האמונה והרי בארנו.</p>
<p>תו מ"י טמירא דכל טמירין³ דלא אתידע ולא אתגלייא כלל גלי יקריה לאשתמודעא מההוא אתר דאקרי מזרח⁴ דהא מתמן שירותא דכל רזא דמהימנותא ונהורא לאתגלייא ולבתר צדק יקראהו לרגלו דהא צדק גלי⁵ גבורתא עלאה ושולטניה דקודשא בריך הוא⁶ ולהאי צדק אשלטיה על עלמין כלהו לדברא לון ולא תקנא לון כדקא יאות ועל דא (שם שם) יתן לפניו גוים ומלכים ירד</p>	<p>עוד מ"י הטמיר של כל הטמירים שלא נודע ולא התגלה כלל גילה כבודו להודע מאותו מקום שנקרא מזרח שהרי משם ראשית של כל סוד האמונה והאור להגלות ואחר כך צדק יקראהו לרגלו שהרי צדק גילה הגבורה העליונה ושלטון של הקדוש ברוך הוא ואת הצדק הזה השליט על כל העולמות להנהיגם ולתקנם כראוי ולכן יתן לפניו גוים ומלכים ירד</p>
<p>קב/א</p>	
<p>דהא כל מלכין דעלמא ברשותא דהאי צדק קיימין כמה דאת אמר (תהלים ט ט) והוא ישפוט תבל בצדק⁷ בצדק⁸</p>	<p>שהרי כל מלכי העולם ברשות הצדק הזה הם עומדים כמו שנאמר והוא ישפט תבל בצדק.</p>
<p>תו צדק יקראהו לרגלו מאן קרי למאן אלא</p>	<p>עוד צדק יקראהו לרגלו מי קורא למי</p>

¹ פי' בינה (מ"מ).

² בהקדמה ב ע"א (הערת הזהר).

³ פי' בינה דא"ק כמ"ש הרב על מ"ש הזהר מי דקיימא לשאלה היא בינה דא"ק (מ"מ).

⁴ פי' הוא ז"א שנקרא מזרח והוא מגלה כל האורות שלמעלה, ושיעור הכתוב מי שהיא אימא או בינה דא"ק העיר הארתו וגילה אותה על ידי מזרח שהוא ז"א (מ"מ).

⁵ חכמתא סתים גבורה דע"י שבה מקור בוצינא דקרדינותא (רמ"ז).

⁶ פי' מלכות מגלה ממשלת הז"א הנז' שהוא מזרח וז"ש צדק יקראנה לרגלו, כי צדק היא מלכות קוראה ומכרזת ומגלה גבורת הז"א וכל זה להודיע גדולת הז"א וזהו לרגלו בשבילו (מ"מ).

⁷ עולם התחתון המתובל בשרים (אור יקר).

⁸ מלכות, והשגחתו העליונה מתנהגת על ידי המדה הזאת ודאי (אור יקר).

<p>צדק איהו קארי תדיר¹ לאספקלריאה דנהרא ולא שכיך לעלמין וצדק קאים תדיר לרגלוי² דלא אתעדי מתמן³ וקארי ולא שכיך הדא הוא דכתיב (שם פג ב) אלהים אל דמי לך אל תחרש ואל תשקט אל והשתא קודשא בריך הוא אנהר לן ארחא דא בגינן (ורבי) אלעזר ברי קרי לנהורא עלאה ולא שכיך זכאה חולקהון דצדיקייא בעלמא דין ובעלמא דאתי (ס"א) והשתא אלעזר ברי קרי לנהורא עלאה ולא שכיך וקודשא בריך הוא אנהר לן ארחא דא בגיניה זכאה חולקי וזכאה חולקיהון דצדיקייא)</p>	<p>אלא הצדק קורא תמיד לאספקלריה המאירה ולא שוכך לעולמים וצדק עומד תמיד לרגלו שלא אז משם וקורא ולא שוכך זהו שכתוב (שם פג) אלהים אל דמי לך אל יחרש ואל תשקט אל ועכשיו הקדוש ברוך הוא מאיר לנו הדרך הזו בשבילנו (ורבי) אלעזר בני שקורא לאור העליון ולא שוכך אשרי חלקם של הצדיקים בעולם הזה ובעולם הבא (ועתה אלעזר בני קורא לאור העליון ולא שוכך והקדוש ברוך הוא מאיר לנו הדרך בגללו אשרי חלקו ואשרי חלקם של הצדיקים).</p>
<p>רבי אבא פתח קרא ואמר (שם סג א) מזמור לדוד בהיותו במדבר יהודה מאי שנא מכל שאר תושבתן דלא קאמר באן אתר שבה לון דוד מלכא ומאי שנא הכא דקאמר בהיותו במדבר יהודה אלא לא דא בלחודוי דהא אוף הכי נמי (שם לד א) בשנותו את טעמו לפני אבימלך (שם נה א) בבא הויפים וכן בלהו לאחזאה לכל בני עלמא⁴ שבתיה דדוד דאף על גב דבצערא הוה והווי רדפי אבתריה הוה משתדל לומר שירין ותושבתן לקודשא בריך הוא</p>	<p>רבי אבא פתח פסוק ואמר (שם סג) מזמור לדוד בהיותו במדבר יהודה מה זה שונה מכל שאר התשבחות שלא אמר באיזה מקום שבח אותם דוד המלך ומה שונה כאן שאמר בהיותו במדבר יהודה אלא לא זה לבדו שהרי אף כך גם (שם לד) בשנותו את טעמו לפני אבימלך בבא הזיפים וכן כולם להראות לכל בני העולם שבחו של דוד שאף על גב שהיה בצער והיו רודפים אחריו היה משתדל לומר שירות ותשבחות לקדוש ברוך הוא.</p>
<p>ואף על גב דברוח קדשא הוה אמר⁵ רוח קדשא לא הוה שארי עלוי עד דאיהו אשתדל למשרי עלוי וכן בכל אתר לא שריא⁶ רוח קדשא דלעילא עד דיתער עליה בר נש מתתא ודוד אף על גב⁷ דקא רדפי אבתריה והוה בצעריה לא הוה שביק שירין ותושבתן מפומיה</p>	<p>ואף על גב שברוח הקודש היה אומר רוח הקודש לא היתה שורה עליו עד שהוא השתדל שתשרה עליו וכך בכל מקום לא שורה רוח הקודש שלמעלה עד שיתעורר עליו האדם מלמטה ודוד אף על גב שרדפו אחריו והיה בצערו לא היה עוזב שירות ותשבחות מפיו ולשבח את רבונו</p>

¹ היינו נר"ה ושם המלכות בין רגלוי (אור יקר). פי' מלכות קוראה לז"א שהוא מזרח הנזכר בסוד אלהים, אל דומי לך (מ"מ).

² ר"ל, והיכן היא עומדת, לרגלו, שהיא כנגד נה"י, וז"ש וצדיק קאים תדיר לרגלוי (מ"מ).
³ אפשר לומר במה שפירשנו הו"ה צבאות ת"ת בנצח אספקלריא המאירה, ובהוד אדנ"י אספקלריא שאינה מאירה, א"כ צדק יקראהו אל הת"ת אספקלריא המאירה היושב בנצח, לרגלו שהיא נגדיית שמאלית יושבת בהוד, וכדפי' בספר פרדס רימונים בשער השמות, ואומרו "לא אתעד"י" שהיא מדת אלהים בשמאל וא"ל בימין, בסוד "אל אלהים אדנ"י" נגדיי אל "אל אלהים יהו"ה" בזכר כדפי' בשיה"ש, והשתא קאמר "לא אתעד"י לימינא "מתמן" מפני שהיא עמדה בימין מיום שנברא העולם, והיינו אל תחרש וגו' (אור יקר).

⁴ רוח"ק, מטה הקדוש שיאמר דברים אלו כדי שיהיה מוסר לרבים. וא"ת שקמתי דבורה שגם בה נימא רוח הקדש הכריע אותה, רוח הקדש תלוי בבחירת הנביא קצת, והיא היתה מתגאה וגרמה להוציא דברי גאווה מפיה, כי רוח הקדש והאדם הם שתיים שזה וזה גורם, ולפי ההכנה הקודמת, כך יגרום להוציא הדברים מפיה בשתוף רוח הקודש (אור יקר).

⁵ ואינם דברי עיון אלא דברי רוח"ק, ונמצא שאין הטרדה גורם דבר, שכל מקום רוח הקדוש שורה עליו, ואומר שיר זה וכיוצא בו, עכ"ז יש לו שבח הכורע לקבל רוח"ק, שכל מקום שיש טרדה אין רוח"ק שורה שם, שרוה"ק צריך הרחבת לב כענין קחו לי מנגן (אור יקר).

⁶ עי' ח"א קסד ע"א.
⁷ כך דרכו של דוד היה משבח שירים ותושבחות הידועים לו מקודם, עד שמתוך היותו משורר ומשבח רוח"ק שורה עליו, ומוסיף לו שיר או מזמור על שיריו וזמרינו (אור יקר).

על הכל.	ולשבחא למאריה על כלא
<p>ואם תאמר זה ששינונו מזמור לדוד או לדוד מזמור וכאן שרתה עליו רוח הקודש בתחלה משום שאמר מזמור לדוד אלא אם הוא היה מכון עצמו בתחלה לא היתה שורה עליו רוח הקודש מזמור זה רוח הקודש למה נקרא כך משום שהיא משבחת את המלך העליון תמיד (שכל הזמן הוא היה משבח ומזמר ולא שוכך) שכל הזמן היתה משבחת ומזמרת ולא שוככת כיון שבא דוד מצא גוף מתקן כראוי ושרתה עליו והיו מגלים בעולם הזה לשבח ולזמר למלך והכל כדי שיתתקן העולם הזה כדוגמא שלמעלה.</p>	<p>ואי תימא הא דתנינן¹ מזמור לדוד או לדוד מזמור² והכא שרת עליה רוח קדשא בקדמיתא בגין דאמר מזמור לדוד אלא אי איהו³ לא הוה⁴ מכון גרמיה בקדמיתא לא שרת עליה רוח קדשא⁵ מזמור דא רוח קדשא אמאי אקרי הכי בגין דאיהי משבחת תדיר למלכא עלאה (ס"א דככל זמנא איהו קא משבח ומזמר ולא שכיך) דכל זמנא הוה קא משבחת ומזמרת ולא שכיך כיון דאתא דוד אשכח⁶ גופא מתתקנא כדקא יאות ושרת עליה והוה מגלי בהאי עלמא לשבחא ולזמרא למלכא וכלא בגין דיתתקן האי עלמא כנוונא דלעילא</p>
<p>לדוד איש שלם בתקונו איש מתקן איש צדיק דוד ודאי שלא השתנה לעולמים בהיותו במדבר יהודה דא שבחא דוד אף על גב שהיה בצערו אף על גב שהיו רודפים אחריו ואיזו תשבחת אמר תשבחת גדולה ונכבדה.</p>	<p>לדוד גבר שלים בתקונוי גבר מתקנא גבר זכאה דוד ודאי דלא אשתני לעלמין בהיותו במדבר יהודה דא שבחא דוד אף על גב דבצעריה הוה אף על גב דהוה רדפי אבתריה ומאי תושבחתא קאמר תושבחתא דאיהו רב ויקרא</p>
<p>והשבח שלו מה הוא אלהים אלי אתה אשחרך אלהים סתם כיון שאמר אלהים למה אלי אלא אותה דרגה שלו שלש דרגות כאן אלהים אלי אתה ואף על גב שהם שלשה שמות דרגה אחת היא בסוד של אלהים חיים אלהים למעלה אלהים חיים אלי קצה השמים עד קצה השמים אתה הדרגה שלו ואף על גב שהכל אחד ובשם אחד עולה.</p>	<p>ושבחא דיליה מאי איהי (שם סג ב) אלהים אלי אתה אשחרך אלהים סתם כיון דאמר אלהים אמאי אלי אלא ההוא דרגא דיליה תלת דרגין הכא⁷ אלהים אלי אתה ואף על גב דאינון תלת שמהן⁸ חד דרגא איהו ברזא דאלהים חיים לעילא אלהים חיים אלי קצה השמים⁹ עד קצה השמים¹ אתה דרגא דיליה ואף על גב דכלא חד ובשמא חד סליק²</p>

¹ בראשית לט ע"ב סה ע"א (הערת הזהר). מזמור היא השכינה, ופעמים אומר לדוד מזמור, היינו שדוד תקן עצמו והקדים עד שבא לו רוה"ק, וזמר וחבר המזמור ההוא. וכשאומר מזמור לדוד, היינו שלא היה אז דוד מקדים, אלא שכינה ורוה"ק הקדימו לדוד, ואח"כ נתעורר. וא"כ הכא קאמר, מזמור לדוד שכינה הקדימה, א"כ הדרא קושיא לדוכתה, מאי שבחא דדוד, דרוה"ק הקדים (אור יקר). עי' לעיל ח"א סז ע"א.

² לקמן קע ע"א (לש"י).

³ והענין כי דוד היה עושה ב' הכנות, הכנה האחת טהרת הלב וכוונת המחשבות והדבקות בבורא, השנית נוספת והיינו לשורר ולנגן בכנור ונבל עד יעורר רוה"ק אליו, וכשהיה מספיק לו טהרת הלב, וכוונת המחשבה והיה רוה"ק שורה עליו, היה אמר מזמור לדוד שהקדימה שכינה ורוה"ק, כיון שהתעוררות זה המועט הספיק לו, אמנם כשלא הספיק זה והוצרך להוסיף עוד לנגן ולזמר, אז היה בטורח גודל ואמר לדוד מזמור (אור יקר).

⁴ @@@ ור"ל שאפילו קדמה השכינה כמ"ש מזמור לדוד, צריך דוד תחלה לקדש עצמו. וא"כ החילוק שביניהם כשאומר מזמור לדוד, מיד שכוין גרמי' באה לו השכינה הנקרא מזמור, ואח"כ התחיל לשורר. וכשאומר לדוד מזמור, אחר שהתחיל לשורר, אז באה לו השכינה הנק' מזמור (מ"מ).

⁵ נ ע"א רחל ע"ב (הערת הזהר).

⁶ קג ע"ב (הערת הזהר).

⁷ הוא כמו ד"א, שתחלה היה מפרש אלהים שהיא מלכות "אלי אתה" ר"ל דרגא שלי, והשתא מפרש "אלהים" בינה "אלי" ז"א "אתה" מלכות (מ"מ).

⁸ פי' אע"פ שהם ג' ספירות, שהם בינה וז"א ומלכות, עכ"ז כולם כלולים בבינה הנק' אלהים חיים, לפי שנה"י דאימא בתוך ז"א, ופרקין תתאין דנה"י שבנה"י דז"א בתוך המלכות, נמצא שכולם כלולים בבינה, וז"ש חד דרגא איהי ברזא דאלהים חיים (מ"מ).

⁹ בראשית א ע"ב (הערת הזהר).

<p>אשחרך אי כמשמעו דיליה שפיר אבל אשחרך אתקין נהורא דנהיר בשחרותא דהא נהורא דקיימא בשחרותא לא נהיר עד דיתקנון ליה לתתא³ ומאן דאתקין נהורא שחרא דא אף על גב דאיהי אוכמא⁴ זכי⁵ לנהורא חוורא דנהיר ודא איהי נהורא אספקלריא דנהרא ודא איהו בר נש דזכי לעלמא דאתי</p>	<p>אשחרך אם כמשמעו שלו יפה אבל אשחרך התקין האור שמאיר בשחר שהרי האור שעומד בשחר לא מאיר עד שיתקנו אותו למטה ומי שמתקן את אור השחר הזה אף על גב שהוא שחר זוכה לאור לבן שמאיר וזהו אור אספקלריה המאירה וזהו האדם שזוכה לעולם הבא.</p>
<p>ורזא דא (משלי ח יז) ומשחרי ימצאנני ומשחרי דמתקנין נהורא משחרי אוכמא ימצאנני ימצאנני לא כתיב אלא ימצאנני דזכי לתרין נהוריין לנהורא דשחרא אוכמא ולנהורא חוורא דנהרא וזכי לאספקלריאה דלא נהיר ולאספקלריאה דנהיר ודא איהו ימצאנני ועל דא אמר דוד אשחרך אתקין נהורא דשחרא אוכמא לנהרא עליה נהורא חוורא דנהרא</p>	<p>וזה סוד ומשחרי ימצאנני ומשחרי שמתקנים האור של משחרי השחר ימצאנני לא כתוב ימצאוני אלא ימצאנני שזוכים לשני אורות לאור השחר השחר ולאור הלבן שמאיר וזוכה לאספקלריה שאינה מאירה ולאספקלריה שמאירה וזהו ימצאנני ועל כן אמר דוד אשחרך התקין אור של השחר השחר להאיר עליו אור לבן שמאיר.</p>
<p>צמאה לך נפשי כמה לך בשרי (תהלים סג ב) כמאן דכפין למיכל וצחי למשתי בארץ ציה ועיף בלי מים בגין דאיהו מדבר ולא איהו אתר דישובא ולא איהו אתר דקדשא</p>	<p>צמאה לך נפשי כמה לך בשרי כמי שרעב לאכול וצמא לשתות בארץ ציה ועיף בלי מים משום שהוא מדבר ואינו מקום של ישוב ולא מקום של קדש</p>
<p>קמ/ב</p>	
<p>ובגין כך איהו אתר בלי מים וכמה דאנן כפין וצחאן לגבך באתר דא כן בקדש תזיתיד⁶ וגו' ואנן כמה דאנן צחאן לגבי דמר למשתי בצחותא מלוי באתר דא אוף הכי צחינן⁷ למשתי בצחותא מלוי בבי מקדשא אתר דאקרי קדש אמר רבי שמעון לרבי אבא מאן דשאר מלה השתא יימא</p>	<p>ולכן הוא מקום בלי מים וכמו שאנו רעבים וצמאים אליך במקום הזה כן בקדש חזיתיד וגו' ואנו כמו שאנו צמאים אל האדון לשתות בצמאון את דבריו במקום הזה אף כך צמאים לשתות בצמא דבריו בבית המקדש המקום שנקרא קדש אמר רבי שמעון לרבי אבא מי שהתחיל הדבר יאמר עכשו.</p>
<p>פתח רבי אבא ואמר ויקחו לי תרומה מאת כל איש וגו' משה בשעתא דקודשא בריך הוא אחמי ליה עובדא דמשכנא הוה קשה קמיה ולא יכיל למיקם ביה והא אוקמוה והשתא אית לן למקשי⁸ הכא אי תרומה דא יהבה קודשא</p>	<p>פתח רבי אבא ואמר ויקחו לי תרומה מאת כל איש וגו' בשעה שהראה הקדוש ברוך הוא למשה את מעשה המשכן היה קשה לפניו ולא יכל לעמד בו והרי פרשוה ועכשיו יש לנו להקשות כאן אם התרומה</p>

¹ קלח ע"ב (הערת הזהר).

² פי' שכולם נקראים בשם אחד שהוא אלהים, שהז"א נק' אלהים, כמ"ש באדרא ומלכות נק' אלהים (מ"מ).

³ לעיל מו ע"א (לש"ו).

⁴ עי' ח"ב מו ע"א, הוא בעת הקטנות, ונעשה אז הלידה, ר"ל הקריעה ופתיחת הרוחם, ע"י סוד הנחש, ובסוד ב' הנשיכין הנ"ל וכמ"ש בפ' בשלח (נב ע"ב) (דע"ה ח"ב קכו ע"א).

⁵ בראשית נא ע"ב (הערת הזהר).

⁶ עם היות שראיתך, אני צמא לראות עזך וכבודך מעלה למעלה ממעלה (אור יקר).

⁷ לעתיד לבוא (אור יקר).

⁸ קשר הענין, שמשה רבינו ע"ה היתה השכינה חלקו כדמשמע כלת משה, ומשה בעלה דמטרוניתא הוה, ואפילו הכי כשהראהו הקב"ה מעשה המשכן, נתקשה לו היאך אפשר להאחז בה, מה דרך יקח לו לפרנס בת מלך. ואם למשה כך, שאר בני עלמא על אחת כמה וכמה. ואם כן היאך יאמר הכתוב מאת כל איש וכו' ויקחו לי תרומה וכו', אם היא חלקו של משה, וקשה לו שאינו מספיק לה, היאך יהיה לכל אדם. ומטעם זה

<p>ברוך הוא למשה בלחודו¹ היך יהבה לאחרא ואמר דלבני ישראל יקחו האי תרומה</p>	<p>הזו נתנה הקדוש ברוך הוא למשה לבדו איך נתנה לאחר ואמר שלבני ישראל יקחו את התרומה הזו.</p>
<p>אלא ודאי למשה יהבה² ולא יהבה לאחרא למלכא³ דהוה בגו עמיה ולא הות מטרוניתא עמיה דמלכא כל זמנא דמטרוניתא⁴ לא הות עמיה דמלכא לא מתיאשי עמא ביה⁵ ואינון לא יתבין לרחצין⁶ כיון דאתת מטרוניתא כל עמא חדאן ויתבי ברוחצנו כך בקדמיתא אף על גב דקודשא בריך הוא⁷ עבד לון נסין ואתין על ידא דמשה⁸ לא מתיאשי עמא⁹ כיון דאמר קודשא בריך הוא ויקחו לי תרומה ונתתי משכני¹⁰ בתוכם מיד אתיאשו כלהו¹¹ וחדו בפולחנא¹² דקודשא בריך הוא הדא הוא דכתיב (במדבר ז א) ויהי ביום כלת משה דנחתת כלת משה לארעא¹³</p>	<p>אלא ודאי שלמשה נתנה ולא נתנה לאחר למלך שהיה בתוך עמו ולא היתה המלכה עם המלך כל זמן שהמלכה לא היתה עם המלך העם לא קובעים בו ואינם יושבים לבטח כיון שבאה המלכה כל העם שמחים ויושבים בבטחון כך בתחלה אף על גב שהקדוש ברוך הוא עשה להם נסים ואותות על ידי משה לא קובעים העם כיון שאמר הקדוש ברוך הוא ויקחו לי תרומה ונתתי משכני בתוכם מיד כולם קבעו ושמחו בעבודת הקדוש ברוך הוא זהו שכתוב (במדבר ז) ויהי ביום כלת משה שירדה כלת משה לארץ.</p>
<p>ואי תימא ויהי בכל אתר לאו איהו¹⁴ אלא לישנא דצערא והכא כתיב (&) ויהי ביום אלא בההוא יומא דשכינתא נחתת לארעא אשתכח מקמרגא¹⁵ לגבה וחפיא ההוא חשוך קבלו</p>	<p>ואם תאמר "ויהי" בכל מקום אינו אלא לשון צער וכאן כתוב ויהי ביום אלא באותו יום ששכינה ירדה לארץ נמצא לה מקטרג וכסה אותו החשך כנגדה כדי שלא</p>

יש להקשות, שאלמלא כך, מאי קושיא, וכי השכינה לא תהיה מרכבה לכמה אלף בני אדם יחד, ומה בכך, וכי הקצור קצרה יד בוראם לתת חלק לשבעה וגם לשמונה, אלא עיקר קושיא, שאם למשה נתקשה, שאר בני עלמא על אחת כמה וכמה, אם כן היאך יאמר תקחו ויקחו לי (אור יקר).

¹ כאומרו כלת משה, וכאומרו אשר אתה הראת בהר (אור יקר).

² וזה עיקר, ומאי דקשה לך ויקחו, אין הכוונה שיקחו הם, אלא תלך היא אצלך, ונמצא שרתה ביניהם עמך, והם מובטחים שהת"ת ג"כ עמם כיון ששכינה עמם, ולא שהם לוקחים ונעשים מרכבה, אלא בערך שהיא למטה עמהם אמר ויקחו וכדמסיק (אור יקר).

³ ת"ת, נבואת משה רבינו ע"ה ומרכבתו (אור יקר).

⁴ שכינה דרה בתחתונים, שעל ידה נקשר הת"ת עם ישראל (אור יקר).

⁵ שאפשר להשיג בה קצת מפני גלויה, השנית שהם מובטחים שלא תסתלק מישראל אפילו בגלותם, דהיינו משכן משכון לישראל (אור יקר).

⁶ שאינם מובטחים שבחטאם לא יסתלק, ולזה רצו המדרגה הנגלית, שהיא המלכות, שיש בה תיקון שניהם (אור יקר).

⁷ ת"ת (אור יקר).

⁸ מרכבה אליו ומושך פעולותיו לישראל (אור יקר).

⁹ שמתוך דקותו יסתלק, ואינם יכולים להאחז בו, שהם ב' ענינים: הא', בלתי נאחזים בו מפני דקותו, שאי אפשר להשיג במדרגות הנסתרות. וזו סבה לשנית "דלא יתבין לרוחצין", שאינם מובטחים שבחטאם לא יסתלק, ולזה רצו המדרגה הנגלית, שהיא המלכות, שיש בה תיקון שניהם (אור יקר).

¹⁰ משכונם ודאי שלא תסתלק מהם, וע"י הת"ת בא אליהם (אור יקר).

¹¹ שהשיגו מדרגה נגלית (אור יקר).

¹² שידוע בכל צרתם לו צר (אור יקר).

¹³ מה שאמרו רז"ל בתנחומא (נשא סי' י"ב, וכן הוא ברבה שם פ' י"ב סי' ז' ובזוה"ק תרומה ק"מ ע"ב וכן בל"מ במדרשים) דעיקר שכינתו הוא למטה, הנה כוונתם שם הוא רק בערך אור שכינתו ית"ש אשר בהעולמות ב"ע, שהרי אמרו שם כ"ז על קטרוג המלאכים אשר הם בבריאה ויצירה, שהם רצו שיהיה עיקר שכינתו אשר בהעולמות ב"ע אצלם, וקבע הקב"ה עיקר שכינתו רק למטה בישראל ובבית קודש הקדשים (דע"ה ח"א נד ע"ב). ע"י ח"ג רנד ע"א ברע"מ (לש"ו).

¹⁴ וכל שכן באומרו "ויהי ביום", שהוא צער על צער כדפי' במדרש, ויהי בימי, שמורה על צער בזמן נועד (אור יקר).

¹⁵ החצוני ממש, והענין כי כל ענין שניטל מזה ינתן לזה קשה מב' צדדים, הא' שצריך חיובו של ראשון כאומרו כי אם ברשעת הגוים האלה. הב', טובות השני שראוי לאותו ענין, והנה המקטרג הוא מהצד

<p>לגבה בגין דלא תיחות ותנינן אלף וחמש מאה² רבוא מלאכין מקטרגין אשתכחו לגבה בגין דלא תיחות</p>	<p>תרד ושנינו אלף וחמש מאות רבוא מלאכים נמצאו לפניו כדי שלא תרד.</p>
<p>ובההוא זמנא אשתכחו כל כנופיא דמלאכי עלאי קמי קודשא בריך הוא אמרו קמיה מארי דעלמא כל זיוא וכל נהורא דילן בשכינת יקרד איהו והשתא תיחות לגבי תתאי בההיא שעתא אתתקפת שכינתא ותברת ההוא השוך קבל כמאן דמתבר גזיזין תקיפין ונחתת לארעא כיון דחמו כלחו כך פתחו ואמרו (תהלים ח י) יהו"ה אדוננו מה אדיר שמך³ בכל הארץ אדיר ודאי דתברת כמה גזיזין וחילין תקיפין ונחתת לארעא ושלישת בכלא ועל דא כתיב (&) ויהי צערא דקבילו כמה היילין ומשיריין ביומא דכלת משה נחתת לארעא</p>	<p>ובאותו זמן נמצאו כל הכנס של המלאכים העליונים לפני הקדוש ברוך הוא ואמרו לפניו רבון העולם כל הזיו וכל האור שלנו בשכינת כבודך הוא ועכשיו תרד לתחתונים באותה שעה התחזקה השכינה ושברה אותו חשך אפלה כמי שמשבר חתיכות חזקות וירדה לארץ כיון שכלם ראו כך פתחו ואמרו ה' אדוננו מה אדיר שמך בכל הארץ אדיר ודאי ששברה כמה חתיכות וכחות חזקים וירדה לארץ ושלטה בכל ולכן כתוב ויהי הצער שקבלו כמה חיילות ומחנות ביום שירדה לארץ כלת משה.</p>
<p>ובגין כך ויקחו לי תרומה וגו' ויקחו לי ותרומה לא כתיב אלא ויקחו לי תרומה לאחזאה דכלא חד בלא פרודא ועובדא דמשכנא כנוונא דלעילא דא לקבל דא לאתכללא שכינתא מכל סטרין עילא ותתא הכא בהאי עלמא עובדא דיליה כעובדא דנופא לאתכללא רוחא⁴ בנויה ודא איהי שכינתא דאתכלילת לעילא ותתא ואיהי רוח קודשא</p>	<p>ולכן ויקחו לי תרומה וגו' לא כתוב ויקחו לי ותרומה אלא ויקחו לי תרומה להראות שהכל אחד בלי פירוד ומעשה המשכן כדוגמא שלמעלה זה כנגד זה להכליל השכינה מכל הצדדים מעלה ומטה כאן בעולם הזה המעשה שלו כמעשה הגוף להכליל את הרוח בתוכו וזוהי שכינה שנכללה מעלה ומטה והיא רוח הקדש.</p>
<p>ולעולם אתמשכת ועאלת גו רזא דנופא לאשראה מוחא גו קליפה כולא כמה דאתחזי האי רוחא דקדשא אתעביד בנופא לאתכללא בגויה רוח אחרא עלאה דקיק ונהיר וכלא הכי אתאחיד ואתכליל דא בדא ועאל דא בדא עד דאתאחיד בהאי עלמא דאיהו קליפה בתראה דלבר</p>	<p>ולעולם נמשכת ונכנסת לתוך סוד הגוף להשרות מח בתוך קלפה הכל כראוי רוח הקודש הזו נעשית בגוף להכליל בתוכו רוח אחרת עליונה דק ומאיר והכל כך נאחז ונכלל זה בזה ונכנס זה בזה עד שנאחז בעולם הזה שהוא קלפה אחרונה חיצונה.</p>
<p>קליפה תקיפא איהי לגו מקליפה דהאי עלמא⁵ כנוונא דאנוזא דהאי קליפה דלבר לאו איהי תקיפא קליפה דאיהי לגו מינה איהי</p>	<p>קלפה חזקה היא לפנים מקלפה של העולם הזה כמו שהאגוז שהקלפה החיצונה אינה קשה קלפה שהיא לפנים</p>

הראשון שהיה אומר שאין התחתונים ראויים לשכינה ביניהם מפני רוע מעלליהם בעגל, וכמה טענות אחרות (אור יקר).

¹ שהוא החצוני מחבת ברזל בין הקדושה ועולם התחתון, שעד אותה שעה לא נעשה פתח מן הקדושים לתחתונים, אלא היה עובר בין הקלי' תהו בהו חשך וכו' (אור יקר).

² הוא בסוד ה' גבורות, ה"פ אלקי"ם במילוי יודין עולה למכוון (רמ"ז). פי' נגד ט"ו גבורות (מ"מ).

³ מלכות (רח"ו).

⁴ ז"א (מ"מ).

⁵ קליפת נוגה היא משכא דחוייא כי הרי היא הקליפה החיצונה שבכולן בערך הנחש הדבוק עם הקדושה, וקליפת רוח סערה היא היותר פנימית בנחש, והעולם הזה נתון בתוך הנחש, ולכן מתתא לעילא מתחיל רוח סערה וכו', ע"כ. נמצא שהעוה"ז סמוך לקליפת האגוז הקשה, ושעליה היא הירוקה בעודה לחה ואינה כל כך קשה, וזו לגבי דידן נקראת חיצונה, אבל לגבי הקדושה המקפת היא פנימית, ודוק ועיין מה שכתבתי בפרשת ויקרא (כה ע"א) (רמ"ז).

<p>קליפה תקיפא אוף הכי לעילא קליפה תקיפא איהי רוחא אחרא דשלטא בגופא לנו מניה איהי קליפה קלישא¹ לנו מניה מוחא</p>	<p>ממנה היא קלפה קשה אף כך למעלה קלפה קשה היא רוח אחרת ששולטת בגוף לפנים ממנו היא קלפה קלושה לפנים ממנו המח.</p>
<p>בארעא קדישא מתתקנא כלא בגוונא אחרא דהא קליפה תקיפא אתבר' מההוא אתר ולא שלטא ביה² כלל קליפה תקיפא אתברת תביר (ד"א מההוא אתר תדיר) ואתפתחת מהאי סטרא (ס"א עד דאתאחיד ברזא דמשכנא בהאי עלמא קליפה בתראה איהי לבר קליפה תקיפא איהי לנו כגוונא אוף הכי לעילא קליפה תקיפא איהי לבר לנו מיניה איהי קליפה קלישא ולא שלטא ביה כלל ואתפתחת מהאי סטרא)³ ומהאי סטרא</p>	<p>בארץ הקדושה מתקן הכל בגון אחר שהרי הקלפה הקשה נשברה מאותו מקום ולא שולטת בו כלל הקלפה הקשה נשברת שבר (מההוא יותר תמיד) ונפתחת מצד זה (עד שנאחז בסוד של המשכן בעולם הזה הקלפה האחרונה היא לחוץ הקלפה החזקה היא לפנים כמו זה אף כך למעלה הקלפה החזקה היא לחוץ לפנים ממנה היא קלפה קלושה ולא שולטת בו כלל ונפתחת מצד זה) ומצד זה.</p>
<p>וההוא פתיחו הוה בארעא קדישא בכל זמנא דפלהין פולחנא</p>	<p>ואותה פתיחה היתה בארץ הקדושה בכל זמן שעובדים עבודה</p>
<p>קמא/א</p>	
<p>כדקא יאות כיון דגרמו חובין⁴ משיכו ההוא פתיחו להאי סטרא ולהאי סטרא עד דאתקרב קליפה כלא כחדא⁵ כיון דאסתים קליפה למוחא כדין שלטא⁶ ההיא קליפה עליהו ודחה לון⁷ לבר מההוא דוכתא</p>	<p>כראוי כיון שגרמו החטאים נמשכה אותה פתיחה לצד זה ולצד זה עד שהתקרבה הקלפה הכל כאחד כיון שסתמה הקלפה את המח אז שולטת אותה קלפה עליהם ודוחה אותם מחוץ לאותו מקום.</p>
<p>ועם כל דא אף על גב דדחה לון לבר לא יכיל ההיא קליפה תקיפא לשלטאה בההוא דוכתא קדישא דלאו אתריה איהו⁸ ואי תימא אי הכי הואיל ולא יכיל ההיא קליפה תקיפא לשלטאה בההוא דוכתא קדישא אמאי קיימא חרוב דהא חרבא לא הוי בעלמא אלא מסטרא דההיא קליפה תקיפא</p>	<p>ועם כל זה אף על גב שדחתה אותם החוצה לא יכולה אותה קלפה קשה לשלט באותו מקום קדוש שאינו מקומו ואם תאמר אם כך הואיל ולא יכולה אותה קלפה קשה לשלט באותו מקום קדוש למה עומד חרוב שהרי אין חרבן בעולם אלא רק מצד אותה קלפה קשה.</p>
<p>אלא ודאי כד אתחרב לא אתחרב אלא מההוא סטרא בשעתא דאסתים למוחא וקודשא בריך הוא עבד דלא תשלוט⁹ ההיא קליפה תקיפא על ההוא דוכתא וכד דחה לון</p>	<p>אלא ודאי כשנחרב לא נחרב אלא מאותו צד בשעה שסתם את המח והקדוש ברוך הוא עושה שלא תשלט אותה קלפה קשה על אותו מקום וכשדחתה את</p>

¹ פ' היא קלי' שלישית, אבל הנוגה לא חשיב ליה דבכלל המוח הוא (מ"מ).

² קעג ע"א (הערת הזהר).

³ נט ע"ב (הערת הזהר).

⁴ והיו ישראל עובדין ע"ז, היו האומות שולטות בארץ, ונכנסות ומשיגות גבולן של ישראל, וישראל נמסרים תחת ידם, מסנחריב וכיוצא עד שבא נבוכד נאצר (אור יקר).

⁵ ואז היה השליטה אל החצונים על ישראל לכה כנודע, עד שהחריב המקדש והגלה את ישראל (אור יקר).

⁶ רג ע"א (הערת הזהר).

⁷ ואם היה הענין הזה סתם ח"ו, היינו אומרים שגם עתה בארץ ישראל הקלי' שולטת (אור יקר).

⁸ ולא הרגיעה שם לילת ולא מצאה לה מנוח, וחזר לו נבוכדנאצר ושאר המלכים אל מקומם, ועם היות שנתיישבו גוים בארץ ישראל, עכ"ז אין יישובם יישוב הגורם שתשלוט הקלי', אלא כעין טעם החרבן דמסיק לבד (אור יקר).

⁹ שגרש הקלי' אחר שנתנקמו מישראל וענשו אותם כדי רשעתם (אור יקר).

<p>לישראל מניה היא קליפה אתהדרת ואתפתחת¹ כמלקדמין ובגין דעמא קדישא² לא הוּו תמן חפיא על ההוא פתיחו חופאה קדישא דפרוכתא³ קלישא לנטרא ההוא אתר דלא יסתום ליה ההיא קליפה תקיפא ואחיד בכל סטרוי⁴</p>	<p>ישראל ממנו אז הקלפה חזרה ונפתחה כמקדם ומשום שהעם הקדוש לא היו שם נכנסה על אותה פתיחה כסוי קדוש של פרכת קלושה לשמר את אותו מקום שלא יסתם את אותה קלפה קשה ואוחז בכל צדדיו.</p>
<p>למהוי רבות קדשא על ארעא כמלקדמין⁵ לא יכיל דהא ההוא חופאה קלישא⁶ אחיד דלא יחות לתתא דהא עמא קדישא לאו תמן ועל דא לא אתבני חרבן מיומא דאתחריבו לשלטאה ההיא קליפה תקיפא לא יכלא דהא ההוא חופאה קלישה אחיד ביה בכל סטרוי בההוא פתיחו דלא תשלוט תמן ולא תסתים מוחא בההוא חופאה דפרוכתא קלישא דאיהו מגו משיכו דפרוכתא קדישא דלעילא דנטיר ההוא אתר⁷</p>	<p>להיות משחת קדש על הארץ כמקדם לא יכול שהרי אותו כסוי קלוש אחוז שלא ירד למטה שהרי העם הקדוש אינו שם ולכן לא נבנה החרבן מיום שנחרבו שתשלט אותה קלפה קשה לא יכולה שהרי אותו כסוי קלוש אחוז בו בכל צדדיו באותה פתיחה שלא תשלט שם ולא תסתם את המח באותו כסוי של פרכת קלושה שהיא מתוך משיכת הפרכת הקדושה שלמעלה ששומרת אותו המקום.</p>
<p>ובגין כך כל אינון נשמתינ דשאר עמינ דדיירין בארעא כד נפקין מהאי עלמא לא מקבלא לון ודחי לון לבר ואזלין ושטאן ומתגלגלין בכמה גלגולין עד דנפקי מכל ארעא קדישא⁸ וסחרן (לסוחרנייהו) לסטרייהו במסאבו דלהון וכל אינון נשמתינ דישראל דנפקין תמן סלקין וההוא חופאה קלישא</p>	<p>ולכן כל אותן הנשמות של שאר העמים שדרים בארץ כשיוצאות מהעולם הזה לא מקבלים אותן ודוחין אותן החוצה והולכות ומשוטטות ומתגלגלות בכמה גלגולים עד שיוצאות מכל הארץ הקדושה וסובבות (לסביבתם) לצדם בטמאתן וכל אותן נשמות ישראל שיוצאות שם עולות ואותו כסוי קלוש מקבל אותן ונכנסים</p>

¹ וחזרו גבולי ישראל אל גבולם העליון, ואילו עמדו ישראל על מקדשם כגלות יכניה וכיוצא, שלעולם נשארו ישראל על מכונם, לא היה צריך דבר שהיה ראוי שעל ידי העבודה ישאבו הרוח העליון, אמנם נחרב הבית וגלו ישראל (אור יקר).

² נח עח ע"ב (הערת הזהר).

³ והוא סוד "ופרוש עליו בגד כליל תכלת", ועניינו כי (למעלה) בסוד החיצונים על ראשם, להבדיל ביניהם ובין הקדש, יש שם בגד כליל תכלת, וקרא הכח הזה כך, והוא אמצעי בין הקדש והחצון, והוא בבחינה אחת נחשב קצת מהחיצונים ששם הוא, אמנם הוא אדרבה להבדיל בין החיצונים והקדושים, ואינו חצון ולא טמא, אלא הנותן גבול לחיצונים, שלא יגשו לראות כבלע את הקדש, והוא מצד המלכות, והדין תכלת כדפי' לעיל וכו', והוא מכלה החיצונים שלא יגשו אל הקדש, ולכך הוא עמד פרוש על ארץ ישראל, מחזיק הקצוות וגבולי החיצונים, שלא יכנסו פנימה מגבוליהם (אור יקר).

⁴ ועתה מכלל זה למדנו, מה בין אויר ארץ ישראל בהיות המקדש על מכונו, ובין היותו חרב וישראל גולין. והוא שבהיות ישראל גולין, אויר ארץ ישראל הוא ממה שמאיר הקדש דרך בגד כליל תכלת פרכת זה הפרוש. אמנם בהיות ישראל על מכונם, אין בין ישראל לאביהם שבשמים מפסיק כלל, ויושבי חוצה לארץ, הם שואבים דרך ארבעה קלי', שהם תהו בהו חשך תהום (אור יקר). קאי על הפרסא הנזכר דאחיד בכל סטרוי דפתיחו הנזכר, וזה שכתב בסמוך חופאה קלישא אחיד ביה בכל סטרוי (מ"מ).

⁵ ושכינה דרך בה יורדת אל התחתונים כמאז, אי אפשר (אור יקר). לא יכיל, אבל התעוררות מה יש, ולזה בזמן ר' שמעון שהיה חרבן, אמר שאויר ארץ ישראל טהור ומחכים וכיוצא, ולא גרעו מעלת ארץ ישראל ח"ו לפי הדרך הנזכר, אמנם תגבורת האור ליבנות בית המקדש אי אפשר (אור יקר).

⁶ שהוא בגד כליל תכלת הוא חוצץ, שהרי סגולתו היה שאין קדושת כלי הקדש מתפשטת אלא מצטמצמת, כך הפרוכת הזה גורם שתצטמצם שכינתו למעלה ולא תאיר אל התחתונים, ולזה לא יושפע אליהם שפע ואור השכינה כאור הקודם, אבל ימצא בה כשיעור מה שעובר דרך הפרוכת, וגם עדיפא מחוצה לארץ, שאין אותו המעט המאיר עובר דרך החיצונים, וגם הנשמות מידי עלותם, לא יצטרכו מתי ישראל לשבר כח ארבעה קלי', אלא כבוד ה' המאיר דרך הפרוכת הזה, שאינו טמא יאספהו (אור יקר).

⁷ ור"ל שפרוכת זו, היא מן החשמ"ל דבינה, שדוחה החיצונים (מ"מ).

⁸ פי' שעשה הקב"ה נקב בצד צפון, ומשם יוצאים נשמות או"ה שמתים בא"י לחו"ל, ומשם נכנסים ג"כ נשמות ישראל שמתים בחו"ל לא"י (מ"מ).

<p>מקבלא לון ועאלין לקדושא עלאה בגין דכל זינא אזלא לזיניה</p>	<p>לקדשה עליונה משום שכל מין הולך למינו.</p>
<p>ונשמתיהון דישראל דנפקי לבר מארעא ברשותא דההיא קליפה תקיפא אזלא וסחרא ומתגלגלא עד דתבת לדוכתהא ועאלת לאתר דאתהוי לה זכאה חולקיה מאן דנשמתייה נפקא ברשו קדישא בההוא פתיחו דארעא קדישא</p>	<p>ונשמות ישראל שיוצאות לחוץ לארץ ברשותה של אותה קלפה קשה הולכות וסובבות ומתגלגלות עד ששבות למקומן ונכנסות למקום שראוי להן אשרי חלקו של מי שנשמתו יצאה ברשות הקדושה באותה פתיחה של הארץ הקדושה.</p>
<p>מאן דנשמתייה נפקת בארעא קדישא אי אתקבר בההוא יומא לא שלטא עליה רוחא מסאבא כלל ועל דא כתיב (&) בעליבא (דברים כא כג) כי קבור תקברנו ביום ההוא ולא תטמא את אדמתך בגין דבלילא אתיהיב רשו לרוח מסאבא למשטמא ואף על גב דאתיהיב לון רשו לא עאלין בארעא קדישא בר אי אשכחן תמן מנא לאעלא ביה</p>	<p>מי שנשמתו יוצאת בארץ הקדושה אם נקבר באותו יום לא שולט עליו רוח הטומאה כלל ולכן כתוב בתלוי כי קבור תקברנו ביום ההוא (וגו') ולא תטמא את אדמתך משום שבלילה נתנה רשות לרוח הטומאה לשוטט ואף על גב שנתנה להם רשות לא נכנסים לארץ הקדושה פרט אם מוצאים שם כלי להיכנס בו.</p>
<p>אברין ופדרין דמתאכלן בלילא! לאתזנא זינין אחרנין? לאו דעיילין בארעא ולא לאמשכא לון בארעא אלא בגין דלא תשלוט ספרא אחרא גו ארעא ולא יתמשכא לאעלא תמן ובגין כך תננא מנייהו הוה סליק עקימא³ ומתגלגלא לבר⁴ ואזיל (תקיף) בבהילו עד דעאל לנוקבא דצפון דתמן מדורין דכל סטריין אחרנין ותמן עאל תננא וכלהו אתזנו תמן</p>	<p>איברים ופדרים שנשרפים בלילה להזין מינים אחרים לא שנכנסים לארץ ולא להמשיכם לארץ אלא כדי שלא ישלט הצד האחר בתוך הארץ ולא ימשך להיכנס לשם ולכן העשן היה עולה מהם עקם ומתגלגל החוצה והולך (חזק) בחפזה עד שנכנס לנקב של הצפון ששם מדורי כל הצדדים האחרים ושם נכנס העשן וכולם נזונים שם.</p>
<p>תננא דיממא הוה סליק לדוכתיה בארה מישר⁵ ואתזן מה דאתזן ומההוא פתיחו⁶ אתזנו כל סטרי קליפה תקיפא⁷ דאיהי לבר מארעא קדישא ומההיא תננא גסה כמה דאוקימנא</p>	<p>העשן של היום היה עולה למקומו בדרך ישר ומזין מה שמזין ומאותה פתיחה נזונים כל צדדי הקלפה הקשה שהיא מחוץ לארץ הקדושה ומאותו עשן גס כמו שבארנו.</p>
<p>גופיהון דצדיקייא דלא אתמשכו בהאי עלמא בתר הנאין ההיא קליפה תקיפא לא שלטא עליהו רוח מסאבו כלל דהא לא אשתתפו אבתריה כלום בהאי עלמא כמה דגופא דרשיעייא (נ"א גופיהון דצדיקייא דלא אתמשכו בתר הנאין וכסופין דהאי עלמא</p>	<p>גופות הצדיקים שלא נמשכו בעולם הזה אחר ההנאות של אותה קלפה קשה לא שולטת עליהם רוח הטומאה כלל שהרי לא השתתפו אחריו כלום בעולם הזה כמו שגוף הרשעים (גופות הצדיקים שלא נמשכו אחר הנאות וכסופים של העולם הזה אותה קלפה קשה לא שולטת</p>

¹ קל ע"א (הערת הזהר). עי' לעיל קל ע"א, וכן הוא בזהר חדש (סוף פ' צו מו ע"ג) וכן הוא מבואר בכמה וכמה מקומות בזה"ק, כי מהקרבות היו נהנים החיצונים ג"כ ע' ח"א סד ע"א פט ע"ב וח"ב לד ע"א קפא ע"ב רלח ע"א ושם סע"ב בהגהות מהרח"ו רלט ע"ב רסח ע"ב רסט ע"א ובח"ג דף כו רע"ב כז ע"א כח ע"א רמ ע"ב רמב ע"א רמח ע"ב (דע"ה ח"ב קנו ע"ב).

² עי' ח"ג רכד סע"א ברע"מ (לש"ו)

³ קל ע"א (הערת הזהר). פי' כי העשן של האברים ופדרים היה בלילה, ולכן הוה עקימא מה דלא הוה הכי בתננא דיממא (זהר הרקיע).

⁴ רמב ע"ב וח"ג לב ע"ב (לש"ו).

⁵ עי' לעיל קל ע"א, ורח"ו ח"ג קפט ע"א (דע"ה ח"א פ ע"ב) ז"ל הרח"ו: נ"ל שהיה ניכר זה בעשן המערכה.

⁶ קט ע"א (הערת הזהר).

⁷ פי' מפתח ארץ ישראל הנז' א"נ היינו נוק' דצפון (מ"מ).

<p>ההיא קליפה תקיפא לא שלמא עלייהו דהא לא אתמשכו אבתריה בהאי עלמא דהא כמה דגופא דרשיעייא¹ אתמשך בהאי עלמא² בתר ההיא קליפה תקיפא והנאין וענוגין דיליה ותיקונין דיליה הכי אסתאב בתר דנפקת נשמתיה מניה</p>	<p>עליהם שהרי לא נמשכו אחריה בעולם הזה שהרי כמו שגוף הרשעים) נמשך בעולם הזה אחר אותה קלפה קשה והנאות והענוגים שלה והתקונים שלה כך נטמא אחר שיוצאת נשמתו ממנו.</p>
<p>גופיהון דצדיקיא דלא מתענגי בהאי</p>	<p>גופות הצדיקים שלא מתענגים בעולם הזה</p>
<p>קמא/ב</p>	
<p>עלמא אלא מתענוגי דמצוה וסעודתי שבתין והנין וזמנין ההוא רוח מסאבא לא יכיל לשלמא עלייהו דהא לא אתענגו מדיליה כלום והואיל ולא נטלו מדיליה לית ליה רשו עליהון כלל זכאה איהו מאן דלא אתהני מדיליה כלום</p>	<p>אלא מתענוגי מצוה וסעודות שבתות וחגים וזמנים אותה רוח הטומאה לא יכולה לשלט עליהם שהרי לא התענגו משלה כלום והואיל ולא נטלו משלה אין לה רשות עליהם כלל אשרי מי שלא נהנה משלה כלום.</p>
<p>מאן דנשמתיה נפקא לבר מארעא קדישא וההוא גופא אסתאב בההוא רוח מסאבו ההוא רוח מסאבו אשתאיב בגויה עד דתב ליה עפרא (נ"א דאתבלי גופא בעפרא) ואי ההוא גופא דאשתאיב ביה¹ ההוא רוח מסאבא סלקין ליה לאתקברא נו ארעא קדישא עליה כתיב (ירמיה ב ז) ותבאו ותטמאו את ארצי ונחלתי שמתם לתועבה ארצי דלא שלטא עליה רוח מסאבו בההוא גופא דלכון דאשתאיב ביה רוח מסאבו דקא מייתין לקברא ליה בארצי אתון מסאבין לה לאסתאבא ביה אי לא דעביד קודשא בריך הוא אסוותא לארעא דהא כיון דאתבלי ההוא גופא נשיב קודשא בריך הוא רוחא מלעילא ודחי ליה לההוא רוח מסאבא לבר דהא איהו חס על ארעיה</p>	<p>מי שנשמתו יצאה מחוץ לארץ הקדושה ואותו גוף נטמא באותה רוח הטומאה אותה רוח הטומאה נשאבת לתוכו עד שחוזר לעפר (שמתבלה הגוף בעפר) ואם אותו גוף שנשאבה בו אותה רוח הטומאה מעלים אותו להקבר בתוך הארץ הקדושה עליו כתוב (ירמיה ב) ותבאו ותטמאו את ארצי ונחלתי שמתם לתועבה ארצי שלא שלטה עליה רוח הטומאה באותו גוף שלכם שנשאבה בו רוח הטומאה שמביאים לקבר אותו בארצי אתם מטמאים אותה להטמא בו אם לא שעשה הקדוש ברוך הוא רפואה לארץ שהרי שכיון שנבלה אותו גוף משיב הקדוש ברוך הוא רוח מלמעלה ודוחה את אותה רוח הטומאה החוצה שהרי הוא חס על ארצו.</p>
<p>יוסף לא שליט על גופיה רוח מסאבו לעלמין אף על גב דנשמתיה נפקת ברשו אחרא מאי טעמא בגין דלא אתמשך בחייו בתר רוח מסאבא ועם כל דא לא בעא דגופיה יסלקון ליה לאתקברא בארעא קדישא אלא אמר (בראשית נ כה) והעליתם את עצמותי ולא גופי</p>	<p>על יוסף לא שלט גופו רוח הטומאה לעולמים אף על גב שנשמתו יצאה ברשות אחרת למה כי לא נמשך בחייו אחר רוח הטומאה ועם כל זה לא רצה שיעלו את גופו להקבר בארץ הקדושה אלא אמר (בראשית נ) והעלתם את עצמתי ולא גופי.</p>
<p>יעקב לא מית וגופיה אתקיים בקיומא תדיר ולא דחיל לסטרא אחרא דהא ערסיה הוה שלים בשלימו דנהורא עלאה² בנהירו דתריסר שבטין³ ובשבעים נפש¹ בגין כך לא דחיל</p>	<p>יעקב לא מת וגופו התקיים בקיום תמידי ולא פחד מהצד האחר שהרי מטתו היתה שלימה בשלמות האור העליון באור של שנים עשר שבטים ובשבעים נפש לכן</p>

¹ ויקרא עב ע"ב (הערת הזהר).

² פי' ז"א (מ"מ).

³ פי' י"ב בקר (מ"מ).

<p>לספרא אחרא ולא יכיל לשלמאה עליה ותו דאיהו גופא² דדיוקנא עלאה דשפירו דיליה אחיד לכל ספריין וכל אינון שייפין דאדם קדמאה הוו אחידן ביה ועל דא כתיב ביה (שם מז ל) ושכבתי עם אבותי ונשאתני ממצרים גופא שלים ועל דא ויחנמו הרופאים את ישראל דגופיה יהא קאים בקיומא והכי אצטריך שאר בני עלמא דנפקת נשמתיהו בארעא קדישא נפשא וגופא אשתויב מכלא</p>	<p>לא פחד מהצד האחר ולא יכל לשלט עליו ועוד שהוא גוף של דמות עליון שיפיו אחוז לכל הצדדים וכל אותם איברי אדם הראשון היו אחוזים בו ולכן כתוב בו (שם מז) ושכבתי עם אבותי ונשאתני ממצרים גוף שלם ולכן ויחנמו הרופאים את ישראל שגופו יהיה עומד בקיום וכך צריך שאר בני העולם שנשמתם יצאה בארץ הקדושה הנפש והגוף נצולים מהכל.</p>
<p>תלת שמהן אקרי נשמתא דבר נש נפש רוחא ונשמתא וכלהו כלילן דא בדא ובתלת דוכתי³ אשתכח חיליהו נפש דא אשתכחת גו קברא⁴ עד דגופא אתבלי בעפרא ובדא מתגלגלת בהאי עלמא לאשתכחא גו הייא ולמנדע בצערא דלהון ובשעתא די אצטריכו בעאת רחמי עלייהו</p>	<p>בשלשה שמות נקראת נשמת האדם נפש רוח ונשמה וכולם כלולים זה בזה ובשלשה מקומות נמצא כחם הנפש הזו נמצאת בתוך הקבר עד שהגוף נרקב בעפר ובזה היא מתגלגלת בעולם הזה להמצא בתוך החיים ולדעת בצער שלהם ובשעה שהם צריכים היא מבקשת עליהם רחמים.</p>
<p>רוחא דא איהו דעאל בגנתא די בארעא ואצטייר תמן בדיוקנא דגופא דהאי עלמא בחד מלבושא דמתלבשא תמן⁵ ודא אתהני תמן בהנאין וכסופין בזיוא דגנתא ובשבתו וירחי וזמני סלקא לעילא⁶ ואתהני תמן ותב</p>	<p>הרוח הזו היא נכנסת לגן שבארץ ומצטיירת שם בדמות הגוף של העולם הזה במלבוש אחד שמתלבשת שם וזו נהנית שם בהנאות וכסופים בזיו שבגן ובשבתות וחדשים וזמנים היא עולה למעלה ונהנית שם ושבה למקומה ולכן</p>

¹ הם ב' חסדים וב' שלישים המגולים, שהם גימ' מ"ל, והם סוד ע' נפש כמ"ש הרב (מ"מ).

² פ' מלבד שערסיה יש בו הארת ז"א כנזכר, עוד שיעקב אבינו ע"ה הוא דיוקן ז"א (מ"מ).

³ הם ג' מדורין הנזכרים באחרי מות דף ע ע"ב (רמ"ז).

⁴ פ' בחצר מות שהיא באורי בית הקברות ושם משכן הנפש (מ"מ).

⁵ ישנם ג' לבושין: אחד לנפש, ואחד לרוח, ואחד לנשמה, כמ"ש בזוה"ק פ' ויחי (רכד ע"ב). ונראה כי הם מהג' מיני ניצוצין דש"כ ופ"ר ורפ"ח, שהם מחב"ד כנודע בדברינו, כי מהש"כ שהם מחכמה הנה מהם נמשך לבושי דהנשמה, ומהפ"ר שהם מבינה הנה מהם נמשך לבושי דהרוח, ומהרפ"ח שהם מהדעת, הנה מהם נמשך לבושי דהנפש (כי הלבוש הוא לעולם ממדרגה יותר גבוה, ובסוד כנשר יעיר קנו כו' יפרוש כנפיו כו' (דברים לב יא) כמ"ש בדרושי מ"ן ומ"ד דרוש ח), והנה הם מתבררים ע"י עובדא ומלולא ורעותא דליבא שהוא הכוונה, כי ע"י עובדא מתברר ונתקן לבושי דהנפש, וע"י מלולא שהוא הדיבור מתברר ונתקן לבושי דהרוח, וע"י הרעותא דליבא שהוא הכוונה מתברר ונתקן לבושי דהנשמה כן נראה לי, וה"י יכפר, וע' פ' ויחי (רכו ע"ב) ופ' ויקהל (ר"י ריש ע"ב). ואלו הלבושים הנה הם החלוקא דרבנן אשר על ידה עולה הנשמה ליהנות מזוהר אור דאספקלריא המאירה, ובלתי זה אי אפשר לה לעלות וליהנות כלל וכמ"ש בפ' נח (סו ע"א), וע' פ' תרומה (קמא ע"ב וקמב ע"ב וק"נ ע"א ועוד בכ"מ), וע' עוד בפ' תזריע (מג רע"ב) שאמרו שם על אלו הלבושים שהם הצלמים דהנר"נ (כללים ח"א קו ע"ד), (עי' לקמן קנ ע"א, רלא ע"א) דרך אותו הלבוש מקבל כל תחתון את אור פני מלך חיים מהאור העליון שעליו, כי זולת אותו הלבוש אי אפשר לו לקבל את האור הגדול העליון. ואין הכוונה שהיא מצמצם את אור העליון עצמו, אלא שהוא מצמצם את זיו העליון המגיע להתחתון, והוא לבוש על התחתון כדי לצמצם את זיו העליון המגיע אליו (ביאורים ח"ב מט ע"א). ח"א רכד ע"ב וע"ש ע"א ורכו ע"ב וס"ו ע"א וע"י לקמן רי ע"א וע"ב רכט ע"ב וח"ג ריד ע"א ועוד לקמן קנ ע"א וע"י פרשת שלח קסט ע"ב (לש"ו).

⁶ קלו ע"א צט ע"ב (הערת הזהר). ישנם לכל נשמות הצדיקים לבושין דיקר, כתנות אור, לכל נשמה ונשמה הנקרא בשם חלוקא דרבנן, והוא נעשה ממעשי התורה והמצוה, לבוש מלכות לכל נשמה ונשמה לפי זכותה, ובה יושב בגן עדן התחתון ומקבל על ידה כל הנועם זיו דגן עדן התחתון. וזהו בימי החול, אבל בשבת וי"ט ור"ח עולים לגן עדן העליון, כמ"ש בפ' תרומה (קלו ע"א קמא ע"ב), ומתלבשת בלבושין יותר יקירין כמ"ש בפ' ויקהל (רי ע"ב), והם נעשין מכוונות התורה והתפילה. ואלו הלבושין כולן הם מסוד עולם המלבוש הנארג מהר"א שערים דאותיות התורה כמו שבארנו בספר הקדו"ש בשער הפונה קדים (ביאורים ח"ב מט ע"א).

<p>לאתריה ועל דא כתיב (קהלת יב ז) והרוח תשוב אל האלהים אשר נתנה ודאי בהני זמנין דקאמרן</p>	<p>כתוב (קהלת יב) והרוח תשוב אל האלהים אשר נתנה תשוב ודאי בזמנים הללו שאמרנו.</p>
<p>נשמה אייהי סלקא מיד לאתרהא להווא אתר דנפקת מתמן ודא אייהי דבנינה אתנהירת² בוצינא³ לאנהרא לעילא דא לא נחתת לתתא לעלמין בדא אתכלילת מאן דאתכלילת מכל סטרין מעילא ומתתא ועד דהאי לא סלקא לאתקשרא (נ"א בדוכתהא) בכורסייא לא מתעטרא רוח בגנתא די בארעא ונפש לא מתישבא בדוכתהא כיון דאיהי סלקא כלהו אית להו נייחא</p>	<p>הנשמה עולה מיד למקומה לאותו מקום שיצאה ממנו וזוהי שבשבילה מאיר הנר להאיר למעלה זו לא יורדת למטה לעולמים בזה נכללת מי שנכללת מכל הצדדים ממעלה וממטה ועד שזו לא עולה להתקשר (במקומה) בכסא לא מתעטרת הרוח בגן שבארץ והנפש לא מתישבת במקומה כיון שהיא עולה לכלן יש מנוחה.</p>
<p>וכד אצטריך לבני עלמא כד אינון בצערא ואולי לבי קברי האי נפש אתערת ואיהי אזלא ומשטטא ואתערת לרוח והווא רוח אתער לגבי אבהן⁴ וסליק ואתער לגבי נשמה וכדין קדשא בריך הוא חיים על עלמא והא אוקימנא ואף על גב דהא אתערו מלין אלין דנשמתא בגונוין אחרנין כלהו סלקין במתקלא דא ודא אייהו ברירה דמלה וכלא חד</p>	<p>וכשצריך לבני העולם כשהם בצער והולכים לבית הקברות הנפש הזו מתעוררת והולכת ומשוטטת ומעוררת את הרוח ואותה רוח מעוררת אצל האבות ועולה ומעוררת את הנשמה ואז הקדוש ברוך הוא חס על העולם והרי בארנו ואף על גב שהרי התעוררו דברי הנשמה הללו בגונים אחרים כולם עולים במשקל זה וזה ברור הדבר והכל אחד.</p>
<p>וכד נשמתא אתעכבת מלסלקא לדוכתהא רוחא אזלא וקיימא בפתחא דגנתא דעדן ולא פתחין לה פתחא</p>	<p>וכשהנשמה מתעכבת מלעלות למקומה הרוח הולכת ועומדת בפתח הגן עדן ולא פותחים לה פתח</p>
<p>קמב/א</p>	
<p>ואזלא ומשטטא ולית מאן דישיגח בה נפש אזלא ומשטטא בעלמא חמאת לגופא דסלקא תולעין ובהווא דינא דקברא ומתאבלת עליה כמה דאוקמוה דכתיב (איוב יד כב) אך בשרו עליו יכאב ונפשו עליו תאבל וכלא אייהו בעונשא עד דנשמה אתקשרת בדוכתהא לעילא וכדין כולהו מתקשרין בדוכתייהו</p>	<p>והולכת ומשוטטת ואין מי שישגיח בה הנפש הולכת ומשוטטת בעולם רואה את הגוף שמעלה תולעים ובאותו דין של הקבר ומתאבלת עליו כמו שבארוה שכתוב אך בשרו עליו יכאב ונפשו עליו תאבל והכל הוא בענש עד שהנשמה נקשרת במקומה למעלה ואז כולם נקשרים במקומם.</p>

¹ פי' בשבת ובמועד, הרוח תשוב למקום הנשמה, שהיא במקום המלכות הנק' אלהים, כמ"ש בסמוך, שהנשמה היא בסוד מ"ן למלכות (מ"מ).

² ע"י התעוררות מ"ן (רח"ו).

³ מלכות (רח"ו).

⁴ בין בפרשת ויחי דף רכ"ה א' ובין בפרשת אחרי מות דף ע' ב' לא נזכר התעוררות הרוח לגבי אבהן. ונלע"ד דבפרשת ויחי איירי שמוציאים ספר תורה לבית הקברות ולכן די לעולם בכח קדושתו ולא צריך להם להעיר את האבות, ובפרשת אחרי מות עסקינן שיש איזה צדיק גמור שהולך עם המתחננים ולא גרע אולמיה מספר תורה, אבל בכאן מדבר בסוד הייחודים שעושים הצדיקים כמו שהיו עושים האר"י ותלמידיו ז"ל, ואז הולך הרוח ומעורר את האבות להתייחד עמהם ולקבל מהם כח הייחוד בשרש כל הנשמות שהם האבות. וכן תמצא בזה באחרי מות דף ע' ב' וראש ע"א א', ששם מדבר בייחוד שעושים צדיקים החיים עם המתים, וגם הזכירו הייחוד עם האבות. ועוד נראה לי שבזה מדויק עוד שבכאן אמר לשון אתער שהוא התעוררות, וכן אמר גם באחרי מות גבי הייחוד, מה שלא אמר כן לעיל מיניה וגם לא בפרשת ויחי אלא לשון הודעה. וסוד הענין שבכח הייחודים מורידים טל אורות על נר"ן של צדיקים וניעורים ממש שהוא כעין תחיה כמו שנזכר בסודות הייחודים, וכמ"ש בשער הנבואה פ"ג ג' מהרח"ו זלה"ה, שיש כח בייחודים לקשר נר"ן של הצדיק שמשטח עליו ולגרום זוג דז"ן כמו בשבתות וימים טובים (רמ"ז).

<p>בגין דכל הני תלת קשורא חדא אינון כונונא דלעילא ברוזא דנפש רוח ונשמה¹ דכלא חד וקשורא חד נפש² לית לה נהורא מגרמה כלום³ ודא איהו דמשתתפא ברוזא דגופא⁴ חד לאענגא ולמיוז⁵ ליה בכל מה דאצטריך כמה דאת אמר (משלי לא טו) ותתן טרף לביתה⁶ וחק לנערותיה⁷ ביתה דא איהו גופא⁸ דאיהי זנא ליה⁹ ונערותיה אלין אינון שייפין דהאי גופא¹⁰</p>	<p>משום שכל שלשת אלו הם בקשר אחד כדוגמא שלמעלה בסוד של נפש רוח ונשמה שהכל אחד וקשר אחד לנפש אין לה אור מעצמה כלום וזוהי שמשתתפת בסוד של גוף אחד לענגו ולזון אותו בכל מה שצריך כמו שנאמר ותתן טרף לביתה וחק לנערותיה ביתה זהו גופה שהיא זנה אותו ונערותיה אלו הם האיברים של הגוף הזה.</p>
<p>רוח¹¹ דא איהו¹² דרכיב על האי נפש¹³ ושליט עלה¹⁴ ונהיר לה¹⁵ בכל מה דאצטריך¹⁶ ונפש איהו כרסייא להאי רוח¹⁷ נשמה איהי דאפיקת¹⁸ להאי רוחא ושליטת עליה¹⁹ ונהירת ליה²⁰ בההוא נהורא דחיין²¹ וההוא רוח תליא בהאי נשמה ואתנהיר מנה בההוא נהורא דנהיר ההוא נפש תליא בהאי רוח ואתנהירת מניה ואתזנת מניה וכלא קשורא חד</p>	<p>הרוח זהו שרוכב על הנפש הזו ושולט עליה ומאיר לה בכל מה שצריך והנפש היא כסא לרוח הזו הנשמה היא מוציאה את הרוח הזו ושולטת עליו ומאירה לו באותו אור החיים ואותה רוח תלויה בנשמה הזו ונאור ממנה באותו האור שמאיר אותה נפש תלויה באותה רוח ונאורה ממנה ונזונית ממנה והכל קשר אחד.</p>
<p>ועד דהאי נשמה עלאה לא סלקא גו נביעו דעתיקא דעתיקין²² סתימא דכל סתימין ואתמליא מניה בגין דלא פסיק רוח דא²³ לא</p>	<p>ועד שנשמה עליונה זו לא עולה לתוך נביעת עתיק העתיקים נסתר כל הנסתרים ומתמלאות ממנו משום שלא פוסק הרוח</p>

¹ פי' נפש מלכות, רוח ז"א, נשמה בינה (מ"מ).

² מלכות (אור יקר).

³ פי' מלכות (מ"מ).

⁴ היינו סוד כל ההתפשטות בכסא וחיה ואופן, דהיינו בריאה יצירה עשיה, הכל נקרא גוף אל המדה הזו שהיא נפש, ושכינה מתפשטת בכל הגוף ופירקיו עד למטה ומשתתפת עמו, כי סוד הגוף הזה ונפשו אנו קוראים לעיל סוד ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד, והעיקר לייחד הכל והיינו "גופא חד" ובה סוד ההנהגה (אור יקר).

⁵ כל הכחות יונקים ממנה (אור יקר).

⁶ כלל השפע הכללי (אור יקר).

⁷ מזון פרטי לכל א' וא' מפרקי המרכבה כראוי לו מראש ועד סוף (אור יקר).

⁸ פי' עולם הבריאה (מ"מ).

⁹ עו ע"א (הערת הזהר).

¹⁰ פי' הם י"ב בקר (מ"מ).

¹¹ היינו ת"ת (אור יקר).

¹² פי' ז"א (מ"מ).

¹³ ולפי זה היינו כללות כל ששה קצוות מהחסד ועד היסוד (אור יקר).

¹⁴ להטותה לכל אשר יצוה, או דין או רחמים (אור יקר).

¹⁵ שהיא נר, והתפארת אור אל הנר, ואין לה שום אור ושפע כדי לפעול אלא ממנו (אור יקר).

¹⁶ ולא תאמר שיש לו דרך לפעול בתחתונים זולתה, שאין לו דרך אחרת (אור יקר).

¹⁷ והוא פועל בכסאו שיושב עליו, להשפיע על ידו לזולתו (אור יקר).

¹⁸ אין כן רוח לנפש דלא אפיקת לה, שאין אצילות המלכות מהתפארת, דד"ו פרצופין נבראו, אמנם ברוח הבינה ודאי אפיקת ליה, ולזה נדון הת"ת בן לבינה ודאי (אור יקר).

¹⁹ להטותו כרצונה, ולכך דיני הגבורה להגביר ולהחליש באימא עילאה תליין (אור יקר).

²⁰ שממנה אור החכמה, עם היות שגם הבינה מקבלת מהחכמה (אור יקר).

²¹ כאומרו והחכמה תחיה בעליה, וכל זה הוא במציאות השפע כדפי', ועוד נוסף, שלא יהיה הת"ת מאיר במלכות ולא מלכות בתחתונים, אם לא תהיה הארת הבינה באותו רגע במלכות ובת"ת, ולא תשפיע המלכות בתחתונים, אם באותו רגע לא יאיר הת"ת בה, ולא תאמר שיקבלו ואח"כ תשפיע זה כשירצה וזה כשירצה אלא משולבות אשה אל אחותה (אור יקר).

²² פי' שבינה עולה בסוד מ"ן לא"א, כמ"ש הרב שאר"א עולים בסוד מ"ן לא"א (מ"מ).

²³ פי' ז"א (מ"מ).

<p>עאל בגנתא דעדן¹ דאיהו נפש ולעולם רוח לא שריא אלא בגנתא דעדן ונשמה לעילא נפש דא² (ס"א לא) אתישבת בדוכתהא גו גופא לתתא³ כגוונא דא כלא לתתא הכי מתפרשן בבר נש ואף על גב דכלהו קשורא חדא נשמה סלקא לעילא גו נביעו דבירא רוח עאל בגנתא דעדן⁴ כגוונא דלעילא נפש אתישבא גו קברא</p>	<p>הזו לא נכנסת לגן עדן שהיא נפש ולעולם הרוח לא שורה אלא בגן עדן ונשמה למעלה נפש זו מתישבת (לא מתישבת) במקומה בתוך הגוף למטה כמו זה הכל למטה כך נפרדים באדם ואף על גב שכלם קשר אחד הנשמה עולה למעלה לתוך נביעת הבאר הרוח נכנסת לגן עדן כדוגמא שלמעלה הנפש מתישבת בתוך הקבר.</p>
<p>ואי תימא נפש לעילא דאתישבת גו גופא בקברא אן הוא קברא אלא גו ההוא קליפה תקיפא⁵ ועל דא נפש כגוונא דא לתתא וכלא דא כגוונא דא ובגין כך תלת דרגין מתפרשן ואינן קשורא חדא ורזא חדא ובכל זמנא דגרמי אשתכחו גו קברא האי נפש אשתכחת תמן רזא הכא לאינן דידיעי ארה קשוט דחלי חטאה בשעתא דנשמתא מתעטרא לעילא גו עטרא קדישא ורוחא קאים בנהירו עלאה בשבתי וירחי זומני האי נפש בשעתא דרוח נחתא⁶ מגו נהירו עלאה לדיירא בגנתא דעדן נהיר ונציץ איהו (ד"א ל"ג כד) קיימא גו קברא ואתגלימת בדיוקנא דהות גו גופא בקדמיתא וכל אינן גרמי⁷ בההוא דיוקנא סלקן ומשבחאן ואודן לקודשא בריך הוא הדא הוא דכתיב (תהלים לה י) כל עצמותי תאמרנה יהוה מי כמוך אומרות לא כתיב אלא תאמרנה</p>	<p>ואם תאמר הנפש למעלה שמתישבת בתוך הגוף בקבר איפה הוא הקבר אלא בתוך אותה קלפה קשה ולכן נפש כמו זו שלמטה והכל זה כמו זה ולכן שלש דרגות נפרדות והן קשר אחד וסוד אחד ובכל זמן שהעצמות נמצאות בתוך הקבר הנפש הזו נמצאת שם כאן יש סוד ליודעי דרך האמת יראי חטא בשעה שהנשמה מתעטרת למעלה בתוך העטרה הקדושה והרוח עומדת באור עליון בשבתות וחדשים וזמנים הנפש הזו בשעה שהרוח יורדת מתוך האור העליון לדור בגן עדן מאיר ונוצץ היא עומדת בתוך הקבר ומתגלמת בדמות שהיה בתוך הגוף בתחלה וכל אותן עצמות עולות באותו דמות ומשבחות ומודות לקדוש ברוך הוא זהו שכתוב כל עצמתי תאמרנה ה' מי כמוך לא כתוב אומרות אלא תאמרנה.</p>
<p>ואלמלי אתיהיב רשו לעינא למחמי וחמי בליליא⁸ דעייל (נ"א דנפיק) ביה שבתא¹ ולילי</p>	<p>ואלמלא נתנה רשות לעין לראות היתה רואה בלילה כשנכנסת (כשיוצאת) שבת</p>

¹ פי' מלכות (מ"מ).

² פי' מלכות (מ"מ).

³ פי' בריאה (מ"מ).

⁴ ויקרא ע"ב (הערת הזהר).

⁵ סוד מלכי אדום שמתו (רח"ו). ור"ל שהמלכות היא בתוך הניצוצות שבקלי' נוגה (מ"מ).

⁶ הלשון הזה אינו מדוקדק, דמשמע שהנפש לא עלתה עם הרוח למקום הנשמה בשבת ומועד. והאמת הוא שגם הנפש עולה עם הרוח וכמש"ל בעמוד ב' דף זה, בשעתא דנשמתא מתעטרא לעילא וכו' (מ"מ).

⁷ גודל עילוי הנשמות באורות עליונים ומתקשרת הנשמה ברוח, ורוח בפנש, עד שהם בקישור א' בצירור רוחני, כמו שהיו בצירור גופני בעולם הזה, כמ"ש בזהר, בשעתא וכו'. והענין הוא, כי בשעה שהרוח יורד מג"ע העליון לג"ע התחתון, אז מוליך עמו אור גודל שקיבל למעלה, ומאותו האור יורד ג"כ אור בהיר מאד לנפש אשר בקבר, ומתלבשת הנפש באור הזה כצורת הגוף ממש, ואז מתחברים העצמות יחדיו ידובקו, ומצטיירים בצורת הגוף שהיה בעולם הזה, ועולים מהקבר ואומרים שירה לפני הקב"ה. וזש"ה כל עצמותי תאמרנה, אומרות אין כתיב, אלא תאמרנה. ומבואר שם בזהר, דאילולי אתיהיב רשות לעין לראות היה רואה בלילי שבת ור"ח דמות צורות עומדות על הקברים (מ"מ).

⁸ כן מצאתי בזהר מוגה מארץ ישראל, אבל לא נראה כן משער הנבואה פ"ד ו' ב', ששם כתוב שבכל מוצאי שבת באות נפשות הצדיקים לקבריהם ומתלבשות בתוך העצמות ממש כאילו הם בחייהם לפי שעה לייחד את בוראם, וזה סוד (ישעיה נח, יא) ועצמותיך יחליץ. ולעד"נ שכן מוכרח ממה שקדם שביום השבת הרוח מתקשר למעלה ועומד בנהירו עילאה, ובשעתא דרוח נחתא מלא אור וזוהר אז מאיר בנפשו והיא מחלצת עצמות הגוף בהתלבשה במלבוש שלה הוא העומד על הקבר בסוד חלוקא דרבנן, וזה דוקא במוצאי שבת כי בשבת עומדות הנפשות בגן עדן התחתון ומתעדנות, ואפילו לעשות ייחוד עם צדיקים שהוא נוח להם לא יועיל בשבת כנזכר שם בשער הנבואה ז' א' (רמ"ז).

<p>ירחי וזמני כדיוקנין על גבי קברי אודן ומשבחן לקודשא בריך הוא אבל טפשו דבני נשא קא מעכבא להו דלא ידעין ולא משגיחין על מה קיימין בהאי עלמא ולא חששין לאשגחא ביקרא דמלכא עלאה בהאי עלמא כל שכן לאשגחא ביקרא דההוא עלמא ועל מה קיימא ואיך מתפרשן מלין</p>	<p>ולילות חדשים וזמנים כמו דמיות על גבי הקברים מודות ומשבחות את הקדוש ברוך הוא אבל טפשות בני האדם מעכבת אותם שלא יודעים ולא משגיחים על מה עומדים בעולם הזה ולא חוששים להשגיח בכבוד המלך העליון בעולם הזה כל שכן להשגיח בכבוד אותו העולם ועל מה עומד ואיך הדברים מתפרשים.</p>
<p>ביומא דראש השנה דעלמא אתדן וכרסיא דדינא קיימא לגבי מלכא עלאה למידן עלמא כל נפש ונפש משטטן ובעאן רחמי על חיי בליליא דנפקא יומא דדינא² אזלין וקא משטטין למשמע ולמנדע מאן הוא דינא דאתדן על עלמא ולזמנין דקא מודיעין בחזווא לחייא כמה דאת אמר (איוב לג טו) בחלום חזיון לילה בנפול תרדמה על אנשים וגו' אז יגלה און אנשים ובמסרם יחתם מה זה מסרם זו הנפש שעומדת וחותמת לאנשים דברים לקבל מוסר.</p>	<p>ביום ראש השנה כשהעולם נדון וכסא הדין עומד למלך העליון לדון את העולם כל נפש ונפש משוטטות ומבקשות רחמים על החיים בלילה שיוצא יום הדין הולכות ומשוטטות לשמע ולדעת מהו הדין שנדון על העולם ולפעמים שמודיעות במראה לחיים כמו שנאמר בחלום חזיון לילה בנפל תרדמה על אנשים וגו' אז יגלה און אנשים ובמסרם יחתם מה זה מסרם זו הנפש שעומדת וחותמת לאנשים דברים לקבל מוסר.</p>
<p>בליליא בתראה דהגא³ דקא נפקן פתקין מבי מלכא וההוא על אעדיוא מבני גריעו דהאי עלמא ההוא נפש דקאמרן אזלא</p>	<p>בלילה האחרון של החג שיוצאים הפתקים מבית המלך ואותו צל מוסר מבני הנגרעים של העולם הזה אותה נפש שאמרנו הולכת</p>
<p>קמב/ב</p>	
<p>ומשטטא⁴ וחד ממנא⁵ סרכא⁶ ברזא גליפא בעזקא⁷ בכתב מפרש ידומיע"ם⁸ דפקיד בכתב דזיוא גליפא⁹ ובגו חזוון עלאיז¹⁰ בההוא ליליא</p>	<p>ומשוטטת וממנה אחד שוטר בסוד חקוק בטבעת בכתב מפרש ידומיע"ם שפוקד בכתב של זיו החקוק ובתוך מראות עליונים יורד באותו לילה וכמה אלף</p>

¹ בתחילת ליל שבת עולה הנפש ורוח המקום הנשמה ויורדות מיד, ואזי הנפש אתגלימת בדיוקנא וכו' (מ"מ).

² במסכת ברכות ממעשה דאותו חסיד עם ב' רוחות וכו', מוכח דבליל ר"ה עצמה משטטי לדעת מה נגזר, והכא אמר בליליא דנפקא יומא דדינא, וי"ל דבליל ב' דר"ה איירי בהם בגמרא, דאי בליל א', אין דין לישראל, כי אר"ה דינם בלילה וישראל דינם ביום, וא"כ מ"ש בליליא דנפקא היינו ליל ב' דר"ה (מ"מ).
³ ויחי רכא (הערת הזהר).

⁴ קכט ע"א (הערת הזהר). לראות בצללים המסתלקים, ומשם ידע מי ימות כדלקמן (אור יקר).
⁵ היינו לפרש מי הוא המסלק הצל, כדי שמתוכו יודע הנפש העתידים למות בשנה. ענין המלאך הזה שהוא ממונה על דיוקנאות החיים, ולזה כיון שנגזר עליו המות, מיד הדיוקן שם נשתנה צורתו והוא יודע, ומיד יורד באותו דיוקן למטה, וקושר לו הצלם הידוע, והכל עולה יחד אל תחת העבד כדמסיק, ונודע שהדיוקנאות הם חקוקות בסוד פרגוד, חותם מצוייר, פתוחי חותם, כאלו הם בחיים (אור יקר).
⁶ לשון ממונה (אור יקר).

⁷ ירצה בסוד הנשמה המצויירת בפרגוד בכתב מפרש פתוחי חותם, דהיינו "גליפא בעזקא" או ירצה שהוא ממונה על חותם הנחתם, וזהו שאמר "ברזא גליפא בעזקא" והוא בעל החותם להחתים כתב מפרש, ואינו בעל הכתב אלא החותם שבו מחתימין כתבים, ולזה הוא יודע סוד החיתום ופירש ענין הכתב (אור יקר).

⁸ לעיל בדף קכט ע"א כתב הזהר שהוא יהודיעם ובהגהת דרך אמת הביא דברי הרמ"ז שנתעורר בזה ובודאי שיש טעות דאל"כ דבריו סותרים מ"ש בדף קכט למ"ש הכא (מ"מ).

⁹ הכתב אור זיו מתחקק, א"נ אור הדיוק שהוא מתנוצץ (אור יקר).

¹⁰ בסוד רוחניות עליון, א"נ אל דמות הנשמות. ושני הפירושים ענין א', שהכתב הוא הדיוקן בעצמו המצוייר בפרגוד, והחותם הוא מה ששקוע מורה על מיתה, או מה שבולט נראה אל חיים (אור יקר).

<p>נחית וכמה אלף אלפין ורבוה רבוון עמיה ונטלין לההוא צל¹ מכל חד וחד וסלקין ליה לעילא</p>	<p>אלפים ורבוה רבבות עמו ונוטלים אותו צל מכל אחד ואחד ומעלים אותו למעלה.</p>
<p>וההיא נפש² דקאמרן אזלא ומשטמא³ וחמאת לההוא צל⁴ ותב לאתריה גו קברא וקא מכרות לשאר מתייא פלוני אתי לגבן פלוני אתי לגבן אי זכאה טבא איהו כלהו חדאן ואי לאו כלהו אמרי ווי כד סלקין ההוא צל⁵ סלקין ליה לגבי ההוא עבד מהימן דשמיה מטטרוין ונטיל ההוא צל לגביה וסליק ליה לאתריה כמה דאת אמר (איוב ז ב) כעבד ישאף צל ישאף צל ודאי⁶</p>	<p>ואותה נפש שאמרנו הולכת ומשוטטת ורואה את אותו צל ושבה למקומה לתוך הקבר ומכריזה לשאר המתים פלוני יבא אלינו פלוני יבא אלינו אם צדיק טוב הוא כולם שמחים ואם לא כולם אומרים אוי כשמעלים אותו צל מעלים אותו לאותו עבד נאמן ששמו מטטרוין ונוטל אליו אותו הצל ומעלה אותו למקומו כמו שנאמר "כעבד ישאף צל" ישאף צל ודאי.</p>
<p>מההיא שעתא ואילך מתתקנא דוכתא לההיא נשמה⁷ דההוא בר נש ודוכתא לרוח בגנתא דעדן ודוכתא לנפש⁸ לניחא ולאיתהנאה בשעתא דמשטמא⁹ ואזלא בגין דאית¹⁰ נפש דלית לה נייחא ואית נפש דאישתציאת¹¹ עם גופא</p>	<p>מאותה שעה ואילך מתקן מקום לאותה נשמה של אותו איש ומקום לרוח בגן עדן ומקום לנפש למנוחה ולהנאה בשעה שמשוטטת והולכת משום שיש נפש שאין לה מנוחה ויש נפש שמתכלה עם הגוף.</p>
<p>והאי איהימו דלית לה נייחא והאי איהי דכתיב בה (ש"א כה כט) ואת נפש אויביך</p>	<p>וזוהי שאין לה מנוחה וזוהי שכתוב בה ואת נפש אויביך יקלענה בתוך כף הקלע</p>

¹ כדי להראותו למעלה, להכין לו מנוחה כראוי לו כדמסיק לקמיה, ולא שיטלהו אז העבד מכל וכל, שאינו מסתלק אלא שלשים יום קודם מיתה (אור יקר).
² שיש לה רשות להתשוטט ולחקור כדפי' (אור יקר).
³ כדי לפגוע במלאך הזה בעת סילוק הדיוקנאות עם הצללים (אור יקר).
⁴ צל המסתלק ומכיר, ובשובו מודיע לשאר הנפשות שאינם רשאות להתשוטט (אור יקר).
⁵ מהדר השתא לפרש טעם לסילוק הצל, ולמאן סלקין ליה, והענין שהשר הממונה על גן עדן, הוא בעל כנפים הפוסק הלכות שם, ולזה אלו הנזכרים מעלים הצללים, מפני שהכתב והחותם אל הנשמות בדיוקנאות בידם, ויודיעם להכיר, ולא יחליפו איש באיש, ומוסרים הצל אל עולם מטטרוין, דהיינו עבד ישאף הצל בעצמו, ויבדוק אותו כדי להכין לו מצד [אופן] [אנפין] משכן לנפש, ומצד חיה משכן לרוח, ומצד כסא משכן לנשמה, והיינו דמסיק תדע למה מעלים הצל (אור יקר).
⁶ וידע ויכיר מקומו ההגון לו אצל מי מצדיקי גן עדן, באיזו מדור לפי כבודו, ולתקן לו המדור, ולחקור מי ירד להקבילו בשעת סילוקו, וכיוצא בכל אלו הענינים (אור יקר).
⁷ ולא שתעלה הנשמה או הרוח או הנפש אלא הצל, ויודע הוא להכיר בצל עצמו מקומות הראויים לנשמה ורוח ונפש, מפני שהצל הוא אמצעי בין נפש לגוף, ובו מצטייר כל מעשה האדם, והוא מתקשט גם כן במעשיו (אור יקר).
⁸ קשיא ליה, כי נפש אין לה מקום שמקומה בחצר מות על הקבר, לזה מפרש השתא ואזיל כי ענין הנפש ומנוחתה, ענין רחב מהרוח והנשמה, משום דדוכתא דנפש הוא לניחא, שיש שאינה נחה (אור יקר).
⁹ ויש נפש שהיא נחה ואין לה הנאה כדמפרש ואזיל, וכל זה מזדמן לו מיד קודם סילוקו (אור יקר).
¹⁰ ויקרא קעב ע"ב (הערת הזהר). השתא מפרש ג' חלקי נפשות, וקודם שנבאר שלשתם נאמר כי נפש מציאותה מענין רוחניות המלכות המתלבש באופן, הם סוד ז' מדורין לז' היכלות, ונודע כי אותם המדורין הם לבוש להיכלות, וכן ההיכלות לבוש לכסא הכבוד, הוא ממש כענין נשמה רוח נפש, ונודע כי תחת אותם המדורין משכן לקלי', ולפעמים הרבה נכנסות במדור ראשון ושני ושלישי כדפי' שם, ולכך המדורין האלו תופסין בסוד נפש על ידי יצר הרע, עד הגוף הזה עולם העשיה, ששכינה מתלבשת באופן להנהיג העשיה ומשם נפש, ולזה הנפש בידה לזכך עצמה תכלית זכך בסוד טהרת המדורין והרחקתם מהחיצונים, (עוד) [או] לרדת ולטנף עצמה בטינוף המדור בהכנס אליו החצוני, וכל זה תלוי ביצר הרע שהוא מהחיצונים, כמו שהחצונים מטמאין המדורין בקורבתם אליהם, כך הנפש טמא בקורבתה אל היצר הרע, הכל לפי ענינה, הן קורבה מרובה או קורבה מועטת, ומיני הנפשות במעשיהן שלשה, או הנפש הנכרתת מן העולם, שאינה אפילו בכלל נפשות של ישראל, אלא נכנסת אל בין הקלי', ועליה נאמר והכרתי אותה מקרב עמה, ר"ל אפילו במדור הנפשות לא תעמוד ולא תכנס אלא היא נמסרת אל החצונים ונעשית מזיק ושד בעולם, כאומרם הרשעים הם הם המזיקים וזו היא מתגלגלת בכל הועלים (אור יקר).

<p>יקלענה בתוך כף הקלע דדא איהי אזלא ומשטטא ומתגלגלא בכל עלמא ולית לה נייחא כלל יממא ולילי ודא איהו עונשא יתיר מכלא וההיא דתשתצי עם גופא (ההיא דכתיב (&) בה (ויקרא יז י) והכרתי אותה מקרב עמה ולהאי לית לה דוכרנו כלל ואית נפשא דלא תשתצי עם גופא) ותשתצי מאתר אחרא (ס"א עלאה) ההיא דכתיב (&) בה (שם כב ג) ונכרתה הנפש ההיא מלפני אני יהו"ה מאי מלפני דלא שריא עלה רוחא וכד רוחא לא שריא עלה לית לה שותפו כלל במה דלעילא ולא ידעת מאינן מלין דההוא עלמא כלל והאי איהי נפש כבעירי</p>	<p>שזוהי שהולכת ומשוטטת ומתגלגלת בכל העולם ואין לה מנוחה כלל יומם ולילה וזהו ענש יותר מהכל ואותה שתכלה עם הגוף (ההיא שכתוב בה והכרתי אתה מקרב עמה ולזה אין לה זכרון כלל ויש נפש שלא תכלה עם הגוף) ותכלה ממקום אחר (עליון) אותה שכתוב בה (ויקרא כב) ונכרתה הנפש ההיא מלפני אני ה' מה זה מלפני שלא שורה עליה רוח וכשלא שורה עליה רוח אין לה שתפות כלל במה שלמעלה ולא יודעת מאותם דברים של אותו עולם כלל וזוהי נפש כמו של הבהמות.</p>
<p>נפש דלית (ד"א דאית) לה נייחא האי איהי כד אזלא ומשטטא אערעת בהאי ממנא ידומיע"ם ובאינן סרכין דיליה ונטלין לה ואעלין לה בכל פתחי גן עדן ואחזיין לה יקרא דצדיקיא ויקרא דההוא רוח דילה ואיהי מתדבקא ביה בנייחא גו ההוא לבושא¹ וכדין ידעת באינן מלין דעלמא</p>	<p>נפש שאין (נפש שיש) לה מנוחה זוהי כשהולכת ומשוטטת פוגשת בממנה הזה ידומיע"ם ובאותם השוטרים שלו ונוטלים אותה ומכניסים אותה בכל פתחי גן העדן ומראים לה את כבוד הצדיקים וכבוד אותה הרוח שלה והיא נדבקת בו במנוחה תוך אותו הלבוש ואז יודעת באותם דברים של העולם.</p>
<p>וכד ההוא רוח סלקא לאתעטרא גו נשמה עלאה לעילא ההיא נפש מתקשרא בההוא רוח² ואתנהירת מניה כסיהרא כד אתנהירת משמשא ורוח מתקשרא גו ההיא נשמתא וההיא נשמתא מתקשרא גו סוף מחשבה³ דאיהי רזא דנפש דלעילא</p>	<p>וכשאותה רוח עולה להתעטר לתוך הנשמה העליונה למעלה אותה נפש נקשרת באותה רוח ונאורה ממנה כלבנה כשנאורה מהשמש והרוח נקשרת לתוך אותה נשמה ואותה נשמה נקשרת לתוך סוף המחשבה שהיא סוד הנפש שלמעלה.</p>
<p>וההיא נפש אתקשרת גו ההוא רוח עלאה וההוא רוח אתקשר גו ההיא נשמה עלאה וההיא נשמה אתקשרת באין סוף וכדין איהו נייחא דכלא וקשורא דכלא עילא ותתא כלא ברזא חדא וגוונא חדא וכדין דא איהו נייחא דנפש דלתתא ועל דא כתיב (ש"א כה כט) והיתה נפש אדני צרורה בצרור החיים את יהו"ה אלהיך בגוונא חדא וברזא חדא דההוא את דא כגוונא דא</p>	<p>ואותה נפש נקשרת תוך אותה רוח עליונה ואותה רוח נקשרת לתוך אותה נשמה עליונה ואותה נשמה נקשרת באין סוף ואז הוא מנוחת הכל וקשר של הכל למעלה ולמטה הכל בסוד אחד וגון אחד ואז זוהי מנוחה לנפש שלמטה ועל זה כתוב (שמואלא כה) והיתה נפש אדני צרורה בצרור החיים את ה' אלהיך בגון אחד ובסוד אחד שאותו את זה כמו זה.</p>
<p>כד נחתא סיהרא רזא דנפש עלאה נהורא מכל סטרין איהי נהרא לכל רתיבין ומשריין ועביד לון גופא חדא שלימא דנהיר בנהירו בזיוא עלאה אוף הכי כגוונא דא נחתא האי נפש תתאה נהירא מכל סטרין מגו נהירו</p>	<p>כשירדת הלבנה בסוד הנפש העליונה מאירה מכל הצדדים היא מאירה לכל המרכבות והמחנות ועושה להם גוף אחד שלם שמאיר באור בזיו העליון אף כך כמו זה יורדת הנפש התחתונה הזו מאירה לכל הצדדים מתוך אור הנשמה ומתוך אור</p>

¹ עי' קמא ע"ב והערה שלנו שם בשם ספר הכללים.

² מכאן נראה שכשעולה הרוח במקום הנשמה, הנפש מתקשרת ועולה עמה (מ"מ).

³ מלכות (רח"ו במ"מ).

<p>דנשמה ומגו נהירו דרוח ונחתא ונהרא לכל אינון רתיכין ומשריין דאינון שייפין וגרמין ועביד לון גופא שלימא דנהיר בנהירו</p>	<p>הרוח ויורדת ומאירה לכל אותם מרכבות ומחנות שהם איברים ועצמות ועושה אותם גוף שלם שמאיר באור.</p>
<p>הדא הוא דכתיב (ישעיה נח יא) והשביע בצחצחות נפשך נפשך ממש ולבחר ועצמותיך יחליץ דעביד מנייהו גופא שלימא ונהיר בנהירו וקם ואודי ומשבח לקודשא בריך הוא כמה דאתמר דכתיב (תהלים לה י) כל עצמותי תאמרנה יהוה מי כמוך ודא איהו נייחא דנפש ודאי מכל סטריין</p>	<p>זהו שכתוב והשביע בצחצחות נפשך נפשך ממש ואחר כך ועצמתך יחליץ שעושה מהם גוף שלם ומאיר באור וקם ומודה ומשבח את הקדוש ברוך הוא כמו שנתבאר שכתוב כל עצמתי תאמרנה ה' מי כמוך וזוהי מנוחת הנפש ודאי מכל הצדדים.</p>
<p>זכאין אינון צדיקייא דדחליין למאריהון בעלמא דין למזכי בתלת נייחי לעלמא דאתי אתא רבי שמעון וברכיה לרבי אבא אמר רבי שמעון זכאין אתון בני וזכאה אנא דעיני חמו בכך כמה</p>	<p>אשרי הצדיקים שפוחדים מרבונם בעולם הזה לזכות בשלש מנוחות לעולם הבא בא רבי שמעון וברכו את רבי אבא אמר רבי שמעון אשריכם בני ואשרי שעיני ראו בכך כמה</p>
<p>קמנ/א</p>	
<p>דוכתיין עלאיין¹ מתתקנן לן ונהירין לן לעלמא דאתי</p>	<p>מקומות עליונים מתקנים לנו ומאירים לנו לעולם הבא.</p>
<p>פתח ואמר (תהלים קכה א) שיר המעלות הבטחים ביהוה² כהר ציון³ לא ימוט⁴ לעולם ישב⁵ האי קרא אוקמוה אבל שיר המעלות תושבחתא דקאמרי אינון דרגין קדישיין עלאיין⁶ מסטרא דגבורין⁷ עלאיין ואינון כגוונא דלואי</p>	<p>פתח ואמר (תהלים קכה) שיר המעלות הבטחים בה' כהר ציון לא ימוט לעולם ישב פסוק זה פרשוהו אבל שיר המעלות תשבחת שאומרות אותן דרגות קדושות עליונות מצד של הגבורות העליונות והם</p>

¹ כאומרו להנחיל אוהבי יש, לא עולם אחד אלא שלש מאות ועשר עולמות כדפי' רז"ל (אור יקר).
² הבוטח בה' שם מבטחו, שהיא השכינה, המפרנסת כל העולם. "בה" ודאי, בת"ת והבטוח באדם, הוא מפרידה מן הת"ת ומשכינה למטה, ונקרא נרגן מפריד אלוף. ולכך קאים בארור, כאומרו ארור הגבר אשר יבטח באדם, ומסיק ומן ה' יסור לבו, דהיינו השכינה ומפרידה, אמנם הבוטח בה' כדוד, ודאי מצד הצדיק. והנה השכינה תלויה לפי הדין, ולפי זה פעמים שהיא בדין, הבטחתו מתמוטטת, מפני שגרם העוון והפרידס, ונתחייב בדין. אמנם לעתיד תהיה המלכות קבועה במקומה בלתי מתמוטטת, שאין עון גורם פירוד, ואז תהיה ההבטחה שלימה (אור יקר).
³ לא יהיה כזמן זה שההבטחה בלתי קיימת אלא "כהר ציון" מלכות הנקראת הר, שהיא מיוחדת ביסוד, והיינו הר ציון ודאי (אור יקר).
⁴ שהיא אז מיוחדת שלא ימוט, והנה היחוד העתיד, יש לו ב' מעלות טובות על היחוד הנמצא בעולם הזה, אפילו בעת עלותה למעלה להתייחד, יש מקטרגין ומעוררים עד שהם מפרידים. ואין היחוד נגמר, ואז "לעתיד" לא ימצא מזה כלל, שאין שטן ואין פגע רע, וז"ש "לא ימוט" אלא יעלה בלי התמוטטות כלל. השנית, כי היחוד בעולם הזה אפילו לא ימצא לא מערער ולא משטין מצד עצמו, אינו אלא זמן מועט. ומיד שכינה באה אל מקומה למטה, לנהל התחתונים, מלאה מן השפע שקבלה באותו רגע היחוד, ולעתיד לא יהיה כך, אלא לעולם ישב השכינה למעלה בחיק בעלה, ולא תדר למטה, אלא מלמעלה ינהיג התחתונים בסוד השבת (אור יקר).
⁵ ואז יהיה ההבטחה בלי בושת, שאין עון גורם לו שום פירוד, ואין צדיקים יראים מההבטחה, ולזה אינה כאריה וכשחל שההבטחה במעשיהם אלא כהר ציון, שהם בטוחים בו מצד יחודו ואין צריך כח מעשים, שאז המעשה הטוב הוא מי שטרח בערב שבת יאכל בשבת (אור יקר).
⁶ הנה מן הגבורה ודיניה נמשכין כחות הרבה, ראשונה ממטה למעלה הם החצונים, ואינם בעלי שיר ושבח, שניה הם אותם שהם קדושים וממונים על החצונים, והם משוררים בכלל הקדושים, שלישית הם הקדושים העליונים למעלה מכולם, ואין להם חלק בחוץ כלל, אלא מתקדשים ומתטהרים מכל וכל, ועל אלו כוון ואמר "דרגין קדישיין" לאפוקי חצונים, "עילאין" לאפוקי אותם שהם קדושים למטה מופקדים על החצונים (אור יקר).
⁷ לא מהגבורה שהוא דין חזק לכללות, אלא מצד גבורות הבינה המתמתקות בשיר הלויים ונהפכת לשמחה (אור יקר).

<p>לתתא¹ ואינון מעלות² דרגין על דרגין ופלחין ברזא דחמשין שנין³ והאי איהו שיר המעלות הבטחים ביהו"ה⁴ כהר ציון דא אינון צדיקיא דאינון מתרחצן ביה בעובדין דלהון כמה דאת אמר (משלי כח א) וצדיקים ככפיר יבטח</p>	<p>כמו הלויים שלמטה והם מעלות דרגות על דרגות ועובדים בסוד של חמשים שנים וזהו שיר המעלות הבטחים בה' כהר ציון אלו הם הצדיקים שבטחים בו במעשים שלהם כמו שנאמר (משלי כח) וצדיקים ככפיר יבטח.</p>
<p>ואי תימא הא צדיקיא לא מתרחצן בעובדיהון כלל ותדיר דחלין כאברהם דכתיב ביה (בראשית יב יא) ויהי כאשר הקריב לבא מצרימה וגו' כיצחק דכתיב ביה (שם כו ז) כי ירא לאמר אשתי כיעקב דכתיב ביה (שם לב ח) וירא יעקב מאד ויצר לו ואי הני לא אתרחיצו בעובדיהון כל שכן שאר צדיקי עלמא ואת אמרת וצדיקים ככפיר יבטח</p>	<p>ואם תאמר הרי הצדיקים לא בוטחים במעשיהם כלל ותמיד פוחדים כמו אברהם שכתוב בו (בראשית יב) ויהי כאשר הקריב לבוא מצרימה וגו' כמו יצחק שכתוב בו (שם כו) כי ירא לאמר אשתי כיעקב שכתוב בו (שם לב) וירא יעקב מאד ויצר לו ואם אלה לא בטחו במעשיהם כל שכן שאר צדיקי העולם ואתה אומר וצדיקים ככפיר יבטח.</p>
<p>אלא ודאי ככפיר כתיב דהא מכל אינון שמהן לא כתיב אלא כפיר ולא כתיב לא אריה ולא שחל ולא שהין אלא כפיר דאיהו חלשא וזעירא מכלהו ולא אתרחיין בחיליה אף על גב דאיהו תקיף כך צדיקיא לא אתרחיצו בעובדיהון השתא אלא ככפיר אף על גב דידעין דתקיף חילא דעובדיהון לא אתרחצן אלא ככפיר ולא יתיר</p>	<p>אלא ודאי כתוב ככפיר שהרי מכל אותם שמות לא כתוב אלא כפיר ולא כתוב לא אריה ולא שחל ולא שהין אלא כפיר שהוא החלש והקטן מכולם ולא בוטח בכחו אף על גב שהוא חזק כן הצדיקים לא בוטחים במעשיהם עכשיו אלא ככפיר אף על גב שיודעים שחזק כח מעשיהם לא בוטחים אלא ככפיר ולא יותר.</p>
<p>ובגניי כך הבטחים ביהו"ה כהר ציון וגו' לא ככפיר ולא כאריה ולא ככלהו שמהן אלא כהר ציון ואוקמוה מה הר ציון איהו תקיף ולא ימוט תדיר אוף הכי בההוא זמנא להו כהר ציון ולא כהשתא דלא אתרחיצו אלא ככפיר דרחיל ולא אתרחיין בחיליה ואתון בני קדישי עליונין⁵ רחצנותא דלכו כהר ציון ודאי זכאין אתון בעלמא דין ובעלמא דאתי</p>	<p>ולכן הבטחים בה' כהר ציון וגו' לא ככפיר ולא כאריה ולא כמו כל השמות אלא כהר ציון ופרשוה מה הר ציון הוא חזק ולא ימוט תמיד אף כן באותו זמן יהיו כמו הר ציון ולא כמו עכשיו שלא בוטחים אלא ככפיר שפוחד ולא בוטח בכחו ואתם בני קדושים עליונים בטחונכם כהר ציון ודאי אשריכם בעולם הזה ובעולם הבא.</p>
<p>אזלו כד מטו למתא אתחשך ליליא אמר רבי שמעון כמה דיומא דא⁶ אנהיר לן בהאי</p>	<p>הלכו כשהגיעו לעיר נחשך הלילה אמר רבי שמעון כמו שיום זה מאיר לנו בדרך</p>

¹ משמרות משמרות ממש, כמשמרות הלויים הימן וידותין ואיתן כדפרשו בפרשת אחרי מות (אור יקר).
² כל הנדרש נרמז באומרו המעלות בה' הידיעה, לשלול כל אותם האחרים, וטעם אומרו המעלות ה' מעלות, שהם בסוד ועבד הלוי הוא, שעבודתו בסוד הבינה "ברזא דחמשין שנין" (אור יקר).
³ אח"כ ישוב מצבא העבודה, ואפשר שהמעלות יהיו ג"כ חמשה מעלות או חמשים (אור יקר). בסוד ועבד הלוי הוא וידוע כי הוא היא בינה ובה נ' שערים ולכך מבין חמשים שנה ישוב מצבא העבודה (רח"ו).
⁴ "הבוטחים בה" זה תחילת השיר, ואמר "הבוטחים בה" בזמן זה אין בטחונם חזק, מפני שהם יראים שמא גרם החטא, ונמצא בוטחים מצד א' ויראים מצד הב', והם אומרים ידוע ודאי שיש בו כח לזה, וליותר מזה, אמנם שמא עוונותינו גרם שאנו חייבין מן הדין, אמנם לעתיד לא יהיה בטחונם בה' כזה (אור יקר).
⁵ שאין ר' שמעון וחבריו בעולם התחתון אלא אחוז בסוד האצילות, ואז דבקים ביחוד העליון, והם עולים ויורדים עם השכינה והם מובטחים בה', שהם המייחדים תדיר ודאי (אור יקר).
⁶ הענין הוא כי התורה סודותיה גורמין הם לימשך מהיסוד או"ר הנק' ר"ז, דהיינו סו"ד למלכות, והמחדש סוד בתורה מושך מהת"ת למלכות אור רז, סודות התורה, הם נעלמים בכתר עתיק יומין, והמחדש מסלסל בשערי עתיק יומין, והוא מושך מלמטה אור התורה, והנה ר"ש וחבריו לא היו אומרים מה שמקובל להם מכבר, כי זה אין לו שכר בעמלו אלא עסק תורה לבד, ובמה יבדלו הם משאר החברים שבדור, אמנם הענין היה שהיו מתחילין בפסוק, ובחסידותם על ידי חכמתם היתה רוח קדושה שורה בהם, ובהיותם מסלסלין

<p>ארחא למזכי ביה בעלמא דאתי אוף הכי האי ליליא ינהיר לן למזכי לן לעלמא דאתי ולאעטרא מלין דיממא בליליא דא קמי עתיק יומין דהא כיומא דא שלים לא ישתכח בכל דרין אחרנין זכאה חולקנא בעלמא דין ובעלמא דאתי</p>	<p>הזו לזכות בו בעולם הבא אף כך הלילה הזה יאיר לנו לזכותנו לעולם הבא ולעטר דברים של היום בלילה הזה לפני עתיק הימים שהרי כמו היום השלם הזה לא ימצא בכל הדורות האחרים אשרי חלקנו בעולם הזה ובעולם הבא.</p>
<p>עאלו לביתיה דרבי שמעון ורבי אלעזר ורבי אבא ורבי יוסי עמהון בתו עד דאתפלג ליליא כיון דאתפלג ליליא אמר רבי שמעון לחבריא עידן איהו לאעטרא רתיכא קדישא! לעילא באשתדלותא דילן אמר ליה לרבי יוסי אנת דלא אשתמעו מילך בהאי יומא ביננא אנת הוי שירותא לאנהרא ליליא דהא השתא עידן רעותא איהו לאנהרא עילא ותתא</p>	<p>נכנסו לביתו של רבי שמעון ורבי אלעזר ורבי אבא ורבי יוסי עמם לנו עד שנחלק הלילה כיון שנחלק הלילה אמר רבי שמעון לחברים זמן הוא לעטר את המרכבה הקדושה למעלה בהשתדלותנו אמר לרבי יוסי אתה שלא נשמעו דבריך ביום הזה בינינו אתה תהיה ראשית להאיר הלילה שהרי עכשיו עת רצון היא להאיר מעלה ומטה.</p>
<p>פתח רבי יוסי ואמר שיר השירים אשר לשלמה שירתא דא אתער לה שלמה מלכא כד אתבני בי מקדשא ועלמין כלהו אשתלימו עילא ותתא בשלמותא חדא ואף על גב דחברייא פליגין בהאי (נ"א מתי אתמר) אבל שירתא דא לא אתמר אלא בשלימו כד סיהרא אתמליא בשלימו ובי מקדשא אתבני כגוונא דלעילא בשעתא דאתבני בי מקדשא לתתא לא הוה חדוה קמי קודשא בריך הוא מיומא דאתברי עלמא כההוא יומא</p>	<p>פתח רבי יוסי ואמר שיר השירים אשר לשלמה שיר זה עורר אותה שלמה המלך כשנבנה בית המקדש וכל העולמות נשלמו מעלה ומטה בשלמות אחת ואף על גב שהחברים חלקו בזה (מתי נאמר) אבל שירה זו לא נאמרה אלא בשלמות כשהלבנה התמלאה בשלמות ובית המקדש נבנה כדוגמא שלמעלה בשעה שנבנה בית המקדש למטה לא היתה שמחה לפני הקדוש ברוך הוא מיום שנברא העולם כמו אותו היום.</p>
<p>משכן דעבר משה במדברא לנחתא שכינתא לארעא כההוא יומא משכן אחרא אתוקם עמיה לעילא כמה דאוקמוה דכתיב (שמות מ יז) הוקם המשכן המשכן משכן אחרא² דאתקם עמיה ודא משכן דנער מטטרו"ן ולא יתיר בית ראשון כד אתבני בית ראשון אחרא אתבני עמיה ואתקיים בעלמין כלהו ואנהיר (ד"א בעלמא ואנהיר) לכל עלמין ואתבסם עלמא ואתפתחו כל משקופי עלאין לאנהרא ולא הוה חדוה בכל עלמין כההוא יומא כדין פתחו עלאי ותתאי ואמרו שירתא והיינו שיר השירים שירתא דאינון מנגנין דמנגנין לקודשא בריך הוא</p>	<p>המשכן שעשה משה במדבר להוריד שכינה לארץ באותו יום הוקם משכן אחר עמו למעלה כמו שבארוה שכתוב הוקם המשכן המשכן משכן אחר שהוקם עמו וזה משכן הנער מטטרו"ן ולא יותר כשנבנה בית ראשון בית ראשון אחר נבנה עמו והתקים בכל העולמות והאיר (בעולם והאיר) לכל העולמות והתבשם העולם ונפתחו כל המשקופים העליונים להאיר ולא היתה שמחה בכל העולמות כמו אותו היום אז פתחו עליונים ותחתונים ואמרו שירה וזהו שיר השירים שיר שאותם המנגנים שמנגנים לקדוש ברוך הוא.</p>

בתורה במה שכבר נאמר בענין מעט מעט, שואבין עד שמתחדש בשכלם חדושי תורה בפסוק, ובהקדמות ובראשי פרקים, היתה תורתם מתברכת ומתחדשים חדושים אלו הנדרשים בענין שהיו גורמין חידוש תורה, ועם היות שכינה בגלות וייחוד אין, חידושי סודות התורה, יש להם סגולה (אלא) שהם גורמין יחוד ומשך האור תמיד ואין חצוני מעכב, ולזה נתן להם רשות להחזיק בביאור הסודות כדי לעשות סעד לשכינה כדפי' בתיקו"ז, ולזה היו מאירים אור התורה בחידושי תורה וסודותיה, מייחדים למעלה ומושכים אור עתיק יומין עד למטה, בסוד ונהר יוצא מעדן להשקות את הגן (אור יקר).

¹ חגת"ם (מ"מ).

² קנט ע"א (הערת הזהר).

קמג/ב	
<p>דוד מלכא אמר שיר המעלות שלמה מלכא אמר שיר השירים שיר מאינן מנגנין מה בין האי להאי דהא אשתמע דכלא חד אלא ודאי כלא חד אבל ביומי דדוד מלכא לא הוו כל אינן מנגנין מתתקנן בדוכתייהו² לנגנא כדקא יאות ובי מקדשא לא אתבני ובגין כך לא אתתקנו לעילא בדוכתייהו³ דהא כמה דאית תקוני דמשמרות בארעא⁴ אוף הכי ברקיעא וקיימין אלין לקבל אלין</p>	<p>דוד המלך אמר שיר המעלות שלמה המלך אמר שיר השירים שיר מאותם מנגנים מה בין זה לזה שהרי נשמע שהכל אחד אלא ודאי שהכל אחד אבל בימי דוד המלך לא היו כל אותם מנגנים מתקנים במקומם לנגן כראוי ובית המקדש לא נבנה ולכן לא התתקנו למעלה במקומם שהרי כמו שיש תקוני משמרות בארץ אף כך ברקיע ועומדים אלה כנגד אלה.</p>
<p>ובימא דאתבני בי מקדשא אתתקנו כלהו בדוכתייהו ושרגא דלא נהרא⁵ שריאת לאנהרא⁶ ושירתא דא אתתקנת לגבי מלכא עלאה⁷ מלכא דשלמא דיליה⁸ ותושבחה דא איהי מעליא מכל תושבחן קדמאי יומא דאתגלי תושבחתא דא (בעלמא) בארעא ההוא יומא אשתכח שלימו בכלא⁹ ועל דא איהו קדש קדשים¹⁰</p>	<p>וביום שנבנה בית המקדש נתקנו כולם במקומם והנר שלא מאיר התחיל להאיר ושירה זו נתקנה למלך העליון המלך שהשלום שלו והתשבחת הזו היא מעלה מכל התשבחות הראשונות היום שהתגלתה תשבחת זו (בעולם) בארץ באותו יום נמצאה שלמות בכל ולכן הוא קדש קדשים.</p>
<p>בספרא דאדם קדמאה¹¹ הוה כתיב ביה ביומא דיתקם בי משכנא (ד"א דיתבני בי מקדשא) יתערון אבהן שירתא¹² עילא ותתא ובגין כך אישכחנא שין מאתוון רברבן¹³ ואלין</p>	<p>בספר של אדם הראשון היה כתוב בו ביום שיוקם המשכן (שיבנה בית המקדש) יעוררו האבות שירה מעלה ומטה ולכן מצאנו שין מאותיות גדולות ואלה הם</p>

¹ שהם משמרות המשוררים הנמצאים מן הגבורות הטהורות העליונות (אור יקר).
² כי יש להם משמר ובחי' ידועה בבינה שממנה נמצא כל משמר ומשמר, ובעוד שאין הבינה מאירה אין בחינת המוצא אותו המשמר יכול להאחז ולהכלל לתקן ולקשט בה, והיינו "דוכתייהו" דאינן משמרות בחינות הבינה שממנה נמצאו, והבינה מתעלמת, והנמצאים התחתונים אינם יכולים להקשר בבחינת אצילותם, ועם היות שהיו משמרות מסודרות על ידי דוד ונתן הנביא, לא עמדו על סוד משמרתם כראוי עד בנין המקדש (אור יקר).
³ והטעם שהעליונים תלויים בתחתונים, מפני שהם נגדיים אליהם (אור יקר).
⁴ ואם כן, כמו שהתחתונים אינם בדוכנם עד בנין המקדש, גם העליונים כך, אפילו בסוד עמידתם על סדרם סביב למכונם בכסא, לא עמדו עד שנבנה המקדש, ועמדו הלויים על מעלות הדוכן, ואז עמדו המשוררים האלו על מכונם ההגון, לזה ברקיעי מכונם מפני שתלויים עליונים בתחתונים. ואם תאמר והיאך שוררו במשכן ומשכן שילה, יש לומר שהיו משוררים אבל לא על מכונם, שאין מכונם זה, כיון שישראל היו מטולטלים מאהל אל אהל, כך העליונים היו מטולטלים מדוכן אל דוכן, אמנם הדוכן האמיתי שהוא אותו הדוכן שהוקם מצד אור הבינה והרקיע שנתחדש להם, מעולם לא היה להם עד שנבנה המקדש ועמדו תחתונים על הדוכן התחתון, עמדו העליונים על הדוכן האמיתי ההגון להם (אור יקר).
⁵ מלכות, שעד עתה לא נהרא אפילו שהיא משכן אינה מאירה אלא באור מטטרון¹ דהיינו ימי החול (אור יקר). מלכות (רח"ו).
⁶ שנתפשטה מלבושי חול ועננים דמטטרון¹, והאירה מאור הכסא, והנה השיר שהיו אז משוררים לא היה אל הבינה, אלא אל התפארת או אל המלכות, שהם מתלבשים בלבושי חול, אמנם שיר זה נאמר אל הבינה שהיא המתגלת בהעביר לבושיין דעבד (אור יקר).
⁷ דהיינו בינה (אור יקר).
⁸ ת"ת (רח"ו).
⁹ ובהתעלות בעל השיר כך יתעלה השיר בעצמו, ולזה "אשתכח שלימו וכו'" מצד הבינה (אור יקר).
¹⁰ שכך נקראת הבינה כנודע (אור יקר).
¹¹ הרי שלא ראה שלימות אלא דווקא ביום המקדש לא המשכן (אור יקר).
¹² כמו שדקדק הוא לקמיה (אור יקר).
¹³ ג' ענפים (רח"ו). רברבא מהבינה, והש' עצמה רומז בבינה שרשא דעילנא כדפי' בתיקון², אמנם פרטיה הם ג' אבות ג' ענפי השי"ן (אור יקר).

<p>אינון דקא אתעררו לאו דאינון מנגנין¹ אלא דאינון מתערי לגבי עילא (ד"א ל"ג כביכול)² שיר² דאינון שירינן רברבין³ דממנן על עלמין בלהו⁴</p>	<p>שעוררו לא שהם מנגנים אלא שהם מעוררים אל מעלה (כביכול) שיר של אותם גדולים שממנים על כל העולמות.</p>
<p>ותנינן⁵ בהווא יומא קם יעקב⁶ שלימא⁷ ועאל בגנתא דעדן⁸ בחידו⁹ על דוכתיה¹⁰ כדין גנתא דעדן¹¹ שארי לנגנא¹² וכל אינון בוסמין¹³ דגנתא מאן גרים שירתא דא¹⁴ ומאן אמר לה הוי אימא דא יעקב דאלמלא איהו לא עאל בגנתא דעדן לא אמר גנתא שירתא</p>	<p>ושנינו באותו יום עמד יעקב השלם ונכנס לגן עדן בשמחה על מקומו ואז גן העדן התחיל לנגן וכל אותם בשמים של הגן מי גרם שירה זו ומי אמר אותה הוה אומר זה יעקב שאלמלא הוא לא נכנס לגן העדן לא אמר הגן שירה.</p>
<p>שירתא דא שירתא דאיהי¹⁵ כללא דכל אורייתא¹⁶ שירתא דעלאי ותתאי מתערי לגבה¹⁷ שירתא דאיהי כגוונא דעלמא דלעילא¹⁸ דאיהו שבת עלאה שירתא דשמא קדישא עלאה¹⁹ אתעטר²⁰ בניניה ועל דא איהו קדש קדשים²¹ מאי טעמא בגין דכל מלוי ברחימו ובחדוה²² כללא (ודא) בגין דכוס של ברכה²³ אתיהיב בימינא כיון דאתיהיב</p>	<p>שירה זו שירה שהיא כלל של כל התורה שירה שעליונים ותחתונים מתעוררים אליה שירה שהיא כמו העולם שלמעלה שהוא שבת העליונה שירה שהשם הקדוש העליון מתעטר בשבילה ולכן הוא קדש קדשים למה משום שכל דבריו באהבה ושמחה הכל (וזה) משום שכוס של ברכה נתנת בימין כיון שנתנת בימין אז כל השמחה וכל האהבה נמצאים</p>

¹ שהמשוררים למטה במלכות והנפרדים בחברתה, אמנם התעוררות השיר מצד ג' אבות באור הבינה המאיר בהם (אור יקר).

² והענין שהשכינה היא משוררת, והיא היא השיר בעצמו, והמקשטים אותה הם המשוררים התחתונים אלו כנגד אלו במשמרותם, וג' אבות מקבלים אותו שיר, דהיינו התעוררות זה, שהיא עולה למתק הבינה, ומסלקין אותו אל הבינה, בענין שהם מעוררים למטה, משפיעין לאול שישוררו ומעלים שירם למעלה (אור יקר).

³ היינו ג' אבות שהם שרי הנהגת העולם בחסד דין ורחמים, ולזה לגבי האבות אין מלת שרים לשון מנגנין אלא "רברבין" שהם מעוררים ולא מנגנין כדפי' (אור יקר).

⁴ פי' חג"ת (מ"מ).

⁵ לראיה לכל הנזכר (אור יקר).

⁶ ת"ת (אור יקר).

⁷ נכלל בימין ושמאל (אור יקר).

⁸ במלכות (אור יקר). יסוד דנוק' (רח"ו).

⁹ מכח הבינה שהיא עיקר (אור יקר).

¹⁰ בחי' יחודו (אור יקר).

¹¹ מלכות וכל המשוררים המתלווים אליה כנודע (אור יקר).

¹² פי' זה הפך מ"ש לעיל, שהמלאכים הם שאמרו שירה (מ"מ).

¹³ הם הצדיקים שבגן עדן, שהם המעלים בה ריח תורתם ומצותם, ויתייחס השיר לאבות דהיינו יעקב שלימא (אור יקר).

¹⁴ והיינו ממש כדברי ספרא דאדם קדמא ופי' (אור יקר).

¹⁵ ירצה פירוש שיר השירים דהיינו השרים (אור יקר).

¹⁶ שבה שירות הרבה, והיינו כנגד מתן תורה עוד שרים מנגנין (אור יקר).

¹⁷ לסייע למלכות המנגנת, כדפי' לעיל, והיינו כנגד המשכן (אור יקר).

¹⁸ דהיינו הבינה, דהיינו בית המקדש. והטעם כמו שהבינה היא קדש קדשים כוללת כל הקדשים, כן שיר זה כולל השירים שנאמר עד עתה חו"ל בעולם דמטטרו"ן, וזה קדש במקדש בית ראשון (אור יקר).

¹⁹ ת"ת מצד הבינה והחכמה (אור יקר).

²⁰ כאומרו צאנה וראנה בנות ציון (אור יקר).

²¹ כאומרו שעטרה לו אמו דהיינו הבינה מתעוררת על ידי השיר, ומתקשרת בחכמה ומעטרת לת"ת חתן וכלתו ודאי (אור יקר).

²² אהבה מחסד חדוה מגבורה, ולא מהם ממש אלא מחכמה ובינה שעליהם ועתה מבעיא ליה מ"ט הם ב' קצוות, היאך יתקבצו שניהם השמאל והימין כדי שימצא השמחה משמאל עם האהבה שמימין אלא בגין דכו"ס מלכות הנקרא אלה"ם בחשבון כוס (אור יקר)

²³ ודאי שמשפיעין לה שפע וברכה (אור יקר).

<p>בימינא כדין כל חידו וכל רחימו אשתכח ובגין כך ברחימו ובחדוה כל מלוי</p>	<p>ולכן כל דבריו באהבה ושמחה.</p>
<p>בזמנא דהאי ימינא אתהדר לאחורא¹ כמה דאת אמר (איכה ב ג) השיב אחור ימינו כדין כוס של ברכה אתיהיב בשמאלא כיון דאתיהיב בשמאלא שריאו עלאי ותתאי למפתח עליה קינה ומאי קאמרי איכה אי כה אי כוס של ברכה דאתר עלאה דהוית יתבא בגויה אתמנע ואתגרע מינד בניני כך שיר השירים דהוה מסטרא דימינא כל מלוי רחימו וחדוה איכה דחסיר ימינא ואשתכח שמאלא כל מלוי אינון קנטורין וקינין</p>	<p>בזמן שהימין הזו חוזרת לאחור כמו שנאמר השיב אחור ימינו אז כוס של ברכה נתנת בשמאל כיון שנתנה בשמאל מתחילים עליונים ותחתונים לפתח עליו קינה ומה אומרים איכה אי כה אי כוס של ברכה שמקום עליון שהיתה יושבת בתוכו נמנע ונגרע ממנה לכן שיר השירים שהיה מצד הימין כל דבריו באהבה ושמחה איכה שחסר הימין ונמצא השמאל כל דבריו קנטורים וקינות.</p>
<p>ואי תימא הא כל חידו וכל חדוה וכל שיר מסטרא דשמאלא איהו ועל דא לואי מסטרא דשמאלא מנגני שירתא אלא כל חידו דאשתכח מסטרא דשמאלא לא אשתכח אלא בזמנא דימינא אתדבק בהדיה ובזמנא דימינא אתער ואתדבק בהדיה כדין ההוא חדוה מימינא איהו דקא אוטיב לרתחא וכד רתחא אשתכך וחדו איהו מסטרא דימינא כדין חדוה שלימתא אתי מהאי סטרא וכד ימינא לא אשתכח רתחא דשמאלא נפיש ולא שכיך ולא אוטיב ולא חדי כדין איכה אי כה כוס של ברכה מה תהא עליה דקא יתבא בשמאלא ורתחא נפיש ולא שכיך ודאי קנטורין וקינין מתערין</p>	<p>ואם תאמר הרי כל שמחה וכל שמחה וכל שיר הוא מצד השמאל ולכן הלויים מצד השמאל מנגנים שירה אלא כל שמחה שנמצאת מצד השמאל לא נמצא אלא בזמן שהימין נדבק עמו ובזמן שהימין מתעורר ונדבק עמו אז אותה שמחה מימין מיטיבה את הכעס וכשהכעס שוכך והשמחה היא מצד הימין אז שמחה שלימה באה מהצד הזה וכשימין לא נמצא הכעס של השמאל רב ולא שוכך ולא מיטיב ולא משמח ואז איכה אי כה כוס של ברכה מה תהא עליה שהרי יושבת בשמאל והכעס רב ולא שוכך ודאי מתעוררים קנטורים וקינות.</p>
<p>אבל שיר השירים ודאי כוס של ברכה דאתיהיב בימינא ואתמסר בגויה ועל דא כל רחימו וכל חידו אשתכח ובגין כך כל מלוי ברחימו ובחדוה ולא אשתכח בשאר כל שירין דעלמא הכי ובגין דא מסטרא דאבהן אתער שירתא דא</p>	<p>אבל שיר השירים ודאי כוס של ברכה שנתנת בימין ונמסר בתוכו ולכן נמצאים כל האהבה וכל השמחה ולכן כל דבריו באהבה ושמחה ולא נמצא בשאר כל השירים של העולם כך ולכן מצד האבות התעוררה שירה זו.</p>
<p>יומא דאתגלי שירתא דא ההוא יומא נחתת שכינתא לארעא דכתיב (מ"א ח יא) ולא יכלו הכהנים לעמוד לשרת וגו' מאי טעמא בגין כי מלא כבוד יהו"ה את בית יהו"ה בההוא יומא ממש אתגליאת תושבחתא</p>	<p>היום שהתגלתה השירה הזו באותו יום ירדה שכינה לארץ שכתוב ולא יכלו הכהנים לעמד לשרת וגו' למה משום כי מלא כבוד ה' את בית ה' באותו יום ממש התגלתה התשבחת</p>
<p>קמד/א דא ואמרה שלמה ברוח קדשא</p>	<p>הזאת ואמר אותה שלמה ברוח הקדש.</p>

¹ פי' שבחרבן הוא כמו חטא אדה"ר בסוד והמה כאדם עברו ברית ובחטא אדה"ר נתפשטו הגבורות תחילה ונמצא שהימין שהם החסדים אתהדר לאחורא, א"נ יובן במ"ש הרב שבמוחין דקטנות הגבורות קודמין לחסדים ונודע שמשחרב בית המקדש אין לז"א רק מוחין דקטנות ואע"פ שבשעת התפלה באים אליו מוחין דגדלות אחר התפילה מיד חוזר לבחי' היניקה (מ"מ).

<p>תושבתתא דשירתא דא איהי כללא דכל אורייתא¹ כללא דכל עובדא דבראשית כללא דרזא דאבהן כללא דגלותא דמצרים וכד נפקו ישראל ממצרים ותושבתתא דימא כללא דעשר אמירן וקיומא דהר סיני וכד אולו ישראל במדברא עד דעאלו לארעא ואתבני בי מקדשא כללא דעמורא דשמא קדישא עלאה ברחימו ובחדוה כללא דגלותהון דישראל ביני עממיא ופורקנא דלהון כללא דתחית המתים עד יומא דאיהי שבת ליהו"ה מאי דהוה ומאי דהוי ומאי דזמין למהוי לבתר ביומא שביעאה כד יהא שבת ליהו"ה כללא איהו בשיר השירים</p>	<p>תשבחת השירה הזו היא כלל של כל התורה הכלל של כל מעשה בראשית הכלל של סוד האבות הכלל של גלות מצרים וכשיצאו ישראל ממצרים ותשבחת הים הכלל של יו"ד אמירות וקיום של הר סיני וכשהלכו ישראל במדבר עד שנכנסו לארץ ונבנה בית המקדש הכלל של עטור השם הקדוש העליון באהבה ושמחה הכלל של גלות ישראל בין העמים והגאולה שלהם הכלל של תחית המתים עד ליום שהוא שבת לה' מה שהיה ומה שיהיה ומה שעתיד להיות אחר היום השביעי כשתהיה שבת לה' הכל נמצא בשיר השירים.</p>
<p>ועל דא תנינן כל מאן דאפיק פסוקא דשיר השירים ואמר ליה בבי משתיא אורייתא איהי חגירת שק וסלקא לגבי קודשא בריך הוא ואמרה קמיה עבדו לי בניך מחוך בבי משתיא ודאי אורייתא סלקת וקאמרת הכי בגין דא אצטריך לנטרא ולסלקא עטרא על רישיה דבר נש כל מלה ומלה דשיר השירים</p>	<p>ועל זה שנינו כל מי שמוציא פסוק של שיר השירים ואומר אותו בבית המשתה התורה חוגרת שק ועולה לקדוש ברוך הוא ואומרת לפניו עשו אותי בניך צחוק בבית המשתה ודאי שתורה עולה ואומרת כך ולכן צריך לשמר ולהעלות עטרה על ראש האדם כל דבר ודבר של שיר השירים.</p>
<p>ואי תימא אמאי איהי בין הכתובים הכי הוא ודאי בגין דאיהו שיר תושבתתא דכנסת ישראל קא מתעטרא לעילא ובגין כך כל תושבתתא דעלמא לא סלקא רעותא לגבי קודשא בריך הוא כתושבתתא דא</p>	<p>ואם תאמר למה הוא בין הכתובים כך זה ודאי משום שהוא שיר תשבחתה של כנסת ישראל שמתעטרת למעלה ולכן כל התשבחות שבעולם לא מעלות רצון לקדוש ברוך הוא כמו התשבחת הזאת.</p>
<p>הכי אוליפנא שיר חד השירים תרין אשר הא תלת ורזא דא דאתיהיב כוס של ברכה ואתנטיל בין ימינא ושמאלא וכלא אתער לגבי מלכא דשלמא דיליה ובהאי אסתלק רעותא לעילא לעילא ברזא דאין סוף רתיכא קדישא הכא אשתכח דהא אבהן אינון רתיכא דוד מלכא אתחבר עמהון ואינון ארבע רזא דרתיכא קדישא עלאה ובגין כך ארבע תיבין בהאי קרא קדמאה רזא דרתיכא קדישא שלימתא</p>	<p>כך למדנו שיר אחד השירים שנים אשר הרי שלשה וסוד זה שנתנה כוס של ברכה ונטלת בין ימין ושמאל והכל מתעורר למלך שהשלום שלו ובזה עולה רצון למעלה למעלה בסוד האין סוף כאן נמצאת מרכבה קדושה שהרי האבות הם המרכבה ודוד המלך מתחבר עמם והם ארבעה סוד המרכבה הקדושה העליונה (חכמה בינה תפארת ומלכות או חסד גבורה תפארת ומלכות) ולכן ארבע תבות בפסוק הראשון הזה סוד המרכבה הקדושה השלמה.</p>

¹ היה גלוי לפניו [לפני שלמה] טבעי כל הנבראים כולם וכל כחותיהם ותכונתם בפרטות ופרטי פרטות, וכן שרשי כל אחד ואחד והמשכתו ותולדתו מהד' יסודות ארמ"ע הכלליים, וכל ענייני ההרכבה שבכל א' מהם. וכן ידע בכל פרטי המציאויות כולם, יסודם למעלה למעלה עד ראשית עולם הבריאה, ויסודתם בקודש אשר בהמלכות דאצילות אחר שנתלבשה בבריאה כנז'. ובכל זה נתחכם שלמה וידע כ"ז בהשגתו ממש, והוא חכמה זעירא דירית שלמה, שהוא חכמת הבריאה כולה שהשיג אותה בהשגה ממש. וכן היה גלוי לפניו כל ידיעת האצילות ויחודם בא"ס ית"ש, וכמו שמבואר בפ' תרומה (קמד ע"א) שהכל כלול בשיר השירים (דע"ה ח"ב פה ע"ב).

<p>תו רזא רזא דא שיר דא¹ רזא דדוד מלכא דאיהו רזא לסלקא בשיר השירים¹ אלין אבהן רזא דממנן רברבן רתיכא שלימתא כדקא יאות אשר לשלמה² רזא מאן דרכיב על רתיכא שלימתא דא</p>	<p>עוד סוד זה שיר זה סוד של דוד המלך שהוא סוד לעלות בשיר השירים אלו האבות סוד הממנים הגדולים מרכבה שלימה כראוי אשר לשלמה סוד מי שרוכב על המרכבה השלמה הזו.</p>
<p>ובהאי קרא אשתכח שלימו דרזא מן העולם ועד העולם³ רזא דכל מהימנותא וכלא איהו רתיכא שלימתא למאן דידע ולמאן דלא אתידע⁴ ולית מאן דקאים למנדע ביה⁵ ועל דא אתמר האי קרא בארבע תיבין רזא דרתיכא שלימתא מכל סטרין מכאן ולהלאה רזא להכימין אתמסר</p>	<p>ובפסוק הזה נמצאת שלמות של הסוד מן העולם ועד העולם הסוד של כל האמונה והכל הוא מרכבה שלימה למי שיודע ולמי שלא נודע ואין מי שעומד לדעת בו ולכן נאמר הפסוק הזה בארבע תבות סוד המרכבה השלמה מכל הצדדים מכאן והלאה נמסר הסוד לחכמים.</p>
<p>ותו אית ביה רזא פנימאה דתנינן מאן דחמי ענבין בחלמיה אי היורין אינון טבין אוכמין בזמנן טבין דלא בזמנן צריכין רחמי מאי שנא היורי ומאי שנא אוכמי ומאי שנא בזמנן ומאי שנא דלא בזמנן ותו תנינן אכלן לאינון אוכמי מובטח ליה דהוא בן עלמא דאתי אמאי</p>	<p>ועוד יש בו סוד פנימי ששנינו מי שרואה ענבים בחלום אם לבנים הם טובים אם שחרים בזמנם טובים שלא בזמנם צריכים רחמים מה שונה בלבנים ומה שונה שחרים ומה שונה בזמנם ומה שונה שלא בזמנם ועוד שנינו אכל את</p>

¹ בספר ערוגת הבושם פי' על שיר השירים שנפדס בשנת תק"ה לפ"ק בדף ד' פירוש מאמר זה וז"ל, פתח רבי יוסי וכו' להבינך מ"ש ועלמין כולהו אשתלימו עילא ותתא בשלימותא חדא וכו', מבואר בע"ח שער מיעוט הירח, כי ת"ת ומלכות היו בזמן הבית מאירים פנים בפנים, בין בחול בין בשבת בתכלית כל הגידול. וקומתה היתה מתחלת מחב"ד דז"א עד סוף האצילות שוים בקומתם. והיו מאירים עליה גם ה' ראשונות דז"א, מקום שבינה מתלבשת בו, היתה במדרגת ה' עילאה, וכמבואר בזהר שמות, שבית א' היה ה' ראשונה שבשם הו"ה, כי המלכות היתה מגעת להארת הבינה. ולפיכך זו השירה מעולה מכל השירים בעולם, כי העליונים כשאומרים שירה עולים למעלה, ושמש בגבעון דום יוכיח, שהשתיקה מלומר שירה, וכמ"ש בסוד אלהים אל דומי, שקאי על השכינה, שתמיד אומרת שירה, כדי לעלות במעלה. וכאן שהיתה העליה גדולה, כי עלתה עד למעלה ראש, לפיכך היתה השירה ג"כ גדולה מכל השירים שבעולם, כי היתה כאימא בתה, והיו בחול כמו בשבת שאחר הגלות. ולפיכך השירה הזאת נקראת קודש קדשים, כי היתה מגעת עד הבינה, שהיא בסוד היכל השביעי דעולם האצילות, שהוא ק"ק. וידוע כי מבינה מתעוררים הדינים, ובמלכות נגמרים בפועל. ולפיכך הם ב' ההי"ן כפולים כאימא בתה. משא"כ כשה' אחרונה מגעת לה' ראשונות, בסוד ותלכנה שתיהן, ולא בגלות, אז סוף הדינים שבמלכות נבלעים ונמתקים בשרשם. ודבר זה שכתבתי מעליות המלכות נרמז בזהר תרומה, תו רזא דשיר רזא דדוד מלכא דאיהו רזא לדלקא בשיר. ונמצא שיעור הכתוב עד"ז, שיר השירים שהוא המעולה שבשירים. והטעם הוא אשר לשלמה, מפני שעלייתה היתה בסוד הבינה, שהיא מלך שהשלום שלו. כי הטעם הוא שבינה הוא רחמים גמורים, אף שמסטרעה שהם הקצוות שלה שהם נה"י דינים מתערים מהם. הטעם הוא לגודל חבורה עם היסוד דאבא, שהוא תכלית הרחמים. ותכף כשמתעוררים בה הדינים, נמתקים עם החסדים דיסוד אבא, וזהו למלך, שהיא הבינה כמבואר בסוד, מלך העולם, שהשלום שלו, שיסוד אבא תמיד בקביעות עמה, והוא נתיב לא ידעו עיט, ולא אתידע אם הוא לעילא בחכמה או אם הוא לתתא בבינה לרוב דיבוקו עמה, וכשהגיעה המלכות לגודל רחמי הבינה, שהיא הבית א', ה' ראשונה דהו"ה, אז אומרת שיר המעולה מכל השירים ג"כ, כפי עלייתה, כך אומרת השירה. וז"ס אין אומרים שירה אלא על היין, שהוא יין המשומר דבינה כשהיתה מגעת עד היין דבינה, כי גם היא היתה מקבלת משורשי החסדים מיסוד אבא בסוד ה' בחכמה יסד ארץ, והחסדים הם הכספים שאין להם שמירה אלא בקרקע, שהיא מלכות. וזש"ה, ותרב חכמת שלמה מחכמת וכו', כנרמז בתיקון י', כי מתחלה היה בדעת שלה שם ב"ן שם קד"ם שהוא ריבוע ב"ן וזהו בני"ן קד"ם, משא"כ עתה שהיא מקבלת שמות ע"ב וס"ג, ושם ס"ג עם ה"ה עולה חכמה, וכן ע"ב עם הכולל וזהו ותרב חכמת שלמה שהוא שמות אלו דע"ב וס"ג, מחכמת כל בני קדם שהוא שמות ב"ן וקד"ם, שהם אחורים ודין, וכל המוחין נקראים על שם החכמה, כי היא שורש כולם וכולם מקבלים על ידה ולכן לא נזכר רק חכמת שלמה ועתה בבנין בית המקדש כי אז היתה מגעת וכו' (מ"מ).

² בינה (רח"ו).

³ ויצא קנג ע"ב (הערת הזהר).

⁴ א"א (רח"ו).

⁵ א"ס ב"ה (רח"ו).

	<p>אותם שחרים מבטח לו שהוא בן העולם הבא למה.</p>
<p>אלא תנינן אילנא דחב ביה אדם קדמאה ענבין הוו דכתיב (דברים לב לב) ענבמו ענבי רוש ואלין אינון ענבין אוכמין בגין דאית ענבין אוכמין! ואית ענבין חוורין חוורין טבין דהא מסטר דחיי אינון אוכמין צריכין רחמי דהא מסטרא דמותא אינון בזמנן טבין מאי טעמא בגין דבזמנא דחוורי שלטן כלא אתבסם דהא בההוא זמנא כלא אצטריך לתקונא וכלא איהו שפיר וכלא תקונא דהא אוכמא וחורא ובזמנא דחוורי לא שלטאן ואוכמי אתחזון לינדע דהא בדינא דמותא סליק ואצטריך רחמי דהא אילנא דחב ביה אדם קדמאה וגרים מותא ליה ולכל עלמא חמא</p>	<p>אלא שנינו העץ שחטא בו אדם הראשון ענבים היה שכתוב ענבמו ענבי רוש ואלה הם ענבים שחרים משום שיש ענבים שחרים ויש ענבים לבנים הלבנים טובים שהרי הם מצד החיים שחרים צריכים רחמים שהרי הם מצד המות בזמנם טובים למה משום שבזמן שהלבנים שולטים הכל מתבשם שהרי באותו זמן הכל צריך תקון והכל הוא יפה והכל תקון אחד שחר ולבן ובזמן שהלבנים לא שולטים ונראים שחרים יש לדעת שהרי בדין המות עולה וצריך רחמים שהרי העץ שבו חטא אדם הראשון וגרם מות לו ולכל העולם הוא ראה.</p>
<p>הכא אית לאסתכלא ואי לאו דמר הכא לא אימא תנינן דעלמא דא איהו כנוונא דעלמא דלעילא² ועלמא דלעילא כל מה דהוה בהאי עלמא הכי איהו לעילא אי נחש גרים מותא לאדם לתתא לעילא אמאי</p>	<p>כאן יש להתבונן ואם מורי לא כאן לא אמר שנינו שהעולם הזה הוא כמו העולם שלמעלה והעולם שלמעלה כל מה שישנו בעולם הזה כך זה למעלה אם הנחש גרם מות לאדם למטה אז למה למעלה</p>
<p>קמד/ב</p>	
<p>אי תימא (עוד)² לאתתא³ (ס"א לתתא)² דבגין נחש⁴ אנרע נהורא⁵ דהא סיהרא גרע נהורה לזמנין⁶ ובההוא זמנא איהי מיתת⁷ דכורא אמאי⁷ דאי נימא דסיהרא⁸ בעטיו דהאי נחש מיתת בגרעו דנהורא הא תנינן דלא בגין נחש הוה אלא דאמרה סיהרא קמי קודשא בריך הוא וכו' הא לא הוה בגין נחש ואי תימא דבעלה הכי הוא חס ושלום דגרעו</p>	<p>אם תאמר (עוד) לאשה (למטה) שבגלל הנחש נגרע האור שהרי לפעמים הלבנה גורעת אורה ובאותו זמן היא מתה הזכר למה שאם נאמר שהלבנה מתה בעטיו של נחש בגריעת האור הרי שנינו שזה לא היה משום הנחש אלא שאמרה הלבנה לפני הקדוש ברוך הוא וכו' הרי לא משום הנחש זה היה ואם תאמר שבעלה כך הוא חס וחלילה שגריעות היתה למעלה.</p>

¹ דע כי זרע אשה אדום כיון, וזרע הזכר לבן כמים, וזהו מזיגת הכוס למבין שיעורו (רח"ו).
² אינו שוה האצילות להבי"ע אלא רק בשמם לבד, ר"ל בשמות המציאות הפרטיים שבהם, כי העולם האצילות הוא מסודר ג"כ בכל בחי' עולם מלא כמו העולמות בי"ע, וכל מה שישנם בזה ישנם בזה, וכמ"ש בזוה"ק תרומה (קמ"ד סע"א), ושם (קמ"ד ע"ב) ובפ' תצוה (קפ"ו ע"ב), וכן בפ' פקודי (רכ"א ע"א) (דע"ה ח"א נו ע"ג), כל הנאצלים כולן וכל גילויי שבהן, הנה הם רק לפי ערך שיעורי כל פרטי הנמצאיים שבהעולמות בי"ע וכל עניניהם, כי הרי רק לזה נתגלה כנז', ולכן הנה הם בדוגמא אחת, שכל מה שישנו בזה ישנו בזה, והם קשורים ותלויים זב"ז והבן כ"ז (ביאורים ח"א כז ע"ג).
³ כלומר אם יעלה על דעתך לפרש בחוה תחתונה דומגא חוה עליונה מלכות (אור יקר).
⁴ דהיינו החצוני (אור יקר).
⁵ מיעוט אור הלבנה העליונה כנודע (אור יקר).
⁶ והיא משפעת לחיצונים ואינה אחוזה בעץ החיים ותרצה לייחס ענין זה בשם מיתה למעלה (אור יקר).
⁷ והיינו מיתת חוה למטה ודוגמתה למעלה, יצדק זה בנקבה, אבל בזכר אמאי לא היה ראוי המיתה לאדם תחתון כיון שאינו בעליון. ועוד קשה, כי אילו בנקבה לא יתיישב הענין, משום דאי נימא להאי פירושא דסיהרא מיעוט הירח בעטיו של נחש מיתת, והיה מיעוטה בגרעו דנהורא, שזה אנו מייחסים עתה מיתה למעלה (אור יקר).
⁸ פי' תחלה הקשה דאפילו נאמר נחש דגרים מותא לעילא, היינו דגרע נהורא דסיהרא, קשה. הניחא אתתא, דכורא מאי. שלמטה גרם נחש מותא לאדם וחוה, וא"כ לעילא דכורא שהוא ז"א מאי. ולבסוף הקשה, ואי נימא וכו', שאפילו המלכות לא גרע נהורה בשביל הנחש אלא בשביל שאמרה וכו' (מ"מ).

הוי לעילא	
<p>אלא כל דא סתרי אורייתא ונחש בכלא אתקין גריעו¹ תא חוי והכי אוליפנא כל מה דעבד קודשא בריך הוא עילא ותתא כלא ברזא דדכר ונוקבא² איהו וכמה דרגין אינון לעילא משניין אלין מאלין ומדרגא עד דרגא רזא דאדם ואינון דרגין דאינון זינא חדא עבד לון קודשא בריך הוא דיוקנא דחד גופא עד דסלקין ברזא דאדם</p>	<p>אלא כל זה סתרי תורה והנחש תקן בכל גריעות בא וראה וכך למדנו כל מה שעשה הקדוש ברוך הוא למעלה ולמטה הכל הוא בסוד של זכר ונקבה וכמה דרגות הן למעלה משנות אלו מאלו ומדרגה עד דרגה סוד של אדם ואותן דרגות שהן מין אחד עשה אותן הקדוש ברוך הוא דמות של גוף אחד עד שעולים בסוד של אדם.</p>
<p>ותנינן ביומא תנינא דעובדא דבראשית דאתברי ביה גיהנם אתעביד חד גופא ברזא דאדם³ ואינון שייפין ממנן⁴ דמתקרביין לאשא⁵ ומתין ומהדרן כמלקדמין⁶ ודא בגין דאינון אתקריבו לגבי האי חויא⁷ ואיהו אדם קדמאה דאתפתא גו משכנא דהאי חויא⁸ ועל דא מית וחויא גרים ליה מותא דאיהו קריב ליה</p>	<p>ושינונו ביום השני של מעשה בראשית שבו נברא גיהנם נעשה גוף אחד בסוד של אדם והם איברים ממונים שמתקרבים לאש ומתים וחוזרים כמקדם וזה משום שהם התקרבו לנחש הזה והוא אדם הראשון שהתפתה לתוך המשכן בנחש הזה ולכן מת והנחש גרם לו מות שהוא התקרב אליו.</p>
<p>ובכל אתר אדם דכר ונוקבא איהו⁹ אבל אדם¹⁰ דאיהו קדישא עלאה¹¹ איהו שלטא על</p>	<p>ובכל מקום אדם הוא זכר ונקבה אבל אדם שהוא קדוש עליון הוא שולט על הכל זה הנותן מזון וחיים לכל ולכן בכל מנע</p>

¹ פי' בנה עולם הטמא דהיינו אבי"ע דסט"א (מ"מ).

² עי' הערה עמוד א' בשם ספר הדע"ה.

³ פי' הם דכורא ונוק' דנוגה שנקראים אדם (מ"מ).

⁴ סוד מלכים שמתו בבחי' (בינה) [נוגה] (רח"ו). ור"ל שהמלאכים הם ניצוצות הקדושה שנשארו מהז' מלכים תוך דכורא ונוק' דנוגה, ולפי זה מ"ש הזהר דמקרביין לאשא ומתין ומהדרן כמלקדמין, ר"ל שנבררים הניצוצות ונעשים מלאכים ונבלעים בשכינה, וזהו מיתתן. ומתחדשים אחרים בכל יום, כמ"ש הרב ביוצר משתרים וכו', א"נ י"ל מ"ש שייפין ממנן, הם הניצוצות שבנוגה, והוא הטוב שבנוגה (מ"מ).

⁵ הם ג' קליפות החיצונות כשמתערב הטוב דנוגה בהם, אז נק' מת, וחוזרים ומבררים אותו, וזהו ומהדרן כמלקדמין, וכמ"ש בשם הרב בסמוך (מ"מ).

⁶ המלאכין שליטין לפום שעתא שאמרו בזוה"ק (בראשית יז ע"ב יח ע"ב יט ע"א ובפ' תרומה קמד ע"ב ויקרא כה ע"ב פנחס ריז ע"א וכן בכ"מ), הענין הוא ע"פ מה שכתבנו לעיל ח"א דרוש ו', כי כל הניצוצין שירדו למטה במיתת המלכים, והוא בירידתן במקום העולמות ב"ע של עתה, אשר אז לא היו עדיין העולמות ב"ע כלל, הנה פעלו ועשו שם את השרשים העיקריים דכל המציאויות כולם דכל העולמות ב"ע בפרטות ופרטי פרטות כל אשר היו עתיד לצאת בכל משך זמן דששת אלפים שנה, והוציאו אז את כולם בבת אחת בלי סדר כלל, אלא כולם בפעם אחת (דע"ה ח"ב סד ע"ב).

⁷ פי' למה אנו צריכין לבררם בשביל דאתקריבו לגבי דהאי חויא, שהם ג' קלי' החיצונות שיונקים מהם ע"י הנוגה (מ"מ).

⁸ אדם קדמאה [המוזכר כאן] הוא הטוב שבנוגה, וכשמתערב ברע שהם ג' קלי' חיצוניות, נעשה רע ומת במיתת המלכים. והיינו כמ"ש הרח"ו, שהם המלכים שמתו בבחי' נוגה, שהטוב שבנוגה הם ניצוצות הקדושה שנשארו בנוגה מהז' מלכים. א"נ אדם קדמאה וכו' הם ג' חשמל"ם דב"ע, שהיו מלבישים לנר"ן דאדה"ר ונפלו בקלי' נוגה, ור"ל שג' חשמל"ם הנז' נפלו בנוגה, ומהם יונקים ג' קלי' חיצוניות באמצעות הנוגה, וכמ"ש בספר א"י על מ"ש הזהר בפרשת ויקהל דף רג וז"ל בהאי נוגה מפתי נחש לאתתא לנטלא נהורא וכתב הרב שהם ג' חשמל"ם שבנוגה והם נק' נוגה עיי"ש באריכות, ולפי זה משכנא דהאי חויא לכל הפירושים הם ג' קלי' חיצוניות אלא במ"ש אדם קדמאה, הוא שיש ב' פירושים והכל אמת, כי ניצוצות הקדושה שנשארו בנוגה מהז' מלכים וג' חשמל"ם דאדה"ר שהפיל בנוגה, כולם אנו מבררים אותם, ומהם נעשים מלאכים וכו', כמ"ש באוצרות חיים (מ"מ).

⁹ פי' אפילו בנוגה יש בו זכר ונקבה שנק' אדם, כמו הקדושה שיש שם זכר ונקבה הנק' אדם (מ"מ).

¹⁰ תצא רמז ע"ב (הערת הזהר).

¹¹ פי' זר"ן דאצילות שנק' אדם (מ"מ).

<p>כלא דא יהיב מזונא וחיין לכלא ועם כל דא בכלא מנע נהורא! האי הוא תקיפא כד מסאיב משכנא נוקבא דההוא אדם כדקאמר מיתת² ודכורא מית וסלקין כמלקדמין ועל דא כלא כנוונא דלעילא</p>	<p>אור הנחש הקשה כשטמא את המשכן נקבתו של אותו אדם מתה כמו שאמר והזכר מת ועלו כמקדם ולכן הכל כדוגמא שלמעלה.</p>
<p>אכל אינון ענבין אוכמין מובטח ליה דהוא בן עלמא דאתי בגין דשיצי ושליט על ההוא אתר³ (נ"א ואעבר) ואתגבר עליה ואדק ליה כמה דאת אמר (דניאל ז ז) אכלא ומדקא כיון דאעבר ההיא קליפה תקיפא הא אתקרב לגבי עלמא דאתי ולית מאן דמחי בידיה ועל דא מאן דחמי בחלמיה דאינון ענבין אוכמין אכל ומהדק מובטח ליה וכו'</p>	<p>אכל אותם ענבים שחרים מבטח לו שהוא בן העולם הבא משום שהשמיד ושלט על אותו מקום (והעבר) והתגבר עליו ושחק אותו כמו שנאמר (דניאל ז) אכלה ושחקה כיון שהעברה אותה קלפה קשה הרי קרב לעולם הבא ואין מי שימחה בידו ולכן מי שרואה בחלומו אותם ענבים שחרים אוכל ומהדק מבטח לו וכו'.</p>
<p>כנוונא דא לא הוי שיר בביתא דדוד עד דאתעברו אינון ענבין אוכמין ושלטא עליהו וכדין אתמר שיר השירים כמה דאתמר ואפילו באתר דא אקרי ענבים⁴ כמה דאת אמר (הושע ט י) כענבים במדבר וגו' ואלין אינון ענבין הוורין</p>	<p>כמו כן לא היה שיר בבית דוד עד שהעברו אותם ענבים שחרים ושלט עליהם ואז נאמר שיר השירים כמו שנתבאר ואפילו במקום זה נקרא ענבים כמו שנאמר (הושע ט) כענבים במדבר וגו' ואלה הם ענבים לבנים.</p>
<p>שירתא דא אייה מעליא על כל שאר שירין דקדמאי כל שירין דקדמאי אמרו לא סליקו אלא גו שירין דמלאכי עלאי אמרי ואף על גב דהא אוקמוה אבל כתיב (&) שיר המעלות לדוד שיר המעלות שיר דמלאכי עלאי אמרי דאינון מעלות ודרגין אמרי⁵ למאן לדוד לבקשא טרפא ומזונא מניה</p>	<p>שירה זו היא מעלה על כל שאר השירים של הראשונים כל השירים שהראשונים אמרו לא עלו אלא תוך השירים שהמלאכים העליונים אמרו ואף על גב שהרי פרשוה אבל כתוב שיר המעלות לדוד שיר המעלות שיר שהמלאכים העליונים אומרים שהם מעלות ודרגות למי אומרים לדוד לבקש טרף ומזון ממנו.</p>
<p>תו שיר⁶ המעלות כמה דאת אמר (תהלים מו א) על עלמות שיר (שיר א ג) על כן עלמות אהבוך לדוד בגין דוד מלכא עלאה דאיהו משבח תדיר למלכא עלאה⁷</p>	<p>עוד שיר המעלות כמו שנאמר על עלמות שיר על כן עלמות אהבוך לדוד בשביל דוד המלך העליון שמשבח תמיד את המלך העליון.</p>
<p>כיון דאתא שלמה מלכא אמר שיר דאיהו עלאה לעילא דרברבי עלמא עלאין קאמרי לגבי מלכא עלאה דשלמא כלא דיליה⁸ כלאו</p>	<p>כיון שבא שלמה המלך אמר שיר שהוא עליון למעלה שגדולי עולם עליונים אומרים למלך העליון שהשלום כלו שלו כל האומרים שירה לא עולים בשירה זו</p>

¹ פי' אע"פ שבזר"ן דאצילות אין מיתה ח"ו, מ"מ מנע מהם האור, כמ"ש הרב שנסתלקו מז"א ג' ראשונות שהם חב"ד, ומהמלכות ט' ספירותיה, ונשאר בסוד נקודה (מ"מ).
² פי' נוקבא דנוגה וכן מ"ש ודכורא מת הוא דכורא דנוגה (מ"מ).
³ פי' ששבר הקלי' שיונקת מן המלכות שהם ענבין אוכמין (מ"מ).
⁴ פי' שגם הז"א נק' ענבים, אע"פ שעיקר שם ענבים הם במלכות, והביא ראיה מפסוק כענבים במדבר מצאתי ישראל שהוא ז"א (מ"מ).
⁵ ור"ל שמעלות הם דרגין שהם מ"ה שמבקשים טרף מדוד שהוא מלכות (מ"מ).
⁶ פי' מפרש מעלות הם ב"ע כד"א על עלמות שיר, ופי' לדוד היינו שמשבחים לז"א, בשביל דוד שהיא מלכות (מ"מ).
⁷ ויחי רנא ע"א (הערת הזהר).
⁸ בינה (רח"ו).

<p>דאמרי שירתא לא סליקן בההיא שירתא לומר אלא ההוא שירתא דמלאכי עלאי קאמרי בר שלמה מלכא דסליק בההיא שירתא למה דרברבין עלאין עמודי עלמא קאמרי כל בני עלמא ברתיכין תתאין שלמה מלכא ברתיכין עלאין</p>	<p>לומר אלא אותה שירה שאומרים מלאכי השרת פרט למלך שלמה שעלה בשירה ההיא למה שגדולים עליונים עמודי עולם אומרים כל בני העולם במרכבות תחתונות ושלמה המלך במרכבות עליונות.</p>
<p>ואי תימא משה דסליק בדרגא דנבואה ובחביבו לגבי קודשא בריך הוא על כל בני עלמא ההיא שירתא דקאמר ברתיכין תתאין הוה ולא סליק יתיר תא חזי שירתא דקאמר משה סליק לעילא ולא לתתא אבל לא אמר שירתא כשלמה מלכא ולא הוה בר נש דסליק בשירתא כשלמה</p>	<p>ואם תאמר משה שעלה בדרגת נבואה ובחביבות לקדוש ברוך הוא על כל בני העולם אותה שירה שאמר במרכבות תחתונות היתה ולא עלה יותר בא וראה השירה שאמר משה עלתה למעלה ולא למטה אבל לא אמר שירה כשלמה המלך ולא היה אדם שעלה בשירה כמו שלימה.</p>
<p>משה סליק בתושבחתיה לעילא ותושבחתא דיליה הוה למיהב תושבחן והודאן למלכא עלאה דשויב לון לישראל ועבר לון נסין וגבוראן במצרים ועל ימא אבל דוד מלכא ושלמא בריה אמרו שירתא</p>	<p>משה עלה בתשבחתו למעלה ותשבחתו היתה לתת תשבחות והודאות למלך העליון שהציל את ישראל ועשה להם נסים וגבורות במצרים ועל הים אבל דוד המלך ושלמה בנו אמרו שירה</p>
<p>קמח/א</p>	
<p>בגוונא אחרא דוד אשתדל¹ לאתקנא עולמת² ולקשטא לון במטרוניתא³ לאתחזאה מטרוניתא ועולמתהא בשפירו⁴ ועל דא אשתדל באינון שירין ותושבחן דגבייהו עד דאתקין וקשיט כלהו עולמתן ומטרוניתא</p>	<p>בגון אחר דוד השתדל לתקן את העלמות ולקשט אותם למלכה שתראה המלכה ועלמותיה ביפי ולכן השתדל באותם שירים ותשבחות שאצלם עד שתקן וקשט את כל העלמות ואת המלכה.</p>
<p>כיון דאתא שלמה אשכח למטרוניתא מתקשטא ועולמתהא בשפירו אשתדל למיעל לה לגבי חתן ואעיל החתן לחופה במטרוניתא ואעיל מלין דרחימו בינייהו בגין לחברא לון כחדא ולמהוי תרוייהו בשלימו חדא בחביבו שלים ועל דא שלמה סליק בתושבחתא עלאה על כל בני עלמא</p>	<p>כיון שבא שלמה מצא מלכה מקושטת ונערוותיה ביופים השתדל להכניסה לחתן והכניס החתן לחפה עם המלכה והכניס דברי אהבה ביניהם כדי לחברם כאחד ולהיות שניהם בשלמות אחת בחביבות שלימה ולכן שלימה עלה בתשבחת עליונה על כל בני העולם.</p>
<p>משה זוג למטרוניתא בהאי עלמא לתתא למהוי בהאי עלמא בזוגא שלים בתתאי</p>	<p>משה זוג את המלכה בעולם הזה למטה להיות בעולם הזה בזוג שלם בתחתונים שלימה זוג את המלכה בזוג שלם למעלה</p>

¹ היינו שבח זה על זה, מפני שדוד אשתדל בשיריו (אור יקר).

² מפני שאי אפשר לה להקשר בזכר אם לא בבא עמה סעד התחתונים, בסוד ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד, ולזה כל שיריו היו למטה בעולמות העלמות הנערות, ולא שהיו בנפרדים למטה, אלא בסוד קשרן בשכינה ושכינה מתקשטת עמהן, והיינו אומרו "לאתקנא עולמתן וכו'" (אור יקר).

³ כדרכנו בקריאת שמע וברכותיה, וכדפי' בפרשת פקודי, מפני שידע שאין יחוד לת"ת עם המלכות אלא בתיקון זה (אור יקר).

⁴ אל הת"ת שיבא ליתייחד עמהם, דהיינו שמע ישראל, נקשר ונתאחד בברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד, כדפי' לעיל. והתחילה במלאכה וגמר עד דאתקין וקשיט כולהו עולימתן ומטרונון והזמינם אל היחוד, והיינו שהוא הכין כל צורכי המקדש, אמנם לא נבנה על ידו (אור יקר).

<p>שלמה זווג לה למטרוניתא בזווגא שלימא לעילא ואעיל החתן לחופה בקדמיתא¹ ולבתר עאל לתרווייהו בהאי עלמא זומין לון בחרוה בבי מקדשא דאיהו בנה</p>	<p>והכניס את החתן לחפה בראשונה ואחר כך הכניס את שניהם לעולם הזה וזמנם בשמחה בבית המקדש שהוא בנה.</p>
<p>ואי תימא היך עייל משה למטרוניתא בלחודהא בהאי עלמא דהא אתחזי פרודא תא חזי קודשא בריך הוא זווג לה במשה בקדמיתא ואיהי הוות כלת משה כמה דאתמר כיון דאזדווגת ביה במשה נחתת בהאי עלמא בזווגא דהאי עלמא ואתתקנת בהאי עלמא מה דלא הוות מקדמת דנא ולעולם לא הוות בפרודא</p>	<p>ואם תאמר איך הכניס משה את המלכה לבדה לעולם הזה שהרי נראה בפירוד בא וראה הקדוש ברוך הוא זוג אותה עם משה בתחלה והיא היתה כלת משה כמו שנתבאר כיון שהזדווגה עם משה ירדה לעולם הזה בזווג של העולם הזה והתתקנה בעולם הזה מה שלא היתה מקדם לזה ולעולם לא היתה בפרוד.</p>
<p>אבל לא הוה בר נש בעלמא מיומא דאתברי אדם דיעיל רחימו וחביבו ומלין דזווגא לעילא בר שלמה מלכא² דאיהו אתקין זווגא דלעילא בקדמיתא ולבתר זמין לון כחדא בביתא דאתקין לון זכאין אינון דוד ושלמה בריה דאינון אתקינו זווגא דלעילא מיומא דאמר לה קודשא בריך הוא לסיהרא זילי ואועירי גרמיך לא אזדווגת בזווגא שלים בשמשא בר כד אתא שלמה מלכא³</p>	<p>אבל לא היה אדם בעולם מיום שנברא אדם שיכניס אהבה וחביבות ודברי זווג למעלה פרט לשלמה המלך שתקן הזווג שלמעלה בראשונה ואחר כך הזמין אותם כאחד בבית שתקן להם אשריהם דוד ושלמה בנו שתקנו את הזווג שלמעלה מיום שאמר הקדוש ברוך הוא ללבנה לכי והקטיני את עצמך לא הזדווגה בזווג שלם עם השמש פרט לכשבא המלך שלמה.</p>
<p>שיר השירים הא הכא המש דרגין לאתדבקא בעלמא דאתי שיר חד השירים תרין הא תלת אשר הא ארבעה לשלמה הא</p>	<p>שיר השירים הרי כאן חמש דרגות לדבק בעולם הבא שיר אחת השירים שתים הרי שלש אשר הרי ארבע לשלמה</p>

¹ שלמה זווג לה למטרוניתא בזווגא שלימא לעילא ואעיל החתן לחופה בקדמיתא ולבתר אעיל תרווייהו בהאי עלמא זומין להו בחדוא דבי מקדש דבנה להו, ומבואר בשער מ"ן שהחופה דז"ן היא בינה עילאה, ומלת חופה עם הכולל גימ' מא"ה, לרמוז כי חופה היא ס' מ' דאפרסמון, שהוא סוד בינה ותבונה, ונשאר אותיות אפריון, לרמוז כי אפריון כלול בתוך הס' מ', וכללות שניהם יחד נעשה מהם אפרסמון, כי ה' החסר מאפרסמון, לרמוז על אפריון הכלול בתוכו, הוא סוד המלכות שהוא י' דאדנ"י. והס' מ' נעשה בסוד החופה וחופים על ז"ן, וז"ש אפריון עשה לו לגרמיה, כי היא עצמה נעשית חופה לז"ן, והיא המלך שהשלום שלו, ולפיכך קיבלו שם מוחין גדולים, כי כשהמוחין מתפשטים לז"א למטה ע"י נה"י דבינה, אינו מתפשט רק הארת המוחין ממוחי דא"א עצמם, ומתפשטים למטה עד למוחי חו"ב דז"א, והוא דוגמת הענפים המתפשטים משרשים שלהם, כמ"ש בשער הנסירה ובשער התפלין, משא"כ כשעלו ז"ן בחופה עילאה, ושם קבלו הארת המוחין דחו"ב עצמם, לא הענפים בלבד, אלא אפילו השרשים עצמם דחו"ב שלהם, ולא הארה בעלמא כמו למטה, שהוא כמו ענפים. ובמלת "לבנון" נרמז ג"כ עליות ז"ן, כי הל"ב הם פשוטים בלי מילוי. נר"ן שבאמצע הם ז"ן, כי נ' כפופה הוא בסוד מלכות. ו' הוא ז"א, ו' פשוטה בינה, ולכן נקרא לבנון מפני שמלבין עונותיהם של ישראל, בסוד בינה שהוא יוה"כ, ולכן לבנון גימ' חק"ל, לרמוז שהו"ה אדנ"י נתעלו בסוד הו"ה אה"ה, כי ד' שמות אלו גימ' לבנון, ומתוך דברים אלו תבין מ"ש הזהר, אפירון דא תקונא דעלמא תתאה מעלמא עילאה, ואפיק ארזי לבנון רברבין מהאי זיהרא עילאה, ושוי רתיכוני על כ"ב אתון רשימין ואתגלפו בעשר אמירן ואתיישבו הה"ד מעצי הלבנון. פי' הדבר, כי ל"ב נתיבות חכמה מלבנון הוא כ"ב אתון ועשר אמירן, וזה כמ"ש. גם אם תדייק במ"ש, ואפיק ארזי לבנון רברבין מהאי זיהרא עילאה, הוא רומז ג"כ למ"ש שמתחלה למטה, הם דוגמת ענפים שאין להם למטה רק הארת המוחין. משא"כ למעלה, שהם בסוד ארזי לבנון, מההוא זיהרא עילאה שהוא עצמות המוחין. ואיתא בספר מאורי אור שארזי ה"ס ספירות דאבא, והוא כמ"ש שארזי לבנון הוא בסוד זיהרא עילאה, שהוא מוחין דאבא במקומם. ונמצא שמוח דא"א שהם חו"ב נרמזו במלת לבנון, ומלת עצי נרמזו בו סוד הדעת, כי שם אה"ה שבדעת גימ' י"ז ובכללות עשר גימ' עצי" (מ"מ). בקדמיתא – פי' לגבי מ"ש אח"כ ולבתר אעיל לתרווייהו בהאי עלמא, דהיינו שאחר שזווג ז"ן למעלה בקדמיתא אח"כ הביאם לעולם הזה (מ"מ).

² והוא גופו לגלול ניצוץ מרע"ה (רח"ו).

³ עי' לקמן קצד ע"א, כי במתן תורה היו ג"כ בזווג שלם ע"ש (לש"ו).

<p>חמשה בחמשהא איהו דהא יומא דחמשינ רוזא דיובלא איהו</p>	<p>הרי חמש בחמישי הוא שהרי יום החמשים הוא סוד היובל.</p>
<p>תא חזי זוונא דלעילא לא יכיל שלמה לאתקנא אלא בגין דאשתכח זוונא לתתא מקדמת דנא ומאן איהו זוונא דמשה דאי לא חזי זוונא דנא לא אתתקן זוונא דלעילא וכלא ברזא עלאה איהו לחכימי לבא</p>	<p>בא וראה את הזווג העליון לא יכל שלימה לתקן אלא משום שנמצא זווג למטה מקדם לכן ומיהו הזווג של משה שאם לא היה אז הזווג הזה לא התתקן הזווג של מעלה והכל הוא בסוד עליון לחכמי הלב.</p>
<p>כתיב (מ"א ה יב) וידבר שלשת אלפים משל ויהי שירו חמשה ואלף¹ האי קרא אוקמוה חברייא² אבל וידבר שלשת אלפים משל ודאי על כל מלה ומלה דאיהו הוה אמר הוו ביה תלת אלף משלי כגון ספרא דקהלת דאיהו ברזא עלאה ואיהו בארע משל דלית ביה קרא דלאו איהו בחכמתא עלאה ובארע משל אפילו קרא זעירא דביה</p>	<p>כתוב (מלכיסא ה) וידבר שלשת אלפים משל ויהי שירו חמשה ואלף פסוק זה פרשוהו החברים אבל וידבר שלשת אלפים משל ודאי שעל כל דבר ודבר שהוא היה אומר היו בו שלשת אלפי משלים כמו ספר של קהלת שהוא בסוד עליון והוא בדרך משל שאין בו פסוק שאינו בחכמה עליונה ובדרך משל אפילו הפסוק הקטן שבו.</p>
<p>דכד הוה מטי רב המנונא סבא קדמאה להאי קרא (קהלת יא ט) שמח בחור בילדותך ויטיבך לבך בימי בחורותך הוה בכי ואמר ודאי האי קרא יאות הוא ואיהו בארע משל ומאן יכיל למעבד דרשא במשל דא ואי איהו דרשא לית ביה דרשא אלא כמה דחמינן בעיינין ואי חכמתא איהו מאן יכיל למנדע לה</p>	<p>שכשהיה מגיע רב המנונא סבא הראשון לפסוק הזה (קהלת יא) שמח בחור בילדותך ויטיבך לבך בימי בחורותך היה בוכה ואמר ודאי פסוק זה נאה הוא והוא בדרך משל ומי יכול לעשות דרש במשל זה ואם הוא דרש אין בו דרש אלא כמו שראינו בעינים ואם זו חכמה מי יכול לדעת אותה.</p>
<p>מיד הוה תב ואמר כתיב (בראשית לו ב) אלה תולדות יעקב יוסף בן שבע עשרה שנה וגו' האי קרא דקהלת איהו משל לחכמתא דקרא דא דאורייתא ודא משל לדא שמח בחור בילדותך והוא נער ויטיבך לבך היה רעה את אחיו בצאן בימי בחורותך את בני בלהה ואת בני זלפה נשי אביו ודע כי על כל אלה ויבא יוסף את דבתם רעה יביאך אלהים</p>	<p>מיד היה שב ואומר כתוב (בראשית לו) אלה תולדות יעקב יוסף בן שבע עשרה שנה וגו' פסוק זה של קהלת הוא משל לחכמה של פסוק זה של התורה וזה משל לזה שמח בחור בילדותך והוא נער ויטיבך לבך היה רעה את אחיו בצאן בימי בחורותך את בני בלהה ואת בני זלפה נשי אביו ודע כי על כל אלה ויבא יוסף את דבתם רעה יביאך אלהים במשפט אלה</p>

¹ זה תבין מאדרת נשא דף קל"ב ע"ב בענין ההוא עלמא קדמאה דנפיק מההיא תקונא קדמאה דדיקנא דאיהו אלף אלפין מארי תריסין וע"ש ענין אותם האלף מה הם ואיך נמשכין עד הכתפים (שער מאמרי רשב"י). חמשה ואלף הם סוד ה' תרעין מחסד עד הוד ואלף הוא אילנא דחיי יסוד העולה עד אבא ואימא דרך חוט השדרה. (זהר הרקיע).

² דג' הספרים שחיבר הן בג' דרגין שכוללין כל (הכל ג' אני) [נדצ"ל הי"ס ג"ר ז"א כ"י - המסדר] מלך, הן ג' חדרי המזון, וכן בעולם שנה נפש, ובכל דבר והנה משלי (בג"י) [צ"ל בג"ר - המסדר] וז"ש שלשת אלפים משל, ופשטה דקרא הוא שלשת פעמים משלי דשם, שהן ג' חלקים ש"ה נגד ו"ק, וזהו חמשה ואלף, וכמ"ש ע"ב ויהי שירו חמשה ואלף [ע"ש], והוא ג"כ בדרגא דאלף דסליק לאר"א בסוד משכיל [פי' דלקמן ע"ב אמר כי חמשה הן תרעין, חמש מאות שנין דעץ החיים דנפקין מבינה מחסד עד הוד, ואלף הוא יסוד עץ החיים והוא נקרא משכיל, דסליק עד מוחא כידוע - המסדר], והוא שיר ברזא דאלף יר"ד של שיר כמ"ש בזו"ח שיה"ש, והוא שיר, חד. השירים, ה' שירים. ואלף חוזר לא', וזהו סוד תתרו' כו' עם הכלה [פי' דלקמן ע"ב אמר ואיהו ירית אינון חמשה למיתי לגבי כלה או דצ"ל עם הכולל - המסדר], ועם נקודה האמצעיות סלקא תתרו' והוא כמנין שמהן דלעילא דשם מילוי אלפין (ר"ל כמ"ש הגר"א במ"א שהן אדנ"י במילוי תרע"א, אלה"ם במילוי אלפין רצ"א, הו"ה במילוי אלפין מ"ה, סך הכל תתרו"ז - המסדר), וז"ש תתרו' סימן. וקהלת נגד כ"י, דהיא כניס לכולא, ובה אתרמיזו דיוקנין דכולא, וכליל כולא, ולכן וידבר על כו' (עמ"ש הגר"א בזו"ח שיה"ש על תתרו' סימן - המסדר) (יהל אור).

<p>במשפט אלה תולדות יעקב יוסף יוסף אתכליל ביעקב ורזין דסתרי תורה מאן יכיל למנדע לון</p>	<p>תלדות יעקב יוסף יוסף נכלל ביעקב והסודות של סתרי התורה מי יכול לדעת אותם.</p>
<p>והאי משל אתפשט לתלת אלף משלים וכלהו</p>	<p>והמשל הזה התפשט לשלשת אלפי משלים</p>
<p>קמה/ב</p>	
<p>בהאי משל¹ בשעתא דיוסף אתכליל ביעקב² תלת אלף אינון באברהם יצחק ויעקב דכלהו בהאי משל ברזא דחכמתא³ וכאן כמה טייעין⁴ אינון בטוענין דטמירו בהו⁵ דיירי תריסין⁶ דלית להון חושבנא לטמירין דחכמתא⁷</p>	<p>וכולם במשל הזה בשעה שיוסף נכלל ביעקב שלשת אלפים הם באברהם יצחק ויעקב שכלם במשל הזה בסוד החכמה וכאן כמה סוחרים הם במשאות של הנסתר ובהם דירי המגנים שאין להם חשבון לסתרי החכמה.</p>
<p>ויהי שירו חמשה⁸ ואלף הכי אוקימנא ויהי שירו של משל וכלא חד בין מאן דאמר ויהי שירו דשלמה בין מאן דאמר ויהי שירו של משל כלא איהו חד וכלא איהו קאמר ויהי שירו דא שיר השירים וכי חמשה ואלף איהו שיר השירים ודאי הכי הוא חמשה אינון תרעין⁹ ופתחין דמתפתחי במלכא דשלמא דיליה¹⁰ ואינון חמש מאה שנין דאילנא דהיי¹¹ חמשין שנין דיובלא¹²</p>	<p>ויהי שירו חמשה ואלף כך בארנו ויהי שירו של משל והכל אחד בין מי שאמר ויהי שירו של שלימה בין מי שאומר ויהי שירו של משל הכל אחד הוא ואת הכל הוא אמר ויהי שירו זה שיר השירים וכי חמשה ואלף הוא שיר השירים ודאי כך זה חמשה הם שערים נפתחים שנפתחים במלך שהשלום שלו והם חמש מאות שנים של עץ החיים חמשים שנות היובל.</p>

¹ נראה שהשכינה תקרא משל מפני שהוא המושל על הארץ ומלכותו בכל משלה, ואפשר היסוד יקרא משל כאומרו ויוסף הוא השליט וכו', והנה הוא או היא דבור א' ודאי משל אחד, אמנם מתפשט בשלשת אלפים משל והכל סוד המשל הזה (אור יקר). פי' משפיעים ביסוד (מ"מ).

² שאז מתפשט היסוד או המלכות שבה ג' אלף בענין שהם אלף מצד החסד, ואלף מצד הגבורה ואלף מצד הת"ת. והא כיצד הם ג' אבות, מתחלק המשל בהם לג', והמשל בעצמו כלול מעשר, היינו עשרה עשרה עשרה, עוד כלול כל א' מעשר הם מאה מאה מאה, עוד יוכללו כל א' מעשר הם אלף, היינו ג' אלף, ואפשר כללותם למאה מצד הדעת מא"ה אמ"ה, ואלף מצד הבינה אלף בינה, ושם גנוזה החכמה (אור יקר).

³ דהיינו חכמה המתגלת שם ומתלבשת במשל (אור יקר).

⁴ אינון סוד הצדיקים שבגן עדן שנראים בעולם הזה כדמות טייעא, והיו נראים להם חמורים, והיינו נושאים משאות סודותם, נרמזים ונמשלים בדמות ההוא וז"ש "בטוענין דטמיר" (אור יקר).

⁵ בסודות (אור יקר).

⁶ בעלי מגינין הלוחמים מלחמת הסודות (אור יקר).

⁷ והם נמשלים בסוד המשלים מן הטעם הזה, ולזה המשל היא חכמה נפלאה נסתרת בו (אור יקר).

⁸ הענין שהשיר היא השכינה העולה למעלה, דרך המשל יסוד, או שהיא היא המשל ועולה בשיר, ובין אם נפרש שירו של שלמה או שירו של משל הכל רמז לשכינה, ומשל ושלמה הכל ענין א' והוא אמר שיר והוא אמר משל, המשל הוא השיר והשיר הוא המשל הכל ענין א' (אור יקר).

⁹ הם סוד ה' ספירות שהם חגתנ"ה הם שערי הבינה, והם הם חמשים כאשר כל א' כלול מעשר (אור יקר). פי' הם ה' חסדים המתפשטים בז"א שנק' מלכא דשלמא דיליה (מ"מ).

¹⁰ דהיינו אומרו שיר הכלול חמשה שירים, אשר אותם השירים והשערים פותח בשיר דשלמה, דהיינו מלכא דשלמא דיליה, דהיינו החכמה, כאומרו בחכמה פותח שערי הבינה, וכן הת"ת מלכא דשלמא דיליה פותח בחכמה תתאה השערים האלו, והיינו מלכא דשלמא דיליה, הת"ת לדרך אחרת, והנה אלו הם כלולים מחמשה לחמשים, ומחמשים לחמש מאות, והיינו שבשיר שהוא אחד נעשה השירים חמשה על ידי הת"ת כדפי', והם מצד הת"ת בחכמה מקור החיים, כל א' כלול ממאה (אור יקר).

¹¹ מצד החכמה (אור יקר). פי' חג"ת נו"ה דז"א, ומ"ש נ' שנין דיובלא, הם ה' חסדים דאימא המתפשטים בהם, וחמשה דקרא הם חג"ת נו"ה דז"א (מ"מ).

¹² הם מצד הבינה (אור יקר). חמשה בשיר במלכות, ואין ספק שהת"ת בעצמו אחד, והוא כלול מעשר, ועשר מעשר עד אלף, בסוד הכללות מדרגה אחר מדרגה, והיינו ויהי שירו מצד המלכות עצמה חמשה ונקשר ומתייחד עם הת"ת שהוא אלף, ופי' ואלף ונקשר עם אלף, בענין שיש לת"ת שתי בחי' הא' אלף

<p>ואלף דא איהו אילנא דחיי חתן דנפיק מסטריה ואיהו ירית כל אינון חמשה¹ למיתי לגבי כלה² יומיה דקודשא בריך הוא³ אלף שניין⁴ איהו ודא איהו נהר דנגיד ונפיק מעדן יוסף זכאה⁵ דאקרי צדיק על שמא דסיהרא כמה דאתני בה קודשא בריך הוא ובגין כך שיר השירים⁶ קדש קדשים</p>	<p>ואלף זהו עץ החיים חתן שיוצא מצדו והוא יורד כל אותם החמשה להביאם לכלה יומו של הקדוש ברוך הוא הוא אלף שנים וזהו הנהר ששופע ויוצא מעדן יוסף הצדיק שנקרא צדיק על שם הלבנה כמו שהתנה בה הקדוש ברוך הוא ולכן שיר השירים קדש קדשים.</p>
<p>ולית לך קרא בשיר השירים דלא אית ביה רזא דחמשה ואלף ודאי שיר השירים ודאי הכי הוא חמש דרגין אינון בהאי קרא כמה דאתמר ואי תימא האלף אמאי לא אדכר הכא ודאי ההוא אלף⁷ טמירא הוה וטמירא איהו עד דאתחברת אתתא בבעלה ועל דא אשתדל שלמה⁸ למיתי ההוא אלף⁹ לגבי כלה¹⁰ בטמירו דגושפנקא דחכמתא עלאה</p>	<p>ואין לך פסוק בשיר השירים שאין בו סוד של חמשה ואלף ודאי שיר השירים ודאי שכך הוא חמש דרגות היו בפסוק הזה כמו שנאמר ואם תאמר האלף למה לא נזכר כאן ודאי שאותו אלף היה טמיר והוא טמיר עד שהתחברה אשה בבעלה ולכן השתדל שלימה להביא אותו אלף לכלה בסתר של החכמה העליונה.</p>
<p>כיון דעבד קדש הקדשים לתתא גניזו וטמיר ועאל רזא דקדש הקדשים לתמן למעבד גניזו דשמושא שלים עילא ותתא כדקא יאות קדש הקדשים¹¹ איהו לעילא רזא דחכמתא עלאה ויובלא כגוונא דא ירתין חתן וכלא ירותא דאבא ואמא</p>	<p>כיון שעשה קדש הקדשים למטה גנוז וטמיר והכניס לשם את סוד קדש הקדשים לעשות גניזת השמוש השלם למעלה ולמטה כראוי קדש הקדשים הוא למעלה סוד החכמה העליונה והיובל כמו זה יורשים החתן והכלה ירשת האב והאם.</p>
<p>ואתהדרו אחסנת ירותא בגוונא אחרא ירותא דאבא ירתא ברתא בסליקו דשמא קדישא דא ואתקרי אוף הכי קדש חכמה</p>	<p>וחזרו נחלת הירשה בגון אחר ירשת האב ירשה הבת בעליתו של השם הקדוש הזה ונקרא אף כך קדש חכמה ירשת האם</p>

דהיינו "ואלף דא איהו אילנא דחיי", שעם היות שהם חמש מאות כדפי' היינו בחינת עמו דנפיק מסטרא דהחמשה (אור יקר).

¹ מצד הבינה (אור יקר).

² שהיא מלכות, שיר, חמשה, וב' בחינות אלו הם חמשה מצד הבינה, ואלף מצד החכמה שמשם הוא ונהר יוצא מעדן, והיינו שהוא הת"ת יום מדת יום ודאי (אור יקר).

³ עולה ונכלל עשר מעשר אלף שנים ודאי, ולזה נמשך למטה להשקות את הגן, והיינו ואלף, אמנם נמשך משך הנהר מחמשה שהם חגתנ"ה לסיוד דהיינו ואלף משך הנהר משך הו' (אור יקר).

⁴ לפי שכולל ה' חסדים וה' גבורות (רח"ו).

⁵ שהוא נכלל ביעקב כדפי' לעיל, והיינו וצדיק יסוד עולם המקיים למלכות דהיינו שיר, ונקרא צדיק על שמיה דסיהרא דהיינו צדק מלכות, י' נעשה צדיק, דהיינו אות ברית היסוד בתוך צדק, שעם היות שהיא עולה אל הת"ת וישב הים לפנות בוקר לאיתנו, דהיינו לתנאו הראשון שהיא שבה אל היסוד, אחר עלייתה לאין תכלית (אור יקר).

⁶ שיר מחמש שירים כדפי' (אור יקר).

⁷ כבר פי' שסוד האלף הזה הוא סוד ונהר יוצא מעדן שהוא סוד קו האמצעי יחיד עולה עד החכמה, ויורד ונמשך ביסוד אל תוך המלכות והוא סוד קו משך הזרע העולה אל המוח ויורד אל פי האמה, וזה מתלבש בתוכיות החמשה, והוא נעלם בלתי תגלה אלא בסוד הזווג בתוכיות הרחם, ודאי שם נגלה משך הזרע, ונתח עוד אלף זה שהוא מהחכמה עד היסוד כדפי' וז"ש "עד דאתחברא אתתא בבעלה" (אור יקר).

⁸ כל ענייני התעוררות השיר ודברי האהבה (אור יקר).

⁹ שהוא משך ואשד נהר הנעלם המתפשט בתוך עמיק הספירות עד בואו שם (אור יקר).

¹⁰ כי החמשה כשהיא נקראת כלה יש לה, דהיינו סוד חמשים בבינה הם ג"כ חמשה מחסד עד הוד, הם כ"ל יסוד, והם כ"ל ה' כלה במלכות ואינם עיקר, סוד שיריה חמשה העיקר הם, אחר שהיא כלה מצד החמשה היותר, ואלף מצד החתן, מפני שסוד החמשה הם מהבינה סוד היובל, אמנם האלף הם מצד החכמה וכמו שהחכמה נעלמת בסוד י' בתוך ה' בתוך הבינה, כך היא רוצה שיהיה סוד י' דיסוד הנמשך מי' עילאה העולה בכללותה אלף בתוך כלה שהיא היא ה' מצד הבינה (אור יקר).

¹¹ קכא ע"א (הערת הזהר).

<p>ירותא דאמא ירית ברא ואקרי קדשים בגין דנטיל כל אינון קדשים עלאין וכניש לון לגביה ובתר יהיב לון ואעיל לון לגבי כלה</p>	<p>ירש הבן ונקרא קדשים משום שנטל את כל אותם הקדשים העליונים וכנסם אליו ואחר כך נותן אותם ומכניסם לכלה.</p>
<p>ועל דא אמר שיר השירים שיר לגבי קדש השירים לגבי קדשים למהוי כלא קדש קדשים ברזא חדא כמה דאתחזי אשר לשלמה הא אתמר למלכא דשלמא דיליה</p>	<p>ועל זה אמר שיר השירים שיר לקדש השירים לקדשים להיות הכל קדש קדשים בסוד אחד כמו שראוי אשר לשלמה הרי נתבאר למלך שהשלום שלו.</p>
<p>ואי תימא שבחא דא דיליה הוא לא תימא הכי אלא שבחא באתר עלאה איהו סלקא אבל הכא הוא רזא כד מתתקנן דכר ונוקבא כחדא תחות מלכא עלאה כדין ההוא מלכא אסתליק לעילא ואתמליא מכל קדושין¹ ומכל ברכאן² דנגדין לתתא ואתמלי ואריק לתתא ודא איהו תיאובתיה דמלכא עלאה כד אתמלי קדושין וברכאן ואריק לתתא</p>	<p>ואם תאמר ששבח זה הוא שלו אל תאמר כך אלא השבח עולה למקום עליון אבל כאן הוא סוד כשמתקנים זכר ונקבה כאחד תחת המלך העליון אז אותו מלך מתעלה למעלה ומתמלא מכל הקדשות ומכל הברכות ששופעות למטה ומתמלא ומריק למטה וזוהי תשוקת המלך העליון כשמתמלא קדשות וברכות ומריק למטה.</p>
<p>ועל דא איהו צלותין ובעותין דיתתקן ואתמליא ההוא מבועא עלאה דכיון דאיהו מתתקן כדקא יאות מחיזו דיליה ומחזיו דההוא תקונא מתתקנא עלמא תתאה ועולמתהא ולא אצטריך עלמא תתאה לאתתקנא אלא מחיזו דעלמא עלאה סיהרא לית לה חיזו מגרמה כלל בר כד אתתקן בשמשא ואנהיר ומחזיו דשמשא ותקונא דיליה אתתקנת סיהרא ואתנהירת</p>	<p>ולכן התפלות והבקשות שיתתקן ויתמלא אותו המבוע העליון שכיון שהוא מתתקן כראוי ממראהו וממראה של אותו התקון מתתקן העולם התחתון ועלמותיה ולא צריך להתתקן העולם התחתון אלא מהמראה של העולם העליון ללבנה אין מראה מעצמה כלל פרט לכאשר מתתקנת בשמש ומאירה וממראה השמש ותקונו נתקנת הלבנה ומאירה.</p>
<p>מה דאצטריך צלותין ובעותין דיתנהר ויתתקן ההוא אתר דנפקא מניה נהורא דכיון דההוא אתר מתתקנא מחיזו דיליה אתתקן כל מאן דלתתא ובגין כך תושבחתא דקאמר שלמה לא אשתדל אלא בגין מלכא דשלמא דיליה דיתתקן כיון דאיהו אתתקן מחיזו דיליה כלא יתתקן ואי איהו לא אתתקן לית לה תקונא לסיהרא לעלמין ובגין כך אשר לשלמה דיתתקן ויתמלי כדקא יאות בקדמיתא כמה דאתמר</p>	<p>מה שצריכים התפלות והבקשות שיורא ויתקן אותו מקום שיוצא ממנו אור שכיון שאותו מקום מתקן מן המראה שלו מתתקן כל מה שלמטה ולכן התשבחת שאמר שלימה לא השתדל אלא בשביל המלך שהשלום שלו שיתתקן כיון שהתתקן ממראהו הכל התתקן ואם הוא לא התתקן אין תקון ללבנה לעולמים ולכן אשר לשלמה שיתתקן ויתמלא כראוי בראשונה כמו שנתבאר.</p>
<p>קמו/א</p>	
<p>זהר</p>	
<p>וזאת התרומה הא אתמר דכד קודשא בריך הוא אתגלי על טורא דסיני כד אתיהיבת אורייתא לישראל בעשר אמירות כל אמירה ואמירה עביד קלא וההוא קלא אתפרש לשבעין קלין והווי כלהו נהירין ונצצין לעינייהו</p>	<p>וזאת התרומה הרי נאמר שכשהתגלה הקדוש ברוך הוא על הר סיני כשנתנה תורה לישראל בעשר אמירות כל אמירה ואמירה עשתה קול ואותו קול נחלק לשבעים קולות וכולם היו מאירים ונוצצים לעיני כל ישראל והיו רואים עין</p>

¹ מחכמה (רח"ו).

² מבינה (רח"ו).

<p>דישראל כלהו והו חמאן עיינין בעיינין זיו יקרא דיליה הדא הוא דכתיב (שמות כ טו) וכל העם ראים את הקלות רואים ודאי</p>	<p>בעין את זיו כבודו זהו שכתוב וכל העם רואים את הקלות רואים ודאי.</p>
<p>וההוא קלא הוה אתרי ביה בכל חד וחד מישראל ואמר לון תקבלני עלך בכך וכך פקודין דבאורייתא ואמרו הין אהדר ליה על רישיה ומתנגלא עליה והוה אתרי ביה ואמר ליה תקבלני עלך בכך עונשין דבאורייתא והוה אמר הין לבתר אהדר ההוא קלא ונשיק ליה בפומיה הדא הוא דכתיב (שיר א ב) ישקני מנשיקות פיהו</p>	<p>ואותו קול היה מתרה בכל אחד ואחד מישראל ואומר להם תקבל אותי עליך בכך וכך מצוות שבתורה ואמרו כן חזר לו על ראשו והתגלגל עליו והיה מתרה בו ואומר לו תקבל אותי עליך בכך ענשים שבתורה והיה אומר כן אחר כך חזר אותו הקול ונשק אותו בפיו זהו שכתוב ישקני מנשיקות פיהו.</p>
<p>וכדין כל מה דהו חמאן ישראל בההוא זמנא הו חמאן גו חד נהורא דקביל כל אינון נהורין אחרנין והו תאבין למחמי אמר לון קודשא בריך הוא ההוא נהורא דחמיתו בטורא דסיני דקביל כל אינון גווי נהורין ותיאובתא דלכון עליה תקבלון לה ותסבון לה לגביכו ואינון גוויני דאיהי מקבלא אלין אינון זהב¹ וכסף² ונחשת³ וגו'</p>	<p>ואז כל מה שהיו רואים ישראל באותו זמן היו רואים בתוך אור אחד שקבל כל אותם האורות האחרים והיו משתוקקים לראות אמר להם הקדוש ברוך הוא אותו האור שראיתם בהר סיני שקבל כל אותם גוני האורות ותשוקתכם עליו תקבלו אותה ותקחו אותה אליכם ואותם צבעים שהיא מקבלת אלה הם זהב וכסף ונחשת וגו'.</p>
<p>דבר אחר ישקני מנשיקות פיהו מאי קא חמא שלמה מלכא דאיהו אעיל מלי דרחימו בין עלמא עלאה⁴ לעלמא תתאה⁵ ושירותא דתושבחתא דרחימו דאעיל בינייהו ישקני איהו אלא הא אוקמוה⁶ והכי איהו דלית רחימו דדביקות דרוחא</p>	<p>דבר אחר ישקני מנשיקות פיהו מה ראה שלמה המלך שהכניס דברי אהבה בין העולם העליון לעולם התחתון וראשית התשבחת של האהבה שהכניס ביניהם הוא ישקני אלא הרי פרשוה וכך הוא שאין אהבה של דבקות רוח</p>
<p>סתרי תורה</p>	
<p>ויקחו לי תרומה⁷ מאת כל איש וגו' רזא דרזין לידעיני חכמתא כד אסתלק ברעותא⁸ דסתרא דכל סתרי⁹ למעבד יקרא ליקריה¹⁰</p>	<p>ויקחו לי תרומה מאת כל איש וגו' סוד הסודות לידעיני החכמה כשעלה ברצון סתר כל הסתרים לעשות כבוד לכבודו</p>

¹ גבורה (מ"מ).

² חסד (מ"מ).

³ ת"ת, שכולם נכללים במלכות הנק' תרומה (מ"מ).

⁴ ז"א (רח"ו).

⁵ נוק' (רח"ו).

⁶ קד ע"ב (הערת הזהר).

⁷ הוא סיום הלשון של הזהר ואינו מסתרי תורה ותיבת ס"ת בטעות נכתבה (מ"מ).

⁸ גלוי בחינות הכתר והכנתו אחר גלגולי בחינותיו כולם, אותם שאין האצילות מתפשט מהם, אותה הבחינה שהיא מוכנת והגונה להאציל נאצלים יקרא "אסתלק ברעותא", בזה הוא עליית רצון להמציא הנמצאים (אור יקר).

⁹ הוא הכתר שאין סוף מתלבש בתוכו כנודע, והוא סתר לכל הנסתרים שכל הספירות הם מוסתרות ומושרשות בו כנודע (אור יקר). פי' א"א (מ"מ).

¹⁰ יקרא הוא חכמה, "יקריה" חכמתו, והיינו שכל הנמצאים והשרשים העליונים דהיינו תיקוני א"א, כולם בסוד החכמה הקדומה הנעלמת, והיינו "יקריה" מציאות חכמה שבתוכו "ויקרא ליקריה" היא החכמה ממש הנגלית במקומו, והיא לבוש לחכמה הקדומה היינו יקרא ליקריה (אור יקר). פי' זון שהם מלבישים לאו"א הנק' יקריה (מ"מ). ר"ל להמציא התלבשות לאור הגנוז כדי להתגלה על ידו למטה בגילוי כבודו ית"ש (כללים ח"א קב ע"ב).

<p>אנשיב רוחא¹ מנקודה עלאה² דנגיד מלעילא לתתא³ ושיי תקוניה⁴ לאתישבא בהאי עלמא⁵ אמאי בגין דאי לא יהא עקרא ושרשא בהאי עלמא לא יהא מאנא לארקא בהאי עלמא כלל ואי לא יריק להאי עלמא מיד אתאביד ולא יכיל לקיימא אפילו רנעא חדא אבל בגין דתקוניה איהו מהאי עלמא אתמלי מסטרא חדא⁶ לארקא להאי עלמא ומסטרא אחרא לארקא למלאכי עלאי וכלא אתזנו מניה כחדא</p>	<p>השיב רוח מנקדה עליונה ששופעת מלמעלה למטה ושם תקונו להתישב בעולם הזה למה בשביל שאם לא יהיה עקר ושרש בעולם הזה לא יהיה כלי להוריק בעולם הזה כלל ואם לא יריק לעולם הזה מיד נאבד ולא יכול לעמד אפילו רגע אחד אבל משום שתקונו הוא מן העולם הזה מתמלא מצד אחד להוריק לעולם הזה ומצד אחר להוריק למלאכים העליונים והכל נזונו ממנו כאחד.</p>
<p>שלימו דתקונא דהאי רוחא רוחיהון דצדיקיא בהאי עלמא⁷ רוחא דא אשתלים בזמנא דחנוך וירד ומהללאל הוו בעלמא וכד אסגיאוי הייבי עלמא אעדו ההוא שלימו מניה לבתר דאתאבידו אתא נח ואשלים ליה אתו דור הפלגה אעדו ההוא שלימו מניה אתא אברהם ואשלים ליה אתו אנשי סדום ואעדו ליה אתא יצחק ואשלים ליה אתו פלשתים והייבי דרא ואעדו ליה מניה אתא יעקב ובנוי ערסא שלימא ואשלימו ליה</p>	<p>שלמות התקון של הרוח הזו רוחות הצדיקים בעולם הזה רוח זו נשלמה בזמן שחנוך וירד ומהלאל היו בעולם וכשהתרבו הרשעים בעולם זזה השלמות ההיא ממנו אחר שאבדו בא נח והשלים אותו בא דור הפלגה והזיז אותה שלמות ממנו בא אברהם והשלים אותו באו אנשי סדום והזיזו אותו בא יצחק והשלים אותו באו פלשתים ורשעי הדור והזיזו אותו ממנו בא יעקב ובנוי המטה השלמה והשלימו אותו.</p>
<p>נפקו מארעא קדישא ונחתו למצרים ובניייהו אתעכבת תמן ובגין דאהדרי תמן</p>	<p>יצאו מהארץ הקדושה וירדו למצרים ובשבילם התעכבה שם ומשום שחזרו שם</p>

¹ היינו סוד כח התפשטות קו המדה, דהיינו רוח המתנשב מהכח הנסתר (אור יקר). פי' מלכות (מ"מ).
² היא החכמה, שהיא נקראת נקודה, מפני שיש נקודה חכמה תחלת הישות, ואחריה ק"ו בסוד הדעת, ואחריה שטח בסוד הבינה, ואחריה גוף שש קצוות פרשתיים בארוכה במקום אחר (אור יקר). פי' מאבא כי אבא יסד ברתא (מ"מ). הוא מלכות דהיא אתנטלית מחכמה (תיקו"ז יב ע"ב) אבא יסד ברתא (זהר פנחס רנ"ו ע"ב) (דע"ה ח"ב קנה ע"ד). הוא חכמה אבא, היוצא מאוירא עלאה אור הגנוז, כמ"ש בפ' בראשית (טז ע"ב) ונפח ממנו רוחא חדא, וע"ד שכתוב (בראשית ב ז) ויפח באפיו כו', והוא כביכול משורש הרוח שבקרבו, והוא רוח אלהים חיים רוח הקודש, והוא אור הגנוז ע' ספר יצירה פרק א משנה ט בהגר"א שם (כללים ח"א קב ע"ב).

³ דהיינו התפשטות החכמה בעשר ספירות עד המלכות מעילא לתתא, וקצר בדרך אצילותם שיאן זה מהמתייחס כעת (אור יקר). דהיא אתפשט ונמשך למטה (דע"ה ח"ב קנה ע"ד).

⁴ הענין כי התיקונים שבא"א הם מאירים מאין סוף, בלתי צריכים לתיקון העולם הזה כלל, אלא מאירים ומתקטשין מצד עצמן, ואין להם צורך אל התחתונים, אמנם מחכמה ולמט הסוד הארתם היא משועבדת אל מעשה ותיקון התחתונים (אור יקר).

⁵ והיינו סוד אומרו מה רבו מעשיך ה' כולם בחכמה עשית, אם כן האצילה בדרך שתיקונה הוא היותה היא מתיישבת בהאי עלמא, בסוד הנבראים מל"ב נתיבותיה, ולא האצילה כדרך שנאצל הכתר שתיקונו מעצמו, אלא שיהיה תיקונו תדיר מצד התחתונים, נמצאו הספירות כולם מחכמה עד המלכות הם תיקונם בישובו של עולם תחתון, בסוד התפשטות הנמצאים עד הנקודה תחתונה, וכולם שואגים לטרף ושכינה עולה וצועקת למעלה, ותפארת עולה בחברתה אל הבינה והבינה בחכמה, ושם נשפע ונמשך מדרגה אחר מדרגה עד בואם אל המלכות, ומשם יפרד אל הנפרדים כולם (אור יקר). פי' שתיקון המלכות הוא על ידי מעשה התחתונים (מ"מ). שעשה תיקון להמלכות להתיישב בעוה"ז, והם הצדיקים שהם המשכן ומעון אליה, שבתוכם היא שוכן, וכמ"ש (שמות כה ח) ושכנתי בתוכם, בתוכו לא נאמר אלא בתוכם כמו שמפרש והולך (דע"ה ח"ב קנה ע"ד).

⁶ זהו פי' עיקר שכינה בתחתונים (רח"ו).

⁷ עי' פ' ויקרא (ד ע"ב) ישראל שלימו דשמא קדישא אינון, וכן לעיל (דף פז רע"א) זכאין אינון ישראל קמיה דקוב"ה דאחדין באנפין עלאין דמלכא באינון פנים דהוא ושמיה אחידן בהו, ואינון ושמיה חד הוא, ובפ' תרומה (קמו ע"א) כו' וע' בהגר"א בתיקונים (תיקון לח דף פז ע"ד) שאמר שם דאנן איברים דהשכינה, וכן שם (דף מח ע"ג ע"ד) דהשכינה היא כלל ישראל [ז"ל ע"ג: דכל הבקשות דצלותא הוא הכל על כלל ישראל, דהוא בשכינתא שהיא כלל ישראל, וז"ש כמה דתיקנו הבוחר כו', והכל עלה. ז"ל ע"ד: ואני, מדבר בעדו, בשכינה, דהיא מדברת בעדנו, דהיא כלל ישראל.] (כללים ח"א סו ע"א).

<p>ישראל לעובדין דמצראי אתכפיא ואתעדי ההוא שלימו עד דנפקו ממצרים ואתו למעבד משכנא אמר קודשא בריך הוא רעותי לדיירא בנייכו אבל לא יכילנא עד דתתקנון ההוא רוחא דילי דישרי בגווייכו הדא הוא דכתיב (&) ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם! ודא איהו רזא דכתיב (&) ויקחו לי תרומה אמר משה לקודשא בריך הוא מאן יכיל למיסב לה ולמעבד לה אמר ליה משה לא כמה דאת השיב אלא מאת כל איש אשר ידבנו לבו וגו' מההוא רעותא ורוחא דלהון תסבון לה ותשלמון לה</p>	<p>ישראל למעשי המצרים נכנעה וזזה אותה שלמות ממנו עד שיצאו ממצרים ובאו לעשות משכן אמר הקדוש ברוך הוא רצוני לדור ביניכם אבל לא יכול עד שתתקנו אותה רוח שלי שתשרה ביניכם זהו שכתוב ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם וזהו סוד הכתוב ויקחו לי תרומה אמר משה לקדוש ברוך הוא מי יכול לקחת אותה ולעשות אותה אמר לו משה לא כמו שאתה חושב אלא מאת כל איש אשר ידבנו לבו וגו' מאותו רצון ורוח שלהם תקחו אותה ותשלימו אותה.</p>
<p>כד אתא שלמה אתקין לההוא רוחא בשלימו דלעילא דהא מן יומא דאשתלים לתתא ביומוי דמשה לא אעדיאו ההוא שלימו מניה (עד דאתא שלמה) כיון דאתא שלמה אשתדל לאשלמא ליה לעילא ושאר ליתקנא חיוז דעלמא עלאה² לאתקנא מההוא חיוז עלמא תתאה ודא איהו אשר לשלמה³ ע"כ⁴</p>	<p>כשבא שלימה תקן אותה רוח בשלמות שלמעלה שהרי מיום שנשלמה למטה בימי משה לא הוסרה אותה שלמות ממנו (עד שבא שלימה) כיון שבא שלימה השתדל להשלימו למעלה והתחיל לתקן את מראה העולם העליון להתתקן מאותו מראה של העולם התחתון וזהו אשר לשלמה.</p>
<p>קמז/ב</p>	
<p>ברוחא בר⁵ נשיקה ונשיקה בפומא⁶ דאיהי מבועא דרוחא ומפקנו דיליה וכד נשקין דא לדא מתדבקן רוחין אלין באלין⁷ והוון חד וכדין איהו רחימו חד</p>	<p>ברוח פרט לנשיקה ונשיקה היא בפה שהיא מבוע של הרוח והמוצא שלו וכשנושקים זה לזה נדבקות הרוחות אלה באלה ונהיים אחד ואז זוהי אהבה אחת.</p>
<p>בספרא דרב המנונא סבא קדמאה הוה אמר על האי קרא נשיקה דרחימו אתפשט לארבע רוחין וארבע רוחין מתדבקן כחדא ואינון גו רזא דמהימנותא וסלקין בארבע אתוון ואינון אתוון דשמא קדישא תלי בהו</p>	<p>בספרו של רב המנונא סבא הראשון היה אומר על הפסוק הזה נשיקה של אהבה מתפשטת לארבע רוחות וארבע רוחות נדבקות כאחד והן בתוך סוד האמונה ועולות בארבע אותיות ואותן האותיות של השם הקדוש תלויים בהם</p>

¹ ור"ל דושכנתי בתוכם, ר"ל בתוך בני ישראל, דעיקר בנין הוא רוחיהון דצדיקיא, וקיימא בהמ"ק בזה, וכל תיקון השכינה הוא נשמתין דצדיקיא בהאי עלמא, דהוא התפשטות רוחא דילה (בהגר"א בתיקו"ז קו ע"ג). התפשטות האצילות בהב"ע ע"י השם הויה ב"ה אשר הוא הוראת כל האצילות כולו ביחוד אור א"ס שבו (דע"ה ח"א מג ע"ד).

² פי' ז"א (מ"מ).

³ פי' ז"א (מ"מ).

⁴ כאן שייך מה שבסוף זה החלק סימן ג' (הערת הזהר).

⁵ רנו ע"ב (הערת הזהר).

⁶ יובן בהקדים מ"ש בספר הליקוטים וז"ל זווג גופא בגופא הוא ת"ת וזווג דרוחא הוא ג"ר דזר"ן, וחר"ב דז"א מזדווגים ע"י הדעת שלו שהוא הלשון וכן חו"ב דמלכות שהם חיד, וגרון דידה מזדווגים ע"י הדעת דידה שהוא הלשון וד' הם והם מה שנותן ז"א למלכות ושרש שלו נשאר בו, ומה שנותנת מלכות לז"א והשרש נשאר בה (מ"מ).

⁷ בהיותם בפה עצמו הוה הדבור ג"כ רק בבחי' הבל, כי כל דבור הוא כלול מאמ"ש, שהם רוח מיס אש, וכז"ה הרי הוא ג"כ רק בבחי' הבל, והוא סוד זווג דנשיקין שהוא בפה, שהוא רק זווג רוחני רוחא ברוחא (כמ"ש בזוה"ק תרומה קמו ע"ב, ובדברי הרב בדרושי מ"ן ומ"ד דרוש ד ודרוש ט), אבל זווג הגופני הוא רק ביסוד שהתחלתו הוא מהטבור (ביאורים ח"ב ה ע"ד).

<p>ועלאין ותתאין תליין בהו תושבתתא דשיר השירים תלי בהו ומאן איהו אהב"ה¹ ואינון רתיכא עלאה ואינון חברותא ודבקותא ושלימו דכלא</p>	<p>ועליונים ותחתונים תלויים בהם ותשבחת שיר השירים תלויה בהם ומה הוא אהב"ה והן מרכבה עליונה והם חברות ודבקות ושלמות הכל.</p>
<p>אלין אתוון ארבע רוחין אינון ואינון רוחין דרחימו וחדוה דכל שיפי גופא בלא עציבו כלל ארבע רוחין אינון בנשיקה² כל חד וחד כליל בחבריה וכד האי רוחא כליל באחרא וההוא אחרא כליל בהאי אתעבידו תרין רוחין כחדא וכדין מתחברן בדביקו חד אינון ארבע בשלימו ונבעין דא בדא ואתכלילו דא בדא</p>	<p>אלו האותיות הן ארבע רוחות והן רוחות של אהבה ושמחה של כל איברי הגוף בלי עצב כלל ארבע רוחות הן בנשיקה כל אחת ואחת כלולה בחברתה וכשהרוח הזו כלולה באחרת ואותה אחרת כלולה בזה נעשות שתי רוחות כאחת ואז מתחברות בדבקות אחת והן ארבע בשלמות ונובעות זו מזו ונכללות זו בזו.</p>
<p>וכד מתפשטן (נ"א מתפרשן) אתעביד מאינון ארבע רוחין חד איבא ואיהו רוחא חדא דכליל מארבע רוחין ודא סליק ובקע רקיעין עד דסליק ויתיב³ לגבי חד היכלא דאתקרי היכלא דאהבה ואיהו היכלא דכל רחימו תליא ביה וההיא רוחא הכי אקרי אהבה וכד האי רוחא סליק⁴ אתער לההוא היכלא⁵ לאתחברא לעילא</p>	<p>וכשמתפשטות (וכשנפרדות) נעשה מאותן ארבע רוחות פרי אחד והוא רוח אחת הכלולה מארבע רוחות וזה עולה ובוקע רקיעים עד שעולה ויושב אצל היכל אחד שנקרא היכל האהבה והוא ההיכל שכל אהבה תלויה בו ואותה רוח כך נקראת אהבה וכשרוח זו עולה מתעוררת לאותו היכל להתחבר למעלה.</p>
<p>ארבע אתוון אינון לגבי ארבע רוחין ואינון אהבה ואיבא דלהון אהבה כד מתחברן דא בדא מיד אתער דא בסטר דא ודא בסטר דא א' מיד נפיק ה' ואתחבר בא' מתדבק בדביקו ברחימו ואתעבידו (נ"א ואתערו) תרין אתוון אחרנין ב' ה' ואתכלילו רוחין ברוחין בדביקו דרחימו ופרחין אלין אתוון מנייהו בההוא רוחא דסליק ומתעטרן ביה כדקא יאות</p>	<p>ארבע אותיות הן אצל ארבע רוחות והן אהבה והפרי שלהן אהבה כשמתחברות זו בזו מיד מתעורר זה בצד זה וזה בצד זה א' מיד יוצא ה' ומתחבר בא' נדבק בדבקות באהבה ונעשות (ומתעוררות) שתי אותיות אחרות ב' ה' ונכללות רוחות ברוחות בדבקות של אהבה ופורחות מהן האותיות הללו באותה רוח שעולה ומתעטרות בו כראוי.</p>
<p>כיון דאזיל וסליק ההוא אהבה⁶ שלימא כלילא בכל אינון ארבע רוחין פגע בחד ממנא עלאה רברבא די ממנא על אלף ותשע מאה ותשעין רקיעין ואיהו ממנא על נגידו דתליסר</p>	<p>כיון שהולכת ועולה אותה אהבה שלימה כלולה בכל אותן ארבע רוחות פוגשת בממנה אחד עליון גדול שממנה על אלף ותשע מאות ותשעים רקיעים והוא ממנה על השפע של שלשה עשר נהרות</p>

¹ ענין ד' רוחין דאהבה הנעשין על ידי הנשיקין נתבאר בביאור אדרת האזינו וע"ש [נא ע"ד] (שער מאמרי רשב"י). כל ב' אורות אשר הם בבחי' זר"ן, הנה נוהג בהם הענין דסוד אהבה, והוא בסוד הנשיקין שאמרו בזוהר שם, כי ד' רוחין אינון בנשיקין, וכל חד כלול בחבריה, כי תרי ענין הנשיקין הוא, התדבקות רוחא ברוחא. ונמשך רוחא מזה לזה, ומזה לזה, ונעשים עי"ז לד' רוחין, כי תרי מנשיקות הזכר להנוק', הרי נמשך ההבל שבו שהוא זכר לתוך פיה שהיא נוק' ומתערב שם עם ההבל שלה, והרי יש כאן ב' רוחין, אחד עצמות ההבל שלו שהוא זכר, והשני מה שנתערב עם ההבל שלה שהיא נוק', ונתהפך בה מזכר לנוק', אלא ששורשו הוא זכר, והרי הם ב' רוחין הנעשים מנשיקות הזכר אליה. ועד"ז הוא ג"כ ב' רוחין אשר מנשיקות הנוק' להזכר, אחד עצמות ההבל שלה שהיא נוק', והשני מה שנתערב עם ההבל שבו ונתהפך בו מנוק' לזכר, אלא ששורשו הוא נוק' (ביאורים ח"ב עא ע"ג).

² עי' מול"מ פ"ד ומ"ד ומ"ן דרוש ט' (לש"ו).

³ רכג ע"ב (הערת הזהר).

⁴ פ' אחר שבאה הרוח שהיא מנשיקין דז"ן לעולם הזה כשעולה למעלה מהעולם הזה (מ"מ).

⁵ דהיינו אחר שעבר על המלאך שהוא אכתריאל"ל אח"כ מעורר היכל אהבה דאצילות כדמוכח מ"ש בסמוך דפגע במלאך אכתריאל"ל וכתב הרב שהוא בכתר דבריאה י"ה בחכמה ה' צבאות בנינה (מ"מ).

⁶ והיינו הרוח הנק' אהבה (מ"מ).

<p>נהרי אפרסמונא דכיא דנגדא מרזא דמלא דלעילא וההוא נגידו אתקרי מים רבים כיון דפגע לגבי ההוא רב משריין קאים לגביה¹ ולא יכיל לאעכבא ליה ואעבר בהו עד דאעיל לגבי היכל אהב²</p>	<p>אפרסמון זך ששופע מסוד של הטל העליון ואותו השפע נקרא מים רבים כיון שפוגש לאותו גדול המחנות עומד אצלו ולא יכול לעכב אותו ועובר בהם עד שנכנס להיכל האהבה.</p>
<p>על דא אמר שלמה בסיום שבחיה (שיר ח ז) מים רבים לא יוכלו לכבות את האהבה מים רבים אלין מים עלאין דנגדין גו (ס"א מגו) מלא עלאה ונהרות לא ישטפה אלין אינון נהרי אפרסמונא דכיא דאינון תליסר ההוא ממנא איהו מלאכא דשליח מן קדם יהו"ה ודא איהו רב משריין דקשיר כתרין למאריה³ רזא אכתריא⁴ מעטר עטרין למאריה בשמא גליפא מחקקא יהו"ה י"ה צבאות⁵</p>	<p>ועל זה אמר שלימה בסיום שבחו מים רבים לא יוכלו לכבות את האהבה מים רבים אלו מים עליון ששופעים תוך (מתוך) הטל העליון ונהרות לא ישטפה אלה הם נהרות אפרסמון זך שהם שלשה עשר אותו ממנה הוא מלאך שליח מלפני ה' וזהו גדול המחנות שקושר כתרים לרבונו סוד של אכתריא⁴ מעטר העטרות לרבונו בשם מגלף מחקק יהוה יה צבאות.</p>
<p>כיון דאעיל לגבי היכל (נ"א דאזיל וסליק ההוא) אהבה אתער רחימו דנשיקין עלאין דכתיב (בראשית כט יא) וישק יעקב לרחל למהוי נשיקין דרחימו עלאה כדקא יאות ואינון נשיקין שירותא דאתערו דכל רחימו ואתדבקותא וקשורא דלעילא ובגין כך שירותא דתושבתא דשירתא דא איהו ישקני</p>	<p>כיון שנכנס להיכל (שהולך ועולה אותה) האהבה מתעוררת אהבה של נשיקות עליונות שכתוב וישק יעקב לרחל להיות נשיקות של אהבה עליונה כראוי ואותן נשיקות ראשית ההתעוררות של כל אהבה והתדבקות וקשר שלמעלה ולכן ראשית התשבחת של שירה זו הוא ישקני.</p>
<p>מאן ישקני ההוא דסתים⁶ גו סתימו עלאה ואי תימא סתימא דכל סתימין ביה תליין נשיקין⁷ ונשיק לתתא תא הזי סתימא דכל סתימין⁸ לית מאן דידע ליה ואיהו גלי מניה נהירו חד דקיק⁹ סתים דלא אתגלי בר בחד שביל¹⁰ דקיק דאתפשט מגויה ואיהו נהירו</p>	<p>מי ישקני אותו הנסתר תוך הסתר העליון ואם תאמר שנסתר כל הנסתרים בו תלויות הנשיקות ונושק למטה בא וראה נסתר כל הנסתרים אין מי שמכיר אותו והוא גילה ממנו אור אחד דקיק ונסתר שלא התגלה רק בשביל אחד דקיק שהתפשט מתוכו והוא אור שמאיר לכל וזו</p>

¹ פי' הרוח קאים לגביה דרב משריין ולא יכיל רב משריין לאעכבא ליה, ומ"ש "ולאעברא בהו" פי' ואזי הרוח עובר בתוכם (מ"מ).

² פי' היכל אהבה דאצילות (מ"מ).

³ עי' לעיל נח ע"א ובח"א קסז ע"ב (לש"ו).

⁴ עי' הערה בסוף הספר א'.

⁵ דע כי אהבה זו היא עולה מן עולם היצירה אל היכל אהבה אשר בבריאה שהוא אחד מאותם שבע היכלות שנזכרו בפ' פקודי והנה ג' ראשונות דיצירה הם סוד שמות הנז' באופן הזה כי הכתר נקרא אכתריאל והחכמה נקרא יה והבינה נקראת ה' צבאות כי הוא סוד ועונתה עונה טמירא הנז' בפ' משפטים בדף צ"ז ע"ב וז"ל ועונתה מאן איהו דא משיכו דעלמא דאתי דביה כולא ה' צבאות איהו כו' והנה שם הנז' הוא נשמת ג' עליונות שביצירה ומטטרון הוא נשמת שש קצוות היצירה. והעשיה דיציר' שהיא המלכות היא למטה בהיכל קדש הקדשים דעשיה כנודע אצלינו והוא סנדלפון הנקרא כסא דין. ואמנם ממטרון נעשה גוף אל ששת קצוות הבריאה ולכן נקרא בס' הזוהר גופא דאמתא דמלא ונודע כי הבריאה נקראת אימא בערך האצילות הנקרא מטרוניתא (שער מאמרי רשב"י).

⁶ פי' א"א ולכך הקשה וכי אריך ביה תליין נשיקין ונשוק למלכות (מ"מ). עי' ביאור רבינו בהיכלות דפקודי רנ"ה ע"א [לב ע"ג] ד"ה דאינון דאתנסיבו דשקלי במתקלא ע"ש (יהל אור).

⁷ עי' הערה בסוף הספר ב'.

⁸ עי' ספד"צ להגר"א פ"א ד"ה אחתא (לש"ו).

⁹ פי' אבא (מ"מ).

¹⁰ פי' יסוד אבא (מ"מ).

<p>דנהיר לכלא ודא אתערז דכל רזין עלאין ואיהו סתים לזמנין סתים לזמנין אתגליא¹ ואף על גב דלא אתגליא כלל ואתערז דסליקו דנשיקין ביה תליין² ומגו דאיהו סתים שירותא דתושבחתא בארז סתים איהו</p>	<p>התעוררות של כל הסודות העליונים והוא נסתר לפעמים נסתר לפעמים גלוי ואף על גב שלא התגלה כלל והתעוררות העליה של הנשיקות תלויים בו ומתוך שהוא נסתר ראשית התשבחת היא בדרך נסתר.</p>
<p>ואי ביה תליין מה בעי יעקב (סבא) הכא דהא ביה תליין נשיקין אלא ודאי הכי הוא ישקני ההוא דסתים לעילא ובמה</p>	<p>ואם בו תלויים מה רוצה יעקב כאן שהרי בו תלויות הנשיקות אלא ודאי כך הוא ישקני אותו הנסתר למעלה ובמה</p>
<p>קמז"א</p>	
<p>בההוא רתיכא (נ"א בוצינא)³ עלאה³ דכל גוונין תליין ומתחברין ביה והאי איהו יעקב כמה דאמרין דביקותא לאתדבקא במלכא בברא דיליה הוא ועל דא כתיב (שיר א ב) מנשיקות פיהו</p>	<p>באותה המרכבה (מנורה) העליונה שכל הצבעים תלויים ומתחברים בה וזהו יעקב כמו שאמרנו דבקות להדבק במלך בבן שלו הוא ועל זה כתוב מנשיקות פיהו.</p>
<p>כי טובים דודיך אהדר לגבי שמשא דאנהיר לה לסיהרא מגו נהירו דאינון בוצינן (נ"א נשיקין) עלאין ואיהו נטיל נהורא דכלהו ואנהיר לסיהרא ואינון בוצינן דמזדווגין ביה מאן אתר נהרין הדר ואמר מיין מההוא יין דמנטרא⁴ מההוא יין דאיהו חדוה דכל חדוון ומאן איהו ההוא יין דיהיב חייין וחדוה לכלא דא אלהים חיים⁵ יין דיהיב חייין וחדוה לכלא</p>	<p>כי טובים דודיך חזר לשמש שמאיר ללבנה מתוך האור של אותן נרות עליונות והוא נוטל את האור של כולם ומאיר ללבנה ואותם נרות (נשיקות) עליונים והוא נוטל האור של כולם ומאיר ללבנה ואותם הנרות שמזדווגים בו מאיזה מקום מאירים חזר ואמר מיין מאותו יין המשמר מאותו יין שהוא שמחת כל השמחות ומיהו אותו היין שנותן חיים ושמחה לכל זה אלהים חיים יין שנותן חיים ושמחה לכל.</p>
<p>תו מיין⁶ מההוא שמא דאקרי יהו"ה⁷ דא איהו יין דחדוה דרחימו דרחמי ומן דא כלהו נהירין וחדאן אתו חבריין ונשיקו ליה ברישיה (כד מטו לגבי דרבי שמעון סדרו מלין קמיה)</p>	<p>עוד מיין מאותו שם שנקרא יהו"ה זהו יין של שמחה של אהבה של רחמים ומזה כולם מאירים ושמחים באו החברים ונשקוהו בראשו (כשהגיעו אל רבי שמעון סדרו הדברים לפניו).</p>

¹ הרוחא דנביעו תדיר אשר לצורך חיות העולמות הוא סתים, כי השפע הזה הוא מיחודו ית"ש המתייחד בכל העולמות כולם בסוד נשמה לנשמה וכמ"ש (נחמיה ט ו) ואתה מחיה את כולם, והוא כל הנהגת הטבע וקיום העולמות. והרי אינו ניכר אורו ית"ש בזה מאומה, הגם שהכל הוא ממנו תמיד. אבל הפעולה הב' אשר לצורך נשמות, והם אורות וגילויים חדשים, ומזה הוא ג"כ הנהגה הנסיית והוא באתגליא, וזהו שאמר ואיהו סתים (והוא תדירי) לזמנין סתים לזמנין אתגליא (ביאורים ח"ב דף ע ע"א).

² פ' שא"א גו אבא (מ"מ).

³ פ' הוא מסקנא דתירוצא וקאמרה המלכות ישקני אריך באמצעות ז"א וזהו מנשיקות פיהו (מ"מ).

⁴ פ' בינה (מ"מ).

⁵ פ' שם אכדט"ם שהוא ר"ת (שיה"ש א, ב) כ"י ט'ובים ד'ודיך מ'יין, ויין עם ג' אותיות ע"ה כמוהו (רמ"ז).

⁶ לפ' הראשון מיין היא הבינה ולפי' זה מיין הוא השם הקדוש הנז' (מ"מ).

⁷ ז' יודיין דע"ב ס"ג גימ' יי"ן (רח"ו). פ' ז' נקודותיו הן יי"ן, וגם יי"ן עם נקודותיו עולה אלקי"ם והיינו בניקוד יין ה' בפתח. ואם הוא בקמץ עולה צ"ו כשם הו"ה זו בנקודת אלקים (רמ"ז). היין הוא סוד הגבורות הניתנין אל המלכות כמ"ש בתיקון הירח (פרק ג). והם נמשכים מהיסוד דבינה שהיא הויה בנקודת אלהים, והם ז' נקודות גימט' יין, וכן הם מהד' יודיין דע"ב והג' יודיין דס"ג גימט' יין וכמ"ש בהגהות מהרח"ו בזה"ק תרומה (קמז ע"א). והוא יין המשמח יין המשומר הנמשך מרשפי אש שלהבת יה, שהם יר"ד ה"י דע"ב יר"ד ה"י דס"ג גימט' יין כמ"ש בפע"ח (שבת פ' ט"ז). והם גבורות נמתקין מאד, והוא שורף ומכלה את החיצונים (דע"ה ח"ב לז ע"ג), בבינה אין אחיזה להחיצונים כלל ח"ו, והיא יין המשומר בענביו, יין המשמח, הויה בניקוד אלהים, שהניקוד גימ' יין, וכמ"ש בפ' תרומה (קמז ע"א) וע' בפ' ויקרא (י סע"ב) ופ' אחרי (סה ע"א) ופ' בשלח (סד סע"א) (דע"ה ח"ב קג ע"ב).

<p>בכה רבי שמעון אמר ידענא ודאי דרוחא קדישא עלאה קא מכשכשא (ד"א מנצנצא) בכו זכאה דרא דא דהא לא יהא כדרא דא עד זמנא דייתי מלכא משיחא דהא אורייתא אתהדרת לעתיקותהא זכאין אינון צדיקיא בעלמא דיין ובעלמא דאתי</p>	<p>בכה רבי שמעון ואמר ידעתי ודאי שרוח קדושה עליונה מכשכשת (מנצנצת) בכם אשרי הדור הזה שהרי לא יהיה כדור הזה עד שיבא מלך המשיח שהרי התורה חוזרת לישנה אשרי הצדיקים בעולם הזה ובעולם הבא.</p>
<p>וזאת התרומה אשר תקחו מאתם רבי אלעזר אמר האי קרא אוקמוה ורוזין דיליה הא אתמר אבל (פשטא) רזא¹ דקרא הכי אוליפנא וקשיין קראי דאי אינון¹⁵ ברוא דלתתא קשיין אהרדי ואי ברוא דלעילא² לא אינון בנהירו (אלא הכי איהו) דבר אל בני ישראל ויקחו לי תרומה שפיר³ תקחו את תרומתי קשיא⁴ וזאת התרומה אשר תקחו מאתם קשיא ודא (ס"א ודאי) כלא עילא ותתא כחדא⁵</p>	<p>וזאת התרומה אשר תקחו מאתם רבי אלעזר אמר פסוק זה פרשוהו וסודות שלו הרי נאמרו אבל (פשט) סוד הכתוב כך למדנו והפסוקים קשים שאם הם בסוד שלמטה קשים זה על זה ואם הם בסוד שלמעלה אינם באור (אלא כך הוא) דבר אל בני ישראל ויקחו לי תרומה יפה תקחו את תרומתי קשה וזאת התרומה אשר תקחו מאתם קשה וזה (ודאי) הכל מעלה ומטה כאחד.</p>
<p>אלא הכי איהו ויקחו לי תרומה מאן בני ישראל מאת כל איש אליו מלאכין עלאין לעילא⁶ בנין דעליהון איהי תרומה⁷ ארמותא דאינון ארימו לה תדיר לגבי מלכא עלאה דהא אינון סלקין לה תדיר לגבי מלכא עלאה וכד ישראל זכאין אינון נטלין לה מנייהו⁸ ונחתין לה לתתא דהא הוא דכתיב (&) מאת כל איש אשר ידבנו לכו⁹ ומאן אינון אינון ארבע¹⁰</p>	<p>אלא כך הוא ויקחו לי תרומה מי בני ישראל מאת כל איש אלה מלאכים עליונים למעלה משום שעליהם היא תרומה הרמה שהם מרימים אותה תמיד למלך העליון שהרי הם מעלים אותה תמיד למלך העליון וכשישראל צדיקים הם לוקחים אותה מהם ומורידים אותה למטה זהו שכתוב מאת כל איש אשר ידבנו לבו ומי הם אותם הארבעה שהרימו אותה</p>

¹ פי' אם תרומה היא מלכות דבי"ע קשיא (מ"מ).

² פי' אם היא מלכות דאצילות ולכך אמר רזא ב' פעמים (מ"מ).

³ פי' דמשמע שמצוה לישראל שיקחו תרומה שהיא השכינה אצלם (מ"מ).

⁴ פי' דמשמע מאת כל איש שהם ישראל מתמן תקחו את תרומתי ש"מ שהיא אצל ישראל ומהם אנו לוקחים אותה וכן מ"ש הזהר מאתם קשיא ה"נ פירושו (מ"מ).

⁵ כלומר קושיא זו היא בין על דרך הפשט בין על דרך הקבלה (אור יקר). פי' פשט וסוד (מ"מ).

⁶ הם ראשי ד' מחנות שכינה, שכל המלאכים תחתיהם, ונקראים איש, כגון והאיש גבריאל, והטעם כדפי' בשלהי האדרא (אור יקר).

⁷ שכינה מתרוממת על גביהן ממש, שהם מתקנים, אותה להסתלק אל הייחוד, בענין שהיא ב' בחינות שכונת עליהם, והם מסלקין אותה למעלה בקישוטיהם, דהיינו שירם וזמרם לשבחא תדיר כדי שעל ידי אותו שבח יש לה עליה למעלה, והיא שם מתיחדת תובעת תנו לי שפע לפרנס ולזון ד' מחנות אלו, ומתחת ידם זנים כל הנמצאים התחתונים שד' מחנות הם כלל ההנהגה שבעולם ותחתונים הם מתפרנסים ישראל כשאינם ראויים והגונים (אור יקר).

⁸ כדי שיהיה מזונם ופרנסתם מתחת יד השכינה ולא מתחת יד מחנותיה, ולזה כמו שהיא שורה על גביהן, הם מורידים אותה לדור בתחתונים, ותהיה ההשפעה על ישראל ממנה ממש, ויהיו כל שאר הנמצאים מתפרנסים מתחת יד ישראל, ותיקוניה וסילוקה נעשים למטה, והיא מסתלקת על ידי מעשה התחתונים, ותובעת תנו לי בשביל ישראל העושים כך וכך, וזו נוח לה, מפני שהעולם מתפרנס בזכות, וכאשר היא שכינה במלאכים ומשם מסתלקת מתפרנס העולם מתחת הבריאה וטבע ההנהגה (אור יקר).

⁹ תקחו את תרומתי, שזה נוח לי שתהיה שכינה בתחתונים (אור יקר). הם י"ב מלאכים שנושאים הכסא והם ארגמ"ן וכן מתאם מאת ארגמ"ן ולפי זה לא קשה מידי (מ"מ).

¹⁰ מיכאל שר מחנה הדרום, גבריאל שר מחנה הצפון, אוריאל שר מחנה המזרח, רפאל שר מחנה המערב (אור יקר).

<p>דארימו לה לעילא דההוא לב¹ אתרעי בהו וההיא תרומה איהי זקפא עלייהו</p>	<p>למעלה שאותו לב התרצה בהם ואותה תרומה היא זקופה עליהם.</p>
<p>ואף על גב דאיהי קיימא עלייהו ומנחא על גבייהו² תקחו תסבון לה מנייהו לנחתהא לתתא ובמה בזמנא דא באינון עובדין דכשראן בצלותין ובכעותין למעבד פקודי אורייתא בההוא זמנא באינון גוונים דאתחזיין לתתא כגוונא דלעילא באינון פולחנין (אחרנין) ואינון גוונים אמשכאן לתתא ההוא ארמותא ונצחון גוונים דלתתא לאינון גוונים דלעילא ומשכין לון גוונים אלן לגוונים עלאין ועיילין אלן באלין ואתעבידו אלן גופא לאלן ועל דא תקחו מאתם כתיב (&)</p>	<p>ואף על גב שהיא עומדת עליהם ומנחת על גביהם תקחו תקחו אותה מהם להורידה למטה ובמה בזמן הזה באותם מעשים כשרים בתפלות ובבקשות לעשות מצוות התורה באותו זמן באותם צבעים הנראים למטה כדוגמא שלמעלה באותן עבודות (אחרות) ואותם צבעים מושכים למטה אותה התרומה ומנצחים הצבעים שלמטה את אותם הצבעים שלמעלה ומושכים אותם הצבעים הללו לגונים עליונים ונכנסים אלו באלו ונעשים אלו גוף לאלו ועל זה כתוב תקחו מאתם.</p>
<p>זהב דאתכליל בגבריא³ זהב לעילא גבריא⁴ נטיל ליה לתתא ושבעה זיני זהב⁵ אתפרשאן לתתא מן דא וכסף לעילא⁶ ואתכליל במיכאל לתתא ושריא דא על דא ונחשת לעילא⁷ ונפקא מן זהב⁸ בגין דזהב ואשא⁹ ברזא חדא קיימין ואזלין אשא אפיק נחשת ומחילא ותקפא דא אתברדן (נ"א אתערון) נחשים שרפים דנפקי מאשא ועל דא נחשת איהו סומקא כאשא ואתכליל באוריא¹⁰ (נ"א נוריא¹¹) ואתעביד דא גופא לגבי דא</p>	<p>זהב שנכלל בגבריא³ זהב למעלה גבריא⁴ נוטל אותו למטה ושבעה מיני זהב נפרדים למטה מזה וכסף למעלה ונכלל במיכאל למטה ושורה זה על זה ונחשת למעלה ויוצאה מזהב משום שזהב ואש עומדים בסוד אחד והולכים אש מוציאה נחשת ומכח והתקף הזה מתפזרים נחשים שרפים שיוצאים מאש ולכן נחשת אדמה כאש ונכללת באוריא¹⁰ ל ונעשה זה גוף לזה.</p>
<p>ותכלת שורה בזה ובזה בנחשת ובזהב ומשום שמחזיק בשני צדדים התכלת הוא תקיף ואין מי ששולט עליה לחיים שהיא כסא הדין לשרות בו הדין הקשה וזהו ב"ו א"ל ב"ו א"ל שכתוב (תהלים ז) ואל זעם בכל יום וכשחוזרים בני אדם בתשובה</p>	<p>ותכלת שורה בזה ובזה בנחשת ובזהב ומשום שמחזיק בשני צדדים התכלת הוא תקיף ואין מי ששולט עליה לחיים שהיא כסא הדין לשרות בו הדין הקשה וזהו ב"ו א"ל ב"ו א"ל שכתוב (תהלים ז) ואל זעם בכל יום וכשחוזרים בני אדם בתשובה</p>

¹ לבו היא השכינה שהיא נקראת לב, וידבנו דהיינו לב שהיא שכינה "אתרעי בהו" ואפילו שהיא חפצה בהם שאין בהם עון ולא חטא והם ממשרתים טהורים וקדושים והיא תרומה על גביהן שהיא מתיחדת (אור יקר).

² שהם ג' בחי': האחת, עלייתה להתייחד. הב', רדתה אליהם דהיינו קיימא. הג', מנוחתה עליהם דהיינו מנחא אחר רדתה אפילו עכ"ז תקחו את תרומתי (אור יקר).

³ פי' זהב היא בינה וגבריא³ יונק מהגבורות דידה (מ"מ).

⁴ פי' הם ז' גבורות כנודע (מ"מ).

⁵ פי' חסד (מ"מ).

⁶ פי' גבורה (מ"מ).

⁷ פי' מן בינה הנק' זהב (מ"מ).

⁸ פי' זהב שהיא הבינה ואשא שהם הגבורות הנמשכים מבינה לגבורה וז"ש אשא אפיק נחשת שר"ל אשא שהם הגבורות דבינה אפיק נחשבת שהם הגבורות דז"א (מ"מ).

⁹ הוד (מ"מ).

¹⁰ פי' בגבורה שהיא נחשת ובבינה שהיא הזב כי קו שמאל הם בג"ה וכן פירשם ר"א עצמו לקמן (מ"מ).

¹¹ קנה ע"א (הערת הזהר).

¹² מצד ימין הוא רפאל ומצד השמאל נקרא בוא"ל, וכמ"ש פ' תרומה (קמז סע"א) ויקהל (רט סע"ב) (דע"ה ח"ב צ ע"א)

<p>ואל זועם בכל יום וכד אתהדרן בני נשא בתיובתא שלימתא¹ אתהדרר שמיה רפא"ל דהא אסוותא אודמן להו מההוא דינא</p>	<p>שלימה הופך שמו לרפא"ל שזו רפואה שמזדמנת להם מאותו הדין</p>
<p>קמז/ב</p>	
<p>קשיא</p>	<p>הקשה.</p>
<p>וארגמן דא זהב וכסף דאתהדרן לאכללא כחדא מיכאל וגבריאל אתכלילו דא עם דא משלבאן דא בדא ועל דא כתיב (איוב כה ב) עושה שלום במרומיו ובגין דאינון משלבאן דא בדא אתעבידו גופא חד</p>	<p>וארגמן זה זהב וכסף שחוזרים להכלל כאחד מיכאל וגבריאל נכללו זה עם זה משלבים זה בזה ועל זה כתוב (איוב כה) עשה שלום במרומיו ומשום שהם משלבים זה בזה נעשים גוף אחד.</p>
<p>ותולעת שני לעילא ואתכליל באוריא"ל כמלקדמין למהוי אחידו גו תכלת ובגו ארגמן ושש איהו לעילא ואתכליל כמלקדמין ברזא דרפאל לאתאחדא בכסף ובזהב</p>	<p>ותולעת שני למעלה ונכלל באוריא"ל כמקדם להיות אחוז בתוך התכלת ובתוך הארגמן ושש הוא למעלה ונכלל כמקדם בסוד של רפאל להאחז בכסף ובזהב.</p>
<p>עד הכא רזא דשבע עמודין לעילא גו שבע עמודים דלתתא קליפה גו קליפה לנטורא ועזים והא אוקימנא דהא אלין שבע מוחא למוחא ודא איהו קליפה למוחא²</p>	<p>עד כאן הסוד של שבעת העמודים שלמעלה תוך שבעת העמודים שלמטה קלפה בתוך קלפה לשמירה ועזים הרי בארנו שהרי אלה שבעה מח למח וזהו קלפה למח.</p>
<p>ועורות אלים מאדמים אלין אינון מארי תריסין עיינין מלהטיין בטיסין דנורא כמה דאת אמר (דניאל י ו) ועיניו כלפידי אש ואקרונ רקיעין לבר בגו קליפה</p>	<p>וערת אילם מאדמים אלה הם בעלי מגנים עיניים לזהות בלהבות אש כמו שנאמר (דניאל י) ועיניו כלפידי אש ונקראים רקיעים בחוץ בתוך קלפה</p>
<p>ועורות תחשים אלין אינון לגו בסטרא קדישא ואתאחדן בקדושה ולא אתאחדן כמה דאמרן³ דאברהם הא אוליד באינתו אחרא תחש (נ"א רזא דתחש) כמה דאת אמר (בראשית כב כד) ואת תחש ואלין אינון באימא דישמעאל אחוהון דישמעאל כמה דאית דרגא בעשו הכי נמי אית דרגא בישמעאל אימא דישמעאל אולידת לתחש ומסטרא דאברהם קאתא דהא נהורא קדמאה⁴ מנפין (נ"א מצפ"ן) בשעתא דנפק נהורין לכל</p>	<p>ועורות תחשים אלה הם לפנים בצד הקדושה ונאחזים בקדושה ולא נאחזים כמו שאמרנו כמו שאמרנו שאברהם הרי הוליד באשה אחרת את תחש כמו שנאמר ואת תחש ואלו הם באמא של ישמעאל אחיהם של ישמעאל שכמו שיש מדרגות בעשו כך גם יש מדרגות בישמעאל אמו של ישמעאל הולידה לתחש ומצדו של אברהם באה שהרי אור הראשון מצפ"ן בשעה שהוציא אורות לכל הצדדים כיון שנמתק האור ההוא הראשון גזו אותו הקדוש ברוך הוא ולמי גזו אותו לצדיקים</p>

¹ רס ע"ב רי ע"א (הערת הזהר).

² השעיר עצמו הנה הוא מסטרא דדינא, והגם שהוא מהמינים טהורים, אך הוא מצד הגבורות והדינין שהם שורש הקליפות, ומשם הוא יניקתם, וכמ"ש בזה"ק (פ' תרומה קלט ע"א) ועזים גבורן תתאי דלבר לחפיה כו', וכן הוא שם (קמז ע"ב וקס ע"א ורלג ע"ב רסט ע"א וקפה סע"א) ובדברי הרב שער קליפת נוגה (פרק ט) [נקרא זר"ן דנוגה דאצילות עזים כנזכר בפרשת תרומה (דף קמז ע"ב), לכן זר"ן בקליפת נוגה דבי"ע בנים שלהם נקרא עזא ועזאל לשון עזים. וכללות שניהן נקרא עזאל] (דע"ה ח"ב קנו ע"א). בקלי' יש חד אוכם בלא רגלין, הוא קלי' נגה, כמה גלגלין סחרין ליה, הם רקיעים דעשיה טו"ר כנזכר בתיקו"ז (דף קנה ע"א), כולהו מליין עיינין כגומרין דנורא, הם מלאכים נפשות הכוכבים והגלגלים הנ"ל, ולהיותן רקיעין הם עורות אלים מאדמים כנזכר פרשת תרומה (קמ"ז ע"ב) ובתקונים (דף קלב ע"ב קי ע"ב) אית נפשא דמרכיבין ליה בכלבא (ע"ח שער קלי' נוגה ז).

³ קלט ע"א (הערת הזהר).

⁴ ויקרא רצב ע"ב (הערת הזהר). ומפסולת המים דהיינו חסד אור קדמאה (רח"ו).

<p>ספרי'ן כיון דאתבסם ההוא נהורא קדמא גניז ליה קודשא בריך הוא ולמאן גניז ליה? לצדיקיא ומאן אינון צדיק וצדק? בניז למעבד בההוא נהורא קדמא איבין לעלמא ואינון איבין דומינין למיתי לעלמא דהא אברהם ושרה עבדו (ס"א ואברהם ושרה מההוא נהורא עבדו) איבין ונפשי'ן דכתיב (שם יב ה) ואת הנפש אשר עשו בחרן וכמה דעבדו נפשן בסטרא דקדושה הכי נמי³ עבדו נפש בסטרא אחרא דאלמלא ההוא אתער דאתער אברהם⁴ בסטרא אחרא לא אשתכחו גיורין בעלמא כלל</p>	<p>ומי אלו צדיק וצדק כדי לעשות באור הראשון ההוא פרות לעולם ואלו הפרות שמזמנים לבא לעולם שהרי אברהם ושרה עשו (ואברהם ושרה מאותו האור עשו) פרות ונפשות שכתוב (בראשית יב) ואת הנפש אשר עשו בחרן וכמו שעשו נפשות בצד הקדושה כך גם עשו נפשות בצד האחר שאם לא מאותה התעוררות שהתעורר אברהם בצד האחר לא נמצאו גרים בעולם כלל.</p>
<p>ועצי שטים הא אוקימנא דאינון שרפים עומדים כמה דאת אמר (ישעיה ו ב) שרפים עומדים ממעל לו מאי ממעל לו ממעל לההיא קליפה ואי תימא האי קרא בקודשא בריך הוא אתמר והא אתמר (שם א) ואראה את יהוה את דייקא כגוונא דא דכתיב (&) בהאי קרא דכתיב (שם) ושוליו מלאים את ההיכל את דייקא לאסגאה ההיא קליפה כיון דאמר רזא דההיא קליפה כתיב (&) שרפים עומדים ממעל לו ממעל לההיא קליפה</p>	<p>ועצי שטים הרי בארנו שהם שרפים עומדים כמו שנאמר שרפים עומדים ממעל לו מה זה ממעל לו ממעל לאותה הקלפה ואם תאמר שפסוק זה נאמר על הקדוש ברוך הוא והרי נאמר ואראה את ה' את דווקא כמו זה שכתוב בפסוק הזה שכתוב ושוליו מלאים את ההיכל את דווקא לרבות אותה הקלפה כיון שאמר את סוד אותה הקלפה כתוב שרפים עומדים ממעל לו ממעל לאותה קלפה.</p>
<p>שמן למאור דא משח רבות עלאה דאתיא מלעילא תרין שמן אינון ואינון תרי (ד"א חד)</p>	<p>שמן למאור זה שמן משחה עליון שבא מלמעלה שנים שמן הם והם שנים (אחד) למעלה שנקרא שמן המאור ואחד למטה</p>

¹ שם צא ע"ב (הערת הזהר).

² יסוד ומלכות (רח"ו)

³ שלח קסח ע"א (הערת הזהר).

⁴ ונלע"ד דמשום הכי קרי ליה לאברהם קדמא לגיורין פרשת משפטים צה ע"א, מפני שהוא פתח להם הפתח. אבל תוכיות הענין נראה שהוא מ"ש בליקוטים חדשים דף פ"ג וז"ל, נשמת הגרים היא ממלכות אי' ורוחם ממלכות ת"ת ונפשם ממלכות רחל. ודע כי נשמות הגרים באות בהיות המלכות מתלבשת בחיצונים כשיש לו אז זווג, כי אז הוא זווג מלכות מצד הנקביות, פי' ממלכות ת"ת ושל בינה, ומפני שאז מקבלת מזווג נקביות לכן כל בחינה מצד מלכות. ומ"ש פרשת שלח לך קסח ע"א, שנפשות הגרים באות מזווג נשמות הצדיקים בגן עדן, ר"ל שכשהזווג הוא מצד התעוררות התחתונים שאז נכללים שש שבו בשש שבה, ואז הם נשמות חשובות מזווג פנים בפנים, אבל כשהוא אחר מיתתם אינו כי אם שעשוע שכינה לבד, ולכן אינו אלא בסוד מלכות לבד השוכנת עליהם, ולכן ממלכות נשמות הגרים, עכ"ל. ובודאי שבהיות אברהם בחרן היתה השכינה מתלבשת בחיצונים, והן הם הנפש שעשו בסטרא אחרא, לאפוקי נפש יצחק שנמשכה בסטרא דקדושה. והנה בחילוק הנזכר במדרגות נפשות הגרים יתישב לענ"ד מ"ש בפרשת שלח לך הנ"ל שהשכינה נושקת ושמחה בנפשות הגרים, ובפרשת משפטים צ"ה ב' אמר עלובתא איהי נשמתא קדישא (ויקרא כב, יב) כי תהיה לאיש זר, דקא אתמשכת על גיורא דאתגייר ופרחת עליה מג"ע באורח סתים על בניינא דאתבני מערלה מסאבא דא הוות לאיש זר. אבל החילוק הוא כשהשכינה מתלבשת בחיצונים ואין כח בתחתונים לעורר הזווג שאז היא באה באורח סתים שאז דרכי ציון אבלות. אי נמי יש ליישבו במ"ש בספר אדם ישר במרכבת יחזקאל וז"ל, כשהמלכות רוצה לזון את החיצונים שהוא בסוד (תהלים קג, יט) ומלכותו בכל משלה, היא מפרנסתם על ידי קליפת נוגה וכו', ואז בהזדווג דכורא דנוגה עם נוקביה יוצאות משם נפשות גרים בסוד (בראשית יב, ה) ואת הנפש אשר עשו בחרן, כנזכר בזהר פרשת תרומה קמז ע"ב גם שלח לך קסח ע"א והבן זה, עכ"ל. ואין ספק שענין זה הוא אפילו בזמן שבית המקדש קיים, שהרי כל עוד שיהיו חיצונים בעולם צריכים הם להתפרנס, אבל מ"ש פרשת משפטים הוא כשהשכינה בגלות מחמת העוונות שאז עלובתא נשמתא וכו' (רמ"ז).

<p>לעילא דאקרי שמן המאור וחד לתתא דאקרי שמן למאור שמן המאור איהו עלאה¹ דקיימא בודאי ולא פסיק לעלמין ותדיר מליא רבות קדשא וכל ברכאן וכל נהורין וכל בוצינין כלא אתברכאן ואתנהרין מתמן שמן למאור לזמנין אתמליא ולזמנין לא</p>	<p>שנקרא שמן למאור שמן המאור הוא עליון שעומד בודאי ולא פוסק לעולמים ותמיד מלא משחת קדש וכל הברכות וכל האורות וכל הנרות כולם מתברכים ונאורים משם שמן למאור לפעמים מתמלא ולפעמים לא.</p>
<p>תו הא תנינן כתיב (בראשית א טז) ויעש אלהים את שני המארת הגדולים² וגו' ואף על גב דהא אוקמוה חברייא והכי איהו אבל שני המארת הגדולים אליון שמן המאור ושמן למאור עלמא עלאה ועלמא תתאה חד דכר וחד נוקבא וכל זמנא דדכורא ונוקבא אתיין כחדא³ תרווייהו קריין בלישנא דדכורא ובגין דעלמא עלאה אקרי גדול בגיניה עלמא תתאה דאתחבר בהדיה בכללא אקרי גדול</p>	<p>עוד הרי שנינו כתוב ויעש אלהים את שני המארת הגדלים וגו' ואף על גב שהרי פרשוהו החברים וכך הוא אבל שני המאורות הגדולים האלה שמן המאור ושמן למאור עולם עליון ועולם תחתון אחד זכר ואחד נקבה וכל זמן שהזכר והנקבה באים כאחד שניהם קרויים בלשון זכר ומשום שהעולם העליון נקרא גדול בשבילו העולם התחתון שמתחבר עמו בכלל נקרא גדול.</p>
<p>כיון דאתפרש דא מן דא אדכרו בפרט כל חד וחד בדקא חזי ליה דא אקרי גדול ודא אקרי קטן ובגין כך אמרו קדמאי דליהוי בר נש זנבא לאריוותא ולא רישא לשועליא דכד איהו קיימא גו אריוותא אקרי כלא בכללא דאריוותא זנבא דאריא אריא איהו בלא פירודא ואי בנו שועלים אפילו איהו</p>	<p>כיון שנפרדים זה מזה הם נזכרים בפרט כל אחד ואחד כראוי לו זה נקרא גדול וזה נקרא קטן ולכן אמרו הראשונים שיהיה אדם זנב לאריות ולא ראש לשועלים שכשהוא עומד בתוך האריות נקרא הכל בכלל של אריות זנב האריה הוא אריה בלי הפרדה ואם בתוך שועלים אפילו שהוא</p>
<p>קמח/א</p>	
<p>רישא רישא דשועל שועל איהו בלא פרודא ושועל אקרי</p>	<p>ראש ראש השועל הוא שועל בלי הפרדה ונקרא שועל.</p>
<p>ורזא דא האי קרא דהא בקדמיתא כד יתבין כחדא שני המאורות הגדולים⁴ אתקרונ אף על גב דדא זנבא לגבי דעלאה כיון דדא אתפרש מעלאה כביכול למהוי רישא לשועלים כדין אקרי קטן ע"ש. אמנם כל מה שנתייסד המאור דלא פסיק לעלמין וקיימא בסליקו</p>	<p>וזה סוד הפסוק הזה שהרי בראשונה כשיושבים כאחד שני המארת הגדלים נקראו אף על גב שזה זנב אל העליון כיון שזה נפרד מהעליון כביכול להיות ראש לשועלים אז נקרא קטן ועל סוד זה שמן המאור שלא פוסק לעולמים ועומד בעליה עליונה לשלט ביום שמן למאור פוסק</p>

¹ ג"ל שהם חכמה ומלכות (רח"ו).

² מה שנודע כי מיעוט הירח היה ביום ד', הנה הוא רק על ירידתה למטה בעולמות ב"ע, אבל מה שהיא במיעוט מהז"א הנה זה היה גם מתחילה. וכן אמרו בזוה"ק (פ' תרומה דף קמז וקמח) כי מ"ש את שני המאורות הגדולים (בראשית א טז), הוא משום כי כל זמן שהיתה היא באצילות עם ז"א ביחד נקרא היא ג"כ גדול על שמו, כי זנבא דאריא אריא איהו בלא פירודא, ולכן אע"ג דדא זנבא לדא אתקרונ שניהם גדולים. אבל מאחר שנגזר עליה לירד למטה למיהוי רישא לשועלים, כדן אקרי קטן ע"ש. אמנם כל מה שנתייסד גם למעלה למעלה שהנקבה היא לעולם במיעוט מהזכר וכנז', הנה כ"ז הוא הכל מהכוונה והכנה לעיקר מיעוט הירח הנעשה בהנוק' דאצילות, במה שנעשית ראש לשועלים בירידתה לעולמות ב"ע, כי הנה כ"ז הוא באמת מעיקר עומק הכוונה דתכלית כל הבריאה כולה (דע"ה ח"ב קנח ע"א).

³ עי' קלח ע"א, עיקר התיקון והבירור דהב"ן היה רק ע"י המ"ה כנודע, ולכן אינו עולה בחשבון וכו' אלא רק המ"ה לבד (דע"ה ח"א עה ע"ד), עי' ח"א מט ע"א (כללים ח"א קב ע"ב), ביאורים ח"ב פד ע"ג סוף אות לד.

בראשית מט ע"א (הערת הזהר).

⁴ כל זמן שהיא באצילות הנה נקרא היא ג"כ גדולה כמוהו על שמו (דע"ה ח"ב קנח ע"ב). ועי' קמז ע"ב והערה שם בשם הדע"ה ח"ב.

<p>עלאה למשלט ביממא שמן למאור פסיק ואקרי קטן ושלטא בליליא</p>	<p>ונקרא קטן ושולט בלילה.</p>
<p>והמש בוסמין אינון לגו שמן וקטרת¹ ואף על גב דאיהי חד אינון תרין וכלא חד אבני שוהם ונו' כל הני תליסר² אינון ואינון תקונא דמשכנא</p>	<p>וחמשה בשמים הם לתוך שמן וקטרת ואף על גב שהיא אחד הם שנים והכל אחד אבני שהם וגו' כל אלה שלשה עשר הם והם תקון המשכן.</p>
<p>ואהדרנא למלי קדמאי זהב הא אתמר דשבעה זיני זהב אינון ואי תימא דזהב איהו דינא וכסף איהו רחמי ואסתלק זהב לעילא מניה³ לאו הכי דודאי זהב סליק יתיר⁴ איהו על כלא אבל זהב בארה סתם איהו ודא זהב עלאה דאיהו שביעאה מכל אינון זיני זהב ודא איהו זהב דנהיר ונציץ לעיינין ודא איהו דכד נפיק לעלמא (ד"א ל"ג נפיק) מאן דאדבק ליה טמיר ליה בגויה ומתמן נפקי ואתמשכן כל זיני זהב</p>	<p>וחזרנו לדברים הראשונים זהב הרי נאמר ששבעה מיני זהב הם ואם תאמר שזהב הוא דין וכסף הוא רחמים ועולה הזהב למעלה ממנו לא כך שודאי זהב עולה יותר הוא על הכל אבל זהב הוא בדרך סתם וזה הזהב העליון שהוא שביעי מכל מיני הזהב וזהו הזהב שמאיר ונוצץ לעינים וזהו שכשיוצא לעולם מי שמשיג אותו טומן אותו בתוכו ומשם יוצאים ונמשכים כל מיני זהב.</p>
<p>אימתי אקרי זהב מאן דאקרי זהב⁵ כד איהו בנהירו ואסתלק ביקר דחילו ואיהו בחדוה עלאה למחדי לתתאי וכד איהו בדינא כדפי אשתני מההוא גוון לגוון תכלא אוכם וסומק כדין איהו בדינא תקיפא אבל זהב בחדוה איהו ובסליקו דדחילו דחדוה קיימא ובאתערותא דחדוה</p>	<p>מתי נקרא זהב מי שנקרא זהב כשהוא באור ומתעלה בכבוד הפחד והוא בשמחה עליונה לשמח את התחתונים וכשהוא בדין כשמשנתנה מאותו צבע לגון תכלת שחר ואדם אז הוא בדין הקשה אבל זהב הוא בשמחה ובעלית הפחד של שמחה עומד ובהתעוררות השמחה.</p>
<p>וכסף לתתא רזא דרועא ימינא דהא רישא עלאה זהב איהו דכתיב (דניאל ב לח) אנת הוא רישא דדהבא (שם לב) חדוהי ודרעוהי די כסף לתתא (נ"א ואימתי אישתלים כסף כד אתכליל וכו') וכד אשתלים כסף כדין אתכליל בזהב ורזא דא (משלי כה יא) תפוחי זהב במשכיות כסף אשתכח דכסף אתהדר לזהב וכדין אשתלים אתריה (נ"א אלים אריה) ועל דא שבע זיני זהב אינון</p>	<p>וכסף למטה הסוד של זרוע ימין שהרי הראש העליון הוא זהב (דין) שכתוב אתה הוא ראש הזהב חזהו וזרועותיו של כסף למטה (ואימתי נשלם הכסף כאשר הוא נכלל וכו') וכשנשתלם הכסף אז נכלל בזהב וסוד זה תפוחי זהב במשכיות כסף נמצא שכסף הופך לזהב ואז נשתלם מקומו ולכן שבעה מיני זהב הם.</p>
<p>ונחשת נפקא מזהב ואשתני לגרעונא דרועא שמאלא ותכלת ירכא שמאלא ותולעת שני ירך ימין ונכללת בשמאל ושש זה נהר ששופע ויוצא שנוטל כל ששת הצדדים וכמו זה למטה והרי פרשוה ונתבאר.</p>	<p>ונחשת יוצאת מזהב ומשתנה לגרעון זרוע שמאל ותכלת ירך שמאל ותולעת שני ירך ימין ונכללת בשמאל ושש זה נהר ששופע ויוצא שנוטל כל ששת הצדדים וכמו זה למטה והרי פרשוה ונתבאר.</p>

¹ פי' שה' סמים שהיו בשמן המשחה היו נכנסים ג"כ במנין סימני הקטרת (רח"ו במ"מ).

² זה הפך מ"ש בדרך קלה, ודבריו כאן הם כדברי רש"י ז"ל דחשיב י"ג מינים (מ"מ).

³ פי' קס"ד שזהב היא גבורה דז"א ולכך מקשה למה הקדים קרא זהב לכסף (מ"מ).

⁴ פי' בינה (מ"מ).

⁵ פי' מלכות אימתי נק' זהב (מ"מ).

⁶ וסי' ביוסף וילביש אותו בגדי שש (רח"ו במ"מ).

⁷ פי' גם במלכות יש בה ר"ק (מ"מ).

<p>הא הכא שבע דיובל¹ ואינון שבע דשמיטה² ואף על גב דאינון שית³ אינון תליסר בשביעאה דאיהו רישא עלייהו הא תליסר רישא דקיימא על כל גופא לתתא רישא דקיימא על כל שייפי גופא איהו זהב מה בין האי להאי זהב עלאה איהו ברזא סתימא ושמא דיליה איהו זהב סגור וסתום מכלא ועל כן אקרי סגור דאיהו סגור מעינא דלא שלטא ביה זהב תתאה איהו באתגליא יתיר (ושמא דיליה איקרי זהב ירקרק וכו')</p>	<p>הרי כאן שבע של יובל והם שבע של שמטה ואף על גב שהם שש הם שלש עשרה בשביעי שהוא ראש עליהם הרי שלש עשרה הראש שעומד על כל הגוף למטה הראש שעומד על כל איברי הגוף הוא זהב מה בין זה לזה הזהב העליון הוא בסוד נסתר ושמו הוא זהב סגור סגור וסתום מן הכל ולכן נקרא סגור שהוא סגור מהעין שאינה שולטת בו הזהב התחתון הוא יותר גלוי (ושמו נקרא זהב ירקרק וכו').</p>
<p>אמרו המגיהים כך מצאנו בכל העתקות אשר היו לפנינו ומהלשון נראה שחסר כאן וכעת מצאנו בספר הזוהר של הרב ישראל בנימין ז"ל וז"ל והנה זימן ה' יתברך לידי מה שחסר כאן והנה הוא לפניך וכדי שלא לסור ממנין הדפיין שמנום בסוף הספר עיין שם בסימן י' ומועתק מז"ח דף ס"ח א'</p>	
<p>לשעתא הוה דכתיב (דה"ב כד כ) ורוח אלהים לבשה את זכריה ואם תאמר הא ירמיהו דכתיב ביה (ירמיה א ה) בטרם אצרך בבטן ידעתך והא אחרנין אלא כלהו לא זכו לנבואה ולכהונה עלאה שהרי אהרן זכה בנבואה עליונה על כל שאר הכהנים זכה בכהונה על כלם.</p>	<p>לשעתא הוה דכתיב ורוח אלהים לבשה את זכריה ואם תאמר הרי ירמיהו שבו כתוב בטרם אצרך בבטן ידעתך והרי אחרים אלא כולם לא זכו לנבואה ולכהונה עליונה כמו אהרן שהרי אהרן זכה בנבואה עליונה על כל שאר הכהנים זכה בכהונה על כלם.</p>
<p>משה זכה בנבואה ושימש בכהונה עלאה שמואל זכה בתרווייהו מה משה הוה קרי וקודשא בריך הוא אתיב ליה מיד אוף שמואל כתיב ביה (ש"א יב יז) הלא קציר חטים היום אקרא אל יהו"ה ויתן קולות וגו' אבל לא סליק לדרגא עלאה כמשה⁴ מה אהרן הוה משמש בכהונה גבי קודשא בריך הוא אוף שמואל</p>	<p>משה זכה בנבואה ושימש בכהונה עליונה שמואל זכה בשתייהן מה משה היה קורא והקדוש ברוך הוא משיב לו מיד אף בשמואל כתוב (שמואל יב) הלא קציר חטים היום אקרא אל ה' ויתן קולות וגו' אבל לא עלה לדרגה עליונה כמשה מה אהרן היה משמש בכהונה אצל הקדוש</p>

¹ פי' ז"ק דז"א שיצאו מבינה (מ"מ).

² פי' והם נגד ז' דמלכות (מ"מ).

³ פי' אין בז"א רק ו"ק וכן במלכות אין בה רק ו"ק ואמאי אמרינן ז' בז"א וז' במלכות (מ"מ).

⁴ מפני שעיקרו של משה מנ"ה דאבא שה"ס הזכר שהוא העליון. ועוד שעיקר אחיזת משה הוא בנצח דאבא שהוא בנצח דאריך ושמואל בסוד הוד דאריך ששם אחיזת בינה, וידוע שנ"ה הם בסוד מעלה ומטה, ולפי הנזכר בכאן נלע"ד שמה שנז"ל משער הנבואה שנבואת שמואל מפרק ראשון דנצח, הוא בסוד נצח דאי' שבתוך זעיר מפנימיותו, אבל משה סודו פק"ד קס"א אחוז באו"א, וידוע שאהרן סודו ע"ב פק"ד שהם שני מיני אחורי דיסוד אבא כנזכר באוצרות חיים, ולכן אמר בו הוה משמש בכהונה גבי קב"ה, מפני שאין אבא מתגלה בזעיר אלא בסוד האחוריים, אך בשמואל אמר קמי קב"ה, מפני שהוא בסוד אורות אימא הפנימים שהם המתגלים בתוך זעיר ומראים פניהם שם ממש, וז"ס (שמו"א ב, יח) ושמואל משרת את פני ה', דייקא. אבל לא סליק בשמושא עלאה כאהרן, ר"ל שאעפ"י שאהרן הוא כולו מבחינת אחוריים ושמואל משל הפנים, מכל מקום הוא חשוב יותר בשימוש הכהונה יותר משמואל, שידוע שגדולים אחורי העליון יותר מפנימיות התחתון, ולכן כהונת אהרן היתה לו ולזרעו ולא של שמואל, כי הנה משפחתו היא של לוי"ם העולה בגי' אלקי"ם שהם מגבורות הבינה, אבל שמואל לבדו היה מסוד חסדים שלה. ועוד יוכלו הדברים להתבאר כידוע שמה נאחז שרשו בשני מזלות נוצר חסד ונקה שהם תיקוני כתר שבכתר, ושמואל מתיקון אל עד נוצר, כי נוצר וא"ל גי' שמואל"ל והם מתיקוני חכמה שבכתר (רמ"ז).

<p>היה משמש קמי קודשא בריך הוא אבל לא סליק בשמושא עלאה כאהרן</p>	<p>ברוך הוא אף שמואל היה משמש לפני הקדוש ברוך הוא אבל לא עלה בשמוש עליון כמו אהרן.</p>
<p>ומלה הכי הוא תלתא אינון דהונו נביאי מהימני ושימשו בכהונה¹ חד משה וחד אהרן וחד שמואל ואי תימא שמואל לא משיק (ס"א שמש) בכהונה אלא אחרא הוא דשמש בכהונה ומנו</p>	<p>והדבר כך הוא שלשה הם שהיו נביאים נאמנים ושמשו בכהנה אחד משה ואחד אהרן ואחד שמואל ואם תאמר ששמואל לא המשיך (שמש) בכהנה אלא אחר היה שמש בכהנה ומיהו</p>
<p>קמח/ב</p>	
<p>ירמיהו לאו הכי דהא כתיב (ירמיה א א) מן הכהנים אשר² בענתות מן הכהנים הוא אבל לא שמש ושמואל ביומי דעלי שמש ומשה זמנא חדא כל אינון שבעה ימי מלואים</p>	<p>ירמיהו לא כך שהרי כתוב מן הכהנים אשר בענתות מן הכהנים היה אבל לא שמש ושמואל שמש בימי עלי ומשה פעם אחת כל אותם שבעת ימי המלואים.</p>
<p>שמואל זכה לנער שכתוב (ש"א א כד) והנער נער (שם ב יח) ושמואל משרת ובגין דקיימא בהאי דרגא ודאי איהו כמשה ואהרן מאן דנטיל להאי נער וזכי ביה זכי באינון דרגין עלאין דקיימן בהו משה ואהרן³</p>	<p>שמואל זכה לנער שכתוב (שמואלא א) והנער נער ושמואל משרת ומשום שעומד בדרגה הזו ודאי שהוא כמו משה ואהרן מי שנוטל את הנער הזה וזוכה בו זוכה באותן דרגות עליונות שעמדו בהם משה ואהרן.</p>
<p>כרובים אינון זהב⁴ כמה דאוקמוה בגין דנפקי מסטרא דזהב ולא אתערב בהו כסף ולא גוון אחרא ודא איהו גוון זהב ירקרק במשכן מתערבין גוונין זהב וכסף למיהך כחדא למהוי רוא דלעילא בחד תו נחשת⁵ למהוי בהדיהו ולמיזיל ביניהו כל סטריין לאשתכחא שלימו בכלא כחדא דכתיב (&) זהב וכסף ונחשת⁶</p>	<p>הכרובים הם זהב כמו שבארוה משום שיוצאים מצד הזהב ולא מערב בהם כסף ולא צבע אחר וזהו צבע זהב ירקרק במשכן מתערבים הצבעים זהב וכסף ללכת כאחד להיות סוד שלמעלה באחד עוד נחשת להיות עמם וללכת בין כל הצדדים שתמצא שלמות בכל כאחד שכתוב זהב וכסף ונחשת.</p>

¹ קשה דשמואל לוי היה מבני בניו של קרח. ותירץ הרמ"ק דשימוש זה בעבודות המותרות בזר ושעל כן נאמר (שמו"א ג, א) והנער שמואל משרת וגו'. וכתב עוד דאפשר ששימש בבמה למאן דאמר זר מותר בבמה, ע"כ. והדבר תמוה שמשנה שלימה שנינו, באו לשילה נאסרו הבמות. ויש לומר דהכא עסקינן אחרי מיתת עלי שחרבה שילה ובאו לנוב שאז חזרו הבמות להיות מותרות וכדאמרין בפרק בתרא דזבחים דף ק"ט א'. מיהו דוחק לאוקמי כסברת יחיד המתיר זר בבמה. ועוד שהזהר אמר כאן בפירוש ושמואל ביומוי דעלי שמש. ולעד"ן שיותר נכון לתרץ דהוראת שעה היתה לו על פי הדיבור מפני גודל חשיבותו, לפי שהוא היה רוחו של קין ונתקן בו, ולגבי דידיה היה במדרגת לעתיד לבוא כנודע אצלנו סוד (יחזקאל מד, טו) והכהנים הלויים. אי נמי מצד מדרגת נבואתו שיניקתו למעלה שאמר הרב זלה"ה בשער הנבואה פרק א', שעיקר נבואתו היה מפרקא קדמאה דנצח דז"א מהפנים שלו והיה גם ההוד נכלל בו, וכיון שעיקרו מהנצח שהוא הימין הותרה לו הכהונה, ועיין מה שכתבתי עוד ריש פרשת קרח קע"ו א'. אחר כך מצאתי משם הרח"ו זלה"ה והוא אצלי בליקוטי תורה דשמואל פסוק (שמו"א ג, א) ודבר ה' היה יקר בימים, וכתב על זה וז"ל, משה היה מבחי' אור של חכמה וגם כן אהרן וז"ש (תהלים צט, ו) משה ואהרן בכהניו, אבל שמואל בקוראי שמו, ממקום שמתקנת שמו מלכות והוא נ"ה בינה, ושניהם בחי' חסדים אעפ"י שזה ימין וזה שמאל, [ומזל"ן שז"ס שם שמואל קרי ביה שמאל שהוא מאי] הכל הוא אור חכמה שהיא התורה ועל זה שמשו בכהונה, ע"כ. ומ"ש שהכל הוא אור חכמה הוא במה שנודע אצלנו בסוד התכללות אבא באי', שגבורות אבא הם חסדים דאי' שסודם מים כמ"ש ביודעי בינה שלי. ולכן שמואל נענה במים ומיד (נ"א תמיד) שכן סגולת החסד (רמ"ז).

² ויחי רמט ע"ב (הערת הזהר).

³ פי' אהרן בחסד ומשה בגבורה (מ"מ).

⁴ פי' כרובים הם נר"ה והם מבינה שנק' זהב בסוד ומבינה נביאים (מ"מ).

⁵ פי' ת"ת כי זהב גבורה וכסף חסד (מ"מ).

⁶ פי' הם חג"ת (מ"מ).

<p>דבר אחר זהב וכסף זהב דאתהדר לכסף¹ וכסף לזהב וכלא אתכליל כחדא ובדוכתא חדא² בתלת גוונין אתהדר³ כד אצטריך לחדוותא ולא דינא זהב כד אצטריך לרחמי כסף כד אצטריך תקפא דדינא נחשת</p>	<p>דבר אחר זהב וכסף זה שחוזר לכסף וכסף לזהב והכל כלול יחד ובמקום אחד בשלש צורות חוזר כאשר צריך לשמחה ולא לדין זהב כאשר צריך לרחמים כסף כאשר צריך תקף הדין נחשת.</p>
<p>ועל דא אסתכל משה בעובדא דנחש הנחשת דכתיב (במדבר כא ט) ויעש משה נחש נחשת⁴ והוה ידע אתר דהתוכא דזהב בהווא נחשת⁵ בגין דנחש כלישנא דיליה הוא ואתריה הוה ידע⁶ דהא קודשא בריך הוא לא אמר ליה אלא עשה לך שרף והוא בא ועשה נחש נחשת שכתוב ויעש משה נחש נחשת למה.</p>	<p>ועל זה הסתכל משה במעשה של נחש הנחשת שכתוב ויעש משה נחש נחשת והיה יודע המקום של התוך הזהב באותה נחשת משום שנחש הוא כלשונו ומקומו היה יודע שהרי הקדוש ברוך הוא לא אמר לו אלא עשה לך שרף והוא בא ועשה נחש נחשת שכתוב ויעש משה נחש נחשת למה.</p>
<p>אלא אתר הוה ידע ועקרא דמלתא הוה דהא בקדמיתא כתיב (שם ו) וישלח יהוה בעם את הנחשים השרפים וכתוב (דברים ח טו) נחש שרף עקרא דלהון נחש איהו ובגין דמשה הוה ידע עקרא ושרשא ויסודא מהווא אתר עבד נחש ואסתמיך עליה מאי טעמא בגין דישראל חטאו בלישנהון דכתיב (במדבר כא ה) וידבר העם באלהים ובמשה ועל דא וישלח יהוה בעם את הנחשים השרפים</p>	<p>אלא מקום היה יודע ועקר הדבר היה שהרי בראשונה כתוב וישלח ה' בעם את הנחשים השרפים וכתוב נחש שרף עקרא הוא נחש ומשום שמה היה יודע את העקר והשרש והיסוד מאותו מקום עשה נחש והסתמך עליו למה כי ישראל חטאו בלשונם שכתוב וידבר העם באלהים ובמשה ועל זה וישלח ה' בעם את הנחשים השרפים.</p>
<p>ומשה לא אזל אלא בתר עקרא ועבד נחש נחשת בהווא גוונא דאצטריך ליה דהא אתריה נחשת איהו וקודשא בריך הוא לא אמר ליה ממה יתעביד ומשה אסתכל ועבד ליה מנחשת כמה דאצטריך לאתריה מנלן דכתיב (&) ויעש משה נחש נחשת וישימיהו על הנס מאי על הנס על ההוא רשימו דאיהו לעילא⁷</p>	<p>ומשה לא הלך אלא אחר העקר ועשה נחש נחשת באותו צבע שצריך לו שהרי מקומו הוא נחשת והקדוש ברוך הוא לא אמר לו ממה יעשה ומשה התבונן ועשה אותו מנחשת כפי שצריך למקומו מנין לנו שכתוב ויעש משה נחש נחשת וישמהו על הנס מה זה על הנס על אותו רושם שהוא למעלה.</p>
<p>והא תנינן בכל אתר האי נחש אזלא בתר רזא דאשת חיל ובעיא אשת זנונים לאתתקנא גרמה כגוונא דילה ולא יכילת אשת חיל ההוא רשימו ואת דילה איהו את ה' והכי אתחזי לה אשת זנונים ההוא רשימא ואת דילה איהו</p>	<p>והרי שנינו בכל מקום הנחש הזה הולך אחר סוד של אשת חיל וצריכה אשת זנונים לתקן עצמה כמו שלה ולא יכולה הרושם והאות של אשת חיל הוא האות ה' וכך ראוי לה הרושם ההוא של אשת זנונים והאות שלה הוא כמו אותו צבע</p>

¹ פי' גבורה נתחברה עם חסד ונכללו זה בזה (מ"מ).

² פי' במלכות נכלל הכל (מ"מ).

³ פי' ג' גוונים יש במלכות כשמקבלת מבינה היא גוון זהב וז"ש כד איצטריך לחדוותא ולא דינא זהב שהיא בינה לפי שזהב יש בו ב' פירושים או בגבורה או בבינה וכשמקבלת מחסד הוא גוון כסף וכשמקבלת מגבורה הוא גוון נחשת וז"ש כד איצטריך תוקפא דדינא נחשת, שנחשת ג"כ יש בו ב' פירושים או גבורה או ת"ת (מ"מ).

⁴ הם דר"נ דנוגה, ועי' מ"ש דף קלט (מ"מ).

⁵ פי' שבינה משפעת לגבורה (מ"מ).

⁶ פי' נחש שהם זר"ן דנוגה מקבלים מגבורה שנקרא נחשת (מ"מ).

⁷ פי' הוא עטרת היסוד שהוא בחינת מלכות ומשם יניקת זר"ן דנוגה (מ"מ).

<p>כההוא גוונא (נ"א דאצטריך) ולא אתתקן למהוי הכי ואת דילה ק"י את דילה¹ אתתקנא בתקונא דאת ה' (ס"א את ק' בההוא גוונא דה' ולא אתתקנא למהוי הכי את דילה אתתקנא בתקונא דאת ה') כגוונא דקופא אצל בני נשא דאזלא בתר בני נשא ולא אתתקן למעבד הכי כגוונא דא עבד משה ההוא נחש על ההוא רשימו דאתחזי ליה ותדיר אתתקן לאבאשא ועליה חב אדם ואתתרך מגנתא דעדן דהוה אתר דיוריה² כגוונא דיורא דלעילא</p>	<p>(שצריך) ולא התתקן להיות כך והאות שלה ק' האות שלה התתקנה בתקון של האות ה' (אות ק' באותו צבע של ה' ולא נתקנה להיות כך האות שלה נתקנה בתקון של האות ה') כמו קוף אצל בני האדם שהולך אחר בני אדם ולא נתקן לעשות כך כמו כן עשה משה את אותו הנחש על אותו רושם שראוי לו ותמיד מתקן להרע ועליו חטא אדם וגרש מגן עדן שיהיה מקום דיורו כמו הדיור שלמעלה.</p>
<p>אמרו המגיהים בהרבה העתקות נמצאות כתובות כאן השבעה היכולות ושבעה מדורות וכבר נדפסו בפרשת בראשית דף לח כי שם ביתם</p>	
<p>כתיב (בראשית א ג) ויאמר אלהים יהי אור ויהי אור³ אמר רבי יוסי ההוא אור אתגניז ואיהו אזדמן לגבי צדיקא לעלמא דאתי כמה דאוקמוה דכתיב (תהלים צז יא) אור זרוע</p>	<p>כתוב ויאמר אלהים יהי אור ויהי אור אמר רבי יוסי אותו אור נגנז והזדמן לצדיקים לעולם הבא כמו שבארוה שכתוב (תהלים צו) אור זרע לצדיק לצדיק ודאי</p>

¹ קנב ע"א (הערת הזהר). בולטת יותר הערה ע"ג ברית קדש (רח"ו במ"מ).

² פ' אדה"ר היה בגן עדן של מטה (מ"מ).

³ ע"י אותו האור [המ"ה] הרי היה כל התיקון דמעשה בראשית וכנ"ל אות ד'. ומאחר שחזר ונגנז, הרי חזרו שליטת הדינין כמו בעולם התוהו. אמנם הנה לא נסתלק ח"ו, כי א"כ היה מתחרב העולם לגמרי, ולכן לא נסתלק אלא נתעלם ונגנז. ועכ"ז הנה הוא משלח את הארתו תמיד, ובו מתקיים העולם, וכמ"ש בזה"ק פ' תרומה (קמח סע"ב וקמט רע"א וכן שם קסו ע"ב) (דע"ה ח"א ג ע"ד), מבואר בדברי הרח"ו ז"ל בכ"מ, בלקוטי תורה (פ' בראשית) וכן בשער הפסוקים (שם ופ' פקודי ופ' תצא), ושורש הענין בזה הוא ע"פ מה שאמר בע"ח בשער עקודים (פרק ח) ובדרושי מ"ן ומ"ד (דרוש א) וכן בשער מאמרי רשב"י (פ' פקודי) בארוכה, כי בעת מעשה בראשית, אחר שנגנז האור הראשון שהיה תיכף ביום א', ע' זה"ק פ' תרומה (קמח סע"ב), היו הזר"ן רק אחר באחור, וכן הוא בזה"ק בראשית (לה רע"א). וענין עמידתם אחר באחור הוא כאשר שהם חסרים מהמוחין דאבא, שהוא האור דהחיה (דע"ה ח"ב צד ע"ד), כי אחר שנגנז אור הראשון שהוא ביום א' דמע"ב, ע' זה"ק תרומה (קמח סע"ב), היו זר"ן במקומם רק אחר באחור, וזה עצמו הוא ענין גניזת האור כמ"ש במאמרי רשב"י (דף ט סע"ד), והיה מוטל על אדה"ר לתקנם ולהביאם פב"פ במקומם ג"כ בזווג תדירי דלא פסיק לעלמין, ולהחזיר להאיר את האור הגנוז כמו לעתיד לבוא (דע"ה ח"ב צה ע"ד), בבר"ר (פ' יא סי' ב ופ' יב סי' ו) מבואר שאדה"ר היה משמש בה ג"כ, ושימשה לפניו ל"ו שעות, י"ב דערב שבת וק"ד דשבת, וכן הוא בפסיקתא רבתי (פיסקא כג), אך שם (פיסקא מו) מבואר כי שימשה ל"ו שעות בתחילה, שהם הג' ימים הראשונים, ואח"כ חזרה לאדה"ר ושימשה לפניו ג"כ ל"ו שעות, שהוא עד סוף שבת בראשית. אמנם בזה"ק (פ' תרומה קמח סע"ב) אמרו ההוא אור לא שימש בעלמא בר יומא קדמאה, ולבתר אתגניז ולא שמש יתיר (דע"ה ח"ב קט ע"ד), אותו האור עצמו שהוא הגילוי דהשם מ"ה העיקרי, הנה הוא חזר ונתעלם ונגנז ג"כ תיכף בהיסוד עצמו, וכמ"ש בפ' פקודי (דף רכ ע"ב) וההוא נהורא דאברהם גניז ליה קוב"ה כו' ע"ש, ונגנז בהיסוד עצמו, בסוד (תהלים צז יא) אור זרוע לצדיק, כמ"ש שם (רכ ע"ב וע"ש קמח סע"ב וקסו סע"ב ולה ע"א). ואינו מאיר מאז ולהלאה אלא דרך דופני העטרה, והוא החסד שמנהיג בו כל הדורות. אמנם בכל הששת ימי בראשית, הנה אזיל יומא קדמאה בגילוי החסד שבו עם כלהו יומין כנ"ל, ונתקן על ידו כל מע"ב כולם (כללים ח"א נז ע"א), עיקר האור הזה הוא חזר ונסתם תיכף ע"י הקד"א ביום הראשון גופה, ונגנז בהקד"א, והוא אור הראשון שנגנז ביום הראשון עצמו כמ"ש בזה"ק (פ' תרומה קמ"ח סע"ב ובכ"מ), ואינו מאיר מאז ולהלאה אלא רק דרך הקד"א, אך ביום הראשון הנה נתגלה הוא עצמו ע"י בקיעת הקד"א כנז' (כללים ח"א קא ע"ב), אור הגנוז שנתגלה ביום ראשון. אבל תיכף הנה חזר ונגנז גם הוא ונשאר בהיסוד עצמו, ובסוד אור זרוע לצדיק, ואינו מאיר מעתה להנוק' שהוא המלכות הנעלמת בו אלא רק דרך דופני העטרה, ע' הארת המוחין (פרק ט) [וכמ"ש בזה"ק פ' בא לה ע"א, ע"ש בהגהות מהרח"ו אות ג' ד³, ובזה"ק פ' תרומה קמח סע"ב וקמט רע"א, ושם קסו ע"ב וקסז ע"א כל הענין, ופ' פקודי רכ ע"ב ופ' אמור פח ע"א]. ועכ"פ הוא, כי אור המ"ה העיקרי הנה הוא עצמו לא נתגלה ג"כ אלא רק ביום הראשון, והוא החסד שנתגלה אז בפומא דאמה, אבל הוא חזר ונגנז תיכף ג"כ ביסוד עצמו, ונשאר שם ובסוד אור זרוע לצדיק (כללים ח"א קא ע"ג).

<p>לצדיק לצדיק ודאי סתם וההוא אור לא שמש בעלמא בר יומא קדמאה¹ ולבתר אתגניז ולא שמש יתיר</p>	<p>סתם ואותו האור לא שמש בעולם פרט ליום הראשון ואחר כך נגנז ולא שמש יותר.</p>
<p>רבי יהודה אומר אלמלי אתגניז מכל</p>	<p>רבי יהודה אומר אלמלא נגנז מכל</p>
<p>קמט/א</p>	
<p>וכל לא קאים עלמא אפילו רגעא חדא אלא אתגניז ואזדרע² כהאי זרעא דעביד תולדין וזרעין ואיבין ומניה אתקיים עלמא ולית לך יומא דלא נפיק מניה בעלמא ומקיים כלא דביה זן קודשא בריך הוא עלמא ובכל אתר דלעאן באורייתא בלילא חד חוטא נפיק מההוא אור גניז ואתמשיך על אינון דלעאן בה הדא הוא דכתיב (תהלים מב ט) יומם יצוה יהוה הסדו ובלילה שירה עמי והא אוקימנא יומא דאתקם משכנא לתתא מה כתיב (שמות מ לה) ולא יכול משה לבא אל אהל מועד כי שכן עליו הענן מאי הענן³ חד חוטא הוה (נ"א עמודא דעננא) מההוא סטרא דאור קדמאה דנפק בחדוה בכלא (דכלה) כד עאלת למשכנא דלתתא ומההוא יומא (קדמאה)³ לא אתגלי³ אבל שמושא קא משמש בעלמא ואיהו מחדש בכל יומא עובדא דבראשית</p>	<p>וכל לא עומד העולם אפילו רגע אחד אלא נגנז ונזרע כזרע הזה שעושה תולדות וזרעים ופרות וממנו התקיים העולם ואין לך יום שלא יוצא ממנו בעולם ומקים הכל שבו הקדוש ברוך הוא זן את העולם ובכל מקום שעוסקים בתורה בלילה חוט אחד יוצא מאותו אור גנוז ונמשך על אותם שעוסקים בה זהו שכתוב יומם יצוה ה' חסדו ובלילה שירה עמי והרי בארנו ביום שהוקם המשכן למטה מה כתוב ולא יכל משה לבא אל אהל מועד כי שכן עליו הענן מה זה הענן חוט אחד היה (עמוד הענן) מאותו צד של האור הראשון שיצא בשמחה בכל (של הכל) כשנכנס למשכן שלמטה ומאותו יום (ראשון) לא נגלה אבל שמוש משמש בעולם והוא מחדש בכל יום מעשה בראשית.</p>
<p>רבי יוסי הוה לעי באורייתא והוה עמיה רבי יצחק ורבי חזקיה אמר רבי יצחק הא חמינן</p>	<p>רבי יוסי היה עוסק בתורה והיו עמו רבי יצחק ורבי חזקיה אמר רבי יצחק הרי ראינו שמעשה המשכן הוא כמו מעשה</p>

¹ עי' ב"ר פ"ג סי' ו' ופ"א סי' ב', ופ"ב סי' ו' ועי' לעיל ח"א לא ע"ב ומו ע"א וקלא ע"א ורג ע"ב (לש"ו).
² לעיל לה ע"א ולקמן קסו ע"ב רכ ע"ב ח"ג פח ע"א (לש"ו). עי' הערה לעיל קמח ע"ב אריכות בשם הלש"ו. התיקון דהאור דשם מ"ה, וכו' החסד שיתגלה בפומא דאמה. ותמצית הארה מזה מוכרח להיות תמיד, כי בלא זה לא היה אפשר שיתקיים העולם אפי' רגע אחת וכמ"ש ב"זוה"ק (תרומה קמט רע"א ושם עוד קסו ע"ב) (דע"ה ח"ב עה ע"ד), גם אחר החטא לא חזר אותו האור למקורו ח"ו, אלא רק שנגנז ונתעלם גילוי מלמטה, אבל בהעלם הנה הוא משמש לעולם וכמ"ש ב"זוה"ק (תרומה קמט רע"א קסו ע"ב) ופ' פקודי (רכ ע"ב) (דע"ה ח"ב קח ע"ב), באשר שלא יחפוץ הקב"ה בהשחתת העולם, הנה לא לקח את האור הראשון ולא ביטל אותו מכל וכל ח"ו, אלא הוא שולט בהעלם תמיד ובו מתקיים העולם וכמ"ש בפ' תרומה (קמט רע"א ושם קסו ע"ב). אך קיומה, הנה הוא רק כדי שתתקוף לבסוף (דע"ה ח"ב קיא ע"ד), אור הראשון שנגנז. והרי נתגלה מתחילה ואח"כ גנזו, ועכ"ז הנה נשאר רושם ממנו בהבריאה לעולם, והוא לעולם יסוד כל הבריאה כולו וכמ"ש בפ' תרומה (קמט רע"א) ובכ"מ, והנה הוא סוד התגין אשר על האותיות (דע"ה ח"ב קכז ע"ג), לא אמר על הנסים דמצרים "כבר היה", כי הרי הם אינם מהגילוי העיקרי אשר היה בעת הבריאה, אלא אמר עליהם "כבר הוא", ור"ל כי הרי הוא יסוד העולם תמיד, עי' זוה"ק (תרומה קמט רע"א ושם קסו ע"ב ופ' פקודי רכ ע"ב) כי מזוהר ניצוצי אורו הנה נעשו כל הנסים דיציאת מצרים, וזהו שאמר מה שהיה כבר הוא, כי הרי הם היו מאותו אור הגנוז אשר הוא יסוד העולם תמיד, ובו נברא העולם, ולכן אמר ואין כל חדש תחת השמש (כללים ח"א יז ע"א), האור הראשון אשר בו נתקן כל מעשה בראשית, הרי הוא נגנז ואינו משמש עתה אלא בהעלם גדול, כמ"ש בפ' תרומה (קמט רע"א) ומתנהג עתה ע"פ סדר דעולם התווה כמ"ש בתז"ח (דף כז ע"א) (כללים ח"א עח ע"ב), אור הנקבה נתבטל הכל עד לע"ל, ולכן הנקבה היא עתה גבורה, אבל חסד הזכר אינו נפסק אפי' רגע אחת (כמ"ש פ' תרומה קמ"ט רע"א ופ' פקודי ר"כ ע"ב) (כללים ח"א פא ע"ג), לא האיר האור דשורש התיקון שבהיסוד בהמ"ה עצמו שבו אלא רק עי' הבין שבו (כללים ח"ב עו ע"ב).
³ ור"ל משנתגלה כשהוקם המשכן מההוא יומא לא אתגלי (מ"מ).

<p>דעובדא דמשכנא כגוונא דעובדא דשמים וארץ¹ והא אתערו חברייה ברזין דלהון זעירו דלא יכיל בר נש למיכל בפומיה ולמישט ידיה לגו פומיה ולמבלע</p>	<p>שמים וארץ והרי התעוררו החברים בסודות שלהם מעט שלא יכול איש לאכול בפיו ולהושיט ידו לתוך פיו ולבלע.</p>
<p>אמר רבי יוסי מלין אלין נסלק לון לגו (נ"א לגבי) בוצינא קדישא דאיהו מתקן תבשילין מתיקין כמה דאתקין לון עתיקא קדישא² סתימא דכל סתימין ואיהו אתקין תבשילין דלית בהו אתר למיתי אחרא למשדי בהו מלחא ותו דיכיל³ בר נש למיכל ולמשתי ולאשלמא כרסוי מכל עדונין דעלמא ולאשתארא וביה יתקיים (מ"ב ד מג) ויתן לפנייהם ויאכלו ויותרו כדבר יהו"ה</p>	<p>אמר רבי יוסי דברים אלו נעלה אותם לתוך (אצלו) המנורה הקדושה שהוא מתקן תבשילים מתוקים כמו שהתקנים העתיק הקדוש נסתר כל הנסתרים והוא מתקין תבשילים שאין בה מקום שיבא אחר וישפך בהם מלח ועוד שיכול אדם לאכול ולשתות ולהשלים כרסו מכל עדוני העולם ולהשאר ובו יתקיים ויתן לפנייהם ויאכלו ויותרו כדבר ה'.</p>
<p>פתח ואמר (שם א ה יב) ויהו"ה נתן חכמה לשלמה כאשר דבר לו ויהי שלם בין חירם ובין שלימה ויכרתו ברית שניהם האי קרא הא אתמר בכמה דוכתי אבל ויהו"ה אסתכמותא⁴ דלעילא ותתא כחדא ויהו"ה איהו ובי דיניה נתן חכמה נתן כמאין⁵ דיהיב נבזבזא ומתנה לרחימיה כאשר דבר לו שלימו דחכמתא בעותרא ובשלם ובשלטנו הדא הוא דכתיב (&) כאשר דבר לו</p>	<p>פתח ואמר וה' נתן חכמה לשלמה כאשר דבר לו ויהי שלם בין חירם ובין שלימה ויכרתו ברית שניהם פסוק זה הרי נאמר בכמה מקומות אבל וה' הסכמה שלמעלה ומטה כאחד וה' הוא ובית דינו נתן חכמה נתן כמו שנותן דורון ומתנות לאהובו כאשר דבר לו שלמות החכמה בעשר ובשלום ובשלטון זהו שכתוב כאשר דבר לו.</p>
<p>ויהי שלום בין חירם ובין שלמה מאי טעמא בגין דהוו ידעי דא לדא סתימו דמלין דהוו אמרי ובני נשא אחרנין לא הוו ידעי לאסתכלא</p>	<p>ויהי שלם בין חירם ובין שלימה למה כי היו מכירים זה עם זה את סתר הדברים שהיו אומרים ובני אדם אחרים לא היו יודעים להתבונן ולדעת בהם כלל</p>

¹ היריעות דומות לרקיעים, הקרסים לככבים, ובמעשה שמים וארץ נאמר ה' בחכמה יסד ארץ כונן שמים בתבונה בדעתו תהומות, וכאן נאמר ואמלא אותו וכו' בחכמה ובתבונה ובדעת וכו', על מה אדניה הוטבעו, וכאן מאת אדנים, לאהל על המשכן לשמש שם אהל בהם, ויכלו השמים והאפר ותכל כל עבודת הקדש, ויברך אותם משה, ויברך אותם אלהים, וירא משה את כל המלאכה, וירא אלהים את כל אשר עשה ויקהל משה וכו' ששת ימסי תעשה וכו' וכן כי ששת ימים עשה ה' וכו' (אור יקר).

² היינו שסודו התורה הם מתלבשים במשלים וחדיות בתורה מטעם התפשטות התורה וירידתם מרום המעלות עד העול הגשמי הזה, והנה סוד התורה המתגלה הוא שהשכל דולה מים עמוקים מלמעלה למעלה, ופעמים יאמר המשכיל סוד ויש לסודו נסתר, והוא אומר בלי היותו מעמיק בסודו וזה מפני שהוא מפרש התורה בבחינת ז"א, ויש לו סתר בא"א ור' שמעון היה דולה מעמקי המחשבה העליונה בכל סודו, מפני שהיה שואב הסוד מהכתר (אור יקר).

³ שהיה דולה ומשקה יותר ממה שהיו שואלים לו, והיו דרשותיו רחבות כענפים כדי צורך הדרוש המבוקש ויותר ממנו (אור יקר).

⁴ בענין שכל איזה סוד שהיה נסמר תחת איזה שר מבית דין עליון היה מוסרו לו, מפני שכולם הסכימו לגלות לו סתרי התורה, וכך כל איזה ענין שהיה תלוי באיזו ספירה היתה משפעת לו, מפני שכל הספירות הסכימו לגלות לו רזי חכמה, והסודות נחלקים בספירות ובמלאכים והמגלה אותם שואב אותם משם (אור יקר).

⁵ הענין כי מחברי ספרי החכמות יתחלקו לחלקים, יש מי שידע החכמה כולה ואחר כך יחבר ספר חכמתו, ויש מי שהוא מבין מעט מעט והולך ומחבר עד שגומר ספר חבורו ושנים אלו הם ב' דעות, אם תורה מגלה מגלה נתנה או חתומה נתנה וכן שניהם בין דוד ושלמה דוד היה מחדש מזמור אחר ממזור ושלמה קבל החכמה כולה יחד פתאום כמקבל מתנה, ושאר החכמים המתחכמין מעט מעט הם כנוטלי פרס ולא מקבלי מתנה ואפשר היה לפרש ענין זה במלת כאשר דיבר לו, מיד כשדבר לו בבת אחת באה לו חכמתו, אלא שהוא פיר שבמלת "נתן" כנזכר לכך הוצרך לפרש "כאשר דבר לו" על ענין מה שדבר לו יען אשר לא שאלת וגו' (אור יקר).

<p>ולמנדע בהו כלל ובגינייהו אתהדר חירם לאודאה לשלמה בכל מלוי</p>	<p>ובשבילם חזר חירם להודות לשלמה בכל דבריו.</p>
<p>שלמה מלכא אסתכל והוה חמי דהא אפילו בההוא דרא דהוה שלים מכל דרין אחרנין לא הוה רעותא דמלכא עלאה דיתגלי חכמה כל כך על ידיה (נ"א ולא אתגלי) דאתגליסה אורייתא¹ דהוה סתימא בקדמיתא ופתח לה פתחין ואף על גב דפתח סתימין אינון בר לאינון חכימין דזכו ומתנגממי בהו ולא ידעי למפתח בהו פומא ודרא דא דרבי שמעון שריא בגויה רעותא דקודשא בריך הוא בגיניה דרבי שמעון דיתגליין מלין סתימין על ידוי</p>	<p>שלמה המלך התבונן והיה רואה שהרי אפילו באותו דור שהיה שלם מכל הדורות האחרים לא היה רצון המלך העליון שתתגלה חכמה כל כך על ידו (ולא התגלתה) שתתגלה תורה שהיתה נסתרת בראשונה ופתח לה פתחים ואף על גב שפתח הם נסתרים פרט לאותם חכמים שזכו ומגמגמים בהם ולא יודעים לפתח בהם פה והדור הזה שרבי שמעון שרוי בתוכו רצונו של הקדוש ברוך הוא הוא בשביל רבי שמעון שיתגלו דברים נסתרים על ידו.</p>
<p>אבל תוהנא על חכימי דרא היך שבקין אפילו רגעא חדא למיקם קמי דרבי שמעון למלעי באורייתא בעוד דרבי שמעון קאים בעלמא אבל בדרא דא לא יתנשי חכמתא מעלמא ווי לדרא כד יסתלק איהו וחכימין יתמעטון וחכמתא יתנשי מעלמא</p>	<p>אבל תמהני על חכמי הדור איך עוזבים אפילו רגע אחד מלעמד לפני רבי שמעון לעסק בתורה בעוד שרבי שמעון עומד בעולם אבל בדור הזה לא תשכח החכמה מן העולם אוי לדור כשהוא יסתלק והחכמים יתמעטו והחכמה תשתכח מהעולם.</p>
<p>אמר רבי יצחק ודאי הכי איהו דהא יומא חד הוינא אזיל עמיה בארחה ופתח פומיה באורייתא וחמינא עמודא דעננא נעיין מעילא לתתא וחד זיהרא זיהר גו עמודא דחילנא דחילו סגי אמינא זכאה איהו בר נש דהכי אזדמן ליה בהאי עלמא</p>	<p>אמר רבי יצחק ודאי כך הוא שהרי יום אחד הייתי הולך עמו בדרך ופתח פיו בתורה וראיתי עמוד ענן נעוץ ממעלה למטה וזהר אחד זוהר תוך העמוד פחדתי פחד רב ואמרתי אשרי האיש שכך הזדמן לו בעולם הזה.</p>
<p>מה כתיב ביה במשה (שמות לג י) וראה כל העם את עמוד הענן עומד פתח האהל וקם כל העם והשתחוו איש פתח אהלו יאות הוא למשה דאיהו נביאה מהימנא עלאה על כל נביאי עלמא ודרא ההוא דקבילו אורייתא על שורא דסיני וחמו כמה נסין וכמה גבוראן במצרים ועל ימא אבל הכא בדרא דא זכותא עלאה דרבי שמעון קא עביד לאתחזאה נסין על ידוי</p>	<p>מה כתוב במשה וראה כל העם את עמוד הענן עומד פתח האהל וקם כל העם והשתחוו איש פתח אהלו נאה הוא למשה שהוא נביא נאמן עליון על כל נביאי העולם ואותו דור שקבלו תורה על הר סיני וראו כמה נסים וכמה גבורות במצרים ועל הים אבל כאן בדור הזה הזכות העליונה שרבי שמעון עשה להראות נסים על ידו.</p>
<p>קמ"ב</p>	
<p>ותכלת אמר רבי יצחק תכלת מההוא נונא² דימא דגינוסר³ דאיהו בעדביה דזבולן</p>	<p>ותכלת אמר רבי יצחק תכלת מאותו דג של ים גינוסר שהוא בגורלו של זבולן</p>

¹ פי' שלא גילה שלמה סודות התורה אבל על"ז פתח לה פתחין דהיינו שפתח בתורה פתיחות קטנות גילוי מועט (מ"מ).

² פי' חלזון שבדמו צובעים תכלת והוא עולה לע' שנה וסוד הוא מבירורי ז' מלכים ולכך גם הוא אינו עולה אלא לע' שנה, ולכך תכלת מרחיק החיצונים ועי' בפרשת בא דף לד (מ"מ).

³ לראשונים הוקשה דימה של גינוסר הוא בחלקו של נפתלי והחילזון היה גדל בים הגדול שבחלק זבולון. והרמ"ק ז"ל תירץ דלאו בים הגשמי איירי אלא בשל מעלה והוא המלכות, ע"כ. ולא ידעתי למה קראו ים גינוסר. ולענ"ד לא דייקו היטב דחילזון לא היה גדל בים הגדול אלא בים כנרת והוא ים גינוסר כמ"ש המתרגם ביהושע יב, ג. ואע"ג דבקעת גינוסר לא היתה של זבולון ימה של גינוסר היה שלו. וכן נראה

<p>ואצטריך גוונא דא לעובדא דמשכנא לאתחזאה האי גוון</p>	<p>והצטרך הגון הזה למעשה המשכן שיראה הגון הזה.</p>
<p>פתח ואמר (בראשית א ו) ויאמר אלהים יהי רקיע בתוך המים ויהי מבדיל בין מים למים האי רקיע אתברי בשני¹ דעובדא דא מסטרא דשמאלא איהו וביומא תניינא דאיהו סטר שמאלא² אתברי ביה גיהנם דאיהו נפיק מגו התוכא³ דנורא דשמאלא ובימא אצטבע בה גוון תכלא דאיהו כורסיא דדינא</p>	<p>פתח ואמר ויאמר אלהים יהי רקיע בתוך המים ויהי מבדיל בין מים למים הרקיע הזה נברא בשני שהמעשה הזה הוא מצד השמאל וביום השני שהוא צד השמאל בו נברא גיהנם שיוצא מתוך התוך האש של השמאל ובים נצבע בו צבע תכלת שהוא כסא הדין.</p>
<p>ונטיל האי יומא מים דהוו מסטרא דימינא ואינון מים דהוו מסטרא דימינא לא אתגלו אלא ביום שני ביומא דיליה לא אתגלי מים אלא אתחלף בגין דאתכליל דא בדא ואתבסם דא בדא אור דיומא קדמאה נהירו קדמאה מכל שיתא נהורין איהו והאי אור בסטרא דאשא הוה דכתיב (ישעיה י יז) והיה אור ישראל לאש וההוא אור דישראל מסטרא דימינא הוה ואתכליל באשא</p>	<p>ונוטל היום המים שהיו מצד הימין ואותם המים שהיו מצד הימין לא התגלו אלא ביום שני ביום שלו לא התגלה מים אלא התחלף משום שנכלל זה בזה והתבסם זה בזה האור של היום הראשון האור הראשון מכל ששת האורות הוא והאור הזה היה בצד האש שכתוב והיה אור ישראל לאש ואותו אור של ישראל היה מצד הימין נכלל באש.</p>
<p>ויומא קדמאה מאינון שיתא יומין מים איהו ולא שמש עובדא דמים אלא עובדא דאור דאיהו מסטרא דאש דאיהו יום שני לאתחזאה דקודשא בריך הוא לא ברא עלמא אלא על שלום ובארה שלום הוה כלא יומא קדמאה כל מה דעבד⁴ מסטרא דחבריה עבד יומא תניינא</p>	<p>והיום הראשון מאותם ששת הימים הוא מים ולא שמש מעשה המים אלא מעשה האור שהוא מצד האש שהוא יום שני להראות שהקדוש ברוך הוא לא ברא את העולם אלא על שלום ובדרך שלום הכל היה היום הראשון כל מה שעשה מצד חבריו עשה היום השני בצד יום הראשון</p>

דכתיב (בראשית מט, יג) לחוף ימים ישכון, ימים טובא משמע. וכך אמרו בפ"ק דמגילה (ל ע"א) שאמר זבולון לי נתת ימים ונהרות ולאחי נתת ארצות, הרי שממשלתו היתה בימים, וים זה של כנרת גדול היה שהרי עד מזרחו מגיע חלקו של גד שהוא בחוף לארץ כמו שכתוב ביהושע (יג, כז), וכן כתב האר"י זלה"ה בפירוש ספרא דצניעותא שחילזון גדל בים כנרת והוא בחלקו של זבולון בסוד ירך שמאל הוד (רמ"ז).

¹ פ' יסוד הנק' רקיע נתקן מגבורה שהוא יום ב' ונודע שהיסוד נוטה לצד הגבורה הפך הת"ת שנוטה לצד החסד (אור יקר). יסד המאציל ית"ש עוד תקנה לביטול כל הזוהמא והרע כולו, והוא כל הדינים והעונשים אשר בעוה"ז וכן לאחר מיתה כנ"ל, הנה עי"ז מתצרף ומתלבן האדם מכל זוהמתו וצחנתו, ומתבטל וכלה הטומאה והרע וכמו שיתבאר בעה"י בדברינו לקמן, ועי"ז יתבררו כל הניצוצין כולם ויתוקן עי"ז ג"כ כל העולם כולו. והרי עכ"פ הוא כי מציאות היצר הרע אשר בהאדם וכן כל העונשים כולן הנמשך ממנו, הנה הגם שהם עצמן הם קלקולים גדולים, אך לעתיד כאשר יתבטל הרע כולו ויתבטלו כל העונשים כולם, יסובב מ"ז תיקונים גדולים וכמו שיתבאר כ"ז לקמן בארוכה בעה"י. והרי הוה כל הרע וכל העונשים בבחי' מקלקל על מנת לתקן. והנה כ"ז יצא ונעשה ע"י שליטת ספי' הגבורה אשר ביום שני דמעשה בראשית (דע"ה ח"ב סז ע"ב).

² עי' בפ' בראשית יז ע"א ע"ב, וכן לג ע"א ודף מו ע"א ע"ב, ובפ' תרומה קמט ע"ב (דע"ה ח,ב סא ע"ד).
³ כל אותו האש של גיהנם, הנה הוא מאותו הטומאה והזוהמא דעולם התוהו, כי נתהפך הוא עצמו לאש משפט כנ"ל, וכמ"ש בזה"ק תרומה (דף קמט ע"ב) דאיהו נפיק מגו התוכא דנורא דשמאלא, והוא מ"ש בזה"ק (צו לד ע"ב) שהוא נברא קודם בריאת העולם, ור"ל על האש היסודי שבו שהוא נעשה בעת עולם התוהו, אבל אשו ושריפתו לא התחיל אלא רק ביום שני דמע"ב ונשלם ביום ג' (דע"ה ח"ב יב ע"ג).

⁴ יובן במ"ש הרב שאור הגבורה בכלי החסד ואור החסד בכלי הגבורה ולכך יום א' שהוא בחי' חסד היה בו אור שהוא אש שהוא בחינת גבורה ויום ב' שהוא בחינת הגבור' שמש מים שהוא חסד לרמוז שאור החסד בכלי הגבורה (מ"מ).

<p>בסמטרא דיומא קדמאה עבד ההוא אומנא ושמש בה דכל חד שמש בעובדא דחבריה¹ לאחזאה דהא אתכלילו דא בדא יומא תליתאה² הוה בסמטרא דתרוייהו וביה הוה ארגמן ועל דא כתיב (&) כי טוב כי טוב תרי זמני³ ביומא תליתאה</p>	<p>עשה אותו אמן ושמש בה שכל אחד שמש במעשה חבירו להראות שהכל נכללו זה בזה היום השלישי היה בצד של שניהם ובו היה ארגמן ועל זה כתוב כי טוב כי טוב פעמים ביום השלישי.</p>
<p>תכלת⁴ דא יומא תניינא אצטבע בתרין גוונין סומק ואוכם⁵ ותכלת סומק איהו דיליה מיומא תניינא ממש⁶ כעין גוון אשא ודא איהו אלהים⁷ וירית גוון דדהבא⁸ דכלא גוונא הדא⁹ תכלתא נפיק מגו ההוא גוון סומק וכד נחית לתתא אתרחק גוון סומק ועאל גוון¹⁰ ההוא אתר¹⁰ דאיהו ימא¹¹ ואצטבע גוון תכלא¹² ההוא סומקא עייל גו ימא ואתחלש גוון דיליה ואתהדר תכלא ודא איהו אלהים אבל לאו איהו תקיפא כקדמאה</p>	<p>תכלת זה היום השני נצבע בשני צבעים אדם ושחר ותכלת האדם הוא שלו מהיום השני ממש כעין צבע האש וזהו אלהים וירש צבע הזהב שהכל צבע אחד תכלת יוצאת מתוך אותו צבע אדם וכשירד למטה התרחק צבע אדם ונכנס לתוך אותו מקום שהוא הים ונצבע בגוון תכלת אותו אדם נכנס לתוך הים ונחלש גונו והופך לתכלת וזהו אלהים אבל אינו חזק כמו הראשון.</p>
<p>אוכם גוון דא¹³ נפיק מהתוכא דסומקא כד אתהתך ואתחלש לתתא בהתוכא דזוהמא ונחית לתתא ונפיק מההוא זוהמא גוון סומק מזוהמא תקיפא ומגו זוהמא תקיפא אתהדר לאוכם וכלא מההוא סומקא קדמאה (ס"א עלאה) אתהתך וכל דא אתברי בשני והאי אקרי אלהים אחרים</p>	<p>שחר צבע זה יוצא מהתוך האדם כשמתהתך ונחלש למטה בהתוך הזוהמא ויורד למטה ויוצא מאותה זוהמא צבע אדם מהזוהמא הקשה ומתוך הזוהמא הקשה הופך לשחר והכל מאותו האדם הראשון (העליון) התהתך וכל זה נברא בשני וזה נקרא אלהים אחרים.</p>
<p>האי אוכם איהו חשוך יתיר דלא אתחזי גוון דיליה מגו חשוכא בוצינא קדישא הכי אמר דהאי גוון אוכם חשוך באן אתר אצטבע אלא כד ההוה סומקא אתהתך בנו תכלא ואתערבו</p>	<p>השחר הוא יותר חשוך שלא נראה הגוון שלו מתוך החשך המנורה הקדושה כך אמר שהגוון השחר הזה החשוך באיזה מקום נצבע אלא כשאותו אדם מתהתך</p>

¹ היה הגילוי דכל ספי' בבחי' פעולה, ותיקון הפעולה הוא מה שהוציא את המציאויות המתייחס אליו, והתיקון הוא מה שהשתתף בעובדא דחבריה להיות לו לתועלת וליתן בו מכחו ג"כ כי כל א' הוא כלול מכולם (דע"ה V ח"ב סה ע"ג).

² הכריח מכאן לתכלת, שהרי כתוב ותכלת וארגמן ונודע היות ארגמן בתפארת וזה פשוט, מפני שהוא כולל כל הגוונין אוריאל רפאל גבריאל מיכאל סוד שם יהו"ה (אור יקר).

³ כנגד ב' צדדים, צד ימין כי טוב, צד שמאל כי טוב, אם כן מהכא נפקא לן תכלת ביומא תניינא ולא שיהיה בעצם הגבורה, אלא שמוציא גוון זה מבין שנים אחרים (אור יקר).

⁴ עי' ח"א נא ע"ב וח"ג קסג ע"ב (לש"ו).

⁵ אינו סומק ולא אוכם גמור, אלא מהרכבת שניהם, והשתא קשה לייחס תכלת וארגמן ונשאר זהב וכסף ונחושת ועוד דנטיל גוון תכלת ושביק גוון עצם הגבורה (אור יקר).

⁶ בעי עירוב כחות (אור יקר).

⁷ פי' גבורה (מ"מ).

⁸ מצד הבינה, שהיא ג"כ נקראת אלהים (אור יקר). פי' בינה שתכלת שהיא מלכות מקבלת מגבורה ומבינה (מ"מ).

⁹ קרוב זה לזה אם כן אומרו זהב הוא אודם הגבורה וכסף החסד עצמה (אור יקר).

¹⁰ פי' שאורות גבורה דז"א ירדו למלכות ואז נעשו גוון תכלא ומ"ש "ודא הוא אלהים" פי' מלכות אבל אינה תקיפא כגבורה (מ"מ).

¹¹ דהיינו מלכות ים בחסד מים (אור יקר).

¹² שמשנה האדום להיות דינו יפה, אמנם הוא סוף המדרגות שמכלה, ושמו יעיד עליו מפני שהוא במלכות המוציא הדין בפועל ומכלה (אור יקר).

¹³ פי' היא קליפ' שמסיגי הגבורה כמ"ש הרב ז"ל (מ"מ).

<p>גוונין אתהתך התוכא דוזהמא לגו תהומי ואתעביד מתמן רפש וטיט כמה דאת אמר (שם נז כ) ויגרשו מימיו רפש וטיט ומגו ההוא מינא דתהומי נפק ההוא חשוך דאיהו אוכם ולא אוכם אלא חשוך יתיר הדא הוא דכתיב (בראשית א ב) וחשך על פני תהום אמאי אקרי חשך בגין דגוון דיליה חשוך ואחשיך אנפי בריין ודא איהו סומק ואוכם ובגין דא לא כתיב בשני כי טוב</p>	<p>בתוך התכלת ומתערבים הצבעים מתהתך התוך הזוהמא לתוך התהומות ונעשה משם רפש וטיט כמו שנאמר (שם נז) ויגרשו מימיו רפש וטיט ומתוך אותו טיט של התהומות יוצא אותו חשך שהוא שחר ולא שחר אלא יותר חשוך זהו שכתוב וחשך על פני תהום למה נקרא חשך משום שהגון שלו חשוך ומחשיך את פני הבריות וזהו אדם ושחר ומשום זה לא כתוב בשני כי טוב.</p>
<p>ואי תימא והא כתיב (שם לא) והנה טוב מאד דא מלאך המות והכא אמרת דלא אתמר בגיניה כי טוב אלא רזא דרוין הכא דהא ודאי מלאך המות איהו טוב מאד מאי טעמא בגין דהא כל בני עלמא ידעי דימותון ויתהדרון לעפרא וסגיאיין אינון דמהדרי בתיובתא למאריהון בגין דחילו דא ודחלי למחטי קמיה סגיאיין דחלי מן מלכא מגו דתליא רצועה לקמיהו כמה טבא היא רצועה לגבי בר נש דעברת לון טבין וקשיטין ומתקנין בארחהיהו כדקא יאות ועל דא והנה טוב מאד מאד ודאי</p>	<p>ואם תאמר והרי כתוב והנה טוב מאד זה מלאך המות וכאן אמרת שלא נאמר בגללו כי טוב אלא סוד הסודות כאן שהרי מלאך המות ודאי הוא טוב מאד למה משום שהרי כל בני העולם יודעים שימותו ויחזרו לעפר ורבים הם שחוזרים בתשובה לרבונו משום פחד זה ופוחדים לחטא לפניו רבים פוחדים מהמלך מתוך שתלויה רצועה לפניו כמה טובה אותה רצועה אל האדם שעושה להם טובות ואמתות ומתקנים בדרכיהם כראוי ועל זה והנה טוב מאד מאד ודאי.</p>
<p>קנ/א</p>	
<p>רזא דרוין דאוליפנא מגו בוצינא קדישא והנה טוב דא מלאך חיים מאד דא מלאך המות דאיהו יתיר אמאי מלאך המות איהו טוב מאד אלא כד ברא קודשא בריך הוא עלמא כלא הוה מתתקן¹ עד לא ייתי אדם דאיהו מלכא דהאי עלמא כיון דאתברי אדם עבד ליה מתתקן² בארעא קשוט³ דהא הוא דכתיב (קהלת ז כט) אשר עשה האלהים את האדם ישר והמה בקשו השבונות רבים עבד ליה ישר ולבתר סרע⁴ ואטריד מגנתא דעדן</p>	<p>סוד הסודות שלמדנו מתוך המנורה הקדושה והנה טוב זה מלאך החיים מאד זה מלאך המות שהוא יותר למה מלאך המות הוא טוב מאד אלא כשברא הקדוש ברוך הוא את העולם הכל היה מתקן טרם שבא אדם שהוא המלך של העולם הזה כיון שנברא אדם עשה אותו מתקן בדרך אמת זהו שכתוב אשר עשה האלהים את האדם ישר והמה בקשו חשבונות רבים עשה אותו ישר ואחר כך סרע ונטרד מגן עדן.</p>
<p>גן עדן איהו בארעא⁵ נטיע באינון נטיעין דנטע ליה⁶ קודשא בריך הוא כמה דאת אמר</p>	<p>גן העדן הוא נטוע בארץ באותן נטיעות שנטע אותו הקדוש ברוך הוא כמו שנאמר ויטע ה' אלהים גן בעדן מקדם הוא נטע</p>

¹ ירצה שלא היה העולם מקולקל, ומקולל כמו שהוא עתה אלא היה מתוקן (אור יקר).

² לא היו מדות גשמיות אלו אלא היה ניצול מכל גרעון הגוף ומיניו (אור יקר).

³ שלא היה משקר כמו שהוא עתה משקר בסוד היותו מתלבש בקלי' שהוא הלביש עצמו בחטא, אלא "באורח קשוט" היה אמת במעשה אמת קיים מסתלק מן החיצונים (אור יקר).

⁴ היינו בקש כל אלו הדברים הגשמיים אשר לו, והלביש עצמו בוגף זה החצוני (אור יקר).

⁵ כלומר תדע מה אבד וממה נתגרש, שזהו עיקר המבוקש בדרוש זה "איהו בארעא" הן אמת המאמין שהגן יהיה ענינו מהגשם טועה "בארעא ודאי איהו" אמנם אינו גשם זה ודבריו כולם רוחניים, ויש חלק בארץ מזדככת וחלק בגן עדן מתעבה, עד שדבק זה בזה בקצוות המזרח, אמנם מציאות בגן דק רוחני נמצא אל הצדיקים בכל מקומות ארץ ישראל בהגלות ה' את ענייני בשר כענין גילוי מראת המלכים לבני אדם כדפי' בפרשת וירא (אור יקר). (אור יקר).

⁶ ממש לקח הקב"ה חלק רוחני וקשרו בגשם העולם הזה, ובו נטע והשריש כל הרוחניים בסוד ייחוד קב"ה ושכינתיה לא בסוד שם זה כל זה (אור יקר).

<p>(בראשית ב ח) ויטע יהו"ה אלהים גן בעדן מקדם איהו נטע ליה בשמא שלים¹ כגוונא עלאה?² לעילא וכל דיוקנין עלאין כלהו מרקמן ומתצירין בהאי גן עדן דלתתא ותמן אינון כרובים לאו אינון גליפין בגליפוי דבני נשא מדהבא או ממלה אחרא אלא כלהו נהורין דלעילא גליפין ומתצירין בציורא מרקמא עובדי ידי אומנא דשמא שלים דקודשא בריך הוא וכלהו מחקקן תמן וכל דיוקנין וצירין דהאי עלמא כלהו מתצירין תמן וגליפין ומתחקקן תמן כלהו כגוונא דהאי עלמא</p>	<p>אותו בשם שלם כדוגמת עליון שלמעלה וכל הדיוקנאות העליונים כולם מרקמים ומצירים בגן העדן הזה שלמטה ושם הם הכרובים אינם חקוקים בחקיקות של בני אדם מזהב או מדבר אחר אלא כולם אורות שלמעלה חקוקים ומצירים בציור מרקם מעשה ידי אמן של השם השלם של הקדוש ברוך הוא וכולם חקוקים שם וכל הדיוקנאות והצירים של העולם הזה כולם מצירים שם וחקוקים ומתחקקים שם כולם כמו העולם הזה.</p>
<p>ואתר דא איהו מדורא לרוחין קדישין בין אינון דאתו להאי עלמא בין אינון דלא אתו להאי עלמא ואינון דימינין³ למיתי להאי עלמא³ כלהו רוחין מתלבשן בלבושין⁴ וגופין ופרצופין כגוונא דהאי עלמא ומסתכלן תמן בזיו יקרא דמאריהון עד דאתיין להאי עלמא</p>	<p>ומקום זה הוא מדור לרוחות קדושות בין אותן שבאו לעולם הזה בין אותן שלא באו לעולם הזה והם עתידים לבא לעולם הזה כולן רוחות מלבשות בלבושים וגופים ופרצופים כמו של העולם הזה ומסתכלות שם בזיו כבוד רבונם עד שבאות לעולם הזה.</p>
<p>בשעתא דנפקי מתמן למיתי להאי עלמא מתפשטין אינון רוחין מההוא גופא ולבושא דתמן ומתלבשין בגופא ובלבושא דהאי עלמא⁵ ועבדין דיוריהון בהאי עלמא בלבושא וגופא דא דאיהו מטפה סרוחה</p>	<p>בשעה שיוצאות משם לבא לעולם הזה מתפשטות אותן רוחות מאותו גוף ולבוש של שם ומתלבשות בגוף ולבוש של העולם הזה ועושות מדורם בעולם הזה בלבוש וגוף הזה שהוא מטפה סרוחה.</p>
<p>וכד מטי זמניה למיהך ולנפקא מהאי עלמא לא נפיק עד דהאי מלאך המות אפשיט ליה לבושא דגופא דא כיון דאתפשט האי גופא מההוא רוחא על ידא דההוא מלאך המות אזלא ומתלבשא בההוא גופא אחרא⁶ דבגנתא</p>	<p>וכשמגיע זמנו ללכת ולצאת מהעולם הזה לא יוצא עד שמלאך המות הזה מפשיטו הלבוש של הגוף הזה כיון שנפשט הגוף מאותה רוח על ידי אותו מלאך המות הולך ומתלבש באותו גוף האחר שבגן עדן</p>

¹ פ' הוי"ה אלהי"ם (מ"מ).

² פ' כמו ג"ע שלמעלה (מ"מ).

³ ור"ל שבג"ע יש שם ג"כ נשמות שעדין לא באו לעולם הזה והם מזומנים לבוא (מ"מ).

⁴ פרשת אחרי מות סא ע"ב ועי' זו"ח שיה"ש נד ע"ג (לש"ו).

⁵

⁶ מהש"כ שהם מחכמה הנה מהם נמשך לבושי דהנשמה, ומהפ"ר שהם מבינה הנה מהם נמשך לבושי דהרוח, ומהרפ"ח שהם מהדעת, הנה מהם נמשך לבושי דהנפש (כי הלבוש הוא לעולם ממדרגה יותר גבוה, ובסוד כנשר יעיר קנו כו' יפרוש כנפיו כו' (דברים לב יא) כמ"ש בדרושי מ"ן ומ"ד דרוש ח), והנה הם מתבררים ע"י עובדא ומלולא ורעותא דליבא שהוא הכוונה, כי ע"י עובדא מתברר ונתקן לבושי דהנפש, וע"י מלולא שהוא הדיבור מתברר ונתקן לבושי דהרוח, וע"י הרעותא דליבא שהוא הכוונה מתברר ונתקן לבושי דהנשמה כן נראה לי, וה"י יכפר, וע' פ' ויחי (רכו ע"ב⁶) ופ' ויקהל (ר"י ריש ע"ב⁶). ואלו הלבושים הנה הם החלוקא דרבנן אשר על ידה עולה הנשמה ליהנות מזוהר אור דאספקלריא המאירה, ובלתי זה אי אפשר לה לעלות וליהנות כלל וכמ"ש בפ' נח (סו ע"א), וע' פ' תרומה (קמא ע"ב וקמב ע"ב וק"נ ע"א ועוד בל"מ), וע' עוד בפ' תזריע (מג רע"ב) שאמרו שם על אלו הלבושים שהם הצלמים דהנר"ג, ובההוא צלם אשתתפו יומין דבר נש ותליין ביה, ועל זה נאמר (תהלים טל ז) אך בצלם יתהלך איש, ובפ' אמור (קד רע"ב) אמרו שם עוד כי באותו הצלם הנה נברא כל א' ומתגדל בו ומתקיים בו, והוא נמשך עמו מעת ריקומו בטיפת הזווג דמ"ד ומ"ן דאביו ואימו, ובו הוא יוצא לעולם, ובו הוא מתקיים עד סוף כל ימי חייו, ע"ש ובפ' ויחי (רכז ע"א ושם ריז ע"ב) ובפ' שמות (יג ע"ב), כי באותו הצלם הנה בו נמשך עיקר כל מציאותו דכל א' (כללים ח"א קו ע"ד). פ' נח סו ע"א ויחי רכז ע"א ע"ב, רכו ע"ב, תרומה קמא ע"ב קנ ע"א, ויקהל רי ע"א ע"ב, פקודי רכז ע"ב רלא ע"א, פ' שלח קסט ע"ב, פנחס ריד סע"א, כי דרך אותו הלבוש מקבל כל תחתון את אור פני מלך חיים מהאור העליון שעליו, כי זולת אותו הלבוש אי אפשר לו לקבל את האור הגדול

<p>דערן דאָתפּשׂיט כּד אַתּי לְהַאי עֲלֵמָא וּלְיֵת חֲדוּ לְרוּחָא בְר בַּהּוּא גּוּפָא דְתַמְנָן וְחֲדֵי עַל דְּאֵתְפּשׂט מְהַאי גּוּפָא דְהַאי עֲלֵמָא וְאַתְלַבֵּשׁ בְּלַבּוּשָׁא אַחְרָא שְׁלָם! כְּנוּנָא דְהַאי (נ"א דְהַהוּא) עֲלֵמָא וּבִיהּ יְתִיב וְאִזִּיל וְאַסְתַּכַּל לְמַנְדַּע בְּרוּזִין עֲלֵאִין מַה דְּלֵא יְכִיל לְמַנְדַּע וְלֵאסְתַּכַּלָּא בְּהַאי עֲלֵמָא בְּגּוּפָא דָא</p>	<p>שממנו התפשט כשבא לעולם הזה ואין שמחה לרוח פרט לאותו הגוף של שם ושמח על שהתפשט מהגוף הזה של העולם הזה והתלבש בגוף אחר שלם כמו של (אותו) העולם הזה ובו יושב והולך ומתבונן בסודות העליונים מה שלא יכל לדעת ולהתבונן בעולם הזה בגוף הזה.</p>
<p>וּכְד אַתְלַבֵּשׁת נִשְׁמַתָּא בַּהּוּא לְבוּשָׁא דְהַהוּא עֲלֵמָא כְּמַה עֲדוּנִין כְּמַה כְּסוּפִין דִּילַה תַּמְנָן מַה גְּרִים לְגּוּפָא דָא לְאַתְלַבֵּשׁא בִּיהּ רוּחָא הוּי אֵימָא הַהוּא דֹאפְשִׁיט לִיהּ לְבוּשִׁין אֵלִין וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עֵבִיד טִיבּוּ עִם בְּרִיִין דְּלֵא אִפְשִׁיט לִיהּ לְבַר נֶשׁ לְבוּשִׁין אֵלִין עַד דְּאַתְקִין לִיהּ לְבוּשִׁין אַחְרָנִין יְקִירִין וְטִבִין מֵאֵלִין</p>	<p>וכשמתלבשת הנשמה באותו לבוש של אותו עולם כמה עדונים וכמה כסופים שלה שם מה גרם לגוף הזה להתלבש בו הרוח הוה אומר אותו מעשה שהפשיטו מהלבושים הללו והקדוש ברוך הוא עושה טוב עם הבריות שלא מפשיט מהאדם הלבושים הללו עד שמתקין לו לבושים אחרים נכבדים וטובים מאלה.</p>
<p>בְּר לְאִינוּן חֵיבִי עֲלֵמָא דְלֵא אַהֲדַרוּ בְּתִיּוּבַתָּא שְׁלִימַתָּא לְמֵאֲרִיהוּן דְּעֲרִטִילֵאִין אַתּוּ לְהַאי עֲלֵמָא וְעֲרִטִילֵאִין יְתוּבּוֹן תַּמְנָן וְנִשְׁמַתָּא אִזְלָא בְּכִסּוּפָא לְגַבִּי אַחְרָנִין דְּלִית לַהּ לְבוּשִׁין כְּלַל וְאַתְדַּנַּת בַּהּוּא גִּיהֶנֶם דְּבֹאֲרַעָא מְגוּ הַהוּא אִשָּׁא דְלַעִילָא וְאִית מְנַהוּן דְּמַצְפְּצִי וְסִלְקִי וְאֵלִין אֵינּוּן חֵיבִי עֲלֵמָא דְחֻשְׁבִּי בְּלִבִּיהוּ תְּשׁוּבָה וּמִיתוּ וְלֵא יְכִילוּ לְמַעַבְדַּ לַהּ אֵלִין אַתְדַּנּוּ תַּמְנָן בְּגִיהֶנֶם וּלְבַתֵּר מַצְפְּצִי וְסִלְקִין</p>	<p>פרט לאותם רשעי העולם שלא חזרו בתשובה שלימה לרבונם שמערטלים באו לעולם הזה ומערטלים ישובו לשם והנשמה הולכת בבושה כלפי אחרות כי אין לה כלל לבושים ונדונית באותו גיהנם שבארץ מתוך אותה האש שלמעלה ויש מהן שמצפצפות ועולות ואלו הם רשעי העולם שחשבו בלבם תשובה ומתו ולא יכלו לעשות אותה אלה נדונים שם בגיהנם ואחר כך מצפצפים ועולים.</p>
<p>חֲמִי כְּמַה רַחֲמִינוּתָּא דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עִם בְּרִיּוּהֵי דֹאפִילוּ דֹאִיהוּ חֵיבֵא יְתִיר וְהִרְהַר תְּשׁוּבָה וְלֵא? יְכִיל לְמַעַבְדַּ תְּשׁוּבָה וּמִית אַי בּוּדֵאִי מְקַבֵּל עוֹנְשָׁא עַל דְּאִזִּיל בְּלֵא תְּשׁוּבָה לְבַתֵּר הַהוּא רַעוּתָא דְשׁוּי לְמַעַבְדַּ תְּשׁוּבָה לֵא אַעֲדִיָּאת מְקַמִּי מְלַכָּא עֲלֵאָה וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אַתְקִין לְהַהוּא חֵיבֵא דּוּכְתָא בְּמִדּוּרָא דְשֹׁאֹל וְתַמְנָן מַצְפְּצִפָּא תְּשׁוּבָה דְהֵא הַהוּא רַעוּתָא נַחִית מְקַמִּי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְתַבְרַר כְּל גְּזִיזִין (ס"א לְבַתֵּר דְּקַבֵּל עוֹנְשִׁיהּ הַהוּא רַעוּתָא טַבָּא דְשׁוּי הַהוּא חֵיבֵא לְמַעַבְדַּ תְּשׁוּבָה סִלְקָא קְמִי מְלַכָּא עֲלֵאָה וְלֵא אַעֲדִיָּאת מְתַמְנָן עַד דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אַתְקִין לְהַהוּא חֵיבֵא דּוּכְתָא בְּמִדּוּרַת שֹׁאֹל וְכִדִּין הַהוּא רַעוּתָא נַחֲתָא מְקַמִּי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְתַבְרַת כְּל גְּזִיזִין) דְּתַרְעִי מִדּוּרֵי גִיהֶנֶם וּמִטִּי לְהַהוּא אַתֵּר דְּהַהוּא חֵיבֵא</p>	<p>ראה כמה רחמנותו של הקדוש ברוך הוא עם בריותיו שאפילו שהוא רשע גדול והרהר תשובה ולא יכל לעשות תשובה ומת הרי ודאי מקבל ענש עד שהולך בלי תשובה אחר כך אותו הרצון ששם לעשות תשובה לא אז מלפני המלך העליון והקדוש ברוך הוא מתקן לאותו רשע מקום במדור השאול ושם מצפצף תשובה שהרי אותו רצון יורד מלפני הקדוש ברוך הוא ושובר כל השומרים (לאחר שקבל ענשו אותו רצון טוב שהניח אותו רשע לעשות תשובה עולה לפני המלך העליון ולא אז משם עד שהקדוש ברוך הוא מתקן לאותו רשע מקום במדור השאול ואז אותו רצון יורד מלפני הקדוש ברוך הוא ושובר את כל השומרים) של שערי מדורי הגיהנם ומגיע לאותו מקום שאותו הרשע שם ומכה בו ומעורר את אותו רצון כמקדם</p>

דהעליון. ואין הכוונה שהיא מצמצם את אור העליון עצמו, אלא שהוא מצמצם את זיו העליון המגיע להתחתון, והוא לבוש על התחתון כדי לצמצם את זיו העליון המגיע אליו (ביאורים ח"ב מט ע"א).

¹ לקמן רי ע"א וע"ב, רכט ע"ב, שלח קסט ע"ב (לש"ו).

² ויקרא רכ ע"ב (הערת הזהר).

<p>תמן ובטש ביה ואתער ליה ההוא רעותא כמלקדמין וכדין מצפצפא</p>	<p>ואז מצפצפת</p>
<p>קנ"ב</p>	
<p>ולית רעותא טבא דיתאביד מקמי מלכא קדישא ובגין כך זכאה איהו מאן דמהרהר הרהורין טבין! לגבי מאריה דאף על גב דלא יכיל למעבד לון קודשא בריך הוא סליק ליה רעותיה כאילו עביד דא לטב אבל רעותיה לביש לא בר הרהורא דכו"ם והא אוקמוה חברייא</p>	<p>אותה נשמה לעלות מתוך מדור השאול. ואין רצון טוב שנאבד מלפני המלך הקדוש ולכן אשרי אותו מי שמהרהר הרהורים טובים לרבנו שאף על גב שלא יכל לעשות אותם הקדוש ברוך הוא מעלה את רצונו כאלו עשה וזה לטוב אבל רצון לרע לא פרט להרהור של עובדי כוכבים ומזלות והרי פרשוה החברים.</p>
<p>אינון דלא הרהרו תשובה² נחתי לשאול³ ולא סלקי מתמן לדרי דרין עליהו כתיב (איוב ז טז) כלה ענן וילך כן יורד שאול לא יעלה על קדמאי כתיב (ש"א ב ו) יהו"ה ממת ומחיה⁴ מוריד שאול ויעל</p>	<p>אותם שלא הרהרו תשובה יורדים לשאול ולא עולים משם לדורי דורות עליהם כתוב (איוב ו) כלה ענן וילך כן יורד שאול לא יעלה על הראשונים כתוב ה' ממית ומחיה מוריד שאול ויעל.</p>
<p>אמר רבי יהודה דינא דעונשי דגיהנם הא אוליפנא דאיהו למידן תמן לחייביא על מה אתדנו⁵ בנורא דגיהנם אלא גיהנם איהו נור דליק יממי ולילי כנוונא דחייביא⁶ מתחממן</p>	<p>אמר רבי יהודה דין של ענשי הגיהנם הרי למדנו שהוא לדון שם את הרשעים על מה נדונים באש הגיהנם אלא גיהנם היא אש דולקת ימים ולילות כמו</p>

¹ הענין כי הרהור בנשמה והשכל, והקב"ה מחשבות מסודרות לפניו, לכך נוטל מחשבה ומחשיבה, אמנם הרהור רע מקומו בחיצונים, ואין מחשבה בחיצונים אלא מעשה לכך אין בהרהור כדי להדבק החיצונים בו, זולתי מחשבת עבודה זרה מפני שכופר בה', מפני שמודה בע"ז אם כן נשמתו יורדת אל החיצונים, ובנשמתו מתדבקות כל המחשבות ויורדות עמו, כיון שהם מחשבת עבודה זרה שמוסר נשמתו הדקה לחיצונים, והמחשבות הם דבקות בה (אור יקר).

² היינו נפשות נכרות מכל וכל, ואף אם הנשמה והרוח תתגלגל ותטיב אין להם יחס בנפש ההיא, והנפש נכרתת והם זוכין על ידי נפש אב ואם גשמיים שעשו לה, וענין כי הנפ שמהאופן בסוד ונוגה לו סביב כדפי' פעמים רבות, והרוח מהיצירה מחיה, והנשמה מכסא, והנה בין אלו המדרגות אין ראוי שיכנס חיצוני, ואם ח"ו יכנס יבדיל ויפרדי כאומרו ונרגן מפריד אלוף, ולזה אם ח"ו נכנס בין רוח ונפש חצוני, לעולם אין לנפש יניקה אלא מלמעלה, והיינו כריתתה שהבדילה בינה ובין הקדש כמה קליפות, כמה מדורי גיהנם, והרוח אין לו מנוחה, והנשמה ערומה, אלא יתגלגלו רוח ונשמה חזר וחטא והכרית הרי הרוח ג"כ נכרתת, והבדיל בין הכסא והחיה שהקליפות יכנסו בין הכסא לחיה, שהם נכנסות לעולם מטטרין ויכנסו בין חיה לאופן, ולזה יכולים שנים אלו ליכרת במעשה הרע, ואז נשארה נשמה שכולה גולה וסורה והיא מתגלגלת בסוד ההרכבה שמרכיבין אותה באילן קדוש כדפי' בתיקו"ז, ושם תעמוד אם תטיב, ואם לאו משנין אותה מבחי' אל בחינה עד שהיא יורדת מדרגה אחר מדרגה, מפני אריה אל פני שור, מפני שור אל פני נשר, לראות אם תטיב בזו או בזו, והיינו משנה פניו, ותשלחכו, כדפי' בתיקו"ז (אור יקר).

³ בכמה מקומות בזה"ק (בזוהר חדש לך לך ובזו"ח רות ובזוהר תרומה ק"נ ע"ב) מבואר כי מי שיורד למדור השביעי שנקרא אבדון, והם כל אלו שאמרו בראש השנה (י"ז ע"א) שהם נידונין לדורי דורות, הנה הם אינם יוצאים משם לעולם (הקדו"ש כג ע"ג).

⁴ בסוד הגלגול, ועל ידי כך "מוריד שאול ויעל" ע"י נשמה ורוח שהטיבו כדפי' (אור יקר).
⁵ ירצה מה יחס לגהנם בדינם כדי שיהיה דינם בו, ולזה תריץ יחס אשר לגיהנם בעבירות כדמפרש ואזיל (אור יקר).

⁶ הענין שהיצר הרע הוא עצם הקלי', ומזונה מהדין העליון מה שישפיע דינם וכוח לדון, ומזון הקלי' הוא נהר דינור נגיד ונפיק מן קדמוהי, ומכאן נמשך בחינה אחר בחינה עד למטה ראש רשעים יחול, ובזה אש גיהנם מתלהב ושורף אחר שנשפע לו כח מהגבורה, והגבורה מתלהבת בדין ממה שהפגם עולה מהתחתונים, והיא כועסת על בני אדם, ומושך הידן למעלה, ודרך אותו הדין להלהיב נהר די נור ולהחזיק כח הקלי', והאסד חוטא מחמת יצר הרע המחטיאו, ויצר הרע מתגבר מצד החיצונים המתחזקים כדי שיחטא האסד ולא יתבטלו, והרי זה גלגל המתגלגל זה אחר זה, קליפות מגבירות היצר הרע, יצר הרע מחטיא אדם, אדם בחטאו מגביר דין הגבורה, הגבורה מגברת אש גיהנם, נמצא כל א' וא' נותן לחבירו וחבירו לחבירו וראש לכולם יצר הרע, אם היה יצר הרע בטל אין הגלגל הזה מתגלגל כלל (אור יקר).

<p>בנורא דיצר הרע למעבר על פתגמי אורייתא בכל חמומא וחמומא דאינון מתחממן ביצר הרע הכי אתוקד נורא דגיהנם</p>	<p>שהרשעים מתחממים באש של יצר הרע לעבר על דברי התורה בכל חמום וחמום שהם מתחממים ביצר הרע כך בווערת אש הגיהנם.</p>
<p>זמנא חדא לא אשתכח יצר הרע בעלמא דאעילו ליה גו גושפנקא דפרולא בנוקבא דתהומא רבא וכל ההוא זמנא כבה נורא דגיהנם ולא אתוקד כלל אהדר יצר הרע לאתריה שארו חייבי עלמא לאתחממא ביה שארי נורא דגיהנם לאתוקדא דהא גיהנם לא אתוקד אלא בחמימו דתוקפא דיצה"ר דחייביא ובההוא חמימו נורא דגיהנם אתוקד יממי ולילי ולא שכיך</p>	<p>פעם אחת לא נמצא יצר הרע בעולם שהכניסו אותו לתוך חותם ברזל בנקב תהום רבה וכל אותו זמן כבתה אש הגיהנם ולא בערה כלל חזר יצר הרע למקומו התחילו רשעי העולם להתחמם בו והתחילה אש הגיהנם לבער שהרי הגיהנם לא בווער אלא בחם של תקף היצר הרע של הרשעים ובאותו החם אש הגיהנם בווערת ימים ולילות ולא שוככת.</p>
<p>שבעה פתחין אינון לגיהנם ושבעה מדורין אינון תמן¹ שבעה זיני חייבין אינון רע בליעל חוטא רשע משחית לץ יהיר וכלהו לקבליהו אית מדורין לגיהנם כל חד וחד כדקא חזי ליה וכפום ההוא דרגא דחטא ביה ההוא חייבא הכי יהבין ליה מדורא בגיהנם</p>	<p>שבעה פתחים הם לגיהנם ויש שם שבעה מדורים שבעה מיני רשעים הם רע בליעל חוטא רשע משחית לץ יהיר וכנגד כולם יש מדורים לגיהנם כל אחד ואחד כראוי לו וכפי אותה מעלה שחטא בה אותו הרשע כך נותנים לו מדור בגיהנם.</p>
<p>ובכל מדורא ומדורא אית מלאך ממנא על ההוא אתר תחות ידא דדומה וכמה אלף ורבוא עמיה דדיינין לון לחייביא כל חד וחד כמה דאתחזי ליה בההוא מדורא דאיהו תמן</p>	<p>ובכל מדור ומדור יש מלאך ממנה על אותו מקום תחת ידו של דומה וכמה אלף ורבוא עמו שדנים את הרשעים כל אחד ואחד כראוי לו באותו מדור שהוא שם.</p>
<p>((ס"א אשא דגיהנם דלעילא מטי להאי גיהנם דלתתא) אשא דגיהנם לתתא מטי מנו אשא דגיהנם דלעילא ומטי להאי גיהנם דלתתא) ואתוקד בההוא אתערו דחמימו דחייביא דקא מחממי גרמיהו גו יצר הרע וכל אינון מדורין דליקין תמן</p>	<p>(אש הגיהנם שלמעלה מגיעה לגיהנם שלמטה) אש הגיהנם למטה מגיעה מתוך אש הגיהנם שלמעלה ומגיעה לגיהנם הזה שלמטה ובווערת באותה התעוררות החם של הרשעים שמחממים את עצמם תוך יצר הרע וכל אותם מדורים דולקים שם.</p>
<p>אתר אית בגיהנם ודרגין תמן דאקרון² צואה רותחת ותמן איהו זוהמא דנשמתין אינון דמתלכלכן מכל זוהמא דהאי עלמא ומתלבנן וסלקין ואשתארת ההוא זוהמא תמן ואינון דרגין בישין דאתקרון צואה רותחת אתמנן על ההוא זוהמא ונורא דגיהנם שלטא בההוא זוהמא דאשתארת</p>	<p>מקום יש בגיהנם ויש שם דרגות שנקראו צואה רותחת ושם היא זהמת הנשמות אותן שמתלכלכות מכל הזוהמא של העולם הזה ומתלבנות ועולות ונשארת שם אותה זוהמא ואותן דרגות רעות שנקראות צואה רותחת התמנו על אותה זוהמא ואש הגיהנם שולטת באותה זוהמא שנשארה.</p>
<p>ואית חייבין אינון דמתלכלכן בחובייהו</p>	<p>ויש רשעים אותם שמתלכלכים</p>

¹ בעולמות בי"ע בכל הקליפות אשר שם, בהם הוא הדינין והעונשים ממש, כמ"ש בפ' פקודי (רמג ורמד, וכן שם מדף רסג עד סופו בהיכלות דהס"א שבבריאה, ובפ' בראשית דף מ בהמדורין דס"א שביצירה, ובפ' נח סב ע"ב, ופ' ויחי רלז ע"ב, ובפ' תרומה קנ ע"ב בהז' מדורין דגיהנם דהעשיה, ובפרט בזוהר חדש רות דף סב ע"א וע"ב עט ע"ב ובהנדפס ע"פ נוסח הגר"א הוא בדף י ודף יא) בארוכה שם, אך בהקליפין דאצילות הוא רק שרשם (דע"ה ח"ב נב ע"ב), ע' ענין הז' מדורי גיהנם בפרטות במדרש הנעלם רות (עט ע"ב) בארוכה ובמדרש תהלים (מזמור יא) ובמדרש כונן ובזוה"ק (פ' תרומה קנ ע"ב) ובכ"מ, ובגמרא עירובין (יט ע"א) ועוד באיזה ברייתות הובא בראשית חכמה שער היראה פ' י"ג ובכמה ספרים (דע"ה ח"ב סז ע"א).

² רנב ע"א רסה ע"ב פנחס רנח ע"א (הערת הזהר).

<p>תדיר ולא אתלבנן מנייהו ומיתו בלא תשובה וחטו והחטיאו אחרנין והוון קשי קדל תדיד ולא אתברו קמי מאריהון בהאי עלמא אלין¹ אתדנו תמן בההוא זיהמא ובההיא צואה רותחת דלא נפקין מתמן לעלמין² אינון דמחבלין ארחייהו על ארעא ולא חששו ליקרא דמאריהון בהאי עלמא כל אינון אתדנו תמן לדרי דרין ולא נפקי מתמן</p>	<p>בחטאיהם תמיד ולא מתלבנים מהם ומתו בלי תשובה וחטאו והחטיאו אחרים והיו תמיד קשי ערף ולא נשברו לפני רבונם בעולם הזה אלו נדונים שם באותה זיהמא ובאותה צואה רותחת שלא יוצאים משם לעולמים אותם שמשחיתים דרכם על הארץ ולא חששו לכבוד רבונם בעולם הזה כל אלה נדונים שם לדורי דורות ולא יוצאים משם.</p>
<p>בשבת ובירחי ובזמני ובחגי בההוא אתר נורא אשתכך ולא אתדנו אבל לא נפקי מתמן כשאר חייבין דאית להו נייחא כל אינון דמחללי שבתות וזמני ולא חיישי ליקרא דמאריהון כלל בגין למטר לון אלא מחללי בפרהסיא כמה דאנון לא נטרי שבת וזמני בהאי עלמא הכי נמי לא נטריין ליה בההוא עלמא ולית לון נייחא</p>	<p>בשבתות ובחדשים ובזמנים ובחגים באותו מקום האש שוככת ולא נדונים אבל לא יוצאים משם כשאר הרשעים שיש להם מנוחה כל אותם שמחללים שבתות וזמנים ולא חוששים לכבוד רבונם כלל כדי לשמר אותם אלא מחללים בפרהסיה כמו שהם לא שמרו שבתות וזמנים בעולם הזה כך גם לא שומרים אותו בעולם הבא ואין להם מנוחה.</p>
<p>אמר רבי יוסי לא תימא הכי אלא נטרי שבת וזמני תמן בגיהנם בעל כרחייהו אמר רבי יהודה אלין אינון עכו"ם דלא אתפקדו דלא נטרי שבת בהאי עלמא נטרי ליה תמן בעל כרחייהו</p>	<p>אמר רבי יוסי אל תאמר כך אלא הם שומרים שבתות וזמנים שם בגיהנם בעל כרחם אמר רבי יהודה אלה אותם עובדי כוכבים ומזלות שלא הצטוו שלא שמרו שבת בעולם הזה שומרים אותה שם בעל כרחם.</p>
<p>בכל מעלי שבתא כד יומא אתקדש כרוזין</p>	<p>בכל ערב שבת כשמתקדש היום הכרוזים</p>
<p>קנא/א</p>	
<p>אזלין בכל אינון מדוריין דגיהנם סליקו דינא דחייביא דהא מלכא קדישא אתיא³ ויומא אתקדש⁴ ואיהו אגין על בלא⁵ ומיד דינין אסתלקו⁶ וחייביא אית לון נייחא⁷ (וכל אינון</p>	<p>הולכים בכל אותם מדורי הגיהנם הסתלקו דיני הרשעים שהרי המלך הקדוש בא והיום מתקדש והוא מגן על הכל ומיד מסתלקים הדינים ויש לרשעים מנוחה (וכל אותם מחללי שבתות ומועדים</p>

¹ וישב קץ ע"ב (הערת הזהר).

² הלשון הזה אינו מדוקדק שהרי לקמן אמר כיון דגופא אתאכל דינא דרוחא אשתכך, ואם כן מ"ש הכא דלא נפקי מתמן לעלמין וכן מ"ש בסמוך כל אינון אתדנו תמן לדרי דרין היינו בעוד שהגוף קיים אבל כיון שנתעכל הגוף ונעשה עפר דינא אשתכך מכולא ואפשר שיש שכפי רשעתם נידונים לדרי דרין וכמרז"ל גיהנם כלה והם אינם כלים (מ"מ).

³ היינו גילוי קדושת השבת בסוד מלכות תפארת בינה, והיינו "מלכא" מלך במלכותו, "קדישא" מג' ראשונות, "אתיא" ומתגלה אורות בכל העולמות כולם, ומפחדו קליפות מתכנסות לנוק' דתהומא רבא, ולכך ראוי שגם בגיהנם יסלקו דינם, ואתיו לאו לגיהנם קאמר ח"ו (אור יקר).

⁴ מקדושתו שאויר יום שבת בכל העולמות אינו מעין שאר יומין מפני גילוי שכינה בכל העולמות, נמצא יום בעצמו דהיינו גלגול בד' שניות הם מקודשות, והם זמן קדוש שאין זמן החול (אור יקר).

⁵ אפילו בחוץ מגין על הרעים שלא ידונו אותם והכרוזין האלו אינם קדושים שאין קדוש נכנס לגיהנם ומדורותיו, אלא הם כחות חצונים מתחת ממשלת הקדושים, משתלשלים ממדרגה אל מדרגה, לכך הם עושים כמאמר הממונים העליונים ומזהירים על השבת (אור יקר).

⁶ שאין דנים אותם ומהם נח מזעפו (אור יקר).

⁷ ומתפאין ממחלתם (אור יקר).

<p>מחללי שבתות וזמני בפרהסיא דינין סלקין (מנייהו¹) (נ"א ואפילו עכו"ם דלא אתפקדו למיטר שבת וזמני תמן נטריין בעל כרחיהו) אבל נורא דגיהנם לא אשתכך מעלייהו דלא נטרי שבת לעלמין וכל חייבי גיהנם שאלי עלייהו מאי שנא אלין דלית לון נייחא מכל חייבין דהכא אינון מאריהון דדינא תייבין לון אלין אינון חייבין דכפרו ביה בקודשא בריך הוא ועברו על אורייתא כלא בגין דלא נטרו שבת תמן בגין כך לית להו נייחין לעלמין</p>	<p>בפרהסיא דינים מסתלקים מעליהם) (ואפילו עובדי כוכבים ומזלות שלא נצטוו לשמר שבתות ומועדים שם שומרים בעל כרחם) אבל אש הגיהנם לא שוככת מעל אלה שלא שמרו שבת לעולמים וכל רשעי הגיהנם שואלים עליהם מה שונים אלה שאין להם מנוחה מכל הרשעים של כאן ואותם בעלי הדין משיבים להם אלה הם הרשעים שכפרו בקדוש ברוך הוא ועברו על כל התורה משום שלא שמרו שבת שם לכן אין להם מנוחה לעולמים.</p>
<p>ואינון חייבין כלהון נפקין מדוכתייהו² ואתייהיב לון רשו למהך למחמי בהו ומלאך חד די שמיה סנטריא"ל אזיל ואפיק לההוא גופא דלהון ועייל ליה לגיהנם לעיניהון דחייביא וחמן ליה דסלקא תולעינ³ ונשמתא לית לה נייחא בנורא דגיהנם</p>	<p>וכל אותם הרשעים יוצאים ממקומם ונתנת להם רשות ללכת ולראות אותם ומלאך אחד ששמו סנטריא"ל הולך ומוציא את אותו הגוף שלהם ומכניסו לגיהנם לעיני הרשעים ורואים אותו שמעלה תולעים ולנשמה אין מנוחה באש הגיהנם.</p>
<p>וכל אינון חייביא דתמן סחרין לההוא גופא ומכריזי עליה דא איהו פלניא חייבא דלא חייש ליקרא דמאריה כפר ביה בקודשא בריך הוא וכפר בכל אורייתא כלא ווי ליה טב ליה דלא יתברי ולא ייתי לדינא דא ולכסופא דא דרא הוא דכתיב⁴ (ישעיה סו כד) ויצאו וראו בפגרי האנשים הפשעים בי כי תולעתם לא תמות ואשם לא תכבה והיו דראון לכל בשר כי תולעתם לא תמות מן גופא ואשם לא תכבה מן נשמתא והיו דראון לכל בשר והיו די ראון עד דכל חייבין דגיהנם דתמן יימרון די ראייה דא</p>	<p>וכל אותם הרשעים ששם טובים את אותו הגוף ומכריזים עליו זהו פלוני הרשע שלא חשש לכבוד רבונו וכפר בקדוש ברוך הוא וכפר בכל התורה כלה אוי לו טוב שלא נברא ולא יבא לדין הזה ולבושה הזו זהו שכתוב ויצאו וראו בפגרי האנשים הפשעים בי כי תולעתם לא תמות ואשם לא תכבה והיו דראון לכל בשר כי תולעתם לא תמות מן הגוף ואשם לא תכבה מן הנשמה והיו דראון לכל בשר והיו די ראון עד שכל רשעי העולם של שם יאמרו די לראיה הזו.</p>
<p>רבי יוסי אמר ודאי הכי הוא בגין דשבת איהו לקבל אורייתא כלא ואורייתא איהי אש בגין דעברו על אש דאורייתא הא אש דגיהנם דליק דלא שכיך מעלייהו לעלמין</p>	<p>רבי יוסי אמר ודאי כך זה משום ששבת היא כנגד כל התורה והתורה היא אש משום שעברו על אש התורה הרי אש הגיהנם דולק שלא שוכך מעליהם לעולמים.</p>
<p>אמר רבי יהודה לבתר כד נפיק שבתא אתי ההוא מלאך ומהדר ההוא גופא לקבריה</p>	<p>אמר רבי יהודה לאחר כשיוצאת שבת בא אותו מלאך ומחזיר אותו גוף לקברו</p>

¹ הם ב' ענינים, הא' דינים ומכות שמצערים אותם מלאכי חבלה, וזה מסתלק מהם, אבל השנית שהוא צער אש גהנם עצמו אינו נח, והטעם מפני שמלאכי חבלה מצד עצמם שובתים אמנם אש גהנם שהוא הבעיר בחמימות יצרו בשבתות שחלל אינו שובת בשבת (אור יקר).

² ממדורות שהם בהם וגהינם שובת, ואינו קשה להם לצאת משם אל מקום יותר תחתון, מפני שגהינם נח ואין בו אש אליהם כלל, ואורך המדורות וגבהם גוזמא האיך יוכלו להתפשט ממדור אל מדור אלא שמחליפין כח (אור יקר).

³ שם מ"ב דיצירה, נעוץ סופן בתחילתן, אביגתן גימטריא 'תולע' 'שקוצית' גימטריא תולעת. וזהו סוד 'אל תראי תולעת יעקב' ואצל הרשעים נאמר 'כי תולעתם לא תמות ואשם לא תכבה' [שם ס"ו כ"ד], ובבוקר בכל יום מתעורר התולע הזה, שנאמר 'עולת תמיד' הפוך עולת ותמצא תולע, כי הוא המעלה הקרבנות בכל יום, עם ניצוצי טהרה ונשמות בני ישראל (עמק המלך ש"י פ"ו).

⁴ ריב ע"א (הערת הזהר).

<p>ואתדנו תרווייהו דא לסטריה ודא לסטריה וכל דא בעוד דגופא קיימא על בורייה דהא כיון דגופא אתאכל לית ליה לגופא כל אלן דינין וקודשא בריך הוא (תהלים עה לח) לא יעיר כל חמתו כתיב ביה</p>	<p>ונדונים שניהם זה לצדו וזה לצדו וכל זה בעוד שהגוף קיים על בריו שהרי כיון שהגוף נתעכל אין לגוף את כל הדינים הללו והקדוש ברוך הוא כתוב בו ולא יעיר כל חמתו.</p>
<p>כל חייבין דעלמא בעוד דגופא שלים בכל שיפוי גו קברא אתדנו גופא ורוחא כל חד דינא כדקא חזי ליה כיון דגופא אתעכל דינא דרוחא אשתכך מאן דאצטריך לנפקא נפיק ומאן דאצטריך למהוי עליהו נייחא אית לון נייחא ומאן דאצטריך למהוי קטמא ועפרא תחת רגלי דצדיקייא כל חד וחד כדקא חזי ליה אתעביד ליה</p>	<p>כל רשעי העולם בעוד שהגוף שלם בכל איבריו בתוך הקבר נדונים גוף ורוח לכל אחד דין כראוי לו כיון שהגוף נתעכל דין הרוח שוכך מי שצריך לצאת יוצא ומי שצריך להיות עליהם מנוחה יש להם מנוחה ומי שצריך להיות עפר ואפר תחת רגלי הצדיקים כל אחד ואחד כראוי לו נעשה לו.</p>
<p>ועל דא כמה טב לון בין לצדיקי בין לחייבי למהוי גופא דלהון דביק בארעא ולא תעכלא גו עפרא לזמן קריב ולא למהוי בקיומא כל ההוא זמנא סני בגין לאתדנא גופא ונפשא ורוחא תדיר (בכל יומא) דהא לית לך כל צדיק וצדיק בעלמא דלית ליה דינא דקברא? בגין דההוא מלאך דממנא על קברי קאים על גופא ודן ליה בכל יומא ויומא אם לצדיקים כך לחייבים על אחת כמה וכמה</p>	<p>ולכן כמה טוב להם בין לצדיקים בין לרשעים להיות גופם דבוק בארץ ולהרקב בתוך העפר לזמן קרוב ולא להיות בקיום כל אותו זמן רב כדי לדון גוף ונפש ורוח תמיד (בכל יום) שהרי אין לך כל צדיק וצדיק בעולם שאין לו דין הקבר משום שאותו מלאך הממונה על הקברים עומד על הגוף ודן אותו בכל יום ויום אם לצדיקים כך על אחת כמה וכמה לרשעים.</p>
<p>ובזמנא דגופא אתעכל ואתבלי בעפרא הא דינא אשתכך מכלא בר מאינון חסידי קיימין דעלמא דאינון אתחזון לסלקא נשמתהון לההוא אתר עלאה דאתחזי לון וזעירין אינון בעלמא</p>	<p>ובזמן שהגוף נרקב ונבלה בעפר הרי הדין שוכך מהכל פרט לאותם חסידים העמודים של העולם שהם ראויים להעלות נשמתם לאותו מקום עליון שראוי להם ומעטים הם בעולם.</p>

¹ ריד ע"ב (הערת הזהר).

² לא די לו לאדם בכל התלאות הנוראות שעוברים עליו בכל ימי צבאו אשר בעוה"ז, אלא שגם בעולם הנפשות עלול הוא לכמה צירופים וליבוניים עד בואו למנוחתו, וכנודע מחדת ר' יוחנן בן זכאי (ברכות כח ע"ב) ובזוה"ק (ויקהל ריא ע"ב וריב ע"א). ובפרט דינא דקיברא שאמרו בזוה"ק (תרומה קנא ע"א) דהא לית לך כל צדיק וצדיק בעלמא דלית ליה דינא דקברא ע"ש. ובזוה"ק (ויקהל קצט ע"ב) וכן בפ' נשא (קכו ע"ב) הז' דינין שעוברין על כל אדם ע"ש. וע' עוד בספר הגלגולים (דפוס פרעמישלא פ' נט ופ' סט ושם פ' לח ופ' נה ובכ"מ שם), מענין הדינין של האדם אחר פטירתו. וכ"ז הוא מסבת הזוהמא והרע רח"ל (דע"ה ח"ב יג ע"ב).

ע' ספר הכונות הישן (דפוס שנת ת"פ): ענין חיבוט הקבר מה עניינו, וענין הרשעים שאינם יודעים שמם. דע כי כל הנשמות היו כלולות באדם הראשון קודם שחטא, וכמו שביארנו בדרושים כמה פעמים, והנה כשחטא - נשרו איבריו ממנו, והם אותם הנשמות שהיו תלויות בו, ונפלו לקליפות, ולא נשארו באדם הראשון רק בחינת מאה אמה, כמבואר אצלינו במקומו (שעה"פ פר' בראשית דרוש ב). הנה לא כל הנשמות שוות, כי אין הפגמים שווין, כי האיברים שנמצאו יותר באותו החטא שחטא אדם הראשון, הם נפלו יותר בתוך הקליפות מן האיברים האחרים שלא היתה ידם במעל כל כך כמו אחרים, כי ודאי שאין כל הנשמות שוות, כי יש נשמה שחפצה ורצתה יותר באותו החטא מהאחרת. ונמצא כי כפי פגם הנשמות, במדרגה ההיא עצמה נפלו אל הקליפות. והנה גם כן צריך שתדע שהוא קרוב אל הנזכר, והענין, כי יש אדם בליעל בחיצונים ויש בו גם כן איברים רבים, וכפי מציאות שיש באדם הראשון בחטאו, כנגדם אותם האיברים של סטרא אחרא, הם לקחו אותם הנשמות והלבישום מן הקליפות ההם, כי בודאי אין הדבר על צד המקרה וההזדמן, כי הכל בהשגחה פרטית ובשיקול גדול במאזני צדק. ולא כל הקליפות יכולות ליגע באדם, רק אותם שהם מבחינת מקום הפגם ההוא שפגם אדם הראשון על ידי חטאו. והמבין יוכל להבין זה מדעתו על נקלה, ולכן אין להאריך בזה וכו'.

<p>כל אינון מתין דעלמא כלהו מתין על ידא דמלאכא מחבלא בר אינון דמיתו (די) בארעא קדישא (וכלהו מתין ע"י דמלאכא מחבלא דאיהו מלאך המות כל אינון מתין די בארעא קדישא) לא מתין על ידוי אלא על ידי דמלאכא דרחמי דשליט בארעא אמר רבי יצחק אי הכי מאי שבחא איהו למשה ולאהרן ומרים דכתיב בהו (במדבר לג לח דברים לד ה) על פי יהו"ה דאלין לא מיתו על ידא דההוא מלאך מחבלא ואת אמרת דכולי עלמא אינון דמתין בארעא דישראל לא מתין על ידוי דדא אמר</p>	<p>כל אותם המתים של העולם כולם מתים על ידי המלאך המשחית פרט לאותם שמתים בארץ הקדושה (וכלם מתים על ידי המלאך המשחית שהוא מלאך המות וכל אותם המתים שבארץ הקדושה) שלא מתים על ידו אלא על ידי מלאך הרחמים ששולט בארץ. אמר רבי יצחק אם כך מה השבח של משה ואהרן ומרים שכתוב בהם על פי ה' שאלה לא מתו על ידי אותה המלאך המשחית ואתה אומר שכל העולם אותם שמתו בארץ ישראל לא מתים על ידי זה. אמר</p>
<p>קנא/ב</p>	
<p>ליה הכי הוא ודאי ושבחא דמשה אהרן ומרים הוה יתיר מכל בני עלמא! דאינון מיתו לבר מארעא קדישא דמשה אהרן ומרים לבר מארעא קדישא מיתו וכלהו מיתו על ידא דההוא מחבלא בר אינון משה ואהרן ומרים דלא מיתו אלא על ידא דקודשא בריך הוא אבל אינון דמתין בארעא קדישא לא מתין על ידא דההוא מחבלא דהא ארעא קדישא לא קיימא ברשו אחרא אלא ברשו דקודשא בריך הוא בלחודוי</p>	<p>לו כך הוא ודאי והשבח של משה אהרן ומרים היה יותר מכל בני העולם שהם מתו מחוץ לארץ הקדושה שמשה אהרן ומרים מתו מחוץ לארץ הקדושה וכולם מתו על ידי אותו המשחית פרט למשה אהרן ומרים שלא מתו אלא על ידי הקדוש ברוך הוא אבל אותם שמתים בארץ הקדושה לא מתים על ידי אותו המשחית שהרי הארץ הקדושה אינה עומדת ברשות אחרת אלא ברשות הקדוש ברוך הוא לבדו.</p>
<p>ועל דא כתיב (ישעיה כו יט) יחיו מתין נבלתי יקומון הקיצו ורננו שוכני עפר וגו' יחיו מתין אלין דמתין בארעא קדישא דאינון מתין דיליה ולא מאחרא דלא שלטא תמן סטרא אחרא² כלל ועל דא כתיב (&) מתין נבלתי</p>	<p>ולכן כתוב יחיו מתין נבלתי יקומון הקיצו ורננו שוכני עפר וגו' יחיו מתין אלו שמתים בארץ הקדושה שהם מתים שלו ולא מאחר שלא שולט שם הצד האחר כלל ולכן כתוב מתין נבלתי יקומון אותם</p>

¹ הוה מצי לתרוצי דהם מתו על פי ה' בנשיקה ועדיפי ממתי ארץ ישראל שמתים על ידי מלאכא דרחמי אלא לסברת רבי יצחק דמדמי להו אהדיי קא מתרע, ומש דלא מתו אלא ע"י דקב,ה פי' מלאכא דרחמי קרי ליה הכי וכן בסמוך אמר אלין מתין דבארעא קדישא דאינון מתין דיליה הרי שגם מתי א"י קרי להו מתים דיליה (מ"מ).

² היינו נוספת על חטא קליפת אדם הראשון מה שירדו המדרגות אל ל"ט קללות כנודע שהם שולטות אפילו בארץ ישראל ומה שנאמר בחוצה לארץ דשלטא סטרא אחרא היינו הקל' והשרים הטמאים נוסף על טומאת אדם הראשון וזה פשוט ועתה ראוי שנדבר במעלות שבין מיתת ארץ ישראל לחו"ל, ונאמר שהם ד' מדרגות דרך כלל, בזולת שהם רבות מאד מאד כפי שנויי מדרגות וכשרון המעשה ועתה דרך כלל אחר שלא יהיה לשום א' מד' מדרגות אלו חשבון במעשה הרע כלל, כי זה ישכר ויענש כל א' וא' כמעשהו, בתוספת יושבי חו"ל על יושבי הארץ מפני שארץ ישראל מכפרת יתחלקו לד' מעלות: הא' משובחי ארץ ישראל. הב', שאר יושבי א"י. הג', משובחי חו"ל. הד', שאר יושבי חו"ל. וזה הכל בעם ה' הקדוש, המעלה הראשונה משובחי ארץ ישראל אלו לא יצדק בהם לשון המות כלל אלא דרך שתוף השם, אמנם עליהם נאמר גויעה והם משל לאיש השוכב על ערשו כלוא בבית לא יצא ולא יבוא, כך האיש המשובח אף בשרו ישכון לבטח כענין ר' אלעזר שעמד כך שנה בלי קבורה קיים כדאיתא במסכת ב"מ, וכענין אחא בר יאשיה דגששיה וכמה יחידים בדורות ומכללם בתוספת מעלה האבות, וזה מפני שקדשו עצמו במותר להם אפילו הרהור, וכמו שאמר וכרקב עצמות קנאה וכו', והכל דרך א' ואלו אינם מתים, וקרובים לעמלה זו היא מעלת הקדושים המתים בחו"ל כענין יעקב, ולזה לא מנע עליית גופו לא"י שהיה יודע שאין תביעה לחיצוניעליו שלא נהנה ממנו, וכזה היה קדושת רבי בשעת פטירתו כשזקף עשר אצבעותיו, כל קדוש וקדוש כפי מעלתו, אלא שנלמוד מאלו לאלו כפי כח העיון והמעלתם, וכמעלתם מעלה מרע"ה שנתעסק הקב"ה בקבורתו, וכמעלת מיתת אהרן ומרים, הכל מעלה א' מפני קדושתם אלא שכבר הקדמתי שבכל מעלה כמה מעלות

<p>יקומו אינון דמיתו בארעא נוכראה אחרא על ידא דההוא מחבלא</p>	<p>שמתו בארץ נכריה אחרת על ידי אותו המשחית.</p>
<p>ועל דא אקרין נבלה מה נבלה מטמאה במשא אוף אינון דמתין לבר מארעא קדישא מטמאין במשא (נ"א במגע) ועל דא אינון נבלה כל שחיטה דאיפסיל אקרי נבילה בגין שחיטה הא אידי מסטרא אחרא ומיד דאיפסיל שריא עלה סטרא אחרא ובגין דאידי דיליה ושריא עלה אקרי נבלה ורוא דא (ש"א כה כה) (ס"א כשמו כן הוא) נבל הוא ונבל שמו ונבלה עמו</p>	<p>ולכן נקראו נבלה מה נבלה מטמאה במשא אף אותם שמתים מחוץ לארץ הקדושה מטמאים במשא (במגע) ולכן הם נבלה כל שחיטה שנפסלה נקראת נבלה משום ששחיטה זו היא מצד האחר ומיד כשנפסל שורה עליו הצד האחר ומשום שהיא שלו ושורה עליה נקרא נבלה וסוד זה (כשמו כן הוא) נבל הוא ונבל שמו ונבלה עמו.</p>
<p>ועל דא בכל אתר דאיהו שריא אקרי נבלה מנוול דא לא שריא אלא באתר פסילו ועל דא שחיטה דאפסיל הא דיליה הוא ואקרי על שמיה ובגין כך מתין דאינון לבר מארעא קדישא תחות רשו אחרא ושריא עליהו סטרא אחרא אקרין נבלה</p>	<p>ולכן בכל מקום שהוא שורה נקרא נבלה המנוול הזה לא שורה אלא במקום פסול ולכן שחיטה שנפסלה היא שלו ונקראת על שמו ולכן המתים מחוץ לארץ הקדושה תחת רשות אחרת ושורה עליהם הצד האחר נקראים נבלה.</p>
<p>הקיצו ורננו שוכני עפר שוכני דיירין דמיכין ולא מתין ומאן אינון דמיכין דחברון דאינון לא מתין אלא דמיכין ועל דא כתיב בהו גויעה כמאן דגווע ואית ביה קיומא לאנערא אוף הכי אינון ארבע זוגי דחברון דמיכין אינון ולא מתין וכלהו קיימו בקיומיהו באינון גופין דלהון וידעי סתרין גניזין יתיר משאר בני נשא גניזין הוו תמן גו פתחא דגן עדן אינון גופין דלהון ואלין אינון שוכני עפר ועל דא כל אינון דנפקי נשמתייהו בארעא קדישא לא נפיק על ידי דההוא מחבלא ולא שלטא תמן אלא על ידי דמלאכא דרחמי דארעא קדישא קיימא בעדביה</p>	<p>הקיצו ורננו שוכני עפר שוכני דירים ישנים ולא מתים ומי הם ישני חברון שהם לא מתים אלא ישנים ולכן כתוב בהם גויעה כמי שגווע ויש בו קיום להתנער אף כך אותם ארבע זוגות של חברון ישנים הם ולא מתים וכולם עומדים בקיומם באותם הגופות שלהם ויודעים סתרים גנוזים יותר משאר בני אדם גנוזים היו שם תוך פתח הגן עדן אותם הגופים שלהם ואלה הם שוכני עפר ולכן כל אותם שיצאה נשמתם בארץ הקדושה אינה יוצאת על ידי אותו המשחית ולא שולט שם אלא על ידי מלאך הרחמים שהארץ הקדושה עומדת בגורלו.</p>
<p>אתר אית בישובא דלא שלטא ביה ההוא מחבלא ולא אתיהיב ליה רשו לאעלא תמן וכל אינון דדיירי תמן לא מתין עד דנפקין לבר מקרתא ולית לך בר נש מכל דדיירין תמן דלא מתין וכלהו מתין כשאר בני נשא אבל לאו במתא מאי טעמא בגין דלא יכלין למיתב תדיר במתא אלא אלין נפקין ואלין עאלין ועל דא כלהו מתין</p>	<p>יש מקום בישוב שלא שולט בו אותו משחית ולא נתנת לו רשות להיכנס לשם וכל אותם שדרים שם לא מתים עד שיוצאים מחוץ לעיר ואין לך אדם מכל הדירים שם שלא מתים וכולם מתים כמו שאר בני אדם אבל לא בעיר למה משום שלא יכולים תמיד לשבת בעיר אלא אלה יוצאים ואלה נכנסים ולכן כולם מתים.</p>
<p>מאי טעמא לא שלטא תמן ההוא מלאך מחבלא אי תימא דלא קיימא ברשותיה הא</p>	<p>למה אין שולט שם אותו מלאך המשחית אם תאמר שלא עומדת ברשותו</p>

טובות, ואלו אינם חייבים כליון הגוף בעפר מפני שברחו להם מעון אדה"ר, טהרו עצמן ממנו כל האפשר ונעשו מרכבה עליונה, וגופם קיים ולא מתו אלא גוועו כדפי', והם ישני עפר כדמפרש בשמעתין. המעלה השלישית היא מעלת מתי ארץ ישראל שהם אינם חייבים לקליפה מה שנזונו ממעדני עולם, מפני שלא אכלו מדילה, שהרי אר"י מזונותיה ופרנסתה תחת יד ורשות הבורא לכך כשתבוא לדרוש מה אכלו יאמר וכי מדילכוך אכל ושתה מדילי אכל ושתה (אור יקר).

<p>ארעא קדישא¹ דלא קיימא ברשו אחרא ומתין בההוא אתר אמאי לא מתין אי תימא בגין קדושה לית אתר בקדושה בכל ישובא כגוונא דארץ ישראל ואי תימא בגין ההוא גברא² דבני לה כמה בני נשא הוו דזכותיהון יתיר מדיליה אמר רבי יצחק אנא לא שמענא ולא אימא</p>	<p>הרי ארץ הקדש שלא עומדת ברשות אחרת ומתים באותו מקום למה לא מתים אם תאמר משום קדושה אין מקום בקדושה בכל הישוב כמו ארץ ישראל ואם תאמר משום אותו איש שבנה אותו כמה בני אדם היו שזכותם יתרה משלו אמר רבי יצחק אני לא שמעתי ולא אמר.</p>
<p>אתו שאילו ליה לרבי שמעון אמר לון ודאי ההוא אתר לא שלמא עליה מלאך המות וקודשא בריך הוא לא בעי דבההוא אתר ימות בר נש לעלמין³ ואי תימא דקדם לכן⁴ בההוא דוכתא עד לא אתבני מיתו ביה בני נשא לאו הכי אלא מיומא דאתברי עלמא אתתקן ההוא אתר לקיומא ורזא דרוזין הכא לאינן דמסתכלי ברזא דחכמתא</p>	<p>באו ושאלו את רבי שמעון אמר להם ודאי שאותו מקום לא שולט בו מלאך המות והקדוש ברוך הוא לא רוצה שבאותו מקום ימות אדם לעולמים ואם תאמר שקדם לכן באותו מקום טרם שנבנה מתו בו בני אדם לא כך אלא מיום שנברא העולם התתקן אותו מקום לקיום וסוד הסודות כאן לאותם המתבוננים בסוד החכמה.</p>
<p>כד ברא קודשא בריך הוא עלמא ברא ליה ברזא דאתון⁵ ואתגלגלו אתון וברא עלמא בגלופי דשמא קדישא אתגלגלו אתון ואסחרו עלמא בגלופי וכד אתגלי ואתפשט עלמא ואתברי והוו אתון סחרן למברי אמר קודשא בריך הוא דיסתיים ביו"ד אשתארת את ט' (ס"א יתגלגלו אתון ואסחרו עלמא בגלופי דשמא קדישא וכד אתגלגלו אתון והוו סחרן למברי אמר קודשא בריך הוא די אסתיים ביו"ד אשתארת את ט' בלחודהא) בההוא דוכתא</p>	<p>כשברא הקדוש ברוך הוא את העולם ברא אותו בסוד האותיות והתגלגלו האותיות וברא את העולם בחקיקות השם הקדוש התגלגלו האותיות וסובבו את העולם בחקיקות וכשהתגלה והתפשט העולם ונברא היו האותיות סובבות כדי לברא אמר הקדוש ברוך הוא שיסתיים ביו"ד נשארה האות ט' (יתגלגלו האותיות וסבבו את העולם בחקיקת השם הקדוש וכאשר התגלגלו האותיות והיו מסובבות לברא אמר הקדוש ברוך הוא די יסתיים ביו"ד נשארה אות ט' לבדה) באותו מקום</p>
<p>קנב/א</p>	
<p>תליא באוירא כיון דאמר קודשא בריך הוא די יסתיים ביו"ד אשתארת את ט"ת בלחודהא תליא באוירא על גבי ההוא דוכתא ט"ת איהו</p>	<p>תלויה באויר כיון שאמר הקדוש ברוך הוא שיסתיים באות יו"ד נשארה אות ט"ת בלבדה תלויה באויר על גבי אותו מקום ט"ת היא אות של אור החיים ולכן מי</p>

¹ והמוות אינה נמנעת מפני זה, שכבר נכנס העולם בקליפת חטא אדם הראשון ועדיין לא נתקן (אור יקר).
² והרי הם צדיקים ולא זכו להסתלק מהם לבדם המוות כש לאחרים, וזה ע"י זכות מעט שהראם את מבואר העור, זכה שידחה המוות מן המקום ההוא מכל וכל, זהו אי אפשר. ודאי אתר דא לא שליט עליה מלאך המות החיצוני שאלמלא היה שולט היה ממת, א"כ הוא ביתרון מכל חו"ל. וא"ת ימותו על ידי מלאך קדוש כבני ארץ ישראל, ז"א "וקב"ה וכו'" (אור יקר).

³ ולזה אינו שולח שם מלאך קדוש להמית ואינו מקדושת ישובי הארץ אלא ממעלת המקום, וז"ש "לא בעי דבההוא אתר" מצד המקום "ימות ברנש" אפילו שאינו קדוש מצד עצמו, ולא יספקי לו אריכות הימים אלא "לעלמין" אלו היה אפשר לו בתוך המקום המוגבל ההוא, אלא שגורם להם צאתם מן המקום כדפי' לעיל (אור יקר).

⁴ תחלה הענין בבונה העיר ויקשה לך כמו שהקשה לעיל כמה בני נשא דזכותיהון וכו', ואם תאמר והרי זכות גרם לאדם ואין אנו יכולים להכחיש שמפני שהראם את מבוא העיר גרם לו, אפשר לומר שהמקום סגולתו היה מו' ימי בראשית, אמנם שיגרום לו שלא יבנה במקום אחר, ויבא לבנות תחת רשות אותו האות כדמסיק, וזה גרם זכות ויראם, אבל לא שהיו קודם מתים ועל ידו זכה שלא ימותו עוד שזה אינו, וזהו שאמר "לאו הכי אלא מיומא דאתברי עלמא" סגולה זו אל המקום הזה וזכותו הביאו לבנות תחת (אות) מבט האות המחייבת החיים כדפי' (אור יקר).

⁵ מקץ רד ע"א (הערת הזהר).

<p>את דנהירו חיין בגין כך מאן דחמי טי"ת בחלמיה סימנא טבא הוא ליה¹ וחיין אתתקנו ליה ועל דא בגין דהוה ט' תליא על גב ההוא אתר לא שלטא ביה מותא</p>	<p>שרואה טי"ת בחלומו סימן טוב הוא לו וחיים נתקנו לו ולכן משום שהיתה ט' תלויה על אותו מקום לא שולט בו המות.</p>
<p>כד בעא קודשא בריך הוא לקיימא עלמא זריק חד צרורא גו מיא גליף ברזא דע"ב (נ"א דכ"ב) אתוון ומתמן שארי למיהך ההוא צרורא ולא אשכח אתר לאתקיימא ביה בר ארעא קדישא (נ"א בני מקדשא) ומיא הוּו אזלין אבתריה עד דמטא ההוא צרורא תחות המזבה ותמן אשתקע ואתקיים כל עלמא</p>	<p>כשרצה הקדוש ברוך הוא להעמיד עולם זרק צרור אחד לתוך המים חקוק בסוד של ע"ב (של כ"ב) אותיות ומשם התחיל ללכת אותו צרור ולא מצא מקום לעמד בו פרט הארץ הקדושה (בבית המקדש) והמים היו הולכים אחריו עד שהגיע אותו צרור תחת המזבח ושם נשקע והתקים כל העולם.</p>
<p>ואי תימא אי הכי דבההוא אתר שריין חיים אמאי לא אתבני תמן בי מקדשא למיהב חיין ליתבהא אלא הכא בהאי אתר אתקיים בגין את חד דשריא עליה בני מקדשא כל אתוון כלהו שארן ביה ובהו אתברי איהו בלחודוי כגוונא דכל עלמא</p>	<p>ואם תאמר אם כך שבאותו מקום שורים חיים למה לא נבנה שם בית המקדש לתת חיים ליושביה אלא כאן במקום הזה התקיים משום אות אחת ששורה עליו בבית המקדש כל האותיות כולן שורות בו ובהם נברא הוא לבדו כמו שכל העולם.</p>
<p>ותו דארעא קדישא (נ"א בי מקדשא) יהיב חיין וכפרה ליתבהא בההוא עלמא ואתר דא לאו הכי יהיב חיין לההוא אתר בהאי עלמא² ולא בעלמא דאתי ובי מקדשא בהפוכא מתמן בגין דאית חולקא לישראל בההוא עלמא ולא בעלמא דא ועל דא קיימא בי מקדשא לכפרא חובין ולמזכי לון לישראל לעלמא דאתי</p>	<p>ועוד שהארץ הקדושה (בית המקדש) נותנת חיים וכפרה ליושביה באותו העולם ומקום זה לא כך נותן חיים לאותו מקום בעולם הזה ולא בעולם הבא ובית המקדש בהפך משם משום שיש חלק לישראל באותו עולם ולא בעולם הבא ולכן עומד בית המקדש לכפר חטאים ולזכות את ישראל לעולם הבא.</p>
<p>תא חזי טי"ת נהירו דחיין בכל אתר ועל דא פתח בה קרא כי טוב דכתיב (בראשית א ד) וירא אלהים את האור כי טוב מהאי את (נ"א מאתר דא) עריק מלאכא מחבלא לא תימא עריק אלא דלא אתייהיב ליה רשו לאעלא תמן</p>	<p>בא וראה טי"ת אור של חיים בכל מקום ולכן פתח בה הכתוב כי טוב שכתוב וירא אלהים את האור כי טוב מהאות הזו (ממקום זה) בורח מלאך המשחית אל תאמר בורח אלא שלא נתנת לו רשות להיכנס לשם.</p>
<p>את דא משניא³ מאת ק' ק' לא⁴ מתישבא (נ"א מאת ח' ח' לא מתישבא) כלל בדוכתא</p>	<p>האות הזו משנה מהאות ק' ק' לא מתישבת (מאות ח' ח' לא מתישבת) כלל</p>

¹ עי' לקמן רל ע"א. ועי' עמק המלך (ש"י פ"א): הטי"ת הוא יסוד שהוא מדה תשיעית. וגם אמרו חז"ל הרואה טי"ת בחלום חיים מזומנים לו, כי הוא [יסוד] נקרא חי העולמים, כנודע טעמו, בשער עולם התהוה, וטי"ת הוא גם כן אותיות טוב, וטוב וחיים הכל אחד הוא, כנדרש במדרש בראשית רבה [פרשה ט' ה']. והנה טוב זה מלאך חיים, וגם עיר לוז היא נבנה על מקום אות טי"ת השולטת על אותו המקום, לכן אין בה מיתה להדרים בתוכה.

² בראשית נ ע"א לקמן רל ע"א (הערת הזהר).

³ והטי"ת באדם הוא הלוז והוא אחות לבן הארמי שהוא ח"ת בסוף בנות ח"ת, וכן למטה קליפת השום מפסיק ביניהם וכשנתגלגל באלב"ם אתיהיבו ט"ר ביחד (עי' ח"א ר"ד א' - נראה מהרד"ל) ברזא דטוב עם מאד. וכו"ה ברזא דאליהו נחשא דחיים לכן ויקנא לאלהיו קנא כו' וזהו קנא לאדם וכן באדם ב' נחשים כו' וח"ק ג"כ ביחד והוא שכינו של טי"ת שם והוא בהיפוכא וע"ל ק"פ ב' (עי' בליקוטים שבסוף הספר) (יהל אור).

⁴ והוא בעל מחלוקות ועליו אמרו שקר אין לו רגלים בשביל רגל הק' משא"כ טי"ת שהוא מיושב תחתיו מלבן רחב והוא איש טוב רודף שלום שהקוף פושט לשונו [ולשונם תהלך בארץ. הרמ"ש] וזנבו לתהומא משא"כ ט' שכופף לשונו לתוכו וז"ס והיה פי' ראשו בתוכו כו' לא יקרע דלא שליט ב' מחלוקת והבדל ובהבדלה אתברי גיהנם וט' וק' אינן בענין עה"ב אלא בחיי עוה"ז ולכן שם לא שליט מ"ה. והלוז של אדם

<p>בעלמא וסימניך (תהלים קמ"ב) איש לשון בל יכון בארץ את טי"ת אתישיבא בכל דוכתא ואתתקנת לאתישיבא כדקא יאות ובנין כך בכל דוכתא דאת ט' תמן לית ישובא לאת ק' תמן לאתישיבא ביה ועל דא אתר דא לא שלמא ביה כלל סטרא אחרא ויהיב חיים דהאי עלמא ליתבי תחותיה דאת דא ולא יפוק לבר וכד נפיק לבר אית רשו לסטרא אחרא לשלמא ביה כמה דאת דא שלמא באתר דא הכי נמי שלמא את אחרא באתר דגיהנם ומאן איהי את ק' ¹</p>	<p>במקום בעולם וסימנך איש לשון בל יכון בארץ האות טי"ת מתישבת בכל מקום ומתתקנת לשבת כראוי ולכן בכל מקום ששם אות ט' אין ישוב לאות ק' שם להתישב בו ולכן במקום הזה לא שולט כלל הצד האחר ונותן חיים של העולם הזה ליושבים תחת האות הזו ולא יצא החוצה וכשיוצא החוצה יש רשות לצד האחר לשלט בו כמו שאות זו שולטת במקום זה כך גם שולטת אות אחרת במקום הגיהנם ומיהי האות ק'.</p>
<p>ובספרא דרב המנונא סבא הכא אינון תרין אתוון ח' ט' ² ועל דא לא הוו כתיבין גו אבני בורלא ³ אבנין דאשלמותא ושכטין דישראל תרין אתוון אלין אתמנעו מנייהו בנין דלא יהא רשים בגוייהו ח"ט</p>	<p>ובספרו של רב המנונא סבא כאן הן שתי אותיות ח' ט' ולכן לא היו כתובות בתוך אבני שהם ואבני מלואים ומשבטי ישראל נמנעו שתי האותיות הללו כדי שלא רשום בתוכם ח"ט.</p>
<p>באתר דבי מקדשא תליין כל אתוון דאלפא ביתא ברזין גליפן דשמהן קדישין קשירין מרקמן עליה וכל עלמא דלעילא ותתא כלא ברזא דאתוון ⁴ מתחממן (נ"א מתחקקן) וגליפא ורוזין דקודשא (ס"א דשמא קדישא) עלאה עלייהו אתגליף</p>	<p>במקום בית המקדש תלויים כל אותיות האלף בית בסודות חקוקים של שמות קדושים קשורים רקומים עליו וכל העולם שלמעלה ומטה הכל בסוד של אותיות מתחמות (חקוקות) וגלופות וסודות הקדשה (השם הקדוש) העליונה נחקק עליהם.</p>
<p>במשכנא אתגליפו ואתציריו אתוון כדקא חזי דהא בצלאל הוה ידע חכמתא לצרפא אתוון ⁵ דאתבריאזו בהו שמיא וארעא ועל חכמתא דיליה (נ"א דא) אתבני משכנא על ידיה ואתבריר מכל עמא דישראל וכמה דאיהו אתבריר לעילא הכי בעא קודשא בריך הוא דיתבריר לתתא</p>	<p>במשכן נחקקו והצטירו האותיות כראוי שהרי בצלאל היה יודע את החכמה לצרף אותיות שבהן נבראו שמים וארץ ועל חכמתו (זו) נבנה המשכן על ידו ונבחר מכל עם ישראל וכמו שהוא נבחר למעלה כך רצה הקדוש ברוך הוא שיבחר למטה.</p>
<p>לעילא כתיב (שמות לא ב) ראה קראתי</p>	<p>למעלה כתוב ראה קראתי בשם בצלאל</p>

לא טעים מע"ה טור ולכן נשאר בסט' דטוב וכן בארץ וכן בעופות החול לפי שכולן כלולין ב אסד וכן אליהו ונק' בתואל אל שם בית אל ושהוא לוז (יהל אור).
¹ קפ ע"ב (הערת הזהר). וזהו קרח דנחית לשאול ובהיפוכו מרע"ה ותרוא כי טוב הוא (יהל אור).
² הקשה המד"ל שהיה די שתחסר ח' ולא ט' שהיא אות טובה, ולא תירץ. וי"ל דכיון דאי אפשר לומר ח"ט בלי ט' והיא סמוכה לו לכן נחשבת כח', וז"ש באותיות דבראשית דף ג ע"א, ותו דח' לקבלך וכו', ועיין על דרך הסוד מ"ש בספר זוהר הרקיע דף יג ע"א. ועוד ודאי אשתמיטתיה להמד"ל מ"ש לקמן דף ר"ל א', כי שם הוקשה קושייתו ותירצה כמו שאני תירצתי, ועוד יש תירוץ אחר נזכר שם (רמ"ז). פי' בגיהנם (מ"מ).
³ פי' באבני האפוד אבל באבני החשן היו כתובים כמר"זל אברהם יצחק יעקב שבטי ישובון כתוב שם (מ"מ).
⁴ "ראה קראתי בשם בצלאל בן אורי וגו' ואתו אהליאב בן אחיסמך וגו'", כי הם יכונו בעשייתן היטיב ע"פ דוגמתן בתבניתם של מעלה שהראה הקב"ה למשה בהר, כי בתבנית הזה דוקא הנה הוא נרשם בזה הצרופי אותיות אשר בהם נבראו שמים וארץ, והם תלויים במעשה המשכן. והרי תלוי קיום כל העולם כולו ע"י אורו וקדושתו ית"ש הנמשך ושורה בהם ע"י הכוונה הזה דוקא. וכמ"ש בזוה"ק פ' תרומה (קנב ע"א) ופ' פקודי (רלה ע"ב), וע' עוד פ' פקודי (ר"כ ע"ב ורכ' ע"א) ובדף רל"ד ע"ב (כללים ח"ב ז ע"א).
⁵ מסכים עם מ"ש בפ' בשלח [צ"ל ח"ג קסד ע"א – לשו"ן] בצלאל רביעאה איהו לנהורין יע"ש (רח"ו), אבל משמע מדברי הרב כי בצלאל הי' מיסו ומשמע שהיה מאריך ולכך הולידו אבותיו לבן ח' ויובן מאמר זה בו קצת (מ"מ).

<p>בשם בצלאל לתתא (שם לה ל) ראו קרא יהו"ה בשם בצלאל ושמיה ברזא עלאה אקרי הכי בצלאל בצל אל ומאן איהו דא צדיק דאיהו יתיב בצל אל¹ ההוא דאקרי אל עליון² ואיהו יתיב בנונא דההוא אל ההוא אל נטיל שית סטרין³ ההוא צדיק נטיל לון⁴ אוף הכי ההוא אל אנהיר לעילא האי צדיק אנהיר לתתא ההוא אל כללא דכלהו שית סטרין⁵ ההוא צדיק כללא דכלהו שית סטרין</p>	<p>למטה (שם לה) ראו קרא ה' בשם בצלאל ושמו בסוד עליון נקרא כך בצלאל בצל אל ומיהו זה צדיק שהוא יושב בצל אל אותו שנקרא אל עליון והוא יושב כמו שאותו אל אותו אל נוטל ששה צדדים אותו צדיק נוטל אותם אף כך אותו אל מאיר למעלה והצדיק הזה מאיר למטה אותו האל כלל של כל ששת הצדדים ואותו צדיק הוא כלל של כל ששת הצדדים.</p>
<p>בן אורי בן אור קדמאה דברא קודשא בריך הוא בעובדא דבראשית בן חור בן חירו דכלא⁶ דבר אחר בן חור בן חור מכל גוונין⁷ ודא אתמני למטה יהודה⁸ כלא כדקא יאות הכל כראוי.</p>	<p>בן אורי בן האור הראשון שברא הקדוש ברוך הוא במעשה בראשית בן חור הבן של חרות הכל דבר אחר בן חור בן חור מכל הצבעים וזה התמנה למטה יהודה הכל כראוי.</p>
<p>כל גוונין טבין לחלמא בר תכלא כמה⁹ דאתמר בגין דאיהו כרסיא למידן דינין דנשמתין והא האי דרגא (נ"א חדא) חורא איהו אלא בשעתא דקיימא בדיני דנפשאן כדין איהו גוון תכלא והא</p>	<p>כל הצבעים טובים לחלום פרט לתכלת כמו שנאמר משום שהוא כסא לדון את דיני הנשמות והרי דרגה זו (אחת) היא לבנה אלא בשעה שעומדת בדיני נפשות אז היא צבע תכלת והרי</p>
<p>קנב/ב</p>	
<p>אוקימנא</p>	<p>בארנוה.</p>
<p>בשעתא דחמי בר נש להאי גוון אדכר בר נש למעבד פקודין דמאריה בנונא דנחש הנחשת בשעתא דהוון חמאן ליה הוון דחלי מקמי דקודשא בריך הוא ומנטרן גרמייהו מכל חובין ובשעתא דההוא דחילו דקודשא בריך הוא סלקא עליהו מיד אתסיין מאן גרים לון לדחלא מקמי קודשא בריך הוא ההוא נחש ההיא רצועה דמסתכלן בה אוף הכי תכלת (במדבר טו לט) וראיתם אותו וזכרתם את כל מצות יהו"ה מההוא דחילו דיליה ועל דא תכלת במשכנא</p>	<p>בשעה שרואה אדם את הגוון הזה נזכר האדם לעשות מצוות רבונו כמו שנחש הנחשת בשעה שהיו רואים אותו היו פוחדים מלפני הקדוש ברוך הוא ושומרים את עצמם מכל החטאים ובשעה שאותו הפחד של הקדוש ברוך הוא עולה עליהם מיד נרפאים מי גרם להם לפחד מלפני הקדוש ברוך הוא אותו נחש אותה רצועה שמסתכלים בה אף כך התכלת (במדבר טו) וראיתם אתו וזכרתם את כל מצות ה' מאותו הפחד שלו ועל זה תכלת במשכן.</p>
<p>אמר רבי יצחק האי דאמר מר תכלת כרסיא דדינא איהי וכד איהי קיימא בגוונא דא כדין איהי כרסיא למידן דיני נפשאן</p>	<p>אמר רבי יצחק זה שאמר האדון שתכלת היא כסא דין וכשהיא עומדת בגוון הזה אזי היא כסא לדון דיני נפשות מתי היא ברחמים אמר לו בשעה שהכרובים</p>

1 פי' ביסוד יש בו טיפת החסד הנק' אל עליון (מ"מ).
 2 לך לך עז ע"א (הערת הזהר).
 3 פי' שחסד כולל ו"ק שתחתיו (מ"מ).
 4 פי' שגם היסוד כולל הו"ק (מ"מ).
 5 פי' שנשרשים בו הארת הו"ק מלבד שכולל ו"ק שתחתיו ג"כ נשרשים בתוכו הארת הו"ק וכמ"ש הרב ז"ל בהיכל הרצון וכתבנו לשונו בהיכלות ספר' בראשית (מ"מ).
 6 פי' בינה והיסוד הוא מהארות הבינה ולכך נק' היסוד בן חורי (מ"מ).
 7 פי' אריך ששם רחמים פשוטים וכמ"ש בהגהות הר"ח דלעיל (מ"מ).
 8 פירוש יהודה במלכות, ובצלאל הוא היסוד (מ"מ).
 9 קלט ע"א (הערת הזהר).

<p>אימתי איהי ברחמי אמר ליה בשעתא דכרובים מהדרן אנפיהו¹ דא עם דא ומסתכלן אנפין באנפין כיון דאינון כרובים מסתכלן אנפין באנפין כדין כל גוונים מתתקנן ואתהפך גוון תכלא לגוון אחרא מתהפך גוון ירוק לגוון זהב² (ג'א חוור)</p>	<p>מחזירים פניהם זה עם זה ומסתכלים פנים בפנים כיון שאותם כרובים מסתכלים פנים בפנים אז כל הצבעים מתתקנים ומתהפך צבע תכלת לגון אחר מתהפך צבע ירק לגון זהב (לבן).</p>
<p>ועל דא בהפוכא דגוונים אתהפך מדינא לרחמי וכן מרחמי לדינא וכלא בהפוכא דגוונים כמה דמסדרין ישראל תקונייהו לגבי קודשא בריך הוא הכי קיימא בלא והכי אתסדר ועל דא כתיב (ישעיה מט ג) ישראל אשר בך אתפאר באינון גוונים דכלילן דא בדא שפירו דכלהו (חסר כאן)</p>	<p>ולכן בהפוך הצבעים מתהפך מדין לרחמים וכן מרחמים לדין והכל בהפוך הצבעים כמו שמסדרים ישראל תקונייהם לקדוש ברוך הוא כך הכל עומד וכך מסתדר ולכן כתוב ישראל אשר בך אתפאר באותם צבעים שכלולים זה בזה היופי של כלם.</p>
<p>ועשית שלחן עצי שטים³ וגו' רבי יצחק⁴ פתח (דברים ח י) ואכלת ושבעת וברכת את יהוה אלהיך וגו' כמה זכאין אינון ישראל דקודשא בריך הוא אתרעי בהו² וקריב לון לגביה מכל עמין ובגיניהון דישראל יהיב מזונא³ ושבעא⁴ לכל עלמא⁵ ואלמלא ישראל⁶ לא יהיב קודשא בריך הוא מזונא לעלמא והשתא דישראל אינון בגלותא על אחת כמה וכמה דנטלי מזונא⁷ על חד תרין⁸</p>	<p>ועשית שלחן עצי שטים וגו' רבי יצחק פתח (דברים ח) ואכלת ושבעת וברכת את ה' אלהיך וגו' כמה צדיקים הם ישראל שהקדוש ברוך הוא התרצה בהם וקרבים אליו מכל העמים ובשביל ישראל נתן מזון ושבע לכל העולם ואלמלא ישראל לא נתן הקדוש ברוך הוא מזון לעולם ועכשיו שישראל בגלות על אחת כמה וכמה שנוטלים מזון על אחד פי שנים.</p>
<p>בזמנא דהוו ישראל בארעא קדישא הוה נחית לון מזונא מאתר עלאה ואינון יהבי חולק תמצית⁹ לעמין עובדי כוכבים ועמין בלהו לא</p>	<p>בזמן שהיו ישראל בארץ הקדושה היה יורד להם מזון ממקום עליון והם נותנים חלק תמצית לעמים עובדי כוכבים וכל</p>

¹ פי' מט"ט וסנדל מזדווגים ועולים בסוף מ"ן למלכות (מ"מ).

² דקב"ה אתרעי בהו היינו קודם מעשיהם הטובים אתרעי ורצה בלי טעם בהם יותר מבשאר אומות, ודיינו אם רצון זה לא היה אלא להיותם מיותרים משאר האומות בקצת, אבל [לא] עשה כן אלא ויתרם יותרו יותר, היינו "וקריב לון לגביה" שיהיו ישראל מתקרבים מכל שאר המין האנושי אל הקב"ה, בענין שהם בין הקב"ה ובין שאר האומות, כי כאשר ירצו שרי האומות לקבל שפע לפרנס אומתם יקבלו מתחת ידי ישראל והמשכתם, ולא עוד אלא שנדחו העמין בשיעור שאינם חשובים לפניו להתפרנס לא בהרבה ולא במעט (אור יקר).

³ מעט (אור יקר).

⁴ בריבוי (אור יקר).

⁵ ולא לאומות לבד אלא כולם כאחד המתפרנסים למטה (אור יקר).

⁶ ולא תאמר בגיניהון דישראל יהיב אבל אם לא היה הם היה נותן בדרך אחרת וכו' והיה העולם כלה ואבד ואינו חושש (אור יקר).

⁷ פי' אר"ה (מ"מ).

⁸ תינח בזמן שישראל על אדמתם אמנם בזמן שישראל דחופים ודחויים בגלות מאי איכא למימר (אור יקר). שהיה להם לאכול גרמין ומותר השפע והתמצית, ובעונותינו הם אוכלים הבשר ואנו המותר, זהו המשל והנמשל כדפירשנו לעיל מענין הפשע, ושכינה גולה ביניהם מתלבשת בשר, ושם היא משפעת ועל ידם נותנת לישראל חלקם (אור יקר).

⁹ היינו שהיו ישראל ראשונה במלכות נוטלים שפע, והעיקר נשפע לישראל תרומת הקדשים וקדשים סתם למלאכים, וחולין לשרים, בענין שהם נוטלים תמצית ומשם מתפרנסין, עתה בעונותינו גלתה שכינה לבין השרים והיא משפעת לשאר כדי שעל ידו תהיה שפע וברכה להתפרנס ישראל, והשר מפרנס אומתו קודם לכל, ומהתמצית אנו מתפרנסין, בענין שהם נוטלים יותר עתה מקודם זמן הגלות, והשתא קשה כיון שהם לא היו נזונים אלא על ידינו, עתה שאנו חוטאים שהיה ראוי להם שלא יתרפנסו כל עיקר הם מתפרנסים ביתרון, לזה אמר משל למלך דאתקין סעודה היינו שפע הנשפע, והנה המלך אינו מונע מלסדר סעודתו

<p>אתזנו אלא מתמצית והשתא דישראל אינון בגלותא אתהפך בגוונא אחרא¹</p>	<p>העמים לא נזונו אלא מהתמצית ועכשיו שישראל הם בגלות התהפך לגון אחר.</p>
<p>מתל למלכא דאתקין סעודתא לבני ביתיה כל זמנא דאינון עבדי רעותיה אכלי סעודתא עם מלכא ויהבי לכלבי חולק גרמין למגרר בשעתא דבני ביתיה לא עבדי רעותא דמלכא מלכא יהיב כל סעודתא לכלבי וסליק לון גרמי</p>	<p>משל למלך שהתקין סעודה לבני ביתו כל זמן שהם עושים את רצונו אוכלים סעודה עם המלך ונותנים לכלבים חלק העצמות לגרר בשעה שבני ביתו לא עושים את רצון המלך נותן את כל הסעודה לכלבים ומעלה להם את העצמות.</p>
<p>כגוונא דא כל זמנא דישראל עבדי רעותא דמאריהון הא על פתורא דמלכא² אינון אכלי³ וכל סעודתא אתתקן להון⁴ ואינון מההוא חדוה דלהון⁵ יהבי גרמי דאיהו תמצית לעובדי כוכבים וכל זמנא דישראל לא עבדי רעותא דמאריהון⁶ אזלי בגלותא והא סעודתא⁷ לכלבי⁸ ואסתלק לון תמצית (יחזקאל ד יג) ככה יאכלו בני ישראל את לחמם טמא בגוים דהא תמצית דגעוליהון אכלי ווי לברא דמלכא דיתיב ומצפה לפתורא דעבדא מה דאשתאר מגו פתורא איהו אכיל</p>	<p>כמו זה כל זמן שישראל עושים רצון רבונם הם אוכלים על השלחן הזה של המלך וכל הסעודות מתקנות להם והם מאותה שמחה שלהם נותנים עצמות שהן תמצית לעובדי כוכבים וכל זמן שישראל לא עושים רצון רבונם הם הולכים לגלות והסעודה הולכת לכלבים ועולה להם התמצית ככה יאכלו בני ישראל את לחמם טמא בגוים שהרי תמצית הגעל שלהם הם אוכלים אוי לבן המלך שיושב ומצפה לשלחן העבד ומה שנשאר מתוך השלחן הוא אוכל.</p>
<p>דוד מלכא אמר (תהלים כג ה) תערך לפני</p>	<p>דוד המלך אמר תערך לפני שלחן נגד צררי דשנת בשמן ראשי כוסי רויה תערך</p>

וסעודת בני ביתו מידי יום ביום, אלא שאם יטיבו יאכילם מסעודת שולחנו, ואם יריעו לייסרם יאכיל הסעודה לכלבים, ולא ימנע שולחנו תמיד אלא ישליכו אותו (אור יקר).

¹ בעת החורבן רח"ל נסתלקה שכינה למעלה, וכמ"ש ראש השנה (לא ע"א) עלתה וישבה במקומה כמו שנאמר אלך אשובה אל מקומי, ונמשך עתה השפע דרך דרכים עקלקלות מאד, ע' זוהר (פ' תרומה קנב ע"ב), וזהו שאמר רב שמואל בר יצחק מפני גאוותן של ישראל שניטלה מהם וניתנה כו' (הקדוש ש כו ע"ד), מאין נמצא כמה טובות והנאות בדברים האסורים והטמאים, ונמצא בהם גם יותר תענוג הרבה מהמותרים והטהורים. אך דע כי הוא באמת רק ע"י עונותינו המרובים, וכידוע בסוד מ"ש (משלי ל כב) תחת עבד כי ימלוך כו', וכן בירמיה (יג יז) במסתרים תבכה נפשי מפני גוה, ואמרו רז"ל (חגיגה ה ע"ב) מפני גאוותן של ישראל שניטלה מהם ונתנה לאו"ה, וכן במגילה (ו ע"א) אם מליאה זו חרבה זו, ויורד השפע דרך הם¹, ולכך נמצא עתה עיקר התענוגים רק בהם. אבל עכ"פ הוא כי הרי הוא רק מאור הקדושה ושם הוא כל הטעם והעונג, וכמ"ש בשבת (ק"ט ע"א) תבלין אחד יש לנו שבת שמו כו'. ואמרו בזוה"ק (תרומה קנב ע"ב) וכו' אמנם עכ"ז הנה לא נמשך להם כל מחמודיהם ותענוגיהם רק דרך צינורות המכוערים ודרך כל חומריות וזוהמת העשיה. אך עכ"ז הרי אנו רואין כמה גדלו ורבו טובתם עתה, א"כ הרי אין ערך ודמיון למעלת גדולת תענוגים הללו אם היינו זכינו להם אנחנו, שהרי היו באים לנו בדרך טהרה וקדושה ישר ומכוון. וגם כ"ז הוא רק לפי מה שהם מלוּבש בהגשם והחומר דהעשיה, ואחר שנתרחקו משורשם העליון ונתפשטו ונשתלשלו עד סוף העשיה של עתה (דע"ה ח"ב נב ע"ד), נמשך עי"ז השפע העליונה למטה מעורב ומלוּבש בהחיצונים והקליפה, והם הע' שרים שנוטלים הם השפע בתחילה וכמ"ש בזוה"ק (פ' תרומה קנב ע"ב), כי בא האור והשפע מלוּבש בהם, והוא גלות השכינה וגלות התורה¹ וגלות ישראל רח"ל (דע"ה ח"ב קנב ע"ב), ועי' ביאורים ח"ב ע ע"ג.

² היא המלכות שולחן ודאי, המלך תפארת (אור יקר).

³ שהם יושבין ראשונה במלכות לקבלת השפע (אור יקר).

⁴ שעל ידם הזווג ועל ידם כפי שיעור התעוררותם השפע בא והם נוטלים חלק בראש, וכל אור אלהי ושפע (ו)מאיר עליהם, ואחר כך מהם יתנוצץ לכל התחתונים (אור יקר).

⁵ דהיינו בחג הסוכות זמן שמחתנו מצד הבינה ששם הגבורה, ששם מושרשים השרים וכל החיצונים "יהבי גרמי" דאיהו תמצית לשאר עמין, והיינו שבעים פרי החג, והיינו מתמעטין והולכין להראות שם נוטלין למטה בסוד המיעוט (אור יקר).

⁶ שאינם זכאין ליחוד הייחוד העליון למעלה על ידם (אור יקר).

⁷ כל השפע הנשפע לפרנסת העולמות (אור יקר).

⁸ והיו השרים ראשונים לקבלת השפע (אור יקר).

<p>שלחן נגד צוררי דשנת בשמן ראשי כוסי רוייה תערוך לפני שלחן דא סעודתא דמלכא נגד צוררי אינון כלבי דיתבי קמי פתורא מצפאן לחולק גרמין ואיהו יתיב עם מלכא בענוגא דסעודתא בפתורא</p>	<p>לפני שלחן זו סעודת המלך נגד צררי אותם הכלבים שיושבים לפני השלחן ומצפים לחלקת עצמות והוא יושב עם המלך בענג של הסעודה בשלחן.</p>
<p>דשנת בשמן ראשי דא רישא דסעודתא¹ דכל משחא ושמונא ותקון סעודתא אתייהיב בקדמיתא לרחימא דמלכא מה דאשתאר לבתר אתייהיב לכלבי ולאינון פלחי פתורא כוסי רוייה מליא כסא קמי רחימא דמלכא תדיר דלא יצטריך למשאל ועל רזא דא הוו ישראל תדיר עם שאר עמין</p>	<p>דשנת בשמן ראשי זה ראש הסעודה שכל שמן ושמונונית ותקון הסעודה נתנים בראשונה לאהוב המלך מה שנשאר נתן אחר כך לכלבים ולאותם עובדי השלחן כוסי רוייה מלאה הכוס לפני אהוב המלך תמיד שלא יצטרך לבקש ועל סוד זה היו ישראל תמיד עם שאר העמים.</p>
<p>רבי חייא הוה אזיל לגבי דרבי שמעון לטבריה והוו עמיה רבי יעקב בר אידי ורבי ייסא זעירא עד דהוו אזלי אמר רבי ייסא לרבי חייא תימה מה דכתיב (מ"א ב ז) ולבני ברזילי הגלעדי תעשה חסד והיו באוכלי שלחנך וגו' אי הכי כל טיבו וקשוט למיכל על פתוריה ולא יתיר מדקאמר הכא והיו באוכלי שלחנך ותו לאו יקרא דמלכא איהו למיכל בר נש אחרא</p>	<p>רבי חייא היה הולך לרבי שמעון לטבריה והיו עמו רבי יעקב בר אידי ורבי ייסא הקטן עד שהיו הולכים אמר רבי ייסא לרבי חייא תמוה מה שכתוב ולבני ברזלי הגלעדי תעשה חסד והיו באכלי שלחנך וגו' אם כך כל טוב ואמת לאכול על שלחנו ולא יותר משאמר כאן והיו באכלי שלחנך ועוד לא כבוד המלך הוא שיאכל איש אחר</p>
<p>קנג/א</p>	
<p>על פתוריה דמלכא ולא אצטריך דא אלא מלכא בלחודוי וכלהו רברבנוהי סחרניה לתתא מניה</p>	<p>על שלחן המלך ולא צריך זה אלא המלך לבדו וכל הגדולים שלו סביבו למטה ממנו.</p>
<p>אמר רבי חייא לא שמענא בהאי מידי ולא אימא² אמר ליה לרבי יעקב בר אידי ואת שמעת בהאי מידי אמר ליה אתון דינקין בכל יומא מדובשא דמשהא עלאה לא שמעתון כל שכן אנא אמר ליה לרבי ייסא ואת שמעת מידי בהאי אמר ליה אף על גב דאנא רביא ומיומין זעירין אתינא לגבייכו ולא זכינא מקדמת דנא אנא שמענא</p>	<p>אמר רבי חייא לא שמעתי בזה דבר ולא אמר אמר לו לרבי יעקב בר אידי ואתה שמעת בזה הדבר אמר לו אתם שיונקים בכל יום מדבש שמן העליון לא שמעתם כל שכן אני שאל את רבי ייסא ואתה שמעת בזה דבר אמר לו אף על גב שאני תינוק ומלפני מספר ימים באתי אליכם ולא זכיתי מקדם לזה אני כן שמעתי.</p>
<p>פתח ואמר (תהלים קלו כט) נותן לחם לכל בשר כי לעולם חסדו מאי קא חמא דוד דסיום הללא רבא³ סיים הכי בהאי קרא אלא תלת שליטין אינון לעילא⁴ דקודשא בריך הוא אשתמודעא בהו⁵ ואינון רזא יקרא דיליה</p>	<p>פתח ואמר נותן לחם לכל בשר כי לעולם חסדו מה ראה דוד שבסיום ההלל הגדול סיים כך בפסוק הזה אלא שלשה שליטים הם למעלה שהקדוש ברוך הוא נודע בהם והם סוד נכבד שלו ואלה הם</p>

¹ הבן כי השמן ששון עיקרו אליה והמותר יוצא עם מי רגלים בסוד טפין דברכאן (רח"ו) ועיין בפרשת בא דף ל"ה (מ"מ).

² ירצה לא שמעתי בו, וגם אין לי הקדמה שאוכל לפרשו בה ולזה "לא אימא" (אור יקר).

³ עם היות דכתיב הודו לאל השמים זה אינו סיום הלל אלא כחזרת פתיחתו, וסיום הללו הוא סיום המקום שמסיים להלל על חסדיו והיינו נותן לחם (אור יקר).

⁴ ג' ספירות (אור יקר).

⁵ השגחת אלהינו ומציאותו נכרת על ידם, ועם היות שהם עשר ספירות "אינון רזא יקרא דיליה" כי סוד הנהגת הספי' מתבחנת בספירות ידועות יותר מבספירות אחרות, כגון מדת המלכות היא המפורסמת

<p>ואלין אינון מוחא¹ ולבא² וכבדא³ ואינון בהפוכא דהאי עלמא⁴ לעילא⁵ מוחא נטיל ברישא⁶ ובתר יהיב ללבא ולבא נטיל ויהיב לכבדא⁷ ולבתר כבדא יהיב חולק לכל אינון מקורין דלתתא⁸ כל חד וחד כדקא חזי ליה לתתא כבדא נטיל ברישא⁹ ולבתר איהו מקרב כלא ללבא ונטיל לבא שפירו דמיכלא כיון דנטיל ואתתקף מההוא תקפא ורעו דקא נטיל יהיב ואתער לגבי מוחא¹⁰ ולבתר אהדר כבדא ופליג מזונא לכל מקורין דנופא (ביומא דבר נש אתער בתעניתא אתער לעילא כגוונא ההוא ממשי¹¹ וביומא דשבעא לאו הכי¹²)</p>	<p>מח ולב וכבד והם בהפך של העולם הזה למעלה המח נוטל בראש ואחר כך נותן ללב והלב נוטל ונותן לכבד ואחר כך הכבד נותן חלק לכל אותם מקורות שלמטה כל אחד ואחד כראוי לו למטה הכבד נוטל בראש ואחר מקרב הכל ללב והלב נוטל את היפה של המאכל כיון שנוטל ומתחזק מאותו כח ורצון שנוטל נותן ומעורר אל המח ואחר כך חוזר לכבד ומחלק מזון לכל מקורות הגוף (ביום שהאדם מתעורר בתענית מתעורר למעלה כאותה דוגמא ממש וביום של שבע לא כך).</p>
--	---

ומיוחדת ומסויימת בספירות מפני עניינים פרטיים לה כאשר נבאר, וכן התפארת מסויים בהם מפני שהוא נקודה אמצעית לששה ספירות, והוא כולל שש קצוות, וכיוצא החכמה עם הבינה הם מסויימות ומצויינות בספירות, שמהם יוצאות המקורות לספירות, ובהם סוד שם יהוה, י"ה מוחא, ו ליבא ה כבדא, וזהו שאמר "ואינון רזא יקירא", והענין שעם היות שהחכמה היא המוח, עם כל זה הגולגולת שהמוח נתון בו וקרום החופה על המוח מלמטה ומלמעלה הכל סוד הבינה כדפירשנו באדרא, ולכך דרך כלל הראש חכמה ובינה, וענפיה הם המסתעפים שתי מדות אלו (אור יקר).

¹ חכמה (רח"ו).

² ת"ת (רח"ו).

³ מלכות (רח"ו). סי' מל"ך והוא בסוד תשר"ק כי כן יוצאות האותיות מבי' (רמ"ז), בהאדם שמתקנים חלקי הדצח"מ ע"י האכילה להיות חלק מחלקי האדם, כי נתברר בקרבו כל תמצית הטוב מהמאכל ונתהפך בו לכח הדם והבשר ונשתלח לכל האברים החיצוניים שבו, ור"ל לכל חלקי החיצוניות שבכל גופו, ונעשה כ"ז בפעולת הכבד וע"י ורידי הדם הנמשכים מהכבד. ואח"כ מברר הכבד עוד היותר זך שבו ומשלח אותו ללב, וע"י הלב מתפשט לכל העורקים הדופקים, ומהם לכל חלקי האמצעית שבגוף. וכן מברר הלב ג"כ את היותר זך שבו ומעלה אותו להמוח, וע"י המוח מתפשט בכל הגידין הבלתי חלולים, ומהם למוח שבעצמות, שהוא כל חלקי הפנימיים שבהגוף, וכמ"ש הרב בשער המוחין (פרק ה) ובקליפת נוגה (פרק א) וע' זוה"ק (תרומה קנג ע"א) (דע"ה ח"ב לד ע"א).

⁴ כדמפרש שהדרך בגוף ממטה למעלה ובספירות ממעלה למטה (אור יקר).

⁵ חו"ב (אור יקר).

⁶ השפע מהכתר ומכנינים אותו שיתעבה ויהיה ראוי לספירות תחתונות וזהו שאמר "ולבתר" שאינו מקור נפתח דרך המוח ללב, ודרך החכמה והבינה לספירות, אלא עושה לו מציאות ובחינה במוח, "ולבתר יהיב ללבא" שהוא התפארת, אמנם התפארת עיקר קבלתו אינו לעצמו אלא להשפיע למלכות, ואם חס ושלוש אין המלכות מקבלת אין השפע בא לתפארת (אור יקר).

⁷ היא המלכות, ונודע שעד המלכות הכל אחדות גמורה, אמנם משם יפרד והיה לארבעה ראשים (אור יקר).

⁸ הם בחינות הבריאה והיצירה והעשיה, ופרטיהם ארבעה עמודי כסא, ארבע חיות, וכיוצא מקורות לטובים ולחיצונים, לכל היא נותנת כאומרו ותקם בעוד ליהל ותתן טרף לביתה וחק לנערתי (אור יקר).
⁹ שלשה אברים אלו בגוף האדם התחתון "כבדא נטיל ברישא" המאכל ממקורי ורידי המעי לכבד, שהכבד טבעו אדום וכולו דם, ולזה הכבד מבשל המאכל ומהפכו לדם, מפני שאינו נמשך מהאיסטומ' לכבד אלא לבן מרק מי סחיטת כל המאכל, והכבד יש לו קנה רחב שבו הקדרה לבשל ומהפכו לדם (אור יקר).

¹⁰ בכל עליית המלכות למ"ן היא מעלה בירורים למעלה, ועולים הבירורים להמוח שהוא אבא המוח הכללי דאצילות, ומקבלים משם תוספת אור וברכה מרזא דאור א"ס. כי המוח הוא מצרף ומלבן כאש מצרף, וזיקק אותם כזהב וכסף, ובסוד (זהר פקודי רנד ע"ב) במחשבה אתברירו, כי שם היה הבירור של כל המלכים בעת התיקון, שעלו במ"ס ונתבררו, כמ"ש בפ' פקודי (דף רכו ע"א ורנד ע"ב) וכן בהמוח של כל פרצוף, שם הוא הבירור האחרון, כמ"ש הרב בשער המוחין (פרק ה) והוא בזוה"ק (תרומה קנג ע"א) (דע"ה ח"א פ ע"ג).

¹¹ פי' כשם שבעו"הז מתחילים מהכבד ואח"כ הלב כך ביום החטנית גם למעלה הכבד שהיא המלכות נוטלת חלב ודם ואח"כ מקריב ללב שהוא זעיר וכמ"ש בסמוך (מ"מ).

¹² פי' מלמעלה ביומא דשבעא מוחא נטיל ברישא וכו' וכמ"ש בסמוך בסמנא אחרא מוחא נטיל בקדמיתא (מ"מ).

<p>ביומא דתעניתא¹ בר נש מקרב מיכלא ומשתיא לגבי כבדא עלאה ומאי איהו מקרב חלביה ודמיה ורעותיה ההוא כבדא נטיל כלא ברעותא כיון דכלא איהו לגביה נטיל ומקרב כלא לקמי לבא דאיהו רב ושלטי עליה כיון דלבא נטיל ואתתקף ברעוא מקרב כלא לגבי מוחא דאיהו שליטא עלאה על כל גופא לבתר אהדר כבדא ומפלג חולקין לכל אינון מקורין ושייפין דלתתא</p>	<p>ביום של תענית אדם מקריב מאכל ומשתה לכבד העליון ומה הוא מקריב חלבו ודמו ורצונו אותו כבד נוטל הכל ברצון כיון שהכל הוא אליו נוטל ומקריב הכל לפני הלב שהוא גדול ושולט עליו כיון שהלב נוטל ומתחזק הרצון מקריב הכל למח שהוא שליט עליון על כל הגוף אחר כך חוזר הכבד ומחלק חלקים לכל אותם מקורות ואיברים שלמטה.</p>
<p>בזמנא אחרא כד (ד"א כלא) מוחא נטיל בקדמיתא ולבתר יהיב ללבא ולבא יהיב לכבדא וכבדא יהיב לכלהו מקורין ושייפין דלתתא ולבתר כד בעי לפלגא מזונא להאי עלמא ברישא יהיב ללבא דאיהו מלכא די בארעא ופתורא דמלכא אתער בקדמיתא מכל שאר בני עלמא</p>	<p>בזמן אחר כאשר (כל) המח נוטל הכל בתחלה ואחר כך נותן ללב והלב נותן לכבד והכבד נותן לכל המקורות והאיברים שלמטה ואחר כך כשרוצה לחלק מזון לעולם הזה בראשונה נותן ללב שהוא המלך שבארץ ושלחן המלך מתעורר בראשונה מכל שאר בני העולם.</p>
<p>זכאה איהו מאן דהוי בחושבנא² דפתורא דמלכא דהא אשתמודעא לאוטבא ליה בההוא טיבו דלעילא (ובגני כך) ודא איהו טיבו וקשוט דעבד דוד לבני ברזילי דכתיב (&) והיו באכלי שלחנך ואי תימא דבשלחנא דמלכא אכיל בר נש אחרא בר מניה לא אלא מלכא אכיל ברישא ובתר כל עמא ואינון דאכלי עם מלכא בשעתא דאיהו אכיל³ אינון דחביבין עליה מכלהו ואינון אתמנון משלחנא דמלכא</p>	<p>אשריו מי שהיה בחשבון של שלחן המלך שהרי ידוע הוא להיטיב לו באותו טוב שלמעלה (ולכן) וזהו טוב ואמת שעשה דוד לבני ברזלי שכתוב והיו באכלי שלחנך ואם תאמר שבשלחן המלך אוכל אדם אחר פרט לו לא אלא המלך אוכל בראשונה ואחר כך כל העם ואותם שאוכלים עם המלך בשעה שהוא אוכל אותם שחביבים עליו מכולם והם נמנים משלחן המלך.</p>
<p>ואי תימא הא כתיב (ש"ב ט יג) על שלחן המלך תמיד הוא אוכל בגין דכל מזונא דיליה לא עביד חושבנא אחרא אלא על שלחן המלך דמתמן הוה אתי מזונא ומיכלא דיליה ודא איהו על שלחן המלך תמיד הוא אוכל אתא רבי חייא ונשקיה על רישיה אמר ליה רביא אנת וחכמתא עלאה שריא בלבך אדהכי חמו ליה לרבי חזקיה דהוה אתי אמר ליה רבי חייא ודאי בחברותא דא קודשא בריך הוא יתחבר</p>	<p>ואם תאמר הרי כתוב (שמואלב ט) על שלחן המלך תמיד הוא אכל משום שכל מזונו לא עושה חשבון אחר אלא על שלחן המלך שמשם היה בא מזונו ומאכלו וזהו על שלחן המלך תמיד הוא אכל בא רבי חייא ונשקו על ראשו אמר לו תינוק אתה וחכמה עליונה שורה בלבך בינתיים ראו את רבי חזקיה שהיה בא אמר לו רבי חייא ודאי בחברות זו הקדוש ברוך הוא יתחבר עלינו שהרי דברים חדושי תורה יתחדשו כאן.</p>

¹ סוד האכילה העליונה, וכן אכילת אדה"ר קודם החטא, הנה היה לב' תיקונים, אחד מלמטה למעלה ואחד מלמעלה למטה וכו' אשר היא נמשך מלמעלה למטה מכל פרצוף עליון להתחתון, ובחי' האכילה הזה הוא יותר גבוה ויותר נעלה, והוא בסוד הכתוב (שיה"ש ה א) אכלו ריעים שתו ושכרו דודים, וכמ"ש בזוה"ק (ויקרא דף ד ע"א) ובדברי הרב בכוונת יום הכיפורים (דרוש ב) כי אכלו ריעים הוא האכילה דא"א המקבלים אכילתם מעתיק יומין וא"א וכו', ובאמת הנה נמצא באדם ג"כ בחי' האכילה הזה, והוא ביום התענית, כמ"ש בזוה"ק (תרומה קנג ע"א) ובדברי הרב בשער רוח הקודש (בכוונת תענית דף ז סע"ב ושם ע"א), כי אז נמשך המזון מעילא לתתא מן המוח אל הלב ומהלב לכל האברים, והוא מזון רוחני (דע"ה ח"ב לד ע"א).

² עי' ביאורים ח"ב ע ע"ג.

³ פי' שאר בני אדם אוכלים אחר המלך. אבל אלו שאוכלים בשעה שהמלך אוכל אע"פי שאוכלים לבדם חביבין יתיר ובזה יתורצו קושיות דלעיל (מ"מ).

<p>עלנא דהא מלין חרתין דאורייתא יתחדתון הכא</p>	
<p>יתבו למיכל אמרו כל חד וחד לימא מלי דאורייתא בהאי סעודתא אמר רבי ייסא סעודת עראי איהי ועם כל דא סעודה אקרי ולא עוד אלא דהאי אקרי סעודתא דקודשא ברוך הוא אתהני מינה ועל דא כתיב (יחזקאל מא כב) זה השלחן אשר לפני יהוה דהא מלין דאורייתא יסתרון להאי אתר</p>	<p>ישבו לאכול אמרו כל אחד ואחד יאמר דברי תורה בסעודה הזו אמר רבי ייסא סעודת עראי היא ולכן נקראת סעודה ולא עוד אלא שזו נקראת סעודה שנהנה ממנה הקדוש ברוך הוא ועל זה כתוב זה השלחן אשר לפני ה' שהרי דברי תורה יקיפו את המקום הזה.</p>
<p>פתח רבי חייא ואמר (דברים ח י) ואכלת ושבעת וברכת את יהוה אלהיך וגו' וכי עד לא אכיל בר נש לשבעא ויתמלי כריסיה לא יברך ליה לקודשא בריך הוא¹ (ד"א ל"ג אי הכי)</p>	<p>פתח רבי חייא ואמר (דברים ח) ואכלת ושבעת וברכת את ה' אלהיך וגו' וכי עד שלא אוכל אדם לשבעה ותתמלא כרסו לא יברך את הקדוש ברוך הוא (אם כך)</p>
<p>קנ"ב</p>	
<p>במאי נזקים ואכלת ושבעת ובתר וברכת אלא אפילו לא ייכול בר נש אלא כזית² ורעותיה איהו עליה³ וישוי ליה לההוא מיכלא עקרא דמיכליה שבעא אקרי דכתיב (תהלים קמה טז) פותח את ידך ומשביע לכל חי רצון לכל חי אכילה לא כתיב אלא רצון ההוא רעותא דשוי על ההוא מיכלא שבעא אקרי ואפילו דלית קמיה דבר נש אלא ההוא זעיר בכזית ולא יתיר הא רעותא דשבעא שוי עליה ובנין כך ומשביע לכל חי רצון רצון כתיב ולא אכילה ועל דא וברכת ודאי ואתחייב בר נש לברכא ליה לקודשא בריך הוא בגין למיהב חדוה לעילא⁴</p>	<p>במה נבאר ואכלת ושבעת ואחר כך וברכת אלא אפילו לא יאכל אדם אלא כזית ורצונו עליו וישים את אותו המאכל עקר מאכלו נקרא שבעה שכתוב "פותח את ידך ומשביע לכל חי רצון לא כתוב לכל חי אכילה אלא רצון אותו רצון ששם על אותו מאכל נקרא שבעה ואפילו שאין לפני האדם אלא אותו מעט בכזית ולא יותר הרי רצון השבע שם עליו ולכן ומשביע לכל חי רצון כתוב רצון ולא אכילה ועל זה וברכת ודאי ומתחייב האדם לברך את הקדוש ברוך הוא כדי לתת שמחה למעלה.</p>
<p>פתח רבי חזקיה בהאי קרא אבתריה ואמר ואכלת ושבעת מהכא דשכור⁵ שרי ליה לברכא ברכתא דמוזנא⁶ מה דלית הכי</p>	<p>פתח רבי חזקיה בפסוק הזה אחריו ואמר ואכלת ושבעת מכאן שלשכור מתר לברך ברכת המזון מה שאין כן בתפלה שתפלה לא כך שהרי תפלה מעלה היא בלי</p>

¹ פי' ואינו כן שאפילו לא שבע צריך לברך ולהכי מקשה במאי נזקים וכלת ושבעת. דמשמע דוקא ע
דשישבע ותירץ ושבעת היינו רצון וכדמסיק. ורבי חזקיה דבסמוך מתרץ תירוץ אחר על קושיא זו דפי'
ושבעת היינו אפילו יהיה שכור מברך. והיינו אסמכתא בעלמא אבל מן התורה אינו חייב עד שיהיה שבע
(מ"מ).

² דהיינו ואכלת שיעור אכילה (אור יקר).

³ דהיינו ושבעת, והיינו כגון שיקבע סעודתו עלה, וכל עוד שהוא כזית והחשיבו שאכלו סעד לבו ושבע בו
נתחייב לברך (אור יקר). עי' תז"ח טז ע"ג: רזא דתלת שמהן יה"ו משלשים ומתמן בני חיי ומזוני חיי
והחכמה תחיה בעליה מזוני (תהלים) פותח את ידך ומשביע לכל חי רצון ואיהו אמא עלאה.

⁴ במלות קצרת כאלו כלל טעם הברכה, ואמר שענין הברכה היא מדה נגד מדה, הוא ישב לו על כזית
והשיב לבו בו, ואין ספק שהיה לו שמחת לבב אם כן ראוי שישמח למעלה דהיינו ברכה לבינה להמשיך דרך
המדרגות למלכות, והנה כשנתברך במרובה הנגדי לברך למעלה, אבל זה לא נתברך שמזונו כזית אמנם
שבע ושמח, אם כן מדה כנגד מדה ישמח למעלה (אור יקר).

⁵ הם שתי בחינות האחד אכילה סתם בלי שכרות וזו ברכת המזון כתקנה, השנית אכילה בשכרות (אור
יקר).

⁶ ויגש רז ע"ב (הערת הזהר).

<p>בצלוחא דצלוחא לאו הכי דהא צלוחא מעליא בלא אכילה איהי¹ מאי טעמא בגין דצלוחא סלקא² לעילא לעילא אתר דלית ביה לא אכילה ולא שתיה ועל דא תנינן עלמא דאתי לית ביה אכילה ושתיה וכו'³</p>	<p>אכילה למה משום שתפלה עולה למעלה למעלה מקום שאין בו לא אכילה ולא שתיה ועל זה שנינו העולם הבא אין בו אכילה ושתיה וכו'.</p>
<p>אבל שאר דרגין דלתתא⁴ אית בברכת מזונא אשתכח גוונא אחרא⁵ ומעליא ההוא ברכתא דאשתכח בשבעא בגין דברכת מזונא איהי באתר דאית ביה אכילה ושתיה ומניה נפק מזונא ושבעא לתתא ועל דא אצטריך לאחזאה קמיה שבעא וחדוה (ובגין כך האי איהו אתר דאית ביה אכילה ושתיה ומניה נפיק מזונא לתתא ואצטריך לאחזאה קמיה שבעא וחדוה) באתר דצלוחא לאו הכי דהא סלקא יתיר לעילא לעילא ועל דא שכור לא יצלי צלוחא</p>	<p>אבל שאר הדרגות שלמטה יש בברכת המזון נמצא צבע אחר ומעלה אותה ברכה שנמצאת בשבע משום שברכת המזון היא במקום שיש בו אכילה ושתיה וממנו יוצאת מזון ושבע למטה ועל זה צריך להראות לפניו שבע ושמחה (ולכן זהו מקום שיש בו אכילה ושתיה וממנו יוצא מזון למטה וצריך להראות לפניו שבע ושמחה) במקום של תפלה לא כך שהרי עולה יותר למעלה למעלה ועל זה שכור לא יתפלל תפלה.</p>
<p>בברכת מזונא שכור שרי ליה לברכא ברכת מזונא משמע מהאי קרא דכתיב (&) ואכלת ושבעת וברכת ואכלת זו אכילה ושבעת זו שתיה דהא שבעא בחמרא איהי רוי חמרא שבעא ודאי ודא איהו שכור דכתיב וברכת את דייקא⁶ דמשמע דברכת מזונא אצטריך חדוה ושבעא על הארץ הטובה מאי טובה שבעא כמה דאת אמר (ירמיה מד יז) ונשבע לחם ונהיה טובים בגין כך אצטריך חדוה ושבעא</p>	<p>בברכת המזון שכור מתר לו לברך ברכת המזון משמע מהפסוק הזה שכתוב ואכלת ושבעת וברכת ואכלת זו אכילה ושבעת זו שתיה שהרי שבע ביין מתרוה יין שבע ודאי וזהו שכור שכתוב וברכת את דווקא שמשמע שברכת המזון צריך שמחה ושבע על הארץ הטובה מה זה טובה שבע כמו שנאמר (ירמיה מד) ונשבע לחם ונהיה טובים לכן צריך שמחה ושבע.</p>

¹ ובתפלה שניהם גם כן, תפלת השחר אסור בה כל איזו אכילה אלא כדי להקשות מכלל שלשה תפלות לא הקשה מתפלת השחר, אלא כל איזו תפילה אם אכל תפלתו תפלה אמנם "מעליא היא צלוחא בלא אכילה", ובשכרות אין להתפלל כלל, אם כן קשה השתא בתרתי, אכילה סתם ברכה מעליא ותפלה מעליא בלי אכילה, ושכור שרי לברכא ואסור להתפלל (אור יקר).

² אין ספק שהתפלה היא מלכות, והיא עולה לעלה עד הבינה כדפירשו בפרשת וארא, והיינו סוד התעוררות העולה עד הבינה בסוד הזווג שבין חכמה לבינה, ששם אין אכילה ואל שתיה, והענין שעם היות שנאמר אכלו רעים שתו ושכרו דודים, ופירשו בפרשת ויקרא שהחכמה והבינה שיש בהם שתיה בעו מיכלא, והתפארת והמלכות שיש בהם אכילה בעו שתיה, בעינן שנמצא ברעים שהם חכמה ובינה אכילה ושתיה, כבר פירשנו שם בארוכה שאותה אכילה ושתיה היא למטה בזווג תחתון שהוא אב וגלוי, אמנם בעולם העליון מצד עצמו אין בו לא אכילה ולא שתיה, ולכן ההתעוררות העולה אליה ראוי שיהיה (אור יקר).

³ עי' זהר חדש (כב ע"ב): אמר רבי, תרי ענייני אינון דלא מתיישבי כחדא, יינא ופולחן שמיא דתנינן תמן, שתוי אל יתפלל. וכן שכור, אל יתפלל. ואם התפלל, תפלתו תועבה. ואמר רבי יוסי, שכור המתפלל כאלו עובד ע"ז.

⁴ ממלכות ועד החסד "אית", וילפינן מדבריו באומרו העולם הבא אין בו אכילה ושתיה חיוב ושלילה, חיוב העולם הבא, ושלילה הא משם ולמטה אית ביה, אם כן מכאן נפקא לן (אור יקר).

⁵ שאין בתפלה, והענין כי לא שיהיה בחיריי אלא "מעליא ברכתא ההוא דאשתכח בשבעא", שעם היות שיאכל כזית ויברך אין אותה ברכה שלימה והמובחרת שיש בה שביעה, בענין שהם עתה שלשה בחינות, האחת ברכה לכזית והיא ברכה אבל לא מעליא, השנית ברכה לשביעה והיא ברכה מעליא, השלישית ברכה בשכרות והיא מותרת אבל לא מעליא (אור יקר).

⁶ בפ' וברכת את ה' אלהיך וגו' יכוין כי ה' אלהיך חסד ודין ימין ושמאל ואת ריבה קו אמצעי, על הארץ הטובה הארה מתמן מתפשטית במלכות (טעמי המצות פרשת עקב).

<p>פתח רבי ייסא ואמר (&) ועשית שלחן עצי שטים וגו' שלחן דא איהו קיימא לגו במשכנא וברכתא דלעילא שריא עליה ומניה נפיק מזונא לכל עלמא ושלחן דא לא אצטריך למהוי בריקניא אפילו רגעא חדא אלא למהוי עליה מזונא דהא ברכתא לא אשתכח על אתר ריקניא! ובגין כך אצטריך למהוי עליה נהמא תדיר דלהוי תדיר ברכתא עלאה משתכחא ביה ומגו ההוא שלחן נפקי ברכאן ומזוני לכל שאר פתורי דעלמא דאתברכאן בגיניה?²</p>	<p>פתח רבי ייסא ואמר ועשית שלחן עצי שטים וגו' השלחן הזה הוא עומד לתוך המשכן והברכה שלמעלה שורה עליו וממנו יוצא מזון לכל העולם ושלחן זה לא צריך להיות בריקנות אפילו רגע אחד אלא שיהיה עליו מזון שהרי הברכה לא נמצאת במקום ריק ולכן צריך להיות עליו תמיד לחם שתהיה תמיד ברכה עליונה נמצאת בו ומתוך אותו שלחן יוצאות ברכות ומזונות לכל שאר שלחנות העולם שמתברכים בגללו.</p>
<p>שלחן דכל בר נש אצטריך למהוי הכי קמיה בשעתא דקא מברך ליה לקודשא בריך הוא בגין דתשרי עליה ברכתא מלעילא ולא יתחזי בריקניא דהא ברכאן דלעילא לא שריין באתר ריקניא דכתיב (מ"ב ד ב) הנידי לי מה יש לך בבית והא אוקמוה חברייא שלחן דלא אתמר עליה מלי דאורייתא (בס"א אינו ולא בריך על ההוא מזונא לקודשא בריך הוא) עליה כתיב (ישעיה כח ה) כי כל שלחנות מלאו קיא צואה בלי מקום ואסור לברכא על ההוא שלחן</p>	<p>השלחן של כל אדם צריך להיות כך לפניו בשעה שמברך את הקדוש ברוך הוא כדי שתשרה עליו ברכה מלמעלה ולא יראה בריקנות שהרי הברכות שלמעלה לא שורות במקום ריק שכתוב הגידי לי מה יש לך בבית והרי פרשוהו החברים שלחן שלא נאמרו עליו דברי תורה (ולא ברך על אותו מזון לקדוש ברוך הוא) עליו כתוב (ישעיה כח) כי כל שלחנות מלאו קיא צאה בלי מקום ואסור לברך על אותו שלחן.</p>
<p>מאי טעמא בגין דאית שלחן ואית שלחן שלחן איהו דקא מסדרא קמיה דקודשא בריך הוא לעילא איהו קיימא תדיר לסדרא ביה פתגמי אורייתא ולאכללא ביה אתון דמלי דאורייתא (בס"א אינו דא הוא ברכתא דמזוני דאית פסוקי ומלי דאורייתא ואינון אתון דמלי אורייתא אתכלילין ביה בההוא שלחן) ואיהו לקיט לון לגביה וכליל כלחו בגויה ובהו אשתלים וחדו ואית ליה חדוה ועל שלחן דא כתיב (יחזקאל מא כב) זה השלחן אשר לפני יהוה³ לפני יהוה ולא מלפני יהוה! שלחן</p>	<p>למה משום שיש שלחן ויש שלחן שלחן שהוא מסדר לפני הקדוש ברוך הוא למעלה ועומד תמיד לסדר בו דברי תורה ולהכליל בו אותיות של דברי תורה (זהו ברכת המזון שיש פסוקים ודברי תורה ואותן אותיות של דברי תורה נכללים בו באותו שלחן) והוא לוקט אותם אליו וכולל את כולם לתוכו ובהם משתלם ושמח ויש לו שמחה ועל שלחן זה כתוב זה השלחן אשר לפני ה' לפני ה' ולא מלפני ה' יש שלחן אחר שאין בו חלק של תורה ואין לו חלק בקדשת התורה ואותו</p>

¹ בסוד ההתעוררות שצריך מהתחטונים ובית קבול לברכה, וכל מקום ריק הוא החצונים כדאמרין, שהם משתחווים להבל וריק, וזהו סוד לחם הפנים, שלא היה חסר אפילו רגע (אור יקר ח"ג לד ע"א). ברכה דלעילא לא שרי' באתר דריקניא, וכמ"ש באלישע הגידי לי מה יש לך בבית וכו', כי הסט"א שרי' באתר דריקניא שכל עניינם מתוהו כמ"ש (ישעיה מ יז) כל הגוים כאין נגדו מאפס ותוהו וכו', במקום שהקדושה מסתלק (אפיקי ים סנהדרין צב ע"א).

² סוד לחם הפנים י"ב חלות, ותמיד היה חס. הענין הוא, כי כבר ידעת כי יש למעלה כמה זווגים, שהם בסוד האכילה, והם סוד (שיר ה' א') אכלו רעים. והנה סוד זווג אר"א היא נעשה ע"י מזל"א דדיקנא דעתיקא, ולח"ם בגי' מזל"א. ואמנם הוא בסוד הו"ו שהיא כפולה ו"ו, והם י"ב חלות ששה וששה, והם הם עצמם סוד ה"א ה"א שהם י"ב. ואמנם י"ב אלו נמשכים מסוד שלשה שמות הו"ה אשר במזל"א, אשר בהם י"ב אותיות. וג"פ הו"ה, הם בגי' לחם ומזל"א. ואמנם לפי שזווג אר"א אינו נפסק תדיר, לכן היה הלחם הזה, שהוא המזל שמעוררם אל הזווג, היה תמיד על השלחן לחם פנים לפני תמיד. וגם לטענה זו היה חס תמיד, שנאמר (ש"א כ"א ז') לשום לחם חס ביום הלקחו, לרמוז כי תמיד הוא חס, ומעורר הזווג העליון בלתי הפסק. ואמנם לחם זה היו אוכלים אותו הכהנים, וסוד הענין תבין, כי הלא סוד הכהנים העליונים הם בחכמה, ושם הוא התחלת כהנא רבא שבכל י"ס (ספר הליקוטין, תרומה כה).

³ יש חילוק כשאומר מלפניך או לפניך כי בינה נקרא מלפני ה' שהוא יותר פנימי מן הו"ה אבל המלכות נקרא לפני ה' שהוא לפניו של הת"ת (ע"ח שער הזווגים פרק ג).

<p>אחרא אית דלא אית ביה חולקא דאורייתא ולית ליה חולקא בקדושה דאורייתא וההוא שלחן אקרי קיא צואה ודא איהו בלי</p>	<p>שלחן נקרא קיא צואה וזהו בלי</p>
<p>קנד/א</p>	
<p>מקום שאין לו חלק בצד הקדושה כלום.</p>	<p>מקום שאין לו חלק בצד הקדושה כלום.</p>
<p>בגין כך שלחן דלא אתמר עליה מלי דאורייתא איהו שלחן דקיא צואה² איהו שלחן דטעוא אחרא לית בההוא שלחן חולקא ברזא דאלהא עלאה שלחן דמלי אורייתא אתמרו עליה קודשא בריך הוא נטיל ההוא שלחן ושוי ליה לחולקיה ולא עוד אלא³ סורי"א רב ממנא נטיל כל אינון מלין ושוי דיוקנא דההוא שלחן קמיה קודשא בריך הוא וכל אינון מלין דאורייתא דאתמרו עליה סלקין על ההוא פתורא ואתעטר (ס"א ואתעתד) קמי מלכא קדישא⁴ ממשמע דכתיב (&) זה השלחן אשר לפני יהו"ה דאתעטר (ס"א דאתעתד) קמי קודשא בריך הוא שלחן דבר נש קיימא לדכאה ליה לבר נש מכל חובוי זכאה איהו מאן דאלין תרין קיימין על פתוריה מלי דאורייתא וחולקא למסכנין⁵ מההוא שלחן</p>	<p>לכן שלחן שלא נאמר עליו דברי תורה הוא שלחן של קיא צאה הוא שלחן של אליל אחר אין באותו שלחן חלק בסוד האלוה העליון שלחן שדברי תורה נאמרים עליו הקדוש ברוך הוא נוטל אותו שלחן ושם אותו לחלקו ולא עוד אלא סורי"א הממונה הגדול נוטל כל הדברים הללו ושם דמות אותו השלחן לפני הקדוש ברוך הוא וכל אותם דברי התורה שנאמרו עליו עולים על אותו שלחן ומתעטר (ומזדמן) לפני המלך הקדוש משמע שכתוב זה השלחן אשר לפני ה' שמתעטר (שמזדמן) לפני הקדוש ברוך הוא שלחנו של אדם עומד לטהר את האדם מכל חטאיו אשרי הוא מי שאלה השנים עומדים על שלחנו דברי תורה וחלק לעניים מאותו שלחן.</p>
<p>כד סלקין ההוא פתורא מקמיה דבר נש תרין מלאכין קדישין אזדמנן תמן חד מימינא וחד משמאלא חד אמר דא איהו שלחן דמלכא קדישא דפלניא קא מסדר קמיה מסדר יהא תדיר פתורא דא בברכאן עלאין ומשחא ורבו עלאה קודשא בריך הוא ישרי עלוי וחד אמר דא איהו שלחן דמלכא קדישא דפלניא קא מסדר קמיה דא פתורא די עלאי ותתאי יברכון ליה מסדר יהא האי פתורא קמי עתיק יומין בהאי עלמא ובעלמא דאתי</p>	<p>כשמעלים אותו שלחן מלפני אדם שני מלאכים קדושים מזדמנים לשם אחד מימין ואחד משמאל אחד אומר זהו שלחן של המלך הקדוש שפלונני מסדר לפניו מסדר יהיה תמיד השלחן הזה בברכות עליונות ושמן ומשחה עליונה הקדוש ברוך הוא ישרה עליו ואחד אומר זהו השלחן של המלך הקדוש שפלונני מסדר לפניו זה שלחן שעליונים ותחתונים יברכו אותו מסדר יהיה שלחן זה לפני עתיק הימים בעולם הזה ובעולם הבא.</p>
<p>רבי אבא כד הוו סלקין פתורא מקמיה הוה חפי ליה והוה אמר סליקו האי פתורא בצניעו</p>	<p>רבי אבא כשהיו מעלים את השלחן מלפניו היה מכסה אותו והיה אומר סלקו שלחן זה בצניעות שלא יהיה בבושה לפני</p>

¹ קב ע"ב (הערת הזהר). קע ע"ב (לש"ו).

² שלחן אותיות לחנש (רח"ו).

³ רג ע"ב רכג ע"א (הערת הזהר).

⁴ בסוד מ"ן (רח"ו).

⁵ בזוהר תרומה שצ"ל על השלחן ד"ת וחלק לעניים והענין כי השלחן הוא מלכות וצריך לכוללה בג' דברים נגד ג' שלמעלה שמקבלת מהם ואמרו (ברכות נה ע"א וש"מ) בזמן שבהמ"ק קיים מזבח מכפר עכשיו שלחנו ש"א מכפר עליו כי האכילה דומה לעבודה בבירית הניצוצין וכמ"ש קרבני לחמי ואמרו (פסחים נ"ט ב' וש"מ) שהכהנים אוכלין ובעלים מתכפרין לכך כתבו הראושנים שצריך לזבוח יצרו על השלחן כמ"ש ושחט כו' צפונה כו' והנה התורה וג"ח משלימין לג' דברים ומאיר בה ח"י עולמים בג' גווני הקשת. וא"ל כאלו אכלו כו' שהם נאחזים מסט' דשמאל וע"כ צריך לכללה בכל הג' קוין בסוד אבהן וז"ש (אבות פ"ג) שלשה שאכלו כו' (יהל אור).

<p>דלא יהא בכסופא קמי שלוחי מלכא שלחן דבר נש זכי ליה לעלמא דאתי וזכי ליה למזונא דהאי עלמא וזכי ליה לאשתמודעא לטב קמי עתיק יומין וזכי ליה לאתוספא חילא ורבו באתר דאצטריך זכאה איהו חולקיה דההוא בר נש בהאי עלמא ובעלמא דאתי</p>	<p>שלוחי המלך השלחן שאדם זוכה לו לעולם הבא וזוכה לו למזון של העולם הזה ומזכה אותו להודע לטוב לפני עתיק הימים ומזכה אותו להתוסף כח וגדל במקום שצריך אשריו חלקו של אותו אדם בעולם הזה ובעולם הבא.</p>
<p>רבי יעקב אמר כתיב (ש"א י יא) ויהי כל יודעו מאתמול שלשם וגו' הגם שאול בנביאים וכי שאול בחר יהו"ה מקדמת דנא הוה דכתיב (שם כד) הראיתם אשר בחר בו יהו"ה אשר בוחר בו לא כתיב אלא אשר בחר בו מקדמת דנא ובשעתא דאתא ועאל בין נביאי ואתנבי בינייהו אמאי תווהו</p>	<p>רבי יעקב אמר כתוב ויהי כל יודעו מאתמול שלשם וגו' הגם שאול בנביאים וכי שאול בחר ה' מקדם לכן היה שכתוב הראיתם אשר בחר בו ה' לא כתוב אשר בוחר בו אלא אשר בחר בו מקדם לכן ובשעה שבא ונכנס בין הנביאים והתנבא ביניהם למה תמהו.</p>
<p>אלא כד קודשא בריך הוא אתרעי ביה לא אתרעי ביה אלא למלכו אבל לנבואה לא! דהא תרין אלין לא אתמסרו כחדא כבר נש בעלמא? בר ממשא מהימנא עלאה דזכה לנבואה ומלכו כחדא ולא אתייהיב לבר נש אחרא תרווייהו כחדא</p>	<p>אלא כשהקדוש ברוך הוא התרצה בו לא התרצה בו אלא למלכות אבל לא לנבואה שהרי שני אלה לא נמסרו כאחד באדם בעולם פרט למשה הנאמן העליון שזכה לנבואה ומלכות כאחד ולא נתן לשום אדם אחר שניהם כאחד.</p>
<p>ואי תימא הא שמואל דזכה לתרווייהו לנבואה ומלכו לאו הכי לנבואה זכה דכתיב (שם ג כ) וידע כל ישראל מדין ועד באר שבע כי נאמן שמואל לנביא וללא למלך נביא ודיין הוה דאי מלך הוה לא שאלו ישראל מלך אבל איהו לא הוה אלא נביאה מהימנא והוה דאין דיניהון דישראל דכתיב (שם ז טז) ושפט את ישראל ועל דא כד הוה שאול בנבואה תווהו עליה</p>	<p>ואם תאמר הרי שמואל שזכה לשניהם לנבואה ומלכות לא כך לנבואה זכה שכתוב וידע כל ישראל מדין ועד באר שבע כי נאמן שמואל לנביא וללא למלך נביא ודין היה שאם מלך היה לא שאלו ישראל מלך אבל הוא לא היה אלא נביא נאמן והיה דן את דיני ישראל שכתוב (שם ז) ושפט את ישראל ולכן כשהיה שאול בנבואה תמהו עליו.</p>
<p>ואי תימא אמאי שרא עליה נבואה הואיל</p>	<p>ואם תאמר למה שרתה עליו נבואה</p>

1 ועי' לקוטי תורה לאריז"ל שמואל פרק א' וז"ל, שאול היה בו רוח הקדש ולא נבואה. רק כשמשחוהו למלך נאמר הגם שאול בנביאים, כי אחר שהוא מנקודת ציון מיסוד אין לו אלא רוח הקודש, לכן תמהו כי הנבואה מנ"ה. ועי' בהגר"א על ספד"צ (ט ע"ד): זכה שאול לנבואה מה שלא זכה שום מלך, שנו"ה הן נביאים, וצוה לו להרוג את עמלק, שאחיזתו בנצח כנ"ל, ויתוקן נצח ויתקיים המלוכה.

2 הנבואה לנביאים היא סוד עליית המלכות למעלה, ולזה יקרא נבואה, שנצח והוד נביאים, ומלכות נבואה בהם, וכן פי' בתיקו"ז, ויש חוזים נביאים בתחילה היו קוראים רואה כאומרו לנביא יקרא הרואה, והטעם כי הם שני מדרגות, הא' חוזה רואה, השני נביא, ולזה תקרא נבואה המלכות או חזיון או חזון, ובתחילה היו רואים ומשיגים למעלה במעלה גדולה, מפני שישראל לא טעו אחר עבודה זרה, ומעט ממנו היה צריך להישיר את העם, אמנם אחר כך ירדו ממעלה נקראו נביאים, שהיתה נבואה באה ומדברת אליהם, הנבואה לשון נבשפתים, או לשון הבאה, וסוף סוף מעלתם למעלה בנו"ה, מצד א' חוזה מצד הב' נביא, כגון חוזה המלך, ולכן לנביא (לא היו) יקרא הרואה מפני שבבחי' ראשונה רואה, ואח"כ נביא ומביא הנבואה אליו, ולזה אפשר לפרש בבחינה עליונה רואה, ואח"כ בא אליו בבחינה שניה, והיינו נו"ה חוזה נביא, ואין ספק שהם שני מדרגות, וכן פי' ר' שמעון חוזים נביאים בנו"ה, ולעולם הנבואה במלכות שהיא מתקשרת בנו"ה ונקראת נבואה, ומשם הנבואה באה לנביא, ושם אינה נקראת מלכות, מפני שאינה נקראת מלכות אלא למטה בהיותה יושבת על חייליה להישיר ולהנהיג המדרגות כולם, וכמעט כל פמליא של מטה יחד יקרא מלכות, מפני שאין מלכות אלא אסופת עם יחד, ולזה אין נבואה ומלכות יחד, שתי מעלות אלו אינם נמסרות לאדם א', שנביא אינו מלך ומלך אינו נביא, שאם המדה הזו תעלה ותקשר בנו"ה היא נבואה ולא מלכות ואם תרד למטה היא מלכות ולא נבואה (אור יקר).

<p>וזכה למלכו אלא תרווייהו לא זכה בהו כחדא (ובגין נ"א דנבואה) דמלכו"י יהב ליה קודשא בריך הוא! ואודי ליה עלה עד לא הוה מלכא) ובגין דמלכו אתישב על אתערותא דרוח קדשא הוה באתערו דנבואה קדם לכן אבל כד סליק למלכו לא הוה ביה נבואה אלא אתערו דרוח סכלתנו למידן קשוט אתער עליה דהכי אתחזי למלכא ובעוד דהוה גו אינון נביאי שרא עליה נבואה לבתר דאתפרש מנייהו לא הוה ביה נבואה</p>	<p>הואיל וזכה למלכות אלא שניהם לא זכה בהם כאחד (ומשום (שהנבואה) שהמלכות נתן לו הקדוש ברוך הוא והודה לו עליו בטרם היה מלך) ומשום שמלכות התישבה על התעוררות של רוח הקודש היה בהתעוררות הנבואה קדם לכן אבל כשעלה למלכות לא היתה בו נבואה אלא התעוררות של רוח השכל לדון אמת התעוררה עליו שכך ראוי למלך ובעוד שהיה בתוך אותם נביאים שרתה עליו נבואה ולאחר שנפרד מהם לא היתה בו נבואה.</p>
<p>ואנא מאן יהיב לי אתערותא דרוח קדשא למהוי בגו נביאי מהימני תלמידי דרבי שמעון בן יוחאי דעלאין ותתאין זעין מניה כל שכן אנא למהוי ביניכו</p>	<p>ואני מי נתן לי התעוררות של רוח הקודש להיות בתוך נביאים נאמנים תלמידי רבי שמעון בן יוחאי שעליונים ותחתונים חרדים מפניו כל שכן אני להיות ביניכם.</p>
<p>פתח ואמר ועשית שלחן וגו' שלחן דא איהו לתתא לשואה עליה לחם דאפיא² מאן עדיף דא מן דא לחם או שלחן אי תימא דכלא</p>	<p>פתח ואמר ועשית שלחן וגו' שלחן זה הוא למטה לשים עליו לחם האפיה מי עדיף זה מזה לחם או שלחן אם תאמר שהכל</p>
<p>קנ"ד/ב</p>	
<p>איהו חד הא (ס"א אי תימא לחם עדיף דהא) שלחן מתסדרא לגבי ההוא לחם³ ותו שלחן לתתא ולחם עליה לאו הכי אלא שלחן איהו עקרא בסדורא דיליה לקבלא ברכאן דלעילא⁴ ומזונא לעלמא⁵ ומרזא דהאי שלחן</p>	<p>הוא אחד הרי (אם תאמר לחם עדיף שהרי) שלחן מסדר לאותו לחם ועוד שלחן למטה ולחם עליו לא כך אלא השלחן הוא העקר בסדור שלו לקבל ברכות שלמעלה ומזון לעולם ומהסוד של השלחן הזה יוצא</p>

¹ ור"ל שאחר שנתבשר במלכות א"ל שמואל ומצאת חבל נביאים וכו' ונתנבא עמהם ואותה שעה עדיין לא היה מלך וכשהיה מלך לא היה נביא. והנביאים שתמהו הגם שאול בנביאים סלקא דעתייהו דכיון שנתבשר שיהיה מלך כאלו היה מלך לכך תמהו. והאמת אינו כן. ואף על פי שמצינו שנתנבא שאול פעם אחרת כמ"ש בקרא. "ל שכבר נגזר עליו ואמר לו קרע ה' את וכו' ונתנה לריעך וכאלו ואינו מלך (מ"מ).

² סוד לחם הפנים שעל השלחן, ואומר שלשון לחם מורה כעין ענין מלחמה, חדא שמציאות האכילה הוא סוד חתיכת האוכל בשיניים שהם בשני הלחיים שסודם אר"א הבוטשים תמיד זה בזה דהיינו התנצחות אבא על אי, ועל כן תמצא שהנקבה קרויה שלחן כדאמרין בגמרא בסוף פ"ב דנדרים (כ, ב) שלחן ערכתי לפניו והפכו, וכן נקראת בלשון מאכל כמד"א (משלי ל, כ) אכלה ומחתה פיה, וגם נקראת לחם כמש"ה (בראשית לט, ו) הלחם אשר הוא אוכל. ואל תתמה על שייחד האכילה לזכר אעפ"י שהוא המשפיע והמאכיל, דשני טעמים בדבר, חדא שגם הוא נהנה מהעלאת מ"ן, ועוד שגדול כח אבא בפעולת הבירורים דניצוצין במחשבה אתברירו, ולכן אכילה הוא מגזרת (דברים ז, טז) ואכלת את כל העמים, שהוא ענין כליון. וכן באכילת הצדיק שהיא לשובע נפשו היא השכינה, וזה במה שמכלה הסיגים מן הקדושה המתבררת מתוך האוכל, והוא הוא עצם המלחמה בחרבות השיניים, ועיקר הנצחון הוא באבא. ואם כן יפה אמר אשר הוא אוכל וכו' ודע כי המזון הנמשך למטה הוא מסוד ו"ק דא"א כי דשל ג' ראשונות שלהם הוא המזון השייך להם, אבל מו"ק שלהם הוא המושפע לזו"ן. ולכן לחם הפנים היה שתי מערכות של ששה ששה כסדר ו"ק דא"א (רמ"ז).

³ הנה כל תיקוני השולחן וסדורו אינו אלא הכנ' ללחם שיבוא עליו, אם כן יורה שולחן לתתא לחם עליה, ולכאורה יגזור השכל שהכלחם במעלה מן השולחן וטעות הוא, אלא האמת "שולחן איהו עיקרא" וכו', הנה יוכרח הענין ממה שאנו רואים ענין השולחן כלי בית קבול לברכות, והיא כנגד המלכות (אור יקר).

⁴ [ובבחינות] ובהתהפכן ממנה ולמטה להשפיעם לתחתונים (אור יקר).

⁵ אם היינו אומרים שהשולחן תעכב השפע, ולא תרד למטה אלא ביום הלקח ממנה, היינו אומרים שהמעלה הזאת גם כן אל הלחם שהוא אמצעי במעלת הברכות, לזה אמר חס ושלוש שהברכות יתעכבו שם עד הלקח הלחם, אלא "מרזא דהאי שולחן נפקא מזונא לעלמא" מיד "כמא דאתייהב ביה מלעילא",

<p>נפיק מזונא לעלמא כמה דאתיהיב ביה מלעילא</p>	<p>מזון לעולם כמו שנתן בו מלמעלה.</p>
<p>וההוא לחם איהו איבא ומזונא דקא נפיק מהאי שלחן לאחזאה דהא משלחן דא נפקי פריין ואיבין¹ ומזונא² לעלמא אי לא אשתכח כרם ענבין דאינון איבא דנפקי מניה לא יהון משתכחין אי אילנא לא יהא איבא לא ישתכח בעלמא בגין כך שלחן איהו עקרא מזונא דנפיק מניה איהו ההוא לחם הפנים</p>	<p>ואותו לחם הוא פרי ומזון שיוצא מהשלחן הזה להראות שהרי מהשלחן הזה יוצאים פרות ומזונות לעולם אם לא נמצא כרם הענבים שהם הפרי היוצא ממנו לא יהיו נמצאים אם האילן לא יהיה לא ימצא פרי בעולם לכן השלחן הוא העקר המזון שיוצא ממנו הוא אותו לחם הפנים.</p>
<p>וכהני הוו לקטי איבא דשלחן מערב שבת לערב שבת³ (ד"א משבת לשבת) לאחזאה דהא מזונא עלאה נפיק מגו ההוא דשלחן בגין ההוא לחם⁴ דהוו לקטי כהני אתברכא כל מזונא ומזונא דאכלי ושתאן דלא לקטרגא בהו יצר הרע⁵ דהא יצר הרע לא אשתכח אלא מגו מיכלא ומשתיא הדא הוא דכתיב (משלי ל ט) פן אשבע וכחשתי וגו' דמגו מיכלא ומשתיא יצר הרע מתרבי במעוי דבר נש</p>	<p>והכהנים היו לוקטים פרי השלחן מערב שבת לערב שבת (משבת לשבת) להראות שהרי מזון עליון יוצא מתוך אותו שלחן משום אותו לחם שהיו לוקטים הכהנים התברך כל מזון ומזון שאוכלים ושותים שלא יקטרג בהם יצר הרע שהרי יצר הרע לא נמצא אלא מתוך מאכל ומשתה זהו שכתוב פן אשבע וכחשתי וגו' שמתוך מאכל ומשתה יצר הרע מתגדל במעי האדם.</p>
<p>לחם דא⁶ מזונא דקא נפיק מגו שלחן מברך מזונא דכהני דלא ישתכח בהו מקטרגא לקטרגא לון למפלא בלבא שלים לקודשא בריך הוא ודא אצטריך⁷ לכהני יתיר מכל עלמא ובגין כך שלחן איהו עקרא ואיבא ומזונא דקא נפיק מניה איהו ההוא לחם</p>	<p>לחם זה מזון שיוצא מתוך השלחן מברך את מזון הכהנים שלא ימצא בהם מקטרג לקטרג להם ולעבד בלב שלם לקדוש ברוך הוא וזה צריך לכהנים יותר מכל העולם ולכן שלחן הוא עקר והפרי והמזון שיוצא ממנו הוא אותו לחם.</p>
<p>שלחן דא⁸ אצטריך סדורא דיליה⁹ לאתתקנא בסטרא דצפון¹ דכתיב (&) והשלחן</p>	<p>השלחן הזה צריך הסדור שלו להתתקן בצד הצפון שכתוב והשלחן תתן על צלע</p>

לא יתעבב שם השפע אפילו כרגע קטן, אם כן אין ברכות תלויות בלחם, ואם תאמר אם כן לחם למה ומה הוא (אור יקר).

¹ נשמות והויות (אור יקר).

² שפע ומזון, ואם תאמר והרי השפע אור עליון גבוה נשפע ומאיר, והיא נחשיב המדה יותר מעצם האור והשפע, לזה אמר כי לא ישפט ענין זה במלכות אלא במלכות ובתפארת, שנאמר איזהו חשוב המדה או השפע שבה, ודאי שאם נכלול כל הפשע שבכל מציאות המדה מיום הוסדה ועד עתה נדין כך, אבל עתה אין הראוי אלא שנדין האילן תפארת והפרי שבו לפי שעה, או הכרם והפרי שבה שהוא מלכות לפי שעה, אז בלי ספק יעלה הגזרה שהמדה חשובה, וכך הדין בין לחם לשולחן, והשולחן קבוע לברכה תדיר, והלחם ענין עובר לשעה קלה (אור יקר).

³ ועם היות שלא היו נוטלים אותו אלא ביום שבת, מערב שבת היו מפרקים הקנים דהיינו קצירת הפרי (אור יקר).

⁴ הנה השולחן גורם ברכות לכל השולחנות, ולקיטת הלחם הגשמי גורם גם כן לכהנים האוכלים ממנו אפילו כעדשה שיתברך מזון מעיהם ולא ישלוט בו הקליפה והרעבנות, ומכאן יבוא שלא ישלוט יצר הרע באכילתם שאר מזונם, ואם תאמר כיון שהברכה (הזקה?) [היתה] נמשכת לכל העולם אם כן גם כן מלחם זה יאכלו כל העולם שכולם צריכים לברכה זו (אור יקר).

⁵ כי אין אחיזה בבינה וכ"ש שזה השפעת המזלות לאכפייא לדינא (רח"ו).

⁶ גשמי (אור יקר).

⁷ ולהכי נאכל לכהנים דווקא "ובגין כך" פירוש שולחן גשמי ולחם גשמי ושולחן רוחני ולחם רוחני, ובכל הצדדים "השולחן עיקר" שהוא גורם ללחם שיבא מידי רגע ברגע ושניה בשניה ולא יחסר תמיד, בין שולחן גשמי לברכות העליונות, ושולחן עליון עיקר לשפע כדפירשנו (אור יקר).

⁸ מלכות (אור יקר).

⁹ לא לחם הפנים אלא מציאות סדר השולחן (אור יקר).

<p>תתן על צלע צפון מאי טעמא בגין דמתמן שירותא דחדוה² שמאלא נטיל מימינא תדיר בקדמיתא³ ולבתר⁴ איהו אתער לגבי נוקבא⁵ ובתר קריבת⁶ ליה ימינא לגביה⁶ ואתדבקת ביה</p>	<p>צפון למה משום שמשם ראשית השמחה השמאל נוטל תמיד מהימין בראשונה ואחר כך הוא מתעורר לנקבה אחר כך הימין מקרב אותו אליו ונדבק בו.</p>
<p>מים אינון מימינא ואיהו חדוה מיד יהיב לשמאלא ואתדבקו ביה אינון מים וחדאן ליה ובתר אתכליל איהו לימינא ואתער לנוקבא בהווא חדוה וסימנך מאן דנטיל מיא בידיה ימינא⁷ במאנא קדמאה לארקא מיא בשמאלא איהו ולא משמאלא לימינא⁸ דהא מיא מימינא נטיל לון שמאלא</p>	<p>המים הם מימין והם שמחה מיד נותן לשמאל ונדבקים בו אותם מים ומשמחים אותו ואחר כך הוא נכלל בימין ומעורר את הנקבה באותה שמחה וסימנך מי שנוטל מים ביד ימינו בכלי ראשון לרוקן מים הוא בשמאל ולא משמאל לימין שהרי מים מימין לוקח אותם השמאל.</p>
<p>ובגין כך מיא לא אשתכחו אלא מסטרא דשמאלא כיון דנטילו מיא לגביה הא אתערו לגבי נוקבא באינון מים ועל דא גבורות גשמים תנינן ובגין כך והשלחן תתן על צלע צפון דמהווא סטר איבין אשתכחו ביה יתיר מסטרא אחרא באתערו דחדוה דיליה בקדמיתא כמה דאת אמר (שיר ב ו) שמאלו תחת לראשי לבתר וימינו תחבקני</p>	<p>ולכן מים לא נמצאים אלא מצד השמאל כיון שנלקחו המים אליו הרי התעוררו לנקבה באותם מים ולכן גבורות גשמים שנינו ולכן והשלחן תתן על צלע צפון שמאותו הצד הפרות נמצאים בו יותר מהצד האחר בהתעוררות השמחה שלו בראשונה כמו שנאמר שמאלו תחת לראשי ואחר כך וימינו תחבקני.</p>
<p>שלחן דבר נש אצטריך לאשתכחא בנקיותא דנופא דלא יתקרב למיכל מזונא דיליה אלא בנקיותא דגרמיה ועל דא אצטריך בר נש לפנאה גרמיה בקדמיתא עד לא ייכול מזונא דשלחנא דכיא דהווא מזונא דאתקין ליה ביה אתרעי קודשא בריך הוא בגין דלא יתקרב על ההוא שלחן קיא צואה דאיהו מרוא דסטרא אחרא וסטרא אחרא לא יקבל מהווא</p>	<p>שלחנו של אדם צריך להמצא בנקיות הגוף שלא יקרב לאכול את מזונו אלא בנקיון עצמו ולכן צריך האדם לפנות עצמו בתחלה טרם שיאכל מזון של שלחן טהור כי אותו מזון שהכין לו בו רוצה הקדוש ברוך הוא כדי שלא יקרב על אותו שלחן קיא צואה שהוא מסוד הצד האחר והצד האחר לא יקבל כלום מאותו מזון של השלחן הזה.</p>

¹ דהיינו צד הגבורה, ואחר שידענו שהברכות סתם אינם למדה זו (אור יקר).
² שהשמחה מהבינה, ומציאותה בגבורה בהמתקת הדין, והמלכות משם מקבלת תחלת השמחה, וקשה לו ג'כ משם תחלת הדין וסופו, והיה ראוי שנחוש שמא תתהפך לדין הגבורה וקושיה (אור יקר).
³ הענין כשתבוא הגבורה זרוע שמאל במלכות כאומרו שמאלו תחת לראשי, לא תבוא לחבקה אם לא נמתק דינה קודם, כיצד כדתנן דרומית מזרחית צפונית, ובזה נמתק דינה שתחלה הדרום והמזרח באו אליה והמתקוה, ואחר שהיא מתוקה ודינה נחלש היא באה אל המלכות וז"ש "נטיל בימינא תדיר בקדמיתא" שאין החיבוק דהיינו שמאלו תחת לראשי וימינו תחבקני, דהיינו צפונית מערבית מערבית דרומית, אם לא יקדם אליה תחלה דרומית מזרחית צפונית (אור יקר).
⁴ שהוא נמתקת מקשר שלשה אבות יחד (אור יקר).
⁵ אין ענין צפונית מערבית כענין מערבית דרומית, כי צפונית מערבית אינו שמעלה אותה למעלה אל הגבורה, אלא הגבורה היא מתעוררת למטה ובאה אל המלכות וז"ש "איהו אתער לגבי נוק" ואח"כ מערבית דרומית "קריב ליה" וכו' (אור יקר).
⁶ לא אמר אתער אלא קריב ממש, החסד אוחזת במלכות וקושרה בחסד, בענין שהיא בחס דולא בגבורה, והיינו מערבית דרומית, ולפי זה אין השלחן בחינת מערבית דרומית אלא בחינת צפונית מערבית לבד שהוא חצי דבר, ולתקן זה הוא רוצה לפרש שיהיה דבר שלם (אור יקר). ור"ל אחר שנתעורר השמאל תחלה אח"כ הימין מקרב השכינה אצלו (מ"מ).
⁷ פ' שהשמאל מריק תחלה המים על הימין (מ"מ).
⁸ פ' שאינו נוטל הכלי בשמאל כדי להריק על הימין עד שיקבלו מהימין ועיין בפרשת מקץ דף קצ"ח עמוד ב' (מ"מ).

<p>מזונא דשלחן דא כלום</p>	<p>אחר שאכל אדם והתענג צריך לתת חלק של תמצית לאותו הצד ומהו מים אחרונים אותה זהמת הידים שצריך לתת לאותו צד חלק שצריך לו ולכן ודאי שהם חובה חובה הם ובמקום של חובה שורים והוא חיוב על אדם לתת לו חלק זה ולכן לא צריך לברך כלל שהרי אין הברכה באותו הצד.</p>
<p>ובגין כך אצטריך בר נש דלא יהיב מזונא דעל גבי פתוריה לההוא קיא צואה וכל שכן במעוי וכל שכן דאיהו דכיו (ס"א טב) לבר נש ובריא ותקונא דגופיה ועל דא שלחן איהו למיכל ביה בדכיו כמה דאתמר</p>	<p>ולכן צריך אדם שלא יתן מזון שעל גבי שלחנו לאותו קיא צואה וכל שכן במעוי וכל שכן שהוא טהור (טוב) לאדם ובריאות ותקון הגוף שלו ולכן השלחן הוא לאכול בו בטהרה כמו שנתבאר.</p>
<p>שלחן דא דקיימא בבי מקדשא בגין לאשתכחא ביה מזונא ולאפקא מניה מזונא ועל דא אפילו</p>	<p>שלחן זה שעומד בבית המקדש כדי להמצא בו מזון ולהוציא ממנו מזון ולכן אפילו</p>
<p>קנה/א</p>	
<p>רנעא חדא לא¹ אצטריך לקיימא בריקניא שלחן אחרא איהו שלחן דריקניא ולא אצטריך למיהב ליה דוכתא באתר קדישא ועל דא שלחן דמקדשא אפילו רנעא חדא לא יתיב בלא מזונא² ויצטרך דלא ישתכח אתר גריע דהא ברכתא דלעילא לא משתכחא באתר גריע דא שלחן דקמיה דקודשא בריך הוא שלחן דבר נש דקא מברך עליה לקודשא בריך הוא אופי הכי לא אצטריך למהוי בריקניא דהא לית ברכתא באתר ריקניא</p>	<p>רגע אחד לא צריך לעמד בריקנות שלחן אחר הוא שלחן הריקנות ולא צריך לתת לו מקום במקום קדוש ולכן שלחן המקדש אפילו רגע אחד לא ישב בלי מזון ויצטרך שלא ימצא במקום גרוע שהרי הברכה שלמעלה לא נמצאת במקום גרוע זה שלחן שלפני הקדוש ברוך הוא שלחן שאדם מברך עליו את הקדוש ברוך הוא אף כך לא צריך להיות בריקנות שהרי אין הברכה במקום ריק.</p>
<p>נהמי דעל גבי שלחן דקודשא בריך הוא אינון תריסר והא אוקימנא רזא דנהמי דאינון רזא דפנים³ ועל דא אקרי לחם הפנים דהא מזונא וספוקא דעלמא מאינון פנים עלאין קאתיין ובגין כך לחם דא איהו פנימא דכלא איהו ברזא עלאה כדקא יאות⁴</p>	<p>הלחמים שעל גבי השלחן של הקדוש ברוך הוא הם שנים עשר והרי בארנו סוד הלחמים שהם סוד הפנים ולכן נקרא לחם הפנים שהרי מזון וספוק של העולם באים מאותם הפנים העליונים ולכן לחם זה הוא פנימי של הכל הוא בסוד עליון כראוי.</p>
<p>לחם הפנים מיכלא דאינון פנים מזונא</p>	<p>לחם הפנים מאכל של אותם פנים מזון</p>

¹ קלו ע"א (הערת הזהר).

² להבין טעם הדבר ולהבין ג"כ מ"ש בסמוך אינון תריסא נקדים מ"ש בליקוטים וז"ל סוד לחם הפנים י"ב חלות ותמיד היה חם הענין הוא כי יש זוג א"ו הנעשה ע"י מזלא דדיקנא דאריך ולחם ג' מז"לא ואמנם הוא בסוד ו' שהיא כפולה ו"ו והם י"ב חלות. והנה י"ב אלו נמשכו מסוד ג' שמות הוי"ה אשר במז"לא אשר בהם י"ב אותיות וג"פ הוי"ה הם בגי' לח"ם שעולה ג' מז"לא. ואמנם לפי שזווג א"ו לא פסיק תדיר לכן היה המזל הזה שהוא הלחם שעל השולחן תמיד מעוררן אל הזווג העליון בלי הפסק ולכן היה חם וג"כ לכן היה תמיד על השלחן עכ"ל ובזה מובן לשון זה (מ"מ).

³ פי' הם ג' הוי"ות אשר במזלא הנק' פנים (מ"מ).

⁴ פי' שה"ס מז"לא דאריך (מ"מ).

<p>וספוקא דנפיק לעלמא מנייהו אתי ושריא על ההוא פתורא¹ ובגין דשלחן דא מקבלא מזונא וספוקא מאינון פנים דלעילא ואיהי אפיקת מזונין וספוקין מאינון פנים פנימאין ומזונא דאפיקת איהו ההוא לחם כדקאמרן חום הוה מתקרב וחום הוה מתעדי מתמן והא אוקמוה דכתיב (ש"א כא ז) ביום הלקחו ובגין שלחן דא אית לבר נש לנטרא רוזין דשלחן דיליה בכל אינון גווינין כדקאמרן</p>	<p>וספוק שיוצא לעולם מהם בא ושורה על אותו שלחן ומשום שלחן זה מקבל מזון וספוק מאותם פנים של מעלה והיא מוציאה מזונות וספוקים מאותם פנים פנימיים והמזון שמוציאה הוא אותו לחם כפי שאמרנו חם היה מתקרב וחם היה מוסר משם והרי פרשוהו שכתוב ביום הלקחו ומשום שלחן זה יש לאדם לשמר סודות שלחנו בכל אותם צבעים שאמרנו.</p>
<p>רבי אלעזר פתח ואמר (קהלת ט ח) בכל עת יהיו בגדיך לבנים² ושמן על ראשך אל יחסר האי קרא אוקמוה ואתמר אבל תא חזי קודשא בריך הוא ברא ליה לבר נש ברזא דחכמתא ועבד ליה באומנותא סגי ונפח באפיו נשמתא דחיי למנדע ולאסתכלא ברזין דחכמתא למנדע ביקרא דמאריה כמה דאת אמר (ישעיה מג ז) כל הנקרא בשמי ולכבודי בראתיו יצרתיו אף עשיתיו</p>	<p>רבי אלעזר פתח ואמר (קהלת ט) בכל עת יהיו בגדיך לבנים ושמן על ראשך אל יחסר פסוק זה פרשוהו ונתבאר אבל בא וראה הקדוש ברוך הוא ברא את האדם בסוד החכמה ועשה אותו באמנות רבה ונפח באפיו נשמת חיים כדי לדעת ולהתבונן בסודות החכמה ולדעת בכבוד רבונו כמו שנאמר כל הנקרא בשמי ולכבודי בראתיו יצרתיו אף עשיתיו.</p>
<p>ולכבודי בראתיו דייקא³ ורוא דא⁴ ולכבודי בראתיו אוליפנא דהא כבוד דלתתא רזא דכורסייא קדישא לא אתתקן לעילא⁵ אלא מגו תקונא דבני עלמא כד אינון בני נשא זכאין וחסידין וידעי לתקנא תקוני הדא הוא דכתיב (&) ולכבודי בראתיו בגין דהאי כבודי לתקנא ליה בעמודין תקיפין⁶ ולקשטא ליה⁷ בתקונא וקשוטא דלתתא בגין דהאי כבודי יסתלק (ביקרא) בזכו דצדיקיא די בארעא</p>	<p>ולכבודי בראתיו דווקא וסוד זה ולכבודי בראתיו למדנו שהרי הכבוד שלמטה סוד הכסא הקדוש לא התתקן למעלה אלא מתוך תקון בני העולם כשאותם בני אדם צדיקים וחסידיים ויודעים לתקן תקונם זהו שכתוב ולכבודי בראתיו משום שכבודי הזה לתקן אותנו בעמודים חזקים ולקשטו בתקון וקשוט שלמטה בשביל שכבודי הזה יתעלה (בכבוד) בזכות הצדיקים שבארץ.</p>

¹ פי' שנמשכת הארת המזלא עד המלכות הנק' שלחן (מ"מ).

² נראה דר"ל שתקון אבי"ע הוא בסוד חנר"ן כידוע, ולנגד נר"ן יש שלשה לבושים פנימי תיכון חיצון שהם נשמה לבי"ע, ושל אצילות הוא דוקא חיה כמ"ש על איהו וחיוהי חד בהון. נמצא שג' עולמות ב"ע תוכיותם הוא לבושי דנר"ן של אצילות, וזהו (ישעיה מג, ז) ולכבודי בראתיו יצרתיו אף עשיתיו, שהלבושים נקראים כבוד, כי הא דרבי יוחנן דקרי למאניה מכבודתיה. וכנגדן באדם אמר בכל עת יהיו בגדיך לבנים. אבל כנגד החיה התחיל ואמר (ישעיה שם) כל הנקרא בשמי, שהוא האצילות שם י' דאיהו אבא, וגם שם יר"ד ה"י שבו י' פעמים יר"ד ה"י הוא שמ"י, ונגדו באדם (קהלת שם) ושמן על ראשך וגו', שהרי שמן הוא סוד מוחי אבא כמ"ש הרב זלה"ה בפסוק (משלי כז, ט) שמן וקטורת ישמח לב, והכוונה שייחד העולמות דבי"ע ויעלם למעלה לאצילות, שאז יהיו בסוד בגדים דוקא, כי למטה בבי"ע אינם לבושים רק תוכיות, וז"ש יהיו בגדיך לבנים, שתייחד אותם למעלה באצילות שבו שם ע"ב שעם י' אותיותיו לב"ן, בסוד אבא המלביש חס"ד דאריך ואיהו מקנן באצילות, אבל הזהיר מאד שלא יחסר השמן מעל הראש שכן חיה הוא סוד מקיף, ואם זה יחסר ח"ו תבוא הצרעת כנודע מסודה. ועוד דוקא עולם האצילות יש לו בעצם שם הוי"ה שכן כולל בו כל ג' עולמות תחתונים, וז"ש הנקרא בשמי, שהוא סוד שמו הגדול, וכן י"ה פעמים הוי"ה עולה שמ"ן (רמ"ז).

³ פי' שידע סודות התורה (מ"מ).

⁴ הוא פי' אחר (מ"מ).

⁵ נח נח ע"ב (הערת הזהר).

⁶ פי' ר"ק דזעיר (מ"מ).

⁷ היינו מ"ן (מ"מ).

<p>בגין כך בראתיו כגוונא דכבוד עלאה!¹ דתקונין אלין ביה² בריאה לסטר שמאלא יצירה בימינא כמה דאת אמר (ישעיה מה ז) יוצר אור ובורא חשך עשיה באמצעיתא כמה דאת אמר אני יהו"ה עושה כל וכתוב (&) עושה שלום ובורא רע וכתוב (איוב כה ב) עושה שלום במרומו ועל דא בראתיו יצרתיו אף עשיתיו כתקונא עלאה ועל דא הואיל ואדם איהו בארעא ואית ליה לתקנא ההוא כבודי עבדית ביה תקונין דכבוד עלאה דאית ביה אופ הכי בריאה ועל דא בראתיו³</p>	<p>בשביל כך בראתיו כמו הכבוד העליון שבו התקונים הללו בריאה לצד שמאל יצירה בימין כמו שנאמר יוצר אור ובורא חשך עשיה באמצע כמו שנאמר אני ה' עשה כל וכתוב עושה שלום ובורא רע וכתוב עושה שלום במרומו ועל זה בראתיו יצרתיו אף עשיתיו כתקון עליון ולכן הואיל ואדם הוא בארץ ויש לו לתקן אותו כבוד עשיתי בו תקונים של כבוד עליון שיש בו אף בריאה ולכן בראתיו.</p>
<p>בהוא כבוד עלאה אית ביה יצירה ועל דא יצרתיו תקונא דא יהבית ביה באדם למהוי איהו בארעא כגוונא דההוא כבוד עלאה בההוא כבוד עלאה אית ביה עשייה ועל דא אופ הכי כבר נש כתיב (&) עשיתיו למהוי איהו כגוונא דההוא כבוד עלאה דמתקן ובריך לכבוד תתאה מנלן דההוא כבוד עלאה אית ביה תלת אלין דכתיב ביה יוצר אור ובורא חשך עושה שלום יוצר אור הא יצירה⁴ ובורא חשך הא בריאה עושה שלום הא עשיה ודא איהו כבוד עלאה דקא מתקן ובריך וספיק בכל צרכיו לכבוד תתאה</p>	<p>באותו כבוד עליון יש בו יצירה ולכן יצרתיו תקון זה נתתי בו באדם להיות הוא בארץ כמו שאותו כבוד עליון באותו כבוד עליון יש בו עשיה ולכן אף כך באדם כתוב עשיתיו שהוא יהיה כמו אותו כבוד עליון שמתקן ומברך את הכבוד התחתון מנין לנו שבאותו כבוד עליון יש שלשת אלה שכתוב בו (ישעיה מה) יוצר אור ובורא חשך עושה שלום יוצר אור הרי יצירה ובורא חשך הרי בריאה עושה שלום הרי עשיה וזהו כבוד עליון שהרי מתקן ומברך ומספק בכל צרכיו את הכבוד התחתון.</p>
<p>כגוונא דא ברא אדם בארעא דאיהו כגוונא דההוא כבוד עלאה לתקנא להאי כבוד ולאכתללא מכל סטרין כבוד עלאה אית ביה תלת אלין אדם לתתא אית ביה תלת אלין⁵ ולאכתללא ההוא כבוד תתאה מעילא ומתתא למהוי שלים בכל סטרין זכאה איהו בר נש</p>	<p>כמו כן ברא אדם בארץ שהוא כמו אותו כבוד עליון לתקן את הכבוד הזה ולהכלל מכל הצדדים בכבוד העליון יש את שלשת אלה באדם למטה יש את שלשת אלה ולהתכלל אותו כבוד תחתון ממעלה וממטה להיות שלם בכל הצדדים אשרי האיש שזוכה במעשיו להיות כמו זה</p>

¹ פי' זעיר וטעם שנק' זעיר כבוד לפי שמקבל מן ל"ב נתיבות דאבא שהם גימ' כבר"ד (מ"מ).

² צ"ע ועי' רח ע"א קצב ע"ב (הערת הזהר).

³ פירוש שכתב הרב שעביבור א' דזעיר נקר' עשייה והיניקה בחי' יצירה. והגדלות דמוחין דאימא נק' בריאה וגדלות דאבא הק' אצילות נמצא שבזעיר יש בו כללות אבי"ע עכ"ל ובזה מובן לשון זה. וטעם שלא הזכיר הזוהר בחינת אצילות לפי שמוחין דאבא נעלמין בגו אימא. דכתיב יוצר אור ובורא חשך טעם שהיצירה אמר בה אור ובריאה חושך כתב הרב בליקוטים וז"ל סוד יוצר אור ובורא חשך כי הבריאה להיותה סתומה נקר' חושך והיא גרועה מן היציאה המגולה הנק' אור עכ"ל. א"נ לפי שהבריאה בחינת נוקב' והיירה בחינת דכורא לכך אמר בבריאה חשך וביצירה אור. ומ"ש לעיל בריאה שמאלא יצירה ימינא הוא מטעם זה (מ"מ).

⁴ והנה ג' קליפין דאגוז הן נגד ב"ע, תהו קו ירוק בעשי' מקרא. והשניה בהו, סלע כנ"ל ביצירה משנה. וחשך חללא על פני תהום, הוא בבינה, בורא חשך (ישעיה מה ז), כתיב בורא וכמ"ש (זהר ח"ב קכה ע"א) ע"ש יוצר אור ביצירה, דשם חוורא דאגוזא, ובורא חשך בבריאה, ישת חושך סתרו (תהלים יח יב), והוא חושך שאינו יכול להשיגה שאבן דיצירה מסכך בעדה, ושם הוא תהום כמ"ש (זהר ח"ג ל ע"א) במדבחה אית כבש חד בדרגין ידיעאן, ודרגא תתאה מטי ונחית לתהומא עליאה מגו שית חד כו' ובההוא אתר אית חיילין דאמרי קדוש כו'. והוא בבריאה ששם השרפים כידוע, וכמ"ש בתז"ח (עג ע"א ב ע"ג) (בהגר"א על תיקור"ז מד ע"א).

⁵ יובן במ"ש בליקוטים שהצדיקים בעו"הז יש בהם ג"כ עיבור ויניקה ומוחין דוגמת זעיר כי הולכים וגדלים ויש להם נפש מעיבור שהוא עשייה. ורוח מיצירה שהוא יניקה ונשמה מבריאה שהיא גדלות נמצא שהמ' מקבלת מכבוד דלעילא שהוא זעיר מ"ד ומקבלת מאדם התחתון מ"ן (מ"מ).

<p>דוכי בעובדוי למהוי כגוונא דא ועל דא כתיב (קהלת ט יח) בכל עת יהיו בגדיך לבנים ושמן על ראשך אל יחסר</p>	<p>ולכן כתוב בכל עת יהיו בגדיך לבנים ושמן על ראשך אל יחסר.</p>
<p>מה לכבוד עלאה ההוא משחא רבות קדשא¹ לא אתמנע מניה מרזא דעלמא דאתי² אופ הכי לבר נש דעובדוי מתלבנן תדיר ההוא</p>	<p>מה לכבוד העליון לא נמנע אותו שמן משחת קדש מסוד העולם הבא אף כך לאדם שמעשיו מתלבנים תמיד אותו</p>
<p>קנה/ב</p>	
<p>משה רבות קדשא לא יתמנע מניה תדיר במאי זכי בר נש לאתעדנא בההוא עדונא עלאה בשלחן דיליה כמה דאיהו מעדן על פתוריה נפשאן דמסכני דכתיב (ישעיה נה י) ונפש נענה תשביע מה כתיב (&) בתריה אז תתענג על יהו"ה וגו' דאופ הכי קודשא בריך הוא רוי ליה בכל אינון עדונין דמשח רבות קודשא עלאה דנגיד ואתמשך תדיר לההוא כבוד עלאה כתיב (&) ונפש נענה תשביע מה כתיב (&) בתריה אז תתענג על יהו"ה</p>	<p>שמן משחת קדש לא ימנע ממנו תמיד במה זוכה אדם להתעדת באותו עדון עליון בשלחנו כמו שהוא מעדן על שלחנו נפשות העניים שכתוב ונפש נענה תשביע מה כתוב אחריו אז תתענג על ה' וגו' שאף כך הקדוש ברוך הוא מרוה אותו בכל אותם עדונים של שמן משחת קדש העליון שנשפע ונמשך תמיד לאותו כבוד עליון כתוב ונפש נענה תשביע מה כתוב אחריו אז תתענג על ה'.</p>
<p>רבי יוסי ורבי חייא הוה אולי באורחא והוה חד טייעא טעין אבתרייהו אמר רבי יוסי לרבי חייא אית לן לאתעסקא ולאשתדלא במלי דאורייתא דהא קודשא בריך הוא אזיל לקמן³ (נ"א דהא שכינתא אזלא קמן דכתיב (תהלים פה יג) צדק לפניו יהלך) ועל דא עידן הוא למעבר ליה (נ"א לה) תקונא בהדן בהאי ארחא</p>	<p>רבי יוסי ורבי חייא היו הולכים בדרך והיה סוחר אחד מחמר אחריהם אמר רבי יוסי לרבי חייא יש לנו להתעסק ולהשתדל בדברי תורה שהרי הקדוש ברוך הוא הולך לפנינו (שהרי השכינה הולכת לפנינו שכתוב צדק לפניו יהלך) ולכן זמן הוא לעשות לו (לה) תקון עמנו בדרך זו.</p>
<p>פתח רבי חייא ואמר (שם קיט קכו)⁴ עת לעשות ליהו"ה הפרו תורתך האי קרא אתמר ואוקמוה חברייא אבל עת לעשות ליהו"ה בכל זמנא דאורייתא מתקיימא בעלמא⁵ ובני נשא משתדלן בה⁶ כביכול קודשא בריך הוא חדי בעובדי ידוי⁷ וחדי בעלמין כלהו⁸ ושמיא וארעא קיימי בקיומיהו</p>	<p>פתח רבי חייא ואמר (תהלים קיט) עת לעשות לה' הפרו תורתך פסוק זה נתבאר ופרשוהו החברים אבל עת לעשות לה' בכל זמן שהתורה מתקיימת בעולם ובני אדם עוסקים בה כביכול הקדוש ברוך הוא שמח במעשי ידיו ושמח בכל העולמות ושמים וארץ עומדים בקיומם.</p>

¹ שפע אבא (רח"ו).

² פי' שאבא נמשך לזעיר באמצעות הבינה וז"ש מרזא דעלמא דאתי (מ"מ).

³ קב"ה אזיל לקמן שהיא שמיירת הדרך, וכתיב צדק לפניו יהלך, וכל עוד שהצדיק הולך שכינה מקדמת עמו כיד שתהיה מתייחדת עם הצדיק בדברי תורה, וזה טעם כל עסקם בתורה רובו הולכי דרכים, והיינו אומרו "עידן" וכו' שממש העת הראויה להתקן הוא על ידי הליכת הדרך ואפשר שהם היו מתגרשים כגרושי השכינה, והיו הם מכתתים רגליהם בדרכים לא לשום תכלית רק להתגרש בגלות המכפרת עון, ולזה תורתם בדרך הזה להם לעיקר (אור יקר).

⁴ בראשית קנו ע"ב (הערת הזהר).

⁵ היינו קיום מצוותי' (אור יקר).

⁶ היינו העסק בתורה (אור יקר).

⁷ שכולם לא נבראו אלא בשביל האדם, והאדם מתכשר וראוי והגון לכל (אור יקר).

⁸ שמתייחדים כולם בתורה, והשפע נשפע בענין שיש קיום לשמים וארץ (אור יקר).

<p>ולא עוד אלא קודשא בריך הוא כניש כל פמליא דיליה¹ ואמר לון חמו² עמא קדישא דאית לי בארעא דאורייתא מתעמרא בגנייהון חמו עובדי ידי דאתון אמרתון³ (שם ח ה) מה אנוש כי תזכרנו ואינון כד חמאן הדוה דמאריהון⁴ בעמיה מיד פתחי ואמרי (ש"ב ז כג) ומי כעמך ישראל גוי אחד⁵ בארץ⁶ ובשעתא דישראל מתבטלי מאורייתא⁷ כביכול תשש חיליה דכתיב (דברים לב יח) צור ילדך תשי וכדין כתיב (דה"ב יח יח) וכל צבא השמים עומדים עליו ועל דא עת לעשות ליהו"ה⁸ אינון (בני עלמא⁹) צדיקיא דאשתארן¹⁰ אית לון לחגרא חרצין¹¹ ולמעבד עובדין דכשראן בגין דקודשא בריך הוא יתקף¹² בהו בצדיקיא ומשריין ואוכלסין דיליה מאי טעמא בגין דהפרו תורתך ולא משתדלי בה בני עלמא כדקא יאות</p>	<p>ולא עוד אלא הקדוש ברוך הוא מקבץ את כל הפמליה שלו ואומר להם ראו את העם הקדוש שיש לי בארץ שתורתני מתעטרת בשבילם ראו מעשי ידי שאתם אמרתם מה אנוש כי תזכרנו והם כשהם רואים את שמחת רבונם בעמו מיד פותחים ואומרים ומי כעמך ישראל גוי אחד בארץ ובשעה שישראל מתבטלים מהתורה כביכול תשש כחו שכתוב צור ילדך תשי ואז כתוב וכל צבא השמים עמדים עליו ועל זה עת לעשות לה' אותם (בני העולם) הצדיקים שנשארו יש להם לשנס מתנים ולעשות מעשים כשרים כדי שהקדוש ברוך הוא יתחזק בהם בצדיקים ובמחנות ובהמונים שלו למה משום שהפרו תורתך ולא עוסקים בה בני העולם כראוי.</p>
<p>ההוא טייעא דהוה טעין אבתרייהו אמר לון במטו מנייכו שאלתא חדא בעינא למנדע אמר רבי יוסי ודאי ארחא מתתקנא קמן שאיל שאלתך אמר האי קרא אי כתיב (&) יש לעשות¹³ או נעשה¹⁴ הוה אמינא הכי מאי עת ותו לעשות ליהו"ה לפני יהו"ה אצטריך מאי</p>	<p>אותו סוחר שהיה מחמר אחריהם אמר להם בבקשה מכם שאלה אחת ברצוני לדעת אמר רבי יוסי ודאי שהדרך מתקנת לפנינו שאל את שאלתך אמר הפסוק הזה אם כתוב יש לעשות או נעשה הייתי אומר כך מה זה עת ועוד לעשות לה' לפני ה' היה צריך להיות מה זה לעשות לה' אמר</p>

¹ בסוד קשר וייחוד הנערות בעסק התורה כדפירשנו לעיל כמה פעמים (אור יקר).

² שהוא משפיעם ומאירם בזכות התורה הנאמרת למטה (אור יקר).

³ ועכשיו הם גורמין לה רב טוב (אור יקר).

⁴ שנקשר כל הייחוד על ידי התורה, הם משפיעים עיקר השפע לישראל, והם מייחדים אותם בנפשותם (אור יקר).

⁵ מלמטה (אור יקר).

⁶ גוי אחד בסוד הייחוד (אור יקר).

⁷ אין אחד מכל אלו, צא ולמד כמה תשות כח בכמה בחינות (אור יקר).

⁸ "הפרו תורתך" שאר בני עולם, הצדיקים המיוחדים "עת לעשות לה'" (אור יקר).

⁹ שכל העולם כולו לא נברא אלא לאלו צדיקיא (אור יקר).

¹⁰ יש להם לעשות יותר מן הראוי שיספיק אחד לאלף (אור יקר).

¹¹ לעשות יותר מדאי (אור יקר).

¹² הענין כי הייחוד העליון כשיתקבצו הרבים בו בקל מהרה יתייחד ויתקבל למעלה, משום הן כביר לא ימאס, וכן לא בזה את תפלתם, וכאשר חס ושלום הרבים ימנעו הטוב לא יספיק שיאמר אדם מצד(י) חלקי אני עושה ומה יכולתי עוד, אלא שיעשה באופן שהייחוד לא יתבטל לעולם, אם רבים עמו בקל יוכל לקיימו, ואם הוא לבדו יעשה יותר מדאי בענין שהוא לבדו יספיק בזכותו ולא יצטרך אל הרבים עמו, והיינו "לחגרא חרצין" דקאמר שיטיב את מעשהו עד שהוא לבדו יהיה גורם מה שכולם יד היו עושים, והיינו "גו חילין ומשריין" כדפירשנו לעיל שהוא קשר קיים (אור יקר).

¹³ אין ר' חייא קטיל קני באגמא, אלא שאין דוחקים אלו דוחקים, דהכי קאמר קרא עת וזמן לעשות ולהחזיק לה' ממש, לת כח לה' לפני חייליו, והעשייה הזאת היא יותר מדאי משום דשאר העם הפרו ועם היות שבשאר זמן נאמר אל תהא צדיק הרבה, ואין ראוי לאם להעמיס החמור החומר אלא כאשר יוכל שאת, בזמן שאין עושים ראוי להמית עצמו על העבודה, והיינו עת זמן הוא לעשות יותר מן הראוי להחזיק ולעשות לה', אלא שדרך החסידות כשהיו שומעין איזה אדם מדבר דברי תורה לא היו נועלים לפניו דלת אלא מחזיקין אותו, והשומע יבין שאין הקושיא קושיא, שאם נדחו דברי ר' חייא למה להם לכותבם (אור יקר).

¹⁴ פי' כיון שעת היא כפשטה ליכתוב נעשה לה' בלא מלת עת (מ"מ).

<p>לעשות ליהו"ה אמר רבי יוסי בכמה גוונין ארחא מתתקנא קמן חד דהוינן תרין והשתא הא אנן תלתא ושכינתא אתכלילת בהדן וחד דחשיבנא דלא הוית אלא כאילנא יבשתא ואנת רעננא כזיתא וחד דיאות שאלת והואיל ושרית מלה אימא</p>	<p>רבי יוסי בכמה צבעים הדרך מתקנת לפנינו אחד שהיינו שנים ועכשיו הרי אנו שלשה והשכינה כלולה עמנו ואחד שחשבתי שלא היית אלא כמו עץ יבש ואתה רענן כמו זית ואחד שיפה שאלת והואיל והתחלת את הדבר אמור.</p>
<p>פתח ואמר עת לעשות ליהו"ה הפרו תורתך עת לעשות ליהו"ה אית עת ואית עת (קהלת ג ח) עת לאהב ועת לשנא עת איהו לעילא! דההוא עת רזא דמהימנותא² איהו ודא אקרי עת רצון והאי איהו דאתחייב בר נש למרחם ליהו"ה³ תדיר כמה דאת אמר (דברים ו ה) ואהבת את יהו"ה אלהיך ועל דא עת לאהב דא איהו עת דאתחייב בר נש לאהב ואית עת אחרא דאיהי רזא דאלהים אחרים⁴ ואתחייב בר נש למשנא ליה ולא יתמשך לביה אבתריה ועל דא עת לשנא ובגין כך כתיב (ויקרא טו ב) דבר אל אהרן אחיך ואל יבא בכל עת אל הקדש (והכא)</p>	<p>פתח ואמר עת לעשות לה' הפרו תורתך עת לעשות לה' יש עת ויש עת עת לאהב ועת לשנא עת היא למעלה שאותה עת היא סוד האמונה וזו נקראת עת רצון וזהו שהתחייב אדם לאהב לה' תמיד כמו שנאמר ואהבת את ה' אלהיך ולכן עת לאהב זהו עת שמחייב האדם לאהב ויש עת אחרת שהיא סוד של אלהים אחרים ומחייב האדם לשנא אותה ולא ימשך לבו אחריה ועל זה עת לשנא ולכן כתוב דבר אל אהרן אחיך ואל יבא בכל עת אל הקדש (וכאן).</p>
<p>בזמן שישראל עוסקים בתורה ובמצוות התורה אותה עת סוד האמונה הקדושה מתקנת בתקוניה ומתקשטת בשלמות כראוי ובזמן שישראל מתבטלים מהתורה כביכול אותה עת אינה בתקוניה ולא נמצאת בשלמות ולא באור ואז עת לעשות לה' מה זה לעשות כמו שנאמר אשר ברא אלהים לעשות מה זה לעשות שנשאר גופות השדים כשהתקדש היום ולא נעשו ונשאר לעשות רוחות ללא גופים אף כאן עת לעשות נשאר בלי תקון ובלו שלמות למה משום שהפרו תורתך משום שהתבטלו ישראל למטה מדברי התורה משום שאותה עת כך עומדת או עולה או יורדת בגלל ישראל.</p>	<p>בזמן שישראל עוסקים בתורה ובמצוות התורה אותה עת סוד האמונה הקדושה מתקנת בתקוניה ומתקשטת בשלמות כראוי ובזמן שישראל מתבטלים מהתורה כביכול אותה עת אינה בתקוניה ולא נמצאת בשלמות ולא באור ואז עת לעשות לה' מה זה לעשות כמו שנאמר אשר ברא אלהים לעשות מה זה לעשות שנשאר גופות השדים כשהתקדש היום ולא נעשו ונשאר לעשות רוחות ללא גופים אף כאן עת לעשות נשאר בלי תקון ובלו שלמות למה משום שהפרו תורתך משום שהתבטלו ישראל למטה מדברי התורה משום שאותה עת כך עומדת או עולה או יורדת בגלל ישראל.</p>
<p>אתו רבי יוסי ורבי קנו/א</p>	<p>באו רבי יוסי ורבי</p>

¹ זה לשון הרב בס"ה על פ' ואני תפלתי לך ה' עת רצון. ג' בחי' הדעת שבמלכות שהם ע"ב ק"ל. וע"ב קד"ם וב"ן גי' ע"ת עכ"ל ועיין בס' בראשית שכתבנו שם עטם אחר לפי שעשרה פעמים מ"ו מילוי ע"ב עם י' אותיותיו גי' מש"קל והמ' מקבלת מ"ם דחסר שיש עשרה מ"ו בהם עם עשר אותיות דע"ב גי' ע"ת (מ"מ).

² המלכות הנה היא נקראת עת, וכמ"ש בזה"ק (וירא קט"ז ע"ב, מקץ קצ"ח ע"א, ופ' תרומה קנ"ה ע"ב), כי בה ועל ידה יוצא ונעשה כל דבר בעתו ובזמנו, (וע' זוהר ויצא קנ"ג ע"א) (הקדו"ש כח ע"א).

³ פי' לחבבה עם בעלה ונל"עד דגרסי' למרחם ליה. דומיא דסיפא למסנא ליה וכמ"ש עת לאהוב וכן ואהבת את שמלווה האדם על אהבת השכינה (מ"מ).

⁴ ס"מ נקרא אל אחר ולילית נקראת אלהים אחרים כנגד השכינה שנקרא אלהים (רח"ו).

<p>חייא ונשקוהו בראשו אמר רבי יוסי ודאי לית אנת כדאי לטייעא אבתרן זכאה ארחא דא דזכינן למשמע דא זכאה דרא דרבי שמעון שארי בגויה דאפילו ביני טוריא חכמתא אשתכחת תמן נחתו רבי יוסי ורבי חייא ואולו תלתהון בארחא</p>	<p>חייא ונשקוהו בראשו אמר רבי יוסי ודאי אינך כדאי לחמר אחרינו אשרי הדרך הזו שזכינו לשמע את זה אשרי הדור שרבי שמעון שרוי בתוכו שאפילו בין ההרים נמצאת שם החכמה ירדו רבי יוסי ורבי חייא והלכו שלשתם בדרך.</p>
<p>פתח ההוא טייעא ואמר¹ (תהלים סט יד) ואני תפלתי לך יהוה עת רצון אלהים ברב חסדך ענני באמת ישעך תנינן אימתי אקרי עת רצון בשעתא דצבור קא מצלאן שפיר איהו והכי איהו ודאי דהא כדין צבורא מסדרי ומתקני תקונא דהאי עת וכדין איהו עת רצון ואצטריך למשאל שאלתא דכתיב (&) אלהים ברב חסדך ענני באמת ישעך דהא כדין אצטריך למשאל שאלתא</p>	<p>פתח אותו הסוחר ואמר ואני תפלתי לך ה' עת רצון אלהים ברב חסדך ענני באמת ישעך שנינו אימתי נקראת עת רצון בשעה שהצבור מתפללים יפה הוא וכך הוא ודאי שהרי אז הצבור מסדרים ומתקנים את תקונה של העת הזאת ואז הוא עת רצון וצריך לבקש בקשה שכתוב אלהים ברב חסדך ענני באמת ישעך שהרי אז יש לבקש את הבקשה.</p>
<p>ואני תפלתי לך יהוה הא הכא רזא דיחודא ואני דא דוד מלכא² אתר דאקרי גאולה תפלתי דא תפלה³ והכא איהו סמיכא לגאולה דאיהו חד כד איהו סמך גאולה לתפלה כדין איהו עת רצון⁴ עת רצון אוף הכי כללא איהו כחדא⁵ עת חד רצון חד אתכלילו דא בדא והווי חד ודוד מלכא בעא ליחדא בהאי קרא יחודא דהא⁶</p>	<p>ואני תפלתי לך ה' הרי כאן סוד היחוד ואני זה דוד המלך המקום שנקרא גאולה תפלתי זו תפלה וכאן הוא סמיכה לגאולה שהוא אחד כשהוא סומך גאולה לתפלה אזי הוא עת רצון עת רצון אף כך כלל הוא כאחד עת אחד רצון אחד נכללו זה בזה ונהיו אחד ודוד המלך רצה ליחד בפסוק הזה יחוד אחד.</p>

¹ עי' אריכות בשער מאמרי רשב"י.

² אמור צה ע"ב (הערת הזהר). ח"א ו ע"א רכא ע"א (לש"ו). עי' ח"א רד ע"ב (הקדו"ש יג ע"ב), הטעם שנקרא אני מבואר הוא בשער מאמרי רשב"י (פ' תרומה דף ד ע"א) שהוא מצד היסוד שבה, כי במקום הזה יכירוה שהיא הנקבה (ביאורים ח"א עב ע"א).

³ פירוש כי המלכות בהשפיע בה יסוד תקרא גאולה כמ"ש בפ' אמור בדף צה ע"ב בסוד ד' גאולות ד' כוסות וזהו "ואני" לרמוז לו' זעירא עם אני שהיא המלכות וזהו סוד היחוד תפלתי דא תפלה והכא איהי סמיכא לגאולה דאיהו חד. ירצה כי יש לה שתי שמות ציון וירושלים ועיר דוד היא ציון והוא מקום כניסת היסוד הקדו' בה ונקראת גאולה על שמו דאיהו בתוכה. ונקראת גואל כד"א אם יגאלך טוב יגאל זמ"ש בפ' אמור ולא איקרי גואל אלא ע"י דרגא אחרא עלאה דקיימא עלה ונהיר לה. ירצה דקיימא עלה למזון. ואנהיר לה בסוד הזווג להיות נשמות. זמ"ש כאן אחר דאקרי גאולה. ולהיות שמקום זה בו יוכר הזכר מן הנק' ולהיות שמקום אחיזת דוד הוא מקום כיסוי היסוד בו אמר דוד אליך כסיתי וכו', ותפלה הוא המקום הנקרא ירושלים והוא כללות המדה ומדרגותיה והוא דין. וציון ורחמים כמבואר באדרא וצריך לסמוך זה בזה לבסם הדין. זמ"ש והכא איהו סמיכא לגאולה דאיהו חד. ירצה שהכל במלכות עצמה. ואנו מסמיכים זה בזה לבסמם (שער מאמרי רשב"י). ועי' אריכות בזהר הרקיע.

⁴ רה (הערת הזהר).

⁵ ירצה כי עת יורה על כללות המדה ורצון על נקודת ציון כאשר יתגלה בה הרצון שהוא חסד עלאה דרך פי האמה שהוא פי היסוד כנז' באדרא רבא וזוטא, ונמצא כי עת רצון ענינו כמו גאולה ותפילה המורה על מדת המלכות עצמה בשני חלקיה כשנכללים זה בזה זמ"ש עת רצון אוף הכי כללא איהו כחדא אלא שאינן דומין לגמרי כי גאולה ותפלה שניהן הם במלכות עצמם שני מקומות שיש בה מש"כ בעת רצון. כי עת אמת הוא שהוא במלכות אבל רצון אינו במלכות כי הוא חסד עלאה המתגלה במצחא דעתיקא ויורד דרך פי האמה כדפירשתי ונכנס בנקודת ציון. אך אינו ציון עצמה זמ"ש ע"ת חד רצון' חד. כי הם ב' ענינים וכאשר יוכללו זה בזה הם אחד כי בקבל ציון הרצון תקרא רצון ותכלל עם ירושלים ויוכלל זה בזה ויהיה הכל אחד. או נאמר עת חד היינו ירושלי' רצון חד היינו ציון בקבלה הרצון המתגלה מהיסוד אתכלילו דא בדא ציון בירושלים והווי חד. ונמצא שייחד דוד בפסוק זה שני חלקי המלכות לבד (שער מאמרי רשב"י).

⁶ ומן הראוי היה שייחד הת"ת גם כן כמו שאנו אומרים שמע ישראל והוא יחוד הת"ת בקצוותיו, ואומרין בשכמל"ו, והוא יחוד המלכות. ולפיכך השיב ואמר דוד מלכא בעא לייחדא בהאי קרא יחודא חדא לבד.

<p>ואי תימא אמאי אתמני האי קרא בעלותא דמנחה דשבת¹ יאות איהו למהוי בשבת בההוא צלותא דמנחה ולא בעלותא דחול דודאי לאו צלותא דמנחה דשבת כחול בגין דהא בחול בשעתא דמנחה תליא² דינא בעלמא ולא איהו עת רצון אבל בשבת דכל רוגזא אתעדי וכלא אתכליל כחדא ואף על גב דדינא אתער אתבסמותא איהו ועל דא אצטריך קרא דיחודא ליחדא כל דרגין דכד הוי יחודא דינא אתחבר ואתכליל ברחמי ואתבסם כלא וכדין עת רצון כתיב (&) עת רצון כליל כלא כחדא ודינא אתבסם בההוא זמנא והוי חדוה בכלא</p>	<p>ואם תאמר למה התמנה הפסוק הזה בתפלת מנחה של שבת נאה הוא להיות בשבת באותה תפלת מנחה ולא בתפלת חל שודאי אין תפלת מנחה של שבת כמו חל משום שהרי בחל בשעת המנחה תלוי הדין בעולם ואינו עת רצון אבל בשבת כשכל הרגז הוסר והכל נכלל כאחד ואף על גב שמתעורר דין זו התבשמות ולכן צריך פסוק של יחוד ליחד את כל הדרגות שכשיש יחוד הדין מתחבר ונכלל ברחמים והכל מתבסם ואז כתוב עת רצון עת רצון כולל הכל כאחד והדין מתבסם באותו זמן ויש שמחה בכל.</p>
<p>משה אסתלק מעלמא בההוא שעתא דצלותא דמנחה דשבת³ בשעתא דעת רצון אשתכח ובהיא שעתא רעוא הוה לעילא וצערא לתתא ועל דא ננעלו תרעין בשבת משעתא דמנחה ולעילא מאן תרעין ננעלו תרעין דבי מדרשא בגין לאדכרא למשה רעיא מהימנא דאורייתא אתבטלא בגיניה</p>	<p>משה הסתלק מן העולם באותה שעת תפלת מנחה של שבת בשעה שנמצאת עת רצון ובאותה שעה רצון היה למעלה וצער למטה ועל זה ננעלו השערים בשבת משעת המנחה ומעלה אילו שערים ננעלו שערי בית המדרש כדי להזכיר את משה הרועה הנאמן שהתורה התבטלה בגללו.</p>
<p>בההוא זמנא בי מדרשא דמשה אתבטיל כל שכן אחרנין מאן חמי תרעין דבי מדרשא דמשה דננעלו דלא ננעלו אחרנין כלהו אורייתא דמשה עציבא עליה בההוא זמנא מאן לא עציב בגין כך כל תרעי דבי מדרשי ננעלו ואצטריכו כלא לצדקא ליה לקודשא בריך הוא בארה שבחא והיינו (שם לו ז) צדקתך כהררי אל</p>	<p>באותו זמן בית מדרשו של משה בטל כל שכן האחרים מי רואה את שערי בית מדרשו של משה שננעלו ושלא ינעלו כל האחרים כשהתורה של משה עצובה עליו באותו זמן מי לא עצוב לכן כל שערי בית המדרש ננעלו והצטרכו כולם לצדק את הקדוש ברוך הוא בדרך שבח והיינו צדקתך כהררי אל.</p>

להיותו דוד מלכא נאחז במלכות השתדל לתקנה והקשה כי לפי זה שהכל במלכות לבד למה אנו אומרים אותו במנחת שבת ומנחת שבת הוא במקום גבוה ועליון כמ"ש בס' הזוהר על עולת התמיד כנודע ויותר שייך במנחת חול לבסם הדינין. ועוד שהיה ראוי שנאמר פסוק זה בתפלת שחרית ואף בימי החול שאנו סומכים גאולה לתפלה מש"כ במנחת שבת. ולזה השיב שאין עת רצון דומה לסמיכת גאולה לתפילה. כי בסמיכת גאולה לתפלה מתמזג הדין והרחמים ומתנהג העולם על ידי שניהם יחד (שער מאמרי רשב"י).

¹ מש"כ במנחת שבת שהדין תתבסם לגמרי ומתבטל והכל רחמים. וזהו עת רצון האמיתי. וזמ"ש ואי תימא אמאי אתמני האי קרא בעלותא דמנחה דשבת. ירצה צלותא דמנחה ולא בשחרית אמאי ודשבת ולא דחול אמאי. והשיב יאות הוא למהוי בשבת בההוא צלותא דמנחה ולא בעלותא דחול כלומר אפי' בתפלת שחרית. דודאי לאו צלותא דמנחה דשבת כחול ירצה אפילו בשחרית דחול בגין דהא בחול בשעתא דמנחה תליא דינא בעלמא ולא איהו עת רצון כי הדינין הולכין ומתגברין אבל בשבת דכל רוגזא אתערי וכלא אתכליל כחדא. בין ז"א בין נוקבא דז"א היא המלכות. ואע"ג דדינא אתער לפי שאז שולט גבורה בשעת מנחה אתבסמותא איהו. כי הזווג אי אפשר לו כי אם על ידי התעוררות וגם התלהבות הגבורה בסוד היין המשמח והמבסם ולא משכר ואינו דין וזהו סוד שמאלו תחת לראשי ובשעת המנחה מתעוררת הגבורה לטוב ולרצון ולזה ראוי לקראתה עת רצון באמיתות והנה בשאר ימים בבוקר זמן רחמי' והדין הולך ומתגבר לעת ערב. ובשבת הוא רחמים בבוקר והולכים ומתגברים הרחמים ומתבטלים הדינין לגמרי. ונמצא שאין שום זמן שוה לשעת מנחה של שבת ועל דא אצטריך קרא דיחודא ליחדא כל דרגין דכד הוי יחודא דינא אתחבר ואתכליל ברחמי ואתבסם כולא גם המלכות בשני בחינותיה (שער מאמרי רשב"י). עי' עוד אריכות בשער מאמרי רשב"י.

² פח ע"ב (הערת הזהר).

³ לעיל פח ע"ב ועי' סוטה יג ע"ב (לש"ו).

<p>תלתא אינון דאסתלקו מעלמא בהאי זמנא וכלהו כלילן במשה חד משה נביאה מהימנא עלאה וחד יוסף צדיקא וחד דוד מלכא בניני כך תלת צדוקי דיני הכא חד איהו דיוסף זכאה קדים לכל הני ודא איהו צדקתך כהררי אל משפטין תהום רבה וגו' דא יוסף דאיהו בלחודו¹ כהררי אל² ככלהו טורין עלאין וחד משה נביאה מהימנא ודא איהו דכתיב (שם עא יט) וצדקתך אלהים עד מרום אשר עשית גדולות בנין דאיהו נטיל לכל סטרין ימינא ושמאלא וחד איהו דוד מלכא ודא איהו דכתיב (שם קיט קמב) צדקתך צדק לעולם ותורתך אמת לעולם דא דוד מלכא</p>	<p>שלשה הם שהסתלקו מן העולם בזמן הזה וכולם כלולים במשה אחד משה הנביא הנאמן העליון ואחד יוסף הצדיק ואחד דוד המלך לכן יש כאן שלשה צדוקי דין אחד הוא של יוסף הצדיק קודם לכל אלה וזהו צדקתך כהררי אל משפטין תהום רבה וגו' זה יוסף שהוא לבדו כהררי אל כמו כל ההרים העליונים ואחד משה הנביא הנאמן וזהו שכתוב (שם עא) וצדקתך אלהים עד מרום אשר עשית גדולות משום שהוא נוטל לכל הצדדים ימין ושמאל ואחד הוא דוד המלך וזהו שכתוב (שם קיט) צדקתך צדק לעולם ותורתך אמת לעולם זה דוד המלך.</p>
<p>כדין אתכניש כלא בהאי זמנא תורה שבכתב ותורה שבעל פה ועל דא בהאי זמנא ננעלו תרעי דאורייתא וננעלו תרעי דכל עלמא בהאי זמנא</p>	<p>אז מתכנס הכל בזמן הזה תורה שבכתב ותורה שבעל פה ועל זה בזמן הזה ננעלו שערי תורה וננעלו שערי כל העולם בזמן הזה.</p>
<p>בשעתא דמית יוסף צדיקא יבשו מקורין ומבוועין וכלהו שבטין נפלו בגלותא פתחו עלאי ואמרו צדקתך כהררי אל משפטין תהום רבה וגו'</p>	<p>בשעה שמת יוסף הצדיק יבשו המקורות והמעיינות וכל השבטים נפלו בגלות פתחו העליונים ואמרו צדקתך כהררי אל משפטין תהום רבה וגו'.</p>
<p>בשעתא דמית משה אתחשך שמשא בטיהרא ואנעלת תורה שבכתב נהוראה דאספקלריאה דנהרא</p>	<p>בשעה שמת משה נחשך השמש בצהרים וננעלה תורה שבכתב האור של האספקלריה המאירה.</p>
<p>בשעתא דמית דוד מלכא כנישת סיהרא נהוראה קנוב</p>	<p>בשעה שמת דוד המלך כנסה הלבנה את אורה</p>
<p>ואורייתא דבעל פה כנישת נהוראה ומהווא זמנא אתגניזו נהורין דאורייתא ואסגיאו מחלוקת³ על משנה וחכימא במחלוקת וכלהו תקיפי לבא בערבוביא ועל</p>	<p>ותורה שבעל פה כנסה את אורה ומאותו זמן נגנזו אורות התורה והתרבתה המחלוקת על המשנה והחכמים במחלוקת וכל חזקי הלב בערבוביה ועל זה אין שמחת התורה באותו זמן בכל דורות</p>

¹ כללות החסדים (רח"ו).

² ה' חסדים (רח"ו)

³ קשה אומרו "ומהווא זמנא אסגיאו מחלוקת" והא קיימא לן שלא רבתא מחלוקת אלא מתלמידי שמאי והלל וכו', ואפשר לומר שמחלוקת שנפל במות דוד אינו בהלכות הפסוקות עד הלכה למשה מסיני אלא בהוראות שקודם היה [ב]מחלוקת, כגון הוראת עמוני ולא עמונית נחלקו, וכן מלוה ופרוטה ודעתיה אפרוטה או המלוה נחלקו, אמנם אחר שמלך דוד עמדה תורה שבעל פה בהארה, שהיו מסכימין ל חכמי ישראל אל ההוראה אמתית, אמנם אחר שמת דוד חזר הדבר על פי הרוב, ולא היה המחלוקת רק בהוראה חדשה שלא קבלו, אמנם בקבלה כולם מסכימין לאמת הלכה המוסכמת, אחר תלמידי שמאי והלל נחלקו בקבלה עצמה עד היום, והנה אם נפל מחלוקת ראשונה לא נפל שניה, שאם בהוראה הם מסכימין לדעת אחת היאך יחלקו בקבלה, ולכך "מהווא זמנא" גרם המחלוקת שיש עתה במשנה, והם שלשה מיני פגם: האחד, "המשנה" בעצמה שנויה במחלוקת. השנית, "חכימא" עצמם במחלוקת זה אומר בכה וזה אמר בכה. השלישית, "תקיפי ליבא" הגיבורים במלחמת התורה כל אחד ואחד במחלוקת בעצמו, מצד אחד נראה להם סברה זו ומצד אחד נראה להם סברה זו, בענין שהם בעצמן בערבוביא עד שיסכים דעתם לדעת אחת, וכל זה מפני שנסתמו מקורי התורה תורה שבכתב ותורה שבעל פה, ואין אורם מתגלה אלא מבין כמה קליפות הם קושיות כדפירשו בתיקונים (אור יקר).

<p>העולם. דא חדוה דאורייתא לאו איהו בההוא זמנא בכל דרין דעלמא</p>	<p>ומהן חמרות התעניות שגזרו רבנן כשמת פלוני גזרו תענית כשהיה כך גזרו כך (זה שהיה) וכשהיה כנוס יתר של שמחת התורה שבכתב ותורה שבעל פה באותו זמן על אחת כמה וכמה שצריך לנעל שערי התורה באותו זמן.</p>
<p>ומה אינון הומרי דתעניות דגזרו רבנן כד מית פלוני גזרו תענית כד הוה כך גזרו כך (ס"א דא דהוה) וכד הוה¹ כנישו יתיר דחדוה דתורה דבכתב ותורה דבעל פה בההוא זמנא על אחת כמה וכמה דאצטריך למנעל תרעי דאורייתא בההוא זמנא</p>	<p>ולכן אומרים את אלו צדוקי הדין כמו שנתבאר שמחו רבי יוסי ורבי חייא ונשקוהו בראשו כמקדם ואמרו אשרי חלקנו בדרך הזו.</p>
<p>ובגין כך אמרינן הני צדוקי דינא כמה דאתמר חדו רבי יוסי ורבי חייא ונשקוהו ברישיה כמלקדמין אמרו זכאה חולקנא בהאי ארחא</p>	<p>עוד פתח ואמר (קהלת כ) החכמה תעז לחכם מעשרה שליטים אשר היו בעיר החכמה תעז לחכם זה משה כשעלה להר סיני לקבל תורה הזדעזעו כל אותם רקיעים וכל אותם מחנות עליונים ואמרו לפניו רבון העולם ומה כל טוב וכל שמחה שלנו אינה אלא בתורה ואתה רוצה להורידה לארץ התקבצו על משה לשרפו באש התחזק משה וכו' כמו שבארוה החברים שאמר הקדוש ברוך הוא למשה וכו'.</p>
<p>תו פתח ואמר (קהלת ז יט) החכמה¹ תעז לחכם² מעשרה שליטים אשר היו בעיר החכמה תעז לחכם דא משה כד סליק לטורא דסיני לקבלא אורייתא אזדעזעו כל אינון רקיעין וכל אינון משריין עלאין אמרו קמיה מאריה דעלמא ומה כל טובא וכל חדוה דילן לאו איהו אלא באורייתא ואת בעי לנחתא לה בארעא אתכנישו על משה לאוקדיה בנורא אתתקף משה³ וכו' כמה דאוקמוה חבריין דקודשא בריך הוא אמר ליה למשה וכולי</p>	<p>אבל החכמה תעז לחכם כל מי שמתעסק בתורה ומשתדל בה לשמה מתחזק בתורה בשעה שצריך לו תקף וחזק להגן עליו בשעה שצריך ואותו תקף וחזק מאיזה מקום מתחזק חזר ואמר מעשרה שליטים מאותן עשר אמירות שכתובות בתורה שהם שליטים עליונים שאדם מתחזק בהם בעולם הזה ובעולם הבא כל</p>
<p>אבל החכמה תעז לחכם כל מאן דאתעסק באורייתא ואשתדל בה לשמה אתתקף בה באורייתא בשעתא דאצטריך למהוי ליה תקפא וחילא לאגנא עליה בשעתא דאצטריך וההוא תקפא וחילא מאן אתר אתתקף הדר ואמר מעשרה שליטים אינון⁴ עשר אמירין⁵ דכתיבין בה באורייתא דאינון שליטין עלאין⁶</p>	<p>אבל החכמה תעז לחכם כל מי שמתעסק בתורה ומשתדל בה לשמה מתחזק בתורה בשעה שצריך לו תקף וחזק להגן עליו בשעה שצריך ואותו תקף וחזק מאיזה מקום מתחזק חזר ואמר מעשרה שליטים מאותן עשר אמירות שכתובות בתורה שהם שליטים עליונים שאדם מתחזק בהם בעולם הזה ובעולם הבא כל</p>

¹ היא התורה נובלת חכמה של מעלה תורה (אור יקר).

² העוסק בה מתלבש במה שהיא מאירה בו אור החכמה ונקרא חכם, אמנם סגולתה על ידי שני עניינים, האחד "דיתעסק באורייתא" דהיינו עסק התורה ושנון בה תדיר. השנית "ואשתדל בה" לקיים מצותיה, שלא המדרש הוא העיקר אלא המעשה. או ירצה "אתעסיק באורייתא" בשקידת הלימוד, שעיסוקו התורה. "ואשתדל בה" להוסיף תמיד בפלפולו בה, ופירש כי העז הזה בשני דרכים כפי הצורך, אם להתחזק כנגד האחרים והיינו "ואתתקף באורייתא וכו' למהוי ליה תוקפא וחילא וכו'", והיינו ללכת הוא על אחרים, ואם להגין עליו מאחרים באים עליו וזהו שאמר "לאגנא עליה" (אור יקר).

³ ושיעור הכתוב החכמה שהיא התורה תעוז לחכם שהוא משה מעשרה וכו'. הם עשרה ממונים של מ"ה שהם שליטים על צבאות מעלה והם עשרה נגד י"ס. ופי' אשר היו בעיר היא מ' שמשם חיותם (מ"מ).

⁴ מט ע"א (הערת הזהר).

⁵ הם מהחכמה, ולהכי נקט עשר אמירין שהם מהחכמה כנודע, אשר היו בעיר קרא התורה וסדורה עיר, ואותם עשר אמירין "כתיבין ביה באורייתא" (אור יקר). פי' י"ס דזעיר שנודע שעשרה מאמרות הם י"ס דמ"ה שבתוך זעיר, והם מאבא, ופי' אשר היו בעיר שמשפיעים למ' הנק' עיר (מ"מ).

⁶ שכל הנהגה העליונה היא על ידם, שכל הספירות בעצמם אינם מתנהגות למטה אלא בהשפעת עשרה שליטין אלו, ואם תאמר וכי אם יעז החכם מעשרה תחתונות לא יספיק (אור יקר).

<p>דבר נש אתתקף בהו בהאי עלמא ובעלמא דאתי כל רזין² דעלמא³ וכל פקודין⁴ וכל חכמתא⁵ דעילא ותתא⁶ בהו תליא ובהו אתכליל כלא וכלא איהו באורייתא זכאה חולקיה מאן דאשתדל באורייתא למהוי מתתקף בתקפא לעלמא דאתי</p>	<p>סודות העולם וכל המצוות וכל החכמה שלמעלה ומטה תלויים בהם ובהם הכל נכלל והכל הוא בתורה אשרי חלקו של מי שמשתדל בתורה להיות מתחזק בחזק לעולם הבא.</p>
<p>עשרה שליטין עשר זיני חכמתא⁶ אינון בה באורייתא בעשר שמדן גליפין⁷ ואתכלילו בשמא חד דעשרין ותריין אתוון גליפין⁸ רזין דעלמא דאתי באינון זיהרין דלא שלמא עינא למחמי ואפילו בסכלתנו למנדע ולאסתכלא בההוא עדונא וכסופא דקודשא בריך הוא אחסין לון לצדיקיא לעלמא דאתי כמה דאת אמר (ישעיה סד ג) עין לא ראתה אלהים זולתך יעשה למחכה לו</p>	<p>עשרה שליטים עשרה מיני חכמה הם בתורה בעשרה שמות חקוקים ונכללו בשם אחד של עשרים ושתיים אותיות חקוקות סודות העולם הבא באותם זהרים שאין העין שולטת לראות ואפילו בשכל לדעת ולהסתכל באותו עדון ותשוקה שהקדוש ברוך הוא הוריש לצדיקים לעולם הבא כמו שנאמר (ישעיה סד) עין לא ראתה אלהים זולתך יעשה למחכה לו.</p>
<p>פתורא דבר נש מזכי ליה⁹ למיכל על פתורא אחרא בעדונא דההוא עלמא כמה דאת אמר (ש"ב ט יג) כי על שלחן המלך תמיד הוא אוכל ודוד מלכא הוה אמר (תהלים כג ה) תערך לפני שלחן נגד צוררי ודא איהו אתסדרותא דפתורא בההוא עלמא דהא כדין איהו עדונא וכסופא דנשמתא אתהני בהו בעלמא דאתי</p>	<p>שלחנו של אדם מזכה אותו לאכול על שלחן אחר בעדון של אותו העולם כמו שנאמר (שמואל ב ט) כי על שלחן המלך תמיד הוא אכל ודוד המלך היה אומר תערך לפני שלחן נגד צוררי וזוהי עריכת השלחן באותו עולם שהרי אז הוא עדון ותשוקה שהנשמה נהנית בהם בעולם הבא.</p>
<p>וכי פתורא אית לון לנשמתין בההוא עלמא אין דהא מזונא וספוקא דעדונא אכלי בההוא עלמא כגוונא דמלאכי עלאי אכלי וכי מלאכי עלאי אכלי אין כגוונא דלהון אכלו ישראל</p>	<p>וכי שלחן יש לנשמות באותו עולם כן שהרי מזון וספוק ועדון אוכלים באותו עולם כמו שאוכלים מלאכים עליונים וכי מלאכים עליונים אוכלים כן כמותם אכלו</p>

¹ מה טעם עלה העליה הזאת אל עשר אמירן, לזה אמר "דברנש אתתקף בהו בהאי עלמא ובעלמא דאתי", ועשר סתם שליטי בהאי עלמא נגדיי למלכות, אמנם עשרה שליטין מצד החכמה הם שולטים אפילו על הבינה, ולבזה יתחזק בהם לעלמא דאתי (אור יקר).

² בא לפרש היאך יתחזק האדם בתורה (אור יקר).

³ כדי שיהיה על דרך הפשט עז לו בתורה, מפני שכמה סודות נסתרים מועילים לו, הם נסתרים בתורה, וזה העוסק בה משיגם ונהנה לו מהם לרפואתו להשמר מהנזק וכמה ענינים (אור יקר).

⁴ כדי שידע לקנות לו חיי עולם הבא על ידי קיום המצוות (אור יקר).
⁵ שזה טוב לו בזה ובבא, שאין טובה בעולם כידיעת החכמה, ויש כח "דעילא ותתאה" בעוד שהוא בעולם הזה מתחזק בה, "ועילא" כשהוא בעולם הבא מתחזק בה, ועכ"ז אין ראוי לאדם להיות עסקו בה ליהנות בעולם הזה ח"ו אלא לעולם הבא, ומה שימשך לו בעולם הזה מעצמו (אור יקר).

⁶ הם עשר ספירות מהחכמה, הם עשר חכמות, והענין שמה שמאירה החכמה בחסד שבה אינו דומה למה שמאיר בגבורה שבה, וכו' בענין שעשר ספירות מיארות עשר מיני חכמות בתורה, והמשכיל בה ישתמש בכלם, פעמים יונק מחכמה בספירה פלונית ומפרש סוד זה בבחינה זו, פעמים יונק מחכמה בספירה אחרת, ומפרש סוד זה בענין אחר, והיינו שהם "בעשר שמדן" וכו' (אור יקר).

⁷ יהיה עשרה שמות שאינם נמחקים: אה"ה, י"ה, אל, יְהוָה אלהים יהו"ה, צבאות שדי או אל חי אדני, הם י' שמות המחלקים עשר ספירות ודוגמתם בחכמה, ואפשר היותם י, יה, הו, יהו יהוה יהו ויה והי, יהו"ה הם עשר (אור יקר).

⁸ שם בן כ"ב אנקת"ם וכו' ונודע ששם בן כ"ב בזעיר כמ"ש בפ' שמות וז"ש רזין דעלמא דאתי שזעיר יונק מבינה (רח"ו במ"מ).

<p>במדברא וההוא מזונא רזא איהו מלא דנניד ואתמשך מעילא מרזא דעלמא דאתי¹ ואיהו מזונא דנהירו משה רבות² קדשא ונשמתהון דצדיקיא אתזנו מתמן בגנתא דעדן ואתהנון תמן דהא תמן נשמתהון דצדיקיא מתלבשן בגנתא דעדן דלתתא כנוונא דהאי עלמא</p>	<p>ישראל במדבר ואותו מזון סוד הוא ליטול שופע ונמשך ממעלה מסוד העולם הבא והוא מזון של אור שמן משחת קדש ונשמות הצדיקים נזונות משם בגן עדן ונהנות שם שהרי שם נשמות הצדיקים מתלבשות בגן עדן של מטה כמו שהעולם הזה.</p>
<p>ובשבתתי ובזמני מתפשטאן וסלקין למחמי ביקרא דמאריהון ולאתעדנא בעדונא עלאה כדקא יאות דכתיב (ישעיה סו כג) והיה מדי חדש בחדשו ומדי שבת בשבתו יבא כל בשר להשתחוות לפני אמר ה' וכי כל בשר יבוא לא כך היה לאו הכי הוה ליה למכתב אלא כל רוח או כל נשמה מה כל בשר</p>	<p>ובשבתות ובזמנים מתפשטים ועולים לראות בכבוד רבונם ולהתעדן בעדן עליון כראוי שכתוב והיה מדי חדש בחדשו ומדי שבת בשבתו יבוא כל בשר להשתחוות לפני אמר ה' וכי כל בשר יבוא לא כך היה לו לכתב אלא כל רוח או כל נשמה מהו כל בשר.</p>
<p>אלא קודשא בריך הוא עבד ליה לבר נש בהאי עלמא כנוונא דיקרא דכבוד עלאה לעילא³ ההוא כבוד עלאה איהו רוח לרוח ונשמתא לנשמה</p>	<p>אלא הקדוש ברוך הוא עשה את האדם בעולם הבא כמו יקר הכבוד העליון למעלה אותו כבוד עליון הוא רוח לרוח ונשמה לנשמה</p>
<p>קנז/א</p>	
<p>עד דמטי לחד אתר לתתא דאקרי גוף ובהאי⁴ עייל חד רוח⁵ דמקורא דחיים דאקרי כל⁶ בדא איהו כל טובא וכל מזונא וכל ספוקא⁷ דההוא גוף</p>	<p>עד שמגיע למקום אחד למטה שנקרא גוף ובזה נכנסת רוח אחת של מקור החיים שנקראת כל בזה הוא כל הטוב וכל המזון וכל ספוק אותו הגוף.</p>
<p>ורזא דא (קהלת ה ח) ויתרון ארץ⁸ בכל היא⁹ (ס"א מאי בכל היא) האי כל¹⁰ איהו¹¹ רוח¹² לההוא גוף כנוונא דא בר נש בהאי עלמא איהו גוף¹³ ורוח דשלטא ביה¹⁴ כנוונא</p>	<p>וסוד זה (קהלת ה) ויתרון ארץ בכל הוא (מהו בכל היא) הכל הזה הוא רוח לאותו גוף כמו זה אדם בעולם הזה הוא גוף ורוח ששולטת בו כמו אותה רוח עליונה</p>

¹ עיין מ"ש בפרשת משפטים דף צ"ז בענין שארה ותקין לשון זה שהמן הוא ממוח בינה שהוא אה"ה השני (מ"מ).

² פי' אבא שגם מאבא באה הארה לאימא (מ"מ).

³ פי' אבא כי ל"ב נתיבות חכמה גי' כבד"ד וז"ש איהו רוח לרוח ונשמתא לנשמתא שר"ל שאבא מתלבש באימא שהיא נשמה ובזעיר הנקר' רוח עד שמגיע הארתו למלכות (מ"מ).

⁴ שהיא המלכות (אור יקר).

⁵ הוא היסוד, והעיקר הוא היותו נמשך להשפיע אור העליונות, וזהו שאמר "מקורא דחיינן", והיינו ששאר הספירות משפיעות החיים למלכות על ידו (אור יקר).

⁶ לכלול הענינים בשתי בחינות האחד "בדא איהו" וכו', ירצה שאין המלכות מקבלת משום מדה שום קבלה אלא על ידו, ולא תאמר שהיא מקבלת קצת טוב מזה וקצת הענין מזולתו, אלא "כל טובא" וכו', ולא זו בלבד אלא עם היות שהיא מקבלת עניינים פרטיים בספירות הכל מידו, כיצד "כל טובא" שהוא מצד החסד (אור יקר).

⁷ הם שלשה בחינות, או הטוב החסד המיותר מדאי, או מזונא שהוא החסד הבנוני, או ספוקא שהוא החסד המצומצם הכל מהיסוד במלכות (אור יקר).

⁸ כל שארץ מותירה, כל מציאותה, כל איזה יתרון שיהיה (אור יקר).

⁹ אינה בשום מדה (אור יקר).

¹⁰ יסוד לעצמו (אור יקר).

¹¹ איהו כל - בעצמו עומד, עם היות שהכל בו (אור יקר).

¹² שמתלבש בגוף במלכות, בענין שיש בו שתי בחינות במלכות, או קשרו במלכות, בענין שיש בו שתי בחינות במלכות, או קשרו במלכות, או עומדו בעצמו (אור יקר).

¹³ שבו סוד סוד נפש מהמלכות (אור יקר).

¹⁴ מצד הזכר תפארת דהיינו ביסוד הכל ענין אחד (אור יקר).

<p>דההוא רוח עלאה (ס"א דשלמא על גופא דאקרי כל) דאקרי כל דשלט על גופא לעילא ודא הוא דאקרי כל בשר¹ ועל דא כתיב (&) יבא כל בשר² להשתחוות לפני אמר יהו"ה על ההוא עדונא כתיב (ישעיה סד ג) עין לא ראתה אלהים זולתך יעשה למחכה לו</p>	<p>(ששולטת על הגוף שנקרא כל) שנקראת כל ששולטת על הגוף למעלה וזהו שנקרא כל בשר ועל זה כתוב יבוא כל בשר להשתחוות לפני אמר ה' על אותו עדון כתוב (ישעיה סד) עין לא ראתה אלהים זולתך יעשה למחכה לו.</p>
<p>חדו חברייה בארחא כד מטו לגו טורא חד אמר רבי חייא לההוא טייעא מה שמך אמר ליה חנן אמר ליה קודשא בריך הוא יחננך וישמע לקולך בשעתא דתצטריך ליה אמר רבי יוסי ודאי הא נמי שמשא והכא בתר טורא דא אית כפר חד על שמך דאקרי כפר חנן נבית תמן בגין יקרא דשמך כד מטו להתם עאלו לבית אושפיזיהו וסדרו קמייהו פתורא בכמה זינין למיכל אמר רבי חייא ודאי פתורא דא כגוונא דעלמא דאתי ואית לן לסלקא האי פתורא ולפעטרא ליה במלין דאורייתא</p>	<p>שמחו החברים בדרך כשהגיעו לתוך הר אחד אמר רבי חייא לאותו סוחר מה שמך אמר לו חנן אמר לו הקדוש ברוך הוא יחננך וישמע לקולך בשעה שתצטרך לו אמר רבי יוסי ודאי הרי נטה השמש וכן אחר ההר הזה יש כפר אחד על שמך שנקרא כפר חנן נלון שם בשביל כבוד שמך כשהגיעו לשם נכנסו לבית מארחהם וסדרו לפנייהם שלחן בכמה מינים לאכול אמר רבי חייא ודאי שלחן זה כמו העולם הבא ויש לנו להעלות שלחן זה ולעטרו בדברי תורה.</p>
<p>פתח רבי יוסי ואמר (דברים ח י) ואכלת ושבעת וברכת את יהו"ה אלהיך על הארץ הטובה אשר נתן לך אי בארעא דישראל מברכינן לבר מארעא מנלן דהא כגוונא דא לא אצטריך אלא קודשא בריך הוא כד ברא עלמא פליג ארעא³ ישובא איהו לסטר חד וחרבא⁴ איהו לסטר אחרא פליג ישובא ואסחר עלמא סחרניה דנקודה חדא ומאן איהו דא ארעא קדישא ארעא קדישא אמצעיתא דעלמא ובאמצעיתא דארעא קדישא איהו</p>	<p>פתח רבי יוסי ואמר (דברים ח) ואכלת ושבעת וברכת את ה' אלהיך על הארץ הטובה אשר נתן לך אם בארץ ישראל מברכים בחוץ לארץ מנין לנו שהרי בגון זה לא צריך אלא כשברא הקדוש ברוך הוא את העולם חלק את הארץ הישוב הוא לצד אחד והחרבה היא לצד אחר חלק את הישוב והקיף את העולם סביב נקודה אחת ומי היא הארץ הקדושה הארץ הקדושה היא מרכז העולם ובאמצע הארץ הקדושה היא ירושלים אמצע ירושלים הוא בית קדש הקדשים וכל הטוב וכל</p>

¹ יסוד ומלכות יחד, רוח ונפש (אור יקר).

² דהיינו רוח ונפש המתדבקות יחד ונקשרות עם הנשמה לקיים מה שנאמר והשביע בצחצחות נפשך, וכדפי' בפרשת ויחי, והיינו שעולם בגן עדן של מעלה והם נהנים מעדן הנשמה (אור יקר).

³ מפני שהעולם התחתון הזה בו משכן שתי בחינות עליונות קדושים וטמאים לזה "פליג ארעא" כדי שיהיה הבדל בין חצונים לקדושים ויהיה הישוב לקדושים והחורבן לטמאים לחצונים ואחר שחלקו לחצאין היה נמצא נקודה אמצעית שהיא קדושה חמורה נגדי להיכל לבנת הספיר בין ישוב וחרבן ואין זו הכוונה לזה עשה "פליג ישובא" לחלקים וסבב הנקודה האמצעי' בחלקי הישוב כנקודה בתוך המרכז (אור יקר). כתב הרח"ו זלה"ה שחילוק זה הוא העוה"ז שהוא מוכן להתיישב בו הבריות לצד אחד (רמ"ז).

⁴ הוא גהינם התחתון לצד אחר, דהיינו לצפון שאין בו חלק ליישוב. ומ"ש לקמן ממדבר שהלכו בו ישראל, אין הכוונה שהוא אותה החורבה, שהרי סביבותיו יישובים הרבה, וגם יש בו ישובים כנראה מפרשת מסעי. אלא הכוונה שבכל מקום שהוא חרב וקשה ליישוב בני אדם יש בו שליטה לאותה החורבה הכוללת שהוא גהינם וס"א. ולכן דייק שביישוב אמר אסחר עלמא סחרניה דנקודא חדא, שהיא הקדש קדשים, אבל בחרבא לא אמר כן, משום דמובן הוא שהוא מצב החיצונים, אלא דמשמענו שאעפ"י שהוא בצפון מכל מקום יש לו שליטה גם במקומות הארץ השוממים כמדברות, ומכל מקומות שליטותיו לא נמצא לו יותר כח וממשלה כי אם באותו המדבר הגדול נחש שרף ועקרב, וישראל שלטו בו כל עוד שלא גרם החטא. זה הוא תמצית דבריו, וכן מוכח ממ"ש בשליחות השעיר אל ארץ גזרה, שמשם נראה אמיתות הענין שהרי הוא בארץ ישראל, אלא שלפי שאין בו הכנה ליישוב אדם לכן שולט עליו הס"א. והכי משמע גם כן מפרשת תצוה קפד ע"ב, ע"ש (רמ"ז).

<p>ירושלם אמצעיתא דירושלם איהו בית קדש הקדשים¹ וכל טיבו וכל מזונא דכל ישובא תמן² נחית מלעילא³ ולית לך אתרא⁴ בכל ישובא דלא אתון מתמן⁵</p>	<p>המזון של כל הישוב יורד לשם מלמעלה ואין לך מקום בכל הישוב שלא נזון משם.</p>
<p>פליג חרבא ולא אשתכח חרבא תקיפא בכל עלמא בר ההוא מדבר דתברו חיליה⁶ ותקפיה ישראל ארבעים שנה כמה דאת אמר (שם ה טו) המוליכך במדבר הגדול והנורא בההוא מדברא שלטא סטרא אחרא⁷ ובעל כרחיה אזלו ישראל עליה ותברו חיליה ארבעין שנין ואי ישראל ישתכחו זכאין באינון ארבעין שנין הוה מתעברא ההוא סטרא אחרא מעלמא ומדקא ארגיזו ליה לקודשא בריך הוא כל אינון זמנין אתתקף ההוא סטרא אחרא ונפלו כללו תמן תחות רשותיה</p>	<p>חלק את החרבה ולא נמצא מקום חרב קשה בכל העולם פרט לאותו מדבר ששברו ישראל כחו ותקפו ארבעים שנה כמו שנאמר (דברים ח) המוליכך במדבר הגדל והנורא באותו מדבר שולט הצד האחר ובעל כרחו הלכו עליו ישראל ושברו כחו ארבעים שנים ואם ישראל נמצאו צדיקים באותם ארבעים שנים היה מעבר אותו הצד האחר מן העולם ומשהרגיזו את הקדוש ברוך הוא כל אותן פעמים התחזק אותו הצד האחר ונפלו כולם תחת רשותו.</p>
<p>ואי תימא והא משה דסליק על כל בני עלמא היך מית תמן לאו הכי דהא משה מהימנא לא הוה ברשותיה אלא בהר העברים מאי העברים פלונתא דאתפלגו עליה שליטין עלאין דלעילא ולא אתמסר בידא דממנא ושליטא אחרא ואשתאר הכי עד דאתא משה</p>	<p>ואם תאמר והרי משה שעלה על כל בני העולם איך מת שם לא כך שהרי משה הנאמן לא היה ברשותו אלא בהר העברים מה זה העברים מחלוקת שנחלקו עליו שליטים עליונים שלמעלה ולא נמסר בידי ממנה ושליט אחר ונשאר כך עד שבא משה העבד הנאמן ושלט עליו ונקבר שם</p>

1 יש עוד מייחד מן המייחד דהיינו "ירושלים וקדש הקדשים" (אור יקר).
 2 והנה שפע החרבן והשממה שהם החצונים יש להם דרך וצנור לעצמן אמנם "כל טיבו וכל מזונא וכל ישובא" שהם יוניקים מן הקדש "תמן" בקדש הקדשים (אור יקר).
 3 ואחר כך יתפשט בירושלם ואחר כך "בארעא קדישא" ואחר כך "בכל ישובא" (אור יקר).
 4 אפילו השרים כעין ע' פרי החג (אור יקר).
 5 על ידי צנור מיוחד לו לשפיעו כל א' וא' לפי עניינו (אור יקר).
 6 קפד (הערת הזהר).
 7 התיקון דמעשה בראשית, והוא כל התיקונים כולם אשר נעשה מאחר החטא דעץ הדעת עד ימות המשיח, הנה הוא מה שעולים ונבררים הניצוצי קדושה והשברי כלים מנפילתם וטביעותם בעמקי הקליפות דעולם התוהו, ועולים ומתתקנים ונעשים לכל חלקי המציאויות דהדצח"מ שבהעוה"ז, והנה הם עולים מתחילה מן האדמה אשר אררה ה' (בראשית ה כט), שהוא כל חלקי המדבריות והשממון שבהעולם אשר לא עבר בהם איש ולא ישב אדם שם (ירמיה ב ו), שהוא חלקי הקליפות והחיצונים, וכמ"ש בזה"ק (תרומה קנז ע"א⁷, ופ' תצוה קפד ע"א⁷). ובפרט בחלקי הצפון שבהעולם, ששם הוא מדור למזיקין ולזועות לרוחות ולשדים וכמ"ש בפדר"א (פרק ג) (דע"ה ח"ב כד ע"א). בהנסיון הנורא הזה הכניס הקב"ה את כל דור המדבר ג"כ, כי כל המדבר כולו הוא מקום הס"מ וחילולותיו, ושם הוא עומד בכל כחו ותוקפו, וכמ"ש בפ' תרומה (קנז ע"א) ולא אשתכח חרבא תקיפא (מדבר עצום) בכל עלמא בר ההוא מדבר (דע"ה ח"ב פב ע"ד). כל ענין הליכתם במדבר, כי שם הוא עיקר ממשלת הס"מ ושם הוא מקומו, ולכך הלכו שם. ושם ניתן להם התורה כדי לתברא תוקפיה וחיליה ולכתתא רישיה, וע"י הליכתם ועיכובם שם מ' שנה אתבר תוקפיה, וכמ"ש בפ' תצוה (קפד {קכח ע"א} ע"א⁷) וכן בפ' תרומה (קנז ע"ב⁷) (דע"ה ח"ב קכח ע"א). היה אפשר מאז ולהלאה לטהר את הארץ מכל זוהמתה כולה, ולהסיר את כל תערובות הרע שבה אשר מעץ הדעת טו"ר, ולהעלותה ולקדשה בקדושת עץ החיים, שתהיה כולה קודש לה, וזה היה ג"כ ענין הליכת ישראל במדבר, וכמ"ש בזה"ק (פ' תרומה קנז, ופ' תצוה קפג סע"ב) ובמדבר אשר ראית כו' קודשא בריך הוא דבר לון לישראל במדברא (דע"ה ח"ב קל ע"ג). והנה בחי' עץ הדעת אשר היה בכל הי' ספי' דהעשיה שאמרנו, הנה היה בכל חלקי הדצח"מ שבהם, היינו בהדומם הוא מקום המדבריות, ששם הוא מקום מוכשר להשראת החיצונים, וכמ"ש בזה"ק (בשלח דף ס סע"א, ופ' תרומה קנז, ופ' תצוה קפד רע"א), וזהו מ"ש בגמרא (ברכות לא ע"א) מאי דכתיב בארץ אשר לא עבר בה איש ולא ישב אדם שם כו', כל ארץ שגזר עליה אדם הראשון לישוב נתישבה, וכל ארץ שלא גזר עליה אדם הראשון לישוב לא נתישבה, והוא מקום המדבריות, שהוא מקום החיצונים (דע"ה ח"ב קמט ע"ב).

<p>עבדא מהימנא ושליט עליה ואתקבר תמן ולא אתעסק ביה בקבורתיה בר קודשא בריך הוא בלחודוי דכתיב (שם לד ו) ויקבר אותו בני</p>	<p>ולא התעסק בקבורתו רק הקדוש ברוך הוא לבדו שכתוב (שם לד) ויקבר אתו בגי.</p>
<p>ויקבר אותו מאן ההוא דכתיב ביה בארחה סתים (שמות כד א) ואל משה¹ אמר ולא כתיב מאן איהו ויקרא אל משה ולא כתוב מי הוא אף כאן ויקבר אתו ולא כתוב מי הוא אלא ודאי מקום זה ידוע הוא לחברים ולכן באותו הר לא שלט עליו רק משה לבדו והוא נקבר שם ובשביל להודיע לכל הדורות האחרים של העולם שאותם מתי מדבר יקומו אותו הרועה שלהם השרה בתוכם להיות כולם בהתעוררות העמידה לעולם הבא.</p>	<p>ויקבר אתו מי אותו שכתוב בו בדרך נסתר ואל משה אמר ולא כתוב מי הוא ויקרא אל משה ולא כתוב מי הוא אף כאן ויקבר אתו ולא כתוב מי הוא אלא ודאי מקום זה ידוע הוא לחברים ולכן באותו הר לא שלט עליו רק משה לבדו והוא נקבר שם ובשביל להודיע לכל הדורות האחרים של העולם שאותם מתי מדבר יקומו אותו הרועה שלהם השרה בתוכם להיות כולם בהתעוררות העמידה לעולם הבא.</p>
<p>ואי תימא אי הכי דההוא מדברא איהו תקפא דסטרא אחרא היך פקיד קודשא בריך הוא על ההוא שעיר לשדרא ליה לטורא אחרא דאקרי עזאזל הוה לון</p>	<p>ואם תאמר אם כך שאותו מדבר הוא תקף וכח הצד האחר איך צוה הקדוש ברוך הוא על אותו שעיר לשלחו להר אחר שנקרא עזאזל היה להם</p>
<p>קנז/ב</p>	
<p>זהר</p>	
<p>לשדרא ליה לההוא טורא דאזלי ישראל במדברא ביה אלא כיון דהא אזלו ביה ישראל ארבעין שנין² הא אתבר תקפיה ותקפיה אתתקף באתר דלא עבר ביה גבר תמן לעלמין ובההוא טורא הא הוה דיוריהון דישראל תמן ארבעין שנין</p>	<p>לשלחו לאותו הר שהלכו בו ישראל במדבר אלא כיון שהרי הלכו בו ישראל ארבעים שנים הרי נשבר תקפו ותקפו התחזק במקום שלא עבר בו איש שם לעולמים ובאותו הר הרי היה דיוורם של ישראל שם ארבעים שנים.</p>
<p>אבל בהאי שעיר ההוא אתר איהו טינרא תקיפא עלאה ותחות עמקא דההוא טינרא דבר נש לא (ס"א לא יכיל למיעל תמן) עייל תמן איהו שליט יתיר למיכל טרפיה בגין דיתעבר³ מעלייהו דישראל ולא ישתכח בהו מקטרג עלייהו בישובא</p>	<p>אבל בשעיר הזה אותו מקום הוא סלע חזק עליון ותחת עמק אותו סלע שאיש לא (אינו יכול להיכנס לשם) נכנס שם הוא שולט יותר לאכול טרפו כדי שיעבר מעל ישראל ולא ימצא להם מקטרג עליהם בישוב.</p>
<p>שולטנותיה דרזא דמהימנותא גו אמצעיתא דנקודה דכל (עלמא) ארעא קדישא בבי קדש הקדשים ואף על גב דהשתא⁴ לאו איהו בקיומא בזכותיה כל עלמא אתון ומזונא וספוקא מתמן נפקא לכלא בכל אתר סטרא</p>	<p>שלטונו של סוד האמונה תוך מרכז הנקדה של כל (העולם) הארץ הקדושה בבית קדש הקדשים ואף על גב שעכשיו אינו בקיום בזכותו נזון כל העולם ומזון וספוק יוצאים משם לכל בכל מקום של</p>

¹ וירא קג ע"ב (הערת הזהר).

² ואי אפשר לשלחו אלא למדברות הרחוקים מאד מאד, וזה אי אפשר להגיע שם ביום הכפורים, או אפשר שכיון שנשבר כחם במדבר הזה, שוב לא נשאר להם כח חזק בשום מדבר, ואם תאמר וכי אנו לבטל כחו אנו באים או להחזיקו אנו באים, ודאי לבטל כחו הוא כוונתינו, ואם כן יותר טוב להוליכו אל המדבר שנחלש כחו (אור יקר).

³ ירצה כל מגמתנו להאכיל לו השעיר כדי שיתעסק בו, ובין זה לזה ישראל מתכפרין לפני הקדוש ברוך הוא, ואנו מבקשים מקום מוכן שיתרצה לאכול בו לחמו, וכל עוד שהוא מקום שאינו חפץ בו כגון מדבר שאין דעתו עליו מפני חלישות חילו לא יבא, ואנו מחזרים אחריו, לזה ארץ גזרה עדיפא (אור יקר).

⁴ סוף סוף אשד מזון ושפע העולם אינו אלא דרך שם (אור יקר).

<p>דישובא ובגין כך אף על גב דישראל השתא לבר מארעא קדישא¹ עם כל דא מחילא וזכותא דארעא² אשתכח מזונא וספוקא לכל עלמא ועל דא כתיב (דברים ח י) וברכת את יהוה³ אלהיך⁴ על הארץ הטובה⁵ אשר נתן לך על הארץ הטובה ודאי דהא בגינה מזונא וספוקא אשתכח בעלמא⁶</p>	<p>צד הישוב ולכן אף על גב שישראל עכשיו מחוץ לארץ הקדושה עם כל זה מכח וזכות הארץ נמצא מזון וספוק לכל העולם ועל זה כתוב (דברים ח) וברכת את ה' אלהיך על הארץ הטובה אשר נתן לך על הארץ הטובה ודאי שהרי בשבילה נמצא מזון וספוק לעולם.</p>
<p>מאן דאתעדן על פתוריה⁷ ומתענג באינון מיכלין אית ליה לאדכרא ולדאנא על קדושה דארעא קדישא ועל היכלא דמלכא דקא אתהריב ובגין ההוא עציבו דאיהו קא מתעצב על פתוריה בההוא חדוה ומשתיא דתמן קודשא בריך הוא חשיב עליה כאלו בנה ביתיה ובנה כל אינון חרבי דבי מקדשא זכאה חולקיה</p>	<p>מי שמתעדן על שלחנו ומתענג באותם מאכלים יש לו להזכיר ולדאג על קדשת הארץ הקדושה ועל היכל המלך שחרב ובשביל אותו עצב שהוא מתעצב על שלחנו באותה שמחה ומשתה של שם הקדוש ברוך הוא חושב עליו כאלו בנה את ביתו ובנה את כל חרבות בית המקדש אשרי חלקו.</p>
<p>כוס⁸ של ברכה⁹ לא הוי אלא בתלתא בגין דהא מרזא דתלת אבהן קא מתברכא ועל דא לא אצטריך כוס אלא בתלתא כוס של ברכה אצטריך למיהב ליה בימינא ובשמאלא ולקבלא ליה בין תרווייהו בגין דאתיהיב בין ימינא ושמאלא ולבתר ישתביק ליה בימינא דהא מתמן אתברכא</p>	<p>כוס של ברכה אינו אלא בשלשה משום שהרי מסוד של שלשת האבות מתברך ועל זה לא צריך כוס אלא בשלשה כוס של ברכה צריך לתת אותה בימין ובשמאל ולקבלה בין שניהם משום שנתנת בין ימין ושמאל אחר כך ישאיר אותה בימין שהרי משם מתברך.</p>
<p>עשרה דברים נאמרו בכוס של ברכה וכלהו הוו כדקא יאות בגין דתקוני דכוס של ברכה עשרה אינון והא אוקמוה חבריא כוס של ברכה אצטריך לאשגחא ביה בעינא¹⁰ בגין דכתיב (שם יא יב) עיני יהוה אלהיך בה ולא אצטריך לאתנשי מעינא אלא לאשגחא ביה</p>	<p>עשרה דברים נאמרו בכוס של ברכה וכולם הם כראוי משום שתקוני כוס של ברכה הם עשרה והרי פרשוה החברים כוס של ברכה צריך להשגיח בו בעין משום שכתוב (שם יא) עיני ה' אלהיך בה ולא צריך להשכח מהעין אלא להשגיח בו.</p>
<p>כוס של ברכה אתברך בההוא ברכתא</p>	<p>כוס של ברכה מתברך באותה ברכה</p>

¹ (ו)ה]שכינה גולה אחריהם ונותן שפע מזונם של ישראל ביד השרים כדפירשנו, היינו דווקא שתחלה יבא אל המקום הנועד, היינו מהיכל לבנת הספיר אל נקודת קדש הקדשים, ומשם אתפשט לסוד גלות ישראל בין השרים כדפירשנו (אור יקר).

² כלומר שם נשפע, ומשם מתחלק לשרים ולישראל שהם תחת רשות השרים (אור יקר).

³ אפילו בחוצה לארץ (אור יקר).

⁴ ירצה על סבת ארץ הטובה שהיא ארץ ישראל (אור יקר).

⁵ המזון בחוצה לארץ, שהארץ הקדושה היא נותן מזון בחוץ, כלומר בשביל ארץ הטובה, אשר אותה הארץ הטובה נתן לך המזון והשפע בחוץ תחת יד השרים (אור יקר).

⁶ שאר יד השרים (אור יקר).

⁷ הרי הוא נהנה משפע הארץ ואם חס ושלום אינו מזכירה, הוא מתעדן מטוב שפעה ואינה מזכירה, אין לך כפוי טובה שהוא מתעדן בשלה והיא אינה בשלוח, אמנם כאשר האדם בא להתעדן אדכר ודואג על קדושת הארץ וחרבן המקדש, כיון שהיה מזומן לאכול, והוא מצד ודואג על חרבנה מתוך תענוג ושמחת לבו, הוא בונה אותה ממש, מפני שהוא עומד בשמחת המאכל (והמשה) [והמשתה] והענג הרומז למעלה בבניה, ומזכיר שם חרבן (הם) הוא] גורם שתזכר המלכות לגאולה בעדן ושמחה שהם חכמה ובינה, והיינו "כאלו בנה" וכו' מזכירתו אותו שם כדפירשנו (אור יקר).

⁸ עולה אלהים (אור יקר).

⁹ שמשפיעין בו מהחסד ברכה ודאי (אור יקר).

¹⁰ עי' בפרשת משפטים דף צה עולימתא שפירתא וכו' ומ"ש האר"י שם (מ"מ).

<p>דקא מברך בר נש עליה לקודשא בריך הוא בגין (כך) דאיהו רזא דמהימנותא ואצטריך לנטרא ליה בנטירו עלאה כמאן דאיהו השיבותא דמלכא דהא בגיניה אתברך פתוריה בשעתא דברכת מזונא דההוא בר נש מברך</p>	<p>שמברך האדם את הקדוש ברוך הוא משום (כך) שהוא סוד האמונה וצריך לשמרו בשמירה עליונה כמי שהוא חשיבות המלך שהרי בשבילו נתברך שלחנו בשעת ברכת המזון שאותו אדם מברך.</p>
<p>פתוריה אצטריך דלא יהא בריקניא דהא לית ברכתא משתכחא על פתורא ריקניא כמה דאוקמוה דכתיב (מ"ב ד ב) הגידי לי מה יש לכי בבית וגו' ועל דא פתורא לא אצטריך לאתחזאה בריקניא דהא ברכאן עלאין לא שריין אלא באתר שלים ורזא דא (שמות לא ו) ובלב כל חכם לב נתתי חכמה וכתיב (דניאל ב כא) יהב חכמתא לחכימין ועל רזא דנא שלחן דלחם הפנים דכתיב (שמות כה ל) ונתת על השלחן לחם פנים לפני תמיד</p>	<p>צריך ששלחנו לא יהיה ריקם שהרי אין ברכה מצויה על שלחן ריק כמו שבארוה שכתוב הגידי לי מה יש לך בבית וגו' ולכן שלחן לא צריך להראות ריקם שהרי הברכות העליונות לא שורות אלא במקום שלם וסוד זה ובלב כל חכם לב נתתי חכמה וכתוב נותן חכמה לחכמים ועל סוד זה שלחן של לחם הפנים שכתוב ונתת על השלחן לחם פנים לפני תמיד.</p>
<p>רעיא מהימנא</p>	
<p>תנאין ואמוראין אתכנשו כלכו דהא קא מטו שעתא לתקנא¹ ביה"י מאני מלכא (ס"א לאזהרא² ולאיתקנא) לאנהרא לאתתקנא קמיה דאינון משכנא² מנרתא³ פתורא⁴ מדבחה⁵ כיור וכנו⁶ ארון וכפורת⁷ וכרובים⁸ וכלא בשקל⁹ ובגין דא מני לישראל זה יתנו¹⁰</p>	<p>תנאים ואמוראים התכנסו כלכם שהרי הגיעה השעה לתקן בה כלי המלך (להזהיר ולהתתקן) להאיר להתתקן לפניו שהן משכן מנורה שלחן מזבח כיור וכנו ארון וכפרת וכרובים והכל בשקל ולכן צוה את ישראל זה יתנו.</p>
<p>קם תנא הדא ואמר (ודאי) רעיא מהימנא ודאי הכי הוא ולך מני¹¹ למעבד כלהו הדא הוא דכתיב (&) ועשית מנורת ועשית שלחן והכי בכלא וראה ועשה ומכלא לא אתקשי לך</p>	<p>עמד תנא אחד ואמר רועה הנאמן ודאי כך הוא ואותך צוה לעשות את כולם זהו שכתוב ועשית מנורת ועשית שלחן וכך בהכל וראה ועשה ומהכל לא התקשה לך לעשות אלא שלשה דברים רשומים</p>

¹ כיון שאין גשמיות בעולם הגשמי ראוי לתקן בסודות העולם הרוחני (אור יקר).
² מצד המלכות בעצמה (אור יקר). חשיב כאן ' דברים. דמזבחות ב' הם והם נגד ע"ס. ארון בינה היכלא פנימאה כמ"ש בת"ז ארון נור דליק בינה ע"ש. כפרת חכמה וכן באדם קרום של מוח. כרובים כתב ושם ודברתי אתך כו' שם השכינה. וכן באדם על הקרום משכן הנשמה באוירא דגלגלתא קד"א. וכן גלגלת באדם בינה כנגד ארון. וג' הראשונות באדם בראש ק"ק וכן בספירות הן ק"ק סתומין וכן במשכן בק"ק. משכנא מלכות כידוע. מנרתא חסד בדרום. שולחן גבורה בצפון. מזבח תפארת באמצע כ"ז ידוע וא"צ להאריך. ע"כ ותעמוד מלדת ד' סמכין דכרסייא כי מקום מלכות אצל ת"ת כידוע. ע"כ סיומא דגופ' מסיים ג"כ המשכן מכאן ואילך לבר מגופא. כיור וכנו נו"ה כמ"ש בת"ז שהן יוצקין מים ליסוד כיור למעלה וכנו למטה שהן מעלה ומטה דו"ק. מזבח החיצון יסוד זיו איקונין של יוסף דומה לשל יעקב שניהם מזבח נקר' גוף וברית חד והן הכל כסדר. וכ"ז בשכינה בע"ס דילה. וז"ש "וכלא בשקל". שהוא מלכות כמ"ש לקמן (יהל אור).
³ מצד החסד (אור יקר).
⁴ מצד הגבורה (אור יקר).
⁵ מצד הקו האמצעי (אור יקר).
⁶ מצד נו"ה ארון המלכות בעצמה (אור יקר).
⁷ יסוד (אור יקר).
⁸ נו"ה דהיינו ארון מלכות כפורת יסוד וכרובים תרין ביעין בבחינתם הפנימית (אור יקר).
⁹ בסוד השם הנקרא שקל באצילות (אור יקר).
¹⁰ ר"ל זה השער כו' שהוא מלכות (יהל אור).
¹¹ שהוא כולל כל הע"ם שהוא אילנא רבא כמ"ש בת"ז וע"י מתייחדת השכינה בכל הע"ס (יהל אור).

למעבד אלא תלת מלין דרשימין באתון דשמך מ'נורה' שקלים ² ה'חדש' ³ אמאי אתקשי לך	באותיות שמך מ'נורה ש'קלים ה'חדש למה התקשו לך.
אמר ליה סבא סבא אתון מפיקינן ⁴	אמר לו זקן זקן אתם מוציאים
קנח/א	
רעיא מהימנא	
קושיא דא דאתקשי לי מן (שמות כה לא) מקשה תיעשה המנורה ודאי שהכלי של הקדוש ברוך הוא היא שכינה שהיא כלי לשמש את בעלה היא המנורה שלו שנאמר בה (תהלים קיט) שבע ביום הללתיך שהם הגדלה והגבורה והתפארת והנצח וההוד יסוד ומלכות בשבע כלולה משבע הדרגות הללו שלשת קני המנורה מצדה האחד גוף ושתי זרועות המלך הוא נר מצוה להאיר בהם ושלשת קני המנורה מצדה השני הם שתי שוקים וברית והוא נר מערבי להאיר בהם מנורת המלך נקראת והיא נר להאיר בו נר מצוה שנאמר בו מצות ה' ברה מאירת עיניים.	קשיה זו שהתקשתה לי מן מקשה תיעשה המנורה ודאי שהכלי של הקדוש ברוך הוא היא שכינה שהיא כלי לשמש את בעלה היא המנורה שלו שנאמר בה (תהלים קיט) שבע ביום הללתיך שהם הגדלה והגבורה והתפארת והנצח וההוד יסוד ומלכות בשבע כלולה משבע הדרגות הללו שלשת קני המנורה מצדה האחד גוף ושתי זרועות המלך הוא נר מצוה להאיר בהם ושלשת קני המנורה מצדה השני הם שתי שוקים וברית והוא נר מערבי להאיר בהם מנורת המלך נקראת והיא נר להאיר בו נר מצוה שנאמר בו מצות ה' ברה מאירת עיניים.
ומאן רישא דמנרתא בינה ה עלאה דאית לה? תלת קנין בדיוקנא דא ה תלת וויין דאינון תלת אבהן ה תנינא ג' קנים תניינין בדיוקנא	ומי ראש המנורה בינה ה' העליונה שיש לה שלשה קנים בדמות זה ה' שלש וויים שהם שלשת האבות ה' השניה שלשה קנים בדמות זה ה' (שלש וויים) שהם נצח

¹ המנורה הוא נ' שערי בינה, ולכן היה במנורה כ"ב גביעים וי"א כפתורים וט' פרחים הרי מ"ב כנגד שם מ"ב, וז' קנים הרי מ"ט שערי בינה, והגוף של מנורה הוא שער נ' וזה שנתקשה בה משה. ועוד יש בו י"ז והוא שם של בינה (אדרת אליהו דברים א א).

² ובגמרא (מנחות כ"ט א) איתא שרצים. ותוס' שם הקשו אמאי לא תני שקלים (יהל אור). ונראה דטעם קשיו הוא דאם ישראל מושרשים בחכמה ואינון קדש וכו' וכמו שאמר רבי אבא, איך יעלו למנין ואיך ישלוט בהם נגף אם ימנו לגלגלתם, וה' הוציא לו מטבע של אש מתחת כסא הכבוד, היא רחל היוצאת תחת יסוד אי' שהיא כסא הכבוד, ומטבע מפני שבה טבועים ומצויירים כל האורות העליונים, והיא של אש שנבנית מן הגבורות. ואמר לו זה יתנו, כלומר אין הכוונה על שרשם הצפון בעץ החיים אלא על הנגלה שהוא נקרא זה, ולפי שהיא נקראת קדש תחתון על שם אור אבא המאיר בה לכן אמר זה בלשון זכר (רמ"ז ח"ב רכה ע"ב).

³ עי' ספר הקנה (&): במה נתקשה משה, ועוד יכתוב חודש זה לכם ראש חדשים מאי החדש הזה עם ההי"ן. א"ל בני כי אמר לו הקב"ה חדוש העטרה המתחדשת מת"ת זהו החודש ה' עם זה הוא ה' אחרון המתחדשת מהמדה הנקראת זה אות החדשה ונתקשה משה למה לא תהיה העטרה באור עצמו, וא"ל כזה ראה וקדש, הכוונה העטרה נקראת אשה בדגש כי עיקר קבלתה מפחד יצחק האש הגדולה ואז כל המקטרגים תובעים דין ממנה, ובזמן ההוא שהיא נתכסית לגמרי והיא כסויה בדין אז נותנים חלק למדת הדין שעיר ושעירים ירקדו שם, ואותה מקדשים לת"ת ישראל ואז דוחה כל המקטרגים בחוץ ונותן להם השעיר הזה שלא יהיה להם רשות להכנס ולתבוע דין כי אין רצון המלך וכו'.

⁴ ר"ל אתם מוציאים הלימוד מן מקשה כו' (יהל אור).

⁵ דהיא בת שבע כלילא מז"ס כמש"ו (יהל אור).

⁶ ור"ל כי שני בחי' במלכות א' אצל ת"ת וא' תחת יסוד כמש"ו ולכך היא באמצע אצל ג"ס חג"ת נקראת נר מצוה ואצל נה"י נקראת נר מערבי. וז"ש (שבת כב ע"ב) שנר מערבי עדות שהשכינה שורשה כו' (יהל אור).

⁷ ר"ל כל שם הוי"ה ב' ההי"ן בששה קנים י' ו' בקנה אמצעי כמש"ו (יהל אור).

<p>דא ה' (ס"א תלת וויין) דאינון נצח הוד יסוד ו מנרתא דאמצעייתא בן י"ה¹ על שמיה אתקרי בינה איהו כליל ו' קנין לתתא בחושבן ו' בו' קנין דיליה</p>	<p>הוד יסוד ו' המנורה של האמצע בן י"ה על שמו נקראת בינה הוא כולל ו' קנים למטה בחשבון ו' בששת הקנים שלו.</p>
<p>י (משלי יב ד) אשת חיל עטרת בעלה תגא דספר תורה כצורת ז'² מסטרא דעלמא דאתי לאו איהי מאנא לגביה ולאן משמשא לגביה אלא עטרה על רישיה³ אבל בעלמא דין איהי כגוונא דא הוה"י איהו מאנא תחותיה שמושא דיליה בכל ספירה דיליה בכל אבר⁴ דיליה בכל מדה דיליה</p>	<p>י' אשת חיל עטרת בעלה (משלי יב) כתור של ספר תורה כצורת ז' מצד של העולם הבא אינה כלי אליו ולא משמשת לו אלא עטרה על ראשו אבל בעולם הזה הוא כמו זה הוה"י הוא כלי תחתיו השמוש שלו בכל ספירה שלו בכל איבר שלו בכל מדה שלו.</p>
<p>ובגין דא י' דא לזמנין איהי תחותיה לזמנין על רישיה לזמנין באמצעייתא על רישיה יהוה"ה (תהלים קיח כב) אבן מאסו הבונים היתה לראש פנה ודא (שמות כז כ) להעלות נר תמיד דאיהו י' על הוה"ה מסטרא דמנרתא באמצעייתא מחצית השקל⁵ דדא הוא דכתיב (שמות ל יג) זה יתנו⁶ כגוונא דא הוה"ה בסופא במשכנא כגוונא דא הוה"י חמש אמות ארך מסטרא דה' עלאה וד' אמות רחב⁷ מסטרא דה' תתאה ואמה ו' וחצי⁸ האמה י' וכלא אתרמיז באת ו'⁹</p>	<p>ומשום זה י' זו לפעמים היא תחתיו לפעמים על ראשו לפעמים באמצע על ראשו יהוה"ה אבן מאסו הבונים היתה לראש פנה וזה (ויקרא כד) להעלת נר תמיד שהוא י' על הוה"ה מצד המנורה באמצע מחצית השקל זהו שכתוב זה יתנו כמו זה הוה"ה בסוף במשכן כמו זה הוה"י חמש אמות ארך מצד הה' העליונה וחמש אמות רחב מצד הה' התחתונה ואמה ו' וחצי האמה י' והכל נרמז באות ו'.</p>

¹ ר"ל עד"א ת"ת שכולל כל הו"ק שלכך בישראל י"ב שבטים ו' דו"ק ו' דכללותן בת"ת ולכך הן בקנה האמצעי ל' בקנה א' בבחי' כללותם (יהל אור).

² ר"ל י' מלכות חכמה זעירא י' זעירא והיא כאן על המנורה תתגא דס"ת כמ"ש לעיל י' על ו' צורת ז' (יהל אור).

³ מצד הבינה אינה צריכה לקבל שפע ממש ממנו כלל לא שפע זווג ולא שפע מזון ולמזון אמר לאו איהי מאנא. ולזווגא לא משמשא לשון תשמיש. או ירצה כי המלכות צריכה לקבל שפע זווג ממנו וצריכה התעוררות מצידה לשיבא השפע כי אם אין התעוררו' מלמטה אין שפע מלמעלה ולקבלת השפע אמר לאו איהי מאנא ולהתעוררות אמר ולא משמשא וזהו ענין יום הכפורים שאסור בתשמיש המיטה להיותה מקבלת מבינה ולא מחכמה כנודע. ולפיכך תמצא ביוד של שם הויה הנרמזת בחכמה מילואו ו"ד ו' על ד' שהיא מאנא ומשמשא לגביה אבל בצורת ה' הנרמזת בבינה תמצאנה ה' ד' על ו' ולכן הוא עטרה על רישיה (שער מאמרי רשב"י וזהו הרקיע). בתיקון המלכות דלעתיד, שתהיה עטרת בעלה (משלי יב ד) ע"י שתעלה אז בבינה כמ"ש בספד"צ בסופו (דף לו ע"א) קרן ביובלא אתעטר, ור"ל כי עתה הנה היא בעטרה דז"א, ואיהי מאנא תחותיה (ע' רע"מ תרומה קנח ע"א ובמאמרי רשב"י שם), אבל לעתיד תעלה בעטרה דאימא ותהיה עטרה על רישיה, והוא באלף השביעי דאתחרב כלא וחד חרוב (ר"ה לא ע"א), ואז לבדו הוא ימלוך נורא, ונשגב ה' לבדו ביום ההוא (ישעיה ב יא) (כללים ח"ב לד ע"ג).

⁴ כמ"ש לקמן מבית ומחוץ תצפנו בשכינתא (יהל אור).

⁵ מחצית הוא ו' ושקל הוא י' כדאיתא לקמן ר"פ תשא בפקודא (יהל אור).

⁶ ראיא דהיא נקר' שקל ונקר' מחצית השקל דזר'ן להן כותל א' כידוע בסוד הנסירה וכותל היא כ"ו ת"ל. כ"ו עד"א הוה"ה ונוקבא ת"ל שהכל פונים בו תלים של הלכות כמש"ל. וזהו שקל גי' ת"ל ולכך נקר' מחצית חצי לז"א וחצי לנוקבא ויתבאר לקמן יותר (יהל אור).

⁷ ור"ל הקרש ארכו עשר אמות ב' ההי"ן ורחבו אמה וחצי ו' י' (יהל אור).

⁸ מצה פרוסה כמ"ש בת"ז (יהל אור).

⁹ ר"ל כמש"ל ו' חולם תגא. שורק אמצעי. ו' חירק שימושא. ובג' מקומות הנ"ל משלמת אותו לע"ס. תגא ג'ר שימושא מלכות ולכן רמוזים בז' ג' כמ"ש בת"ז תגא ז' שימושא ג' שורק שוה אצלו ו"ק ושם ו'. וענין הוה"ה שבעד"א הוה"ה שלימה כידוע וגלוי הוה"ה הוא מבינה כמ"ש ברע"מ פ' בא ועטרת היסוד הוא ה' אחרונה שבשם כידוע והן הוה"ה ומל' יר"ד משלמת השם. וכ"ז בבחינת השם שבת"ת אבל בכל ע"ס מתיל

<p>ודא איהו רזא (ישעיה מד ו) אנני¹ ראשון ואני אחרון ומבלעדי אין אלהים² דאתרמיז³ בהאי שמא יו"ד ה"י וא"ו ה"י וכל שם⁴ דשליט ה' על י' נוקבא איהו מסטרא דשמאלא ואף על גב דמסטרא דאת י' איהי ברישא בתר דבתרין ההי"ן איהי בסופא כגוונא דא ה"י ה"י אתרין לרוב ונוקבא איהי אלפא י' על היפב (נ"א ו⁵) תגא תחות ה' שמוש כל שכנ⁶ תחות ו'</p>	<p>וזהו סוד (ישעיה מד) אני ראשון ואני אחרון ומבלעדי אין אלהים שנרמז בשם הזה יו"ד ה"י וי"ו ה"י וכל שם ששולט ה' על י' הוא נקבה מצד השמאל ואף על גב שמצדה של האות י' היא בראש אחר שבשני ההי"ן היא בסוף כמו זה ה"י ה"י נדון לרב והיא נקבה אלא י' על ה' (ו) הוא כתר תחת ה' שמוש כל שכן תחת ו'.</p>
<p>ובגין דלא⁷ עבידנא קצוץ ופרוד ביחודא דלעילא דכלא יהודא חד נתקשה לי למעבד (או תגא או אמצעי או שמושא) וקודשא בריך הוא דידיע כל מחשבתין אמר בתר דדא לטוב אתכוון דלא למעבד קצוץ ופרוד תיעשה המנ"ורה תיעשה מעצמה⁸ כגוונא דשכינתא תיעשה מעצמו דקודשא בריך הוא בלא פרודא שאר מאנין⁹ דבהון איהי שכינתא שמוש (שם לז א) ויעש בצלאל</p>	<p>ומשום שלא עשינו קצוץ ופרוד ביחוד העליון שהכל יחוד אחד התקשה לי לעשות (או כתר או אמצעי או שמוש) והקדוש ברוך הוא שיודע כל המחשבות אמר אחר שזה התכון לטוב שלא לעשות קבוץ ופרוד תיעשה המנ"ורה תעשה מעצמה כמו השכינה תעשה מעצמו של הקדוש ברוך הוא בלי פירוד שאר הכלים שבהם היא שכינה שמוש (שם לז) ויעש בצלאל.</p>
<p>ובכל אתר דשכינתא תתאה¹⁰ איהי עטרא דעמודא דאמצעיתא כד נטילת מן בינה דאיהו עלמא דאתי ודא¹¹ לית ידיעא לבר נש בקודשא בריך הוא ולא בכל מדות דיליה עד דייעול בהאי תרעא דאתמר עלה (תהלים קיח ב) זה השער ליהו"ה¹¹</p>	<p>ובכל מקום ששכינה תחתונה היא עטרה של העמוד האמצעי כשנטלת מבינה שהיא העולם הבא ודאי אין הכרה לאדם בקדוש ברוך הוא ולא בכל מדותיו עד שיכנס לשער הזה שנאמר עליו זה השער לה'.</p>

מחכמה ומשלים במלכות כסדר וכן כד סלקת חכמה זעירא לחכמה שם הוא תגא ג"כ השם כסדר בת"ת כנ"ל (יהל אור).

¹ ר"ל מלכות. ראשון תגא בחכמה שנקר' ראשית (יהל אור). בבחי' שהיא כלל כל האצילות כולו וכולל את כולם, הנה אפשר לה עי"ז לעלות למעלה להיות שוה בשוה אליו, ומשתמשים שניהם בכתר אחד, כמ"ש הרב במיעוט הירח (פרק ב ושם סוף פרק א) בבחי' הז', וכן היא עולה ג"כ עוד למעלה למעלה, כמ"ש ברע"מ פ' תרומה (קנח ע"א), וע' פ' בראשית (כד ע"א) ופ' פינחס (רנו ע"ב) (כללים ח"א נג ע"ג), אמנם בפנימיותה שהוא עתה נעלם בה הנה היא באחדותה לעולם למעלה למעלה, ובסוד (ישעיה מד ו) אני ראשון ואני אחרון, והיא סליקת על כל דרגין דלעילא כמ"ש (משלי לא כט) ואת עליית על כולנה (זוה"ק ח"ג כח ע"א), כי בהעלם הנה היא שורש הכל, כי היא עולה עד המלכות דא"ס וכמ"ש ברע"מ פינחס (רנו ע"ב) וע' פ' תרומה (קנח ע"א) ופ' בראשית (כד ע"א ע"ב), ותלוי עלייתה למעלה וגילוי אחדותה בהמלכות דא"ס כאשר יושלם תיקונהא (כללים ח"ב נ ע"ב).

² דשם נקר' שם מלא ה' אלקים (יהל אור).

³ ג' יודי"ן יו"ד בתחלה יו"ד אצל וא"ו יו"ד אחר ה' אחרונה (יהל אור).

⁴ ר"ל שמלוי הזה רומז על מלכות שהשם זה נוקבא הוא שבו ההי"ן על יודי"ן כמשי"ו (יהל אור).

⁵ ר"ל בשם הנ"ל (יהל אור).

⁶ ר"ל כנ"ל (יהל אור).

⁷ ר"ל לפי שדרגא דמרע"ה כולל כל הע"ס וע"י מתייחד בכל הע"ס (יהל אור).

⁸ ר"ל מעצמו דקב"ה כמ"ש עצם מעצמי (יהל אור).

⁹ ר"ל לכן עשה בצלאל שהוא סיומא דגופא וע"י שכינה שימושא לכן לא עשה המנורה (יהל אור).

¹⁰ ר"ל דבעלמא דאתי עטרת תפארת כידוע (יהל אור).

¹¹ ד' הוא לשון דלת ופתח ושער, כי היא השער לה¹¹, כי אין לאדם שום התדבקות והתקרבות להקב"ה רק על ידה ע"י קבלת מלכות שמים. וכן כל הידיעה והתבוננות באלהותו ית"ש הוא לעולם רק על ידה דהיא מתפשטת ושורה בכל אחד ואחד מישראל, ועל ידה הוא כל השגה וידיעה בהקב"ה, וכמ"ש בזוה"ק תרומה (דף קנ"ח) ובתז"ח (דף ל"ב) (דע"ה ח"א ד ע"ג), כל תיקונים ובניינים הרי הוא רק מהמלכות דאצילות הנוק' דז"א (וכמ"ש בזוה"ק בראשית כב ע"א וכט ע"ב וכנודע), כי בה הוא עליית כל המ"ן וכל תיקונים אשר לכל העולמות ביע לעולם, כי רק היא השער לה' (כללים ח"א קד ע"ד).

<p>באות ל' שהיא יי (י"י) היא כלולה מכל ספירה ומכל מפורשים ונסתרים היא נקודה בכל אות שמוש תחת בעלה והיא עטרה על ראשו מהצד שלה של הטעמים כמו סגול נקודה תחת ברכי המלך והארץ הדם רגלי והיא באמצע עמו מחצית השקל בשורק והיא עטרה על ראשו מצד הסגולתא.</p>	<p>באות ל' דאיהי¹ כלילא מכל ספירה ומכל אתוון דשמהן מפורשים ונסתרים איהי נקודה בכל את ואת שמוש תחת בעלה ואיהי עטרה על רישיה מסטרא דילה² דטעמי כגון סגול³ נקודה תחת ירכי מלכא (ישעיה סו א) והארץ הדום רגלי ואיהי באמצעיתא עמיה מחצית השקל בשורק ואיהי עטרה על רישיה² מסטרא דסגולתא</p>
<p>זרקא מקף שופר הולך סגולתא באותו זמן היא כתר על ראש המלך כתר יתנו לך ה' אלהינו היא ידועה באותו שנאמר בו במפלא ממך אל תדרש ובמכסה ממך אל תחקר שבה הוא נודע שהוא ראשון למעלה בכתר שהינו סגולתא והוא אחרון בסגול ומבלעדיו אין אלהים בשורק והכל בה נודע (למטה).</p>	<p>זרקא³ מקף שופר הולך סגולתא בהווא זמנא איהי כתר על רישא דמלכא כתר יתנו לך יהו"ה אלהינו איהי ידיעת ההוא דאתמר ביה במופלא ממך⁴ אל תדרוש ובמכסה ממך אל תחקר דבה אשתמודע דאיהו ראשון לעילא בתנא דהיינו סגולתא⁵ ואיהו אחרון בסגול ומבלעדיו אין אלהים בשורק וכלא בה אשתמודע⁶ (לתתא)</p>
<p>מאן דאתרבק בה לתתא איהי מסלקא ליה לעילא ומאן דבעי לאסתלקא עלה לאדבקא לעילא מינה איהי משפילתו לתתא מינה ולית ליה חולקא בה ובגין דיעקב אשתמודע בה אולף</p>	<p>מי שנדבק בה למטה היא מעלה אותו למעלה ומי שרוצה לעלות עליה להשיג למעלה ממנה היא משפילה אותו למטה ממנה ואין לו חלק בה ומשום שיעקב נודע בה למד</p>
<p>קנח/ב</p>	
<p>לה לבנוי ומני דלא יבקשון לסלקא לדרגא לעילא מינה דאיהי כלא עילא ותתא ואמצעיתא דא הוא דכתיב (בראשית מט כח) וזאת אשר דבר להם אביהם</p>	<p>אותה לבניו וצוה שלא יבקשו לעלות לדרגה למעלה ממנה שהיא הכל מעלה ומטה ואמצע זהו שכתוב וזאת אשר דבר להם אביהם.</p>
<p>נביא דהוה אשתמודע בה צווח ואמר למארי תורה⁷ חכמים באורייתא ועתירין בה ושמחים בחלקם צווח לגביהו ואמר (ירמיה ט כד) כה אמר יהו"ה אל יתהלל וגו' כי אם בזאת יתהלל המתהלל השכל וידוע אותי דוד דהוה ידע בה אמר (תהלים כז ג) אם תחנה עלי מחנה וגו' בזאת אני בוטח⁸</p>	<p>נביא שהיה מכיר אותה צוח ואמר לבעלי תורה חכמים בתורה ועשירים בה ושמחים בחלקם צוח אליהם ואמר כה אמר ה' אל יתהלל וגו' כי אם בזאת יתהלל המתהלל השכל וידע אותי דוד שהיה מכיר אותה אמר אם תחנה עלי מחנה וגו' בזאת אני בוטח</p>

1 ר"ל ז"ש לה' שהן ג' יודין הנ"ל כולל כל הע"ס גי' למ"ד כנ"ל (יהל אור).
 2 הה' אחרונה הנה הוא רק הגילוי דה' ראשונה וכו' ולכן הנה אין בהשם ב"ן (ושהוא הו"ה כפולה הכולל ז"ן, ע' מ"ן ומ"ד דרוש ח) רק ט' אותיות, כי שורשה נשאר בעטרה דאימא (כללים ח"ב ד ע"ד).
 3 דאתזרקת לעילא כמ"ש בת"ז (יהל אור).
 4 ח"א כד ע"א וח"ג רנו ע"ב (לש"ו), עי' תיקר"ז ריש תיקון ע'.
 5 על האות בכתר על ח"ג צר"י כעין סגולתא שם היא ביו"ד. בה' בסגול תחות תרין ירכין ג"כ צר"י (יהל אור).
 6 ר"ל בעד"א (יהל אור).
 7 ר"ל זהו גבור גבורים בתורה [מצאתי כתוב על הגליון כמ"ש (יומא עא ע"א) אליכם אישים אקרא כו' אלו ת"ח כו' ועושים גבורה כאנשי] (יהל אור).
 8 עי' תיקר"ז יג ע"א: ובגין דלית השגה [רשו – שם יז ע"א] לנביא וחוזו וחכם פחות מינה אמר הנביא כה אמר ה' אל יתהלל חכם בחכמתו וכו' כי אם בזאת יתהלל וכו' וידוע אותי (ירמיה ט כב) ובגין דא יעקב אולף לה לבנוי ויהיב לון קבלה מינה דא הוא דכתיב וזאת אשר דבר להם אביהם (בראשית מט כח) ודוד

<p>וירמיה חזא גלותא אריך וסמאל (נ"א אתא) ונחש¹ וכל ממנן דשבועין אומין² ברבו רבוון דנחתי על ישראל וחזא האי קרא דאמר קודשא בריך הוא (ויקרא כו מד) ואף גם זאת בהיותם בארץ אויביהם ונו³ אמר נביא (איכה ג כא) זאת אשיב אל לבי על כן אוחיל ואשר לא שתי לבו גם לזאת עליה אתמר (תהלים צב ז) וכסיל לא יבין את זאת וזאת ליהודה ויאמר שמע יהוה קול יהודה (דברים לג ז) בגין דנטיר מאי דמני ליה אבוי זכה למלכו ודוד בגינה אסתלק למלכו דטרח כל יומיו עלה</p>	<p>וירמיה ראה את אורך הגלות וסמאל (בא) והנחש וכל הממנים של שבועים האומות ברבוא רבבות שיוורדים על ישראל וראה את הפסוק הזה שאמר הקדוש ברוך הוא ואף גם זאת בהיותם בארץ אויביהם וגו' אמר הנביא (איכה ג) זאת אשיב אל לבי על כן אוחיל ואשר לא שתי לבו גם לזאת עליו נאמר (תהלים צב) וכסיל לא יבין את זאת וזאת ליהודה ויאמר שמע ה' קול יהודה משום ששמר מה שצוהו אביו זכה למלכות ודוד בשבילה עלה למלכות שטרח עליה כל ימיו.</p>
<p>אמר בוצינא קדישא⁴ עלה אתמר (שם ד מד) וזאת התורה אשר שם משה וגו' בה אזהרת לישראל בשעת מיתתך בה ברכת לישראל בכל שבט ושבט הדא הוא דכתיב (שם לג א) וזאת הברכה אשר ברך משה וגו' ובגין דא אוקמוה חברייא מארי מתניתין דכתיב (במדבר יט יד) זאת התורה אדם כי ימות באהל ואמרו עלה מאי כי ימות באהל אלא אין התורה מתקיימת אלא במי שממית עצמו עליה ולית מיתה אלא עוני דעני חשוב כמת⁵</p>	<p>אמר המנורה הקדושה עליה נאמר וזאת התורה אשר שם משה וגו' בה הזהרת את ישראל בשעת מיתתך בה ברכת את ישראל בכל שבט ושבט זהו שכתוב (שם לג) וזאת הברכה אשר ברך משה וגו' ולכן פרשוה החברים בעלי המשנה שכתוב זאת התורה אדם כי ימות באהל ואמרו עליה מה זה כי ימות אלא אין התורה מתקיימת אלא במי שממית עצמו עליה ואין מיתה אלא עני שעני חשוב כמת.</p>

דהוה ליה קבלה מינה אמר לגבה אם תחנה עלי מחנה וכו' (תהלים כז ג) רמיז לה בהאי תגא וסליק מחשבתי לגבה ואמר לא יירא לבי וכו' (שם)

¹ עי' בהגר"א על תיקו"ז סה ע"א: ב' יצרין תאווני וכעסני, שהן דו"ג, כמ"ש בז"ח רות (עח ע"ב), והן שור וחמור, טוב ורע, שבאין מעץ הדעת טוב ורע, והן שניהן רעין בסוד ח"ק דגיהנ"ם, חושבן חק, עשו וישמעאל, ס"ם ונחש שהוא רהב, מאדים ונגה.

² עי' תיקו"ז כה ע"א: פתח אליהו ואמר כד נפיק שבתא ויומין טבין וישראל אינון תחות ממשלה דסמאל ושבעין ממנן ודחקין לישראל קלא נפיק מן שמיא לגביה ויימא הכי יר"א בש"ת ודא בראשית יהא לך כסופא מן שמיא ודא (בראשית).

³ עי' תיקו"ז יג ע"א: וישראל דהוה לון קבלה מינה לא בעו מקודשא בריך הוא משכונא אחרא [יב ע"א] דיפדון לון בגינה מן גלותא אלא זאת הדא הוא דכתיב ואף גם זאת בהיותם בארץ איביהם וכו' (וקרא כו מד) ונביא אמר בגינה כד חזא בנבואתא דוחקא דישאל תקיפא אמר זאת אשיב אל לבי וכו' (איכה ג כא) וזאת ליהודה ויאמר (דברים לג ז). ועי' בהגר"א על תיקו"ז עג ע"א: ואף גם זאת כו' (ויקרא כו מד), נסים נסתרים עביד עמנו בהסתר.

⁴ 'ולא הוה כדרא דא אלא דרא דמדברא', ולכן קראוהו בוצינא קדישא או בוצינא דנהורא, רצה לומר ניצוץ מנשמת משה רבנו ע"ה, שהיתה ממדריגת 'אבא' המאירה בזעיר ונוקביה, וניצוץ אבא הוא נקרא קדוש בכל מקום, כנודע (הקדמת עמק המלך). ועי' שער מאמרי רשב"י ז ע"א.

⁵ עי' בהגר"א על תיקו"ז סה ע"ב: וכן עניה אורייתא דבע"פ - דל"ל אלא מתורה שבכתב. ועי' יהל אור ח"ב ט ע"ג: כלל ישראל יעלה בת"ת מה שכעת הם עם עני דרגא דצדיק, ועי"ש י ע"א: ישראל שהם עני וכו' אבל לע"ל וכו' בדרגא דת"ת ישראל. ועי' בהגר"א על תז"ח לו ע"ד: ז' דברים שהן בז"ת שהן חכמה ועושר כו' כמ"ש בספר יצירה פ"ד חכמה בימין ועושר בשמאל לכן כל חכם עני. ועי' שער המוחין פרק ג: אין התורה מתקיימת אלא במי שממית עצמו עליה כי התורה הוא ז"א כנ"ל שהוא תורה שבכתב והקיום שלו הם המוחין ואין התורה יכול להתקיים להיות לו מוחין המקיים אותו אלא ע"י בינה הנקראת מי כנודע אשר היא ממיתה עצמה בשביל התורה כי נה"י שלה מסתלקין האורות שלה ונשארין כמתים כלים בלי עצמות וגוף בלי נשמה ועושה כן בשביל התורה שהוא ז"א כדי שיתלבשו בתוכה המוחין שהם הקיום שלו. ועי"ש שער מוחין דצלם א: בעת לידתו עלו אלו האורות של הכלים של נה"י דתבונה למעלה בחצי תחתון של הת"ת שלה ונתרוקנו אלו הכלים מן האורות שלהם עצמן ולא נשאר בהם שום חיות כלל ועיקר בסוד אין התורה מתקיימת אלא במי שממית עצמו עליה ואז בהיותן כלים ריקים נכנסו לתוכן המוחין דז"א.

<p>דאיהו קרבן עולה ויורד¹ מסטרא דעשיר עולה ודאי דאסתלק עליה דכל עתירין כל מיב² דעבדין כלהון (ס"א רובא דלהון) לזכאה להון לעלמא דאתי ותמן איהי תנא על רישיהו בינוני דפלה למזכי בתרין עלמין איהו מחצית השקל עמיה בעלמא דאתי כגון מצה דאתפליג חציה תחת המפה לאפיקומן בתר סעודה וחציה למצוה קדם סעודה³ ומסטרא דא נאמר באסתר⁴ (אסתר ה ו) מה שאלתך וינתן לך ומה בקשתך עד חצי המלכות ותעש.</p>	<p>שהוא קרבן עולה ויורד מצד של עשיר עולה ודאי שמתעלה עליו שכל העשירים כל טוב שהם עושים כולם (רבם) לזכותם לעולם הבא ושם היא כתר על ראשם הבינוני שעובד כדי לזכות בשני עולמות הוא מחצית השקל עמו בעולם הבא כמו המצב שנחלקת חציה תחת המפה לאפיקומן אחר הסעודה וחציה למצוה קדם סעודה ומצד זה נאמר באסתר (אסתר ה) מה שאלתך וינתן לך ומה בקשתך עד חצי המלכות ותעש.</p>
<p>אבל מאן דאיהו עני דממית עני גרמיה בנינה כגוונא דילך רעיא מהימנא איהו קרבן יורד תחותך ואמאי בגין דמאן דאשפיל גרמיה בגין שכינתיה דקודשא בריך הוא איהו נחית עליה והאי הוא דאמר דוד (תהלים קלח ו) כי רם יהו"ה ושפל יראה והנביא אמר (ישעיה נז טו) כי כה אמר רם ונשא שוכן עד וקדוש שמו וגו' ואת דכא ושפל רוח דאף על גב דאנא מרום וקדוש אשכון בגין ההוא דאתעביד דכא ושפל רוח בגין שכינתי לסלקא לה משפלותא דילה עטרא לרישיה אנא נחית לדיירא עמיה ובתר דבעלה דשכינתא נחית על בר נש איהי נחיתת מעל רישיה ויהיבת אתרא דרישא לבעלה ונחיתת לרגלוי דמלכא ורזא דמלה (שם סו א) השמים כסאי והארץ הדום רגלי</p>	<p>אבל מי שהוא עני שממית את עצמו בשבילה כמו שאתה הרועה הנאמן היא קרבן עולה ויורד תחתך ולמה כי מי שמשפיל את עצמו בשביל שכינתו הקדוש ברוך הוא יורד עליו וזהו שאמר דוד כי רם ה' ושפל יראה והנביא אמר כי כה אמר רם ונשא שכן עד וקדוש שמו וגו' ואת דכא ושפל רוח שאף על גב שאני מרום וקדוש אשכון בשביל אותו שנעשה דכא ושפל רוח בעבור שכינתי להעלותה משפלותה עטרה לראשו אני ארד לדור עמו ואחר שבעל השכינה יורד על האדם היא יורדת מעל ראשו ונותנת המקום של הראש לבעלה ויורדת לרגלי המלך וסוד הדבר השמים כסאי והארץ הדם רגלי.</p>
<p>דמיומא דירית בר נש נשמתא כלילא מקודשא בריך הוא ושכינתיה מההיא שעתא⁵ אתקרי בן אמר חד תנא וכי מההוא יומא דירית בר נש נשמתא כלילא מקודשא בריך הוא ושכינתיה יתקרי בריה מנא לן מהאי קרא דאמר דוד בספר תהלים (תהלים ב ז) אספרה אל חק יהו"ה אמר אלי בני אתה אני היום ילדתיך⁶</p>	<p>שמיום שיורש אדם נשמה שכלולה מהקדוש ברוך הוא ושכינתו מאותה שעה נקרא בן אמר תנא אחד וכי מאותו יום שיורש אדם נשמה כלולה מהקדוש ברוך הוא ושכינתו יקרא בן מנין לנו מהפסוק הזה שאמר דוד בספר תהלים (תהלים ב) אספרה אל חק ה' אמר אלי בני אתה אני היום ילדתיך.</p>
<p>אמר ליה בוצינא קדישא רעיא מהימנא מאי היום ילדתיך אלא בגינך אמר דוד ברוח</p>	<p>אמר לו המנורה הקדושה רועה הנאמן מה זה היום ילדתיך אלא בשבילך אמר דוד ברוח הקודש אני היום ילדתיך הן עוד</p>

1 עי' בהגר"א על תיקו"ז יא ע"ג: קרבן עולה ויורד - דאימא עילאה היא נקראת עולה כמ"ש בר"מ (צו דף כז ע"א), ומלכות נקראת חטאת כמ"ש (דף כח ע"א), ואצל העולה כתיב היא העולה, דסלקא. ואצל חטאת, כתיב וירד, כמו שמפרש והולך, דנחתא, וזה עולה ויורד.
 2 שהם א"צ לבקש העוה"ז (יהל אור).
 3 היא סעודה הידוע (יהל אור).
 4 היא שכינה ומבקש' בעד כל א' מישראל כמ"ש בת"ז (יהל אור).
 5 צא ע"א (הערת הזהר). ר"ל כמ"ש בפ' משפטים כב"א דקוב"ה ושכינתיה נטרין אותו בעצמן (יהל אור).
 6 דירית נשמתא (יהל אור).

<p>קדשא אני היום ילדתיך (בראשית כט ז) הן עוד¹ היום גדול בהוא דאתמר ביה (דברים לד י) ולא קם נביא עוד בישראל כמשה אנת קיימת בשכינתא (דברים ו ה) ואהבת את יהוה² אלהיך בכל לבבך דהיינו גופא ובכל נפשך דהיינו נשמתא דחמש² שמהן אית לה נשמה רוח נפש חיה יחידה ובכל מאדך בכל ממונא דילך</p>	<p>היום גדול באותו שנאמר בו (דברים לד) ולא קם נביא עוד בישראל כמשה אתה קיימת בשכינה ואהבת את ה' אלהיך בכל לבבך שהינו הגוף ובכל נפשך שהינו הנשמה שחמשה שמות יש לה נשמה רוח נפש חיה יחידה ובכל מאדך בכל ממונך.</p>
<p>קודשא בריך הוא ושכינתיה לא יזוז מינדך בכל אלין אנת חשבת דאפילו הוו כל עלמין תחות רשותך הוית יהיב לון לאקמא לשכינתא בקודשא בריך הוא ולאמלא ליה בשכינתיה על כל ממנן דאומין דעלמא ולבתר לסלקא ליה ושכינתיה בדיוקנא דילך כלילא מכל מדות טבין בכל עלמין ובמשריין עלאין ותתאין ועל כל ישראל</p>	<p>הקדוש ברוך הוא ושכינתו לא יזוז ממך בכל אלו אתה חשבת שאפילו היו כל העולמות תחת רשותך היית נותן להקים שכינה עם הקדוש ברוך הוא ולהמליכו עם שכינתו על כל הממנים של אומות העולם ואחר כך להעלותו ושכינתו בדיוקנך כלולה מכל המדות הטובות בכל העולמות ובמחנות העליונים והתחתונים ועל כל ישראל.</p>
<p>מחשבה</p>	<p>מחשבה</p>
<p>קנט/א</p>	
<p>זהר</p>	
<p>פתח רבי יוסי³ ואמר באינן רזין עלאין דמשכנא כתיב (&) וראה ועשה בתבניתם וגו' וכתיב (&) והקמת את המשכן כמשפטו וגו' אוליפנא דאמר ליה קודשא בריך הוא למשה כל תקונין וכל דיוקנין⁴ דמשכנא כל חד וחד כדקא חזי ליה⁵ דחמא ליה למטטרו⁶ דקא</p>	<p>פתח רבי יוסי ואמר באותם הסודות העליונים של המשכן כתוב וראה ועשה בתבניתם וגו' וכתוב והקמת את המשכן כמשפטו וגו' למדנו שאמר הקדוש ברוך הוא למשה כל התקונים וכל הדיוקנאות של המשכן כל אחד ואחד כראוי לו</p>

¹ ר"ל אותו שנאמר בו עוד נביא כו' הוא בדרגא דהיום גדול דהוא עד"א גדול ה' כו' שהוא אילנא רבא (יהל אור).

² ר"ל לכן כתיב נפשך (יהל אור).

³ ממרא זו, אינה בכל הספרים ואינה נסחא מדאי מדוייקת, ועם כל זה נפרש אותה בחזקת היד בע"ה (אור יקר).

⁴ ירצה לא תאמר שאמר הקב"ה למשה מציאות המשכן והוא נתחכם להבין סודותיו כדרכנו, אלא כל "תיקונים" פירש למטה, דע שכלי זה רומז כן וכך, ולמעלה צורתו, והשכינה מתתקנת בכך, וצריך להיות כך וכך, ולא תאמר שאמר לו דרך כלל ואחר כך נתחכם מעצמו על פרטי הדברים (אור יקר).

⁵ כל קדש וקדש, רומז לשרף פלוני ולכך מדתו כך וכך, וכלי פלוני רומז לכך ומדתו כך וכך (אור יקר).

⁶ הענין שהמשכן עם שנפרש סוד פרטי כליו בספירות, לא היה בספירות בסוד אצילות, אלא היה עניינו בסוד נער מטטרו דהיינו בהיכלות, ואין מטטרו פרטי אחד אלא הוא כולל כמה עולמות דיצירה כדירשנו לעיל, ולזה כל בחינת עולמו נרמז במשכן שלם כלול ומתוקן, ופרטי פרקיו נתחיו ואבריו, הם קרשיו קרסיו בריחיו עמודיו ואדניו הם רומזים כחות פרטיים שבו, כענין קרשים שהם רומזים בשרפים, כאומרו עצי שטים עומדים וכתוב שרפים עומדים, וכעין יתדות המשכן שהם רומזים לכות שהם חוץ להיכלות נקראים יתדות המשכן, וכיוצא כל ענייניו הם רומזים לפרטיים בהיכלות, ולזה ידרש בספירות ברמזיו, והם כחות למטה במטטרו נגדיים לספירות העליונות, שכך ההיכלות בית קיבול לספירות, וחותרם הנחתם מהן, וכן בתיקונים קראם חותמין דשעוה וכיוצא וסוד העבודה הנעשית פנימה בקדש הוא סוד קרבן לה', דהיינו ייחוד שם יהוה י' בה' ו' בה', וכן ייחוד שם אדני כל פרקיה, ואחר כך קשר שני שמות יחד יאהדונה"י בסוד האין סוף המייחדם ומקשרם. וענין זה נעשה בסוד קשר ההיכלות שפירשנו לעיל סימן ז"ד, והיינו סוד מטטרו שהוא שר ההיכלות, והם הנקראים עולם היצירה עולם מטטרו, וסוד אהב"ה העולה למעלה למעלה הוא הנקרא כהן עולה מצד ימין, והאהבה הזאת לא תעשה אלא בנשמתן של ישראל או בתפלתן, ולזה נאמר מיכאל שהוא בהיכל הרצון ששם עיקר סדר האברים וקשר ההיכלות מקריב נשמתן של ישראל, ומכניסן להיכל קדש הקדשים, ומשם ולמעלה נאמר מים רבים לא יוכלו לכבות את

<p>משמש לכהנא רבא לגו ואי תימא והא לא אתקם משכנא לעילא עד יומא דאתקם משכנא לתתא ולא¹ שמש ההוא נער דלעילא עד יומא דשמשו לתתא בהאי משכנא אחרא</p>	<p>שהראה לו את מטטרו"ן שמשמש כהן גדול לפניו ואם תאמר הרי לא הוקם המשכן למעלה עד היום שהוקם המשכן למטה ולא שמש אותו נער שלמעלה עד היום ששמשו למטה במשכן האחר הזה.</p>
<p>אלא ודאי הכי הוא דהא משכנא לא אתקם לעילא עד דאתקם משכנא לתתא אבל חמא משה חיזו דכל משכנא ולא הוה מתסדר בקיומיה עד דאתקם משכנא לתתא וחמא ליה למטטרו"ן משמש לבתר לאו דהוה איהו משמש אלא דהוה משמש לבתר ולא בההוא זמנא אמר ליה קודשא בריך הוא למשה חמי משכנא וחמי נער כלא מתעכב עד דיתקם הכא לתתא</p>	<p>אלא ודאי כך זה שהרי המשכן לא הוקם למעלה עד שהוקם המשכן למטה אבל משה ראה את כל מראה המשכן ולא היה מסתדר בקיומו עד שהוקם המשכן למטה וראה את מטטרו"ן משמש אחר כך לא שהוא היה משמש אלא שהיה משמש אחר כך ולא באותו זמן אמר לו הקדוש ברוך הוא למשה ראה את המשכן וראה את הנער הכל מתעכב עד שיוקם כאן למטה.</p>
<p>ואי תימא אי הכי מטטרו"ן איהו דקא משמש אלא ודאי משכנא דיליה איהו² ומיכאל כהנא רבא איהו דקא משמש גו ההוא משכנא דמטטרו"ן כגוונא דמשמש כהנא רבא עלאה לעילא גו משכנא אחרא סתימא דלא אתגלייא ברזא דעלמא דאתי תרין משכנין אינון חד איהו סתימא עלאה וחד האי משכנא דמטטרו"ן תרי כהני אינון חד אור קדמאה וחד מיכאל כהנא רבא לתתא</p>	<p>ואם תאמר אם כך מטטרו"ן שהוא המשמש אלא ודאי שהמשכן הוא שלו ומיכאל הכהן הגדול הוא שמשמש בתוך אותו משכן של מטטרו"ן כמו שמשמש הכהן הגדול העליון למעלה בתוך משכן אחר הנסתר שלא התגלה בסוד העולם הבא שני משכנות הם אחד הוא נסתר למעלה ואחד המשכן הזה של מטטרו"ן שני כהנים הם אחד אור ראשון ואחד מיכאל הכהן הגדול למטה.</p>
<p>מכאן רזין סתימין דבי משכנא מפומא דבוצינא משכנא עלאה³ אתבני על תריסר⁴ מרגליטין שיפין עלאין ימינא ושמאלא שמאלא וימינא</p>	<p>מכאן סודות נסתרים של בית המשכן מפי המנורה המשכן העליון נבנה על שתיים עשרה מרגליות איברים עליונים ימין ושמאל שמאל וימין.</p>
<p>תלת שמהין⁵ אינון כלילין כהדא ודא עייל בדא ודא עייל בדא א"ל קדמאה ואתסדר בימינא א איהו קדמאה⁶ דאיהו¹ ימינא ואגלים</p>	<p>שלושה שמות הם כלולים כאחד וזה נכנס בזה וזה נכנס בזה א"ל הראשון ומסתדר בימין א היא ראשונה שהיא ימין</p>

האהבה, (ולזה יקשה אומרו מיכאל עומד ומקריב והכא קאמר מטטרו"ן משמש וכו') ולזה יקשה אומרו מיכאל עומד ומקריב, והכא קאמר "מטטרו"ן משמש לכהנא רבא" ואינו, ונקט הכי משום דכל עיקר הייחוד הזה נעשה בעולם מטטרו"ן, [והיינו דקאמר הכא מטטרו"ן משמש לכהנא רבא כי הוא ע"ד הכללי כנזכר], ופרק מפרקיו מיכאל, (ועל דרך הכלל) ועל דרך הפרט מיכאל הוא חלק הכהן שבו הוא סוד הקרבן, עם היות שהכל יחד נעשה קרבן יחד בקשר כל ההיכלות, והכל נעשה אחד בהיכל הרצון, ומשם נקשר בהיכל קדש הקדשים וכו' ומשום הכי קאמר הכא בריש דבריו "וחמא ליה למטטרו"ן" ומסיק "משכנא דיליה איהו ומיכאל כהנא רבא איהו דקא משמש, ועי"ש. ובעולם העליון כל המשכן ואבריו ופרקיו נקשרים בקרבן כענין ירידת שכינה על ידי קרבן במשכן התחתון, ונקשר הגשמי ברוחני, כך על ידי הקרבן המשכן הרוחני נקשר ברוחני, דהיינו משכן מלכות עם חייליה, רוחני ט' ספירות עד ההוא יחיד נעלם הקושר הכל, וייחוד זה לא נעשה למעלה עד שהוא נעשה למטה (אור יקר).

¹ קמג ע"א (הערת הזהר).

² מצאתי כתוב שר"ת ועשו ל"י מ'קדש ו'שכנתי ב'תוכם ר"ת בגי' חנוך, ומזל"ן שבזה אתי שפיר אומרו ועשו בלשון נסתר דקאי אמלאכים שיתקנו המקדש העליון, ואחר כך אמר וכן תעשו, לישראל (רמ"ז).

³ בינה (רח"ו במ"מ).

⁴ פי' הם ר"ק דזעיר כל אחד כלול מחבירו. ונ"ב נסחא אחרינ' תליסר והם י"ג אתוון אל אלהים אלהינו שהם נגד מג"ת והם כסף זהב נחשת עכ"ל (מ"מ).

⁵ פירוש חג"ת (מ"מ).

⁶ חסד ראשון אור (רח"ו במ"מ). ביאורים ח"א עט ע"א אות כד%

<p>ואתצייר ברזא דימינא וכד עייל וקא משמש לגו² אתאחד בהדיה ל³ ואקרי ברזא דיליה א"ל דהא ל' מרזא דלעילא גו קדש הקדשים נפק</p>	<p>ומתגשם ומצטייר בסוד הימין וכשנכנס ומשמש בפנים נאחז עם ל ונקרא בסודו א"ל שהרי ל' מסוד שלמעלה בתוך קדש הקדשים יצא.</p>
<p>לאו דתמן אנגלים⁴ אלא ודאי כד נפק אנגלים כשאר אתוון דכד נפקו מרזא דעלמא דאתי אנגלימו ואתציירו⁵ אוף הכי האי ל' אף על גב דאיהו רזא דלעילא לא אנגלים עד דנפק לבר וכדין א"ל ודא רזא דימינא</p>	<p>לא שם התגשם אלא ודאי כשיצא התגשם כשאר האותיות שכשיצאו מסוד העולם הבא התגשמו והצטירו אף כך הל' הזו אף על גב שהיא סוד שלמעלה לא התגשמה עד שיצאה החוצה ואז א"ל וזהו סוד הימין.</p>
<p>שמאלא כליל בגויה לימינא ונטיל האי שמא לגביה⁶ ואתכליל בהדיה וכד אתכליל</p>	<p>השמאל כולל בתוכו את הימין ונוטל את השם הזה אליו ונכלל</p>
<p>רעיא מהימנא</p>	
<p>טובה הקדוש ברוך הוא מצרפה למעשה בתר דאנת בריה על כל דחשבת למרדך יקיים על ידך ולא תזוז מניה לעלמין אלא תהא בדיוקניה בכלא ואנת בגלותא גניז מבני נשא ואנא מעלמא דא שליחא דקודשא בריך הוא למימר מלין אלין קדמך ואנא מצווה מניה דלא למיזז מינך בכל עת ושעתא דאנת בעי אנא וכל תנאין ואמוראין דמתיבתאן קום אשלים פקודין דמרך</p>	<p>טובה הקדוש ברוך הוא מצרפה למעשה מאחר שאתה בנו על כל מה שחשבת לרבוך יקים על ידך ולא תזוז ממנו לעולמים אלא תהיה בדיוקנו בכל ואתה בגלות גנוז מבני אדם ואתה מהעולם הזה שליחו של הקדוש ברוך הוא לומר דברים אלו לפניך ואני מצוה ממנו שלא לזוז ממך בכל עת ושעה שאתה רוצה אני וכל התנאים והאמוראים של הישיבות קום השלם מצוות רבוך.</p>
<p>פתח ואמר ועשו ארון עצי שטים ספר תורה עמודא דאמצעייתא ארון דיליה שכינתא מבית ומבחוץ תצפנו לקודשא בריך הוא בשכינתיה מלבר ומלגו⁷ (ד"א ל"ג דיליה) וכלא חד מה דלאו הכי בארון דהאי עלמא דאורייתא מלגו מין אחד וארון מין אחרא דא בכתיבת דיו ודא עץ מצופה זהב דודאי אורייתא⁸ חביבא מכלא דהא הוא דכתיב (איוב כח יז) לא יערכנה זהב וזכוכית</p>	<p>פתח ואמר ועשו ארון עצי שטים ספר תורה עמוד האמצעי ארונו השכינה מבית ומחוץ תצפנו את הקדוש ברוך הוא בשכינתו מבחוץ ומבפנים (שלו) והכל אחד מה שאין כן בארון של העולם הזה שתורה מבפנים מין אחד והארון מין אחר זה בכתיבת דיו וזה עץ מצפה זהב שודאי התורה חביבה מהכל זהו שכתוב לא יערכנה זהב וזכוכית.</p>
<p>ומסטרא אחרא אפילו בהאי עלמא אחזי דכלא חד דיו ועץ (דדיו) מתפוחים⁹ דאתעבידו בעץ אינון (וכל מלין דדיו⁹ עץ אינון) ועוד דיו אוכם מלבר והוור מלגו הכי אינון (נ"א חכמים מארי תורה) מארי תורה וחכמים אוכמים</p>	<p>ומצד אחר אפילו בעולם הזה מראה שהכל אחד דיו ועץ (שהדיו) מתפוחים שהם נעשו בעץ (וכל דברי הדיו מעץ הם) ועוד דיו שחר מבחוץ ולבן מבפנים כך הם (חכמים בעלי תורה) בעלי תורה וחכמים שחרים בעולם הזה שהוא מבחוץ ויפים</p>

¹ ויקרא ג ע"א (הערת הזהר).

² פ' בתוך הבינה (רח"ו במ"מ).

³ בינה (רח"ו במ"מ).

⁴ פ' לא שבבינה נגלמו האותיות אלא אחר שיצאו ממנה (מ"מ).

⁵ ביאורים ח"א סב ע"ג אמצע אות כח, ביאורים ח"א עט ע"א תחילה%

⁶ פ' אל שהוא בימיו (מ"מ).

⁷ בסוד נשיקין רוחא ברוחא (יהל אור).

⁸ ר"ל אע"ג דאורייתא דיו וארונא זהב. וז"ש הה"ד לא כו' (יהל אור).

⁹ וכל מלין דהוור כו'. צ"ל דדין ור"ל כמ"ש (שבת כ"ג א) כל השרפים יפים לדיו כו' (יהל אור).

<p>בהאי עלמא דאיהו לבר שפירין בההוא עלמא דאתי דאיהו מלגו ובגין דא דיו לישנא דיו¹ לעבד להיות כרבו דיו יו² ידו חכמה³ ותבונה ודעת דכתב בר נש בידו בדיו (ע"כ רעיא מהימנא)⁴</p>	<p>באותו העולם הבא שהוא מבפנים ולכן דיו לשון של דיו לעבד להיות כרבו דיו יו² ידו חכמה ותבונה ודעת שכתב אדם בידו בדיו (ע"כ רעיא מהימנא).</p>
<p>קנט/ב בהדיה אקרי איהו אלהים ואי תימא הא אקדים שמאלא ברזא דעלמא דאתי⁵ ודאי הכי הוא אלא כד נפקו דרגין⁶ ברזא דאתוון מנו עלמא דאתי בעא שמא דא⁷ לאתחזאה ולא תבני לאחזאה על ההוא אתר⁸ דנפיק מתמן ואתבני שמא דא⁹ כנוונא דא א"ל¹⁰ בקדמיתא בסטרא דימינא אתכליל גו שמאלא¹¹ ונטיל ליה שמאלא¹² ואקרי אלהים ודא איהו רזא דימינא (נ"א א"ל בשמא וכו') בשמא דאלהים¹³ ועל רזא דא בכל אתר דאיהו דינא תמן איהו רחמי¹⁴ דהא כליל איהו דינא¹⁵ והא אתבני ואתחזי¹⁶</p>	<p>עמו וכשנכלל עמו הוא נקרא אלהים ואם תאמר הרי הקדים השמאל בסוד העולם הבא ודאי זה כך אלא כשיצאו הדרגות בסוד האותיות מתוך העולם הבא רצה השם הזה להראות ולהבנות להראות על אותו מקום שיצאו משם ונבנה שם זה כמו זה א"ל בתחלה בצד הימין נכלל בתוך השמאל ונוטל אותו השמאל ונקרא אלהים וזהו סוד הימין (אמר לו בשם וכו') בשם של אלהים ועל סוד זה בכל מקום שהוא דין שם הוא רחמים שהרי הוא כולל דין וזה נבנה ונראה.</p>

1 ר"ל אע"ג דהת"ח דרע לו בעוה"ז דיו להיות כרבו שג"כ בעוה"ז מל' גוון אוכמא כמ"ש שחורה אני ונאווה מלגאו (יהל אור).
 2 ר"ל חכמה זעירא יו"ד והיא דיו כנ"ל (יהל אור).
 3 כמש"ו דכתב ב"נ בידו ואותיות ידו י' חכמה ד' תבונה שהיא ד' שבבינה כידוע ו' דעת ידו ועם דיו מל' נשלם השם בס"ת עד"א. וז"ש בידו בדיו ועם ארון הכל א' כנ"ל (יהל אור).
 4 פנחס רמב ע"א פקודא דא להקריב מנחה (הערת הזהר).
 5 פי' השמאל צריך להקדים שהוא אלהים מפני שאלהים רומז לבינה שהיא עלמא דאתי ואמאי הקדמנו אל לשם אלהים. ותירץ ודאי הכי הוא שבינה קודמת (מ"מ).
 6 אחר גלויים והתפשטותם לחוץ (אור יקר). דהיינו שאנו אומרים אחר שיצאו מאימא (מ"מ).
 7 וכיון שענין הוראה זו הוא חוץ, מורה ממטה למעלה כמציאות שם החסד תחלה מורה יוצא מחסד ואח"כ מורה שקודם לחסד יצא מבינה דהיינו א"ל כשם החסד ממש (אור יקר). פי' אלהים שהוא בגבורה (מ"מ).
 8 פי' בינה שנק' ג"כ אלהים א"נ ה"ק היה לנו להקדים אותיות הי"ם לשל אלא לפי שהוא שמאל קו הבינה שהיא עלמא דאתי ותירץ כדי שיהיה בגבורה שהיא ענף מן הבינה שם אלהים כמו בינה הנק' אלהים (מ"מ).
 9 בגבורה (אור יקר).
 10 היינו א"ל שבחסד דהיינו א' חסד ל' בינה ולא ששם א"ל שבשם אלהים ענין אחר וז"ש א"ל בקדמיתא בסטרא דימינא והוא עצמו "אתכליל גו שמאלא ונטיל ליה שמאלא" ורצה בו ולא נעשה זר להכלל בו מן הטעם שפירשנו שיצא מחסד וקודם מבינה והור העל ב' מקומות אלו ממטה למעלה (אור יקר).
 11 פי' הי"ם דאלהים הוא בשריאל ואל שהוא הימין נכלל בו ונעשית אלהים (מ"מ). כשהוא לטובה הנה מתבסמין הגבורות בחסדים ונמתקין ונעשים לרשפי אש שלהבת י"ה, שלהובין דרחימו, ובסוד (שיה"ש ב ו) שמאלו תחת לראשי וימינו תחבקני, וכמ"ש בזוה"ק ויחי (רמה ע"א) ופ' קדושים (פד ע"א), ואז הוה מציאות הגבורות וגלויים בטובה שאין למעלה מהם, כי אז הוה התכללות שמאלא בימינא וימינא בשמאלא (ע' רע"מ פ' עקב רעא ע"א וע"ב ופ' תרומה קנט ע"ב) בבחי' התהפכות דינא לרחמי, ע"ד שאמרו (ב"ר פל"ג סי' ג, וברע"מ פינחס רמח ע"א) כי הגבורות בעצמם נעשו לטובה שאין למעלה מהם כנז', כי מהם הוא כל טוב הצפון (כללים ח"א עז ע"ג), ועי' ביאורים ח"א עז ע"ד..
 12
 13 נראה דהכי קאמר כי שם אלהים כולו רמז בימין וכדמסיק לקמן (אור יקר).
 14 ח"ג סה ע"א (לש"ו). ויש מבא אל החסד בפעולה ההיא לא חסד שבגבורה דהיינו א"ל שבשם אלהים אל חסד ממש (אור יקר).
 15 ששם א"ל שבחסד עצמו הוא כלול מהגבורה וזה כמו שיתבאר לקמן (אור יקר).
 16 ירצה כיון שהגבורה כלולה בחסד וכן חסד כלול בגבורה ממילא נבנה ונראה שם אחד שלישי המורה על זה וז"ש "והא אתבני ואתחזי" אין צריך עניינים אלא כבר נבנה ונראה "ההוא דנפק מתמן" היינו יעקב

<p>ההוא דנפק מתמן אמצעיתא¹ נטיל לתרווייהו² ואשתלים ואקרי אלהינו³ הא הכא שלימו דאתחוי מרזא דעלמא עלאה וכלא אתכליל דא בדא כיון דהאי אמצעיתא אשתלים שרא עליה שמא קדישא⁴ מפתחא דכלא⁵ דאקרי יהו"ה⁶ וכדין נטיל לכל סטרין עילא ותתא⁷ ימינא ושמאלא⁸ ולכל סטרין אחרנין⁹ ועל דא כד אשתלים מרזא דתרין סטרין מימינא ושמאלא אקרי אלהינו הא הכא ימינא ושמאלא ואמצעיתא בכללא דשמא דא ודא אתחוי ואתבני רזא דאתוון נפקו מתמן כנוונא דא אתבני ואתחוי כל חד וחד</p>	<p>אותו שיצא משם אמצעי נוטל את שניהם ומשתלם ונקרא אלהינו הרי כאן השלמות שנראית מסוד העולם העליון והכל נכלל זה בזה כיון שהאמצע הזה השתלם שורה עליו השם הקדוש המפתח של הכל שנקרא יהו"ה ואז נוטל את כל הצדדים מעלה ומטה ימין ושמאל ולכל הצדדים האחרים ולכן כשנשתלם מסוד שני הצדדים מימין ושמאל נקרא אלהינו הרי כאן ימין ושמאל ואמצע בכלל השם הזה וזה נראה ונבנה הסוד שהאותיות יצאו משם כך נבנה ונראה כל אחד ואחד.</p>
<p>הא אתכליל ימינא בשמאלא ונטיל שמאלא שמא דימינא ימינא אן כליל בגויה¹⁰ שמאלא למהוי נטיל ימינא רזא דשמאלא אלא כד אתכליל ימינא בשמאלא ונטיל שמאלא שמא רזא דימינא ימינא כליל בגויה שמאלא שמ"א א"ל¹¹ ואיהו הי"ם¹²</p>	<p>הרי נכלל ימין בשמאל ונוטל השמאל את שם הימין איפה כלול הימין בתוך השמאל שהימין יטל את סוד השמאל אלא כשנכלל ימין בשמאל ונוטל השמאל את שם סוד הימין הימין כולל בתוכו את השמאל השם א"ל והוא הי"ם.</p>
<p>אמאי הכי¹³ אלא בשעתא דאתבני ההוא אתר דנפקו מתמן נטיל שמאלא תרין¹⁴ אתוון¹⁴ ימינא נטיל חד¹⁵ מרזא דעלמא דאתי</p>	<p>למה כך אלא בשעה שנבנה אותו מקום שיצאו משם נוטל השמאל שתי אותיות הימין נוטל אחת מסוד העולם הבא השמאל שתיים והוא הי"ם אז הימין</p>

שהוא יוצא מכללות חסד וגבורה, ולזה לא נטה אל הימין מפני הגבורה ולא אל השמאל מפני החסד (אור יקר).

¹ ת"ת (אור יקר ורח"ו במ"מ).

² ב' אותיות מכל א' וא' והם ששה אותיות בו א"ל שתיים מימין, הי"י שתיים משמאל נ"ו שתיים מעצמו יוצא מבינה והיינו "אמצעיתא" נ"ו "נטיל לתרווייהו" אלהי "ואשתלים" בסוד המזגת הרחמים (אור יקר).

³ פי' אל הוא חסד הי"י דאלהינו הוא בורה כמ"ש לקמן שמאלא נטיל תרין ואינון הי"י נ"ו דאלהינו הם מ' ות"ת כי ו' הוא בחינת הת"ת. והנ"ו כפופה היא בחינת המלכות שהיא דבוקה תמיד באחורי הת"ת (מ"מ).

⁴ פי' שעיקר שם הוי"ה הוא בת"ת (מ"מ).

⁵ ודע כי מה שאמרנו כי השמות דאלהי"ם ואדנ"י הם בבלי"ע, הנה האמת הוא כי עיקרם הוא ג"כ רק באצילות עצמו, וכמ"ש הרב (בשער הירח פ"א ובכ"מ), כי המלכות דהאצילות כאשר נשלמת להיות פב"פ עם ז"א, הנה עומדת אז בהגילוי דשם אלהי"ם ודשם אדנ"י, וע' עוד בזוה"ק (ויקרא יא ע"ב ופ' תרומה קנט ע"ב) והוא נודע ופשוט, אך מה שאמרנו כי הם בבלי"ע, ר"ל כי השמות דאלהי"ם ואדנ"י הם מתפשטים ומתגלים בבלי"ע, משא"כ השם הוי"ה ב"ה הוא רק בפנימיותם, והוא נעלם, וכל המציאות דהבלי"ע והנהגתם הוא רק בהגילוי דשמות אלהי"ם ואדנ"י, וכמו שנאמר בכל מעשה בראשית רק השם אלהי"ם, כי בו נתגלה בהעולמות בי"ע. (הקדור"ש נא ע"ב).

⁶ הוא היחוד (דע"ה ח"א פא ע"א).

⁷ פירוש נ"ה שנק' מעלה מטה (מ"מ).

⁸ חו"ג (מ"מ).

⁹ פירוש ספירות קו האמצעי (מ"מ).

¹⁰ פי' הימין נכלל בתוך השמאל דהיינו אל שהוא הימין הוא אל דאלהים (מ"מ).

¹¹ פי' לרמוז שבשמאל נכלל אל שהוא החסד (מ"מ).

¹² פי' השמאל הוא הי"ם דאלהים (מ"מ).

¹³ פי' למה השמאל נק' הי"ם (מ"מ).

¹⁴ ור"ל הי"י (מ"מ).

¹⁵ מלכות (מ"מ).

<p>שמאלא תרין ואיהו הי"ם^פ כדין ימינא כליל בגויה לשמאלא ונטיל לאת בתראה ס¹ ונטיל י דהוה בשמאלא² ם איהו בשלימו³ מ"ם ואתבני הכי מים בהווא י דנטיל יתיר כדין ימינא כליל ליה לשמאלא בגויה</p>	<p>כולל בתוכו את השמאל ונוטל האות האחרונה ם ונוטל י שהיתה בשמאל ם היא בשלמות מ"ם וכך נבנה מ"ם באותו י שנוטל יותר ואז הימין כולל את השמאל בתוכו.</p>
<p>לבתר אתבנון אתוון⁴ א דהוה בקדמיתא בסטרא דימינא אוליד ואפיק את ש כליל בתלת סטרין ואשתתף באת א ואתעביד אש תו אעדו אתוון אלין גו בטישו דתרין סטרין אלין ואתקריבו כחדא במחלוקת ומגו מחלוקת דא דמים באש ואש במים אולידו אתוון ואפיקו את ר ואת ו את ח ואתעבידו רוח ועאל בין תרין סטרין וכדין אתיישבו אתוון קדמאי בדוכתייהו כל חד וחד בשלימו</p>	<p>אחר כך נבנות האותיות א' שהיה בהתחלה בצד הימין הולידה והוציאה את האות ש' כלולה בשלשה צדדים ומשתתפת עם האות א' ונעשות אש עוד זזות האותיות הללו תוך הכאת שני הצדדים הללו ומתקרבים כאחד במחלוקת ומתוך מחלוקת זו של מים באש ואש במים מולידים אותיות ומוציאים אות ר' ואת ו' ואת ח' ונעשים רוח ונכנס בין שני צדדים ואז מתישבות האותיות הראשונות במקומן כל אחת ואחת בשלמות.</p>
<p>תו אתוון אעדו ואתגלגלו כחדא א אפיק מ דאיהו מסטרא דיליה בימינא דהא בימינא אתיישב מ אפיק ש בגין דהא מ כלילא איהי בקדמיתא הות משמאלא ואתכליל לבתר בימינא ואשתלים בתרין סטרין כיון דאשתלים אעדו ואולידו כחדא ואתכללו בתרין סטרין</p>	<p>עוד זזות האותיות ומתגלגלות כאחד א' מוציאה מ' שהיא מצדו בימין שהרי בימין מתישבת מ' מוציאה ש' משום שהרי מ' היא כלולה בראשונה היתה משמאל ונכללת אחר כך בימין ומשתלמת בשני צדדים כיון שהשתלמה זזו והולידו כאחד ונכללו בשני צדדים.</p>
<p>אתתקפו אתוון אמ"ש תלת אלין ואעדו ואולידו תלת אחרנין גו גלגולא מ אתתקן⁵ ואעדי ואוליד ר א אעדי ואוליד ו ש אעדי ואוליד ח ואשתכלל כלא תו אעדו אתוון אלין רזא אמ"ש ואתגלגלו כמלקדמין א אעדי ואוליד ואפיק את ב בסטרא דמערב כדין אתיישב איהו בסטר דרום מ אעדי ואוליד ואפיק את ד בסטרא דצפון כדין אסתלק איהו בין צפון ודרום ותליא באוירא ש אעדי ואוליד ואפיק את ג ואתיישב בסטרא דמזרח ואיהו אסתלק בין מערב ומזרח ותליא באוירא אשתכחו תרין אתוון מ"ש תליין באוירא</p>	<p>התחזקו האותיות אמ"ש שלש אלה והתעברו והולידו שלש אחרות תוך הגלגול מ' התתקנה והתעברה והולידה ר' א' התעברה והולידה ו' ש' התעברה והולידה ח' והכל נתקן עוד התעברו האותיות הללו סוד אמ"ש והתגלגלו כמקדם א' התעברה והולידה והוציאה את האות ב' בצד מערב ואז היא מתישבת בצד הדרום מ' התעברה והולידה והוציאה את האות ד' בצד הצפון ואז היא מתעלה בין צפון ודרום ותלויה באויר ש' התעברה והולידה והוציאה אות ג' ומתישבת בצד המזרח ומתעלה בין מערב ומזרח ותלויה באויר נמצאו שתי אותיות מ"ש תלויות באויר.</p>
<p>א דאשתאר אסתלק בדוכתיה וסליק לעילא ואתעטר ביה י"ה באלין אתתקף ואעדי ואוליד ה"ו וקאים בדוכתיה כדין</p>	<p>א' שנשארה התעלתה במקומה ועלתה למעלה והתעטר בה י"ה באלה התחזקה והתעברה והולידה ה"ו ועמדה</p>

¹ פ' מהבינה לקח החסד מלכות (מ"מ).

² פ' משני אותיות ה"י שהיו בשמאל לקח הימין י' (מ"מ).

³ פ' מ"ם במילואה כזה עם הו"ד שלקח מהשמאל הם מים. נמצא שהשמאל שהוא ה"י נכלל בימין שהוא מ"ם (מ"מ).

⁴ מכאן ואילך במאמר זה אין לנו שום הקדמה לצירופי אותיות אלו (מ"מ).

אֶתְעַמֵּר וְאֶנְהִיר וּפְשִׁיט נְהִירוֹ וְאוֹלִיד נְהִירוֹ וְאֶפִּיק אֶת ט בְּטִישׁוֹ דְקָא בְטִשׁ וְנְהִיר רוּא דְעִלְמָא עֵלְאָה	במקומה אז מתעטרת ומאירה ופושטת אור ומולידה אור והוציאה את האות ט' המכה שהכה והאיר סוד העולם העליון
קס/א	
בנהירו	באור.
כדין אסתלק א ¹ ונטיל מגו אוירא ² מ"ש ואתחברו בהדיה והווי ³ אמ"ש כמלקדמין ואתיישב א בסטרא דדרום ⁴ ש בסטרא דמזרח ⁵ מ בסטרא דצפון ⁶ סלקא ג דהוה בסטרא דמזרח ⁷ ואעדי ואוליד צ"ת ⁸ אתא ב דהוה בסטר מערב וסליק ואתחבר בין צ"ת סליקו א ו ⁹ דא מסטר מערב (נ"א דרום) ודא מסטר מזרח ואתחברו תרווייהו בהדי ב ¹⁰ בין צ"ת ואנהיר שמא צבאות כד אתנהיר שמא דא ¹¹ גו משכנא אעדו אתון ואולידו ז ב (נ"א ג) נ סליקו אמ"ש כמלקדמין ואעדו ואולידו ס ע פ ¹²	אז מתעלה א' ונוטלת מתוך האור את מ"ש והתחברו עמה ונהיות אמ"ש כמקדם ומתישבת א' בצד דרום ש' בצד מזרח מ' בצד צפון עולה ג' שהיתה בצד מזרח ומתעברת ומולידה צ"ת באה ב' שהיתה בצד מערב ועולה ומתחברת בין צ"ת עולות א' ו' זו מצד מערב (דרום) וזו מצד מזרח ומתחברות שתיהן עם ב' בין צ"ת ומאיר השם צבאות כשמאיר השם הזה בתוך המשכן מתעברות האותיות ומולידות ז' ב' (ג') נ עולות אמ"ש כמקדם ומתעברות ומולידות ס' ע' פ'.
אשתאר ק יחידאי ¹³ וסלקא ¹ ונחתא ² קיימא גו נוקבא דתהומא רבא ³ חמא לה	נשארה ק' יחידה ועולה ויורדת ועומדת בתוך נקב תהום רבה רואה

1 היינו לחבר ולסדר סוד האמות אמ"ש אל מקומם כדי להאציל שתי מדות הנשאות שהם נצ"ח והו"ד, ומציאותם משלשתם (אור יקר).

2 סוד או"ר הוא או"ר י' אויר שפירשנו עניינם בארוכה בתיקונים, וכשאנו אומרים תליא באוירא היינו העלותם שם, דהיינו יה"י אור י"ה או"ר, דהיינו חכמה י' בתוך או"ר בינה נעשה או"ר "אסתלק א" בסוד החסד בסוד הדעת כדפירשנו, "ונטיל מתוך אוירא" שורש ודאי למ"ש חסד גבורה כדפירשנו (אור יקר).

3 כסדר (אור יקר לפי גרסתו).

4 חסד (אור יקר).

5 תפארת הכולל שלשה אבות (אור יקר).

6 ששם היא כדפירשנו לעיל, והיינו שלש ראשונות באות על השלשה אבות כזה [א'], דעת בימין, מ"ם חסד בשמאל[ל], ש' גבורה באמצע יורדות מדרגה אחר מדרגה כדי להוציא ולהאציל ולתת כח, ולזה אמר "ואתיישב א" וכו' מפני שאין אלו מקומם האמתי אלא בסוד ההמזגה (אור יקר).

7 היינו גומל חסדים טובים, והוא התפארת הגומל לדלים שהם למלכות בכח החסד שהיא גמילות חסדים, ועתה בכח שלשה אלו הוא עולה ונקשר להאציל הנצח וההוד שהם שתי מדות, והיינו שהתפארת מאצילם, ולכך נקראו בני ישראל בנים וענפים לתפארת (אור יקר).

8 והיינו צ' נצח שהיא ימינית יותר מתי"ו, ות' הוד שהיא שמאלית, ועם היות שפעמים הרבה מתייחסים שתי אותיות אלו לצדיק ומלכות צ"ת, סוף סוף כן נטייתם יסוד לימין ומלכות לשמאל בשתי מדות אלו, [אתא] ב' שהוא המלכות "דהוה בסטר מערב" והיא עולה אל בין נצח והוד, ששם לה נחת רוח (אור יקר).

9 דהיינו תפארת ויסוד כנודע, כי א' היא שמולידה ט' כדפירשנו, ואו התפארת כמשמעו, ולכך "סליקו או דא מסטר מזרח ודא מסטר מערב" שכך מקומם תפארת מזרח, יסוד מערב (אור יקר).

10 מלכות בין נצח והוד ששם קשר שלשה מדות אלו כנודע, וחמשה מדות יחד עושים "שם צבאר"ת" המיוחס לשני מדות וזהו שאמר "ואנהיר שמא צבאות", והגיע ההתפשטות עד סוף האצילות ועדין האותיות אינם שלימות כל האלפא ביתא, מפני שיש אמ"ש ר"ח בג"ד יה"ה ל' מ' צ' ת' ט' נ' (אור יקר).

11 המדות האלו במלכות דהיינו "משכנא" (אור יקר).

12 כנגד שלשה מדות אלו נצח הוד יסוד, והם בפרקי הנקבה למטה ענין, שבזה נשלמו כל האותיות שבאלפא ביתא, וסוד ס' הוא היסוד והוא פשוט שעניינו שש קצוות נכללים עולים ששים, ונצח שבעים שהיא מדה שביעית על השמינית שהיא למנצח על השמינית נצח על הוד דהיינו ע' על פ"ה כסדרן ברחמים, וישראל פגמו בשתי מדות אלו והקדימו פ' לעי"ן, ולא נצחה הנצח רחמים על הוד דין, אלא הוד דו"ה דין על נצח, ונהפך להם לדין (אור יקר).

13 שכל האותיות פעלו בסוד גילוי אורם באצילות והמציאו באורם מציאות, ולזה בסוד המשכם כולם הם פועלות, שהמשכן בחינות הספירות הוא בלכ רמיזותיו כדפירשנו לעיל ריש דברי ר' יוסי, והנה קוף היא

<p>קודשא בריך הוא⁴ דקא מתערבבא⁵ בלא גופא ולא ציורא ולא עייל למשכנא⁶ עבד לה⁷ חופאה למשכנא⁸ ומאי ניהו יריעות עזים לאהל על המשכן כמה דאת אמר (שמות כו ז) ועשית יריעת עזים לאהל על המשכן לאהל ולא אהל קו"ף ולא אדם</p>	<p>אותה הקדוש ברוך הוא שמתערבבת בלי גוף ולא ציור ולא נכנסת למשכן עשה אותה חפה וכסוי למשכן ומאי יריעות עזים לאהל על המשכן כמו שנאמר ועשית יריעת עזים לאהל על המשכן לאהל ולא אהל קו"ף ולא אדם.</p>
<p>תו אתגלגלו אתוון כמלקדמין גו עובדא דמשכנא אמ"ש ש אתגלגלא ואתיישבא בסטר מזרח ואשתאר ג תלייא באוירא מ אתגלגלא ואתיישבא בסטר צפון ונפק ד ואתחבר גו ש בההוא סטרא א אתגלגל ואתיישב וסליק לגבי י וסלקא ואתתקפא בהדיה ונטיל ליה ואתחבר גו בחבורא הדא שד"י כד שמא דא אתתקן גו משכנא כדין קיומא וקימא איהו מגו משכנא דלתתא</p>	<p>עוד התגלגלו האותיות כמקדם בתוך מעשה המשכן אמ"ש ש' התגלגלה והתישבה בצד מזרח ונשארה ג' תלויה באויר מ' התגלגלה והתישבה בצד צפון ויצאה ד' והתחברה בתוך ש' באותו צד א' התגלגלה והתישבה ועלתה לי' ועלתה והחזיקה עמו ונטלה אותו והתחברה בתוכו בחבור אחד שד"י כשהשם הזה נתתקן בתוך המשכן אז קיום ועמידה הוא מתוך המשכן שלמטה.</p>
<p>תו אתוון אתגלגלו כמלקדמין לאתיישבא משכנא סליקו אתוון א ברישא ת לבתר א"ת ב ברישא ש לבתר אתחלפו אתוון אב"ג ית"ץ אתגלגלו בגלופי קדשא א ק א אפיק ק לנטרא משכנא ק אפיק ר ר אפיק ע קר"ע</p>	<p>עוד התגלגלו האותיות כמקדם להתישב במשכן ועלו האותיות א' בראש ת' אחר כך א"ת ב' בראש ש' אחר כך התחלפו האותיות אב"ג ית"ץ התגלגלו בחקיקות קדש א' ק' א' הוציאה ק' לשמר את המשכן ק' הוציאה ר' הוציאה ע' קר"ע.</p>
<p>רזא דא (בראשית כו טז) ואת עורות גדיי העזים הלבשה על ידיו ועל חלקת צואריו כגוונא דא ועשית יריעת עזים לאהל על המשכן דהא חולקא דא אצטריך⁹ לאחזאה</p>	<p>הסוד הזה ואת ערת גדיי העזים הלבשה על ידיו ועל חלקת צואריו כמו זה ועשית יריעת עזים לאהל על המשכן שהרי החלק הזה הצטרך להראות בחוץ</p>

בחינה אחרונה באצילות [שמדה] מ(ת)קיימת החצונים ומעמדת שק"ר במה שהיא נק"שרת בק' ש' ר' ומתהפכת לשק"ר, אמנם היא כקוף לפני בני אדם כנודע (אור יקר).

¹ ונוטלת כח (אור יקר).

² ומשפעת המותר לחצונים, ואין לך אות ארוכה כקוף שהוא הנחש הכרוך על עקב ואל תשיבני מן [הפשוטות?] שאלו הם בקדש ואין כן קוף שהיא מתפשטת כנחש ולכך תליא כרעיה נחש יונק (אור יקר).

³ כדי לינוק (אור יקר).

⁴ בינה (אור יקר).

⁵ היינו אותה הבחינה המתפשטת מסדר הקדושה, ויורדת בערב שבת בין השמשות בנוק' דתהומא רבא ומוליד רוח דשדים "בלא גופא ובלא ציור" שהם תולדות תהו ובהו (אור יקר).

⁶ שאלו הם בסוד זרע לבטלה בלא נקבה טיפות בלי נקבה לעשות להם גוף וכדפי' באדרא, ולזה "לא עייל למשכנא" להוליד שם, הקדים יום שבת ופוסק ונעשה הקלי' נחה, שביום שבת גיהנם פוסק (אור יקר).

⁷ מכל התפשטות שנפשט המציאות הזה (אור יקר).

⁸ שיש תועלת בחצונים שהם שומרי הקדש, שכמה אינם מתקדשים אלא מחמת אימת הרצועה המחלקה, וכתוב יתרון לחכמה מן הסכלות ודאי לחכמה נמשך יתרון מעלה מן הסכלות שהי אמייסרת הסכלים והם יראים מן היסורים ומן המות, והיינו יריעות עזים לאהל על המשכן ועם היות שכך הוא אינם נכללים בצורה העליונה ח"ו, שכל מה שיתפשט הקדוש מן הנקוה העליונה עד היכל לבנת הספיר הכל סוד אח"ד ומשם ולמטה סוד אח"ר אינם בחאד ח"ו ולזה הם עזים ודאי קשים ועזים לאהל על המשכן אינם מכלל המשכן וזהו שאמר לאהל ולא אהל (אור יקר).

⁹ השעיר עצמו הנה הוא מסטרא דדינא, והגם שהוא מהמינים טהורים, אך הוא מצד הגבורות והדינין שהם שורש הקליפות, ומשם הוא יניקתם, וכמ"ש בזה"ק (פ' תרומה קלט ע"א) ועזים גבורן תתאי דלבר

<p>לבר לנפרא ההיא דלגאו ועל רוא דא אלבישת ליה ליעקב לבר שט"ן קר"ע אתון אינון רשימן לבר בגין נפרא דמשכנא דאיהו רוא דברית קדישא ואתפרעא ערלה לבתר בחופאה דא</p>	<p>לשמר את אתו פנים ועל סוד זה הלבישה את יעקב בחוץ שט"ן קר"ע אותן אותיות רשומות בחוץ בשביל שמירת המשכן שהוא סוד הברית הקדושה ונפרעה הערלה אחר כך על ידי הכסוי הזה.</p>
<p>תו אתגלגלו אתון ואפיק א"ת ב"ש שקוצי"ת בראשית ברא אלהים את השמים ואת הארץ והארץ היתה תהו וגו' בגלגולא דא והארץ היתה תהו ובהו באתון קר"ע שט"ן וחשך על פני תהום ג אפיק ר ד ק עד הכא אתון אתגלגלו ובטישו דא בדא לתקונא גו משכנא אינון אמ"ש ואפיקו תולדין (נ"א ת) ה צ ו פ אתון דתליין גו אורא ובטישו באינון אחרנין ואפיקו ציורא דמשכנא ז ע עד הכא קיומא וחשך על פני תהום ה כלהו בסטרוי אתא ס ואתחבר בהדיה כדין יהי אור ויהי אור</p>	<p>עוד התגלגלו האותיות והוציאו א"ת ב"ש שקוצי"ת בראשית ברא אלהים את השמים ואת הארץ והארץ היתה תהו ובהו וגו' בגלגול זה והארץ היתה תהו ובהו באותיות קר"ע שט"ן וחשך על פני תהום ג' הוציאה ר' ד' ק' עד כאן התגלגלו האותיות והכו זו בזו לתקון בתוך המשכן אותן אמ"ש הוציאו תולדות (ת) ה' צ' ו' פ' אותיות התלויות בתוך האויר והכו באותן אחרות והוציאו את ציור המשכן ז' ע' עד כאן עומד וחשך על פני תהום כולם בצדו ח' באה ס' והתחברה עמו אז יהי אור ויהי אור.</p>
<p>אתגלגלו אתון כמלקדמין אב"ג ית"ץ אעדו ואולידו ואפיקו ציורא גו רזין דמשכנא (ס"א בכללא) אתגלגלו חדא ברוא אל בס דהא את א אעדי ואוליד ברוא דחילא ותוקפא את ל אתגבר בתוקפיה ואסתלק ביקריה ואוליד את ב כדין אעדיאו ואולידו אתון ואתחברו אחרנין אלין א אתחבר בגלופיה באת ב כדין ט"ר בחבורא ט"ת למהוי אתון סלקין באתריהו גו צרופא דרוא דמשכנא (שמות לה טז) את הכיור ואת כנו</p>	<p>התגלגלו האותיות כמקדם אב"ג ית"ץ התעברו והולידו והוציאו ציור תוך סודות המשכן (בכללות) התגלגלו אחד בסוד א' ל' ב' ס' שהרי האות א' התעברה והולידה בסוד של כח ותקף את האות ל' התגבר בתקפו והתעלה בכבודו והוליד את האות ב' אז התעברו והולידו האותיות והתחברו אחרות אלו א' התחברה בחקיקתה באות ב' אז ט"ר בחבור ט"ת להיות האותיות עולות למקומן תוך צרופ של סוד המשכן את הכיור ואת כנו.</p>
<p>יהי רקיע בתוך המים דהא מיין סליקו ונחתו ברוא דאתון א"ל א אפיק ו ו אפיק ק את ל סליק אתגליפו אתון בגלופיהו בחבורא חדא (תהלים כט ג) קול יהו"ה על המים א"ל וגו' אלין אתון א"ל דהא אלין אעדו ואולידו ואפיקו אתון גו ציורין דמשכנא אמ"ש אעדו ואולידו ואתגליפו בגלופי רזין דאתון לאפקא ציורין דמשכנא א אפיק ג ש</p>	<p>יהי רקיע בתוך המים שהרי המים עלו וירדו בסוד של האותיות א"ל א' הוציאה ו' ו' הוציאה ק' האות ל' עולה ונחקקו האותיות בחקיקותיהן בחבור אחד קול ה' על המים א"ל וכו' אלו אותיות א"ל שהרי אלה התעברו והולידו והוציאו אותיות תוך ציורי המשכן אמ"ש התעברו והולידו ונחקקו בחקיקות של סודות האותיות להוציא את ציורי המשכן א' הוציאה ג' ש'</p>
<p>קס/ב</p>	
<p>אפיקן לחברא גו את ג ברוא גן תדשא</p>	<p>הוציאה ו' לחבר תוך האות ג' בסוד גן תדשא הארץ דשא עשב וגו' התגלגלו</p>

לחפיה כו', וכן הוא שם (קמז ע"ב וקס ע"א ורלג ע"ב רסט ע"א וקפה סע"א) ובדברי הרב שער קליפת נוגה (פרק ט) (דע"ה ח"ב קנו ע"א).

<p>הארץ דשא עשב וגו' אתגלגלו אתוון כמלקדמין! אמ"ש ברזא ב"ם באלין כנישו מיא לאתר חד דכתיב (&) יקוו המים מתחת השמים אל מקום אחד (עד כאן מצאתי בהעתק)</p>	<p>האותיות כמקדם אמ"ש בסוד ב"ם באלה נכנסו המים למקום אחד שכתוב יקוו המים מתחת השמים אל מקום אחד.</p>
<p>רבי חייא ורבי יוסי הוו אזלי בארעה עד דהוו אזלי אמר רבי יוסי נפתח בעידונין (נ"א בעיריין² או בעידנין) ונימא מלי דאורייתא פתח רבי יוסי במלי דקרית שמע ואמר כתיב (דברים ו ד) שמע ישראל יהו"ה אלהינו יהו"ה אחד וכתוב (שם כז ט) שמע ישראל נהיית לעם וכתוב (שם ט א) שמע ישראל אתה עובר היום את הירדן כל הני שמע שמע דקאמר משה אמאי דהא שמע ישראל דיחודא יאות (דהאי לדרשא קאתי) הני אחרנין אמאי</p>	<p>רבי חייא ורבי יוסי היו הולכים בדרך עד שהיו הולכים אמר רבי יוסי נפתח בעדונים (במלאכים ובזמנים) ונאמר דברי תורה פתח רבי יוסי בדברי קריאת שמע ואמר כתוב שמע ישראל ה' אלהינו ה' אחד וכתוב (שם כז) שמע ישראל היום הזה נהיית לעם וכתוב (שם ט) שמע ישראל אתה עבר היום את הירדן כל השמע שמע הללו שאמר משה לשם מה שהרי שמע ישראל של היחוד הוא נאה (שהרי לדרשה הוא בא) והאחרים הללו למה.</p>
<p>אלא כלהו לדרשא קאתו שמע ישראל דיחודא ודאי האי לדרשא קא אתיא והכא רמזו ואתחזי יחודא דחכמתא עלאה שמע ע' מאתוון רברבן איהי אמאי אלא רמז קא רמז³ בכללא דהא לאכללא עילא⁴ ותתא⁵ כחדא ביחודא דהא⁶ שמע⁷ שם ע'⁸ הכא אתכליל האי שם באינון ע'⁹ שמהן עלאיין¹⁰</p>	<p>אלא כולם באים לדרשה שמע ישראל של היחוד ודאי שזה בא לדרש וכאן רמוז ונראה היחוד של החכמה העליונה שמע ע' היא מהאותיות הגדולות למה אלא רמז הוא רומז בכלל אחד לכלל מעלה ומטה כאחד ביחוד אחד שמע שם ע' כאן נכלל השם הזה באותם שבעים</p>

¹ שיתבחנו מבחי' אל בחי', שהבחינה הקודמת היתה להוציא גן דהיינו הרחמים וצמיחות הגן ורטיבתו, עתה יהיה גלגולים לענין הדין בצד מה, דהיינו מאמר יקוו כנודע, או יהיה בחינת כנישו להתבשל הזרע בהם בסוד נר"ה ולכך "אתגלגלו אתוון" להוציא בחינה אחרת דהיינו ב"ם, קיבוץ המים במ בנו"ה לבא אל היסוד דהיינו מאמר יקוו המים שהם בכיור וכנו, מתחת השמים ודאי שהם נר"ה תחת הת"ת אל מקום אחד היסוד אל המלכות או יהיה כדי להשפיע ולהמשיך, והיינו ותראה היבשה, המלכות היבשה יהיה לה ראייה טובה או יהיה לעכב השפע, ותראה יבשה בלי לחות (אור יקר).

² פ' מלשון ויפתח הגמלים ואית דגרסי' נפתח בעידנין ור"ל בעת הראוי לעסוק בתורה (מ"מ).
³ הענין שבהיות ע' מאותיות גדולות הורה עניינים רבים, האחד הורה ש"מ לעצמם ע' לעצמם לדרוש ש"ם ע' שתי תיבות, עוד הורה ממה שהיה אפשר להיות ש"מ גדולות וע' קטנה והיה מרובה, כי אותיות ש"מ הם במעלה מאות ע', אמנם עתה שאות ע' גדולה הורה שאות ע' במעלה יותר מאותיו ש"מ, אם כן לזה פירש כי ע' הם שבעים שמות יעלאין במע' גבוה, וש"ם למטה אתברכא מנייהו (אור יקר).
⁴ בינה (מ"מ).

⁵ היינו ש"ם שאינם גדולות (אור יקר). מלכות כי שמע שם מקבלת מן ע' וז"ש שמע שם ע' (מ"מ).
⁶ ממה שבאו שני מדרגות אלו במלה אחד שמע, ועוד הורה על ייחוד שני במלת אחד ולזה הם כחדא בייחודא חדא, ואלו היה קשר וייחוד לבד היה ראוי שהיה עש"ם, דהיינו ע' למעלה קשורים בש"ם שהיא למטה מהם, אמנם אמר שמ"ע דהיינו השבעים כלולים בש"ם (אור יקר).
⁷ רטז ע"א (הערת הזהר).

⁸ שמע היא שם ע', פ' כי המלכות הנקראת "שם", היא המקבלת עתה הארה מן השבע תחתונות דאימא, אשר כל א' מז' כלולה מי', ונמצא שהם ע', ולכן ע' זו של שמע הוא ע' רבתי, לרמוז שהיא רומזת באימא, כנודע שאלפא ביתא רבתי באימא, ובינונית בת"ת, וזעירין ביסוד כנז' בתיקונים⁸ (קכא ע"א⁸) וע"ש. וביאור הענין הוא כי הנה המל' נק' "שם", והטעם הוא במה שהודעתך כי כל האחוריים העליונים שנפלו בימי המלכים שמתו, הנה אותם הביטולים שנתבטלו הם בחי' המ"ן שאנו מעלים תמיד לתקנם כמבואר אצלנו (שעה"כ כג ע"ב).

⁹ קח ע"א (הערת הזהר).

¹⁰ והיאך יוכלו בו (אור יקר).

<p>לאכללא לון דהא שם¹ אתברכא מנייהו² ואתכליל בהו³ ואצטריך לאכללא לון כחדא ביחודא חד⁴ ולשוואה רעותיה בהו⁵</p>	<p>שמות עליונים להכלילם שהרי השם מתברך מהם ונכלל בהם וצריך להכלילם כאחד ביחוד אחד ולשים רצונו בהם.</p>
<p>דהא ודאי ע' שמהן אינון ברזא דרתיכא עלאה⁶ ומהאי רתיכא עלאה אתברכא האי שם ואתכליל בגווייהו⁷ ולבתר ישראל בכלל⁸ אבל הא תנינן דא ישראל סבא⁹ למהוי ישראל בכללא חדא¹⁰ ההוא אתר דבקותא דכלא ועל דא שמע ישראל השתא אתדבקת אתתא בבעלה והוי כלא בכללא חדא ודא שמע ישראל דיחודא (ישראל) לבתר קא מיחד תלת סטריין¹¹ יהו"ה אלהינו יהו"ה אחד למהוי כלא חד</p>	<p>שהרי ודאי שבעים שמות הם בסוד המרכבה העליונה ומהמרכבה העליונה הזו מתברך השם הזה ונכלל בתוכם ואחר כך ישראל בכלל אבל הרי שנינו זה ישראל סבא להיות ישראל בכלל אחד אותו מקום של דבקות הכל ועל זה שמע ישראל עכשיו נדבקה האשה בבעלה ונהיה הכל בכלל אחד וזה שמע ישראל של היחוד (ישראל) אחר כך מיחד שלשה צדדים ה' אלהינו ה' אחד להיות הכל אחד.</p>
<p>שמע ישראל דכלהו שאר לאו אינון כהאי גוונא אבל כלהו אחרנין לדרשא קאתו וכלהו באתר אחרא אתדבקין¹² שמע ישראל אתה עבר היום שמע ישראל היום הזה נהיית לעם וכלהו בדרגא תתאה אתדבקו</p>	<p>שמע ישראל של כל השאר אינם כמו זה אבל כל האחרים באו לדרש וכולם במקום אחר נדבקו שמע ישראל אתה עבר היום שמע ישראל היום הזה נהיית לעם וכולם בדרגה תחתונה נדבקו.</p>
<p>שמע ישראל היום הזה נהיית לעם שמע ישראל יאות היום הזה נהיית לעם מהו היית מבעי ליה מאי נהיית אלא בכל אתר עם כד אתברו לבייהו לפולחנא כמה דאת אמר (דניאל ח כז) נהייתי ונחליתי ודא הוא דכתיב (דה"א כה ב) שמעוני אחי ועמי אי אחי למה</p>	<p>שמע ישראל היום הזה נהיית לעם שמע ישראל נאה הוא אבל היום הזה נהיית לעם מהו היה צריך להיות היית מה זה נהיית אלא בכל מקום עם כשנשברו לבותיהם לעבודה כמו שנאמר נהייתי ונחליתי וזהו שכתוב שמעוני אחי ועמי אם אחי למה עמי ואם עמי</p>

¹ שהיא מלכות (אור יקר).

² ובהכרח יש בה בחינה כנגד כולם (אור יקר).

³ והיה ראוי לפי זה שיאמר שמ"ע אות ע' דומה לשם, אחד שהם כלולים בה, אמנם באה אות ע' גדולה לרמוז על שהם למעלה, וצריך אל המיוחד לקושרם למטה (אור יקר).

⁴ ואם תאמר ולמה לא נרמזו בפירוש כשאר מדרגות היחוד ה' אלהינו ה' (אור יקר).

⁵ אינו בפירוש המלות אלא התעוררות אל הכוונה שיכוון בהם בלבד, והטעם שאלו מעצמם הם (אור יקר).

⁶ אלו הם באצילות שבעים שמות נגד ז' ספירות כלולות מעשר, והמלכות בחינה אחרות ש"ם ודאי מקבלת מכולם, וכנגדם יש לה בהיכלות שבעים כחות שכל פרקי נתחי ההיכלות ואיבריהם הם נכללים בהם, ראשם ארבעה שהם מיכאל גבריאל אוריאל רפאל שבהיכל הרצון, ומשם ולמטה הם משתלשלים עד שבעים בענין שהיא מתברכם מהם מאותם הזכרים העליונים (אור יקר). פי' בינה שהיא כסא לאריך (מ"מ).
⁷ ויש להם כנגדם והיא כלולה ביניהם כשפי' בזהר וירא והיא נקודה אמצעית ואפשר דהיינו אומרו "ואתכליל בגווייהו" והיינו ש"ם גובר, ואח"כ ע' (אור יקר).

⁸ כי כבר נאמרו בפרט סוד שבעים מדרגות הם פרקי אברי הת"ת אלא חזר ואמר ישראל דרך כללותם יחד (אור יקר). פירוש זעיר הנק' ישראל (מ"מ).

⁹ הפסוק שמע ישראל שיש בו כ"ה אתוון, ותלויים אלו הכ"ה אתוון בהכ"ה הנז', שהם בהתבונה דשם ס"ג, וכמ"ש בזה"ק (פ' בא דף מג ע"א, תרומה דף קס ע"ב, ויקהל דף רטז ע"א, ואתחנן דף רסב ע"ב) שמע ישראל, ישראל סבא. והרי כי הוא תלוי בישסו"ת, וכמ"ש בפע"ח (שער הק"ש פרק י) (ביאורים ח"א מב ע"א).

¹⁰ פי' ישראל זוטא שהוא הזעיר מקבל מ"שם שהוא אבא כמ"ש הרב בכוונת ק"ש (מ"מ).

¹¹ פירוש הם א"ו א שהם ה' אלהינו ודעת המזווג א"ו א שהוא מזלא דדיקנא דעתיקא הוא הו"ה השנית וע"י הזעיר שעולה בסוד ח"ן הם מתייחדים ומזדווגים (מ"מ).

¹² פירוש במלכות הנק' שמע ושיעור הכתוב ישראל שלמטה שהם אחוזים במלכות הנק' שמע אתה עובר היום. וכן נמי צריך לפרש שמע ישראל היום הזה נהיית לעם (מ"מ).

<p>עמי ואי עמי למה אחי אלא אמר דוד אי ברעותא אתון אחי ואי לאו אתון עמי לתברא לבייכו לפולחני כך היום הזה נהיית לעם תברת לבך לפולחנא דקודשא בריך הוא</p>	<p>למה אחי אלא אמר דוד אם ברצון אתם אחי ואם לא אתם עמי לשבר לבכם לעבודתי כך היום הזה נהיית לעם שברת לבך לעבודת הקדוש ברוך הוא.</p>
<p>שמע ישראל אתה עובר היום את הירדן כלא בדרגא תתאה איהו ושמע ישראל דיחודא הוא דרגא עלאה מה בין האי להאי אלא ההוא שמע ישראל דיחודא לא הוי בכלהו כהאי גוונא דהא איהו הוי רזא דעילא ותתא (כדקא יאות) (נ"א ובכל אתר רזא לקבל וכי) ואיהו רזא לקבלא¹ עליהו עול מלכות שמים¹ בכל סטרא בגין דיצטרך ליה לבר נש למהוי זמין (בההוא שמע) בההיא שעתא ליחדא שמא דקודשא בריך הוא ולקבלא עליה עול מלכות שמים</p>	<p>שמע ישראל אתה עבר היום את הירדן הכל הוא בדרגה תחתונה ושמע ישראל של היחוד הוא בדרגה עליונה מה בין זה לזה אלא אותו שמע ישראל של היחוד לא היה בכלם כמו זה שהרי הוא היה סוד של מעלה ומטה (כראוי) (ובכל מקום הסוד לקבל) והוא סוד לקבל עליהם על מלכות שמים בכל צד כדי שיצטרך לאדם להיות מזמן (באותו שם) באותה שעה ליחד את שם הקדוש ברוך הוא ולקבל עליו על מלכות שמים.</p>
<p>ובשעתא דאתי בר נש לקבלא עליה עול מלכות שמים כדין שכינתא אתיא ושריא על רישיה וקאים עליה כסהיד לסהדא סהדותא קמי מלכא קדישא דהאי איהו דקא מיחד שמייה תרי זמני ביזמא ושמייה אתיחד עילא ותתא כדקא יאות ועל דא ע' משמע ישראל מאתוון רברבן וד' נמי מאתוון רברבן למהוי עד קמי מלכא קדישא והא אוקמוה יהו"ה אלהינו יהו"ה ודא הוא רזא דיחודא בתלת סטרין כמה דאוקמיה בוצינא קדישא ואתער ביה בכמה דוכתי ולית לן רשו לאתערא ביה יתיר</p>	<p>ובשעה שבא אדם לקבל עליו על מלכות שמים אז השכינה באה ושורה על ראשו ועומדת עליו כעד להעיד עדות לפני המלך הקדוש שזהו מי שמיחד שמו פעמים ביום ושמו מתיחד מעלה ומטה כראוי ולכן ע' משמע ישראל היא מהאותיות הגדולות וגם ד' מהאותיות הגדולות להיות עד לפני המלך הקדוש והרי פרשוה יהו"ה אלהינו יהו"ה וזהו סוד היחוד בשלשה צדדים כמו שבארו המנורה הקדושה והתעורר בו בכמה מקומות ואין לנו רשות להעיר בו יותר.</p>
<p>ודאי האי בר נש דקא מיחד שמא</p>	<p>ודאי האיש הזה שמייחד את שם</p>
<p>קסא/א</p>	<p>אור יקר 60</p>
<p>דקודשא בריך הוא עילא ותתא כדקא יאות שכינתא אתיא ושריא על רישיה ומברך ליה בשבע ברכאן וקרי עליה (ישעיה מט ג) ויאמר לי עבדי אתה ישראל אשר בך אתפאר</p>	<p>הקדוש ברוך הוא מעלה ומטה כראוי ששכינה באה ושורה על ראשו ומברכת אותו בשבע ברכות וקוראת עליו ויאמר לי עבדי אתה ישראל אשר בך אתפאר.</p>
<p>רבי חייא פתח אבתריה ואמר (דברים ד לה) אתה הראת לדעת כי יהו"ה הוא האלהים וגו' האי קרא אית לאסתכלא ביה אתה הראת מאי הראת אלא כד נפקו ישראל ממצרים לא הוו ידעי ברזא דמהימנותא דקודשא בריך הוא כלום בגין דכלהו הוו פלחי פולחנא נוכראה בגלותא² ואנשו כל</p>	<p>רבי חייא פתח אחריו ואמר אתה הראת לדעת כי ה' הוא האלהים וגו' בפסוק זה יש להתבונן אתה הראת מה הראת אלא כשיצאו ישראל ממצרים לא היו מכירים את סוד האמונה של הקדוש ברוך הוא כלום משום שכלם היו עובדים עבודה זרה בגלות ושכחו את כל עקר האמונה שהיה בהם בראשונה</p>

¹ פירוש בין בקריאת שמע דשחרית ובין דערבית (מ"מ).
² עי' ח"ג פד ע"ב (לש"ו).

<p>עקרא דמהימנותא דהוה בהו בקדמיתא דיריתו כל אינון תריסר שבטין מאבוהון יעקב</p>	<p>שירשו כל אותם שנים עשר שבטים מאביהם יעקב.</p>
<p>וכד אתא משה אוליף לון דאית אלוה עלאה בעלמא כמה דאוקמוה לבתר חמו כל אינון נסין וגבורן דעל ימא וכל נסין וגבורן דעבד להו במצרים לבתר חמו כמה גבורן במנא ובמיא ואתיחיבת לון אורייתא ואוליפו ארחי דקודשא בריך הוא עד דמטו לעדנא דא</p>	<p>וכשבא משה ולמד אותם שיש אלוה עליון בעולם כמו שבארוה ואחר כך ראו כל אותם נסים וגבורות על הים וכל הנסים והגבורות שעשה להם במצרים ואחר כך ראו כמה גבורות במן ובמים ונתנה להם תורה ולמדו את דרכי הקדוש ברוך הוא עד שהגיעו לזמן הזה.</p>
<p>אמר לון משה עד השתא אצטריכנא למילף לכו כמה דילפיין לרביא (מכאן ולהלאה) ודא הוא אתה הראת לדעת ואוליפת עד הכא לדעת למנדע ולאסתכלא ולמיעל ברזא דמהימנותא ומאי איהי כי יהויה הוא האלהים</p>	<p>אמר להם משה עד כאן הצטרכתי ללמדכם כמו שמלמדים תינוק (מכאן ולהלאה) וזהו אתה הראת לדעת ולמדת עד כאן לדעת ולהתבונן ולהיכנס לסוד האמונה ומהי כי ה' הוא האלהים.</p>
<p>אי תימא מלה זעירא היא למנדע הא כתיב (&) וידעת היום והשבות אל לבבך כי יהויה הוא האלהים בשמים ממעל ועל הארץ מתחת אין עוד¹ הכא תליא כל רזא דמהימנותא² למנדע מגו דא רזא דכל רזין למנדע סתימו (נ"א רזא דכל וכו') דכל סתימין יהויה אלהים שם מלא וכלא חד³</p>	<p>אם תאמר דבר קטן הוא לדעת הרי כתוב וידעת היום והשבת אל לבבך כי ה' הוא האלהים בשמים ממעל ועל הארץ מתחת אין עוד כאן תלוי כל סוד האמונה לדעת מתוך זה סוד כל הסודות לדעת סתר (סוד של כל) כל הנסתרים יהויה אלהים שם מלא והכל אחד אתה הראת לדעת כאן סוד הסודות ליודעי</p>

¹ עיקר הבורא והממציא הכל היה רק השם הויה ב'ה, אלא שהיה גנוז ומלוּבש בהשם אלהים, ומהטעם שאמרנו לעיל אות נ"ה, ועומד לעולם בפנימיותם האור דהויה, וחיצוניותם הוא בהאור דאלהים, והם אחד, כי רק יהויה הוא האלהים בשמים ממעל ועל הארץ מתחת אין עוד (דברים ד לט), וכמו שאמרו בזה בזוה"ק (תרומה דף קסא ע"א) (ביאורים ח"א ע ע"ד), כשיש זכות גדול, הנה נכלל הבריאה עם האצילות באחדות גמור, כי כל עולמות ב"ע הם חיילות המלכות וצבאיה וכמ"ש הרב בשער השמות (פרק א), וכשיש זכות הם נכללים זב"ז, וזה עיקר שמא שלים, כי מתפשטת המלכות בבריאה ואז נקראת אלהים, וכמ"ש בזוה"ק (בראשית כ ע"א). ונקרא אז האצילות עם הבריאה בשם שמא שלים שהוא הויה אלהים, וזהו עיקר שמא שלים כשנעשה האצילות עם הבריאה לאחד, כי אז מתראה ומתגלה כי ה' הוא האלהים בשמים ממעל ועל הארץ מתחת אין עוד (דברים ד לט) וכמ"ש בזוה"ק (תרומה קס"א ע"א) (ביאורים ח"א עט ע"ד).

² פ' בה' אלהים שהם ז"ן תלייא כל רזא מהימנותא שהם פרצופים העליונים הנעלמים וז"ש למנדע רזא דכל רזין מגו דא וכו' (מ"מ). כל תיקוני היחודים הנעשה מעתה ע"י אמונת ישראל, הרי אפשר מעתה להיות בגילוי גמור. והנה הוא התיקון דה' אחד ושמו אחד, ור"ל שיהיה שמו אחד באתגליא, שיתגלה גם בעוה"ז כי לה' המלוכה, ויאמר כל אשר נשמה באפו ה' אלהי ישראל מלך כו' (תפילת ימים נוראים), כי עתה הוא רק בהעלם, אבל לעתיד יהא בגילוי גמור, וכמ"ש בזוה"ק תרומה (קלד ע"א) ע"ש. והוא ג"כ היחוד דהויה אלהים שהוא נקרא רזא דמהימנותא, כמ"ש בפ' תרומה (קסא ע"א וע"ב) אשר יתגלה לעתיד (דע"ה ח"א פא ע"א), השם הויה אלהים, הנה קורא אותו בזוה"ק בשם שם מלא (וכן הוא בבראשית רבה פ"ג סי' ג) ובשם שמא שלים וכמ"ש בפ' בראשית (דף כ ע"א) ובפ' פקודי (רסב ע"א) שם מלא הויה אלהים שם דא איהו שלם בכל אינון היכלין בכל אינון נהורין עלאין למהוי כלהו חד. ר"ל שהוראת השם הזה הוא לכלול היכלות הבריאה זב"ז, ולייחד את הבריאה באצילות, וכמו שהיה קודם החטא וכמבואר בהגר"א בספד"צ (רפ"ד כט ע"ג). ובפ' תרומה (קסא ע"א) אמרו בענין שם זה הכא תליא כל רזא דמהימנותא למנדע מגו דא רזא דכל רזין למנדע סתימו דכל סתימין הויה אלהים שם מלא וכולא חד. ובאד"ר (קמא ע"ב) כי השם הזה הוא רזא דעתיקא קדישא ורזא דזעיר אפיין ולהורות שכולם חד. וכן השם אלהים הוא כולל את כל העולמות ב"ע, כי כולם נבראו בל"ב אלהים דמע"ב (דע"ה ח"ב מז ע"ד), היחוד הזה הוא מורה ג"כ על יחוד ז"ן בכללות העולמות כולם, שנכללו כולם זב"ז וכו' ע"י בדברי הרב בכוונת שים שלום (כללים ח"א קז ע"ד).

³ ר"ל שהוא יחוד דו"ן כמ"ש בח"א כ ע"א וח"ג קמא ע"ב (לש"ו).

<p>אתה הראת לדעת הכא רוא דרוזין לאינון ידעי מדין</p>	<p>מדין.</p>
<p>זכאין אינון כל אינון דמשתדלי באורייתא ובגין דכד ברא קודשא בריך הוא עלמא¹ אסתכל בה באורייתא² וברא עלמא ובאורייתא אתברי עלמא כמה דאוקמוה דכתיב (משלי ח ל) ואהיה אצלו אמון אל תקרי אמון אלא אומן³</p>	<p>אשריהם כל אלו שעוסקים בתורה ובגלל שכשברא הקדוש ברוך הוא את העולם התבונן בתורה וברא את העולם ובתורה נברא העולם כמו שבארוה שכתוב ואהיה אצלו אמון אל תקרי אמון אלא אמן.</p>
<p>וכי אורייתא אומנא הוה אין למלכא דבעי למעבד פלטרין אי לא שוי לגביה אומנא לא יכיל למעבד פלטרין כיון דפלטרין אתעבידו לא סליק שמא אלא דמלכא אלין פלטרין דעבד מלכא מלכא שוי באינון פלטרין מהשבה</p>	<p>וכי התורה היתה אמן כן למלך שרצה לעשות פלטרין אם לא שם אליו אמן לא יכול לעשות הפלטרין כיון שנעשה הארמון לא עולה אלא בשמו של המלך באותם ארמונות שעשה המלך משקיע המלך מחשבה באותם ארמונות.</p>
<p>כך קודשא בריך הוא בעי למברי עלמא אסתכל באומנא ואף על גב דאומנא עבד פלטרין לא סליק שמא אלא דמלכא אלין פלטרין דעבד מלכא ודאי מלכא בנה פלטרין אורייתא צווחת ואהיה אצלו אמון בי ברא קודשא בריך הוא עלמא דעד (נ"א אלא עד)⁴ (ס"א לא אתברי) אתברי⁵ עלמא אקדימת אורייתא תרין אלפא שנין⁴ לעלמא וכד בעא קודשא בריך הוא למברי עלמא הוה מסתכל בה באורייתא בכל מלה ומלה ועבד לקבלה אומנותא דעלמא בגין דכל מלין ועובדין דכל עלמין באורייתא אינון ועל דא קודשא בריך הוא הוה מסתכל בה וברא עלמא</p>	<p>כך הקדוש ברוך הוא רצה לברא את העולם הסתכל באמן ואף על גב שהאמן עשה את הארמון לא עולה אלא בשמו של המלך אלו הארמונות שעשה המלך ודאי המלך בנה הארמונות התורה צווחת ואהיה אצלו אמון בי ברא הקדוש ברוך הוא את העולם שטרם (אלא עד) (לא נברא) נברא העולם הקדימתו התורה אלפים שנים לעולם וכשרצה הקדוש ברוך הוא לברא את העולם היה מתבונן בתורה בכל דבר ודבר ועשה כנגדה אמנותו של עולם משום שכל הדברים והמעשים של כל העולמות הם בתורה ולכן הקדוש ברוך הוא היה מתבונן בה ובורא את העולם.</p>
<p>לאו דאורייתא ברא עלמא אלא קודשא בריך הוא באסתכלותא דאורייתא ברא עלמא אשתכח דקודשא בריך הוא איהו אומנא ואורייתא לקבלה ולגביה אומנא שנאמר (&) ואהיה אצלו אמון⁵ ואהיה אמון</p>	<p>לא שהתורה בראה את העולם אלא הקדוש ברוך הוא בהתבוננות של התורה ברא את העולם נמצא שהקדוש ברוך הוא הוא אמן והתורה כנגדו ואילו אמן שנאמר ואהיה אצלו אמון ואהיה אמון לא כתוב אלא אצלו הואיל והקדוש</p>

¹ פי' כשרצה אלא לברוא אצילות ובי"ע (מ"מ).

² פי' בינה כמ"ש הרב בס"הכ כי בינה נקרא תורה שבע"פ וז"ש לקמן מלכא שוי באינון פלטרין מחשבה כך קב"ה בעא למברי עלמא אסתכל באומנא וכתב בס' בראשית שמלכא הוא אבא ואומנא היא אימא וכמ"ש הרב ז"ל כולם בחכמה עשית חכמה אומר ובינה עושה (מ"מ).

³ וזהו שאמרה התורה (משלי ח ל) ואהיה אצלו אמון כי היא מאצלו ממש ית"ש, והיא אצילותו הראשונה, שהיא מתפשט מהאותיות דהשם הויה ממש, מהד' אותיות להד' שמות עסמ"ב, הנעשים כ"ז מעצמות דכל שעשוע ושעשוע כנ"ל, ומהד' שמות עסמ"ב שהם ט"ל אותיות על הוראות אחדותם הויה אחד כנז'. והם נכללים במאמר יהי אור, שהוא במספר רל"ב דהד' שמות עסמ"ב, אשר ראה המאציל ית"ש שיהא כל גילויי רק בהם ועל ידיהם. ע' לעיל שער א' פ"ב. הנה נתפשט מהם להגילוי דכל התורה כולו שהיא ג"כ כלולה ברל"ב, והם הרל"א שערים הנעשים בכלל הכ"ב אותיות וזהו שאמרה ואהיה אצלו אמון (הקדו"ש ס ע"ד, ועיי"ש סא ע"א).

⁴ בהקדמת זהר בראשית ב רע"ב, ויקרא רבה פי"ט סי' א, ובזו"ח רות רפ"ד (לש"ו).

⁵ שהתורה היא כלי אומנות (מ"מ).

<p>לא כתיב אלא אצלו הואיל וקודשא בריך הוא אסתכל בה אצלו הוה אומנא</p>	<p>ברוך הוא התבונן בה אצלו היתה אמן.</p>
<p>ואי תימא מאן יכיל למהוי אומנא לגביה אלא אסתכלותא דקודשא בריך הוא בגוונא דא (ד"א אתעביד כלא בלא עמל ויגיעה דכתיב (תהלים לגו) בדבר יהו"ה שמים נעשו וגו' בגוונא דא באסתכלותא דיליה היא אומנא) באורייתא כתיב (&) בה (בראשית א) בראשית ברא אלהים את השמים ואת הארץ אסתכל בהאי מלה וברא את השמים באורייתא כתיב בה (&) ויאמר אלהים יהי אור אסתכל בהאי מלה וברא את האור וכן בכל מלה ומלה דכתיב בה באורייתא אסתכל קודשא בריך הוא ועבר ההיא מלה ועל דא כתיב (&) ואהיה אצלו אמון כגוונא דא כל עלמא אתברי</p>	<p>ואם תאמר מי יכול להיות אמן אליו אלא התבוננות הקדוש ברוך הוא בגון זה (נעשה הכל בלא עמל ויגיעה שכתוב בדבר ה' שמים נעשו וגו' בצורה זו בהסתכלות שלו זו אמנות) בתורה כתוב בה בראשית ברא אלהים את השמים ואת הארץ הסתכל בדבר זה וברא את השמים בתורה כתוב בה ויאמר אלהים יהי אור בדבר הזה התבונן וברא את האור וכן בכל דבר ודבר שכתוב בתורה התבונן הקדוש ברוך הוא ועשה אותו הדבר ולכן כתוב ואהיה אצלו אמון כמו כן נברא כל העולם.</p>
<p>כיון דאתברי עלמא כל מלה ומלה לא הוה מתקיים עד דסליק ברעותא למברי אדם דיהוי משתדל באורייתא ובנינה אתקיים עלמא השתא</p>	<p>כיון שנברא העולם בכל דבר ודבר לא התקיים עד שעלה ברצון לברא אדם שיהיה משתדל בתורה ובגללה התקיים העולם כעת</p>
<p>קסא/ב</p>	
<p>כל מאן דאסתכל בה באורייתא ואשתדל בה כביכול הוא מקיים כל עלמא קודשא בריך הוא אסתכל באורייתא וברא עלמא בר נש מסתכל בה באורייתא ומקיים עלמא אשתכח דעובדא וקיומא דכל עלמא אורייתא איהי בגין כך זכאה איהו בר נש דאשתדל באורייתא דהא איהו מקיים עלמא</p>	<p>כל מי שמסתכל בתורה ומשתדל בה כביכול הוא מקיים את העולם הקדוש ברוך הוא הסתכל בתורה וברא את העולם אדם מתבונן בתורה ומקיים את העולם נמצא שכל מעשה וקיומו של עולם היא התורה לכן אשרי האיש שמשתדל בתורה שהרי הוא מקיים את העולם.</p>
<p>בשעתא דסליק ברעותא דקודשא בריך הוא למברי אדם קאים קמיה בדיוקניה וקיומיה כמה דאיהו בהאי עלמא ואפילו כל אינון בני עלמא עד לא ייתון בהאי עלמא כלהו קיימין בקיומיהו ובתקונייהו כגוונא דקיימין בהאי עלמא בחד אוצר דתמן כל נשמתין דעלמא מתלבשן בדיוקנייהו</p>	<p>בשעה שעלה ברצונו של הקדוש ברוך הוא לברא את האדם עמד לפניו בדמותו וקיומו כמו שהוא בעולם הזה ואפילו כל אותם בני העולם טרם בואם לעולם הזה כולם עומדים בתקונם וקיומם כמו שעומדים בעולם הזה באוצר אחד ששם כל נשמות העולם מתלבשות בדמיותיהן.</p>
<p>ובשעתא דזמינין לנחתא בהאי עלמא קרי קודשא בריך הוא לחד ממנא די מני קודשא בריך הוא ברשותיה כל נשמתין דזמינין לנחתא להאי עלמא ואמר ליה זיל אייתי לי רוח פלוני בהאי שעתא אתיא ההיא נשמתא מתלבשא בדיוקנא דהאי עלמא וההוא ממנא אחזי לה קמי מלכא קדישא</p>	<p>ובשעה שמזמנים לרדת לעולם הזה קורא הקדוש ברוך הוא לממנה אחד שמנה הקדוש ברוך הוא ברשותו את כל הנשמות העתידות לרדת לעולם הזה ואומר לו לך תביא לי רוחו של פלוני באותה שעה באה אותה נשמה מלבשת בדמות של העולם הזה ואותו ממנה מראה אותה לפני הקדוש ברוך הוא.</p>
<p>קודשא בריך הוא אמר לה ואומי לה דכד</p>	<p>הקדוש ברוך הוא אומר לו ומשביע</p>

<p>תיחות להאי עלמא דתשתדל באורייתא למנדע ליה ולמנדע ברזא דמהימנותא דכל מאן דהוי בהאי עלמא ולא אשתדל למנדע ליה! טב ליה דלא יתברי בגין כך אתחזי קמי מלכא קדישא למנדע בהאי עלמא ולאשתדלא ביה בקודשא בריך הוא ברזא דמהימנותא</p>	<p>אותה שכשתרד לעולם הזה שתשתדל בתורה לדעת אותו ולדעת את סוד האמונה שכל מי שהיה בעולם הזה ולא השתדל לדעת אותו טוב לו שלא יברא לכן נראה לפני המלך הקדוש לדעת את העולם הזה ולהשתדל בקדוש ברוך הוא בסוד האמונה.</p>
<p>הדא הוא דכתיב (דברים ד לה) אתה הראת לדעת אתחזיאת על ידא דההוא ממנא קמי קודשא בריך הוא לדעת למנדע ולאסתכלא בהאי עלמא ברזא דמהימנותא ברזא דאורייתא וכל מאן דהוה בהאי עלמא ולא אשתדל באורייתא למנדע ליה טב ליה דלא אתברי דהא בגין דא אייתי ליה קודשא בריך הוא לבר נש בהאי עלמא²</p>	<p>זהו שכתוב אתה הראת לדעת הראית על ידי אותו הממונה לפני הקדוש ברוך הוא לדעת לדעת ולהסתכל בעולם הזה בסוד האמונה ובסוד התורה וכל מי שהיה בעולם הזה ולא השתדל בתורה להכירו טוב לו שלא נברא שהרי בשביל זה הביאו הקדוש ברוך הוא את האדם לעולם הזה.</p>
<p>לדעת כי יהו"ה הוא האלהים דא איהו כללא דכל רזא דמהימנותא³ (נ"א כללא) דכל אורייתא⁴ כללא דעילא ותתא⁵ ורזא דא איהו כללא דכל רזא דמהימנותא והכי הוא ודאי⁶ כללא דכל אורייתא⁷ דא איהו רזא דתורה שבכתב ודא איהו רזא דתורה דבעל פה⁸ וכלא חד כללא דרזא דמהימנותא בגין</p>	<p>לדעת כי ה' הוא האלהים זהו הכלל של כל סוד האמונה (כלל) של כל התורה כלל שלמעלה ומטה וסוד זה הוא הכלל של כל סוד האמונה וכך זה ודאי הכלל של כל התורה זהו סוד התורה שבכתב וזהו סוד התורה שבעל פה והכל אחד הכלל של סוד האמונה בשביל שהוא שם מלא שהוא סוד האמונה ומיהו ה'</p>

1 פי' שידע סודות התורה שעל ידם יכיר האדם שיעור קומה וכל פרצופים העליונים (מ"מ).
 2 עי' הערה בסוף הספר, עי' עוד ח"ג רסד ע"א (כללים ח"א סו ע"א), ועי' ביאורים ח"א מב סע"ד.
 3 היינו כל ענין האלהות וייחוד הספירות נכלל בב' מלות אלו כאשר יבאר (אור יקר). פי' שז"ן שהם ה' אלהים נקראים אמת ואמונה (מ"מ), עי' לעיל עמוד א' הערה בשם ספר הדע"ה, כי הוא גימט' יב"ק, כמספר אהיה הויה אדני, שהם השמות דכלל האצילות, אהיה הוא בהג"ר (שהוא שם הכתר ושם הבינה וחכמה בינתיים), והויה הוא בז"א, ואדני במלכות. וכן ג' יחודים הם הויה אהיה, הויה אלהים, הויה אדני, שהם גימ' נ"ר כנודע. והויה אלהים הוא כוללם, כי אלהים הוא גימט' אהיה אדני, וכן כשתעמוד הג' שמות כזה, הרי תראה שחציים הימיני הוא גימטריא הויה, וחציים השמאלי הוא גימ' אלהים, כמ"ש הגר"א בליקוטיו בסוף הספד"צ מדפוס ראשון (ליקוט ד). וכן הויה אלהים הוא גימ' כמספר הנקודות דג' היות דמלך מלך מלך, כמ"ש ברע"מ (פינחס ריז ע"א) (דע"ה ח"ב מח ע"ב), באשר שכל יניקתם הנה הוא רק משם אלהי"ם, לכן כאשר שמתייחד הויה"ה באלהי"ם, שרק הויה"ה לבדו ב"ה הוא האלהי"ם, הנה עי"ז מוציא בלעם מפיהם, ומתבטל יניקתם וחיותם ונכרתו משורשם ונעשו כלא היו (כללים ח"א טל ע"ד).
 4 פי' ז"ן נקרא תורה שבכתב ותורה שבע"פ וכדמפרש (מ"מ).
 5 כי שם הויה"ה יכלול כל עילא כל האצילות האלהי"ם יכלול כל מה שממדת המלכות ולמטה עד כל המציאות הטהור והקדוש (אור יקר) פירוש שזעיר הוא עילא ומלכות היא תתא (מ"מ).
 6 פירוש חוזר לפרש מ"ש לעיל כללא דכל אורייתא וכן מ"ש בסמוך כללא דעילא ותתא חוזר לפרש ענין ראשון (מ"מ).
 7 היינו ממש תורה שבכתב ה' ותורה שבעל פה הוא האלהים, ועם היות שיש בעבודה אלהית פרטים ועניינים רבים כל סוד מציאותם נרמז בזה כגון דרכי העבודה וז"ש "כללא דכל רזא דמהימנותא" (אור יקר).
 8 היא סוד יהו"ה היינו תורה שבכתב יסודה בת"ת וכוללת כל עשר ספירות יחד כענין שם יהו"ה שאנו מייחסים אותו בת"ת ויסודו עשר ספירות יחד ונודע ששם יהוה אין מציאותו מתגלה אלא על ידי שם אלהים שבמלכות שהיא תורה שבעל פה כך תורה שבכתב נעלמת ואין עניינה מתבארת אלא על ידי תורה שבעל פה, והאוחז בתורה שבתכב בלי תורה שבעל פה הוא נרגן מפריד אוף ואינו אוחז בשום דבר, מפני שאין אחיזת הת"ת אלא על ידי המלכות, והרוצה לאחוז בו חוץ מהיכלו נמצא נרגן מפריד אלוף ואינו אוחז כלל וז"ש "וכלא חד" כל ב' תורות הם אחת ואין להפרידם (אור יקר).

<p>דאיהו שם מלא דאיהו רזא דמהימנותא ומאן¹ איהו יהו"ה אחד ושמו אחד² יהו"ה אחד שמע ישראל יהו"ה אלהינו יהו"ה אחד דא איהו יחודא חד ושמו אחד ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד הא יחודא אחרא למהוי שמיה חד ורזא דא (מ"א יח לט) יהו"ה הוא האלהים דא כתיב בד אינון ביחודא חדא</p>	<p>אחד ושמו אחד ה' אחד שמע ישראל ה' אלהינו ה' אחד זהו יחוד אחד ושמו אחד ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד הרי יחוד אחר להיות שמו אחד וסוד זה ה' הוא האלהים זה כתוב כשהם ביחוד אחד.</p>
<p>ואי תימא אי הכי כנוונא דכתיב (זכריה יד ט) יהו"ה אחד ושמו אחד³ לאו איהו יהו"ה הוא האלהים דאי כתיב (נ"א יהו"ה ושמו הוא אחד⁴) יהו"ה אחד ושמו הוא אחד⁵ הוה אמניא הכי אבל לא כתיב אלא יהו"ה אחד ושמו אחד ואצטריך למימר כנוונא דא יהו"ה הוא האלהים הוא ואתחזי יהו"ה אחד ושמו אחד</p>	<p>ואם תאמר אם כן כדוגמת מה שכתוב ה' אחד ושמו אחד לא הוא ה' הוא האלהים שאם היה כתוב (ה' הוא ושמו אחד) ה' אחד ושמו הוא אחד הייתי אומר כך אבל לא כתוב אלא ה' אחד ושמו אחד וצריך לומר כדוגמת זה ה' הוא האלהים הוא ונראה ה' אחד ושמו אחד.</p>
<p>אלא כלא חד דכד מתייחדן תרין שמהן אלין דא ביחודא חד ודא ביחודא חד כדין תרין שמהן אלין אתעבידו חד ואתכלילו דא בדא והוי כלא שמא שלים ביחודא חדא ובכין יהו"ה הוא האלהים דהא כדין אתכליל כלא דא בדא למהוי חד ועד דאתיחדו כל חד דא בלחודוי ודא בלחודוי לא אתכלילו דא בדא למהוי כלא חד</p>	<p>אלא הכל אחד שכשמתיחדים שני השמות הללו זה ביחוד אחד וזה ביחוד אחד אז שני השמות הללו נעשים אחד ונכללים זה בזה ונהיה הכל שם שלם ביחוד אחד ובכין ה' הוא האלהים שהרי אז הכל נכלל זה בזה להיות אחד וטרם שמתיחדים כל אחד זה בלבדו וזה בלבדו לא נכללים זה בזה להיות הכל אחד.</p>
<p>כללא דכל אורייתא הכי איהו ודאי דהא אורייתא איהי תורה שבכתב ואיהו תורה שבעל פה תורה שבכתב דא איהו דכתיב (&) יהו"ה תורה דבעל פה דא הוא דכתיב (&) האלהים ובנין דאורייתא איהו רזא דשמא קדישא אקרי הכי תורה שבכתב ותורה דבעל פה דא כלל ודא פרט כלל אצטריך לפרט ופרט אצטריך לכלל ואתיחדו דא</p>	<p>הכלל של כל התורה כך הוא ודאי שהרי התורה היא תורה שבכתב והוא תורה שבעל פה תורה שבכתב זהו שכתוב ה' תורה שבעל פה זהו שכתוב האלהים ומשום שהתורה היא סוד של השם הקדוש נקראת כך תורה שבכתב ותורה שבעל פה זה כלל וזה פרט הכלל צריך את הפרט והפרט צריך את הכלל ומתיחדים זה עם זה להיות הכל אחד.</p>

¹ ר"ל ומאי (ביאורים ח"א מב ע"ד).

² כמ"ש קלד ע"א עיי"ש, ועי' ספר הדע"ה ח"א דרוש ו' סי' ד' אות יג אות קטן ה' (לש"ו).

³ לעת"ל יתוקנו כולם ע"י הגילוי דאור יחודו ית"ש, ויזדכך כל חומר לצורה, וייתייחדו כולם לאחד בגילוי אור קדושתו ית"ש, ויהיה אז ה' אחד לעילא, ושמו אחד לתתא בגילוי גמור, וכמו שהוא עתה בהעלם, ע' זוה"ק בראשית (יב ע"א) ופ' תרומה (קלג סע"ב וקלד ע"א ושם קסא ע"ב) ופ' ואתחנן (רסד ע"א) (דע"ה ח"א ח ע"א), קודם החטא דעץ הדעת, הנה היה גילוי ית"ש תמיד בכל המציאות כולה, שרק הוא לבד המקיים אותה ומנהיג אותה, ע"ד גילוי הנשמה בתוך הגוף (כללים ח"א יז ע"ב), לבסוף יתוקנו וייתייחדו גם כל העולמות ב"ע הגם שהם נפרדים ע"י הג' סדרי התיקונים שבארנו לעיל כלל ט"ו ענף י', אשר כ"ז הוא ע"י האור דשם מ"ה שיצא בעת התיקון דמעשה בראשית, ועל ידו יחזרו ויתוקנו כולם, ר"ל גם כל העולמות ב"ע להאחדות השלימה בעת תיקון האחרון, וכמ"ש (קהלת א ט) מ"ה שהיה הוא שיהיה ומ"ה שנעשה הוא שיעשה, כי ממנו יבוא הט"ל של תחיה כמ"ש בתיקונים (סוף הקדמה שניה יט ע"ב) (כללים ח"א עג ע"א).

⁴ ור"ל דהר"ל פעם אחת אחד בפ' ה' הוא האלהים שאין בו רק פעם אחת הוא. או כדי שיהיו שני פסוקים שוים הר"ל ה' הוא וכו' יהיו ב"פ הוא דומיא דב"פ אחד. ותירץ תחלה בפ' ה' אחד ושמו אחד עשינו תיקון לזעיר לבדו ולמלכות לבדה. ואחר כך בפסוק ה' הוא האלהים אנו מייחדים כולם כאחד (מ"מ).

בדא למהוי כללא חד	
ועל דא כללא דאורייתא איהו כללא דעילא ותתא בגין דשמא דא לעילא ושמא דא לתתא דא רוא דעלמא עלאה! ודא רוא דעלמא תתאה? ועל דא כתיב (&) אתה הראת לדעת כי יהו"ה הוא	ועל זה הכלל של התורה הוא הכלל של מעלה ומטה משום ששם זה למעלה ושם זה למטה זה סוד של העולם העליון וזה סוד של העולם התחתון ועל זה כתוב אתה הראת לדעת כי ה' הוא
קסב/א	
האלהים דא איהו כללא דכלא ודא אצטריך בר נש למנדע בהאי עלמא	האלהים זהו הכלל של הכל וזה צריך אדם לדעת בעולם הזה.
ואי תימא פקודי אורייתא אן אינון הכא בכללא דא אלא דא איהו זכור ודא איהו שמור וכל פקודי אורייתא בהני כלילן ברוא דזכור וברוא דשמור וכלא איהו חד	ואם תאמר איפה הן מצוות התורה כאן בכלל הזה אלא זהו זכור וזהו שמור וכל מצוות התורה כלולים באלה בסוד של זכור ושמור והכל הוא אחד.
פתח רבי יוסי ואמר הא דתנינן דעלותא דערבית חובה ³ חובה איהי ודאי בגין דקריאת שמע דערבית חובה וקודשא בריך הוא אתיחד בליליא ⁴ כמה דאתיחד ביממא ⁵ ומדת ליליא אתכליל ביממא ומדת יממא אתכליל בליליא ואתעביד יחודא חדא ומאן דאמר רשות ⁶ בגין אמורין ופדרין ⁷ דמתאכלי בליליא ⁸ והא אוקימנא	פתח רבי יוסי ואמר זה ששנינו שתפלת ערבית חובה היא ודאי משום שקריאת שמע של ערבית חובה והקדוש ברוך הוא מתיחד בלילה כמו שמתיחד ביום ומדת לילה נכללת ביום ומדת יום נכללת בלילה ונעשה יחוד אחד ומי שאמר רשות משום אמורים ופדרים שמתאכלים בלילה והרי בארנו.
כתיב (דברים ו ה) ואהבת את יהו"ה אלהיך בכל לבבך ובכל נפשך וגו' האי קרא אוקימנא ליה ואוקמוה חברייא אבל אית לשאלא אי בהאי יחודא דשמע ישראל אתכליל כלא ימינא ⁹ ושמאלא אמאי (כתיב (&)) לבתר ואהבת (שם יא יג) והיה אם שמוע	כתוב ואהבת את ה' אלהיך בכל לבבך ובכל נפשך וגו' פסוק זה בארנוהו ופרשוהו החברים אבל יש לשאל אם ביחוד הזה של שמע ישראל נכלל הכל ימין ושמאל למה (כתוב) אחר כך ואהבת (שם יא) והיה אם שמוע שהרי ביחוד

¹ ז"א (מ"מ).

² מלכות (מ"מ).

³ ומאן דסברא ליה הכי לאו משום תפלת ערבית בעצמה, אלא ודאי העיקר הוא משום קריאת שמע שהיא מצות עשה והיא חובה, ותפלה ברת קריאת שמע גריר, כי סוד קריאת שמע הוא ה' אחד ושמו אחד, כדפי' ר' חייא ואח"כ בסוד התפלה הוא ה' האלהים, אם כן כיון שיש קריאת שמע בלילה יש תפלת ערבית והיא חובה ולא תאמר שייחוד היום שלם וייחוד הלילה בלתי שלם מצד הדין אינו (אור יקר). פי' וכיון דק"ש היא חובה גם התפלה היא חובה (מ"מ).

⁴ פירוש מלכות (מ"מ).

⁵ אלא שמה שבין ייחוד היום לייחוד הלילה הוא, זה שיחוד היום העלה המלכות אליו למעלה, דהיינו מדת לילה למעלה ביום, וייחוד הלילה למטה אדרבה הת"ת תרד למטה וייתייחד עם המלכות, והיינו מדת יום בלילה, וז"ש "ואתעביד ייחודא" כאן וכאן כל א' כפי בחינתו (אור יקר). פירוש זעיר, א"נ קב"ה הם ז"ון שמתייחדים בלילה כמו ביום (מ"מ).

⁶ אינו מכחיש ב' יחודים אלו, אלא יאמר שאין ראוי לקובעה חובה שלא ירגישו החצונים ויתפסו בה, כעין חלק אברים ופדרין המתאכלין בלילה נתן אליהם, אלא יהיה רשות, ואז לא ידעו ולא ירגישו בדבר, ולא יהיה להם חלק ביחוד עם היות למטה במדה שהם אחוזים בה (אור יקר).

⁷ פירוש בשלמא שחרית ומנחה יש כנגדם שני תמידין ולכך הם חוה אבל ערבית שאין שם אלא אימורין ופדרין לכך היא רשות (מ"מ).

⁸ קל ע"א (הערת הזהר).

⁹ פירוש שנכנסו בזעיר חו"ב וחו"ג אבל התם בכלל והכא בפרט זה הלשון כפול בפר' ואתחנן ופי' בו הר"ח ז"ל שם שיובן על מ"ש האר"י ז"ל כי בשמע חו"ג היו כלולים בח"וב ובואהבת והיה מורידים אותם לדעת (מ"מ).

<p>דהא ביחודא אתכלילו אבל התם בכלל והכא בפרט והכי אצטריך</p>	<p>נכללו אבל שם בכלל וכאן בפרט וכך צריך.</p>
<p>וברוא דיחודא דא אתערנא ביה יחודא דא איהו כגוונא דתפלין דרישא ותפלין דדרועא בתפלין דרישא ארבע פרשיין והא אתמר והכא תלת שמהן אינון התם בתפלין דרישא ארבע פרשיין כל חד וחד בלחודוי והכא תלת שמהן מה בין האי להאי</p>	<p>ובסוד היחוד הזה הערנו בו היחוד הזה הוא כמו של התפלין של ראש ותפלין של זרוע בתפלי הראש ארבע פרשיות והרי נתבאר וכאן שלשה שמות הם שם בתפלין של ראש ארבע פרשיות כל אחת ואחת לבדה וכאן שלשה שמות מה בין זה לזה.</p>
<p>אלא אינון ארבע פרשיין הא אתעררו בהו חד נקודה קדמאה עלאה! וחד רזא דעלמא דאתי וחד ימינא וחד שמאלא אלין רזא דתפלין דרישא והכא ברזא דיחודא דא תלת שמהן ואינון כגוונא דאינון ארבע פרשיות יהו"ה² קדמאה³ דא נקודא עלאה ראשיתא דכלא אלהינו⁴ רזא דעלמא דאתי יהו"ה בתראה⁵ כללא דימינא ושמאלא כחדא בכללא חדא ואלין אינון תפלין דרישא ודא איהו יחודא קדמאה</p>	<p>אלא אותן ארבע פרשיות הרי העירו בהן אחת נקודה ראשונה עליונה ואחת סוד העולם הבא ואחת ימין ואחת שמאל אלו סוד תפלין של ראש וכאן בסוד היחוד הזה שלשה שמות והם כמו שאותן ארבע פרשיות ה' הראשון זו נקודה עליונה ראשית הכל אלהינו סוד העולם הבא ה' האחרון כלל של ימין ושמאל כאחד בכלל אחד ואלה הן תפלין של ראש וזהו היחוד הראשון.</p>
<p>תפלין דדרועא כללא דכל הני כחדא⁶ ודא איהו רזא ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד הכא כללא דאינון תפלין דרישא דאתכלילו גו תפלין דדרועא</p>	<p>תפלין של זרוע הכלל של כל אלה כאחד וזהו סוד ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד כאן הכלל של אותן תפלין של ראש שנכללו בתוך תפלין של זרוע.</p>
<p>ורזא דא⁷ ברוך דא רזא דנקודא עלאה⁸ דאיהו ברוך דכל ברכאן נבעין מתמן⁹ ואי תימא עלמא דאתי¹⁰ אקרי ברוך לאו הכי דהא נקודה עלאה איהו דכר עלמא דאתי נוקבא איהו ברוך ואיהי ברכה ברוך דכר</p>	<p>וסוד זה ברוך זה סוד הנקדה העליונה שהוא ברוך שכל הברכות נובעות משם ואם תאמר העולם הבא הוא שנקרא ברוך לא כך שהרי הנקדה העליונה היא זכר העולם הבא נקבה הוא ברוך והיא ברכה ברוך זכר ברכה נקבה ולכן ברוך</p>

¹ פירוש פרשה אחת שהיא קדש לי היא כנגד מוח חכמה דזעיר ומ"ש וחד רזא דעלמא דאתי. פירוש והיה כי יביאך היא מיח בינה. ומ"ש וחד ימינא וחד שמאלא ר"ל שמע והיה א שמוע הם חו"ג ותפלין אלו הם של אימא שהם דרש"י אבל של ר"ת שהם מוחין דאבא הם יהה"ו (מ"מ).
² ט ע"א (הערת הזהר).
³ פ' אבא (מ"מ).
⁴ בינה (מ"מ).
⁵ דעת המזווגם ומ"ש לעיל ואינון כגוונא דאינון ד' פרשיות היינו לומר כשם שד' פרשיות הם חב"ד כן ה' אלהינו ה' הם חב"ד. אבל אינם דומים לגמרי דהתם חב"ד דאימא הבאים לזעיר. והכא או"א בעצמם ודעת המזווגם שהוא דעת דאריך (מ"מ).
⁶ פ' ד' מוחין שהם בתחלה של ראש שבאים לזעיר נכללו ג"כ ברחל הנק' תפלה של יד כנודע שהמלכו' מקבלת מהארת המוחין דזעיר וז"ש הכא כללא דאינון תפלין דרישא דאתכללו גו תפלין דרועא (מ"מ).
⁷ קלה ע"ב (הערת הזהר).
⁸ חכמה (ביאורים ח"א מג ע"א). כי ברוך רומז אל החכמה, ושם אל הבינה, וכבוד לחו"ג, והוא עצמו הד' מוחין עצמם שאמרנו, יען כי דעת כלול מחו"ג (שעה"כ כה ע"ב). כתב הר"חו זל"הה היא חכמה דלאה (מ"מ).
⁹ הבינה גופה הנה היא הברכה העליונה אשר כל ברכאן נפקין מתמן (כמ"ש בפ' נח סד ע"ב ופ' תרומה קס"ב ע"א ופ' אחרי ס"ה ע"א ופ' ואתחנן רס"ד ע"ב וע' פע"ח שער הברכות רפ"א) (הקדו"ש כז ע"ד).
¹⁰ בינה (ביאורים ח"א מג ע"א).

<p>ברכה נוקבא ועל דא ברוך איהו נקודא עלאה¹ שם דא עלמא דאתי² דאיהו שם גדול כמה דאת אמר (יהושע ז ט) ומה תעשה לשמך הגדול כבוד דא כבוד עלאה³ דאיהו ימינא ושמאלא⁴</p>	<p>הוא נקודה עליונה שם זה העולם הבא שהוא שם גדול כמו שנאמר (יהושע ז) ומה תעשה לשמך הגדול כבוד זה הכבוד העליון שהוא ימין ושמאל.</p>
<p>וכלהו כלילין בהאי תפלה של יד דאיהו מלכותו⁵ ונמיל כלא בגויה ובהאי מלכותו אתכלילין ביה עלמין כלהו למיזין לון ולספקא לון בכל מה דאצטריכו ועל דא לעולם ועד</p>	<p>וכלם כלולים בתפלה זו של יד שהיא מלכותו ונוטלת הכל לתוכה ובמלכותו הזו נכללים כל העולמות לזון אותם ולספק להם בכל מה שצריכים ועל זה לעולם ועד.</p>
<p>ודא איהו יחודא דתפלין דרישא ותפלין דדרועא וכגוונא דרזא דיהודא דתפלין הכי איהו יחודא דכלא ודא איהו ברירא דמלה והא סדרנא יחודא דא קמי בוצינא קדישא ואמר לי דהא בארבע גוונין אתסדר יחודא ודא ברירא מכלהו והכי איהו ודאי וכלהו רזא דמהימנותא אבל סדורא דתפלין דא איהו⁶ יחודא עלאה כדקא יאות</p>	<p>וזהו היחוד של תפלין של ראש ותפלין של זרוע וכמו שסוד היחוד של התפלין כך הוא היחוד של הכל וזהו ברור הדבר והרי סדרנו היחוד הזה לפני המנורה הקדושה ואמר לי שהרי בארבעה צבעים הסתדר היחוד וזהו המבחר מכולם וכך הוא ודאי וכולם סוד האמונה אבל סדור התפלין זהו היחוד העליון כראוי.</p>
<p>ומגו דאתכלילו ימינא ושמאלא ברזא דשמא קדישא בארז כלל אצטריך לבתר לאפקא לון בארז פרט אבל לאו בארז יחודא דהא יחודא בקרא קדמאה איהו למהוי יהויה אחד בתפלין דרישא ושמו אחד בתפלין דדרועא והוי כלא חד כיון דיהודא דא אתסדר כלא בכללא מרישא דנקודא עלאה (ס"א דאיהו ראשיתא דכלא) אצטריך לבתר לאתערא מרישא (ס"א מרזא) דנהורא קדמאה דאיהו רישא דכלא</p>	<p>ומתוך שנכללו ימין ושמאל בסוד השם הקדוש בדרך כלל צריך אחר כך להוציאם בדרך פרט אבל לא בדרך יחוד שהרי היחוד בפסוק הוא ראשון להיות יהו"ה אחד בתפלין של ראש ושמו אחד בתפלין של זרוע ונהיה הכל אחד כיון שהיחוד הזה מסתדר הכל בכלל מהראש של הנקדה העליונה (שהוא ראשית הכל) צריך אחר כך להעיר מהראש (מהסוד) של האור הראשון שהוא ראש הכל.</p>
<p>ואהבת דא ראשיתא דימינא למרחם ליה לקודשא בריך הוא ברחימו דאתדבקתא דיליה ומאן איהו (נ"א רחימו דאתער ימינא) ימינא דאיהו אתער רחימו⁷ מאן דרחים ליה</p>	<p>ואהבת זו ראשית הימין לאהב את הקדוש ברוך הוא באהבה של הדבקות שלו ומיהו (האהבה של התעוררות הימין) הימין שהוא מעורר האהבה מי</p>

¹ ר ע"א (הערת הזהר).

² פירוש בינה דלאה (מ"מ).

³ הם חו"ג דלאה (מ"מ).

⁴ כשבאו האבות, והעלו הנקודה כתר על ראשיהם בג' כתרים, כתר כהונה וכתר כו', תגא בריש אבהן, כמש"ל (נה ע"ב), והן ג' אבנין הנ"ל, ולכן אמר יעקב ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד, דהן ג' אבנין הנ"ל, וכמ"ש בפ' תרומה (קסב ע"א) תפלין דדרועא כללא כו' ורזא דא ברוך כו' שם דא עלמא דאתי כו' כבוד דא כבוד עילאה דאיהו ימינא ושמאלא, ר"ל דעת, והן חב"ד, והן תלת אבהן, כמ"ש בפ' שמות (יד ע"ב) עבד לאברהם ברזא דחכמה כו' ויעקב כליל תלת אבהן דעמודא דאמצעיתא כליל ימינא ושמאלא, ולכן אמר ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד (בהגר"א על תיקו"ז סט ע"ג).

⁵ פירוש כמו שלא מקבלת מד' מוחין דזעיר כן המלכות שהיא רחל הנק' תפלה של יד מקבלת מהם (מ"מ).

⁶ אין כוונת הזוהר לומר שסוד התפלין הוא גדול מייחוד ק"ש שהרי כתב הרב שהתפלין הם רשימו של המוחין של אתמול. וק"ש הם מוחין חדשים ממש. אלא הכונה לפי שאמר דהא בד' גוונין אתסדר יחודא וכו' וכלהו רזא דיהודא שר"ל שכולם אמת. לכן אמר שהיחוד הזה שאמרונו שק"ש היא כמו תפלין של יד ושל ראש הוא יחוד העקרי (מ"מ).

שאוהב את הקדוש ברוך הוא הוא מעיר את ימינו אליו ומקבלו	לקודשא בריך הוא איהו אתער ימינא דיליה לגביה ומקבל ליה
קסב/ב	
באהבה כל דברי העולם לא תלויים אלא ברצון רוח ממשיכה רוח ומביאה רוח וסימנך זה (איוב לד) אם ישים אליו לבו רוחו ונשמתו אליו יאסף.	ברחימו כל מלין דעלמא לא תליין אלא ברעותא רוח אמשיך רוח ואייתי רוח וסימנך דא (איוב לד יד) אם ישים אליו לבו רוחו ונשמתו אליו יאסף
כשמעורר האדם אהבה לקדוש ברוך הוא התעוררות הימין לא נעורה אלא בשלשה צבעים כמו שנאמר בכל לבבך ובכל נפשך ובכל מאדך הרי כאן שלשה צבעים שלא תאמר או זה או זה שהרי לא כתוב או בכל לבבך או בכל נפשך או בכל מאדך אלא צריך את כולם לב ונפש וממון ואז הקדוש ברוך הוא מעיר את ימינו אליו ופושט אותה כנגדו ומקבל אותה.	כד אתער בר נש רחימו לגבי קודשא בריך הוא אתערותא דימינא לא אתער אלא בתלת גוונין ¹ כמה דאת אמר (דברים ו ה) בכל לבבך ובכל נפשך ובכל מאדך הא תלת גוונין הכא דלא תימא או האי או האי דהא לא כתיב או בכל לבבך או בכל נפשך או בכל מאדך אלא כולוהו אצטריך לבא ונפשא וממונא וכדין קודשא בריך הוא אתער ימיניה לגביה ופשיט ליה לקבליה ומקבלא ליה
ועל זה כתוב נאם ה' לאדני שב לימיני וסוד הכתוב הזה הרי הערנו בו שדוד המלך על דרגתו אמר כשנקשר בימין של עשרה מצוות כאן בימין ואהבת את ה' אלהיך הרי אחת בכל לבבך שתיים ובכל נפשך שלש ובכל מאדך ארבע ושננתם לבניך חמש ודברת בם הרי שש בשבתך בביתך הרי שבע ובלכתך בדרך שמונה ובשכבך הרי תשע ובקומך הרי עשר וקשרתם לאות על ידך הרי אחת עשרה והיו לטטפת בין עיניך הרי שתיים עשרה וכתבתם על מזוזות ביתך ובשערך הרי שלש עשרה.	ועל דא כתיב (תהלים קי א) נאם יהו"ה לאדני שב לימיני ורזא דהאי קרא הא אתערנא ביה דדוד מלכא על דרגא דיליה ² קאמר כד אתקשר בימינא תליסר ³ פקודין הכא ⁴ בימינא ואהבת את יהו"ה אלהיך הא חדא בכל לבבך תרין ובכל נפשך תלת ובכל מאדך ארבע ושננתם לבניך חמשא ודברת בם הא שיתא בשבתך בביתך הא שבעה ובלכתך בדרך הא תמניא ובשכבך הא תשעה ובקומך הא עשרה וקשרתם לאות על ידך הא חד סר והיו לטטפת בין עיניך הא תריסר וכתבתם על מזוזות ביתך ובשערך הא תליסר
שלש עשרה המצוות הללו תלויות בימין והשמאל נכלל בימין וכך צריך ובכל זמן שמתעורר השמאל הימין	תליסר פקודין אלין תליין בימינא ושמאלא אתכליל בימינא והכי אצטריך ⁵

¹ כנגד ג' פרקי הזרוע (רח"ו).

² פירוש מלכות שהיא לאדו"ני דקרא (מ"מ).

³ גי' אהבה היכל חסד (רח"ו).

⁴ אינם מצות אלא ענפי מצוה, לרמוז שיעורר שלש עשרה מקורות עליונים, המקור הכולל ואהבת שהוא סוד האהבה כדפירשנו, ושלשה פונים תימנה שהם לימין עצמו בכל לבבך ובכל נפשך ובכל מאדך וכדפירשנו, ושלש פונים צפונה שיראה האהבה גם בדברים אלו במה שינהיג את בניו לעבודה הזו, ולא יפנה לבו לדברים בטלים, והיינו בם ולא בדברים בטלים, וגם טרדת הבית לא יטרדהו והיינו בשבתך בביתך, וכל אלו העניינים מורים גודל האהבה, ושלשה פונים מזרחה ובלכתך בדרך יסוד, בשכבך מלכות, ובקומך תפארת, יראה האבה בשלשה פעולות אלו, לכת, שכיבה, קימה לא יטריד, ושלשה פונים ימה הם מעשיות כמוה שהיא מצוה מעשית, וקשרתם, והיו, וכתבתם, שזה מורה אהבה שעושה מזכרת שלא ישכח ממנו, ולזה אמר "תליסר פקודין אלין תליין בימינא", ופרשה שנית והיה אם שמוע והיא מצד שמאל, וקצת הדברים שבפרשה ראשונה חזרו ונשנו בפרשה שניה לאהבה את ה' וכו', וכן קשירה וטוטפות וכתובה (אור יקר).

⁵ כדי להמזג המדות, ולא יטשטש הדין העולם וכדמסיק "ובכל זמנא דשמאלא אתער ימינא שארי ביה ברישא", ולכך עם היות הפרשה בגבורה ראשיתה חסד (אור יקר).

<p>ובכל זמנא דשמאלא אתער ימינא שארי ביה ברישא ובגין דא¹ אם יזכון שמאלא אתכליל בימינא ואי לאו ימינא אתכליל בשמאלא ושלטא שמאלא וסימנא דא אם ברישא² כגון (ויקרא כו ג) אם בחוקותי³ תלכו ובכל אתר שמאלא אתער ברחימו ברזא דימינא ולבתר אתתקף דיניה⁴ כמה דאצטריך וכך אצטריך בכל אתר והא אתערו חבריאי בהני מלין אתא רבי חייא ונשקיה</p>	<p>מתחיל בראש ולכן אם יזכו השמאל נכלל בימין ואם לא הימין נכלל בשמאל ושולט השמאל וסימן לזה "אם" בראש כמו אם בחקתי תלכו ובכל מקום השמאל מתעורר באהבה בסוד הימין אחר כך מתחזק דינו כמו שצריך וכך צריך בכל מקום וזה העירו החברים בדברים הללו בא רבי חייא ונשקו.</p>
<p>פתח ואמר ואת המשכן תעשה עשר יריעות⁵ וגו' הא הכא רזא דיחודא⁶ דהא תקונא דמשכנא מכמה דרגין איהו⁷ דכתיב ביה והיה המשכן אחד⁸ לאתחזאה דכל שייפין דגופא כלהו רזא דגופא חד בבר נש אית ביה כמה שייפין עלאין ותתאין אלין פנימאין לגו ואלין באתגליא לבר וכלהו אקרון גופא חדא ואקרי בר נש חד בחבורא חדא אוף הכי משכנא כלהו שייפין כגוונא דלעילא וכד אתחברו כלא כחדא כדין כתיב</p>	<p>פתח ואמר ואת המשכן תעשה עשר יריעות וגו' הרי כאן סוד היחוד שהרי תקונו של המשכן הוא מכמה דרגות שכתוב בו והיה המשכן אחד להראות שכל האיברים של הגוף כולם בסוד של גוף אחד באדם יש כמה איברים עליונים ותחתונים אלה פנימיים לפנים ואלה בגלוי לחוץ וכולם נקראים גוף אחד ונקרא אדם אחד בחבור אחד אף כך המשכן כל האיברים כדוגמא שלמעלה וכשכלם מתחברים כאחד אז כתוב והיה המשכן אחד (כדוגמת האדם).</p>

¹ תחלת הפרשה לטוב ואמר אם שמוע, כלומר אם יזכו וכו' "שמאלא יתכליל בימינא" והכל לטובה, ואם לאו שכל א"ם שבפרשה מושך אם שמוע ואם לא תשמעו, וכיון שאם שמוע תשמעו שמאלא יסכים אל מינא לטובה, גם אם יתהפך כגון אם לא ישמעו, הדין מתגבר והימין יסרים, וזהו שאמר "ואם לאו ימינא יתכליל בשמאלא ושלטא שמאלא" והימין מסכמת, וזה הוראה על ייחוד המדות ולא יתפרדו, אם לטוב השמאל מסכים עם הימין, ואם רע חס ושלוש הימין מסכים עם השמאל, והיינו ה' הוא האלהים האלהים הוא ה', וזה יורה כניסת הפרשה בכם כדפירשנו (אור יקר).

² והעד (אור יקר). פירוש לעיל דף קל"ו ע"ב אמר א' הא אבא. מ' היא אימא ונודע שאבא אחיד בחסד ואימא בגבורה ולכך הפרשה מתחלת בתיבת אם לומר הרי הימין והשמאל לפנינו אם יזכו ישראל השמאל נכלל בימין. ואם להפך הימין נכלל בשמאל. א"נ י"ל אם ברישא כאלו אמר אם בחוקות ברישא כלומר שהתחיל הכתוב בברכות אח"כ בקללות לומר שאם יזכו השמאל נכלל בימין והרי הברכות. ואם לא יזכו הימין נכלל בשמאל והרי קללות ח"ו (מ"מ).

³ וסמיך ליה ואם כדפירשנו, ואם תאמר ולמה פרשת הימין שהיא ואהבת לא נכלל בה השמאל, אם היות שבלי ספק אין ימין בלא שמאל, לבז אמר שאין צורך בימין להיות השמאל נראה שם, שהרי אם יתחזק הימין בעולם אין ממנו נזק כלל, אמנם אם יתגבר השמאל יחריב העולם, לכך "בכל אתר שמאלא אתער ברחימו" להיותה נקשרת בסוד האהבה להמזג בחסד (אור יקר).

⁴ מפני שכאשר יקדם החסד לא יתחזק הגבורה בהתחזקה אלא כפי הצורך, לא יותר מן הראוי, וזהו שאמר "ולבתר אתתקף דיניה כמו דאצטריך בכל אתר", אמנם אם לא יקדים בחסד יתעורר הגבורה לבלי חק, ולא יבחין בין צדיק לרשע, ולא יהיה התעוררותו כפי הצריך אל ההנהגה (אור יקר).

⁵ עי' לקמן קסד ע"ב.
⁶ כי עשר יריעות הם עשר ספירות וכל ספירה תקרא יריעה על שם התפשטותה כאומרו נוטה שמים כיריעה וקשה השתא דמשמע דעשר יריעות עשר ספירות, וכל אשר למטה מעשר יריעות יהיה ענין לעצמו אינו בכלל עשר ספירות וזה אינו (אור יקר). קלט ע"ב (הערת הזהר).

⁷ ביריעות נראה יחדו א' ובקראו ייחוד, ובאדניו, יחוד, וכן בכל פרטיו וכליו, והמנורה לעצמה, והשלחן לעצמו, והמזבח בקרנותיו לעצמו, והחצר לעצמו בקלעיו, והכל סוד יחוד, אמנם כולו יחד צורה שלימה וז"ש "דהא תיקונא דמשכנא בכמה דרגין איהו", ולא מפני זה יהיה כל תיקון ותיקון או כל יחדו ויחוד אחדות לעצמו ח"ו אלא הכל משכן אחד (אור יקר).

⁸ ופרטות הענין יובן במה שנדע שהם ג' מיני אדם עניינם אחד: הא', האדם הגשמי, שהרי אבריו כל אבר ואבר פרטי יורה יחוד עשר ספירות, כגון הראש בעצמו יש בו עשר ספירות הרי גולגלת בכתר, ומוח חכמה, וקרומא דחפי היא הבינה, וב' עינים וב' אזנים וב' נחירים הם חס דוגברה ונו"ה ות"ת ויסוד, ופה מלכות הרי יחדו א' וכו' (אור יקר).

<p>(&) והיה המשכן אחד (נ"א כגוונא דאדם) פקודי אורייתא כלא שייפין ואברין ברוא דלעילא וכד מתחברין כלהו כחד כדין כולהו סלקין לרזא חד רזא דמשכנא דאיהו אברין ושייפין כלהו סלקין לרזא דאדם כגוונא דפקודי אורייתא דהא פקודי אורייתא כלהו ברוא דאדם דכר ונוקבא דכד מתחברין כחדא אינון חד רזא דאדם מאן דגרע אפילו פקודא חדא דאורייתא כאלו גרע דיוקנא דמהימנותא דהא כלהו שייפין ואברין בדיוקנא דאדם ובגין כך כלא סלקא ברוא דיחודא ועל דא ישראל אינון גוי אחד דכתיב (יחזקאל לד לא) ואתן צאני צאן מרעיתי אדם אתם וכתוב (ש"ב ז כג) ומי כעמך כישראל וגו'</p>	<p>מצוות התורה כולם איברים בסוד של מעלה וכשכלם מתחברים כאחד אז כולם עולים לסוד אחד סוד המשכן שהוא פרקים ואיברים כולם עולים לסוד של אדם כמו שמצוות התורה שהרי מצוות התורה כולם בסוד של אדם זכר ונקבה שכשמתחברים כאחד הם אחד בסוד של אדם מי שפוגם אפילו מצוה אחת של התורה כאלו פגם בדמות האמונה שהרי כל הפרקים והאיברים בדמות אדם ולכן הכל עולה בסוד היחוד ועל זה ישראל הם גוי אחד שכתוב ואתן צאני צאן מרעיתי אדם אתם וכתוב מי כעמך כישראל וגו'.</p>
<p>רבי יצחק הוה שכיח קמיה דרבי אלעזר אמר ליה ודאי רחימו דקודשא בריך הוא דבר נש רחים ליה לא אתער אלא מלבא בגין דלבא איהו אתערותא לאתערא לגביה רחימו (ורחמנא לבא בעי) אי הכי אמאי כתיב (&) בכל לבבך ולבתר ובכל נפשך דמשמע דתרין גוונין אינון חד לבא וחד נפשא אי לבא הוא עקרא מאי בעי נפשא אמר ליה ודאי לבא ונפשא תרין אינון ואתאחדן לחד דהא לבא ונפשא וממונא כלהו אתאחדן דא בדא ולבא איהו עקרא ויסודא דכלא</p>	<p>רבי יצחק היה מצוי לפני רבי אלעזר אמר לו ודאי שאהבת הקדוש ברוך הוא שאדם אוהב אותו לא מתעוררת אלא מהלב משום שלב הוא התעוררות להעיר אליו אהבה (והקדוש ברוך הוא רוצה את הלב) אם כך למה כתוב בכל לבבך ואחר כך ובכל נפשך שמשמע שהם שני צבעים אחד הלב ואחד הנפש אם הלב עקר מה צריך נפש אמר לו ודאי שלב ונפש הם שנים ומתאחדים לאחד שהרי לב ונפש וממון כולם אחוזים זה בזה והלב הוא עקר ויסוד הכל.</p>
<p>והא דאתמר בכל לבבך בתרין לבין איהו דאינהו תרין יצרין חד יצרא טבא וחד יצרא בישא ותרין אלין כל חד וחד אקרי לב דא</p>	<p>וזה שנאמר בכל לבבך בשני לבבות הוא שהם שני יצרים אחד יצר טוב ואחד יצר רע ושני אלה כל אחד ואחד נקרא לב זה</p>
<p>קסגא</p>	
<p>אקרי לב טוב ודא אקרי לב רע ובגין כך איהו לבבך דאינון תרין יצר הטוב ויצר הרע</p>	<p>נקרא לב טוב וזה נקרא לב רע ולכן הוא לבבך שהם שנים יצר הטוב ויצר הרע.</p>
<p>ובכל נפשך ובנפשך מבעי ליה מאי ובכל נפשך האי בכל אמאי² אלא לאכללא נפש ורו"ח ונשמ"ה דא איהו ובכל נפשך בכל מה דאחיד האי נפש ובכל מאדך אוף הכי כמה זיגין אינון דממונא כלהו משניין אלין מאלין</p>	<p>ובכל נפשך ובנפשך היה צריך להיות מה זה ובכל נפשך הבכל הזה לשם מה אלא להכליל נפ"ש ורו"ח ונשמ"ה זהו ובכל נפשך בכל מה שאוחזת הנפש הזו ובכל מאדך אף כך כמה מינים הם של ממון כולם משנים אלה מאלה ועל זה</p>

¹ פירוש לבא הוא זעיר ונפשא היא המלכות (מ"מ).

² וי"ל שיובן במ"ש הזוהר בפ' בראשית אית ס"מ ואית ס"מ וכתב הרב ז"ל שר"ל שיש ס"מ של רוח סערה ויש של ענין גדול ולש אש מתלקחת ושל נוגה. לכך אמר בכל לבבך אפילו ביצ"ה הקשה שהוא רשל רוח סערה. תהיה אוהב לה' (מ"מ).

<p>ועל דא כתיב (&) בכל רחימו דקודשא בריך הוא לממסר ליה כל דא¹ למרחם ליה בכל חד וחד²</p>	<p>כתוב בכל אהבת הקדוש ברוך הוא למסר לו כל זה לאהב אותו בכל אחד ואחד.</p>
<p>ואי תימא ביצר הרע³ היך יכיל בר נש למרחם ליה דהא יצר הרע מקטרגא איהו דלא יקרב בר נש לפולחנא דקודשא בריך הוא והיך ירחים ליה ביה אלא דא איהו פולחנא דקודשא בריך הוא יתיר⁴ כד האי יצר הרע אתכפיא ליה בנין רחימו דקא מרחם ליה לקודשא בריך הוא דכד האי יצר הרע אתכפיא ותבר ליה ההוא בר נש דא איהו רחימו דקודשא בריך הוא בנין דידיע לקרבא לההוא יצר הרע לפולחנא דקודשא בריך הוא⁵</p>	<p>ואם תאמר ביצר הרע איך אדם יכול לאהב אותו שהרי יצר הרע הוא מקטרג שלא יקרב אדם לעבודת הקדוש ברוך הוא ואיך יאהב אותו בו אלא זוהי עבודת הקדוש ברוך הוא יותר כשהיצר הזה נכנע לו משום האהבה שאוהב את הקדוש ברוך הוא שכשהיצר הרע הזה נכנע והאדם הזה שובר אותו זוהי אהבת הקדוש ברוך הוא משום שיודע לקרב את אותו יצר הרע לעבודת הקדוש ברוך הוא.</p>
<p>הכא איהו רוא⁶ למארי מדין כל מה דעבד⁷ קודשא בריך הוא עילא ותתא כלא</p>	<p>כאן הוא סוד לבעלי הדין כל מה שעושה הקדוש ברוך הוא מעלה ומטה</p>

¹ ירצה כי [י]דבוק לבבו אליו, וידביק נפשו רוחו ונשמתו, וכן ממונו, הכל מסור באהבתו אותו, וענין מסירה זו הוא הדבקות בו ולאהבו, בהיותו עובר בכל אחד ואחד מהם אליו, עובד בנפשו ובנשמתו ורוחו, במה שכל אחד ואחד מהם יקשר במקורו בעבודה אשר יעבוד, ולא יגרע חק הנפש במקורה במלכות, וחק הרוח במקורה בתפארת, וחק הנשמה במקורה בבינה, והקניינים הגשמיים משועבדים באהבתו לאל אשר יצטרך אל העבודה, שבזה קניינו מסורים לו, וכן שני יצריו מסורים לו וקשורים בעבודתו, הנה ישלים הצורה העליונה, שישעבד ענייני העולם שהם גוף ונפש רוח ונשמה ויצר הטוב ויצר הרע, ואל תשיבני מיצר הטוב שהוא הוא הנשמה, שאינו אלא כח לעצמו שמשכנו בלב, ולכך נקרא לב, וכבר פירשתי בספ"ר בשער נשמה, אלא נגדיי ליצר הרע הוא יצר הטוב, ובזולת שניהם יש נפש רוח ונשמה שהם הנוטים אחר יצר הטוב או יצר הרע, וזהו שאמר "לממסר וכו'", למרחם ליה" בלב בשר שממנו תוצאות אהבה (אור יקר).

² ירצה הלב הבשרי החושק כדפירשנו יחשוק להדבק בהקדוש ברוך הוא, וימסור אליו יצרו הטוב והרע ונפשו ורוחו ונשמתו וקנייניו הגשמיים (אור יקר).

³ הכוונה בשלמא שהלב יעבוד להקדוש ברוך הוא ויאהבהו ימסור יצר הטוב ודאי שחלק זה נמסר בעבודה, אמנם חלק רע צריך שיברח ממנו וירחיקנו שלא יתקרב אליו, שאם יתקרב יטמאני, אם כן היותו אוהב ועובד ביצר הרע הם הפכיים (אור יקר).

⁴ ודרך כלל כי האהבה בלב בעזרת דבקותו ביצר הטוב, אמנם אין ספק שיצרו יפתנו בכל מיני פיתויים שבעולם לבטל עבודתו ואהבתו, והוא כופהו בעת התגברו עליו ויתדבק ביצר הטוב וישוב אל העבודה, ולא יחשיב שום טענה מטענותיו לכלום, ומכריעו לכף העבודה, שהרי יצר הרע הולך עמו אל העבודה משועבד ליצר הטוב, כיון שאינו שומע אל טענותיו, והרי אוהב ועובד הבורה ממש ביצר הרע, ולא שיצר הרע יאהב, אלא הוא אוהב ומכריע יצר הרע אל העבודה כעול לשור ומתג לחמור (אור יקר). צורך מציאות כל הטומאה והרע וכל הקליפות כולם, הנה נודע הוא כי הוא כדי לייסד את כל כח הבחירה והאפשרות שיהא האפשרות להאדם להטות לכאן ולכאן, כי מזה הוא כל עיקר השכר והעונש. וכמ"ש בתנא דבי אליהו זוטא (פרק יב) מפני מה ברא הקב"ה את היצר הרע כו' ע"ש, וכן הוא ג"כ בזוה"ק (תרומה קסג ע"א), וכן אמר האריז"ל בשער הכללים (פרק ב), כי כוונת המאציל העליון היתה כדי שיהיה בחירה ורצון ביד האדם כאשר שתהיה טוב ורע בעולם מפני ששורש הרע בא ממאנין תבירין, והטוב בא מהאור הגדול, ואם לא היה כן לא היה רק טוב בעולם, ואז לא היה שכר ועונש (דע"ה ח"ב יג ע"ב).

⁵ שבהיותנו ממשיכים הדברים למעלה נדע איך ממש יצר הרע עובד ודבק על ידי האדם, בתשובת הקושיא הזאת כדמסי' לקמיה משכר הזונה כאשר נבאר (אור יקר).

⁷ הענין כי בהיות גדולתו נסתרת, רצה והאציל וגלה גדולתו, וברא ויצר וגלה יותר, ועשה וגלה יותר, והכל לגלות גדולתו לזולתו, וכולם יעבדוהו ויודוהו, ולא האציל וברא ויצר ועשה אלא להשתעשע בנאצלו נבראו ונוצרו ונעשו בעבודתם אליו, והוא משפיע ומקיים, והם מכירים פעולותיו ומשבחים תמיד, זהו היסוד הידוע לכל משכיל (אור יקר).

<p>אִיהוּ בְּגִין לְאַחְזָא יִקְרָא דִּילִיָּה וְכֹלָא אִיהוּ¹ לְפֹלְחָנִיָּה וְכִי מֵאֵן חֲמֵי עֲבָדָא דְלֵהוּי מְקַטְרָנָא דְּמֵאֲרִיָּה וּבְכֹל מַה דְרַעוּתִיָּה דְּמֵאֲרִיָּה אֲתַעְבִּיד² אִיהוּ מְקַטְרָנָא רַעוּתִיָּה דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא דִּיהוּן בְּנֵי נִשָּׂא תְּדִיר בְּפֹלְחָנִיָּה³ וַיִּהְיוּ בְּאַרְחָ קִשׁוּט בְּגִין לְמִזְכֵּי לֹון בְּכֻמָּה טְבִין הוּאִיל וְרַעוּתִיָּה דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּהַאי הִיךְ אֲתֵיא עֲבָדָא בִּישָׂא⁴ וְאַשְׁתַּכַּח מְקַטְרָנָא מְגוּ רַעוּתִיָּה דְּמֵאֲרִיָּה וְאַסְטִי לְבִנֵי נִשָּׂא לְאַרְחָ בִּישׁ וְאַדְחֵי לֹון מֵאַרְחָ טַב וְעֵבִיד לֹון דְּלֵא יַעְבְּדוּן רַעוּתָא דְּמֵאֲרִיָּהוּן וְאַסְטִי לְבִנֵי נִשָּׂא לְאַרְחָ בִּישׁ</p>	<p>הכל הוא כדי להראות כבודו והכל הוא לעבודתו וכי מי ראה עבד שמקטרג את אדונו ובכל מה שרצון אדונו נעשה הוא מקטרג רצון הקדוש ברוך הוא הוא שיהיו האנשים תמיד בעבודתו וילכו בדרך אמת כדי לזכותם בכמה טובות הואיל ורצונו של הקדוש ברוך הוא בזה איך בא עבד רע ונמצא מקטרג מתוך רצון אדונו ומסטה את בני האדם לדרך רעה ודוחה אותם מדרך טובה ועושה להם שלא יעשו את רצון אדונם ומסטה את בני האדם לדרך רעה.</p>
<p>אַלָּא וְדֵאֵי רַעוּתָא דְּמֵאֲרִיָּה עֵבִיד לְמַלְכָּא דְּהוּה לִיָּה בְּרִי יַחֲדָאֵי וְהוּה רַחִים לִיָּה יִתִּיר וּפְקִיד עֲלֵיָּה בְּרַחֲמֵי דְּלֵא יִקְרַב גְּרַמִּיָּה לְאַתְתָּא בִּישָׂא בְּגִין דְּכֹל מֵאֵן דִּיקְרַב לְגַבְּהָ לְאוּ כְּדֵאֵי אִיהוּ לְאַעְלָא גּוּ פְּלַטְרִין דְּמַלְכָּא אוּדִי לִיָּה הֵהוּא בְּרֵא לְמַעְבַּד רַעוּתִיָּה דְּאֲבוּי בְּרַחֲמֵי</p>	<p>אלא ודאי שרצון אדונו הוא עושה למלך שהיה לו בן יחידי והיה אוהב אותו ביותר וצוה עליו באהבה שלא יקריב את עצמו לאשה רעה משום שכל מי שקרב אליה אינו כדאי להיכנס להיכל המלך הודה לו אותו הבן לעשות רצון אביו באהבה.</p>
<p>בְּבִיתָא דְּמַלְכָּא לְבַר הוּת חֲדָא זֹונָה יָאָה בְּחִיזוּ וְשִׁפְרָא בְּרִיזוּ לְיוֹמִין אֲמַר מַלְכָּא בְּעִינָא לְמַחְמֵי רַעוּתָא דְּבְרִי לְגַבְּאֵי קְרָא לֵה לְהֵיָּא זֹונָה וְאֲמַר לֵה זִילִי וְתַפְתִּי לְבְרִי לְמַחְמֵי רַעוּתָא דְּבְרִי לְגַבְּאֵי הֵהִיא זֹונָה מֵאֵי עֲבַדְתָּ אֲזֹלְתָּ אֲבַתְרִיָּה דְּבְרִיָּה דְּמַלְכָּא שְׂרַאת לְחֻבְקָא לִיָּה וְלְנִשְׁקָא לִיָּה וְלַפְתִּי לִיָּה בְּכֻמָּה פְּתוּיִין אֵי הֵהוּא בְּרֵא יָאוּת וְאַצִּית לְפַקוּדָא דְּאֲבוּי גַּעַר בַּהּ וְלֵא אֲצִית לֵה וְדַחֵי לֵה מְנִיָּה כְּדִין אֲבוּי חֲדִי בְּבְרִיָּה וְאַעִיל לִיָּה לְגוּ פְּרַגוּדָא דְּהִיכְלִיָּה וַיְהִיב לִיָּה מִתְּנֵן וְנִבְזָזָא וַיִּקְרַ שְׁנִיא מֵאֵן גְּרִים כֹּל הֵאֵי יִקְרַ לְהֵאֵי בְּרֵא הוּי אֵימָא הֵהִיא זֹונָה</p>	<p>בבית המלך בחוץ היה זונה אחת נאה למראה ויפת תאר לימים אמר המלך אני רוצה לראות את רצונו של בני אלי קרא לאותה הזונה ואמר לה לכי ותפתי את בני כדי לראות את רצון בני אלי מה עשתה אותה זונה הלכה אחר בן המלך והתחילה לחבק ולנשק אותו ולפתותו בכמה פתויים אם אותו בן יאה ומצית למצות אביו גוער בה ולא מצית לה ודוחה אותה ממנו ואז אביו שמח בבנו ומכניסו לתוך הפרגוד של היכלו ונותן לו מתנות ואוצרות וכבוד רב מי גרם את כל הכבוד הזה לבן הזה הוה אומר אותה הזונה.</p>
<p>וְהֵהִיא זֹונָה אֵית לֵה שְׁבַחָא בְּהַאי אוּ לֵא וְדֵאֵי שְׁבַחָא אֵית לֵה מְכַל סְטְרִין חֲדָא דְּעֲבַדְתָּ פְּקוּדָא דְּמַלְכָּא וְחֲדָא דְּגַרְמַת לִיָּה לְהֵהוּא בְּרֵא לְכֹל הֵהוּא טִיבּוּ לְכֹל הֵאֵי רַחֲמֵי דְּמַלְכָּא</p>	<p>ואותה הזונה יש לה בזה שבח או לא ודאי שיש לה שבח מכל הצדדים אחד שעשתה את רצון המלך ואחד שגרמה לאותו הבן כל אותו הטוב ולכל האהבה</p>

¹ ועתה בזה יקשה, שאין ספק שלא נמצאו הקליפות בלי כוונה, אלא רצה הבורא וברא עבד זה כשאר עבדיו הברואים לעבודתו, אם כן למה ברא העבד הזה שהוא ממש מסין[ר][ת] ומורד, והייתה בריאת העבד הזה להפך כוונת הנבראים שבעולם, ואלו לאחד או שנים החרשנו שנאמר כמו שהאדם חוטא ומתכפר לו למאה ואחד טובות, יסבול הקדוש ברוך הוא מאה לשעשוע מאה ואחד (אור יקר).

² אפילו על ידי אחרים, הוא מקטרג בענין שאין שום תועלת, ומקלקל אחרים כמה, בזולת זה עוד מבטל כוונת הבורא בשאר הנבראים, שאין ספק שרצונו שיעבדהו האדם וזה העבד מטהו מעבודתו, ומהפך רצון הבורא בהיותו פועל בזולתו (אור יקר).

³ כי במתים חפשי, והוא אינו מסטין להעבירם אלא בעולם (אור יקר).

⁴ שהוא רע מצד עצמו שאינו עובד (אור יקר).

<p>לגביה ועל דא כתיב (בראשית א לא) והנה טוב מאד והנה טוב דא מלאך חיים¹ מאד דא מלאך המות דאיהו ודאי טוב מאד למאן דאצית פקודין דמאריה ותא חזי אי לא יהא האי מקטרגא לא ירתון צדיקיא הני גנוזיא עלאין דומינין לירתא לעלמא דאתי</p>	<p>הזו של המלך אליו ועל זה כתוב והנה טוב מאד והנה טוב זה מלאך החיים מאד זה מלאך המות שהוא ודאי טוב מאד למי שמצית למצוות רבונו ובא וראה אם לא יהיה המקטרג הזה לא היו יורשים הצדיקים את הגנזים העליונים הללו שעתידים לרשת עולם הבא.</p>
<p>זכאין אינון דאערעו בהאי מקטרגא וזכאין אינון דלא אערעו ביה זכאין אינון דאערעו ביה ואשתזיבו מיניה דבגיניה ירתין כל אינון טבין וכל אינון עדונין וכל אינון כסופין דעלמא דאתי דעליה כתיב (ישעיה סד ג) עין לא ראתה אלהים זולתך</p>	<p>אשריהם שנפגשו במקטרג הזה ואשריהם שלא פגשו בו אשריהם שפגשו בו ונצלו ממנו שבשבילו יורשים כל אותן טובות וכל אותם עדונים וכל אותן תשוקות של העולם הבא שעליו כתוב (ישעיה סד) עין לא ראתה אלהים זולתך.</p>
<p>וזכאין אינון דלא אערעו ביה דבגיניה ירתין גיהנם ואטרדו מארץ החיים דהא אינון הייביא דאערעו ביה הו צייתין ליה ואתמשכו אבתריה ועל דא אית לצדיקיא למחזק ליה טבין דהא בגיניה ירתין כל אינון טבאין ועדונין וכסופין לעלמא דאתי</p>	<p>ואשרי אותם שלא פגשו בו שבשבילו יורשים גיהנם ונטרדו מארץ החיים שהרי אותם הרשעים שפגשו אותו היו מציתים לו ונמשכו אחריו ועל זה יש לצדיקים להחזיק לו טובה שהרי בגללו יורשים כל אותן הטובות ועדונים ותשוקות לעולם הבא.</p>
<p>תועלתא דהאי מקטרגא כד הייביא צייתין ליה</p>	<p>מהי תועלתו של המקטרג הזה כאשר הרשעים מציתים לו</p>
<p>קסג/ב</p>	
<p>מאי איהי אלא אף על גב דלית ליה תועלתא פקודא דמאריה איהו עביד ותו דהא אתתקף בנין האי הואיל ואיהו רע אתתקף כד עביד ביש חייבא לא אתתקף עד דקטיל בר נש כיון דקטיל בני נשא כדין אתתקף ואתגבר בחיליה ואית ליה נייחא כך ההוא מקטרגא דאתקרי מלאך המות לא אתגבר בחיליה² עד דאסטי לבני נשא ומקטרג לון וקטיל לון כדין אית ליה נייחא ואתתקף ואתגבר בחיליה</p>	<p>אלא אף על גב שאין בו תועלת מצות אדונו הוא עושה ועוד שהרי מתחזק בשביל זה הואיל והוא רע הוא מתחזק כשהוא עושה רע הרשע אינו מתחזק עד שהורג אדם כיון שהרג בני אדם אז מתחזק ומתגבר בכחו ויש לו נחת כך אותו מקטרג שנקרא מלאך המות לא מתגבר בכחו עד שמסטה את בני האדם ומקטרג להם והורג אותם ואז יש לו נחת ומתחזק ומתגבר בכחו.</p>
<p>כמה דאתתקף סטרא דחיים כד בני נשא טבין ויהכון בארה מישר אוף הכי האי מקטרגא אתתקף ואתגבר כד הייביא צייתין</p>	<p>כמו שמתחזק צד החיים כשבני אדם הם טובים וילכו בדרך ישר אף כך המקטרג הזה מתחזק ומתגבר</p>

¹ סח ע"ב (הערת הזהר).

² הענין מדסתם לה סתומי ואני אפרש, דע כי כמו שיש מטעמים שיעקב עשה לאביו שבשמים, דהיינו מעשה העבודה התורה והמצוות, והם נעשים סוד התעוררות ומ"ן כדי שהשכינה תראה למעלה, והיא מתחזקת ומביאה שפע ואור אל התחתונים, ואל העושה המצוה כדי שיתגבר ויתחזק במצוה יותר גודלה והגונה, כאומרו שכר מצוה מצוה, כך יש אדם בליעל, איש און ואשה זונה, שהם מזדווגין זה לזה כדי להתחזק ולהסתלק למעלה, וזהו סוד טפלנו שקר ומרה, הזכר נקרא שקר והנקבה מרמה, והיחוד נקרא טפלות, ובמעשינו הרעים טפלנו שקר ומרמה, וכאשר החוטא חוטא ופוגם, הזווג הזה הרע נעשה למטה, ומסתלק למעלה, ונכנס אל מקום שנכנס כמו שכבר פירשנו ומעורר דין ממקום שמעורר ומשפיעים לו, והיינו הדין החזק המתעורר, והיינו הפגם שמהפך במעשינו אשר לא טובים שיתהפכו המדות מרחמים לדין ממש כמו שהצדיקים גורם היחוד והזווג בקדש ומהפך הדין לרחמים וממתק אותו (אור יקר). ועי' לעיל קד ע"ב שזה לשון של גדלות/התבגרות@@@.

<p>ליה ושליש עלייהו רחמנא לישזבן וזכאין אינון דזכאן לנצחא ליה ולאכפיא ליה למזכי בגיניה לעלמא דאתי ואתתקף בר נש במלכא קדישא תדיר על דא ודאי אתמר (תהלים פד ו) אשרי אדם עוו לו בכ מסלות בלבבם זכאין אינון בהאי עלמא ובעלמא דאתי</p>	<p>כשהרשעים מציתים לו והוא שולט עליהם הרחמן יצילנו ואשרי אותם שזוכים לנצחו ולהכניעו ולזכות בשבילו לעולם הבא ומתחזק אדם במלך הקדוש תמיד על זה ודאי נאמר אשרי אדם עוו לו בכ מסלות בלבבם אשריהם בעולם הזה ובעולם הבא.</p>
<p>רבי יוסי ורבי יהודה ורבי חייא הוו אזלי בארמא פגע בהו רבי אלעזר עדי¹ דחמו ליה נחתו מן חמרי כלהו אמר רבי אלעזר ודאי אנפי שכינתא חמינא דהא כד חמי בר נש צדיקיא או זכאין די בדרא¹ ואערע בהו ודאי אינון אנפי שכינתא ואמאי אקרונ אנפי שכינתא בגין דשכינתא אסתתרת בגווייהו² איהי בסתימו ואינון באתגליא³ בגין דשכינתא אינון דקרבין לה⁴ אקרונ פנים דילה ומאן אינון דאיהי אתתקנת בהדייהו לאתחזאה לגבי מלכא עלאה⁵ והואיל ואתון הכא ודאי שכינתא אתתקנת עלייכו ואתון פנים דילה (ס"א ואערע בהו ודאי חמי אנפי שכינתא בגין דשכינתא אסתתרת בגווייהו איהי בסתימו ואינון באתגליא ואיהי אתתקנת בהדייהו לאתחזאה קמי מלכא והואיל ואתון הכא</p>	<p>רבי יוסי ורבי יהודה ורבי חייא היו הולכים בדרך פגש בהם רבי אלעזר עד שראו אותו ירדו כולם מן החמורים אמר רבי אלעזר ודאי פני השכינה ראיתי שהרי כשרואה אדם צדיקים או זכאים שבדור ופוגש בהם ודאי הם פני השכינה ולמה נקראו פני השכינה משום ששכינה מסתתרת בתוכם היא בסתר והם בגלוי משום שהם קרובים של השכינה הם נקראים פנים שלה ומי הם אותם שהיא התתקנה עמם להראות אצל המלך העליון והואיל ואתם כאן ודאי ששכינה התתקנה עליכם ואתם פניה (ופגש בהם ודאי רואה פני השכינה משום שהשכינה מסתתרת בתוכם היא בסתר והם בגלוי והיא נתקנת עמם להראות לפני המלך והואיל ואתם כאן שלשה ודאי שהשכינה נתקנה עליכם ושורה בתוכם).</p>

¹ ירצה אם הם צדיקים גמורים בכולם שכינה נמצאת, ואם אינם צדיקים גמורים והם "זכאין דדרא" יספיק משום ד'פתח בדורו כשמואל בדורו, וכיון ששכינה אין לה זולתם מתדבקת בהם כפי הדור (אור יקר).

² ירצה השכינה שורה בתחתונים, ומשכנה בזכאי הדור, וממש הם כסא לשכינה, שנשמתם נעשית כסא אליה, ואינה נגלית לכל אלא נסתרת בהם, ואם תאמר אם כן מה לנו הרי אין שכינה נראית כלל, אינו שכל ענייני הרוחניות יש בהם נגלה ונסתר, כענין יה"מ"ק נגלה יראתו ונסתרת בתוכו קדושתו, וכן בית הכנסת נגלה יראת המקום ליושבים בו כאלו הם רואים גשם בית הכנסת, והנשמה הנעלמת רואה השכי' המסתרת שם, ועל דרך זה צדיקים שכינה שורה בהם הפנים הנגלים הם פני הצדיק', ונסתר שם שכי', ולכך כשאדם פוגע בהם רואה השכינה נעלמת בסוד הנשמה (אור יקר). ע"י הדרשה למטה נעשה ונתקן ונהיר אותו האור למעלה. והרי לנו כי גם כל גילויי ית"ש אשר באצילות הנה הוא ג"כ רק ע"י הצדיקים אשר למטה. וכ"ז הוא משום שהם לבושי דשכינתא, וכמ"ש בפ' תרומה (קסג ע"ב) דשכינתא אסתתרת בגווייהו איהי בסתימו ואינון באתגליא. והמסתכל בהם כאלו מסתכל בשכינתא, כי הם אנפי שכינתא (דע"ה ח"ב קנה ע"ד).

³ שהם המשכינים שכינה בתחתונים, והטעם שאי אפשר לשום רוחני בעולם להגלות עצמותו ממש בתחתו' אם לא על ידי לבוש, ואותו הלבוש נגלה, ועל ידי הלבוש הנגלה נראה הרוחני הנסתר, ולא זה אלא כל אחד ואחד כפי רוחניותו, שהרי כל נעלם אינו מתגלה אלא על ידי נגלה, הרי האין סוף נעלם ונסתר וספירותיו בערכו נגלים, ושלוש ראשונות נעלמות ובינה מגלה אותם ומשכינם, ובינה נעלמת ושש קצוות נגלים, ושם בן ארבע נעלם ושם אדנ"י נגלה, ושכינה נסתרת ומרכבתה נגלים, והכל נסתר והצדיקים מגלים אותה, בענין שכל רוחני צריך מרכבה נגלית (אור יקר).

⁴ פירוש הוא כמו שבר אחר שתחלה. פי' למה נקראים אנפי שכינתא לפי שהם פנים הנגלים והשכינה מסתתרת בתוכם ועכשו מפרש ליפ שמקשטים אותה וכמ"ש "ומאן אינון דאיהי אתתקנת וכו'" (מ"מ).

⁵ כתב הר"מ כי המ"ן הם תכשיטים בפני הכלה וצבעים נאים להתגאות לבעלה ונמצא שהצדיקים פני הכלה ומייפים אותה וכן כתב הר"ח בביאור הזוהר דף קמ"ו ובזה יובן מאמר זה עכ"ל. ומורינו פירש טעם שנקר' אנפי שכינתא לפי שמחזירים אותה פנים בפנים עם בעלה (מ"מ).

<p>תלתא ודאי שכינתא אתתקנת עלייכו (ושרייא בנווייכו)</p>	
<p>פתח ואמר (בראשית לג יא) קח נא את ברכתי אשר הובאת לך וגו' כד חמא יעקב לסמאל מקטרגא בההוא ליליא חמא ליה בההוא דיוקנא דעשו ולא אשתמודע ביה עד דסליק צפרא כיון דסליק צפרא ואשגח ביה חמא ליה באנפין סתימין ואתגליין אסתכל בההוא דיוקנא דהוה כדיוקנא דעשו מיד אשגח וידע דהוה ממנא דעשו אתקיף ביה מה כתיב (שם לב כז) ויאמר שלחני כי עלה השחר וחברייא אתערו דבגין דמטא זמניה לזמרא ולשבחא ליה לקודשא בריך הוא ועל דא כי עלה השחר</p>	<p>פתח ואמר קח נא את ברכתי אשר הבאת לך וגו' כשראה יעקב את סמאל מקטרג באותו לילה ראה אותו בדמות עשו ולא הכיר בו עד שעלה הבוקר כיון שעלה הבוקר והשגיח בו ראה אותו בפנים נסתרים וגלויים התבונן באותה דמות שהיתה כדמות עשו מיד השגיח וידע שהיה ממנה של עשו והחזיק בו מה כתוב (שם לד) ויאמר שלחני כי עלה השחר והחברים העירו שבשביל שהגיע זמנו לזמר ולשבח את הקדוש ברוך הוא ועל זה כי עלה השחר.</p>
<p>והכא אית לאסתכלא דודאי שלטנותא דיליה לאו איהו אלא בליליא גו השוכא ורוא דא (שיר ג ח) מפחד בלילות דא פחדא דגיהנם ומה דאמר בלילות רצונו לומר איהו ונוקביה ובניני כך לא שליט אלא בליליא</p>	<p>וכאן יש להסתכל שודאי שלטונו אינו אלא בלילה בתוך החשכה וסוד זה מפחד בלילות זה פחד הגיהנם ומה שאמר בלילות רצה לומר הוא ונקבתו ובשביל כך לא שולט אלא בלילה.</p>
<p>ודא דאמר ויאמר שלחני כי עלה השחר מאי כי עלה השחר בגין דכד אתי צפרא ואתעבר שלטנו דחשוכא דליליא כדין עאל איהו ואוכלוסיה בנוקבא דתהומא רבא דלסטר צפון עד דעאל ליליא ואשתרו כלבי ושלטי ומשטטי בליליא (ד"א בעלמא) עד דאתי צפרא ועל דא הוה דחיק לומר שלחני כי עלה השחר דהא לא שליט ביממא</p>	<p>וזה שאמר ויאמר שלחני כי עלה השחר מה זה כי עלה השחר משום שכשמגיע הבוקר ועובר שלטונו של החשך של הלילה אז נכנס הוא ואוכלוסיו בנקב תהום רבה שלצד צפון עד שנכנס הלילה ונשארים הכלבים ושולטים ומשוטטים בלילה (בעולם) עד שבא הבוקר ולכן היה דוחק לומר שלחני כי עלה השחר שהרי לא שולט ביום.</p>
<p>כנוונא דא גלותא דישראל דאיהו בליליא ואקרי לילה מלכא עכו"ם חיובא שלטא עליהו דישראל עד דייתי צפרא וינהיר לון קודשא בריך הוא ויתעבר שלטניהון ועל דא כי עלה השחר דחיק הוה בידיה ותשש חיליה דהא אתעבר ליליא ועל דא אתתקף יעקב ביה וחמא דיוקניה כדיוקנא דעשו אבל לא באתגליא כל כך וכדין אודי ליה על ברכאן</p>	<p>כמו זה גלותם של ישראל שהיא בלילה ונקראת לילה מלך עובדי כוכבים ומזלות רשע שולט על ישראל עד שיבא הבוקר ויאיר להם הקדוש ברוך הוא ויעבר שלטונם ועל זה כי עלה השחר דחוק היה בידו ותשש כחו שהרי עבר הלילה ועל זה יעקב החזיק בו וראה דיוקנו כדיוקנו של עשו אבל לא כל כך בגלוי ואז הודה לו על הברכות.</p>
<p>מה כתיב לבתר (בראשית לג י) כי על כן ראיתי פניך כראות פני אלהים ותרצני חמא באינון אנפין דעשו כדיוקנא דאתחזי ליה סמאל"ל ממש דהא בכל אתר דבר נש אתקשר² הכי אתחזי באנפוי ואתון קדישי</p>	<p>מה כתוב אחרי זה (שם לג) כי על כן ראיתי פניך כראות פני אלהים ותרצני שראה באותם הפנים של עשו כדמות שנראה לו סמאל ממש שהרי בכל מקום שאדם נקשר כך נראים פניו ואתם</p>

¹ פי' יש להתבונן ולפרש פי' אחר דהיינו כי עלה השחר היינו השחרות של לילה נסתלקה ואתי צפרא ואין לי שליטה (מ"מ).

² פי' מי ששרשו מצורת נשר שבמרכבה דומה פניו לנשר וכן מי שהוא מצורת שור וכו'. וכמ"ש בתיקוני י' ואנפין דלכון דאינון אנפין דילה. זה פירוש אחר באנפי שכינתא שפניכם כפנים דילה (מ"מ).

<p>עליונין שכינתא בהדייכו ואנפין דלכו כאינון אנפין דילה זכאין אתון אמר אי ארהא הדא הוינא אזלי בהדייכו הוינא יתבי עמכו השתא דאתון לארחייכו ואנא לארחי אתפרש מנייכו במילי</p>	<p>קדושים עליונים שכינה עמכם ופניכם כאותם הפנים שלה אשריכם אמר אם בדרך הזו הייתי הולך עמכם הייתי יושב עמכם כעת שאתם לדרככם ואני לדרכי אפרד מכם בדברי</p>
<p>קסד/א¹</p>	
<p>דאורייתא</p>	<p>תורה.</p>
<p>פתח ואמר (תהלים קכז א) שיר המעלות² לשלמה אם יהו"ה לא יבנה בית שוא עמלו בוניו בו אם יהו"ה לא ישמר עיר שוא שקד שומר וכי שלמה³ אמר תושבחתא דא כד בנה בי מקדשא לאו הכי דהא דוד מלכא אמר ליה בגין שלמה מלכא בריה⁴ כד אתא נתן לגביה ואמר ליה על שלמה דאיהו יבני בי מקדשא ולבתר דוד מלכא אחזי לשלמה בריה דיוקנא דבי מקדשא כיון דחמא דוד דיוקנא דבי מקדשא וכל תקונוי אמר שירתא על שלמה בריה ואמר אם יהו"ה לא יבנה בית וגו'</p>	<p>פתח ואמר שיר המעלות לשלמה אם ה' לא יבנה בית שוא עמלו בוניו בו אם ה' לא ישמר עיר שוא שקד שומר וכי שלימה אמר התשבחת הזו כשבנה את בית המקדש לא כך שהרי דוד המלך אמר לו בשביל שלימה בנו כשבא נתן אצלו ואמר לו על שלימה שהוא יבנה את בית המקדש ואחר כך דוד המלך הראה לשלמה בנו את דמות בית המקדש כיון שראה דוד את דמות בית המקדש וכל תקונוי אמר שירה על שלימה בנו ואמר אם ה' לא יבנה בית וגו'.</p>
<p>דבר אחר שיר המעלות לשלמה למלכא דשלמא דיליה והאי שירתא איהו שירתא ותושבחתא על כל שאר שירתא⁵ ושירתא הדא סלקא על כלהו⁶ אם יהו"ה⁷ לא יבנה בית דחמא דוד מלכא כל אינון עמודין שבעה⁸ דהאי בית קאים עלייהו דאינון קיימי</p>	<p>דבר אחר שיר המעלות לשלמה למלך שהשלום שלו ושירה זו היא שירה ותשבחת על כל שאר השירה ושירה זו עולה על כולן אם ה' לא יבנה בית שראה דוד המלך את כל אותם שבעת העמודים שהבית הזה עומד עליהם</p>

1

² וישלח קעב ע"א (הערת הזהר).

³ דקאמר לשלמה, לאו הכי שהרי כל זפר תילים דוד תקנו, אלא שיש לנו לומר שדוד חברו כשנתבשר על ידי נתן הנביא בבנין הבית על ידי שלמה, ומלת לשלמה אינו כעין לדוד או לידותון שהוא שם המחבר, אלא לשלמה שחברו על שלמה, ומה טעם כשנאמר לו ששלמה יבנה הבית התחיל לסדר צורתו ועניינו כולם למוסור לשלמה (לבת) [בעת] צואתו, ובראותו כל צורתו ועניינו, וראה אבודו וקיומו, התחיל לסדר השיר הזה, וכוון להראותו לשלמה בעת צוואתו כדי להודיעו שהכל תלוי בעבודה וכו', וזה שאמר "ולבתר דוד אחזי וכו'. לשלמה למלכא וכו'", היינו ממש כעין שיר השירים אשר לשמה, מפני שמלת שיר השירי' הוא כעין שיר המעלות (או ריקר).

⁴ עיין בפר' פקודי דף רכ"ו ע"א שאמר ר"א בעצמו שם שמזמור אם ה' וכו' האי קרא שלמה מלכא אמר ליה למלכא דשלמא דיליה. פי' בינה (מ"מ).

⁵ ואמר המעלות מפני שיש מילות רבות לשירים, יש מזמור, למנצח, שיר, ברכו, הודו, הללויה וכו', עשרה מיני תילים עשר מעלות (אור יקר).

⁶ ששיר השירים ירצה על כל השירים ירצה על כל השירים וזה בכלל, וזה "שיר סלקא על כולהו" מעלת השיר מפני שהוא "לשלמה למלכא דשלמא דיליה", יש בו פירושים רבים או בינה, או חכמה, או תפארת, וזה תלוי באומרו דשלמא כולא דיליה, או דשלמא דיליה לבד, והכא קאמר דשלמא דיליה היינו תפארת, שהשלום יסוד שלו כנודע (אור יקר).

⁷ תפארת בסוד הדעת לא יתהלך בקרב הבונים (אור יקר).

⁸ הענין דרך כלל להבין שיש על המלכות שני בחינות, האחד שבעה עמודים, השני עמוד אחד, ויש למלכות שני בחינות, האחד בית, השני עיר, והענין כי הספירות שעל המלכות הם שבעה אז נאמר עליה חצבה עמודיה שעה, והם מתקנים הבית מלכות ובונים אותה, ובניינה בהם בסוד ה שהיא נקראת בית מיוחדת לתפארת, כאומרו כתפארת אדם לשבת בית, ובנין הבית הוא על ידי העמודים האלו, שהם

<p>שורין שורין למבני האי בית לעילא מכלהו קיימא מאריה דביתא דאזיל על גבייהו ויהיב לון חילא ותוקפא לכל חד וחד כדקא יאות</p>	<p>שעומדים שורות שורות לבנות את הבית הזה מעל כולם עומד בעל הבית שהולך על גביהם ונותן להם כח ותקף לכל אחד ואחד כראוי.</p>
<p>ועל דא אמר דוד אי האי מלכא דשלמא כלא דיליה דאיהו מאריה דביתא לא בני להאי ביתא שוא עמלו בוניו בוי אינון (פי' עמודים) קיימין דקיימין למבני על האי ביתא² אם יהו"ה³ לא ישמר עיר דא מלכא דשלמא כלא דיליה שוא שקד שומר⁴ דא איהו חד קיימא דעלמא אתתקן עליה ומנו צדיק⁵ דהא איהו נטיר לה להאי עיר</p>	<p>ועל זה אמר דוד אם המלך הזה שכל השלום שלו שהוא בעל הבית לא בונה את הבית הזה שוא עמלו בוניו בו אותם עמודים שעומדים לבנות על הבית הזה אם ה' לא ישמר עיר זה המלך שכל השלום שלו שוא שקד שומר זהו עמוד אחד שהעולם התתקן עליו ומיהו צדיק שהרי הוא שומר את אותה העיר.</p>
<p>משכנא דעבד משה⁶ יהושע הוה קאים תדיר ונטיר ליה דהא לית נטירו דיליה בר ביה דאקרי נער דכתיב (שמות לג יא) ומשרתו יהושע בן נון נער לא ימיש מתוך האהל לבתר האי משכנא לא הוה נטיר אלא בגין נער אחרא דכתיב (ש"א ג א) והנער שמואל משרת (והוה מסדר תמן) בגין דלית נטירו דמשכנא אלא בנער (אבל בי מקדשא לאו הכי דלאו נטירו דיליה אלא בקודשא בריך הוא דכתיב (&) אם יהו"ה לא ישמר עיר שוא שקד שומר) ומאן איהו שומר⁷ דא⁸ ההוא דנטיר משכנא דאקרי הכי נער מטטרו"ן</p>	<p>המשכן שעשה משה תמיד היה יהושע עומד ושומר אותו שהרי אין שמירתו רק בזה שנקרא נער שכתוב ומשרתו יהושע בן נון נער לא ימיש מתוך האהל אחר כך משכן זה לא היה שמור אלא בשביל נער אחר שכתוב והנער שמואל משרת (והיה מסדר שם) משום שאין שמירת המשכן אלא בנער (אבל בית המקדש אינו כך שאין שמירתו אלא בקדוש ברוך הוא שכתוב אם ה' לא ישמר עיר שוא שקד שומר) ומיהו השומר הזה אותו ששומר המשכן שנקרא כך נער מטטרו"ן.</p>
<p>אבל אתון קדישי עליונין לאו נטירו דלכון</p>	<p>אבל אתם קדושים עליונים אין שמירתכם כמו שמירת המשכן אלא</p>

מסודרין חסד נצח בונים כל כתף הימנית, גבורה הוד בונים כל כתף השמאלית, תפארת ויסוד בונים כל כתף מזרחית, והבית נבנה ה בית בנוי ומיושר, וסוד הבנין הוא על ידי הדעת שהוא סוד התפארת שהוא המתהלך בקרב הששה קצוות והוא עיקר (אור יקר).

¹ כיון שאין הייחוד נמצא שם הכל אינו מועיל, ויהיו נאחזים שם החצונים והקליפות הנקראות שוא, שאינם בונים כלל אלא דווקא בשוף התפארת כדפירשנו, ואם אינם בונים מאי בוניו בו (אור יקר).

² והרי זו היא בחינת בית ובחינת שבעה עמודים, בחינת עיר ושומר היא בחינת המלכות שהיא כוללת כל הישוב הקדוש כולו, והיא נקראת עיר מפני שבה ישוב כל הנמצאים ממנה ולמטה, והיא צריכה שמירה מפני שהיא עיר ויורדת וכוללת עד למטה בקרוב לחצונים, ושמירתה היא לפרנסה ולזונה, ולתת לכל אחד ואחד די מחסורו אשר יחסר לו, ולהפקיד עליה שומרים שיהיו מחיצה וגדר שלא יכנסו האויבים הם החצונים לה כלל, והנה שתיים אלו מהיסוד שהוא נקרא צדיק יסוד עולם, ופירשו העולם עומד על עמוד אחד, ופירוש הענין הזה שקיום העולם התחתון היא מלכות עיר כדפירשנו הוא היסוד, והקיום הוא אחד משני עניינים המזון, [השני] הוא השמירה שלא תתקלקל והכל נקראת שמירה (אור יקר).

³ תפארת בעלה דמטרוניתא (אור יקר).

⁴ מפני שעיקר השפע משם ואם ח"ו אין שפע משם מיד כתיב ונהר יחרב ויבש יחרב בבית ראשון ויבש, יחרב בבית ראשון ויבש בבית שני ומיד שוא קופץ שם ומשחית ומכלה כנודע (או ריקר).

⁵ פי' והוא שומר הנזכר בפ' ושיעור הכתוב אם ה' שהיא הבינה לא יבנה בית שהיא המלכות שוא עמלו בוניו בו שהם ז"ק דזעיר. אם ה' שהיא הבינה לא ישמר עיר שהיא המ' שוא שקד שומר שהוא היסוד (מ"מ).

⁶ אינו לא בית ולא עיר מפני שהיא משכן במדבר ואלו היה עיר כירושלים ובית כמקדש שהיה באלו המדרגות קדושות ידועות היה לו קדושה עליונה (או ריקר).

⁷ קא ע"א (הערת הזהר).

⁸ נער מט"ט פי' זה כמו דבר אחר ששומר הנזכר בפסוק הוא מט"ט (מ"מ).

<p>כנמירו דמשכנא אלא נמירו דלכון כנמירו דבי מקדשא קודשא בריך הוא בלהודוי דכתיב (&) אם יהו"ה! לא ישמר עיר שוא שקד שומר דהא בכל זמנא דצדיקיא אזלי בארשא קודשא בריך הוא נטיר לון תדיר דכתיב (תהלים קכא ח) יהו"ה ישמר צאתך ובואך</p>	<p>שמירתכם כשמירת בית המקדש הקדוש ברוך הוא לבדו שכתוב אם ה' לא ישמר עיר שוא שקד שומר שהרי בכל זמן שצדיקים הולכים בדרך הקדוש ברוך הוא שומר אותם תמיד שכתוב ה' ישמר צאתך ובואך.</p>
<p>אזלו אבתריה ואזופוהו תלת מילין ואהדרו לארחייהו קרו עליהן (שם צא יא) כי מלאכיו² יצוה לך לשמרך בכל דרכיך על כפים ישאונך וגוי' (משלי כג כה) ישמח אביך ואמך ותגל יולדתך</p>	<p>הלכו אחריו ולוו אותו שלשה מילים וחזרו לדרכם קראו עליו כי מלאכיו יצוה לך לשמרך בכל דרכיך על כפים ישאונך וגוי' (משלי כג) ישמח אביך ואמך ותגל יולדתך.</p>
<p>ואת המשכן תעשה עשר יריעת וגוי' רבי יהודה פתח (שם יד כה) ברב עם הדרת מלך ובאפס לאם מחתת רזון ברב עם הדרת מלך אלין אינון ישראל דכתיב בהו (דברים ז ו) כי עם קדוש אתה ליהו"ה אלהיך ואינון עמא דסלקין לכמה אלפין ולכמה רבוון וכד אינון סגיאין בחושבניהון יקרא דקודשא בריך הוא איהו דהא עלאין ותתאין משבחן שמייה דמלכא עלאה ומשבחן ליה בגין עמא קדישא דא דהא הוא דכתיב (שם ד ז) רק עם חכם ונבון הגוי הגדול הזה</p>	<p>ואת המשכן תעשה עשר יריעת וגוי' רבי יהודה פתח (שם יד) ברב עם הדרת מלך ובאפס לאם מחתת רזון ברב עם הדרת מלך אלה הם ישראל שכתוב בהם (דברים ז) כי עם קדוש אתה לה' אלהיך והם עם שעולים לכמה אלפים ולכמה רבבות וכשהם רבים בחשבונם זהו כבודו של הקדוש ברוך הוא שהרי עליונים ותחתונים משבחים את שמו של המלך העליון ומשבחים אותו בשביל העם הקדוש הזה זהו שכתוב רק עם חכם ונבון הגוי הגדול הזה.</p>
<p>ואי תימא הא כתיב (שם ז ז) כי אתם המעט מכל העמים אלא מכל העמים ודאי אבל מעמא חד יתיר סגיאין אינון דהא לית עמא בכל עלמא רב וסגני כישראל ואי תימא הא בני ישמעאל והא בני אדום הא כמה אינון ודאי הכי סגיאין אינון אבל כל שאר עמין כלהו מתערבי אלין באלין בגין אית לעם דא בעם דא ואלין בגין בעם אחרא ולאלין באחרא ובגין כך לית עמא בכל עלמא רב סגני כישראל עמא ברירא ויחידאה אלין באלין בלא ערבוביא אחרא כלל דכתיב (&) כי עם קדוש אתה ליהו"ה אלהיך ובך בחר יהו"ה ועל דא ברב עם הדרת מלך הדורא איהו דמלכא עלאה קודשא בריך הוא</p>	<p>ואם תאמר הרי כתוב (שם ז) כי אתם המעט מכל העמים אלא מכל העמים ודאי אבל מעם אחד הם יותר רבים שהרי אין עם בכל העולם גדול ורב כישראל ואם תאמר הרי בני ישמעאל והרי בני אדום הרי כמה הם ודאי כך רבים הם אבל כל שאר העמים כולם מערבים אלה באלה בנים יש לעם זה בעם זה ולאלה בנים בעם אחר ולאלה באחר ולכן אין עם בכל העולם גדול ורב כישראל עם נבחר ויחידי אלה באלה בלי ערבוביה אחרת כלל שכתוב כי עם קדוש אתה לה' אלהיך ובך בחר ה' ועל זה ברב עם הדרת מלך הדור הוא למלך העליון בקדוש ברוך הוא.</p>
<p>תו בזמנא</p>	<p>עוד בזמן</p>
<p>קסד/ב</p>	<p></p>

1

2 ויקרא רסד ע"א (הערת הזהר).

<p>דקודשא בריך הוא אתי לבי כנישתא (דאיהו מקדש מעט) וכל עמא אתיין¹ כחדא ומצלאן ואודן ומשבחן ליה לקודשא בריך הוא כדין הדורא דמלך איהו דמלך סתם דא מלכא קדישא (ד"א משיחא) דאתתקן בשפירו ובתקונא לסלקא לעילא</p>	<p>שהקדוש ברוך הוא בא לבית הכנסת (שהוא מקדש מעט) וכל העם הולכים כאחד ומתפללים ומודים ומשבחים את הקדוש ברוך הוא אזי הוא הדורו של מלך שמלך סתם זה מלך הקדוש (המשיח) שהתתקן ביפי ותקון לעלות למעלה.</p>
<p>ובאפס לאם מחתת רוזן² וכד איהו אקדים לבי כנישתא ועמא לא אתיין³ לעלאה ולשבחא ליה לקודשא בריך הוא כדין כל ההוא שלפנותא דלעילא וכל אינון ממנן ומשריין עלאין כלהו אתברו (ס"א אתעברו) מההוא עלויא דמתתקני בתקוני ההוא מלך</p>	<p>ובאפס לאם מחתת רוזן וכשהוא מקדים לבית הכנסת והעם לא באים להתפלל ולשבח את הקדוש ברוך הוא אז כל אותו שלטון שלמעלה וכל אותם ממונים ומחנות עליונים כולם נשברים (מעברים) מאותו עלוי שמתתקנים בתקוני אותו המלך.</p>
<p>מאי טעמא בגין דבההיא שעתא דישראל לתתא קא מסדרי צלותהון ובעותהון ומשבחן למלכא עלאה כל אינון משריין עלאין מסדרין שבחין ומתתקנן בההוא תקונא קדישא בגין דמשריין עלאין כלהו חברין אינון בישראל לתתא לשבחא לקודשא בריך הוא כחדא למהוי סלוקא דקודשא בריך הוא עילא ותתא כחדא</p>	<p>למה משום שבאותה שעה שישראל למטה מסדרים תפלותיהם ובקשותיהם ומשבחים את המלך העליון כל אותם מחנות עליונים מסדרים שבחים ומתתקנים באותו תקון קדוש משום שכל המחנות העליונים כולם חברים עם ישראל למטה לשבח את הקדוש ברוך הוא כאחד להיות עליתו של הקדוש ברוך הוא מעלה ומטה כאחד.</p>
<p>וכד אינון מזודמנן למהוי חברים בהו בישראל וישראל לתתא לא אתיין לסדרא צלותהון ובעותהון ולשבחא למאריהון כלהו</p>	<p>וכשהם מזדמנים להיות חברים עם ישראל וישראל למטה לא באים לסדר תפלתם ובקשתם ולשבח את אדונם כל</p>

¹ הענין כי שכינה שורה על ישראל בבית הכנסת, והיא מתתקנת ומתקשטת עליהם והקישוט הראשון הוא העברת הכעס והעברה, כי כשאין שום אחד בבית הכנסת הקב"ה כועס עליהם, ולזה אחד שיקדים לבית הכנסת בשעת התפלה מעביר הכעס ההוא, והיינו מדוע באתי ואין איש וכו', והיינו כשהגיע זמן תפלה וכדפירשנו השנית הוא עשרה הראשונים הבאים בהשכמת השחר, אלו בזולת שמעבירים כעס הם מרכבה שלימה, מפני שהמדות העליונות שהם פרקי שכינה אינם בפחות מעשרה, כאומרו לית קדושה בפחות מעשרה, ועשרה המקדימין הם מרכבה לעשר ספירות, השלישית המותרים על עשרה, אין ספק שגם הם נכללים באברי הקדושה ששכינה שורה עליהם, אומנם אינם במדרגת העשרה, מפני שפרקי שכינה הם עשר ראשיים, ויש עוד פרטיים אל האברים, כגון ראש כמה פרטי פרטים בה, עינים, אזנים, שפתים, שיניים, לשון, וכיוצא, וכן בכל פרק ופרק, והנה אלו הקודמין הם אברים ראשיים, והבאים אחריהם כבנים להם שהם ענפים אליהם, ולזה פירשו שאפילו מאה באים אחריהם נוטלים שכר כנגד כולם, והטעם שלפחות אלו העשרה יש בהם מרכבה אחת שהם סוד הכללות, כל אחת מעשר, ועשר מעשר הם מאה, וכל אחד מהעשר יש לו שכר מאה, מפני שכל אחד מהעשרה נוטל שכר כנגד העשרה מפני כללותם זה בזה וזה בזה, שאין אחד משלים המרכבה העליונה מבלעדי חברו, ולזה הם כלולים משולבים איש באחיו ככללות המדות העליונות, ולזה כל אחד נוטל ככל העשרה שהוא כלול מעשרה, נמצא כל אחד נוטל כמאה, והם מאה באים אחריו הרי נטל הוא חלק מאה, והענין הזה הבנתי מתוך דברי ר' אליעזר הגדול בצואתו לבנו, ועתה בזה נמצא שהם ראשיים לאברים הבאים אחריהם, והבאים אחריהם הם נכללים באלו, וכן פירשו בפרשת נשא סימן (?), ולזה הבא לבית הכנסת אחר העשרה עדין הוא נכלל בקדושה בפרטי האברים, וכמו שהעשרה הראשון בכתר השני בחכמה השלישי בבינה וכו', כך הבאים אחריהם נכללים בענפים, הראשון ראשון קודם עד תשלום כל הבאים, ומי שאינו מתפלל בציבור אינו נכלל בזה, וגם טוב לרדוף אחר בית הכנסת שהעם בו רב, ששכינה היא מתתקנת יותר, שכל מה שיתרבה העם יתרבו הבחינות והכללות, ויש במספר בחינותיה לאסוף כל ישראל כולם לתוך בית הכנסת אחד, כענין כל ישראל בבית הכנסת בהר הבית או בעזרה ממש, והיינו הדרת מלך ודאי (אור יקר).

2

³ היינו שהגיע עונת התפלה ולא נמצא שם אפילו אחד שהקדים לבא שהוא מעביר כעסו כאומרו ואין איש (אור יקר).

<p>משריין קדישין שלפנותא עלאה אתברו (ס"א אתעברו) מתקוניהון דהא לא סלקין בסלוקא ולא יכלין לשבחה למאריהון כדקא יאות בגין דשבחי דקודשא בריך הוא אצטריך למהוי כחדא עילא ותתא עלאין ותתאין בשעתא חדא ועל דא מחתת רזון ולא מחתת מלך¹</p>	<p>המחנות הקדושים של השלטון העליון נשברים (מעברים) מתקוניהם שהרי לא עולים בעליה ולא יכולים לשבח את רבונם כראוי משום ששבחי הקדוש ברוך הוא צריכים להיות כאחד מעלה ומטה עליונים ותחתונים בשעה אחת ועל זה מחתת רזון ולא מחתת מלך.</p>
<p>ואפילו דלא אסגיאו בכי כנישתא אלא עשרה באינון עשרה מזדמנן משריין עלאין למהוי עמהון חברים מאי טעמא בגין דכל תקוני דההוא מלך אינון בעשרה ועל דא די בעשרה אי לאו אינון יתיר</p>	<p>ואפילו שלא התרבו בבית הכנסת אלא עשרה באותם העשרה מזדמנים המחנות העליונים להיות עמהם חברים למה משום שכל תקוני אותו המלך הם בעשרה ולכן די בעשרה אם אינם יותר.</p>
<p>ותא הוי במשכן מה כתיב (&) ואת המשכן תעשה עשר יריעות² עשר בגין דתקונא דמשכנא (נ"א דשכינתא)³ בעשרה איהו³ למהוי כדקא יאות עשר מאי טעמא עשר ולא עשרה אלא עשר בכל אתר איהו בלא שכינתא דלאו איהי בחושבנא כגוונא דא (מ"ב ז כח) עומד על שני עשר בקר שכינתא לאו איהי בחושבנא דהא איהי קיימא לעילא דכתיב (שם) והים עליהם מלמעלה ובאלין דוכתי דרמיזי לרוא דלעילא דחסר מנהון (ס"א ה')⁴ הא שכינתא יתיר על ההוא חושבנא דלאו איהי בחושבנא⁵</p>	<p>ובא וראה במשכן מה כתוב ואת המשכן תעשה עשר יריעת עשר משום שתקון המשכן (השכינה) הוא בעשרה להיות כראוי עשר למה עשר ולא עשרה אלא עשר בכל מקום הוא בלי שכינה שאינה בחשבון כגון זה (מלכים א ז) עמד על שני עשר בוקר השכינה אינה בחשבון שהרי היא עומדת למעלה שכתוב והים עליהם מלמעלה ובמקומות הללו של רמזים לסוד שלמעלה שחסר מהם (ה') הרי שכינה יתרה על אותו חשבון שאינה בחשבון.</p>
<p>לספרא אחרא יהבי חושבנא יתיר⁶ ואיהי במניינא בגריעו (ד"א לא תימא חושבנא יתיר אלא תוספת את וחושבנא בגריעו) כגון עשתי והא אוקמוה ובכל אתר דאתוון אתוספן כגוונא דא איהו לגריעותא כגון (ש"ב יג כ) האמינון אחיך דסגיא אמנון ובספרא דקדושא גרע את ואיהו תוספת</p>	<p>לצד האחר נותנים חשבון יותר והיא במנין בגריעות(לא תאמר חשבון יותר אלא תוספת אות והחשבון בגריעות) כמו עשתי והרי פרשוה ובכל מקום שנוספות אותיות כגון זה זה לגריעות כמו האמינון אחיך שמספיק אמנון ובצד הקדושה גורע אות והיא תוספת.</p>

¹ פירוש רזון הם שרים של מעלה מלשון ורוזני יחוקקו צדק, ומלך דקרא היא מלכות שנק' מלכא משיחא (אור יקר).

² הענין הוא כי הנה בסוד פטום הקטורת ביארנו ענין אחד עשר סמנין אשר בו שהם בחינת הקליפה אשר יש בה עשר ספירות בקליפ' ובתוכן יש כח אחד של קדושה המחיה אותם אמנם איננה מצטרפת עמהם ולכן נקראים עשתי עשר כי איננה מחוברת בהם. ונמצא שהיותם נמנין בחשבון יתר אדרבה גרעון הוא להם כי אינם מצטרפים עמהם אבל בקדושה אינו כך כי הנקודה אשר מחיה אותם בין בעשר ספיר' דעשיה ובין ב"ס דבריאה כו' הנה היא נכללת ודבוקה עמהם ולכן היא והם נכנסין במנין עשרה בלבד ונמצא כי גריעות מספרם הוא עילוי ושבח להם (שער מאמרי רשב"י).

³ פירוש תיקון של המלכות הנק' משכן ע"י עשר ספירות דבריאה שהם היכלותיה וכסא דילה וכמ"ש בסמוך ושיעור הכתוב ואת המשכן וכו' שהיא מלכות. תיקונה ע"י י"ס דבריאה (מ"מ).

⁴ פ' כגון הכא דכתיב עשר יריעות וחסר ה' דלא כתיב עשרה (מ"מ).

⁵ ריג ע"א רלג ע"ב פנחס רכט ע"א (הערת הזהר).

⁶ כל אותו הארת הקדושה אשר עליו הוא תלוי ובו הוא מתקיים הנה אינו ניכר בו כלל, והוא עומד עליו רק מלמעלה ומסביב ובסוד (יחזקאל א ד) ונוגה לו סביב, כמ"ש בפ' יתרו (סט ע"א) וע' פ' תרומה (קסד ע"ב) ובע"ח (שער המלכים פ"י) (דע"ה ח"ב מט ע"ג ועיי"ש צב ע"ד).

<p>רבי חייא פתח ואמר (תהלים קד ג) עושה אור בשלמה נוטה שמים כיריעה האי קרא אוקמוה דכד ברא קודשא בריך הוא¹ עלמא² אתעטף בההוא אור קדמאה וברא ביה שמים³</p>	<p>רבי חייא פתח ואמר עטה אור כשלמה נוטה שמים כיריעה פסוק זה פרשוהו שכשברא הקדוש ברוך הוא את העולם התעטף באותו אור קדמון וברא בו שמים.</p>
<p>ותא חזי אור וחשך (ד"א לאו) כחדא הוו אור מסטרא דימינא וחשך מסטרא דשמאלא מאי עבד קודשא בריך הוא שתף לון כחדא וברא מנהון שמים מאי שמים אש ומים שיתפן כחדא ועביד שלם בינייהו וכד אתכלילו כחדא ומתח לון כיריעה מתח לון ועביד מנהון את ו' ודא אקרי יריעה יריעות⁴ דהא את דא אתפשיט מניה נהירו ואתעבידו יריעות הדא הוא דכתיב (&) ואת המשכן תעשה עשר יריעות</p>	<p>ובא וראה אור וחשך (לא) היו כאחד אור מצד הימין וחשך מצד השמאל מה עשה הקדוש ברוך הוא שתפם כאחד וברא מהם שמים מה זה שמים אש ומים שתפם כאחד ועשה שלום ביניהם וכשנתקנו כאחד ומתח אותם מתח אותם כיריעה ועשה מהם אות ו' וזו נקראת יריעה יריעות שהרי מאות זו התפשט אור ונעשו יריעות זהו שכתוב ואת המשכן תעשה עשר יריעות.</p>
<p>ושבע רקיעין⁵ אינון מתיחין גניזין בגניזו עלאה כמה דאוקמוה וחד רקיעא דקיימא עליהו⁶ וההוא רקיע לית ביה גוון ולית ליה אתר באתגליא ולא קיימא לאסתכלא ביה (ס"א אלא בסוכלתנו) והאי רקיע איהו גניז ונהיר לכלהו ונטיל לון במטלניהון כל חד וחד בדקא חזי ליה אלא קיימא בסוכלתנו</p>	<p>ושבעה רקיעים הם מתוחים גנוזים בגניזה עליונה כמו שבארוה ורקיע אחד שעומד עליהם ולאותו רקיע אין צבע ואין לו מקום בגלוי ולא עומד להתבונן בו (אלא בתבונה) והרקיע הזה גנוז ומאיר לכלם ומסיע אותם למסעיהם כל אחד ואחד כראוי לו אלא עומד בהשכל.</p>
<p>מהאי רקיע ולהלאה לית מאן דידע וישגח⁷ ואית ליה לבר נש למסתם פומיה ודלא למללא ולאסתכלא בסוכלתנו מאן דיסתכל אהדר לאחורא דלית מאן דיכיל למנדע</p>	<p>מהרקיע הזה והלאה אין מי שידע וישגיח ויש לאדם לסתם פיו ולא לדבר ולהתבונן בהשכל מי שיסתכל חוזר לאחור שאין מי שיכול לדעת.</p>
<p>עשר יריעות אינון⁸ דאינון עשרה רקיעין ומאן אינון יריעות דמשכנא דאינון עשר וקיימן למנדע לחכימי לבא מאן דינדע בהו אסתכל בחכמתא סניא וברזין דעלמא ואסתכל</p>	<p>עשר יריעות הן שהם עשרה רקיעים ומי הם יריעות המשכן שהן עשר ועומדות להודע לחכמי הלב מי שידע בהן מסתכל בחכמה רבה ובסודות של העולם ומסתכל</p>
<p>קסה/א</p>	
<p>לעילא בההוא אתר דכל חד וחד אתדבק ביה בר תריין אינון דקיימן בימינא ובשמאלא</p>	<p>למעלה באותו מקום שכל אחד ואחד נדבק בו פרט לשני אלה שעומדים בימין</p>

¹ בינה (מ"מ).

² עולם האצילות (מ"מ). פנחס רמה ע"ב (הערת הזהר).

³ פירוש בינה נתעטפה בחדש ראשון והוציאה ה"ק כדי שיהיו כולם נוטים אל החסר וכמ"ש הרב בליקוטים (מ"מ).

⁴ פי' שהזעיר נק' יריעה על שהוא ו'. ונק' יריעות ע"ש י"ס דידיה שנתפשטו הה"ד ואת המשכן וכו'. פירוש זאת המשכן שהיא מלכות תיקונה ע"י י"ס דזעיר הנק' עשר יריעות וזה פי' אחר הפך מ"ש לעיל (מ"מ).

⁵ פירוש ז"ק דזעיר (מ"מ).

⁶ בינה (מ"מ).

⁷ פירוש למעלה מהבינה אין שם ידיעה והשגה (מ"מ).

⁸ פי' י"ס דזעיר ופירוש יריעות דמשכנא שמתקנים המלכות (מ"מ).

ובשמאל והם גנוזים עם השכינה.	ואינן גניזין בהדי שכינתא
<p>רבי יוסי אמר תשעה רקיעים הם ושכינה היא עשירית שאם תאמר בשביל שכתוב עשר הוא חוץ מהשכינה אם כך השכינה היא אחת עשרה שעומדת על עשר אלא ודאי שתשע הן והם תשעה ימים שבין ראש השנה ליום הכפורים והיא העשירית כמו זה המשכן הוא עשר יריעות.</p>	<p>רבי יוסי אמר תשעה רקיעים הם ושכינה היא עשירית שאם תאמר בשביל שכתוב עשר הוא חוץ מהשכינה אם כך השכינה היא אחת עשרה שעומדת על עשר אלא ודאי שתשע הן והם תשעה ימים שבין ראש השנה ליום הכפורים והיא העשירית כמו זה המשכן הוא עשר יריעות.</p>
<p>אותם עשרה רקיעים סוד הסודות שלא נמסר רק ליודעי החכמה והכל הוא בסודות של המנורה הקדושה שהוא גילה סוד כל רקיע ורקיע והם שמשים שמשמים בכל אחד ואחד שבעה רקיעים הם למעלה ושבעה רקיעים הם למטה כדוגמא שלמעלה שבעה רקיעים הם שבהם כוכבים ומזלות להנהיג העולם הזה כפי דרכו וכמו שצריך לו.</p>	<p>אינן עשר רקיעין² רוא דרוזין דלא אתמסר בר לאינן דידעי חכמתא וכלא איהו ברזין דבוצינא קדישא דאיהו גלי רוא דכל רקיעא ורקיעא ואינן שמשין דמשמשי בכל חד וחד שבע רקיעין אינן לעילא שבע רקיעין אינן לתתא³ כגוונא דלעילא שבע רקיעין אינן⁴ דבהו ככביא ומזלי לאנהגא עלמא דא כפום ארחהי כמה דאצטריך ליה</p>
<p>בכלם השביעי עדיף חוץ מן השמיני שמנהיג את כולם ועומד על כולם כתוב סלו לרכב בערבות מי רוכב בערבות ומי הן הערבות אלא ערבות זה הרקיע השביעי ולמה נקרא ערבות על שהוא כלול מאש ומים כאחד ומצד הדרום ומצד הצפון והוא מערב משני צדדים.</p>	<p>בכלהו שביעאה עדיף⁵ בר תמינאה⁶ דקא מדבר לכלהו וקיימא על כלהו כתיב (תהלים סח ה) סלו לרוכב בערבות מאן רוכב בערבות ומאן אינן ערבות⁷ אלא ערבות דא רקיעא שביעאה⁸ אמאי אתקרי ערבות על דאיהו כליל מאשא ומיא כחדא מסטרא דדרום ומסטרא דצפון ואיהו מעורב מתרין סטרין</p>
<p>ואם תאמר אם כך שתי הערבות שמתחברות בלולב ושנינו ערבות זהו</p>	<p>ואי תימא אי הכי שתי ערבות דקא מתחברן בלולב ותנינן ערבות הדא הוא</p>

¹ פי' שקיומה והעמדתה על י"ס דז"א (מ"מ).

² פירוש לפי שלמעלה אמר ר' יהודה דמדכתיב עשר ולא עשרה לומר שאין השכינה במנין וז"ל שם בדף קס"ד ע"ב, עשר מ"ט עשר ולא עשרה אלא בכל אתר איהו בלא שכינתא דלאו איהו בחשבנא. בא עתה ר' יוסי לומר שאינם כי אם ט' והשכינה היא עשירית דאי תימא בגין דכתיב עשר בר משכינתא איהו פירוש כיון שלא נאמר עשרה וכדברי ר' יהודה אי אפשר שאם כן נמצאות השכינה לחד סרי דקיימא על עשר. וזה א"א דהא לא קיימת אלא על י"ב והיא הי"ג. כמ"ש ר' יהודה עצמו לעיל דעומד על י"ב בקר שכינתא לאו איהו בחשבנא דהא איהו קיימא לעילא כדכתיב והים עליהם מלמעלה. וזמ"ש דקיימא על עשר. אלא ודאי תשע אינן ואינן תקוניה שהיא עומדת עליהם כדפריש ר' יהוד'. אלא הספירו' עצמן שהם במלכות והם הם התשעה יומין שבין ר"ה ל"ה העולים לקבל אורה מבינה כל יום ויום והיא העשירית בעלותה לקבל אורה מבינה ותאיר אל עבר פניה ותהיה כאמה בתה בסוד יום הכפורים ונז' בזוהר בכמה מקומות בגוונא דא משכן איהו עשר יריעות כלול מ"ס וגם זה שלא כדברי מורי הרמ"ק ז"ל (שער מאמרי רשב"י), ועי' זהר הרקיע.

³ פי' ז"ק של מלכות (מ"מ).

⁴ פי' ז' רקיעים שבעולם הזה (מ"מ).

⁵ חסד (רח"ו).

⁶ בינה (רח"ו).

⁷ אמר ג"כ הגר"א בספד"צ (פרק א בד"ה בראשית ברא שית עלייהו ח ע"א) כי זהו הענין מה שהבינה נחשב מכלל הז' היכלות, והיא היכל הז' כמ"ש בתיקונים (ריש תיקון יא כז ע"א) כי הו"ק הם שית היכלין ואימא עלאה איהו היכלא שביעאה, וכן בשבע רקיעין שהם: וילון, רקיע, שחקים, זבול, מעון, מכון, ערבות⁷, הוה ערבות בינה וכמ"ש ג"כ בהגהות מהרח"ו בזוה"ק (שמות י ע"ב), וע' דרושי אבי"ע (פרק א מהד' פרקים אחרונים) וזוה"ק תרומה (קסה ע"א) (כללים ח"ב נב ע"ב).

⁸ כי הז"א מתחיל מחסד ואימא רוכבת בו בסוד רוכב שמים (רח"ו).

<p>דכתיב (&) סלו לרכב בערבות אי הכי מאן יהיב ירכין בגופא או גופא בירכין דהא דא עביד פרין ואיבין ודא לא עביד¹ פרין ואיבין</p>	<p>שכתוב סלו לרכב בערבות אם כך מי נותן ירכים בגוף או גוף בירכים שהרי זה עושה פרות ונצנים וזה לא עושה פרות ונצנים.</p>
<p>אלא ודאי כלא הוא רוא דערבות דבלולב אינון ערבות דבלולב חד אש וחד מים ברוא דא דכלהו ואיהו שביעאה איהו אש ומים כליל כחדא ברוא הדא ובגין דערבות איהו רוא כללא דכלהו שית² אחרנין איהו רוא דרתיכא עלאה³ וקודשא בריך הוא אתרעי בהאי רקיע⁴ יתיר מכלהו רקיעין ותיאובתיה תדיר לאתקנא לההוא רקיעא בשפירו עלאה ועל דא סלו לרכב בערבות לההוא דרכב בערבות ומאן איהו ההוא רקיע שמיר וגניז דקיימא על גבי חיותא דאיהו רכב בערבות</p>	<p>אלא ודאי שהכל הוא סוד של ערבות שבלולב אותם ערבות שבלולב אחד אש ואחד מים בסוד הזה של כולם והוא שביעי הוא אש ומים כלולים כאחד בסוד אחד ומשום שערבות הוא סוד הכלל של כל ששת האחרונים הוא סוד המרכבה העליונה והקדוש ברוך הוא רוצה ברקיע הזה יותר מכל הרקיעים ותשוקתו תמיד לתקן אותו הרקיע ביפי עליון ועל זה סלו לרכב בערבות לאותו שרוכב בערבות ומיהו אותו הרקיע טמיר וגנוז שעומד על גב החיות שהוא רוכב בערבות.</p>
<p>ועלוזו לפניו⁵ מלפניו לא כתיב אלא לפניו⁶ דהא לית מאן⁷ דינדע ביה כלום אבל לפניו מאן דעייל לקמיה דהאי רקיע אצטריך למיעל בחדוה⁸ ולא בעציבו כלל בגין דהאי רקיעא גרים⁹ דתמן לא שריא¹⁰ עציבו¹¹ ורוגזא כלל¹² דהא תמן כלא איהו בחדוה</p>	<p>ועלוזו לפניו לא כתוב מלפניו אלא לפניו שהרי אין מי שידע בו כלום אבל לפניו מי שנכנס אצל הרקיע הזה צריך להיכנס בשמחה ולא בעצב כלל משום שהרקיע הזה גורם ששם לא שורה עצב ורגז כלל שהרי שם הכל בשמחה.</p>
<p>ועל דא כהן גדול¹³ דקיימא לקמיה¹⁴ לא הוה עאל לבי קודשא בר בחדוה¹⁵ ולאחזאה חדוה דהא אתרא גרים ועל דא כתיב¹⁶ (שם ק ב) עבדו את יהו"ה בשמחה באו לפניו</p>	<p>ועל זה כהן גדול שעומד לפניו לא היה נכנס לבית הקדש רק בשמחה ולהראות שמחה שהרי המקום גורם ועל זה כתוב עבדו את ה' בשמחה באו לפניו ברננה שהרי צריך שלא להראות בו עצב.</p>

¹ קסט ע"ב (הערת הזהר).

² ז"א בכללו קרוי כן (רח"ו).

³ פ' ז"א כסא לבינה (מ"מ).

⁴ פ' בינה חפצה ותאוותה לתקן ז"א (מ"מ).

⁵ קע ע"ב (הערת הזהר).

⁶ עי' ע"ח שער טו פרק ג': בינה נקרא מלפני ה' שהוא יותר פנימי מן הו"ה, אבל המלכות נקרא לפני ה' שהוא לפניו של הת"ת, ועי' עוד זהר תרומה קע ע"ב.

⁷ פ' אבא שהוא מלפני הבינה (מ"מ).

⁸ מפני שהיא הבינה בעלת השמחה ודאי, והיא רחמים ממתקת הדינים ומהפכן לשמחה, וזהו סוד ועבד הלוי הוא ואם ח"ו יעורר עציבות שהעצבות הוא ענין הדין, ואם ח"ו יכנס כאן בעצבות יעורר הדין במקום שאין ראוי (אור יקר).

⁹ שהעבודה אליו תהיה בשמחה (אור יקר).

¹⁰ הן אמת שעיקר התעוררות הדין משם, אבל אין הענין בו מצד עצמו אלא מצד מקור הגבורה שבו, אבל בו בעצמו לא שריא אל אמתעורר ממנה (אור יקר).

¹¹ בכל המדות למטה נאחז הדין, מפני שאברהם יצא ממנו קליפת ישמעאל וכו', אמנם מהבינה ולמעלה אין דין ולא קליפה ולא רוגז נאחז, וזה הנכנס שם בעציבות ח"ו פוגם המדה הזו (אור יקר).

¹² וא"ת והא אמרינן האי נהרא אע"ג דאיהי רחמי דינין מתערין מינה וכו' (אור יקר).

¹³ הענין שהבינה הוא היכל קדש הקדשים כדפי' וכהן גדול הוא מיכאל שאר החסד שוה אעומד בהיכל הרצון (אור יקר).

¹⁴ במדות חסד לפני הבינה (אור יקר).

¹⁵ ולכן לא היה מתודה אלא בחוץ ובהכנסו פנימה ברחמים בשמחה, ולכן שם תפלתו קצרה (אור יקר).

¹⁶ עם היות שאמר עבדו את ה' עם היות שמורה שם זה על ת"ת, אינו אלא ע"ד כתיב על הבינה, שגם בה יצדק שם ה' בשמחה שתעוררו כנגד הבינה שמחה (אור יקר).

<p>ברננה דהא אצטריך דלא לאחזאה בה עציבו¹</p>	
<p>ואי תימא² אי הכי האי מאן דאיהו בצערא ובדוחקא דלא יכיל למחדי לביה ומגו דוחקיה אית ליה למתבע רחמי³ קמי מלכא עלאה⁴ אי הכי לא יצלי צלותא כלל⁵ ולא ייעול בעציבו כלל דהא לא יכיל למחדי לביה ולאעלא קמיה בחדוה מאי תקונא אית ליה להאי בר נש</p>	<p>ואם תאמר אם כך מי שהוא בצער ודחק שלא יכול לשמח את לבו ומתוך דחקו יש לו לבקש רחמים לפני המלך העליון אם כך לא יתפלל תפלה כלל ולא יכנס בעצב כלל שהרי לא יכול לשמח את לבו ולהיכנס לפניו בשמחה מה התקון שיש לאדם הזה.</p>
<p>אלא ודאי הא תנינן כל תרעין ננעלו ואסגירו ותרעין דדמעין⁶ לא אסגירו ולית דמעה אלא מגו צערא ועציבו וכל אינון דממנן על אינון תרעין כלהו מתברין גזיון ומנעולין⁷ ועיילין אינון דמעין וההיא צלותא עאלת קמי מלכא קדישא⁸</p>	<p>אלא ודאי הרי שנינו כל השערים ננעלו ונסגרו ושערי דמעות לא נסגרו ואין דמעה אלא מתוך צער ועצב וכל אותם הממנים על אותם השערים כולם משברים חתיכות קשות ומנעולים ומכניסים אותן דמעות ואותה תפלה נכנסת לפני המלך הקדוש.</p>
<p>כדין ההוא אתר⁹ אית ליה דוחקא מההוא עציבו¹⁰ ודוחקא דההוא בר נש כמה דאת אמר (ישעיה סג ט) בכל צרתם לא¹¹ צר¹² תיאובתיה דההוא עלמא עלאה¹³ לגבי האי אתר¹⁴ כדכורא דתיאובתיה תדיר לגבה דנוקבא¹⁵ כד מלכא עאלק¹⁶ לגבי</p>	<p>ואז לאותו מקום יש דחק מאותו עצב ודחק של אותו אדם כמו שנאמר בכל צרתם לא (לו) צר תשוקת אותו העולם העליון למקום הזה כזכר שתשוקתו תמיד אל הנקבה כשנכנס המלך למלכה ומוצא אותה בעצב אז כל מה שהיא</p>

¹ ח"ו שהוא פוגם ומעורר הדינים משורשם (אור יקר).
² הענין שהבקשות מלמעלה הם כל ענין וענין בספירה ידועה, וכענין חנה דכתיב ותתפלל חנה על ה' ופי' על ה' אל מדת הבנים משום דלאו בזכותא תליא אלא במזלא ולפעמים יהיה חשוך בנים כחנה דכתיב ובכה תבכה והנה מתוך צערו מתפלל, שאם תאמר ישמח ואח"כ יתפלל אי אפשר (אור יקר).
³ וענין בקשתו אפשר שיהיה בני חיי ומזוני שהוא למעלה (אור יקר).
⁴ אם כן מה יעשה (אור יקר).
⁵ מפני שבהזכירו צערו בתפלתו לא יעמוד לבו שלא יצטער (אור יקר).
⁶ עי' זהר ח"א רכג ע"א בענין לאה.
⁷ ובכח הבינה כולהו מתברין מנעולין משאר השערים, כדי שיכנס עד שערי דמעה, שאין שערי דמעה השערים הראשונים, שהרי שערי דמעה פנימיים הם, וכל מה שבין האדם ועד שערי דמעה הם נעולין אלא שבהיות האדם שופך דמעה, מיד כח שערי דמעה שהם למעלה, יורד ופותח כל השערים כדי שיכנסו דמעותיו דרך השערים עד למעלה, וכן בהיכלות יש שערים ידועים לשערי דמעה (אור יקר).
⁸ היינו הת"ת מצד הבינה, מלכא, ומצד החכמה קדישא (אור יקר). פי' בינה (מ"מ).
⁹ מלכות שהיא בוכה תמיד והיא בעלת הדמעה (אור יקר). מלכות (מ"מ).
¹⁰ מפני שכל איזה עוני שבאדם וחסרון מצדה ואם האדם מתגבר ואינו בוכה ואינו נכנע אינו בה ואינה משתתפת בצרתו ואם האדם בוכה ומצטער מיד היא מצטערת עמו ומצר בצרתו (אור יקר).
¹¹ נראה שהמכוון על הקרי לו בו' (הערת הזהר).
¹² תימא מאי ראייה, דאלו התם לו צר לוא"ו צר, או לא צר לאלף צר, ועוד צרתם כתיב לא בכייתם ועוד בכל צרתם בכל אי זו צרה לזה נראה לי דלא מייתי ראייה אלא סתם שיש צער גבוה בצער הדיוט ומרבים לאיזה צער ליחיד בבכיה קא מייתי ראייה, אמנם התם ברבים ולמעלה בלא בכיה והכא ביחיד בבכיה צרה המגיעת למלכות (אור יקר).
¹³ פי' בינה (אור יקר, מ"מ).
¹⁴ מלכות המתמררת בצרת השופך דמעה בתפלה (אור יקר). מלכות (מ"מ).
¹⁵ דחלק הזכר היא הבינה שהרי לענין הזווג תפארת גופא, ג"ר רישא, ואין זווג פחות מכל הספירות יחד (אור יקר).
¹⁶ והיינו טעם השמעת תפלה, שעם היות שאינו ראוי כיון שהשכינה מצירה עמו מיד יענוהו (אור יקר).

<p>מטרוניתא¹ אשכח לה בעציבו כדין כל מה דאיהי בעאת² בידהא אתמסר³ וההוא בר נש⁴ וההיא צלותא לא אהדר בריקניא⁵ וקודשא בריך הוא חיים</p>	<p>רוצה נמסר בידיה ואותו אדם ואותה תפלה לא חוזרת ריקם והקדוש ברוך הוא חס</p>
<p>קסה/ב</p>	
<p>עליה⁶ זכאה חולקיה דההוא בר נש דאושיד דמעין קמי קודשא בריך הוא בצלותיה⁷</p>	<p>עליו אשרי חלקו של אותו אדם ששופך דמעות לפני הקדוש ברוך הוא בתפלתו.</p>
<p>כגוונא דא בשבת מאן דיתיב בתעניתא בשבת⁸ מגו צעריה אחזי עציבא ובשבת שלטא ההוא רקיעא עלאה⁹ ההוא דאתחזי בחדוה ואיהו חדוה וחדוי לכלא ההוא דיתיב בעציבו בגין דאיהו שלטא אפיק לההוא בר נש מההוא ענשא דאתגזר עליה והא אתמר סלו הבו יקר ורוממו לההוא דרוכב בערבות דאיהו חדוה וחדוי כלא רקיעא על גבי חיותא ביה שמו ודאי דהא בההוא אתר¹⁰ שמא דא אתכליל¹¹ ועלזו לפניו בגין דלא אצטריך לאחזאה קמיה עציבו כמה דאתמר</p>	<p>כמו זה בשבת מי שיושב בתענית בשבת מתוך צערו מראה עצב ובשבת שולט אותו רקיע עליון אותו שנראה בשמחה שהוא שמחה ומשמח לכל אותו שיושב בעצב משום שהוא שולט מוציא את אותו האדם מאותו הענש שנגזר עליו והרי נאמר סלו הבו כבוד ורוממות לאותו שרוכב בערבות שהוא שמחה ומשמח לכל הרקיע שעל גבי החיות ביה שמו ודאי שהרי באותו מקום השם הזה נכלל ועלזו לפניו משום שלא צריך להראות לפניו עצב כמו שנתבאר.</p>
<p>רבי אלעזר אמר האי קרא הכי אצטריך למימר סלו לרוכב על ערבות¹² מאי בערבות</p>	<p>רבי אלעזר אמר פסוק זה כך צריך לומר סלו לרכב על ערבות מה זה בערבות ביה שמו ביה הוא היה צריך</p>

¹ ור"ל כשהבינה נכנסת אצל המלכות לתקנה, מוצאה אותה עצבה ואזי הבינה חייס על ההוא בר נש א"נ י"ל כד מלכא וכו' היינו כשנכנס הז"א אצל המלכות ונה"י דאימא בתוכו, נמאצ כאלו הבינה היא שנכנסה (מ"מ).

² אפילו לזה שאינו הגון (אור יקר).

³ והיינו בערכה שהיא עולה בתפלת הדמעות ומתייחדת למעלה (אור יקר).

⁴ לענותו מיד אפשר שלא יענוהו מפני שאין ראוי אותו ענין וכיוצא (אור יקר).

⁵ אמנם אפשר שיתעכב הכל לפי מה שהוא הענין (אור יקר).

⁶ ובוחר לו צד הטוב ברחמי הקב"ה עליו, שלפעמים שואל מה שאין הגון לו שיזיקוהו ולא יועילוהו (אור יקר).

⁷ שעתה שאינה תפלה פרטית לו אלא דרך כלל הוא מזדווג עם השכינה וזכר בתפלתו עמה זהו מעלה אחרת שהיא צורכי שמים לא צורך עצמו, וזהו מעלתו גדולה שהוא אדרבה מצד בצרת השכינה לא השכינה מצרתו זה מעלה נפלאה (אור יקר)

⁸ עי' לקמן רז ע"א, וח"ג פט ע"ב קה ע"א.

⁹ בינה (מ"מ). דהם עצבון ומחלוקת, ושבת הוא דרגא דשלמא יום השביעי (בהגר"א על תיקו"ז סד ע"ג). עי' שער הכוונות - דרושי ראש חדש: ברכת ה' היא תעשיר. הנה בפסוק הזה נרמז מעלת יום השבת אפי' על היו"ט והוא כי אפי' ביו"ט יש קצת אחיזה אל החיצונים הנק' עצ"ב בסוד בעצב תלדי בנים כנודע והטעם הוא לפי שכל המועדים הם בחג"ת בלבד ולכן ביו"ט אינו עולה רק עד חג"ת ושם יש אחיזה אל החיצונים כנודע אבל בשבת עולה עד חו"ב אשר אין שם אחיזה אל החיצונים ונמצא כי בעליית' שם אין החיצונים עולים עמה והיא לבדה היא העולה וזהו ברכת ה' היא תעשיר היא למעט החיצונים שאינם לוקחים מן העושר והשפע הזה אשר בשבת וביאר למי מיעט מלת היא ואמר שמיעט את החיצו' הנק' עצ"ב שאין להם תוס' קדוש' ביום השבת כמוה וזהו לא יוסיף עצב עמה כי אין אל העצ"ב חלק עמה בתוס' קדושת שבת ונודע כי פסוק זה נדרש במדרשי רז"ל על יום השבת. ועי' עולת תמיד - שער השבת: מ"ש בין קדש לחול לפי שהש"ת הבדיל יום אחד משמחה ותענוג כמ"ש וקראת לשבת עונג, לפי שבו ביום יכולים להשיג החכמה שעם העצבון תמנע ההשגה, וזה היום הוא בין יום הז' לששת ימי המעשה.

¹⁰ בינה (מ"מ).

¹¹ שמא דא אתכליל פי' שם י"ה לפי שאבא טמיר וגניז בגו אימא ולכך אימא נק' י"ה (מ"מ).

¹² מלת על מורה על הבינה שהיא רוכבת על ז"א אבל בערבות מורה על פרוץ שאינו רוכב על הז"א ממש אלא סמוך לו, ועוד ביה הוא מבין מאי שמו שמורה על א"א שאו"א הנק' י"ה הם שמו (מ"מ).

<p>ביה שמו ביה הוא מבעי ליה מאי שמו אלא האי קרא על סתימא דכל סתימין עתיקא דכל עתיקין אתמר ההוא דלא אתגליא ולא אתידע כלל דאיהו רוכב בערבות ואי תימא דאיהו אתיא ורכיב ביה אי הכי אף על גב דסתים הוא באתר דא קיימא לאתגליא</p>	<p>להיות מה זה שמו אלא פסוק זה על נסתר כל הנסתרים עתיק כל העתיקים נאמר אותו שלא התגלה ולא נודע כלל שהוא רוכב בערבות ואם תאמר שהוא בא ורוכב בו אם כך אף על גב שהוא נסתר במקום הזה עומד להתגלות.</p>
<p>אלא סולו לרוכב בערבות¹ דא איהו עתיקא דכל עתיקין סתימא דכל סתימין דלא ידע ובמה איהו רוכב בערבות ב"ה² דאיהו רזא קדמאה דנפיק קמיה (ד"א מניה) ודא איהו שמיה מההוא סתימא דלא ידע שמא דיליה³ הוא י"ה לאו דאיהו הוא אלא איהו הוא בגין ההוא פרוכתא דאתפרסא⁴ ונפיק מקמיה אבל האי פרוכתא איהו שמו ודא איהו רתיכא דיליה⁵ ולא אתידע כלל</p>	<p>אלא סלו לרכב בערבות זהו עתיק של כל העתיקים נסתר כל הנסתרים שלא ידוע ובמה הוא רוכב בערבות ב"ה שהוא סוד קדמון שיצא לפניו (ממנו) וזהו שמו מאותו נסתר שלא ידוע שמו הוא י"ה לא שהוא הוא אלא הוא הוא בשביל שאותה פרכת שנפרסה ויצאה מלפניו אבל הפרכת הזו היא שמו וזוהי מרכבתו ולא נודע כלל.</p>
<p>ודא איהו שמו הגדול בגין דאית שמיה דלאו איהו כל כך גדול⁶ כהאי אף על גב דאית ביה תוספת אותיות זהו השם הגדול ולכן בשם הזה אנו מוציאים אמן שהוא ממנו בזה הולך אמן בכל הזמן ובשם אחר לא כך.</p>	<p>וזהו שמו הגדול משום שיש שמו שאינו כל כך גדול כמו זה אף על גב שיש בו תוספת אותיות זהו השם הגדול ולכן בשם הזה אנו מוציאים אמן שהוא ממנו בזה הולך אמן בכל הזמן ובשם אחר לא כך.</p>
<p>אמן יהא שמיה רבא מברך דכד האי שמא אתתקן כלא איהו בשלימו וכל עלמין</p>	<p>אמן יהא שמיה רבא מברך שכאשר השם הזה מתתקן הכל בשלמות וכל</p>

¹ סוד מאמר זה הוא על דעת דעתיק המתלבש בתוך רישא דאריך בסוד ההוא אוירא, ועליו כתוב (בראשית א, ג) יהי אור, י"ה אויר, כנזכר בליקוטים ובאוצרות חיים. ולכן נקרא רכב בסוד תלת רישין, כנזכר ברעיא מהימנא בפרשת פנחס דף רמ"ז א' על נהר כב"ר, ונקרא ערבות על שם חו"ג המעורבים בו כנזכר למעלה (קס"ה א'), דערבות אינון אש ומים. ולפי שאינו דעת דעתיק בעצם רק הארה ממנו כנודע, לכן תמה ואמר דאיך יתגלה (רמ"ז).

² פ' סולו לרוכב בערבות שהוא אריך הרוכב על זעיר ומפרש הכתוב האיק אריך רוכב על זעיר והלא הוא בגו א"ו ותירץ הכתוב ביה שמו דהיינו באמצעות א"ו שהוא שם לאריך הוא רוכב על זעיר. לאו דאיהו הוא וכו' החכם השלם כה"ר שלמה עבאדי כר"ו שלוחא קדישא דא"י תר"ב בעוברו דרך פה לודריס אמר לי קבלה בידם שפירושו לא שזעיר נק' י"ה אלא י"ה בג' מילואי י"ה עולה צ"א ג' יה"ה אדנ"י שהוא יה"ה בכתיבתו וקריאתו רומז על ז"ו וכן נק' זעיר י"ה הכוונה י"ה בג' מילואי וז"ש אלא איהו הוא. ועולה אמ"ן וכו' ועיין מ"ש הרמ"ז קרוב לפי זה (מ"מ).

³ ויקרא כט (הערת הזהר).

⁴ ויקרא כח (הערת הזהר). דהיינו הקרומא המפסיק שם והוא שמו, וכן קר"ם בגי' שמ"ו. ועוד שסוד תיקון קרומא נתקן מן ת"ת דעתיק שהוא ממש סוד הרקיע, והוא ממש רוכב על (ע"ב) [נ"ה] שה"ס ערבות דלולב. גם נקרא ערבות על שם שמתערב ומתחבר בין למעלה בכתרא עילאה ובין למטה במוחא סתימאה כנזכר באוצרות חיים הנ"ל. ועל שם שתרי"ג מצוות הם סוד חו"ג לכן אמר שכאן סוד כל התרי"ג, והוא שידוע כי י"ה בג' מילואין נדרש לכתר שהם תר"ך אותיות שבדברות שה"ס תרי"ג מצוות וז' דרבנן, ולכן הזכיר סוד אמ"ן שידוע שהוא גי' ג' מילואין, ואולי שהוא כנגד תלת רישין, וידוע שהם ג' פעמים או"ר בגי' כת"ר ע"ה, ועיין היטב בדרוש תלת רישין עם הגהותיו ומובטחני שתבין דברי בעצם. גם נוכל להוסיף שג' ספירות כח"ב הם בסוד י"ה וכל מלכות הוא בסוד י"ה ועתיק הוא מלכות דא"ק, וגם כל חכמה סוד י"ה והוא אוירא יתיב על חכמתא סתימאה (כנזכר) [כנודע]. ועוד דהאי דעת הוא סוד נשמה כנזכר באוצרות חיים הנ"ל (רמ"ז). בינה ואבא גניז בתוכה (מ"מ).

⁵ פ' שאו"א הם כסא לא"א (מ"מ).

⁶ מלכות הנקרא אדנ"י (מ"מ)

⁷ פ' שם י"ה הוא הגדול (מ"מ)

<p>הדאן בחדו בהאי שמא כלילין עלאין ותתאין בהאי שמא כלילין שית מאה ותליסר פקודי אורייתא דאינון כללא דכל רוזין עלאין ותתאין כללא דעלמא דדכורא לעילא וכללא דעלמא דנוקבא לתתא</p>	<p>העולמות שמחים בשמחה בשם הזה כלולים עליונים ותחתונים בשם הזה כלולים שש מאות ושלוש עשרה מצוות של התורה שהן הכלל של כל הסודות העליונים והתחתונים הכלל של עולם הזכר למעלה והכלל של עולם הנקבה למטה.</p>
<p>וכלהו פקודין כלהו שייפין ואברין לאתחזאה בהו רזא דמהימנותא מאן דלא ישגה ולא אסתכל ברזין דפקודי אורייתא לא ידע ולא אסתכל היך מתתקנן שייפין ברזא עלאה שייפין דנופא כלהו מתתקנן על רזא דפקודי אורייתא ואף על גב דאית שייפין דאינון רברבין ועלאין כלהו זעירין ורברבין אי אתנטיל חד מנייהו אפילו זעירא דבר נש אקרי מאריה דמומא כל שכן וכל שכן הוא דגרע אפילו חד פקודא מאינון פקודי אורייתא דאטיל מומא באתר דלא אצטריך</p>	<p>וכל המצוות כולן פרקים ואיברים להראות בהן את סוד האמונה מי שלא ישגיח ולא יתבונן בסודות של מצוות התורה לא ידע ולא יתבונן איך מתקנים האיברים בסוד עליון כל איברי הגוף מתקנים על הסוד של מצוות התורה ואף על גב שיש איברים שהם גדולים ועליונים כולם קטנים וגדולים אם נטל מהם אחד אפילו הקטן ביותר של האדם הוא נקרא בעל מום כל שכן וכל שכן אותו שפוגם אפילו מצוה אחת מאותן מצוות התורה שמטיל מום במקום שלא צריך.</p>
<p>תא חזי מה כתיב (בראשית ב טז) ויקח יהויה אלהים את האדם ויניחהו בגן עדן לעבדה ולשמרה ותנינן לעבדה ולשמרה אלין קרבנין וכלא חד אבל דא רזא דפקודי אורייתא לעבדה אלין רמ"ח שייפין עלאין ולשמרה אלין תלת מאה ושתינ וחמש שייפין תתאין אלין עלאין דזכור ואלין תתאין דשמור וכלא חד</p>	<p>בא וראה מה כתוב ויקח ה' אלהים את האדם ויניחהו בגן עדן לעבדה ולשמרה ושנינו לעבדה ולשמרה אלו קרבנות והכל אחד אבל הסוד הזה של מצוות התורה לעבדה אלו רמ"ח איברים עליונים ולשמרה אלו שלש מאות וששים וחמשה איברים תחתונים אלה העליונים של זכור ואלה התחתונים של שמור והכל אחד.</p>
<p>זכאה איהו מאן דזכי לאשלמא לון פקודין דאורייתא גרים לבר נש לאשלמא רוחיה ונשמתייה בהאי עלמא ובעלמא דאתי אורייתא מזוכה לבר נש לאחסנא תרין עלמין עלמא דא ועלמא דאתי כל מאן דאשתדל באורייתא אשתדל בחיים חיים בהאי עלמא וחיים בעלמא דאתי אשתזיב מכל עונשין בישינ דלא יכלין לשלמאה עליה אי באשתדלותיה הכי כל שכן מאן דעביד עובדא</p>	<p>אשרי מי שזוכה להשלים אותם מצוות התורה גורמות לאדם להשלים רוחו ונשמתו בעולם הזה ובעולם הבא התורה מזכה את האדם לרשת שני עולמות עולם הזה ועולם הבא כל מי שמשתדל בתורה משתדל בחיים חיים בעולם הזה וחיים בעולם הבא נצול מכל הענשים הרעים שלא יכולים לשלט עליו אם בהשתדלות כך כל שכן מי שעושה מעשה.</p>
<p>רבי חייא ורבי אבא שרו בבי אושפיזיהו קמו בפלגות ליליא</p>	<p>רבי חייא ורבי אבא היו שרויים בבית מארחהם וקמו בחצות הלילה</p>

¹ הגילוי דכל התורה כולה רק באורה אשר באצילות, אשר עליה אמרו (עבר"ז ג' ע"ב) שהקב"ה יושב ועוסק בתורה, והוא היה ג"כ עבודת אדה"ר קודם החטא, כי אלולא החטא היה ניתן התורה כולה לאדה"ר, וזהו שנאמר (בראשית ב טו) ויניחהו בגן עדן לעבדה ולשמרה, והתורה דאצילות היא כולה על סוד היחוד לייחד הנאצלים זה בזה, וכולם בא"ס ביחודא שלים (ע' זוה"ק מקץ קצט ע"ב ותרומה קסה ע"ב ואתחנן רסג ע"א ברע"מ שם). וזהו ג"כ סוד עבודת הספי' שאמר הראב"ד בספר יצירה פ"ב משנה א' (הקדו"ש לב ע"ב).

קסו/א	
לאשתדלא באורייתא ברתיה דאושפיזא קמת ואנהירת לון שרגא ולבתר קיימת אבטרייהו למשמע מלין דאורייתא	להשתדל בתורה בת המארח קמה והאירה להם נר ואחר כך עמדה אחריהם לשמע דברי תורה.
פתח רבי יוסי ואמר (משלי ו) כי נר מצוה ותורה אור ודרך חיים תוכחות מוסר כי נר מצוה כל מאן דאשתדל בהאי עלמא באינון פקודין דאורייתא אתסדר קמיה בכל פקודא ופקודא חד שרגא לאנהרא ליה בההוא עלמא ותורה אור מאן דאתעסק באורייתא זכו לההוא נהורא עלאה דאדליקת שרגא מניה דהא שרגא בלא נהורא לא כלום נהורא בלא שרגא אופי הכי לא יכיל לאנהרא אשתכח דכלא דא לדא אצטריך ² אצטריך עובדא לאתקנא שרגא ואצטריך למלעי באורייתא לאנהרא שרגא זכאה איהו מאן דאתעסק בה בנהורא ובשרגא	פתח רבי יוסי ואמר (משלי ו) כי נר מצוה ותורה אור ודרך חיים תוכחות מוסר כי נר מצוה כל מי שמשתדל בעולם הזה באותן מצוות התורה מסתדר לפניו בכל מצוה ומצוה נר אחד להאיר לו באותו העולם ותורה אור מי שמתעסק בתורה זוכה לאותו אור עליון שנדלק ממנו הנר שהרי נר בלי אור אינו כלום אור בלי נר אף כך לא יכול להאיר נמצא שכלם צריכים זה את זה צריך מעשה לתקן הנר וצריך ללמד תורה להאיר הנר אשרי מי שמתעסק בה באור ובנר.
ודרך חיים תוכחות מוסר ³ ארח חיים לאעלא ביה לעלמא דאתי ⁴ אינון תוכחות ⁵ דמקבל בר נש לאעדאה גרמיה מארח ביש ⁶ ולמיהך בארחא טבא תו ⁷ ודרך חיים אינון תוכחות מוסר דאיתי קודשא בריך הוא עליה דבר נש ⁸ לדכאה ליה מחובוי באינון תוכחות זכאה איהו מאן דקביל להו ברעו דלבא	ודרך חיים תוכחות מוסר דרך חיים להיכנס בה לעולם הבא אותן תוכחות שמקבל אדם להסיר את עצמו מדרך רעה וללכת בדרך טובה עוד ודרך חיים אותם תוכחות מוסר שמביא הקדוש ברוך הוא על האדם לטהרו מחטאיו באותן תוכחות אשרי מי שמקבל אותן ברצון הלב.
דבר אחר כי נר מצוה (תקונא דשרגא ⁹) דא שרגא בוצינא דדוד ¹ דאיהו נר מצוה	דבר אחר כי נר מצוה (תקון הנר) זה נר המנורה של דוד שהוא נר מצוה תורה

¹ פירוש ע"י המצוה מתקן בחינת א' מהמלכות הנקרא נר ושיעור הפסוק כי נר מצוה על ידי המצוה מתקן הנר שהי' המלכות. ותורה אור ע"י התורה מושך אור לנר הנזכר (מ"מ).

² העושה יתגלגל ללמוד, והלמד יתגלגל לעשות, ויצטרכו זה לזה אמנם העושה והלמד יחד שלם. והנה שניהחלקים האלו הם עשה טוב (אור יקר).

³ וחלק סור מרע אמר "ודרך חיים תוכחת מוסר", הנה חלק המעשה הוא מה שצריך האדם להסתתר שם בעולם הבא, וחלק סור מרע הא צדה לדרך ושמירה כדי ללכת שם בשלום, להצילו מכף כף אויב ואורב בדרך, וזהו שאמר "אורח חיים" שיהיה לפניו דרך סלולה (אור יקר).

⁴ ואחר כך יהנה שם מהתורה והמצוה (אור יקר).

⁵ שהאדם מוכיח את עצמו ומייסר עצמו להבדל מכל טומאה ומדה רעה מדרך רע, ולהתנהג בטוב, אלו הם המגינים להגן עליו. הנה הדרך הזה למי שנזהר ולא חטא, ומי שלא נזהר וחסא תקנתו (אור יקר).

⁶ פירוש התעניות והסיגופים שאדם מקבל על עצמו כדי להתרחק מדרך רע (מ"מ).

⁷ עכשו מפרש תוכחות מוסר הם היסורין שמביא הקב"ה על האדם. א"נ י"ל אינון תוכחות דמקבל בר נש היינו כשמוכיחו שום אדם במלי דשמיא מקבל אותם בשמחה ובס"פי (מ"מ).

⁸ מפני שתשובה תולה וייסורין ממרקין, ואם תאמר וייסורין מדעתיה איהו דאזהר בהו קרא, לזה א מר תוכחות מוסר ודאי אורח חיים, ובא הכתוב להזהיר האדם שיקבלם בשמחה, וזהו שאמר "זכאה איהו" וכו' (אור יקר).

⁹ לדרך זה תיקונה הוא מן התחתונים, והיא מתקנת בכל בתורה ומצוה ובכל מעשה טוב שאדם עוסק בעולם הזה (אור יקר). ורוצה לומר באומרו כי נר מצוה, דע שמצוה עליך לתקן הנר הזה שהיא נקראת נ"ר, כי כמו שהנר ענין הצריך תיקון גדול ליפוחה דהיינו (בטורי מרני) [באור תורני?] להבדילה מכל טינוף, ואחר כך לתת בה פתילה הם מעשה המצות המעשיות הגשמיות, ואחר כך לתת בה שמן שהם עסק התור' שמן תורק שמך, ואחר שהאדם עושה כל זה התיקון מלמטה לנר זה מושך עליה התפארת כדמסיק, וזהו שאמר

<p>אורייתא דבעל פה דאצטריך לאתקנא תדיר ואיהי לא נהרא אלא מגו תורה שבכתב דהא אורייתא דבעל פה לית לה נהירו אלא מגו תורה שבכתב דאיהי אור לאנהרא</p>	<p>שבעל פה שצריכה להתקן תמיד ואינה מאירה אלא מתוך תורה שבכתב שהרי אין לתורה שבעל פה אור אלא מתוך תורה שבכתב שהיא האור להאיר.</p>
<p>אשגה אבתריה וחמא ברתיה דאושפיזא קיימת אבתרייהו אמר כי נר מצוה מאי נר דא נר דאיהי מצוה דנשיין זכייין ביה ואיהי נר דשבת² דאף על גב דנשיין לא זכאן באורייתא הא גוברין זכייין באורייתא³ ונהרין להאי שרגא דנשיין מתתקנן בהאי מצוה נשיין בתקונא דהאי נר גוברין באורייתא לאנהרא⁴ להאי נר תקונא דמצוה⁵ דנשיין אתחייבו בהו</p>	<p>הסתכל לאחוריו וראה את בת המארח עומדת מאחריהם אמר כי נר מצוה מה זה נר זה הנר שהיא מצוה שנשים זוכות בה והיא נר שבת שאף על גב שנשים לא זוכות בתורה הרי הגברים זוכים בתורה ומאירים את הנר הזה שהנשים מתקנות במצוה הזו הנשים בתקון של הנר הזה והגברים בתורה להאיר לנר הזה תקון המצוה שהנשים התחייבו בהם.</p>
<p>שמעת ההיא אתתא ובכאת אדהכי קם אבוה דאתתא דהות תמן ועאל ביניהו וחמא ברתיה קיימת אבתרייהו ובכאת שאיל לה אבוה סהת ליה (רבי אבא) עובדא שארי אבוה דאתתא אוף איהו ובכה אמר ליה רבי יוסי דילמא התנך בעלה דברתיך לא זכה באורייתא אמר ליה ודאי הכי הוא ועל דא ודאי בכינן אנא וברתי תדיר</p>	<p>שמעה אותה אשה ובכתה בין כך קם אבי האשה שהיה שם ונכנס ביניהם וראה את בתו עומדת מאחריהם ובוכה שאל אותה אביה והיא סחה לו (רבי אבא) את המעשה התחיל אבי האשה אף הוא לבכות אמר לו רבי יוסי אולי חתנך בעלה של בתך לא זכה בתורה אמר לו ודאי כך זה ועל זה ודאי אנו בוכים אני ובתי תמיד.</p>
<p>ובגין דחמינא ליה יומא חד דדליג מאגרא דא למשמע קדיש בהדי צבורא סליק ברעותא דילי למיהב ליה ברתי ותכף דנפקי צבורא מבי כנישתא יהיבנא ליה ברתי דאמינא בדלוגא דא⁶ דאתא למשמע קדיש גברא רבא ליהוי באורייתא ואף על גב דאיהו רביא ולא ידענא ביה מקדמת דנא והשתא אפילו ברכת מזונא לא ידע ולא יכילנא בהדיה למלעי בין חברייא דיוליקף</p>	<p>ובשביל שראיתי אותו יום אחד שמדלג מהעליה הזו לשמע קדיש עם הצבור עלה ברצוני לתת לו את בתי ותכף שהצבור יצא מבית הכנסת נתתי לו את בתי שאמרתי שבדלוג הזה שבא לשמע קדיש הוא יהיה אדם גדול בתורה ואף על גב שהוא תינוק ולא הכרתי אותו מקדם לכן ועכשיו אפילו ברכת המזון אינו יודע ולא יכלתי ללמד עמו בין החברים שילמד קריאת שמע או</p>

"תקונא דאורייתא דבעל פה" שהיא כלולה סור מרע ועשה טוב, ועסק תורה, שכל זה הוא בתורה שבעל פה, ואין ייחוד מלמעלה אם יחסר לה התיקון כרגע (אור יקר). פירוש לפי ד"א שיעור הכתוב כך הוא כי נר שהיא מצוה שהיא מ' תיקונה ע"י הזעיר הנק' תורה שבכתב ואיהו אור (מ"מ).
¹ שהיא המלכות "מצוה", היינו שמצוה עלינו לתקנה ולקשטה תדיר (אור יקר).
² היא מדת המלכות ממש, והאשה מרכבה אל השכינה, ולכך היא מתקנת הנר במה שהם מתקנות הנר ליל שבת, שהיא נר מלכו, להראות שכל השבוע נר זו עמה, והן מצפות לבעליהן מבית המדרש להכינה על ליל שבת שהיא מאירה מתורתן, ולזה היא נר בליל שבת, ותורת בעליהם שהם עוסקים כל הימים מאירה לנר זה, ולזה תיקונא דנר ליל שבת בלבד (אור יקר).
³ אינו ליל שבת, אלא כל מה שעסקו בתורה כל הששה ימים (אור יקר).
⁴ הלואי שיהיה תיקון בה מיד הוא קופץ כאומרו וראיתה לזכור ברית עולם, כיון שהתפארת רואה את השכינה מקושטת מיד לזכור ולהתייחד וכן פי' בתיקון² (אור יקר).
⁵ ולזה יושלם היחוד על ידי שניהם והכוונה בזה שכיון שהם מצפות לבעליהן עד ליל שבת, שהם מתקנות הנר הזה במעשה במה שהם עושות כל השבוע בצפיה לבד, מעשה זה המעט מועיל לתיקון נר (לכל התורה) ולהאירה בתורת בעליהן שהם עוסקים כל הימים] (אור יקר).
⁶ ז"ל הרב בס"ה החכם הזה פגם בחיבוק ולכך נפל מן הגג לענות אמן לתקן החיבוק כי על ידי עניית אמן הוא החיבוק. אחר כך ע"י סודות התורה שאמר תיקון הנשיקין. אח"כ עשה הזווג (מ"מ).

קריאת שמע או ברכת מזונא	ברכת המזון.
<p>אמר ליה אעבר ליה באחרא או דלמא ברא יוליד דלהוי גברא רבא אדהכי קם איהו ודלג עליהו ויתיב לקמייהו אסתכל ביה רבי יוסי אמר ודאי אנא חמינא בהאי רביא דנהורא דאורייתא יפוק לעלמא מניה או ברא דיוקים מניה חיך ההוא רביא ואמר רבותי אימא קמייכו חד מלה</p>	<p>אמר לו העבירנו באחר או אולי יוליד בן שיהיה איש גדול בינתים הוא קם ודלג עליהם וישב לפניהם הסתכל בו רבי יוסי אמר ודאי אני רואה בילד הזה שאור התורה יצא ממנו לעולם או בן שיקום ממנו צחק אותו ילד ואמר רבותי אמר לפניכם דבר אחד.</p>
<p>פתח ואמר (איוב לב ו) צעיר אני לימים ואתם ישישים על כן זחלתי ואירא מחות דעי אתכם האי קרא אתערו ביה עמודי עלמא אבל אליהוא דכתיב ביה ממשפחת רם אתערו דהא מזרעא דאברהם קאתא ושפיר¹ אבל אליהוא כהנא הוה² ומזרעא דיחזקאל נביאה³ הוה כתיב הכא (שם ב) בן ברכאל הבווי וכתיב התם (יחזקאל א ג) יחזקאל בן בווי הכהן</p>	<p>פתח ואמר (איוב לב) צעיר אני לימים ואתם ישישים על כן זחלתי ואירא מחות דעי אתכם בפסוק זה העירו עמודי עולם אבל אליהוא שכתוב בו ממשפחת רם העירו שהרי מזרע אברהם הוא בא ויפה אבל אליהוא היה כהן ומזרעו של יחזקאל הנביא היה כתוב כאן בן ברכאל הבווי וכתוב שם יחזקאל בן בווי הכהן.</p>
<p>ואי תימא בגין דכתיב (&) בווי בוז משפחות הוה לאו הכי הדר ואמר ממשפחת רם עלאה על כלא אמאי אקרי בווי על דהוה מבזה גרמיה לגבי מאן</p>	<p>ואם תאמר משום שכתוב בווי בוז משפחות היה לא כך חזר ואמר ממשפחת רם עליון על הכל למה נקרא בווי על שמבזה עצמו למי</p>
קס"ב	
<p>דגדול מניה ועל דא סליק בשמא עלאה בווי דא דאקרי אדם שלימא בכלא מה דלא אקרי הכי בר נש אחרא הדא הוא דכתיב (יחזקאל ב ו) ואתה בן אדם ועל דסליק בשמא דא אקרי רם עלאה על כלא</p>	<p>שגדול ממנו ולכן עלה בשם עליון בווי זה שנקרא אדם שלם בכל מה שלא נקרא כך אדם אחר זהו שכתוב ואתה בן אדם ועל שעלה בשם הזה נקרא רם עליון על הכל.</p>
<p>ועל דא אמר צעיר אני לימים לימים מימים מבעי ליה מאי לימים אלא אמר צעיר אני ואזעירנא גרמי לימים לגבי בר נש דאית ליה יומין סגיאין מאי טעמא בגין דאמרתי דימים ידברו ועל דא צעיר אני ואזעירנא גרמי לגבי ימים ואתם ישישים חמינא לכו ישישים על כן זחלתי ואירא מחות דעי אתכם</p>	<p>ועל זה אמר צעיר אני לימים לימים מימים היה צריך להיות מה זה לימים אלא אמר צעיר אני והקטנתי עצמי לימים לגבי אדם שיש לו ימים רבים למה משום שאמרתי שימים ידברו ועל זה אני צעיר והקטנתי את עצמי אל ימים ואתם ישישים ראיתי אתכם</p>

¹ כלומר לא יחלוק על דברי, שלא נכחיש היותו ממשפחת אברהם אם יהיה כהן ממשפחת אהרן אבל כשנדקדק עוד מייחד מן המייחד (אור יקר).

² משפחה מיוחדת פרטית ואם כן למה נייחד לו משפחת אברהם כיון שהוא מיוחד כהן, והעד "בוזי" וכו' ולפי דרכו אין איוב בזמן פרעה כלל, אלא כדברי ר' יוחנן דאמר ובית מדרשו בטבריה, והיה אחר החרבון, ותימה דהא יחזקאל קאמר נח דניאל ואיוב, דכבר הוה איוב בימי יחזקאל, ודוחק לומר שברכאל בנו של יחזקאל דקאמר ברכאל הבווי וכתביב יחזקאל בן בוזי אם כן ברכאל יהיה אחיו של יחזקאל (או ריקר)

³ ולפרש שברכאל היינו יחזקאל עצמו שברכו אל בנבואה ומעלה וכיוצא, ויהיה בנו ממש דחיקא לי מלתא מזרעיה דלימא ממש בריה, אמנם אתי שפיר דלא אדכר איוב אלא ביחזקאל, כאומרנו נח דניאל ואיוב, ואליהו בנו נזקק לאיוב, ושמא שגרו אביו בנבואה לעוץ להוכיחו, מפני שירא שמים היה וישראלי היה ומחשובי ארץ ישראל, ואתיא הא כמאן דאמר שהיה בזמן שנארמ ובהקבץ נערות וכו', ולזה לא נמצאו נשים יפות כבנות איוב שזמן טובתו, אח"כ הגיע לזמן אחשורוש, ולדרך זה בוזי אביו של יחזקאל הוא ברכאל אביו של אליהו משפחת כהנים (או ריקר). עי' בירושלמי סוטה ספ"ה (לש"ו).

<p>אוף אנא אמרתי ימים ידברו ורב שנים יודיעו חכמה ודאי אכן רוח היא באנוש ונשמת שדי תבינם ועל דא בגין דאנא רביא שוינא ברעותי דלא למללא עד תרין ירחין ועד יומא דא אשתלימו והשתא דאתון הכא אית למפתח באורייתא קמייכו</p>	<p>ישישים על כן זחלתי ואירא ואירא מחות דעי אתכם אף אני אמרתי ימים ידברו ורב שנים ידעו חכמה ודאי אכן רוח היא באנוש ונשמת שדי תבינם ולכן משום שאני ילד שמתי ברצוני שלא לדבר עד שני חדשים ועד היום הזה הם נשלמו ועכשיו שאתם כאן יש לפתח בתורה לפניכם.</p>
<p>פתח ואמר (משלי ו כג) כי נר מצוה ותורה אור ודרך חיים תוכחות מוסר כי נר מצוה דא איהי משנה כמה דאת אמר (שמות כד יב) והתורה והמצוה והתורה זו תורה שבכתב והמצוה זו משנה דאיהי נר שרנא דקיימא לאדלקא</p>	<p>פתח ואמר כי נר מצוה ותורה אור ודרך חיים תוכחות מוסר כי נר מצוה זוהי משנה כמו שנאמר והתורה והמצוה והתורה זו תורה שבכתב והמצוה זו משנה שהיא נר שעומד להדלקה.</p>
<p>נר אמאי אקרי נר אלא כד מקבלא מבין תרין דרועין רמ"ח שייפין עלאין איהי פתחת לגבייהו תרין דרועין דילה! כדין אתכלילו אלן תרין דרועין בהו ואקרי נר² ותורה אור דקא נהיר לההוא נר ואדליקת מניה מסטרא דאור קדמאה דאיהו ימינא דהא אורייתא מההוא סטרא דימינא דאור קדמאה איתיהיבת דכתיב (דברים לג ה) מימינו אש דת למו מסטרא דימינא איתיהיבת³ אף על גב דאתכליל ביה שמאלא דהא כדין איהו שלימו דכלא</p>	<p>נר למה נקרא נר אלא כשמקבל מבין שתי זרועות רמ"ח איברים עליונים היא פותחת אליהם שתי זרועות שלה ואז נכללות שתי הזרועות הללו בהם ונקראים נר ותורה אור שמאיר לאותו נר ונדלקת ממנו מצד האור הראשון שהוא ימין שהרי התורה נתנה מאותו צד הימין של האור הראשון שכתוב מימינו אש דת למו שנתנה מצד הימין ואף על גב שנכלל בה שמאל שהרי אז היא שלמות הכל.</p>
<p>אור דא אתכליל במאתן ושבעה עלמין דאינון גניזין בסטרא דההוא אור ואתפשט בכלהו תחות כורסייא עלאה טמירא שריין אינון עולמות מסטרא דההוא ימינא תלת</p>	<p>האור הזה נכלל במאתים ושבעה עולמות שגנוזים בצד של אותו האור ומתפשט בכלם תחת הכסא הטמיר העליון שורים אותם עולמות מצד אותו הימין שלש מאות ועשרה הם מאתים</p>

¹ ה"ס אנהגך אביאך אל בית אמי תלמדני כי היא חובקתו ומנהיגתו מאחוריו אליה (רח"ו).
² ז"א מתחיל קומתו מן חצי הת"ת של א"א הנקרא כתר והוא ממש ממחצית גופו דאריך ולמטה והנה כתר הוא תר"ך ומחציתם הם י"ש וכיון שכל פרצוף אריך נקרא כתר"ר. אם כן מה שלוקח ז"א ממנו שהיא מחציתו ממש כנז' הוא י"ש ואלו הם סוד י"ש עולמות הנז' כאן ולוקחם ז"א העומד תחות בינה כנודע והנה היא נקראת כורסייא טמירא ואלו הי"ש עולמות הם בחכמה דז"א העומד תחות כרסיא טמירא שהיא אימא עלאה. וכבר ידעת כי החכמה נקראת יש מאין. רוצה לומר יש הנמשך מכתר הנקרא אין והם בחכמה מוח ימין דז"א. והנה הם מתחלקין בג' ספירות שהם חג"ת דז"א העומדים תחות כרסיא דבינה עלאה ונמצא שהם מתחלקין ק"ג עולמות בכל ספירה מהם ושלשה פעמים ק"ג הם יש ונודע כי הת"ת רובו חסד ועם היותו מכריע בין חסד לגבורה הוא מטה כלפי חסד. ולכן הם מתחברים יחד ק"ג עולמות הת"ת עם ק"ג של החסד. ונעשין ר"ו עולמות ונשאין ק"ג לבדם לספירת הגבורה. וכיון שאלו שנתחברו הם הרוב של הי"ש לכן לוקחים גם העולם האחר הנשאר ועודף על חשבון שלש פעמים ק"ג ואז נעשין אר"ר עולמות כמנין ר"ז בחיבור הת"ת והחסד והק"ג לבדם הם בספירת הגבורה וכבר ידעת כי החסד נקרא אור ועוד טעם אחר לפי שהת"ת מטה כלפי חסד ולכן היטה את העולם היתר והכריעו לכף החסד ונעשו אור עולמות אבל בעת תפלת מנחה מתעוררים ק"ג עולמות של ספירת הגבורה כנודע כי שמאלא שלטא בעידן מנחה ולכן מנחה בגמטריא ק"ג (שער מאמרי רשב"י וזהר הרקיע).
³ מד ע"א (הערת הזהר).

<p>מאה ועשר אינון מאתן ושבע אינון בסטרא דימינא מאה ותלת אינון בסטרא דשמאלא¹ ואינון תלת מאה ועשר ואלין אינון דקודשא בריך הוא מתקן תדיר לצדיקיא ומאלין מתפשטן כמה וכמה אוצרי חמדה וכלהו גניזין לאתעדנא מנהון צדיקיא לעלמא אתי ועל אלין כתיב (משלי ח כא) להנחיל אוהבי יש ואוצרותיהם אמלא ועל אלין כתיב (ישעיה סד ג) עין לא ראתה אלהים זולתך וגו'</p>	<p>ושבעה הם בצד הימין ומאה ושלושה הם בצד השמאל והם שלש מאות ועשרה ואלו הם שמתקן הקדוש ברוך הוא תמיד לצדיקים ומאלה מתפשטים כמה וכמה אוצרות החמדה וכולם גנוזים כדי להתעדן מהם הצדיקים בעולם הבא ועל אלה כתוב להנחיל אהבי יש ואצרותיהם אמלא ועל אלה כתוב עין לא ראתה אלהים זולתך וגו'.</p>
<p>י"ש אלין תלת מאה ועשר עולמות² גניזין תחות עלמא דאתי (ועל) אינון מאתן ושבע דאינון מסטרא דימינא אקרונ אור קדמאה בגין דאפילו אור שמאלא אקרי אור אבל אור קדמאה איהו זמין למעבד תולדין לעלמא דאתי ואי תימא לעלמא דאתי ולא יתיר אלא אפילו בכל יומא ויומא³ דאי לא הוה האי אור עלמא לא יכיל למיקם דכתיב (תהלים פט ג) אמרתי עולם חסד יבנה⁴</p>	<p>י"ש אלה שלש מאות ועשרה עולמות שגנוזים תחת העולם הבא (ועל) אותם מאתים ושבעה שהם מצד הימין נקראים אור ראשון משום שאפילו אור השמאל נקרא אור אבל האור הראשון עתיד לעשות תולדות לעולם הבא ואם תאמר לעולם הבא ולא יותר אלא אפילו בכל יום ויום שאם האור הזה לא היה העולם לא יוכל להתקיים שכתוב אמרתי עולם חסד יבנה.</p>
<p>האי אור זרע ליה קודשא בריך הוא בגנתא דעדנוי⁵ ועבד ליה שורין שורין על ידוי דהאי צדיק דאיהו גננא דגנתא ונטיל להאי אור זרע ליה זרועא דקשומ⁶ ועבד ליה שורין שורין בגנתא ואוליד ואצמח ועבד</p>	<p>האור הזה זרע אותו הקדוש ברוך הוא בגן עדנו ועשה אותו שורות שורות על ידי הצדיק הזה שהוא הגנן של הגן ונטל את האור הזה וזרע אותו זרע אמת ועשה אותו שורות שורות בגן והוליד והצמיח ועשה פירות ומהם נזון העולם</p>

¹ זה"ס ויקח מן הבא בידו מנחה לעשו מנח ה גימ' ק"ג הביא לו מנחה מצד שמאל והשיב לו עשו יש לי ר"ב שאפילו אותם ר"ז שהם מצד ימין עם ק"ג של שמאל הכל יש לי מכח הקטרוג השיב שלמה במשו ית' להנחיל אוהבי יש אפילו אותם ק"ג שהם מצד שמאל וימתקו עם ר"ז שהם מצד הימין וינחלו אותם אוהביו ית' ומכח ק"ג של שמאל יצא עגל שעולה ק"ג ולכן אמר משה לאהרן קח לך עגל וכו' למתק אותם בצד הימין (רח"ו).

² דע כי י"ש עולמות הם בבינה והם כ"ב אותיות המתחלקים בחג"ת דז"א כמ"ש בפ' בראשית [טז ע"ב ועי' זהר הרקיע יא ע"א ושער הכוונות כט ע"ב (לש"ו)]. וכבר הודעתוך כי עלמא דאתי הוא תבונה שתמיד בא השפע ממנה תוך ז"א ואמנם עיקרם בג"ר דז"א אך הארתם יוצאת לחסון אחר כלות יסוד הבינה אשר בחזה דז"א ואז מתחילים הג' קוים ונמצא כי עיקר הארתה בחג"ת דז"א וז"ש בזהר שהם תחות עלמא דאתי שהוא בסיום יסוד הבינה בחזה דז"א גם פירושו שהם אחר הבינה דז"א עצמו (רח"ו).

³ קמט רע"א (לש"ו). תמצית הארה [תיקון המ"ה] מזה מוכרח להיות תמיד, כי בלא זה לא היה אפשר שיתקיים העולם אפי' רגע אחת וכמ"ש בזוה"ק (תרומה קמט רע"א ושם עוד קסו ע"ב) (דע"ה ח"ב עה ע"ד), באשר שכל גילוי הנה נעשה מאחר הפרסא ולמטה, והרי היה גילוי ע"י הפסק, לכן היה גילוי רק כרגע, וחזר ונגנז ואינו משתמש העולם בו אלא בתמצית הארה ממנו. ובזה מתקיים העולם ונוהג בחסדו כל דור (ע' זוה"ק פ' בא לה ע"א תרומה קמט רע"א קסו ע"ב ופ' אמור פח ע"א) (כללים ח"ב עז ע"ג).

⁴ מ"ש אמרתי עולם חסד יבנה הכוונה הוא רק על מה ששיתף מדת החסד למדת הדין, אבל עיקר הבריאה היתה במדת הדין, בראשית ברא אלהים (בראשית א א), וכנ"ל אות א' שבשם מ"ב נברא העולם שהוא גבורה (ביאורים ח"א נט ע"ב).

⁵ שמ"ר פל"ה סי' א (לש"ו). בנקודת יסוד דהמלכות ששם נגנז האור (דע"ה ח"א ג ע"ד), עי' דע"ה ח"ב סה ע"ב, הוא היסוד דהנוק' כמ"ש בשעה"כ (דף נד ע"ב), והוא ה' דאדנ"י⁵, י' זעירא⁵, שהוא מהי' דהוי"ה, כי כמו שהוא בז"א י' אתגלי בפומה דאמה (אד"ר קמב ע"א) והוא מאור הגנוז, כן הוא בה, ע' הגר"א ספד"צ (פרק ג ד"ה ו"ה כז ע"א, ובפ"א ד"ה כמה דה' יג ע"ג). ועכ"פ הוא כי האור שנגנז הוא בהיסוד דהנוק', ומשם הוא ג"כ כל שורש נשמת ישראל וכמו שאמרו בפ' בראשית (י"ג סע"א) (כללים ח"א פא ע"א).

⁶ שור"ק כולו זרע אמת ניקוד שהיסוד שורק (רח"ו).

<p>פרין ומנייהו אתון עלמא הדא הוא דכתיב (שם צו יא) אור זרוע לצדיק וגו'</p>	<p>זהו שכתוב אור זרע לצדיק וגו'.</p>
<p>וכתיב (ישעיה סא יא) וכגנה זרועיה תצמיח מאן זרועיה אלין זרועי דאור קדמאה דאיהו זרוע תדיר² השתא אוליד ועביד איבין והשתא זרוע איהו בקדמיתא עד לא ייכול עלמא איבא דא אוליד זרועא דא ויהיב איבא ולא שכיך ועל דא כל עלמין אתזנו בספוקא דההוא גננא דאקרי צדיק דלא שכיך ולא פסיק לעלמין בר בזמנא דישראל בגלותא³</p>	<p>וכתוב וכגנה זרועיה תצמיח מי הם זרועיה אלה הם הזרעים של האור הראשון שהוא תמיד זרוע ועכשיו מוליד ועושה פרות ועכשיו הוא זרוע בראשונה בטרם שיאכל העולם את הפרי הזה הוליד הזרוע הזה ונותן פרי ולא שוכך ולכן כל העולמות נזונו בספוקו של אותו הגנן שנקרא צדיק שאינו שוכך ולא פוסק לעולמים פרט לזמן שישראל בגלות.</p>
<p>ואי תימא בזמנא דגלותא כתיב (איוב יד יא) אזלו מים מני ים ונהר יחרב ויבש היך עביד תולדין אלא כתיב (תהלים צו יא) זרוע זרוע איהו תדיר ומיומא דאפסיק ההוא נהר גנתא (ס"א בגנתא) לא עאל</p>	<p>ואם תאמר בזמן הגלות כתוב אזלו מים מני ים ונהר יחרב ויבש ואיך עשה תולדות אלא כתוב זרע והוא תמיד זרוע ומיום שנפסק אותו נהר לא נכנס לגן (בגן)</p>
<p>קסז/א</p>	
<p>ביה ההוא גננא וההוא אור דאיהו זרוע תדיר עביד איבין ומניה ומגרמיה אזרע כקדמיתא ולא שכיך תדיר כגנתא דעביד תולדין ומההוא זרוע נפיל ביה באתריה ומגרמיה עביד תולדין כדבקדמיתא ואי תימא דאינון תולדין ואיבין הוו כמה דהוה בזמנא דגננא תמן לאו הכי אבל לא אתמנע זרוע דא לעלמין</p>	<p>אותו הגנן ואותו אור שהוא תמיד זרוע עושה פרות וממנו ומעצמו נזרע כבראשונה ולא שוכך תמיד כמו גן שעושה תולדות ומאותו הזרוע נופל בו במקומו ומעצמו עושה תולדות כבראשונה ואם תאמר שאותם תולדות ופרות היו כמו שהיה בזמן שהגנן שם לא כך אבל לא נמנע הזרוע הזה לעולמים.</p>
<p>כגוונא דא ותורה אור אורייתא דאתיהיבת מסטרא דההוא אור קדמאה הכי אזרע תדיר בעלמא ועביד תולדין ואיבין ולא שכיך לעלמין ומההוא איבא דיליה אתון עלמא</p>	<p>כמו זה ותורה אור התורה שנתנה מצד אותו האור הראשון כך נזרע תמיד בעולם ועושה תולדות ופרות ולא שוכך לעולמים ומאותו הפרי שלו נזון העולם.</p>
<p>ודרך חיים תוכחות מוסר תרין ארחין</p>	<p>הם אחד דרך החיים ואחד בהפך ממנו</p>

¹ הוא סוד עץ החיים שבתוך הגן (ביאורים ח"ב פא ע"ג). שם נפל וירד אור הדעת ונתעלם שם, והוא סוד אור זרוע לצדיק וכמ"ש בספד"צ (פרק א יא ע"ב) אעבר וזעיר נטיל וגניז, ע"ש בהגר"א, וכן בתיקונים להגר"א (תיקון מ דף פט ע"ג), ובדברי הרב שער הארת המוחין (פרק ט), ודרושי מ"ן ומ"ד (דרוש ה), וע' עוד בזוה"ק (פ' בא דף לה ע"א) (דע"ה ח"ב קח ע"ב), בזוה"ק בראשית בתחילתו (דף א ע"א) אור דאתברי ואתגניז ואתכלל בברית כו', וההוא זרע קיימא באות ברית ממש, וע"ש בדברי הרב במאמרי רשב"י, וכן בדברי הרב בשער הכוונות (בדף לב ע"א) ע"ש. והרי לנו מל"ז כי נשאר גנוז ביסוד הזכר והוא בסוד סירס את הזכר כנז' (כללים ח"א פא ע"א), אינו מאיר מעתה להנוק' שהוא המלכות הנעלמת בו אלא רק דרך דופני העטרה, ע' הארת המוחין (פרק ט) [וכמ"ש בזוה"ק פ' בא לה ע"א, ע"ש בהגהות מהר"ו אות ג' ד', ובזוה"ק פ' תרומה קמח סע"ב וקמט רע"א, ושם קסו ע"ב וקסז ע"א כל הענין, ופ' פקודי רכ ע"ב ופ' אמור פח ע"א] (כללים ח"א קא ע"ג).

² עי' לעיל דף לה ע"א (לש"ו).

³ בעת שהזו"ן הם בגדלות ובמוחין שלימים, הנה אז נמשך בהנוק' מהאור שבו ג"כ, ע' זוה"ק (פ' בא לה ע"א, ופ' תרומה קסו ע"ב) ובדברי הרב בדרושי מ"ן ומ"ד (דרוש ה), אמנם הוא רק בסוד נהיר לנוק' דרך דופן כמ"ש בהארת המוחין (פרק ט), אבל הוא נמשך בה עכ"פ והוא החסד שבחסד כנז' (דע"ה ח"ב קלד ע"א).

<p>אינן חד ארץ חיים וחד בהפוכא מניה סימנא דארץ חיים מאן איהו תוכחות מוסר דכד בעא קודשא בריך הוא לנטרא להאי ארץ חיים שוי עליה ההוא דאלקי ועביד תוכחות מוסר לבני עלמא ומאן איהו האי דכתיב (בראשית ג כד) ואת להט החרב המתהפכת לשמר את דרך עץ החיים ועל דא דרך חיים איהו תוכחות מוסר ומאן דאית ביה תוכחות ודאי דמתערי ליה למהך בההוא ארץ חיים דשארית תמן תוכחות מוסר</p>	<p>מהו הסימן של דרך חיים תוכחות מוסר שכאשר רצה הקדוש ברוך הוא לשמר את דרך החיים הזו הוא שם עליו אותו המלכה ועושה תוכחות מוסר לבני אדם ומיהו זה שכתוב (בראשית ג) ואת להט החרב המתהפכת לשמר את דרך החיים ולכן דרך חיים היא תוכחות מוסר ומי שיש בו תוכחות ודאי שמעירים אותו ללכת באותה דרך חיים ששם מתחיל תוכחות מוסר.</p>
<p>האי קרא לאו רישיה סיפיה ולאן סיפיה רישיה אלא כלא רזא דמהימנותא בהאי קרא כי נר מצוה דא רזא דשמור ותורה אור דא רזא דזכור ודרך חיים תוכחות מוסר אלן גזרין ועונשין דאורייתא וכלא רזא דמהימנותא ואצטריך דא לדא למהוי רזא דכלא כדקא יאות</p>	<p>הפסוק הזה אין ראשו סופו ואין סופו ראשו אלא הכל הוא סוד האמונה של הפסוק הזה כי נר מצוה זה סוד של שמור ותורה אור זה סוד של זכור ודרך חיים תוכחות מוסר אלה גזרות וענשים של התורה והכל סוד האמונה וצריך זה את זה ולהיות סוד של הכל כראוי.</p>
<p>ועל רזא דא דהאי אור דדליק ונהיר להאי נר כתיב ביה באהרן (במדבר ה ב) בהעלותך את הנרות בגין דהוא אתי מסטרא דהאי אור אור דא כתיב ביה (בראשית א ג) יהי אור ויהי אור כיון דאמר יהי אור אמאי כתיב (&) ויהי אור דהא בוייה בן סגיא אלא יהי אור דא אור קדמאה דאיהו ימינא ואיהו לקן הימין ויהי אור דמימינא נפק שמאלא ומרזא דימינא נפק שמאלא ועל דא ויהי אור דא שמאלא¹</p>	<p>ועל הסוד הזה של האור הזה שדולק ומאיר לנר הזה כתוב בו באהרן (במדבר ה) בהעלתך את הנרת משום שהוא בא מצד האור הזה באור הזה כתוב יהי אור ויהי אור כיון שאמר יהי אור למה כתוב ויהי אור שהרי בוייה בן מספיק אלא יהי אור זה האור הראשון שהוא ימין והוא לקן הימין ויהי אור שממין יוצא שמאל ומסוד הימין יוצא שמאל ועל זה ויהי אור זה שמאל.</p>
<p>מכאן דויהי קדמאה דאורייתא בסטרא דשמאלא הוה ובגין כך לאו איהו סימן ברכה מאי טעמא בגין דביה (נ"א דמניה) נפק ההוא חשך דאחשיך אנפי עלמא וסימנא דא כד אתגלי רזא דעשו ועובדוי בהאי ויהי הוה דכתיב (שם כה כז) ויהי עשו איש יודע ציד אתקיים בויהי איש יודע ציד לפתאה בני עלמא דלא יהכון בארץ מישר</p>	<p>מכאן שויהי הראשון של התורה היה בצד השמאל ולכן אינו סימן ברכה למה משום שבו (שממנו) יצא אותו חשך שהחשיך את פני העולם וסימן זה כאשר התגלה הסוד של עשו ומעשהו זה היה בויהי הזה שכתוב (שם כה) ויהי עשו איש ידע ציד התקיים בויהי איש ידע ציד לפתות את בני העולם שלא ילכו בדרך ישרה.</p>
<p>וירא אלהים את האור כי טוב דא איהו עמודא דקאים באמצעיתא וקאים ואחיד בסטרא דא ובסטרא דא כד הוה שלימו דתלת סטרין כתיב ביה כי טוב מה דלא הוה בהני אחרנין בגין דלא הוה שלימו עד אור</p>	<p>וירא אלהים את האור כי טוב זהו העמוד שעומד באמצע ועומד ואוחז בצד זה ובצד זה כשהיתה שלמות של שלשת הצדדים כתוב בו כי טוב מה שלא היה באחרים הללו משום שלא</p>

¹ הנה עיקר הכוונה מ"ש יהי אור, הנה הוא על הגילוי אור דהאורא עלאה עצמו שהוא העיקר דאור הגנוז, אבל מ"ש ויהי אור, הנה הוא על האור דשם מ"ה שהוא אינו האור הגנוז העיקרי אלא תולדתו (וכן מחלק ג"כ הספד"צ את הכתוב לשני בחי' אור ע"ש פ"א (יג ע"א) ובהגר"א שם (יג ע"ב ד"ה ומתחיל ומפרש), וכן בפ' תרומה (קסז ע"א) ע"ש (ביאורים ח"ב פא ע"ג).

<p>תליתאה דאשלים לכל סמרינ וכיון דאתא תליתאה דא כדין אפריש מחלוקת דימינא ושמאלא דכתיב (&) ויבדל אלהים בין האור ובין החשך</p>	<p>היתה שלמות עד האור השלישי שהשלים את כל הצדדים וכיון שבא השלישי הזה אז הפריד מחלוקת של ימין ושמאל שכתוב ויבדל אלהים בין האור ובין החשך.</p>
<p>ועל דאינון חמש דרגין דאתפרשו ואתמשכו מהאי אור קדמאה כתיב¹ (&) אור חמש זמנין וכלהו הוו מסטרא דימינא ואתכלילו ביה וכד אתכלילו בסטר שמאלא אתכלילו ברוזא דמים דנטיל בימינא (ס"א מימינא) ובגין כך כתיב (&) מים חמש זמנין וכד אשתלימו ברוזא דאמצעיתא כתיב (&) רקיע חמש זמנין² ועל דא תלת אינון אור מים רקיע³ לקבל תלת דרגין אלין דכלהו חמש דרגין אתכלילו בהו ועל דא בכלהו כתיב (&) חמש זמנין בכל חד וחד</p>	<p>ועל שהן חמש דרגות שנפרדו ונמשכו מהאור הראשון הזה כתוב חמש פעמים אור וכולם היו מצד הימין ונכללו בו וכשנכללו בצד שמאל נכללו בסוד של מים שנוטל בימין (מימין) ולכן כתוב מים חמש פעמים וכשנשלמו בסוד האמצע כתוב רקיע חמש פעמים ועל זה שלשה הם אור מים רקיע כנגד שלש הדרגות הללו שכלן חמש דרגות נכללו בהם ועל זה בכלם כתוב חמש פעמים בכל אחד ואחד.</p>
<p>הכא רזא דרוזין באלין תלתא אתציר</p>	<p>כאן סוד הסודות באלו השלשה הצטיר ונחקק בחקוקי הסוד של דמות</p>

¹ תצא רפ ע"א (הערת הזהר).

² והה' פעמים מים הם הה' גבורות, מים עזים, מים אדירים היוצאים מהה' גבורות מנצפ"ך שבבינה, כמ"ש בדרושי הצלם (דרוש א) וע' שער מ"ן ומ"ד (דרוש ו) ובשער רוח הקודש (ביחוד שם שדי בסופו דף נ ע"א) וכו' ונזכר ה' פעמים רקיע להבדיל בהה' פעמים מים, שהוא בהה' גבורות דמנצפ"ך, להבדיל בהם בין טמא לטהור כדי להכרית אותן משרשן (דע"ה ח"ב סה ע"ד).

³ הנה הדרוש הזה במדה במשקל ובמשורה וכו' המדה הוא בחינת האמה המודדת באורך וברוחב וכו' ומשקל הוא נודע בענין שתי כפות המאזנים ולפעמים מכריע כף זו ולפעמים כף זו ומשורה היא ענין האיפה או הסאה שמודדין בה היין או השמן או המים וכיוצא בהם כדי לתת קצבה ושיעור אל הדבר ההוא וכו' והנה המעולה מכולם הוא המשקל וכמ"ש במשנה במסכת תרומות והשוקל משובח משלשתן והנה הוא סוד אהיה שהוא הדעת העליון אשר במזלא קדישא דדיקנא דעתיקא וכו' ודע כי ג' מדרגות הנז' שהם משקל ומשורה ומדה הם סוד מ"ש בפ' תרומ' כנז' הנקראים אור ומים ורקיע כמו שנבאר בע"ה. ונמצא כי המשקל הוא בחינת מדידת טיפת האור הנמשכת מן החכמה אל הדעת שבו נשקל גודלו וקוטנו. ועתה נבאר בחינה השנית הנקראת מים והיא בבינה וזו נמדדת על ידי המדידה השני' הנק' משורה. וביאור הענין הוא כי אחר שטיפת האור הנז' הנמשך דרך הדעת ושם נשקל במשקל הדעת. אז ניתנת הטיפה היא בבינה אימא עלאה. ושם גו מעאה מתהפכת למים. ואז צרי' אופן מדידת המשורה שבה מודדין מיני המשקין כנ"ל. וכו' כל בחינת מים הם בחסד וכו' בחינה השלישית הנקראת רקיע והיא בז"א אחר שיצא ממעי אמו לחוץ הוא ונוקבא כשנולד. ואז מדידתו היא בבחינת השלישית הנקראת מדה שהיא האמה המודדת באורך וברוחב לכאן ולכאן כפי מה שצריך להתפשט. והנה בחינת הרקיע היא בסוד השמים בסוד ושמים בזרת תכן והענין הוא כי אחר שיצאו ז"א ונוקביה לחוץ. אז נתעבה ונקרש ואיתגליד ונעשה רקיע ואז נמדד על ידי מדידת מדת האמה הנקרא ק"ו המדה המתפשט והולך וגוזר וקוצב שער וע"כ יהיה מציאות אורה וכו' והנה זו המדידה נעשית על ידי הדעת והבינה שהם סוד יהו"ה ואהי"ה שהם בגמטריא אמה עם הכולל. והענין הוא כי שתי המדידות הראשונות היו משקל ומשורה שהם דעת ובינה ובהם עצמן נעשי' זו המדיד' השלישית הנקראת אמה. וכו' ועתה נעשו בסוד רקיע אחר שנתייבשו ונתפזרו לכאן ולכאן (שער מאמרי רשב"י). ועי' שער מ"ד ומ"ן פרק ה שאמ"ר וק"ב הם עסמ"ב. סוד טפת הזרע הנמשך מן המוח, הנה המשכתו מן המוח הנה הוא רק אור וכח לבד, והוא האור דאמ"ר, ע' הגר"א בתיקונים (תיקון מ דף פט ע"ג) (כללים ח"א לד ע"ד), כל זווג הנה הוא באמ"ר וק"ב שהם בחי' אור וכלי, כי האור מתלבש במים רקיע שהוא הכלי (כללים ח"א צה ע"ד), נותנים או"א ג"כ מתמצית גופם ונפשם חלק בכל טיפת זרע ומשתתפים בבנין הולד, והוא נמשך מכל קומתם כולו, ובסוד אור מים רקיע שאמרו בזוה"ק תרומה (כללים ח"ב סג ע"א), עי' זהר פ' תרומה דף קסז ע"א, ודף קלו סע"ב, ובס"ת ריש פ' לך לך עו ע"ב, וכמבואר ענינם בדברי הרב בדרושי מ"ן (דרוש ה ו) (ביאורים ח"א נד ע"ג), בתחילה כשיוצא מן המוח היא רק בסוד אור לבד, ואח"כ בהגוף שהוא בהחג"ת היא נתעבה ונתעכר ונעשית בבחי' מים, ואח"כ בהנה"י היא נקפה ונגלד ונעשית בבחי' רקיע, וכ"ז הנה הוא סוד אמ"ר (ביאורים ח"א סג ע"ב), הם האורות המוחין דהגדלות היותר מעולה הנמשך מהדעת עלאה אשר לעילא לעילא עד רזא דאור א"ס (ביאורים ח"א סט ע"א), עי' בפרקי הצלם (פרק א) ובשער המוחין (פרק ה) (ביאורים ח"ב פט ע"ד).

<p>ואתגליף בגלופי רזא דיוקנא דאדם דאיהו אור בקדמיתא לבתר מים לבתר אתפשט בנווייהו רקיע דאיהו גליפא דגליפו דיוקנא דאדם</p>	<p>האדם שהוא אור בראשונה ואחר כך מים ואחר כך מתפשט בתוכם רקיע שהוא חקוק של חקיקת דמות האדם.</p>
<p>כנונא דגליפו ציורא דדיוקנא דאדם בתולדתיה דהא בתולדתא דבר נש בקדמיתא זרע דאיהו אור דהא נהירו דכל שייפי גופא איהו ההוא זרע ובנין כך איהו אור וההוא אור אקרי זרע דכתיב (&) אור זרוע¹ ההוא זרע ממש לבתר ההוא זרע דאיהו אור אתפשט ואתעביד</p>	<p>כמו שחקוק ציור של דמות אדם בתולדתו שהרי בתולדת האדם בהתחלה זרע שהוא אור שהרי האור של כל איברי הגוף הוא אותו זרע ולכן הוא אור ואותו אור נקרא זרע שכתוב אור זרע אותו זרע ממש אחר כך אותו זרע שהוא אור מתפשט ונעשה</p>
<p>קסז/ב</p>	
<p>מים בלחותא דיליה אנליף יתיר ואתפשט פשיטו גו אינון מים פשיטו דגופא לכל סטרין כיון דאתצייר ואנליף ציורא ודיוקנא דגופא² אקריש ההוא פשיטו ואקרי רקיע³ ודא איהו רקיע בתוך המים ולבית דאקריש כתיב (&) ויקרא אלהים לרקיע שמים דהא אקריש ההוא לחותא (ד"א דאנגיד ואשתאר ההוא פסולת) דגופא דהוה גו אינון מים</p>	<p>מים בלחות שלו נחקק יותר ומתפשט התפשטות בתוך אותם המים התפשטות הגוף לכל הצדדים כיון שמצטייר ונחקק ציור ודמות הגוף נקרשה אותה התפשטות ונקראת רקיע וזהו רקיע בתוך המים ואחר שהקריש כתוב ויקרא אלהים לרקיע שמים שהרי הקרישה אותה הלחות (שהשפיע ונשארה אותה הפסלת) של הגוף שהיה בתוך אותם המים.</p>
<p>כיון דאבריר גופא ואנקי בנקיו ההוא לחותא דאתנגיד ואשתאר הוה פסולת דקא אתעבד גו התוכא ואינון מים הרעים עכורין ומנהון אתעביד פסולת מקטרגא⁴ לכל עלמא דכר ונוקבא⁵ לבתר כד נחתו אינון מים עכורין ואתהתכו לתתא⁶ בסטר שמאלא נפקו (ס"א דאתנגיד ואשתאר אתעביד פסולת מקטרגא לכל עלמא דכר ונוקבא ואינון מים הרעים עכורין לבתר כד נחתו אינון מים עכורין אתהתכו לתתא בסטר שמאלא ונפקו) לקטרגא כל עלמא זכאה איהו מאן דאשתזיב מנהון</p>	<p>כיון שנברר הגוף והתנקה בנקיון אותה לחות ששפעה ונשארה היתה פסלת שנעשתה תוך ההתוך והם מים הרעים העכורים ומהם נעשה פסלת מקטרג לכל העולם זכר ונקבה אחר כך כשירדו אותם מים עכורים והתהתכו למטה בצד שמאל יצאו (ששפע ונשאר נעשה פסלת מקטרג לכל העולם זכר ונקבה והם המים הרעים העכורים ואחר כך כאשר ירדו אותם מים עכורים והתהתכו למטה בצד שמאל ויצאו) לקטרג לכל העולם אשרי מי שנצל מהם.</p>
<p>כיון דנפיק מקטרגא כתיב (&) יהי מארת</p>	<p>כיון שיוצא המקטרג כתוב יהי מארת</p>

¹ זה תבין במה שביארתי בענין ארבע כנפות הציצית מה ענינם ושם ביארתי שהם ד' בחי' שמוריש היסוד אל המלכות והאחד מהם הוא בחינת נשמות הצדיקים אשר הם עושים הזווג עם המלכות בזמן הגלות רוב הפעמים וזהו ענין האור הנזרע בקדמיתא וז"ש¹ אור זרוע לצדיק (שער מאמרי רשב"י). עי' לעיל קסו ע"ב והערה שם.

² פי' עכשיו חוזר על זעיר לפרש אחר שנקרש שנק' רקיע (מ"מ).

³ עי' ענין אור מים רקיע בעמוד א', והערה שם.

⁴ כתב הרב באו"צח פ"ח כי אחר שנתברר ז'ין מטיפת אימא מה שנאר נקרא פסולת לגבי ז'ין שאינו ראוי לעשות ממנה ז'ין. ומשם ממה שנשאר נעשה עתיק דבריא. ומעתיק דבריא נעשה אריך דבריא וכעז"הד עד המלכות דעשייה. וממה שנשאר ממנה נעשה מהם הקליפות. וז"ש הזהר "ומנהון אתעביד פסולת מקטרגא" דהיינו בתכלית הבירור בסוף מלכות דעשייה (מ"מ).

⁵ פי' ז'ין דס"א (מ"מ).

⁶ פי' כמ"ש שלא יצאו הקליפות רק ממה שנשאר בסוף מ' דעשייה (מ"מ).

<p>חסר ו' ונתמשכה אסכרה לתינוקות וחסר אור הלבנה אחר כך והיו למאורת בשלמות של שניהם כאחד במי באותו רקיע השמים שהרי כשעולה ומתחברת באותו רקיע השמים אזי והיו למאורת אורות שלמים שניהם כאחד שלא פגומים כלל.</p>	<p>חסר ו' ונתמשכה אסכרה לתינוקות וחסר אור הלבנה אחר כך והיו למאורת בשלמות של שניהם כאחד במי באותו רקיע השמים שהרי כשעולה ומתחברת באותו רקיע השמים אזי והיו למאורת אורות שלמים שניהם כאחד שלא פגומים כלל.</p>
<p>שאר הייך האי רביא וחדוי אמר לון האי דאמינא דאתבריר הכא רזא דאדם³ באור דההואקד (ד"א דאיהו) זרע⁴ ולבתר אתעביד מים ומגו אינון מים אתפשט רקיע דיוקנא דאדם כמה דאתערנא תינח כד אתעביד דא לגו מעוי דאתתא⁵ דהא לא אתצייר זרעא אלא בגו מעוי דנוקבא לאתפשטא בה דיוקנא דאדם והכא אי אלין חמש דרגין אינון דיוקנא דאדם באן אתר⁶ אתצייר ואתפשט האי דיוקנא בגו אינון מים</p>	<p>התחיל לצחק הילד הזה ושמח אמר להם זה שאמרתי שנברר כאן סוד של אדם באור של אותו (שהוא) הזרע ואחר כך נעשה מים ומתוך אותם המים מתפשט רקיע דמות של אדם כמו שעוררנו מילא כשזה נעשה בתוך מעי האשה שהרי לא מצטייר הזרע אלא בתוך מעי הנקבה להתפשט בה דמות של אדם וכאן אם אלה חמש דרגות הם דמות של אדם באיזה מקום מצטייר ומתפשט הדמות הזה בתוך המים הללו.</p>
<p>אי תימא גו נוקבא הוו דא עלמא דאתי⁷ לאו הכי דהא לא אתצייר ציורא ודיוקנא עד דנפקו אתוון לבר ולבתר אתגלימו ותו דהא⁸ עלמא דאתי הוה אומנא דכתיב (&) ויאמר אלהים יהי אור ויהי אור⁹ ויאמר אלהים יהי רקיע הא אומנא הוה</p>	<p>אם תאמר בתוך הנקבה הם היו זה העולם הבא לא כך שהרי לא הצטייר ציור ודמות עד שיוצאות האותיות לחוץ ואחר כך נגלמו ועוד שהרי העולם הבא היה האמן שכתוב ויאמר אלהים יהי אור ויהי אור ויאמר אלהים יהי רקיע הרי האמן הוא היה.</p>
<p>אי תימא בנוקבא דלתתא¹⁰ לאו הכי דהא עד לא הוות וכד נפק האי דיוקנא דאדם נוקביה נפקת בהדיה הא לא אתצייר דיוקנא דאדם בה אי הכי באן אתר אתצייר ואתגליף האי זרע למהוי גליפו דיוקנא דאדם אלא דא רזא עלאה אדם קדמאה אתצייר ואתגליף בלא נוקבא אדם תניינא מחילא וזרעא דהאי</p>	<p>אם תאמר בנקבה שלמטה לא כך שהרי טרם היתה וכשיצאה דמות אדם נקבתו יצאה עמו הרי לא הצטייר דמות של אדם בה אם כך באיזה מקום הצטייר ונחקק הזרע הזה להיות חקיקתו של דמות אדם אלא זה סוד עליון אדם הראשון הצטייר ונחקק בלי נקבה האדם השני מכח זרע של זה נחקק והצטייר</p>

¹ פי' זרין דקדושה הם שלמים כל א' מ"ס (מ"מ).

² פי' יסוד דזעיר (מ"מ).

³ פי' זעיר (מ"מ).

⁴ פי' כשהיתה הטיפה באבא נק' אור כמש"ל (מ"מ).

⁵ פי' בינה שזרין היו בתוך בטן אימא ושם היה תיקונם (מ"מ).

⁶ הקושיא על אר"א (רח"ו), ור"ל שמ"ש אלין ה' דרגין וכו' פירושו הוא שאבא הוא מה' חסדים דאריך. ואימא מה' גבורות דאריך כמ"ש באר"צח פ"ה דעולם התיקון ולכך מקשי הזוהר אי אלין ה' דרגין שהם ה' חסדים וה' גבורות דיסוד דאריך שמהם נעשו אר"א שהם דיוקנא דאדם היכן נצטיירו אר"א באיזו נוקבא היה עיבורם (מ"מ).

⁷ פי' בינה דאריך ונאמר ששם היה העיבור של אר"א לאו הכי כי שם לא היה שום הגלמה לאותיות עד אחר שיצאו (מ"מ).

⁸ פי' וכיון שהוא אומנא ש"מ שהעיבור היה במקום אחר לא בה (מ"מ).

⁹ פי' לגבי אר"א נפרש אלהים דקרא היה בינה דאריך (מ"מ).

¹⁰ פי' בינה דאצילות ולכאורה נאמר שבתוך אימא היה תיקון אבא. ולכך מקשה לאו הכי דכד נפק האי דיוקנא דאדם שהוא אבא נוקביה נפקת בהדיה שהיא אימא שבבת אחת היה תיקונם. והחכם הזה שרצה לומר שבאימא היה תיקון אבא. הוא בדרך המקשה ששולל אפי' דבר פשוט שלא יעלה על הדעת. כדי לחזק קושייתו (מ"מ).

אגליף ואתצייר גו נוקבא	בתוך הנקבה.
<p>אדם קדמאה גליפו דציורא ודיוקנא דגופא לא הוה בנוקבא ובלא ציורא כלל הוה ואתצייר ואגליף לתתא מעלמא דאתי בלא דכורא ובלא נוקבא¹ אינון אתוון אנלימו גו משחתא² ואתצייר ואגליף בהו רזא דאדם³ ואתוון בארה מישר בסדורא דלהון מרזא דאור קדמאה⁴ שריאו לאתגלפא ולא אתציירא (אתוון) ואזרע האי אור בגויה גו משחתא כד מטא גו משחתא אתהדר מיא גו מיא אתפשט רקיע ציורא דאדם דיוקנא כדקא חזי</p>	<p>אדם הראשון חקיקה של ציור ודמות הגוף לא היה בנקבה ובלי ציור כלל היה והצטיר ונחקק למטה מהעולם הבא בלי זכר ובלי נקבה אותן נגלמו בתוך המדה והצטיר ונחקק בהן סוד של אדם והאותיות בדרך ישרה בסדור שלהן מסוד של האור הראשון התחילו להחקק ולהצטיר (אותיות) ונזרע האור הזה בתוכו תוך המדה כשהגיע לתוך המדה והפך למים בתוך מים התפשט הרקיע בציור של אדם דמות כראוי.</p>
<p>לבתר דאתקשמת נוקבא לגביה ואתהדרו אנפין באנפין האי דיוקנא דאדם עאל בתיאובתא לגבי נוקבא ותמן אנליף ואתצייר כגוונא דיליה ועליה כתיב (בראשית ה ג) ויולד בדמותו כצלמו וגו' האי אתצייר גו נוקבא מה דלא הוה ההוא קדמאה דאתצייר (ד"א ל"ג גו) ההוא קדמאה בגויה במדידו גו משחתא כמה דאתמר</p>	<p>לאחר שהתקשטה הנקבה אליו וחזרו להיות פנים בפנים הדמות הזו של אדם נכנסה בתשוקה אצל הנקבה ושם נחקק והצטיר כמו הצורה שלו ועליו כתוב (בראשית ה) ויולד בדמותו כצלמו וגו' זה הצטיר בתוך הנקבה מה שלא היה אותו הראשון שהצטיר אותו ראשון בתוכו במדידה בתוך המדה כמו שנתבאר.</p>
<p>כגוונא דא לתתא לתתא מה כתיב (שם ד א) והאדם ידע את חוה אשתו ותהר ותלד את קיין⁵ שריאת קוף לאולדא במעהא בחילא</p>	<p>כמו זה למטה מה כתוב למטה והאדם ידע את חוה אשתו ותהר ותלד את קין התחילה להוליד קוף במעיה</p>

¹ כבר ביארתי בביאור אדרת האזינו כי אדם קדמאה הוא בחינת חכמה ובינה ואדם תנינא הוא ז"א ונוקביה וביאור הענין הוא כי גופא דאבא ואימא נעשה על ידי הארה דיקנא קדישא דעתיקא והיא בחינת משחתא הנז' כאן כי היא מידת אריך אנפין האוחז כל שיעור קומת האצילות כנודע. וכמדתו של אריך ממש נצטיירו ונבנו עליו כל שאר הספירות להיותם מלבישים עליו ונמצא כי הוא המדה שעליו נעשים הכל. ולסיבה זו נקרא א"א משחתא ואז אתוון דילהון דאבא ואימא אתגלימו גו משחתא רוצה לומר בין שערות הזקן והראש דא"א ובאמצען כנודע. כי שערות ראשו מושכבין על אחורי אבא ואימא ומכסין אותם ושערות הזקן נמשכין ומתפשטין דרך פנים של אר"א ונמצא כי אר"א הם נתוני' בין שערות רישא ודיקנא דא"א וזמ"ש אתגלימו גו משחתא רוצה לומר בתוכה ובאמצעיתא ממש הם עומדים ושם באמצע אתגלים ציורא דאר"א. וכבר ביארנו שם כי אבא נמשך מתיקון השמיני דדיקנא דעתיקא הנקרא מזלא. ואימא מתיקון שלשה עשר שגם הוא נקרא מזלא אמנם עדין אין שם גילוי זכר ונקבה. אמנם ז"א ונוקביה שיש בהם גילוי גמור של זכר ונקבו' והם הנקראים אדם תתאה יצאו מכח זווג אר"א שנזדווגו באמצע' נה"י דא"א כנז' שם בביאור אדרת האזינו. איך עלו ונכללו נה"י דאריך לגו מאו"א ומכח הזווג ההוא באופן ההוא יצאו בחי' ז"א ונוקביה וע"ש היטב (שער מאמרי רשב"י). אלא דא רזא אדם קדמאה וכו' יובן בהקדים מ"ש הרב בפ' אידרא זוטא וכו' ובזה מובן לשון זה. "אדם קדמאה" הם אר"א שנצטיירו בלא נקבא וכדמפרש היכן נצטיירו. "אדם תנינא" הוא זעיר שנצטייר גו נוקבא שהיא אימא. ומ"ש "אדם קדמאה גליפו" וכו', הם אר"א. "ואצטייר ואגליף לתתא מעלמא דאתי", פי' תחת בינה דאריך כמ"ש הרב באר"צח שמגרון דאריך שהיא בינה שלו נעשו ב' הכתרים דא"ו בסוד קנה חכמה קנה בינה, וגופם נעשה מחג"ת דאריך שהם תחת מהגרון שהיא בינה דאריך וז"ש "לתתא מעלמא דאתי" (מ"מ).

² פי' האותיות שמהם נעשה פרצוף אר"א והם אוכל מספרת הם פנים דא"ו. בדק חיה הם אחוריים דאר"א כמ"ש באר"צח "נגלמו גו משחתא" דהיינו תוך השערות דאריך של רישא ודיקנא החופפים על אר"א שהדיקנא חופפת עליהם מצד פנים דאריך. ושערות דרישא חופפים עליהם מצד אחור (מ"מ).

³ אר"א (מ"מ).

⁴ כתב הרב על מ"ש הזהור אבא אחיד ותלי בחסד הוא חסד דאריך שממנו נעשה אבא וז"ש מרזא דאור קדמאה שהוא חסד דאריך משם היו אתוון שמהם נעשה אבא (מ"מ).

⁵ והנה כאשר נתפתה חוה מהנחש ע"י הס"מ שנתלבש בו ואכלה מעץ הדעת, אז נתפתה ממנו אח"כ עוד, כי בא עליה ג"כ וקבלה אותו, והטיל בה עי"ז זוהמא יתירה, וכמ"ש בפדר"א (פרק כא) וכן הוא בזוה"ק (פ' פקודי דף רלא ע"א) אתא נחש על חוה ואטיל בה זוהמא כו', וכן באד"ר (קמג ע"א) וחויא תקיפא אטיל בה

<p>וסיועא! דאדם לבתר דהא קבילת² זוהמא מגו האי קוף ועל דא לא כתיב הכא ויולד אלא ידע ותהר ותלד ונפק פסולת מגו נוקבא ותוסף ללדת את אחיו את הבל ובהאי נמי לא כתיב ויולד ואף על גב דמסטרטא דדכורא הוה אבל מקטרנא תשש ותבר חיליה דהא באת קוף</p>	<p>בכח וסיוע של אדם אחר שקבלה זוהמא מהקוף הזה ולכן לא כתוב כאן ויולד אלא ידע ותהר ותלד ויצאה הפסלת בתוך הנקבה. ותוסף ללדת את אחיו את הבל ובזה גם לא כתוב ויולד ואף על גב שמצד הזכר הוא היה אבל המקטרנג תשש ושבר את כחו שהרי באות קוף</p>
<p>קסח/א</p>	
<p>שריאו אתוון לאולדא³</p>	<p>התחילו האותיות להוליד.</p>
<p>כיון דאתבריר פסולת⁴ שריאו אתוון לאולדא מרוא דאת ש"ת⁵ תקונא דכר ונוקבא באסתכמותא כחדא⁶ וכדין כתיב (&) ויולד בדמותו כצלמו ויקרא את שמו שת ולא כתיב ותקרא⁷ ויקרא איהו ולא איהו איהו קרא שמיה שת תקונא דכר ונוקבא כחדא דהו באסתכמותא דא</p>	<p>כיון שנבררה הפסלת התחילו האותיות להוליד מסוד האות ש"ת תקון של זכר ונקבה בהסכמה כאחד ואז כתוב ויולד בדמותו כצלמו ויקרא את שמו שת ולא כתוב ותקרא ויקרא הוא ולא היא הוא קרא שמו שת תקון זכר ונקבה כאחד שהיו בהסכמה אחת.</p>
<p>תו אתגלגלו אתוון ואהדרו לאולדא⁸ אלף דאדם ואינון אתוון באתר דאיהו סיום שמיה⁹ ומאן איהו נ' ולבתר ו' לא ה' דהא אתעדיאת (נ"א אתיילידת) בהבל בגין כך נטיל את אחרא אבתריה ו' סיים בשירותא דשת ש'</p>	<p>עוד התגלגלו האותיות וחזרו להוליד אלף של אדם והם אותיות במקום שהוא הסיום של שמו ומיהו נ' ואחר כך ו' ולא ה' שהרי התעברה (הולידה) בהבל ולכן נטל אות אחרת אחריו ו' סיים</p>

זוהמא דדינא קשיא ואח"כ בא עליה אדם ג"כ, וחטא בזה הרבה במה שהתייחד עמה בעוד שטומאתה עליה, שהוא הזוהמא הנז', ונתערב זווגו בהזווג דס"מ ונחש, ונולדו ע"ז קין והבל וכמ"ש בזה"ק (בראשית נה ע"א), כי לידת קין והבל היה באתדבקותא דזוהמא דנחש וההוא דרכיב ביה דאיהו ס"מ, וכן הוא שם (לז ע"א) דהא כד אתא ס"מ על חוה אטיל בה זוהמא ואתעברת ואולידת לקין כו', וכן בפ' אחרי מות (עו ע"ב) בתר דאתא חויה על חוה ואטיל בה זוהמא לבתר אלידת קין, וכן הוא ג"כ בפ' תרומה (קסז סע"ב) (דע"ה ח"ב קמו ע"ד).

¹ רלא ע"א (הערת הזהר).

² קמח ע"ב (הערת הזהר).

³ ואלמלא זכה אדם והמתין עד שת, ויכנס ביניהם ב' של הבל והיה שבת לה' ודאי, אמנם הולידו (קין) בין ק' לשתי בחוץ (אור יקר).

⁴ דהיינו החצוני ממש ק"ן, ותערובת דהיינו הבל משובר ומרוצץ ומעונה מקין (אור יקר).

⁵ דהיינו תיקונא דכר ש [?] סוד שלשה אבות, ות' היינו נקבה המתקנת בהתחברה עם הש' (אור יקר).

⁶ זכר ונקבה עליונים, בהפרד משם החצוני, וזכר ונקבה התחתונים שכבר נתקנה חוה מזוהמת הנחש (אור יקר). פי' ש"ש יש בה ג' ענפים שהם חג"ת ונק' זכר וה"ת" מורה על הנקבה (מ"מ).

⁷ עד כאן קין והבל שהיו מצד הנחש וזוהמתו, ולא היה שם אדם מוליד, לא היה קורא להם שם אלא היה השם מיד חוה עם הנחש, אמנם עתה שהיה אדם עיקר ויקרא הוא לומר שזה חלקו מצדו ולא מצד הנחש, ושם שת מורה על תיקון עליון שני מדות (אור יקר).

⁸ ולהמשיך נשמות קדושות לעולם, והיה סדר האלפא ביתא בתיקון הקליפה הקודמת א' אדם היינו סוד עליון, והחסד בסוף בחינת אור מתפרטת (אור יקר).

⁹ דהיינו ד' מ' הם אותיות שיש בהם דין וחוק וצריכות תיקון כי הד' מלכו' דלה ועני' והמם סתומה מורה סתימת הבינה, לכ נתקנו כיצד החליף ס' בנ' [שאחריה] והיא השכינה אבל היא נופלת ודאי תקן באות ו שהוא התפארת, ומה שלא נטלה ה' שהי' אחר הדלת, כמו שנטל נון שהיא אחר מם, מפני שכבר נמשכה בהבל ולא נתקנה עד לעתיד, ונתקן סוד אנ"ו. ועדיין כל התיקון הזה תלוי בשלשה אבות שהם ש' ולכן נטל ש' משת שהוא זכר המתוקן, והם שתי בחינות הזכר ו"ש או הוא לבדו או הוא מצטרף בשלשה אבות, הענין שנטל ארבעה אותיות בריאות וטובות א' מן הימין המעוררת הייחוד בסוף כהן השושבין, והנקבה מלכות קשורה עמה והיינו אנ"נ, והיא הולכת אל קו האמצעי שהוא ו', והזכר בא כנגדה בשתי זרועות ימין ושמאל, והוא גוף באמצע ומקבלה והיינו אנוש. ומחכמה גדולה שהיתה בשת וחסידות גדולה הוליד בן כזה שהוא קרוב ודומה לאביו בחזותו כצלמו אדם אנוש (אור יקר). פי' נו"ן של אנוש היא אחר מ"ם באל"ף ב"ת. ומ"ם היא סיום אדם (מ"מ).

בראשית של ש' ונקרא אנוש.	ואקרי אנוש
אנוש מה בין השם הזה לשם של אדם אלא אנוש לא היה בתוקף, [שהוא] ¹ היותו בתקונם של הראשונים מה אנוש כי תזכרנו וכתוב (איוב ז) מה אנוש כי תגדלנו וגו' ותפקדנו לבוקרים לרגעים תבחננו ועל זה כתוב וה' חפץ דכאו החלי שבר הגוף וכח הנפש הוריש שת לאנוש ירשה שהיתה לו לקבל ואף הוא הוריש לבנו כך.	אנוש מה בין שמה דא לשמה דאדם אלא אנוש לאו איהו בתקפא ² הוה תקונא דקדמאי הוה ³ (תהלים ח ה) מה אנוש כי תזכרנו וכתוב (איוב ז יח) מה אנוש כי תגדלנו וגו' ותפקדנו לבקרים לרגעים תבחננו ועל דא כתיב (ישעיה נג י) ויהוה חפץ דכאו החלי תבירו דגופא ותקפא דנפשא ⁴ אורית שת לאנוש ירותא דהוה ליה לקבלא ואיהו אופי הכי אורית לבנו
עוד התגלגלו האותיות לתקן את העקם וחזרו להוליד את קינן זה התקון של קין והתתקן תחתיו וחזרו האותיות לבשם את העולמות מהעקמימות שהיתה מהללאל מ' סוף של אותיות אדם ה' ול' תקון של האותיות של הבל ומשום שלא הרשיע כמו קין לא התחלפו האותיות משמו פרט לאחת שבמקום ב' היתה א' להיות תקון יותר.	תו אתגלגלו אתוון לאתקנא עקימא ⁵ ואתהדרו לאולדא קינן ⁶ האי תקונא דקין ואתתקן תחותיה ואתהדרו אתוון לבסמא עלמא מעקימו דהוה מהללאל מ' סופא דאתוון דאדם ה' ול' תקונא דאתוון דהבל ובגין דלא הוה חייבא כקין לא אתחלפו אתוון משמיה ⁷ בר חד דבאתר ב' הוה א' למהוי תקונא יתיר
עד כאן התבשם העולם והתתקן העקם מהראשית של אנוש פרט לחטאו של אדם שלא התבשם עד שעמדו ישראל בהר סיני אבל התקון של העקמימות של קין והבל התתקן והתבשם אבל העולם היה בצער ועצבון עד שבא נח שכתוב (בראשית ה) זה ינחמנו ממעשנו ומעצבון ידינו מן האדמה אשר אררה ה' וחטאו של אדם	עד הכא אתבסם עלמא ואתתקן עקימא משירותא דאנוש בר חובא דאדם דלא אתבסם עד דקיימו ישראל בטורא דסיני אבל תקונא דעקימו דקין והבל אתתקן ואתבסם אבל עלמא הוה בצערא ועצבונא עד דאתא נח דכתיב (בראשית ה כט) זה ינחמנו ממעשנו ומעצבון ידינו מן האדמה אשר אררה יהוה וחובא דאדם לא אתבסם

¹ עי' אור יקר: לאו איהו בתקפא, שהוא, הוה תקונא דקדמאי
² הוא מלשון אנושה מכתו, והטעם שאינו יסוד הענין אלא תיקון לדבר קודם והיינו אדם שנתקן ונעשה אנוש (אור יקר).
³ ולכך כשראו המלאכים סוף האדם שיהא נקרא אנוש אמרו מה אנוש כי תזכרנו, ולא אמרו מה אדם, וכן איוב אמר מה אנוש כשבא לדבר על הייסורין וחלישות חיל אשר לו אמר מה אנוש, מורה שמלה זו נקרא האדם מצד הייסורין הממרקין עונו כאומרו ותפקדנו לבקרים
⁴ החומר והנפש הם הפכים אם יתגבר החומש יחלש הנפש שאינה יוצאה ידי חובתה, וכשיחלש הגוף יתחזק הנפש ויגבר ויוסיף בגבורה, והיינו ירושת הצדיקים בעולם הזה להתיישר להתחזק הנפש ולהחליש החומר וז"ש "ירותא דהוה ליה לקבלא וכו'" והנה עד עתה עמד הענין על היות תיקון צדיקים בעולם (אור יקר).
⁵ ב' בחינות שהם קיל והבל שנתקלקלו קלקולם במקומם עומד, לזה "אתגלגלו אתוון לאתתקנא עקימו" ממש יתוקנו קין והבל ואל תשיביני מענין הבל דהיינו שת שאין הכוונה לתקן הנפש אלא לתקן פגם הנמצא בעולם וחרבנו בנפילתו אלו (אור יקר).
⁶ הנה קין היה תולדה דנחש, וטעם ג' אותיות אלו מורה: ק' היא בחינה הממציאה החצונים לחוץ כדפי', ונתחברה עם אדם וחווה, אדם דא' ו' וחווה דא' ו' ובשיתוף שלשתם יצא קין לעולם, והיינו שהבינה היא ו' פשוטה, משם יתעוררו הדינים על ידי השפעתם למטה ב' זעירא ונעשה קין, פירוש קינא דמסאבותא, ועתה הם קינן דהיינו תיקוני הקלי' לידבק בהם במועיל ויהיו תועלת לעולם להשתמש המלכות שהיא נ' כפופה ולכך נתפשטה נ' כפופה בהם להראות ומלכותו בכל משלה, כדפי' בתיקו"ז עשר אתוון יו"ד ה,א וא"ו ה"א מתפשטות בעשר קליפין לאכפיא לון (אור יקר).
⁷ קשה דמשמע דאי הוה חייבא כקין היו מתחלפים אותיות שמו. והרי קין שנתגלגל בקינן לא נתחלף ממנו שום אות. וי"ל שהבל ניתקן במהללאל לגמרי וכלך אי זה חייבא בקין היו מתחלפים וכו'. אבל קין אע"פ שנתקן קצת בקינן לא נתקן לגמרי ולכך לא נתחלפו אותיות שמו (מ"מ).

<p>עד דקיימו ישראל על טורא דסיני וקבילו אורייתא וכד ישראל קבילו אורייתא כדין נר ואור אתתקן כהדא</p>	<p>לא התבשם עד שעמדו ישראל על הר סיני וקבלו תורה וכשישראל קבלו תורה אזי הנר והאור התתקנו כאחד.</p>
<p>והשתא רבותי אנא מבבל וברא דרב ספרא אנא ולא זכינא לאשתמודעא לאבא ואטרידנא הכא ודהילנא דהא יתבי ארעא דא אינון ארייוון באורייתא ושינוא עלי דלא אימא מלי דאורייתא קמי בר נש עד תרין ירחין ויומא דא אשתלימו זכאה חולקי דאתערעתון הכא ארים רבי יוסי קליה ובכה וקמו כלהו ונשקוהו ברישיה אמר רבי יוסי זכאה חולקנא דזכינא בהאי ארעא למשמע מלי דעתיק יומין מפומך מה דלא זכינן למשמע עד השתא</p>	<p>ועכשיו רבותי אני מבבל ובנו של רב ספרא אני ולא זכיתי להודע לאבי ונטרדתי לכאן ופחדתי שהרי יושבי הארץ הזו הם אריות בתורה וקבלתי עלי שלא אמר דברי תורה לפני איש עד שני חדשים והיום הזה הם נשלמו אשרי חלקי שנפגשנו פה הרים רבי יוסי את קולו ובכה וקמו כולם ונשקוהו בראשו אמר רבי יוסי אשרי חלקנו שזכינו בדרך הזו לשמע דברי עתיק הימים מפיק מה שלא זכינו לשמע עד עכשו.</p>
<p>יתיבו כלהו אמר לון רבותי מדחמינא צערא דהאי חמי וברתיה דדחקי ומצטערי בנפשיהו דלא ידענא ברכת מזונא אמינא לון דעד דאנדע ברכת מזונא לא אתחבר באנתתי כארע כל בני עלמא ואף על גב דיכילנא לשמשא בה בלא חובה! לא בעינא למעבר על דעתיהו הואיל ולא הוינא יכיל למימר מדי עד תרין ירחין חדו רבי יוסי ורבי חייא וחמוי וברתיה ובכו מסגיאו חדוה אמר רבי יוסי במטו מינד כיון דשריאת אנהיר לן יממא זכאה חולקנא בארע דא</p>	<p>ישבו כולם אמר להם רבותי משראיתי את הצער של חמי ובתו שדחוקים ומצטערים בנפשם שלא ידעתי את ברכת המזון אמרתי להם שעד שאדע את ברכת המזון לא אתחבר עם אשתי כדרך כל העולם ואף על גב שיכלתי לשמש בה בלי חטא איני רוצה לעבר על דעתם הואיל ולא יכלתי לומר דבר עד שני חדשים שמחו רבי חייא ורבי יוסי וחמוי ובתו ובכו מרב שמחה אמר רבי יוסי בבקשה ממך כיון שהתחלת האר לנו את היום אשרי חלקנו בדרך הזו.</p>
<p>פתח ההוא רביא בברכת מזונא ואמר כתוב אחד אומר (דברים יד כג) ואכלת לפני יהו"ה אלהיך וכתוב אחד אומר (שם כו ז) ושמחת לפני יהו"ה אלהיך הני קראי כד ישראל הוו שראן בארעא קדישא ואתחזון קמי קודשא בריך הוא בבי מקדשא הוו מתקיימי השתא היך מתקיימי מאן יכיל למיכל לפני יהו"ה ולמחדי לפני יהו"ה</p>	<p>פתח אותו ילד בברכת המזון ואמר כתוב אחד אומר ואכלת לפני ה' אלהיך וכתוב אחד אומר ושמחת לפני ה' אלהיך הפסוקים הללו כשישראל היו שרויים בארץ הקדושה ונראו לפני הקדוש ברוך הוא בבית המקדש היו מתקיימים עכשיו איך מתקיימים מי יכול לאכול לפני ה' ולשמח לפני ה'.</p>
<p>אלא ודאי הכי הוא בקדמיתא כד יתיב בר נש על פתוריה למיכל מברך על נהמא המוציא מאי טעמא המוציא ולא מוציא דהא כתיב (ישעיה מב ה) בורא השמים ולא כתיב הבורא (ירמיה י יב) עושה ארץ ולא כתיב העושה ארץ מאי טעמא הכא המוציא</p>	<p>אלא ודאי כך הוא בראשונה כשישב אדם על שלחנו לאכול מברך על הלחם המוציא למה המוציא ולא מוציא שהרי כתוב בורא השמים ולא כתוב הבורא עושה ארץ ולא כתוב העושה ארץ למה כאן המוציא.</p>
<p>אלא כל מלין דאינון מרזא דעלמא עלאה סתירא אסתתרא ה' מתמן לאתחזאה דהא</p>	<p>אלא כל הדברים שהם מסוד העולם העליון הנסתר מסתתרת ה' משם להראות שהרי מעולם גנוז ונסתר הוא</p>

¹ שאין לו עון בדבר כי הוא חכם באמת (מ"מ).

מעלמא גניזא וסתירא איהו	
קסח/ב	
<p>וכל מלין דאינון מעלמא תתאה דאתגליא¹ יתיר כתיב בה' דכתיב (ישעיה מ כו) המוציא במספר צבאם (עמוס ה ח) הקורא למי הים² כלוה מרזא דעלמא תתאה איהו ואי³ אכתיב בשמא איהו בה' כגון האל הגדול⁴ והכא דאיהו בארע סתים⁵ (נ"א באתגליא)⁵ מרזא דעלמא תתאה איהו כיון דמברך בר נש שכינתא אתיא קמיה</p>	<p>וכל הדברים שהם מהעולם התחתון שנתגלה יותר כתוב בה' שכתוב המוציא במספר צבאם הקרא למי הים כולם הם מסוד העולם התחתון ואם נכתב בשם הוא בה' כמו האל הגדול וכאן שהוא בדרך נסתר (בגלוי) מסוד העולם התחתון הוא כיון שמברך אדם שכינה באה לפניו.</p>
<p>ומה דאמר ואכלת לפני יהו"ה אלהיך הכא אתכליל למללא במלי דאורייתא דהכי אצטריך הואיל וקודשא בריך הוא קמיה לקיימא דכתיב (יחזקאל מא כב) זה השלחן אשר לפני יהו"ה וכתוב (דברים יד כג) ואכלת שם לפני יהו"ה אלהיך</p>	<p>ומה שאמר ואכלת לפני ה' אלהיך כאן נכלל לדבר בדברי תורה שכך צריך הואיל והקדוש ברוך הוא לפניו לקיים את הכתוב זה השלחן אשר לפני ה' וכתוב ואכלת שם לפני ה' אלהיך.</p>
<p>הואיל וקאים בר נש קמי מאריה אצטריך נמי למיחן למסכני למיתן לון כמה דאיהו יהיב ליה למיכל (וס"א ומאן דאכיל קמי מלכא קדישא אצטריך וכו') כמאן דאכיל קמי מלכא קדישא ואצטריך דלא ישתכח בלען על פתוריה דהא בלענו מסטרא אחרא הוי ורזא דא (בראשית כה ל) הלעיטני נא ארע בלענו והכי אצטריך לסטרא אחרא וכתוב (משלי יג כה) ובטן רשעים תחסר ועל דא ואכלת לפני יהו"ה אלהיך כתיב (&) ולא לפני סטרא אחרא ואצטריך דלא יתעסק במלין בטלין ובצרכי סעודה (שפירק⁶) ואצטריך לאתעסקא במלין דאורייתא דהא כד מלין דאורייתא אתמרוק⁷ על פתורא יהיב ההוא בר נש תקפא למאריה</p>	<p>הואיל ועומד אדם לפני רבונו צריך גם לרחם על העניים לתת להם כמו שהוא נתן לו לאכול (ומי שאוכל לפני המלך הקדוש צריך) כמי שאוכל לפני המלך הקדוש וצריך שלא ימצא בלען על שלחנו שהרי בלענות היא מהצד האחר וסוד זה הלעיטני נא דרך בלענות וכך צריך לצד האחר וכתוב ובטן רשעים תחסר ועל זה ואכלת לפני ה' אלהיך כתוב ולא לפני הצד האחר וצריך שלא יתעסק בדברים בטלים ובצרכי סעודה (יפה) וצריך להתעסק בדברי תורה שהרי כשדברי תורה נאמרים על שלחן נותן אותו האדם כח לרבוננו.</p>

¹ מלכות (מ"מ).

² צ"ע בפ' ברא' בדף ב' ע"א דהתם קאמר דהוי המוציא במספר מעלמא עלאה ההוא דלית דכוותיה (שער מאמרי רשב"י).

³ רלא ע"ב (הערת הזהר).

⁴ פירוש כי יש הפרש בין כשמזכיר הפעולה ולא נזכר שם פועלה ובין כשמזכיר שם פועלה. כי כשמזכיר את הפעולה לבד וכתוב בה' מורה על הפועל הנגלה שהוא עולם התחתון. אבל כשמזכיר שם ופועל כגון האל הגדול שהוא בחסד. וכן גבור בגבורה וכתוב בה' מורה על חסד או גבורה שמשפיע בעולם התחתון שהוא מלכות זמ"ש איהו בה' אבל כשלא נזכר על ידי מי נעשית פעולה זו וזהו באורח סתים הוא מרזא דעלמא תתאה עצמו לבד. א"נ אורח לצדיק יקרא אורח סתים וכשמשפיע בה ופועלת על ידו אינו נזכר ההוא כי ה"ל בכ"ל. וזהו רזא דעלמא תתאה נכנס בה דרך נקודת ציון והוא המוציא לחם כד"א מאשר שמנה לחמו כנ"ל ובפ' בראשית בדף י"ח ע"א אמר וביה אתכסיין כולהו באורח סתים (שער מאמרי רשב"י). פי' אע"פי שאמרנו כל מלין דאינון מרזא דעלמא עילאה אין שם ה' ודוקא במלין דעלמא דאתגלית יש שם ה' היינו דוקא בתיבות שאינם שמות אבל אי אכתיב בשמא כגון האל הגדול. אעפ"י שהאל רומז ללאה שהיא בחי' אימא וכמ"ש הרב בכוונת האל וכן הגדול הוא בחסד ואינם במ'. כיון שהם שמות יש בהם ה' ה"ג (מ"מ).

<p>ושמחת לפני יהו"ה אלהיך דא איהו בכוס של ברכה כד בריך בר נש בכוס של ברכה אצטריך למחרי ולאחזאה חדוה ולא עציבו כלל כיון דנטיל בר נש כוס של ברכה קודשא בריך הוא קאים על גביה ואיהו אצטריך לאעטפא רישיה בחדוה ולברכא על הכוס במותב תלתא נברך שאכלנו משלו</p>	<p>ושמחת לפני ה' אלהיך זוהי כוס של ברכה כשמברך אדם בכוס של ברכה צריך לשמח ולהראות שמחה ולא עצב כלל כיון שנוטל אדם כוס של ברכה הקדוש ברוך הוא עומד על גבו והוא צריך לעטף ראשו בשמחה ולברך על הכוס במושב שלשה נברך שאכלנו משלו.</p>
<p>ובטובו חיינו דא אצטריך רעותא לעילא לגבי עתיקא דעתיקין¹ ועל דא איהו בארה סתים² ובטובו ולא מטובו ובטובו דא ימינא³ (ד"א זינא) עלאה ומטובו דא דרגא אחרא⁴ דאתי מסטרא דימינא ואיהו דרגא לתתא מניה בגין דבההוא טוב אתבני עלמא וביה אתון</p>	<p>ובטובו חיינו זה צריך רצון למעלה אל עתיק העתיקים ועל זה היא בדרך נסתר ובטובו ולא מטובו ובטובו זה הימין (מינו) העליון ומטובו זו דרגה אחרת שבאה מצד הימין והיא דרגה למטה ממנו משום שבאותו הטוב נבנה העולם ובו נזון.</p>
<p>אמאי אקרי טוב ואמאי אקרי חסד טוב איהו כד כליל כלא בגויה⁵ ולא אתפשט לנחתא לתתא חסד כד נחתא לתתא ועביד טיבו בכל בריין בעדיקי וברשיעי ולא חייש ואף על גב דדרגא חד הוא מנלן דכתיב (תהלים כג ו) אך טוב וחסד ירדפוני אי טוב למה חסד ואי חסד למה טוב דהא בחד סגיא אלא טוב כליל כלא בגויה ולא אתפשט לתתא חסד נחית⁶ ואתפשט לתתא וזן כלא צדיקי ורשיעי כחדא</p>	<p>למה נקרא טוב ולמה נקרא חסד הטוב הוא כשכולל הכל בתוכו ולא מתפשט לרדת למטה חסד כשירוד למטה ועושה טוב בכל הבריות בצדיקים וברשיעים ולא חושש ואף על גב שדרגה אחת היא מנין לנו שכתוב אך טוב וחסד ירדפוני אם טוב למה חסד ואם חסד למה טוב שהרי באחד מספיק אלא טוב כולל הכל בתוכו ולא התפשט למטה חסד יורד ומתפשט למטה וזן לכל הצדיקים והרשיעים כאחד.</p>
<p>והכא כיון דאמר ובטובו חיינו הדר ואמר הזן את העולם כלו בטובו בחסד הדא הוא דכתיב (שם קלו כה) נותן לחם לכל בשר כי לעולם חסדו ועל דא הזן את הכל לצדיקי ולרשיעי לכלא דא אקרי ברכת ימין שמאל לא איהו בברכת מזוונא ובגין כד שמאלא לא תסייע לימינא</p>	<p>וכאן כיון שאמר ובטובו חיינו חזר ואמר הזן את העולם כלו בטובו בחסד זהו שכתוב נותן לחם לכל בשר כי לעולם חסדו ועל זה הזן את הכל לצדיקים ולרשיעים לכל זה נקרא ברכת ימין השמאל אינו בברכת המזון ולכן שמאל לא תסיע לימין.</p>
<p>דכיון דברך ברכת ימין (נ"א היין)</p>	<p>שכיון שברך ברכה ימין (היין) צריך</p>

¹ בינה (מ"מ).

² פי' שאנו אומרים שאכלנו משלו. וכמ"ש הרב בכוונת נברך שאכלנו משלו נברך את המ' מהבינה שאכלנו משלה ולכך הוא בלשון נסתר (מ"מ).

³ פי' חסד (מ"מ).

⁴ פי' נצח שהוא ענף החסד (מ"מ).

⁵ ז"ל הרב בס"הכ דע כי אבא הוא הו"ה דיד"ן ויסוד דאבא מסתיים ביסוד דזעיר ושם ביסוד דזעיר ע"ב דיד"ן של אבא והוא גי' חס"ד ובמנין הכל יוצא מיסוד דזעיר ליעקב והשאר שהוא גי' טו"ב נגזר ביסוד דזעיר ואינו מתפשט וז"ש בזוהר אך טוב וחסד ירדפוני טוב כד לא אתפשט וחסד כד אתפשט עכ"ל. ואע"פי שאמרנו לעיל טו"ב הוא חסד אינה קושייא שחסד גם הוא בחינת ע"ב וכן חסד גי' ע"ב. ובמ"ש כתב הרב שהחסדים כמשמשתפשים למטה נק' חסד וכשאנים מתפשטים נק' טוב וז"ש הזוהר טוב כד לא אתפשט וחסד כד נתת לתתא עכ"ל. בא"י אמ"ה הזן את העולם כולו בטובו כך היא הגרסא האמתית בב"ה. ברית ותורה פי' יסוד נק' ברית ות"ת נק' תורה והמ' מהם תיקונה. דבההוא טוב אתון ברית ותורה. פי' שיסוד ות"ת ניזונים ממה שנשאר משם ע"ב שהא גי' טו"ב כמש"ל בשם הרב (מ"מ).

⁶ קט ע"א (הערת הזהר).

<p>אצטריך לדבקא ארץ החיים בימין להזון משם ולפרנס ולתת מזון לכל ולכן השניה ברכת הארץ וצריך להזכיר בה ברית ותורה ועל בריתך שחתמת בבשרנו ועל תורתך שלמדתנו להראות שמאותו טוב נזון ברית ותורה שהוא התקון של הטוב הזה.</p>	<p>לדבק את ארץ החיים בימין להזון משם ולפרנס ולתת מזון לכל ולכן השניה ברכת הארץ וצריך להזכיר בה ברית ותורה ועל בריתך שחתמת בבשרנו ועל תורתך שלמדתנו להראות שמאותו טוב נזון ברית ותורה שהוא התקון של הטוב הזה.</p>
<p>מכאן אוליפנא דנשים פטורות מברכת מזונא לאפקא ידי חובה דהא לית בהו תורה וברית ולחתום על הארץ ועל המזון הא דבבקותא כחדא בחסד על הארץ דא איהו ארץ החיים ועל המזון דא איהו חסד הא כלילו דא בדא בדבבקותא חדא</p>	<p>מכאן למדנו שנשים פטורות מברכת המזון לצאת ידי חובה שהרי אין בהן תורה וברית ולחתום על הארץ ועל המזון זה שדבקות כאחד בחסד על הארץ זוהי ארץ החיים ועל המזון זהו חסד הרי כלולים זה בזה בדבקות אחת.</p>
<p>אתפשטותא דטוב איהו הודאה² דאקרי חסיד ועל דא איהו אומר נודה לך על כך ועל כך נסין ואתין דאתעבידו מסטרא דטוב ואי תימא והא כתיב (תהלים מז יא) נעימות בימינך נצה³ הא איהו מסטרא דימין לאו הכי אלא כל חד וחד אחזי על ההוא אתר דנפיק מניה</p>	<p>התפשטות הטוב היא הודאה שנקראת חס"ד ועל זה הוא אומר נודה לך על כך ועל כך נסים ואותות שנעשו מצד הטוב ואם תאמר והרי כתוב נעמות בימינך נצה זהו מצד הימין לא כך אלא כל אחד ואחד מראה על אותו מקום שיצא ממנו.</p>
<p>ואי תימא נצה בימין הא כתיב (&) נעימות וכתיב (ש"ב כג א) ונעים זמירות ישראל⁴ (ד"א בימינך נצה) ודא שמאלא</p>	<p>ואם תאמר נצה בימין הרי כתוב נעמות וכתוב ונעים זמירות ישראל (בימינך נצה) וזה שמאל</p>
<p>קסט/א</p>	
<p>וכל שמאלא אתכליל ברזא דימינא אבל הודאה אודי על ימינא לאחזאה דהא מניה נפקא ודא פשיטו דטוב דאתפשט בארץ החיים</p>	<p>וכל שמאל נכלל בסוד הימין אבל הודאה מודה על הימין להראות שהרי ממנו יצא וזו התפשטות הטוב שהתפשט בארץ החיים.</p>
<p>מאי טעמא לית הכא שמאלא בנין דלית חולקא לסטרא אחרא במזונא דישראל ואי</p>	<p>למה אין כאן שמאל משום שאין לו חלק לצד האחר במזונם של ישראל ואם מתעורר שמאל יתעורר עמו הצד האחר</p>

¹ ור"ל שיסוד ות"ת הם מכסים ומלבישים לאותו האור של ע"ב הנ"ק טוב כי נודה כי סוד התיקון הוא הלבוש (מ"מ).

² מודים כו', הנה ברכה זו היא בהוד דאימא, וזהו לשון הודאה הרמוז בתיבת מודים, מלשון הוד (שעה"כ לז ע"ב). איתא בפרדס שער ירך יעקב פ"ד. פי' זה המאמר וז"ל בקיצור את פשטותא דטוב. פי' מה שנתפשט מהחסד הנק' טוב הוא הוד דזעיר כי ברכה שניה נגד הוד שהיא הודאה והוא התפשטות החסד ולכך מקשי הא כתיב נעימות בימינך נצה דמשמע נצה הוא קו ימין אבל לא הוד ואיך אמרת שהתפשטות החסד הוא הוד ותירץ לאו הכי לא כמו שסברת שהוד נמשך מחסד אלא אחזי על וכו'. ור"ל ששרש ההוד הוא בחסד ע"ד המים הרו וילדו אפילה. ומ"ש ואית תימא נצה בימין ר"ל שהכתוב אמר דוקא נצה בימין. אבל הוד אפי' שואש בחסד אין לו ותירץ הא כתיב נעימות בימינך שהוא שנים וראייה שההוד קרוי נעים כתיב נעים זמירות שהוא דוד שאחוז בהוד ע"ד איהו בנצה ואייהו בהוד. ומ"ש ורא שמאלא לעולם ההוד הוא השמאל ממש שהוא קו הגבורה אבל נכלל בימין והודאה היא על שרש הימין שמשם שרשו ע"ד המים הרו וכו' (מ"מ).

³ נעשה פגם בהוד ג"כ, כמ"ש בזה"ק בראשית (דף כא ע"ב ודף כו ע"ב) (וע' משפטים קיא ע"ב תרומה קס"ח סע"ב פינחס רמא ע"א רמג ע"א רמד ע"א) (כללים ח"א עא ע"א).

⁴ בראשית כא ע"ב (הערת הזהר).

<p>אתער שמאלא סטרא אחרא יתער עמיה והא איהו זבין בכרותיה וחולקיה ליעקב אבונא¹ והא אנן יהיבנא ליה חולקיה לההוא מקטרגא בזהמא דמייז בתראין ואי לית זוהמא² הא חולקיה דההוא מיכלא דקריבו ביה ידין</p>	<p>והרי הוא מכר בכורתו וחלקו ליעקב אבינו והרינו נותנים לו חלקו לאותו מקטרג בזהמא של מים אחרונים ואם אין זוהמא הרי חלקו באותו מאכל שקרבו בו ידים.</p>
<p>ועל דא לית ליה חולקא בהדן והואיל ולית ליה חולקא בהדן דהא נטל חולקיה לית לן לאתערא שמאלא כלל דלא יתער מקטרגא ויטול תריין חולקין חד לתתא וחד לעילא כבכור דהא זבין בכרותיה ליעקב אבונא חולקיה איהו לתתא ולית ליה לעילא כלום ישראל נטלי לעילא ועשו נטיל לתתא ועל דא לא יתקרב שמאלא כלל בברכת מזונא</p>	<p>ולכן אין לו חלק עמנו והואיל ואין לו חלק עמנו שהרי נטל חלקו אין לנו להעיר השמאל כלל שלא יתעורר המקטרג ליטול שני חלקים אחד למטה ואחד למעלה כמו בכור שהרי מכר את בכורתו ליעקב אבינו חלקו למטה ואין לו למעלה כלום ישראל נוטלים למעלה ועשו נוטל למטה ועל זה לא יקרב השמאל כלל בברכת המזון.</p>
<p>כיון דמתברכא האי ארץ החיים מסטרא דימינא ומקבל מזונא כדן בעינן רחמין על כלא³ רחם יהו"ה אלהינו על ישראל עמך ועל ירושלים עירך וגו' דהא מההוא מזונא וספוקא דארץ החיים נזכי בה אנן ובי מקדשא דיתבני בי מקדשא לתתא באינון רחמים⁴</p>	<p>כיון שמתברכת ארץ החיים הזו מצד הימין ומקבלת מזון אזי מבקשים רחמים על הכל רחם ה' אלהינו על ישראל עמך ועל ירושלים עירך וגו' שהרי מאותו מזון וספוק של ארץ החיים נזכה בה אנחנו ובית המקדש שיבנה בית המקדש למטה באותם רחמים.</p>
<p>ובשבת דלא אשתכח דינא למהוי⁵ נצח והוד כלל חסדים⁶ אומר רצה והחליצנו⁷ למהוי תרווייהו (ישעיה נה ג) חסדי דוד</p>	<p>ובשבת כשהדין לא נמצא להיות נצח והוד כלל החסדים אומר רצה והחליצנו להיות שניהם חסדי דוד הנאמנים ועל זה אל תהי צרה ויגון וכו' שהרי רצה</p>

¹ ויקרא כא ע"א (הערת הזהר).

² פי' אם לא היה אוכל התבשיל שמוליד הזוהמא בידים אלא ההי אוכל פת חריבה אפ"ה צריך מים אחרוני ליתן חלק לס"א מההוא מאכל שנגעו בו ידיו (מ"מ).

³ והשתא כפי דבריו קשה שהרי בב' ברכות נכלל מהאצילות כל מה שראוי להכלל, דהיינו חסד ומלכות על ידי הוד בחסד, והשמאל אין ראוי להזכירה, אם כן קשה מה היא ברכה שלישית ורביעית, לזה אמר שברכת רחם ה' אלהינו להמשיך אל התחתונים וז"ש "כיון דיתברכ' וכו' כדן בעינן רחמי' על כולא" כדי שבאותו השפע "נזכה אנן ויתבני בי מקדשא (אור יקר).

⁴ ולא תאמר שהרמז במלכות אלא "לתתא באינון רחמי דלעילא" שהמלכות משומרת בערך העליונים, אמנם בערך התחתונים היא גולה ובית המקדש חרב ובשבת שהדין בטל וחצונים בלתי מתעוררים אזי אנו מזכירים הנצח ענף הגבורה, דהיינו רצה כברכת רצה שבתפלת העמידה שהיא בנצח כנודע (אור יקר).

⁵ ויחי ריט ע"א (הערת הזהר).

⁶ ואם תאמר למה לא נזכר הגבורה ממש, לזה אמר "למהוי נצח והודאה כלל חסדים" הענין שב' מדות אלו הם נהפכים לחסדים, אמנם הגבורה נמתקת אבל חסד ממש אינה, והטעם שהיא שמאלית גמורה, ונצח נקשרת בימין כדפי', והיינו אומרו "למהוי תרווייהו חסדי דוד הנאמנים" בחסד אבל גבורה אינה נאמנת בחסד שפעמים הרבה אחר שהיא נמתקת היא מתעוררת בדיניה, ועל דא אנו יראים ואנו אומרים ואל תהא צרה ויגון מצד הדין מצד החצונים, ובימות החול, אין אנו מזכירים רצה כלל, וביום שבת אין אנו מזכירים גבורה כלל אלא ביום שבת הודאה ורצה, שאנו מובטחים שהם חסדי דוד, והיינו דו"ד מלכות בין שתיהם בין הוד לנצח, ולכך הארץ בין הוד לנצח. הברכה הרביעית היא יסוד, ואם תאמר שם הוא ייחודא, וכאן אנו אומרים הטוב והמטיב לנו, היינו בגמרא הברכה שאנו אומרים הוא ברחמיו יעשה שלום עלינו, והיינו לשטתו דקאמר דרחם עלינו למטה ג"כ הטוב והמטיב למטה להמשיך מהיסוד עלינו ואנו מייחדים היסוד בשם הטוב מפני שאין אנו רוצים ממנו אלא מצד הימין שבו ולא מצד השמאל שבו (אור יקר).

⁷ רצה נצח והחליצנו הוד (רח"ו).

<p>הנאמנים ועל דא אל תהי צרה ויגון וכו' דהא רצה ומודים אינון חסדי דוד¹ ושים שלום דקאמרן בצלותא בברכת עושה שלום במרומו הוא ברחמיו יעשה שלום עלינו</p>	<p>ומודים הם חסדי דוד ושים שלום שאמרנו בתפלה בברכת עושה שלום במרומו הוא ברחמיו יעשה שלום עלינו.</p>
<p>הטוב והמטיב² דכלא אתי מסטרא דימינא ולא מסטר שמאלא כלום מאן דמברך ברכת מזונא איהו נטיל ברכאן בקדמיתא מכלהו ואתברך בכלל ברכת מזונא ועל דא אית ליה ארכא דחיין מאן דנטיל כוס של ברכה וקא מברך עליה כתיב (תהלים קטז יג) כוס³ ישועות אשא מאן ישועות דא ימינא דאיהו מושיע מכל מקטרגין דעלמא דכתיב (נ"א הושיעה לו ימינו) ותושע לו ימינו וכתוב (שם ס ז) הושיעה ימינך וענני</p>	<p>הטוב והמטיב שהכל בא מצד הימין ולא מצד השמאל כלום מי שמברך ברכת המזון הוא נוטל ברכות בראשונה מכולם ומתברך בכלל של ברכת המזון ועל זה יש לו ארך חיים מי שנוטל כוס של ברכה ומברך עליו כתוב (תהלים קטז) כוס ישועות אשא מי הישועות זה הימין שהוא מושיע מכל המקטרגים של העולם שכתוב (הושיעה לו ימינו) ותושע לו ימינו וכתוב הושיעה ימינך וענני.</p>
<p>אדהכי הוה נהיר יממא קמו כלהו ונשקוהו אמר רבי יוסי ודאי הלולא איהו יומא דא ולא ניפוק מהכא עד דיתעביד הלולא בכל אנשי מתא דא הוא הלולא דקודשא בריך הוא אתרעי ביה נטלו לה לאנתתיה ובריכו לה בכמה ברכאן עבדו דאבוה יתקן ביתא אחרא לחדוה כנישו כל אנשי מתא לההיא חדותא וקראו לה כלה וחדו עמהון כל ההוא יומא ואיהו חדי עמהון במלי דאורייתא</p>	<p>בין כך האיר היום קמו כולם ונשקוהו אמר רבי יוסי ודאי יום משתה הוא היום הזה ולא נצא מכאן עד שיעשה משתה לכל העיר זהו משתה שהקדוש ברוך הוא רוצה בו לקחו את אשתו וברכו אותה בכמה ברכות עשו שאביה יתקן בית אחר לשמחה כנסו את כל אנשי העיר לאותה שמחה וקראו לה כלה ושמחו עמם כל אותו היום והוא שמח עמם בדברי תורה.</p>
<p>פתח איהו על פתורא ואמר ועשית את הקרשים למשכן עצי שטים עומדים כתיב הכא עומדים וכתוב התם (ישעיה ו ב) שרפים עומדים מה להלן שרפים אוף הכא נמי שרפים אלין קרשים קיימן בתקוני דכלה</p>	<p>פתח הוא על השלחן ואמר ועשית את הקרשים למשכן עצי שטים עומדים כתוב כאן עומדים וכתוב שם שרפים עומדים מה להלן שרפים אף כאן גם שרפים אלו הקרשים עומדים בתקוני כלה וסובבים סביב החפה להשרות</p>

¹ בח"י דף פ"ח כתב ר' מנחם עזריה זל"ה דניצוצות הקדושה נפלו בחטא אדה"ר אל תוך דומם צומח חי מדבר. ומזון הרוחני מאותן הנשמות ניצוצות הקדושה נפלו בחטא אדה"ר אל תוך דומם צומח חי מדבר. ומזון הרוחני מאותן הנשמות ניצוצות הקדושה הוא מזון לנשמה. והגשמי לגוף. ובימות החול אין לנשמה יתירה שום הנאה. ונשמה דחול נהנית מניצוצות הקדושה אשר בתוך המאכל. אבל אינו יכול לתקן נשמת שבת בזה. אמנם בשבת יורדת הנשמה יתירה ממקום עליון עולם האצילות ונהנית מעונג שבת ועם זה יש לה תוספת אור ונהנית מהמאכל מניצוצות הקדושה אשר בקרבו ומעלה אותם הניצוצות למעלה לעולם העליון ואלה הניצוצות עולות ע"י ברכת המזון שמברכים על המאכל בכוונה. וכתב עוד שבב"ה דשבת יש תוספת טובה עוד מביתר הימים שבשאר הימים אמרו בזוהר שע"י בה"מ אתהני שכנית' מגו אילין מילין דסלקין מגו שובעה. דגרמין לעורר שפע על השכינה שבתחתונים ובב"מ דשבת ע"י הנשמה יתירה אשר בתוכנו שמברכת עמנו בה"ח יש לנשמה יתירה זו כח בברכותיה להוריד שפע מע"ק דכל עתיקין. להמשיך השפע משם על השכינה וז"ס עונג שבת שהוא לעדן הנשמה יתירה שתעשה בעצמה מצוה רבה לכבוד השכינה דהיינו מצות בה"מ מצוה שאינה נהגת בעליונים כלל. והעולם בכללו מתברך בזכותיה כל ו' ימי המעשה. לכן יתאמץ האדם בכוונתו להזכיר קדושת היום ברצה והחליצונו כי רבה היא מאד לעתור ולרצות שישלפנו ויחלצנו מהנהגת מטטר"ון השולט בימי החול ויהא עתה בשבת הנהגתנו ע"י הק"ב כמ"ש בזוהר בפ' נח דף ע"ה בסוף וביום השבת יפתח. ובזוהר תרומה ביאר עוד בסודו ז"ל ובשבת דלא אשתכח דינא וכו' (מ"מ).

² פ' הטוב והמטיב היא כנגד מים שלום שהוא יסוד (מ"מ).
³ בראשית א ע"א, רכג ע"א (הערת הזהר).

<p>וסחרן סחרנא דחופה למשרי בההיא חופה רוח עלאה¹ (נ"א רזא עלאה)² כגוונא דא כלה לתתא אצטריך לתקנא חופה לחופאה בתקינא שפירו ליקרא דכלה אחרא דאתיא למשרי תמן בחדוה דכלה תתאה</p>	<p>באותה חפה רוח עליונה (סוד עליון) כמו כן הכלה למטה צריך לתקן חפה לכסותה בתקוני יופי לכבוד כלה אחרת שבאה לשרות שם בשמחה לכלה התחתונה.</p>
<p>ובגין יקרא דההיא כלה עלאה אצטריך למעבד חופאה דשפירו בכל תקוני דשפירו לזמנא לכלה עלאה לההיא חדוה כגוונא דא בכל גזירו דברית לתתא אצטריך לאתקנא כסא אחרא בשפירו² למארי קנאה דברית קיימא דאתי תמן אוף הכא בכל חופה אצטריך תקוני שפירו לחופאה לחופה ליקרא דכלה סתם</p>	<p>ומשום כבוד אותה הכלה העליונה צריך לעשות כסוי של יופי בכל תקוני יופי לזמן את הכלה העליונה לאותה שמחה כמו זה בכל מילה של הברית למטה צריך לתקן כסא אחר ביפי לבעל הקנאה של אות הברית שבא לשם אף כאן בכל חפה צריך תקוני יופי לכסות את החפה לכבוד הכלה סתם.</p>
<p>דהא דא כגוונא דדא קיימא דא סלקא בשבע ברכאן³ ודא סלקא בשבע ברכאן⁴ וכד סלקא בשבע ברכאן כדין אקרי כלה ועל דא אסיר לשמשא בה עד דאתכלילת באינון שבע ברכאן כגוונא עלאה</p>	<p>שהרי זו כמו שזו עומדת זו עולה בשבע ברכות וזו עולה בשבע ברכות וכשעולה בשבע ברכות אז נקראת כלה ולכן אסור לשמש בה עד שנכללת באותן שבע ברכות כדוגמא שלמעלה.</p>
<p>אינון שבע ברכאן ירתא כלה מרוחא (נ"א מרזא)⁵ עלאה⁵</p>	<p>אותן שבע ברכות יורשת הכלה מרוח (מסוד) עליונה</p>
<p>קסט/ב</p>	
<p>אתר דכל ברכאן נגדין מתמן⁶ שית ברכאן אינון דכלה אתברכא מנייהו ואת אמרת דאינון שבע⁷ אלא שביעאה איהו דקא מקיים כלא⁸</p>	<p>מקום שכל הברכות שופעות משם שש ברכות הן שהכלה מתברכת מהן ואתה אמרת שהן שבע אלא השביעית היא שמקימת את כולן.</p>
<p>רובא דברכאן על היין אמאי אלא דאיהו סטרא דחדי לכלא על ההוא יין דאתנטייר בענבוי תדיר ובגין כך ברכה קדמאה דאינון שבע איהו רזא דיין יין¹ עביד פרי (ס"א חידו)</p>	<p>רב הברכות על היין למה אלא שהוא הצד שמשמח את הכל על אותו יין שמשמר בענביו תמיד ולכן הברכה הראשונה של אותן השבע היא סוד של</p>

¹ פ' זעיר שבא אצל הכלה לתוך חופתה כדי להזדווג עמה (מ"מ).

² הקדמה יג ע"א (הערת הזהר).

³ פ' מ' מקבלת מר"ק דזעיר (מ"מ).

⁴ פ' כלה התחתונה מברכים לה ז' ברכות (מ"מ).

⁵ פ' מ' מקבלת מבינה ולכך אמר אתר דכל ברכאן נגדין מתמן והיא בינה שממנה כל הברכות (מ"מ).

⁶ ר"ל מבינה שממנה יוצאין כל הברכות והיא רוחא עלאה כידוע וכמ"ש שם למעלה למשרי בההוא חופה רוח עלאה כו' (יהל אור).

⁷ שהן ר"ק דדכורא דמתברכא מינייהו וכידוע בסוד תפלת "ח ג"ר וג' אחרונות וכמ"ש בפ' פקודי לקמן ובפ' ויקרא בר"מ (מ"מ).

⁸ ר"ל בינה שממנה כל הברכות והוא בתפלה סוד ברוך הראשון שמתחיל בברוך ובה נכלל הכל כמ"ש בפ' פקודי שם. ועכשיו מפ"ו סדר הז' ברכות "רוב ברכאן על היין דאיהו כו' עד רזא דיין" ר"ל הגבורות שהוא יין המשומר בענביו שהוא גבורות דבינה שהן משומרין והן שכר העוה"ב עין לא ראתה והן יורדין לגבורה מדת יצחק לשמח אותו כמ"ש ויבא לו יין וישת ואז ויברכהו מכאן שהברכה על היין וכמ"ש בפ' בלק דף קפ"ט תנינן שבע רקיעין אינון ואינון ז' היכלין ושית אינון וחמש אינון וכלהו נפקי מגו ע"ק עלאה ההוא יין דמשיך לי' יעקב מרחיק וסחיט ליה מענבים דההוא גפן כדין יעקב אמשיך ליה ההוא יין דקא אתחזי ליה וחדי ושתה הה"ד ויבא לו יין וישת הכא אכל עילא ותתא וע"ד ארחיק מלה ומשיך לה במשיכו דתרי תנועי והיינו לו לי' לתתא לי' לעילא בתרין סטרין. ר"ל לו למדתו פחד יצחק ליה לעילא במדתו שהוא נאחז בה בינה כידוע. וז"ש כאן "יין עביד פירי בין לעילא בין לתתא" ר"ל בינה וגבורה (יהל אור).

עמוד | 240

<p>בין לעילא בין לתתא גפן² נטיל כלא ואפיק איבא לעלמא³ ואתערו דחדוה שמאלא איהו דכתיב (שיר ב ו) שמאלו תחת לראשי ולבטר וימינו תחבקני⁴ וההוא אילנא דחיי⁵ עביד פירין ואיבין (ס"א בההוא גפן) ק"א באתערותא⁶ דא⁷ ודא איהי ברכה קדמאה דכלא⁸ (בורא פרי הגפן) ק"ב</p>	<p>היין יין עושה פרי (שמחה) בין למעלה בין למטה גפן נוטלת הכל ומוציאה פרי לעולם והתעוררות של שמחה היא משמאל שכתוב שמאלו תחת לראשי וימינו תחבקני ואותו עץ חיים עושה פרות ונצנים (באותה גפן) בהתעוררות הזו וזוהי הברכה הראשונה של הכל (בורא פרי הגפן).</p>
<p>תניינא שהכל ברא לכבודו רזא דברית קדישא⁹ חדוה דחבורא דנטיל כל ברכאן מרוא דימינא למעבד איבין בההוא גפן¹⁰ דהא בקדמיתא ההוא פרי (נ"א חידו) נחית מלעילא ארח שייפין ונגיד לברית קדישא לנגדא ליה בההוא גפן¹¹ ודא מסטרא דימינא דהא לית איבא משתכחא אלא בימינא¹² שמאלא אתער וימינא עביד</p>	<p>השניה שהכל ברא לכבודו הסוד של הברית הקדושה שמחת החבור שנוטל את כל הברכות מסוד הימין לעשות פרות באותה גפן שהרי בראשונה אותו פרי (שמחה) יורד מלמעלה דרך האיברים ושופע לברית הקדושה להשפיעה באותה הגפן וזה מצד הימין שהרי אין פרי נמצא אלא בימין השמאל מתעורר והימין עושה.</p>

¹ בינה (רח"ו).

² מלכות (רח"ו)?

³ ר"ל מלכות נקרא גפן והיא מוציא הפרי והכל בסוד הגבורות שג' מדריגות אלו נקראין אלקים כמ"ש בפ' א"מ דף ס"ה ת"ח רזא דמלה ג' דרגין אינון וכל דרגא ודרגא בלחודוי' ואע"ג דכלא חד ומתקשרי בחד ולא מתפרש דא מן דא ת"ח כלהו נטיעין וכל אינון בוצינין דמתלהטין כלהו נהירין ומתלהטין ומשתקיין ומתברכאן מההוא נהרא דנגיד ונפיק דכלא כליל ביה וכללא דכלא ב' והאי נהרא אקרי אם כו' ובגין דקרנן לה אם נוק' גבורה כו' דרגא תניינא מסט' דהאי קדמאה נפיק ואתער דרגא אחרא דאקרי גבורה והאי אקרי אלקי' כו' דרגא תליתאה צדק כתרא בתראה האי בי דינא דמלכא כו' ואלין אינון ג' דרגין דאקרון בשמהן דדינא וכולהו מתקשרין חד בחד בלא פרודא כו' וכן אמר בפ' פקודי דף רנ"ז ע"א בגין דאית אלקים חיים לעילא ואלקים דאיהו בי דינא דלתתא הה"ד אך יש אלקים שופטים בארץ לעילא סתים מכלא (ר"ל בינה ומלכות) ואית אלקי' דאיהו בי דינא דלעילא (והוא מדת יצחק) ואלקי' עלאה כליל לאלין דלתתא וכלא איהו חד (יהל אור).

⁴ ר"ל התעוררות הזיווג ותיאובתא הוא בשמאלא ששם החדוה (יהל אור).

⁵ המ"ד יורדים (רח"ו).

⁶ במלכות (רח"ו).

⁷ ר"ל יסוד וכמ"ש שם בפ' בלק וההוא יין אזיל מדרגא לדרגא עד דיוסף חסידא טעים ליה כו' ואמר שם ובגפן דא איהו גפן דאשתמודע בקודשא כו' (ר"ל דכתיב ובגפן בפתח הבי"ת להורות על סימן ידיעא כמש"ו) ואמר שם ולית ברכתא אלא ביין באתר דחדוה שארי והיא כפורחת ככלה דאתקשטת ועאלת ברחימו בחדוה דההוא יין כו' כדין עלתה נצה סליקת רחימו דילה לגבי דודה ושריאת לנגנא ולאעלא ברחימו כו' (יהל אור).

⁸ ר"ל בורא פרי הגפן. והוא בגבורה רישא דמלכא ולפי שהתחלת הזיווג ואתערותא בשמאל לכן מתחיל בשמאל ושם פרי דגפן וההוא סתימא בורא שלכן לא אמר אלא בלשון סתים בורא ולא הבורא שהוא מלכות בסוד המוציא כידוע (יהל אור).

⁹ יסוד דז"א כבודו היא מלכות (רח"ו).

¹⁰ ר"ל שהכל הוא יסוד שנקרא כל כמ"ש דנטיל כל ברכאן וברא הכל ביסוד כל ברכאן לכבודו בשביל כבוד מלכות שנוטל כל ברכאן לתת לה (יהל אור).

¹¹ ר"ל שמתחלה אמר ברכה ראשונה לאחית ההוא פרי מלעילא ארח שייפין ועכשיו ברכה זו נגיד לברית קדישא לנגדא בההוא גפן כנ"ל (יהל אור).

¹² שטפה הוא טפת החסדים מחסד כמ"ש בא"ר חסד דמתגלי בפום אמה והוא חסד דכליל ה" כמ"ש שם והוא רזא דברית כמ"ש בא"ר דף קמ"ב וכיון דאתגלי יו"ד פומי' דאמה אתגלי חסד עלאה והאי אמה חסד הוא דאתקרי ותלי בהאי פום אמה ולא אקרי חסד עד דאתגליא יו"ד דפוס אמה ות"ח דלא אתקרי אברהם שלים בהאי חסד עד דאתגליא יו"ד דאמה כו' וכל החיבור וזיווג ואמשכת ברכאין הכל בחסד כמ"ש למעלה בהיכל החמשי ע"ש. ושמאלא הוא לאתערות הזיווג ותיאובתא וחמימות דזיווג ואח"כ נגדא הטיפה מחסד. וז"ש "שמאל אתער וימינא עביד". ולכן מברכין שהכל על המים וזה הברכה הוא בחסד וז"ש שמאלו תחת לראשי ואח"כ וימינ תחבקני והתמשכות היין לעשות פרי הוא התעוררות הזיווג כנ"ל והוא סוד טפת הגבורות והתמשכות הטיפה הוא טפת החסדים כמ"ש אביו מזריע לובן והוא חסד בפום אמה כנ"ל וז"ס מזיגת המים ביין וכמ"ש בפ' בלק שם חנוך מטטרין אמר ויבא לו יין דארמי מים בההוא יין ואי לאו דארמי

<p>לבתר כליל שמאלא בימינא וימינא בשמאלא למהוי רזא דאדם ובגין כך תליתאה איהו יוצר האדם ועל דא יעקב דאיהו עמודא דאמצעיתא דיוקנא דאדם הוה</p>	<p>אחר כך נכלל השמאל בימין והימין בשמאל להיות סוד של אדם ולכן השלישית היא יוצר האדם ועל זה יעקב שהוא עמוד האמצעי דמותו של אדם הוא היה.</p>
<p>רביעאה איהו עמודא חדא דירכא ימינא חמישאה שוש תשיש ותגל עקרה דביתא בחדוה בקבוץ וכנישו דבנהא מארבע סטרי עלמא ודא רזא דירכא אחרא דאתחבר בירכא שמאלא למיזל ולמיכנש לכל סטרינ וכנישו דבגין ורחימו למיעל לון בין ברכין</p>	<p>הרביעית היא עמוד אחד של ירך ימין החמישית שוש תשיש ותגל עקרת הבית בשמחה בקבוץ וכנוס בניה מארבעת צדדי העולם וזה סוד של ירך אחרת שמתחברת בירך שמאל ללכת ולכנס את כל הצדדים וכנוס הבנים ואהבה להכניסם בין הברכים.</p>
<p>ובאינון תרינ דנביאים שריין בגוייהו חדוה דעיקרא דביתא מאי טעמא בגין דהא שתי ערבות לא עבדין איבא ופירין וכנישו דבגין לגבייהו אינון פירין ואיבין דלהון ולא אתערו כנישו דבנהא לגבהא בר בנביאים</p>	<p>ובאותם השנים שהנביאים שורים בתוכם שמחת עקרת הבית למה משום שהרי שתי ערבות לא עושות נצנים ופרות וכנוס הבנים אליהם הם פרות ונצנים שלהם ולא מעירים כנוס של בניה אליה רק בנביאים.</p>
<p>שתיאתא שמח תשמח רעים האהובים אתר דרעותא וחדוה ואחוה אשתכח עמודא דכל עלמא דאקרי צדיק וצדיק וצדק רעים ואהובים אינון דלא אתעדון דא מן דא עד הכא שית ברכאן דכלה אתברכת מנייהו</p>	<p>ברכה ששית שמח תשמח רעים האהובים מקום של רצון ושמחה ואחוה נמצאים העמוד של כל העולם שנקרא צדיק וצדיק וצדק הם רעים ואהובים שלא זזים זה מזה עד כאן שש ברכות שכלה מתברכת מהן.</p>
<p>שביעאה איהו מקיים כלא ומהאי שביעאה מתברכאן כלא ודאי כללא דעשר אמירן בגין דדא כליל עילא ותתא ועל דא כליל בהאי עשר זיני דחדוה ששון שמחה חתן (ס"א) וכלה גילה דיצה אהבה ואחוה (שלום) וכלה אהבה אחוה גילה רנה דיצה חדוה שלום וריעות למהוי כלה שלימו דכלא</p>	<p>הברכה השביעית מקימת הכל ומהשביעית הזו הכל מתברכים ודאי כלל של עשר אמירות משום שזו כוללת מעלה ומטה ולכן כלולים בזו עשרה מיני שמחה ששון שמחה חתן (וכלה גילה דיצה אהבה ואחוה שלום) וכלה אהבה אחוה גילה רנה דיצה שמחה שלום ורעות להיות הכלה שלמות הכל.</p>
<p>זכאין אינון ישראל דאינון זכו לתתא כגוונא דלעילא עלייהו כתיב (ש"ב ז כג) ומי כעמך כישראל גוי אחד בארץ חדו כלוה כל ההוא יומא במלין דאורייתא וכל בני מתא עבדו ליה רישא עלייהו ליומא אחרא קמו רבי יוסי ורבי חייא וברכו לון ואזלו לארחייהו</p>	<p>אשריהם ישראל שהם זכו למטה כדוגמא שלמעלה עליהם כתוב ומי כעמך כישראל גוי אחד בארץ שמחו כולם כל אותו יום בדברי תורה וכל בני העיר עשו אותו ראש עליהם ליום אחר קמו רבי יוסי ורבי חייא וברכו אותם והלכו לדרכם.</p>
<p>כד מטו לגביה דרבי שמעון זקף עינוי וחמא לון אמר לון מסתכל הוינא בכו יומא דא וחמינא לכו תרינ יומין וחד ליליא דהויתון לגבי משכנא דההוא נער מטטרוין וההוא נער הוה אוליף לכו רזין עלאין בחדוה דאורייתא זכאה חולקבון בני</p>	<p>כשהגיעו לרבי שמעון הרים עינוי וראה אותם אמר מסתכל הייתי בכם היום הזה וראיתי אתכם שני ימים ולילה שהייתם במשכנו של אותו נער מטטרון ואותו נער היה מלמד אתכם סודות עליונים בשמחת התורה אשרי חלקכם בני.</p>

מים לא יכול למסבל כו' מהו כיון הטוב דאתא יעקב וארמי ביה מיא. וז"ס ברכה שלישית שנכללו מים בין (יהל אור). עי' עוד אריכות ביהל אור.

<p>סדרו מלין בלהו קמיה וסחו ליה עובדא אמר לון זכאין אתון וזכאה חולקי דהא אדכרנא יומא חד דהוה אזיל עמי בארחא רב ספרא אבוי ובריכית ליה כד אתפרש מני דיהא ליה בר אריא באורייתא ולא בריכית ליה דאיהו יזכי ביה זכאה חולקבון בני עליכו כתיב (ישעיה נד יג) וכל בניך למודי יהויה</p>	<p>סדרו כולם את הדברים לפניו וסחו לו את המעשה אמר להם אשריכם ואשרי חלקי שהריני נזכר יום אחד שהיה הולך עמי בדרך רב ספרא אביו וברכתי אותו כאשר נפרד ממני שיהיה לו בן אריה בתורה ולא ברכתי אותו שהוא יזכה בו אשרי חלקכם בני עליכם כתוב וכל בניך למודי ה'.</p>
<p>דבר אחר וכל בניך למודי יהויה וכי כל בניך דאינון דישראל בלהו אוליף לון קודשא בריך הוא אורייתא אין דהא בשעתא דאינון ינוקי לעאן באורייתא שכינתא אתיא ויהיב לון חילא ותקפא למלעי באורייתא דאלמלא סיועא דקודשא בריך הוא לא יכלין אינון ינוקי למסבל</p>	<p>דבר אחר וכל בניך למודי ה' וכי כל הבנים שהם של ישראל את כולם מלמד הקדוש ברוך הוא תורה כן שהרי בשעה שאותם תינוקות לומדים תורה השכינה באה ונותנת להם כח וחזק ללמד תורה שאלמלא סיועו של הקדוש ברוך הוא אין אותם התינוקות יכולים לסבל.</p>
<p>רבי שמעון הוה שכיח יומא חד גבי פתחא דלוד ורבי חייא בהדיה פגע ביה חד ינוקא אמר רבי שמעון ודאי דקודשא בריך הוא אתרעי (נ"א אתער) בעלמא השתא ליומין זעירין לגולא רבא למלכי ארעא אלין באלין</p>	<p>רבי שמעון היה מצוי יום אחד ליד הפתח של לוד ורבי חייא עמו פגש בו תינוק אחד אמר רבי שמעון ודאי שהקדוש ברוך הוא מתרצה (יעורר) בעולם עכשיו לימים מעטים לגול גדול למלכי הארץ אלה באלה</p>
ק/ע/א	
<p>ודאי בעוד דאינון מקטרגין אלין על אלין ישראל יהון גו רווחא</p>	<p>ודאי שבעוד שהם מציקים אלה לאלה ישראל יהיו בתוך רוחה.</p>
<p>אמר ההוא ינוקא והא ביומא דא שארי אתערותא דא דהא בהאי יומא דמין סניאין אושדין בעלמא אמר ליה רבי חייא מנא ליה להאי ינוקא אמר רבי שמעון לזמנין נבואה נפיל בפום ינוקן ומתנבאי יתיר מחד נביאה</p>	<p>אמר אותו תינוק והרי ביום זה התחילה התעוררות זו שהרי ביום זה דמים רבים נשפכים בעולם אמר לו רבי חייא מנין לו לזה התינוק אמר רבי שמעון לפעמים נבואה נופלת בפי התינוקות ומתנבאים יותר מאחד הנביאים.</p>
<p>אמר ההוא ינוקא וכי תוהא איהו בינוקי למהוי לון נבואה והא קרא שלים איהו מנלן דכתיב (&) וכל בניך למודי יהויה! אינון ודאי למודי יהויה ונבואה מנהון נפקא מה דלית הכי לכל עלמא אלא לישראל בלהודוי דכתיב בהו וכל בניך למודי יהויה ובגיני כך מנהון נפקא נבואה אתא רבי שמעון ונשקיה אמר מזומאי לא שמענא דא בר השתא</p>	<p>אמר אותו תינוק וכי תמיהה היא שתהיה לתינוקות נבואה והרי הוא פסוק שלם מנין לנו שכתוב וכל בניך למודי ה' הם ודאי למודי ה' ונבואה יוצאת מהם מה שאין כן לכל העולם אלא לישראל לבדם שכתוב בהם וכל בניך למודי ה' ולכן יוצאת מהם נבואה בא רבי שמעון ונשקו אמר מימי לא שמעתי את זה רק עכשו.</p>

¹ הם ב' נביאי קשוט שהם נ"ה ולא שיהיו ממש למעלה שהרי אפילו נער הוא במט"ט, כל שכן כבר שית כבר שבע אלא מפני שהם מוכנים מפני טהרתם, ועוד שבחירתם קלה להתהפך, ואין נבואה שורה אלא בביטול הבחירה, כדי שאותו רוח נבואה תדבר דבריו, ולזה השוטים ג"כ הם מוכנים אמנם הגדול המיושב בשכלו הבחירה בו, ואין רוח נבואה שוה בו מפני חוזק כח הבחירה, שאינו מדבר אלא מה ששכלו מחייבו, ויש עתה ג' בחינות, הא', שוטים, והם מתנבאים מבחוץ בהגיע הנבואה אל המדרגות התחתונים כדפי'. הב', תינוקות והם מצד הטהרה, מה שהם כרובים תחתונות משפיעים מאותם לימודי ה'. הג', נביאים ממש, והם שואבים מהמדרגות האלו, ויש עוד מדרגות ואינם עיקרם כאן (אור יקר).

<p>דא פקודא דקודשא בריך הוא למשה ועשית את הקרשים למשכן עצי שטים עומדים (כלא כגוונא עלאה) (ד"א ל"ג פתח רבי יצחק) וכתוב (ישעיהו ב) שרפים עומדים ממעל לו שש כנפים וגו' עובדא דמשכנא באינון קרשים כגוונא דאינון שרפים¹ (בהאי אתר) אלין עומדים ואלין עומדים</p>	<p>זו מצות הקדוש ברוך הוא למשה ועשית את הקרשים למשכן עצי שטים עומדים (הכל כדוגמא העליונה) (פתח רבי יצחק) וכתוב שרפים עומדים ממעל לו שש כנפים וגו' מעשה המשכן באותם קרשים כמו אותם השרפים (במקום זה) אלה עומדים ואלה עומדים.</p>
<p>ואי תימא והא כל חיילי שמיא אינון עומדים בלהו כמה דאת אמר (זכריה ג ז) ונתתי לך מהלכים בין העומדים האלה וכתוב (מ"א כב יט) וכל צבא השמים עומדים עליו וגו' דהא בלהו משריין עלאין לית להו קפיצין ובלהו קיימי בקימה אלא ודאי בלהו קיימי² ולזמנין אלין אקרון שרפים³ ולזמנין סלקין בשמא אהרא⁴ אבל אלין בלהו בחד שמא קיימי</p>	<p>ואם תאמר והרי כל חיילות השמים כולם עומדים כמו שנאמר ונתתי לך מהלכים בין העומדים האלה וכתוב וכל צבא השמים עומדים עליו וגו' שהרי כל המחנות העליונים אין להם כרעים וכולם עומדים בקימה אלא ודאי כולם עומדים ולפעמים אלה נקראים שרפים ולפעמים עולים בשם אחר אבל אלה כולם עומדים בשם אחד.</p>
<p>והאי קרא אוקמוה (נ"א רבי יצחק פתח) כתיב (תהלים כג א) מזמור לדוד יהו"ה רעי⁵ לא אהסר הא⁶ אתמר מה בין מזמור לדוד ובין מזמור להכא ושכינתא קדמא ואתיא ושראת עליה בקדמיתא יהו"ה רעי וכי אמאי שכינתא קדמא הכא והא דוד אצטריך לאקדמא (ס"א לאתערא) איהו בקדמיתא הואיל ובעי מזוניה מעם קודשא בריך הוא</p>	<p>ופסוק זה פרשוהו (רבי יצחק פתח) כתוב מזמור לדוד ה' רעי לא אחסר הרי נתבאר מה בין מזמור לדוד ובין לדוד מזמור וכאן שכינה קדמה ובאה ושרתה עליו בראשונה ה' רעי וכי למה שכינה קדמה לכאן והרי דוד צריך להקדים (לעורר) בראשונה הואיל ומבקש מזונו מעם הקדוש ברוך הוא.</p>
<p>אלא ודאי שכינתא קדמא ואתיא ושראת עליה ואתערת ליה לשבחא למלכא שבהא דא ולמבעי מזוני מקמי מלכא דהא הכי אצטריך על מלה דמזוניה דבעיא איהו⁷</p>	<p>אלא ודאי שכינה קדמה ובאה ושרתה עליו והעירה אותו לשבח למלך את השבח הזה ולבקש מזונות מלפני המלך שהרי כך צריך על דבר של מזון שהיא רוצה והרצון שלה שכל בני העולם</p>

¹ דעומדים כעין דוגמא עליונה לא היה אפשר אלא על ידי משה, וזהו שאמר עומדים כגוונא עילא, וזה על ידי משה שישאב להם כח חיותם העליון (אור יקר), פירוש שמצווה הקדוש ברוך הוא למשה על הקרשים שהם דוגמת השרפים של מעלה וז"ש כולא כגוונא עילאה. כגוונא דאינון שרפים בהאי אתר ר"ל כאלו עשינו שרפים בהאי אחר שהוא במשכן (מ"מ).

² לפי מסקנתו לאו דווקא שרפים אלא כל הכחות כולם הם עומדים, וכולם רמזם בקרשים (אור יקר).

³ ולא כדקא סלקא דעתך דשרפים עומדים שמם, אלא שמם שרפים לבד, ואי קשיא לך נחשים שרפים הם חצונים לא קשה מידי (אור יקר)

⁴ ונכללו כל חיילי מעלה בשם שרפים, ולפעמי יוכללו בשם אחר, והכל כלל המרכבה, ולא שיקראו הם שרפים עומדים אלא שרפים סתם ופעולתם עומדים, וכן שאר החיילים נקראים עומדים (אור יקר).

⁵ ויש להם דרך אחרת ליבדל מהנחשים (אור יקר). פי' קס"ד תחלה ששרפים הם מין א' של מלאכים הנק' שרפים ולכך הקשה וכי אותו המין דשרפים הם שעומדים והלא כל חיילי דשמיא אינון עומדים ותירץ דשרפים אינו מין של מלאכים לבדו אלא כל מלאך ומלאך נק' שרף וכשעושה שום פעולה שעליה ראוי להקרא שרפים נק' שרפים ולפעמים נק' בשם אחר (מ"מ).

⁶ פירוש ה' שהוא זעיר הוא רועה אותי כי המלכות אין בידה כלום כדמסיק (מ"מ).

⁷ נ ע"א (הערת הזהר).

⁸ הענין כשהדבר מתבקש ממנה ממש, אז אין ריוח באותה בקשה, ואינה רוצה שישאלו, אמנם שאר בקשות שהם מהספירות העליונות, כל תאוותה על התפילה ובקשה כזו, מטעם שאי אפשר שיכנס תפלה זו למעלה אם לא בייחודה, ואי אפשר שינתן בקשת האדם אלא בשפע דרך בה, ולזה הכל ייחודה, ומטעם זה מזוני שהם למעלה (אור יקר).

<p>ורעותא דילה דכל בני עלמא יבעון מזוני בגין דכד קודשא בריך הוא בעי לנחתא מזוני לעלמא אייהו נטלא בקדמיתא ועלה נחתי מזוני לעלמין? כלהו ובגיני כך אייהו אקדימת למלה דא דמזוני ושראת עליה דדוד</p>	<p>יבקשו מזונות משום שכאשר הקדוש ברוך הוא רוצה להוריד מזונות לעולם היא נוטלת בראשונה ועליה יורדים מזונות לכל העולמות ולכן היא הקדימה לדבר זה של מזונות ושרתה על דוד.</p>
<p>יהו"ה רעי יהו"ה רעיא דילי כהאי רעיא דמדבר עאנא דיליה באתר דדשאין ועשבין דלא מחסר ביה כל מדעם אוף הכי קודשא בריך הוא איהו רעיא דילי למיזן לי בכל מה דאנא אצטריך דבר אחר יהו"ה רעי תנינן דקשין מזונותיו דבר נש קמי קודשא בריך הוא כקריעת ים סוף הכא תרין גוונין אינון ותרווייהו בארח קשוט</p>	<p>ה' רעי ה' הרועה שלי כרועה הזה שמנהיג צאנו במקום של דשאים ועשבים שלא חסרו דבר אף כך הקדוש ברוך הוא הוא הרועה שלי לזון אותי בכל מה שאני צריך דבר אחר ה' רעי שנינו שקשים מזונות של אדם לפני הקדוש ברוך הוא כמו קריעת ים סוף כאן הם שני צבעים ושניהם בדרך אמת.</p>
<p>חד בגין דקודשא בריך הוא כל עובדוי בדינא³ וקשוט ועל דינא⁴ וקשוט⁵ אתקיים כל עלמא⁶ ובכל יומא ויומא ובכל זמנא וזמנא דן כל עלמא בדינא לצדיקי ולרשיעי ולכל בני עלמא כמה דאת אמר (שם יא ז) כי צדיק יהו"ה⁷ צדקות⁸ אהב⁹ וכד איהו דן בני נשא וחמי בני נשא כמה חיבינן וכמה חטאינן¹⁰ קמיה כדין קשה בעינוי למיהב לון מזונא בכל זמנא בגין דאית ליה למיזן¹¹ חייביא ולאינון דחטאין</p>	<p>אחד בשביל שכל מעשיו של הקדוש ברוך הוא בדין ואמת ועל הדין והאמת מתקיים כל העולם ובכל יום ויום ובכל זמן וזמן דן את כל העולם בדין את הצדיקים ואת הרשעים ואת כל בני העולם כמו שנאמר כי צדיק ה' צדקות אהב וכשהוא דן בני אדם ורואה בני אדם כמה רשעים וכמה חטאים לפניו אז קשה בעינוי לתת להם מזון בכל זמן כי יש לו לזון את הרשעים ואת אותם שחוטאים.</p>
<p>ואיהו עביד עמהון לגו משורת הדין¹² וזן ומפרנס לון כפום חסד עלאה דאתמשך¹³ ואתנגיד¹⁴ על כל (ס"א עמינן¹⁵ ובני) בני עלמא וביה איהו זן ומפרנס לכלא לצדיקי ולחסדי</p>	<p>והוא עושה עמהם לפני משורת הדין וזן ומפרנס אותה כפי החסד העליון שנמשך ונשפע על כל (העמים ובני) בני העולם ובו הוא זן ומפרנס את</p>

1 לפרנסו לזונו, והכל דרך בה, ולכך נחתא איהו בקדמיתא לקבלא (אור יקר).
 2 דרך אצילות בריאה יצירה עשיה, שאור שכינה מתפשטת, ובתוך אור שכינה אור תפארת להתלבש בה לפרנס התחתונים באור שפעו, והיינו הייחוד למזון (אור יקר).
 3 שכל הנעשה במעשה בראשית יצרם בדין, וכל מה שהוא עושה מהדברים המתחדשי' בעולם כולם בדין, מפני שהדין גמר המדות וחתימתן, והרחמים ראש לכל האצילות, וכאשר הרחמים יעוררו אי זה ענין, יעבור דרך הדין וידונו אותו אם ראוי אם לאו (אור יקר).
 4 מלכות, דינא דמלכותא דינא (אור יקר).
 5 ת"ת (אור יקר).
 6 וכאשר התפארת מרחם המלכות דנה אם ראוי אם לאו, ואם היה הדין פעם בשנה או פעם בחדש ידחה פעם, אבל "בכל יומא" וכו', ואי אפשר לדחות הדין בכל רגע וכל שעה, שאם פעם אחת ידחה אין ראוי לדחותו שנית, והם שלושה בחינות צדיקים בנוניים ורשעים, והם כל בני עלמא שרוב העולם בבנוני (אור יקר).
 7 תפארת ויסוד בעל רחמים (אור יקר)
 8 צדק עליון בינה, וצדק תחתון מלכות (אור יקר)
 9 בדינם, וקשים מזונותיו אהדר אפילו לצדיקים גמורים (אור יקר)
 10 פי' בני אדם שעושים במזיד או בשוגג (מ"מ).
 11 ואין להשפיע לאחד, כיון שנפתח המקור נפתח לכל (אור יקר)
 12 למעלה מהגבורה הנשרשת בבניה דהיינו חסד שבבניה, שמשם ולמעלה אין דין כלל (אור יקר)
 13 קסח ע"ב (הערת הזהר).
 14 מבינה (אור יקר)
 15 עלמין - בסוד אצילות בריאה יצירה עשיה (אור יקר)

<p>ולרשיעי ולכל אינון בני עלמא ולכל חיון ובעירי חקלא ועופי שמיא מקרני ראמים עד ביצי כלמי ולא אשתאר בעלמא דאיהו לא זן ומפרנס לכלא אף על גב דקשה קמיה לפום עובדין דבני עלמא כקריעת ים סוף</p>	<p>הכל את הצדיקים ואת החסידים ואת הרשעים ואת כל אותם בני העולם ואת כל החיות ובהמות השדה ועופות השמים מקרני ראמים ועד ביצי כנים ולא נשאר בעולם מי שאינו זן ומפרנס את הכל אף על גב שקשה לפניו לפי מעשי בני העולם כקריעת ים סוף.</p>
<p>וכי קריעת ים סוף קשה קמיה והכתיב (נחום א ד) גוער בים ויבשהו (עמוס ה ח) הקורא למי הים וישפכם על פני הארץ והא כיון דסליק</p>	<p>וכי קריעת ים סוף קשה לפניו והרי כתוב (נחום א) גוער בים ויבשהו (עמוס ט) הקרא למי הים וישפכם על פני הארץ והרי כיון שעלה</p>
<p>קע/ב</p>	
<p>רעותא קמיה כלא קמיה כאין הוא השיב ואת אמרת דקריעת ים סוף קשה קמיה</p>	<p>רצון לפניו הכל לפניו כאין הוא חשוב ואתה אמרת שקריעת ים סוף קשה לפניו.</p>
<p>אלא בזמנא דישראל אעברו לגבי ימא ובעא קודשא בריך הוא למקרע לון ימא דסוף אתא רהב ההוא ממנא דעל מצרים ובעא דינא מקמי קודשא בריך הוא אמר קמיה מאריה דעלמא אמאי את בעי למעבד דינא על מצרים ולמקרע ימא לישראל הא כלהו חייבין קמך וכל ארחך בדינא וקשוט אלין פלחי כו"ם¹ ואלין פלחי כו"ם אלין בגלוי עריות² ואלין בגלוי עריות אלין אושדי דמין ואלין אושדי דמין</p>	<p>אלא בזמן שישראל עברו לים ורצה הקדוש ברוך הוא לקרע להם את ים סוף בא רהב אותו ממנה על מצרים ובקש דין מלפני הקדוש ברוך הוא אמר לפניו רבון העולם למה אתה רוצה לעשות דין על מצרים ולקרע את הים לישראל הרי כולם רשעים לפניך וכל דרכך בדין ואמת אלה עובדי כוכבים ומזלות ואלה עובדי כוכבים ומזלות אלו בגלוי עריות ואלו בגלוי עריות אלו שופכי דמים ואלו שופכי דמים.</p>
<p>בההיא שעתא הוה קשה קמיה למעבר על ארע דינא והא ישראל הוו נטלי על ימא דכתיב (שמות יד טו) ויאמר יהו"ה אל משה מה תצעק אלי דבר אל בני ישראל ויסעו והוה קשה קמיה למעבר על דינא ולמקרע לון ימא דסוף ואלמלא דאשגח קודשא בריך הוא בזכות אברהם דאקדים בצפרא למעבד פקודא דמאריה ורעותא דיליה כדכתיב (בראשית כב ג) וישכם אברהם בבקר כלהו אתאבידו בימא בגין דבכל ההוא ליליא</p>	<p>באותה שעה היה קשה לפניו לעבר על דרך הדין והרי ישראל היו נוסעים על הים שכתוב ויאמר ה' אל משה מה תצעק אלי דבר אל בני ישראל ויסעו והיה קשה לפניו לעבר על הדין ולקרע להם את ים סוף ואלמלא שהשגיח הקדוש ברוך הוא בזכות אברהם שהקדים בבוקר לעשות מצות רבונו ורצונו ככתוב וישכם אברהם בבוקר כולם היו אובדים בים משום שבכל אותו הלילה היה הקדוש ברוך הוא בדין על ישראל.</p>

¹ יציאת ישראל ממצרים וכל הנסים שנעשה במצרים ובים ובמדבר, הנה היה הכל בגילוי אור דעתיקא קדישא שהוא א"א, וכמ"ש הרב בפע"ח (בשער חג המצות פ"ו) בכוונת הגדה, ואלו לא הוציא הקב"ה, שהוא א"א וכו', וכן בקריעת ים סוף, הרי אמרו בזוה"ק (בשלח נב ע"ב) ביה שעתא אתגלי עתיקא קדישא כו' ע"ש, וכן בספד"צ (סוף פרק ד לב ע"ב) ויאמר ה' אל משה מה תצעק אלי כו' במזלא תלי כו' ע"ש וכו', והיה כ"ז שלא באתערותא דלתתא כלל, כי לא היו אז ישראל כדאי לזה, וכמ"ש (יחזקאל טז ז) ואת עירום ועריה, הללו עובדי עבו"ז והללו כו' וכמ"ש בזוה"ק (פ' תרומה קע ע"ב), אלא שהיה כ"ז רק מסוד ברית אבות, וכמ"ש (שמות ו ה) ואזכור את בריתי (דע"ה ח"ב קלד ע"ד).

² כתב הרמ"ק ז"ל באשגרות לישנא נקט ליה דהא כתיב גן נעול ואחת היתה ופרסמה הכתוב. א"נ י"ל דבגויה לא חטאו אבל שאר עריות חטאו בהם. וכמרז"ל בוכה למשפחותיו שהיה קשה להם לפרוש מהעריות עכ"ל. ובמסכת יומא פרק יו"ה תירץ הש"ס גן נעול היינו באשת איש ובוכה למשפחותי ובפנוייה (מ"מ).

בדינא הוה קודשא בריך הוא עליהו דישראל	
<p>דתנינן מאי דכתיב (&) ולא קרב זה אל זה כל הלילה מלמד דאתו מלאכי עלאי לשבחה בההוא ליליא קמי קודשא בריך הוא אמר לון וכי (ס"א בני) עובדי ידי טבעין בימא ואתון משבחן קמאי מיד ולא קרב זה אל זה כל הלילה מה כתיב (&) ויהי באשמרת הבקר אשגח קודשא בריך הוא בזכותא דאברהם דאקדים בצפרא למעבד רעותיה דמאריה כדכתיב (&) וישכם אברהם בבקר כדין אהדר ימא וערקו מיין קמיהו דישראל דכתיב (&) וישב הים¹ לפנות בקר לאיתנו ותנינן לאיתנו לתנאו לההוא תנאי דהתנה עמיה קודשא בריך הוא כד ברא עלמא לאיתנו כתיב הכא לאיתנו וכתביבתם (תהלים פט א) משכיל לאיתן האזרחי ועל דא לפנות בקר בההוא זמנא דאקדים אברהם למעבד רעותא דמאריה כדין אתקרע ימא (הכא ויהם את מחנה מצרים) ועל דא קשה הוה קמיה קריעת ים סוף</p>	<p>ששינו מה שכתוב ולא קרב זה אל זה כל הלילה מלמד שבאו מלאכים עליונים לשבח באותו לילה לפני הקדוש ברוך הוא ואמר להם וכי (בני) מעשי ידי טובעים בים ואתם משבחים לפני מיד ולא קרב זה אל זה כל הלילה מה כתוב ויהי באשמרת הבוקר השגיח הקדוש ברוך הוא בזכות אברהם שהקדים בבוקר לעשות רצון רבונו ככתוב וישכם אברהם בבוקר אז חזר הים וברחו המים מלפני ישראל, שכתוב וישב הים לפנות בוקר לאיתנו ושנינו לאיתנו לתנאו לאותו תנאי שהתנה עמו הקדוש ברוך הוא כשברא את העולם לאיתנו כתוב כאן לאיתנו וכתוב שם משכיל לאיתן האזרחי ועל זה לפנות בוקר באותו זמן שהקדים אברהם לעשות רצון רבונו אז נקרע הים (כאן ויהם את מחנה מצרים) ולכן קשה היה לפניו קריעת ים סוף.</p>
<p>כנונא דא קשין זוגין קמי קודשא בריך הוא כקריעת ים סוף מה קריעת ים סוף קטיל לאלין בהאי סטרא ומקיים לאלין בהאי סטרא אופ הכי בזוגין כתיב (שם סח ז) מוציא אסירים בכושרות ותנינן בכי ושירות מיית האי ויהיב אתתיה להאי ולזמנין לחייבא מזדמנא² ליה אתתא מעליאקיד אבל רזין סתימין³ אינון בכלא וכלא הוא בדינא ומה דאתער⁴ חברייא בהא ודאי הכי הוא</p>	<p>כמו כן קשים הזוגים לפני הקדוש ברוך הוא כקריעת ים סוף מה קריעת ים סוף הרג את אלה בצד הזה וקיים את אלה בצד ההוא אף כאן בזוגים כתוב מוציא אסירים בכושרות ושנינו בכי ושירות ממית את זה ונותן את אשתו לזה ולפעמים לרשע מזדמנת אשה מעלה אבל סודות נסתרים הם בכל והכל הוא בדין ומה שהעירו החברים בזה ודאי כך הוא.</p>

¹ פי' וישב הים היינו ששב לאחוריו וערק מפני ישראל ושיעור הכתוב למה וישב הים וערק ונקרע בשביל לאיתנו שהוא התנאי ובשביל אברהם הנק' איתן. ובזה תורץ קושית המפרשים הראב"ח והר"ש יפה שהקשו למה לא כתב לאיתנו בקריעה אלא בישב הים דהיינו ששב על המצריים ותירצו לפי דרכם ולדברי הזוהר הכא ל"ק מידי ה"ג כדין אתקרע ימא וע"ד קשה הוה קמיה קריעת ים סוף (מ"מ).

² וראוי למות ולא לקחה אלא שנזדמנת לו וזהו שאמר "ואזדמנת ליה", ואם תאמר וכי דרך מקרה הוא הזמנה זו, לזה אמר "ולאו איהו בדינא" ולזה אמר "אזדמנת" שאם היה בדין היו מזמנים ממש (אור יקר).

³ יש היאך נוטלה ולמה נוטלה כיון שנדחה אחר כך בעונו (אור יקר).

⁴ הענין שיש לקב"ה או לכך וכך והיינו ממש אליו, אמנם יש לפני או מלפני, היינו מה שהוא לפניו למטה ממנו, מלפני רוצה לומר ממה שהוא קודם לו, והטעם שמ' מהפך המלה ומורה על בחינה קודמת, ולזה יאמר קשין מזונותיו של אדם לפני הקב"ה ודאי, דהיינו במלכות הם קשים מפני שאין המזונות מצדה, אלא המזונות מלמעלה, וכן הזוגין הם קשים לפני, בשכינה עצמה הם קשין והטעם כי גזרת אלו העניינים מלמעלה בסוד ההנהגה העליונה שבתפארת ואינו במלכות, לכך קשין, והיינו כקריעת ים סוף, שענין ים סוף לא היה קשה אלא בבית דין תחתון, אבל בבית דין עליון ששם אברהם איש החסד עומד, הנס קל לעשותו, והטבע אינו חזק אלא מצד המלכות, ולזה קשה לפניו להעביר הדין, ורוצה בקיומן של שרים

<p>ומה דאתערו לפני¹ ולא² מלפני³ לפני ההוא דקאים לפני קמיה דקודשא בריך הוא⁴ ושמש קמיה ועל דא לא אמרו דקשין זוונין לקודשא בריך הוא וכן קשין מזונותיו של אדם לקודשא בריך הוא אלא לפני ולהאי קשיין כל הני דהא לאו ברשותיה קיימי אף על גב דאיהו עביד (ד"א ל"ג אבל אף על גב דאיהו עביד) ברשותא אחרא עביד</p>	<p>ומה שהעירו לפני ולא מלפני לפני אותו שעומד לפני לפניו של הקדוש ברוך הוא ושמש לפניו ועל כך לא אמרו שקשים הזווגים לקדוש ברוך הוא וכן קשים מזונותיו של אדם לקדוש ברוך הוא אלא לפני ולזה קשים כל אלה שהרי לא ברשותם הם עומדים אף על גב שהוא עושה (אבל אף על גב שהוא עושה) ברשות אחרת הוא עושה.</p>
<p>כתיב (ויקרא כב ג) ונכרתה הנפש ההיא מלפני מאי מלפני אלא דא עלמא דאתי ההוא דכל חיין קיימין תמן.</p>	<p>כתוב (ויקרא כב) ונכרתה הנפש ההיא מלפני מה זה מלפני אלא זה העולם הבא ההוא שכל החיים עומדים שם.</p>
<p>דבר אחר דא צנורא עלאה נהר דלא פסקין⁵ מימיו לעלמין וכלא חד ודא איהו דנטיל כל עדונין דעלמא דאתי ומאינון עדונין עלאין תשתצי (האי נפש) מאתר דההוא נעם יהו"ה תמן⁶ ודא איהו מלפני⁷.</p>	<p>דבר אחר, זה צנור עליון, נהר שאין מימיו פוסקים לעולמים, והכל אחד. וזהו שנוטל את כל העדונים של העולם הבא, ומאותם עדונים עליונים תתכלה (הגפש הזו), ממקום ששם אותו נעם ה', וזהו מלפני</p>
<p>ואי תימא אי הכי הא כתיב (יונה א ג) ויקם יונה לברוח תרשישה מלפני יהו"ה כי ידעו האנשים כי מלפני יהו"ה הוא בורח ותנינן מאי שעמא אזל יונה וברח וכי מאן יכול למברח מקמי קודשא בריך הוא אלא הוה אזיל וברח לנפקא מארעא קדישא דהא שכינתא לא שריא לבר מארעא דישראל ובגין דלא תשרי עלוי שכינתא הוה ברח מארעא קדישא דהא שכינתא איהי שריא תמן כמה דאת אמר (תהלים קכח ג) אשתך כגפן פוריה בירכתי ביתך גפן פוריה דא שכינתא⁸ מה שכינתא הוה סתימא לגו בבית קדש הקדשים</p>	<p>ואם תאמר, אם כך, הרי כתוב (יונה א) ויקם יונה לברוח תרשישה מלפני ה'. כי ידעו האנשים כי מלפני ה' הוא ברח. ושנינו, מה הטעם הלך יונה וברח? וכי מי יכול לברוח מלפני הקדוש ברוך הוא? אלא היה הולך ובורח לצאת מהארץ הקדושה, שהרי השכינה אינה שורה מחוץ לארץ ישראל, ומשום שלא תשרה עליו השכינה, היה בורח מארץ הקדש, שהרי השכינה שורה שם, כמו שנאמר (תהלים קכח) אשתך כגפן פריה בירכתי ביתך. גפן פריה - זו שכינה. מה שכינה היתה נסתרת בתוך בית קדשי הקדשים,</p>

והאומות שכולן צורך המדה הזאת, ולזה אמר מעשה ידי טובעים בים, ולכך קשה לזווגן למדה זו כקריעת
ים סוף, והטעם שאין הזווגין בה ממש אלא הם מלמעלה, והיא משמשת מה שגזור מלמעלה (אור יקר).
¹ מלכות (רח"ו). לעיל קסה ע"א (לש"ו). מ"ש הקב"ה כך עלה במחשבה לפני, שהוא א"ק, אשר הוא לפני
האצילות, ומקודם אליו, ועלה שם מלמטה למעלה כנז'. וע' זוה"ק (ח"ב ק"ע ע"ב). ומשום שהם ממחשבה
סתימא דא"ק הנעלם גם מאצילות, הלוא לא נופל שם הדיבור וההתבוננות כלל, וזהו שאמר לו שתוק כך
עלה כו' (דע"ה ח"א א ע"ד).

² קנג ע"ב (הערת הזהר).

³ בינה (רח"ו).

⁴ פ' ה' הוא זעיר, לפני ה', היא מלכות. מלפני ה', היא הבינה. ואע"פ דלעיל דף קס"ח כתב הזוהר מלפניו
לא כתיב אלא לפניו היא אימא ומלפניו הוא אבא. אינה קושייא דהתם מדבר על הבינה כדכתיב סולו
לרוכב בערבות שהיא הבינה ולכך מלפניו הוא אבא. אבל הכא מדבר במ"ש לפני ה' ולכך לפניו היא מלכות
ומלפניו היא בינה שהיא למעלה מזעיר (מ"מ).

⁵ יסוד דז"א (רח"ו).

⁶ כי החסדים שריין בפום אמה (רח"ו)

⁷ ואע"ג דלעיל אמרנו מלפניו היא בינה. ועכשו אנו אומרים על היסוד אינה קושייא שלכך הוסיף הזוהר ודא
איהו דנטיל כל עדונין דעלמא דאתי וכו' דההוא נועם ה' תמן וכו' נמצא כאלו היא הבינה (מ"מ).

⁸ גפן גימ' חק"ל (רח"ו).

קעא/א	
<p>אוף הכי אתתא צניעא לא נפקא מתרעא דביתה לבר ובגיני כך הוה ברח יונה לבר מארעא קדישא! והא הכא כתיב מלפני ולא כתיב לפני</p>	<p>אף כך אשה צנועה לא יוצאת משער ביתה החוצה ולכן היה בורח יונה מחוץ לארץ הקדושה והרי כאן כתוב מלפני ולא כתוב לפני.</p>
<p>אלא ודאי הכי הוא מלפני דהא רוח נבואה לא אתיא² מגו שכינתא אלא מלפני אינון תרין דרגין דנביאים³ דקא שריין על שכינתא ומההוא אתר דחיל למהוי תמן בארעא קדישא ועל דא מלפני כי מלפני יהו"ה הוא בורח ולא לפני יהו"ה דהא הוה ידע דנבואה לא הוה אתי אלא מלפני</p>	<p>אלא ודאי כך הוא מלפני שהרי רוח נבואה לא באה מתוך שכינה אלא מלפני אותן שתי דרגות הנביאים ששורים על השכינה ומאותו מקום פחד להיות שם בארץ הקדושה ועל זה מלפני כי מלפני ה' הוא ברח ולא לפני ה' שהרי היה יודע שנבואה לא היתה באה אלא מלפני.</p>
<p>ובגיני כך קשיין זווגין קשיין מזונותיו של אדם לפני הקדוש ברוך הוא ועל דא דוד מלכא תלי מזונותיו לעילא בגין דלעילא לא פסיק⁴ לעלמין אבל הכא פסיק דהא לא תליין ביה מזונות לעילא אינון ועל דא כתיב (תהלים כג א) יהו"ה רעי לא אחסר לא יפסקון מזונות מני לעלמין⁵ בגין דההוא נהר⁶ דנגיד ונפיק מעדן לא פסיק לעלמין ובגין דא קדמא שכינתא⁷ על דא</p>	<p>ולכן קשים זווגים קשים מזונותיו של אדם לפני הקדוש ברוך הוא ולכן דוד המלך תלה מזונותיו למעלה משום שלמעלה לא פוסק לעולמים אבל כאן פוסק שהרי לא תלויים בו מזונות למעלה הם ועל זה כתוב ה' רעי לא אחסר לא יפסקו מזונות ממני לעולמים משום שאותו נהר ששופע ויוצא מעדן לא פוסק לעולמים ומשום זה קודמת שכינה על זה.</p>
<p>תא חזי בשעתא⁸ דהאי אתר מקבלא מזונא⁹ מלעילא כלהו דמקדש¹⁰ למאריהון כלהו מתעדנין ומתעריין וסלקין גדפיין¹¹ כד</p>	<p>בא וראה בשעה שאותו מקום מקבל מזונות מלמעלה כל המקדשים את רבונם כולם מתעדנים ומתעוררים</p>

¹ מלכות ושכינה, ולא כתיב לפני, שהיה לו לומר בדרך שלא יאמר מלפני ה', אלא הנבואה (תאת?) [תהיה] הראתם יונה שקם לברוח תרשישה לפני ה', או יאמר ויקם יונה לברוח תרשישה ויצא לפני ה' וכיוצא, שיוורה כדאמרן, ולא השתא דקאמר מלפני ה' (אור יקר).

² עם היות שאי אפשר להמשיך הנבואה אלא על ידי השכינה, סוף סוף אינה יוצאה ממש מגו שכינתא, אלא היא מראה לנבואה, ועיקרה נובעת מתרי נביאי קשוט, ויונה ברח בענין שלא יבא לו הנבואה משם, ואי אפשר לברוח אלא במקום שלא תצא שם השכינה, שהיא כלי למעבר הנבואה, והבריחה עצמה אינה [אלא] מלפני ה' ממה שהיא קודמת לה דהיינו תרי נביאי (אור יקר).

³ פי' והם בבינה בסוף ומבינה נביאים נמצא שמלפני ה' שפירשנו על נ"ה כאלו היא הבינה (מ"מ).

⁴ לא מפני עון ולא מפני חסרון על ידי פגם עון, לכך תלה למעלה שיהיו המזונות נמשכים בלי תנאי כדי שלא יפסקו, ואם היו מהשכינה היו בתנאי על פי הדין כדפירשנו שהנהגה בה בדין (אור יקר).

⁵ והיה לו לומר לא יחסר, אלא לא אחסר בשום מעשה רע בעולם כדפירשנו (אור יקר).

⁶ אין לומר על היסוד שהרי כתיב ונהר יחרב ויבש, אלא על הבינה בצד החסד מהחכמה כדפירשנו לעיל, שעל ידי הנהר בינה נפיק מעדן חכמה, בבחינת חסד שבה, דהיינו לפני משורת הדין המזונות נשפעים כולל לכל המציאות בלי הקפדה כדפירשנו (אור יקר).

⁷ להעשות כלי בית קיבול לברכות הנזכרות כדפירשנו לעיל (אור יקר).

⁸ מלכות (אור יקר).

⁹ שנסתלקה ועולה למעלה עד בין אבא ואימא כדפי' ואח"כ היא יורדת למטה מליאה אור ושפע מזון לכל העולמות (אור יקר).

¹⁰ שלש מחנות שהם יש להם רושת לקדש ואפשר היותם ג' בחינות בשרפים זו למעלה מזו, כדאמרין שרפים עומדים וכו' וקרא זה אל זה וכו' וחיות ואפנים אומרים ברוך כדאמרין בתפלה, וכן מוכח קראי, ישעיה ראה שרפים שמע קדוש, יחזקאל ראה חיות ואופנים ושמע ברוך, ואפשר שהחיות והאופנים בהיותם נכללים עם השרפים הם כולם אומרים קדוש, והיינו שכל המרכבה ראה ישעיה ונכללה בשרפים וכולם אמרו יחד קדושה, וג' מחנות דקאמר היינו שרפים חיות ואופנים (אור יקר).

¹¹ היינו בב' יכסה פניו והענין שהכנפים הם לשון כנופיא, מחנות משתלשלים מהם, והם מעלים מחנות אלו, ונעלמין ראשונים, ושריהם העלולים עולים אל העלות, והמסתתר העלה בתוך עלוליו והיינו בשתיים

<p>אטיא שכינתא בההוא מזונא¹ בנין דלא יסתכלון בה</p>	<p>ומעלים כנפים כשבאה שכינה עם אותו מזון כדי שלא יסתכלו בה.</p>
<p>ואינן תלת משריין בסליקו חד² קראן ואמרי (ישעיה ו ג) קדוש³ קראן אלין למשרייתא תניינא וסלקין גרפיין אלין קדמאי ואלין תנייני ואמריין אלין תנייני קדוש קראן אלין למשרייתא תליתאה וסלקין גרפיין תלת משריין כחדא וכלהו אמרי קדוש יהו"ה צבאות מלא כל הארץ כבודו ועל דא כלהו משלבן דא בדא אלין עאלין לגו אלין ואלין עאלין לגו אלין משלבן דא בדא כמה דאת אמר משולבות אשה אל אחותה כן תעשה לכל קרשי המשכן</p>	<p>ואותן שלש מחנות בעליה אחת קוראים ואומרים קדוש אלה קוראים למחנה שני ומעלים כנפים אלה הראשונים ואלה השניים ואומרים השניים הללו קדוש אלה קוראים למחנה שלישי ומעלים כנפים שלש המחנות כאחד וכולם אומרים קדוש ה' צבאות מלא כל הארץ כבודו ועל זה כולם משלבים זה בזה אלה נכנסים לתוך אלה ואלה נכנסים לתוך אלה משלבים זה בזה כמו שנאמר משלבת אשה אל אחתה כן תעשה לכל קרשי המשכן.</p>
<p>קרשים קיימי תדיר בקיומיהו ולא מתכפפי כנוונא דאינן עומדים דלא מתכפפי דלית לון קפיצי וקיימי תדיר בלא ישיבה ועל דא כתיב (&) בקרשים עומדים</p>	<p>הקרשים עומדים תמיד בקיומם ולא מתכופפים כמו שהם עומדים שלא מתכופפים שאין להם כרעים ועומדים תמיד בלי ישיבה ועל זה כתוב בוקרשים עומדים.</p>
<p>מה כתיב (&) שתי ידות⁴ לקרש האחד אוף הכי בתרי גוויי אינן כלילין כל חד וחד מנייהו ההוא דיליה ודחבריה וחבריה אוף הכי ביה ועל דא משלבן דא עם דא (דא נטיל דיליה ודחבריה ודא נטיל דיליה ודחבריה)</p>	<p>מה כתוב שתי ידות לקרש האחד אף כך בשני צבעים הם כלולים כל אחד ואחד מהם אותו שלו ושל חברו וחברו אף כך יש בו ועל זה משלבים זה עם זה (זה נוטל שלו ושל חברו וזה נוטל שלו ושל חברו).</p>
<p>כנוונא דא כתיב (&) באורייתא (משלי ג יד) כי טוב סחרה מסחר כסף ומחרוץ תבואתה דא אוליף לדא ודא אוליף לדא אתעבדו משלבן דא עם דא דא נטיל דיליה ודחבריה ודא נטיל דיליה ומשלבן דא ודא</p>	<p>כדוגמת זה כתוב בתורה כי טוב סחרה מסחר כסף ומחרוץ תבואתה זה מלמד לזה וזה מלמד לזה נעשו משלבים זה עם זה זה נוטל שלו ושל חברו וזה נוטל שלו ושל חברו ומשלבים זה בזה.</p>
<p>כתיב (&) בנאות דשא ירביצני על מי מנוחות ינהלני נאות דשא אלין אינן מקוריין עלאיין⁵ דכל מזונא וספוקא אטיא מנייהו</p>	<p>כתוב בנאות דשא ירביצני על מי מנוחות ינהלני נאות דשא אלה הם המקורות העליונים שכל המזון</p>

יכסה פניו ושתים מורידים למטה לכסות העלולים הגרועים שלא יעלו עמהם, והיינו בב' יכסה רגליו, ובב' נעשה מרכבה להסתלק למעלה וז"ש הכא "מתערי וסלקין גרפיין" (אור יקר).

¹ שהיא מאירה מאור השפע (אור יקר).

² נראה שהם אומרים ראשונים קדוש לקבל כח השפע להכלל תחתונים במדרגת עליונים מהם, וליכנס במחיצתם, ואח"כ ב' כתות קדוש, לקבל שפע ואור להכלל למעלה בראשונה ואומרים קדוש, ואחר שכולם כלולות יחד אלו ואלו אומרים קדוש קדוש ה' צבאות להביא השפע מן השכינה, כל ג' מחנות יחד שהם קשורות ונכללות זה בזה וזה בזה, והיינו קשור פרקי המרכבה וכללותה יחד, כדרך שפי' בהיכלות, והנה כדי להכלל התחתונים בעליונים צריך שיהיה בחינת עליונים כלולה מן התחתונים ושם באותה בחי' יש להם מבא ליכנס אליהם ולהכלל בהם, וכן עליונים נאחזים ונכללים וז"ה "כולהו משלבן וכו'" (או ריקר).

³ הנה עשר כתות מלאכים הם נכללים בסוד הספירות ג"ר ג' אמצעיות ג' אחרונות (רח"ו). (א"ב) [א"כ] כוונת קק"ק בסוד חב"ד חג"ת נה"י וקרוב לזה כתב הרב קדוש חכמה קדוש ת"ת קדוש יסוד הרי ספירה אחת בכל קדוש א' מג"ר ואחת מג' אמצעיות ואחת מג' תחתונות (מ"מ).

⁴ פירוש לרמוז שכל א' יש בו שלו ושל חברו לכך הם שתי ידות לקרש (מ"מ).

⁵ פירוש נ"ה דזעיר (מ"מ).

<p>נאות אלין אקרונן (איכה ב ב) נאות יעקב נאות דשא בנין דאית נאות לבר דאקרונן (יואל ב כב) נאות מדבר ועל דא בנאות דשא ואי תימא הא כתיב (&) תדשא הארץ דשא דהא איהו לתתא אלא דשא מאינון נאות² אתיא דאתייליד ואעמח מנייהו³ ועל דא בנאות דשא ירביצני</p>	<p>וההספקה באים מהם הנאות הללו נקראים נאות יעקב נאות דשא משום שיש נאות בחוץ שנקראים נאות מדבר ועל זה בנאות דשא ואם תאמר הרי כתוב תדשא הארץ דשא שהרי הוא למטה אלא דשא מאותן נאות בא שנולד וצומח מהם ועל זה בנאות דשא ירביצני.</p>
<p>על מי מנחות ינהלני אלין מיין דנייהא דקא נגדין מההוא אתר דנגיד ונפיק מעדן ואינון מיין אקרונן מי מנחות נפשי ישובב דא הוא נפש דוד ולא בעא דוד לאתקנא אלא לההוא דרגא דיליה כדקא יאות באלין מי מנחות זמינין צדיקיא לנייהא לעלמא דאתי דכתיב (ישעיה נח יא) ונתך יהו"ה תמיד וגו'</p>	<p>על מי מנחות ינהלני אלו המים של מנוחה ששופעים מאותו מקום ששופע ויוצא מעדן ואותם המים נקראים מי מנחות נפשי ישובב זוהי נפש דוד ולא רצה דוד לתקן אלא את אותה הדרגה שלו כראוי במי המנחות הללו עתידים הצדיקים לנוח לעולם הבא שכתוב ונתך ה' תמיד וגו'.</p>
<p>ועשית קרסי נחשת חמשים וגו' רבי אלעזר ורבי אבא הוו יתבי ליליא חד כד רמש ליליא עאלו גו גנא דעל ימא דטבריא אדהכי חמו תרין ככביא דנטלי דא מהכא ודא מהכא ואערעו דא בדא ואטמרו</p>	<p>ועשית קרסי נחשת חמשים וגו' רבי אלעזר ורבי אבא היו יושבים לילה אחד כשירד הלילה נכנסו לתוך גן שעל ים טבריה ובין כך ראו שני כוכבים שנוסעים זה מכאן וזה מכאן ונפגשו זה בזה והסתתרו.</p>
<p>אמר רבי אבא כמה רברבן עובדי דקודשא בריך הוא בשמיא מלעילא ובארעא מלרע מאן יכיל למנדע באלין תרין ככביא דנפקו חד מהכא וחד מהכא ואערעו דא בדא ואטמרו אמר ליה רבי אלעזר וכי לא חמינא לון הא אשגחנא בהו ואשגחנא בכמה עובדין אחרנין</p>	<p>אמר רבי אבא כמה גדולים מעשיו של הקדוש ברוך הוא בשמים מלמעלה ובארץ מלמטה מי יכול לדעת בשני הכוכבים הללו שיצאו אחד מכאן ואחד מכאן ונפגשו זה בזה והסתתרו אמר לו רבי אלעזר וכי לא ראינו אותם הרי השגחנו בהם והשגחנו בכמה מעשים אחרים</p>
<p>קעא/ב</p>	
<p>דקודשא בריך הוא עביד תדיר</p>	<p>שהקדוש ברוך הוא עושה תמיד.</p>
<p>פתח ואמר (תהלים קמז ה) גדול אדונינו ורב כח וגו' גדול ורב ועלאה איהו קודשא בריך הוא וכי לא ידענא דקודשא בריך הוא גדול איהו ורב כח מאי שבתא דדוד הכא</p>	<p>פתח ואמר גדול אדונינו ורב כח וגו' גדול ורב ועליון הוא הקדוש ברוך הוא וכי לא ידענו שהקדוש ברוך הוא הוא גדול ורב כח מהו שבחו של דוד כאן.</p>
<p>אלא בכל אתר איהו אמר (שם קמה ג) גדול יהו"ה והכא אמר גדול אדונינו מאי טעמא אלא התם דאיהו אמר גדול יהו"ה ומהלל מאד בדרגא עלאה קאמר והכא</p>	<p>אלא בכל מקום הוא אומר גדול ה' וכאן אמר גדול אדונינו למה אלא שם שהוא אומר (שם מא) גדול ה' ומהלל מאד בדרגה עליונה הוא אומר וכאן שכתוב גדול אדונינו בדרגה תחתונה</p>

¹ פירוש נ"ה דנוקבא הנק' מדבר כמ"ש באידרא רבא והנה על פני המדבר היא המלכות (מ"מ).
² פירוש כאלו אמר הכתוב בנאות שהם נ"ה משפיעים לדשא שהיא מלכות. וא"ש קרא אחרנא דכתיב תדשא הארץ דשא כי דשא הוא במלכות (מ"מ).
³ הם נר"ה דדכורא בחינות בעיין שבילי הזרע (רח"ו). דהנחה - פירוש ה' חסדים הנק' מים שהם באים מיסוד למלכות (מ"מ). ????

<p>דכתיב (&) גדול אדונינו בדרגא תתאה קאמר¹ דאיהו אדון כל הארץ² מה כתיב (&) לעילא מהאי קרא מונה מספר לככבים לכלם שמות יקרא אי כל בני עלמא מיזמא דאתברי אדם יתכנשו³ לממני ככביא לא יכלין לממני כמה דאת אמר (בראשית מו ה) וספור הככבים אם תוכל לספור אותם וקודשא בריך הוא מה כתיב ביה מונה מספר⁴ לככבים לכלם שמות יקרא מאי טעמא בגין דכתיב (&) גדול אדונינו ורב כח⁵ וגו' כמה דלית מספר לככבי שמיא בר מניה אוף הכי איהו כתיב ביה ולתבונתו אין מספר⁶</p>	<p>הוא אומר שהוא אדון כל הארץ מה כתוב למעלה מפסוק זה מונה מספר לכוכבים לכלם שמות יקרא אם כל בני העולם מיום שנברא אדם יתכנסו למנות את הכוכבים לא יוכלו כמו שנאמר (בראשית טו) וספר הכוכבים אם תוכל לספור אותם והקדוש ברוך הוא מה כתוב בו מונה מספר לכוכבים לכלם שמות יקרא למה משום שכתוב גדול אדונינו ורב כח וגו' כמו שאין מספר לכוכבי השמים פרט אליו אף כך הוא כתוב בו ולתבונתו אין מספר.</p>
<p>תא הזי כתיב (ישעיה מ כו) המוציא במספר צבאם וגו'⁷ כלהו חיילין ומשריין וככביא קודשא בריך הוא אפיק לון בשמא⁸ כל חד וחד ולא גרע אפילו חד בכל ככביא ומזלי⁹ דרקיעין כלהו אתמנון נגידין ופקידין¹⁰ לשמשא עלמא כל חד וחד כדקא הזי ליה¹¹</p>	<p>בא וראה כתוב המוציא במספר צבאם וגו' את כל החילות והמחנות והכוכבים הוציא הקדוש ברוך הוא בשם כל אחד ואחד ולא גרע אפילו אחד בכל הכוכבים והמזלות של כל הרקיעים נתמנו שרים ופקידים לשמש את העולם</p>

1 פירוש וא"כ לא יקשה וכי לא ידענא דקב"ה גדול דכיון דקאי על המלכות אשמעינן רבותא שאע"פי שנקרא עיר קטנה אפ"ה גדול אדונינו (מ"מ).

2 מתנהגים כל העולמות ב"ע על ידה, ע"י יחודה בז"א, שהוא היחוד דהוי"ה אדני ונכלל בה עי"ז כל האצילות כולו ביחוד אור א"ס שבו, ונעשית עי"ז אדון כל הארץ, ואלה"י כל הארץ יקרא (וכמ"ש בפרשת בראשית נ ע"ב ופ' וירא צט ע"ב בסתרי תורה שם וכן שם ק' ע"ב ע"ש, ופ' משפטים קו ע"א ופ' תרומה קעא ע"ב ופ' תצוה קפו ע"א) (הקדו"ש מה ע"א), ע' פ' בשלח (נא ע"א) ופ' אחרי (עד סע"א) (דע"ה ח"ב קטו ע"א), אור שכינתו ית"ש השוכן בהמציאות תמיד בבחי' נשמה לנשמה, ומשום שרק היא עצמה המסבב את הכל ואין בלתה, לכן היא נקראת בשם אלה"י כל הארץ (ישעיה נד ה) כמ"ש בזה"ק (פ' תצוה קפו ע"א ע"ב), וכן היא נקרא אדון כל הארץ (יהושע ג יג) כמ"ש בפ' תרומה (קעא ע"ב) (כללים ח"ב מד ע"ג), בעולמות ב"ע הוה עיקר השליטה מהמלכות שהיא הב"ן, כי היא אדון כל הארץ וכו' ובעולם האצילות שניהם שולטים והמ"ה הוא העיקר שם והב"ן טפלה לו (ביאורים ח"ב כז ע"ג).

3 דחיקא לי טובא, וכי שבחא דקב"ה איהו לומר שמונה הככבים שאין בני אדם יכולים למנותם, מה בני אדם יכולים שנת לו הדר ממה שאין בני אדם יכולים, ואומר אני כי אם יספור אדם כוכבי מרום לא יגרע ולא יוסף מעלתם, והקב"ה כשופרם היינו שמשפיעם ונותן בהם כחם (אור יקר).

4 ירצה מחשבם וסופרם להשפיע לכל אחד ואחד די מחסורו אשר יחסר לו, אם כן יאמר עתה הרי בני אדם אינם יכולים אפילו לסופרם מרבוים עד אין תכלית, וכולם הקב"ה סופרם לפרנסם כל אחד ואחד כפי בחינתו, אינו משפיעם דרך כלל, אלא מונה מספרם להשפיע לכל אחד ואחד לעצמו שפע הראוי לו (אור יקר).

5 שהרי כחו משפיע לכל ככב וככב כדי צרכו כל אחד ואחד בפני עצמו (אור יקר).

6 ירצה בחינות התבונה שמהם שופע הכח, אין מספר לריבוים וכללותם, כי מבחינות המקבל נדע בחינות המשפיע, והיינו דמסיק תא חזי וכו' (אור יקר).

7 לכולם בשם יקרא - כענין וקרא זה אל זה שהוא השפעה והארה, (ו)[כ]דין ויקרא אל משה, וזהו גדולה שיהיה שם נודע לכל כוכב וכוכב, שיושפע ויאיר השם ההוא (אור יקר).

8 ירצה אין שם המכונה למעלה כשם המכונה למטה, שם המכונה למטה הוא הסכמי, לחלק בין איש לאיש הסכימו שיקרא פלוני כך ופלוני כך, ואין כן שם הדברים בלשון הקדש, מפני שכל שם ושם נדרש למעלה ברוחניות הספירות, ונדע שורשו ועניינו משם, וכיוצא בזה בספ"ר כנויי הספירות כדפירשנו בספ"ר בשער ערכי הכנויים, ואף כאן שמות הכוכבים השם מורה על עצמות כחו וגבולו ופעולתו וקבלתו מלמעלה (אור יקר).

9 הלשון אינו מדוקדק וכאלו אמר כל ככביא ומזלי כולהו אתמנון נגידין (מ"מ).

10 והם המדרגות, המקבל התחתון העשב, המשפיעו הכוכב, והמשפיע לכוכב המלאך, והמלאך מקבל מזיו השכינה (אור יקר).

11 כך יניקתו וכך פעולתו, וכך צורת הכוכב תשתנה בניתוח עליה פרחיה זרועותיה, כפי בחינת כח השופע עליה המורה על אותו הניתוח ואותו הענין (אור יקר).

<p>ולית לך עשבא זעירא¹ בכל עלמא דלא שלטא עליה ככבא ומזלא ברקיעא ועל ההוא ככבא ממנא חד² דקא משמש קמיה דקודשא בריך הוא כל חד וחד כדקא חזי ליה</p>	<p>כל אחד ואחד כראוי לו ואין לך עשב קטן בכל העולם שלא שולט עליו מזל וכוכב ברקיע ועל אותו כוכב ממנה אחד משמש לפני הקדוש ברוך הוא כל אחד ואחד כראוי לו.</p>
<p>כל ככביא דברקיעין כלהו משמשי על האי עלמא וכלהו פקידן לשמשא כל מלה ומלה לאינן דבהאי עלמא ולא צמחין ולא מגדלין עשבין ואילנין ודשאין ועשבי ברא בר בחיזו דככביא דקא קיימי עלייהו ואתחזון עלייהו אנפין באנפין כל חד וחד כמה דאתחזי ליה</p>	<p>כל הכוכבים שברקיעים כולם משמשים על העולם הזה וכולם מפקדים לשמש כל דבר ודבר לאותם שבעולם הזה ולא צומחים ולא מגדלים עשבים ואילנות ודשאים ועשבי השדה רק למראה הכוכבים שעומדים עליהם ונראים עליהם פנים בפנים כל אחד ואחד כמו שראוי לו.</p>
<p>רוב משרייין³ דככביא ומזלי כלהו נפקין בראשיתא דלילא עד תלת שעתא חסר רביעא מתמן ולהלאה לא נפקין בר זעירין ואינן ככביא כלהו לא משמשי לבטלה ולא אתחזון לבטלה ואית ככביא דקא משמשי כל ליליא⁴ בגין לאצמחא ולגדלא כל אינון מלין דאתפקדו עלייהו ואית ככביא דקא משמשי עד פלגות ליליא וצמחין ומגדלין מראשיתא דליליא עד ההיא שעתא כל אינון מלין דאתפקדו עלייהו ואית ככביא דקא משמשי זעיר מליליא דכיון דאתחזי בהדי ההוא עשבא או ההוא דשאה מיד אשלים שמושיה ולא אצטריך יתיר בההוא ליליא והא אינון לא קיימין לבטלה כיון דאשלימו שמושייהו לא אתחזון יתיר בהאי עלמא ועיילין לאתרייהו</p>	<p>רב המחנות של הכוכבים והמזלות כולם יוצאים בראשית הלילה עד שלש שעות חסר רבע משם והלאה לא יוצאים רק מעטים וכל אותם הכוכבים לא משמשים לבטלה ולא נראים לבטלה ויש כוכבים שמשמשים כל לילה כדי להצמיח ולגדל את כל אותם דברים שהצטוו עליהם ויש כוכבים שמשמשים עד חצות הלילה וצומחים ומגדלים מראשית הלילה עד אותה שעה כל אותם דברים שהפקדו עליהם ויש כוכבים שמשמשים מעט מהלילה שכיון שנראה עם אותו העשב או אותו הדשא מיד השלים שמושו ולא צריך יותר באותו לילה והרי הם אינם עומדים לבטלה כיון שהשלימו את שמושם אינם נראים יותר בעולם הזה ונכנסים למקומם.</p>
<p>בספרא דחכמתא עלאה דבני קדם אמרי על כל אינון ככביא⁵ דשרביטא דקא משרדי</p>	<p>בספר החכמה העליונה של בני קדם אומרים על כל אותם כוכבי השרביט שמשלחים שרביט ברקיע אומרים</p>

¹ יש מהם [מלאכים] שאינם שלוחים כלל אלא הם שרי מעלה הממונים על כחות כל הבריאה כולה בפרטות ופרטי פרטות, וע"ד שאמרו (ב"ר פ"י סימן ו) אין לך כל עשב ועשב שאין לו מזל ברקיע שמכה אותו ואומר לו גדל כו', וע' זה"ק שמות (טו סע"ב) ופ' תרומה (קעא ע"ב) ופ' קדושים (פו סע"א) (דע"ה ח"ב כט ע"ב).

² וכפי קבלת המלאך כך פעולת העשב, אם חס מן הגבורה, אם לח מן החסד, אם חס ולח מן התפארת, אם קר ויבש מן המלכות, ויתחלקו הבחינות לאין חכלית (אור יקר).

³ לא על הכוכבים עצמן קאמר אלא על כחות המלאכים הממונים עליהם, ולזה כח העשבים חזק בתחילת הלילה, שאז השוטר מכה בו ואמר לו גדל, ועם היות שהכוכב יעמוד כל הלילה כגון זריחתו מתחילת הלילה ושקיעתו סוף הלילה, המלאך אינו שופע בו אלא תלת שעתא פחות רביע, ושאר הזמן הוא מאיר אורו אמנם אין לו כח לגדל צמח הארץ מפני שנסתלק כחו, ויש מלאך קיים כל הלילה, ויש מלאך משפיע אורו מקצת שעה או רגע ומיד מסתלק, ודע כי שבעה כוכבי לכת, ואלף וכב' כוכבים [הקבועים בגלגל הח'] הם מאותם הקבועים כל הלילה, ודברי ר' אלעזר הם בכוכבים הנוספים שהם לאין מספר ותכלית, ואלו גם הכוכבים מסתלקים, והיינו הכוכבים הנראים ורצים מרוצת מה ונסתרים, והטעם שאילו אין זמן יניקת המלאך מלמעלה אלא רגע או יותר מעט, וצריכים לפעול פעולתם להאיר באותתו הענין שהם ממונים בעולם התחתון (אור יקר).

⁴ כל הלילה כולה (מ"מ).

⁵ ויחי רכג ע"א ויקרא רלא ע"ב (הערת הזהר).

<p>שרביטא ברקיעא אמרי דעשבין אינון בארעא מאינון דאקרון סמי דחיי ואבנין יקירן אית בארעא וזהב שחוט דמגדלא גו טורי רמאי בזעיר מיין דחפיא עליה ולא חפיא אלא דנגיד עליה! ושלטאן על כל אלין אינון ככביא דשרביטא ומגדלי אלין בנינייהו בשבילם.</p>	<p>שהעשבים הם בארץ מאותם שנקראים סמי החיים ואבני יקר יש בארץ וזהב שחוט של המגדל בתוך הרים רמים במעט המים שמכסים עליהם ולא מכסה אלא ששופע עליו ושולטים על כל אלה אותם כוכבי השרביט ומגדלים הללו בשבילם.</p>
<p>וכל תקונא וגדולא דלהון לאו איהו אלא בחיזו ונגהא דההוא שרביטא דקא משדר ההוא ככבא גו רקיעא וכדין אתתקנן ומתגדלן כל אינון מלין</p>	<p>וכל תקונם וגדלתם אינו אלא במראה ונגה של אותו שרביט ששולח אותו הכוכב לתוך הרקיע ואז מתתקנים ומתגדלים כל אותם דברים.</p>
<p>מרעין אית בבני נשא כגון ירוקין וקסטירין דאסוותא דלהון לא תלי אלא בחד מראה דפרזלא קליל נציין לעיינין ואית ליה למאריה דמרע לאסתכלא ביה ולא (נ"א שכיך) שייך (ס"א אתסי) בהאי עד דאעברקסי ההוא מראה לספרא דא ולספרא דא כגוונא דשרביטא דיושיט נציצו דברק לאנפוי ובההוא אושיטו דברק דקא נציין לעיינין אתי ליה אסוותא אוף הכי כל אינון דשלטי עליהו אינון ככביא לית לון תקונא וגדולא במה דאתחזי בר בההוא פשיטו דשרביטא ובהאי מתתקני בחיזו</p>	<p>מחלות יש בבני אדם כמו ירוקים וחולי רוח שהרפואה שלהם לא תלויה כי אם במראה אחד של ברזל קליל הנוצץ לעינים ויש לו לבעל החלי להסתכל בו ולא (שוכך) שייך (נרפא) בזה עד שעובר אותו מראה לצד זה ולצד זה כמו השרביט שיושיט התנוצצות של ברק לפניו ובאותה הושטה של ברק שנוצץ לעינים באה לו הרפואה אף כך כל אותם ששולטים עליהם אותם כוכבים אין להם תקון וגדלה במה שנראה פרט לאותה התפשטות השרביט ובזה מתתקנים במראה</p>
<p>קעב/א</p>	
<p>בגוון בחילא כמה דאתחזי</p>	<p>בצבע בכח כמו שנראה.</p>
<p>ושפיר איהו דהא כגוונא דא רמיז בספרא דשלמה מלכא בחכמתא דאבנין יקירן דאי חסר מנהון נגהא דנציצו ולהיטו דככביא ידיען לא מגדלין ולא (ס"א מתתקנין לעלמין) מתקני לון לעלמין וכלא אתקין קודשא בריך הוא לתקונא דעלמא כמה דאת אמר (בראשית א יז) להאיר על הארץ בכל מה דאצטרך בהאי עלמא לתקנא ליה</p>	<p>ויפה הוא שהרי כמו זה רמוז בספרו של שלמה המלך בחכמת האבנים היקרות שאם חסר מהם נגה של התנוצצות ולהט הכוכבים הידועים לא מגדלים ולא (מתתקנים לעולמים) מתקנים אותם לעולמים והכל תקן הקדוש ברוך הוא לתקון העולם כמו שנאמר להאיר על הארץ בכל מה שצריך בעולם הזה לתקן אותו.</p>
<p>כתיב (&) ועשית² קרסי נחושת חמשים וכתיב (&) ועשית חמשים קרסי זהב ותנינון</p>	<p>כתוב ועשית קרסי נחשת חמשים וכתוב ועשית חמשים קרסי זהב ושנינו</p>

¹ פי' אין המים חופה עליהם תמיד אלא נמשך המים עליהם ומיד מתגלים (מ"מ).
² כתיב ועשית וכו' לפי דבריו נראה שהיו קרסי המשכן לדמות לאלו הכוכבים, וזה דוחק לא יוכל להאמין השכל והרי פירוש סוד הקרסים בכמה רמזים נעלמים, היאך נאמר שיהיו הכוכבים רמז הקרסים, וזה אינו שיותר מעולה היריעות מכל המשכן, ועוד הרי פירוש עשר יריעות עשר ספירות, לזה נראה שלא פירש ר' אלעזר ענין הכוכבים האלו אלא שיוכל המעיין להתחכם משם אל סוד רמיזתם, והיינו שהשמש הוא התפארת, ורקיע הכוכבים היא הבינה, והיא נקראת חמשים שערים, ויש חמישים קרסי זהבמצד הבינה, וחמשים קרסי נחשת המלכות, והחמה תפארת מאיר אלו ואלו שהוא סוד יעקב המתייחד בלאה ורחל, ונודע שהבינה על התפארת, והמלכות בחסד, לכך אלו לסטר מזרח ואלו לסטר דרום, וכמו שבלילה מתערבי אלו ואלו, כך הם אותם החמישים העליונים שבבינה הם מתערבים באותם החמישים שבמלכות, והמלכות מדת הלילה כלולה ממאה שערים כנודע, ואומרו שהם שולטים על עשרים וחמש וכו', הם עשרין וחמשה אותיות דייחודא דקריית שמע, דהיינו כל אחת מחמש כלולה מחמש, ופלאגא הוא סוד ברוך שם

<p>מאן דלא חמא אינון קרסים במשכנא לא חמא נהירו דככביא ברקיעא¹ בגין דבההוא חיזו ובההוא גוונא דמיין לכל מאן דאסתכל בהו</p>	<p>מי שלא ראה אותם הקרסים במשכן לא ראה אור של כוכבים ברקיע משום שבאותו מראה ובאותו צבע דומים לכל מי שמסתכל בהם.</p>
<p>ככביא אית ברקיעא דאלין נפקי מההוא רקיעא דכל ככביא ארוקין תמן בההוא רקיעא אית מאה חלוני משקופין מנהון לסטר מזרח ומנהון לסטר דרום ובכל חלונא וחלונא ככבא חד</p>	<p>יש כוכבים ברקיע שאלה יוצאים מאותו הרקיע שכל הכוכבים הדוקים שם באותו הרקיע יש מאה חלונות שקופים מהם לצד מזרח ומהם לצד דרום ובכל חלון וחלון יש כוכב אחד.</p>
<p>וכד שמשא אזיל באינון חלונין ומשקופין די ברקיעא נציין בנציצו ואלין ככביא נפקי לאתנציצא מההוא נציצו דשמשא ואצטבעו מנהון סומקין כגוונא דנחשת ומנהון ירוקין כגוונא דזהב ועל דא אלין סומקין ואלין ירוקין חמשים אינון באינון חלונין (נ"א וחמשים אינון באינון חלונין)² אחרנין דלסטר מזרח אינון ירוקין² דלסטר דרום אינון סומקין³ בהו אתאחד סיומא דמשכנא⁴</p>	<p>וכשהשמש הולכת באותם חלונות ושקועים שברקיע הוא נוצץ בהתנוצצות והכוכבים הללו יוצאים להתנוצץ מאותה התנוצצות של השמש ונצבעים מהם אדמים כגון הנחשת מהם ירקים כגון הזהב ולכן אלה אדמים ואלה ירקים חמשים הם באותם חמשים חלונות (וחמשים הם באותם החלונות) האחרים של צד מזרח הם ירקים של צד דרום הם אדמים בהם אחוז סיום המשכן.</p>
<p>בכל אינון ככביא דנפקי מההוא רקיע מתערבי אינון ככביא בליליא ונציצו ומלחטי ושלמי בהאי עלמא מנהון על נחשת מנהון על זהב ירקרק ואתתקנו ומגדלן על חילא דלהון</p>	<p>בכל אותם הכוכבים שיוצאים מאותו רקיע מתערבים אותם כוכבים בלילה ונוצצים ולוהטים ושולטים בעולם הזה מהם על נחשת מהם על זהב ירקרק ומתתקנים וגדלים על הכח שלהם.</p>
<p>אלין ככביא שלמי בכ"ה ופלגא נקודין דליליא דאינון רגעי שעתא ואינון דמגדלי נחשת אינון סומקי ולהטי ונציצו וכד אושיטו תלת זימנין נציצו לסטרא דמזרח או חמש או שבע מלכי עמין ייתון על ההוא סטרא וכל עותרא ודהבא יסתלק מההוא סטרא ואי נציצו חד תרין ארבע שית דא בטר דא אימתא ופחדא יפול וישרי על ההוא סטרא במיש נציצו ושכיך במיש נציצו ושכיך יתערו קרבי ולא יתעבידו (ד"א בעלמא בההוא סטרא) דהא בההוא זמנא אתערותא הוא לעילא קמי קודשא בריך הוא באינון ממנן</p>	<p>אלה הכוכבים שולטים בכ"ה וחצי הנקודות של הלילה שהם רגעים של שעה והם שמגדלים נחשת שהם אדמים ולוהטים ונוצצים וכשמושיטים שלש פעמים התנוצצות לצד המזרח או חמש או שבע מלכי העמים יבאו על אותו צד וכל העשר והזהב יסתלק מאותו מקום ואם התנוצצות אחת שתים ארבע שש זו אחר זו אימה ופחד יפל וישרה על אותו הצד מכה ההתנוצצות ושוככת מכה ההתנוצצות ושוככת יתעוררו קרבות ולא יעשו (בעולם באותו צד) שהרי באותו זמן התעוררות למעלה היא לפני הקדוש ברוך הוא באותם הממנים</p>

כבוד מלכותו לעולם ועד, דהיינו פלגא מלכות חצי דבר ודאי, ולכך זהב די יפה, ואלו נחת דין חזק, ועניין הוראתם קל לייחסם במדות (אור יקר).

¹ ערבות דידה שהוא היכל ק"ק ששם חיבורא דצדיק בארון שם חמשים לולאות וחמשים לולאות שהן נ' שערי בינה שהן ביסוד הנק' כ"ל וכן ביסוד דידה כל"ה וי"ם כידוע והכוכבים שברקיע שקשורין בתלי שהוא המחבר הכל הן החמשים קרסים שמחברן וז"ס שהקרסים בלולאות כמו כוכבים ברקיע וכ"ז הן ה"ג שהן מה' עילאה נ' תרעין (אד"א ויקרא כג כד).

² פי' לפי שהת"ת שהוא מזרח הוא קו ירוק (מ"מ).

³ פירוש לפי שהגבורה כלולה בחסד שהוא דרום (מ"מ).

⁴ פירוש שהמשכן הוא בחינות מט"ט ביצירה והארת היצירה מאירה להם שהם בעשייה (מ"מ).

<p>דעלמא דשלמיין על שאר עמיין וכן כגוונא דא בסטרא אחרא¹</p>	<p>של העולם ששולטים על שאר העמים וכן כמו זה בצד אחר.</p>
<p>פתח ואמר (דניאל ב כ) להוא שמיה די אלהא מברך מן עלמא ועד עלמא די חכמתא וגבורתא דיליה היא והוא מהשנא עדניא וזמניא וכלא איהו ברשותיה ואפיק לעמיה קדישא² מחילא ורשותא דככביא ומזלי בגין דאינון טעוון אחרן ולא באלין חולקא דיעקב כי אם (ירמיה י מז) ביוצר הכל הוא</p>	<p>פתח ואמר יהי שם האלוה מברך מן העולם ועד העולם שהחכמה והגבורה שלו היא והוא משנה עדנים וזמנים והכל הוא ברשותו והוציא את עמו הקדוש מהכח והרשות של כוכבים ומזלות משום שהם אלילים אחרים ולא באלה חלקו של יעקב כי אם ביוצר הכל הוא.</p>
<p>רקיע אית לעילא³ על כל אלין רקיעין ואיהו טמיר וגניז וחותרמא דגושפנקא דמשכנא⁴ שלטא על האי רקיע⁵ והאי רקיע אקרי אידרא דמשכנא⁶ ובהאי רקיע כל אינון חלונין⁷ מסטרא דא ומסטרא דא ואחיד כל אינון סדורין דמשכנא שית חלונין אינון רברבין⁸ על כלהו וחד סתים⁹ לשלטא עלייהו</p>	<p>רקיע יש למעלה על כל הרקיעים הללו והוא טמיר וגנוז וחותרם טבעת המשכן שולט על הרקיע הזה והרקיע הזה נקרא החדר של המשכן וברקיע הזה כל אותם חלונות מצד זה ומצד זה ואוחז את כל אותם הסדורים של המשכן ששה חלונות הם גדולים מכולם ואחד נסתר ששולט עליהם.</p>
<p>חלונא חד אקרי חלון זהרא¹⁰ וביה נפקא ככבא חדא דאקרי לחכימי י"ד¹¹ ודא איהו התוכא¹² דקא מהתך לתתא בשלמנותא דיהודה לאו דאית ליה חולקא ביה דהא לית</p>	<p>חלון אחד נקרא חלון הזהר ובו יוצא כוכב אחד שנקרא לחכמים י"ד וזהו התוך שמהתך למטה בשלטון של יהודה לא שאין לו חלק בו שהרי אין לשבטי ישראל חלק ונחלה בהם אלא ששבט</p>

¹ פירוש כד אושיטו לצד אחד כגון למערב או לצפון אבל בדרום שם הם (מ"מ).
² ואפיק לעמיה קדישא וכו', הענין שהרקיע הזה אינו מהרקיעים האלו שהכוכבים האלו בהם, שאלו הוא ממשלת החיצונים, ולזה וממנו ולמטה גם כן ממשלת החצונים, ולזה אפיק לעמיה, שאין ישראל תחת ממשלת החצונים ולזה אפיק לעמיה, שאין ישראל תחת ממשלת החצונים, ולזה אינם תחת המזלות ולא כוכבי השמים, ולא שלטו התוכנים על הרקיע הזה לידע מהו, ולזה אמר ואיהו טמירא וגניזא, שזה הרקיע נמסר בקבלה, ולא שישגיגוהו העין, מפני שלא עמדו על מנין הרקיעים אלא מחמת שינויי המהלכים (אור יקר).
³ פירוש רקיע העליון שהוא רומז לג"ר שיש שם בעשייה (מ"מ).
⁴ וזה עניינו בדרך אחרת, וחותרמא דגושפנקא דמשכנא, נודע כי סוד המשכן הוא שבעה היכלות, חותרמא דגושפנקא הם כות קדושים מתחתמין שנית מהם, שהם חותם ודמות העליונים, והם אמצעיים יונקים מההיכלות, והם משפיעים לכוכבים, ואל הכוכבים הם במדרגת החצונים, מפני שהחצונים שולטים בהם ושפעם, שאלו הם שליטת השרים, והיינו כשיתלבש עולם מטטרון שהם שבעה היכלות המלוכשים בשבע מדורין, יתלבש וישלוט ברקיע זה, לזה יקרא אדרא דמשכנא ודאי, שהוא חדר ושכינת המשכן כדפירשונו (אור יקר).
⁵ פירוש המשכן שהוא ביצירה משם הוא שולט על הרקיע העליון שבעשייה (מ"מ).
⁶ פירוש שמלכות דיצירה מתלבשת שם והיצירה נקרא משכן כמ"ש הרב שמלכות דיצירה בהיכל ק"ק דעשייה (מ"מ).
⁷ פירוש ז' חלונין דלקמן שהם ברקיע זה שהוא ג"כ דעשייה. אבל מאה חלונין דלעיל הם ברקיע שני ששם כל הכוכבים כמ"ש הזהר לעיל (מ"מ).
⁸ בלק קפג ע"ב (הערת הזהר). מפני שיש הרבה, והשאר נטפלין בפעולתם לאלו, והם כנגד שבעה היכלות ושבעה מדורין, וכמו שכל ענין עליון הם ששה ואחד סתום ונעלם כנגד שלש ראשונות, כך אלו הקליפות שולטות בששה והשביעי סתום כדמסיק יחסנון מלכותא קדישי עליונין כאשר יתבאר (אור יקר). פירוש כנגד ר"ק (מ"מ).
⁹ פירוש כנגד בינה (מ"מ).
¹⁰ כי הוא נגד אריה סוד החסד וסי' אריה יהודה פני חריה אל הימין ולכך מבטל כח כשפים וס"א וממנו יונק כוכב צדק (רח"ו במ"מ).
¹¹ היינו שהוא נגדיי למלכות שהיא מדת יהודה, ולכך החליפוהו והיינו עבודה זרה (אור יקר).
¹² סגים, והן אמת שעל ידה שולט באומות, שאין שליטה בקלי' אלא על ידי מה שנשפע למטה כחל כבו שהכתות, והיינו שהם שולטים עליו, והם חשבו להפך ועבדו עבודה זרה בו (אור יקר).

<p>לשבטין דישראל חולקא ואחסנא בהו אלא שבטא דיהודה שלטא על האי ולא איהו עליה</p>	<p>יהודה שולט על זה ואינו עליו.</p>
<p>וכד אסמו בני יהודה ארחהו מבתר קודשא בריך הוא אולו למנדע בתר חלונא דא והאי ככבא ואמרו (ס"א דהא ידע) דהאי ידא דקא מנצח לשאר עמין דכתיב ביה (בראשית מט ח) ידך בערף אויביך ואזלו אבתריה ועבדו ליה שמושא ופלהנא ועל דא כתיב (מ"א יד כב) ויעש יהודה הרע בעיני יהו"ה</p>	<p>וכשהסיטו בני יהודה את דרכם מאחרי הקדוש ברוך הוא הלכו לדעת אחר החלון הזה והכוכב הזה ואמרו (שהרי ידע) שזו היד המנצחת את שאר העמים שכתוב בו ידך בערף אויביך והלכו אחריו ועושים לו שמוש ופלחן ועל זה כתוב (מלכים יד) ויעש יהודה הרע בעיני ה'.</p>
<p>האי ככבא כד נפיק פשיטא חד יד בחמש אצבען נהיר ונציץ בההוא חלון</p>	<p>כשהכוכב הזה יוצא פושט יד אחת בחמש אצבעות מאיר ונוצץ באותו חלון</p>
<p>קעב/ב</p>	
<p>מאריהון דקוסמין וחרשין דחלי מהאי אתר בגין דבשעתא דהאי שלטא כלהו קסמין וחרשין מתבלבלי ולא אצלה בידיהו</p>	<p>בעלי הקסמים והכשפים פוחדים מהמקום הזה משום שבשעה שזה שולט כל הקסמים והכשפים מתבלבלים ולא מצליחים בידיהם.</p>
<p>ואי תימא הואיל ואיהו האי רקיע טמירא היך ידעי ליה אלא סימנא אית לון לבר וידעי דהא שלטא ככבא דא ודחלי תדיר מניה ולא אצלה בידיהון אינון קסמין וחרשין ועל דא אית זמנין דאצלהו ביה בני נשא ואית זמנין דלא אצלהו ביה ובגין דא אינון מארי קוסמין וחרשין מתמעטי מעלמא בגין דלא ידעין עקרא כד חמאן דלא אצלה בידיהו ועל דא אינון קדמאי הוו ידעי ומסתכלן לבר בההוא סימנא דקא ידעי</p>	<p>ואם תאמר הואיל והרקיע הזה טמיר ואיך יודעים אותו אלא סימן חיצון יש להם ויודעים שהרי שולט הכוכב הזה ופוחדים תמיד ממנו ולא מצליחים בידיהם אותם קסמים וכשפים ולכן יש פעמים שמצליחים בו בני אדם ויש פעמים שלא מצליחים בו ולכן אותם בעלי קסמים וכשפים מתמעטים מהעולם כי הם לא יודעים את העקר למה לא מצליח בידיהם ועל זה אותם הראשונים היו יודעים ומסתכלים בחוץ באותו סימן שיוודעים.</p>
<p>חלונא שניינא אקרי חלון טופרא! בגין דאיהו כנוונא דטופרא וביה נפקא ככבא חד דאקרי לחכימין צפעון דהא דא שלטא בשולטנא תקיף בדינא ברישא וזנבא אית ליה כצפעון כמין לקטלא</p>	<p>חלון שני נקרא חלון הצפרן משום שהוא כעין הצפרן ובו יוצא כוכב אחד שנקרא לחכמים צפעון שהרי זה שולט בשלטון חזק בדין בראש וזנב יש לו כמו צפעון אורב להרג.</p>
<p>מההוא חלון נפקי שית מאה אלף רבוא רוחין דשלטין על אינון טופרין דבני נשא כד אודרקן באתגליא בהאי"ן עבדי חרשין וקסמין כל אינון דידעי לון בההיא שעתא</p>	<p>מאותו חלון יוצאים שש מאות אלף רבוא של רוחות ששולטות על אותן הצפרנים של בני אדם כשהן נזרקות בגלוי ובזה עושים כשפים וקסמים כל אותם שמכירים אותם באותה שעה</p>

¹ היא הקליפה השנית נגד היכל עצם השמים והיא מדת הוד, והוא מדור שני כדפירשנו, וזה שואב משם תמצית, ובו שליטת אלו החצונים מחנה שנית, ושליטתם על הצפרנים שהם המותר, והחצונים הם דומה למותר הצפורן שהוא מן הגוף לחוץ דומה לערלה, וזה מעשה בני אדם בצפרנים מצליח, וצריך לזהר האדם בצפרניו תמיד כדי שלא יתן כח לאלו, אלא שבזמן שליטתם יתוסף כחם כל כך עד שגורמין מיתה במה שהקליפה היא מתחזקת, ועל דרך זה גם כן הפוגמין במעשה כשפים, עם היות שיש להם הצלחה הם גורמין שליטת החצונים והתפשטותם בעולם (אור יקר). הוא נגד גבורה וז"ס וכצפעוני יפריש וממנו ינוק מאדים (רח"ו).

<p>דהאי ככבא שלטא כל אינון דזרקי טופרי (ס"א אי עבדי) או עבדי חרשין בהון גרים מותא לכל עלמא וסליק חרשין בידיהו דאינון דעבדי לון</p>	<p>שהכוכב הזה שולט כל אותם שזורקים צפרנים (אם עשה) או עושים בהם כשפים גורמים מות לכל העולם והכשפים עולים בידי אותם שעושים אותם.</p>
<p>חלונא תליתאה אקרי חלון חושנא¹ וביה נפקא ככבא חדא ואקרי נגה"א דבוסינ"א (נ"א דבוציני) האי איהו נציצו דנציץ וקיימא על כל רוחא ונייהא ושיזבותא (נ"א וטיבותא) ביה לית ביה קטרוגא כלל כד איהו שלטא כל נייהא וכל נהירו שלטא בעלמא שלוה שבעא וכלא שליט בעלמא</p>	<p>החלון השלישי נקרא חלון החושן ובו יוצא כוכב אחד שנקרא נגה"ה דבוסי"נא (אור הנר) זוהי התנוצצות שנוצצת ועומדת על כל רוח ומנוחה והצלה (וטוב) בה אין בה כלל קטרוג כשהוא שולט כל המנוחה וכל האור שולט בעולם שלוה ושבע והכל שולט בעולם.</p>
<p>חלונא רביעאה איהו חלון דאקרי גביע² וביה נפקא ככבא חד דאקרי לחכימין אשכול הכפר בגין דהכי נפיק כאשכול נציץ נציץ כענבין בכופרא בהאי אתערו דרחמי אתער בעלמא מרחיק ומקריב תולדין סניאין אסניאו בעלמא בני עלמא לא קפדי כד אצטריכו דא לדא שלמא וחדוה אתער בעלמא</p>	<p>חלון רביעי הוא חלון שנקרא גביע ובו יוצא כוכב אחד שנקרא לחכמים אשכול הכפר משום שכך יוצא כמו אשכול נוצץ נצנוצים כמו ענבים בכפר ובזה התעוררות הרחמים מתעוררים בעולם מרחיק ומקרב תולדות רבות מתרבות בעולם ובני העולם לא מקפידים כשצריכים זה את זה שלום ושמחה מתעוררים בעולם.</p>
<p>חלונא חמישאה איהו חלון דאקרי באר על³ די ככבא דנפיק ביה עאל ונפיק שאיב כדלי לא שכיך לעלמין בהאי חכימי לבא לא יכלין למיקם בארח קשוט בגין דלא קאים בקיומא ולא שכיך לעלמין ועל דא אתדחקן גרמיהו לעיינא בהאי אתר ולמידן דינא</p>	<p>חלון חמישי הוא חלון שנקרא באר על שם הכוכב שיוצא בו נכנס ויוצא ושואב כדלי לא שוכך לעולמים בזה חכמי הלב לא יכולים לעמד בדרך אמת משום שאינו עומד בקיום ולא שוכך לעולמים ועל כך דוחקים את עצמם לעין במקום הזה ולדון דין.</p>
<p>חלונא שתיתאה⁴ איהו חלון דאקרי נגהא ונפקא ביה ככבא חד דאקרי גזרון בגין דכד האי שלטא עלמא קאים בדינא בכמה גזרין ובכמה עונשין ובכל יומא ויומא מתחדשן גזרין על עלמא ועד לא יסימון אלין הא אחרנין מתחדשין והאי לא שלטא כל כך</p>	<p>חלון ששי הוא החלון שנקרא נגה ויוצא בו כוכב אחד שנקרא גזרון משום שכאשר זה שולט העולם עומד בדין בכמה גזרות ובכמה ענשים ובכל יום ויום מתחדשות גזרות על העולם וטרם שאלה מסתימות מתחדשות אחרות וזה</p>

¹ הוא נגדי להיכל נוגה שהוא ממדת הנצח, ולכך הנהגת הכוכב הזה הנהגה יפה, וכשהעולם מתנהג על ידי הנהגת הכוכב הזה יש בעולם כל טוב, ולא מפני זה מותר לישראל שאין לו שליטה על ישראל, שהרי ישראל הם יונקים מההיכלות ממש בימות החול, ואלו למטה מטה, ובימות שבת ישראל יונקים מלמעלה, ולזה אין ראוי להם להשתעבד תחת אלו הכחות שהם כחות לחצונים (אור יקר). נגד ת"ת חושן על הלב ולכן הוא טוב גמור וממנו יונק חמה (רח"ו).

² היינו נגדי להיכל הרצון ונגדי לתפארת, וכמו שבקדש תלו הכל במדה זו כאשכול, ולזה בו מדות רחמים ותולדות ובני עולם רחבי לב, וכל אלו העניינים מורים על שפע התפארת, שהוא נשפע לחוץ על ידי שמרי השמרים כראוי לחצונים, ולא לישראל בארץ ישראל שאין להם שליטה שם (אור יקר). נגד יסוד גביע כסף של יוסף והיינו אשכול איש שהכל בו ולכן מרבה שלום בסוד היסוד המרבה שלום וממנו יונק כוכב (רח"ו).

³ היא נגד היכל אהבה שהיא היכל החסד, ובו מים, ולא גזרו בו גזרה מפני שהוא כדלי שואב ומשפיע, ולא יכלו לדעת מה תהא דינו, ולא כנו שם לכוכבו מפני שלא ידעו מה הוא, והחלון כבאר, והכוכב כדלי השואב מן הבאר מימיו לא השיגו יותר (אור יקר). נגד נצח סרטן גדל במים ולפי שלפעמים צולע על ירכו לא יכלין למיקם בארח קשוט וממנו יונק נוגה (רח"ו).

⁴ הוא נגד הגבורה המעורר מדנים וגזירות, כענין היכל הזכות שבו דינים מתחדשים (אור יקר). נגד הוד גז"ר דין והודי נהפך עלי למשחית וממנו יונק שבת (רח"ו).

בעלמא	לא כל כך שולט בעולם.
<p>אבל סמוך ליומי משיחא ישלוט האי חלונא בהאי ככבא על עלמא ועל דא ישלטון היון ומרעין בישין על עלמא ויתחדתון זינין בישין דא בתר דא וישראל יהון בעקב¹ וכד יתדחקון גו השוכא דגלותא כדין ינהר לון קודשא בריך הוא נהירו דיממא ויקבלון מלכותא קדישי עליונין ויתבטל מלכותא מיידא דעממין עובדי כוכבים וישלטון עליהו ישראל ויתקיים (ישעיה ל כו) והיה אור הלבנה וגו'</p>	<p>אבל סמוך לימות המשיח ישלט החלון הזה בכוכב הזה על העולם ועל כן ישלטו חיות רעות על העולם ויתחדשו מינים רבים זה אחר זה וישראל יהיו בצרה וכשידחקו בתוך חשכת הגלות אז הקדוש ברוך הוא יאיר להם את אור היום ויקבלו המלכות קדושים עליונים ותבטל המלכות מידם של העמים עובדי כוכבים וישלטו עליהם ישראל ויתקיים והיה אור הלבנה וגו'.</p>
<p>וכדין חלונא שביעאה² יתפתח בכל עלמא וככבא דיליה איהו ככבא דיעקב והאי איהו דקאמר בלעם (במדבר כד יז) דרך ככב מעקב³ וככבא דא יהא נהיר (נ"א ד' יומין וד' לילין) ארבעין יומין⁴ (וארבעין לילין) וכד יתגלי מלכא משיחא ויתכנשון לגבי מלכא משיחא כל עמין דעלמא כדין יתקיים קרא דכתיב (ישעיה יא י) שרש ישי אשר עומד לנס עמים אליו גוים ידרשו והיתה מנוחתו כבוד</p>	<p>ואז יפתח החלון השביעי בכל העולם וכוכבו הוא הכוכב של יעקב וזהו שאמר בלעם דרך כוכב מיעקב והכוכב הזה יאיר (ארבעה ימים וארבעה לילות) ארבעים יום (וארבעים לילה) וכשיתגלה מלך המשיח ויתכנסו למלך המשיח כל העמים של העולם אז יתקיים הפסוק שכתוב שרש ישי אשר עמד לנס עמים אליו גוים ידרשו והיתה מנחתו כבוד.</p>
<p>פתח רבי שמעון ואמר (איוב לה י) ולא אמר איה אלוה עשי נתן זמרות בלילה האי קרא אוקמוה ואתמר אבל עושי עושי⁵ מבעי ליה מאן עושי אלא שמא⁶ דאלוה שמא כליל איהו דאתחזי הוא ובי דיניה דא שמא שלים איהו דכליל דכר ונוקבא א"ל ו"ה ובניני כך עושי</p>	<p>פתח רבי שמעון ואמר (איוב לה) ולא אמר איה אלוה עושי נתן זמרות בלילה הפסוק הזה פרשוהו ונתבאר אבל עושי עושי היה צריך להיות מה זה עושי אלא שם האלוה הוא שם כלול שנראה הוא ובית דינו זהו שם שלם שכולל זכר ונקבה א"ל ו"ה ולכן עשי.</p>

¹ תימה דהא אמרן שאין ישראל תחת ממשלת הכוכבים ואם כן למה ימשך להם מתחת ידי הכוכב הזה נזק וצער, ויש לומר שאלו הם ישראל שהם תחת יד השרים בגלות, שבהכרח גמור הם קצת תחת ממשלת הכוכבים, ומתנהגים בהנהגת האומה שהם גולים בה, כדפירש דוד ואמר אשר גרשוני היום מהסתפח וכו' לאמור לך עבוד אלהים אחרים, ועוד נוכל לומר שישראל אינם תחת ידי השר, אלא שהפעם הזו היא הנהגה עליונה שישלוט הכוכב הזה ויעורר מכות ותחלואים בעולם, לכלות ולהתם האומות אלו באלו, וגם כן להצר לישראל כדי שישובו בתשובה לפני הקדוש ברוך הוא, כדי שיהיו זוכים לגאולה. עוד אפשר לומר שצרת ישראל אינה כצרת האומות, שצרת האומות יהיו במלחמות וגזירות, וישראל בעאקו מצרת האומות שיהיו מצירין לישראל, וכבד עול הגלות עליהם, שהגלות ודאי מיד הקב"ה הוא להם לישראל כדי לעורר להם הגאולה, ואז כל העולם יתנהגו הנהגת הקודש דהיינו הנהגת הכוכב השביעי שהוא נגד היכל קדש הקדשים, שאין החצונים שולטים, ולזה יתנהג העולם כולו אפילו האומות והשרים על ידי הקדושה (אור יקר).

² נגד מלכות בסוד בינה מלך משיחנו ישי בן לאה וממנו יונק לבנה (רח"ו).

³ שיהיה יניקתו מיעקב, דהיינו ישראל יונקים מלמעלה ומשפיעים לכוכב זה, והאומות יונקים מהכוכב (אור יקר)..

⁴ ח ע"א (הערת הזהר).

⁵ עושי עושי (הערת הזהר).

⁶ צו ע"ב (הערת הזהר).

<p>נותן זמירות בלילה בגין דדא איהו דקא¹ משבחת תדיר² לגבי מלכא דשלמא דיליה כגוונא דבוצינא דלא שכיך תדיר בגין לקבלא נהורא חדוה עלאה מסגיאות</p>	<p>נתן זמירות בלילה משום שזהו שמשבח תמיד אל המלך שהשלום שלו כמו שהמנורה לא שוקט תמיד לקבל אור השמחה העליונה מרב</p>
<p>קעג/א</p>	
<p>חדוה דיליה ועל דא נותן זמירות בלילה³</p>	<p>השמחה שלו ולכן נתן זמירות בלילה.</p>
<p>כל אינון ככביא דקא מנהרן ברקיעא כלהו אודאן ומשבחן לקודשא בריך הוא בכל ההוא זמנא דאתחזון ברקיעא⁴ בגין⁵ דמלאכי עלאי כלהו אודאן ומשבחן אשמורות אשמורות בתלת פלגי דהוי ליליא</p>	<p>כל אותם כוכבים שמאירים ברקיע כולם מודים ומשבחים לקדוש ברוך הוא בכל אותו זמן שנראים ברקיע משום שהמלאכים העליונים כולם מודים ומשבחים אשמורות אשמורות בשלשת חלקי הלילה.</p>
<p>בליליא אתפלגן כמה סטרין בראשיתא דליליא כד רמש ליליא ואתחשך כל אינון רוחין בישין וזינין בישין כלהו מתבדרן ומשטטי בכל עלמא ואתפרשא סטרא אחרא⁶ ותבעי⁷ ארחי דבי מלכא מכל אינון סטרין קדישין</p>	<p>בלילה נחלקים כמה צדדים בראשית הלילה כשיורד הלילה ומחשיך כל אותן רוחות רעות ומינים רעים כולם מתפזרים ומשוטטים בכל העולם ונפרד הצד האחר ותובעים דרכי בית המלך מכל אותם הצדדים הקדושים.</p>
<p>כיון דההוא סטרא אחרא אתער כל בני עלמא טעמי טעמא דמותא (נ"א דשינה) ק"ה חד משתינ במותא ק"ה ושלטא עליהו כדין כיון דמסאבו אתפרשא מלעילא ושלטא ונחתא לתתא כדין אתפרשן תלת משריין לשבחא ליה לקודשא בריך הוא בתלת סטרין (נ"א מטרין) דליליא כמה דאתערו</p>	<p>כיון שמתעורר אותו הצד האחר כל בני העולם טועמים טעם המות (השנה) אחת מששים במות ושולט עליהם אז כיון שהטמאה נפרדה מלמעלה ושולטת ויורדת למטה אז נפרדים שלשה מחנות לשבח את הקדוש ברוך הוא בשלשה צדדים (משמרות) של הלילה כמו שהעירו בזה החברים.</p>

¹ קע ע"א (הערת הזהר).

² ושיעור הכתוב ולא אמר איה אלוה עושי כדי להיות ועסק בתורה כמו המלכות שניתן זמירות בלילה (מ"מ).

³ נותן זמירות ממה שקבלה והיא רוצה לקבל, והשתא מפרש כתיב מזמרים כמה הם, האחד הכובים ואלו הם מזמרים כל זמן שליטתם בעולם, והיינו חציו מים וחציו יבשה, ולא יקרא שליטה אל הכוכבים אלא כל זמן שיהיו עולם מן המזרח תחלת היבשה ועד המערב סוף היבשה, ומה שהם זורחים בים מחצית העולם זה יקרא להם שקיעה וביטול כח, ועתה נאמר כי שליטת הכוכבים הוא כפי התרחקם מן השמש, שכל זמן שיהיו עם השמש בחלק במחצית גלגל זריחתו לא יהיה להם שליטה והודאה מפני שהם שרופים במאור השמש, וכשיצאו מתחת אור השמש למזרח או למערב יתרבה זמן הארתם, או קודם עלות השמש או אחר שקיעת השמש כשיעור הרחקם (אור יקר).

⁴ זמן הארתם הודאתם הוא "ההוא ממנא דאתחזון ברקיע" ולא ישרפם אור החמה, יש שעה חצי מזל, יש ב' שעות מזל שלם, יש ג' שעות מזל וחצי מזל וחצי וכיוצא, ויש כל הלילה ששה מזלות, אמנם המלאכים הם נחלקים למשמרות לא כמשמרות הכוכבים, שאלו מסיימין אלו מתחילין, כל זמן שאלו שוקעים ואלו זורחים, ואלו מתמידים אותם שהם זורחין בשקיעת החמה מזמרות כל הלילה, אלא המלאכים נחלקים כתות כתות למשמרות שהם ג' משמרות הוי הלילה והכוכבים מזמרים עם כולם כל זמן זריחתם, נמצא כוכב יש שאינו מזמר אפילו כדי כת אחת, ויש כנגד כת וחצי או ב' כתות, ויש כנגד ג' כתות, הזורח ששית לילה חצי כת לבד, רוצה לומר אינה מזמרת הכוכב אלא בחצי זמן משמרה אחת, והזורח שליש הלילה מזמרת עם כת אחת בשלימות, והזורח חצי הלילה משתתפת עם כת אחת ומשלימן לזמן חצי הכת השניה, ויש מזמרת עם ב' כתות בשלימות והיינו הזורח ב' שלישי הלילה, או ראשונים או אחרונים, וי שמזמרת עם שלש כתות כולם יחד הזורח כל הלילה (אור יקר).

⁵ ירצה ימצא לכוכבים חברה עם המלאכים לזמר ולשבח (או ריקר).

⁶ ר"ל מתפשטת בעולם לפי שביום היו בנוקבא דתהומא רבא (מ"מ).

⁷ פירוש רצונם לינק ממלכות ולכך הק"ב מפיל שינה על ישראל כדי שיהיו נפרשים ממדת המלכות ויורדים למטה וז"ש כיון דההוא ס"א אתער וכו' (מ"מ).

בהאי חבריא	
<p>בעוד דאינון משבחיין לקודשא בריך הוא סטרא אחרא אזלא ומשפטא לתתא בכל סטרי עלמא ועד דסטרא אחרא לא אתעבר מתמן לא יכלין אינון לאתייחדא במאריהון</p>	<p>בעוד שהם משבחים את הקדוש ברוך הוא הצד האחר הולך ומשוטט למטה בכל צדדי העולם ועד שהצד האחר אינו עובר משם הם לא יכולים להתיחד עם רבונם.</p>
<p>רזא לחכימין מלאכי עליונין וישראל לתתא כלהו דחקי בהווא סטרא אחרא מלאכייןק עלאין כד בעאן לאתייחדא במאריהון לא יכלין עד דדחיין להקאי לבר מה עבדין נחתין שיתין רבוא דמלאכי קדישי ואפילו שינתא על כל בני עלמא כיון דאיהי נחתא דקא דחיין לה לבר ויהבי לה כל עלמא דא בהיא שינתא כדין איהי שלטא עליהו ומקבלין מסאבו מינה¹ בר בארעא דישראל בלחודהא דלא שלטא² תמן כיון דאיהי אתפרשא מנייהו עאלין לקמי מאריהון ומשבחין ואודאין קמיה</p>	<p>סוד לחכמים מלאכים עליונים וישראל למטה כולם דוחקים באותו הצד האחר כשרוצים המלאכים העליונים להתיחד עם רבונם לא יכולים עד שדוחים אותו החוצה מה עושים יורדים ששים רבוא של מלאכים קדושים ומפילים שנה על כל בני העולם כיון שהיא יורדת שדוחים אותה החוצה ונותנים לה כל העולם הזה באותה שנה אז היא שולטת עליהם ומקבלים ממנו טמאה פרט לארץ ישראל לבדה ששם אינה שולטת כיון שנפרדה מהם הם נכנסים לרבונם ומשבחים ומודים לפניו.</p>
<p>כגוונא דא ישראל לתתא לא יכלין לאתייחדא במאריהון עד דדחיין להווא סטרא אחרא מנייהו ויהבי לה חולקא במה דאתעסקת ולבתר אינון מתקרבי לגבי מאריהון ולא אשתכח מקטרגא עילא ותתא</p>	<p>כמו זה ישראל למטה לא יכולים להתיחד עם רבונם עד שדוחים אותו הצד האחר מהם ונותנים לו חלק במה שיתעסק ואחר כך הם מתקרבים לרבונם ולא נמצא מקטרג למעלה ולמטה.</p>
<p>ואי תימא תינח לתתא אבל לעילא מאי קטרוגא תמן אלא לעילא בנין דאיהו רוח מסאבא ואינון רוחין קדישין עד דמשדרי רוחא מסאבא מבינייהו לא יכלין לקרבא לגבי מאריהון דהא קודשא גו מסאבא לא מתעריב לעלמין וכן כגוונא דא ישראל לתתא לא מתערבין באומין עכו"ם דעלמא</p>	<p>ואם תאמר מילא למטה אבל למעלה מה הקטרוג שם אלא למעלה משום שהיא רוח הטומאה והם רוחות קדושות עד שמשלחים רוח הטומאה מביניהם לא יכולים לקרב אל רבונם שהרי קדושה בתוך טמאה לא מתערבות לעולמים וכן כמו זה ישראל למטה לא מתערבים באמות עובדי כוכבים ומזלות</p>

¹ רבים חכמים בעיניהם התירו לעצמם ליטול ידיהם בשחרית יוה"ק כדרך שעושים בימי החול באומרם שאם באמת צריך נטילה כדרך שעושים בימי החול. שצריך להיות עד הפרק מאחר שלא אסרו אלא רחיצה של תענוג. ומדוע ירחצו עד קשרי אצבעותיהן. ואם אין צורך בנטילה בהיום הזה לא ירחצו ולא כלום. ולא ידעו כי טעם הדבר ברור כי כבר נודע כי נטילת ידיים שחרית הוא מטעם הס"א השולטת בלילה ומקבלי מסאבותא מינה. והנה בודאי א"א לומר כי ליל כפור אינה נמצאת ס"א למטה בארץ. שהרי טעם עיקר שליטתה בלילה אינו אלא מטעם שאמרו בזוהר בפ' תרומה דקע"ג דמלאכין עילאין וכו'. הרי כי לא יתכן למלאכי השרת להתייחד עם הק"ב עד שדוחים אותה למטה. ולפ"ז הטעם ודאי גם בליל יוה"ק יהי כן בלי ספק. אמנם ההפרש הנמצא בזה הוא כי הנה בכל השנה היא שולטת. בתגבורת על בני אדם ומקבלים מסאבו מינה. אמנם ליל יוה"ק לא כן הוא כי אין לה לשלוט בתגבורת על האדם מפני רוב הקדושה המתפשטת בתחתונים. כי בערך העליה שעולה הקדושה מלכות שמים למעלה כך הוא שיעור הקדושה המתפשטת למניה לא כן בכל הלילות כי אדרבה מלכות שמים יורדת בעולמות שלמטה ולכן מתגברת הס"א בכל היד כולה אמנם ביוה"ק כי אפס כח הס"א כי אם מלאה זו חריבה זו. ולכן בלילה הזה שמלכות שמים מתגברת ועולה לבית אמה. לכן בערך העליה של הקדושה כך הס"א יורדת פלאים ואין לה כחל התפשטת ולהדבק רק בסוף הידים לפי כי שם הם הצפרנים ומשם יונקים ולכן צריך לרחוץ במים מקום זה עד קשרי אצבעותיו בלבד. וכל המשנה ידו על התחתונה כי ביוה"ק לא תעמוד הרשעה בגבורתה כשאר הימים (מ"מ).

² קמ ע"ב (הערת הזהר).

<p>ותרין סמריין עלאין ותתאין כד בעיין לקרבא לגבי מלכא קדישא דחיין לה לבר</p>	<p>של העולם ושני צדדים עליונים ותחתונים כשרוצים לקרב למלך הקדוש דוחים אותה החוצה.</p>
<p>ועל דא כד עייל ליליא ומלאכין קדישין עלאין כד מסתדרין שורין שורין לקרבא (נ"א לשבחה) לגבי מאריהון דחיין ליה להווא סטרא לבר בקדמיתא ולבתר עלאין בקודשא (נ"א ועל דא כד עייל ליליא כל רוחין בישין וזינין בישין ורוחי מסאבי אתדחיין לבר ושמי מלכא עיילין לגו קדשא)</p>	<p>ולכן כשנכנס הלילה ומלאכים קדושים עליונים כשמסתדרים שורות שורות לקרב (לשבח) לרבונם דוחים את אותו צד החוצה בראשונה ואחר כך נכנסים לקדש (ועל זה כשנכנס הלילה כל רוחות רעות ומינים רעים ורוחות טמאה נדחות לחוץ ושמי המלך נכנסים לתוך הקדשה).</p>
<p>למלכא דהו ליה אבנין יקירין בחד תיבותא מתגלפא בקוסטרוי והווא מלכא הוה חכים בגין דלא יתקרב כל מאן דבעי לגבי הווא תיבותא דאבנין יקירין ומרגלן דתמן נטל בחכמתיה חד הווא תקיפא¹ וכריך ליה סחרניה דהווא תיבותא כל מאן דבעי לאושטא ידיה לגבי תיבותא הא הווא דליג עליה וקטיל ליה</p>	<p>[משל] למלך שהיו לו אבנים יקרות בתיבה אחת חקוקה בהיכלו ואותו מלך היה חכם וכדי שלא יתקרב כל מי שרוצה לאותה תבה של אבנים יקרות ומרגליות של שם נטל בחכמתו נחש חזק אחד וכרך אותו סביב אותה תבה כל מי שרוצה להושיט ידו לתבה הרי הנחש קופץ עליו והורגו.</p>
<p>חד רחימא הוה ליה למלכא אמר ליה מלכא כל זמנא דאת בעי לאעלא ולאשתמשא בתיבותא תעביד כך וכך לגבי הווא הווא ותפתח תיבותא ותשמש בגניזין דילי כך קודשא בריך הוא כריך הווא סחרניה דקדשא אתאן מלאכין עלאין לאעלא גו קדשא הא הווא תמן ודחלי לאסתאבא ביה (ואי תימא דהא כלהו אשא ואשא לא מקבלא מסאבא) קכב</p>	<p>אהוב אחד היה למלך אמר לו המלך כל פעם שאתה רוצה להיכנס ולהשתמש בתבה תעשה כך וכך לאותו נחש ותפתח את התבה ותשתמש בגנזים שלי כך הקדוש ברוך הוא כרך נחש סביב הקדשה באים מלאכים עליונים לתוך הקדשה הרי הנחש שם ופוחדים להטמא בו (ואם תאמר זה כולם אש ואש לא מקבלת טמאה).</p>
<p>תא הוי כתיב (תהלים קד ד) עושה מלאכיו רוחות משרתיו אש לוחט עושה מלאכיו רוחות אלין מלאכין דקיימין לבר² משרתיו אש לוחט אלין מלאכין דקיימין לגו³ איהו רוחא מסאבו ואינן רוח רוח ברוח לא עייל דא בדא⁴ רוח מסאבו ברוח קדשא לא</p>	<p>בא וראה כתוב עשה מלאכיו רוחות משרתיו אש להט עשה מלאכיו רוחות אלו המלאכים שעומדים בחוץ משרתיו אש להט אלו מלאכים שעומדים בפנים הוא רוח הטומאה והם רוח רוח עם רוח לא נכנסות זו בזו רוח הטומאה ברוח קדושה לא</p>
<p>קעג/ב</p>	
<p>אתערבי דא בדא ובגין כך אינן דאקרין רוח לא יכלין לאעלא לגו⁵ בגין ההווא רוחא מסאבו אינן דלגו אינן אש והווא אש דחי</p>	<p>מתערבות זו בזו ולכן אותם שנקראו רוח לא יכולים להיכנס לפנים משום אותה רוח הטומאה אותם שבפנים הם</p>

¹ הם זכר ונקבה דנוגה (מ"מ).

² דיצירה (רח"ו).

³ דבריא (רח"ו).

⁴ פירוש רוח מסאבו ברוח הקדש שהם יצירה אינו נאות ליכנס זה בזה וכדמפרש אבל של בריאה שהם אש אינם יראים מס"א ואדרבה הם דוחים אותה (מ"מ).

⁵ מפני פחדם שלא יתדבקו בהם וינקו מהם, ולא יולכו להדבק בשורשם מפני חברה רעה, לזה הם עושין תקנה זו שהיא להערים עליהם, שילכו אחר שינה למטה ודחיין להו, וכן אותם שהם אש מעצמן דחיין שלא ינקו אלא ישרפון באשם, וזהו שאמר כולא דחיין וכו' (אור יקר).

<p>לההוא מסאבו דלא עייל לגו ובגין כך כלא דהיין ליה לבר למסאבו דלא יתערב בהדיהו ועל דא מלאכי עלאי קא משבחן ליה לקודשא בריך הוא בטר דדחיין ליה למסאבו לבר</p>	<p>אש ואותה אש דוחה את אותה רוח הטומאה שלא נכנסת לפנים ולכן הכל דוחים את הטמאה החוצה שלא תתערב עמם ולכן המלאכים העליונים משבחים את הקדוש ברוך הוא אחר שדוחים את הטמאה החוצה.</p>
<p>תלת אשמורות אינון בליליא¹ לקבליהון תלת משריין דקא מתפלגי לשבחה לקודשא בריך הוא כמה דאתמר ועל דא האי רבון דכלהו איהו נרקב² (נ"א כנור) דדוד דלא שביך לעלמין אלא תדיר אודי ומשבח ליה למלאכא עלאה ועל דא (איוב לה י) נותן זמירות בלילה²</p>	<p>שלש אשמורות הן בלילה כנגד שלש מחנות שנחלקים לשבח את הקדוש ברוך הוא כמו שנתבאר ועל זה הרבון של כולם הוא נר (כנור) דוד שלא שוכך לעולמים אלא תמיד מודה ומשבח את המלך העליון ועל זה (איוב לה) נתן זמרות בלילה.</p>
<p>דבר אחר ולא אמר איה אלוה⁴ עושי⁵ כמה דאתמר בגין דהא מעילא ומתתא⁶ אתכליל בר נש⁷ ואתעביד כמה דאיהו גופא מתריין סטריין מגו דכר ונוקבא אופ הכי רוחא רוח איהו כליל מגו דכר ונוקבא ועל רזא דנא אתתקן בר נש בגליפויקד⁸ בגופא⁹ ורוחא ובגין דאיהו כליל ברזא דא¹⁰ ובעובדא דא¹¹ כמה דאתמר על דא (ודאי) כתיב (בראשית א כו) ויאמר אלהים נעשה אדם בצלמנו כדמותנו והא אתמר</p>	<p>דבר אחר ולא אמר איה אלוה עושי כמו שנאמר משום שהרי האדם נכלל ממעלה וממטה ונעשה כמו שהוא גוף משני צדדים מתוך זכר ונקבה אף כך הרוח הרוח כלולה מתוך זכר ונקבה ועל הסוד הזה מתתקן אדם בחקיקותיו בגוף וברוח ומשום שהוא כלול בסוד זה ובמעשה זה כמו שנתבאר לכן (ודאי) כתוב ויאמר אלהים נעשה אדם בצלמנו כדמותנו והרי נתבאר.</p>

¹ תחלת הלילה דין חזק גבורה שבמלכות ולטת עד שליש הלילה, שהמלכות נקרא לילה, ושליש ראשון היא יונקת מהגבורה, שליש שני משמרה שניה אמצעית מצד התפארת, חציו גבורה עם צד הקודם משמרה ראשונה גבורה, ולזה היא גבורה עם גבורה עד חצות לילה שהיא מחצית משמרה שניה, ומחצות לילה עד תחלת משמרה שלישית תפארת מצד החסד, ולכך אז תחלת התעוררות ליכנס הקב"ה עם הצדיקים בגן עדן כנודע, והוא משתוה עם שליש הלילה השלישית שהיא משמרה שלישית חסד, ועם כל זה כל שלש משמרות הם בלילה דין הגבורה, והיא יונקת מן הגבורה העליונה, אלא שהגבורה נחלקת לשלשה בחינות אלו, שהם צפון גבורה שבגבורה משמרה ראשונה, וגבורה דין ולילה הכל ענין אחד, משמרה שניה תפארת שבגבורה, ויש בו שתי בחינות בחינת הגבורה ובחינת החסד, וזה טעם לחצות לילה, ולעולם עד חצות דין חזק, ומחצות ואילך נתמתקו הדינים מפני שהיא חצי משמרה שניה חסד שבתפארת, ומשמרה שלישית חסד כדפירשנו, ושלשה משמרות מלאכים הם משמרות נמצאות משלשה מדות הללו כדפירשנו (אור יקר).

² אשרי המשתתף במשמרות אלו, ונותן זמירות בחברת המלכות הנקראת לילה כדפירשנו, והיינו נר רבון דכולהו (אור יקר).

³ פירוש לעיל פירש אלוה אל וה' מהם ז' שבנינם מחסד שגם המלכות כתיב בה והיכן בחסד כסא. אבל השתא מפרש אלוה העושים אותי שהם ז' ואינו מחלק התיבה לשנים אל וה' (מ"מ).

⁴ א"ל ו' ה' ת"ת ומלכות (אור יקר).

⁵ שעשו נפשי, בייחודה נעשה אדם ז' ידח בזווגנו נעשה אדם כדפי' (או ריקר).

⁶ מת"ת ומלכות (אור יקר).

⁷ שנעשה הנשמה מייחוד קב"ה ושכינתיה והיינו נמי ענין הגוף מורכב מזכר ונקבה אב ואם, וכן הנשמה כדפי' (אור יקר).

⁸ ירצה יש באדם ברמז נתחי אבריו דברים ועניינים רומזים למדת הזכר ולמדת הנקבה כדפי' חז"ל ג' שותפין באדם אביו אמו והקב"ה וחלק האב והאם בו (אור יקר).

⁹ הגוף ז' והרוח ז' (אור יקר).

¹⁰ ברוח (אור יקר).

¹¹ בגוף, נעשה אדם נדרש בסוד הנשמה ונדרש בסוד הגוף (אור יקר).

<p>בליליא הא אמרת דהא בראשיתא דליליא¹ כל אינון זינין ורוחין בישין מתערי בעלמא היך איהו יכיל למהוי² דאי הכי הא תנינן דמסטרס דצפון נפקי כל הני זינין בישין³ ואת אמרת (ס"א ואתמר) דכד אתער רוח צפון בפלגות ליליא דהא כדין כל אינון רוחין בישין וסטרין בישין אתכנשו מעלמא ועאלין גו נוקבא דתהומא רבא אי הכי הא בסטרא דדרום⁴ דאיהו ימינא אמאי משטמי אינון זינין בישין בריש ליליא דקא שלטא רוח דרום</p>	<p>בלילה הרי אמרת שהרי בראשית הלילה כל אותם מינים ורוחות רעות מתעוררים בעולם איך הוא יכול להיות שאם כך הרי שנינו שמצד הצפון יוצאים כל אותם מינים רעים ואתה אמרת (ונתבאר) שכאשר מתעוררת רוח צפון בחצות הלילה שהרי אז כל אותן רוחות רעות וצדדים רעים מתכנסים מהעולם ונכנסים לתוך נקב תהום רבה אם כך הרי בצד הדרום שהיא ימין למה הם משוטטים אותם המינים הרעים בראשית הלילה שהרי שולטת רוח דרום.</p>
<p>אלא ודאי אלמלא ההוא סטרא דדרום דקא מעכב ודחייא לההוא סטרא בישא הוה מטשטש כולי עלמא ולא יכיל עלמא למסבל אבל כד אתער ההוא סטרא אחרא לא אתער אלא בסטר רוח מערבקה דקא שלטא בריש ליליא ועלמא איהו כלא כניש ועל דא קודשא בריך הוא אקדים אסוותא לעלמא בגוונא דא כמה דאתמר זכאין אינון ישראל בהאי עלמא ובעלמא דאתי דקודשא בריך הוא אתרעי בהו מכל שאר עמין דעלמא</p>	<p>אלא ודאי אלמלא אותו צד הדרום שמעכב ודוחה צד הרע היה מטשטש את כל העולם ולא יכול העולם לסבל אבל כשמתעורר אותו הצד האחר לא מתעורר אלא בצד רוח מערב ששולט בראשית הלילה והעולם כונס את הכל ולכן הקדוש ברוך הוא מקדים רפואה לעולם בגון זה כמו שנתבאר אשריהם ישראל בעולם הזה ובעולם הבא שהקדוש ברוך הוא מרצה בהם מכל שאר עמי העולם.</p>
<p>עאלו לביתא רבי אלעזר ורבי אבא כד אתפלג ליליא קמו למלעי באורייתא אמר רבי אבא השתא ודאי איהו עידן רעותא לקודשא בריך הוא והא זמנין סניאין אתערנא האי דקודשא בריך הוא⁵ בשעתא דאתפלג ליליא עאל גו אינון צדיקיא⁶ בגנתא דערן ואשתעשע בהו זכאה איהו מאן דאשתדל באורייתא בההיא זמנא</p>	<p>נכנסו לבית רבי אלעזר ורבי אבא כשנחלק הלילה בחצות קמו לעסק בתורה אמר רבי אבא עכשיו ודאי היא עת רצון לקדוש ברוך הוא והרי פעמים רבות הערנו את זה שהקדוש ברוך הוא בשעה שנחלק הלילה נכנס לתוך אותם הצדיקים בגן עדן ומשתעשע בהם אשרי מי שמשדל בתורה באותו זמן.</p>
<p>אמר רבי אלעזר הא דאשתעשע קודשא בריך הוא גו צדיקיא בגנתא דערן היך</p>	<p>אמר רבי אלעזר זה שמשתעשע הקדוש ברוך הוא בתוך הצדיקים בגן</p>

¹ מקיף ג' שמועות יחד, ורמי להו אהדדי: הא', שמעתין דאמרן "בראשיתא דליליא" וכו', והנה בשמוע זו לא נגזר אם מצפון אם מדרום והשתא קשה שזה אי אפשר (אור יקר).

² מכח הב' (אור יקר).

³ אם כן אם היה ראוי שיהי הלהם כח לצאת לא היה אלא מצד הגבורה, אם כן בשנים אלו הנזכרות קיימא לן שאם אמת שיתפשטו כאשר הגזרה הראשונה יהיה מכח הגבורה כאשר גזרה השנית, ואתמר בשלישי הפך הכל "דכד אתער רוח צפון" אם כן במה הם מתפשטין, שהרי ברוח צפון שהיה להם להתפשט אדרה בו (אור יקר).

⁴ פירוש כ"ש שדרום שהוא חסד שידחה אותם ואמאי משטמי בסטרא דדרום ואדרבה היה ראוי להיות בהפך שלא יהיו משוטטים רק בחצות השני שאז אתער רוח צפון שהוא בחינתם. ותירץ אלת ודאי וכו' ור"ל אלו ניתן להם שליטה בחצות השני שיש רוח צפון בעולם יחריבוהו ח"ו. לכך משטמי כשיש רוח דרום שגוברים החסדים ואינם יונקים אלא די חיותם. ומ"ש שבחצות ראשון יש רוח דרום הוא הפך ממש במסכת ברכות פרק א' חצי היום רוח מזרחית חצי השני דרומית. חצות לילה הראשון מערבית חצות השני צפונית (מ"מ).

⁵ יעקב (מ"מ).

⁶ פירוש מזדווג עם לאה והצדיקים הם שם בסוד מ"ן וכמ"ש בסמוך (מ"מ).

<p>אשתעשע אלא בההוא זמנא דאתפלג ליליא קודשא בריך הוא אתער ברחימו דשמאלא לגבי כנסת ישראל דהא לית רחימו אלא מסטרא דשמאלא וכנסת ישראל לית לה דורונא למקרב לגבי מלכא או חשיבו מעליא אלא באינון רוחין דצדיקיא דקודשא בריך הוא חמי לון מתעטרן בכמה עובדין טבין ובכמה זכין דעבדו בההוא יומא וקודשא בריך הוא ניהא ליה מכל קרבנין ועלוון דקודשא בריך הוא ארה בהו ריה ניהח דקא עבדי ישראל</p>	<p>עדן איך משתעשע אלא באותו זמן שנחלק הלילה הקדוש ברוך הוא מתעורר באהבה של השמאל אל כנסת ישראל שהרי אין אהבה אלא מצד השמאל ולכנסת ישראל אין דורון לקרב אל המלך או חשיבות מעלה אלא באותן רוחות הצדיקים שהקדוש ברוך הוא רואה אותן מעטרות בכמה מעשים טובים ובכמה זכויות שעשו באותו יום ולקדוש ברוך הוא נוח מכל הקרבנות והעולות שהקדוש ברוך הוא מריח בהם ריח ניחח שעושים ישראל.</p>
<p>כדין נהירו אתנהיר וכל אילנין דגנתא דעדן אמרי שירתא וצדיקיא מתעטרן תמן באינון עדונין דעלמא דאתי כד אתער בר נש בההיא שעתא למלעי באורייתא נטיל חולקיה עמהון דצדיקיא די בגו גנתא חד שמא גליפא דתלתין ותרין אתוון¹ (ס"א אתער) אתעטר בהו תמן ואיהו גו רזין דצדיקיא</p>	<p>אז מאיר אור וכל עצי הגן עדן אומרים שירה והצדיקים מתעדנים שם באותם עדונים של העולם הבא כשמתעורר אדם באותה שעה לעסק בתורה נוטל חלקו עם הצדיקים שבגן עדן שם אחד של שלשים ושתים אותיות חקוק (מתעורר) מתעטר בהם שם והוא בתוך סודות הצדיקים.</p>
<p>פתח רבי אלעזר ואמר (תהלים קיא א) הללויה אודה יהו"ה בכל לבב וגו' הללויה הא אתמר ואתערו ביה חברייא והכי איהו דדא איהו שבחא דקא סלקא על כל אינון שירין ותושבחן דאמר דוד בעשר זיני תושבחן דאיהו אמר בגין דאיהו כליל שמא² ושבחא בחד ואיהו כללא דשמא קדישא עלאה³</p>	<p>פתח רבי אלעזר ואמר הללויה אודה ה' בכל לבב וגו' הללויה הרי נתבאר והתעוררו בו החברים וכך הוא שזהו שבח שעולה על כל אותן השירות והתשבחות שאמר דוד בעשרה מיני תשבחות שאמר משום שהוא כולל שבח ושם באחד והוא כלל של השם הקדוש העליון.</p>
<p>אודה יהו"ה בכל לבב בכל אתר דאמר דוד מלכא רזא דאלפא</p>	<p>אודה ה' בכל לבב בכל מקום שאמר דוד המלך סוד של אלף</p>
<p>קעד/א</p>	
<p>ביתא איהו רזא דאתוון גליפין⁴ דנפקין בגלופי דתלתין ותרין שבילין ואית אתוון עלאין מרזא דעלמא עלאה⁵ ואית אתוון אחרנין⁶ דאינון אתוון זעירין⁷ והכא איהו רזא</p>	<p>בית הוא סוד האותיות החקוקות שיוצאות בחקיקות של שלשים ושנים שבילים ויש אותיות עליונות מסוד העולם העליון ויש אותיות אחרות שהן</p>

¹ יר"ד ה"א וא"ו ה"א אל"ף ה"א יר"ד ה"א אל"ף דל"ת נר"ן יר"ד שיש בהם ל"ב אתוון (רח"ו).

² וישלח קעח ע"ב (הערת הזהר).

³ פירוש הלל היא המלכות שג' אד"ני והיא ה' אחרונה. וי"הו הוא שאר אותיות הו"יה הרי שם הו"יה בתיבת הללויה (מ"מ).

⁴ דהיינו הנמדדות ראשונה מחכמה ובינה, שהוא גלופי וחקיקת ל"ב שבילין, והם שתי בחינות או חקיקת ל"ב נתיבות בינה, או מציאותם למטה במלכות (אור יקר).

⁵ והם אותיות גדולות, אשרי תמימי דרך שהם פוסקים שלימים ופוסקים רבים, וכן תהלה לדוד, וכן אברכה את ה' בכל עת (אור יקר).

⁶ שהם במלכות (אור יקר).

⁷ הקדמה ג ע"א (הערת הזהר). ואלו שהם במזמור זה הם מעלמא תתאה ולכך הם חצי פסוק לבד, ואם תאמר והיר אלפא יתא דשבת אל אדון וכו' שאין כל אות ואות אלא ארבעה או חמישה או ששה [תבות] וקרי להו לעיל אלפא ביתא דאתוון רברבן, והכא אית בכל אות ואות כמה תיבות ואמרת שהיא מעלמא תתאה, לא קשיא דהתם כל אחד ואחד כפי תיקונא דליה, אורחא דצלותא כל אות ואות תיבה אחת,

<p>דאלפא ביתא דעלמא (ס"א עלאה יהיב לעלמא) תתאה</p>	<p>אותיות קטנות וכאן הוא סוד של אלף בית של העולם (העליון נותן לעולם) התחתון.</p>
<p>אודה יהו"ה בכל לבב ביצרא טבא וביצרא בישא! דאיהו שרי בגויה דהא על כלא אית לאודאה ליה לקודשא בריך הוא ביצרא טבא וביצרא בישא דהא מסטרא דיצרא טבא אתי טוב לבר נש ואית לברכא ליה לקודשא בריך הוא הטוב והמטיב ובסטרא דיצרא בישא אתי קטרוגא לבר נש ואית לאודאה לקודשא בריך הוא (ביצרא טבא וביצרא בישא) בכל מה דאתי על בר נש מסטרא דא ומסטרא דא</p>	<p>אודה ה' בכל לבב ביצר הטוב וביצר הרע שהוא שורה בתוכו שהרי על הכל יש להודות לקדוש ברוך הוא ביצר הטוב וביצר הרע שהרי מצד של יצר הטוב בא טוב לאדם ויש לברך את הקדוש ברוך הוא הטוב והמטיב ובצד של יצר הרע בא קטרוג לאדם ויש להודות לקדוש ברוך הוא (ביצר הטוב וביצר הרע) בכל מה שבא על האדם מצד זה ומצד זה.</p>
<p>בסוד ישרים ועדה בסוד ישרים² באינן (ס"א מלאכין עלאין קדישין) דרזא דקודשא בריך הוא אינן ידעי דהא כל רזין דקודשא בריך הוא אינן ידעי ואינן רזא דיליה³ ועל דא בסוד ישרים ועדה אלן אינן ישראל כד מתכנשי בעשרה לאודאה ליה לקודשא בריך הוא ובגין כך אית לאודאה ליה לקודשא בריך הוא על טב ועל ביש ולפרסמא קמי כלא דאי תימא הא איהו ידע אמאי אצטריך לפרסמא אלא בדא אתייקר קודשא בריך הוא בעלמא לפרסמא נסא ועל דא קודשא בריך הוא כתיב ביה (יחזקאל לח כג) והתגדלתי והתקדשתי וגו'</p>	<p>בסוד ישרים ועדה בסוד ישרים באותם (מלאכים עליונים קדושים) שאת סוד הקדוש ברוך הוא הם יודעים שהרי את כל סודות הקדוש ברוך הוא הם יודעים והם הסוד שלו ולכן בסוד ישרים ועדה אלה הם ישראל כשמתכנסים בעשרה להודות לקדוש ברוך הוא ולכן יש להודות לקדוש ברוך הוא על טוב ועל רע ולפרסם לפני הכל שאם תאמר הרי הוא יודע אז למה צריך לפרסם אלא בזה מתכבד הקדוש ברוך הוא בעולם לפרסם את הנס ועל זה כתוב בקדוש ברוך הוא והתגדלתי והתקדשתי וגו'.</p>
<p>רבי יהודה פתח ואמר (תהלים קנ ו) כל</p>	<p>רבי יהודה פתח ואמר (תהלים קנ) כל הנשמה תהלל יה שנינו כל הנשמות באו</p>

כשבאו אותיות בתיבות הרבה הורו על אותיות גדולות, הכא אורחא דקראי אות בכל פסוק ופסוק, כשגרע ובאו שנים אותיות בכל פסוק הורה על עלמא תתאה, ועם כל זה שאני לן בין תורה לצלותא, שכל עצמה של תפלה במלכות, וכל עצמה של תורה הם דברים שבכתב למעלה מתפלה ודאי כנודע, ולזה הקטנים הם גדולים מגדולים של תפלה (אור יקר).

¹ ואת תאמר אם יודה ביצר הרע מכניס צלם בהיכל, לזה אמר שאינו פגם ענין יצר הרע בעבודה האלהית, וזהו שאמר "דאיהו שוי בגואי", ולא הטביעו באדם אלא מטעם שעבודתו רצויה עמו, והענין שעל ידי יצר הטוב האדם עובד והקב"ה משכירו טוב יודה על הטוב, וביצר הרע אדם עובד והקב"ה מענישו רע ויש לו להודות לו על הכל בכל הבא עליו, אלא שצריך לכל אחד כפי דרכו, ליצר הטוב לברך, וליצר הרע להודות, ויש בין זה לזה הרבה, כי ביצר הטוב לברך שנתן לו יותר מן הראוי לו מצד טובו, והיינו הטוב והמטיב טוב לטובים ומטיב לרעים, וביצר הרע להודות צדיק אתה על הבא עלי, ודרך זה רוצה הקדוש ברוך הוא בעבודת היצר הרע. הן אמת ישרים ועדה היינו כדפירשו בגמרא וירוממוהו בקהל עם ובמושב זקנים יהללוהו, אמנם קשה לו מלת בסוד, שהיה לו לומר בישרים ועדה, לשה פירש בסוד סוד לשני דרכין, או שהם יודעים סודו של הקב"ה דהיינו היודעים סוד תורתו, ולא שיש ישרים שיודעים ויש שאינם יודעים, אלא ישרים יש להם סוד (אור יקר).

² הם בעלי הסוד וז"ש באינן דרזא דקב"ה הוי ידעי (מ"מ).

³ וקשה לשון בסוד ישרים היה לו לומר בישרי הסוד ועדה, לזה אמר שרמז רמז שני "ואינן רזא דיליה", שהישרים הם סודו עצמו של הקב"ה, שכל הייחוד העליון נעשה על ידם, ולזה לא אמר ישרי סוד אלא סוד ישרים, שיורה גם כן על הקב"ה שהם סודו, וזהו שאמר "ועל דא בסוד ישרים" (ואלו) כדי שעל ידי ההודאה לפניו יתייחד שמו על ידם, [והיינו שפי' ובמושב זקנים יהללוהו] ועדה היינו פרסום בסוד עשרה מישראל שאז הא סוד עדה, [והיינו אומרם וירוממוהו בקהל עם וגו'] (אור יקר).

<p>הנשמה תהלל יה תנא כל נשמתין אתו מהאי גופא קדישא¹ ואתערי בבני נשא ומאן אתר² מההוא אתר דאקרי יד (ס"א י"ה) מאן אתר דא אמר רבי יהודה דכתיב (שם קד כד) מה רבו מעשיך יהו"ה כלם בחכמה עשית תנא מהאי חכמתא דמבועוי נפקין לתלתין ותריין שבילין אשתכלל כלא וכל מה דאית לעילא ותתא והוא אתקרי רוחא קדישא דכל רוחין אשתכללו ביה</p>	<p>מהגוף הקדוש הזה ומתעוררות בבני אדם ומאיזה מקום מאותו מקום שנקרא יד ("ה) מאיזה מקום זה אמר רבי יהודה שכתוב (שם קד) מה רבו מעשיך ה' כולם בחכמה עשית שנינו מהחכמה הזו שמבועיה יוצאים לשלשים ושנים שבילים הכל נתקן וכל מה שיש למעלה ולמטה והיא נקראת רוח קדושה שכל הרוחות נתקנו בה.</p>
<p>אמר רבי יצחק ביומא דהוה רבי שמעון פריש מלה דא³ עינוי נבעין מיא והוה אמר כל גנויאי דמלכא עלאה אתמסרן בחד מפתחא⁴ ואתגלייא בקופיטן דקורדיטי גליפין עלאין</p>	<p>אמר רבי יצחק ביום שהיה רבי שמעון מפרש דבר זה היו עינוי נובעות מים והיה אומר כל גנזי המלך העליון נמסרו במפתח אחד ומתגלה בהיכלות המצירים העליונים החקוקים.</p>
<p>אלא הכי תאנא מאן יכיל לאשתמודעא ולאשתכללא מה דנניו בדא מבועא דהא משה לא גלי דא ביומוי כד הוה גלי רזא עמיקתא לישראל ואף על גב דכלא הוה מתגלייא על ידוי אלא בההיא שעתא דבעא קודשא בריך הוא לסלקא ליה למתיבתא קדישא עלאה ולטמרא ליה מבני נשא דכתיב (דברים לא ב) בן מאה ועשרים שנה אנכי היום ממש דההוא יומא אשתלימו יומי לאתקרבא לאתר דא⁵ דכתיב (שם יד) הן קרבו ימך קרבו ממש</p>	<p>אלא כך שנינו מי יכול לדעת ולהכלל מה שגנוז במבוע הזה שהרי משה לא גילה את זה בימיו כשהיה מגלה סוד העמק לישראל ואף על גב שהכל היה מתגלה על ידו אלא באותה שעה שרצה הקדוש ברוך הוא להעלותו לשיבה הקדושה העליונה ולהטמינו מבני אדם שכתוב בן מאה ועשרים שנה אנכי היום היום ממש שאותו יום נשלמו ימיו להתקרב למקום הזה שכתוב הן קרבו ימך קרבו ממש.</p>
<p>דתניא אמר רבי שמעון משה לא מית ואי תימא והא כתיב (שם לד ה) וימת שם משה כך בכל אתר לצדיקאי קרי בהו מיתה מאי מיתה מסטרא דילן אקרי הכי דתניא אמר רבי שמעון וכן תנא דמאן דאיהו בשלימותא דמהימנותא קדישא תלייא ביה לא תלייא ביה מיתה ולא מית⁶ כמה דהוה ביעקב דמהימנותא שלימתא הוה ביה</p>	<p>ששנינו אמר רבי שמעון משה לא מת ואם תאמר הרי כתוב (שם לה) וימת שם משה כך בכל מקום לצדיקים קורא בהם מיתה מה המיתה מהצד שלנו זה נקרא כך ששנינו אמר רבי שמעון וכן שנה שמי שהוא בשלמות שהאמונה הקדושה תלויה בו לא תלויה בו מיתה ולא מת כמו שהיה ביעקב שהאמונה השלמה היתה בו.</p>

¹ מלכות (מ"מ).

² פירוש מהיכן הוא השרש שלהם שבאים אח"כ למלכות (מ"מ).

³ פירוש ענין אבא (מ"מ).

⁴ פירוש יסוד אבא וכן מבועא (מ"מ).

⁵ פירוש שמשה הוא יסוד אבא וכשמת חזר לשרשו (מ"מ).

⁶ עי' מדרש תהלים (מזמור ל סי' ג) אין בין הצדיקים החיים לצדיקים המתים אלא הדיבור בלבד. ועי' זוה"ק תרומה (קעד ע"א), וכן הוא בברכות (יח סע"א) צדיקים במיתתן נקראו חיים (הקדו"ש סא ע"ב), הגופות אשר מציאותם הוא מהעוה"ז, ועליהם נאמר (בראשית ג יט) כי עפר אתה ואל עפר תשוב, ומוכרח הוא המיתה בהם מצד עצמם. אך כאשר כל פעולתו הוא בהיותו בהעוה"ז להיות דבוק בקונו ולהשלים את חובתו בעולמו, והרי מוציא הנשמה את כל חובתה אשר לזה שולחה בעוה"ז רק ע"י הגוף. הנה נעשה עי"ז הנשמה עם הגוף לתריין ריעין דלא מתפרשין לעלמין⁶, והם דבוקים זה בזה לעולם. ונשאר הגוף ג"כ תמיד בחיים, והוא חי לעולם, ואין בהם מיתה ממש כלום וכמ"ש בזוה"ק (פ' תרומה קעד ע"א) (דע"ה ח"ב צב ע"ד). וכן הוא במדרש תהלים מזמור ל' סי' ג (לש"ו).

<p>דאמר רבי שמעון (בראשית לה י) לא יקרא שמך עוד יעקב כי אם ישראל יהיה שמך ויקרא את שמו ישראל מאי ישראל שלימותא דכלא דכתיב (ירמיה ל י) ואתה אל תירא עבדי יעקב ואל תחת ישראל כי הנני מושיעך מרחוק ואת זרעך מארץ שבים וגו'</p>	<p>שאמר רבי שמעון לא יקרא שמך עוד יעקב כי אם ישראל יהיה שמך ויקרא את שמו ישראל מה זה ישראל שלמות הכל שכתוב (ירמיה מו) ואתה אל תירא עבדי יעקב ואל תחת ישראל כי הנני מושיעך מרחוק ואת זרעך מארץ שבים וגו'.</p>
<p>אמר רבי יהודה מהכא (שם יא) כי אתך אני דייקא זכאה חולקיה דמאריה אמר ליה כן כי אתי אתה לא כתיב (&) אלא כי אתך אני דמאריה אתי לאתחברא דיוריה עמיה</p>	<p>אמר רבי יהודה מכאן כי אתך אני דווקא אשרי חלקו שרבונו אמר לו כן לא כתוב כי אתי אתה אלא כי אתך אני שרבונו בא לחבר את דיורו עמו.</p>
<p>אמר רבי שמעון שפיר קאמר רבי אבא דאמר (שם י) ושב יעקב ושקט ושאנן ואין מחריד ושב יעקב לאתקרי בשמא אחרא דכתיב (&) לא יקרא שמך עוד יעקב כי אם ישראל</p>	<p>אמר רבי שמעון יפה אמר רבי אבא שאמר ושב יעקב ושקט ושאנן ואין מחריד ושב יעקב להקרא בשם אחר שכתוב לא יקרא שמך עוד יעקב כי אם ישראל.</p>
<p>דבר אחר ושב יעקב לאתר דאתנסיב מתמן? ושקט בעולם הזה ושאנן בעולם הבא ואין מחריד ממלאך המות דמשמע דכלא הוה ביה רבי יצחק אמר חברייהא אוקמוה דכתיב (&) ואת זרעך מארץ שבים מה זרעו בחיים אף הוא בחיים</p>	<p>דבר אחר ושב יעקב למקום שנלקח משם ושקט בעולם הזה ושאנן בעולם הבא ואין מחריד ממלאך המות שמשמע שהכל היה בו רבי יצחק אמר הרי פרשוה החברים שכתוב ואת זרעך מארץ שבים מה זרעו בחיים אף הוא בחיים.</p>
קעד/ב	
<p>והבריח התיכון בתוך הקרשים מברח מן הקצה אל הקצה רבי יהודה פתח³ (קהלת יז) אשריך ארץ שמלכך בן חורים ושריך בעת יאכלו וכתוב (&) אי לך ארץ שמלכך נער ושריך בבקר יאכלו (במאי אוקימנא הני קראי) ווי לעלמא⁴ דלא משגחן בפולחנא דמאריהון דהא מאריהון אישגח בניניהון⁵ לאוטבא להו דאנח קמייהו פתגמי אורייתא⁶ ולא משגחן</p>	<p>והבריח התיכון בתוך הקרשים מברח מן הקצה אל הקצה רבי יהודה פתח (קהלת י) אשריך ארץ שמלכך בן חורים ושריך בעת יאכלו וכתוב אי לך ארץ שמלכך נער ושריך בבוקר יאכלו (במה בארנו את הפסוקים הללו) אוי לעולם שלא משגיחים בעבודת רבונם שהרי רבונם משגיח בגללם להיטיב להם שהניח לפניהם דברי תורה ולא משגיחים.</p>
<p>דתנינן תלת מלין בעי בר נש למעבד לבריה מילה⁷ ופדיון! ולנסבא ליה אנתו²</p>	<p>ששינו שלשה דברים צריך אדם לעשות לבנו מילה ופדיון ולהשיאו אשה</p>

¹ פירוש שיעקב מורה שלא השיג רק פרצוף יעקב או על זעיר בקטנותו. אבל ישראל מורה על זעיר בגדלותו (מ"מ).

² פי' ושב יעקב אחר המיתה לשרשו שהוא זעיר. אבל לפירוש הראשון הכתוב מדבר בחיים חיותו שהיה יעקב ועלה למדריגת ישראל ופסוק זה נאמר באותה שעה (מ"מ).

³ צה ע"ב (הערת הזהר).

⁴ הנה קודם שנתנה התורה היה עונש גדול לבני העולם על שאינם משגיחים בשכלם על מציאותם, ויתנו לשום עבודה ויעבוד לשר, ועתה שנתנה תורה ונתגלה העבודה לכל יש להם עונש על עונש (אור יקר).

⁵ יראה שאפס כח הדעת לדעת העבודה מעצמן כמו שידעו האבות, לזה "לאוטבא להון" לזכותם הקל מעליהם הטורח ההוא (אור יקר).

⁶ המגלה להם סוד העבודה ואין נותנים לבם לדעת (או ריקר).

⁷ בהיותו בן ח' ימים כדי שיתעלה מהערלה והקללי' שעד שמונה הוא רך בימים, אין בהוייתו קיום מלא, כחו בעמקי החצונים (או ריקר).

<p>וכלא עביד קודשא בריך הוא לישראל מילה דכתיב (יהושע ה ב) ושוב מול את בני ישראל שנית וכתוב ובן שמנת ימים ימול לכם כל זכר פדיון³ דכתיב ((דברים טו טו) ויפדך יהו"ה אלהיך) (ס"א (דברים ז ח) ויפדך מבית עבדים) מיד פרעה מלך מצרים לנסבא ליה אנתו דכתיב (בראשית א ב) זכר ונקבה ברא אותם וכתוב (&) ויברך אותם אלהים ויאמר להם אלהים פרו ורבו תו אמיל להו כהאי נשרא דאמיל לבנוי על גדפוי דכתיב (שמות יט ד) ואשא אתכם על כנפי נשרים⁴</p>	<p>והכל עשה הקדוש ברוך הוא לישראל מילה שכתוב ושוב מל את בני ישראל שנית וכתוב ובן שמנת ימים ימול לכם כל זכר פדיון שכתוב ויפדך (ה' אלהיך מבית עבדים) מיד פרעה מלך מצרים להשיאו אשה שכתוב זכר ונקבה ברא אתם וכתוב ויברך אתם אלהים ויאמר להם אלהים פרו ורבו עוד נשא אותם כמו הנשר הזה שמטיל את בניו על כתפיו שכתוב ואשא אתכם על כנפי נשרים.</p>
<p>אמר רבי יוסי כלא הוא יאות אבל אורייתא דאהדרר קמיהו דישראל ואוליף לון יתיר מכלא⁵ תא חזי לית שבחא דבר נש בהאי עלמא ובעלמא דאתי כשבחא דאורייתא דכתיב (&) בה (משלי ח יד) בי מלכים ימלכו⁶</p>	<p>אמר רבי יוסי הכל הוא נאה אבל התורה חזרה לפני ישראל ולמדה אותם יותר מהכל בא וראה אין שבח של אדם בעולם הזה ובעולם הבא כמו השבח של התורה שכתוב בה בי מלכים ימלכו.</p>
<p>(מדרש הנעלם הוא) דהא תנינן כד סליק רב הונא להתם אשכח רבנן דהוו עסקי בהאי קרא דכתיב (ירמיה נא מד) ופקדתי על כל בבבל והוצאתי את בלעז מפיו ולא ינהרו אליו עוד גוים ורב הונא לא היה משגיחים בו שהרי לא הכירו אותו בראשונה משום שהיה קטן נכנס לבית המדרש ומצא את החכמים שהיו אומרים שבפסוק הזה יש להתבונן אם יראתו ואלילו של נבוכדנצר היה שמו בל הרי כתוב בו ועד אחרים נכנס</p>	<p>שהרי שנינו כשעלה רב הונא לשם מצא את החכמים שעוסקים בפסוק הזה שכתוב ופקדתי על כל בבבל והצאתי את בלעז מפיו ולא ינהרו אליו עוד גוים ורב הונא לא היה משגיחים בו שהרי לא הכירו אותו בראשונה משום שהיה קטן נכנס לבית המדרש ומצא את החכמים שהיו אומרים שבפסוק הזה יש להתבונן אם יראתו ואלילו של נבוכדנצר היה שמו בל הרי כתוב בו ועד אחרים נכנס</p>

¹ אחר ל' יום ששלמו לו הקף שלם מהשכינה שכך הם ימיה, עולה אל היסוד שהוא הגואל ומאותם הל' יום הם שבעה אל החצונים התחתונים למטה, שהם ז' מדרגות שהשכינה מנהגת בחוץ, ומהם ולמעלה היא מתקדשת ומאירה למעלה במילה ופריעה, ואח"כ כשיתקרב אל הכ' "להשיאו אשה" (אור יקר).
² להעלות את סוד הת"ת, נושא השכינה לאשה, ומשם הוא עולה לעצמו כפי מעשהו, כך עשה הקב"ה לישראל זכרים למילה אם במצות התורה אם לישראל ממש בצאתם מהמדבר השמם ליכנס לארץ למלכות (אור יקר)

³ שאחר שנימולו במצרים כדי ליכנס במלכות והיו הם והיא בשעבוד מצרים גאלם ממצרים מצדיק היסוד שהוא הגואל, אמנם ישראל היו בב' מדרגות מתגלגלים, עד שזכו ועלו בסוד שהם זו,ג כל א' וא' זכה שהוא בת"ת, ועלה על ידי העבודה לסוד מדרגה זו על ידי מה שברא המציאות זו,ג. מה שאם לא יהיה נקבה לאדם לא היה מעולם בזכר, ואח"כ העלה אותם אל מדרגת הבינה העולם הבא (אור יקר).

⁴ דהיינו סוד כנפי הבינה, הספירות המתפשטות ממנה, ומושכות לישראל אל הבינה עולם הבא, ור' יוסי אמר שיותר מעלה מזו טבע התורה שמחזרת אחר האדם ומלמדו להועיל לעלות המדרגות האלה ויותר מהם, שהתורה יורד למטה למטה ומעלה האדם למעלה למעלה (או ריקר).

⁵ והיינו כדמסיק שהיא עיקר אפילו בעולם הבא מפני שהאדם מתעלה בעולם הבא עוד יורת מזה על ידי התורה (או ריקר).

⁶ היינו הנקראים מלכי סמפני שנאחזים במלכות על ידי [עליה?] מהמלכות כל הספירות עד שאמר להנחיל אוהבי יש מן החכמה, ואוצרותיהם אמלא מן הכתר, ודוק ותשכח הפסוקים אם כי כל המעלות מן התורה (אור יקר).

<p>מעותיה ודחלתיה דנבוכדנצר הוה שמיה בל הא כתיב ביה (דניאל ד ה) ועד אחרן על¹ קדמי דניאל די שמיה בלטשאצר כשם אלהי ועוד מאי והוצאתי את בלעז מפיו</p>	<p>דניאל ששמו בלטשאצר כשם אלהי ועוד מה זה והוצאתי את בלעז מפיו.</p>
<p>קם רב הונא ביני קיימי דעמודי ואמר אילו הוינא באתרי דרישנא ליה להאי פסוקא לא אשגחו ביה קם תניינות ואמר מלה דא אתא רבי יודאי בר רב ואותביה קמיה אמר ליה אימא ברי אימא דמלי אורייתא כתיב בהו (משלי א כא) בראש הומיות תקרא וגו'</p>	<p>עמד רב הונא בין היסודות של העמודים ואמר אלו הייתי במקומי הייתי דורש את הפסוק הזה לא התבוננו בו קם שנית ואמר דבר זה בא רבי יודאי בר רב והושיבו לפניו אמר לו אמר בני אמר שבדברי תורה כתוב בהם בראש המיות תקרא וגו'.</p>
<p>פתח ואמר הכי תנינן ביומי קדמאי עד לא אתא יעקב הוה בר נש שלו בביתיה? מטא זמניה מית בלא מרעין כיון דאתא יעקב בעא קמיה דקודשא בריך הוא אמר ליה מרי דעלמא אי ניהא קמך דלנפול בר נש בני מרעיה תרין או תלת יומין ולבתר יתכנש לעמיה ויפקד לביתיה ויתוב מחובוי אמר ליה שפיר את הוא סימנא בעלמא תא חזי מה כתיב ביה (בראשית מח א) ויהי אחרי הדברים האלה ויאמר ליוסף הנה אביך חולה חלה כתיב (&) מה דלא הוה לבר נש מן קדמת דנא</p>	<p>פתח ואמר כך שנינו בימים הראשונים טרם בא יעקב היה אדם שלו בביתו הגיע זמנו מת בלי מחלות כיון שבא יעקב בקש לפני הקדוש ברוך הוא ואמר לו רבון העולם אם נוח לפניך שיפל אדם בבית חליו שנים או שלשה ימים ואחר כך יתכנס לעמו ויצוה את ביתו וישוב מחטאיו אמר לו יפה ואתה תהיה סימן בעולם בא וראה מה כתוב בו ויהי אחרי הדברים האלה ויאמר ליוסף הנה אביך חלה כתוב חלה מה שלא היה לאדם מקדם לכן.</p>
<p>בתר דשכיב לא הוה בר נש דהוה ליה מרעין דלא מית עד דאתא חזקיה מה כתיב ביה (ישעיה לח א) בימים הם חלה חזקיהו למות וגו' תא חזי מה כתיב (&) ויסב חזקיהו פניו אל הקיר ויתפלל אל יהוה אמר ליה אי ניהא קמך דיתסון בני נשא מבי מרעיהון ויודון שמך וישתמודעון ויתובון לבתר בתיובתא שלימתא וישתכחון בני עלמא זכאין קדמך אמר ליה קודשא בריך הוא יאות</p>	<p>אחר שנפטר לא היה אדם שהיו לו מחלות שלא מת עד שבא חזקיה מה כתוב בו (ישעיה לח) בימים ההם חלה חזקיהו למות וגו' בא וראה מה כתוב ויסב חזקיהו פניו אל הקיר ויתפלל אל ה' אמר לו אם נוח לפניך שיתרפאו בני אדם מבית חלים ויודו לשמך ויכירו וישובו אחר כך בתשובה שלימה וימצאו בני העולם צדיקים לפניך אמר לו הקדוש ברוך הוא נאה הוא ואתה תהיה</p>

¹ ירצה וכבר נפל הצלם על ידי חנניה מישאל ועזריה, ועליו נאמר והוצאתי את בלעז מפיו, ואם כן היאך אמר די שמיה, ב"ל כשום אלהי וכבר נפל ונתבטל אם ב"ל הוא שם ע"ז שלו לפי דברי האומרים כן (אור יקר).

² וזו רעה חולה שלא היו בני אדם מתייסרים כלל אאל במיתת בנים או בממון, אבל יסורי גופם לא היה להם, ומתוך כך בני אדם אינם שבים בתשובה, וגם היו מתים פתאום לא ידעו עת פקודתם, ויעקב תבע האחת לבד, דהיינו שיחלו כדי שיהיו מתחרטים על מעשיהם ואל ימותו פתאום, ובזה כיון יעקב לתקן בני אדם בתשובה שלימה, דהיינו הבינה שעל הת"ת כדי לידבק בעולם הבא. אמנם תשובה תחתונה לא שאל, מפני שמדתו ת"ת אינ המתדבקת אלא מתוך עולם הבא, וכשהאדם יסתלק מן העולם אזי יתדבק בעץ החיים על ידי תשובה עליונה, ולזה ענין זה היה תלוי ביעקב לפי מדתו ולא בשאר האבות אמנם ענין זה הוגד ליוסף שהיר יעקב יסתלק ממנו ומתפרד ומתעלה אות ו' עליונה מעליו אל סוד הבינה, ולזה ויאמר ליוסף וכו' והיה יעקב בפתח כניסה לכל זרעו לעלות אל התשובה אמנם תיקון תשובה תחתונה שהיא חיי העולם הזה לא היו תלויים ביעקב מפני שהוא עולה מת"ת לעולם הבא בינה, אמנם חזקיה היה מלך נאחז במלכות ותבע על תיקוני המלכות כשמה שמדה זו נפגמת על ידי החטאים אמר שיתייסרו בני אדם בחולאים כדי שיחטאו יתקנו על ידי תשובה תחתונה לתיקון העולם הזה וא"ת והרי איוב חלה מהשחין וחייה ממנו והיה קודם חזקיה לדעת הרוב, ויש לומר שחד בדרא או תרי בדרא הכי הוה וכו' (אור יקר).

<p>הוא את תהא סימנא בעלמא וכך הוא מאי דלא הוה מקדמת דנא הדא הוא דכתיב (שם ט) מכתב לחזקיהו מלך יהודה בחלותו ויחי מחליו ותאנא ההוא יומא אתחזר שמשא עשר דרגין¹</p>	<p>סימן לזה בעולם וכך הוא מה שלא היה מקדם לכן זהו שכתוב מכתב לחזקיהו מלך יהודה בחלתו ויחי מחליו ושנינו אותו יום חזרה השמש עשר דרגות.</p>
<p>ותאנא מרודך בלאדן הוה אכיל כל יומא בארבע שעת² ונאים עד תשע שעת³ וההוא יומא נאים עד תשע שעת⁴ כד אתער המא שמשא דקאים בארבע שעת⁵ אמר מאי האי בקטולא דקונטירא קונטרוי אנקטרתון אמרו</p>	<p>ושנינו מרודך בלאדן היה אוכל כל יום בארבע שעות וישן עד תשע שעות ואותו יום ישן עד תשע שעות כשהתעורר ראה שמש עומדת בארבע שעות אמר מה זה בהריגת הכעס קנטור קשרתם עלי אמרו</p>
קעה/א	
<p>ליה למה אמר דנאימנא יומא חד ותלתות יומא³ אמרו ליה לאו הכי אלא אלהא דחזקיהו עבד יומא דין תרין ניסין אסי לחזקיהו מבי מרעיה ואחזר שמשא לעדנא דא אמר וכי אית בעלמא אלהא רבא בר מאלהי אמרו אלהא דחזקיהו</p>	<p>לו למה אמר שישנתי יום אחד ושליש יום אמרו לו לא כך אלא אלהי חזקיהו עשה היום הזה שני נסים רפא את חזקיה מביית חליו והחזיר את השמש לזמן הזה אמר וכי יש בעולם אלוה גדול יותר חוץ מאלהי אמרו אלהי חזקיהו.</p>
<p>קם וכתב כתבוי שלם לחזקיהו מלכא דיהודה ושלם לאלהיה ושלם לירושלם קרתא קדישא לבתר אמליך וקם מכרסיה⁴ ופסע תלת פסיען וכתב אחרנין שלם לאלהא רבא דבירושלם ושלם לחזקיהו מלכא דיהודה ושלם לירושלם קרתא קדישא אמר ליה קודשא בריך הוא אנת פסעת בגין יקרי תלת פסיען חייך מינך יפקון תלת מלכין⁵ שליטין קסטירין רופינין קבי דשליטין בכל עלמא וקדמאה מנייהו נבוכדנצר הוה</p>	<p>עמד וכתב כתבו שלום לחזקיהו מלך יהודה ושלום לאלהיו ושלום לירושלים עיר הקדש אחר כך נמלך וקם מכסאו ופסע שלש פסיעות וכתב אחרים שלום לאלוה הגדול שבירושלים ושלום לחזקיהו מלך יהודה ושלום לירושלים עיר הקדש אמר לו הקדוש ברוך הוא אתה פסעת בשביל כבודי שלש פסיעות חייך ממך יצאו שלשה מלכים שליטים שרים חיל ומזיקים ששולטים בכל העולם וראשון מהם היה נבוכדנצר.</p>
<p>תא חזי מאי אמר ליה דניאל (דניאל ב לח) אנת הוא ראשה די דהבא ובתרך תקום מלכו אחרי ארע מינך ומלכו תליתאה אחרי וגו' מה כתיב (שם ג א) נבוכדנצר מלכא עבד צלם די דהב רומיה אמין שתין פתיה אמין שית אמר נבוכדנצר צלמא דחמינא הוה</p>	<p>בא וראה מה אמר לו דניאל "אתה הוא ראש הזהב. ואחריך תקום מלכות אחרת רעה ממך ומלכות שלישית אחרת וכו'". מה כתוב "המלך נבוכדנצר עשה צלם של זהב גבהו ששים אמות ורחבו שש אמות" אמר נבוכדנצר הצלם שראיתי היה ראשו של זהב מעיו של</p>

¹ ב'פ' חלק אמרו שאותו היום שנתרפא חזקיה היה בו כ"ב שעות נמצא שנתוספו עשרה שעות והיינו עשר דרגין (מ"מ).

² פירוש מסיים האכילה בסוף ד' שעות וישן עד סוף ט' נמצא שישן ה' שעות. ואותו היום כשניעור מצא השמש בסוף ד' שעות נמצא שישן באותו היום עשרה שעות שניתוספו דהיינו מה שהלכה השמש מסוף ד' עד סוף ט' הם חמש ומה שחזרה השמש מסוף ט' לסוף ד' הם חמש אחרים הרי עשר. אבל ההליכה השנית מד' עד סוף ט' מוכרח להיות כדרך כל הימים. ולפ"ז א"ש מ"ש הזוהר וההוא יומא נאים עד ד' שעות דהיינו שמשא השמש בד' שעותי כדמפרש. ואי גרסינן עד ט' שעותי הכי פירושו לפי דעתו היה סבור שישן עד ט' כדרך כל הימים. והאמת לא היה כן (מ"מ).

³ וכדי שאחלש ברעב ואמות נתכוונתם (רח"ו במ"מ).

⁴ זה הלשון הוא ג"כ ב'פ' מקץ (רב ע"א) שם תעיין מ"ש (מ"מ).

⁵ נ"ב נבוכדנצאר אויל מרודך בלשצאר (מ"מ).

<p>רישא די דהבא מעוי דכסף אנא אעביד כלא דדהבא דלהוי קופירא קי דדהבא ברישא¹</p>	<p>כסף אני אעשה הכל של זהב ושתהיה עטרת זהב בראשו.</p>
<p>ותאנא ההוא יומא כנש כל אומיא ועממא ולישנייא למפלח לההוא צלמא ונטל מאנא ממאני מקדשא דהוה גליף ביה שמא קדישא ועייל ליה בפומיה דההוא צלמא ובההיא שעתא הוה ממלל רברבן² עד דאתא דניאל וקריב גבי דההוא צלמא ואמר אנא שליחא דמארא עלאה גוזרני עלך למפק מהכא אדכר שמא קדישא³ ונפק ההוא מאנא ונפל צלמא ואתבר היינו דכתיב (&) והוצאתי⁴ את בלעו מפיו ולא ינהרו אליו עוד גוים קם רבי יהודה ונשקיה על רישיה אמר אי לא דקריבנא בקומפיא הכא לא אשתמודענא בכך והו</p>	<p>ושנינו אותו יום כנס את כל האומות והעמים והלשוונות לעבד לאותו הצלם ולקח כלי מכלי המקדש שבו היה חקוק השם הקדוש והכניסו בפי אותו צלם ובאותה שעה היה מדבר גדולות עד שבא דניאל וקרב לאותו הצלם ואמר אני שליח של הרבון העליון גוזר אני עליך לצאת מכאן הזכיר את השם הקדוש ויצא אותו כלי ונפל הצלם ונשבר היינו מה שכתוב והצאתי את בלעו מפיו ולא ינהרו אליו עוד גוים קם רבי יהודה ונשקו על ראשו אמר אם לא שקרבתי אותך לחבורה כאן לא הכרנו</p>

¹ פירוש כדי שיהיו כל האומות שהם כלולים בצלם נכנעים תחתיו (מ"מ).
² והנה האש המתלקחת שהיא הקלי' הג' כשמתחברת עם נוגה, שהיא רביעית, אז נעשית [הנוגה] רע, וכשמסתלקת מן נגה אז נגה מתחברת עם החשמ"ל ונעשית טוב, כנזכר פ' ויקהל (דף רטז ע"א). ודע כי כל הני כשפים המכחישים פמליא של מעלה הם שם, יען כי הטוב שבתוכם משפיע בחיצוניות שהוא הרע ששם ועושה נפלאות והבן זה. לכן מחויבים סנהדרין לידע כשפים כנזכר בתקונים (דף קמד ע"א). וז"ס שם המפורש שבפה הצלם דנ"נ בסוד (תהלים קג יט) ומלכותו בכל משלה, כי כשהשביע שיקשור הטוב עם הרע, השפיע בו חיות, ואז היה אומר אנכי ה' אלהיך בכישוף גמור שבתוכו כנזכר בתקונים (ס"ו דף קיג ע"א) [וברי ודאי כל מאן דנפיק מרשות הרבים ואעיל ברשות היחיד או מרשות היחיד ואעיל ברשות הרבים כאלו ערב שמא דקודשא בריך הוא בעבודה זרה ועביד אילנא דטוב ורע ודא הוא רזא דהוה נפיק בלעו מפיו דביה הוה אמר צלמא דנבוכדנצר אנכי ה' אלקיך ובגין דא לא תשא את שם ה' אלקיך לשוא ועתיד הקדוש ברוך הוא לאעקרא האי אילנא מעלמא ולאוקדא ליה בגיהנם הה"ד (שם א') והיה החסן לנעורת וגו']. ולפעמים בהיפך, שמשביעים את הקליפות בהיות דתמן כנזכר בתקונים (דף לו קכו ע"ב) (ע"ח שער קלי' נגה ד ועי' רמ"ז בראשית קב ע"א). חילוק זה הוא בין מעשה כשפים שחייב מיתה ובין מעשה שדים שהוא להשביען ע"י שמות השולטים בהם וזה מותר שמגיע (נ"א שמכניע) הס"א אל הקדושה, אבל הכשפים הוא להבליע הקדושה להחזיק כח החצונים. ואמנם מה שקורא בכאן שקרא, הוא לחלקי הרע שבקליפות שאלה סופם (רמ"ז שמות קפח ע"א). עי' ספד"צ יד ע"ב ולג ע"א. ובצלם הזה תלוי כל הבחירה, והם היצ"ט ויצה"ר שבאדם שהם נבראים ממש כל א' לפי שורשו, ולפי ערך הניצוצין שלו כך הם הב' יצרים, והיינו שכמו שיש צלם בסט' דקדושה כולל קומה שלמה מסוד שם אה"ה דבינה, כך יש צלם דסט"א, והוא ג"כ קומה שלמה בסוד צל"ם של נבוכדנצר והם תרי"ג מלאכים בסט' דקדושה, ונכללים כולם תחת יצה"ט שלו ותרי"ג מלאכים רעים ונכללים ביצה"ר מסוד צלם דסט"א, והם מ"ש (שמות רבה פרשה לב פסקה ו) שבכל מצוה נברא ממנו מלאך א' והוא תיקון ניצוץ א' מצלם דקדושה, וכן לעומתו להיפוך ע"י עבירה וביטול מ"ע, והוא המלחמה שבאדם כל ימי חייו בג' חלקי העבודה במעשה ובדבור ובמחשבה שהם סוד ראש בטן גויה שלו חב"ד חג"ת נה"י, והם ג' אותיות של צל"ם כמש"ל (פתח כ') ובכל מצוה יש בו גוף ונפש, שהדבר הגופני שנעשה בו המצוה הוא הכלי, ומה שעושה בו רצון ה' הוא סוד אור הפנימי שנכנס בצלם הזה, ורצון הטוב של האדם שעושה המצוה הוא הניצוץ מן הצלם שמתקדש, וע"י רצון הטוב של האדם העושה המצוה מתלבש בו רצון ה' של המצוה ומתקדש אבר א' מסוד גופו הקדוש שבג"ע, ונתקן שם ונשאר שם בג"ע עד שנשלם בו כל המצות וכל התיקונים הצריכים לפי מספר ניצוצי נפשו וצלם שלו שהם ימים הקצובים לו בימי חייו, אז נשלם כל הגוף הקדוש הזה ויושב שם בג"ע והוא חיי העקרי כמ"ש (ויקרא יח ה) אלה המצות וגו' אשר יעשה אותם האדם וחי בהם וגו', כמ"ש שע"י הניצוצין עלו הכלים מן המיתה והשבירה אל התיקון, והם ה' צלמים לנרנח"י, שכל א' יש לו מקום מיוחד ושורש מיוחד בעלמין דלעילא, והוא מ"ש רז"ל (בראשית רבה פרשה מד פסקה א) לא נתנו המצות אלא לצרף בהם את הבריות (פתחי שערים נתיב גדלות דז"א פרק מב). ועי' תיקו"ז קיג ע"א.

³ ז"ל האר"י ז"ל ויהי כל הארץ שפ"ה אח"ת גי' לשו"ן הקד"ש. ודברים אחדים הם שמותיו יתברך שהם אחדותו ית' ורצו לילך בשרירות לבם הרע להתעדן בתאות העו"הז בכח שמותיות ית'. והגדול שבהם היה נמרוד והיה חכם גדול. ונ"נ היה גלגול נמרוד וצלם שעשה בכח שמות הקדושים שהוא ציץ של כ"ג להטעות בני אדם כמו כוונת נמרוד עכ"ל ובזה מובן לשון זה (מ"מ).

⁴ פירשו ובזה תורצו ב' קושיות בלעו הוא הציץ. וקשייא קמייתא ב"ל הוא הצלם ואינו ע"ז שלו שעליה נאמר די שמיא בלטשצאר בשום אלהי (מ"מ).

<p>דחלין קמיה מההוא יומא תאנא (קהלת יז) אשריך ארץ שמלכך בן חורים ושריך בעת יאכלו רבי יוסי אוקים להאי קרא במשה בשעתא דאפיק להו לישראל ממצרים ועבד לון בני חורין ושריך בעת יאכלו דכתיב (שמות יב יא) ואכלתם אותו בחפזון פסח הוא ליהו"ה</p>	<p>אותך ומאותו יום היו פוחדים מפניו. שנינו (קהלת י) אשריך ארץ שמלכך בן חורים ושריך בעת יאכלו רבי יוסי באר את הפסוק הזה במשה בשעה שהוציא את ישראל ממצרים ועשה אותם בני חורין ושריך בעת יאכלו שכתוב ואכלתם אתו בחפזון פסח הוא לה'.</p>
<p>אמר רבי שמעון בר יוחאי וכי לא אמינא דמלוי דשלמה מלכא דכלהו בגו לגו היכלא קדישא הוו והאי דאמריתו כלא שפיר הוה ולדרשא הוא דאתא אבל האי קרא לעילא בהיכלא קדישא הוא</p>	<p>אמר רבי שמעון בן יוחאי וכי לא אמרתי שדברי שלמה המלך שכלם בפנים לתוך ההיכל הקדוש היו וזה שאמרתם הכל יפה היה ולדרשה הוא בא אבל פסוק זה למעלה בהיכל הקדוש הוא.</p>
<p>תאנא אשריך ארץ שמלכך בן חורים מאי ארץ ארץ סתם דתניא מאי דכתיב (איכה ב (א) השליך משמים ארץ תפארת ישראל אלא האי ארץ היא רזא בגו כתרי מלכא קדישא דכתיב ביה (בראשית ב ד) ביום עשות יהו"ה אלהים ארץ ושמים והאי ארץ כל מה דיניק ואתון מההוא אתר דאקרי שמים¹ הוא ולא אתונת ארעא דא אלא משלימותא קדישא דאקרי שמים</p>	<p>שנינו אשריך ארץ שמלכך בן חורים מה זה ארץ ארץ סתם שלמדנו מהו שכתוב השליך משמים ארץ תפארת ישראל אלא הארץ הזו היא סוד בתוך כתרי המלך הקדוש שכתוב בו ביום עשות ה' אלהים ארץ ושמים והארץ הזו וכל מה שיונק ונזון הוא מאותו מקום שנקרא שמים ולא נזונית הארץ הזו אלא משלמות הקדשה שנקראת שמים.</p>
<p>ובשעתא דבעא קודשא בריך הוא לאחרבא ביתיה דלתתא וארעא קדישא דלתתא אעבר להאי ארעא קדישא דלעילא בקדמיתא ונחית ליה מההוא דרגא דהוה ינקא משמים קדישא ולבתר חריב להאי דלתתא הדא הוא דכתיב (&) השליך משמים ארץ בקדמיתא ולבתר ולא זכר הדום רגליו דתניא כך ארחוי דקודשא בריך הוא כד בעי למידן עלמא בקדמיתא עביד דינא לעילא ולבתר אתקיים לתתא דכתיב (ישעיה כד כא) יפקוד יהו"ה על צבא המרום במרום בקדמיתא ולבתר ועל מלכי האדמה על האדמה</p>	<p>ובשעה שרצה הקדוש ברוך הוא להחריב את ביתו שלמטה והארץ הקדושה שלמטה העביר בראשונה את הארץ הקדושה שלמעלה והורידה מאותה דרגה שהיתה יונקת מהשמים הקדושים ואחר כך החריב את זו שלמטה זהו שכתוב השליך משמים ארץ בראשונה ואחר כך ולא זכר הדם רגליו ששנינו כך דרכו של הקדוש ברוך הוא כשרוצה לדון את העולם בראשונה עושה דין למעלה ואחר כך מתקיים למטה שכתוב יפקוד ה' על צבא המרום במרום בראשונה ואחר כך ועל מלכי האדמה על האדמה.</p>
<p>אמר רבי שמעון אשריך ארץ שמלכך בן חורין דזון לך בסגיאות כלא בלא דחילו דאחרא ומההוא מלכא עלאה אתון כלא ושריך בעת יאכלו כמה דאת אמר (במדבר כג כג) בעת יאמר ליעקב ולישראל מה פעל אל אי לך ארץ שמלכך נער כמה דאת אמר (ישעיה ג ד) ונתתי נערים שריהם דווי לארעא</p>	<p>אמר רבי שמעון אשריך ארץ שמלכך בן חורים שזן אותך ברב כל בלי פחד של אחר ומאותו המלך העליון נזון הכל ושריך בעת יאכלו כמו שנאמר כעת יאמר ליעקב ולישראל מה פעל אל אי לך ארץ שמלכך נער כמו שנאמר ונתתי נערים שריהם שאוי לארץ כשיונקת משמאל ושריך בבוקר יאכלו באותה</p>

¹ האיש מעלה מזונות לאשה. כד"א כעת יאמר בימי המשיח אז יהיו ניזונים מזעיר והיינו כעת יאכלו (רח"ו במ"מ).

כד ינקא משמאלא ושריך בבקר יאכלו בהוא	
קעה/ב	
קדרותא ¹ ועד דלא נהיר ולא שלטא מה דשלטא	קדרות ועד שלא מאיר ולא שולט מה ששולט.
תנא אמר רבי שמעון והבריה התיכון בתוך הקרשים מבריה מן הקצה אל הקצה דא הוא יעקב קדישא שלימא ² כמה דאוקימנא דכתיב (בראשית כה כז) ויעקב איש תם ישב אהלים יושב אהל לא כתיב (&) אלא ישב אהלים תרי דאחיד להאי ואחיד להאי ³ אוף הכא כתיב (&) והבריה התיכון בתוך הקרשים מבריה מן הקצה אל הקצה דאחיד להאי ואחיד להאי	שנינו אמר רבי שמעון והבריה התיכון בתוך הקרשים מבריה מן הקצה אל הקצה זהו יעקב הקדוש השלם כמו שבארנו שכתוב ויעקב איש תם ישב אהלים לא כתוב יושב אהל אלא ישב אהלים שנים שאוחז את זה ואוחז את זה אף כאן כתוב והבריה התיכון בתוך הקרשים מבריה מן הקצה אל הקצה שאוחז את זה ואוחז את זה.
דתנינן מאי איש תם כתרנומו שלים שלים מכלא שלים לתרין סטרין לעתיקא קדישא ולזעיר אפיין ⁴ שלים לחסד עלאה ⁵ ולגבורה עלאה ואשלים להאי ולהאי	שנינו מהו איש תם כתרנומו שלם שלם מהכל שלם לשני צדדים לעתיקא קדישא ולזעיר אפיין שלם לחסד עליון ולגבורה עליונה ומשלים לזה ולזה.
אמר רבי שמעון חמינא דהא חכמתא כלל כלל וחסד עלאה נפקא מחכמה גבורה דהוא דינא תקיפא נפקא מבינה יעקב אשלים לתרין סטרין ואבהן כלל כלל ויעקב כלל אבהתא	אמר רבי שמעון ראיתי שהרי החכמה הכלל של הכל וחסד עליון יוצא מחכמה גבורה היא דין הקשה יוצאת מבינה יעקב משלים לשני הצדדים והאבות כלל הכל ויעקב כלל של האבות.
תאנא בטש חכמה בשבילוי וכניף ברוחא (ס"א למיא ⁶) לימא ואתכנפו מיא לאתר חד ואתפתחו חמשיין תרעין דבינה מאלין שבילין נפקי עשרה כתרין ⁷ בקרניטי זהירין ואשתארו עשרין ותרין ⁸ שבילין בטש ההוא	שנינו הכה החכמה בשביל שלו וכנס ברוח (מים) והתכנסו המים למקום אחד ונפתחו חמשים שערי בינה מהשבילים הללו יוצאים עשרה כתרים בוקרנים זוהרות ונשארו עשרים ושנים שבילים הכתה אותה רוח באותם שבילים

¹ פירוש שעדיין לא האיר היום כ"כ ועדין יש קצת חושך דהיינו שאין להם אלא מזון כל שהוא (מ"מ).
² לאה ורחל שרשם הוא מבינה ומלכות, ויעקב הוא ז"א, ומוכרח הוא שיתייחד בשניהם, והוא יחוד הג"ר בהז"ת, ומתייחד ע"ז א"ס באצילות והאצילות בב"ע, והיה ה' למלך על כל הארץ (דע"ה ח"ב פב ע"א).
³ פי' שהת"ת מכריע בין חו"ג (מ"מ).
⁴ פי' מפני שהחיצונית ז"א אף בגדולתו נק' ז"א שמחסד נעשה חכמה ובמחשב' אתבריר כולהו משא"כ הפנימיות שהוא המוחין הנמשכין מע"ק שאף המוחין דא"ו באים מהארת המזלות נמצא הכל הוא מע"ק וחיצונית הוא מבחינת הז"א זה פשוט (זהר הרקיע). פירוש כי כתב הרב שיסוד דאימא כלה ומסתיים בת"ת דזעיר ויוצאים ה' חסדים או ה' גבורות ומתחלקים בה' קצוות דזעיר וז"ש כאן כי הת"ת שהוא יעקב מכריע בין בינה ובין זעיר כי ע"י הת"ת הם מתחלקים (מ"מ).
⁵ פי' שמכריע בין חו"ג דזעיר. א"נ שמקבל הארות אבא שנק' חסדים. והארות אימא שנק' גבורות. ומ"ש "ואשלים להאי ולהאי" פירוש שנתמזגו זה בזה חסד עלאה כלול מגבורה עילאה כלולה בחסד עילאה (מ"מ).
⁶ פירוש כתב הרב שטיפת ז"ן כשהיתה באבא היא ה' חסדים דאבא והיא נ' מיני מים וכשנתנה לאימא יש באימא נ' גשרים כנגדם וז"ש וכניף ברוחא דהיינו בכח שם מה שבאבא ומה' נק' רוח קבץ הג' מיני מים שהם ה' חסדים דאבא. ומ"ש "ואתכנפו לאתר חד". פירוש כשנתנה באימא. ומ"ש "ואתפתחו נ' תרעין דבינה" הם נ' שערים שבאימא לקבל אותה הטיפה (מ"מ).
⁷ הם י"ס פנימיות דמ"ה (רח"ו במ"מ) ור"ל שבאים מאבא לזעיר (מ"מ).
⁸ פירוש כשתסיר עשרה מן ל"ב נשארים כ"ב (מ"מ).

<p>רוחא באינן שבילין ואתפתחו חמשיין תרעין דבינה! ואתגליפו עשרין ותרין בחמשיין תרעין² דיובלא ואתעטרו בשבעין ותרין אתון³ דשמא קדישא אלין אתפתחו לסטרוי</p>	<p>ונפתחו חמשים שערי בינה ונחקקו עשרים ושנים בחמשים שערי היובל ונתעטרו בשבעים ושנים אותיות של השם הקדוש אלו נפתחו לצדדיו.</p>
<p>ואתעטרו עשרין ותרין כתרין דרחמי⁴ דכלילין בעתיק יומין⁵ דנהיר לון כל חד בסטרוי אתעטרו חמשיין גליפין במ"ב אתון⁶ קדישין דשמא קדישא דבהון אתברי שמיא וארעא ואתגלפו בגלופיהון תמניא תרעין דאינן תמניא אתון דרחמי דכתיב (שמות לד ו) יהו"ה יהו"ה⁷ אל רחום וחנון דנפקא מעתיקא קדישא לזעירא⁸ ומתחברן באלין כתרין קדישין⁹ חכמה ובינה עלאין דסלקין נפקא חסד עלאה¹⁰ מהאי סטרא ודינא דגבורה מהאי סטרא אתא זכותיה דיעקב ואשלים אתרווייהו ואחיד לון דהא הוא שלימותא עלאה</p>	<p>והתעטרו עשרים ושנים כתרי הרחמים שכלולים בעתיק הימים (כתר) שמאיר להם כל אחד בצדו התעטרו חמשים חקיקות במ"ב אותיות קדושות של השם הקדוש שבהן נבראו שמים וארץ ונחקקו בחקיקותיהם שמונה שערים שהן שמונה אותיות הרחמים שכתוב ה' ה' אל רחום וחנון שיוצא מהעתיק הקדוש לזעירא ומתחברים בכתרים הקדושים הללו חכמה ובינה העליונים שעולים יוצא חסד עליון מצד זה ודין הגבורה מצד זה באה זכות של יעקב ומשלימה את שניהם ואוחזת אותם שהרי היא השלמות העליונה.</p>
<p>תאנא אמר רבי שמעון בגין כך ישראל אתקרי דתאנא יעקב תתאה ישראל עלאה יעקב לאו שלימותא¹¹ ישראל שלימותא דכלא וכן תאנא (ש"ב כג א) נאם דוד בן ישי</p>	<p>שנינו אמר רבי שמעון לכן נקרא ישראל ששנינו יעקב התחתון ישראל העליון יעקב אינו שלמות ישראל שלמות הכל וכן שנינו נאם דוד בן ישי דוד אינו שלמות שהרי אחרון הוא ישי</p>

¹ אותיות מנצפ"ך (רח"ו במ"מ). ולפ"ז א"ש מה שכפל הזוהר שחמשיין תרעין דבינה הראשונים הם נ' גשרים. ואלו הם ה' אותיות מנצ"פך (מ"מ).
² פירוש כ"ב הנז' עם נ' תרעין הם ע"ב וז"ש "ואתעטרו בע"ב אתון" (מ"מ).
³ מאבא אליה (רח"ו במ"מ). עי' שער מאמרי רשב"י כב ע"ג: שם בן ע"ב לחסד ושם בן מ"ב לגבו' ושם בן כ"ב לת"ת.
⁴ פירוש י"ג דאריך וט' דזעיר הם כ"ב (מ"מ).
⁵ פירוש שגם הט' דזעיר הם מאריך שנק' עתיק יומין (מ"מ).
⁶ מבינה לגבורה (רח"ו במ"מ), ור"ל חמשים כשתסיר מהם ח' הם מ"ב ונודע כי מ"ב הוא גבורה וח' היתירים הם ח' אתון דרחמי שהם נגד ב' הוי"ת של ה' ה' אל רחום וכו' (מ"מ). עי' קפז ע"א.
⁷ עי' אד"ר קלח ע"א: והיינו רזא דתנינן, יי' פסיק טעמא בגווייהו בכלהו אתר דשמא אדכר תרי זמני פסיק טעמא בגווייהו כגון אברהם אברהם, יעקב יעקב, שמואל שמואל, כלהו פסיק טעמא בגווייהו חוץ ממשה משה דלא פסיק טעמא בגווייהו, מ"ט אברהם אברהם, בתראה שלים קדמאה לא שלים, ע"כ. שני השמות הללו הם כנגד ע"ק וז"א, הוי"ה א' על ז"א, וא' על ע"ק, ויש פסיק טעמא בגווייהו, לרמוז על סוד הפרסה המפסקת בין ע"ק לז"א באמצע פרצוף ע"ק. והעניין, שאלו י"ג התיקונים שהזכיר משה רבע"ה עניינם ההורדה של האור מע"ק לז"א ולכן הזכיר תחלה אלו ב' השמות, שכן המה עיקר העניין ושרשו (ב"ע קצ ע"ב).
⁸ הנה כבר ידעת שיש י"ג ת"ד בא"א וט' תקונים בז"א הרי הם כ"ב ודע כי י"ג ת"ד דא"א הם סוד ג' הויות ב' בב' צדדי הפנים ואחד מאחוריו שהם י"ב אותיות ואחד הכולל הרי י"ג ובז"א אחוריו דין ובב' פנים ב' שמות הויה והכולל הרי ט' וז"ש שאחר שיצאו מב' לגבורה נשאר שמונה לז"א והבן זה מאוד (זהר הרקיע). פירוש אל רחום הם הארות הדיקנא דאריך הירדת לזעיר. משא"כ במי אל כמוך שהם בחי' אריך שלא ירדו לזעיר. ונודע כי ב' הוי"ת הם ב' פאות דאריך המשפיעים באל רחום שהם הארות הדיקנא שירדת לזעיר וז"ש דנפקא מעתיקא לזעיר (מ"מ).
⁹ פירוש בדיקנא דאריך הנז' מתחברים או"א עילאין שיונקים משם (מ"מ).
¹⁰ פירוש חסד דזעיר וכן גבורה דזעיר. ויעקב שהוא ת"ת מכריע (מ"מ).
¹¹ פירוש יעקב בסוד הקטנות, וישראל בסוד הגדלות (מ"מ).

<p>דוד לאו שלמותא דהא בתראה הוא ישי יסוד עלאה! הוא ושלמותא והיינו דתנינן לא גלו ישראל מארצם עד שכפרו בקודשא בריך הוא ובמלכותא דבית דוד דכתיב (ש"ב כ א) אין לנו חלק בדוד ולא נחלה בבן ישי איש לאהליו ישראל מאי איש לאהליו אתר דעכו"ם שריא בנווייהו היינו לאלהיו</p>	<p>יסוד עליון הוא ושלמות והיינו מה ששינונו לא גלו ישראל מארצם עד שכפרו בקדוש ברוך הוא ובמלכות בית דוד שכתוב (שמואלב כ) אין לנו חלק בדוד ולא נחלה בבן ישי איש לאהליו ישראל מה זה איש לאהליו מקום שעובדי כוכבים ומזלות שורה בתוכם היינו לאלהיו.</p>
<p>אמר רבי יהודה כד שריא חכמתא לגלפא גליפין בכלהו כתרין מאן כתרא שארי מההוא דאתקרי בינה בבינה אתכליל כלא ובגין כך אתפתחו בה חמשין תרעין ואשתכח דכלא בחכמה אתגלפו דהא הוא דכתיב (תהלים קד כד) כלם בחכמה עשית</p>	<p>אמר רבי יהודה כשמתחילה חכמה לחקק חקיקות בכל הכתרים מאיזה כתר מתחילה מאותה שנקראת בינה בבינה הכל נכלל ולכן נפתחו בה חמשים שערים ונמצא שהכל נחקקו בחכמה זהו שכתוב כולם בחכמה עשית.</p>
<p>תאנא כתיב (ישעיה מ יב) מי מדד בשעלו מים וגו' בשעלו מים מאן מים דא הוא בינה רבי אלעזר מתני הכי דא חסד² אמר ליה רבי שמעון כלא בחד מתקלא סלקא (ס"א מתתקן) ושמים בזרת תכן³ מאן שמים תפארת דכתיב (&) תפארת ישראל וכל בשליש עפר הארץ דא הוא גבורה⁴ ושקל בפלס הרים אלין אינון שאר כתרין דאקרון טורי אפרסמונא דכיא⁵ וגבעות במאזנים אלין שאר רתיכין תתאין מנייהו⁶</p>	<p>שינונו כתוב מי מדד בשעלו מים וגו' בשעלו מים מה המים זהו בינה רבי אלעזר שונה כך זה חסד אמר לו רבי שמעון הכל עולה (נתקן) במשקל אחד ושמים בזרת תכן מי השמים תפארת שכתוב תפארת ישראל וכל בשלש עפר הארץ זוהי גבורה ושקל בפלס הרים אלה הם שאר הכתרים שנקראים הרי אפרסמון זך וגבעות במאזנים אלו שאר המרכבות התחתונות מהם.</p>
<p>תא הזי בשעלו מאי שעלו דא רוח חכמתא דהכי תנינן שעלא דקיטרי בקיפא שקיען ושמים בזרת תכן מאן זרת אלין אינון (חמשין) תרעין דאתפתחו ואתפזרו לכל סטרין כמה דאת אמר (מלאכי ב ג) וזריתי פרש על פניכם וגו' וכל בשליש מאן שלישי רחמי⁷ שלמותא דכלא ושקל בפלס מאי פלס אמר רבי שמעון דכתיב (ויקרא יט לו) מאזני צדק אבני צדק תו אמר רבי שמעון הני מילי בשיעורא</p>	<p>בא וראה בשעלו מה זה בשעלו זו רוח חכמה שכך שינונו שעל הסבך באפריון שקועים ושמים בזרת תכן מי הזרת אלו אותם (חמשים) שערים שנפתחו והתפזרו לכל הצדדים כמו שנאמר וזריתי פרש על פניכם וגו' וכל בשלש מי השליש רחמים שלמות הכל ושקל בפלס מה זה פלס אמר רבי שמעון שכתוב מאזני צדק אבני צדק עוד אמר רבי שמעון הדברים הללו בשעור של</p>
<p>קעו/א</p>	

¹ פירש בינה ששם יש עולמות ומ"ש אין לנו חלק בדוד ר"ל מלכות. ובן ישי הוא זעיר נמצא שהם זו"ן (מ"מ).

² ז"ל הרב באו"צ הטיפה היתה באבא אור ובבינה נעשית מים. ואימא מדדה אותם, עכ"ל. ולפ"ז מ"ש דא היא בינה קאי על אימא המודדת. ומ"ש ר"א דא חסד קאי על המים שהוא הנמדד, וז"ש ר"ש כולא בחד מתקלא סלקא (מ"מ).

³ פירוש שה' חסדים שהם זרת מתפשטים בה' קצוות דזעיר (מ"מ).

⁴ פירוש מלכות שנק' ג"כ גבורה. ושיעור הכתוב וכל בשליש שהיא ספי' שלישיית שהוא הת"ת עפר הארץ שהיא מלכות שדבוקה באחורי הת"ת (מ"מ).

⁵ פירוש נ"ה שהם מבינה הנקרא אפרסמונא דכיא (מ"מ).

⁶ פירוש מלכות ובי"ע (מ"מ).

⁷ ספירה שלישיית (מ"מ).

דיוצר כלא אוקימנא	יוצר הכל בארנו.
<p>אמר רבי אלעזר שמע מינה דיעקב מגו דינא קשיא נפיק! דהא יצחק דינא קשיא אחיד לחולקיה אמר ליה רבי שמעון ודא הוא בלחודוי והא יצחק מגו חסד נפק והכי כלהו דינא מגו רחמי נפקא ורחמי מדינא אברהם ירית אחסנא דחסד נפק יצחק בדינא מגו חסד יעקב נפק ברחמי מגו דינא קשיא וכך הוא לעילא דא מן דא וינקא דא מן דא עד דאשתמודע כלא דהוא חד ומחד תליין כלהו וכלא אשתכח חד בריך שמיא לעלם ולעלמי עלמי²</p>	<p>אמר רבי אלעזר מזה נשמע שיעקב יצא מתוך דין קשה שהרי יצחק דין קשה אחז לחלקו אמר לו רבי שמעון וזה הוא לבדו והרי יצחק יצא מתוך חסד וכך כולם דין יוצא מתוך רחמים ורחמים מדין אברהם ירש ירשת חסד ויצא יצחק בדין מתוך חסד יעקב יצא ברחמים מתוך הדין הקשה וכך הוא למעלה זה מזה ויונק זה מזה עד שנודע שהכל הוא אחד ומאחד תלויים כולם והכל נמצא אחד ברוך שמו לעולם ולעולמי עולמים.</p>
<p>אמר רבי אלעזר אשתמודע דלית שלימותא אלא כד אחיד דא מן דא (ס"א וחד) ודא אחיד בתרווייהו לשכללא כלא כגון יעקב והיינו דכתיב (&) מבריה מן הקצה אל הקצה³</p>	<p>אמר רבי אלעזר נודע שאין שלמות אלא כשאוחז זה מזה (ואחד) וזה אוחז בשניהם לשכלל את הכל כמו יעקב והיינו שכתוב מברח מן הקצה אל הקצה.</p>
<p>תאנא כולי האי לא אתקרי אלא מסטרא דילן⁴ ומסטרא דילן אשתמודע כלא⁵ (ס"א דהא בהאי לעילא) הוא לעילא כלא בחד מתקלא סלקא לא שני ולא ישתני כמה דכתיב (מלאכי ג ו) אני יהו"ה לא שנית⁶ אמר רבי יהודה כלהון בוצינין נהירין מחד ומחד תליין ובוצינין אינהו חד כלא דהא לא בעו לאתפרשא ומאן דפריש לון כאלו אתפרש מן חיי עלמא</p>	<p>שנינו כל זה לא נקרא אלא מצד שלנו ומצד שלנו הכל נודע (שהרי בזה למעלה) ולמעלה הכל עולה במשקל אחד לא שונה ולא ישתנה כמו שכתוב אני ה' לא שניתי אמר רבי יהודה כל הנרות מאירות מאחד ותלויות מאחד והנרות הן הכל אחד שהרי לא רצו להפרד ומי שמפרידם כאלו נפרד מחיי העולם.</p>
<p>אמר רבי יצחק כתיב (ישעיה ג ד) ונתתי</p>	<p>אמר רבי יצחק כתוב "ונתתי נערים</p>

¹ עי' ח"ג פ ע"ב: אלא אמר ר' יצחק בשעתא דקב"ה ברא עלמא ובעא לגלאה עמיקתא מגו מסתרתא ונהורא מגו חשוכא הוו כלילן דא בדא ובגין כך מגו חשוכא נפק נהורא ומגו מסתרתא נפק ואתגליא עמיקא ודא נפקא מן דא דמגו טב נפיק ביש ומגו רחמי נפיק דינא וכלא אתכליל דא בדא יצר טוב ויצר רע ימינא ושמאלא ישראל ושאר עמין חוור ואוכם וכלא חד בחד תלייא.

² עי' ??? שלעלם ולעלמי עלמיא הם ב"ע וזה ברח"ו@@@
³ יעקב הוא עקר האבות כי מטתו שלימה ובו שלמות הייחוד, כי הוא המתיים את הכל הבריח התיכון מבריה מן הקצה אל הקצה מדתו מדת האמת שבה קיום הכל, ויעקב מקיים הכל מעלה ומטה, לזה הכתיב בו ויי' נצב עליו מה שלא הכתיב באבותיו והוא עקר המרכבה ושלמותה (עבה"ק ח"ד פי"ז).

⁴ עי' אד"ר קלד ע"ב: ההוא זמנא זמן יהא דיקרא דדיקנא, והוא בלחודוי ישתכח, לא אתקרי לא יום ולא לילה דלית יום אקרי אלא מסטרא דילן, ולית לילה אקרי אלא מסטרא דילן, ע"כ. הנהגת בינה שבמוחין אינה לפי הנהגת התחתונים, לכן אין שייך שם לא בחינת יום ולא בחינת לילה, שכן הללו מצד ר"ק דד"א בהם מתנהג העולם הזה. משא"כ לעתיד לבא, אז "זמין לאוקיר דיקנא", שזמן זה אינו לפי הנהגת בני האדם והוא בלחודוי ישתכח (ב"ע קמ ע"א). הדינין נעלמים בא"א מאד וגילוי הדין נעשה רק בז"א, וא"כ הרי כשגורם מעשה התחתונים להתגלות הדין, הרי נראה כעין שינוי מא"א לז"א, הגם שבאמת הם אחד (דע"ה ח"ב קלח ע"ב).

⁵ וכ"ה באד"ר קמא ע"ב (לש"ו).

⁶ עי' תיקו"ז קיז ע"ב: כמה דאוקמוהו מארי מתניתין לא כשאני נכתב אני נקרא בעולם הבא דאיהו אתריה נכתב ביהו"ה ונקרא ביהו"ה בעולם הזה נכתב ביהו"ה ונקרא באדנ"י דא שנוי מקום לבר מאתריה דאיהו עלמא דאתי עלמא דאתי לית ביה שנויא הה"ד (מלאכי ג ו) אני ה' לא שניתי נכתב בשם יהו"ה ונקרא בשם יהו"ה אתקרי יהו"ה רחמי לבר מאתריה אשתני ואתקרי אדנ"י ואתקרי דין ודא רזא עומד מכסא רחמים ויושב על כסא דין.

<p>נערים שריהם ותעלולים ימשלו בם היינו דכתיב (שמות כה יח) ועשית שנים כרובים זהב כתיב (שמואל א' ד ד) יושב הכרובים וכתיב (שם ב' כב יא) וירכב על כרוב ויעף יושב הכרובים כד שריא לאתיישבא בשלימותא כתיב יושב הכרובים (ס"א כד אשתכח בשלימותא) וכד לא שריא ולא אתיישבא מלכא בכרסיא כתיב (&) וירכב על כרוב חד דלא אתיישבא מלכא בכרסיא יושב הכרובים תרי¹</p>	<p>שריהם ותעלולים ימשלו בם" היינו שכתוב "ועשית שנים כרובים זהב" כתוב ישב הכרובים וכתוב וירכב על כרוב ויעף ישב הכרובים כששורה להתישב בשלמות כתוב ישב הכרובים (כשנמצא בשלמות) וכשלא שורה ולא מתישב המלך בכסא כתוב וירכב על כרוב אחד שלא מתישב המלך בכסא ישב הכרובים שנים.</p>
<p>אמר רבי יוסי ווי לעלמא כד חד כרוב אהדר אנפיה מחבריה דהא כתיב (&) ופניהם איש אל אחיו כד הוי שלמא בעלמא אמר רבי יצחק הא תנינן (ויקרא יח ז) ערות אביך וערות אמך לא תגלה ווי למאן דגלי עריותהון כגוונא דא כתיב (&) ביעקב מבריה מן הקצה אל הקצה זכאה חולקהון דישראל דקודשא בריך הוא משתבח בתשבחותיהו כגוונא דלעילא דכתיב (ישעיה מט ג) ישראל אשר בך אתפאר</p>	<p>אמר רבי יוסי אוי לעולם כשכרוב אחד מחזיר פניו מחברו שהרי כתוב ופניהם איש אל אחיו כשהיה שלום בעולם אמר רבי יצחק הרי שנינו ערות אביך וערות אמך לא תגלה אוי למי שמגלה ערותם כמו זה כתוב ביעקב מברח מן הקצה אל הקצה אשרי חלקם של ישראל שהקדוש ברוך הוא משתבח בתשבחתם כדוגמא שלמעלה שכתוב ישראל אשר בך אתפאר.</p>
<p>תאנא אמר רבי יצחק ביומי קדמאי הוה בר נש אמר לחבריה אימא לי מלה חדא דאורייתא וטול מנה כסף השתא אמר בר נש לחבריה טול מנה כסף ואשתדל באורייתא ולית מאן דישגח ולית מאן דירכין אודניה בר אינון זעירין (נ"א זריעין) קדישי עליונין דקודשא בריך הוא משתבח בהו דכתיב (שם ס כא) ועמך כלם צדיקים לעולם ירשו ארץ נצר מטעי מעשה ידי להתפאר</p>	<p>שנינו אמר רבי יצחק בימים הראשונים היה אדם אומר לחברו אמר לי דבר אחד מהתורה וטל מנה כסף עכשיו אומר אדם לחברו טל מנה כסף ועסק בתורה ואין מי שישגיח ואין מי שירכין אזנו פרט לאותם מעטים (זרעים) קדושים עליונים שהקדוש ברוך הוא משתבח בהם שכתוב (שם ס) ועמך כולם צדיקים לעולם ירשו ארץ נצר מטעי מעשה ידי להתפאר.</p>
<p>ווי העמודים² וחשקיהם כסף רבי יצחק אמר ווי העמודים הא אמינא כל אינון</p>	<p>ווי העמדים וחשקיהם כסף רבי יצחק אמר ווי העמדים הרי אמרנו כל אותם</p>

¹ בבית ראשון - ר"ל, בינה, שחרב מינה, דאסתלק ת"ת כרוב א' לבינה, ונשאר כרוב השני בגלות מלכות. וכן נ"ה שהן שני כרובים, שבהן הקב"ה, ת"ת, שט בח"י עולמות צדיק, שט בים מלכות, אסתלק בגלות נצח עם ת"ת, דאיהו בנצח ואיהי בהוד, ונשאר כרוב השני הוד עם מלכות, שעליו נאמר (איכה א יג) כל היום דר"ה, בדרגא דיליה ביום החמישי כידוע, ולכן נקרא היכל הענינים (בהגר"א על תיקו"ז כז ע"ג). ועי' בהגר"א על תז"ח לד ע"ג: ויסוד נקרא כרוב כמ"ש רוכב על כרוב ושט בח"י עולמות ח"י עלמין וכן נ"ה נקראו כרובים.

² הנה נודע כי העמודים הם נ"ה דז"א והווי המתפשטים בתוכם הם מאמ' כי הנה שם מ"ב הוא באמ' והם ז' שמות ובכל שם ו' אותיות ואלו הם הווי המתפשטים מאמא לחיות ז"א הנוגע אל נ"ה הם ווי העמודים. ונמצא בכ"י תקונים החסר בפסוק (דניאל יב ג) והמשכילים יזירו וגו' כי תרי טעמים הם ב' ירכים דיעקב סמיך עלייהו וזהו (בראשית כז כה) ויבא לו יין וישת וגו' והכוונה כי משכילים הם נצח הוד והם ב' ירכין דזעיר אנפין ששם מקומו של יעקב כנודע וכיון שראה יעקב שהוא במקום הזה שהוא עקב שהוא ב' אלקים ו' אותיות הרי יעקב ויש בכאן מקום אחיזה לחיצונים מה עשה יעקב המשיך ה"ג משרשם מיסוד אמא עלאה יין המשמח ובה הבריח החיצונים משם ונטל הברכה והבכורה ששם מקום הברכיים. זהו בכרה ברכה וזה סוד (בראשית כז כה) ויבא לו יין וישת כי יצחק הוא סוד ה"ג שמשם יצאו למטה בנ"ה וחשש יעקב שלא יתאחזו החיצונים שם באלו הגבו' לכן המשיך מלמעלה משרשם שביסוד אמא אל ווי העמודים שאמרנו. וזה שאמר ב' טעמים על מלת לו והנה אחר שיצא יעקב לחוץ לארץ והלכו רגליו שם במלכות

<p>דמתאחדן מקטרי קיימין עלאין אקרין ווי העמודים וכל אינון דלתתא תליין מאינון וויים מאן וויים שיתא בגו שיתא ומתאחדן ומתשקיין מחוטא דשדרה דקאים עליהו ובספרא דצניעותא תאנא וויים לעילא וויים לתתא וכלהו במתקלא חד סלקין</p>	<p>שנאחזים מקשרים קיימים עליונים נקראים ווי העמדים וכל אותם שלמטה תלויים מאותם וויים מה זה וויים שש בתוך שש ונאחזים ומושקים מחוט השדרה שעומד עליהם ובספר הצניעות למדנו וויים למעלה וויים למטה וכולם עולים במשקל אחד.</p>
<p>מאן צניעותא דספרא אמר רבי שמעון¹ חמשה פרקין אנון דכלילין בהיכל רב ומליין כל ארעא אמר רבי יהודה אי כלילין הני מכלהו עדיפי אמר רבי שמעון הכי הוא למאן דעאל ונפק ולמאן דלא עאל ונפק לאו הכי מתלא לבר נש דהוה דיוריה ביני טורין ולא ידע בדיורי מתא זרע חטין ואכיל חטי בגופייהו יומא חד עאל למתא אקריבו ליה נהמא טבא אמר ההוא בר נש דנא למה אמרו נהמא הוא למיכל אכל וטעם לחדא לחכיה אמר וממה אתעביד דא אמרו מחטין לבתר אקריבו ליה גריצין דלישין במשחא טעם מנייהו אמר ואלין ממה אתעבידו אמרו מחטין לבתר אקריבו ליה טריקי מלכין דלישין בדובשא ומשחא אמר ואלין ממה אתעבידו אמרו מחטין אמר ודאי אנא מארי דכל אלין דאנא אכיל עקרא דכל אלין דאיהו חטה ובגין</p>	
<p>קעו/ב</p>	
<p>זהר</p>	
<p>ההוא דעתא מעדוני עלמא לא ידע ואתאבידו מניה כך מאן דנקיט כללא ולא ידע בכלהו עדונין דמהניין דנפקין מההוא כללא</p>	
<p>ספרא דצניעותא</p>	
<p>פרקא קדמאה תאנא ספרא דצניעותא² ספרא דשקיל במתקלא¹</p>	<p>תניא, ספר הצניעות, ספר שנלקח במשקולות</p>

היתה אחיזה אל הנוקבא דסטרא אחרא דהיינו ארץ החיצונה בירכין דיעקב וכו' כי נדב ואביהו היו מבחינת נצח הוד שהם ב' פלגי גופא לכן שניהם היו אחר כך אחד משום שהם ב' פלגי גופא. ולפי שהיה לנוקבא הנזכר כבר אחיזה שם לכן הקריבו אש זרה כי אשה ריח ניחוח הוא אש שבקדושה אש ה' לא כן כאשר אין מיתוק בגבורה שאז יש אחיזה בנ"ה לאש זרה וזהו (ויקרא י א) אשר לא צוה אותם שיש ב' טעמים במלת ל"א כלומר שלא היה שם ב' טעמים שהם התפשטות שורש ה"ג דאמא שהם מבסמים ה"ג שבנ"ה ומבריח החיצונים יין המשמח והיה שם יין המשכר ואחר כך בא שמואל שהיה מבחי' זו עצמה של נדב ואביהו ותיקן להמשיך השורש הנזכר וזה שאמר שמואל (שמואל א' טו כט) וגם נצח ישראל לא ישקר שהוא תיקון הנצח שלא יהיה שם אחיזה לחיצונים (זהר הרקיע).

¹ ספר הגליונות בסופו לב ע"ב ליקוט

² משום דכתיב כבוד אלהים הסתר דבר וכתוב ואת צנועים חכמה (שער מאמרי רשב"י - כתיבת ידי הרב – וכן הוא לכל הספד"צ).

<p>(תנא) דעד לא הוה מתקלא לא הוה משגיחין אפין באפין² ומלכין קדמאין מיתו³ וזיוניהון לא אשתכחו⁴ וארעא אתבטלת⁵ עד דרישא דכסופא דכל כסופין⁶ לבושי דיקר⁷ אתקין ואחסין האי מתקלא תלי באתר דלא הוה אתקלו ביה אינון דלא אשתכחו מתקלא קאים בגופיה לא אתאחד ולא אתחזי ביה סליקו וביה סלקין דלא הוו והוו ויהויין סתרא גו סתרא אתתקן ואזדמן (א)⁸ בחד גולגלתא (ב)⁹ מלייא טלא דבדולחא (ג)¹⁰ קרומא</p>	<p>תניא, עד שלא היה משקולת לא היו מסתכלים פנים בפנים, ומלכים הראשונים מתו ותגיהם (מוחין) לא נמצאו, והארץ נתבטלה, עד שהראש של הנרצה מכל הנרצים, הבגדי כבוד נתקנו, והורשו. המשקולת הזה תלוי במקום שאינו, ונשקלו בו אלה שלא נמצאו, משקולת נמצא בגופו, ולא מתאחד ולא נראה, בו עלו ובו עולים אלה שלא היו והוו ויהיו, נסתר בתוך הנסתר נתקן, והוכן. (א) בגולגולת א' מלא טל של</p>
--	--

¹ מתקלא קרי דכר ונוקבא וכדאמרין בפ' פקודי בדף רנ"ה ע"א וז"ל דאינון דאתנסיבו דשקלי במתקלא דכורין ונוקבין דא עם דא ואלין אקרין מאזנים וכו' כי הוצרך המאציל העליון להתתקן בדכר ונוקבא כדי שישתלשל כדרך זה כל האצילות ויתבסמו הדינין ברחמים. דהיינו דכר רחמים נוקבא דין כנודע. ולפיכך כל המלכים שמלכו באדום אתר דכל דינין מתקיימים תמן נתבטלו עד שבא המלך האחרון עם אשתו דכר ונוקבא דין ורחמים ונתבסמו יחד. וכדבעינן למימר קמן בס"ד דעד לא הוה מתקלא (שער מאמרי רשב"י), רלה ע"א (הערת הזהר).

² דע דבזווג העליון דהיינו אבא ואימא קודם דאתתקן עתיקא קדישא הוה מהדר אנפוי אבא מאימא כי היכי דאהדר אנפין ז"א מן נוקביה זמ"ש בפ' בראשית בדף ב וז"ל אמר לה צדי צדי אנת וצדיק אנת אבל אנת צריך למהוי טמירא כו' ובגין כך אנפוי דיוד מהדר לאחורא כגוונא דא כו' ע"כ והיינו שהצד' היא נ' והיוד רוכב עליה ינעשית צדי ויוד זו הפוכה וחוזרת פניה מן הנ' דלא הוה משגיחין אפין באפין ויוד היינו אבא והנ' היינו אימא חמשים שערי בינה והיינו דקאמר הכא אנת צריך למהוי טמירא לית אנת צריך לאתגלייא כי אינה מעולם הנגלה כי אם מהעולם הנעלם עלמא דאתכסייא. ואדם הראשון היינו אדם קדמאה חכמה והיינו דקאמר דעד לא הוה מתקלא לא הוה משגיחין אפין באפין דכי היכי דז"א נוקביה נפקא מאחוריו ולא משגיחין אפין באפין אע"ג דנפקא מתדבקא בסטרוי כחדא הכי נמי לעילא מקמי דאתתקן עתיקא קדישא כעין דכר ונוקב' ולא הוה מתקלא. לא הוה אבא ואימא משגיחין אפין באפין כי אבא רחמים גמורים ואימא דינין גמורים ונמצא זה הופך פניו לכאן וזה הופך פניו לכאן ומכל מקום עיקר השגחת אפין באפין היינו עתיקא בז"א כדבעי' למימר קמן (שער מאמרי רשב"י).

³ ואפשר עוד לומר דמלכין היינו הז' מלכים וזיונין הם הנצוצו' אי נמי זיוניהון היינו העטרות ועדי שיש לכל אחד משבעה ספירות שם בן ע"ב לחסד ושם בן מ"ב לגבו' ושם בן כ"ב לת"ת וכאלה רבות ואלו לא אשתכחו כלל מרוב הדינים שהיו אז כנ"ל (שער מאמרי רשב"י).

⁴ והנה מלכים אלו עד לא הוה מתקלא ולא הוה מתתקן ע"ק כעין דכר ונוקבא לא היה להם אחיזה למעלה ומתו. וסיבת מיתתם היה כי לא היה להם שרש בעתיקא וגם החכמה שיצאה מעתיקא לא היה להם שרש ואחיזה בה כי כולה רחמים פשוטים והם דינים ולא הוה משגיחין אפין באפין לא אבא באימא שממנה יצאו הדינין ולא א"א בהם שהם ז"א כי השגחת אפין הוא להאיר בהם ולהשפיע בהם וכאשר לא היה שרשם נמצא בו לא השגיח בהם אפין באפין זמ"ש וזיוניהון לא אשתכחו כי זיוניהם ועדיהם והוא שרשיהם וגזעיהם העליונים לא נמצאו עדין בע"ק (שער מאמרי רשב"י).

⁵ היא מלכות שהיתה תוהו כי אם אין נחלים אין ים דהא ליה לה מדילה כלום ולפיכך אמר אתבטלת כי לא היה לה מציאות להכלל מהם וכמאן דליתא דמיה גם כי הנה פעולתה היא לקבל מהזכר רחמים והיא דין ולבסם זה בזה ולהוציא פריה וחיילותיה העליו' ותחתונים כי לשבת יצרה וכאשר גברו הדינין ישבה בטיל' לא יכלה לפעול פעולת' (שער מאמרי רשב"י).

⁶ הוא רישא דלא אתידע ולא אתדבק והוא א"ס דכתבינן לעיל והוא חמדת כל החמודות אשר הכל נכספין להשיגו (שער מאמרי רשב"י).

⁷ הנה לבושים אלו התקינן להתלבש בהם וההעלם הוא סיבת הגילוי כי לא ישיגוהו ולא יהנו מאורו כי אם על ידי לבושים אלו משל לאור השמש אשר לא יוכל איש להביט בו מרוב בהיקותו אם לא יתרחק ממנו וישים מסך מבדיל בינו לבינו ואז יוכל ליהנות מאורו ואם יהיה האור גדול ומבהיק מאד יצטרך כמה וכמה מסכים לשיוכל ליהנות מאור ההוא. וזהו ענין לבושי דיקר אתקין וכמ"ש בזוהר שבכמה מקומות אתלבש דא בדא. ומלבושים אלו הם גלגלת' וטלא דבדולחא בתוך הגלגלת וקרומא דאוריא דאזדכך וסתים ושער רישיה כעמר נקי דתליין בשיקולא ורעוא דרעוין שהוא המצח ואשגחא פקיחא שהוא העין ותרין נוקבין דפרדשקא שהוא החוטם. הרי (ע"ד) שבע' דגלגלתא והם כנגד שבעה תיבות שבבראשית (שער מאמרי רשב"י).

⁸ אד"ר קכח ע"ב ואד"ז רפז רפח ע"א (הערת הזהר).

⁹ שם (הערת הזהר).

¹⁰ שם אד"ר קכט (הערת הזהר).

<p>דאירא אודכך וסתים (ד) אינון עמר נקי תליין בשקולא (ה)¹ רעוא דרעוין אתגליא בצלותא דתתאי (ו) אשגחא פקיהא דלא נאים ונטיר תדירא אשגחותא דתתא באשגחותא דנהירו דעלאה (דביה) (ז) תרין נוקבין דפרדשקא דאתער רוחא לכלא</p>	<p>בדולחא, (ב) קרום של האויר נזדכך ונסתם (ג) צמר נקי תלוי במשקולת (ד) רצון של הרצונות נתגלה בתפילת תחתונים (ה) השגחה פתוחה שלא יושן ושומר תמידי, השגחת התחתון תלוי בהשגחה עליונה בהארה שבו (ו ז) שני נקבים של הקיר המפסיק (בתוך החוטם) ומתעורר רוח לכולם.</p>
<p>בראשית ברא אלהים את השמים ואת הארץ שיתא בראשית (ברא שית) עליהו כולהו לתתא ותליין משבעה דגולגלתא עד יקירו דיקירותא והארץ תניינא לאו בחושבן והא אתמר ומההיא דאתלטייא נפקא דכתיב (&) מן האדמה אשר אררה יהו"ה היתה תהו ובהו וחשך על פני תהום ורוח אלהים מרחפת על פני המים תליסר תליין בתליסר יקירו דיקירותא</p>	<p>בראשית ברא אלקים את השמים ואת הארץ. שש, בראשית, ברא שש (שתא) עליהם כולם מתחת ותלויים משבע של הגולגלת, עד שכבוד של המכובדים, והארץ השני לא בחשבון. והא כתוב ומאותו של קללה יצא שכתוב (בראשית ה כט) מן האדמה אשר אררה ה'. היתה תהו ובהו וחשך על פני תהום ורוח אלקים מרחפת על פני המים, שלש עשר תלויים בשלש עשר של מכובד של המכובדים.</p>
<p>שיתא אלפי שנין תליין בשיתא קדמאי שביעאה עליהו דאתתקף בלחודוי ואתחריב כלא בתריסר שעתי דכתיב (&) היתה תהו ובהו וגו' תליסר יקים לון ברחמי ומתחדשן בקדמיתא וקמו (ס"י קמו) כל אינון שיתא בגין דכתיב (&) ברא ולבתר כתיב (&) היתה דהא הות ודאי ולבסוף תהו ובהו וחשך (ישעיה ב יא) ונשגב יהו"ה לבדו ביום ההוא</p>	<p>שש אלף שנים תלויים בשש הראשונים, שביעי התחזק עליהם לבד ונחרב כולם בשתים עשרה שעות שכתוב (בראשית א ב) היתה תהו וגו'. שלש עשר יקום לן ברחמים ומתחדשים כבתחילה ונתקיימו כל אלה השש, משום שכתוב ברא, ואחר כתוב היתה שהרי ודאי היה ובסוף תהו ובהו וחושך ונשגב ה' לבדו ביום ההוא (ישעיה ב יא).</p>
<p>גלופי דגליפין כחיו דחויא אריך ומתפשט לכאן ולכאן זנבא ברישא רישא (אחורא) אחיד אכתפין אעבר וזעים נטיר וגניז חד לאלף יומין זעירין אתגלייא (נ"א אתמלייא) קולטרא בקטרוי סנפירא בעדבוי אתבר רישיה במיין דימא רבא דכתיב (תהלים עד יג) שברת ראשי תנינים על המים תרין הוו חד אתחזורי² תנינם כתיב (&) חסר ראשי כמה דאת אמר (יחזקאל א כב) ודמות על ראשי החיה רקיע</p>	<p>חיקקה של החקיקות, בצורת נחש ארוך ומתפשטים לב' צדדים, הזנב בראש, והראש חוזר על הכתפיים, עובר לז"א, ולוקח וגונו. פעם לאלף ימים זעירים מתגלה, חלקו (מקומו) של הגולגלתא הוא בקשר של הסנפיר, נשבר ראשו במי הים רבה, שכתוב (תהלים עד יג) שברת ראשי תנינים על המים, שנים היו וחזרו לא', ולכן כתוב תנינם חסר, וראשי בלשון רבים כמש"כ (יחזקאל א כב) ודמות על ראשי החיה רקיע.</p>
<p>ויאמר אלהים יהי אור ויהי אור היינו דכתיב (תהלים לג ט) כי הוא אמר ויהי הוא בלחודוי לבתר אתחזרו חד יהו"י יהו"י ו"י בתראה שכינתא לתתא כמה דהו' שכינתא אשתכח ובהו מתקלא אתקלו והחיות רצוא ושוב דכתיב (&) וירא אלהים את האור כי</p>	<p>ויאמר אלקים יהי אור ויהי אור, היינו שכתוב (תהלים לג ט) כי הוא אמר ויהי 'הוא' לבד 'ויהי' לבד, אחר כך חזרו לאחד, יהו"י 'י' אחרון הוא השכינה התחתון, כמו שאות ה' שכינה נמצא ובמשקולת א' נשקלו, והחיות רצוא ושוב (יחזקאל א יד) כשכתוב (בראשית</p>

¹ אד"ז שם (הערת הזהר).

² לד ע"ב (הערת הזהר).

<p>טוב (ישעיה ג י) אמרו צדיק כי טוב האי במתקליה סלקא קדמאה בלחודוי וכלא לחד אתחור אחתא ומודעתא כלילן דא בדא ביו"ד ה"א כתרין רחימין דמתחבבן</p>	<p>א ד) וירא אלקים את האור כי טוב, אמרו צדיק כי טוב (ישעיה ג י), המשקולת עולה בתחילה לבד וכולם חזרו כא' לו'. אחותי ומודע נכללים זה בזה ב"ה כשני אוהבים שחובקים.</p>
<p>שיתא נפקין מענפא דשרשא דגופא לישן ממלל רברבן לישן דא סתים בין יו"ד וה"א דכתיב (שם מד ה) זה יאמר ליהו"ה אני וזה יקרא בשם יעקב וזה יכתוב ידו ליהו"ה ובשם ישראל יכנה (יכנה) ממש זה יאמר ליהו"ה אני אחתא וכלא אתמר ביה"ו כלא כלילן בלישן סתים לאימא דהא אתפתחת ליה דנפיק מינה</p>	<p>שש יוצאים מענף של השרש של הגוף, לשון מדבר גדולות, ולשון זה סותם בין י"ה, שכתוב (ישעיה מד ה) זה יאמר לה' אני וזה יקרא בשם יעקב וזה יכתוב ידו לה' ובשם ישראל יכנה, יכנה ממש, זה יאמר לה' אני אחות והכל נאמר ביה"ו, וכולם נכללים בלשון, וזה סתום באמא שהיא נפתחת לו שיוצא ממנה.</p>
<p>אבא יתיב ברישא אימא באמצעיתא ומתכסייא מכאן ומכאן ווי למאן דגלי ערייתהון ויאמר אלהים יהי מארת ברקיע השמים שליט דכר בנוקבא (ס"י שלימו דכר ונוקבא) דכתיב (משלי י כה) וצדיק יסוד עולם נהיר יו"ד בתרין ונהיר ומעבר לנוקבא אתיחד יו"ד בלחודוי (ובתר כן) סליק בדרגוי לעילא לעילא אתחשכא נוקבא ואתנהירת אימא ומתפתחא</p>	<p>אבא יושב בראשון, ואמא באמצע ומכוסים מכאן ומכאן אוי למי שמגלה ערוותם. ויאמר אלקים יהי מארת ברקיע השמים זכר שולט בנקבה, שכתוב (משלי י כה) וצדיק יסוד עולם, יו"ד מאיר בשנים ומאיר ומעביר לנקבה, יו"ד מתייחד לבד ואחר כך עולה בדרגתו למעלה למעלה, נחשך הנקבה ומואר אמא ונפתח</p>
<p>קעז/א</p>	
<p>ספרא דצניעותא</p>	
<p>בתרעוי אתא מפתחא דכליל בשית ומכסיא פתחהא ואחיד לתתא להאי ולהאי ווי למאן דגלי פתחהא</p>	<p>שעריה, בא המפתח שנכלל בשש ונכסה פתחיה, קשור לתחת לזה ולזה אולי למי שמגלה פתחה</p>
<p>פרקא תניינא דיקנא¹ מהימנותא (דיקנא) לא אדכר בגין דהיא יקירותא דכלא² מאודנין נפקת³ בסחרנהא דבסיטא סליק ונחית חוטא חוורא⁴ בתליסר מתפרש ביקירא דביקירותא⁵ ההיא כתיב (ירמיה ב ו) לא עבר בה איש ולא ישב אדם שם אדם לבר⁶ הוא⁷ אדם לא כליל הכא כל שכן איש</p>	<p>זקן של האמונה, זקן שלא נזכר בגלל שהיא כבוד של כולם, היוצא מהאזניים סביב הפרצוף, עולה ויורד חוט לבנה, בשלש עשר מתפרש בכבוד של כבוד, כמש"כ (ירמיה ב ו) לא עבר בה איש ולא ישב אדם שם, אדם בחוץ הוא אדם שלא נכלל כאן וכל שכן איש.</p>

¹ אד"ר מן דף קלא עד קלה (הערת הזהר).

² פי' אפי' בז"א לא אדכר בשיר השירים כדאי' באדר' רבא בד' קל"ב ע"ב ובד' קל"ט ע"ב (שער מאמרי רשב"י).

³ פירוש מתחלת מקמי אודנין (שער מאמרי רשב"י).

⁴ פירוש זהו חד חוטא דשערי סחרני דיקנא אי נמי חוט בשר סביב חוץ לזקן בלי שיער וזה צריך עיון (שער מאמרי רשב"י).

⁵ פירוש יש בדיקנא דאריך אפיין י"ג תיקונין (שער מאמרי רשב"י).

⁶ ויקרא מח ע"א (הערת הזהר).

⁷ פירוש אדם הוא בז"א ולא באריך אפיין ואף בז"א אינו נקרא אדם אלא מהחוטם ואילך דקל"ו ב' (שער מאמרי רשב"י).

<p>בתליסר נביעין מבויעין מתפרשן ארבע בלחודוי אסתמרו תשעה אשקין לגופא (נ"א לגנתא)¹</p>	<p>בשלוש עשר מעיינות נובעים נחלקים, ארבע לבד נסמכו וט' משקים לגינה.</p>
<p>(תיקונא קדמאה) מקמי פתחא דאדנין שארי יקירו לאתתקן² (תניינא) נחית בשפירי ברישא דשפון³ מהאי רישא להאי רישא קאים⁴ (תליתאה) ארחא דנפיק תחות תרין נוקבין דפרדשקא לאעברא חובה דכתיב (משלי יט יא) ותפארתו עבור על פשע (רביעאה) תחות שפון אסחר שערא לרישא אחרא (חמישאה) ארחא אחרא נפיק תחותוי (שתיתאה) חפי תקרובתא דבוסמא לרישא דלעילא (שביעאה) תרין תפוחין אתחון לאנהרא בוצינין (תמינאה) מזלא דכלא תלייא עד לבא ביה תליין עלאין ותתאין (תשיעאה) אינון דתליין לא נפקין דא מן דא (עשיראה) חפיין זעירין על גרונא (חד סר) דיקירו רברבין מתשערין בשיעורא שלים (תריסר) (וכד) שפון אתפנון מכל סטרין זכאה למאן דנשיק מאינון נשיקין (תליסר) בההיא מזלא דכלא נגדין תליסר משיחין דאפרסמונא דכיא⁵ כלא בהאי מזלא⁶ שכיח וסתים</p>	<p>(א) לפני פתח האזניים שורה כבוד לתקן ויורד ביופי (ב) בראש השפתיים מצד זה לצד השני (ג) קיים אורח שיוצא מתחת שני נחירים של החוטם לעבור חטא, שכתוב (משלי יט יא) ותפארתו עבור על פשע, (ד) תחת השפתיים סביב שער לראש השני (ה) אורח אחר שיוצא מתחתיו (ו) מחפה חלק החלק של הפנים למעלה (ז) שני תפוחים נראה לנהר ניצוצין (ח) מזל של הכל תלוי עד הלב, שבו נתלוי עליונים ותחתונים (ט) אלה שתלויים לא יוצאים זה מזה (י) מתחפה קטנים על גרון של הכבוד (יא) גדולים מתשערים בשיעור שלם (יב) שפתיים פנים מכל הצדדים, אשר מי שמנושק מנשיקים האלה (יג) באותו מזל של כולם יורדים י"ג שמנים של אפרסמון הטהור כולה. הכל נמצאים וסתום במזל הזה.</p>
<p>בזמנא דמטא תשרי ירחא שביעאה משתכחי (ירחי) אלין תריסר (ס"א תליסר) בעלמא עלאה ומתפתחי תריסר (ס"א תליסר) תרעי דרחמי בההוא זמנא (ישעיה נה ו) דרשו יהו"ה בהמצאו⁷ כתיב ויאמר אלהים תדשא הארץ דשא⁸ עשב מזריע זרע עץ פרי וגו' (בראשית א יא) היינו דכתיב (ויקרא טז לא) ועניתם את נפשותיכם בתשעה לחדש</p>	<p>כאשר הגיע זמן החודש השביעים נמצא חדשים אלה שלש עשר בעולם העליון, ונפתח י"ג שערי הרחמים באותו זמן שכתוב (ישעיה נה ו) דרשו ה' בהמצאו. כתיב (בראשית א יא) ויאמר אלקים תדשא הארץ דשא עשב מזריע זרע וגו', היינו דכתיב (ויקרא טז לא) ועניתם את נפשותיכם בתשעה לחדש בערב, באותו זמן שכתוב (דברים ג כד)</p>

¹ פירוש כי י"ג תיקוני דיקנא אינם מתפשטים כולם כי אם תשעה מהם לז"א ומשם הם מתפשטין בגוף כדאמר באדרא זוטא בדף רצ"ה ע"א (שער מאמרי רשב"י).

² עתה מפרש דיקנא דא"א תיקונו אחד לאחד ואלו הם מספרם אחד מקמי פתחא דאודנין (שער מאמרי רשב"י).

³ תיקון ג' (שער מאמרי רשב"י).

⁴ ופירוש נקבי דפרדשקא הם נקבי החוטם (שער מאמרי רשב"י).

⁵ בינה (שער מאמרי רשב"י).

⁶ דע שיש שני תקונין ונקראים מזל האחד חוטא דשערי סחרני דיקנא ומגיע עד הטיבור והוא התיקון השמיני והשני שיער שתחת הזקן המגיע עד הטיבור והוא התיקון השלשה עשר והנה התיקון הח' אינו מגיע לטיבור כי אם לפעמים וז"ש באדרא זוטא וכד האי מזלא תליא בשיקולא עד טיבורא כו' אבל עיקרו עד ליבא לבד כדאמר הכא לעיל מיהו באדרא רבא קתני דתרוייהו עד טיבורא וקאמ' נמי עד טיבורא דלבא ולא ידעתי מהו וצ"ע (שער מאמרי רשב"י).

⁷ פירוש בחדש תשרי שהוא שביעי בעשרה ימים שבין ר"ה ל"ה (שער מאמרי רשב"י).

⁸ פירוש מדלא כתיב תוצא הארץ כדאמר בתר הכי נראה דתדשא בתוכה הבינה ד"ו פרצופין וכן מדקתני ברישא עץ פרי נוקבא ובתר עושה פרי דכר וכן מדלא כתיב יהי עשב מזריע כו' (שער מאמרי רשב"י).

<p>בערב (בהאי זמנא) (דברים ג כד) אדני יהוה אתה החלות להראות את עבדיך את גדלך, יהוה שלם בספרוי והכא ברחישותא דא דארעא לא שלים יהי לא כתיב²</p>	<p>אדני יהוה אתה החלות להראות את עבדיך את גדלך, יהוה שלם מצדו, וכאן בשקט הוא, שארץ לא שלם, לכן לא כתוב יהי.</p>
<p>קרינן יו"ד עלאה יו"ד תתאה³ וייצר י' עלאה י' תתאה (יהי) י' עלאה י' תתאה ה' בגווייהו כללא דשלימו שלים ולא לכל סטר השלם, ולא לכל צד.</p>	<p>ויהי כן, י' העליון וי' התחתון וייצר י' העליון וי' התחתון, יהי י' עליון וי' תחתון, ה' באמצע, כללות של שלמות השלם, ולא לכל צד.</p>
<p>אתעקר מהאי אתר⁴ שמא דא ואשתיל באחרא כתיב (&) ויטע יהוה אלהים ה' בין יו"ד ליו"ד דיהי נשבא דפרדשקא דעתיקא לזעירא דאנפין בלא רוחא לא אתקיים בה"א אשתכלל ה"א עלאה ה"א תתאה דכתיב (ירמיה א ו) אהה אדני אלהים</p>	<p>נעקר ממקום זה שם זה ונשתל במקום אחר, שכתוב (בראשית ב ח) ויטע ה' אלקים, ה' בין י' לי' דיהי, נשיבת החוטם דעתיק, לפנים נמוכות, ללא רוח לא מתקיימים, בה' נשתכלל, ה' עליון וה' תחתון, שכתוב (ירמיה א ו) אהה אדני יהוה</p>
<p>בקיטפוי דקטפין (ציריא) ברוחא דמתקלין יהי י' עלאה דאתעטר בקטרא (ס"א בעטרא) דעתיקא היא קרומא עלאה דאודכך וסתים ה"א עלאה דאתעטר ברוחא דנוקבין דפרדשקא דנפיק לאחייא ו' עלאה בוצינא דקרדינותא דאתעטר בסטרוי (ס"א בעטרוי)</p>	<p>בדביקות שמתדבקים ברוח נצרך שנשקלו יהו, י' עליון שנכתר בקשר של עתיק, והיא קרום העליון שנזדכך ונסתם, ה' עליון שנכתר ברוח דנקבי החוטם שיוצא להחיות, ו' עליון הנר החשוך, שנכתר בצידו.</p>
<p>מתפשטן אתוון לבתר ואתכללו בזעירא דאפין כמה דשריא בגולגלתא אשתכחו מתפשטן בכל גופא לשכללא כלא בעמר נקא כד תלי תליין אלין אתוון כד אתגלי לזעירא מתישבן ביה אלין אתוון ואתקרי בהון</p>	<p>מתפשטים האותיות לחוץ ונכללו בפנים קנטות, כמו ששורה בגולגלות נמצאו, מתפשטים בכל הגוף, לשכללה כולו בצמר נקי, כאשר נתלו תלויים אלה אותיות כאשר נתגלו לקנים, מתיישרים בו אל האותיות ונקרא בהם</p>
<p>יו"ד דעתיקא סתים בעטרוי בגין שמאלא</p>	<p>אות י' דעתיק סתום בצדו, בגלל שמו</p>

¹ כי בכל מקום שנזכר שם ה' הוא שלם בבת זוגו שיצא קו"ל ובת זוגו עמו בצידו חוץ לבניה והכא ברחישותא דא לא שלים כי היו הנטיעות עדין דקים בתוך הבינה והיתה ד' על ו' כדפרישית ולפיכך לא נזכר יהי שזה מורה על חכמה ובינה י"ה שהולידו י' אחרת שהוא ז"א שהוא חכמה שניה שממנה מתפרשין ל"ב נתיבות והיא קול ובת זוגו נוקבא דז"א (שער מאמרי רשב"י).

² וזה יורה כי לא היה מתהווה עשב זה על ידי זוגו כי עדין לא היה זוגו כי היתה הארץ למעלה בבינה שאסור בתשמיש המיטה כיום הכפורים וזמ"ש בהאי זמנא אדני יהוה אתה החילות כי ה' תתאה אדני ה' עלאה יהוה בניקוד אלהים כי מתחילה היתה ה' תתאה בתוך ה' עלאה שאין שם זוגו וזהו אתה החילות כי מתחילה היו שניהם יחד אדני אלהים ואע"פ שגם הת"ת היה שם מכל מקום היתה מלכות ד' על ו' וזהו סוד ה' שהוא ד"ו ואין זוגו ולפיכך אמר עץ פרי ברישא שהיא הנקבה ובתר הכי עושה פרי שהוא הזכר (שער מאמרי רשב"י).

³ קורא יו"ד עלאה לחכמה קדומה שבכתר ולא למוח עצמו יקרא יוד אלא לקרום הזך הסותם אותו וכדקתני בתר הכי יוד עלאה דאתעטר בקטרא דעתיקא היא קרומה עלאה דאזדכך וסתים ויו"ד תתאה ז"א. ואפשר לומר דלעולם יו"ד המוח והכי פירושו יו"ד עלאה שהוא המוח שנתעטר והוקף בקיטרא דעתיקא וקיטרא דעתיקא היא קרומא כו' ולפי פירוש הראשון זהו ענין ויצר יוד עלאה יוד תתאה עתיקא קדישא וז"א וכמ"ש באדרא רבא בדף קמ"ה ע"ב וה' שבין י' לי' רומז לרוח חיים היוצא מהחוטם א"א לז"א וזהו נשבא דפרדשקא דקתני לקמן ויוצא מבינה שבכתר כי היא רוח חיים חיי המלך ונקרא תהילה ותהלת אחטם לך וכמבואר באדרא בדף קל"ב ונמצא שיהי הוא כללא דשלימו חכמה קדומה ובינה שבכתר וז"א ולפי שאינו מזכיר נוקבא דז"א אינו שלם לגמרי וזמ"ש שלים ולא לכל סטר וכשנאמר תדשא עדין לא נתגלה ז"א כלל ולפיכך לא נאמר יהי (שער מאמרי רשב"י).

⁴ אח"ך נעקר ויצא לחוץ ז"א עם נקבתו שהיו בתוך הבינה נעלמים (שער מאמרי רשב"י).

<p>אשתכח ה"א אתפתח באחרא ואינקיב בתרין נוקבין ואשתכח בתקונין ו"ו אתפתח באחרא דכתיב (שיר ז י) הולך לדודי למישרים בבוצינא דקרדינותא למכסיא פתחא ו' לעילא ו' לתתא ה' לעילא ה' לתתא י' לעילא ובה לא אשתתף אחרא ולא סליק בהדה בר רמיזא דרמיז</p>	<p>לא נמצא, ה' נפתח באחר, ונקב בשני נקבים ונמצא בתיקונים, ו' נפתח באחר שכתוב (ש"ה"ש ז י) הולך לדודי למישרים בנר נחשוך, לכסות פתחה, ו' עליון ו' תחתון ה' עליון וה' תחתון, י' עליון ובה לא השתתף אחר ולא עלה יחד אתה, חוץ מרמז שהרמיזו</p>
<p>כד אתגליין תרין (באורייתא) ומתחברן בחד דרגא חד רגשא בגין לאתפרשא ו"ד כלילין ביו"ד ווי כד אסתלק האי ואתגליין אינון בוסמין דטיפסא שריקין לא עברי (ס"א עבר) לא מתעכבי בדוכתא והחיות רצוא ושוב ברח לך אל מקומך אם תגביה כנשר ואם בין כוכבים שים קנך משם אורידך ותוצא הארץ</p>	<p>כאשר נתגלו שנים ומתחבר בדרגה א', חד רעש, כדי להפריש ו' ד' כלולים ב' אוי כאשר נסתלק הזה, ומתגלים אלה בסמים שעולים, לא עולים מעל הגבות, ולא מתעכבים במקומם והחיות רצוא ושוב (יחזקאל א יד) ברח לך אל מקומך (במדבר כד יא) אם תגביה כנשר ואם בין כוכבים שים קנך משם אורידך (עובדיה א ד), ותוצא הארץ</p>
<p>קעז/ב</p>	
<p>ספרא דציניעותא</p>	
<p>דשא אימתי כד שמא אתנטע וכדין אורא נפיק¹ ונצוצא אזדמן² (תיקונא קדמאה דרישא) חד גולגלתא אתפשט בסטרוי³ טלא מלי עלה דתרי גווי⁴ (תניינא) תלת חללין דאתון רשימין אתגליין ביה (תליתאה) אוכמין (ס"א כעורבא) כערבאה⁵ תליין על נוקבין עמיקין⁶ דלא יכיל</p>	<p>דשא (בראשית א יב) מתאי, כאשר שמו נטועה. וכך אור יצא וניצוצים הוכנים. גולגלתא א' מתפשט בצדו, א' טל מלא ועולה בב' צבעים, ב' שלש חללים של אותיות רשומים ומתגלים בו, ג' שחורים כעורב תלויים על נקבים עקומים שלא</p>

¹ קאי אדלעיל שאמר בגין שמא לא אשתכח בעתיק כי אם בז"ן וכמ"ש כאן אימתי כד שמא אתנטע בז"א ושלם עם אות ה' אחרונה במלכות כמ"ש בפרשת בהר קי ע"א וז"ל דקב"ה בן י"ה ו' כליל יה"ו ושלימו דיליה ה', והשתא מפרש איך אתעביד גלגלת שניה דז"א מהארזת ז"ת"ג דא"א, ואקדים מ"ש הרב בדף רח ע"ב על מאמר אד"ז וז"ל בדף רצב ע"ב מבוצד"ק נפק ניצוצא פטישא וכו' ופי' בו הרב דהשתא אתי לפרושי היכי אתעביד גלגלתא שניה דז"א וקאמר דנפיק מבוצד"ק שהוא שורש הדינים כדפי' ניצוצא תקיפא כפטיש חזק ובטש והוציא ניצוצות העולמות הראושנים ונתערבו באוריא דכיא ונתבסמו הניצוצות אלו עם אלו וזה הביסוס היה כשנתחברו או,א להוציא ז"א ואב זה הוא רוחא דגניז בעתיק יומין והיה גנוז בו בתוך אב זה אוריא דכיא וכאשר נתבחרו אר"א ונכללו הניצוצות והאוריא דכיא זה בזה אז יצאה גלגלתא תקיפא דז"א ואמנם ענין רוחא דגניז ואוריא דכיא הוא וכו' וכו' וז"ש כאן שמא אתנטע בז"א ונוקביה (הדרת מלך).

² ניצוצא בוצינא דקרדינותא טלא מלי עלה דתרי גווי פירוש חיוור וסומק עוד ירצה פי' שני כי הטל אשר בגו גלגלתא דעתיקא קדישא הוא חוור מצד תכלית לובן הרחמים שבו אבל הטל שבגלל' דז"א הוא כלול מתרי גווי חיוור וסומק רחמים ודין כנז' באדרת נשא בדף קל"ה ע"ב תלת חללין דאתון כו' פירוש היינו יה"ו חכמה ובינה ודעת (שער מאמרי רשב"י). כאן נגלו הדינים מה שהיו בא"א נחים בהעלם ושקטים כחמר טב על דורדיה ולכן יש שינוי בין ז' אלו לז' דא"א כאשר נבאר בע"ה (הדרת מלך).

³ מה שלא כן בא"א אלא גלגלתא מלייא (הדרת מלך).

⁴ ודא"א דבדולחא כולו לכן ובז"א גם גוון אדמימות כמ"ש רט ע"ב כד אתיישב ברישא דז"א אתחזי בין סומקא ובו ג' חללין חב"ד מוחא האמצעי אחורי הראש והם יה"ו אתון רשימין ביה כי מח דעת הוא ו' הרומז לז"א הוא דעת המזווג חו"ב (הדרך מלך).

⁵ פירוש שחורות כעורב תלויין על הנקבים העקומים שבאוזן ומעכבים מלשמע עוד פירוש שני וזהו סוד קוצותיו תלתלים שחורות כעורב כי שערות רישא דז"א הם שחורות ונמשכות ותלויין על נוקבין דאודנין דיליה ועל זה הוצרך לומר הפסוק הטה אונך ושמע לבערא שערא מעל אודנין (שער מאמרי רשב"י). ובא"א עמר נקי כי אם חטאת מה תפעל בו כי אין מגיע פגם עונות בני אדם אלא דווקא לז"ן כמ"ש צור ילדך תשי ילדך דייקא ולכן אוכמין כעורבא אם ח"ו גברו העונות ובעת רצון מתלבנים שערותיו מהשגחת א"א בפניו (הדרת מלך).

⁶ הם האזנים דלא יכיל למשמע אז ובשעת רצון לפנאה שערא מעל אודנין (הדרת מלך).

<p>למשמע ימינא ושמאלא הכא¹ חד ארחא לעילא² דקיק³ (רביעאה) מצחא דלא נהיר⁴ קמטותא דעלמא בר כד רעוא אשגח ביה (חמישאה) עינין דתלת גווי⁵ למרתת קמייהו⁶ אתסחן בחלבא דנהיר כתיב (ישעיה לג ב) עיניך תראינה ירושלם⁷ נוה שאנן וכתיב (שם א כב) צדק ילין בה נוה שאנן⁸ עתיקא דסתים עינך⁹ כתיב (שתיתאה) חוטמא פרצוף דזעירא לאשתמודעא¹⁰ תלת שלהובין מתוקדין בנוקבוי¹¹ (שביעאה) דרגא עקימא למשמע טב וביש¹²</p>	<p>יכול לשמוע ימין ושמאל כאן, אורח אחד לעיל דקיק, ד' מצח לא מאיר מחלוקת בעולם חוץ מכאשר קצון משגיח בו, ה עיניים של שלשה צבעים לפחד מהם, ניקו בחלב שמאיר שכתוב (ישעי' לג כ) עיניך תראנה ירושלים נוה שאנן, וכתיב (שם א כא) צדק ילין בה נוה שאנן, עתיק הסתום עינך כתוב, ו' חוטם הוא פרצוף דקטן להודיע שלש שלהבות נשרפים בנקבים, ז' דרגה עקום לשמוע טוב ורע</p>
<p>כתיב (שם מב ח) אני יהוה הוא שמי וכתיב (דברים לב לט) אני אמית ואחיה וכתיב (ישעיה מו ד) ואני אשא ואני אסבול¹³ הוא עשנו ולו אנחנו (תהלים ק ג) והוא באחד ומי ישיבנו (איוב כג יג) הוא אקרי מאן דסתים ולא שכיח הוא מאן דלא אודמן לעינא הוא מאן דלא אקרי בשמא</p>	<p>כתוב (ישעיה מב ח) אני ה' הוא שמי, וכתוב (דברים לב לט) אני אמית ואחיה, וכתוב (ישעי' מו ד) ואני אשא ואני אסבול, הוא עשנו ולו אנחנו (תהלים ק ג), והוא באחד ומי ישיבנו (איוב כג יג), הוא נקרא, מי שסתום ולא נמצא, הוא מי שלא נזדמן לעיניים הוא מי שלא נקרא בשמו</p>
<p>(היא היי) א' כליל (הוא) ו' ו' כליל א' ולא כליל היי (ס"א היי) א' אזיל לאלף אלף אזיל ליו"ד יו"ד אזיל ליו"ד דסתים מכל סתימין דלא מתחברין ביה ו"ד ווי כד לא נהיר י' בוי"ד כד אסתלק י' מן ו"ד בחובי עלמא ערייתא דכלא אשתכח על דא כתיב (ויקרא יח ז) ערות אביך לא תגלה וכד אסתליק יו"ד מן ה"א על דא כתיב (&) וערות אמך לא תגלה אמך היא לא תגלה ערותה אמך היא ודאי (משלי ב ג) כי אם לבינה תקרא וגו'</p>	<p>הוא, ה"א כולל ו', ו' כולל א' ולא כולל ה', ה"י הולך לאלף, אלף הולך ליו"ד, יו"ד הולך ליו"ד, שסתום מכל סתומים, שלא מתחברים בו ו"ד, אוי כאשר לא מאיר י' בוי"ד, כאש רמסתלק י' מן ו"ד בעבירות העולם, ערוה של הכל נמצא, על זה כתוב (ויקרא יח) ערות אביך לא תגלה, י"ה, אוי כשמסתלק י' מן ה', על זה כתוב (שם) וערות אמך לא תגלה אמך היא לא תגלה ערותה, אמך היא ודאי כי אם לבינה תקרא וגו' (משלי ב ג)</p>

¹ פירוש בז"א יש ימינא ושמאלא ולא בעתיקא (שער מאמרי רשב"י).

² באמצע הראש (הדרת מלך).

³ פלגותא דשערי (שער מאמרי רשב"י). ודא"א רחב הרבה (הדרת מלך).

⁴ פירוש מצח שבז"א משם הדינין יוצאין והקטטות לבד כשמצח א"א הנקרא רצון משגיח בו (שער מאמרי רשב"י). כמש דף קלו סע"א כד אתגליא וכו' וכל עלמא בדינא אתמסר בר ההיא שעתא וכו' וכן בדף רצג ע"א ע"ש (הדרת מלך).

⁵ הם סומקא אוכמא ירוקא ומפורשים בדף קלז ע"א ע"ש באורך ובגף רצג ע"ב (הדרת מלך).

⁶ פירוש עינים שיש בהם שלשה גוונים אוכם ירוק וסומק וראוי לאדם להיות נרתת מהם והם רוחצות בחלב של חיזור א"א (שער מאמרי רשב"י).

⁷ פירוש דמשמע דירושלים נוה שאנן בלא דין וכתיב צדק ילין בה שהוא דין (שער מאמרי רשב"י).

⁸ פי' אתה עתיקא שאתה נוה שאנן עיניך הגם שהם ב' חד אתחורו דכלא רחמי אפילו שמאלא לית בעתיקא כולא ימינא (הדרת מלך).

⁹ פירוש א"א ואין שם אלא עין אחד רחמים (שער מאמרי רשב"י). ולפנינו מלא ואין זה חדש (הערת הזהר).

¹⁰ פירוש פרצוף ז"א ניכר בחוטם (שער מאמרי רשב"י).

¹¹ פירוש הם תננא ואשא וגחלי דנורא (שער מאמרי רשב"י). מפורשים בדף קלז ע"ב תננא ואשא וגחלי דנור ע"ש ובדף רצד ע"א באורך (הדרך מלך).

¹² פירוש האוזן שיש בה נקב עקום (שער מאמרי רשב"י).

¹³ קלד ע"ב (הערת הזהר).

<p>פרקא תליתאה תשעה תקונין יקירין אתמסרו לדיקנא כל מה דאתממר ולא אתגלייא עלאה ויקירא אשתכח (והוא) והא (ס"א דיקנא) גנזיה (ס"א יקירא) קרא</p>	<p>תשעה תקונים מכובדים נמסרו לדיקנא כל מה שסתום ולא מתגלה עליון ומכובד נמצא, והוא גנוז ומכובד</p>
<p>תיקונא קדמאה דדקנא נימין על נימין מקמי פתחא דאדנין עד רישא דפומא (תניינא) מרישא האי עד רישא אחרא אשתכח (תליתאה) מתחות תרין נוקבין ארחא מלייא דלא אתחזייא (רביעאה) עלאין אתחפיין מהאי גיסא ומהאי גיסא (חמישאה) בהו אתחזיין תפוחין סומקין כוורדא (שתיתאה) בחד חוטא תליין אוכמין תקיפין עד הדוי (שביעאה) שפון סומקין כוורדא אתפנון (תמינאה) זעירין נחתין בגרונא ומחפיין קדלא (תשיעאה) רברבין וזעירין כגדין (ס"א נגדין וס"א נחתין) בשקולא</p>	<p>(א) שערות על שערות לפני פתח האזניים עד ראש הפה, (ב) מראש זה עד ראש האחר נמצא, (ג) מתחת לשני נקבי אורח מלא ולא נראה (ד) צלעות מחופים מצד זה לצד זה (ה) בו נראה תפוחים אדומים כשושנה (ו) בחוט א' תלויים שחורים חזקים עד החזה (ז) שפתיים אדומים כשושנה פנויים (ח) קטנים יורדים בגרון ומכסים על העורף (ט) גדולים וקטנים יורדים במשקולת</p>
<p>באלין אשתכח גיבר ותקיף מאן דאשתכח</p>	<p>באלה נמצא גבור וחזק מי שמצאו</p>
<p>כתיב (תהלים קיח ה) מן המצר קראתי יה תשעה אמר דוד עד כל גוים סבבוני לאסחרא ולאגנא עלוי</p>	<p>כתוב מן המצר קראתי יה-יה (תהלים קיח ה) תשעה אמר דוד עד כל גוים סבבוני לסבב ולהגן עליו</p>
<p>ותוצא הארץ דשא עשב מזריע זרע למינהו ועץ עושה פרי אשר זרעו בו למינהו תשעה אלין אתעקרו משמא שלים ואשתילו לבתר בשמא שלים דכתיב (&) ויטע יהו"ה אלהים</p>	<p>ותוצא הארץ דשא עשב מזריע זרע למינהו ועץ עושה פרי אשר זרעו בו למינהו (בראשית א יב), תשעה אלה נעקרו משם שלים והושתלו אחר כך בשם שלם שכתוב (בראשית ב ח) ויטע ה' אלקים</p>
<p>תקונין דדיקנא בתליסר אשתכחן איהי דהיא עלאה תתאה בתשעה אתחזון כ"ב אתוון אתגליפו בגוניהון (ס"א בניניהון) על האי (ס"א על האי מאן דחזי בחלמיה דיקנא) חלמא דאחיד דיקנא דבר נש עלאה בידיה (נ"א או דאושיט ידיה ליה ינדע דשלים במאריה) שלים במאריה שנאין תחותוי יכנעון כל שכן דיקנא עלאה דנהירא (ס"א לתתאה) בתתאה דעלאה רב חסד אקריה בזעירא חס"ד סתם כד אצטריך נהירו אנהר ואקרי רב חסד</p>	<p>תיקונים דזקן בשלש עשר נמצא שהיא עליון, בתחתון נראה בט', כ"ב אותיות נתלבשו בצבעיהם על חלום זה שמתחבר זקן בן אדם עליון בידו, שלם באדונו שונאיו יכנעו תחתיו, כ"ש זקן העליון שמאיר בתחתון, שעליון נקרא רב חסד, וקטן נקרא חסד סתם, וכאשר תצטרך הארה מאיר ונקרא רב חסד</p>
<p>(ס"א בידיה הא מתרחיץ דהא בשלם עם מאריה ושנאוי יכנעון תחותוי ודין הוא בדיל דהוא בחלמיה כל שכן אם זכה לאודעא מה היא דיקנא עלאה דהוא נהיר לתתאה אריה עלאה רב (ס"א חסד) בחסד אקרי בזעירא</p>	

¹ נשא קלט ע"ב (הערת הזהר).

כתוב (בראשית א כ) ויאמר אלקים ישרצו המים שרץ נפש חיה כלומר (נ"א ח"י י"ה) יה אתפשט נהירו דדא בדא כלא אתרחשון בזמנא חדא מים טבאן מים בישן בנין דאמר ישרצו אתכללו דא בדא חיה עלאה חיה תתאה חיה בחיה תחתון חיה	חסד סתם)
דבר אחר ישרצו המים תרגום ירחשון כלומר כד מרחשין בשפוותיה פתגמי צלותא בזכותא ובנקיות דעתא ובמיא הוה רחיש נפשא חיתא וכד בעי בר נש לסדרא צלותיה למאריה	
קעה/א	
ספרא דצניעותא	
טוב בחיה רעה	טבא חיה בישא
ויאמר אלקים נעשה אדם, האדם לא כתוב אלא אדם סתם, להוציא דלמעלה שנעשה בשם שלם, וכאשר נשלם זה נשלם זה, נשלם זכר ונקבה להשלים הכל, הוי"ה מצד דזכר, ואלקים מצד דנקבה.	ויאמר אלהים נעשה אדם האדם לא אלא אדם סתם ¹ לאפקא אדם דלעילא ² דאתעביד בשמא שלים ³ כד אשתלים ⁴ דא אשתלים דא אשתלים דכר ונוקבא לאשלמא כלא יהו"ה סטרא דדכר אלהים סטרא דנוקבא
נתפשט זכר ונתקן בתיקוניו, באמה ובפה דאמה, מלכים שנתבטלו כאן נתקיימו, דדינים דזכר חזקים בתחילה ובסוף נחים, ודנקבה הפוך.	אתפשט דכורא ואתתקן ⁵ בתקוניו כאמא בפומיה דאמה מלכין דאתבטלו הכא אתקיימו דינין ⁶ דדכורא תקיפין ברישא בסופא נייחין דנוקבא באיפכא ⁷

¹ שאז ה' הידיעה מורה על או"א אלא אדם סתם הם ז"ן (הדרת מלך).

² שהם או,א (הדרת מלך).

³ כמ"ש באד"ר קמא ע"ב תרין שמהן דאיתקרי שם מלא הויה, אלקים וכו' וייצא ה' אלקים את האדם רזא דעתיקא ורזא דז"א וכו' תיקונא בשמא שלים הויה אלקים את האדם הידוע כי עתיקא יצר או"א בשם מלא ואח"כ נעשה אדם נאמר על ז"ן ולכן לא אמר האדם (הדרת מלך).

⁴ כד אח"כ אתשלים דא אז הויה, סטרא דדכר כי גם ז"א נקרא הויה ומלכות אלקים נק' סטרא דנוק' (הדרת מלך).

⁵ דהיינו שנזדווג ואתקליא טיפת החסד בפומא דאמה וכמ"ש באד"ר קמב ע"א: ולא אתקיימו עד דנחית חסד עילאה וכו' בהאי אמה דאיקרי חסד הה"ד ואל ההמלכים וכו' (הדרת מלך).

⁶ קמב ע"ב (הערת הזהר).

⁷ וכן באדרת נשא בדף קמ"ב ע"ב וז"ל ותאנא בצניעותא דספרא דכל דינין דמשתכחין מדכורא תקיפין ברישא ונייחין בסופא וכל דינין דמשתכחין מנוקבא נייחין ברישא ותקיפין בסופא כו' ובפ' תצוה בדף קפ"ז ע"א וז"ל כתיב יהי שם ה' מבורך מאי מבורך כו' שירותא קשה וסופה רך מ"ב קשה ודינא איהו ודאי ולבתר רך כו' נראה בהפך דדינין דנוקבא תקיפין ובלתר חלישין. אבל הענין הוא כי כאן בפ' תרומה בספרא דצניעותא איירי בענין תיקוני האצילות עצמו ומהותם ולכן כל יותר שהדינין מתפשטי' הם יותר חזקים ובסוד סיגי הזהב ושמרי היין כי שם הם דינין יותר חזקים. אבל בפ' תצוה בפעולת הדינין בעצמן כי הנקבה להיותה משועבדת תחת בעלה. לכן כאשר תבא לפעול פעולות דינין יתגברו רחמי הזכר עליה ותחליש דינין שלה. אבל כאשר הזכר ירצה לפעול פעולות הדין בעולם אין מי שימחה בידו להחליש דיניו. ואמנם ביאור הדברים הנז' הוא כי בערך הדינין בעצמותם ומהותם דינין דדכורא תקיפין ברישא כו' כנז' כאן בפ' תרומה והטעם הוא כי הנה הדינין נתפשטו תחילה בז"א בחמשה מקומות והם בחוטמא בפומא ובדורעין ואצבעין וגידין אבל אח"כ ירדו מן הז"א והלכו להם אל הנקבה כנז' באדרת נשא ואותם הדינין והגבורות שהם חמשה גבורות נשארו בסיומא דיליה שהוא היסוד שבו כדי לתתם משם אל נוקביה לתת לתתם בחג"ת שלה כנודע ולהיות כי שם ביסוד שלו הוא מקום קבוץ החמשה חסדים לכן הגבורות נייחין תמן בסופא שהוא ביסוד שלו אבל דיני הנקבה הם להפך כי בהיותם עדין למעלה ברישא דילה הם נייחין לפי שהראש

<p>וי"ה קונטרס דקטורא בעטפוי שקיעין י' זעירא בגוהא אשתכח אי אתבסמו דינין בעא עתיקא אתא חויה על נוקבא וקינא דזוהמא אתתקן בגוה למעבד מדורא בישא דכתיב (&) ותהר ותלד את קין קינא דמדורא דרוחין בישין ועלעולין וקטפורין</p>	<p>וי"ה קנטר דקשור בערוותה נשקעים, י' קטן נמצא בתוכו, אם נתבסמו דינים בעא עתיקא' בא נחש על נקבה, וקן דזוהמא נתקן בתוכו לעשות מדור רעה, שכתוב (בראשית ד א) ותהר ותלד את קין, קן של מדור רוחות רעות, ועלעולין וקטפורין.</p>
<p>אתקין ביה בהאי אדם בתרין בכלל ופרט אתכללו בפרט וכלל שוקין ודרועין ימינא ושמאלא דא אתפלג בסטרוי</p>	<p>נתקן באדם זה כתרים בכלל ובפרט, ונכללו בפרט וכלל, שוקיים וזרועות, ימין ושמאל זה נחלק בצידי</p>
<p>אתתקן דכר ונוקבא יה"ו י' דכר ה' נוקבא ו' כתיב (&) זכר ונקבה בראם ויברך אותם ויקרא את שמם אדם דיוקנא ופרצופא דאדם יתיב על כרסיא וכתיב (יחזקאל א כו) ועל דמות הכסא דמות כמראה אדם עליו מלמעלה</p>	<p>נתקן זכר בנקבה יה"ו י' זכר ה' נקבה, ו' כתוב (בראשית ה ב) זכר ונקבה בראם ויברך אותם ויקרא את שמם אדם, צורה ופרצוף של אדם יושר על כסא וכתוב (יחזקאל א כו) ועל דמות הכסא דמות כמראה אדם עליו מלמעלה</p>
<p>פרקא רביעאה עתיקא טמיר וסתים זעירא דאנפין אתגלייא ולא אתגלייא דאתגלייא באתוון כתיב (&) דאתכסייא סתים באתוון דלא מתיישבן באתרוי בגין דאיהו לא אתיישבו ביה עלאין ותתאין</p>	<p>זקן טמון וסתום, פנים צעירים נתגלה ולא נתגלה, מה שנתגלה כתוב באותיות והמכוסה סתום באותיות שאל מתיישבים במקומם בגלל שהוא לא מתיישב בו עליונים ותחתונים</p>
<p>ויאמר אלהים תוצא הארץ נפש חיה למינה בהמה ורמש וגו' היינו דכתיב (תהלים לו ז) אדם ובהמה תושיע יהוה חד בכללא דאחרא משתכחא בהמה בכללא דאדם (ויקרא א ב) אדם כי יקריב מכם קרבן ליהוה מן הבהמה משום דאתכלל בכללא דאדם</p>	<p>ויאמר אלקים תוצא הארץ נפש חיה למינה בהמה ורמש וגו' (בראשית א כד), היינו שכתוב (תהלים לו ז) אדם ובהמה תושיע ה', אם אחד נמצא משמע שהשני גם כן נמצא, הבמה נכלל באדם, אדם כי יקריב מכם קרבן לה' מן הבהמה (ויקרא א ב), משום שנכלל בכלל האדם</p>
<p>כד נחת אדם דלתתא</p>	<p>כאשר ירד האדם למטה</p>
<p>ד"א</p>	
<p>ושפוטתיה מרחשן בהאי גוונא מתתא לעילא לסלקא יקרא דמאריה לאתר דשקיו דעמיקו דבירא נגיד ונפיק לבתר ינגיד לאמשכא מלעילא לתתא מההוא שקיא דנחלא לכל דרגא ודרגא עד דרגא בתראה</p>	<p>ושפוטתיה מרחשן בהאי גוונא מתתא לעילא לסלקא יקרא דמאריה לאתר דשקיו דעמיקו דבירא נגיד ונפיק לבתר ינגיד לאמשכא מלעילא לתתא מההוא שקיא דנחלא לכל דרגא ודרגא עד דרגא בתראה לאמשכא נדבה לכלא מעילא</p>

שלה מכוון כנגד היסוד שבזכר אשר שם החמש חסדים וממתקות הגבורות שלה. וכו' עוד נבאר פירוש שני והוא כי הנה הגבורות והדינין דז"א הם נמשכים מראשו כנז' בפ' תזריע בדף מ"ח ע"ב וז"ל ות"ח ברישא דהאי איש בוצינא דקרדינותא ובגין כך גולגלתא דרישא דהאי סומקא בלא בורדא כו'. אמנם סיום התפשטות גופו שהם בחינת נה"י שבו אשר שם הוא מקום סיום קבוץ הגבורות והדינין אשר בו כי לכן נקראים ערבוב' כנז' בפ' צו בדף ל"ב ע"א שורה ג' וז"ל וערבי נחל מסטרא דנחל נפקי גבוראן כו' עכ"ל ואלו הנצח הוד יסוד שבו נעשין מוחין אל הנקבה והרי איך מקום סיום הדינין של הזכר הם ניחין. לפי שהם בחי' מוחין פנימים ממש נעשים מהם אל הנקבה. אבל בערך הנקבה הם להפך כי הנה הדינין שהם הנצח הוד יסוד של ז"א הם ניחין ברישא דיליה. כי נעשו אצלה בבחינת מוחין כנז' אבל בסופה מתפשטין ואינן ניחין לפי שהנצח הוד יסוד שלה. אינן נעשין מוחין בזולתה כדוגמת נה"י דכורא שנעשין מוחין בנוקבא. עוד עיין בפ' תצוה פירוש שלישי במאמר הזה של יהי שם ה' מבורך כו' (שער מאמרי רשב"י).

<p>לאמשכא נדבה לכלא מעילא לתתא לבתר בעי לקשרא קשרא בכלא¹ קשרא דכונה דמהימנותא ויעבדון כל משאלוהי בין שאלתא דצבורא בין שאלתא דיחידא ושאלתא דאית לבר נש לשאלא ממאריה הן מסודרות בתשע גווני אית באלפא ביתא ואית באדכר מכילוהי דקודשא בריך הוא רחום והנון וגו' אית בשמהן יקירן דקודשא בריך הוא כגון אהיה יה יהו אל אלהים יהו"ה צבאות שדי אדני אית בעשר ספירות כגון מלכות יסוד הוד נצח ת"ת גבורה חסד בינה חכמה כתר אית באדכר צדיקיא כגון האבות והנביאים והמלכים אית בשירי ובתושבתי דאית בהון קבלה אמיתית ועילא מנהון מאן דידע לתקן תקונין למאריה² כדקא יאות ואית בידעה סלקא מתתא לעילא ואית מאן דידע להמשיך שפעא מעילא לתתא ובכל תשע גווני אלן צריכ כונה גדולה ואי לא עליה קרא דכתיב (&) ובוזי יקלו</p>	<p>לתתא לבתר בעי לקשרא קשרא בכלא קשרא דכונה דמהימנותא ויעבדון כל משאלוהי בין שאלתא דצבורא בין שאלתא דיחידא ושאלתא דאית לבר נש לשאלא ממאריה הן מסודרות בתשע גווני אית באלפא ביתא ואית באדכר מכילוהי דקודשא בריך הוא רחום והנון וגו' אית בשמהן יקירן דקודשא בריך הוא כגון אהיה יה יהו אל אלהים יהו"ה צבאות שדי אדני אית בעשר ספירות כגון מלכות יסוד הוד נצח ת"ת גבורה חסד בינה חכמה כתר אית באדכר צדיקיא כגון האבות והנביאים והמלכים אית בשירי ובתושבתי דאית בהון קבלה אמיתית ועילא מנהון מאן דידע לתקן תקונין למאריה² כדקא יאות ואית בידעה סלקא מתתא לעילא ואית מאן דידע להמשיך שפעא מעילא לתתא ובכל תשע גווני אלן צריכ כונה גדולה ואי לא עליה קרא דכתיב (&) ובוזי יקלו</p>
<p>ובכוונת אמן שהוא כולל ב' שמות אדנ"י והאחד גניז טוביה וברכוהי באוצר הנקרא היכל והוא רמוז בפסוק (חבקוק ב כ) ויהו"ה בהיכל קדשו הס מפניו ולדא רמוז רבותינו ז"ל כל טוב האדם בביתו שנאמר (במדבר יב ז) בכל ביתי נאמן הוא ומתרגמינן בכל דעמי</p>	<p>ובכוונת אמן שהוא כולל ב' שמות יהו"ה אדנ"י והאחד גנוז טובו וברכותיו באוצר הנקרא היכל והוא רמוז בפסוק ויהו"ה בהיכל קדשו הס מפניו ולזה רמזו רבותינו ז"ל כל טוב האדם בביתו שנאמר בכל ביתי נאמן הוא ומתרגמינן בכל דעמי.</p>
<p>ואי מכוון בכל חד וחד מתשע גווני כדקא יאות דא הוא בר נש דאוקיר לשמא דמאריה לשמא קדישא ועל דא כתיב (ש"א ב ל) כי מכבדי אכבד ובוזי יקלו אכבד בעלמא דין לקיים ולמעבד כל צרכוי ויחזון כל עממי ארעא ארי שמא דה' אתקרי עליה וידחלון מניה ובעלמא דאתי יזכי למיקם במחיצת חסידים אף על פי דלא קרי כל צורכיה כיון דזכה לאשגחא ידיעת מאריה ואיכוון ביה כדקא יאות מאי ובוזי יקלו דא הוא מאן דלא ידע ליחדא שמא קדישא ולקשרא קשרא דמהימנותא ולאמשכא</p>	<p>ואי מכוון בכל חד וחד מתשע גווני כדקא יאות דא הוא בר נש דאוקיר לשמא דמאריה לשמא קדישא ועל דא כתיב כי מכבדי אכבד ובוזי יקלו אכבד בעלמא דין לקיים ולמעבד כל צרכוי ויחזון כל עממי ארעא ארי שמא דה' אתקרי עליה וידחלון מניה ובעלמא דאתי יזכי למיקם במחיצת חסידים אף על פי דלא קרי כל צורכיה כיון דזכה לאשגחא ידיעת מאריה ואיכוון ביה כדקא יאות מאי ובוזי יקלו דא הוא מאן דלא ידע ליחדא שמא קדישא ולקשרא קשרא דמהימנותא ולאמשכא</p>
<p>קעה/ב</p>	

¹ ר"ל לייחד את כולם על ידי אור א"ס המיוחדם (לש"ו).

² נראה שלכן לא היה חפץ האר"י זלה"ה כי אם בשירי הקדמונים שנתיסדו על דרך הסוד (רמ,ז).

³ ר"ל בכל הכוונות שכוונו בהם אנשי כנה"ג (לש"ו).

ספרא דצניעותא	
<p>בדיוקנא עלאה אשתכחו תרין רוחין¹ מתרין סטרין דימינא ושמאלא כליל אדם דימינא נשמתא קדישא דשמאלא נפש היה חב אדם² אתפשט שמאלא ואתפשטו אינון בלא גופא כד מתדבקין דא בדא אתיילדן כהאי היה דאולידת (רוחין) סניאין בקטרא חדא</p>	<p>בצורה עליונה נמצא ב' רוחים ומשני צדדים של ימין ושמאל שנכללים באדם, ימינה היא נשמה קדושה, ושמאלה נפש חיה, וכאשר האדם עבר עבירה נתפשט השמאל ונתפשטו אלה ללא גוף, וכאשר מתדבקים זה בזה נולדה כזאת חיה שמולידה הרבה רוחים בפעם אחת</p>
<p>כ"ב אתוון סתימן³ כ"ב אתוון אתגליין י' סתים⁴ י' גלייא⁵ סתים וגליא במתקלא⁶ דמפסין אתקלו י' נפקין מניה דכר ונוקבא ו"ד⁷ בהאי אתר ו' דכר ד' נוקבא בגין דא ד"ו תרין⁸ ד"ו דכר ונוקבא ד"ו תרין קפלין תרין י' בלחודוי דכר⁹ ה' נוקבא¹⁰ ה' ד' הות בקדמיתא¹¹ ומדאתעברת ב' בגוה (אולידת) אפיקת ו' (הרי כי בה' אית ד"ו ובי' אית ה"ה הרי יה"ו) אתחזי יו"ד¹² בחזויה כללא דיה"ו מדאפיקת יו"ד דהוא דכר ונוקבא¹³ אתיישב לבתר ומכסייא לאמא</p>	<p>כ"ב אותיות סתומות, וכ"ב מגולות, י' סתום וי' מגולה סתום וגלוי במשקל שוה נשקלו, י' יוצא ממנו זכר ונקבה והם אותיות ו' ד', במקום זה ו' זכר וד' נקבה, בגלל זה דו' היא לשון של שנים, דו מרמז לזכר ונקבה, דו שני עמודים, י' לבד זכר וה' לבד נקבה ה' היה בתחילה ד' ומשנתעברה ביה הוציאה ו' הרי כי באות ה' נמצא ד' ו', וביו"ד יש ה' הרי יה"ו נראה יו"ד במליואו הויה יה"ו, וכאשר י' מוציא ו"ד שהוא זכר ונקבה נתייב אחר כך ומכסה לאמא</p>
<p>ויראו בני האלהים את בנות האדם (בראשית ו ב) היינו דכתיב (יהושע ב א)</p>	<p>ויראו בני האלקים את בנות האדם (בראשית ו ב), היינו שכתוב (יהושע ב</p>

¹ תזריע מח ע"ב (הערת הזהר). פי' כשירד לג"ע הארץ ירדו עמו ג' רוחות כמ"ש בפרשת תזריע מח ע"ב וכו' ע"ש המאמר הזה אורך, וכו' ופי' רוח החסדים מימין ורוח הגבורות משמאל נשמה מימין ונפש משמאל (הדרת מלך).

² שם בתזריע ביאור הדברים ולא אתיישבא אותו רוח השמאלי בהדי אחרא הימיני כי לא נמתקו הגבורות בחסדים וז"ש אתפשט שמאלא שגברו הגבורות ואתפשטו מהם בירות בלא גוף בערב שבת כמ"ש שם בתזריע (הדרת מלך).

³ קאי אדלעיל "ויאמר ה' תוצא הארץ" שהיא מלכות נפש אדהר, שקבלה אותה מחיה עילאה, וכשיפורש בעליונים אדם ובהמה זר"ן כנז"ל ועל ז"א קאמר כב, אתוון סתימין ויובן במ"ש באד"ר קלט ע"א דיקנא קדישא דז"א בט' תיקונין וכו' ונגדין י"ג מבויעין דמשחא בהאי דיקנא ומשתכחין ביה כ"ב תיקונין ומניה נגדין כב, אתוון דאורייתא עכ"ל. וז"ש כאן כב, אתגליין הם כ"ב שבז"א הנז' וכ"ב אתוון סתימין כמ"ש הרב שבדיקנא דא"א יש ג' הויר"ת דיודין שבם י"ב יוד"ן והכולל י"ג וט' וו"ן הם כב, אתוון סתימין (הדרת מלך).

⁴ בא"א (הדרת מלך).

⁵ בחכמה ובז"א (הדרת מלך).

⁶ משקל המוצנע בארגז וכיס ואבני המאזנים נשקלו ורומזו למ"ש בדף רצ סע"א אר"ש כל מה דאמינא דעתיקא וכו' וז"ש יר"ד סתים וגליא הכל סוד א' כי אבא מלביש לעתיק, וכשמתאריך אבא עד סוף האצילות כי אז כל הרגלים בקרקע המציאות מסתיימים בהשוואה אחת כמ"ש הרב ואז ז"א מלבי שלאבא והכל אור א' (הדרת מלך).

⁷ זר"ן הרמוזים בר"ד של מילוי יו"ד ומבואר בדף רצ הנז' רע"ב (הדרת מלך).

⁸ כמרז"ל טב למיתב טן ד"ו דהיינו שנים מלמיתב ארמלו (הדרת מלך).

⁹ הוא אבא (הדרת מלך).

¹⁰ בינה וכן יפורש על זר"ן אלא שכבר רמז זר"ן במילוי ו"ד ועוד דקאמר ומדאעברת שהיא בינה שנתעברה מן יו"ד שהוא אבא בז"א שהוא ו' שברגל ה' הרומז לר"ק שבעיבור אין לו חב"ד ואז ד' נעשית ה' כי אפיקת ו' ומקודם היתה בינה ד' כמ"ש הרב יו"ד הם חכמה ובינה שבמילויה נרמזה, ואות ה' של שם תבונה ויש"ס נרמז בעוקץ שלה וא"כ בינה ד' הוות של מילוי יו"ד הרי כי ביו"ד אות ד' הם ו, ד שבמילויה (הדרת מלך).

¹¹ קפ ע"ב (הערת הזהר).

¹² אם תהיה בחזויה במילואה היא כללא דיה"ו שהם חו"ב וז"א ומלכות כלולה עמו, וכתר בקוצו של י' א"כ כל י"ס נכללים באות י' (הדרת מלך).

¹³ דכר, ו', ונוק', ד' אז ז"א מלביש ומכסה לאימא והגם דבסמוך אמר אפיקת ו' שהוא ז"א ודאי שגם מלכות כלולה עמו ברגל ה' בסוד פסיעה לבר ילדה בן ובת ואז אתיישבת (הדרת מלך).

<p>שנים אנשים מרגלים חרש² לאמר מאי בנות האדם דכתיב (מ"א ג טז) אז תבאנה שתיים נשים זונות אל המלך בניניהון כתיב (שם כח) כי ראו כי חכמת אלהים בקרבו וגו' אז תבאנה ולא בקדמיתא בקיסטרא דקיסטורי דפיגאן תרין מתחבקן הוו לעילא לתתא נחתו ירתו עפרא אבדו חולקא טבא דהוה בהו עטרא דבומלא (ס"א דחמלא) ואתעטר בקוסטא דענבא</p>	<p>א) שנים אנשים מרגלים חרש לאמר, מאי בנות האדם שכתוב (מלכים א' ג טז) אז תבאנה שתיים נשים זונות אל המלך, בגללם כתוב (שם) כי ראו כי חכמת אלקים בקרבו וגו' אז תבאנה ולא לפני כן, בהיכל של קשר של קטירוג שנים מתחבקים היו למעלה ולתת ירדו וירשו עפר, ואבדו חלקם הטוב שהיה בה כתר דכומלא¹ ונכתרו במדה של ענבים</p>
<p>ויאמר יהו"ה אל משה מה תצעק אלי (שמות יד טו) אלי דייקא דבר אל בני ישראל ויסעו ויסעו דייקא במזלא הוה תלי דבעא לאוקיר דקניה (שם טז כו) והישר בעיניו תעשה והאזנת למצותיו ושמרת כל חקיו עד כאן כי אני יהו"ה רפאך להאי דוקא</p>	<p>ויאמר ה' אל משה מה תצעק אלי (שמות יד טו), אלי בדווקא, דבר אל בני ישראל ויסעו, ויסעו בדווקא, זה תלוי במזל, שצריכים לכבד הזקן, (שמות טו כו) והישר בעיניו תעשה והאזנת למצותיו ושמרת כל חקיו עד כאן כי אני ה' רפאך, לזה מדויק.</p>
<p>פרקא³ חמשהא</p>	<p>פרקא חמישא</p>
<p>הוי גוי חוטא עם כבד עון זרע מרעים בניו וגו' (ישעיה א ד) שבעה דרגין יו"ד ה"ה ו"ה ה"י ו"ו אפיק ד' ה"ה הו"י ה"ה אפיק ו"ו ד"ו לבר אסתיר אדם דכר ונוקבא דאינון ד"ו דכתיב (&) בנים משחיתים</p>	<p>הוי גוי חוטא עם כבד עון זרע מרעים בנים משחיתים (ישעיה א ד), שבעה מדרגות יו"ד ה"ה ו"ה, ד' הוציא ו' ה', ה"ו"י ה' מוציא ו', ד"ו בחוץ (נ"י יו"ד ה"ה ו"ה ה"י ו"ו אפיק ד' ה"ה הו"י ה"ה אפיק ו"ו ד"ו לבר) נגמר האדם זכר ונקבה, שהם ד"ו ולכן כתוב בנים משחיתים</p>
<p>בראשית ברא, בראשית מאמר, ברא חצי מאמר אב ובן סתים וגליא עדן עלאה דסתים וגניז עדן תתאה נפיק למטלטלי (ס"א למטלנוי) ואתגלייא יהוה יה אלהים את אדני אהיה ימינא ושמאלא כחדא אשתתפו השמים ואת דכתיב (ד"ה א כט יא) והתפארת והנצח אינון כחדא אשתתפו הארץ דכתיב (תהלים ח ב) מה אדיר שמך בכל הארץ (ישעיה ו ג) מלא כל הארץ כבודו</p>	<p>בראשית ברא, בראשית מאמר, ברא חצי מאמר, אב ובן סתום וגלוי, עדן עליון סתום וגנוז, עדן תחתון מוציא נתיבותיו ומתגלה יהו"ה י"ה אלהים את אדניי אה"יה ימין ושמאל משתתפים יחד השמים ואת הכתוב (ד"ה א' כט יא) והתפארת והנצח אינון כחדא אשתתפו, הארץ שכתוב (תהלים ח ב) מה אדיר שמך בכל הארץ, מלא כל הארץ כבודו (ישעיה ו ג)</p>
<p>יהי רקיע בתוך המים להבדיל בין הקדש</p>	<p>יהי רקיע בתוך המים להבדיל בין</p>

¹ צ"ע פירוש המילה, וי"ג בומלא, וזה לשון שמירה ע' רש"י ב"מ קג ע"ב

² זה נתבאר לעיל בפרשת ויחי במאמר הנהו תרין צפרין כו' בס' הזוהר בדף ר"ז ע"ב ונתבאר בשער הזה בדף מ"ט ע"א גם יתבאר בפ' אחרי מות בדף ס' ע"ב בענין הנהו תרי בנין דתחות דגלהא (שער מאמרי רשב"י). דע, כל אלו הבחי' של הקל' הם נזכרים למקומותם בשמותם והוא כי תרין מוחין דז"א דקל' שבאצילות נק' ב' אנשים מרגלים הנז' בפ"ד דספד"צ על פסוק ויראו בני האלהים אל בנות האדם, ונז' בפ' אחרי מות דף ס' ענין ב' בנין דינקין בכל יומא דאיקרונ מאללי ארעא, ולהיותם ב' מוחין דקל' דז"א, דאצילות נק' ב' אנשים וב' מוחין דנוק' דקל' דאצילות נקראים ב' ציפרין ולהם קרא הזהר כאן בפ' ויחי ב' ציפרין וז"מ בזהר ויצא קסב אשר שם צפרנים יקננו ובסוד וללבו ב' בנות וכנגדם יש ג' בקל' ב' בנות שהם נק' ב' צפרין כנ"ל וכו' (הדרת מלך סי' יב).

³ פרקא חמישאה ובגין כך כתיב והיו ימיו מאה ועשרים שנה כו' אלו הם סוד מאה ועשרים צרופים שיש בשם אלהים אשר מקומם הם מן ז"א של הבריאה עד סיום כל פרצופי היצירה והעשיה עשרה עשרה בכל פרצוף ככתוב אצלנו בדרוש שמות הספירות (שער מאמרי רשב"י).

<p>ובין קדש הקדשים עתיקא לזעירא אתפרש ואתדבק לא אתפרש ממש פומא ממלל רברבן אנתיק ואתעטר בכתרין זעירין בחמשה זינין מים וכתיב (במדבר יז) ונתן עליו מים חיים (ירמיה י י) הוא אלהים חיים ומלך עולם (תהלים קטז ט) אתהלך לפני יהו"ה בארצות החיים (ש"א כה כט) והיתה נפש אדני צרורה וגו' (בראשית ב ט) ועץ החיים בתוך הגן י"ה יו"ד ה"א אה"י בין מים למים מים שלימין ומים דלא שלימין רחמין שלימין רחמין דלא שלימין</p>	<p>הקדש ובין קדש הקדשים, זקן לקטן מתפרשים והתדבק, לא נפרש ממש, פה מדבר גדולות אנתיק' ונתעטר בכתרים קטנים, בחמשה סוגי מים, שכתוב (במדבר יז) ונתן עליו מים חיים אל כלי, הוא אלקים חיים ומלך עולם (ירמיה י י), אתהלך לפני ה' בארצות החיים (תהלים קטז ט), והיתה נפש אדני צרורה בצרור החיים (שמואל א' כה כט), ועץ החיים בתוך הגן י"ה יו"ד ה"א, אה"י בין מים למים, מים שלימין ומים לא שלימין, רחמים שלימין רחמין שלא שלימין.</p>
<p>ויאמר יהו"ה לא ידון רוחי באדם לעולם בשגם הוא בשר ויאמר יהו"ה כד אתישבא בזעירא מכאן (נ"א דכד אמר בשם אמרו) (לומר) דבר בשם אמרו דעתיקא סתים קאמר לא ידון רוחי באדם דלעילא משום דבההוא רוחא דאתנשבא מתרין נוקבין דפרדשקא משיך לתתאי ובגין כך כתיב (ימי עולם) והיו ימיו מאה ועשרים שנה יו"ד שלים ולא שלים י' בלחודי מאה תרין אתוון תרין זמנין מאה ועשרים שנה י' בלחודי כד</p>	<p>ויאמר ה' לא ידון רוחי באדם לעולם בשגם הוא בשר, ויאמר ה' כאשר התיישב בקצר, מכאן שכאשר אמר בשם אמרו של זקן סתום קאמר. לא ידון רוחי באדם למעלה משום שבאותו רוח שמתנשב משני נקבים דחוטם נמשך למטה ובגלל זה והיו ימיו מאה ועשרים שנה יו"ד שלם ולא שלם י' לבד מאה, שתי אותציות שתי זמנים מאה ועשרים שנה, י' לבד כאשר</p>
<p>ד"א</p>	
<p>לאתר דאצטריך ולאוקיר שמא דמאריה טב ליה דלא אתברי וכל שכן מאן דלא אתכוון באמן ועל דא כל מאן דמרחיש בשפוותיה בנקיותא דלבא במיא דמנקי מאי כתיב (&) בהדיה ויאמר אלהים נעשה אדם כלומר בשביל אדם דידע לאחדא צלם ודמות כדקא יאות וירדו בדגת הים</p>	<p>לאתר דאצטריך ולאוקיר שמא דמאריה טב ליה דלא אתברי וכל שכן מאן דלא אתכוון באמן ועל דא כל מאן דמרחיש בשפוותיה בנקיותא דלבא במיא דמנקי מאי כתיב (&) בהדיה ויאמר אלהים נעשה אדם כלומר בשביל אדם דידע לאחדא צלם ודמות כדקא יאות וירדו בדגת הים</p>

קעמ/ב	
פרשת תצוה	
<p>ואתה תצוה את בני ישראל וגו' (שמות כז כ) ואתה הקרב אליך את אהרן אחיך וגו' (שם כה א) אמר רבי חייא¹ מאי שנא הכא מבכל אתר דכתיב ואתה הקרב אליך ואתה תדבר אל כל חכמי לב (&) ואתה תצוה את בני ישראל ואתה קח לך בשמים ראש מר דרור (שמות ל כג) אלא כלא ברוא עלאה איהו לאכללא שכינתא בהדיה²</p>	<p>ואתה תצוה את בני ישראל וגו' ואתה הקרב אליך את אהרן אחיך וגו' אמר רבי חייא מה שונה כאן מבכל מקום שכתוב ואתה הקרב אליך ואתה תדבר אל כל חכמי לב ואתה תצוה את בני ישראל ואתה קח לך בשמים ראש מר דרור אלא הכל בסוד עליון הוא לכלל השכינה עמו.</p>
<p>אמר רבי יצחק נהורא עלאה ונהורא תתאה כליל כחדא אקרי³ ואתה⁴ כמה דאת אמר (נחמיה ט ו) ואתה מחיה את כלם ועל דא לא כתיב והקרב את אהרן אחיך וצוית את בני ישראל ודברת אל כל חכמי לב בגין דההוא זמנא שריא שמשא בסיהרא ואשתתף כלא כחדא לשריא על אומנותא דעובדא אמר רבי אלעזר מהכא (שמות לו א) אשר נתן יהוה חכמה ותבונה בהמה⁵</p>	<p>אמר רבי יצחק אור עליון ואור תחתון כלולים כאחד נקראים ואתה כמו שנאמר ואתה מחיה את כולם ועל כן לא כתוב והקרב את אהרן אחיך וצוית את בני ישראל ודברת אל כל חכמי לב משום שבזמן ההוא מאירה השמש בירח ומשתתף הכל כאחד לשרות על אמנות מעשה המשכן אמר רבי אלעזר מכאן אשר נתן ה' חכמה ותבונה בהמה.</p>

¹ רבי חייא מפרש מלת ואתה על משה עצמו והוא לרבות השכינה להכלילה עמו, וכלומר אחד נסתר ואתה תצוה. והקדים פסוק הקרב אליך, משום דפסוקי תצוה ותדבר יוכלו להתבאר לנקבה הנסתרת, ואתה יוסב לשכינה, על דרך שאמר אל בלק וכה תדבר כמבואר בפרשת בלק (כג ה), אבל הקרב הוא ציווי או מקור (נ"א ומקור), ולא יצדק לפרשו אלא על משה, ומינה שכן כל שאר הפסוקים (רמ"ז).

² פי' השכינה נקר' בכל מקום את או אתה כי הנה נודע שבגין השכינה הוא מהה"ג שהם ה' אותיות מנצפ"ך גימ' פ"ר וכ"א כלולה מכולם הרי ה"פ פ"ר שהם אלף ות' הרי א"ת אלף ת' והה"ג שהם השרשים הרי את"ה (זהר הרקיע). והנה יסודו של רבי חייא במה שנודע שכל זמן המדבר היה זעיר ורחל אחור באחור והזווג היה דיעקב ודור המדבר כנזכר בכמה מקומות, וכל אותו הדור היה מהארת יסוד אבא ששם חלקו של משה רבנו ע"ה, ובת זוגו היא כנסת ישראל הפנימית הנקראת (במדבר ז א) כלת משה, ולכן נכללת עמו כאשה הנטפלת לבעלה. ולפי שאין הכוונה על רחל הגלויה אלא על אותה הנסתרת הנקראת שכינתא עילאה על כן אמר כולא ברזא עילאה (רמ"ז). הפי' שמשא רבינו ע"ה הוא בחי' זעיר ואתה היא מלכות שנקרא אתה, ולכך א"ל הקב"ה לכלול עמו השכינה (מ"מ).

³ קלח ע"ב (הערת הזהר).

⁴ רבי יצחק סבר, דאם כן היה לו לומר והקרב וצוית ודברת, ואז היינו מדייקים דמדלא כתיב הקרב צו ודבר אלא בחיבור הווין, שהיתה הכוונה לכלול עמו הנטפלת לו, אך מדטרח וכתב מלת ואתה שמע מינה דלסוד אחר קא רמיז, והוא ז"ן ממש הנרמזים במלת ואתה וכנזכר בפרשת בראשית (טו ע"ב), ואתה כליל דכר ונוק', ולמאי דסבר רבי חייא דזווג זמן המדבר לא היה דז"ן אלא דיעקב ודור המדבר כנ"ל, לזה אמר דכן האמת אבל שזה היה בזמן החול אבל בשבתות וימים טובים היה גם זווג לז"ן, וכן כתב בדרוש תיקון המלכות, ואם כן גם אז בעת עשיית המשכן שהיתה עת רצון היה זווג לז"ן, וז"ש בגין דההוא זמנא, פי' דמלאכת המשכן שהיא שמשא בסיהרא. ונתן טעמו לשריא על אומנותא דעובדא, שהרי המשכן רומז לכל האצילות, והיה צריך שכל המאורות העליונים ישפיעו אורם (רמ"ז). פי' רבי יצחק פליג את"ק וס"ל שמלת ואתה רומזת על ז"ן שהוא ו'אתה (מ"מ).

⁵ ואולם רבי אלעזר הוא כמכריע בין רבי חייא ורבי יצחק, כי במשמעות מלת ואתה מודה לרבי חייא מפני שבכך מתיישבים הפסוקים כפשוטם שמשא הוא המצוה והמדבר וכמו שהקשה אחר כך לרבי שמעון אביו, אבל בעצם הענין שהיה זווג גם לז"ן מודה לרבי יצחק, ועל זה אמר דלעולם ואתה כרבי חייא, מיהו להודיע זווג ז"ן לא ילפינן ליה מהתם אלא מהכא (לו א) אשר נתן ה' חכמה ותבונה בהמה, דזה מורה ודאי שנתחברו ז"ן דכתיב בהו (משלי ג יט) ה' בחכמה יסד ארץ כונן שמים בתבונה, דאילו ליעקב ודור המדבר אין להם חלק עיקרי בתבונה, שהעיקר הוא אבא כידוע, דבאותו הדור אמרו רז"ל ואילו נבונים לא אשכח (רמ"ז). פי' חכמה ותבונה שהם או"א בז"ן שהוזה בהמה (מ"מ).

<p>רבי שמעון אמר מהכא (&) ואתה תדבר אל כל חכמי לב אשר מלאתיו רוח חכמה אשר מלאתים מבעי ליה אלא אשר מלאתיו לההוא לבא מלאתיו רוח חכמה! כמה דאת אמר (ישעיה יא ב) ונחה עליו רוח יהוה רוח חכמה וגו' ועל דא אצטריך אשר מלאתיו רוח חכמה דשריא שמשא בסיהרא באשלמותא דכלא ועל דא אתרשים כלא בכל אתר² אמר רבי אלעזר אי הכי הני ואתה ואתה היאך מתיישבן בקראי</p>	<p>רבי שמעון אמר מכאן ואתה תדבר אל כל חכמי לב אשר מלאתיו רוח חכמה אשר מלאתים צריך לומר אלא אשר מלאתיו ללב ההוא מלאתיו רוח חכמה כמו שנאמר ונחה עליו רוח ה' רוח חכמה וגו' ועל זה צריך אשר מלאתיו רוח חכמה ששורה השמש בירח בשלמות של הכל ועל כן נרשמו הכל בכל מקום אמר רבי אלעזר אם כן אלו ואתה ואתה איך מתיישבים בפסוקים.</p>
<p>אמר ליה כלהו מתיישבן נינהו ואתה הקרב אליך ליחדא בהדיא ולקרבא בהדיא רוא דשמא קדישא כדקא יאות ואתה תדבר אל כל חכמי לב בנין דכלהו לא אתיין למעבד עבידתא עד דרוח קדישא ממלא בגווייהו ולחש לון בלחישו וכדין עבדי עבידתא ואתה תצוה את בני ישראל רוח קדישא פקדא עלייהו³ ואנהיר עלייהו למעבד עובדא ברעותא שלים ואתה קח לך כמה דאוקימנא (דכתיב (&)) ואתה הקרב אליך והני כלהו הכא בעובדא דמשכנא דכלא אתעביד ברוא דא</p>	<p>אמר לו כולם מתיישבים הם ואתה הקרב אליך ליחד עמו ולקרב אצלו סוד השם הקדוש כמו שצריך ואתה תדבר אל כל חכמי לב לפי שכלם לא באו לעשות מעשה עד שרוח הקודש מדברת בתוכם ולוחשת להם בלחש ואז עושים עבודתם ואתה תצוה את בני ישראל רוח הקודש מצוה עליהם ומאירה עליהם לעשות מעשה ברצון שלם ואתה קח לך כמו שפרשנו (שכתוב) ואתה הקרב אליך ואלה כולם כאן במעשה של המשכן שהכל נעשה בסוד זה.</p>
<p>פתח רבי שמעון ואמר (תהלים כב כ) ואתה יהוה אל תרחק אילותי לעזרתי חושה ואתה יהוה כלא חד⁴ אל תרחק לאסתלקא מינן למהוי סליק נהורא עלאה מתתאה דהא כד אסתלק נהורא עלאה מתתאה כדין אתחשך כל נהורא ולא אשתכח כלל בעלמא</p>	<p>פתח רבי שמעון ואמר ואתה ה' אל תרחק אילותי לעזרתי חושה ואתה ה' הכל אחד אל תרחק להתרחק מאתנו להיות עולה האור העליון מלמטה שהרי כאשר מתעלה האור העליון מלמטה אזי נחשך כל האור ולא נמצא כלל בעולם.</p>
<p>ועל דא אתחרב בי מקדשא ביזמוי דירמיהו ואף על גב דאתבני לבתר לא אהדר נהורא לאתריה כדקא יאות⁵ ועל רוא דא שמא דההוא נביאה דאתנבי על דא ירמיהו אסתלקותא דנהורא עלאה דאסתלק לעילא לעילא ולא</p>	<p>ועל זה נחרב בית המקדש בימי ירמיהו ואף על גב שנבנה לבסוף לא חזר האור למקומו כמו שצריך ועל סוד זה שם הנביא הוא שהתנבא על כך ירמיהו העלם של האור העליון שעלה למעלה למעלה ולא חזר להאיר לבסוף כמו</p>

¹ פי' למלכות הנקרא לב, יש בה הארת הז"א הנקרא רוח חכמה שנה"י דאבא בתוכו וז"ש דשרא שמשא בסיהרא (מ"מ).

² רבי שמעון גם הוא מודה בענין הזווג דז"ן, אבל לא ניחא ליה בראיית בנו, משום דאמת דנבונים לא הוו בעצם, אכן מכל מקום נקרא אותו הדור מסטרא דיובלא, כמ"ש (בראשית כא ע"ב ויתרו פג ע"ב), ומפרש באוצרות חיים שאי אפשר שלא יתערבו אורות אבא עם אורות אי' בצאתם לחוץ אלא (נ"א אבל) שיעקר ועצמיות הדור ההוא היה מצד אבא, באופן שבזו הבחינה יצדק אומרו נתן חכמה ותבונה, דהיינו מסטרא דיובלא, ולעולם דאין משם ראייה לזווג ז"ן. הלכך מייתי ליה ממלאתיו, דקאי אלב, שלעולם הוא סוד שורש רחל דנפקא מטיבורא דלבא, ומשם ראייה גמורה דנתקנה רחל במילוי הארת אבא דיסד ברתא (רמ"ז).

³ ת' תצוה כינוי לנקבה ואתה (רח"ו במ"מ). וה"ק מי שקרוי אתה היא תצוה (מ"מ).

⁴ ז"ן (רח"ו במ"מ). ור"ל ואתה היא מלכות ה' הוא זעיר (מ"מ).

⁵ עי' שמ"ר פ"ב סי' ב (לש"ו ז"ל: עד שלא חרב ביהמ"ק, היתה שכינה שורה בתוכו וכו' ומשחרב ביהמ"ק נסתלקה השכינה לשמים וכו' ר"א אומר לא זזה השכינה מתוך ההיכל וכו' לעולם אין השכינה זזה מכותל מערבי. ועי' כללים ח"א טו ע"ג: והגם כי לעולם אין השכינה זזה מכותל מערבי, אך הוא רק בהסתר והעלם.

<p>אהדר לאנהרא לבתר כדקא יאות ירמיהו אסתלק ולא אהדר לאתריה ואתחרב בי מקדשא ואתחשכו נהורין</p>	<p>שצריך ירמיהו התעלה ולא חזר למקומו ונחרב בית המקדש ונחשכו המאורות.</p>
<p>אבל ישעיהו שמא גרים לפורקנא ולא הדרא נהורא עלאה לאתריה (ישעיהו לאנהרא ההוא נהורא עלאה ולמעבד פורקנא) ולמבני בי מקדשא וכל טבין וכל נהורין יהדרון כדבבדמיתא ועל דא שמיהן דתריין נביאין אלין קיימין דא לקבל דא בגין דשמא גרים וצרופא דאתון דא בדא גרמין עובדא הן למב הן לביש ועל רזא דא צרופא דאתון דשמיהן קדישין וכן אתון בגרמיהו גרמין לאתחזאה רזין עלאין כנוונא דשמא קדישא דאתון בגרמיהו גרמין רזין עלאין קדישין לאתחזאה בהו</p>	<p>אבל ישעיהו השם גורם הישועה ולהחזיר האור העליון למקומו (ישעיהו להאיר האור העליון ולעשות ישועה) ולבנות בית המקדש וכל הטובות וכל האורות יחזרו כבראשונה ועל זה שמותם של שני הנביאים האלו עומדים זה לעמת זה בסבת השם שגורם וצרוף האותיות זו בזו גורמות מעשה הן לטוב והן לרע ועל סוד זה צרוף האותיות של השמות הקדושים וכן האותיות בעצמן גורמות להראות סודות עליונים כדוגמת השם הקדוש שהאותיות בעצמן גורמות סודות עליונים קדושים להראות בהם.</p>
<p>רזא קדמאה יו"ד נקודה קדמאה!</p>	<p>סוד הראשון יו"ד נקודה ראשונה</p>
<p>קפ/א</p>	
<p>דקיימא על תשע סמכין דסמכין לה² ואינן קיימין לארבע סטרי עלמא כמה דסופא דמחשבה נקודה בתראה קיימא לארבע סטרי עלמא בר דהאי דכר ואיהי נוקבא</p>	<p>שעומדת על תשעה עמודים המעמידים אותה והם עומדים לארבעת צדדי העולם כמו שהסוף של המחשבה נקודה אחרונה עומדת לארבעת צדדי העולם חוץ מזה שזה זכר וזוהי נקבה.</p>
<p>והאי קיימא בלא גופא³ וכד קיימא בלבושא דאתלבש בהו איהי קיימא על תשע סמכין ברזא דאת ס בלא עגולא ואף על גב דאת ס' איהי בעגולא וקיימא בעגולא אבל ברזא דאתון חקיקן גו נקודי טהירין⁴ לעילא אינן ברבועא⁵ דלתתא איהו בעגולא⁶</p>	<p>וזו עומדת בלי גוף וכאשר עומדת בלבושים שמתלבשת בהם היא עומדת על תשעה עמודים בסוד של האות ס בלי עגול ואף על גב שאות ס' היא בעגול ועומדת בעגול אבל בסוד של אותיות החקוקות תוך נקודות של אורות של</p>

¹ היינו חכמה דנוק' שהיא י' של הוי"ה דנוק' (מ"מ). עי' במקדש מלך מ"ש בשם האריז"ל ולא ביאר המאמר בביאור מספיק, והנלע"ד כי כאן מדבר ברזא דאתון ונקודין ונקדים תחלה מש"כ הגר"א כי שורש כל האצילות הוא אוריא ובוצינא, ובהם מתלבשים ב' יסודות דחו"ב דרדל"א, ולכן מאוריא הוא שורש ה"ח שורש לאבא דאצילות י' דפניק מאויר, ואשתאר אור ובוצינא הוא שורש לאימא לכן בוצדק גניז גו מעוי דאימא, ולזה אמר כאן רזא קדמאה ר"ל יסוד הראשון, וידוע כי כל רזא הוא ביסוד, וכאן מדבר ביסוד חכמה דרדל"א, שהוא פרצוף הראשון שמדברים בו שלמעלה ממנו אין אנו מדברים בבחי' פרצוף כלל. והטעם כי בחי' פרצוף מורה על סידור עולם שלם והנהגה שלימה וזה לא שייך רק באצילות לבד, וגם ברדל"א אין שייך פרצוף רק לפי מה שמתלבש באצילות. ואמר עוד י' נקודה קדמאה, הוא י' דבאוריא י' דנפיק מאויר ואשתאר אור, וכאן שורש לכל התורה שהם כ"ב אתון והם מתחלקים לג' חלקים ג' אותיות אמ"ש ז' כפולות וי"ב פשוטות וכו' (ברית יצחק).

² עי' הערה א' בסוף הספר.

³ היינו יוד בלתי מלוי כזה י', וכשהיא במילוי לבוש בגופא דהיינו מלואיו הוא כמו סגול כזה (זהר הרקיע).
⁴ שהנקודות הוא מאוריא בהיר הוא בשחקים וזהו טהירין. ואותיות מבוצינא גליפין. אותיות ונקודות הן גופא ורוחא כמ"ש בז"ח שה"ש, וכל ענין רוחא הוא טהירו וגופא חקיקא בסוד גליף קליפו בטהירו כו' ולכן נקראו הרוחות ושידין טהירין שהן רוחות בלא גופות (יהל אור).

⁵ ובפ' תרומה כתב להיפך בסוד אפרסמון וצ"ל כאן לעילא בחכמה בסוד ה"בן בחכמה לתתא בבינה עצמה (א"ה עי' תיקו"ז קנח ע"א בד"ה מבושא דמיא) (יהל אור).

⁶ עי' ספר הבהיר אות קיד: ומאי לישנא דשבט, דבר פשוט הוא שאינו מרובע, מ"ט, דלית אפשר מרובע בגו מרובע אחר, אלא עיגולה בגו ריבועא רהטי, ואי מרובע בגו ריבועא לא רהטי. ועי' ליקוטי הגר"א בסוף ס"י כג ע"א. ועי' יהל אור ח"א יב ע"א, ז"ל, וסוד האופנים והגלגלים הן סוד עיגולא וריבוא שהאופנים הם מרובעין כמ"ש בתיקונים והן בד' פנים, ע"כ. עי' עוד יהל אור ח"ג י"ג ע"ב וז"ל, ס' ומ' הוא בינה ותבונה,

<p>האי ברבוע איהי קיימא בשיעורא דתשע נקודין תלת תלת לכל סטר ואינון בשיעורא דחושבנא תמניא נקודין ואינון תשע ואלין אינון דקיימין מרזא דבוצינא ברבועא בסמכין תשעה לאת יו"ד נקודה חדא אינון תשעה אינון תמניא² ברזא דאת ם ברבועא כנוונא דא³ . . . תלת תלת לכל סטר ודא איהו רזא דאת יו"ד נקודה חדא ואף על גב דאיהי נקודה חדא דיוקנא דילה⁴ רישא לעילא וקוצא לתתא ושיעורא דילה תלת נקודין כנוונא דא⁵ ועל דא אתפשטותא לארבע סטרין תלת תלת לכל סטר⁵ איהי תשע ואיהי תמניא ואלין אינון סמכין דנפקין מרזא דבוצינא למהוי סמכין לאת יו"ד ואלין אקרון רתיכא דילה ולא קיימין⁶ בשמא בר ברזא דתשע נקודין דאורייתא⁷</p>	<p>מעלה הם ברבוע ושל מטה הוא בעגול. זה הרבוע הוא עומד בשעור של תשע נקודות שלש שלש לכל צד והם בשעור של חשבון שמנה נקודות והם תשע ואלו הם שעומדים מסוד של הנר ברבוע בתשעה עמודים לאות יו"ד נקודה אחת ואלו התשעה הם שמונה בסוד של אות ם ברבוע כמו זה . . . שלש שלש לכל צד וזהו סוד האות יו"ד נקודה אחת ואף אף גב שהיא נקודה אחת הצורה שלה ראש למעלה וקוץ למטה והשעור שלה שלש נקודות כדוגמא זו •• ועל כן התפשטותה לארבעה צדדים שלש שלש לכל צד היא תשע והיא שמונה ואלו הם העמודים שיוצאים מסוד הנר להיות עמודים לאות יו"ד ואלו נקראים מרכבה שלה ולא עומדים בשם רק בסוד תשע נקודות של התורה.</p>
<p>וברזא דספרא דאדם⁸ אתפלגו אלין תשע דאינון תמניא בצרופא דאתוון דשמא קדישא⁹ לצרפא לון וליחדא לון בכל אינון גוונין כד נטלין אלין תמניא דאינון תשע נהרין בנהירו דאת ם ברבועא ואפיק נהורין תמניא¹⁰ (ס"א תמניא אתחזון) אתחזון ואתוון תשעה ואתפלגן לתתא לנטלא כל משכנא</p>	<p>ובסוד של ספרו של אדם נחלקו אלו התשע שהן שמונה בצרופ האותיות של השם הקדוש כדי לצרף אותן וליחד אותן בכל אלו הצורות כאשר נוסעות אלו השמונה שהן תשע מאירות באור של אות ם סתומה ברבוע ומוציא אורות שמונה (שמונה נראים) נראים ואותיות תשע ומתחלקות למטה להנהיג את כל המשכן.</p>

וכן הם שמים וארץ, זו"נ, שלכן בבינה רומז בן בלבד ובתבונה בן ובת, והן עגולא וריבוע, כי שמים הוא בעיגול ולכן הוא ו"ק ו' וארץ הוא בריבוע כידוע והן ו"ד. ועי' הקדר"ש סד ע"ד: ובשורש סוד מ' וס', ריבוע בגו עיגולא, שורש היושר ועגולים, אשר כל העולמות נתייסדו בסדר זה כנודע, ונעשה כאן השורש בהעלם להיות יסוד נעלם להסדר דיושר ועגולים.

¹ היינו כזה ובעת הזיווג שניתוסף בה א' הרי ט' הרי ג' לכל סטר כזה (זהר הרקיע).

² שהן ג' לכל צד בצורת ם' והם ח' והם ט' בצירוף נקודה האמצעית (יהל אור).

³ הי', ט' סמכין ברבוע בצורת ם סתומה, והם ג' נקודין לכל צד. והן ח' נקודין, ועם נקודה האמצעית, גוף הי', הם ט'. וז"ש הן ח' והן ט'. ואלין סמכין דנפקין מגו בוצינא, והן סמכין תחת הי'. ותמניא אחרנין מגו י', והן קיימין די', שהן ט' עם הי' ג"כ. והן שנק' א"ס. והראשונים הן רתיכין לאלו הט', ואלו הח' נצטרפו עם ט' אותיות ונכללין בכל א', והן ח"פ ט', שהן ע"ב, וגוף הי' הוא בג' נקודין, ונכלל בכל ע"ב, והוא שם ע"ב בג' אותיות כל שם, וכן הם י"ב נקודין, ג' לכל סטר, כמו שמצוייר סביב הם' בפרשת פנחס, אלא ששם מצוייר ג' פעמים ג', והן מתפשטין בר"ק הן ג"כ ע"ב (יהל אור).

⁴ היינו כזה ויו*##, והיינו שאמר בצרופא דאתוון דשמא קדישא (זהר הרקיע).

⁵ ששרשן הן מתלת נקודין של הי"ד (יהל אור).

⁶ עי' בסתרי אותיות (זו"ח ה ע"ב) (יהל אור). הובא לשונו בסוף הספר אות ב'.

⁷ שהן מתפשטין מאלו ובהו אקרון בשמן כמ"ש שם ובסוף המאמר דשם ט ע"ב בסופו (יהל אור).

⁸ עי' אריכות בברית יצחק לד ע"א.

⁹ יאהלוה"ם (רח"ו).

¹⁰ והן תמניא קיימין מאת י', כמ"ש בס"א שם וכדין נהרין מגווה תמניא אחרנין וכולהו קיימין ברזא דאת י' כו' (יהל אור).

<p>ואינו צרופא דשמא קדישא ברזא¹ דשבעין ותרין אתוון מחקקן דנפקי מרזא דתלת גוונין² ימינא ושמאלא ואמצעייתא וכלא מרזא דתלת נקודין שיעורא דאת יו"ד דאיהי לארבע סטרין . . . ואינון תמניא נקודין ואינון תשע נקודין ואינון תריסר נקודין³ עלאין תלת תלת לכל סטר וסטר ומהכא נחתין לתתא בתריסר לשית סטרין⁴ וכד אתחקקן תריסר אלין בשית סטרין אינון שבעין ותרין שמהן רזא דשמא קדישא דשבעין ותרין דאינון שמא דא קדישא</p>	<p>ואלו הם צרוף של השם הקדוש בסוד של שבעים ושתיים אותיות מחקקות שיוצאות מסוד של שלש צורות ימין ושמאל ואמצע והכל מסוד של שלש נקדות (ציור למעלה) שעור של אות יו"ד שהיא לארבע צדדים והן שמונה נקדות והם תשע נקדות והם שתיים עשרה נקדות עליונות של שלש לכל צד וצד ומכאן יורדות למטה בשתיים עשרה לששה קצוות וכאשר נחקקות שתיים עשרה אלו בשש קצוות הם שבעים ושנים שמות סוד השם הקדוש של שבעים ושנים שהם השם הזה הקדוש.</p>
<p>וכלא איהו סליק ברעותא דסמיכו דמחשבה באינון סמכין דאת יו"ד ועל דא אתוון בצרופייהו תלת תלת בכל צרופא דיליה בגין לסלקא ברעותא דאת י' דתלת נקודין כמה דאתמר ועל דא לא אסתליק בסליקו⁵ דצרופא אלא מעקרא ושרשא דרזא דאלין סמכין דסמכין לאת י' רזא דאת ם ברבועא תשע נקודין תמניא נקודין תריסר נקודין שבעין ותרין נקודין אשתכח דכל רזא דשמא קדישא קיימא באת י' וכלא רזא חדא וקיימא ברזא דבוצינא כמה דאתמר למעבד סמיכו לכל את ואת ואינון סמכין אינון רתיכא דלהון דכל את ואת כמה דאתמר</p>	<p>והכל הוא עולה ברצון שסמך המחשבה באלו שסומכים את האות יו"ד ועל זה האותיות בצרופיהן של שלש בכל צרוף שלו בשביל לעלות ברצון של האות י' של שלש נקדות כמו שאמרנו ועל זה לא עולה בעלית הצרוף אלא מעקר ושרש של סוד של אלו הסומכים שסומכים לאות י' סוד של אות ם ברבוע תשע נקדות שמונה נקדות י"ב נקדות שבעים ושתיים נקדות נמצא שכל סוד של השם הקדוש נמצא באות י' והכל סוד אחד ועומד בסוד הנר כמו שאמרנו לעשות סמך לכל אות ואת ואלו העמודים הם מרכבה שלהם של כל אות ואת כמו שאמרנו.</p>
<p>רזא תניינא את ה' דקיימא על חמשה סמכין דסמכין לה דנפקין מרזא דבוצינא כד אתכנש לאסתלקא לעילא מרזא דמשחתא⁶ את דא היכלא קדישא אקרי לגו נקודה דקאמרן וכלא איהו ברזא דקאמרן דאת ם ברבועא אבל הכא לא אתרשים בר את ה' ורתיכא דילה חמשה</p>	<p>הסוד השני אות חמישית שעומדת על חמשה עמודים שסומכים אותה שיוצאים מסוד הנר כאשר נאסף לעלות למעלה מסוד המדה אות זו נקראת היכל הקדוש ובתוכה הנקדה שאמרנו והכל הוא בסוד שאמרנו של אות ם ברבוע אבל כאן לא נרשמת רק אות ה'</p>

¹ שהן תמניא נהורין פעמים ט' אתוון ח"פ ט' הוא ע"ב. בצירופא דאתוון דשמא קדישא הוא ט' אותיות בצירוף ב' שמות אדניי אלהים כמ"ש בפרשת פקודי רס ע"ב ושמא דא כליל כל שמהן אאלדהניי"ם כו' מצטרפים אתוון כו' וז"ש למטה ואתוון תשעה כו' (יהל אור).

² ר"ל מחג"ת ג"פ [נדצ"ל ג' חלקי - המסדר] ע"ב, והכל מרזא דאת י' שהוא תלת נקודין שלכן כל צירופו בתלת אתוון כל שם ושם כמ"ש למטה וע"ד אתוון בצירופייהו תלת תלת כו' כמה דאתמר (יהל אור).

³ היינו כזה יוד יוד ואו דלת הרי י"ב פשוט ומילוי עמהם. א"נ ה' גופא עמהם כזה י' יו"ד יו"ד ו"ו דלת ואלו הי"ב נחלקים לר"ק ר"פ י"ב הרי ע"ב וז"ש וכד אתחקקן תריסר אלין בו' סטרין אינון ע"ב שמהן (זהר הרקיע).

שהן תלת לכל סטר שאינון מתחברים התלת עם התלת והם ד' פעמים תלת (יהל אור).

⁴ לכל ה"ק י"ב שכל א' וא' י"ב בוסמין עלאין וכמ"ש לקמן ע"ב רזא תליתאה את ו' כו' דהאי את קיימא על י"ב רתיכין (יהל אור).

⁵ ר"ל לכך הוא בצירוף הכל תלת הכל בתלת תלת והסילוק בשם ע"ב הוא מלכות דסליקו באבהן עשר בכ"א כמ"ש בפרשת תרומה וסליקו דילה ברזא דחכמה ולכן הוא בתלת כמ"ש כאן וזהו המלכות בשלשים מעלות שיר למעלה ל' מעלות שהוא באבהן עשר בכל א' כמ"ש לקמן ובס"א וכל נקודה קיימא ברזא דעשר גוון כו' (יהל אור).

⁶ רד ע"א (הערת הזהר).

<p>סמכין דקאמרן דכד במש נהירו דבוצינא באת י' אתנהיר ומההוא בטישותא אתעבידו אינון תשע סמכין! דקאמרן ומגו נהירו דאתנהר את י' אתפשטו תלת נקודין די' תרין לעילא דאינון רישא וחד לתתא דאיהו קוצא די' כגוונא דא • דקאמרן² כד אתפשטו תרין אתעבידו תלת³ חד אתעביד תרין⁴ ואתפשטו ואתעביד חד היכלא דא היכלא לבתר דאתעביד היכלא לחד נקודה⁵ קדמאה</p>	<p>והמרכבה שלה חמשה עמודים שאמרנו. וכאשר מכה אור הנר באות י' מאירה ומההכאה ההיא נעשו אותם תשעה עמודים שאמרנו ומתוך האור שמאיר אות י' נתפשטו השלש נקודות של י' שתיים למעלה שהן הראש ואחד למטה שהוא קוץ הי' כמו זה שאמרנו כאשר התפשטו שתיים נעשו שלש אחת נעשתה שתיים ונתפשטו ונעשה היכל אחד זה ההיכל לאחר שנעשה היכל לנקדה אחת ראשונה</p>
<p>קפ/ב</p>	
<p>אתעביד בנגיזו טמיר⁶ רזא דאת דא וקיימא על חמש אחרנין</p>	<p>נעשה גנוז ומסתר סוד של אות זו ועומדת על חמש אחרות.</p>
<p>ארבעה נגיזין אינון⁷ בחד נקודה דקיימא לנו באמצעיתא אינון חמש ואיהי ה' כמה דה"א דלתתא קיימא על ארבע ואיהי נקודה על ארבע דקיימא בגו אמצעיתא אוף הכא נמי האי ומהקב"ה דקיימא על ה' סמכין⁸ הכי הוא ודאי בגין דהאי נקודה עלאה איהי על תרין גוונין חד בלחודוי וחד בטמירו⁹</p>	<p>ארבע גנוזות הן בנקדה אחת שעומדת בתוך באמצע והן חמש והיא אות ה' כמו שאות ה' שלמטה עומדת על ארבע והיא נקודה על ארבע ועומדת בתוך האמצע כמו כן הוא כאן ומה שעומדת על חמשה עמודים כך הוא ודאי לפי שזו הנקדה העליונה היא על שתי בחינות אחת בעצמה ואחת בהעלם.</p>
<p>ובספרא דרזין דחנוך ה' ודאי קיימא על חמש סמכין דנפקין מגו בוצינא וכדין אפיק חמש קיימין אחרנין¹⁰ ואשתכח האי ה' ברזא דעשרה וכד אתפרשת קיימא ה' דא על סמכין ואינון הוו תליסר מכילין דרחמי¹¹ בחד דרגא דאתוסף עלייהו</p>	<p>ובספר הסודות של חנוך אות ה' ודאי עומדת על חמשה עמודים שיוצאים מתוך הנר ואז מוציא חמשה עמודים אחרים ונמצאת אות ה' הזו בסוד העשרה וכאשר נפרדת עומדת אות ה' הזו על עמודים ואלו הן י"ג מדות הרחמים בדרגה אחת שנוספת עליהן.</p>
<p>ואלין אינון¹² תריסר דקיימין בשית זמנין אינון ארבעין ותרין זמנין שבעין ותרין הוו אבל¹³ נחתין לתתא והכא אתפרשו שבילין לכל סטר דאינון תלתין ותרין אשתאר ארבעין</p>	<p>ואלו הם י"ב שנמצאים בשש לפעמים הם ארבעים ושתיים לפעמים שבעים ושתיים הן אבל יורדות למטה וכאן נפרדים שבילים לכל צד והם שלשים ושנים נשאר ארבעים ושתי אזנים ימין</p>

¹ פנחס רפג ע"ב, תצא רח ע"א (הערת הזהר).

² הציור הוא כך נמצא ששנים הם למעלה וא' למטה (רח"ו).

³ ר"ל אתפשטו ו"ד ונעשו יוד (זהר הרקיע).

⁴ פי' י' בלי מילוי אתעביד תרין ו"ד (זהר הרקיע).

⁵ ר"ל ה' נעשה היכל לי' ונעשה י"ה (זהר הרקיע).

⁶ פי' שאינה נראית ה"ה (זהר הרקיע).

⁷ הם י' בלי מילוי ויוד במילוי כזה י' יו"ד הרי הם ד' (זהר הרקיע).

⁸ הם חג"ת נ"ה והם ה' אותיות הפשוט ומילוי המילוי כזה ה', ה"ה ה"ה (זהר הרקיע).

⁹ ר"ל ה"ה ברזא דעשרה (זהר הרקיע).

¹⁰ היינו ה' אחרונה שבמל' ה' ה"ה ה"ה (זהר הרקיע).

¹¹ היינו ו"ו דשם ב"ן בתוספות הא' שמתמלאת וז"ש בחד דרגא דאיתוסף וכו' (זהר הרקיע).

¹² קפ (הערת הזהר).

¹³ קלב (הערת הזהר).

<p>ותרין אודנין ימינא ושמאלא הא ארבעין ותרין אלין מ"ב אתון עלאין דאינון אתון רברבין דאורייתא</p>	<p>ושמאל הרי ארבעים ושתיים אלו ארבעים ושתיים אותיות עליונות שהן אותיות גדולות של התורה.</p>
<p>בגין² דאית אתון רברבן ואית אתון זעירין אתון רברבין אינון לעילא אתון זעירין לתתא וכלא לתתא כגוונא דלעילא בגין דאית שמהן קדישין עלאין דקיימין ברעו דרוחא ולבא בלא מלולא כלל³</p>	<p>לפי שיש אותיות גדולות ויש אותיות קטנות אותיות גדולות הן למעלה אותיות קטנות למטה והכל למטה כדוגמת למעלה לפי שיש שמות קדושים עליונים שקימים ברצון הרוח והלב ובלי דיבור כלל.</p>
<p>ואית שמהן קדישין תתאין דקיימין במלה ובמשיכו דמחשבה ורעו עלייהו⁴ ואית שמהן אחרנין לתתא⁵ דאינון מההוא סטרא אחרא⁶ דאיהו מסטרא דמסאבא ואלין לא קיימין⁷ אלא ברעו דעובדא לתתא לסלקא רעו דההוא עובדא דלתתא לגביה בגין דאיהו סטרא אחרא לאו איהו אלא בעובדין דהאי עלמא לאסתאבא בהון כגוונא דבלעם ואינון בני קדם וכל אינון דמתעסקי בההוא סטרא אחרא</p>	<p>ויש שמות קדושים תחתונים שעומדים בדבור ובהמשכת המחשבה והרצון עליהם ויש שמות אחרים למטה שהם מהצד ההוא האחר שהוא מהצד הטמא ואלה לא קיימים אלא ברצון של מעשה למטה להעלות רצון של המעשה ההוא שלמטה אליו לפי שהצד ההוא האחר אינו אלא במעשים של זה העולם להטמא בהם כמו בלעם ואותם בני קדם וכל אותם שמתעסקים באותו הצד האחר.</p>

¹ עי' לעיל קלב ע"א והערה שלנו שם.

² הקדמה ג ע"ב (הערת הזהר).

³ הם שמות התלויים דווקא במחשבה, כנודע אצלנו מכמה ייחודים שמסר הרב זלה"ה, שאין להזכירם בפה כלל, ולאפוקי אותם המתחכמים ומחברים לשונות של תפילה בייחודי הוויין והיודין וכיוצא (רמ"ז).

⁴ אלו בסוד היצירה דתמן רוח ממללא, אבל צריך לחבר אליהם משיכו דמחשבה, שאין הרוח נפרד מהנשמה. ואמנם גם יש שמות שהם בעובדא, דהיינו הנכתבים בקמיעין, אך אין כוונתו אלא בשמות הצריכים לשלמות האדם שהם של כוונות התפילות והדיבור בתורה (רמ"ז).

⁵ אלו הם בקליפת נגה שמשם באו אומות העולם (רמ"ז).

⁶ הוא נוגה שהוא המנגד לקדושה, אבל ידוע שיש בנוגה ערבוב טוב ורע, דהיינו שהצד הפנימי מצד הקדושה הוא טוב ושל צד החיצון הוא רע, ועליו אמר דאיהו מסטרא דמסאבא, שהוא מצד הג' קליפות הטמאות (רמ"ז).

⁷ בין בקדושה ובין בסט"א אית ימינא ושמאלא, דו"נ. והן בג' עולמות ב"ע למעלה שניהם טובים, ובעשיה מדור הקלי' שניהם רעים, כי ימינא הוא חנף ומרע שמראה טוב לבני אדם ושמאלא בעל מחלוקת (תהלים קמ יב) איש לשון בל כו' [יכון בארץ איש חמס רע יצודנו למדחפת], והן אותיות ח"ק ומספרם גיהנם והן דו"נ דגיהנם. וביצירה עץ הדעת טו"ר מטה ונחש ושם ב' אתון ט"ר, אבל בבריאה כולו טוב והוא בנשמתא כי אין בה חטא לעולם, כי היא מסתלקת קודם החטא, ושם ב' אתון י"ש או"ר ומנח"ה. וח"ק הוא סיומא דיצח"ק סוספיתא כו' [דדהבא – זהר ח"א רכח ע"א], מ"מ ח' הוא שכינו של ט', כי שניהם בימינא וז"ס ח"ט (שמחשיך הקדושה אצלה בצדיקים) [שממשיך הקדושה אצלה בצירוף], כי טוב העץ להשכיל כו', וכן רי"ש שכינו של קו"ף, אבל הן ק"ר, אין בהם הולדה, כי שניהם רע. לכן צריכין לשי"ן דלעילא, כל שקר שאין אמת אחיזה בשמאלא שהוא השי"ן, ואינו יכול להפוך אותה לרע, רק שממנה נבנית השקרא שלהן אח"כ. ולכן הזהיר ה' ית' על עץ הדעת טו"ר. ואלו המתין עד שבת, היה מתברר הטוב, שאז בפרוח רשעים כו' להשמידם כו', והנה קרח לקח כל הג' אותיות, ומשה רבינו ע"ה לקח הט', וטרא אותו כי טוב. ולכן לא אתיישב בהדיה ורצה הטוב להמתיק הרע, כמו שניתן באדם טו"ר יצר טוב ויצר הרע להמתיקו וילך משה אל כו'. אבל לא היה יכול מפני ח"ק עד שפערה שאול פיה לבלי ח"ק, וירד שאול למקומו ונתברר הטוב. וכן התורה כי לחק טוב כו' משה אמת כו'. וכ"ה באדם בסוד מלך ג' דרגין אמ"ש, שהן נגד ג' עולמות למטה תחת היותרת הכבד והטחול דו"נ רעים, שניהם כעס ושחוק הכסיל, ובלב ב' בתי לבא טו"ר ב' יצרון, ובמוחא ב' מוחין שניהם טובים וכ"ה בנר"נ, נפש כי תחטא כי תאוה נפשך, ורוח ב' דרגין מי יודע כו' ונשמת חיים. וחיבורן באלב"ם ח"ק טו"ר י"ש וט"ר הוא חיים ומות, וכמ"ש את החיים ואת הטוב כו', ולכן ביום אכלך כו' וט' אתרא דחיים לוז, והוא בסט' דרוח וח"ק הוא בגיהנם, שניהם רעים תלגא ואשא ששה חדשים כו', כנגד ימות החמה והגשמים, כל א' בדרגיה, והוא בסטרא דנפש והנשמה עולה למעלה להנחיל אוהבי י"ש (יהל אור).

<p>ואלין לא קיימי באתוון רשימין מן כ"ב דאורייתא בר תרין ואלין ח' וק"י וסמכי לון בסמיכו² אתוון דשקר אבל אלין אינון אשתמודעאן לגבייהו יתיר ועל דא בתהלה לדוד בכלהו כתיב ו' בכל את ואת בר מאלין תרין דלא כתיב ו' דהא ו' שמא דקודשא בריך הוא איהו</p>	<p>ואלה לא עומדים באותיות רשומות מן שתים ועשרים של התורה חוץ משתים והן אות ח' ואות ק' וסומכים להם בסמיכות אותיות של שקר אבל אלו הן נודעות אצלן יותר ועל זה בתהלה לדוד בכלם כתוב אות ו' בכל אות ואות חוץ מאלו השתים שלא כתובה אות ו' שהרי אות ו' היא שמו של הקדוש ברוך הוא.</p>
<p>ובגין כך אינון ארבעין ותריין אתוון דעלמא דא אתברי בהו אשתכח האי ה' עלאה לסלקא לתשעין ותריין תשעין הוו בר תרין אודנין ימינא ושמאלא ורזא דא (ס"א וסימנך) (בראשית יז יז) ואם שרה הבת תשעים שנה תלד אבל איהו בחשבנא תשעין ותריין וכד אתוסף דרגא דרזא דברית דאיהו רקיעא תמינאה וקיימא לתמינא יומין הא מאה ואלין ודאי מאה ברכאן בכל יומא דאצטריכא כנסת ישראל לאתעטרא בהו וכלא ברזא דה'</p>	<p>ובשביל זה אלו הארבעים ושתיים אותיות שהעולם הזה נברא בהן נמצא שאות ה' העליונה הזאת להעלות לתשעים ושתיים תשעים הם חוץ משתי אזנים ימין ושמאל וסוד זה (וסימנך) ואם שרה הבת תשעים שנה תלד אבל הוא בחשבון תשעים ושתיים וכאשר נוספת דרגה של סוד הברית שהוא רקיע שמיני ועומד לשמונה ימים הרי מאה ואלה ודאי מאה ברכות בכל יום שצריכה כנסת ישראל להתקשט בהן והכל בסוד אות ה'.</p>
<p>האי ה' איהי דיוקנא דילה בתרין נונין³ רזא דמאה ואינון חמש סמכין רתיכין דנפקי מגו בוצינא ואינון חמש אחרנין דנפקין מינה ועל דא דיוקנא כגונא דא ון- תרין נונין ונקודה דקיימא באמצעיתא ועל דא ו' קיימא בינייהו תדיר כגוונא דא נו⁴ בגין דהכא איהו אתריה לאתעטרא ואף על גב דרזין אחרנין אינון ברזא דה' אבל דא איהו ברזין דספרא דחנוך⁵ והכי הוא ודאי</p>	<p>אות ה' זו היא ציור שלה בשתי אותיות נ' סוד של מאה והם חמשה עמודים ומרכבות היוצאים מתוך הנר והם חמשה אחרים שיוצאים ממנה ועל זה ציורה כמו זה ון שתי נונין ונקודה שעומדת באמצע ועל זה אות ו' עומדת ביניהן תמיד כמו זה ון לפי שכאן הוא מקומה להתקשט ואף על גב שסודות אחרים הם בסוד אות ה' אבל זה הוא בסודות ספרו של חנוך וכך הוא באמת.</p>
<p>וכד אתתקנא באינון חמשיין בלחודדיהו איהי נקודה חדא דקיימא ברזא דנ' כגוונא דא (ה) נ' נו"ן וחד נקודה באמצעיתא דאיהי שלמא עלייהו וכלא רזא חדא זכאין אינון דידיעי ארחוי</p>	<p>וכאשר נתקנת באלו החמשים לבדם היא נקודה אחת שעומדת בסוד האות נ' כמו זה נ' נו"ן ונקודה אחת באמצע שהיא שולטת עליהם והכל בסוד אחד אשרי הם שיודעים דרכי התורה ללכת בדרכים</p>

¹ קשה כי כפי זה יש טעות בספרי תהלים שלנו בפ' רצון יראיו יעשה ואת שועתם ישמע ויושיעם וצ"ל את שועתם בלא ו' כפי דברי הזהר ופסוק של חנון ורחום ה' אך אפים וגדול חסד הרי כתוב ורחום בו' וגדול בו' ואולי ע"ד הנז' בפ' פנחס ברע"מ דף רנד ע"א על פי' ויהי ביום כלות משה כלת כתיב ושם עצמו הקשו שהרי כלות כתיב בו' ותירצו דהכי כתיב חסר בתורה לעמלה בשמים ולא בתורה שנתנה לנו דנעו מעלותיה ואולי גם זה שאמר בקרא דרצון יראיו יעשה דלא כתיב ו' הוי בהתלים שלמעלה במשים אמר שמואל ק"ל בדברי מורי ז"ל פ' של חנון ורחום מאן דכר שמייה וצ"ע (רח"ו). וע"ד (תהילים קמה) בתהלה לדוד בכולהו כתיב ו' בכל את ואת בר מאילין תרין דלא כתיב ו' וכו' וק' שהרי בפ' (תהילים קמה יט) רצון יראיו יעשה כתיב ואת שועתם כו'. והכוונה שדברי הזהר אין בהם נפתל ועקש ח"ו ואין חולק עם גרסתינו שאין הכוונה אלא על פסוק (תהילים קמה יח) קרוב ה' לכל קוראיו שהב' אותיות ק"ר אלו הם סומכים ומשותפים וקרובים ובפ' זה לא נזכר ו' ואין הזהר חולק על הספרים שלנו (זהר הרקיע).

² בראשית ב ע"א (הערת הזהר).

³ צורתם כך (רח"ו במ"מ).

⁴ רלה ע"ב (הערת הזהר).

⁵ ע"כ בברית יצחק.

<p>דאורייתא למהך בארחי קשומ זכאין אינון בהאי עלמא וזכאין אינון בעלמא דאתי</p>	<p>אמתיות אשריהם בעולם הזה ואשריהם בעולם הבא.</p>
<p>רוא תליתאה את ו' האי את דיוקנא דרוא דאדם כמה דאתמר והא אוקימנא דהאי את קיימא על י"ב רתיכין וכד מתפרשאן אינון כ"ד רתיכין דכלילין בהאי את פשיטו דיוקנא דבר נש לקבל דרועין וירכין וגופא</p>	<p>סוד שלישי אות ו' אות זו ציור של סוד אדם כמו שבארנו והרי בארנו שאות זו עומדת על י"ב מרכבות וכאשר נפרדות הן ארבע ועשרים מרכבות שכלולות באות הזו התפשטות דמות של אדם כנגד זרועות וירכים וגוף</p>
<p>קפא/א</p>	
<p>שייפין דלהון כ"ד אינון דדרועין וירכין וגופא הא אתמר אבל כלהו סתימין בגופא וגופא קיימא בכלהו כ"ד¹ וכלהו רתיכין כלילין ביה בגופא ובגין דכלילין כלהו² ביה³ קיימא ו' פשיטו חד</p>	<p>איברים שלהם ארבעה ועשרים הם של זרועות וירכים וגוף הרי למדנו אבל כולם סתומים בגוף והגוף עומד בכל הארבעה ועשרים וכל המרכבות כלולות בגוף זה ומשום שכלולות כולן בו עומדת ו' בהתפשטות אחת.</p>
<p>גופא חד⁴ כליל כ"ד רתיכין ואלין אינון רישא בשית⁵ גופא בי"ח ואף על גב דכל רתיכין אינון (נ"א י' י' לכל סטר ונ"א יח) קב"ש י"ב⁶ לכל סטר⁷ בכלא קיימא גופא⁸ אבל עשרים וארבע אינון⁹ שית דרישא דאינון שייפין לאעלאה רישא תמני סרי חולין דקיימא רישא¹⁰ וסמכא גופא עליהו</p>	<p>גוף אחד כלול בארבע ועשרים מרכבות ואלה הן הראש בשש הגוף בשמונה עשרה ואף על גב שכל המרכבות הן (י' י') (י"ח) שתיים עשרה לכל צד בכל עומד הגוף אבל עשרים וארבע הן שש של הראש שהם איברים להעלות לראש שמונה עשרה חליות שמעמידות את הראש ועמידת הגוף עליהן.</p>
<p>וכלהו פשיטו חד ברישא וגופא ואינון שיתין כלהו כליל לון דאיהו רוא דשית ועל דא שיעורא דאת ו' רישא שיעורא בשית נקודין ממש¹¹ גופא בתמני סרי כנוונא דא כל אלין</p>	<p>וכלם הם התפשטות אחת בראש ובגוף ואלו הששים כולם כולל אותם שהוא סוד של שש ועל זה שיעור של האות ו' הראש שיעורו בשש נקודות ממש הגוף בשמונה עשרה כעין זה כל אלו</p>

¹ פי' כדמפרש הראש יש בה ב' אזניים ב' עינים וחוטם ופה, הרי ו'. והגוף יש בו י"ח חוליות השדרה, הכל כ"ד (מ"מ).
² קשיא ליה כי בשלמא במדות אשכחן לפרושי הכי משום דת"ת בעצמו כליל יהו"ה כנודע, אמנם הגוף הוא ו' לעצמה, ויריכיו זרועיו הם רמז אל הספירות חסד וגבורה ממש, ות"ת ענין לעצמו, ונו"ה לעצמם, לזה אמר שהגוף שהוא אדם בגוף עצמו מלבד מה שהוא נכלל בי"ב וכ"ד בזרועות ושוקין, כאן בעצמו גופו כ"ד, לרמז כעין שם יהו"ה שהוא בת"ת לעצמו כ"ד כדפי' (אור יקר).
³ בת"ת (אור יקר).
⁴ הוא בעצמו במציאות א' כליל כ"ד רתיכין (אור יקר).
⁵ שהם ו' חלקי עצמות גדולים בגולגולת, וח"י עצמות חוליות שבשדרה (אור יקר).
⁶ זרוע ושוק ימינית וזרוע ושוק שמאלית או ירצה שהם י"ב צלעות לכל צד (אור יקר).
⁷ ר"ל ששם ע"ב שהוא בגוף מתחלק לד' פעמים י"ח שהם גימ' ע"ב, וז"ש ואע"ג דכל רתיכין, דהיינו שם ע"ב הנק' רתיכא, אינון י"ח לכל סטר וסטר. וא"כ איך אמרנו שאין בגוף רק י"ח. ותירץ בכולא קיימא גופא, שר"ל כל הי"ח כלולים בגוף ונק' י"ח אחר כן פי' מורינו (מ"מ).
⁸ ובאו הרמזים והבחינות בפרטות ויש בו אלו ואלו הכל נרמז בו' (אור יקר).
⁹ הוצרך לזה לפרש צורת אות ו' ממש בכ"ד, וזה כי הראש באדם, היינו ראש אות ו' שאין ראש אות ו' קו פשוט, שיש לו ראש משוך קצת, והיינו בראש וימשך אור כך מהראש גוף משך פשוט שהם י"ח (אור יקר).
¹⁰ פי' י"ח חוליות השדרה עליהם עומד הראש (מ"מ).
¹¹ כזה הם כללות נקודות אלו בראש ו' או אפשר כזה ואחר כך ימשכו י"ח בגוף אות ו' כזה שהם ח"י, וכל צורתה כ"ד וזהו שמארן רישא בשית נקודין ממש גופא בח"י, היינו ראש גוף אות ו' כזה, והיינו ת"ת כולל ו' קצוות בראש הכל, ולמטה מהם מסתעפים ח"י שהם לחסד גבורה ומלכות, אמנם ו' שבת"ת הם ראש לכל ו' שבעולם, וכמו שהם כ"ד בוגף עצמו כך הוא מתפשט בדרועין וירכין בו' לכל א' הם כ"ד (אור יקר).

<p>רויז מתפרשן לאכללא לון כגופא בגין דדרועין וירכין כלהו בגניזו ועל דא כלא אתכליל ברזא דאת ו'ודיוקנא דילה</p>	<p>הסודות מתפרשים לכלל אותם בגוף לפי שהזרועות והירכים כולם בהעלם ועל זה כולם נכללים בסוד האות ו' וציור שלה.</p>
<p>וכד שלימו דאת דא אתחזי כדין כל סטריין בישין אסתתמו ואתפרשן מסיהרא ולא אתחפיין בגין דאיהו מבקע כל משקופין דרקיעין ואנהיר לה ולא יכלא מקטרגא לאבאשא כלל וכד האי אסתלק כדין סליק ואסטי ומפתי ויכיל לקטרגא על כל בני עלמא בגין דאיהו מלך זקן וכסיל והא אוקימנא</p>	<p>וכאשר שלמות של אות זו נראית אז כל הצדדים הרעים נסתמים ונפרדים מהלבנה ולא מכסים לפי שהיא בוקעת כל חלונות של הרקיעים ומאירה לה ולא יכול המקטרג להרע כלל וכאשר זה מסתלק אז עולה ומסטיין ומפתה ויכול לקטרג על כל בני העולם לפי שהוא מלך זקן וכסיל והרי בארנו.</p>
<p>ו' איהו נהורא דנהיר לסיהרא ואף על גב דנהירין סגיאין אתכלילין ביה נהורא דנהיר לסיהרא איהו חד פשיטו למליא לה! ואיהו רזא דאלף² רשימא בכל אינון רויז וכד נהיר לסיהרא ברזא דו' נהיר לה</p>	<p>אות ו' היא אור שמאיר ללבנה ואף על גב שאורות רבים נכללים בו אור שמאיר לשכינה הוא אחד פשוט למלאת אותה והוא סוד האלף רשום בכל אלו הסודות וכאשר מאיר לשכינה בסוד אות ו' מאיר לה.</p>
<p>ובספרא דאדם קדמאה בדיוקנין דאתוון ו' חד נקודה לעילא וחמש נקודין דלתתא וכן שיעורא דילה³ כגוונא דא⁴ וכל נקודה קיימא ברזא דעשר בגין דלית לך נקודה דלא אשלים לעשר דכל נקודה אית ביה תשע סמכין רתיכין וההיא נקודה אשלים לעשר נקודה דימינא תשע סמכין רתיכין לה ואיהי עשרה וכן לשמאלא וכן לכל סטריין ועל דא כלהו נקודין אינון כל חד וחד כללא דעשר איהי ורתיכווי וכלהו כלילין בההוא פשיטו דאת ו' בגין כך כלא איהו בדיוקנא ברזא דאת ו'</p>	<p>ובספרו של אדם הראשון בציור האותיות אות ו' נקודה אחת למעלה וחמש נקודות שלמטה וכן שעור שלה כעין זה ו' וכל נקודה עומדת בסוד עשר לפי שאין לך נקודה שלא נשלמת לעשר שכל נקודה יש בה תשעה עמודים מרכבות והנקדה ההיא משלימה לעשר נקודה ימנית תשעה עמודים ומרכבות יש לה והיא עשרה וכן לשמאל וכן לכל הצדדים ועל זה כל נקודות אלו כל אחת ואחת כלולה מעשר היא ומרכבותיה וכולם כלולים בהתפשטות ההיא של האות ו' ועל כן הכל הוא בציור בסוד האות ו'.</p>
<p>וכד עייל שימשא בסיהרא (סיהרא) נפק מהאי ו' חד פשיטו רזא דברית⁵ כגוונא דא ג' ודא איהו לאעלא בנוקבא וכד אתכליל כלא בהאי פשיטו דאת ו' כדין קיימא לשמשא בנוקבא ורזא דא דכתיב (&) ואתה הקרב אליך את אהרן אחיך את לאתכללא⁶ דרועא כגופא!</p>	<p>וכאשר נכנס השמש בלבנה (הלבנה) יוצאת מאות ו' הזו התפשטות אחת סוד הברית כעין אות ג' וזהו להיכנס בנקבה וכאשר נכלל הכל בהתפשטות זו של אות ו' אז עומד לשמש בנקבה וסוד זה שכתוב ואתה הקרב אליך את אהרן אחיך</p>

¹ פי' הוא יסוד שמאיר למלכות (מ"מ).

² פי' כמ"ש בפי' תרומה חמשה ואלף אלף הוא היסוד שיש בו ה"ח וה"ג העולים אלף, וז"ש וכד נהיר לסיהרא ברזא דו' נהיר לה פי' בכח הארת הת"ת שבו מאיר למלכות (מ"מ)

³ עי' בהגר"א בתיקו"ז מ ע"ג ד"ה ג"ט: ג' יודין דכלילין ביר"ד: קוצא, וגזעא, ושבילא, והן ג' נקודין דאיהי כליל לון וכמש"ל, והוא"ו וא"ו כמ"ש, ושיעורא דיר"ד הוא בארכו חצי דוא"ו, וז"ש דתריין יודין כו', ור"ל אם תמתח יר"ד השני ג' הנ"ל, קוצא כו', ותעמיד תחת היר"ד הא', יהיה שיעורא דוא"ו, וכמ"ש בפי' תצוה (קפ"א א') ובספרא דאדם קדמאה בדיוקנא דאתוון כו' וכן שיעורא דילה כג"ד כו', וזהו וחצי האמה. ואמר כאן באורך וברוחב, יר"ד וא"ו, באורך הוא מסטרא דיר"ד עילאה, דביה סליק לעשר. וברוחב מסטרא דאת יר"ד תתאה כנ"ל. וה"ה הן שתי כתפות כנ"ל (מיהל אור).

⁴ צורתה כן הוא י' (רח"ו).

⁵ הוא היסוד (רח"ו).

⁶ וילך רמג ע"ב קצא ע"ב (הערת הזהר).

<p>ואת בניו אתו אלין כל אינון רתיכין² וסמכין דיליה דרועא שמאלא לגביה דכתיב (במדבר ג' מה) קח את הלויים לאשתכחא ו' דכליל כלא בחד פשיטו למהוי חד³</p>	<p>את לכלל הזרועות בגוף ואת בניו אתו אלה כל אלו המרכבות ועמודים שלו זרוע שמאל אצלו שכתוב קח את הלויים שתמצא אות ו' שכוללת הכל בהתפשטות אחת להיות אחד.</p>
<p>ועל דא אשתכח יחודא בהאי ימינא ושמאלא ואמצעיתא כלא איהו חד ועל דא אתעביד חד פשיטו ואקרי אחד ולא תשכח בר פשיטו חד בלחודוי ודא הוא חד</p>	<p>ועל זה נמצא היחוד בזה ימין ושמאל ואמצע הכל הוא כאחד ועל זה נעשית התפשטות אחת ונקרא אחד ולא תמצא חוץ מהתפשטות אחת בלבד וזהו אחד.</p>
<p>ה' בתראה⁴ אתעביד חד גופא בהאי נקודה דאמצעיתא ואעיל בה ו' ואשתכח ו' בין ב' נקודין⁵ חד לעילא וחד לתתא וכדין אתאחיד עלמא עלאה בעלמא תתאה⁶ ואיהו חד ואוקימנא אתא רבי אלעזר ורבי אבא ונשקו ידוי בכה רבי אבא ואמר ווי לעלמא כד יתכניש שמשא ויתחשך עלמא</p>	<p>אות ה' אחרונה נעשית גוף אחד בזו הנקודה האמצעית ונכנסת בה אות ו' ונמצאת אות ו' בין שתי נקודות אחת למעלה ואחת למטה ואז מתאחד העולם העליון בעולם התחתון והוא אחד ובארונה בא רבי אלעזר ורבי אבא ונשקו ידיו בכה רבי אבא ואמר אוי לעולם כאשר יאסף השמש ויחשך העולם.</p>
<p>אמר רבי אלעזר ירכין לתתא ברזא דאת ו' מנא לן דאתכלילו בהאי את אמר ליה דכתיב (מלאכי ג' כב) זכרו תורת משה עבדי ולא כתיב נביאי⁷ לאתחזאה דכלא אתכליל ברזא דו' ואת ו' אקרי חד ואיהו חד בלחודהא ופשיטו חד והא אתמר</p>	<p>אמר רבי אלעזר הירכים שלמטה בסוד אות ו' מנין לנו שנכללו באות זו אמר לו שכתוב זכרו תורת משה עבדי ולא כתוב נביאי להראות שהכל נכלל בסוד אות ו' ואות ו' נקראת אחד והיא אחת לבדה והתפשטות אחת והרי נתבאר.</p>
<p>ואתה הקרב אליך וגו' אמר רבי שמעון לא שמש משה (נ"א שמשא) (נ"א דאיהו שמשא) בסיהרא עד דאתכליל בכל סטרין ברזא דו' כמה דאוקימנא תא חזי מה כתיב (&) מתוך בני ישראל לכהנו לי לכהן לי לא כתיב אלא לכהנו לי לשמושא דיליה לשמושא דאת דא לשמושא דיליה ודאי⁸ לי דא את ה' לאעלא ולשמשא ו' בה' למהוי כלא חד זכאין אינון ישראל</p>	<p>ואתה הקרב אליך וגו' אמר רבי שמעון לא שמש משה (השמש) (שהוא שמש) בלבנה עד שנכלל בכל הצדדים בסוד אות ו' כמו שבארנו בא וראה מה כתוב מתוך בני ישראל לכהנו לי לכהן לי לא נאמר אלא לכהנו לי לשמוש שלו לשמוש של אות זו לשמוש שלו ודאי זו אות ה' להעלות ולשמש ו' בה' להיות הכל אחד אשריהם ישראל</p>
<p>קפא/ב</p>	
<p>דעאלו ונפקו וידעי ברזא דארחוי דאורייתא למהך בארח קשוט</p>	<p>שנכנסו ויצאו ויודעים בסוד הדרכים של התורה ללכת בדרך אמת.</p>
<p>מתוך בני ישראל אמאי מתוך בני ישראל אלא כלא לא אתקרי למהוי חד כדקא יאות</p>	<p>מתוך בני ישראל למה מתוך בני ישראל אלא הכל לא נקרא להיות אחד</p>

¹ פי' זרוע ימין שהוא אהרן נכלל במשה שהוא גופא (מ"מ).

² פי' המרכבות שתחת החסד (מ"מ).

³ פי' חסד שהוא אהרן וגבורה שהם הלויים כלולים בת"ת שהוא ו', וז"ש בחד פשיטו שהוא ת"ת הנק' ו' וז"ש וע"ד אשתכח יחודא בהאי ימינא ושמאלא ואמצעיתא שהם חג"ת שנעשו א' בת"ת (מ"מ).

⁴ פי' מלכות דנוק' שהיא בה' אחרונה דהו"ה דידה (מ"מ).

⁵ פי' ו' של הו"ה הנז' היא בין נקודה שבה' ראשונה ובין נקודה שבה' אחרונה (מ"מ).

⁶ פי' ב' הה"ן דהו"ה הנזכר שהם בינה ומלכות דידה (מ"מ).

⁷ פי' ומדלא כתיב נביאי ש"מ שנו"ה שהם בחינת נביאים נכללו בת"ת ואינם עולים בשם (מ"מ).

⁸ ושיעור הכתוב לכהן ו' שהוא שיעיר ליר"ד שעירא שהיא המלכות וזהו לכהנו לי (מ"מ).

<p>אלא מתוך בני ישראל דהא בני ישראל קיימי לתתא לאפתחא ארחין ולאנהרא שבילין ולאדלקא בוצינין ולקרבא כלא מתתא לעילא למהוי כלא חד ובגיני כך כתיב (דברים ד ד) ואתם הדבקים ביהוה וגו'</p>	<p>כמו שצריך אלא מתוך בני ישראל שהרי בני ישראל קיימים למטה לפתח דרכים ולהאיר שבילים ולהדליק נרות ולקרב הכל ממטה למעלה להיות הכל אחד ומפני כך כתוב ואתם הדבקים בה' וגו'.</p>
<p>אמר רבי שמעון! כלא איהו קריבה למאן דידע ליחדא יהודא ולמפלה למאריה דהא בזמנא דאשתכח קרבנא כדקא יאות כדין אתקריב כלא חדא (נ"א דרגין כלהו כחד) ונהירו דאנפין אשתכח בעלמא בבי מקדשא ואתכפיא ואתכסיא סטרא אחרא ושלטי סטרא דקדושה בנהירו וחדו וכד קרבנא לא אשתכח כדקא יאות או יהודא לא הוי כדקא יאות כדין אנפין עציבו ונהירו לא אשתכח ואתכסיא סיהרא ושלטא סטרא אחרא בעלמא (נ"א דלא אתחריב בי מקדשא אלא בגין וכו') בגין דלא אית מאן דידע ליחדא שמא קדישא כדקא יאות</p>	<p>אמר רבי שמעון הכל הוא קרוב למי שיודע ליחד היחוד ולעבד לאדונו שהרי בזמן שנמצא קרבן כמו שצריך אז מתקרב הכל כאחד (הדרגות כולן כאחת) והארת הפנים נמצאת בעולם בבית המקדש ונכנע ונסתר הצד האחר ושולט הצד של הקדשה באור ושמחה וכאשר הקרבן לא נמצא כמו שצריך או שהיחוד לא היה כמו שצריך אז הפנים עצובות ואור לא נמצא ומתכסה הלבנה ושולט הצד האחר בעולם (שלא נחרב בית המקדש אלא מפני וכו') מפני שאין מי שיודע ליחד השם הקדוש כמו שצריך.</p>
<p>אמר רבי שמעון קודשא בריך הוא לא נסי לאיוב ולא אתא עמיה בנסיונא כנסיונא דשאר עדיקאי דהא לא כתיב ביה והאלהים נסה את איוב כמה דכתיב (&) באברהם (בראשית כב א) והאלהים נסה את אברהם דאיהו בידיה אקריב לבריה יחידאי לגביה ואיוב לא יהב ליה ולא מסר ליה כלום ולא אתמר ליה אבל אתמסר בידא דמקטרגא בדינא דקודשא בריך הוא דאיהו אתער להווא מקטרגא לגביה מה דאיהו לא בעא דהא בכל זמנא אתא ההוא מקטרגא לאתערא על בני נשא והכא קודשא בריך הוא אתער לגביה דכתיב (איוב א ח) השמת לבך על עבדי איוב אבל רוא עמיקא איהו</p>	<p>אמר רבי שמעון הקדוש ברוך הוא לא ניסה את איוב ולא בא עמו בנסיון כנסיון של שאר הצדיקים שהרי לא כתוב בו והאלהים ניסה את איוב כמו שכתוב באברהם והאלהים ניסה את אברהם שהוא בידיו הקריב את בנו יחידו אליו ואיוב לא נתן לו ולא מסר לו כלום ולא נאמר לו אבל נמסר ביד המקטרג בדין של הקדוש ברוך הוא שהוא עורר את המקטרג עליו מה שהוא לא רצה שהרי בכל זמן בא המקטרג ההוא לעורר על בני אדם וכאן הקדוש ברוך הוא עורר אותו עליו שכתוב (איוב א) השמת לבך על עבדי איוב אבל סוד עמק הוא.</p>
<p>פתח ואמר (בראשית ד ג) ויהי מקץ ימים ויבא קין מפרי האדמה מנחה ליהוה ויהי מקץ</p>	<p>פתח ואמר (בראשית ד) ויהי מקץ ימים ויבא קין מפרי האדמה מנחה לה'</p>

¹ פרשת בא לד ע"א (הערת הזהר).

² יובן מאמר זה בהקדים מ"ש הרב זלה"ה בענין חטא קין, והוא כי קין והבל העלו מ"ן מנוקבא לדכורא, אלא שקין בהיותו נוטה לצד הרע עקר אותו הרוח שבתוך הנוקבא שהוא שם ב"ן כנודע וכיון להחזירו לשרשו אל הז"א המשפיעו בנוקבא כנודע, ובזה תהיה היא חסרה ולא ראויה לקבל מ"ד וממילא תתגבר הקליפה לקבל השפע. וז"ש דחה לקץ ימין, ה"ס אותו הרוח דשביק בה שהוא מסוד החסד הנקרא בנימין, וגם כי שרשו ממזל נוצר חסד כידוע מכוונת קריאת שמע שעל המטה להרוג המזיקים, והיינו ממש קץ ימין, שהיא המדרגה אחרונה שאליה תגיע השורש הראשון של החסדים שהוא מזלא עילאה, ובדחייתו זו הקריב לקץ הימים, היא הקליפה (בראשית ו יג) קץ כל בשר וכנזכר בריש פרשת נח (נד ע"א). ודניאל להיותו מושרש במלכות שה"ס העשיה בסוד א"ל אדנ"י דהיינו דניאל, וכן דוד ששרשו בנוקבא, נתייראו שתגבר עליהם ח"ו כח המנגדו, והוצרך דניאל שיפרש לו ה' לקץ הימין, באופן שכל כוונת קין היתה לקרב הקליפה ולדחות הקדושה. אבל הבל תקן מעוותו בקרבנו שהקריב צמר הכבשים שהוא סוד הארת היסודות כנזכר בדברי הרב, והעלה מ"ן כהוגן שיתעוררו מ"ד וישתלם החיבור הקדוש, שאז נעשה הבירור והקדושה

<p>ימים רזא איהו¹ מקץ ימים ולא מקץ ימין² דחה לקץ ימין³ וקריב לקץ ימים⁴ והא אוקימנא דכתיב (דניאל יב יג) ואתה לך לקץ אמר קודשא בריך הוא לדניאל ואתה לך לקץ אמר ליה לאן קיץ⁵ לקץ הימים או לקץ הימין עד דאמר ליה לקץ הימין</p>	<p>ויהי מקץ ימים סוד הוא מקץ ימים ולא מקץ ימין דחה לקץ הימין וקרב לקץ הימים וכבר פרשנו שכתוב ואתה לך לקץ אמר הקדוש ברוך הוא לדניאל ואתה לך לקץ אמר לו לאיזה קץ לקץ הימים או לקץ הימין עד שאמר לו לקץ הימין.</p>
<p>ועל דא דחיל דוד דכתיב (תהלים לט ה) הודיעני יהו"ה קצי או לקץ הימים או לקץ הימין והכא מה כתיב (&) ויהי מקץ ימים ולא מקץ ימין ובגניני כך לא אתקבל קרבניה דהא מסטרא⁶ אחרא הוה כלא</p>	<p>ועל זה פחד דוד שכתוב הודיעני ה' קצי או לקץ הימים או לקץ הימין וכאן מה כתוב ויהי מקץ ימים ולא מקץ ימין ומפני כן לא התקבל קרבנו שהרי מהצד האחר היה הכל.</p>
<p>תא חזי מה כתיב (בראשית ד ד) והבל הביא גם הוא מאי גם הוא לאסגאה כלא דא בדא קרבנא כלא ועקרא דיליה הוה לקודשא בריך הוא ויהיב חולקיה לסטרא אחרא כמה דאת אמר ומחלביהו וקין עקרא עבד מקץ ימים ויהיב חולקא לקודשא בריך הוא ועל דא אתדחא איהו וקרבניה</p>	<p>בא וראה מה כתוב (בראשית ד) והבל הביא גם הוא מהו גם הוא לרבות הכל זה בזה הקרבן כלו והעקר שלו היה להקדוש ברוך הוא ונתן מחלקו לצד האחר כמו שנאמר ומחלביהו וקין העקר עשה מקץ ימים ונתן חלק להקדוש ברוך הוא ועל זה נדחה הוא וקרבנו.</p>
<p>באיוב⁷ מה כתיב (איוב א ד) והלכו בניו ועשו משתה וגו' וכתוב (&) ויהי כי הקיפו ימי המשתה וכתוב (&) ושלחו וקראו לשלשת אחיותיהם לאכול ולשתות עמהם דדא איהו עקרא לסטרא אחרא ולבתר אקריב עולות ועולה איהו דכר ולא נוקבא וסלקא לעילא וקרבנא לא קריב לאכללא ליה כדקא יאות</p>	<p>באיוב מה כתוב (איוב א) והלכו בניו ועשו משתה וגו' וכתוב ויהי כי הקיפו ימי המשתה וכתוב ושלחו וקראו לשלשת אחיותיהם לאכול ולשתות עמהם שזהו העקר לצד האחר ואחר כך הקריב עולות ועולה הוא זכר ולא נקבה ועולה למעלה והקרבן לא הקריב לכלל אותו כמו שצריך.</p>

נוטלת הסולת והס"א מסתפק בפסולת. ולהיות שענין שניהם שוים בכוונת העלאת מ"ן לכך נאמר (בראשית ד ד) והבל הביא גם הוא, אלא שקין חטא במחשבתו לעקרו מן המלכות והבל עשה כהוגן וכתורה להעלותם לעורר מ"ד ושישאר אותו הרוח במקומו כדי שתלד ותשפיע, והבן. ועונשו אפרש המאמר בפרטות (רמ"ז).

¹ כל רזא ביסוד, וגם קץ ימין הוא ביסוד הנוק' הקדושה, וקץ הימים הוא של הטמאה, וקין דחה את המלכות מאת פני הקדושה, הפך סגולת הקרבן שהיא להקריב את המלכות, וקין כיון לדחותה ולקרב חלילה הנכריה שהיא קץ הימים. ובזה מתיישב מש"ה ויהי מקץ ימים, חדא דלא פירש אחר כמה ימים, ועוד דכל ימיו של הבל לא היו כי אם חמשים יום כמ"ש במדרש, ואם כן לא יצדק לומר מקץ ימים על זמן כל כך מועט (רמ"ז).

² קלד ע"א (הערת הזהר).

³ בחי' רגלים, ושם הוא סיום הקדושה, שהוא המלכות הנקרא קץ הימין, וכנגדו בקליפה אשר שם, נקרא קץ הימים (ע"ח מ"ד ומ"ן א'). נוק' דז"א (רח"ו).

⁴ נוק' דס"ם (רח"ו).

⁵ נראה לפי הנמצא בדברי הרב זלה"ה נשמת דניאל שהיתה ודאי גדולה נפלה בחטא אדה"ר למדרגה עמוקה בקליפה וכמו כן דוד כנודע, ולכן נתייראו שמא לא העלו כל בחינת נשמתם ושיצטרכו לחזור אל יסוד הנוק' הטמאה לקבלם, ועל כן כשאמר לו ה' לך לקץ שאל לאן קץ, וה' הבטיחו ותנוח (רמ"ז).

⁶ שהרי כל כוונתו היתה לחזק כח הס"א בעקרו כח הקדושה, וידוע מספר הגלגולים שקין והבל היה להם נפש דאצילות שהורישם אביהם, ולכן היה כח בקין לפגום הפגם הגדול, דהיינו שחשב להעלות ההוא רוחא שהוא שם של ב"ן אל מקורו הוא זעיר ולהחליש כח המלכות, ולכן העלה פשתן הנקרא פרי האדמה (רמ"ז).

⁷ הכוונה שאיוב מידה אחרת היתה בו שלא היה רוצה לתת שום חלק לס"א והיה לו צורך לעשותו יותר משאר בני עולם מכמה טעמים. האחד שהוא היה משורש הבל כמ"ש בליקוטי תורה פרשת וירא בפסוק (כב כג) ילדה מלכה גם היא ב'נים ל'נחור ר"ת הב"ל. השני שהיה מגלגול תרח דרתח לקב"ה להכעיס, והיה צריך שלא יקנטר את השטן וכו' (רמ"ז).

<p>ותא חזי אלמלא חולקא יהב¹ לכלא מקטרגא לא יכיל ליה לבתר ואי תימא אמאי אנאי ליה קודשא בריך הוא אלא בנין דגרים לכסיא נהורא ולא תחפיא ואיהו לא קריב קרבנא אחרא לאתזנא ביה אחרנין אלא עולה דסלקא לעילא ועל דא כתיב (&) ככה יעשה איוב כל הימים דאלמלא סטרא אחרא אתזנת בחולקא אתעבר מעל מקדשא ואסתלק מניה וסטרא דקדושה הוה סליק לעילא לעילא</p>	<p>ובא וראה אם היה נותן חלק לכלם המקטרג לא היה יכול לו לבסוף ואם תאמר מדוע הרע לו הקדוש ברוך הוא אלא מפני שגרם לכסות האור ולהעלימו והוא לא הקריב קרבן אחר לזון בו אחרים אלא עולה שעולה למעלה ועל זה כתוב ככה יעשה איוב כל הימים שאלו הצד האחר היה נזון בחלקו היה עובר מעל המקדש ומסתלק ממנו וצד הקדושה היה עולה למעלה למעלה.</p>
<p>אבל איהו לא בעא דאתהני אחרא מקרבניה ואעדי גרמיה מניה מנא לן דכתיב (שם א) וסר מרע ועל דא קריב תדיר עולה דהא עולה לא אתהני מניה סטרא אחרא לעלמין ובנין כך כל מה דנטיל לבתר מדרידה נטיל ועל דא איוב גרים לחפיא ערלה על ברית קיימא דלא הוה אעדי מניה ובנין כך קודשא בריך הוא אתער לההוא מקטרגא דכתיב (&) השמת לבך על עבדי איוב</p>	<p>אבל הוא לא רצה שיהנו אחרים מקרבנו והסיר עצמו ממנו מנין לנו שכתוב (איוב א) וסר מרע ועל זה הקריב תמיד עולה שהרי עולה לא נהנה ממנה הצד האחר לעולם ומפני כן כל מה שנטל לבסוף ממנו נטל ועל זה איוב גרם לכסות בערלה על ברית הקיום שלא היה מסתלק ממנו ומפני כן הקדוש ברוך הוא עורר את המקטרג ההוא שכתוב השמת לבך על עבדי איוב.</p>
<p>תא חזי כד בעא</p>	<p>בא וראה כאשר רצה</p>
<p>קפב/א</p>	
<p>קודשא בריך הוא² לאתאחדא בהו בישראל במצרים לא קיימא שעתא בנין דערלה חפיא נהורא עד זמנא דההוא מקטרגא הוה נטיל דיליה מאיוב³ ועל דא פקיד ליה קודשא בריך הוא למיכליה לההוא פסח בבהילו עד דההוא סטרא אחרא אשתדל ביה באיוב ופקיד לאתעברא ערלה מנייהו וכדין אתאחד קודשא</p>	<p>הקדוש ברוך הוא להתאחד בהם בישראל במצרים לא עמדה להם השעה מפני שהערלה מכסה האור עד זמן שהמקטרג ההוא היה לוקח את שלו מאיוב ועל זה צוה לו הקדוש ברוך הוא לאכול את אותו פסח בחפזון עד שהצד האחר ההוא התעסק בו באיוב וצוה להעביר ערלה מהם ואז התאחד הקדוש</p>

¹ מאברין ופדרין דמתאכלין כל הלילה, הנה נהנין מהם החיצונים ג"כ, וכן אמרו בפ' תרומה (קל ע"א) ומכאן אתזנו כמה חבילי טהירין דנפקין ושלטין בלילה כו' ע"ש¹, וכן שם (קמא ע"א) אמרו ג"כ אברין ופדרין דמתאכלין בלילה לאתזנא זינין אחרנין כו'¹, וכן הוא בזהר חדש (סוף פ' צו מו ע"ג) וכן הוא מבואר בכמה וכמה מקומות בזה"ק, כי מהקרבנות היו נהנים החיצונים ג"כ [ע' ח"א סד ע"א פט ע"ב וח"ב לד ע"א קפא ע"ב רלח ע"א ושם סע"ב בהגהות מהרח"ו רלט ע"ב רסט ע"א ובח"ג דף כו רע"ב כז ע"א כח ע"א רמ ע"ב רמב ע"א רמח ע"ב] (דע"ה ח"ב קנו ע"ב).

² כוונתו ליישב מה שכבר הקדמנו לתרץ איך עוון איש אחד גרם כל כך כח לקליפה. והשיב שאז היה עת דודים לגאול את ישראל בכח בריתו עם האבות. אבל לא קיימא שעתא, היא המלכות, מפני שהערלה היתה חופפת על האור ומחפה ערלת ישראל ושהיתה דבוקה לקודש, ועיין היטב בפרשת אמור (דף קא ע"ב), ותשכיל הדברים שעיקר הקטרוג היה בזמן קריעת ים סוף. ונראה ששל פסח היה לפי שעה כדי להפריד הקליפה למען ירד האור בכל העולמות. ואפשר שהיה יום א' לשבוע האחרון של שמחת בני איוב למשתה שלהם ואז התחיל הקטרוג על איוב. ואחר כך בשבעת ימי הפסח שחזר אור המוחין ונסתלק כנודע מסוד העומר, וביום שביעי של פסח היתה קריעת ים סוף בסוד הקטנות וחזר המקטרג לקטרג על ישראל, וה' סיים וגירה את השטן על איוב וכו'. ומ"ש בפרשת פנחס (דף רלא ע"א) שהקטרוג על איוב היה בראש השנה, ואין לומר דתנאי נינהו, דהכא רשב"י גופיה והתם רשב"י גופיה. ונלע"ד שבראש השנה שהוא זמן דין כולל של כל השנה אז צפה הקב"ה שישראל עתידים להגאל אותה השנה ושיהיו עיכובים עליהם, ומאז הסכימה דעת העליון לתת את איוב בידם של ישראל כשיגיע זמן הצורך לזה. אי נמי התחיל הקטרוג ולא אתמסר פתקא ביד השטן, ואחר כך בשעת המעשה חזר וניעור הקטרוג. וגם "ל כאן בבית דין של אמא וזה בראש השנה, וכאן בבית דין התחתון בברתא, והיא מעשה (רמ"ז).

³ איוב לא היה מזרע אברהם יצחק ויעקב כלל, ולכן לא הגיע מעשיו למעלה מאומה, ועי' זהר לעיל לג ע"א, וח"ג ח ע"א (דע"ה ח"ב ב ע"ד).

<p>ברוך הוא בישראל והוא ספרא אחרא אתפרש מן קדשא ואשתדל ביה באיוב ונטיל מדיליה וכדין (שמות יב יא) פסח! הוא ליהו"ה ודאי דעד השתא לא הוה פסח ליהו"ה זכאין אינון דידעי ומיחדי יחודא דמאריהון כדקא יאות</p>	<p>ברוך הוא בישראל והצד האחר נפרד מן הקדשה והתעסק בו באיוב ולקח משלו ואז פסח הוא לה' ודאי שעד כאן לא היה פסח לה' אשרי אלה שיודעים ומיחדים יחוד קונם כמו שצריך.</p>
<p>כתיב (שם לד יז) אלהי מסכה לא תעשה לך וכתיב (&) בתריה (שם יח) את חג המצות תשמר מאי (עביד) האי לגבי האי אלא הכי אוקמוה מאן דאכיל חמין בפסח (כאלו עביד כו"ם למפלח לגרמיה דהא רזא הכי הוא דחמין בפסח) כמאן דפלח לכו"ם איהו</p>	<p>כתוב (שם לד) אלהי מסכה לא תעשה לך וכתוב אחריו את חג המצות תשמר מה (עושה) זה אצל זה אלא כך פרשוה מי שאוכל חמץ בפסח (כאלו עובד כוכבים ומזלות לעבד להם שכן הסוד כך הוא שחמץ בפסח) כמי שעובד לכוכבים ומזלות הוא.</p>
<p>תא חזי כד נפקו ישראל ממצרים נפקו מרשו דלהון מרשו אחרא מההוא רשו דאקרי חמין נהמא בישא ועל דא אקרי כו"ם הכי ודא איהו רזא דיצר הרע פולחנא נוכראה דאקרי אופ הכי שאור ודא איהו יצר הרע דהכי איהו יצר הרע בבר נש כחמיר בעיסה עאל במעוי דבר נש זעיר זעיר ולבתר אסגי ביה עד דכל גופא אתערב בהדיה ודא איהו כו"ם ועל דא כתיב (תהלים פא י) לא יהיה בך אל זר אל זר ודאי</p>	<p>בא וראה כאשר יצאו ישראל ממצרים יצאו מרשות שלהם מרשות אחרת מהרשות ההיא שנקראת חמץ לחם רע ועל זה נקראים כוכבים ומזלות כך וזהו סוד של יצר הרע עבודה זרה שנקראת גם כך שאור וזהו יצר הרע שכך הוא יצר הרע בבן אדם כשאור שבעסה שנכנס במעיו של אדם מעט מעט ולבסוף מתרבה בו עד שכל הגוף מערב בו וזהו כוכבים ומזלות ועל זה כתוב לא יהיה בך אל זר אל זר ודאי.</p>
<p>את חג המצות תשמר רבי יהודה פתח (ישעיה ב כב) חדלו לכם מן האדם אשר נשמה באפו כי במה נחשב הוא האי קרא אוקמוה² אבל מאי חדלו לכם מן האדם³ וכי אזהר ליה לבר נש לאתמנע משאר בני נשא⁴ אופ אינון נמי לגביה⁵ ישתכחון⁶ בני נשא דלא יקרבו אליו באלין לעלמין אלא הא אוקמוה⁷ במאן</p>	<p>את חג המצות תשמר רבי יהודה פתח חדלו לכם מן האדם אשר נשמה באפו כי במה נחשב הוא פסוק זה פרשוהו אבל מה זה חדלו לכם מן האדם וכי מזהיר לו לאדם להמנע משאר בני אדם אפילו הם גם כן ממנו ימצאו בני אדם שלא יתקרבו אלו באלו לעולמים אלא זה פרשוהו במי שמשכים לפתח חבירו להביא לו שלום</p>

¹ פסח נקרא המלכות והיא לה', ור"ל אין לנחש חלק בה (רח"ו).
² נראה שכוונתו על מה שאמרו רז"ל בבראשית רבה פ"ח ס"י, שמלאכי השרת טעו באדה"ר ובקשו לומר לפניו קדוש עד שהפיל עליו תרדמה, והה"ד חדלו לכם וגו' (רמ"ז).
³ קשיא ליה שאם זוהי הבנת הפסוק, יקשה למה לא אמר למלאכי השרת חדלו לכם ממנו. ועוד, מה צריך להזהירם על ככה, שהרי ממילא יחדלו ממנו, כיון שראוהו ישן. ועוד מאי נפקא מינה מאי דהוה הוה, אלא ודאי שמדבר עם בני דורו ואם כן קשה מאי קאמר (רמ"ז).
⁴ ירצה וכי סלקא דעתך לכל אחד מבני אדם שיחדל מיתר אנשי העולם, דהיינו מן האדם, פי' מן המין האנושי, מפני שנשמה באפו וחיותו כאין וכמ"ש המפרשים (רמ"ז).
⁵ הם גם יעשו כן לו (רמ"ז).
⁶ ואין זו רצון, שאדרבא גדול השלום והייחוד לפניו יתברך כדי שיהיו רבים מיוחדים להמשיך השפע בכלילות כל המדות העליונות (רמ"ז).
⁷ והענין מובן במ"ש בכמה מקומות שהנשמה החוזרת בשחרית אל האדם אינה מתיישבת במקומה עד אחר התפללו, וכן כתוב לקמן (דף רטו ע"ב). וזש"ה חדלו לכם מן האדם אשר נשמה באפו, פי' שעדיין הנשמה באפו ולא נכנסת להתיישב במקום. וטעם הדבר נראה לי כמ"ש הרב זלה"ה בטעם קדימת תפלה של יד לשל ראש, כי ה"ס הרשימו של אור המוחין שנסתלקו בלילה אין חוזרים להאיר עד שיתפללו שאז באים מוחין שלימים, באופן שקודם התפילה הוא אור מועט מאד לערך אחר התפילה, וזהו כי במה נחשב הוא, אינו כלום (רמ"ז).

<p>דאשכים לפתחא דחבריה למיהב ליה שלם ואנא אוקימנא ליה בקרא אחרא¹ דכתיב (משלי כו יד) מברך רעהו בקול גדול² בבקר השכם קללה תחשב לו ואף על גב דכלא שפיר³ אבל מאי חדלו לכם מן האדם אשר נשמה באפו⁴ הכא פקיד קודשא בריך הוא לבר נש ואזהיר ליה לאסתמרא מאינן בני נשא דסטו ארחהו מארה טב לארה ביש ומסאבי נפשיהו בהווא מסאבו אחרא</p>	<p>ואנחנו בארנו אותו בפסוק אחר שכתוב (משלי כז) מברך רעהו בקול גדול בבוקר השכים קללה תחשב לו ואף על פי שהכל טוב אבל מה זה חדלו לכם מן האדם אשר נשמה באפו כאן צוה הקדוש ברוך הוא לאדם ומזהיר אותו להשמר מאלו בני אדם שנטו דרכם מדרך טוב לדרך רע ומטמאים נפשם בטמאה ההיא האחרת.</p>
<p>דהא כד ברא קודשא בריך הוא לבר נש עבד ליה בדיוקנא עלאה ונפח ביה רוחא (נ"א נשמתא) קדישא דכליל בתלת כמה דאוקימנא דאית ביה נפש רוח ונשמה ועילא מכלא נשמה דאיהי חילא עלאה למנדע ולמטר פקודוי דקודשא בריך הוא ואי ההיא נשמתא קדישא עאיל לה בפולחנא אחרא האי איהו מסאיב לה ונפיק מפולחנא דמאריה בנין דתלת חילין אלין כלהו חד נפש רוח ונשמה משתתפי כחדא והווי חד וכלא כגוונא דרזא עלאה (על דא נאמר (שם יג כ) הולך את חכמים וגו')</p>	<p>שהרי כשברא הקדוש ברוך הוא לאדם עשה אותו בדמות עליונה ונפח בו רוח (נשמה) קדושה שכלולה בשלש כמו שפרשנו שיש בו נפש רוח ונשמה ועליון מהכל היא הנשמה שהיא כח עליון לדעת ולשמר צוויי הקדוש ברוך הוא ואם הנשמה ההיא הקדושה מעלה אותה בעבודה אחרת זה הוא שמטמא אותה ויוצא מעבודת קונו מפני ששלשה כחות אלו כולם אחד נפש רוח ונשמה משתתפים כאחד והיו אחד והכל כדוגמת הסוד העליון (ועל זה נאמר הולך את חכמים וגו').</p>
<p>ואי חזינן להאי בר נש דהווי ביה אלין דרגין כלהו עד לא קיימא בקיומיה למנדע מאן איהו במאי אתידע (דלא) לקרבא בר נש בהדיה או לאתמנעא מניה (ס"א בר נש דאית ביה דרגין אלין כלהו וקיימא בקיומיה דא איהו גבר שלים עבדא מהימנא דמאריה ובעי לאשתתפא ביה ולאתחברא בהדיה למילף אורחוי מניה ובמאי אתידע בר נש למנדע מאן איהו לקרבא בהדיה או לאתמנעא מניה) ברוגזיה ממש ידע ליה בר נש וישתמודע מאן איהו אי ההיא נשמתא קדישא נטר בשעתא דרוגזוי (אתי עליה) דלא יעקר לה מאתרהא בנין למשרי תחותה ההוא אל זר דא איהו בר נש כדקא יאות דא איהו עבדא דמאריה דא איהו גבר שלים</p>	<p>ואם ראינו לזה האדם שהיו בו אלה המדרגות כולן עד שלא עומדים בקביעות לדעת מי שהוא במה יתודע (שלא) להתקרב האדם אליו או להתרחק ממנו (בן אדם שיש בו מדרגות אלו כולם ועומדים קיימים זהו אדם שלם עבד נאמן לאדונו וצריך להשתתף בו ולהתחבר בו ללמד דרכים ממנו ובמה יודע בן אדם לדעת מי הוא להתקרב אליו או להתרחק ממנו) ברגזו ממש ידע לו האדם ויודע מי הוא אם הנשמה ההיא הקדושה שומר בשעת רגזו (בא עליה) שלא יעקר אותה ממקומה שאז יבא תחתיה אותו אל זר זהו בן אדם כמו שצריך זהו עבד של אדונו זהו גבר שלם.</p>
<p>ואי ההוא בר נש לא נטיר לה ואיהו עקר</p>	<p>ואם האדם ההוא לא שמר לה והוא</p>

¹ ירצה ענין זה של המשכים לפתחו של חבריו, אני מפרשו בפסוק מברך רעהו וגו', וכן הוא לקמן (דף רכו ע"ב) ומסיים שם וז"ל, ולא איהו אסור עד דמברך ליה ברזא דקול גדול דאיהו עיקרא דשמא קדישא, ע"כ. וקול גדול הוא יסוד אמא שבדעת זעיר הנקרא מלכא דשלמא דיליה, וכנזכר לעיל (דף קכז ע"ב) וכמו שכתבתי שם, וה"ס ו' עילאה כמ"ש (דף רכו ע"ב), והוא הוא יסוד אמא שבדעת זעיר, והיינו עיקרא דשמא קדישא, כי דוקא קו האמצעי הוא עיקר השפע, ולכן אסור להמשיך שלום לחבירו קודם שימשך בעליונים ע"י התפילה (רמ"ז).

² רכו ע"ב (הערת הזהר).

³ ששני הטעמים אמיתיים (רמ"ז).

⁴ ירצה שתיבת חדלו מורה ההמנע מהמשך דבר הנמשך כמו (בראשית יא ח) ויחדלו לבנות העיר, ולא יכון לפרשה על מקרה של פעם אחת ושל איש אחד וכל שכן להזהירו בלשון רבים (רמ"ז).

<p>קדושה דא עלאה מאתריה למשרי בתריה סטרא אחרא ודאי דא איהו בר נש דמרד במאריה ואסיר לקרבא בהדיה ולא תחברא עמיה ודא איהו (איוב יח ד) טורף נפשו באפו איהו טריף ועקר נפשיה בגין רוגזיה ואשריה בגויה אל זר ועל דא כתיב (&) חדלו לכם מן האדם אשר נשמה באפו שהנשמה הקדושה היא טורף אותה ומטמא אותה משום אפו אשר נשמה</p>	<p>עקר הקדשה הזו העליונה ממקומה לשכן בתוכה הצד האחר ודאי זהו אדם שמורד ברבו ואסור להתקרב אליו ולהתחבר עמו וזהו (איוב יח) טורף נפשו באפו הוא טורף ועוקר נפשו בסבת רגזו ומושיב בתוכה אל זר ועל זה כתוב חדלו לכם מן האדם אשר נשמה באפו שהנשמה הקדושה היא טורף אותה ומטמא אותה משום אפו אשר נשמה</p>
<p>קפ/ב</p>	
<p>אחלף באפו כי במה נחשב הוא כו"ם אתחשיב ההוא בר נש</p>	<p>החליף באפו כי במה נחשב הוא עבודה זרה נחשב אותו בן אדם.</p>
<p>ומאן דאתחבר עמיה ומאן דאשתעי (ס"א דאשתתף) בהדיה כמאן דאתחבר בכו"ם ממש מאי טעמא בגין דכו"ם ממש שארי בגויה ולא עוד אלא דעקר קדושה עלאה מאתריה¹ ושארי באתריה כו"ם אל זר מה אל זר כתיב ביה (ויקרא יט ד) אל תפנו אל האלילים כגוונא דא אסיר לאסתכלא באנפוי</p>	<p>ומי שמתחבר עמו ומי שמדבר עמו כמי שמתחבר בכוכבים ומזלות ממש למה משום שכוכבים ומזלות ממש שורים בתוכו ולא עוד אלא שעוקר קדושה עליונה ממקומה ומשכין במקומה עבודה זרה אל זר מה אל זר כתוב בו אל תפנו אל האלילים כדוגמת זה אסור להסתכל בפניו.</p>
<p>ואי תימא הא רוגזא דרבנן רוגזא דרבנן טב איהו² לכל ספריין דהא תנינן דאורייתא אשא איהי ואורייתא קא מרתחא ליה³ דכתיב (ירמיה כג כט) הלא כה דברי כאש נאם יהו"ה רוגזא דרבנן במלי דאורייתא רוגזא דרבנן למיהב יקרא לאורייתא וכלא לפולחנא דקודשא בריך הוא הוי לכך נאמר (דברים ד כד) כי יהו"ה אלהיך אש אוכלה הוא אל קנא</p>	<p>ואם תאמר הרי רגז של חכמים רגז של החכמים טוב הוא לכל הצדדים שהרי למדנו שהתורה היא אש והתורה היא מרתיחה אותו שכתוב הלוא כה דברי כאש נאם ה' רגז של חכמים בדברי תורה רגז של חכמים לתת כבוד לתורה והכל לעבודת הקדוש ברוך הוא הוא היה לכך נאמר כי ה' אלהיך אש אוכלה הוא אל קנא.</p>
<p>אבל אי במלין אחרנין לאו פולחנא דקודשא בריך הוא האי בגין דבכל חטאים דקא עביד בר נש לאו איהו כו"ם ממש כהאי ואסיר לקרבא בהדיה דהאי ואי תימא הא לשעתא הוה דעבר והדר אהדר לאו הכי דכיון דאעקר קדושה דנפשיה מניה ומאתריה וההוא אל זר מקפח ההוא אתר אתתקף ביה ולא</p>	<p>אבל אם בדברים אחרים לא עבודת הקדוש ברוך הוא זה לפי שבכל החטאים שעושה האדם היא לא עבודה זרה ממש כמו זה ואסור להתקרב בוקרבתו של זה ואם תאמר זה לפי שעה היה שעבר ואחר כך חזר לא כך שכיון שעקר הקדושה של נפשו ממנו וממקומו ואותו אל זר מקפח המקום ההוא מתחזק בו</p>

¹ שאין מלכות מתייחדת עם הת"ת אלא בגוף עם הנפש, וכמו שהוא פוגם הגוף ומשליט החיצון כדפי', כך גורם למעלה בין ת"ת למלכות (אור יקר).

² ירצה אינו מתעורר מצד החצוני, ואינו פעולת החצון (אור יקר). שלפעמים כשיכעוס האדם מסלק ממנו חלק הרע שבו וישאר בו זולתו הטוב, והיינו כשיהיה הרוגז לש"ש, כמ"ש הזהר הכא, רוגזא דרבנן טב איהי וכר' (מ"מ).

³ הוא כענין שיש למעלה דין פנימי קדוש, ודין חצוני טמא, כך יש כעס חצוני המתעורר באדם בגאותו וגאונו וסכלותו, ויש כעס פנימי קדוש המתעורר מחמת קנאת ה' ותורתו, המעוררו לכעס מחמת התורה שהיא אש, והרי יסודו טוב ואינו פועל פעולה רעה, כענין הדין העליון, שאם יפעול דין במקום קלקול, יהיה מקולקל, ואם אותו הדין יהיה יסורים לעולם להחזיקם בעבודה, אינו דין אלא רחמים, כאומרו לעשות משפט עבדו ומשפט עמו וכיוצא, ולזה אם אותו כעס יהיה להוסיף עבודה בעבודתו ית', אינו פועל בדין ובכעס כעס, אלא רחמים ונחת רוח (אור יקר).

<p>שביק ליה בר כד אתדכי בר נש מכל וכל ועקר ליה לעלמין ולבתר אשתדל לאתקדשא ולאמשכא קדושה עליה כדין ולואי דאתקדש אמר ליה רבי יוסי אתקדש ממש (ס"א אמאי והא אתדכי ואתקדש)</p>	<p>ולא עוזב אותו חוץ מכאשר נטהר האדם מכל וכל ועוקר אותו לעולמים ואחר כך משתדל להתקדש ולהמשיך קדושה עליו ואז הלואי ויתקדש אמר לו רבי יוסי מתקדש ממש (למה והרי נדחה והתקדש).</p>
<p>אמר ליה תא חזי בשעתא דאיהו עקר קדושה דנפשיה ושריא באתריה ההוא אל זר¹ דאקרי טמא אסתאב בר נש וסאיב למאן דקריב בהדיה וההיא קדושה ערקת מניה וכיון דערקת מניה זמנא חדא כמה דיעביד בר נש עוד לא תיתוב לאתרהא</p>	<p>אמר לו בא וראה בשעה שהוא עוקר קדושה של נפשו ושוכן במקומו האל זר¹ ההוא שנקרא טמא נטמא האדם ומטמא למי שקרב עמו והקדשה ההיא בורחת ממנו וכיון שבורחת ממנו פעם אחת כל מה שיעשה האדם עוד לא תשוב למקומה.</p>
<p>אמר ליה אי הכי כמה מסאבין אינון דמתדכאן אמר ליה שאני מסאבו אחרא דלא יכיל למעבד יתיר² אבל דא שניא מכלא דכל גופא סאיב מגו ומבר ונפשא וכלא מסאיב ושאר מסאבו דעלמא לאו איהו אלא גופא לבר בלחודוי ובגין כך כתיב (&) חדלו לכם מן האדם אשר נשמה באפו דאחלף קדושה דמאריה בגין אפו דדא איהו מסאבו דמסאיב כללא כי במה נחשב הוא במה כו"ם ודאי נחשב איהו</p>	<p>אמר לו אם כן כמה טמאים יש שמטהרים אמר לו שונה טמאה אחרת שלא יכולה לעשות יותר אבל זה משנה מכולם שכל גופו נטמא מבפנים ומבחוץ ונפשו וכלו נטמא ושאר טמאות שבעולם לא נטמא אלא גופו מבחוץ בלבד ולכן כתוב חדלו לכם מן האדם אשר נשמה באפו שמחליף קדשת רבו משום אפו שזוהי טמאה שמטמאה הכל כי במה נחשב הוא במה של עבודה זרה ודאי נחשב הוא.</p>
<p>תא חזי האי איהו רוגזא דאיהו כו"ם סטרא אחרא כמה דאמרן דבעי בר נש לאסתמרא מניה ולא תפרשא מעלוי ועל דא כתיב (שמות לד יז) אלהי מסכה לא תעשה לך לך בגין לאבאשא גרמך וכתיב בתריה את חג המצות תשמר תשמר דא סטרא דקדושה דבעי בר נש לנטרא ליה ולא יחלף ליה בגין סטרא אחרא ואי יחלף ליה הא איהו מסאיב וסאיב לכל מאן דקריב בהדיה</p>	<p>בא וראה זהו רגז של עבודה זרה הצד האחר כמו שאמרנו שרוצה האדם להשמר ממנו ולהפרד מעליו ועל זה כתוב אלהי מסכה לא תעשה לך לך כדי להרע לך וכתוב אחריו את חג המצות תשמר תשמר זה צד הקדושה שצריך האדם לשמר אותו ולא יחליף אותו בגלל הצד האחר ואם יחליף אותו הרי הוא טמא ומטמא לכל מי שמתקרב אליו.</p>
<p>את חג המצות תשמר זהו מקום דאקרי שמור ובגין כך כתיב (&) את חג המצות תשמר שבעת ימים תאכל מצות כשבעת ימים אליו לאו אינון כשבעת הימים דסכות דאינון עלאי³ ואלין תתאי⁴ ועל דא</p>	<p>את חג המצות תשמר זהו מקום שנקרא שמור ומפני כן כתוב את חג המצות תשמר שבעת ימים תאכל מצות כאשר צויתך שבעת ימים אלו אינם כשבעת הימים של סכות שהם עליונים</p>

¹ שמעתי כי אל זר גימ' רחל, והיא הקלי' שכנגד רחל (רח"ו)

² פ' שאין אותה הטומאה יכולה לטמא האדם יותר דהיינו גם נפשו אלא גופו לבד כדמפרש (מ"מ).

³ מצד הבינה (רח"ו). בשלש בחינות קורא עילאין לימי הסוכות, מפני שבהם נכנסים ז' המקיפים דז' תחתונות דאמא, וז' מקיפים וז' פנימים דחסדים דז"א, בהתפשטות משרשיהם שבדעת, ובכל יום ויום נכנסת בחינה שלימה מכל השלש הנזכרים, ולכן הוא הלל גמור. אבל בפסח הם למטה מפני שחסרו כל בחינות עלמא דדכורא דהיינו ו' כדמפרש ואזיל. ומתחיל בשאלה גדולה לאמר כיון דחג המצות אתקדש אמאי נחתא, ור"ל שידוע שביליל פסח יש כל בחינות המוחין עד גדלות השני שהוא בחג"ת דאר"א, שאין כמוהו בשאר המועדים, עד שלכן אומרים הלל גמור בלילה, ואם כן איך ירדה אחר כך כל כך שאתה קוראם בשם יומי תתאי (רמ"ז).

⁴ מצד המלכות (רח"ו).

<p>באינון הלל גמור ובהני לאו הלל גמור¹ ועל דאינון לתתא שבעת ימים תאכל מצות מצת כתיב (&) חסר בלא ו' דעד לא שראן אינון יומין עלאיין רזא דו'</p>	<p>ואלו תחתונים ועל זה באלו הלל גמור ובאלו אין הלל גמור ועל שהם למטה שבעת ימים תאכל מצות מצת כתוב חסר בלי אות ו' שטרם שורים אלו הימים העליונים סוד אות ו'.</p>
<p>ואי תימא כיון דהאי רזא קלא דהג המצות אתקדש אמאי נחתא² דהא תנינן מעלין בקדש ולא מורדין אמאי נחתא לתתא באינון יומין תתאין</p>	<p>ואם תאמר כיון שסוד זה של חג המצות התקדש מדוע יורד שהרי למדנו מעלים בקדש ולא מורידים ומדוע יורדת למטה באלו הימים התחתונים.</p>
<p>תא חזי כתיב³ (ויקרא טו ו) וכפר בעדו ובעד ביתו וגו' מאן דיכפר אצטריך (נ"א לכפרא) קלב עליה בקדמיתא ובתר על ביתיה כנוונא דא האי דרגא שארי לאתקדשא ולנפקא בקדושה לכפרא עליה וכיון דאיהו אתקדש בעי לכפרא על ביתיה⁴ ולקדשא לון ועל דא נחתא לתתא לקדשא ביתיה⁵ ובמה מקדש לון בישראל דלתתא (ס"א בחושבנא דעומר)⁶ קלב וכיון דאלין מתקדשאן בעינן לסלקא לה לעילא דהא כד ביתא דמטרוניתא אתקדשת כדין סלקת לעילא לאתקשרא באינון יומין עלאיין⁷</p>	<p>בא וראה כתוב וכפר בעדו ובעד ביתו וגו' מי שיכפר צריך (לכפר) על עצמו תחלה ואחר כך על ביתו כדוגמת זה מדרגה זו מתחילה להתקדש ולצאת בקדשה לכפר עליו וכיון שהוא התקדש צריך לכפר על ביתו ולקדש אותם ועל זה יורד למטה לקדש ביתו ובמה מקדש להם בישראל שלמטה בחשבון העמר וכיון שאלו מתקדשים צריכים להעלות אותה למעלה שהרי כאשר בית המלכה מתקדש אז עולה למעלה להתקשר באלו הימים העליונים למעלה.</p>
<p>קפנ/א</p>	

¹ עי' לקמן רעז ע"ב (לש"ו).

² פי' שבליל פסח נכנסו כל המוחין בז"א ומשם למלכות, וא"כ אמאי אח"כ אנו עושים חשבון העומר להתחיל ממטה למעלה (מ"מ).

³ וסוד הענין מובן במ"ש בספר הכוונות בסודות העומר והמצות (נ"א ותמצית) הסוד הוא שבהיות ישראל במצרים היה ז"א בסוד העיבור והחסדים היו נעלמים בדעת, ולא היו מאירים אלא י' לבושים חיצונים בסוד י' אחורי שם אה"ה בריבוע העולים ד"ם, והם ה' מיני דם טוהר וה' מיני דם טומאה כנגד ה' חסדים וה' גבורות, והיו החיצונים נאחזים בדמי הטומאה, אכן ברצון ה' לגאול את עמו הופיע והשפיע ברגע אחד כל מעלות המוחין דזעיר ואז האיר האור המופלא בפתע ונכנעו כל החיצונים וגברה יד הקדושה, אבל זה היה בחסד עליון בלי הקדמת מעשינו והכל לפי צורך אותה השעה עד שיצאו ממסגר אסירי ה'. ואחר גאולתם חזר הדבר לכמו שהיה בתחילה ונסתלקו המוחין וחזרו החיצונים להאחז באותם הדמים, עד שע"י מעשינו וכוונתנו יחזרו המוחין לאט לאט מידי יום ביומו עד חג השבועות. ונמצא שכל מה שנעשה ברגע בליל פסח חזר להעשות במ"ט ימי הספירה, שבכל יום ויום נכנסה בחינה אחת פרטית, דהיינו חלק אחד בין במוחין בין בחסדים, כגון גדלות ראשון דאבא וחסד שבחסד וכן על זה הדרך ככתוב אצלנו. וגם בענין זה נתעלו ימי סוכות על ימי פסח, להיות שבכל יום מימי החג נכנסה בחינה שלימה ובפסח חלק אחד פרטי. ואם תאמר אם כן מה נשתנו שבעת ימי הפסח שהם מועד משאר הימים עד חג השבועות, כבר נתיישב זה בספר הכוונות באומרו שהטעם הוא מפני שבשבעת ימים הראשונים נכנסים ז' בחינות של המח הגדול הוא סוד ע"ב וגם החסד הגדול שהוא החסד הראשון הנקרא יומם וכו', וגם שאחרי שנכנסו כל המוחין בזעיר בליל פסח גם שחזרו להסתלק נשאר בו רושם גדול, ואל כל זה נראה שמכוין בכאן במ"ש האי דרגא שארי וכו', פי' שז"א כבר התחיל להתקדש באור המוחין, וגם התחילו החסדים להתפשט בו ולצאת ממקום התעלמותם בגרון מפני פחד הטמאים (נ"א כמה טעמים), ועתה התחילו לצאת בקדושה ונבלעו בו דמי הטוהר והיינו לכפרה עליה, וכל העיקר הוא לדחות משם אחיזת החיצונים בדמי הטומאה, וזה בסוד הבירור ובהארת החסדים להמשיך מיתוקם לגבורות הנקבה (רמ"ז).

⁴ פי' היכלות המלכות (מ"מ).

⁵ היא השכינה, אבל זה ע"י ישראל דוקא, ר"ל שאינו כשל ליל פסח שהיה ברחמי שמים רק עכשיו הוא על ידינו בסודות מצות הספירה, שבהם תטהר האשה לבעלה ומקבלת אור החסדים ואור המוחין עד כי בשבועות הם תאומים ושויים, ולפי שזה כל תכלית הספירה (רמ"ז).

⁶ ור"ל ע"י מי מתקדשים היכלותיה, ואמר ע"י ישראל שסופרים העומר (מ"מ).

⁷ פי' הארות ז"א (מ"מ).

<p>לעילא ועל דא אנן עבדין חושבנא בקיומא¹ על קיומנא² קיימין בגין דאינון יומין יומין עלאין אינון וכן בכל זמנא דעאל בר נש לאינון יומין עלאין בין בצלותא בין בשבחה אצטריך לקיימא על רגלוי ירכין וגופא כחדא תמן ירכין וגופא לקיימא כדכורא דקיימא בחיליה ולא כנוקבא דארחאה למיתב³ ועוד בגין שבחה דעלמא עלאה⁴</p>	<p>ועל זה אנו עושים חשבון בעמידה על הרגלים לפי שאלו הימים ימים עליונים הם וכן בכל זמן שנכנס אדם לאלו הימים העליונים בין בתפלה בין בשבח צריך לעמד על רגליו הירכים והגוף כאחד שם ירכים וגוף לעמידה כזכר שעומד בכחו ולא כנוקבה שדרכה לשבת ועוד משום שבח של העולם העליון.</p>
<p>ובגין דאיהו רזא דדכורא נשים פטורות מחושבנא דא⁵ ולא מתחייבין למימני בר דבורין לאתקשרא כל חד כדקא יאות כגוונא דא (שמות כג טז) יראה כל זכורך דבורין ולא נשיין⁶ בגין דרזא דברית בדכורא איהו ולא בנוקבא ובגין דקיימא רזא לעילא נשיין לא מתחייבין</p>	<p>ומשום שהוא סוד הזכר נשים פטורות מחשבון זה ולא מחיבים למנות רק הזכרים להתקשר כל אחד כמו שצריך כעין זה יראה כל זכורך זכרים ולא נשים משום שסוד הברית בזכר הוא ולא בנוקבה ומשום שעמידה סוד למעלה נשים לא מתחייבות.</p>
<p>ורזא אוליפנא הכא דבכל שבעת יומין מאלין יומין עלאין נטלא קדושא יומא חד (ומתאחד) קליה דאלין תתאי⁷ והאי תתאה אקרי שבוע דאתקדש בשבעה יומין עלאין וכן בכל שבעה ושבעה מאינון חמשיין יומין עד ולא עד</p>	<p>וסוד למדנו כאן שבכל שבעת הימים מאלו הימים העליונים נוטלת הקדשה יום אחד (ומתאחד) של אלו התחתונים וזו התחתונה נקראת שבוע שמתקדש בשבעה ימים עליונים וכן בכל שבעה ושבעה מאלו חמשים ימים עד ולא עד</p>

¹ לטעם שתי הבחינות, האחת מפני שאז הולכים ומאירים החסדים המתפשטים בחג"ת נה"י דידיה והיינו ירכין וגופא כחדא, לאפוקי בחינות הנוק' שהם כנגד נה"י דווקא שהם כלי הישיבה, והיינו כנוקבא דארחאה למיתב. והטעם השני בגין שבחה דעלמא עלאה, הם סוד בחינות המוחין דא"א (נ"א הנמשכים מא"א) (רמ"ז).

² כל מעשה מצות הנקבה מיושב, כגון ברכות וקריאת שמע מיושב, עמידה מעומד שהיא בזכר, וכל ענייני עלמא דדכורא מעומד, והטעם כדפי', כי העמידה הוא מקשר הגוף עם הירכים, דהיינו הת"ת על נו"ה על קיומו, אמנם מיושב יורד למטה, והוא משפיל הגוף ופיזור הירכים אילך ואילך, אין הגוף מתיישר ומתיישב על ירכיו הוא בנקבה, והעד, לא אוכל לעמוד מפניך כי דרך נשים לי (אור יקר).

³ ואם כן ספירה מעומד מורה היותו בזכר, והא כיצד כדפי' שהיא מסתלקת למעלה, להתקדש מן הזכר כאשר יתבאר (אור יקר).

⁴ כלומר בזולת מה שירמוז מציאות העמידה אל הזכר בדמיון ורמז הגוף על ירכיו, וירמוז הישיבה אל הנקבה, יש סתם טעם נאות "בגין שבחה דעלמא עלאה" והיינו שעומדין בפני תלמיד חכם ובפני ספר תורה, ותלמיד חכם וספר תורה הוא הת"ת וראוי לעמוד מפני כבודו. למטה, סוד האשה והנער, ואין קמין לפניהם, ולמעלה סוד תלמיד חכם וזקנה שעומדין לפניהם, ואם תאמר אשת חבר הרי היא כחבר, היינו דווקא בהיותה מיוחדת עם בעלה, כגון תפלה מעומד, שהיא תפלה במלכות, ומפני שהיא מתייחדת עם בעלה, הרי היא כחבר ועומדים לפנייה (אור יקר).

⁵ שאינם יכולים להכלל בזכר בעלמא דדכורא ועם היות שהם שבועות במלכות, אין המלכות מסתלקת למעלה מסטרא דנוקבי, אלא מסטרא דדכורי (אור יקר).

⁶ מזה ג"כ כי ההתראות והסתכלות בקודש בעת הראוי וממי שראוי לזה הוא גורם תיקון גדול למעלה ביחוד העליון, וזהו שנאמר במשה רבינו ע"ה (במדבר יב ח) ותמונת ה' יביט, כי היה מתקן בזה תמיד היחוד למעלה, משא"כ כשהוא להיפך ח"ו וכנז' (דע"ה ח"ב פח ע"ג).

⁷ ור"ל שהספירות דנוק' שהם יומין תתאי כל ספירות מקבלות משבוע א', לפי שכתב הרב שהגבורות כל א' הם ז', והם ז' שבועות, ושהם ז' גבורות וכן החסדים. ונודע שבשבוע ראשון מכניסים חסד א' שיש בו ז' לחסד דז"א, וכן גבורה א' שיש בה ז' לחסד דז"א, ומשם לחסד דנוק', משום שמאירים מז"א שהוא זכר לנוק'. נמצא שבכל שבוע נתקנת ספירה א' מחג"ת נה"י דמלכות, וז"ש כאן דבכל ז' יומין מאלין יומין עלאין שהם ה' חסדים וה' גבורות דאימא, שהם ז' שבועות, שהם מ"ט ימים, נטלא קדושה יומא חד דאלין תתאי דהיינו ספירה אחת מספי' המלכות (מ"מ).

<p>בכלל וכד אשתכחו ארבעין ותשע יומין עלאין אשתכחו לתתא שבע יומין דאתקדשו בהו וכל חד אקרי שבוע דעאל באינון שבע ועל דא כתיב (ויקרא כג טו) שבע שבתות תמימות תהיינה בגין דאינון נוקבין נקט קרא לישנא דנוקבין</p>	<p>בכלל וכאשר נמצאים ארבעים ותשעה ימים עליונים נמצאו למטה שבע ימים שמתקדשים בהם וכל אחד נקרא שבוע שעולה באלו השבע ועל זה כתוב (ויקרא כג) שבע שבתות תמימות תהיינה משום שאלו נקבות תפס הכתוב לשון של נקבות.</p>
<p>וכד אתקדשו בהו וביתא מתתקנא לאתחברא אתתא בבעלה כדין אקרי חג שבועות מאינון נוקבי דשאריו עלייהו אינון יומין עלאין דאתקדשו בהו ובגין כך כתיב (&) בשבועותיכם אינון דלכון ולא כתיב בשבועות בגין דהכי נמי מתקדשין ישראל לתתא עמהון</p>	<p>וכאשר התקדשו בהם והבית נתקן להתחבר אשה בבעלה אז נקרא חג השבועות מאותן נקבות ששורים עליהן אותם ימים עליונים שנתקדשו בהם ומשום זה כתוב בשבעתיכם הם שלכם ולא כתוב בשבועות לפי שכך גם מתקדשים ישראל למטה עמהם.</p>
<p>ועל דא כד מטון לתשע וארבעין יומין ההוא יומא עלאה דעלייהו דאיהו יומא דחמשיין² דשליט על תשעה וארבעין יומין רזא דכללא דאורייתא בתשעה וארבעין אנפין וכדין ההוא יומא עלאה יומא דחמשיין באתערותא דלתתא אפיק אורייתא³ כללא בתשעה וארבעין אנפין</p>	<p>ועל זה כאשר מגיעים לתשעה וארבעים ימים היום ההוא העליון שעליהם שהוא יום החמשים ששולט על תשעה וארבעים ימים סוד כללות התורה בתשע וארבעים פנים ואז היום העליון ההוא היום החמשים בהתעוררות של מטה מוציא תורה כלולה בתשע וארבעים פנים.</p>
<p>רבי אלעזר פתח ואמר (תהלים פד ד) גם צפור מצאה בית ודרור קן לה אשר שתה אפרוחיה את מזבחותיך וגו' גם צפור מצאה בית אלין צפרי שמיא דמנהון שויין מדוריהון לבר ומנהון שויין מדוריהון בביתא כגון דרור דאיהו עופא דשוי דיריה בביתא דכל בר נש ולא דחיל אמאי בגין דכלא קראן ליה דרור מאי דרור חירו כמה דאת אמר (ויקרא כה י) וקראתם דרור ותרנומו חירו ודא איהו צפור דרור דהא מיומא דעביד קנא בביתא ואפיק בנין מדוריה בביתא חמשיין יומין ולבתר מתפרשן אלין מאלין ודא איהו עופא דאקרי דרור חירו</p>	<p>רבי אלעזר פתח ואמר גם צפור מצאה בית ודרור קן לה אשר שתה אפרוחיה את מזבחותיך וגו' גם צפור מצאה בית אלו ציפורי שמים שמהם שמים מדוריהם בחוף ומהם שמים מדוריהם בבית כמו הדרור שהוא עוף שעושה דירתו בבית של כל אדם ולא מפחד מדוע מפני שכלם קוראים לו דרור מהו דרור חרות כמו שנאמר וקראתם דרור ותרנומו חרות וזהו צפור דרור שהרי מיום שעושה קן בבית מוציא בנים מגוריו בבית חמשים ימים ולאחריהם נפרדים אלו מאלו וזהו עוף שנקרא דרור חרות.</p>
<p>תא חזי מה כתיב⁴ (&) וקדשתם את שנת החמשים שנה וקראתם דרור בארץ מהכא</p>	<p>בא וראה מה כתוב וקדשתם את שנת החמשים שנה וקראתם דרור בארץ מכאן</p>

¹ פי' ז"ק דמלכות, שכל א' נתקנה בז' ימים, שהם מהארת חסד א' ומהארת גבורה א', וז"ש וכל חד איקרי שבוע דעאל באינון שבע (מ"מ).

² פי' בינה שממנה יצאו ז' שבועות שהם ז' חסדים וז' גבורות (מ"מ).

³ פי' ז"א שנקרא תורה שבכתב שיש בה מ"ט פנים (מ"מ).

⁴ מלבד הנזכר בעמוד הנכחי עוד י"ל שידוע שבסוד הספירה נכנסים בז"א אורות עליונים בחב"ד חג"ת שלו ובשבוע השביעי הוא סוד המלכות שהיא דבוקה בת"ת זעיר, באופן שהימים של הזעיר הם ו' לבד. ועוד י"ל לפי שבכל יום נכנסת בחינה אחת במוחין, ונמצא שבששת ימי הפסח נכנסו ו' בחינות כי שביעי של פסח הוא סוד רשימו דגדלות שני דאבא ולכן אין בו הלל גמור, ובפרשת אמור (צה ע"ב) יש עוד טעם אחר, אי נמי י"ל במ"ש בשער תיקון הנוק', שמשה רבנו ע"ה מצא את השכינה בתוך הקליפה ודבר גדול עשה שהוציאה משם אע"ג שלא יוכל להעלותה כי אם עד החזה וחסרו ממנה ששה ימים העליונים, וזהו מצת חסר ו' כתיב, ונמצא שמה שעלתה בפסח יום אחד היה בכח עליון לפי אותה שעה (רמ"ז).

<p>נפקא חירו לכלא ובגין דנפקא מניה חירו אורייתא דנפקת מניה אקרי חירו ועל דא כתיב (שמות לב י) חרות על הלחת אל תקרי חרות אלא חירות ודא אורייתא דאתקרי חירות דהא מה דאפיק יומא דא עלאה אקרי חירו ואיהו חירו דכלא והאי יומא איהו חירו עלאה בגין דאית חירו תתאה וחירו עלאה ה"א עלאה ה"א תתאה חירו עלאה חירו תתאה שמטה ויובל כחדא אינון</p>	<p>יוצאת חרות לכלם ומפני שיוצאת ממנו חרות תורה שיוצאת ממנו נקראת חרות ועל זה כתוב חרות על הלחת אל תקרא חרות אלא חרות וזו התורה שנקראת חרות שהרי מה שמוציא יום זה העליון נקרא חרות והוא חרות של הכל וזה היום הוא חרות עליונה משום שיש חרות תחתונה וחרות עליונה ה"א עליונה ה"א תחתונה חרות עליונה וחרות תחתונה שמטה ויובל כאחד הם.</p>
<p>תרין נהמי אכלו ישראל חד כד נפקו ממצרים אכלו מצה לחם עוני וחד במדברא לחם מן השמים¹ (חד בפסח וחד בשבועות) דכתיב (שם טז ד) הנני ממטיר לכם לחם מן השמים ועל דא קרבנא דיומא דא נהמא איהו ועל נהמא אתקריבו כל שאר קרבנין דנהמא קליו איהו עקר דכתיב (ויקרא כג יח) והקרבתם על הלחם שבעת כבשים וגו' וכתיב (שם יז) ממושבותיכם תביאו לחם תנופה וגו' דדא איהו נהמא דאחכימו ביה ישראל חכמתא עלאה דאורייתא ועאלו בארחהא</p>	<p>שני מיני לחם אכלו ישראל אחד כאשר יצאו ממצרים אכלו מצה לחם עני ואחד במדבר לחם מן השמים (אחד בפסח ואחד בשבועות) שכתוב הנני ממטיר לכם לחם מן השמים ועל זה קרבן של יום זה הוא לחם ועל לחם מקריבים כל שאר קרבנות שהלחם הוא העקר שכתוב (ויקרא כג) והקרבתם על הלחם שבעת כבשים וגו' וכתוב ממושבותיכם תביאו לחם תנופה וגו' שזהו לחם שחכמו בו ישראל חכמה עליונה של התורה ונכנסו בדרכיה.</p>
<p>השתא אית לן לאסתכלא בפסח נפקו ישראל מנהמא דאתקרי חמץ כתיב (שמות יג ז) ולא יראה לך חמץ² וכתיב (שם יב יט) כי כל אוכל מחמצת³</p>	<p>עתה יש לנו להתבונן בפסח יצאו ישראל מלחם שנקרא חמץ כתוב ולא יראה לך חמץ וכתוב (שם יב) כי כל אוכל מחמצת</p>
<p>קפג/ב</p>	
<p>מאי טעמא בגין יקרא דההוא נהמא דאתקרי מצה⁴ השתא דזכו ישראל לנהמא עלאה⁵ יתיר לא יאות הוה לאתבטל חמץ ולא אתחזיא כלל ואמאי קרבנא דא חמץ הוה</p>	<p>למה בשביל כבוד של הלחם ההוא הנקרא מצה ועכשיו שזכו ישראל ללחם עליון יותר לא ראוי היה שיתבטל החמץ ולא יראה כלל ומדוע קרבן זה היה חמץ שכתוב סלת תהיינה חמץ תאפינה ועוד</p>

¹ אמנם המן הנה הוא היה מאור הדעת והת"ת, דעת מלגאו ת"ת מלבר, וכמ"ש (שמות טז ד) הנני ממטיר לכם לחם מן השמים, והוא מז"א דאקרי שמים (כמ"ש בזוה"ק ח"א בהשמטות סי' כח דף רסב ע"ב, ופ' משפטים קטז ע"א, ובח"ג בסופו סי' יב דף שו רע"ב), ומשם היה המן, וכמ"ש בח"א (קנז ע"ב רמו ע"א) ובח"ב (מ ע"א) הנני ממטיר לכם לחם מן השמים לא מן סיהרא (שהיא מצה לחם עוני) אלא מן השמים ממש שהוא לחם פג, כמ"ש בפ' יוחי (רמו ע"א) (וכן הוא בפ' בשלח סא ע"ב, ופ' תצוה קפג ע"א, וכן הוא בפ' אמור צה רע"ב, קג רע"א, ובהעלותך קנו ע"א) ובאד"ז (רצב ע"ב), וכן בפ' בשלח (סא ע"ב) אמרו שם כי המן היה מהאי טלא דעתיקא קדישא דנטיף לזעיר אפין (דע"ה ח"ב קלג ע"ד). עי' לעיל מ ע"א ח"ג צה ע"ב (לש"ו).

² סמאל (אור יקר).

³ לילית (אור יקר).

⁴ מדת המלכות, ואינו כבוד המלכות, שיתראו הקלי' ויתפשטו אף אם ישראל אינם נאחזים בהם, שאינם אוכלים אותו סוף סוף לא יראה (אור יקר).

⁵ דיום שבועות שהיה ראוי שיהיה בטול החמץ וכו', ולא עוד אלא שעתה הוא מבוטל, והממליך אותו עושה רעה יותר ויותר (אור יקר).

<p>דכתיב (&) סלת תהיינה חמץ תאפינה ותו דהשתא ביומא דא' אתבטל יצר הרע ואורייתא דאתקרי חירו אשתכחת</p>	<p>שעתה ביום זה מתבטל יצר הרע והתורה שנקראת חרות נמצאת.</p>
<p>אלא למלכא² דהוה ליה בר יחידי וחלש יומא חד הוה תאיב למיכל אמרו ייכול בריה דמלכא (ס"א מיכלא דאסוותא) אסוותא דא ועד דייכול ליה לא ישתכח מיכלא ומזונא אחרא בביתא עבדו הכי כיון דאכל ההוא אסוותא אמר מכאן ולהלאה ייכול כל מה דאיהו תאיב ולא יכיל לנזקא ליה</p>	<p>אלא למלך שהיה לו בן יחידי ונחלה יום אחד היה מתאוה לאכול אמרו יאכל בן המלך (מאכל של רפואה) רפואה זו ועד שיאכל אותה לא ימצא מאכל ומזון אחר בבית עשו כן כיון שאכל הרפואה ההיא אמר מכאן והלאה יאכל כל מה שהוא מתאוה ולא יכול להזיק לו.</p>
<p>כך כד נפקו ישראל ממצרים לא הוו ידעי עקרא ורזא דמהימנותא אמר קודשא בריך הוא יטעמון ישראל אסוותא ועד דייכלון אסוותא דא לא אתחזי להון מיכלא אחרא כיון דאכלו מצה דאיהי אסוותא למיעל ולמנדע ברזא דמהימנותא אמר קודשא בריך הוא מכאן ולהלאה אתחזי לון חמץ וייכלון ליה דהא לא יכיל לנזקא לון וכל שכן דביומא דשבועות אודמן נהמא עלאה דאיהו אסוותא בכלא</p>	<p>כך כאשר יצאו ישראל ממצרים לא היו יודעים עקר וסוד של האמונה אמר הקדוש ברוך הוא יטעמו ישראל רפואה ועד שיאכלו רפואה זו לא יראה להם מאכל אחר כיון שאכלו מצה שהיא רפואה לעלות ולדעת בסוד האמונה אמר הקדוש ברוך הוא מכאן והלאה ראוי להם חמץ ויאכלו אותו שהרי אינו יכול להזיק להם וכל שכן שביום השבועות שנמצא לחם עליון שהוא רפואה לכל.</p>
<p>ועל דא מקרבין חמץ³ לאתוקדא על מדבחה ומקרבין תרין נהמין אחרנין כחדא וחמץ אתוקדא בנורא דמדבחה ולא יכיל לשלמאה ולנזקא לון לישראל ובניני כך ישראל קדישין אתדבקו ביה בקודשא בריך הוא באסוותא</p>	<p>ועל זה מקריבים חמץ להשרף על המזבח ומקריבים שתי לחם אחרים כאחד וחמץ נשרף באש המזבח ולא יכול לשלט ולהזיק להם לישראל ומשום זה ישראל קדושים נדבקים בו בהקדוש</p>

¹ אם כן מעצמו מבוטל ואנו מועררים אותו באכילתו וקורבנותנו (אור יקר).
² דרך כלל שלחם חמץ אינו תלוי אסורו אלא בזמן שהוא מחזיק ומעורר החצונים, ובפסח שיש חולי יעורר חלאים וצריך ליבדל, אמנם בשאר הימים אינו מזיק אכילתו למה יאסר, ואם אחר הפסח מפני שאכל המצה מותר ואינו מזיק, אם כן כל שכן ביום שבועות שאינו מזיק כל עיקר מפני שהם ב' רפואות, אמנם טעם קרבנו הוא ממש לבטולו כדמפרש ואזיל (אור יקר).
³ זה מובן, כי לחם מצה דפסח היא מלכות, אבל לחם דשבועות היה חמץ. והוא כנגד נהמא עילאה, ת"ת, תורה שבכתב, אסותא דכלא, כמשה ולכל בשרו מרפא. אמנם מ"ש אח"כ, וע"ד מקריבין חמץ לאתוקדא ע"ג מדבחה, אין לזה הבנה, כנודע דשתי הלחם דעצרת היו חמץ, אבל אינם נקריבים ע"ג המזבח. אף לא היו נשרפות, אבל נאכלות לכהנים, וכמ"ש הרמב"ם ז"ל בהלכות מעשה הקרבנות בפ"ב ובהל' תמידים ומוספים פ"ח. והרי אלו ב' טעויות שכתב שנשרפות, וגם שהם על המזבח, גם אומרו ומקריבין תרי נהמי אחרים כחדא, יש טעות, כי שתי הלחם עצמם הם החמץ, דאלו מנחת נסכים הבאה בכל יום עם קרבן התמיד, מצה היא, כנז' בהל' מעשה הקרבנות פ"ב, והיכי קאמר תרי נהמין אחרנין וחמץ אתוקדא בינייהו, משמע דחמץ אינו תרין נהמין, ובפרט באמרו דאתוקדא בינייהו, משמע כי שלשה הם: אחד חמץ, ושנים מצה, ושלשתם נשרפות, וזה שקר מפורסם ורע, שיש נוסחא אחרת דלא כתיב מלת אחרנין, אף לא מלת בינייהו, וכפי נוסחא זו אינם אלא תרין נהמין בלבד, אבל עדיין קשה כי אינם נשרפות, אלא נאכלות לכהנים. וא"ת דעל הקומץ הקרב ע"ג המזבח איירי, א"א, דאין קומץ בב' הלחם כנז' בהלכות מעשה הקרבנות בפ"ב, והיינו יכולים לומר, דבשתי הלחם שלא נמצאו כשרים איירי, דאז נשרפות כנז' בהלכות תמידים ומוספין פ"ח, ועכ"ז דוחק הוא להעמיד דברי זהר באבדו ב' הכבשים כנז' בדבריו, דבדברי הפסוק עצמו מדבר וצ"ע (שמנה שערים – רח"ו), י"ל שמ"ש לאתוקדא על מדבחה הכוונה על יצר הרע הנק' חמץ, שע"י הנפת שתי הלחם והקרבת הכבשים, ו' שעליו היה נשרף חמץ, יצר הרע, כ"ח ס"מ ע"ג המזבח, ר"ל בכח הארת המלכות הנק' מזבח, וז"ש ומקריבים תרין נהין אחרנין כחדא, וחמץ אתוקדא בינייהו, ש"מ שהחמץ דאתוקדא וכו' לא קאי על שתי הלחם (מ"מ). הענין שעל ידי יחוד תורה ומצה, שהם ב' לחמים, והיינו ב' הלחם, ייחוד ת"ת ומלכות, מצה ומן, והיו חמץ לומר לך נתבטל חמצו ומתקרב, שישרף קושיו, ויהיה כולו מצה, ולא שנשרף ממש שאין קרב על גבי המזבח, אלא ברמז רומז בטולו, וכאן אינו מחזיק אלא עונה בעל כרחו אמן והוא נזהר (אור יקר).

<p>דאורייתא ביומא דא ואלמלי הוו נשרי ישראל תריין סטריין דנהמי אלין לא הוו עיילין בדינא לעלמין</p>	<p>ברוך הוא ברפואה של התורה ביום זה ואם היו שומרים ישראל שני צדדים של לחם אלו לא היו עולים בדין לעולם.</p>
<p>ביומא דראש השנה דאיהו יומא דדינא (וכל יומא) דלאו איהו אלא לאינן דלא נטלו מיכלא דאסוותא ושבקו לאסוותא² דאורייתא בגין מיכלא אחרא דאיהו חמין דהא ביומא דא דראש השנה ההוא חמין סלקא ומקטרגא עליה דבר נש ואלשיין עליה ואיהו קיימא ביומא דא מקטרגא על עלמא וקודשא בריך הוא יתיב בדינא³ על כלא ודאין עלמא</p>	<p>ביום של ראש השנה שהוא יום הדין (בכל יום) שאין הוא אלא לאלו שלא לקחו מאכל של הרפואה ועזבו את מאכל התורה משום מאכל אחר שהוא חמץ כי ביום זה של ראש השנה החמץ ההוא עולה ומקטרג על האדם ומלשין עליו והוא עומד ביום זה מקטרג על העולם והקדוש ברוך הוא יושב בדין על כולם ודן את העולם.</p>
<p>ובגניי כך כד יהב קודשא בריך הוא אורייתא לישראל אטעים להו מההוא נהמא עלאה דההוא אתר ומגו ההוא נהמא הוו ידעין⁴ ומסתכלין ברזי דאורייתא למהך בארע מישר והא אוקמוה מלה אינן חברייא ברוין (ס"א אלין דקאמרין) כדקאמרין</p>	<p>ומסבה זו כאשר נתן הקדוש ברוך הוא את התורה לישראל הטעים להם מהלחם העליון ההוא של המקום ההוא ומתוך הלחם ההוא היו יודעים ומסתכלים בסודות התורה ללכת בדרך ישר והרי בארו הדברים אלו החברים בסודות (אלו שאנחנו אומרים) אלו כמו שאמרנו.</p>
<p>רבי שמעון ורבי אלעזר בריה הוו אזלי בארעה והוו אזלין עמהון רבי אבא ורבי יוסי עד דהוו אזלי אערעו בחד סבא והוה אחיד בידיה חד ינוקא זקף עינוי רבי שמעון וחמא ליה אמר ליה לרבי אבא ודאי מלין חדתי אית גבן כהאי סבא</p>	<p>רבי שמעון ורבי אלעזר בנו היו הולכים בדרך והיו הולכים עמהם רבי אבא ורבי יוסי עד שהיו הולכים פגשו בזקן אחד והיה אוחז בידו תינוק אחד הרים עינוי רבי שמעון וראה אותו אמר לו לרבי אבא ודאי דברים חדשים יש לנו אצל הזקן.</p>
<p>כד מטו לגביה אמר רבי שמעון במטול דקופטריך בגבך קא אתית מאן אנת אמר ליה יודאי אנא אמר מלין חדתי ודאי יומא דא לגבך אמר ליה לאן הוא ארעך⁵ אמר ליה דיורי הוה באינן פרישי מדברא דהוינא משתדל באורייתא והשתא אתינא לישובא למיתב בצלא דקודשא בריך הוא באלין יומי דירחא שביעאה דא</p>	<p>כאשר הגיעו אליו אמר רבי שמעון במשא הקשור בגבך אתה בא מי אתה אמר לו יהודי אני אמר דברים חדשים ודאי ביום זה אצלך אמר לו להיכן הוא דרכך אמר לו דירתני היתה באלו פורשי המדבר שהייתי משתדל בתורה ועתה באתי לישוב לשבת בצל הקדוש ברוך הוא בימים אלו של החדש השביעי הזה.</p>
<p>חדי רבי שמעון אמר נתיב דודאי קודשא בריך הוא שדרך לגבן אמר ליה חייך דנשמע</p>	<p>שמח רבי שמעון אמר נשב בודאי הקדוש ברוך הוא שלח אותך אלינו אמר לו חייך שנשמע דבר מפיך מאלו הדברים</p>

¹ ת"ת ומלכות מייחדים תורה ומצוה, אין מקום לבעל הדין לחלוק ודאי, ולזה אלו הם הקדמות ליום ראש השנה (אור יקר).

² ברוחניות, ורמז המצה והמן ת"ת ומלכות שבקו, ורמז החמץ שהוא יצר הרע נדבקו והגבירו כח המלשין, הוא חמץ הוא שטן הוא מלאך המות הוא יצר הרע, והיינו אכלם לחם חמץ נהנים מיצר הרע ותאוותיו. ואם תאמר, היה ראוי שיאסר החמץ בראש השנה, לזה אמר שאין דוחין אותו משום דקונו קרב ליה (אור יקר).

³ ואין לאוסרו כעת, אלא מי שנשמר בזמנו לכל השנה, נשמר עתה בעת שחותם [שחוסם?] פי שטן ולא ישטיין אפילו יגבר ויעלה ויקטרג אין לו מקום (אור יקר).

⁴ אין תימה שאחר שהמאכל היה נשפע מן הת"ת ותורה מן הת"ת היה רוחניות נקנה בשכל להשכיל סתרי תורה (אור יקר).

⁵ היכן היית יושב (מ"מ).

<p>מלה מפומך מאינן מלין חדתין עתיקין דנטעותין¹ תמן במדברא מהאי ירחא שביעאה ואמאי אתפרשתון השתא ממדברא למיתי לישובא אמר ליה ההוא סבא בשאלתא דא ידענא דחכמתא נבך ומילך מטו לרקיעי דחכמתא (ס"א נמו לתקיעו דחכמתא)</p>	<p>החדשים עתיקים שנטעתם שם במדבר מחדש השביעי הזה ומדוע נפרדתם עתה מהמדבר לבא לישוב אמר לו אותו הזקן בשאלה זו ידעתי שחכמה אצלך ודבריך מגיעים לרקיעי החכמה (נוטים לתקיעת החכמה).</p>
<p>פתח ההוא סבא² ואמר (דברים א לא) ובמדבר אשר ראית אשר נשאך יהו"ה אלהיך כאשר ישא איש את בנו וגו' האי קרא הכי מבעי ליה ובמדבר אשר נשאך מהו ראית אלא קודשא בריך הוא דבר לון לישראל במדברא מדברא תקיפא כמה דכתיב (שם ח טו) נחש שרף ועקרב וגו' ומדברא דאיהו תקיף משאר מדברין בעלמא מאי טעמא</p>	<p>פתח הזקן ההוא ואמר ובמדבר אשר ראית אשר נשאך ה' אלהיך כאשר ישא איש את בנו וגו' פסוק זה כך היה צריך לומר ובמדבר אשר נשאך מהו ראית אלא הקדוש ברוך הוא הנהיג את ישראל במדבר מדבר חזק כמו שכתוב (דברים ח) נחש שרף ועקרב וגו' ומדבר שהוא חזק משאר מדבריות בעולם למה.</p>
<p>בגין דההוא שעתא דנפקו</p>	<p>משום שבשעה ההיא שיצאו</p>
<p>קפד/א</p>	
<p>ישראל ממצרים ואשתלימו לשתין רבבן אתתקף מלכותא קדישא ואסתלק על כלא וסיהרא אתנהירת וכדין אתכפיא מלכו חייבא סטרא אחרא ואפיק לון קודשא בריך הוא למיהך במדברא תקיפא³ דאיהו אתר ושלטנו דסמאל חייבא דאיהו דיליה ממש בגין לתברא תוקפיה וחיליה ולכתתא רישיה (ס"א ולאחתא ליה) ולאכפיא ליה דלא ישלומ⁴ ואלמלא דחאבו ישראל בעא קודשא בריך הוא לאעברא ליה מעלמא ועל דא אעבר לון באחסנתיה ועדביה וחולקיה ממש</p>	<p>ישראל ממצרים ונשלמו לששים רבוא התחזקה המלכות הקדושה ועלתה על הכל והאירה הלבנה ואז נכנעה מלכות הרשעה הצד האחר והוציא אותם הקדוש ברוך הוא ללכת במדבר חזק שהוא מקום ושלטון סמאל הרשע שהוא שלו ממש כדי לשבר חזקו וכחו ולכתת ראשו (ולהוריד אותו) ולהכניע אותו שלא ישלט ואלמלא חטאו ישראל רצה הקדוש ברוך הוא להעבירו מן העולם ועל זה העביר אותם בנחלתו וגורלו וחלקו ממש.</p>
<p>כיון דחאבו בכמה זמנין נשיך לון חויא וכדין אתקיים (בראשית ג טו) הוא ישופך ראש וגו' ישראל מהו רישיה בקדמיתא ולא ידעי לאסתמרא מיניה ולבתר איהו מחא</p>	<p>בגלל שחטאו בכמה פעמים נשך אותם הנחש ואז התקיים (בראשית ג) הוא ישופך ראש וגו' ישראל הכו ראשו בתחלה ולא ידעו להשמר ממנו ולבסוף הוא הכה באחרונה ונפלו כולם במדבר</p>

¹ בכאן רמז עתיקין לומר שסודות התורה הם מעתיק יומין כמ"ש הזהר בפ' בראשית וכל מלין דעתיק יומין כולהו רזין עילאין דנטעותון לרמוז שע"י חדושי התורה עביד אילנא דחיי סחרני' דגנתא כמ"ש בפרשת קדושים ולכך אמ"ל הסבא בשאלתא דא ידענא דחכמתא גבך (מ"מ).

² היה אפשר מאז ולהלאה לטהר את הארץ מכל זוהמתה כולה, ולהסיר את כל תערובות הרע שבה אשר מעץ הדעת טו"ר, ולהעלותה ולקדשה בקדושת עץ החיים, שתהיה כולה קודש לה', וזה היה ג"כ ענין הליכת ישראל במדבר (דע"ה ח"ב קל ע"ג).

³ הו' תחתונות דהעשיה הנה היה בהם סוד עץ הדעת טו"ר אשר בחלק הדומם כל המדבריות והשממון שבהעולם, והוא סוד מ"ש רז"ל (ברכות לא ע"א) כל ארץ שגזר עליה אדה"ר להתיישב נתיישבה, וכל ארץ שלא גזר עליה אדה"ר לישוב לא נתיישבה, כי הם בסוד עץ הדעת טו"ר. אמנם לאחר החטא נעשה שם מקום ומשכן להקליפות והחיצונים שהם רע גמור ממש, וכמ"ש בזוה"ק (פ' תצוה קפד ע"א), וכן הוא סוד הר שעיר וכמ"ש הרב בשער קיצור אבי"ע (פרק א) (דע"ה ח"ב מ ע"ב). והנה בחי' עץ הדעת אשר היה בכל ה' ספי' דהעשיה שאמרנו, הנה היה בכל חלקי הדצח"מ שבהם, היינו בהדומם הוא מקום המדבריות, ששם הוא מקום מוכשר להשראת החיצונים, וכמ"ש בזוה"ק (בשלח דף ס סע"א, ופ' תרומה קנז, ופ' תצוה קפד רע"א) (דע"ה ח"ב קמט ע"ב).

⁴ וכ"ה בפרשת תרומה קנז עיי"ש (לש"ו).

<p>ובתרייתא ונפלו כלהו במדברא ואתקיים ואתה תשופנו עקב וארבעין שנין לקו מניה! לקבל ארבעין מלקות דבי דינא</p>	<p>והתקים ואתה תשופנו עקב וארבעים שנה לקו ממנו כנגד ארבעים מלקות של בית דין.</p>
<p>ועל דא כתיב (&) אשר ראית בעינייהו הוה חמאן להווא מארי דמדברא אזיל כפית קמייהו ונטלי אחסנתיה ועדביה מנלן מדכתיב (שמות טו טו) אז נבהלו² אלופי אדום ואלין אינון (דברים ח טו) נחש שרף ועקרב ואנן אוף הכי אתפרשנא מישובא למדברא תקיפא ולעינא תמן באורייתא בנין לאכפיא להווא סטרא</p>	<p>ועל זה כתוב אשר ראית בעיניהם היו רואים את אדון המדבר הולך קשור לפנייהם ולקחו נחלתו וגורלו מנין לנו שכתוב אז נבהלו אלופי אדום ואלה הם (דברים ח) נחש שרף ועקרב ואנחנו גם כך נפרדנו מהישוב למדבר החזק לעין שם בתורה כדי להכניע את הצד האחר.</p>
<p>ותו דלא מתישבן מלי דאורייתא אלא תמן³ דלית נהורא אלא ההוא דנפיק מגו חשוכא דכד אתכפיא סטרא דא אסתלק קודשא בריך הוא לעילא ואתייקר ביקריה ולית פולחנא דקודשא בריך הוא אלא מגו חשוכא⁴ ולית טובא אלא מגו בישא וכד עאל בר נש באורח בישא ושביק ליה כדין אסתלק קודשא בריך הוא ביקריה ועל דא שלימו דכלא טוב ורע כחדא⁵ ולאסתלקא לבתר בטוב⁶ ולית טוב אלא ההוא דנפק מגו בישא⁷ ובהאי טוב אסתלק יקריה ודא איהו פולחנא שלים</p>	<p>ועוד שלא מתיישבים דברי תורה אלא שם שאין אור אלא אותו היוצא מתוך החשך שכאשר נכנע צד זה מתעלה הקדוש ברוך הוא למעלה ומתכבד בכבודו ואין עבודת הקדוש ברוך הוא אלא מתוך החשך ואין הטוב אלא מתוך הרע וכאשר נכנס בן אדם בדרך רעה ועזב אותה אז מתעלה הקדוש ברוך הוא בכבודו ועל זה שלמות הכל טוב ורע כאחד ולעלות אחר כך בטוב ואין טוב אלא ההוא שיצא מתוך הרע ובטוב זה מתעלה כבודו וזוהי עבודה שלימה.</p>
<p>ואנן עד השתא יתיבנא תמן כל יומי שתא בנין לאכפיא במדברא להווא סטרא השתא דמטא זמנא דפולחנא קדישא דסטרא דקדושה אהדרנא לישובא דתמן איהו פולחנא דיליה</p>	<p>ואנחנו עד עכשיו יושבים שם כל ימי השנה בכדי להכניע במדבר לצד האחר עכשיו שהגיע זמן עבודת הקדש של צד הקדושה חזרנו לישוב ששם היא עבודתו ועוד שעתה בראש השנה הגיע זמן של</p>

¹ תוקפיה וחיליה דהס"מ אשר יש לו אחיזה בזה, והוא בהידין ורגלין ויונק מכללות החגת"מ הכלול כל א' מעשר, והם ארבעים, ולכן הלכו במדבר ארבעים שנה לשבור תוקפיה וחיליה (דע"ה ח"ב פג ע"א).

² אמנם הנה באותו העת עצמו לא היה ח"ו שום שליטה להחיצונים ע"י היניקה שניתן להם, אלא אדרבא כי אז גופה הנה אוכפו ונכפפו ונלחצו והיו אסורות בחרצובות ונחושתיים והושם בסד רגליהם וכמ"ש (שמות טו טו) אז נבהלו אלופי אדום כו' וכמ"ש בזה"ק (פ' תצוה דף קפד ע"א) ובפע"ח (שער עולם היצירה פ"ו ז"ל: שמעו עמים ירגזון וכו' הם כוחות הטומאה מצד ישמעאל ואז נבהלו אלופי אדום אילי מואב הם שאר כל השרים שהם נכנעין תחתיהן), כי אז נכנעו כל כחות הטומאה כולם (דע"ה ח"ב קכה ע"ב).

³ מי שעומד בהנסיון הזה ויוצא ממנו לשלום, הוא זוכה לעומקי פנימיות התורה, ואין הפרגוד ננעלת לפניו (דע"ה ח"ב פג ע"ב).

⁴ העבודה היותר עליון והתיקון שאין למעלה מזה, כאשר שהאדם עומד במצולות ים ובתוך החיצונים, כמו יעקב בבית לבן, להשתדל תמיד לתברא שם גופה תוקפיה וחיליה דס"מ חייבא, ולכתתא רישיה ולאכפיא ליה, וכמו שאמרו בזה"ק (פרשת תצוה קפד ע"א). אמנם הוא עבודה קשה מאד מאד, כי צריך להתבונן תמיד ולהבחין בין ימין לשמאל, ולברר ולהפריש בין טוב לרע, ולקשר ולהתייחד את עצמו בקודש תמיד. ואי אפשר לעמוד בזה ולצאת בשלום אלא רק מי שעושה כל מעשיו לשם שמים, ויהיה טהור ונקי משום פניה ורצון עצמית, ולהסתכל בזהירות יתירה שלא יטעה את עצמו (ביאורים ח"ב ב ע"ד).

⁵ ר"ל למנדע טוב ולמנדע רע (דע"ה ח"ב פג ע"ב).

⁶ ר"ל שיידע בטוב ויידע ברע ויכנס ויעלה בהטוב וכנ"ל בפ' בא ופ' ויחי, והזהר בזה ואל תטעה ח"ו, וכבר טעה בזה חכם אחד כמ"ש בספר בן דוד דף מה מהו במה שהתרעם שם על גדול אחד שטעה בזה (דע"ה ח"ב פא ע"ב), ר"ל למינדע טוב ורע כמ"ש בפרשת בא לד ע"א ועי' פרשת ויחי רכג ע"ב (לש"ו).

⁷ ר"ל שמסתכל ומתבונן בכל כחות הטומאה והרע ויוצא משם בשלום שאינו נהנה משם כלום ואינו חפץ בהם מאומה (דע"ה ח"ב פא ע"ב), ר"ל שיודע מהרע ואינו נהנה ממנו, וכמ"ש בפ' בא לד ע"א (דע"ה ח"ב פג ע"ב).

<p>ותו דהשתא בראש השנה מטא זמנא דההוא הויא למתבע דינא מקמי קודשא בריך הוא ותמן איהו שליט ובגין כך נפקנא מתמן ואתינא לישובא</p>	<p>הנחש ההוא לתבע דין מלפני הקדוש ברוך הוא ושם הוא שולט ומפני כך יצאנו משם ובאנו לישוב.</p>
<p>פתח ההוא סבא ואמר (תהלים פא ד) תקעו בחדש שופר בכסה ליום חגנו השתא איהו זמנא לאתערא דינא עלאה תקיפא¹ וכד איהו אתער² סטרא אחרא אתתקף בהדיה וכיון דאיהו אתתקף סליק וחפיא לסיהרא דלא נהיר נהורא ואתמליא מסטרא דדינא כדין כל עלמא איהו בדינא עלאין ותתאין וכרוזא כריז בכלהו רקיעין אתקיננו כורסיא דדינא למאריה דכלא דאיהו בעי למידן</p>	<p>פתח הזקן ההוא ואמר תקעו בחדש שופר בכסה ליום חגנו עכשיו הוא הזמן להתעורר הדין העליון החזק וכאשר הוא מתעורר הצד האחר מתחזק כנגדו ומכיון שהוא מתחזק עולה ומכסה ללבנה שלא מאירה אור ומתמלאת מצד הדין אז כל העולם הוא בדין עליונים ותחתונים וכרוז קורא בכל הרקיעים התקיננו כסא של דין לאדון הכל שהוא רוצה לדון.</p>
<p>ורוא הכא ואתנהיר לון במדברא אמאי אתער דינא עלאה ביזמא דא אלא כל רזין וכל קדושין יקירין כלהו תליין בשביעאה וההיא שביעאה עלאה עלמא עלאה דאקרי עלמא דאתי מניה נהרין כל בוצינין וכל קדושין וכל ברכאן וכד מטי זמנא לחדתותי ברכאן וקדושין לאנהרא בעא לאשגחא בכל תקונא דעלמין כלהו וכל אינון תקונים לאתקיימא כלהון סלקין מגו תתאי אי אינון כשראן ואי לא כשראן כדין קיימא (ס"א מלה) דלא נהיר עד דאתפרשן חייבין מגו זכאין כדין אתער דינא</p>	<p>וסוד כאן והאיר לנו במדבר מדוע מתעורר דין עליון ביום זה אלא כל סודות וכל הקדשות הנכבדות כולם תלויים בשביעי והשביעי הוא העליון עולם העליון שנקרא עולם הבא ממנו מאירים כל הנרות וכל הקדשות וכל הברכות וכאשר מגיע הזמן לחדש הברכות והקדשות להאיר צריך להשגיח בכל תקון של העולמות כולם וכל התקונים ההם לקיים כולם עולים מתוך התחתונים אם הם כשרים ואם אינם כשרים אז עומדת (דבר) שלא מאירה עד שנפרדים החיבים מתוך הזכאים אז מתעורר הדין.</p>
<p>ומההוא דינא אתתקף סטרא אחרא ואשתכח מקטרגא בגין דינתנון ליה אינון חייביא בגין דעליה כתיב (איוב כח ג) ולכל תכלית הוא חוקר וחפיא לסיהרא אמאי (ד"א לא מסרא לון בידא דמקטרגא) בגין דלית תיאובתיה דקודשא בריך הוא לאובדא לעובדי ידוי</p>	<p>ומהדין ההוא מתחזק הצד האחר ונמצא מקטרג כדי שינתנו לו אלו החיבים מפני שכתוב ולכל תכלית הוא חוקר ומכסה ללבנה מדוע (לא מוסרת אותם ביד המקטרג) מפני שאין רצונו של הקדוש ברוך הוא לאבד את מעשי ידיו.</p>
<p>וההוא סטרא אחרא קיימא קליפא תקיפא דלא יכיל לאתברא בר בההוא עיטא דקודשא ברוך הוא יהיב לישראל דכתיב (&) תקעו בחדש שופר בכסה ליום חגנו בגין לתברא ההוא כסה דאתחפיא סיהרא ולא נהיר</p>	<p>והצד האחר ההוא עומד כקלפה חזקה שאינה יכולה להשבר חוץ באותה עצה שהקדוש ברוך הוא נתן לישראל שכתוב תקעו בחדש שופר בכסה ליום חגנו כדי לשבר הכסוי ההוא שמכסה את הלבנה ולא מאירה.</p>

¹ בראש השנה אז הוא בחינת הדורמיטא שמסתלקין המוחין דזעיר שהם חו"ב חו"ג, אמנם חכמה וחסדים נשארים מקיפין על ראש זעיר ובינה וגבורה הולכים דרך אחוריו לתת מציאות דינין לנוק' דזעיר שלא על ידו, והם עליונים שבאים מאמא בלי אמצעי, ולכן הם תקיפין, כי הניתנים לה ע"י זעיר נמתקים בחכמה וחסדים שבו, אבל עכשיו הם דינין גמורים בלי מיתוק, ונתינת דינין אלו בנוק' נקרא התעוררות כי זעיר ישן אז והיא נייעורה (רמ"ז).

² פ' באותו הזמן שיש זה התעוררות אז מתחזק ס"מ שאז שולטות הגבורות החזקות, ובאותו הזמן סליק וחפיא לסיהרא (רמ"ז).

<p>וכד מתערי ישראל לתתא בשופר ההוא קלא דנפיק משופר בטש באוירא ובקע רקיעין עד דסלקא לגבי ההוא סטרא תקיפא (נ"א סטרא אחרא) דחפי לסיהרא אשגה ואשכה אתערותא דרחמי כדין ההוא</p>	<p>וכאשר מתעוררים ישראל למטה בשופר הקול ההוא שיוצא מהשופר מכה באויר ובוקע את הרקיעים עד שעולה לגבי הסלע ההוא החזק (הצד האחר) שמכסה ללבנה משגיח ומוצא התעוררות הרחמים אז ההוא</p>
<p>קפד/ב</p>	
<p>דסליק וקיימא לעילא אתערבב כדין ההוא קלא קיימא ואעבר ההוא דינא וכיון דלתתא אתער רחמי הכי נמי לעילא אתער שופרא אחרא עלאה¹ ואפיק קלא² דאיהו רחמי ואתערעו קלא בקלא³ רחמי ברחמי ובאתערותא דלתתא אתער הכי נמי לעילא</p>	<p>שעולה ועומד למעלה מתערבב אז הקול ההוא עומד ומעביר הדין ההוא וכיון שלמטה מתעוררים הרחמים כך גם למעלה מתעורר שופר אחר עליון ומוציא קול שהוא רחמים ומתערבבים קול בקול רחמים ברחמים ובהתעוררות של למטה מתעורר כך גם למעלה.</p>
<p>ואי תימא היך יכיל קלא דלתתא⁴ או אתערותא דלתתא לאתערא הכי נמי תא חזי עלמא תתאה⁵ קיימא לקבלא תדיר והוא אקרי אבן טבא ועלמא עלאה⁶ לא יהיב ליה אלא כנוונא דאיהו קיימא אי איהו קיימא בנהירו דאנפין מתתא כדין הכי נהרין ליה מעילא ואי איהו קיימא בעציבו יהיבין ליה דינא בקבליה</p>	<p>ואם תאמר איך יכול קול של למטה או התעוררות של למטה להתעורר כמו כן בא וראה עולם התחתון עומד לקבל תמיד והוא נקרא אבן טובה ועולם העליון לא נותן לו אלא כמו שהוא עומד אם הוא קיים בהארת פנים מלמטה כמו כן מאירים לו מלמעלה ואם הוא עומד בעצבות נותנים לו דין כנגדו.</p>
<p>כנוונא דא (תהלים ק ב) עבדו את יהו"ה בשמחה חדוה דבר נש⁷ משיך לגביה חדוה אחרא עלאה הכי נמי האי עלמא תתאה כנוונא דאיהו אתערת הכי אמשיך מלעילא בנין כך מקדמי ישראל ואתערי בשופר קלא דאיהו (רזא דרחמי) כליל באשא ומיא ורוחא ואתעביד חד וסלקא לעילא ובטש בהאי אבן טבא ואצטבע באינון גוונין דהאי קלא וכדין כמה דאתחזיאת הכי משיך מלעילא</p>	<p>כמו זה עבדו את ה' בשמחה שמחה של בן אדם מושך לעצמו שמחה אחרת עליונה כך גם זה העולם התחתון כמו שהיא מתעוררת כך מושך מלמעלה לכן מקדימים ישראל ומעוררים בשופר קול שהוא (סוד של רחמים) כלול באש ומים ורוח ונעשה אחד ועולה למעלה ומכה באבן הטובה הזו ונצבע בגונים אלו של הקול הזה ואז כמו שמתראה כך מושך מלמעלה.</p>
<p>וכיון דאתקנת בהאי קלא רחמי נפקי מלעילא ושריין עלה ואתכלילא ברחמי מתתא ומלעילא וכדין אתערבב סטרא אחרא (אסתכל וחמי בנהירו דאנפין) ואתחלש תקפיה ולא יכיל לקטרנא והאי אבן טבא קיימא בנהירו דאנפין מכל סטריין בנהירו דלתתא ובנהירו דלעילא</p>	<p>וכיון שנתקנת בקול זה רחמים יוצאים מלמעלה ושורים עליה ונכללת ברחמים מלמטה ומלמעלה ואז מתערבב הצד האחר (מסתכל ורואה בהארת הפנים) ונחלש כחו ולא יכול לקטרנא והאבן הטובה הזו קימת בהארת הפנים מכל הצדדים בהארה של למטה ובהארה של למעלה.</p>
<p>אימתי קיימא בנהירו דלעילא הוי אומר</p>	<p>מתי עומדת בהארה של למעלה היה</p>

¹ יסוד דאימא (רח"ו).

² פי' ז"א (רח"ו).

³ פי' קול שעולה מעולם הזה עם ז"א (מ"מ).

⁴ ר"ל, היאך אפשר דע"י קול שופר תחתון מעורר קול שופר עליון שהוא ז"א, היוצא מהבינה הנקרא שופר (מ"מ).

⁵ מלכות (מ"מ).

⁶ בינה (מ"מ).

⁷ מכאן שהעצבות מדה מגונה מאד (רח"ו)

<p>ביומא דכפורי וביומא דכפורי אתנהיר ההוא אבן טבא בנהירו דלעילא מגו נהירו דעלמא דאתי (ואתערבב ההוא דלטורא) וכדין מתקנין ישראל לתתא חד שעיר ומשדרין להאי מדברא תקיפא דאיהו שלטא עליה</p>	<p>אומר ביום הכפורים וביום הכפורים מאירה האבן הטובה ההיא באור של למעלה מתוך האור של העולם הבא (ומתערבב המקטרג ההוא) ואז מתקנים ישראל למטה שעיר אחד ושולחים למדבר הזה החזק שהוא שולט עליו.</p>
<p>וההוא סטרא אחרא איהו¹ נקודה אמצעיתא דהריבו דעלמא בנין דכל חריבו ושמוון (ס"א מיניה הוא מההוא סטרא אחרא דשליט) מינה ההוא סטרא אחרא שליט עליה ונקודה אמצעיתא דכל ישובא סטרא דקדושה איהו ועל דא קיימא ירושלם באמצעיתא דכל ישובא דעלמא</p>	<p>והצד האחר ההוא הוא נקודה אמצעית של העולם החרב משום שכל חרבה ושממה (הוא ממנו מהצד האחר ההוא השולט) ממנו הצד האחר ההוא שולט עליו ונקודה האמצעית של כל הישוב צד הקדושה הוא ועל זה עומדת ירושלים באמצע כל הישוב של העולם.</p>
<p>בתרין נקודין אתפרשת מלכו שמיא סטרא דקדושה חד דילה וחד דעלמא דאתי נקודה עלאה טמיראה ועל דא קיימא בתרין נקודין נקודה דילה קיימא תחותה ירושלם אמצעיתא דכל ישובא נקודה דנטלא מאימא עלאה טמירא² איהי גן עדן דארעא³ דקיימא באמצעיתא דכל עלמא לכל סטרין דהריבו וישובא וכל סטרין דעלמא</p>	<p>בשתי נקודות נבדלת מלכות שמים צד הקדושה אחת שלה ואחת של העולם הבא נקודה עליונה נעלמת ועל זה קימת בשתי נקודות נקודה שלה עומדת תחתיה ירושלים אמצע של כל הישוב נקודה שלוקחת מאמא עליונה וסתומה היא גן עדן של הארץ שעומדת באמצע של כל העולם לכל הצדדים של החרבה והישוב וכל צדדי העולם.</p>
<p>ועל דא באמצעיתא⁴ דגן עדן קיימא נקודה חדא עלאה טמירא ונגניזא דלא ידע וחד עמודא נעיץ מתתא לעילא גו ההיא נקודה ומתמן נבעי מיא דאתפרישו לארבע סטרי עלמא אשתכחו תלת נקודין בעלמא דקיימאן דא על דא כגוונא דתלת נקודין דאורייתא⁵</p>	<p>ועל זה באמצע גן עדן עומדת נקודה אחת עליונה נעלמת וסתומה שלא נודעת ועמוד אחד נעוץ מלמטה למעלה תוך הנקדה ההיא ומשם נובעים מים שנפרדים לארבעת צדדי העולם נמצאו שלש נקודות בעולם שעומדות זו על זו</p>

¹ יג ע"ב (הערת הזהר).

² ריט ע"ב רפא ע"ב (הערת הזהר).

³ עי' אריכות בהגר"א על תיקו"ז מד ע"ב.

⁴ קלב ע"ב (הערת הזהר).

⁵ עי' ע"ח שער הארת המוחין פרק ה: קיצור הדברים הוא, כי ג' נקודות הם: א', נקודה עלאה טמירא בג"ע. וא', נקודה בירושלים אמצעית דישובא לחוד, ולא לכולי עלמא כמו נקודת ג"ע. ג', נקודה דסטרא אחרא דחרובא וכו', בראש יש כמה מיני נקבים וחלונות באותן הכלים לצאת מתוכן (הבלים) [הארות] להאיר בחוץ, והם אזנים עינים נחירים ופה, ז' חלונות. אבל הגוף הוא סתום ומוכרח הוא שיהיה בו חלונות לצאת לחוץ האור הגנוז תוך הכלים ולהאיר אל העומדין שם הם הנבראין כולם. והנה מצינו ראינו ג' נקבים בגוף, ב' מהם דרך פנים, והם נקודת פי הטבור ונקודת פי האמה, ונקב א' באחור שדרך בו יוצאין השמרים אל החצונים, ואלו הם ג' נקודות הנזכר כאן. ואע"פ שנקודת הטבור סתומה, בהכרח הוא שמשם יוצא קצת [אור ו]הבל, כי בהיותו התינוק בסוד העיבור טבורו פתוח כנודע (נדה ל ע"ב).

והנה תחלה צריך שתדע, כי לא יצדק לשון נקודה רק אל בחי' היסוד, בין שיהיה יסוד דכורא בין שיהיה יסוד נוקבא, אבל עיקרו הוא ביסוד נוקבא, וזכור כלל זה להבין לשון הזוהר בענין הנקודה ההיא. והיא הנקרא נקודה אמצעית, כי בחי' נקודת היסוד הוא באמצעית הגוף, וא"כ צריך עתה להודיע איך ג' נקבים הנ"ל כולם הם בחי' נקודת היסוד דכורא או נוקבא.

ואמנם ב' נקודות בדרך הפנים שהם הטבור והיסוד. והנה הטבור הוא גם כן נקודת היסוד, כנודע שיסוד דאמא המתלבש תוך ז"א מסתיים בחזה דז"א, ותכף תחתיו הוא הטבור שהוא ענין יציאת האורות מיסוד דאמא המסתיים בחזה, ומרוב הארתן בוקעים ויוצאין לחוץ במקום הטבור. לכן פי הטבור סתום בסוד אמא עלאה הנקרא עלמא דאתכסיא (זהר ח"א קנב ע"א), וזה הוא נקודה דנטלה מאמא עלאה טמירא כו' (זהר ח"ב ריא ע"ב), כי היא נקודת היסוד דאמא אשר בטבורא דז"א, ונקודה תתאה (זו) היא פי היסוד דז"א ממש. ואע"פ שעיקר (פי) הנקודה אינו אלא יסוד דנוקבא, כי הנה נתבאר אצלינו בענין שיעור קומת פרצוף

<p>תא חזי ההוא שעיר דמשדרין ישראל לעזאזל לההוא מדברא בגין למיהב חולקא לההוא סטרא אחרא! לאתעסקא בהדיה ואי תימא תרין שעירין אמאי הכא חד ליהויה וחד לההוא סטרא אחרא תינח ההוא שעיר דסטרא אחרא ליהויה אמאי</p>	<p>כדוגמת שלש נקודות של התורה. בא וראה השעיר ההוא ששולחים ישראל לעזאזל למדבר ההוא כדי לתת חלק לצד האחר ההוא להתעסק אתו ואם תאמר שני שעירים למה כאן אחד לה' ואחד לצד האחר ההוא ניחא השעיר ההוא של הצד האחר אך לה' מדוע.</p>
<p>אלא למלכא דהוה ארגזי על בריה קרא לסנטירא ההוא דעביד דינא בבני נשא תדיר בגין דיודמן למעבד דינא בבריה ההוא סנטירא חדי ועאל בני מלכא למיכל תמן כיון דאשגח ביה בריה אמר ודאי לא עאל סנטירא דא בני אבא אלא בגין דארגזי מלכא עלי מה עבד אזל ואתפייס בהדיה כיון דאתפייס בהדיה פקיד מלכא למעבד סעודתא עלאה ליה ולבריה ופקיד דלא ידע ביה ההוא סנטירא</p>	<p>אלא [משל] למלך שהיה כועס על בנו קרא לשוטר זה שעושה דין בבני אדם תמיד כדי שיתכונן לעשות דין בבנו השוטר ההוא שמח ונכנס לבית המלך לאכול שם כיון שראה אותו בנו אמר ודאי לא נכנס השוטר כאן בבית אבי אלא משום שכעס המלך עלי מה עשה הלך והתפייס עמו ומשום שהתפייס עמו צוה המלך לעשות סעודה עליונה לו ולבנו וצוה שלא ידע בו השוטר ההוא.</p>
<p>לבתר עאל ההוא סנטירא אמר מלכא השתא אי ינדע דא מסעודתא עלאה</p>	<p>לבסוף נכנס השוטר ההוא אמר המלך עתה אם ידע זה מהסעודה העליונה</p>
<p>קפה/א</p>	
<p>דאתקינית לי ולברי² יתערבב פתורא³ מה עבד קרא לממנא⁴ על סעודתא אמר ליה אתקין</p>	<p>שהכנתי לי ולבני יתבלבל השלחן מה עשה קרא לממנה על הסעודה ואמר לו</p>

רחל מהחזה ולמטה באחור ז"א, איך ת"ת דרחל שהיא גופא דילה מכוון נגד יסוד דז"א, ושניהן מסתיימן כאחד, נמצא כי פי היסוד של הזכר הארה היוצאת משם הוא ממש כנגד יסוד רחל שבאחוריו. נמצא, כי זו הנקודה תתאה שהוא ביסוד דרחל, אינה באתכסייא כמו היסוד דאמא, שהיא מלובשת תוך ת"ת ז"א ממש, אשר זהו סבת קריאתה עלמא דאתכסייא, כי ז"א מכסה ומלבישה כמבואר אצלינו ע"פ ספד"צ סוף פ"ק (טז ע"ב) באומר, אתא מפתחא דכליל בשית ומכסה פתחא, והבן זה. ואמנם [כנגד] נקודה תתאה זו, שהוא פי היסוד דז"א, אשר ג"כ שם הוא יסוד דרחל מכוון כנגדו כנ"ל, הנה כנגדן יש נקודה ג' באחור דז"א, שדרך בו יוצאין השמרים אל החצונים כנ"ל. ונלע"ד ששמעתי ממורי זלה"ה, כי גם בזה שייך בחי' היסוד, כי שם בחי' יסוד של הנוקבא של הקליפות המכוון ממש נגד נקודת האחור הזה שבקדושה, והוא נקרא נקודה דחורבא כמ"ש.

ועתה נבאר מאמר הנ"ל, בתרין נקודין אתפרשת מלכו דשמיא. הנה נתבאר אצלינו כי בחי' עולם הוא ז"א, כמ"ש (תהלים פט ג) אמרתי עולם חסד יבנה, שהוא הראשון מן הו"ק דז"א. ונודע, כי הז"א הוא עץ חיים מהלך ת"ק שנה (פסחים צד ע"ב), בסוד ה"ח המתפשטין בו, וכל א' כלול עד ק', הרי ת"ק. וכן העולם כולו מהלך ת"ק שנה, נמצא כי כל העולם כולו הוא בחי' ז"א. ואמנם צד פנים שלו הוא קדושה גמורה, וצד האחוריים שלו יש שם אחיזה (אל) [של] החצונים כמ"ש. והנה צד הפנים מתחלק לב' בחי', כי מחציו ולמטה אשר שם האורות של החסדים דאמא מגולים, שם הוא בחי' הישוב שבו שוכנים ועומדים שם בני אדם, וכנגד המקום הזה עצמו מן האחור הוא מקום עמידת רחל נוקבא דז"א, וזה סוד שנקרא רחל ארץ כנ"ל, בסוד א"י, ארץ ז"א הנקרא ישראל, לפי שבשיעורה יש שיעור הישוב הנקרא ארץ, על שם שהיא מריצה את פירותיה, כמארז"ל (תנחומא ראה ח). אע"פ שהיא עומדת באחור שהוא מקום חורבה, סופה לחזור בפנים בעת הזווג, ושם לא יש אחיזה אל החיצונים כנודע, לכן נקרא רחל ישוב לא חורבא ח"ו, כי חוזרת פב"פ בעת הזווג. אמנם מחציו של ז"א ולמעלה מצד הפנים שהוא מהחזה ולמעלה, אין כנגדו ישוב כי (האורות) [האורות] הם סתומים ואין האורות נמשכין לחוץ כדי שישבו בו בני אדם, לכן נקרא (זהר ח"א קנב ע"א) עלמא (דאתכסייא) סתימא, ושם מקום לאה כנגד האחור אשר איננה נקרא ארץ, ואינה בחי' ישוב, כי גם היא נקראת עלמא סתימא כמ"ש אצלינו. אמנם שם מחציו ולמעלה מצד הפנים הוא מדור אל הנשמות (העליונות) [הנעלמות] הנקרא ג"ע הארץ, אשר עליה נאמר (ישעיה סד ג) עין לא ראתה אלהים זולתך יעשה למחכה לו, עלמא סתימא. עי' המשך בסוף הספר אות א'.

¹ עי' הערה בסוף הספר אות ב'.

² היחוד הנעשה בשותפות ישראל, כאומרו ישראל אשר בך אתפאר (אור יקר).

³ שיתבע הדין, הללו רשעים והללו רשעים וכו', ונמצא פוגם היחוד (אור יקר).

⁴ כה"ג (אור יקר).

<p>מד¹ ותשוי קמאי ותשוי קמיה דההוא סנמירא בגין דיחשיב דסעיד קמאי מדילי ולא ינדע בההיא סעודתא יקירא² דחדוה דילי ודברי ויטול ההוא חולקא ויזיל ליה ויתפרש מתדוה דסעודתא דילן ואי לאו דמלכא עביד הכי לא יתפרש ההוא סנמירא מבי מלכא</p>	<p>תכין משהו ותשים לפני ותשים לפני השוטר ההוא כדי שיחשב שסועד לפני משלי ולא ידע מהסעודה החשובה ההיא של שמחה שלי ושל בני ויקח החלק ההוא וילך לו ויתרחק מהשמחה של הסעודה שלנו ואם לא שעשה המלך כך לא יתרחק השוטר ההוא מבית המלך.</p>
<p>כך אמר קודשא בריך הוא לישראל אזמינו תריין שעירין חד לי וחד לההוא דלטורא בגין דיחשיב דמסעודתא דילי קאכיל ולא ינדע בסעודתא דחדוה אחרא דילן ויסב ההוא חולקא ויזיל לארחיה ויתפרש מבית³ כיון דאמא עלאה⁴ עלמא דאתי אתי למשרי⁵ גו היכלא דעלמא תתאה⁶ לאשכחא נהירו (ג"א לאשגחא עלה בנהירו) דאנפין דין הוא דלא ישתכח ההוא דלטורא ולא מארי דדינין לקמיה כד אפיק כל ברכא⁷ ואנהיר לכלא⁸ וכל ההוא חירו⁹ ישתכח וישראל נטלי מאינון ברכא¹⁰</p>	<p>כך אמר הקדוש ברוך הוא לישראל תזמינו שני שעירים אחד לי ואחד למקטרג ההוא כדי שיחשב שמסעודה שלי הוא אוכל ולא ידע בסעודת השמחה האחרת שלנו ויקח החלק ההוא וילך לדרכו ויתרחק מביתי כיון שאמא העליונה עולם הבא באה לשרות תוך ההיכל של העולם התחתון למצא אור (להשגיח עליה בהארה) של הפנים דין הוא שלא ימצא המקטרג ההוא ולא בעלי הדין לפניו כאשר מוציא כל הברכות ומאיר לכלם וכל שפע החרות ההוא נמצא וישראל נוטלים מאלו הברכות.</p>
<p>דהא כד עלמא דאתי¹¹ עאל¹² להיכלא דעלמא תתאה¹³ ואשכח דחדי עלמא תתאה¹⁴ עם בנוי¹⁵ בההיא סעודתא עלאה כדין איהו בריך פתורא¹⁶ ועלמין בלהו מתברכין וכל חידו וכל נהירו דאנפין¹⁷ אשתכחו תמן דהא הוא דכתיב (ויקרא טז ל) לפני יהו"ה תטהרו¹</p>	<p>שהרי כאשר העולם הבא נכנס להיכל של העולם התחתון ומוצא ששמח העולם התחתון עם בניו בסעודה העליונה היא אז הוא מברך השלחן והעולמות כולם מתברכים וכל שמחה וכל הארת הפנים נמצאות שם זהו</p>

¹ היינו שפע השמאלי, המתחלק חציו לה' וחציו לעזאזל (אור יקר).
² כולה ימינית מאור עליון חכמה, ולכך נקרא "יקירא". והיא באמצעות הבינה, ולכך נקראת "חדוה", והיינו שהבינה היא בעלת הדינים והשפע השמאלי, והנשפע משם ימשך חלק אל כל הקלי', ולכך תשפיע חלק שם לשעירים שהם דינים, והדינים אינם קשים אלא בקשר החצוני שם, על ידי הגורל הוא נבדל מבין הקדושים, ונוטלים הקדושים חלק השפע הטוב, והיינו גורל אחד לה' וגורל א' לעזאזל (אור יקר).
³ מההיכלות, ונכנס דרך נוקבא דתהומא רבא לברך את הזבח וישראל שמחים חג השמחה (אור יקר).
⁴ היא עיקר יוה"כ כנודע (אור יקר).
⁵ ק ע"ב (הערת הזהר).
⁶ כל סוד יוה"כ לקשר הבינה עם המלכות וכו', ואמר "גו היכלא", שאין ספק שאור הבינה תתפשט בכל העולמות ואפילו בהיכלות ממש, ואם חס ושלום אותו שטן בתוך הקדושים הוא פגם, ואינו נאות שיהנה מברכות העליונות, שהם מג' ראשונות, והיינו דמסיק "כד אפיק וכו'" (אור יקר).
⁷ כל מיני ברכה מכל הבחינות (אור יקר).
⁸ כל בחינות הקדושים (אור יקר).
⁹ כל בחינות הברכה מצד הבינה שהיא חירות ודאי (אור יקר), ומ"ש "כל ההוא" מורה על ריבוי הבחינות מלמעלה ועושות חירו בבינה (אור יקר).
¹⁰ כל איזו ברכה שייגרמו התחתונים יש חלק לגורם הברכה, וכיון שישראל הם גורמים היחוד במעשה תיקונם, יש להם חלק בו (אור יקר).
¹¹ בינה (אור יקר).
¹² ע"י הת"ת (אור יקר).
¹³ לברך השכינה וכל הקדושים התלויים ממנה (אור יקר).
¹⁴ היא המלכות (אור יקר).
¹⁵ ששבו בתשובה וקשטוה ותקנו בה כל תיקוני סדר יוה"כ (אור יקר).
¹⁶ מלכות הנקראת שלחן בבחינה שהיא שלחן שכל העולמות אוכלים בה ונשפעים ממנה (אור יקר).
¹⁷ חג"ת, א"ל אלהי"ם הו"ה בא"ל אלהים אדני"י שבה (אור יקר).

<p>כתיב (שם ח) ונתן אהרן על שני השעירים גרלות גורל אחד ליהויה וגורל אחד לעזאזל דא איהו ההוא חדוה דההוא דלטורא בגין דקודשא בריך הוא יטיל עמיה גורל² וזמין ליה ולא ידע דנור דליק אטיל על רישיה ועל עמא דיליה כמה דאת אמר (משלי כה כב) כי גחלים אתה חותה על ראשו³</p>	<p>שכתוב לפני ה' תטהרו. כתוב ונתן אהרן על שני השעירים גרלות גורל אחד לה' וגורל אחד לעזאזל זוהי השמחה ההיא של המקטרג ההוא כדי שהקדוש ברוך הוא יפיל עמו גורל ומזמין אותו ולא יודע שאש דולק שם על ראשו ועל העם שלו כמו שנאמר כי גחלים אתה חתה על ראשו.</p>
<p>וסימנך (אסתר ה יב) אף לא הביאה אסתר המלכה עם המלך אל המשתה אשר עשתה כי אם אותי וכתיב (&) ויצא המן ביום ההוא שמח וטוב לב בההוא חולקא דנטיל ואזיל ליה ולבתר כד אתי מלכא עלאה לבי מטרוניתא מטרוניתא תבעת עלהא ועל בנהא ועל עמא מן מלכא</p>	<p>וסימנך (אסתר ה) אף לא הביאה אסתר המלכה עם המלך אל המשתה אשר עשתה כי אם אותי וכתוב ויצא המן ביום ההוא שמח וטוב לב בחלק ההוא שנוטל והולך לו ובסוף כאשר בא המלך העליון לבית המלכה המלכה מבקשת עליה ועל בניה ועל עמה מן המלך.</p>
<p>ואפילו בזמנא דישראל בגלותא וצלו צלותין בכל יומא איהי סלקת ביומא דא לקמי מלכא עלאה ותבעת על בנהא וכדין אתגזרו כל אינון נוקמין דזמין קודשא בריך הוא למעבר עם אדום ואתגזר היך זמין דלטורא דא לאתעברא מעלמא כמה דאת אמר (ישעיה כה ח) בלע המות לנצח</p>	<p>ואפילו בזמן שישראל בגלות ומתפללים תפלות בכל יום היא עולה ביום זה לפני המלך העליון ומבקשת על בניה ואז נגזרות כל אותן נקמות שעתידי הקדוש ברוך הוא לעשות עם אדום ונגזר איך עתידי המקטרג הזה לעבר מן העולם כמו שנאמר בלע המות לנצח.</p>
<p>וסימנך בזמנא דגלותא (אסתר ז ד) כי נמכרנו אני וגו' כי אין הצר שוה בנזק המלך מאי בנזק המלך כמה דאת אמר (יהושע ז ט) והכריתו את שמנו מן הארץ ומה תעשה לשמך הגדול דהא שמא עלאה לא אתקיים בקיומיה⁴ ודא איהו בנזק המלך</p>	<p>וסימנך בזמן הגלות (אסתר ז) כי נמכרנו אני וגו' כי אין הצר שוה בנזק המלך מה זה בנזק המלך כמו שנאמר (יהושע ז) והכריתו את שמנו מן הארץ ומה תעשה לשמך הגדול שהרי השם העליון לא מתקיים בקיומו וזהו בנזק המלך.</p>
<p>וכדין והמן נבעת מלפני המלך והמלכה כדין נהירו דאנפין וכל חידו אשתכח וישראל נפקי לחירו בההוא יומא כדין מההוא יומא ולהלאה חירו וחדוה באתגליא לשלטאה עליהו כדין בעי למחדי עמהון מכאן ולהלאה כמה דיהבו</p>	<p>ואז והמן נבעת מלפני המלך והמלכה אז אור הפנים וכל שמחה נמצאת וישראל יוצאים לחרות ביום ההוא ואז מהיום ההוא והלאה חרות ושמחה בגלוי לשלט עליהם ואז צריך לשמח עמהם</p>

¹ קעב (הערת הזהר). ממש עם השכינה, "לפני ה'" ת"ת שהוא מתייח' עמה, שעל ידי כך הבינה באה שם (אור יקר). פי' בינה כמ"ש בפרשת אחרי מות, כד אתי מלכא עילאה, פי' בינה, כמ"ש לעיל, כד עלמא דאתי עאל להיכלא דעלמא תתאה (מ"מ).

² אינו נראה לו שחלק הראוי עליו משפיעים עליו, אלא חושב שחלקו בחלק גבוה שוה בשוה, וזה אינו שהגורל מפריד חלק ה' לה' וחלק עזאזל לעזאזל (אור יקר).

³ "גחלים" הם גזרות העונות. "אתה חותה על ראשו" הקב"ה גוזר יסורין על ישראל, ונתן לו רשות למחוק עונותם על ידי יסורין כך וכך, והיינו ויסרתך למשפט, ולזה הם גחלים עליו, כאומרם הוי אור שבט אפי, שאחר שישראל נטהרים, כשקבלו עליהם את הדין, והם שמחים עם ה'. והמן זה סמא"ל, נגזר עליו ביטולו וכל גזרות קשות, וכך הוא המן בצערו כפרתן של ישראל, תקנו ישראל ושבבו בתשובה ונתכפרו, נמצא כל מה שנשפע דין ויכולת, נח ויחולו על המן, גחלים על ראשו, אחר טהרת ישראל (אור יקר).

⁴ פי' שאלהים אלה הם ו"ק דז"א ששם אחוזים ישראל, ומי דאלהים הם נה"י דבינה שבתוך ז"א, ואם יאבדו ישראל ח"ו, אזי אלה מאלהים נפגמת, ולא נשאר רק מי, וזהו ומה תעשה לשמך הגדול, וכמ"ש בסבא דמשפטים (מ"מ).

עמוד 325 |

<p>ליה חולקא לאתפרשא מנהון הכי נמי יהבין לשאר עמין לאתפרשא מנהון לתתא</p>	<p>מכאן והלאה כמו שנתנו לו חלק להתרחק מהם כך גם נותנים לשאר העמים להתרחק מהם למטה.</p>
<p>תא חזי מה הוא רזא דקרבנא לקרבא שעיר (לקבל שעיר) קלי ולא מלה אחרא¹ ואמאי שעיר בראש חדש והכא נמי שעיר אלא אי תימא בנין דאיהו סטרא דיליה² יאות אמאי לא הוי עז³</p>	<p>בא וראה מה הוא סוד הקרבנות להקריב שעיר (כנגד שעיר) ולא דבר אחר ומדוע שעיר בראש חדש וכאן גם כן שעיר אלא אם תאמר משום שהוא צד שלו טוב מדוע לא היה עז.</p>
<p>אלא מלה דא אצטריך ואיהי אשתכחת למאריהון דחרשין דכל עובדיהו במה דלא (אתחבר) יהא בנוקבא⁴ ועל דא שעיר לא אתחבר בנוקבא⁵ בסטרין דיליה כלהו⁵ עז כד אתחבר בנוקבא ובנין דאיהו מלכא יהבין ליה בנין יקרא דיליה האי דלא אתחבר בנוקבא ולא יהיב חיליה לאחרא⁶ ודא אשתמודע לאינון חרשין דמשתמשין בהני עובדי ובגיני כך שדיין על ההוא שעיר כל אינון חטאיהון</p>	<p>אלא דבר זה צריך והוא נמצא לבעלי כשופים שכל מעשיהם במה שלא (מתחבר) יהיה בנקבה ועל זה שעיר שלא התחבר בנקבה בכל הצדדים שלו עז כאשר התחבר בנקבה ומשום שהוא מלך נותנים לו משום הכבוד שלו זה שלא התחבר בנקבה ולא נתן כחו לאחר וזה ידוע לאותם המכשפים שמשתמשים במעשים אלה ומפני כך שורים על השעיר ההוא כל אותם החטאים.</p>
<p>ותא חזי אף על גב⁷ דאיהו חולקא לההוא סטרא אחרא רזא הכא כל הני סטרין אחרנין דלתתא (ס"א דאקרון מצולות ים) כלהו מסאבין יתיר וכל מה דנחתין דרגין תתאין⁸ הכי מסאבו דלהון יתיר ובגין כך בעז יתיר חולקיהון⁹ בנין דשערא</p>	<p>בא וראה אף על גב שהוא חלק לצד האחר ההוא סוד כאן כל אלו צדדים אחרים שלמטה (שנקראים מצולות ים) כולם טמאים יותר וכל מה שיורדים מדרגות תחתונות כך הטמאה שלהם יותר ומפני כן בעז חלקם יותר משום שהשערות</p>
<p>קפה/ב</p>	
<p>דיליה תליא יתיר מבעירא אחרא כמה דדינא דלהון תלי לתתא במסאבו אבל האי מלכו הייבתא אחרא מלכא דכלא בההוא סטרא ברור איהו יתיר מסאבו דיליה ולא מסאבו שלים¹⁰ כהני תתאי ועל דא שעיר דשערא דיליה לא תליא ולא שעיע לא שעיע בנין דההוא מסאבו דיליה ולא תליא בנין דלא יתתקף ביה מסאבו כהני תתאי ועל דא ודאי שעיר ולא אחרא</p>	<p>שלו תלויות יותר מבהמה אחרת כמו שדין שלהם תלוי למטה בטמאה אבל מלכות הרשעה הזו האחרת מלך של הכל בצד ההוא הטמאה שלו היא יותר מבחרת ולא טמאה שלימה כאלה התחתונים ועל זה שעיר שהשער שלו לא תלוי ולא חלק לא חלק מפני הטמאה ההיא שלו ולא תלוי כדי שלא תתחזק בו טמאה כאלה התחתונים ועל זה ודאי שעיר ולא אחר.</p>

¹ ור"ל שהיה לנו להקריב פר או כשב (מ"מ).

² לקמן רסט ע"א (לש"ו). ע"י הערה בסוף הספר קפד ע"ב אות ב'.

³ עז הוא גדול ולא שעיר שהוא קטן (מ"מ).

⁴ דאל אחר אסתרס ולא עביד פירין (רח"ו) ע"י לעיל קג ע"א.

⁵ דהיינו כל הסט"א רוצים בסטרין דיליה (מ"מ).

⁶ הוא טעם אחר שהטעם הא' הוא שהשעיר עדיין לא עביד פירין, ואל אחר לא עביד פירין. והטעם הב' הוא, כיון דאיהו מלכא, יהבין ליה האי דלא יהיב חיליה לאחרא (מ"מ).

⁷ פי' הוא טעם ג', כי עז שערא דיליה תלייא ולא שעיע שהם דינים קשים אבל השעיר שערא דיליה לא תלייא ולא שעיע, ולכך יהבין ליה האי שעיר, שאין בו טומאה כל כך (מ"מ)

⁸ דהקליפה עליונה הוא אינו טמא ומזוהם כ"כ, והיא גדולה יותר במעלה מהתחתונה (דע"ה ח"ב קכה ע"ב) ע"י לעיל קלט ע"א (לש"ו).

¹⁰ הקליפה עליונה הוא אינו טמא ומזוהם כ"כ, והיא גדולה יותר במעלה מהתחתונה (דע"ה ח"ב קכה ע"ב).

<p>כפור אמאי אקרי כפור אלא בנין דנקי כל מסאבו¹ ואעבר ליה מקמיה בההוא יומא ועל דא יום כפור יומא דנקיותא והכי קרינא ליה כתיב (ויקרא טז ל) כי ביום הזה יכפר עליכם לטהר אתכם כי היום הזה מבעי ליה מאי כי ביום הזה אלא בנין דאתדכי מקדשא² לעילא ואתנקי (נ"א ואתנהיר) כתיב (&) כי ביום הזה יכפר עליכם יכפר וינקי בקדמיתא³ ביום הזה בנין דיתדכי ולבתר עליכם⁴</p>	<p>כפור מדוע נקרא כפור אלא מפני שמנקה כל טמאה ומעביר אותה מלפניו ביום ההוא ועל זה יום כפור יום של נקיון וכך קוראים לו שכתוב כי ביום הזה יכפר עליכם לטהר אתכם כי היום הזה צריך לו לכתב מה זה כי ביום הזה אלא משום שמטהר מקדש למעלה ומתנקה (ומאיר) כתוב כי ביום הזה יכפר עליכם יכפר וינקה בתחלה ביום הזה כדי שיטהר ולבסוף עליכם.</p>
<p>תו יכפר ביום הזה וינקי ליה בקדמיתא וכל דא עליכם בגיניכון אצטריך לנקאה ליה ולדכאה ליה בקדמיתא יכפר מאן יכפר אלא דא הוא עלמא עלאה דנהיר ונקי לכלא ועל דא כלהו סטרין בישין דאקרון מצולות ים⁵ אתעברו וכמה דאינון מצולות ים תליין הכי נמי תלייא שערא (ס"א דיליה דהוא סטרא וכו') דיליה כל ההוא סטרא דלהון ושערא דההוא סטרא לא שעי</p>	<p>עוד יכפר ביום הזה וינקה לו בתחלה וכל זה עליכם בסבתכם צריך לנקות אותה ולטהר אותה תחלה יכפר מי יכפר אלא זהו עולם העליון שמאיר ומנקה לכלם ועל זה כל צדדים רעים שנקראים מצולות ים עוברים וכמו שאותן מצולות ים תלויות כך גם תלויות שערות (שלו שהוא צד) שלו שהוא צד שלהם ושער של הצד ההוא לא חלק.</p>
<p>כגוונא דא כתיב (ויקרא טז טז) וכפר על הקדש מטומאת בני ישראל ומפשעיהם לכל הטאתם וכל הטאתם מבעי ליה אלא להנאה להון מכאן ולהלאה לכל הטאתם דלא יכיל מקטרגא לשלטאה עלייהו (ועל דא) ביומא דכפור דאיהו קנוחא דכל חובין ונקיו דלהון בעאן ישראל לנקאה גרמייהו ולמהך יחפי רגלין כמלאכי עלאין חמש ענויין בנין לאסתיעא מחמש סטרין עלאין⁶ דיומא דכפורי אפיך לון ואינון תרעין דיליה</p>	<p>כמו זה כתוב וכפר על הקדש מטמאת בני ישראל ומפשעיהם לכל חטאתם וכל חטאתם צריך לו לומר אלא להנאה שלהם מכאן והלאה לכל חטאתם שלא יכול המקטרג לשלט עליהם (ועל זה) ביום כפור שהוא העברת כל החובות ונקוי שלהם צריכים ישראל לנקות עצמם וללכת יחפי רגלים כמלאכי עליון חמשה ענויים כדי להעזר בחמשה צדדים עליונים שיום הכפורים מוציא אותם והם שערם שלו.</p>
<p>ואי שתיה קא חשיב דאיהו מסטרא דיצחק הא שית⁷ ואף על גב דבכלל אכילה איהו וכדין</p>	<p>ואם שתיה מחשיב שהיא מצד של יצחק הרי ששה ואף על גב שבכלל</p>

¹ לשון "וכפרתם את הבית", לשון נקיות, היינו טומאות ישראל ועונותיהם, מתכפר כל עון ועון כפי שיעורו, מי שהוא מתכפר מיד, מי שהוא מתכפר ביסורין, מי שהוא מתכפר במיתה (אור יקר).
² היינו המלכות, והכוונה שהספירות בעצמם הם נפגמות בעונות התחתונים, והאי סבא סבירא ליה דכולא תליא במלכות, כדפי' לעיל, שכפי שהיא נתקנת מלמטה, כך משפיע לה הבינה מלמעלה, והיינו שהפגם בה ובספירותיה, ולכך התיקון האמיתי בה, שירד האור העליון וילבן השחרות, ויאיר החושך, ויטהר הפגם, והיינו ביום הזה יכפר ודאי שהיום בעצמו נטהר מפגם ראשונה (אור יקר).
³ פי', תחלה אנו מתקנים מדת המלכות שנקרא יום הזה, ואח"כ ישראל, ולפיכך שני מלת עליכם, ר"ל למה צריכים המלכות כפרה בגיניכון (מ"מ).
⁴ שתחלה יושפע הטהרה ונקיון הפגם למעלה, ואחר כך ירד למטה ויטהר את ישראל, בסוד נשמתם רוחם ונפשם וגופם, והטהרה ירד מלמעלה למטה, ופירש עוד עליכם, בשבילכם, משום דקרא יתירא הוא וכו' (אור יקר).
⁵ פי' שהם מסיגי הגבורות שבמלכות (מ"מ).
⁶ פי' ה' גבורות באימא שבאים למלכות ביה"כ (מ"מ).
⁷ פי' נגד ו"ק דאימא (מ"מ). יכוין לכל א' מה' עינוין למדתו העליונה, שעל ידי התעוררות הה' עינויים אלה פה עמנו היום, מתעוררת התשועה לישראל לכפר עליהם מה' מדות עליונות, אשר בהם התפשטות, אם לבינה אם הבנים, דבה חירו דכולא, והיא מוציאתם אל הגלוי למטה, ומעשה ידינו כוננה עלינו. וע"י עינוי האכילה ושתייה, מתעוררים חסד לאברהם ופחד יצחק, וע"כ שתיה בכלל אכילה, כי שתיה מסטרא דיצחק,

<p>אינן שית וענויא בתראה תשמיש המטה איהו ובדרגא שתיתאה שכיח¹ ולקבליה אנן עבדין ענויא דא²</p>	<p>אכילה היא ואז הם ששה וענוי אחרון תשמיש המטה הוא ובדרגה ששית נמצא וכנגדה אנו עושים ענוי זה.</p>
<p>כתיב (במדבר כט ז) ובעשור לחדש השביעי הזה וכתיב (ויקרא כג כז) אך בעשור לחדש בעשור בעשירי מבעי ליה מאי בעשור אלא בגין דהשתא ביומא דא כל דרגין עלאינ³ אתיין אלין על אלין למשרי על סיהרא ולאנהרא לה וכלהו ברזא דעשר עד דסלקא למאה וכד קיימא ברזא דמאה כדין כלל אהד ואקרי יום הכפורים ועל דא בעשור⁴ כמה דאת אמר זכור שמור⁵ דכלה אתיין בגין לעשרא ולאנהרא ברזא דעשר</p>	<p>כתוב (במדבר כט) ובעשור לחדש השביעי הזה וכתוב (ויקרא כג) אך בעשור לחדש בעשור בעשירי צריך לו לומר מה זה בעשור אלא משום שעתה ביום זה כל מדרגות עליונות באות אלו על אלו לשרות על הלבנה ולהאיר אותה וכולן בסוד של עשר עד שעולה למאה וכאשר עומדת בסוד של מאה אז הכל אחד ונקרא יום הכפורים ועל זה בעשור כמו שאתה אומר זכור שמור שכלם באים כדי לעשר ולהאיר בסוד של עשר.</p>
<p>אהדר האי סבא רישיה לקבליה דרבי שמעון ואמר ליה (רביקלם שמעון) הא ידענא דשאלתא תבעי בהאי בעשור לחדש השביעי אמר ליה רבי שמעון ודאי (ס"א דאקם בעשירי יאות⁶ הוא והכי הוא אבל בעשור אמאי וכו') בעשור יאות הוא אי הכי הוא אמאי סליק למאה והא מקרא לא אתחזי אלא דסליק לשבעין משמע דכתיב (&) בעשור לחדש השביעי וכד מעשרי לשביעאה עשר זמנין⁷ הא ודאי סליק לשבעין אמר ליה על דא אהדרנא רישא לגבך דהא ידענא דחכימא אנת</p>	<p>החזיר הזקן הזה ראשו כנגד רבי שמעון ואמר לו (רבי שמעון) הרי ידעתי ששאלה תקשה בכאן בעשור לחדש השביעי אמר לו רבי שמעון ודאי (זה בעשירי נכון הוא וכן הוא אבל בעשור מדוע וכו') בעשור נכון הוא אם כך הוא מדוע עולה למאה והרי מהפסוק לא נראה אלא שעולה לשבעים ממשמע שכתוב בעשור לחדש השביעי וכאשר מעשרים לשביעי עשר פעמים הרי ודאי עולה לשבעים אמר לו על זה החזרתי ראשי כלפיך שהרי ידעתי שחכם אתה.</p>
<p>תא הוי תריין ריזין הכא⁸ חד דהא סיהרא חדש השביעי אקרי ובגין כך אקרי חדש</p>	<p>בא וראה שני סודות כאן אחד שהרי הלבנה נקראת חדש השביעי ומפני כן</p>

וצריך לכלול אותו בימין לעולם, כי זהו סוד העקידה, אברהם הוא איש החסד, ויצחק ה"ס הגבורה, אש ממים. וכדי להמתיק אותו שלא יחריב העולם, בא ענין העקידה, כדי שיהיה לעולם נכנע ונקשר אל החסד, ולכן אמרו שתיה בכלל אכילה, והם א'. והרחיצה ליעקב. והסיכה לנצח, ונעילת הסנדר להוד, ותשמיש המטה לצדיק יסוד עולם. והדברים אלו מבוארים בזהר תצוה ה' עינויין בגין וכו' וענויית בתרייתא תשמיש המטה איהו ובדרגא שתיתאה שכיח (מ"מ).

¹ פ' ביסוד שמאימא אנו מושכים ליסוד דז"א כמ"ש בפרשת משפטים בסוד עונ' טמירא (מ"מ).
² ובכל עינוי מאלו הה' יכוין לתקן את אשר עיוותו וכו', ואף גם זאת בתתו אל לבו מעשה ידי אדם אשר בעפר יסודו, כי ידמה לעליון. כי הנה, ה' דברים אלו, אכילה ושתיה ורחיצה וכו', הם למעלה בשאר ימות השנה הארות עליונים, שמקבלת שכינת עוזינו במספר שמות קדושים, אשר עולה מספר השמות ההם כמספר כל א' מאלו הה' אכיל' וכו'. אך ביום הזה, ותעליה אמה ונאדרת בתאומת' יחד אימא ובתה ותעני' אימא, ואינה מקבלת ה' דברים אלו ממנה. וכנגדה אנו אסורים ג"כ בה' דברים גשמיים אלו למטה, ואולם היא מקבלת ביה"כ הארותי' גבורות פחדה מאימא לפני מ"ה א' גבור' גשמים פנימיים שממדת חסד אימא עד הודה, בקול ה' תפלות שאנו מתפללים היום, בערבית גבורת חסד דאימא, ובשחרית גבורת גבורתה ובמוסף גבורת שבת' ובמנחה גבורה שבנצח, ובנעילה גבורה שבהוד (מ"מ).

³ פ' י"ס דאימא משפיעים למלכות, וז"ש כדין כולא חד ואיקרי יוה"כ (מ"מ).

⁴ ר"ל מספר עשירות (מ"מ).

⁵ שהוא מקור (רח"ו).

⁶ ור"ל אלו כתיב בעשירי יאות דקרא כפשטיה, אבל כיון דכתיב בעשור, דרשינן מספר עשירות שהם מאה (מ"מ).

⁷ דהיינו עשר פעמים ז' הם ע' ואמאי הם מאה (מ"מ).

⁸ פ' הכל אמת, אנו דורשים עשור מספר עשירות, דהיינו מאה. ועוד אנו עושים עשר פעמים ז', שהם ע', והיא בינ' שנק' ע' (מ"מ).

<p>השביעי עשור בגין דקא מנהרין לה עשר זמנין הא מאה ותו האי מלה דקאמרת ודאי לשבעין סליקא בהאי יומא (ובדרגא דשבעין) איהו ובדרגא דמאה איהו לדרגא דמאה לאשלמא ולאנהרא) ובהאי דרגא דשבעין דהא ביומא דא נטיל לכל עמא דישראל למידן וכלהו קיימין בנשמתא יתיר מגופא דהא ביומא דא ענויא דנפשא איהו ולא מגופא כמה דאת אמר ועניתם את נפשותיכם כי כל הנפש אשר לא תעונה והאי יומא נטיל לכל נפשאן והוו ברשותיה ואי לא קיימא ברזא (נ"א ברשותא) דשבעין לית ליה רשו בנפשאן (ס"א לקיימא תמן) דקיימא דנפשאן ברזא</p>	<p>נקרא חדש השביעי עשור מפני שכשמאירים לה עשר פעמים הרי מאה ועוד דבר זה שאמרת ודאי לשבעים עולה ביום זה (ובמדרגה של שבעים היא ובמדרגה של מאה היא לדרגה של מאה להשלים ולהאיר) ובדרגה זו של שבעים שהרי ביום זה נוטל לכל עם ישראל לדון וכולם עומדים בנשמה יותר מהגוף שהרי ביום זה ענוי של הנפש הוא ולא של הגוף כמו שנאמר ועניתם את נפשותיכם כי כל הנפש אשר לא תענה ויום זה לוקח לכל הנפשות ונמצאות ברשותו ואם לא עומדת בסוד (ברשות) של שבעים אין לה רשות בנפשות (לעמד שם) שעמידת הנפשות בסוד</p>
<p>קפוא</p>	
<p>דשבעין כמה דאת אמר (תהלים צ י) ימי שנותינו בהם שבעים שנה וגו'</p>	<p>של שבעים כמו שנאמר (תהלים צ) ימי שנותינו בהם שבעים שנה וגו'.</p>
<p>ואי תימא² נפשאן דרביי דלא אשלימו לשבעין שנין לא שלטא בהו³ ודאי שלטא בהו⁴ אבל לא בשלימו כמאן דזכי יומין סגיאין לפקודי אורייתא⁵ ועם כל דא בכלהו שבעין שנין אזלא⁶ ועל דא תנינן אחד המרבה ואחד הממעיט מאן אחד ביחודא דשבעין שנין מאן דאסגי ומאן דאמעיט</p>	<p>ואם תאמר נפשות הילדים שלא השלימו לשבעים שנה לא שולטת בהם ודאי ששולטת בהם אבל לא בשלמות כמי שזכה לימים הרבה למצוות התורה ועם כל זה בכל שבעים שנה היא הולכת ועל זה למדנו אחד המרבה ואחד הממעיט מה זה אחד ביחוד של שבעים שנה מי שמרבה ומי שממעיט.</p>
<p>ועל דא ביומא דכפורי אעבר בכלהו שבעין ואשתלים האי דרגא בכלהו וכל נשמתין סלקין קמיה ודאין להון בדינא וקודשא בריך הוא הייס עליהו דישראל ביומא דא מאן דלא אעבר טינא מרוחיה לכפרא עליה (ביומא דא)</p>	<p>ועל זה ביום הכפורים עוברת בכל השבעים ונשלמת דרגה זו בכלם וכל הנשמות עולות לפניו ודן את כולן בדין והקדוש ברוך הוא מרחם על ישראל ביום זה מי שלא העביר טנוף מרוחו לכפר עליו (ביום זה) כאשר עולה תפלתו</p>

¹ בינה (רח"ו). וביאור הענין היטב, שדורשים עשור לשון מקור, שהם מאה שמשפיעים בה י"ס דאימא. ודורשים ג"כ ע', לרמוז שעלתה המלכות וקיבלה ו"ק דז"א, ואח"כ עלתה עד הבינה שנק' ע'. ולפי זה סדר העליה הוא, ע' תחלה לרמוז שאחזה בז"א שהוא ו"ק, ועלתה עד הבינה, וז"ס ע'. ואח"כ סוד עשור, שהיא מאה לרמוז שמקבלת מ"ס דבינה (מ"מ).

² לדידך דאמרת שהיא כוללת הנפשות, מטעם היותם בסוד השבעים והזקנה, אם כן הבחורים לא תכלול, שאינם בעלי שבעים, וא"א להם להכלל בבחינת השבעים כתות [כחות] (אור יקר).

³ פי', כיון שאנו אומרים שהיא בדרגא דע' שרומז לבינה, א"כ התינוקות שהם פחות מע', אינה שולטת בהם. ותירץ, שכל הנשמות מתחלת לידתם עד סוף ע' הם ברשותה, לפי שכל הו"ק עד הבינה שנק' ע', מקבלת מהם הארה ונותנת לישראל (מ"מ).

⁴ ויהיו לעולם המדרגות בה שבעים, והולכת וקולטת מבן עשרה במדרגה האחת, ומבן עשרים במדרגה השנית, ומבן שלשים בשלשה מדרגות, וכן יוסיפו וילכו עד שבעים, שאז היא קולטת בן שבעים בשלימות בכל שבע מדרגות (אור יקר).

⁵ שנשלם בכל השבע מדרגות, אמנם לעולם המלכות בעלת שבעים, וכוללת כל בחינת השבעים אפילו צעיר לימים (אור יקר).

⁶ המלכות, אפילו על בן עשר או על בן עשרים, וכיוצא, שהיא לא תחסר משבעים, אמנם אין האדם משלים עד שתמלא הע' (אור יקר).

<p>כד סליק צלותיה בהאי יומא טבע בההוא אתר דאקרי רפש וטיט ואיהו מצולות ים¹ ולא סליק לאתעמרא ברישא דמלכא</p>	<p>ביום זה טובע במקום ההוא שנקרא רפש וטיט והוא מצולות ים ולא עולה להיות עטרה בראש המלך.</p>
<p>ביומא דא לא אצטריך בר נש² לפרשא חטאוי³ קמי אחרא בגין דכמה אינון דנטלי ההיא מלה וסלקי לה לעילא ואית סהדין בההיא מלה ומה (מיכה ז ה) משוכבת חיקך שמור פתחי פיך כל שכן אינון דאזלי ועייני לקטרגא לון וסהדי עליה וכל שכן דחציפו איהו לקמי כלא וחלול שמא דקודשא בריך הוא ועל דא כתיב (קהלת ה ה) אל תתן את פיך לחטיא את בשרך (מכאן ולהלאה רזא בגוון⁴)</p>	<p>ביום זה לא צריך בן אדם לפרש חטאיו בפני אחר משום שכמה הם שלוקחים הדיבור ההוא ומעלים אותו למעלה ויש עדים בדבור ההוא ומה משכבת חיקך שמר פתחי פיך כל שכן אלו שהולכים ומסתכלים לקטרג עליהם ומעידים עליהם וכל שכן שעזות הוא לפני הכל וחלול שמו של הקדוש ברוך הוא ועל זה כתוב (קהלת ה ה) אל תתן את פיך לחטיא את בשרך (מכאן ולהלאה סוד באופן אחר).</p>
<p>פתח ואמר (שמות יב ב) החדש הזה לכם ראש חדשים וגו' וכי כל הזמנים והחדשים אינם של הקדוש ברוך הוא (אלא חדשיכם לא כתוב) אלא החדש הזה לכם שלי הוא אבל אני מסרתי אותו לכם שלכם הוא בנגלה אבל שביעי שלי הוא ועל זה הוא בכסה ולא בגלוי חדש שלכם הוא מסדר כסדר אותיות אביב שהוא א' ב' ג' י"ב הוא סוד אות ג' (והוא א' ב' ג' כסדר האותיות) אבל החדש השביעי שלי הוא מסוף האותיות (תשרי) למה אתם ממטה למעלה ואני ממעלה למטה.</p>	<p>פתח ואמר החדש הזה לכם ראש חדשים וגו' וכי כל הזמנים והחדשים אינם של הקדוש ברוך הוא (אלא חדשיכם לא כתוב) אלא החדש הזה לכם שלי הוא אבל אני מסרתי אותו לכם שלכם הוא בנגלה אבל שביעי שלי הוא ועל זה הוא בכסה ולא בגלוי חדש שלכם הוא מסדר כסדר אותיות אביב שהוא א' ב' ג' י"ב הוא סוד אות ג' (והוא א' ב' ג' כסדר האותיות) אבל החדש השביעי שלי הוא מסוף האותיות (תשרי) למה אתם ממטה למעלה ואני ממעלה למטה.</p>
<p>האי דילי ברישא דירחא אנא איהו באתכסייא בעשרה דירחא אנא איהו בגין דאנא בחמש קדמאי¹⁰ ובחמש אחרנין ובחמש</p>	<p>זה שלי בראש החדש אני הוא בכסוי ובעשרה לחדש אני הוא משום שאני בחמש ראשונות ובחמש אחרונות</p>

¹ שלח קסג ע"ב (הערת הזהר).

² ויקרא רלא ע"א (הערת הזהר).

³ בפרשת תצוה דף קפו נראה שאסור להתודות בר"ה, ובפ' פנחס דף רלא אמר דבעי לפרשא חטאוי, והנה הכא שאוסר הוא בקול רם, ומקום המתיר הוא בלחש בעת תקיעת שופר, וקשה דהכא ביוה"כ מדבר. ונראה שהרב ז"ל מפרש מ"ש ביומא דא וכו' קאי אדסמיק ליה, פתח ואמר עד שביעאה דילי איהו, וע"ד איהו בכסא ולא באתגליא. ונודע שר"ה עליה כתיב בכסא ליום חגנו, והכריחו לזה ממ"ש נטלי ההוא מלה ועייני לקטרגא, ואי ביוה"כ אין לשטן שליטה. ועוד אי ביוה"כ איירי, אתי דלא כמאן, דאפילו לרע"ק אין צורך לפרט, ואם רצה לפרט הרשות בידו אפילו בקול רם, והכא אוסר. אלא ודאי בר"ה איירי. ותירוץ הרב דהכא מיירי בקול רם דייק מלשון הזהר ממ"ש דחציפא איהו קמי כולא משמע בקול רם (מ"מ).

⁴ ס"א אחרא (הערת הזהר).

⁵ מלכות (מ"מ).

⁶ בינה (מ"מ).

⁷ פי' כיון ד"ב דאביב הם ג' א' כג' עם א"ב דאביב הם אב"ג (מ"מ).

⁸ י"ב בחשבון קטן ג' (רח"ו)

⁹ פי' שישראל הם במלכות שהוא ניסן שרמוז באב"ג והם עולים ממטה למעלה מא' לב' מב' לג' וכו' אבל בינה היא בסוד תשרי שהם מעילא לתתא (מ"מ).

¹⁰ יובן במ"ש האריז"ל כי בר"ה נסרים הדינים שהם הגבורות הראשונות שבז"א למלכות, וביוה"כ מקבלת הג' אחרים מאימא, ובט"ו לחדש מקבלת תשלום ה' חסדים דאימא, לפי שנכנסו בד' ימים שבין יוה"כ לסוכות ד' חסדים של הוד ונצח ות"ת וגבורה, וחסד דחסד הגדול שבהם נכנס בט"ו לחדש, ולכך הוא יו"ט, ונכנסים ג"כ של ז"א, ומתחילים להיכנס מיום א' שהוא יו"ט ה' חסדים דז"א ע"י הלולב, וע"י ההקפות

<p>תליתאי בקדמיתא דירחא אנא איהו בגין חמשה יומין בעשרה דירחא אנא איהו בגין חמש יומין אחרנין בחמשה עשר דירחא אנא איהו בגין חמש תליתאי</p>	<p>ובחמש שלישיות בתחלת החדש אני הוא משום חמשה ימים בעשרה לחדש אני הוא משום חמשה ימים אחרים בחמשה עשר לחדש אני הוא משום חמש שלישיים.</p>
<p>מאי טעמא כולי האי בגין דכל ירחא דא מעלמא עלאה איהו ועלמא עלאה ברוא דחמש איהו בכל זמנא וזמנא ובגניי כך ירחא דא איהו בכסה ולא באתגליא בגין דעלמא עלאה בכסה איהו וכל מלוי באתכסייא וירחא דא דקודשא בריך הוא איהו בלחודי כיון דמטא יומא דחמיסר כדין גלייא כלא איהו בחדותא דסיהרא וסיהרא אשתלימת ואתנהירת מאימא עלאה וקיימא לאנהרא לתתאי מגו נהורא דלעילא ועל דא אקרי ראשון כמה דאת אמר (ויקרא כג ז) ולקחתם לכם ביום הראשון עד השתא קיימי כלהו יומין ברוא עלאה מכאן נחתין לרוא תתאה</p>	<p>למה כל זה משום שכל חדש זה הוא מעולם העליון ועולם העליון בסוד חמש הוא בכל זמן וזמן ולכן חדש זה הוא בכסוי ולא בגלוי משום שעולם העליון בכסוי הוא וכל דבריו בהסתר וחדש זה הוא של הקדוש ברוך הוא לבדו כיון שמגיע יום ה'ט' לחדש אז מתגלה הכל הוא מגיע בהתחדשות הלבנה ונשלמת הלבנה ומאירה מאמא העליונה ועומדת להאיר לתחתונים מתוך האור העליון ועל זה נקרא ראשון כמו שנאמר (ויקרא כג) ולקחתם לכם ביום הראשון עד עכשיו עומדים כל הימים בסוד עליון מכאן יורדים לסוד תחתון.</p>
<p>תא חזי מיומא עלאה הוו אלין יומין קדמאין רוא דעלמא עלאה מאן דאין דינא דעלמא דהא דינא לא אשתכח בהאי עלמא אלא מדינא תתאה (ס"א רוא) דדא (ישעיה נד ה) אלהי כל הארץ יקרא! דאי תימא דינא דעלמא דאין לעילא אי הכי לא אתקרי עלמא דחירו עלמא דנהירו דכל עלמין עלמא דכל היין עלמא דכל חירו ואי תימא מדינא דיעחק אי איהו אתער דינא לגבי האי עלמא לא יכלין כל עלמא למסבל דההוא אשא תקיפא עלאה לא אית מאן דסביל ליה אלא אשא דלתתא דאיהו אשא דסביל אשא</p>	<p>בא וראה מיום העליון היו ימים אלו הראשונים סוד של העולם העליון מי דין של העולם שהרי דין לא נמצא בזה העולם אלא מדין התחתון (סוד) שזה אלהי כל הארץ יקרא שאם תאמר דין העולם דן למעלה אם כן לא היה נקרא עולם החרות עולם שהוא אור של כל העולמות עולם של כל החיים עולם של כל החרות ואם תאמר מדין של יצחק אם הוא מעורר דין לגבי העולם הזה לא יכולים כל העולם לסבל שהאש העליון התקיף ההוא אין מי שסובל אותו אלא אש שלמטה שהוא אש שסובל אש.</p>
<p>אלא כמה דעלמא דא עלמא תתאה דכלהו עלמין הכי נמי כל דינוי מעלמא תתאה דאלהים שופט ודא אקרי דינא עלאה על האי עלמא ובגין דאיהו דרנא שביעאה לא גזיר</p>	<p>אלא כמו שהעולם הזה עולם התחתון של כל העולמות כך גם כל דינוי מעולם התחתון של אלקים שופט וזה נקרא דין עליון על העולם הזה ומשום שהוא דרגה שביעית לא גוזרים גזרה על בן אדם אלא</p>

נכנסים המקיפים דז"א, ושל אימא נכנסים בהמקיפים ע"י הסוכה עכ"ל, נמצא שבר"ה נכנסים ה' גבורות הראשונות שהיו בז"א למלכות, וביוה"כ מקבלת ה' גבורות דאימא, ובט"ו לחדש נכנסים ה' חסדים, ונשלמים ומתחילים ג"כ דז"א, ולכן אמר כאן בחמש קדמאי ובה' אחרנין ובה' תליתאי, ומפרש בקדמיתא וכו' הם הג' הראשונות ומ"ש בעשרה דירחא וכו', הם הג' דאימא ביוה"כ, ומ"ש בט"ו דירחא וכו' הם ה' חסדים דאימא וחמש חסדים דז"א (מ"מ).

¹ מתנהגים כל העולמות ב"ע על ידה, ע"י יחודה בז"א, שהוא היחוד דהו"ה אדנ"י ונכלל בה עי"ז כל האצילות כולו ביחוד אור א"ס שבו, ונעשית עי"ז אדון כל הארץ, ואלהי כל הארץ יקרא (וכמ"ש בפרשת בראשית נ ע"ב ופ' וירא צט ע"ב בסתרי תורה שם וכן שם ק' ע"ב ע"ש, ופ' משפטים קו ע"א ופ' תרומה קעא ע"ב ופ' תצוה קפו ע"א) (הקדו"ש מה ע"א), אותו הגילוי גופה הוא אשר המציא את כל העולמות ב"ע, בכל מציאותם בכלל ובפרט, ומשגיח בהם ומנהיג אותם תמיד בכל עיניניהם מעולם ועד עולם, ולכן נקרא הוא ית"ש ע"י גילויו בהמלכות הכללי דאצילות בשם אדנ"י, שהוא אדון כל הארץ, וכן בשם אלהי כל הארץ (הקדו"ש נ ע"ג), כל גילויה של השכינה הוא בהעולמות ב"ע (דע"ה ח"ב קנה ע"ב).

מעשרים שנה ומעלה.	גזרה על בר נש אלא מעשרין שנין ולעילא
הסתכל הזקן הזה ברבי שמעון וראה אותו שזולגות עיניו דמעות אמר רבי שמעון אם היא שביעית מדוע	אשנה האי סבא ברבי שמעון וחמא ליה דולגין עינוי דמעין אמר רבי שמעון אי היא שביעאה אמאי
	קפו/ב
מעשרים שנה ומעלה אמר לו אשרי מי שמדבר על אזנים שומעות.	מעשרין שנין ולעילא ¹ אמר ליה זכאה מאן דמליל על אודנין דשמעין
בא וראה בית דין שלמטה בארץ לא גוזרים דין על בן אדם עד שלש עשרה שנה למה משום שעוזבים שבע שנים לשביעית אלהי כל הארץ יקרא ואין רשות לאדם באלו השבע ואלו השבע לא נמצאות אלא על שלש עשרה שלמטה (בארץ) שאלו כסא לגביו ומשום זה כל גזרות וכל הדינים שלמטה מאלו השבע שנים שלמטה כללות של עשרים שנה הם.	תא חזי בי דינא דלתתא בארעא ² לא גזרין דינא על בר נש עד תליסר שנין מאי טעמא ³ בגין דשבקינ ⁴ שבע שנין לשביעאה אלהי כל הארץ יקרא ⁵ ולית רשו לבר נש ⁶ באינון שבע ואינון שבע לא שראן אלא על תליסר דלתתא (בארעא) קמב ⁷ דאינון כורסייא לגביה ⁸ ובגין כך כל גזרין וכל דינין דלתתא מאינון שבע שנין דלתתא ⁹ כללא דעשרין שנין איהו
ודין העולם בראש השנה הוא על ידי זו המדרגה שהוא ממש עומד בדין על בניו בעולם הזה כדי להטהר לגבי העולם העליון משום שאין לו סיוע לעלות ולהטהר אלא מתוך התחתונים.	ודינא דעלמא בראש השנה על ידא דהאי דרגא איהו דאיהו ממש קיימא בדינא על בנוי בהאי עלמא בגין לאתדכאה לגבי עלמא עלאה בגין דלית ליה סיוע לסלקא ולאדכאה אלא מגו תתאי
וכאשר ישראל הם בחמשה עשר יום אז נוטל לבניו לפרש כנפיו עליהם ולשמח עמהם ועל זה כתוב ולקחתם	וכד ישראל אינון בחמיסר יומין כדין נטיל לבנוי לפרשא גדפוי עלייהו ולמחדי עמהון ועל דא כתיב (&) ולקחתם לכם ביום הראשון ¹⁰

¹ שהם ז' על י"ג שגוזרים ב"ד תחתון (אור יקר).

² סנהדרין (אור יקר).

³ לא ידונו בבית דין העליון אלא מעשרים ומעלה, שאז השכל משתלם באדם (אור יקר).

⁴ אינם דנים ממש, כמו שהיא עולה על התחתונים שבעה מדרגות, שהם שבעה שנים על י"ג, דהיינו עשרים, ועל זה היה הכוונה כשאמר "ובגין דאיהו דרגא שביעאה" על מדרגה אשר בין בית דין תחתון לבית דין עליון (אור יקר).

⁵ עי' קפו ע"א והערה שלנו שם בשם הלש"ו.

⁶ כלומר אי אפשר לדון בפחות משלש עשרה, שירדו התחתונים למטה, ויפרידו בין בית דין עליון לבית דין תחתון כדמסיק (אור יקר).

⁷ כאשר נבאר ולכך לא יפחתו מ"ג ולהוסיף שידונו מ"ד ומט"ו וכיוצא, נמצא שהם מתקרבין אליה וגורעין מדרגותיה משבע, וזה אי אפשר (אור יקר). כדי שישתלקו בית דין מדרגה אחת או שנים, וידונו מחמשה עשרה וששה עשר וכיוצא, לכך דינם מ"ג ומעלה, וטעם גוף המספר עשרים ולא היו שנים ועשרים ויהיו שבע על ט"ו ועתה אינם גורעים מספר הז', היה משום "דאינון שבע" שהם מדרגות השכינה בעצמה כדפי' שאי אפשר להוסיף או לגרוע (אור יקר).

⁸ היינו סוד הים העומד על שנים עשר בקר, ג' פונים וכו', הם י"ב, ורקיע שעל ראשי החיות הם י"ג, וכך ישראל למטה הם י"ב דגלים, ומחנה שכינה בתוך מחנה לוויה שהוא שבט לוי י"ג, נמצאת שכינה לא שרייא אלא על י"ג, אם כן אי אפשר להוסיף על עשרים או לגרוע, שהם י"ג מרכבתה, וז' מדרגות שהיא שוכנת עליהם כדפי' ו' מעלות לכסא. ואם תאמר היה ראוי שיהיו דנים התחתונים בשנת י"ד שהיא י"ג לבד, הא לא קשיא שדנים משם ועד סוף שנות האדם, כדי שלא יהיה דין למעלה, ומתחילים קודם כדי לתקן הכסא אליה, ולטהר לה הז' שתהיה שוכנת, וקודם זה אין לדון שאין האדם נכלל בכסא אשר לה שהם י"ג, והוא בחוץ שפטור וחפשי מהעבודה (אור יקר). י"ג אלו הם נגד י"ב בקר שהם כסא למלכות עם הכללות הם י"ג ושבע של המלכות הרי עשרים, וז"ש בגין דשבקינ ז' שנין לשביעאה שהיא המלכות שהיא שביעית לחסד (מ"מ).

⁹ פי' ו"ק דז"א שהם חגתנה"י ומלכות שביעית להם, וכולם נכללים בה (מ"מ).

¹⁰ נח סב ע"א (הערת הזהר).

<p>פרי¹ דא איהו אילנא דאקרי עץ פרי ואשתכח ביה פרי עץ הדר² כמה דאת אמר (תהלים צו ו) הוד והדר לפניו מאי טעמא אקרי הדר ומאן איהו הדר אלא דא צדיק</p>	<p>לכם ביום הראשון פרי זה הוא אילן שנקרא עץ פרי ונמצא בו פרי עץ הדר כמו שנאמר (תהלים צו) הוד והדר לפניו למה נקרא הדר ומי הוא הדר אלא זה צדיק.</p>
<p>אמאי אקרי הדר והא אתר טמירא איהו דלית ליה גלויא וצריכא לאתכסייא תדיר ולית הדר אלא מאן דאתגלייא ואתחזי אלא אף על גב דאיהו דרגא טמירא הדורא איהו דכל גופא ולא אשתכח הדורא לגופא אלא ביה מאי טעמא מאן דלית עמיה האי דרגא לית ביה הדורא למיעל בבני נשא קלא לאו עמיה בדבורא³ (ס"א כדכורא) והדורא (ס"א ודבורא)⁴ דקלא אתפסק מניה דיקנא³ והדורא דדיקנא לאו עמיה ואף על גב דאתכסייא ההוא דרגא כל הדורא דגופא ביה תליא ואתכסי ואתגלייא ובגין כך עץ הדר איהו עץ דכל הדורא דגופא ביה תליא ודא איהו (בראשית א יב) עץ עושה פרי</p>	<p>מדוע נקרא הדר והרי מקום מסתר הוא שאין לו גלוי וצריך להתכסות תמיד ואין הדר אלא מי שמתגלה ומתראה אלא אף על גב שהוא דרגה מסתרת הדור הוא של כל הגוף ולא נמצא הדור לגוף אלא בו למה מי שאין עמו מדרגה זו אין בו הדור לבא בבני אדם קולו אין עמו בדבורו (כזכר) והדור (ודבור) של קול נפסק ממנו זקנו והדר זקנו לא עמו ואף על גב שמתכסית הדרגה ההיא כל הדור הגוף תלוי בו ומתכסה ומתגלה ומפני כן עץ הדר הוא עץ שכל הדור הגוף תלוי בו וזהו הוא עץ עשה פרי.</p>
<p>כפת תמרים הכא אתכלילת⁴ אתתא בבעלה בלא פרודא כפות תמרים⁵ כהדא וענף עץ עבות תלתא⁶ ועלין דיליה דא בסטרא דא ודא בסטרא דא וחד דשליש עליהו וערבי נחל תרין⁷ דלית להו ריחא וטעמא כשוקין בבני נשא (ובגין כך) לולב נטיל כלהו כחוטא דשדרה קיימא דגופא⁸ ומה דנפיק לבר טפח הכי הוא בגין לאשלמא ולאפקא כלא ולשמשא כדקא חזי</p>	<p>כפת תמרים כאן נכללת אשה בבעלה בלי פירוד כפת תמרים כאחד וענף עץ עבת שלשה ועלים שלו זה בצד זה וזה בצד זה ואחד ששולט עליהם וערבי נחל שנים שאין להם ריח וטעם כשוקים בבן אדם (ומפני כן) לולב נוטל כולם כחוט השדרה שמעמיד את הגוף ומה שיוצא החוצה טפח כך הוא כדי להשלים ולהוציא הכל ולשמש כמו שצריך.</p>
<p>(ובגין כך) בהני זינין בעי בר נש לאתחזאה קמי קודשא בריך הוא עלין וטרפין דהני תמרים אינון כל שאר חילין⁹ דאתאחדן באינון כנויין דקודשא בריך הוא אקרי בהון בגין דבעינן (ס"א לאתחדתא) לתתא כגוונא</p>	<p>(ומפני כן) במינים אלו צריך בן אדם להראות לפני הקדוש ברוך הוא עלים של אלו התמרים הם כל שאר חיילות שמתאחדים באלו הכנויים שהקדוש ברוך הוא נקרא בהם מפני שצריכים (להתאחד) למטה כדוגמת למעלה שאין</p>

¹ פי' מלכות, וז"ש דאיקרי עץ פרי, כי עץ עושה פרי ביסוד, ועץ פרי במלכות (מ"מ).

² שהאשה יולדת (רח"ו).

³ כי הסריס קולו משונה (רח"ו).

⁴ פי' מדלא כתיב פרי עץ הדר וכפות תמרים אלא כפות, ש"מ שהם אחדות אחד, ושיעור הכתוב פרי עץ של הדר שהיא המלכות, שיניקתה מיסוד הנק' עץ הדר, מחוברת תמיד עם כפות תמרים, שהוא היסוד הנזכר (מ"מ).

⁵ ויחי רכ (הערת הזהר).

⁶ חג"ת (מ"מ).

⁷ נר"ה (מ"מ).

⁸ הלולב רומז אל היסוד, והוא הממשיך הטיפה מן הדעת דרך חוט השדרה, ולכן צריך שיהיה אורך הלולב טפח על הדס וערבה, כי כן הדעת הוא טפח למעלה מן החג"ת, וז"ש כאן ומה דנפיק לבר טפח הכי הוא, בגין לאשלמא ולאפקא כולא (מ"מ).

⁹ פי' העלין של הלולב הם כנגד החיילות שתחת היסוד (מ"מ).

<p>דלעילא דלית לך מלה בעלמא דלא אית לה דוגמא לעילא¹ כגוונא דלעילא הכי אית לתתא ובעו ישראל לאתאחדא ברזא דא דמהימנותא קמי קודשא בריך הוא</p>	<p>לך דבר בעולם שאין לו דוגמא למעלה כדוגמא של למעלה כך יש למטה וצריכים ישראל להתאחז בסוד זה של האמונה לפני הקדוש ברוך הוא.</p>
<p>כתיב (ויקרא כג מב) בסכת תשבו שבעת ימים דא הוא רזא דמהימנותא והאי קרא על עלמא עלאה² אתמר והכי תנינן כד אתברי עלמא אתמר האי קרא</p>	<p>כתוב (ויקרא כג) בסכת תשבו שבעת ימים זהו סוד האמונה וסוד זה נאמר על העולם העליון וכך למדנו כאשר נברא העולם נאמר פסוק זה.</p>
<p>כד ישרא חכמה לנפקא מאתר דלא ידיע³ ולא אתחזי כדין נפיק חד משחתא⁴ ובטש וההיא חכמתא עלאה⁵ נציץ ואתפשט לכל סטרין ברזא דמשכנא עלאה⁶ וההוא משכנא עלאה אפיק שית סטרין⁷ וכדין ההוא נציצו דמשחתא נהיר לכלא ואמר בסכת תשבו שבעת ימים</p>	<p>כאשר התחילה חכמה לצאת ממקום שלא ידוע ולא נראה אז יוצאת מדה אחת ומכה והחכמה ההיא העליונה מאירה ומתפשטת לכל הצדדים בסוד המשכן העליון והמשכן העליון ההוא מוציא ששה צדדים ואז הניצוץ ההוא של המדה מאיר לכלם ואמר בסכת תשבו שבעת ימים.</p>
<p>מאן סכת חסר ו' דא משכנא תתאה⁸ דאיהו כעשיתא לאחזאה לכל נהורין וכדין אמר בסכת תשבו שבעת ימים מאן שבעת ימים מעלמא עלאה לתתאה⁹ דכלהו קיימי בקיומא לאנהרא להאי סכת ומאן איהי דא (עמוס ט יא) סכת דוד הנופלת סכת שלום ובעי עמא קדישא למיתב תחות עלאה ברזא דמהימנותא ומאן דיתב בצלא דא יתיב באינן יומין עלאין</p>	<p>מי הוא סכת חסר ו' זה משכן תחתון שהוא כעשיתא להראות את כל האורות ואז אמר בסכת תשבו שבעת ימים מי הם שבעת ימים מעולם העליון לתחתון שכלם עומדים ומזמנים להאיר לזו הסכת ומי היא זו (עמוס ט) סכת דויד הנפלת סכת שלום וצריך העם הקדוש לשבת תחת הצל שלה בסוד האמונה ומי שיושב בצל זה יושב באלו הימים העליונים.</p>
<p>ועל דא כלהו בסכת בסכת וחד בסוכות שלים חד שלים¹⁰ לאחזאה דמאן דיתב בצלא דא יתיב באינן יומין עלאין לעילא דקיימין על האי תתאה לאנהרא ליה לחפיא עליה ולאגנא ליה בשעתא דאצטריך</p>	<p>ועל זה כולם בסכת בסכת ואחד בסכות שלם אחד שלם להראות שמי שיושב בצל זה יושב באלו הימים העליונים למעלה שעומדים על זה התחתון להאיר לו לכסות עליו ולהגן עליו בשעה שצריך.</p>
<p>ותו כלהו אקרין סכות בשלימו¹¹ וכתיב קמי (&) סכת חסר¹ דא עלמא תתאה דבעא בהני שבע יומין</p>	<p>ועוד כולם נקראים סכות בשלמות וכתוב סכת חסר זה העולם התחתון שצריך באלו השבעה ימים</p>

1 העולם האצילות הוא מסודר ג"כ בכל בחי' עולם מלא כמו העולמות ב"ע, וכל מה שישנם בזה ישנם בזה (דע"ה ח"א נו ע"ג), עי' לעיל קמד סע"א ולקמן רכא ע"א (ביאורים ח"א כז ע"ג).
 2 בינה (מ"מ).
 3 מזלא (רח"ו).
 4 בוציא דקרדינותא דאימא (רח"ו). ר"ל שמאבא נעשית אימא (מ"מ).
 5 אבא (רח"ו). ר"ל שאבא הוא ממזל הח' דדיקנא דא"א (מ"מ).
 6 בינה (רח"ו).
 7 ו"ק דז"א (רח"ו). והיינו שאבא האיר באימא ובכח הארת אבא הוציאה הו"ק כמ"ש כולם בחכמה עשית (מ"מ).
 8 היינו מלכות (מ"מ).
 9 פי' ז"ק דז"א, שהם מהבינה עד המלכות, ושיעור הכתוב שמדברת הבינה עם הז"ק, ואמרה להם בסוכות תשבו, וכאלו אמר ז' ימים שהם ז"ק דז"א תשבו בסוכות שהיא המלכות (מ"מ).
 10 פי' כפי המסורת כלם סכת כתיב חסר ו', חוץ מאחת שהיא מלאה ו', לרמוז על הו"ק דז"א (מ"מ).
 11 פי' עכשיו דריש המקרא שנקראים כולם מלאים לרמוז על הקצוות דז"א (מ"מ).

קפז/א	
<p>קדישין² למיזן לשאר ממנן רברבן דעמין בעוד דאיהי נטלא חדוה בבעלה ולא יקטרגון חדוותא בנין דיתערבבון (ס"א דיתעדנון) בההוא מזונא קרבנין דלהון סגיאין יתיר משאר יומין בנין דיתעסקון בהו ולא יתערבון לבתר בחדוה דישראל ומאן חדוה דישראל דא יומא תמינאה דעצרת</p>	<p>קדושים לזון לשאר הממנים הגדולים של העמים בשעה שהיא לוקחת שמחה בבעלה ולא יקלקלו שמחתה כדי שיתבלבלו (שיתעדנו) במזון ההוא הקרבנות שלהם רבים יותר משאר ימים כדי שיתעסקו בהם ולא יתערבו לבסוף בשמחה של ישראל ומי היא שמחה של ישראל זה יום שמיני עצרת.</p>
<p>ותא חזי בעוד דאינון שאר ממנן חדאן ואכלין בההוא מזונא דמתקני לון ישראל אינון מתקני כורסייא לקודשא בריך הוא מתתא ולסלקא ליה לעילא באינון זינין ובחדוה ובהלולא ולאקפא מדבחא כדין איהי סלקא ונטלא ברכאן וחדוה בבעלה</p>	<p>ובא וראה בעוד שאלו שאר הממנים שמחים ואוכלים במזון ההוא שמתקנים להם ישראל הם מתקנים כסא לקב"ה מלמטה ולהעלות אותו למעלה באלו המינים ובשמחה ובהלל ולהקיף המזבח אז היא עולה ולוקחת ברכות ושמחה בבעלה.</p>
<p>ושאר חיוון רברבן ממנן דעמין אכלין ומדקן ורפסן ואתזנו ואיהי נקטא נפשאן בענוגין לעילא כמה דאתמר כיון דנחתא והא נקטא כל ברכאן וכל קדושין וכל ענוגין וישראל כל הני שבעה יומין הוו³ משכין לה באינון עובדין דקא עבדין ומקרבין בהדה כדין נחתא לקרבא בבנהא ולמחדי לון יומא חד וההוא יומא איהו יומא תמינאה⁴ בנין דכל שבע יומין אחרנין בהדה ועל דא איהו תמינאה ותמינא יומין כחדא ובגין כך אקרי עצרת כנישין כנישין כלהו בהאי יומא ואקרי שמיני ולית שמיני אלא מגו שבעה⁵</p>	<p>ושאר חיות גדולות ממונות העמים אוכלות ושוחקות ורומסות ונזונות והיא נוטלת נפשות בענג למעלה כמו שאמרנו כיון שיורדת והיא לוקחת כל הברכות וכל הקדשות וכל הענוגים וישראל כל אלו השבעה ימים היו מושכים אותה באלו המעשים שהם עושים ומקריבים לה אז יורדת להתקרב בבניה ולשמח אותם יום אחד והיום ההוא הוא יום שמיני משום שכל שבעה ימים אחרים אתה ועל זה הוא שמיני ושמונה ימים כאחד ומפני זה נקרא עצרת כנוס מתכנסים כולם ביום זה ונקרא שמיני ואין שמיני אלא מתוך שבעה.</p>
<p>כתיב (איוב א כא) יהי שם יהו"ה מבורך מאי מבורך (אלא כלא ידעי) אבל רוא חדא ידע חד מחברנא במדברא אחזיא ליה בחלמא ורבי יצחק כפתורא שמייה מאי מבורך שירותא קשה וסופיה רך⁶ מ"ב קשה ודינא איהו ודאי</p>	<p>כתוב (איוב א) יהי שם ה' מבורך מהו מבורך (אלא הכל ידוע) אבל סוד אחד ידע אחד מחברנו במדבר הראו לו בחלום ושמו רבי יצחק מכפתור מהו מבורך ראשיתו קשה וסופו רך מ"ב קשה ודין</p>

¹ כפי המסורת (מ"מ).

² סוד הסוכה שהיא מן אם לבינה, והם סוכה עליונה הנק' סוכת שלום סוד הבינה, וסוכה תחתונה רמז על מלכות שמים עלמא תתאה סכת שלם חסר, וז"ס דין סוכה שתחת סוכה תחתונה פסולה והעליונה כשרה, לפי שישראל צריכין לישב תחת עלמא עלאה בצל סוכה העליונה ולא בסוכה התחתונה, מלכות, שהרי הז' ימים של סוכה הם ז' ימים הנרמזים בפסוק לך ה' הגדולה וכו' (מ"מ).

³ ויקרא רצד ע"ב (הערת הזהר).

⁴ פי' מלכות שהיא ח' עם ז"ק דז"א (מ"מ).

⁵ ר"ל המלכות שהיא שמינית מקבלת מז"ק דז"א (מ"מ).

⁶ הנה יש לדקדק כי בספד"צ אמר להיפך, שדינין דדכורא קשין ברישא ונייחין בסיפא, ודנוקבא קשין בסיפא ונייחין ברישא. אלא יש לפרש שמדבר כאן בענין יומא דר"ה, שהוא יומא דדינא, וחזר העולם ל כמו שהיה, ונכנסים ה"ח בו, וכל ה"ג בה בראשו, ולא נכנסו ה"ח בה אלא עד יום ש"ע. אך שם בספד"צ מדבר בכל השנה. והוא כי נודע כי בזכר אין חסדיו מגולה רק מנו"ה ולמטה, והם נכנסים ברישא דנוקבא ומתמתקין ה"ג בסוד הדעת שלה, לכן נייחין הדינין ברישא. אך בסיפא, שאין שם חסדים הדינין קשים, גם בראש שלה מלובשים נר"ה שלו, לכן נייחין ברישא, כי יש להם לבוש. אך הוא אין מי שילבישנו, לכן סיפא קשיא. והנה אופן וישוב הדברים אלו עפ"ז הוא כך, והוא כי (יג"ל) (יהי) בז"א ושם ה' בנוק', והנה הוא שם

<p>(ולבתר רך) כגוונא דא יומא דראש השנה מ"ב דהא במ"ב (וברוא דמ"ב) אתוון אתברי עלמא ועל דא אתברי בדינא לבתר רך ועל דא תנינן כל שירותין קשין וסופא דלהון רכין (ס"א דהא במ"ב וברוא דמ"ב אתוון אתברי עלמא ועל דא אתברי בדינא לבתר רך כגוונא דא) ביומא דראש השנה מ"ב קשה בדינא ביומא דעצרת רך בחדוה</p>	<p>הוא ודאי (ואחר כך) כעין זה יום של ראש השנה מ"ב שהרי בארבעים ושתיים (ובסוד מ"ב) אותיות נברא העולם ועל זה נברא בדין לבסוף רך ועל זה למדנו כל ההתחלות קשות וסוף הכל רך (זה מ"ב ובסוד של ארבעים ושתיים אותיות נברא העולם ועל זה נברא בדין לבסוף כדוגמת זה) ביום של ראש השנה מ"ב קשה בדין ביום של עצרת רך בשמחה.</p>
<p>תא חזי מה בין דינא עלאה! להאי דינא דינא עלאה שירותא וסופא קשה ולית מאן דיקום ביה וכל מה דאזיל אתתקף ובתר דשארי לא סליק מניה עד דאכיל ושצי כלא דלא אשתאר כלום אבל דינא אחרא דתתא² שירותא קשה וכל מה דאזיל אתחלש עד דנהיר אנפין כגוונא (ס"א דא דינא דנוקבא) דנוקבא דחלש חילהא</p>	<p>בא וראה מה בין דין עליון לדין זה דין עליון תחלתו וסופו קשה ואין מי שיעמוד בו וכל מה שהולך מתחזק ולבסוף ששורה לא אז משם עד שמכלה ומכרית הכל שלא נשאר כלום אבל דין אחר שלמטה ראשית קשה וכל מה שהולך נחלש עד שמאיר פנים כדוגמת (זה דין של הנקבה) הנקבה שנחלש כחה.</p>
<p>אימתי אתער דינא דלעילא למשרי על עלמא ביומא דטופנא ועל דא לא אשתאר כלום בעלמא בר ההוא תבותא³ דנה דאיהי כגוונא עלאה דסביל לההוא תוקפא ואי לאו דזמין⁴ קודשא בריך הוא ואשתכח ברחמי על עלמא כל עלמא אתאביד דכתיב (תהלים כט י) יהו"ה למבול ישב⁵ ועל דא לא שריא דינא</p>	<p>ממתי התעורר דין שלמעלה לשרות על העולם ביום המבול ועל זה לא נשאר כלום בעולם חוץ מהתבה ההיא של נח שהיא כדוגמת העליון שסבלה לכח הדין ההוא ואלולי שהזמין הקדוש ברוך הוא ונמצא ברחמים על העולם כל העולם היה נאבד שכתוב ה' למבול ישב ועל זה לא שורה דין שלמעלה על העולם שלא</p>

ב"ן דהה"ן. וסוד רפ"ח ניצוצים העולים למלכות בשביל כך נקרא שם, כי רפ"ח וב"ן גימ' שם. מברך מ"ב הוא ברישא, ובסופא רך (זהר הרקיע). בספר הכוונות (פע"ח שער ר"ה פ"ד) מיישב מה שנראה דחולק בכאן על מ"ש בספרא דצניעותא דף קעח ע"א, דדינין דנוק' נייחין ברישא ותקיפין בסיפא, והכא אמר שירותא קשה וסופיה רך. ותירץ דהכא איירי בבחינת הכח שיש לה בפעולתה, שבתחילה פועלת דינים באומץ מפני שהיא מלאה מן הכח שנתן לה הז"א, אבל אחר הסתיים מדת הכח שניתן לה הולכת ומתחלשת בפעולתה, אבל התם מיירי בבחינת הדינים עצמם שמקבלת מנה"י דז"א והם מוחין (נ"א נוחים) בראשה, אבל בסופה דילה דהיינו נה"י שלה הם תקיפין שאינם נעשים מוחין, עכ"ל. ולעד"ן דמעיקרא קושיא ליתא, דהכא מפרש בפירוש שהקושי הוא בראש השנה והרכות הוא בעצרת בחדוה, שאז הוא זווג גמור כנודע, אך בספרא דצניעותא מיירי בדיני רחל בשאר הזמנים דנייחין ברישא מפני ששם גילוי החסדים, ותקיפין בסיפא שאין הארת החסדים מגעת לנה"י שלה ודיניה קשים. כנלע"ד אם לא שנאמר שהרב מפרש הא דראש השנה ועצרת ענין שני לפי מ"ב ר"ך, ושמ"ש בתחילה יומא דראש השנה מ"ב וכו' לבתר רך ועל דא תנינן וכו', הוא ענין בפני עצמו ודלא הוי כתני והדר מפרש בהא דראש השנה ועצרת, אלא שמה שסתם בתחילה הוא מ"ש אחר כך ת"ח מה בין דינא וכו' עד אבל דינא אחרא דתתא שירותא קשה וכל מה דאזיל אתחלש עד דנהיר אנפין, שנראה שהוא החילוק הנ"ל מספר הכוונות. ואמנם בספר אוצרות חיים בדרוש עקבי לאה המובלעים בכתר רחל, אמר שזה סוד הנזכר בכאן דשירותא קשה משום שעקבי לאה הם תוקף הדינין כי עק"ב גי' ב' פעמים אלק"ם, ע"כ. וסוד הענין הוא כי ביום ראש השנה דקיימינן ביה ננסר כתר רחל והיינו ראש השנה, ואתי שפיר החילוק שאמר שיש בין דינא עילאה להאי דינא, ור"ל שגם בראש השנה ננסר כל פרצוף לאה והיא כולה דינים ויותר קשים הם בסופה מבראשה, שהרי כולה במקום סיתום החסדים ונה"י דידה בסוף, וסתם נה"י יותר קשים דיניהם (רמ"ז).

¹ גבורה (מ"מ).

² מלכות (מ"מ).

³ פי' היא מלכות שיכולה לסבול דיני הגבורה (מ"מ).

⁴ היינו ויעבר אלהים בינה קב"ה רוח רחמי הת"ת הממתקין הדין ומכריעין הגבורה וקושיה לרחמים ולימין על הארץ למטה, וישוכו המים כאומרו וחמת המלך שככה (אור יקר).

⁵ פ' שם הרחמים שהוא ה' נתעורר כשהיה המבול כדי שיהיה לעולם קצת קיום ע"י נח ובניו וזה הפך ממ"ש בפ' בראשית ה' למבול ישב כביכול ישב בלחודוי (מ"מ)

<p>דלעילא על עלמא דלא יכיל עלמא למסבל ליה אפילו רנעא הדא</p>	<p>יכול העולם לסבל אותו אפילו רגע אחד.</p>
<p>אדהכי הוה רבי שמעון בכי וחדי זקפו עיינין וחמו חמשה מאינון פרושים דהוו אזלי אבתריה למתבע ליה קמו אמר רבי שמעון מכאן ולהלאה מה שמך אמר נהוראי סבא בגין דנהוראי אהרא אית גבן אזלו רבי שמעון ואינון חברייה עמיה תלת מילין אמר רבי שמעון לאינון אחרנין מה ארחא דא גבייכו אמרו למתבע ליה להאי סבא דמימיו אנן שתאן במדברא אתא רבי שמעון ונשקיה אמר ליה נהוראי שמך ונהורא אנת ונהורא עמך שרי</p>	<p>בתוך כך היה רבי שמעון בוכה ושמו נשאו עיניים וראו חמשה מאלה האנשים הפרושים שהיו הולכים אחריו לבקש אותו עמדו אמר רבי שמעון מכאן והלאה מה שמך אמר נהוראי סבא משום שיש נהוראי אחר אצלנו הלכו רבי שמעון והחברים האלה עמו שלשה מילין אמר רבי שמעון לאלו האחרים מה דרך זו אצלכם אמרו לבקש את הזקן הזה שממיו אנו שותים במדבר בא רבי שמעון ונשקו אמר לו שמך נהוראי ואור אתה ואור עמך נמצא.</p>
<p>פתח רבי שמעון ואמר (דניאל ב כב) הוא גלא עמיקתא ומסתרנא ידע מה בחשוכא ונהורא עמה שרא הוא גלא עמיקתא ומסתרנא קודשא בריך הוא גלי עמיקתא ומסתרנא דכל עמיקין סתימין עלאין איהו גלי לון ומאי טעמא גלי לון בגין דידע מה בחשוכא דאלמלא חשוכא לא אתידע נהוראי ואיהו ידע מה בחשוכא ובגין כך גלי עמיקתא ומסתרנא דאי לאו חשוכא לא יתגליין עמיקין ומסתרנא ונהורא עמה שרא מאן נהורא דא נהורא</p>	<p>פתח רבי שמעון ואמר הוא מגלה עמקות ונסתרות יודע מה בחשך והאור שורה עמו הוא גלא עמיקתא ומסתרנא הקדוש ברוך הוא מגלה עמקות ונסתרות שכל הדברים העמקים והסתומים העליונים הוא מגלה להם ו למה מגלה להם משום שידע מה בחשוכא שאם לא היה החשך לא נודע האור והוא ידע מה בחשך ומפני כך מגלה עמקות ונסתרות שאם לא החשך לא יתגלו הדברים העמקים והנסתרים ונהורא עמה שרא מהו אור זה אור</p>
<p>קפז/ב</p>	
<p>דאתגלייא מגו חשוכא</p>	<p>שמתגלה מתוך החשך.</p>
<p>ואנן מגו חשוכא דהוה במדברא אתגלי לן נהורא דא רחמנא ישרי עמך נהורא בעלמא דין ובעלמא דאתי אזלי רבי שמעון וחברייה אלין תלת מילין אבתריה אמר ליה אמאי לא אזלי אלין עמך כקדמיתא אמר ליה לא בעינא לאסרחא לבר נש עמי השתא דאתו נזיל כחדא אזלו ורבי שמעון אזל לארחיה אמר רבי אבא הא אנן ידענא שמיה ואיהו לא ידע שמיה דמר אמר ליה מניה ידענא דלא לאחזאה²</p>	<p>ואנו מתוך החשך שהיה במדבר מתגלה לנו אור זה הקדוש ברוך הוא ישרה עמך אור בעולם הזה ובעולם הבא הלכו רבי שמעון והחברים שלשה מילין אלו אחריו אמר לו מדוע לא הולכים אלו עמך כבראשונה אמר לו לא רציתי להטריח לבן אדם עמי עכשיו שבאו נלך כאחד הלכו ורבי שמעון הלך לדרכו אמר רבי אבא הרי אנו יודעים את שמו והוא לא יודע את שמו של מר אמר לו ממנו ידעתי שלא להתראות</p>
<p>פרשת כי תשא</p>	
<p>זהר</p>	
<p>וידבר יהויה אל משה לאמר כי תשא את ראש בני ישראל לפקדיהם וגו' רבי אבא ורבי</p>	<p>וידבר ה' אל משה לאמר כי תשא את ראש בני ישראל לפקדיהם וגו' רבי אבא ורבי אחא ורבי יוסי היו הולכים מטבריה</p>

¹ פי' שמהקלי' שהם חשך נבררים הבירורים שנקראים נהורא (מ"מ).

² פי' שהוא לא אמר לי שמו עד ששאלתי אותו מה שמך וא"כ ממנו למדתי שאין לאדם לגלות שמו מעצמו עד שישאלוהו וטעם שהביא מעשה זה של ר' נהוראי בפ' זו משום ענין יוה"כ שבו וכתוב בסוף הפרשה וכפר אהרן וכו' מדם חטאת הכפורים לזה סמך לו מעשה זה בסוף הפרשה (מ"מ).

<p>אחא ורבי יוסי הוו אזלי מטבריה לצפרי עד דהוו אזלי חמו ליה לרבי אלעזר דהוה אתי ורבי חייא עמיה אמר רבי אבא ודאי נשתתף בהדי שכינתא אוריכו להו עד דמטו לגבייהו כיון דמטו גבייהו אמר רבי אלעזר ודאי כתיב (תהלים לד מז) עיני יהו"ה אל צדיקים ואזניו אל שועתם האי קרא קשיא וכו'</p>	<p>לצפורי עד שהיו הולכים ראו את רבי אלעזר שהיה בא ורבי חייא עמו אמר רבי אבא ודאי שנשתתף עם השכינה חכו להם עד שהגיעו אליהם כיון שהגיעו אליהם אמר רבי אלעזר ודאי כתוב עיני ה' אל צדיקים ואזניו אל שועתם פסוק זה הנו קשה וכו'.</p>
<p>(זה המאמר תמצאנו בפרשת פקודי דף רכה עיינן שם כי שם מקומו)</p>	
<p>תא חזי הא אוקמוה לית ברכתא דלעילא שרייא על מלה דאתמני ואי תימא ישראל היך אתמנון אלא כופרא נשיל מנייהו והא אוקמוה וחושבנא לא הוי עד דאתכניש כל ההוא כופרא¹ וסליק לחושבנא ובקדמיתא מברכין להו לישראל ולבתר מנין ההוא כופרא ולבתר אהדרן ומברכין לון לישראל אשתכחו ישראל מתברכאן בקדמיתא ובסופא ולא סליק בהון מותנא</p>	<p>בא וראה הרי פרשוה אין הברכה שלמעלה שורה על דבר שנמנה ואם תאמר איך ישראל נמנו אלא כפר נטל מהם והרי פרשוה והחשבון לא היה עד שכנסו את כל אותו הכפר ועלה לחשבון ובראשונה היו מברכים את ישראל ואחר כך את המנין של אותו הכפר ואחר כך חוזרים ומברכים את ישראל נמצאו ישראל מברכים בראשונה ובסוף ולא עולה בהם המות.</p>
<p>מותנא אמאי סליק במניינא אלא בגין דברכתא לא שרייא במניינא כיון דאסתלק ברכתא סטרא אחרא שריא עליה ויכיל לאנוקא בגין כך נטלין כופרא ופדיונא לסלקא (ס"א מעלייהו) עליה מניינא והא אוקמוה ואתמר</p>	<p>למה המות עולה במנין אלא בשביל שהברכה לא שורה במנין כיון שהסתלקה ברכה הצד האחר שורה עליו ויכול להנזק לכן נוטלים כפר ופדיון לעלות (מעליהם) עליו מנין והרי פרשוה ונתבאר.</p>
<p>רעיא מהימנא</p>	
<p>פקודא לית² מחצית השקל בשקל הקדש רעיא מהימנא מאן מחצית השקל איהו כגון חצי³ ההין ודא ו' ממוצע בין שני ההיין⁴ אבנא</p>	<p>מצוה לתת מחצית השקל בשקל הקדש רועה הנאמן מה זה מחצית השקל זהו כמו חצי ההין וזו ו' ממוצע בין שתי</p>

¹ פי' מקבצים כל השקלים בארגז אחד, ומברכים ישראל קודם המנין, ואחר שמונין השקלים חוזרים ומברכים (מ"מ).

² שייך לעיל בתר שפי' מנורה מג' דברים שנתקשה משה, ועכשיו מפרש פקודין דשקלים וחדש שנתקשה בהן, כנ"ל ששקלים אמצעי, וחדש שימושא (יהל אור).

³ והענין מחצית ו' השקל ו' כמש"ו (יהל אור).

⁴ דע כי הז"א נאצל מצד ה"ח דא"וא ונקרא עשרה גרה ויש בו ג"כ כללות ה"ג דא"וא שהם ו' אחרים הרי עשרים גרה אבל הנוקבא נאצלה מצד ה"ג לבד וזהו (שמות ל יג) מחצית השקל דהיינו עשרה לבד והיא (שמות ל יג) תרומת ה' גם כבר ידעת שנוק' יצאה מאחורי הז"א מבין חדוהי באמצע הת"ת שלו וז"ס מחצית השקל כי הת"ת הוא קנה המאזני' וב' כפות המשקל מכאן ומכאן הם סוד ח"וג ומחצית השקל דהיינו קנה השקל שהוא חצי הת"ת שם תרומה לה' יציאת הנוקבא כנזכר באד"ר וזהו שאמר כאן ודא ו' ממוצע בין ב' ההין היינו ת"ת דז"א ממוצע בין ב' ההין דהיינו לאה ורחל שזו לוקחת מחצית הת"ת וזו לוקחת מחציתו (זהר הרקיע). יש לדקדק מה ענין ו' למחצית השקל שהוא י'. ועוד שכך אמר לקמן ממחצית השקל דאיהו י'. ועוד דאמר שאבן המשקל היא ו' ואם מחצית השקל הוא ו' איך ישקל ו' עם י'. אבל נראה שבא ליישב שתי קושיות שבפסוק, אחת שהקדים החצי קודם שהודיע השקל השלם, וכך היה לו לומר זה יתנו עשר גרה בשקל הקדש, והשניה שאחר כך חזר ואמר מחצית השקל תרומה לה' שנראה מיותר. לכן בא ולמדנו שיש שתי בחינות של מחצית השקל, האחת כוללת וסתמית מבלי נדע סך השקל והוא הו' שחוצה ומתמצע בין שני ההין, והשניה חצי העשרים גרה שהוא עשר, ודוגמתו חצי ההין שחוצה בין שני ההין, וגם במידתו הוא ו' שהרי ההין י"ב לוגין וחציו הוא ו', כן הוא מחצית השקל שסתמו על הו' מפני שחוצה בין ב' ההין, ובבחינה זו יצדק לקראו בשם מחצית סתם. ועל זה התחיל ואמר מאן מחצית השקל, כלומר למי יכון

<p>למשקל בה דא י¹ עשרים² גרה השקל דא יו"ד העשיר³ לא ירבה דא עמודא דאמצעיתא לא ירבה על י' והכי אתמר בספר יצירה עשר ספירות בלימה עשר ולא אחד עשר והדל לא ימעיט דא צדיק לא ימעיט מעשר כמה דאת אמר עשר ולא תשע ממחצית השקל⁴ דאיהו י' (נ"א מחצית השקל עשר הוא)</p>	<p>הה"ן אבן לשקל בה זו י' עשרים גרה השקל זו יו"ד העשיר לא ירבה זה העמוד האמצעי לא ירבה על י' וכך נאמר בספר יצירה עשר ספירות בלימה עשר ולא אחד עשר והדל לא ימעיט זה צדיק לא ימעיט מעשר כמו שנאמר עשר ולא תשע ממחצית השקל שהוא י' (מחצית השקל עשר הוא).</p>
<p>אמר ליה רעיא מהימנא (מלאך) אנת בשמים רחים אנת ממאריך לית תוואה בכל אינון מלין יקירין דיפקון מפומך דהא מאן דאיהו מלכא או ברא דמלכא לית תוואה דיפקון מרגלאין בפתוריה מליין סגולות מליין נהורין לבר נש אחרא איהו תוואה אמר ליה בריך אנת רעיא מהימנא מתמן ואילך אימא אנת דעלאין ותתאין נחתו למשמע מינך אמר</p>	<p>אמר לו רועה הנאמן (מלאך) אתה בשמים אהוב אתה מרבונך אין תמיהה בכל אותם דברים נכבדים שיצאו מפך שהרי מי שהוא מלך או בן המלך אין תמיהה שיעלו מרגליות בשלחנו מלאות סגולות מלאות אורות לאדם אחר זוהי תמיהה אמר לו ברוך אתה הרועה הנאמן משם ואילך אמר אתה שהרי עליונים ותחתונים ירדו לשמע ממך אמר לו</p>

לקראו בשם מחצית קודם הודעת כמות השקל, ותירץ שהוא כמו חצי ההין כאמור, והוא הו' הממוצע, ואחר כך פירש מחצית השניה כפשוטה ואמר שהאבן היא י' והשקל הוא יו"ד, שהוא כפל הי', ואם כן שים האבן שהיא י' בכף אחת ותשקול לנגדה ו"ד והוא י'. ועל כן אחרי הודיע הכתוב שהשקל הוא יו"ד חזר ואמר מחצית השקל תרומה לה', וירצה המחצה מעשרים גרה זה יהיה תרומה לה'. האמנם סוד הענין נלע"ד דס"ל דלא היו צריכים ישראל לברכה לפני ולאחריה כמ"ש לעיל, דאם כן התינוח בעשיית המשכן שהוצרכו לכפרה אבל בשאר כל הזמנים יכתבו שמותם בפנקס וימנו אותם בשתי ברכות, ולמה לא עשה כן יואב כששלחו דוד למנות את ישראל שבזה לא ישלוט בהם המות. לכן פירש דלעולם יש כח בעין הרע לשלוט במנין אם לא יהיה על ידי השקלים, ושבהם לא הוצרכו לברכות אלא די להם בכוונת סוד הדבר. ויובן בהקדים שתי הקדמות מהרב זלה"ה, האחת מ"ש בפסוק (ישעיה מ יב) מי מדד בשעלו, ששם נתן כלל גדול שלעולם משקל הוא בסוד אור החכמה הנשקל על ידי הדעת שהוא מלשון המשקל העומד באמצע, ופירש משקל על סוד שם ע"ב דמילוי יודין וכן פירש שם שקל כנודע, וגם קדש הוא ד' יודין בכללות עשר דהיינו ת' וד' כוללים הרי קד"ש. וההקדמה השניה היא שבהאיר אור אבא נדחה כל כח החיצונים כידוע. והנה ביסוד אבא יש ה' חסדים וה' גבורות, ובהיותם תוך יסודו יש בחינת דעת בנתים שמחברם והוא הו' הממוצע בין ב' ההין, וקאמר שבו יוכר שיווי השקל אם נוטה לאיזה צד, ובודאי שכיון שו' זו שהוא הדעת המכריע ומחבר ב' ההין הוא כלול משתייהן ויש בו בחינת י', ה' חסדים וה' גבורות, ונמצא שהוא ו' והוא י' (רמ"ז).

¹ השוקל משובח משלשתן [מדה משקל ומשורה] והנה הוא סוד אהיה שהוא הדעת העליון אשר במזלא קדישא דדיקנא דעתיקא, ובתוכו מתלבש שם ההויה דיודין, שהוא בגמטריא ע"ב, וזהו ענין משקל כי המ' רומזת לארבעה יודין שבשם זה, העולים בגימ' מ'. ואותיות שקל כבר ביארנו בסוד הש"ק, ובסוד פסוק ארבע מאות שקל כסף הנז' בריש אדרא רבא, והוא כי אחר שמנינו הארבעה יודין בחשבונן הפשוט, שהם מ' של משקל, עוד הם נמנין כל יוד מהם כלולה מעשר שהם ארבע מאות, כמנין ש"ק מן משקל, ואות ל' היא חשבון ההו"ה כ"ו עם ד' האותיות עצמן שהם ל' של משקל. עוד לסיבה אחרת נקרא הדעת בשם משקל. והוא כי היכר המשקל אם הוא שוה או פחות או יותר איננו ניכר אלא בלשון המשקל אשר למעלה באמצעיתו זקוף ועומד כפי נטייתו והכרעתו לכאן או לכאן. וכבר ידעת כי בחינת הלשון הוא בדעת עליון ונודע כי המשקל נשקל על ידי אבנא חדא למשקל בה כנז' פ' תשא ברעיא מהימנא דף קפ"ז ע"ב. והנה כל אבן היא בחי' אות יוד והיא סוד המוח שהיא החכמ' והאבן הזו היא סתומה שאין האור שבתוכה יוצא לחוץ אבל יש אבנין נקיבן אשר אור האבן ההיא יורד דרך הנקב ההוא למט' וגם אור אחר עולה דרך הנקב ההוא מתתא לעילא כמו שנבאר בע"ה (שער מאמרי רשב"י כא ע"ב).

² שהיא אבן שתיה, רועה אבן ישראל, ו' י', קוב"ה וכנ"י כנ"ל. וענין חצי הה"ן, דהין י"ב לוגין, ו"ק דעד"א, ו"ק דנוק', חצי ההין עד"א. וזה בבחי' ו"ק ובבחי' ע"ס שקל כ' גרה עד"א וכנ"י כמ"ש עשרה עשרה הכף בשקל הקדש, ור"ל הכ"ף, כ', דב"פ עשרה כ' גרה, וכ"ה בת"ת ויסוד, ו"ו שבשם, לכן נקרא מחצית ו' אחד, דא' שבאמצע הוא"ו הוא בינה, אלף בינה, כידוע. ו"ו הנ"ל הן י"ב מזלות של הרקיע, והא' שבאמצע הוא התנין המלך כמ"ש בס"י (כ סע"א), והן לעולם ו' מזלות למעלה מהארץ ו' למטה שהארץ באמצע בין ת"ת ויסוד כנ"ל (יהל אור).

³ דת"ת תמיד עשיר, ואף בגלות אסתלק בבינה, ויסוד נקרא דל בגלות כידוע (יהל אור).

⁴ עשרה גרה (יהל אור).

השלם דבורך אמר לו אין כעת לומר יותר אמר אתה עד פעם אחרת.	ליה אשלים מלולך אמר ליה לא אית כען למימר יתיר אימא אנת עד זמנא אחרא
פתח הרועה הנאמן מצוה אחר זו לקדש את החדש משום שהכלה הקדושה היא כלה שמתקדשת	פתח רעיא מהימנא פקודא בתר דא לקדש את החדש בנין דסיהרא קדישא איהי כלה! דמתקדשת
רע"מ	קפח/א
רע"מ	רע"מ
על פי בית דין שהוא גבורה משום ששם לויים שנאמר בהם וקדשת את הלויים ואחר שנראית הלבנה שיאותו לאורה מברך עליה ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם אשר במאמרו ברא שחקים וברוח פיו כל צבאם ומתברכת בתפארת משום שהיא עטרת תפארת לעמוסי בטן	על פי בית דין דאיהו גבורה בנין דתמן ליואי דאתמר בהו וקדשת את הלויים ² ולבתר דאתחזיא סיהרא דיאותו לאורה ³ מברך עליה ברוך אתה יהו"ה אלהינו מלך העולם אשר במאמרו ברא שחקים וברוח פיו כל צבאם ובמי ⁴ מתקדשת ומתברכת בתפארת בנין דאיהו עטרת תפארת לעמוסי בטן ⁵ עד כאן ⁶
זהר	זהר
רבי יוסי ורבי חייא היו הולכים בדרך עד שהיו הולכים ירד הלילה ישבו עד שהיו יושבים התחיל הבוקר להאיר (אמרו נקום ונלך) קמו והלכו אמר רבי חייא ראה את פני המזרח שמאירים עכשיו כל אותם בני המזרח של הרי האור משתחווים לאור הזה שמאיר במקום השמש טרם שיצא ועובדים אותו שהרי כיון שיוצא השמש כמה הם שעובדים לשמש ואלה הם שעובדים לאור הזה וקוראים לאור הזה אלהי המרגלית המאירה ושבעתם היא באל"ה	רבי יוסי ורבי חייא הוו אזלי בארעה עד דהוו אזלין רמש ליליא יתבו אדהוו יתבין שריאת צפרא לאנהרא (ס"א אמרו קום וניהך) קמו ואזלו אמר רבי חייא חמי אנפוי דמזרח דקא מנהרין השתא כל אינון בני מדינהא ⁷ דטורי נהורא ⁸ סגדין לגבי האי נהורא דנהיר באתר דשמשא עד לא יפוק ופלחין ליה דהא כיון דנפיק שמשא כמה אינון ⁹ דפלחין לשמשא ואלין אינון דקא פלחין לנהורא דא וקראן להאי נהורא אלהא דמרגלא דנהיר ואומאה דלהון באל"ה דמרגלא דנהיר ¹⁰

1 ר"ל כמו כלה דצריכה קידושין, וזה ע"פ ב"ד, שאומרין מקודש (יהל אור).

2 אין כזה פסוק, אמנם מופיע כמה וכמה פעמים בדברי רשב"י: עי' ח"ג קט ע"ב, קמו ע"ב, תיקו"ז לג ע"ב, סג ע"א, פח ע"ב, צה ע"א, קסה ע"א, אולי כוונתו לפסוק (במדבר ח ט) והקרבת את הלויים. או פסוק יג: והעמדת את הלויים, או פסוק יד: והבדלת את הלויים. והאיר לי יד"נ הרה"ג ר' י"ד בוקשפן, שהלשון "אתמר" בזהר אפשר דקאי על לשון חז"ל ושונה מ"דכתיב", וצ"ע בדבר. ועי' רמ"ז ח"ג מ ע"ב: פעמים הרבה שומרים הטעמים ולא המלות.

3 אור הוא בחסד, דתמן ברכה, דברכות כהנים כידוע. לפיכך מברך עליה, שתחלה שמאלו תחת לראשי ואח"כ וימינו תחבקני (יהל אור).

4 ר"ל ואח"כ יחוד בת"ת, ולכך אומר עטרת תפארת (יהל אור).

5 ועי' שער מאמרי רז"ל (ז ע"ג): והנה כתר דידה מקומו בת"ת שלו וז"ש עטרת ת"ת לעמוסי בטן. כי עטרת דידה היא בת"ת דידה מחציו ולמטה שהיא סוד הבטן אשר שם המעין אשר היו הנשמות של בני ישראל גנוזות קודם נתינתם ברחם הנוק' וזמ"ש לעמוסי בטן הם ישראל הנק' עמוסים מני בטן.

6 תצא דף רפ ע"ב כי ישבו אחים יחדיו (הערת הזהר).

7 הן בני קדם (הגרמ"מ).

8 הם הרים גבוהים שבמזרח שלרוב גובהם מאיר בהם אור השחר, ולכן היושבים שם משתחווים לאותו האור להיותם נבדלים משאר האומות (רמ"ז). משום דשם גם הרי חושך, כמ"ש מן ארם יחני בלק מהררי קדם, והן הרי חושך כמש"ש בזוהר, כן אמר כאן דטורא נהורא (הגרמ"מ).

9 לה ע"א (הערת הזהר).

10 הוא סוד שם מ"ב דמרגלה, שמשם אחיזת שבעה כוכבי לכת, וחמה היא באמצע הז' כוכבים, והכל תלוי בגלגל חמה, ותמיד בכל יום מאיר אות א' מזה השם כידוע, והן סוד אתוון קדישין שכתוב בסמוך, והן מוציאין חמה ממקומה, וע"כ בא האור קודם בוא השמש, אך אלו השוטים עובדים לזה האור עצמו

	המרגלית המאירה.
<p>ואי תימא פולחנא דא למגנא הוא מיומין עתיקין קדמאין חכמתא ידעו ביה בזמנא דשמשא נהיר עד לא יפוק¹ ההוא ממנא דפקיד על שמשא ואתוון² קדישין דשמא עלאה קדישא רשימן על רישיה³ (דשמשא) ובחילא דאינון אתוון פתח לכל כוי שמיא ובטש בהו ועבר וההוא ממנא עאל גו ההוא זהרא דנהיר סחרניה דשמשא ותמן שכיח עד דנפק שמשא ואתפשט בעלמא</p>	<p>ואם תאמר שעבודה זו היא לחנם מימים ראשונים הקדמונים ידעו בה חכמה בזמן שהשמש מאיר טרם שיצא אותו הממונה המפקד על השמש יוצא והאותיות הקדושות של השם העליון רשומות על ראשו (של השמש) ובכח אותן האותיות פותח את כל חלונות השמים ומכה בהם ועובר ואותו ממנה נכנס לתוך אותו הזהר שמאיר סביב השמש ושם נמצא עד שיוצא השמש ומתפשט בעולם.</p>
<p>וההוא ממנא איהו פקידא על דהבא ועל מרגלן סומקן ואינון פלחין לההוא דיוקנא דתמן ובנקודין וסימנין דירתו מקדמאי מיומין עתיקין אזלי וידעי נקודין דשמשא למשכח אתרין דדהבא ומרגלן אמר רבי יוסי עד כמה יהון פולחנין סגיאין אלין בעלמא דהא שקרא לית ליה קיימין לקיימא</p>	<p>ואותו הממונה מפקד על הזהב ועל מרגליות אדמות והם עובדים אל אותו הדמות של שם ובנקודות וסימנים שירשו מהראשונים מימים קדמונים הולכים ויודעים נקודות השמש למצא מקומות של זהב ומרגליות אמר רבי יוסי עד כמה יהיו עבודות רבות אלו בעולם שהרי שקר אין לו עמודים לתמיכה.</p>
<p>פתח אידך (ס"א רבי חייא) ואמר (משלי יב יט) שפת אמת תכון לעד ועד ארגיעה⁴ לשון שקר תא חזי אלו כל בני עלמא⁵ הוו פלחין לשקרא⁶ הוה הכי אבל האי נהורא וזהרא דנהיר⁷ ודאי קשוט איהו ככבי רומא⁸ דרקיעא</p>	<p>פתח אחר (רבי חייא) ואמר (משלי יב) שפת אמת תכון לעד ועד ארגיעה לשון שקר בא וראה אלו כל בני העולם היו עובדים לשקר היה כך אבל האור הזה והזהר שמאיר ודאי הוא אמת כוכבי רום הרקיע הם אמת אם בטפשותם וחסרון</p>

[חושבין] שזהו אלה דמרגלה, ואינון יודעים שהכל בכחו ית', אך ע"ז השם שמאיר עכשיו בעת הזאת נגדלין המרגלאין, וזה השם מושל ע"ז ובעת הזאת והכל מאתו ית' (הגרמ"מ). אלוה שעושה המרגליות המאירים (מ"מ).

¹ פי' כשהתחיל להאיר השמש בעובי הרקיע ועדיין לא יצא גוף השמש לאויר העולם, אותו ממונה שעל השמש הוא קודם לצאת עד שלא תצא השמש, והוא עומד בזהרורית שיש סביבות השמש ועובדים אותו בני אדם, ואזי מוצאים אבנים טובות, וזה כי הוא ממונה עליו (מ"מ).

² קל ע"ב (הערת הזהר).

³ היינו שם מ"ב, והכי מפרש לקמן, והטעם מפני ששם זה הוא פועל בגבורה לפתוח חלונות הרקיע, והענין ששם מ"ב הוא שם ל"ב נתיבות ועשרה מאמרות שבו, כל מעשה בראשית כנודע, לכך בו נבקעות חלוני רקיע כמתחלת מעשהו, והטעם ששביל מהלך השמש שהוא סוד הדעת היוצא מחכמה נסתם אחר פעולותיו להיות הבינה נעלמת, ורקיע מגין וסותם בעד השמש שבתוכה, ולכך פותח בכל יום שערי מזרח, דהיינו חכמה דמתמן אור נפיק לעלמא ובוקע חלוני רקיע דהיינו קרומא דחפי על מוחא וסתים מוחא, ולהיות סתום צריך שיסתתמו אותם החלונות מיד ופתיחתם בבקיעה בכח שם זה שהוא ל"ב נתיבות וכו' כדפי', וכן ברקיע התחתון שביל מהלכו נסתם עד שהוא חוזר ונבקע, והיינו בוקע חלוני מה שהוא חלון נבקע, וטעם זה להעלים מה שהוא מן הרקיע ולמלעה כדפי' בנסתר (אור יקר).

⁴ מלשון מרגוע ונחת דהיינו בגאולה (אור יקר).

⁵ פי' אם כולם היו עובדים לע"ז של עץ ואבן היו נרקבין מיד, אבל יש שעובדים ג"כ לכוכבים יאבד של עץ ואבן יאמרו האחרים שלא נאבדו יש בהם ממש, ואם יאבד הכל נמצא מאבד עולמות מפני השוטים (מ"מ).

⁶ שהיה מבטלה, אמנם פלחין לנהורא וכיוצא שהם שמשי מרום וכי יאבד עולמו מפני השוטים (אור יקר).

⁷ האור והזוהר, הזוהר הוא הלבוש של האור שהאור מתלבש בה, והוא מאיר ג"כ אך אינו כמו האור, לכן הוא ו"ק זוהר, והן ב' בחי' משם מ"ב, ז' אתוון מז' שמות, והז' שמות הן כמו לבוש להז' אתוון, שהן ביצירה והן בבריאה, ובודאי הן קשוט שהן שמהן קדישין (הגרמ"מ).

⁸ ז' כוכבי לכת שהן בעשיה שאינון כ"כ כמו השמות, מ"מ גם הם אמת, והן לבוש להז' שמות, והב' בחי' אלו אמת, שהן מושלים על המרגלה, אך הכל על יד כח א"ס ית"ש (הגרמ"מ).

<p>קשוט אינון אי בטפשו וחסרונא דדעתא דלהון אינון אמרי וקראן להו¹ אלהא לא בעי קודשא בריך הוא לשיצאה עובדוי מעלמא אבל לזמנא דאתי לא ישתצון ככביא ונהורין דעלמא אבל מאן ישתצי אינון דפלהו לון</p>	<p>דעתם הם אומרים וקוראים להם אלוה לא צריך הקדוש ברוך הוא לכלות את מעשי ידיו מהעולם אבל לעתיד לבא לא יכלו הכוכבים והאורות של העולם אבל מי יתכלה אותם שעובדים להם.</p>
<p>וקרא דא הכי הוא שפת אמת תכון לעד אלין ישראל דאינון שפת אמת² (דברים ו ד) יהו"ה אלהינו יהו"ה אחד וכלא איהו אמת³ ורזא דאמת⁴ ומסיימי יהו"ה אלהיכם אמת ודא איהו שפת אמת תכון לעד</p>	<p>והפסוק הזה הוא כך שפת אמת תכון לעד אלו ישראל שהם שפת אמת ה' אלהינו ה' אחד והכל הוא אמת וסוד האמת ומסיימים ה' אלהיכם אמת וזוהי שפת אמת תכון לעד.</p>
<p>ועד ארגיעה ועד רגע מבעי ליה מאי ארגיעה אלא עד כמה יהא קיומא דלהון בעלמא עד זמנא דייתי ויהא לי נייחא מפולחנא קשיא דעלוי⁵ ובזמנא דארגיעה ישתצי לשון שקר אינון דקראן אלהא למאן דלאו הוא אלהא אבל ישראל דאינון שפת אמת כתיב (&) בהו (ישעיה מג כא) עם זו יצרתי לי תהלתי יספרו</p>	<p>ועד ארגיעה ועד רגע היה צריך להיות מה זה ארגיעה אלא עד כמה יהיה קיומם בעולם עד לעתיד לבא ותהיה לי מנוחה מהעבודה הקשה שעליו ובזמן שארגיעה תתכלה לשון שקר אותם שקוראים אלוה למי שאינו אלוה אבל ישראל שהם שפת אמת כתוב בהם עם זו יצרתי לי תהלתי יספרו.</p>
<p>אדכרנא חדא זמנא דהוינא אויל בהדי רבי אלעזר פגע ביה הגמונא (חד) אמר ליה לרבי אלעזר אנת ידעת מאורייתא דיהודאי אמר ליה ידענא אמר ליה לית אתון אמרין דמהימנותא דלכון קשוט ואורייתכון קשוט ואנן דמהימנותא דילן שקר ואורייתא דילן שקר והא כתיב (&) שפת אמת תכון לעד ועד ארגיעה לשון שקר אנן מיומין דעלמא קיימין במלכותא ולא אעדי מינן לעלמין דרא בתר דרא תכון לעד ודאי ואתון זעיר הוה לכו מלכותא ומיד אעדי מנכון וקרא אתקיים בכו דכתיב (&) ועד ארגיעה לשון שקר</p>	<p>נזכרתי פעם אחת שהייתי הולך עם רבי אלעזר פגש בו הגמון אמר לרבי אלעזר אתה מכיר את תורת היהודים אמר לו מכיר אמר לו האינכם אומרים שאמונתכם אמת ותורתכם אמת ואנו שאמונתנו שקר ותורתנו שקר והרי כתוב שפת אמת תכון לעד ועד ארגיעה לשון שקר אנו מימות העולם עומדים במלכות ולא סרה ממנו לעולמים דור אחר דור תכון לעד ודאי ואתם מעט היה לכם במלכות ומיד סרה מכם והפסוק התקיים בכם שכתוב ועד ארגיעה לשון שקר.</p>
<p>אמר ליה חמינא בכ דאנת חכים באורייתא תפח רוחיה קפח/ב</p>	<p>אמר לו אני רואה בכ שאתה חכם בתורה תפח רוחו</p>

¹ לאלו הכוכבים (הגרמ"מ).

² פ' אמת הוא ז"א ושפה דיליה היא מלכות (מ"מ).

³ כלומר הכל הוא סוד האמת, כמ"ש חותמא דגושפנקא הוא אמת, שהוא כלל הכ"ב אותיות של התורה, ראש, תוך, סוף, והן רמוזי בר"ת של ה' אלקינו ה' אחד גי' כ"ב, וכן ה' אלקינו ה', הן ג' כ' ג' בחי' של ראש, תוך, סוף, אני ראשון ואני אחרון ומבלעדי אין אלהים, וז"ש וכלא איהו אמת (הגרמ"מ).

⁴ כלומר שכשם שהשם הוא סוד אמת כו', אלקינו בפשוט ובגלופי גי' אמת, ולכן גם ישראל נכלל באמת, ואלקינו הוא כלומר המשגיח עלינו, כי אלקים הוא משגיח, ונמצא משגיח עלינו בחותם אמת, ולכן נקראו ישראל שפת אמת מלשון שפת הים, וזהו ומסיימי ה' אלקיכם אמת, כלומר ה' המשגיח אליכם בסוד אמת, ודא איהו שפת אמת והבן, וסוד אמת ז' פעמים ס"ג, שמשם אחיזת ויניקת הכל, ואמר ג' פעמים אמת נגד ג' בחי' שבאמת סת"ר והבן (הגרמ"מ).

⁵ כי מה שהקב"ה נותן טובה לעובדי רצונו הוא כמשא כבד עליו כביכול, וזהו סוד גלות השכינה, וזהו שהוצרך להיות שמש לעובדי ע"ז מחמת עוונותינו, וכשיבא משיח ב"ב אז יטלו מלכותא קדישא עליונן ויהיה ליה נייחא (הגרמ"מ).

<p>דההוא גברא אלו אמר קרא שפת אמת¹ כוננת לעד הוה כדקאמרן אבל לא כתיב אלא תכון זמינא שפת אמת דתכון מה דלאו הכי השתא דהשתא שפת שקר קיימא² ושפת אמת שכיבא לעפרא³ ובההוא זמנא דאמת יקום על קיומיה⁴ ומגו ארץ תצמח כדין שפת אמת תכון לעד וגו'</p>	<p>של אותו האיש אלו אמר הכתוב שפת אמת כוננת לעד היה כמו שאמרנו אבל לא כתוב אלא תכון עתידה שפת אמת שתכון מה שאין כך עכשיו שעכשיו שפת שקר עומדת ושפת אמת שוכבת לעפר ובאותו זמן של אמת תעמד על קיומה ומתוך ארץ תצמח אז שפת אמת תכון לעד וגו'.</p>
<p>אמר ליה ההוא הגמון זכאה אנת וזכאה עמא דאורייתא דקשוט ירתין בתר יומין שמענא דאתגיייר אזלו מטו חד בי חקל וצלו צלותהון כיון דצלו צלותהון אמרו מכאן ולהלאה נתחבר בשכינתא ונזיל ונתעסק באורייתא</p>	<p>אמר לו אותו הגמון אשריך ואשרי העם שיורשים תורת אמת אחר ימים שמעתי שהתגיר הלכו הגיעו לשדה אחת והתפללו תפלתם כיון שהתפללו תפלתם אמרו מכאן והלאה נתחבר בשכינה ונלך ונתעסק בתורה.</p>
<p>פתח רבי יוסי ואמר (ישעיה מא) הן יבושו ויכלמו כל הנחרים בך וגו' זמין קודשא בריך הוא למעבד לישראל כל אינון טבאן דקאמר על ידי נביאי קשוט⁵ וישראל סבלו עליהון כמה בישין בגלותהון⁶ ואלמלא כל אינון</p>	<p>פתח רבי יוסי ואמר (ישעיה מא) הן יבושו ויכלמו כל הנחרים בך וגו' עתיד הקדוש ברוך הוא לעשות לישראל כל אותן טובות שאמר על ידי נביאי האמת וישראל סבלו עליהם כמה רעות בגלותם</p>

¹ הנונין בסגול (הערת הזהר). בשלמא אי הוה כתיב כוננת בלשון הווה אז יהיה כמשמעו שמיד מזמן הוויתה היא מתכוננת וקיימת, והוה קשה מה שהקשית, אבל כיון דלא כתיב אלא תכון דמשמע לעתיד מוכח דאפילו בימי שלמה שהיה מלך גדול לא התכוננה אלא שעתידי להתכונן. ועוד נראה דר"ל עוד ענין אחר והוא שההגמון הקשה לו מכח היות להם ההצלחות והמלכות זמן רב, ולזה השיבו רבי אלעזר שאם כן היל"ל כוננת שהוא פועל יוצא וכמש"ה (טז י) כוננו ידיך, (תהלים ט ח) וכונן למשפט כסאו, אז היתה הכוונה שהאמת כוננת את מחזיקיה, אבל לא כתיב אלא תכון שהוא מהנפעל שר"ל שהיא תתכונן ולעתידי, באופן שהשיבו מכח הבנין ומכח הזמן. ובהכי ניחא מאי דהוה מצי להשיבו ממה שהאמת בעצמה לא גרעה ממה שהיתה, שהרי תמיד החזיקה ישראל שהם אותם שקבלוה, שאפילו בכל צרתם לא סר לבבם ממנה, אלא שרצה להודיעו שאין ראייה מההצלחה דאם כן היל"ל כוננת לאחריים (רמ"ז). עי' תיקון סג [קי ע"א] (לש"ו). ז"ל: אמת א' ברישא דאלפא ביתא מ' באמצעיתא ת' בסופיה עשורא דיליה יו"ד ה"א וא"ו ה"א וכו' בגלותא אתמר ותהי האמת נעדרת ושקרא שלטא בעלמא (ובזמנא דאתתקן אמת ואסתלק לאתריה אתמחי שקרא מעלמא הה"ד (משלי י"ב) שפת אמת תכון לעד כוננת לא כתיב אלא תכון לעד וכו'.

² היא נוק' דסט"א (מ"מ).

³ פי' שהמלכות בגלותא ירדה לבריאה שנק' עפר המשכן (מ"מ).

⁴ פי' שבאים מוחין לז"א, ונעשה בסוד הגדלות על ידי אימא, וז"ש ומגו ארץ תמצח, מכח ארץ העליונה שהיא בינה (מ"מ).

⁵ להורותינו על דרך הסוד הסיבות העצמיות לקיום ישראל בגלות הארוך שלנו. הסיבה הראשונה היא זמין קב"ה, ותמצית הדבר הוא על דרך שאמרו המפרשים שדבר ה' הוא פועל גמור, וכמש"ה (תהלים לג יא) עצת ה' לעולם תעמוד וגו', (שם לג ט) כי הוא אמר ויהי, ירצה שהרי ראינו שהכל נהיה במאמרו. והענין על פי הסוד הוא כי הנה בזמן המשיח יבוא השפע מפנימיות עתיק, כמש"ה (ישעיה ל כו) כאור שבעת הימים, שהם ז' מדות של העתיק, ולפי גדולת אותו השפע כך נתנבאו הנבואות, ואותו האור הוא שם אצור ומסוגל עד בוא זמן השפעתו, וזהו מ"ש זמין קב"ה, ולא אמר עתיד, להורות שכבר הוא מזומן ומוכן ולא יחסר כי אם הכנת העולמות לזכות אליו. ואולי שגם מלת זמין תרמוז מה שאמרו רז"ל היו סדר זמנים קודם לכן, ושורש סדר זה הוא בעתיק שהוא ז"ק בחינת זעיר ונוק' שלו, שהם מ"ה וב"ן גי' זמ"ן. וזש"ה (שם) והיה אור הלבנה וגו', דהיינו ששני מלכים יחזרו להיות מאורות גדולים ושונים (רמ"ז).

⁶ לכן מצוה לקרות נחמות הנביאים (רח"ו במ"מ). כל עצם הגלות היה להכנס בין החיצונים ולהכנע להם, והוא על דרך (קהלת ח ט) שלט האדם באדם לרע לו, כי בזה מעלים מ"נ בהעלאת הניצוצות, ומידי עלות נשמותינו בהם כשהם מקבלים התיקון והמיתוק מחדש ה' את נשמותינו להתחזק בתיקון העולמות, כי בהתקנם יבוא המשיח. ובדין הוא (משלי כז, יח) שנוצר תאנה יאכל פריה, ובודאי שהכח המתקן הניצוצות הוא מושרש בעתיק שהוא מקור השפע המתקן לימות המשיח (רמ"ז).

<p>טבאן¹ דקא מחכאן וחמאן כתיבין באורייתא לא הוּו יכלין למיקם ולמסבל גלותא</p>	<p>ואלמלא כל אותן טובות שמחכים ורואים שכתובים בתורה לא היו יכולים לעמד ולסבל את הגלות.</p>
<p>אבל אזלין לבי מדרשות פתחין ספרין וחמאן כל אינון טבאן דקא מחכאן וחמאן כתיבין באורייתא דאבטח לון קודשא בריך הוא עלייהו ומתנחמין בגלותהון ושאר עמין מחרפין ומגדפין לון ואמרי אן הוא אלהכון אן אינון טבאן דאתון אמרין דזמינין לכון וכי כל עמין דעלמא יכספון מנייכו</p>	<p>אבל הולכים לבית מדרשות פותחים ספרים ורואים כל אותן טובות שמחכים ורואים שכתובים בתורה שהבטיח להם הקדוש ברוך הוא עליהם ומתנחמים בגלותם ושאר העמים מחרפים ומגדפים אותם ואומרים איה אלהיכם איה אותן טובות שאתם אומרים שמעתדות לכם וכי כל עמי הארץ יתבישו מכם.</p>
<p>הדא הוא דכתיב (שם סו ה) שמעו דבר יהו"ה החרדים אל דברו אמרו אחיכם שונאיכם וגו' מאי החרדים אל דברו אינון דסבלו כמה בישין כמה שמועות שמעי אלין על אלין ואלין בתר אלין וחרידן עליהון כמה דאת אמר (ירמיה ל ה) כי וגו' קול חרדה שמענו פחד ואין שלום וגו' אינון חרדים תדיר אל דברו² כד אתעביד דינא</p>	<p>זהו שכתוב (שם סו) שמעו דבר ה' החרדים אל דברו אמרו אחיכם שונאיכם וגו' מה זה החרדים אל דברו אלו שסבלו כמה רעות כמה שמועות שמעו אלה על אלה ואלה אחר אלה וחרדו עליהן כמו שנאמר (ירמיה ל) כי וגו' קול חרדה שמענו פחד ואין שלום וגו' אותם חרדים תמיד אל דברו כשנעשה הדין.</p>
<p>אמרו אחיכם שונאיכם אלין אינון אחוכון בני עשו מנדיכם כמה דאת אמר (איכה ד טו) סורו טמא קראו למו דלית עמא דקא מבזין לון באנפי ומרקקין באנפייהו לישראל כבני אדום ואמרי כלהו מסאבין כנדה ודא איהו מנדיכם למען שמי יכבד יהו"ה אנן (דאמרין) בנוי דאל חי די בן יתיקר שמיא אנן שלטנין על עלמא בנין ההוא דאקרי גדול (בראשית כו א) עשו בנו הגדול³ ובשמא דא אקרי קודשא בריך הוא גדול (תהלים קמה ג) גדול יהו"ה ומהולל מאד אנן בני הגדול ואיהו גדול ודאי למען שמי⁴ יכבד יהו"ה</p>	<p>אמרו אחיכם שונאיכם אלה הם אחיכם בני עשו מנדיכם כמו שנאמר סורו טמא קראו למו שאין עם שמבזים אותם בפנים ורוקקים בפני ישראל כמו בני אדום וכולם אומרים שטמאים כמו נדה וזהו מנדיכם למען שמי יכבד ה' אנו (שאומרים) בני אל חי שבנו יתכבד שמו אנו שולטים על העולם בשביל אותו שנקרא גדול עשו בנו הגדל ובשם הזה נקרא הקדוש ברוך הוא גדול "גדול ה' ומהלל מאד אנו בני הגדול והוא גדול ודאי למען שמי יכבד ה'.</p>
<p>אבל אתון זעירין מכלא (בראשית כו ו) יעקב בנה הקמן כתיב (&) אן הוא אלהכון אן הוא אינון טבאן דיכספון כל עממיא מחדוה דלכון מאן יתן ונראה בשמחתכם כמה דאתון אמרין והם יבושו (רוח הקדש אומר והם יבושו)</p>	<p>אבל אתם קטנים מהכל כתוב יעקב בנה הקטן איה אלהיכם איה אותן טובות שיתבישו כל העמים משמחתכם מי יתן ונראה בשמחתכם כמו שאתם אומרים והם יבושו (רוח הקדש אומר והם</p>

¹ הרבה עוד דברים אלו להודיע כמה גדול פלא ההתקוממות של ישראל בגלות זה, וזה כי נשתנה מאד הגלות הלזה מגלויות שקדמו לו, כי של מצרים גם שהיה חמור לא היה בעוון ישראל אלא לתיקון עוון אדה"ר ולא היתה הירידה כל כך עצומה, וגם לא בגלות בבל כנודע אצלנו, ולכן היו בשניהם נביאים, מה שאין כן עתה שנסתם כל חזון והגאולה לא תבוא עד דמטו רגלין ברגלין, ולכן אין כח בכל האורות שנתגלו בשאר הגאולות להקים את השכינה מעומק נפילתה, וגם בניה לא יוכלו להתקומם וגם לסבול הגלות אם לא בעזר וסיוע השפע של פנימיות עתיק, וזה שאמר ואלמלא כל אותן טבאן דקא מחכאן, ר"ל שכולם צריכים להתקבץ להמציא הגאולה (רמ"ז).

² פ' חרידים תמיד מדיני המלכות הנקרא דבר (מ"מ).

³ ובאותו השם יכבד ה', דכתיב גדול ה', נמצא שהוא שם המורה על הכבוד, כיון שהקב"ה מתכבד בו (אור יקר).

⁴ בלשון יחיד, על כללות האומה (אור יקר).

<p>(ס"א תו כמאן) כמאן דתלי קללתא באחרא בגין דאתון אמרין דכדין יבושו ויכלמו ובגין דא רוח קדשא הוה אמר מלה הכי ועל דא הן יבושו ויכלמו כל הנחרים כך מאי כל הנחרים כך דאתקפו נחיריהון ברוגזא עלך בגלותא דא בההוא זמנא יבושו ויכלמו מכל טבין דיחמון להון לישראל</p>	<p>יבושו) (עוד כמי) כמי שתולה קללתו באחר משום שאתם אומרים שאז יבושו ויכלמו ולכן רוח הקודש היתה אומרת הדבר כך ועל זה הן יבושו ויכלמו כל הנחרים כך מי הם כל הנחרים כך אלה שחזקו את נחיריהם ברגז עלך בגלות הזו באותו זמן יבושו ויכלמו מכל הטובות שייראו אצל ישראל.</p>
<p>אמר רבי חייא הכי הוא ודאי אבל המינן והכי המו תקיפי עלמא דהא גלותא אתמשך ועדיין בריה דדוד לא אתי אמר רבי יוסי וכל דא הכי הוא אבל מאן עביד דיסבלון ישראל גלותא דא כל אינון הבטחות דאבטח לון קודשא בריך הוא והא אתמר דעאלין לבתי כנסיות ולבתי מדרשות וחמאן כל אינון נחמות וחדאן בלביהו למסבל כל מה דייתי עלייהו ואלמלא דא לא יכלין למסבל</p>	<p>אמר רבי חייא כך זה ודאי אבל ראינו וכך ראו גבורי העולם שהרי הגלות נמשכת ועדין בן דוד לא בא אמר רבי יוסי וכל זה כך הוא אבל מי עשה שיסבלו ישראל את הגלות הזו כל אותן הבטחות שהבטיח להם הקדוש ברוך הוא והרי זה נתבאר שנכנסים לבתי כנסיות ולבתי מדרשות ורואים כל אותן נחמות ושמחים בלבם לסבל את כל מה שיבא עליהם ולולא זה לא יכלו לסבל.</p>
<p>אמר רבי חייא ודאי הכי איהו וכלא בתשובה תליא ואי תימא דיכלין השתא לאתערא תשובה כלהו כחדא לא יכלין מאי טעמא לא יכלין בגין דכתיב (דברים ל א) והיה כי יבאו עליך כל הדברים האלה וכתוב (&) והשבבות אל לבבך בכל הגוים אשר הדיחך וגו' וכתוב (שם ב) ושבת עד יהוה אלהיך וגו' וכדין (שם ד) אם יהיה נדחך בקצה השמים משם יקבצין וגו' ועד דכל אינון מלין לא יתקיימון לא יכלין</p>	<p>אמר רבי חייא ודאי כך הוא והכל תלוי בתשובה ואם תאמר שיכולים עכשיו לעורר תשובה כולם כאחד לא יכולים למה לא יכולים משום שכתוב והיה כי יבאו עליך כל הדברים האלה וכתוב והשבבות אל לבבך בכל הגוים אשר הדיחך וגו' וכתוב ושבת עד ה' אלהיך וגו' ואז אם יהיה נדחך בקצה השמים משם יקבצין וגו' ועד שכל אותם דברים לא יתקיימו לא יכולים</p>
<p>קפ"ט/א</p>	
<p>לאתערא תשובה מנייהו</p>	<p>לעורר תשובה מהם.</p>
<p>אמר רבי יוסי כמה קמי סתמת כל ארחין ושבילין מכל בני גלותא ולא שבקת לון פתחון פה אי הכי להו כמה דהו בכל דרא ודרא דלא יסבלון גלותא ולא אנרא ויפקון (ס"א אי הכי להו כמה דלהו בכל דרא ודרא יסבלון גלותא ולא יפקון) מדינא דאורייתא ויתערבון בשאר עמין</p>	<p>אמר רבי יוסי כמה הסתרת כל הדרכים והשבילים מכל בני הגלות ולא השארת להם פתחון פה אם כך שיהיו כמו שהיו בכל דור ודור שלא יסבלו גלות ולא שכר ויצאו (אם כך יהיו כמו שיהיו בכל דור ודור יסבלו את הגלות ולא יצאו) מדין של התורה ויתערבו בשאר העמים.</p>
<p>פתח ואמר (ישעיה כו יז) כמו הרה תקריב ללדת תחיל תזעק בחבליה וגו' מאי כמו הרה! ארה איהו² לעוברתא לאעברא עלה תשע</p>	<p>פתח ואמר כמו הרה תקריב ללדת תחיל תזעק בחבליה וגו' מה זה כמו הרה דרך הוא למעברת שיעברו עליה תשעה</p>

¹ כי מה צורך למשל זה, ומה שייכות יש להרה עם הארות של ישראל (רמ"ז).

² וירצה שכוונת הנביא להביא דוגמא למה שיאמר, שאין לתמוה על מה שאמרו רז"ל (תהלים צה ז) היום אם בקולי תשמעו, שאעפ"י שיש קץ קצוב לגאולה מכל מקום יכולה להקרוב בכל יום, דוגמת האשה הרה, שידוע שסתם הלידה היא בהשלמת ט' חדשים שהם ע"ר ימים בסוד ו' פעמים אד"ם דהיינו ו"ק דזעיר, ואחר כך בבוא יום רע"א כמנין הרי"ן יצא הולד, שאז נתקנו כל הניצוצות הצריכות להתקן בבטן המלאה, אבל יש שאינם צריכים לשהות כל כך בתיקון ונולדים אפילו ביום א' לחדש התשיעי. והענין מובן במ"ש

<p>ירחין שלמין ואית בעלמא כמה וכמה¹ דלא עבר עליה אלא יומא חד או תרין יומין מתשיעאה וכל צירין וחבלין דעוברתא בתשיעאה² אינון ואף על גב דלא אעבר עליה אלא יומא חדא³ אתחשיב עליה כאילו אתעברו כל תשיעאה שלים אוף הכי ישראל⁴ כיון דאטעמי⁵ טעם גלותא אי יהדרון בתשובה⁶ יתחשב עליהו כאלו אעברו עליהו כל אינון מלין דכתיבין באורייתא⁷ כל שכנ וכל שכנ דכמה וכמה יסורין אעברו עליהו מן יומא דגלותא שרי</p>	<p>חדשים שלמים ויש בעולם כמה וכמה שלא עובר עליה אלא יום אחד או יומים מהתשיעי וכל הצירים והחבלים של המעברת הם בתשיעי ואף על גב שלא עבר עליה אלא רק יום אחד נחשב עליה כאלו עברו כל התשיעי שלם אף כך ישראל כיון שטעמו טעם גלות אם יחזרו בתשובה יחשב עליהם כאלו עברו עליהם כל אותם דברים שכתובים בתורה כל שכנ וכל שכנ שכמה וכמה יסורים עברו עליהם מיום שהתחילה הגלות.</p>
<p>אבל מאי דכתיב (דברים ד ל) בצר לך</p>	<p>אבל מהו שכתוב בצר לך ומצאוך כל הדברים האלה באחרית הימים בא וראה</p>

שלפי זכות האב והאם כך מבררים בירורים מקליפת נוגה שמהם נעשה לבוש לנפש הבן. ואין ספק שיש ניצוצות יותר קלות להברר זו מזו הכל לפי תגבורת הרע שעליהם, והוא פשוט (רמ"ז).

¹ ובזה מדויק שלא אמר כהרה אלא שהוסיף מלת כמו, מפני שאין הכוונה על הרה אחת אלא על סתם הרה בעלמא (רמ"ז).

² כי אז הולד נגמר והדמים והסיגים מתעוררים לצאת שהוא זמן דין, ולפי ערך זה יחיש זמן הלידה או יאחר, כי אותו הולד שכבר נתבררו ניצוציו ונגמר להולד נוסף עליו עוז וכח לצאת מבטן אמו. וטעם היותו מן הסתם בט' חדשים הוא בסוד ג' מוחין מבחינת הניצוצות דהיינו חב"ד שלהם וכל מוח כלול מג' הרי ט', שהנה הם מתפשטים מוח חכמה בחח"ן ושל בינה בבג"ה, ולפי ששני קוים אלו סתומים ברגלים אין שם בחינת לידה, אבל בהתפשט האמצעי בדת"י נמצא חדש תשיעי ביסוד שהוא המוליד והיולד (רמ"ז).

³ כי בהכנס החודש התשיעי שהוא ביסוד יש בו הולד המתקן ומיד יוצא ביום הראשון של התשיעי, שכיון שכבר נתברר אין לו לשהות עוד בבטן האם (רמ"ז).

⁴ פי' הענין שידוע שבחטא אדה"ר כל הנשמות שהיו כלולות בו אלו באוזנו ואלו בעיניו וכו' וכדברי רז"ל, נפלו תוך הקליפות, והוצרכו ישראל לגלות למצרים לברר את כולן, ונשלם הבירור והתיקון במתן תורה חרות על הלוחות. ואמנם בחטא העגל חזר פעם אחר להתערב טוב ברע, אבל לפי שחטא העגל היה עיקרו בערב רב ולא ישראל, שלא חטאו רובם ככולם אלא בשלא מיחו בערב רב, לפיכך לא נגזר עליהם לגלות מיד, אך נאמר (לב לד) וביום פקדי ופקדתי, וכשחטאו אחר כך חזרה ונפגמה קומת הפרצוף של אדם שכן כתוב (יחזקאל לד לא) אדם אתם, והוצרכו לגלות לתקן הנשמות שבתוך האדם בליעל, ועל זה אמרו רז"ל אין בן דוד בא עד שיכלו כל הנשמות שבגוף, והוא של גוף אדה"ר שנפלו בגוף אדם רע, וטעמם שיכלה כל התיקון. ואם תאמר שהוא אוצר עליון ששם הנשמות שעדיין לא באו לעולם למה תתעב הגאולה עד בואנה לעוה"ז והלא יותר נכון שתבאנה אחר הגאולה. אלא הענין כאמור שהוא גוף האדם הבליעל שנפלו בו ניצוצות גוף של אדה"ר. ואומרו כל הנשמות, ירצה לא מבעיא היותר מעולות אלא אפילו התחתונות בדיטת התחתונה, וכדאמר בזהר דמטו רגלין ברגלין. ולא מבעיא כולם אלא אפילו אחת מהן וכמש"ה (דברים ל, ד) אם יהיה נדחך בקצה השמים, דוק שלא אמר אם יהיה דחיק או מדחך שהוא שם הדיחוי אלא נדחך שהוא תואר, ופי' הנדח שלך דהיינו הניצוץ שלך שנדחה שמה. וגם בזה נשכיל טעם יישוב יהודים יחידים בכפרים או בעיירות שההשגחה העליונה מנהלם שמה, וככתוב (שם ד, כז) אשר ינהג ה' אתכם שמה, כדי שכל אחד ואחד יתקן את ניצוציו במקום שנדחו שמה, ולכן הוצרך הגלות לברר הניצוצות שבתוך הקליפות. אבל הוא ממש כמו הרה תקריב ללדת, שמתקרב זמנה ואפילו הכי לא יחסרו ציריה, פי' ע' קלין דיולדה, והיינו חבליה: אי נמי אפשר לומר שהיולדת לתשעה חדשים שלמים לא יש לה כל כך חבלים בעת לידתה מפני שבהמשך החדש התשיעי יש לה צירים שונים שבהם הולכים וניתרים ומתפתחים קשרי האם שלה וצירי דלתותיה מתרווחים, אבל הממהרת לילד ביום א' או ב' לחודש התשיעי באים לה כל הצירים ביחד נמצא שיש לה צד טוב וצד רע (רמ"ז).

⁵ שירדו לתוך הקליפות דהיינו הגלות (רמ"ז).

⁶ דהיינו חרטות וידוים וסיגופין, שהם לעומת חבלי היולדה, אז יהיו דוגמת רבי אלעזר בן דורדיא שבתוקף כח תשובתו קנה עולמו בשעה אחת, כי העלה במהירות עצום כל הניצוצות שנפגמו בעוונותיו, ונתעלו עד יסוד המלכות ונתקנו בבטן שלה שהרתה מהם, והאירו על נשמתו ונתקנו כראוי. כך יהיו ישראל בתשובה אם היתה שלימה בתחילה (רמ"ז).

⁷ שהרי כל התוכחות שבתורה הן הן לתיקון מכוון לבירורי נשמותם אלא שהוא במשך זמנים שונים, אבל אם היו מקדימים בתשובה שלימה היו נערכים סיגופיהם וצערם לערך משך הקללות בזמן ארוך, ובכח הבינה נמתקים הדינים בשעה קלה ומתקבץ השפע ביסוד שה"ס החדש התשיעי כנ"ל, והיסוד הוא בחינת הגואל, באופן שבכל זמן וזמן הוי כמו הרה תקריב ללדת (רמ"ז).

<p>ומצאוך כל הדברים האלה באחרית הימים תא הזי כמה רחמנותא רחים קודשא בריך הוא לישראל במלה דא למלכא דהוה ליה ברא יחידאה ורחים ליה רחיו דנפשא ומגו רחיו דיליה ירב ליה לאמיה מטרוניתא דתרבי ליה ותולף ליה ארחי מתתקנן זמנא חדא חב לגבי אבוה אתא אבוהי ואלקי ליה ולבתר אעבר על חוביה תב כמלקדמין וחב לאבוה ואפקיה אבוה מביתיה וארגיו עליה נפק ההוא ברא מביתיה</p>	<p>כמה רחמנות רחם הקדוש ברוך הוא את ישראל בדבר הזה למלך שהיה לו בן יחידי ואהב אותו אהבת נפש ומתוך אהבתו נתן אותו לאמו המלכה שתגדל אותו ותלמד אותו דרכים מתקנות פעם אחת חטא לאביו בא אביו והלקה אותו ואחר כך עבר על חטאו שב כמקדם ושוב חטא לאביו והוציא אותו אביו מביתו ורגז עליו יצא אותו בן מביתו.</p>
<p>ובאתר דיהך בארח קשוט ויהא זכאה כדקא יאות בגין דישמע מלכא אבוה ויהא תיאובתיה עליה מה עבד אמר הואיל ונפקנא מהיכלא דאבא אעביד מכאן ולהלאה כל מה דאנא בעי מה עבד אזל ואתחבר בזונות ואתלכלך בלכלוכא דטנופא בהדיהו ולא הוה משתכח אלא בהדיהו בחבורא דלהון מטרוניתא אמיה פקדת בכל יומא על ההוא ברא וידעת דברה בהדי זונות אתחבר וכל חברותא דידיה בהדיהו הוות שריאת למבכי ולאמתררא על ברה</p>	<p>ובמקום שילך בדרך אמת ויהיה צדיק כראוי כדי שישמע אביו המלך ותהיה עליו תשוקתו מה עשה אמר הואיל ויצאתי מהיכל אבי אעשה מכאן והלאה כל מה שאני רוצה מה עשה הלך להתחבר לזונות והתלכלך בכללך וטנופת עמן ולא היה נמצא אלא עמן בחבור שלהן כשהמלכה אמו פוקדת בכל יום על אותו הבן ויודעת שבנה התחבר עם הזונות וכל חברותו היתה עמהן מתחילה לבכות ולמרר על בנה.</p>
<p>יומא חד עאל מלכא לגבה חמא לה דאיהי מבכה שאיל לה על מה את בכאת אמרה ולא אבכה דהא ברנא לבר מהיכלא דמלכא ולא די דהוא לא יתיב בהיכלא דמלכא אלא דהוא יתיב בהדי זונות מה ימרון כל בני עלמא בריה דמלכא איהו דיתיב בבי זונות שריאת למבכי ולאמתרנא למלכא</p>	<p>יום אחד נכנס אליה המלך ורואה אותה בוכה שואל אותה על מה את בוכה אמרה ואיך לא אבכה שהרי בנו מחוץ להיכל המלך ולא די שאינו יושב בהיכל המלך אלא שהוא יושב עם הזונות מה יאמרו כל בני העולם שבן המלך יושב בבית זונות התחילה לבכות ולהתחנן למלך.</p>
<p>אמר מלכא בגינך אהדר ליה ואנת ערבא דיליה אמרת הא ודאי אמר מלכא הואיל וכך הוא לא אצטריך לאהדרא ליה ביממא באתגליא דכסופא דילן איהו למהך בגיניה לבי זונות ואי לא הוי כגוונא דא דטינף גרמיה הכי וחלל יקרי הוינא אנא וכל חיילין דילי אזלין בגיניה בכמה יקר בכמה בוקינס קמיה בכמה מאני קרבא מימיניה ומשמאליה עד דכל בני עלמא יזדעזעון וינדעון כלא דברא דמלכא איהו השתא כיון דאיהו טינף גרמיה וחלל יקרי איהו יהדר בטמירו דלא ינדעון ביה אהדר לגבי מלכא יהביה לגבי אמיה</p>	<p>אמר המלך בשבילך אחזיר אותו ואת הערבה שלו אמרה הרי ודאי אמר המלך הואיל וכך הוא לא צריך להחזירו ביום בגלוי שבושה עבורנו ללכת בשבילו לבית זונות ואם לא היה כמו זה שטנף את עצמו כך וחלל כבודי הייתי אני וכל החילות שלי הולכים בשבילו בכמה כבוד ובכמה חצוצרות לפניו בכמה כלי קרב מימינו ומשמאלו עד שכל בני העולם יזדעזעו וידעו כולם שהוא בן המלך עכשיו כיון שהוא טנף את עצמו וחלל את כבודי הוא יחזר בסתר שלא יכירו בו חזר למלך ונתן אותו לאמו.</p>
<p>ליומין סרח כמלקדמין מה עבד מלכא אפיק ליה ולאמיה בהדיה מגו היכלא אמר תרוויכו תהכון ותרוויכו תסבלון גלותא ומלקיותא תמן</p>	<p>לימים סרח כמקדם מה עשה המלך הוציא אותו ואת אמו עמו מתוך ההיכל ואמר תלכו שניכם ושניכם תסבלו את הגלות והמלקות שם כיון ששניכם</p>

<p>כיון דתרווייכו תסבלון כחדא כדין ידענא דברי יתוב כדקא הוי</p>	<p>תסבלו כאחד אזי אדע שבני ישוב כראוי.</p>
<p>כך ישראל בנוי דמלכא קדישא אינון אחית לון למצרים ואי תימא בההוא זמנא לא האבוי גזרה דגזר קודשא בריך הוא בין הבתרים הוה אתחזי למהוי קיים וקודשא בריך הוא אשגח לתרין מלין חד בגין ההוא מלה דאמר אברהם (בראשית טו ח) במה אדע כי אירשנה דא הוא</p>	<p>כך ישראל בני המלך הקדוש הם הוריד אותם למצרים ואם תאמר שבאותו זמן לא חטאו הגזרה שגזר הקדוש ברוך הוא בברית בין הבתרים היתה ראויה להתקיים והקדוש ברוך הוא השגיח על שני דברים אחד על אותו דיבור שאמר אברהם במה אדע כי אירשנה זוהי</p>
<p>קפט/ב</p>	
<p>סבה ועילה אבל עד דנפקו ממצרים לא הוי גוי ולא אתחזו כדקא יאות</p>	<p>סבה ועלה אבל עד שיצאו ממצרים לא היו גוי ולא היו ראויים כראוי.</p>
<p>פתח ואמר (שיר ב ב) כשושנה בין החוחים כן רעיתי בין הבנות בעא קודשא בריך הוא למעבד לון לישראל כגוונא דלעילא ולמהוי שושנה חדא בארעא כגוונא עלאה ושושנה דסלקא ריחא ואתבריר מכל שאר וורדין דעלמא לא הוי אלא ההיא דסלקא בין החוחים ודא ארחא כדקא יאות ועל דא זרע שבעין זוגין דהוו שבעין נפש ואעיל לון בין החוחים ואינון חוחים מיד דהוו אינון זוגין תמן סליקו ענפין וטרפין ושליטו על עלמא וכדין פרחת שושנה בינייהו</p>	<p>פתח ואמר כשושנה בין החוחים כן רעיתי בין הבנות רצה הקדוש ברוך הוא לעשות את ישראל כדוגמא שלמעלה ולהיות שושנה אחת בארץ כדוגמא שלמעלה והשושנה שמעלה ריח ונבחרה מכל שאר הורדים שבעולם אינה אלא אותה שעולה בין החוחים וזו דרך כראוי ולכן זרע שבעים זוגות שהיו שבעים נפש והכניסם לבין החוחים ואותם חוחים מיד שהיו הם שם זוגות העלו ענפים ועלים ושלטו על העולם ואז פרחת ביניהם השושנה.</p>
<p>כיון דבעא קודשא בריך הוא לאפקא שושנה ולקיש לה מבינייהו כדין יבשו חוחים ואזדריקו ואשתציאו ולא אתחשבו לכלום בשעתא דאזיל למלקט שושנה דא לאפקא בריה בוכריה בההוא זמנא אזל מלכא גו כמה חיילין רברבנין ושליטין עם דגלין פרישן ואפיק לבריה בוכריה בכמה גבורין ואייתי ליה להיכליה ויתיב סני בני מלכא</p>	<p>כיון שרצה הקדוש ברוך הוא להוציא שושנה וללקט אותה מביניהם אזי יבשו החוחים ונזרקו והתכלו ולא נחשבו לכלום בשעה שהולך ללקט את השושנה הזו ולהוציא בנו בכורו באותו זמן הלך המלך בתוך כמה חיילות גדולים ושליטים עם דגלים פרושים והוציא את בנו בכורו בכמה גבורות והביא אותו להיכלו וישב הרבה בבית המלך.</p>
<p>כיון דחב לגבי אבוה אוכה ליה ואלקי ליה דכתיב (שופטים ב יד) ויחר אף יהוה בישראל ויתנם ביד שוסים וגו' סרח כמלקדמין ומרד באבוה אפקיה מביתיה מה עבדו ישראל חמו דהא אתברדו לכבל אתערבו בעממיא נסיבו נשין נכריות ואולידו בנין מנהון עם כל דא אימא קדישא הות אפטרופוסא עלייהו</p>	<p>כיון שחטא לאביו הוכיח אותו והלקה אותו שכתוב ויחר אף ה' בישראל ויתנם ביד שוסים וגו' סרח כמקדם ומרד באביו הוציא אותו מביתו מה עשו ישראל ראו שהרי התפזרו בבבל והתערבו בעמים לקחו נשים נכריות והולידו מהם בנים עם כל זה האם הקדושה היתה אפוטרופוס עליהם.</p>
<p>ועל דעבד הכי קודשא בריך הוא אמר הואיל וכסופא איהו ליתי ברי איהו מגרמיה הואיל וחלל יקרי לא אתחזי דאנא איזיל תמן לאפקא ליה ולמעבד ליה נסין וגבורין כמלקדמין תבו אינון בלא סיועא דאתחזו לון</p>	<p>ועל שעשה כך הקדוש ברוך הוא אמר הואיל וזו בושה אז שיבא בני מעצמו הואיל וחלל כבודי לא ראוי שאני אלך לשם להוציא אותו ולעשות לו נסים וגבורות כמקדם שבו הם בלי סיוע שהיו</p>

¹ ר"ל וא"כ אין המשל דומה לנשמל (מ"מ).

<p>בלא פליאן ונסין אלא כלהו מתבדרן כלהו לאן במסכנו ותבו להיכלא דמלכא בכסופא ואימא קדישא ערבת לון</p>	<p>ראויים לו בלי נסים ונפלאות אלא כולם מפזרים כולם עיפים בעני ושבו להיכל המלך בבושה והאם הקדושה ערבה להם.</p>
<p>חטאו כמקדם מה עשה הקדוש ברוך הוא הוציא את הבן הזה כמקדם מהיכלו עם אמו אמר מכאן והלאה האם ובנה יסבלו כמה רעות כאחד זהו שכתוב (ישעיה נ) ובפשעיהם שלחה אמכם ועל זה כתוב בצר לך ומצאוך כל הדברים האלה באחרית הימים מה זה באחרית הימים אלא זו האם הקדושה שהיא אחרית הימים ועמה סבלו כל מה שסבלו בגלות.</p>	<p>חטאו כמקדם מה עשה הקדוש ברוך הוא הוציא את הבן הזה כמקדם מהיכלו עם אמו אמר מכאן והלאה האם ובנה יסבלו כמה רעות כאחד זהו שכתוב (ישעיה נ) ובפשעיהם שלחה אמכם ועל זה כתוב בצר לך ומצאוך כל הדברים האלה באחרית הימים מה זה באחרית הימים אלא זו האם הקדושה שהיא אחרית הימים ועמה סבלו כל מה שסבלו בגלות.</p>
<p>ואילו יהדרון בתיובתא אפילו חד ביש או חד צערא דיעבר עליהו אתחשב עליהו כאלו סבלו כלא (ס"א ואי לאו סתים קיצא) ואי לא כד יסתים קיצא (בישא) וכל דרין דיליה כמה דאמר בוצינא קדישא דכתיב (ויקרא כה ל) לצמיתות לקונה אותו לדורותיו וכל דא בתיובתא תליא מילתא אמר רבי חייא ודאי הכי הוא ועל דא גלותא אתמשך</p>	<p>ואלו יחזרו בתשובה אפילו רעה אחת או צער אחד שיעבר עליהם יחשב עליהם כאלו סבלו הכל (ואם לא יסתם הקץ) ואם לא כשיסתים הקץ (הרע) וכל הדורות שלו כמו שאמר המנורה הקדושה שכתוב לצמיתות לקנה אתו לדרתיו וכל זה הדבר תלוי בתשובה אמר רבי חייא ודאי כך זה ועל כן נמשכת הגלות.</p>
<p>אבל קודשא בריך הוא כל מה דחמי (ס"א דמהא) (נ"א דלקא) לון לישראל בהאי אחרית הימים ובהאי אחרית הימים יעביד לון נסין ונוקמין דכתיב (ישעיה ב ב) והיה באחרית הימים נכון יהיה הר בית יהו"ה בראש ההרים מאן ראש ההרים דא אברהם סבא¹ כהנא רבא ראש דכלא² ובגין דאיהו ראש כוס דברכה יהיה נכון בראש ההרים דא אברהם סבא קדמאה לשאר ההרים כוס דברכה אצטריך למהוי מתקנא בימינא³</p>	<p>אבל הקדוש ברוך הוא כל מה שראה (שהכה) (שהלקה) לישראל באחרית הימים הזו ובאחרית הימים הזו יעשה להם נסים ונקמות שכתוב והיה באחרית הימים נכון יהיה הר בית ה' בראש ההרים מי זה ראש ההרים זה אברהם הזקן הכהן הגדול הראש של הכל ומשום שהוא ראש כוס של ברכה יהיה נכון בראש ההרים זה אברהם הזקן ראשון לשאר ההרים כוס של ברכה צריכה להיות מתקנת בימין.</p>
<p>ונשא מגבעות צריך להיות נשא מן השלחן שעור שנקרא (שהוא) זרת לברך</p>	<p>ונשא מגבעות צריך להיות נשא מן השלחן שעור שנקרא (שהוא) זרת לברך</p>

¹ רנב ע"ב (הערת זהר).

² הרים הן האבות, וראש ההרים הוא אברהם, וזהו שמפ' קדמאה לשאר ההרים (הגרמ"מ).

³ הר בית ה' הוא כוס המקבל השפע והברכה, ואיצטריך שיהא בימין, כלומר שיהא נכון בחסד, ויהיה היין שבתוך הכוס והכוס הכל בימין, והיינו השמאל נכלל בימין, והענין שכוס ג' אלקים שהוא ההשגחה, ובתוכה היכולת והרצון, והוא סוד היין, שיון עצמו הוא דין, אך הוא מזוג במים, וצריך שיהיה הכוס והיין הכל בימין, כלומר בידי ישראל, הרצון להם, והדין לאויביהם. וכן לעבודות השם, כוס הוא הלב, ובתוכה היין מזוג במים, יצה"ט ויצה"ר, וצריך שיהיה הכל נתונה בימין דהיינו להתורה, דהיינו לעבוד את ה' באהבה ויראה, יצה"ט ויצה"ר, כמ"ש ויחד לבבנו לאהבה וליראה את שמך. וכן ציון וירושלים הן סוד הכוס של ברכה, ואצטריך שיהא בימין, דהיינו לישראל שהן נקראין ימין, ובתוכה היין מזוג במים, כלומר חו"ג, ב' מיני השגחות, פנימיות וחיצוניות, ויהא השמאל שהוא החיצוניות נכלל בימין להצטרפות הפנימיות סוד התורה, והן סוד נשמה וגוף, והגוף יהיה להצטרפות הנשמה שהן המצות, שאי אפשר לעשות בלי הגוף ועה"ז, והן עה"ז ועה"ב והבן (הגרמ"מ).

⁴ קיב ע"ב (הערת זהר). פי' שיהיה הכוס של ברכה נשא מהגבעות, שהגבעות הן סוד נו"ה כמ"ש וגבעות במאזנים שהן תרין פלגי דגופא, והן ג' עדרי צאן הרובצין על הבאר, והשגחה בעה"ז בא על ידם תמיד, לפי

<p>לברכא לקודשא בריך הוא ודא הוא ונשא מגבעות מגבעות מאי הוא² אלא בינה ובין בתולות³ אחריה רעותיה שיעורא דזרת⁴ איהו נשא כוס דברכה מגבעות ודאי ועל דא טבא דיהא ליה להאי ברא בוכרא באחרית הימים איהו⁵</p>	<p>את הקדוש ברוך הוא וזהו ונשא מגבעות מה זה מגבעות אלא בינה ובין בתולות אחריה רעותיה שיעור הזרת הוא נשא כוס של ברכה מגבעות ודאי ועל כן הטוב שיהיה לבן הבכור הזה (ישראל) הוא באחרית הימים.</p>
<p>אמר ליה שפיר קאמרת האי קרא ודאי הכי הוא בראש ההרים דא ימינא אברהם סבא דאיהו ראש ההרים ודאי ונשא מגבעות משיעורא דגבעות דאינון רעותיה⁶ ושפיר קאמרת (ישעיה ב ב) ונהרו אליו כל הגוים מאי הוא אמר ליה ואפילו נשים וקטנים ושמש דפלה על פתורא אף על גב דאיהו לא אכל אצטריך למשמע ולמימר אמן (ס"א להריק ברכה לכוס דלא וכו') דלא יימא בר נש אנא לא אכלית והואיל</p>	<p>אמר לו יפה אמרת שפסוק זה ודאי כך הוא בראש ההרים זה ימין אברהם הזקן שהוא ודאי ראש ההרים ונשא מגבעות משיעור הגבעות שהם רצונו ויפה אמרת ונהרו אליו כל הגוים מי הוא אמר לו ואפילו נשים וקטנים והשמש שעובד על השלחן אף על גב שאינו אוכל צריך לשמע ולומר אמן (להריק ברכה לכוס) שלא יאמר אדם אני לא אכלתי והואיל</p>
<p>קצ"א</p>	
<p>דלא אצטריפנא לזמן לא אשמע ולא אימא אמן הכל חייבין ביה⁷</p>	<p>ולא הצטרפתי לזמן אני לא אשמע ולא אמר אמן הכל חייבים בו.</p>

שאי אפשר עה"ז לקבל לא החסד הגמור ולא הדין הגמור, אבל לע"ל שלצדיקים יעשה הקב"ה חסד גמור, ולרשעים דין גמור, ויהיה השגחת עה"ז דוגמת עה"ב ממש, לפי שאז עת הגמול, ולכן יהיה הר בית ה' בראש ההרים, שהשגחתה יהיה בחסד הגדול מדת אברהם, וזהו ונשא מגבעות, שעתה יהיה ההשגחה מלמעלה מן הגבעות (הגרמ"מ).

¹ אצטריך למיהוי זקיף מן פתורא שיעורא דאיהו זרת. זקיף כו'. כמ"ש חז"ל וצריך להגביה מן הקרקע טפח, ומ"ש כאן זרת ובגמרא אמרו טפח, כי זרת הוא סוד נ' שערי בינה כמ"ש בפ' תרומה קעב ע"ב, והן סוד ה' אצבעות דיד בסוד כוס ישועות אשא, והן ה"ג מחסד עד הוד, ועכשיו הוא בראש ההרים, הוא שיעורא דזרת ממש, וז"ש דאיהו זרת ולא אמר שיעורא דזרת, אלא שיעורא דאיהו סוד זרת מסוף הגבעות, והוא עצמו סוד טפח והבן (הגרמ"מ).

² כלומר האיך הוא נישא שיעורא דזרת, ומפ' בינה שבין בתולות אחריה רעותיה כו', בתולות הן סוד ארגמ"ן ד' עולמתין דילה, והן סוד הג', ואוריאל ונוראל הן אחד בסוד נצח והוד, איהו בנצח ואיהי בהוד, ורעותה הן הצדיקים והגרים, שע"י ב' אלו היא מתקנת לאתחברא בבעלה, כלומר שיהא שוה עמו תורה ויראה, עה"ז ועה"ב, ויהיה השגחת הרעים דילה שהן הצדיקי' מהוד, ולכן הן מעוננין ביסורין, ואז יהיה בחסד עילאה דוגמת עה"ב ממש, ולכן נושא הכוס של ברכה מן הקרקע, סוד השגחת עה"ז, זרת, והוא טפח, וזהו נישא כוס דברכה מגבעות ודאי (הגרמ"מ).

³ השכינה הקדושה אשר היא נקרא אז בעת תגבורות הדינין, והוא כל זמן הגלות בשם אילת השחר, על שם שהיא אילת אהבים ויעלת חן, כי תרעין דילה סתימין משום שפתחה סתום ורחמה צר, כמ"ש בפ' ויקרא (כא ע"ב). הנה היא מצווחת ועורגת להקב"ה לרחם עליה ועל כל צבאיה, והם כל ההיכלות שבבריאה שהם בתולות אחריה רעותיה (כמ"ש בזוה"ק ח"ב קה ע"ב, קיב רע"ב, קפט ע"ב, קצז ע"ב) (דע"ה ח"ב קכא ע"ב).

⁴ הנה כבר הודעתין מ"ש מורינו זלה"ה בנוסחא הג' במאמר ר' חזקיה פתח וכו' שהכוונה להעלות כוס של ברכה שהם ו"ק דבריאה עד ג"ר שלהם שהיא אימא יין המשמח והנה מן המל' עד הבינה שהיא הכוס יש ח' מדות והנה כוס גימ' אלה"ם תמנה ח' מדות ז"פ אלה"ם גימ' זרת עם ה' אותיות אלה"ם שהוא הכוס (זהר הרקיע).

⁵ כלומר לפי שיתנשא כ"כ דוגמת עה"ב, לכן אי אפשר שינתן לישראל שהם ברא בוכרא כמ"ש בני בכורי ישראל [שמות ד] הטוב הזה, אלא באחרית הימי' שהוא שילום שכר טוב, לפי שהוא תכלית הכל, אחר קיבול יסורי' על מעט עוונות שיש להם דוגמת עה"ב (הגרמ"מ).

⁶ כלומר דגבעות לאו על נו"ה קאמר, אלא על רעותיה שהן יונקין מן הגבעות שהן נו"ה, ועליהן אמר ונשא מגבעות (הגרמ"מ).

⁷ מה שאינו מפ' כפשוטו דקאי על כל הגוים, הענין שיניקת ישראל הוא מנצח, ויניקת האומות הוא מהוד, כמ"ש ונצח ישראל לא ישקר [שמו"א טו], כידוע בסוד ה' צבאות אלקי' צבאות, וישראל נקראו צבאות ה',

<p>דבר אחר ונהרו אליו כל הגוים אף על גב דנשים וקטנים פטורין מן המצות בכוס דברכה¹ הכל חייבין בלבד דינדעון למאן מברכין ודא היא ונהרו אליו כל הגוים² אתא רבי יוסי ונשקיה אמר כמה שפיר מלה דא ומתיקא לחכא</p>	<p>דבר אחר ונהרו אליו כל הגוים אף על גב שנשים וקטנים פטורים מן המצוות בכוס של ברכה הכל חייבים ובלבד שידעו את מי מברכים וזהו ונהרו אליו כל הגוים בא רבי יוסי ונשקו אמר כמה יפה דבר זה ומתוק לחך.</p>
<p>השתא אית לדייקא אי האי אחרית הימים איהי כוס דברכה ממש מהו הר בית יהוה הוה ליה למכתב הכי והיה אחרית הימים נכון יהיה בראש ההרים³ מהו באחרית הימים נכון יהיה הר בית יהוה אמר ליה אחרית הימים איהו אילנא כלא מרישיה ועד סיפיה דהוא אילנא דטוב ורע ואתא קרא לבררא באחרית הימים ואפיק הר בית יהוה דא טוב בלא רע⁴ הר בית יהוה ודאי דלית תמן חולקא לסטרא אחרא⁵ דהא אתבריר הר בית יהוה מגו אילנא דאיהו</p>	<p>עכשיו יש לדיק אם אחרית הימים הזו היא כוס של ברכה ממש מה זה הר בית ה' היה לו לכתב כך והיה אחרית הימים נכון יהיה בראש ההרים מהו באחרית הימים נכון יהיה הר בית ה' אמר לו אחרית הימים הוא העץ של הכל מראשו ועד סופו שהוא עץ טוב ורע ובא הפסוק לברר באחרית הימים והוציא הר בית ה' זה טוב בלי רע הר בית ה' ודאי שאין שם חלק לצד האחר שהרי נבחר הר בית ה' מתוך העץ שהוא אחרית הימים וזהו כוס של ברכה שהוא נכון בראש ההרים.</p>

שר צבא ה'. ואלו הד' הנ"ל הן נקראין בתולת, וכשהיא מתחברת עמו נקראת ג"כ בתולת ישראל, והן סוד ד' קרנות, כי קרן הוא ו' כמ"ש בר"מ פ' ויקרא, ואיהו בנצח, וז"ס קרן ישראל, והוד הוא סוד חומש, ה' מלכותא קדישא, והיא סוד קרן דוד, לפי של ישראל היא סוד תוספת קדושה, דלית לה מגרמא כלום, רק הם ממשיכין אליה קדושה בסוד נשמות הגרים, ולכן לדוד היא סוד קרן שהוא גר מהאומות, ולכן זכה למלכות, לפי שהוא מהאומות, והתחבר עצמו לישראל, והתדבק עצמו בימין, עד שנעשה ראש להם, בסוד אבן מאסו הבונים היתה לראש פינה, ולכן הוא יברך ולו נאה לברך, וז"ס כהניך ילבשו צדק, שהגירי צדק הם לבושים להצדיקים כמ"ש בסבא בפ' משפטים (צח ע"ב), ולפי שעלה עד כהנא רבא כמ"ש שב לימיני, לכן עלה למלכות והוא יברך, שאורח מברך כדי שיברך לבעה"ב. ונמצא כיון שאמר ונשא מגבעות, כלומר שיתנשא על ידי הצדיקים והגירי צדק שהן סוד הגבעות, ויתנשא מן רעותיה שהן הגרים, ומן הבתולות שהן הצדיקי' כנ"ל, א"כ מאי ונהרו אליו כל הגוים, לזה אומר נשים וקטני', ואע"פ (שהן) [שאין] מחוייבין בזימון הן, א"כ אי אפשר שיתברך הכוס של ברכה על ידיהן, מ"מ בעניית אמון הן מחוייבין, ועל ידי עניית אמון ג"כ מתברך (הגרמ"מ).

¹ ונ"ל שכצ"ל מאי הוא א"ל לשמש כו', ול"ג ואפי' נשים וקטנים, כי באמת נשים וקטני' חייבים כמ"ש הוא לקמן, ומצאתי בזוהר אחרים [הנוסח בפנים הוא מדפוס ווילנא ומהנראה, שלפני רבנו היתה גירסא אחרת] שכתוב בהן ואפי' נשים וקטני' ושמש ג"כ, זה אינו מובן לי מאי איירי נשים וקטנים, אך נ"ל כמ"ש, והן סוד אותן שיתגייירו לימות המשיח ואז לא יקבלו גרים [עיי' יבמות כד ע"ב], אך יהיו עבדי' לישראל כמ"ש בני נכר יהיו איכריכם כו' [ישעיה סא], והם לא יאכלו מטוב ישראל, גם הם ינהרו אליו דוגמת עניית אמון, וזהו כל הגוים שאר הגוים (הגרמ"מ).

² כלומר שינהרו להכוס כל הגוים כולם אפי' נשים וקטני' של ישראל והגרי צדק (הגרמ"מ).

³ פי' כיון שאחרית הימים הוא סוד מלכות והיא מקבל הכל מראש ההרים, וא"כ ה"ל למכתב אחרית נכון יהיה ה' בראש ההרים, כלומר כאשר יהיה אחרית הימים מלכותא קדישא נכון, אז יהיה ה' בראש ההרים, ומשם תקבל מלכותא קדישא, מהו באחרית הימים נכון יהיה הר בית ה', וגם הר בית הוא מיותר, ואחרית עצמו הוא סוד מלכות (הגרמ"מ).

⁴ פי' שהימים הוא לשון רבים, והן הששת ימים, שית אלפי שנין, ואם היה כתוב אחרית הימים היה משמע אחרית של הימים, והיינו אחרית של כל יום ויום, וידוע שהוא אילנא דטו"ר, ויש בין אותן הימים אחרית רע, לכן כתיב באחרית הימים, כלומר בסוף של כל הימים, והוא יום השבת סוד מלכות, והוא סוד הר בית ה', והוא שהקרא מברר מן כל האחרית זה הסוף של הכל, והוא הר בית ה' (הגרמ"מ).

⁵ הענין כי ג' בחי' יש, הר בית שדה, הר עדיין אינו ראוי לזריעה, ושדה הוא לזריעה, ובית הוא בית דירה ממש, כן יש ג' בחי', בת וכלה ואשה, בת כשהיא קטנה, וכלה כאשר היא מאורשה, ואשה כאשר נשאת, וסוד אלו הג' בחי' כבר כתבתי בנש"ב שלי, וזהו שהר עדיין מעורב טוב ורע, ואז יהיה הר לבית ה', ויהיה הר ה' (הגרמ"מ).

<p>אחרית הימים ודא איהו כוס דברכה דאיהו נכון בראש ההרים¹</p>	
<p>אמר רבי יוסי זכאה ארחא דא דזכינא להאי מלה אמר ליה ממאן שמעת לה אמר ליה יומא דדא הוינא אזיל בארחא ושמענא וחמינא ליה לרב המנונא סבא (נ"א לרבי שמעון) דהוה דריש להאי קרא לרבי אחא וכיון דשמענא חדינא ביה ונטירנא ליה צריר בכנפא דלבושאי דלא יתעדי מנאי לעלמין אמר ליה ודאי מלה קדישא דא מנהירו דבוצינא קדישא אתנהיר זכאה דרא דקיימי עלמא וסמכו² שריין בגויה ואי אנת צרירת להא מלה בקשרא דדא דלא יתעדי מינך אנא אצרוור לה בתלתין או בארבעין קשרין בכיסאי דלא יתעדי מינאי לעלמין</p>	<p>אמר רבי יוסי אשרי הדרך הזו שזכינו לדבר הזה אמר לו ממי שמעת אותו אמר לו יום אחד הייתי הולך בדרך ושמעתי וראיתי את רב המנונא סבא (לרבי שמעון) שהיה דורש את הפסוק הזה לרב אחא וכיון ששמעתי שמחתי בו ושמרתי אותו צרור בכנף לבושי שלא יסור ממני לעולמים אמר לו ודאי שדבר קדוש זה נאור מהמנורה הקדושה אשרי הדור שעמודי העולם ותומכיו שורים בתוכו ואם אתה צורר את הדבר הזה בקשר אחד שלא יסור ממך אני אצרר אותו בשלשים או בארבעים קשרים בכיסי שלא יסור ממני לעולמים.</p>
<p>(כאן חסר) על ההיא מלה דאחמי קודשא בריך הוא למשה³ בגין דאף על גב דישראל הבין קמיה בכל דרא ודרא לא בעי מאן דיימא עליהו דלטורין מנלן מהושע דכתיב (הושע א ב) תחלת דבר יהו"ה בהושע הא אוקמוה מלה ועל דא (שם ב א) והיה מספר בני ישראל כחול הים וגו' ובגין דא בריך לון בכמה ברכאן לאהדרא בתיובתא ולאבתא לון לגבי אבוהון דבשמיא ולא אעדי מתמן עד דקודשא בריך הוא מחל על חובייהו ואתנקיאו קמיה</p>	<p>על אותו דבר שהראה הקדוש ברוך הוא למשה משום שאף על גב שישראל חטאו לפניו בכל דור ודור לא רצה מי שיאמר עליהם לשון הרע מנין לנו מהושע שכתוב (הושע א) תחלת דבר ה' בהושע הרי בארו את הדבר ועל כן היה מספר בני ישראל כחול הים וגו' ולכן ברך אותם בכמה ברכות לחזר בתשובה ולהשיבם לאביהם שבשמים ולא זז משם הקדוש ברוך הוא עד שמחל על חטאייהם והתנקו לפניו.</p>
<p>אליהו מה כתיב ביה (מ"א יט ד) ויבא וישב תחת רתם אחד וגו' אמר מאריה דעלמא אתתא חדא שדרת לון לישראל ודבורה שמה דכתיב (שופטים ד ה) והיא יושבת תחת תמר דבורה דא הוא רתם ואהדרת לון למוטב דכתיב (שם ה ז) עד שקמתי דבורה ואנא עאלית בנייהו ואכרוזית קמייהו ולא יכילנא</p>	<p>מה כתוב באליהו (מלכים א יט) ויבא וישב תחת רתם אחד וגו' אמר רבון העולם אשה אחת שלחת לישראל ודבורה שמה שכתוב (שופטים ד) והיא יושבת תחת תמר דבורה זהו רתם והחזירתם למוטב שכתוב עד שקמתי דבורה ואני נכנסתי ביניהם והכרזתי לפנייהם ולא יכלתי.</p>
<p>עד דהוה יתיב אתגלי עליה קודשא בריך הוא אמר ליה מה לך פה אליהו בקדמיתא קא הוית מקטרגא ומקני על ברית ומדחמינא בך דקנית עלי בהווא ברית נטלית ליה ברעו דמשה ויהיבנא לך עד דמשה⁴ הוה אמר</p>	<p>עד שהיה יושב התגלה עליו הקדוש ברוך הוא אמר לו מה לך פה אליהו בראשונה היית מקטרג ומקנא על הברית ומשראיתי בך שקנאת עלי באותה ברית נטלתי אותה ברצונו של משה ונתתי לך</p>

¹ וסוד שיהיה הר בית ה', שהר הוא אחוריים דאלקים עם ה' אותיות, והיא בח' אחור באחור, ובח' אלמנה, שבאלקים הוא מילוי יוד"ן גי' מצפץ א"ת ב"ש של הו"ה, ואלקים הו"ה מצפץ גי' ב"ת, וזהו שיהיה מן הר בית ה', שיתחבר עם הויה עצמו פנים בפנים (הגרמ"מ).

² כלומר הצדיקים שהן העמודין דעלמא (הגרמ"מ).

³ הוא ענין בפ"ע, כלומר אודות הענין מה שאמר קב"ה למשה ועתה הניחה לי, הוא בגין דאע"ג כו', ואפשר דקאי אלעיל דאמר כמה רחמותא דקב"ה כו', והפסיק בענין אחר, ועכשיו אומר על ההיא מלה כו', שגם בזה נראה רחמותא דקב"ה דאחמי למשה והוא בגין דאע"ג כו' (הגרמ"מ).

⁴ ריב ע"א (הערת זהר).

<p>(במדבר כה יב) הנני נותן לו את בריתי שלום השתא דאיהו דילך לא אתחזי לך לקטרגא עלוי הוה לך למשבק קנויך לי כמה בקדמיתא דהוה דילי שבקנא ליה לידא אחרא ולא קטרינגא עלוי</p>	<p>עד שמשה היה אומר הנני נתן לו את בריתי שלום עכשיו שהוא שלך אינו ראוי לך לקטרג עליו היה לך להשאיר את קנאתך לי כמו בראשונה שהיתה שלי נתתי אותו לידי אחר ולא קטרגתי עליו.</p>
<p>מה לך פה מה זה פה ברית הקדש פה ה' היא כיון שלא רצית להניח לי את פיך יברא במקום של אותו הפה שנינו באותה שעה העברה ממנו אותה מתנה שנתן לו משה ששנינו מה שכתוב (מלכים א יט) וילך בכח האכילה ההיא וגו' עד הר האלהים חרב לבקש משם וכי משם היה מבקש אלא לבקש כמקדם מאותו שירש בהר האלהים את הברית הזו פנחס הוא אליהו ודאי בדרגה אחת אמר לו משה אין אתה יכול לקבל ממני אלא לך לתינוקות של ישראל ומהם תרויח והם יתנו לך וכך הוא עשה.</p>	<p>מה לך פה מה זה פה ברית הקדש פה ה' היא כיון שלא רצית להניח לי את פיך יברא במקום של אותו הפה שנינו באותה שעה העברה ממנו אותה מתנה שנתן לו משה ששנינו מה שכתוב (מלכים א יט) וילך בכח האכילה ההיא וגו' עד הר האלהים חרב לבקש משם וכי משם היה מבקש אלא לבקש כמקדם מאותו שירש בהר האלהים את הברית הזו פנחס הוא אליהו ודאי בדרגה אחת אמר לו משה אין אתה יכול לקבל ממני אלא לך לתינוקות של ישראל ומהם תרויח והם יתנו לך וכך הוא עשה.</p>
<p>(חסר) כמה טיבו עביד קודשא בריך הוא בכל דרא ודרא לישראל תא חזי מה כתיב (מיכה ו ד) ואשלח לפניך את משה אהרן ומרים והא כמה נביאי הוו לבתר משה</p>	<p>כמה טוב עשה הקדוש ברוך הוא בכל דור ודור לישראל בא וראה מה כתוב ואשלח לפניך את משה אהרן ומרים והרי כמה נביאים היו אחרי משה</p>
<p>קצ/ב</p>	
<p>ואשלח לפניך את משה אהרן ואלעזר ופנחס יהושע ואליהו ואלישע וכמה שאר צדיקי וחסדי מבעי ליה אלן תלתא אמאי אלא אמר קודשא בריך הוא עמי בני אמאי לא תדכרון לכל טבין דעבדית לכו דשדרית לכו למשה אהרן ומרים</p>	<p>ואשלח לפניך את משה אהרן ואלעזר ופנחס יהושע ואליהו ואלישע וכמה שאר צדיקים וחסידים היה צריך לומר אז למה שלשת אלה אלא אמר הקדוש ברוך הוא עמי בני למה לא תזכרו את כל הטובות שעשיתי לכם ששלחתי לכם את משה אהרן ומרים.</p>
<p>למלך בשר ודם דאית ליה מדינתא ושדר לגבה גוברין אפרכין רברבנין דיהון מנהלי עמא ומעיינין בהו ובדינייהו מאן אצטריך למהוי זקוק במזונייהו במלין דיצטרכון לאו עמא דמדינתא בעל כרחייהו יצטרכו לעיינא בהו ולמיהב להו יקרא</p>	<p>[משל] למלך בשר ודם שיש לו מדינה ושלח אליה אנשים גדולים שרים ושליטים שניהלו את העם ויעינו בהם ובדיניהם מי צריך להיות זקוק במזונם ובדברים שיצטרכו הלא לא עם המדינה הרי בעל כרחם יצטרכו להשגיח על דרכיהם ולתת להם כבוד.</p>
<p>שדרית למשה איהו אייתי קמייכו מן למיכל ונהיל לכו ולבנייכו ולבעירייכו ואשתדל בדנייכו (ס"א במזונייכו) ובכל מה דאצטריך לכי</p>	<p>שלחתי את משה הוא הביא לפניכם מן לאכול ונהל אתכם ואת בניכם ואת בהמתכם והשתדל בדנייכם (במזונותיכם) ובכל מה שהצטרכתם</p>

¹ עי' ח"ג קב ע"ב, קפא ע"א, ז"ח יד ע"ב. ועי' ע"ח שער הארת המוחין פרק ו: ועתה צריך לבאר איך תחילה יוצאין ע"י משה ואהרן ומרים, ואח"כ חזרו שלשתן בזכות משה לבדו כמארז"ל (תענית ט ע"א). והענין, כי נתבאר אצלנו איך משה ואהרן שניהם הם מבחינת יסוד אבא, כי משה גימטריא קפ"ד קס"א, שהם אחוריים דיסוד אבא ממולאים הו"ה דיוד"ן, ואה"ה דיוד"ן בבחי' פנים דיסוד אמא, אבל אהרן הוא ע"ב וקפ"ד שהם אחוריים פשוטין ואחוריים מלאים ביוד"ן דיסוד אבא. והנה אנו מוצאין קושיא אחת בדברי רז"ל כי פ"א מצינו בדבריהם כי משה בנצח ואהרן בהוד (תז"ח כח ע"א), וכמו שסידר בעל

<p>שדרית לאהרן אייתי (ס"א לכו ענני) היכלין דענני יקר לחפאה עלייכו כמלכין אסחי לכו בטלי יקר דלא אתרקבו לבושיכון ומנעליכון והו מתחדשי בכל יומא שדרית למרים אייתיאת בירא לאשקאה לכו ושתייתון אתון ובעירכון אינון יהבו לכון ומדלהון אכלתון ושתייתון וייתבתון בחופאה דיקר דלהון ומדלכון לא יהבתון לון ולא עוד אלא דאשתדלו עליכון ונטלו על צואריהון מטולכון והויתון מחרפיין ומגדפיין לון</p>	<p>שלחתי את אהרן הביא (לכם ענני) היכלות של ענני כבוד לכסות עליכם כמו מלכים רחץ אתכם בצל כבוד שלא ירקבו לבושיכם ומנעליכם שהיו מתחדשים בכל יום שלחתי למרים הביאה באר להשקות אתכם ושתייתם אתם ובהמתכם הם נתנו לכם ומשלחם אכלתם ושתייתם וישבתם בחפת הכבוד שלהם ומשלכם לא נתתם להם ולא עוד אלא שהשתדלו עליכם ולקחו על צוארם את משאכם והייתם מחרפים ומגדפים אותם.</p>
<p>אמר רבי יוסי לאו הוה אבא רחמן על בנוי כקודשא בריך הוא וקרא הוא דכתיב (מ"א ח נו) לא נפל דבר אחד מכל דברו הטוב וגו' תא חזי רחמנו דיליה אלו אמר לא נפל דבר אחד מכל דברו ולא יתיר נח לעלמא דלא אתברי אבל מדאמר מכל דברו הטוב ואפיק ביש לאחורא דהא מלה דביש לא בעי למעבד</p>	<p>אמר רבי יוסי לא היה אב רחמן על בניו כמו הקדוש ברוך הוא ופסוק הוא שכתוב לא נפל דבר אחד מכל דברו הטוב וגו' בא וראה רחמנותו אלו אמר לא נפל דבר אחד מכל דברו ולא יותר נוח לעולם שלא נברא אבל משאמר מכל דברו הטוב והוציא הרע לאחור שהרי דבר של רע לא רצה לעשות.</p>
<p>ואף על גב דאנונים וארים רצועה אתאת אימא ואתקפת בדרועיה ימינא וקם רצועה בקיומיה ולא נחית לתתא ולא אתעביד בגין דבעיטא חדא הו תרווייהו¹ איהו דאנונים ואיהי דאחידת בימיניה²</p>	<p>ואף על גב שהפחיד והרים רצועה באה האם והחזיקה בזרוע ימינו ועמדה הרצועה במקומה ולא ירדה למטה ולא נעשה (הדין) משום שבעצה אחת היו שניהם אותו שהפחיד אותו שאחז בימינו.</p>
<p>ואי תימא מנלן ממלה דאיהי באתגליא דכתיב (&) לך רד כי שחת עמך שרי לארמא רצועה ומשה דלא הוה ידע ארחא דאמא שתיק</p>	<p>ואם תאמר מנין לנו זה מדבר שהוא בגלוי שכתוב לך רד כי שחת עמך התחיל להרים רצועה ומשה שלא היה יודע</p>

ההושענות של יום הושענה רבה, והרי אנו רואין שמשא הוא לוי שהוא בשמאל שהוא קו ההוד, ואהרן
שהוא כהן בימין שהוא קו הנצח. אבל ספק זה נת"ל כי אורות הימינים דיסוד אבא יוצאין לצד שמאלי
ואורות השמאל יוצאין לצד ימין, נמצא כי משה כלול בימין ובשמאל, וכן אהרן כלול משניהן. וז"ס שאמרו
בזוהר פרשת וארא (כז ע"א) הוא משה ואהרן הוא אהרן ומשה, לומר ששניהם שקולים לאכללא אשא
במיא ומיא באשא, והבן זה. אמנם אני מסופק איך שמעתי ממורי זלה"ה איזה משניהם הוא עיקרו בימין
ואיזה משניהם עיקרו בשמאל, ונלע"ד ששמעתי ממנו כי הנה משה גדול מאהרן ועיקרו הוא בימין היסוד
ממש, לכן הוא חתום במדת הנצח העומד בימין היסוד אבא שבתוך הז"א, ומצד הימין הזה נמשך המן
שהיה בזכות משה כנודע, אבל יצא וניתן בצד שמאל כנודע, כי המזונות בצד שמאל, בסוד (פסחים קח
ע"א) קשין מזונותיו של אדם כק"ס, שהם מצד הדין והגבורה. אמנם אהרן הוא בשמאל היסוד דאבא.

¹ הדין הוא מתעורר בגבורה מצד הבינה, ובהיות הדין מתעורר על ידי הפגם, כוונת הת"ת והמלכות
בתיקונו, וכיצד בהיות הת"ת מתעורר בשמאל, דהיינו שהוא מחבק הנקבה כדין צפונות מערבית, מקדמת
המלכות ואוחזת בימין, דהיינו מערבית דרומית, והדין מתבטל על ידי רחמי החסד, שמימיה מכבין אש
הגבורה. וענין זה עושה המלכות מאליה, כשאין הפגם בה אלא בספירות העליונות והיא מתוקנת, היא
עולה ותובעת שפע לכל העולם, ואי אפשר לדחותה שהרי היא אינה נפגמת, ועל ידה מביאה שפע ואור
לכל הספירות, ואותו הפגם שומרת אותו והיא מייסרת, אחר כך בניה מעט, עד שמטהרת אותם מכל וכל,
כענין ויסרתיק למשפט ונקא לא אנקך (אור יקר).

² דבר זה קשה למאד להולמו, שהרי הנהגת המדות הפך זה, הת"ת נקרא אב לנשמותינו הוא רחמים,
והמלכות הנקראת אם לנו, היא מדת הדין, עם היות שהיא רפה, אם כן היאך אפשר לומר שהוא "מגזים
ברצועה, והיא אחידת וכו'", האמנם הנראה בזה הוא, כי ענין זה אינו בהיות העולם מתנהג בדין, כי אז היא
דין, והוא פעמים מסתלק, כדי שיהיה הדין נפעל בחזקה כמו שהיה בדור המבול, כדפי' בזהר פרשת נח
בפסוק ה' למבול ישב, ופעמים משתתף עמה, והיינו בסודם כדפי' שם בפסוק וה' המטיר בפרשת ויראה,
האמנם עתה הוא בהיות הגזמה לבד, וז"ש "ותרווייהו בעיטא חדא" (אור יקר).

<p>כיון דחמא קודשא בריך הוא כך אנקיד ליה ובטש ביה ואמר ועתה הניחה לי מיד ארגיש משה ואחיד בדרועיה דקודשא בריך הוא דכתיב (&) זכור לאברהם דא דרועיה ימינא ובגין כך לא נחית רצועה</p>	<p>דרכה של אם שתק כיון שראה הקדוש ברוך הוא כך רמז לו והכה בו ואמר ועתה הניחה לי מיד הרגיש משה ואחז בזרועו של הקדוש ברוך הוא שכתוב זכר לאברהם זו זרוע ימין ולכן לא ירדה הרצועה.</p>
<p>ואי תימא אמא דאיהי רגילה לאחדא ברצועה דמלכא אן הות דשבקת מלה למשה שאילנא ואמינא והא לא ידענא ברירא דמלה עד דנהוי קמיה דבוצינא קדישא כד אתו לקמיה דרבי שמעון חמא באנפייהו סימן אמר עולו בני קדישין עולו רחימין דמלכא עולו רחימין דילי עולו רחימין אלין באלין</p>	<p>ואם תאמר האם שהיא רגילה לאחז ברצועת המלך היכן היתה שהשאירה את הדבר למשה שאלתי ואמרתי והרי לא ידעתי את ברור הדבר עד שנהיה לפני המנורה הקדושה כשבאו לפני רבי שמעון ראה בפניהם סימן אמר הכנסו בנים קדושים הכנסו אהובי המלך הכנסו אהובים שלי הכנסו אהובים אלה לאלה.</p>
<p>דאמר רבי אבא כל אלין חברייא דלא רחימין אלין לאלין אסתלקו מעלמא עד לא מטא זמנייהו כל חברייא ביומוי דרבי שמעון רחימו דנפשא ורוחא הוה בינייהו ובגין כך בדרא דרבי שמעון באתגלייא הוה דהוה אמר רבי שמעון כל חברייא דלא רחימין אלין לאלין גרמין דלא ליהך בארע מישר¹ ועוד דעבדין פנימו בה² דהא אורייתא רחימו ואחיה וקשוט אית בה אברהם רחים ליצחק יצחק לאברהם מתחבקן דא בדא יעקב תרווייהו אחידן ביה ברחימו ובאחיה יחבין רוחייהו דא בדא חברייא כההוא דוגמא אצטריכו ולא למעבד פנימו</p>	<p>שאמר רבי אבא כל החברים הללו שאין אוהבים זה את זה מסתלקים מהעולם טרם שהגיע זמנם כל החברים בימיו של רבי שמעון אהבת נפש ורוח היתה ביניהם ולכן בדורו של רבי שמעון היו בגלוי שהיה רבי שמעון אומר כל החברים שאין אוהבים אלה לאלה גורמים שלא ללכת בדרך ישרה ועוד שעושים בה פגם שהרי בתורה אהבה ואחיה ואמת יש בה אברהם אהב את יצחק ויצחק את אברהם היו מתחבקים זה בזה ביעקב שניהם אחוזים באהבה ובאחיה נותנים רוחם זה בזה גם החברים באותה דוגמא הם צריכים ולא לעשות פגם.</p>
<p>כיון דחמא סימן באנפייהו ואמר לון הכי אמרו ליה ודאי רוח נבואה שרא על בוצינא קדישא³ והכי אצטריך לן למנדע בכה רבי שמעון ואמר חד מלה מאינון מלין דלחישו לי מגו ריש מתיבתא דגנתא דערין⁴ דלא אמרו באתגליא מלה דא סתרא איהי ואימא לכו בני</p>	<p>כיון שראה סימן בפניהם ואמר להם כך אמרו לו ודאי רוח נבואה שורה על המנורה הקדושה וכך אנו צריכים לדעת בכה רבי שמעון ואמר דבר אחד מאותם דברים שלחשו לי מתוך ראש הישיבה של גן עדן שלא אמרו בגלוי דבר זה סתר</p>

¹ המלכות, והענין כי בהיות האהבה בין עוסקי התורה, דהיינו אלו מטהרים מצד הימין, ואלו מטמאין מצד השמאל, דהיינו את והב בסופה, אהבה בסופה, דהיינו סוד האהבה המתעוררת מן השמאל ומן הימין כדפי' בזהר, והוא סוד ויאהב יצחק את רבקה אשתו, וכן אהבת עולם אהבתך על כן משכתך חסד, כי בהיות האהבה בסוף כל המדרגות, שהיא המלכות לחבקה למעלה, כיצד, שהם חצפים בהכרה, דהיינו קו האמצעי, אז היא אזלא באורח מישר דהיינו סוק קו האמצעי, אמנם כאשר אין אהבה בסופה ואין חפץ בהם בהכרעה ח"ו, איהי לא אזלא באורח מישר ואינה עולה בקו האמצעי, ושמא תאמר אם כן תעלה בא' הצדדים, לזה אמר "ועוד דעבדי בה וכו'" (אור יקר). פי' כיון שאינם אוהבים זה לזה מקטנרים זה את זה ואינם יורדים לאמתה של תורה (מ"מ).

² שהיא נפגמת על ידם ואינה מיוחדת למעלה, והיינו מחלוקת שאינה לשם שמים שהוא מחלוקת קרח ועדתו שלא רצו בהכרעה ובשלום, אמנם מחלוקת הלל ושמאי היה לשם שמים, דהיינו אש ומים, אברהם ויצחק, והם חצפים בהכרעה דהיינו יעקב מטה כלפי חסד הלכה כבית הלל (אור יקר).

³ קשה במה ידעו החברים שרוח נבואה שריא עליה, ותיריך מורינא כשא"ל דהא אורייתא רחימו ואחיה וקשוט אית בה, ש"מ שהבין ר"ש בקושייתם ורמז להם התירוץ בדברים אלו, שצריכים ישראל להיות אוהבים לשכינה, והם לא עשו כך, ולכן לא תפסה הרצועה כנהוג (מ"מ).

⁴ פי' מט"ט, וכמ"ש הרח"ו בפ' שלח לך (מ"מ).

רחימאי בני רחימין דנפשי מה אעביד אמרו לי בלחישא ואנא אימא באתגלייא ולזמנא דנחמי אנפין באנפין	הוא ואמר לכם בני אהובי בני אהובי נפשי מה אעשה אמרו לי בלחש ואני אמר בגלוי ולזמן שנראה פנים בפנים
קצא/א	
כל אנפין יסתכמון בדא	כל הפנים יסתמכו בזה.
בני חובא דעבדו ¹ (ערב רב) ² עמא דלבר ³ ואשתתפו ביה עמא קדישא באמא האבו דכתיב (&) קום עשה לנו אלהים ⁴ אלהים ודאי ⁵ כבוד ישראל דא איהו דשריא עליהו כאמא על בנין ודא הוא רזא ⁶ דכתיב (תהלים קו כ) וימירו את כבודם בתבנית שור דא כבודם דישראל ⁷ אמא דלהון ודא הוא דכתיב (ש"א ד כב) גלה כבוד דגרמו לשכינתא דאתגלי בגלותא עמהון ועל דא וימירו את כבודם במה בתבנית שור	בני החטא שעשו (ערב רב) העם שבחוץ והשתתפו בו העם הקדוש באם הם חטאו שכתוב קום עשה לנו אלהים אלהים ודאי כבוד ישראל הזה הוא ששורה עליה כאם על בנים וזהו סוד הכתוב וימירו את כבודם בתבנית שור זה כבודם של ישראל האמא שלהם וזהו שכתוב (שמואלא ד) גילה כבוד שגרמו לשכינה לגלות בגלות עמהם ועל זה וימירו את כבודם במה בתבנית שור.
הכא איהו רזא דמלה תא חזי לתתא גו שמרים דהמרא דורדיין בישין נפק חד ערעורא מקטרנא מזיקא קדמאה ואיהו ברזא קמח ⁸ דיוקנא	כאן הוא סוד הדבר בא וראה למטה בתוך שמרי היין השמרים הרעים יצא מפגיע אחד מקטרג מזיק קדמון והוא בסוד דמות אדם כשקרב לתוך הקדש

¹ ידוע מה שאמר הרב זלה"ה על מאמר יתיב על כרסייא דשביבין דנורא, שה"ס אורות מקיפין חיצוניים שמקיפים על אורות המקיפים הידועים שיש לכל ספירה וספירה, ואלו סוד שם אלקים, והם מתפשטים עד למטה בעשיה עד הקליפה שנקראת אלהים אחרים, וכמ"ש הסבא דמשפטים צו ע"א בפסוק (תהלים מז, ט) מלך אלקים על גוים, שר"ל שמשם זה נמשך השפע לגוים, אבל כשישראל חוטאים ח"ו אז מתעלים ונכללים דרגין בדרגין, ולפי בחינת החטא כך הוא הפגם, עיי"ש. אבל מה שצריך לדעת לענייננו הוא מה שנודע שבחטא העגל חזר ונעור חטא אדה"ר שבא נחש על חוה, ועניינו שבהתעלות הדינין ממטה למעלה בהתכללותם זה בזה מחמת העוון אז יש כללות אלהים אחרים בסוד ה' גבורות הקדושות שביסוד המלכות, ואעפ"י שאינם הם בעצמם חלילה עם כל זה להיותם נכללים שם נחשב ממש כאילו הם עצמם שם ואז ח"ו יוצא השפע לחוץ (רמ"ז).

² אמרו בתיקונים (תיקון נ' צז ע"ב) כי נתערב בישראל ה' מינים אשר סימנם הוא נגע רע, והם נפילים גבורים ענקים רפאים עמלקים, וכל אלו הם מינים בכלל נקראו בשם ערב רב, והוא סוד הכתוב (שמות יב לח) וגם ערב רב עלה אתם. (וע' בזה"ק בראשית כ"ה א' כ"ז ב' כ"ח ב' כ"ט רע"א משפטים ק"כ ע"ב פנחס רל"ז א' ב' תצא רע"ז רפ"ב בהעלותך קנ"ג רע"ב תשא קצ"א וכל הענין שם, ובדברי הרב בשער הפסוקים פ' שמות בארוכה הרבה) (הקדר"ש כג ע"ד).

³ אלו הערב רב (לב כב) כי ברע הוא, שהיו אדוקים באלהים אחרים שהוא חוץ מהקדושה. אבל הצרה היתה "ואשתתפו ביה עמא קדישא", המושרשים בקדש, שאלמלא כן אין חטא אומות העולם נקרא חטא, כמו שאמרו רז"ל פסוק (איכה א ח) חטא חטאה ירושלים, אמנם אחרי שגם רבים מהם נשתתפו עמהם כנזכר בעבר הדף לכך אמר "חאבו באימא" היא מלכות, שבעוון מחשבתם הכלילו שורש הקליפות ביסוד שלה (רמ"ז).

⁴ פי' אתה שאתה בעל החסד שהוא הממשיך כל מין שפע מלמעלה המשך עד עשיה לנו כח אלהים הם הגבורות, ואהרן שהיה דעתו להפרידם מעל ישראל כנזכר בעבר הדף הסכים עמהם כי חשב שכוונתם להתנהג במדת אומות העולם, וגם לא עלה בדעתו ששום ישראל ישתתף עמהם, אבל המה רימוהו שדעתם המרשעת היתה לעורר הדינין התחתונים של הקליפות ולטמא את מקדש ה', ועוד שעזרם שיתוף מחשבות ישראל (רמ"ז).

⁵ פי' שלא אמרו אלהים אחרים אלא אלקים, וכווננו לגבורות שביסוד שלה שנקרא (מיכה א טו) כבוד ישראל, שמשם נמשך האור החופף עליהם, ונקרא מקום זה המקודש כבוד והפכו ערוה. וגם כבוד הוא לבוש יסודה הקדוש הנקרא חיפוי וכיסוי ליסוד דזעיר וכמד"א (תהלים קמג, ט) אליך כסיתי (רמ"ז).

⁶ רזא ודאי הוא יסוד אימא קדישתא (רמ"ז).

⁷ כי (משלי כו א) לא נאווה לכסיל כבוד, ואין לייחס כבודם לערב רב שעל כרחק צריך לפרש כך, שהרי שרשם של הערב רב היה כתבנית שור כדלקמן, אלא ודאי כבודם ה"ס המלכות שעליה נאמר בשמואל גלה כבוד, פי' האור המוצנע והמכובד גלה ונגלה, ופסוק זה נאמר על ארון הקדש שאחד מסודותיו הוא יסוד, המלכות כדאיתא בליקוטי תורה פרשת תרומה, וזהו שנתן הטעם כי נלקח ארון האלקים (רמ"ז).

<p>דאדם כד קריב לגו קדשא כיון דאתעבר מתמן ובעי לנחתא לתתא בעי לאתלבשא בלבושא לנזקא עלמא ונחית הוא ורתיכוו ולבושא! קדמאה דקא נקיט תבנית שור דיוקנא דשור וקדמאה לנזיקין מאינון ארבע שור איהו ואינון ארבע אבות² לנזקא עלמא וכלהו תלתא דאבות נזיקין בר שור כלהו דיליה ועל דא כתיב (&) וימירו את כבודם בתבנית שור</p>	<p>כיון שמעבר משם ורוצה לרדת למטה רוצה להתלבש בלבוש להזיק את העולם ויורד הוא ומרכבותיו והלבוש הראשון שהוא לוקח תבנית שור דמות שור וראשון לנזיקין מאותם ארבעה הוא שור והם ארבעה אבות להזיק לעולם וכל שלשת אבות הנזיקין פרט לשור כולם שלו ועל זה כתוב וימירו את כבודם בתבנית שור.</p>
<p>מהו אוכל עשב הא דרשינן ביה אבל עקרא דמלה מתמצית דלחם ושבעה זיני דגן לית ליה בהו חולקא ובגיני כך אימא לא הות תמן ולא יאות לה למהוי תמן ובגין דאבא הוה ידע רחמנו דאמא וארחא דילה אמר למשה בני רחימאי עיטא בתרווייהו בדא תדיר ודא הוא דלחישו לי בלחישו דלא חזי לגלאה דברא לא ינדע ויחמי דהא רצועה אתקנת וידחל תדיר אבל תרווייהו בעיטא דא ובעיטא חדא</p>	<p>מה זה אכל עשב הרי דרשנו בו אבל עקר הדבר מתמצית של לחם ושבעה מיני דגן אין לו בהם חלק ולכן האם לא היתה שם ולא נאה לה להיות שם ומשום שהאב היה יודע את רחמנות האם ודרכה אמר למשה בני אהובי העצה בזה תמיד בשניהם וזהו שלחשו לי בלחש שלא ראוי לגלות שהבן לא ידע ויראה שהרי רצועה מוכנה ותמיד יפחד אבל שניהם בעצה זו ובעצה אחת.</p>
<p>תא חזי כתיב (&) וירא העם כי בשש משה מאן העם³ אינון ערב רב מאן ערב רב וכי לודים וכושים וכפתורים ותוגרמים הוו דקראן לון ערב רב⁴ והלא מצריים הוו וממצרים נטלו ואלו הוו ערבוביא דעמין סגיאין⁵ הכי הוה ליה למכתב ערב רב עלו אתם לפי הערבוביה שלהם.</p>	<p>בא וראה כתוב וירא העם כי בשש משה מי זה העם הם הערב רב מי הערב רב וכי לודים וכושים וכפתורים ותוגרמים היו שקראו להם ערב רב והלא מצריים היו וממצרים נסעו ואלו היו ערבוביה של עמים רבים כך היה לו לכתב ערב רב עלו אתם לפי הערבוביה שלהם.</p>
<p>אלא (שמות יב לח) ערב רב עלה אתם עמא חד הוה ולישן חד אבל כל חרשי מצרים וכל חרטומי דלהון הוין⁶ דכתיב בהו (שם ז כג) ויעשו</p>	<p>אלא ערב רב עלה אתם עם אחד היה ולשון אחת אבל כל מכשפי מצרים וכל חרטמיהם היו אלה שכתוב בהם ויעשו</p>

¹ קצג ע"ב (הערת הזהר).

² קיח ע"א (הערת הזהר).

³ טעם שאלה זו הוא מפני שבפרשת בשלח מה ע"ב אמר שכשישראל היו יחד עם ערב רב היו נקראים העם, אבל בכאן לא יכון לומר כן מפני שאלו לא היו אלא ערב רב לבדם, וכנראה ממה שאמר (לב, ז) שחת עמך, וכנזכר שם בבשלח מו ע"א (רמ"ז).

⁴ פי' שהם אומות פחותות ושלכן ערבם בשם ערב רב. והלא מצריים הוו, זהו גם כן דעת רז"ל בשמות רבה פרשה י"ח (סי' י) וז"ל, הכשרים שבמצרים באו ועשו פסח עם ישראל ועלו עמהם שנאמר (יב, לח) וגם ערב רב עלה אתם. ועוד מוסיף להקשות וממצרים נטלו, ור"ל שאפילו שהיו מאומה אחרת היה ראוי לקראם מצרים, כמו שמצינו (שמו"א כב, כב) דואג האדומי, (דבה"א ב, יז) יתר הישמעאלי, שלפי הפשט נקראו כן על שם שהיו דרים שמה, וכמו שעוד נהוג בעולם שיושבי עיר אחת נקראים על שם עירם (רמ"ז).

⁵ פי' אפילו היו מצרים דלמא שגם ביניהם היו מעורבים שאר אומות שהיו אז במצרים דרך ארעי כמו סוחרים וזולתם מעורבים ושבים, לזה מוסיף שאם כן היל"ל עלו אתם שגם שם ערב רב הוא לשון יחיד מכל מקום הרי הוא בשם העם, שכאשר כולל ישראל וערב רב מדבר בלשון רבים, ואם על הערב רב מדבר בלשון יחיד וכגון (יג, יז) ויהי בשלח פרעה את העם, שהם ישראל וערב רב, אומר ולא נחם אלהים, וכן ונחם העם שהוא ערב רב אומר בלשון יחיד נחם. ולישן חד, הענין במה שידוע שמדרגת מצרים היתה מאחורי הדעת כגו' של ערב רב ר"ב, ודעת גניז בפומא דמלכא, ומשם הדיבור (רמ"ז).

⁶ בא ליתן טעם למה עלו עם ישראל, וגם מי ומי העולים שאם היו מדלת העם אין להחשיב עלייתם, לכן אמר שהיו המעולים שבהם בחכמה אותם שהיו רוצים להתקומם נגד ה' ונגד עבדו, אמנם כשראו ששלנו נצחו חזרו למשה להשתלם עמו וה' אמר לו לא תקבל לון, כך אמר לו סתם מבלי הודיע לו הטעם, ומשה חשב שהיה הטעם על דרך שאמרו לא קבלו גרים (לעתיד לבא) [לא בימי דוד וכו'] וכן אין מקבלים גרים

<p>גם הם חרטומי מצרים שרצו לעמד כנגד נפלאות הקדוש ברוך הוא כיון שראו הנסים והנפלאות שעשה משה במצרים חזרו למשה אמר הקדוש ברוך הוא למשה אל תקבל אותם אמר משה רבון העולם כיון שראו גבורתך הם רוצים להתגיר יראו גבורתך בכל יום וידעו שאין אלוה מבלעדיך וקבל אותם משה. לון משה</p>	<p>גם הם חרטומי מצרים שרצו לעמד כנגד נפלאות הקדוש ברוך הוא כיון שראו הנסים והנפלאות שעשה משה במצרים חזרו למשה אמר הקדוש ברוך הוא למשה אל תקבל אותם אמר משה רבון העולם כיון שראו גבורתך הם רוצים להתגיר יראו גבורתך בכל יום וידעו שאין אלוה מבלעדיך וקבל אותם משה.</p>
<p>אמאי קרא לון ערב רב אלא כל חרשין דמצרים הוו וברישיהון¹ *יונוס וימברוס² ובשעתו דיומא הוו עבדי תדיר חרשיהו כל אלין חרשין עלאין הוו מסתכלי מכי נמי שמשא משירותא דשית שעות ומחצה עד שירותא דתשע ומחצה דהיינו ערב רב רבא כל אינון חרשין זעירין משירותא דתשע ומחצה עד פלגות ליליא</p>	<p>למה קרא להם ערב רב אלא כל מכשפי מצרים היו ובראשם יונוס וימברוס ובשעות היום היו עושים כשפיהם תמיד וכל המכשפים הללו העליונים היו מסתכלים מכאשר נוטה השמש מראשית שש שעות וחצי עד ראשית תשע וחצי שהינו ערב הגדול כל אותם מכשפים קטנים מתחלת תשע וחצי עד חצות הלילה.</p>
<p>*אמרו המגיהים אולי אלו הם יוחני וממרא שנוכר במנחות דף פה ובשמות רבה פ"ט אמרו יוחני וממרא אל משה תבן אתה מכנים לעפריים</p>	
<p>אינון עלאין דבהו הוו מסתכלי מכי נמי שמשא דהא כדין שראן תשע מאה ותשעין וחמש דרגין למשטטא על טורי חשוך ורוחא דלהון³ הוה משטטא על כל אינון חרשין (נ"א דרגין) בחרשיהו ואלין הוו עבדי כל מה דאינון בעאן עד דכל מצראי רחצנו דלהון באלין הוה וקראן לון ערב רב בגין דאית ערב זעירא מתשע שעות</p>	<p>אותם עליונים שבהם היו מסתכלים מכשנוטה השמש שהרי אז מתחילים תשע מאות ותשעים וחמש דרגות לשוטט על הרי החשך ורוחם היתה משוטטת על כל אותם מכשפים (דרגות) בכשפיהם ואלה היו עושים כל מה שהם רוצים עד שכל המצרים באלה היה מבטחם וקראו להם ערב רב משום שיש להם ערב קטן מתשע שעות</p>
<p>קצא/ב</p>	
<p>ומחצה ולתתא דא ערב זעירא ותרי ערבי אינון ועל דא וגם ערב רב עלה אתם</p>	<p>וחצי ומטה זה ערב קטן ושני ערבים הם ועל כך וגם ערב רב עלה אתם.</p>
<p>וחכמתא דלהון הוה סגי ואינון אסתכלו בשעתו דיומא ואסתכלו בדרגא דמשה וחמו דהא בכל סטרין בשש משה בשש שעתו קדמאין דיומא דאינון לא יכלין לשלטאה בהו (ס"א בגין שית) בשית דרגין עלאין דאחידן ביה (נ"א דאחיד בהו) ובכל סטרין בשית הוה⁴</p>	<p>וחכמתם היתה רבה והם הסתכלו בשעות היום והסתכלו בדרגת משה וראו שהרי בכל הצדדים בשש משה בשש שעות ראשונות של היום שהם לא יכולים לשלט בהם (בגלל שש) בשש דרגות עליונות שאוחזים בו (שאוחז</p>

לימות המשיח, כדי שלא יתהנו מהנאות ישראל כיון שלא נשתתפו עמם בצרתם, וזהו פיוס גדול לישראל, וכו' (רמ"ז).

¹ בלק קצד ע"א (הערת הזהר).

² עי' שעה"פ הובא לקמן קצב ע"ב.

³ בלק קצא ע"א (הערת הזהר). זר"ן של קלי' היו משוטטים (רח"ו).

⁴ פ' בשש שעות הראשונות של יום אינם יכולים לעשות שום דבר מפני שהם רחמים ועוד שרומזים לו"ק דז"א שהם בחי' משה (מ"מ).

<p>ובעטרין¹ דאלין שית הוה זמין לרדת מן ההר דכתיב (&) כי בשש משה לרדת מן ההר</p>	<p>בהם) ובכל הצדדים היה בשש ובעטרות השש הללו היה עתיד לרדת מן ההר שכתוב כי בשש משה לרדת מן ההר.</p>
<p>מיד ויקהל העם על אהרן (דהכי תנינן דבההיא שעתא דנחית משה וקביל אורייתא בלחודוי כללא דכל ישראל ואיהו קביל אורייתא בעלמא ואפילו מגלת אסתר דכתיב (אסתר ט כז) וקבל היהודים וקבלו היהודים מבעי ליה מאי וקבל אלא דא משה דאיהו היהודים כללא דיהודאי ויקהל העם על אהרן) אמאי על אהרן² בגין לאתכללא בסטרא דימינא³ דהא אינון שמאלא בעו מניה⁴ ובגין דלהוי כליל בימינא אתכנשו על אהרן⁵ ויאמרו אליו קום עשה לנו אלהים⁶ (אלהים ודאי⁷ בעו סטר שמאלא אשר ילכו אשר ילך מבעי ליה מאי אשר ילכו⁸ אלא אלהים שית דרגא אינון</p>	<p>מיד ויקהל העם על אהרן (שכך למדנו שבאותה שעה שירד משה וקבל התורה לבדו כללות כל ישראל והוא קבל התורה בעולם ואפילו מגלת אסתר שכתוב (אסתר ט) וקבל היהודים וקבלו היהודים היה צריך להיות מהו וקבל אלא זה משה שהוא היהודים כללות כל היהודים ויקהל העם על אהרן) למה על אהרן כדי להכלל בצד הימין שהרי הם השמאל רצו ממנו וכדי שיהיה כלול בימין התכנסו על אהרן ויאמרו אליו קום עשה לנו אלהים (אלהים ודאי רצו צד השמאל אשר ילכו אשר ילך היה צריך להיות מהו אשר ילכו אלא אלהים שש מדרגות הן (ששת ימי המעשה) כולם בצד השמאל של אלהים</p>

¹ ירצה שכשהיה משה למעלה היה גנוז בדעת שהוא ביסוד אמא והוא בבחינת היניקה שכל אחד מהו"ק כלול בו, וז"ש (שמות לב א) לא ידענו מה היה ל"ו, ובסוד ל"ו קצותיו, שהם היו יודעים שכשהאור מתרבה אז מאירים (נ"א משפיעים) ו"ק הדעת העליונים בכל הו"ק התחתונים. וכן אמרו שם שהנה משה חשבו שהיה מזומן להתחבר בעטרין של הו"ק שהם משל הדעת ויהיו כולם מ"ב, ועתה ראו כי בשש משה ר"ת מ"ב, לרדת מן ההר הוא יסוד אמא. ובזה מדוייק גם ייתור אחר כי מה לו לומר לרדת מן ההר וכי לא ידעו הכל שהיה בהר, דיו שיאמר בושש משה לרדת. אלא שהם חשבו שבו ביום עד חצות ירד משה מעוטר בו"ק העליונים וכשראו שלא ירד חשבו שתשש כח משה וכח החסדים שבהם נבנה זעיר דקדושה, ולכן נתעוררו לתקן את שכנגדו (רמ"ז).

² כי כיון שכל דעתם לחזק כח הקליפה מה להם אצל אהרן (רמ"ז).

³ נראה שידוע ששם מ"ב הוא בגבורה ושם אבגית"ץ הוא חסד שבגבורה, וכל בחינת חסד הוא לאהרן, וזהו סטרא דימינא, שאבגית"ץ הוא לצד ימין של הגבורות, ושר"ר גי' אבגית"ץ שהוא ראש הגבורות (רמ"ז).

⁴ וכלומר דאם כן אין לומר שהיו רוצים חסד ממש מן החסד אלא הכל מן הגבורות (רמ"ז).

⁵ ידוע שסתם חסד נקרא יומא דכליל כולהו יומי, והם רצו שכל השמאל יהא כלול בימין דהיינו שחסד שבגבורה יתכלל ויתפשט בכל השמאל, ולכן כולם שהיו מושרשים בכל מדות הגבורות נאספו ונקהלו על אהרן לקבל כולם ממנו איזה כח, ולכן ויקהל העם. וז"ש אתכנישו על אהרן וכו' קום עשה וגו', נראה שכיון שאז היתה השעה הראשונה על הערב שאז הוא שליטת החסד של הגבורות לכן הבהילוהו שיקום מיד שלא יעבור הזמן המוכן להם (רמ"ז).

⁶ הה' אותיות השרשיים [של שם אלהים] עם הק"כ הרי הם קכ"ה והם כולם דינין, ומהם היו השמונה מלכים. והיה כל מלך ומלך כלול מקכ"ה דינין, וח' פעמים קכ"ה הרי הם אלף, והם ג"כ סוד אלף יומין דחול שאמרו בזוה"ק (פ' פקודי דף רכז ע"א), ומשם הוא ג"כ סוד הקכ"ה זיני מסאבותא שאמרו בפ' אחרי (דף עט ע"א), וכן עשו את העגל מקכ"ה קנטרין של זהב כמ"ש בשמות רבה (פ' מ"ב סוף סי' ח') וכן בזוה"ק (פ' תשא קצ"ב סע"ב), כי עשו במנין זה להמשיך שם הקכ"ה זיני מסאבותא כדי להגביר את רוח הטומאה להוציא את מחשבתם לפועל. והוא משום כי במנין זה נכלל שורש כל הדינין אשר בשם אלהים וזהו שאמרו (שמות לב א) קום עשה לנו אלהים (דע"ה ח"א ב ע"ב)

⁷ פ' כי היו רוצים שיתקן להם מדת אלקים למעלה בצד שמאל של הקדושה, ולכן לא אמרו עשה לנו פסל וכיוצא אלא שרצו להיות מושפעים מצד השמאל של הקדושה (רמ"ז).

⁸ זו קושיא שניה כי מלבד קושיא דילך, אשר ילך מבעי ליה, עוד הרגיש מהו ענין הליכה זו כי היה די שיאמר עשה לנו אלהים, ולזו השנית מתרץ לקמן אוף הכי אלהים אשר ילכו לפנינו כמה דאזיל קמייכו ה'. אבל הקושיא הראשונה מתרץ אלהים שית דרגא אינון, דהיינו חג"ת נה"י מצד הגבורות דאלהים. שית אינון, מלמד מהו מספר זה של שש כי אלהים לשון רבים ומיעוטו שנים, ואמר כי בשם אלהים רמוזים שש, והיינו כי א' דאלהים נקודה בשבא סגול דהיינו גבורה והל' ת"ת והה' נצח והי"ם [הוד] יסוד (מלכות). וטעם שאין נקודות כי אם עד ה' שהן עד נצח, מפני שעד נצח הוא לזעיר ומהוד ולמטה לנוק' וכנזכר בדרוש אורך היריעות (רמ"ז).

<p>(ד"א ששת ימי המעשה) כלוהו בסטר שמאלא דאלהים שית אינון דאי תימא¹ דהא שבע אינון ההוא אלהים עלאה² לא עאל בכללא קמס</p>	<p>שש הן שאם תאמר שהרי הן שבע אותם האלהים העליון לא נכנס בכלל).</p>
<p>תא חזי כל זמנא דהוה משה במצרים שמא דאלהים לא דכיר אלא שמא דיהויה ועל דא קשיא ליה לפרעה בנין דלא יהא תוקפא להווא סטרא אחרא ולא יתקף בעלמא השתא בעו ההיא מלה והיינו קום עשה לנו אלהים לנו דייקא דאנן צריכין להאי מלה לתקפא סטרא דילן דהוה אתדחיא עד השתא</p>	<p>בא וראה כל זמן שהיה משה במצרים לא הזכיר השם של אלהים אלא שם של ה' ועל זה קשה לו לפרעה כדי שלא יהיה תקף לאותו הצד האחר ולא יתחזק בעולם עכשיו רצו את אותו הדבר וזהו קום עשה לנו אלהים לנו דווקא שאנו צריכים את הדבר הזה לחזק את הצד שלנו שהיה דחוי עד עכשו.</p>
<p>אשר ילכו לפנינו מאי אמרו אלא הכי אמרו חמינין דאתון ישראל כל טוב וכל יקר דעלמא לבו ואנן דחיין לבר דילכון (שמות יג כא) ויהויה הולך לפניהם יומם אוף הכי אלהים אשר ילכו לפנינו כמה דאזיל קמייכו יהויה דהא רשו אית לסטרא דילן למהך אוף הכי לקמנא אי נזמין ליה עובדא</p>	<p>אשר ילכו לפנינו מה אמרו אלא כך אמרו אנו רואים שאתם ישראל כל טוב וכל הכבוד של העולם לכם ואנו דחויים בחוץ שלכם וה' הלך לפניהם יומם אף כך אלהים אשר ילכו לפנינו כמו שה' הולך לפניכם שהרי יש לנו רשות לצד שלנו ללכת אף כך לפנינו אם נזמן לו מעשה.</p>
<p>תא חזי כל ענני יקר דאזלו במדברא לא הוו חפיין אלא לבני ישראל לחודדיהו וההוא עננא דיקר דכתיב (&) ויהויה הולך לפניהם יומם אזלא לקמייהו ואלין ערב רב וכל אינון בעירי עאנין ותורין הוו אזלו לבר ממשרייתא לבתרייתא ותא חזי כל אינון ארבעין שנין דקא אזלו ישראל במדברא שום לכלוכא וטנופא לא הוה גו ענני לגו ועל דא עאני ותורי דהוו אכלי עשב לבר הוו וכל אינון דנטרי לון</p>	<p>בא וראה כל ענני הכבוד שהלכו במדבר לא היו מכסים אלא רק את בני ישראל לבדם ואותו ענן כבוד שכתוב וה' הלך לפניהם יומם הולך לפניהם והערב רב הללו וכל אותן בהמות צאן ושורים היו הולכים מחוץ למחנה באחרונה ובא וראה כל אותם ארבעים שנים שהלכו ישראל במדבר שום לכלוך וטנוף לא היה בתוך העננים בפנים ועל זה צאן ובוקר שהיו אוכלים עשב היו בחוץ וכל אותם ששומרים אותם.</p>
<p>אמר רבי אלעזר אבא אי הכי אינון ערב רב לא הוו אכלי מן מנא אמר ליה ודאי הכי הוא אלא מה דיהבין לון ישראל כמאן דיהיב לעבדיה וממה הוו אכלי מתמצית מה דאשתאר מבתר ריחיא פסולת וקרא אכריין ואמר (שם טז לה) ובני ישראל אכלו את המן ארבעים שנה בני ישראל ולא אחרא ויראו בני ישראל ויאמרו מן הוא ולא שאר ערב רב עאני ותורי דהוו בינייהו</p>	<p>אמר רבי אלעזר אבא אם כך אותם ערב רב לא היו אוכלים מן המן אמר לו ודאי כך הוא אלא רק מה שנותנים להם ישראל כמי שנותן לעבדו וממה היו אוכלים מתמצית מה שנשאר אחר הרחיים פסלת והכתוב מכריז ואומר (שם טז) ובני ישראל אכלו את המן ארבעים שנה בני ישראל ולא אחרים ויראו בני ישראל ויאמרו מן הוא ולא שאר הערב רב צאן ובוקר שהיו ביניהם.</p>
<p>עד השתא הוו אתכפיין אינון ערב רב והשתא קמו ובעו עובדא לאתקפא לסטרא אחרא אמרו או נהא כלנא עמא חדא ונהוי</p>	<p>עד עכשיו היו כנועים אותם ערב רב ועכשיו עמדו ורצו מעשה לחזק את הצד האחר ואמרו או נהיה כלנו עם אחד</p>

¹ היינו משום הנז"ל שערב רב הוא מהדעת וערב קטן הוא מהיסוד, ואם כן שבע, הם דעת חג"ת ונה"י (רמ"ז).

² נראה שר"ל כי לא היה להם כח בדעת בשרשו כי אם מהתפשטותו בחג"ת נה"י קשיא ליה לפרעה, דכיון שלא הזכיר שם אלהים חסר ונמנע הכח דפרעה ואדרבה היה מזכיר שם הו"ה להכניע שלטון הדינים (רמ"ז).

<p>בכללא עמכון או יהא לן מאן דיהך קמנא כמה דיהך אלהכון קמיכון אמר אהרן חס ושלום דאלין ישתתפון בעמא קדישא למהוי כלא כללא חדא ולא יתערבון עמא קדישא בעמא דא כללא חדא אלא טב איהו לאפרשא לון מגו עמא קדישא עד דייתי משה</p>	<p>ונהיה בכלל עמכם או שיהיה לנו מי שילך לפנינו כמו שהולך אלהיכם לפניכם אמר אהרן חס ושלום שאלה ישתתפו בעם הקדוש להיות הכל כלל אחד ולא יתערבו העם הקדוש בעם הזה בכלל אחד אלא טוב להפרידם מתוך העם הקדוש עד שיבא משה.</p>
<p>ואהרן לטב אתכוון אלא סגיאין הוו מישראל דאשתתפו בהדיהו¹ בלבא ובגין כך כד אתא משה אצטריך לבררא וללבנא לעמא קדישא מההוא חובא ואשקי לון שקי² עד דאתברירו</p>	<p>ואהרן התכוון לטוב אלא שהיו רבים מישראל שהשתתפו עמהם בלב ולכן כשבא משה הצטרך לברר וללבן את העם הקדוש מאותו חטא והשקה אותם השקיה עד שכלם נבררו</p>
<p>קצב/א</p>	
<p>כלהו ולא אשתאר בהו פסולת כלל</p>	<p>ולא נשארה בהם פסולת כלל.</p>
<p>אמר לון אהרן פרקו נזמי הזהב וכי לא הוה לון דהבא אחרא אלא אמר אהרן³ בעוד דאית לון קטטה בבנייהו ובנשייהו יתעכבון ובין כך ייתי משה תא חזי תנינן קשים גרים לישראל כספחת בבשר החי כל שכן אלין דלא הוו גרים כדקא יאות אינון מה עבדו ויתפרקו כל העם את נזמי הזהב אשר באזניהם כמה אלפי ורבוון הוו מנזמיהון תמן</p>	<p>אמר להם אהרן פרקו נזמי הזהב וכי לא היה להם זהב אחר אלא אמר אהרן בעוד שיש להם קטטה עם בניהם ונשיהם יתעכבו ובין כך יבא משה בא וראה שנינו קשים גרים לישראל כספחת בבשר החי כל שכן אלה שלא היו גרים כראוי מה הם עשו ויתפרקו כל העם את נזמי הזהב אשר באזניהם כמה אלפים ורבבות היו מנזמיהם שם.</p>
<p>מה כתיב (&) ויקח מידם ויצר אותו בחרט</p>	<p>מה כתוב ויקח מידם ויצר אתו בחרט וגו' אהרן לא נשמר מאותם שני חכמים</p>

¹ בחטא העגל הנה אמרו בילקוט (פ' עקב רמז תתנ"ב) דכל חטא העגל היו רק הערב רב לבד, וכן הוא בזוה"ק פנחס (רלז ע"א ע"ב) ע"ש. ואמרו שם, כי מה שנאמר בפ' תשא (לב כח) ויפול מן העם כו' כשלושת אלפי איש, היו כולם מן הערב רב (ע' יומא סו ע"ב) וכו' גם בעיקר חטא העגל היו רק הערב רב, ולא נכשלו בזה מישראל רק מקצת לבד ובמחשבה לבד, וגם הם הרי קבלו עונשם ומיתו ע"י השקאת המים (דע"ה ח"ב קלח ע"ג).

² לאפוקי השלשת אלפים, דדוקא אותם שהשקה היו מעמא קדישא שחטאו במחשבה, אבל השלשת אלפים שמתו ע"י בני לוי היו מבני ערב רב שנשאו נשים משבט שמעון כנזכר בפרשת פנחס רלז ע"א (רמ"ז).

³ אין הכוונה שיהיה ריב בנייהם שלא ירצו לתת להם נזמיהם, אלא פ' כמ"ש בפרשת פנחס רלז ע"א שהרבה מערב רב נשאו נשים משבט שמעון ולכן התקוטטו עם בעליהן ותמאינה לתת זהב לבעל, ועל כן אמר בסמוך לא בעו מנשיהון, כי יהיה להם חשש שלא תחול טומאה על אותו זהב שלא ניתן מתחילה לשמה, וכל שכן דלעשות חרשין צריך נדיבות כדבסמוך ונשים קמצניות הן כספחת בבשר החי. ומובן במ"ש הרב זלה"ה בדרוש הצרעת ששלש הנגעים הם בסוד חסרון אור אבא מזעיר בכל שלש בחינות קו האמצעי שלו שהם דת"י, ושאת כנגד החסרון המגיע ללאה שכנגד הדעת, ספחת ובהרת כנגד שני מקומות של אחיזת רחל ת"ת ויסוד, וספחת הוא בסוד אור הת"ת ששם יש שייכות ללאה ורחל בסוד עקב ענוה, והיינו ספחת שפעמים נספח ללאה ופעמים לרחל, ועיין מה שכתבתי בפרשת תזריע מט ע"ב. וידוע כי משם יוצאים אורות לחיצונים בסוד סחטה ענבים כנודע אצלנו, והנה כל הגרים הם מסטרא דנוק', ולהיות שאינם בקיאים בתורה כדאמרינן ביבמות, לכן קשים לישראל, שהם מחו"ג דאו"א, כספחת, שגורמים העלם אור אבא דמתמן התורה, וח"ו אבא לא יסד ברתא. כל שכן אלין דלא הוו גרים כדקא יאות, שהיו מבחינת סיגי הדעת בני בלע זה בלעם שהיה יונק מהדעת, והיו קשים כמו שאת שהוא כנגד לאה, ושאת עם הכולל עולה בלע"ם במ' דא"ק, ולכן עיקר כוונתם היה להמשיך כוחות דינים קשים מדיני לאה בסוד אל"ה אלהיך, כי ידוע שאחיזת מצרים בעורף ומלכם פרע"ה שבהיפוכו הוא הער"ף ולכן נקראים עם קשה ערף, ולהיות שלאה היא מלכות תבונה על כן פרקו נזמי הזהב אשר באזניהם, להמשיך הדין שה"ס זה"ב גי' מילוי שם אלה"ם שיש בו י"ג אותיות ועם הכולל גי' זה"ב, ולהיותו דמילוי ההין לזאת כתיב הזהב, ה' זהב, כי דעתם היה לצרור צרה לגברת הקדושה כנז"ל, אשר ילכו לפנינו (רמ"ז).

<p>וגו' אהרן לא אסתמר מאינן תרין חכימין דהוו ברישיהון¹ דההוא ערב רב חד מנייהו הוה קמיה² ואחרא הוה עביד בחרשוי כיון דתרווייהו אתייעטו כחדא³ נטלו ההיא דהבא⁴ (חד) תרין שלישי בידא דחד ושליש בידא דאחרא⁵ בגין דהכי אצטריך בההוא זינא דחרשא</p>	<p>שהיו בראשיהם של אותו ערב רב אחד מהם היה לפניו והאחר היה עושה בכשפים כיון ששניהם התיעצו כאחד לקחו את אותו זהב (אחד) שני שלישי ביד אחת ושליש ביד האחרת משום שכן צריך באותו מין של כשוף.</p>
<p>בכה רבי שמעון אמר אי חסידא קדישא אהרן משיחא דאלהא רבא בחסידותך נפלו כמה מעמא קדישא ואנת לא הוית ידע לאסתמרא מהו עבדו כד מטו שית שעתין ויומא הוה במתקלא נטלו ההוא דהבא דפריקו מאודניהון מאי טעמא בגין דמאן דאצטריך למעבד חרשא לא בעי למיחס עיניו על ממונא ואינן אמרי שעתא קיימא לן אי אנן לא מעכבין לאו שעתא למיחס על דהבא מיד ויתפרקו כל העם מאי ויתפרקו כמה דאת אמר (מ"א יט יא) מפרק הרים ומשבר סלעים דחבילו ותברו אודניהו בכה כמלקדמין ואמר אי עמא קדישא אי עמא קדישא דקודשא בריך הוא</p>	<p>בכה רבי שמעון אמר אי חסיד קדוש אהרן משוח של האל הגדול בחסידותך נפלו כמה מהעם הקדוש ואתה לא היית יודע להשמר מה עשו כשהגיעו שש שעות והיום היה במשקל לקחו את אותו זהב שפרקו מאזניהם למה משום שמי שצריך לעשות כשוף לא מתבקש לחוס עינו על ממון והם אומרים השעה עומדת לנו אם איננו מעכבים זו אינה שעה לחוס על הזהב מיד ויתפרקו כל העם מה זה ויתפרקו כמו שנאמר (מלכים א יט) מפרק הרים ומשבר סלעים שהשחיתו ושברו את אזניהם בכה כמקדם ואמר אי עם קדוש של הקדוש ברוך הוא.</p>
<p>פתח רבי שמעון בבכיה ואמר (שמות כא ו) והגישו אדניו אל האלהים וגו' הא אוקמוה</p>	<p>פתח רבי שמעון בבכיה ואמר והגישו אדניו אל האלהים וגו' הרי פרשוה</p>

¹ כוונתם היתה להמשיך ב' אלהים דסוד עק"ב, וז"ס נעשה לנו אלהים גי' עק"ב, והיינו אשר ילכו, בכח העקב. והם הם תרין חכימין דהוו ברישיהון וכו', שהם בני בלעם האחוז באותו העקב ככתוב אצלנו. וגם מכח זה נעשה העגל דכר ונוק', שהרי אותם הב' אלהים הם סוד נו"ה, וידוע דאיהו בנצח ואיהי בהוד, ועיין דרך אחרת בעבר הדף (רמ"ז).

² הוא כנגד נצח, "ואחרא הוה עביד בחרשו", הוא שכנגד הוד, ששם כח הדין יותר חזק, ולכן היה מצליח יותר בכשפיו (רמ"ז).

³ היינו שנתייחדו שניהם להתחזק זה בזה (רמ"ז).

⁴ המוכן כבר בקסמיהם ולחשיהם להוריד עליו כח דיני לאה שהיא סוד מלכות בינה שמשם הזהב (רמ"ז).
⁵ חלקו הזהב, תרין שלישי בידא דחד ושליש בידא דאחרא, להבין סוד זה צריך להקדים כמה הקדמות. [בגליון. עוד י"ל שכוונתם היתה לעשות דכר ונוק' שור וחמור כמ"ש לקמן בעבר הדף. וידוע שהזכר הוא שני שלישי חב"ד חג"ת והנוק' שלישי אחד נה"י ושור קרוב לב"פ חמור.] ההקדמה האחת על מ"ש לעיל דף קסו ע"ב בסוד י"ש עולמות דתחות עלמא דאתי, פירש הרב זלה"ה בריש שמואל על פסוק (א ח) מעשרה בנים, ש"ש עולמות אלה הם בלאה ובג"י י' פעמים א"ל. הקדמה שניה שעל מה שאמר הזוהר קמב) שאלו הי"ש עולמות נחלקים לשני חלקים, דהיינו שני שלישים לחלק אחד שסודם או"ר גי' ר"ז והם לצד ימין, והחלק השני הוא ק"ג לשמאל, פירש הרב זלה"ה שעיקרם בחב"ד דז"א אלא שנמשכים עד חג"ת דיליה שעד שם התפשטות לאה. ושני חלקים העולים או"ר ה"ס מילוי אחוריים דמ"ה, שאם תקח ממנו השרש שהוא מ"ה נשאר פ"ה וממילוי קמ"ג תקח השרש שהוא כ"א וישאר קכ"ב, ופ"ה וקכ"ב גי' או"ר, וק"ג נשארים בגבורה כמנין עג"ל. אך לא מצאתי בשום מקום קמ"ד סוד ק"ג מהו. ונלע"ד שהם מסוד אחורי ס"ג דהיינו קס"ו, הסר משם השרש שהוא ס"ג ישאר ק"ג, ולפי שהם מס"ג הם בשמאל. ההקדמה השלישית מ"ש בליקוטי תורה פרשת וישלח, כי זה סוד מנחה ששלח יעקב לעשו שאחזיתו מצד שמאל, אבל עשו אמר לו (בראשית לג, ט) י"ש לי רב, ורמז לו שבעוונות ישראל ח"ו יש לו כח לינק גם מן האו"ר והיה לו כל הי"ש, אלו דברי הרב זלה"ה. ונראה לי שלכן גם המנחה נקראת ש"י שהוא כשמתייחדים האו"ר והק"ג, ואולי שזה סוד מנחה גדולה וקטנה, כי הגדולה להיותה קרובה לבקר אור יש שם הארה מצד האור שהוא ממתד הגדולה, וזהו מנחה גדולה, אבל מנחה קטנה היא קרובה ללילה אז מסתלקת הארת האור והנה במה שהקדמנו תבין היטב כוונת אותם הרשעים במה שחלקו הזהב לשני חלקים הנזכרים, ביד האחת שכנגד נצח היו שני שלישים וביד האחרת שהיא כנגד הוד חלק אחר דשמאל (רמ"ז).

<p>חברייא און דשמע בסיני (ויקרא כה נה) כי לי בני ישראל עבדים וגו' ואיהו פריק עול מלכות שמים מעליה וזבין גרמיה לאחר תרצע ואלין חייביא רשיעין גוברין בישיין בתיאובתא דלהון למהדר לסרחנייהו לא בעו מנשיהון ובניהון אלא חבילו אורחיהו (ס"א אודנייהו) ואתפרקו מעול שמיא דפקיד להו משה ותברו אודנייהו דלית לון חולקא בשמא קדישא ועמא קדישא</p>	<p>החברים האזן ששמעה בסיני כי לי בני ישראל עבדים וגו' והוא פרק על מלכות שמים מעליו ומכר עצמו לאחר תרצע ואלו הרשעים החיבים אנשים רעים בתשוקתם לחזר לסרחונם לא רצו מנשיהם ובניהם אלא השחתת דרכם (אזניהם) והתפרקו מעל של שמים שצוה אותם משה ושברו אזניהם שאין להם חלק בשם הקדוש והעם הקדוש.</p>
<p>מה עבדו פליגו תרווייהו ההוא דהבא חד נטיל תרין שלישיין וחד שלישי קמו לקבל שמשא בשית שעתין עבדו הרשייהו ובלטו בלטיהון בחרשא דפומא כיון דמטא שירותא דשבע ארימו תרווייהו ידייהו על ידוי דאהרן (ומנלן דמידא דתרווייהו (ס"א יד מכל חד נטל) נטל ולא יתיר) דכתיב (&) ויקח מידם תרווייהו הוו ולא יתיר כיון דאיהו קביל מידם (תרי ולא ידיהם) קלא נפק ואמר (משלי יא כא) יד ליד לא ינקא רע דכתיב (&) כי ברע הוא אייתי רע לעלמא</p>	<p>מה עשו חלקו שניהם אותו הזהב אחד נטל שני שלישים ואחד שלישי עמדו כנגד השמש בשש שעות עשו כשפיהם וכשפו בלהטיהם בכשוף של הפה כיון שהגיעה ראשית השעה השביעית שניהם הרימו ידיהם על ידי אהרן (ומנן שמהיד של שניהם נטל יד אחת ולא יותר) שכתוב ויקח מידם שניהם היו ולא יותר כיון שהוא קבל מידם (שתים ולא ידיהם) יצא קול ואמר יד ליד לא ינקא רע שכתוב כי ברע הוא הביא רע לעולם.</p>
<p>רזא דמלה אינון רשעים חייבין חרשין בנוי דבלעם חייבא בני בנוי דלבן רשיעא חמו דכוס של ברכה בימין איהו ומן מינא אתקף תדיר (ס"א יתיר) אמרו אי יהא בסטר דא ההוא רישא דימינא² הא תוקפא דילן כדקא יאות</p>	<p>סוד הדבר אותם החוטאים הרשעים מכשפים בני בלעם החוטא בני בנוי של לבן הרשע ראו שכוס של ברכה היא בימין ומהימין מתחזקת תמיד (יותר) אמרו אם יהיה בצד הזה אותו ראש של הימין הרי העצמה שלנו כראוי.</p>
<p>כיון דמטא שבע שעתין דיומא יהבו ליה לאהרן מיד אי איהו הוה אמר לון שוו ליה בארעא בקדמיתא ואנא אטול לא הוו יכלין בחרשייהו כלום אלא מידם נטל וקרא מתרעם ואמר ויקח מידם חמו מה עבד אהרן גבר נביאה גבר חכים לא ידע לאסתמרא דאלו נטיל מארעא כל חרשין דעלמא לא הוו יכלין לאצלחא אבל במה אצלחו בעובדא דא בגין דויקח מידם ולא מארעא</p>	<p>כיון שהגיע שבע שעות של היום נתנו לו לאהרן מיד אם הוא היה אומר להם שימו אותו בארץ בתחלה ואני אטל לא היו יכולים בכשפיהם לעשות כלום אלא נטל מידם והכתוב מתרעם ואומר ויקח מידם ראו מה עשה אהרן איש נביא איש חכם שלא ידע להשמר שאלו נטל מן הארץ כל כשפים שבעולם לא היו יכולים להצליח אבל במה הצליחו במעשה הזה משום שויקח מידם ולא מן הארץ.</p>
<p>ויצר אותו בחרט לאו כמה דחשבין בני נשא דעבד ציורין במחוגה או במלה אחרא אלא אתא קרא לאוכחא מלה דאהרן לא ידע לאסתמרא אילו כד נטל מידיהון הוה שדי לארעא ואף על גב דיטול ליה לבתר לא הוה</p>	<p>ויצר אתו בחרט לא כמו שחושבים בני אדם שעשה ציורים במחוגה או בדבר אחר אלא בא הכתוב להוכיח את הדבר שאהרן לא ידע להשמר אלו כשנטל מידיהם היה זורק לארץ ואף על גב שאחר כך יטל אותו אז לא היה</p>
<p>קצב/ב</p>	
<p>אצלח עובדא בישא דא אבל בכלא סיועא</p>	<p>מצליח המעשה הרע הזה אבל בכל</p>

¹ ינוס וימברוס נגד ב' זרועות, שהם אהרן ומשה, והחסד לוקח ב' שלישית סוד ר"ז, והגבורה בסוד ק"ג עלמין שהוא גימ' עג"ל ור"ז גימ' אור (רח"ו).
² כי תאוותם לינק מהחסדים (רח"ו).

<p>בישא הוה דנקיט דהבא וטמריה מעינא (ס"א ביש בתר ביש) בישא באתר ביש מאי ויצר אותו בחרט דשוי כל דהבא בכיסא חדא ואסתמר מעינא כדין סליק כלא לעובדא</p>	<p>היה סיוע רע שלקח זהב וטמנו מהעין רע אחר רע מה זה ויצר אתו בחרט ששם את כל הזהב בכיס אחד ונשמר מהעין ואז הכל עלה למעשה.</p>
<p>בספרא דחנוך אשכחנא דהוה אמר הכי ברא יחידאה¹ יתייליד להווא רישא חוורא² וכד ייתון³ מבשרא דחמרי⁴ יטעיין ליה⁵ בהווא⁶ דעייל⁷ (נ"א דנטיל) מרגלן⁸ בזגין דדהבא⁹ בלא דעתא¹⁰ דיליה ודיוקנא יצייר בציורא בחרט מאי בחרט בחרט אנוש דא קלמוסא דאנוש¹¹ חייבא דאטעי לבני נשא</p>	<p>בספרו של חנוך מצאנו שכך היה אומר בן יחיד יולד לאותו ראש הלבן וכשיבאו אותם מבשר החמורים יטעו אותו באותו שיכניס (שיטל) מרגליות בפעמוני זהב ללא דעתו ודמות תציר בציור בחרט מה זה בחרט בחרט אנוש זהו קולמוס של אנוש הרשע שהטעה בני אדם.</p>
<p>ודאי דא ברירא דמלה דאנוש כד אטעי עלמא בקלמוסא הוה רשים רשימין דכל דיוקנין ופלהנין נכראין בהווא קלמוסא (ס"א רשים רשימו) ועל דא כתיב בחרט הווא דאשתמודע למעבד הכי ודא הווא ברירו דמלה</p>	<p>ודאי זהו ברור הדבר שאנוש כשהטעה את העולם בקולמוס היה רושם רשומים של כל הדמיות ועבודות זרות באותו קולמוס (רשם רשום) ולכן כתוב בחרט אותו שנודע לעשות כן וזהו ברור הדבר.</p>
<p>וכלא הווד¹² דודאי בכיסא ארמי דהבא וכסי ליה מעינא כמה דאמרו אינון חרשין והכי אצטריך בזיני דחרשין אלין ודא הווא עובדא דחרשין אלין מלה דאצטריך באתגליא</p>	<p>והכל היה שודאי בכיס השליך הזהב וכסה אותו מן העין כמו שאמרו אותם מכשפים וכך צריך במיני הכשפים הללו וזהו מעשיהם של הכשפים הללו דבר שצריך בגלוי לגלות אחר כך צריך</p>

¹ אהרן (אור יקר). הענין הוא ברא יחידא הוא ישראל רישא חיוור' הוא אברהם סוד החסד וכד ייתון מבשרא דחמרי הם המצריים וערב רב יטעון ליה להווא בן ע"י העגל (זהר הרקיע). אהרן הכהן ונולד להווא רישא חוורא שהוא כהן של מעלה (רח"ו). הם ישראל כמ"ש בני בכורי ישראל (מ"מ).

² חסד (אור יקר). הוא ז"א שבנינו מהחסדים כנודע (מ"מ).

³ הם ערב רב שיצאו ממצרים שנאמר עליהם אשר בשר חמורים כו' (רח"ו).

⁴ יונוס ויומברוס אשר בשר חמורים בשרם (אור יקר). הם ערב רב (מ"מ). ענין העגל, צריך לדעת כונת הערב רב מה היתה, בעשותם עתה זה העגל. כבר הודעתין בפסוק ויקם מלך חדש על מצרים, ענין בלעם, וענין הערב רב, איך הם מן הסיגים והזהמא של מרע"ה, אשר נשמתו היתה מן הדעת עצמו דז"א, מבחי' מוחין דאבא. אבל עדיין היה בהם תערובת ניצוצות קדושה, ולכן נזדרז משה בכל כחו, להכניס הערב רב תחת כנפי השכינה. וכן מצינו בבלעם, שארז"ל עליו ולא קם נביא עוד בישראל כמשה, בישראל לא קם, ובאומות העולם קם, ומנו בלעם. גם הודעתין בפסוק ותגנוב רחל את התרפים אשר לאביה, כי לבן הארמי נתגלגל בבלעם בן בעור, כי בעור הוא בנו של לבן, ואביו של בלעם. והנה כל אותה המשפחה, הם משורש אחד הנזכר, שהם סיגי נשמת מרע"ה. והם, לבן, ובעור, ובלעם, ובניו יונוס ויומברוס, הנז' בסוף בפרשת תשא. ולכן כלם היו קוסמים ומנחשים גדולים, לא היו כמותם בעולם (שעה"פ כי תשא).

⁵ הטעו את אהרן במעשה העגל ולא הרגיש בטעותם (רח"ו). פי' הטעו אותו בהווא דעייל מרגלן (מ"מ).

⁶ ר"ל הטעו ערב רב לישראל ע"י אהרן שהיה נכנס להיכל בפעמוני זהב ומרגליות בתוכם, והוא ח"ו לא נתכוון לכך וז"ש בלא דעתא דיליה. ולפי פירוש זה לא א"ש מ"ש הזהר דעייל מרגלן בזגין דדהבה דהול"ל בהווא דעיילא במרגלן ובזגין וכו', ומפני דקדוק זה בחר הרח"ו בדרך הראשון (מ"מ).

⁷ כמו שמתעסק בלא דעת ומכניס המרגלים בפעמונים של זהב (רח"ו)

⁸ אהרן נושא אבני החשן (אור יקר). פי' שיתכפר להם עון זה ע"י אבני החושן בזגין דדהבא שהם פעמוני המעיל (זהר הרקיע).

⁹ במעיל פעמון זהב ורמון וכו' (אור יקר).

¹⁰ כך אהרן עשה את העגל, והיה דעתו לצייר בו ציורים בחרט ולעכב אותם, ובני בני יבא משה, והם הטעו אותו ועשו כשפים בקולמס אנוש חייבא, ויצא העגל בכח הכשפוף (רח"ו).

¹¹ היינו הכישוף שלא מדעתו (אור יקר). בסדר כתיבת התפילין כתב הרב זלה"ה שקולמוס ה"ס יסוד אמא. וגם ידוע שענין הכתיבה הוא בסוד חג"ת שהם סוד הידים הכותבות כמ"ש בכוונות ראש השנה. ולפי זה יכון שיסוד תבונה שמתגלה שם הוא הקולמוס (רמ"ז).

¹² פי' דרשינן ויצר אותו בחרט שהיה צייר ציורין בחרט אנוש שנתנו לו ערב רב, ועוד דרשינן בחרט היינו הכיסא שהוא הכניס הזהב וכסיליה מעינא (מ"מ).

<p>לאתגלאה לבתר אצטריך שמירו וכסויא בקדמיתא! דיתכסי מעינא ובתר יפוק אומנא לאומנותיה ומלה דאצטריך בכסויא לבתר² אצטריך באתגליא כקדמיתא</p>	<p>הסתרה וכסוי בראשונה שיתכסה מן העין ואחר כך יצא האמן לאמנותו ודבר שצריך אחר כך כסוי צריך בראשונה בגלוי.</p>
<p>השתא בני רחימאי רחימין דנפשאי מה אעביד ודאי אצטריכנא לגלאה אציתו ואטמירו מלין בסטר קדושה ההוא אלהים דקשוט מלך על עלמא בתלת (מלין) עלמין (אלין) אתתקף³ בבריאה ביצירה בעשיה⁴ והא אתמר רזא דכל הדא וחדא הכא לקבל בריאה ויקח מידם מלה דלא הוה ביה עד כען כלום לקבל יצירה ויצר אותו בחרט לקבל עשיה ויעשהו עגל מסכה מאן חמא חרשין בכל עלמא כאלין</p>	<p>עכשיו בני אהובי אהובי נפשי מה אעשה ודאי שצריך לגלות הקשיבו והסתירו הדברים בצד הקדושה ההוא אלהים אמת מלך על העולם בשלשה (דברים) עולמות (אלו) התחזק בבריאה ביצירה בעשיה והרי נאמר הסוד של כל אחד ואחד כאן כנגד בריאה ויקח מידם דבר שלא היה בו עד עכשיו כלום כנגד יצירה ויצר אתו בחרט כנגד עשיה ויעשהו עגל מסכה מי ראה ככשפים האלה בכל העולם.</p>
<p>השתא אית למימר וכי לא כתיב ואשליכהו באש ולא יתיר⁵ וכדין ויצא העגל הזה והשתא את אמרת ויעשהו עגל מסכה אלא חס ושלום דאהרן עבד וקרא אוכה דכתיב (&) ויקח את העגל אשר עשו אבל ממה דכתיב (&) ויקח מידם וכתוב (&) ויצר אותו מחילא דתרין אלין אתעביד⁶ כלא כביכול הוא עביד ליה דאי תרין אלין לא הוו לא אתעביד ולא נפק לאומנותא אבל מאן גרם דאתעביד⁷ אינון תרין (כביכול ויעשהו איהו ודאי עשהו) בעוד דאיהו לקח מידם אינהו הוו עבדי חרשיהו ומלחשי בפומייהו ומשכי רוחא לתתא מן סטרא אחרא</p>	<p>עכשיו יש לומר וכי לא כתוב ואשליכהו באש ולא יותר ואז יצא העגל הזה ועכשיו אתה אומר ויעשהו עגל מסכה אלא חס ושלום שאהרן עשה והכתוב מוכיח שכתוב ויקח את העגל אשר עשו אבל ממה שכתוב ויקח מידם וכתוב ויצר אתו מכח שני אלה נעשה הכל כביכול הוא עשה אותו שאם שני אלה לא היו לא היה נעשה ולא יוצא לאמנות אבל מי גרם שנעשה שני אלה (כביכול ויעשהו הוא ודאי עשהו) בעוד שהוא לוקח מידם הם עשו כשפיהם ולוחשים בפיהם ומושכים רוח למטה מהצד האחר.</p>
<p>ומשכו תרין רוחין כחדא חד מן דכר וחד מן נוקבא⁷ דכר אתלבש בדיוקנא דשור נוקבא בדיוקנא דחמור⁸ תרווייהו הוו כלילן כחדא</p>	<p>ומשכו שתי רוחות כאחת אחת מהזכר ואחת מהנקבה שכשמתלבש הזכר בדמות השור הנקבה בדמות</p>

¹ ור"ל, דבר שרצינו שיתגלה לבסוף צריך תחלה לכסותו מעיני כל חי שלא תשלוט בו עין הרע, ולכך כשיתגלה לבתר יהיה בקיום חזק (מ"מ).
² פ' ודבר שרצינו לכסותו לבסוף יהיה נגלה תחלה, כיון שרצינו לכסות לבסוף אפילו יתגלה תחלה אין לו היזק (מ"מ).
³ בראשית קעז ע"ב רח ע"א (הערת הזהר).
⁴ עם היות שאין לקלי' אחיזה באצילות כלל, ולא בבריאה וביצירה אחיזתם בזרות ועיקרם בעשיה, כבר פירשנו שענינם היות הדברים בדקות, ואחר כך בגילוי יותר, ואח"כ בגילוי יותר, וכן יורדים מדרגה לדרגה, והוא ענין [זה] [זהב] [מרכבה לכל דבר דק, ולזה עשו אלו ג"כ מרכבה לקלי' בריאה יצירה עשיה להמשכיה למטה בצורת העגל (אור יקר).
⁵ חשיב עליה קרא כאלו עשאו אהרן ומ"ש כביכול הוא עביד ליה מפני כבודו של אהרן אר"ש כ"ב אותיות התורה הם שיכולים לומר דאהרן עביד ליה (מ"מ).
⁶ פ' מכח ב' דברים אלו שעשה א' שויקח מידם ויצר אותו בחרט דכסי ליה מעינא נעשה העגל ולכך אע"פ דכתיב ואשליכהו באש ויצא וכו' (מ"מ).
⁷ סמא"ל ולילית (אור יקר). הם דו"נ דנוגה, כמ"ש הכתוב עשו להם עגל מסכה עגל נגד דכר דנוגה (מ"מ).
⁸ לפי זה ראשונה הוא אדם והוא סוד דבקותה למעלה, ואז נקרא אדם בליעל איש און, וברדתה למטה נקראו עשר כחות שהם נגדיות לעשר ספירות שור, וז' היכלות שהם נקבה לעשר כחות הנזכרים נקראים חומרים, והיינו עשר החומרים ועשר אתונות דיוסף שלמד במצרים והאריכו בהם בזהר בפרשת פקודי (אור יקר).

<p>אמאי תרין אלין אלא שור הא אתמר חמור אמאי בגין דהרשין אלין דמצראי כתיב (&) בהו (יחזקאל כג כ) אשר בשר חמורים בשרם</p>	<p>החמור ושניהם היו כלולים כאחד למה שני אלה אלא שור הרי נאמר וחמור למה משום שבמכשפים המצריים הללו כתוב בהם אשר בשר חמורים בשרם.</p>
<p>ועל דא כל אינון דישראל דמיתו אתחברו בהדייהו בלבהון ובגין דהוו תרין דיוקנין כתיב (&) אלה אלהיך ישראל¹ ולא כתיב זה אלא אלה תרין הוו כחדא אשר העלוך מארץ מצרים העלוך ולא העלך</p>	<p>ולכן כל אלו מישראל שמתו התחברו עמהם בלבם ומשום שהיו שתי דמיות כתוב אלה אלהיך ישראל ולא כתוב זה אלא אלה שנים היו כאחד אשר העלוך מארץ מצרים העלוך ולא כתוב העלך.</p>
<p>כתיב (&) ויעשהו עגל מסכה ויאמרו ויאמר לא כתיב אלא ויאמרו דאהרן לא אמר מדי תנינן² מאה ועשרים וחמש קנטרין³ הוו ביה היך כתיב (&) ויקח מידם וכי בידם הוו כל אלין קנטרין אלא מכללא דאינון קנטרין נטלו מלי ידייהו⁴ וההוא זעיר אסתלק על כלא כאילו הוה כלא בידיהו</p>	<p>ויעשהו עגל מסכה ויאמרו לא כתוב ויאמר אלא ויאמרו שאהרן לא אמר דבר שנינו מאה ועשרים וחמש קנטרים היו בו איך כתוב ויקח מידם וכי בידם היו כל הקנטרים הללו אלא מכלל של אותם קנטרים לקח מלא ידיהם ואותו מעט התעלה על הכל כאלו הכל היה בידיהם.</p>
<p>תא חזי מה כתיב (&) וירא אהרן ויבן מזבח לפניו אי חסידא קדישא כמה רעותך הוה לטב ולא ידעת לאסתמרא כיון דארמי ליה בנורא אתתקף חילא דסטרא אחרא תמן בנורא ונפק</p>	<p>בא וראה מה כתוב וירא אהרן ויבן מזבח לפניו אי חסיד קדוש כמה רצונך היה לטוב ולא ידעת להשמר כיון שזרקו לאש התחזק כח הצד האחר שם באש ויצאה</p>
<p>קצנ/א</p>	
<p>דיוקנא דשור כמה דאתמר בתרין משיכין⁵ דסטרא אחרא מיד וירא אהרן מהו וירא אהרן חמא דסטרא אחרא אתתקף מיד ויבן מזבח לפניו דאלמלא דאקדים ובנה מזבח דא עלמא אתהדר לחרבנא</p>	<p>דמות שור כמו שנאמר בשתי המשכות של הצד האחר מיד וירא אהרן מה זה וירא אהרן ראה שהצד האחר התחזק מיד ויבן מזבח לפניו שאלמלא הקדים ובנה המזבח הזה העולם היה חוזר לחרבנו.</p>
<p>ללסטים דהוה נפיק לקפחא ולקטלא בני נשא חמא לגיונא דמלכא דההוא לסטים נפק בחילא תקיף מה עבד ההוא לגיונא אשתדל בהדי מלכא לנפקא בארחא ומשיך ליה ההוא לגיונא בההוא ארחא עד דאזיל ההוא לסטים בההוא ארחא חמא דיוקנא דמלכא קאים קמיה כיון דחמא ליה למלכא דהוה אזיל קמיה בארחא מיד נרתע ואהדר לאחורא</p>	<p>ללסטים שהיה יוצא לאבד ולהרג בני אדם ראה לגיון המלך שאותו הלסטים יוצא בכח חזק מה עשה אותו לגיון שדל את המלך לצאת לדרך ומשך אותו הלגיון לאותה הדרך כשעדין הלסטים הולך באותה הדרך ראה דמות המלך עומדת לפניו כיון שראה את המלך שהיה הולך לפניו בדרך מיד נרתע וחזר לאחור.</p>
<p>כך וירא אהרן דסטרא אחרא אתקף אחיד באסוותא ואתקיף בסטר קדושה ושוי ליה קמיה כיון דחמא סטרא בישא דיוקנא דמלכא</p>	<p>כך וירא אהרן שהצד האחר מתגבר אחז ברפואה והחזיק בצד הקדושה ושם אותו לפניו כיון שראה הצד הרע את</p>

¹ כנגד אותם שנדבקו עמהם בהרהור הלב (אור יקר).

² ויקרא עט ע"א (הערת הזהר).

³ פי' ק"כ צירופי אלהים עם ה' אותיות אלהים גי' קכ"ה (מ"מ). עי' הערה בעמוד קצא ע"ב בשם ספר הדע"ה ח"א דף ב ע"ב.

⁴ שלישי הא' וב' שלישים השניים שכן היה צורך המעשה כדפי' לעיל (אור יקר).

⁵ הזהב הגשמי היה סומק "דיוקנא דשור", אמנם הרוח הפנימי היו "תרין משיכין" שור וחמור כדפי' (אור יקר).

<p>דקאים קמיה מיד אהדר לאחורא ואתחלש תקפיה וחיליה דהא אתתקף (מיד ויבן מזבח לפניו) ומזבח דא אתגבר ואתחלש סטרא אחרא</p>	<p>דמות המלך שעומד לפניו מיד חזר לאחור ונחלש כחו וחילו שהרי התחזק (מיד ויבן מזבח לפניו) והמזבח הזה התגבר ונחלש הצד האחר.</p>
<p>תא חזי מה כתיב¹ (&) ויקרא אהרן ויאמר חג ליהויה מחר חג ליהויה ולא לעגל² ולסטר קדושה עבד ולסטר קדושה³ קרא ואמר ודא אסוותא אקדים דאלמלא דעבד דא לא קאים עלמא על קיומיה ועם כל דא לא שכיך⁴ רוגזיה מאהרן אף על גב דלא אתכוון לביש</p>	<p>בא וראה מה כתוב ויקרא אהרן ויאמר חג לה' מחר חג לה' ולא לעגל ולצד הקדושה עשה ולצד הקדושה קרא ואמר וזו הרפואה שהקדים שאלמלא עשה את זה לא עמד העולם על מקומו ועם כל זה לא שכך רגזו מאהרן אף על גב שלא התכוון לרע.</p>
<p>אמר ליה קודשא בריך הוא אהרן תרין חרשין אלין משכו לך למה דבעו חייך תרין בנדך יפלונ⁵ ועל חובא דא יתפסקון⁶ (ס"א ובחובא דא יתפסון) הדא הוא דכתיב (דברים ט ב) ובאהרן התאנף יהויה מאד להשמידו מאי להשמידו אלין בנוי כמה דאת אמר (עמוס ב ט) ואשמיד פרוי ממעל דפרי דבר נש בנוי אינון</p>	<p>אמר לו הקדוש ברוך הוא אהרן שני המכשפים הללו משכו אותך למה שרצו חייך ששני בניך יפלו ועל החטא הזה ימותו (ובחטא הזה הם יתפסו) זהו שכתוב (דברים ט) ובאהרן התאנף ה' מאד להשמידו מה זה להשמידו אלו בניו כמו שנאמר (עמוס ב) ואשמיד פרוי ממעל שפריו של אדם אלו הם בניו.</p>
<p>תא חזי אהרן שוי ליה לההוא מזבח לפניו ועגלא תב לאחורא בנוי שוו לסטר אחרא לפניו וסטר⁷ קדושה אהדר לאחורא דכתיב (ויקרא י א) ויקריבו לפני יהויה שוו אתפסו בחובה דא</p>	<p>בא וראה אהרן שם את אותו מזבח לפניו והעגל שב לאחוריו בניו שמו את הצד האחר לפניו וצד הקדושה חזר לאחור שכתוב (ויקרא י) ויקריבו לפני ה' לפני ה' שמו נתפסו בחטא הזה.</p>
<p>אהרן חשב דבין כך ייתי משה⁸ ועל דא ההוא מזבח לא סתיר ליה משה דאילו הוה</p>	<p>אהרן חשב שבינתים יבא משה ולכן את אותו מזבח לא הרס משה שאלו היה</p>

¹ זו ראייה שאין בנין המזבח לצורך העגל, דסלקא דעתך אמינא הואיל ודעתו להפרידם מישראל בנה גם את המזבח לערב רב קמל"ן (רמ"ז).

² פ' שלכן פירט את ה' כדי להכניע את כח העגל שכחו משם אלקי"ם וכנז"ל קצא ע"ב, כי משה במצרים שמא דאלהים לא דכיר וכו', אלא שם המיוחד שאין בו שום אחיזה לחיצונים, מה שאין כן שם אלהים כי על כן הוא לשון רבים להורות שיתוף כביכול שהרי ממנו ההשתלשלות עד שמגיע לכח החיצונים, ועיין לקמן דף רטז ע"א דבר גדול בסוד (ויקרא יט יד) ויראת מאלהיך, שפי' אות המ"ם הוא מ"ם מקצתית לפי מ"ש הרב זלה"ה (רמ"ז).

³ פ' כמו שבעגל נצטרפו דיבור ומעשה כן רצה אהרן לתקן המעוות במעשה ודיבור (רמ"ז).

⁴ כי כבר נפגמה המלכות וחזרו רגליה לרדת מות (רמ"ז).

⁵ פשוטו הוא שיפלו בטעות, וגם ר"ל יפלו למטה לשיוכלו החיצונים להאחז בנפשם (רמ"ז).

⁶ שחטאם היה מעין שגגת אהרן כנזכר בגליון הנכחי. ולכן "ובחובא דא יתפסון", כי כך המדה (לד ז) פוקד עוון אבות על בניו, ובפרט בהתעורר אותו המעשה כי אז שולח אש קדוש ממרום על המזבח ואז התקוטטה אש זרה והסכילה דעת נדב ואביהוא כי נעור האש שהושלך בו העגל, ורצתה הנוק' להנקות מאותו הפגם, וזה בהמסר בני אהרן ביד החיצונים, כי בזה נקדש משכן קדש. ואם תעמיק בענין תמצא שתקנת הקדושה נמשכה מאותו קלקול שעשו בחשבם לתקן (רמ"ז).

⁷ ר"ל שנתאחזו החיצונים באורות המתגלים בזעיר מן החזה ולמטה ששם עץ הדעת טוב ורע, והיינו לפני ה', שרצו לתקן את הנוק' ולהביאה לפניו בהיות כח לחיצונים להאחז שם, והיינו אש זרה. אבל אהרן תקן מעוות שגגתו כי שוו ליה לההוא מזבח לפניו, שלהיותו מסוד אבא הגין על השכינה והבריה החיצונים, ונמצא שמעשה האב בתחילה עשו הבנים לכתחילה, כי הוא עשה מבלי דעת להשתתף עם מחשבת הזרים להמשיך דינים קשים לנוק', וכוונתו היתה לשם שמים, כי לא מבעיא שלא כיון לכך אלא אדרבה חשב להפריד הרע מן הטוב, ובניו עשו מדעת במחשבה טובה שחשבו שהיה די בכוחם לבנות הנוק' (רמ"ז).

⁸ נראה שירצה לתרץ קושיה אחת שיש בענין זה, והוא שגם בתיקון שעשה אהרן בבנין המזבח נראה שהיה פגם כעין דבניו, שהם ע"ה חטאו במה שעשו מה שעשו לבדם ולא שתפו עמהם את משה ואהרן וכמ"ש הרב זלה"ה ונזכר בגליון האחר, ואם כן מה תיקון יוכל אהרן לעשות לבדו, ולזה השיב שאהרן

<p>כמה דחשבינ בני נשא מלה קדמאה דאבעי למשה לנתצא לההוא מזבח אצטריך כמה דנבי עדו על מזבח דבית אל ונבואתיה על ההוא מזבח הוה אבל הכא מלה אחרא הוה כמה דאתמר וכתוב (&) ויקח את העגל אשר עשו ולא כתוב וינתץ את המזבח.</p>	<p>כמו שחושבים בני אדם הדבר הראשון שהצטרך משה לנתץ את אותו מזבח היה צריך כמו שהתנבא הנביא עדו על המזבח בבית אל ונבואתו על אותו מזבח היתה אבל כאן היה דבר אחר כמו שנתבאר וכתוב ויקח את העגל אשר עשו ולא כתוב וינתץ את המזבח.</p>
<p>תא חזי ויקרא אהרן¹ אכריו איהו בקלא ואמר כתיב הכא ויקרא ויאמר וכתוב (&) ביונה (יונה ג ד) ויקרא ויאמר מה להלן כריו לדינא אוף הכא כריו לדינא חג ליהויה מחר נבי נבואה בההוא רוח דמזבח דזמין דינא לשריא עליהו חג² ליהויה למעבד בכו דינא</p>	<p>בא וראה ויקרא אהרן הוא הכריז בקול ואמר כתוב כאן ויקרא ויאמר וכתוב ביונה ויקרא ויאמר מה שם הכריז לדין אף כאן הכריז לדין חג לה' מחר נבא נבואה באותה רוח של מזבח שעתידי הדין לשרות עליהם חג לה' לעשות בכם דין.</p>
<p>ותלת דינין הוו חד ויגוף יהויה את העם וחד בבני לוי וחד דאשקי לבני ישראל והיינו חג דבני לוי ליהויה דויגוף יהויה מחר דאשקי לון משה³ וביתו בההוא ליליא ולמחר אשתכחו נפיהון ומתיין ואינן מיין הוו מכשכשין במעיהון כל ליליא ובצפרא אשתכחו מתין ועל דא חג ליהויה מחר וכל אסותא דעבד אהרן בגין דכתיב (&) ויבן מזבח לפניו</p>	<p>ושלשה דינים היו אחד ויגף ה' את העם ואחד בבני לוי ואחד שהשקה את בני ישראל והיינו חג של בני לוי לה' שויגף ה' מחר שהשקה אותם משה ולנו באותו לילה ולמחר נמצאו נפוחים ומתים ואותם המים היו מכשכשים במעיהם כל הלילה ובבוקר נמצאו מתים ולכן חג לה' מחר וכל הרפואה שעשה אהרן משום שכתוב ויבן מזבח לפניו.</p>
<p>תא חזי (ההוא מזבח דקדושה הוה) דכתיב (&) וירא את העגל ומחולות ואילו מזבח לא כתיב דהא אהרן מנדע הוה ידע דכתיב (שמות כב יט) זבח לאלהים יחרם בלתי ליהויה לבדו ודאי אשתזיב אהרן בעיטא טבא דדבר לנפשיה וכלא ברעותא שלים טב דלא אתכוין לביש</p>	<p>בא וראה (אותו מזבח של קדושה היה) שכתוב וירא את העגל ומחלת ואלו מזבח לא כתוב שהרי אהרן ידיעה היה יודע שכתוב זבח לאלהים יחרם בלתי לה' לבדו ודאי נצל אהרן בעצה טובה שהנהיג לנפשו והכל ברצון שלם טוב שלא התכוון לרע.</p>
<p>אמר ליה רבי אלעזר אבא ודאי הכי הוא וישראל לא הוו אבל ירבעם דעבד עגלין הא ישראל הוו ועגל עבדו אמר ליה ודאי ואוקמוה</p>	<p>אמר לו רבי אלעזר אבא ודאי כך הוא וישראל לא היו אבל ירבעם שעשה עגלים הרי ישראל היו ועגל עשו אמר לו ודאי ופרשוה אבל ירבעם חטא והחטיא</p>

נשתתף עם משה במחשבתו ונתייחד עמו בדעתו והיינו דיוק מלת חשב, דאילו כפשוטו לא תכון כי לא יצדק לומר טעם חשב אלא במה שלא היה בו אלא טעם זה וכמו שפי' רש"י בחומש, אבל לפי מה שהקדים רשב"י שהקדים רפואה לעולם בבנין המזבח למה ליה טעם אחר, אלא ודאי שהוא נמשך למ"ש כי נתייחד אהרן במחשבתו עם משה ומתרווייהו תסתיים מלתא לתקן המלכות. כמה דחשבינ, שעשה כן לפייסם, ואפילו לפי רש"י שפירש שבנה מזבח לדחותם, מכל מקום הרואים חשבו שנעשה לשם העגל והו"ל תקרובת עבודה זרה החמורה מע"ז, ואם כן היה לו למשה לנותצו בתחילת הכל ולא מצינו שניתצו כל עיקר. וז"ש ולא כתוב וינתץ, פי' לא בתחילה ולא בסוף מפני שנעשה לשם שמים (רמ"ז).

¹ זו ראייה על צדקתו של אהרן ששרתה עליו רוח הקדש שסודו במלכות כידוע, שה"ס המזבח שבנה, ובמצותה עשה דבר זה. ולכן מביא מענין יונה שקריאתו היתה להתראת דין במצות ה'. ותלת דינין הוו וכו', השכל שסידרם בשני סדרים, סדר אחד למאי דסליק קרא ואמר בפ' הפסוק, הסדר השני לפי מדרגתם, כי דין הראשון עשאו ה', והשני עשה [משה] בציווי כה אמר ה', והשלישי מדעתו של משה, ובפ' הפסוק הקדים החמור תחילה כי הנהרגים ע"י בני לוי היו החוטאים בעדים והתראה, וע"י ה' בעדים ולא התראה, ודמשה בלא עדים ובלא התראה וכפי' רש"י (רמ"ז).

² לשון שברון כמו ויהתה אדמת יהודה לחגא לשון שבירה (רח"ו).

³ עי' הערה לעיל קצא ע"ב מספר הדע"ה ח"ב קלח ע"ג.

<p>אבל ירבעם הטא והחטיא ולא כמה דאמרו דודאי חובא בישא¹ עבד ובמלכות הטא</p>	<p>ולא כמו שאמרו שודאי חטא רע עשה ובמלכות חטא.</p>
<p>אמר ירבעם ודאי ידענא דהא סטר קדושה לא שריא אלא בלבא דכל עלמא ודא ירושלם אנא לא יכילנא לאמשכא לההוא סטר הכא מה אעביד מיד (מ"א יב כח) ויועץ המלך ויעש וגו' נטל עיטא בישא אמר הא</p>	<p>אמר ירבעם הרי ודאי שהרי צד הקדושה לא שורה אלא רק בלב כל העולם וזו ירושלים אני לא יכול למשך את אותו הצד לכאן מה אעשה מיד (מלכים א יב) ויועץ המלך ויעש וגו' נטל עצה רעה אמר הרי</p>
<p>קצנ/ב</p>	
<p>סטרא אחרא דאתמשכא מיד לכל אתר² וכל שכן בארעא דא דתיאובתיה לאשראה בגויה אבל לא יכלא לאתלבשא אלא בדיוקנא דשור</p>	<p>הצד האחר שנמשך מיד לכל מקום וכל שכן בארץ הזו שתשוקתו לשרות בתוכה אבל לא יכול להתלבש אלא רק בדמות של שור.</p>
<p>תרינ עגלים אמאי³ אלא אמר ירבעם (ס"א במצרים ובמדבר) במדברא הוו אינון הרשין דכתיב (יחזקאל כג כ) בשר חמורים בשרם (ס"א לאו אינון מצרים אלא) הכא אינון תרינ רוחין בישין יתלבשו כדקא חזי לון דכר ונוקבא אינון⁴ דכר הוה בבית אל ונוקבא הות בדין ומגו דכתיב (משלי ה ג) נפת תטפנה⁵ שפתי זרה אתמשכו ישראל אבתרה יתיר דכתיב (מ"א יב ל) וילכו העם לפני האחד עד דן ובגין כך תרינ עגלין הוו ומשיך לון ירבעם בארעא קדישא והוה חובא עליה ועל ישראל ומנע ברכאן מן עלמא ועליה כתיב (שם כח כד) גוזל אביו ואמו וגו'</p>	<p>שני עגלים למה אלא אמר ירבעם (במצרים ובמדבר) במדבר היו אותם מכשפים שכתוב בשר חמורים בשרם (לא אותם מצרים אלא) כאן אותן שתי רוחות רעות יתלבשו כראוי זכר ונקבה הם שהרי הזכר היה בבית אל והנקבה היתה בדין ומתוך שכתוב נפת תטפנה שפתי זרה נמשכו ישראל אחריו יותר שכתוב וילכו העם לפני האחד עד דן ולכן היו שני עגלים ומשך אותם ירבעם לארץ הקדושה והיה חטא עליו ועל כל ישראל ומנע ברכות מן העולם ועליו כתוב (משלי כח) גוזל אביו ואמו וגו'.</p>
<p>ועל דא הוו עגלין דהא לבושא קדמאה דמתלבש סטרא אחרא שור איהו כמה⁶ דאתמר ואי תימא אמאי איהו עגל ולא שור</p>	<p>ועל כן היו העגלים שהרי הלבוש הראשון שמתלבש הצד האחר הוא שור כמו שנתבאר ואם תאמר למה הוא עגל ולא שור אלא ודאי כך ראוי וכן בכל</p>

¹ ובמלכות חטא (רח"ו).

² מפני שהיא חושקת לעשות לה משכן בבני אדם ומה גם להחטיאם, ובלי הכנות מרובות היא נמצאת, כל שכן על ידי הכנה (אור יקר).

³ דלא שייך בישראל טעמא דאמרן לעיל אשר בשר וכו' (אור יקר).

⁴ פסל ומסכה הם זר"ן דנגה, וכנגדן ב' עגלי ירבעם, ועגל המדבר כולל שניהן, כמ"ש בפסוק (שמות לב ח) עשו להם עגל מסכה. ועגל גימטריא ק"ב, נגד ק"ב חרובין אשר שם [ע' שער אנ"כ ג' וז"ל, ג' מלויין אלו [מילוי דעס"מ כלומר ללא הוי"ה] חסרים מז"א היה נקרא קב חרובין שהם בחי' מלכים דאתחרבו עלמין קדמאין כנזכר באדרא ובספ"ד וכאשר נכנס בו זה הקב שהוא ג' מלויין הנ"ל אז הוא מתוקן ושלם, עכ"ל, וע' שער מאמרי רשב"י מג ע"ג, ועי' זהר ח"ג רטז ע"ב, שהוא כאשר חסר יחוד, מברכה וקדושה, וע' בשער מאמרי רשב"י מז ע"ד], ומסכה נגד פסל שם אדנ"י. וגם פסל נקרא ע"ש פסולת כנ"ל (פרק ג'), ונרמז בתיקונים (מז מג ע"א) ובתיקונים (קל"ב קנה ע"ב) איך קורא אל היצה"ר עץ הדעת טו"ר גופא וסוסיא. גם בריש מתניתא (תיקו"ז קנד ע"ב) קורא ללהט החרב המתהפכת שהוא עץ הדעת אוכמא בלא רגלין. והנה שבתאי טחול אוכם בלא רגלין, כי הנה הם בירורי המלכים הנקרא קב חרובין, בסוד (שבת סה ע"ב) הקיטע יוצא בקב שלו, וע"ש בתיקונים (סט דף קיט) כי כולם חגרין בעלי קבין, ע"ש היטב (ע"ח שער מט פרק ז).

⁵ שמצליח האדם כדי להמשיכו והיינו נופת בעולם הזה, ואחריה מרה בעולם הבא וגם בזה לסוף (אור יקר).

⁶ קצא ע"א (הערת הזהר).

<p>אלא ודאי כך אתחזי וכן בכל סטרין שירותא דלבושא זוטא איהו¹ והא אוקימנא</p>	<p>הצדדים ראשית הלבוש הוא קטן והרי בארנו.</p>
<p>ועל דא בני רחימאי כיון דאלהים בעו ובסטר דאלהים אתבני עובדא אלהים קדישא אימא דאחידת תדיר בדרועא דמלכא וסליקת רצועא לא הות תמן² ואצטריך ליה למשה למהוי תמן באתרהא כיון דאנקיד ליה קודשא בריך הוא אסתכל</p>	<p>ולכן בני אהובי כיון שרצו אלהים ובצד של אלהים נבנה המעשה האלהים הקדוש האם שאוחזת תמיד בזרוע המלך ומעלה את הרצועה לא היתה שם והצטרך משה להיות שם במקומה כיון שרמז לו הקדוש ברוך הוא הסתכל.</p>
<p>תלת זמנין³ אנקיד ליה אי משה רעיא מהימנא כמה חילך תקיף כמה גבורתך רב תלת זמנין אנקיד ליה דכתיב (&) ועתה הניחה לי הא חד ויחר אפי בהם⁴ ואכלם הא תרין ואעשה אותך⁵ לגוי גדול הא תלת חכמתא דמשה בתלת נקודין אלין אחיד בדרועיה ימינא לקבל הניחה לי אחיד בדרועיה שמאלא לקבל ויחר אפי בהם ואכלם אתחבק בגופא דמלכא לקבל ואעשה אותך לגוי גדול וכד אתחבק בגופא תרין דרועין מסטרא דא ומסטרא דא לא יכיל לאתנענעא לסטרא בעלמא דא הוי חכמתא דמשה (ס"א דבמילי) דמיניקיא⁶ נקודין דמלכא ידע בכל חד מנייהו באן אתר יתתקף⁶ ובחכמתא עבד</p>	<p>שלוש פעמים רמז לו אי משה הרועה הנאמן כמה חזק כחך כמה גבורתך גדולה שלוש פעמים רמז לו שכתוב ועתה הניחה לי הרי אחד ויחר אפי בהם ואכלם הרי שתיים ואעשה אותך לגוי גדול הרי שלוש חכמתו של משה בשלשת הרמזים הללו אחז בזרוע ימינו כנגד הניחה לי אחז בזרוע שמאלו כנגד ויחר אפי בהם ואכלם התחבק בגוף המלך כנגד ואעשה אותך לגוי גדול וכשהתחבק בגוף ושתי זרועות מצד זה ומצד זה לא יכול להתנענע לצד בעולם זו היתה חכמתו של משה (שבדברי) שמיני רמזים של המלך הכיר בכל אחד מהם מאיזה מקום יחזיק ובחכמה הוא עשה.</p>
<p>אתו רבי אלעזר וחבריא ונשקו ידוי הוה תמן רבי אבא אמר אלמלי לא אתינא לעלמא אלא למשמע דא די לן בכה ואמר ווי רבי כד תסתלק מעלמא מאן ינהר ויגלי נהורין דאורייתא מלה דא בחשוכא⁷ אתתמר עד השתא דנפק מתמן והא נהיר עד רום רקיעא ובכרסיא דמלכא רשים⁸ וקודשא בריך הוא חדי השתא בהאי מלה וכמה חדו על חדו אתוסף מקמי מלכא קדישא מאן יתער מלי</p>	<p>באו רבי אלעזר והחברים ונשקו ידו היה שם רבי אבא אמר אלמלא לא באתי לעולם אלא לשמע את זה די לנו בכה ואמר וי רבי כשתסתלק מן העולם מי יאיר ויגלה אורות התורה דבר זה בחשכה נסתר עד עכשיו שיצא משם והרי מאיר עד רום הרקיע ובכסא המלך הוא רשום והקדוש ברוך הוא שמח עכשיו בדבר הזה וכמה שמחה על שמחה נוספה מלפני המלך הקדוש מי יעיר דברי חכמה בעולם הזה כמותך.</p>

¹ כלומר תחלת היותו מתלבש אינו אלא כמו תחלת הולד, השור דהיינו עגל, ואחר שנתלבש זמן הרבה נעשה שור, ולהתחלת ההמשכה עשה להורות שבכל פעם מתלבש מחדש ומושך ההמשכה (אור יקר).

² מפני שהפגם היה בה, והיא בעצמה התובעת הדין (אור יקר).

³ קץ ע"ב (הערת הזהר).

⁴ מצד הגבורה, שכאשר הת"ת יונק הדין, אז האף, שהוא החוטם יח"ר ודאי, וידלק באש והיינו ויחר אפי, על ידי דין הגבורה (אור יקר).

⁵ מצד הת"ת לחזור ולבנות העולם על ידי חסד שבו אמרתי עולם חסד יבנה, וכשתקן תקן באומרו זכור לאברהם ליצחק וליעקב שאחז בג' אבות, וראשונה אחז לתקן המדות אלו באלו ולמזוג אותם, ואמר למה ה' יחרה אפך בעמך וכו', בכח גדול מצד החסד, וביד חזקה מצד הגבורה, למה יאמרו וכו' מצד הת"ת, ואחר כך שלשתם יחד זכור לאברהם וכו' (אור יקר).

⁶ פי' בכח חכמתו בכל תיבה שא"ל הקב"ה ידע על מי רומזת, ועתה הניחה לי, רמז גימ' אברהם ששם הרחמים ונחת רוח, ויחר אפי רומז על יצחק שהוא גבורה, לגוי גדול על יעקב שהוא מכריע בין ח"ג וכוללם ולכן נקרא גוי גדול (מ"מ).

⁷ כלומר סוד נעלם למעלה למעלה ישת חשך סתרו (אור יקר).

⁸ פי' שעולים למלכות בסוד מ"ן (מ"מ).

דחכמתא בעלמא דין כוותיך	
<p>תא חזי עד לא חטא אדם¹ הוה סליק וקאים² בחכמה דנהירו עלאה ולא הוה מתפרש מאילנא דחיי כיון דאסני תיאובתא למנדע ולנחתא לתתא אתמשיך אבתרייהו עד דאתפרש מאילנא דחיי וידע רע ושבק טוב ועל דא כתיב (תהלים ה ה) כי לא אל חפץ רשע אתה לא יגורך רע מאן דאתמשך ברע לית ליה דיורא עם אילנא דחיי ועד לא חטאו הוו שמעיין קלא מלעילא וידעיין חכמתא עלאה ולא דחלי כיון דחטאו אפילו קלא דלתתא לא הוו יכלין למיקם ביה</p>	<p>בא וראה טרם חטא אדם היה עולה ועומד בחכמת האור העליון ולא היה נפרד מעץ החיים כיון שהגדיל תשוקתו לדעת ולרדת למטה נמשך אחריהם עד שנפרד מעץ החיים וידע רע ועזב הטוב ולכן כתוב כי לא אל חפץ רשע אתה לא יגרך רע מי שנמשך ברע אין לו דיור עם עץ החיים וטרם שחטאו היו שומעים קול מלמעלה ויודעים את החכמה העליונה ולא פוחדים כיון שחטאו אפילו קול שלמטה לא יכלו לעמד בו.</p>
<p>כנוונא דא עד לא האבו ישראל בשעתא דקיימו ישראל על טורא דסיני אתעבר מנייהו זוהמא דהאי חויא דהא כדין בטול יצר הרע הוה מעלמא ודחו ליה מנייהו וכדין אתאחידו באילנא דחיי וסליקו לעילא ולא נחתו לתתא כדין הוו ידעיין והוו חמאן אספקלריאן עלאין ואתנהרין עינייהו וחדאן למנדע ולמשמע וכדין חגר לון קודשא בריך הוא חגירין דאתוון דשמא קדישא דלא יכיל לשלטאה עליהו האי חויא ולא יסאב לון כדבדמיתא</p>	<p>כמו זה טרם שחטאו ישראל בשעה שעמדו ישראל על הר סיני העברה מהם זהמתו של הנחש הזה שהרי אז בטול של יצר הרע היה בעולם ודחו אותו מהם ואז נאחזו בעץ החיים ועלו למעלה ולא ירדו למטה אז היו מכירים והיו רואים אספקלריות העליונות ועיניהם הוארו ושמחו להכיר ולשמע ואז חגר אותם הקדוש ברוך הוא בחגורות של אותיות השם הקדוש שלא יוכל לשלט עליהם הנחש הזה ולא יטמא אותם כבראשונה.</p>
<p>כיון דחטו בעגלא אתעברו מנייהו כל אינון דרגין³ ונהורין עלאין ואתעבר מנייהו חגירו מזוינין דאתעטרו משמא קדישא עלאה⁴ ואמשיכו עלייהו חויא בישא⁵ כמלקדמין וגרימו מותא לכל עלמא ולבתר מה כתיב (&) וירא</p>	<p>כיון שחטאו בעגל העברו מהם כל אותן הדרגות והאורות העליונים והעברה מהם חגורת כלי הזין שהתעטרו מהשם הקדוש העליון והמשיכו עליהם הנחש הרע כמקדם וגרמו מות לכל</p>

¹ לשון זה הוא ג"כ בסוף פרשת בראשית [נב ע"א] ושם פירשנו (מ"מ).

² בראשית נב ע"ב (הערת זהר).

³ במתן תורה אם שהיו זוכים להלוחות הראשונות היה נקנה בהם אותו האור לקנין עולם, והיה נעשה עצמותם זך ומצוחצח בדיוקנא דמלאכין עלאין דלעילא וכמ"ש בזוה"ק (משפטים קיד רע"א), כי היה נעשה גופם מאז כמו לאחר התחייה דלעתיד, וכן היה מתתקן על ידיהם העולם כולו מתיקון לתיקון ומעילוי לעילוי, וכמו התיקון דלעתיד. אבל מאחר שלא זכו לכ"ז ולא עמדו בנסיונם, וניסו להקב"ה פעם אחר פעם עד עשרה פעמים, והגיע הפגם עד המחשבה שהיא י', כי כל חטא האדם הוא מגיע לפי מדרגתו ושורשו, ולכן לפי מדרגתם הגיע החטא עד המ"ס, וכמו החטא דאדה"ר, ועי"ז הנה נסתלק ונסתם מהם האור דאי"ן, ור"ל שנתמעט ונצטמצם והיה עומד עליהם מאז ולהלאה רק בהעלם גדול (דע"ה ח"ב קלט ע"ד).

⁴ כמ"ש (שמות לג ו) ויתנצלו בני ישראל את עדים כו', ואמרו (שבת פח ע"א) בשעה שהקדימו נעשה לנשמע באו ס' ריבוא מלאכי השרת וקשרו לכל א' מישראל שני כתרים כו' ועתיד הקב"ה להחזירן לנו שנאמר ושמחת עולם על ראשם, שעל ראשם, והן המוחין שהן עטרות דא"א, שלכן היו חיינ לעולם בסוד חיי המלך כו', ואלו הכתרים זכו בלוחות כמ"ש בשעה כו', והלוחות הן ב' ספרים בסוד חו"ב, ודבור העשרת דברות בסוד סיפור, והן ב' עטרין ב' כתרים כנ"ל (א ע"א בהגה"ה) (ליקוט) כי כתרינ ועטרין הן אחד, ונאמר את עדים, ואמר בת"א וזיוניהון, ובתנא דבי אליהו פ"ד ח"ב אמר שאלו ב' כתרים הן מ"ש (שמות יט ו) ואתם כו' ממלכת כהנים וגוי קדוש, והן חו"ב, ברכה נחית בימינא דכהנא וקדושה נחית בשמאלא דלויה כו', ורמיז ג"כ לכתר הג' דא"א, כמ"ש (שמות יט ה) והייתם לי סגולה וכמ"ש בתז"ח, ועמש"ש שהשלשה שנים הן, והן שלשה, שאמרו (אבות פ"ד מ"ג) ג' כתרים הן, והן ג"כ ד' כידוע בסוד התפלין, וז"ש וכתר שם טוב כו', והענין כמ"ש בא"ר שג' מוחין הן בז"א ומתחבר עמהן מ"ס דא"א ונעשין ד', וזהו כתר שם טוב העולה על גביהן (בהגר"א על ספד"צ ג ע"א).

⁵ עי' ח"ג קסב ע"ב (לש"ו).

אהרן וכל בני ישראל את משה והנה	העולם ואחר כך מה כתוב וירא אהרן וכל בני ישראל את משה והנה
קצד/א	
קרן עור פניו וייראו מגשת אליו ¹	קרן עור פניו וייראו מגשת אליו.
תא חזי מה כתיב בקדמיתא (שמות יד לא) וירא ישראל את היד הגדולה וכלהו חמאן זהרין עלאין אתנהרין באספקלריאה דנהרא ² דכתיב (שם כ טז) וכל העם רואים את הקולות ועל ימא הוּ חמאן ולא דחלין דכתיב (&) זה אלי ואנוהו לבתר דחטו פני הסרסור ³ לא הוּ יכלי למחמי מה כתיב (&) וייראו מגשת אליו	בא וראה מה כתוב בראשונה וירא ישראל את היד הגדולה וכולם ראו את הזהרים העליונים נאורים באספקלריה המאירה שכתוב (שם כ) וכל העם רואים את הקולות ועל היס הוּ רואים ולא פוחדים שכתוב זה אלי ואנוהו אחר שחטאו פני הסרסור לא היו יכולים לראות מה כתוב וייראו מגשת אליו.
ותא חזי מה כתיב בהו (&) ויתנצלו בני ישראל את עדים ⁴ מהר הרב דאתעברו מנייהו אינון מזיינין ⁵ דאתחברו בהו בטורא דסיני בנין דלא ישלוט בהו ההוא חויא בישא כיון דאתעבר מנייהו מה כתיב (&) ומשה יקח את האהל ונטה לו מחוץ למחנה הרחק מן המחנה אמר רבי אלעזר מאי האי קרא לגבי האי אלא	ובא וראה מה כתוב בהם ויתנצלו בני ישראל את עדים מהר חורב שהעברו מהם אותם כלי זין שהתחברו בהם בהר סיני כדי שלא ישלט אותו הנחש הרע כיון שהעברו מהם מה כתוב ומשה יקח את האהל ונטה לו מחוץ למחנה הרחק מן המחנה אמר רבי אלעזר מה הפסוק הזה לזה אלא כיון שידע משה שהעברו

¹ יסוד אבא שבתוך ז"א יש לו ה' בחינות. א' בדעת, וא' בין הזרועות, וא' כשמתגלה, וא' העטרה, וא' ההבל היוצא. ואלו הג' בחינות שהם בגילוי והעטרה נק' יסוד. אמנם מה שבין הזרועות ובדעת, הם מקום התפוח שיש באשה כמו שיש באיש. ואלו ג' בחינות הגלויים השיג יעקב, וזהו יעקב מלבר, שיצא ובקע האור של יסוד הגלוי לחוץ ליעקב כנז' בדרושים, אמנם משה השיג ליסוד הסתום בתוך אימא, וז"ס משה מלאגו וכו' [יעקב] במותו השיג אותו שבין הזרועות, וזה השיג משה בחייו וכו' האור שלו סתום, וזהו ויסתר משה פניו, הפנים שלו לא רצה לגלותם, אלא סתם אותם בתוך יסוד דאימא וכו', וכשעלה זה האור, קרן עור פניו, וזהו קרני ההוד (ספר הליקוטין - פרשת כי תשא - פרק לד). ומשה לא ידע כי קרן עור פניו היינו דכתיב כו' - ר"ל שאחר שחטא חזר לגוף דעשייה כתנות עור משכא דחויא, ומשה זכה לאספקלריא דנהרא*, שגופו נזדכך כידוע, וקרן עור שלו, ונעשה כלו אצילות, שעור שלו נעשה מלכות דאצילות, וזהו קרן עור כו'. וז"ש קרן דכתיב כו' - ור"ל קרן הוא מלכות. (בהגר"א על ספד"צ לו ע"ד). * עי' בבהגר"א על תז"ח יח ע"א, ז"ל, דלא אנהיר סיהרא אספקלריא כו' - כי אין השגה לשום בריה רק בשכינה כידוע רק שמרע"ה אנהיר לה בדרגיה ועביד לה אספקלריא דנהרא, עכ"ל. דהיינו שכל הבריאה כולה אינה יכולה להשיג מאומה אלא ממידת המלכות בלבד. אמנם אם ישנם חילוקי מדרגות בין הברואים הדבר תלוי באם המלכות מאירה אם לאו, כלומר אם המלכות עומדת בזיווג עם ז"א אם לאו. ועי' בתז"ח לד ע"ג, תנא דמסייע ליסוד זה: כרובי עינא דפתחין וסגרין דבהון נהיר עמודא דאמצעייתא בבת עינא ואתקריאת מסטרה אספקלריא דנהרא וכד סתים עינא אתקריאת אספקלריא דלא נהרא, ע"כ. למימרא, שההבדל בין "נהרא" לבין "לא נהרא" הוא אם הנוק' בזיווג עם ז"א אם לאו. ועי' תז"ח פט ע"ב: מסטרה דיהו"ה אתקריאת אספקלריא דנהרא, וכד איהי אדנ"י בלא בעלה, אתקריאת אספקלריא דלא נהרא [תרגום: מצידו של הוי"ה נקרא מראה המאירה, וכאשר היא אדנ"י בלא בעלה, נקראת מראה שאינה מאירה].

² ח"א נב ע"ב ועי' לעיל פב ע"א פו ע"א (לש"ו). עי' כללים ח"ב ח ע"ב בתחילה.

³ כמו שהתורה בה נברא העולם, וכל הבריאה עליונים ותחתונים מראש המדריגות עד סופם בכל הפרטים נבראו באותיות וצירופי ע"י רל"א שערים פנים ואחור. שכל נברא הרכבת כוחות שבו הם בסוד צירוף האותיות שבשמו. וכמו כן נשמת האדם כולל בה כל כוחות הבריאה, וכמו שגופו מורכב מכל כחות דצח"ם וכל בע"ח כולם מדותיהם ועניניהם נשרשים באדם, כמו כן בנשמתו הרוחני נכללי' כל כחות שבצבא מעלה מה"ש, וכל צבא השמים וכל מה שבהם. ולכן ניתנה התורה לאדם שע"י הרכבת כחות שבנשמתו הכולל כל הבריאה ויקיים מצות התורה ויעסוק בה כראוי, יתן תוקף ועוז וקיום לכל הבריאה, מה שא"א כן לכל א' מצבא מעלה, שכל א' מהם אין בו אלא כח פרטי לבד. וכל זה מבואר במאמר הלז, והוא שבשעה שעלה משה למרום שהוא הנבחר להיות סרסור בנתינתה לישראל, כי לו יש שייכות וחבור לשניהם, שנשמת משה הי' כולל בו כל ס"ר נשמות וכל מה שעתידים להיות מושרשים בו כידוע לחכמי אמת (אפיקי ים שבת פח ע"ב).

⁴ עג ע"ב (הערת הזהר).

⁵ עי' בעמוד הקודמת מש"כ בשם הלש"ו דע"ה ח"ב קלט ע"ד.

⁶ רלו (הערת הזהר).

<p>כיון דידע משה דאתעברו מנייהו דישראל אינון זיינין עלאין אמר הא ודאי מכאן ולהלאה הוא בישא ייתי לדיירא בינייהו ואי יקום מקדשא הכא בינייהו יסתאב</p>	<p>מישראל אותם כלי זין עליונים אמר הרבי ודאי מכאן והלאה הנחש הרע יבא לדור ביניהם ואם יעמוד המקדש כאן ביניהם יטמא</p>
<p>מיד ומשה יקח את האהל ונטה לו מחוץ למחנה הרחק מן המחנה בגין דחמא משה דהא כדין ישלוט הוא בישא מה דלא הוה מקדמת דנא</p>	<p>מיד ומשה יקח את האהל ונטה לו מחוץ למחנה הרחק מן המחנה משום שמה ראה שהרי אז ישלט הנחש הרע מה שלא היה מקדם לכן.</p>
<p>וקרא לו אהל מועד וכי לא הוה בקדמיתא אהל מועד אלא בקדמיתא אהל סתם השתא אהל מועד מאי מועד רבי אלעזר אמר לטב רבי אבא אמר לביש רבי אלעזר אמר לטב מה מועד דאיהו יום הדוה דסיהרא דאיתוספא ביה קדושה לא שלטא בה פנימותא אוף הכא קרי לה בשמא דא לאחזאה דהא אתרחיק מבינייהו ולא אתפנים ועל דא וקרא לו אהל מועד כתיב</p>	<p>וקרא לו אהל מועד וכי לא בראשונה אהל מועד אלא בראשונה אהל סתם וכעת אהל מועד מה זה מועד רבי אלעזר אמר לטוב רבי אבא אמר לרע רבי אלעזר אמר לטוב מה מועד הוא יום שמחת הלבנה שנוספה בו קדושה לא שולט בה פגם אף כאן קורא לה בשם הזה להראות שהרי התרחק מביניהם ולא נפגמה ולכן כתוב וקרא לו אהל מועד.</p>
<p>ורבי אבא אמר לביש דהא בקדמיתא הוה אהל סתם כמה דאת אמר (ישעיה לג כ) אהל בל יצען בל יסע יתדותיו לנצה והשתא אהל מועד בקדמיתא למיהב חיין ארוכין לעלמין דלא ישלוט בהו מותא מכאן ולהלאה אהל מועד כמה דאת אמר (איוב ל כג) ובית מועד לכל חי השתא אתייהיב ביה זמנא וחיין קצובין לעלמא בקדמיתא לא אתפנים והשתא אתפנים בקדמיתא חבורתא וזוגא לסיהרא בשמשא דלא יעדון השתא אהל מועד זוגא דלהון מזמן לזמן ובגין כך וקרא לו אהל מועד מה דלא הוה קודם</p>	<p>ורבי אבא אמר לרע שהרי בראשונה היה אהל סתם כמו שנאמר אהל בל יצען בל יסע יתדותיו לנצח ועכשיו אהל מועד בראשונה לתת רפואות לעולם שלא ישלט בהם המות מכאן והלאה אהל מועד כמו שנאמר (איוב ל) ובית מועד לכל חי כאן נתן בו זמן וחיים קצובין לעולם בתחלה לא נפגם ועכשיו נפגם בראשונה חבורת וזוג ללבנה עם השמש שלא יוסרו עכשיו אהל מועד זוגם מזמן לזמן ולכן וקרא לו אהל מועד מה שלא היה קדם.</p>
<p>רבי שמעון הוה יתיב ליליא חדא ולעי באורייתא והווי יתבי קמיה רבי יהודה ורבי יצחק ורבי יוסי אמר רבי יהודה הא כתיב (&) ויתנצלו בני ישראל את עדים מהר הרב וקאמרינן דגרמו מותא עלייהו¹ מההוא זמנא ולעילא ושלטי בהו ההוא הווי בישא² דאעדי</p>	<p>רבי שמעון היה יושב לילה אחד ועוסק בתורה והיו יושבים לפניו רבי יהודה ורבי יצחק ורבי יוסי אמר רבי יהודה הרי כתוב ויתנצלו בני ישראל את עדים מהר חורב ואמרנו שגרמו מות עליהם מאותו זמן ומעלה ושלט בהם אותו הנחש הרע שהוסר מהם בראשונה</p>

¹ ע"י שעלו אז באו"א עלאין, ומהם ירתו עטרין דחור"ג שהם אוריא ובוצינא¹, ונולדו ונתגלו אלו האורות לחוץ להמשיכם בישראל, והוא עדיים וזיונם אשר זכו לזה במתן תורה, ובהן היו חיין לעולם, בסוד חיי המלך, שהם המוחין אהיה הויה אהיה גימ' חיים וכמ"ש הגר"א בספד"צ (פרק א ג ע"א [המוחין הן חיי האדם בסוד חור"ב שנקראו חיים, כמ"ש (קהלת ז יב) והחכמה תחיה בעליה, ובינה נקראת חיים כמ"ש בזוהר (אחרי מות נח ע"א) ומה שמיה דההוא נהר, חיים שמיה, ונקראת אלקים חיים, וכן המוחין נקראין חיי המלך כידוע, כמ"ש בר"מ (יתרו דף צא ע"ב) ואינון חיי המלך]), וכן הוא בזוה"ק פקודי (רכז ע"א) ופ' שלח (קסב ע"א ע"ב) (דע"ה ח"ב קכה ע"א).

² הגם כי במתן תורה פסקה זוהמתן והיו כולם אז ג"כ בסוד עץ החיים וכמ"ש בזוה"ק (ס"פ יתרו צד ע"א), אך עכ"ז הנה אח"כ ע"י חטא העגל חזר הרע להתערב בהם וכמ"ש בפ' תשא (דף קצד ע"א ע"ב), ע"ש² ופ' שלח (דף קסב רע"ב) בסוד הכתוב (במדבר יד לב) ופגריכם אתם יפלו כו' ע"ש, והרי חזרו ונעשו בסוד עץ הדעת (דע"ה ח"ב קלא ע"ד).

<p>ליה מנייהו בקדמיתא ישראל תינח יהושע דלא חטא אתעדי מניה ההוא זיינא עלאה דקביל עמהון בטורא דסיני או לא</p>	<p>ישראל מילא אבל יהושע שלא חטא האם הוסר ממנו אותו כלי זין עליון שקבל עמהם בהר סיני או לא.</p>
<p>אי תימא דלא אתעדי מניה אי הכי אמאי מית כשאר כל בני נשא ואי תימא דאתעדי מניה אמאי והא לא חטא דהא איהו עם משה הוה בשעתא דחבו ישראל ואי תימא דלא קביל ההוא עטרא בטורא דסיני כמה דקבילו ישראל אמאי</p>	<p>אם תאמר שלא הוסר ממנו אם כך אז למה מת כשאר כל בני האדם ואם תאמר שהוסר ממנו למה והרי לא חטא שהרי הוא היה עם משה בשעה שחטאו ישראל ואם תאמר שלא קבל אותה העטרה בהר סיני כמו שקבלו ישראל למה.</p>
<p>פתח רבי שמעון ואמר (תהלים יא ז) כי צדיק יהויה צדקות אהב ישר יחזו פנימו האי קרא אמרו ביה חברייא מה דאמרו אבל כי צדיק יהויה צדיק הוא ושמיה צדיק ובגין כך צדקות אהב ישר ואיהו ישר כמה דאת אמר (דברים לב ד) צדיק וישר ועל דא יחזו פנימו כל בני עלמא ויתקנון ארתייהו למהך בארה מישר כדקא יאות</p>	<p>פתח רבי שמעון ואמר כי צדיק ה' צדקות אהב ישר יחזו פנימו פסוק זה אמרו בו החברים מה שאמרו אבל כי צדיק ה' צדיק הוא ושמו צדיק ולכן צדקות אהב ישר והוא ישר כמו שנאמר צדיק וישר ועל זה יחזו פנימו כל בני העולם ויתקנון דרכיהם ללכת בדרך ישר כראוי.</p>
<p>ותא חזי כד דאין קודשא בריך הוא עלמא לא דן ליה אלא לפום רובן דבני נשא ותא חזי כד חב אדם באילנא דאכל מניה גרם לההוא אילנא דשרי ביה מותא לכל עלמא וגרם פנימו לאפרשא אתתא מבעלה וקאים חובה דפנימו דא בסיהרא עד דקיימו ישראל בטורא דסיני כיון דקיימו ישראל בטורא</p>	<p>ובא וראה כשדן הקדוש ברוך הוא את העולם לא דן אותו אלא לפי רב בני האדם ובא וראה כשחטא אדם בעץ שאכל ממנו גרם לאותו עץ ששורה בו המות לכל העולם וגרם פגם להפריד אשה מבעלה ועמד החטא של הפגם הזה בלבנה עד שעמדו ישראל בהר סיני כיון שעמדו ישראל בהר</p>
<p>קצד/ב</p>	
<p>דסיני אתעבר ההוא פנימו דסיהרא וקיימא לאנהרא תדיר כיון דחבו ישראל בעגלא תבת סיהרא¹ כמלקדמין לאתפגמא ושלטא הוויא בישא² ואחיד בה ומשיך לה לגביה ואתפגימת</p>	<p>סיני העבר אותו הפגם של הלבנה ועמד להאיר תמיד כיון שחטאו ישראל בעגל שבה הלבנה כמקדם לפגמה ושלט הנחש הרע ואחז בה ומשך אותה אליו ונפגמה.</p>
<p>וכד ידע משה דחבו ישראל ואתעברו מנייהו אינון זיינין קדישין ידע ודאי דהא הוויא אחיד בה בסיהרא לאמשכא לה לגביה ואתפגימת כדן אפיק ליה לבר וכיון דקיימא</p>	<p>וכשידע משה שחטאו ישראל והעברו מהם אותם כלי זין הקדושים ידע ודאי שהרי הנחש אחז בלבנה למשך אותה אליו ונפגמה אז הוציא אותה בחוץ וכיון שעמדה להפגם אף על גב שיהושע עומד</p>

¹ ע' עוד שם (עט ע"א) ופ' נח (סד ע"א) ופ' בשלח (ס סע"ב) ופ' תשא (קצד ע"ב) ויקהל (דף קצה רע"ב) ודף רג ע"ב) בלק (קצז ע"א) אד"ז (רצ ע"ב) (דע"ה ח"ב קנה ע"א), ענין כפרה עניינו הוא העברה וניקוי, והוא להעביר את הסטרא אחרא מאור קדושת השכינה שלא תפגם ח"ו ע"י ירידתה בהם, ותשאר נקיה לעולם בכל אור קדושתה בכל מקום, וכמ"ש בזה"ק (אחרי מות עט ע"ב) אמר ר' שמעון אמר קב"ה הביאו עלי כפרה עלי ודאי (כי הן אחידן ומתקשרן בה, כמ"ש פ' בשלח דף ס סוף ע"א, וע' פ' נח דף סד ע"א, ופ' תשא קצד ע"ב, ופ' אחרי שם עט ע"א, ולכן הוא השעיר כדי להעבירם מעליה), בגין דיתעבר ההוא חוויא ויתבסם מאן דבעיא (שיתבסם מאן דצריך להתבסם, והוא השכינה הקדושה, ולא יטעמו הם מהביסום מאומה), עלי כמה דכתיב שרפים עומדים ממעל לו (והרי הוה שם הכוונה רק על הדביקות וההתקרבות ועיניהם צופיות עליו. כן הוא הכוונה כאן במה שאמר "עלי", אלא ששם הוא עמידתם כדי להפק רצונו במה שיצוה עליהם. וכאן הוא כדי להאחז ולהניק ח"ו, ואמרו הביאו כפרה עלי, ר"ל להסיר ולהדחיק את הס"א העומד עליו להאחז ח"ו) (דע"ה ח"ב קנו ע"א).

² ע' בעמוד הקודם מש"כ בשם הלש"ו דע"ה ח"ב קלא ע"ד.

<p>לאתפגמא אף על גב דיהושע קאים בעטרא דזינין דילה כיון דפגימו שריא בה ואתהדרת כמה דאתפגימת בחובא דאדם לא יכיל בר נש לאתקיימא בר משה דהוה שליט בה ומותיה הוה בסטר אחרא¹ ועל דא לא הוה רשו² בה לקיימא ליהושע תדיר ולא לאחרא ועל דא אהל מועד קרי ליה דהא שריא ביה זמן קציב לכל עלמא</p>	<p>בעטרת כלי הזין שלה כיון שהפגם שורה בה וחזרה לכמו שנפגמה בחטאו של אדם לא יכול אדם להתקיים פרט למשה ששלט בה ומותו היה בצד אחר ועל זה לא היה בה רשות לקיים את יהושע תמיד ולא משהו אחר ועל כן קורא לה אהל מועד שהרי שורה בה זמן קצוב לכל העולם.</p>
<p>ועל דא רזא דמלה אית ימינא לעילא ואית ימינא לתתא אית שמאלא לעילא ואית שמאלא לתתא אית ימינא לעילא בקדושה עלאה ואית ימינא לתתא דאיהו בסטרא אחרא אית שמאלא לעילא בקדושה עלאה לאתערא רחימותא לאתקשרא סיהרא באתר קדישא לעילא לאתנהרא</p>	<p>ולכן סוד הדבר יש ימין למעלה ויש ימין למטה יש שמאל למעלה ויש שמאל למטה יש ימין למעלה בקדשה עליונה ויש ימין למטה שהוא בצד האחר יש שמאל למעלה בקדשה עליונה לעורר אהבה להתקשר ללבנה במקום קדוש למעלה להאיר.</p>
<p>ואית שמאלא לתתא דאפריש רחימותא דלעילא³ ואפריש לה מלאנהרא בשמשא ולא תקרבא בהדיה ודא הוא סטרא דחויא בישא דכד שמאלא דא דלתתא אתערא כדין משיך לה לסיהרא ואפריש לה מלעילא ואתהשכת⁴ נהורא ואתדבקת בחויא וכדין שאיבת מותא לתתא לכלא דאתדבקת בחויא ואתרחקת מאילנא דחיי ועל דא גרים מותא לכל עלמא ודא הוא כד אסתאב מקדשא עד זמנא קציב דאתתקנת סיהרא ותבת לאנהרא ודא הוא אהל מועד</p>	<p>ויש שמאל למטה שמפריד אהבה שלמעלה ומפריד אותה מלהאיר בשמש ולהתקרב עמו וזהו הצד של הנחש הרע שכאשר השמאל הזה שלמטה מתעורר אז הוא מושך את הלבנה ומפרידה מלמעלה ואורה נחשך ונדבקת בנחש ואז שואבת מות למטה לכל כי נדבקת בנחש ומתרחקת מעץ החיים ולכן גורמת מות לכל העולם וזהו כאשר נטמא המקדש עד זמן קצוב כשמתתקנת הלבנה ושבה להאיר וזהו אהל מועד.</p>
<p>ועל דא יהושע לא מית אלא בעיטא דנחש דא דקריב ופגים משכנא כדקדמיתא ודא הוא רזא דכתיב (שמות לג יא) יהושע בן נון נער דאף על גב דאיהו נער לתתא לקבלא נהורא לא ימיש מתוך האהל כמה דאתפגים דא הכי</p>	<p>ועל זה יהושע לא מת אלא בעטיו של הנחש הזה שקרב ופגם את המשכן כבראשונה וזהו סוד הכתוב יהושע בן נון נער שאף על גב שהוא נער למטה לקבל אור לא ימיש מתוך האהל כמו שזה נפגם כך גם זה נפגם אף על גב שמין קדוש</p>

¹ נ"א ומותיה הוה בסטרא אחרא כדמשה דהוה שליט בה גרסינן. ומותיה קאי ליהושע כמו למשה ובסטרא אחרא ר"ל באופן אחר ר"ל שמיתתו וכו'. ולפי גרסה זו דקדים בר משה אל ומותיה, צריך לומר כי ומותיה קאי אמשה ובסטרא אחרא ר"ל באופן אחר, וירצה שמיתתו של משה לא היתה כשאר בני אדם אלא באופן אחר, כי גם שכל מיתה היא מצד המלכות היינו משום דאין מיתה בלא חטא, ולכן יונק ממנה מלאך המות ומקבל כח להמית, אבל משה הוה שליט בה, ומונע כח החיצונים מלקבל ממנה (רמ"ז).

² כיון שנפגמה בעוון לא יכלה לקיים את יהושע ולא לשום צדיק אחר, כי לכן נקרא אהל מועד, ועל דא אהל מועד, ובית מועד לכל חי, ומוע"ד גי' ק"כ כנגד צירופי אלקים (רמ"ז).

³ סוד בתולה שעוברת הוא בעת שהיא אינה ראויה לזווג, ואתמלי מן דינין, ואז הוא פתחה סתום, ובסוד בתולה ואסור לגרום לה אז זווג כלל, וכמ"ש בפ' נח (סד ע"א) ופ' תשא (קצד ע"ב) ופ' בלק (קצז ע"א) (דע"ה ח"ב קד ע"א), בעת שאין זכות ומעשים טובים בתחתונים, אסור אז לדחוק את עצמו לגרום היחוד דהז"ר למעלה, כי הוא אז סכנה גדולה עצומה למאד, ובסוד (משלי ל כב) עבד כי ימלוך, שהוא סוד ביאת נחש על חוה (שבת קמו ע"א), ושפחה כי תירש גבירתה (משלי ל כג) רח"ל (ע' זוה"ק בראשית נג ע"א, אחרי עד ע"א עט ע"א, בלק קצז ע"א, תשא קצד ע"ב, ויקהל קצה ע"ב, וע' מאמרי רשב"י בדפנה"ח דף מ ע"ש בארוכה). ולכן כל הזווגים אז הוא רק בבחי' אחור באחור כנודע (דע"ה ח"ב קה ע"ד).

⁴ לקמן קצה ע"ב ופר' נח סד ע"א בלק קצז ע"א אחרי עד ע"א עט ע"א (לש"ו).

<p>נמי אתפנים דא אף על גב דזינא קדישא הוה ליה כיון דאתפנים סיהרא הכי הוא ודאי לא אשתזיב בלחודוי מניה מההוא גוונא ממש והא אתמר</p>	<p>היה לו כיון שנפגמה הלבנה כך ודאי לא נצול לבדו ממנו מאותו צבע ממש והרי נתבאר.</p>
<p>זכאין אינון צדיקיא דידעין רוין דאורייתא ומתדבקין בה באורייתא ומקיימין קרא דכתיב (יהושע א ח) והגית בו יומם ולילה וגו' ובגינה יזכון לחיי עלמא דאתי דכתיב (דברים ל ב) כי הוא חיך ואורך ימך וגו'</p>	<p>אשרי הצדיקים שיודעים סודות התורה ונדבקים בתורה ומקימים הפסוק שכתוב והגית בו יומם ולילה וגו' ובשבילה יזכו לחיי העולם הבא שכתוב כי הוא חיך וארך ימך וגו'.</p>
<p>פרשת ויקהל</p>	
<p>ויקהל משה את כל עדת בני ישראל וגו' רבי חייא פתח (ש"א טו ו) ויאמר שאול אל הקני לכו סורו רדו וגו' תא חזי! מה כתיב בעמלק (שם ב) פקדתי את אשר עשה עמלק לישראל וגו' וקודשא בריך הוא בכלהו קרבינ² דעבדו שאר עממין לגבייהו דישראל מאי טעמא לא אקשי קמיה כהאי קרבא דעבד עמלק לגבייהו אלא ודאי קרבא דעמלק³ הוה בכל סטרין לעילא ותתא דהא בההוא זמנא אתתקף⁴ הויא בישא לעילא ואתתקף לתתא</p>	<p>ויקהל משה את כל עדת בני ישראל וגו' רבי חייא פתח ויאמר שאול אל הקיני לכו סורו רדו וגו' בא וראה מה כתוב בעמלק פקדתי את אשר עשה עמלק לישראל וגו' והקדוש ברוך הוא בכל הקרבות שעשו שאר העמים לגבי ישראל למה לא היה קשה לפניו כמו הקרב שעשה עמלק אתם אלא ודאי הקרב של עמלק היה בכל הצדדים למעלה ולמטה שהרי באותו זמן התחזק הנחש הרע למעלה והתחזק למטה.</p>
<p>מה הויא בישא כמין על פרשת ארחין אופ הכא נמי עמלק הויא בישא הוה לגבייהו דישראל דכמין לון</p>	<p>מה הנחש הרע אורב על פרשת דרכים אף כאן גם עמלק נחש רע היה לישראל שארב להם</p>

¹ לא ייסד קושיתו על מצות (דברים כה יז) זכור את אשר עשה לך עמלק, מפני שגם נגד אומות אחרות יש מצוות בתורה להזכירנו זה שהרעו לנו כגון (שם כג ד) לא יבא עמוני. אבל עיקר הקושיא הוא על פקדתי וגו' מפני שתי סבות, האחת מה שלא עשה כן לכל אומה מצרינו לחזור ולהזהיר על המעשה בקיום המצוה, והשנית מה שייחד הדבר לעצמו (רמ"ז).

² ירצה למה הכניס ה' יתברך עצמו לתגר זה [לומר פקדתי ומייחד הדבר לעצמו], היל"ל בלשון מצות תורתו זכור את אשר עשה וגו', ולא לומר פקדתי כאילו היה הוא יתברך נוגע בדבר (רמ"ז).

³ ותירץ "אלא ודאי קרבא וכו'" בתחילה אציע בקיצור תכלית מגמת עמלק ימח שמו [ומחשבתו] יען נשתנה מאד מיתר הגוים אויבי ישראל, שכולם היו רוצים בקיומם של ישראל אבל השתדלו לשעבדם ולהכניעם תחתיהם להגדיל ממשלתם בשעבוד הבירורים ביניהם, ולא מלאם לבם לחשוב מחשבות להרוס בנין הקדושה העליונה, רק הצר הגדול עמלק הוא היושב במארב לעשות קרבא וכו' בכל סטרין לעילא ולתתא. צריך להשכיל ששורש עמלק היה מראשית עולמות הטומאה המתחילים מכנגד אחורי היכל הרצון דבריא, וטעם הדבר כי שם היה המקום הראשון שנפלו בו מלכין קדמאין, כי כן כל דעת דאצילות שם היתה נפילתו, ולכן שם התחיל כח לתחילת השתלשלות עולמות הקליפה. וגם ידעת שאחר כך ירד הדעת עד סוף הבריא ששם היכל לבנת הספיר שהוא יסוד דבריא ומלכות בסוד העטרה. ועוד נודע מ"ש בזוהר שעמלק מחובר מבלעם ובלק דהיינו ע"מ מבלעם ול"ק מבלק, שהם מסיגי הבל וקין מן הימין והשמאל, והוא הנזכר לעיל סה ע"א, שור וחמור כלבא בישא נפיק מתרווייהו, שה"ס ו' מ"ו מתוך שור וחמור העולה כל"ב, וקראו כלבא בישא מפני שבלעם ובלק שהיו מסיגי הדעת היה בהם קצת לחלוחית ניצוצי טוב, אבל עמלק הוא חלק הרע הגמור שלהם כמ"ש הרב בפרשת בלק, וזש"ה (במדבר כד כ) ראשית גוים עמלק, וראה אמת הוא שעמלק הוא ראשית גוים, שכן שרשו מראש עולם הקליפות, אבל אין בו שום חלק טוב כי אחריתו, פי' הוא שמו שיוצא מאחרית בלעם ובלק, עדי אובד (רמ"ז).

⁴ והנה נתן טעם איך ולא יזו סיבה נתעורר אותו הרשע, ואמר דהא בההוא זמנא אתתקף וכו', וירצה מה שאמרו רז"ל שרפו ידיהם מן התורה, שה"ס יסוד אבא שהוא הבריה התיכון היותר פנימי המברח מן הקצה דלעילא בדעת עד הקצה דלתתא יסוד ומלכות, שזה עצם תיקונן של זעיר ונוק', שהרי הוא במוח חוט השדרה שמעמיד כל בנין האדם, ואם יפגם בעוונות אז שדרתו נהפכת לנחש. ולכן כשנתרפו ישראל מן התורה אז אתתקף חויא בישא לעילא, מכנגד הדעת. וקראו בישא, מפני שיש מיני נחשים שאינם כל כך רעים, שהרי גם קליפת נוגה נקרא נחש ויש בה טוב ורע, אבל עמלק כולו רע וכנז"ל (רמ"ז).

קצה/א	
<p>על פרשת ארחין דכתיב (ש"א טו ב) אשר שם לו בדרך בעלותו ממצרים כמין הוה לעילא לסאבא מקדשא וכמין הוה לתתא לסאבא לישראל מנלן דכתיב (דברים כה יז) אשר קרך בדרך כתיב הכא אשר קרך וכתיב התם (שם כג יא) כי יהיה בך איש אשר לא יהיה טהור מקרה לילה</p>	<p>על פרשת דרכים שכתוב אשר שם לו בדרך בעלתו ממצרים אורב היה לו למעלה לטמא את המקדש ואורב היה למטה לטמא את ישראל מנין לנו שכתוב אשר קרך בדרך כתוב כאן אשר קרך וכתוב שם (שם כג) כי יהיה בך איש אשר לא טהור מקרה לילה.</p>
<p>ועל דא בבלעם כתיב (במדבר כג ד) ויקר אלהים אל בלעם ויקר לישנא דמסאבא נקט ואי תימא הא כתיב¹ (&) אלהים אלא קודשא בריך הוא אזמין ליה ההוא אתר דמסאבא לאסתאבא ביה בההוא דרגא דאיהו אתדבק לאסתאבא ביה מה עבד בלעם איהו השיב באינן קרבנין לסלקא לעילא מיד זמין ליה קודשא בריך הוא ההוא אתר אמר ליה הא מסאבו לגבך כמה דאתחזי לך ועל דא ויקר אלהים אל בלעם</p>	<p>ועל זה כתוב בבלעם ויקר אלהים אל בלעם ויקר לשון טמאה נקט ואם תאמר הרי כתוב אלהים אלא הקדוש ברוך הוא הזמין לו אותו מקום של טמאה להטמא בו באותה דרגה שהוא נדבק להטמא בה מה עשה בלעם הוא חשב באותם קרבנות לעלות למעלה מיד הזמין לו הקדוש ברוך הוא אותו מקום אמר לו הנה טמאה אליך כמו שראוי לך ועל זה ויקר אלהים אל בלעם.</p>
<p>כגוונא דא אשר קרך בדרך וגו' אזמין לגבך ההוא חויא בישא לעילא לסאבא לך בכל סטרין ואלמלא דאתתקף משה לעילא ויהושע לתתא לא יכילו ישראל ליה ובגין כך נטיר קודשא בריך הוא ההוא דבבו לדרי דרין מאי טעמא בגין דחשיב לאעקרא את קיימא² מאתריה³ ובגין כך פקדתי בפקידה⁴ דהא תמן אתרמיז רזא דאת קיימא קדישא⁵</p>	<p>כמו כן אשר קרך בדרך וגו' הזמין לך אותו הנחש הרע למעלה לטמא אותך בכל הצדדים ואלמלא שהתחזק משה למעלה ויהושע למטה לא יכלו לו ישראל ולכן שמר הקדוש ברוך הוא אותה שגאה לדורי דורות למה משום שחשב לעקר אות הברית ממקומה ולכן פקדתי בפקידה שהרי שם נרמז סוד האות הברית הקדושה.</p>
<p>תא חזי מה כתיב (&) ויאמר שאול אל הקני מאן קני דא יתרו וכי מאן יהיב בני יתרו הכא למהוי דיוריהון בעמלק והא ביריחו הוו שריין אלא הא כתיב (שופטים א טז) ובני קני התן משה עלו מעיר התמרים את בני יהודה מדבר יהודה וגו' וכד עלו מתמן שרו בתחומא דעמלק עד ההוא זמנא דאתא שאול מלכא דכתיב (&) ויסר קני מתוך עמלק</p>	<p>בא וראה מה כתוב ויאמר שאול אל הקיני מי זה הקיני זה יתרו וכי מי נתן כאן את בני יתרו להיות דיורם בעמלק והרי היו שרויים ביריחו אלא הרי כתוב ובני קיני חתן משה עלו מעיר התמרים את בני יהודה מדבר יהודה וגו' וכשעלו משם שרויים היו בתחומו של עמלק עד לאותו זמן שבא שאול המלך שכתוב ויסר קיני מתוך עמלק.</p>
<p>בגין דהא בזמנא דחייביא אשתכחו (נ"א אתענשו) אינן חסידי זכאי דמשתכחין בינייהו מתפסן בחוביהון והא אוקמוה כגוונא דא אלמלא ההוא ערבוביא דאתחברו בהו</p>	<p>משום שהרי בזמן שנמצאים רשעים (נענשו) אותם חסידים וצדיקים שנמצאים ביניהם נתפסים בחטאיהם והרי פרשוה כמו זה אלמלא אותה ערבוביה שהתחברו בהם בישראל לא</p>

¹ פי' דמשמע שאלהים ממש הוא שדבר עמו ולא ס"א, ותירץ אלא קב"ה אזמין ליה וכו', כלומר שאלהים הנז' בפ' הוא הקב"ה, והקב"ה שלח לו ס"מ, שהוא קרי וטומאה, וזהו ויקר אלהים (מ"מ).

² יסוד (מ"מ).

³ מלכות (מ"מ).

⁴ כי פקידה בנוק' (רח"ו).

⁵ פי' שבמלכות כלול היסוד שנקרא את קיימא (מ"מ).

<p>בישראל לא אתענשו ישראל על עובדא דעגלא</p>	<p>נענשו ישראל על מעשה העגל.</p>
<p>ותא הזי מה כתיב¹ בקדמיתא (שמות כה ב) מאת כל איש אשר ידבנו לבו לאכללא כלא בנין דבעא קודשא בריך הוא למעבד עובדא דמשכנא מכל סטרין במוחא וקליפא ובנין דהוו אינון ערב רב בנווייהו אתמר מאת כל איש אשר ידבנו לבו לאכללא לון בניייהו דישראל דאינון מוחא וכלהו אתפקדו</p>	<p>ובא וראה מה כתוב בראשונה מאת כל איש אשר ידבנו לבו להכליל את כולם משום שרצה הקדוש ברוך הוא לעשות את מעשה המשכן מכל הצדדים במח וקלפה ומשום שהיו אותם ערב רב עמהם נאמר מאת כל איש אשר ידבנו לבו להכלילם בין ישראל שהם מח וכולם הצטוו.</p>
<p>לבתר סטא זינא לזיניה² ואתו אינון ערב רב ועבדו ית עגלא וסטו אבתרייהו אינון דמיתו וגרמו לון לישראל מותא וקטולא אמר קודשא בריך הוא מכאן ולהלאה עובדא דמשכנא לא יהא אלא³ מסטרא דישראל בלחודייהו מיד ויקהל משה את כל עדת בני ישראל וגו' וכתוב (&) בתריה קחו מאתכם תרומה ליהוה מאתכם ודאי ולא כקדמיתא דכתיב (&) מאת כל איש אשר ידבנו לבו ויקהל משה וגו' מאן אתר כניש לון אלא בנין דהוו אינון ערב רב בניייהו אצטריך משה לאכנשא לון וליחדא לון מבינייהו</p>	<p>אחר כך סטה כל מין למינו ובאו אותם ערב רב ועשו את העגל וסטו אחריהם אותם שמתו וגרמו לישראל מות והרג אמר הקדוש ברוך הוא מכאן והלאה מעשה המשכן לא יהיה אלא רק מצדם של ישראל לבדם מיד ויקהל משה את כל עדת ישראל וגו' וכתוב אחריו קחו מאתכם תרומה לה' מאתכם ודאי ולא כראשונה שכתוב מאת כל איש אשר ידבנו לבו ויקהל משה וגו' מאיזה מקום הקהיל אותם אלא משום שהיו אותם ערב רב ביניהם הצטרך משה לכנסם וליחדם מביניהם.</p>
<p>ויקהל משה רבי אבא פתח⁴ (דברים לא יב) הקהל את העם האנשים והנשים והטף מה להלן כללא דכלהו ישראל⁵ אוף הכא כללא דכלהו ישראל ומאן אינון שתין רבוא⁶</p>	<p>ויקהל משה רבי אבא פתח הקהל את העם האנשים והנשים והטף מה להלן כלל של כל ישראל אף כאן כלל של כל ישראל ומי הם ששים רבוא.</p>
<p>רבי אלעזר פתח⁷ קרא בישראל כד נחית משה מן מורא דסיני דכתיב (שמות לב יז)</p>	<p>רבי אלעזר פתח את הפסוק בישראל כשירד משה מהר סיני שכתוב וישמע</p>

¹ קצז רכז ע"א (הערת הזהר).

² עי' פרשת פקודי רכז שר' אבא חולק על ר"ח (מ"מ). עי' ח"ג רלז ע"ב בינצ"א ועי' לקמן קצז ע"א ורכז ע"א (לש"ו).

³ קצז ע"א (הערת הזהר).

⁴ הוקשה לו במה שהובא במדרש, רבותינו בעלי האגדה אומרים בכל התורה כולה לא מצינו פרשה שיש בראשה ויקהל וכו'. וטעם הקושיה הוא שהיה די שיאמר וידבר משה אל כל עדת בני ישראל כענין שנאמר בפרשת קדושים, ולמה לו לומר ויקהל, לכן אמר שבא להורות על שורש ישראל (רמ"ז).

⁵ הוא בהיותם כולם מיוחדים כמו שהם במקורם שהוא בדעת זעיר בסוד ו"ק שבו וכמו שיתבאר בסמוך. ובזה יתורץ גם מ"ש שם הקהל שהוא מיותר, שהרי קודם לו כתוב (לא יא) בבוא כל ישראל וגו' תקרא וגו', שכיון שכבר הם שם כולם מה צורך לצוות שיקהילם. ואם ירצה על שיבואו גם הטף והנשים, יאמר צו אותם שיביאו עמהם הנשים והטף, אלא הכוונה שיכוין להמשיך עליהם כח ייחודם שבדעת, וזהו ענין כללא דכולהו, כי שם הם נכללים ומיוחדים [בסוד ו"ק שבדעת דזעיר] (רמ"ז).

⁶ הזכיר זה לרמוז ששם בדעת זעיר נקבצים אורות כל הדעות העליונות עד דעת אריך שבו סוד הרבואות כנודע, ובו הוא המקום הא', ולכן קל"ה סודו ה' הויות שבחגתנ"ה שעולים ק"ל, וה' כוללים ביסוד הרי קה"ל. ותמצית הענין הוא לפי שנפגמו ישראל בחברת ער"ב ר"ב שעולה דע"ת, אבל לא היו מיוחדים שעדיין הרע גבר עליהם וכדכתיב (לב, כה) כי בר"ע הוא, אותיות ער"ב הוא, ולכן המשיך משה משלו כח ייחוד על כל עד"ת צירופו דע"ת וכנז"ל (רמ"ז).

⁷ הוא מאי דמסיק (בעמוד הבא) כיון דמחל קב"ה חוביהון וכו', והענין שבעוון העגל נפגמו זר"ן וכמו שיבוא בסמוך, וגרמו הסתלקות אר"א מזר"ן, ואחר כך כשנמחל להם עוונם ביום הכפורים וחזרו אר"א לתוך זר"ן, אז הקהיל משה שהוא מיסודות אר"א שהם ע"ב ס"ג העולים קה"ל שחזר להכנס בזר"ן. וזהו ויקהל משה, כלומר ישראל שהם בני זר"ן היו נפוצים ופרודים משרשם אר"א, ואחר כך חזר משה והקהילם אליו יחד לשרשו העליון שהוא אר"א דלא מתפרשין לעלמין, כי בעוון העגל ירדו מאצילות עד יצירה ועשיה, פי'

<p>וישמע יהושע את קול העם ברעה ויאמר אל משה קול מלחמה במחנה וישמע יהושע וכי יהושע שמע ומשה לא שמע אלא ודאי עד השתא יהושע לא הוה ידע ומשה הוה ידע¹ אי הכי מהו ברעה אלא ברעה בה' כתיב² דההוא קלא בסטרא אחרא הוה ויהושע דהוה אנפוי דסיהרא אסתכל בההוא קלא דהוה דסטרא דרעה מיד ויאמר אל משה קול מלחמה במחנה</p>	<p>יהושע את קול העם ברעה ויאמר אל משה קול מלחמה במחנה וישמע יהושע וכי יהושע שמע ומשה לא שמע אלא ודאי עד עכשיו יהושע לא היה יודע ומשה היה יודע אם כך מה זה ברעה אלא ברעה כתוב בה' שאותו קול היה בצד האחר ויהושע שהיה פני הלבנה התבונן באותו קול שהיה של צד הרעה מיד ויאמר אל משה קול מלחמה במחנה.</p>
<p>בההיא שעתא אתברו תרין לוחי אבנא דהוו בקדמיתא והא אוקימנא דאינון אתייקרו על ידוי</p>	<p>באותה שעה נשברו שני לוחות האבן שהיו בראשונה והרי בארנו שהם כבדו על ידו</p>
<p>קצה/ב</p>	
<p>ונפלו ואתברו מאי טעמא בגין דפרחו אתוון מגו לוחי אבנין³</p>	<p>ונפלו ונשברו למה משום שפרחו האותיות מתוך לוחות האבנים.</p>
<p>תא חזי בארבע תקופין דשתא קלא אתער⁴ בארבע סטרין דעלמא בההוא קלא אתערותא דסטרא אחרא אתער ביה וההוא אתערותא דסטרא אחרא עאל בין קלא לקלא⁵ ואתחשך נהורא בקלא דלתתא ובגין דלא מטא נהורא דקלא דלעילא⁶ לקלא דלתתא⁷ כדין אקדים</p>	<p>בא וראה בארבע תקופות בשנה מתעורר קול בארבעת צדדי העולם באותו קול שהתעוררות הצד האחר מתעורר בו ואותה התעוררות הצד האחר נכנסת בין קול לקול ונחשך האור בקול שלמטה משום שלא הגיע האור של</p>

ישראל ירדו עד העשיה (תהלים פב, ז) אכן כאדם תמותון, ומשה ירד למדרגת מט"ט. וזהו שרמז כאן כד נחית משה וכו', כי ירידה גדולה היתה לו בעוה"ר, ועיין מ"ש בליקוטי תורה פרשת כי תשא דף ק"ב זוהי תכלית כוונת רבי אלעזר, ואמנם פרטות הענין הוא דכתיב וישמע וגו', וכי יהושע וכו', מפני שאם גם משה שמע היה די שיאמר ויאמר יהושע אל משה קול מלחמה במחנה. אלא ודאי וכו', ולכן כתוב וישמע, שלגבי דיהושע היה חידוש כי לא ידע מאומה קודם לכן. אי הכי מהו ברעה, ירצה אם כן שכוונת התורה להודיענו שמיעת יהושע מהו לשון ברעה, למה לא אמר קול העם מריע או בתרועה וכל שכן דהוה סגי שיאמר את קול העם. ותיירץ אלא ברעה בה' כתיב, כלומר אינו כדסברת שרצה הכתוב להודיע שמיעת יהושע דמאי נפקא מינה, אלא סוד גדול למדתנו תורה וזהו בכתבו ברעה בה', שבה רמזה מדרגת הפגם שפגמו בעגל. ויובן במ"ש באוצרות חיים, והוא שאמת שפגמו בזר"ן אבל שמתחילה לא ידע משה רק שפגמו בזעיר, ושעל כן כתוב בפרשת עקב שאמר ה' (ט יב) עשו להם מסכה, שהוא כנגד קכ"ה כחות הטומאה כחות זכרים וכנזכר בפרשת אחרי מות עט ע"א, ואחר כך כשירד כתוב (ט טז) עשיתם לכם עגל מסכה, כי עגל רומז לנוק' וכו', עיי"ש. וקשה לי דאפילו לסברת משה שפגמו בזעיר בודאי שמזה ימשך פגם לנוק', דאם כשל עוזר יפול עוזר. ונראה לי שכן הוא האמת אבל יש חילוק בין פגם עצמי למיקרי, כי אם ח"ו הפגם בנוק' היא יורדת למטה נקודה תחת היסוד בלי פרצוף, ומזה נמשכה עוד פגימה שנוק' דקליפה מתקנת בעצם על דרך (יחזקאל כו, ב) אמלאה החרבה, אבל כשהפגם הוא בזעיר אז אין כח של נוק' דקליפה מתגדל אלא זכר דקליפה, ורחל חוזרת אחור באחור ואין לה זוג אלא בר מינן זר"ן דקליפה מזדווגים, דהיינו שזכר שלה נותן לנוק' משלו ואינה אז יתירה עליו וכו' (רמ"ז).

¹ ופירש וישמע לשון הבנה, אי הכי מאי ברעה, דמשמע ששמע קול תרועה, ואין פירושו וישמע הבנה (רח"ו).

² פי' וישמע הבן שהקול זה ברעה (מ"מ).

³ פא ע"א ויקרא עו (הערת הזהר).

⁴ זה תבין ממה שביארתי בדרוש תיקון עון הגאווה והליצנות בסוד שם אלהים המקיף וע"ש (שער רוה"ק יב ע"ב). גם תעיין באדרת נשא דקכ"ח ע"ב איך הקליפין נכללין זה בזה ומתעלין עד שהם מפסיקין בין הסוד דדכורא אל היסוד דנוקבא הנק' נקודת ציון שבה ולוקחין השפע ההוא אבל לא שנאמר כי ח"ו נכנסין בתוך היסוד שלה והזהר אל תטעה בזה ח"ו (שער מאמרי רשב"י). מלכות (מ"מ).

⁵ בין מלכות לז"א (מ"מ).

⁶ ז"א (מ"מ).

⁷ מלכות (מ"מ).

<p>ההוא אתערותא ועאל בין דא לדא נחש¹ דמפתי לאתתא ונטיל נהורא וההוא קלא הוא קול מלחמה קול רעה ודא איהו ברעה</p>	<p>הקול שלמעלה לקול שלמטה אז מקדימה אותה התעוררות ונכנס בין זה לזה הנחש שמפתה את האשה ונוטל אור ואותו קול הוא קול מלחמה קול רעה וזהו ברעה.</p>
<p>ועל דא שמע יהושע ולא משה² בגין דנטל ההוא רעה נהורא דסיהרא דהוה אחיד בה יהושע ומשה דהוה אחיד בשמשא לא שמע וישראל כלהו אתחשך נהורא דילהון בגין ההוא רעה דאתדבכת בהו כיון דמחל קודשא בריך הוא חוביהון כדין ויקהל משה את כל עדת בני ישראל ויאמר אליהם אלה הדברים וגו' דהא ההוא ערב רב אתעבר מגייהו</p>	<p>ועל זה שמע יהושע ולא משה משום שנטלה אותה רעה את אור הלבנה שאחז בה יהושע ומשה שהיה אחוז בשמש לא שמע וכל האור של ישראל כולם נחשך משום אותה רעה שנדבקה בהם כיון שמחל הקדוש ברוך הוא על חטאיהם אז ויקהל משה את כל עדת בני ישראל ויאמר אלהם אלה הדברים וגו' שהרי אותו ערב רב העבר מהם.</p>
<p>רבי אלעזר ורבי יוסי הוו יתבי ליליא חד וקא מתעסקי באורייתא עד לא אתפליג ליליא אדהכי קרא גברא בריכו ברכתא³ (אמר ליה רבי אלעזר השתא הוא זמנא דקודשא בריך הוא עאל בגנתא דערך⁴ לאשתעשעא עם צדיקיא אמר ליה רבי יוסי אמאי משתעשע קודשא בריך הוא) בכה רבי אלעזר ואמר תא הזי עד השתא קודשא בריך הוא אזדעזע תלת מאה ותשעין רקיעין⁵ ובטש בהו ובכה על חרבן</p>	<p>רבי אלעזר ורבי יוסי היו יושבים לילה אחד ומתעסקים בתורה טרם שנחלק הלילה בין כך קרא הגבר ברכו ברכה (אמר לו רבי אלעזר כעת הוא הזמן שהקדוש ברוך הוא נכנס בגן עדן להשתעשע עם הצדיקים אמר לו רבי יוסי למה משתעשע הקדוש ברוך הוא) בכה רבי אלעזר ואמר בא וראה עד כאן זעזע הקדוש ברוך הוא שלש מאות ותשעים רקיעים והכה בהם ובכה על</p>

¹ לקמן רג ע"ב אחרי מות עט ע"א ועי' שער מאמרי רשב"י לא ע"ג [הובא דבריו בסוף הספר הערה א'] (לש"ו). כאשר הגוונים דעינין הם מלובש בקליפין, וכן הגוונים דקשת הרי נעשה היחוד בצירוף הקליפין רחמ"ל, והרי הוא מכניס צלם בהיכל, ועליו נאמר (במדבר יט יג) את משכן ה' טימא, ע' זה"ק (בראשית נג ע"א) ופ' ויקהל (קצה רע"ב ורג ע"ב) ופ' אחרי (עד ע"א עט ע"א) ופ' בלק (קצז ע"א) (דע"ה ח"ב פח ע"ג). בעת שאין זכות ומעשים טובים בתחתונים, אסור אז לדחוק את עצמו לגרום היחוד דהזר"ן למעלה, כי הוא אז סכנה גדולה עצומה למאד, ובסוד (משלי ל כב) עבד כי ימלוך, שהוא סוד ביאת נחש על חוה (שבת קמו ע"א), ושפחה כי תירש גבירתה (משלי ל כג) רח"ל (ע' זה"ק בראשית נג ע"א, אחרי עד ע"א עט ע"א, בלק קצז ע"א, תשא קצד ע"ב, ויקהל קצה ע"ב, וע' מאמרי רשב"י בדפוח"ח דף מ ע"ש בארוכה) (דע"ה ח"ב קה ע"ד). אמנם הנה סוד ביאת נחש על חוה הנה הוא סוד עמוק נורא מאד, והוא בספד"צ (פ"ג כז ע"א) שאמר שם אי אתבסמו דינין בעא עתיקא, אתא חויה על נוקבא, וקינא דזוהמא אתקנין בגווה למעבד מדורא בישא דכתיב ותהר ותלד את קין קינא דמדורא דרוחין בישינ ועלעולין וקטפורין¹. והם הג' קליפין: אף, וחמה, ומשחית, כמ"ש הגר"א שם (כז ע"ב ד"ה ואמר ותהר). ואמרו על זה באד"ר (קמג ע"א) תאנא בצניעותא דספרא, בעא עתיקא קדישא למחזי אי אתבסמו דינין ואתדבקו תרין אלין דא בדא (ר"ל שהתחבר את הזר"ן להזדווג יחד), ונפק מסטרא דנוקבא דינא תקיפא דכתיב והאדם ידע את חוה אשתו, (ומזה נעשה ג"כ זווג בהזר"ן למעלה) ותהר ותלד את קין ולא הוה יכיל עלמא למסבל משום דלא אתבסמת, וחויה תקיפא אטיל בה זוהמא דינא קשיא, ובג"כ לא הוה יכיל לאתבסמו, וכד נפיק דא קין מסטרא דנוקבא, נפק תקיף קשיא בדינוי קשיא בדינוי, כיון דנפק אתחלשת ואתבסמת. בתר דא אפיקת אחרא בסימא יתיר כו'. וע' עוד בזה בפ' בראשית (נד ע"א) ובפ' ויקהל (דף קצה ע"ב, ודף רג ע"ב) ופ' אחרי (עט ע"א). והענין בזה הוא כי נודע הוא שכל שורש הקליפות והחיצונים הוא באורות הגבורות, ושם הם נאחזים ויונקים. אמנם כשהגבורות הם נמתקים ומתבסמים בחסדים, אז אדרבה הוא שהם שורפים ומכלים את הקליפות כולם. אבל כשהם לא נמתקו בחסדים, אז נאחזים הקליפות בהם ויונקים מהם, ומתגברים לעשות רע בכל כחם (דע"ה ח"ב קמו ע"ד). ע' עוד (אחרי מות עט ע"א) ופ' נח (סד ע"א) ופ' בשלח (ס סע"ב) ופ' תשא (קצד ע"ב) ויקהל (דף קצה רע"ב ודף רג ע"ב) בלק (קצז ע"א) אד"ז (רצ ע"ב) (דע"ה ח"ב קנה ע"א).

² משה הוא למעלה בז"א, ולא הגיע לו שום פגם, לכך לא שמע (מ"מ).

³ הנותן לשכוי בינה (מ"מ).

⁴ פי' זווג יעקב ולא (מ"מ).

⁵ כמנין שמ"ם וכמנין שכינה (מ"מ).

<p>בי מקדשא ואוריד תרין דמעין¹ לגו ימא רבא ואדכר לבנוהי מגו בכיה</p>	<p>חרבן בית המקדש והוריד שתי דמעות לתוך הים הגדול ונזכר בבניו מתוך בכיה.</p>
<p>בגין דלתלת סטריין אתפלג ליליא בתריסר שעתו דהוו רשימין ביה ואי אתוספן שעתו בליליא אינון שעתו דמתוספאן דיממא אינון ולא אתחשיבו מליליא בר תריסר דאינון דילה² ואינון תריסר אתפלגו לתלת סטריין³ ותלת משריין דמלאכין קדישין אתפלגו (ס"א אתמנון) באינון תלת סטריין</p>	<p>משום שהלילה נחלק לשלשה צדדים בשתיים עשרה שעות שהיו רשומים בו ואם נוספות שעות הלילה אותן שעות שנוספו הן של היום ולא נחשבות מהלילה פרט לשתיים עשרה שהן שלו ואותן שתיים עשרה נחלקות לשלשה צדדים ושלושה מחנות של מלאכים קדושים נחלקו (התמנו) באותם שלשה צדדים.</p>
<p>משריין קדמאה אתמנא בארבע שעתו קמייתא דשירותא דליליא לשבחה למאריהון ומה קאמרי (תהלים כד א) ליהו"ה הארץ ומלאה וגו' כי הוא על ימים יסדה וגו' מי יעלה בהר יהו"ה וגו' נקי כפים ובר לבב וגו' מאי טעמא דא בגין דכד ליליא פריש גרפוי על עלמא כדין כל בני עלמא טעמין טעמא דמותא ונפקי נשמתיהו לסלקא לעילא ואינון מלאכין קיימין וקא אמרי מי יעלה בהר יהו"ה הר יהו"ה דא הר הבית⁴ מקום קדשו דא עזרת ישראל⁵ כנונא דלעילא הכי נמי לתתא</p>	<p>מחנה ראשון ממנה בארבע שעות ראשונות של ראשית הלילה לשבח את אדונם ומה הם אומרים לה' הארץ ומלאה וגו' כי הוא על ימים יסדה וגו' מי יעלה בהר ה' וגו' נקי כפים ובר לבב וגו' למה של זה משום שכאשר הלילה פורש כנפיו על העולם אז כל בני העולם טועמים טעם המות ויוצאת נשמתם לעלות למעלה ואותם מלאכים עומדים ואומרים מי יעלה בהר ה' הר ה' זה הר הבית מקום קדשו זה עזרת ישראל כדוגמא שלמעלה כך גם למטה.</p>
<p>בגין דבכל רקיעא ורקיעא כמה ממנן וכמה סרכין קיימין תמן וכד נשמתין נפקין בעאן לסלקא לעילא ואי לא זכייין אינון דחיין לון לבר ואזלין ושאמין בעלמא ונטליין לון כמה חבילי טהירין ואודעין לון מלין כדיבן ולזמנין מלין דקשוט ממה דאתי לזמן⁶ קריב כמה דאוקמוה</p>	<p>משום שבכל רקיע ורקיע כמה ממונים וכמה שרים עומדים שם וכשהנשמות יוצאות רוצות לעלות למעלה ואם אינן זוכות דוחים אותן החוצה והולכות ומשוטטות בעולם ולוקחים אותן כמה קבוצות של רוחות ומודיעים להם דברים כוזבים ולפעמים דברי אמת ממה שעתיד לבא בזמן הקרוב כמו שבארוה.</p>
<p>ואינון נשמתין דצדיקייא אזלין ושאמין לעילא ופתחין לון פתחין וסלקין לון לגו ההוא אתר דאקרי הר יהו"ה כנונא דרזא דהר הבית לתתא ומתמן עאלין לגו ההוא אתר דאקרי מקום קדשו דתמן אתחזיין כל נשמתין לקמי מאריהון כנונא דא ההוא אתר דאתחזון ישראל קמי קודשא בריך הוא אתר דאקרי עזרת ישראל בשעתא דנשמתין קיימין תמן</p>	<p>ואותן נשמות הצדיקים הולכות ומשוטטות למעלה ופותחים להם פתחים ומעלים אותן לתוך אותו מקום שנקרא הר ה' כמו הסוד של הר הבית למטה ומשם נכנסים לתוך אותו מקום שנקרא מקום קדשו ששם נראות כל הנשמות לפני אדונם כמו כן אותו מקום שנראו ישראל לפני הקדוש ברוך הוא המקום שנקרא עזרת ישראל בשעה שהנשמות עומדות שם אזי שמחת</p>

1 יט ע"ב (הערת הזהר). הם ש"ך ופ"ר בים החכמה דהיינו מלכות החכמה (רח"ו). לקמן קצו ע"א (לש"ו).
 עי' הערה בסוף הספר אות ב'.
 2 י"ב אותיות אדנ"י (רח"ו).
 3 זהר רות כו ע"א (הערת הזהר).
 4 בריאה (רח"ו).
 5 מלכות כנגד נה"ם (רח"ו).
 6 רנב ע"ב (הערת הזהר).

<p>כדין חדוה דמאריהון לאתתקנא בהו אתר דאקרי קדש הקדשים¹ ותמן רשימין כל עובדיהון וזכוון דלהון²</p>	<p>רבונם היא לתקן בהם המקום שנקרא קדש הקדשים ושם רושמים את כל מעשיהם וזכויותיהם.</p>
<p>משרייא תניינא אתמנא³ בארבע שעותי אחרנין ולא אמרי שירתא בר תרי שעותי עד דאתפלג ליליא ועאל קודשא בריך הוא בגנתא דעדן</p>	<p>מחנה שני ממנה בארבע שעות אחרות ואינם אומרים שירה פרט לשעותים עד שנחלק הלילה ונכנס הקדוש ברוך הוא לגן עדן.</p>
<p>ואלין אינון אבלי ציון⁴ ואינון דבכו על חרבן בי מקדשא ובשירותא דארבע שעותי אמצעין⁵ פתחי ואמרי (תהלים קלז א) על נהרות בבל שם ישבנו גם בכינו וגו' ואלין אינון דבכו על נהרות בבל עמהון דישראל</p>	<p>ואלה הם אבלי ציון ואותם שבוכים על חרבן בית המקדש ובתחלת ארבע השעות האמצעיות פותחים ואומרים על נהרות בבל שם ישבנו גם בכינו וגו' ואלה הם שבוכים על נהרות בבל עם ישראל</p>
<p>קצו/א</p>	
<p>ממשמע דכתיב⁶ (&) גם בכינו ומנלן דבכו תמן דכתיב (ישעיה לוג ז) הן אראלם צעקו חוצה⁷ מהו חוצה דא בבל בגין דכלהו אוזפוה לשכינה עד בבל ותמן בכו עמהון דישראל ועל דא פתחי בהאי ומסיימי⁸ זכור יהוה לבני אדום וגו'</p>	<p>ממשמע שכתוב גם בכינו ומנין לנו שבוכים שם שכתוב הן אראלם צעקו חצה מה זה חצה זו בבל משום שכלם לוו את השכינה עד בבל ושם הם בכו עם ישראל ועל זה פותחים בזה ומסיימים זכר ה' לבני אדום וגו'.</p>
<p>כדין אתער קודשא בריך הוא בדרגוי⁹ ובטש ברקיעין¹⁰ כדאמרן ואזדעזעו תריסר אלפי עלמין¹¹ ונעי ובכי דכתיב (ירמיה כה ל) יהוה ממרום ישאג¹² וממעון¹³ קדשו יתן קולו</p>	<p>ואז מתעורר הקדוש ברוך הוא במעלותיו ומכה ברקיעים כמו שאמרנו ומזדעזעים שנים עשר אלפי עולמות וגועים ובוכים שכתוב (ירמיה כה ה')</p>

¹ רנח ע"ב (הערת הזהר). יסוד דנוק' (רח"ו).

² בסוד מ"ן (רח"ו).

³ הנה י' כתות מלאכים הם ביצירה והם יונקים מ"ס דבריא' ואראלים הם ממל' דבריאה ולכן הם צועקים על חורבן ב"המק שנאמר (ישעיה לוג ז) הן אראלים צעקו חוצה והם נק' אבלי ציון האומר' בכל לילה (תהלים קלז א) על נהרות בבל וכו' ומיכאל בראש כולם ובה תבין מאמר זה. כת ב' הנקר' איש"ם ויונקים מיסוד דבריא' ובראשם צפניא"ל כת ג' הם בני אלה"ם ויונקים מנצח דבריאה ובראשם עוזיא"ל כת ה' הם חשמל"ם ויונקי' מת"ת דבריאה כי כבר ידעת כי שם חשמל הוא בת"ת כנזכר בפ' יתרו ובראשם חשמל כת ו' הם תרשישי"ם ויונקים מגבורה דבריא' ובראשם תרשיש כת הז' הם שנאני"ם ויונק' מחסד דבריאה (ישעיה יז יג) ושאוונם כקול מים רבים ובראשם צדקיא"ל כת ח' הם כרוב"ם והם יונקים מבינה דבריאה ובראשם כרוביא"ל הכת הט' הם אופני"ם והם יונקים מחכמה דבריאה ובראשם רפאל כת הי' הם שרפי"ם והם יונקים מכתר דבריאה ובראשם המלאך קדו' יהוא"ל (זהר הרקיע).

⁴ עי' דע"ה ח"ב מג ע"ב.

⁵ צמח – נלע"ד דגרסינן דתרי שעותי הפך דברי הרמ"ל שכתב שיש לומר התיקון תמיד קודם חצות (רח"ו).

⁶ כלומר משמעות הכתוב נראה שם בנהרות בבל ישבנו עם ישראל, גם נוסף על הישיבה עמהם בכינו עמהם, אמנם אפשר לדחות גם בכינו בחורבן ישבנו גם בכינו קודם בשעת החרבן, לבד בירושלים ממש אמנם מנלן ראייה מוכרחת, אומרו "צעקו וכו'" (אור יקר).

⁷ דהיינו חוצה לארץ ישראל (אור יקר).

⁸ ומסיימי בגלות בית שני שהוא גלות אדום, להזכיר לפני הקב"ה ב' גלויות חרבן ב' בתים (אור יקר).

⁹ מדרגות בבינה, והיא ודאי בעלת הגאולה כאומרו וגאלתיך אנכי, וכתוב אנכי הוא מנחמכם, וכתוב כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות נ' פלאות הם חמשים שערי בינה (אור יקר).

¹⁰ הם מדרגות הת"ת רקיעים ודאי, וענין בטש שהיא מעוררת אותו גם אל הגאולה וזכירת החרבן (אור יקר).

¹¹ הם מחנות שכינה שהיא עומדת על י"ב בקר, ואז בהקבץ כל הענין הזה יחד שהוא סוד היחוד הנהגה מן המקדש ושלשתם מן הכתוב ה' ממרום ישאג" (אור יקר). י"ב הוי"ת (רח"ו).

¹² היינו מהבינה מרום ודאי, והרי שאגה אחת כאומרו אתער קב"ה בדרגוי (אור יקר).

¹³ מלכות (אור יקר).

<p>שאג ישאג על נוהו ואדכר לון לישראל² ואהית³ תרין דמעין⁴ לנו ימא רבא⁵ וכדין אתער שלהוביתא חד⁶ דבסטר צפון⁷ ובטש רוחא⁸ חד דבסטר צפון בההוא שלהוביתא ואזלא ושאטא בעלמא⁹ וההיא שעתא אתפלג ליליא¹⁰ ושלהוביתא אזלא ובטש בגדפוי דתרנגולא¹¹ וקארי כדין קודשא בריך הוא עאל בגנתא דערן</p>	<p>ממרום ישאג וממעון קדשו יתן קולו שאג ישאג על נוהו ונזכר בישראל ומוריד שתי דמעות לתוך הים הגדול ואז מתעוררת שלהבת אחת שבצד צפון ומכה רוח אחד שבצד צפון באותה השלהבת והולך ומשוטט בעולם ובאותה שעה נחלק הלילה והשלהבת הולכת ומכה בכנפי התרנגול וקורא אז הקדוש ברוך הוא נכנס לגן עדן.</p>
<p>וקודשא בריך הוא לית ליה נייחא עד דעאל לגנתא דערן¹² לאשתעשא בגשמתהון דצדיקייא¹³ וסימן (אסתר ז ד) כי נמכרנו אני ועמי וגו' ויאמר המלך מי הוא זה וגו' והמלך קם בחמתו ממשחה היין אל גנת הביתן וגו'</p>	<p>ולקדוש ברוך הוא אין מנוחה עד שנכנס לגן עדן להשתעשע עם נשמות הצדיקים והסימן כי נמכרנו אני ועמי וגו' (אסתר ז) ויאמר המלך מי הוא זה וגו' והמלך קם בחמתו ממשחה היין אל גנת הביתן וגו'.</p>
<p>בשעתא דקודשא בריך הוא עאל בגנתא דערן כדין כל אינון אילנין דגנתא¹⁴ וכל אינון גשמתין דצדיקייא פתחי ואמרי (תהלים כד ז) שאו שערים ראשיכם וגו'¹⁵ מי זה מלך הכבוד וגו'¹⁶ שאו שערים ראשיכם גו' ובשעתא דגשמתהון דצדיקייא די בארעא אהדרו לגופייהו כדין אתקיפו בהו כל אינון מלאכין</p>	<p>בשעה שנכנס הקדוש ברוך הוא לגן עדן אז כל אותם עצי הגן וכל אותן נשמות הצדיקים פותחים ואומרים שאו שערים ראשיכם וגו' מי זה מלך הכבוד וגו' שאו שערים ראשיכם גו' ובשעה שנשמות הצדיקים שבארץ חוזרות לגופן אז מחזיקים בהם כל אותם מלאכים ואומרים (שם קלד) הנה ברכו את ה' כל</p>

1 הוא הת"ת קדש ו' קדוש ודאי, או אפשר "מעון קודשו" מלכות, "יתן קולו" הת"ת (אור יקר).
 2 היאך הם בחברת השכינה מוכנעים בגלות, וכדי שלא יתעורר הדין על ישראל שהם גורמין זה למעלה ולמטה (אור יקר).
 3 היינו כענין יורדי המרכבה, ועוד להורות שהם נכנסים בעמקי החכמה, שהיא מיוחסת בעמקים. וענין ירידתם הוא, שהם מים מרותחין בעינים העליונים, שהם מקורות הדינים, כאומרו וירא ה' וינאץ. ועינים צהובות באדמימות, הם גורמים השקפה לרעה, כאומרו ארדה נא ואראה, לזה צריך שאותם הדמעות יצטנן חמומן. וכמו שטיפת צונן שחרית, בסוד אברהם בבקר, טובה לעינים מכל קלורין שבעולם, מפני שאותה טיפת צונן, היא טיפת הזרע היורדת מלמעלה למטה, לצנן העינים האדומים, ולתקן ראותם והשגחתם לרחמים, כך עתה שהם טיפות מרותחות צריך לצנן דינם בים הגדול, ים הרחמים, ים החכמה כדפי' (אור יקר).
 4 ב' מדות הדין גבורה הוד (אור יקר). ע"י דע"ה ח"ב צג ע"ב הובא בסוף הספר על עמוד קצה ע"ב אות ב.
 5 בסוד החכמה, ונקראת ימא י"ם ודאי בינה מ"י מ' על י' חכמה י"ם י' על מ', והיא "רבא" דהיינו רב בחכמה גדול בחסד (אור יקר). ע"י לעיל קצה ע"ב בראשית ד רע"ב שמות יח ע"א יט סע"א אד"ר קלז ע"ב ושם קמג ע"א (לש"ו).
 6 היינו מדת המכלות שהיא מדת הלילה הנקשרת בגבורה, והיא נעשת שלהבת קשורה בגחלת הדין החזק הגבורה (אור יקר).
 7 גבורה שביסוד דנוק' (רח"ו במ"מ).
 8 רוחא דשבק בה בעלה (רח"ו).
 9 מתפשט בעולמות (רח"ו).
 10 מכאן מוכח כדברי הרמ"ל שהבכיה והבעיטה ברקיעין, היא קודם חצות, ואח"כ איתער שלהוביתא וכו', ואזי הוא חצות לילה אבל לדברי ר' צמח, הרי לא פתחי על נהרות עד שירותא דתרי שעתין, דהיינו אחר חצות ויש לדחוק לפי דעתו, מ"ש וההיא שעתא אתפלג ליליא, אבל הנזכר לעיל קאי, ובא לגלות שהאמת הוא שאפילו פתיחת על נהרות הוא בשירותא דתרי שעתין (מ"מ).
 11 גבריא (רח"ו).
 12 יסוד דנוק' דלאה (רח"ו).
 13 בסוד מ"ן (רח"ו), וכפי זה קב"ה הוא יעקב (מ"מ).
 14 פי' הספירות דלאה (מ"מ).
 15 שערי ציון (רח"ו), והיינו ציון וירושלים שהם יסוד ומלכות דידה (מ"מ).
 16 מיראת מלך זקן וכסיל (רח"ו).

<p>עבדי ה' ואמרי (שם קלד א) הנה ברכו את יהוה כל עבדי יהוה</p>	
<p>ואוליפנא דדא משרייתא תליתאה קא אמרי דא בארבע שעתא בתרייתא</p>	<p>ולמדנו שזה המחנה השלישי שאומר את זה בארבע השעות האחרונות.</p>
<p>וקאמרי שירתא עד דסליק נהורא דצפרא דכדין משבחין למריהון כל אינון ככביא ומולי וכל אינון מלאכין עלאין די שלטניהון ביממא כלהו משבחין למאריהון ואמרי שירתא דדא הוא דכתיב (איוב לח ז) ברן יחד ככבי בקר ויריעו כל בני אלהים¹</p>	<p>ואומרים שירה עד שעולה אור הבוקר ואז משבחים את אדונם כל אותם כוכבים ומזלות וכל אותם המלאכים העליונים ששלטונם ביום כולם משבחים את אדונם ואומרים שירה זהו שכתוב "ברן יחד ככבי בוקר ויריעו כל בני אלהים".</p>
<p>בשעתא דשמשא נפיק ביממא ישראל נטלי שירתא לתתא ושמשא לעילא דכתיב (תהלים עב ה) ייראוך עם שמש בשעתא דנטיל שמשא בגלגלוי פתח קל נעימותא ואמר שירתא ומאי שירתא קאמרי (שם קה א) הודו ליהוה קראו בשמו וגו' (שם ב) שירו לו זמרו לו וגו' וישראל משבחין לקודשא בריך הוא ביממא עם שמשא דדא הוא דכתיב (&) ייראוך עם שמש ואף על גב דהא אוקימנא להאי קרא² אמר רבי אלעזר אלמלא דבני עלמא אטימין לבא וסתימין עינין לא יכלין למיקם מקל נעימותא דגלגלא דשמשא כד נטיל (ונפיק) ומשבח קמי קודשא בריך הוא</p>	<p>בשעה שיוצאת השמש ביום ישראל נוטלים שירה למטה והשמש למעלה שכתוב ייראוך עם שמש בשעה שנוסע השמש בגלגליו פותח בקול נעימה ואומר שירה ואיזו שירה אומרים הודו לה' קראו בשמו וגו' שירו לו זמרו לו וגו' וישראל משבחים את הקדוש ברוך הוא ביום עם השמש זהו שכתוב (שם עב) ייראוך עם שמש ואף על גב שהרי בארנו את הפסוק הזה אמר רבי אלעזר אלמלא שבני העולם הם אטומי לב וסתומי עיניים לא יכולים לעמד מקול הנעימה של גלגל השמש כשנוסע (ויוצא) ומשבח לפני הקדוש ברוך הוא.</p>
<p>אדהכי דאתעסקו באורייתא נהר יממא³ קמו ואתו לקמיה דרבי שמעון כיון דחמא לון אמר רבי שמעון אלעזר ברי אנת וחברייתא אסתימו גרמייכו אלין תלת יומין דלא תפקון לבר בגין דמלאך המות אשתכח במתא ואית ליה רשו לחבלא וכיון דאתיהיב ליה רשו לחבלא יכיל לחבלא לכל מאן דאתחזי קמיה</p>	<p>בינתיים שהתעסקו בתורה האיר היום קמו והלכו לפני רבי שמעון כיון שראה אותם אמר רבי שמעון אלעזר בני אתה והחברים הסתירו עצמכם שלשת הימים הללו שלא תצאו החוצה כי מלאך המות נמצא בעיר ויש לו רשות להשחית וכיון שנתנה לו רשות להשחית יכול להשחית את כל מי שנראה לפניו.</p>
<p>ותו דבר נש דאתחזי קמיה סליק ואסטי עליה ואדכר חובוי ובעי דינא מקמי קודשא בריך הוא ולא אתעדי מתמן עד דאתדן ההוא בר נש ואתיהיב ליה רשו וקטיל ליה</p>	<p>ועוד שאדם שנראה לפניו הוא עולה ומסטיין עליו ומזכיר חטאיו ומבקש דין מלפני הקדוש ברוך הוא ולא אז משם עד שנדון אותו האדם ונתנת לו רשות והורג אותו.</p>
<p>אמר רבי שמעון האלהים רובא דעלמא לא מיתו עד לא מטא זמנייהו בר דלא ידעי לאסתמרא גרמיייהו דהא בשעתא דמיתא אפקי ליה מביתיה לבי קברי מלאך המות</p>	<p>אמר רבי שמעון האלהים רב העולם לא מתים טרם מגיע זמנם רק כשלא ידעו לשמר עצמם שהרי בשעה שמוציאים את המת מביתו לבית הקברות מלאך המות נמצא בין הנשים</p>

¹ הכא דריש ליה לשון שירה הפך מ"ש במ"א (מ"מ).

² פי' שמצוה להתפלל עם הנץ החמה וזהו יראוך עם שמש אבל ר' אלעזר מפרש שישראל משבחים עם השמש היא למעלה והם למטה (מ"מ).

³ הגם שכפי הנראה דברים מועטים כאלו יספיק להם זמן מועט, ודאי שהיו מפרשים כל ענין וענין על פי הקדמותיו ונמשך הזמן עד דנהר יממא (מ"מ).

<p>אשתכח בני נשי אמאי בני נשי דהכי הוא אורחוי¹ מיומא דפתי לחוה ובגינה גרים מותא לכל עלמא ועל דא (כד) קטיל בר נש וגוברי אשתכחו עם מיתא עאל בני נשי בארחא ואית ליה רשו למקטל בני נשא ואסתכל באנפייהו בארחא דאתחזיאו קמיה משעתא דמפקי ליה מביתיה לבי קברי עד דאהדרו לביתיהו ובגיניהון גרים מותא לכמה גוברין בעלמא עד לא מטא זמנייהו ועל דא כתיב (משלי יג כג) ויש נספה בלא משפט בגין דסליק ואסטין ואדכר חובוי דבר נש קמיה קודשא בריך הוא ואתדן על אינון חובין ואסתלק עד לא מטא זמניה</p>	<p>ולמה בין הנשים שכך היא דרכו מיום שפתה את חוה ובגללה גרם מות לכל העולם ועל זה (כאשר) הורג אדם והאנשים נמצאים עם המת ונכנס בין הנשים בדרך. ויש לו רשות להרג בני אדם ומסתכל בפניהם בדרך שנראים לפניו משעה שמוציאים אותו מביתו לבית הקברות עד שחוזרים לביתם ובגללם גורם מות לכמה גברים בעולם טרם שמגיע זמנם ועל זה כתוב ויש נספה בלא משפט משום שעולה ומסטין ומזכיר חטאי האדם לפני הקדוש ברוך הוא ונדון על אותם חטאים ומסתלק טרם הגיע זמנו.</p>
<p>מאי תקנתיה בשעתא דנטלי מיתא לבי קברי יהדר בר נש</p>	<p>ומה תקנתו בשעה שנוטלים את המת לבית הקברות יחזיר אדם</p>
<p>קצוב</p>	
<p>אנפוי וישבוק לנשי בתר כתפוי ואי אינון מקדמי יהך לאחורא בגין דלא יתחזי עמהון אנפין באנפין ולבתר דמהדרי מבי קברי לא יהדר בההוא ארחא דנשי קיימן ולא יסתכל בהו כלל אלא יסטי בארחא אחרא ובגין דבני נשא לא ידעי ולא מסתכלן דא רובא דעלמא אתדנו בדינא ואסתלקו עד לא מטא זמנייהו</p>	<p>פניו ויעזב את הנשים אחר כתפיו ואם הן מקדימות ילך לאחור כדי שלא יתראה עמהן פנים בפנים ואחר שחוזרים מבית הקברות לא יחזר באותה דרך שעומדות הנשים ולא יסתכל בהן כלל אלא יסטה לדרך אחרת ומשום שבני אדם לא יודעים ולא מתבוננים בזה רב העולם נדונים בדין ומסתלקים טרם הגיע זמנם.</p>
<p>אמר רבי אלעזר אי הכי טב ליה לבר נש דלא יזיף למיתא אמר ליה לא דהא בר נש דאסתמר כהאי גוונא אתחזי לארכא דיומין וכל שכן לעלמא דאתי</p>	<p>אמר רבי אלעזר אם כך טוב לו לאדם שלא ילוה את המת אמר לו לא שהרי אדם שנשמר כמו זה ראוי לאריכות ימים וכל שכן לעולם הבא.</p>
<p>תא חזי לאו למגנא אתקיננו קדמאי שופר לאמשכא מיתא מן ביתא לבי קברי אי תימא דעל מיתא ויקרא דיליה לחוד איהו לא² אלא בגין לאנגא על חייא דלא ישלוט עלייהו מלאך המות לאסטאה לעילא ויסתמרון מניה</p>	<p>בא וראה לא לחנם תקנו הראשונים שופר למשך מת מהבית לבית הקברות ואם תאמר שעל המת וכבודו לבד זה לא אלא כדי להגן על החיים שלא ישלט עליהם מלאך המות להסטין למעלה וישמרו ממנו.</p>
<p>פתח ואמר³ (במדבר י ט) וכי תבאו מלחמה בארצכם על הצר הצורר אתכם וגו' ודייקנא על הצר דא מלאך המות⁴ הצורר אתכם תדיר וקטיל לבני נשא (ואעיק לון לחייא) ובעי</p>	<p>פתח ואמר וכי תבאו מלחמה בארצכם על הצר הצורר אתכם וגו' ודיקנו על הצר זה מלאך המות הצורר אתכם תמיד והורג בני אדם (ומציק לחיים) ורוצה להרג אחרים מהי תקנתו</p>

¹ רכז ע"א (הערת הזהר).

² אי תימא דעל מיתא ויקרא דילי' איהו לא. במועד קטן אמרינן למאן דתני שית מאה שופרי משמע דלכבוד המת הוא השופר ואיפשר דהא והא איתא. כי לדחות ס"מ די בשופר א' (מ"מ).

³ אלא שקשה לזה בשלמא שופר בעת מצותו יש לו סגולות אלו, אמנם סתם שופר שלא בזמנו היאך ימצא בו סגולה זו, לזה פתח ואמר וכי תבואו וכו', שבכלל מצותו הוא שופר על המת זהו שאמר "ודייקנא על הצר" וכו', ועוד דמכל שכן אתיא (אור יקר).

⁴ השכינה נקרא מלאך הגואל ונקבה דסט"א נקרא שליח של המות (רח"ו).

<p>לקטלא אחרנין מאי תקנתיה והרעותם אם בראש השנה דהוא יומא דדינא לעילא! האי מלאך המות נחית לתתא בגין לאשגחא בעובדין דבני נשא ולסלקא לעילא לאסטאה לון וישראל² דידעי דהא מלאך המות נחית לתתא וסליק לעילא בגין למהוי קטיגוריא עליהו מקדמי בשופר ליבב עליו שלא יוכל להם ולהגן עליהם.</p>	<p>והרעתם אם בראש השנה שהוא יום הדין למעלה מלאך המות הזה יורד למטה כדי להשגיח על מעשי בני האדם ולעלות למעלה להסטיין עליהם וישראל שיודעים שהרי מלאך המות יורד מטה ועולה למעלה כדי להיות קטגור עליהם מקדמים בשופר ליבב עליו שלא יוכל להם ולהגן עליהם.</p>
<p>וכל שכן בשעתא דעביד דינא וקטיל בני נשא ואשתכח לתתא וכל שכן בשעתא דאזלי⁴ לבי קברי ואהדרו מבי קברי דהא בשעתא דנשי נטלי רגליהו⁵ עם מיתא⁶ איהו נחית ואשתכח קמייהו⁷ דכתיב (משלי ה ה) רגליה יורדות מות יורדות למאן להווא אתר דאקרי מות ועל דא חוה גרמת מותא לכל עלמא רחמנא לשזבינן</p>	<p>וכל שכן בשעה שעושה דין והורג בני אדם ונמצא למטה וכל שכן בשעה שהולכים לבית הקברות וחוזרים מבית הקברות שהרי בשעה שנשים נוטלות רגליהן עם המת הוא יורד ונמצא לפנייהם שכתוב (משלי ה ה) רגליה יורדות מות יורדות לאן לאותו מקום שנקרא מות ועל זה חוה גרמה מות לכל העולם הרחמן יצילנו.</p>
<p>תא חזי כתיב (שם ל ב) כן דרך אשה מנאפת⁸ וגו' והא אוקימנא אבל כן דרך אשה מנאפת דא הוא מלאך המות והכי הוא⁹ והכי אקרי¹⁰ אכלה ומחתה פיה אוקידת¹¹ עלמא</p>	<p>בא וראה כתוב (שם ל) כן דרך אשה מנאפת וגו' והרי בארנו אבל כן דרך אשה מנאפת זה מלאך המות וכך הוא וכך נקרא אכלה ומחתה פיה שורפת את</p>

¹ שאין פעולתו בעצם אלא "נחית לתתא" וכו', וירידתו אינה לפעולה אלא להשגיח (אור יקר).
² צוה קודש אבריק הוא שבשביל סבה זו הקלה דהיינו שירד למטה להשגיח בבני אדם כדי להשטיין סאור יקר).
³ כדי שלא יוכל להם וכדפירשנו סודו, כל שכן שראוי לעשות "בשעתא דעביד דינא וקטין בני נשא ואשתכח לתתא", שאין ספק שראוי להריע בשופר שלא ישלוט על ישראל, והיינו (בערך?) [שתי תיבות מטושטשות] כשנתן רשות למשחית שראוי להריעו בתפלה כמו שפירשו במסכת תענית (אור יקר).
⁴ שאז אין כחו כל כך ובקל יכולים לדחותו שלא נתן לו רשות והוא הרשה את עצמו כדפירשנו (או ריקר).
⁵ הענין כי כל דברי העולם הזה פרטם וכללם רמז לעולם העליון, וכמו שמעשה הטוב יעורר הטוב, כך מעשה שאינו הגון יעורר שאינו הגון, והנה הזכרים הם מרכבה לתפארת, והנקבות מרבה למלכות, ואברי האשה הם מרכבה לאשה העליונה, ורמז רגליה הם רומזים לסוד הרגלים העליונים המתפשטים בגלות [עליהם] [נעליהם] וסנדליהם אל רגליה יורדות מות, והיינו שיתפשטו ממנעל וסנדל כחות למטה שהם מתלבשים בחצונים, והנה בהתעורר בנקבות התחתונות אלו הרגלים, הם מעוררים סוד הרגלים העליונים, ומה גם היות התעוררותם בעסקי המות הזה שהם גרמו לעולם, שמיד בבואם אל המות ועוקרים רגליהם הרי שתי פעולות לעורר החצוני הזה ולהשליטו, לזה "בשעתא" וכו' (אור יקר).
⁶ שהם שני סבות, האחד "רגליהו" השני "עם מיתא" (אור יקר).
⁷ ועל זה כווננו בגמרא למה נשים מקדימין אל המת מפני שהם גרמו מותא לעולם, רצו בזה שהם קרובות אל המיתה, והמיתה היא קרובה אליהם, לכך הם מתכנסות אל מקום המת שטבע הענין בדומין, ולא ירד שם על חנם, מפני קשר אשר לו שם שהיא גרמה מיתה, גם עתה אפשר שתגרום מיתה על ידי שיחטא אדם עמה, והכל דרך אחד שזה היה ממש חטא אדם הראשון (או ריקר).
⁸ אשה אחת לכמה בני אדם כל שכן נשים הרבה לאיש אחד, "כן דרך אשה מנאפת", סוד גדול יש בו שנרמז בדברינו למעלה, ועליו קאמר "והא אוקימנא", אבל מה שראוי להזכירו בלי פחד דא הוא מלאך המות שבאמת הוא אשה מנאפת לילית הרשעה, הנה באמת נואף עם בני אדם ומחטיאם, והיא הזונה (אור יקר).
⁹ נואף (או ריקר).
¹⁰ אשה זונה, ואותו הפי' האחר לא איקרי הכי ולא איהו הכי אלא על דרך משל (אור יקר).
¹¹ הענין שעם היות שאינה הורגת אלא בדין גבוה יש חלוק בין דין לדין, הקב"ה דן את האדם לזכות, אפילו יש עליו מלאך מליץ אחד מני אלף, וכדפי' בגמ' שאפילו ימצא חלק א' מכמה חלקים לזכות ראוי שלא ימות, מפני שיצטר פלוני הצדיק ואינו בן עונש או בן יסורים ויאמר פדעהו, וכן אם ראוי שיחיה מפני שעל ידו ימשך זכות ללוני הצדיק יצילהו, וכן אם ראוי להוליד בן צדיק או בת צדקת נשוי לצדיק, וכל

<p>בשלהובוי וקטלת בני נשא עד לא מטא זמנייהו ואמרה לא פעלתי און דהא דינא בעא עלייהו ואשתכחו בחובין ובדינא קשוט מיתו</p>	<p>העולם בשלהבותיה והורגת בני אדם טרם שהגיע זמנם ואמרה לא פעלתי אול שהרי דין צריך עליהם ונמצאו בחטאים ובדין אמת הם מתו.</p>
<p>בשעתא דעברו ישראל ית עגלא ומיתו כל אינון אוכלוסין הוה מלאך המות אשתכח בני נשי בגו משרייתא דישראל כיון דאסתכל משה דהא מלאך המות אשתכח בני נשי ומשרייתא דישראל בינייהו מיד כניש לכל גוברין לחודייהו הדא הוא דכתיב (&) ויקהל משה את כל עדת בני ישראל אלין גוברין דכניש לון! ואפריש לון לחודייהו</p>	<p>בשעה שעשו ישראל את העגל ומתו כל אותם המונים היה מלאך המות נמצא בין הנשים בתוך מחנה ישראל כיון שהסתכל משה שהרי מלאך המות נמצא בין הנשים ומחנה ישראל ביניהם מיד כנס את כל הגברים לבדם זהו שכתוב ויקהל משה את כל עדת בני ישראל אלו הגברים שכנס אותם והפרידם לבדם.</p>
<p>ומלאך המות לא הוה מתפרש מגו נשין עד דאתוקם משכנא דכתיב (&) ויקם משה את המשכן ואפילו בשעתא דנשין הוו מייתין נדבה למשכנא לא הוה מתעדי מבינייהו עד דחמא משה ויהב לגוברין עיטא דלא ייתון בחבורא חדא עמהון ולא יתחזון אנפין באנפין אלא לבתר כתפייהו² הדא הוא דכתיב (&) ויבאו האנשים על הנשים (נ"א ויבאו האנשים עם הנשים לא כתיב אלא ויבאו על) ויבאו לא כתיב אלא ויבאו³ בארחא חדא לא הוו אזלין אלא לבתר כתפייהו בנין דמלאך המות לא אתפרש מבינייהו עד דאתוקם משכנא</p>	<p>ומלאך המות לא היה נפרד מתוך הנשים עד שהוקם המשכן שכתוב ויקם משה את המשכן ואפילו בשעה שהנשים היו נותנות נדבה למשכן לא היה סר מביניהם עד שראה משה ונתן לגברים עצה שלא יבאו בחבור אחד עמהם ולא יתראו פנים בפנים אלא אחר כתפיהם וזה שכתוב ויבאו האנשים על הנשים (ויבאו האנשים על הנשים לא כתוב אלא ויבאו על) ויבאו לא כתוב אלא ויבאו לא היו הולכים בדרך אחת אלא אחר כתפיהן משום שמלאך המות לא נפרד מביניהן עד שהמשכן הוקם.</p>
<p>תא חזי לא אשתכח בני נשי פחות משבע נשים⁴ ולא פחות מעשר ובארחא באתגליא⁵ בשבע אשתכח ובעי דינא בעשר אסטי לקטלא ובגין דאשתכח בינייהו בארחא באתגליא כתיב (&) ויבאו האנשים על הנשים ואסתמרו כל ההוא יומא כלהו חברייא ואשתדלו באורייתא</p>	<p>בא וראה אינו נמצא בין הנשים פחות משבע נשים ולא פחות מעשר ובדרך בגלוי בשבע הוא נמצא ומבקש דין בעשר הוא מסטין להרג ומשום שנמצא ביניהן בדרך בגלוי כתוב ויבאו האנשים על הנשים ונשמרו כל אותו יום החברים ועסקו בתורה.</p>
<p>פתח רבי שמעון ואמר (בראשית ז א) ויאמר יהו"ה אל נח בא אתה וכל ביתך אל התבה האי קרא אוקימנא אבל תא חזי וכי לא יכיל קודשא בריך הוא לנטרא ליה לנח באתר חד בעלמא דיהא</p>	<p>פתח רבי שמעון ואמר (בראשית ז) ויאמר ה' אל נח בא אתה וכל ביתך אל התבה הרי בארנו הפסוק אבל בא וראה וכי לא יכל הקדוש ברוך הוא לשמר את נח במקום אחד בעולם שיהיה</p>

זה הם סוד משפט, שמשפט רחמים גורם כל זה, אמנם יש דין אחר כך בשעת רוגז שמשפט הוא מסתלק ואז דנים האסד כפי מציאות עצמו בפרטי מעשיו אם כן נמצא שהוא שורף העולם (אור יקר).

¹ פי' ג' למה ויקהל היינו מן הנשים (מ"מ).

² פי' הנשים היו אחורי האנשים ופי' הכתוב ויבאו האנשים קודם הנשים (מ"מ).

³ שאז היה פי' כמ"ש אונקלוס, (ויבאו, לה, כב) ומייתן גברייא על נשייא, שפי' שעל מה שהקדימו הנשים להביא הוסיפו האנשים, אבל אם הוא ביאה ולא הבאה מה אכפת לן בהקדמות הביאה לנשים (רמ"ז).

⁴ היינו כנגד היכלות הטומאה שהם ז"ת ואז הוא קטרוג אך אם אין הסכמת ג"ר אין מיתה וז"ש ואין פחות מעשר שהוא הסכמת היכל הז' ג"כ שכולל ג"ר (רח"ו).

⁵ פי' שס"מ נגלה בדרך עם הנשים וז"ש בסמוך ובגין דאשתכח בינייהו באורחא וכו' (מ"מ).

קצו/א	
מבול בכל עלמא ולא יהא בההוא אתר כמה דכתיב בגדעון (שופטים ו א) ויהי חורב אל הגזה לבדה או לנטרא ליה בארעא דישראל דכתיב בה (יחזקאל כב כד) לא גשמה ביום זעם ולא נחתו עלה מי טופנא!	המבול בכל העולם ולא יהיה באותו מקום כמו שכתוב בגדעון (שופטים ו) ויהי חרב אל הגזה לבדה או לשמר אותו בארץ ישראל שכתוב בה לא גשמה ביום זעם שלא ירדו עליה מי המבול.
אלא כיון דמחבלא נחת לעלמא מאן דלא סגיר גרמיה ואשתכח קמיה באתגלייא אתחייב בנפשיה דאיהו קטיל גרמיה מנא לן מלוט דכתיב (בראשית יט י) המלט על נפשך אל תביט אחריו מאי טעמא אל תביט אחריו בגין דמחבלא אזיל בתר כתפוי ואי אהדר רישיה ואסתכל ביה אנפין באנפין יכיל לנזקא ליה?	אלא כיון שהמשחית ירד לעולם מי שאינו סוגר את עצמו ונמצא לפניו בגלוי מתחייב בנפשו שהוא הרג את עצמו מנין לנו מלוט שכתוב המלט על נפשך אל תביט אחריו למה אל תביט אחריו משום שהמשחית הולך אחר כתפו ואם מחזיר ראשו ומתבונן בו פנים בפנים יכול להזיק לו.
ועל דא כתיב (שם ז טז) ויסגור יהו"ה בעדו דלא יתחוי קמי מחבלא ולא ישלוט עליה מלאך המות ועד דהוו פמירין מיתו תליסר גוברין במתא אמר רבי שמעון בריך רחמנא דלא אסתכל בדיוקניכו מלאך המות.	ועל זה כתוב ויסגר ה' בעדו שלא יתראה לפני המשחית ולא ישלט עליו מלאך המות ועד שהיו טמונים מתו שלשה עשר אנשים בעיר אמר רבי שמעון ברוך הרחמן שלא הסתכל בדיוקניכם מלאך המות.
ויקהל משה וגו' אהדר לון ⁴ כמלקדמין עובדא דמשכנא אמר רבי חייא כלא כמה דאתמר ⁵ ועובדא דמשכנא לא אתעביד ⁶ אלא מישראל בלחודיהו ולא מאינון ערב רב בגין דאינון ערב רב אמישיכו ליה ⁷ למלאך המות	ויקהל משה וגו' החזיר להם כמקדם מעשה המשכן אמר רבי חייא הכל כמו שנתבאר ומעשה המשכן לא נעשה כי אם מישראל לבדם ולא מאותם ערב רב משום שאותם ערב רב משכו את מלאך

¹ דע שהרמ"ב ז"ל בפי' התור' כתב וז"ל שאפילו למ"ד לא ירד מבול לארץ ישראל אפ"ה המים נכנסו לה מן הצדדים ולכן כתיב ויכוסו כל ההרים הגבוהים אשר תחת כל השמים ואפילו דא"י וכתב עליו הרב יפה ז"ל ואישתמטתי' להרב סוגי' פ' פרת חטאת שאמר שם לרבי יוחנן דס"ל שלא ירד מבול לא"י מהבלא מתו ש"מ שלא היה בה מים אפילו מהצדדים ע"ש באורך ולשון זה של הזוהר מוכח כדברי הרב יפה (מ"מ).

² בכל אדם רשומים העוונות על מצחו, ויש להם רשות למזיקים, הרואים העוונות על מצחו של אדם, לכן צוה המלאך ללוט ולאשתו ולבנותיו "אל תביט אחריו" (בראשית יט יז), שיש להם רשות להזיק, וכן אירע לאשתו של לוט שהביטה מאחוריה, וראה העוונות על מצחה, והעניש אותה (עמק המלך ש"ז פמ"ד).

³ קצה ע"א (הערת הזהר).

⁴ סברתו שמעשה המשכן שנצטווה בפרשת תרומה היה קודם שנעשה מעשה העגל, ועכשיו בפרשתנו שהיה אחר שירד בפעם האחרונה מן ההר ואז חזר לצוותם כבתחילה, וכדקיימא לן מזהירים קודם המעשה ובשעת מעשה (רמ"ז).

⁵ ירצה הכל אמת מה שנאמר על פ' זה, בין מ"ש לעיל קצה ע"א דבעא קב"ה למעבד עובדא דמשכנא מכל סטרין במוחא וקליפה וכו', ועיין מה שכתבתי עליו, ובין הנזכר למעלה קצו ע"ב, שמפני העגל חזרה מיתה לעולם ושנתערבה עם הנשים ולכן משה כניש לכל גוברין לחודיהו. ובזה יכון הכל מה שחזר וצוה על מעשה המשכן בשעת מעשה, וגם שנתפרשו בני ישראל לעשותו לאפוקי הערב רב, וגם מ"ש בפי' שמשה הקהלים שהיה יכול לומר ויאמר משה אל כל עדת, אלא שהכוונה בעצם וראשונה היתה האנשים מן הנשים, והם עשו כך כמש"ה (לה כב) ויבאו האנשים על הנשים, וכנז"ל (רמ"ז).

⁶ ר"ל שלא מבעיא שבנדבת הזהב ושאר הדברים לא נצטרפו ערב רב, אלא אפילו במלאכת המשכן וכל מעשהו לא נתעסקו כלל ואעפ"י שהיו בהם חכמים, ולכן אמר מאינון ערב רב, פי' שכבר נודע טבעם וחכמתם וכנז"ל קצא ע"א שהיו חכמים גדולים, ואפילו הכי כתוב (לה י) וכל חכם לב בכם, בכם דווקא ולא ערב רב (רמ"ז).

⁷ הענין הוא כי כוונת החרשין שלהם בעגל היתה לחזק כח זעיר דקליפה שהוא ממש נגדי למקור משה רבינו ע"ה שהוא זעיר הקדוש שבו סוד החיים והטוב, ואלו הרשעים רצו לסתור בנינו ולכן המשיכו מלאך

<p>לנחתא לעלמא כיון דאסתכל משה ביה אשדי¹ לאינון ערב רב לבר וכניש לון לישראל בלחודייהו הדא הוא דכתיב (&) ויקהל משה וגו'</p>	<p>המות לרדת לעולם כיון שהסתכל בו משה זרק החוצה את אותם ערב רב וכנס את ישראל לבדם זהו שכתוב ויקהל משה וגו'.</p>
<p>רבי שמעון פתח (משלי ל ד) מי עלה שמים וירד מי אסף רוח בחפניו מי צרר מים בשמלה מי הקים כל אפסי ארץ מה שמו ומה שם בנו² כי תדע האי קרא הא אוקימנא וכמה סמכין אית ביה וכלא בקודשא בריך הוא אתמר דאיהו כלל³ ואתמר מה שמו ומה שם בנו כי תדע דא קודשא בריך הוא מה שמו יהוה⁴ ומה שם בנו ישראל⁵ דכתיב (שמות ד כב) בני בכרי ישראל והא אוקימנא מי עלה שמים הא אוקמוה דא משה דכתיב (שם כד יב) ואל משה אמר עלה אל יהוה</p>	<p>רבי שמעון פתח (משלי ה) מי עלה שמים וירד מי אסף רוח בחפניו מי צרר מים בשמלה מי הקים כל אפסי ארץ מה שמו ומה שם בנו כי תדע פסוק זה הרי בארנו וכמה עמודים יש בו והכל נאמר על הקדוש ברוך הוא שהוא הכל ונאמר מה שמו ומה שם בנו כי תדע זה הקדוש ברוך הוא מה שמו יהוה ומה שם בנו ישראל שכתוב בני בכורי ישראל והרי בארנו מי עלה שמים הרי פרשוהו זה משה שכתוב (שם כד) ואל משה אמר עלה את ה'.</p>
<p>דבר אחר מי עלה שמים דא אליהו דכתיב ביה (מ"ב ב יא) ויעל אליהו בסערה השמים וכי היך יכיל אליהו לסלקא לשמים והא בלהו שמים לא יכלין למסבל אפילו גרעינא כחרדל מנופא דהאי עלמא ואת אמרת ויעל אליהו בסערה השמים</p>	<p>דבר אחר מי עלה שמים זה אליהו שכתוב בו (מלכים ב) ויעל אליהו בסערה השמים וכי איך יכל אליהו לעלות לשמים והרי כל השמים לא יכולים לסבל אפילו גרעין של חרדל מגוף העולם הזה ואתה אומר ויעל אליהו בסערה השמים.</p>
<p>אלא כמה דאת אמר (שמות יט ב) וירד יהוה על הר סיני וכתוב (שם כד יח) ויבא משה בתוך הענן ויעל אל ההר וכי קודשא בריך הוא דהוה בטורא דסיני וכתוב (שם יז) ומראה כבוד יהוה כאש אוכלת בראש ההר איך יכיל משה לסלקא לגביה אלא במשה כתיב (&) ויבא משה בתוך הענן ויעל אל ההר דעאל גו עננא⁶ כמאן דאתלבש בלבושא הכי נמי אתלבש בעננא ועאל בגויה ובעננא אתקריב לגבי אשא ויכיל למקרב אוף הכי</p>	<p>אלא כמו שנאמר וירד ה' על הר סיני וכתוב (שם כב) ויבא משה בתוך הענן ויעל אל ההר וכי הקדוש ברוך הוא שהיה בהר סיני וכתוב ומראה כבוד ה' כאש אכלת בראש ההר איך יכל משה לעלות אליו אלא כתוב במשה ויבא משה בתוך הענן ויעל אל ההר שנכנס לתוך הענן כמי שמתלבש בלבוש כך גם התלבש בענן ונכנס לתוכו ובענן נקרב לאש ויכל לקרב אף כך אליהו שכתוב ויעל אליהו בסערה השמים שנכנס באותה סערה והתלבש באותה סערה ועלה למעלה.</p>

המות, שהוא מושרש בזעיר דקליפה והמשיכו לו כח מלמעלה למטה, ולכן כיון דאסתכל משה ביה, שהוא מנגדו (רמ"ז).

¹ שערב רב היו אז מעורבים עם ישראל, והבדיל אוכל מתוך פסולת כדי שלא יהיה מונע אל השכינה מלשרות עליהם, ועל כן פתח רבי שמעון מי עלה שמים וגו', שסודו בזעיר דקדושה שבו נכללו ד' יסודות עליונים וכמ"ש לקמן בעבר הדף, והכא איהו רזא דרתיכא עלאה ארבע סטרין דעלמא דאינון יסודי קדמאי דכלא, ועניינם שמים יסוד האש רוח ומים וארץ, ואם תעמיק תמצא שהוא בסדר נקודות ההו"ה, כי השבא הוא בגבורה והוא האש, וחולם רוח ת"ת, וקמץ חסד וכנזכר בזוהר (ויקרא ה יב, במדבר ה כו) וקמץ הכהן, והארץ אין לה נקודה היא ה' אחרונה. ולכן אמר וכלא בקודשא בריך הוא, הוא זעיר, ועיין פרשת יתרו עט ע"ב כי שם כתוב (משלי ל ד) מה שמו, חכמה, ומה שם בנו, ת"ת (רמ"ז).

²

³ עט ע"ב (הערת הזהר).

⁴ פי' אבא (מ"מ).

⁵ פי' זעיר (מ"מ).

⁶ פי' היינו סוד החשמל ועיין בפ' משפטים דף צ"ט ע"א (מ"מ).

<p>אליהו דכתיב (&) ויעל אליהו בסערה השמים דעאל בההיא סערה! ואתלבש ביה בההיא סערה וסליק לעילא</p>	
<p>ורוא אשכחנא בספרא דאדם קדמא² דאמר באינון תולדות דעלמא רוחא חדא יהא דיחות לעלמא בארעא ויתלבש בגופא ואליהו שמייה³ ובההוא גופא יסתלק ואשתליל מגופיה⁴ וישתאר בסערה וגופא דנהורא אחרא⁵ יודמן ליה למהוי גו מלאכי וכד יחות יתלבש בההוא גופא דישתאר בההוא עלמא⁶ ובההוא גופא יתחזי לתתא ובגופא אחרא יתחזי לעילא ודא איהו רוא דמי עלה שמים וירד לא הוה בר נש דסליק לשמיא רוחא דיליה ונחית לבתר לתתא בר אליהו דאיהו סליק לעילא⁷ ונחית לתתא⁸</p>	<p>וסוד מצאנו בספרו של אדם הראשון שאמר באותן תולדות העולם שתהיה רוח אחת שתדד לעולם לארץ ותתלבש בגוף ושמו אליהו ובאותו גוף יסתלק וישלל מגופו וישאר בסערה וגוף של אור אחר יזדמן לו להיות בתוך המלאכים וכשירד יתלבש באותו גוף שישאר באותו העולם ובאותו גוף יתראה למטה ובגוף אחר יתראה למעלה וזהו סוד של מי עלה שמים וירד לא היה אדם שעלה לשמים רוחו וירד אחר כך למטה פרט לאליהו שהוא עלה למעלה וירד למטה.</p>
<p>דבר אחר מי עלה שמים דא אליהו וירד דא יונה דנחת ליה נונא גו תהומי לעמקי ימא יונה מחילא דאליהו קא אתא⁹ אליהו סליק יונה נחית דא שאיל נפשיה למימת ודא שאיל נפשיה למימת ובגין כך אקרי בן אמתי וכתוב (מ"א יז כ) ודבר יהו"ה בפיו אמת</p>	<p>דבר אחר מי עלה שמים זה אליהו וירד זה יונה שהוריד אותו הדג לתוך התהומות לעמקי הים יונה בא מכחו של אליהו אליהו עלה ויונה ירד זה שאל נפשו למות וזה שאל נפשו למות ולכן נקרא בן אמתי וכתוב (מלכים א יז) ודבר ה' בפיו אמת.</p>
<p>מי צרר מים דא אליהו דצריר צרורא דמיא בעלמא ולא נחתו טלא ומטרא דשמיא בשמלה דא אליהו דהוה (נ"א מחי</p>	<p>מי צרר מים זה אליהו שצרר את צרור המים בעולם ולא ירדו טל ומטר משמים בשמלה זה אליהו שהיה (מכה באדרתו) מביא</p>
<p>קצו/ב</p>	
<p>באדרתיה) מייתי אדרתיה למעבד נסין מי אספ רוח בחפניו דא אליהו דאהדר רוחא דבר נש לגו מעוי (אספ כמה דאתמר (מ"ב ה יא) ואספ המצורע)</p>	<p>אדרתו לעשות נסים מי אספ רוח בחפניו זה אליהו שהחזיר רוחו של אדם לתוך מעיו (אספ כמו שנאמר ואספ המצרע).</p>
<p>מי הקים כל אפסי ארץ דא אליהו דלבתר דצרר מים ואומי על (ס"א מטרא) שמיא לבתר</p>	<p>מי הקים כל אפסי ארץ זה אליהו שלאחר שצרר מים ונשבע על (המטר) השמים אחר כך חזר בתפלתו והקים כל</p>

¹ פי' שהפשיט גופו החומרי ונתלבש בלבוש סערה כדי שבאמצעות סערה יכול לעלות לשמים וז"ש בסמוך ואשתלל מגופי' ואשתאר בסערה (מ"מ).
² באליהו הנה נשאר גופו בסערה ואתפשט רוחיה מן גופיה, וכמ"ש ב"זוה"ק (ויגש רט ע"א) ע"ש, וגופו נשאר בסערה, וכשירוד בעוה"ז הנה חוזר ומתלבש בההוא גופא (דע"ה ח"א נג ע"ב).
³ עי' בהגר"א בהיכלות פקודי היכל ו' בספר יהל אור דף ל ע"ד ובפרדס שער היכלות פרק יד, ועי' עוד בפרשת אחרי מות סח סע"א ורע"ב ובזו"ח רות כא ע"א ועי' עוד פרשת בראשית מו ע"ב ופרשת ויגש רט ע"א (לש"ו).
⁴ ויתכלל גופיה ההוא דאתלבש וישתאר כו' כן הוא בפרדס שער ההיכלות פרק יג (לש"ו).
⁵ פי' הוא חלוקא דרבנן נמצא שג' לבושים היו לו גוף החומר א' ואח"כ הפשיטו ונתלבש בסערה כדי שיוכל לעלות לשמים. שלישי הוא מלבוש העיקרי שהוא חלוקא דרבנן (מ"מ).
⁶ פי' גוף החומרי הניח רוחא דבר נש ולפי זה בחפניו היינו בתפילה שנשא כפיו לשמים (מ"מ).
⁷ פי' נשמה שהיתה בו מגד (מ"מ).
⁸ פי' נשמת בנימין שהית' בו שהיא יורדת לעשות נס לצדיקים (מ"מ). א"נ כד סליק קאי ג"כ על בנימין ונקרא שמו. וכד נחית שמתחלק לכמה ניצוצות נק' בנו (מ"מ).
⁹ עי' פדר"א פרק לג ובשוחר טוב סוף מזמור כו ובשער הגלגולים לד סע"ב (לש"ו). עי' דע"ה ח"ב ס ע"ב.

<p>אהדרר בצלותיה ואוקים כל עלמא ונחית מטרא ואתיהיב מזונא לכלא מה שמו דא אליהו ומה שם בנו דא אליהו מה שמו כד סליק לעילא אליהו ומה שם בנו¹ כד נחית לתתא ואתעביד שליהא למעבד נסין אליהו שמיה</p>	<p>העולם והוריד מטר ונתן מזון לכל מה שמו זה אליהו ומה שם בנו זה אליהו מה שמו כשעלה למעלה אליהו ומה שם בנו כשירד למטה ונעשה שליח לעשות נסים אליהו שמו.</p>
<p>דבר אחר מי עלה שמים דא קודשא בריך הוא² כמה דאוקימנא ורזא דמלה מ"י והא אוקימנא והכא איהו רזא דרתיכא עלאה³ ארבע סטרין דעלמא דאינון יסודי קדמאי דכלא וכלהו תליין בההוא אתר עלאה⁴ דאקרי מ"י כמה דאתמר</p>	<p>דבר אחר מי עלה שמים זה הקדוש ברוך הוא כמו שבארנו וסוד הדבר מ"י והרי בארנו וכאן הוא סוד המרכבה העליונה ארבעה צדדי העולם שהם יסודות ראשונים של הכל וכולם תלויים באותו מקום עליון שנקרא מ"י כמו שנתבאר.</p>
<p>תא הזי כד קיימא שעתא דרעותא קמי קודשא בריך הוא ליחדא רתיכא עלאה (ס"א ברתיכא תתאה) למהוי כלא חד⁵ כדין קלא⁶ נפיק מההוא אתר עלאה קדישא דאקרי שמים⁷ וכניש כל אלין קדישין דלתתא וכל אינון רברבן קדישין ומשריין עלאין למהוי כלהו זמינין כחדא הדא הוא דכתיב (&) ויקהל משה דא רזא דשמים את כל עדת בני ישראל אלין אינון תריסר משריין עלאין קדישין⁸</p>	<p>בא וראה כשעמדה שעת רצון לפני הקדוש ברוך הוא ליחד המרכבה העליונה (במרכבה התחתונה) להיות הכל אחד אז יצא קול מאותו מקום עליון קדוש שנקרא שמים וכנס את כל אותם קדושים שלמטה וכל אותם גדולים קדושים ומחנות העליונים להיות כולם מזמנים כאחד זהו שכתוב ויקהל משה זה סוד של שמים את כל עדת בני ישראל אלה הם שנים עשר מחנות עליונים קדושים.</p>
<p>ויאמר אליהם ומאי קאמר זה הדבר וגו' קחו</p>	<p>ויאמר אלהם ומה אמר זה הדבר וגו' קחו מאתכם תרומה התתקנו כלכם</p>

¹ הענין כי המלאך אינו איש שלם אלא חלק איש, כאלו תאמר כאשר יתקבצו כל ששים רבוא מלאכי השרת יעשו צורה שלימה, והקב"ה לא ברא שהמלאכים יהיו פרים ורבים אלא האצילם הספירות כולם יחד אדם והיינו אדם דאצילות וברא הכסא בה נכללו כמה עולמות כדאיתא בפרקי מרכבה, והכל אדם אחד והיינו אדם דבריאה, וכן יצר המלאכים כולם לאין תכלים למספרם וכולם יחד אדם דיצירה, ועשה העולם הזה והגלגלים וכל מעשה בראית ונק' אדם אחד והיינו אדם דעשיה והאדם הזה יש בו דקות ורוחניות כולם, ועל זה נאמר אדם בצלמינו כדמותינו, בו אצילות כולם יחד בו בריאה כולם יחד, בו יצירה כולה יחד, בו עשיה כולה יחד והנה המלאך חלק א' מפרקי אדם דיצירה, ורבע(י) אדם הוא מיכאל, ורבע(י) אדם הוא גבריאל בכל כחות אשר תחת ידו לאין תכלית, ואדם למטה אדם שלם לזה יש בו כח לתת ביסודות כל כח שירצה כמו מי שאמר לשמן וידליק יאמר לחומץ וכן שמש בגבעון דום וכו', וכן כל ניסי אלישע ואליהו ומרע"ה וכל הצדיקים, מהו שאין כן במלאכים אלא יפעלו בפעולה ההיא הנשפעת אליהם, ואם יפעלו פעולה שניה ישתנה שמם מפני שיצטרכו לחזור לקבל, וכפי קבלתם כך פעולתם, כך שמם, מפני שהשם נוטה כפי הקבלה שמקבל מאור עליון לפעול למטה, ולזה אין מלאך א' עושה ב' שליחיות, מפני שיצטרך לעלות אל מדורו ולקבל שפע שני לפעול, ולפעמים לא יתייחס הפעולה ההיא אל האבר ההוא ואל המלאך ההוא לא יכול לפעול, כי לא יקבל מלאך א' כל השמות אלא כפי מה שהוא צדו וכחו ומדת מציאותו וכו' (אור יקר).

² פי' זעיר שעלה לבניה הנקרא מי וז"ש וכלהו תליין דהיינו חג"תם (מ"מ).

³ כג ע"ב (הערת הזהר).

⁴ פי' חג"תם הנזכר (מ"מ).

⁵ פי' לזווג ז"ון יחד שהם חג"תם הנזכר (מ"מ).

⁶ פי' בינה רומזת לזעיר שרצונה לעשות זווג ז"ון יחד ואז זעיר אומר קחו מאתכם וכו' והוא משה שהוא זעיר (מ"מ).

⁷ פי' זעיר (מ"מ).

⁸ י"ב נושא הכסא (רח"ו). ר"ל דהן בני ישראל, י"ב שבטים בני ישראל דלעילא (בהגר"א על תיקו"ז צה ע"ב).

<p>מאתכם תרומה אתתקנו כלכון לסלקא עלייכו ולמיטל עלייכו יקרא דכרסייא קדישא¹ לסלקא לעילא²</p>	<p>להעלות עליכם ולטל עליכם כבוד הכסא הקדוש לעלות למעלה.</p>
<p>אפרישו מנייכו אינון יקרין אינון רברבין עלאיין³ לסלקא לההיא תרומה רזא דכרסייא קדישא לאתחברא באבהן (נ"א בבעלה) דהא מטרוניתא לא אתחזי למיתי לבעלה אלא באינון בתולתן עולמתהא⁴ דייתון עמה⁵ ומדברין לה עד דמטת לבעלה כמה דאת אמר (תהלים מה טו) בתולות אחריה רעותיה⁶ וגו' וכל כך למה למיתי לאתחברא בבעלה</p>	<p>הפרידו מכם אותם נכבדים אותם גדולים עליונים להעלות את אותה תרומה סוד הכסא הקדוש להתחבר באבות (בבעלה) שהרי המלכה אינה ראויה לבא לבעלה אלא באותן בתולות עלמותיה שיבאו עמה ומנהיגות אותה עד שמגיעה לבעלה כמו שנאמר בתולות אחריה רעותיה וגו' וכל כך למה כדי לבא להתחבר עם בעלה.</p>
<p>כל נדיב לבו אלין אינון ארבע משריין עלאיין⁷ דבכללא דלהון כלילין כל אינון שאר משריין⁸ ואלין אינון דנפקן באבהן עלאיין דאקרון נדיבים כמה דאוקמוה⁹ דכתיב (במדבר כא יח) כרוה נדיבי עם אלין אבהן</p>	<p>כל נדיב לבו אלו אותם ארבעה מחנות עליונים שבכללם כלולים כל אותם שאר המחנות ואלה הם שיוצאים באבות העליונים שנקראים נדיבים כמו שבארוה שכתוב כרוה נדיבי העם אלו האבות.</p>
<p>יביאה יביאזה לא כתיב (&) אלא יביאה¹⁰ ליחדא כלא כחדא וכן יביא לא כתיב (&) אלא יביאה לסלקא לה לגבי בעלה ביקרא כמה דאצטריך את תרומת יהו"ה את לאסנאה כל אינון משריין עלאיין אחרניין¹¹ לאתחברא כלא כחדא ואינון תריסר בכללא חדא זהב וכסף ונחושת תכלת וארגמן ותולעת שני ושש ועזים וערת אילים מאדמים וערת תחשים ועצי שטים ושמן למאר ובשמים לשמן המשחה ולקטרת</p>	<p>יביאה לא כתוב יביאזה אלא יביאה ליחד הכל כאחד וכן לא כתוב יביא אלא יביאה להעלותה לבעלה בכבוד כמו שצריך את תרומת ה' את לרבות כל אותם המחנות העליונים האחרים לחבר הכל כאחד והם שנים עשר בכלל אחד זהב וכסף ונחשת תכלת וארגמן ותולעת שני ושש ועזים וערת אילם מאדמים וערת תחשים ועצי שטים ושמן למאור ובשמים לשמן המשחה ולקטרת הסמים אלו הם שנים עשר מחנות עליונים</p>

¹ פי' מלכות שהיא כסא עליהם (מ"מ).
² פי' ליחדה עם בעלה וז"ש תחלה כד קיימא שעתא דרעותא קמי קב"ה ליחדא רתיכא עילאה שהם חג"תם שהכוונה היא ליחד מ' עם בעלה (מ"מ).
³ כי אע"פ שיש כמה שרים תחיהם עכ"ז הם הנושאים ולא אחרים (רח"ו).
⁴ עי' לעיל קפט ע"ב (לש"ו). פי' י"ב הנזכר (מ"מ).
⁵ והיא משלמת ל"ג (בהגר"א על תיקו"ז צה ע"ג).
⁶ כל צבאיה, והם כל ההיכלות שבבריאה שהם בתולות אחריה רעותיה (כמ"ש בזוה"ק ח"ב קה ע"ב, קיב רע"ב, קפט ע"ב, קצז ע"ב) (דע"ה ח"ב קכא ע"ב).
⁷ ארגמן (רח"ו). ושיעיר הכתוב ויקהל משה שהוא זעיר את כל עדת בני ישראל שהם י"ב נושאי הכסא ויאמר אליהם קחו מאתכם תרומ' שהיא מ' שאע"פי שיש כמה משריין תחתיהם י"ב הם העיקר ומש"ה כל נדיב לב ר"ל ב"ב עצמם ארבעה הם העיקר שהם ארג"מן שנקראים נדיבים כמו חג"ת שנקראים נדיבים (מ"מ).
⁸ פי' הם שארית הי"ב שנכללים עם ארג"מן (מ"מ).
⁹ ויקרא יט ע"ב כז ע"א קנ ע"א (הערת הזהר).
¹⁰ פי' לשון יחיד לומר שכולם אחדות אחת וכן יביא לא כתיב אלא יביאה. פי' ה' יתירה לרמוז שמעלים אותה לגבי בעלה מעלה אחר מעלה כדי להתזדווג. וי"מ דמשכתיב יביאה דרשינן לשון ביאה לומר שכוונתינו היא לצורך הזווג שנקרא ביאה (מ"מ).
¹¹ פי' אע"פי שאמר הכתוב כל נדיב לב שהם ארג"מן לא יעלה על דעתך ששארית הי"ב אינם נכללים עמהם לכן אמר קרא את לרבות שארית הי"ב שנכללים בד' שהם ארג"מן וז"ש בסמוך אלין תריסר משריין עלאיין דכלילין כולהו בחדא (מ"מ).

<p>הסמים אלין אינון תריסר משריין עלאין דכלילן בלהו כחדא בכללא דארבע¹ דאקרון חיות הקדש כמה דאתמר</p>	<p>שכלם כלולים כאחד בכלל של ארבעה שנקראו חיות הקדש כמו שנתבאר.</p>
<p>וכלהו אלין סלקין לכרסייא² קדישא³ לאעלא⁴ לה לעילא לאתחברא בבעלה⁵ בגין למהוי בלא חר⁶ בגין דישתכח עמה ביקרא עלאה⁷ כדין יתיב מלכא עלאה⁸ על כורסייא קדישא⁹ ואתחברא אתתא בבעלה למהוי בלא חר¹⁰ וכדין איהו חדוותא דכלא¹¹</p>	<p>וכל אלה עולים לכסא הקדוש להעלותו למעלה להתחבר עם בעלה כדי להיות הכל אחד וכדי שימצא עמה בכבוד עליון ואז יושב המלך העליון על הכסא הקדוש ומתחברת אשה עם בעלה להיות הכל אחד ואז היא שמחת הכל.</p>
<p>תא חזי הכא שארי לממני¹² זהב בקדמיתא¹³ וכסף לבתר בגין דהאי חשבנא מתתא אבל כד אתי לממני מחושבנא דרתיכא דלעילא שארי לממני מימינא בקדמיתא ולבתר מן שמאלא מנלן דכתיב (חגי ב ח) לי הכסף ולי הזהב כסף בקדמיתא ולבתר הזהב וברתיכא דלתתא שארו משמאלא ולבתר מימינא דכתיב (&) זהב וכסף¹⁴ ונחשת זהב בקדמיתא ולבתר כסף</p>	<p>בא וראה כאן מתחיל למנות זהב בראשונה ואחר כך כסף משום שהחשבון הזה מלמטה אבל כשבא למנות מחשבון המרכבה העליונה מתחיל למנות מימין בראשונה ואחר כך משמאל מנין לנו שכתוב לי הכסף ולי הזהב כסף בתחלה ואחר כך הזהב ובמרכבה שלמטה מתחילים משמאל ואחר כך מימין שכתוב זהב וכסף ונחשת זהב בתחלה ואחר כך כסף.</p>
<p>וכל אינון רתיכין אקרון נדיב לב כל לאכללא כל שאר רתיכין¹⁵ לב מאי לב היינו רוא דכתיב (משלי טו טו) וטוב לב משתה תמיד ודא איהו לבא¹⁶ דכלא ודא כרסייא קדישא ועל דא אקרון</p>	<p>וכל אותן מרכבות נקראות נדיב לב כל לכלל את כל שאר המרכבות לב מה זה לב היינו סוד הכתוב (משלי טו) וטוב לב משתה תמיד וזהו הלב של הכל וזהו הכסא הקדוש ועל זה נקראים</p>
<p>קצה/א¹⁷</p>	
<p>לב כל נדיב לב כמה דאוקימנא דארבע</p>	<p>לב כל נדיב לב כמו שבארנו שארבעת</p>

1 כי מיכאל כלול מג' וכן כולם (רח"ו).
 2 מלכות (רח"ו).
 3 בבריאה (רח"ו).
 4 לאצילות (רח"ו).
 5 יחוד (רח"ו).
 6 זווג (רח"ו).
 7 סוד הטיפה הנק' יקר שקיבל גם הוא מלמעלה (רח"ו).
 8 ז"א (מ"מ).
 9 מלכות (מ"מ).
 10 יאהדונה"י (רח"ו).
 11 גם באריך (רח"ו).
 12 פי' במלכות שהיא המשכן (מ"מ).
 13 פי' לפי שהחסדים מתפשטים תחלה בזעיר ואח"כ הגבורות (מ"מ).
 14 זה הפך ממ"ש בפי' תרומה והכא חשיב מין עורות לחד ונמצא ג' מחלוקות בדבר מ"ש רש"י. ודברי הזוהר דפי' תרומה דף קל"ה. ומ"ש הכא. ועיין מ"ש שם בתרומה דף קל"ה וקמ"ח ע"א אמר כל הני י"ג אינון כפי' רש"י ז"ל והכא חשיב י"ד מינים (מ"מ).
 15 פי' כל המחנות שתחת ה"ב שכולם נכללים עמהם (מ"מ).
 16 מלכות יוצאה כנגד הלב (רח"ו).
 17

<p>משריין אלין כללא דבלהו אקרון ברוא חדא נדיב לב תרומת יהו"ה דא כרסייא קדישא ובגין דארימו לה לעילא¹ וסלקין לה לעילא² אקרי תרומת יהו"ה³</p>	<p>המחנות הללו הכלל של כולם נקראים בסוד אחד נדיב לב תרומת ה' זה הכסא הקדוש ומשום שהרימו אותה למעלה ומעלים אותה למעלה נקראת תרומת ה'.</p>
<p>ועל דא כד חמא יחזקאל רזא דחיות דהוון סלקין לא חמא מהו דסלקין בגין דאיהי סלקא לגבי מלכא עלאה בגניזו⁴ בטמירא ביקרא עלאה</p>	<p>ועל זה כשראה יחזקאל סוד החיות שהיו עולות לא ראה מה זה שעולות משום שהיא עולה למלך העליון בסתר ובטמירות בכבוד עליון.</p>
<p>וכל חכם לב בכם אלין אינון שתין מקוריין⁵ דאשקייא עלמא ומנהון אתשקי יבאו אמאי יבאו אלא דייתון למנקט מעם גנוא⁶ דחיין יבאו ולבתר ויעשו מה דקודשא בריך הוא פקיד לון לאהנאה עלמא⁷</p>	<p>וכל חכם לב בכם אלה הם ששים מקורות שמשקים את העולם ומהם הוא משקה יבאו למה יבאו אלא שיבאו לקחת מעם גנזי החיים יבאו ואחר כך ויעשו מה שהקדוש ברוך הוא צוה אותם להנות את העולם.</p>
<p>קחו מאתכם תרומה ליהו"ה רבי יהודה פתח (ישעיה נח ז) הלא פרום לרעב לחמך וגו' תא חזי זכאה חולקיה דבר נש כד מסכנא אערע לגביה דההוא מסכנא דורונא דקודשא בריך הוא הוי דשדר ליה מאן דמקבל ליה לההוא דורונא בסבר אנפין זכאה חולקיה</p>	<p>קחו מאתכם תרומה לה' רבי יהודה פתח הלוא פרס לרעב לחמך וגו' בא וראה אשרי חלקו של אדם כשעני פוגש אותו שאותו העני הוא דורון של הקדוש ברוך הוא ששלח אליו מי שמקבל את אותו דורון בסבר פנים אשרי חלקו.</p>
<p>תא חזי מאן דחיים למסכנא ואתיב ליה נפשיה קודשא בריך הוא סליק עליה כאילו הוא ברא לנפשיה ועל דא אברהם דהוה חיים לכל בני עלמא סליק עליה קודשא בריך הוא כאילו הוא ברא לון דכתיב (בראשית יב ה) ואת הנפש אשר עשו בחרן</p>	<p>בא וראה מי שחס על העני ומשיב את נפשו הקדוש ברוך הוא מעלה עליו כאלו הוא ברא את נפשו ועל כן אברהם שהיה חס על כל בני העולם העלה עליו הקדוש ברוך הוא כאלו הוא ברא אותם שכתוב (בראשית יב) ואת הנפש אשר עשו בחרן.</p>
<p>ואף על גב דהא אוקימנא הלא פרום מאי פרום למפרם ליה מפה בנהמא ומזונא למיכל דבר אחר הלא פרום כמה דאת אמר (דניאל ה כח) פרים פריסת וגו' דבעי למפרם פריסין דנהמא קמיה בגין דלא לכסיף ויפרום קמיה בעינא טבא לחמך לחם לא כתיב (&) אלא לחמך ההוא דילך מממונדך ולא דגזילו ולא דעשק ולא דגנבה דאי הכי לאו זכותא הוא אלא ווי ליה דאתי לאדכרא חובוי כגוונא דא קחו מאתכם תרומה לארמא ממה דלכון ולא</p>	<p>ואף על גב שהרי בארנו הלוא פרס מה זה פרס לפרס לו מפה בלחם ומזון לאכול דבר אחר הלוא פרס כמו שנאמר פרס פריסת וגו' שצריך לפרס פרוסות לחם לפניו כדי שלא יתביש ויפרס לפניו בעין טובה לחמך לא כתוב לחם אלא לחמך אותו שהוא שלך מממונדך ולא של גזל ולא של עשק ולא של גנבה שאם כך זו אינה זכות אלא אוי לו שבא להזכיר את חטאיו כמו כן קחו מאתכם תרומה להרים ממה שהוא שלכם ולא מעשק</p>

¹ בבריאה (רח"ו).

² באצילות (רח"ו).

³ אשת המלך (רח"ו).

⁴ כנגד חב"ד (רח"ו).

⁵ ו"ק דז"א (רח"ו).

⁶ יסוד הבינה (רח"ו).

⁷ מלכות (רח"ו). ושיעור הכתוב וכל חכם לב בכם שהם ו"ק דזעיר המשפיעים למ' הנקרא לב יבואו דהיינו יקבלו הארה מיסוד דאימא ולבתר ויעשו יתקנו המ' ואע"ג דהא אוקימנא פי' שאז"ל ואת הנפש הם הגרים שהיה מגייר אבל רבי יהודה מפר' ואת הנפש הם העניים שהיה מחזיר נפשם במזונות שנותן להם וכאלו ברא אותם (מ"מ).

<p>מעשק ולא מגזל ולא מגנבה והא אוקמוה</p>	<p>ולא מגזל ולא מגנבה וכך פרשוהו.</p>
<p>רבי חייא ורבי יצחק ורבי יוסי הוו אזלי בארחה עד דהוו אזלי פגע בהו רבי אבא אמר רבי חייא ודאי שכינתא בהדן כד מטא לגבייהו אמר רבי אבא כתיב (מ"א ח טז) מן היום אשר הוצאתי את עמי את ישראל ממצרים לא בחרתי בעיר מכל שבטי ישראל ואבחר בדוד וגו' לבנות בית להיות שמי שם האי קרא לאו רישיה סיפיה ולא סיפיה רישיה דכתיב (&) לא בחרתי בעיר ואבחר בדוד מאי האי עם האי ואבחר בירושלם מבעי ליה</p>	<p>רבי חייא ורבי יצחק ורבי יוסי היו הולכים בדרך עד שהיו הולכים פגש בהם רבי אבא אמר רבי חייא ודאי שכינה עמנו כשהגיע אליהם אמר רבי אבא כתוב (מלכים ב) מן היום אשר הוצאתי את עמי את ישראל ממצרים לא בחרתי בעיר מכל שבטי ישראל ואבחר בדוד וגו' לבנות בית להיות שמי שם פסוק זה אין ראשו סופו ואין סופו ראשו שכתוב לא בחרתי בעיר ואבחר בדוד מה זה עם זה ואבחר בירושלים היה צריך להיות.</p>
<p>אלא כד קודשא בריך הוא אית רעותא קמיה למבני קרתא אסתכל בקדמיתא בההוא רישא דנהיג עמא דקרתא ולבתר בני קרתא ואייתי לעמא ביה הדא הוא דכתיב (&) לא בחרתי בעיר עד דאסתכלנא בדוד למהוי רעיא על ישראל בניג דמתא וכל בני מתא בלהו קיימין ברעיא דנהיג לעמא אי רעיא איהו טבא טב ליה טב למתא טב לעמא ואי רעיא איהו בישא ווי ליה ווי למתא ווי לעמא והשתא אסתכל קודשא בריך הוא בעלמא וסליק ברעותיה למבני ליה ואוקים ברישא לדוד הדא הוא דכתיב (&) ואבחר בדוד עבדי (ס"א) ואוקים ברישא דדרא לרבי שמעון¹ וחבריה למיקם קמיה</p>	<p>אלא כשיש רצון לפני הקדוש ברוך הוא לבנות עיר מסתכל בראשונה באותו הראש שמנהיג את העם של העיר ואחר כך את בני העיר ומביא את העם לשם זהו שכתוב לא בחרתי בעיר עד שהתבוננתי בדוד להיות רועה על ישראל משום שהעיר וכל בני העיר כולם עומדים בזכות הרועה שמנהיג את העם אם הרועה הוא טוב טוב לו טוב לעיר טוב לעם ואם הרועה הוא רע אוי לו אוי לעיר ואוי לעם ועכשיו הסתכל הקדוש ברוך הוא בעולם ועלה ברצונו לבנות אותה והעמיד בראש את דוד זהו שכתוב ואבחר בדוד עבדי (והעמיד בראש הדור את רבי שמעון וחבריו לעמד לפניו).</p>
<p>מלתא חדתא שמענא פתח ואמר (תהלים קמו ה) אשרי שאל יעקב בעזרו שברו על יהו"ה אלהיו וכי אל יעקב ולא אל אברהם ולא אל יצחק אלא אל יעקב בניג דיעקב לא אתרחיין באבוהי ולא באמיה כד ערק קמי אחוי ואזל יחידאי בלא ממונא כמה דאת אמר (בראשית לב יא) כי במקלי עברתי את הירדן הזה ואיהו אתרחיין ביה בקודשא בריך הוא דכתיב (שם כח כ) אם יהיה אלהים עמדי ושמרני וגו' וכלא שאיל מקמיה דקודשא בריך הוא ויהב ליה</p>	<p>דבר חדש שמענו פתח ואמר (תהלים קמו) אשרי שאל יעקב בעזרו שברו על ה' אלהיו וכי אל יעקב ולא אל אברהם ולא אל יצחק אלא אל יעקב משום שיעקב לא בטח באביו ולא באמו כשברח מלפני אחיו והלך יחידי בלי ממון כמו שנאמר (בראשית לב) כי במקלי עברתי את הירדן הזה והוא בטח בקדוש ברוך הוא שכתוב (שם כח) אם יהיה אלהים עמדי ושמרני וגו' והכל שאל מלפני הקדוש ברוך הוא ונתן לו.</p>
<p>שברו על יהו"ה אלהיו שברו ולא אמר תקותו ולא בטחונו אלא שברו אל תקרי שברו² אלא שברו³ דניהא להו לצדיקייא לתברא</p>	<p>שברו על ה' אלהיו שברו ולא אמר תקותו ולא בטחונו אלא שברו אל תקרי שברו אלא שברו שנוח לצדיקים לשבר את עצמם ולהשבר שבר על שבר והכל</p>

¹ לכן פתח רבי אבא בפ' לא בחרתי בעיר וכו'. כדי להודיע שכח רשב"י. ובזוהר מוגה הגיה וכדין אסתכל קב"ה בעלמא וכו' ואוקים ברישא לדוד הה"ד ואבחר בדוד עבדי מלתא חדתא וכו' על"ל. ור"ל שרבי אבא מסיים בענין דוד שהתחיל. ומה שנל"ע הוא מה שכתבנו ואין צריך הג"ה (מ"מ).

² בשין שמאלית אלא בשין ימנית (הערת הזהר).

³ כתב בס' א"י שר"ל אל תקרי שברו לשון בטחון שהוא בש"ין שמאלית אלא שברו לשון שברון בש"ין ימנית (מ"מ).

<p>גרמייהו ולא תברא תבירו על תבירו וכלא על יהו"ה אלהיו כמה דאת אמר (תהלים מד כג) כי עליך הורגנו כל</p>	<p>על ה' אלהיו כמו שנאמר כי עליך הרגנו כל</p>
<p>קצח/ב</p>	
<p>היום (תהלים סט ח) כי עליך נשאנו חרפה¹</p>	<p>היום כי עליך נשאנו חרפה.</p>
<p>כגוונא דיעקב דכתיב (בראשית מב א) וירא יעקב כי יש שבר במצרים דהא תבירו דגלותא חמא דהוה ליה במצרים ושווי תוקפיה בקודשא בריך הוא ובנוי דיעקב סבלו תבירו דגלותא ולא אשתנו מגו רזא דמהימנותא דאבהתהון ושמא דקודשא בריך הוא הוה בגלותא רגילא בפומייהו</p>	<p>כמו שיעקב שכתוב וירא יעקב כי יש שבר במצרים שהרי שברון הגלות ראה שהיה לו במצרים ושם חזקו בקדוש ברוך הוא ובני יעקב סבלו את שבר הגלות ולא השתנו מתוך סוד האמונה של אבותיהם ושמו של הקדוש ברוך הוא היה רגיל בגלות בפייהם.</p>
<p>ועל דא כתיב (&) במשה (שמות ג יג) ואמרו לי' מה' שמו' מה' משום שהיו מכירים אותו ולא ליה לעלמין וסבלו תבירו דגלותא על קודשא בריך הוא ובגין כך זכי לפורקנין ולנסיין ולא תוון סגיאיין</p>	<p>ועל זה כתוב במשה ואמרו לי' מה' שמו' מה' משום שהיו מכירים אותו ולא שכחוהו לעולמים וסבלו את שבר הגלות על הקדוש ברוך הוא ולכן זוכים לגאלות ולנסיים ולאותות רבים.</p>
<p>ואתון קדישיין עליונין דסבלין תבירו דגופא מאתר לאתר על קודשא בריך הוא על אחת כמה וכמה דזכאיין אתון למעבד לכו נסין ופורקנין ותזכון לחיי עלמא דאתי אזלו כלהו כחדא</p>	<p>ואתם קדושים עליונים שסובלים את שבר הגוף ממקום למקום על הקדוש ברוך הוא על אחת כמה וכמה שזכאים אתם לעשות לכם נסים ופרקן ושתזכו לחיי העולם הבא הלכו כולם כאחד.</p>
<p>פתח ואמר קחו מאתכם תרומה ליהו"ה כל נדיב לבו יביאה וגו' תא חזי בשעתא דבר נש שוי רעותיה לגבי פולחנא דמאריה ההוא רעותא סליק בקדמיתא על לבא דאיהו קיומא ויסודא דכל גופא לבתר סליק ההוא רעותא טבא על כל שייפי גופא ורעותא דכל שייפי גופא ורעותא דלבא מתחבראן כחדא ואינן משכין עליהו זיהרא דשכינתא לדיירא עמהון וההוא בר נש איהו חולקא דקודשא בריך הוא הוי הדא הוא דכתיב (&) קחו מאתכם תרומה מאתכם הוה אמשכותא לקבלא עלייכו ההיא תרומה למהוי חולקא ליהו"ה</p>	<p>פתח ואמר קחו מאתכם תרומה לה' כל נדיב לבו יביאה וגו' בא וראה בשעה שאדם שם רצונו לעבודת רבונו אותו רצון עולה בראשונה על הלב שהוא קיום ויסוד של כל הגוף אחר כך עולה אותו רצון טוב על כל אברי הגוף ורצונם של כל אברי הגוף ורצון הלב מתחברים כאחד והם מושכים עליהם את זהר השכינה לדור עמהם ואותו אדם הנו חלקו של הקדוש ברוך הוא זהו שכתוב קחו מאתכם תרומה מאתכם היתה המשכה לקבל עליכם אותה תרומה להיות חלק לה'.</p>
<p>ואי תימא דלאו ברשותיה דבר נש קיימא מלה תא חזי מה כתיב (&) כל נדיב לבו יביאה את תרומת יהו"ה כל נדיב לבו ודאי מאן דיתרעי לביה ימשיך לה לשכינתא לגביה הדא הוא דכתיב (&) יביאה אף על גב דאיהי באסתלקותא לעילא יביאה מאתר עלאה לאמשכא לדיירא עמיה</p>	<p>ואם תאמר שלא ברשות האדם עומד הדבר בא וראה מה כתוב כל נדיב לבו יביאה את תרומת ה' כל נדיב לבו ודאי מי שיתרצה לבו ימשיך את השכינה אליו זהו שכתוב יביאה אף על גב שהיא בעליה למעלה יביאה ממקום עליון למשך אותה לדור עמו.</p>

¹ ע"ד לשון המקרא (הערת הזהר).
² ס"ת הו"ה (רח"ו).

<p>וכד תיתי לאשראה עמיה כמה ברכאן וכמה עתרא תיתי עמה הדא הוא דכתיב (&) זהב וכסף ונחשת לא יחסר ליה כל עתרא דעלמא דא לשאר בני עלמא אבל אתון קדישין עליונין קחו מאתכם¹ תרומה ליהויה אמר רבי חייא מאן דשרי לארמא הוא ירים²</p>	<p>וכשתבא לשרות עמו כמה ברכות וכמה עשר תביא עמה זהו שכתוב זהב וכסף ונחשת לא חסר לו כל עשר העולם זה לשאר בני העולם אבל אתם קדושים עליונים קחו מאתכם תרומה לה' אמר רבי חייא מי שהתחיל להרים הוא שירים.</p>
<p>פתח רבי אבא ואמר (יונה ב יא) ויאמר יהויה לדג וגו'³ וכי באן אתר⁴ אמר ליה אלא בשעתא⁵ דברא קודשא בריך הוא עלמא⁶ בעובדא דבראשית ביומא חמישאה ברא נוני ימא כדין פקיד ואמר⁷ דיהא זמין חד נונא למבלע ליונה ויהא במעוי תלתא יומין ותלת לילון ולבתר דירמי ליה לבר</p>	<p>פתח רבי אבא ואמר (יונה ב) ויאמר ה' לדג וגו' וכי באיזה מקום אמר לו אלא בשעה שברא הקדוש ברוך הוא את העולם במעשה בראשית ביום החמישי ברא את דגי הים ואז צוה ואמר שיהיה מזמן דג אחד לבלע את יונה ויהיה במעיו שלשה ימים ושלושה לילות ואחר כך ישליכנו בחוץ.</p>
<p>ולא דא בלחודוי אלא כל מה דעבר קודשא בריך הוא בעובדא דבראשית בכלא אתני עמיה ביומא קדמאה ברא שמיא אתני עמהון דיסליק לאליהו⁸ השמימה בנו סערה וכן הוה</p>	<p>ולא זה לבדו אלא כל מה שעשה הקדוש ברוך הוא במעשה בראשית בכל התנה עמו ביום הראשון ברא שמים התנה עמם שיעלו את אליהו השמימה בתוך סערה וכך היה שכתוב (מלכים ב)</p>

¹ כבר היא שורה עמכם וצריך שתקחוה מאתכם ותרימו לה' (רח"ו).
² ר' אבא שפתח בתורה תחלה יאמר (אור יקר). כי ע"י עסק התורה מעורר מ"ן (רח"ו).
³ פי' דמדלא כתיב ויאמר ה' לדג הקא את יונה נראה דכבר קדמה האמירה, ולכן שואל באן אתר. ותירץ
 דהוא דקדמה האמירה בששת ימי בראשית (רמ"ז).
⁴ דקדק כן ממה שלא אמר ויאמר ה' לדג תקח את יונה אלא ויאמר ה' לדג ויקרח, משמע שאמירה זו
 היתה מקודם (אור יקר).
⁵ נצטרך לפרש ענין זה, מפני שבריאת עולם דהיינו סוד הטבע עולה בשם אלה"ם, דהיינו ל"ב נתיבות
 חכמה שהם חותמין בשש טבעו"ת, שהם שש קצוות נעלמות בסוד בראשית ברא שית, דהיינו בסוד נתיב
 לא ידעו עיט, הוא נתיב ראש לכל הנתיבות כדפירשנו בספ"ר בסוד הדעת שער מהות והנהגה, והנה נ"ס
 הוא ביסוד, פלא בתפארת, כאומרו נורא תהלות עולה פלא, והנה עתה יקשה היאך הטבע שהוא חתום
 וטבוע מסוד החכמה בל"ב נתיבותיה, יוכל הצדיק שהוא היסוד, או הנביא שהוא מנצח והוד, או החסיד
 שהוא בחסד, או הגבור שהוא כובש את יצרו מצד הגבורה, או מארי תורה שהוא מתפארת, לשנות הטבע
 שהוא מהמדות העליונות ייחוד חכמה ובינה (אור יקר).
⁶ חכמה כשהמציא ההויות בבינה בעובדא דבראשית, שהוא סוד ל"ב נתיבות חכמה אל הבינה, דהיינו
"בראשית" חכמה, **"עובדא"** בינה, התנה הקדוש ברוך הוא בכל מעשה בראשית, היינו שהטביע בטבע כח
 לדבר ותמורתו, והטבע הוא הקיים תמיד, ותמורתו בשם לפלוני ולפלוני ישתנה כך וכך, וכמו שבא הטבע
 בשיעור ומדה, בא שינוי הטבע בשיעור ומדה, והכל בסוד השש קצוות עצמם, שאין יום משנה טבע יום
 חבירו, המשל בה יום ראשון חסד, אין גבורה משנה טבעה וטבועה, וכן גבורה אין חסד משנה טבועה,
 בענין שביום ויום ביומו ממש משנה מצד עצמו לא מצד חבירו, אפילו ששני הימים הם ימי בראשית שש
 טבעות החכמה, אין טבעת אחד משנה מה שחתם חבירו, וזהו שדקדק בכל שמועה זו **ביומא כך וכך וביומא**
כך וכך כלומר דבר יום ביומו, ולא עוד אלא נתיב בנתיבו (אור יקר).
⁷ ממש בנתיב בריאתם היתה שינוי מציאותם, מצד היות בנתיב כח השוה לדבר ותמורתו, ובפנים
 האחדים ברא הבריאה, ובפנים השניים נתן בו כח להשתנות (אור יקר).
⁸ וכיוצא לכל נתיב ונתיב יום ביומו, והיינו טעם הנסים, והנה ב' פני הנתיב הם שיש לנתיבות פנים מדצה
 ת"ת הנקרא ל"ב ומצד המלכות הנקרא כבוד, ומצד פני החכמה הנקראים יהו"ה ומצד הבינה נקראים
 אלהים, וחוזרים ומתפשטין ומצד הת"ת נקראים יהו"ה, ומצד המלכות נקראים אלה"ם דהיינו הטבע
 כדפי', ופנים הנגלים המשתמשים בהם כל אדם הם פני הנתיבות הנקראות בשם אלהים הנגלים בשם
 אדנ"י אמנם פנים הנסתרים לנתיבות שהם שם יהו"ה בהם יעשה נס מצד היסוד, ופלא מצד הת"ת, וזה
 אינו מושג אלא לקדושים אשר בארץ שהם רשאים להשתמש בזכר העליון (אור יקר). פי' מדלא קאמר
 ויעל ה' את אליהו אלא ייחסו לו כדבר טבעי, וזה היה מכח התנאי (רמ"ז).

<p>דכתיב (מ"ב ב יא) ויעל אליהו בסערה השמים בהווא יומא ברא נהורא¹ ואתני עמיה דיהשיך² לשמשא במצרים תלתא יומין דכתיב (שמות י כב) ויהי חשך אפלה בכל ארץ מצרים שלשת ימים</p>	<p>ויעל אליהו בסערה השמים באותו יום ברא את האור והתנה עמו שיחשיך לשמש במצרים שלשה ימים שכתוב ויהי חשך אפלה בכל ארץ מצרים שלשת ימים.</p>
<p>ביומא תניינא ברא רקיעא דיהא מפריש בין מיא למיא כדכתיב (בראשית א ו) ויאמר אלהים יהי רקיע בתוך המים² ויהי מבדיל בין מים למים ואתני עמהון קודשא בריך הוא דמיא יהון מפרישין לישראל בין טומאה לטהרה לאתרכאה בהו וכך הוה</p>	<p>ביום השני ברא את הרקיע שיהיה מפריד בין מים למים ככתוב ויאמר אלהים יהי רקיע בתוך המים ויהי מבדיל בין מים למים והתנה עמהם הקדוש ברוך הוא שהמים יהיו מפרידים לישראל בין טמאה וטהרה להטהר בהם וכך היה.</p>
<p>ביומא תליתאה אפיק ארעא מגו מיא ואכניש למיא ועבד³ מהווא כנישו דאתכנשו לאתר חד ימא ואתני בימא למעבר לישראל³ בגויה ביבשתא ולמטבע למצראי וכך הוה דכתיב (שמות יד כז) וישב הים לפנות בקר לאיתנו אל תקרי לאיתנו אלא לתנאו למה דאתני עמיה קודשא בריך הוא בעובדא דבראשית תו אתני בארעא דתפתח ית פומהא במחלקותא דקרח ותבלע לקרח ולכל כנישתיה וכך הוה דכתיב (במדבר טז לב) ותפתח הארץ את פיה ותבלע אותם ואת קרח.</p>	<p>ביום השלישי הוציא ארץ מתוך הים וכנס את המים ועשה מאותו קבוץ שהתכנסו למקום אחד את הים והתנה עם הים להעביר את ישראל בתוכו ביבשה ולהטביע את המצרים וכך היה שכתוב וישב הים לפנות בוקר לאיתנו אל תקרי לאיתנו אלא לתנאו למה שהתנה עמו הקדוש ברוך הוא במעשה בראשית עוד התנה עם הארץ שתפתח את פיה במחלוקתו של קרח ותבלע את קרח ואת כל עדתו וכך היה שכתוב (במדבר טז) ותפתח הארץ את פיה ותבלע אתם ואת קרח.</p>
<p>ביומא רביעאה ברא שמשא וסיהרא דכתיב (בראשית א יד) יהי מארת ברקיע השמים ואתני עם שמשא למהוי קאים בפלגו שמיא ביומי דיהושע</p>	<p>ביום הרביעי ברא שמש ולבנה שכתוב יהי מארת ברקיע השמים והתנה עם השמש להיות עומדת בחצי השמים בימי יהושע</p>
<p>קצט/א</p>	
<p>דכתיב (יהושע י יג) ויעמוד השמש בחצי השמים אתני בככביא למעבד קרבא בסיסרא דכתיב (שופטים ה ב) הכוכבים ממסלותם נלחמו עם סיסרא</p>	<p>שכתוב ויעמד השמש בחצי השמים התנה עם הכוכבים לעשות קרב עם סיסרא שכתוב הכוכבים ממסלותם נלחמו עם סיסרא.</p>
<p>ביומא חמישאה ברא נוני ימא ועופי דשמיא אתני בעופי למיזן עורבים לאליהו בזמנא דעצר לשמיא דכתיב (מ"א יז ד) ואת העורבים צויתי</p>	<p>ביום החמישי ברא את דגי הים ועופות השמים התנה עם העופות שהעורבים יזונו את אליהו בזמן שעצר את השמים שכתוב ואת העורבים צויתי</p>

¹ אין להקשות עם השמש שהרי אור של יום א' נגזז. וקשה שגם אור השמש מושפע בכל יום מהאור שלמעלה כדאיתא במדרש רבא בהעלותך (טו, ט) עיי"ש. ובזה אין צריך להגיה ברא חשוכא כיש גורסים (רמ"ז).

² ע' תרומה (קמט ע"ב) וויקהל (קצח ע"ב), וכן הוא בתיקונים בכ"מ, בסוף תיקון ל' (פג ע"ב) ויהי מבדיל בין מים למים, בין מים דדכיו דטהרה כו' ובין מים דמסאבו כו', ועלייהו אתמר לא יהיה לך אלהים אחרים כו', וכן בתיקון מ' (צ ע"א) בין מיין מתיקין לבין מיין מרירן כו' ע"ש, וכן בסוף תיקון ס"ז (קיד ע"א) בין מי דכיא למי נדה ע"ש, וכן בתיקון ע' (קמ ע"א) סמוך לתחילתו היכלא תניינא כו', ע"ש ובהגר"א (דע"ה ח"ב סה ע"ד).

³ פ' שמיד אחר עבור ישראל יותכו המים שהיו מתעלים ויטביעו את המצרים. ובהכי אמר שם שבמהירות שוב הים לאיתנו שב אל קיום תנאו (רמ"ז).

<p>לכלכלך שם צויתי דווקא והתנה עם דגי הים להזמין דג אחד שיבלע את יונה ולזרק אותו החוצה.</p>	<p>לכלכלך שם צויתי דווקא והתנה עם דגי הים להזמין דג אחד שיבלע את יונה ולזרק אותו החוצה.</p>
<p>ביומא שתיתאה ברא לאדם ואתני עמיה דתפוק מניה אתתא דתיוון לאליהו דכתיב (שם ט) הנה צויתי שם אשה אלמנה לכלכלך הנה צויתי מיומא דאתברי עלמא וכן בכל עובדא ועובדא דאתחדש בעלמא¹ קודשא בריך הוא פקיד ההוא עובדא מיומא דאתברי עלמא אופ הכא ויאמר יהו"ה לדג ויאמר משית יומין דבראשית קאמר ליה</p>	<p>ביום הששי ברא את האדם והתנה עמו שתצא ממנו אשה שתזון את אליהו שנאמר הנה צויתי שם אשה אלמנה לכלכלך הנה צויתי מיום שנברא העולם וכך בכל מעשה ומעשה שהתחדש בעולם הקדוש ברוך הוא צוה את אותו מעשה מיום שנברא האדם אף כאן ויאמר ה' לדג ויאמר מששת ימי בראשית אמר לו.</p>
<p>הכא אית לן סמך בעלמא על עובדין דבני נשא בהאי עלמא</p>	<p>כאן יש לנו סמך העולם על מעשי בני אדם בעולם הזה</p>
<p>יונה דנחת לספינה דא איהי נשמתא² דבר נש דנחתא להאי עלמא למהוי בגופא דבר נש אמאי אתקרי יונה בגין דכיון דאשתתפת בגופא כדן איהי יונה בהאי עלמא כמה דאתמר (ויקרא כה יז) ולא תונו איש את עמיתו וכדן בר נש אזיל בהאי עלמא כספינה בנו ימא רבא דחשיבת לאתברא כמה דאת אמר (יונה א ד) והאניה חשבה להשבר</p>	<p>יונה שירד לספינה זוהי נשמת האדם שירודת לעולם הזה להיות בגוף האדם למה נקראת יונה משום שכיון שמשתתפת בגוף אזי היא יונה בעולם הזה כמו שנאמר ולא תונו איש את עמיתו ואז האדם הולך בעולם הזה כמו ספינה בתוך הים הגדול שמחשבת להשבר כמו שנאמר והאניה חשבה להשבר.</p>
<p>ובר נש כד איהו בהאי עלמא חטי וחשיב דערק מקמי מאריה ולא אשגח בההוא עלמא וכדן אמיל קודשא בריך הוא רוח סערה תקיפא דא איהי גזירת דינא דקיימא תדיר קמי קודשא בריך הוא ובעאת דינא דבר נש מקמיה³ ודא איהו דקא מטי לספינה⁴ ואדכר חובוי דבר נש לאתפסא ליה</p>	<p>ואדם כשהוא חוטא בעולם הזה וחושב שבורח מלפני אדונו ולא שם לב לאותו העולם ואז מטיל הקדוש ברוך הוא רוח סערה חזקה זוהי גזרת הדין שעומדת תמיד לפני הקדוש ברוך הוא ומבקשת את דין האדם מלפניו וזוהי שמטה את הספינה ומזכירה את חטאי האדם לתפס אותו.</p>
<p>כיון דאתפס בר נש על ידא דההיא סערה בבי מרעיה⁵ מה כתיב (&) ויונה ירד אל ירכתי הספינה וישכב וירדם אף על גב דבר נש בבי מרעיה נשמתא לא אתערת לאתבא קמי מאריה למפרק חובוי מה כתיב (&) ויקרב אליו רב החובל מאן רב החובל דא יצר טוב⁶ דאיהו</p>	<p>כיון שנתפס אדם על ידי אותה סערה בבית חליו מה כתוב ויונה ירד אל ירכתי הספינה וישכב וירדם אף על גב שאדם בבית חליו הנשמה לא מתעוררת לשוב לפני אדונו ולפדות את חטאיו מה כתוב ויקרב אליו רב החבל מי זה רב החובל</p>

1 עי' כללים ח"א ענף ג' אות א'.

2 פי' יונה היא הנשמה כדמפ' והספינה היא הגוף והים הוא עו"הז (מ"מ).

3 ואז הקדוש ברוך הוא גוזר עליו יסורין על ידו (אור יקר).

4 כלומר גורם דין לאדם למעלה להלשין ולמטה לקיים הדין, עד שהגיע האדם בחוליו ויסוריו והאניה חשבה להשבר כדפירשנו לעיל (אור יקר).

5 והנה הנשמה היא שקועה בחומר, והנה בהיות הנשמה גוברת, לצדיקים היא על ראשו אחוזה לשכינה, לבנוניים ירדה מראשו בין שתי זרועותיו, ולזה החכם עיניו בראשו, והבינוני לב חכם לימינו ולב כסיל לשמאלו, לרשע שוכב מרגלותיו שהשכיבה לעפר במעשיו הרעים, והיינו ויונה ירד אל ירכתי הספינה, ועלתה חלודת טינופי מעשיה על חודי נצוצי שכלה, ולזה וישכב וירדם בשכרות יין החומר (אור יקר).

6 כבר פירשנו בספ"ר בשער נשמה שאין הנשמה יצר הטוב אלא ענין לעצמו, וכאן מוכח בפירוש, אמנם לא ביררתי עניינו וכאן אבאר, ותחלה נפרש מהו יצר הרע ומשם נבין מהו יצר הטוב, והענין כי ר"ע וטו"ב

<p>מנהיג כלא ויאמר לו מה לך נרדם קום קרא אל אלהיך וגו' לאו שעתא הוא למדמך דהא סלקין לך לדינא על כל מה דעבדת בהאי עלמא טוב מחובך</p>	<p>זה יצר טוב שמנהיג את הכל ויאמר לו מה לך נרדם קום קרא אל אלהיך וגו' אין השעה לישן שהרי מעלים אותך לדין על כל מה שעשית בעולם הזה שוב מחטאך.</p>
<p>אסתכל במלין אלין ותוב למארך מה מלאכתך דאת עסקת בה בהאי עלמא ואודי עלה קמי מארך ומאין תבא אסתכל מאין באת מטפה סרוחה ולא תתנאי קמיה מה ארצך אסתכל דהא מארעא אתבריאת ולארעא תיתוב ואי מזה עם אתה אסתכל אי אית לך זכו דאבהן דיגין עלך</p>	<p>התבונן בדברים הללו ושוב לאדונך מה מלאכתך שאתה עסקת בה בעולם הזה והודה עליה לפני רבונך ומאין תבוא הסתכל מאין באת מטפה סרוחה ואל תתגאה לפניו מה ארצך הסתכל שהרי מהארץ נבראת ולארץ תשוב ואי מזה עם אתה הסתכל אם יש לך זכות אבות שתגן עליך.</p>
<p>כיון דסלקין ליה לדינא בבי דינא דלעילא ההיא סערה² דאיהי גזרת דינא³ דסעיר עליה דבר נש תבעת מן מלכא למידן אינון תפיסין דמלכא וכלהו אתיין חד חד קמיה ביה שעתא אתקריבו בי דינא אית מנהון דפתחי בזכות ואית מנהון דפתחי בחובה וגזרת דינא תבעת דינא</p>	<p>כיון שמעלים אותו לדין בבית דין של מעלה אותה סערה שהיא גזרת הדין שסוערת על האדם מבקשת מהמלך לדון אותם התפוסים של המלך וכולם באים אחד אחד לפניו באותה שעה מתקרבים בית הדין יש מהם שפותחים בזכות ויש מהם שפותחים בחובה וגזרת הדין תובעת דין.</p>
<p>ואי ההוא בר נש לא זכי בדינא מה כתיב (&) ויחתרו האנשים להשיב אל היבשה ולא יכלו משתדלין אינון דאורו זכותיה לאתבא</p>	<p>ואם אותו אדם לא זוכה בדין מה כתוב ויחתרו האנשים להשיב אל היבשה ולא יכלו הם עוסקים אותם שמורים זכותו להשיבו אל העולם הזה ולא יכלו</p>

פירשו בתיקונים שהוא עץ הדעת טוב ורע ורבו בו הפירושים, יש מי שפירשו חסד טוב גבורה רע, ויש שפירשו דרך כלל במלכות שבה טוב ורע, ויש שפירשו במטטרון וסמאל זה טוב וזה רע, וכבר נמצאו פירושים אלו כולם או רובן בדברי הרשב"י ע"ה, וכבר תיקנתי הכל בסבא סימן ו', ודרך כלל היותר צודק הוא יצר הרע התעוררות סמאל וניצוצו המתפשט ונוגע בחומר הזה ומלהיבו עד שרוצה להחטיאו, והיינו משל הזונה שפירשו בפרשת תרומה סימן (?), ויש כח ביד האדם לבחור בטוב ולמאוס ברע, וכמו שהרע הוא מתעוררות סמאל, ויש לו בחינה באדם וכניסה בו, ואותה בחינה המגעת אליו ממנו יקרא יצרו הרע, חציו קשור בחומר וחציו קשור בסמאל בין קרניו, כך יצרו הטוב הוא התעוררות אלהי חוט של טהרה נמשך מהבורא על האדם, חציו קשור למעלה בקרני הוד יוצרו, וחציו קשור בשכל האדם ונשמתו, והיינו שיש באדם להגביר בו יצר הטוב או יצר הרע, אם ימשיך דבקו בבורא יגבר יצר הטוב ויתעבה החוט הזה כעבות העגלה, ויתרבה בו התעוררות בוראו, אמנם יוסיף סמאל אומץ שם כי כאיש גבורתו, וכל הגדול מחבירו יצרו גדול ממנו, והרשע הפסיק חוט חסד רחמי יוצרו עליו, ונאחז בסבך בקרניו של סמאל קרני רשעים, ועם כל זה נשאר לו עצת יצר הטוב, פעם ביום או פעמיים יתעוררו לבבו ניצוצי תשובה כדפירשו בסבא, ואם יש בו דעת אז לאחוז בתקות חוט התשובה ישיב יצר הטוב אל קדמותו ולזה נקרא רב החובל, שעם היות שהנשמה מנהגת הספינה בעצתה, עם כל זה רב החובל שהוא יצר הטוב עיקר מפני שהוא מאת הבורא, ובבואו אליו התעוררות זה יבא בסוד אור אצילות מתפשט מבריאה אל יצירה, והיינו שפירשו ברע"מ שיצר הטוב מרכבתו לימין האסד ארגמ"ן ויצר הרע לשמאלו עון משחית אף חימה, מפני שעל ידי אלו יתפשט ג"כ כח השמאלי להשטינו, ובזה נתבאר ענין יצר הטוב ויצר הרע אל שורשו (אור יקר).

¹ לשוב, והתשובה צריך ג' ענינים: וידוי כניעה חרטה. הוידוי "מה מלאכתך", הכניעה "מאין תבא", והחרטה "מה ארצך" ומשום דאומרים לו הבא זכות והפטר, אל יתלה בזכות עצמו כמו שעשה חזקיה שאמר אשר התהלכתי, אלא אי מזה עם אתה זכות אבות כאומרו וגנותי וכו' ולמען דוד עבדי, אם כן זכות אבות עיקר (אור יקר).

² הנה קודם תובעת להתיישר לבד ואז אין לו כח להמית, כדפי' רז"ל לעולם יתפלל אדם שלא יחלה שתפלתו נשמתע מפני שאין כח לגזרת הדין להשטין כל כך, אמנם אח"כ שתפוס אותו במשכבו מקום אשר אסירי המלך אוסרים שם ס"מ מקטרט מיתתם הוא תובע, והוא כח יותר גדל ואז כולם עוברים לפניו ית' כבני מרון ממש כיום הדין וכו' (אור יקר).

³ נקרא גוף הנחש קלי' קדמאה והנחש בסדר הקליפות נקרא עון רוח סערה (רח"ו). וז"ס אין מיתה בלא עון וכנגד אף שהוא ענן גדול אמר הכתוב סכות באף וכו' סכות בענן. ועון הוא א' בפסוק והוא רחום יכפר עון וכו' (מ"מ).

<p>ליה להאי עלמא ולא יכלו מאי שעמא כי הים הולך וסוער¹ עליהם גזרה דדינא אזיל וסעיר² בחובוי דבר נש ואתגבר עלייהו</p>	<p>למה כי הים הולך וסער עליהם גזרת הדין הולכת וסוערת בחטאי האדם ומתגברת עליהם.</p>
<p>כדין נחתין עליה תלת שליחן ממנן חד דכתיב (&) כל זכוון וכל חובין דעבר בר נש בהאי עלמא וחד דעביד חושבן יומיו וחד דהוה אזיל עמיה כד הוה במעי אמיה והא אוקימנא דגורת דינא לא שכיך עד ההוא זמנא דכתיב (&) וישאו את יונה וישאו כד נטלי ליה מביתיה לבי קברי</p>	<p>אז מורידים עליו שלשה שליחים ממונים אחד שכותב כל הזכויות וכל החטאים שעשה האדם בעולם הזה ואחד שעושה חשבון ימיו ואחד שהיה הולך עמו כשהיה במעי אמו והרי בארנו שגזרת הדין לא שוככת עד לאותו זמן שכתוב וישאו את יונה וישאו כשנוטלים אותו מביתו לבית הקברות.</p>
<p>כדין מכרזי עלוי אי איהו זכאה מכרזי עליה ואמרי הבו יקר לדיוקנא דמלכא (ישעיה נז ב) יבא שלום ינוחו על משכבותם הלך נכחו מנא לן דכתיב (שם נח ח) והלך לפניך צדקך</p>	<p>ואז מכריזים עליו אם הוא צדיק מכריזים עליו ואומרים תנו כבוד לדמות המלך יבוא שלום ינוחו על משכבותם הלך נכחו מנין לנו שכתוב (שם נח) והלך לפניך צדקך</p>
<p>קצמ/ב</p>	
<p>כבוד יהו"ה יאספך ואי חייבא איהו מכרזי עליה ואמרו ווי ליה לפלניא טב ליה דלא יתברי כדין מה כתיב (&) ויטלהו אל הים ויעמוד הים מזעפו כד עאלין ליה לבי קברי דאיהו אתר דדינא³ כדין גזרת דינא דהוה סעיר שכיך מזעפיה ונונא דבלע ליה דא איהו קברא</p>	<p>כבוד ה' יאספך ואם הוא רשע מכריזים עליו ואומרים אוי לו לפלוני טוב לו שלא היה נברא ואז מה כתוב ויטלהו אל הים ויעמד הים מזעפו כשמכניסים אותו לבית הקברות שהוא מקום הדין אז גזרת הדין שהיתה סוערת שוככת מזעפה והדג שבלע אותו זהו הקבר.</p>
<p>מה כתיב (&) ויהי יונה במעי הדג מעוי דדג דא איהו בטן שאול מנלן דכתיב (יונה ב ג) מבטן שאול שועתי ואיהו במעי דנונא הוה וקארי ליה בטן שאול שלשה ימים ושלשה לילות אלן תלת יומין דבר נש בקברא ואתבקעו מעוי</p>	<p>מה כתוב ויהי יונה במעי הדג מעי הדג זהו בטן שאול מנין לנו שכתוב מבטן שאול שועתי והוא היה במעי הדג וקורא לו בטן שאול שלשה ימים ושלשה לילות אלו שלשה ימים שאדם בקבר ונבקעים מעיו.</p>
<p>לבתר תלתא יומין ההוא טנופא אתהפך על אנפוי ואומר לו טול מה דיהבית בי אכלת ושתיית כל יומא ולא יהבת למסכני וכל יומך הוה כחגין וכמועדין ומסכני הוה כפנין דלא אכלו בהדך טול מה דיהבת בי הדא הוא דכתיב (מלאכי ב ג) וזריתי פרש על פניכם וגו' והא אוקימנא</p>	<p>לאחר שלשה ימים אותה טנופת נהפכת על פניו ואומרת לו טל מה שנתת בי אכלת ושתיית כל יום ולא נתת לעניים וכל ימך היו כמו חגים ומועדים והעניים היו רעבים שלא אכלו עמך טל מה שנתת בי זהו שכתוב וזריתי פרש על פניכם וגו' והרי בארנו.</p>
<p>לבתר דא מתלתא יומין ולהלאה⁴ כדין אתדן בר נש מעינוי מידוי ומרגלוי ואוקמוה עד</p>	<p>לאחר זה משלשה ימים והלאה אז נדון האדם מעינוי מידיו מרגליו ופרשוה</p>

¹ והסערה היא [כחות] [כתות] חצונים סופה וסערה ודאי השולטים בעולם במאמר בוראם, והוא עולה ומשטין יורד ומקטרג (אור יקר).

² של מ' הנקרא ים (רח"ו במ"מ) ואע"פי שלעיל אמרנו שהים הוא עו"הז ירמוז ג"כ דיני המלכות (מ"מ).

³ ופי' הכתוב ויטלוהו ביד גזר דין של המלכות הנקראים (מ"מ).

⁴ מספקא לי אם עדין דין חבוט הקבר, או דין חמישי שהוא תולעת, והיותר נראה שהוא דין (תועלת) [תולעת], שדין חבוט הקבר הגוף שלם כל שלשה ימים, והוא נדון בכל גופו שלם כדפירשו בפרק חיבוט הקבר, ועתה דין זה כל אחד לעצמו, "מעינוי" אם הסתכלו בערוה וכיוצא, "מידו" אם משמשו בעריות

<p>תלתינ יומיין כל אינון תלתינ יומיין אתדנו נפשא וגופא כחדא ובגיני כך אשתכח נשמתא¹ לתתא בארעא דלא סלקת לאתרה כאתתא דיתבת לבר כל יומי מסאבותא² לבתר נשמתא סלקא וגופא אתבלי³ בארעא עד ההוא זמנא דיתער קודשא בריך הוא למיתייא</p>	<p>עד שלשים ימים כל אותם שלשים ימים נדונים הנפש והגוף כאחד ולכן הנשמה נמצאת בארץ למטה שאינה עולה למקומה כאשר שיושבת בחוץ כל ימי הטמאה אחר כך הנשמה עולה והגוף נרקב בארץ עד אותו זמן שיעיר הקדוש ברוך הוא את המתים.</p>
<p>וזמינא קלא חדא לאתערא בני קברי ויימא (ישעיה כו יט) הקיצו ורננו שוכני עפר⁴ כי טל אורות טלך⁵ וארץ רפאים תפיל⁶ אימתי יהא דא בזמנא דיתעבר מלאך המות מעלמא דכתיב (שם כה ח) בלע המות לנצח וגו' כיון דבלע המות לנצח לבתר ומחה יהו"ה אלהים דמעה מעל כל פנים וחרפת עמו יסיר מעל כל הארץ בדין כתיב (&) ויאמר יהו"ה לדג ויקא את יונה אל היבשה</p>	<p>ועתיד קול אחד להעיר בבית הקברות ויאמר הקיצו ורננו שוכני עפר כי טל אורת טלך וארץ רפאים תפיל אימתי זה יהיה בזמן שיעבר מלאך המות מן העולם שכתוב (שם כה) בלע המות לנצח וגו' כיון שבלע המות לנצח אחר כך ומחה ה' אלהים דמעה מעל כל פנים וחרפת עמו יסיר מעל כל הארץ אז כתוב ויאמר ה' לדג ויקא את יונה אל היבשה.</p>
<p>כיון דאתער ההוא קלא ביני קברי כדין כל קברייא יקיא לאינון מתייא דבהון לבר הדא הוא דכתיב (&) וארץ רפאים תפיל מאי תפיל דיקיא לון לבר רפאים מהו רפאים דקבילו אסוותא כמלקדמין ואתסיאו גרמין בגרמין ואלין אקרונ רפאים</p>	<p>כיון שהתעורר אותו קול בין הקברים אזי כל הקברים יקיא את אותם המתים שבהם החוצה זהו שכתוב וארץ רפאים תפיל מה זה תפיל שתקיא אותם החוצה רפאים מה זה רפאים שקבלו רפואה כמקדם ונרפאו עצמות בעצמות ואלה נקראים רפאים.</p>
<p>ואי תימא הא כתיב (בשאר עכו"ם) (שם כו יד) רפאים בל יקומו אלא ודאי כל עלמא יתסון גרמין בני קברי⁷ אבל מנהון יקומו ומנהון לא</p>	<p>ואם תאמר הרי כתוב (בשאר עובדי כוכבים ומזלות) רפאים בל יקומו אלא ודאי כל העולם יתרפאו עצמותם בבית</p>

והוצאת זרע לבטלה גזל והרמת יד וכיוצא, "מרגלוי" לרע ירוצו והיינו שכולם נדונים בצער (תועלת) [תולעת] ובאשה וצחנה, והיינו "נפשא וגופא כחדא" כאומרו ונפשו עליו תאבל (אור יקר).

¹ שצער זה הוא דין נשמה בזולת מה שידונו אותה אחר כך בעלותה לטהרה בטבילות בנהר די נור ונשאבת שם, אמנם עתה נפש ונשמה בצער גוף (אור יקר).

² היינו ימי נדוטה שאינם ימי ליבון אפילו, לכך היא עומדת שומה בעולם הזה ואינה עולה להתלבן, לבתר נשמתא סלקא להתלבן כפי מה שהיא נדונית ליטהר על ימי טהריאל המלאך בפתח היכל לבנת הספי"ר (אור יקר).

³ אינו דין (תועלת) [תולעת] אלא עיכול שאר בשר וגידים וכיוצא שאינם בדין (תועלת) [תולעת] ולא סרחון אלא דין עפר, ואז הוא דין ששי דין גינם אל הרוח ואל הנפש ואל הנשמה, כל ימי דין הגוף בעפר, שקט הגוף מעפר שנשארו עצמות יבשות טהורות ונקיות שקטו הדינים כולם, ואין דין ששי שהוא דין גיהנם כדלקמן. וכל זה הוא במעי הדגה (אור יקר).

⁴ והיינו שהקדוש ברוך הוא מרפאם שם בתוך העפר, והם כישנים אחר ששם נתקנו כל אבריהם ונתרפאו, וזהו שאמר הקיצו להכניס בהם הרוח (אשר) [אחר?] שנתקרבו עצם אל עצמו ועלה עליהם בשר וגידים ועור, והיינו אומרו הקיצו ורננו שם בתוך קבריהם (אור יקר).

⁵ כבר נכנסו טל אורות שם אליהם בתוך קברם, ואחר שצוים שיחיו שם וירננו בתוך משכבותם שוכני עפר, יצוה לארץ שאלו הרפאים שנתרפאו מחוליים תפיל והיינו בפתחי את קברותיכם עמי, והשתא קשיא ליה דכתיב באומות רפאים בל יקומו (אור יקר).

⁶ והקול הזה המתעורר הוא אומרו "ו(ה)ארץ רפאים תפיל" דהיינו שיקא אותם אל היבנה, והנה הים הוא העולם הזה, אם כן אינו אל היבשה אלא אל הים, אבל היבשה הוא סוד הרחמים ויטול הדין, ולזה אימתי יהא דא "בזמנא דיתעבר מלאך המות" שעל ידי סערת דינו עושה העולם הזה ים סוער, אמנם כשבלע המות לנצח אז אין העולם הזה ים סוער אלא יבשה נחה ושוקטת, וזהו שאמר "כדין כתיב" וכו' (אור יקר).

⁷ ולכך בין של ישראל בין של אומות נקראים רפאים, לשון רפואה, אך ישראל יקומו ואומות העולם לא יקומו, ואם תאמר כיון שלא יקומו למה יתרפאו, וי"ל שלא ירגישו הרשעים צער שאין להם תחיה אלא במה ששייבם הקב"ה לקדמותם ברפואת אבריהם והם אינם קמין, חוזרים מתחלה לדין קבר, והיינו יצאו

<p>יקומו ועל דא כתיב (&) רפאים כל יקומו זכאה חולקהון דישראל דכתיב בהו נבלתי יקומו ובהאי נונא אשכחנא מלין לאסוותא דכל עלמא¹</p>	<p>הקברות אבל מהם יקומו ומהם לא יקומו ועל זה כתוב רפאים כל יקומו אשרי חלקם של ישראל שכתוב בהם נבלתי יקומו ובדג הזה מצאנו דברים לרפואה של כל העולם.</p>
<p>האי נונא כיון דבלע ליונה מת וביה הוה יונה תלתא יומין לבתר אתקיים כמלקדמין ואקי ליונה לבר והא אוקמוה דכתיב (&) ויתפלל יונה אל יהויה אלהיו ממעי הדגה כתיב הכא הדגה וכתיב התם (שמות ז כא) והדגה אשר ביאור מתה והא אוקמוה כגוונא דא זמינת ארעא דישראל לאתערא בקדמיתא² ולביתר וארץ רפאים תפיל</p>	<p>הדג הזה כיון שבלע את יונה הוא מת ובו היה יונה שלשה ימים ואחר כך חזר לחיים כמקדם והקיא את יונה החוצה והרי פרשוה שכתוב ויתפלל יונה אל ה' אלהיו ממעי הדגה כתוב כאן הדגה וכתוב שם והדגה אשר ביאר מתה והרי פרשוה כמו זה עתידה ארץ ישראל להתעורר בראשונה ואחר כך וארץ רפאים תפיל.</p>
<p>והא אוקימנא דשבעה דינין³ יחלפון עליה דבר נש כד נפיק מהאי עלמא חד ההוא דינא עלאה כד נפיק רוחא מן גופא ב' כד עובדוי ומלוי אזלין קמיה ומכרוי עלוי ג' כד עייל לקברא ד' דינא דקברא ה' דינא דתולעתא ו' דינא דגיהנם ז' דינא דרוחא דאזלא ושאתת בעלמא ולא אשכחת אתר נייחא עד דישתלים עובדוי בנין דא בעי בר נש לאסתכלא תדיר בעובדוי ויתוב קמי מריה</p>	<p>והרי בארנו ששבעה דינים יחלפו על האדם כשיוצא מן העולם הזה אחד אותו דין עליון כשיוצאת הרוח מן הגוף ב' כשמעשיו ודבריו הולכים לפניו ומכריזים עליו ג' כשנכנס לקבר ד' דין הקבר ה' דין התולעת ו' דין הגיהנם ז' דין הרוח שהולכת ומשוטטת בעולם ולא מוצאת מקום מנוחה עד שישלמו מעשיו משום זה צריך אדם להתבונן תמיד במעשיו וישוב לפני אדונו.</p>
<p>וכד אסתכל דוד מלכא בדינין אלין דבר נש אקדים ואמר (תהלים קד א) ברכי נפשי את יהויה עד לא תפוק מן עלמא בעוד דאנת אשתכחת עם גופא וכל קרבי את שם קדשו אינון שייפא גופא דמשתתפי כחדא ברוחא השתא דתשתכחון עמה אקדימו לברכא שמא קדישא עד לא ימטי זמנא דלא תיכלון לברכא ולא תבא בתיובתא ועל דא אמר ברכי נפשי את יהויה הללויה אתו אינון חברייא ונשקו רישיה</p>	<p>וכשהתבונן דוד המלך בדיני האדם הללו הקדים ואמר ברכי נפשי את ה' בטרם תצא מן העולם בעוד שאת נמצאת עם הגוף וכל קרבי את שם קדשו הם אברי הגוף שמשותפים כאחד עם הרוח עכשיו כשתמצאו עמה הקדימו לברך את השם הקדוש טרם שיבא זמן שלא תוכלו לברך ולחזר בתשובה ועל זה אמר ברכי נפשי את ה' הללויה באו אותם החברים ונשקו את ראשו.</p>
<p>רבי חייא פתח ואמר</p>	<p>רבי חייא פתח ואמר</p>

וראו בפגרי האנשים וכו' והיינו אלה לחיי עולם, ואלה לחרפות לדראון עולם דראון לכל בשר ויש אפילו שלא יקיצו בכלל וכו' (אור יקר). 26

¹ פי' כמו שהדג הזה היה חי ואח"כ מת ואח"כ חיה. כן האדם היה חי ומת ואח"כ בתחייה חי (מ"מ).
² פי' שמתו ארץ ישראל הם חיים תחלה ומ"ש ולביתר וארץ רפאים תפיל היינו אחר שמתעוררת א"י ע"י הקול הנזכר לעיל. כמ"ש זמינא קלא חדא וכו' ואח"כ וארץ רפאים תפיל והיינו תח"ה וכמ"ש לעיל. כיון דאיתער ההוא קלא בני קברי כדון כל קברייא יקאו לאינון מיתתיא דבהון הה"ד וארץ רפאים תפיל. א"נ ל"ל לאתערא בקדמיתא היינו מתי ארץ ישראל. ולביתר ארץ רפאים תפיל היינו מתי חוצה לארץ (מ"מ).
³ גם בעולם הנפשות עלול הוא לכמה צירופים וליבונים עד בואו למנוחתו, וכנודע מחרדת ר' יוחנן בן זכאי (ברכות כח ע"ב) ובזוה"ק (ויקהל ריא ע"ב וריב ע"א). ובפרט דינא דקיברא שאמרו בזוה"ק (תרומה קנא ע"א) דהא לית לך כל צדיק וצדיק בעלמא דלית ליה דינא דקברא ע"ש. ובזוה"ק (ויקהל קצט ע"ב) וכן בפ' נשא (קכו ע"ב) הז' דינין שעוברין על כל אדם ע"ש. וע' עוד בספר הגלגולים (דפוס פרעמישלא פ' נט ופ' סט ושם פ' לח ופ' נה ובכ"מ שם), מענין הדינין של האדם אחר פטירתו. וכ"ז הוא מסבת הזוהמא והרע רח"ל (דע"ה ח"ב יג ע"ב).

ר/א ¹	
<p>קחו מאתכם² תרומה ליהו"ה תא חזי קודשא בריך הוא כד ברא עלמא לא ברא ליה אלא בגין דייטון ישראל ויקבלון אורייתא באורייתא אתברי עלמא ועל אורייתא קיימא הדא הוא דכתיב (ירמיה לג כה) אם לא בריתי יומם ולילה חקות שמים וארץ לא שמתי אורייתא איהי ארכא דחיי בהאי עלמא וארכא דחיי בעלמא דאתי</p>	<p>קחו מאתכם תרומה לה' בא וראה כשברא הקדוש ברוך הוא את העולם לא בראו אלא כדי שיבאו ישראל ויקבלו את התורה בתורה נברא העולם ועל התורה הוא עומד זהו שכתוב (ירמיה לג) אם לא בריתי יומם ולילה חקות שמים וארץ לא שמתי התורה היא ארך חיים בעולם הזה וארך החיים בעולם הבא.</p>
<p>וכל מאן דאשתדל באורייתא כאילו אשתדל בהיכליה דקודשא בריך הוא דהיכליה עלאה דקודשא בריך הוא אורייתא איהי³ וכד בר נש עסיק באורייתא קודשא בריך הוא קאים תמן ואצית לקליה כמה דכתיב (מלאכי ג טו) ויקשב יהו"ה וישמע וגו' ואשתזיב בר נש מתלת דינין מדינא דהאי עלמא ומדינא דמלאך המות דלא יכיל לשלטאה עליה ומדינא דגיהנם</p>	<p>וכל מי שמשתדל בתורה כאלו השתדל בהיכלו של הקדוש ברוך הוא שהיכלו העליון של הקדוש ברוך הוא היא התורה וכשאדם עוסק בתורה הקדוש ברוך הוא עומד שם ומקשיב לקולו ככתוב ויקשב ה' וישמע וגו' ונצול האדם משלשה דינים מדין העולם הזה ומדין מלאך המות שלא יכול לשלט עליו ומדין הגיהנם.</p>
<p>ויכתב ספר זכרון⁴ מאי איהו אלא אית ספר לעילא⁵ ואית ספר לתתא⁶ זכרון אתר (נ"א את) קיימא קדישא⁷ דנטיל וכניש לגביה כל חיין דלעילא⁸ ספר זכרון תרין דרגין⁹ דאינון חד ורזא דא שם יהו"ה שם חד יהו"ה חד וכלא מלאה דהא¹⁰</p>	<p>ויכתב ספר זכרון מי הוא אלא יש ספר למעלה ויש ספר למטה זכרון (אות) הברית הקדוש שנוטל וכונס אליו את כל החיים שלמעלה ספר זכרון שתי דרגות שהן אחת וסוד זה שם יהו"ה שם אחד יהו"ה אחד והכל דבר אחד.</p>
<p>בגין דאית שם ואית שם לעילא¹¹ דאיהו אתרשים (ס"א אקרי שם) ממה דלא ידיע¹² ולא אתרמיז בידיעה כלל¹³ ודא אקרי נקודה עלאה!</p>	<p>משום שיש שם ויש שם למעלה שהוא נרשם (נקרא שם) ממה שלא ידוע ולא נרמז בידיעה כלל וזו נקראת נקודה</p>

1

² נלע"ד שדורש פסוק הקודם (לה, ד) זה הדבר אשר צוה ה' לאמר, שרש"י פירש צוה ה', לי לאמר לכם, אבל בפסוק לא נזכר לא לי ולא לכם. אמנם באמור כאן יכון שמה שהוא אומר להם קחו מאתכם וגו', הוא מה שה' צוה בכלל שיאמר תמיד בסתם בני אדם דהיינו הכרוז האומר כך תמיד, ועניינו שכל אחד יקח משלו מה שיהיה תרומה לה', פי' דבר ראוי להתרומם ולהתקבל לפניו. והענין שידוע שטעם ביאת הנשמה לעולם הוא לברר ניצוציה ולתקנם ולהרימם למקורם בקדושה, וזהו קחו מאתכם משלכם תרומה לה' (רמ"ז).

³ פי' שהמלכות הנקרא תורה שבע"פ היא היכל לזעיר וכן הבינה הנקרא ג"כ תורה שבע"פ היא היכל לאבא (מ"מ).

⁴ ע ע"א (הערת הזהר). אמר לזכור ברית, דע"י שרואה אדם את אשתו מקושטת, מתעורר בריתו, והוא הזכרון שזוכר בריתו, דהתעוררות הוא ע"י זכרון הברית, וביה הזכרון ספר זכרון, כמ"ש בפ' ויקהל (ר ע"א), והוא כל זכורך, דבינינה אשתמודע דכורא דכר (בהגר"א על תיקו"ז מח ע"א).

⁵ אבא (מ"מ).

⁶ מלכות (מ"מ).

⁷ יסוד (מ"מ).

⁸ פי' כל המוחין נכללים בו (מ"מ).

⁹ מלכות ויסוד (רח"ו).

¹⁰ פי' ספר זכרון כמו שם ה' שהם יסוד ומלכות (מ"מ).

¹¹ קסב ע"א (הערת הזהר). חכמה (רח"ו).

¹² מא"א (מ"מ).

¹³ מעתיק יומין (מ"מ).

<p>שם לתתא דאקרי שם (דברים ד לב) מקצה השמים² ועד קצה השמים בנין דקצה השמים אקרי זכרון והאי שם איהו נקודה דלתתא דאיהו שם מההוא זכרון³ דאיהו קצה השמים דנטיל כל היין⁴ דלעילא ודא איהו קצה השמים דלתתא ושם דיליה איהי נקודה דלתתא נקודה דא⁵ איהו ספר דקיימא בחושבנא ודא הוא ולחושבי שמו⁶ ספר דקאמרן ושם חד מלה הוא בכל סטריין⁷</p>	<p>עליונה שם למטה שנקרא שם מקצה השמים ועד קצה השמים משום שקצה השמים נקרא זכרון והשם הזה הוא נקודה שלמטה שהוא שם מאותו זכרון שהוא קצה השמים שנוטל את כל החיים שלמעלה וזהו קצה השמים שלמטה והשם שלו היא הנקדה שלמטה נקודה זו היא ספר שעומד בחשבון וזהו ולחשבי שמו הספר שאמרנו ושם דבר אחד הוא בכל הצדדים.</p>
<p>נקודה דא⁸ בנין דקיימא באמצעיתא⁹ איהי עלאה על כל דאתאחדן בה שית סטריין¹⁰ אתאחדן בספר עלאה¹¹ ואיהו עלאה עלייהו שית סטריין אתאחדן בספר תתאה¹² ואיהו עלאה עלייהו ועל דא ספר עלאה ספר תתאה וכלא אקרי תורה</p>	<p>הנקודה הזו משום שהיא עומדת באמצע היא עליונה על כל הנאחזים בה ששה צדדים אחוזים בספר העליון והוא עליון עליהם ששה צדדים נאחזים בספר התחתון והוא עליון עליהם ועל זה ספר עליון וספר תחתון והכל נקרא תורה.</p>
<p>מה בין האי להאי אלא ספר עלאה איהו תורה שבכתב בנין דאיהי סתימא¹³ ולא קיימא אלא בכתב¹⁴ דתמן איהו אתר לאתגלאה לתתא ומאן איהו עלמא דאתי¹⁵ ספר תתאה דא תורה דאקרי תורה שבעל פה ומאן איהו על פה¹⁶ אלין רתיבין דלתתא דאיהי קיימא עלייהו ובנין דלאו אינון בכללא דכתיבה דלעילא¹⁷ אקרון על פה</p>	<p>מה בין זה לזה אלא ספר עליון הוא תורה שבכתב משום שהיא סתומה ולא עומדת אלא רק בכתב ששם הוא המקום להתגלות למטה ומי הוא העולם הבא ספר התחתון זו תורה שנקראת תורה שבעל פה ומי הוא על פה אלו המרכבות של מטה שהיא עומדת עליהן ומשום שאינן בכלל של כתיבה שלמעלה נקראים על פה.</p>
<p>ותורה דא¹⁸ קיימא על פה¹⁹ בנין דכתיב (בראשית ב י) ומשם יפרד והיה לארבעה</p>	<p>ותורה זו עומדת על פה משום שכתוב ומשם יפרד והיה לארבעה ראשים ותורה</p>

1 צג ע"א (הערת הזהר). חכמה (רח"ו).
 2 פ' שמים הוא זעיר וקצה העליון הוא יסוד דאימא וקצה התחתון הוא יסוד דזעיר. והביא פסוק זה לומר שקצה השמים שהוא יסוד הוא זכרון (מ"מ).
 3 פ' שמלכות מקבלת מיסוד (מ"מ).
 4 מוחין דקיימא בחושבנא (רח"ו). פ' שכל החשבונות בסיהרא אינון (מ"מ).
 5 מלכות (רח"ו).
 6 פ' שכשמו שהיא מ' יש בה חשבון (מ"מ).
 7 פירוש כי בין בהבנת המלות ובין בחשבנם הוא אחד. כי שם עולה בחשבון ספר. ועיין במה שנתבאר אצלנו בכונת העולה לס"ת לקרות מה יכוין במילת ספר (שער מאמרי רשב"י). פ' חושבניה דדין כחושבניה דדין ש"ס ספ"ר הם חשבון אחד (מ"מ).
 8 מלכות (רח"ו במ"מ).
 9 ע"ג היכלות (רח"ו).
 10 ו' היכלות (רח"ו).
 11 קלז ע"ב (הערת הזהר).
 12 מלכות (רח"ו). ור"ל היכלות הביראה חיותם מהמ' (מ"מ).
 13 ריד ע"א שמיני מ ע"ב (הערת הזהר).
 14 בינה (רח"ו). ולפ"ז תורה שבכתב הוא אבא הגנוז בכתב שהיא בינה (מ"מ).
 15 פ' קאי על כתב (מ"מ).
 16 פ"ה ע"ה גימ' הכסא הם ההיכלות שהנוק' רוכבת עליהם (רח"ו).
 17 פ' ב"ע אינם בכלל ז"ן דאצילות שתיקונם הוא מאימא הנקרא כתב וז"ש דלאו אינון בכלא דכתיבה (מ"מ).
 18 מלכות (רח"ו).
 19 פ' הם ההיכלות כדלעיל (מ"מ).

<p>ראשים ותורה עלאה¹ אף על גב דאיהי קיימא לעילא לא אקרי על הכתב אלא שבכתב דקיימא בכתב וההוא כתב אתעביד היכלא לגביה² ואיהי קיימא גו ההוא היכלא ואתטמרת תמן ובגין כך אקרי תורה שבכתב ולא על כתב</p>	<p>העליונה אף על גב שהיא עומדת למעלה לא נקראת על הכתב אלא שבכתב שעומדת בכתב ואותו הכתב נעשה היכל אליה והיא עומדת בתוך אותו ההיכל ונשמרת שם ולכן נקראת תורה שבכתב ולא על כתב.</p>
<p>אבל תורה דלתתא איהי קיימא על רתיכהא ואקרי על פה³ דקיימא עליהו ובגין דלא אתחשיבת קיה (נ"א אתיהיבת⁴) מלגו מכללא דכתיבה לא אתעבידו היכלא להאי נקודה כהיא נקודה עלאה ובגין דקיימא עליהו⁵ אקרי תרומה</p>	<p>אבל התורה שלמטה היא עומדת על מרכבותיה ונקראת על פה שעומדת עליהן ומשום שלא נחשבת (נתנה) מבפנים מכלל של כתיבה לא נעשו היכל לנקדה הזו כמו אותה נקודה עליונה ומשום שעומדת עליהן נקראת תרומה.</p>
<p>תו שמענא מבוצינא קדישא תרומה מהו תרומה כמה דאוקימנא תרי ממאה תא חזי כל אינון דרגין קדישין די ברזא דמהימנותא דקודשא בריך הוא אתגלי בהון אינון עשר דרגין⁶ ואינון עשר אמירן כמה דאוקמוה ואלין עשר סלקין למאה⁷ וכד אצטריך לן להאי נקודה תתאה לארמא לה אסיר לן לנטלא לה בלחודהא אלא לה ולבעלה ואינון תרי מאינון מאה⁸ דקאמרן בגין דלא אצטריך לאפרשא לון כלל אלא ליחדא לה ולבעלה ועל דא אתקרי תרומה בכללא חדא</p>	<p>עוד שמעתי מן המנורה הקדושה תרומה מה זה תרומה כמו שבארנו שנים ממאה בא וראה כל הדרגות הללו הקדושות שבסוד האמונה שנגלה בהן הקדוש ברוך הוא הן עשר דרגות והן עשר אמירות כמו שבארוה ואלו העשר עולים למאה וכשאנו צריכים הנקדה התחתונה הזו להרים אותה אסור לנו לקחתה לבדה אלא אותה עם בעלה והם השנים מהמאה שאמרנו משום שאין צריך להפרידם כלל אלא ליחדה עם בעלה ולכן נקראת תרומה בכלל אחד.</p>
<p>ותא חזי בכל יומא כרוזא קארי כל בני עלמא בכו קיימא מלה דא ודא הוא</p>	<p>ובא וראה בכל יום הכרוז קורא כל בני העולם בכם עומד הדבר הזה וזהו</p>
<p>ר/ב</p>	
<p>קחו מאתכם תרומה ליהו"ה ואי תימא⁹ דקשיא מלה עלייכו כל נדיב לבו יביאה</p>	<p>קחו מאתכם תרומה לה' ואם תאמרו שהדבר קשה עליכם כל נדיב לבו יביאה.</p>
<p>מהו יביאה אלא מהכא אולפינא¹ רזא לצלותא² דבר נש דדחיל למאריה ומכוין לביה</p>	<p>מה זה יביאה אלא מכאן למדנו את סוד התפלה שאדם שפוחד מרבוננו ומכון</p>

¹ חכמה (רח"ו).

² פי' בינה הנקרא כתב נעשית היכל לאבא (מ"מ).

³ פירוש בא"ו שהוא אחדות א' אנו אומרים תורה שבכתב דהיינו אבא בגו אימא אבל היכלות הבריאה שנודע שב"ע כולם נקרא עלמא דפירודא. אנו אומרים תורה שבע"פ ולא תורה שבפה (מ"מ).

⁴ פי' קא על רתיבהא הנזכר שהם היכלות המלכות שאינם בכלל אצילות שיונקים מהבינה הנקרא כתב (מ"מ).

⁵ על י"ב בקר (רח"ו).

⁶ פי' ט' ספירות דז"א ומלכות המשלימתו הם עשר (מ"מ).

⁷ כל ספירה כלולה מעשר (מ"מ).

⁸ יסוד דז"א ויסוד נוק' אחדות א' (רח"ו).

⁹ ירצה שדבר זה קשה כי איך יוכל אדם חומרי להתעסק בעניינים רוחניים אלה אם היה אפשר לעשותו תכבד העבודה מאד, לכן אמר כל נדיב לבו, וכלומר הלא יש בכם שתי סגולות עליונות רצון ושכלי, שכן הן כוחות השכלים הפשוטים, וזהו נדיב דהיינו החפץ, ולבו הוא השכל, וגם מזה תשכילו שהדבר קל ולא קשה. מהו יביאה, מרגיש כמה דברים, אחד שמלה זו נראית מיותרת שהיה די שיאמר קחו מאתכם תרומה לה' כל נדיב לבו זהב וכסף ונחשת, ואם משום שר"ל את תרומת ה' ועליה מושכת מלת יביאה יקשה ייתור הכינוי כי היל"ל יביא את תרומת ה'. ועוד שהיה לו לפרש למי או אנה יביאה (רמ"ז).

<p>ורעותיה בצלותא אתקין תקונא דלעילא כמה דאוקימנא בקדמיתא בשירין ותושבחין³ דקאמרין מלאכין עלאין⁴ לעילא ובהוא סדורא דתושבחין⁵ דקא אמרי ישראל לתתא איהי קשיטת גרמאה ואתתקנת בתקונהא כאתתא דאתקשטת לבעלה</p>	<p>לבו ורצונו בתפלה מתקן תקון העליון כמו שבארנו בראשונה בשירות ותשבחות שאומרים המלאכים העליונים למעלה ובאותה עריכת התשבחות שאומרים ישראל למטה היא מקשטת את עצמה ומתקנת בתקוניה כמו אשה שמתקשטת לבעלה.</p>
<p>ובסדורא דצלותא⁶ בהוא תקונא דצלותא דמיושב אתקינו עולמתהא⁷ וכל אינון דילה ומתקשטין כל אינון בהדה לבתר דאתתקן כלא⁸ ואתסדרו⁹ כד מטו לאמת ויציב כדין כלא מתתקנא איהי ועולמתהא¹⁰ עד דמטו לגאל ישראל כדין אצטריך למיקם כלא על קיומיהו</p>	<p>ובסדור התפלה באותו התקון של תפלת מישוב מתקנים את עלמותיה וכל אלו שלה ומתקשטות כל עלמותיה ואחר כך הכל מתקנים ומסדרים וכשמגיעים לאמת ויציב אז הכל מתקנים היא ועלמותיה עד שמגיעים לגאל ישראל ואז צריך לעמד הכל על מקומם.</p>
<p>בגין דכד בר נש מטי לאמת ויציב וכלא אתתקן עולמתהא נטלי לה ואיהי נטילת גרמאה לגבי מלאכ עלאה¹¹ כיון דמטו לגאל ישראל¹</p>	<p>משום שכאשר מגיע אדם לאמת ויציב והכל מתקן עלמותיה נוטלות אותה והיא נוטלת את עצמה למלך העליון כיון</p>

¹ הלא התפילה נקראת נדבה כמש"ה (תהלים קיט, קח) נדבות פי רצה נא ה', שהיא היא עבודה שבלב והיינו נדיב לבו, וכן שנינו אל תעש תפילתך קבע, פי' שלא תדמה בעיניו כחובה המוטלת עליו אלא יעשה בנדבת הלב, וידוע שהתפילה היא היותר מסוגלת ותמידית לתיקון העולמות כולם, ולכן בפסוק זה שבו מזהיר הכרוז שיזהרו לתקן נשמותיהם בהעלות בירוריהם, כאן נסתר סוד התפילה שהוא היותר כוללת ענין זה מכל שאר המצוות, ובה יתבאר הפסוק כולו, כי בתיקון העולמות ועלייתם היינו תרומה לה' התרוממות של הניצוצות הפרישה מהקליפות, ויביאה, פי' הכניסה בפנימיות וזו תעשה עם תרומת ה' (רמ"ז).

² סתם רזא סודו הוא השכינה המתרוממת עד למעלה כדמפרש ואזיל. רזא הוא יסוד, וידוע שיש עמוד בין כל עולם ועולם שבפנימיותו עולים העולמות, והיינו יביאה, בתוכי תוכות (רמ"ז).

³ קצז ע"א (הערת הזהר). שבהם השכינה מתוקנת לעלות, וה"ס הקב"ה שבא לבית המקדש (נ"א לבית הכנסת) לעלות העולמות, והיינו להעלות העליות שיפרש. אבל תחילה צריך למצוא טעם לשבח למה מתחיל מעולם היצירה ולא הזכיר תקון העשייה שהוא בקרבנות וכמו שהובא סוף פרשת במדבר. וי"ל דלא חשיב הכא אלא הבחינות והמדרגות שבעולמות שיש בהן מצוה בתיקונם, רצוני לומר שכבר ידעת מסוד הכוונות שיש ד' בחינות תיקון לד' העולמות, תחילה בפועל ומעשה ואחר כך בדיבור, דהיינו טהרת גופו לתיקון העשייה וטלית גדול וקטן לשל היצירה ותפילה דיד לבריאה ושל ראש לאצילות, וכנגדם בסוד הדיבור דעד ברוך שאמר הוא בעשייה ומשם ועד יוצר ביצירה. והרי שלא יש מצוה חיובית מן התורה בתיקון המעשה לעשייה אלא משל יצירה ואילך, ולכן התחיל מחלק הדיבור שכנגדו יש מצוה בחלק המעשה. ועוד י"ל דאינו מזכיר אלא מה שצריך להתאמץ בכוונת הלב שלא להפסיק כלל והוא מברוך שאמר ואילך כידוע (רמ"ז).

⁴ סגולתם לתקן פנימיות העולמות, וגם הם נרמזים בתואר נדיב לב כנז"ל קצח ע"א (רמ"ז).

⁵ הוא מברוך שאמר עד ישתבח שהוא מסודר על כל פרצופי היצירה, וסודו לתיקון הנשמות של היצירה ופנימיותם. וכנגד בחינות של המלאכים והתחתונים אמר קשיטת גרמאה וכו', והם אורות מקיפים ופנימים המושפעים על השכינה להתעלות עוד לעולמות העליונים. אי נמי כעין כ"ד תכשיטי כלה שאמר בשער אריך, שלהיות הקליפות הנקראים חשך סמוכות למלכות ומחשיכות אותה לכן מאירים בה התכשיטים דוגמת הסרק שמעבירות הנשים על פניהן, וז"ש כאתתא דאתקשטת לבעלה (רמ"ז).

⁶ זהו מיוצר עד העמידה. וקורהו צלותא, מפני שיש סדר קדושה כמו עמידה, וגם יש בו קצת תפילות כגון רחם עלינו אדון עוזינו, וכן באהבת עולם רובה תחנונים. עולמתהא, הם ז' היכלות דזעיר דבריאה, שכל היכלות הבריאה הם בבחינת נקבות לגבי מלכות דאצילות. וכל אינון דילה, הם היכלות מלכות הנכללים ביום עם היכלות זעיר דבריאה, וזהו וכל, פי' בהתכוללות (רמ"ז).

⁷ היכלותיה (רח"ו)

⁸ אמר כך בדרך קצרה לרמוז לכמה תיקונים שנעשים בקריאת שמע בין באצילות בין בבי"ע כנזכר בפירוש חותמא דגושפנקא דפרשת שלח לך קסב ע"א (רמ"ז).

⁹ נראה שר"ל תיקון רמ"ח איברים דקריאת שמע המסודרים מלמעלה למטה ויורדים אל היכל אהבה שהוא שמו של אברה"ם העולה רמ"ח (רמ"ז).

¹⁰ חזר לומר זה לרמוז להיכלות הכלולים בהיכל הרצון שהם אמת ויציב (רמ"ז).

¹¹ ה"ס פרצוף הארה לישראל היורד להיכל הרצון שעליה אמרו בזהר ישראל נחית לקבלה (רמ"ז).

<p>כדין מלכא קדישא עלאה² נטיל בדרגוי ונפיק לקבלא לה³</p>	<p>שמגיעים לגאל ישראל אזי המלך הקדוש העליון נוסע בדרגותיו ויוצא לקבל אותה.</p>
<p>ואנן מקמי מלכא עלאה בעינן לקיימא על קיומנא באימתא ברעדה דהא כדין אושיט ימיניה לגבה ולבתר שמאליה דשוי לה תחות רישה ולבתר אתחבכו תרווייהו כחדא בנשיקו ואלין אינון תלת קדמייתא ובעי בר נש לשוואה לביה ורעותיה ולכוונא בכל הני תקונין וסדורין דצלותא פומיה ולביה ורעותיה כחדא</p>	<p>ואנו מלפני המלך העליון צריכים לעמד על מקומנו באימה ברעדה שהרי אז הוא מושיט ימינו אליה ואחר כך את שמאלו ששם לה תחת ראשה ואחר כך מתחבקים שניהם כאחד בנשיקה ואלה הן השלש הראשונות וצריך אדם לשים לבו ורצונו ולכון בכל התקונים והסדורים הללו של התפלה פיו ולבו ורצונו כאחד.</p>
<p>השתא דמלכא עלאה ומטרוניתא אינון בחבורא בחדוה באינון נשיקין מאן דאצטריך למשאל שאלתין ישאל דהא כדין שעתא דרעותא איהו כיון דשאל בר נש שאלתוי מקמי מלכא ומטרוניתא כדין יתקין גרמיה ברעותיה ולביה לתלתא אחרנין לאתערא חדוה דטמירו דהא מאלין תלת אתברכא בדבקותא אחרא ויתקין בר נש גרמיה למיפק מקמייהו ולאנהא לון בחדוה⁴ גנייא דאלין תלת ועם כל דא דיהא רעותיה דיתברכון תתאי מאינון ברכאן דחדוה טמירא</p>	<p>עכשיו שהמלך העליון והמלכה הם בחבור אחד בשמחה באותן נשיקות מי שצריך לבקש בקשות יבקש שהרי אז שעת רצון היא כיון ששואל אדם שאלותיו מלפני המלך והמלכה אז יתקין עצמו ברצונו ולבו לשלש אחרות לעורר שמחה שבסתר שהרי מאלו השלש הוא מתברך בדבקות אחרת ויתקין אדם את עצמו לצאת מפניהם ולהניחם בשמחה גנוזה של אלו השלש ועם כל זה שיהיה רצונו שיתברכו התחתונים מאותן ברכות של שמחה נסתרת.</p>
<p>וכדין אצטריך למנפל על אנפוי ולממסר נפשיה בשעתא דאיהי נקטא נפשין ורוחין כדין איהי שעתא לממסר נפשיה בגו אינון נפשין דאיהי נקטא דהא כדין צוררא דחיי⁵ איהו כדקא יאות</p>	<p>ואז צריך ליפול על פניו ולמסר את נפשו בשעה שהיא לוקחת את הנפשות והרוחות אז זו השעה למסר נפשו בתוך אותן נפשות שהיא לוקחת שהרי אז צרור החיים הוא כראוי.</p>
<p>מלה דא שמענא ברוין דבוצינא קדישא ולא אתייהיב לי רשו לגלאה בר לבו חסידי עליונין דאי בההיא שעתא דאיהי נקטא נפשין ורוחין ברעו דדביקותא חדא איהו ישוי לביה ורעותיה לדא ויהיב נפשיה בדבקותא בההוא רעותא לאכללא לה בההוא דבקותא אי אתקבלת בההיא שעתא בההוא רעותא דאינון נפשין רוחין ונשמתין דאיהי נקטא האי איהו בר נש</p>	<p>דבר זה שמעתי בסודות של המנורה הקדושה ולא נתנה לי רשות לגלות פרט לכם חסידים עליונים שאם באותה שעה שהיא לוקחת נפשות ורוחות ברצון של דבקות אחת הוא ישים לבו ורצונו לזה ונותן נפשו בדבקות באותו הרצון להכלילה באותה הדבקות אם מתקבלת באותה שעה באותו הרצון של אותן נפשות רוחות ונשמות שהיא לוקחת זהו אדם שנצרר בצרור החיים בעולם הזה</p>

¹ פי' לתחילתו דהיינו תהלות לאל עליון וגואלם, ולכן אנו עומדים אז מפני שאותה ההארה היא מן האצילות, וידוע שכל ענייני האצילות הם בעמידה (רמ"ז).

² פי' יסוד אבא שאז מתחיל לירד במסעיו תוך ז"א, ובגאל ישראל כבר התחיל להכנס תוך רישא דז"א ונמשכת הארתו עד יסוד ז"א ומשם מאיר למלכות שבבריאה, ועיין בספר הכוונות בסוד תהלות לאל עליון (רמ"ז).

³ פי' נפיק אורו היוצא לבריאה חדוה דטמירו, מזל"ן שהם נה"י דאי' שבג' אחרונות מקבלת מהם ועיין בסה"כ (רמ"ז).

⁴ כי ג"ר סוד החיבוק והאמצעיות סוד הנשיקין והאחרונות סוד הזווג (רח"ו). עי' && שחביקו היא חג"ת ונשיקין הם בחבד ????

⁵ צוררת אל חי שהוא היסוד בתוכה (רח"ו).

<p>דאתצריך בצרורא דחיי בהאי עלמא ובעלמא דאתי</p>	<p>ובעולם הבא.</p>
<p>ותו דבעיא לאתכללא מכל סטרין מלכא ומטרוניתא מלעילא ומתתא! ולאטעטרא בנשמתיין בכל סטרין אתעטרת בנשמתיין מלעילא ואתעטרת בנשמתיין מתתא ואי בר נש יכוין לביה ורעותיה לכל דא וימסר נפשיה מתתא בדביקותא ברעותא כמה דאתמר כדין קודשא בריך הוא קארי ליה שלום לתתא כנוונא דההוא שלום דלעילא ההוא דברייך לה למטרוניתא ואכליל לה ואעטר לה בכל עטריין</p>	<p>ועוד שצריך להכלל מכל הצדדים המלך והמלכה מלמעלה ומלמטה ולהתעטר בנשמות בכל הצדדים מתעטרת בנשמות מלמעלה ומתעטרת בנשמות מלמטה ואם אדם יכון לבו ורצונו לכל זה וימסר נפשו מלמטה בדבקות וברצון כמו שנאמר אזי הקדוש ברוך הוא קורא לו שלום למטה כמו שאותו השלום שלמעלה לאותו שמברך את המלכה ומכליל אותה ומעטר אותה בכל העטרות.</p>
<p>אוף הכי האי בר נש קודשא בריך הוא קרי ליה שלום לתתא כמה דאת אמר (שופטים י כד) ויקרא לו יהו"ה שלום וכל יומי הכי קראן ליה לעילא שלום בנין דאכליל ואעטר למטרוניתא לתתא כנוונא דההוא שלום לעילא וכד אסתלק ההוא בר נש מהאי עלמא נשמתייה סלקא ובקעא בכל אינון רקיעין ולית מאן דימחי בידה וקודשא בריך הוא קרי לה ואמר (ישעיה נז ב) יבא שלום ושכינתא אמרה ינוחו על משכבותם וגו' ויפתחו לה</p>	<p>אף כך לאיש הזה הקדוש ברוך הוא קורא לו שלום למטה כמו שנאמר (שופטים ו) ויקרא לו ה' שלום וכל ימיו כך קוראים לו למעלה שלום משום שהכליל ועטר את המלכה למטה כמו שאותו שלום למעלה וכאשר אותו האדם מסתלק מן העולם הזה נשמתייה עולה ובוקעת את כל אותם הרקיעים ואין מוחה בידה והקדוש ברוך הוא קורא לה ואומר יבוא שלום והשכינה אומרת ינוחו על משכבותם וגו' ויפתחו לה</p>
<p>רא/א</p>	
<p>תליסר טורי דאפרסמונא דביא ולא יהא מאן דימחי בידה ועל דא זכאה איהו מאן דישווי לביה ורעותיה לדא ועל דא כתיב (&) כל נדיב לבו יביאה את תרומת יהו"ה לגבי מלכא עלאה כמה דאתמר</p>	<p>שלשה עשר נהרות אפרסמון טהור ולא יהיה מי שימחה בידה ועל כך אשרי מי שישים לבו ורצונו לזה ועל זה כתוב כל נדיב לבו יביאה את תרומת ה' למלך העליון כמו שנתבאר.</p>
<p>ארים רבי אבא קליה ואמר ווי רבי שמעון אנת בחיין ואנא בכינא עלך לא עלך בכינא אלא בכינא על חברייא ובכינא על עלמא רבי שמעון כבוצינא דשרנא דאדליק לעילא ואדליק לתתא ובנהורא דאדליק לתתא נהירין כל בני עלמא (נ"א נהיר לעילא) ווי לעלמא כד יסתלק נהורא דלתתא בנהורא דלעילא מאן ינהיר נהורא דאורייתא לעלמא קם רבי אבא ונשיק לרבי חייא אמר ליה מלין אלין הוו תחות ירך ועל דא קודשא בריך הוא שדרני עד הכא לאתחברא עמכון זכאה חולקי</p>	<p>הרים רבי אבא את קולו ואמר אוי רבי שמעון אתה בחיים ואני בוכה עליך לא עליך אני בוכה אלא אני בוכה על החברים ובוכה על העולם רבי שמעון הוא כמו מנורה של נר שדולק למעלה ודולק למטה ובאור שדולק למטה מאירים לכל העולם (מאיר למעלה) אוי לעולם כשיסתלק האור שלמטה לאור שלמעלה מי יאיר לנו את אור התורה לעולם קם רבי אבא ונשק את רבי חייא אמר לו הדברים הללו היו תחת ירך ועל כך הקדוש ברוך הוא שלחני עד לכאן להתחבר עמכם אשרי חלקי.</p>
<p>רבי יוסי פתח קרא אבתריה ואמר וכל חכם לב בכם יבאו ויעשו וגו' קרא אוקמוה אבל תא חזי בשעתא דאמר קודשא בריך הוא</p>	<p>רבי יוסי פתח פסוק אחריו ואמר וכל חכם לב בכם יבאו ויעשו וגו' פסוק זה פרשוהו אבל בא וראה בשעה שאמר</p>

¹ קפט ע"א (הערת הזהר).

<p>למשה (דברים א יג) הבו לכם אנשים חכמים ונבונים אשנה בכל ישראל ולא אשכה נבונים הדא הוא דכתיב (&) ואקח את ראשי שבטיכם אנשים חכמים וידועים ואלו נבונים לא כתיב (&) ואי תימא דנבון¹ איהו דרגא עלאה מחכם² הכי איהו ודאי</p>	<p>הקדוש ברוך הוא למשה הבו לכם אנשים חכמים ונבונים בחן את כל ישראל ולא מצא נבונים זהו שכתוב ואקח את ראשי שבטיכם אנשים חכמים וידועים ואלו נבונים לא כתוב ואם תאמר שנבון היא דרגה יותר עליונה מחכם כך זה ודאי.</p>
<p>מה בין האי להאי חכם הא³ אוקמוה דאפילו תלמיד המחכים לרביה אקרי חכם חכם דידע לגרמיה כל מה דאצטריך נבון כמה דרגין אית ביה⁴ דאסתכל בכלא וידע בדיליה ובאחרנין⁵ וסימנך (משלי יב י) יודע צדיק⁶ נפש בהמתו⁷ (ש"ב כג ג) צדיק⁸ מושל יראת אלהים⁹ והכא חכם לב דייקא¹⁰ בלב חכם ולא באתרא אחרא בגין דקיימא בלב ונבון לעילא ותתא אסתכל בדיליה ובאחרנין</p>	<p>מה בין זה לזה חכם הרי פרשוה שאפילו תלמיד המחכים את רבו נקרא חכם חכם שידוע לעצמו כל מה שצריך נבון יש כמה דרגות שמסתכל בכל ויודע בשלו ובאחרים וסימנך (משלי יב) יודע צדיק נפש בהמתו (שמואלב כג) צדיק מושל יראת אלהים וכאן חכם לב דווקא בלב חכם ולא במקום אחר משום שעומד בלב ונבון למעלה ולמטה מסתכל בעצמו ובשל אחרים.</p>
<p>פתח ואמר (ישעיה מט ג) ויאמר לי עבדי אתה וגו' הכא בצלותא דבעי בר נש לצלאה קמיה דקודשא בריך הוא¹¹ דאיהי פולחנא הדא רבא ויקרא מאינון פולחנין דמאריה תא</p>	<p>פתח ואמר ויאמר לי עבדי אתה וגו' כאן בתפלה שצריך אדם להתפלל לפני הקדוש ברוך הוא שהיא עבודה אחת גדולה ונכבדה מאותן העבודות של רבונו בא וראה יש עבודה של הקדוש ברוך</p>

1

² ולכך חכמים מצא נבונים לא מצא, "הכי הוא ודאי" בלי ספק על דרך הפשט לא יקשה עליך, אמנם יקשה "מה בין האי להאי", כי לפי הנסתר נראה להיפך, כי נבון מצד הבינה וחכם מצד החכמה, והיאך ימצאו אנשים חכמים מצד החכמה ולא נבונים מצד הבינה, ומתוך פשטן של דברים נכנס לנסתרתן (אור יקר).
³ דאפילו תלמיד המחכים לרביה איקרי חכם, רוצה לומר יש [לו] [בו] גבול ממטה למעלה, תחלת שם חכם הוא כשמושיבין תלמיד בפני רבו, ואינו טפס שיהיה רבו אומר לו כל מה שירצה, ואפילו על ימין שמאל שומע ונכנס בו, ואינו מבחין להחכים את רבו ולומר לו אמש אמרת לי היפך זה ועתה אמרת לי כזה קשה לדיך אדיך זהו טפס, אמנם המחכים את רבו שיתחכם בשמועותיו שלא יתנגדו ולא יהיה פליגא דידיה אדידיה הוא תחלת חכם, ועולה עד שהוא מגיע למדרגה שאינו צריך לגרמיה דריה, וזהו שאמר "חכם ידוע לגרמיה כל מה דאצטריך", כבר יודע כל המשנה והברייתא וכל מה שמקובל ביד אחרים מקובל בידו, אמנם להוליד במה שתחת ידו להוסיף מדידה אידידה תשובות ועניינים חידושי תורה אינו משיג כלל, אלא מה שנמסר בידו שמור לו (אור יקר).

⁴ שעניינו הוא להבין דבר מתוך דבר, ועולה עתה הבחינות עד אין מספר, כי יש מבין במדרגה קלה, ויש מי שיעמיק וישכיל בעומקו של דבר, ויעלו המדרגות זה על זה עד אין תכלית עד כאן פשטן של דברים, ובנסתרתן כי נבון הוא מיסוד ולמעלה, וחכם במלכות לבד חכמת שלמה היא נקראת דהיינו חכמה תתאה, והיינו שנקרא חכם לב מהשכינה הנקראת לב, שידוע ענייני המלכות מה שהיא מראה לפני המתגלים ממנה ומשיג שם השגתו לבד, והיינו מה שנמסר בידו נתון בו, והיינו תיקונין דשכינתא בכל מה דהיא מינה ובה, אף הוא יודע מינה וביה "כל מה דאצטריך" כמבואר, וזהו שאמר "בלב חכם ולא באתר אחרא בגין דקיימא בלב", אינו יודע לעלות מהלב ולמעלה, וחכמה שהיא עקרה שאינה מולידה ומוסיפה חתומה וחקוקה בלב, וכן הוא קבוע בלב היינו המלכות ואינו עולה ממנה ולמעלה, אמנם נבון עולה אל היסוד, והרי מדרגה אחת שמוציא ממנו ולחוץ, ומכאן ואילך עולה במעלות, ומבין דבר מתוך דבר, ממדה למדה, עולה עד המקום האפשר לעלות (אור יקר).

⁵ לעצמו ולאחרים (אור יקר).

⁶ יסוד (אור יקר).

⁷ למטה במלכות, שהיא נפש אל החיות שהם למטה ממנה, שחיה בכלל בהמה אריה שור ודאי (אור יקר).

⁸ האיש שעולה בעולם הזכר (אור יקר).

⁹ שהיא מלכות (אור יקר).

¹⁰ פי' בחכמת שלמה (רמ"ז).

11

<p>הזי אית פולחנא דקודשא בריך הוא דקיימא בעובדא דאיהו פולחנא דקיימא בעובדא דגופא ואיהו פולחנא ואית פולחנא דקודשא בריך הוא דאיהו פולחנא פנימאה יתיר דאיהו עיקרא דכלא קיימא בההוא פולחנא פנימאה דאיהו עיקרא דכלא</p>	<p>הוא שעומדת במעשה שהיא עבודה שעומדת במעשה הגוף והיא עבודה ויש עבודה של הקדוש ברוך הוא שהיא עבודה יותר פנימית שהיא עקר הכל ועומדת באותה עבודה פנימית שהיא עקר הכל.</p>
<p>בגופא¹ אית תריסר שייפין דקיימין בעובדא דגופא כמה דאוקיימנא ואינן שייפין דגופא ופולחנא דקודשא בריך הוא דעובדא קיימא בהו בגין דפולחנא דקודשא בריך הוא בתרין סטריין בשייפין דגופא לבר ואית תריסר שייפין אחרנין פנימאין² לגו מן גופא ואינן תקונין פנימאין לגו מן גופא לאתתקנא בהו תקונא דרוחא³ דאיהו פולחנא יקרא פנימאה דקודשא בריך הוא כמה דאוקיימנא גו רזין פנימאין דקאמר רבי שמעון ואינן רזא דחכמתא עלאה ואתידיעו בני חבריא זכאה חולקהון</p>	<p>בגוף יש שנים עשר איברים שעומדים במעשה הגוף כמו שבארנו ואלו הם אברי הגוף ועבודת הקדוש ברוך הוא שהמעשה עומד בהם משום שעבודת הקדוש ברוך הוא היא בשני צדדים באברי הגוף החיצוניים ויש שנים עשר איברים אחרים פנימיים לפנים מהגוף והם תקונים פנימיים לפנים מהגוף לתקן בהם התקון של הרוח שהיא עבודה נכבדה פנימית של הקדוש ברוך הוא כמו שבארנו בתוך הסודות הפנימיים שאמר רבי שמעון והם סוד החכמה העליונה ונודעו בין החברים אשרי חלקם.</p>
<p>צלוחא דבר נש איהו פולחנא דרוחא ואיהו קיימא ברוזין עלאין ובני נשא לא ידעין דהא צלוחא דבר נש בקעת אוירין בקעת רקיעין פתחת פתחין וסלקא לעילא</p>	<p>תפלת האדם היא עבודת הרוח והיא עומדת בסודות עליונים ואנשים לא יודעים שהרי תפלת האדם בוקעת אוירים ובוקעת רקיעים ופותחת פתחים ועולה למעלה.</p>
<p>בשעתא דנהיר נהורא ואתפרש נהורא מן חשוכא כדין כרוזא אזלא בכלהו רקיעין אתתקנו מארי דפתחין מאריהון דהיכלין כל חד וחד על מטריה בגין דאינן דשלטניהון ביממא⁴ לאו אינן דשלטניהון בליליא⁵ וכד עאל ליליא אתעברו שולטנין דיממא ואתמנון שלטנין אחרנין דשליטין בליליא ואתחלפן אלין באלין</p>	<p>בשעה שמאיר האור ונפרד האור מן החשכה אזי הכרוז הולך בכל הרקיעים התתקנו בעלי הפתחים בעלי ההיכלות כל אחד ואחד על משמרתו משום שאותם ששולטים ביום אינם שולטים בלילה וכשנכנס הלילה מעברים שליטי היום ומתמנים שליטים אחרים ששולטים בלילה ומתחלפים אלה באלה.</p>
<p>ורזא דא (בראשית א טז) את המאור הגדול לממשלת היום וגו' וממשלת היום וממשלת הלילה שולטנין אינן די ממנן ביממא ושולטנין אינן די ממנן בליליא ואלין אקרין מממשלת היום ואלין אקרין מממשלת הלילה</p>	<p>וסוד זה את המאור הגדל לממשלת היום וגו' וממשלת היום וממשלת הלילה יש שליטים שממנים ביום ויש שליטים שממנים בלילה ואלו נקראו ממשלת היום ואלו נקראים ממשלת הלילה.</p>
<p>כד עאל ליליא כרוזא נפקא אתתקנו שלטנין דליליא כל</p>	<p>כשנכנס הלילה יוצא כרוז התתקנו שליטי הלילה כל</p>
<p>רא/ב</p>	

¹ בראשית טז ע"א (הערת הזהר).

² עי' בפרשת פנחס דף רכב עד דף רל ביאור ע"ז (רח"ו).

³ פי' ע"י הדיבור שהם התפללות ועסק התורה נתקנו י"ס הפנימיות דזעיר. שהם רוח דזעיר כמ"ש לעיל בשם הרב. וז"ש נמי בסמוך צלוחא דבר נר איהו פולחנא דרוחא (מ"מ).

⁴ פי' מלאכי זעיר (מ"מ).

⁵ פי' מלאכים מהמלכות (מ"מ).

<p>חד וחד לאתריה וכד נהיר יממא כרוזא נפקא אתתקנו שולטנין דיממא כל חד וחד לאתריה (כדין מתעברין שלטנין דליליא ואתפקדון שלטנין דיממא) וכד כרוזא אכריז כדין כלהו כל חד וחד אתפקד על ההוא אתר דאתחזי ליה כדין שכינתא¹ קדמא ונחתא וישראל עאלין לבי כנישתא לשבחה למאריהון פתחין בשירין ותושבחן</p>	<p>אחד ואחד למקומו וכשמאיר היום כרוז יוצא התתקנו שליטי היום כל אחד ואחד למקומו (אז מעברים שליטי הלילה ומתמנים שליטי היום) וכשהכרוז מכריז אז כולם כל אחד ואחד נפקד על אותו מקום שראוי לו אזי השכינה מקדימה ויורדת וישראל נכנסים לבית הכנסת לשבח את רבונם ופותחים בשירות ותשבחות.</p>
<p>דבעי ליה לבר נש² כיון דאתקין גרמיה בפולחנא דעובדא בתקוני דמצוה³ וקדושה⁴ ליחדא לביה בתקונא דפולחנא פנימאה דמאריה ולשוואה לביה ורעותיה בההוא פולחנא דאינון מלין (ד"א דקאמר) דהא מלה סלקא</p>	<p>שצריך לו לאדם שכיון שהתקין עצמו לעבודת המעשה בתקוני מצוה וקדושה ליחד לבו בתקון של העבודה הפנימית של אדונו ולשים את לבו ורצונו באותה עבודה של אותם דברים (שאומר) שהרי הדיבור עולה.</p>
<p>ואינון ממנן דקיימין באוירא אתמנון לארבע סטרי עלמא לסטר מזרח אתמנא ממנא חד דקיימא באוירא לההוא סטרא גזרדי"א שמייה⁵ ועמיה סרכין ממנן אחרנין דאינון מהכאן לההיא מלה דצלותא⁶ וסלקא באוירא בההוא סטרא ונטיל לה האי ממנא</p>	<p>ואותם הממנים שעומדים באויר התמנו לארבעת צדדי העולם לצד מזרח התמנה ממנה אחד שעומד באויר לאותו צד ושמו גזרדי"א ועמו שרים ממונים אחרים שהם מחכים לאותו דיבור של תפלה ועולה באויר באותו צד ונוטל אותו אותו הממנה.</p>
<p>אי היא מלה כדקא יאות הוא וכל אינון סרכין נשקין לההיא מלה וסלקין עמה עד ההוא אוירא דרקיעא⁷ לעילא דתמן ממנן סרכין אחרנין בשעתא דנשקי לההיא מלה פתחי ואמרי זכאין אתון ישראל דידעיתו לאעטרא למאריכון בעטרין קדישין זכאה איהו פומא דמלה דעטרא דא נפקא מניה</p>	<p>אם הדיבור הזה הוא כראוי וכל אותם שרים נושקים את אותו דיבור ועולים עמו עד לאותו אויר של הרקיע למעלה ששם ממונים שרים אחרים בשעה שנושקים את אותו דיבור פותחים ואומרים אשריכם ישראל שאתם יודעים לעטר את אדונכם בעטרות קדושות אשרי הפה שדבור של העטרה הזו יצא ממנו.</p>
<p>כדין פרחין אתוון דקיימין באוירא דבשמא קדישא⁸ דתריסר אתוון⁹ דההוא שמא שליט</p>	<p>ואז פורחות האותיות שעומדות באויר שבשם הקדוש של שתיים עשרה</p>

¹ ט' נקודות יורדות בבריאה (רח"ו). ור"ל כמ"ש הרב זל"ה שבתחילת הלילה לוקחת לאה מרחל ט' ספי' שלה בהלוואה וכתר של רחל יורד לבריאה. ובחצות השני ע"י עסק התורה בעו"הז מעלים הכתב מעט מעט עד אור הבוקר שנקשר בזרוע שמאלי דזעיר וט' נקודות דילה יורדות לבריאה ואח"כ אנו מעלים אותם ע"י התפלה לאצילות ע"כ קיצור לשונו. ובזה תבין מ"ש הר"ח ז"ל ט' נקודות יורדות לבריאה (מ"מ).
² ויקרא קכ ע"ב (הערת הזהר).

³
⁴ ציציית ותפילין (רח"ו).
⁵ עם האותיות המלה גימ' ע"ב ס"ג מ"ה ב"ן והת"ת כולל כולם מזרח (רח"ו).
⁶ פ' התפלות שמתפללים כל ישראל. אבל המתפלל על שונא שיש לו או אם יש לו שום צרה עניינה לקמן (מ"מ).

⁷ פ' המלאך הזה הממונה לסטר מזרח מעלה אותה עד אויר הסמוך לרקיע ומשם באים ממונים אחרים ליטלה כמ"ש בסמוך (מ"מ).

⁸ נראה לי שהוא הנזכר בבראשית טז ע"א ועיי"ש (רמ"ז).
⁹ כתב הרב הוא שם אה"ה הוי"ה אד"ני משולבים הם י"ב אותיות (מ"מ). עי' בהגר"א בסד"צ ב ע"א ד"ה הספירות הן הולכין בתלת תלת, חב"ד חג"ת נה"י, ומלכות היא רביעית שכוללת את כולן, וכמ"ש בתז"ח (עג ע"ג) דתשע ספירות אינון משולשין בעד"א כג"ד, ח"ח"נ" ב"ג"ה" כ"ת"י, ומלכות עשירין לון ורביעין לון, וז"ס שם של י"ב, שמלכות היא כלולה בכל קו האמצעי, שהוא המכריע וצריך להיות כלול משניהם, ביסוד

<p>באורא! והאי איהו שמא דהוה טאס ביה אליהו עד דאסתלק לשמיא והיינו דקאמר עובדיה לאליהו (מ"א יח יב) ורוח יהו"ה ישאך בנין דבשמא דא הוה אליהו טאס ביה באורא והאי איהו שמא דשליט באורא</p>	<p>אותיות שאותו שם שולט באויר וזהו שם שהיה טס בו אליהו עד שעלה לשמים וזהו מה שאמר עובדיה לאליהו (מלכים א יח) ורוח ה' ישאך משום שבשם הזה היה טס בו אליהו באויר וזהו השם ששולט באויר.</p>
<p>ואינון אתוון פרחין וסלקין בההיא מלה² וההוא ממנא דמפתחין דאורא בידיה וכל אינון ממנן אחרנין כלהו סלקין ביה עד רקיעא ואתמסר בידא דממנא אחרא לסלקא לעילא</p>	<p>ואותן האותיות פורחות ועולות באותו דיבור ואותו הממונה שמפתחות האויר בידו וכל אותם הממנים האחרים כולם עולים בו עד לרקיע ונמסר ביד ממנה אחר להעלותו למעלה.</p>
<p>לסטר דרום אית ממנא אחרא דשלטא באורא לההוא סטר וכמה ממנן אחרנין וסרכין עמיה פסגני"ה³ שמיה וביה מתאחדן (נ"א וליה אתמסראן) מפתחין דאורא לההוא סטר וכל אינון מארי דעקו דצלגן צלותא למאריהון מגו עקתא מגו תבירו דלבא אי ההיא מלה כדקא יאות סלקא לאורא בההוא סטרא ונטיל לה האי ממנא ונשיק לה (ס"א בנין דסלקא בההוא סטרא) כד נשיק לה פתח ואמר קודשא בריך הוא יחוס לקבלך (נ"א ועלך) ובגינך יתמלי רחמין</p>	<p>לצד דרום יש ממנה אחר ששולט באויר לאותו הצד וכמה ממונים ושרים אחרים עמו ושמו פסגני"ה ובו נאחזים (ולו נמסרו) מפתחות האויר של אותו צד וכל אותם בעלי צרה שמתפללים תפלה לאדונם מתוך צרה מתוך שברון הלב אם אותו הדיבור כראוי הוא עולה לאויר באותו צד והממנה הזה נוטל אותו ונושק אותו (משום שעלה באותו צד) וכשנושק אותו פותח ואומר הקדוש ברוך הוא יחוס כנגדך (ועליך) ובשבילך יתמלא ברחמים.</p>
<p>סלקין עמה כל אינון ממנן קדישיין וכל אינון סרכין דההוא סטרא ופרחין אתוון דשמא קדישא דאינון ארבע אתוון⁴ דמתעטרין ושלטין בההוא סטרא דאורא וסלקין בההוא סטרא דאורא עד רקיעא עד ההוא ממנא דרקיעא דשליט בההוא סטרא</p>	<p>עולים עמה כל אותם ממונים קדושים וכל אותם שרים של אותו הצד ופורחות האותיות של השם הקדוש שהן ארבע אותיות שמתעטרות ושולטות באותו צד של האויר ועולים באותו הצד של האויר עד לרקיע עד לאותו הממונה של הרקיע ששולט באותו הצד.</p>
<p>לסטר צפון אית ממנא אחרא ועמיה כמה</p>	<p>לצד צפון יש ממנה אחר ועמו כמה שרים ממונים ששולטים באויר ושמו של</p>

היא עטרת היסוד, ובת"ת שם שני מלכים - הערה שלי עי' תיקו"ז ה ע"א, שנוק' היא רביעא לכל תלת, ועי' פת"ש נקודות טז וז"ל, נוקבא יש לה ג' שרשים ומקומות אשר היא דבוקה בז"א, הא' בעטרת היסוד, הב' בטבור, הג' בפה, והענין, כי עיקר יציאתה הוא במקום שיש נקב, שלכך נקראת נקבה כנודע, שבהיותה נקודה לבד היא בעטרת היסוד, וכשהיא פרצוף עד החזה למטה, כתרה במקום פה הטבור, ובהתגדלה לגמרי כתרה נגד הפה יסוד אימא שבדעת דז"א, בסוד כלת משה, עכ"ל, ועי' לעיל ג ע"ד, ... ש"ב היא בדעת ששרשו בכתר, ועי' בלש"ו ביאורים ח"א נה ע"ג, שמקשה מתפילת ר' נחוניא בן הקנה ש... ש"ב ביסוד, וכאן כתוב שהיא תופס כל הקומה, ומתרץ שכל העד"א אחד, ועי' לש"ו כללים ח"א סט ע"א שמצד עצמם אין הבדל בין ת"ת ליסוד אלא רק @לא מוסבר@ מצד הקו ימין ושמאל יש הבדל, (עי' בהגר"א בתיקו"ז פא ע"א ד"ה ביה איהו וז"ל, והכל אחד כשזה נפתח זה נפתח ודעת ויסוד הוא א'), ולכן מובן לנו שהרי עיקר כוונת הגר"א לא לדעת בפרט (כמש"כ בביאורים שם) אלא לכללות כל העמוד האמצעי מכתר דעת ת"ת יסוד, ועי' לש"ו כללים ח"א סח ע"ב שמקום הנוק' בטבור הוא הכתוב באד"ר קמא ע"ב שזה מאחוריו.

¹ בראשית טז ע"א (הערת הזהר). שם בן י"ב בת"ת שליט באויר כי אויר רוח ת"ת (רח"ו).

² אע"פ שאמר לעיל שמלאך הממונה בסטר מזרח הוא שמעלה התפלה. וכאן אמר שהאותיות הם המעלים אותה. י"ל שהמלאך בכח י"ב אותיות הנזכרו הוא מעלה אותה נמצא שהכל אמת וז"ש וההוא ממנא (מ"מ).

³ עם האותיות והמלה גימ' א"ל אל"ף למ"ד חותם דרו' חסד אל (רח"ו).

⁴ הם ד' אותיות הוי"ה ובכחם הממונה הזה שהוא לסטר דרום מעלה התפלה הזאת שמתפלל האדם על איזו צרה שיש לו (מ"מ).

<p>סרכין ממנן דשלמין באוירא וההוא ממנא פתחיה¹ שמיה והאי אתמנא באוירא לההוא סטרא וכל אינון דמצלאן צלותין על בעלי דבבו דעקין לון וכד מלה דההיא צלותא סלקא לאוירא בההוא סטרא אי זכאה הוא נטיל לה האי ממנא ונשיק לה</p>	<p>אותו ממנה פתחיה וזהו שהתמנה באויר של אותו צד וכל אותם שמתפללים תפלות על שונאים שמציקים להם וכשדבור של אותה תפלה עולה לאויר באותו צד אם הוא צדיק נוטל אותו הממונה הזה ונושק אותו.</p>
<p>כדין אתער רוחא חדא דנפקא מגו תהומא בסטרא דצפון וההוא רוחא קארי בכל אינון אוירין ונטלי כלהו ההיא מלה² וסלקין לה עד רקיעא ונשיקין לה פתחי ואמרי מרדך ירמי שנאך לקמך</p>	<p>אזי מתעוררת רוח אחת שיוצאת מתוך התהום שבצד הצפון ואותה רוח קוראת בכל אותם האוירים וכולם נוטלים אותו דיבור ומעלים אותו עד לרקיע ונושקים אותו ופותחים ואומרים רבונך יפיל שונאך לפניך.</p>
<p>ואזלא וסלקא ובקעא רקיעין (ס"א ואוירין) עד דסלקין עמה לגבי רקיעא קדמאה³ סלקא צלותא ומטאת לגבי חד ממנא דאתמנא לסטר מערב⁴ ותמן קיימין תשעה פתחין⁵ ובהו קיימין כמה סרכין וכמה ממנן ועליהו ממנא⁶ חד די שמיה זבוליא⁷</p>	<p>והולך ועולה ובוקע רקיעים (אוירים) עד שעולים עמו לרקיע הראשון עולה התפלה ומגיעה לממנה אחד שהתמנה לצד מערב ושם עומדים תשעה פתחים שבהם עומדים כמה שרים וכמה ממונים ועליהם ממנה אחד ששמו זבוליא"ל.</p>
<p>ודא איהו דבעי לשמשא בהאי רקיעא ביממא ולא אתיהיב ליה רשו עד דסליק נהורא דסיהרא וכדין אפיק כל אינון חילין וכל אינון ממנן וכד נהיר יממא עאלין כלהו בפתחא חדא דאינון תשעה פתחין דאיהו פתחא עלאה על כלהו וכד צלותא סלקא</p>	<p>וזהו שרוצה לשמש ברקיע הזה ביום ולא נתנת לו רשות עד שעולה אור הלבנה ואז הוא מוציא כל אותם החילות וכל אותם ממונים וכשמאיר היום נכנסים כולם לפתח אחד שהם תשעה פתחים שהוא פתח עליון על כולם וכשהתפלה עולה</p>
<p>רב/א⁸</p>	
<p>עאלת בההוא פתחא וכלהו סרכין וכלהו ממנן נפקין מההוא פתחא ועליהון זבוליא"ל ההוא רב ממנא ונפקי כלהו ונשיקי לה ומטאן עמה עד רקיעא תניינא⁹</p>	<p>היא נכנסת באותו פתח וכל השרים וכל הממנים יוצאים מאותו פתח ועליהם זבוליא"ל אותו ממנה גדול ויוצאים כולם ונושקים אותו ומגיעים עמו עד לרקיע השני.</p>
<p>(ס"א ברקיעא תניינא סלקא צלותא עד ההוא רקיעא ואתפתחו) וכד סלקא צלותא עד ההוא רקיעא אתפתחו תריסר תרעין¹¹ דההוא</p>	<p>(ברקיע השני עולה התפלה עד אותו רקיע ונפתחים) וכשעולה התפלה עד לאותו רקיע נפתחים שנים עשר שערי</p>

1 עם האותיות והמלה והכולל גימ' תק"י אל"ף למ"ד ה"י יו"ד מ"ם א' אל"ה אל"ה אלהי אלהים וכולל של ב' אלהים והיינו חותם צפון וז"ש מצפון תפתח הרעה פתחיה (רח"ו).
 2 בכאן לא הזכיר הזוהר שם המעלה אותה (מ"מ).
 3 פי' מ' דעשייה (מ"מ).
 4 נל"ע שכל התפלות הללו הם עולים לסטר מערב לפי שמערב היא המ' שכוללת כולם (מ"מ).
 5 פי' נגד ט' אותיות דב"ן וכן כתב הר"ח לקמן (מ"מ).
 6 איתא בספר אוצרות חיים בדרוש השמות, וז"ל, נשמת ז"א דעשיה הם י' ספירות החיצוניות של ז"א דאצילות (רמ"ז).
 7 עם האותיות והמלה והכולל גימ' אל"ה אדנ"י דעשיה בחינת מערב (רח"ו).
 8
 9 נגד יסוד (רח"ו).
 10
 11 נגד יסוד וזה שער השמים ב' מזלות דיסוד יב, הויר"ת (רח"ו).

<p>רקיעא ובההוא תרעא דתריסר קאים ממנא חד דשמיה ענא"ל¹ והאי ממנא על כמה חיילין על כמה משריין² וכד צלותא סלקא קאים האי ממנא וכריז על כל אינון פתחין ואמר (ישעיה כו ב) פתחו שערים וגו' וכלהו תרעין פתיחין ועאלת צלותא בכל אינון פתחין</p>	<p>אותו הרקיע ובאותו השער השנים עשר עומד ממנה אחד ששמו ענא"ל וזה ממנה על כמה חיילות על כמה מחנות וכשתפלה עולה עומד הממונה הזה ומכריז על כל אותם פתחים ואומר פתחו שערים וגו' וכל השערים נפתחים ונכנסת התפלה לכל אותם הפתחים.</p>
<p>כדין אתער חד ממנא סבא דיומין דקאים לסטר דרום דשמיה עזריא"ל³ סבא ולזמנין אתקרי מחניא"ל בגין דאתמנא על שתין רבוא משריין וכלהו מארי דגדפיין⁴ מארי דמשריין⁵ מליין עייניין⁶ ולגבייהו קימיין אינון משריין מאריהון דאודניין⁷ ואקרונ אודניין בגין דאינון צייתין כל אינון דמצלאן צלותהון בלחישו ברעותא דלבא דלא אשתמע ההוא צלותא לאהרא האי צלותא סלקא וצייתין לה כל אינון דאקרונ מארי דאודניין</p>	<p>ואז מתעורר ממנה אחד זקן לימים שעומד לצד דרום ששמו עזריא"ל הזקן ולפעמים הוא נקרא מחניא"ל משום שהתמנה על ששים רבוא מחנות וכולם בעלי כנפים בעלי מחנות מלאים עיניים ואצלם עומדים אותם מחנות בעלי אזנים ונקראים אזנים משום שהם מקשיבים לכל אותם שמתפללים תפלתם בלחש וברצון הלב שלא נשמעת אותה תפלה לאחר התפלה הזו עולה ומקשיבים לה כל אותם שנקראים בעלי אזנים.</p>
<p>ואי ההיא צלותא אשתמע לאודניין דבר נש לית מאן דציית לה לעילא ולא צייתין לה אחרניין בר מאן דשמע בקדמיתא בגין כך בעי לאסתמרא דלא ישמעון לההיא צלותא בני נשא ותו דמלה דצלותא אתאחדא בעלמא עלאה⁸ ומלה דעלמא עלאה לא אצטריך למשמע</p>	<p>ואם אותה תפלה נשמעת לאזני אדם אין מי שמקשיב לה למעלה ולא מקשיבים לה אחרים פרט למי ששומע בראשונה לכן צריך להשמר שלא ישמעו את אותה תפלה בני אדם ועוד שדבור של תפלה נאחז בעולם העליון ודבר של העולם העליון אין צריך לשמע.</p>
<p>כגוונא דא מאן דקרי בספרא דאורייתא חד קרי וחד לשתוק ואי תרי קראן באורייתא גרעי מהימנותא דלעילא בגין דחד קלא ודיבור קלא חד כדין⁹ תריין קלין ותריין דבורין איהו גריעותא דמהימנותא אלא דיהא קלא ודבור חד⁹ כמה דאצטריך בגין דיהא ההוא קלא וההוא דבור חד</p>	<p>כמו זה מי שקורא בספר תורה אחד קורא ואחד לשתק ואם שנים קוראים בתורה הם גורעים באמונה שלמעלה משום שאחד קול ואחד דיבור הכל אחד אז שני קולות ושני דבורים זו גריעות האמונה אלא שיהיה קול ודבור אחד כמו שצריך כדי שיהיה אותו קול ואותו דיבור אחד.</p>
<p>וההוא ממנא שמיה עזריא"ל סבא כד ההיא צלותא סלקא בלחישו כל אינון שתין רבוא משריין וכל אינון מארי דעייניין וכל אינון מארי</p>	<p>ואותו הממונה ששמו עזריא"ל הזקן כשאותה תפלה עולה בלחש כל אותן ששים רבוא מחנות וכל אותם בעלי עיניים וכל אותם בעלי אזנים כולם</p>

עי' לקמן רנא ע"א (לש"ו). הקדוש ש צז ע"ג ד"ה אמנם מה

¹ עם האותיות גימ' יוסף שהוא רקיע זה (רח"ו).

² שיסוד נק' צבאות (רח"ו).

³ גימ' שד"י עם ג' אותיות והכולל והו' חסד דשרי בפום אמה (רח"ו).

⁴ כנף גימ' קנ"א דיסוד (רח"ו).

⁵ צבאות (רח"ו).

⁶ אור עיינין תלוי ביסוד (רח"ו).

⁷ ב' ביעין בחינת אזנים (רח"ו).

⁸ בראשית ג ע"ב (הערת הזהר). פי' בינה ולכך אמר דלא איצטריך למשמע שא"ו נקרא קלא דלא

אשתמע. וז"ן קלא דאשתמע (מ"מ).

⁹ פי' נגד ז"ן (מ"מ).

<p>דאודנין בלהו נפקי ונשקי לההיא מלה דצלותא דסלקא הדא הוא דכתיב (תהלים לד טז) עיני יהו"ה אל צדיקים ואזניו אל שועתם עיני יהו"ה אל צדיקים אלין מארי דעינין דלתתא בגין דאית (נ"א דלית) מארי דעינין לעילא ואזניו אל שועתם אלין מאריהון דאודנין</p>	<p>יוצאים ונושקים אותו דיבור של תפלה שעולה זהו שכתוב עיני ה' אל צדיקים ואזניו אל שועתם עיני ה' אל צדיקים אלו בעלי העינים שלמטה משום שיש (שאינן) בעלי עיניים שלמעלה ואזניו אל שועתם אלה בעלי האזנים.</p>
<p>רקיעא תליתאה! ההיא צלותא סלקא ומטי לההוא רקיעא ותמן ההוא ממנא דאקרי גדר"ה ועמיה כמה סרכין וכמה ממנן ואיהו משמש תלת זמנין ביומא לקבל חד שרביטא² דזיהרא דנפיק סליק ונחית ולא קיימא באתר חד והאי איהו שרביטא דנטיל תלת זמנין ואתגניז וכד צלותא סלקא נחית ההוא שרביטא וסגיד קמי ההוא צלותא ואקרי האי רקיעא רקיעא דשרביטא</p>	<p>הרקיע השלישי אותה תפלה עולה ומגיעה לאותו רקיע ושם אותו אותו שנקרא גדר"ה ועמו כמה שרים וכמה ממונים והוא משמש שלש פעמים ביום כנגד שרביט אחד של זהר שיוצא עולה ויורד ולא עומד במקום אחד וזהו שרביט שנוסע שלש פעמים ונגנז וכשתפלה עולה יורד אותו שרביט ומשתחוה לפני אותה תפלה והרקיע הזה נקרא רקיע השרביט.</p>
<p>וכד סלקא ההיא צלותא ההוא ממנא בתר דסגיד במש בההוא שרביטא³ בטינרא תקיפא דזהיר דאיהו קאים באמצעיתא דההוא רקיעא ונפקו מגו ההוא טינרא תלת מאה ושבעין וחמש חיילין⁴ דאינון גניזין תמן מן יומא דאורייתא נחתת לארעא בגין דאתתקפו לחברא (ס"א לסרבא) דלא תחות לארעא ואנזיף בהו קודשא בריך הוא ועאלו גו ההוא טינרא ולא נפקין בר ההוא זמנא⁵ דצלותא סלקא פתחי ואמרי (שם ח י) יהו"ה אדונינו מה אדיר שמך וגו' דא היא צלותא דסלקא על כל אינון רקיעין כדין סגדין לגבה</p>	<p>וכשעולה אותה תפלה אותו הממונה לאחר שהשתחוה מכה באותו השרביט בסלע החזק שמאיר ועומד באמצע הרקיע ויוצאים מתוך אותו סלע שלש מאות ושבעים וחמשה חיילות שגנוזים שם מיום שירדה תורה לארץ משום שהתחזקו להתחבר (לסרב) שלא תרד לארץ ונזף בהם הקדוש ברוך הוא ונכנסו לתוך אותו סלע ואינם יוצאים פרט לאותו זמן שהתפלה עולה פותחים ואומרים (שם ח) ה' אדנינו מה אדיר שמך וגו' זוהי תפלה שעולה על כל אותם רקיעים אז משתחווים אליה.</p>
<p>מכאן ולהלאה צלותא מתעטרא בעטרין עלאין וסלקא לגו רקיעא רביעאה⁶ וכדין שמשא נפיק בדרגוי ושמשא"ל רב ממנא נפיק ותלת מאה ושתין וחמש⁷ משריין סלקין עמיה לגו ההוא רקיעא ואקרין ימות החמה וכלהו מעטרן לההיא צלותא בעטרין דבוסמין דגנתא דעדן⁸</p>	<p>מכאן והלאה התפלה מתעטרת בעטרות עליונות ועולה לתוך הרקיע הרביעי ואז השמש יוצא בדרגותיו ושמשא"ל הממונה הגדול יוצא ושלש מאות וששים וחמשה מחנות עמו לתוך אותו רקיע והם נקראים ימות החמה וכולם מעטרים את אותה תפלה בעטרות של בשמים של גן עדן.</p>

¹ רקיע זה נגד נר"ה (רח"ו).

² הוא בחינת היסוד הנקרא שרביט (מ"מ).

³ פי' אחר שמשתחוה השרביט לתפלה אזי מכה הממונה באותו שריט ביטלרא תקיפא דזהיר. וטינרא זו היא קדושה ולכך אמר הזוהר דזהיר ולא אמר טיכרא תקיפא סתם כמ"ש בפ' תצוה. דהתם קליפה והכא קדושה (מ"מ).

⁴ הם נגד מש"ה עשה חסד שע"ה חסד (מ"מ).

⁵ פי' כדי לראות מעלת ישראל ותפילתם (מ"מ).

⁶ ת"ת (רח"ו).

⁷ גימ' ה"פ חסד עם ה' כוללים (רח"ו).

⁸ השפעת יסוד הבינה (רח"ו). ונל"עד לפי שיסוד הבינה הוא בת"ת זעיר ורקיע זה הוא בחינת הת"ת (מ"מ).

<p>ותמן אתעכבת צלותא עד דכלהו משריין סלקין עמה לגו ההוא רקיעא חמישאה¹ ותמן איהו ממנא חד גדריא² ל שמיה והוא מארי קרבין דשאר עמין וכד צלותא סלקא כדין אודעוה הוא וכל משריין דיליה ואתבר</p>	<p>ושם מתעכבת התפלה עד שכל המחנות עולים עמו לתוך אותו הרקיע החמישי ושם נמצא ממנה אחד ששמו גדריא² ל והוא בעל הקרבות של שאר העמים וכשתפלה עולה אז הוא מזדעזע עם כל מחנותיו ונשבר</p>
<p>ר/ב/ב</p>	
<p>חילייהו ונפקי וסגדי ומעטרין לההיא צלותא</p>	<p>כחם ויוצאים ומשתחיים ומעטרין את אותה התפלה.</p>
<p>וסלקין עמה עד דמטו לגבי רקיעא שתיתאה² וכדין נפקין כמה חיילין וכמה משריין ומקבלין לההוא צלותא וסלקין בהדה עד דמטו לשבעין³ תרעין דתמן קאים חד ממנא די שמיה ענפיא⁴ ל רב ממנא ואיהו מעטר לההיא צלותא בשבעין עטרין</p>	<p>ועולים עמה עד שמגיעים לרקיע הששי ואז יוצאים כמה חיילות וכמה מחנות ומקבלים את אותה תפלה ועולים עמה עד שמגיעים לשבעים שערים ששם עומד ממנה אחד ששמו ענפיא⁴ ל ממנה גדול והוא מעטר את אותה תפלה בשבעים עטרות.</p>
<p>וכיון דמתעטרא צלותא בכל הני עטרין כדין מתחברן כל אינון חיילין דכלהו רקיעין וסלקין לההיא צלותא דמתעטרא בכל עטרין לגבי רקיעא שביעאה⁴ וכדין עאלת צלותא וסנדלפ⁵ רב יקירא עלאה דכל מפתחן דמאריה בידיה אעיל לההוא צלותא לגו שבעה היכלין⁶</p>	<p>וכיון שהתפלה מתעטרת בכל העטרות הללו אזי מתחברים כל אותם החילות של כל הרקיעים ומעלים את אותה התפלה שמתעטרת בכל העטרות לרקיע השביעי ואז נכנסת התפלה וסנדלפ⁵ נכבד גדול שכל מפתחות אדונו בידו מכניס את אותה תפלה לתוך שבעה היכלות.</p>
<p>תא חזי אמר רבי שמעון שבעה מדורין אינון וכו'⁷ שבעה היכלין אלין אינון היכלין דמלכא והאי צלותא כד מתעטרא בכל הני עטרין כד עאלת מחבר לון כהדא לאתעטרא לעילא למהוי בלא חד כדקא יאות ושמא דקודשא בריך הוא מתעטרא בכל סטרין עילא ותתא למהוי חד וכדין (משלי י ו) ברכות לראש צדיק⁸ כתיב</p>	<p>בא וראה אמר רבי שמעון שבעה מדורים הם וכו' שבעת ההיכלות הללו הם היכלות המלך וכשתפלה הזו מתעטרת בכל העטרות הללו כשנכנסת מחבר אותם כאחד להתעטר למעלה להיות הכל אחד כראוי ושמו של הקדוש ברוך הוא מתעטר בכל העטרות מעלה ומטה להיות אחד ואז כתוב ברכות לראש צדיק.</p>
<p>זכאה חולקיה דבר נש דידע לסדרא צלותיה כדקא יאות בהאי צלותא דמתעטרא ביה קודשא בריך הוא איהו מחכה עד דיסתימון כל צלותהון דישראל⁹ וכדין בלא איהו בשלימו</p>	<p>אשרי חלקו של אדם שיודע לסדר תפלתו כראוי בתפלה הזו שמתעטר בה הקדוש ברוך הוא הוא מחכה עד שיסתימו כל תפלותיהם של ישראל ואז</p>

¹ כנגד גבורה (רח"ו).

² נגד חסד (רח"ו).

³ הם נגד ע' שמות דע"ב כי הב' הם כוללים (רח"ו).

⁴ היכל ק"ק רקיע שביעי (רח"ו).

⁵ פי' הוא שר העשייה (מ"מ).

⁶ ואם תאמר והרי יש כל עולם היצירה בינו לבין ההיכלין. ונלע"ד שיובן במה שכתב באוצרות חיים שסנדלפ⁵ משתלשל בג' עולמות ב"ע, דהיינו שבעולם העשייה הוא בסוד א"א ובעולם היצירה בסוד נפש דנוק' דיצירה ובעולם הבריאה בסוד גופא דנוק' דבריאה. ולפי זה הוא בסוד פתח ההיכלין דבריאה, פי' שמגיע עד שם. ולכן אעיל לההיא צלותא, לגו שבעה היכלין (רמ"ז). פי' דיצירה (מ"מ).

⁷ אמרו המגיהים כבר נדפסו ברשת בראשית דף מא ע"ש (הערת הזהר).

⁸ בראשית כו ע"א (הערת הזהר). השפעת היסוד (רח"ו).

⁹

<p>כדקא יאות עילא ותתא עד הכא מלין דצלוחא למנדע רזין עלאין מכאן ולהלאה אית פקודי אורייתא דאינון קיימין במלה כמה דקיימין בעובדא</p>	<p>הכל הוא בשלמות כראוי מעלה ומטה עד כאן דברי התפלה לדעת סודות עליונים מכאן והלאה יש את מצוות התורה שהן עומדות בדבור כמו שעומדות במעשה.</p>
<p>ואינון שית פקודין וקיימין אוף הכי בצלותא חד (דברים כח נח) ליראה את השם הנכבד והנורא תניינא לאהבה אותו¹ תליתאה לברכו רביעה ליחדו חמישאה לברך כהנא ית עמא שתיתאה למסור נשמתיה ליה ואלין שית פקודין דקיימין בצלותא² דמלה בר אינון פקודין דקיימין בעובדא³ כנונא דציצית ותפלין</p>	<p>והן שש מצוות ועומדות אף כאן בתפלה אחת ליראה את השם הנכבד והנורא שתיים לאהבה אותו שלישית לברכו רביעית ליחדו חמישית שיברך הכהן את העם ששית למסר לו את נשמתו ואלו שש מצוות שעומדות בתפלה של דיבור פרט לאותן מצוות שעומדות במעשה כמו ציצית ותפלין.</p>
<p>ליראה את השם פקודא דא קיימא באלין תושבחן דקאמר דוד מלכא ובאינון קרבנין דאורייתא דתמן בעי בר נש לדחלא מקמי מאריה בגין דאינון שירין קיימין בההוא אתר דאקרי יראה וכל אינון הללויה דאינון רזא דיראה דקודשא בריך הוא ובעי בר נש לשואה רעותיה באינון שירין ביראה ואוקמוה חברייא כל אינון רזין דשירין ותושבחן וכל אינון רזין דהללויה</p>	<p>ליראה את ה' מצוה זו עומדת בתשבחות הללו שאמר דוד המלך ובאותם קרבנות של התורה ששם צריך אדם לפחד מלפני אדונו משום שאותן שירות עומדות באותו מקום שנקרא יראה וכל אותם הללויה שהם סוד של יראת הקדוש ברוך הוא וצריך אדם לשים רצונו באותן שירות ביראה ופרשוה החברים כל אותם הסודות של שירות ותשבחות וכל אותם סודות של הללויה.</p>
<p>כיון דמטי בר נש לישתבח ישווי רעותיה לברכא ליה לקודשא בריך הוא כנון יוצר אור יוצר המאורות לאהבה אותו כד מטי לאהבת עולם ואהבת את יהו"ה אלהיך דדא איהו רזא דרחימו דקודשא בריך הוא והא אוקמוה ליחדא ליה⁴ שמע ישראל יהו"ה אלהינו יהו"ה אחד דהכא קיימא רזא דיחדא דקודשא בריך הוא ליחדא שמייה⁵ ברעותא דלבא כדקא חזי</p>	<p>כיון שמגיע אדם לישתבח ישים רצונו לברך את הקדוש ברוך הוא כמו יוצר אור יוצר המאורות לאהבה אותו כשמגיע לאהבת עולם ואהבת את ה' אלהיך שזהו סוד של אהבת הקדוש ברוך הוא והרי פרשוה ליחדו שמע ישראל ה' אלהינו ה' אחד שכאן עומד סוד היחוד של הקדוש ברוך הוא ליחד את שמו ברצון הלב כראוי ומשם והלאה אזכרת יציאת</p>

¹ ואחר שכלל תפלתו בשתיים יראה וברכה, ימין ושמאל, עשוה שלום ביניהם בסוד האהבה, שהאהבה מורה שתחלתה מן השמאל ומסיים בימין, ולזה "לאהבה אותו כד מטי לאהבת עולם", והאהבה הזאת היא נמשכת אחר הייחוד גם כן ואהבת את ה' אלהיך, ואין חשש אם ימשך מצות האהבה והייחוד קבוע באמצע האהבה. ואם תאמר והרי נוסח הברכה אהבתנו ה' אלהינו, אלא מתוך שאדם זוכר אהבת הקדוש ברוך הוא אלינו, מעורר בלבו לאהוב אותו, וזה שאמר "דדא איהי רזא דרחימו דקודשא בריך הוא" (אור יקר).

2

³ ריו ע"א (הערת הזהר).

⁴ והנה שלשה אלו הנזכרות הם שמאל וימין, וקשר שניהם על ידי האמצע שהם שלשה מדות, אחר כך "ליחדא ליה" וסוד הייחוד הוא קשר שלשתם יחד "ה' אלהינו ה'", והנה הייחוד הוא בקו האמצעי שעל ידו הייחוד בסוד היסוד, וקושר המלכות ומייחד אותה עם התפארת (אור יקר).

⁵ דהיינו מלכות, בענין שהם ארבעה מצוות, יראה גבורה, ברכה חסד, אהבה קשר שניהם מצד התפארת הקושרם, והייחוד מצד היסוד הקושר ומייחד התפארת עם המלכות, וצריך לשום כוונתו בעניינים (אור יקר).

<p>ומתמן ולהלאה אדכרותא¹ דיציאת מצרים דאיהו פקודא לאדכרא יציאת מצרים דכתיב (שם ה טז) וזכרת כי עבד היית בארץ מצרים</p>	<p>מצרים שהיא מצוה להזכיר את יציאת מצרים שכתוב (שם כד) וזכרת כי עבד היית בארץ מצרים.</p>
<p>לברכא כהנא ית עמא בנין לאכללא ישראל כהדא בשעתא דנטלין ברכאן לעילא דהא בההיא שעתא² נטלא כנסת ישראל ברכאן³ ושעתא דרעותא הוא למסור נפשיה לגביה ולמיהב ליה נשמתא ברעותא דלכא כד נפלין על אנפין ואמרין (תהלים כה א) אליך יהוה נפשי אשא דיכוין לביה ורעותיה לגביה למסור ליה נפשיה ברעותא שלים ואלין אינון שית פקודין דקיימין בצלותא דסלקין לגבי שית מאה פקודין דאורייתא</p>	<p>שהכהן יברך את העם כדי להכליל את ישראל כאחד בשעה שנוטלים ברכות מלמעלה שהרי באותה שעה נוטלת כנסת ישראל ברכות ושעת רצון היא למסור נפשו אליו ולתת לו את הנשמה ברצון הלב כשנופלים אפים ואומרים אליך ה' נפשי אשא שיכון לבו ורצונו אליו למסור לו הנפש ברצון שלם ואלו הן שש מצוות שעומדות בתפלה שעולות לשש מאות מצוות של התורה.</p>
<p>ואי תימא תליסר אחרנין יתיר אינון קיימין לאמשכא תליסר מכילן דרחמי דכלא כלילן בהו (ס"א בהני) שית פקודין אלין דצלותא מתעטרא בהו</p>	<p>ואם תאמר שלש עשרה אחרות יותר אלו עומדים להמשיך שלש עשרה מדות הרחמים שהכל כלול בהן (באלו) שש המצוות הללו שהתפלה מתעטרת בהן.</p>
<p>זכאה חולקיה מאן דישווי לביה ורעותיה לדא ולאשלמא</p>	<p>אשרי חלקו של מי ששם לבו ורצונו לזה ולהשלים</p>
<p>רנ"א</p>	
<p>לון בכל יומא ובאלין תליין אחרנין סגיאין אבל כד מטי בר נש לאתרין אלין אצטריך ליה לכוונא לביה ורעותיה לאשלמא ההוא פקודא דקיימא בההיא מלה וכדין אכריוז עליה ואמרי (ישעיה מט ג) ויאמר לי עבדי אתה ישראל אשר בך אתפאר אתא רבי אבא ונשקיה</p>	<p>אותם בכל יום ובאלו תלויות אחרות רבות אבל כשמגיע אדם למקומות הללו צריך לכוון לבו ורצונו להשלים אותה מצוה שעומדת באותו דיבור ואז מכריזים עליו ואומרים ויאמר לי עבדי אתה ישראל אשר בך אתפאר בא רבי אבא ונשקו.</p>
<p>פתח רבי יצחק אבתריה ואמר ויקהל משה את כל עדת בני ישראל וגו' אמאי כניש לון⁴ בנין לממסר⁵ לון שבת כמלקדמין דהא</p>	<p>פתח רבי יצחק אחריו ואמר ויקהל משה את כל עדת בני ישראל וגו' למה כנס אותם כדי למסור להם את השבת כמקדם שהרי בראשונה טרם שעשו</p>

¹ הנה לעילא לא חשיב להו אלא שית פקודין ועם יציאת מצרים הם שבע, אם כן למה מונה שש ופרט אותם בשבע, וכמו שששה אלו תליין בעובדא ובמלה הכי נמי יציאת מצרים תליא בעובדא בענין חג הפסח, ובמלה עתה בברכת אמת, וי"ל כי יציאת מצרים עניינה בבניה כנודע, והוא למעלה מהששה, שהבינה על שש קצוות, ולזה הזכיר עתהאלא ששה קצוות שהם ת"ר מצוות כדמסיק, אמנם זו שהיא מהבינה למעלה משש קצוות היא סוד שלש עשרה מתרי"ג דקאמר בתר הכי, שהיא שקולה כנגד כולם, מפני שכל המצוות תלויות בה, אלו לא הוציא לא נתן את התורה, לכך לא מני אלא שית דכלילן בצלותא לתתא שהיא מלכות תפלה, ולא נזכרה הנה אלא כדי לסמוך גאולה לתפלה. לברכא כהנא היינו הכהן הימין בנצח, והיינו שאחר שנתייחד השם והוא שעת הזווג בתפלה, צריך שגם בקבלת הברכה יוכלו כמו שנכללו נשמתם בסוד הייחוד אחר כך, ולזה בברכת שים שלום ששם סוד הזווג נכללים ישראל בברכה, ואין זה הזווג אלא ברכות ושפע מתנות מהחתן לכלה, וטעם הברכות כאן הוא מפני שהיא עת רצון לברכות (אור יקר).

² למסור נפשיה היינו המצוה ששית מצד הוד שמשם המיתה, ויגמור לגמרי מסירת נשמתו בסוד המיתה, וסילוקה בסוד הייחוד,

³ עת הזווג (רח"ו).

⁴ מה שלא נצטווה כן משה רבנו ע"ה שצווהו בפרשת קדושים (יט, ב) דבר אל כל עדת בני ישראל, מה שלא עשה כן בצווי השבת בפרשת כי תשא (לא, יג) דבר אל בני ישראל לאמר אך את שבתותי (רמ"ז).

⁵ כדבסמוך (רמ"ז).

<p>בקדמיתא עד לא עבדו ישראל ית עגלא מסר לון את השבת ודא איהו דלא נטרו¹ אינון ערב רב כיון דשמעו ביני² ובין בני ישראל אמרו ואנן³ מלה דא אתמנע מינן מיד (שמות לב א) ויקהל העם⁴ על אהרן וגו' ואתמשכו סגיאין אבתרייהו⁵ לבתר דמיתו אינון דמיתו כניש משה לבני ישראל בלחודיהו ויהב לון שבת כמלקדמין הדא הוא דכתיב (&) ששת ימים תעשה מלאכה וגו'⁶</p>	<p>ישראל את העגל מסר להם את השבת וזהו שלא שמרו אותם הערב רב כיון ששמעו ביני ובין בני ישראל אמרו ואנו נמנע ממנו הדבר הזה מיד ויקהל העם על אהרן וגו' ונמשכו רבים אחריהם אחר שמתו אותם שמתו כנס משה את בני ישראל לבדם ונתן להם שבת כמקדם זהו שכתוב ששת ימים תעשה מלאכה וגו'.</p>
<p>לא תבערו אש בכל מושבותיכם הכא אית רוא דרויז⁷ לאינון דידעי חכמתא עלאה רוא דשבת הא אוקמוה חברייא אבל רוא דא⁸ אתמסר לחכימי עליונין דהא שבת רוא עלאה הוא</p>	<p>לא תבערו אש בכל משבתיכם כאן יש סוד הסודות לאותם שיודעים החכמה העליונה את סוד השבת הרי בארו החברים אבל סוד זה נמסר לחכמים עליונים שהרי שבת היא סוד עליון.</p>
<p>תא חזי (ס"א ביומא שתיתאה⁹ בשעתא דמטי) בשעתא דיומא שתיתאה מטי זמנא דערב כדין ככבא¹⁰ חד מסטרא דצפון נהיר</p>	<p>בא וראה (ביום הששי בשעה שמגיע) בשעה שביום ששי מגיע הערב אז כוכב אחד מצד צפון מאיר ועמו שבעים</p>

¹ ירצה בענין המן כמ"ש (טז, כז) יצאו מן העם, שהם ערב רב, אבל לא פקרו בפומבי.

² שלא אמר ביני וביניכם (רמ"ז).

³ ר"ל אין לנו חלק בשבת שה"ס כנסת ישראל (רמ"ז).

⁴ שידוע שאהרן נקרא שושבינא דמטרוניתא, ושמו עולה תתק"ו בן דאי"ק בכ"ר, וה"ס שם שקוצי"ת (ב"ה) שסודו בעצם בשבת כנודע משלש תפילות דשבת שנחלק זה השם לשלש חלקים (רמ"ז).

⁵ הכוונה כמ"ש בפרשת פנחס רלז ע"א, שכל המתים בעגל היו מן הערב רב מבני בנות שמעון שנישאו לערב רב (רמ"ז).

⁶ פי' שהוא הלשון שבה נמסרה להם השבת בפרשת כי תשא, ששם נאמר גם כן (לא, טו) ששת ימים יעשה מלאכה. והענין שעיקר מצות שבת שנצטוו אז ישראל היה להזהירם שלא תדחה שבת מפני מלאכת המשכן, ואעפ"י שאותה מלאכה היתה נעשית מעצמה שזהו פירוש תעשה מלאכה מן הנפעל או התפעל, מכל מקום לא תדחה את השבת, והיינו דקאמר כמלקדמין, שר"ל כפעם הראשונה שנצטוו על שמירת שבת במעשה המשכן (רמ"ז).

⁷ תואר זה עצמי לסוד השבת שסודו קדש שהוא [פני] אבא, שהוא פנימיות של כל הפנימיות דהיינו עצמות האצילות, והיינו חכמתא עלאה, שאליו מתעלה חכמה תתאה היא המלכות. והוא הרזא דאוקמוה חברייא, והוא כבר ידוע ביניהם (רמ"ז).

⁸ הוא הסוד שר"ל אחר כך, וזה אינו עדיין גלוי לכולם רק אתמסר לחכימי עליונין המופלאים (רמ"ז).

⁹ מוסף על מה שנזכר משם הרח"ו בגליון איתא בספר הכוונות שקליפת נוגה יודעת שבשבת העולמות מתעלים ומקבלים שפע מן הקדושה ולכן היא רוצה להתעלות גם היא ולקבל ממנו. והנה יום הששי סודו ביסוד, ולכן לעת ערב שקרובה קדושת שבת לבוא אז מתעורר אותו הכוכב הצפוני, שהוא יסוד הקליפה יום הששי שלהן שבו נכללים ז' מלכין דמיתו שהם השבעין כוכבין, וכיון שהקליפה רואה שהעולמות מעותדים להכלל זה בזה גם היא מתקוממת לעשות כן. ועל כן בטש באינון כוכבין, ליתן בהם כח להתייחד עמה כדי שתוכל לעלות אל הקדושה ולקבל שפע בר מינון, ובהתכללם מתרבה אש להבתם ונעשה הכל כמדורה. וכל זה ירצה לומר שמתחזק כח גבורותיהם, סחרנייהו דאלף טורין, בזוהר הרקיע אמר שאלף טורין הם בבריאה ששם מאיר שם א"ל שד"י שבמילואו עולה אל"ף, ולעד"ן שכאן ירמוז להיכל לבנת הספיר שהוא יסוד הבריאה וגם בו יש שם א"ל שד"י בפרטות. והענין שכל מגמת הקליפה להדבק בהיכל זה וכנזכר לקמן בסוד החשמל. ולפי שכל עצם הקליפה כאין לגבי הקדושה, לכן בכל כח ההתכללות האמור היא כחד חוטא דסחרא, וכמש"ה (יחזקאל א, ד) ונגה לו סביב. ועוד נלע"ד שגם נוכל לומר שאלף טורין ה"ס ה' גבורות ובכל אחת שם אלה"ם מרובע העולה ר' ועם ה' חלקי הרבוע הרי ה"ר, וגם עם ט"ו אותיות של הרבוע הוא ט"ר, והיינו אלף טורין. גווינן אחרנין, פי' מלבד גווינו שהוא גוון האש. וענין אלו הגוונים נוכל לומר שהם כעין אורות מקיפים סביב יסוד הבריאה, וזו המדורה מתגברת ונכנסת לתוכן כמ"ש בדף האחר לקמן ק). וסלקא לעילא לאעלא גו גווינן, עד שמתקרבת קרוב ליסוד עצמו. למיטל נהורא, ואז יורדת שלהבת י"ה ומשפילה עד מטה מטה וכנזכר בספר הכוונות, ועל ענין זה נאמר לא תבערו אש וגו', פי' לא תגרמו ח"ו שאותה המדורה תבער ותשלוט וזה בחילול שבת חלילה (רמ"ז).

¹⁰ ס"מ של אש מתלקחת (רח"ו).

<p>ועמיה שבעין ככבין! אחרנין וההוא ככבא בטש באינון ככבין אחרנין ואתכלילו בלהו בההוא ככבא ואתעביד חד כללא דשבעין וההוא ככבא אתפשט ואתעביד כמדורא חדא להיטא בכל סטרין כדין אתפשט ההוא מדורא סחרנייהו² דאלף טורין וקיימא כחד חוטא דסחרא</p>	<p>כוכבים אחרים ואותו כוכב מכה באותם הכוכבים האחרים וכולם נכללים באותו כוכב ונעשה כלל אחד של שבעים ואותו כוכב מתפשט ונעשה כמדורה אחת לוחטת בכל הצדדים אזי מתפשטת אותה מדורה סביב אלף הרים ועומדת כחוט אחד שמקיף.</p>
<p>והאי מדורא דאשא משיך לגביה גוונין אחרנין³ דלגו מניה גוון קדמאה ירוקא כיון דקיימא האי גוונא סלקא ההוא מדורא דאשא ודליג לעילא על ההוא גוון ירוקא ועאל לגו מניה ושדי לההוא גוון ירוקא לבר וקיימא ירוקא לבר וההוא מדורא דאשא דככבא כלילא לגו</p>	<p>ומדורת האש הזו מושכת אליה צבעים אחרים שהם לתוך ממנה צבע ראשון ירק כיון שעומד צבע זה עולה אותה מדורת אש ומדלגת למעלה על אותו צבע ירק ונכנסת לפניו ממנו וזורקת אותו צבע ירק החוצה ועומד הירק בחוץ ואותה מדורת אש של הכוכב הכלול לפניו.</p>
<p>לבתר אמשיך אבתריה גוון אחרא תניינא חוורא וההוא חוורא עאל לגו כיון דקיימא האי גוון סלקא ההוא מדורא דאשא דההוא ככבא ושדי לההוא חוורא לבר ועאל איהו לגו וכן כל אינון גוונין עד דשדי לון לבר ועייל איהו לגו וקריב⁴ לגבי ההיא נקודה סמירא למיטל נהורא</p>	<p>אחר כך ממשיכה אחריה צבע שני לבן ואותו לבן נכנס פנימה כיון שעומד הגוון הזה עולה אותה מדורת אש של אותו כוכב וזורקת את אותו לבן החוצה והיא נכנסת פנימה וכך כל אותם הצבעים עד שזורקת אותם החוצה והיא נכנסת פנימה וקרבה לאותה נקודה טמירה ליטול אור.</p>
<p>פתח ואמר (יחזקאל א ד) וארא⁵ והנה רוח סערה באה מן הצפון וגו' יחזקאל חמא להאי חיזו בתקונא דלא קיימא בר בשעתא דשליט ההוא ככבא כדקאמרן אבל האי קרא אוקמוה והנה רוח סערה אוקמוה דהוה אתי למכבש כל עלמא לקמיה דנבוכדנצר חייבא אבל רוח סערה דא איהו ההוא ככבא דקאמרן דבלע שבעין ככבין אחרנין ודא איהו רוח סערה דחמא אליהו (מ"א יט יא) מפרק הרים ומשבר סלעים ודא דקיימא תדיר קדם כללא למיטר ההוא דלגו כקליפה למוחא</p>	<p>פתח ואמר וארא והנה רוח סערה באה מן הצפון וגו' יחזקאל ראה את המראה הזה בתקון שלא עומד פרט לשעה שעומד אותו כוכב שאמרנו אבל הפסוק הזה פרשוהו והנה רוח סערה פרשוהו שהיה בא לכבש את כל העולם לפני נבוכדנצר הרשע אבל רוח הסערה הזו היא הכוכב שאמרנו שבולע שבעים כוכבים וזו רוח הסערה שראה אליהו (מלכים א יט) מפרק הרים ומשבר סלעים וזה שעומד תמיד לפני הכל לשמר אותו שבפנים כמו קלפה למח.</p>
<p>ואמאי אקרי סערה דסעיר כללא עילא ותתא</p>	<p>ולמה נקראת סערה שמסעירה הכל מעלה ומטה באה מן הצפון שהרי מאותו</p>

¹ ע' שרים (רח"ו). דע כי השבעה ספירות שהם חסד גבורה ת"ת נצח הוד יסוד מלכות הם משפיעין בעולם ושולטין בשבעת ימי השבוע כסדרן חסד ביום ראשון גבורה ביום שני כו' מלכות ביום השבת. ולכן בהתקרב זמן השבת בין הערבים של יום ששי רואים הקליפות כי מתקרב זמן שליטת מלכות שהיא סיום וסוף הקדושה והנה הם קרובים אליה ואז הם רוצים לעלות כדי להתאחז במלכות כדי להתעלות עמה. ואז הוא יתברך זורקן ומשליכן למטה אל נוקבא דתהומא רבא המבואר אצלנו בפ' ויחי בדף ר"ז (שער מאמרי רשב"י).

² והיינו נוגה ועי' ענין אלף טורין בפ' בראשית שהם נגד אל שד"י במילואו (רח"ו).

³ אלו הגוונין דנוגה (רח"ו).

⁴ יסוד דנוק' (רח"ו).

⁵ רוח סערה הוא מלכות דקליפה הגרוע מכולם, ענן גדול הוא נה"י דקליפה, אש מתלקחת חג"ת דקליפה, ונוגה הוא כח"ב דקליפה, וכמ"ש בספר זוהר הרקיע (דף נ"ו ע"ב) וע' מבר"ש (שע"ב ח"ג פ"ח) וע' עוד פ' בראשית (טז ע"א) ותרומה (קלא ע"א) ויקהל (ר"ג ע"א) ופקודי (רלג ע"ב) (דע"ה ח"א ב ע"ד).

<p>באה מן הצפון דהא מן ההוא סטרא קא אתיא וסימנך (ירמיה א יד) מצפון תפתח הרעה דהא כמה סטרין אחרנין אתאחדן בההוא רוח סערה ובגיין כך נפקא מן הצפון</p>	<p>צד היא באה וסימנך מצפון תפתח הרעה שהרי כמה צדדים אחרים נאחזים באותה רוח סערה ולכן יוצאת מן הצפון.</p>
<p>ענן בגין דאיהי סוספיתא¹ דדהבא ומסטרא דצפון אתאחדא דא והאי איהי נקודה² אמצעיתא דקיימא בחורבא ובגין דידע למפתי שליט³ בנו נקודא דישובא וכל מלין דישובא בר ארעא דישראל כד שראן ישראל בגוה איהו (ד"א לא) שלטא עלייהו ולבתר⁴ דחבו ישראל (ד"א לא) שלטא על ארעא קדישא בגין דכתיב (איכה ב ג) השיב אהור ימינו מפני אויב</p>	<p>ענן משום שהיא פסלת הזהב ומצד הצפון זה נאחז וזוהי הנקדה האמצעית שעומדת בחרבה ומשום שיודע לפתות שולט בתוך אותה נקודה של ישוב וכל דברי הישוב פרט לארץ ישראל כשישראל שורים בתוכה הוא (לא) שולט עליהם ואחר שחטאו ישראל (לא) שולט על הארץ הקדושה משום שכתוב השיב אהור ימינו מפני אויב.</p>
<p>ענן גדול דא איהו עננא דחשוכא דאחשיך כל עלמא תא חזי מה בין עננא לעננא ההוא עננא</p>	<p>הענן הגדול הזה הוא ענן של חשכה שמחשיך את כל העולם בא וראה מה בין ענן לענן אותו ענן</p>
<p>ר/ג/ב</p>	
<p>דכתיב (במדבר י לד) וענן יהו"ה עליהם יומם (שם יד יד) ועננך עומד עליהם האי⁵ איהו עננא דנהיר⁶ וזהיר וכל נהורין אתחזון גו ההוא עננא אבל עננא דא עננא חשוך דלא נהיר כלל אבל מנע כל נהורין דלא יכלין לאתחזאה קמיה</p>	<p>שכתוב (במדבר י) וענן ה' עליהם יומם (שם יד) ועננך עמד עליהם זהו ענן שמאיר וזהיר וכל האורות נראים בתוך אותו ענן אבל הענן הזה הוא ענן חשוך שלא מאיר כלל אבל מונע את כל האורות שלא יכולים להראות לפניו.</p>
<p>גדול אמאי אקרי גדול והא זעיר איהו אלא גדול איהו כיון דשליט⁷ דבר אחר גדול ההוא חשוכא גדול כיון דכסי כל נהורין ולא אתחזון קמיה ואיהו גדול (נ"א שליט) על כל עובדין דעלמא</p>	<p>גדול למה נקרא גדול והרי הוא קטן אלא הוא גדול כיון ששולט דבר אחר גדול אותו חשוך גדול כיון שמכסה את כל האורות ואינם נראים לפניו והוא גדול (שולט) על כל מעשי העולם.</p>
<p>ואש מתלקחת דהא אשא דדינא קשיא לא אעדי מניה לעלמינ⁸ ונגה לו סביב⁹ אף על גב דכל האי קיימא ביה¹⁰ נגה לו סביב מהכא אוליפנא דאף על גב דלית סטרא דא אלא סטרא דמסאבו¹¹ נגה לו סביב ולא אצטריך</p>	<p>ואש מתלקחת שהרי האש של הדין הקשה לא זזה ממנו לעולמים ונגה לו סביב אף על גב שכל זה עומד בו נגה לו סביב מכאן למדנו שאף על גב שאין זה צד אלא צד של טמאה נגה לו סביב ולא צריך לאדם לדחותו החוצה למה משום</p>

¹ נתבאר בפ' תצוה כי שם שליטתם (רח"ו).

² קפד ע"ב (הערת הזהר).

³ ח"ו בעת שליטתו על השרים (רח"ו).

⁴ קמא ע"א (הערת הזהר).

⁵ ויקרא קג ע"א ג ע"ב (הערת הזהר).

⁶ פי' חסד ראשון שנקרא ענן יומם דכליל כולהו יומי וז"ש וכל נהורין איתחזון גו ההוא עננא (מ"מ).

⁷ פי' מפני ששולט על ע' כוכבים שהם ע' שרים לכך נקרא גדול (מ"מ).

⁸ פירוש שהדינים הקשים תמיד הם בו (מ"מ).

⁹ כל קיומו וחיותו גופה הוא יודע בעצמו היטיב שהוא ג"כ רק ע"י מה שנמשך לו מאור קדושה שלמעלה תמיד, ובסוד (יחזקאל א ד) ונגה לו סביב (דע"ה ח"א עט ע"א).

¹⁰ פי' אע"פ שיש בו דינים קשי' הנזכר' עכ"ז ונגה לו סביב דהיינו ניצוצות הקדוש' שבתוך הנוגה שמשם חיותו (מ"מ).

¹¹ סט ע"א (הערת הזהר).

<p>ליה לבר נש לדחייא ליה לבר מאי טעמא בגין דנגה לו סביב סטרא דקדושה דמהימנותא אית ליה ולא אצטריך לאנהגא ביה קלנא ועל דא אצטריך למיהב ליה חולקא בסטרא דקדושה דמהימנותא</p>	<p>שנגה לו סביב צד של קדושה של אמונה יש לו ולא צריך לנהג בו קלון ולכן צריך לתת לו חלק בצד הקדושה של האמונה.</p>
<p>רב המנונא סבא הכי אמר וכי נגה לו סביב ואצטריך לאנהגא ביה קלנא האי נגה לו לגו איהו ולא קיימא לבר ובגין דקיימא ההוא נגה לו מגו¹ כתיב (&) ומתוכה² כעין החשמל³ מתוך האש מתוכה דמאן מתוכה דההוא נגה כעין החשמל חש מל הא אוקמוה חיוון דאשא ממללא⁴</p>	<p>רב המנונא סבא כך אמר וכי נגה לו סביב וצריך לנהג בו קלון הנגה לו הזה הוא בפנים ולא עומד בחוץ ומשום שהנגה לו הזה עומד בפנים כתוב ומתוכה כעין החשמל מתוך האש מתוכה של מי מתוכה של אותו נגה כעין החשמל חש מל הרי פרשוה חיות של אש ממללות.</p>
<p>אבל מבוצינא קדישא שמענא עלה רזא דרזין כד ערלה שרי על קיימא קדישא לסאבא מקדשא⁵ כדין ההוא מקדשא אתעכב מלגלאה רזא דאת קיימא מגו ערלה וכד האי נגה עאל לגו ואפריש בין ערלה ובין מקדשא כדין אקרי חשמל חש ואתגליא מל מהו מל כמה דאת אמר (יהושע ה ד) מל יהושע רזא דאת קיימא דלא אתעכב מלאתגלאה מגו ערלה</p>	<p>אבל מהמנורה הקדושה שמעתי עליה סוד הסודות כשערלה שורה על הברית הקדושה לטמא את המקדש אז אותו מקדש מתעכב מלגלות את סוד אות הברית מתוך הערלה וכשהנגה הזה נכנס פנימה ומפריד בין הערלה לבין המקדש אז נקרא חשמל חש ונגלה מל מה זה מל כמו שנאמר (יהושע ה) מל יהושע סוד של אות ברית מתעכב מלהתגלות מתוך ערלה.</p>
<p>ואית רזא אחרא⁶ דהא נהורא דיליה אתחזי ולא אתחזי וכד אתגליא חשמל אתעבר נהוריה אבל רזא קדמאה איהו ברזא דקרא כדקא יאות וכלא שפיר איהו ויאות הוא</p>	<p>ויש סוד אחר שהרי אורו נראה ולא נראה וכשמתגלה חשמל מעבר אורו אבל הסוד הראשון הוא בסוד הכתוב כראוי והכל הוא יפה ונאה הוא.</p>

¹ פי' שנוגה הוא לפנים מג' קליפות אחרים (מ"מ).
² דההוא נוגה (מ"מ).

³ כתב הרב בספר ק"י כי ג' קליפות רוח ענן ואש הם מילה ופריעה ואטיפו דדמא ובתוכם הבשר עטרת הגיד והוא החשמל ונקרא בשר כי אלהים דיר'דין ש' ובריבוע ר' וב' כוללים הרי בשר. וזה החשמל הוא חיות אש כי היא אלהים דיר'דין ש' עם הכולל. ועל זה החשמל סובב הנוגה קליפה ד' והוא העור הדק שעל עטרת הגיד עכ"ל. וז"ש הזוהר חיון דאשא ממללא כד ערלה שארי על קיומא קדישא. ז"ל הרב באוצ"ח דרוש המילה הנה נתבאר בזוהר בפ' ויקהל ענין הקליפות ואיך יש קליפה דקה הנקרא' קליפת נוגה בסוד כעין החשמל מתוך האש כדין איקרי חשמל חש ואיתגלייא מל כד"א מל יהושע ואע"פי שאין כאן ביאורו נאמר בקיצור ענינו. הנה בתחלה טרם שיתפשטו החסדים הנה אז הערלה שהיא קליפת נוגה חופפת ונאחזת שם ביסוד שלו סביב ובהיות ערלה זו חופפת על היסוד אין החסדים יורדים עד היסוד שלא יינקו הקליפות מהם. ולא די שאינם יורדים עד היסוד אלא אפילו במקום המגולה למעלה שהוא בשני שלישים התחתונים דת"ת דזעיר ובנ"ה ולכן נשארים למעלה בשרשם בדעת דזעיר ואח"כ כשנימול וכורתים הערלה היא ומסתלקת משם קליפת נוגה הנזכר ואז יורדים החסדים ומתפשטים במקומם בשני שלישי הת"ת ובנ"ה דזעיר. והנה ב' הו"יות דנ"ה הם גי' ב"ן וי"ח שבת"ת הם גי' מ"ל מן חשמל כנזכר בזוהר בפ' ויקהל דכד איתעבר קליפת נוגה איקרי מ"ל עכ"ל. ובזה נבין דברי הזוהר מ"ש כד ערלה שארי על קיימא קדישא היא קליפת נוגה הסובבת על היסוד (מ"מ).

⁴ פא ע"ב (הערת הזהר).

⁵ פי' שיונקת מהמלכות הנקרא מקדש (מ"מ).

⁶ כאשר הגוונין דעיינין הם מלובש בקליפין, וכן הגוונין דקשת הרי נעשה היחוד בצירוף הקליפין רחמ"ל, והרי הוא מכניס צלם בהיכל⁶, ועליו נאמר (במדבר יט יג) את משכן ה' טימא, ע' זוה"ק (בראשית נג ע"א) ופ' ויקהל (קצה רע"ב ורג ע"ב) ופ' אחרי (עד ע"א עט ע"א) ופ' בלק (קצז ע"א) (דע"ה ח"ב פח ע"ג, ועי' עוד כמו ע"ד), עי' זהר אח"מ (עט ע"א) ופ' נח (סד ע"א) ופ' בשלח (ס סע"ב) ופ' תשא (קצד ע"ב) ויקהל (דף קצה רע"ב ודף רג ע"ב) בלק (קצז ע"א) אד"ז (רצ ע"ב) (דע"ה ח"ב קנה ע"א).

<p>בהאי נגה מפתי לאתתא! לנמלא נהורא² ועל דא כתיב (משלי ה ג) וחלק משמן חכה שוי ההוא נהורא לקבליה דברית³ ובניני כך מפתי ליה ונמלא נהוריה ודא איהו פתויא דמפתי לאתתא דכתיב (שם) נפת תטפנה שפתי זרה וגו'</p>	<p>בנגה הזה מפתה את האשה ליטול את אורה ועל כן כתוב (משלי ה) וחלק משמן חכה שם את אתו האור כנגד הברית ולכן מפתה אותה ונוטלת את אורו וזהו הפתוי שמפתה את האשה שכתוב נפת תטפנה שפתי זרה וגו'.</p>
<p>תא חזי ביומא שתיתאה כד מטא זמנא דערב דליג לגו ההוא (נ"א מדורא) נהורא דאשא וסלקא לעילא לאעלא גו גוויני כדין מתתקנין ישראל לתתא ומסדרין סעודתין ומתקנין פתורין כל חד וחד פתוריה כדין חד שלהובא נפיק ובטש בההוא מדורא כיון דבטש ביה מתגלגלן ההוא שלהובא וההוא מדורא ועאלין בנוקבא דתהומא רבא ואתמרין ויתבת תמן</p>	<p>בא וראה ביום הששי כשמגיע זמן הערב קופץ בפנים אותו (מדורת) אור האש ועולה למעלה להיכנס לתוך הצבעים אז מתתקנים ישראל למטה ומסדרים סעודות ומתקנים שלחנות כל אחד ואחד את שלחנו אז שלהבת אחת יוצאת ומכה באותה מדורה כיון שמכה בה מתגלגלות אותה שלהבת ואותה מדורה ונכנסות לנקב תהום רבה ונטמנות שם ויושבות שם.</p>
<p>וההוא שלהובא איהו מסטרא דימינא ובנין דהוא מסטרא דימינא אעבר לההוא מדורא ואעיל ליה לנוקבא דתהומא רבא ויתיב תמן עד דנפיק שבתא כיון דנפק שבתא אצטריך להו לעמא דישראל לברכא על אשא ונפקא ההוא שלהובא בברכתא דלתתא ושליט על ההוא מדורא כל ההוא ליליא ואתכפיא ההוא מדורא</p>	<p>ואותה שלהבת היא מצד הימין ומשום שהיא מצד הימין מעבירה את אותה מדורה ומכניסה אותה לנקב תהום רבה ויושבת שם עד צאת השבת כיון שיוצאת השבת צריך לעם ישראל לברך על האש ויוצאת אותה שלהבת בברכה שלמטה ושולטת על אותה מדורה כל אותו הלילה ונכנעת אותה מדורה.</p>
<p>תא חזי כיון דעאל שבתא ואתמר ההוא מדורא כל אשין דאשא קשיא אתמרין ואתכפיין ואפילו אשא דגיהנם וחייבין דגיהנם</p>	<p>בא וראה כיון שנכנסת שבת ונטמנת אותה מדורה כל האשים של האש הקשה נטמנות ונכנעות ואפילו אש הגיהנם</p>

¹ לעיל קצה ע"ב ח,ג עט ע"א ובח"א נג ע"א ועי' שער מאמרי רשב"י באד"ר לא ע"ג ובדפ"ח הוא מ ע"ג (לש"ו).

² ודע כי בחינת קליפה זו הנקרא נוגה רמזו אותה רז"ל בפ"ב דמס' מציעא וז"ל וכן ירדן שנטל מזה ונתן לזה כו'. והענין הוא כי הירדן הוא סוד קליפת הנוגה הסובב לארץ ישראל שהוא סוד הקדושה ולפעמים קליפת הנוגה חוזרת ומתהוות קצת' בקדושה ופעמים מתהפכת ויוצאת אל הקליפה והיא כדמיון הירדן אשר בעת שמימיו מתרבין לוקח קצת חלק מקרקע ארץ ישראל וכאשר מימיו חסרים מתמעט ואדרבה ארץ ישראל ניתוספת ונוטלת חלק ממנו ונכנס קצתו בתחום קרקע ארץ ישראל. וזה עצמו הוא בחינת תוספת שבת בסוד מיעוט וחסרון הירדן כי אז ניתוספה קדושת השבת. דע כי בכל מקום דביקות עולם בעולם יש בו תוספת שבת פירוש כי היכל קדש הקדשים העליון של העשיה חוזר להיות בחינת יצירה בערב שבת והיכל קדש הקדשים דיצירה מתהפך להיות בריאה וכיוצא בזה בכלם ואותה הבחינה אשר מתהפכת אל עילוי בדמיון מה שלמעלה ממנו הוא סוד תוספת שבת בעצמו. (שער מאמרי רשב"י).

³ עיין בפ' נשא בדף קצח ע"ב בביאור האדרא במ"ש יתיב על כרסייא דשביבין לאכפייא לון כו' ושם ביארנו ענין זה. ודע כי בחינת קליפה זו הנקרא נוגה רמזו אותה רז"ל בפ"ב דמס' מציעא וז"ל וכן ירדן שנטל מזה ונתן לזה כו'. והענין הוא כי הירדן הוא סוד קליפת הנוגה הסובב לארץ ישראל שהוא סוד הקדושה ולפעמים קליפת הנוגה חוזרת ומתהוות קצת' בקדושה ופעמים מתהפכת ויוצאת אל הקליפה והיא כדמיון הירדן אשר בעת שמימיו מתרבין לוקח קצת חלק מקרקע ארץ ישראל וכאשר מימיו חסרים מתמעט ואדרבה ארץ ישראל ניתוספת ונוטלת חלק ממנו ונכנס קצתו בתחום קרקע ארץ ישראל. וזה עצמו הוא בחינת תוספת שבת בסוד מיעוט וחסרון הירדן כי אז ניתוספה קדושת השבת: שם דע כי בכל מקום דביקות עולם בעולם יש בו תוספת שבת פירוש כי היכל קדש הקדשים העליון של העשיה חוזר להיות בחינת יצירה בערב שבת והיכל קדש הקדשים דיצירה מתהפך להיות בריאה וכיוצא בזה בכלם ואותה הבחינה אשר מתהפכת אל עילוי בדמיון מה שלמעלה ממנו הוא סוד תוספת שבת בעצמו (שער מאמרי רשב"י).

<p>אית לון נייחא וכלא תתא ועילא אית להו נייחא כד נפק שבתא ומברכין ישראל על נורא כדין נפקין כל אשין דמתטמרין כל חד וחד לאתריה ובגין דלא לאתערא אשא אחרא כתיב (&) לא תבערו אש בכל מושבותיכם ביום השבת והא אוקמוה אשא דמדבחה אמאי</p>	<p>והרשעים שבגיהנם יש להם מנוחה וכולם מעלה ומטה יש להם מנוחה כשיוצאת שבת וישראל מברכים על האש אז יוצאים כל האשים שטמונים כל אחד ואחד למקומו וכדי שלא לעורר אש אחרת כתוב לא תבערו אש בכל משבתיכם ביום השבת והרי פרשוה ואש המזבח למה.</p>
<p>אלא כד עאל שבתא כרוזא קרי בכולהו רקיעין אתתקנו רתיכין אתתקנו משריין לקדמות מאריכון כדין נפיק חד רוחא מסטרא דדרום וההוא רוחא אתפרש</p>	<p>אלא כשנכנסת שבת כרוז קורא בכל הרקיעים התתקנו מרכבות התתקנו מחנות כנגד רבונכם אז יוצאת רוח אחת מצד הדרום ואותה רוח נפרשת</p>
<p>רד/א¹</p>	
<p>על כל אינון חילין ומשריין דלסטר ימינא ואתלבשין ביה² וההוא רוחא אקרי לבושא דיקר דשבתא כדין פתורי דהאי עלמא מתתקנן בחד היכלא זכאה חולקיה דההוא בר נש דסדורא דפתוריה אתחזי תמן כדקא יאות וקיימא כלא מתתקנא בלא כסופא אינש כפום חיליה</p>	<p>על כל אותם חיילות ומחנות של צד ימין ומתלבשות בו ואותה רוח נקראת לבוש כבוד של שבת אז השלחנות של העולם הזה מתקנות בהיכל אחד אשרי חלקו של אותו אדם שסדור שלחנו נראה שם כראוי והכל עומד מתקן בלי בושה איש כפי כחו.</p>
<p>כד עאל שבתא אצטריכו אינון עמא קדישא לאסחאה גרמייהו³ משמושא דחול⁴ מאי טעמא בגין דבחול רוחא אחרא אזלא ושטיא ושרא על עמא וכד בעי בר נש לנפקא מן ההוא רוחא ולאעלא ברוחא אחרא קדישא עלאה⁵ בעי לאסחאה גרמיה למשרי עליה ההוא רוחא עלאה קדישא</p>	<p>כשנכנסת שבת צריכים אותו עם קדוש לרחץ עצמם משמוש החל למה משום שבחל רוח אחרת הולכת ומשוטטת ושורה על העם וכשרוצה אדם לצאת מאותה רוח ולהיכנס ברוח אחרת קדושה עליונה צריך לרחץ עצמו כדי להשרות עליו אותה רוח עליונה קדושה.</p>
<p>תא חזי רזא עלאה דמלה כל אינון שית יומין⁶ (קיימא מלה דכלא) אתאחדן ברזא דחד נקודה קדישא וכלהו יומין אתאחדן ביה ואית יומין אחרנין⁷ דקיימין לבר בסטרא אחרא ואית יומין אחרנין⁸ דקיימין לגו¹ מעגולא קדישא² ואתאחדן בנקודה קדישא</p>	<p>בא וראה הסוד העליון של הדבר כל אותם ששה ימים (עומד הדבר של הכל) נאחזים בסוד של נקודה קדושה אחת וכל הימים אחוזים בו ויש ימים אחרים שעומדים מבחוץ בצד האחר ויש ימים אחרים שעומדים בפנים מעגול קדוש</p>

1

² הוא שם אלוה שבחסד ולכן הוא דימינא כי זהו לבוש הנשמה ולכן גווננו לבן סוד חסד (רח"ו).

³ קלו ע"ב (הערת הזהר).

⁴ כתב הרב שצריך לטבול בע"ש ב' טבילות א' לפשוט בגדי חול מעליו והשנית להמשיך תוספת שבת עליו עכ"ל וז"ש כאן בגין דבחול רוחא אחרא אזלא דהיינו לבושין דחול (מ"מ).

⁵ היינו נשמה יתירה שמקבל ע"י טבילה השנית (מ"מ).

⁶ כתב הרב שששת ימי המעשה בא"י מאירים בה ו"ק דיצירה ובח"ל מאירים בה ו"ק דעשייה וכולם יונקים מהמ' עכ"ל וז"ש כאן כל אינון שית יומין שהם ו' ימי המעשה שמקבלים בני א"י מיצירה ובני ח"ל מעשה קיימא מלה דכולא איתאחדא ברזא דחד נקודה קדישה שר"ל שכולם יונקים מהמ' הנקרא נקודה קדישא וז"ש וכולהו יומין איתאחדן בה (מ"מ).

⁷ פי' שו' ימי המעשה או"ה יונקים מו"ק דס"א וז"ש דקיימין לבר בסטרא אחרא (מ"מ).

⁸ ו' היכלות נאחזים בנוק' (רח"ו).

<p>וישראל קדישין³ וכל אינון דמתעסקין בקדושה⁴ כל יומא דשבתא⁵ אתאחדן כל אינון שית יומין⁶ באינון שית יומין דלגו דאתאחדן בההיא נקודה⁷ אתאחדן בהאי בנין לנטרא לוי⁸ וכל אינון שית יומין (ד"א באינון שית יומין דלגאו) דשבתא ההיא נקודה טמירא איהי כיון דעאל שבתא כדין סלקא ההיא נקודה ואתעטרא ואתאחדא לעילא וכלהו טמירין בנוה⁹</p>	<p>ואחוזים בנקדה קדושה. וישראל קדושים וכל אלו שמתעסקים בקדשה כל ימי השבוע נאחזים כל אלו הששה ימים באלו הששה ימים שבפנים שמאחדים בנקדה ההיא נאחזים בזו כדי לשמר אותם וכל אותם ששת ימי (ואותם ששה ימים שבפנים) השבת אותה נקודה היא נסתרת כיון שנכנסת שבת אז עולה אותה נקודה ומתעטרת ונאחזת למעלה וכולם טמונים בתוכה.</p>
<p>תא חזי אית ימים¹⁰ ואית ימי חול כמה דאתמר ואלין קיימין לבר לעמין ימי השבת דאינון ימי השבוע קיימין לישראל וכד סלקא האי נקודה כלא אתגניז ואיהי סלקא כיון דאיהי סלקא אקרי שבת</p>	<p>בא וראה יש ימים ויש ימים ימי חל כמו שנאמר ואלה עומדים מחוץ לעמים ימי השבת שהם ימי השבוע עומדים לישראל וכשעולה הנקדה הזו הכל נגנז והיא עולה כיון שהיא עולה אז נקראת שבת.</p>
<p>מהו שבת אי תימא בנין שביתה דכתיב (&) כי בו שבת יאות הוא אבל רוא דמלה כיון דסלקא האי נקודה ונהורא נהיר כדין מתעטרא איהי באבהן כיון דמתעטרא איהי באבהן כדין אתחברת ואתאחדת בהו למהוי חד ואקרי כלא שבת שבת ש' בת¹¹ ש' הא אוקמוה רוא דתלת אבהן דמתאחדן בבת יחידה ואיהי מתעטרא בהו ואינון בעלמא דאת¹² וכלא איהו חד ודא איהו ש' בת למהוי כלא חד</p>	<p>מה זה שבת אם תאמר בשביל שביתה שכתוב כי בו שבת יפה הוא אבל סוד הדבר כיון שעולה הנקדה הזו והאור מאיר אז היא מתעטרת באבות כיון שהיא מתעטרת באבות אז מתחברת ונאחזת בהם להיות אחד והכל נקרא שבת שבת ש' בת ש' הרי פרשוה הסוד של שלשה אבות שנאחזים בבת יחידה והיא מתעטרת בהם והם בעולם הבא והכל אחד הוא וזהו ש' בת להיות הכל אחד.</p>
<p>ואי תימא שבת הגדול ואיהו לעילא¹³ אמאי אקרי שבת אלא ודאי הכי הוא ורוא דמלה</p>	<p>ואם תאמר שבת הגדול והוא למעלה למה נקרא שבת אלא ודאי כך הוא וסוד</p>

¹ הקדמה ה ע"ב (הערת הזהר).

² העיגול הסובב האצילות הוא החשמל כמ"ש הרב ז"ל ו' היכלות דבריאה נכללים במ' דאצילות והם לפנים מהעיגול וז"ש ואתאחדן בנוקבא קדישא (מ"מ).

³

⁴ פ' חיילות של מעלה. בספר חמדת ימים חלק ב' דף א' כתב וז"ל בזוהר בפרשת ויקהל דף ר"ד ע"א כתב וז"ל ישראל קדישין וכל אינון דמתעסקין בקדושה כל יומין דשבתא (מ"מ).

⁵ פ' שאר ימי השבוע (מ"מ).

⁶ פ' ע"י ישראל וע"י החיילות של מעלה שעוסקים בקדושה שכל ימי השבוע מאחזים כל אינון שית יומין שהם ו"ק דיצירה שמאירים בא"י ושש קצוות דעשייה שמאירים בח"ל באינון שית יומין דלגו דהיינו ו"ק דבריאה שאחוזים גם הם במ' כמ"ש לעיל וז"ש דאיתאחדן בהאי נקודה (מ"מ).

⁷ פ' שבת הוא נקודת המרכז שעליו תסוב עגולת ה' ימים והיא נקראת נקודה אמצעית כי כל נקודה יש לה ו"ק והנקודה קו האמצעי ועל כן מצוה לממני יומי ע"ש השבת יום א' בשבת יום ב' בשבת כמ"ש בזוהר בפ' פינחס דף ע"ה וכולהו יומין כולהו אתדבקן ביומא דשבתא ואחזנו מתמן. ובפ' ויקהל ישראל קדישין וכו' (מ"מ).

⁸ י' טעם שאחוזים זה בזה וזה בזה בגין לנטרא לון המלכות (מ"מ).

⁹ כמ"ש לעיל שאחוזים ו"ר דיצירה ועשייה בו"ק דבריאה. ובריאה במ' דאצילות נמצא דכולהו טמירין בגווה (מ"מ).

¹⁰ בא לפרש הענין הטיב של או"ה ימי חול הם של ס"א. ולישראל הם של קדושה כמ"ש לעיל (מ"מ).

¹¹ פ' בת שהיא המ' עלתה לח"גת הנק' ש' (מ"מ).

¹²

¹³ בינה (רח"ו).

<p>בכל אתר נקודה דאיהי עיקרא דכל עינא אקרי בת כמה דאת אמר (תהלים יז ח) שמרני כאישון בת עין בגין דאיהי (נקודה) עיקרא דכל עינא אקרי בת</p>	<p>הדבר בכל מקום הנקדה שהיא עקר של כל העין נקראת בת כמו שנאמר שמרני כאישון בת עין משום שהיא (נקדה) העקר של כל העין והיא נקראת בת.</p>
<p>עלמא דאתי איהו¹ היכלא לההיא נקודה עלאה וכד איהי קיימא ונטלא בגדפהא לאבהן לאתעטרא לעילא אקרי כלא שבת וכד אבהן מתעטרן לעילא בגו נקודה עלאה אקרי שבת נקודה תתאה² כד מתעטרא באבהן אקרי שבת</p>	<p>העולם הבא הוא היכל לאותה נקודה עליונה וכשהיא עומדת ונוטלת בכנפיה את האבות להתעטר למעלה הכל נקרא שבת וכשהאבות מתעטרים למעלה בתוך הנקדה העליונה נקרא שבת וכשנקדה תחתונה מתעטרת באבות נקרא שבת.</p>
<p>האי נקודה תתאה כד סלקא ואתחזיאת ואתקשיטת (ס"א האי נקודה תתאה כד סלקא לאתעטרא באבהן) כדין כל חדוה אשתכח לעילא ותתא ועלמין כלהו בחדוה ובהאי ליליא האי נקודה אתפשט נהוראה ופריש גדפוי על עלמא וכל שלטונין אחרנין מתעברן ונטירו אשתכח על עלמא</p>	<p>כשהנקדה התחתונה הזו עולה ונראית ומתקשטת (אותה נקודה תחתונה כאשר עולה להתעטר באבות) אז כל השמחה נמצאת למעלה ולמטה וכל העולמות בשמחה ובלילה הזו הנקדה הזו אורה מתפשט ופורש כנפיו על העולם וכל השליטים האחרים מעברים ונמצאת שמירה על העולם.</p>
<p>וכדין אתוסף רוח נשמתא בישראל³ על כל חד וחד ובההיא נשמתא יתירא נשיין כל עצבא וחיתתא ולא אשתכח בר חדוה לעילא ותתא ההוא רוחא דנחית ואתוסף בבני עלמא כד נחית אתסחי בבוסמין דגנתא דעדן ונחית ושרא על עמא קדישא זכאין אינון כד האי רוחא אתער</p>	<p>ואז נוספת רוח נשמה בישראל לכל אחד ואחד ובאותה נשמה יתרה שוכחים כל העצב והחמה וכלום לא נמצא פרט לשמחה למעלה ולמטה אותה רוח שיורדת ונוספת בבני העולם כשיורדת רוחצת בבשמים של גן עדן ויורדת ושורה על העם הקדוש אשריהם כשהרוח הזו מתעוררת.</p>
<p>בההיא שעתא דההוא רוחא נחית נחתין עמה לגו גנתא דעדן שתין רתיכין⁴ מתעטרין לשית סטרין וכד מטי לגנתא דעדן כדין כל אינון רוחין ונשמתין⁵ דגנתא דעדן כלהו מתערי לההוא (נ"א מתעטרי בההוא) רוחא כרוזי קרי ואמר זכאין אתון ישראל עמא קדישא דרעותא דמאריכון אתער</p>	<p>באותה שעה שאותה רוח יורדת יורדים עמה לתוך גן העדן ששים מרכבות מעטרות לששה צדדים וכשמגיעים לגן עדן אזי כל אותן הרוחות והנשמות שבגן עדן כולן מתעוררות לאותה (מתעטרות באותה) רוח הכרוזים קוראים ואומרים אשריכם ישראל העם הקדוש שרצון רבונכם מתעורר</p>
<p>רד/ב</p>	
<p>לגבייכו</p>	<p>אליכם.</p>

¹ קפ ע"א (הערת הזהר).

² ע ע"ב (הערת הזהר).

³ הנה מכאן משמע שבע"ש בא תוספות הרוח ובדף קל"ו אמר שבברכו נכנס תוספת רוח ובפ' בראשית אמר כי בפורס סוכת שלום נכנס תוספות נשמה והנה הם מאמרים חלוקים והכל הוא אמת כי כמה בחי' הם הנכנסים בליל שבת בסוד תוספות והם באופן זה כי ע"ש במנחה נכנסים ג"פ תתאין דל' דצלם דאימא ואלו הם תוספ' הנפש ובקבלת שבת נכנסים ג"פ תתאין דל' דצלם דאבא ובברכו נכנסים ג"פ אמצעים דל' דצלם דאמא ומהם בא תוספ' הרוח ובפורס עלינו וכו' נכנסים ג"פ אמצעים דל' דצלם דאבא ומהם בא תוספת הנשמה סוכת שלום היא הבריאה מטתו שלשלמה ובזה צדקו כל דברי הזהר (זהר הרקיע).

⁴ נגד ר"ק (רח"ו).

⁵ נלע"ד ששמעתי ממורי זלה"ה שהם בז' רקיעין הנזכרים בפרשת ויקהל ר"א ור"ב (רמ"ז).

<p>רזא דרזין¹ לידעי חכמתא² זכאין אינון כד האי רוחא אתער האי רוחא איהו אתפשטותא דהאי נקודה ונפקא מינה ואתפשטא בעלמא וההוא הוי רזא דשבת³ דשרא לתתא ועל דא כתיב ביה שמירה (שמות לא יז) ושמרו בני ישראל את השבת והא אוקמוה שבת לא כתיב אלא את השבת לאסגאה ההוא רוחא דשרי על כלא⁴ ואצטריך לנטרא ליה הואיל וקיימא עמיה דבר נש ועל דא כתיב (ישעיה נו ב) כל שומר שבת מחללו⁵</p>	<p>סוד הסודות ליודעי החכמה אשריהם כשרוח זו מתעוררת הרוח הזו היא התפשטות הנקדה הזו ויוצאת ממנה ומתפשטת בעולם ואותה היא סוד השבת ששרוי למטה ועל כך כתוב בו שמירה ושמרו בני ישראל את השבת והרי פרשוה לא כתוב שבת אלא את השבת לרבות אותה רוח ששורה על הכל וצריך לשמר אותה הואיל ועומדת עם האדם ועל זה כתוב כל שומר שבת מחללו.</p>
<p>בהאי רזא אית רזא אחרא האי רוחא אתהני⁶ בהאי יומא מהנאותן דישראל ומענוגא דלהון ובנין דא בעי למיהב ליה ענוגא במיכלא⁷ ובמשתיא תלת זמנין בתלת סעודתין דתלת דרגי מהימנותא⁸ כמה דאוקמוה⁹ והאי נטיל הדוה¹⁰ וענוגא¹¹ באינון סעודתי דישראל זכאה חולקיה מאן דאהני ליה¹² ומענג ליה בהאי יומא</p>	<p>בסוד הזה יש סוד אחר הרוח הזו נהנית ביום הזה מהנאתם של ישראל ומהענש שלהם ולכן צריך לתת לה ענג במאכל ובמשתה שלש פעמים בשלש סעודות של שלש דרגות האמונה כמו שבארוה וזו נוטלת שמחה וענג באותן סעודות של ישראל אשרי חלקו מי שמהנה אותה ומענג אותה ביום הזה.</p>

¹ רזא הוא תמיד ביסוד וכו', ורזא דרזין הוא יסוד העליון דרדל"א, שהוא מתלבש בכל האצילות וכו', ויסוד דבינה דרדל"א מתלבש יסוד דחכמה דרדל"א, ולזה אמר רזא דרזין שכולל ב' רזין ב' יסודות (ב"י לעיל קכב ע"ב).

² והטעם שהנשמות הם חשובות ביום זה (אור יקר).

³ עי' ח"א כג ע"ב: ובשבת נחית קב"ה בג' אבהן [לקבלא בת יחידא דיליה בהון ודא רזא] דשבת ש' ב"ת יחידא דיליה, ע"כ. קב"ה היא הבינה מתלבשת בחג"ת להאיר למלכות (מ"מ). ועי' עוד תיקו"ז קמז ע"א.

⁴ עי' ז"ח יז ע"א: ואמר רב נחמן נפש יתירה נתוספת באדם ביום השבת אמר ליה רבי מאי נפש יתירה זו א"ל רוח הקדש ששורה עליו ומכתיר לאדם בכתר קדוש בכתרי המלאכים והוא מאותו רוח שעתיד לשרות על הצדיקים לעתיד לבא וע"כ חייב אדם לכבד את יום השבת על האי אושפיזא קדישא דשריא עמיה. ועי' זהר ח"ג כט ע"א, ועי' תיקו"ז מט ע"ב: אבל נשמתא יתירה בשבת וביומין טבין ובכל מוספין איהי אימא עלאה. עי' תיקו"ז נ ע"א: ובההוא זמנא אתקריאת איהי תוספתא מסטרא דיום השבת כמה תוספות נחתין עמה לתלמידי חכמים דאתקריאו נשמות יתירות הה"ד נשמת כל חי תברך את שמך ה' אלהינו וכו' ואלין (אינון) דמתוספאן לעמא קדישא בערב שבת ירתין לון תלמידי חכמים ביומין דחול ובהון אתעביד חול קדש ואלין אינון תוספות דקא נחתין מתוספתא. בהגר"א: ואלין דמתוספ' לעמא כו' ירתין כו' - וירותא דלהון מצד התורה ולכן נק' תוספתא, וכ"ז מצד שכינתא תתאה וכו"ל, דתוספת דידיה בגין שכינתא, אבל תוספת דת"ח ביום שבת הוא משכינה עלאה, וע"ל (נז ע"א מט ע"ב) אבל נשמתא יתירה בשבת כו'.

⁵ דריש מלת כל כמו את השבת שהם לרבות (מ"מ).

⁶ הנה המצטרף אל הגוף יהפך טבע הרוחני ההוא אל הגוף, כגון הנפש שהיא מסתגפת בלי מאכל, ואין ענין המאכל רוחני, אמנם מנפי המטרפה אל הגוף נהנת מענין גשמי, והיא קיימת בכלל הגשמי, גם ההתפשטות הזה כיון שמצטרף אל הגוף נהנה ממה שנהנה הגוף, בתנאי שיהיה ענין המורה דקות גבוה ורוחניות, כעין ענ"ג שמורה על סוד ע'זן נ'הר ג', והיאך יעשה בגשמי דבר יורה על רוחניות (אור יקר).

⁷ ועוד ירמוז תלת זמנין שהם לילה מלכות, בקר חסד ששם הכתר חסד עילאה, ערב ששם התפארת בגילוי מצח הרצון כדפירשו בפרשת יתרו (אור יקר).

⁸ שלש ראשונות ושש קצוות ומלכות, וכיון שהאדם מתענג בזה גורם לה לסוד ההתפש' הזה שיהיה נהנה (אור יקר). פי' שהם נגד עתיקא וזעיר ומ' (מ"מ).

⁹ פח ע"א (הערת הזהר).

¹⁰ מהבינה (אור יקר).

¹¹ הבינה נקשרת בחכמה וכתר, דהיינו ענ"ג עדן כתר, נהר חכמה, גן בינה, כדפירשו בתיקונים אין למעלה מענג (אור יקר).

¹² לסוד תוספת נשמה, סוד המלכות דאצילות השורה על ישראל נ קשרת בתפארת ובינה כדפירשנו לעיל, מפני שכל שאר מעשה המצוות שאדם עושה עד שיעלו ויהנו כמה יתעכב, ועתה היא קרובה אלינו מאד מאד (אור יקר).

<p>האי רוחא¹ אתהני כל שיתא יומין מרוחא עלאה דעתיקא² דכל עתיקין וביומא דשבתא כיון³ דנחית ואתסחי בנגתא דעדן בליליא אתענג⁴ מענוגא דגופא בסעודתי דמהימנותא ואתעטר (נ"א ואתענג) האי רוחא מעילא⁵ ותתא⁶ ואתרוי בכל סטרין בעטרא (נ"א בענוגא) דלעילא ותתא</p>	<p>הרוח הזו נהנית כל ששת הימים מהרוח העליונה של עתיק כל העתיקים וכיון שיורדת ביום השבת ורוחצת בגן עדן בלילה מתענגת מענג הגוף בסעודות של האמונה ומתעטרת (ומתענגת) הרוח הזו ממעלה וממטה ונרוית בכל הצדדים בעטרה (בענג) שלמעלה ומטה.</p>
<p>והואיל וקיימא עמיה דבר נש אצטריך ליה לנטרא ליה ועל דא כתיב (&) ושמרו בני ישראל את השבת שבת דא הוא ההיא נקודה תתאה את השבת דא הוא האי רוחא אתפשטותא דההיא נקודה ההוא אתפשטותא כד אתוסף קדושין וברכאן⁷ מלעילא על ההיא נקודה אתנהיר כלא ואתעביד רוחא נהירא בכל סטרין אתפלג לעילא ונהיר ואתפלג לתתא ונהיר ודא הוא דכתיב (&) ביני ובין בני ישראל⁸ חולק אחסנא אית לן כחדא</p>	<p>והואיל ועומד עם האדם צריך לו לשמר אותו ועל זה כתוב ושמרו בני ישראל את השבת את השבת שבת זו היא נקודה תחתונה את השבת זוהי אותה רוח התפשטותה של אותה נקודה אותה ההתפשטות כשנוספות קדשות וברכות מלמעלה על אותה נקודה הכל נאור ונעשית רוח מאירה בכל הצדדים מתחלק למעלה ומאיר ונחלק למטה ומאיר וזהו שכתוב ביני ובין בני ישראל חלק ירשה יש לנו כאחד.</p>
<p>חולקא דלעילא אתעטר בהאי יומא מענוגא עלאה קדישא⁹ ואתהני מזיוא עלאה¹⁰ דעתיקא דכל עתיקין חולקא תתאה אתעטר בהאי יומא מענוגא דלתתא דאתהני בהני סעודתי ועל דא בעי לענגא ליה במיכלא ובמשתיא בלבושי יקר ובחדוה דכלא</p>	<p>החלק שלמעלה מתעטר ביום הזה מהענג העליון הקדוש ונהנה מהזיו העליון של עתיק כל העתיקים החלק התחתון מתעטר ביום הזה מהענג שלמטה שנהנה בסעודות הללו ועל כן צריך לענגו במאכל ובמשתה בלבושי כבוד ובשמחת הכל.</p>
<p>וכד מתעטרא האי חולקא לתתא ואתנטיר כמה דאצטריך סלקא לעילא ואתחברא בההוא חולקא אחרא והאי נקודה נטיל כלא מעילא ותתא ואתכלילא מכל סטרין ובגין דמתעטרא בשבת מעילא ומתתא כל שאר יומין יהיב הילא לכלא¹¹ ואתייהיב ליה שולטנו מעילא ומתתא וברזין דספרא דשלמה מלכא אשתכח רוא דא ואוקמיה בוצינא קדישא זכאה חולקיהון דישראל</p>	<p>וכשמתעטר החלק הזה למטה ונשמר כמו שצריך עולה למעלה ומתחבר באותו חלק אחר והנקדה הזו נוטלת הכל ממעלה וממטה ונכללת מכל הצדדים ומשום שמתעטרת בשבת ממעלה וממטה כל שאר הימים נותנים כח לכל ונותנים לה שלטון ממעלה וממטה ובסודות ספרו של שלמה המלך נמצא הסוד הזה ובאר אותו המנורה הקדושה אשרי חלקם של ישראל.</p>

¹ שהיא מבינה עד המלכות כל השבוע ומזדווגין בליל שבת (אור יקר).

² פי' כיון שהוא מאריך כל ששת ימי החול יונק משם (מ"מ).

³ פי' בתחלת הלילה שירד נתענג מסעודה ראשונה של ליל שבת והאי דאמר וביומא וכו'. ליל ויומו חד הוא (מ"מ).

⁴ רח ע"א צח ע"ב (הערת הזהר).

⁵ מא"א (מ"מ).

⁶ מישראל (מ"מ).

⁷ מחו"ב (רח"ו). וכוונת הזוהר כשבאים מוחין למ'. אזי נהנית רוח יתירה מהמוחין בין החלק שנשאר במל' בין החלק שיורד לישראל וז"ש איתפלג לעילא ונהיר דהיינו חלק הנשאר במ' ומ"ש ואיתפלג לתתא ונהיר היינו חלק שיורד לישראל (מ"מ).

⁸ פי' המ' אומרת שהרוח הזה הוא ביני ובין בני ישראל חציו לי וחציו להם (מ"מ).

⁹ פי' א"וא (מ"מ).

¹⁰ פי' א"א (מ"מ).

¹¹ פי' בששת ימי המעשה המ' מחלקת שפע לכל העולמות ולישראל (מ"מ).

<p>כתוב וינפש ופרשוה וי נפש שאבדה ויפה הוא אבל אם כך וי לגוף היה צריך לומר שממנו אבדה נפש אבל סוד הדבר באדם יש נפש שנוטלת ומושכת אליו את הרוח הזו מערב שבת ואותה הרוח שרויה בתוך אותה הנפש ודרה בה כל יום השבת ואז אותה נפש יתרה היא ברבוי ותועלת יותר ממה שהיתה.</p>	<p>כתוב וינפש ופרשוה וי נפש שאבדה ויפה הוא אבל אם כך וי לגוף היה צריך לומר שממנו אבדה נפש אבל סוד הדבר באדם יש נפש שנוטלת ומושכת אליו את הרוח הזו מערב שבת ואותה הרוח שרויה בתוך אותה הנפש ודרה בה כל יום השבת ואז אותה נפש יתרה היא ברבוי ותועלת יותר ממה שהיתה.</p>
<p>ועל דא תנינן כל נפשאן דישראל מתעטרין ביומא דשבתא ועטרא דלהון דשריא האי רוחא בגוייהו כיון דנפק שבתא וההוא רוחא סלקא לעילא כדין ווי לנפש דאבדת מה דאבדת אבדת ההוא עטרא עלאה וההוא חילא קדישא דהוה בה ודא הוא וינפש ווי נפש דאבדת מה דאבדת</p>	<p>ועל זה שנינו כל נפשות ישראל מתעטרות ביום השבת והעטרה שלהם ששורה הרוח הזו בתוכם כיון שיוצאת שבת ואותה רוח עולה למעלה אזי וי לנפש שאבדה מה שאבדה אבדה אותה עטרה עליונה ואותו כח קדוש שהיה בה וזהו וינפש וי נפש שאבדה מה שאבדה.</p>
<p>עונתן דחכימין דידיעין רזין עלאין מליליא דשבתא לליליא דשבתא ואוקמוה אבל מלה דא שאילנא לבוצינא קדישא דהא חזינן דהאי כתרא תתאה נקטא מה דנקטא ביממא ובליליא יהיב מזונא לכל חיליה כמה דאוקמוה דכתיב (משלי לא טז) ותקם בעוד לילה ותתן טרף לביתה וחק לנערותיה נקטא ביממא ויהבא בליליא והשתא אמר מר דוונא אשתכח בהאי ליליא</p>	<p>עונת החכמים שיודעים הסודות העליונים מליל שבת לליל שבת ופרשוה אבל סוד זה שאלתי את המנורה הקדושה שהרי ראינו שהכתר התחתון הזה לוקח מה שלוקח ביום ובלילה נותן מזון לכל צבאו כמו שבארוה שכתוב ותקם בעוד לילה ותתן טרף לביתה וחק לנערותיה לוקחת ביום ונותנת בלילה ועכשיו אמר מר שהזווג נמצא בלילה הזה.</p>
<p>אמר ודאי זוונא אשתכח בליליא דא⁴ מאי טעמא בגין דהאי ליליא אפרישת נשמתין לכל אינון</p>	<p>אמר ודאי שהזווג נמצא בלילה הזה למה משום שבלילה הזה מפרישה נשמות לכל אותם</p>
<p>רה/א⁵</p>	
<p>חכימין דידיעין רזין דחכמתא והבורא וזוונא לא אשתכח ביומא אחרא⁶ בכל חדוה בלא</p>	<p>החכמים שיודעים את סודות החכמה והחבור והזווג לא נמצא ביום אחר בכל</p>

¹ קשה דהול"ל שבת ונפש כנודע מן הדקדוק. אבל סוד הדבר יובן במ"ש באוצרות חיים כי דעת הנוק' בשבת הוא שם ס"ג, וידוע שס"ג הוא בז' תחתונות דבינה שה"ס רוח. והנה ו' הקצוות הם ס' והעטרה סוד שלישי כמד"א (ישעיה מ יב) וכל בשליש, והרי ס"ג. והנה רוח זה בא לנפש, וז"ש שבת, שבו סוד הרוח, ואז וינפש, כמו ויתנפש, פי' שאז נתגדל כח הנפש, וממילא שאחר כך בבוא ימי החול שמסתלק הרוח אז תאבד הנפש. וזה שאמרו רז"ל כיון ששבת ווי וכו', כלומר אם לא היה החטא אז היתה הקדושה של שבת גם בחול, אבל כיון שהוצרך להיות שובת דווקא ביום השבת זהו סימן שבבוא החול ישתנה ויתמעט האור ועיין עוד לקמן (רמ"ז).

² פי' נפש של חול (מ"מ).

³ פי' יש לה יתרון (מ"מ).

⁴ פי' בליל שבת הוא זווג ישראל ורחל משא"כ בלילות החול שאין בהם זווג ישראל ורחל (מ"מ).

⁵

⁶ מימי החול בכל חדוה מפני תגבורת הקדושה ותוספת והעברת החצונים "בלא ערבוביא" והם יודעים שאותם הנשמות הנמשכות אז לעולם אינם נמשכות אלא לאותם שיש להם נשמה דאצילות, וזהו שאמר "אינון נשמתין דפליגת פליגת" וכו', ואי אפשר להורידם אם לא בזווג שני כדפירשנו, ואין ראוי שלנשמות שהיא אוספת אותם ביום שבת ביום יחלק אותם בשתי לילות אלא דווקא בליל שבת, ולזה לוקטת ביום שבת ושמורות עד ליל שבת לתתם לאותם שהם מזדווגין בשבת, וכיוצא בזה לאותם שהם מולידים בחול

<p>ערבוביא (ס"א אלא בגין דא) אחרא כגון דא בגין דאינון נשמתין¹ דפליגת פליגת לון בחכימין בצדיקים בחסידי כדקא יאות (ס"א ותו בכל) ובכל ליליא וליליא זוגא אשתכח ודאי² אימתי בפלגות ליליא והא אוקימנא אבל לא בכל סטריין³ כהאי זוגא</p>	<p>השמחה בלי ערבוביה (אלא בשביל זה) אחרת כמו זה משום שאותן נשמות שמחלוקת מחלוקת אותן לחכמים לצדיקים ולחסידים כראוי (ועוד בכל) ובכל לילה ולילה נמצא זוג ודאי מתי בחצות הלילה והרי בארנו אבל לא בכל הצדדים כמו בזוג הזה.</p>
<p>ובגין דא חכימין דידעין רוזין בעיין לסדרא שמושא דלהון בהאי ליליא מאי טעמא בגין דכל יומי דשבתא אית לון רוחא אחרא דשרא על עלמא ובהאי ליליא אית לון רוחא אחרא קדישא עלאה דנחתא לבני קדישין וההוא רוחא נשיב מעתיקא⁴ (קדישא⁵) דכל עתיקין ונחתא לגו נקודה תתאה למיהב בה נייחא לכלא ודא אתפליג לכל סטריין לעילא ותתא כמה דאת אמר ביני ובין בני ישראל</p>	<p>ולכן החכמים שיודעים הסודות צריכים לסדר תשמישם בלילה הזה למה משום שכל ימות השבת יש להם רוח אחרת ששורה על העולם ובלילה הזה יש להם רוח אחרת קדושה עליונה שיורדת לבנים קדושים ואותה רוח נושבת מעתיק (הקדוש) כל העתיקים ויורדת לתוך הנקדה התחתונה לתת לה מנוחה לכל וזה מתחלק לכל הצדדים למעלה ולמטה כמו שנאמר ביני ובין בני ישראל.</p>
<p>וכד אינון חכימין יתבין בההוא רוחא קדישא רוחא עלאה בעאן לשמשא ערסייהו דהאי רוחא אמשיך אבתריה לתתא כל אינון נשמתין קדישין וירתין קדישי עליונין בהאי רוחא נשמתין קדישין לבניהון כדקא יאות</p>	<p>וכשאותם חכמים יושבים באותה רוח קדושה הרוח העליונה צריכים לשמש את מטתם שהרוח הזו ממשיכה אחריה למטה את כל אותן נשמות קדושות ויורשים קדושים עליונים ברוח הזו נשמות קדושות לבניהם כראוי.</p>
<p>כיון דהאי רוחא שרא על עלמא כל רוחין בישין וכל מקטרגין בישין אסתלקו מעלמא ולא בעינן לצלאה על נטורא בגין דישראל אינון נטירין בההוא רוחא וסכת שלום⁶ פריסת גדפהא עלייהו ואינון נטירין מכלא</p>	<p>כיון שהרוח הזו שורה על העולם כל הרוחות הרעות וכל המקטרגים הרעים הסתלקו מן העולם ולא צריכים להתפלל על שמירה משום שישראל שמורים באותה רוח וסכת שלום פורסת כנפיה עליהם והם שמורים מהכל.</p>
<p>ואי תימא הא תנינן דלא יפוק בר נש יחידי לא בליל רביעי של שבת ולא בליל שבת וצריך אדם להשמר והרי אמרנו שביליל השבת שמורים אנשים מכל המקטרגים של העולם ולא צריכים</p>	<p>ואם תאמר הרי שנינו שלא יצא אדם יחידי לא בליל רביעי של שבת ולא בליל שבת וצריך אדם להשמר והרי אמרנו שביליל השבת שמורים אנשים מכל המקטרגים של העולם ולא צריכים</p>

(אור יקר). פי' בימי החול אין זוג לישראל ורחל אלא בליל שבת וז"ש בכל חדוה בלא ערבוביא אלא בגין דא דהיינו בליל שבת שאז זוג ישראל ורחל (מ"מ).

¹ פי' למה בליל שבת יש זוג לישראל ורחל כדי ליתן אותם הנשמות שהם מזווג עליון לת"ח ובזה נתרצה הקושיא דלעיל שפעם אומרים ותקם בעוד לילה וכו'. נקטא ביממא ויהבא בליליא ומשמע שאין זוג. והשתא אמר מר דזוגא אישתכח באי ליליא. והכל אמת שלגבי זוג ישראל ורחל אינו בחול דוקא בליל שבת. ומ"ש ותו בכל ליליא וליליא זוגא אשתכח. פי' שם בחול אע"פ שאין שם זוג ישראל ורחל. יש שם זוג יעקב ולאה וז"ש זוגא אשתכח ודאי כמ"ש בספר הכוונות (מ"מ).

² לחלק נשמות לתחתונים על ידי נפש הנעשה בגן עדן של מטה (אור יקר).

³ פי' מכל צד צריכין ת"ח לשמש בליל שבת דוקא. א' מטעם הנז' שאז זוג ישראל ורחל. ב' מפני שאז יש באדם נשמה יתירה וז"ש מ"ט בגין דכל יומי דשבתא אית לון וכו' (מ"מ).

⁴ מזל"ן שהוא מסוד רישא תניינא הנקרא אוירא וסודו מדעת דעתיק כנזכר באוצרות חיים, וכל דעת סוד רוח, ובו גם שם ס"ג, וממנו סוד י"ג נימין, וכל נימה סודה ו' דהיינו בחינת הרוח, וידוע כי י"ב לחם דשבת בלילה הם בסוד י"ג נימין (רמ"ז).

⁵ פי' כמ"ש לעיל ששורש הרוח הוא מאריך (מ"מ).

⁶ פי' מ' א"נ בינה (מ"מ).

<p>תא חזי הכי הוא ודאי ליליא רביעאה דשבתא בעינן לאסתמרא מנייהו מאי טעמא בגין דכתיב (בראשית א יד) יהי מארת מארת כתיב (&) חסר והא אוקמוה דבגין דהיא חסרה כמה חבילי טהירין אתכלילן בהאי מארת לוטין ומארת אינון בגריעותא דסיהרא וכלהו שליטין בההוא ליליא</p>	<p>להתפלל על שמירה. בא וראה כך זה ודאי ליל רביעי של שבת צריכים להשמר מהם למה משום שכתוב יהי מארת מארת כתוב חסר והרי פרשוה שבגלל שהיא חסרה כמה קבוצות של רוחות נכללו במארת הזה קללות ומארת הן בפגימת הלבנה וכולם שולטים באותו הלילה.</p>
<p>בליליא דשבתא כיון דכלהו מתבדרין¹ לאעלא בנוקבא דעפרא דלא יכלין לשלמאה בעי בר נש יחידאי לאסתמרא ותו אף על גב דלא יכלין לשלמאה אתחזיין לזמנין ובר נש יחידאי בעי לאסתמרא</p>	<p>בליל השבת כיון שכלם מתפזרים להיכנס לנקב של העפר שלא יכולים לשלט צריך אדם יחידי להשמר ועוד אף על גב שלא יכולים לשלט נראים לפעמים ובן אדם יחידי צריך להשמר.</p>
<p>מלה דא הכי תנינן ואי הכי גריעותא² דנטורא איהו אבל בשבתא נטירו אשתכח לעמא קדישא וקודשא בריך הוא כד עאל שבתא מעטר לכל חד וחד מישראל ובעי דינטרון ליה לההוא עטרא³ קדישא דאתעטרו ביה⁴ ואף על גב דאינון לא אשתכחו בישובא לזמנין לבר נש יחידאי אתחזון ואתרע מזליה ואצטריך ליה לבר נש לאתעטרא בעטרא קדישא ולנטרא ליה</p>	<p>דבר זה כך שנינו ואם כך זה חסרון של השמירה אבל בשבת השמירה מצויה לעם הקדוש וכשנכנסת שבת הקדוש ברוך הוא מעטר כל אחד ואחד מישראל ורוצה שישמרו את העטרה הקדושה הזו שהתעטרו בה ואף על גב שהם אינם נמצאים בישוב לפעמים הם נראים לאדם יחידי ומורע מזלו וצריך לאדם להתעטר בעטרה קדושה ולשמר אותה.</p>
<p>סוף סוף נטירו אשתכח בההוא ליליא לעמא קדישא הואיל וסכת שלום⁵ פריסא על עמא דהא תנינן בכל אתר דסכת שלום אשתכח סטרא אחרא לא אשתכח תמן ועל דא נטורא איהו ונטורא שכיח</p>	<p>סוף סוף שמירה נמצאת באותו לילה לעם הקדוש הואיל וסכת שלום פרוסה על העם שהרי שנינו בכל מקום שנמצאת סכת שלום הצד האחר לא נמצא שם ולכן שמירה היא ושמירה מצויה.</p>
<p>יומא דשבתא חדוה איהו לכלא⁶ וכלא אתנטר לעילא ותתא ונהורא (נ"א ונקודה קי"ח) תתאה⁷ נהרא לסלקא לעילא בשפירו דעטרין שבעין⁸ חולקין יתיר וסבא דכל סבין⁹ אתער¹⁰</p>	<p>יום השבת שמחה היא לכל והכל נשמר למעלה ולמטה והאור (והנקדה) התחתון מאיר לעלות למעלה ביפי של שבעים העטרות שהן החלקים היתרים</p>

¹ פי' אגב הליכתם מזיקים לאדם יחידי (מ"מ).

² פי' כיון שמזיקים לאדם יחידי א"כ גריעותא הוא לשבת ח"ו (מ"מ).

³ פי' שצונו הקב"ה לשמור נשמה יתירה שלא יצא החוצה בשביל שיש לה פגם ואדם זה שיצא בליל שבת הוא פשע בעצמו שלא שמר ההיא עטרה קדישא ולכן יתחזון ליה ויתרע מזליה (מ"מ).

⁴ בח"י דף ס"ב פי' כי בשבת יתוסף הרוח ונשמה מבחי' הלילה כל א' במקומו הראוי לו כי בהכנסת כלה הנפש לו תמלא כמ"ש בפ' ויקהל כד עאל שבתא וכו'. והוא תוספת הנפש יתירה שסודה מג' פרקין תתאין דצלם דאבא שהם בינת נפש כנודע ובברכו תנוח עליהם הרוח (מ"מ).

⁵ פי' מ' א"נ בינה (מ"מ).

⁶

⁷ פי' המלכות שהיא בסוד נקודה (מ"מ).

⁸ פי' המוחין ולבושיהם שהם ד' הו"ות וג' אה"ה הם ע' אותיות כמ"ש הרב בכוונת הקדיש (מ"מ).

⁹ פי' ע"ק (מ"מ).

¹⁰ בח"י דף ע' ועטרין שבעין לה. כן הוא לשון הזהר בפ' פנחס יומא דשבתא וכו'. וסוד ע' עטרין הם נמשכים מסוד ז' תתאין דעתיק יומין המתלבשים בז' תיקוני רישא דאריך. וכלפי זה אמר ועטרין ע' לה

<p>כהן כד סליק נהורא עמא קדישא מקדמי לבי כנישתא בלבוש יקר בחדוה מתעטרן בעטרא קדישא דלעילא בההוא רוחא דקיימא עליהו לתתא משבחן בשירין ותושבחן וסלקין תושבחן לעילא ועלאין ותתאין כלהו בחדוה ומתעטרן כלהו כחדא פתחי עלאי ואמרי זכאין אתון עמא קדישא בארעא דמאריכון אתעטר עליכון וכל חילין קדישין מתעטרין בניניכון</p>	<p>והזקן של כל הזקנים מתעורר. אז כשעולה האור העם הקדוש מקדימים לבית הכנסת בלבוש כבוד בשמחה מתעטרים בעטרה קדושה שלמעלה באותה רוח שעומדת עליהם למטה משבחים בשירות ותשבחות והתשבחות עולות למעלה וכל העליונים והתחתונים בשמחה וכולם מתעטרים כאחד פותחים העליונים ואומרים אשריכם העם הקדוש בארץ שרבונכם התעטר עליכם וכל החילות הקדושים מתעטרים בשבילכם.</p>
<p>האי יומא יומא דנשמתינ איהו¹ ולא יומא דנופא בנין דשלטנו דצרורא דנשמתינ איהו² וקיימין עלאין ותתאין כלהו בזווגא</p>	<p>היום הזה הוא יום הנשמות ולא יום הגוף משום ששלטון צרור הנשמות הוא וכל העליונים והתתונים עומדים בזווג</p>
<p>רה/ב³</p>	
<p>חדא בעטרא דרוחא יתירא עלאה קדישא⁴</p>	<p>אחד בעטרה של רוח יתרה עליונה קדושה.</p>
<p>צלוחא דשבתא דעמא קדישא תלת צלותין אשתכחו בהאי יומא לקבל תלת שבת⁵ ואוקמוה וכלהו חד כיון דעאלו עמא קדישא לבי כנישתא אסיר לאשתדלא אפילו בצורך בי כנישתא אלא במלי תושבחן וצלוחא ואורייתא וכדקא חזי לון</p>	<p>תפלת השבת של העם הקדוש שלש תפלות נמצאות ביום הזה כנגד שלש שבתות ופרשוה והכל אחד כיון שנכנסו העם הקדוש לבית הכנסת אסור להשתדל אפילו בצרך בית הכנסת אלא בדברי תשבחות ותפלה ותורה וכראוי להם.</p>
<p>ומא⁶ דאשתדל במלין אחרנין ובמלין דעלמא דא איהו בר נש דקא מחלל שבתא לית ליה חולקא בעמא דישראל תרין מלאכין ממנן על דא ביומא דשבתא ואינון שוו ידיהון על רישיה ואמרי ווי לפלניא דלית ליה חולקא בקודשא בריך הוא ועל דא בעי לאשתדלא</p>	<p>ומי שמשתדל בדברים אחרים ובדברי העולם זהו אדם שמחלל שבת ואין לו חלק בעם ישראל שני מלאכים ממונים על זה ביום השבת והם שמים ידיהם על ראשו ואומרים אוי לפלוני שאין לו חלק בקדוש ברוך הוא ועל זה צריך להשתדל בתפלה ובשירים ובתשבחות של אדונם</p>

כמ"ש במאמר ונקודה תתאהנ הרא לסלקא בשפירא דעטרין ע' וזה בא לה ממלכא דלעילא רישא דארץ שעכשיו יתעטר כולא בקדיש קדישין כמ"ש וסבא דכל סבין אתער (מ"מ).

¹ פי' שהנשמות מקבלים הארה מלמעלה (מ"מ).

² פי' בינה (מ"מ).

³

⁴ פי' גם הרוח יתירה יש לה עונג מלמעלה (מ"מ).

⁵ בינה יסוד ומלכות (רח"ו). בח"י דף ס"ה הביאור שג' שבתות מפורסמות בעולם שבת בראשית. שבת מתן תורה שבת העתיד לבוא. ולעומתן יסודו ג' תפלות. אתה קדשת רמז לשבת בראשית וכן משמעות ענינה תכלית מעשה שמים וארץ וכו'. ישמח משה בשחרית והוא כנגד מתן תורה וכמ"ש כליל תפארת בראשו נתת בעומדו לפניך על הר סיני וכו'. ובשחרית שבת ניתנה שתורה כמ"ש פי' רע"ק. אתה אחד במנחה של שבת העתיד להיות ה' אחד ושמו אחד אברהם יגל וכו' כולם לעתיד לבוא ונתקן במנחה לעת ערב כי כן אנו מצפים והיה לעת ערב יהיה אור. וכן נתקנו ג' סעודות בג' זמנים אלו לעומת אלן ג' שבתות (מ"מ).

⁶ רו ע"א אמור קה ע"א (הערת הזהר).

<p>בצלותא ובשירין ובתושבתן דמאריהון ולאשתדלא באורייתא</p>	<p>ולהשתדל בתורה.</p>
<p>האי יומא איהו יומא דנשמתין דאתעטרא ההוא צרורא דנשמתין¹ (בתושבתן דמאריהון) בגין כך משבחי בתושבת² תשבחתא דנשמתא והיינו נשמת כל חי³ תברך את שמך יהו"ה אלהינו ורוח כל בשר וכו' ולית תושבתתא אלא בסטרא דנשמתא ורוחא⁴ והאי יומא קיימא ברוחא ונשמתא ולא דגופא</p>	<p>היום הזה הוא יום הנשמות שמתעטר אותו צרור הנשמות (בתשבחות של אדונם) לכן משבחים בתשבחות תשבחת הנשמה והיינו נשמת כל חי תברך את שמך ה' אלהינו ורוח כל בשר וכו' ואין התשבחת אלא בצד של נשמה ורוח והיום הזה עומד ברוח ונשמה ולא של גוף.</p>
<p>תושבתתא דדרגא⁵ אחרא עלאה רזא דיומא שמשא קדישא דאיהו נהורא דיממא היינו יוצר אור רזא דנהורא דנהיר דמניה אתזנן ונהרין כל אינון חילין רתיכין וככביא ומזלי וכל אינון דשלטין על עלמא</p>	<p>התשבחת של דרגה אחרת עליונה סוד היום שמש קדושה שהיא אור היום היינו יוצר אור סוד האור המאיר שממנו נזונים ומאירים כל אותן הצבאות המרכבות והכוכבים והמזלות וכל אותם ששולטים על העולם.</p>
<p>תושבתתא דעלמא דאתי⁶ ביומא דא היינו אל ארון ותושבתתא דא איהו ברזא דעשרין ותרין אתוון עלאין קדישין דמתעטרן באבהן⁷ וברתיכא עלאה קדישא⁸</p>	<p>תשבחתו של העולם הבא ביום הזה היינו אל ארון והתשבחת הזו היא בסוד עשרים ושתיים אותיות עליונות קדושות שמתעטרות באבות ובמרכבה העליונה הקדושה.</p>
<p>אתוון זעירין⁹ אינון עשרין ותרין אתוון דאינון בעלמא תתאה דאינון אל ברוך גדול דעה וכו' ולא אית בין תיבה לתיבה רווחא אחרא אלא את רשימא בכל תיבה ותיבה¹⁰ ובעלמא עלאה אית רווחא וסטרין קדישין בין את לאת ודא איהו תושבתתא על תושבתתא דאתוון עלאין דיומא שביעאה¹¹ קא משבת ואמר למלכא עלאה יוצר בראשית¹²</p>	<p>האותיות הקטנות הן עשרים ושתיים אותיות שהן העולם התחתון שהן אל ברוך גדול דעה וכו' ואין בין תבה לתבה רוח אחר אלא אות רשומה בכל תבה ותבה ובעולם העליון יש רוח והצדדים הקדושים בין אות לאות וזוהי תשבחת על תשבחת שהאותיות העליונות של היום השביעי משבחות ואומרות למלך העליון יוצר בראשית.</p>
<p>כד תושבתתא דא סלקא לעילא שתיין רתיכין עלאין¹³ דקאמרן מזדמנין ונטלי להאי תושבתתא מעמא קדישא וסלקי לה לאתעטרא בה בכמה רתיכין עלאין די ממנן וכל אינון</p>	<p>כשהתשבחת הזו עולה למעלה ששים מרכבות עליונות שאמרנו מזדמנות ולוקחות את התשבחת הזו מהעם הקדוש ומעלים אותה להתעטר בה</p>

¹ פי' בינה (מ"מ).

² כי תושבתא דנשמתא היינו שבת שאומרת הנשמה והיינו נשמת כל חי תברך את שמך ה' שאנו אומרים שהנשמה מברכת להק"ב (מ"מ).

³ קלח ע"א (הערת הזהר).

⁴ פי' שהנשמה ורוח הם משבחים ולא הזכיר נפש לפי שהיא בכלל הרוח (מ"מ).

⁵ פי' אנו אומרים שבח זעיר שבנינו מהחסדים וממנו נהנים וניזונים הכל וז"ש רזא דנהורא דנהיר דמניא אתזנן וכו' (מ"מ).

⁶ פי' שאנו משבחים לבינה הנקרא עלמא דאתי (מ,מ).

⁷ פי' חג"ת (מ"מ).

⁸ פי' בינה. שהיא כסא לא"ו שאותיות גדולות הם בבינה. וחג"ת עלו לבינה כמ"ש לעיל. ונטלא בגדפהא לאבהן (מ"מ).

⁹ הקדמה ג ע"ב (הערת הזהר).

¹⁰ קלב ע"ב (הערת הזהר).

¹¹ רד ע"א (הערת הזהר). פי' זעיר (מ"מ).

¹² פי' אבא (מ"מ).

¹³ כי אותיות אמצעיות ע"ב והם בחי' ר"ק והיינו ג"ר ועי' בפרשת תרומה (רח"ו).

<p>צדיקייא דבגנתא דעדן כלהו מתעמרן בתושבחתא דא וכל אינון רתיכין וכל אינון נשמתין דצדיקייא כלהו סלקין בתושבחתא דא עד רזא דכורסייא¹</p>	<p>בכמה מרכבות עליונות שממנות וכל אותם הצדיקים שבגן עדן כולם מתעטרים בתשבחת הזאת וכל אותן מרכבות וכל אותן נשמות הצדיקים כולם עולים בתשבחת הזו עד סוד הכסא.</p>
<p>כד מטא לכורסייא קדישא תושבחתא דא דכל ישראל קיימא תמן עד זמנא דקאמרי קדושה עלאה דמוסף וכדין סלוקא דלתתא לעילא² לאתאחדא כלא לעילא לעילא למהוי כלא חד דא איחי תושבחתא דסלקא על כלהו תושבחן</p>	<p>וכשמגיעה לכסא הקדוש התשבחת הזו של כל ישראל עומדת שם עד הזמן שאומרים הקדשה העליונה של מוסף ואז העליה שלמטה למעלה להאחז הכל למעלה למעלה להיות הכל אחד זוהי התשבחת שעולה על כל התשבחות.</p>
<p>מכאן ולהלאה סדורא דצלותא דשאר יומי עד ישמח משה וכו' חדוותא דדרגא עלאה עקרא דאבהן³ דחדי בההוא עדנא דיליה⁴ כד סליק כורסייא לגביה ונטיל לה ומתחבראן כחדא ודא איחו חדוה דאורייתא עלאה⁵ דלעילא⁵ תורה שבכתב דחדי באורייתא דלתתא⁶ תורה שבעל פה ואתחברו דא בדא</p>	<p>מכאן והלאה סדור התפלה של שאר הימים עד ישמח משה וכו' השמחה של הדרגה העליונה עקר האבות ששמח באותו חלק שלו כשהכסא עולה אליו ונוטל אותה ומתחברים כאחד וזוהי שמחת התורה העליונה שלמעלה תורה שבכתב ששמח בתורה שלמטה תורה שבעל פה ומתחברים זה עם זה.</p>
<p>כיון דאתחברו כחדא בעי בר נש לאכללא בההוא חדוה לעמא קדישא ישמחו במלכותך שומרי שבת וכו' אלהינו ואלהי אבותינו רצה נא במנוחתנו</p>	<p>כיון שהתחברו כאחד צריך אדם להכליל באותה שמחה את העם הקדוש ישמחו במלכותך שומרי שבת וכו' אלהינו ואלהי אבותינו רצה נא במנוחתנו.</p>
<p>רזא דספר תורה ביומא דא הא אוקמוה תנינן כתיב (נחמיה ח ח) ויקראו בספר תורת האלהים מפורש ושום שכל ויבינו במקרא והא אוקמוה רזא דאינון פסוקי טעמי ומסורת וכל אינון דיוקין (נ"א תקונין) ורזין עלאין כלא אתמסר למשה מסיני אי בכל הני דיוקין אתמסר אורייתא למשה ספר תורה דאיהו בכל אינון קדושאן אמאי איחו חסר מכל הני תקונין ורזין דאתמסרו ליה למשה באורייתא</p>	<p>סוד ספר התורה ביום הזה הרי פרשוהו ששינונו כתוב (נחמיה ח) ויקראו בספר בתורת האלהים מפורש ושום שכל ויבינו במקרא והרי בארו את הסוד שהם פסוקים טעמים ומסרת וכל אותם דיוקים (תקונים) וסודות עליונים הכל נמסר למשה מסיני אם בכל הדיוקים הללו נמסרה תורה למשה אז ספר תורה שהוא בכל אותן קדשות למה הוא חסר מכל התקונים האלו והסודות שנמסרו לו למשה בתורה.</p>
<p>אלא רזא דא כד כורסייא קדישא מתעטרא ואתכלילת בתורה שבכתב כל אינון דיוקנין וכל אינון טעמי ומסורות כלהו עאלין בגניזו ואתרשימו</p>	<p>אלא סוד זה כשהכסא הקדוש מתעטר ונכללת בתורה שבכתב כל אותן דמיות וכל אותם טעמים ומסורות כולם נכנסים בגניזה ונרשמו</p>
<p>ר/א</p>	

¹ פי' מלכות (מ"מ).

² סילוקא דתתא ועילא. פי' שבמוסף מ' עולה לאימא וזעיר לאבא (מ"מ).

³ פי' ת"ת (מ"מ).

⁴ פי' מ' וז"ש כד סליק כרסייא לגביה (מ"מ).

⁵ ז"א (מ"מ).

⁶ מלכות (מ"מ).

<p>בגו כורסייא קדישא ואינן דיוקנין דאעיל אורייתא דבכתב באורייתא דבעל פה ובהו¹ אתעברת כאתתא דאתעברת מן דכורא ואשתארו אתון עלאין לחודייהו בקדושייהו כדקא חזי ולאחזאה בני כנישתא דהא אתברכת ואתעמרת כורסייא מרזא דתורה שבכתב ותמן אעיל כל אינן דיוקנין ואיהי אתקדשת מניה בעי לאחזאה באתון לחודייהו כדקא יאות</p>	<p>בתוך הכסא הקדוש ואותן דיוקנאות שהכניסה תורה שבכתב בתורה שבעל פה ובהם התעברה כמו אשה שהתעברה מהזכר ונשארו האותיות העליונות לבדן בקדשתן כראוי ולהראות בבית הכנסת שהרי מתברכת ומתעטרת הכסא מסוד תורה שבכתב ושם מכניסה כל אותן דמיות ומתקדשת ממנו צריך להראות באותיות לבדן כראוי.</p>
<p>וכדין כלא אתקדש בקדושה עלאה כדקא חזי כל שכן וכל שכן בהאי יומא בהאי יומא בעי לסלקא שבעא גוברין לקבל שבעא קלין דאינן רזא דאורייתא ובזמנין ובמועדין חמש גו רזא דא ביומא דכפורי שית גו רזא עלאה דא</p>	<p>ואז הכל מתקדש בקדושה עליונה כראוי כל שכן וכל שכן ביום הזה ביום הזה צריך להעלות שבעה אנשים כנגד שבעה קולות שהם סוד התורה ובזמנים ובמועדים חמש תוך סוד זה ביום הכפורים שש תוך הסוד העליון הזה.</p>
<p>וכלא רזא דא חמשה דאינן חמש דרגין לתתא מדרגא דאור קדמאה לתתא ואינן רזא דאורייתא שית דאינן שית סטרין וכלא רזא דא שבע אינן שבע קלין וכלהו רזא דא אלין ואלין</p>	<p>והכל סוד אחד חמש שהם חמש דרגות למטה מדרגת האור הראשון למטה והם סוד התורה שש שהם ששה צדדים והכל סוד אחד שבעה שבעה קולות וכולם סוד אחד אלה ואלה.</p>
<p>בראש חדש אתוסף חד על תלתא בגין שמשא² דנהיר בההוא זמנא לסיהרא ואתוסף נהורא על סיהרא והיינו רזא דמוסף³ בספר תורה בעי לשתמע חד קלא ודבור</p>	<p>בראש חדש נוסף אחד על שלשה בשביל השמש שמאיר באותו זמן ללבנה ונוסף אור על הלבנה וזהו סוד מוסף בספר תורה צריך להשמע קול אחד ודבור.</p>
<p>סדורא לסדרא עמא קדישא ביומא דא ובשאר יומין דספר תורה בעי לסדרא ולתקנא תקונא בחד כרסייא דאקרי תיבה וההוא כרסייא דלהוי בשית דרגין⁴ לסלקא בהו ולא יתיר דכתיב (ד"ה ב ט יח) ושש מעלות לכסא ודרגא חד לעילא לשואה עליה ספר תורה ולאחזאה לית לכלא</p>	<p>הסדור לסדר העם הקדוש ביום הזה ובשאר הימים שלספר תורה צריך לסדר ולתקן תקון בכסא אחד שנקרא תבה ואותו כסא שיהיה בשש דרגות לעלות בהם ולא יותר שכתוב ושש מעלות לכסא ודרגה אחת למעלה לשים עליו ספר תורה ולהראותו לכל.</p>
<p>כד סליק ספר תורה לתמן כדין בעאן כל עמא לסדרא גרמיהו לתתא באימתא בדחילו ברתת בזיע ולכוונא לבייהו כמה דהשתא קיימין על טורא דסיני לקבלא אורייתא ויהון צייתין וירכון אודנייהו ולית רשו לעמא למפתח פומיהון אפילו במילי דאורייתא וכל שכן במלה אחרא אלא כלהו באימתא כמאן דלית</p>	<p>כשעולה לשם ספר תורה אז צריכים כל העם לסדר עצמם למטה באימה ופחד ברתת ובזיע ולכון לבם כאלו שכעת עומדים על הר סיני לקבל תורה ויהיו מקשיבים ומטים אזניהם ואין רשות לעם לפתח פיהם אפילו בדברי תורה כל שכן בדבר אחר אלא כולם באימה כמי שאין לו פה והרי פרשוה שכתוב (נחמיה</p>

¹ פי' כי הטעמים והנקודות הם בע"ב וס"ג והתגין שהם מ"ה וב"ן שהם אותיות אחים ולא יתפרדו אך ע"ב וס"ג אין גופם בו רק מוחין מהם ובכל זווג מושך מחדש ע"ב וס"ג א"כ הטיפה כבר ניתנה לנוק' והם שמורים שם לא בו (רח"ו).

² א"כ יהי הרביעי מלכות המקבלת הגבורות (רח"ו).

³ בראשית יז ע"א (הערת הזהר).

⁴ יד ע"ב מג ע"א שלח קסד ע"ב (הערת הזהר).

<p>ליה פומא והא אוקמוה דכתיב (נחמיה ח ה) וכפתחו עמדו כל העם (שם ג) ואזני כל העם אל ספר התורה</p>	<p>ח) וכפתחו עמדו כל העם ואזני כל העם אל ספר התורה.</p>
<p>אמר רבי שמעון כד מפקין ספר תורה בצבורא למקרא ביה¹ מתפתחין תרעי שמייא דרחמי² ומעוררין את האהבה לעילא ואבעי ליה לבר נש למימר הכי</p>	<p>אמר רבי שמעון כשמוציאים ספר תורה בצבור לקרא בו נפתחים שערי רחמים בשמים ומעוררים את האהבה למעלה וצריך אדם לומר כך.</p>
<p>ברוך שמייה דמארי עלמא³ בריך⁴ כתרך ואתרך⁵ יהא רעותך עם עמך ישראל⁶ לעלם ופורקן ימינך⁷ אחזי⁸ לעמך בבית מקדשך⁹ ולאמטויי לנא מטוב נהורך¹⁰ ולקבלא צלותנא ברחמי¹¹ יהא רעוא קדמך דתוריך לן חיינך¹² בטיבו ולהוי אנא עבדך פקידא בנו צדיקיא¹³ למרחם עלי ולמנטר יתי¹⁴ וית כל דיילי ודי</p>	<p>ברוך שמו של רבון העולם. ברוך כתרך ומקומך. יהא רצונך עם עמך ישראל לעולם. וגאולת ימינך הראה לעמך בבית מקדשך. ולהגיע לנו מטוב אורך, ולקבל תפלותינו ברחמים. יהי רצון מלפניך שתאריך לנו חיים בטוב. ולהיותי נפקד בין הצדיקים, לרחם עלי</p>

¹ עי' פע"ח (קריאת התורה א): בעת פתיחת ההיכל להוציא ס"ת ביום שבת, היה נוהג מורי זלה"ה, לומר בריך שמייה וכו'. ובקונטרס אומר ג"כ, גם מורי זלה"ה היה אומר הסדר הכתוב בזוהר, שצריך לומר בעת הוצאת ס"ת בריך שמייה, ולא הזכיר יום שבת, אלא סתם בריך שמייה.

² עי' עמק המלך (ש"א פנ"ט): היה מתקן תפילת "ברוך שמייה דמאריה דעלמא וכו'" לפי שהוא עת רצון.

³ עי' שעה"פ איכה שמארי עלמא היא כינוי ל"ק, ואם כן שמו היא בחי' המלכות.

⁴ עי' בהגר"א בתיקו"ז קלט ע"ג שברוך הוא בחכמה. ועיי"ש ע"ד שזה כולל כל הי' ספירות שתחתיו, ועי' הערה הבאה בשם חמדת ימים, ואם זה יסוד אבא יותר מובן שיסוד כינוי ברוך ג"כ.

⁵ יסוד אבא המלוּבש ביסוד אמא (חמדת הימים שבת יב). ועי' שעה"ק י ע"ד וז"ל: המקום בעצמו הוא יותר זך וגדול ומעולה מן העולם עצמו כי לכן נקרא הקב"ה מקומו של עולם. ועי' לש"ו הביאורים ח"א ח ע"ב, והוא מכיוון שהמקום נושא וסובל הכל, ושרשו באור הרשימו [ועי' הקדו"ש סא ע"ד שזוהי בחי' נשמה דנשמה שבעולמות]. ועוד עי' כללים ח"א כו ע"ב, ועי' שם מא ע"ג. לפי זה נראה שכתרך היינו כתר, ואתרך היינו עתיק, וצ"ע. ועי' אד"ר קמג ע"א: אתר דעטרין וכתרין קדישין מתחבראן תמן בצרורא דאתקלא, ועיי"ש בב"ע (רמז ע"ב) היינו ת"ת, שם כל האורות מתחברים יחד. אם כן אתרך היא ת"ת.

⁶ עי' שעה"כ ג ע"ד: לך ה' עת רצון, כי עיי' עליית ז"א בדיקנא דא"א, יש בו כח לקבל שפע מן מצחא דידיה הנק' מצח הרצון. ונראה שהוא הרעותך המוזכר כאן.

⁷ עי' תיקו"ז כט ע"א: רביעאה במזמור ודא הוא דרועא ימינא הה"ד מזמור שירו לה' שיר חדש כי נפלאות עשה הושיעה לו ימינו (תהלים צח א) ועלה אתמר הושיעה ימינך ואיהו בגלותא עם שכינתא ואיהו תמיך לה ורזא דמלה זרוע ה' על מי נגלתה (ישעיה נג א) וביה אומאה דפורקנא הה"ד נשבע ה' בימינו ובזרוע עזו (ישעיה סב ח) ועוד חי ה' שכבי עד הבקר (רות ג יג).

⁸ עי' זהר ח"ג נב ע"א: רבי אבא פתח (מיכה ז טו) כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות זמין קודשא בריך הוא לאחזאה פורקנא לבנוי כאינון יומין דשלח קודשא בריך הוא לאפקא לישראל ואחזי אינון מכתשין במצראי ואלהי לון בגיניהון דישראל.

⁹ עי' זהר ח"ג רכא ע"א: קרתא דירושלם לא ליהוי אומנותא דב"נ.

¹⁰ עי' ח"א ל ע"ב ש"טוב" היא אור א"ס. ועי' לקמן רל ע"א: וירא אלהי"ם את האור כי טוב והוא נהירו דההוא נהורא דגניז וטמיר.

¹¹ עי' לעיל קסב ע"א: מאן איהו (נ"א רחיו דאתער ימינא) ימינא דאיהו אתער רחיו מאן דרחים ליה לקודשא בריך הוא איהו אתער ימינא דידיה לגביה ומקבל ליה ברחיו כל מלין דעלמא לא תלין אלא ברעותא רוח אמשיך רוח ואייתי רוח וסימנך דא (איוב לד יד) אם ישים אליו לבו רוחו ונשמתו אליו יאסוף.

¹² עי' תיקו"ז קסג ע"ב: רבוי שנין ואריכו דיומין אינון מאריך אנפין ומעוּטא דיומין ושנין מזעיר אנפין. עי' עמק המלך שט"ז פ"ח: סוד אריכות הימים הוא תלוי באריך, שהוא עצמו לשון אריכות השנים, בסוד, ביום אכלך ממנו מות תמות. ועי' לקמן רלה ע"א.

¹³ עי' זהר ח"א קיג ע"ב: רבי פנחס אמר הנשמה נטלה מכסא הכבוד שהוא הראש כדקאמר (שיר ז ו) ראשך עליך ככרמל ודלת ראשך כארגמן זו היא הנשמה שהיא דלת הראש מלך אסור ברהטים (שיה"ש ז ו) הוא הגוף שהוא אסור בקברים זהו הגוף וזהו שרה וזהו מלך וקודשא בריך הוא פוקד[ו]ן למועד אשר דבר אליו.

¹⁴ עי' זהר ח"א קיב ע"ב: בשעתא דבר נש רחים ליה לקב"ה קב"ה רחים ליה בכל מה דאיהו עביד ונטיר ארחוי כמה דאת אמר (תהלים קכא ח) יהו"ה ישמר צאתך ובואך מעתה ועד עולם. ועי' זהר ח"ג לו ע"ב.

<p>לעמך ישראל את הוא זן לכלא ומפרנס לכלא¹ את הוא שליט על כלא² את הוא דשליט על מלכיא ומלכותא דילך הוא</p>	<p>ולשמור אותי, ואת כל אשר לי, ושל כל עמך ישראל. אתה הוא הזן לכל ומפרס לכל אתה הוא השולט על הכל אתה הוא השולט על המלכים, והמלכות שלך היא.</p>
<p>אנא עבדא דקודשא בריך הוא³ דסנידנא קמיה ומקמי דיקר אורייתיה⁴ בכל עידן ועידן לא על אינש רחיצנא ולא על בר אלהין סמיכנא אלא באלהא דשמיא⁵ דהוא אלהא קשוט⁶ ואורייתיה קשוט⁷ ונביאיה קשוט⁸ ומסני למעבד טבוון וקשוט</p>	<p>אני עבד של הקדוש ברוך הוא, שמשתחוה לפניו ומלפני כבוד תורתנו בכל זמן וזמן. לא על איש אני בוטח ולא על בני אלהים אני סומך אלא באלהי השמים שהוא אלהי אמת ותורתו אמת ונביאיו אמת ומרבה לעשות טובות ואמת</p>
<p>ביה אנא רחיץ ולשמיה קדישא יקרא אנא אימר תושבחן יהא רעוא קדמך דתפתח לבאי באורייתך⁹ ותיהב לי בנין דכרין דעבדין רעותך¹⁰ ותשלים משאלין דלבאי ולבא דכל עמך ישראל לטב ולחיין ולשלם אמן¹¹</p>	<p>בו אני בוטח ולשמו הקדוש והנכבד אני אומר תשבחות יהי רצון מלפניך שתפתח לבי בתורתך ותתן לי בנין זכרים שעושים רצונך ותשלים משאלות לבי ולב כל עמך ישראל לטוב ולחיים ולשלום, אמן.</p>
<p>ואסיר למקרי בספרא דאורייתא בר חד בלהודוי וכלא צייתין ושתקין בגין דישמעון מלין מפומיה כאילו קבילו לה ההיא שעתא מטורא דסיני ומאן דקרי באורייתא להוי חד קאים עליה ושתיק דלא ישתמע בר דבור חד בלהודוי לא תרין דבורין לשון קדש חד וחד הוא ולא תרין דבורין ואי תרין משתכחין בספר תורה גריעותא דרזא דמהימנותא איהו</p>	<p>ואסור לקרא בספר תורה רק אחד לבדו וכולם מקשיבים ושותקים כדי שישמעו הדברים מפיו כאלו קבלו אותה באותה שעה מהר סיני ומי שקורא בתורה שיהיה אחד עומד עליו ושותק שלא ישמע רק דיבור אחד לבדו ולא שני דבורים לשון קדש אחת ואחד הוא ולא שני דבורים ואם נמצאים שנים בספר תורה זהו חסרון של סוד האמונה וחסרון</p>

1 עי' לעיל קע ע"א: זן ומפרנס לון כפום חסד עלאה דאתמשך ואתנגיד על כל (ס"א עמין ובני) בני עלמא וביה איהו זן ומפרנס לכלא לצדיקי ולחסידי ולרשיעי ולכל אינון בני עלמא ולכל חיון ובעירי חקלא וכו'.

2 עי' זהר ח"א כא ע"א: י"ה אתוון שליטין על ר"ה אלין רתיכא לאלין וההוא טמירא לכל טמירין [אריך – מ"מ] דלא אתידע כלל שליט על כלא ורכיב על כלא.

3 עי' ח"ג קיא ע"ב: חד רזא דעבד וחד רזא דבן והאי עבד אקרי אדון כל הארץ בן כמה דאוקימנא בני בכורי ישראל וכו'.

4 עי' מסכת סופרים (פ"ד מ"ד): גולל ספר תורה עד שלשה דפין ומגביהו ומראה פני כתיבתו לעם העומדים לימינו ולשמאלו ומחזירו לפניו ולאחריו שמצוה לכל האנשים ולנשים לראות הכתב ולכרוע ולומר (דברים ד) וזאת התורה אשר שם משה לפני בני ישראל. ועי' לעיל יד ע"ב: כד מסיים רבי שמעון למלעי באורייתא מאן חמי שירין מאן חמי חדותא דמשבחין למריהון מאן חמי קלין דאזלין בכלהו רקיעין אתיין כלהו בגיניה דרבי שמעון וכרעין וסגדין קמי דמריהון סלקין ריחין דבוסמין דעדן עד עתיק יומין וכל האי בגיניה דרבי שמעון.

5 עי' ח"א נו ע"א: אמרי (איוב כא טו) מה שדי כי נעבדנו וכי האי טפשותא הוו קא אמרי אלא בגין דהוו ידעי כל אינון חכמתן וכלהו ממנן דעלמא [ד]אתפקדן עלייהו והוו מרחצן בהו. ועי' עוד שם עג ע"ב, ועיי"ש קפד ע"ב.

6 עי' ח"ג פב ע"ב: מצוה מדאורייתא דאיהו תפארת והכא לית תמן פרודא קודשא בריך הוא אמת תורתו תורת אמת איהו תורתו ומצותו. ועי' שעה"פ שופטים: הקליפה הנקראת שקר היא הפך מפסוק וה' אלהים אמת. עי' תיקו"ז קסא ע"ב: אנשי אמת מזרעא דיעקב דאתמר ביה תתן אמת ליעקב, וביה ו' דאיהו תפארת.

7 עי' לעיל קיד ע"ב: דרגא דילך עמודא דאמצעיתא וביה אשתדלת בכל יומין דילך בקשוט קודשא בריך הוא יהביה לך לסלקא לך ביה בתורת אמת כלילא מכל מדות ואתוון דשמא מפרש בד' אתוון. עי' תיקו"ז ה ע"ב: שם יהו"ה איהו עמודא דאמצעיתא אמת ושכינתא תורת אמת.

8 עי' תיקו"ז יג ע"א: בתרי לוחי אבנין נצח והוד הה"ד כתובים משני עבריהם (שמות לב טו) ואינון תרין נביאי קשוט ומסטרא דעמודא דאמצעיתא אתקריאו נביאי האמת.

9 עי' הקדמת עמק המלך: בדורות הראשונים היה לבם כפתחו של אולם, והיה להם הבנה וזכירה גדולה בנגלה ונסתר.

וגרענותא דיקרא דאורייתא אשתכח בספר תורה ובעי חד קלא מתרגם חד ורוא דא קליפה ומוחא (רוא דעלמא דא ורוא דעלמא דאתי)	כבוד התורה נמצא בספר תורה וצריך קול אחד מתרגם אחד וסוד זה קלפה ומח (סוד העולם וסוד העולם הבא).
כלא שתקיין וחד קארי דכתיב (שמות כ א) וידבר אלהים את כל הדברים האלה לאמר איהו לעילא וכל עמא לתתא דכתיב	כלם שותקים ואחד קורא שכתוב וידבר אלהים את כל הדברים האלה לאמר הוא למעלה וכל העם למטה שכתוב
ר/ב	
(שמות יט יז) ויתיצבו בתחתית ההר וכתוב (שם ג) ומשה עלה אל האלהים	ויתיצבו בתחתית ההר וכתוב ומשה עלה אל האלהים.
והוא דקארי באורייתא ישוי לביה ורעותיה לאינן מלין וכי איהו שליחא דמאריה בסדורא דהני מלין למשמע לכל עמא דהא איהו קאים כדוגמא עלאה בנין כך מאן דסליק למקרי באורייתא יסדר אינן מלין בקדמיתא בביתיה ואי לאו לא יקרי באורייתא מנלן מההוא דבור ¹ עד לא ישמע אורייתא לעמא קדישא מה כתיב (איוב כח כז) אז ראה ויספרה הכינה וגם חקרה ולבתר ויאמר לאדם הן יראת יהוה היא חכמה וגו'	ואותו שקורא בתורה ישים לבו ורצונו לאותם דברים וכי הוא שליח רבונו בסדורם של הדברים הללו להשמיע לכל העם שהרי הוא עומד כדוגמא עליונה לכן מי שעולה לקרא בתורה יסדר אותם דברים בראשונה בביתו ואם לא יקרא בתורה מנין לנו מאותו דיבור שטרם ישמיע תורה לעם הקדוש מה כתוב אז ראה ויספרה הכינה וגם חקרה ואחר כך ויאמר לאדם הן יראת ה' היא חכמה וגו'.
אסיר ליה למאן דקארי באורייתא למפסק פרשתא או אפילו מלה חדא אלא באתר דפסק משה פרשתא לעמא קדישא יפסיק ולא יפסיק מלין דפרשתא דשבתא דא בפרשתא דשבתא אחרא	אסור לו למי שקורא בתורה להפסיק בפרשה או אפילו דבר אחד אלא רק במקום שהפסיק משה את הפרשה לעם הקדוש יפסיק ולא יפסיק דברי פרשת שבת זו בפרשת שבת אחרת.
רוא דא בשעתא דאיפסיקו פרשיין כל חד וחד אתעטרא וקיימא קמי קודשא בריך הוא כיון דאשלימו למפסק ² הני פרשיין דכל שתא אתעטרו קמיה קודשא בריך הוא ואמרי אנא משבת פלוני (ס"א מצבורא פלוני) ואנא משבת פלוני (מצבורא פלוני)	הסוד הזה בשעה שהפסיקו פרשיות כל אחת ואחת מתעטרת ועומדת לפני הקדוש ברוך הוא כיון שהשלימו להפסיק לכל השנה את הפרשיות הללו התעטרו לפני הקדוש ברוך הוא ואומרות אני משבת פלוני (מצבור פלוני) ואני משבת פלוני (מצבור פלוני).
בההיא שעתא קרא ליופיאל רב ממנא ולחמשיין ותלת ³ רתיבין קדישין דתחות ידיה דאתמנון בשמושא דאורייתא וכל רתיבא	באותה שעה קורא ליופיאל ¹ ממנה הגדול ולחמשים ושלוש מרכבות קדושות שתחת ידו שהתמנו לשמושה של תורה וכל מרכבה ומרכבה מנה אותה את

¹ פי' מ' נקרא דבור שהיא דברה בהר סיני כמ"ש וידבר אלהים (מ"מ).

² פי' כיון שנשלמו הפרשיות של כל השנה ונפסקו לפני הקב"ה בשמים אז בההיא שעתא קרא ליופיאל וכו' ולנ"ג רתיבין וכו'. צ"ע שחשבון זה של ג"ן אינו לא בשנה פשוטה ולא במעוברת כמ"ש בעל ש"י בחרוזו היה שובת בג"ן זה נ"א בפשוט. בעיבוד ה"ן ובב"חה ד"ן שמורים (מ"מ).

³ בסוד ג"ן פרשיות שבתורה. ואע"ג שהם נ"ד נראה דוילך ונצבים חשיבי כאחת משום שהן סמוכות ונקראות ביחד יתר משאר פרשיות שאינן נקראות כאחת אלא בשנה פשוטה, מה שאין כן נצבים וילך. ומוהר"ש אבוהב נר"ו תירץ שזאת הברכה אינה בכלל משום דאין שבת בפני עצמה. ויפה כיוון שבפירוש אמר כאן פרשתא בשבת. וגם יוכל להיות כפירוש ראשון שנצבים וילך קרואים אחד, והראיה שכאשר נפרדים נקרא חצי נצבים. וסוד מספר ג"ן הוא כנגד כ"ז אותיות ושם ההוי"ה בסוד אורות וכלים, ובסוד י"ד ה"ה וא"ו ה"ה שהעיקר הוא של הזכר והמילוי לנקבה (רמ"ז).

<p>ורתיבא מני ליה להאי רתיבא על פרשתא פלניא דבשבת פלוני ורתיבא פלוני על פרשתא פלניא דשבת פלוני וכל חד וחד משמשא לאורייתא דההוא שבת דיליה ואסיר לן לערבא אלין באלין ולא לאעלא רתיבא ברתיבא דחבריה אפילו כמלא נימא ואפילו בחד תיבה! או אפילו באת חד אלא כל חד וחד כמה דפסיק לון קודשא בריך הוא וכמה דמני לון באינון פרשיין כל חד וחד על מטריה</p>	<p>המרכבה הזו על פרשה פלונית שבשבת פלונית ומרכבה פלונית על פרשה פלונית של שבת פלונית וכל אחת ואחת משמשת את התורה של אותה שבת שלה ואסור לנו לערב אלה באלה ולא להכניס מרכבה למרכבת חברתה אפילו כמלא נימה ואפילו בתבה אחת או אפילו באות אחת אלא כל אחת ואחת כפי שפסק להן הקדוש ברוך הוא וכמו שמנה אותן באותן פרשיות כל אחת ואחת על משמרתה.</p>
<p>ועל דא כד מתעטרא פרשתא דא סלקן אינון מלין דההיא פרשתא דאשתלים בצבורא ונטיל לון ההוא רתיבא דממנא בההיא פרשתא וסליק לון קמי קודשא בריך הוא ואלין מלין ממש קיימין קמיה ואמרין אנא פרשתא פלניא דאשלימו לי צבורא פלוני הכי והכי</p>	<p>ולכן כשמתעטרת פרשה זו עולות אותן המלים של אותה הפרשה שנשלמה בצבור ואותה מרכבה לוקחת אותם זו שממנה על אותה פרשה ומעלה אותם לפני הקדוש ברוך הוא ואותם מלים ממש עומדות לפניו ואומרות אני פרשה פלונית שהשלימוני צבור פלוני כך וכך.</p>
<p>אי אשתלים כדקא חזי ליה סלקין אינון מלין ומתעטרין על כורסייא קדישא² וההוא רתיבא משמשא קמיה כל רתיבא ורתיבא פרשתא דכל שבתא ושבתא וכלהו מתעטרין בנו כורסייא קדישא ובהו איהי סלקא לאתיחדא לעילא לעילא ואתעביד כלא כללא חדא בגין כך זכאה חולקיה מאן דאשלים פרשתא דכל שבתא ושבתא כדקא יאות כמה דאפסיקו לעילא</p>	<p>אם השתלמה כראוי לה מעלים את אותן מלים ומתעטרות על הכסא הקדוש ואותה מרכבה משמשת לפניו כל מרכבה ומרכבה הפרשה של כל שבת ושבת וכולן מתעטרות בתוך הכסא הקדוש ובהן היא עולה להתיחד למעלה למעלה והכל נעשה כלל אחד לכן אשרי חלקו מי שמשלים פרשת כל שבת ושבת כראוי כמו שפסקו אותה למעלה.</p>
<p>תרי זמני קרינן בספר תורה בשבתא³ במנחה בשעתא דדינא תליא לעידן ערב צריבין לאכללא שמאלא בימינא דהא אורייתא מתרין סטריין⁴ אתייהיבת דכתיב (דברים לג ב) מימינו אש דת למו ימינא ושמאלא בגין כך ספר תורה במנחה די בעשרה פסוקין או יתיר אבל לא שלימו דפרשתא דהא שלימו דפרשתא לא הוי אלא בימינא וימינא תלייא עד שעתא דמנחה והא אוקמוה</p>	<p>פעמים קוראים בספר תורה בשבת במנחה בשעה שהדין תלוי לעת ערב צריכים להכליל שמאל בימין שהרי תורה נתנה משני צדדים שכתוב מימינו אש דת למו מימין ושמאל לכן לספר התורה במנחה די בעשרה פסוקים או יותר אבל לא שלמות הפרשה שהרי שלמות הפרשה אינה אלא בימין והימין תלוי עד שעת המנחה והרי פרשוה.</p>

¹ נראה דערבוב תיבה הוא כגון מלה שהיא בפסוק אחת מלעיל ובאחרת מלרע, כגון ומן הבתים שהוא בוארא (ח, ט), ועל הבתים בפרשת בא (יב, ז) שהיא מלעיל. ובאת חד, כגון לחטאת שהוא בא' בכל מקום, ולחטת דפרשת שלח (טו, כד) שהיא חסירה, וכיוצא בזה שצריך להעמיד כל תיבה באורותיו ובחינותיו שהן סוד התיבות והפסוקים והאותיות כל אחד בשלו (רמ"ז).

² פי' מ' שעולים בה בסוד מ"ן כדבסמוך ובהו איהי סלקא לאתיחדא לעילא (מ"מ).

³ שחרית ומנחה של שבת (מ"מ).

⁴ פד ע"א (הערת הזהר).

<p>בשני בשבת ובחמישי בשבתא בגין דקא נחתין דרגין לתתא¹ דאינון כללא דאורייתא ואי תימא הא נביאין מתפרשן לתתא אלא הכי הוא ודאי אבל הני דלתתא כלהו כללא דאורייתא וכל חד וחד כליל לכל חד וחד²</p>	<p>בשני בשבת ובחמישי בשבת משום שיורדות הדרגות למטה שהם כלל התורה ואם תאמר הרי נביאים התפרשו למטה אלא כך זה ודאי אבל אלה שלמטה כולם כלל של התורה וכל אחד ואחד כולל כל אחד ואחד.</p>
<p>ורוא דמלה אלין דרגין עלאיז³ אינון אקרונן פרשתא חדא ולבתר נפקין מנייהו תשע דרגין⁴ דאתאחדן כחדא ובגין כך תשעה גוברין⁵ תלת בשבתא במנחה ותלת ביומא תניינא ותלת ביומא המשאה הא תשעה</p>	<p>וסוד הדבר הדרגות העליונות הללו הן נקראות פרשה אחת ואחר כך יוצאות מהן תשע דרגות שנאחזות כאחד ולכן תשעה אנשים שלשה במנחה בשבת ושלשה ביום שני ושלשה ביום חמישי הרי תשעה.</p>
<p>ובספרא דרב ייבא סבא במנחה בשבתא הא אתער רוא דשמאלא⁶ ונקודה תתאה⁷ בהווא סטרא דשמאלא מקבלא רוא דאורייתא כדין בההיא שעתא נטלא מסטרא דשמאלא ומדיליה קרינן</p>	<p>ובספר של רב ייבא סבא במנחה בשבת הרי התעוררות של שמאל והנקדה התחתונה באותו צד השמאל מקבלת סוד התורה אז באותה שעה נוסעת מצד שמאל ומשלה אנו קוראים.</p>
<p>דהא איהי קיימא ברוא</p>	<p>שהרי היא עומדת בסוד</p>

¹ כתב מורינו שיובן במ"ש בס"ה וז"ל בשחרית דשבת ז' עולים הם לגלות חג"ת נה"ם דאבא שעלה להם זעיר כי ספר תורה הוא אחר תפלת שחרית שהיה הזעיר חב"ד שלו בח"גת דאבא והשיג ז' תחתונות דאבא וע"י הס"ת מגלים אותם הרבה ובמנחה של שבת מגלים פרקים ראשונים דנ"הי דאבא שבח"בד דזעיר ומדרגה זו היא קטנה מן הראשונה ובשני וחמישי מגלים פרקים תתאין דנ"הי דאבא שבנ"הי דזעיר שהם כנגד יעקב ורחל עכ"ל. וז"ש כאן בב' ו' ובו' נחתין דרגין לתתא ר"ל ג' עולים כנגד נה"י דזעיר שבהם פרקין תתאין דנ"הי דאבא וז"פ דאינון כללא דאורייתא ואבא נקרא תורה שבכתב ולכן הקשה ואי תימא הא נביאין מתפרשן לתתא שר"ל שהנביאים הם בנ"הי דזעיר וא"כ למה אנו קורים התורה שהוא אבא בב' ו' והי לנו לקרות נביאים שהם בנ"הי דזעיר. ותירץ אלא הכי הוא ודאי. פ"י לעולם ב' ו' הם בנ"הי דזעיר ומפני שפרקין תתאין דנ"הי דאבא כלולים בנ"הי דזעיר כל פרק בספירה אחת כנודע. לכן אנו קורים תורה שהיא אבא. וז"ש אבל הני דלתתא דהיינו נה"י כולהו כללא דאורייתא. דהיינו שאבא הנק' תורה כלול בהם (מ"מ).

² הוא כמ"ש שכל ספירה מנ"הי דזעיר כוללת פרק אחד (מ"מ).

³ פ"י חג"ת נה"ם דאבא שהם כנגד ז' עולים דשחרית דשבת שהם קורים פרשה שלימה. וזה שאמר אינון אקרונן פרשתא חדא (מ"מ).

⁴ פ"י הם ג' עולים שבמנחת שבת הם כנגד חב"ד דז"א, וששה עולים שבב' ו' הם כנגד נה"י דז"א כי בשני אנו מגלים הארת נה"י וכן בחמישי נמצא שנחשבים לו' אע"פ שב' ו' הם נה"י אין תפלת יום זה דומה לחברתה עם ג' דמנחה דשבת הרי ט' כדמפרש הזהר (מ"מ).

⁵ בח"י דף קמג: ובעוז הדר תפלתי לך ה' עת רצון תהל אור חביון עוז מצח רצון דא"א אשר בו מתגלה יסוד דעתיק ושם חביון עוזו דחסד דעתיק וירד בגולגלתא ואוירא ומוחא סתימאה דא"א ותתגלה ותזריח במצחו ומשם תרד לדיקנא עד מזל העליון נוצ"ר, ואור המופלא ההוא תבריק ותבהיק במצח הדר בלי הז"א בעלותו שמה וממנה תהיינה פורחות האורה אל מצח הדר עצמותו וממנו תהיינה קרנות"יו קרניים מידו כבוד הדר המלכות כצנה רצון תעטרנה. ובכן יתבקע יסוד אר"א שבתוך מצח הז"א עם חסדים וגבורות שלהם ותתגלה אורותם החוצה בחב"ד דז"א להאיר בעולם הבריאה העומדת שמה, והרב ז"ל פירש מה ענין אלה העולים שבהבקע יסוד דא"א שבתוך מצח דז"א עם החו"ג שלהם יתגלה אורן לחוץ בחב"ד דז"א ויאירו לעולם הבריאה אשר שם בג' העולים לס"ת שהם חב"ד דעצמו ז"א, הכהן חכמה דז"א שבו פרק עליון דנצח דאבא, הלוי בינה דז"א שבו פרק עליון דהוד דאבא, ישראל דעת דז"א שבו פרק ראשון דיסוד דאבא (מ"מ)

⁶ פ"י שבעת המחנה הדינים מתעוררים אבל במנחת שבת נמתקים ע"י הארת אבא הנק' תורה וז"ש ונקודה תתאהב ההוא סטרא דשמאלא מקבלא רוא דאורייתא (מ"מ).

⁷ כד ע"א (הערת הזהר).

רז/א ¹	
<p>דתשע (נ"א ספי) וקרין תשע ואינון שית דחול² ותלת בשעתא³ דאתער שמאלא בשבתא ולא תכללא בלא כחדא ואיהי מתעטרא בהו⁴ בתלת סטרין כגוונא דתלת סטרין עלאי⁵ דאינון כללא דפרשתא דשבתא זכאה חולקיה מאן דזכי ליקרא דשבתא זכאה איהו בתרין עלמין בעלמא דיין ובעלמא דאתי</p>	<p>של תשע (ספירות) וקוראים תשעה והם ששה של חל ושלושה בשעה שהשמאל מתעורר בשבת ולהכליל הכל כאחד והיא מתעטרת בהם בשלושה צדדים כמו שלשת הצדדים העליונים שהם כלל של פרשת השבת אשרי חלקו של מי שזוכה לכבוד השבת אשריו בשני העולמות בעולם הזה ובעולם הבא.</p>
<p>כתיב (שמות טז כט) אל יצא איש ממקומו ביום השביעי מהו ממקומו תנינן ממקומו מההוא אתר דאתהוי למיהך⁶ ורזא דמלה דכתיב (יחזקאל ג יב) ברוך כבוד יהו"ה ממקומו⁷ ודא איהו מקום⁸ ודא איהו רזא דכתיב (שמות ג ה) כי המקום אשר אתה עומד עליו אתר ידיעא איהו לעילא וקרין ליה מקום דאשתמודע ביה יקרא עלאה⁹ דלעילא ובגין כך אזהרותא לבר נש דהא מתעטרא בעטרא קדישא דלעילא דלא יפוק מיניה דאי (יפוק מפומיה מלולא דחול) יפוק מניה קא מחלל שבתא בידוי בעבידתא כמה דאוקימנא ברגלוי למיהך לבר מתרי אלפיין אמין כל אלין חלולא דשבתא איהו</p>	<p>כתוב אל יצא איש ממקומו ביום השביעי מה זה ממקומו שנינו ממקומו מאותו מקום שראוי ללכת וסוד הדבר שכתוב ברוך כבוד ה' ממקומו וזה המקום וזהו סוד הכתוב כי המקום אשר אתה עומד עליו מקום ידוע הוא למעלה וקוראים לו מקום שנודע בו הכבוד העליון שלמעלה ולכן אזהרה לאדם שהרי מתעטר בעטרה קדושה של מעלה שלא יצא ממנו שאם (יצא מפיו דיבור של חל) יצא ממנו הוא מחלל שבת בידו במעשה כמו שבארנו ברגלו ללכת מחוץ לאלפים אמה כל אלה הם חלול שבת.</p>
<p>אל יצא איש ממקומו דא איהו אתר יקרא דקדושה דא דהא מניה לבר אתר דאלהים אחרים איהו ברוך כבוד יהו"ה ממקומו כבוד יהו"ה דלעילא¹⁰ ממקומו דא כבוד דלתתא¹¹ ודא איהו רזא דעטרא דשבתא בגין כך אל יצא איש ממקומו בריך הוא לעלם ולעלמי עלמין</p>	<p>אל יצא איש ממקומו זהו מקום כבוד הקדשה הזו שהרי ממנו לחוץ הוא מקום של אלהים אחרים ברוך כבוד ה' ממקומו כבוד ה' שלמעלה ממקומו זה כבוד שלמטה וזהו סוד של עטרת שבת ולכן אל יצא איש ממקומו ברוך הוא לעולם ולעולמי עולמים.</p>

1

² פי' כמ"ש הרב שהם נה"י דזעיר בב' וכן בה' (מ"מ).
³ פי' הם חב"ד דזעיר שבהם פרקים עליונים דנ"הי דאבא (מ"מ).
⁴ פי' בנ"הי דזעיר שבשני וחמישיי ובח"בד דדזיר שבמנחת שבת (מ,מ).
⁵ פי' חג"ת דאבא שמגלים אותם בשמרית דשבת ונה"ים דאבא כלולים עמהם. והזכיר הזוהר אל יצא איש זה הלשון כפול בפ' בשלח שף ס"ג ע"ב וכמ"ש שם (מ"מ).
⁶ פי' אלפים אמה. וצ"ל דאסמכתא בעלמא הוא דע"כ לא פליגי רע"ק ורבנן אלא ב"ב מיל אי הוי דאורייתא או דרבנן. אבל אלפים אמה דכ"ע דרבנן (מ"מ).
⁷ בראשית כה ע"א (הערת הזהר).
⁸ פי' מלכות (מ"מ).
⁹ פי' שע"י המ' נכרת ונודעת מעלת הזעיר ושיעור הכתוב ברוך כבוד ה' ע"י מי נודע כבוד ה' שהוא מקור הברכות ע"י מקומו שהיא מלכות (מ"מ).
¹⁰ פי' זעיר (מ"מ).
¹¹ פי' מלכות (מ"מ).

<p>כתיב (שם לִג כֵּא) הנה מקום אתי מקום אתי וראי דא איהו מקום טמיר¹ וגניז דלא אתיידע כלל משמע דכתיב (&) אתי אתר דלא אתגליא וקיימא טמירא ודא איהו אתר עלאה² לעילא לעילא היכלא עלאה³ טמיר וגניז אבל דא איהו אתר לתתא⁴ כדקאמרן ודא איהו מקום דאתפרש לעילא ואתפרש לתתא ובגין כך אל יצא איש ממקומו ביום השביעי</p>	<p>כתוב הנה מקום אתי מקום אתי ודאי זהו מקום טמיר וגנוז שלא נודע כלל ממשמע שכתוב אתי מקום שלא התגלה ועומד טמיר וזהו מקום עליון למעלה למעלה היכל עליון טמיר וגנוז אבל זהו מקום למטה כפי שאמרנו וזהו מקום שנפרד למעלה ונפרד למטה ולכן אל יצא איש ממקומו ביום השביעי.</p>
<p>ומדתם מחוץ לעיר את פאת קדמה אלפים באמה וגו' (במדבר לה ה)⁵ הא אוקמוה באינן ריזין עלאין אבל אלפים באמה דירתהקסד תריין סטריין⁶ לכל סטר ואיהי מתעטרא תדיר בתריין סטריין בין לעילא בין לתתא וסימנך שכינה לא שריא לבר מתחומא דאתחזי לה</p>	<p>ומדתם מחוץ לעיר את פאת קדמה אלפים באמה וגו' (במדבר לה) הרי פרשוה באותם סודות עליונים אבל אלפים באמה שירשה שני צדדים לכל צד והיא מתעטרת תמיד בשני צדדים בין למעלה בין למטה וסימנך שכינה לא שורה מחוץ לתחום הראוי לה.</p>
<p>כד נפק שבתא צריכין ישראל דלתתא לאתעכבא דהא יומא רבא עלאה איהו (ואצטריך לאתעכבא עליה) ובהאי יומא אושפיזא רבא ויקירא קא שריא עליה בגין כך בעי לאתעכבא לאתחזאה דלא דחקין באושפיזא קדישא כדין פתחי ישראל ואמרי (תהלים עח לה) והוא רחום יכפר עון וגו' דתקונא שפירא איהו בהאי ליליא כיון דדינא אתהדר לאתריה מה דלא אתחזי כד עייל שבתא דדינא אסתלק ולא אשתכח</p>	<p>כשיוצאת שבת צריכים ישראל שלמטה להתעכב שהרי הוא יום גדול עליון (צריך להתעכב עליו) וביום הזה שורה עליו אורח גדול ונכבד ולכן צריך להתעכב להראות שלא דוחקים באורח הקדוש אז פותחים ישראל ואומרים והוא רחום יכפר עון וגו' שתקון יפה הוא בלילה הזה כיון שהדין חוזר למקומו מה שלא ראוי כשנכנסת שבת כשהדין מסתלק ולא נמצא.</p>
<p>בשעתא דפתחי ישראל ויהי נועם וקדושתא דסדרא כל אינן חייבין דגיהנם פתחין ואמרי זכאין אתון ישראל עמא קדישא זכאין אתון צדיקיא דנטרי פקודי אורייתא ווי לון לחייביא דלא זכו למיטר אורייתא כדין דומ"ה קדים וכרוזא אתער ואמר (שם ט יח) ישובו רשעים לשאולה כל גוים שכחי אלהים וכל אינן חבילי טהירין טרדין לון בגיהנם ולית מאן דמרחם עליהון זכאין אינן כל נטרי שבתא בהאי עלמא וקא מענני לההוא ענג דשריא מלעילא</p>	<p>בשעה שפותחים ישראל "ויהי נועם" וסדר הקדשה כל אותם רשעי הגיהנם פותחים ואומרים אשריכם ישראל העם הקדוש אשריכם הצדיקים השומרים את מצוות התורה אוי לרשעים שלא זכו לשמר תורה אז דומ"ה מקדים ומתעורר כרוז ואומר (שם ט) ישובו רשעים לשאולה כל גוים שכחי אלהים וכל קבוצות הרוחות הללו טורדות אותם בגיהנם ואין מי שמרחם עליהם אשריהם כל שומרי השבת בעולם הזה ומענגים</p>

¹ פי' יסוד דאימא. וכפי זה זעיר הוא המדבר ואמר הנה מקום אתי שיסוד דאימא הוא עמי בתוך ת"ת דידי (מ"מ).

² יסוד דאימא (רח"ו במ"מ).

³ כי שם השיג משה הנבואה והוא נקרת הצור (רח"ו במ"מ).

⁴ פי' מ"ו ר"ל שאע"פי שהנה מקום אתי הוא יסוד דאימא. עכ"ז ממקומו דקרא דא היא המ' וז"ש ודק איהו מקום דאיתפרש לעילא ואיתפרש לתתא שר"ל שמקום אנו מפרשים אותו ביסוד דאימא ומפרשים אותו במ' (מ"מ).

⁵ רט (הערת הזהר).

⁶ הקדמה ה ע"ב (הערת הזהר). ור"ל שהמלכות תמיד היא בין תריין סטריין פעמים במקום נ"ה אחורי היסוד פעמים אחורי הת"ת בין ח"ג פעמים אחורי הדעת בין ח"ב וז"ש ואיהי מתעטרא תדיר כתרין סטריין בין לעילא בין לתתא (מ"מ).

כדקאמרן	את אותו הענג ששורה מלמעלה כפי שאמרנו.
האי מאן דשרי בתעניתא בשבתא תרי מתערי עליה ¹ קמי מלכא קדישא חד ההוא רוחא עלאה קדישא דאצטריך לאתענגא ולא אתענג וחד ההוא ממנא דקיימא על מאן דשרי בתעניתא וסנגרי"ה שמיה וסלקין קמי מלכא קדישא ומתערי עליה	זה מי ששורה בתענית בשבת שנים מתעוררים עליו לפני המלך הקדוש אחד אותה רוח עליונה קדושה שהצטרך להתענג ולא התענג ואחד אותו ממנה שעומד על מי ששרוי בתענית ושמו סנגרי"ה ועולים לפני המלך הקדוש ומתעוררים עליו.
וההוא רוחא אסתלק גריע מההוא אתהנותא דלתתא וכד האי רוחא לא אשתלים לתתא רוחא אחרא דלעילא ² לא אשתלים כיון דלא אשתלים לתתא ולעילא כדין אתחזי ההוא בר נש לאתלטיא ולא אתענשא אלא כיון דאשתלים זמנא אחרא ³ וההוא ממנא דאתמנא על ענוי	ואותה רוח מסתלקת חסרה מאותה הנאה שלמטה וכשהרוח הזו לא נשלמה למטה רוח אחרת שלמעלה לא נשלמה כיון שלא נשלמו למטה ולמעלה אז ראוי אותו אדם להתקלל ולהענש אלא כיון שנשלם בזמן אחר ואותו ממנה שהתמנה על ענוי
רז/ב	
ותעניתא אשתלים גו אינון ממנן אחרנין ⁴ בענונא דלעילא ⁵ קורעין ליה כל גזר דינא דאתגזר מאינון שבעין שנין עלאיין ⁶	ותענית נשלם בתוך אותם ממונים אחרים בענג שלמעלה קורעים לו כל גזר דינו שנגזר מאותם שבעים שנים עליונים.
למלכא דחדי בהלולא דיליה וכל בני נשא חדאן עמיה חמא חד בר נש יהיב בקולר פקיד עלוי ושריוהו בנין דישתכחון כולא בחדוה	למלך ששמח בהלולא שלו וכל בני האדם שמחים עמו ראה איש אחד נתון בקולר צוה עליו והתירוהו כדי שכלם ימצאו בשמחה.
ולבתר מתהדרין אלין ממנן דענשיין לבני נשא ואתפרעין מניה דבר נש על דאשתכח בניניה גריעותא עילא ותתא מאי תקנתיה ליתיב תעניתא על תעניתא מאי טעמא דא בטיל ענונא דשבתא יבטל ענונא דחול	ואחר כך חוזרים הממנים הללו שמענישים בני אדם ונפרעים מן האדם על שנמצא בגללו חסרון למעלה ומטה מה תקנתו לישיב תענית על תענית למה זה בטל ענג שבת יבטל ענג של חל.
ואי איהו מבטל ענונא דשבתא וקא מתענג בחול דמי כמאן דחשב למלה אחרא יתיר ממה דחשיב ליה לקודשא בריך הוא רוחא עלאה קדישא דקודשין דשריא עליה לא עניג ובטיל ליה מניה רוחא אחרא דחול דשריא לבתר על עלמא חשיב וקא מענגא ליה כדין מהדרין ומתפרעין מניה בהאי עלמא ובעלמא דאתי	ואם הוא מבטל ענג שבת ומתענג בחל דומה כמו שמחשיב על דבר אחר יותר ממה שמחשיב את הקדוש ברוך הוא הרוח העליונה קדש הקדשים ששורה עליו לא ענג ובטלה ממנו רוח אחרת של חל ששורה אחר כך על העולם מחשיב ומענג אותו אז חוזרים ונפרעים ממנו בעולם הזה ובעולם הבא.
בגין כך אצטריך תעניתא אחרניא ביומא	לכן צריך תענית אחרת ביום ראשון של חל בזמן ששורה על העולם אותה

¹ פי' שמליצים עליו זכות (מ"מ).

² פי' חלק הרוח שנשאר במ' כמ"ש לעיל (מ"מ).

³ פי' כיון שנשלם זה הרוח בשבתות אחרות ע"י האדם הזה לכך אך על פי' שבשבת זה לא נשלם אין לו עונש (מ,מ).

⁴ פי' ע"י עונג שעשו כל ישראל נשלם מעונש של מעלה אע"פ שזה התענה מפני החלום ולא התענג בשבת. מ"מ הממונה נשלם ע"י עונג שעשו אחרים (מ"מ).

⁵

⁶ פי' ז"ק דזעיר (מ"מ). עיין דברי האר"י ז"ל שהבאתי סוף פ' אמור כי שם הארכתי (מ"מ).

<p>קדמאה דחול¹ בזמנא דשריא על עלמא ההוא רוחא דחול ובהאי אית ליה אסוותא כיון דלא חשיב לרוחא דחול וסימניך (ויקרא ה כג) והשיב את הגולה אשר גזל וגו' גזלן לא חשיב לקודשא בריך הוא לא חשיב לבני נשא² בגין כך לית ליה עונשא כגנב גנב דחשיב לבני נשא יתיר מקודשא בריך הוא אית ליה עונשא בהאי עלמא ובעלמא דאתי זכאה איהו מאן דאשתלים לתתא לההוא עונג עלאה כדקא חזי</p>	<p>רוח של חל ובזה יש לו רפואה כיון שלא החשיב את רוח החל וסימנך (ויקרא ה) והשיב את הגולה אשר גזל וגו' גזלן אינו מחשיב את הקדוש ברוך הוא אינו מחשיב בני אדם לכן אין לא ענש כגנב גנב שמחשיב בני אדם יותר מהקדוש ברוך הוא יאש לו ענש בעולם הזה ובעולם הבא אשרי מי שמשלים למטה את אותו ענג עליון כראוי.</p>
<p>יומא דא מתעטרא בשבעין עמרינ³ ושמא עלאה⁴ קדישא אשתלים בכל ספרינ⁵ ואתנהירו כלהו דרגין וכלא בחדוה דברכאן ובקדושה על קדושה ותוספת דקדושה</p>	<p>היום הזה מתעטר בשבעים עטרות והשם העליון הקדוש נשתלם בכל הצדדים וכל הדרגות מוארות והכל בשמחת הברכות ובקדושה על קדושה ותוספת של קדושה.</p>
<p>קדושה דמעלי שבתא⁶ דא איהי קדושה דשבת בראשית דהא אתקדש מתלתין ותריין שבילין⁷ ותלת דרגין דתפוחין קדישין⁸ ובעינן לאדכרא על האי קדושה כללא דעובדא דבראשית ונייחא ברזא דתלתין ותריין שבילין ותלת דרגין דאתכלילן בהו רזא דסהדותא דעובדא דבראשית דהיינו (בראשית ב א) ויכלו השמים והארץ וכל צבאם וגו' ויכל אלהים דאית בסהדותא דא תלתין וחמש⁹ תיבין תלתין ותריין שבילין ותלת דרגין דתפוחין קדישין</p>	<p>קדושה של ערב שבת זוהי קדושה של שבת בראשית שהרי מתקדש משלשים ושנים שבילים ושלוש דרגות של תפוחים הקדושים וצריכים להזכיר על הקדושה הזו את כלל מעשה בראשית ומנוחה בסוד של שלשים ושנים השבילים ושלוש הדרגות שנכללות בהם סוד העדות של מעשה בראשית דהינו ויכלו השמים והארץ וכל צבאם וגו' ויכל אלהים שיש בעדות הזו שלשים וחמש תבות שלשים ושנים שבילים עם שלש הדרגות של התפוחים הקדושים.</p>
<p>תלת דרגין דאינון שביעי שביעי שביעי¹⁰ ואית ביה רזא דעלמא עלאה¹¹ ורזא דעלמא תתאה¹² ורזא דכל מהימנותא¹ תלת זמנין</p>	<p>שלוש דרגות שהן שביעי שביעי שביעי ויש בו סוד של העולם העליון וסוד של העולם התחתון וסוד כל האמונה שלש</p>

1 פי' אם יכול להתענות ואם אינו יכול יתענה למחר כמ"ש השו"ע (מ"מ).
 2 פי' כיון שגזל בפרהסא לא החשיב להק"ב ח"ו ולא לבני אדם לכך אינו משלם כפל. אבל הגנב מחשיב לכ"א ותו מהק"ב ח"ו לכך משלם כפל (מ"מ).
 3 פי' מלכות מתעטרת מהמוחין לבושיהם שהם ע' אותיות כמ"ש של (מ"מ).
 4 פח ע"ב (הערת הזהר). פי' זעיר (מ"מ).
 5 פי' קבל הארה מא"ו וא גם מאריך (מ"מ).
 6 נוק' (רח"ו במ"מ).
 7 ז"ל הרב בס"הכ תכוין בויכולו כי יש בו ל"ה תיבין כנגד ל"ב נתיבות חכמה וג' היתרים הם שלשה שביעי שהם נה"י דזעיר שנעשו לה מוחין וזה בויכולו דעמידה. אחר כך בויכולו שלאחר העמידה תכוין ג' שביעי הם חג"ת דזעיר שהאירו בנ"הי מקבלת הארה מח"גת ואינה עולה להם. ובויכלו דקדוש תכוין שמאירים בה חב"ד דזעיר והם ג' שביעי כי אז מאירים בנ"הי כי לעולם כל ז' הוא בנ"הי. ודע כי חג"ת נקראים תפוחין וחב"ד נקראים קדישין עכ"ל הרב וז"ש הזהר דהא אתקדש מל"ב שבילין. פי' הם נ ה"י דזעיר שנעשו לה מוחין והאירו בהם חג"ת וחב"ד הנק' תפוחין קדישין כמ"ש לעיל בשם הרב: ותלת דרגין דאיתכלילן בהו. פי' הם נה"י הנזכר (מ"מ).
 8 ויחי רמט ע"ב (הערת הזהר).
 9 הקדמה ה ע"ב (הערת הזהר).
 10 הם נה"י שאמרנו בשם הרב שיש בהם הארת חג"ת וחב"ד הנק' תפוחין קדישין (מ"מ).
 11 פי' בינה (מ"מ).
 12 פי' מלכות (מ"מ).

<p>אלהים חד עלמא תתאה וחד פחד יצחק וחד עלמא עלאה קדישא קדש קודשין בעי בר נש למסדר סהדותא דא בחדוה ברעותא דלבא לאסהדא קמי מאריה דמהימנותא וכל מאן דיסהיד דא וישוי לביה ורעותיה לדא מכפר על כל חובוי</p>	<p>פעמים אלהים אחד העולם התחתון אחד פחד יצחק ואחד העולם העליון הקדוש קדש קדשים צריך אדם להעיר את העדות הזו בשמחה ורצון הלב להעיד לפני בעלה של האמונה וכל מי שמעיד את זה וישים לבו ורצונו לזה מכפר על כל חטאיו.</p>
<p>ברוך אתה ה' אלהינו מלך העולם אשר קדשנו במצותיו ורצה בנו וכו' האי קידושא איהו בחד מתקלא לקבל סהדותא דמהימנותא ואינון תלתין וחמש תיבין אחרנין כמה דאית בויכלו כלא סלקין לשבעין תיבין² לאתעטרא בהו שבת דמעלי שבתא³ זכאה חולקיה דבר נש דיכוון רעותיה למלין אלין ליכרא דמאריה</p>	<p>ברוך אתה ה' אלקינו מלך העולם אשר קדשנו במצותיו ורצה בנו וכו' קדוש זה הוא במשקל אחד כנגד עדות האמונה והם שלשים וחמש תבות אחרות כמו שיש בויכלו הכל עולה לשבעים תבות להתעטר בהם שבת של ערב שבת אשרי חלקו של אדם שיכון רצונו לדברים הללו לכבוד רבונו.</p>
<p>קידושא דיומא הא אוקמוה בורא פרי הגפן ולא יתיר דהא יומא קאים לקדשא ליה⁴ מה דלית הכי בליליא דאנן צריכין לקדשא ליה בהני מלין⁵ כמה דאוקימנא ולא אתקדש האי ליליא אלא בעמא קדישא לתתא כד שריא עלייהו ההוא רוחא עלאה ואנן בעינן לקדשא ליה ברעותא דלבא לכוונא דעתא להאי</p>	<p>קדוש היום הרי פרשוהו בורא פרי הגפן ולא יותר שהרי היום עומד לקדש אותו מה שאין כן בלילה שאנו צריכים לקדש אותו בדברים הללו כמו שבארנו ולא מתקדש הלילה הזה אלא רק בעם הקדוש למטה כששורה עליהם אותה רוח עליונה ואנו צריכים לקדשו ברצון הלב ולכון הדעת לזה.</p>
<p>ויומא איהו קא מקדשא ליה⁶ וישראל מקדשי בצלותין ובעותין⁷ ומתקדשין בקדושתיה בהאי יומא זכאין ישראל עמא קדישא דאחסינו יומא דא אחסנת ירותא לעלמין</p>	<p>והיום מקדש אותו וישראל מקדשים בתפלות ובקשות ומתקדשים בקדשתו ביום הזה אשרי ישראל העם הקדוש שירשו יום הזה נחלת ירשה לעולמים.</p>
<p>לבתר דנפיק שבתא בעי בר נש לאפרשא בין קדש לחול⁸ אמאי דהא אתיהיב רשו לממנן דלתתא⁹ לשלטאה על עלמא ובכל עובדין דעלמא לאחזאה יחודא¹⁰ באתר קדישא בקדושה עלאה ולאפרשא לתתאי מיחודא עלאה</p>	<p>אחר שיוצאת שבת צריך אדם להבדיל בין קדש לחל למה שהרי נתנה רשות לממנים שלמטה לשלט על העולם ובכל מעשי העולם להראות יחוד במקום קדוש בקדושה עליונה ולהפריד למטה מיחוד העליון</p>

¹ פי' גבורה וכדמפרש הזוהר חד עלמא תתאה שהיא מלכות וחד פחד יצחק שהיא גבורה וחד עלמא עלאה שהיא בינה. וטעם שקרא לגבורה מהימנותא לפי שעל ידי הרצועה של הגבורה מאמין האדם באלהותו וגדולתו יתברך (מ"מ).

² קלב ע"ב (הערת הזהר). פי' והם כנגד המוחין ולבושיהם שהם ע' אותיות (מ"מ).

³ נוק' (רח"ו).

⁴ פי' יומא שהוא זעיר מקדש למ' שהיא הכוס (מ"מ).

⁵ פי' שבילילה אנו מקדישין לכוס שהיא מלכות ע"י הע' תיבין הנזכר (מ"מ).

⁶ פי' אבל ביום השבת שהוא דכורא נגד הזעיר הוא מקדש למ' ולכך אין אנו אומרים אלא בפ"ג ולא יתיר (מ"מ).

⁷ פי' גם ישראל מקדשים למלכות ע"י תפילתם (מ"מ).

⁸ פי' כשאנו מברכים המבדיל בין קודש לחול (מ"מ).

⁹ פי' הע' שרים והקליפות ששולטים ביי החול על העולם וכמעשה העולם וז"ש לשלטאה על עלמא ובכל עובדין דעלמא (מ"מ).

¹⁰ פי' כשאנו אומרים המבדיל מיחדים הקדושה לבדה ומפרישים הע' שרים והקליפות לבדם שלא ינקו ממנה (מ"מ).

ר/ח/א	ולברך על מאורי האש.
ולברכא על נהורא דאשא בגין דכל אשין אחרנין אתטמרו ואתגניזו ביומא דשבתא בר אשא חד דקדושה עלאה דאתגליא ¹ ואתכלילא בקדושא דשבתא וכד האי אשא ² אתגליא כל אשין אחרנין ³ אתטמרו ואתגניזו קמיה ⁴ והאי אשא ⁵ איהי דעקידה דיעחק ⁶ דאתלהטא על גבי מדבחה ⁷ בגין כך בעי לברכא על נהורא דאשא והאי אשא לא בעי אשא דחול אלא אשא דשבת והאי אשא איהו אשא דנפיק מההוא אשא דלעילא ⁸	משום שכל האשים האחרים נטמנו ונגנזו ביום השבת פרט לאש אחת של קדושה עליונה שנגלתה ונכללה בקדשת השבת וכשהאש הזו מתגלה כל יתר האשות נטמנות ונגנזות לפניו והאש הזו היא של עקדת יצחק שלוהטת על גבי המזבח לכן צריך לברך על מאורי האש והאש הזו לא צריכה אש של חל אלא אש של שבת והאש הזו היא אש שיוצאת מאותה האש שלמעלה.
ודא איהו אשא דסביל אשא ⁹ וכיון דהאי אשא דנפיק מאשא דלעילא אתברכא בברכה דנהורא כדין כל שאר אשין אחרנין נפקין ¹⁰ ואתמנן בדוכתייהו ואתיהיב לון רשותא לאנהרא	וזוהי אש שסובלת אש וכיון שהאש הזו שיוצאת מהאש שלמעלה מתברכת בברכת האור אז כל שאר האשות האחרות יוצאות ונתמנות במקומן ונתנת להן רשות להאיר.
בההיא שעתא דקא מברכין על אשא אודמנן ארבע רתיכין ¹¹ ארבע משריין לתתא לאנהרא מההוא אשא מברכא ¹² ואינון אקרון מאורי האש בגין כך בעינן לאכפיא ארבע אצבעאן דידא דימינא ולאנהרא לון מנו ההוא נהורא דשרגא ¹³ דמתברכא קסמ	באותה שעה שמברכים על האש מזדמנות ארבע מרכבות ארבע מחנות למטה להאיר מאותה אש מברכת והם נקראים מאורי האש לכן צריך לכפף ארבע אצבעות של יד ימין ולהאיר להם מתוך אותו אור הנר שמתברך.
ואינון אצבעאן רמז ¹⁴ לאינון מאורי האש דנהירי ושלטי מההוא נהורא דשרגא ¹⁵ דמתברכא ובגין דאינון דרגין לתתא ¹⁶ כד אחזי	ואותן אצבעות רמז לאותם מאורי האש שמאירים ושולטים מאותו האור של הנר שמתברך ומשום שהן דרגות שלמטה כשמראה אדם האצבעות לפני

¹ זהו מסקנא דתירוצא אקושיא שהקשה הזוהר לעיל אשא דמדבחה אמאי (מ"מ).

² פי' מלכות (מ"מ).

³ שהם כחות תחתונים בידן החצונים (אור יקר).

⁴ כגון היכל זכות ודיניו נעלמים נכללים בקדושה ואינם פועלים והחצונים בנוק' דההוא רבא וקדושת שבת מתפשטת בכל העולמות כולם ממעלה למטה (אור יקר).

⁵ מלכות (אור יקר).

⁶ שהיא נקשרת בגבורה ונמתקת (אור יקר).

⁷ פירוש הגבורות שבאו מהגבורה למ' וז"ש דאיתלהטא על גבי מדבחה שהיא מ' (מ"מ).

⁸ שהיא מדת המלכות, ואש זה הוא פתח כניסת הקרבנות וכניסת תפלתן של ישראל ותורתם ומעשיהם והיא המלכות (אור יקר).

⁹ פי' גבורה (מ"מ).

¹⁰ פירוש מלכות סובלת הגבורות כמ"ש בפ' תצוה (מ,מ).

¹¹ פי' הע' שרים וכל הקליפות שכל א' ממונה בעו"הז (מ"מ).

¹² נרג"ם (רח"ו) נוריאל רפאל גבריאל מיכאל.

¹³ פי' מלכות (מ"מ).

¹⁴ נוק' (רח"ו).

¹⁵ נרג"ם (רח"ו).

¹⁶ נוק' (רח"ו במ"מ).

¹⁷ והיינו ארג"מן (מ"מ).

<p>בר נש אצבעאן קמי ההוא נהורא דשרגא בעי לאכפייא לון קמיה בגין דההוא נהורא¹ שלטא עליהו ואינן נהרין מניה²</p>	<p>אותו אור הנר צריך לכפפם לפניו משום שאותו אור שולט עליהם והם מאירים ממנו.</p>
<p>בשאר ברכאן בעינן לזקפא לון לאצבעאן בגין לאחזאה קדושה עלאה דדרגין עלאיין³ דשלטין על כלא דשמא קדישא אתעטר בהו ואתקדש בהו⁴ ואתברכן כלהו דרגין כחדא ונהרין מגו בוצינא עלאה⁵ דכלא ובגין כך בעינן לזקפא לון לעילא והכא בעינן לאכפייא אצבעאן קמי שרגא בגין לאחזאה דרגין דלתתא⁶ דנהרין מגו בוצינא דלעילא⁷ ומהכא שלטין ונהרין מינה ואינן מאורי האש</p>	<p>בשאר הברכות צריך לזקף את האצבעות כדי להראות קדושה עליונה של הדרגות העליונות ששולטות על הכל שהשם הקדוש התעטר בהן והתקדש בהן וכל הדרגות מתברכות כאחד ומאירים מתוך המנורה העליונה של הכל ולכן צריכים לזקפם למעלה וכאן צריך לכופף את האצבעות לפני הנר כדי להראות את הדרגות שלמטה שמאירים מתוך המאור העליון ומכאן שולטים ומאירים ממנה והם מאורי האש.</p>
<p>בכל יומא אנן מברכינן מאורי אור דאינן נהרין עלאיין⁸ דקיימן בההוא אור קדמאה⁹ ואתברכן כלהו דרגין ונהרין כלהו כחדא מגו בוצינא עלאה והני אקרון מאורי האש ובגיני ריא דאקס¹⁰ מברכינן בורא מאורי האש</p>	<p>בכל יום אנו מברכים מאורי אור שהם אורות עליונים שעומדים באותו אור ראשון וכל הדרגות מתברכות ומאירות כולן כאחת מתוך המאור העליון ואלה נקראים מאורי האש ומשום הסוד הזה מברכים בורא מאורי האש.</p>
<p>ואי תימא אמאי בורא ולא אמרו מאיר מאורי האש הואיל וקא נהרין מההוא אש¹⁰ מההוא בוצינא מברכא אלא כיון¹¹ דעאל שבתא כל אינן דרגין דלתתא וכל אינן דנהרין ושלטין כלהו עלאין ואתכלילו בהאי שרגא ואתטמרו ואתגניזו ואתנטרו ביה ולא יתחזון ביה אלא ההוא¹² נקודא בלחודהא וכלהו אתטמרו בגווה כל יומא דשבתא</p>	<p>ואם תאמר למה בורא ולא אומרים מאיר מאורי האש הואיל ומאירים מאותה האש מאותה מנורה מברכת אלא כיון שנכנסת שבת כל אותן הדרגות שלמטה וכל אותם שמאירים ושולטים כולם נכנסים ונכללים בנר הזה ונטמנים ונגנזים ונשמרים בו ולא נראים בו אלא רק אותה נקודה לבדה וכולם נטמנו בתוכה בכל יום השבת.</p>
<p>כיון דנפק שבתא אפיק לון לכל חד וחד כאילו ההיא שעתא אתבריא ונפקו כלהו</p>	<p>כיון שיוצאת השבת הוא מוציא אותם כל אחד ואחד כאלו נבראו באותה שעה וכולם יצאו ונבראו כמקדם והתמנו על</p>

¹ מלכות (מ"מ).

² עי' שעה"כ ס ע"ב: ובעינן ברכת בורא מאורי האש, היה נוהג לכפוף ראשי אצבעותיו הימנים אל תוך כפו הימנית והגודל מכוסה תחתיהם ויהיו נכפפים כנגד פניו של האדם המברך וגם יהיו נכפפים לפני הנר והיותם ד' אצבעותיו הוא בלא אצבע הגדול הנק' גודל ונק' בוחן וסוד כל זה נתבאר בספר הזהר פרשת ויקהל (רח ע"א) וע"ש. פע"ח שער שבת פרק כד, וזהר בראשית כ ע"ב.

³ פי' חג"תם דזעיר (מ"מ).

⁴ פי' שהמ' שהיא שמא קדישא מתעטרת ומתקדשת מהם (מ"מ).

⁵ פי' בינה (מ"מ).

⁶ פי' נר"גם (מ,מ).

⁷ פי' מ' דאצילות שהיא עליונה על ב"ע (מ"מ).

⁸ חגת"ם דז"א (רח"ו). אור הוא בבניה, מאורי האש, ה' פעמים אור של מעשה בראשית, ה' ראשונה של השם (וכמ"ש בזוה"ק ויקהל רח ע"א ובהקדמת תיקו"ז דף ה סע"א ויב ע"א ובכ"מ) (ביאורים ח"א עד ע"א).

⁹ חסד עילאה (רח"ו). ור"ל שהחסד הוא כולל כולם וממנו נשפעים (מ"מ).

¹⁰ פי' כיון שנרג'ם הארתם מהמ' הנקר' אש היה לנו לברך מאיר מאורי האש או נהיר מאורי האש שהכוונה שמאיר הקב"ה מאורי שהם נר"גם מהמלכות הנק' אש. ואמאי אמרינן בורא דמשמע דהשתא איתבריא (מ"מ).

¹¹ ור"ל שנר"גם בכל ליל שבת נכללים במ' ומוצאי שבת מוציאתם בריה חדשה ולכך אמרינן בורא (מ"מ).

¹² כי ההיכלות הנפימיות נכללות בגווה (רח"ו).

<p>ואתבריאו כמלקדמין ואתמניאו על דוכתייהו לשלטאה כדין אתברכא האי שרגא¹ ואתכפיין קמיה לאנהרא כיון דנהרין כדין אתמנון כל חד וחד על דוכתיה</p>	<p>מקומם לשלט ואז הנר הזה מתברך ונכנעים לפניו להאיר כיון שמאירים אז הם מתמנים כל אחד ואחד על מקומו.</p>
<p>כגוונא דא אינון דרגין עלאין דאקרונ מאורי אור שלטין ביממא ונהרין מגו בוצינא עלאה בשעתא דרמש ליליא ההוא בוצינא עלאה כניש לון ואעיל לון בגויה עד דנהיר יממא כיון דמברכין ישראל על נהורא ביממא כדין אפיק לון בשלימו דנהורא ועל דא מברכין יוצר המאורות² ולא אמרי בורא (ס"א אלא יוצר)³ והכא בורא מאורי האש בנין דאינון דרגין לתתא</p>	<p>כמו זה אותן דרגות עליונות שנקראות מאורי אור שולטות ביום ומאירות מתוך המאור העליון בשעה שיורד הלילה אותו מאור עליון כונס אותם ומכניס אותם לתוכו עד שמאיר היום כיון שישראל מברכים על האור ביום אז מוציא אותם בשלמות האור ולכן מברכים יוצר המאורות ולא אומרים בורא (אלא יוצר) וכאן בורא מאורי האש משום אותן הדרגות שלמטה.</p>
<p>וכלא איהו רוא דאצבעאן בהו רמיו דרגין עלאין ודרגין תתאין⁴ דרגין עלאין אשתמודעאן בזקיפו דאצבעאן לעילא ובזקיפו דאצבעאן אתברכין דרגין עלאין ודרגין תתאין כחדא ובמאיכו דאצבעאן אתברכין לאנהרא דרגין תתאין לחודייהו</p>	<p>והכל הוא סוד האצבעות בהן רמוזות הדרגות העליונות והדרגות התחתונות הדרגות העליונות נודעות בזקיפת האצבעות למעלה ובזקיפת האצבעות מתברכות הדרגות העליונות והדרגות התחתונות כאחד ובהנמכת האצבעות מתברכים להאיר הדרגות התחתונות לבדן.</p>
<p>ורוא דא טופרי דאחורי אצבעאן ואצבעאן לחודייהו לגו טופרי דאחורי אצבעאן אינון אנפין אחרנין דאצטריכו לאנהרא מגו ההוא שרגא ואינון אנפין דאקרונ</p>	<p>והסוד הזה הצפרנים של אחורי האצבעות והאצבעות לבדן לפנים הצפרנים של אחורי האצבעות הם פנים אחרות שצריכות להאיר מתוך אותו נר ואותם פנים שנקראים</p>
<p>רח/ב</p>	
<p>אחוריים אצבעאן לגו בלא טופרין אלין</p>	<p>אחורים האצבעות לפנים בלי צפרנים אלו הן הפנים הפנימיים המכסים וסוד</p>

¹ בח"י דף קנ"א יתבונן לברך על הנר העליון בסוד ערכת נר למשיחי כמ"ש בזוהר בפ' בלק דף ר"ד כי צריך תיקון לענין נר זה ומהו התקון לעשות אותו בסוד נ"ר הוא מ"ש בזוהר בפ' תרומה נר מצוה מה נר אלא כד מקבלא מבין תרין דרועין רמ"ח שייפין עילאין והיא פתחא חרין דרועין דילה לגבייהו כמנין נ"ר ובהתברך על הנר יומשך עליה אור מלמעלה כמ"ש ראיתי והנה מנורת ז' וז' מוצקות וכו' ולכן מברך בורא מאורי האש להמשיך עליה מ"ה מיני אש עליונים כמ"ש בזוהר בפ' צו דף כ"ז ממש אשים הוון נחתים על קרבנא וכו' ודא בינה ה' מראות דילה מלכות בת יחידה. ומראה כבוד ה' כאש אוכלת. ולכן מברך בורא מאורי האש היינו אש עליון ה' מיני אש שהם מאירים על נר זה של הכלה. ולכן נמי נמשך ממנה אור להאיר לתחתונים כמ"ש שם בפ' ויקהל. והכא בעינן לאכפייא אצבען קמי שרגא בגין לאחזאה דרגין דלתתא דנהרין מגו דרגא דלעילא ומהכא שלמין ונהרין מינה ואיקרון מאורי האש וכו' ולא אמרי מאיר וכו' כיון דנפק שבתא אפיק לון וכו'. אשר משם למדנו כי מה שמברכים בורא מאורי האש ואין אומרים מאיר להיות כי כן כל אותם הבחי' שהם בעולמות בכל מוצאי שבת כאלו הם נבראים מתחלה והם מאירים מאש של השכינה. ולכן צריך להמשיך אליה מתחלה מאותם מאורי האש העליונה דאימא. וע"כ בורא אותם דרגין דלתתא אש דשכינתא ומאיר עליהם. וממ"ש אזדמנין ד' רתיכין ד' משריין וכו' בנ"ד בעיין לאכפייא ד' אצבען ידא דימינא וכו'. תשכיל שאין לכפות רק ד' אצבעות שהם רמז למרכבה עליונה. ושם נאמר אצבען לגו וכו'. ולא יראה בי אם אחורי האצבעות דוקא כמ"שה וראית את אחורי וכו' (מ"מ).

² דיצירה דכר (רח"ו).

³ קנה ע"א (הערת הזהר).

⁴ קצב ע"ב תיקון יח סז ע"א (הערת הזהר).

<p>אינון אנפין פנימאן אתכסיין ורוא דא (שמות לג כג) וראית את אחורי אלין אחורי אצבעאין לאחורא בטופריהון ופני לא יראו אלין אצבעאן לגו בלא טופרין דאינון אנפין פנימאין</p>	<p>זה וראית את אחורי אלה אחורי האצבעות לאחור בצפרניהן ופני לא יראו אלה האצבעות לפנים בלי צפרנים שהן הפנים הפנימיים.</p>
<p>וכד מברכינן על שרגא בעי לאחזאה אחורי אצבעאן בטופרין לאתנהרא מגו ההוא שרגא ופנימאי דאצבעאן לא אצטריכו לאכפיא (נ"א לאחזאה) לון? לאתנהרא מגו ההוא שרגא דהא אינון לא נהרין אלא מגו שרגא עלאה דלעילא לעילא דאיהי טמירא וגניזא דלא אתגלייא כלל ואינון לא נהרין מגו שרגא דאתגליא כלל בגין כך בעי לאחזאה אחורי אצבעאן בטופרין ופנימאי דאצבעאן לא בעי לאחזאה קמי האי שרגא טמירין אינון ובטמירו אתנהרין פנימאין אינון ומפנימאין אתנהרין עלאין אינון ומעלאה אתנהרין זכאין אינון ישראל בעלמא דין ובעלמא דאתי</p>	<p>וכשמברכים על הנר צריך להראות את אחורי האצבעות בצפרנים לקבל אור מתוך אותו הנר ואת פנים האצבעות לא צריך לכפות (להראות) אותן שיאירו מתוך אותו נר שהרי אינן מאירות אלא מתוך הנר העליון שלמעלה למעלה שהוא טמיר וגנוז ושלא נגלה כלל ואינן מאירות מתוך נר שגלוי כלל לכן צריך להראות את אחורי האצבעות בצפרנים ואת פנים האצבעות לא צריך להראות לפני הנר הזה טמירות הן ובסתר הן מאירות פנימיות הן ומפנימיים מאירות עליונות הן ומעליונים הן מאירות אשריהם ישראל בעולם הזה ובעולם הבא.</p>
<p>ובעי לארחא בבוסמין כד נפיק שבתא על דאסתלק ההוא רוחא ונפשא דבר נש אשתארת בערטולא (ס"א אשתנית בקרטופא) בגין ההוא סליקו דאסתלק רוחא מגיה והא אוקמוה כתיב וירח את ריח בגדיו ויברכהו וגו' האי קרא אוקמוה ואתמר אבל תא חזי ריחא איהו קיומא דנפשא בגין דאיהו מלה דאטיל לנפשא ולא לגופא תא חזי כתיב (בראשית כז) וירח את ריח בגדיו הא אוקמוה אינון לבושיין דאדם קדמאה הוו דיהב ליה קודשא בריך הוא לאלבשא לון</p>	<p>וצריך להריח בבשמים כשיוצאת שבת על שהסתלקה אותה רוח ונפש האדם נשארת ערמה (משתנית בבקעים) משום אותו סלוק שהסתלקה הרוח ממנו והרי פרשוה. כתוב וירח את ריח בגדיו ויברכהו וגו' פסוק זה פרשוהו ונתבאר אבל בא וראה הריח הוא קיום הנפש משום שהוא דבר שנכנס לנפש ולא לגוף בא וראה כתוב וירח את ריח בגדיו הרי פרשוהו שאלו היו אותם לבושי אדם הראשון שנתן לו הקדוש ברוך הוא ללבשם.</p>
<p>בגין דהא כד חב אדם אתעדי מגיה ההוא לבושא יקרא דאתלבש ביה בקדמיתא כד אעיל ליה בגנתא דעדן ולבתר דחב אלביש ליה בלבושא אחרא³ לבושא קדמאה דאתלבש ביה אדם בגנתא דעדן איהו הוה (מאינון מלבושיין) מאינון רתיכין דאקרון אחוריים ואינון לבושיין דאקרון לבושי טופרא⁴</p>	<p>משום שהרי כשחטא אדם העבר ממנו אותו לבוש נכבד שהתלבש בו בראשונה כשהכניסו לגן עדן ואחר שחטא הלביש אותו בלבוש אחר הלבוש הראשון שהתלבש בו אדם בגן עדן הוא היה (מאותם מלבושים) מאותן מרכבות שנקראו אחורים ואותם לבושים שנקראו לבושי צפרן.</p>
<p>וכד הוה בגנתא דעדן כל אינון רתיכין וכל אינון משריין קדישיין כלהו סחרין ליה לאדם ואתנטיר מכלא ולא הוה יכיל מלה בישא לאתקרבא בהדיה כיון דחב ואתעדו מגיה</p>	<p>וכשהיה בגן עדן כל אותן מרכבות וכל אותם מחנות קדושים כולם הקיפו את אדם ונשמר מהכל ולא היה יכול דבר רע לקרב אליו וכיון שחטא והעברו ממנו אותם לבושים (והתלבש בלבושי חל</p>

¹ בראשית כא ע"א (הערת הזהר).

²

³

⁴

<p>אינון לבושיין (ס"א ואתלבש בלבושיין דחול ממלין כו') דחיל ממלין בישין ורוחין בישין ואסתלקו מניה אינון משריין קדישיין ולא אשתארו ביה אלא אינון ראשי טופרי דאצבעאן דסחרין לון לטופרין סחרנו דוזהמא אחרא</p>	<p>מדברים) פחד מדברים רעים ורוחות רעות והסתלקו ממנו אותם מחנות קדושים ולא נשארו בו אלא אותם ראשי צפרני האצבעות שסובבים את הצפרנים סביב זוהמא אחרת.</p>
<p>ובנין כך לא ליבעי ליה לבר נש לרבאה אינון טופרין דוזהמא דהא כמה דאסגיאו הכי נמי אסגי עליה קסטורא וידאג בכל יומא ובעי לספרא לון ולא ירמי לון דלא יעביד קלנא בההוא אתר דיכיל ההוא בר נש לאתזקא וכלא כנוונא עלאה דהא לכלהו אחוריים סחרא סטרא אחרא ולא אצטריך ליה באתר דעלמא</p>	<p>ולכן לא צריך לאדם לגדל אותן צפרנים של זוהמא שהרי כמה שמתרבות כך גם מרבה עליו זוהמא וידאג בכל יום וצריך לגזר אותן ולא יזרק אותן שלא יעשה קלון באותו מקום שיכול אותו אדם להנזק והכל כדוגמא שלמעלה שהרי לכל אחורים מקיף הצד האחר ולא צריכים אותו במקום של העולם.</p>
<p>לבתר עבד ליה לאדם לבושיין אחרנין מטרפי אילנין דגנתא דערן דארעא דהא בקדמיתא הוו אינון לבושיין מאינון אחוריים דגנתא דלעילא והשתא מגנתא דארעא ונפקי מגנתא ואינון לבושיין הוו סלקין ריחין ובוסמין דגנתא דנפשא מתיישבא בהו וחדו בהו דהא הוא דכתיב (&) וירח את ריח בגדיו ויברכהו דהא אתיישבא נפשיה ורוחיה דיצחק בההוא ריחא</p>	<p>אחר כך עשה לאדם לבושים אחרים מהעלים של עצי גן העדן שבארץ שהרי בראשונה היו אותם לבושים מאותם אחורים של הגן שלמעלה ועכשיו מהגן של הארץ ויצאו מהגן ואותם לבושים היו מעלים ריחות ובשמים של הגן שהנפש מתישבת בהם ושמחה בהם זהו שכתוב וירח את ריח בגדיו ויברכהו שהרי התישבה נפשו ורוחו של יצחק באותו ריח.</p>
<p>בנין דא כד נפק שבתא בעי לארחא בבוסמין לאתישבא נפשיה בההוא ריחא על ההוא ריחא עלאה קדישא דאסתלק מינה וההוא ריחא מעליא דבוסמין איהו הדס דהא קיומא דאתר קדישא דנשמתינ נפקין מניה הדס איהו ודא איהו קיומא דנפשא כנוונא דלעילא לאתקיימא מההוא ערסולא דאשתארת</p>	<p>לכן כשיוצאת שבת צריך להריח בבשמים לישוב את נפשו באותו ריח על אותו ריח עליון קדוש שהסתלק ממנו ואותו ריח המעלה שבבשמים הוא הדס שהרי קיום המקום הקדוש שממנו יוצאות הנשמות הוא הדס וזהו קיום הנפש כדוגמא שלמעלה כדי להתקיים מאותה התערטלות שנשארה.</p>
<p>כד נפק שבתא אתלבש אדם באינון לבושיין דגנתא דערן דארעא דסלקין ריחין ובוסמין לקיימא נפשיה על ההוא רוחא קדישא עלאה יקירא דאסתלק מניה והדס איהו קיומא דנפשא ודאי כנוונא עלאה דאתקיימא קיומא דנפשא</p>	<p>כשיוצאת השבת התלבש אדם באותם לבושי גן עדן של הארץ שמעלים ריח ובשמים לקיים את הנפש על אותה רוח קדושה עליונה נכבדה שהסתלקה ממנו והדס הוא ודאי קיום הנפש כדוגמא עליונה שהתקימה קיום הנפש.</p>
<p>ההוא רוחא עלאה דנחית עליה דבר נש בחדו וחדו לנפשיה כדין קיימא נפשא דבר נש כנוונא דעלמא דאתי דומין</p>	<p>אותה רוח עליונה שיורדת על אדם בשמחה ומשמחת את נפשו אז עומדת נפש האדם כמו העולם הבא שעתידי</p>
<p>רס"א</p>	
<p>לאתהנאה מניה כמה דבר נש אהני להאי רוחא בעלמא דא הכי ההוא רוחא אהני ליה לבר נש לעלמא דאתי דכתיב (ישעיה נח יד) אז</p>	<p>להנות ממנו כמו שאדם מהנה את הרוח הזו בעולם הזה כך אותה רוח מהנה אותו לעולם הבא שכתוב אז תתענג על ה' וגו' וכתוב והשביע</p>

<p>תתענג על יהו"ה וגו' וכתיב (&) והשביע בצחצחות נפשך כמה דבר נש רוי לההוא ענוגא ואהני ליה הכי נמי איהו רוי ליה לעלמא דאתי כדין כד בר נש זכי ואשלים שלימו דיקרא דשבתא כדקאמרן קודשא בריך הוא קארי עליה ואמר (שם מט ג) ויאמר לי עבדי אתה ישראל אשר בך אתפאר</p>	<p>בצחצחות נפשך כמו שאדם מרוה את אותו ענג ומהנה אותו כך גם הוא מרוה אותו לעולם הבא אז כשהאדם זוכה ומשלים את שלמות כבוד שבת כפי שאמרנו הקדוש ברוך הוא קורא עליו ואומר (שם מט) ויאמר לי עבדי אתה ישראל אשר בך אתפאר.</p>
<p>קם רבי אבא ושאר חברייא ונשקו רישיה בכו ואמרו זכאה חולקנא דארחא דא זמין קודשא בריך הוא לקבלן אמר רבי אבא לי זמין קודשא בריך הוא ארחא דא בגין לאתחברא עמכון זכאה איהו חולקי דזכינא לארחא דא</p>	<p>קם רבי אבא ושאר החברים ונשקו ראשו בכו ואמרו אשרי חלקנו שהדרך הזו זמן הקדוש ברוך הוא לפנינו אמר רבי אבא לי זמן הקדוש ברוך הוא הדרך הזו כדי להתחבר עמכם אשרי חלקי שזכיתי לדרך הזאת.</p>
<p>אמר להו אימא לכו מה דחמינא יומא דא נפקנא לארחא וחמינא נהורא חדא ואתפלג לתלת נהורין ואזלו קמאי ואתטמרו ואמינא ודאי שכינתא חמינא זכאה חולקי והשתא אינון! תלת נהורין דחמינא אתון אינון ודאי אתון נהורין ובוצינין עלאין לאנהרא בעלמא דין ובעלמא דאתי</p>	<p>אמר להם אמר לכם מה שראיתי היום הזה יצאתי לדרך וראיתי אור אחד שנחלק לשלשה אורות והלכו לפני ונטמנו ואמרתי ודאי שכינה ראיתי אשרי חלקי ועכשיו אותם שלשת האורות שראיתי אתם הם ודאי שאתם אורות ונרות עליונות להאיר בעולם הזה ובעולם הבא.</p>
<p>אמר רבי אבא עד הכי לא ידענא דכל אלין מרגלן סתימין הוו תחות ידיכו בין דחמינא דהא ברעותא דפקודא דמאריכון אתאמרו מלין אלין ידענא דכלהו מלין סלקין יומא דא לגו כורסייא עלאה ונטיל לון ההוא מארי דאנפין² ועביד מינייהו עטרין למאריה ויומא דא מתעטרין שתיין³ (ג"א שבעין) רתיכין קדישין ליקרא⁴ דכרסייא באלין מלין דאתאמרו הכא יומא דא</p>	<p>אמר רבי אבא עד כאן לא ידעתי שכל המרגליות הנסתרות הללו היו תחת ידיכם כיון שראיתי שהרי ברצון מצות רבונכם נאמרו הדברים הללו ידעתי שכל הדברים עולים ביום זה לתוך הכסא העליון ולוקח אותם אותו בעל הפנים ועושה מהם עטרות לאדונו והיום הזה מתעטרים (שבעים) ששים מרכבות קדושות לכבוד הכסא באותם דברים שנאמרו כאן ביום הזה.</p>
<p>אדהכי זקף עיניו וחמא דאערב שמשא אמר רבי אבא נהך לגבי האי כפר דאיהו קריב לגבן במדברא אזלו וביתו תמן בפלגות ליליא קם רבי אבא ושאר חברייא לאשתדלא באורייתא אמר רבי אבא מכאן ולהלאה נימא מלין לאתעטרא בהו צדיקיא דבגנתא דעדן דהשתא איהו זמנא דקודשא בריך הוא וכל צדיקיא דבגנתא דעדן צייתין לקליהון דצדיקיא די בארעא</p>	<p>בין כך זקף את עיניו וראה שהעריב השמש אמר רבי אבא נלך לכפר הזה שהוא קרוב לנו במדבר הלכו ולנו שם בחצות הלילה קם רבי אבא ושאר החברים להשתדל בתורה אמר רבי אבא מכאן ולהלאה נאמר דברים לעטר בהם את הצדיקים שבגן עדן שעכשיו הוא הזמן שהקדוש ברוך הוא וכל הצדיקים של עדן מקשיבים לקולות הצדיקים שבארץ.</p>

1

2 מט"ט (רח"ו).

3 ר"ק (רח"ו).

4 לאימא (רח"ו).

<p>פתח רבי אבא ואמר¹ (תהלים קטו יז) השמים שמים ליהו"ה והארץ וגו' האי קרא אית לאסתכלא ביה והכי אצטריך למימר השמים ליהו"ה והארץ נתן לבני אדם מאי השמים שמים אלא הכא אית לאסתכלא בנין דאית שמים ואית שמים</p>	<p>פתח רבי אבא ואמר כתוב (תהלים קטו) השמים שמים לה' והארץ נתן לבני אדם בפסוק הזה יש להתבונן וכך צריך לומר השמים לה' והארץ נתן לבני אדם מה זה השמים שמים אלא כאן יש להתבונן משום שיש שמים ויש שמים.</p>
<p>שמים לתתא וארץ לתתא מנייהו שמים לעילא² וארץ לתתא מנייהו וכל דרגין עלאין ותתאין כלהו כגוונא דא אלין באלין שמים לתתא אינון עשר יריעות כמה דאת אמר (שם קד ב) נוטה שמים כיריעה וקודשא בריך הוא עבד לון ומשריין די בגווייהו לאנהגא ארעא תתאה תשיעאה אנהיג לתתאי דסחרן כקופטרא דקולטא עשיראה³ איהו עקרא</p>	<p>שמים למטה וארץ למטה מהם שמים למעלה וארץ למטה מהם וכל הדרגות העליונות והתחתונות כולן כמו זה אלה באלה שמים למטה הם עשר יריעות כמו שנאמר (שם קד) נוטה שמים כיריעה והקדוש ברוך הוא עשה אותם ואת המחנות שבתוכם להנהיג את הארץ התחתונה התשיעי מנהיג את התחתונים שסובבים כעבותות העגלה העשירי הוא העקר.</p>
<p>ובכלהו משיריין ממנן עד שביעאה משביעאה ולהלאה⁴ אית נהורא דאתפשט לתתא מגו כורסייא עלאה ונהיר לעשיראה ועשיראה מההוא נהירו דנקטא יהיב לתשיעאה⁵ ואיהו לתמינאה⁶ ולתתא</p>	<p>ובכל המחנות ממונים יש עד לשביעי ומהשביעי והלאה יש אור שהתפשט למטה מתוך הכסא העליון ומאיר לעשירי והעשירי מאותו האור שהוא לוקח נותן לתשיעי והוא לשמיני ומטה.</p>
<p>האי תמינאה כד אתפקרון חילי דכוכביא ואפיך לון ההוא נהירו קיימא ויהיב חיליה לכל</p>	<p>השמיני הזה כשנפקדים כחות הכוכבים ומוציא אותם אותו האור עומד ונותן כחו לכל אחד ואחד להתמנות</p>

¹ בזהר דפוס מנטובא קרימונא לולבין זולצבאך, הגרסא ויעשו כל חכם לב בעושי המלאכה עשר יריעות וגו' כתיב (הערת הזהר).

² לפי הסוד שמים דלעילא וכו' הוא ז'רין כנודע, ושמים דלתתא וכו' הם השמים שעל העוה"ז, ולכן כפל ב' פעמים שמים ולא כן הארץ, מפני שהארץ העליונה שהיא המלכות היא גבוהה לאין חקר מן השמים שעלינו והיא בחינת רקיע לגבי עולמות ב"ע, ועוד דלא שייך לומר בה נתן לבני אדם. האמנם על פי הענין הנמשך שיש שני מיני עצמיות רקיעים, של העוה"ז ושל גן עדן כדאמר לקמן, ושרקיעי גן עדן דבוקים עם של העוה"ז כמו שיבוא לפנינו, לכן כפל השמים שמים לה', ירצה אם אתה רואה את השמים האלה הנראים לנו דע שיש תוכם שמים עליונים וקדושים מאד שהם לה', אבל שטחיות הארץ אפילו קרקע של גן עדן אין בו חילוק עצמי לבין קרקע העוה"ז אעפ"י שהוא יותר זך מאד. ואת כל הארץ נתן לבני אדם, שהרי גם בקרקע הגן עדן היה רשות לאדם לשכון. ואולם סוד עשר רקיעים אלה ה"ס ט' ספירן עלאין דמלכות דעשיה שהרי כל שטח הארץ ה"ס מלכות דמלכות, ובית המקדש וירושלים סוד יסוד דמלכות שבמלכות זו בסוד פנימיותו, ושם כל עשר ספירות של יסוד זה, דהיינו קדש הקדשים סוד חב"ד דיסוד, והגוף הוא ההיכל שבו שלחן ומנורה ומזבח הזהב שהם חג"ת דרום צפון ומזרח, ואולם סוד נה"י שני עמודים יכין ובוועז נצח הוד גפן זהב יסוד היסוד, והעזרות סוד המלכות. וכל זה בסוד פנימיות וחוש להם בחינת חיזוניות, ועל דרך זה תקיש בכל בחינה ובחינה לאין חקר. וכמו כן בינה של כוללות מלכות העשיה ה"ס גן עדן כמו שיבוא לקמן, שהרי בכל שטחיות הארץ כולה מתפשט פרצוף מלכות שבמלכות העשיה, אבל ט' ספירותיה חב"ד גג"ת נה"י של מלכות דעשיה הם סוד עשר רקיעין הנזכרים כאן, והאחרון הוא העשירי הוא סוד וילון שאינו משמש אלא כניסה ויציאה וה"ס עטרה, ורקיע הוא היסוד ובו כל התשעה גלגלים שהזכירו התוכנים דהיינו שבע גלגלים דשצ"ם חנכ"ל והשמיני של המזלות והתשיעי הוא גלגל היומי, וכולם יחד בחינת יסוד ולכן נחלק ונתפשט לכל כך בחינות, שהרי סוד רקיע עיקרו היסוד, שחקים נ"ה, זבול ת"ת, מעון גבורה, מכון חסד, ערבות שלש ראשונות, על דרך היכל קדש הקדשים שידוע שכולל השלש ראשונות (רמ"ז).

³ גלגל השכל (רח"ו).

⁴

⁵ חכמה (רח"ו).

⁶ בינה גלגל המזלות (רח"ו).

<p>חד וחד לאתמנאה בההוא אתר דאצטרין דכתיב (ישעיה מ כו) המוציא¹ במספר צבאם וגו' מרב אונים² דא איהו זהרא דלעילא דאקרי רוב אונים</p>	<p>באותו מקום שצריך שכתוב המוציא במספר צבאם וגו' מרב אונים זהו הזהר שלמעלה שנקרא רב אונים.</p>
<p>ובכל רקיעא ורקיעא אית ממנא ואתפקד על עלמא ועל ארעא לאנהגא כלא בר ארעא דישראל דלא אנהיג לה רקיעא ולא חילא אחרא אלא קודשא בריך הוא בלחודוי והא אוקמוה ואי תימא היך שריא למננא רקיעא על ארעא דישראל³ והא מטרא וטלא מרקיעא נחית עלה כשאר כל ארעא אחרא</p>	<p>ובכל רקיע ורקיע יש ממנה ונפקד על העולם ועל הארץ להנהיג את הכל פרט לארץ ישראל שלא מנהיג אותה לא רקיע ולא כח אחר אלא הקדוש ברוך הוא לבדו והרי פרשוה ואם תאמר איך שרוי לחנם רקיע על ארץ ישראל והרי טל ומטר יורד עליה מהרקיע כשאר כל ארץ אחרת.</p>
<p>אלא בכל רקיעא ורקיעא אית ממנן שלטין על עלמא</p>	<p>אלא בכל רקיע ורקיע יש ממונים ששולטים על העולם</p>
<p>רט/ב⁴ DONE</p>	
<p>וההוא ממנא דשלטא על ההוא רקיעא יהיב מחילא דאית ליה לההוא רקיעא (בגין למיהב לתתא) וההוא רקיעא נקיט מההוא ממנא ויהיב לתתא לארעא וההוא ממנא לא נקיט אלא מתמצית דלעילא אבל ארעא קדישא לא שליט על ההוא רקיעא דעליה ממנא אחרא ולא חילא אחרא אלא קודשא בריך הוא בלחודוי ואיהו פקיד לארעא קדישא בההוא רקיעא</p>	<p>ואותו ממנה ששולט על אותו רקיע נותן מן הכח שיש לו לאותו רקיע (כדי לתת למטה) ואותו רקיע לוקח מאותו ממנה ונותן למטה לארץ ואותו הממונה אינו לוקח אלא מהתמצית שלמעלה אבל הארץ הקדושה אין שולט על אותו הרקיע שעליה ממנה אחר ולא כח אחר אלא הקדוש ברוך הוא לבדו והוא פוקד את הארץ הקדושה באותו רקיע.</p>
<p>בכל רקיעא ורקיעא אית פתחין ידיעין ושולטנו דכל ממנן מפתחא לפתחא רשימא ומההוא פתחא ולהלן לא שלטא אפילו כמלא נימא ולא עאל דא (אפילו) בתחומא דפתחא דחבריה בר כד אתיהיב ליה רשו לשלטאה חד על חבריה כדין שלטין מלכין די בארעא חד על חבריה</p>	<p>בכל רקיע ורקיע יש פתחים ידועים ושלטון כל הממנים מפתח לפתח רשום ומאותו פתח והלאה לא שולט אפילו כמלא נימה ולא נכנס זה (אפילו) לתחום פתח חבירו פרט לכשנתנת לו רשות לשלט אחד על חבירו ואז שולטים המלכים שבארץ אחד על חברו.</p>
<p>באמצעיתא דכלהו רקיעין אית פתחא חדא דאקרי גבילוין ותחות האי פתחא אית שבעין פתחין אחרנין לתתא ושבעין ממנן נטרין מרחיק תרי אלפין אמין דלא קרבין לגביה ומההוא פתחא ארחא סליק לעילא לעילא עד די מטא לגו כורסייא עלאה ומההוא פתחא לכל סטרין דרקיעא עד תרעא דפתחא דאקרי מגדוין (ס"א מגדוין) דתמן איהו סיומא דרקיעא דתחומא דארעא דישראל</p>	<p>באמצע כל הרקיעים יש פתח אחד שנקרא גבילוין ותחת הפתח הזה יש שבעים פתחים אחרים למטה ושבעים ממונים שומרים מרחוק של אלפים אמה שלא קרבים אליו ומאותו פתח עולה דרך למעלה למעלה עד שמגיעה לכסא העליון ומאותו הפתח לכל הצדדים שברקיע עד שער הפתח שנקרא מגדוין (מגדוין) ששם הוא סיום הרקיע של תחומה של ארץ ישראל.</p>

¹ בינה (רח"ו).

² חכמה (רח"ו).

³ זה יובן במה שנתבאר בפ' קדושים בדפ"ג ע"א בס"ת וז"ל אדם קדמאה לא הווה ליה מהאי עלמא כלום כו' ושם ביארנו כי קודם שחטא אדם הראשון היו העולמות מתעלן באופן אחר ואז ארץ ישראל היה כנגד היצירה ונמצא כי רקיעין דעשיה קיימי למגנא בארעא דישראל (שער מאמרי רשב"י).

<p>וכל אינון שבעין פתחין דרשימין גו ההוא פתחא דאקרי גבילוין כלהו רשימין בכורסיא קדישא וכלהו קרינן לון שערי צדק דלא שליט אחרא עלייהו וקודשא בריך הוא פקיד לארעא דישראל בההוא רקיעא מפתחא לפתחא בפקידו כמה דאצטריך¹ ומתמציתא דההוא פקידא נטלין אינון שבעין ממנן ויהבין לכלהו ממנין אחרנין²</p>	<p>וכל אותם שבעים פתחים שרשומים בתוך אותו פתח שנקרא גבילוין כולם רשומים בכסא הקדוש ולכלם קוראים שערי צדק שלא שולט אחר עליהם והקדוש ברוך הוא פוקד את הארץ הקדושה באותו רקיע מפתח לפתח בפקידה כמו שצריך ומתמצית אותה פקידה מקבלים אותם שבעים ממונים ונותנים לכל הממנים האחרים.</p>
<p>בגנתא דעדן דלתתא רקיעא דקיימא עליה³ אית ביה רוזין עלאין כד עבד קודשא בריך הוא רקיעא אייתי אש ומים⁴ מגו כורסי יקריה ושתף לון כחדא ועבד מנהון רקיעא לתתא ואתפשטו⁵ עד דמטו לההוא אתר דגנתא דעדן ויתבו מה עבד קודשא בריך הוא נטל משמים עלאין קדישין אש ומים אחרנין דמשתכחין ולא משתכחין דאתגליין ולא אתגליין ומאינון אש ומים דאתנשלו משמים עלאין עבד מנייהו מתיחו דרקיעא ומתח ליה על האי גנתא דלתתא ומתחבר גו רקיעא אחרא</p>	<p>בגן עדן שלמטה ברקיע שעומד עליו יש בו סוד עליונים כשעשה הקדוש ברוך הוא את הרקיע הביא אש ומים מתוך כסא כבודו ושתפם כאחד ועשה מהם רקיע למטה והתפשטו עד שהגיעו לאותו מקום של גן עדן וישבו מה עשה הקדוש ברוך הוא לקח מהשמים העליונים הקדושים אש ומים אחרים שנמצאים ולא נמצאים שנגלים ולא נגלים ומאותם אש ומים שנטלו מהשמים העליונים עשה מהם מתיחת הרקיע ומתח אותו על הגן הזה שלמטה ומתחבר לתוך רקיע אחר.</p>

¹ קמא ע"א (הערת הזהר).

² עי' בסוף הספר סי' ד' (הערת הזהר).

³ ענין ג'ע הארץ בקיצור נמרץ הנה הארץ כולה היא מל' דעשי' ונקודה פנימית שלה הוא ג'ע הארץ האמנם הוא בחי' היסוד דבינה דהאי מל' דעשיה כנזכר בפ' תצוה והרקיע שע"ג שאר ארעא בחי' החיצונית דבחי' העולמו' ביסוד דבינה דעשיה ולגו מינ' הרקיע דע"ג גנתא והוא יסוד דדכורא דקדושה בחי' פנימיות של נשמות ולכן נעשה מאש וממים דשמים עלאין שהם ח"ג שורש נשמה פנימיות הנמשכים מפנימיות ז"א דאצילות. אך שאר הרקיעין נעשו מכסא הכבוד שהוא חיצוניות העולמות לכן מתחברים כחדא רקיע דארעא ורקיע דגנת' שהוא פנימיות שלו ונשמה אליו בחי' מוחין דעשיה וזה הרקיע מתחלה על גנתא יסוד המל' דעשיה בפנימיותה ואית בה חד פתח' באמצעייתא הנקרא (בראשית ב' י) נהר היוצא מעדן שהו' צינור הזרע ונחלק לד' פתחים כי הם ד' יסודות ארמ"ע של הנשמה ובהם ד' נהורין מיכאל רפאל גבריאל נוריאל שהם פנימיו' יסוד דדכורא וסביבותיו ד' מחנות מיכאל גבריאל הם חיצוניות כנודע והם ד' מחנות רגמ"ן מזרח ת"ת דרום חסד צפון גבורה מערב יסוד עצמו וכשאלו מאירים מהנשמה הפנימיות אז אותן מחנות שהם חיצוניות הם לבושים חיצונים לנשמה ג"כ והבן זה והם י"ב שבטים כנז' (זהר הרקיע). ירי ברקיע הגדול הסובב את העוה"ז ואת הגן, ואמר שבתוך חלק הרקיע שעומד על גבי גן עדן יש רוזין עלאין שאינו כשאר הרקיע החופף על העוה"ז שאין תוכו ותחתיו שום דבר חוצץ בינו לבין הארץ, ואחר כך ביאר הענין דרך כלל ואמר רקיעא דקיימא עליה וכו', פי' אותו הרקיע שהעליון הנזכר עומד עליו והוא תחתיו, אית ביה, בעצמותו, רוזין עלאין. אי נמי רקיעא דקיימא עליה, שאינו נוטה מעל הגן אלא עומד עליו תמיד (רמ"ז).

⁴ ולהיות רקיע הגן הנ"ל בחי' הדעת, ונקודת אמצעי חכמה עדן, והוא בסוד זרוע ימין שאין בו קליפה, לכן רקיע זה יותר מעולה מרקיע עולם הזה כנזכר פרשת ויקהל (דף רט ע"ב) שנעשה מאש ומים עלאין. והנה זה הרקיע הוא תוך הרקיע דעולם הזה דעשיה, והוא רקיע החופף נגד הגן ולא יותר, והוא תחת הרקיע דעשיה דבוק עמו בתוכו, וז"ש שם עביד מינייהו מתיחו דרקיעא חדא ומתחבר גו רקיע אחרא, ולא אמר "ברקיע אחרא" אלא "גו רקיע", ר"ל הוא בתוכו ממש ומחובר עמו וז"ש (שם) כד עביד קב"ה רקיע אייתי אש ומים כו' עד דמטי להאי אתר דגנתא דעדן ויתבי. פי' כי נטיל אש ומים מבחי' כסא דבריאה ומשם בלבד הוא השתלשלותו, ועשה מהם שמים דעולם הזה עשר יריעות (ע"ח שער מ"ג פרק ג).

⁵ ר"ל זה לתוך זה עד דמטי להאי אתר, ולא ירדה יותר. ואח"כ הביא אש ומים עלאין מושפעים מחו"ג דאצילות, ומהם עשה הרקיע דעל גנתא גו האי רקיע אחרא הנ"ל בתוכו (ע"ח שער מ"ג פ"ג).

<p>ארבע! גוונין בההוא מתיחו דרקייעא דעל גנתא חיור וסומק ירוק ואוכם לגבי הני גוונין אית ארבע פתחין לתתא מההוא מתיחו דרקייעא ואינן פתחין לארבע סטרין דרקייעא דעל גבי גנתא מאינן אש ומים דאתעביד מנהון ההוא רקייעא ומתפתחין בארבע פתחין ארבע נהורין לסטר ימינא בההוא פתחא מגו מתיחו דסטר (נ"א מיא) ימינא נהרין תרין נהורין באינן תרין פתחין בפתחא דימינא ובפתחא דאיהו (נ"א לגו נפקא נהורא ואיהו אנפין) לקבל אנפין</p>	<p>ארבעה צבעים באותה מתיחת הרקיע שעל הגן לבן אדם ירק ושחר לגונים הללו יש ארבעה פתחים מתחת לאותה מתיחת הרקיע ואותם הפתחים לארבעת צדדי הרקיע שעל גבי הגן ומאותם אש מים שנעשה מהם אותו רקיע נפתחים בארבעה פתחים ארבעה אורות לצד ימין באותו פתח מתוך מתיחת צד (המים) הימין מאירים שני אורות באותם שני פתחים בפתח הימין ובפתח שהוא (בפנים יוצא אור והוא פנים) כנגד הפנים.</p>
<p>גו נהורא דנהיר לסטר ימינא אתרשים את חד נהיר ובלית (נ"א ולהיט) ונציין בנציצו מגו ההוא נהורא ואיהי את מ² וקיימא באמצעיתא דההוא נהורא דפתחא את דא סלקא ונחתא ולא קאים באתר חד ההוא נהורא נטיל לההוא את ואפיק לה בגין כך לא קיימא באתר חד</p>	<p>בתוך האור המאיר לצד ימין רשומה אות אחת מאירה ובולטת (ולוהטת) ונוצצת בהתנוצצות מתוך אותו האור והיא האות מ' ועומדת באמצע אותו האור של הפתח האות הזו עולה ויורדת ולא עומדת במקום אחד אותו האור לוקח אותה אות ומוציא אותה ולכן אינה עומדת במקום אחד.</p>
<p>גו נהורא דנהיר בסטרא דאיהו לקבל אנפין אתרשים את חד דנהיר ובלית ונציין בנציצו גו ההוא נהורא ואיהי את ר ולזמנין אתחזי ב (נ"א ד) וקיימא באמצעיתא דההוא נהורא דפתחא וסלקא ונחתא לזמנין אתגליא ולזמנין לא אתגליא ולא קיימא באתר חד אלין תרין אתוון קיימין וכד נשמתא דצדיקיא עאלת בגנתא דעדן אלין תרין אתוון נפקין מגו ההוא נהורא וקיימין על ההיא נשמתא וסלקי ונחתי</p>	<p>בתוך האור המאיר בצד שהוא כנגד הפנים רשומה אות אחת שמאירה ובולטת ונוצצת בהתנוצצות בתוך אותו האור והיא האות ר' ולפעמים נראית ב' (ד') ועומדת באמצע אותו האור שבפתח ועולה ויורדת לפעמים גלויה ולפעמים לא גלויה ולא עומדת במקום אחד שתי האותיות הללו עומדות וכשנשמות הצדיקים נכנסות לגן עדן שתי האותיות הללו יוצאות מתוך אותו האור ועומדות על אותה נשמה ועולים ויורדים.</p>
<p>כדין מאינן תרין פתחין מקדמי ונחתי מעילא תרין רתיבין רתיבא חדא עלאה דאיהי</p>	<p>ואז מאותם שני הפתחים מקדמים ויורדים מלמעלה שתי מרכבות מרכבה</p>

¹ יש בכאן ארבעת דברים, ארבע גוונין, הוא סוד הארת ד' מדות שהם חגת"ם, וארבע נהורין, בארבע פתחין, הם סוד ד' אותיות אדנ"י וכמ"ש לקמן דף ר"ב א', ולפי שתרע"א הוא אדנות מלא לכן הם ארבע פתחין. ועוד יש ד' אותיות מרג"נ שה"ס חיות המרכבה, ומפני שהן חיות דסטרא דנוק' לכך רפא"ל הוא בצד הפנים, וכתב בציור העולמות שהן שרשי ארבע חיות הנאחזות בדעת שהוא סוד הרקיע, ולכן נראה לי שלא מאירות אלא ארבע ראשי שמותם (מ"כאל ב'ואל ג'בריאל נ'וריאל), להורות שהן ארבע שרשים הנעלמים (נ"א העליונים), אבל בבא נשמת הצדיק לשם אז מתפשטים ארבע הענפים ונגלים להדיא הם וחייליהם. ומפני שרפאל אוחז בימין ובשמאל כנזכר בפרשת תרומה קמ"ז א' שמצד החסד נקרא רפא"ל ומצד הדין נקרא בוא"ל, ולפיכך נראה לפעמים ר' ולפעמים ב', וגם מפני זה נקרא סטרא דלקבל אנפין, שיש לו שני פנים. ועוד שהוא המודיע בחינת אותה המרכבה. ועוד שרפאל כשהוא בסוד מרכבת הזכר הוא במערב והוא ממש אל מול פני הנוק', שהרי רפאל הוא בסוד זעיר כנודע, ולכן הוא סוד (מלאכי ג, כ) שמש צדקה ומרפא, שהנה היסוד דז"א הוא סוד השמש כנודע, וכשגובר החסד אז נכלל בוא"ל ברפא"ל ומסכים עמו. וז"ש לנשמה שלום, ור"ל אין שום מחלוקת בדין אלא הכל שלום, ורפא"ל ובוא"ל גי' ש"נ ובהאיר בהם שם הו"ה שיעיקרו בת"ת ששם רפא"ל ובוא"ל אז יעלו שלר"ם. וגם בפסוק נרמז (שם) וזרחת לכם יראי שמי וגו', שמי"י גי' רפא"ל בוא"ל (רמ"ז).

² כי שם מיכאל והוא אות מ' ראשונה שבשמו ובסטרא דאיהו לקביל אנפא דאיהו מזרח אתרשים את ר' דאיהו רפאל ולזמנין אתחזי אות ב' דאיהו בוא"ל ולזמנין איקרי כך ודא איהו שמשא יקירא כענין (מלאכי ג כ) וזרחת לכם יראי שמי שמש צדקה ומרפא כענין (בראשית לב לב) ויזרח לו השמש (זהר הרקיע).

<p>רתיכא דמיכאל רב סגנן רתיכא תניינא דאיהי רתיכא מההוא רב ממנא דאקרי בוא"ל¹ ודא איהו שמשא יקירא</p>	<p>עליונה אחת שהיא מרכבתו של מיכאל גדול הסגנים המרכבה השניה שהיא מרכבתו של אותו ממנה גדול שנקרא בוא"ל וזה שמש נכבד</p>
<p>רי/DONEX</p>	
<p>דאקרי רפאל ואלין נחתין וקיימין על נשמתא² ואמריין לה שלום בואך יבא שלום יבא שלום כדין אינון תרין אתוון סלקין וקיימין באתרייהו ואתגניזו גו ההוא נהורא דאינון פתחין</p>	<p>שנקרא רפאל והם יורדים ועומדים על הנשמה אומרים לה שלום בואך יבא שלום יבא שלום ואז אותן שתי האותיות עולות ועומדות במקומן ונגנזות לתוך אותו האור של אותם פתחים.</p>
<p>תרין פתחין אחרנין תרין נהורין אחרנין קא מלהטין מנהירו דאשא באינון פתחין חד לסטר שמאלא³ וחד לאהורא תרין אתוון אחרנין מלהטין באינון נהורין ונציצין בגווייהו את חד ג ואת חד נ וכד אתוון קדמאי מתהדרין לאתרייהו אלין תרין אחרנין נציצין סלקין ונחתין נפקין מאינון נהורין וקיימין על נשמתא</p>	<p>שני פתחים אחרים שני אורות אחרים לוחטים מאור האש באותם פתחים אחד לצד שמאל ואחד לאחור שתי אותיות אחרות לוחטות באותם אורות ונוצצים בתוכם אות אחת ג' ואות אחת נ' וכשהאותיות הראשונות חוזרות למקומן שתי האחרות הללו נוצצות עולות ויורדות יוצאות מאותם אורות ועומדות על הנשמה.</p>
<p>כדין נחתין תרין רתיכין מאינון תרין פתחין רתיכא חדא איהו רתיכא דגבריאל רב ממנא ויקירא רתיכא תניינא איהי רתיכא אחרא קדישא דנוריא"ל רב ממנא ונחתין מאינון פתחין וקיימין על נשמתא ואתוון מתהדרין לאתרייהו</p>	<p>אז יורדות שתי מרכבות מאותם שני פתחים מרכבה אחת היא מרכבתו של גבריאל ממנה גדול ונכבד המרכבה השניה היא מרכבה אחרת קדושה של נוריא"ל הממונה הגדול ויורדות מאותם פתחים ועומדות על הנשמה והאותיות חוזרות למקומן.</p>
<p>כדין אלין תרין רתיכין עאלין לגו היכלא חדא טמירא דגנתא דאקרי אהל"ת ותמון⁴ תריסר זיני בוסמין גניזין דכתיב (שיר ד יד) נרד וכרכם קנה וקנמון וגו' ואינון תריסר זיני דבוסמין דלתתא</p>	<p>אז שתי המרכבות הללו נכנסות לתוך היכל אחד טמיר שבגן שנקרא אהל"ת ושם שנים עשר מיני בשמים גנוזים שכתוב נרד וכרכם קנה וקנמון וגו' ואותם שנים עשר מיני בשמים שלמטה.</p>

¹ לעיל קמז ע"א (לש"ו), המזרח והמערב נודע הוא שהם כלולים בימין ובשמאל, ולכן ישנם לאוריאל ורפאל ב' שמות לכל א', כי מצד הימין נקרא אוריאל ומצד השמאל נקרא נוריאל בנ', וכמ"ש בפ' בראשית (כג ע"ב). וכן ברפאל, כי מצד ימין הוא רפאל ומצד השמאל נקרא בוא"ל, וכמ"ש פ' תרומה (קמז סע"א) ויקהל (רט סע"ב) (דע"ה ח"ב צ ע"א).

² מז ע"א (הערת הזהר).

³ צפון וחד לאחור מערב אית תרין אתוון אחרנין אות חד ג' גבריאל ואות חד נ' נוריאל ואלו הם הד' חיות הנזכר לקמן דף ר"א שהם החיות שבנוק' כי שם נאמר (יחזקאל א כב) ודמות על ראשי החיה רקיע אית רקיע ואית רקיע והנה רקיע לעולם הוא יסוד והנה יש ד' חיות בז"א והם ח"וב ת"ת מל' שד' נקודות הללו הם היו עיקר כשהיו בסוד ג' כלול בג' שהם חג"ת לבד והפסיעה לבר היתה המל' שהיא רביעית והנה הרקיע שע"ג הד' חיות שבז"א הוא יסוד אימא שסיום יסוד זה הוא בגרון דז"א כי מה שנתפשט עד הת"ת הוא (דף קס"ד ע"א) העטרה שבה והרי יסוד שבגרון הוא ראשי החיות שהם חג"ת שלו וכן יש ד' חיות במל' עצמה והם ג"כ חג"ת ומל' שבה והרקיע אשר על ראשי החיות שלה הוא יסוד דז"א כי הנה רישא דנוקב' יצאה בשליש הת"ת שלו וחג"ת דילה הם נגד ג"פ אמצעים דנה"י שלו והיסוד שלו אינו מגיע אלא עד הפרקי' הראשונים ומה שנמשך עוד הוא בסוד העטרה שלו. נמצא שהיסוד שלו שהוא נגד פרקין ראשונים הוא על חג"ת שלה שהוא נגד פרקין אמצעין של נה"י שלו (זהר הרקיע).

⁴ קלב ע"א (הערת הזהר).

<p>ותמן כל אינון לבושין דנשמתין¹ דאתחזון לאתלבשא בהו כל חד וחד כדקא חזי² בההוא לבושא³ אתרשימו כל אינון עובדין מבין דעבר בהאי עלמא וכלהו רשימין ביה ומכריזי האי איהו לבושא דפלניא ונטלין לההוא לבושא ואתלבשת ביה ההיא נשמתא דצדיקיא⁴ דבגנתא כנוונא דדיוקנא דהאי עלמא</p>	<p>ושם כל אותם לבושי הנשמות שראויים להתלבש בהם כל אחד ואחד כראוי באותו לבוש נרשמו כל אותם מעשים טובים שעשה בעולם הזה וכולם רשומים בו ומכריזים זהו לבושו של פלוני ונוטלים את אותו לבוש ומתלבשת בו אותה נשמת הצדיק שבגן כמו בדמות שבעולם הזה.</p>
<p>והני מילי מתלתין יומין ואילך דהא כל תלתין יומין לית לך נשמתא דלא תקבל עונשא עד לא תיעול לגנתא דעדן כיון דקבילת עונשא עאלת לגנתא דעדן כמה דאוקמוה לכתר דאתלבנת אתלבשת כיון דאתלבשת בהאי לבושא יהבין לה אתר כמה דאתחזי לה כדין כל אינון אתוון נחתין וסלקין אינון רתיכין</p>	<p>והדברים הללו משלשים יום ואילך שהרי כל שלשים הימים אין לך נשמה שלא תקבל ענש טרם שתכנס לגן עדן כיון שקבלה ענש נכנסת לגן עדן כמו שבארוה אחר שהתלבנה מתלבשת כיון שהתלבשה בלבוש הזה נותנים לה מקום כראוי לה אז כל אותן האותיות יורדות ועולות אותן מרכבות.</p>
<p>ההוא רקיעא אהדר תרין זמנין בכל יומא בההוא נטילו דהאי רקיעא אחרא⁵ דמתדבק ביה⁶ והאי רקיעא לא נפיק לבר מגנתא רקיעא דא מרקמא בכל זיני גוונין</p>	<p>אותו רקיע חוזר פעמים בכל יום באותה נטילת הרקיע האחר הזה שנדבק בו והרקיע הזה אינו יוצא מחוץ לגן הרקיע הזה רקום בכל מיני גונים.</p>

¹ לקמן רמז ע"א (לש"ו).

² וזהו חלק הנשמה כי הנפש תשאר בקבר והרוח בג"ע הארץ והנש' לג"ע העליון בתר ל' יום אי אשתלימת יש ששוהין עד י"ב ח' (זהר הרקיע).

³ ישנם ב' בחי' כלי לכל אור [הגהה ע' כעין זה במבד"ש (דף נו ע"א מדפוה"ח ירושלים ע"ה ת"ו דשנת תרס"ד] ופרצוף, אחד לצורך עצמו, ואחד לצורך זולתו. ואותו אשר לצורך עצמו הוא כי על ידה הוא מקבל אור העליון, וע"ד לבוש הנשמה הנקרא בשם חלוקא דרבנן המוזכר בזהר בהרבה מקומות (פ' נח סו ע"א ויחי רכד ע"א ע"ב, רכו ע"ב, תרומה קמא ע"ב קנ ע"א, ויקהל רי ע"א ע"ב, פקודי רכט ע"ב רלא ע"א, פ' שלח קסט ע"ב, פנחס ריד סע"א), כי דרך אותו הלבוש מקבל כל תחתון את אור פני מלך חיים מהאור העליון שעליו, כי זולת אותו הלבוש אי אפשר לו לקבל את האור הגדול דהעליון. ואין הכוונה שהיא מצמצם את אור העליון עצמו, אלא שהוא מצמצם את זיו דהעליון המגיע להתחתון, והוא לבוש על התחתון כדי לצמצם את זיו דהעליון המגיע אליו. והנה נמשך ונעשה הלבוש הזה מבח' הגבורות דהעליון המתנוצץ ומזהיר על התחתון, ומתנוצץ וחוזר ומתנוצץ עד שנארג ונעשה לבוש שלם אליו, ועל ידו משיג ונהנה את נועם זיו העליון המאיר עליו תמיד, ומשיג את הנועם והזיו רק ע"י לבוש הזה (ביאורים ח"ב מט ע"א).

⁴ ויחי רכד ע"ב (הערת הזהר).

⁵ לפי מה שכתבתי בדף שעבר ובדף זה בראשו תבין דרקיעא אחרא דקאמר הכא הוא רקיע הגדול הכולל כל העולם שהוא סוד חיצוניות, ושעל גן עדן הוא סוד פנימיות והוא מתנועע מכח תנועת הרקיע החיצון אבל סיבובו פעמיים בכל יום, וכתב הרח"ו ז"ל שהוא סוד זיוג מנחה ושחרית, ורצה לומר שבכל זיוג יש חידוש אורות, ולכן הגן מאיר פעמיים מהארת אורות הרקיע שעליו, כי בודאי אור היום שלנו אינו נחשב שם לכלום ומכל שכן שבעת החשך לא יחשך אלא נהורא ביה שרי, והגוונין מאירים שם ולא (הד') [הר'] הנ"ל בלבד, אלא יש התנוצצות אורות גוונים הרבה מזהר פגישת גוון בגוון. וז"ש רקיעא דא מרקמא בכל זיני גוונין, שכיון שיש בו ארבע הגוונין השרשים מהם יתנוצצו כל שאר הגוונין המעורבים, וה"ס התמזגות המדות, כי יש כמה מיני חסד וכמה מיני דין וכו' הכל לפי התערבות חלקי הגוונים הן רב מזה ומעט מזה הן מזיגת שני חלקים שוים וכו' (רמ"ז).

⁶ הנה רקיע זה ביארנו כי הוא סוד היסוד וב' זמנין סוד זיווג מנחה ובוקר בכל יום ע"י החיצוניות שהוא הרקיע האחרת אך הקליפה עצמה נק' יריעות עזים חוץ לכולם כנגד "א סממני הקטורת כנז' דף ריו והבן זה כי הרקיע פנימיותה הג"ן וחיצוניותה הרקיע העולם א"י מבחי' הטוב וסביבו הקליפה וכו"ז נקר' רקיע אחרא הרי כי ג"ע הוא פנימיות הקדושה שבהאי ארעא (נ"א: אתרא) ופנימי' הרקיע. ונמצא כי ל' אתר לג"ע בפ"ע אלא ג"ע היא הנשמה שבתוך הארץ והשמים ועליו נאמר (ישעיה ו ג) מלא כל הארץ כבודו והבן זה היטב. והנה אינו מזדווג בגנתא אלא ע"י חיצוניות סוד דכללות חיצוניות העולמות רקיע המשכן וידעת כי ביסוד הזכר כ"ב אתוון וכן בזה הרקיע ומשם יורד מזון לנשמה בהיותה למטה בסוד זיווג חיות העולמות הנק' ט"ל להחיות מתים הם הכלים (זהר הרקיע).

<p>תרין ועשרין אתוון¹ רשימין מחקקן בההוא רקיעא כל את ואת נטיף טלא² ממנא (ס"א מטלא) דלעילא על גנתא ומההוא טלא דאתוון אתסחייין אינון נשמתיין ומתסיין בתר דטבלו בנהר דינור לאתדכאה וטלא לא נחית אלא מגו אתוון דרשימין ומחקקן בההוא רקיעא בגין דאינון אתוון כללא דאורייתא וההוא רקיעא רוא דאורייתא דהא מאש ומים דאורייתא אתעביד</p>	<p>עשרים ושתיים אותיות רשומות חקוקות באותו רקיע כל אות ואות נוטפת מהמן (מהטל) מהטל שלמעלה על הגן ומאותו הטל של האותיות רוחצות אותן נשמות ונרפאות אחר שטבלו בנהר דינור להטהר והטל אינו יורד אלא מתוך אותיות שרשומות וחקוקות באותו רקיע משום שאותן אותיות הן כלל התורה ואותו הרקיע הסוד של התורה שהרי מאש ומים של התורה נעשה.</p>
<p>ועל דא אינון נגדין טלא³ על כל אינון דאשתדלו באורייתא לשמה בהאי עלמא ואלין מלין רשימין בגנתא דעדן וסלקין עד ההוא רקיעא ונטלין מאינון אתוון ההוא טלא לאתזנא ההיא נשמתיא דהא הוא דכתיב (דברים לב ב) יערף כמטר לקחי תזל כטל אמרתי</p>	<p>ועל כן הם שופעים טל על כל אותם שהשתדלו בתורה לשמה בעולם הזה והדברים הללו רשומים בגן עדן ועולים עד אותו רקיע ונוטלים מאותן אותיות אותו הטל להזין את הנשמה הזו זהו שכתוב יערף כמטר לקחי תזל כטל אמרתי.</p>
<p>באמצעיתא דהאי רקיעא קיימא פתחא דא לקבל פתחא דהיכלא דלעילא דבההוא פתחא פרחין נשמתיין מגנתא דלתתא לעילא בחד עמודא דנעיין⁴ בגנתא עד ההוא פתחא⁵</p>	<p>באמצע הרקיע הזה עומד פתח אחד כנגד הפתח שאמרנו של ההיכל שלמעלה שבאותו פתח הנשמות פורחות מהגן שלמטה למעלה בעמוד אחד הנעוץ בגן עד לאותו פתח.</p>
<p>גו ההוא רקיעא (נ"א עמודא) בההוא פתחא דאיהו באמצעיתא דרקיעא⁶ דבגנתא עאלין בגוה תלת גווינין דנהורא כלילין כחדא ונהרין לגווינין דההוא עמודא וכדין רקיעא (נ"א עמודא) דא נציין ואתלהיט בכמה גווינין (נ"א נהרין) דמתלהטין בכל שעתא נהרין צדיקיא מההוא זיוא עלאה אבל בכל שבתא ושבתא ובכל ריש ירחא אתגלייא שכינתא יתיר משאר זמני בהאי רקיעא ואתיין כלהו צדיקיא וסגדין לגביה זכאה חולקיה מאן דזכי להני לבושי דקאמרן דמתלבשין בהו צדיקיא בגנתא דעדן (לתתא) אלין מעובדין טבין דעביד</p>	<p>בתוך אותו רקיע (עמוד) באותו פתח שהוא באמצע הרקיע שבגן נכנסים לתוכה שלשה צבעים של אור כלולים כאחד ומאירים לצורות אותו העמוד ואז הרקיע (העמוד) הזה נוצץ ומתלהט בכמה צבעים (אורות) שמתלהטים בכל שעה מאירים הצדיקים מאותו זיו עליון אבל בכל שבת ושבת ובכל ראש חדש מתגלה השכינה יותר משאר הזמנים באותו רקיע וכל הצדיקים באים ומשתחווים לה. אשרי חלקו של מי שזוכה ללבושים הללו שאמרנו שמתלבשים בהם הצדיקים בגן עדן (שלמטה) אלה ממעשים טובים</p>

¹ כ"ב אתוון דיסוד (רח"ו).

² יה"ו דחב"ד (רח"ו).

³ ז"ש כל העוסק בתורה טל תורה מחייהו (רח"ו).

⁴ ויחי ריט ע"א (הערת הזהר).

⁵ הוא חוט השדרה הנמשך מיסוד שבדעת שהוא פתחא דאמצעיתא וזהו העמוד יורד עד עץ החיים שהוא ת"ת ומשם לנהר שהוא יסוד ומשם לקרקע הגן שהוא מלכות (רח"ו).

⁶ והנה בפתחא דאמצעיתא בהאי יסוד צינור הזה הנמשך מהראש שהוא הבריאה (ש"ה ש ז ו) ראשך עליך ככרמל כי היצירה הוא הגוף וכנגד ג' עורות שיש ביסוד חיצון ואמצעי ופנימי וחוצה לו הקליפה יש בו ענן ועשן ואש מתלקחת ואש נגה והצדיקי' שהם בחי' הרוח יתבין תדיר גו גנת' ומתמן חזיין שכינתא עלאה הנק' עדן שהיא הבריאה דאתגליא בפומא דאמה שהוא רקיע הגן. וכן הנשמה שעדיין לא עלתה ואז מתלבשת בלבוש עשיית המצות שהם בעשיה ובעלותם למעלה בבריאה כי שם מקומה אתלבשת בלבושין הכוונה כי שם בחי' מחשב' כי הדיבור ביצירה לבד וטפת האור היוצא מזה היסוד הנקרא רקיע נקר' נהר שהוא לשון נהורא (דף קס"ד ע"ב) ויוצא מעדן שבבריאה אשר אותו עדן שם יושב' נקודת מלכות דאצי' והיא בחי' גן עליון לגבי עדן עליון אחר שהיא בינה דאצילות וממנו יוצא נהר אחר שהוא יסוד דאצילות להשקות הגן העליון הנזכר וזהו (ישעיה סד ג) אלהי"ם זולתך (זהר הרקיע).

	שעשה
רי/ב/DONE	
בר נש בהאי עלמא בפקודי אורייתא ¹ ובהון קיימא נשמתא בגנתא דעדן לתתא ואתלבשת בהני לבושין יקירין	אדם בעולם הזה במצוות התורה ובהם עומדת הנשמה בגן עדן שלמטה ומתלבשת בלבושים הנכבדים הללו.
כד סלקא נשמתא ² בההוא פתחא דרקיעא לעילא אזדמנן לה לבושין אחרנין יקירין עלאין דאינון מרעותא וכונה דלבא באורייתא ובצללותא דכד סלקא ההוא רעותא לעילא מתעטר בה מאן דמתעטרא ואשתאר חולקא לההוא בר נש ואתעבד מניה לבושין דנהורא לאתלבשא בהו נשמתא לסלקא לעילא ואף על גב דאוקמוה דאינון לבושין בעובדין תליין אלין לא תליין אלא ברעותא דרוחא כמה דאתמר לקיימא גו מלאכין רוחין קדישין ודא איהו ברירו דמלה ובוצינא קדישא אוליקי הכי מאליהו לבושין דלתתא בגנתא דארעא בעובדין לבושין דלעילא (ס"א ברוחא ורעותא וכונה דלבא) ברעותא וכונה דרוחא דלבא ³	כשעולה הנשמה באותו פתח הרקיע למעלה מזדמנים לה לבושים אחרים נכבדים עליונים שהם מרצון וכונת הלב בתורה ובתפלה שכשעולה אותו רצון למעלה מתעטר בה מי שמתעטר ונשאר חלק לאותו אדם ונעשה ממנו לבושים של אור להלביש בהם הנשמה לעלות למעלה ואף על גב שבארוה שאותם לבושים תלויים במעשים אלה לא תלויים אלא ברצון הרוח כמו שנתבאר לעמד בתוך מלאכים ורוחות קדושות וזהו ברור הדבר והמנורה הקדושה למד כן מאליהו הלבושים שלמטה בגן שבארץ במעשים והלבושים שלמעלה (ברוח ורצון וכונת הלב) ברצון וכונת הרוח בלב.
ונהר יוצא מעדן להשקות את הגן וגו' (בראשית ב י) הא אוקמוה אבל בהאי גנתא דלתתא נהר יוצא מעדן ודאי ואצטריך למנדע האי נהר דנפיק בגנתא דלתתא באן אתר עקרא ושרשא דיליה באן אתר בעדן עדן דא רוא עלאה איהו ולא אתייהיב רשו לשלמאה ביה עינא דסכלתנו ורוא דמלה אלמלי אתר דא אתמסר לתתא לאתגלאה אתר דעדן עלאה קדישא אתמסר אוף הכי למנדע אלא (ג"א	ונהר יצא מעדן להשקות את הגן וגו' הרי פרשוה אבל בגן הזה שלמטה נהר יצא מעדן ודאי וצריך לדעת הנהר הזה שיוצא בגן שלמטה באיזה מקום הוא עקרו ושרשו באיזה מקום בעדן העדן הזה הוא סוד עליון ולא נתנה רשות לעין השכל לשלט בו וסוד הדבר אלמלא המקום הזה נמסר למטה להתגלות המקום של העדן העליון הקדוש נמסר גם כן לדעת אלא (אבל) משום ההסתרה

¹ ח"א רכו ע"ב, רכז ע"א וע"ב, סו ע"א, ח"ג רכב ע"ב (לש"ו).

² רכט ע"ב (הערת הזהר).

³ ויקרא יא ע"א (הערת הזהר). הש"כ שהם מחכמה הנה מהם נמשך לבושי דהנשמה, ומהפ"ר שהם מבינה הנה מהם נמשך לבושי דהרוח, ומהרפ"ח שהם מהדעת, הנה מהם נמשך לבושי דהנפש (כי הלבוש הוא לעולם ממדרגה יותר גבוה, ובסוד כנשר יעיר קנו כו' יפרוש כנפיו כו' (דברים לב יא) כמ"ש בדרושי מ"ן ומ"ד דרוש ח), והנה הם מתבררים ע"י עובדא ומלולא ורעותא דליבא שהוא הכוונה, כי ע"י עובדא מתברר ונתקן לבושי דהנפש, וע"י מלולא שהוא הדיבור מתברר ונתקן לבושי דהרוח, וע"י הרעותא דליבא שהוא הכוונה מתברר ונתקן לבושי דהנשמה כן נראה לי, וה"י יכפר, וע' פ' ויחי (רכו ע"ב³) ופ' ויקהל (ר"י ריש ע"ב³). ואלו הלבושים הנה הם החלוקא דרבנן אשר על ידה עולה הנשמה ליהנות מזוהר אור דאספקלריא המאירה, ובלתי זה אי אפשר לה לעלות וליהנות כלל וכמ"ש בפ' נח (סו ע"א), וע' פ' תרומה (קמא ע"ב וקמב ע"ב וק"נ ע"א ועוד בכ"מ), וע' עוד בפ' תזריע (מג רע"ב) שאמרו שם על אלו הלבושים שהם הצלמים דהנר"ג, ובההוא צלם אשתתפו יומין דבר נש ותליין ביה, ועל זה נאמר (תהלים טל ז) אך בצלם יתהלך איש (כללים ח"א קו ע"ד). ישנם ג"כ לכל נשמות הצדיקים לבושין דיקר, כתנות אור, לכל נשמה ונשמה הנקרא בשם חלוקא דרבנן, והוא נעשה ממעשי התורה והמצוה, לבוש מלכות לכל נשמה ונשמה לפי זכותה, ובה יושב בגן עדן התחתון ומקבל על ידה כל הנועם זיו דגן עדן התחתון. וזהו בימי החול, אבל בשבת וי"ט ור"ח עולים לגן עדן העליון, כמ"ש בפ' תרומה (קלו ע"א קמא ע"ב), ומתלבשת בלבושין יותר יקירין כמ"ש בפ' ויקהל (רי ע"ב), והם נעשין מכוונות התורה והתפילה. ואלו הלבושין כולן הם מסוד עולם המלבוש הנארז מהר"א שערים דאותיות התורה כמו שבארנו בספר הקדו"ש בשער הפונה קדים, וכל הגילויים כולם דאור א"ס הוא הכל ע"י עולם המלבוש (ביאורים ח"ב מט ע"א).

<p>אבל) בנין טמירו דיקרא דעדן עלאה קדישא אתטמר ואתגניז עדן תתאה דההוא נהר נגיד ונפיק מניה ועל דא לא אתמסר לאתגלאה אפילו לאינון נשמתין דבגנתא דעדן</p>	<p>של כבוד העדן העליון הקדוש נטמן ונגנז העדן התחתון שאותו נהר שופע ויוצא ממנו ולכן לא נמסר להתגלות אפילו לאותן הנשמות שבגן עדן.</p>
<p>כמה דהאי נהר אתפרש ונפיק מגו עדן לאשקאה לגנתא דלעילא הכי נמי מגו ההוא פתחא דאמצעייתא דגנתא נפיק חד נהורא דאתפרש לארבע סטרין בארבע פתחין דקאמרן אתר דקיימין אינון אתוון רשימן וההוא נהורא דאתפרש לארבע נהורין בארבע אתוון דניצוצין (נ"א ונפקין) נפיק מעדן אתר דזהרא נקודה תתאה לעילא</p>	<p>כמו שהנהר הזה נפרד ויוצא מתוך עדן להשקות את הגן שלמעלה כך גם מתוך אותו הפתח של האמצע יוצא אור אחד שנפרד לארבעה צדדים בארבעה פתחים שאמרנו המקום שעומדות אותן האותיות הרשומות ואותו האור שנפרד לארבעה אורות בארבע אותיות שנוצצות (ויצאות) יוצא מעדן מקום שזוהרת הנקדה שלמעלה.</p>
<p>וההוא נקודה אתנהיר ואתעביד עדן לאנהרא ולא אית מאן דשליט למחמי ולמנדע להאי נקודה בר ההוא נהירו דאתפשט מניה דסגדין לקמיה אינון צדיקיא דבגנתא דעדן כמה דאתמר והאי נקודה תתאה איהי גנתא לגבי עדן עלאה אתר דלא אתייהיב למנדע ולאסתכלא</p>	<p>ואותה נקודה מאירה ונעשה עדן להאיר ואין מי ששולט לראות ולדעת את הנקדה הזו פרט לאותו אור שמתפשט ממנה שמשתחיים לפניו אותם הצדיקים שבגן עדן כמו שנתבאר והנקדה התחתונה הזו היא גן אל העדן העליון המקום שלא נתן לדעת ולהתבונן.</p>
<p>על כל דא כתיב (ישעיה סד ג) עין לא ראתה אלהים זולתך שמא דא אתפרש¹ אלהים זולתך דא נקודה תתאה² קדישא דאיהו ידע האי עדן</p>	<p>על כל זה כתוב (ישעיה סה) עין לא ראתה אלהים זולתך השם הזה התפרש אלהים זולתך זו הנקדה התחתונה</p>

¹ ר"ל יש בו ב' הבנות א' לעילא וא' לתתא ופי' אותם (זהר הרקיע).

² ר"ל מלכות דאצילות דאיהו ידע לההוא עדן דלתתא שהוא בריאה דטמיר בגנת' דארעא מל' דעשיה גם פי' ב' אלהים זולתך עדן עלאה בינה עלאה דאצילות וידע לנקודה תתאה מל' דאצילות אשר טמירא בעדן תתאה בריאה ע"י נהר עליון צדיק וכמו שנהר עליון דאצילות אפיק נשמתין מן ה"ח שהם מים כן נהר תתאה רקיע הגן מתתקני בהו נשמתין למשתי בצחותא מאינון מיא כי הם תאבים לשתותם (נ"א: לשרשם) ובאותו ההארה הנמשכת משם יש להם כח לעלות כשיגיע זמן עלייתם דרך ההוא עמודא צינור היסוד הנק' רקיע הגן ובו עננא ואשא ותננא שהם ב' בחי' הגוף ונגה מלאו הוא בחי' הנשמה של היסוד ואז עולין בסוד מ"נ כנז' אצלינו במ"א כי במיתת הצדיק עושה זוג עליון וזהו כשיגיע זמן תקונו והבן זה. ואז עולה דרך זה היסוד עד בריא' הנק' עגול' דסחר' בההוא נקודה שהיא נקודת מל' דאצי' המתלבשת בבריאה ועולין שם בסוד מ"נ ואז צדיק עליון דאצילות אלביש קנאה ומזדווג בה אחר שנתקשטה באותו מ"נ נשמת הצדיקי' הנק' קשוטהא והבן זה כי יען הם פנימיות העולמות מתקשטת בהם אל הזיווג דפנימיות ואחר ששניהם יסוד ומל' דאצילות מזדווגים אח"כ ממשיך (נ"א: מחלקים) שפע לכל הנשמות ההם שגרמו להעלות מ"נ כנז' ואז משתעשעים בהם ומתקנים להם לגמרי. ועתה חוזר להודיענו כי קודם שתעלה הנשמה לבריאה צריכה להתלבן שנית והתחיל לבאר באיז' מקום מתלבנות ואמר (יחזקאל א כב) ודמות על ראשי החי' רקיע וכו' רקיע עליון יסוד דאמא דאצילות הנשלם בהתלבשותו בחזה ת"ת דז"א נמצא כי הוא רקיע על ד' חיות חג"ת יסוד (נ"א: תנה"י) שהם ד' רוחות כנודע או יהיה ד' דגלים ב' זרועות וב' שוקיים רקיע הב' יסוד הז"א דאצילות אשר תחתיו המל' הנקר' חיה ויש בה ד' חיות. והוקשה לו כי הד' חיות אמרנו לעיל שהם בג"ע דעשיה ולכן תירץ ואמר כי נקודה עלאה מל' דאצילות חלקה הוא ג"ע דעשיה כי יצירה ז"א ועשיה מל' כנודע ונמצא כי הכל הוא בחי' אחד כי ד' חיות ביצירה נושאי הכסא שהוא בריא' ונהר דינור יוצא מהיכל זכות שהוא גבורה דיצירה והוא גיהנם העליון ושם מתלבנת הנשמה שהיא מבריאה קודם עלותה שם וקודם שנכנסת בג"ע הארץ מתלבנת תחלה בגיהנם דעשיה שהוא יוצא מגבורה דעשי' הנקר' צפון נגד היכל זכות דיצירה כי גיהנם מגבורה וג"ע מחסד הנקר' צפון וימין בכ"מ ונקר' גיהנם מלשון (יהושע טו ח) ג"י הנ"ם כי הוא ג"י עמוק אשר שם הנם. פי' כי ב' מלאכים יושבים בשערי ג"ע בפתח החיצון וכשאד' מת והנשמה הולכת לג"ע וכשהמלאכים רואים אותה צועקים משם לממוני' שבפתח הגיהנם החיצון שיקחו הנשמה ההיא ומקלעי' אותה להם ואומרים להם הנם הרי הם בידכם אך המלאכים הם אינם הולכי' שם כי הם קדושים אלא הם צועקים ממקומם ואז מקבל אותם הממונה של גיהנ' ומקלעי' אותה לגיהנם ואחר השתלם זמן ליבונה אז מוציאי' אותה והם צועקים ג"כ למלאכי' שבג"ע ואומרים להם הנם כי כבר הן

<p>דלתתא דטמיר בגנתא ולית אחרא מאן דידע ליה! אלהים זולתך דא עדן עלאה על כלא דאיהו רוא דעלמא דאתי דאיהו ידע לנקודה תתאה בחד צדיק דנפיק מניה נהר דרוי ליה ולית מאן דידע ליה בר איהו דכתיב (&) אלהים זולתך דאיהו אחיד לעילא לעילא עד אין סוף</p>	<p>הקדושה שהוא יודע את העדן הזה שלמטה שטמון בגן ואין אחר שמכיר אותו אלהים זולתך זהו העדן העליון על הכל שהוא סוד העולם הבא שהוא מכיר את הנקדה התחתונה בצדיק אחד שיוצא ממנו נהר שמרוה אותה ואין מי שמכיר אותה פרט לו שכתוב אלהים זולתך שהוא אחוז למעלה למעלה עד אין סוף.</p>
<p>והאי נהר דנפיק מעדן לתתא רוא איהו להכימין ברוא דכתיב (ישעיה נח יא) והשביע בצחצחות נפשך ומלה דא אתפרש לעילא ותתא נשמתא דנפקא מהאי עלמא דחשוכא איהי תאיבת למחמי בנהירו דעלמא עלאה כהאי בר נש דתאיב למשתי בתאיבו למיא הכי כל חד וחד איהו צחצחות כמה דאת אמר (שם ה יג) צחה צמא צמא מאינון צחות דנהורין דגנתא ורקיעא והיכלין דגנתא</p>	<p>והנהר הזה שיוצא מעדן למטה הוא סוד לחכמים בסוד הכתוב והשביע בצחצחות נפשך והדבר הזה התפרש למעלה ומטה הנשמה שיוצאת מעולם החשך הזה היא תאבה לראות באור העולם העליון כאדם הזה שתאב לשנות מים בתאוה כך כל אחד ואחד הוא צחצחות כמו שנאמר צחה צמא צמא מאותם צחות של אורות של הגן והרקיע וההיכלות של הגן.</p>
<p>וההוא נהר דנפיק מעדן כל אינון נשמתין בלבוישי יקר² יתבין על ההוא נהר ואלמלא ההוא לבושא לא יכלין למסבל וכדין מתיישבן ורוון באינון צחות ויכלי למסבל וההוא נהר איהו תקונא דנשמתין לאתיישבא ולאזנא ולאיתהנאה מאינון צחות ונשמתין אתהנן (נ"א אתתקנן) על ההוא נהר ומתיישבן ביה</p>	<p>ואותו נהר שיוצא מעדן כל אותו נשמות בלבושי כבוד יושבות על אותו נהר ואלמלא אותו לבוש לא יכולים לסבל ואז מתישבות ורוות באותם צחות ויכולות לסבל ואותו נהר הוא תקון הנשמות להתישב ולהזון ולהנות מאותן צחות והנשמות נהנות (מתתקנות) על אותו נהר ומתישבות בו.</p>
<p>ההוא נהר עלאה דלעילא אפיק נשמתין ופרהין מניה לגו גנתא דהאי נהר דלתתא בגנתא דארעא אתקין נשמתין לאתתקנא לאתיישבא באינון</p>	<p>אותו נהר עליון שלמעלה מוציא נשמות והן פורחות ממנו לתוך הגן שהנהר הזה שלמטה בגן שבארץ מתקין נשמות להתתקן ולהתישב באותן</p>
<p>ריא/DONEX</p>	
<p>צחות כנוונא דא בהאי עלמא לבר בריחא דמיא מתיישבא נפשא לאתנהרא דהא מעקרא כנוונא דא נפקא ובגין דמתתקנין נשמתין על ההוא נהר דנגיד ונפיק מעדן יכלין לאתיישבא באינון צחות עלאין ולסלקא לעילא בההוא פתחא דאמצעיתא דרקיעא³ וחד עמודא דקאים באמצעות גנתא דקאמרן</p>	<p>צחות כמו כן בעולם הזה בחוץ בריח המים מתישבת הנפש להאיר שהרי מהעקר כמו זה יוצא ומשום שהנשמות מתתקנות על אותו נהר ששופע ויוצא מעדן יכולות להתישב באותן צחות עליונות ולעלות למעלה באותו פתח שבאמצע הרקיע ועמוד אחד שעומד באמצע הגן כפי שאמרנו.</p>

טהורין ומקבלין אותה ונכנסין בג"ע ומלבישין אותה שם לבושי הנשמה שהם מן מעשה המצות שהם תיקון עשיה. ופחות מל' יום א"א כנז' אמנם יותר מיב"ח ג"כ א"א להיות שם וכל יב"ח עולה לבריאה ויורדת לבדה ולא הרוח וזהו בשבתות וי"ט לבד וכשנשל' זמנה עולה למעלה ושוב אינה יורדת ואז מתלבנת שנית בנהר דינור כנז' ואז עולה לבריאה בסוד מ"נ כנז' ונשאר שם תמיד במלבושים אחרים מכוונת המצות ושאר נשמות שלא הגיע זמן ליבונם אינם עולין רק בשבתות וי"ט לבד אך עכ"ז אינם נכנסין תוך הברי' עצמה רק בחי' בחוץ ואחר שעובר השבת חוזרים לג"ע הארץ ויוצאין ומשוטטים בעולם הזה הנזכר אך הרוח לעולם נשארה שם בג"ע הארץ עד תח"ה (זהר הרקיע).

¹ בראשית כו ע"א (הערת הזהר).

² ועי' הערה עמוד א' מש"כ בשם הביאורים.

³ ויחי ריט ע"א (הערת הזהר).

<p>בההוא עמודא¹ סלקין לעילא בגו ההוא פתחא דרקיע וביה סחרניה אית ביה (ישעיה ד ה) ענן ועשן ונגה ואף על גב דאוקמוה להאי קרא אבל ענן ועשן אלין מלבר ונגה מלגו ודא איהו לחפיא על אינון דסלקין לעילא דלא יתחוון מקמי אינון דיתבין לתתא</p>	<p>באותו עמוד עולים למעלה בתוך אותו פתח של הרקיע ובו סביבו יש בו ענן (יומם) ועשן נגה ואף על גב שבארוהו לזה הפסוק אבל ענן ועשן אלו מבחוץ ונגה מבפנים וזה הוא לחפות על אלו שעולים למעלה שלא יראו מלפני אלו שיושבים למטה.</p>
<p>והא הכא רוא דרוין כד (נ"א בעי קודשא בריך הוא לאתתקנא האי נקודה וכו') האי נקודה בעא לאתתקנא² בתקונוי ולאיתקשטא בשבתי ובזמני ובחגי משדר ארבע אנפין דנשר וקיימין על היכלא דאקרי דרור והיינו מר דרור ובגין דא בשתא דיובלא בעינן לאכרוזא דרור כמה דאת אמר (ויקרא כה י) וקראתם דרור ואינון ארבע אנפין יהבין קלא ולית מאן דישמע ליה בר אינון נשמתי דאתחוון לסלקא ואינון מתכנשיין תמן ונטלי לון אלין ארבע אנפין ואעלין לון לגו בההוא עמודא דקיימא באמצעיתא</p>	<p>והרי כאן סוד הסודות כאשר (רוצה הקדוש ברוך הוא לתקן הנקדה הזו) הנקדה הזו רוצה להתתקן בתקוניה ולהתקשט בשבתות וזמנים ובחגים שולחת ארבע פני נשר ועומדים על ההיכל שנקרא דרור והיינו מר דרור ובגלל כך בשנת היובל צריכים להכריז דרור כמו שנאמר וקראתם דרור ואותם ארבע פנים נותנים קול ואין מי שישמע אותו פרט לאותן הנשמות הראויות לעלות והן מתכנסות שם ולוקחים אותם ארבע הפנים הללו ומכניסים אותם פנימה באותו עמוד שעומד באמצע.</p>
<p>ובהיא שעתא סלקא ההוא עמודא דעננא ואשא ותננא ונגה מלגו ואלין תרין אקרין (ישעיה ד ה) מכון הר ציון ומקראיה מכון הר ציון דא איהו תקונא דלעילא כד נקודה תתאה מתקשטא ואינון מקראיה דההיא נקודה לאיתקשטא</p>	<p>ובאותה שעה עולה אותו עמוד ענן ואש ועשן ונגה מבפנים ושני אלה נקראים מכון הר ציון ומקראיה מכון הר ציון זהו התקון שלמעלה כשהנקדה התחתונה מתקשטת והם מקראיה של אותה נקודה להתקשט.</p>
<p>כיון דסלקין אלין נשמתי עד ההוא פתחא דרקיעא כדין ההוא רקיעא סחרא סחרני דגנתא תלת זמנין ומקל נעימו דסחרא ההוא רקיעא נפקין כל אינון נשמתיין ושמעין ההוא נעימו דההוא רקיע וחמאן ההוא עמודא דסלקא אשא ועננא ותננא ונגה דלהיט וסגדין בלהו כדין נשמתיין סלקין בההוא פתחא עד דסלקין לגו עגולא דסחרא בההיא (נ"א לההוא) נקודה כדין חמאן מה דחמאן ומגו נהירו וחדוותא מההוא דחמאן סלקין ונחתין קרבין ורחקין</p>	<p>כיון שעולות הנשמות הללו עד לאותו פתח הרקיע אזי אותו רקיע סובב סביב הגן שלש פעמים ומקול נעימות של סובב אותו רקיע יוצאות כל אותן נשמות ושומעות אותו נועם של אותו רקיע ורואים אותו העמוד שמעלה אש וענן ועשן ונגה שלוהט וכולם משתחווים ואז הנשמות עולות באותו הפתח עד שעולים לתוך העגול שסובב באותה נקודה ואז רואים מה שרואים ומתוך האור והשמחה ממה שראו עולים ויורדים מתקרבים ומתרחקים.</p>
<p>ואיהי תאיבא לגביהו ומתקשטא בנהירו כדין אלביש קנאה³ (מנהורא) חד צדיק עלאה</p>	<p>והיא משתוקקת אליהם ומתקשטת באור ואז לובש קנאה (מאור) צדיק עליון</p>

¹ חוט השדרה (רח"ו).

² יסוד דמלכות (לש"ו).

³ עי' בהגר"א בתז"ח יח ע"א ד"ה אשתעשע. @גרסא אחרת ר"ל על ידי עליית נשמות של הצדיקים במיתתן שעולין למ"ן בהנקודה הנז' כמ"ש בשעה"כ (לש"ו). עי' זהר ח"א נה ע"א

היסוד בעצמו הוא הוי"ה אחת, כי כל ספירה יש בה הוי"ה א', וה' הוי"ת דה' חסדים הנכללים בו, ויורדים שם, להנתן דרך בו ביסוד הנקבה, הרי הם ששה הוי"ת, כמנין יוסף. [עי' זהר] ויקהל ריא ע"א וז"ל, כדין חד צדיק אלביש קנאה וכו'. והענין הוא, כי הנה יוסף בגימטריא קנאה, והוא הצדיק דאלביש קנאה, וכו' וז"ס

<p>ואסתכל בנהורא ושפירו דהאי נקודה ובתקונהא ואחיד בה וסליק לה לגביה ונהיר נהורא בנהורא והווי חד כל חילא דשמיא פתחי בההיא שעתא ואמרי זכאין אתון צדיקיא נטרי אורייתא זכאין אינון דמשתדלין באורייתא דהא חדוותא דמאריכון הוי בכו דהא עטרא דמאריכון מתעטר בכון</p>	<p>אחד ומסתכל באור ויפי של הנקדה הזו ובתקוניה ואוחז בה ומעלה אותה אליו ומאיר אור באור ונהיים אחד וכל חיילות השמים פותחים באותה שעה ואומרים אשריכם הצדיקים שומרי התורה אשריהם העוסקים בתורה שהרי שמחת אדונכם היא בכם שהרי עטרת רבונכם מתעטרת בכם.</p>
<p>כדין כיון דנהרין נהורא בנהורא תרין נהורין מתחברן כחדא ונהרין לכתר אינון גוונין נחתין ואסתכלן לאשתעשעא באינון נשמתינן דצדיקיא ומתקני לון לעטרא לעילא ועל דא אתמר עין לא ראתה אלהים זולתך יעשה למחכה לו</p>	<p>ואז כיון שמאירים אור באור שני אורות מתחברים כאחד ומאירים אחר כך יורדים אותם צבעים ומתבוננים להשתעשע באותן נשמות הצדיקים ומתקנים אותם לעטר למעלה ועל זה נאמר עין לא ראתה אלהים זולתך יעשה למחכה לו.</p>
<p>פתח רבי שמעון ואמר כתיב (יחזקאל א כב) ודמות על ראשי החיה רקיע כעין הקרח הנורא נטוי על ראשיהם מלמעלה האי קרא אוקמוה אבל אית רקיע ואית רקיע דלתתא² איהו קיימא על גבי ארבע חיון³ ומתמן אתפשט ושרי דיוקנא דחד נוקבא דאחורי דכורא ודא איהו רזא דכתיב (שמות לג כג) וראית את אחורי כמה דאת אמר (תהלים קלט ה) אחור וקדם צרתני⁴ וכתיב (בראשית ב כא) ויקח אחת מצלעותיו</p>	<p>פתח רבי שמעון ואמר כתוב ודמות על ראשי החיה רקיע כעין הקרח הנורא נטוי על ראשיהם מלמעלה פסוק זה פרשוהו אבל יש רקיע ויש רקיע הרקיע שלמטה הוא עומד על גבי ארבע חיות ומשם מתפשט ומתחיל דמות של נקבה אחת שאחורי הזכר וזהו סוד הכתוב וראית את אחורי כמו שנאמר אחור וקדם צרתני וכתוב ויקח אחת מצלעותיו.</p>

מ"ש רז"ל (סוטה ג ע"א) אין אדם מקנא לאשתו אא"כ נכנס בו רוח טהרה [טהרה מאמא (עמק המלך שי"ד פס"א)]. כי אז הוא מסטרא דיוסף, צדיק עליון, שהוא בגימטריא קנאה כנז' (שעה"פ ויצא). האדם שהוא אוהב את אשתו גורם לו קנאה. ואין הקנאה באה אלא מן אהבה רבה שיש ביניהם, נמצא, כי הקנאה היא מעלה ושלמות היא, ואינה פחיתות (ספר הליקוטים - פרשת לך לך - פרק יג). ודע, כי כל מי שיש לו קנאה במילי דשמיא, עליו ארז"ל אין אדם מקנא לאשתו, אא"כ נכנסה בו רוח טהרה. אבל מי שיש לו קנאה במילי דעלמא, הוא מהם, לפי שהיא קנאה הנמשכת מן החיצונים (שער הגלגולים הק' כג).

¹ מה שאמר לעיל פב ע"א דיחזקאל חזא שכינתא ברתיו ולא יתיר, כתב הרח"ו ז"ל שמדרגת יחזקאל היתה שראה מראה דמות הכבוד בנ"ה דיצירה. ובזה נבין היטב דברי מאמר זה, והוא שירצה לפרש מש"ה רקיע כעין הקרח הנורא, דמשמע דקטן נתלה בגדול, וכן הוא שהרי חיה זו היא סוד המלכות כידוע, וטעמו שעיקרם מיסוד חי העולמים, וחי"ה סוד כ"ג אותיות דמילוי מילוי שם ב"ן, והנה יחזקאל שראה ביצירה שהוא דוגמת ז"א באצילות, ראה יסוד היצירה [החופף על דעת הכולל דעשיה, שהיא מעין רחל באצילות היוצאת מאחורי נה"י דזעיר, ויסודו] חופף על דעת שלה שם, [ומשם] מתפשט בחגת"ם דידה שהם ד' חיות דנוק', והוא סוד התפשטות דיוקנא דנוק' וכו', משום דעיקר עצמות הנוק' הוא הגבורות והן שרשן בדעתה שכנגד היסוד החופף, ומתפשטות בגופא בחגת"ם שהם ראשי החיה כמ"ש לקמן. ונמצא שרקיע דלתתא, הוא סוד יסוד זעיר המתרקע ומתפשט בדעת רחל ומשם על ד' חיותיה (רמ"ז).

² יסוד דז"א (רח"ו).

³ שבמלכות (רח"ו). שהוא רקיע יסוד דז"א על ד' חיות דנוקבא ומשם ולמטה הוא התפשטות גופא דנוק' ורקיע דלעילא שהוא יסוד דאימא דקיימא על ד' חיוון עילאין שהם ח"ג ת"מ שבז"א ומשם ולמטה הוא התפשטות גופא דכורא והם ב' רקיעין חד נק' קצה השמים וכו' ולעולם שמים הם ו"ק שבו והנה יסוד דאימא הוא קצה השמים לעילא והיסוד שלו הוא קצה השמים לתתא והם ב' רקיעין כנזכר (זהר הרקיע).

⁴ סוד וראית את אחורי הנה הוא בסוד אחור וקדם צרתני, שהוא כללות כל הנוק' שהיא אחורי דכורא (כללים ח"ב ז ע"ד) ד"ה וזהו ועוד שם

<p>רקיע דלעילא¹ איהו קיימא על גבי חיון עלאין ומתמן אתפשט ושאר דיוקנא דחד דכורא דאיהו רזא עלאה והני תרין רקיעין חד אקרי קצה השמים וחד אקרי מקצה השמים דכתיב (דברים ד לב) ולמקצה השמים ועד קצה השמים ראשי החיה דלתתא אינון ארבע חיון² דאינון רשימין (נ"א נהורין) עלאין על אינון ארבע אתוון רשימין די בגו אינון ארבע פתחין דבגנתא דעדן</p>	<p>הרקיע שלמעלה הוא עומד על גבי החיות העליונות ומשם מתפשט ומתחיל הדמות של זכר אחד שהוא סוד עליון ושני הרקיעים הללו אחד נקרא קצה השמים ואחד נקרא מקצה השמים שכתוב ולמקצה השמים ועד קצה השמים ראשי החיה שלמטה הם ארבע חיות שהן רשומות (אורות) עליונות על אותן ארבע אותיות רשומות שבתוך אותם ארבעה פתחים שבגן עדן.</p>
<p>ואף על גב דאמרן עדן דלתתא בארעא הכי הוא ודאי אבל כלא רזא עלאה איהו כמה דאתמר</p>	<p>ואף על גב שאמרנו שעדן שלמטה הוא בארץ כך זה ודאי אבל הכל הוא סוד עליון כמו שנתבאר</p>
<p>ריא/בב/DONE</p>	
<p>דהאי נקודה דקאמרן כמה דאית לה חולקא לעילא³ הכי נמי אית לה חולקא לתתא⁴ בארעא⁵ והאי גנתא לתתא איהו חולקא דהאי נקודה לאשתעשעא ברוחי דצדיקייא בארעא ואתהני בכל סטרין לעילא ותתא⁶ לעילא בצדיק לתתא בההוא איבא דצדיק ולא</p>	<p>שהנקדה הזו שאמרנו כמו שיש לה חלק למעלה כך גם יש לה חלק למטה בארץ והגן הזה למטה הוא חלקה של אותה נקודה להשתעשע ברוחות הצדיקים בארץ ונהנית בכל הצדדים למעלה ומטה למעלה בצדיק ולמטה באותו פרי הצדיק ולא נמצא שעשוע</p>

¹ יסוד דאמא (רח"ו). הוא יסוד אי' בדעת ז"א שמשם מתפשטים החסדים בגופו שהם דיוקנא דכורא, וד' החיות הן חג"ת דידיה (נ"א דידיה), ומלכות הדבוקה בו בסוד פסיעה כן כתב הרח"ו. ולעד"ן שיש גם לפרש סוד ד' החיות בין למעלה ובין למטה במה שלמדנו הרח"ו ז"ל עצמו בדרוש ציור העולמות וכתבנוהו לעיל ר"ט ב' בגליון הפנימי על סוד ד' גוונים, ואמרנו משמו שסוד מרג"נ שבד' פתחי גן עדן הם שרשי ד' החיות הנאחזות בדעת. והשתא אתי שפיר שנקראו ראשי החיה שכן הם הראשים והשרשים, וכן אמר לקמן אינון ראשי החיה אליון ארבע ריש אנפין, שכיון שד' השרשים נשרשים במקום אחד שהוא הדעת יכון מאד היות בהם הייחוד וההתכללות עד שכל אחד כלול מד' הפנים. וכל שכן שבפירוש אמר בכאן דראשי החיות דלתתא אינון ארבע חיות דאינון רשימין עלאין וכו', ר"ל שהן רושם וחיותם עליון דהיינו חו"ג דאצילות שמהן נעשה רקיע גן עדן כנ"ל ר"ט ב', ומהם נעשו ארבע החיות שתיים מצד המים ושתיים מצד האש (רמ"ז).

² שהם המלאכים הנזכר שהם רגמ"ן והם רשומים על ד' אתוון שהם ד' אתוון אדנ"י כי מן ד' אותיות אלו יצאו ד' שרים הנז' וכדלקמן רי"ב בפתחא אחרא רשימו לסטר מזרח ובי' קיימא אות א' פתחא ב' לסטר צפון ובי' קיימא אות ד' פתחא ג' למערב ובי' קיימא אות נ' פתחא ד' לדרום ובי' קיימא אות י'. והנה הראש בין דז"א ובין דנוקבא הראש שע"ג החיות הכסא וזהו כסא כ' כתר ס' חכמה שהוא ס' (נ"א: ישראל סבא) ת"ת ו' כלול מ"ס א' אלף (נ"א: אלהי) בינה הרי הראש הוא הכסא וזהו מ"ש לקמן רי"ד (יחזקאל א כו) וממעל לרקיע כמה דאמרן דמיירי בההוא רקיע דלתתא שהוא יסוד אי' לית מאן דמסתכל בי' ולעילא מזה הרקיע קיימא אבן ספיר כסא שהוא הראש (זהר הרקיע).

³ במ"ד (מ"מ).

⁴ פי' בנשמות שבגן שעולים בה בסוד מן וכדמפרש (מ"מ).

⁵ כתב הרח"ו זלה"ה דלעיל הקשה דאיהו קאמר דד' חיות דלתתא שהן במלכות דאצילות כמו שהקדים ואיך אמר אחר כך שהן אותן דגן עדן הארץ וזהו האע"ג דלעיל. ולזה תירץ עכשיו כי נקודה עלאה דאיהי מלכות דאצילות חולקא דידיה למטה בעשיה בגן עדן דארעא כי יצירה ז"א ועשיה מלכות, ע"כ. ונלע"ד דגרסינן דהאי נקודה שהוא פירוש מ"ש אבל כלא רזא איהו כמה דאתמר, ואז מושך לפרש הדבר ואמר והאי נקודה דקאמרן כמה דאית לה חולקא לעילא וכו', ור"ל שגם באצילות יש אב"ע ומלכות אצילות חלקה שם נקראת עשיה, וכן יש לה חלק זה בעשיה התחתונה להשתעשע באיבא דצדיק, שנלע"ד שהוא סוד (תהלים צז, יא) אור זרוע לצדיק הנזכר פרשת תרומה קסז ע"א, וכנזכר בספר הכוונות בכוונת הציצית, שהוא סוד זווג נשמת הצדיק עם המלכות, ועיין בספר אדם ישר. והרי אם כן ששעשוע העליון הוא תמיד בסוד הצדיק (רמ"ז).

⁶ ויצא קנן ע"ב (הערת הזהר).

<p>אשתכח שעשועא עילא ותתא אלא בצדיק והאי גנתא איהו מההיא נקודה דאקרי עדן (נקודה דנטלא מאימא עלאה טמירא איהי גן עדן דארעא)</p>	<p>מעלה ומטה אלא בצדיק והגן הזה הוא מאותה נקודה שנקראת עדן (נקדה שנוטלת מאמא עליונה הטמונה בגן עדן של הארץ).</p>
<p>אינון ראשי החיה אלין ארבע רישי אנפין חד אריא דכתיב (יחזקאל א י) ופני אריה אל הימין וחד שור דכתיב (&) ופני שור מהשמאל וחד נשר דכתיב (&) ופני נשר לארבעתן אדם כללא דכלא דכתיב (&) ודמות פניהם פני אדם ואלין ארבע רישי נהרין (ס"א דמטולהון כורסייא) דמטאן (ס"א חיון דנטלין) לה לכורסייא קדישא ומגו מטולא דלהון זעיין² ומההוא זיעא דמטולא דלהון³ אתעביד ההוא נהר די נור דכתיב (דניאל ז י) נהר די נור נגיד ונפק מן קדמוהי אלף אלפין ישמשונה⁴</p>	<p>אותם ראשי החיה אלו ארבעה ראשי פנים אחד אריה שכתוב ופני אריה אל הימין ואחד שור שכתוב ופני שור מהשמאל ואחד נשר שכתוב ופני נשר לארבעתן ואדם כלל של הכל שכתוב ודמות פניהם פני אדם וארבעה ראשי האורות הללו שמשאם (חיות שנוטלות) את הכסא הקדוש ומתוך המשא שלהם הם מזיעים ומאותה זעה של משאם נעשה אותו נהר דינור שכתוב (דניאל ז) נהר דינור שופע ויוצא מלפניו אלף אלפים ישמשוהו.</p>
<p>ונשמתינן כד סלקין אסתחיין בההוא נהר די נור⁵ וסלקין לקורבנא ולא אתוקדן אלא אסתחייין⁶ תא חוי מסלמנדרא דעבדין מנה לבושא ומגו דאיהי מנורא לא אסתחיא ההוא לבושא אלא כנורא אשא אכיל זוהמא דביה ואסתחי ההוא לבושא הכי נמי נשמתא די נור דאתנטילת מגו כורסייא קדישא דכתיב (&) בה (שם) כרסיה שביבין די נור בזמנא דבעיא לאסתחיא מההוא זוהמא דבה אתעברת כנורא⁷ ואסתחיא ונורא אכלא כל ההוא זוהמא די בנשמתא ונשמתא אסתחיא ואתלבנת</p>	<p>וכשעולות הנשמות הן רוחצות באותו נהר דינור ועולות לקרבן ואינן נשרפות אלא רוחצות בא וראה מסלמנדרא שעושים ממנה לבוש ומתוך שהיא מאש אין רוחצים אותו לבוש אלא באש האש אוכלת הזוהמא שבו ונרחץ אותו לבוש כך גם הנשמה מאש שנלקחה מתוך הכסא הקדוש שכתוב בה כסאו שביבי אש בזמן שרוצה לרחץ מאותה זוהמא שבה עוברת באש ונרחצת והאש אוכלת כל אותה הזוהמא שבנשמה והנשמה רוחצת ומתלבנת.</p>

¹ נראה שבה ליתן טעם נכון למ"ש שיש למלכות חלק למטה כשל מעלה. ואמר שהיא נקודה דנטלא מאימא עילאה, והסוד במ"ש בפרשת תצוה קפ"ד ב' שגן עדן הוא סוד נקודת הטיבור, וידוע דרחל מתחיל ראשה שם ממש, וכדאמרין באדרא רבא קמ"א ב' מטיבורא שארי ובטיבורא סיים, ואם כן יש למלכות חלק באור ההוא (רמ"ז). פי' מהמלכות הנקראת עדן לגבי התחתונים כמ"ש הזהר לעיל (מ"מ).
² כמ"ש בחגיגה יג סע"ב (לש"ו).

³ האש של גיהנם הנה הוא נמשך ויוצא מנהר דינור, ונהר דינור הוא מזיעתן של חיות וכמ"ש בחגיגה (יג סע"ב) ובזוה"ק (ויקהל ריא ע"ב), וסוד זיעתן של חיות הנה הוא בסיבת הרע וכמו שכתבנו לעיל ח"א דרוש ו' סי' ד' אות ג' ע"ש. ועי"ז יוצא מהם תוקף הדינין והוא זיעתן, ונעשה מזה הנהר דינור וממנו נמשך האש של גיהנם. וכל מה שיורד למטה הוא יותר קשה, וכמ"ש בזוה"ק (ויקהל ריא ע"ב) ואף על גב דנחית מלעילא וכו', ע"ש כל הענין. (וע' עוד מענין הנהר דינור בפ' פקודי רמז ע"א רנב ע"ב ופ' מקץ רא ע"א ופ' בראשית מג ע"ב מב סע"א יט ע"א) (דע"ה ח"ב עז ע"ב).

⁴ וישנם ג"כ כיתות מלאכים לאין מספר, אשר עיקר עבודתם הוא בשימושי אותו העולם, בכל עולם ועולם שהם, וכמ"ש בזוה"ק בהיכלות בראשית ופקודי, והם ג"כ אלפי אלפים ורבי רבבן, וע"ד שאמרו בחגיגה (יג ע"ב) על פסוק (דניאל ז י) נהר דינור נגד ונפק וגו' אלף אלפים ישמשוני, ר"ל להנהר דינור לכל הפעולות והשימושים הנעשה ע"י הנהר דינור (כללים ח"א ב ע"ב).

⁵ ביסורים של אהבה מה שהצדיקים מקבלים על עצמן, הנה נטהרים השפע והניצוצין לגמרי ומתקנים תיכף ועולים בקודש ואינם עוברים בנהר דינור אלא בדרך טבילה, וכמ"ש בפ' מקץ (רא ע"א) ויקהל (ריא ע"ב) פקודי (רמז ע"א) בנשמות הצדיקים (דע"ה ח"ב סט ע"א).

⁶ ח"א רא ע"א ולקמן רמז ע"א (אור יקר).

⁷ מזל"ן דידוע שכל הבירורים נעשים בכח הדין כי בו כח ההבדלה בין קדש לחול, וכו' הוא א"ש, ומשם יוצאים תלת נהרי דינור שה"ס שלש היכלי זכות שבבי"ע והם לליבון נר"ן, ושרשם הראשון הוא מתיקון ראשון דדיקנא עילאה שהוא מסוד חכמה סתימאה [א"ל] שבה שורש הבירורים (רמ"ז).

<p>ואי תימא אי הכי עונשא לית לה לנשמתא בהאי תא חזי ווי לנשמתא דסבלא אשא נוכראה ואף על גב דאיהי אתלבנת אבל כד זוהמא איהו סגי עלה ווי לנשמתא דסבלת ההוא עונשא בגין דההוא זוהמא בתרי זמני אתלבנת בנורא</p>	<p>ואם תאמר אם כך אין לנשמה ענש כזה בא וראה אוי לנשמה שסבלת אש זרה ואף על גב שמתלבנת אבל כשהזוהמא רבה עליה אוי לנשמה שסבלת אותו העונש משום שאותה זוהמא בפעמים מתלבנת באש.</p>
<p>זמנא קדמאה כיון דקבילת עונשא בגופא אזלא נשמתא ונטלי לה ואעלין לה בנו אתר חד דאקרי בן הנם ואמאי אקרי בן הנם אלא אתר חד איהו בגיהנם דתמן אתצריפו נשמתין בצרופא לאתלבנא עד לא עאלין בגנתא דעדן (ואי זכאין אינון נשמתין כד אעלין לון בההוא אתר) תרין מלאכין שליחין זמינין בגנתא דעדן וקיימין לתרעא וצווחין לגבי אינון ממנן דבההוא אתר דגיהנם בגין לקבלא ההיא נשמתא</p>	<p>בפעם הראשונה כיון שקבלה ענש בגוף הולכת הנשמה ונוטלים אותה ומכניסים אותה לתוך מקום אחד שנקרא בן הנם ולמה נקרא בן הנם אלא מקום אחד הוא בגיהנם ששם נצרפות הנשמות בצרוף להתלבן טרם שנכנסות לגן עדן (ואם זכאיות אותן נשמות כאשר מכניסים אותן באותו מקום) שני מלאכים שלוחים מזמנים בגן עדן ועומדים בשער וצווחים לאותם הממנים שבאותו מקום שבגיהנם כדי לקבל אותה הנשמה.</p>
<p>וההיא נשמתא עד לא אתלבנת בנורא אינון שליחין צווחין לגבייהו ואמרי הנם ובזמנא דהיא אתלבנת אינון ממנן נפקין עמה מההוא אתר וזמיני לה לגבי פתחא דגנתא דעדן דתמן אינון שליחין ואמרי לון הנם הא אינון נשמתין דהא אתלבנו כדין אעלין לההיא נשמתא בגנתא דעדן</p>	<p>ואותה הנשמה בטרם תתלבן באש אותם שלוחים צווחים אליהם ואומרים הנם ובזמן שמתלבנת אותם ממונים יוצאים עמה מאותו מקום ומזמינים אותה לפתחו של גן עדן ששם אותם שליחים ואומרים להם הנם אלה הם הנשמות שהתלבנו ואז מכניסים אותה נשמה בגן עדן.</p>
<p>וכמה איהי תבירא מגו ההוא תבירו דאתלבנותא דגיהנם (ס"א דהוא) דההיא תבירו דאשא תתאה ואף על גב דנחית מלעילא (אבל) כיון דמטא לארעא לתתא איהו אשא דלא דקיק ונשמתא אתענשא ביה ואתברת כדין קודשא בריך הוא אפיק שמשא דנהיר מאינון ארבע פתחין דנהרין ברקיעא דעל גנתא ומטא לההיא נשמתא ואתסיאת הדא הוא דכתיב (מלאכי ג' כ) וזרחא לכם יראי שמי שמש צדקה ומרפא בכנפיה</p>	<p>וכמה היא שבורה מתוך אותו שבר של ההתלבנות של הגיהנם (של אותו) של אותו שבר של האש התחתונה ואף על גב שיורדת מלמעלה (אבל) כיון שמגיעה לארץ למטה היא אש שאיננה דקיקה והנשמה נענשת בה ונשברת ואז הקדוש ברוך הוא מוציא שמש שמאירה מאותם ארבעה פתחים שמאירים ברקיע שמעל הגן ומגיע לאותה נשמה ונרפאת זהו שכתוב וזרחא לכם יראי שמי שמש צדקה ומרפא בכנפיה.</p>
<p>זמנא תניינא לבתר דיתבא בגנתא דעדן דלתתא כל ההוא זמנא דיתבא ועד כען לא אתפרשת מאינון מלין דחיזו דהאי עלמא מכל וכל וכד סלקין לה לעילא אצטריך לאתפרשא מכל חיזו ומכל מלין דלתתא ואעברו לה בההוא נהר די נור¹ כדין נשמתא אתלבנת ביה</p>	<p>בפעם השנייה אחר שישבה בגן עדן שלמטה כל אותו זמן שישבה ועד עכשיו אינה נפרדת מאותם דברים של מראה העולם הזה מכל וכל וכשמעלים אותה למעלה צריכה להפרד מכל מראה ומכל הדברים שלמטה ומעבירים אותה באותו</p>

¹ לא די לו לאדם בכל התלאות הנוראות שעוברים עליו בכל ימי צבאו אשר בעוה"ז, אלא שגם בעולם הנפשות עלול הוא לכמה צירופים וליבונים עד בואו למנוחתו, וכנודע מחרדת ר' יוחנן בן זכאי (ברכות כח ע"ב) ובזוה"ק (ויקהל ריא ע"ב וריב ע"א) (דע"ה ח"ב יג ע"ב), בתיקון התורה והמצוה, הנה הן הניצוצין שמתבררים ועולים ע"י כל מצוה ומצוה, והן הכוחות הגבורות שמתחדשים ומתגלים על ידיהם, הנה מאחר

<p>מכל וכל ונפקת ואתחזיאת קמי מאריה דעלמא בריכא (ד"א ברירא) מכל סטרין כיון דאסתכלת בההוא נהורא אתסיאת ואשתלימת מכלא וכדין קיימין אינון נשמתין בלבושין מתעטרין קמי מאריהון זכאה חולקהון</p>	<p>נהר דינור ואז הנשמה מתלבנת בו מכל וכל ויוצאת ונראית לפני רבון העולם ברוכה (ברורה) מכל הצדדים כיון שמסתכלת באותו אור נרפאת ונשלמת מהכל ואז עומדות אותן נשמות בלבושים מתעטרים לפני רבונם אשרי חלקם</p>
<p>ריב/א²¹</p>	
<p>דצדיקיא בעלמא דיין ובעלמא דאתי</p>	<p>של הצדיקים בעולם הזה ובעולם הבא.</p>
<p>ואינון נשמתין דבגנתא דעדן לתתא שטאן בכל רישי ירחי ושבתין וסלקין עד ההוא אתר דאקרי חומות ירושלם דתמן כמה ממנן ורתיכין דנטרי אינון חומות דכתיב (ישעיה סב ו) על חומותיך ירושלם הפקדתי שומרים וסלקין עד ההוא אתר ולא עאלין לגו עד דאתלבנן³ ותמן סגדין וחדאן מההוא נהירו ותייבין לגו גנתא</p>	<p>ואותן נשמות שבגן עדן שלמטה משוטטות בכל ראשי חדשים ושבתות ועולות עד אותו מקום שנקרא חומות ירושלים ששם כמה ממונים ומרכבות ששומרים אותם החומות שכתוב "על חומתיך הפקדתי שמרים ועולים עד אותו מקום ולא נכנסות פנימה עד שמתלבנות ושם משתחוות ושמחות מאותו אור ושבות לתוך הגן.</p>
<p>נפקין מתמן ושטאן בעלמא וחמאן באינון גופין דחייביא בההוא עונשא דלהון⁴ דכתיב (שם סו כד) ויצאו וראו בפגרי האנשים הפושעים בי כי תולעתם לא תמות ואשם לא תכבה והיו דראון לכל בשר מאי לכל בשר לאינון שאר גופין דבסחרנייהו והא אוקמוה ולבתר משטמי ומסתכלן באינון מאריהון דכאבין ובני מרעין ואינון דסבלין על יחודא דמאריהון ותבין ואמרין ליה למשיחא</p>	<p>יוצאות משם ומשוטטות בעולם ורואות באותם הגופות של הרשעים ובאותו ענש שלהם שכתוב ויצאו וראו בפגרי האנשים הפושעים בי כי תולעתם לא תמות ואשם לא תכבה והיו דראון לכל בשר מה זה לכל בשר לאותם שאר הגופים שסביבם והרי פרשוה ואחר משוטטים ומסתכלים באותם בעלי מכאובים ובני מחלות ואותם שסובלים על היחוד של רבונם ושבים ואומרים למשיח.</p>
<p>בשעתא דאמרין ליה למשיחא צערא</p>	<p>בשעה שאומרים לו למשיח את צער ישראל בגלותם ואותם הרשעים שבהם</p>

שמתקנים ויוצאים ע"י טהרת הקודש, הנה הם עולים למעלה תיכף ונכנסים בנהר דינור, ושם הם טובלים להתרחץ ולטהר מכל ריח זוהמת דהעוה"ז וכמ"ש בזוהר (ויקהל ריא ע"ב), ואח"כ הם עולים בעלייה אחר עלייה עד המלכות דאצילות לבחי' מ"ן, ומקבלים שם תוספת אור וברכה, ונבנה ונעשה כל ניצוץ וכל כח לאילן שלם בכל עולם ועולם מאבי"ע (דע"ה ח"ב עז ע"ד).

1

² פירוש הרמ"ז על זוהר שמות - עמוד 004

ואינון נשמתין דבגנתא דעדן דלתתא שטאן בכל רישי ירחי ושבתין וסלקין עד ההוא אתר דאקרי חומות ירושלם, דתמן כמה ממנן ורתיכין דנטרי אינון חומות, דכתיב (ישעיה סב, ו) על חומותיך ירושלם הפקדתי שומרים. וסלקין עד ההוא אתר ולא עאלין לגו עד דאתלבנן. ותמן סגדין וחדאן מההוא נהירו ותייבין לגו גנתא, נפקין מתמן ושטאן בעלמא וחמאן באינון גופין דחייביא בההוא עונשא דלהון:

ואינון נשמתין וכו', כתב הרח"ו זלה"ה קעד) שאלו הנשמות הן אותן שעדיין לא הגיע זמן ליבונן, ואלו אינן עולות רק ברישי ירחי ושבתין לבד, ועם כל זה אינן נכנסות תוך הבריאה ממש רק בבחינה החיצונה, ואחר עבור השבת חוזרות לגן עדן [הארץ] ויוצאות ומשוטטות בעוה"ז, אך הרוחין לעולם אשתארו בגן עדן עד תחיית המתים, ע"כ:

³ דע"ה V ח"ב יג ע"ב קרוב לסופו

⁴ קנא ע"א (הערת הזהר).

<p>דישראל בגלותהון ואינן חייביא די בהון דלא מסתכלי למנדע למאריהון ארים קלא ובכי על אינן חייבין דבהו הדא הוא דכתיב (שם נג ה) והוא מחולל מפשעינו מדוכא מעונותינו תייבין אינן נשמתין וקיימין באתרייהו</p>	<p>שאינם מתבוננים לדעת את רבונם הוא מרים קול ובוכה על אותם הרשעים שבהם זהו שכתוב (שם נג) והוא מחלל מפשעינו מדכא מעונותינו שבות אותן נשמות ועומדות במקומן.</p>
<p>בגנתא דערן אית היכלא חדא דאקרי היכלא דבני מרעין כדין משיח עאל בההוא היכלא וקארי לכל מרעין וכל כאבין כל יסוריהון דישראל דייתון עליה וכלהו אתיין עליה ואלמלא דאיהו אקיל מעלייהו דישראל ונטיל עליה לא הוי בר נש דיכיל למסבל יסוריהון דישראל על עונשי דאורייתא הדא הוא דכתיב (שם) אכן חלינו הוא נשא וגו' כנוונא דא רבי אלעזר בארעא</p>	<p>בגן עדן יש היכל אחד שנקרא היכל בני המחלות אז המשיח נכנס לאותו היכל וקורא לכל המחלות והמכאובים וכל יסורי ישראל שיבאו עליו וכולם באים עליו ואלמלא שהוא מקל מעל ישראל ונוטל עליו לא היה אדם שיכול לסבל את יסורי ישראל על ענשי התורה זהו שכתוב אכן חלינו הוא נשא וגו' כמו כן רבי אלעזר בארץ.</p>
<p>בגין דלית חושבנא לאינן יסורין דקיימין עליה דבר נש בכל יומא על עונשי דאורייתא וכלהו נחתו לעלמא בשעתא דאתיהיבת אורייתא וכד הוו ישראל בארעא קדישא באינן פולחנין וקרבנין דהוו עבדי הוו מסלקין כל אינן מרעין ויסורין מעלמא השתא משיח מסלק לון מבני עלמא עד דנפיק בר נש מהאי עלמא ומקבל עונשיה כמה דאתמר כד אינן חובין יתיר דעילין לון לגו בגו גיהנם באינן מדורין תתאין אחרנין ומקבלין עונשא סגי מסגיאות זוהמא די בנשמתא כדין אדליקו נורא יתיר למיכל ההוא זוהמא (ווי לההיא נשמתא דסבלת ההוא עונשא ועל דא אינן מלאכי חבלה דבגיהנם מטרדין לון בחוטרין דאשא לנערא ההוא זוהמא ווי לנשמתא דסבלת ההוא עונשא)</p>	<p>משום שאין חשבון לאותם יסורים שעומדים על אדם בכל יום על ענשי התורה וכולם ירדו לעולם בשעה שנתנה תורה וכשהיו ישראל בארץ הקדושה באותן עבודות וקרבנות שהיו עושים היו מסלקים את כל אותן מחלות ויסורים מן העולם ועכשיו המשיח מסלק אותם מבני העולם טרם שיוצא מהעולם הזה ומקבל ענשו כמו שנתבאר כשאותם חטאים יתרים שמכניסים אותם לתוך בפנים הגיהנם באותם מדורים תחתונים אחרים ומקבלים ענש רב מרב הזוהמא שבנשמה אז מדליקים אש יותר לאכול אותה זוהמא (אוי לאותה נשמה שסובלת אותו הענש ועל זה אותם מלאכי חבלה שבגיהנם מטרידים אותו במקלות של אש לנער את אותה הזוהמא אוי לנשמה שסובלת אותו ענש).</p>
<p>זכאין אינן דנטרי פקודי אורייתא ההיא נקודה קדישא דאיהי בעיא לאשתעשעא לעילא ולתתא ברוחיהון דצדיקיא כמה דאתמר¹ כד ההוא נקודה בעא לאשתעשעא לתתא ברוחיהון דצדיקיא כאמא דהדאת על בנהא ואשתעשעת בהון הכי נמי בפלגות ליליא איהי נחתא ואשתעשעת בהו</p>	<p>אשריהם ששומרים את מצוות התורה אותה נקודה קדושה שרוצה להשתעשע למעלה ולמטה ברוחות הצדיקים כמו שנתבאר כשאותה נקודה רוצה להשתעשע למטה ברוחות הצדיקים כאם ששמחה עם בניה ומשתעשעת בהם כך גם בחצות הלילה היא יורדת ומשתעשעת בהם.</p>
<p>רקיע דקאמרן דקיימא על גנתא איהי קיימא על ארבע רישי חיון² ואינן ארבע אתון!</p>	<p>הרקיע שאמרנו שעומד על הגן היא עומדת על ארבעה ראשי החיות ואותן</p>

¹ ריא ע"ב (הערת הזהר).

² פי' כי ג' רקיעים הם חד יסוד אי' דאצי' דקיימא על ד' חיות דאצי' רקיע ב' יסוד דז'א דאצילות דמתמן אתפשט נוקבא דאצילות ושניהם על ד' חיות דיציר' ואלו הב' נקרא' (דברים ד לב) מקצה השמים ועד קצה השמים. רקיע הג' זהו שער ג"ע הארץ שהוא יסוד דעשיה אשר תחת ד' חיוון עילאין דיציר' וז"ש כאן ולעיל דף ר"א ושם נתבאר ד' פתחין דרקיע דג"ע וכאן מדבר בד' אתון דאדנ"י ד' בד' פתחי דרקיע חיות דיציר'

<p>דקאמרן אינן רוא דארבע חיון והאי רקיעא קיימא לתתא (ס"א עלייהו) כמה דאתמר רקיעא דההיא נקודה קיימא לעילא על אינן ארבע חיון עלאין דקאמרן וההוא רקיעא (כגוונא דא מן דא) איהו אתרקם בגוונין קדישין</p>	<p>ארבע אותיות שאמרנו הם סוד של ארבע החיות והרקיע הזה עומד למטה (עליהן) כמו שנתבאר הרקיע של אותה נקודה עומד למעלה על אותן ארבע חיות עליונות שאמרנו ואותו רקיע (כדוגמת זה מזה) נרקם בגונים קדושים.</p>
<p>בהאי רקיע אסתכלן ארבע חיון וכל אינן חיילין לתתא כד האי רקיע אנהיר בגוונוי ונציין כדין ידעין כל אינן רתיבין וכל אינן חיילין ומשריין דהא טרפא דלהון אזדמן רקיעא דא מרקמא בכל גוונין קדישין ביה קיימין ארבע פתחין רשימין בארבע אתוון מנצצן</p>	<p>ברקיע הזה מסתכלות ארבע החיות וכל אותם חיילות למטה כשהרקיע הזה מאיר בגונו ונוצץ אז יודעות כל אותן מרכבות וכל אותם חיילות ומחנות שהרי טרפם הזדמן הרקיע הזה רקום בכל הצבעים הקדושים ובו עומדים ארבע פתחים רשומים בארבע אותיות נוצצות.</p>
<p>פתחא דא רשימא לסטר מזרח וביה קיימא בההוא פתחא את חד וההוא את איהי א' ודא נציין וסליק ונחית בהאי פתחא פתחא דא נהיר ונציין מנציצו עלאה והאי את נציין ובלית (ס"א ולהיט) בנויה ואיהי נחתא וסלקא ואתרשים בההוא פתחא</p>	<p>פתח אחד רשום לצד מזרח ובו עומדת באותו פתח אות אחת ואותה אות היא א' וזה נוצץ ועולה ויורד בפתח הזה הפתח הזה מאיר ונוצץ מהתנוצצות עליונה והאות הזו נוצצת ובולטת (ולוהטת) בתוכה והיא יורדת ועולה ונרשמת באותו פתח.</p>
<p>פתחא תניינא רשימא לסטר צפון וביה קיימא את חד ואיהי את ד'</p>	<p>פתח שני רשום לצד צפון ובו עומדת אות אחת והיא האות ד'</p>
<p>ריב/ב²</p>	
<p>ודא קיימא ונציצא סלקא ונחתא ולהטא בההוא פתחא לזמנין נציין בנציצו ולזמנין אתטמר ההוא נהורא ולא נהיר ועל דא את דא לא קיימא בקיומא תדיר ואת דא אתרשים בההוא פתחא</p>	<p>וזו עומדת ונוצצת עולה ויורדת ולוהטת באותו פתח לפעמים נוצצת בהתנוצצות ולפעמים נטמן אותו אור ולא מאיר ולכן האות הזו אינה עומדת בקיום מתמיד והאות הזו נרשמת באותו פתח.</p>
<p>פתחא תליתאה איהו פתחא דקיימא לסטר מערב וביה קיימא את חד דאתרשים ואתנהיר בההוא פתחא ודא איהו את נ' והאי את נציין בנציצו בההוא פתחא</p>	<p>הפתח השלישי הוא פתח שעומד לצד מערב ובו עומדת אות אחת שרשומה ונאורה באותו פתח וזוהי האות נ' והאות הזו נוצצת בהתנוצצות באותו הפתח.</p>
<p>פתחא רביעאה דא איהו פתחא דקיימא לסטר דרום וביה קיימא רשימו דחד נקודה</p>	<p>הפתח הרביעי זהו הפתח שעומד לצד דרום ובו עומד רושם של נקודה תחתונה קטנה שנראית ולא נראית וזוהי האות י'</p>

עילאין יתיר ולכן ברקיע זה שהוא זכר וד"א דאצי' יש בו כ"ב אתוון אחרנין בכתרין על רישיהון ר"ל בתגין כי אין אותיות בתגין אלא באצי' כנודע. ויש אותיות יותר עילאין ברקיע עליון יותר והם הסתומים ומכחם מתפשטין כ"ב אותיות רשימי דילהון לבד בזה הרקיע ונעשים רזא דיחודא ברזא דצורפא דאתוון שהוא א"ט ב"ח ג"ז ד"ו כי כל ב' אותיות יש בהם רמז יחוד מספר י"ס באחדים ובעשירות ובמאות. וכבר ידעת כי א"ט ב"ח וכו' בונין פרצוף נוקב' ולכן כד לא נהיר הרקיע נסתלקה תוספות א"ב ג"ד ונשארה ט"ח ז"ו ועיין בדרוש א"ט ב"ח (זהר הרקיע).

¹ ריא ע"א (הערת הזהר).

<p>תתאה זעירא דאתחזי ולא אתחזי ודא איהי את י' ואלין ארבע אתוון לארבע סמריין (נ"א נצצין) בההוא רקיע באינון פתחין</p>	<p>וארבע האותיות הללו לארבעה צדדים (נוצצים) באותו רקיע באותם פתחים.</p>
<p>בהאי רקיע רשימיין אתוון אחרניין (ד"א לארבע סמריין) בכתריין על רישייהו ואינון עשריין ותרין אתוון מתעטרין בכתריין רקיעא דא נטיל וסחרא על גבי חיוון ברשימו דאתוון רזא דחושבן דיחודא ברזא דצורפא חדא דאתוון עלאין ואינון א"ט ב"ח ג"ז ד"ו¹</p>	<p>ברקיע הזה רשומות אותיות אחרות (לד' צדדים) בכתרים על ראשיהם ואותן עשרים ושתיים אותיות מתעטרות בכתרים הרקיע הזה נוסע וסובב על גבי החיות ברשם של האותיות הסוד של חשבון היחוד בסוד של צרוף אחד והם א"ט ב"ח ג"ז ד"ו.</p>
<p>אלין אתוון סחרן בההוא רקיעא ברזא דאתוון אחרניין (דרתיכין) עלאין קדישיין סתימיין ואינון אתוון אחרניין (ס"א עלאין) סתימיין סחרין לההוא רקיעא וכדין אתחזיין אלין אתוון בגלגולא (ס"א דהאי רקיעא) דאינון א"ט ב"ח ורשימיין בהאי רקיעא</p>	<p>האותיות הללו סובבות באותו רקיע בסוד של אותיות אחרות (של מרכבות) עליונות קדושות נסתרות ואותן אותיות אחרות (עליונות) שנסתרות סובבות את אותו רקיע ואז נראות האותיות הללו בגלגול (של הרקיע הזה) שהם א"ט ב"ח ורשומות ברקיע הזה.</p>
<p>בשעתא דאתנהיר האי רקיעא אתנהרין ביה ארבע רזין דשמהן קדישיין ואינון צורפא בצורפיין דתלתין ותרין שבילין כדין נחית סלא מהאי רקיעא באינון אתוון דרזא דשמא קדישא ואתונו כל אינון רתיכין וכל אינון חיילין ומשריין קדישיין ונטליי כלהו בחדוה</p>	<p>בשעה שמאיר הרקיע הזה מאירים בו ארבעה סודות של השמות הקדושים והם צרוף בצרופים של שלשים ושנים שבילים אז יורד טל מהרקיע הזה באותן האותיות של סוד השם הקדוש וכל אותן מרכבות נזונות וכל אותם החילות והמחנות הקדושים וכולם מקבלים בשמחה.</p>
<p>בשעתא דדינא תליא אלין אתוון אתטמרו ואתגניזו ארבע גו ארבע ואינון ט"ח ז"ו בשעתא דאלין אתגניזו ואתטמרו כדין קלא דסטר צפון אתער וידעי דדינא שריא על עלמא בהאי רקיעא אתרשים גוונא חדא דכליל כל גוונין</p>	<p>בשעה שהדין תלוי האותיות הללו נטמנות ונגנזים ארבע בתוך ארבע והם ט"ח ז"ו בשעה שאלה נגנזו ונטמנו אז הקול של צד צפון מתעורר ויודעים שהדין שרוי על העולם וברקיע הזה נרשם צבע אחד שכולל את כל הגונים.</p>
<p>כד נטיל האי רקיעא מסטרא דמזרח אינון ארבע רישיין דקאמרן בארבע (אנפיין) אתוון</p>	<p>כשנוסע הרקיע הזה מצד המזרח אותם ארבעה הראשים שאמרנו בארבע</p>

¹ טעם א"ב זה בכאן מובן בידוע לנו בדרוש א"ט ב"ח שסודו על תיקון הנוק' שהיא סוד גן עדן זה התחתון, וידוע משם כי אלו הארבע זוגות א"ט ב"ח ג"ז ד"ו ה"ס כחב"ד שהם העומדים לנגד תנה"י, ולפי שכתר חכמה הם בסוד הראש כמ"ש בכוונת שני ימים דראש השנה, לכן אמר אתוון בגלגולא דאינון אטב"ח. אבל דע כי אותיות אב"ג של א"ט ב"ח ג"ז הם סוד חלקים עיקרים של המלכות וטח"ז הם הבאים לה לתוספת כנזכר באותו דרוש, ולכן בשעת הדין מתעלמות אותיות אב"ג, ואולם ד"ו שהוא בדעתה הוא להפך שהד' הוא הנוסף והו' הוא העיקר, (הלא) [כי] אמר באותו דרוש שו' זו סוד הגבורות, עיי"ש, ולכן גם הוא נשאר גלוי והם ט"ח ז"ו, כי א"ב ג"ד נעלם להיותו סוד העיקר ונשארו הענפים, והו' שה"ס ו' גבורות המתפשטות בחג"ת נה"י דידה. מלבד הכתוב בגליון הנכחי עוד יש בכאן סוד אחר וכו', והוא בסוד ז' מקיפין שיש למלכות, דהיינו כי אריך יש לו מקיף לו לעצמו בפרטות שה"ס א' של א"ט ועוד מקיף כולל שמקיף כל ט' ספירות שתחתיו והיינו א"ט, וכן יש לאבא מלבד הפרטי שלו עוד יש לו מקיף כולל ח' ספירות שתחתיו וזהו ב"ח. וגם (נראה לי) לפי סוד זה א"ט ב"ח הם בכתר וחכמה, והוא מ"ש אחר כך שהם אתוון בגלגולא, שכתר חכמה סוד שני ראשים הנכללים בסוד הראש י' וקוצו, ואולם לאי' יש שני מקיפים כוללים ולזעיר מקיף אחד כולל, וארבע אלו אריך ואר"א וזעיר ה"ס א"ט ב"ח ג"ז ד"ו, עיי"ש. ונראה שסוד א"ט ב"ח זה ה"ס מ"ש ברזא דאתוון אחרניין וכו', ודע שגם למלכות יש שני מקיפים אחד פרטי ואחד כולל ונמצאו לה ז' מקיפים שה"ס ז' גלגלים שמסתמא יש לרקיע. ולעדן' שסוד שני מקיפים מלכות ה"ס ה' הנשאר בא"ט ב"ח בלי זווג, כי לעשות י' צריכה להשתמש בשלה דהיינו ה' ה', וגם שיש לה ה' מקיפים משל מעלה כאמור (רמ"ז).

<p>נטלין כלהו במטלנין וסלקי בסליקו לעילא וכד אינון נטלין וסלקין לעילא אסתלקת מאן דאסתלקת ואתוון אתהדרו ואתחזיין בשלימו ברזא קדמאה א"ט ב"ח ג"ז ד"ו ואתרקם ההוא רקיעא כדין אתנהיר בנהירו</p>	<p>(פנים) אותיות נוסעים כולם במסעות ועולים בעליה למעלה וכשנוסעים ועולים למעלה מסתלקת מי שמסתלקת וחוזרות האותיות ונראות בשלמות בסוד הראשון א"ט ב"ח ג"ז ד"ו ונרקם אותו רקיע ואז מאיר באור.</p>
<p>וכד האי רקיעא אתנהיר כמלקדמין באלין אתוון כולהו אתהדרו ושאיני למטרף טרפא ומזונא כיון דאינון שאגי וסלקין קלא ההוא קלא אשתמע לעילא לעילא וכדין נטלא ברכאן וקדושן מאן דנטלא</p>	<p>וכשהרקיע הזה מאיר כמקדם באותיות הללו כולם שבים ושואגים לטרף טרף ומזון כיון שהם שואגים ומעלים קולות אותו קול נשמע למעלה למעלה ואז נוטל ברכות וקדשות מי שנוטל.</p>
<p>סחרן אתוון ומתגלגלן וסחרן ההוא רקיעא וקיימן אינון אתוון לסטר דרום כיון דקיימין אינון אתוון לסטר דרום סלקין ונצצן בנציעו ולהטין כדין באמצעיתא דההוא רקיעא רשימא חד אתרשים וההוא רשימו איהו את חד ואיהו י' כיון דאת דא אתרשים ואתחזיא כדין להטין אבתריה תלת אתוון אחרנין ואינון הו"ה</p>	<p>סובבות האותיות ומתגלגלות וסובבות את אותו רקיע ועומדות אותן אותיות לצד דרום כיון שעומדות אותן אותיות לצד דרום עולות ונוצצות בהתנוצצות ולוהטות ואז באמצע אותו רקיע רושם אחד נרשם ואותו הרושם הוא אות אחת והיא י' כיון שהאות הזו נרשמה ונראית אז לוהטות אחריה שלש אותיות אחרות והן הו"ה.</p>
<p>אלין אתוון מנצצן באמצעו דהאי רקיעא סלקין ונחתין מלהטין בתליסר (נ"א בתריסר) להטין כדין לבתר דאלין תליסר זמנין מלהטין נחתא מאן דנחתא ואתכלילת באינון אתוון ואתעטרת בהו ולא אתידעת כדין כלהו היילין וכלהו משריין בחידו וסלקין שירין ותושבהן</p>	<p>אלו האותיות מנצנצות באמצע הרקיע הזה עולות ויורדות לוהטות בשלשה עשר (בשנים עשר) להטים אז אחר שאלו השלש עשרה פעמים לוהטות יורד מי שיוורד ונכללת באותן אותיות ומתעטרת בהן ולא נודעת אז כל החילות וכל המחנות בשמחה ועולים שירים ותשבחות.</p>
<p>רקיעא דא נטלא תניינות וסחרא ומתגלגלא ואינון אתוון קדמאי דקאמרן דאינון א"ט ב"ח כלהו אתכלילו באינון אתוון עלאין רזא דשמא קדישא דקאמרן וסחרן ההוא רקיעא וקיימין אינון אתוון דהוו באמצעיתא רזא דשמא קדישא כלהו אתרשימו לסטר צפון ואתרשימו ולא אתרשימו לית מאן דיסתכל בההוא סטרא כלהו אתחפיין ואמרי בקל נעימו ברוך כבוד יהו"ה ממקומו אתחפיין מסטרא דצפון</p>	<p>הרקיע הזה נוסע שנית וסובב ומתגלגל ואותן האותיות הראשונות שאמרנו שהן א"ט ב"ח כולן נכללות באותן אותיות עליונות סוד השם הקדוש שאמרנו וסובבות לאותו הרקיע ועומדות אותן אותיות שהיו באמצע סוד השם הקדוש כולן נרשמות לצד צפון ונרשמות ואינן נרשמות אין מי שיסתכל באותו הצד כולן מכסות ואומר בקול נועם ברוך כבוד ה' ממקומו ומתכסות מצד צפון</p>
<p>ריג/א'</p>	
<p>(ס"א דאנפיין) ואמרין דא אתחפיין מכל סטריין ואמרין דא</p>	<p>(של הפנים) ואומרות את זה מתכסות מכל הצדדים ואומרות את זה.</p>
<p>רקיעא דא סחרא כמלקדמין ואתגלגלא מסטרא לסטרא כדין קל נעימו דמשריין סגיאין</p>	<p>הרקיע הזה סובב כמקדם ומתגלגל מצד לצד ואז קול נעימת המחנות הרבים</p>

<p>בספרא דא וקל נעימו משריין סגיאין בספרא דא וכן לארבע סטריין בההיא שעתא ההוא רקיעא אתנהיר בנהירו אחרא יתיר מכמה דהוה וקיימא בנהירו בגוון אחרא כלילא בכל גוויין</p>	<p>בצד זה וקול נעימת מחנות רבים בצד זה וכן לארבעה צדדים באותה שעה אותו הרקיע מאיר באור אחר יותר מכמו שהיה ועומד באור בגון אחר כלול מכל הגונים.</p>
<p>ואלין אתוון דקאמרן סלקין לעילא בההוא רקיעא ומקבלין לאת חד דאיהי עלאה דקא מתחברא בשמא דא אלין אתוון בגין דאף על גב דאלין אתוון דשמא קדישא האי איהו שמא דאתכליל לתתא¹ בגין דרזא דא אתכליל לעילא ואתכליל לתתא וכד אתכליל לתתא אלין אתוון סלקין לקבלא לאת חד (ד"א יו"ד) דהא מההוא את אתונו אלין אתוון לתתא וההוא את איהו ו' ונחית ואתחברו אלין אתוון בההוא את וכדין כלהו בעטורא חדא ואתעביד שמא שלים</p>	<p>ואלו האותיות שאמרנו עולות למעלה באותו רקיע ומקבלים אות אחת שהיא עליונה שמתחברת בשם זה של אלו האותיות משום שאף על גב שהאותיות הללו הן של השם הקדוש זהו שם שנכלל למטה משום שסוד זה נכלל למעלה ונכלל למטה וכשנכלל למטה אלו האותיות עולות לקבל אות אחת (יו"ד) שהרי מאותה האות נזונו אלו האותיות למטה ואותה האות היא ו' ויורדות ומתחברות האותיות הללו באותה האות ואז כולן בעטור אחד ונעשה שם שלם.</p>
<p>לתתא שמא שלים ולא שלים שמא שלים בחמש אתוון (ד"א ולא שלים דתשע אתוון שמא שלים בחמש אתוון) איהו² ויהו"ה רזא דכר ונוקבא ברמיזו שמא שלים בתשע אתוון אינון יהו"ה אלהים דא איהו שמא שלים מכלא שמא אחרא איהו ברמיזו ואיהו בחמש כדקאמרן אבל דא איהו שלים בכלא³</p>	<p>למטה שם שלם ולא שלם שם שלם בחמש אותיות (ולא שלם של תשע אותיות שם שלם בחמש אותיות) הוא ויהו"ה סוד של זכר ונקבה ברמז השם שלם הוא בתשע אותיות והם יהו"ה אלהים זהו שם שלם מהכל שם אחר הוא ברמז והוא בחמש כפי שאמרנו אבל זהו שלם בכל.</p>
<p>כיון דמתחברן אלין אתוון ההוא רקיעא אנהיר בתלתין ותרין נהורין כדין כלא איהו בחדוה כלא קאים ברזא חדא עילא ותתא כל אינון רתיכין וכל אינון משריין כלהו קיימין ברזא דשלימו וכל דרגין מתקנן על אתרייהו כל חד וחד כדקא יאות</p>	<p>כיון שמתחברות האותיות הללו אותו רקיע מאיר בשלשים ושנים אורות ואז הכל הוא בשמחה הכל עומד בסוד אחד מעלה ומטה כל אותן מרכבות וכל אותן מחנות כולם עומדים בסוד של שלמות וכל הדרגות מתקנות על מקומן כל אחת ואחת כראוי.</p>
<p>בהאי רקיעא קאים לסטר צפון חד שלהובא נהיר דלא שכיך תדיר ואיהו רשים באתוון אחרנין לימין ואינון עשר שמהן וסלקין לשבעין שמהן וכלהו רשימין בהאי רקיעא ונהריין כלהו כחדא</p>	<p>ברקיע הזה עומדת לצד צפון שלהבת אחת מאירה שאינה שוככת תמיד והיא רשומה באותיות אחרות לימין והם עשרה שמות ועולות לשבעים שמות וכולן רשומות ברקיע הזה ומאירות כולן כאחד.</p>
<p>מהאי רקיעא נטלין כל אינון רקיעין דלתתא דלסטר קדושה עד דמטו לאינון רקיעין אחרנין דלסטר אחרא ואלין אקרון יריעות עזים כמה דאת אמר ויעש יריעת עזים לאהל על המשכן</p>	<p>מהרקיע הזה נוסעים כל אותם הרקיעים שלמטה שלצד הקדושה עד שמגיעים לאותם הרקיעים האחרים שלצד אחר ואלה נקראים יריעות עזים כמו שנאמר ויעש יריעת עזים לאהל על המשכן.</p>

1

2 רכו ע"ב (הערת הזהר).

3 בראשית מה ע"ב (הערת הזהר).

<p>בגין דאית יריעות ואית יריעות יריעות המשכן אינון יריעות דאקרון רקיעי חיוון דמשכנא קדישא יריעות עזים אינון רקיעין (ד"א יריעות) אחרנין דסטרא אחרא אלין רקיעין ברזא דרתיכין דרוחין קדישין ואלין רקיעין דלבר דקיימין במלין דעלמא ואינון סטרין דתיאובתין ועובדין דגופא ואלין חפיין על אינון רקיעין דלגו כקליפה על מוחא רקיעין דלגו אינון ההוא קלישו דקיימא על מוחא ואלין אקרון שמים ליהו"ה לשמא חדא דא דלתתא</p>	<p>משום שיש יריעות ויש יריעות יריעות המשכן הן יריעות שנקראות רקיעי החיות של המשכן הקדוש יריעות עזים הם רקיעים (יריעות) אחרים של הצד האחר אלה רקיעים בסוד המרכבות של רוחות קדושות ואלה רקיעים שבחוץ שעומדים בדברי העולם והם צדדים של תשובה ומעשים של הגוף ואלה מכסים על אותם רקיעים שלפנים כמו קלפה על המח הרקיעים שלפנים הם אותו קלוש שעומד על המח ואלו נקראים שמים לה' לשם אחד זה שלמטה.</p>
<p>רקיעין אחרנין לעילא ואינון רקיעין פנימאין דאקרון רקיעי החיות דאינון רזא דשמא קדישא ברזא דחיון רברבן עלאין ואלין אינון רזין דאתוון (ס"א רזין עלאין) עלאין ברזי דאורייתא כללא דעשרין ותרין אתוון מחקקן רשימין דנפקי מגו רקיעא עלאה תמינאה! דאיהו רקיע דעל גבי חיון עלאין והאי איהו דלית ליה חיוו האי איהו טמיר וגניז לית ביה גוון</p>	<p>רקיעים אחרים למעלה והם רקיעים פנימיים שנקראים רקיעי החיות שהם סוד השם הקדוש בסוד החיות הגדולות העליונות ואלה הם הסודות של האותיות (סודות עליונים) העליונות בסודות התורה כלל של עשרים ושתיים אותיות חקוקות רשומות שיוצאות מתוך הרקיע העליון השמיני שהוא רקיע על גבי החיות העליונות וזהו שאין לו מראה זהו טמיר וגנוז ואין בו צבע.</p>
<p>כל גוונין מניה נפקי ביה לית גוון לא אתחזי ולא אתגליא האי איהו דאפיק כל נהורין ביה לא אתחזי לא נהירו ולא חשוך ולא גוון כלל בר נשמתין דצדיקיא דחמאן מגו רקיעא תתאה כמבתר כותלא נהירו דאפיק ונהיר האי רקיעא עלאה² וההוא נהירו דלא פסק לית מאן דידיע ליה לית מאן דקאים ביה</p>	<p>כל הצבעים יוצאים ממנו אין בו צבע ולא נראה ולא התגלה זהו שמוציא את כל האורות בו לא נראה לא אור ולא חשך ולא צבע כלל פרט לנשמות הצדיקים שרואות מתוך הרקיע התחתון כמאחר הכתל אור שמוציא ומאיר הרקיע העליון הזה ואותו אור שלא פוסק אין מי שמכיר אותו ואין מי שעומד בו.</p>
<p>מתחות דא כל אינון רקיעין אתכלילו בשמא דא אקרי שמים ואלין (ד"א דשמא קדישא)³ אקרון השמים אינון דשמא עלאה אקרי בהון אינון דשמא קדישא אתעטר בהון ועל דא כתיב (תהלים קטו טז) השמים שמים ליהו"ה לההוא גניזו דרקיעא עלאה דקאים</p>	<p>מתחת לזה כל אותם הרקיעים נכללו בשם הזה נקרא שמים ואלו (השם הקדוש) נקראים השמים אותם שהשם העליון נקרא בהם אותם שהשם הקדוש התעטר בהם ועל זה כתוב (תהלים קטו) השמים שמים לה' לאותה גניזת הרקיע העליון שעומד</p>
<p>ריג/ב⁴</p>	
<p>עלייהו</p>	<p>עליהם.</p>
<p>עד הכא רמו לשמא קדישא (נ"א רזא דשמים קדישין) דקודשא בריך הוא אקרי</p>	<p>עד כאן רמז לשם הקדוש (סוד של השמים הקדושים) שהקדוש ברוך הוא נקרא בשמות מכאן והלאה אין חכם</p>

¹ בינה (רח"ו).

² בינה (רח"ו).

³ תיקון קטו ע"ב (הערת הזהר).

⁴

<p>בשמהן מכאן ולהלאה לית חכים בסכלתנו דיכיל למנדע ולאדבקא כלל בר נהירו חד זעיר בלא קיומא (נ"א קיומא דכלא) לאתיישבא ביה זכאה חולקיה מאן דעאל ונפק וידע לאסתכלא ברזין דמאריה ולאדבקא ביה</p>	<p>בהשכל שיכול לדעת ולהדבק כלל פרט לאור אחד קטן בלי קיום (קיום הכל) להתישב בו אשרי חלקו של מי שנכנס ויוצא ויודע להסתכל בסודות אדונו ולדבק בו.</p>
<p>ברזין אלין יכיל בר נש לאתדבקא במאריה למנדע שלימו דחכמה ברזא עלאה כד פלה למאריה בצלותא ברעותא בכוון לבא אדבק רעותיה כנורא בגחלתא ליחדא אינון רקיעין תתאין דסטרא דקדושה לאעטרא לון בשמא חדא תתאה ומתמן ולהלאה ליחדא אינון רקיעין עלאין פנימאין למהוי כלהו חד בההוא רקיעא עלאה! דקיימא עליהו</p>	<p>בסודות הללו יכול אדם לדבק באדונו לדעת את שלמות החכמה בסוד עליון כשעובד לאדונו בתפלה ברצון ובכונת הלב מדביק רצונו כאש בגחלת ליחד אותם רקיעים תחתונים של צד הקדושה לעטרם בשם אחד תחתון ומשם והלאה ליחד אותם רקיעים עליונים פנימיים להיות כולם אחד באותו רקיע עליון שעומד עליהם.</p>
<p>ובעוד דפומיה ושפוותיה מרחשן לביה? יכוון ורעותיה יסתלק לעילא לעילא ליחדא כלא ברזא דרזין דתמן תקיעו דכל רעותין ומחשבין ברזא דקיימא באין סוף ולכוונא בהאי בכל צלותא וצלותא בכל יומא ויומא לאעטרא כל יומי ברזא דיומין עלאין בפולחניה</p>	<p>ובעוד שפיו ושפתותיו מרחשות לבו יכון ורצונו יתעלה למעלה למעלה ליחד את הכל בסוד הסודות ששם תקועים כל הרצונות והמחשבות בסוד שעומד באין סוף ולכון בזה בכל תפלה ותפלה בכל יום ויום לעטר את כל ימיו בסוד הימים העליונים בעבודתו.</p>
<p>בליליא ישוי רעותיה דהא אתפטר מעלמא דא ונשמתיה נפקת מניה ויהדר לה למארי דכלא בנין דכל ליליא ויליליא (ס"א ההיא נקודה קיימא לאכללא בגווה אינון נשמתין דצדיקיא)</p>	<p>בלילה ישים רצונו שהרי נפטר מהעולם ונשמתו יוצאת ממנו ויחזירנה לרבון הכל משום שכל לילה ולילה (אותה נקודה עומדת לכלל בתוכה אותן נשמות הצדיקים).</p>
<p>רזא דרזין למנדע לאינון חכימי לבא רקיעא דא תתאה ברזא דההיא נקודה קיימא כמה דאמרן ההוא רקיעא איהו כליל מעילא ומתתא³ ויסודא דיליה לתתא בהאי שרנא דסלקא נהורא אוכמא⁴ לאתאחדא בנהורא חיורא ויסודא דילה איהו לתתא בההיא פתילה במשחא אוף הכי לתתא ההיא נקודה ביממא אתכלילת מעילא ובליליא אתכלילת מתתא באינון נשמתין דצדיקיא</p>	<p>סוד הסודות לדעת לאותם חכמי לב הרקיע הזה התחתון בסוד אותה הנקודה הוא עומד כמו שאמרנו אותו הרקיע הוא כלול ממעלה וממטה ויסודו למטה כנר הזה שמעלה אור שחר להאחז באור הלבן והיסוד שלה הוא למטה באותה פתילה בשמן אף כך למטה אותה נקודה ביום נכללת מלמעלה ובלילה נכללת ממטה באותן נשמות הצדיקים.</p>

¹ רלט ע"א (הערת הזהר).

² אמר רעותיה יסתלק כו' נוסף על מ"ש לביה יכוון. והכוונה הוא על הרצון הפשוט והתשוקה הפנימית אשר נמשך מהעובד בלב ונפש נוסף על הכוונה, הנה זה לבד אשר עולה באצילות ממש והוא כח הפנימי של האדם, וזה אשר עולה למעלה לקרבן אשה ריח ניחוח לה' (ויקרא א ט), והוא אכילה דלעילא עינוגה דקוב"ה כו' ישראל מפרנסי לאביהן שבשמים כו' ישראל אחידן ביה והוא אחיד בהו כו' בנים אתם כו' כמ"ש כ"ז בזוה"ק (ויקרא ז ע"ב) (דע"ה ח"ב לח ע"ד).

³ ויצא קנג ע"ב (הערת הזהר).

⁴ בראשית נא ע"א (הערת הזהר).

<p>וכל מלין דעלמא אהדרו כלהו לעקרא ויסודא ושרשא דנפקו מניה וכמה לילון זמינין לנטלא כל חד וחד מה דאתחזי ליה כמה דאת אמר (תהלים טז ז) אף לילות יסרוני כליותי נפשא אזלת ושטאת ותבת לההוא עקרא דאתחזי לה גופא קאים שכיך כאכנא ואהדר לההוא אתר דאתחזי ליה למשרי עליה ובגין כך תב גופא לסטריה ונפשא לסטרה</p>	<p>וכל דברי העולם כולם חוזרים לעקר והיסוד והשרש שממנו יצאו וכמה לילות עתידים ליטול כל אחד ואחד מה שראוי לו כמו שנאמר אף לילות יסרוני כליותי הנפש הולכת ומשוטטת ושבה אל אותו עקר שראוי לה הגוף עומד שקט כאבן וחוזר לאותו מקום שראוי לו לשרות עליו ולכן שב הגוף לצד שלו והנפש לצד שלה.</p>
<p>גופא שרי עלוי רזא דסטרא אחרא ובגין כך אסתאבו ידוי ובעי לאסחאה לון כמה דאוקימנא דהא בליליא כלא תב לאתריה ונשמתיהון דצדיקיא סלקין ואתהדרן לאתריהו ואתעטרת (בהו) מאי דאתעטרת ואתכלילת מכל סטרין כדין סלקא יקרא דקודשא בריך הוא ואתעטר מכלא</p>	<p>על הגוף שורה סוד הצד האחר ולכן נטמאים ידיו וצריך לרחץ אותם כמו שבארנו שהרי בלילה הכל שב למקומו ונשמות הצדיקים עולות וחוזרות למקומן ומתעטרת (בהם) מה שמתעטרת ונכללת מכל הצדדים ואז עולה כבוד הקדוש ברוך הוא ומתעטר מהכל.</p>
<p>בליליא שלטאן ממנן דאתפקדו על אינון נשמתין דצדיקיא לסלקא לון לעילא ולקרבא לון קרבן נייחא לגבי מאריהון ההוא ממנא דאתפקד על כל אינון משריינ² סורי"א שמה רב ממנא כיון דנשמתא סלקא בכל אינון רקיעין כדין מקרבין לה לגביה וארח בה כמה דאת אמר (ישעיה יא ג) והריחו ביראת יהו"ה כמה דזמין מלכא משיחא למעבד בעלמא ועל ידיה אעברו כלהו בפקדונא על ידיה לאתקרבא להלאה</p>	<p>בלילה שולטים הממנים שנפקדו על אותן נשמות הצדיקים להעלותן למעלה ולהקריבן קרבן מנחם לאדונם אותו ממנה שנפקד על כל אותם מחנות שמו סורי"א ממנה גדול כיון שעולה הנשמה לכל אותם רקיעים אז מקריבים אותה אליו ומריח בה כמו שנאמר והריחו ביראת ה' כמו שעתיד מלך המשיח לעשות בעולם ועל ידו עוברים כולם בפקדון על ידו להתקרב הלאה.</p>
<p>וכלהו נשמתין כד אתקריבו לההוא אתר דאתקריבו ואתחזון תמן דא איהו רזא כלהו נשמתין אתכלילו בההיא נקודה ונטלא לון זמנא חדא כמאן דבלע בליעו דמלה ואתעברא כאתתא דמתעברא רזא דא למארי מדין כד האי נקודה אתעברת כאתתא דמתעברא אתהני מההיא הנאותא דאתכלילת נשמתא מהאי עלמא באינון עובדין ובההיא אורייתא דאשתדלת בה ביממא ונטלא ההוא רעו דהאי עלמא וביה אתהני בחדוה ואתכלילת מכל סטרין</p>	<p>וכל הנשמות כשנקרבות לאותו מקום שנקרבות ונראות שם זהו סוד כל הנשמות נכללות באותה נקודה ולוקחת אותם פעם אחת כמו מי שבולע בליעת דבר ומתעברת כמו אשה שמתעברת הסוד הזה לבעלי מדות כשנקדה זו מתעברת כאשה שמתעברת נהנית מאותה הנאה שמכלילה נשמה מהעולם הזה באותם מעשים ובאותה תורה שהשתדלה בה ביום ונוטלת אותו רצון של העולם הזה ובו נהנית בשמחה ונכללת מכל הצדדים.</p>

¹ מ"ש "אף לא תיקון כולם שוה" [ע"ח שער סדר אצ"י בקיצור ב'], הוא כמ"ש בזוה"ק (ויקהל דף ריג ע"ב) דכל מלין דעלמא אהדרו כלהו לעקרא ויסודא ושרשא דנפקו מניה, וכן ברע"מ (פ' נשא דף קמה ע"א) דהא באתערותא דלתתא אתער חילא אחרא לעילא. והיינו טעמא דלולב, והיינו טעמא דשופר כו', כי כל א' נוגע בשורשו, וכ"ז הוא ע"פ מ"ש בזוה"ק (תרומה דף קמד סע"א) דעלמא דא איהו כגוונא דעלמא דלעילא, ועלמא דלעילא כל מה דהוה בהאי עלמא הכי איהו לעילא. וכן בפ' תצוה (דף קפו ע"ב) דלית לך מלה בעלמא דלא אית לה דוגמא לעילא, כגוונא דלעילא הכי אית לתתא כו'. וכן בפ' פקודי (דף רכא ע"א) כד ברא קוב"ה עלמא, ברא ליה כגוונא דלעילא, למהוי עלמא דא בדיוקנא דעלמא דלעילא (ביאורים ח"א כז ע"ג).

² רנג ע"א קנד ע"א (הערת הזהר).

<p>לבתר אפיקת לון לבר ואולידת לון כמלקדמין ונשמטא אייהי חדתא השתא כמלקדמין ורזא דא (איכה ג כג) חדשים לבקרים¹ חדשים ודאי כמה דאתמר מה טעם</p>	<p>אחר כך היא מוציאה אותם החוצה ומולידה אותם כמקדם והנשמה היא חדשה כעת כמקדם וסוד זה (איכה ג) חדשים לבוקרים חדשים ודאי כמו שנתבאר למה</p>
<p>ריד/א²</p>	
<p>אינון חדשים בגין רזא דכתיב (&) רבה אמונתך רבה ודאי³ דיכלא לאכללא לון ולאעלא לון לגווה ואפיקת לון ואינון חדתין ועל דא נקטא אחרנין מלעילא ביממא זכאין אינון צדיקיא בעלמא דיין ובעלמא דאתי</p>	<p>הם חדשים משום סוד הכתוב רבה אמונתך רבה ודאי שיכלה להכלילם ולהכניסם לתוכה ומוציאה אותם והם חדשים ולכן לוקחת אחרים מלמעלה ביום אשרי הצדיקים בעולם הזה ובעולם הבא.</p>
<p>אדהכי נהר יממא אמר רבי אבא נקום ונהך ונודה לרבון עלמא קמו ואולו ועלו ולבתי אהדרו חברייא לגביה אמרו ליה מאן דשרי לסיים שבחא זכאה חולקנא בארחא דא דכל האי זכינא לאעטרא ליה לקודשא בריך הוא ברזין דחכמתא</p>	<p>בין כך האיר היום אמר רבי אבא נקום ונלך ונודה לרבון העולם קמו והלכו והתפללו ואחר כך חזרו אליו החברים אמרו לו מי שהתחיל שיסים את השבח אשרי חלקנו בדרך הזו שכל זה זכיננו לעטר את הקדוש ברוך הוא בסודות החכמה.</p>
<p>פתח רבי אבא ואמר ויעש בצלאל את הארון עצי שטים וגו' הכא אף על גב דכל רזין דמשכנא הא אוקמוה חברייא באדרא⁴ קדישא הכא אית לאסתכלא דהא רזא דא מתעטרא בכמה רזין למילף חכמתא ארון דא איהו רזא למיעל תורה שבכתב⁴ ואתגניז ביה בשית לוחין (ס"א) ואתגניזו ביה שית לוחין ואינון שית מסחרין) מסחרין ודא אקרי ארון⁵ כד סחרן אינון שית למהוי כחדא⁶ כדין איהו</p>	<p>פתח רבי אבא ואמר ויעש בצלאל את הארון עצי שטים וגו' כאן אף על גב שכל סודות המשכן הרי פרשוה החברים בחדר הקדוש כאן יש להסתכל שהרי סוד זה מתעטר בכמה סודות ללמד חכמה ארון זה הוא סוד להכניס תורה שבכתב ונגנזה בו בששה לוחות (ונגנזו בו ששה לוחות והם ששה מסובבים) מסובבים וזה נקרא ארון כשסובבים אותם ששה להיות כאחד אז הוא גוף אחד להכניס בו סוד</p>

¹ הנשמה שעולה בכל לילה ומקבל שם תוספות אור ומוחין ומתחדש בכל יום בסוד (איכה ג כג) חדשים לבקרים (כללים ח"א יא ע"ד).

²

³ בראשית יט ע"ב (הערת הזהר).

⁴ ר ע"א (הערת הזהר). פי' לעולם מלת רזא נאמר על היסוד כי הוא דבר נסתר וסוד והנה ארון הוא יסוד דנוקבא ולעולם התורה הוא יסוד הזכר באיזה מקום שיהיה והכא מדבר בזעיר אנפין שהוא התורה שבכתב וארון יסוד דנוק' למיעל בה תורה שבכתב דהיינו יסוד דז"א ואתגניז ביה כי נכנס בתוכו ממש (זהר הרקיע).

⁵ אעפ"י שלא היו בארון אלא ה' לוחין א' למטה וד' בד' צדדיו כי הכפורת אינה בכלל כדלקמן עכ"ל אמר שהם ו' משום שאחר שנתחברו כל הה' ונעשו א' נעשה בחי' אחרת בהם הרי הם ו' והנה הלוחות הם בחי' ה"ג שבנוק' וכן לוח עולה ד"ם שהם הגבורות והלוח הוא הכלי שמקבל הכתיבה שהם ה"ח דז"א וה"ג הם ה' וכשהם מתחברים נעשים א' והיא כוללן ביסוד דילה הרי בחי' אחרת והרי הם ו' (זהר הרקיע)..

⁶ כי מעיקרא הם ביסוד שלה זעג"ז וכשהם נעשים בהיקף ככלי שיש בו בית קיבול לקבל בו טיפת הזכר כדן איהו גופא חדא לאעלא ביה רזא דאורייתא שהוא יסוד דז"א כנז' כי רזא דאורייתא שהוא יסוד דז"א כנז' כי רזא דאורייתא שהוא יסוד דז"א כנז' כי רזא הוא היסוד והוא שם היסוד בין דזכר ובין דנקבה סוד דנוק' הוא מנין יין שהם ה"ג שביסוד שלה ובדכורא ה"ח המגולי' שהיא בחי' הטיפה והם ב"ח דנ"ה שהם ב' הויות גימ' ב"ן וב"ש הת"ת הם ה"ח ס"ה הם ע' והרי סוד דדכורא והי' היא הטיפה לעולם. ואמר שגם התורה נכנס שם בשית סטרין ומפרש

<p>גופא חד לאעלא ביה רזא דאורייתא בשית סטריין (שש קצוות) וארון</p>	<p>התורה בששה צדדים וארון.</p>
<p>לוהיין אינון חמש ועאלין ביה חמש ספרים ואינון חמש אינון שית בחד דרגא דאעיל בה בגניזו¹ דאקרי רזא דכלא והאי איהו רזא דברית כד עאל דא² גו אינון חמש לוהיין כדין קיימא ארונא ואורייתא ברזא דתשע דרגין³ דאינון תריין שמהן יהו"ה אלהים⁴ ולבתר קיימא לוחא חדא רזא עלאה⁵ דחפי על כלא⁶ וההוא הוי רזא דההוא רקיעא דסחרא וחפי על כלא וכלהו קיימי בגניזו</p>	<p>והלוחות הם חמשה ומכניסים בו חמשה ספרים ואותם חמשה הם ששה בדרגה אחת שנכנסת בה בנסתר שנקראת סוד הכל וזהו סוד הברית כשזה נכנס לתוך אותם חמשה לוחות אז עומד הארון והתורה בסוד של תשע דרגות שהן שני שמות יהו"ה אלהים ואחר כך עומד לוח אחד סוד עליון שמכסה על הכל והוא אותו הסוד של אותו רקיע שמסובב ומכסה על הכל וכולם עומדים בסתר.</p>
<p>הכא אית לן לאסתכלא ולמנדע ריזין דארונא אית ארון ואית ארון דא לקבל דא פתח ואמר (ש"ב כד כג) הכל נתן ארונה המלך למלך וגו' וכי ארונה מלך הוה ואף על גב דחברייא אוקמוה אלא דוד דכתיב ביה (שם ה ח) כל מכה יבوسی ויגע בצנור וגו' ואיהו נטל ותפיש לירושלם ומדידה הוה אמאי קנה בכספא ואי תימא אף על גב דהות ירושלם דידיה דדוד ההוא אתר אחסנתיה דארונה הוה כמה דהוה בנבות היזרעאלי דאף על גב דשליט אחאב והוה מלכא אצטריך למתבע לנבות ההוא כרם אוף הכי דוד</p>	<p>כאן יש להסתכל ולדעת את סודות הארון יש ארון ויש ארון זה כנגד זה פתח ואמר (שמואלב כב) הכל נתן ארונה המלך למלך וגו' וכי ארונה היה מלך ואף על גב שבארוה החברים אלא דוד שכתוב בו כל מכה יבסי ויגע בצנור וגו' והוא נטל ותפס את ירושלים ומשלו היה ולמה קנה בכסף ואם תאמר שאף על גב שירושלים היתה של דוד אותו מקום היה נחלתו של ארונה כמו שהיה בנבות היזרעאלי (מלכיםא כא) שאף על גב ששלט אחאב והיה מלך הצטרך לבקש אותו כרם מנבות אף כך דוד.</p>
<p>אלא ודאי ארונה מלכא הוה וההוא אתר ברשותיה הוה והוה שליט עלוי וכד מטא זמנא לנפקא מתחות ידיה לא נפיק אלא בסניאות דמא וקטולא בישראל לבתר קאים ההוא מלאכא מחבלא על ההוא אתר ותמן כד הוה קטיל וקאים בההוא אתר לא הוה יכיל ותשש חיליה</p>	<p>אלא ודאי ארונה היה מלך ואותו מקום היה ברשותו והיה שולט עליו וכשהגיע זמן לצאת מתחת ידו לא יצא אלא בהרבה דם והרג בישראל ואחר כך עמד המלאך המשחית על אותו מקום ושם כשהיה הורג ועומד באותו מקום לא היה יכול ותשש כחו.</p>
<p>וההוא אתר אתר דאתעקד ביה יצחק הוה</p>	<p>ואותו מקום המקום שנעקד בו יצחק</p>

ואזיל דאע"ג דהתורה אין בה רק ה' ספרים ועכ"ז כמו הלוחות שהם ג"כ ה' ועם הכולל כשמתחברים הם בחי' ו' כן הם ה' ספרים אינון שית (זהר הרקיע).

¹ והיינו בחי' היסוד שחוזר וכולל כולם בחי' ו' ועל היסוד אמר בחד דרגא דאעיל בה בגניזו דאיקרי רזא דכולא שכולל כל הה"ח בו והוא בחי' ו' (זהר הרקיע).

² הוא היסוד (זהר הרקיע).

³ ריג ע"א (הערת הזהר).

⁴ שהם ט' אותיות ה' אותיות דאלה"ם הם הה"ג שלה וה' אחרונה שבהויה הם הה"ח שהוא הטיפה שלו כי יה"ו שבהויה הם רישא וגופא שלו וה' אחרונה היא בחי' מלכות שבו הרי ט' דרגין דאינון ב' שמהן וע"כ דיבר בארון (זהר הרקיע).

⁵ דהיינו יסוד אימא והוא יסוד דהאי רקיע דסחרא וכו' שהוא בינה אור המקיף קו ירוק המקיף את העולם ואע"פ שהתורה שבפנים יש בה קדושה יותר מהכפרת לפי שהתורה הוא הפנימיות ז"א והכפרת היא חיצונית אי' זר שעליו הם ה"ח העולים למעל' בסוד אור חוזר כנודע שעולים למעלה מיסוד אי' (זהר הרקיע).

⁶ אח"כ דיבר בכפרת וז"ש ולבתר קיימא לרזא חדא רזא עלאה דחפי על כולא. שהיא כפרת יסוד אימא החופפת על הבנים ופי' סוד הכפרת (זהר הרקיע).

<p>דתמן בנה אברהם מדבחה ועקד ליה ליצחק בריה כיון דחמא קודשא בריך הוא ההוא אתר אתמלי רחמין הדא הוא דכתיב (דה"א כא טו) ראה יהו"ה וינחם וגו' מהו ראה יהו"ה חמא עקידת יצחק בההוא אתר ותב ורחם עליהו</p>	<p>היה ששם בנה אברהם מזבח ועקד את יצחק בנו כיון שראה הקדוש ברוך הוא אותו מקום התמלא רחמים זהו שכתוב ראה ה' וינחם וגו' מה זה ראה ה' ראה עקדת יצחק באותו מקום ושב ורחם עליהם.</p>
<p>מיד ויאמר למלאך המשחית רב עתה וגו' מהו רב הא אוקמוה טול הרב אלא הכי הוא כתיב הכא רב וכתוב התם (דברים א ו) רב לכם שבת בהר הזה אף הכי נמי רב רב לך למהוי האי אתר תחות ירך שנין סגיאין הוה תחות ירך מכאן ולהלאה רב אהדר אתרא למאריה ועם כל דא (בדמא) במותא וממונא נפק מתחות ידיה</p>	<p>מיד ויאמר למלאך המשחית רב עתה וגו' מה זה רב הרי פרשוה קח את הרב אלא כך הוא כתוב כאן רב וכתוב שם רב לכם שבת בהר הזה אף כך גם רב רב לך שיהיה מקום זה תחת ירך שנים רבות היה תחת ירך מכאן והלאה רב החזר את המקום לבעליו ועם כל זה (בדס) במות ובממון יצא מתחת ידו.</p>
<p>אמאי אקרי ארונה אלא כתיב (&) ארונה וכתוב (&) ארנן בעוד דההוא אתר הוה תחות ידיה אקרי ארונה ארון דסטרא אחרא ועל דאתוספו ביה אתוון יתיר הכי אצטריך¹ לאתוספא לההוא רע עין רוא דסטרא אחרא וההוא תוספת איהו גריעותא לגביה</p>	<p>ולמה נקרא ארונה אלא כתוב ארונה וכתוב ארנן בעוד שאותו מקום היה תחת ידו נקרא ארונה ארון של הצד האחר ועל שנוספו בו אותיות יתרות כך צריך להוסיף לאותו רע עין סוד של הצד האחר ואותה תוספת היא חסרון לו.</p>
<p>בסטר קדושה גרעין ליה אתוון ואתוספ קדושתיה ודא רוא דכתיב (מ"א ז כה) על שני עשר בוקר גרע מ"ם</p>	<p>בצד הקדושה גורעים לו אותיות ונוספת קדשתו וזהו סוד הכתוב על שני עשר בוקר גרע מ"ם</p>
<p>ריד/ב²</p>	
<p>דלא כתיב שנים אלא שני ולסטרא אחרא³ יהבין ליה תוספת אתוון דכתיב (&) ויעש יריעת עזים לאהל על המשכן עשתי עשרה יריעות תוספת אתוון ואיהו גריעותא ובסטרא דקדושה שני עשר ולא יתיר והכא עשתי עשרה וכלא איהו גריעו לגביה והכי אצטריך לההוא רע עין לאשלמא עיניה ואיהו בגריעו (כגוונא דא ארונה תוספת אתוון ולא כתיב (&) ארון)</p>	<p>שלא כתוב שנים אלא שני ולצד האחר נותנים תוספת אותיות שכתוב ויעש יריעת עזים לאהל על המשכן עשתי עשרה יריעת תוספת אותיות והוא חסרון ובצד הקדושה שני עשר ולא יתיר וכאן עשתי עשרה והכל הוא חסרון אליו וכך צריך לאותו רע עין להשלים את העין שלו והוא בחסרון (כדוגמא זו ארונה תוספת אותיות ולא כתוב ארון).</p>
<p>תא חזי סטרא דקדושה אקרי ארון הברית⁴ וההוא ארון הברית אתחזי לגופא למיעל ביה דיוקנא דאדם ועל רוא דא אינון חסידי קדישין כד הוו מפטרי מהאי עלמא הוו אעלין לון בארון דהא סטרא אחרא לא מתתקן בגופא ולא איהו בכללא דגופא דאדם ובגין דא לא</p>	<p>בא וראה צד הקדושה נקרא ארון הברית ואותו ארון הברית ראוי לגוף להכניס בו דמות אדם ועל סוד זה אותם חסידים קדושים כשהיו נפטרים מהעולם הזה היו מכניסים אותם בארון שהרי הצד האחר אינו מתקן בגוף ואינו בכלל של גוף האדם ולכן לא נבראו גופים</p>

¹ קסד ע"ב (הערת הזהר).
²

³ קסד ע"ב (הערת הזהר).
⁴

<p>אתברון גופייה לההוא סטרא אחרא בגין דלאו אינון בכללא דגופא דאדם¹</p>	<p>לאותו צד האחר משום שאינם בכלל של גוף אדם.</p>
<p>ביוסף מה כתיב (בראשית נ כו) ויישם בארון תרין יודי"ן אמאי אלא דאתחבר ברית בברית רוא דלתתא ברוא דלעילא ועאל בארונא מאי טעמא (ס"א תא הזי סטרא דקדושה אקרי ארון הברית וההוא ארון הברית אתתקן לאעלא ביה רוא דאורייתא דאיהי רוא דיוקנא דגופא קדישא כגוונא דא לתתא אתתקן ארונא לאעלא ביה דיוקנא דגופא רוא דאדם ומאן איהו דקאים ברוא דאדם מאן דנטיר את קיימא קדישא ועל רוא דא אינון חסידי קדישין כד הוו מפטרי מהאי עלמא הוו אעלין לון בארונא בגין דלא אתהזי למיעל בארונא אלא מאן דנטיר להאי ברית את קיימא קדישא ביוסף מה כתיב (&) ויישם (בארון) בגין דנטיר ברית קדישא ואתקיים ביה להכי אתהזי לאעלא בארון וכלא כדקא הזי</p>	<p>מה כתוב ביוסף ויישם בארון למה שתי יודי"ם אלא שהתחברה ברית בברית סוד שלמטה בסוד שלמעלה ונכנס בארון (בא וראה צד הקדושה נקרא ארון הברית ואותו ארון הברית נתקן להכניס בו סוד התורה שהיא סוד של הצורה של הגוף הקדוש כמו כן למטה נתקן ארון להכניס בתוכו צורת הגוף סוד האדם ומי הוא שנמצא בסוד אדם מי ששומר אות ברית הקדוש ועל סוד זה אותם חסידים קדושים כאשר היו נפטרים מעולם הזה היו מכניסים אותם בארון משום שלא ראוי להיכנס בארון אלא מי ששמר לברית זו אות קיום הקדוש ביוסף מה כתוב ויישם בארון) למה משום ששמר הברית הקדוש והתקים בו לכן ראוי להיכנס בארון והכל כראוי.</p>
<p>בכה רבי אבא ואמר ווי לבני עלמא דלא ידעי לההוא כסופא ווי לההוא עונשא דכל מאן דבעי עאל בארונא בגין דלא אצטריך למיעל בארונא בר צדיק דידע בנפשיה ואשתמודע בגרמיה דלא חטא בההוא ברית את קיימא קדישא מעולמוי וקא נטיר ליה כדקא יאות ואי לאו לא אצטריך ליה למיעל בארונא ולמפגם ארונא</p>	<p>בכה רבי אבא ואמר אוי לבני העולם שלא יודעים אותה בושה אוי לאותו ענש של כל מי שרוצה להיכנס לארון כי לא צריך להכניס לארון פרט לצדיק שיודע בנפשו ונודע בעצמו שלא חטא באותה ברית אות הברית הקדוש מעלומיו ושמר אותו כראוי ואם לא לא צריך להיכנס לארון ולפגם את הארון.</p>
<p>רוא אצטריך לאתחברא באת קיימא קדישא דאיהו רוא דאתחזי ליה ולא לאחרא דהא ארון לא אתחבר אלא בצדיק דנטיר את קיימא קדישא ומאן דפגים ברית ועאל בארונא ווי ליה דפגים ליה בחייו ווי ליה דפגים ליה במיתתיה ווי ליה מההוא עונשא ווי ליה דפגים את וארון קיימא קדישא ווי ליה לההוא כסופא דנקמין מניה נקמת עלמין נוקמא דעלמא דא ונוקמא דההוא פגמו ורוא דא כתיב (תהלים קכה ג) כי לא ינוח שבט הרשע על גורל הצדיקים</p>	<p>הסוד שצריך להתחבר באות ברית קודש הוא הסוד הראוי לו ולא לאחר שהרי ארון אינו מתחבר אלא בצדיק ששומר ברית קודש ומי שפוגם את הברית ונכנס בארון אוי לו שפגם אותו בחייו ואוי לו שפגם אותו במיתתו אוי לו מאותו ענש אוי לו שפגם האות וארון הברית הקדוש אוי לו מאותה בושה שנוקמים ממנו נקמת עולמים נקמה של העולם הזה ונקמה של אותו פגם וסוד זה כתוב (תהלים קכה) כי לא ינוח שבט הרשע על גורל הצדיקים.</p>
<p>בשעתא דדיינין ליה בההוא עלמא מסתכלן בעובדוי אי הוה פגים רוא דברית קדישא דחתים בבשריה והשתא פגים ארונא (דברית) דיליה בהאי הא לית ליה חולקא בצדיקיא מסתכלן ביה ודיינין ליה ומפקי ליה לבר</p>	<p>בשעה שדנים אותו באותו עולם מסתכלים במעשיו אם היה פוגם את סוד ברית הקדש שחתום בבשרו ועכשיו פוגם את הארון (הברית) שלו בזה לזה אין חלק בצדיקים מסתכלים בו ודנים אותו ומוציאים אותו מכלל של אדם כיון</p>

¹ הקדמה ו ע"ב (הערת הזהר).

<p>מכללא דאדם כיון דאפקי ליה מכללא דאדם אפקי ליה מכללא דכלהו אחרנין דאתעתדו לחיי עלמא ויהבי ליה לההוא (ארוון) סטרא דלא אתכליל ברוא דגופא דאדם כיון דאתמסר לההוא סטרא ווי ליה דאעלין ליה בגיהנם ולא נפיק מניה לעלמין על דא כתיב (ישעיה סו כד) ויצאו וראו בפגרי האנשים הפושעים בי וגו' אינון דאשתארו מכללא דאדם</p>	<p>שהוציאו אותו מכלל של אדם מוציאים אותו מכלל של כל האחרים שנועדו לחיי עולם ונותנים אותו לאותו (ארוון) צד שאינו נכלל בסוד של גוף האדם כיון שנמסר לאותו צד אוי לו שמכניסים אותו לגיהנם ולא יוצא משם לעולמים על זה כתוב ויצאו וראו בפגרי האנשים הפושעים בי וגו' אותם שנשארו מכלל של אדם.</p>
<p>והני מילי כד לא עבד תיובתא שלימתא תיובתא דאיהי אתחזיית לחפייא על כל עובדוי ועם כל דא טב ליה דלא יעול בארונא דהא כל זמנא דגופא קיים נשמטא אתדנת ולא עאלת לאתרה בר אינון חסידי עליונין קדישין דאתחזון לסלקא בגופיהון זכאה חולקהון בעלמא דין ובעלמא דאתי</p>	<p>והדברים הללו כשלא עשה תשובה שלימה תשובה שראויה לכסות על כל מעשיו ועם כל זה טוב לו שלא יכנס לארון שהרי כל זמן שהגוף עומד הנשמה נדונית ולא נכנסת למקומה פרט לאותם חסידים עליונים קדושים שראויים לעלות עם גופם אשרי חלקם בעולם הזה ובעולם הבא.</p>
<p>בגין דלית חובה דקשיא קמי קודשא בריך הוא כהאי מאן דמשקר ופגים להאי את קיימא קדישא ודא לא חמי אנפי שכינתא על חובא דא כתיב (בראשית לח י) ויהי ער בכור יהודה רע בעיני יהויה וכתוב (תהלים ה ה) לא יגורך רע</p>	<p>משום שאין חטא קשה לפני הקדוש ברוך הוא כמו זה שמשקר ופוגם את אות ברית הקדש וזה אינו רואה פני שכינה ועל חטא זה כתוב (בראשית לח) ויהי ער בכור יהודה רע בעיני ה' וכתוב לא יגרך רע.</p>
<p>מה כתיב הכא ויעש בצלאל את הארון וכי אמאי לא עבדו אינון חכימין דעבדו משכנא ית ארונא אלא בצלאל סיומא דגופא דאיהו¹ רוא דברית קדישא ונטר ליה ואיהו קאים בעדבא דחולקיה איהו אשתדל בעובדא דיליה ולא אחרא אתו כלהו חברייא ונשקו ליה</p>	<p>מה כתוב כאן ויעש בצלאל את הארון וכי למה לא עשו אותם החכמים שעשו את המשכן את הארון אלא בצלאל סיום הגוף שהוא סוד הברית הקדוש ושמר אותו והוא עומד בנחלת חלקו הוא השתדל במעשה שלו ולא אחר באו כל החברים ונשקו אותו.</p>
<p>כד מטו לגבי דרבי שמעון וסדרו מלין אלין קמיה כל מה דאתמר בההוא ארחא פתח ואמר (משלי ד יח) וארח צדיקים כאור נגה הולך ואור עד נכון היום</p>	<p>כשהגיעו לרבי שמעון וסדרו הדברים הללו לפניו כל מה שנאמר באותה דרך פתח ואמר וארח צדיקים כאור נגה הולך ואור עד נכון היום</p>
<p>רטו/א²</p>	
<p>האי קרא אתמר אבל האי קרא אית לאסתכלא ביה וארח צדיקים ההוא ארחא דצדיקיא אזלי ביה איהו ארח קשוט ארחא דקודשא בריך הוא אתרעי ביה ארחא דאיהו אזיל קמיהו וכל אינון רתיכין אתיין למשמע מלין דאינון ממללן ואמרי בפומיהו כאור נגה</p>	<p>הפסוק הזה נתבאר אבל בפסוק הזה יש להתבונן וארח צדיקים אותה דרך שהצדיקים הלכו בה היא דרך אמתית דרך שהקדוש ברוך הוא רוצה בה הדרך שהוא הולך לפנייהם וכל אותן מרכבות באות לשמע דברים שהם מדברים</p>

¹ רעד ע"א (הערת הזהר).

<p>דנהיר ואזיל ולא אתחשך (ס"א כלל) כארח דאינון חייביא דארה דלהון אתחשך תדיר כמה דאת אמר (משלי ד יט) דרך רשעים כאפלה וגו'</p>	<p>ואומרים בפיהם כאור נגה שמאיר והולך ולא נחשך (כלל) כדרך אותם הרשעים שדרכם תמיד חשוכה כמו שנאמר דרך רשעים כאפלה וגו'.</p>
<p>דבר אחר וארח צדיקים מה בין ארח לדרך הא אוקמוה אבל¹ ארח הוא דהשתא אתפתח ואתגלייא ואתעביד בההוא אתר ארח דלא כתישו ביה רגלין מקדמת דנא דרך כמה דאת אמר (ישעיה סג ב) כדורך בנת דכתשין ביה רגלין כל מאן דבעי</p>	<p>דבר אחר וארח צדיקים מה בין ארח לדרך הרי פרשוה אבל דרך היא שעכשיו נפתחה ונגלתה ונעשה באותו מקום דרך שלא כתשו בה רגלים מקדם לכן דרך כמו שנאמר כדרך בגת שכותשים בו רגלים כל מי שרוצה.</p>
<p>ועל דא לצדיקיא קארי ארח דאינון הוו קדמאי למפתח ההוא אתר ולא על כל אתר איהו אלא אף על גב דאחרנין בני עלמא אזלי בההוא אתר השתא דאזלין ביה צדיקיא איהו אתר חדתא דהשתא חדתא איהו ההוא אתר כמה דלא אזיל ביה בר נש אחרא לעלמין בנין דצדיקיא עבדין חדתא לכל ההוא אתר בכמה מלין עלאיין דקודשא בריך הוא אתרעי בהון</p>	<p>ועל זה לצדיקים קורא ארח שהם היו ראשונים לפתח אותו מקום ולא כל המקום ההוא אלא אף על גב שאחרים בני העולם הולכים באותו מקום עכשיו שהולכים בה צדיקים הוא מקום חדש שעכשיו אותו מקום הוא חדש כמו מי שלא הלך בו אדם אחר לעולמים משום שצדיקים עושים חדוש לכל אותו מקום בכמה דברים עליונים שהקדוש ברוך הוא מתרצה בהם.</p>
<p>ותו דשכינתא אזלא בההוא אתר מה דלא הות מקדמת דנא ובנין כך ארח צדיקים אקרי בנין דאתארת ביה אושפיזא עלאה קדישא דרך איהו פתוח לכלא וכתשין ביה כל מאן דבעי אפילו אינון חייבין דרך רוא דא (שם מג יז) הנותן בים דרך² בנין דדרך ביה סטרא אחרא דלא אצטריך ושלטי לסאבא משכנא ועל דא צדיקיא בלחודדיהו קיימי ושלמי בההוא אתר דאקרי ארח כמה דאוקימנא דרך פתוח לכלא להאי סטרא ולהאי סטרא</p>	<p>ועוד ששכינה הולכת באותו מקום מה שלא היה מקדם לכן ולכן נקרא ארח צדיקים משום שהתארח בו אורח עליון קדוש דרך היא פתוחה לכל וכותשים בה כל מי שרוצה אפילו אותם הרשעים דרך סוד זה (שם מג) הנתן בים דרך משום שדורך בו הצד האחר שלא צריך ושולט לטמא את המשכן ועל זה צדיקים לבדם עומדים ושולטים באותו מקום שנקרא ארח כמו שבארנו דרך פתוחה לכל לצד זה ולצד זה.</p>
<p>ואתון קדישי עליונין ארח קדישא עלאה אודמן לגבייכו וארחתון ביה ומלין מעלין עלאיין (נ"א אלין) אתסדרו קמי עתיק יומין זכאה חולקבון</p>	<p>ואתם קדושים עליונים דרך קדושה עליונה הזדמנה לכם והתארחתם בה ודברים מעלים עליונים (אלו) הסתדרו לפני עתיק הימים אשרי חלקכם.</p>
<p>פתח רבי שמעון ואמר (דברים לד ט) ויהושע בן נון מלא רוח חכמה כי סמך משה וגו' בכמה אתר תנינן דמשה אנפוי כאנפי שמשא ויהושע כאנפי סיהרא דלית נהורא לסיהרא אלא נהורא דשמשא כד נהר לסיהרא וסיהרא מגו שמשא אתמליא וכד אתמליא כדין קיימא באשלמותא</p>	<p>פתח רבי שמעון ואמר (דברים לד) ויהושע בן נון מלא רוח חכמה כי סמך משה וגו' בכמה מקומות מצאנו שפני משה כפני השמש ויהושע כפני הלבנה שאין אור ללבנה אלא אור השמש כשמאיר ללבנה והלבנה מתמלאת מתוך השמש וכשמתמלאת אז עומדת בשלמותה.</p>

¹ קלז ע"א ויקרא פח ע"א (הערת הזהר).
² בסוד דרך נחש ח"ו (רח"ו).

<p>אשתלמותא דסיהרא מאן איהו רזא דכלא דאקרי דמות¹ ברזא דשמשא עלאה יהו"ה דהא בשמא דא לא קאים בר בזמנא דקיימא באשלמותא דהא כמה שמהן אינון דאחסינא ואתקרי בהו כך כפום שעתא דקיימא ביה (וכפום שעתא דקיימא ביה) הכי אקרי בההוא שמא ממש וכד קיימא ברזא דאשלמותא ואשתלמותא מכל סטרין כדין אקרי יהו"ה אשלמותא דילה באשלמותא דלעילא² דירתא ברתא לאמה</p>	<p>השתלמות הלבנה מי הוא סוד של הכל שנקרא דמות בסוד השמש העליון יי שהרי בשם הזה אינו עומד רק בזמן שעומדת בשלמות שהרי כמה שמות הם שירשה ונקראת בהם כפי השעה שעומדת בה (וכפי השעה עומדת בה) כך נקראת באותו שם ממש וכשעומדת בסוד השלמות ונשלמת מכל הצדדים אז נקרא ידו"ד השלמתה כהשלמה שלמעלה שירשה הבת את אמה.</p>
<p>והיינו (ד"א נהירו) בחמיסר יומין דכתיב (ויקרא כג לד) בחמשה עשר יום לחדש השביעי הזה וכתוב (שם כז) אך בעשור (יום) לחדש השביעי וכלא רזא חדא כד קיימא עלמא דאתי³ ברזא דכל עשר אמירן על האי חדש אקרי בעשור⁴ וכד אתרשימת סיהרא באשלמותא חדא בינייהו אקרי בחמשה עשר דהא ה' אתחברת ואתחקקת בינייהו</p>	<p>והינו (הארה) בחמשה עשר ימים שכתוב (ויקרא כג) בחמשה עשר יום לחדש השביעי הזה וכתוב אך בעשור (יום) לחדש השביעי והכל סוד אחד כשעומד העולם הבא בסוד של כל עשר האמירות על החדש הזה נקרא בעשור וכשנרשמת הלבנה בשלמות אחת ביניהן נקרא בחמשה עשר שהרי ה' התחברה ונחקקה ביניהם.</p>
<p>ורזא דא י"ה וכד קיימא בשמא דא כדין אתחבר בה' ואיהי אתוספא (ד"א לגבי תתאי למיזין לון ולמיהב לון טרפייהו ואתוספא) איהי ברזא דאת ה' כמלקדמין חדא לאתחקקא ולא אתחברא ברזא דלעילא וחדא למיהב מזונא לתתא וכדין קיימא סיהרא באשלמותא לכל סטרין עילא ותתא ברזא דשמא דא למהוי כלא רזא חדא ושלימו חד</p>	<p>וסוד זה י"ה וכשעומדת בשם זה אז מתחברת בה' והיא נוספת (אל) התחתונים לזון אותם ולתת להם טרפם (ומתוספת) היא בסוד האות ה' כמקדם אחד להחקק ולהתחבר בסוד שלמעלה ואחד כדי לתת מזון למטה ואז עומדת הלבנה בשלמות לכל הצדדים מעלה ומטה בסוד השם הזה להיות הכל סוד אחד ושלמות אחת.</p>
<p>יהושע דא איהו רזא דאשלמותא דסיהרא באלין אתוון בן נו"ן נו"ן ודאי דהא נ' רזא דסיהרא איהי מלא ברזא דאשלמותא דשמא קדישא כדין איהו מלא רוח חכמה ודאי</p>	<p>יהושע זהו סוד של השלמת הלבנה באותיות הללו בן נו"ן נו"ן ודאי שהרי נון היא סוד הלבנה מלא בסוד ההשלמה של השם הקדוש ואז הוא מלא רוח חכמה ודאי.</p>
<p>בגין דנקודה עלאה דאיהי י' אתפשט ואפיק רוח⁵ וההוא רוח עביד היכלא⁶ וההוא רוח</p>	<p>משום שהנקודה העליונה שהיא י' מתפשטת ומוציאה רוח ואותה רוח עושה היכל ואותה רוח מתפשטת</p>

¹ (מלכות רח"ו).

² ק ע"ב (הערת הזהר).

³ דעשר אמירן הן בה כידוע, אלקים דמעשה בראשית. והוא מסט' דחכמה דבה, יר"ד של ה"א, וה"א עצמה. והוא חמשה עשר. והוא דירתא סיהרא לה, ונעשית ה', בשלימו, בין העשור כמו שמפרש והולך. ואמר ו"ה איהו כד קיימא כו'. שר"ל וכן כד היא אשתלמת מבעלה, היא ברזא דו"ה. והיא שם הו"ה בשלימו. וב' הה"ן הן א' ברזא דלעילא וא' למיהב מזונא לתתא כמו שמפרש והולך. וז"ס נו"ן, ב' נונ"ן הם ב' הה"ן דאשתלימו מיר"ד, ו' באמצעיתא ו', הרי הו"ה שלימה. ויר"ד וא"ו הן כוללין ב' הה"ן, שלכן ב' הה"ן אשתלימו מיר"ד, וכן ו' בין ב' הה"ן וכמו שמפרש והולך דאיהי י' אתפשט ואפיק רוח כו' ההוא רוח אתפשט כו'. וזהו ו' דכליל למעלה ולמטה, ישראל ויעקב, כנז' בר"פ תרומה {קכו:}. ור"ל שזהו רוח חכמה, רוח של חכמה (יהל אור).

⁴ קפה ע"ב (הערת הזהר).

⁵ ו"ק של אבא (רח"ו).

⁶ בינה (רח"ו).

עמוד | 483

<p>אתפשט ואתעביד שית סמדין ההוא רוח אתפשט ברזא דכל אלין ואמלי ועביד היכלא לתתא¹ ואתמלי בלא ואתעביד רזא</p>	<p>ונעשית לשה צדדים אותה רוח מתפשטת בסוד של כל אלה וממלא ועושה היכל למטה והכל מתמלא ונעשה סוד</p>
<p>רטו/כ²</p>	
<p>דשמא קדישא באשלמותא חדא³</p>	<p>השם הקדוש בהשלמה אחת.</p>
<p>ובגין דא יהושע מלא רוח חכמה בגין כי סמך משה את ידיו עליו דאיהו אריק ברכאן עליה ואתמלי בירא מניה ואתון קדישי עליונין כל חד מנייכו אתמלי רוח חכמה וקיימא באשלמותא ברזין דחכמתא בגין דקודשא ברוך הוא הוא אתרעי בכו ואסמך ידיו עלייכו זכאה חולקי דעיני חמו דא וחמו שלימו דרוח הכמתא בכו</p>	<p>ולכן יהושע מלא רוח חכמה משום כי סמך משה את ידיו עליו שהוא הריק עליו ברכות ונתמלאה הבאר ממנו ואתם קדושים עליונים כל אחד מכם התמלא רוח חכמה ועומד בשלמות בסודות החכמה משום שהקדוש ברוך הוא התרצה בכם וסמך ידו עליכם אשרי חלקי שעיני ראו את זה וראו את שלמות רוח החכמה בכם.</p>
<p>פתח ואמר כתיב (ויקרא יט כו) לא תאכלו על הדם לא תנחשו ולא תעוננו האי קרא אוקמוה ורזא דמלה האי מאן דאכיל בלא צלותא דיצלי (ד"א קדם דאכיל) על דמיה שקיל איהו כמנחש ומעונן</p>	<p>פתח ואמר כתוב לא תאכלו על הדם לא תנחשו ולא תעוננו פסוק זה פרשוהו וסוד הדבר זה מי שאוכל בלי תפלה שיתפלל (קדם שאוכל) על דמו שקול הוא כמנחש ומעונן.</p>
<p>בגין דבליליא נשמתא סלקת (ואשתטחת) למחמי ברזא דיקירא עלאה כל חד וחד כמה דאתחזי ליה ואשתאר בר נש בההוא הילא דאשתתף (נ"א דאתפשט) גו דמא לאתקיימא גופא ועל דא (ס"א ועם כל דא) טעים טעמא דמותא וההוא הילא לא מתעתדא לאתערא גו ההוא הילא דנשמתא ולקבלא ליה וכד אתער בר נש לאו איהו דכי והא אוקימנא דסטרא אחרא שליט על אתר דקיימא בלא נשמתא</p>	<p>משום שבלילה הנשמה עולה (ומשתטחת) לראות בסוד הכבוד העליון כל אחד ואחד כמו שראוי לו ונשאר האדם באותו כח שהשתתף (שהתפשט) בתוך הדם לקיים הגוף ולכן (ועם כל זה) טועם טעם של מות ואותו כח לא נועד להתעורר לתוך אותו כח של הנשמה ולקבל אותו וכשמתעורר האדם אינו טהור והרי בארנו שצד האחר שולט על מקום שעומד בלי נשמה.</p>
<p>כיון דאתדכי במיא ואף על גב דאשתדל בר נש באורייתא (נ"א טעים טעמא דמותא דסטרא אחרא שליט על אתר דקיימא בלא נשמתא וכד אתער בר נש אף על גב דאשתדל באורייתא) ההיא נשמתא לא אתקיימת באתרה ולא שלטא ביה בכר נש בר הילא דדמא בלחודוי דאקרי נפש ההיא דאתפשטא בדמא תדיר והא אוקימנא וכד יצלי בר נש צלותא דפלהנא דמאריה כדין מתיישבא הילא דדמא באתריה ואתגבר הילא דנשמתא ואתיישבא על ההוא אתר וכדין בר נש</p>	<p>כיון שנטהר במים ואף על גב שהשתדל אדם בתורה (טועם טעם מיתה שהצד האחר שולט במקום שנמצא בלא נשמה וכשמתעורר בן אדם אף על גב שמשתדל בתורה) אותה נשמה לא חוזרת למקומה ולא שולטת באדם פרט לכח הדם לבדו שנקרא נפש אותה שמתפשטת בדם תמיד והרי בארנו וכשיתפלל אדם תפלה של עבודת אדונו אז מתישב כח הדם במקומו ומתגבר כח הנשמה ומתישבת על אותו מקום ואז אדם משלם לפני אדונו כמו שצריך נפש</p>

¹ נוק' (רח"ו).

²

³

<p>אשתלים קמי מאריה כמה דאצטריך נפש לתתא ורוא דמלה דנשמתא לעילא</p>	<p>למטה וסוד הדבר שהנשמה למעלה.</p>
<p>ועל דא מאן דצלי צלותא עד לא ייכול קאים גרמיה כמה דאצטריך וסלקא נשמתא על אתר מותבה כמה דאצטריך ואי אכיל עד לא צלי צלותיה לאתיישבא דמא על אתריה הא איהו כמנחש ומעונן בגין דהא איהו ארחיה דמנחש לסלקא לסטר אחרא ולמאכא סטרא דקדושה</p>	<p>ועל כך מי שמתפלל תפלה טרם שיאכל מעמיד עצמו כמו שצריך ועולה הנשמה על מקום מושבה כמו שצריך ואם אכל טרם שיתפלל תפלתו שיתישב הדם על מקומו זהו כמנחש ומעונן משום שזו דרכו של מנחש לעלות לצד האחר ולהנמיך את הצד של הקדשה.</p>
<p>אמאי אקרי בר נש ההוא דאשתדל בההוא סטרא מנחש על דאשתדל בההוא נחש לאתקפא חיליה ולאנתגברא ודא איהו כמאן דפלה לאלהים אחרים וכן האי פלח לההוא חילא דדמא ולא פלח ליה לקודשא בריך הוא לאתקפא סטרא דנשמתא סטרא דקדושה</p>	<p>למה נקרא אותו אדם שמשתדל באותו צד מנחש על שהשתדל עם אותו נחש לחזק כחו ולהגבירו וזהו כמי שעובד אלהים אחרים וכן זה עובד לאותו כח של הדם ולא עובד את הקדוש ברוך הוא לחזק את צד הנשמה הצד של הקדשה.</p>
<p>מעונן דאשתדל בחובה ולא אשתדל בזכו ואי תימא הא קיימא נ' באמצעיתא הכי הוא ודאי דהא לא יכלין לשלטאה בההוא סטרא אחרא עד דאתערבי ביה ערובא דסטר קדושה כחוטא חד דקיק מאן? דבעי לקיימא שקרא יערב בה מלה דקשוט בגין דיתקיים ההוא שקרא ועל דא עון מלה דשקר הוא ובגין לקיימא ליה עאלין בה מלה דקשוט ודא איהו נ' בדא מקיימי לההוא שקר ומאן דלא צלי צלותא לקמי קודשא בריך הוא עד לא ייכול על דמיה כמנחש ומעונן</p>	<p>מעונן שמשתדל בחטא ולא משתדל בזכויות ואם תאמר הרי עומדת נ' באמצע כך זה ודאי שהרי לא יכולים לשלט באותו הצד האחר עד שמערבים בה ערוב של צד הקדושה כחוט אחד דקיק מי שרוצה להעמיד שקר יערב בו דבר אמת כדי שיתקים אותו שקר ועל זה עון דבר שקר הוא וכדי להעמידו מכניסים בו דבר אמת וזוהי נ' בזה מעמידים את אותו שקר ומי שלא מתפלל תפלה לפני הקדוש ברוך הוא טרם שיאכל על דמו כמנחש ומעונן.</p>
<p>צלותא דבר נש כמה דאמרתון אתון קדישי עליונין זכאה חולקבון דהא בצלותא מתתקן גופיה ונפשיה דבר נש ואתעביד שלים צלותא איהי תקונין מתקנן דמתתקנן כחדא ואינון ארבע תקונא קדמאה תקונא דגרמיה לאשתלמא תקונא תניינא תקונא דהאי עלמא תקונא תליתאה תקונא דעלמא לעילא בכל אינון חילי שמיא תקונא רביעאה תקונא דשמא קדישא ברזא דרתיבין קדישין וברזא דעלמין כלהו עילא ותתא בתקונא (דרוין דשמא קדישא) בדקא יאות</p>	<p>תפלת אדם כפי שאמרתם אתם קדושים עליונים אשרי חלקכם שהרי בתפלה מתתקנים גופו ונפשו של אדם ונעשה שלם תפלה היא תקונים מתקנים שמתתקנים כאחד והם ארבעה תקון ראשון תקון של עצמו להשתלם תקון שני תקון של העולם הזה תקון שלישי תקון של העולם שלמעלה בכל אותם חיילות השמים תקון רביעי תקון של השם הקדוש בסוד המרכבות הקדושות ובסוד כל העולמות מעלה ומטה בתקון (של סודות השם הקדוש) כראוי.</p>
<p>תקונא קדמאה תקונא דגרמיה בגין דאצטריך לאתקנא גרמיה במצוה וקדושה ולאשתקנא בקרבנין ועלוון לאתדכאה</p>	<p>תקון ראשון תקון של עצמו משום שצריך לתקן את עצמו במצוה וקדושה ולהתתקן בוקרבנות ועולות להטהר.</p>
<p>תקונא תניינא בתקונא דקיומא דהאי עלמא בעובדא דבראשית לברכא לקודשא בריך הוא</p>	<p>תקון שני בתקון של הקיום של העולם הזה במעשה בראשית לברך את</p>

¹ מעונן ל' עון (הערת הזהר).
² הקדמה ב ע"ב (הערת הזהר).

<p>על כל עובדא ועובדא באינן (תהלים קמח ג ד) הללויה הללויה כל ככבי אור הללויה שמי השמים וגו' לקיימא קיומא דהאי עלמא ועל דא בברוך שאמר ברוך ברוך על כלא</p>	<p>הקדוש ברוך הוא על כל מעשה ומעשה באותם הללויה (תהלים קמח) הללויה כל כוכבי אור הללויה שמי השמים וגו' להעמיד את קיום העולם הזה ועל זה בברוך שאמר ברוך ברוך על הכל.</p>
<p>תקונא תליתאה דאיהו תקונא</p>	<p>תקון שלישי שהוא תקון</p>
<p>רטז/א</p>	
<p>לעלמא לעילא בכל אינן חיילי חיילין ומשריין יוצר משרתים ואשר משרתיו וגו' והאופנים וחיות הקודש תקונא רביעאה תקונא דצלוחא בתקונא דרזא דשמא קדישא¹ כדקא אמרתון זכאה חולקבון והכא רזא דתקונא דשמא שלים זכאה חולקי עמכון בהאי עלמא ובעלמא דאתי</p>	<p>של העולם למעלה בכל אותם חיילות חילים ומחנות יוצר משרתים ואשר משרתיו וגו' והאופנים וחיות הקדש תקון רביעי תקון התפלה בתקון של סוד השם הקדוש כמו שאמרתם אשרי חלקכם וכאן סוד התקון של השם השלם אשרי חלקי עמכם בעולם הזה ובעולם הבא.</p>
<p>פקודי אורייתא² דאמרתון בצלותא ודאי הכי הוא פתח ואמר כתיב (דברים י כ) את יהו"ה אלהיך תירא אותו תעבד וכתיב (ויקרא יט יד) ויראת מאלהיך האי קרא אית למימר הכי ויראת אלהיך³ בגין דהא כתיב (&) את יהו"ה אלהיך תירא מהו מאלהיך אלא רזא איהו מאלהיך ודאי מההוא אתר דאתחבר וסחרא למוחא דלגו ודא איהו מאלהיך דחילו דא למדחל ליה דהא תמן שריא דינא⁴ ואיהו דינא דאשתאיב מנו דינא דלעילא⁵ בהאי אתר</p>	<p>מצוות התורה שאמרתם בתפלה ודאי כך הוא פתח ואמר כתוב את ה' אלהיך תירא אתו תעבד וכתוב ויראת מאלהיך בפסוק זה יש לומר כך ויראת מאלהיך משום שהרי כתוב את ה' אלהיך תירא מה זה מאלהיך אלא סוד הוא מאלהיך ודאי מאותו מקום שהתחבר וסובב את המח שלפנים וזהו מאלהיך יראה זו לפחד ממנו שהרי שם שורה הדין והוא דין שנשאב מתוך הדין שלמעלה במקום הזה.</p>
<p>(אית אשא ואית אשא) תלת גווי אשא הכא⁶ אשא קדמאה¹ איהו אשא דקביל² אשא</p>	<p>(יש אש ויש אש) שלשה גוני אש כאן אש ראשונה היא אש שקבלה אש</p>

¹ הפסוק שמע ישראל שיש בו כ"ה אתון, ותלויים אלו הכ"ה אתון בהל"ה הנז', שהם בהתבונה דשם ס"ג, וכמ"ש בזוה"ק (פ' בא דף מג ע"א, תרומה דף קס ע"ב, ויקהל דף רטז ע"א, ואתחנן דף רסב ע"ב) שמע ישראל, ישראל סבא. והרי כי הוא תלוי בישס"ת, וכמ"ש בפע"ח (שער הק"ש פרק י) ובכ"מ שם (ביאורים ח"א מב ע"א).

² רב ע"ב (הערת הזהר).

³ האי קרא אית למימר הכי ויראת אלהיך כי מאלהיך משמע מקצת ח"ו ולא מכל אלהיך. ופי' כי יראה תמיד במלכות ואהבה הוא בז"א כי בה ה"ג ובו ה"ח והם מ"ע שאדם מקיים מאהבה ומל"ת שאדם ירא שלא לעבור עליהם הם במלכות. והנה במלכות יש ד' בחי' שהם מלכויות דאב"ע לכן אמר מאלהיך כי המלכות דעשיה אף שהיא מן הקדושה אין לו לאדם לירא ממנה מפני שהיא בלועה בעמקי הקליפות דעשיה ושם הרע מרובה ואם ירא מאותו המלכות ירא מהקליפות ח"ו וזהו היא המלכות שאנו אומרים שכינה בגלות ח"ו והיא בחי' זו המעורבת בעמקי הקליפות לכן אמר שלא לירא אלא ממלכות דיצירה ולמעלה. ועיקר יראה זו הוא במלכו' דיצירה שמשם תכלת כי למעלה הם רחמים פשוטים יותר והאדם אינו ירא כ"כ כי יודע שימחול לו אבל ממלכות דיצירה שם הוא עיקר היראה כי אין שם מחילה אלא בתשובה כנודע וז"ש ויראת מאלהיך וודאי מההוא אתר דאתחבר וסחר' למוחא דלגאו כי המלכות דיצירה סובבת וסוחרת לבריאה ואצילות כי היא קדושה כמו הם ומוחא דלגאו היא הבריאה והאצילות ודא איהו מאלהיך ממלכות דיצירה לאפוקי ממלכות דעשיה (זהר רקיע).

כי כשכתוב במ' הוא מהמסובב ממנו אבל בלא מ' הוא מעצמותו ית"ש עצמ ווהוא יראת הרוממות אך במ' הוא מהמסובב ממנו ומפעולותיו שהוא יראת העונש וכמו שמסיק ועי' בזוהר הרקיע הענין ע"פ סוד ובדע"ה ח"ב דרוש ד' ענף יא סי' ג. ועיי"ש ח"א דרוש ו' סימן ד' אות ח' (לש"ו).

⁴ פי' ביצירה שורה הדינים דתכלת (זהר הרקיע).

⁵ פי' מדין הקדושה דבריאה ודאצילות משא"כ דין דעשיה ששם נעשה הדין ע"י הקליפות ואמר בהאי אתר אית אשא ואית אשא ועל הקדושה אמר בהאי אתר (זהר הרקיע).

⁶ והם הג' בחי' דאמרן במל' דאצילות בריאה ויצירה (זהר הרקיע).

<p>בחדו וחדאן דא בדא ברחימו³ אשא תניינא איהו אשא דכתיב ביה (יחזקאל א יג) ונגה לאש דאתהווי ביה נגה⁴ ודא איהו אשא דקיימא גו אשא פנימאה בחדו⁵ כמה דאתמר⁶ אשא תליתאה איהו אשא (דלבר) דסחרא להווא נגה ובהאי אשא שארי דחילו דדינא⁷ לאלקאה חייביא</p>	<p>בשמחה ושמחים זה עם באהבה האש השניה היא האש שכתוב בה ונגה לאש שנראה בה נגה וזוהי אש שעומדת בתוך האש הפנימית בשמחה כמו שנתבאר האש השלישית היא אש (שבחוץ) שסובבת אותו נגה ובזו האש התחילה יראת הדין להלקות הרשעים.</p>
<p>ואף על גב דתנינן דארבעה גווני אשא נינהו ואינון ארבע דאינון חד אבל הכא בהווא אשא דקאמרן שארי דחילו דדינא ועל דא כתיב (&) ויראת מאלהיך מהווא עונשא דיליה</p>	<p>ואף על גב ששנינו שארבעה צבעים של אש הם ואלו ארבעה שהם אחד אבל כאן באש ההיא שאנו אומרים מתחיל פחד הדין ועל זה כתוב ויראת מאלהיך מאותו הענש שלו.</p>
<p>ובהווא יראה בעי לשואה רעותיה בדחילו ורחימו כחדא למדחל בהאי סטרא ולמרחס בהאי סטרא ובאינון גווינן דקאמרן והווא דחילו להוי למדחל מעונשא דמאן דעבר על פקודי אורייתא אתענש בהווא סטרא דכד שארי הווא סטרא לאלקאה לא שכיך עד דשיצי ליה מהאי עלמא ומעלמא דאתי ובגין כך בעי למדחל מהאי אשא דדחילו שריא ביה</p>	<p>ובאותה יראה צריך לשים רצונו ביראה ואהבה כאחד לפחד בצד זה ולאב בצד זה ובאותם צבעים שאמרנו ואותו הפחד להיות פוחד מענש שמי שעובר על מצוות התורה נענש באותו צד שכשמתחיל אותו צד להלקות לא שוקט עד שמכלה אותו מהעולם הזה ומהעולם הבא ולכן צריך לפחד מהאש הזאת ששרוי בה הפחד.</p>
<p>ומניה אתפשט אשא לבר⁸ דדחלא אחרא ועל דא כתיב (שופטים ו ו) לא תיראו את אלהי האמורי⁹ דאסיר למדחל מניה והאי אשא דדחילו דקאמרן¹⁰ איהו קדש ואשתתף בקדושה והאי איהו דסחרא להווא נגה דקאמרן וההיא אשא אחרא דלבר¹¹ איהו</p>	<p>וממנה מתפשטת אש לחוץ של יראה אחרת ועל זה כתוב (שופטים ו) לא תיראו את אלהי האמרי שאסור לפחד ממנו והאש הזו של יראה שאמרנו היא קדש ומשתתפת בקדשה וזוהי שסובבת אותו נגה שאמרנו ואותה אש אחרת</p>

¹ מקומו הוא בהיסוד דהמלכות והאשא תניינא מקומו הוא בעטרה דהמלכות, ובעת הזווג מתקדש האשא תניינא ג"כ ופועל הוא ג"כ להתעוררות וחמימות הזווג ונכלל עם האשא קדמאה, וזהו שאמר ודא איהו אשא דקיימא גו אשא פנימאה בחדו (דע"ה ח"ב נב ע"ב).
² אשא היא מלכו' דאצילו' דקביל אשא היינו ז"א דאצי' (זהר רקיע).
³ כי באצילות בתי גוואי אין עצבות (זהר הרקיע). הוא שלהובין דרחימו אשר בהזיווג (דע"ה ח"ב נב ע"ב).
⁴ שהאש ההוא מאיר ויש לה נוגה גדול מפני שמבהיק שם האצילו' (זהר הרקיע).
⁵ פי' האי עלמא אתכסיא כי שם אורות דאימא מכוסים ואינם מתגלים עד שליש ת"ת דיצירה ואמר אשא תליתא' הוא המלכות דיצירה איהו אשא דלבר דסחרא לנוגה שהיא בריאה ובהאי אשא שארי דחילו דדינא לאלקאה חייבא לפי ששם עיקר היראה להכות את הרשעים ואמר ואע"ג תנינן דד' גווני אשא נינהו שהוא גם המלכות דעשיה ואינון ד' דאינון חד אבל עיקר היראה אינה אלא בזו המלכות דיצירה וע"ד כתיב (ויקרא יט יד) ויראת מאלהיך כלומר על מלכות דיצירה (זהר הרקיע).
⁶ רג ע"ב (הערת הזהר). הוא הנוגה דאצילות והוא עץ הדעת דאצילות, ושם הוא כולו טוב כמ"ש הרב בקליפת נוגה (פרק ב) (דע"ה ח"ב נב ע"ב).
⁷ כאן מתחיל יראת העונש (דע"ה ח"ב נב ע"ב).
⁸ היינו מלכות דעשיה שיצאת לחוץ והיא נגלית בתוך הקליפות שהם דחילו אחרא (זהר הרקיע).
⁹ מה שכתוב כאן במילת את ולא במלכות משום שהרי גם עצמותם הוא אינו שהם הבל וריק (לש"ו).
¹⁰ פי' דאיהו מלכות דיצירה איהו קודש ואשתתף בקדושה שהרי היא כל בחי' עשה הם לבד קודש חוץ ממלכות דעשיה שהיא טבועה בעמקי הקליפות ומל"ש מלכות דיצירה שהיא למעלה מכתר דעשיה (זהר הרקיע).
¹¹ שהוא מלכות דעשיה איהו דאתחבר בהאי ר"ל דיצירה ולזמנין. פי' כשבני אדם הם רעים אז גורמים שמלכו' דעשיה יונקת ממלכות דיצירה והקליפות יונקי' ממקום הקודש ולזמנין אתעבר מניה שהוא למטה ואינה יונקת ואז הוא טוב לעולם ואמר וגרם דאתחבר בהאי זה קאי אמאן דדחיל ממלכות דעשיה גרם להעלות' ולחברה אל היצירה וכשהיא יונקת מן הקדושה כדין הוא אשא דחשיך כלומר אז הוא גורם

<p>דאתחבר בהאי לזמנין ולזמנין אתעבר מניה ולא אתחבר בהדיה וכד גרים דאתחבר בהאי כדין הוא אשא דחשוך ואחשיך וכסי נהירו דאלין אחרנין וסימניך (יחזקאל א ד) ואש מתלקחת¹ ולא דקיימא תדיר והא אתמר</p>	<p>שבחוץ מתחברת בזו לפעמים ולפעמים מעברת ממנה ולא מתחברת עמה וכשגורם שתתחבר בזו אזי הוא אש של חשך ומחשיכה ומכסה את האור של האחרות הללו וסימנך ואש מתלקחת ולא שתמיד עומדת והרי זה נתבאר.</p>
<p>לבתר אהבה כמה דאוקמוה דאהבה שריא לבתר יראה ורוא דמלה כיון דשארי יראה על רישיה דבר נש אתער לבתר אהבה דאיהו ימינא דמאן דפלה מגו אהבה אתדבק באתר עלאה לעילא ואתדבק בקדושה דעלמא דאתי בנין דהא סליק לאתעטרא לאתדבקא בסטר ימינא</p>	<p>אחר כך היא אהבה כמו שבארוה שאהבה שורה לאחר יראה וסוד הדבר כיון שהתחילה יראה על ראשו של האדם מתעוררת אחר כך אהבה שהיא ימין שמי שעובד מתוך אהבה נדבק במקום עליון למעלה ונדבק בקדשת העולם הבא משום שהרי עולה להתעטר ולהדבק בצד הימין.</p>
<p>ואי תימא דפולחנא דאיהו מסטרא דיראה לאו איהו פולחנא פולחנא יקרא איהו אבל לא סליק לאתדבקא לעילא וכד פלה מאהבה סליק ואתעטר לעילא ואתדבק בעלמא דאתי ודא איהו בר נש דאודמן לעלמא דאתי זכאה חולקיה דהא שליט על אתר דיראה דהא לית מאן דשליט על דרגא דיראה אלא אהבה רוא דימינא</p>	<p>ואם תאמר שעבודה שהיא מצד היראה אינה עבודה נכבדה היא אבל לא עולה להדבק למעלה וכשעובד מאהבה עולה ומתעטר למעלה ונדבק בעולם הבא וזהו אדם שמזמן לעולם הבא אשרי חלקו שהוא שולט על מקום היראה שהרי אין מי ששולט על דרגת היראה אלא רק אהבה סוד הימין.</p>
<p>רוא דיחודא דאצטריך ליה לההוא דאתחזי לעלמא דאתי ליחדא שמא דקודשא בריך הוא וליחדא שייפין ודרגין עלאין ותתאין לאכללא כלהו ולאעלאה כלהו באתר דאצטריך לקשרא קשרא ודא איהו רוא דכתיב (דברים ו ד) שמע ישראל יהו"ה אלהינו יהו"ה אחד</p>	<p>סוד היחוד שצריך לאותו שראוי לעולם הבא ליחד את שמו של הקדוש ברוך הוא וליחד האיברים והדרגות העליונות והתחתונות להכליל את כולם ולהכניסם למקום שצריך לקשר קשר וזהו סוד הכתוב שמע ישראל ה' אלהינו ה' אחד.</p>
<p>ורוא² דשמע שם דסליק לעי שמחן ודא בכללא חדא ישראל ישראל סבא בנין דאית זוטא³ דכתיב (הושע יא א) נער ישראל ואהבהו ודא איהו ישראל סבא רוא חדא בכללא חדא שמע ישראל הכא אתכלילת אתתא בבעלה</p>	<p>וסוד של שמע שם שעולה לשבעים שמות וזה כלל אחד ישראל ישראל סבא משום שיש קטן שכתוב (הושע יא) נער ישראל ואהבהו וזהו ישראל סבא סוד אחד בכלל אחד שמע ישראל כאן נכללת אשה בבעלה.</p>
<p>ולבתר דאתכלילו דא בדא בכללא חדא כדין אצטריכו לייחדא</p>	<p>ואחר שנכללו זה בזו בכלל אחד אזי צריכים ליחד את</p>
<p>רטז/ב⁴</p>	
<p>שייפין ולחברא תרין משכנין כחדא בכלהו שייפין ברעו דלבא לאסתלקא בדבקותא דאין</p>	<p>האיברים ולחבר שני משכנות כאחד בכל האיברים ברצון הלב לעלות בדבקות</p>

למלכות דיצירה לכסות אורה ג"כ ומה שיש בה אש חשוך יעשה ג"כ למעלה ואחשיך וכסו נהירו דאיןון אחרנין עילאין כענין (ישעיה נט ב) עונותיכם היו מבדילים ביניכם לבין אלהיכם (זהר הרקיע).

¹ פי' לפעמים מתלקח ועולה למעלה ולפעמים לא וז"ש ולא דקיימא תדיר לכן הירא ממנה גורם להעלות עם הקליפות המכסין עליה ודא מאלהים אחרים (זהר הרקיע)

² קס ע"ב (הערת הזהר).

³ מג ע"א (הערת הזהר).

⁴

<p>סוף לאתדבקא כלא תמן למהוי רעותא חדא עלאי ותתאי</p>	<p>של אין סוף להתדבק הכל שם להיות רצון אחד של עליונים ותחתונים.</p>
<p>ורוא דא יהיה כמה דאת אמר (זכריה יד ט) יהיה יהו"ה אחד ברוא דיהיה י' ליחדא ולאדבקא בה' דאיהו היכלא פנימאה לאתר (נ"א אתר) גניזו דהאי נקודה עלאה דאיהי י' ודא איהו רוא² יהו"ה אלהינו אלין תרין אתוון (נ"א שמהן) דאינון י"ה</p>	<p>וסוד זה יהיה כמו שנאמר יהיה ה' אחד בסוד של יהיה י' ליחד ולהדבק בה' שהוא היכל הפנימי למקום (מקום) גניזת הנקדה העליונה הזו שהיא י' וזהו סוד יהו"ה אלהינו אלו שתי אותיות (שמות) שהם י"ה.</p>
<p>ולאכללא כל שייפין בההוא אתר דנפקו מניה דאיהו היכלא פנימאה לאתבא מלין לאתריה לעקרא ויסודא ושרשא דלהון עד ההוא אתר דשרשא דברית</p>	<p>ולכלל כל האיברים באותו מקום שיצאו ממנו שהוא היכל הפנימי להחזיר דברים למקומם לעקר ויסוד ושרש שלהם עד המקום ההוא של שרש הברית.</p>
<p>ולבתר אינון תרין אתוון אחרנין (דאיהו יה) ליחדא ולאדבקא י' בה' י' איהו רוא דברית קדישא והאי ה' איהו היכלא אתר גניזו דהאי רוא דברית קדישא דאיהו י' ואף על גב דאוקימנא דאיהו ו' תניינא אבל י' רוא דיליה ליחדא לון כחדא</p>	<p>ולבסוף אלו שתי אותיות אחרות ליחד ולהדביק י' בה' אות י' היא סוד הברית הקדוש ואות ה' הזו היא היכל מקום גניזה של סוד הברית הקדוש הזה שהוא י' ואף על גב שבארנו שהיא ו' השניה אבל י' הסוד שלו ליחדם כאחד.</p>
<p>אחד ליחדא מתמן ולעילא כלא כחדא ולסלקא רעותא לאתקשרא כלא (מתתא לעילא) בקשורא חד לסלקא רעותיה בדחילו ורחימו לעילא לעילא עד אין סוף ולא ישתבק רעותא מכל אינון דרגין ושייפין אלא בכלהו יסתלק רעותיה לאדבקא לון ולמיהוי כלא קשורא חדא באין סוף</p>	<p>אחד ליחד משם ומעלה הכל כאחד ולהעלות רצון להתקשר הכל (ממטה למעלה) בקשר אחד להעלות רצונו ביראה ואהבה למעלה למעלה עד אין סוף ולא ישאיר רצון מכל אותן דרגות ואיברים אלא בכלם יעלה רצונו להשיגם ושיהיו כולם קשר אחד באין סוף.</p>
<p>ודא הוא יחודא דרב המנונא סבא דאוליף מאבוי ואבוי מרביה עד פומא דאליהו ושפיר איהו ויחודא בתקונא ואף על גב דאנן אוקימנא להאי בכמה רזין בלהו רזין סלקין לחד אבל רוא דא אשכחנא בספריה ושפיר איהו ויחודא בתקונא והא אנן ביחודא דרוא אחרא אתערנא מלין ואיהו שפיר ויחודא כדקא חזי והכי הוא אבל יחודא דא יחודא בתקונא ודא איהו יחודא דרב המנונא סבא</p>	<p>וזהו היחוד של רב המנונא סבא שלמד מאביו ואביו מרבו עד פיו של אליהו ויפה הוא והוא יחוד בתקון ואף על גב שאנו בארנו את זה בכמה סודות כל הסודות עולים לאחד אבל הסוד הזה מצאנו בספרו ויפה הוא והוא יחוד בתקון והרי אנו ביחוד של סוד אחר הערנו דברים והוא יפה והיחוד כראוי וכך הוא אבל היחוד הזה יחוד בתקון וזהו יחודו של רב המנונא סבא.</p>
<p>ותו הוה אמר מאן דרעותיה לאכללא כל רזין דיחודא במלה דאחד שפיר טפי ולהכי אנן מאריכין באחד לסלקא רעותיה מעילא לתתא ומתתא לעילא למהוי כלא חד אבל ברוא דא יהי"ה סימנא (נ"א בעלמא) איהו להאי</p>	<p>ועוד היה אומר מי שרצונו להכליל את כל סודות היחוד בדבר אחד יותר יפה ולכן אנו מאריכים באחד לעלות רצונו ממעלה למטה וממטה למעלה להיות הכל אחד אבל בסוד זה יהי"ה סימן (בעלמא) הוא לזה.</p>
<p>והא דתנינן אחד (למהוי ד') רוא עילא ותתא</p>	<p>וזה ששנינו אחד (להיות ד') סוד מעלה ומטה וארבעת צדדי העולם כך</p>

¹ עי' הערה בסוף הספר.
² צח ע"א (הערת הזהר).

<p>וארבע סטרין דעלמא הכי הוא ליחדא עילא ותתא כמה דאתמר (ס"א ולארבע) וארבע סטרין דעלמא אלין אינון רזא רתיכא עלאה לאתכללא כלא כחדא בקשרא חדא ביחודא חדא עד אין סוף כמה דאוקימנא</p>	<p>הוא ליחד מעלה ומטה כמו שנתבאר (ולארבעה) וארבעת צדדי העולם אלו הם סוד המרכבה העליונה להכליל הכל כאחד בקשר אחד ביחוד אחד עד אין סוף כמו שבארנו.</p>
<p>רזא לאדכרא יציאת מצרים לבתר בנין דהות שכינתא בגלותא ובזמנא דאיהי בגלותא לאו איהו חבורא לאתחברא דא בדא עלמא תתאה בעלמא עלאה ולאחזאה חירו דההיא גאולה דהות בכמה אתין בכמה נסין דעבד קודשא בריך הוא ואצטריך ההוא פורקנא לאתדכרא ולאחזאה דאף על גב דהות בגלותא השתא חירו אית לה מיומא דאינון קשרין במצרים אשתריאו אינון אתין ונסין אתעבידו</p>	<p>הסוד של להזכיר את יציאת מצרים אחר כך משום ששכינה היתה בגלות ובזמן שהיא בגלות אינו חבור לחבר זה בזה העולם התחתון בעולם העליון ולהראות חרות של אותה גאולה שהיתה בכמה אותות בכמה נסים שעשה הקדוש ברוך הוא וצריך להזכיר אותה גאולה ולהראות שאף על גב שהיתה בגלות עכשיו יש לה חרות מיום שהתרו אותם הקשרים במצרים אותם אותות ונסים נעשו.</p>
<p>ואצטריך לאחזאה חירו דילה בנין דאתחברא בבעלה ובנין לאסמכא גאולה לתפלה למהוי כלא חד בלא פרודא ולא לאחזאה תרוכין וסימנך (ויקרא כא ז) ואשה גרושה מאישה לא יקחו</p>	<p>וצריך להראות את חרותה משום שהתחברה עם בעלה וכדי להסמך גאולה לתפלה שיהיה הכל אחד ללא פירוד ולא להראות גרושים וסימנך ואשה גרושה מאישה לא יקחו.</p>
<p>ואי תימא והא בגלותא איהי והא אתתרכת לאו הכי אלא ודאי בגלותא איהי לדירא עמהון דישראל ולאגנא עלייהו אבל לא אתתרכת והא שכינתא לא אתחזי בבית ראשון ובבית שני עד דלא גלו ישראל סלקא לעילא ולבתר איהי שויאת מדורה עמהון אבל תרוכין לא הות לעלמין</p>	<p>ואם תאמר והרי היא בגלות והרי גרשה לא כך אלא ודאי שהיא בגלות לדור עם ישראל ולהגן עליהם אבל לא גרשה והרי שכינה לא נראתה בבית ראשון ובבית שני טרם שגלו ישראל עלתה למעלה ואחר כך שמה את מדורה עמם אבל גרושים לא היו לעולמים.</p>
<p>ובנין דא בעי לאחזאה פורקנא דאית ביה ארבע גאולות ורזא הכא בשעתא דנפקא שכינתא בגלותא דמצרים תבעת מקודשא בריך הוא דיפרוק לה השתא ארבע זמנין דאינון ארבע גאולות לקבל ארבע גליות בנין דתהא בת חורין ולא תהא מתתרכא ובההיא שעתא קיימא ואתפרקת ארבע גאולות בההיא יציאת מצרים והשתא דאצטריכת בתקונהא לאתחברא בבעלה אצטריך לאחזאה ההיא גאולת מצרים דאית בה ארבע גאולות</p>	<p>ולכן צריך להראות גאולה שיש בה ארבע גאולות וסוד כאן בשעה שיצאה שכינה מגלות מצרים בקשה מהקדוש ברוך הוא שיפדה אותה עכשיו ארבע פעמים שהן ארבע גאולות כנגד ארבע גליות כדי שתהיה בת חורין ולא תהיה מגרשת ובאותה שעה עמדה ונגאולה ארבע גאולות באותה יציאת מצרים ועכשיו שהצטרכה בתקונה להתחבר עם בעלה צריך להראות אותה גאלת מצרים שיש בה ארבע גאולות.</p>
<p>ועל דא אית</p>	<p>ועל זה יש</p>
<p>ריז/א¹</p>	
<p>לאדכרא בההיא גאולה ארבע זמנין אמת</p>	<p>להזכיר באותה גאולה ארבע פעמים</p>

<p>אמת אמת אמת אמת¹ עד עזרת אבותינו דדא הוא עזרה וסמך לישראל כלהו ומתמן ולהלאה ארבע זמנין אחרנין אמת אמת אמת למהוי ארבע גאולות אלין בקיומא תקיף בחותמא תקיף דגושפנקא דמלכא² ארבע גאולות כפולין בקיומא</p>	<p>אמת אמת אמת אמת עד עזרת אבותינו שזוהי עזרה וסמך לישראל כולם ומשם והלאה ארבע פעמים אחרות אמת אמת אמת להיות ארבע הגאולות הללו בקיום חזק בחותם חזק של טבעת המלך ארבע גאולות כפולות בקיום.</p>
<p>וכלהו בההיא יציאת מצרים דאלו לא אשתכחו אינון ארבע גאולות בההיא יציאת מצרים כל זמנא דלהוי גלותא לא אתחברת בתקונהא לאתייחדא שמא קדישא ועל דא אית לאדכרא גאולה דמצרים תדיר בכל קדושין דקודשא בריך הוא בריך שמיה לעלם ולעלמי עלמאי</p>	<p>וכלן באותה יציאת מצרים שאלו לא נמצאו אותן ארבע גאולות באותה יציאת מצרים כל פעם שתהיה גלות לא מתחברת בתקוניה להתיחד בשם הקדוש ולכן צריך תמיד להזכיר את גאלת מצרים בכל הקדשות של הקדוש ברוך הוא ברוך שמו לעולם ולעולמי עולמים.</p>
<p>רזא דקדושה (דשמייה) הא אוקימנא דהא בקדושה מתקדשי כלא עילא ותתא וכל דרגין וכל רתיכין עלאין ותתאין כלהו מתקדשי בקדושתא דא ובקדושה דא אוקימנא רזין עלאין לאינון מארי רזין דמסתכלין בקדושה דמאריהון זכאה חולקהון</p>	<p>סוד הקדשה (של שמו) הרי בארנו שהרי בקדשה הכל מתקדשים מעלה ומטה וכל הדרגות וכל המרכבות עליונות ותחתונות כולם מתקדשים בקדשה הזו ובקדשה הזו בארנו סודות עליונים לאותם בעלי סודות שמתבוננים בקדשת רבונם אשרי חלקם.</p>
<p>רזא לממסר נפשא למאריה שפיר איהו דקא³ אמרתון חבריא זכאה חולקכון וזכאין עיני דחמו כך דזכינא בחיי דמתערין מלין קדישין אלין בהאי עלמא (ס"א בגין דכלהו) וכלהו כתיבי לעיל קמי מלכא קדישא</p>	<p>הסוד למסר הנפש לאדונו הוא יפה שאמרתם החברים אשרי חלקכם ואשרי עיני שראו כך שראיתי בחיי שמעוררים דברים קדושים אלו בעולם הזה (משום שכלם) וכולם כתובים למעלה לפני המלך הקדוש.</p>
<p>פתח ואמר (מלאכי ג טז) אז נדברו יראי יהו"ה איש אל רעהו ויקשב יהו"ה וישמע ויכתב ספר זכרון לפניו ליראי יהו"ה ולחשבי שמו האי קרא אית לאסתכלא ביה אז נדברו אז דברו מבעי ליה מאי נדברו אלא נדברו לעילא מכל אינון רתיכין קדישין וכל אינון חיילין קדישין</p>	<p>פתח ואמר אז נדברו יראי ה' איש אל רעהו ויקשב ה' וישמע ויכתב ספר זכרון לפניו ליראי ה' ולחשבי שמו בפסוק זה יש להתבונן אז נדברו אז דברו היה צריך להיות מה זה נדברו אלא נדברו למעלה מכל אותן מרכבות קדושות וכל אותם חיילות קדושים.</p>
<p>בגין דאינון מלין קדישין סלקין לעילא וכמה אינון דמקדמי ונטלין לון קמי מלכא קדישא ומתעטרין בכמה עטרין באינון נהורין עלאין וכלהו נדברו מקמי מלכא עלאה מאן חמי חדוון מאן חמי תושבהן דסלקין בכל אינון רקיעין כד סלקין מלין אלין (קמי מלכא קדישא) ומלכא קדישא מסתכל בהו ואתעטר בהו ואינון סלקין (נ"א על רישיה והו עטרה ונחתין ויתבין וכו') ויתבין על חיקיה ומשתעשע בהו ומתמן סלקין על רישיה והו עטרה ועל דא אמרה אורייתא</p>	<p>משום שאותם דברים קדושים עולים למעלה וכמה הם שמקדימים ונוטלים אותם לפני המלך הקדוש ומתעטרים בכמה עטרות באותם אורות עליונים וכולם נדברו מלפני המלך העליון מי ראה את השמחות מי ראה את התשבחות שעולות בכל אותם רקיעים כשהדברים הללו עולים (לפני המלך הקדוש) והמלך הקדוש מסתכל בהם ומתעטר בהם והם עולים (על ראשו והיו עטרה ויורדים ויושבים) ויושבים על חיקו ומשתעשע</p>

¹ לאפוקי מנוסח האשכנזים שיש בו ו' פעמים אמת בלבד (רח"ו).

² פ' אמת הוא חותמו של הקב"ה (רח"ו).

³ ר ע"ב (הערת הזהר).

<p>(משלי ח ל) ואהיה שעשועים יום ויהייתי לא כתיב (&) אלא ואהיה בכל זמן ובכל עידן דמלין עלאין סלקין קמיה</p>	<p>בהם ומשם עולים על ראשו ונהיים עטרה ועל זה אמרה תורה ואהיה שעשועים יום יום לא כתוב והייתי אלא ואהיה בכל זמן ובכל עת שדברים עליונים עולים לפניו.</p>
<p>תרי זמני כתיב (&) יראי יהו"ה יראי יהו"ה אלא יראי יהו"ה לעילא יראי יהו"ה לתתא יראי יהו"ה קיימין לתתא ואינן מלין קיימין בדיוקניהון לעילא ורוא דא אשכחנא בספרא דחנוך דכל מלין דצדיקיא די בארעא אינן מתעטרן וקיימין קמי מלכא ומשתעשע בהו קודשא בריך הוא ולבתר אינן נחתי וקיימין קמיה בדיוקנא דההוא צדיק דקאמר לון ואשתעשע קודשא בריך הוא בההוא דיוקנא ולבתר אכתיבו בספר זכרון לפניו לקיימא קמיה בקיומא תדיר</p>	<p>פעמים כתוב יראי ה' יראי ה' אלא יראי ה' למעלה יראי ה' למטה יראי ה' עומדים למטה ואותם דברים עומדים בדיוקניהם למעלה וסוד זה מצאנו בספרו של חנוך שכל דברי הצדיקים שבארץ הם מתעטרים ועומדים לפני המלך והקדוש ברוך הוא משתעשע בהם ואחר כך הם יורדים ועומדים לפניו בדמות אותו הצדיק שאמר אותם והקדוש ברוך הוא משתעשע באותו דמות ואחר כך נכתבים בספר זכרון לפניו לעמד לפניו בקיום תמידי.</p>
<p>ולחשבי שמו מאי ולחשבי שמו הא אוקמוה (אבל) כל אינן דמחשבי מלין דאורייתא לאדבקא למאריהון ברוא דשמא קדישא בנין למנדע ליה ולאדתקנא חכמה דשמיה בלבייהו דכתיב (&) ולחשבי שמו דהוא רוא דשמא קדישא</p>	<p>ולחשבי שמו מה זה ולחשבי שמו הרי פרשוה (אבל) כל אותם שמחשבים דברי תורה להשיג את אדונם בסוד השם הקדוש כדי להכיר אותו ולהתקין את חכמת שמו בלבם שכתוב ולחשבי שמו שהוא סוד השם הקדוש.</p>
<p>כתיב (יחזקאל א כג) וממעל לרקיע אשר על ראשם כמראה אבן ספיר דמות כסא האי קרא הא אוקמוה אבל וממעל לרקיע בההוא רקיע לתתא כמה דאמרתון חברייא זכאה חולקי וזכאה חולקבון (בההיא רקיע לתתא) דהא ברקיעא דלעילא לית מאן דאסתכל ביה ומלעילא מניה קיימא ההוא אבן ספיר דהא אתערנא ביה ברוא דההוא מרגלית טבא יקירא¹ כמה דאוקימנא</p>	<p>כתוב וממעל לרקיע אשר על ראשם כמראה אבן ספיר דמות כסא פסוק זה הרי פרשוהו אבל וממעל לרקיע באותו רקיע למטה כמו שאמרתם החברים אשרי חלקי ואשרי חלקכם (באותו רקיע למעלה) שהרי ברקיע שלמעלה אין מי שמתבונן בו ומלמעלה ממנו עומד אותו אבן ספיר שהרי התעוררנו בו בסוד של אותה מרגלית טובה נכבדה כמו שבארנו.</p>
<p>דמות כסא ולא כתיב (&) דמות הכסא בנין דאית כסא ואית כסא² הכסא עלאה טמירא גניזא דלא אתגליא ולית מאן דקיימא ביה למנדע ולאסתכלא ועל דא כתיב כסא סתמא דא כסא דלתתא דמות כמראה אדם כיון דאמר דמות אמאי כמראה דהא סגי ליה דמות אדם אלא דמות אדם דא איהו רוא עלאה בההוא כבוד עלאה דיוקנא דאדם אבל הא דאתוסף כמראה לאכללא אינן דיוקנין דמלין דחכמתא ואינן רזין דחכמתא</p>	<p>דמות כסא ולא כתוב דמות הכסא משום שיש כסא ויש כסא הכסא העליון הטמיר והגנוז שלא התגלה ואין מי שעומד בו לדעת ולהתבונן ולכן כתוב כסא סתם זהו הכסא שלמטה דמות כמראה אדם כיון שאמר דמות אז למה כמראה שהרי די לו דמות אדם אלא דמות אדם זהו סוד עליון באותו כבוד עליון דמות של אדם אבל זה שנוסף כמראה להכליל אותם דיוקנאות של דברי חכמה ואותם סודות של חכמה</p>

¹ גימ' אדנ"י במילואו וי"ב אתוון (רח"ו).

² כסא עלאה רישא דכורא דלא אתגלי' ועלי' נאמר כסא הנעלמת וע"ד דלתתא רישא דנוק' אמר כסא בלא ה' כסא סתם דלתתא (זהר הרקיע).

ריז/ב ¹	
<p>דסלקן ומתעטרן לעילא ולבתר קיימין בדיוקנא דאדם בההוא דיוקנא דצדיקא דמעטרין לון ובכלהו אשתעשע קודשא בריך הוא בעטרוי</p>	<p>שעולות ומתעטרות למעלה ואחר כך עומדות בדמות של אדם באותו הדמות של הצדיקים שמעטרים אותם ובכלם משתעשע הקדוש ברוך הוא בעטרותיו.</p>
<p>ואתון חברייא הא קודשא בריך הוא אשתעשעא השתא באינון מלין דקא אמריתו מתעטרן בההוא ארהא והא קיימתון קמי מאריכון בדיוקנייכו קדישין דהא אנא בשעתא דחמינא לכו ואסתכלנא בדיוקנייכו חמינא בכו דאתון רשימין ברוא דאדם וידענא דהא דיוקנא דלכון אתעתדא לעילא והכי אזדמנן צדיקא לזמנא דאתי לאשתמודעא לעיניהון דכלא ולאחזאה פרצופא קדישא לקמי כל עלמא דהא הוא דכתיב (ישעיה סא ט) כל רואיהם יכירום כי הם זרע ברך יהו"ה</p>	<p>ואתם החברים הרי הקדוש ברוך הוא משתעשע כעת באותם דברים שאמרתם מתעטרים באותה דרך והרי עמדתם לפני רבונכם בדיוקניכם הקדושים שהרי אני בשעה שראיתי אתכם והסתכלתי בדיוקניכם ראיתי בכם שאתם רשומים בסוד של אדם וידעתי שהרי דיוקניכם נועד למעלה וכך מזמנים הצדיקים לעתיד לבא שיהיו נודעים לעין הכל ולהראות פרצוף קדוש לפני כל העולם זהו שכתוב (ישעיה סא) כל ראייהם יכירום כי הם זרע ברך ה'.</p>
<p>אדהכי חמא לרבי יוסי דהוה מהרהר במילי דעלמא אמר ליה יוסי קום אשלים דיוקנך דאת חד חסר בך קם רבי יוסי וחדי במלין דאורייתא וקם קמיה אסתכל ביה רבי שמעון אמר ליה רבי יוסי השתא אנת שלים קמי עתיק יומין ודיוקנך שלים</p>	<p>בין כך ראה את רבי יוסי שהיה מהרהר בדברי העולם אמר לו יוסי קום והשלם דיוקנך שאות אחת חסרה בך קם רבי יוסי ושםח בדברי תורה וקם לפניו הסתכל בו רבי שמעון אמר לו רבי יוסי עכשיו אתה שלם לפני עתיק הימים ודיוקנך שלם.</p>
<p>פתח ואמר ויעש את ציץ נזר הקדש זהב טהור וגו' אמאי אקרי ציץ אסתכלותא לאסתכלא ביה² ובגין דהוה קיימא על אסתכלותא דבר נש אקרי ציץ וכל מאן דאסתכל ביה בההוא ציץ אשתמודעא ביה</p>	<p>פתח ואמר ויעשו את ציץ נזר הקדש זהב טהור וגו' למה נקרא ציץ הסתכלות להסתכל בו ומשום שהיה עומד על הסתכלות של אדם נקרא ציץ וכל מי שהסתכל בו באותו ציץ היה נודע בו ומכר.</p>
<p>בציץ הוון אתוון דשמא קדישא גליפן בגלופא ומחקקן ביה ואי זכאה הוה ההוא דקיימא קמיה אינון אתוון דמחקקן ביה גו דהבא הוון בלטיין מתתא לעילא וסלקין מההוא גליפו בנהירו והוון נהרין באנפין דההוא בר נש</p>	<p>בציץ היו אותיות השם הקדוש חקוקות בחקיקה וחקוקות בו ואם צדיק היה אותו שעומד לפניו אותן אותיות שחקוקות בתוך הזהב היו בולטות ממטה למעלה ועולות מאותה חקיקה באור והיו מאירות בפני אותו האדם.</p>
<p>נציץ נציצו ביה ולא נציצין בשעתא קדמיתא</p>	<p>נוצצת בו התנוצצות ולא נוצצים בשעה הראשונה שהסתכל בו הכהן היה</p>

² הנה סוד הציץ הוא כי אור יסוד אימא אשר בה ח"ג היה אורם יוצא במצח ז"א ולכן היה כתוב בציץ קודש לה' כי היסוד לעול' נקרא קודש ולפי שמתגלה במצח ז"א יסוד א"א היה כתוב בו קודש ובית קדשי קדשים הוא יסוד נוק' דז"א בית לקודש שהוא יסוד המקבל כל קדשים העליונים והנה כהן גדול כשלבש ח' בגדים היה דוגמת אדם העליון ואם היה אדם כשר עובר לפניו היה ניכר אותיות קדושות כנודע שהאותיות הם בבינה והמצח הוא בינה שבז"א ולכן נתגלו האותיות בבינה ואם היה אדם רשע עובר לפניו נופלין דס"א מתביישת ונופלת לפני הקדושה (זהר הרקיע).

<p>דאסתכל כהנא ביה הוה חמי נהירו דאתון כלו באנפין וכד הוה מסתכלא לעיינא ביה לא הוה חמי מדי אלא נהירו דאנפוי דנהיר כאלו ניצוצא דדהבא הוה נציץ ביה בר דכהנא הוה ידע חיזו דאסתכלותא קדמאה דהוה חמי לפום שעתא דהא רעותא דקודשא בריך הוא הוה ביה בההוא בר נש וידע דאיהו זמין לעלמא דאתי בגין דחיזו דא נהרין עליה מלעילא וקודשא בריך הוא הוה אתרעי ביה וכד מסתכלין ביה לא חמאן מדי בגין דחיזו דלעילא לא אתגליא אלא לפום שעתא</p>	<p>רואה את אור האותיות כולם בפנים וכשהיה מסתכל לעין בו לא היה רואה דבר אלא את אור פניו שמאיר כאלו ניצוץ של זהב היה נוצץ בו רק שהכהן היה יודע את מראה ההסתכלות הראשונה שהיה רואה לפי שעה שהרי רצונו של הקדוש ברוך הוא היה באותו אדם ויודע שהוא מזמן לעולם הבא משום שהמראה הזה מאירים עליו מלמעלה והקדוש ברוך הוא היה מרצה בו וכשמסתכלים בו לא רואים דבר משום שהמראה שלמעלה אינו מתגלה אלא לפי שעה.</p>
<p>ואי קיימא בר נש קמי ההוא ציץ ואנפוי לא אחזיין לפום שעתא חיזו קדישא הוה ידע כהנא דהא איהו תקיף מצהא ובעי לכפרא עליה ולמבעי עלוי רחמין</p>	<p>ואם עומד אדם לפני אותו ציץ ופניו אינם מראים לפי שעה מראה קדוש היה הכהן יודע שהרי הוא עז מצח וצריך לכפר עליו ולבקש עליו רחמים.</p>
<p>ויעש את ציץ נזר הקדש רבי יהודה פתח קרא ברות (רות ב ט) עיניך בשדה אשר יקצרון וגו' האי קרא אית לאסתכלא ביה אמאי אצטריך הכא למכתב אמר ליה רבי יצחק אי הכי כמה קראין אינון באורייתא דאתחזיאן דלא אצטריכו למכתב וחמינן דכלהו רזין עלאין אמר רבי יהודה האי קרא מאן דחמי ולא אסתכל ביה כמה דלא טעים תבשילא דמי</p>	<p>ויעש את ציץ נזר הקדש רבי יהודה פתח הפסוק ברות (רות ב) עיניך בשדה אשר יקצרון וגו' בפסוק הזה יש להתבונן למה צריך כאן לכתב אמר לו רבי יצחק אם כך כמה פסוקים הם בתורה שנראה שלא הצטרכו להכתב וראינו שכלם סודות עליונים אמר רבי יהודה בפסוק זה מי שרואה ולא מתבונן בו כמי שלא טעם תבשיל הוא דומה.</p>
<p>אלא רזא הכא וברוח קדשא אתמר בגין דחמא בעז דיינא דישראל ענוותנותא דההיא צדקת דלא מסלקא עינא למחמי באתר אחרא אלא לקמה וחמאת כל מה דחמאת בעינא טבא ותוקפא דמצהא לא הוה בה שבח עינא</p>	<p>אלא סוד כאן וברוח הקודש נאמר משום שראה בעז הדין של ישראל את ענוותנותה של אותה צדקת שלא מרימה עיניה לראות במקום אחר אלא לפנייה וראתה כל מה שראתה בעין טובה ועזות המצח לא היתה בה שבח את עיניה.</p>
<p>בגין דאית עיינין דבגינהון לא שלטא ברכתא בההוא אתר ואיהו עינא טבא חמא בה דכל מה דאסתכלת הוה בעינא טבא ותו דחמא דהוה אצלח בידהא כל מה דהות לקטא אתוסף בחקלא ובעז אסתכל דרוחא קדישא שריא עלה כדין פתח ואמר עיניך בשדה אשר יקצרון וגו' אי תימא בגין אינון לקטין כל אינון אחרנין היך אמר דתהך אבתרייהו לא אצטריך למכתב אלא ולקטת אחריהן מאי והלכת אחריהן אלא בגין עינא קאמר עינא דהו גרמין (ג"א ברכאן סגיאיין ועל דא וכו') ברכתא לקטין סגיאיין ועל דא והלכת אחריהן בתר עיניך כל שאר בני עלמא לית להו</p>	<p>משום שיש עיניים שבשבילן אין שולטת ברכה באותו מקום והוא ראה בה עין טובה שעל כל מה שהסתכלה היה בעין טובה ועוד שראה שהיה מצליח בידה כל מה שהיתה לוקחת נוסף בשדה ובעז התבונן שרוח הקודש שורה עליה ואז פתח ואמר עיניך בשדה אשר יקצרון וגו' אם תאמר בשביל אותם הלוקטים כל אותם האחרים איך אמר שתלך אחריהם לא היה צריך לכתב אלא ולקטת אחריהן מה זה והלכת אחריהן אלא בשביל עיניה הוא אמר עיניה שהיו גורמות (ברכות רבות ועל כן) ברכות ללוקטים רבים ועל כן והלכת אחריהן אחר עיניך כל שאר בני העולם אין להם</p>

ריח/א1	
<p>רשו למיהך בתר עינוי ואנת לבתר עיניך דעיניך גרמין ברכאן סגיאין</p>	<p>רשות ללכת אחר עיניהם ואת אחר עיניך שעניך גורמות לברכות רבות.</p>
<p>דבר אחר עיניך בשדה אשר יקצרון בעז המא ברוח קודשא דזמינין לנפקא מינה מלכין עלאין שליטין דאינון עיינין דכלא כמה דהות תמר דכתיב (&) בה (בראשית לח) ותשב בפתח עינים אתישבת בפתחא דנפקין מינה מלכין שליטין עלאין דאקרון עיינין כמה דאת אמר (במדבר טו כד) אם מעיני העדה כמה דכל שייפי גופא לא אזלין אלא בתר עיינין ועיינין אינון מנהגין לכל גופא אופ הכי מלכין וסנהדרין וכל אינון שליטין כלא אזלין אבתריהו (ס"א כמה דאזלין שייפין בתר עיינין) ובגין כך אמר לה עיניך אלין מלכין ושליטין דזמינין למיפק מינה</p>	<p>דבר אחר בשדה אשר יקצרון בעז ראה ברוח הקודש שעתידים לצאת ממנה מלכים עליונים שליטים שהם העינים של הכל כמו שהיתה תמר שכתוב בה (בראשית לח) ותשב בפתח עיניים התישבה בפתח שיוצא ממנו מלכים שליטים עליונים שנקראים עיניים כמו שנאמר (במדבר טו) אם מעיני העדה כמו שכל אברי הגוף לא הולכים אלא אחר העינים והעינים מנהיגות את כל הגוף אף כך מלכים וסנהדרין וכל אותם שליטים הכל הולכים אחריהם (שהולכים האיברים אחר העינים) ולכן אמר לה עיניך אלו המלכים והשליטים שעתידים לצאת ממנה.</p>
<p>בשדה מאן שדה דא ציון וירושלם דכתיב (מיכה ג יב) ציון שדה תחרש וכתיב (בראשית כז כז) כריח שדה אשר ברכו יהו"ה דא ירושלם ועל דא כתיב (&) עיניך בשדה דאינון עיינין דילה דזמינין למיפק מינה לא יהון שליטין אלא בשדה אשר יקצרון דהא מההוא שדה הון נקטין כל בני עלמא תורה ונהורא דנהיר דכתיב (ישעיה ב ג) כי מציון תצא תורה</p>	<p>בשדה איזה שדה זה ציון וירושלים שכתוב (מיכה ג) ציון שדה תחרש וכתוב כריח שדה אשר ברכו ה' זו ירושלים ועל כן כתוב עיניך בשדה שהם העינים שלה שעתידים לצאת ממנה לא יהיו שליטים אלא בשדה אשר יקצרון שהרי מאותו שדה היו לוקחים כל בני העולם תורה ואור שמאיר שכתוב כי מציון תצא תורה.</p>
<p>והלכת אחריהן באלין עובדין דכשרן דאנא חמינא בך הלא צויתי את הנערים וגו' כמשמעו דיליה בגין דאתתא דעתהא קלה וצמית לישנא דנקיות נקט וצמית דאי תיאובתיך לאדבקא בבר נש לקיימא זרעא בעלמא והלכת אל הכלים אלין אינון צדיקיא דאקרון כלי יהו"ה דכתיב (שם נב יא) הברו נשאי כלי יהו"ה דזמינין צדיקיא לאייתאה לון כל עלמא דורונא למלכא משיחא ואינון כלי יהו"ה מאנין דקודשא בריך הוא אתהני בהו אלין אינון מאנין תבירין² תבירין אינון בהאי עלמא בגין לקיימא אורייתא ושימושא דקודשא בריך הוא אשתמש בהו לא אשתמש אלא מגו כלים וכד תתדבק בהו ושתית וגו'</p>	<p>והלכת אחריהן במעשים הכשרים הללו שאני ראיתי בך הלוא צויתי את הנערים וגו' כמשמעו שלו משום שאשה דעתה קלה וצמת לשון נקיות נקט וצמת שאם תשוקתך לדבק באדם לקיים זרע בעולם והלכת אל הכלים אלה הם הצדיקים שנקראים כלי ה' שכתוב (שם נב) הברו נשאי כלי ה' שעתידים הצדיקים להביא להם את כל העולם דורון למלך המשיח ואותם כלי ה' כלים שהקדוש ברוך הוא נהנה בהם אלה הם כלים שבורים שבורים הם בעולם הזה כדי לקיים את התורה והשמוש שהקדוש ברוך הוא משתמש בהם לא משתמש אלא מתוך הכלים הללו וכשתדבק בהם</p>

² עי' ח"ג דף ט ע"א ודברינו שם, ועי' שעה"ק ו ע"ב: גם ממאמר הזה יתבאר לך ענין אחד שנבאר בע"ה, בענין עולם הנקודים, איך יצאו השבעה מלכים שמלכו בארץ אדום, ונסתלקו האורות מתוך הכלים, ואשתארו מאנין תבירין יבשים בלא מיא, אשר זהו סוד מיתת המלכים.

<p>רבי יוסי פתח ואמר (רות ג ז) ויאכל בעז וישת וייטב לבו מהו וייטב לבו דברוך על מזוניה ואוקמוה ודא הוא רזא דמאן דמברך על מזוניה דא אוטיב ללביה ומאן אוטיב (נ"א ומאן איהו) כמה דכתיב (תהלים כו ז) לך אמר לבי וכתיב (שם עג כו) צור לבבי וגו'</p>	<p>ושתית וגו'. רבי יוסי פתח ואמר ויאכל בעז וישת וייטב לבו מה זה וייטב לבו שברך על מזונו ופרשוה וזהו סוד שמי שמברך על מזונו זה מיטיב ללבו ומי מוליך (ומי הוא) כמו שכתוב לך אמר לבי וכתוב צור לבבי וגו'.</p>
<p>ובגין דברכת מזונא חביבא קמי קודשא בריך הוא כל מאן דברך על שבועא אוטיב וחדו לאתר אחרא וסימנך סעודתי דשבת דאתר אחרא אתהני מההיא ברכה1 דשבועא וחדו והכא אתהני מההוא ברכה דשבועא דההוא צדיק בעז ודא וייטב לבו</p>	<p>ומשום שברכת המזון חביבה לפני הקדוש ברוך הוא כל מי שמברך על השבע מיטיב ומשמח למקום אחר וסימנך סעודת השבת שמקום אחר נהנה מאותה ברכה של שבע ושמחה וכאן נהנה מאותה ברכה של שבע של אותו צדיק בעז וזהו וייטב לבו.</p>
<p>מאי טעמא בגין דמזונא איהו קשה קמי קודשא בריך הוא ההוא אתר וכיון דבר נש אכיל ושתי וקא מברך ההיא ברכתא סלקא ואתהני מאינון מלין דשבועא דסלקין ואשתכח דאתהני ממזונא מתתא ומלעילא</p>	<p>למה משום שהמזון הוא קשה לפני הקדוש ברוך הוא שהוא אותו מקום וכיון שאדם אוכל ושותה ומברך אותה ברכה עולה ונהנה מאותם דברים של שבע שעולים ונמצא שנהנים מן המזון ממטה ומלמעלה.</p>
<p>ודא איהו רזא דבין חברייא רזא בחול לא אתהני ההוא אתר אלא מאינון מלין דסלקין מנו שבועא וכלהו מלין מתעטרין ורוון ושבעין בחדו וההוא אתר אתהני מנייהו בשבת איהו רזא אחרא במזונא ממש ובההוא חדוה דמזונא דמצוה דשבת ובכלל אשתכח כלילא מעילא ותתא ורזא דא (דה"א כט יד) כי ממך הכל ומידך נתנו לך ודאי בהנאותיה דא ובההוא חדוה דמזונא דמצוה דשבת כמה דאוקמוה</p>	<p>וזהו הסוד שבין החברים הסוד שבחל לא נהנה אותו מקום אלא מאותם דברים שעולים מתוך שבע וכל הדברים מתעטרים ורווים ושבעים בשמחה ואותו מקום נהנה מהם בשבת הוא סוד אחר במזון ממש ובאותה שמחה של המזון של מצוה של שבת ובכל נמצא כלול ממעלה ומטה וסוד זה כי ממך הכל ומידך נתנו לך ודאי מהנאותה הזו ובאותה שמחה של מזון של מצות השבת כמו שבארוה.</p>
<p>מאן דמברך לקודשא בריך הוא מנו שבועא בעי לכוונא לביה ולשוואה רעותיה בחדוה ולא ישתכח עציב אלא דיברך בחדוה ברזא דא ולישוי רעותיה דהא איהו יהיב השתא לאחרא בחדוה בעינא טבא וכמה דאיהו מברך בחדוה ובעינא טבא הכי יהבין ליה בחדוה ובעינא טבא ובגין כך לא ישתכח עציב כלל אלא בחדוה ובמלין דאורייתא וישוי לביה ורעותיה למיהב ברכה דא ברזא דאצטריך</p>	<p>מי שמברך את הקדוש ברוך הוא מתוך שבע צריך לכוון לבו ולשים רצונו בשמחה ולא ימצא עצוב אלא שיברך בשמחה בסוד זה ולשים רצונו שהרי הוא נותן עכשיו לאחר בשמחה בעין טובה וכמו שהוא מברך בשמחה ובעין טובה כך נותנים לו בשמחה ובעין טובה ולכן לא ימצא עצוב כלל אלא בשמחה ובדברי תורה וישים לבו ורצונו לתת ברכה זו בסוד שצריך.</p>
<p>רזא הכא ארבע רתיכין שליטין בארבע סטרין ומשריין אתונו מההיא ברכתא דשבועא ובאינון מלין דברוך אתה אתהני ואתרבי ואתעטר ביה ומאן דמברך אצטריך רעותא בחדוה ובעינא טבא ועל דא כתיב (משלי כב</p>	<p>סוד כאן ארבע מרכבות שולטות בארבעה צדדים ומחנות נזונו מאותה ברכת השבע ובאותם דברים של ברוך אתה נהנה ומתרבה ומתעטר בו ומי שמברך צריך רצון בשמחה ובעין טובה</p>

¹ רד ע"ב (הערת הזהר).

<p>(ט) טוב עין הוא יבורך</p>	<p>ועל כן כתוב טוב עין הוא יברך.</p>
<p>והכא שפיל לסיפיה דקרא דכתיב (&) כי נתן מלחמו לדל דאי לא תימא הכי האי קרא לאו רישיה סיפיה ולא סיפיה רישיה אלא טוב</p>	<p>וכאן רד לסוף הפסוק שכתוב כי נתן מלחמו לדל שאם לא תאמר כך הפסוק הזה אין ראשו סופו ואין סופו ראשו אלא טוב</p>
<p>ריח/ב1</p>	
<p>עין כמה דאוקימנא הוא יברך ודאי בעינא טבא בחדוה ולא איהו למגנא לברכא בחדוה דהא מההיא ברכתא ומההוא חידו נתן מלחמו לדל אתר דאצטריך לאתזנא מכל סטרין אתר דלית ליה מגרמיה כלום אתר דאתהני מכל סטרין ואתכליל מכל סטרין מלין אלין לא אתמסרו אלא לחכימין דידעין רוזין עלאין וארהין דאורייתא</p>	<p>עין כמו שבארנו הוא יברך ודאי בעין טובה ובשמחה ואינו לחנם לברך בשמחה שהרי מאותה ברכה ומאותה שמחה נתן מלחמו לדל מקום שצריך להזון מכל הצדדים מקום שאין לו מעצמו כלום מקום שנהנה מכל הצדדים ונכלל מכל הצדדים הדברים הללו לא נמסרו אלא לחכמים שיודעים סודות עליונים ודרכי התורה.</p>
<p>תא חזי בעז טב עינא הוה תוקפא דמצחא לא הוה ביה לעלמא מה כתיב (רות ג ז) ויבא לשכב בקצה הערמה רזא דכתיב (שיר ז ג) בטנך ערמת חטים2 מהכא אוליפנא כל מאן דמברך ברכת מזונא כדקא יאות בחדוה ברעותא דלבא כד סליק מהאי עלמא אתר אתתקנא ליה גו רוזין עלאין בהיכלין קדישין זכאה איהו בר נש דנטיר פקודי דמאריה וידע רזא דלהון דלית לן פקודא ופקודא באורייתא דלא תליין ביה רוזין עלאין ונהורין וזיוין עלאין ובני נשא לא ידעי ולא משגיחין ביקרא דמאריהון זכאה חולקהון דצדיקיא אינון דמשתדלי באורייתא זכאין אינון בעלמא דין ובעלמא דאתי</p>	<p>בא וראה בעז היה טוב עין ועזות מצח מעולם לא היתה בו מה כתוב (רות ג) ויבא לשכב בקצה הערמה סוד הכתוב בטנך ערמת חטים מכאן למדנו שכל מי שמברך ברכת המזון כראוי בשמחה וברצון הלב כשמסתלק מן העולם הזה מתקן לו מקום בתוך סודות עליונים בהיכלות קדושים אשרי האיש ששומר את מצוות אדונו ויודע את סודן שאין לך מצוה ומצוה בתורה שאין תלויים בה סודות עליונים ואורות וזיוים עליונים ובני אדם לא יודעים ולא משגיחים בכבוד רבונם אשרי חלקם של הצדיקים אותם שעוסקים בתורה אשריהם בעולם הזה ובעולם הבא.</p>
<p>תא חזי דהא אמרו דכל אינון תקיפי מצחא דלית להו כסופא לית להון חולקא בעלמא דין ובעלמא דאתי כל אינון תקיפי מצחא דהו בהו בישראל כד הו מסתכלן בההוא ציץ הו מתברן לבייהו ומסתכלן בעובדייהו בגין דציץ על את הוה קאים וכל מאן דמסתכל ביה הוה מכסיף בעובדוי ועל דא ציץ מכפרא על אינון תקיפי אנפיין תקיפי מצחא</p>	<p>בא וראה שהרי אמרו שכל אותם עזי המצח שאין להם בושה אין להם חלק בעולם הזה ובעולם הבא כל עזי המצח שהיו בישראל כשהיו מסתכלים באותו הציץ היו משברים את לבם ומסתכלים במעשיהם משום שציץ היה עומד על אות וכל מי שמסתכל בו היה מתביש במעשיו ולכן הציץ מכפר על אותם עזי פנים עזי מצח.</p>
<p>אתוון דרזא דשמא קדישא דהו גליפין על ציצא הו נהרין ובלטין ונצצין כל מאן דהוה מסתכל בההוא נציצו דאתוון אנפוי נפלין מאימתא והוה אתבר לביה וכדין ציצא מכפרא עלייהו כגוונא דא כיון דאיהו גרים לתברא לביה ולא תכנעא מקמי מאריה</p>	<p>אותיות של הסוד של השם הקדוש שהיו חקוקות על הציץ היו מאירות ובלטות ונוצצות כל מי שהיה מסתכל באותה התנוצצות של האותיות נופלות פניו מאימה והיה נשבר לבו ואז הציץ מכפר עליהם כמו זה כיון שהוא גורם</p>

<p>כגוונא דא קטרת כל מאן דארה בההוא תננא כד סליק ההוא עמודא מההוא מעלה עשן הוה מברר לביה בכרירו (דנהירו בחדוה) למפלה למאריה ואעבר מניה זוהמא דיצר הרע ולא הוה ליה אלא לבא חדא לקבל אבוה דבשמיא בגין דקטרת תבירו דיצר הרע איהו ודאי בכל סטריין וכמה דציין הוה קאים על ניסא אוף קטרת דלית לך מלה בעלמא למתבר ליה לסטרא אחרא בר קטרת</p>	<p>לשבר לבו ולהכנע מלפני רבונו. כמו כן הקטרת כל מי שהריח באותו עשן כשעלה אותו עמוד מאותו מעלה עשן היה מברר את לבו בברור (באורה בשמחה) לעבד את רבונו ומעביר ממנו זהמת היצר הרע ולא היה לו אלא לב אחד כנגד אביו שבשמים משום שקטרת היא שבר ליצר הרע ודאי בכל הצדדים כמו שציין היה עומד על נס אף קטרת שאין לך דבר בעולם לשבר את הצד האחר פרט לקטרת.</p>
<p>תא חזי מה כתיב (במדבר יז יא) קח את המחתה ותן עליה אש מעל המזבח ושים קטרת מאי טעמא כי יצא הקצף מלפני יהו"ה החל הנגף דהא לית תבירו לההוא סטרא בר קטרת דלית לך מלה חביבא קמי קודשא בריך הוא כקטרת וקיימא לבטלא חרשין ומלין בישין מביתא ריחא ועשנא דקטרת דעבדי בני נשא בההוא עובדא איהו מבטל כל שכן קטרת</p>	<p>בא וראה מה כתוב (במדבר יז) קח את המחתה ותן עליה אש מעל המזבח ושים קטרת למה כי יצא הקצף מלפני ה' החל הנגף שהרי אין שבר לאותו הצד פרט לקטרת שאין לך דבר חביב לפני הקדוש ברוך הוא כמו קטרת ועומדת לבטל כשפים ודברים רעים מהבית ריח ועשן הקטרת שעושים בני אדם באותו מעשה הוא מבטל כל שכן הקטרת.</p>
<p>מלה דא גזרה קיימא קמי קודשא בריך הוא דכל מאן דאסתכל וקרי בכל יומא עובדא (נ"א פרשתא) דקטרת ישתזיב מכל מלין בישין חרשין דעלמא ומכל פגעין בישין ומהרהורא בישא ומדינא בישא ומותנא ולא יתזק כל ההוא יומא דלא יכיל סטרא אחרא לשלטא עליה ואצטריך דיכוון ביה</p>	<p>דבר זה גזרה עומדת לפני הקדוש ברוך הוא שכל מי שמסתכל וקורא בכל יום את מעשה (פרשת) הקטרת ינצל מכל הדברים הרעים וכשפי העולם ומכל הפגעים הרעים ומהרהור רע ומדין רע וממות ולא ינזק כל אותו יום שלא יכול הצד האחר לשלט עליו וצריך שיכון בו.</p>
<p>אמר רבי שמעון אי בני נשא הוו ידעי כמה עלאה איהו עובדא דקטרת קמי קודשא בריך הוא הוו נטלי כל מלה ומלה מניה והוו סלקי לה עטרה על רישיהו ככתרא דדהבא ומאן דאשתדל ביה בעי לאסתכלא בעובדא דקטרת ואי יכוון ביה בכל יומא אית ליה חולקא בהאי עלמא ובעלמא דאתי ויסתלק מותנא מניה ומעלמא וישתזיב מכל דינין דהאי עלמא מסטריין בישין ומדינא דגיהנם ומדינא דמלכו אחרא</p>	<p>אמר רבי שמעון אם בני אדם היו יודים כמה הוא עליון מעשה הקטרת לפני הקדוש ברוך הוא היו נוטלים כל דיבור ודבור ממנו והיו מעלים אותו עטרה על ראשיהם כמו כתר של זהב ומי שמשתדל בו צריך להסתכל במעשה הקטרת ואם יכון בו בכל יום יש לו חלק בעולם הזה ובעולם הבא ויסתלק המות ממנו ומהעולם וינצל מכל הדינים של העולם הזה ומצדדים רעים ומדין הגיהנם ומדין המלכות האחרת.</p>
<p>בההוא קטרת כד הוה סליק תננא בעמודא כהנא הוה חמי אתוון דרוא דשמא</p>	<p>באותה קטרת כשהיה עולה עשן בעמוד הכהן היה רואה האותיות של השם הקדוש</p>
<p>ריט/א 1</p>	
<p>קדישא פרישאן (נ"א פרחין) באוירא וסלקי לעילא בההוא עמודא לבתר כמה רתיכין</p>	<p>פרושות (פורחות) באויר ועולות למעלה באותו עמוד אחר כך כמה</p>

<p>קדישין סחרין ליה מכל סטרין עד דסליק בנהירו וחדוה וחדוה למאן דחדוה וקשר קשרין לעילא ותתא ליחדא כלא והא אוקימנא ודא מכפר על יצר הרע ועל עבו"ם דאיהו סטרא אחרא והא אוקמוה</p>	<p>מרכבות קדושות סובבות אותו מכל הצדדים עד שעולה באור ושמחה ומשמח את מי שמשמח וקושר קשרים למעלה ולמטה כדי ליחד הכל והרי בארנו וזה מכפר על יצר הרע ועל עבודה זרה שהוא הצד האחר והרי בארנו.</p>
<p>פתח ואמר (שמות ל א) ויעש מזבח מקטר קטרת וגו' האי קרא אית לאסתכלא ביה בגין דתרין מדבחין הוו מדבחה דעלוון ומדבחה דקטרת בוסמין דא לבר ודא לגו האי מדבחה דקטרת דאיהו פנימאה אמאי אקרי מזבח והא לא דבחין ביה דבחין ומזבח על דא אקרי</p>	<p>פתח ואמר ויעש מזבח מקטר קטרת וגו' בפסוק זה יש להתבונן משום שהיו שני מזבחות מזבח העולות ומזבח קטרת הסמים זה בחוץ וזה בפנים מזבח הקטרת הזה שהוא פנימי למה נקרא מזבח והרי אין זבחים בו זבחים ומזבח על כן נקרא.</p>
<p>אלא בגין דבטיל וכפית לכמה סטרין בישין ובגין דההוא סטרא בישא כפית לא יכיל לשלטאה ולא למהוי קטיגורא ועל דא אקרי מזבח כד ההוא סטרא בישא הוה חמי (ס"א) עמודא דעשנא) עשנא דקטרת דסליק אתכפיא וערק ולא יכיל לקרבא כלל למשכנא ובגין דלא אתזכי ולא אתערב בההוא חדוה דלעילא בר קודשא בריך הוא בלחודוי בגין דחביבא כל כך לא קאים ההוא מזבח אלא (ד"א) פנימאה) לגו דהאי איהו מזבח דברכאן אשתכחו ביה ועל דא סתים מעינא</p>	<p>אלא משום שמבטל וכופת כמה צדדים רעים ומשום שאותו הצד הרע כפות לא יכול לשלט ולא להיות קטגור ועל כן נקרא מזבח כשאותו הצד הרע היה רואה (עמוד העשן) עשן הקטרת שעולה נכנע ובורח ולא יכול לקרב כלל למשכן ומשום זה נטהר ולא מתערב באותה שמחה שלמעלה פרט לקדוש ברוך הוא לבדו ומשום שכל כך חביבה לא עומד אותו מזבח אלא (פנימי) לפנים שזהו המזבח שנמצאות בו ברכות ועל כן נסתר מן העין.</p>
<p>מה כתיב (&) באהרן (במדבר יז) ויעמוד בין המתים ובין החיים ותעצר המגפה דכפית ליה למלאך המות דלא יכיל לשלטאה כלל ולא למעבד דינא סימנא דא אתמסר בידנא די בכל אתר דקאמרי בכוונה ורעותא דלבא עובדא דקטרת דלא שלטא מותנא בההוא אתר ולא יתזק ולא יכלין שאר עמין לשלטאה על ההוא אתר</p>	<p>מה כתוב באהרן (במדבר יז) ויעמד בין המתים ובין החיים ותעצר המגפה שכפת את מלאך המות שלא יכול לשלט כלל ולא לעשות דין סימן זה נמסר בידינו שבכל מקום שאומרים בכונה ורצון הלב את מעשה הקטרת שאין שולט המות באותו מקום ולא יזק ולא יכולים שאר העמים לשלט על אותו המקום.</p>
<p>תא חזי מה כתיב (&) מזבח מקטר קטרת כיון דכתיב (&) מזבח אמאי אקרי מקטר קטרת אלא בגין דנטלי מהאי אתר לאקטרא כמה דעבד אהרן תו מזבח אצטריך לאקטרא לקדשא ליה בההוא קטרת ועל דא מקטר קטרת תו מקטר קטרת כתרנום לאקטרא קטרת דהא אסיר לאקטרא באתר אחרא קטרת בר ממחתה (נ"א ממחתה דיום הכפורים)</p>	<p>בא וראה מה כתוב מזבח מקטר קטרת כיון שכתוב מזבח למה נקרא מקטר קטרת אלא משום שנוטלים מהמקום הזה להקטיר כמו שעשה אהרן עוד המזבח צריך להקטיר לקדשו באותה קטרת ועל כן מקטר קטרת עוד מקטר קטרת כתרנומו להקטיר קטרת שהרי אסור להקטיר במקום אחר קטרת רק ממחתה (ממחתה של יום הכפורים).</p>
<p>תא חזי האי מאן דדינא רדיף אבתריה אצטריך להאי קטרת ולאבתבא קמי מאריה דהא סיועא איהו לאסתלקא דינין מניה ובהאי ודאי מסתלקין מניה אי הוא רגילא בהאי</p>	<p>בא וראה זה מי שדין רודף אחריו צריך את הקטרת הזו ולשוב לפני רבונו שהרי הוא סיוע לסלק דינים ממנו ובה ודאי הם מסתלקים ממנו אם הוא רגיל בכך להזכיר פעמים ביום בבוקר ובערב</p>

<p>לאדכרא תרין זמנין ביומא בצפרא וברמשא דכתיב (שמות ל ז) קטרת סמים בבקר בבקר וכתיב (שם ח) בין הערבים יקטירנה ודא איהו קיומא דעלמא תדיר דכתיב (שם) קטרת תמיד לפני יהו"ה לדורותיכם ודאי הוא קיומא דעלמא לתתא וקיומא דעלמא לעילא</p>	<p>שכתוב קטרת סמים בבוקר בבוקר וכתוב בין הערבים יקטירנה וזהו קיומו של העולם תמיד שכתוב קטרת תמיד לפני ה' לדרתיכם ודאי שהוא קיום העולם למטה וקיום העולם למעלה.</p>
<p>בההוא אתר דלא אדכר בכל יומא עובדא דקטרת דינין דלעילא שריין ביה ומותנין סניאו ביה ועמין אחרנין שלמיין עליה בגין דכתיב (&) קטרת תמיד לפני יהו"ה תמיד איהו קיימא לפני יהו"ה יתיר מכל פלחנין אחרנין חביבא איהו עובדא דקטרת דהוא יקיר וחביב קמי קודשא בריך הוא יתיר מכל פלחנין ורעותין (נ"א ועובדין) דעלמא ואף על גב דצלוחא איהי מעליא מכלא עובדא דקטרת הוא יקיר וחביב קמי קודשא בריך הוא</p>	<p>באותו מקום שלא נזכר בכל יום מעשה הקטרת הדינים שלמעלה שרויים בו ומגפות רבות בו ועמים אחרים שולטים עליו משום שכתוב קטרת תמיד לפני ה' תמיד היא עומדת לפני ה' יותר מכל העבודות האחרות חביב הוא מעשה הקטרת שהוא נכבד וחביב לפני הקדוש ברוך הוא יותר מכל העבודות והרצונות (והמעשים) של העולם ואף על גב שהתפלה מעלה מהכל מעשה הקטרת הוא נכבד וחביב לפני הקדוש ברוך הוא.</p>
<p>תא חזי מה בין צלותא לעובדא דקטרת צלותא אתקינו לה באתר דקרבינין1 דהוו עבדי ישראל וכל אינון קרבינין דהוו עבדין ישראל לאו אינון חשיביין בקטרת2 ותו מה בין האי להאי3 אלא צלותא איהו תקונא לאתקנא מה דאצטריך קטרת עביד יתיר מתקין וקשיר קשרין4 ועביד נהירו יתיר מכלא ומאן איהו דאעבר וזהמא5 ואידכי משכנא וכלא אתנהיר ואתתקן6 ואתקשר כחדא</p>	<p>בא וראה מה בין תפלה למעשה הקטרת את התפלה תקנו במקום קרבנות שהיו ישראל עושים וכל אותם קרבנות שהיו עושים ישראל אינם חשובים כמו הקטרת ועוד מה בין זה לזה אלא תפלה היא תקון לתקן מה שצריך קטרת עושה יותר מתקנת וקושרת קשרים ועושה אור יותר מהכל ומי הוא שמעביר זוהמא ומטהר את המשכן והכל מאיר ונתקן ונקשר כאחד.</p>

¹ ואע"פ שהקרבנות הם בעולם העשיה עד ברוך שאמר עכ"ז גם בשאר העולמות יש בחי' קרבנות וזהו (במדבר כח ח) אשה ריח ניחוח לה' אשה בעשיה ריח ביצירה ניחוח בבריאה לה' באצילות (זהר הרקיע).

² שהרי לא הועיל מלעצור המגפה אלא קטור' לבד (זהר הרקיע).
³ בא ליתן טעם מה בין תפלה לקטרת שהתפלה תיקון להעלות העולמו' וז"ש איהו תיקונ' לאתתקנ' אבל קטרת עביד יתיר שמעלה העולמות ג"כ (זהר הרקיע).

⁴ פי' כי המל' בעשיה בעמקי הקליפות והיא בגלות בחי' ד' דזמנין ה' זמנין ד' וע"ז מורה שם יהוד"ה יה"ו חג"ת שלה וד' בבחי' כשהיא א"בא שיש אחיזה להחיצונים ואז מראה עצמה עניה ודלה שלא ליתן וכשהיא פ"בפ שוה אליו מגעת עד הכתר שלו ואז היא צורת ה' שהיא י"ס כמוהו ולפי שעיקר' מאחורי ז"א ואח"כ נוסף לה הה' שהיא חזרת פ"בפ לכן קדם הד' לאות ו' באות ה' וכן במלת יהוד"ה קדם הד' אל הה' וזאת בחי' הד' נופלת בקליפות ומחיה אותם. וזהו היראה דמלכות דעשיה הנזכר לעיל דף ר"ו שהירא ממנה עובד ע"ז ואין הבחי' זו יכולה לצאת מבין הקליפות עד שיבא זמן הכתוב (ישעיה כה ח) ובלע המות לנצח שאז מסתלק זה החיות מתוכם וישארו בטלים ומתים אבל עתה אין אנו יכולים להעלות' אלא לפי שעה בעת התפילה. והנה בחי' זו שנפלה לא נפלה מ"ה של השם אלא מ"ה של השם ולכן הם י"א סממני הקטור' כמנין ו"ה הנז' ולכן היה במשכן יריעות עזים שהם רומזים לקליפות שהם חיצוניות כמו היריעות החיצונים והיו ה' במחברת הא' וו' במחברת הב' והם כנגד ו"ה ולא היו בכ"א ה' וחצי וכן ארכן ל' ורחבן ד' הרי ד"ל כנגד בחי' הד' המחיה אותם אבל היריעות הפנימיות היו ה' בכל מחברת כנגד מילוי הה' ארכן כ"ח ורחבן ד' הרי ל"ב רמז ל"ב רוחא דלגאוו. והנה כל זמן שאין בחי' זו עולה למעלה נראה פירוד בקדושה ח"ו וע"י הקטרת עולה וז"ש וקשיר קשרין ואמר בלשון רבים משום שכשנפלה המלכות נפלה כל בחי' המלכויות שבנוק' שהרי כל מדה ומדה שבה היא כלולה מ' ואף מלכות שבכתר שלה נפלה וכשעולה כולן עולין והיא משתלמת עד הכתר וז"ש וקשיר קשרין ועביד נהירו יתיר מכלא וכו' משא"כ בתפלה לעשות להעביר הזוהמא מבחי' הזאת (זהר הרקיע).

5

⁶ פי' כי הנה נודע שכל הקדושה שרשה למעלה בא"ס והטומאה שרשה למטה ובהתבטל הטומאה ממלכות זו שבתוך הקליפות כל השרשים שלה למעלה נטהרו ולכן אחר מעשה הקטרת אנו אומרים (דב"ה א' טז

<p>ועל דא בעינן לאקדמא עובדא דקטרת לצלותא בכל יומא ויומא לאעברא זוהמא מעלמא דאיהו תקונא דכלא בכל יומא ויומא כנוונא דההוא קרבנא חביבא דאתרעי ביה קודשא בריך הוא</p>	<p>ולכן צריכים להקדים מעשה הקטרת לתפלה בכל יום ויום להעביר הזוהמא מהעולם שהיא תקון של הכל בכל יום ויום כמו שאותו קרבן חביב שמרצה בו הקדוש ברוך הוא.</p>
<p>מה כתיב במשה (שם לד) ויאמר יהוה אל משה קח לך סמים נטף וגו' אף על גב דאוקמוה אבל מאי שנא בעובדא דא יתיר מכל מה דאמר ליה אלא קח לך להנאתך ולתועלתך בגין דכד אתתא אתדכאת הנאותא דבעלה איהו ורזא דא קח לך סמים לאעברא זוהמא לאתקדשא אתתא בבעלה זכאה חולקיה</p>	<p>מה כתוב במשה ויאמר ה' אל משה קח לך סמים נטף וגו' אף על גב שבארוה אבל מה שונה במעשה זה יותר מכל מה שאמר לו אלא קח לך להנאתך ולתועלתך משום שכשאשה נטהרת זו הנאה לבעלה וסוד זה קח לך סמים להעביר הזוהמא לקדש אשה עם בעלה אשרי חלקו</p>
<p>רי"ט/כ"ב</p>	
<p>דמשה</p>	<p>של משה.</p>
<p>כנוונא דא (ויקרא ט ב) קח לך עגל בן בקר דאתמר לאהרן לכפרא על חוביה על ההוא עגל דאיהו גרים לון לישראל ועל דא כתיב (&) במשה קח לך להנאתך ולתועלתך (ס"א וכן אוקמוה בפסל לך מההוא פסולת דלוח אבנא נתעשר משה אוף הכי לך להנאתך ולטובתך)</p>	<p>כמו כן קח לך עגל בן בוקר שנאמר לאהרן לכפר על חטאו על אותו עגל שהוא גרם להם לישראל ועל זה כתוב במשה קח לך להנאתך ולתועלתך (לכך בארוה בפסל לך מאותה פסלת של לוח אבן נתעשר משה אף כאן לך להנאתך ולטובתך).</p>
<p>קטרת קשיר קשירו נהיר נהירו ואעבר זוהמא וד'3 אתחבר בה' (ד"א ד' אתעביד ה') ה' אתחבר בו' ו' סליק ואתעטר בה' ה' אתנהיר ב' וכלא סליק רעותא לאין סוף והוי כלא קשירו חד ואתעביד חד קשירו ברזא חדא דאיהו קשרא עלאה דכלא</p>	<p>הקטרת קושרת קשרים מאירה אור ומעבירה זוהמא וד' מתחברת בה' (ד' נעשית ה') ה' מתחברת בו' ו' עולה ומתעטרת בה' ה' מאירה ב' והכל מעלה רצון לאין סוף ונהיה הכל קשר אחד ונעשה קשר אחד בסוד אחד שהוא קשר עליון של הכל.</p>
<p>מכאן ולהלאה כיון דכלא אתקשרא בהאי קשרא אתעטר כלא ברזא דאין סוף ורזא דשמא קדישא אתנהיר ואתעטר בכל סטרין ועלמין כלהו בחדוה ואתנהירו בוצינין ומזונין וברכאן אשתכחו בכל עלמין וכלא ברזא דקטרת ואי זוהמא לא אתעבר כלא לא אתעביד דכלא בהאי תלייא</p>	<p>מכאן והלאה כיון שהכל נקשר בקשר הזה אז הכל מתעטר בסוד האין סוף וסוד השם הקדוש נאור ומתעטר בכל הצדדים וכל העולמות בשמחה ומאירים המאורות ומזונות וברכות נמצאות בכל העולמות והכל בסוד הקטרת ואם הזוהמא אינה עוברת הכל לא נעשה שהכל תלוי בזה.</p>

ח) הודו וכו' כי אחר שאמר הקטורת ונתבטל שורש הקליפות אז אנו מודיעים בעמים שהם עמקי הקליפות עלילותיו לבטלם ג"כ וז"ש (דב"ה א' טז כו) כי כל אלהי העמים אלילים. ולכן נאמר למשה (שמות ל לד) קח לך כלומר להנאתך שהוא בעלה דמטרוניתא (זהר הרקיע).

1
2

³ כמ"ש שהיא בחי' ד' מן הה' ועל ידי זה מתחבר ו' בה' וכ"ז בעשיה בבחי' שבו וכן עשיה ביציר' וכן מעולם לעולם עד א"ס (זהר הרקיע).

<p>תא חזי קטרת איהו קדמא תדיר קדם לכלא ובגיני כך עובדא דקטרת אצטריך לאקדמא לצלותא בשירין ותושבחן בגין דכל דא לא סלקא ולא אתתקן ולא אתקשר עד דאתעבר זוהמא מה כתיב (ויקרא טז טז) וכפר על הקדש וגו' בקדמיתא ולבתר ומפשעיהם לכל הטאתם ועל דא בעינן לכפרא על קדשא ולאעברא זוהמא ולאדכאה קדשא ולבתר שירין ותושבחאן וצלותין כלא כדקאמרן</p>	<p>בא וראה הקטרת היא ראשונה תמיד לפני הכל ולכן מעשה הקטרת צריך להקדים לתפלה לשירות ותשבחות משום שכל זה לא עולה ולא נתקן ולא נקשר עד שעוברת הזוהמא מה כתוב וכפר על הקדש וגו' בראשונה ואחר כך ומפשעיהם לכל חטאתם ועל כן צריכים לכפר על הקדש ולהעביר הזוהמא ולטהר הקדש ואחר כך שירות ותשבחות ותפלות הכל כפי שאמרנו.</p>
<p>זכאין אינון ישראל בעלמא דין ובעלמא דאתי דהא אינון ידעין לתקנא תקונא דלעילא ותתא בדבעינן לתקנא תקונא מתתא לעילא עד דאתקשר כלא כחדא בקשורא חד בההוא קטורא (ס"א קשורא) עלאה כד בעינן לתקנא (תקונין דלתתא בעינן לתקנא) בתקונא דאתון רשימין דקודשא בריך הוא אתקרי בהון</p>	<p>אשריהם ישראל בעולם הזה ובעולם הבא שהרי הם יודעים לתקן תקון שלמעלה ומטה כמו שצריכים לתקן תקון ממטה למעלה עד שהכל נקשר כאחד בקשר אחד באותו קשר (קשור) עליון כמו שצריכים לתקן (תקונים שלמטה צריכים לתקן) בתקון של האותיות הרשומות שנקרא בהן הקדוש ברוך הוא.</p>
<p>רבי שמעון ורבי אלעזר בריה הוו יתבי ליליא חד ולעאן באורייתא אמר רבי אלעזר לרבי שמעון אבוי הא כתיב (בראשית ג טז) ואל האשה אמר הרבה ארבה עצבונך והרונך בעצב תלדי בנים ואל אישך תשוקתך וגו' ואוליפנא דדא איהו רזא עלאה תינה לתתא אבל איהו כנוונא דלעילא מאי איכא למימר</p>	<p>רבי שמעון ורבי אלעזר בנו היו יושבים לילה אחד ועוסקים בתורה אמר רבי אלעזר לרבי שמעון אבוי הרי כתוב ואל האשה אמר הרבה ארבה עצבונך והרונך בעצב תלדי בנים ואל אישך תשוקתך וגו' ולמדנו שזהו סוד עליון מילא למטה אבל הוא כדוגמא שלמעלה מה יש לומר.</p>
<p>פתח רבי שמעון ואמר (תהלים מב ב) כאיל תערג על אפיקי מים קרא אוקמוה אבל חיה חדא 1 אית בעלמא ואיהי שלטא בשלטנא על אלף מפתחן 2 בכל יומא ואיהי נוקבא ותיאובתה (דילה) תדיר על אפיקי מים למשתי ולאחרוואה מצחותא דכתיב (&) כאיל תערוג וגו' 3</p>	<p>פתח רבי שמעון ואמר כאיל תערג על אפיקי מים וגו' פסוק זה פרשוהו אבל חיה אחת יש בעולם והיא שולטת בשלטון על אלף מפתחות בכל יום והיא נקבה ותשוקתה תמיד על אפיקי מים לשתות ולהתרוות מצמאונה שכתוב כאיל תערג על אפיקי מים.</p>
<p>הכא אית לאסתכלא בקדמיתא כתיב כאיל ולא כתיב כאילת ולבתר תערוג ולא כתיב יערוג אבל רזא דא דכר ונוקבא תרוייהו כחדא</p>	<p>כאן יש להתבונן בראשונה כתוב כאיל ולא כתוב כאילת ואחר תערג ולא כתוב יערג אבל סוד זה זכר ונקבה שניהם</p>

¹ מ"ש חיה חדא וכן בפ' בשלח הנז' חד איילתא הוא, ע"ש הכתוב (שיה"ש ו ט) אחת היא יונתי תמתי, כי היא לעולם ביחודה גם בירידתה למטה והיא מיוחדת עם אצילות לעולם (דע"ה ח"ב קכא ע"ב).

² ומ"ש כי איהי שלטא כו' על אלף מפתחן, כי הנהגת הבריאה הוא בגילויי האורות דשם אלהים דהה"ן בריבוע, שהוא גימט' אלף ואחד, וכן בגילויי האורות דשם אל שדי במילואו שהוא גימט' אלף חסר חד, ולכן נקראו הם אלף מפתחן, כי ע"פ גילויים מתנהג כל עולם הבריאה בשולטנא דהמלכות דאצילות היורדת שם (דע"ה ח"ב קכא ע"ג).

³ ע' פ' בשלח (נב ע"ב), ומשפטים (קיט ע"ב), ויקהל (ריט ע"ב), אחרי מות (סז ע"ב), פינחס (דף רמט בארוכה), וע' בהגר"א בספר יהל אור (פ' פקודי דף ל"ד) (דע"ה ח"ב קכ ע"ד), למטה הרי היא בסוד הקטנות והדינין, וקשה לה להוליד כדי שלא יתאחזו החיצונים באותה השפע חלילה וחלילה (דע"ה ח"ב קכא ע"ד), נעשה תמיד בכל משך ימי הגלות, כי הזו"ן הנה הם תמיד עתה בסוד הקטנות כמ"ש הרב בזווגים (פרק א) ובכ"מ, ועכ"ז הנה הם מזדווגים גם עתה תמיד לצורך חיות ומזון להעולמות ולצורך הנשמות הישנות, והוא ע"י הבריורים אשר השכינה הקדושה מברר תמיד ועי"ז הם מזדווגים ומולידים, והוא עתה רק בבחי' לידת הקטנות, ונעשה הלידה ע"י ענין הנשיכין הנז' (דע"ה ח"ב קכה ע"ד).

<p>דלא לאפרשא לון וחד איהו דלא אצטריך לסלקא דא מדא אלא תרווייהו כחדא והאי נוקבא תערוג על אפיקי מים ואיהי מתעברא מן דכורא וקשי עלה דהא על דינא קיימא</p>	<p>כאחד שאין להפרידם ואחד הוא שלא צריך להעלות אותם זה מזה אלא שניהם כאחד והנקבה הזו תערג על אפיקי מים והיא מתעברת מן הזכר וקשה עליה שהרי על דין עומדת.</p>
<p>וכד אולידת קודשא בריך הוא 1 זמין לה חד חויא עלאה רברבא ואתי ונשיך לגבי ההוא אתר ואולידת ורזא דא הרבה ארבה עצבונך והרונך בנין דאיהי מתחלחלא בכל יומא ובעציבו על עובדין דעלמא בעצב תלדי בנים בעצב דא רזא דחויא דעציב אנפיהון דעלמא</p>	<p>וכשמולידה הקדוש ברוך הוא מזמין לה נחש אחד עליון גדול ובא ונושך באותו מקום ומולידה וסוד זה הרבה ארבה עצבונך והרנך משום שהיא מתחלחלת בכל יום ובעצב על מעשי העולם בעצב תלדי בנים בעצב זה סוד הנחש שמעציב פניהם של העולם.</p>
<p>ואל אישך תשוקתך כמה דאת אמר תערוג על אפיקי מים והוא ימשל בך הא אוקימנא רזא דאיהו שליט עלה וכל דא למה בגין דאמרה סיהרא כמה דתנינן ובגיני כך אזעירת נהוראה ואזעירת שלטנהא ולית לה רשו מגרמה בר כד יתבין לה חילא</p>	<p>ואל אישך תשוקתך כמו שנאמר תערג על אפיקי מים והוא ימשל בך הרי בארנו הסוד שהוא שולט עליה וכל זה למה משום שאמרה הלבנה כמו ששינינו ולכן הקטינה אורה והקטינה שלטונה ואין לה רשות מעצמה פרט לכאשר נותנים לה כח.</p>
<p>בעצב תלדי בנים 2 כמה דאוקימנא ואי תימא אמאי אצטריך חויא לדא (ס"א אלא דא פתח ארחא לנחתא כל אינון נשמתין בעלמא דאלמלא לא פתח אורחין לנחתא לתתא לא ישרי בגויה דבר נש מה כתיב (שם ד ז) לפתח חטאת רובין מאי וכי) אלא דא פתח ארחא לנפחא כל (ס"א בכל) אינון נשמתין דעלמא דאלמלא פתח אורחין לנחתא לתתא לא ישרו בגויה דבר נש מאי דכתיב לפתח חטאת רובין מאי לפתח 3 להווא פתח דאתעתדא לאולדא לאפקא נשמתין לעלמא איהו קאים לגבי ההוא פתח 4</p>	<p>בעצב תלדי בנים כמו שבארנו ואם תאמר למה צריך נחש לזה (אלא זה פתח דרך להוריד כל אותן נשמות של העולם שאלמלא לא פתח דרכים להוריד למטה לא ישרה בתוך האדם מה כתוב לפתח חטאת רבץ מה) אלא זה הפתח הוא דרך לפנח כל (בכל) אותם נשמות של עולם שאלמלא פתח דרכים להוריד למטה לא ישרו בתוך אדם מהו שכתוב "לפתח חטאת רובץ" מהו לפתח זה לפתח לאותו פתח שנועד להוליד ולהוציא נשמות לעולם הוא עומד לאותו פתח.</p>
<p>וכל אינון נשמתין דאצטריכו לנחתא בגופין</p>	<p>וכל אותן נשמות שהצטרכו לרדת בגופים קדושים הוא אינו עומד לאותו</p>

1

2 אמנם כאשר שאין זכות בתחתונים, והשכינה הקדושה הרי היא מברר בירורים תמיד, הנה נעשה אז הלידה רק באור הגבורה, והוא בשם קר"ע שט"ן. אמנם הנה אז נתקיים מה שנאמר (בראשית ד י) לפתח חטאת רובץ, והוא כי הרי ע"י העיבור מתבררים סוד הי' מיני דמים, ה' דם טוהר וה' דם טמא, כמ"ש בכוונת פסח (שעה"כ דרוש ה), וכשמתפשטים בעשיה יונקים הקליפות מהה' דם טמא וכמ"ש בשער הפסוקים וכן בלק"ת (תהלים מה), והנה הוא סוד הכתוב בעצב תלדי בנים (בראשית ג טז) (דע"ה ח"ב קכד ע"א), כ"ז נעשה מהבירורים שנתבררו בכל משך זמן הגלות כאשר שנעשה הבירור בלתי זכות ומעשי התחתונים, רק ע"י סוד גלות השכינה לבד כמ"ש בשער המלכים (סוף פרק ז) ובספר הגלגולים (פרק א). וזהו הענין מה שאמרו בזוה"ק (ויקהל ריט ע"ב) בסוד הכתוב בעצב תלדי בנים (בראשית ג טז) איך שהוא שייך למעלה, ואמרו שם כי הוא ע"פ דברינו הנ"ל, כי בעת שהם שניהם בקטנות הנה אז הוא (שם ד י) לפתח חטאת רובץ, ונעשה אז הלידה בנשיכת הנחש הטמא ג"כ, והוא ע"י כלילות כנ"ל (דע"ה ח"ב קכד ע"ב).

3 משום שהיה לידתם [של אדם וחוה] בלתי תיקון, שהוא רק בהיותם אב"א ע"י שליטת החיצונים שהיו שולטים אז עדיין למטה, והיה אפשר להם לעלות ולינק, הנה נתקיים בהם אז מ"ש (בראשית ד ז) לפתח חטאת רובץ (כללים ח"א קג ע"ג, ועיי"ש קי ע"ג).

4 היינו פתח לבנת הספיר שם חטאת רובץ לינק שיורי הזומא (רח"ו).

<p>קדישין לא קאים איהו לההוא פתח ולית ליה רשו בהאי נשמתא 1 ואי לאו הא הוויא נשיך 2 ואסתאב ההוא נהר (ס"א אתר) ולא איהי נשמתא דאתדכיא והכא איהו רזא עלאה בעצב תלדי בנים רזא דא נחש דהא</p>	<p>פתח ואין לו רשות בנשמה ההיא ואם לא הרי הנחש נושך ונטמא אותו נהר (מקום) ואינה נשמה שנטהרה וכאן הוא סוד עליון בעצב תלדי בנים סוד זה זה נחש</p>
<p>רבא</p>	
<p>עמיה אולידת נשמתין בגין 3 דדא איהו על גופא ודא על נשמתא ותרווייהו דא בדא דא נקיט נשמתא ודא נקיט גופא</p>	<p>שהרי עמו מולידה נשמות משום שזה הוא על הגוף וזה על הנשמה ושניהם זה בזה זה לוקח נשמה וזה לוקח הגוף.</p>
<p>וזמינא דא חויה לאולדא כל אינון גופין עד דלא ייתי זמנא דיליה הדא הוא דכתיב (ישעיה סו) בטרם תחיל ילדה זמנא דחויה לאולדא בשבע שנין והכא בשית מה דלאו איהו 4 זמניה ובההוא זמנא דאוליד לון מההוא לידה ימות דכתיב (שם כה) בלע המות לנצה וכתיב (שם כו) יחיו מתיך נבלתי יקומון</p>	<p>ועתיד הנחש הזה להוליד כל אותם גופים טרם שיבא זמנו זהו שכתוב בטרם תחיל ילדה הזמן של הנחש להוליד הוא בשבע שנים וכאן בשש מה שאינו זמנו ובאותו זמן שיוליד אותם ימות מאותה לדה שכתוב (שם כה) בלע המות לנצח וכתוב (שם כו) יחיו מתיך נבלתי יקומון.</p>
<p>אמר רבי שמעון בההוא זמנא דיתערוון מתי עלמא ויתעודון בארעא קדישא יקומון חיילין חיילין כלהו על ארעא 5 דגליל בגין דתמן זמין מלכא משיחא לאתגלאה בגין דאיהו חולקיה דיוסף ותמן אתברו (נ"א אתחרב) בקדמיתא ומתמן שארו לאגלאה מכל אתרייהו ולא תבדרא ביני עממיא כמה דאת אמר (עמוס ו) ולא נחלו על שבר יוסף</p>	<p>אמר רבי שמעון באותו זמן שיעורו המתים של העולם ויזדמנו בארץ הקדושה יקומו חיילות חילות כולם על ארץ הגליל משום ששם עתיד מלך המשיח להתגלות משום שהוא חלקו של יוסף ושם נשברו (נחרב) בראשונה ומשם התחילו לגלות מכל מקומותיהם ולהתפזר בין העמים כמו שנאמר (עמוס ו) ולא נחלו על שבר יוסף.</p>
<p>ואמאי יקומון תמן בגין דאיהו חולקיה דההוא דאשתוי בארונא דכתיב (בראשית נ) ויישם בארון במצרים ולבתר אתקבר בארעא קדישא דכתיב (יהושע כד) ואת עצמות יוסף אשר העלו בני ישראל ממצרים קברו בשכם ודא איהו דקאים בקיומא דברית יתיר מכלא</p>	<p>ולמה יקומו שם משום שהוא חלקו של אותו שהושם בארון שכתוב (בראשית נ) ויישם בארון במצרים ואחר כך נקבר בארץ הקדושה שכתוב (יהושע כד) ואת עצמות יוסף אשר העלו בני ישראל ממצרים קברו בשכם וזהו שעמד בקיום הברית יותר מהכל.</p>
<p>ובההוא זמנא דיתערוון כלהו חיילין חיילין כלהו יהכון דא לחולק אבהתהון ודא לחולק אבהתהון דכתיב (ויקרא כה) ושבתם איש אל אחוזתו וישתמודעון דא לדא זמין קב"ה לאלבשא לון לכל חד וחד לבושי מרקמן וייתו כלהו וישבחון למאריהון בירושלם ויתחברון תמן אוכלוסין אוכלוסין וירושלם יתמשך לכל סטרין יתיר ממה דאתמשך כד אתחברו תמן</p>	<p>ובאותו זמן שיתעוררו כולם חיילות חיילות כולם ילכו זה לחלק אבותם וזה לחלק אבותם שכתוב ושבתם איש אל אחוזתו וכירו זה את זה ועתיד הקדוש ברוך הוא להלבישם כל אחד ואחד לבושים רקומים ויבאו כולם וישבחו את רבונם בירושלים ויתחברו שם המונים המונים וירושלים תמשך לכל הצדדים יותר ממה שנמשכה כשהתחברו שם מן</p>

1 עי' דע"ה ח"ב קכה ע"ג, [כל נגיעתם] של הקלי' הוא רק בשפעת המזון והחיות אבל לא בהנשמות עצמן לבלעם ולדחותם ח"ו.

2 עי' שער מאמרי רשב"י ריש אד"ר טל ע"ב (לש"ו).

3 שלח קע ע"א (הערת הזהר).

4 נראה שהוא בשנת שש מאות שנה לחיי נח הנאמר במ"א (רח"ו).

5 ז ע"ב (הערת הזהר).

מגלותא	הגלות.
<p>כיון דיתחברון וישבחו למאריהון קודשא בריך הוא יחדו עמהון הדא הוא דכתיב (ירמיה לא) ובאו ורננו במרום ציון ולביתך ונהרו אל טוב יהוה וגו' כל חד וחד לחולקיה וחולק אבהתוי ואחסנתהון דישראל תהא עד (נ"א רמתא דרומא) דמטא דרומאי ותמן ילפון אורייתא והא אוקמוה וכתוב (ישעיה כו) הקיצו ורננו שוכני עפר וגו'</p>	<p>כיון שיתחברו וישבחו את רבונם הקדוש ברוך הוא ישמח עמהם זהו שכתוב (ירמיה לא) ובאו ורננו במרום ציון ואחר כך ונהרו אל טוב ה' וגו' כל אחד ואחד לחלקו וחלק אבותיו ונחלת ישראל תהיה עד (הרמה של רומא) עיר הרומאים ושם ילמדו תורה והרי פרשוה וכתוב הקיצו ורננו שוכני עפר וגו'.</p>
<p>פרשת פקודי</p>	
<p>אלה פקודי המשכן משכן העדות אשר פקד על פי משה וגו' רבי חייא פתח1 (קהלת א ז) כל הנחלים2 הולכים אל הים והים איננו מלא וגו' האי קרא אוקמוה ואתמר אבל כל הנחלים אלין רזין דנחלין ומבועין קדישין דאתמליין ונפקין (מבועין קדישין) לאנהרא3 ולמליא להאי ימא רבא וכיון דהאי ימא רבא אתמלי מסטרא דאינון נחלין4 כדין הוא אפיק מיא5</p>	<p>אלה פקודי המשכן משכן העדת אשר פקד על פי משה וגו' רבי חייא פתח "כל הנחלים הולכים אל הים והים איננו מלא וגו' פסוק זה פרשוהו ונתבאר אבל כל הנחלים אלו סודות הנחלים והמעיינות הקדושים שמתמלאים ויוצאים (מבועים קדושים) להאיר ולמלא את הים הגדול וכיון שהים הגדול הזה התמלא מצד אותם הנחלים אז הוא מוציא מים</p>

1

:

2 מזל"ן דהוקשה לו בפסוק, חדא דאין צורך לכל פסוק זה כי מן הנמשך אחר כך ידענו, ועוד מהו אלה פקודי המשכן היל"ל אלה פקודי כלי המשכן דהיינו מספר משקל כלי הזהב והכסף והנחשת האמור אחרי כן וכמ"ש הראב"ע, ולכן פתח בפסוק כל הנחלים, שגם הוא צריך באור וכבר נתבאר בכמה מקומות, וכמ"ש האי קרא אוקמוה, ואתמר. ונראה שכפל הדברים ר"ל שפסוק זה כבר פירש עניינו בשלימותו ובכולו כמו שנזכר בפרשת בשלח נ' ב' ובפרשת אחרי מות נ"ח א', וזהו אומרו ואוקמוה. ואמנם במקומות אחרים נתבאר קצת ממנו כגון בויחי רל"ה א', ולעומת כן אמר ואתמר. אבל כל הנחלים אלין וכו', ירצה אמת שיש בפסוק זה כמה ביאורים שונים אבל בכלם כאחד נתבאר שכל הנחלים ה"ס הנחלים והמבועים כי מלת כל מרבה גם המבועין, וה"ס שני יסודות דא"א כי יסוד אי' סודו נחל דהיינו בהסתיימו בחזה זעיר ששם א' של וא"ו דשם מ"ה שהוא ריבוע דשם אה"ה העולה מ"ד, ומה שנשאר משם מ"ה גם הוא מ"ד, וזה סוד (ישעיה מ, יב) מי מדד, פי' ב' פעמים מ"ד ועולים נח"ל, ולפי שיש ביסוד זה צנורות רבים לה' חסדים שבו לכן אמר נחלים בלשון רבים. ומבועין הם ביסוד אבא שהם סוד היודין וכמ"ש בזוהר י' נביעו, ולהיותם יסודות קראם רזין, וכן נח"ל מבר"ע בגי' ר"ז עם הכולל. והקדים הנחלים למבועין מפני שיסוד אבא מתארך יותר משל אי' ונמצא כאילו יסוד אי' קודם ליסוד אבא. והנה מבר"ע צירופו ע"ב מ"ו כנודע, כי עד החזה סודו ע"ב ומשם למטה מ"ו. ואמנם אר"א סודם י"ה וי' פעמים ה' גי' כ"ל, וזהו כל הנחלים, וגם להיותם ה' חסדים סוד נ' שערים והיינו כ"ל. ואין ספק שפסוק זה מדבר בענין שפע העולמות המוכרח תמיד לקיומם וכמבואר אצלנו ולכן אמר דאתמליין, פי' שתמיד הם מלאים, מה שאין כן בזווג הפנימיות דנשמות שהוא נפסק, ועל כן אמר הולכים בלשון הווה. האמנם ידוע שתמיד אורות אבא מכוסים ושעיקרם הוא לאצילות ולא לעולמות התחתונים, ואם כן יקשה איך הזכיר גם המבועין (רמ"ז).

3 ויובן על דרך מ"ש הרב באוצרות חיים שמהנה גילוי יסוד אבא למטה מן החזה לייחד לה' גבורות בדעת הנוק', וכמו כן נאמר בכאן כי צריכה הארת אבא להמשיך המזון למטה ולייחדו ביסוד הנוק' שה"ס ימא רבא, וכנז"ל בריש פרשת ויהיו חיי שרה, ואפשר שזה סוד שם ים, כי מ' סתומה הוא סוד היסוד דנוק' כנודע שהוא תרי דלתין, וכמשה"ה (איוב לח, ח) ויסך בדלתיים ים, והוא אור אבא המאיר בתוכה, וגם י"ס במ' דאי"ק עולה תר"י שהוא כמנין מילוי דמילוי דע"ב, ולכן נקרא ימא דחכמתא כנזכר בפרשת אחרי מות נ"ח א' (רמ"ז).

4 פי' שמקבל השפע מצד העליון ודוקא מבחינת הנחלים ולא מן המבועין כאמור שאינם משמשים שם אלא לאנהרא, ולפי דעתי הוא מלשון (ישעיה ב, ב) ונהרו אליו כל הגוים, שר"ל ימהרו וירוצו כי לכן נהר נקרא כן שהוא רץ ונמשך (רמ"ז).

5 ירצה שאז הופך פניו למטה להשפיע לתחתונים ואז מוציא מים, מבואר במ"ש הרב בסוד אור מים רקיע, כי אור הוא מצד אבא, ולפי זה מלת לאנהרא תהיה כפשוטה. ומים מצד אי', וכבר אמרנו שאור אבא הוא לאצילות והמים לעולמות בי"ע. אי נמי יכוין למ"ש בפרשת בראשית כ"ט ב' ובפרשת וארא ל ע"א, כי המים הבאים לנוק' מצד אי' נקפאים בסוד (איוב לח, כט) מבטן מי יצא הקרח. ואחר כך מסטרא דדרום משתן

ומשקה את כל חיות הבר כמו שנאמר ישקו כל חיתו שדי.	ואשקי לכל חיוון ברא כמה דאת אמר (תהלים קד יא) ישקו כל חיתו שדי
מה כתוב למעלה המשלח מעינים וגו' ואחר כך ישקו כל חיתו שדי ישברו פראים צמאם אלה הן המרכבות שלמטה שכאשר הים לוקח אותם את כולם הוא לוקח ושואב אותם לתוכו ואחר כך מוציא מים לצד אחר שהן המרכבות הקדשות שלמטה ומשקה אותם וכולם התמנו ונפקדו בשם כמו שנאמר לכלם בשם יקרא	מה כתיב (&) לעילא המשלח מעינים וגו' ולבתר ישקו כל חיתו שדי ישברו פראים צמאם אלין אינון רתיכין דלתתא דכר ימא נקיט לון3 כלהו נקיט לון ושאיב לון בגויה ולבתר אפיק מיין לסטרא אחרא4 דאינון רתיכין קדישין דלתתא ואשקי לון וכלהו אתמנון ואתפקדון בשמא כמה דאת אמר (ישעיה מכו) לכלם בשם יקרא
ולכן אלה פקודי המשכן משכן העדת.	ובגין כך אלה פקודי המשכן משכן העדות
רבי יוסי פתח מה רב טובך אשר צפנת ליראיך פעלת לחוסים בך נגד בני אדם מה רב טובך כמה יש להם לבני אדם להסתכל ולדעת בדרכי הקדוש ברוך הוא שהרי בכל יום ויום	רבי יוסי פתח (תהלים לא כ) מה רב טובך אשר צפנת ליראיך פעלת לחוסים בך נגד בני אדם מה רב טובך כמה אית לון לבני נשא לאסתכלא ולמדע בארחי דקודשא בריך הוא דהא בכל יומא ויומא
	רכב
יוצא קול ומכריז ואומר השמרו בני העולם סגרו דלתות החטאים הסתלקו מהרשת שתופסת טרם יתפסו רגליהם ברשת הזו הגלגל סובב תמיד עולה ויורד אוי לאותם שדוחים רגליהם מתוך הגלגל שהרי נופלים לתוך העמק שטמון לאותם רשעי העולם.	קלא נפיק ואכריז ואמר אסתמרו בני עלמא טרוקו גלי חובין אסתלקו מרשתא דתפיס עד לא יתפסון רגליכו בהאי רשתא5 גלגלא סחרא תדיר סליק ונחית ווי לאינון דדחיין רגליהו מנו גלגלא דהא נפלי לגו עומקא דטמיר לאינון חייבי עלמא
אוי לאותם שנופלים ולא יקומו ולא יאורו באור הגנוז לצדיקים לעולם הבא	ווי לאינון דנפלין ולא יקומו ולא ינהרו

ונגדן, וז"ש אפיק מיא, ועל זה נאמר והים איננו מלא כמ"ש בפרשת ויחי רל"ה א', אמאי איננו מלא בגין דנקיט ויהיב אעיל ואפיק. ובזה תבין פשט נעים בפסוק, וגם יצטרך לך לענייננו. דע כי יסוד מלכות בבחינת חיזוניתו הוא נקרא אלהים שמשפיע אל העולמות, וכל המזונות מצד הגבורות וכו"ל, ובפרט כי בחינת ים הוא יסוד דמ'לכות בנותריקון של י"ם המשפיע לבריאה וכמו שכתבתי בפרשת חיי שרה הנז"ל, וידוע שהבריאה היא הכס"א שעולה אלה"ם, וידוע שיסוד נקרא פה כמד"א (משלי ל, כ) אכלה ומחתה פיה, ואם ח"ו לא יכנסו בה ב' אותיות י"ה ישאר אל"ם, ואמנם אם ימלא מן הנחלים אז הוא אלה"ם שלם, וזהו סוד הולכים אל"ל ה"ם אותיות אלה"ם, אבל כאשר פונה למטה להשפיע בודאי שאז אינו מקבל מב' אותיות י"ה שאז הוא מלא אבל איננו מלא מפני שאין מליאתו לעצמו וגם שמיד משפיע למטה. ואשקי לכל חיון ברא, הם עולמות החיזוניתו שהוא המזון הכולל, ולכן אמר חיוון ברא, שאין אנו מדברים עכשיו בפנימיות הנשמות (רמ"ז).

¹ כי מעינים הם המבועין סוד עיניים, ושניהם בין הרים יהלכון, שהוא בין חסד וגבורה שנקראים הרים, ובניהם הולכים הנחלים והמעיינים, שני יסודות דאר"א כנודע (רמ"ז).

² ה"ס כל שלש עולמות ב"ע, כי בבריאה מאיר שם אל"ל שד"י וגם ביצירה מט"ט שעולה שד"י, וגם ידוע שמט"ט נקרא נער וזקן בסוד שר הפנים, ועל כן כל חיתו שדי מרבה בריאה ויצירה. וישברו פראים, סוד סנדלפ"ן העולה פ"ר ועם הכולל פ"א, ולפי ששם שולטות הגבורות ולכן אמר ישברו צמאם, להורות שיש שם שרב וצמא (רמ"ז).

³ ירצה כאשר הים העליון מקבל אותם הנחלים ועיין בפרשת וארא ל ע"א (רמ"ז).

⁴ פי' כשמקבל מסטרא דאינון נחלין כנז"ל, אז הופך פניו לצד אחר הוא צד התחתונים ששם אינון רתיכין קדישין דלתתא, ומחלק מזון לכולם איש איש לפי מדרגתו. וכלהו אתמנון על מלאכתם שאז מקבלים כח לפעול פעולתם, והיינו ענין הקראם בשם שהוא התקבלות קבלת כל אחד השפע לפי בחינתו ושרשו (רמ"ז).

⁵ רלה ע"ב (הערת הזהר).

<p>בנהורא דגניז לצדיקיא לעלמא דאתי זכאין אינון צדיקיא לעלמא דאתי דכמה נהורין גניזין לון כמה עדונין בההוא עלמא טמירין לון דכתיב (&) מה רב טובך אשר צפנת ליראיך מה רב טובך הא אוקמוה דא הוא אור דגניז לצדיקיא לעלמא דאתי דכתיב (בראשית א ד) וירא אלהים את האור כי טוב וכתיב (תהלים צז יא) אור זרוע לצדיק2 ולישרי לב שמחה ועל דא מה רב טובך</p>	<p>אשריהם הצדיקים לעולם הבא שכמה מאורות גנוזים להם כמה עדונים באותו העולם טמונים להם שכתוב מה רב טובך אשר צפנת ליראיך מה רב טובך הרי פרשוה שזהו אור הגנוז לצדיקים לעולם הבא שכתוב וירא אלהים את האור כי טוב וכתוב אור זרע לצדיק ולישרי לב שמחה ועל זה מה רב טובך.</p>
<p>כתיב הכא מה רב טובך וכתיב התם וירא אלהים את האור כי טוב אשר צפנת בגין דאסתכל קודשא בריך הוא בההוא נהורא ואסתכל באינון הייביא דזמינין למחטי בעלמא ונניז ליה לההוא נהורא למזכי ביה צדיקיא לעלמא דאתי כמה דאתמר</p>	<p>כתוב כאן מה רב טובך וכתוב שם וירא אלהים את האור כי טוב אשר צפנת משום שהסתכל הקדוש ברוך הוא באותו האור והסתכל באותם הרשעים שעתידים לחטא בעולם וגנז את אותו האור לזכות בו את הצדיקים לעולם הבא כמו שנתבאר.</p>
<p>פעלת בקדמיתא צפנת ולבתר פעלת אלא צפנת כמה דאתמר פעלת בגין דההוא נהורא דגניז ביה עביד קודשא בריך הוא אומנותא דעלמא מנלן דכתיב (בראשית ב ד) אלה תולדות השמים והארץ בהבראם באברהם כתיב וההוא נהורא דאברהם3 גניז ליה קודשא בריך הוא וביה עביד אומנותא דעלמא דכתיב (&) פעלת לחוסים כך לאינון דיתבי תחות צלא דקודשא בריך הוא</p>	<p>פעלת בראשונה צפנת ואחר כך פעלת אלא צפנת כמו שנאמר פעלת בשביל אותו האור הגנוז בו עשה הקדוש ברוך הוא את אמנות העולם מנין לנו שכתוב אלה תולדות השמים והארץ בהבראם כתוב באברהם ואותו אור של אברהם גנז אותו הקדוש ברוך הוא ובו עשה אמנות העולם שכתוב פעלת לחוסים כך לאותם שיושבים תחת צלו של הקדוש ברוך הוא.</p>
<p>נגד בני אדם דהא בהאי אומנותא דאתעביד בהאי נהורא קיימין בני נשא בעלמא</p>	<p>נגד בני אדם שהרי באמנות הזו שנעשתה באור הזה עומדים בני אדם בעולם וקיומם נהיה אף על פי שהוא</p>

¹ הענין שיש שתי בחינות באורות, האחת הם האורות השרשיות בעצמם והשנית הוא חיבור האורות זה בזה והתנוצצם אלו באלו, שמזה יתהוו אורות רבות שונות. ועל הבחינה הראשונה אמר כמה נהורין, ועל השניה כמה עדונין, שה"ס החיבורים. והוסיף לומר בההוא עלמא, לענין גדול והוא שעכשיו וגם מאז מעולם, מחיבור האורות מתהוים אורות אחרות זו תחת זו (רמז, ז).

² הוא מ"ש בזוה"ק (ח"א דף ד רע"א) כי נטל קוב"ה מ"ה ושדי באבר (כי הוא נמשך בהיסוד בסדר אור מים רקיע כנז") ואתעביד אברהם, והוא החסד שנתגלה בפומיה דאמה, ונתתקן ונעשה על ידו כל תולדות שמים וארץ כמבואר שם ע"ש. אמנם אותו האור עצמו שהוא הגילוי דהשם מ"ה העיקרי, הנה הוא חזר ונתעלם ונגנז ג"כ תיכף בהיסוד עצמו, וכמ"ש בפ' פקודי (דף רכ ע"ב) וההוא נהורא דאברהם גניז ליה קוב"ה כו' ע"ש, ונגנז בהיסוד עצמו, בסוד (תהלים צז יא) אור זרוע לצדיק, כמ"ש שם (רכ ע"ב וע"ש קמח סע"ב וקסו סע"ב ולה ע"א). ואינו מאיר מאז ולהלאה אלא דרך דופני העטרה, והוא החסד שמנהיג בו כל הדורות. אמנם בכל הששת ימי בראשית, הנה אזיל יומא קדמאה בגילוי החסד שבו עם כלהו יומין כנ"ל, ונתקן על ידו כל מע"ב כולם (כללים ח"א נז ע"א), אע"פ שאין יוצא החסד הזה ע"י פי היסוד, מ"מ נהנין ממנו כידוע בסוד נהיר לנוק' דרך דופן, ע' הארת המוחין (פרק ט), והוא החסד שמנהיג את כל הדורות וזן בחסדו כל בשר מקרני ראמים ועד ביצי כנים, אלא שהוא בהסתר פנים ואין נסים נגלים עד לעתיד. וכ"ז הוא מסוד הסירוס, עד לעתיד שאז יתגלה בפום אמה. אבל אור הנקבה נתבטל הכל עד לע"ל, ולכן הנקבה היא עתה גבורה, אבל חסד הזכר אינו נפסק אפי' רגע אחת (כמ"ש פ' תרומה קמ"ט רע"א ופ' פקודי ר"כ ע"ב) (כללים ח"א פא ע"ג, ועי' עוד כללים ח"א קב ע"ב), עי' פ' בא לה ע"א ע"ש כל הענין, וכן בפ' תרומה קמח סע"ב ושם קסו ע"ב ופ' פקודי רכ ע"ב וכן בפ' בראשית ל"א סע"ב (כללים ח"ב סח ע"ב).

³ הוא אור התיקון דשם מ"ה כמ"ש בח"א דף כ רע"א (לש"ו). עי' הערה לעיל בשם ספר הכללים.

<p>וקיומא דלהון הוי אף על גב דאיהו גניז ביה קיימין בני נשא בעלמא דין 1 פעלת אומנותא דעלמא דא דביה אתעביד כלא בחושבנא אומנותא דעלמא כגוונא דא אומנותא דמשכנא דאיהו אומנותא כגוונא דעלמא והא אוקימנא</p>	<p>גנוז בני האדם עומדים בו בעולם הזה פעלת את אמנות העולם הזה שבו נעשה הכל בחשבון אמנות העולם כמו אמנות המשכן שהוא אמנות כמו של העולם והרי בארנו.</p>
<p>כתיב הכא אלה פקודי המשכן וכתיב התם אלה תולדות השמים והארץ בגין דכל אינון תולדין דעבדו ואפיקו שמיא וארעא כלהו בחילא דההוא נהורא דגניז אתעבידו ונפקי פקודי המשכן בההוא חילא נפקו 2 מנלן דכתיב (&) ובצלאל בן אורי בן חור למטה יהודה דא איהו 31 מסטרא דימינא ואתו אהליאב דא איהו מסטרא דשמאלא ומשכנא מסטרא דימינא ושמאלא אתקם ואתעביד ומשה דהוה בינייהו אוקים ליה</p>	<p>כתוב כאן אלה פקודי המשכן וכתוב שם אלה תולדות השמים והארץ משום שכל אותן תולדות שעשו והוציאו שמים וארץ כולן בכח של אותו האור הגנוז נעשו ויצאו פקודי המשכן יצאו באותו הכח מגין לנו שכתוב ובצלאל בן אורי בן חור למטה יהודה זהו מצד הימין ואתו אהליהב זהו מצד השמאל והמשכן מצד ימין ושמאל הוקם ונעשה ומשה שהיה ביניהם הקים אותו.</p>
<p>רבי אלעזר פתח ואמר (ישעיה טז ה) והוכן בחסד כסא 4 וישב עליו באמת וגו' והוכן בחסד כסא הא אוקימנא כד מחשבה 5 סליק ברעו 6 דחדוה מטמירא דכל טמירין 7 דלא אתיידע ולא אתדבק מטי ההוא חדוה ובטש גו מחשבה 8 וכדין עאל באתר דעאל 9</p>	<p>רבי אלעזר פתח ואמר (ישעיה טז) והוכן בחסד כסא וישב עליו באמת וגו' והוכן בחסד כסא הרי בארנו כשעלתה מחשבה ברצון של שמחה מטמיר כל הטמירים שלא נודע ולא נדבק הגיעה אותה שמחה והכתה לתוך המחשבה ואז</p>

1 עי' לעיל הערה בשם הכללים, בתחילה יצא הוא ג"כ והאיר בעיקר אורו עצמו, והוא החסד שנתגלה אז בפומא דאמה שאמרו באד"ר (קמב ע"א), והוא מאור הגנוז שנתגלה ביום ראשון. אבל תיכף הנה חזר ונגנז גם הוא ונשאר בהיסוד עצמו, ובסוד אור זרוע לצדיק, ואינו מאיר מעתה להנוק' שהוא המלכות הנעלמת בו אלא רק דרך דופני העטרה, ע' הארת המוחין (פרק ט) [וכמ"ש בזוה"ק פ' בא לה ע"א, ע"ש בהגהות מהרח"ו אות ג' ד', ובזוה"ק פ' תרומה קמח סע"ב וקמט רע"א, ושם קסו ע"ב וקסז ע"א כל הענין, ופ' פקודי רכ ע"ב ופ' אמור פח ע"א]. ועכ"פ הוא, כי אור המ"ה העיקרי הנה הוא עצמו לא נתגלה ג"כ אלא רק ביום הראשון, והוא החסד שנתגלה אז בפומא דאמה, אבל הוא חזר ונגנז תיכף ג"כ ביסוד עצמו, ונשאר שם ובסוד אור זרוע לצדיק (כללים ח"א קא ע"ג).

2 הם [בצלאל ואהליאב] יכוונו בעשייתן היטיב ע"פ דוגמתן בתבניתם של מעלה שהראה הקב"ה למשה בהר, כי בתבנית הזה דוקא הנה הוא נרשם בזה הצרופי אותיות אשר בהם נבראו שמים וארץ, והם תלויים במעשה המשכן. והרי תלוי קיום כל העולם כולו ע"י אורו וקדושתו ית"ש הנמשך ושורה בהם ע"י הכוונה הזה דוקא. וכמ"ש בזוה"ק פ' תרומה (קנב ע"א) ופ' פקודי (רלה ע"ב), וע' עוד פ' פקודי (רכ ע"ב ורכ' ע"א) ובדף רל"ד ע"ב (כללים ח"ב ז ע"א).

3 רכב ע"א רלו ע"א (הערת הזהר).

4 בהדורות האחרונים הללו אשר מדורו של האריז"ל והלאה שהיה במאה הרביעי, שהוא שליטת דספי' החסד, ומאז התחיל להתנוצץ בפנימיות העולמות אור התיקון דימות המשיח, שהוא בעטרת היסוד, מלך הדר, מלכות דז"א, ועל המלכות נאמר (שם ה) והוכן בחסד כסא, כמ"ש בפ' תרומה (דף קלג סע"א) ופקודי (דף רכ ע"ב), וע' פע"ח (שער הקריאת שמע רפ"ד), ולכן מאז התחיל להתנוצץ אור התיקון דימות המשיח, והוא מתקרב והולך בכל יום (ביאורים ח"א כא ע"ד), קץ הימין הוא כאשר יגיע זמן שליטת המלכות דאצילות, שעליה נאמר (ישעיה טז ה) והוכן בחסד כסא, כמ"ש פ' תרומה (קלג ע"א) ופ' פקודי (רכ ע"ב). והחסד הוא ימין ולכן נקרא המלכות ימין (ביאורים ח"ב מב ע"ד).

5 מוחא סתימאה (רח"ו)

6 יסוד דכתר (רח"ו).

7 מושך הטיפה מדעת הגנוז ברדל"א (רח"ו).

8 אבא (רח"ו).

9 יסוד דאבא (רח"ו). אור התיקון דימות המשיח, שהוא בעטרת היסוד, מלך הדר, מלכות דז"א, ועל המלכות נאמר (שם ה) והוכן בחסד כסא (ביאורים ח"א כא ע"ד), ועי' שעה"כ ק"ש ו: ברכת אהבת עולם

<p>עד דאתגניז בחד היכלא עלאה1 דאיהו טמיר לעיל ומתמן נגדין ואתמשכן כל נהורין דימינא דנטיל בקדמיתא ולבתר נטלי בלהו ומההוא סטר ימינא אתקן כרסייא לתתא דהא קודשא בריך הוא אתקין לההוא כרסייא בחסד וישב עליו באמת דאיהו תקונא דהותמא דכלא ולא יתיב על ההוא כרסייא אלא בחותמא דא דאיהו אמת באהל דוד דאיהו בי כרסייא לתתא</p>	<p>נכנס למקום שנכנס. עד שנגנז בהיכל עליון אחד שהוא טמיר למעלה ומשם שפעו ונמשכו כל האורות של ימין נסע בראשונה ואחר כך כולם נסעו ומאותו צד הימין נתקן הכסא למטה שהרי הקדוש ברוך הוא התקין אותו הכסא בחסד וישב עליו באמת שהוא התקון של החותם של הכל ולא יושב על אותו כסא אלא בחותם שהוא אמת באהל דוד שבו הוא הכסא למטה.</p>
<p>שופט ודרש משפט ומהיר צדק שופט מסטר דדינא ודרש משפט מסטרא דרחמי ומהיר צדק איהו כרסייא דדינא דאיהו בי דינא לתתא תא חזי כגוונא דא משכנא לא אתתקן אלא בסטרא דא כגוונא דא דחסד כדקאמרן לעיל ועל דא אתמנון תולדין ואתתקנו בלהו לתתא</p>	<p>שפט ודרש משפט ומהר צדק שפט מצד הדין ודרש משפט מצד הרחמים ומהר צדק הוא כסא הדין שהוא הבית דין למטה בא וראה כמו כן המשכן לא התקן אלא בצד הזה כמו זה של חסד כפי שאמרנו למעלה ועל כן נמנו התולדות והתתקנו כולם למטה.</p>
<p>אלה פקודי המשכן משכן העדות אשר פקד על פי משה רבי שמעון פתח בראשית ברא אלהים את השמים ואת הארץ האי קרא</p>	<p>אלה פקודי המשכן משכן העדת אשר פקד על פי משה רבי שמעון פתח בראשית ברא אלהים את השמים ואת הארץ הפסוק הזה</p>

<p>2היכלא קדמאה3 שירותא גו מהימנותא4 והאי איהו שירותא לרזא דמהימנותא1 ובדרגין דחיוו</p>	<p>ההיכל הראשון ראשית תוך האמונה וזוהי ראשית לסוד האמונה ובדרגות של</p>
---	---

הוא בהיכל אהבה שהוא בחי' החסד. ונודע מה שאמר הכתוב (ישעיה טז ה) והוכן בחסד כסא. ועיי' ש יט ע"א: אהבת עולם, שהיא אהבה זוטא של המלכות הנק' עולם, אשר היא עדיין למטה בעולם הבריאה. 1 בינה (רח"ו).

2 היכל לבנת הספיר יסוד ועטרה (הערת הזהר).

3 כל אלו היכלות הם זר"ן דבריאה (דע"ה ח"א סב ע"ב).

4 ר"ל היכל ראשון והוא דרגא דיסוד, כמ"ש בדף רנ"ח ובפרשת בראשית דף מ"ה, יוסף הצדיק עמודא דעלמא נטיל היכלא דספיר רוחא דאקרי לבנת הספיר כו', והוא יסוד עם עטרת היסוד כמש"ל, והוא יסוד ומלכות של ע"ס הפרצוף, אבל מלכות (פרצוף) פרטי, כי בכל עולם יש מלכות פרטי כידוע, והוא ארץ של אותו העולם, כמ"ש אתהלך לפני ה' בארצות החיים. וכ"ה בכל עולם, שמים וארץ, שמים מדור המלאכים, וארץ למדור הצדיקים.

והן ז' מדורין כמש"ש דף מ ע"א כג"ד אית לארץ עלאה ז' מדורין אינון כו' שבעה מדורין אינון לעילא, והא ארץ עילאה אחידת לון, וכולהו קיימין בה כו', ושם ע"ב, כדן הוא לארץ דלתתא בז' מדורין, וכלהו כגוונא דלעילא, ובכלהו אית זינין כחיזו בני נשא, וכולהו מודין ומשבחין לקב"ה. ולית מאן דידע יקריה כאילין דאינון במדורא עלאה כו', לא קיימא בקיומיה אלא בגיניהון, בצדיקיא דאינון גופין קדישין כגוונא דלעילא וכו', לא קיימא אלא לגופיהון דצדיקיא, למהוי כלא חד, דא כג"ד כו'. ור"ל לתתא בעולם הזה ז' מדורין הן בארץ, והן ז' ארצות, ועלאה הוא תבל, שלא נברא אלא בשביל הצדיקים (שנאמר כי לה' מצוקי ארץ וישת עליהם תבל). וכן הוא בכל עולם, והן ז' ארצות שחשיב שם דף ל"ט ומ', ד"א ואת הארץ כדקאמרן לאסגאה ארעא דלתתא דאיהו (כו' עיי"ש עד) כג"ד אית לארץ עילאה ז' מדורין כו'.

והענין כי תהו ובהו כו' הן ד' יסודין של הארץ כמ"ש בזו"ח פרשת בראשית ע"ש, והן חג"ת, ג' יסודין, ובינה. ובינה או מלכות יסוד הרביעית, כידוע בסוד המרכבה. וז' המדורין הן כסדר ז' ההיכלות, ארץ יסוד ומלכות, ושם תהום, כידוע בסוד תהום שהוא ביסוד דנוק', ושם מ"נ. אדמה גיא, הם נו"ה, והן פני תהום, רגליה יורדות כו', שהוא אותיות תהום כמ"ש בתיקונים ובז"ח. נשיה הוא ת"ת, והוא תהו, וז"ס גיד הנשה של יעקב, ולפי שהוא בנוק', לפיכך מקום השכחה. משא"כ בדכורא שם מקום התורה, וז"ס (ע"ז ט ע"א) ב' אלפים תהו, ב' אלפים תורה ב', אלפים ימות המשיח, שהן ג' דרגין: מלכות, ז"א, בינה כידוע. ציה היא

<p>דמהימנותא נביאי קשוש² הוּו חמאן מנו דא אספקלריאה דאינה מאירה³ ובגין דהאי איהו שירותא דמהימנותא כתיב (שם א ב) תחלת דבר יהו"ה בהושע⁴ דחמא מנו דרגא דא דאיהו שירותא דכל דרגין⁵ לסלקא לעילא וסופא דכל דרגין לנחתא לתתא</p>	<p>מראה האמונה נביאי האמת היו רואים מתוך האספקלריה הזו שאינה מאירה ומשום שזוהי ראשית האמונה כתוב תחלת דבר ה' בהושע שראה מתוך דרגה זו שהיא ראשית כל הדרגות לעלות למעלה וסוף כל הדרגות לרדת למטה.</p>
<p>ובגין דהושע חמא מנו שירותא דא סופא דכל דרגין אצטריך לנטלא האי אשת זנונים בגין דישראל אתאחדון ואתמשכו מתמן לתתא¹ לגבי</p>	<p>ומשום שהושע ראה מתוך הראשית הזאת סוף כל הדרגות הצטרך ליטול את אשת הזנונים הזאת משום שישראל</p>

גבורה, חשך כידוע, והוא על פני תהום, כי גבורה הוא ע"פ מלכות כידוע. [והוא ע"פ, שהן נו"ה, כי סדר היכלות, גבורה על נו"ה, וכן כאן נשיה למעלה, וארקא חשיב למטה. חג"ת כסדר, אבל ת"ת עולה למעלה מחסד, וכן בקרא תהו והו וחשך כסדר מלמעלה למטה, ג"ר, ע"פ תהום ג' האחרונים, ורוח אלקים מדור העליון שכולל ג"ר. ורוח כו', הוא רוח העליון, על פני, הוא רוח מרוח (ס"י פ"א מ"י). מים הוא מים מרוח (משנה י"א), ה' של המים הוא תהום העליון, שם אש ממים, והוא ד' דרגין שכולל העליון, וששה מדורין, בסוד ד' רגלין ו' דרגין.] ומשם המים יורדין בסוד גבורות גשמים. בהו, הוא חסד, כמ"ש בתז"ח ומסט' דימינא. ובהו, בו הוא, ואמר שם דעולם חסד יבנה, דמסטרא דחסד אתחבר עמה דכורא, לא תהו בראה לשבת יצרה, ע"ש. ולזה (אמר) שם דלא אתנשי. תבל הוא בינה כולל ג"ר, והוא הארץ שלנו שמתוקן לצדיקים וכנ"ל. וכן ברקיעין ערבות, ששם נשמות של צדיקים, וכאן תהום עליון בסוד בינה כידוע, והן ב' תהומות תהום של תהום קורא לתהום עילאה, אמר חשור מימך (תענית כה ע"ב) מ"ד כידוע, ולתהום תתאה אומר אבע מימך מ"ן, וזהו מרחפת על פני המים, הם המים שבתבל, תהום העליון, לרוקע הארץ על המים. והארץ הזאת היא בינה, והמים שעלי' שנאמר יקו המים אל מקום א', ולמקוה המים קרא ימים, הוא חכמה כידוע, והוא מים מרוח. ורוח אלקים מרחפת ע"פ המים הוא כתר, שהוא רוח כמ"ש בס"י (פ"א מ"ט). ויקרא אלקים ליבשה, ארץ הוא בינה, מעמד ב"א, והוא על המים, תהום עליון כידוע. וכ"ה בכל עולם, מלכות הפרטי הארץ, וע"ס עד עטרת היסוד של אותו העולם הן ז' היכלין, שהן ע"ס ג"כ, כמ"ש לקמן בעה"י (יהל אור).

¹ ר"ל התחלת דרגין דקדושה של אמונת ישראל (עי' יהל אור לקמן רמו ע"ב היכלא תנינא), שאח"ז סטרא דמסאבא לתתא, אבל כאן התחלת היכלין דקדושה (יהל אור).

² ר"ל כאן התחלת המראה לנביאים, ואף שהנביא ראה ג"כ בס"א, כמ"ש וארא והנה רוח סערה ענן גדול ואש כו', וכן באליהו, והנה רוח גדולה וחזק מפרק הרים ומשבר סלעים, לא ברוח ה', ואחר הרוח רעש ולא ברעש ה', ואחר הרעש אש, לא באש ה', שהן ג' קלי', שני ערלה, שהן קודמין, לפי מצדינו, והן ג' קליפות ערלה שחופפין על הברית: מילה, ופריעה, ואטיפו דדמא. והן ג"כ אותן שראה יחזקאל, כי ענן גדול הוא רעש, שהן הרעמים ביום הענן, והן תהו ובהו וחושך, ורביעי הוא ורוח אלקים כו', שהוא קול דממה דקה, שהוא נוגה סביב, שבתוכה ה', והיא רְבְעִי קדש הלולים, והוא צריך פדיה להכניסו לקדושה, והן קליפין דאגוז, כמ"ש אל גנת אגוז ירדתי, שמקודם צריך לתבר הקליפין ולעבור בהם, ולזה אמר ובדרגין דחיזו דמהימנותא, ר"ל התחלת מראה קדושה (יהל אור).

³ ר"ל מתוך אותן היכלות האלו, ור"ל אע"ג דנבואתן של הנביאים הוא מתוך הדכורא, ורוה"ק הוא מתוך הנוק', מ"מ אינם רואים רק על ידי הנוק', כמ"ש (יבמות מט ע"ב) כל הנביאים ראו מתוך אספקלריא שאינה וכו', והוא מתוך הנוק', כמ"ש כמה פעמים בזהר ותקיונים. ולקמן דף רמ"ז ורמ"ח מאתר דא ינקי כל אינון מאריהון דחכמתא, דקיימין למנדע במראה או ברזא דחלמא, בגין דנביאים ינקי מלעילא, ואלין מארי דחלמא או דמראה ינקי מהכא, וכד מתחברא אתרא דא באתרא דלעילא בקשורא חדא כו' (ע"ש עד) דלא הוּו חמאן נביאים בר על ידא דדרגא אחרא תתאה כו' ע"ש. ואלו היכלין הן דנוק' כמ"ש, לחזות בנועם ה' ולבקר בהיכלו כו', לחזות בנועם ה' באינון ז' רקיעים לעילא, ולבקר בהיכלו באינון ז' רקיעים דלתתא, ואלין קיימין אלין לקבל אלין כו', אינון תתאין אינון היכלין לאינון רקיעין עלאין, לאתאחדא דא בדא ולא תקשרא דא בדא, כמה דאוקימנא באינון היכלין דקאמרן, ר"ל בפ' בראשית. ואע"ג דאוקימנא כו', ורקיעין עלאין הן ע"ס של דכורא, שהן ז' רקיעין כנ"ל, ג"ר נכללין ברקיע א', ויסוד ומלוכת עטרת היסוד ברקיע א', והן מתקשרין באלו שבעה היכלין, וראיתן של נביאים ברקיעין עלאין, ע"י אותן היכלין, בהתלבשות המראה באלין היכלין, משא"כ במשה, כמו שאבאר לקמן א"ה (יהל אור).

⁴ ר"ל התחלת הדבור עמו היה מתוך היכל זה, ולכן אמר לו קח לך כמ"ש, ולכן נאמר תחלת דבר ה' בהושע ולא אצל נביא אחר, שלא נכתב זה אלא משום שבתחלת דבורו, כשהגיע אל זה המקום, אמר לו ה', קח לך אשת כו', לפי שהלכו אחרי' ישראל בימיו כמ"ש, וזהו תירוץ על קושית הגמ' (פסחים פז ע"א ב"ב יד ע"ב) תחלת דבר ה' בהושע, וכי בהושע דבר תחלה והלא ממש ועד הושע כמה נביאים וכו' (יהל אור). עי' דע"ה ח"ב פג ע"ג.

⁵ ר"ל התחלת דרגא דקדושה מתתא לעילא וסופא מלעילא לתתא ואחריה מצולות ים סטרא דמסאבא (יהל אור).

<p>ההוא אתר דאקרי אשת זנונים בגין דשבקו ולא אתדבקו בהאי אשת חיל² וחמא מתמן כל אינון היכלין דאינון בסטרא מסאבא (דאית ליה)</p>	<p>נאחזו ונמשכו משם למטה לאותו מקום שנקרא אשת זנונים משום שעזבו ולא נדבקו באשת חיל הזו וראה משם כל אותם היכלות שהם בצד הטמאה (שיש לו).</p>
<p>היכלין דמסאבא כלהו מסאבין למאן דאתדבק בהון ועל דא כתיב (&) קח לך אשת זנונים וגו' וכי נביאה דקשוט אצטריך לדא אלא בגין דאסיר ליה לבר נש לאעלא באינון היכלין בגין דלא יתמשך אבתרייהו כגוונא דעבד נח³ דכתיב (בראשית ט ב) וישת מן היין וישכר ויתגל</p>	<p>היכלות הטמאה כולם טמאים למי שנדבק בהם ועל זה כתוב קח לך אשת זנונים וגו' וכי נביא אמת צריך את זה אלא משום שאסור לו לאדם להיכנס לאותם היכלות כדי שלא ימשך אחריהם כמו שעשה נח שכתוב וישת מן היין וישכר ויתגל.</p>
<p>והושע דחיל לאסתכלא באינון היכלין דאסתאבו בהו ישראל ואתדבקו דלא יתמשך אבתרייהו כמה דכתיב (&) בנה וישת מן היין וישכר ויתגל עד דאמר ליה קח לך אשת זנונים וילדי זנונים וכתיב (&) וילך ויקח את גמר בת דבלים למנדע⁴ במה דאתדבקו ואסתאבו ושבקו רזא דמהימנותא בגין⁵ אל נכר ועל דא חמא מגו היכלא דא שירותא⁶ דכל דרגין היכלא דא שירותא דכלא לסלקא בדרגין</p>	<p>והושע פחד להסתכל באותם היכלות שנטמאו בהם ישראל ונדבקו שלא ימשך אחריהם כמו שכתוב בנה וישת מן היין וישכר ויתגל עד שאמר לו קח לך אשת זנונים וילדי זנונים וכתוב וילך ויקח את גמר בת דבלים לדעת במה נדבקו ונטמאו ועזבו את סוד האמונה בשביל אל נכר ועל זה ראה מתוך ההיכל הזה ראשית כל הדרגות.</p>

¹ ר"ל משם מתוך ההיכל הזה נתמשכו לתתא שחתת' סט"א כנ"ל (יהל אור).

² שהן היכלין דקדושה, והלכו אחר היכלין דסט"א, שהן תאוות עולם הזה, וע"ז שנמשלה לזונה בפתוייה, כמ"ש במשלי ובזהר פרשת בראשית דף לח ע"ב ואלין אינון צדיקיא דלא אחלפו יקרא כו' (עיי"ש עד) מנכרי' אמריה החלקיה, והן כל היכלין דסט' דמסאבא כמ"ש לקמן רס"ו ורס"ז, דהכא קיימין כל אינון נשיקין בישין ותיאובתין בישין, וכל עדונין דגופא דהאי עלמא די באינון עדונין אתתריך ב"נ מהאי עלמא ומעלמא דאתי, ועל האי היכלא כתיב כי נפת תטפנה שפתי זרה, בהאי היכלא קיימא חד רוחא דאיהו ממנא על כל אלין דלתתא, ואיהו כללא על כל שאר רוחין, האי היכלא מתקשטא בקושטא דשפירו על כל אינון היכלין, ר"ל לפי שהוא היכל ששי, גופא דסט"א, כלל כל היכלין, וכל היכלין הן של הזונה. וכאן הוא כלל, וכאן הוא הרצון והתשוקה אל סט"א, ר"ל בהיכל' דא מתלכדי רגלייהו דטפשא, על האי היכלא כתיב אל תחמוד כו' (עיי"ש עד) וכדין אתקריבו רגלי להאי היכלא דאיהו כללא דכלהו תתאין, כדין והנה אשה לקראתו, שית זונה ונוצורת לב כו', וז"ש כאן וחמי תמן כל אינון היכלין דאינון וכו' (יהל אור).

³ כמ"ש בזהר דלא אעל באינון היכלין לאתפתא אבתרייהו ח"ו אלא למבדק בחובא דאדה"ר שסחטה חוה ענבים, כמ"ש גפן הי' שאין דבר שמביא כו', והוא היכלא שביעאה דמסאבא. ונח לא יכול לעמוד בו, כמש"ל דף רסז ע"ב היכלא שביעאה, דא הוא היכלא דשמרי דחמרא לאתרוואה ביה, כד"א וישת מן היין וישכר ויתגל כו' (עיי"ש עד) כמ"ש ענבינו עינבי ראש אשכלות מרורות למו חמת תנינים יינם כו' ולכן ירא הושע לכנוס בו עד שהרשה לו הקב"ה (יהל אור)

⁴ כמ"ש בגמ' (פסחים פו) גמר שהכל גומרים בה והוא כמש"ל דף רסג ע"א כתיב כי גבר יחי' ולא יראה מות ימלט נפשו וגו', מאן הוא, ב"נ בעלמא דאתברי דלא יחמי מותי' ההוא דכל עלמא אתמשכן אבתרי' כו', ע"ש בת דבלים אמר רב דבה רע' בת דבה רעה בת הנחש הקדמוני שדבר לשון הרע על הבורא וכן היצר הרע וכל כת דיליה כידוע, ושמואל אמר שמתוקה בפי הכל כדבילה כמש"ל כי נפת תטפנה שפתי זרה כו' ור"י אמר שהכל דשין בה כדבילה כנ"ל, וכמ"ש כי אדם אין צדיק בארץ אשר יעשה טוב ולא יחטא (יהל אור).

⁵ רמג ע"א (הערת הזהר).

⁶ כנ"ל תחלת וחזא ג"כ בשירותא דהיכלין דמסאבא, וזהו ענין של ילדי זנונים, שני בנים ובת אחת, כי בהיכלא דקדושה בהיכל הא' אמר בפ' בראשית, אית רוח דאקרי ספירא כספירו דאבן טבא נציץ לתרין סטרין, ואמר לקמן היכלא קדמאה יוצר אור ובורא חושך כו', נציץ לתרין סטרין. ואמר בפ' בראשית, דא הוא לימינא, לשמאלא אית רוחא דאקרי לבנה ודא אתכליל כו'. ואמר לקמן דף רמו ע"א דרוחא דאקרי ספירא הוא דכורא, ובו אתכלילו נשמתין דכורין, ולבנה נוק', ובה נכללו נשמתין נוקבין, לפי שהיכל הזה נכלל מיסוד ועטרת כמש"ל, ורוחא דכורא מתנוצץ לתרין רוחין, הרי ב' דכורין ונוק' אחת, והן נגד ג' גווני הקשת, שהן ג' אבהן שנכללין ביסוד, כמ"ש בכ"מ. וידוע שיצחק הוא סטרא דנוק', וכן כאן אמר לשמאלא רוחא לבנה נוק', וכן כל סטרא דשמאלא נוק', והן ב' בנים ובת אחת. והענין כי בסוד יש ב' צנורות מימין

<p>האי היכלא איהו מדורא דקיימא בנהירו¹ לאתעטרא בדרגוי² לאסתכלא באינון דרגין עלאיין דכתיב (שמות כד י) ויראו את אלהי ישראל³</p>	<p>ההיכל הזה ראשית של הכל לעלות בדרגות ההיכל הזה הוא מדור שעומד באור להתעטר בדרגותיו להסתכל באותן דרגות עליונות שכתוב ויראו את אלהי ישראל.</p>
<p>בהאי היכלא חד ממנא שמשא טהריא⁴ שמיה⁴ ואיהו קיימא על פתחא דההוא היכלא וכל נשמתיין דסלקין קיימא האי ממנא בהאי פתחא וכמה ממנן אחרניין עמיה בלהו אשא דמלהטא ושרביטין דאשא בידיהו⁵ וכלהו</p>	<p>בהיכל הזה ממנה אחד שמש טהריא⁴ שמו והוא עומד על פתח אותו ההיכל וכל הנשמות שעולות עומד הממונה הזה בפתח הזה וכמה ממונים אחרים עמו וכולם אש לוהטת ושרביטי אש בידיהם וכולם</p>
<p>רמה/ב</p>	
<p>מארי דעיניין⁶ האי ממנא קיימא בסטרא דא¹ אי זכאת האי נשמתא למיעל האי ממנא פתח פתחא ועאלת</p>	<p>בעלי עיניים הממונה הזה עומד בצד זה אם זוכה הנשמה הזו להיכנס הממונה הזה פותח פתח והיא נכנסת.</p>

ומשמאל, וזהו נציץ לתרין סטרין, ונגד עטרת היסוד לבנה וכמ"ש למטה. ולפי שבעטרת כלולים ב' הצינורות בנקב א', ואין שם ב' נקבים, לפיכך נכלל בא', וכמ"ש למטה (וזהו סוד גדול בדברי רז"ל בסימני איילנות שאין לה שפולי מעיים (כתובות יא ע"א) ונקראת איילנות דוכרניתא (יבמות פ ע"ב) כו' ומ"מ בלשון נקבה בסוד אין ואילת כי אין לה רק בחי' דכורא שבנוק' והבן), וידוע שזה לעומת זה עשה האלקים, והן ילדי זנונים הנ"ל, והראשון קרא יזרעאן, כי מצינור הימין הולך הזרע כידוע, וזהו ושרבתי קשת ישראל בעמק יזרעאל, שם הקשת. והב', לא עמי, כי מיסוד יצאו כל צבאות ה' עם ישראל, ואח"כ במקום אשר יאמר להם לא עמי, יאמר להם בני אל חי, שהוא יסוד שיחזרו ישראל לקדושה. והן ג' דרגין: קנאה ותאוה וכבוד, שמוציאין מן העולם, שהן נפש רחבה שהוא תאוה, תלוי בנפש, וקנאה וכבוד ברוח גבוה ועין רעה, שכולם ברוח. ורוח דכורא סוד הספיר, ונפש נקבה סוד לבנה. ואחר שיחזרו לקדושה, אמרו לאחיכם עמי כו' וארשתיק ג"פ בג' קדושיין שהאשה נקנית, כמ"ש ברע"מ וכנ"ל (יהל אור).

¹ לפי שבמדורין אמר בפ' בראשית דף מ ע"א, מדורא קדמאה לתתא הו אאתר בי חשיך דלא נהיר כו' אמר כאן מדורא דקיימא בנהירו (יהל אור).

² ר"ל בהיכלין שלמעלה (יהל אור).

³ הן אלו היכלין כמש"ל (יהל אור).

⁴ (והוא ממונה ג"כ על התפלה כמש"ו להכניסה אם היא כדקא יאות. וז"ש רז"ל צריך לטהר לבו קודם התפלה, כדי שהמלאך טהריא⁴ ליכניסה למעלה, וכן הוא ממונה להכניס הנשמות ותפלה בלא כוונה כגוף בלא נשמה, שנאמר על לא חמס בכפי כו' ויכניסה המלאך הנ"ל למקום הכף, כמש"ל והבן, וז"ש מי יעלה בהר ה" שהוא תפוח הנ"ל נקי כפים ובר לבב אשר לא נשא לשוא נפשי כו' וכן על הנפשות כנ"ל אבל ואת נפש אויבך יקלענה בתוך כף הקלע) וכן במדור הראשון (בראשית מ ע"א) ע"ש ועל ההוא אתר כו' (יהל אור).

⁵ ריב ע"א (הערת הזהר). דע כי מלאך הנזכר הוא יונק ושולט בכח השם ב"ט הכתוב על מצחו ולכן בידו שרביט ר"ל שהוא שר בכח שם ב"ט. ענין ההיכלות הנזכר כאן ראיתי למהר"י סרוג ז"ל בשם האר"י זלה"ה שהם ז"ת לבד היכל ק"ק חסד היכל רצון גבורה היכל אהבה ת"ת היכל זכות הוד היכל נוגה נצח היכל עצם השמים יסוד היכל לבנת הספיר מלכות ובזה נתיישב כמעט כל סודות ההיכלות ונתקבל כמה טעמים לשבת. אך לפי שמורנו הרח"ו זלה"ה כתב בהדיא להיפך בכמה מקומות לפיכך לא רציתי להעתיק ולהאמין שום דבר וכתבתי זה להזהיר להמעייין וד"ל (זהר הרקיע).

⁶ וכלהו נקראין ע"ש ממנא דעלייהו כידוע, וז"ס טהור עינים, ר"ל המשגיחין על העולם, כמש"ל דף רנא ע"ב מארי דעיניין דעבדי חושבנא וכו', ושם בהיכל רביעי ב"ד של מעלה, וכאן בפתח הזה הוא פתח של מלכות שנק' פתח עינים, כאן הוא ב"ד של מטה. וכן באופנים, שהן בארץ, מלכות, הן מליאות עינים סביב. וכן בסט' דמסאבא, מלאך המות, מלא עינים, והוא בהיכל הד' כמש"ל דף רסו ע"א, ואלין מתערי לההוא חויה כו' ע"ש, והוא נגד סטרא דגבורה. וכן בארצות, ציה, אתר דמלאך המות, והוא דרגא דגבורה, כמ"ש לעיל ועיני ה' המה ז', כמ"ש שבעה אלה עיני ה' המה משוטטות כו', וכמ"ש בפ' בראשית דף מג ע"ב, בגין דאית שבעה עיני ה' דמשטטי בכל ארעא, כל מה שאתעביד בעלמא. והם ע', נגד ע' סנהדרין. ואמר שם דף מ ע"א דבמדור הראשון תחת ממנא טהריא⁴ ל ע' ממנין מעופפין כו', וכל המדורין הם נגד אלו היכלין, רק שהמדורין הם בארץ של כסא, בארץ החיים, והיכלין שחשיב שם דף מא ע"א, הן בתוך המדורין בארץ הנ"ל. והמדורין הן נגד ז' ארצות בארץ של העולם הזה, והמדורין הן כסדר ההיכלין, ומדור הששי הוא מדור הת"ת, נגד היכל הרצון, שם ג"כ ד' חיות. והוא נגד הים בעולם הזה, שהולך תחת הארץ תבל, ולכן שם אניות יהלכון, כמ"ש שם מדורא שתיתאה מדורא עלאה קריב למלכו שמיא שבהיכל הז', שם מלכות שמים,

<p>ואי לא זכאת ההוא ממנא אחרא דקיימא בסטרא אחרא זמין וכמה אלף ורובין גרדיני נימוסין עמיה דחי לה ההוא ממנא אחרא קדישא ונקיט לה האי אחרא די בסטרא דמסאבא ואעיל לה גו אינון היכלי מסאבי וכל אינון גרדיני נימוסין אחרי לה עד דנחתי לה לגיהנם ואתדנת תמן תריסר ירחי תקונא דההוא סטרא אחרא בי דינא לאתדנא בהו הייביא</p>	<p>ואם לא זוכה אותו הממונה האחר שעומד בצד האחר מזמן וכמה אלף ורבבות שומרי החקים עמו דוחה אותה אותו הממונה האחר הקדוש ולוקח אותה האחר הזה שבצד הטמאה ומכניס אותה לתוך אותם ההיכלות הטמאים וכל אותם שומרי החקים אוחזים אותה עד שמורידים אותה לגיהנם ונדונית שם שנים עשר חדשים התקון של אותו הצד האחר בית דין לדון בהם את הרשעים.</p>
<p>כגוונא דא ההוא ממנא קדישא דקיימא על ההוא פתחא כל אינון צלותין דבקעי אורין² ורקיעין למיעאל קמי מלכא אי צלותא דסגיאין אינון פתח פתחא ואעיל ההוא צלותא עד דאתעבידו כל צלותין דעלמא עטרא ברישא דצדיק חי עלמין כמה דאוקמוה</p>	<p>כמו כן אותו הממונה הקדוש שעומד על אותו פתח כל אותן תפלות שבוקעות אורים ורקיעים להיכנס לפני המלך אם תפלת רבים הם הוא פותח פתח ומכניס אותה התפלה עד שנעשות כל תפלות העולם עטרה בראש צדיק חי העולמים כמו שבארוה.</p>
<p>ואי צלותא דיחיד סלקא עד דמטי לפתחא דהיכלא דא דהאי ממנא קיימא ביה אי יאה ההיא צלותא לאעלא קמי מלכא קדישא (יאות) מיד פתח פתחא ואעיל לה ואי לא יאה דחי לה לבר ונחתיא ואתשטיא בעלמא וקיימא גו רקיעא תתאה מאינון רקיעין דלתתא דמדברי גו עלמא³ ובההוא רקיעא קיימא חד ממנא די שמיה סהדיא"ל וממנא על האי רקיעא ונטיל כל הני צלותין דאתדחיין דאקרון צלותי פסילאן וגניז לון</p>	<p>ואם תפלת יחיד היא עולה עד שמגיעה לפתח ההיכל הזה שהממנה הזה עומד בו אם נאה היא התפלה להיכנס לפני המלך הקדוש (יפה) מיד פותח פתח ומכניס אותה ואם לא נאה הוא דוחה אותה החוצה ויורדת לשוטט בעולם ועומדת בתוך הרקיע התחתון מאותם הרקיעים שלמטה שמנהיגים תוך העולם ובאותו רקיע עומד ממנה אחד ששמו סהדיא"ל וממנה על הרקיע הזה ונוטל את כל אותן התפלות שנדחו</p>

הארץ העליונה, משכן השכינה, ובי' ארביין ונחלין דמתפלגין מן ימא, וכמה נונין אינון דמרחשן כו', ע"ש כל ד' חיות והיכלות שחשיב שם בדף לח ולט, הן היכלות בג"ע זה התחתון (וכולן בארץ העליונה תבל בג"ע וכן יש ז' היכלות בג"ע העליון במדור העליון לגו לנשמות העולין למעלה שם) (יהל אור).

¹ ר"ל בסטרא דקדושה, לפי שיש א' בהיכלא הראשון של היכלין דמסאבא עומד כנגדו, לקבל ההיא נשמה שנדחית מכאן, כמש"ל האי ממנא קיימא בסטרא דא, אי זכאת כו', אי לא זכאת, האי ממנא אחרא דקיימא בסטרא אחרא זמין כו', כג"ד ההוא ממנא קדישא כו'. ולקמן דף רסג ע"א היכלא קדמאה שירותא דסטרא דיצר הרע כו' בהאי היכלא קיימא חד ממנא ודומה שמי' והאי איהו קיימא לעילא ותתא דא איהו אחיד בנשמתא כד אתדחייא מהיכלא קדישא ע"י דההוא ממנא טהריא"ל, והאי איהו קאים לגבי' ההוא תרעא דההוא סטרא קדישא (יהל אור).

² של העולם הזה, והן ז' רקיעין שחשבי בפ"ב דחגיגה [יב ע"ב: אמר רבי יהודה: שני רקיעים הן, שנאמר "הן לה' אלהיך השמים ושמי השמים". ריש לקיש אמר: שבעה, ואלו הן: וילון, רקיע, שחקים, זבול, מעון, מכון, ערבות. וילון - אינו משמש כלום, אלא נכנס שחרית ויוצא ערבית, ומחדש בכל יום מעשה בראשית, שנאמר הנוטה כדק שמים ומתחם כאהל לשבת. רקיע - שבו חמה ולבנה כוכבים ומזלות קבועין, שנאמר ויתן אתם אלהים ברקיע השמים. שחקים - שבו רחיים עומדות וטוחנות מן לצדיקים, שנאמר ויצו שחקים ממעל ודלתי שמים פתח וימטר עליהם מן לאכל וגו'. זבול - שבו ירושלים ובית המקדש, ומזבח בנוי, ומיכאל השר הגדול עומד ומקריב עליו קרבן, שנאמר בנה בניתי בית זבל לך מכון לשבתך עולמים. ומנלן דאיברי שמים - דכתיב הבט משמים וראה מזבל קדשך ותפארתך. מעון - שבו כיתות של מלאכי השרת, שאומרות שירה בלילה וחשות ביום, מפני כבודן של ישראל, שנאמר יומם יצוה ה' חסדו ובלילה שירה עמי] (יהל אור).

³ ר"ל הז' רקיעים הנ"ל שמנהיגין את העולם הזה, והרקיע התחתון הוא וילון, והוא רקיע עטרת היסוד, מלכות, ששם התפלה וברכות לראש צדיק, עטרה לראש צדיק כידוע, והוא נגד פתח היכל הזה, שג"כ בעטרה כנ"ל ושלכן נקרא סהדיא"ל דהוא מארי דעיניין, וכמ"ש הנה האבן הזאת תהיה בנו לעדה, ואמר בפ' וילך דאבנא דיהושע ובאר דיצחק קיימין לסהדותא אבנא כנ"ל, ובאר דיצחק כמ"ש בעבור תהיה לי לעדה ע"ש (יהל אור).

<p>עד דאיתרין (נ"א דתב) ההוא בר נש</p>	<p>שנקראות תפלות פסולות וגונז אותן עד שגדון (ששב) אותו אדם.</p>
<p>אי תב לגבי מאריה כדקא יאות וצלי צלותא אחרא זכאה ההיא צלותא זכאה כד סלקא נטיל ההוא ממנא סהדיא"ל האי צלותא וסליק לה לעילא עד דאערע בההיא צלותא זכאה וסלקין ואתערבון כחדא ועאלין קמי מלכא קדישא</p>	<p>אם שב לרבנו כראוי ומתפלל תפלה זכה אחרת אותה תפלה זכה כשעולה נוטל אותו הממונה סהדיא"ל את התפלה הזו ומעלה אותה למעלה עד שפוגשת באותה תפלה זכה ועולות ומתערבות כאחד ונכנסות לפני המלך הקדוש.</p>
<p>ולזמנין אתרדיא ההיא צלותא בנין דההוא בר נש אתמשך בתר סטרא אחרא ואיהו אסתאב בההוא סטרא ונטיל לה ההוא ממנא די בההוא סטרא אחרא מסאבא וכדין קיימא ההוא סטרא אחרא מסאבא סליק ואדכר חובוי דההוא בר נש קמי קודשא בריך הוא ואסטי עליה לעילא ועל דא כל צלותין וכל נשמתין כד סלקן כלהון סלקן וקיימן קמי היכלא דא והאי ממנא קיימא על פתחא דהיכלא דא לאעלא נשמתין וצלותין או לדחייא לון לבר</p>	<p>ולפעמים נדחית אותה תפלה משום שאותו אדם נמשך אחר הצד האחר והוא נטמא באותו צד ונוטל אותה אותו ממנה שבאותו הצד האחר הטמא ואז עומד אותו צד האחר הטמא עולה ומזכיר את חטאי אותו האדם לפני הקדוש ברוך הוא ומסטיין עליו למעלה ולכן כל התפלות וכל הנשמות כשעולות כולן עולות ועומדות לפני ההיכל הזה והממנה הזה עומד על פתח ההיכל הזה להכניס נשמות ותפלות או לדחותן החוצה.</p>
<p>לעילא מהאי פתחא אית פתחא אחרא דקודשא בריך הוא חתיר לה ואתפתח תלת זמני ביומא ולא אנעיל וקיימא לאינון מאריהון דתויבתא די אושדין דמעה בצלותהון קמי מאריהון וכל תרעין ופתחין ננעלו עד דעייל ברשותא בר תרעין אלין דאקרון שערי דמעה</p>	<p>מעל לפתח הזה יש פתח אחר שהקדוש ברוך הוא חותר לו ונפתח שלש פעמים ביום ולא ננעל ועומד לאותם בעלי תשובה ששופכים דמעה בתפלתם לפני רבונם וכל השערים והפתחים ננעלים עד שנכנסים ברשות פרט לשערים הללו שנקראים שערי דמעה.</p>
<p>וכד האי צלותא דדמעה סלקא לעילא לאעלא באינון תרעין אודמן ההוא אופן דקיימא על שית מאה חיון רברבן ורחמיא"ל שמיה ונטיל ההיא צלותא באינון דמעה צלותא עאלת ואתקשרת לעילא</p>	<p>וכשהתפלה הזו של הדמעה עולה למעלה להיכנס באותם השערים מזדמן אותו אופן שעומד על שש מאות חיות גדולות ששמו רחמיא"ל ולוקח אותה התפלה באותן דמעות התפלה נכנסת ונקשרת למעלה.</p>
<p>ואינון דמעין אשתארו הכא ורשימין בהאי פתחא ואית דמעין אחרנין ורשימין תדיר על כל אינון רתיבין עלאין דלא אתמהון (ס"א אתחמון)</p>	<p>ואותן דמעות נשארות כאן ורשומות בפתח הזה ויש דמעות אחרות ורשומות תמיד על כל אותן מרכבות עליונות שלא נמחות (נראות) אלה הן דמעות ששפכו</p>

¹ זה הפתח הוא נגד היסוד עצמו, דקיימא ברזא דשש מאות כידוע, והוא מסט' דדכורא, רוחא דאקרי ספיר, כמ"ש למטה (וזה האופן שמו רחמיא"ל, ושם משך הזרע, והוא ממונה על הבוכים בתפלה, וז"ש הלך ילך ובכה נושא משך הזרע כו', וז"ש שימה דמעתי בנאדך הלא בספרתך, כי הוא מסט' דרוחא הנק' ספיר, וכן ותראהו את הילד בוכה ותחמול עליו, והוא לשון רחמנות, וכן בברכת על הצדיקים, שהוא נגד יסוד אנו אומרים, ועלינו יהמו רחמין), ואמר באד"ר דף קמא ע"ב, ואתתקן מעוי דכורא ועייל ואתתקן בהאי אתר כל רחמין וכל סטרא דרחמי ותאנא בהני מיעין אתאחדן שית מאה אלף מארי דרחמי ואתקרון בעלי מעיין דכתיב על כן המו מעי לו רחם ארחמנו נאום ה', ורישא דקרא שמוע שמעתי אפרים מתנווד כו', השיבני ואושבה, כי אתה ה' אלקי, כי אחרי שובי נחמתי, ואחר הודיע ספקתי על ירך כו', הבן יקיר לי אפרים, אם ילד שעשועים כי מדי דברו בו זכר אזכרנו עוד, והוא בדרגא דיסוד, ששם הזכרון כידוע, ספר זכרון, וכמ"ש לקמן, ואמר על כן כו', רחם ארחמנו, וז"ס שנקרא האי אופן הממונה על בע"ת לקבל תשובתם רחמיא"ל (יהל אור).

<p>אלין אינון דמעין דאושדו לעילא ותתא כד אתחרב בי מקדשא דכתיב (ישעיה לג ז) הן אראלם צעקו הוצה מלאכי שלום! מר יבכיון ואינון דמעין דאושדין על צדיקיא וזכאין כד מסתלקי מעלמא כלהו נטלי לון אינון רתיכין וערבי לון באינון דמעין דאתושדו על חריבו דבי מקדשא ועל דא כתיב (ישעיה כה ח) ומחה יהוה אלהים דמעה מעל כל פנים מאן פנים אלין רתיכין עלאין קדישין ולבתר וחרפת עמו יסיר מעל כל הארץ כי יהוה דבר</p>	<p>למעלה ולמטה כשנחרב בית המקדש שכתוב הן אראלם צעקו חצה מלאכי שלום מר יבכיון ואותן דמעות ששפכו על צדיקים וטהורים כשמסתלקים מהעולם את כולן נוטלות אותן המרכבות ומערבות אותן באותן דמעות שנשפכו על חרבן בית המקדש ועל זה כתוב ומחה ה' אלהים דמעה מעל כל פנים מי הפנים אלו המרכבות העליונות הקדושות ואחר כך וחרפת עמו יסיר מעל כל הארץ כי ה' דבר.</p>
<p>בהאי היכלא אית רוחא דאקרי סטוריה² והאי איהו חיוו ספירא דנציץ לכל עיבר³ והאי איהו דקיימא לתרין סטרין ומאלין מתפרשאן נציצין כנציצו דשרגא כמה דאוקימנא⁴ בכמה סטרין וכמה</p>	<p>בהיכל הזה יש רוח שנקראת סטוריה² וזהו מראה הספיר שנוצץ לכל צד וזהו שעומד לשני צדדים ומאלו נפרדים ניצוצות כהתנוצצות הנר כמו שבארנו בכמה צדדים וכמה</p>
<p>רמו/א</p>	
<p>גוונין מלהטן מהאי בסטרא דימינא</p>	<p>צבעים לוחטים מזה בצד הימין.</p>
<p>כד ההוא רקיעא עלאה נהר דנגיד ונפיק מעדן⁵ אפיק נשמתין לאעלא גו היכלא שביעאה לעילא ההוא היכלא שביעאה נקיט לון וכד נפקי אינון נשמתין קדישין מגו ההוא היכלא שביעאה נחתין עד דמטון להאי היכלא ונקיט לון האי רוחא קדישא סטוריה (סטוריה) שמיה דאיהו לימינא וכל אינון נשמתין דכורין דאינון זמינין לאתפרחא בזכאין דכורין לימינא כלהו נקיט לון ומתעכבי תמן עד דאתכלילו בנשמתין דנוקבי</p>	<p>כשאותו רקיע עליון הנהר ששופע ויוצא מעדן מוציא נשמות להכניס לתוך ההיכל השביעי למעלה אותו היכל שביעי לוקח אותם וכשיוצאות אותן נשמות קדושות מתוך אותו היכל שביעי יורדות עד שמגיעות להיכל הזה ולוקח אותם הרוח הקדוש הזה ששמו סטוריה⁵ שהוא לימין וכל אותן נשמות של זכרים שעתידים לפרח בצדיקים זכרים לימין כולן הוא לוקח אותן ומתעכבות שם עד שנכללות בנשמות של הנקבות.</p>

¹ הן בדרגא דיסוד, שלמא דביתא, והן בוכין על משים שלום בבית בטל, ואמר בזו"ח בפ' מרכבה, נפתחו השמים וחבורא לא אשתכח ונהורא אתאבד ואראה מראות מה דהוו מתכסיין בקדמיתא בגו נהירו עלאה ולא אתגליין, השתא חמינא לון בקדרו צווחין לבר, כד"א הן אראלם וגו' כו' וצווחין תרין בכיות חד על דנחתו בגלותא לבר מתחומא דילהון, וחד על דנפתחו השמים ושלום לא אשתכח, הה"ד צעקו חוצה הא בכי' חד מלאכי שלום אינון, דהוו מסטרא דשלום יבכו על ההוא שלום, בגין דחסר ההוא נהר כבר, ר"ל חסד, כמש"ש, והוא חסד דאתגלי באמה כמ"ש לעיל, ואמרו מראות, אות נעשה מר, וז"ש מר יבכיון ואראלים אמר לקמן דף ר"ג, שהן בירכין והן לבר מגופא, ועכשיו יצאו לבר לבר וזהו צעקו חוצה (בפ"ב דף לח ע"א ז' הילכין כו' עמש"ש) (יהל אור). ועי' ח"א ר"י סע"א (דע"ה ח"ב מג ע"ב).

² רלג ע"א (הערת הזהר). ע"ש דנציץ לכל סטרא, כמש"ו "והאי איהו כו" (יהל אור).

³ ר"ל כמו הספיר שמתנוצץ לכל צד, כן האי רוחא (יהל אור).

⁴ בראשית עא (הערת הזהר).

⁵ הוא יסוד דדוכרא כמ"ש לקמן רנט ע"א לגו מן פרוכתא כו' ע"י דההוא נהר דנגיד ונפיק כו' ע"ש, ואמר רקיע עלאה שהוא מז' רקיעין עלאין שהן ז' רקיעין דדוכרא כמש"ל, ואמר כאן כמ"ש במ"א, דרעותא דדוכרא עביד נשמתין דכורין, ורעותא דנוק' עביד נשמתין נוקבין, ושניהם בהיכל הז' בהתדבקות הברית בארון הברית, ויורדין הנשמות להיכל הזה ונכללין באלו ב' רוחין, שהן דו"ג, ספיר ולבנה, ונכללת הנוק' בדוכרא כמו שנכלל רוחא דלבנה בספיר (ובפ' בראשית אמר כד אתו נהורין דדא מטו כו' עמש"ש) (יהל אור).

<p>(בגין ד)מהאי רוחא נפקא¹ רוחא אחרא לשמאלא דאתחוי ואתגניז ואתכליל בהאי רוחא קדמאה ואינון חד כלילין דא בדא והאי רוחא אחרא אקרי אדירי"ה סנוגי"א סניגי"ה (נ"א סנוגי"א סטניה) האי איהו רוחא לשמאלא והאי קיימא דכד תיאובתא דהיכלא שביעאה לאתדבקא² בההוא נהר דנגיד ונפיק ההוא רעותא דסלקא מתתא לעילא עבדא נשמתין ברעותא דיליה ואינון נוקבי</p>	<p>מהרוח הזו יוצאת רוח אחרת לשמאל שנראית ונגגזת ונכללת ברוח הראשונה הזו והן אחת כלולות זו בזו והרוח האחרת הזו נקראת אדירי"ה סנוגי"א סניגי"ה (סנוגי"א סטניה) זוהי רוח לשמאל וזו עומדת כשתשוקת ההיכל השביעי להדבק באותו נהר ששופע ויוצא אותו רצון שעולה ממטה למעלה עושה נשמות ברצון שלו והן נקבות.</p>
<p>וכד רעותא דההוא נהר נחתא ואתדבקא מעילא לתתא עבדין נשמתין דכורין רעותא דלעילא עביד דכורין רעותא דלתתא עביד נוקבין</p>	<p>וכשהרצון של אותו נהר יורד ונדבק ממעלה למטה עושים נפשות של זכרים הרצון שלמעלה עושה זכרים והרצון שלמטה עושה נקבות.</p>
<p>וכד אלין נשמתין נוקבין נפקין מגו ההוא היכלא שביעאה נחתין (ס"א נפקין) עד דמאטו להאי רוחא שמאלא דאקרי אדירי"ה ואקרי לבנת הספיר³ כמה דאוקימנא בסמין אחרנין³</p>	<p>וכשהנשמות הנקבות הללו יוצאות מתוך היכל שביעי יורדות (יוצאות) עד שמגיעות לרוח השמאל הזו שנקראת אדירי"ה ונקראת לבנת הספיר כמו שבארנו בצדדים אחרים.</p>
<p>כיון דמטו להאי רוחא אינון נשמתין נוקבין נקטא לון האי רוחא וקיימאן ביה ולבתר אתכלילו רוחא דא דשמאלא ברוחא דא דימינא וכדין אתעבידו אינון נשמתין כלילין דכר ונוקבא כחדא (מזדווגין) ופרהאן מהאי היכלא ואתפרשן בבני נשא כד אתא לאתכללא כל חד כפום ארחיה ולבתר מזדווגן כחדא</p>	<p>כיון שהגיעו לרוח הזו אותן נשמות נקבות לוקחת אותן הרוח הזו ועומדות בה ואחר כך נכללות רוח השמאל הזו ברוח הימין הזו ואז נעשות אותן הנשמות כלולות זכר ונקבה כאחד (מזדווגות) ופורחות מההיכל הזה ונפרדות בבני אדם כשבא להתכלל כל אחת כפי דרכה ואחר כך מזדווגות כאחד.</p>
<p>קפח רוחא דא⁴ דשמאלא בימינא בטש דא בדא לאתכללא ונפקי נציצין דמתפשטי לכל עיבר ואתעבידו אינון אופנים מנייהו מאינון נציצין דנפקי מגו רוחא שמאלא דכתיב בהו (יחזקאל א</p>	<p>הרוח הזו של השמאל בימין מכה זו בזו להכלל ויוצאים ניצוצות שמתפשטים לכל צד ונעשים אותם האופנים מהם מאותם הניצוצות שיוצאים מתוך רוח השמאל שכתוב</p>

¹ רס ע"א (הערת הזהר).

² רנח ע"א (הערת הזהר).

³ (עי' ע"ח שער שער כסא הכבוד פ"ג) דע כי היכל לבנת הספיר אשר בכל עולם מן שלשה עולמות דבריאה יצירה ועשייה הם בחינת ספירת היסוד והיסוד כולל ימין ושמאל ולכן נקרא לבנת הספיר לבנת מצד ימין וספיר מצד שמאל כנ"ל אבל המלכות שבהיכלות האלו אינה בעולם ההוא עצמו אבל המלכות של האצילות היא למטה בהיכל השביעי העליון שבשבעה היכלו דבריאה הנקרא היכל קדש הקדשים ויושבת שם על גבי שלשה ראשונות דבריאה אשר בהיכל ההוא ומלכו דבריאה בהיכל ק"ק דיצירה ע"ג שלשה ראשונות דיציר אשר שם ומלכות דיצירה בהיכל ק"ק דעשייה ע"ג שלשה ראשונות דעשייה אשר שם וז"ס סמיכות גאולה לתפילה והבן זה ואמנם שם של יאהדונה"י הנז' לקמן בזאת הדף וז"ל בהאי היכלא דאיהו יאהדונה"י כללא דתרין שמהן שהוא בזה ההיכל של לבנת הספיר הוא בחי' המשך והתפשטות הדעת העליון שבעולם הבריאה ומתגלה למטה בהיכל היסוד הנק' לבנת הספיר והיא שם בבחי' נשמת ההיכל הזה בסוד הדעת וכן עד"ז בכל עולם ועולם (שער ממארי רשב"י).

⁴ ר"ל כשרוצין ליכלל זה בזה, קודם התכללותם עצמם זה בזה נכללו מקודם הנהורין זה בזה, ומינייהו אתעבידו אופנים, ואח"כ כשנכללו הרוחין עצמם זה בזה יוצאין מהם החי' בזק כמש"ו, וזה ענין הבטישה, כלילת הנהורין זו בזו, ואמר מאינון נציצין דנפקין מגו רוחא שמאלא, שהאופנים הם מסט' דנפש נוק', ולכן נפקי מרוחא שמאלא (יהל אור).

<p>מז) מראה האופנים ומעשיהם כעין תרשיש ואלין אינון אופנים דמלהטן אשא¹ וקיימן בשירתא² קסמ</p>	<p>בהם מראה האופנים ומעשיהם כעין תרשיש ואלו הם אופנים שלוהטים באש ועומדים בשירה.</p>
<p>כיון דאתבסמו³ רוחא ברוחא ואתכלילו כחדא כדין נפקא חד נהירו דסלקא ונחתא ומתישבא על ארבע שוריין דאופנים ואיהו חד חיותא דשלטא עליהו ואקרי בזק⁴ האי בזק נהיר בנהורא דנציין גו שלהובא ושלטא על כל אינון אופנים⁵</p>	<p>כיון שהתבשמו רוח ברוח ונכללו כאחד אז יוצא אור אחד שעולה ויורד ומתישב על ארבע שורות של אופנים והיא חיה אחת ששולטת עליהם ונקראת בזק הבזק הזה מאיר באור שנוצץ תוך השלהבת ושולט על כל אותם האופנים.</p>
<p>ואתפשט מניה חד רקיעא דקיימא על תריין סמכין ואינון תריין סמכין אינון תריין כרובין חד מסטרא דא וחד מסטרא דא והאי רקיע על רישיהו כמה דכתיב (שם י א) ואראה והנה אל הרקיע אשר על ראש הכרובים ולא האו רקיע דעל ריש חיוותא והאי בזק ממנא עליה⁶ ורוחא עלאה דאתכליל על בלא⁷</p>	<p>ומתפשט ממנו רקיע אחד שעומד על שני עמודים ואותם שני העמודים הם שני כרובים אחד מצד זה ואחד מצד זה והרקיע הזה על ראשם כמו שכתוב (שם ז) ואראה והנה אל הרקיע אשר על ראש הכרובים ולא הרקיע הזה שעל ראש החיות והבזק הזה ממנה עליו ורוח עליונה הנכללת על הכל.</p>
<p>כל אינון צלותהון דמקדמי עד לא סיימו ישראל כלהו צלותהון מתעכבי בהאי רקיעא והאי בזק דשלטא על האי רקיעא מתקן לון עד דאתא סנדלפון רב ממנא רוח עלאה דשליט על בלא וכד סיימי ישראל כלהו צלותין נטיל לון מהאי רקיעא</p>	<p>כל אותן תפלות שמקדימות טרם שסימו ישראל את תפלותיהם מתעכבות ברקיע הזה והבזק הזה ששולט על הרקיע הזה מתקן אותן עד שבא סנדלפון הממונה הגדול רוח עליונה ששולטת על הכל וכשישראל מסימים</p>

1 כמ"ש מראיהן כגחלי אש בעורות כמראה הלפידים כו' (יהל אור).
 2 ובפ' בראשית (מא ע"ב) כד אתכלל רוחא ברוחא נפיק מינייהו נהירו דחד חיותא כו', עמש"ש (יהל אור).
 3 ענין הביסום הוא סוד הזיווג לאתבסמא גבורות דנוק' בחסידים דדכורא, כמ"ש באד"ר (יהל אור).
 4 וז"ס והחיות רצוא ושוב כמראה הבזק, ואמרו (חגיגה יג ע"ב) כאור היוצא מבין החרסים. והענין כמ"ש בפ' בראשית ובפ' פקודי, רוחא דא דכליל רוחא אחרא תנינא סלקא ונחתא נהורי' דלא שכך לעלמין כנהורא דשמשא גו מיא כו'. וידוע שג' עולמות ב"ע בכל עולם, ומלכות של כל עולם נקרא עולם העשיה של אותו העולם, והן ג"ח נר"ן, והן אש רוח מים, בינה זו"נ. ונקרא שמש בג' לשונות: שמש, חמה, חרס, בג' עולמות ב"ע, בבינה זו"נ. נמצא כי במים שהוא מלכות נק' חרס. וסוד מלכות בג' מקומות: א', תחת היסוד בעטרת. והשני, בת"ת, ב' מלכים בכתר א'. והג', בדעת שהוא ז"ת של בינה כנ"ל. וכן ז"א בג' מקומות אלו נק' שמש חמה חרס. וכאן בלבנת הספיר נקרא חרס, וכאן הוא סוד המים (והמים נק' אדירים, ולכן רוחא דלבנת נק' אדיר"ה, ואין אדיר אלא מלך כמאמר חז"ל. ולבנת הוא סוד מלכות, ועוד לה שם [סנוניה בסוד סנונית] לבנה, והוא בגימ' אפ"ק בסוד אפיקי מים וק"ל). ולכן כאן היוצא מבין החרסים, ר"ל שמש במים, וכאן הוא יסוד דדכורא גו נוק' דבטיש בטישין, יוצא ונכנס תמיד, ולא נח אפילו רגע א'. ולכן והחיות רצוא ושוב, וכמ"ש בספד"צ (יג ע"ב) והחיות רצוא ושוב אמרו צדיק כי טוב כו' ע"ש. ולכן השמש רץ במים, והבן. ומכלילת אלו הרוחין יוצא הבזק, וזהו כמראה הבזק, שהכל נמשך אל שרשו, וזהו תנועות האדם בעסקו בתורה, שאז נקרא חי בסוד אבר חי (ובפ' בראשית דיוקנא דיליה כארי' כו' עמש"ש) (יהל אור).
 5 כמו שהאופנים שיצאו מהנהורין נהרין מנציצין דנפקו מגו רוחא שמאלא, וכן הבזק נהיר ג"כ מנהורא שמאלא (יהל אור).
 6 והענין, כי יסוד כלול מ"ק, וסוד ג"ס הן סוד החיות, והרקיע אתפשט מינה הוא סוד יסוד שבו, שהוא רקיע כידוע. ותריין סמכין, שהן ב' כרובים, הן נו"ה, שהן מתפשטין למטה מיסוד, וז"ש חד מסטרא דא וחד מסטרא דא. והרקיע מתפשט מן הבזק, שהוא ג"כ בחי' היסוד, שלכן הוא רצוא ושוב. ואמר ולא היינו רקיע כו', שרקיע שע"ג החיות הוא בינה, שנק' ג"כ רקיע כידוע, והוא יסוד דבינה בסוד הדעת, והוא קיימא ע"ג החיות אבהו, כמ"ש בתז"ח פ ע"א, ע"ש. אבל האי רקיע עומד ע"ג נו"ה, שהן כרובים, אנפי זוטרא, נערים. והבזק ממונה ע"ג רקיע הזה שע"ג הכרובים, וכאן האופנים, כמ"ש במעשה מרכבה. וז"ש אל בינות לגלגל תחת לכרוב (יהל אור).
 7 על כל מה שבהיכל זה (יהל אור).

את כל התפלות הוא נוטל אותם מהרקיע הזה ועולה וקושר להם קשרים (וכתרים) לאדונו כמו שבארוה.	וסלקא וקשיר לון קשרין (וכתרין) למאריה כמה דאוקמוה!
הבזק הזה עומד למנות את כל אותן התפלות שעולות וכל אותם דברי תורה שמתעטרים בלילה כשרוח צפון מתעוררת והלילה נחלק וכל מי שעומד באותה שעה ועוסק בתורה כל אותם הדברים עולים ונוטל אותם הבזק ומניח אותם ברקיע הזה עד שעולה היום.	האי בזק ² קאים לממני כל אינון צלותין דסלקן וכל אינון מלי דאורייתא דמתעטרן בליליא כד רוח דצפון אתער וליליא אתפלג כל מאן דקאים בההיא שעתא ואתעסק באורייתא כל אינון מלין סלקין ונטיל לון האי בזק ואנה לון בהאי רקיעא עד דסלקא יממא
ואחר שעולה היום עולים אותם דברים ושורים במקום של הרקיע שבו תלויים כוכבים ומזלות שמש ולבנה וזה נקרא ספר הזכרון שכתוב ויכתב ספר זכרון לפניו משום שספר זכרון כתב בקשר אחד.	ולבתר דסליק יממא סלקן אינון מלין ושארן באתר דרקיעא דביה ³ תליין ככביא ומזלי שמשא וסיהרא והאי אקרי ⁴ ספר הזכרון דכתיב (מלאכי ג מז) ויכתב ספר זכרון לפניו בגין דספר זכרון כתב בקשורא חדא ⁵
אותם ארבעה גלגלים הם נוסעים על שנים עשר עמודים אלו הארבעה אהניא"ל קדומיא"ל (קדומיא"ל מלכיא"ל) יאהדונה"י יהדונה"ה שמפתחות השם הקדוש בידיהם.	אינון ארבע ⁶ גלגלין אינון נטלין על תריסר סמכין אלין ארבע אהניא"ל ⁷ קדומיא"ל ⁸ (ס"י קדומי מלכיא"ל) יאהדונה"י ⁹ יהדונה די מפתחאן ¹⁰ דשמא קדישא בידיהו
ואלו הארבעה הם כלולים	ואלין ארבע אינון כלילין
	רמו/ב
בסוד האותיות אדנ"י שסנדלפון בעל המרכבות משתמש בהם ארבע האותיות הללו פורחות באויר שאותו אויר כלול	ברזא דאתוון ¹¹ אדנ"י די סנדלפון מארי רתיכין ¹² משתמש בהו אלין ארבע אתוון פרחין באוירא ¹³ דההוא אוירא כליל באתוון דשמא

¹ ר"ל כל אותן התפלות שהקדימו עד שהתפללו כל ישראל, הבזק מתקן לון ברקיע שלו, ואחר שהתפללו כל ישראל, נוטל סנדלפון שהוא ממונה על כל ההיכלות, וז"ש דשליט על כלא נוטל וקושר כתרים לקונו (יהל אור).

² שאלו היכלות הן בסט' דנוק', ולכן בלילה הן ברקיע שבהיכל הזה. וכשמאיר היום, סלקין ליסוד דדכורא, שהוא הרקיע שבו כוכבים ומזלות כו', כידוע (יהל אור).

³ בראשית לד ע"א (הערת הזהר).

⁴ ע"א (הערת הזהר).

⁵ ספר הוא מלכות, וזכרון הוא יסוד, בסוד כל זכורך, כידוע. והן בקישורא חדא, כמה דתמר לא סליק כו' כידוע (יהל אור).

⁶ ר"ל הגלגלים ושנים האחרונים שוין רק בצירוף ב' אותיות שניות של הב' שמות, כי הן בסוד ת"ת ומלכות, שהן הו"ה אדנ"י (ר"ל שב' אותיות אחרונות של ב' השמות הו"ה אדנ"י, שהם ו"ה. נ"י יש בכל א' משמות, ב' גלגלים אחרונים, אבל ב' אותיות ראשונות דאדנ"י שהוא א"ד, נחסר בכל א' אות א' וק"ל) (יהל אור).

⁷ אה' הם מתבונה מת"ת שבה, ניא"ל הם משם אל, אדנ"י שבמלכות (רח"ו).

⁸ ק' ביר"ד דא"ק, ד' אדנ"י ו' דמילוי יו"ד דאדנ"י, מ' בו' דנו"ן דאדנ"י בומף, י' יו"ד דאדנ"י (רח"ו).

⁹ רמ ע"ב (הערת הזהר). יוצא משם הו"ה ואדנ"י משולבים (רח"ו).

¹⁰ הן ד' אותיות הו"ה כמ"ש בפ' תרומה (יהל אור).

¹¹ רס ע"א (הערת הזהר).

¹² שהוא ממונה על כל המרכבות של היכלין אלו, שהן בסט' דנוק' דמקנא בסנדלפון, והיא אדנ"י (יהל אור).

¹³ כבר כתב, שכלל כולם הוא נפש דהיכלין, והן עומדין בארץ דשם, ששם הנפש והרוח דהיכלין הוא סוד אוירא דשם, והנשמה ברקיעין בסוד אמ"ש, ולכן הם נכללין בד' אותיות אדנ"י, ואוירא בד' אותיות הו"ה, ושם הן הרוחין שהן נקודה פנימית דאוירא, כמו שהנהורין הן נקודה פנימית דארץ הנפש, ופרחין באוירא להכלל ולהשלב הו"ה ואדנ"י, וז"ש ואתכלילו אלין באלין ד' אותיות אדנ"י בד' אותיות הו"ה (יהל אור).

<p>קדישא יהוה יוד ה"א וא"ו ה"א וההוא אורא כליל לון ואתכלילו אלין באלין ואלין ארבע נטלין לון ברזא דההוא בזק!</p>	<p>באותיות השם הקדוש יהוה יוד ה"א וא"ו ה"א ונכללו אלה האור כולל אותם ונכללו אלה באלה ואלו הארבעה נוטלים אותם בסוד אותו הבזק.</p>
<p>ואלין ארבע עאלין בארבע אלין באלין² דכתיב (שמות לו יב) מקבילות הלולאות אחת אל אחת והא אוקימנא ורזא איהו³ לאתכללא אלין באלין ולשלבא אלין באלין ברזא דההוא רוחא דכליל ברזא דשמא קדישא דכליל שמא דא בשמא דא</p>	<p>ואלו הארבעה נכנסים בארבעה אלו באלו שכתוב מקבילת הללאת אחת על אחת והרי בארנו וסוד הוא להכלל אלה באלה ולשלב אלה באלה בסוד אותו הרוח שכלול בסוד השם הקדוש שכלול שם זה בשם זה.</p>
<p>וכלא בהאי היכלא מתנהגי⁴ ונטלי בההוא רוחא ברזא דשמא קדישא דשליט על כלא בהאי היכלא איהו יאהדונה"י כללא דתרין שמהן מנו דאיהו רוחא ברוחא וכד שמא דא דכליל⁵ ברזא דרוחא ברוחא⁶ וכליל דא בדא⁷ נהיר דא בדא</p>	<p>והכל מתנהגים בהיכל הזה ונוסעים באותה הרוח בסוד השם הקדוש השולט על הכל בהיכל הזה הוא יאהדונה"י כלל של שני שמות מתוך שהוא רוח ברוח וכששם זה שכלול בסוד של רוח ברוח וכלול זה בזה מאיר זה בזה אזי הכל</p>

¹ ר"ל, ה' אותיות הו"ה נטלין לד' הגלגלים, שהן ברזא דד' אותיות אדנ"י ברזא דבזק, שהוא בחי' היסוד שמחבר הו"ה ואדנ"י, ולכן הוא רצוא ושוב, רצוא בבחי' אדנ"י ונכלל בנוק', ושוב לדכורא, וזהו נוריא"ל ומט"ט. נוריא"ל בבחי' החיות, ומט"ט הוא שד"י בבחי' הו"ה, כידוע. וז"ש רצוא בנוריאל ושוב במט"ט, והוא גימ' שלהן, כמ"ש בתיקו"ז, וכן כלילת הרוחין שהן זר"ג, הן ג"כ ברצוא ושוב, כמ"ש שליוב יאהדונה"י (יהל אור).

² ר"ל ה' גלגלים דאתכלילו בד' אתון אדנ"י עאלין בד' אותיות הו"ה (יהל אור). ר"ל א' בא', א' של אדנ"י ב' של הו"ה, וכן כל אות באות משולבת, וז"ש דכתיב מקבילות הלולאות אחת אל אחת, שמקבילין כל אות באות, א' בא', כמ"ש למטה בהאי היכלא, דאיהו יאהדונה"י כו'. והענין של הלולאות, כי ה' עילאה הוא נ' תרעין, כל א' (כלול) מ', ושני הה"ן יש באות ה' עלאה שהן מאה, כמ"ש בס"א בזר"ח ה', ופ' תצוה קפ ע"ב, והן ה"ח של דכורא וה"ג של נוק'. והן ד' אותיות השם עם קוצו של י'. וכן בשם אדנ"י. והן ה"פ אור של יום ראשון, שהן ה"ח. וה"פ מים ביום שני, שהן ה"ג. והן חמשים, כמ"ש בס"א ה'. הן חמשים כנ"ל, והן חמשים. וחמשים לולאות מקבילות שהוא הו"ה ואדנ"י. ויש עוד ה"פ רקיע, שהוא יסוד כידוע, המחברם ברית שלום, והן חמשים קרסי זהב, ושם ברקיע קבועין ככבים כו', שהן הנ' תרעין דיליה, שהן י"ג תיקונין כמ"ש פ' תצוה שם, שהן י"ב מזלות כידוע. וז"ס נראין קרסים בלולאות כמו ככבים ברקיע. והכל השילוב הנ"ל. והן ג"כ חמש יריעות, וחמש יריעות חוברות, אלא שחמש הן התפשטות ה"ח וה"ג בה"ס זר"ג, שהן ה' שמים, והלולאות הן ביסוד בסוד הב' רוחין שהן זר"ג, והוא נק' כל ע"ש הנ' תרעין, ושם המאה ברכות והקרסים הוא אתכללותם יחד (יהל אור).

³ ר"ל, רזא הוא בחי' הזיווג יסוד שהוא רזא (פי' יסוד הוא נקרא) סוד ה' ואתכללותם יחד הוא בבחי' כלילת ב' הרוחין יחד ברזא דשילוב ב' שמהן, וז"ש "דההוא רוחא דכליל", ר"ל כולל ב' רוחין "ברזא דשמא קדישא כו" השילוב הנ"ל (יהל אור).

⁴ ר"ל, הנהורין ואופנים, וכל שבהיכל הזה מתנהגים ע"י ההוא רוחא דכליל, והכל בשם השילוב, שהוא שולט על כל שבהיכל הזה. וז"ש ברזא דשמא קדישא דשליט על כלא בהאי היכלא דאיהו יאהדונה"י כו', ר"ל ששולט על כלא שבהיכל הזה, וז"ש בהאי היכלא דאיהו כו', קאי על השם, והכל ע"י כלילת ב' הרוחין, וז"ש מגו דאיהו רוחא ברוחא, והכל כלילת הנוק' בדכורא, כמו ברוחין לעיל. ולכן השילוב הו"ה קודם לאדנ"י. ועוד התכללות אחר, שהד' אותיות בעצמן ג"כ נכללות זו בזו, וז"ש למעלה "כליל לון ואתכלילון אלין באלין כו' לאתכללא אלין באלין ולשלבא אלין באלין", וכן למטה ברזא דרוחא ברוחא, וכליל דא בדא. והענין הוא כמ"ש במעשה מרכבה לד' סטרין, ממלל דא אל דא כו', ושם ע"ג חשמל, אלין ד' נציצין דלהטין ונצצי ועאלין דא בדא ואתעביד מינייהו חד גופא ואקרי חשמל, אוף הכי אלין ד' חיות כלילין דא בדא כו', ע"ש. והוא בסוד ה' אחד ושמו אחד, רזא דחוד דק"ש, שמקודם צריך לאתכללא שייפין דדכורא אלין באלין, וכן דנוק'. ואח"כ לאכללא שניהם יחד. והתקשרותם הוא ע"י טיפה דדכורא, נקשרין בו כל האברים, וכן בדנוק'. ואח"כ נקשרין ב' הטיפות יחד, והבן. וזהו הייחוד (לשם). ושם אמר שהן ד' בנקודה דשריא עלייהו, הן ה', והוא בסוד ה"א, נקודה בתוך ד', כמ"ש בס"א. וכן הוא בד' אופנים, וכל הייחוד הוא בנקודה הפנימית, נקודת ציון, בסוד והחיות רצוא ושוב, שהוא חי' החמישית מט"ט ונוריא"ל, ארגמ"ן, והן ה' יריעות, וחמשים לולאות הנ"ל, והכל בהיכל זה (ובפ' בראישת כד נטלין אלין וכו' עמ"ש) (יהל אור).

⁵ ר"ל השילוב הנ"ל (יהל אור).

⁶ שרוח ספיר הוא בסוד שם הו"ה, ורוח לבנה בסוד שם אדנ"י (יהל אור).

⁷ הוא ייחוד כפול זה בזה זה בזה, וז"ש ברזא וכו' וכליל וכו' (יהל אור).

<p>כדין נהיר כלא וסלקא נהורא ונחתא כנהורא דשמשא גו מיא ואוקימנא¹</p>	<p>מאיר ועולה האור ויורד כאור השמש בתוך המים ובארנו.</p>
<p>וכדין (כד) האי רוחא נטיל כלא נטלין בניניה דכתיב (יחזקאל א כ) אל אשר יהיה שמה הרוח ללכת ילכו לא יסבו בלכתן וכד רוחא דא נהיר בשמא דא כדין עאלין כלהו דא בדא² ואתקשרו כלהו כחדא³ לסלקא לעילא ברזא דשמא דא קדישא</p>	<p>ואז (כאשר) נוסעת הרוח הזו הכל נוסעים בשבילה שכתוב אל אשר יהיה שמה הרוח ללכת ילכו לא יסבו בלכתן וכשרוח זו מאירה בשם הזה אזי נכנסים כולם זה בזה ונקשרים כולם כאחד לעלות למעלה בסוד השם הקדוש הזה.</p>
<p>באמצעייתא דהיכלא דא קיימא חד עמודא⁴ נעיץ מהיכלא דא להיכלא תניינא בהאי סליק רוחא דלתתא לגבי רוחא דלעילא לאתאחדא רוחא ברוחא וכן עד לעילא מכלהו למהוי כלהו רוחא חדא כמה דאת אמר ורוח אחד להם</p>	<p>באמצע ההיכל הזה עומד עמוד אחד הנעוץ מההיכל הזה להיכל השני בזה עולה רוח שלמטה אל הרוח שלמעלה להאחז רוח ברוח וכן עד מעל לכלן להיות כולן רוח אחת כמו שנאמר ורוח אחד להם.</p>
<p>עמודא דא דקיימא באמצעייתא אדרהניא⁵ ל שמיה ורוין דמפתחן דשמא קדישא בידיה כד צלתין סלקאן ומטאן להאי עמודא כדין נטלי כלהו דאינון בהיכלא דא לגו היכלא תניינא לאתאחדא דא בדא⁶ למהוי כלא ברזא חדא לאתיחדא עילא ותתא כחדא⁷ למהוי שמא קדישא שלים כדקא יאות⁸</p>	<p>העמוד הזה שעומד באמצע שמו אדרהניא⁵ ל וסודות המפתחות של השם הקדוש בידו כשתפלות עולות ומגיעות לעמוד הזה אזי כל אלו שבהיכל הזה נוסעים לתוך ההיכל השני להאחז זה בזה להיות הכל בסוד אחד להתיחד מעלה ומטה כאחד להיות שם קדוש שלם כראוי.</p>
<p>היכלא תניינא⁸ היכלא דא קיימא גו רזא דמהימנותא⁹ לאתאחדא ברזא דלעילא¹⁰ האי</p>	<p>ההיכל השני ההיכל הזה עומד תוך סוד האמונה להאחז בסוד שלמעלה</p>

¹ בפרשת בראשית כנ"ל (יהל אור).

² כנ"ל אשא במיא ומיא באשא (יהל אור).

³ ר"ל הגלגלים באופנים והאופנים בחיות, וכן כולם (יהל אור).

⁴ הוא סוד היסוד, כמ"ש למטה (יהל אור).

⁵ ההיכלות זה בזה, והרוח שבהיכל הזה ברוח שבהיכל הב', עד היכל הז', כל הד' רוחין רוח א' (יהל אור).

⁶ עילא הוא להתאחד ז' רקיעין עלאין כא', והן י"ס דדכורא שבעולם אצילות, וזהו ה' אחד, ותתא הוא ז' היכלין כא', וזהו ושמנו אחד, ואח"כ שניהן כא' בסוד ייחוד ק"ש כידוע, וז"ש למהוי שמא כו' (ובפרשת בראשית ההוא רוחא סלקא לאתקשרא עמש"ש) (יהל אור).

⁷ והוא הוי"ה אלקים (יהל אור).

⁸ היכל עצם השמים הוי"ד (הערת הזהר).

⁹ ענין מהימנותא אמור בכ"מ על ו"ק, והענין כי כל אמונתינו, הוא בשם הוי"ה. ובזה אנחנו נבדלים מן האומות, כי כל האומות משיגין את שמו ית', כמ"ש גדול שמי בגוים. ובכ"מ כו', רק שאין משיגין את שם הוי"ה, רק בשאר השמות, וכולם אינן שם העצם, רק שמות משותפים, לכן באינן דבקין בו ית', רק עובדין אותו בשיתוף, כי כל השמות אינן רק משותפין ומושאלין מפעולותיו, לא כאלה חלק יעקב, שהם דבקין בשם זה, ולכן הם דבקים בגוף האילן. משא"כ האומות, בענפין ועלין, שהן כינויין. ולכן מרע"ה לא הזכיר לפרעה רק שם הוי"ה, ודא אקשי ליה מכלהו, וז"ש ה' אלקינו, אלקינו לבד, והוא שם העצם שאינו מושאל מפעולה, רק (מורה) על הויותו תמיד, והויותו מעצמו, ונתחלף הי' לו' להיות שם, כמו חוה, וכן הוא ניקוד הוא"ו קמץ, על טעם זה, וזהו מהימנותא. ועיקר השם הוא בו"ק כידוע, ששם נתגלה הויותו, שלכן נקרא ו"ק בכ"מ מהימנותא, ואף אם יקרא לכל ע"ס מהימנותא, לפי שכולם בכללות נכללו בשם הוי"ה כידוע. וז"ש כאן גו רזא דמהימנותא, ואמר רזא דמהימנותא, לפי שהיכלות והנהורין ורוחין אינן קרויין מהימנותא, שאינו נאמר אלא עליו ית' באלקותו. משא"כ היכלות ונהורין ורוחין, שהן אינן אלקות, רק מהנשמה שבהן, ואילך הן אלקות, ושם שם הוי"ה, אבל ההיכלות נק' אלקים, וז"ש גו רזא דמהימנותא, וידוע שבינה נק' רזא, והוא דרגא דנשמה (יהל אור).

¹⁰ ר"ל במדות ו"ק העליונים של אצילות. והענין בסוד ה' אחד, ושמו א', בסוד יחוד שמע ישראל, וברוך שם כמל"ו, יחוד שית סטריין דדכורא, ויחוד שית סטריין דנוק', וליחדם אח"כ בא'. ואמר בזהר ליחד עלמא עלאה ועלמא תתאה, ר"ל בינה ומלכות, עלמא עלאה דכר ועלמא תתאה נוק', ואמר שית סטריין דעלמא עלאה ו"ק, שית סטריין דעלמא עלאה, והיכלין שית סטריין דעלמא תתאה. והענין כי ב' עולמות הן העולם

היכלא טמיר וגניז יתיר מן קדמאה ¹ בהיכלא דא אית תלת פתחי ² וחד שמשא ממנא עלייהו אורפניא ³ שמיה האי ממנא שליט על תלת	היכל הזה טמיר וגניז יותר מן הראשון ובהיכל הזה יש שלשה פתחים ושמש אחד ממנה עליהם ושמו אורפניא ¹ ל הממונה הזה שולט על שלשת צדדי
---	--

הזה, והעולם הבא ולא יותר כמ"ש, וכי שלשה עולמות יש, והן בינה ומלכות כידוע, וכ"א נקרא עולם, מן העולם ועד העולם, והן כלל ע"ס של אותו עולם. בינה כולל ע"ס של האצילות, כי היא כוללת ג"ר, ז"א הוא שית סטרין דילה ונכלל בה, שלכן נקרא' בינה בן י"ה כידוע, ומלכות ג"כ נקראת עולם בג"ר שבה, והן בהיכל ק"ק, ושית היכלין הנשארין הם ו"ק דילה כידוע, בסוד ברוך שם כמל"ו, ולעולם נק' עולם בסוד בינה שכוללת ג"ר, בין בינה דאצילות בין דמלכות שהיא ק"ק, כמ"ש לקמן דף רנח ע"ב, היכלא דא אקרי בית קה"ק [כו'] לאתערא עלמא דאתי לגבי האי עלמא עולם אקרי עולם כו', ע"ש. וידוע שעיקר היחוד שצריך למעשה התחתונים הוא בר"ק, כי בג"ר הוא עלמא דחירות. וכן כאן בהיכל ק"ק, שם עולם היחוד, ומהיכל הרצון ולמטה נק' עולם הפירוד, בסוד להשקות את הגן, שהוא היכל ק"ק, ושם הנהר יוצא מעדן, ברית דעייל בארון, בק"ק. ויוצא מעדן מחו"ב שבאצילות להשקות את הגן, ושם בהיכל ק"ק, מתפלג ימא כל מימיו דבראשית, והוא נק' יוצר בראשית, יוצר הכל, ועב"פ לך לך בס"ת דף עו ע"ב, ומשם ולמטה יפרד והיה לארבעה ראשים בהיכל הרצון, ד' נשים דיעקב, ומהן יוצאין י"ב שבטין, והן י"ב בקר שהקריבו י"ב נשיאים, כל הבקר לעולה שנים עשר, י"ב בקר תחת הים, והן חיות קטנות עם גדולות, וכל התפלות והמעשים לאעלא רוחא ברוחא, היכלא בהיכלא, עד היכלא הז', ששם יתאחדו כולם, ושמו אחד. וכן למעלה, כל הר"ק דז"א באימא, ואתאחד עלמא עלאה בתתאה, והתנהגות העולם ו' אלפים שנה בר"ק, ואלף הז' בבינה יום השבת, וכן ו' ימים ויום השבת בינה, וכוללת ג"ר, לכן ג"פ ביום השביעי, וכנגדן ג' סעודות. וכן באלף הז', וג' סעודות ידועין כמ"ש בפ' לספד"צ, ע"ש. וסוף אלף הששי, הגאולה, שליטת רוח לבנה, עולם תתאה בעלמא עלאה, שאז מתחיל היחוד. וספיר ולבנה, הן ד"ו פרצופין. וז"ס שש מאות שנה לחיי נח. ושני עולמות הן, העולם הזה והעולם הבא. העולם הזה מתנהג ע"י מלכות, והן ע"י וא"ו היכלות, ואלף השביעי ק"ק, ועולם הבא יתנהג ע"י עלמא דדכורא, ושם עולם היחוד. וזהו גאולות הראשונות, שירה חדשה, גאולה האחרונה, שיר חדש. ואז יתעלה העשיה ליצירה, ויהיו כמלאכים שם, וזהו וארעא אתבטלת, שיצירה ועשיה הן שמים וארץ, ושמים וארץ של זה העולם יתבטלו, שז"א מקנן ביצירה מלכות באופן (יהל אור).

¹ יתבאר למטה בענין הגוונים, והן בסוד ג' גוונים דנהורא, כמ"ש למטה (יהל אור).
² יה"ו (רח"ו). שתרין רוחין כאן, הא' אורפניא"ל, והוא גוון חוור, ורוחא אחרא אתכלל בהדיה בשני גוונים, והוא נכלל בזה הרוחא אורפניא"ל, וכנגדן ג' פתחים, וכמו ששם העיקר רוחא אורפניא"ל. והשני, נכלל בו, כן ממונה אורפניא"ל ממונה על כל הג' פתחים, ותחתיו ב' ממונים על ב' פתחים, והוא גוון חוור דלא אשתני, והוא בפתח מזרח. ורוחא אחרא, דהוא בב', חוור ותכלא, לכן ההוא ממנא בדרום וצפון, ונגד מערב הוא היכלא קדמאה, יסוד בסוד מערב דאתכליל בהאי היכלא, ושם ממונה טהריא"ל, טהור עינים, בסוד פתח עינים. וממונה הזה אורפניא"ל, אינו הרוחא, אלא נקרא על שמו. ושער מזרח פתוח, שהוא שער האיתון, ובו נכנסין הכל. אבל שערי צפון ודרום אינן אלא לקרבנות, עולה וחטאת שהן בצפון, או קדשים קלים שהן בדרום, וכן כאן לנהרגים שהן דוגמת הקרבן, והן ב' מינים, הרוגי ב"ד והרוגי מלכות, כמ"ש למטה, שנגדן ב' פתחים והרוגי ב"ד על חטא בצפון, והרוגי מלכות שהן בלא חטא דוגמת ק"ק בדרום (יהל אור).

³ הנה מלאך זה יוצא מפסוק (יחזקאל י ט) והנה ארבע אופנים אצל החיות ותחת ידו ב' ממונים שהם יוצפחירין (נ"א: יוצסירין) והדרניא"ל מלאכים אלו הם בסוד חשמ"ל שהוא גימ' אורפניא"ל ויש בהיכל זה שם יה"ו דאלפ"ין כזה יר"ד ה"א וא"ו בג' פתחים ששם ג' ממונים אלו הנזכר לעיל (זהר הרקיע). אורפניא"ל, על שם האור הפנים העליונים דא"א הנמשך עד היכל הזה, ונעשה שם עי"ז הרוחא הנז' שהוא אורפניא"ל, והוא נקרא ג"כ בשם חשמל כמ"ש בזוהר פקודי (רמ"ו ע"ב ורמ"ז ע"א) והרב בשער א"א (פרק יד). ואמר עוד הרב בספר הליקוטין (פרשת כי תצא דף קט"ו ע"ב) כי זה הרוחא דאורפניא"ל הנה הוא מאיר למטה וכופה את כל הקליפות, וכן נשמות הצדיקים כשרוצים לעלות למעלה מקבלים מאותו הרוחא לבוש אחד כדי שלא יתאחזו בהם החיצונים, וכמ"ש בזוהר (שם רמז ע"א) דבהוא רוחא קיימין כל אינון מלבושין דנשמתהון דצדיקיא דסלקין לאתחזאה קמי מאריהון ולקיימא קמיה כו' ע"ש. כי אורפניא"ל הוא גימטריא מלבוש שהוא סוד החשמל הדוחה את כל החיצונים כנ"ל, ולכן הוא עומד בהיכל השני שהוא הוד, כי נצח והוד הם סוד הלבושין כי הם לבר מגופא כנודע (זהר בראשית כא ע"ב), ולכן הוא שם סוד הלבושין שהם ג"כ לבר מגופא, וכמ"ש (תהילים קד א) הוד והדר לבשת (וכמ"ש הגר"א בספד"צ (פרק א' ט ע"ג) בד"ה מלך חמישי ע"ש, ובביאורו להיכלות שם ח"ב כ ע"א). וכן עיקר אורפניא"ל ואור החשמל המאיר ומתגלה ברוחא הזה, הוא רק כשנכלל בהיכל נוגה שהוא נצח, כי הם שניהם הם אור החשמל וסוד המלבוש, וכן אמרו בזוהר שם (רמ"ט סוף ע"ב), כי בהיכל נוגה שהוא נצח, הנה שם הוא המלאכים דאקרון חשמלים, ואינון מגינין וסייפין ורומחין דרהטי לאגנא עלייהו דישראל משאר עמין ולאגחא קרבא בהו ולנקמא לון כו'. והרי לנו חשמלים פרטיים בעולם הבריאה, וכן הוא ג"כ בעולם היצירה כי שם הוא כל ה' כתות מלאכים, וכמ"ש במסכת אצילות, וחד מינייהו הוא חשמלים וכמו שכתוב שם, וכן בזוהר (פ' בא מ"ג ע"א) (דע"ה ח"א סב ע"ג).

<p>סטרי עלמא דרום וצפון ומזרח דרום מהאי סטרא וצפון מהאי סטרא ומזרח באמצעיתא</p>	<p>העולם דרום צפון ומזרח דרום מצד זה וצפון מצד זה ומזרח באמצע.</p>
<p>אלין תלת פתחין לתלת סטריין אילין תריין סתימין וחד באמצעיתא פתיה ברזא דכתיב (שמות כד י) וכעצם השמים למהר¹ האי ממנא אתפקד וקיימא בההוא פתחא דאיהו פתיה ותחות ידיה תריין ממנן אחרנין דממנן על אינון פתחין אחרנין סתימין</p>	<p>שלושת הפתחים הללו לשלשה צדדים אלו שנים סתומים ואחד באמצע פתוח בסוד הכתוב וכעצם השמים לטהר הממונה הזה נפקד ועומד באותו הפתח הפתוח ותחת ידו שני ממונים אחרים שממנים על אותם הפתחים האחרים הסתומים.</p>
<p>וכל אינון נשמתין דאינון קטולי בית דין או אינון קטולי שאר עמין כלהו אתמנן תחות ידיהון והאי ממנא דעלייהו חקיק לון לדיוקניהון בלבשווי דאינון נור דליק² וסליק לון לעילא ואחמי לון למאריה וכדין נטיל לון וחקיק לון בפורפורוי לאינון קטולי שאר עמין</p>	<p>וכל אותן הנשמות שהם הרוגי בית דין או אותם הרוגי שאר העמים כולם התמנו תחת ידיהם והממנה הזה שעליהם חוקק אותם לדמיותיהם בלבשווי שהם אש דולקת ומעלה אותם למעלה ומראה אותם לרבוננו ואז הוא נוטל אותם וחוקק אותם בבגדי המלכות שלו את אותם הרוגי שאר העמים.</p>
<p>ואינון קטולי בית דין נחית לון האי ממנא ואעיל לון בתר אינון תריין פתחין סתימין דאינון תריין ממנן אחרנין קיימין עלייהו ותמן חמאן יקרא דכל אינון דקיימו אוריתא ונטרו פקודוי ואינון כסיפין בגרמייהו ונכוין מחופה דילהון עד דהאי ממנא דקיימא עלייהו פתח לון תרעא דמזרח ונהיר לון ויהיב לון חיים דאתפתחו בההוא תרעא דמזרח ובידא דההוא ממנא חד כסא³ דחייין דאיהו מליא נהוריין⁴ והאי אקרי כוס תנחומין כסא דחייא (נ"א ונהיר ויהיב לון חייין) דהא בגין כסא אחרא דשתו בקדמיתא זכו להאי</p>	<p>ואותם הרוגי בית דין מוריד אותם הממונה הזה ומכניס אותם אחר אותם שני הפתחים הסתומים שאותם שני הממונים האחרים עומדים עליהם ושם הם רואים את כבוד כל אלו שקימו תורה ושמרו את מצוותיה והם מתבישים בעצמם ונכוים מהחפה שלהם עד שהממנה הזה שעומד עליהם פותח להם את שער המזרח ומאיר להם ונותן להם חיים שנפתחו באותו שער המזרח וביד אותו הממונה כוס אחת של חיים שהיא מלאה באורות וזו נקראת כוס תנחומים כוס של חיים (ומאיר ונותן להם חיים) שהרי משום כוס אחרת ששתו בראשונה זכו לזה.</p>

¹ כמ"ש למטה, שב' רוחין, א' עצם ובו גוון א' דלא אשתני, וב' השמים אש ומים, ב' גוונין, והן ג' גוונין, ג' פתחים. וז"ס באנו באש ובמים, ותוציאנו לרויה, שהוא כוס תנחומין כמ"ש למטה. וז"ש כוסי רויה, וז"ס המזמור, בנאות דשא יריבצני, שהוא סוד חקל השדה, והוא בהיכל הא', דשנת בשמן ראשי כוסי רויה, הן בב' היכלות עצם השמים, ונגה בנגה. דשנת בשמן ראשי, כמ"ש בדף רמט ע"א, האי רוחא איהו רוחא דכיא כו' מההוא משחא דרבותי כו', האי קיימא תחות ההוא רוחא לאמשכחא לכל אינון נשמתין כו', כוסי רויה כאן, אך טוב וחסד כו', הוא בהיכלות זכות ואהבה, כל ימי חיי, בהיכל רצון, כידוע. ושבתו בבית ה', בבית קה"ק, שם הוא בית ה', בית ראשון כידוע, שם אורכא דיומין כמ"ש בסוף התיקו"ז וזהו לאורך ימים (יהל אור).

² דניאל ז ט (לש"ו) חַזָּה הָיִית עֵד י כְּרִסְוֹן רְמִיו וְעַ י ק יוּמִין יְתַב לָב ... תִּלְג תֶּר ... עַר רֵא ... עֶמֶר נְקֵא רְסִי ... בִּיבִין י נ ר ל וְהִי נ ר לֶק. הייתי רואה שכסאו עולה וזקן הימים יושב ולבושו לבן כשלג ושער ראשו כצמר נקי, וכסאו נוצץ של אור וגלגליו נר דלוק.

³ חד נהורא דחייין – הוא הכוס (יהל אור).

⁴ הוא היין, וזהו יין המשומר בענביו עין לא ראתה, שכאן אין ראייה שולט, דלית ליה גוון כלל, כמ"ש ל דא לאו איהו באתגליא בסתימו דעינא כו', וזהו עין לא ראתה, וזהו החיים, ולכן כשסחטה חוה הענבים, גרמה מיתה. וצריך כל אדם מקודם לטעום כוס אחר מקודם כמ"ש, בגין דכסא אחרא כו', ר"ל שנהרגו, וז"ס שמשקין לו כוס להרוגי ב"ד (סנהדרין מג ע"א) (יהל אור).

<p>כגוונא דא אית¹ בסטרא אחרא בהיכלא דמסאבא ממנא אחרא ובידיה כוס דאקרי² כוס תרעלה כוס חמתו כמה דתנינן אית יין ואית יין³ הכי נמי אית כוס ואית כוס⁴ וכלא דא לטב ודא לביש יין לטב דכתיב (תהלים קד טו) ויין ישמח לבב אנוש ויין לביש דכתיב (שם עה ט) ויין חמר מלא מסך וגו' כוס לטב דכתיב (שם קטז יג) כוס ישועות אשא כוס</p>	<p>כמו כן יש בצד האחר בהיכל הטמאה ממנה אחר ובידו כוס שנקראת כוס תרעלה כוס חמתו כמו ששנינו יש יין ויש כן גם יש כוס ויש כוס והכל זו לטוב וזו לרע יין לטוב שכתוב ויין ישמח לבב אנוש ויין לרע שכתוב (שם עה) ויין חמר מלא מסך וגו' כוס לטוב שכתוב (שם קטז) כוס ישועות אשא כוס</p>
<p>רמז/א</p>	
<p>לביש דכתיב (ישעיה נא יז) כוס חמתו כוס התרעלה</p>	<p>לרע שכתוב (ישעיה נא) כוס חמתו כוס התרעלה.</p>
<p>כמה דאית בסטרא דקדושה היכלין וממנן כלא לטב ורוחין קדישין וכל סטריין קדישין הכי נמי אית בסטר מסאבא היכלין וממנן כלהו לביש ורוחין מסאבין ממנן וכל סטריין מסאבין ודא לקבל דא כגון יצר הטוב ויצר הרע וכלא ברזא הדא</p>	<p>כמו שיש בצד הקדושה היכלות וממנים הכל לטוב ורוחות קדושות וכל הצדדים הקדושים כך גם יש בצד הטמאה היכלות וממנים כולם לרע ורוחות טמאות ממונות וכל הצדדים הטמאים וזה כנגד זה כמו יצר הטוב ויצר הרע והכל בסוד אחד.</p>
<p>היכלא דא אקרי היכל זוהר בגין דאית ביה רוחא דאקרי אורפניא⁵ ואיהו זוהר דלא אשתני⁶ וקיימא בנהירו סתימא⁷ דנהיר מעילא ובנהירו דנהיר לתתא וכד בטש⁸ נהירו דלתתא בנהירו עלאה (נ"א וכד נהיר נהורא בנהורא) נהיר האי רוחא כגוונא דחיזו דעינא דכד מתגלגלא כדין אפיך נהורא דנציין וזהרא⁹ הכי נמי האי רוחא ועל דא היכלא דא אקרי זוהר</p>	<p>ההיכל הזה נקרא היכל זהר משום שיש בו רוח שנקראת אורפניא⁵ והיא זהר שלא משתנה ועומד באור נסתר שמאיר מלמעלה ובאור שמאיר למטה וכשמכה האור שלמטה באור העליון (וכשמאיר אור באור) מאירה הרוח הזו כמו מראה העין שכשמתגלגלת אז מוציאה אור שנוצץ וזוהר כך גם ברוח הזו ועל כך ההיכל הזה נקרא זהר.</p>
<p>האי רוחא דאקרי אורפניא⁵ האי איהו דנהיר להיכלא דא ונהיר להיכלא קדמאה בגין דההוא</p>	<p>הרוח הזו שנקראת אורפניא⁵ ל זהו שמאירה להיכל הזה ומאירה להיכל הראשון משום שאותה הרוח של ההיכל</p>

¹ והן ג' טפין דמ"ה נגד ג' הנ"ל, וכן בגיהנם כמ"ש לקמן דף רסג ע"ב ורסד ע"א היכלא תנינא כו', בהיכלא דא קיימין תלת פתחין לתלת סטריין כו', ובהאי ממנה דאקרי כוס כו', ורוו ליה להאי נשמתא כו', וזהו נגד רויה הנ"ל, מהאי רוחא נפקא תלת טפין כו', ע"ש כל הענין. וזהו הממונה בפתח האמצעי, דשם נגד זה הממונה של חיים (יהל אור).
² ויקרא יב ע"ב רסד ע"א (הערת הזהר).
³ וז"ש (ברכות נז ע"א) יש שותה יין וטוב לו כו', ות"ח לעולם טוב, שהן בדרגא דהאי היכלא, וכאן הוא סוד החלום, כמ"ש לקמן דף רמח ע"ש (יהל אור).
⁴ כי הן ב' דרגין כוס ויין כנ"ל (ובפ"ב דא קשי לאתגלייא בסתימו דעינא כו' עמש"ש) (יהל אור).
⁵ עי' הקדו"ש עט ע"א איך שמפרש את דברי הזהר על פי תורת המהר"י סרוק, עי' עמוד הקודם הערה בשם לש"ו דע"ה ח"א דף סב ע"ג.
⁶ אורפניאל אותיות אור פני אל, ואור הוא זהר, והוא אור פשוט, שזהו אור כנ"ל, והוא אור פנימי, וזהו פני (יהל אור).
⁷ ר"ל דנהיר מעילא, מהיכל נגה, דשם הוא נהירו סתימא דלא אתחזי כלל כמ"ש למעלה, ונהיר לתתא להיכלא קדמאה, והוא ממוצע ביניהן, לכן לא אתחזי אלא בסתימו דעינין (יהל אור).
⁸ ר"ל, כד בטש נהירו דהיכלא קדמאה בנהירו של היכל נגה, שהוא נהירו דלא אתחזי, נציץ האי נהירו, רוחא של היכל זה (יהל אור).
⁹ כמ"ש בפ' וארא, דגוונין דמתחזיין לא זהרי, ודלא מתחזיין זהרי, כמש"ש. ורזא דא עינא בעינא, אית גוונין דאתגליין רשימין ביה, וכלהו לא מזדהרי כו', אינון סתימין דמזדהרין מגו, אלין דלא מזדהרי ואינון דמזדהרי כו', ולכן נקרא זהר, וז"ש ה"נ האי רוחא, וע"ד אקרי אורפניאל, שהוא אור המאיר (יהל אור).

<p>רוחא דהיכלא קדמאה נהיר באתגליא בהאי (ד"א מהאי) רוחא דאיהו סתימאה¹ דא רוחא נטיל לעילא ונטיל לתתא ברוז דכתיב (שיר ז ב) חמוקי ירכיך² כמו חלאים³ ומה דאמר חמוקי ירכיך⁴ בגין דאית רוחא אחרא דנפיק מניה לסטר שמאלא ואתקשר בהדיה ועל דא כתיב (&) חמוקי תרין ודאי רוחא שמאלא אקרי הדרניא⁵ ואתכלילו דא בדא כלילן כחדא ואינון עצם השמים דכלילא באש ומים</p>	<p>הראשון מאירה בגלוי בזו (מזו) הרוח שהיא נסתרת זו הרוח נוסעת למעלה ונוסעת למטה בסוד הכתוב (שיר השירים ז) חמוקי ירכיך כמו חלאים ומה שאמר חמוקי ירכיך משום שיש רוח אחרת שיוצאת ממנו לצד שמאל ונקשרת עמו ועל כך כתוב פעמים חמוקי ורוח השמאל הזו נקראת הדרניא⁵ ונכללים זה בזה כלולים כאחד והם עצם השמים שכלול באש ומים.</p>
<p>כתיב (יחזקאל א כח) כמראה הקשת⁵ אשר יהיה בענן ביום הגשם⁶ וגו' האי רוחא קדמאה אורפניא⁷ דאיהו סתים בין עילא ותתא⁷ ונהיר איהו כעין השמל⁸ האי איהו כעין השמל ולזמנין איהו השמל בגין דמניה קיימין כל אינון שרפים⁹ חיוון אשא ממללן חיוון דקיימי ולא קיימי¹⁰ ועל דא איהו השמל</p>	<p>כתוב כמראה הקשת אשר יהיה בענן ביום הגשם וגו' הרוח הראשונה הזו אורפניא⁷ שנסתרת בין מעלה ומטה ומאירה היא כעין החשמל זהו כעין החשמל ולפעמים הוא חשמל משום שממנו קיימים כל אותם שרפים חיות אש מדברות חיות שעומדות ולא</p>

¹ ר"ל, שמאיר להיכל הזה ולהיכל לבנת הספיר, שגוונין של היכל א' אינו מאירין כלל, שהן גוונין דמתחזיין דלא (מזדהרין) אלא מגו גוונין דלא מתחזיין המאירין. וכן רוח של היכלא קדמאה אינו מאיר רק ברוח הזה, רק ששם באתגלייא וכאן בסתימו (יהל אור).

² רנח ע"א (הערת הזהר).

³ ר"ל, שנוטל להיכל הזה ונטל להיכלא קדמאה, שנאמר חמוקי ירכיך והוא בהיכל הזה (יהל אור). והוא בהיכלא קדמאה, ששם הכף כמש"ל, ואמרו כמו חלאים על השתין שמחוללין ויורדין עד תהום והבן, וז"ס בשעה שכרה דוד שתין שהיתה בסוד בתולה, גן נעול גל נעול מעין חתום, והוא פתח אותה בסוד אבן מאסו הבונים (יהל אור).

⁴ ר"ל מ"ש חמוקי בלשון רבים (יהל אור).

⁵ ר"ל שכאן ג' גוונין דקשת כמ"ש למעלה, וסמך כאן על מ"ש בפ' בראשית, ומש"ש קיצר כאן (יהל אור).

⁶ ר"ל, הרוחא שמאלא כלילא באש ומים, שהן שני הגוונין, חוור ותכלת, כסא דין וכסא רחמים, בסוד הציצית, תכלת ולבן. ועצם הוא רוחא קדמאה, והשמים רוחא תניינא. וע"ז הרוחא אמר דכלילא באש ומים, ולכן נקרא הדרניא⁵ ל, ונק' הדר, זיו, כידוע דלית שופרא אלא כד איהו בתרי גוונין, חוור וסומק, כמ"ש בזו"ח דף לג ע"ב, והאי נגה איהו נציצו דנציצן כאשא, ונהיר סומקא דיליה, ומגו סומקא דא בשעתא דעאל ונקיב גו ההוא אבנא, איהו שפירא בחיזו בתרין גוונין כו'. כיון דאתנהירת בחוורו כאבנא בדולחא, ע"כ ל"ל חיזו בשפירו לאסתכלא עד דאתא סטרא דשמאלא, דההוא נוגה דסומקא ועאל בגווה ההוא סומקא בההוא נוגה, כדין איהו שפירא בחיזו שפירא בריוא לאסתכל כו', כאתתא שפירתא, בחיזו חוור וסומק כו'. וז"ס (מגילה יג ע"א) אסתר ירקרוקת היתה, שהוא גוון תכלת (וגוון תכלת אצטבע מגו גוון סומק כמ"ש בפרשת תרומה, ולכן אחיד בסומק דלתתא כנ"ל) אלא שחוט של חסד משוך עלי', ולכן בימי' נגזר כליה על ישראל, וניצולו בסוד כסא תכלת וכסא רחמים (יהל אור).

⁷ ר"ל בין היכלא קדמאה להיכל ג' כנ"ל (יהל אור).

⁸ "כעין" ע"ש גוונין דעינא, וכאן הוא החשמל דלא קיימין בי' לאסתכלא, וכמ"ש בזו"ח דף לב ע"ב, ומתוכה כעין החשמל הא אוקמוה דאינון חיוון אשא ממללן, ויתבאר למטה שהוא השרפים דנפקי כאן מהאי רוחא, ואינון זוהרא דזהיר, והוא רוחא הזה שנקרא זוהר קאי', ולכן קאים דלית מאן דיכול למקים בי' וכו', ועיינין וחזוהי לא יכלין לשלטאה עליה כו' (יהל אור).

⁹ פא ע"ב (הערת הזהר).

¹⁰ ר"ל, דעיקר חשמל הוא כשנכלל בהיכל שלמעלה דמניה נהיר כמש"ל, וקיימא בנהירו סתימא דנהיר מעילא ובנהירו דנהיר לתתא. והענין כמ"ש (חגיגה דף יג ע"ב) חשמל עתים חשות עתים ממללות, וחשות הוא סתימו דלא אתגלייא, וממללות הוא ההתגלות, והן בב' מקומות בעיינין ובשפון כידוע. ובעיינין הן גוונין דמתחזיין ודלא מתחזיין כנ"ל, וזהו "כעין". ובשפון הן חשות וממללות, וכמ"ש ברע"מ פרשת פנחס רכג ע"ב, ועוד למנצח, תמן מל עם נצח, ודא מל מן חשמל, הוד ונצח אינון לקבל תרין שפון. ובג"ד אתקריאו שפון חיוון אשא ממללן כו', דמסט' דגבורה אתקריאו חיוון אשא כו', ר"ל דחש הוא נצח, ומל הוא הוד, וזהו למנצח, נו"ה. והענין כי היכל נצח לא אתגלייא כלל, והיכל הזה, כד אתקשר בהיכל התחתון מתגלה, והוא נהיר בנהירו דלעילא ונהירו דלתתא, לכן הוא חשמל. וכ"ז בהתכללוות בהיכל עליון ותחתון, וסדר התקשרות, בתחלה בהיכל תחתון ואח"כ סליק בהיכל הזה, ואז נולדו השרפים, ואח"כ עולין ב'

<p>אורפניא^ל דקאמרן בדא אשתמודעאן חיינ לעלמא כד אתרן עלמא לטב כדין נהר רוחא דא וכל חיינ וכל חדו אשתכח דהא כיון דזכותא נפקא ונהירו דינין כדין רוחא דא אנהיר וסימניך (משלי טז טו) באור פני מלך חיים¹</p>	<p>עומדות ולכן הוא חשמל. אורפניא^ל שאמרנו בזה נודעים חיים לעולם כשנדון העולם לטוב אז מאירה הרוח הזו וכל החיים וכל השמחה נמצאים שהרי כיון שזכות יוצאת ומאירים הדינים אז הרוח הזו מאירה וסימנך (משלי טז) באור פני מלך חיים.</p>
<p>וכד אתרן עלמא בדינא (בההוא זכותא) כדין ההוא סטרא אחרא מסאבא שלטא ואתקף (ס"א) וכד אתרן עלמא בדינא בההוא זכותא כדין ההוא רוחא אחרא שלטא ואתקף) והאי רוחא אנניו ואתחשך וכדין כל עלמא קיימא בדינא ואתרן וכלא קיימא בהאי רוחא וסימניך (דניאל ה' ו') וארכבתיה דא לדא נקשן</p>	<p>וכשנדון העולם בדין (באותה זכות) אזי אותו הצד האחר הטמא שולט ומתחזק (וכשהעולם נדון באותה הזכות אז הרוח האחרת שולטת ומתחזקת) והרוח הזו נגזזת ונחשכת ואז כל העולם עומד בדין ונדון והכל עומד ברוח הזו וסימנך וארכבותיו נוקשות זו לזו.</p>
<p>הכא קיימין כל אינון מלבושין דנשמתהון² דצדיקיא דסלקין לאתחזאה קמי מאריהון</p>	<p>כאן עומדים כל אותם מלבושים של נשמות הצדיקים שעולות להראות לפני</p>

ההכילות והרוחין אל היכל נגה, ושם נכללו כא', לכן שם נעשו החשמלים, כמש"ל דף רמט ע"ב, ואלין מלאכים דאקרון חשמלים כו', וז"ש כעין חשמל. והוא כאשר עדיין לא נכלל ברוחא של סט' דשמאלא הדרניא^ל וברוחין של היכלא קדמאה, שאז עדיין אינו נגלה וא"א לומר חיות אש ממללות, ולזמנין איהו חשמל כאשר נכללו בו כל הנ"ל, ואז נעשו השרפים כמ"ש למטה, כד אתכליל רוחא ברוחא כו', ואלין שרפים. וז"ש בגין דמניה קיימין כו', ואז הוא חשמל חיות אש ממללות, וזהו עתים ממללות, וכשנכלל היכל זה בהיכל נגה, אז עתים חשות, ששם כולם נעלמים בה. ואמר חיות אש שיצאו מסט' דשמאלא מאש שברוח הב' שנכלל מאש ומים וכנ"ל ברע"מ. ולכן הן ממללות, מ' דוממת, ש' שורקת. וכאן הוא אש ומים כנ"ל, עצם השמים דכלילא באש ומים, ולכן כאן החשמל (יהל אור).

¹ הענין, כי מלכות נק' חקל תפוחין קדישין, חקל נגד נה"י, ששם נק' שדה תפוחין נגד חג"ת, ששם ג' גוונין של התפוח, ג' אבות, שהן ג' גווני הקשת, כמש"ל קדישין נגד חב"ד, בסוד שמן משחת קדש, במוחין. וכ"ז הוא בפרצוף שלה שהן, נגד נה"י שלו, והן ג' היכלות. ונק' בהיכל ראשון שדה, בסוד כי בשדה מצאה. ובהיכל השלישי, ששם חב"ד דילה נק' קדישין, ששם משחת קדש, כמ"ש לקמן דף רמט ע"א, האי רוחא איהו רוחא דכיא כו', מההוא משחא דרבות קדשא דנגיד מעלמא דאתי נגיד ביה, ומההוא משחא אתברי ואצמח כו', ובהיכל הזה נק' תפוחין. וכאן ג' גוונין דתפוח כמראה הקשת כמש"ל, ובאד"ר דף קלג ע"ב, פתח ר"ש ואמר כתפוח בעצי היער וגו', מה תפוח זה כליל בתלת גוונין. כך קב"ה תרין תפוחין כליל שתא גוונין ותרין תפוחין אלין דאינון כו', כללא דכל שתא תיקונין דאמינא ובגיניהון באור פני מלך חיים, ותאנא מהאי תפוחין נפקין חיינ לעלמא כו', וכן כאן הן שתא גוונין, תלת כלילין בתלת שב' רוחין דכאן, הן ג' גוונין וב' רוחין של מטה, שבהן ג' גוונים שנהורא שמאלא, חוור וסומק כאחד, והן נחשבים לא', כמש"ל והן ששה גוונין, והן ז' כמו התפוחין, שהן תיקון ז', והוא בחג"ת שכוללים נה"י, ועם מלכות הוא ז'. ואמר שם, ובהאי דלתתא הוא אמת, שלכן חותם הקב"ה בחג"ת אמת, ונק' מהימנותא כנ"ל. ואמר כיון דזכותא נפקא כו', כי התפוחין דז"א כלילין בב' גוונים אש ומים, כמ"ש באד"ז דף רצה ע"א, אנפוי כתרין כו' חוורא וסומקא סהדותא לאו"א, סהדותא לאחסנא דירית ואחיד לו, והן חו"ג, אש ומים. וכן כאן, הרוחא כלילא באש ומים כנ"ל. ושם דף רצב ע"ב, ואתעביד מיניה תרין גוונין כלילין כחדא ונהיר אנפוי ואהסיד באו"א גוונוי דאנפוי כו'. ואמר באד"ר דף קמא ע"א, הני תרין תפוחין כד נהירין מב' סטרין מנהירו דתרין תפוחין כו', ולא ישתכח רוגזא בעלמא, ע"ש. ושם דף קלג ע"ב שם, ותאנא מהאי תפוחין נפקין חיינ לעלמא, ומתחזיין חידו לז"א, דכתיב יאר ה' פניו אליך, וכתיב באור פני מלך חיים, באור פני מלך, אלין אינון תרין תפוחין כו', כל עלמא מתברך ולא אשתכח רוגזא בעלמא. ובאד"ז שם דף רצ"ה, כד אתנהיר מן נהירו דחוורא דעתיקא חפיא ההיא חוורא על ההוא סומקא כו', עד הכי אתחזי בההוא גוונין, ע"ש. וכ"ה כאן, כשמתגלה חסד עליון, ונהירו דינין, אז נהיר ההוא רוחא, ואז באור פני מלך חיים. וכד אתרן עלמא כו', והאי רוחא אנניו, שהאי רוחא הוא גוון חוורא, וכד נהיר חוורא, אז חיינ וכנ"ל. ואמר וסימנך וארכבתי' כו' שכאן הברכים כמש"ל (יהל אור).

² בסוד הוד והדר לבושו, והוא היכל הוד. וכאן רוחא הדר שנקרא דרניא^ל כנ"ל, וחשמ"ל ואורפניא^ל, ומלבו"ש, סכום כלם אחד, והן שע"ח נהורין הידועין. והן ש"ע נהורין וח' אתוון. ודחשמ"ל שהן ח' נהורין שהן שלוב הוי"ה ואדנ"י דהיכלא קדמאה שנכלל כאן, שלכן נק' צדיק חשמל, ע"ש ב' שמות הנ"ל. וכמ"ש בתז"ח דף עג ע"א, חיזו תליתאה, וארא כעין חשמל כו' עם תמינא אתוון דחשמל, ע"ש. וש"ע נהורין מתפשטין מן התפוחין כמ"ש באד"ר שם, תאנא אלין תפוחין נהירין וחוורין תדירא, ומנהון נהירין לתלת

<p>ולקיימא קמיה וכד נשמתא סלקא ומשי להאי היכלא כדין אודמן חד ממנא דאתפקד על אינון לבושיין וצדקיא"ל שמיה! דהא בזמנא דבר נש עביד פקודין דאורייתא בהאי עלמא כגוונא דאיהו אשתדל גרמיה הכי אתעביד ליה בהאי היכלא לעילא מלבושא לאתלבשא ביה בההוא עלמא</p>	<p>רבונם ולעמד לפניו וכשנשמה עולה ומגיעה להיכל הזה אזי מזדמן ממנה אחד שנפקד על אותם לבושים ושמו צדקיא"ל שהרי בזמן שאדם עושה את מצוות התורה בעולם הזה כמו שהוא משתדל על עצמו כך נעשה לו בהיכל הזה למעלה מלבוש להתלבש באותו העולם.</p>
<p>וכד נשמתא סלקא² ההוא ממנא נטיל ההוא לבושא דילה ואזיל עמה עד די מטא לנהר דינור³ די נשמתא אצטריכא לאתסחייא ולאיתלבנא⁴ תמן ולזמנין⁵ דטבעא ההיא נשמתא תמן ואתוקדא ולא סלקא כלא יומא עד בצפרא⁶ כד אתער רוח דסטרא דדרום כדין קיימי בלהו ומתחדשן ואמרי שירתא ומזמרן כגוונא דאינון מלאכין דאתעבר⁷ שלטנהון ואתוקדן וקיימן</p>	<p>וכשנשמה עולה אותו ממנה נוטל אותו הלבוש שלה והולך עמה עד שמגיעה לנהר דינור שהנשמה צריכה לרחץ ולהתלבן שם ולפעמים שטובעת אותה נשמה שם ונשרפת ולא עולה כל היום עד הבוקר כשמתעוררת רוח של צד דרום אז עומדות כולן ומתחדשות ואומרות שירה ומזמרות כמו אותם מלאכים שעבר שלטונם ונשרפים</p>

מאה ושבעין עיבר כו'. וז"ש וארא כעין חשמל, שהוא באלין היכלות נר"ה כנ"ל, וכמ"ש בהתיקו"ז ובתז"ח דף עג ע"ב, ממראה ולמעלה נצח, וממראה מתניו ולמטה הוד כו', שהן נק' מעלה ומטה. וז"ש כמראה אש בית לה סביב, והוא בהיכל נגה, שאופן אהדיא"ל סביבו וממראה כו', כמראה אש ונגה לו סביב, הוא כאן הדרניא"ל, דאתכליל באש ומים, והוא נגה כמ"ש בזו"ח דף לג ע"ב, והאי נגה איהו מסט' דימינא ואתכליל בשמאלא ושמאלא בימינא (יהל אור). עי' לעיל רי ע"א ותמן (לש"ו).

¹ וז"ש והלך לפניך צדקתך (ישעיה נח ח), צדק לפניו יהלך כו' (תהלים פה יד) (יהל אור).
² וז"ס ויהושע היה לבוש בגדים צואים ועומד כו', והוא לבוש של העולם הזה. ויאמר, הסירו הבגדים הצואים מעליו, והוא ע"י הרחיצה בנהר דינור. והשטן עומד כו', שלא ללבוש אותו. ועי' בפ' שלח דף קס"ט וק"ע, וכן כתיב ביהושע כהנא רבא כו', ע"ש. ויאמר ה' אל השטן יגער כו', הלא זה אוד מוצל מאש, שלא נטבע בנהר דינור, וראוי עכשיו להבגדים. ונתתי לך מהלכים בין העומדים האלה, הוא בין השרפים האלו שבהיכל הזה שנק' עומדים, כמ"ש שרפים עומדים (וכן כאן הם סוד הרגלין, שעליהם עומדים, ולא יהיו וארכבתי' דא לדא נקשין מפחד השטן וסט"א) (יהל אור).

³ והנה בירורם ועלייתם של כל הניצוצין כולם והשברי כלים כולם, הנה הוא אם ע"י תורה ומצות, אם ע"י כל המאורעות העוברים על כל באי עולם, בעוה"ז או בעולם הנפשות שהם כל העונשים אשר לאחר מיתה ובפרט הגיהנם והנהר דינור שבכל עולם (כי בנהר דינור שם הוא גמר התיקון כמ"ש בזוה"ק ויקהל (רי"א סע"ב) ע"ש כל הענין, ופ' פקודי (רמ"ז ע"א) ופ' מקץ (ר"א ע"א)). ועי' כ"ז הנה נבררין ועולין כל הניצוצין והשברי כלים תמיד, עד שיושלמו להתתקן בביאת המשיח (דע"ה ח"א ג ע"ב), ביסורים של אהבה מה שהצדיקים מקבלים על עצמן, הנה נטהרים השפע והניצוצין לגמרי ומתתקנים תיכף ועולים בקודש ואינם עוברים בנהר דינור אלא בדרך טבילה, וכמ"ש בפ' מקץ (רא ע"א) ויקהל (רי"א ע"ב) פקודי (רמז ע"א) בנשמות הצדיקים (דע"ה ח"ב סט ע"א), ועי' עוד בפ' פקודי רנב ע"ב ופ' בראשית מג ע"ב מב סע"א יט ע"א (דע"ה ח"ב דף עז ע"ב).

⁴ עי' פרשת מקץ רא ע"א ויקהל ריא ע"ב (לש"ו).

⁵ הכל לפי מעשיו לצדיקים לאתסחי' בצונן, ולרשע לאתלבנא, ולרשע גמור טבעא האי נשמתא, וכמ"ש ברע"מ פרשת בהעלותך דף קנג ע"א, ואומרים על מאני דפסחא, כלים שנשתמשו בהן בצונן מטבילין בצונן והן טהורין, אינון נשמתין דאינון מסט' דרחמי, ואינון רחמנים מארי חנא וחסדא לא צריכים לאדכאה במים פושרין [כבינונים], כ"ש בחמי חמין, דבהון מתדכין רשעים גמורים, בגין דזוהמא דלהון נפישא. אבל צדיקים גומרים בצונן, דעלייהו אתמר כל המשים רווח בין הדבקים, מצננין לו גיהנם. וידוע שנהר דינור הוא גיהנם שלמעלה, ואי נשמתין חמריין דאינון מאני חרס, שבירתן זו היא טהרתן כו', ועל אלו אמר כאן דטבעא כו' (יהל אור).

⁶ וז"ש חדשים לבקרים כו', ונהר דינור הוא בהיכל ד', בסט' דגבורה, כמ"ל בדף רנב ע"ב. ולכן אומרים המחדש בטובו בכל יום תמיד, כמ"ל דף רס ע"ב היכלא רביעאה המחדש בטובו בכל יום כו' בנהורא דימינא כו', וכן כאן, כד אתער רוח דסט' דדרום כו', וז"ש כאמור לעושה אורים גדולים כי לעולם חסדו בסט' דחסד (יהל אור).

⁷ עי' זהר צו דף לב ע"ב (הערת זהר). כמ"ש כד מעבירין שלטנותיה מעבירין ליה בנורא דדליק, והוא זה הנהר דינור. וכן המלאכים שנבראו ביום שני, והן מסט' דגבורה וכן הרשעים. וז"ש מהאש יצאו, והאש תאכלם ונרפאין במימי החסד (יהל אור).

<p>ומתחדשן כמלקדמין ואמרי שירתא (ואזלי לון)¹ הכי נמי אלין נשמתין</p>	<p>ועומדים ומתחדשים כמקדם ואומרים שירה (והולכים להם) כך גם הנשמות הללו.</p>
<p>ואי זכאה האי נשמתא וסלקת האי ממנא צדקיא² ל נטיל לה להאי נשמתא ואלביש לה בההוא לבושא ואתקנת ביה וסלקא לקרבנא³ על ידא דמיכאל כהנא לקיימא תדיר³ כל יומין קמי עתיק יומין זכאה חולקא דהאי נשמתא דקיימא וזכאת להאי</p>	<p>ואם זוכה הנשמה הזו ועולה הממונה הזה צדקיא² ל נוטל את הנשמה הזו ומלביש אותה באותו לבוש ונתתקנת בו ועולה לקרבן על ידי מיכאל הכהן לעמד תמיד כל הימים לפני עתיק הימים אשרי חלקה של הנשמה הזו שעומדת וזוכה לזה.</p>
<p>ובכללא אתמנא האי רוחא אורפניא⁴ דקאמרן ואיהו שליט על האי היכלא⁴ מכללא דא כד אתכליל רוחא ברוחא ובטש דא בדא לאתכללא כחדא אתבריאוי אינון שליטין אחרנין דאתמנן על עלמא ואלין אינון שרפים דשית גרפיין דמקדשי למאריהון תלת</p>	<p>ובכל מתמנה הרוח הזה אורפניא⁴ ל שאמרנו והוא שולט על ההיכל הזה מכלל זה כשנכללת רוח ברוח ומכה זו בזו להכלל כאחד נבראים אותם שליטים אחרים שהתמנו על העולם ואלו הם שרפים של שש כנפים שמקדשים את רבונם שלש</p>
<p>רמז/ב</p>	

¹ וז"ש בכל יום נבראין מלאכי השרת מנהר דינור ובטליון, שנאמר חדשים לבקרים רבה אמונתך. וז"ש המחדש כו' מעשה בראשית, ואמר לעושה אורים גדולים, שבשמש מחדש ג"כ בכל יום מעשה בראשית, שבכל לילה נכבה אורו ואינו מאיר, ובבקר מתחדש כמ"ש בפרקי דר"א (פרק נא). וכן האדם בלילה מפקיד נשמתו כו', ואף צדיקים שבג"ע, בכל לילה מפקדי לבי קברא, ובכל יום מתחדשין כמקדם בטלא דנגיד עלייהו (יהל אור).

² והוא כעין הקרבן שנאמר אשה ריח ניחוח לה', מקודם מעלה לאשים, בנהר דינור, ושם נכלה הגוף, כמ"ש בפרשת שלח לך, החלב ודם. ואח"כ מלבישין אותה בההוא לבושא, ובהאי מלבושא סלקא ריחא כידוע, וכמ"ש וירח את ריח בגדיו כו', ואמרו בגדיו של אדה"ר. והענין, כי אדה"ר קודם החטא, שהיה בג"ע, היה לבוש באותן מלבושין בג"ע כידוע, ולכן נאמר אחר שאכלו, וידעו כי ערומים הם כידוע. ויעקב תיקן חטא אדה"ר, וזכה לבגדיו, וז"ש שנכנס עמו ריח ג"ע. "וסלקא לקרבנא ע"י דמיכאל כהנא" זהו ניחוח (יהל אור).

³ זהו לה', וזהו סוד הקרבן, שמתחלה בשריפת אברים ופדרים נזונים הסט"א ורוי לון, וכן בשריפת הנשמה בגיהנם ונהר דינור. ואח"כ מתלבשא רוחא דבהמה, כי אין רוח בעולם מבלי לבוש, וסלקא אל הבהמה דרביע' על אלף טורין, ומתתקנין ד' חיות שבמרכבה. וברעותא (ניחוח שמתרגמינן רעווא) דאדם אתתקן האדם על הכסא. ואז אדם ובהמה תושיע ה'. והענין, כי כל החטאים בנפש הבהמית שבאדם. וענין נפש הבהמית הוא כמ"ש בספד"צ פ"ד ויאמר אלקים כו', היינו דכתיב אדם ובהמה תושיע ה', חד בכללא דאחרא משתכח, בהמה בכללא דאדם, אדם כי יקריב מכם קרבן לה' מן הבהמה, משום דאתכללא בכללא דאדם, כד נחית אדם דלתתא בדיוקנא עלאה אשתכחו תרין רוחין מתרין סטרין, דימינא דשמאלא, כליל אדם דימינא נשמתא קדישא דשמאלא, נפש חיה חב אדם ואתפשט שמאלא כו'. כי הנפש חיה הוא מסטרא דבהמות בהררי אלף, ושם הוא כל השכר והעונש וכל החטאים, אתפשט שכינתא מלבושא דילה, כמ"ש בתיקו"ז ובפ' בראשית דף כב וכג, כי הוא בן כסיל. וכן בזכיות מלביש אותה, ולכן בכל המצות עושין לו לבוש. ולכן מקריבין הבהמה לתקן סטרא דבהמה, ששם צריכין לתקן, ואז נכלל הבהמה באדם. וזהו הלבוש, וזהו סוד שכותבין התורה שהיא משם, על עור בהמה טהורה. [וכל ענין בואו דהאדם לעולם הזה לתקן את הנפש הלבושה הזה, ולכן רשעים אזלין ערטילאין בההוא עלמא, וידעו כי ערומים הם כנ"ל, וז"ס (מגילה יב ע"א) מלמד שהיתה מפשטת בנות ישראל ערומות כו', וכמ"ש בפ' לאסתר ע"ש, כי בחטאי האדם מפשיט נשמות עליונות מלבוש שלהן, וזה הלבוש מתלבש בסט"א, וזהו גלות השכינה בלבושה ג"כ, וז"ס ושתי שהיתה גוזלת לבושין דישראל, ובה נתלבשו בחטאים, ואסתר תיקנה, כי היא שכינה דבריאיה כמ"ש ברע"מ. וז"ס שנגזר על ושתי ליכנס ערומה ובאסתר ותלבש אסתר מלכות (בגדי מלכות), וזה היה צרת ישראל ואח"כ גאולתם והבן] (יהל אור). הוא ע"פ מ"ש במדרש הנעלם בזו"ח פרשת נח בד"ה הפתח השלישי ע"ש ועיי' לעיל רכט ע"א דכד נשמתין מתקרבין (לש"ו).

⁴ ר"ל, על כל מה שכתוב כאן, הכל תחתיו [ובפ"ב מכללא דנהורין אלין כו' עמש"ש] (יהל אור).

<p>זמנין ביומא 1 ואלין אינון דמדקדקי 2 עם צדיקיא אפילו בחד נימא דשערא ואלין אינון דקיימי 3 לאענשא בהאי עלמא ובעלמא דאתי ולאינון דמזוללי לבר נש דאוליפו מניה 4 אפילו מלה חדא באורייתא ולא מנהגי ביה יקר ולכל אינון דמשתמשי במאן דקארי שית סדרי משנה ליחדא יהודא דמאריהון</p>	<p>פעמים ביום ואלו הם שמדקדקים עם הצדיקים ואפילו כמו נימה אחת של שערה ואלה הם שעומדים להענש בעולם הזה ובעולם הבא ולא אתם שמזלזלים בבן אדם שלמדו ממנו אפילו דבר תורה אחד ולא נוהגים בו כבוד ולכל אותם שמשתמשים במי שקוראים ששה סדרי משנה ליחד את יחוד רבונם.</p>
<p>כד מתישבן רוהא ברוחא 5 ואתנהרין כחדא מההוא נהירו נפקא חיותא חדא דשלטא על אינון שרפים וארבע תחותה דאנפיהו אנפין דנשר האי חיותא יופיא"ל שמייה 6 ואיהי קיימא בכל רזי דחכמתא לכל אינון מפתחאן דחכמתא קיימין ביה</p>	<p>כשמתישבות רוח ברוח ומאירות כאחת מאותו האור יוצאת חיה אחת ששולטת על אותם שרפים וארבע תחתיה שפניהם פני נשר החיה הזו שמה יופיא"ל והיא עומדת בכל סודות החכמה לכל אותם מפתחות של החכמה עומדים בה.</p>
<p>האי חיותא קיימא למתבע אנרא מעם קודשא בריך הוא למיהב לכל אינון דרדפי בתר כל מאריהון דחכמה ואפילו מכל בר נש ואולפי חכמה למנדע למאריהון וההוא אנרא דיהיב לבני נשא דרדפי בתר חכמה למנדע למאריהון</p>	<p>החיה הזו עומדת לתבע שכר מעם הקדוש ברוך הוא לתת לכל אותם שרודפים אחר בעלי החכמה ואפילו מכל אדם ולומדי חכמה לדעת את רבונם ואותו שכר שנותן לבני אדם שרודפים אחר החכמה להכיר את רבונם.</p>
<p>דכד נפק בר נש מהאי עלמא האי חיותא נפקא על ארבע שרפים מעפפין 7 וטאסת קמיה ולא שביק כל אינון גרדיני נימוסין די בסטרא אחרא למקרב בהדיה וכמה אינון שליחן דשלם 8 סחרניה ואלין שרפים כד נטלין ואתחזיין אתכפיין אינון שרפים נחשים דנפקן מההוא נחש דגרים מותא לכל עלמא</p>	<p>שכשיוצא אדם מן העולם הזה החיה הזו יוצאת על ארבעה שרפים מעופפים וטסה לפניו ולא נותנת לכל אותם שומרי החקים שבצד האחר לקרב אליו וכמה הם שליחים של שלום סביבו והשרפים הללו כשנוסעים ונראים נכנעים אותם שרפים נחשים שיוצאים מאותו נחש שגרם מות לכל העולם.</p>
<p>האי חיותא קדישא קיימא כד נשמתא סלקא</p>	<p>החיה הקדושה הזו עומדת כשנשמה</p>

¹ והן דמקדשין עם ישראל בתפלת יוצר ובתפלת י"ח שחרית ומנחה אבל קדושת ובה לציון היא תוספת קדושה לנו על המלאכים ולכך אומרים לבשו תרגום וכמ"ש בפרשת תרומה דף קלב וקלג עיי"ש (יהל אור).
² שכאן נאמר כי ה' אלקיך אש אוכלה הוא אל קנא, שג' אשות הן אש שורף כו' כמ"ש בתיקו"ז דף קכב ע"א ע"ש ומהן השרפים כידוע (יהל אור).
³ וזהו דאשתמש בתגא חלף מב' העולמות (יהל אור).
⁴ כמ"ש (אבות פ"ו) ואפ"ל אות אחת. וז"ש בפ"ב דאוקידו לאינון דלא חיישי כו' [ובפ"ב [מב ע"א יג ע"ד] כד מתגלגלין נהורין כו'. עמש"ש] (יהל אור).
⁵ ר"ל כשנכללין א' בחבירו (יהל אור).
⁶ והוא שר התורה, והוא נפיק מרוח שמאלא כנ"ל, שנקרא דרניא"ל, לכן נקרא ג"כ יופיא"ל. ולפי שהוא יותר ממוזג באש, שלכן הוא על השרפים, ויופי האדם כד אדום ניכר בו יותר, כמ"ש דודי צח ואדום, אדמו עצם מפנינים, ולכן נק' יופיא"ל. והוא אנפי נשרא, לפי שהוא כלול באש ומים, והוא נשר שבחיות, כלול מחו"ג כידוע, וכנ"ל (בראשית מא ע"ב) דרך הנשר בשמים. וכאן הוא התורה והחכמה, כמ"ש כי מן השמים דברתי עמכם כו' (יהל אור).
⁷ שנאמר בהן ובשתיים יעופף. ואמר "על ד' שרפים". שהשרפים נכללין בד' חיות שתחת', כמ"ש בפ"ב, ונכללין בד' (יהל אור).
⁸ ר"ל סביבות האדם. וכמ"ש (כתובות קד.) בשעה שהצדיק נפטר מן העולם ג' כתות של מ"ה יוצאין לקראתו, אחת אומרת בוא בשלום ואחת אומרת כו'. וז"ש "וכמה שליחן דשלם". והן נק' מלאכי שלום, שליחין לבשר השלום. וכאן הן הג' כתות, אותן דמקדשאן שמא קדישא דמאריהון, כמ"ש ג' כתות של מ"ה (חולין צא ע"ב) אומרת שירה בכל יום, א' אומרת קדוש, ואחת אומרת כו', והן כאן כמ"ש למטה "אלין דקיימי באמצעיתא כלהו ממנן בשירתא כו' אלין דקיימי לעילא לסטר ימינא כו' ואלין דקיימי בשמאלא כו'" (יהל אור).

<p>ומטאת לגביה כדין שאל לה ברזא דחכמתא דמאריה וכפום ההיא חכמתא דרדיף אבתרה ואדבק (ס"א בה) הכי יהבי לה אנריה ואי יכול לאדבקא ולא אדבק דחי ליה לבר ולא עיילה וקיימא תחות ההוא היכלא בכסיפו וכד נטלי גדפייהו אלן שרפים דתחותה כדין כלהו במשי בגדפייהו ואוקדון לה ואתוקדת ולא אתוקדת וקיימא ולא קיימא והכי אתדנת בכל יומא נהירת ולא נהירת</p>	<p>עולה ומגיעה אליה ואז שואלת אותה בסוד החכמה של אדונו וכפי אותה החכמה שרדף אחריה והשיג (בה) כך נותנים לו שכרו ואם יכל להשיג ולא השיג דוחים אותו החוצה ולא נכנסת ועומדת תחת אותו ההיכל בבושה וכשמרימים כנפיהם השרפים הללו שתחתיה אז כולם מכים בכנפיהם ושורפים אותה ונשרפת ולא נשרפת ועומדת ולא עומדת וכך נדונית בכל יום מאירה ולא מאירה.</p>
<p>ואף על גב דעובדין טבין 1 אית לה בגין 2 דלית אנרא בההוא עלמא כאינון דמשתדלי בהכמתא לאסתכלא ביקרא דמאריהון ולית שיעורא לאנרא דאינון דידיעי חכמתא לאסתכלא ביקרא דמאריהון זכאה חולקהון בעלמא דין ובעלמא דאתי 3 דכתיב (משלי ג יג) אשרי אדם מצא חכמה ואדם יפיק תבונה</p>	<p>ואף על גב שיש לה מעשים טובים משום שאין שכר באותו העולם כמו אותם שעוסקים בחכמה להסתכל בכבוד רבונם ואין שעור לשכר של אותם שיודעים החכמה להסתכל בכבוד רבונם אשרי חלקם בעולם הזה ובעולם הבא שכתוב אשרי אדם מצא חכמה ואדם יפיק תבונה.</p>
<p>רוחא דא שלטא על כלא כלא כלילין בה כלא אסתכין לגבה 4 האי חיותא שלטא על ארבע אחרנין 5 וארבע גלגלין לכל חד וחד גלגלא חדא אסתכי לסטר מזרח ונגללא חדא אסתכי לסטר צפון ונגללא חדא אסתכי לסטר דרום ונגללא חדא אסתכי לסטר מערב וכל חד וחד בתלת סמכין</p>	<p>הרוח הזו שולטת על הכל הכל כלולים בה וכולם מסתכלים אליה החיה הזו שולטת על ארבע אחרות וארבעה גלגלים לכל אחת ואחת גלגל אחד מסתכל לצד מזרח וגלגל אחד מסתכל לצד צפון וגלגל אחד מסתכל לצד דרום וגלגל אחד מסתכל לצד מערב וכל אחד ואחד בשלשה עמודים.</p>
<p>גלגלא דלסטר מזרח 6 חניא"ל שמיה גלגלא דלסטר צפון קרשיא"ל לקעא שמיה גלגלא דלסטר דרום עזריא"ל שמיה גלגלא דלסטר מערב עניא"ל לקעב שמיה ואינון תלת סמכין דאינון לכל</p>	<p>הגלגל שלצד מזרח שמו חניא"ל הגלגל שלצד צפון שמו קרשיא"ל הגלגל שלצד דרום שמו עזריא"ל הגלגל שלצד מערב שמו עניא"ל וכל אותם שלשת העמודים שהם לכל אחד ואחד כולם</p>

¹ כמ"ש בז"ח ש"ה דף נ"ו ע"א (ע ע"ב) "ת"ח כל מאן דאזיל לההוא עלמא בלא ידיעה אפי' אית בי' עובדין טבין סגיאיין כו', ת"ח מאי דכתיב אם לא תדעי לך היפה בנשים כו' דאית לה עובדין שפירין". והן הגוונים, אלא דלא אצטבעו הגוונים. והענין כי פשוטי דאורייתא הן הגוונים דבוצינא, ורזין דאורייתא הוא אור הנביעו, דמני' אצטבעו גוונים, וכמ"ש בתז"ח (עג ע"ד) "דכל רז אור אתקרי לאנהרא כו". ובהרבה מקומות. ולכן נקר' החיה הזו דממונה על רזא דחכמתא יופיא"ל, דמניה אצטבעו הגוונים. ודווקא למאן דיכול לאדבקא, ולכן קורא לה היפה בנשים, דאת ה' בידך האור והיופי, ולית לך לאתדמה לשאר הנשים, וכמ"ש הזאת נעמי אל תקראן לי נעמי כו' אני מלאה הלכתי, דמלמדין לה כל התורה, דיכול לאדבקא בעה"ז, ואומר לה זה היפה, שתדע למה היא נידונית יותר משאר ב"א שלא למדו בחכמתא, כמ"ש לעיל. [קבלה ר"ת השחחו לה' בהדרת קודש, בסוד הוד והדר שבהיכל הזה כמ"ש] (יהל אור).

² בראשית קלב (הערת הזהר).

³ שרזין הן בסטרא דח"י עלמין, והוא ח"י עלמין בתרין עלמין, בעה"ז ועה"ב, שהוא אתרי' בנינה עה"ב, וקאים בנוק', כמ"ש כי כל בשמים ובארץ, הן התרין עלמין, וכמ"ש בריש פ' שמות דף ב' ע"א "זוהר איבא דאילנא יהיב חיין לכלא קיומי' לעלם ולעלמי עלמין כו', זכאה חולקהון אינון דטעמין מיני' קיימין אינון לעלם ולעלמי עלמין, אלן אקרון חיין להאי עלמא וחיים לעלמא דאתי". והוא כמ"ש (יבמות צו ע"ב) אגורה באהלך עולמים שפתותיו כו' (יהל אור).

⁴ כנ"ל לאתכללא בי' ולסלקא. [ובפ"ב (מב ע"ב יד ע"א) ד' גלגלין לכל חד כו'. עמש"ש] (יהל אור).

⁵ הן ד' חיות הנ"ל שפניהן פני נשר. ולפי שאמר לעיל האי חיותא נפקא על ד' שרפים כו', וכאן הוצרך לבאר ענין החיות משום פרטיהן אמר אחרנין (יהל אור).

⁶ בס"י אין שם אל בשום אחד מהם (הערת הזהר).

<p>חד וחד כלהו אסתכיינ לאמצעיתא בגין דאמצעיתא איהו נטיל לון וכלהו נטלי בגיניה דאמצעיתא1</p>	<p>מסתכלים לאמצע משום שהאמצע נוטל אותם וכולם נוסעים בשביל האמצע.</p>
<p>אלין דקיימי באמצעיתא כלהו ממנן בשירתא2 ואלין דימינא3 אמרי שירתא דסלקא רעותא לעילא4 ואמרי קדוש ואלין דשמאלא אמרי שירתא וסלקי רעותא לעילאקענא5 ואמרי ברוך קדוש לעילא וברוך לתתא</p>	<p>אלו שעומדים באמצע כולם ממונים בשירה ואלו של הימין אומרים שירה שעולה הרצון למעלה ואומרים קדוש ואלו של השמאל אומרים שירה ועולה הרצון למעלה ואומרים ברוך קדוש למעלה וברוך למטה.</p>
<p>אלין דקיימי לעילא6 לסטר ימינא נטלי קדושה ומתחבראן בקדושה בכל אינון ידיעי לקדשא למאריהון ביחודא ברזא דחכמתא ואלין דקיימי בשמאלא נטלי קדושה ומתחבראן בכל אינון דלא ידיעי לקדשא למאריהון כדקא יאות וכלהו כלילין אלין באלין ביחודא חדא ומתקשראן דא בדא עד דכלהו אתעבידו קשורא חדא ורוחא חדא ומתקשרין באינון דלעילא למהוי כלא חד לאתכללא דא בדא</p>	<p>אלו שעומדים למעלה לצד ימין לוקחים קדושה ומתחברים בקדושה בכל אותם שיודעים לקדש את רבונם ביחוד של סוד החכמה ואלו שעומדים בשמאל נוטלים קדושה ומתחברים בכל אותם שלא יודעים לקדש את רבונם כראוי וכולם כלולים אלה באלה ביחוד אחד ונקשרים זה עם זה עד שכלם נעשים קשר אחד ורוח אחת ומתקשרים עם אותם שלמעלה להיות הכל אחד ולהכלל זה עם זה.</p>
<p>מאתר דא ינקי כל אינון7 מאריהון דחכמתא דקיימן למנדע8 במראה או ברזא9 דחלמא בגין דנביאים ינקי מלעילא10 ואלין מארי דחלמא או דמראה ינקי מהכא וכד מתחברא11 אתרא דא באתרא דלעילא בקשורא חדא כדין נביאים ינקי מעילא ומתתא בקשורא חדא</p>	<p>מהמקום הזה יונקים כל אותם בעלי החכמה שעומדים לדעת במראה או בסוד החלום משום שנביאים יונקים מלמעלה ובעלי החלום או המראה יונקים מכאן וכשמתחבר מקום זה במקום שלמעלה בקשר אחד אזי הנביאים יונקים ממעלה וממטה בקשר אחד.</p>
<p>רמח/א</p>	

¹ כנ"ל (יהל אור).

² ר"ל אלו הד' שהן באמצע, הן ממונין על השיר (יהל אור).

³ ר"ל הגלגלים שבימין, ר"ל לצד דרום (יהל אור).

⁴ לגבי חיות דעליהו (יהל אור).

מהכא (יהל אור).

⁵ ר"ל עם האופנים שבהיכלא קדמאה (יהל אור).

⁶ ר"ל אותן שעומדין למעלה בצד ימין, הם מתחברין עם ישראל המקדישין אותם דידיעי לכווני. ואותם שבצד שמאל מתחברים עם אותם שבישראל שאינן יודעין לכוין. וכלם כלילין ומתקשרין זה בזה ביחוד אחד (יהל אור).

⁷ שכאן הוא מפתחאן דחכמתא כמש"ל (יהל אור).

⁸ וישב קנא ע"ב רנז ע"ב (הערת הזהר).

⁹ תיקון יא ע"א כא רנח ע"א עא ע"ב ורסב ע"א (הערת הזהר).

¹⁰ ר"ל מנ"ה דאצילות. אבל מארי דחלמא ודמראה ינקי מנ"ה דבריאה. וז"ש "ואלין מארי דחלמא כו' מהכא" (יהל אור).

¹¹ ר"ל שלא תאמר שנביאים ינקי מעילא לבד, לכן אמר "וכד מתחברא כו'". ר"ל כאשר מתחברים נ"ה דאצילות עם נ"ה דבריאה, אז משניהם יחד. וכמ"ש בפ' בראשית דף מ"ה ע"א "שאר נביאים נטלין תרי היכלין דלתתא תרין רוחין נגה וזוהר כו'". וכן לקמן דף רנ"ז ע"ב "נביאין דאיטן סט' עלאין תרין (סמכין) ירכין [דסמכין לאורייתא קדישא אינון נטלין היכלא דתרין רוחין כו' דאינון נוגה וזוהר] כו', אתכלילו דא בדא, כדין אלין תרין סמכין דלתתא, כד מתחברין באלין עלאין אתרשים בהו נבואה כו', לעילא נבואה הכא מראה, וע"ד איהו דא כגוונא דא ודא כגוונא דא" (יהל אור).

<p>ובגין כך אית משל במלייהו דלא צחצחא נבואתהון כדקא יאות כמה דהוה ביה במשה דהוה צחצוחא בנבואתיה בכלא בגין דנהירו נפיק2 מעילא מאתר דכל נהורין נפקין מניה ומטא לדרגיה ומתמן יניק נבואתיה ונהיר מה דלא הוה כדין לכלא לכל שאר נביאין אינון מאריהון דחלמא3 מאריהון דמראה כלהו ינקי מאתר דא לתתא בלא חבורא דלעילא על ידא דדרגא אחרא תתאה מיניה דאיהו לבר4</p>	<p>ולכן יש משל בדבריהם שאין נבואתם מצוחצחת כראוי כמו שהיה במשה שנבואתו היתה מצוחצחת בכל משום שאור יוצא מלמעלה ממקום שכל האורות יוצאים ממנו ומגיע לדרגתו ומשם הוא יונק את נבואתו ומאיר מה שלא היה אז לכלם לכל שאר הנביאים אותם בעלי החלום בעלי המראה כולם יונקים ממקום זה למטה בלי חבור של מעלה על ידי דרגה אחרת תחתונה ממנה שהיא בחוץ.</p>
<p>כמה דדרגא דנביאים דלעילא לא הוו חמאן ליה נביאים בר על ידא דדרגא אחרא תתאה הכי נמי אלין דרגא דיניקו דילהון איהו לעילא בהאי דרגא תתאה אבל לא אתגליא לון אלא על ידא דדרגא אחרא לבר דאיהו תתאה מניה בגין דנפקא מהאי היכלא ומטא מלה עד ההוא ממנא דקיימא על תרעא דהיכלא דא ומתמן לההוא</p>	<p>כמו שדרגה של הנביאים שלמעלה לא היו רואים אותה הנביאים רק על ידי דרגה אחרת למטה כך גם אלו דרגת היניקה שלהם היא למעלה בדרגה התחתונה הזו אבל לא נגלתה להם אלא על ידי דרגה חיצונית אחרת שהיא תחתונה ממנה משום שיוצאת מההיכל הזה ומגיע הדבר עד אותו ממנה שעומד</p>

¹ שמתלבש הנבואה בהיכלין אלו, משא"כ במשה, אע"ג דע"כ צריך לעבור דרך כל העולמות, הוא דרך מעבר לבד כידוע (יהל אור).

² ר"ל שנבואת משה הוא מבינה שמתלבש בנ"ה. וז"ש (תקו"ז נה ע"א) נביאים מבינה. ואמרו (נדרים לח ע"א) משה זכה לבינה. ואמר משה בנצח, והוא שיוצא מבינה ומתלבש בנצח כנ"ל. ואע"ג דבכל הנביאים, נר"ה צריך לקבל תחלה מבינה, כנ"ל נביאים מבינה, ומשם דרגא דנבואה כידוע בכ"מ, וז"ש (ב"ב יב.) חכם עדיף מנביא, דחכמה למעלה מבינה. ואמר בז"ח רות (עז ע"א) "שלום לרחוק ולקרוב שהוא רחוק לחכמים וקרוב לנביאים. רא"א איפכא קרוב לחכמים ורחוק לנביאים, שרואין דמיונות שלמעלה כעין גוף". והנה למעלה חכמה למעלה מבינה, אבל למטה נביאים למעלה מחכמה, שנביאים בנר"ה, וחכמה ביסוד, דשם כל רזין דחכמתא, והוא ההוא חיותא דכאן, ועמ"ש בז"ח רות (הדרת קדש רות אות מא). ואמר בריש פ' שמות (ב ע"א) "איבא דאילנא יהיב חיינ לכלא קיומי לעלם ולעלמי עלמין זכאה חולקי' כו" עד "בעלמא דאתי' ע"ש. ר"ל איבא דאילנא חכמתא, דהוא אילנא דחיי, והן שנקר' חי, ובניהו כו' בן איש חי. ועיין בתיקו"ז (ריש תיקון כא מב ע"ב) "א"ל אבא (דיליה) [דילין] כו' ובלע מיא דימא כו' ואתון כו'". ועיין בר"פ בראשית (ו ע"א) "ובניהו כו'". וזה ג"כ הענין שנבון עדיף מחכם, הוא ג"כ כאן בנר"ה, כי כלם אינון מקבלים מהנהירו דנפיק מבינה, רק מנ"ה שקבלו מבינה, משא"כ במשה שקבל מנהירו דנפיק מבינה שנתלבש בנר"ה, ומשם ואילך לא נתלבשו עוד, אלא דרך מעבר לבד. משא"כ בנביאים שלא קבלו רק מנר"ה עצמן שנתלבשו בהיכלות אלו, ומשם ואילך דרך מעבר לבד. וז"ש (ז"ח מד ע"ב) משה בנצח, ואף על גב דדרגי' גדול מאבהו, שהוא זכה לאספקלריא המאירה, משא"כ באבות ושמי ה' לא נודעתי להם, כמ"ש בפ' וארא (כג ע"א). והענין, שאבות זכו לחג"ת שנתלבשו במלכות, תלת גוונים דילה, כמ"ש שם, והן בהיכלין דילהון רצון ואהבה וזכות, כמ"ש בפ' בראשית מ"ה ע"א, ולקמן דף רנ"ו ורנ"ז, והן כגוונא דנביאים בנר"ה כנ"ל. והחילוק ביניהם לבין הנביאים הוא, שנר"ה אפילו באצילות, גוונים דילהון אינון מאספקלריא המאירה, שנה"י הם המאירים למלכות, ואבהו זכו לחג"ת, שהן גוונים דאספקלריא המאירה במקומן. וז"ש בפ' וארא דף כ"ג "ואלין אינון דאתחזיין לאבהו למנדע [כו'] מגו אלין דמזדהרי כו'". משא"כ למשה שנתגלה לו מתוך הבינה, באצילות עצמן, כמ"ש ואינון סתימין אתגליין לי' למשה בההוא רקיעא דילי' כו' (יהל אור).

³ ר"ל מאריהון דחלמא דמראה יונקים מהיכלות אלו לבד, ואינון יונקים מלעילא כלל, ואינון יונקים מהיכלות עצמן, רק שמתלבש בדרגא אחרא ביצירה, בהיכלות דנצח והוד דשם. והכלל כי כולם צריך להתלבשות, ואינון מקבלין מן דרגא דיליה במקומו, רק בהתלבשו בדרגא אחרא. ואע"ג שבכולם יוצא הנבואה משורש השרשים מבינה, אינון מקבלין משם כנ"ל. והמקומות שלמטה מדרגם דרך מעבר כנ"ל. וז"ש כמה דדרגא דנביאים דלעילא כו'. ה"נ אלין דרגין כו' (יהל אור).

⁴ ר"ל מאריהון דחלמא דמראה יונקים מהיכלות אלו לבד ואינון יונקים מלעילא כלל, ואינון יונקין מהיכלות עצמן רק שמתלבש בדרגא אחרא ביצירה בהיכלות דנר"ה דשם והכלל כי כולם צריך להללבשות ואינון מקבלין מן דרגא דיליה במקומו, רק בהתלבשו בדרגא אחרא. ואע"ג שבכולם יוצא הנבואה משורש השרשים מבינה אינון מקבלין משם כנ"ל. והמקומות שלמטה מדרגם דרך מעבר כנ"ל, וז"ש כמה דדרגא דנביאים דלעילא כו' ה"נ אלין דרגין כו' (יהל אור).

<p>ממנא דתתחות ידיה וכן עד (ס"א כלהו) דכמה אינון דנטלילי 1 ההיא מלה ואתערבו בהדה ועל דא כד מטא לגביה דבר נש כמה אינון דאתערבו בהדה ועל דא לא צחצחא 2 מלה כדקא יאות 3</p>	<p>על שער ההיכל הזה ומשם לאותו ממנה שתחת ידו וכן עד (כלם) שכמה הם שנוטלים את אותו הדבר ומתערבים עמו ולכן כשמגיע הדבר לאדם כמה הם שמתערבים עמו ולכן הדבר לא מצוחצח כראוי.</p>
<p>כד מתחברן אלין ארבע גלגלין בארבע אינון די באמצעיתא 4 כדין כלהו אקרונ חמודות ואינון מאריהון דמראה 5 ובגין כך האי חיותא דקאמרן שלטא עלייהו ובגין כך אקרי דניאל איש חמודות דכתיב (דניאל ט) כי חמודות אתה וכלא רוא כדקא יאות זכאין אינון דידעין רזי דמאריהון למיהך בארע קשוט בעלמא דין ובעלמא דאתי</p>	<p>כשמתחברים ארבעת הגלגלים הללו באותם הארבעה שבאמצע אזי כולם נקראים חמודות והם בעלי המראה ולכן החיה הזו שאמרנו שולטת עליהם ולכן נקרא דניאל איש חמודות שכתוב כי חמודות אתה והכל סוד כראוי אשרי אותם היודעים את סודות רבונם ללכת בדרך האמת בעולם הזה ובעולם הבא.</p>
<p>היכלא תליתא 6 היכלא דא היכלא דקיימא בנהירו עלאה יתיר על כל אלין קדמאי בהיכלא דא קיימין ארבע פתחין חד לסטר דרום וחד לסטר מזרח חד לסטר צפון וחד לסטר מערב בכל</p>	<p>ההיכל השלישי ההיכל הזה הוא היכל שעומד באור עליון יותר על כל הקודמים הללו בהיכל הזה קיימים ארבעה פתחים אחד לצד דרום ואחד</p>

1 זה קאי על החלום של כל אדם. וז"ש "וע"ד כד מטי לגבי לב"נ כו" ולכן כשם שא"א לבר בלא תבן כך א"א לחלום בלא דברים בטלים (ברכות דף נה). שמתערבין עמה ג"כ הס"א, שהן מעורבין בעשיי' ובאורין דהאי עלמא. וזה החילוק בין מראה דנביאים לחלמא, שמראה אינו מתלבש רק בדרגא תתאה דלבר לבד, אבל חלום מתלבש מדרגא לדרגא, עד דמטי לב"ג, ומתלבש בכלהו דרגין. והחילוק שבין חלום של נבואה, לחלום של כל אדם, שחלום נבואה נפיק מגו האי היכלא ומתלבש למטה, אבל חלום של שאר בני אדם, אין יוצא רק מדרגא תתאה, ומתלבש למטה. והוא החילוק שבין אדם לחבירו בענין החלום, שזה מקבל עוד מדרגא תתאה יותר, עד שיש שמקבלין רק מאותן דתליא באוירא, אבל בכולם מתלבש עד למטה באוירא כנ"ל (יהל אור).

2 ולכן כל חלום צריך לפתרון. והן ד' דרגין חלוקין, חלום לב"א, וחלום ומראה לנביאים, ונביאין עלאין, ונבואה דמשה חלוקים במקומות כנ"ל. וכן חלוקים בענין, כי חלום צריך לפתרון, ואין משיגים הפתרון בעת החלום, רק מדמה להם בעת החלום כאלו הוא הענין כמות שהוא רואה, כמ"ש ויקץ פרעה והנה חלום. אבל בעת השינה לא ידע כלל שהוא חלום ומראה. וחלום של נביאים יודע שהוא מראה וחלום, ויודע ג"כ הפתרון בעת החלום ע"י עצמו, או ע"י מלאך, כמ"ש מה אלה אדוני, מה שני הזתים האלה כו', וידע שאינו כפשוטו, רק מראה על דבר אחר, והשיב לו הפתרון. וכן בדניאל דניאל חלם חז' כו', חזה הוית כו', קרבית על חד מן קאמי' ויצבא אבעא מני' על כל דנ', ואמר לי ופשר מלה יהודוענני כו'. משא"כ בנביאים, שהשיגו הדבר בעצמן, אע"פ שאמר בדרך חידה פעמים, הבין בדבור בתוך החידה הדברים בעצמן. אבל משה פא"פ אדבר בו ולא בחידות (יהל אור).

3 ולכן כל חלום צריך לפתרון והן ד' דרגין חלוקין: חלום דבני אדם, וחלום ומראה דנביאים, ונביאין עלאין, ונבואה דמשה חלוקים במקומות כנ"ל. וכן חלוקים בענין כי חלום צריך לפתרון, ואין משיגין הפתרון בעת החלום רק מדמה להם בעת החלום כאלו הוא הענין כמות שהוא רואה כמ"ש ויקץ פרעה והנה חלום אבל בעת השינה לא ידע כלל שהוא חלום ומראה. וחלום של נביאים יודע שהוא מראה וחלום ויודע ג"כ הפתרון בעל החלום ע"י עצמו או ע"י מלאך כמ"ש מה אלה אדוני מה שני הזתים האלה כו' וידע שאינו כפשוטו רק מראה על דבר אחר והשיב לו הפתרון וכן בדניאל וכו' משא"כ בנביאים שהשיגו הדבר בעצמן אע"פ שאמר בדרך חידה פעמים הבין בדבור בתוך החידה הדברים בעצמן אבל משה פא"פ אדבר בו ולא בחידות (יהל אור).

4 ר"ל בארבע החיות הנ"ל (יהל אור).

5 שהן מאריהון דחכמתא, כמש"ל "כל אינון מאריהון דחכמתא דקיימין כו'", וכתיב הנחמדים מזהב ומפז ומתוקים כו', חכו ממתקים וכלו מחמדים. וז"ס כי נחמד למראה. וכן חיותא דעליהון נקרא יופיא"ל, ע"ש החכמה, כמ"ש יופי חכמתך כו', מלא חכמה וכליל יופי. ולכן נקרא ירושלים כלילת יופי ע"ש חכמתם כידוע. [וכן בסט"א נגד היכל הזה כל זיני דחרשין כו'. ואמר שם "חרשין הוא באסתאבו מסאבו דזרעא כו". ותלוי בהיכל זה שם כל מסאבו דש"ז. וכן כאן בקדושה כאן כל החכמתא, והוא תליא בברית קיימא כידוע, וכמ"ש סוד ה' ליראיו כו'. ולכן נקרא ספר הזהר, ע"ש החכמה דרוחא דהיכלא דא נקרא זהר כנ"ל]. וז"ש "בג"כ האי חיותא דקאמרן שלטא עלייהו". ר"ל שהוא מארי דחכמתא כנ"ל [ובפ' בראשית (מב ע"ב יד ע"ב) הכא הכרעה לאתדבקא במארי'. עמש"ש] (יהל אור).

6 היכל נוגה נצח (הערת הזהר).

<p>פתחא ופתחא אית ממנא חדא דקיימא ממנא על כל פתחא ופתחא</p>	<p>לצד מזרח ואחד לצד צפון ואחד לצד מערב בכל פתח ופתח יש ממנה אחד שעומד ממנה על כל פתח ופתח.</p>
<p>פתחא קדמאה דא פתחא דקיימא ביה חד ממנא מלכיא"ל שמיה ואיהו שליטא על כל אינון פתקין דנפקי מבי דינא דמלכא 1 לאתדנא עלמא (בההוא פתקא) בנין דהאי איהו ממנא לאשנחא בהו 2 באינון פתקין ותרין סופרין תחות ידיה חד מימינא וחד משמאלא</p>	<p>הפתח הראשון זה פתח שעומד בו ממנה אחד ששמו מלכיא"ל והוא שולט על כל אותם פתקים שיוצאים מבית דינו של המלך לדון את העולם (באותו פתק) משום שזה הוא הממונה להשגיח באותם הפתקים ושני סופרים תחת ידו אחד מימין ואחד משמאל.</p>
<p>להאי אתייהיבו תקוני פתקין לאתקנא עד לא יפקון מהאי תרעא לבר ויתמסרו בידא דההוא ממנא די בהיכלא קדמאה דהא מזמנא דאתמסרו בידא דההוא ממנא דבהיכלא קדמאה הא נפקי מתמן ולית רשו לאתבא לון</p>	<p>לזה נתנו תקוני הפתקים להתקין טרם שיצאו מהשער הזה החוצה וימסרו לידי אותו הממונה שבהיכל הראשון שהרי מזמן שנמסרו ביד אותו הממונה שבהיכל הראשון הרי יצאו משם ואין רשות להשיבם.</p>
<p>דהא מיד אודמן ממנא דסטררא אחרא מסאבא מאריה דדינא קשיא תקיפא דלא מרחם וסנגדיא"ל (ס"א וסעדיא"ל) שמיה ואיהו ממנא על תרעא דהיכלא קדמאה 3 (ס"א גרים אחרא 4 ול"ג קדמאה) די בסטררא אחרא דאיהו גיהנם 5 וכמה אינון גרדיני נימוסין ממנן לשטיא בעלמא וזמינין למעבר דינא</p>	<p>שהרי מיד מזדמן ממנה של הצד האחר הטמא בעל הדין הקשה התקיף שלא מרחם ושמו סנגדיא"ל (וסהדיאל) והוא ממנה על שער ההיכל הראשון (האחר) שבצד האחר שהוא גיהנם וכמה הם שומרי החקים ממונים לשוטט בעולם ומזמנים לעשות דין.</p>
<p>ובנין כך קיימא ההוא ממנא לעיינא בפתקין ואינון תרין סופרין דקיימא תחות ממנא דא שמשאי"ל וקמוא"ל אלין סופרין לאתקנא פתקין וההוא ממנא עלייהו דאיהו מלכיא"ל 6 בנין דבאינון היכלין 7 די בסטר אחרא מסאבא אתפקידו ממנן ידיען בהפוכא מאלין ממנן די</p>	<p>ולכן עומד אותו הממונה לעין בפתקים ואותם שני הסופרים שעומדים תחת הממונה הזה שמשאי"ל וקמוא"ל אלו הסופרים לתקן הפתקים ואותו הממונה עליהם שהוא מלכיא"ל משום שבאותם ההיכלות שבצד האחר הטמא נפקדו ממונים ידועים בהפך מהממנים</p>

1 ר"ל מהיכל זכות ששם הב"ד, כמ"ש לקמן שהוא היכל גבורה, ב"ד, והאי היכל מקבל משם (יהל אור).
 2 ר"ל אע"ג דהפתקין נחתמין בפתח ב', ומשם יוצאין הפתקין, מ"מ נמסרו הפתקין מקודם להאי ממנ' שבפתח הזה, לעיינא בהו, שמא ישוב האדם ביני וביני. וכמש"ו "להאי אתייהבו תקוני פתקין כו', ואתמסרו בידא דההוא ממנ' די כו'. ר"ל אל הממונה שבהיכל הא' כמש"ו. כיון שמגיע שם אין מתעכב כלל ויוצא מהיכל הראשון. ואז כיון שיוצא משם אז אין יכולת בידו לחזור הפתקין, שמשם מקבל הסט"א תיכף, וכמ"ש בהיכלא קדמאה דף רמ"ה ע"ב ע"ש. ולכן מעיינין כאן. וסוד היציאה תיכף מהיכל הא', בסוד הטפה כיון שמגיע ליסוד אין יכול להתעכב שם כלל, וכיון שיוצא משם, מיד מזומן הסט"א לקבל. וז"ס הקרי, ואם תלכו עמי קרי, אף אני אלך עמכם בחמת קרי כו'. וז"ש "דהא מיד ממנא כו" (יהל אור).
 3 ר"ל פתחא קדמאה שבהיכל השלישי הזה, נגד זה הממונה בקדושה שעומד בפתח הא', וכמש"ש בדף רס"ד ע"ב "פתחא תניינא בי' קיימא חד ממנא אחרינא ודא איהו קיימ' לנטלא פתקין דדינא, ודא איהו סנגדיא"ל כו' והאי קיימא על פתחא דא, וכד נטיל פתקא דדינא האי קיימא על פתחא דא ונחית כו". ר"ל שעומד בפתח השני. וכד נוטל הפתקין, קיימא בפתח הראשון, ומשם יורד להיכלות הא' והב' דסט"א. והוא נגד הקדושה, שהפתקין הן בפתח השני, כמ"ש לקמן, וכאן נטיל לון (יהל אור).
 4 ר"ל היכל שנגד היכל זה, והוא היכל ג' שבסט"א. כי הסט"א הוא זה לעו"ז. בהיכל הא' ממונה שם דומה, נגד טהריא"ל, לקבל נשמות ותפלות כמש"ל. ובהיכל הב' תלת פתחין נגד תלת פתחין שבהיכל הב' דקדושה. וכן כל הענינים שלהם הכל דוגמת הקדושה, כממנן ופתחים ועל מה שממונים, זה לעו"ז. ונגד היכל זה ד' פתחים שם, נגד ד' פתחים שבקדושה כנ"ל (יהל אור).
 5 ר"ל כל היכלין דסט"א נקרא גהינם (יהל אור).
 6 ר"ל שהוא ג"כ ממונה ע"ז (יהל אור).
 7 ר"ל לכך עומדין כאן, לעיינא עד שלא יצאו הפתקין כנ"ל (יהל אור).

הללו שבהיכלות הללו וכל אותן רוחות וכל אותם הממנים ששם כולם להרע.	בהיכלין אלין וכל אינון רוחין וכל אינון ממנן דתמן כלהו לאבאשא
בא וראה הסנגדיא"ל (סעדיאל) הזה כשנוטל פתק מצד של אותו הממונה שעומד לפתח הראשון פותח פתח אחד לצד החשכה שנקרא באר שחת ושם ממונים אלף ורבבות מזמנים ליטול אותם הפתקים והממנה הזה עליהם ואז יוצאים הכרוזים וכמה שוטרים משוטטים	תא חזי האי סנגדיא"ל 1 (ס"א סעדיא"ל) כד נטיל פתקא מסטרא דההוא ממנא דקיימא לפתחא קדמאה פתח חד פתחא לסטרא דחשוכא דאקרי באר שחת ותמן ממנן אלף ורבבן זמינין לנטלא אינון פתקין והאי ממנא עלייהו וכדין כרוזין נפקין וכמה גרדיני שטיין
	רמח/ב
בעולם ואותו הדין נשלם ועל כן הממונה הזה עומד לעין בפתקים ולהתקין הנהגות הפתקים טרם שיצאו מהפתח הזה והפתח הזה הוא פתח הדרום.	בעלמא וההוא דינא אשתלים ועל דא ממנא דא קיימא לעיינא בפתקין ולא תקנא נימוסי פתקין עד לא נפקי מהאי פתחא והאי פתחא איהו פתחא דדרום
הפתח השני זהו פתח שחיים ומות תלויים בו משום שהפתח הזה חותמים חתימות של כל הפתקים שכיון שהפתקים נתקנו כראוי שמש אחד מזמן ששמו גזריא"ל ונוטל פתקים בפתח השני הזה ושם חותמים אותו.	פתחא תניינא דא פתחא דחיין ומותין תליין ביה בגין דבהאי פתחא התמין חתימין דכל פתקין דכיון דפתקין אתקנו כדקא יאות2 חד שמשאקעד זמין גזריא"ל שמיה ונטיל פתקין3 בהאי פתחא תניינא ותמן חתימין להו
ממנה אחד עומד על אותו הפתח ושמו עזריא"ל וכל פתח ופתח נקרא על שם אותו הממונה שנפקד עליו תחת שלטונו ותחת ידו של הממונה הזה שני שמשים ששם (סטריה) סנורי"א עדיא"ל אחד מימין ואחד משמאל אותו שמימין בו תלויים החיים ואותו של השמאל בו תלוי המות ושני חותמות בידיהם חותם חיים וחותם מות זה עומד לצד זה וזה עומד לצד זה.	ממנא חדא קיימא על ההוא פתחא ועזריא"ל שמיה וכל פתחא ופתחא אתקרי על שמא דההוא ממנא דאתפקדא עליה האי ממנא תחות שולטניה4 ותחות ידיה תרין שמשין די שמהון סנורי"א (ס"א סטרי"ה) עדיא"ל חד מימינא וחד משמאלא ההוא מימינא ביה תליין חיין וההוא דשמאלא ביה תליא מותא ותרין חותמין בידיהו חותם חיים וחותם מות דא קאים לסטרא דא ודא קאים לסטרא דא
הפתח הזה סתום כל ימות השנה ובימי שבת ובימי החדש נפתח להראות	האי פתחא סתים כל יומי שתא וביומא דשבתא5 וביומא דחדשא אתפתח לאחזאה חיים

1 הן ב' היכלין הראשונים דס"א, שהראשון נקרא בור, והשני שחת. כמ"ש "והאי קיימא כו' ונחית לתתא לאינון פתחין חשוכין דלתתא חד לההוא דאקר' שחת וחד לההוא דאקרי בור דאינון לתתא וחמן כמה אלף" כו' ע"ש. ונק' באר שחת בחיבורא דתרין היכלות הראשונים, שבסוד חטא של ש"ז נעשה בעוה"ר באר כידוע, ומסאבו דש"ז הוא בהיכל דאקרי שחת, בסוד כי השחית כל בשר את דרכו. וכמ"ש "בהיכלא תניינא פתחא קדמאה כו', והאי איהו קיימא על כל אינון דמחבלי אורחיהו כו', וגרמי דברית" כו'. וכן כל ההיכל דשם ממונה ע"ז, וע"ש. וידוע דבשעת דינא מתחברין כל היכלין דס"א ר"ל, כמו בעת רצון שמתחברין היכלות דקדושה כנ"ל. ואמרו (זוהר תרומה קנה ע"ב) אית עת ואית עת כו'. ועת הוא החבור, כידוע בסוד אשר פרו יתן בעתו (יהל אור).

2 משנחתמין ביד הממונה עזריא"ל דלקמן (יהל אור).

3 מיד הממונה עזריא"ל שתחתיו (יהל אור).

4 ר"ל תחת הממונה הנ"ל (יהל אור).

5 הענין כמ"ש (יחזקאל מד א) וישב אתי דרך שער החיצון הפונה קדים והוא סגור. והוא הפתח הזה שהוא שער המזרח. ונא' שם שער החצר הפנימית הפונה קדים יהיה סגור ששת ימי המעשה וביום השבת יפתח וביום החדש יפתח. ונגד כל ממונה הוא פתח כנ"ל. וזה הממונה יש לו תחת ידו שני ממונים, דימינא חיים כו'. ונגדן שני פשפשין לשער הגדול. ושער החיים סגור כל ימי החול. וז"ש (פ"ד דמדות) ושני פשפשין

<p>בהוא חותמא דתליין ביה חיים בגין דשבת וחדש חותמא דחיים אתקיים בהו</p>	<p>חיים באותו החותם שתלויים בו חיים משום ששבת וחדש מתקיים בהם חותם החיים.</p>
<p>ביומא דכפורי דישראל כלהו קיימי בצלותין ובעותין ומשתדלי בפולחנא דמאריהון סתים ההוא פתחא עד שעתא דצלותא דמנחה כיון דאעבר האי צלותא דמנחה מאתר בי דינא דהיכלא דזכותא חד אוירא נפקא ופתחא דא אתפתח והאי ממנא דהיכלא דא קיימא ואינון תרין שמישין חד מימינא וחד משמאלא וחותרמי דחיים ומותא ביריהו וכל פתקין דעלמא קמייהו וכדין אחתימו הן לחיים הן למות ודא הוא פתחא דמזרח</p>	<p>וביום הכפורים שכל ישראל עומדים בתפלות ובקשות ועוסקים בעבודת רבונם אותו הפתח סתום עד שעת המנחה כיון שעוברת תפלת המנחה הזו ממקום בית הדין של היכל הזכות יוצא אור אחד והפתח הזה נפתח והממנה הזה של היכל הזה עומד ואותם שני שמישים אחד מימין ואחד משמאל וחותרמות החיים והמות בידיהם וכל פתקי העולם לפנייהם ואז חותרמים הן לחיים הן למות וזהו פתח המזרח.</p>
<p>פתחא תליתאה דא פתחא דקיימא בקיומא למנדע1 כל אינון די דינא יעבר עלייהו בין למרעין בין למכאובין בין למסכנו דינא דלא קיימא2 למותא כד תרעא דפתחא דא סגור כדין דינא אתרשים על בר נש דלא תייבין ליה בר בחילא דצלותא תקיפא ותיובתא שלים דכתיב (איוב יב יד) יסגור על איש ולא יפתח</p>	<p>הפתח השלישי זהו פתח שעומד בקיום לדעת כל אותם שיעבר עליהם דין בין למחלות בין למכאובים בין לעני דין שלא עובר למות כששער הפתח הזה סגור אז הדין נרשם על האדם שלא משיבים אותו רק בכח של תפלה חזקה ותשובה שלימה שכתוב יסגר על איש ולא יפתח.</p>
<p>חד ממנא קיימא על פתחא דא וקפציא"ל שמיה והאי ממנא על פתחא דא בגין לסגרא האי פתחא על ההוא בר נש דאתחזי לאתענשא בגין דלא יתקבל בצלותא עד דיתוב לקמי מאריה</p>	<p>ממנה אחד עומד על הפתח הזה ושמו קפציא"ל וזה ממנה על הפתח הזה כדי לסגר את הפתח הזה על אותו האדם שראוי להענש כדי שלא יתקבל בתפלה עד שישוב לפני רבונו.</p>
<p>ובההוא זמנא דאתגור דינא בבניו דלא האבו באינון רביין ועירין חד ממנא שמשא תחות ידיה עיריא"ל שמיה ונפק וכריז לסטר שמאלא עד דאתער חד רוחא דאיהו רוחא דפגימו3 אתברי בפגימו4 דסיהרא ואקרי אסכר"א והאי איהו רוחא דקיימא על דרגא (ס"א פתחא) רביעאה בהיכלא תליתאה5 די בסטר מסאבא ודא קיימא על קטולא דילהון ויתחזי לון לרביי כאתתא</p>	<p>ובאותו זמן שנגזר דין בבניו שלא חטאו באותם התינוקות הקטנים ממנה אחד שמש תחת ידו שמו עיריא"ל ויוצא ומכריז לצד שמאל עד שמתעוררת רוח אחת שהיא רוח של פגם שנברא בפגם הלבנה ונקרא אסכר"א וזוהי הרוח שעומדת על דרגה (פתח) רביעית בהיכל השלישי שבצד הטמאה וזה עומד על ההרג שלהם ונראה לתינוקות כמו אשה</p>

לשער הגדול א' בצפון וא' בדרום, שבדרום לא כו', ועליו נאמר ויאמר אלי ה' השער הזה יהיה סגור ששת
כו' (יהל אור).

¹ ר"ל בכאן מודיעין. שהמשפט הוא בהיכל הרביעי (יהל אור).

² שבפתח ראשון ממונה על דינא דמותא כנ"ל, ודוקא על עצמו. אבל על בניו עד עשרים שנה, קיימא
בפתח הזה, תחת הממונה שתחת ממונה הראשון כמ"ש למטה (יהל אור).

³ רסד ע"א (הערת הזהר).

⁴ והוא ביום ד'. ומה"מ דרברבי נברא ביום השני, [הגה. כי מה"מ הוא נגד היכל זכות, שמשם נטיל. וזה
נטיל מהיכל זה. שהן גבורה ונצח, והן יום שני ורביעי כידוע. ולכן זה נברא בשני וזה ברביעי. ומ"ש כאן
הדינין, הכל בשביל פגימו דסיהרא ביום [רביעי] שהוא נגד היכל הזה. ועוד כמ"ש לקמן שבפתח האסוותא
כו'] שנברא בו הגיהנם. והן לילית רבתא ולילית זעירתא (יהל אור).

⁵ ר"ל על פתח הרביעי היכל השלישי של הסט"א, כמש"ל שם "פתחא רביעאה כו". ומה שבפתח הג' דכאן,
תחת שני הממונים קפציא"ל ועיריא"ל, על מרעין כו' ועל אסכרה כו'. הוא שם בשני פתחים האחרונים
כמש"ש ע"ש. כי נגד הממונה בפתח הרביעי דכאן, אין שם בסט"א, כי הוא ממונה על הרפואה, כמ"ש לקמן.
ולכן נחלק ההתמנות דכאן, שם בב' הפתחים (יהל אור).

<p>דרביאת לרביי ואחידת לון וקמלת לון</p>	<p>שמגדלת ילדים ואוחזת אותם והורגת אותם.</p>
<p>וכדין ההיא נשמתא סלקא ואחיד לה האי ממנא 1 וסלקא לה לממנא דקיימא על היכלא רביעאה 2 וההוא ממנא מגדלא לון ואשתעשע בהו וסליק לון לאתחזאה קמי מלכא קדישא בכל שבת ושבת ובכל ריש ירחא וריש ירחא ואתחזון קמיה ואתברכון מניה ובשעתא דרוגזא שלטא אסתכל בהו קודשא בריך הוא וחיים על עלמא</p>	<p>ואז אותה נשמה עולה ואוחז אותה הממונה הזה ומעלה אותה לממנה שעומד על ההיכל הרביעי ואותו ממנה מגדל אותם ומשתעשע בהם ומעלה אותם להראות לפני המלך הקדוש בכל שבת ושבת ובכל ראש חדש וראש חדש ונראים לפניו ומתברכים ממנו ובשעה שרגז שולט מסתכל בהם הקדוש ברוך הוא וחס על העולם.</p>
<p>וכל אנון רביין דלא אשלימו שנין עד תליסר שנין ויומא חד כלהו אתמסרו בידא דהאי (שם) מתליסר שנין עד עשרים כלהו אתמסרו על ידא דרוחא אחרא דאקרי אנגריסוין דנפקא מהאי נחש (ס"א עקימא) עמיקא דגרים מותא לכל עלמא ואיהו יצר הרע מעשרין שנין 3 ולעילא אתדן בר נש מבי דינא אתר דאקרי זכותא איהו בגרמיה אתא ובחוביה אתדן ואתמסר בידא דהאי חויא דאיהו מלאך המות</p>	<p>וכל אותם התינוקות שלא השלימו שנים עד שלש עשרה שנים ויום אחד כולם נמסרים בידו של זה משלש עשרה שנים עד עשרים כולם נמסרים על ידי רוח אחרת שנקראת אנגריסוין שיוצאת מהנחש (העקם) העמק הזה שגרם מות לכל העולם והוא יצר הרע מעשרים שנים ומעלה נדון העולם מבית דין המקום שנקרא זכות הוא בעצמו בא ובחטאיו נדון ונמסר ביד הנחש הזה שהוא מלאך המות.</p>
<p>(בנין דהא מעשרין שנין ולתתא עד תליסר שנין) האי רוחא 4 דקיימא</p>	<p>(משום שהרי מעשרים שנה ומטה עד שלש עשרה שנים) הרוח הזו שעומדת</p>
<p>רמט/א</p>	
<p>ביה כנחש אזיל אבתריה 5 דא אנגריסוין דקאמרן בנין דלא אתנטיר כד 6 הוה רביא דקיק כדקא יאות וחמי ביה סימן 7 דיתפגים לבתר והאי אתנטיל בלא רשו ועל דא כתיב (משלי יג כג) ויש 8 נספה בלא משפט ורוא דא כתיב (בראשית א לא) והנה טוב מאד ותנינן והנה טוב מאד דא מלאך המות דאקדים ליה עד לא יתפגים לבתר והאי ממנא דקאים על האי פתחא אעיל נשמתיה וסלקא לה לעילא</p>	<p>בו כנחש הולכת אחריו זה אנגריסוין שאמרנו כי לא נשמר כשהיה ילד קטן כראוי וראה בו סימן שיפגם אחר כך וזה נלקח בלי רשות ועל זה כתוב ויש נספה בלא משפט וסוד זה כתוב והנה טוב מאד ושנינו והנה טוב מאד זה מלאך המות שמקדים אותו טרם שיפגם לאחר מכן והממנה הזה שעומד על הפתח הזה מכניס נשמתו ומעלה אותה למעלה.</p>

¹ ר"ל דכאן בסטרא דקדושה, עיריא"ל הנ"ל (יהל אור).

² והוא בהיכל זכות, ששמו סנסני"ה, שמשם יוצא המשפט והכרוז ע"ז. וע"ש דף רנ"א ע"א (יהל אור).

³ וז"ס שטון ויצה"ר ומה"מ (ב"ב טז). שטון עד י"ג שנה, שנענשין על אביהם, ועל מרעין ומכאובין דלא קיימא למותא כנ"ל. וז"ס באיוב ויבא גם השטן כו', ונענשו בניו, ויך אותו בשחין רע. וכן מסכנו, וז"ש אך את נפשו שמור. ומי"ג שנה עד עשרים יצה"ר. ומעשרים שנה ולמעלה מה"מ כמש"ו (יהל אור).

⁴ הוא היצה"ר (יהל אור).

⁵ כמו שמפרש והולך (יהל אור).

⁶ ר"ל שלא הלך בדרך הישר כל צרכו, ורואה בו סימן שיחטא אח"כ, ועכשיו הוא צדיק. וכמ"ש הן בקדושו לא יאמין (יהל אור).

⁷ צו ע"א (הערת הזהר).

⁸ שעד י"ג שנה מענישין אותו על אביו, ומעשרים שנה ולמעלה על עצמו. אבל מי"ג ועד עשרים אין דנין אותו כלל. וכל שמת מי"ג עד עשרים הכל ע"ד זה. וזהו ויש נספה כו'. אבל הכל בצדק. וזהו שחלקו תוספת (ברכות דף מו ע"ב סד"ה מה) על ה"ג שמחקו לוקח נפשות במשפט (יהל אור).

<p>מתליסר שנין ולתתא אתדן על חובוי דאבוי ואתמסר בידא דהאי אסכרא דקאמרן וכל חד וחד היכלא דא לקביל היכלא דא דא בהפוכא מן דא כדקאמרן והאי פתחא איהו לסטר צפון</p>	<p>משלש עשרה שנים ומטה נדון על חטאי אביו ונמסר ביד האסכרא הזה שאמרנו וכל אחד ואחד היכל זה כנגד היכל זה בהפך מזה כפי שאמרנו והפתח הזה הוא לצד צפון.</p>
<p>פתחא רביעאה פתחא דא קיימא לאסוותא ואקרי פתחא דאסוותא בהאי פתחא קיימא חד ממנא 1 פדיא"ל 2 שמיה והאי קיימא על כל אינון אסוותן דעלמא ולאעלא צלותין דכל אינון מארי דמכאובין ומרעין וצערין והאי איהו סליק בכל (נ"א לכל) אינון צלותין ואעיל לון קמי קודשא בריך הוא</p>	<p>הפתח הרביעי הפתח הזה עומד לרפואה ונקרא פתח הרפואה בפתח הזה עומד ממנה אחד ששמו פדיא"ל וזה עומד על כל אותן הרפואות של העולם ולהכניס תפלות של כל אותם בעלי מכאובים ומחלות וצער וזהו עולה עם כל (לכל) אותן התפלות ומכניס אותן לפני הקדוש ברוך הוא.</p>
<p>והאי איהו מלאך מליץ אחד מני אלף (איוב לג כג) בגין דאינון אלף קיימינן 3 בההוא פתחא והאי חד מנייהו וכתוב ויחננו ויאמר פדעהו מרדת שחת מצאתי כפר בגין דסליק בהאי (נ"א להאי) צלותא וקיימא מליץ טוב עליה דבר נש ואדכר זכותיה דעבד קמי מלכא קדישא בגין דהאי איהו דקיימא תדיר לטב ועל דא כל אסוותאקעה קיימא בהאי פתחא די פדיא"ל ממנא ביה פתחא דא איהו לסטר מערב ובגין דא אלין ארבע פתחין קיימינן 4 בהיכלא דא</p>	<p>וזהו מלאך מליץ אחד מני אלף משום שאותם האלף עומדים באותו הפתח וזה אחד מהם וכתוב ויחננו ויאמר פדעהו מרדת שחת מצאתי כפר משום שעולה (לזו) עם התפלה הזו ועומד מליץ טוב על האדם ומזכיר זכותו שעשה לפני המלך הקדוש משום שזהו שעומד תמיד לטוב ועל כן כל רפואה עומדת בפתח שפדיא"ל ממנה בו הפתח הזה הוא לצד מערב ומשום זה ארבעת הפתחים הללו עומדים בהיכל הזה.</p>
<p>בהיכלא דא קיימא רוחא דאקרי נגע 5 האי איהו רוחא דשליטא בהאי היכלא כל זיוא וכל תיאובתא קיימאן ביה האי רוחא איהו קיימא לכל אינון דאית לון חולקא בעלמא דאתי דא אעטר לאינון נשמתין בזיוא דיקרא בגין למנדע כל אינון רוחין די בהיכלין אחרנין דדא איהו בר עלמא דאתי ויעבר בכלהו ולית מאן דימחי בידיה</p>	<p>בהיכל הזה עומדת רוח אחת שנקראת נגה זוהי רוח השולטת בהיכל הזה כל זיו וכל תשוקה עומדים בו הרוח הזו עומדת לכל אותם שיש להם חלק בעולם הבא זה מעטר את אותן הנשמות בזיו של כבוד כדי להודיע לכל אותן רוחות שבהיכלות האחרים שזהו בן העולם הבא ויעבר בכלם ואין מי שמוחה בידו.</p>
<p>האי רוחא איהו רוחא דכיא בריר מאלין תתאין זהריא"ל שמיה 6 מההוא משחא דרבות קדשא דנגיד מעלמא דאתי נגיד ביה ומההוא משחא אתברי (נ"א אתרבי) ואצמח והאי איהו נר כמה דאת אמר (תהלים קלב יז) ערכתני נר למשיחי 7 בגין דהאי איהו סדורא 8 לאדלקא</p>	<p>הרוח הזו היא רוח טהורה ברורה מהתחתונים הללו ושמה זהריא"ל מאותו שמן משחת קדש ששופע מן העולם הבא שופע בו ומאותו שמן נברא (גדל) וצומח וזהו נר כמו שנאמר ערכתני נר למשיחי משום שזהו הסדור להדליק</p>

¹ רנב ע"ב (הערת הזהר).

² ע"ש פדה משחת כמ"ש למטה (יהל אור).

³ ר"ל ששם עומדין אלף והממונה הוא שר האלף אחד מינייהו (יהל אור).

⁴ ר"ל הכל תלוי בפתח הזה אם נתקבלה תפלתו וכאן המליצים הטובים, ולכן כל הד' פתחים עומדים בהיכל הזה אע"ג שאין מקומן כאן לפי שפעולתם לפי פתח הזה שבמערב כמ"ש (יהל אור).

⁵ אולי צ"ל נוגה (לש"ו).

⁶ ע"ש האור (יהל אור).

⁷ וכתוב בי' נעים זמירות ישראל, ואתקשר בהאי היכלא, כמ"ש נעימות בימינך נצח (יהל אור).

⁸ ר"ל דערכתני הוא ממטה למעלה, להדליק את הנרות, כמ"ש יערוך את הנרות לפני ה' להעלות נר כו'. ואמר ערכתני, שהוא סידור הנרות לאדלקא, לזה אמר בגין דהאי כו' (יהל אור).

<p>בוצינין מתתא לעילא כד שרא עליה 1 נהירו דנגיד מלעילא בגין דהאי אתסדר כד 2 אתכלילו ביה כל אינון תתאין לתתא</p>	<p>הנרות מלמטה למעלה כשורה עליו אור ששופע מלמעלה משום שזה מסדר כשנכללו בו כל אותם התחתונים שלמטה.</p>
<p>וכד אתסדר האי רוחא בכל אינון תתאין ונהיר כדין אפיק 3 מניה נהורא חד די שמה אקריא"ל (ס"א אהדיא"ל) והאי כליל ברוחא דא האי קיימא תחות (ס"א האי) רוחא לאמשכא (ס"א לאמשחא) לכל אינון נשמתין דסלקין דאית לון חולקא בעלמא דאתי ואתהוון לסלקא לעילא</p>	<p>וכשמסתדרת הרוח הזו בכל אותם התחתונים ומאירה אז מוציאה ממנה אור אחד ששמו אקריא"ל (אהדיא"ל) וזה כלול ברוח הזו זה עומד תחת הרוח (הזו) למשך (למשח) את כל אותן נשמות שעולות שיש להן חלק לעולם הבא וראויות לעלות למעלה.</p>
<p>בגין דכד נשמתא סלקא ועאלת באינון היכלין תתאין רשימא איחי בעשרין 4 ותרין אתוון דאורייתא דרשימין בהאי נשמתא וכד נשמתא זכאת וקאמת קמיה דההוא רוחא דא ממנא אהדיא"ל משה לון וסלקין ועאלין בההוא נהר דינור וסלקין ואתקריבו לקרבנא 5</p>	<p>משום שכשנשמה עולה ונכנסת לאותם ההיכלות התחתונים רשומה היא בעשרים ושתים אותיות התורה שרשומות בנשמה הזו וכשנשמה זוכה ועומדת לפני אותה הרוח הממונה הזה אהדיא"ל מושח אותם ועולים ונכנסים לאותו נהר דינור ועולים ונקרבים לקרבן.</p>
<p>האי נהורא כליל בתלת נהורין בגין דההוא רבות משחא אתכליל בתלת גוונין וכד נציץ האי נהורא נציץ מניה עשרין ותרין (אתוון) נהורין לקבל עשרין ותרין אתוון דאורייתא דרשימין בהאי נשמתא ואלין עשרין ותרין נהורין בלהו ממנן שמשין דקיימי עמיה וכלהו אתקרון על שמא דהאי נהורא דעליהו וכלהו אתכלילו ביה האי נהורא בכל אינון נהורין אתכליל בהאי רוחא והאי רוחא כליל ביה ואסתכי לאתישבא גו היכלא רביעאה</p>	<p>האור הזה כלול בשלשה אורות משום שאותו שמן משחה נכלל בשלשה צבעים וכשנוצץ האור הזה נוצצים ממנו עשרים ושנים (אותיות) אורות כנגד עשרים ושתים אותיות התורה שרשומים בנשמה הזו ועשרים ושנים האורות הללו כולם ממונים שמשים שעומדים עמו וכולם נקראים על שם האור הזה שעליהם וכולם נכללו בו האור הזה עם כל אותם האורות נכלל ברוח הזו והרוח הזו כלולה בו ומסתכל להתישב בתוך ההיכל הרביעי.</p>
<p>רוחא דא כד אתכליל מנהורא דא ומכלהו</p>	<p>כשהרוח הזו נכללת מהאור הזה ומכל האורות כשדוחים (דוחקים) להתנוצץ</p>

¹ שההתעוררות לאדלקא בוצינין, צריך מתחלה לקבל ממעלה, ועי"כ יוכלו לאתסדרא מתתא לעילא, ואח"כ לאדלקא ולקבל הראוי, כידוע בסוד הברכה. וז"ש ערכתי נר בכאן, שכאן נגיד משחא דרבות קדשא כנ"ל. וכד שרא עלייהו אז הוא סדורא לאדלקא כו' (יהל אור).

² מפרש האיך הוא סדורא לאדלקא מתתא לעילא הא הוא בהיכל השלישי. ולזה אמר בגין דהאי כו'. וגם כן מיישב האיך דוד אתקשר כאן, הא הוא בהיכל הראשון, ברוחא לבנה כידוע, ואמר ערכתי נר למשיחי (יהל אור).

³ והוא נהורא דנפיק מן רוחא, כנ"ל בכל היכלין (יהל אור).

⁴ רי ע"א (הערת הזהר).

⁵ וזהו ערכתי נר למשיחי, לאמשחא לנשמתא שלו. וזהו ערכתי נר, שערך הנר "ואתסדר, כד אתכלילו ב' כל אינון תתאין לתתא, וכד אתסדר כו' ונהיר, כדין אפיק מיני' נהורא כו' לאמשחא לכל אינון". נמצא עריכת הנר שהוא האי רוחא וסידורו בכל התתאין, לאפיק האי נהורא, לאמשחא נשמתו. וז"ש לעיל "בגין דהאי איהו סדורא כו' כד שרא כו' בגין דהאי אתסדר כו' וכד אתסדר כו'". הכל הצעה לפרש הפסוק ערכתי נר למשיחי. ופרט את דוד ע"ה יותר מכל אדם, כמ"ש (סנהדרין צח ע"ב) לא אברי עלמא אלא לדוד, בסוד דוד מלך ישראל חי וקיים. והוא תמיד חי, שלכן לא ישן לעולם שתינ נשמינ כידוע (זוהר ויגש רז ע"א). וז"ס נר מערבי, שהיה תמיד דולק, והוא נרו, שהוא בסוד מערב, כמ"ש (ב"ב כה). שכינה במערב. וז"ש (שבת כב ע"ב) עדות שהשכינה שורה בישראל. והוא נר הזה. וז"ס את הנזר ואת העדות (מלכים ב' יא יב), בסוד נזר אלקיו על ראשו. ואמרו עדות הוא לזרעא דדוד כו'. [ובפ"ב (מב ע"ב, יד ע"ג) כד אשתלים האי רוחא כו'. עמש"ש] (יהל אור).

נהורין כד דחייז (נ"א דחקין) לאתנצא	
רמט/ב	
נפקא מנייהו1 חד חיותא קדישא כלילא בתרי גווני אריא ונשרא ואיהי חד דיוקנא והאי אקרי אהיא"ל (ס"א אתיא"ל)	יוצאת מהם חיה אחת קדושה כלולה בשני צבעים אריה ונשר והיא דמות אחד וזה נקרא אהיא"ל (אתיאל).
והאי חיותא2 קדישא נפקי מנציצו דילה כד מטי נהירו דהאי רוחא עלאה בה ארבע אופנים כלילין בכל גוונין ואינון הדריא"ל יהדריא"ל אהדורי"א3 אסימו"ן (נ"א אטימו"ן) כל אלין בתמניא גרפי"ן ואלין אינון ממנן על כל חילי שמיא מגיחי קרבא בגין דלאו אשתכח4 קרבא בעלמא או עקירו דמלכותא מאתרייהו עד דחילי שמיא וככביא דשאר רקיעין כלהו אחזיו קרבין וסכסוכין אלין באלין ואלין ארבע אופנים קיימי עליהו לארבע סטרי"ן דעלמא	והחיה הקדושה הזו יוצאים מההתנוצצות שלה כשמגיע בה האור של הרוח העליונה ארבעה אופנים כלולים בכל הצבעים והם הדריא"ל יהדריא"ל אהדורי"א אסימו"ן (אטימו"ן) כל אלה בשמנה כנפים ואלה הם ממונים על כל חיילות השמים עורכי הקרבות משום שלא תמצא מלחמה אחת בעולם או עקירת מלכות ממקומה עד שצבא השמים והכוכבים של שאר הרקיעים כולם מראים קרבות וסכסוכים אלה עם אלה וארבעת האופנים הללו עומדים עליהם לארבעת צדדי העולם.
אלין ארבע כד נטלין לאגחא קרבין מרזא דהיכלא דלעילא נטלין דאיהו בי דינא ואקרי זכותא מזיעא דלהון אפיקו כמה חילין ומשריין דלית לון חושבנא וכלהו קיימי תחות אלין אופנים	אלו הארבעה כשנוסעים לערך מלחמות מסוד ההיכל שלמעלה נוסעים שהוא בית הדין ונקרא זכות מהזעה שלהם הוציאו כמה צבאות ומחנות שאין להם חשבון וכולם עומדים תחת האופנים הללו.
מנהון קיימי על שירתא ומנהון שליחן על עלמא5 לקבל אינון שליחאן6 דלסטר מסאבא דנפקי מגו ההוא היכלא תליתא דילה ואינון מקטרגי עלמא לאבאשא ואלין אשתכחו לקבלייהו דלא ישלטון לגבי אינון דמשתדלי באורייתא כמה דאת אמר (תהלים צא יא) כי מלאכיו יצוה לך וגו' וכתוב (&) על כפים ישאונך פן תגוף באבן וגו' דא (ישעיה ח יד) אבן נגף צור מכשול8 האי אקרי אבן נגף צור מכשול והאי	מהם עומדים על שירה ומהם שלוחים על העולם כנגד אותם השלוחים שלצד הטמאה שיוצאים מתוך ההיכל השלישי שלה והם מקטרגים על העולם להרע ואלו נמצאים כנגדם שלא ישלטו על אותם שעוסקים בתורה כמו שנאמר כי מלאכיו יצוה לך וגו' וכתוב על כפים ישאונך פן תגוף באבן וגו' זה (ישעיה ח) אבן נגף צור מכשול וזה נקרא אבן נגף צור מכשול וזה נקרא (שם כח) אבן בחן פנת יקרת (שם ל) צור ישראל

1 ר"ל מן הניצוצין (יהל אור).

2 ר"ל מנציצו דחיותא שמתנוצץ מאור של הרוח, יוצאין האופנים (יהל אור).

3 הקדמה יד ע"ב (הערת הזהר).

4 ר"ל כמ"ש (דניאל י כ) ועתה אשוב להלחם עם שר פרס כו', ואין אחד מתחזק כו', יפקוד ה' על צבא מרום במרום ועל מלכי כו'. וז"ס וכמתי שמים כו', שמש וירח קדרו וככבים כו' (יואל ד טו) (יהל אור).

5 שהוא סוד רגלין (יהל אור).

6 כמ"ש לקמן רס"ד ע"ב מאף וחמה נפקין כמה אלף וכמה רבבן וכלהו נפקי כו' (יהל אור).

7 הוא היכל שלישי שלהם, שהוא אבן אופל, כמ"ש ש"ד איהו היכלא דאפיל כו' ואיהו אפיל יתיר כו' (יהל אור).

8 הוא היכל רביעי, שנקרא אבן מכשול, כמ"ש (לקמן רסה ע"א) "היכלא רביעאה כו' דאקרי אבן מכשול". ואמר "צור". שהוא בסטרא דגבורה כידוע, והוא היכל רביעי, והוא מפתה למאן דעסיק באורייתא, כמ"ש שם "ודא איהו דמפתי לב"נ דלעי באורייתא או דקאים בבי מדרשא כו'". ואלין שני רוחין מפתין לאדם שהולך לדבר מצוה, או עוסק בתורה. שבהיכל הג' נותן לו עצבון, ולכן נק' נגף. ושהיכל הד' מפתין לי' שלא ללמוד, ולילך אחר כסופין דנשים כו', ולכן נקרא מכשול. ולכן השני היכלן זה נקרא שונא, וזה נקרא חובה (יהל אור).

<p>אקרי (שם כח טז) אבן בחן פנת יקרת צור ישראל¹ וכלא קיימא דא לקבל דא</p>	<p>והכל עומד זה כנגד זה.</p>
<p>מרזא דהיכלא תליתאה די בסטרא אחרא נפקי תריין רוחין דאקרון א"ף וחמ"ה ומתריין אלין נפקין כל אינון שליחאן דאזלין לאסטאה בני נשא מארחא דקשוט ואלין אינון דקיימאן ואקדימו על בר נש דקא אזיל לאורחא דמצוה ועל דא אלין אופנים קיימן לקבליהו בגין לאגנא עליה דבר נש דלא יתנזקון מאלין תריין רוחין דחיל משה כד הוה נחית מן טורא דכתיב (דברים ט יט) כי יגרתני מפני האף והחימה</p>	<p>מסוד ההיכל השלישי שבצד האחר יוצאים שתי רוחות שנקראות א"ף וחמ"ה ומשתי אלה יוצאים כל אותם שלוחים שהולכים להסטות בני אדם מדרך האמת ואלו אותם שעומדים ומקדימים על אדם שהולך לדרך מצוה ועל זה אלו האופנים עומדים כנגדם כדי להגן על האדם שלא ינזקו משתי הרוחות הללו פחד משה כשהיה יורד מן ההר שכתוב (דברים ט) כי יגרתני מפני האף והחמה.</p>
<p>באמצעייתא דהיכלא דא אית אתרא אחרא דקיימא לעילא² לעילא בארבע פתחין³ לארבע סטרי עלמא עשר ממנן לכל פתחא ופתחא וחד ממנא עליהו והאי כליל בנהורא דאקרי אהדיא"ל והאי איהו אופן בתוך האופן משלבן דא בדא</p>	<p>באמצע ההיכל הזה יש מקום אחר שעומד למעלה למעלה בארבעה פתחים לארבעת צדדי העולם עשרה ממונים לכל פתח ופתח וממנה אחד עליהם וזה כלול באור שנקרא אהדיא"ל וזהו אופן בתוך האופן משלבים זה בזה.</p>
<p>אלין ארבעין נטלים⁴ דינא מבי זכותא לאלקאה להאי נשמתא דחבאת (ס"א ובעאת) לאלקאה ואלין קיימי בשלהובי נורא לגבי אינון נשמתין ושאסין לבר מהיכלא דא ואלקאן לנשמתא דא וקיימא נזיפא לבר כל אינון יומין דאתגורת עליה ולא עלת לפרגודא</p>	<p>אלו הארבעים נוטלים דין מבית הזכות להלקות את הנשמה הזו שחטאה (וצריכה) לקבל מלקות ואלו עומדים בשלהבת אש לאותן הנשמות וטסים מחוץ להיכל הזה ומלקים את הנשמה הזו ועומדת נזופה בחוץ כל אותם הימים שנגזרו עליה ולא נכנסת לפרגוד.</p>
<p>ואלין ארבעים אינון דקיימין ואנזיפו ומנדין לכל אינון דאפיקו מפומייהו מלה דלא אצטריכא⁵ ובתר דא אפיקו מפומייהו מלה קדישא מלה דאורייתא ומטנפי פומייהו בה ואלין קיימי ומנדין לון וקיימי בהאי נדויא ארבעין יומין דלא אשתמע צלותהון</p>	<p>והארבעים הללו הם שעומדים ונוזפים ומנדים את כל אלו שהוציאו מפיהם דבר שלא צריך ואחר זה הוציאו מפיהם דבר קדוש דבר תורה ומטנפים את פיהם בה ואלו עומדים ומנדים אותם ועומדים בנדוי הזה ארבעים יום שלא נשמעת תפלתם.</p>
<p>וכן לכל אינון דחאבו אינון חובין דבעיין לנזפא עשרה כרוזין נפקי בכל יומא ומכרוזי בכל אינון רקיעין ובכל אינון חילין ומשיריין אזדהרו בפלנייא דאיהו נזיפא נזיפא איהו על חובא פלוני דעבד עד דתב קמיה מאריה רחמנא לישובן</p>	<p>וכן את כל אלו שחטאו אותם חטאים שצריכים את הנזיפה עשרה כרוזים יוצאים בכל יום ומכריזים בכל אותם הרקיעים ובכל אותם חיילות ומחנות הזהרו בפלוני שהוא נזוף הוא נזוף על חטא פלוני שעשה עד ששב לפני רבונו הרחמן יצילנו.</p>

¹ אבן וצור כנ"ל, שהן כאן ג"כ מב' היכלין ג' וד' שבקדושה, והאי רוחא נטיל מהיכל ד', לכן נקרא ע"ש, כ' היכלין אלו וז"ש וכלא קיימין דא לקבל דא (יהל אור).

² הוא תא הרצים שאמר בפ"ב (מג ע"א), וקיצר כאן, שסמך על מ"ש בפ"ב. והוא למעלה למעלה, כמ"ש אלף המגן תלוי עליו כל כו'. ולפי שהוא למעלה למעלה באורא סביב לחומה שורין מקפן, אמר תלוי (יהל אור). [ובפ"ב (מג ע"א טו ע"ג) ארבע פתחין אית להיכלא דא כו'. עמש"ש]: (יהל אור).

³ הן ד' פתחים הנ"ל שאמר למעלה בדף הקודם (יהל אור).

⁴ וז"ס ארבעים יכנו במספר, כמספר הממנן (יהל אור).

⁵ ר"ל נבול פה. וכל זה הוא בד' פתחים הנ"ל (יהל אור).

<p>כד תב מההוא חובא מתכנפי אלין ארבעין ושראן ליה וכדין אכריוז עליה פלניא שרא נויפא מכאן ולהלאה צלותא עאלת ועד לא תב נויף איהו לעילא ותתא ונטירו דמאריה אתעדי מניה ואפילו בליליא נשמתיה נויפא דסתמין לה כל תרעי שמיא ולא סלקא ודחיין לה לבר</p>	<p>כששב מאותו החטא מתכנסים כל הארבעים הללו ומתירים אותו ואז מכריזים עליו מפלוני התרה הנזיפה מכאן והלאה התפלה נכנסת וטרם ששב הוא נזוף למעלה ולמטה ושמירת רבונו מוסרת ממנו ואפילו בלילה נשמתו נזופה שסותמים לה את כל שערי השמים ולא עולה ודוחים אותה החוצה.</p>
<p>האי אופן דקיימא על אלין ארבעין כד נטיל מטא לההוא אתר דאקרי תא הרציים וכד עאל עאלו עמיה אינון ארבעין די ממנן בארבע פתחין 1 וסלקין כל אינון מגינין די דהבא ואלין אינון מלאכין דאקרונ חשמליים 2 ואינון מגינין וסייפין ורומחין דרהטי לאנגא עלייהו דישראל משאר</p>	<p>האופן הזה שעומד על הארבעים הללו כשנוסע מגיע לאותו מקום שנקרא תא הרציים וכשנכנס נכנסים עמו אותם הארבעים שממנים בארבעה פתחים ועולים כל אותם המגנים של זהב ואלו הם מלאכים שנקראים חשמליים ואותם המגנים והחרבות והרמחים שרצים להגן על ישראל משאר</p>
<p>רנא</p>	
<p>עמין ולאנגא קרבא בהו ולנקמא לון כפום שעתא 3 בלא אריכו</p>	<p>העמים ולערך בהם קרב ולנקם מהם לפי שעה בלי ארך.</p>
<p>ובגין כך אקרי תא הרציים אתר דאינון רציים רהטי ואוחו לאנגא ולנקמא נוקמין לקבל רציים אחרנין דרהטי לאבאשא ולאטרעא מזלין לשלטאה עלייהו ורוא דא (אסתר ג טו) הרציים יצאו דחופים רציים מסטרא דא ורציים מסטרא דא 4 ובגיניהון (שם ח טו) והעיר שושן צהלה ושמחה או נבוכה אי מקדמי אלין דהכא 5 העיר שושן שמחה ואי מקדמי אלין דסטרא אחרא העיר שושן נבוכה</p>	<p>ולכן נקרא תא הרציים מקום שאותם הרציים רציים וממהרים להלחם ולנקם נקמות כנגד רצים אחרים שרצים להרע ולהחליש מזלות כדי לשלט עליהם וסוד זה (אסתר ג) הרציים יצאו דחופים רציים מצד זה ורציים מצד זה ובגללם (שם ח) והעיר שושן צהלה ושמחה או נבוכה אם מקדימים אלה שכאן העיר שושן שמחה ואם מקדימים אלה של הצד האחר העיר שושן נבוכה.</p>
<p>והא אוקימנא דבכלא קיימין אלין לקביל אלין סטרא דא לקבל סטרא דא ובגין כך אלין אינון מגינין לכלא כד סלקין אלין באלין נפק חד אורא דלעילא ואתעבידו כלהו מגן חד וסימניך (בראשית טו א) אנכי מגן לך</p>	<p>והרי בארנו שבכל עומדים אלה כנגד אלה צד זה כנגד צד זה ולכן אלה הם מגנים לכל כשעולים אלה באלה יוצא אור אחד שלמעלה וכולם נעשים מגן אחד וסמנך (בראשית טו) אנכי מגן לך.</p>

¹ הוא ענין בפ"ע, ואינו באתר תא הרציים ההוא, אלא בד' פתחין של היכל עצמו, כמ"ש בפ"ב כנ"ל. (אמר לעילא לעילא שבד' פתחים הנ"ל אמר למעלה שיש ממונים אחרים כנ"ל, ואותן ממונים שנזכר כאן, הן באותן פתחין למעלה למעלה וז"ש). [הגה. "ובג"כ אקרי תא הרציים". כמ"ש ויקח את כל מגיני הזהב אשר עשה שלמה ויעש כו' מגיני כו' ויהי מדי בא המלך בית ה' ישאום הרציים. והוא בשעתא דקשרין קשרין, כלהון נפקין מליין בדינא כנ"ל בפ"ב. והושיבם אל תא הרציים. אחר הקשרין יורדין כ"א במקומו אחר התפלה, וזה מדי בא המלך בית ה', בשעתא דסלקין ההיכלין, עייל הקב"ה בק"ק. ובימי שלמה לא נצטרכו לזה, כי שלום היה בימיו בפמליא של מעלה ובפמליא של מטה. ובימי רחבעם הוצרכו לזה, להגן עליו כנ"ל. ע"כ] (יהל אור).

² חשמלים פרטיים בעולם הבריאה וכו' משם הוא כל הנקמה והדין והמשפט על כל המצירים והמציקים לישראל וכו' כי כל כפיית הס"א הוא רק מסוד החשמל (דע"ה ח"א סב ע"ג).

³ ר"ל במהירות בלא עיכוב, ולכן נקר' הרציים, כמש"ו דאינון רציים רהטיין ואוחו כו' (יהל אור).

⁴ כמ"ש הרציים יצאו דחופים כו', והעיר שושן נבוכה, וכ' הרציים כו' יצאו מבהלים ודחופים כו', והעיר שושן צהלה ושמחה. ובשניהם כתיב בדבר המלך, כמ"ש לקמן רנ"ב ע"א וכלא בין לטב בין לביש מבי מלכא אתדן האי ב"נ (יהל אור).

⁵ והכל לפי מעשה בנ"א אם יש בהם רצין לדבר מצוה או לדבר ערוה ח"ו (יהל אור).

<p>תריסר גלגלין אינון דסחראן גו היכלא דא ואינון אקרונ שרפים 1 דתרין גונוין חוור וסומק רחמי ודינא אלין אינון קיימי לאשגחא תדיר על כל אינון מארי דצערא דצערין לון שאר עמין ודחקין לון ואקרונ חלונות 2 והיינו דכתיב (שיר ב ז) משגיח מן החלונות 3</p>	<p>שנים עשר גלגלים הם שסובבים לתוך ההיכל הזה והם נקראים שרפים בשני צבעים לבן ואדם רחמים ודין אלה הם עומדים להשגיח תמיד על כל אותם בעלי הצער שמצערם אותם שאר העמים ודוחקים אותם ונקראים חלונות והיינו מה שכתוב משגיח מן החלונות.</p>
<p>ואלין קיימי לאסתכלא כל אינון דמצלן צלותיהו דמקדמי לבי כנישתא ואתמנון מאינון עשרה קדמאי כדין סלקין וכתבין 4 לון לעילא בגין דאלין אקרונ חברים לגבייהו הדא הוא דכתיב (שם ח יג) חברים מקשיבים לקולך השמיעני</p>	<p>ואלו עומדים להסתכל על כל אותם שמתפללים תפלותיהם שמקדימים לבית הכנסת ונמנים מאותם העשרה הראשונים ואז עולים וכותבים אותם למעלה משום שאלו נקראים חברים שלהם וזהו שכתוב (שם ח) חברים מקשיבים לקולך השמיעני.</p>
<p>זכאין אינון צדיקיא דידיעי לסדרא צלותהון כדקא יאות בגין דכד האי צלותא שראת לאסתלקא אלין סלקין בהאי צלותא ועאלין בכל אינון רקיעין ובכל אינון היכלין עד תרעא דפתחא עלאה 5 ועאלת היא צלותא קמי מלכא לאתעטרא כמה דאתמר</p>	<p>אשריהם הצדיקים שיודעים לסדר תפלתם כראוי משום שכאשר התפלה מתחילה לעלות אלו עולים עם התפלה הזאת ונכנסים לכל אותם הרקיעים ולכל אותם ההיכלות עד שער הפתח העליון ואותה תפלה נכנסת לפני המלך להתעטר כמו שנתבאר.</p>
<p>תא חזי כל אינון דמצלאן צלותין ומקדשי למאריהון ברעותא שלים האי צלותא בעיא לאפקא לה מגו מחשבה וברעותא דמלולא ורוחא וכדין אתקדש שמיה דקודשא בריך הוא וכד מטאת לגבי אלין חברים כלהו נטלי להיא צלותא ואולן בהדה עד היכלא רביעאה בההוא פתחא ואלין משבחין בההוא זמנא דמצלאן צלותין ומקדשי בההוא זמנא אלין אינון די ממנן 6 ביממא בהו בישראל למהוי עמהון חברים (ג"א ולאן בליליא כאינון) ובליליא באינון אחרנין דאמרי שירתא בליליא</p>	<p>בא וראה כל אלו שמתפללים תפלות ומקדשים את רבונם ברצון שלם התפלה הזו צריך להוציא אותה מתוך מחשבה וברצון של דיבור ורוח ואז מתקדש שמו של הקדוש ברוך הוא וכשמגיעה לחברים הללו כולם לוקחים את אותה תפלה והולכים עמה עד ההיכל הרביעי באותו הפתח ואלו משבחים באותו זמן שמתפללים תפלות ומקדשים באותו זמן אלו הם שממנים ביום על ישראל להיות עמהם חברים (ולא בלילה כאותם) ובלילה באותם האחרים שאומרים שירה בלילה.</p>

1 ר"ל שהם שרפים ממונים על שאר כו' (יהל אור).

2 והן י"ב חלונות בבה"כ כמש"ל (יהל אור).

3 ר"ל שהקב"ה משגיח על ידם, שלכל דבר ממנו קיימין. ואע"ג שהכל ביד הקב"ה. והן מעלין התפלות לאשגחא בהו קב"ה כמש"ל ע"ב "אלין חלונות כו' ולאשגחא בהו קב"ה" (יהל אור).

4 ר"ל בסייעתא דילהון. וז"ש "בגין דאלין אקרונ חברים לגבייהו". ר"ל שמקדישין עם ישראל ביחד, כמ"ש למטה "ואלין חברים קיימי תדיר כו' ולמהוי עמי חברים לקדשא שמא דמאריהון ולזמרא כו'". וז"ס (ברכות ט ע"ב) כל הרגיל לבא לבה"כ ולא בא יום א', הקב"ה משאל בן, שנאמר מי בכס ירא ה' כו', אשר הלך חשכים ואין נגה לו, שהן החברים המאירים לו מהיכל הזה, שהוא היכל נגה, וזה הלך חשכים לסט"א, שהוא דא לקבל דא, והוא היכל הג' דסט"א, שהוא היכלא דאפיל וחשיך, כמש"ל דף רס"ד ע"ב "היכלא תליתאה היכלא דא איהו היכלא דאפיל וחשיך, ולית בי' נהורא כלל". זהו ואין נגה לו, שהוא היכל נגה הזה, דלית (ביה) נהורא כלל (יהל אור).

5 הוא תרעא דצדק, צדיקים יבאו בו, והוא בפתח של היכל הד', כמ"ש למטה "ואזלן בהדה עד היכלא רביעא' בההוא פתחא" (יהל אור).

6 ר"ל אלין חברים הם המשוררים עם ישראל ביום. שיש אחרים המשוררין בלילה וחשין ביום, כמ"ש (חגיגה יב ע"ב) מעון שבו כתות של מה"ש שאומרות שירה בלילה וחשות ביום כו'. וז"ש "ולאו בליליא באינון אחרנין כו'" (יהל אור).

<p>ותא חזי כתיב (משלי כח כד) גוזל אביו ואמו ואומר אין פשע חבר הוא לאיש משחית והא אוקמוה בגין דמנע1 ברכאן דקודשא בריך הוא דאיהו אביו כמה דכתיב (דברים לב ז) שאל אביך ויגדך וכתיב (משלי כג כה) ישמח אביך ואוקמוה2</p>	<p>ובא וראה כתוב (משלי כח) גוזל אביו ואמו ואמר אין פשע חבר הוא לאיש משחית והרי פרשוה משום שמונע ברכותיו של הקדוש ברוך הוא שהוא אביו ככתוב שאל אביך ויגדך וכתוב (משלי כג) ישמח אביך ופרשוה.</p>
<p>חבר הוא לאיש משחית מאן איש משחית דא איהו ההוא איש דפגים3 לסיהרא ואקרי (שם כז כח) איש תהפוכות (תהלים קמ יב) איש לשון (בראשית כה כז) איש יודע ציד איש שדה והאי איהו איש משחית דהאי איהו מנע ברכאן מעלמא אוף הכי מאן דמנע ברכאן מעלמא חבר הוא להאי איש משחית כדקאמרן ודא הוא רזא בגין דאצטריך ליה לבר נש לברכא לקודשא בריך הוא ולצלאה צלותא כדקא יאות בגין דיתברך שמיא קדישא ויתחבר באלין חברין קדישין ולא יפגום צלותיה בגין דימנע ברכאן מעלמא ויתחבר בההוא חבר איש משחית דאיהו מנע ברכאן מעלמא וגרים מותא לכלהו</p>	<p>חבר הוא לאיש משחית מי האיש משחית זהו אותו איש שפוגם את הלבנה ונקרא (שם טז) איש תהפוכות איש לשון איש יודע ציד איש שדה וזהו איש משחית שזהו שמונע ברכות מן העולם אף כך מי שמונע ברכות מהעולם חבר הוא לאיש משחית הזה שאמרנו וזהו סוד משום שצריך לאדם לברך את הקדוש ברוך הוא ולהתפלל תפלה כראוי כדי שיתברך שמו הקדוש ויתחבר עם החברים הקדושים הללו ולא יפגם את תפלתו משום שימנע ברכות מהעולם ויתחבר עם אותו איש משחית שהוא מונע ברכות מן העולם וגרם מות לכלם.</p>
<p>כתיב (דברים יח יא) וחובר חבר מאי וחובר חבר ההוא מאן דאזיל בתר סטרא אחרא וחרש חרשין איהו משך עליה רוחא אחרא מסאבא ואתחבר בההוא חברותא דההוא חבר רע ושארין בחברותא בהדיה ההוא חבר איש משחית אמאי אקרי חבר בגין דבשעתא דאתיליד בר נש אתחבר עמיה ותדיר קיימא בהדיה חבר לבתר אתהפך ליה חבר איש משחית</p>	<p>כתוב וחבר חבר מה זה וחבר חבר זה אותו מי שהוא הולך אחר הצד האחר ומכשף כשפים הוא מושך עליו רוח אחרת טמאה ומתחבר באותה חברות של אותו חבר רע ושורה בחברות עם אותו חבר איש משחית ולמה נקרא חבר משום שבשעה שנולד אדם הוא מתחבר עמו ותמיד עמו כחבר אחר כך נהפך לו חבר איש משחית.</p>
<p>והכי אית בסטרא דקדושה בסטרא דימינא חבר טוב דעביד טיבו עמיה דבר נש בעלמא דין</p>	<p>וכן יש בצד הקדושה בצד הימין חבר טוב שעושה טוב עם האדם בעולם הזה</p>

¹ ר"ל שאמרו בגמ' (ברכות לה ע"ב) כל הנהנה בלא ברכה כאלו גוזל להקב"ה וכ"י שנאמר גוזל אביו ואמו כו' ואין אביו כו' כמש"ו. וכן בכ"מ שאומר והא אוקמוה, כתוב באגדות (יהל אור).

² ר"ל על הקב"ה (יהל אור).

³ והוא בסט"א נגד היכל הזה, ששם אתערותא דלישנא בישא, ושם אתערותא דנחש, כמש"ש דף רס"ד ורס"ה, ע"ש שבלה"ר מעוררין לנחש הקדמוני שפיתה לחוה בלה"ר, ואתפגים סיהרא ע"י הלה"ר. וכן הוא כאן להיפך, לאתברכא כ"י, סיהרא, בלשון, בסוד מי זאת עולה מן המדבר, כמ"ש לעיל. וז"ס אף וחמה ומשחית בהיכל הג' דסט"א, אף וחמה הן בב' נוקבין דחוטמא, כי הג' הנ"ל הן תננא ואשא וגחלי דנורא, כמ"ש בס"ד פ"ב תלת שלהובי מתוקדין בנוקבוי. ואמר בא"ר דף קל"ד ע"ב בהאי תננא אתכללו אשא וגחלי דנורא כו' ותאנא כל אתחברו תלת אלין דכלילן בהאי תננא דנפיק מחוטמוי כו' וקרינן לי' אף וחימה ומשחית. ושם בדף קל"ה ע"א ותאנא בתרין נוקבין דחוטמא בחד נוקבא נפיק תננא כו' ומחד נוקבא נפיק אשא כו'. וכן בא"ז דף רצ"ד אמר מחד נוקבא תננא ומחד נוקבא אשא כו'. והן אף וחימה. וגחלי דנורא יוצאין מפומא, כמ"ש אש מפיו תאכל, גחלים בערו ממנו. ואע"ג דבא"ר אמר דכלהו נפקי מחוטמא, ר"ל העקרא של רוגזא נפיק מחוטם, אבל הגחלים יוצאין מפיו, וכמ"ש בא"ז דף רפ"ט ע"א חוטמא דז"א כמה דאוקמינא דכתיב עלה עשן באפו כו', והכא כתיב ותהלתי אחטם לך. ובספרא דאגדתא כו'. ואי תימא הא כתיב ואש מפיו תאכל, עיקרא דרוגזא כו'. וזהו משחית, כמ"ש בא"ר שם משחית מנ"ל דכתיב לפני שחת כו' בנורא דליק מוקדא. כמ"ש אש וגפרית. והוא המשחית בלה"ר, שהוא בפומא, והוא הנחש דפגים לסיהרא בלה"ר, וזהו חבר לאיש משחית, כמ"ש אם ישוך הנחש בלא לחש ואין יתרון לבעל הלשון, וכל מי שיועד ללחוש ואינו לוחש (תענית ח.), ואמרו (שם ובערכין) לע"ל מתקבצין ובאות כל החיות אצל הנחש ואומרת לו כו' (יהל אור).

<p>ובעלמא דאתי ואלין חברים קיימי תדיר עליה דבר נש בחברותא דא לשויבא ליה ולאננא עליה ולמהוי עמיה חברים לקדשא שמא דמאריהון ולזמרא ולשבחא קמיה תדיר</p>	<p>ובעולם הבא והחברים הללו עומדים תמיד על האדם בחברות אחת להצילו ולהגן עליו ולהיות עמו חברים לקדש את שם רבונם ולזמר ולשבח לפניו תמיד.</p>
<p>מאלין נפקי רנ/ב</p>	<p>מאלו יוצאים</p>
<p>ארבע סמכין¹ אחרנין לאינון תריסר דקאמרן הני חברים ואלין אינון קיימי לגבי אינון דיפטין עיטא לאבאשא לצדיקיא אף על גב דלא עבדי וסלקי ואודעי מלה לעילא ובטלי להווא עיטא ואלין אקרין אראליים ואף על גב דכלהו אתמנון לדא כל חד2 וחד אתמנא ואתפקד על מלין ידיעאן ותחות אלין³ לית לון חושבנא</p>	<p>ארבעה תומכים אחרים לאותם השנים עשר שאמרנו החברים הללו ואלו הם עומדים לאותם שיועצים עצה להזיק לצדיקים אף על גב שלא עושים ועולים ומודיעים הדבר למעלה ומבטלים את אותה העצה ואלו נקראים אראלים ואף על גב שכלם התמנו לזה כל אחד התמנה ונפקד על דברים ידועים ותחת אלו אין להם חשבון.</p>
<p>אלין ארבע קיימי לארבע סטרי עלמא וכל חד קאים לאשגחא עלייהו דישראל ואלין אקרין⁴ חרכים כמה דאת אמר (שיר ב ט) מציין מן החרכים שמא דאלין ארבע דאקרין חרכים עיגאל⁵ עירייה (נ"א עזרי"ה) עריאל⁶ יהיראל⁷</p>	<p>אלו הארבעה עומדים לארבעת צדדי העולם וכל אחד עומד להשגיח על ישראל ואלו נקראים חרכים כמו שנאמר (שיר השירים ב) מציין מן החרכים שמות אלו הארבעה שנקראים חרכים עיגאל⁵ עירייה (עזרי"ה) עריאל⁶ יהיראל⁷.</p>
<p>עיגאל⁵ איהו קאים לסטר מזרח ודא קיימא לאשגחא⁵ על כל אינון דעבדין עובדין טבין ועל כל אינון דמחשבי מחשבה דמצוה⁶ אף על גב דלא יכלי למעבר</p>	<p>עיגאל⁵ הוא עומד לצד מזרח וזה עומד להשגיח על כל אותם שעושים מעשים טובים ועל כל אלו שחושבים מחשבה של מצוה אף על גב שלא יכולים לעשות.</p>
<p>עירייה⁶ קיימא לסטר דרום ודא קיימא לאשגחא לכל אינון דמנחמי למסכנא או דצערי לבייהו עליה אף על גב דלא יכלי למיהב ליה ולאינון דאולי לארחא דמצוה ולאינון דעבדי חסד עם מתים ואיהו קיימא דאמת והאי אתמנא</p>	<p>עירייה⁶ עומד לצד דרום וזה עומד להשגיח על כל אותם שמנחמים את העני או שיש בלבם צער עליו אף על גב שאינם יכולים לתת לו ולאותם שהולכים לדרך מצוה ולאותם שעושים חסד עם מתים והוא מעמיד קיום של</p>

¹ ר"ל מאלין תריסר גלגלים, נפקין ד' סמכין. והן אראלים כמש"ו (יהל אור).

² ר"ל אע"ג שכולם אתמנון לאשגחא על ישראל, מ"מ אלו הם העיקרים שממונין ע"ז. וכן בכולם, כ"א כלול בחבירו, ומ"מ כ"א עומד על משמרתו (יהל אור).

³ ר"ל תחת האראלים (יהל אור).

⁴ ר"ל הד' אראלים. והענין כמ"ש למטה כי חלונות הן פתחים מאירים יותר מחרכים, וההשגחה בחלונות היא יותר מבחרכים. וכן הוא באלין תריסר גלגלים וארבע אראלים, וכמ"ש למטה (יהל אור).

⁵ והוא עומד בפרץ, שהוא בצפון, והן על המתגברין על יצרן, שהן גבורים עומדין בפרץ, שאין מניחין ליכנס הס"א בפרצה, והוא החושב לעשות עבירה ומתגבר על יצרו. ועז"נ ומושל ברוחו מלוכד עיר. ולכן נקרא הממנא עיריאל⁵ (יהל אור).

⁶ וז"ש ויקשב ה' וישמע ויכתב כו', והוא באותן הגלגלים, שהן החלונות כמש"ל ואלין קיימין לאסתכלא כו' כדין סלקין וכתבין לון לעילא, הה"ד חברים מקשיבים כו'. וזהו ויקשב ה', ע"י כנ"ל. וזהו ליראי ה', שהן ההולכין לבה"כ, כמ"ש מי בכס ירא ה' כו' כנ"ל. והן באותן חלונות כנ"ל. ולחושבי שמו, ואמרו מאי לחושבי שמו אפילו חשב לעשות מצוה ונאנס כו' (ברכות ו. וש"מ). והוא באותן החרכים, ולכן סמוכים זה לזה (יהל אור).

<p>לאדכרא ליה לעילא ולאחקא דיוקניה לעילא לאעלא ליה לעלמא דאתי</p>	<p>אמת וזה התמנה להזכיר אותו למעלה ולחקק דיוקנו למעלה להכניסו לעולם הבא.</p>
<p>עריא"ל קיימא לסטר צפון ודא קיימא לאשגחא לכל אינון דחשיבו למעבד בישין ולא עבדי או בעאן למחטי ואתו למעבד ואתקף ביצריה ולא עביד</p>	<p>עריא"ל עומד לצד צפון וזה עומד להשגיח על כל אותם שחשבו לעשות רעות ולא עשו או רוצים לחטא ובאו לעשות והתחזק ביצרו ולא עשה.</p>
<p>יהירא"ל קיימא לסטר מערב והאי קיימא לאשגחא לכל אינון דלעאן באורייתא ועיילי בנייהו למלעי באורייתא לבי רב ולכל אינון דמסתכלי על מרע כד איהו בבי מרעיה ואשגחו עליה ואודעו ליה דיסתכל בחובוי ובעובדוי ויתוב מנייהו למאריה בגין דכל מאן דישתדל בההוא מרע דיסתכל בעובדוי ויתוב בתיובתא קמי קודשא בריך הוא איהו גרים ליה לאשתזבא ולאתבא ליה רוחיה¹</p>	<p>יהירא"ל עומד לצד מערב וזה עומד להשגיח על כל אותם שעוסקים בתורה ומכניסים בניהם ללמד תורה לבית הרב ולכל אותם שמסתכלים על חולה כשהוא בבית חליו ומשגיחים עליו ומודיעים לו שיתבונן בחטאיו ובמעשיו וישוב מהם לרבונו משום שכל מי שמשתדל עם אותו חולה שיסתכל במעשיו וישוב בתשובה לפני הקדוש ברוך הוא הוא גורם לו להינצל ולהשיב לו את רוחו.</p>
<p>ועל דא כתיב (תהלים מא א) אשרי משכיל אל דל ביום רעה ימלטהו יהו"ה מאי ביום רעה ביום רע מבעי ליה אלא ביום רעה ביומא דשלמא ההוא רעה למיסב נשמתיה אשרי משכיל אל דל דא הוא מרע כמה דאת אמר (ש"ב יג ד) מדוע אתה ככה דל בן המלך ובגין כך ביום רעה ימלטהו יהו"ה</p>	<p>ועל זה כתוב אשרי משכיל אל דל ביום רעה ימלטהו ה' מה זה ביום רעה ביום רע היה צריך להיות אלא ביום רעה ביום ששולטת אותה הרעה לקחת את נשמתו אשרי משכיל אל דל זהו חולה כמו שנאמר (שמואלב יג) מדוע אתה ככה דל בן המלך ולכן ביום רעה ימלטהו ה'.</p>
<p>ואלין (ס"א אינון דמסתכלי) דאינון מסתכלי בההוא מרע לאתבא ליה מחובוי גבי קודשא ברוך הוא כמה דאוקימנא בהיכלא דא קיימא עליה לאשגחא² וביומא דשריא דינא על עלמא ישתזיב מניה כמה דאת אמר ביום רעה ימלטהו יהו"ה יומא דאתמסר דינא לההיא רעה לשלטאה³ ביה (על עלמא) וכלהו אלין קיימא לאשגחא ועל דא אקרין חרכים</p>	<p>ואלו (אותם שמסתכלים) שהם מסתכלים באותו חולה להשיבו מחטאיו אצל הקדוש ברוך הוא כמו שבארנו בהיכל הזה עומד עליו להשגיח וביום ששורה הדין על העולם ינצל ממנו כמו שנאמר ביום רעה ימלטהו ה' היום שנמסר הדין לאותה רעה לשלט בו (על העולם) וכל אלו עומדים להשגיח ולכן נקראו חרכים.</p>
<p>ביומא דראש השנה כד קודשא בריך הוא קאים בדינא על עלמא וההוא סטרא בישא אתי לאסטאה כדין מתכנפי כל הני וקיימן קמי קודשא ברוך הוא וכדין מתעטרן כלהו וקיימן קמי קודשא ברוך הוא בההוא זמנא מה כתיב (&) משגיח מן החלונות מציץ מן החרכים מציץ כמאן דאשגח⁴ מאתר דקיק דחמי ולא חמי כל מה דאצטרך</p>	<p>ביום של ראש השנה כשהקדוש ברוך הוא עומד בדין על העולם ואותו צד הרע בא להשטין אז מתכנסים כל אלה ועומדים לפני הקדוש ברוך הוא ואז מתעטרים כולם ועומדים לפני הקדוש ברוך הוא באותו זמן מה כתוב (שיר השירים ב) משגיח מן החלונות מציץ מן החרכים מציץ כמי שמשגיח ממקום דק</p>

¹ ולכן זה הממונה עומד לצד מערב, ששם האסוותא כמש"ל בדף הקודם (יהל אור).
² חוזר מ"ש למעלה לאשגחא לכל אינון כו' ולכל אינון דמסתכלי על מרע. ולפי שהפסיק הרבה חוזר לענין ראשון (יהל אור).
³ ור"ל זהו ביום רעה, ביום ששולט ההוא רע', ימלטהו ה' (יהל אור).
⁴ כמ"ש לעיל שהאראלים הן פתחים קטנים להשגיח בהן, שאלו הם יוצאים מן החלונות (יהל אור).

<p>ולבטר משגיה מן החלונות אתר אשגחותא יתיר דפתה פתחין לרחמא על כלא וכד קודשא בריך הוא אשגח על עלמא אסתכל באלין חלונות ובאלין¹ חרכים וחיים על כלא</p>	<p>שרואה ולא רואה כל מה שצריך ואחר כך משגיח מן החלונות מקום של השגחה יתרה שפותח פתחים לרחם על הכל וכשהקדוש ברוך הוא משגיח על העולם מסתכל בחלונות הללו ובחרכים הללו וחס על הכל.</p>
<p>וכדין כד ישראל תקעין בההוא שופר ואתער מתתא ההוא קול דנפיק משופר כליל מאשא ומיא ורוחא ואתעביד מכולא ההוא קול בגין לאתערא קול עילאה דנפקא מגו ההוא שופר דאיהו כגוונא דא כליל באשא ובמיא ורוחא כדין כרוזא נפקא ואכריז בכלהו רקיעין ואמר קול דודי הנה זה בא וגו' משגיה מן² החלונות מציין מן החרכים</p>	<p>ואז כשישראל תוקעים באותו שופר ומתעורר למעלה אותו הקול שיוצא מן השופר כלול מאש ומים ורוח ונעשה מהכל אותו הקול כדי לעורר קול עליון שיוצא מתוך אותו השופר שהוא כמו זה כלול באש ומים ורוח אז יוצא כרוז ומכריז בכל הרקיעים ואומר קול דודי הנה זה בא וגו' משגיח מן החלונות מציין מן החרכים.</p>
<p>וכדין ידעי כלהו דהא קודשא בריך הוא חיים עליהו דישראל ואמרי זכאין אינון ישראל דאית לון עיטא בארעא בגין לאתערא רחמי מלעילא כדין כתיב (תהלים פט טז) אשרי העם יודעי תרועה יודעי תרועה ודאי</p>	<p>ואז כולם יודעים שהרי הקדוש ברוך הוא חס על ישראל ואומרים אשריהם ישראל שיש להם עצה בארץ כדי לעורר רחמים מלמעלה ואז כתוב אשרי העם יודעי תרועה יודעי תרועה ודאי</p>
<p>רנא/א</p>	
<p>יודעי תרועה מתברי האי תרועה דאיהו דינא קשיא דכלא אתדנו ביה זכאין אינון ישראל בעלמא דין ובעלמא דאתי בגין דאינון ידעי ארחוי דקודשא בריך הוא וידעי למהך בארחוי וליחדא יחודא כדקא יאות</p>	<p>יודעי תרועה שמשברים את התרועה הזו שהיא דין הקשה שהכל נדונים בו אשרי ישראל בעולם הזה ובעולם הבא משום שהם יודעים את דרכי הקדוש ברוך הוא ויודעים ללכת בדרכיו וליחד יחוד כראוי.</p>
<p>אלין חלונות⁴ ואלין חרכים קיימי כלהו לאחדא כל צלותין דסלקין מתתא לעילא ולאשגחא בהו לאעלא לון קמי קודשא בריך הוא ועל דא כל בית הכנסת דלאו ביה חלונות לאו אתר לצלאה ביה כדקא יאות</p>	<p>החלונות הללו והחרכים הללו כולם עומדים לאחז את כל התפלות שעולות מלמטה למעלה ולהשגיח בהן להכניסן לפני הקדוש ברוך הוא ועל כן כל בית כנסת שאין בו חלונות אינו מקום להתפלל בו כראוי.</p>
<p>דהא בית הכנסת לתתא לקבל בית הכנסת דלעילא⁵ בית הכנסת דלעילא דאית ביה⁶</p>	<p>שהרי בית הכנסת למטה כנגד בית הכנסת שלמעלה בית הכנסת שלמעלה שיש בו חלונות כמו שאמרנו כך גם</p>

¹ ר"ל במעשה ב"א התלוי באותן חלונות וחרכים, והם אותן דברים שחשיב למעלה, וע"י המצות הנזכרות חיים קב"ה על עלמא (יהל אור).

² ר"ל אותו קול ה' (קלא) עלאה דנפיק משופר, והן חג"ת, שהן אשא ורוחא ומיא כידוע, דנפקין משופר עלאה (יהל אור).

³ הוא בזה ההיכל, שהוא אחר היכל חג"ת, ובכאן כלילין כל היכלי נה"י כמש"ל (יהל אור).

⁴ סוד י"ב גבולי אלכסון כמ"ש באד"ר (דף קלד ע"ב), והם ג"כ סוד ה"ב גבולים דארץ ישראל, כמ"ש בבא בתרא (דף קכב ע"א), והי"ב שערים דירושלים אשר בסוף יחזקאל (מח לא - לג), והי"ב שערים שברקיע אשר דרך שם מתקבלים תפילות כל ישראל כמ"ש בזוהר (ויקהל דף רב רע"א), וכן הי"ב חלונות דבית הכנסת דלעילא אשר עליהם נאמר (שיה"ש ב ט) משגיח מן החלונות, וכמ"ש בפ' פקודי (דף רנא ע"א). ושרשם הוא הי"ב אותיות דמילוי אדני, והי"ב אותיות דג' היות, דמלך מלך ימלוך, שכ"ז הוא הכל מתיקוני המלכות, ר"ל גילויה (הקדו"ש צז ע"ג).

⁵ והוא היכלות דמלכות, והוא בהיכל הזה (יהל אור).

⁶ נט ע"ב (הערת הזהר).

<p>חלונות כמה דאמרן הכי נמי לתתא לעילא כנסת הגדולה¹ אית ביה תריסר חלונות עלאינ² הכי נמי להאי בית הכנסת תתאה וכלא קיימאן דא לקבל דא בגין דעלמין קיימין אלין כגוונא דאלין וקודשא בריך הוא סליק יקריה בכלא ועל דא ביום רעה ימלטהו יהו"ה³ כד שלמא ההיא סטרא בישא ימלטהו יהו"ה</p>	<p>למטה למעלה כנסת הגדולה יש בה שנים עשר חלונות כך גם לבית הכנסת התחתון והכל עומדים זה כנגד זה משום שהעולמות עומדים אלו בגון של אלו וכבוד הקדוש ברוך הוא עולה בכל ועל כן ביום רעה ימלטהו ה' כששולט אותו הצד הרע ימלטהו ה'.</p>
<p>כגוונא דא האי ממנא יהירא"ל קיימא על כל אינון דחייסי על מסכני כמה דאת אמר אשרי משכיל אל דל⁴ ובגין דא כלא קיימא בהיכלא דא⁵ והיכלא דא אתכליל בהיכלא אחרא רביעאה⁶ דתמן הוא גזרין ודינין לכלא זכאה חולקיה מאן דידע גנוי דמאריה ליהדא ליה⁷ ולקדשא שמיה דמאריה תדירא למזכי ליה בעלמא דין ובעלמא דאתי</p>	<p>כמו כן הממונה הזה יהירא"ל עומד על כל אותם שחסים על עניים כמו שנאמר אשרי משכיל אל דל ובשביל זה הכל עומד בהיכל הזה וההיכל הזה נכלל בהיכל אחר רביעי ששם הם הגזרות והדינים לכל אשרי חלקו של מי שיודע את גנוי רבונו ליחדו ולקדש את שם רבונו תמיד לזכותו בעולם הזה ובעולם הבא.</p>
<p>היכלא רביעאה⁸ היכלא דא די קודשא בריך הוא אשתמודע שולטניה בארעא בגיניה⁹ ודא איהו היכלא דקיימא למטר¹⁰ ארחוי דאורייתא דא היכלא אקרי היכלא דביה אתדנו כל דינין דעלמא וכל זכייין וכל חוביין וכל עונשיין וכל אגר טב לאינון דנטרי פקודי אורייתא</p>	<p>ההיכל הרביעי ההיכל הזה שהקדוש ברוך הוא נודע שלטונו בארץ בגללו וזהו ההיכל שעומד לשמר את דרכי התורה זה נקרא היכל הזכות שבו נדונים כל דיני העולם וכל הזכויות וכל החטאים וכל הענשים וכל שכר טוב לאותם ששומרים את מצוות התורה.</p>
<p>היכל דא דזכות משניא מכל שאר היכלין והאי היכלא כלילין ביה ארבע היכלין משניין דא מן דא</p>	<p>היכל הזכות הזה משנה מכל שאר ההיכלות וההיכל הזה כלולים בו ארבעה</p>

¹ בבינה שנק' כ"י, כמ"ש פ' יתרו (פה ע"א), ויש בה ג"כ חלונות לאשגחא, כמ"ש בתוספתא פ' יתרו דף ס"ח ע"ב האי היכלא איהו פקוחו דעינין דלא ניים תדיר איהו אשגח. והן י"ב חלונות, כמ"ש פ' ויחי (רמא ע"א) ובסתרי אותיות ה' ע"ג (ב ע"א) האי ה"א איהי תריסר כו'. הני תריסר אינון תריסר תחומין, ואינון לד' סטרי עלמא, תלת תלת לכל סטר. והן ה"ב שערי ירושלים, שלשה לכל צד, ל"ב שבטים. והן י"ג מכילן דרחמי, בחד דרגא דקיימא עלייהו, כמ"ש שם. ובהן משגיח הקב"ה על העולם (יהל אור).
² ע"י לעיל רב ע"א (לש"ו).
³ חוזר למעלה על אינון דמסתכלי על מרע כנ"ל (יהל אור).
⁴ ר"ל שאין מקרא יוצא מידי פשוטו, דל ממש, והוא קיימא עלייהו, שעירי"ה קיימא על אינון דמנחמי למסכנא או דצערי לבייהו עלייהו, אע"ג דלא יכלי למיהב ל'. וכאן קיימא על מאן דיהיב לון (יהל אור).
⁵ ר"ל לפי שפתקי דינין יוצאים כאן מהיכלא דלעילא, לכן עומדים כאן אותן שמצילין מההוא רעה דשלטא על עלמא (יהל אור).
⁶ והוא נגד היכלא תליתאה דנפקי תמן כל הדינין ושליטו דס"א לאבדא עלמא, ונוטלין מהיכלא רביעאה. וז"ש ובג"ד כו' והיכלא דא אתכליל כו' דתמן הוא גזרין כו' (יהל אור).
⁷ וזהו ללמוד ע"מ לעשות, וזהו המעשה שאמרו (אבות סוף פ"ג) כל שמעשיו מרובין מחכמתו כו'. וע"ז אמרו (אבות סוף פ"א) לא הלמוד עיקר אלא המעשה. [ובפ"ב (מג ע"א טו ע"ד) ת"ח כל הני היכלין כו'. עמש"ש] (יהל אור).
⁸ היכל הזכות גבורה (הערת הזהר).
⁹ כמ"ש ועשיתי בם שפטים גדולים וידעו כי אני ה', ונשפטתי אתו כו' והתגדלתי והתקדשתי ונודעתי לעיני גוים רבים וידעו כי אני ה' (יחזקאל לח כא-כב), בזאת תדע כי אני ה' (שמות ז יז), ואכבדה בפרעה ובכל חילו וידעו מצרים כי אני ה' (שמות יד ד). וכמ"ש (נחמיה ט י) ותתן אתות ומופתים כו' ותעש לך שם כהיום הזה (יהל אור).
¹⁰ כמ"ש (ישעי' כו ט) כאשר משפטיך לארץ צדק למדו יושבי תבל. וכמ"ש (רע"מ דלקמן) על וראיתם אותו וזכרתם את כל מצות ה' ועשיתם אותם. ועיין ברע"מ פ' שלח לך דף קע"ה ע"א ע"ש כל המאמר. וכאן הוא סוד הכסא כמ"ש"ל. וכמ"ש (ר"ה כט ע"א) וכי נחש ממית או מחיה אלא בזמן שישראל מסתכלין כלפי מעלה ומשעבדין את לבם לאביהם שבשמים כו', וכנ"ל במאמר הנ"ל שגורם אותם להשתעבד לקב"ה (יהל אור).

<p>וכלהו חד היכלא בהיכלא דא אית רוחא חדא דאקרי זכו"ת אל והיכלא דא אקרי על שמיה זכות והאי איהו אל 1 והכא אתדני כל דינין דעלמא והאי איהו רוא דכתיב (תהלים ז יב) ואל זועם בכל יום</p>	<p>היכלות משנים זה מזה וכולם היכל אחד בהיכל הזה יש רוח אחת שנקראת זכות אל והיכל הזה נקרא על שמו זכות וזהו אל וכאן נדונים כל דיני העולם וזהו סוד הכתוב (תהלים ז) ואל זעם בכל יום.</p>
<p>ארבע היכלין ארבעקעו אלין דאינון בהיכלא דא דא לנו מן דא כלהו כלילין דא בדא וכלהו חד היכלא 2 ואקרי זכותא ארבע היכלין אלין אית להו פתחין 3 חד ממנא עלאה דקיימא לבר לפתחא קדמאה 4 דהיכלא דא סנסני"ה שמיה ועל שמא דא אית ממנא אחרא לסטרא אחרא דשמאלא דנטל דינין בההוא היכלא דיליה לאתערא למעבד בעלמא ובנין דנטיל מניה אקרי על שמיה סנסניה ואיהו שליט 5 על ההוא אסכר"א דרביי</p>	<p>ארבעה היכלות ארבעה אלו שהם בהיכל הזה זה לפנים מזה כולם כלולים זה בזה וכולם היכל אחד ונקרא זכות ארבעה ההיכלות הללו יש להם פתחים ממנה אחד עליון שעומד מחוץ לפתח הראשון של ההיכל הזה סנסני"ה שמו ועל השם הזה יש ממנה אחד לצד האחר של השמאל שנוטל דינים באותו ההיכל שלו לעורר ולעשות בעולם ומשום שנוטל ממנו נקרא על שמו סנסני"ה והוא שולט על אותו אסכר"א של תינוקות.</p>
<p>והאי ממנא עלאה 6 סנסני"ה כד נטיל דינא אכריו לאינון ממנן דקיימין על תריסר פתחין 7 ואינון כרוזין דמכרוי כל אינון דינין דאתדנו מהיכלא דזכותא דא</p>	<p>והממנה העליון הזה סנסני"ה כשנוטל דין מכריז לאותם הממנים שעומדים על שנים עשר הפתחים ואותם הכרוזים שמכריזים על כל אותם הדינים שנדונו מהיכל הזכות הזה.</p>
<p>רוחא דא דנטיל כלא דאקרי זכו"ת אל דקאמרן כלא כליל ביה 8 מניה נפקו שבעין נהורין נציצין וכלהו בעגולא קיימי בנין לאחזאה דא בדא דלא אתכסי דא מן דא כל זכייין וכל עונשיין וכל דינין קמי כלהו נהורין אלין קיימיין 9</p>	<p>רוח זו שנוטלת הכל שנקראת זכות א"ל שאמרנו הכל כלול בה ממנה יוצאים שבעים אורות נוצצים וכולם עומדים בעגול כדי להראות זה בזה שלא מכסים זה מזה כל הזכויות וכל הענשים וכל הדינים לפני כל האורות האלו עומדים.</p>
<p>מנייהו נפקי תרין נהורין דקיימי קמייהו תדיר ואלין שבעין נהורין ותרין נהורין דקיימי קמייהו אינון לנו באמצעיתא 10 דהיכלא ועל רוא דהיכלא</p>	<p>מהם יוצאים שני אורות שעומדים לפנייהם תמיד ושבעים האורות הללו ושני אורות שעומדים לפנייהם הם לתוך</p>

1 כמש"ו דכתיב כו'. וכמ"ש בא"ר דף קל"ב ע"א מהו אל תקיף יכול כו' הה"ד כו' אל גבור אל דהוא גבור כו'. וכן נגדו בסט"א אמר לקמן דף רס"ה בהאי היכלא אתחזי חד רוחא שליט תקיפא דאיהו על כלהו, ודא אקרי אוף הכי אל כגוונא דאחרא דבסט"ר קדושה, האי איהו אל נכר (יהל אור).

2 לפי שכלולין זה בזה, והן כולן אחד במנין כנ"ל (יהל אור).

3 ר"ל שיש פתח לכל א' וא' (יהל אור).

4 ר"ל חוץ לפתח הראשון מד' פתחים דחשיב לקמן, שהן ארבע פתחים הנ"ל, בכל היכל פתח א', ופתח הראשון שהוא להיכל הראשון מבחוץ, והוא היכלא קדמאה לד' היכלין שכלולין כאן, ומבחוץ לפתח הזה הממונה הזה. ועל שמו הוא ג"כ בהיכל של ס"א (יהל אור).

5 ר"ל הממונה שהוא בס"א (יהל אור).

6 ר"ל שבכאן בהיכל הקדושה (יהל אור).

7 שיי"ב פתחים בהיכל הזה, כמ"ש בפ"ב "תרין עשר פתחין אינון להיכלא דא בכל פתחא ופתחא כל אינון סרכין וממנן דאינון מכרזי לאודע' לתתא כל אינון דינין דזמינין כו'. וז"ש ואינון כרוזין דמכרזי כל אינון כו'". ר"ל שאלו ה"ב ממנן הן המכריזין כל אינון כו'. וי"ב פתחין הן תחת הד' פתחין הנ"ל, והן עלאין על אלו. וז"ש למעלה "דקיימא לפתחא קדמאה עלאה". ר"ל פתח הראשון מד' פתחין עלאין (יהל אור).

8 כל שבהיכל הזה כנ"ל (יהל אור).

9 ר"ל לפני כלהו הע'. מינייהו כו' תדיר. והן השני סופרים הנ"ל (בפ' בראשית) (יהל אור).

10 ר"ל כל אלו הע"ב נהורין (יהל אור).

<p>דא כתיב (שיר ז ג) שררך אגן הסהר1 אל יחסר המזג</p>	<p>אמצע ההיכל ועל סוד ההיכל הזה כתוב (שיר השירים ז) שררך אגן הסהר אל יחסר המזג.</p>
<p>לקבל אינון נפקי שבעין ותרין נהורין אחרנין מסטרא דימינא ושבעין ותרין נהורין אחרנין מסטרא דשמאלא ואלין קדמאי אינון פנימאי לנו באמצעייתא דהיכלא לקמי נהורין אלין עאלין כל זכוון2 וכל חובין לאתדכאה כל עובדין דעלמא מאלין פנימאי נפקי3 אשתכחו כל נהורין דנפקי מרוחא דא4 עלאה מאתן ושית סרי נהורין וכלהו כלילין ברוחא דא</p>	<p>כנגד אלו יוצאים שבעים ושנים אורות אחרים מצד הימין ושבעים ושנים אורות אחרים מצד השמאל ואלו הראשונים הם פנימיים לפנים באמצע ההיכל לפני האורות הללו נכנסים כל הזכויות והחובות להטהר כל המעשים של העולם יוצאים מהפנימיים הללו נמצאו שכל האורות שיוצאים מהרוח העליונה הזו מאתים וששה עשר אורות וכולם כלולים ברוח הזו.</p>
<p>אינון תרי נהורין דקיימי קמי אינון שבעין5 אינון סהדי סהדותא תדיר וכתבי פתקי דינא דיכו או דחובא אלין שבעין אינון גזרין גזרי ודיינין דינין וכל דינין דעלמא הן לטב הן לביש הכא איהו רוחא דא דאיהו זכוות אל כדקאמרן ביה רשימין תלת אתוון דמדבקן ביה מלעילא6 דאינון יהו והא אוקימנא דכר אלין אתוון מתדבקאן בהאי אתר</p>	<p>אותם שני האורות שעומדים לפני אותם השבעים הם מעידים עדות תמיד וכותבים פתקי דין של זכות או של חובה אלו השבעים הם גוזרים גזרות ודנים דינים וכל דיני העולם הן לטוב הן לרע הם כאן הרוח הזו שהיא זכות א"ל כמו שאמרנו בה רשומות שלש אותיות שנדבקות בה מלמעלה שהן יהו והרי בארנו שכאשר האותיות הללו נדבקות במקום הזה של</p>
<p>רנא/ב</p>	
<p>דאתדבקותא7 דדכורא בנוקבא כדין אתרשימו בהאי רוחא אינון אתוון והכא אמר8 דוד (תהלים צב) ואלהי לצור מחסי רזא דרוחא דא דאקרי א"ל ורזא דאינון אתוון</p>	<p>התדבקות הזכר בנקבה אז נרשמות ברוח הזו אותן האותיות וכאן אמר דוד (תהלים צב) ואלהי לצור מחסי סוד הרוח הזו שנקראת א"ל וסוד אותן האותיות שרשומות בה שנקראות יהו</p>

¹ כמ"ש בגמ' (סנהדרין לז.) על הסנהדרין אגן הסהר, שעומדין בעגולא, אל יחסר המזג, שאם נצטרך א' מהם לצאת כו'. והענין כאן כמ"ש (מתני' נדה יט. וע' שבת עז. ובתוס' שם וש"מ) שני חלקים מים וא' יין, והן ג"פ כמש"ו. לקבל אינון שבעין ותרין נהורין כו'. ושבעין כו'. והן ג"פ ע"ב, נגד ג' גוונין אמ"ש, שהן אותיות יהו הנ"ל, כמ"ש בס"י פ"א מ"ג בירר שלשה אותיות מן הפשוטות בסוד שלש אמות אמ"ש וקבעם בשמו הגדול כו', שהן יהו. והן ג' גוונין דע"ב כמ"ש בתז"ח (ד ע"א). והן ב"פ רחמים, מים ואויר, וא' דין, אש, שהוא צד שמאל והן ב' חלקים כו'. וזהו המזג. ואמר אל יחסר, ר"ל לעולם, אפילו שאין עלמא בתיקונא, שלכן (הקשת) נראה בג' הגווגים אמ"ש, סימני אבות, וזהו אל יחסר לעולם, ומכ"ש אם הדור טוב, שהמזג יותר ויותר (יהל אור).

² ר"ל ואלו ע"ב הקודמים שאמר לעיל, מני' נפקי שבעין כו', והן פנימאי לאלו, ב"פ ע"ב. לפני אלו הפנימים הקודמים עולין כל זכות, לפי שהמשפט נאמר בצדק תשפוט כו', שלא להכריע ימין ושמאל, ולכן עולין לפני האמצעים שהן מוכרעין כידוע (יהל אור).

³ ר"ל כל הנגזר על העולם, הכל יוצא מאלו ע"ב פנימים. וז"ש שמשפט הוא רחמים, קו האמצעי, וידוע שהמשפט יוצא מגבורה, והוא בקו האמצעי של גבורה (יהל אור).

⁴ והוא בסוד שם ע"ב מג' אותיות, ג"פ ע"ב, ובחסד הוא בכלל, ובגבורה בפרט, שהן ר"ו כידוע, בסוד כלל ופרט. וכן הוא מנין חס"ד גב"ורה (יהל אור).

⁵ הן קדמאי הנ"ל. וכן מ"ש אלין שבעין אינון כו' (יהל אור).

⁶ ר"ל מדכורא כנ"ל (בפ' בראשית) (יהל אור).

⁷ והוא מ"ש בפ"ב באמצעייתא דהיכלא דא הוא אתר מתקנא לקבלא רוחא דלעילא כו' (יהל אור).

⁸ ר"ל אל יהו, הוא ואלהי. והן רזא דאתדבקות זו"נ, שברזא דנוק' נק' אל, שהוא שם הרוחא. וז"ש לצור, שהוא גבורה כנ"ל (יהל אור).

<p>דרשימין ביה דאקרון יהיו אלין תלת סטרין דנהורין דקאמרן¹</p>	<p>אלו שלשת הצדדים של האורות שאמרנו.</p>
<p>אינון תלת בתי דינין דמתפלגי בדינין אחרנין במילי דעלמא בעותרא במסכנו במרעין בשלימו דאינון ארבע היכלין דאינון מתקנן לכל אינון אחרנין² תרין היכלין לאלין תרי סטרי נהורין אחרנין וחד היכלא לכל אינון מארי דעינין דעבדי חושבנא מכל עובדין דעלמא וחד היכלא לספרין אחרנין די תחות אלין קדמאי פנימאי אלין ארבע היכלין כלילין בהיכלא דא דאקרי על שמא דהאי רוחא זכותא כדקאמרן בכל פתחא ופתחא דאלין היכלין אית ממנא חד</p>	<p>אותם שלשת בתי הדין שנחלקים בדינים אחרים בדברי העולם בעשר בעני במחלות בשלמות שהם ארבעה היכלות שמתקנים לכל אותם האחרים שני היכלות לאלה שני הצדדים של אורות אחרים והיכל אחד לכל אותם בעלי העינים שעושים חשבון מכל המעשים של העולם והיכל אחד לסופרים אחרים שתחת אלו הראשונים הפנימיים ארבעת ההיכלות הללו כלולים בהיכל הזה שנקרא על שם אותה הרוח של זכות כפי שאמרנו.</p>
<p>בפתחא קדמאה³ אית ממנא חדא דשמיה אקרי גזריא"ל (לפתחא קדמאה דשמיה דכלא סנסני"ה דמניה נטיל) האי ממנא אחראקעו ההוא ממנא איהו לגלאה דינין דאתדנו ואתגזרו לההוא ממנא קדמאהקע דשמיה סנסני"ה דמניה נטיל האי ממנא אחרא דקיימא על היכלא דסטרא אחרא⁴ וקיימא על אסכרה דרביי כדקאמרן</p>	<p>בכל פתח ופתח של ההיכלות הללו יש ממנה אחד בפתח הראשון יש ממנה אחד ששמו נקרא גזריא"ל (לפתח הראשון ששם הכל סנסני"ה שממנו לוקח) אותו הממונה האחר אותו ממנה לגלות דינים שנדונו ונגזרו לאותו הממונה הראשון ששמו סנסני"ה שממנו נוטל הממונה האחר הזה שעומד על ההיכל של הצד האחר ועומד על האסכרה של תינוקות כפי שאמרנו.</p>
<p>והאי ממנא גזריא"ל נטיל מלה דבי דינא פנימאה דכלא אתגזר תמן וכדין אודיע מלה להאי ממנא דלבר וכל אינון כרוזא מכרוזי⁵ ואמרי בכל רקיעין כך וכך אתגזר מבי מלכא עד דנטלי ההיא מלה בהיכלא דלתתא ומתמן נפקי ומכרוזי מלה עד דאשתמע בכלהו רקיעין תתאין ונחתו ואודעי מלה לכלהו דלתתא</p>	<p>והממנה הזה גזריא"ל נוטל דבר בית הדין הפנימי שהכל נגזר שם ואז מודיע את הדבר לממנה הזה שבחוץ וכל אותם הכרוזים מכריזים ואומרים בכל הרקיעים כך וכך נגזר מבית המלך עד שנוטלים את אותו הדבר בהיכל שלמטה ומשם יוצאים ומכריזים על הדבר עד שזה נשמע בכל הרקיעים התחתונים ויורדים ומודיעים את הדבר לכלם למטה.</p>
<p>ונטלי מלה כלהו תתאין מדרגא לדרגא אפילו צפרי שמיא ועופי דארעא כלהו נטלי מלה ואודעי לה בעלמא עד דנטלי מלה כל אינון גרדיני נימוסין ואחזיין בחלמא לבני נשא ואתיא ההיא מלה לזמן קריב</p>	<p>ונוטלים הדבר כל התחתונים מדרגה לדרגה אפילו ציפורי השמים ועופות הארץ כולם לוקחים את הדבר ומודיעים אותו בעולם עד שנוטלים הדבר כל אותם שומרי החקים ומראים את זה</p>

¹ ר"ל שאמר בפ"ב אפיק תלת אחרנין, דאינון תלת בתי דינין דדינין דינין אחרנין כו' (יהל אור).
² ר"ל אלו הד' היכלין שאמר בפ"ב שעומדין בפנימית ע' קדמאי לגו, ובתלת החיצונים ג' בתי דינים הנ"ל. ואמר כאן שמתקנים ג"כ כל א' לדבר אחר. והוא כמש"ו, שנים לשני פעמים ע"ב, ימינא ושמאלא הנ"ל. וא' לשבעה עיני ה', וא' לשני סופרים הנ"ל. ומה שחשב כאן לא חשיב שם בפ' בראשית. ומ"ש (שם) לא חשיב כאן. ולכן אמר שם חד היכלא דאינון ע' קדמאי לגו, ולא אמר ע"ב, שהן הב' סופרים (יהל אור).
³ והוא בפתח של היכל החיצון מד' היכלין. שלכל א' פתח א' כנ"ל (יהל אור).
⁴ וזה הממונה גזרי"אל עומד בפנים, ומודיע לממונה סנסני"ה העומד בחוץ, והוא מודיע לממונה דסט"א כמש"ו (יהל אור).
⁵ שהן הי"ב ממנן דקיימין על י"ב פתחים כנ"ל. "ואמרי בכלהו רקיעין". הן רקיעין עלאין שבהיכלות (יהל אור).

	<p>בחלום לאנשים ובא אותו הדבר לזמן קרוב.</p>
<p>ולזמנין דההיא מלה דאצטריכא למלכי ארעא דאינון ממנן לאתונא ולדברא עמינ דאודעינן ההיא מלה עד רקיעא דשמשא דלתתא¹ וקיימא תמן עד דאינון ממנן שמשא דאתמנון על שמשא נטלי ההיא מלה ואודעי לה לאינון ממנן עלאינן די בסטרא אחרא ואינון מודעינן ההיא מלה למלכי ארעא דאינון בסטרא דלהון</p>	<p>ולפעמים אותו דבר שצריך למלכי הארץ שהם ממונים לזון ולהנהיג עמים שמודיעים את אותו הדבר עד הרקיע של השמש שלמטה ועומד שם עד שאותם ממונים של השמש שנתמנו על השמש לוקחים את אותו הדבר ומודיעים אותו לאותם הממנים העליונים של הצד האחר והם מודיעים את הדבר למלכי הארץ שהם בצד שלהם.</p>
<p>וכד הוו נביאים בהו בישראל הוו נטלין נבואה דלהון מתרינן עמודין עלאינן דאורייתא סמיך עלייהו² לבתר דאסתלקו נביאים מעלמא ואתו מארי דמראה ומארי דחלמא נטלי מלה מאתריה³ כדקאמרן וכד מלכי הוו בנייהו דישראל ונביאים אסתלקו ומארי דחלמא ומראה לא אשתכחו אודעינן מלה לאינון מלכין מהאי פתחא כדקאמרן⁴</p>	<p>וכשהיו נביאים בהם בישראל היו נוטלים נבואתם משני עמודים עליונים שהתורה סמוכה עליהם אחר שהסתלקו נביאים מהעולם ובאו בעלי המראה ובעלי החלום הם נוטלים הדבר ממקומו כפי שאמרנו וכשהיו בין ישראל מלכים והסתלקו הנביאים ולא נמצאו בעלי מראה ובעלי חלום מודיעים את הדבר לאותם מלכים מהפתח הזה שאמרנו.</p>
<p>ואי תימא היך⁵ נטיל מלה מהאי אתר תא חזי כל דרגא ודרגא וכל פתחא ופתחא כלהו אית לון לבר ממנן ידיען דאתמנון (בסטרא דלהון) בכל אינון רקיעין עד דנחתי לתתא ברקיעין תתאין ואודעינן מלה לאינון דאצטריך בגין דהא מאלין היכלין דאינון סטרא דקדושה ורזא דמהימנותא אתפרשו דרגין לתתא כלהו ברזא דמהימנותא ונחתו דרגין על דרגין עד דפרחינן מהאי עלמא ואתמנון ביה</p>	<p>ואם תאמר איך נוטל הדבר מהמקום הזה בא וראה כל דרגה ודרגה וכל פתח ופתח לכלם יש בחוץ ממונים ידועים שהתמנו (בצד שלהם) בכל אותם הרקיעים עד שיורדים למטה לרקיעים התחתונים ומודיעים את הדבר לאותם שצריך משום שהרי מהיכלות הללו שהם צד הקדושה וסוד האמונה נפרדות דרגות למטה כולן בסוד האמונה ויורדות מדרגות על מדרגות עד שפורחות מן העולם הזה והתמנו בו.</p>
<p>מנהון לנטרא בני נשא מסטרא אחרא ומנזיקי עלמא ובאינון ארחי דקא אזלי ומנהון לסייעא לבני נשא כד אתאן לאתדכאה ומנהון למעבד אתין ונסין בעלמא ומנהון דקיימי לאשגחא בעובדין דבני נשא למסדה סהדותא וכן (בגוונא דא) מתפרשינן כמה דרגין לסטרייהו וכלהו ברזא דמהימנותא עלאה בקדושה עלאה</p>	<p>מהם לשמר בני אדם מן הצד האחר ומנזקי העולם ובאותם הדרכים שבהם הם הולכים ומהם כדי לסייע לבני אדם כשבאים להטהר ומהם לעשות אותות ונסים בעולם ומהם שעומדים כדי להשגיח על מעשי בני האדם להעיד עדות וכן (בצורה זו) נפרדות כמה דרגות לצדיהם וכולם בסוד האמונה העליונה</p>

¹ הוא רקיע השמים של זה העולם (יהל אור).

² ר"ל מנו"ה שבאצילות, שת"ת שנקרא אורייתא, סמיך עלייהו, כמ"ש לקמן דף רנ"ז ע"ב נביאין דאינון סטרינן עלאינן תרינן ירכין דסמכי לאורייתא קדישא כו' ע"ש (יהל אור).

³ שהן מבריאה כמש"ל בהיכל ב'. וז"ש כדקאמרן (יהל אור).

⁴ ר"ל בהיכל הג'. וז"ש כדקאמרן, כמש"ל עד דנטלי מלה בהיכלא דלתתא כו'. והוא היכל שלמטה מזה ההיכל הד' (יהל אור).

⁵ ר"ל היאך מגיעין ליטול משם, שהא שם הוא דרגא דנבואה. והשיב שאין נוטלין משם רק מדרגין דלבר, שהן נגד זה ההיכל, שם הוא זה נגד זה. וכמו שבהיכל נוטלין המראה מהיכל הג', כן בכל העולמות, בין בקדושה בין בס"א, נוטלין הם מדרגא תליתאה, וכן מלכי א"ה ושאר ב"נ (יהל אור).

<p>כגוונא דא בסטרא אחרא סטרא מסאבא מתפרשין דרגין מאינן היכלין לתתא כלהו דרגין לאבאשא ולאסטאה עלמא מנהון קיימי לאסטאה בני נשא מארה טב לארה בישא ומנהון קיימי לסאבא בני</p>	<p>בקדשה עליונה. כמו כן בצד האחר צד הטמאה נפרדות דרגות מאותם ההיכלות למטה כולם דרגות להרע ולהסטות את העולם מהם עומדים להסית בני</p>
<p>רנב/א</p>	
<p>נשא לאינן דאתו לאסתאבא כמה דתנינן אתא בר נש לאסתאבא מסאבין ליה בהאי עלמא ומסאבין ליה בההוא עלמא ואינן אקרו צואה רותחת כמה דאת אמר (ישעיה ל כב) צא תאמר לו ואינן דרגין דקיימן לסאבא יתיר1 ובגין כך אלין תדיר לקבל אלין וכלא איהו בדרגין ידיעאן כדקא הזי</p>	<p>אדם מדרך טובה לדרך רעה ומהם קיימים לטמא בני אדם לאותם שבאו להטמא כמו ששנינו בא אדם להטמא מטמאים אותו בעולם הזה ומטמאים אותו באותו עולם והם נקראו צואה רותחת כמו שנאמר צא תאמר לו ואותן דרגות שעומדות לטמא יותר ולכן אלה תמיד כנגד אלה והכל הוא בדרגות ידועות כראוי.</p>
<p>פתחא תנינא בהאי פתחא אית ממנא דהריא"ל שמיה ואיהו לסטר ימינא והאי איהו ממנא לאעלא כל זכותין דזכו בהו בני נשא בגין דיתרן בר נש לטב עלייהו כד אתרן לטב2 ואינן זכין קיימן סגיאן על חובי בני נשא כדין האי ממנא פקיד על אנרא וחולקא דאינן זכין ואגרן לטב</p>	<p>הפתח השני בפתח הזה יש ממנה ששמו דהריא"ל והוא לצד ימין וזהו ממנה להכניס את כל הזכויות שזכו בהם בני אדם כדי שידון אדם עליהם לטוב כשנדון לטוב ואותן זכויות קימות רבות על חטאי בני אדם ואז הממונה הזה מצוה על שכר והחלק של אותן הזכויות והשכר לטוב.</p>
<p>ואפיך ההוא דינא ומני ליה לההוא ממנא דאקרי פדיא"ל3 די בהיכלא תליתאה וכדין אמר ליה4 (איוב לג כד) פדעהו מרדת שחת בגין דכד בר נש קאים בני מרעיה ואתפס בתפיסו דמלכא כדין אתרן בר נש וכל זכו וכל חובא דעבד בהאי עלמא כלא עאל בהאי היכלא לאתדנא</p>	<p>ומוציא את אותו הדין וממנה את אותו ממנה שנקרא פדיא"ל שבהיכל השלישי ואז אומר לו פדעהו מרדת שחת משום שכשאדם עומד בבית חליו ונתפס בתפיסת המלך אז נדון האדם וכל זכות וכל חטא שעשה אדם בעולם הזה הכל נכנס בהיכל הזה להיות נדון.</p>
<p>וכד אתרן לטב בהאי פתחא נפיך דיניה לטב לימינא דהאי ממנא דהריא"ל דקיימא ביה ואודעין דיניה לטב עד דאשתזיב ונחתא ההוא דינא בכל אינן ממנן דרגין דאשתמודעו לטב לתתא כלהו דרגין על דרגין וכלא בין לטב בין לביש מבי מלכא אתרן ההוא בר נש</p>	<p>וכשנדון לטוב בפתח הזה יוצא דינו לטוב לימין הממונה הזה דהריא"ל שעומד בו ומודיעים את דינו לטוב עד שנצול ויורד אותו הדין לכל אותם הממנים הדרגות שנודעות לטוב למטה כולן דרגות על דרגות והכל בין לטוב בין לרע מבית המלך נדון אותו אדם.</p>
<p>פתחא תליתאה בהאי פתחא אית ממנא חד גדיא"ל שמיה ואיהו לסטר שמאלא והאי איהו ממנא לאעלא (ס"א לאתקלא) כל חובין וכל בישין דבר נש אסטי אבתרייהו בהאי עלמא ונחת לון גו</p>	<p>הפתח השלישי בפתח הזה יש ממנה אחד ששמו גדיא"ל והוא לצד שמאל וזהו הממונה להכניס (לשקל) את כל החטאים וכל הרעות שאדם סטה אחריהם בעולם הזה ומוריד אותם לתוך</p>

1 ר"ל אותן הנק' צואה רותחת, וכמ"ש לקמן דף רס"ה ע"ב ע"ש (יהל אור).
 2 ר"ל למעלה אמר שממונה לעאלא בפתח זה כל זכות של אדם לפני הב"ד, וכאן אומר שממונה להוציא הפס"ד שאתדן לטב (יהל אור).
 3 והוא בהיכל השלישי בפתח מערב שממונה על הרפואה (יהל אור).
 4 ר"ל שאומר לממונה פדיאל פדעהו כו' (יהל אור).

<p>מתקלא לאתקלא באינן זכיינ דעאלו בידא דהווא 1 ממנא אחרא דקאמרן</p>	<p>משקל להשקל עם אותן זכויות שנכנסו ביד אותו הממונה האחר שאמרנו.</p>
<p>וההוא מתקלא קיימא גו פתחא רביעאה ותמן אתקלו זכיינ וחובין כחדא מאן דנצח מנייהו הכי אית ליה ממנן בההוא סטרא אי נצחן זכיינ כמה ממנן אית בסטרא דימינא ונטלי ההוא דינא ומעברין בישינ ומרעין מההוא בר נש עד דאשתויב אי נצחן חובין כמה ממנן אית ליה בההוא סטרא דשמאלא עד דנטלי מלה ההוא סטרא אחרא וכל אינן גרדיני נימוסין עד דאתרע מזליה וכדין נחתא ההוא סטרא אחרא ונטיל נשמתא זכאה חולקהון דצדיקיא בעלמא דין ובעלמא דאתי</p>	<p>ואותו המשקל עומד בתוך הפתח הרביעי ושם נשקלים זכויות וחובות כאחד מי שנצח מהם כך יש לו ממונים באותו הצד אם הזכויות נצחו כמה ממונים יש בצד ימין שנוטלים אותו הדין ומעבירים את הרעות והמחלות מאותו אדם עד שנצול אם החטאים נצחו כמה ממונים יש לו באותו צד שמאל עד שלוקחים הדבר אותו הצד האחר וכל אותם שומרי החקים עד שהורע מזלו ואז יורד אותו הצד האחר ונוטל את הנשמה אשרי חלקם של הצדיקים בעולם הזה ובעולם הבא.</p>
<p>פתחא רביעאה בהאי פתחא קיימא חד ממנא ואזני"ה (ס"א מאזני"ה) שמיה והאי איהו מתקלא דנטלא (ס"א דתקיל) זכיינ וחובין וביה אתקלו בלהו כחדא ודא אקרי 2 מאזני צדק כדכתיב (ויקרא יט לו) מאזני צדק בהאי אתקלו בלהו לאתדנא</p>	<p>הפתח הרביעי בפתח הזה עומד ממנה אחד ששמו ואזני"ה (מאזני"ה) וזהו משקל שנוטל (ששוקל) זכויות וחובות ובו נשקלים כולם כאחד וזה נקרא מאזני צדק כמו שכתוב מאזני צדק בזה נשקלים כולם להדון.</p>
<p>תחות האי ממנא אית תרין ממנן חד לימינא וחד לשמאלא חד לימינא הריא"ל שמיה חד לשמאלא גדודיא"ל 3 שמיה וכד אתקלו זכיינ וחובין דא אכרע 4 לסטר ימינא ודא אכרע לסטר שמאלא וכלהו אתכלילו בהאי רוחא דאקרי זכו"ת 5 אל</p>	<p>תחת הממונה הזה יש שני ממונים אחד לימין ואחד לשמאל אחד לימין הריא"ל שמו אחד לשמאל גדודיא"ל שמו וכשנשקלים זכויות וחובות זה מכריע לצד ימין וזה מכריע לצד שמאל וכולם נכללו ברוח הזו שנקראת זכו"ת אל.</p>
<p>וכד אתכלילין בלהו ביה אפיק (ס"א חד) חיותא קדישא והאי חיותא מלהטא ואקרי שמיה תומיא"ל האי חיותא איהי חיותא דקיימא לאשגחא בעלמא באינן עיני יהו"ה 6 דאולן ושטאן בעלמא ואינן עיני יהו"ה 7 בלהו נטלו</p>	<p>וכשכלם נכללים בה מוציאה חיה (אחת) קדושה והחיה הזו לוחטת ושמה נקרא תומיא"ל החיה הזו היא חיה שעומדת להשגיח בעולם באותם עיני ה' שהולכים ומשוטטים בעולם ואותם עיני ה' כולם נוטלים השגחה מאותם מעשים</p>

1 ר"ל הממונה דהריאל הנ"ל, נוטל הזכויות בפתח שלו. והאי ממונה גדיאל נוטל החובות בפתח שלו, ושניהם מניחין הזכויות והחובות במתקלא שעומד בפתח הרביעי, ושם אתקלו שפתח דשם ממונה על המתקלא, וכאן אינן רק להעלות זכוון וחובין. ופתח הב' הוא לימינא לדרום. ופתח הג' הוא לשמאלא לצפון. ופתח הראשון הוא במזרח, והוא שער האיתון, שמשם מוציאים הפס"ד. ופתח הד' במערב. וז"ש מאזני צדק, דצדק הוא במערב כידוע (יהל אור).

2 רנה ע"א (הערת הזהר).

3 והן דוגמת הממונים הנ"ל, שעומלין בפתחים בימין ושמאל, רק בתוספת וחסרון אות, שכל נהורא דנפיק מן נהורא, הוא בחסרון או תוספת, כמ"ש בברית מנוחה. וכאן תראה סוד הכלילות והתחלפות, ימינא בשמאלא ושמאלא בימינא כידוע (יהל אור).

4 לפי מעשה האדם (יהל אור).

5 ר"ל כל הנ"ל. [ובפ' בראשית (מג ע"ב יז ע"ד) סלקא האי רוחא וכליל כל אינן דלתתא ואפיק כו'. עמש"ש] (יהל אור).

6 עי' ח"ג רצג ע"ב (לש"ו)

7 ר"ל אותן עיני ה' שאמור בפסוק קיימין כאן (יהל אור).

<p>אשגחותא מאינן עובדין טבין דאתעבידו בטמירו ולאשגחא באינן עובדין דאינן בשלימו דלבא 1 ואף על גב דלא אתעבידו כדקא יאות</p>	<p>טובים שנעשו בסתר ולהשגיח באותם מעשים שהם בשלמות הלב ואף על גב שלא נעשו כראוי.</p>
<p>האי חיותא איהי קיימא באשגחותא דצלותין בנין דאינן שאלתין דשאלי בני נשא בצלותהון כלהו קיימי בידא דהאי חיותא 2 ואנח להו בהאי היכלא וקיימין אינן שאלתין בהאי היכלא עד ארבעין יומין לאשגחא בהו</p>	<p>החיה הזו עומדת בהשגחת התפללות משום שאותן בקשות שמבקשים אנשים בתפלותיהן כולן עומדות בידי החיה הזאת ומניחה אותן בהיכל הזה ואותן הבקשות עומדות בהיכל הזה עד ארבעים יום להשגיח בהן.</p>
<p>דהא (לסוף ארבעין יומין) בכל ארבעין וארבעין נפק האי חיותא ונטיל לכל אינן שאלתין ואנח לון קמייהו דאינן שבעין ותרין נהורין ודיינין לון וכדין האי רוחאקעט דאקרי זכ"ת אל</p>	<p>שהרי (בסוף ארבעים יום) בכל ארבעים וארבעים יוצאת החיה הזו ולוקחת את כל אותן הבקשות ומניחה אותן לפני אותם שבעים ושנים אורות ודנים אותן ואז הרוח הזו שנקראת זכותא"ל</p>
<p>רנב/ב</p>	
<p>מעיינ בהו אי זכי אי לא זכי אי זכי נפקא האי צלותא ומתגלגלא האי שאלתא ונפקאן עמה תריסר ממנן 3 וכל חד וחד תבעין מעם ההוא רוחא קיומא בהאי שאלתא 4 ואתקיימא בהו</p>	<p>מעינת בהן אם זוכה ואם לא זוכה אם זוכה יוצאת התפלה הזו ומתגלגלת הבקשה הזו ויוצאים עמה שנים עשר ממונים וכל אחד ואחד תובעים מעם אותה הרוח קיום בבקשה הזו ומתקימת בהם.</p>
<p>תחות האי חיותא ארבעה שרפין מלהטאן 5 קפ שרפא"ל ברקיא"ל קרישיא"ל קדומי"ה ואלין ארבעה תחות האי חיותא (קיימין) לארבע סטרי עלמא 6 אלין ארבעה 7 קיימי לארבע סטרי עלמא ואינן ממנן 8 לאשגחא בכל אינן דנטרי יומא דשבתא ומענני שבתא כדקא יאות</p>	<p>תחת החיה הזו ארבעה שרפים לוחטים שרפא"ל ברקיא"ל קרישיא"ל קדומי"ה וארבעה הללו שתחת החיה הזו עומדים לארבעת צדדי העולם אלו הארבעה עומדים לארבעת צדדי העולם והם ממונים להשגיח בכל אותם ששומרים את יום השבת ומענגים את השבת כראוי.</p>
<p>מאלין ארבע כד נטלי נפקי שביבין דאשא ומאלין שביבין אתעבידו שבעין ותרין גלגלין מלהטן באשא מהכא אתעביד נהר דינור 9 אלף</p>	<p>מהארבעה הללו כשנוסעים יוצאים שביבי אש ומהשביבים הללו נעשים שבעים ושנים גלגלים לוחטים באש</p>

¹ שאלו עיני ה' הם ממונין על המחשבה דלבא, בסוד (מגילה כח ע"ב) שורייקי דעינא בלבא תליא. וז"ס מ"ש (אבות פ"ג) דע מה למעלה ממך כו', נגד ג' דברים שחוטאין בהם, מחשבה ודבור ומעשה, ונגד המחשבה אמר עין רואה. ונגד הדבור אמר ואזן שומעת, שהם מארי דאודנין, בסוד עוף השמים יוליך את הקול כו', כמ"ש בתיקונים (ג ע"ב). ונגד המעשה אמר וכל מעשיך בספר נכתבים (יהל אור).

² כמ"ש (ברכות מ"ח ו"מ) חיי בני ומזוני לאו בזכותא תליין אלא כו'. וכמ"ש לקמן ובפ"ב (מג ע"ב), ש"מ ששאר דברים כלהו תליין בזכותא, והוא בהיכל זכות הזה (יהל אור).

³ והן תריסר ממנן שעל ה"ב פתחים, שהן מכריזין, שלכן שואלים את הדבר, שלהן מגיע (יהל אור).

⁴ ור"ל וזהו במאמר קדישין שאלתא. [ובפ"ב (מג ע"ב יז ע"ד) תחות האי חיותא כו'. עמש"ש] (יהל אור).

⁵ ר"ל שכלם מלהט א' כו' (יהל אור).

⁶ ר"ל לד' סטרין של החי' (יהל אור).

⁷ קאי ג"כ על ד' השרפים. ומפרש כאן שעומדין לד' רוחות העולם (יהל אור).

⁸ כמ"ש למטה שכאן עומדין כל שלחנות של שבת (יהל אור).

⁹ מבוא שערין (שער א"א פ' טו) זה לשונו: כי סוד נהר דינור הוא היכל זכות, ונודע הוא כי בכל עולם ועולם יש נהר דינור אחד. והנה הנהר דינור שבכל עולם היא הגבורה שבה, שהוא נור אש גמור, והוא נקרא היכל זכות (דע"ה ח"ב סב ע"ד). ישנם בה חיצוניות ופנימיות, והפנימיות הוא השם ב"ן שבכל עולם, והוא האצילות שבה אור השכינה הקדושה המתלבש בכל עולם, והחיצוניות דספי' הגבורה הוא היכל זכות שבו

<p>אלפין 1 ישמשוניה לההוא נהרא כל אינון דמענני שבתא אלין ארבע ממנן משגחן בכל אינון דמענני שבתא והאי חיותא קיימא עלייהו ונטלי בגינה תחותה²</p>	<p>מכאן נעשה נהר דינור אלף אלפים ישמשו את אותו הנהר כל אותם שמענגים שבת ארבעת הממנים הללו משגיחים בכל אותם שמענגים את השבת והחיה הזו עומדת עליהם ונוסעים בשבילה תחתיה.</p>
<p>בכל יומא 3 ויומא נגיד ההוא נהר דינור ואוקיד לכמה רוחין 4 ולכמה שליטין 5 וכד עייל שבתא כרוזא נפקא ושכיך ההוא נהר דינור וזעפין וזיקין ושביבין אשתככו והאי חיותא אזלא וסלקא על ארבעה אלין שרפים דקאמרן ועאל גו אמצעיתא דהיכלא דא בההוא אתר דאקרי ענג⁶</p>	<p>בכל יום ויום זורם אותו נהר דינור ושורף כמה רוחות וכמה שליטים וכשנכנסת שבת יוצא כרוז ושוכך אותו נהר דינור והסערות והזיקים והשבבים שוככים והחיה הזו הולכת ועולה על ארבעת השרפים הללו שאמרנו ונכנסת</p>

הוא הנהר דינור (דע"ה ח"ב סג ע"א), ע' עוד מענין הנהר דינור בפ' פקודי רמז ע"א רנב ע"ב ופ' מקץ רא ע"א ופ' בראשית מג ע"ב מב סע"א יט ע"א (דע"ה ח"ב עז ע"ב).

¹ נת' באדרת נשא דף קל"ב ע"א בענין ההוא עלמא קדמאה דאיהו אלף אלפים מארי תריסין כו' וע"ש היטב איך הוא מתפשט עד כאן בהיכל הזכות הזה (שער מאמרי רשב"י).

² ר"ל שהשרפים נטלין בגינה של החי' הנ"ל, כמש"ל, דלמעלה, ההוא דקיימא למעלה נטיל דתחותיה, והן נטלין תחותה (יהל אור).

³ ונגדו בארץ הסמבטיון (יהל אור).

⁴ אותן שבהיכל השני. והנשמות שצריכין לבון כמש"ל (יהל אור).

⁵ הן דמעברן אותן בנור דליק, ומעבירין משלטנותן (יהל אור).

⁶ והוא מ"ש בפ' בראשית באמצעיתא דהיכלא דא הוא אתר מתקנא לקבלא רוחא דלעילא בגו רוחא דא כו'. וזהו ענג ושעשוע כידוע. והוא באדם טבור, כמ"ש שורך אגן הסהר. והוא נקודה האמצעית דסיהרא, כמ"ש ברע"מ פ' פנחס (רמח ע"ב) ובז"ח פ' בראשית בסתרי אותיות (ז ע"א) שלכן בבטן אמו הטבור פתוח ואוכל ממה שאמו אוכלת (נדה ל ע"ב). והוא אמצעיתא דעלמא. ומשם יוצא המזון לעולם. ושם הוא שכר טוב הצפון לצדיקים לע"ל, שעליו אמר דוד תערוך לפני שלחן, ששם השלחן כמש"ו. וז"ס השלחן בצפון, והוא נקודה האמצעית, ולכן הי' השלחן באמצע הצפון, שמחצי ההיכל ולכותל, ושם מקבל מעלמא דאתי, סוד נקודה דאמצעיתא, כמ"ש בפ' תצוה דף קפ"ד ע"ב בתרין נקודין אתפרשת סט' דקדושה חד דילה וחד דעלמא דאתי כו'. וזהו צפון בגניזו. וז"ש מה רב טובך אשר צפנת ליראיך, בצפון. והוא פתורא דעלמא דאתי, כמ"ש בסוף תז"ח דף צ ע"א בפתיחו דעינין אתכסי לי' ולא ידיע עד דאזדמן לפתורי' זכאי קשוט למיכל. וזהו הענין שכל ימות החול אסור להמשך אחר התענוגים, ובשבת מצוה גדולה להתענג. והענין כי כל המאכל הכל בצפון, בסוד השלחן, ושם מתעורר הס"א, ולכן הס"א מזדמנת על השלחן, וצריך ליתן לו חלקו במים אחרונים, שהוא חובה בהיכל חובה, שהוא נגד ההיכל זה כנ"ל. ושם בצפון צריך זהירות גדול מן הס"א, כי כל ההתעוררת הס"א בצפון, ושם הוא מדור המזיקים, ושם פרוץ ברוח הרביעית. וז"ש מפני מה נברא העולם בב', שסתום בג' צדדין ופתוח ברביעית כעין אכסדרה, ופתוח לצד צפון, שכל הרוצה לצאת יצא. ר"ל לס"א, ששם מדורם בסוד מצפון תפתח (הרעה). וז"ס גבורים עומדים בפרץ, כי גבורים הם משם, כמ"ש בהתחלת תיקונים (ב ע"ב). וכשהדין מתעורר צריך להתעורר עלמא דאתי, ואז נתמלא כל ההיכל הזה רחמים, והוא בסוד נקודה האמצעית הנ"ל, ואז אין שליטה לס"א, בסוד עלמא דחירו. וכידוע בענין ר"ה, כמש"ש (זוהר תצוה קפד ע"א) פתח ההוא סבא ואמר תקעו בחדש שופר בכס' ליום חגיגו, השתא איהו זמנא לאתער' דינא עלאה תקיפא, וכד איהו אתער, ס"א אתתקף בהדי' כו'. וכד מתערי ישראל לתתא בשופר כו', אתער שופרא אחר' כו' ע"ש. וכ"ה בכ"מ שאתער שמאלא. ולכן צריך על השלחן ד"ת, שהוא מאמא עלאה כידוע, ואם לאו הס"א מתער שם, ונק' קיא צואה, כמ"ש (ישעיה כח ח, אבות פ"ג) כי כל שלחנות מלאו קיא צואה כו', שהוא שלחן דס"א כנ"ל. ובשבת מתער שבת דלעילא, אמא עלאה כידוע, וכל היום הוא שליטתה, ונקודה האמצעית אתער, ושם נסדרו השלחנות, ששם שורה השבת, כי צפון מקבל מאימא, כידוע בסוד באר מים חיים. וכל הענג היא מסט' דאמא, ובזה מבסמין לסט' דצפון, שכל ההיכל ניזון מנקודה ההיא, ושם מקבלת מרוחא דלעילא. וז"ס תוספת נשמה. ולכן מסעודות שבת מתפרנס כל ימות החול. וכל שכר העה"ב להפך מרירא למתקא, כמ"ש בפ"ב דף ד' ע"א, שז"ס יצה"ר שניתן באדם לבסמא אותו, שהוא טוב מאד, שטוב מתחלתו הוא טוב, אבל הנעשה טוב מרע, הוא טוב מאד. וז"ס שאמרו (בראשית רבה פ"ט סי' ז) מאד כו' [זה יצה"ר]. וכמ"ש בפ' תצוה קפ"ז ונהורא עמי' שרא מאן נהורא דא נהורא דאתגליא מתוך חשוכא. וכמ"ש בפ"ב שם מאן מנכון דחשוכא מהפך לנהורא כו'. וזה הנקודה הנ"ל, הוא סוד שבת, בסוד מחללי' מות יומת כידוע. ושם אתרשימו תלת אתוון מאתדבקותא דדכורא, שכנגדן ג"פ יום השביעי, ג' סעודות (שבת, בסוד ענג). ונגד זה נקודה דחורב' בס"א, שנקרא נגע, נגד היכל הזה, למאן דלא מתענג בשבת, כמש"ל דף רס"ה ע"ב באמצעיתא דהאי היכלא אית רוחא אחרא דאקרי נגע. ומהאי נפקא רוחא אחרא דאקרי נגע צרעת, ואיהו קיימא תדיר לסאבא לכל אינון מאריהון דלישנא בישא,

	<p>לתוך אמצע ההיכל הזה לאותו מקום שנקרא ענג.</p>
<p>בגין דבהאי אתר כד עייל שבתא מתסדראן תמן כל פתורי דבני עלמא דאקרו בני היכלא דמלכא ואלף אלפין ורבו רבוון ממנן קיימי על אינון פתורי והאי חיותא עלאה על אלין ארבעה שרפים ועאל בההוא אתר וחמא כל אינון פתורי (וכל אינון דקיימו עלייהו) ואשגה בכל פתורא ופתורא והיך מענגי ליה לכל פתורא ופתורא וקיימא ובריך ליה לההוא פתורא וכל אינון אלף אלפין ורבו רבוון 1 כלהו פתחי ואמרי אמן</p>	<p>משום שבמקום הזה כשנכנסת שבת מסתדרים שם כל שלחנות בני העולם שנקראים בני היכל המלך ואלף אלפים ורבוא רבבות עומדים על אותם השלחנות והחיה העליונה הזו על ארבעת השרפים הללו ונכנסת לאותו מקום ורואה שם את כל אותם השלחנות (וכל אותם שעומדים עליהם) ומשיחה בכל שלחן ושלחן ואיך מענגים את כל שלחן ושלחן ועומדת ומברכת את אותו השלחן וכל אותם אלף אלפים ורבו רבבות כולם פותחים ואומרים אמן.</p>
<p>ומה ברכה היא דבריך על האי פתורא דמתסדר ואתענגא כדקא יאות (ישעיה נח יד) אז תתענג 2 על יהוה וגו' כי פי יהוה דבר וכלהו אמרי (שם ט) אז תקרא ויהוה יענה וגו' רוחא עלאה דאקרי זכותא"ל כד ההוא פתורא אתענג בכלהו סעודתי בסעודתא בתראה תליתאה מסיים ואמר על כל אינון קדמאי 3 ואמר אז יבקע 4 כשחר אורך וגו' כבוד יהוה יאספך כל אינון שבעין נהורין אחרנין בכל סטרין 5 פתחי ואמרי (תהלים קכח ד) הנה כי כן יבורך גבר ירא יהוה 6</p>	<p>ומה הברכה שמברך על השלחן הזה שנערך ונענג כראוי אז תתענג על ה' וגו' כי פי ה' דבר וכולם אומרים אז תקרא וה' יענה וגו' רוח העליונה שנקראת זכות אל כשאותו השלחן מתענג בכל הסעודות בסעודה האחרונה השלישית מסים ואומר על כל אותם הראשונים ואומר אז יבקע כשחר אורך וגו' כבוד ה' יאספך כל אותם שבעים אורות אחרים בכל הצדדים פותחים ואומרים (תהלים קכח) הנה כי כן יבורך גבר ירא ה'.</p>
<p>וכד פתורא דבר נש לא קיימא בההוא אתר בסדורא דענגא כדקא יאות כדין האי חיותא ואינון ארבע דתחותה וכל אינון אלף אלפין ורבו רבבן כלהו דחיין ליה לבר לההוא סטרא אחרא וכמה גרדיני נימוסין כלהו נטלי ליה ועיילי ליה לההוא אתר דאיהו בהפוכא מן דא ואקרי נגע וכד</p>	<p>וכששלחן האדם אינו עומד באותו מקום בעריכת הענג כראוי אז החיה הזו ואותן ארבע שתחתיה וכל אותם אלף אלפים ורבו רבבות כולם דוחים אותו החוצה לאותו צד האחר וכמה שומרי החקים כולם נוטלים אותו ומכניסים אותו לאותו מקום שהוא בהפך מזה</p>

יתיר על כל מה דמסאבין ליה. והאי נגע עלאה איהו ממנא על כל אינון פתורי דשבתא, דכד עייל שבתא ולא אתסדרו בענגא דשבתא כדקא יאות כו' ע"ש. וז"ס הדבור של חול שאסור בשבת (שבת קיב ע"ב). והענין כי הנחש בשמאלא, וכמש"ל, ובהיכל הזה מתערי ליה, כמש"ש (רסה ע"ב) ואינון מתערי להא חויא כו' ע"ש. והוא קלקל בלה"ר, והסיתו לאכול מעה"ד, ולכן כאן הוא שני הענינים. וז"ס וקראת לשבת ענג, וכבדתו כו', ודבר דבר, אז תתענג כו', שהוא היפוך לנגע ענג, זה לעו"ז כנ"ל (יהל אור).

¹ אותן שהן לנהר דינור שביום השבת נח, וכולם נכנסין למקום הזה, שכולם מן החיותא וד' השרפים כנ"ל (יהל אור).

² שהוא כתוב אצל עונג שבת כנ"ל. וזה הפסוק הוא בג' סעודות, על ה', ובמתי ארץ, ונחלת יעקב כו' כידוע. ועיין בפ' יתרו דף פ"ג ע"א רש"א זכאיה חולקי' כו'. ובד' פ"ח ופ"ט. ושם מתבאר באריכות. וכלהו אמרי אז תקרא וה' יענה כו'. ר"ל כל השרפים ודתחותיהו, וכל האלף אלפים כו', אמרי אז תקרא כו', שזה הפסוק כתוב ג"כ שם למעלה מזה, וכמש"ש (שבת קיח ע"ב) כל המענג את השבת נותנין לו משאלות לבו, שנאמר והתענג על ה' ויתן לך משאלות לבך ענג זה כו' (יהל אור).

³ ר"ל על כל הג' סעודות (יהל אור).

⁴ והוא כתוב ג"כ שם. והענין כי השחר מתבקע מתוך חשוכא דליליא, קדרותא דיממא, וכן כאן מתבקע האור מגו חשוכא כנ"ל, וכן כל הפסוק הזה הכל כאן, והוא מובן (יהל אור).

⁵ ר"ל כל הג"פ שבעין כנ"ל (יהל אור).

⁶ שהוא כתוב אצל השלחן, כמש"ש יגיע כפיך כי תאכל כו', סביב לשלחן, הנה כי כן יבורך כו'. והענין ירא ה', הוא כאן, בנקודה, ששם שריא דחילו כידוע (יהל אור).

<p>עיילי לה תמן (ס"א פתחי ואמרי) ואמרי (שם קט יז) ויאהב קללה ותבואהו ולא חפץ בברכה ותרחק ממנו ינקש נושה לכל אשר לו וגו' אל יהי לו מושך חסד וגו' רחמנא לשזבן</p>	<p>ונקרא נגע וכשמכניסים אותו לשם (פותחים ואומרים) (שם קט) ויאהב קללה ותבואהו ולא חפץ בברכה ותרחק ממנו ינקש נושה לכל אשר לו וגו' אל יהי לו משך חסד וגו' הרחמן יצילנו.</p>
<p>בגין דענוגא דשבתא ומהימנותא דקודשא בריך הוא (ס"א האי איהו אלין פתורי דענוגא דשבתא וזמנין וחגיגין כלהו חדותא דקודשא בריך הוא ובגין דא וכו') איהו ובגין דא כל אינון דמענגי ענוגא דשבתא וזמני ומועדי אלין ארבע דקיימי תחות האי חיותא קיימא לקבל ההוא נהר דינור ולא שבקי לאתוקדא ביה¹ לכל אינון דמתענגי ענוגיהו כדקא יאות</p>	<p>משום שענג שבת ואמונת הקדוש ברוך הוא (זה אלו אותם שלחנות של ענג שבת ומועדים וחגים כולם שמחה של הקדוש ברוך הוא ולכן) הוא ומשום זה כל אותם שמענגים ענג השבת וזמנים ומועדים ארבעת הללו שעומדים תחת החיה הזו עומדים כנגד אותו נהר דינור ולא נותנים להשרף שם את כל אלו שמענגים ענוגיהם כראוי.</p>
<p>תחות אלין ארבע אית ממנן אחרנין דקיימי לבר² דאשתמודעאן מסטרא דהיכלא דא (וכל כרוזין לבר) ומכרוזי לכלא אינון דינין וכל אינון גזרין דאתגזרו בהאי היכלא</p>	<p>תחת הארבעה הללו יש ממונים אחרים שעומדים בחוץ שנודעים מצד ההיכל הזה (וכל הכרוזים בחוץ) ומכריזים על כל אותם הדינים ועל כל אותן הגזרות שנגזרו בהיכל הזה.</p>
<p>כלא אתדן הכא בר תלת מלין דלא אתיהיב רשו הכא בהיכלא דא דאקרי זכותא ואלין³ אינון בני חיי ומוזוני דהא אלין תלתא לא קיימי הכא בגין דהא במזלא תליא דהא ההוא נהר דנגיד⁴ ונפיק תמן תליין חייין דלעילא⁵ ותמן תליין מוזוני ותמן תליין בני דהא אלין תלתא מתמן נפקי ונגדי ואתמשכאן לתתא ובגין כך כלא קיימא בהיכלא דא בר הני תלתא</p>	<p>הכל נדון כאן פרט לשלשה דברים שלא נתנת רשות כאן בהיכל הזה שנקרא זכות ואלו הם בני חיי ומוזוני שהרי שלשת אלה לא עומדים כאן משום שהרי הם תלויים במזל שהרי אותו נהר ששופע ויוצא שם תלויים החיים שלמעלה ושם תלויים המזונות ושם תלויים הבנים שהרי שלשת אלה יוצאים משם ושופעים ונמשכים למטה ולכן הכל עומד בהיכל הזה פרט לשלשת אלו.</p>
<p>בר נש כד איהו בבי מרעיה הכא אתדן וכל שאר דינין דעלמא ואי תימא בר נש בבי</p>	<p>כשאדם הוא בבית חליו כאן הוא נדון וכן כל שאר הדינים שבעולם ואם תאמר אם אדם בבית</p>
<p>רננ/א</p>	
<p>מרעיה אי אתדן לחיים יהבין ליה לאו דחייין תליין הכא אלא כד אתדן הכא לחיים כדין נגדין חיים מלעילא ויהבי ליה (ואי לאו לא יהבין) זכאה חולקהון דצדיקיא דידעי ארחוי דאורייתא וזכאין</p>	<p>חליו נדון לחיים נותנים לו לא שהחיים תלויים כאן אלא כשנדון כאן לחיים אזי שופעים החיים מלמעלה ונותנים לו (ואם לא לא נותנים) אשרי</p>

¹ שמיום זה מתברך כל הששה ימים, וביום זה נח הנהר דינור. ובעינוגא דשבתא שדר ברכתא דניחא לכל ימות החול (יהל אור).

² הן י"ב ממנן על י"ב פתחים (יהל אור).

³ בראשית מג ע"ב וקפא ע"א ויקרא כה ע"ב (הערת הזהר).

⁴ כמ"ש לעיל. ועיקר הוא כאן, ביסוד דכורא, והוא בעלמא דאתי דנוקבא בהיכל השביעי (יהל אור).

⁵ שאלו הג' הן בסוד ג' מוחין חב"ד, וכולם שריין בצדיק, בסוד ג' גווי הקשת, ג' טפין. וז"ש בכאן במזלא, כמ"ש בפ' וישב דף ק"פ וקפ"א "אשכחנא בספרי קדמאי רזא חדא כו' והוא זמנא דקיימא ההוא דרגא בשלימו, וההוא נהר דנגיד ונפיק אשתמש בה, כדין ההיא נשמתא דנפקת ואתדבקת ב' בההוא ב"ג, ההוא ב"ג אשתלים בכלא בעותרא, בבנין, בשלימו דגופא. וכלא בגין ההוא מזלא דנגיד ונפיק, ואתחבר בההוא דרגא כו'. וע"ד תנינן בני חיי ומוזוני לא בזכותא תליא מלתא, אלא במזלא תליא מלתא, דהא בזכותא לאו איהו עד דאתמליא ואתנהיר מן מזלא" כו' ע"ש (יהל אור).

<p>בה לחיי עלמא עלייהו כתיב (ישעיה ס כא) ועמך כלם צדיקים לעולם יירשו ארץ וגו'</p>	<p>חלקם של הצדיקים שיודעים דרכי התורה וזוכים בה לחיי עולם עליהם כתוב ועמך כולם צדיקים לעולם יירשו ארץ.</p>
<p>היכלא המישאה1 היכלא דא קיימא לאנהרא לאלין תתאי והאי איהו היכלא דקיימא לאנהרא ברזא דמהימנותא פתחא חדא2 קיימא בהאי היכלא וחד ממנא עליה וההוא ממנא אקרי סניגוריה3 האי ממנא קיימא על פתחא דא בגין למילף (ס"א סניגוריא עליהו דישראל ובגין דא3 אקרי שמיה כך דהא איהו ממנא על כל אינון טבין דישראל למיעל סניגוריא וכו') סניגורא דילהון קמיה דמאריהון ולא ישלוט עליהו סטרא אחרא</p>	<p>ההיכל החמישי ההיכל הזה עומד להאיר לתחתונים הללו וזהו ההיכל שעומד להאיר בסוד האמונה פתח אחד עומד בהיכל הזה וממנה אחד עליו ואותו ממנה נקרא סניגוריה הממונה הזו עומד על הפתח הזה כדי ללמד (סניגוריה על ישראל ובגלל זה נקרא שמו כך שהרי הוא ממנה על כל אותן טובות של ישראל להכניס סניגוריה וכו') סניגוריה שלהם לפני רבונם ולא ישלט עליהם הצד האחר.</p>
<p>בהיכלא דא קיימא חד רוחא דכליל בארבע דהא רוחא דא כליל בארבע גוונים4 חוור ואוכם ירוק וסומק והאי איהו רוחא דקיימא כליל בכלא ואקרי סוריה רב על כל אינון חיילין תתאין וכלהו קיימין תחותיה וממנן תחות ידיה</p>	<p>בהיכל הזה עומדת רוח אחת שכלולה בארבע שהרי רוח זו כלולה בארבעה צבעים לבן שחר ירק ואדם וזוהי רוח שעומדת כלולה בכל ונקראת סוריה גדולה על כל אותם חיילות תחתונים וכולם עומדים תחתיה וממנים תחת ידה.</p>
<p>האי רוחא דסגיר ופתח כל מפתחן עלאין בלהו אתמסרן בידיה5 (תלת זמנין ביומא6) כל חיילין</p>	<p>הרוח הזו שסוגרת ופותחת כל המפתחות העליונים כולם מסורים בידיה (שלש פעמים ביום) כל החילות</p>

1 היכל אהבה חסד (הערת הזהר). ענין היכל אהבה שלא נכנסו בו נשמתין חדתי מיומא דאתחרב בי מקדשא כו' כבר ביארנו זה בסוד מצות שלוח הקן כי אדה"ר נברא אב"א וכל הנשמות היו אז כלולות בו ואח"כ צריכים כל הנשמות ההם לחזור ולבא ע"י זוג פב"פ ואז יקראו נשמות חדשות כיון שאז היא הפעם הא' שבאו ע"י זוג פב"פ ואלו החדשות הם דלא עלו בהאי היכלא אחר החרבן (שער מאמרי רשב"י). עי' שעה"ג הק' ו: אין בנו כח בכל הזמן הזה רק להמשיך אלו הנשמות החדשות, אותם שהם מן הבי"ע, שהם סוד נשמה רוח נפש כנודע. אבל לעתיד לבא אחר התחיה, יבואו נשמות חדשות יותר מעולות, שהם מעולם האצילות והם מבחי' הנשמה דאצילות שהיה לאדה"ר, הנקראת בשם זיהרא עילאה, וכו' וז"ס מ"ש בס"ה פרשת פקודי (דף רנג ע"א), שמיום שנחרב בית המקדש, לא נכנסו נשמות בהיכל האהבה. כי אלו החדשות דפנים בפנים מן עולם האצילות, לא נכנסו שם. אבל הנשמות שמן הבי"ע החדשות, אפשר שיבואו אפילו בזמן שלאחר החרבן.

ר"ל לכל הו"ק, שהן נקר' מהימנותא. וסוד המהימנותא כמ"ש בא"ז דף רצ"ב ורצ"ג בחללא דגלגלתא נהירין כו' ואתעביד מיני' תרי גווני כו', ועל האי אקרי שלום לכלא. ובי' אתחזי מהימנותא כו' ע"ש. [הגה. וז"ס מדת אמת, תתן אמת ליעקב, וכן התפוחין נק' אמת, שבהן ב' גוונים, גווני דאור"א כמ"ש בא"ר (קלג ע"ב)] והענין, כי אינו שלים אא"כ יש בו חסד ודין, בסוד דודי צח ואדום. וזהו מהימנותא, כמ"ש אני ה' נאמן לשלם שכר כו', ואני ה' נאמן לפרע. ולכן אמר לקמן דף רנ"ז ע"א בגין דכד קיימא [דינא] בזכותא כלא איהו בחבורא חד, ועילא ותתא בשלימו כו', אבל שאר עמין ל"ל דינא בזכותא כו', דהא ל"ל חולקא בסטר מהימנותא, דלאו אית בהו רחמין כלל. וכאן נק' ר"ק מהימנותא מטעם זה, שלמעלה בעתיקא קדישא, אין שם דין כלל, ולכן שירותא דמהימנותא בחסד, עולם חסד יבנה, וכן חכמה ברזא דמהימנותא. והן שני גוונים, אור וחשך. וזה חסד, הוא קיימא לאנהרא כו' (יהל אור).

2 כאן פתח א' לכל, וממונה א' עליו כמש"ו (יהל אור).

3 שכל המלאכים נקראו על מעשיהם (יהל אור).

4 ר"ל נהורא דמתפשט מני' הוא בד', כמ"ש בפ' בראשית (מד ע"א). דברוחא אין גוונים, כמש"ל, רק הוא שורש הגוונים דנהורא (יהל אור).

5 ר"ל מפתחות של כל השערים ליתן לאדם, כלהו על ידו, לאוהב ה', שהוא בהיכל הזה, כמ"ש אני אהבי אהב ומשחרי ימצאוני, להנחיל אהבי יש ואוצרותיהם אמלא. וכמ"ש (סוכה כח ע"ב ב"ב קלד). אמרו עליו על ר' יוחנן כן זכאי שלא הניח כו' לקיים מה שנאמר כו' (יהל אור).

6 בג' תפלות היום שנכללין כל הרוחין כנ"ל (יהל אור).

<p>תתאינן כלהו אתכלילין וקיימין תחותיה ומניה אתזנו האי קיימא בכל רזין דמאריה כל גנוזין 1 עלאינן כלהו אתמסרין בידיה</p>	<p>התחתונים כולם נכללו ועומדים תחתיה וממנה נזונים זה עומד בכל סודות רבונו כל הגנזים העליונים כולם נמסרו בידיה.</p>
<p>האי רוחא אקרי אהבה ובגין דא אקרי היכל דא היכל אהבה בגין דהכא אתגנוזו כל רוא דרזין למאן דאצטריך לאתדבקא ביה2 והכא הוא רוא דכתיב (שיר ז יג) שם אתן את דודי לך</p>	<p>הרוח הזו נקראת אהבה ולכן נקרא ההיכל הזה היכל אהבה משום שכאן נגנזו כל סוד הסודות למי שצריך להדבק בו וכאן הוא סוד הכתוב (שיר השירים ז) שם אתן את דדי לך.</p>
<p>רוחא דא איהו נטיר כל נטירו דלעילא ודא אקרי שומר ישראל שומר הברית בגין3 דהכא איהו נטירו דכל גנוזין עלאינן ועל דא גנוזין דמאריה גנוזין ביה מהאי נפקי שבילין וארחין לאינן דלתתא בגין לאתערא בהו רוחא דרחימותא4</p>	<p>הרוח הזו היא השומרת את כל השמירה שלמעלה וזו נקראת שומר ישראל שומר הברית משום שכאן היא שמירת כל הגנזים העליונים ועל כן גנזי רבונו גנוזים בה מזה יוצאים שבילים ודרכים לאותם שלמטה כדי לעורר בהם רוח של אהבה.</p>
<p>אלין ארבע גוונין5 דביה אתכלילין דא בדא וכד בעאן לאכללא בטש דא בדא ונפק מכלהו חד חיותא קדישא דאקרי זהר6 והאי חיותא על דא כתיב היא החיה7 אשר ראיתי על נהר כבר (יחזקאל א &)</p>	<p>ארבעת הצבעים הללו שבה נכללו זה בזה וכשרוצים להכלל מכה זה בזה ויוצאת מכולם חיה קדושה אחת שנקראת זהר והחיה הזו עליה כתוב היא החיה אשר ראיתי על נהר כבר.</p>
<p>מהיכלא דא נפקין כל רוחין קדישין דקיימין בקיומא דנשיקין (עלאין) דהא מאינן נשיקין נפקא אוירא דרוחא לקיומא דנפשא לכל אינן נשמתינן עלאינן דאתייהבו בבני נשא ורוא ההוא</p>	<p>מההיכל הזה יוצאות כל הרוחות הקדושות שעומדות בקיום של הנשיקות (העליונות) שהרי מאותן הנשיקות יוצא אויר של רוח לקיום הנפש לכל אותן הנשמות העליונות שנתנו בבני אדם</p>

¹ שכל רז הוא בסוד החסד, ולכן נכנס יין יצא סוד, ולכן כהן אסור ביון, כי שפתי כהן ישמרו דעת, וכמ"ש בס"י (פ"ב מ"א) מ' דוממת ש' שורקת, והם שמן ויין, וזה השמן הוא רבות משחא קודשא דגניז בחסד (יהל אור).

² ר"ל כאן גנוז המ"נ להתחבר במ"ד, בקב"ה, שהוא בהיכל הזה, בסוד האהבה. וז"ש דכתיב שם אתן את דודי לך. ור"ל דכתיב לכה דודי נצא השדה כו', נשכימה לכרמים כו', שכאן הוא סוד הכרם וגפנים ורמונים כמ"ש לקמן (יהל אור).

³ ר"ל כל החסדים שמקבלת מן דכורא, מנהר דנגיד ונפיק אתגניזו כאן. והוא נטיר, שלא יצאו לחיצונים. וזהו שומר הברית, שהטפה הוא סוד החסדים, וזהו שמירת הברית, שלא יצאו החסדים לחוץ, חסד דמתגלי בפום אמה, כמ"ש בא"ר (קמא ע"א). ולכן ניתן המילה לאברהם. וכל שמירת הברית הוא בסוד זה, וכמ"ש שומר הברית והחסד. וז"ס נתן את הכרם לנוטרים, שכאן הוא סוד שמירת הכרם, כמ"ש לקמן בהיכל הה' דס"א דף רס"ו וכד ישראל עבדי חסד אתכפיא ההוא סט"א ואתחלש כו' וסט' דקדוש' אתתקף. וכד ישראל לא מתערי בחסד כו', וכדין אינן ברכאין דנחתי מלעילא מסטר ימינא ינקי לון שאר עמין, וקיימא לההוא סטרא, הד"א שמוני נוטרה את הכרמים אלין שאר עמין, כרמי שלי לא נטרתי כו'. איש יביא בפריו אלף כסף, הן אלף עלמין דכסופין, שהן בחסד כידוע. והן אלף יאורין דנפקין בסטר דימינא, והוא שומר אותם למאן דאצטריך לאתדבקא בי' כנ"ל. וזהו האלף לך שלמה, ומאתים לנטרים את פריו, לאותן ששומרים את הברית. ולכן נגד זה ההיכל בס"א היכלא דאקרי שם ערל. ואמר שם ועילא מנהון חד ממנא דאקרי גז"ד, והאי איהו קיימא דלא נטרי כו', ועל כל אינן דמעכבא את קיימא לברייהו. וע"ד קא בעא חויה לקטלא לברי' דמשה עד דגזרת לי' צפורה כו'. וכאן גניזין כל החסדים דכורא בה. וז"ש שומר ישראל (יהל אור).

⁴ כאשר אתער הברית בטפה דחסדים, אז מתערינן כל שייפין, והוא ברוחא דנפיק מחסד, בהני ארחין, והן ל"ב נתיבות של חכמה, שטפה דמוח חכמה יוצא בהן ומתפשט, והתפשטותן מחסד כמ"ש (זוהר בראשית טז ע"ב) שהוא אל גדול נהירו דחכמתא. ואמר שבילין וארחין, הן בסוד ל"ב כפולין דחו"ב. ועיין בפ"ב דף ג"ג ע"א פקודא שביעאה כו' (יהל אור).

⁵ הן הד' גוונין דנהורין שנכללו כא', כעין ארגוונא כנ"ל (יהל אור).

⁶ שכאן הוא סוד האור כנ"ל. ור"ל שנאמר (יחזקאל ח ב) כמראה זהר, הוא החי' זו (יהל אור).

⁷ שנאמר אשר ראיתי תחת אלקי ישראל, והוא תחת היכל הרצון כנ"ל (יהל אור).

<p>דכתיב (דברים חג) כי על כל מוצא פי יהוה יחיה האדם1 בגין דבהאי היכלא קיימין כל נשמתין2 וכל רוחין דזמינין לנחתא בבני נשא מיומא דאתברי עלמא ועל דא היכלא דא נקטא כל אינון נשמתין דנפקין מההוא נהר דנגיד ונפיק ובגין דא היכלא דא לא קיימא לעלמין בריקניא</p>	<p>וסוד אותו הכתוב (דברים ח) כי על כל מוצא פי ה' יחיה האדם משום שבהיכל הזה עומדות כל הנשמות וכל הרוחות שעתידות לרדת בבני האדם מיום שנברא העולם ועל כן ההיכל הזה לוקח כל אותן נשמות שיוצאות מאותו נהר ששופע ויוצא ולכן ההיכל הזה לא עומד לעולם בריקנות.</p>
<p>ומיומא דאתחרב בי מקדשא לא עאלו הכא נשמתין אחרניןקפא3 וכד יסתיימון אלין היכלא קיימא בריקניא ויתפקד מלעילא וכדין ייתי מלכא משיחא4 ואתער היכלא דא לעילא ויתער היכלא לתתא5</p>	<p>ומיום שנחרב בית המקדש לא נכנסו לכאן נשמות אחרות וכשיסתימו אלה ההיכל עומד בריקנות ויפקד מלמעלה ואז יבא מלך המשיח ויתעורר ההיכל הזה למעלה ויתעורר ההיכל למטה.</p>
<p>וברוא דהיכלא דא כתיב (שיר ד ה) שני שדיך כשני עפרים וגו' בגין דבהיכלא דא ההוא רוחא דקאמרן וההוא חיותא אפיק תרין נהורין כלילן דא בדא6 מתקשרן דא בדא ואקרונ א"ל שדיי</p>	<p>ובסוד ההיכל הזה כתוב שני שדיך כשני עפרים וגו' משום שבהיכל הזה אותה הרוח שאמרנו ואותה החיה מוציאה שני אורות כלולים זה עם זה שקשורים זה בזה ונקראים א"ל שדיי</p>

¹ ר"ל מהיכל הזה יוצאין כל הנשמות הקדושות, אשר חיינ ברוחא דנפיק מהיכל הרצון, שממש יוצא החיות להם לאתקיימא בהן, שנאמר כי על כל מוצא פי ה' כו'. והוא היכל הרצון כמש"ל ע"ב היכלא שיתתאה כו' דאקרי מוצא פי ה' רעווא דכל נשמתין כו' (יהל אור).

² כל הנשמות ניתנים שם, כי שם הם מתגלמים ונעשים ראויים להכנס בבני אדם. וכמ"ש הגר"א ביהל אור שם (ח"ב כד ע"ד) שהיכל הזה נקרא גוף (כללים ח"א קו ע"ג).

³ עי' שעה"ג הק' ו: אין בנו כח בכל הזמן הזה רק להמשיך אלו הנשמות החדשות, אותם שהם מן הבי"ע, שהם סוד נשמה רוח נפש כנודע. אבל לעתיד לבא אחר התחיה, יבואו נשמות חדשות יותר מעולות, שהם מעולם האצילות והם מבחי' הנשמה דאצילות שהיה לאדה"ר, הנקראת בשם זיהרא עילאה, וכו' וז"ס מ"ש בס"ה פרשת פקודי (דף רנג ע"א), שמיום שנחרב בית המקדש, לא נכנסו נשמות בהיכל האהבה. כי אלו החדשות דפנים בפנים מן עולם האצילות, לא נכנסו שם. אבל הנשמות שמן הבי"ע החדשות, אפשר שיבואו אפילו בזמן שלאחר החרבן.

⁴ ר"ל שכאן עומדים כל הנשמות שיוצאין מברית העליון, שהוא שומר הברית. ומיום שחרב בהמ"ק לא נכנסו בו נשמות חדשות, וכשיסתיי' הנשמות יבוא משיח, כדי שלא יעמד ההיכל ריקן, וכמ"ש (יבמות סב. וש"מ) אין בן דוד בא עד שיכלו כל הנשמות שבגוף (פירש"י פרגוד שבין השכינה). והוא ההיכל הזה, שכאן הוא גוף, שלמעלה מזה הוא ראש. והיכל הז' הוא רוחא בלא גופא. וז"ש (יבמות שם) שנאמר כי רוח מלפני יעטוף כו', והוא כמו תפלה לעני כי יעטף, בעטף עולל כו', שנפשו ריקן (יהל אור). אמנם הנה בדברי הרב בשער הצלם (פרק ב), אמר שם כי כוונת מאמרם ז"ל הוא על הצלם שהוא לבוש להנשמה, ועל ידה מתלבש הנשמה בהגוף ומתקשרים זב"ז כי היא אמצעי בין הגוף להנשמה. וכל הצלמים כולם הנה הם מהרפ"ח ניצוצין המתבררים, וכשיוגמרו להתברר כל הצלמים כולם שהם כלל הלבוש והגוף לכלל כל הנשמות אז יבא משיח. וזהו שאמרו, עד שיכלו כל הנשמות שבגוף, ור"ל עד שיושלמו כל הנשמות כולם בהגוף והלבוש הראוי לכל אחד ואחד (כללים ח"א קה ע"ג).

⁵ ר"ל היכל חסד דדכורא, ודלתתא דנוקבא, ואז יבא משיח, אם יגאלך טוב יגאל. והטעם כי כל דבר שיתרוקן, אז נתמלא כבתחלה, ולכן כשיגיעו רגלין ברגלין אז יבא משיח כמ"ש לקמן (רנח ע"א) (יהל אור).

⁶ ר"ל ההוא חיותא זהר הנ"ל, אפיק בכח ההוא רוחא, דהכל כליל ברוחא, אפיק ד' סמכין, שהם שתיים לבד, אופן בתוך האופן. וז"ש כלילין דא בדא ומתקשרן דא בדא. והן שני עפרים. וההיכל הזה הוא מקום השדים כמ"ש בפ"ב (מד ע"ב) ולקמן. ושם החלב דיניק לכלא כמש"ל. וז"ס מ"ש בר"מ ויקרא דף ד' ע"א ייני עם חלבי גוף וברית, דכאן הוא שומר הברית, סוד הברית. ונגדו בס"א ערל כנ"ל. ושם נקר' איבה, נגד זה ההיכל שנקרא אהבה. והוא סוד הכהן, הנני נותן לו את בריתי שלום, בשלום ובמישור הלך אתי כו', שלכן זכה אהרן לכהונה, כמ"ש (אבות פ"א מ"ב) הוי כו' אהב שלום כו'. וכאן הוא בס"א סוד הנחש, ואיבה אשית כו', ואמרו (זהר ח"ג עט ע"א) כ"ד זיני מסאבותא אשדי בחוה, כמנין ואיב"ה. וכנגדו בקדושה כ"ד מעלות של כהונה, וכ"ד מתנות. וז"ש (סנהדרין לח ע"ב) אדה"ר משוך בערלתו היה, סוד זה ההיכל דס"א (יהל אור).

אלין אקרון שדיי וא"ל דלתתא מתחברן דא בדא ואעיל דא בדא ואקרי א"ל שדיי בנין דנפק מכללא דאלין שדיים ²	אלו נקראים שדיי וא"ל שלמטה מתחברים זה בזה ונכנסים זה לזה ונקרא א"ל שדיי משום שיוצא מכללות השדים הללו.
והאי א"ל דאיהו מסטרא דימינא נטיל מאתר דא כל אינון רחמין דקיימי לאתזנא ההוא היכלא דלתתא דאקרי זכות"א על שמא דהאי רוחא דביה דקאמרן ³ האי שדי יניק לכל אינון תתאינן ⁴ ולכל אינון היכלינן ⁵ ולכל אינון דלבר דקיימי מסטרא דא דאקרון יתדות המשכן כמה דאוקימנא ⁶ ועל דא אקרי שדי בנין דמספקא מזונא לכלהו תתאי כמה דאיהו מקבלא מסטרא דימינא ⁷	והא"ל הזה שהוא מצד הימין נוטל ממקום זה כל אותם הרחמים שעומדים להזין את אותו ההיכל שלמטה שנקרא זכו"ת על שם הרוח הזו שבו שאמרנו השדי הזה מיניק את כל אותם התחתונים וכל אותם ההיכלות וכל אותם שבחוץ שעומדים בצד הזה שנקראים יתדות המשכן כמו שבארנו ולכן נקרא שדי משום שמספק מזון לכל התחתונים כמו שהוא מקבל מצד הימין.
מהכא נפקו אינון נהורין דאקרון להט החרב	מכאן יוצאים אותם האורות שנקראים (בראשית ג) להט החרב

¹ ר"ל שגם רוח זכות נקרא אל שדי (יהל אור). אמר ונשמת שדיי תבינם, כי היא מהבינה, ומה שאמר ונשמת שדיי, כי היא מעולם הבריאה, ששם הוא השם שדיי וכמ"ש בזה"ק (פקודי רנג ע"א) כי שם א"ל שדיי הוא בהיכל אהבה דבריהא. וע' פע"ח (שער הסליחות פ"ח) שאמר שם מה שהשם א"ל שדיי הוא בבריהא הטעם הוא, משום שהבריהא הוא משורש הבינה, ועיקר השם הוא שם ע"ש (הקדו"ש טל ע"ב).

² ר"ל ההוא רוחא דלתתא של היכל זכות, מתקשר כאן, והוא נקר' אל. ולכן זה ההיכל נקרא אל שדי, כמ"ש אני אל שדי פרה ורבה, שמכאן סוד פ"ר כנ"ל. אני אל שדי התהלך לפני והיה תמים, ואתנה בריתי כו', שכאן ברית כנ"ל (יהל אור). יצחק מאברהם וכמ"ש (יהל אור).

³ ר"ל כי מהיכל זה ניזון היכל זכות. ואמר על שמא דהאי רוחא כו'. ר"ל שנקרא אל, ויונק משדי, שלכן נקרא אל שדי. וכ"ז קאי אלמעלה, שלמה נקרא היכל זכות אל שדי. וז"ס לחם הפנים שעל השלחן, לחם הפנים עליו תמיד יהיה, לקבל תמיד מהיכל אהבה. וז"ס מזונות מצפון, בסוד שלחן. וידוע שהקב"ה זן את העולם בחסד, וכמ"ש נותן לחם לכל בשר, כל"ח, וכמה כיוצא בזה, שלפיכך זן בין לרעים בין לטובים, מקרני ראמים כו', וכמ"ש בר"מ פ' בא (מג ע"ב) שחסד נחית בתהומי תתאי ומתפשט. והענין, כי מימין בא לשמאל, ומשם יוצא לעולם, כמו מים שהוא בשמאל מימין, כמ"ש בז"ח ש"ה (עג ע"ב), ובסוד גבורות גשמים. וז"ס פרנסה, היינו גשמים. וז"ס פותח את ידך, שני הידים. ואמרו (תקו"ז ח ע"ב) פותח בסוד פתח, והוא בסוד הפתח, מים שבא מימין לשמאל כמ"ש בז"ח ש"ה דף נ"ח ע"א [עג ע"ב] יהי רקיע בתוך המים דא נקודת פתח, פשיטו דנהירו דאנהיר כו' בסטר שמאלא ואנהיר לההוא סטרא, והשתא אתחליפו, ואתכללו ימינא בשמאלא, ושמאלא בימינא, מים איהו בסטרא דימינא כו', וכדין מים לשמאלא בנקודת פתח, ועל רזא דנא יפתח ה' לך את אוצרו הטוב וכו' לתת מטר וכו', דהא מים מסטרא דפתח אינון. וז"ס פותח את ידך, שני היכלות, זכות ואהבה, ואז ומשביע לכל חי רצון, מהיכל רצון. וכלל כאן כל האבהן, שהן כלל הכל. וז"ש (ברכות ד ע"ב) משום דכתיב פותח את ידך (יהל אור).

⁴ ר"ל לכל הרוחין תתאין שבהיכלות, והנהורין וכל אשר שם (יהל אור).

⁵ ההיכלין בעצמן (יהל אור).

⁶ ר"ל אותן ממונים שבאלו ההיכלות, שעומדים לבר מהיכלות, שחשיב בהיכל ששי, שנקראו יתדות המשכן, כמ"ש דף רנ"ה ואלין אקרון יתדות וקיימי לבר כו'. וז"ש דקיימי מסט' דא. ר"ל שהן בקדושה, דס"א נק' בכ"מ לבר (יהל אור).

⁷ ר"ל שלכן נקרא שדי, שדי באלקותו, כמ"ש ז"ל (בראשית רבה פמ"ו סי' ג). והוא כאן, שמספיק לכל, וכמ"ש אני אל שדי, אני שאמרתי לעולמי די (חגיגה יב). וזהו לשון שדי. והשי"ן בפתח, לפי שנשתנה לשם כידוע. ואמר כמה דמקבלא כו'. ר"ל כמו שמקבל מסט' דימינא, שמספיק לכל, כן גם הוא משפיע לכל, כי כל מי שניזון בחסד, אז הוא די והותר, כמ"ש (מלאכי ג י) אם לא אפתח לכם ארובות השמים והריקותי לכם ברכה עד בלי די, וכמ"ש (שבת לב ע"ב וש"מ) עד שיבלו כו'. וכ"ז הוא משרש הפסוק שני שדיך, שכאן הוא השדים, שלכן נק' המניקין שדים, שמספיקין לתינוק שא"צ דבר אחר, והן שנים כנ"ל. וז"ש כשני עפרים כו'. ונדמה לצבי, על קלותו, כמ"ש (כתובות קיב). מה הצבי קל כו'. כמ"ש בתז"ח (י ע"ב) על קל וחומר קולא מסטרא דימינא כו'. כי כל דבר הניתן מימין הוא קל, משא"כ משמאל, היתה יד ה', משא כו'. וכן העבודה שהוא מימין, כמ"ש חשתי ולא התמהמהתי, ואל הבקר רץ אברהם כו', וירץ לקראתם. וידוע ד' רגלי המרכבה הם, שהגוף נכון, (הן שני) ידין ורגלין, שהן ד' היכלות שתחת היכל הרצון. וז"ש (אבות פ"ה מ"ב) הוי עז כנמר, שהוא בהיכל ג', חיה השלשית שבדניאל. וקל כנשר, בהיכל ב' כנ"ל. ורץ כצבי, בהיכל זה. וגבור כו', בהיכל הד'. והתחיל בכל א' מימין. לעשות רצון אביך שבשמים, בהיכל רצון, לאתדבקא שם באביך שבשמים. [ובפ"ב (מד. יח, ב) האי רוחא דברקא כו'. עמש"ש] (יהל אור).

<p>המתהפכת בגין דמתהפכת לכמה גוונין והא אוקימנא דאלין מתערי דינא בשליחותא דלעילא ואינון בעלמא</p>	<p>המתהפכת משום שמתהפכת לכמה צבעים והרי בארנו שאלה מעוררים דין בשליחות שלמעלה והם בעולם</p>
<p>רנ/ב</p>	
<p>מסטר שמאלא כד אתפרש (ס"א אתפשט) רוחא דא ובטש לאפקא נהורין לכל סטריין כאינון שדים דרמאן חלבא לכל סטר הכי נמי מהאי רוחא נפקי לכל סטר ואפיקין חד חיותא2 אחרא די ממנא על אלין דאקרי להט החרב המתהפכת ודא אקרי3 חסר (ס"א שבע ודאי איהו דממנא וכו')</p>	<p>מצד השמאל כשנפרדת (כשמתפשטת) הרוח הזו ומכה להוציא אורות לכל הצדדים כמו אותם השדים ששופכות חלב לכל צד כך גם מהרוח הזו יוצאים לכל צד ומוציאים חיה אחת אחרת שממנה על אלה שנקרא להט החרב המתהפכת וזה נקרא.</p>
<p>וההוא והאי דממנא על עלמא בזמנא4 די ממנא כפנא על עלמא5 ואתרין ביה כדין האי חיותא אתפקדא6 על עלמא ואפיק רוחא דמזונא לכל אינון בני מהימנותא דלא ימותון בכפנא וסעיד לבייהו7 בגין דהא מסטרא אחרא כד שלטא כפנא בעלמא נפקי מהאי סטרא תריין רוחין8 מסאבין ואקרין שוד וכפין9 ודא איהו רזא (איוב ה כב) לשוד ולכפן תשחק בגין דאלין קיימין בעלמא ועבדין לון לבני נשא קטרוגא10</p>	<p>ואותו וזה שממנה על העולם בזמן שממנה הרעב על העולם ונדון בו אזי החיה הזו מפקדת על העולם ומוציאה רוח של מזון לכל אותם בני האמונה שלא ימותו ברעב וסועדת לבם משום שהרי מהצד האחר כששולט הרעב בעולם יוצאות מהצד הזה שתי רוחות טמאות שנקראות שוד וכפן וזהו סוד לשד ולכפן תשחק משום שאלו עומדים בעולם ועושים קטרוג לאנשים אחד</p>

¹ הד' נהורין דסטרא שמאלא (יהל אור).

² והוא חיותא מלהטא הנ"ל בפ' בראשית (מד). והוא ממנא על ד', תרי מימנא ותרי משמאלא הנ"ל, דלא קיימי בקיימיהו. והן עיקר של להט החרב המתהפכת. וז"ש די ממנא על אלין דאקרי כו' (להט החרב המתהפכת) (יהל אור).

³ ר"ל שזהו נק' להט כו' (יהל אור).

⁴ ר"ל האי חיותא מלהטא. כי השמאל דבסטרא קדושה ממונין להושיע בעת צרה. וזהו כל הענין של שמאל בסט' דקדושה, שהן מושיעין בעת הדין, וכמ"ש בברכת אתה גבור, מחי' מתים ורופא חולים ומתיר אסורים כו' (יהל אור).

⁵ ר"ל כעת שממנין הרוחא די על כפנא על העולם (יהל אור).

⁶ שמכאן יוצא המזון לעולם כנ"ל. ובזמנא דשבע בעולם יוצא המזון מסטרא דימין, מחיה דאקרי זהר, מסטרא דימינא. ובעת שהשמאל שולט יוצא המזון לכל אינון בני מהימנותא, שהן בסטרא דקדושה, כי אז הסט"א שלטא, וכלם בשליטו דסט"א, לבד הבני מהימנותא, שנשארין בשמאלא דסטרא דקדושה (יהל אור).

⁷ ר"ל שלא ישלוט הכפן, שהוא רוח הנקרא כפן, שממנו אכלי ב"נ ולא שבעין, והוא סעיד לבייהו. וז"ש בגין דהא כו'. וז"ס לחם לבב אנוש יסעד, דכאן הוא סוד אנוש כחציר ימיו כנ"ל, מסטרא דהאי חיותא מלהטא דסעיד אותם (יהל אור).

⁸ לקמן רסו ע"א (לש"ו).

⁹ והן בהיכל שנגד זה כמ"ש לקמן (רסו). והן בהיפוכא, שכאן היא שדים דמספיקין לכל בשפע כל צרכם, ושם ד, ומשדד הכל, ומשדר כפנא. וכאן משביע לכל. שז"ס פותח את ידיך, שנותן בשפע רב, ומשביע לכל חי רצון, שהוא משביע במעט. וכמ"ש בת"כ (-בתורת כהנים בחוקותי) ונתנה הארץ יבולה ואכלתם ישן נושן כו' הוא ברכה אחת, ואכלתם לחמכם לשבע הוא ברכה אחרת, שאוכלין מעט ושובעין. וכן בקללה וזרעתם לריק זרעכם כו', בשברי לכם מטה לחם ואכלתם ולא תשבעו. וזהו ד היפוך שד, ונקרא שד"י, ב' אותיות שד מלשון שדים המניקי', שנותנין כל צרכם. וב' אותיות די, ע"ש שדי במעט שאוכל, שהכל די. וזהו שדי. ולכן הוא בב' פתחין שד די. וכן בלחם הפנים, בזמן שהברכה נשתלח' בו כל כהן מגיעו כזית (יומא לט.), והוא ברכה אחת. יש אוכלו ושבע ויש אוכלו ומותיר. משמת כו' וכל כהן מגיעו כפול (קללה) אחת, הצנועין כו' הוא השנית (יהל אור).

¹⁰ אמר לשון קטרוג, שכל הקטרוג ושנאה הוא בהיכל דסט"א שכנגד זה ההיכל, כמ"ש שם "היכלא חמשאה כו' עיי"ש עד ואלין עבדין קטרוגא" כו'. וז"ש (ב"מ נט.) כד משלם שערא מכדא נקיש ואזיל תיגרא בביתא. והכל בחטא עה"ד, דשם ואיבה אשית, וכן ארורה האדמה בעבורך, בזעת אפך תאכל לחם כו' כי עפר אתה, מההוא היכלא, כמ"ש "האי רוחא אקרי אפרא כו' בגין דהאי איהו עפרא" כו'. ואמר שם "ובההוא זמנא מאן דעביד חסד עם ב"נ ויהיב לון למיכל ולמשתני כדאי איהו לדחיי' לון לאלין תריין רוחין

<p>חד ההוא דקא משדר להו כפנא ומייתי וחד דקא אכלי בני נשא ולא שבעין בגין דהא רוחא בישא שלטא בעלמא</p>	<p>אותו ששולח להם רעב ומתים ואחד שאנשים אוכלים ולא שבעים משום שהרי רוח רעה שולטת בעולם.</p>
<p>חיותא דא אפיק חד ניצוצא 1 דקא נפיק מנציצוקפב דתרין ניצוצין דאמרן דאינון מתהפכאן לכמה גוונין והאי ניצוצא אקרי שרפים 2 והאי אחיד בהון ולהיט לון</p>	<p>החיה הזו מוציאה ניצוץ אחד שיוצא מהתנוצצות של שני ניצוצות שאמרנו שהם מתהפכים לכמה צבעים והניצוץ הזה נקרא שרפים וזה אוחז בהם ומלהיט אותם.</p>
<p>בהיכלא דא אית תרין ממנן 3 נהורין דקיימין על אלף ורבוא רבבן דאקרון גפנים ואלף ורבוא רבבן דאקרון רמונים וכלהו קיימין בחיבותא ואלין אינון דאעלי רחימותא בין ישראל לתתא וקודשא בריך הוא לעילא וכלהו מתערי רחימותא וקיימן ברחימו וכד אתער רחימו 4 מתתא לעילא ומעילא לתתא כדין אתמלייא היכלא אתרבו דא בדא מכמה טבין מכמה חסדין מכמה רחמין וכדין רחימו דלתתא 5 גו רחימו עלאה אתדבק דא בדא</p>	<p>בהיכל הזה יש שני ממונים אורות שעומדים על אלף ורבוא רבבות שנקראים גפנים ואלף ורבוא רבבות שנקראים רמונים וכולם עומדים בחיבות ואלו הם שמכניסים אהבה בין ישראל למטה לקדוש ברוך הוא למעלה וכולם מעוררים אהבה ועומדים באהבה וכשמתעוררת אהבה ממטה למעלה וממעלה למטה אז מתמלא ההיכל הזה מכמה טובות מכמה חסדים מכמה רחמים ואז האהבה שלמטה תוך האהבה העליונה נדבקות זו בזו.</p>
<p>מהכא נפקי תרין ממנן ואקרון אהבה על שמא דהיכלא ואלין קיימין לאשגחא על כל אינון דמיחדי יחודא דמאריהון ברחימו ומסרי נפשיהו עליה ברחימו וסלקי ואסהידו 6 לעילא וכל אינון דעבדי חסד 7 בעלמא אינון חסדין סלקין ועאלין גו</p>	<p>מכאן יוצאים שני ממונים שנקראים אהבה על שם ההיכל ואלו עומדים להשגיח על כל אותם שמייחדים את יחוד רבונם באהבה ומוסרים נפשם עליו באהבה ועולים ומעידים למעלה וכל אותם שעושים חסד בעולם אותם</p>

לבר' כו'. דכאן הוא סוד החסד. וז"ש ואפיק רוחא דמזונא לכל אינון בני מהימנותא. ר"ל בעלי אמנה, שמאמינים בקב"ה, כמ"ש (סוכה מא ע"ב) מאי אנשי אמנה אר"י אלו ב"א המאמינים בקב"ה, דתניא ר"א הגדול אומר מי שיש לו פת בסלו ואומר מה אוכל למחר כו'. והן העושין חסד. וכמ"ש בזוהר פ' בהר (קיא ע"ב) וכי תאמרו מה נאכל וגו'. ר' יהודה פתח בטח בה' ועשה טוב שכן ארץ ורעה אמונה כו'. מאן אינון בני מהימנותא אינון דמתערי האי טוב לקבלי', ולא חס על דיליה, וידעי דהא קב"ה יהיב לון יתיר, כד"א יש מפזר ונוסף עוד, מ"ט בגין דהאי אתער ברכאן לקבליה. ולא יימא אי אתן האי השתא מאי אעביד למחר. אלא קב"ה יהיב לי' ברכאן עד בלי די. שהוא מאותן שלים כנ"ל. ואמר שם כגוונא דא וצויתי ברכתי לכם בשנה הששית וגו'. כי בכאן הברכה, בששי, שומר הברית, נטיר גנזין דילי' כנ"ל. והוא ברכאן דנהר דנגיד, שהוא כאן, והוא הטוב, אילנא דחיי. וכמ"ש דף קי"א ע"א ר' יוסי פתח בטח בה' ועשה טוב כו' זכאה חולקיה דב"נ דעביד טוב מדידיה דהא אתער טוב בכ"י, ובמה בצדקה כו' מ"ט בגין דצדקה אילנא דחיי הוא, ואתער על ההוא אילנא דמותא, ונטיל אינון דאחידן בי', ושזיב לון מן מותא. והוא ברוחא דא, שהוא להט החרב, אילנא דמותא דאדה"ר חב בי' כנ"ל. ובכפנא אחידין בי' הכל, ואתער אלנא דחיי כו', ברוח הזה, ושזיב לון מן מותא. וכאן הוא סוד כנ"י, שומר ישראל, דכל גנזין עלאין גנזין כאן כנ"ל. והוא שומר הברית גנזין דילי' כנ"ל. וז"ש דהא אתער טוב בכנסת ישראל כו', והכל מסטרא דבני מהימנותא (יהל אור).

1 ר"ל בהתכללות בחיה הראשונה, כנ"ל בפ' בראשית (יהל אור).
 2 ר"ל האי ניצוצא שיצא מכלילות שניהם, והוא אחיד בשני ניצוצין הנ"ל, "ולהיט לון". ומתחדשין כנ"ל. ואמר "שרפים". כי הנציצו הוא כולל כמה משריין לאין קץ, וכן הב' ניצוצין. רק שאלו הן א' דכר וא' נקבה, והניצוצא הוא כולל ז"נ. [ובפ"ב (מד ע"ב יט ע"ב) רוחא דא אתכליל ברוחא אחרא דקאמרן כו'. עמש"ש] (יהל אור).

³ דנפקין מתרין רוחין (יהל אור).

⁴ שהן מ"נ ומ"ד (יהל אור).

⁵ זהו סוד שמע ישראל ובשכמל"ו, ב' רחימין דא בדא כידוע. וז"ש "מהכא נפקי תרין ממנן כו'" "על כל אינון דיחדי כו' ומסרי נפשיהון כו'. שהוא בשמע ישראל כנ"ל (יהל אור).

⁶ זהו ע"ד גדולים שבפסוק שמע ישראל, שהן הב' עדים (יהל אור).

⁷ שהוא בהיכל דכאן בסוד חסד לאברהם (יהל אור).

<p>האי היכלא ומתעטרי תמן וסלקי לאתעטרא גו אהבה עלאה 1 ועל דא כתיב2 (תהלים קח ה) כי גדול מעל שמים חסדך בהיכלא דא כתיב (שיר ח ז) מים 3 רבים לא יוכלו לכבות את האהבה ונהרות לא ישטפוה וגו'</p>	<p>החסדים עולים ונכנסים לתוך ההיכל הזה ומתעטרים שם ועולים להתעטר בתוך אהבה עליונה ועל זה כתוב (תהלים קח) כי גדל מעל שמים חסדך בהיכל הזה כתוב (שיר השירים ח) מים רבים לא יוכלו לכבות את האהבה ונהרות לא ישטפוה וגו'.</p>
<p>היכלא שתיתאה4 דא הוא היכלא דאקרי היכלא דרצון דאיהו רעוא דאקרי מוצא פי יהו"ה5 (דברים ח &) חדוה דאתדבקותא דכלא והכא איהו רעוא דרעוין6 ברזא דכתיב (שיר ד ג) כחוט השני שפתותיך רעוא דכל נשמתין דנפקי מההוא מוצא פי יהו"ה</p>	<p>ההיכל הששי זהו ההיכל שנקרא היכל הרצון שהוא רצון שנקרא מוצא פי ה' שמחה של הדבקות של הכל וכאן הוא רצון הרצונות בסוד הכתוב (שיר השירים ד) כחוט השני שפתותיך רצון כל הנשמות שיוצאות מאותו מוצא פי ה'.</p>
<p>האי היכלא היכלא דרעוא דקיימן הכא כל שאלתיך וכל בעותין דעלמא7 בגין דרעוא דכל רעוין כד נשיקין8 אשתכחו ברזא דכתיב (בראשית כט יא) וישק יעקב לרחל וכדין כד נשיק דא לדא כדין אקרי עת רצון9 בגין דהא כדין שלימו אשתכח וכל אנפין נהירין וכד צלותין סלקין כדין איהו עת רצון לאשתכחא10 ועל דא כתיב (תהלים סט יד) ואני תפלתי לך יהו"ה עת רצון דאיהו חבורא דא עם דא</p>	<p>ההיכל הזה היכל הרצון ששם עומדות כל הבקשות וכל השאלות שבעולם משום שרצון כל הרצונות כשנשיקות נמצאות בסוד הכתוב וישק יעקב לרחל ואז כשנושק זה לזה אז נקראת עת רצון משום שהרי אז נמצאת שלמות וכל הפנים מאירות וכשתפלות עולות אז הוא עת רצון להמצא ועל כן כתוב ואני תפלתי לך ה' עת רצון שהוא חבור זה עם זה.</p>

¹ ר"ל בחסד דכורא (יהל אור).

² שכאן הוא למטה משמים. ועוד שהוא תחת היכל הרצון. וזהו סוד (פסחים דף נ ע"ב) כתוב א' אומר כי גדול כו' וכתוב א' אומר על שמים כו' (יהל אור).

³ עיין בפ' תרומה דף קמ"ו ע"ב. [ובפ"ב (מד ע"ב יט ע"ג) הכא (השתחואה) [כתיב] כו'. עמש"ש] (יהל אור).

⁴ היכל רצון תפארת (הערת הזהר).

⁵ שכאן הוא סוד הפה כנ"ל (לעיל רנג ע"א בדברי רבינו). ור"ל שז"ש כי על כל מוצא פי ה' יחיה האדם, כמש"ל (שם) דמכאן נפיק אורא דרוחא דקיומא דנפשיין. וכאן ומשביע לכל חי רצון, נפתלי שבע רצון, ובנפתלי הוא סוד השחוק. וז"ש "חדוה דאתדבקותא כו' (דכלא)" (יהל אור).

⁶ שרעוא דרעוין מע"ק מתגלה כאן, בסוד אורא דדעת שמתגלה בפה כנ"ל. וז"ש "ברזא דכתיב כחוט השני כו'" וכאן סוד הת"ת שבו הדעת (יהל אור).

⁷ בסוד ואני תפלתי לך ה' עת רצון, בעת רצון עניתך, וכמש"ו כדין אקרי עת רצון כו'. וסוד ח"י ברכות, ג"ר בחג"ת, וג"א בנה"י, וביניהם י"ב אמצעיות בקשות צרכיו, כי ה"ב הם נגד י"ב של הדעת, שמתגלה בת"ת, שכנגדן הוא בהיכל הזה י"ב חיות ונהורין, והדעת הוא הרעוא דרעוין, ולכן (ברכות דף לד.) לא ישאל צרכיו לא בג"ר ולא בג"א, אלא באמצעיות. שכאן קיימין כל שאלתיך ובעותין (יהל אור).

⁸ ר"ל כאשר מתחבר היכל הזה עם יעקב, שמים כנ"ל (יהל אור).

⁹ ר"ל עת הוא לשון חבור, כמו אשר פרו יתן בעתו, ור"ל שמתחבר עת נוקבא, עם רצון, שמים. וז"ש וכד צלותין סלקין כו' (כדין איהו עת רצון לאשתכחא, וע"ד כתיב ואני תפלתי לך יהו"ה עת רצון), דאיהו חבורא דא עם דא. שהרצון היא בכורא, וממנו מקבל הנוק', ונקר' ע"ש רצון ג"כ. ור"ל וכד צלותין סלקין, רומז על מ"ש (ברכות דף ח.) אימתי עת רצון בשעה שהציבור מתפללין (יהל אור).

¹⁰ ר"ל להמציא הרצון, כמ"ש מצא טוב ויפק רצון מה'. וז"ס על זאת יתפלל כל חסיד אליך לעת מצוא. ואמרו (ברכות שם) לעת מצוא זו אשה, שנאמר מצא אשה מצא טוב ויפק רצון מה'. במערבא אמרי מצא או מוצא כו' והוא כאן כמש"ל. ר"נ אמר לעת מצוא זו תורה, שנאמר כי מוצאי מצא חיים כו' והוא ג"כ כאן, כמש"ל שכאן הוא סוד התורה, וכאן סוד החיים כמש"ל, ולקמן דף רנ"ט ע"ב מסטרא דיעקב נטיל רוחא דחיי כו', והוא בסוד כי על כל מוצא פי ה' יחיה האדם כנ"ל. ר"נ ב"י אמר לעת מצוא זו מיתה כו', ניחא שכולן נשיקה כו'. והוא ג"כ כאן כמ"ש למטה בהאי היכלא אתכניש משה ברחימו ונשיק נשיקין (יהל אור).

<p>בהיכלא דא קיימן שית פתחין 1 ארבע פתחין לארבע סטרין דעלמא וחד לעילא וחד לתתא באלין פתחין אתמנא חד רוחא 2 דאיהו רב על כלהו די ממנן בכל אלין פתחין ורזיא"ל שמייה 3 והאי אתמנא ואתפקד בכל אינון רזין עלאין דפומא לפומא ממללן דנשקין דא לדא 4 ברחימו דרחימותא</p>	<p>בהיכל הזה עומדים ששה פתחים ארבעה פתחים לארבעה צדדים של העולם ואחד למעלה ואחד למטה בפתחים הללו התמנה רוח אחד שהוא גדול על כל הממנים בכל אותם הפתחים ושמו רזיא"ל וזה התמנה ונפקד על כל אותם הסודות העליונים שמדברים פה לפה שנושקים זה לזה באהבת האהבה.</p>
<p>רזין אלין לא קיימן לנלאה 5 אבל כד תרעין אתפתחו כדין ידעין כלהו היכלין וכל אינון רוחין וכל אינון משיריין דהא תרעי דרצון אתפתחו 6 ולא עאלין באלין תרעין אלא רעוי דצלותין רעוי דשבחא רעוי דנשמתין קדישין עלאין</p>	<p>הסודות הללו אינם עומדים לגלוי אבל כשנפתחים השערים אז יודעים כל ההיכלות וכל אותן רוחות וכל אותם מחנות שהרי נפתחו שערי רצון ולא נכנסים לשערים הללו אלא רצונות של תפלות רצונות של שבח רצונות של נשמות קדושות עליונות.</p>
<p>האי איהו היכלא דמשה בהאי היכלא אתכניש משה ברחימו ונשיק נשיקין בהאי היכלא (שמות יט יט) משה ידבר והאלהים 7 יעננו בקול כד אתדבקו נשיקין בנשיקין 8</p>	<p>זהו היכלו של משה בהיכל הזה התכנס משה באהבה ונשיק נשיקות בהיכל הזה משה ידבר והאלהים יעננו בקול כשנדבקות נשיקות בנשיקות</p>
<p>רנ/א</p>	
<p>דא עם דא ועל דא כתיב (שיר א ב) ישקני מנשיקות פיהו וגו' 9 לית נשיקין דחדה ורחימותא אלא כד מתדבקן דא בדא פומא בפומא רוחא ברוחא דכדין רוואן דא עם דא בתפנוקין דכלא ובחדה מנהירו עלאה 10</p>	<p>זו עם זו ועל כן כתוב (שיר השירים א) ישקני מנשיקות פיהו וגו' אין נשיקות של שמחה ואהבה אלא כשנדבקים זה בזה פה בפה רוח ברוח שאז רווים זה עם זה בתפנוקי הכל ובשמחה מהאור העליון.</p>

1 שהן נגד ר"ק שכולוין כאן. והן שית היכלין שנכללין כאן. ולכן הפתחים הם לר"ק העולם. וכן בת"ת, וא"ו צינורות לכל הר"ק, והן פתחים (יהל אור). היכל רצון הוא היכל ת"ת וכמו שמבואר כ"ז בארוכה בשער כסא הכבוד (פרקים ג ד), ואמר שם הרב כי זהו מ"ש בפ' בראשית (מד ע"ב) על היכל הרצון, האי רוחא אתכליל בשית וקיימא בשית, אתכליל בשית דלתתא בהדיה, וקיימא בשית עלאין (ביאורים ח"א פה ע"ב).
 2 והיא הרוח שבהיכל הזה, ששולט על כל ההיכל, וכל שבהיכל הזה כולם יצאו ממנו, כמ"ש בפ"ב "הכא רוחא כו' האי רוחא אתכליל ובג"כ האי רוחא אפיק כו' ע"ש (יהל אור).
 3 כמ"ש שממונה על רזין (יהל אור).
 4 ר"ל ברחימו כמ"ש. וז"ש פא"פ אדבר בו, שהוא כאן, בהיכלא דמשה וכמ"ש (יהל אור).
 5 כמ"ש דרשו ה' בהמצאו, שהוא לעת מצא כנ"ל. וכמ"ש (ר"ה יח). כאן ביחיד כאן בציבור, וכמ"ש ל וכד צלותין סלקין, אימתי עת רצון בשעה שהציבור מתפללים כנ"ל. ואמרו (ר"ה שם) ויחיד אימת בעשרת ימים שנין ר"ה ליוה"כ. והוא כמ"ש בס"ד (רפ"ב) בזמנא דמטא ירחא שביעאה כו' ומתפתחי תריסר תרעי דרחמי. והוא כאן, י"ב נהורין, והן תליסר עם הרוחא דכליל, בסוד המזלא. וכאן אני אעביר כל טובי על פניך כו' ויעבור ה' על פניו ויקרא כו', י'ג מדות, שכאן הוא סוד פני', משה (יהל אור).
 6 ר"ל כד שערי ההיכל הזה נפתחין, יודעין כולם ששערי רצון העליון מע"ק לז"א ומז"א לחקל תפוחין קדישין, כלם נפתחו, ורצון של הש"י מתגלה בעולם (יהל אור).
 7 ר"ל משה שמים העליונים, דרגא דמשה, ידבר, והאלקים נוק', יעננו, שהוא נשיקין דא לדא ודא לדא, וכמ"ש למטה ת"ח משה ידבר כו'. והוא סוד פא"פ אדבר בו, רוחא ברוחא של היכל זה, עם הא' דנטיל לי' כנ"ל. וכאן הוא סוד הדיבור בפה. וכאן סוד אלקים דכליל כל היכלין, כמ"ש לקמן דף רנ"ו ע"ב כד נטיל יעקב בהאי היכלא שתיטאה כדין אקרי נשמא קדישא כו' ה' אלקים. וכאן הוא סוד כלת משה, שלכן נקרא איש האלקים, בעלה דמטרוניתא (עיין הקדמת הזוהר ו ע"ב), ול"ז בסוד הדעת, משה מלגאו יעקב מלבר (תיקון י"ג כט ע"ב) (יהל אור).
 8 קאי אמ"ש בהאי היכלא משה ידבר (יהל אור).
 9 כנ"ל, סוד הנשיקין, וסוד הפה (יהל אור).
 10 ר"ל מבינה. וז"ס בינה, דרגא דמשה, שמתגלה בינה בת"ת, כמ"ש בתיקונים (סוף תמ"ז) (יהל אור).

<p>תא חזי משה ידבר1 דכתיב (שיר ד א) הנך יפה רעיתי וכתיב (שם ג) כחוט2 השני שפתותיך והאלהים יעננו בקול דכתיב (שם א מז) הנך יפה דודי אף נעים וכתיב (שם ה יג) שפתותיו שושנים נוטפות מור עובר</p>	<p>בא וראה משה ידבר שכתוב הנך יפה רעיתי וכתוב כחוט השני שפתותיך והאלהים יעננו בקול שכתוב הנך יפה דודי אף נעים וכתוב שפתותיו שושנים נוטפות מור עובר.</p>
<p>האי רוחא אתמסרו בידיה כל רזין דאינון נשמתין עילאין דמתערי תיאובתא דרחימו דלעילא ותתא כחדא אינון נשמתין עלאין כגון רבי עקיבא וחברוי3 דאלין לא אתקריבו4 לאסתחאה בנהר דינור כמה דשאר נשמתין אסתחיין תמן ועברו ביה והא אוקימנא5</p>	<p>הרוח הזו נמסרו בידה כל הסודות של אותן הנשמות העליונות שמעוררים תשוקה של אהבה שלמעלה ומטה כאחד אותן נשמות עליונות כמו רבי עקיבא וחבריו שאלה לא נקרבו לרחץ בנהר דינור כמו שאר הנשמות רוחצות שם ועוברות בו והרי בארנו.</p>
<p>(תא חזי) רוחא דא אפיק תריסר נהורין וכלהו קיימי ברזא דתחות האי רוחא6 בארבע סטרין</p>	<p>(בא וראה) הרוח הזו מוציאה שנים עשר אורות וכולם עומדים בסוד תחת</p>

¹ ר"ל דרגא דמשה באצילות ת"ת (יהל אור).

² שהוא היכלא דא. וכן כנגד' שפתותיו שושנים כו' כמש"ו. והוא נשיקין פא"פ. וסוד שושנים הוא כמ"ש בפ' משפטים דף קכ"ג דעת גניז בפומא דמלכא דאק' תפארת, פשיטותא דתפארת דכל גווינן אתאחדן בל', דכתיב ובדעת חדרים ימלאו. וההוא דעת גניז באמא ומלכא. ר"ל באו"א, תרין עטרין דגניזין בגווייהו. ומלייא כל אדרין ואכסדראין. וכד אתער נהירו דב' ונפיק, כדין אקרי פה ה'. ושפון דאינון תרין נהורין מאבא ומאמא, בשעתא דאתערען בההוא נהירו דדעת, מתחברן כחדא, ומלין אתגזרו בקשוט בחכמה בתבונה ובדעת. וז"ס שפתותיו שושנים, שהן תרין גווינן דאו"א כנ"ל, מה שושן חוור וסומק. נטפות מור כו', הוא נהירו דדעת, שהוא י"ב בוסמין עלאין, שהן בו שמתגלה בפה. וכד אתער (כו) ונפיק כדין אקרי פה ה' כנ"ל. וזהו נטפות כו' (יהל אור).

³ ר"ל שמעורר האהבה של ב' היכלות דנוק' ודכורא, היכל אהבה של נוק' ודכורא כאחד, שהוא סוד ק"ש בהיכל אהבה, סוד הייחוד של ק"ש באחד. ולכן יצאה נשמתו של ר"ע באחד, וכמ"ש (ברכות סא ע"ב) רבי ע"כ א"ל כל ימי הייתי מצטער על פסוק זה ואהבת כו' מתי יבא לידי ואקיימנו ועכשיו כו', היה מאריך באחד כו'. וכמ"ש לקמן ע"ב בר ההוא שלימא חסידיא דאתי' בסטרא דימינא, (כו' ע"ש עד) וע"ד מית באהבה כו'. והוא סוד נכנס בשלום ויצא בשלום (עי' חגיגה טו ע"ב), ששם בהיכל אהבה הוא סוד ברית שלום כנ"ל, והוא נכנס ויצא באלו ב' היכלין דכורא ונוק', ב' האהבות. וז"ש לעיל והכא איהו כו' רעוא לכל נשמתין דנפקי כו'. והן נשמתין דנשיקין. ואמר לעיל בהיכל אהבה מהיכלא דא נפקין כל רוחין קדישין דקיימין בקיומא דנשיקין עלאין כו' (יהל אור). ע"י שהיה ר' עקיבא עובד מאהבה תמיד הנה אתדבק בימינא, וכשנכנס לפרדס היה כל הילוכו דרך ימין כנז', עד שנכנס בהיכל אהבה דבריאה, שהוא אהבה זוטא, והוא ימין של השכינה המתלבשת שם, והיא שם בסוד המאור הקטן, לכי ומעטי את עצמך (חולין ס ע"ב), ולכך נקרא שם אהבה זוטא, ומשם עלה למעלה עד החסד דאצילות שהוא אהבה רבה, כי שם הוא המאור הגדול, יהוה, ובבריאה הוא המאור הקטן, אלהים, וכמ"ש בפ' בראשית (כ ע"א). ור"ל כי גילוי ית"ש בבריאה הוא רק בגילוי אלהים, בראשית ברא אלהים (בראשית א א), ושניהם יחד הוא יחוד הויה אלהים, והוא יחוד ז'ו"ן (דע"ה ח"ב קז ע"א).

⁴ וז"ס שאמרו (ברכות סא ע"ב) זו תורה וזו שכרה, א"ל חלקם בחיים, אשרך ר"ע שאתה מזומן לחיי העה"ב. ר"ל בלא דין כלל (תוס' כתובות קג ע"ב). וכאן הוא סוד חיי העוה"ב רוחא דחיי, כנ"ל יחיה האדם (יהל אור).

⁵ לעיל ריא ע"ב רמז ע"א ופרשת ויגש רא ע"א (לש"ו).

⁶ הן היל"ב חיות גדולות עם קטנות, שהן תחת י"ב נהורין. וז"ש ברזא דתחות האי רוחא. שכאן לא ביאר אלא מה שלא ביאר בפ' בראשית בפרטות, לפי שרוצה לבאר כאן הד' חיות גדולות בפרטות כמש"ו. והיל"ב נהורין הן י"ב שעות, שכאן הוא סוד השעה והעת, והן י"ב שעות הלילה, וכנגדן י"ב שעות היום בת"ת, י"ב צרופי הו"ה. וז"ס שאמרו (שבת קנד). לא מזל יום גורם אלא מזל שעה, שז' הימים הן בז' היכלות כידוע, וכאן הוא י"ב השעות, והן י"ב אנפי חיוון, בסוד שם של י"ב, שכל א' יש לו מזל אחר, זה מצורת נשר או אר' כמ"ש בתיקונים, והן המזלות שנים עשר, וזהו המזל מ"ב מזלות, שהן י"ב שעה. ולכן מזל שעה גורם, ולאפוקי מהאי שאמר מזל יום גורם, שסובר המזל הוא בז' כוכבי לכת, שהן נגד ז' ימים כמ"ש בס"י (ספ"ד). והן כ"ב אותיות. ג' אמות, והן סוד המזל עצמו, נהר דנגיד ונפיק בהיכלא שביעאה, בסוד ק"ק, קדש חד קדשים תרין, שכולל ג"ר שם, והן אמ"ש, ולכן נקראין אמות, ששם אמא עלאה שכולל ג"ר. וכאן בהיכל הזה י"ב פשוטות. וז' היכלות עצמן הן ז' כפולות, והן כפולות בסוד שבעה ושבעה מוצקות, שבהן כלילין ג"כ היכלות דדכורא. ולכן בכ"א הרוח שבו כליל מב' רוחין. וז"ס בדגש וברפה (עי' ס"י רפ"ד). והן סוד י"ב מזלות וז' כוכבים וג' יסודות. וכן י"ב חדשים וז' ימים וג' זמנים. וכן באדם וכל דבר, כמ"ש בס"י (פרקים ג')

<p>דעלמא קיימין ארבע נהורין עלאיין1 דשלטין לארבע סטריין2 בסטרא דדרום קיימא חד נהורא עלאה ימינא דכל עלמא דהא מניח3 שראן ישראל לאתאחדא ברזא דמהימנותא ואיהו מיכאל רב חילא4 דנהורא עלאה דנחתא מסטרא דדרום5 דתמן נהורא קיימא בתוקפיה6</p>	<p>הרוח הזו בארבעת צדדי העולם עומדים ארבעה אורות עליונים ששולטים לארבעה צדדים בצד הדרום עומד אור עליון אחד הימין של כל העולם שהרי ממנו מתחילים ישראל להאחז בסוד האמונה והוא מיכאל רב כח של האור העליון שיורד מצד הדרום ששם האור עומד בחזקו.</p>
<p>האי מיכאל נהורא ימינא אפטרופוסא רבא דישראל7 בגין דכד סטרא אחרא קיימא לאסטאה עליהו דישראל כדין מיכאל טען עמיה ואתעביד סניגוריא עליהו דישראל ואשתזבן מההוא קסיגוריא דמארי בעלי דבבו דישראל</p>	<p>המיכאל הזה אור הימין האפטרופוס הגדול של ישראל משום שכאשר עומד הצד האחר להשטין על ישראל אז מיכאל טוען כנגדו ונעשה סנגור על ישראל והם נצלים מאותו הקטגור של בעלי שנאת ישראל.</p>
<p>בר בזמנא דאיחרב ירושלם דהא כדין אתגברו</p>	<p>פרט לזמן שחרבה ירושלים שהרי אז התגברו החטאים ומיכאל לא יכל עמו</p>

ד' ה'). וכן בתורה. והכל נגד היכלות אלו. והן סוד (ג' וז') ע"ס והדעת (י"ב כנ"ל). וכן בסט"א. ולכן דנין את האדם בכ"ב, נגד כ"ב אותיות, ג' וז' וי"ב. והן ג' טיפין מרה, וכמו שהג' הנ"ל הן אמות לכל, כן אלו הג', הן אמות לכל דין. והן עוקרין את הנשמה (כדלקמן רסז). וז' עדנין. וי"ב חדש בגהינם. וכן בכל מצוה, כמו בפ"ו ג' קדושין וז' ברכות, כמ"ש ברע"מ (השמטות ח"א) [הגה. וי"ב מתנות שכנגדן בברכה ששון ושמחה כו']. וכן בק"ש ותפלה וכל המצות כידוע (יהל אור).

1_ בזוה"ק בהיכלות פקודי (רנד ע"ב) בענין הד' יסודין עלאין שהם חגת"מ דאצילות, וכן הד' חיות שבמרכבה שהם אריה שור נשר אדם, וכן הד' מלאכים שהם מיכאל גבריאל אוריאל רפאל, וישנם אלו הד' חיות והד' מלאכים בכל עולם ועולם כמ"ש בשער קיצור אבי"ע (ריש פרק ח), אלא בעולם הבריאה נקראים בשם כסא ושרפים, ובעולם היצירה בשם חיות ומלאכים, ובעולם העשיה בשם אופנים ושמשין, ובעולם הזה הם הד' יסודין והד' נהרות פישון גיחון חידקל פרת. והחיות שבכל עולם הוא בחי' הנפש, והמלאכים שבכל עולם הוא בחי' הרוח, ע' פנימיות וחיצוניות (דרוש יג) ובשער ציור עולמות (בהקדמה) ובשער השמות (פרק ב) (דע"ה ח"ב פח ע"ד). משורש הכתר שבהם הוה אוריאל נוריאל במזרח ורפאל בואל במערב ע' רע"מ פנחס (רכה ע"א), ומשורש המלכות שבהם הם להיפך וכמ"ש בהיכלות פקודי (רנד ע"א) וכו' ג' שיטות: שיטה א', הוא כנז' והוא בזוה"ק (בראשית כו ע"ב) וע"פ מה שפירש הגר"א את דבריהם ז"ל בהיכלות פקודי בספר יהל אור (דף כט עמוד ע"א ע"ב). שיטה ב', הוא שיטת התיקונים (תיקון נד דף קא ע"א) שם אמרו כי פישון הוא צפון גבריאל, גיחון דרום מיכאל, חידקל מזרח אוריאל נוריאל, פרת מערב רפאל. ואמר הגר"א שם ע"א וביהל אור הנז' (ריש ע"ג שם), כי התיקונים עם הזוהר חלוקים בזה. שיטה ג', הוא כי הגר"א עצמו בתיקונים (שם ע"א סוף ד"ה אורייתא) אמר שם בכוונת זוהר בראשית, כי פישון לימינא וגיחון לשמאל חידקל במזרח פרת במערב, וכן אמר הגר"א עוד בליקוטיו בהליקוט הנדפס באדרת אליהו (בראשית ב פסוק יד, דף כ סע"א) (דע"ה ח"ב צ ע"א).

2_ הן ד' חיות הקדש, חיות גדולות עלאין, מהי"ב הנ"ל. והן בד' סטריין כנ"ל (היכל ו' דבראשית), בסוד גנת אגוז. וכמ"ש ביחזקאל (א י) ופני ארי' אל הימין כו' (יהל אור).

3_ בסוד עולם חסד יבנה, שמשם מתחיל המהימנותא, ומשם מתחיל אחידת ישראל בקוב"ה, בסוד ישראל, בו"ק שנק' ישראל, ובסוד הוי"ה, שהוא חלק ישראל, כי חלק ה' כו', ה' מנת חלקי כו' (יהל אור).

4_ בסוד גדול אדונינו ורב כח, בחסד. וז"ס שמו מיכאל, שכל מלאך ומאור מורה על כבוד שמו יתברך לפי המדה שמקבל ממנו. וז"ס אין כאל ישרון. ונק' חסד אל, על גודל כחו וגדולתו (יהל אור).

5_ ר"ל דנחתא הנהורא שם מסטרא דדרום, חסד עליון מדת אברהם ששם ד' רוחות, מדות האבות ודוד (יהל אור).

6_ ר"ל כשהשמש מגיע לדרום, אז הוא בתוקפי', שהוא בחצי היום. וכן כל שמתקרב לדרום, מתגבר האור, וכמ"ש הולך ואור כו'. וכידוע שהאור הוא בימין, בסוד אור וחשך, חו"ג, אור ומים. וז"ס חשכת מים (יהל אור).

7_ כמ"ש (דניאל י כא) כי אם מיכאל שרכם. ואמר רבא. שגם גבריאל הוא אפטרופוס ומליץ עליהם, כמ"ש ועתה אשוב להלחם עם שר פרס כו' ואין אחד מתחזק עמדי כי אם כו'. אבל מיכאל אפטרופוס הגדול והעיקר, שהוא ימינא וחסד, ולכן הוא שר ישראל. ומפורסם שהוא טוען תמיד עם הס"מ, וכמ"ש, לכן בדניאל בסוד המלחמה, העיקר גבריאל. שאלו ב' נהורין כלולין זה בזה, כמ"ש למטה, לעשות חסד שמאלא נכלל בימינא, ולעשות דין באומות להיפך, בסוד וחרב פיפיות בידם כו', שהוא סוד החרב בימינא, להט החרב המתהפכת, ומ"מ הכל ימינא, ימינך ה' נאדרי כו', ימין ה' רוממה כו', ימין ה' עשה חיל. וז"ש לעיל רב חילא (יהל אור).

<p>חובין ומיכאל לא יכיל בהדיה דסטרא אחרא דטענתיה דמיכאל תבירא עלייהו דישראל וכדין (איכה ב ג) השיב אחור ימינו מפני אויב 1</p>	<p>של הצד האחר שטענתו של מיכאל על ישראל נשברה ואז השיב אחור ימינו מפני אויב.</p>
<p>בסטרא דצפון קיימא נהורא אחרא דהא איהו קיימא (ס"א לנטלא 2) לבטלא דינא מבי היכלא רביעאה ויהב לממנא דפתחא 3 דבההוא פתחא קיימאן ממנן אחרן דאינון דבסטר מסאבא מחכאן לההוא ממנא 4 ונטלי דינא ולזמנין דהאי נהורא 5 דבסטרא דצפון איהו עביד דינא ולא יתמסר בידא דסטרא אחרא בגין דכל דינין דאתעבידו ביה אית לון אסוותא וקודשא בריך הוא עביד חסד באינון אתרי</p>	<p>בצד הצפון עומד אור אחר שהרי הוא עומד (לטל) לבטל דין מבית ההיכל הרביעי ונותן לממנה של אותו הפתח שבאותו הפתח עומדים ממונים אחרים שהם בצד הטמאה מחכים לאותו הממונה ונוטלים דין ולפעמים שהאור הזה שבצד הצפון הוא עושה דין ולא נמסר ביד הצד האחר משום שכל הדינים שנעשו בו יש להם רפואות והקדוש ברוך הוא עושה חסד באותם מקומות.</p>
<p>גבריא"ל איהו האי נהורא דבסטרא דצפון ובכל אתר דאיהו מחי שרי ביה חסד בגין דגבריא"ל בתרין סטרין כליל בתרווייהו 6 ועל דא מחיא ואסוותא ביה בסטרא דא קיימא רזא דכתיב (דברים ח ה) כי כאשר ייסר איש את בנו יהו"ה אלהיך מיסרך ואלין יסורין דרחימותא דכלילין בסטרא דא ובסטרא דא 7</p>	<p>גבריא"ל הוא האור הזה שבצד הצפון ובכל מקום שהוא מכה שרוי בו חסד משום שגבריא"ל בשני צדדים כלול בשניהם ולכן מכה ובו רפואות בצד הזה עומד סוד שכתוב (דברים ח) כי כאשר ייסר איש את בנו ה' אלהיך מיסרך ואלו הם יסורים של אהבה שכלולים בצד זה ובצד זה.</p>
<p>בסטרא דמזרח קיימא נהורא אחרא דאיהו</p>	<p>בצד המזרח עומד אור אחר שהוא עומד בכל דברי הרפואות להכניס לפני</p>

¹ סט"א, מארי בעלי דבבו דישראל (יהל אור).

² דאע"ג שזה ההיכל הוא למעלה מכל היכלין, מ"מ מקבל מהיכל חו"ג, כידוע, שת"ת מקבל מחו"ג (יהל אור).

³ כנ"ל שד' פתחים כאן לד' רוחות, ועל כל פתח ממונה אחד כידוע, והן מקבלין מאלו הד' נהורין. וז"ש דבההוא פתחא קיימן ממנן אחרן. ר"ל ממונה אחר חוץ מן הנהורין, והן עומדין לבר כנ"ל (יהל אור).

⁴ ר"ל שמצפין לההוא ממנ' דבסטר קדושה, שעומד על פתח הקדושה ליקח ממנו הדין, כמש"ו, שבסטר דמסאבא נגד היכל הזה, ד' פתחים לד' רוחות כמש"ש ארבע פתחין אית להיכלא דא כו' (יהל אור).

⁵ ולזמנין דהאי איהו ההוא נהורא כו' (דבסטרא דצפון, איהו עביד דינא). וע"י המיתה בא"י כמ"ש בפ' תרומה דף קנ"א כל אינון מתין די בארעא קדישא לא מתין ע"י אלא כו'. וזהו מיתת נשיקה, שהנשיקין בהיכל הזה. וכמש"ש אר"י א"ה מאי שבחא איהו למשה ולאחרן ומרים דכתיב בהו ע"פ ה' דאלין לא מיתו ע"י דההוא מלאך מחבלא, ואת אמרת דכ"ע אינון דמיתו בארעא דישראל לא מתין ע"י דדא. א"ל הכי הוא ודאי, ושכחא דמשה אהרן ומרים הוה יתיר מכל בני עלמא, דאינון מיתו לבר מארעא קדישא כו'. וע"ד כתיב יחיו מתין נבלתי יקומון הקיצו ורננו שוכני עפר וגו', יחיו מתין אלין מתין דבארעא קדישא, דאינון מתין דיליה, ולא מאחרא, דלא שלטא תמן סט"א, וע"ד כתיב מתין. נבלתי יקומון אינון דמיתו בארעא נוכראה אחרא ע"י דההוא מחבלא כו' ע"ש (יהל אור).

⁶ ששמאלא נכלל בימינא, וכמ"ש בפרשת תרומה קלט ע"א, תולעת שני ושש תרין גוונין כחדא דימינא ושמאלא כו' ושם דף קמז ע"ב מיכאל וגבריא"ל אתכלילו דא עם דא משלבאן דא בדא וע"ד כתיב עשה שלום במרומיו וכו' (יהל אור). ששמאלא נכלל בימינא. וכמ"ש בפ' תרומה דף קל"ט ע"א תולעת שני ושש תרין גוונין כחדא לימינא ושמאלא כו'. ושם דף קמ"ז ע"ב מיכאל וגבריא"ל אתכלילו דא עם דא משלבאן דא בדא, וע"ד כתיב עשה שלום במרומיו כו' (יהל אור).

⁷ ר"ל שהוא כלול ג"כ בימינא כנ"ל וזהו יסורין של אהבה מצד החסד שנקרא אהבה ומ"מ ע"י גבריא"ל וז"ש תלה ולא מצא בידוע שיסורין של אהבה הן שע"י חטא הוא בסט"א ופקדתי בשבט פשעם כו' וז"ס שאמרו נאמר ברית ביסורין שנכלל בימין (יהל אור). ר"ל שהוא כלול ג"כ בימינא, כנ"ל. וזהו יסורין של אהבה, מצד החסד שנקרא אהבה, ומ"מ ע"י גבריא"ל. וז"ש (ברכות ה.) תלה ולא מצא בידוע שיסורין של אהבה הן, שע"י חטא הוא בסט"א, ופקדתי בשבט פשעם כו'. וז"ס שאמרו (שם) נאמר ברית ביסורין, שנכלל בימין (יהל אור).

<p>קיימא בכל מילי דאסוותא למיעל קמי מאריה כל אינון1 דאתנשיין בני מרעייהו ולקרבא זמנין וקצין לאינון מרעין דאשתלימו מהימנותייהו ואסחר עלמא בכל יומא ויומא2 בגין לאשלמא3 אסוותא בפקודא דמאריה והאי (איהו) נהורא רפאל4 שמיא ואף על גב דהא אוקימנא ליה לסטרא אחרא4 ודא אחיד לסטרא דא5 ולסטרא דא לסטרא דמיכאל ולסטרא דגבריאל</p>	<p>רבונו כל אותם שנשכחו בבית חלים ולקרב זמנים וקצים לאותן מחלות שהשלימו את נאמנותן וסובב את העולם בכל יום ויום כדי להשלים רפואות במצות רבונו והאור הזה (הוא) שמו רפאל ואף על גב שהרי בארנו אותו לצד אחר וזה אחוז לצד זה ולצד זה לצד של מיכאל ולצד של גבריאל.</p>
<p>והאי איהו ממנא בשעתא דאתדן בר נש בהיכלא רביעאה לחיים כדין איהו אקדים באסוותא והאי אסוותא מגו דחיקו נפקא בגין דמתרין סטרין נפקא והאי דחיקו אתיא מגו סטר שמאלא ואסוותא מגו סטר ימינא ועל דא ההוא מרע6 כד אתיא ליה אסוותא מגו דחיקו סגיא אתיא ליה</p>	<p>וזהו הממונה שבשעה שנדון אדם בהיכל הרביעי לחיים אזי הוא מקדים ברפואות והרפואות הללו יוצאות מתוך דחק משום שמשני צדדים יוצאות והדחק הזה בא מתוך צד שמאל והרפואה מתוך צד ימין ולכן כשבאה רפואה לאותו החולה היא באה לו מתוך דחק רב.</p>
<p>והכי הוא מסטרא דמערב7 ואף על גב דאמרן דרפאל בסטר מזרח ואוקמוה בסטר דא דמערב</p>	<p>וכך הוא מצד המערב ואף על גב שאמרנו שרפאל הוא בצד המזרח</p>

1 ר"ל לעיילא קמי קוב"ה מליצתם של החולים שנתייאשו ונשכחו בחולייתם, שהאריך עליהם החולי, דאסוותא כאן נפקא מגו דחיקו כמש"ל (יהל אור).

2 ר"ל כמ"ש חליים רעים ונאמנים, וכמ"ש (ע"ז נה). מ"ד חאים רעים ונאמנים רעים בשליחותם ונאמנים בשבועתם. והיסורין סובבין את העולם בכל יום ויום, כמ"ש (אבות פ"ג מט"ז) והגבאין מחזירין תדיר בכל יום ונפרעין מן האדם כו'. וז"ש (לעיל) סחראן עלמא כו' (יהל אור).

3 קאי על הנהורא (יהל אור).

4 ר"ל שבמקום אחר אמר שרפאל במערב. כמ"ש בפ' בהעלותך דף קנ"ה ע"א דגלא רביעאה אדם רפאל מערב, בהדי' אסוותא בסטרא. ר"ל שהרפואה הוא בסטר מערב כמ"ש למטה. וז"ש אסוותא בסטרא. וכ"ה בתיקונים ובזהר בכ"מ, פעמים אמר שאוריאל במזרח ורפאל במערב, ופעמים אמר להיפך. וכן בצורתם, פעמים אמר שנשר שהוא צורת אוריאל במזרח, בסוד דרך הנשר בשמים, ואדם במערב, השכינה במערב, שהיא דמות אדם, וכמ"ש בתיקונים ת"א דף י"ד ע"א רשימא דארי' תמן לימינא, ורשימא דשור (לשמאלא), ורשימא דנשרא באמצעייתא כו' דמות אדם דא שכינתא קדישא כו'. והוא רפאל אפר דרפאל, ואדם אל עפר ישוב, וכמ"ש בתז"ח דף פ"ה ע"א דאינון ד' יסודין דארבע פרצופין, דאינון פרצוף אדם ופרצוף ארי' ופרצוף שור ופרצוף נשר, דממנן על מיא ואשא ורוחא ועפרא. ארי' מרכבה וגלגולא דיליה מיא, שור מרכבה וגלגולא דיליה אשא, נשר מרכבה וגלגולא דיליה רוחא, אדם מרכבה וגלגולא דיליה עפרא כו'. ובז"ח דף כ"ז ע"ג (לא ע"ב) דאדם ודא מלכות, וחי' דרכיב בה רפאל, איהו אפר, ואיהו עפר דבי מקדשא דאתנטיל מיני' אדם כו'. ע"ש כל המאמר. ובתיקונים ת"ע דף קכ"א נשר באמצעייתא עלה אתמר מי אסף רוח בחפניו ואינון תרין נוקבין דחוטמא פומא דא אדם כו' ודא שכינתא. וכן בהרבה מקומות. ואמר ג"כ בר"מ להיפך בפ' פנחס דף רמ"ד ע"א בר"מ אמר אדם דרגא דיעקב, ונשר שכינה. ואמר ובג"ד אוקמוה מ"מ שופרי' דיעקב שופרי' דאדם כו'. ובתיקונים תס"ח דף ק"כ ע"א וכד אתהפך מתרווייהו למערב אחזיר אנפוי ואתהפך לנשר, וכד אתהפך מתרווייהו למזרח, דאיהו באמצעייתא, אתהפך לאדם. והענין כי האדם והנשר שניהן כלילין מימינא ושמאלא, וכן מזרח ומערב, ת"ת ומלכות. ולכן אמר ביחזקאל ופני ארי' אל הימין לארבעתם, ופני השור משמאל לארבעתם, ופני נשר לארבעתם, ולא קבע לו רוח מיוחד. וכן לאדם. והוא בסוד כלילת ת"ת ומלכות זה בזה. וע"ז תמה שלמה, דעיקר מקומן משמע כאן רפאל במזרח, ואוריאל במערב, ותמה על היפוכן, דרך הנשר בשמים, ודרך גבר בעלמה (משלי ל, יט), שהשכינה דמות אדם דיוקנא דילי', כמ"ש בתיקון ב' שם. ועיין פ' יתרו דף פ' ע"ב אמר ר"ח חמינא האי קרא דכתיב ופני ארי' אל הימין לארבעתן כו' ע"ש (יהל אור).

5 ר"ל לימינא ושמאלא כמש"ו, בסוד הת"ת שכולל חו"ג, מימינא ושמאלא (יהל אור).

6 ר"ל דאתי' לי' רפואה מן רפאל, שלוקח מהיכל רביעי, ששם סטרא דדינא. ולכן אומרין ורופא חולים בברכת אתה גבור. וז"ס הזיעה דאתבקע באנפוי, ששם בזיעת אפך תאכל לחם כידוע, כי עפר אתה כו', כנ"ל שאדם הוא עפר דרפאל. וז"ס שאמרו (ברכות נז ע"ב) עשרה דברים סימן יפה לחולה זיעה שנאמר בזיעת אפך (יהל אור).

7 ר"ל וכן הרפואה שבאה מצד מערב, הוא ג"כ מדחיקו סגיא, שמערב הוא ג"כ משני סטרין, כמ"ש למטה (יהל אור).

<p>אסוותא וחייין 1 לאו איהו אלא מסטר מזרח דהא 2 מתמן אתמשכאן חייין לתתא 3</p>	<p>ופרשוה בצד הזה של המערב הרפואות והחיים אינם אלא בצד המזרח שהרי משם נמשכים החיים למטה.</p>
<p>(ובהאי סטרא 4 דמערב) נהורא חד ונוריא"ל שמיה ואיהו אוריא"ל 5 ודא איהו כליל מכלהו וקיימא שליחא בכלא ואית ליה תלת סטרין אבל תרין אינון בגין דכל חד מאלין כליל בהבריה</p>	<p>(ובצד המערב הזה) אור אחד ששמו נוריא"ל והוא אוריא"ל וזהו כלול מכולם ועומד שליח בכל ויש לו שלשה צדדים אבל הם שנים כי כל אחד מאלו כלול בחברו</p>
<p>רנר/ב</p>	

1 הוקשה לו היאך אמר שרפאל בצד מזרח, והלא אמר לעיל בדף רמ"ט פתחא רביעאה פתחא דא קיימא לאסוותא ואקרי פתחא דאסוותא בהאי קיימא כו' על כל אינון אסוותין דעלמא כו' פתחא דא איהו לסטר מערב כו' (יהל אור).

2 רמו ע"ב (הערת הזהר).

3 ר"ל מ"מ עיקר אסוותא וחייין הוא מצד (מזרח), אלא שמשם נמשך לצד מערב, שמערב מקבל ממזרח, בסוד ת"ת ומלכות שמקבלת ממנו ומוציאה לעולם. וכן שמים וארץ, (אענה את) השמים והם יענו את הארץ, והארץ תענה את הדגן וכו' (הושע ב, כג) (יהל אור).

4 ר"ל בצד מערב (יהל אור).

5 כמ"ש בתיקונים (קמח ע"ב) ובתז"ח (כז, ד) דמסט' דימינא נקרא אוריאל, ומסטרא דשמאלא נקרא נוריא"ל. וז"ש ודא איהו כליל כו' (מכלהו, וקיימא שליחא בכלא, ואית ליה תלת סטרין), אבל תרין אינון כו'. ור"ל דהוא כליל מכל הג' נהורין הראשונים, דלעולם הרביעי כלול משלשתן, בסוד המלכות דכלולה מכלם. וכן ה' אחרונה, כלול מג' אותיות י' ה' ו' כידוע. וכן בחיות. שלכך נאמר ודמות אדם להנה, שאדם כלול מכל החיות, שלכן לא מנה בתיקונים בכ"מ רק ג' אנפי חיוון, י"ב אנפי החיות, וכמ"ש בז"ח ש"ה דף נ' ע"ב (מרגליות סג. לירנו עז ע"ב) וארא החיות רזא דישראל סבא כו' תת רשימין קטורין דא עם דא, דרום מזרח וצפון, י' ה' ו' כו', אופן אחד בארץ אצל החיות, דא איהו רתיכא תתאה כו', עד הכא אנפין עלאין ואנפין תתאין ברזא דתלת תלת מתחבראן ואתכלילו אלין באלין. פן חד דאשתאר מרתיכא תתאה כו', ההוא פן כו', אתכלילו כולהו תלחא אחרנין, האי פן נטיל מכלהו, ואתכלילו בכלהו כו' ע"ש. וז"ש ודא איהו כליל מכלהו. ואמר וקיימא שליחא בכלא. ר"ל שהוא שליח בכל הדברים שממונין הג' נהורין הנ"ל, שהוא כליל מכולם. והוא שליח, בסוד המלאך הגואל. ואמר ואית לי' תלת סטרין. כנ"ל מג' נהורין הנ"ל. ואמר אבל תרין אינון בגין דכל חד מאלין כליל בחבריה. ר"ל שהכלל אינון אלא שנים, ימינא ושמאלא, חו"ג, שמאלא נכלל בימינא ושמאלא, ושניהם כלולין באמצעיתא, רק שבנהורא דימינא נכלל שמאלא בימינא, ובנהורא דשמאלא נכלל ימינא בשמאלא, ובאמצעיתא נכללו שניהן בשוה. וכאן שנכללו כל השלשה בו, אינון אלא שנים בכללם. ולכן יש לו שני שמות נוריאל ואוריאל כנ"ל. וכן רפאל יש לו שני שמות בואל ורפאל, כמ"ש בפ' ויקהל דף ר"ט ע"ב, אלא שעיקר שמו הוא רפאל, לפי שמזרח נוטה תמיד לימין, שלפיכך פסוק ויט הוא כסדר, ונק' רחמים, משא"כ כאן שהוא שליח מכל הג' נהורין. והן בו בפרטות, שלכן כל הג' פסוקים בו בתיבין, ומ"מ גם כאן עיקר שמו אוריאל כידוע, שלעולם ימינא עיקר. וכל אלו השמות ע"ש התמנות שלהם. מיכאל ע"ש החסד. גבריאל ע"ש הגבורה. רפאל ע"ש הרפואה. אוריאל נוריאל ע"ש התכללות מחו"ג, אור הוא חסד כידוע, נוריאל בגבורה, כמ"ש בתז"ח דף פ"ו ע"ב נוריאל נור דליק. וכל סדר הנהורין אלו ברוחות, הוא בסדר אצילתן, רק במזרח ובמערב מתהפך לפעמים כנ"ל. אבל כסדר נסיעתן אינו כן כמ"ש בפ' בראשית דף מ' ע"ב וכד נטלי ארבי לסטר מזרח ממנא דקיימא עליהו לההוא סטרא הוא מיכאל דאתי מימינא. וכד נטלי ארבי לסטר צפון ממנא דקיימא עליהו לההוא סטרא הוא גבריאל, דאתי מסטרא דשמאלא. וכד נטלי ארבי לסטר דרום הא תמן איהו ממנא דקיימא (עליהו) לההוא סטרא רפאל שמיה. והוא לימינא. וכד נטלי ארבי לסטר מערב, ממנא דקיימא עליהו לההוא סטרא הוא אוריאל. ואיהו לבתראה. ונתחלפו כאן צד מזרח ודרום זה בזה. והענין, כי סדר הנהורין הוא כסדר הדגלים, כמ"ש בפ' בהעלותך דף קנ"ד, וחשיבות הרוחות הוא כזה הסדר, מזרח דרום מערב צפון, ונסדרו השבטים לפי חשיבותן, רק שיהודה וראובן נתחלפו כסדר תולדותן, שיהודה במזרח וראובן בדרום. [הגה. ומיכאל הוא דגל יהודא, גור ארי', ואוריאל דגל ראובן, אור בן, ע"כ נתחלפו גם הם] בסוד פחז כמים אל תותר, ונתנה המלוכה ליהודה, כמ"ש (דה"י א ה, א) ובני ראובן בכור ישראל, כי הוא הבכור ובחללו יצועי אביו נתנה בכורתו לבני יוסף בן ישראל, ולא להתייחס לבכורה, כי יהוד' גבר באחיו, ולנגיד ממנו כו'. וז"ס יהודה אתה יודוך אחיק, גור ארי' יהודה, שהוא דגל המזרח, ארי', כי ניטלה מראובן, פחז כמים אל תותר, ולשמעון ולוי לא ניתנה, כלי חמס מכרותיהם, ע"כ ניתנה הבכורה לנגיד ליהוד'. אבל מערב וצפון לא נתחלפו. וזהו לפי הסיודר שבכאן, שרפאל לצל מזרח, ואוריאל לצד מערב, אבל לפי הסיודר אוריאל לצד מזרח ורפאל לצד מערב, (צ"ל) בנסיעתן נתחלפו מיכאל עם אוריאל, כמ"ש בפ' בהעלותך שם, ובלכת החיות בקוזפירא דלעילא הוו אזלי (כו' עיי"ש כל המאמר וביאור הגר"א ז"ל עליו שנעתק ונדפס שם ממ"ש כאן בגכ"ק. א"ה בהוצאה זו הדפסנוהו גם כאן) (יהל אור).

<p>דאינון ארבע יסודין תתאינן מאינון ארבע יסודי עלמא עלאין על כלא1 ובנין דכלהו מתקשרין2 דא בדא רמו קרא ואמר (שיר ו יא) אל גנת אגוז ירדתי לראות</p>	<p>שאותם ארבעה יסודות התחתונים מאותם ארבעה יסודות העולם עליונים על הכל ומשום שכלם קשורים זה בזה רמז הכתוב ואמר (שיר השירים ז) אל גנת אגוז ירדתי לראות.</p>
<p>אינון תריסר נהורין קיימין בההוא רוחא דקאמרן וההוא רוחא עליהו בשלימו3 אלין ארבע נהורין עלאין אית תחותייהו תמניא אחרנין למהוי בשלימו ובכלהו שלימו חד (ס"א ירדתי לראות אלין ארבע נהורין עלאין אית תחותייהו תמניא אחרנין ואינון תריסר נהורין דקיימין תחות ההוא רוחא דקאמרן וההוא רוחא עליהו בשלימו למהוי בכלהו שלימו חד) וכד מתפרשין כלהו אינון תלת לכל סטר4</p>	<p>אותם שנים עשר האורות עומדים באותה הרוח שאמרנו ואותה רוח עליהם בשלמות תחת ארבעה האורות הללו יש שמונה אחרים כדי להיות בשלמות ובכלם יש שלמות אחת (ירדתי לראות אלו ארבעה אורות עליונים שיש תחתיהם שמונה אחרים והם שנים עשר אורות שעומדים תחת אותה רוח שאמרנו ואותה רוח עליהם בשלמות להיות בכלם שלמות אחת) וכשכלם נפרדים הם שלשה לכל צד.</p>
<p>אלין ארבע סמכין5 קיימין לסלקא ולא תאחדא האי היכלא לעילא באתר דאקרי שמים לא תחברא נשיקין אלין באלין כחדא תחות אלין</p>	<p>ארבעת העמודים הללו עומדים לעלות ולהאחז את ההיכל הזה למעלה במקום שנקרא שמים לחבר את הנשיקות אלו באלו כאחד תחת אלו</p>

1 ר"ל דאלו ד' חיות הן ד' יסודות הידועין. והן משורש הד' יסודות חגת"ם של אצילות, שהן ד' יסודות עלאין על כלהו. כמ"ש פ' וארא דף כ"ג וכ"ד כד אתברי אדם מעפרא דמקדשא דלתתא אתתקן, וארבע סטרי דעלמא אתחברו בההוא אתר דאקרי בי מקדשא, ואינון ד' סטרי דעלמא אתחברו בד' סטרי, דאינון יסודי דעלמא, אש ורוח מים ועפר, ואתחברו כו'. אר"ש ת"ח ד' אינון קדמאי' רזא דמהימנותא, ואינון אבהן דכלהו עלמין, ורזא דרתיכא עלאה קדישא, ואינון ארמ"ע אלין אינון רזא עלאה, ואלין אינון אבהן דכלהו עלמין אבהן דכלא כו' ת"ח אש רוח מים ועפר אלין אינון קדמאי ושרשין דלעילא ותתאין ועלאין עלייהו קיימין, ואלין אינון ד' לד' סטרי עלמא, וקיימין בד' אלין צפון דרום מזרח ומערב, אלין אינון ד' סטרי דעלמא וקיימין בד' אלין, אש לסטר צפון, רוח לסטר מזרח, מים לסטר דרום, ועפר לסטר מערב. והוא שורש של ד' חיות, ארי' ממים כנ"ל. ושור מאש כנ"ל. וז"ס ואשליכהו באש ויצא העגל הזה. ועשו מזהב שהוא בצפון, מצפון זהב יאתה, וכמ"ש למטה כג"ד צפון עביד דהבא דמסטרא דתוקפא דאשא אתעביד דהבא כו'. וכמ"ש וימירו את כבודם בתבנית שור אוכל עשב. והוא שור שנאמר כלחוך השור את ירק השדה. ועשו לתקפא סט' דמסאבא, דשם תוקפא דלהון כנ"ל, וע"פ תשא (קצא). נשר רוח, וכמ"ש ב' בהעלותך שם (קנד ע"ב) רוחא דרוחא כו' מטי לההוא נשר כו'. ואדם מעפר, כי עפר אתה, ומעפרא דבי מקדשא כנ"ל. ואמר שם (וארא כד ע"ב) ת"ח אש רוח מים ועפר כלהו אחידן דא בדא ואתקשרן דא בדא ולא הוה בהו פרודא, ועפר דא כד איהו אוליד לבתר לא מתקשרן דא בדא כאינון עלאי, כמד"א ומשם יפרד והיה לארבעה ראשים באלין הוי פרודא. ר"ל דאוליד אלו ארבע חיות, שעליהן נאמר ומשם יפרד כו' כמ"ש ל. ואע"ג דגם הם מתקשרין זה בזה, מ"מ אינון מקושרין באחדות כבעולם אצילות. וז"ש (וארא שם) כאינון עלאי כו', בגין דהא עפר כד איהו אוליד בחילא דתלת עלאי, אפיק ד' נהרין, דתמן משתכחי אבני יקר כו', ואלין אבני יקר אינון י"ב, ואינון לד' סטרי עלמא, לקבל תריסר שבטין דכתיב והאבנים תהיין על שמות בני ישראל שתים עשרה על שמותם, ואלין תריסר בקר דאינון תחות ימא כו', ות"ח אינון תריסר דקאמרן דאינון תריסר אבנין אינון תריסר בקר דתחות ימא, בג"כ נטלי אינון תריסר כל הבקר לעולה שנים עשר כו'. והן הכל דוגמת י"ב החיות, ד' סדרין, ג' לכל צד, ארבעה טורי אבן. וכן הבקר, שלשה פונים צפונה כו'. ואמר שיצאו מאבהן. וכן אמר ב' ויקהל (שם קצז ע"ב) ואלין אינון דנפקין מאבהן עלאין כו' כנ"ל. ואמר שם (קצז). ר"ש פתח מי עלה שמים וירד כו' וכלא בקב"ה אתמר כו' והכא איהו רזא דרתיכא עלאה בארבע סטרי דאינון יסודי קדמאי דכלא כו'. ועבפ' יתרו דף ע"ט ע"א ב' א' ב' הזה מי עלה שמים כו' (יהל אור).

2 ר"ל אלו הד' חיות כנ"ל ב"ב (יהל אור).

3 ר"ל שאלו י"ב נהורין, שהן י"ב חיות, הן תחות אלו י"ב נהורין, שהן כלולין בההוא רוחא. וקיצר כאן, שסמך על מ"ש ב"ב כמ"ש ל. ויותר נכון שצ"ל קיימין תחות ההוא רוחא דקאמרן (יהל אור).

4 ר"ל ד' חיות הקדש, חיות גדולות תחתיהם, ח' חיות קטנות כנ"ל (יהל אור).

5 ר"ל ד' חיות הנ"ל וכמ"ש ב' ויקהל ופקודי במאמרים הנ"ל. (קיימין לסלקא ולא תאחדא האי היכלא לעילא באתר דאקרי שמים, ואתחברא נשיקין). ואמר אלין באלין כחדא. ר"ל של היכל הזה עם של שמים כאחד (יהל אור).

<p>כמה דרגין לדרגין בלהו נפקי מנייהו מאלין יסודין תתאין 1 מנייהו מסטרא דמיא ומנייהו מסטרא דאשא ומנייהו מסטרא דרוחא ומנייהו מסטרא דעפרא</p>	<p>כמה דרגות לדרגות כולם יוצאים מהם מהיסודות התחתונים הללו מהם מצד המים ומהם מצד האש ומהם מצד הרוח ומהם מצד העפר.</p>
<p>כגוונא דא תנינן ארבעה נכנסו לפרדס 2 וכלהו אתברירו לדוכתא דא לאלין ארבע יסודי וכל חד וחד אתקשר בדוכתיה דא בסטרא דאשא ודא בסטרא דמיא ודא בסטרא דרוחא ודא בסטרא דעפרא וכלהו אמבעו ביסודא דיליה כמה דעאלו בר ההוא שלימא חסידא 3 דאתיין בסטרא דימינא ואתדבק בימינא וסליק לעילא</p>	<p>כמו כן שנינו ארבעה נכנסו לפרדס וכולם נבחרו למקום הזה לאלו ארבעה היסודות וכל אחד ואחד נקשר במקומו זה בצד האש וזה בצד המים וזה בצד הרוח וזה בצד העפר וכולם טבועים ביסוד שלהם כמו שנכנסו פרט לאותו השלם החסיד שבא מצד הימין ונדבק בימין ועלה למעלה.</p>
<p>וכד מטא להאי אתר דאקרי היכל אהבה אתדבק ביה ברעו דלבא 4 אמר האי היכלא צריכא איהו לדבקא ליה בהיכלא דלעילא באהבה רבה 5 כדין אשתלים ברזא דמהימנותא ואיהו סליק ואשלים אהבה זוטא באהבה רבה 6 כדקא חזי ועל דא מית באהבה ונפק נשמתיה בהאי קרא ואהבת 7 זכאה חולקיה</p>	<p>וכשהגיע למקום הזה שנקרא היכל אהבה נדבק בו ברצון הלב אמר ההיכל הזה צריך הוא להדביקו בהיכל שלמעלה באהבה רבה ואז השתלם בסוד האמונה והוא עלה והשלים אהבה קטנה באהבה גדולה כראוי ולכן מת באהבה ויצאה נשמתו בפסוק הזה ואהבת אשרי חלקו.</p>

1 ר"ל תחות אלו הד' חיות, מתפשטין כמה מדריגות, כמ"ש לעיל, כמה מלאכים ראשים וממונים אלין על אלין, וכולם תחת הד' חיות. והכל מאלו ד' יסודות ארמ"ע. והן מאלו יסודות תתאין, ר"ל מאלו ד' חיות כנ"ל. ומפרש והולך מנייהו מסטרא דמיא כו' (יהל אור).

2 ע'י הערה בסוף הספר.

3 ר"ל ר"ע כמש"ו, שהוא היה שלם בכל בחכמה ובמנין כמ"ש (חגיגה טו ע"ב) שאמר הקב"ה הניחו לזקן זה ראוי להשתמש בכבודי. ואמר חסידא. שזהו גדר לרוח הקדש, כמ"ש (ע"ז כ ע"ב ע"ש וש"מ) וחסידות מביא לידי רוח הקדש שנאמר אז דברת בחזון לחסידך. וגדר החסידות הוא אהבה שלימה בחסד כידוע. וז"ש דאתי' בסטרא דימינא ואתדבק בימינא וסליק לעילא. ר"ל שהלך כל המדריגות תתאין, הכל בסטרא דימינא, ששם אין אחיזה לס"א. ואתדבק בימינא. ר"ל בהיכל אהבה. וסליק לעילא. ר"ל לחסד דאצילות כמש"ו, משא"כ אלו השלשה שנחתו לתתא כמש"ו (יהל אור).

4 שכאן צריך לאהבה שלימא ורעו דלבא בסוד ייחוד ק"ש בהיכל זה (יהל אור).

5 ר"ל לדבק זה ההיכל בהיכל דאברהם באצילות, שנקר' אהבה רבה, וזה ההיכל נקרא אהבה זוטא, בסוד המאור הגדול ואת המאור הקטן, כמ"ש בפ' בראשית דף כ' ע"א כדין אזעירת גרמה למיהוי רישא לתתאין כו' בכל אינון דרגי דילה, אע"ג דאיהי רישא עליהו, דהא לית אתתא (בריבויא) כר עם בעלה כחדא. את המאור הגדול הו"ה, ואת המאור הקטן אלקים כו' ע"ש. וז"ש כדין אשתלים ברזא דמהימנותא. שהוא ייחוד זר"נ (יהל אור).

6 כי יש כמה מדריגות באהבה, וכן בכל דבר, יש שמגיע בעולם העשיה לבד, ויש למעלה מזה, וכן בכל עולם כמה מדריגות, ויש באהבה דבריא לבד. והוא הגיע אפילו לאהבה רבה דאצילות. ולכן אמר שלימא חסידא. ומעלתו גבה מאד בכל השלימות, כמש"ל ע"א דאינון נשמתין דמתערי תיאובתא דרחימו דעילא ותתא כחדא אינון נשמתין עלאין כגון ר"ע וחברוי כו'. ולכן אשלים אהבה זוטא באהבה רב' כדקא חזי. וזהו שנקרא חסידא שלימא כנ"ל (יהל אור).

7 ר"ל כמ"ש (נרכות סא ע"ב) א"ל תלמידי רבינו ע"כ, א"ל כל ימי הייתי מצטער ע"פ זה ואהבת בכל נפשך כו'. היה מאריך באחד עד שיצאה נשמתו באחד. והוא כי הייחוד של ק"ש באחד, הוא בהיכל אהבה, להדבק באהבה רבה דלעילא, בסוד ואיש כי יקח את אחותו חסד הוא. ולכן היה מאריך באחד. והוא תיאובת' דרחימו דעילא ותתא, כידוע בסוד ייחוד ק"ש. וזו היא מיתת נשיקה כנ"ל. לכן יצאה נשמתו באחד. וז"ש בכל נפשך אפילו נוטל את נפשך, אפילו בשעה זו להדבק באהבתו. וז"ש בכל ימי הייתי מצטער בכל לבבך אפילו נוטל את נפשך, מתי יבא לידי ואקיימנו, ועכשיו שבא לידי לא אקיימנו, שאמרו לו עד כאן, ר"ל כמ"ש המפרשים ששאלו לו למה מאריך בזה הפסוק ואינו קורא יותר. וז"ש ועכשיו שבא לידי כו' והוא בתיבת אחד כנ"ל. וז"ש יצתה בת קול אשריך ר"ע שיצתה נשמתך באחד, יצתה ב"ק אשריך ר"ע שאתה מזומן לחיי עוה"ב. ופרשו ז"ל (תוס' כתובות קג ע"ב) בלא דין כלל. והוא כמש"ל דאינון נשמתין דמתערי תיאובת' דרחימו כו' כגון ר"ע וחברוי דאלין לא אתקריבו לאסתחאה בנהר דינור דהא כל שאר נשמתין כו'. וז"ש זכאה חולקי' (יהל אור).

<p>כל אינון אחרנין נחתו לתתא כל חד וחד ואתענשו בההוא יסודא דנחת לתתא אלישע נחת לתתא2 בסטר שמאלא דאיהו אשא ונחית ביה ולא סליק3 ואערע בההוא סטרא אחרא דאקרי אל אחר ואתמנע מניה תשובה ואתתרך בגין דאתדבק4 ביה ועל דא אקרי אחר ואוקימנא5</p>	<p>כל אותם האחרים ירדו למטה כל אחד ואחד ונענשו באותו יסוד שירד למטה אלישע ירד למטה בצד השמאל שהוא אש וירד בו ולא עלה ופגש את אותו הצד האחר שנקרא אל אחר ונמנעה ממנו תשובה וגרש משום שנדבק בו ולכן נקרא אחר ובארנו.</p>
<p>בן עזאי נחית ביסודא דעפרא ועד לא מטא לאוקידו דעפרא דמאטי לההוא סטרא אחרא אטבע בההוא עפרא ומית6 ועל דא כתיב (הכלים קיז טו) יקר בעיני יהו"ה המותה לחסידיו</p>	<p>בן עזאי ירד ביסוד העפר וטרם הגיע לשרפת העפר שמגיע לאותו הצד האחר טבע באותו עפר ומת ולכן כתוב (תהלים קטז) יקר בעיני ה' המותה לחסידיו.</p>

1 ר"ל שאלו הג' לא עאלו לעילא בהיכלות האלו וסליקו לעילא, שכאן סוד הייחוד, אלא נחתי לתתא במט"ט, שהוא עה"ד טו"ר, ושם פגעו בההוא רע, ואתענשו כל אחד באותו יסוד שעלה. והענין כי אין דבקות אלא בימינא, שלכן הק"ש בהיכל אהבה, שלכן ר"ע דאתי' בסטרא דימינא, נכנס בשלום ויצא בשלום, משא"כ הם שנכנסו בג' יסודות האחרים, ונחתו לתתא כמש"ו (יהל אור).

2 ר"ל במט"ט כנ"ל (יהל אור).

3 ר"ל שלא סליק למעלה בהיכלות, אלא נחית משם למטה עד הס"א. וז"ש ואערע בההוא ס"א דאקרי אל אחר. והוא ג"כ ביסודא דאשא בס"א, שכ"א נחת ביסודו כנ"ל. והוא בהיכל שכנגד היכל זכות, שהוא יסוד השני מד' יסודות ארמ"ע, חגת"ם, כנ"ל. והוא היכל חובה, כמש"ל דף רס"ה היכלא רביעאה היכלא דא איהו דאקרי חובה כו' בהאי היכלא אתחזי חד רוחא שליט תקיפא דאיהו על כלהו ודא אקרי אוף הכי אל כגוונא דאחרא דבסטר קדושה האי איהו אל נכר כו' (יהל אור).

4 ר"ל שנדבק שם בס"א, שכל ישראל אף אם חוטאים ורשעים, מ"מ נשארין ברזא דמהימנותא, כמ"ש (סנהדרין מד.) אע"פ שחטא ישראל, ואפ"י בגר אמרו (סנהדרין מד.) דאף אם הדר בי' ישראל מומר הוא כו', דלעולם נשאר ברזא דמהימנותא, כמ"ש בפ' שמיני דף ל"ו ול"ז ת"ח בזמנא דב"נ מתכשרן עובדין לתתא, אתער לגבייהו לעילא ימינא דקוב"ה, (כו' ע"ש עד), וישראל אע"ג דלא מכשרן עובדין כלהו מן סטרא דימינא קא אתיין, ובגין דאתכפיא ימינא (בעובדיהו) שלטא עלייהו שמאלא, וכל אינון דאתו מסטרא דשמאלא, וע"ד שליחותא בידא דחיותא ועעכו"ם, וכל דדמי לון דאינון מסטרא דשמאלא, ולא בידא דישראל, דאע"ג דחייבי בינהו מסטרא דימינא קא אתו כו', אינון בימינא ולא אתדבקו בשמאלא ולא אתערבו בהדה לעלמין כו', אר"א ודאי הכי הוא כו' (ע"ש עד), ולא אתערבון בהדה לעלמין כו'. אבל הוא אתדבק בשמאלא באל אחר, ולכן אתמנע מני' תשובה, וכמ"ש (חגיגה טו.) יצאה ב"ק ואמרה שובו בנים שובבים חץ מאחר. וכמ"ש (קדושין לו.) בין כך ובין כך אתם קרוין בנים וכנ"ל. וז"ש שובו בנים שובבים, אע"ג ששובבים אתם, מ"מ אתם בנים, ולכן שובו, חוץ מאחר שנפק מכלל בנים כנ"ל, וכמ"ש (משלי ב יט, ע"ז יז.) כל באי' לא ישובון, ואינו דומה לעעכו"ם, שלא היה כלל בימינא. וז"ש (חגיגה טו.) לגירסת העין יעקב) שידע כבודי ומרד בי. ואפילו גר, אינו נכנס בכלל בנים כידוע, וכמ"ש (שבת צא.) ומה ישראל שנקראו בנים למקום כו' גר הקל כו' (יהל אור).

5 ר"ל שנדבק באל אחר, ונענש הוא יותר מכולם, לפי שכל תוקפא דס"א בשמאלא, לכן נדבק במ (יהל אור).

6 שהמיתה הוא בסוד העפר, כידוע בסוד כי עפר אתה ואל עפר תשוב, ונחש עפר לחמו, וכמ"ש לקמן דף רס"ח ע"ב. ואמר לאוקידו דעפרא כמ"ש לקמן דף רס"ו ע"ב האי רוחא איהו אקרי אפרא כו' בגין דהאי איהו עפרא דקיטמא כו' (ע"ש עד) (דלא עביד תולדין ואיבין לעלמין, בגין דהאי איהו עפרא דקיטמא, ואע"ג דאקרי עפר, לאו איהו עפרא קדישא דעביד איבין, ואקרי עפרות זהב, אלא כד"א) מעפר שריפת החטאת כו' רזא דההוא חויה תקיפא. ואמר ועד לא מטא לאוקידו כו'. שח"ו לא מטא לס"א, רק אחר לבד, אבל ב"ע וב"ז לא נחתו שם, אלא דנחתו בעה"ד טו"ר כנ"ל, ונענשו שם. והוא כענין שנאמר לעיל בחייבי עלמא, אע"ג דחייבי נינהו לא אתדבקון בשמאלא, אלא ימינא אתכפיא, ושלטא עלייהו שמאלא. והוא המקום שיש רשות לשלוט הס"א. וז"ש למטה אשר יש צדיקים שמגיע אליהם כמעשה הרשעים כו'. וז"ש ועד לא מטי כו'. ר"ל בעפר של הקדושה שעושה פירות, יש שריפת ארץ, שנצלל לס"א פסולת עפר, שמכל הד' יסודות מפסולת שלהן, יצאו ד' יסודות ס"א, ממים מצולות ים, וכן מכולם כידוע. והוא מ"ש גפרית ומלח שריפה כל ארצה לא תזרע ולא תצמיח כו', והוא, דמאטו לס"א, כמ"ש שם אפרא דקיטמא דלא עביד תולדין ואיבין לעלמין. והוא אטבע קודם שהגיע לשם, ולכן מית בההוא עפרא, כמ"ש (סוטה מו.) מפני מה אמרה תורה הבא עגלה בנחל אמר הקב"ה יבא מי שלא עשה פירות, ויערף במקום שאין עושה פירות, ויכפר על מי שלא הניחוהו לעשות פירות, שהוא המיתה. ואמרו הי פירות אילימא פ"ו כו' אלא אמצות. וז"ש וע"ד כתיב יקר בעיני ה' המותה לחסידיו שלא יעשה פירות. ואמר לחסידיו. כמ"ש (ברכות נז ע"ב)

<p>בן זומא נחית ביסודא דרוחא ואערע ברוחא אחרא דמטא לסטר מסאבא דאקרי פגע רע ובגין כך פגע ביה ולא אתישב ביה וכלהו לא אשתובן מעונשא ועל דא אמר שלמה (קהלת ח יד) יש הבל אשר נעשה על הארץ אשר יש צדיקים שמגיע אליהם כמעשה הרשעים בגין דאלין נחתו בדרגין אלין ואתענשו²</p>	<p>בן זומא ירד ביסוד הרוח ופגש ברוח אחרת שהגיע לצד הטמאה שנקרא פגע רע ולכן פגע בו ולא התישב בו וכולם לא נצלו מענש ולכן אמר שלימה יש הבל אשר נעשה על הארץ אשר יש צדיקים שמגיע אליהם כמעשה הרשעים משום שאלה ירדו בדרגות הללו ונענשו.</p>
---	--

הרואה בן עזאי יצפה לחסידות. ולפי שלא נשלם עדיין בשנים לא עלה כר"ע, ונטבע בעפר, שהוא נגד היכל אהבה, כמ"ש בהיכל חמישי דס"א (רסו ע"ב) האי רוחא אקרי אפרא כו' כנ"ל (יהל אור).

¹ כמ"ש (חגיגה יד ע"ב) בן זומא נפגע. ואמר ברוחא אחרא דמטא לסטר כו'. ר"ל שאין נכנס בס"א ח"ו כנ"ל, אלא פגע ברוח דמטא לס"א, שמקבל ממנו הס"א. וכן בב"ע כנ"ל. והוא רוחא דמטא לס"א, הוא נקרא פגע רע, שאינו רע עצמו, אלא פוגע ברע, והן אוקידו דעפרא, שממנו נעשה האפר דס"א, אינו הרע בעצמו. ובהן נענשין ב"א, והגיע לצדיקים כמעשה הרשעים כנ"ל. והוא נחית ברוחא דחכמתא, שהוא אוריאל, שבו ניתנה התורה, כמ"ש בפ' יתרו דף ע"ח ע"ש. ופגע ברוחא אחרא, ולא אתיישב ב' חכמתא ונפגע. וז"ש (חגיגה שם) ועהכ"א דבש מצאת אכול דייך פן תשבוענו והקאותו, שהוא היה חכם, כמ"ש (ברכות נז ע"ב) הרואה בן זומא יצפה לחכמה. וכולם נענשו בענין שלו כידוע (יהל אור).

² ר"ל יש הבל כו', כמ"ש בתיקונים תס"ט דף ק"ה ע"א קין אתקרי ע"ש דקני על אחוה בגין דחזא יקרי ותקפי לעילא דאתקבל קורבני כו'. א"ל א"כ דקרבנא דילי אתקבל אמאי אתיהיב חילא לקין למקטלי. א"ל בג"ד יש הבל אשר נעשה על הארץ אשר יש צדיקים כו'. אמאי, א"ל הכא ודאי רזא עלאה הוא, דאיהו הוה דרגא דעה"ד טו"ר דחאב ב', ובמה דחאיב ב' קביל ענשיה בהאי עלמא כו'. כתיב יש הבל אשר נעשה על הארץ בההוא יום הציץ ומית. אר"ש בג"ד אשר יש צדיקים שמגיע אליהם כמעשה הרשעים. א"ל הכא אתרמיז צדיק ורע לו רשע וטוב לו. צדיק ורע לו הכא אתרמיז, יש צדיקים שמגיע אליהם כמעשה הרשעים, ודא רזא דצדיק דאערע לי כמעשה הרשעים, לאו דאיהו רשע ולא בן רשע, אלא כמעשה הרשעים דחב בעובדא דחייבא, דאינון ס"מ ונחש, אירע לי עובדא דילהון. והאי איהו רזא פקד עון אבות על בנים, בגין דמעשה אבותיהם בידיהם כו'. והוא סוד הגלגול והבן זה מאד. ואמר שם דף ק"ט א"ל חברייא ר' ר' איה דאינון צדיקייא אמאי מגיע אליהם כמעשה הרשעים. א"ל גלגולא גרים לון דייתי לון כעובדא דרשיעי כו', נשמתי דלהון מסטרא דאדם, והבל דדא חאב במחשבה כו'. והענין, כי אלו כלם באו לתקן קלקול הבל, שהיו מגלגלו. כי אתגלגל בתלת גלגולין, אלו הג'. כי הבל הוא בסוד הבל דנפיק מפומא, דכליל בתלת, אש ורוח מים, שהוא רזא דתלת אבהן. וכמו שאדם נתגלגל בתלת אבהן, שלש היסודות הנ"ל, ובמשה יסוד הרביעי כליל כולם, בסוד משה, ש' תלת חיוון, מ"ה אדם, כמ"ש בתיקונים (קכט). כן הבל נתגלגל באלו הד'. וכלם נתענשו, שכלם חטאו בזה, שהבל הציץ, כמ"ש שם דף ק"ה ע"א עובדא דאבוה הוה לי ומת כי ביום אכלך ממנו (כו) בההוא יומא הציץ ומת. וכן כאן כולם הציצו, כמ"ש (חגיגה יד ע"ב) ב"ע הציץ ומת ב"ז הציץ כו'. וענין הציץ הוא במחשבה חטאו, כמו בהבל, שכלם נכנסו לפרדס, שהוא עה"ד טו"ר, ושם חטא אדה"ר, ושם מקום הטעות, אל תמר בו, ושם קלקל הבל במחשבה, וכן אלו לא תיקנו, רק ר"ע לבד, וגם אליו הגיע כמעשה הרשעים על גלגולו, כמ"ש על מיתת ר"ע בגמ' (עיין ברכות סא ע"ב) אשר יש צדיקים שמגיע אליהם כמעשה הרשעים, והוא ענין הנ"ל. וז"ס יש הבל אשר נעשה על הארץ, שהבל הוא תלת גלגולין דאמ"ש, ועל הארץ הוא יסוד הרביעי. רק ר"ע לא הציץ, ותקן הכל, שנכנס ויצא בשלום, שהן עאלו בקליפין דפרדס, והוא נכנס במוחא, כי קודם שמגיעין אל הקדושה, צריך לעבור גו קליפי ולאצטרפא שם, אבל לא לעמוד שם ולהסתכל, רק דרך מעבר לבד. וכולם (לא) עמדו שם, אדם והבל כו', רק אבהן. וכמ"ש בפ' לך דף פ"ג ע"א אר"ש ת"ח כלא רזא דחכמתא איהו, דקא רמז הכא בחכמתא, ודרגין דלתתא דקא נחת אברהם לעומקא דלהון, וידע להון ולא אתדבק בהו, ותב לקמי מארי ולא אתפתי בהו כאדם, דכד מטא לההוא דרגא אתפתא כו'. ולא אתפתא כנח, דכד נחת ומטא לההוא דרגא (כו' ע"ש) (מה כתיב וישת מן היין וישכר ויתגל בתוך אהלה, אהלה כתיב בה"א), אבל באברהם מה כתיב ויעל אברם ממצרים, דסליק ולא נחית, ותב לאתרי לדרגא עלאה דאתדבק ב' כו'. הנגבה דא דרום דרגא עלאה כו'. וכן אלו כלם נחתו בקליפין, לבד ר"ע דסליק ולא נחית. והכל בשביל שנתדבק בימינא, כמו באברהם כנ"ל, אבל כלם נחתו בקליפין, כמ"ש בתיקונים דף י' ו"א קליפה דערלה דכסי על יר"ד אית לה תלת קליפין כגלדי בצלים דא על דא, ואימן כקליפין דאגוזא. והוא קליפין דמכסין על פרדס דכאן, שכאן גנת אגוז כנ"ל. דאתמר עלייהו והארץ היתה תהו דא קו ירוק קליפה קדמאה דאגוזא. ובהו אבנים מפולמות דא קליפ' תניינא דאגוזא קשה כאבן. וחשך קליפה תליתאה. ובהון אוקמוה רבנן אין דורשין בעריות בשלשה, שלש שנים יהיה לכם ערלים. ולקבל מוחא איהו כל פרוי קדש הלולים לה'. ובהון מסטרא דא ארבעה נכנסו לפרדס, שלשה אכלו מאלין קליפין ומתו, רביעאה אכל איבא וזרק קליפין וחי, בג"ד אתמר ר"מ רמון מצא תוכו אכל קליפתו זרק. והוא במט"ט, עה"ד טו"ר, ששם רמו"ן דמט"ט, כמ"ש בתיקונים (עז). וזהו פרדס רמונים, וכמ"ש בפ' בראשית דף כ"ז ע"א ד"א ונהר יוצא מעדן בודאי לעילא בעץ החיים תמן לית קליפין נוכראין, הה"ד לא יגורך רע. אבל בעץ דלתתא אית קליפין נוכראין ודאי, ואיהו נטוע בגנתא דעדן דז"א,

דאיהו חנוך, מט"ט דג"ע כו'. גן דיליה פרד"ס דיליה, דתמן עאלו ב"ע וב"ז ואלישע. וקליפין דיליה מסט' דא טוב ומסט' דא רע, ודא אסור והיתר כשר ופסול טומאה וטהרה. וסוד זה ב"ק, דשם ממתניו ולמעלה טוב כו'. והן ג' אבהן, היתר כשר וטהור. וממתניו כו' וכנ"ל. והן ג' אלו דנחתו לתתא, והבן. והכל בד' חיות אלו, שהן בגן, גנת אגוז, ונהר יוצא מעדן להשקות את הגן כנ"ל, ומשם יפרד כו'. וכמ"ש שם ד' כ"ו ע"ב ודא איהו ונהר יוצא מעדן להשקות את הגן, ומשם יפרד והיה לארבעה ראשים, דאינון חסד דרועא ימינא, ובההוא זמנא הרוצה להחכים ידדים, ומחנה מיכאל אתשקיין מני', ועמ' מטה יהודה ותרין שבטין. גבורה דרועא שמאלא, (כו' עיי"ש עד) ובההוא זמנא הרוצה להעשיר יצפין, ומחנה גבריאל אתשקיין מניה, ועמו מטה דן ותרין שבטין. נצח שוקא ימינא ומניה אתשקיין משריית דנוריאל, ועמו מטה ראובן ותרין שבטין עמיה. הוד שוקא שמאלא דעלה אתמר ליעקב והוא צולע על ירכו, ומניה אתשקיין משריית דרפאל, דאיהו ממנא על אסוותא דגלותא, ועמ' מטה אפרים וב' שבטין. והוא כמ"ש בפ' בהעלותך (קנ"ד) שאלו הד', הן ד' רוחות העולם, חסד מזרח, גבורה צפון. שהן תליין באר"א, כמ"ש בפ' במדבר דף ק"ח ע"ב מסטרא דאבא אחיד ותלייתא חסד עלאה, מסטרא דאימא תלייתא גבורה כו'. ואמר שם דף קכ ע"א מזרח אבא וצפון אמא ודרום ז"א ומערב נוקבא. ואמר (עיי' תקו"ז לג.) דאיהו בנצח ואיהי בהוד, וז"ש כאן דנצח בדרום והוד במערב. וע"ז הסדר הוא ג"כ חגת"ס, ד' רגלי המרכבה, ח"ג מזרח וצפון, ות"מ ררום ומערב כנ"ל. וכן הוא ד' אותיות השם, הזכרים מזרח ודרום שהן רחמים, והנקבות צפון ומערב. וז"ס שכינה במערב (ב"ב כה.). וז"ש בפ' במדבר דף ק"ט ע"ב ונסע דגל מחנה אפרים לצבאותם ימה היינו שכינה שרויה במערב כו'. והן תלת קשרין דכל אחד, וכמ"ש בפ' ויחי דף רמ"א ע"א פתח ר' אבא ואמר ויעש את הים מוצק וגו' וכו' (עיי"ש כה"מ עד) (וכתיב עומד על שני עשר בקר, שלשה פונים צפונה, ושלשה פונים ימה, ושלשה פונים נגבה וגו', והים עליהם מלמעלה וגו', וכתוב ואת הבקר שנים עשר תחת הים וגו', עומד על שני עשר בקר, הכי הוא ודאי, דדא ים מתקנא ב"ב בתרין עלמין, בתריסר לעילא רתיכין ממנו, בתריסר לתתא תריסר שבטין כו'. ת"ח, תריסר שבטין בד' דגלין, בד' סטרין, דשלשה פונים צפונה, ושלשה פונים ימה, ושלשה פונים נגבה, ושלשה פונים מזרחה, והים עליהם מלמעלה, והכי הוא ודאי, תלת שבטין לכל סטר לד' (רוחא) (רוחי) עלמא, תלת שבטין לדרועא ימינא, ותלת שבטין לדרועא שמאלא, ותלת שבטין לירכא ימינא, ותלת שבטין לירכא שמאלא, וגופא דשכינתא עליהו, הה"ד והים עליהם. ומ"ט תלת שבטין לדרועא, ותלת שבטין לירכא, וכן לכלא, אלא רזא דמלה, תלת קשרין אינון בדרועא ימינא, ותלת בשמאלא, ותלת בירכא ימינא, ותלת קשרין בירכא שמאלא, אשתכחו תריסר קשרין לארבעה סטרין, וגופא עליהו, אשתכחו תליסר עם גופא כו'. תלת קשרין דרועא ימינא חסד חסדים, תלת קשרין דרועא שמאלא גבורה גבורות, תלת קשרין בירכא ימינא נצח נצחים), תלת קשרין בירכא שמאלא הוד הודות הא תריסר כו'. ד"א ומשם יפרד והיה לארבעה ראשים אלין אינון ד' דנכנסו לפרדס חד עאל בפישון דאיהו פי שונה הלכות ר"ל דפרד"ס הוא ר"ת פשט רמז דרש סוד. ופשט הוא הלכות פשוטו של תורה, והוא ב"ע, שעליו אמרו (סוטה מט.) משמת ב"ע בטלו השקדנים. תניינא עאל בגיחון ותמן הוא קבור ההוא דאתמר בי' כל הולך על גחון גבריאל גבר אל עלי' אתמר לגבר אשר דרכו נסתרה ויסך אלוה בעדו ולא ידע גבר ית קבורתיה עד יומא הדין דאתגליא תמן ודא איהו רמז ולתכימא ברמיזא. ר"ל שהוא נכנס ברמז, והוא גיחון, ששם קבור משה. כמ"ש בפ' כי תצא דף רע"ט ור"פ קום טול אבנא דא בידך דאתמר בה כו' לתברא קליפין דאגוזא דהא כמה רועים פרנסי דרא אתכנשו על האי אבנא דאיהו סלע דילך לאפקא מים מתמן דכלה דילך מעין החכמה בהאי סלע דנביעא דילה באורייתא ברזין סתימין לית סוף כו' וכל תוקפא דלהון לאעברא קליפה דלעיצא וכד מטו לקליפה תניינא דאיהי תקיפא איהי קשיא להון, ומחאן בה כל יומיהון כלהו בלישנהון דאינון תקיפין כפטישין ול"ל רשו לאפקא מנה מיא אלא אלין טפין דנפקין על ירך בזמנא דאתמר בה ויך את הסלע במטהו פעמים. ובמחאה תניינא נפקו טפין ואילין אינון רמיזין דחכמה רמיזין דקבלה דאינון בחגיגה ושאר מתניתין והאי אבן לית מאן דאפיק מיניה חכמה דאיהו מלגו דל"ל סוף דאיהו מוחא מלגאו (בר אנת כו') הלכה למשה מסיני. ור"ל הרמז שהוא קליפה חנינא, שבו גנוז הסוד, שהוא לפנים, והוא קליפה תניינא דאגוזא, קשה כאבנא כנ"ל, וא"א לעמוד על הסוד שבתוכו שהוא הלכה למשה מסיני דרגא דמשה וזהו קבורת משה, שהוא הסוד שגנוז וקבור ברמז. ואלו דבר אל הסלע, אז היה יוצא מים בלי טרחא, ויצאו מים רבים, הסוד שבתוכו, אבל בשביל שהכה יצא טפין טפין כנ"ל, והסוד גנוז וקבור שם, ולא ידע איש את קבורתו כנ"ל, ול"ל רשו לאפקא מינה כו'. וכמ"ש שם דף ר"פ ע"א ומה דאתמר בך ולא ידע איש את קבורתו עד היום הזה. ווי לאינון אטימין לבא סתימין עיינין דלא ידעי קבורה דילך, דהוות אנת בעי רחמי מקוב"ה דלא ייעול לך בההוא קבורה, דבה אנת מתקרי מת, הה"ד משה עבדי מת כו'. אלא הכא רזא רברבא, קבורה דיליה בצלמא דלאו הגונה לי', דאיהי ארץ ציה ועיף בלי מים, ולית מים אלא תורה, וכה לא תאר לו ולא הדר לו, ומאן דחזי ליה בההוא צולמא ונראהו ולא מראה ונחמדהו, ובג"ד נבואת ישעיה הנה ישכיל עבדי, קא רמיז עליה, ומין ההוא קבורה הוה בעי רחמי דלא ימות תמן כו', ומינך אתמר והוא מחולל מפשעינו, חול בגין חובה ופשע דישראל, בקבורה דילך דאתמר בך ויקבור אותו בגיא כו'. ובחבורתו נרפא לנו, בחבורה דאתחבר עמנא בגלותא, נרפא לנו, דאנת הוא כשמשא דנהיר דאע"ג דאתכנש בליליא, נהיר הוא בסיהרא בכל ככביא ומזלי, הכי אנת נהיר בכל מארי הלכות וקבלות, ומנך אשתקיין בגניזו, כמבועא דאשקי לאילנין תחות שרשיהון בגניזו, עד דאתבקע מימיו באתגליא, הה"ד יפוצו מעינותיך חוצה, דאנת אוף הכי כשמשא דאזיל בימי החורף תחות מבועין. וכד מטא פורקנא, תהא כשמשא דאזיל בקיץ לעילא ממבועין כו'. והענין כי סוד משה, הוא תורתו, הלכה למשה מסיני, שהוא הסוד, והוא גנוז ברמז, והן הגדות שהן בש"ס, כמו המעשים דרבב"ח וסנחריב, שהן לפי הנראה ח"ו כמו דברים בטלים, ובהן גנוז כל האורה והתורה, תורת

משה, כל רזין דאורייתא. וזה שבקש משה שלא יגזר הסוד באלו הדברים, ולא ניתן לו, וזהו מחולל מפשעינו, שנעשה חול, דברי' של חול. והוא בפשעינו, כמ"ש ויתעבר ה' בי למענכם. וזהו נבזה לא תאר לו כו'. ולעתיד יתגלה הסוב שבתוכו, וזהו התורה חדשה שיתגלה לעתיד. וגרם הכאת הסלע, שהוא קליפה תניינא, הרמז כנ"ל, ולכן נגזר המיתה והקבורה בצולמא דלאו דיליה. ואין מתגלין אלא הטפין דנפקו ע"י. וז"ש (זוהר בראשית כו ע"ב) ותמן הוא קבור ההוא דאתמר בי' כל הולך על גחון. ר"ל משה, שהוא התנין הגדול, לויתן נחש בריח. כמ"ש שם דף רע"ח ורע"ט תנינא דמתני' דבה אתרבו תניני ימא כו' ואינון מארי מתני' תנינא התנין הגדול, נחש בריח, לקבל בריח התיכון כו'. אדהכי הא נונא רבא אזדמן לגביה, ואמר ר"מ איתן מושבך ושים בסלע קנך, תניא דמסייע לך, דהא נונין בסלע קנא דלהון כו'. מאן הוא דנחית לתהומא רבא לאשכחא זמנא דא, אלא אנת דאתמר בך צדקתך כהררי אל משפטיך תהום רבה, כמה מארי מתני' דבעו לנחיתא לעומק' כו', ונחתו תמן ולא סליקו כו'. ומאן דנקיבו דיליה בההוא סלע בלא רשו, אתא חויא לנשכא לי' כו'. תהו קו ירוק קליפה ירוקה דאגוזא. תניינא בהו, אבנין מפולמין דאינון סלעים תקיפין, דמארי מתני' פסקו מינייהו כמה פסקות, לאפקא מי' דאורייתא. ובג"ד אתקריאו אבנים מפולמות, דמינייהו מיין נפקין כו'. וכלה נחתין בגינך בתהומא לסייע לך, ואנת תניא דמסייע לך יתיר מכלהו, בגין דאנת (כו' ע"ש עד) (לויתן נחש בריח, דימא דאורייתא, מאריה דכל נונין) לויתן, ע"ש אורייתא דאתמר בי' כי לויתן חן הם לראשך כו'. והכל ע"ש הסוד דקבור ברמז, שהוא הסלע, קליפה תנינא. וזהו ושים בסלע קנך, שגנוז בסלע, והוא סוד דרך נחש עלי צור, שזה הנחש גנוז בצור. והוא סוד הסלע שלא נתקן, הנחש עלי צור, כמ"ש בז"ח (פ' בשלח) דף כ"ו ע"ג וע"ד ע"ש. וז"ש (בזוהר בראשית הנ"ל) גבריאל גבר אל. שנהר הראשון הוא רפאל, סוד העפר, ששם נכנס בן עזאי, כנ"ל בפ' פקודי. וז"ס אשר שם הזהב, בסוד ועפרות זהב לו (איוב כח, ו). וזה הנהר הוא בסוד גבריאל בצפון, והוא גבר, כמ"ש גבר אל. והוא קרות הגבר בחצות, כמ"ש בפ' שלח לך דף קע"א ע"ב מבתר פלגו דלילי' שלהובא דעמודא דיצחק נפיק ובטש בהאי תרנגולא דאקרי גבר, כגוונא דגבר אחרא עלאה עליה, כיון דבטש ביה בהאי גבר, קרי ויהיב שית קלין כו'. שהוא רזא דשש, כמ"ש בפ' תרומה דף קל"ט ע"א ושש דא איהו בוצא דשית חוטיין מתחברין ודא איהו וגויתו כתרשיש כו'. ודא איהו תרנגולא דקרי ולא שכיך ולבתר קרי כמלקדמין. מאי קרי כל עובדין דבני עלמא, בגין דאיהו מארי דאחמתא וקסת הסופר בחרצוי. כמ"ש (דניאל יב, ו) ואיש א' בתוכם, לבוש בדים וקסת הסופר במתניו. והוא גבריאל כידוע (יומא עז.). וכל עובדין דבני עלמא כתב בכל יומא. וז"ס וביד כל אדם יחתום כמ"ש"ל. ובליילא בתר דקרי כל קריאן אלין קרי כל מה דכתב ביממא. וז"ס מ"ש למעלה שאומר קול אומר קרא ואמר מה אקרא כל הברש חציר כו'. שהוא שור אוכל עשב, מצמיח חציר לבהמה, ואינון שהן מסטרא דשמאלא. ואלמלא רגלוי אצבען דיליה כו' יהא מוקיד עלמא בשלהובוי. ומה עבדי כיון דסליק צפרא וחוטא דנהירו דקיק נפיק מסטר דרום כדן מתחברין כלהו ואתעבידו תרין רגלין, תרין טלפין כעגלא, לקיימא דכתיב וכף רגליהם ככף רגל עגל. והא ידעת רזא דא. והענין הוא כי חילוק האצבעות הוא מורה על אחיזת ס"א, ולכן בלילה הוא שס"א יש לו אחיזה למעלה, והוא במדת הגבורה כידוע, והוא בגבריאל, כמ"ש לעיל שלכן הוא באצבעין כתרנגול. וביום שאז יוצא חוט החסד, והוא נכלל בחסד כידוע, נתחבר הרגלין, ונעשה טלפין. ואעפ"כ יש סדק בין הטלפין, על אחיזתם מעט, והוא גבר, והוא שור, שעליו נאמר ככף רגל עגל, כמ"ש (חגיגה יג ע"ב) בקש יחזקאל והפכו לכרוב, שלא יזכר מעשה עגל. כמ"ש בז"ח פ' יתרו דף ל"ב ע"ד (מרגליות לט. ליורנו מה ע"ב) וכף רגליהם ככף רגל עגל. בחיבורא דהא סטרא, ול"ל אצבעאן לתחא בגין דאצבעאן לתתא אחיזין חילין אחרנין בדיוקנא אוחרא. וע"ד ב"נ אחזי באצבעין חילין אחרנין לעילא בידין, וחילין אחרנין לתתא ברגלין. ואלין לא רשימינן בגווייהו חילין אחרנין דס"א. וע"ד אקרון רגל ישרה, דסתים לסטרא דא. ואינון כף אחת. ואע"ג דלא מתפרשינן כפרישו דאצבעאן בחילין אחרנין דס"א, אית בהו רשימו חד, למיהב דוכתא לס"א, ואתחזיין לתתא ככף רגל עגל, אבל לא כף לאסטאה. אע"ג דאינון רגל עגל, ישרה איהו כו'. וז"ש כאן (בזוהר בראשית כו ע"ב) גבריאל עליה אתמר לגבר אשר דרכו נסתרה ויסך אלוה בעדו. ר"ל הרמז שהוא בגבריאל, שדרכו נסתרה ויסך כו'. וז"ש גבריאל גבר אל כו'. ר"ל שעליו נאמר לגבר כו', והוא ראייה שהרמז בגבריאל, והוא הגיחון, ששם הולך על גחון כנ"ל. ושם מסטרא דשמאלא הנחש שהוא בשמאלא, כמ"ש בפ' נח (סד.) שהוא הולך על גחון, ושם נשיך החויא מאן דנקיב לההוא סלע בלא רשו כנ"ל. ושם הסלע. ושם נחש עלי צור כמ"ש"ל. וז"ס וא"ו דגחון גדול, האיש משה גדול, והוא אמצע של תורה, לויתן נחש בריח, הבריח התיכון כמ"ש"ל. ושם קבור בסלע, על חטא הסלע בנחש כנ"ל בז"ח פ' בשלח. והוא הולך בגלותא בת"ח, ומתגלה בהם. והכל ברמז כנ"ל. וכמ"ש בפ' משפטים בר"מ (קיד ע"ב במהדור"ב) ע"ש. וז"ש הולך על הגחון. שעל הגחון הולך בגלותא. וז"ש ולא ידע גבר ית קבורתיה עד יומא הדין. כנ"ל (רע"מ תצא רעט ע"ב) לית מאן דאפיק מיניה חכמה דאיהו מלאו (כו') הלכה למשה מסיני. וז"ש דאתגליא תמן. שם בהלכה הנ"ל נתגלה. וז"ש ודא איהו רמז. ואמר ולחכימא ברמיזא. ר"ל כאן נכנס אחר, שהיה חכם גדול, כמ"ש בירושלמי (חגיגה פ"ב ה"א ט ע"ב), וכאן נכנס, ונשכו הנחש בשמאלא, ואתדבק שם כנ"ל בפ' פקודי. תליתאה עאל בחדקל חד קל ודא לישינא חדידא קלא לדרשא. ר"ל שחדקל הוא סוד הדרשה, שהוא דרך קל וחריף, ולכן נקרא חדקל, כמ"ש (ברכות נט ע"ב) חדקל שמימיו חדין וקלין. אמר רבא הני בני מחוזא דחריפין דשתו מיא דדגלת כו'. וכאן נכנס בן זומא, כמ"ש (סוף סוטה) משמת ב"ז בטלו הדרשנים. והן ג' יסודות, פישון עפר, גיחון אש, חדקל רוח. גכריאל נוריא"ל רפא"ל. רביעאה עאל בפרת דאיהו מוחא דבי' פריה ורביה. שהוא מעין הנובע לאין סוף. והוא אור הגנוז, ימינא דעלמא. ושם נתבקע ימא דאורייתא, כמ"ש (בכורות נה ע"ב) לא פרת שמו אלא יובל שמו, כמ"ש ועל יובל ישלח שרשיו. וכאן לא יראה כי יבא חום. ולכן נכנס ויצא בשלום. וז"ס (מנחות כט ע"ב) שאמר משה רע"ה להקב"ה יש לך

תא חזי בגין דרבי עקיבא1 סליק לעילא כדקא יאות עאל בשלם ונפק בשלם2 דוד שאיל שאלתא	בא וראה משום שרבי עקיבא עלה למעלה כראוי נכנס בשלום ויצא בשלום
--	--

אדם כזה ואתה נותן תורה ע"י. שהוא נכנס בסוד הלכה למשה מסיני. וז"ס (מנחות שם) כיון שהגיע לדבר אחד א"ל תלמידיו מנין לך א"ל הל"מ, נתייבשה דעתו. בן זומא וב"ע דעאלו בקלפין דאורייתא הוו לקאן בהון. ר"ע עאל במוחא אתמר בי' עאל בשלם ונפק בשלם. וכן אמר בתיקונין תנ"ד דף צ"א ע"א ומשם יפרד והיה לד' ראשים דאיהו ד' אתון דשם בן ד' כו'. ועוד ונהר כו' ומשם יפרד והיה לארבעה ראשים אלן תרין דרועין ותרין שוקין כו'. ואית נהר לתתא דאיהו מטטרין דאתפרש לד' סטרין דאינון מיכאל גבריאל נוריא"ל רפאל"ל שם הא' פישון כו' חדקל חד קל דא חרפא בלישנא, חד מסט' דימינא קל מסטרא דשמאלא לאולפא תרווייהו. חד בשנים וקל בשפון. ובג"ד פישון פי שונה הלכות. גיחון גי חון, ההוא דאתמר בי' ויקבור אותו בגיא, תמן שריא לסט' דימינא כו'. ובאלין ד' אעלו לפרדס, אלן ארבעה אלן דעאלו בקליפין, חד הציץ ומת, וחד הציץ ונפגע, וחד אשתמד. רביעאה דעאל במוחא דאגוזא עאל בשלם, ונפיק בשלם. רק דשם חולק בסדר הנהרות על כאן, דאמר שם גיחון לימינא ופישון לשמאלא ופרת לאחורא (יהל אור).

¹ אמנם ר' עקיבא הנה ע"י גדולת תורתו וקדושתו, שהיה כל ימיו עובד מאהבה, וכמ"ש (ברכות סא ע"ב) כל ימי הייתי מצטער על פסוק זה בכל נפשך כו', וכן בזה"ק בהיכלות פקודי (רנד ע"א), הנה נתעלה ע"י מעשיו עד מוח הדעת עצמו ובהחסדים שבדעת, [ע' שער המוחין (סוף פרק ט) ובמפרשים שם מה שהעירו בזה, וע' פע"ח (שער ספירת העומר פ"ז) וכן בשער הכוונות (שם דף פו ע"ד ופז ע"א), וע' שם ושם שאמר כי ע"י המעשים טובים נתגדלו ועלו למעלה למעלה (דע"ה ח"ב קז ע"א ועיי"ש עד ע"ב).

² דסליק לימינא כנ"ל. ושם הוא הברית שלום. ושם ב' שלומות, ברית שלום דנוק', וברית שלום דדכורא, שהוא שומר הברית, נטיר כל גנזין דמארי' (לעיל רנג.). ור"ע ע"ה אתער תיאובתא דרחימו דעילא ותתא כחדא כנ"ל, וזהו עאל בשלם ונפיק בשלם. וז"ש (חגיגה יד ע"ב) א"ל ר"ע כשתגיעו לאבני שיש טהור אל תאמרו מים מים משום שנאמר דובר שקרים כו'. כי שם שני מיני מים, מ"ד ומ"ג, ושם אתחברו כחדא, והם נקראין אבני שיש דאתגלילו, ושם הם בייחוד, ולכן לא תאמרו ב"פ מים, ששם הם בייחוד, ובדיבור בלבד תעשו קיצוץ ותטרדו, שנאמר דובר שקרים, ושקר הוא סוד הפירוד. וז"ש בפ' בראשית שם אר"א אבא יומא חד הוינא בבי מדרשא ושאלו חבריאי מאי ניהו דאמר ר"ע לתלמידי כשתגיעו לאבני שיש טהור אל תאמרו מים מים שמא תסתכנון גרמיכו דכתיב דובר שקרים לא יכון לנגד עיני. אדהכי הא סבא דסבין [ר"ל אדה"ר] קא נחית א"ל רבנן במאי קא משתדלין. א"ל ודאי בהא דאר"ע לתלמידי כשתגיעו לאבני שיש כו'. אמר לון ודאי זא עלאה אית הכא כו'. אבני שיש טהור אינון דמנהון מין דכין נפקין, ואינון רמיזין באת אלף רישא וסופא [ר"ל ב' יודין של אלף] וא"ו דאיהו נטוי בינייהו איהו עץ חיים מאן דאכל מניה וחי לעולם. ואלין ב' יודין אינון רמיזין בוייצר, ואינון תרין יצירות, יצירה דעלאין ויצירה דתתאין. ואינון חכמה בראש וחכמה בסוף, תעלומות חכמה ודאי אינון תעלומות מחכמה עלאה דתחות כתר עלאה. ואינון לקבל ב' עיינין דבהון תרין דמעין נחתי לימא רבא. ואמאי נחתו, בגין דאורייתא מתרין לוחין אלן הוה משה נחית לישראל, ולא זכו בהון ואתברו ונפלו. ודא גרם אבודא דבית ראשון ושני. ואמאי נפלו, בגין דפרח וא"ו מנייהו, דאיהו וא"ו דוייצר, ויהיב לון אחרנין מסט' דעץ הדעת טו"ר, דמתמן אתייהבת אורייתא באסור והיתר, מימינא חיי ומשמאלא מותא. ובג"ד אמר ר"ע לתלמידי כשתגיעו לאבני שיש טהור אל תאמרו מים מים לא תהוו שקילין אבני שיש טהור דאינון ב' יודין דוייצר, חכמה עלאה וחכמה תתאה, לאבנין אחרנין דאינון חיי ומותא, דמתמן לב חכם לימינו ולב כסיל לשמאלו. ולא עוד אלא תסתכנון גרמיכון, בגין דאלין דעה"ד טו"ר אינון בפרודא, ואבני שיש טהור אינון ביחודא בלא פרודא כלל. ואי תמרין דהא אסתלק עץ החיים מנייהו ונפלו ואית פרודא בינייהו, דובר שקרים לא יכון לנגד עיני, דהא לית תמן פרודא לעילא כו'. וכן אמר בתיקונים תס"ו דף ק"א ע"א (לפנינו בתיקון מ' דף צא). ע"ש. והענין כי ב' יודין ב' חכמות הן, חכמה דז"א וחכמה דנוקב', שהן ב' יודין, יו"ד דהוי', ויו"ד דאדנ", שבה ממטה למעלה כידוע. והן ב' יודין דשילוב יאהדונה"י, וזהו חכמה בראש וחכמה בסוף, וא"ו באמצע וא"ו אותיות שבינתיים. והן כלולין באות אלף, י' בתחלה וי' בסוף, וא"ו באמצע. והן מ"ד, שהן מחכמה דז"א, ומ"ג שהם מחכמה דנוק'. וכן הם ב' יודין בינה ומלכות, וא"ו ז"א באמצע, והכל שם הויה. וכ"ז הוא בחסד שבו האלף הזה, כמ"ש בה"ת ה ע"ב בט' מראות, בחסד, ואיהו לעילא כגוונא דא, ותחת רגליו כו' כגוונא דא #, וכולא א כו', והכי סליק אלף יה"ה יו"י. והתחברות בחסד, שהוא אלף כידוע, אור הגנוז, שם ואיש כי יקח את אחותו חסד הוא כידוע. ואמר ואלין ב' יודין אינון רמיזין בוייצר. שהן ב' יודין דוייצר, שהן ב' יצירות שבעה"ד טו"ר, הן ב' יצרים, יצ"ט ויצה"ר, לב חכם לימינו כו', שהן דו"ג, אור וחשך, אור דכורא וחשך נוק', כמש"ל דף כ"ג. וכאן הן ב' יצירות שניהם טוב, דו"ג. וז"ש יצירה דעלאין ויצירה דתתאין. שהוא ע"ס דאצילות, וע"ס דבריאה. ואמר תעלומות חכמה. לראיה ששני חכמות הן, ושניהן נעלמין, כמ"ש בתיקונין תיקון י"ח ותל"ט דף ל"ז נקודה טמירא גניזא דאתמר בה ונעלמה מעיני כל חי וכו' והאי בת נקודה סתימא כו'. ואמר ואינון לקבל ב' עיינין. שהן נו"ה דחכמה, ושם ייחוד זו"ג, כמ"ש בת"ז דף י"ד ע"ב והיו הכרובים פרשי כנפים למעלה, אינון תרין כרובי עינא. פרשי כנפים אלן עפעפי עינא. אינון עיינין בזמנא דאסתכלן בארץ מישור, אתמר בהון ופניהם איש אל אחיו. ובזמנא דלאו מסתכלין בארץ מישור, הא נחש עקלתון תמן, עליה אתמר כי המות יפריד כו'. והוא בארץ מישור עץ החיים בייחודא, ולא בארץ מישור מסט' דעה"ד טו"ר, ששם הפירוד, והמות מפריד שם. וז"ש דובר שקרים לא יכון לנגד עיני. שענין, לוחות הראשונות הן בייחודא, עץ החיים, והוא דובר שקרים ומפריד, לכן לא יכון לנגד עיני בעץ החיים, ונפרד

<p>ולא אתפרש דכתיב (תהלים יז יד) ממתים ידך יהו"ה ממתים מחלד חלקם בחיים 1 (ס"א תוהא) על מה דא אלין דאתקטלו בקטולי עלמא 2 צדיקיא זכאין דלא האבו חובה בגין דיתענשו 3</p>	<p>דוד שאל שאלה ולא התפרש שכתוב ממתים ידך ה' ממתים מחלד חלקם בחיים (תוהא) על מה זה אלה שנהרגו בהרוגי העולם צדיקים זכאים שלא חטאו חטא כדי שיענשו.</p>
<p>תא חזי ממתים ידך יהו"ה ממתים מחלד חלקם בחיים הכא איהו תרי סטרי ידך יהו"ה וחלד ידך יהו"ה דא קודשא בריך הוא 4 דנשמתא אתכניש לגביה ממתים מחלד דא סטרא אחרא דגופא 5 איהו שלטא עלוי דכתיב (ישעיה לח יא) לא אביט אדם עוד עם יושבי חדל</p>	<p>בא וראה ממתים ידך ה' ממתים מחלד חלקם בחיים כאן הוא שני צדדים ידך ה' וחלד ידך ה' זה הקדוש ברוך הוא שהנשמה מתכנסת אליו ממתים מחלד זה הצד האחר שהגוף הוא שולט עליו שכתוב (ישעיה לח) לא אביט אדם עוד עם יושבי חדל.</p>
<p>תא חזי נשמתא דאלין לאשלמותא דרוחא קדישא דלהון עשרה רוחין מתתא כדקא יאות וגופא דלהון יתמסר למלכו חייבא 6 כל חד נטיל חולקיה ברזא דקרבנין 1</p>	<p>בא וראה הנשמות של אלו להשלמת רוח הקודש שלהם עשר רוחות מלמטה כראוי וגופם נמסר למלכות הרשעה כל אחד נוטל חלקו בסוד הקרבנות.</p>

משם. ואמר דבהון תרין דמעין כו'. הוא סוד כעדר הקצובות שעלו מן הרחצה, הן תאומים, כמ"ש שכלם מתאימות. והן ב' לוחות האחרונות מע"ה, אבל מעה"ח הן עינא אחת, חוורא בגו חוורא. ואמר ואמאי נפלו בגין דפרח וא"ו מינייהו כו'. הוא הכתב שע"ג הלוחות, כמש"ל (כ"ו) ע"א וייצר כו' בתרין לוחין יקירין, י"ד י"ד דאיהו וא"ו חרות עלייהו. וב' יוד"ן הוא שכינתא עלאה ושכינתא תתאה, שהן חכמה בראש וחכמה בסוף כנ"ל. וא"ו עד"א באמצע, ייחודא דתרווייהו. וכמ"ש שם וא"ו יחודא דתרווייהו כו' דאיהו ישראל עד"א כליל שכינתא עלאה ותתאה כו'. וז"ש ודא גרים אבודא דבית ראשון ושני. שהן נגד שכינה עלאה ושכינה תתאה כידוע, והכל ע"ש שלא זכו לע"ח, אלא לעה"ד, כמש"ל (כ"ו) ע"א ומעה"ד טו"ר לא תאכל ממנו דאינון ע"ר, וגלי לון קוב"ה דביום אכלו ממנו. שהוא עשיית העגל, דוגמת חטא אדה"ר בעה"ד. גרמו דאבדו ב' אבודין דאינון בית ראשון ובית שני דא איהו כי ביום אכלך ממנו מות תמות, ב"פ, ואינון גרימו דצדיק יחרב ויבש, בבית ראשון דאיהו שכינתא עלאה, ובבית שני דאיהו שכינתא תתאה כו'. והן ב' לוחין, מים עליונים ומים תחתונים וביניהם כמלא נימא, וא"ו דאלף שבינתים. והם אבני שיש טהור דאתגלידו, כמ"ש בפ' יתרו דף ס"ד ע"ב תאנא מההוא טלא עלאה דנגיד מע"ק וכי נגיד מע"ק ואחמשך לחקל תפוחין קדישין נטל קוב"ה תרין כפורי מינייהו ואתגלידו ואתעבידו תרין אבנין יקירין נשב בהו ואתפשטו לתרין לוחין כו'. והן המים. ואמר טהור. כנ"ל, מיין דכין שבימינא הן שם טהור, כמ"ש בתיקונים תמ"ז דף פ"ז ע"ב טהרה מסט' דכהנא כו' ע"ש. וכ"ז הזהיר אותם שיעלו לעץ החיים ולא יסתכנו. והם נחתו לעה"ד טו"ר, וכלם נענשו שם. ועל היותר אחר, שירד בגיחון, ששם הנחש הולך על גחון, ושם נתפתה אדה"ר ג"כ, שלכן ישב בגיחון ק"ל שנה, ואלמלא לא הציצו היו מתקנים חטא אדה"ר מכל וכל. ואחר יותר מכלם, ששם משה קבור, התנין הגדול. ושם סוד התנין הגדול. ושם סליקו דשלמה, כמ"ש פ' בא דף ל"ה ע"א כד האי התנין הגדול חמי דצמח בגנתא זרועא דאור דא, כדן אתער לס"א לההוא נהר דאקרי גיחון כו'. ומגו ההוא רבו דזרועא דא אסתלק לרבו שלמה מלכא כד אסתלק למלכו, דכתיב והורדתם אותו אל גיחון וכתוב ומשח אותו שם שם ולא באתר אחרא כו', ומימיו אחרנין אסתלק למלכו אחרא, ודא איהו מלכא דאיהו תקיפא. ר"ל החי' הרביעית. והאי התנין הגדול אתער ליה כו' בההוא נהר כו' (יהל אור).

¹ ר"ל כמ"ש (ברכות סא ע"ב) אמרו מ"ה לפני הקב"ה זו תורה וזו שכרה ממתים ידך ה' כו'. א"ל חלקם בחיים. ולא נתפרש השאלה, מה היתה התשובה על שאלתם. ומפ' והולך כאן (יהל אור).

² ר"ל עשרה הרוגי מלכות (יהל אור).

³ שמיתתם היה בסוד הקרבן, כמ"ש למטה. וזהו דוקא שמת בלא חטא, דאל"ה לא סליק בסוד הקרבן, כל מום בו, כידוע בסוד מסירת נפש בק"ש (רע"מ צו לג.) (יהל אור).

⁴ שהוא יד ה', שכינה, ששם אתכניש נשמתא, ויאסוף רגליו אל המטה, יד ה' (יהל אור).

⁵ בסוד קץ כל בשר, הכסיל חובק את ידו ואוכל את בשרו. ואמר לקמן (רסט.) דקץ כל בשר אתהני מקרבנין, מבשרא דקרבנין. וס"א נקרא חלד כמש"ו. והוא בסוד האזינו כל יושבי חלד, וכמ"ש (חולין קכז.) כל מה שביבשה יש בים חוץ מחולדה. והוא סוד ונחש עפר לחמו. והוא סוד החלודה שמכלה את הכל ומרקב הכל. והוא ג"כ קץ כל בשר. ומכלה הגוף ומרקב אותו. וז"ס ורקב עצמות קנאה, שהוא הנחש דקני לאדה"ר כידוע (יהל אור).

⁶ עתה צריך שיתבררו מיין נוקבין של אימא שכבר היו מבוררי' ועתה נפלו בקליפות ונתערבו שם וגם צריך לברר מיין נוקבין של נוקבא דז"א אשר עדין לא נתבררו ותמיד היו נתונים בעמקי הקליפות. והנה הנשמות של אלו העשרה הם מעלים תמיד מאז ועד ביאת המשיח כנז' בחינת מיין נוקבין של אימא אשר נפלו למטה בקליפות. וזמ"ש תא חזי נשמתא דאלין רוצה לומר בחינת הנשמות של אלו העשרה הרוגי

<p>ותא חזי2 רישא שירותא דמהימנותא3 גו מחשבה בטש בוצינא דקרדינותא4 וסליק גו מחשבה5 (ס"א ואפיק)קפג נצוצין6 נציצין זריק7 לתלת מאה ועשרין עיבר8 ובריר פסולת1 מגו מחשבה ואתבריר2</p>	<p>ובא וראה ראש ראשית האמונה תוך המחשבה מכה הניצוץ החזק ועולה תוך המחשבה (ומוציא) ניצוצות וזורק ניצוצות לשלש מאות ועשרים עברים ובורר פסולת מתוך המחשבה ונברר.</p>
---	---

מלוכה הוא לאשלמותא דרוחא קדישא כלומר להשלים החסרון של רוחא קדישא עלאה סטרא דקדושה שהרי אותם המיין נוקבין שלהם הנתונים בעמקי הקצי' וכדי להעלותם משם בעי דלהון עשרה רוחין מתתא כדקא יאות רוצה נומר שאלו העשרה דורות ונשמות של אלו הצדיקים הרוגי מלוכה שיהיו מתתא רוצה לומר שיעלו את המיין נוקבין מתתא לעילא כדקא יאות וזה מדבר בבחינת מיין נוקבין של אימא וכנגד העלת מיין נוקבין של המלכות אמר וגופא דלהון יתמסר למלכו' אחרא פירוש כי על ידי הצער שסבלו גופם ממש במה שנהרגו יש יכולת בגופם לעלות את המיין נוקבין של המלכות הנתונים ומוטבעים תוך הקלי' הנקראים מלכו אחרא שכנגד המלכות דקדושה וכיון שאותם הגופים שלהם נמסרו ביד מלכות הרשעה של הקליפות היה יכולת בהם ללקט משם הנשמות הנק' מיין נוקבין הנתונים שם ולהעלותם אל המל' של הקדושה. וכמו שביארנו בפסוק עת אשר שלט האדם באדם לרע לו וכו' אל תתמה לומר איך אפשר כי גופתם יש בהם כח להעלות מיין נוקבין כי על ידי מעשיהם הגדולים ובפרט כאשר נהרגו אח"כ על קדוש השם אין ספק כי נזדככו גופם בתכלית הזיכוך ונעשה רוחני ממש כנודע כי לסיבה זו לא נזכרה מיתה בצדיקים ועוד ראה גמורה ממש ע"ה שעלה גופו למרום. ואליהו ז"ל שעלה גופו בסערה השמימה וחנוך ז"ל וכן אותם העשרה שנכנסו חיים בגוף ונפש בג"ע הארץ כר' יהושע בן לוי וחביריו ומה גם אלו שנהרגו באותה ההריגה המשונה נוסף על גודל חסידותם ושרש נפשם היותם סוד השבטים בעצמן כי בלי ספק שנתעלו גופם יותר מנשמו' שאר בני אדם (שער מאמרי רשב"י). ע' בזה בס' יהל אור להגר"א בפ' פקודי ד' ל' ול"א שם ובשער מאמרי רשב"י בפ' פקודי בד' כ"ד ע"ג ובד' ס"ב ע"ג וס"ג ע"ב ובספר הגלגולים החדש פ' ט"ל ומ"ב ומ"ג וכו', לכך נקראו הרוגי מלוכה, כי הם ממש אלו הז' מלכים, ר"ל כי אלו הז' מלכים ממש הם אשר הרגו אותם (ביאורים ח"ב קב ע"א).

¹ זה תבין במה שביארנו בכונת התפילות בפרשת קרבן התמיד איך ע"י הקרבן ההוא היו מתקרבים העולמות ועולים ממטה למעל' ועולם העשיה נקשר בעולם היצירה ויצירה בבריאה כו' עד רזא דא"ס כנז' בסוף פרשה זו דרס"ח ע"ב. וכן הדבר הזה כי מעלים את המיין נוקבין מלמטה למעלה עד שגורמין התקשרות וזווג עליון כנז' (שער מאמרי רשב"י). ע"י אריכות בע"ח שער מ"ד ומ"ן פרק א'. ר"ל כמו הקרבן, שהבשר עולה לקץ כל בשר, ורוחא ורעותא עולה ומשלים את הקדושה. כן ג"כ עשרה הרוגי מלכות. והן עשרה לקבל עשרה כתרין קדישין ועשרה כתרין דמסאבותא, זה לעמת זה. כן היו י' גופין וי' נשמתין, כל א' השלים דרגא אחת (יהל אור).

² ע"י אריכות במבר"ש לה ע"ד.

³ ר"ל ראש האצילות כמש"ו (יהל אור). ע"י ביאור כל הדבור זה בספר לש"ו בטנת"א פ"ה אות מח וע"י דע"ה ש"ך ופ"ר ורפ"ח סי' ב (לש"ו), והוא בראשית התחלת גילוי דאצילות, שהיא אמונת ישראל, שאנו מאמינים שהוא ית"ש לבד מהוה וממציא הכל ומשיג ומנהיג את הכל, וכ"ז הוא ע"י גילוי האצילות, וע"ז אמר כי הנה ראשית התחלת גילוי, והוא העולם דהנקודות, ששם נעשה שורש האצילות ושורש לכל העולמות ב"ע (ביאורים ח"א סו ע"ד).

⁴ המחשבה הוא הע"ב דהמ"ס שבא"ק, והוא שורש בחי' פרצוף אבא שבא"ק, והבוצד"ק הוא הס"ג דהמ"ס שבא"ק שורש כל הגבורות, והוא שורש בחי' פרצוף אימא שבא"ק. והנה עלה הבוצד"ק אל הע"ב להעלות שם כל מה שעלה בו למ"ן מהבחי' האחרונות דהנה"ם דא"ק, ורצה הבוצד"ק להעלות אותם ג"כ למ"ן אל הע"ב, כי שם הוא עיקר כל עליית המ"ן ותיקונם (ביאורים ח"א סו ע"ד).

⁵ הבוצד"ק העלה אותם בהע"ב כדי לקבל שם תוספת אור מא"ס השורה בקד"א ומ"ס, וכדי שיתתקנו ויושלמו (ביאורים ח"א סו ע"ד).

⁶ שהבוצינא דקרדינותא הוא דזריק ניצוצין (יהל אור). כל אורות הנקודות כולם שהוציא אותם דרך העינים, והיו רק בבחי' נקודות קטנות לבד. והטעם והסבה בזה הנה בארנו אותו בארוכה בספר הכללים כלל י"ח ענף א' ב' וכן בספר הדע"ה ח"א ע"ש, אמנם עכ"ז הנה גם מה שנעשו למציאות הנקודות וכל מלוכתם וסדרם ועינים כולם, הנה כ"ז נתהווה ג"כ רק ע"י אותה המחשבה העליונה שהוא הע"ב דהמ"ס שבא"ק, ע"י שעלו שם, כי משם קבלו התיקון והסדר לכל זה וכו' הכוונה הוא על עלייתם בהע"ב דהמ"ס שבא"ק, והוציא אותם דרך העינים (ביאורים ח"א סו ע"ד).

⁷ ויקרא רצב ע"ב (הערת זהר). הגם שאמרנו כי יציאתם מהעינים היה בסוד טיפת קרי מהע"ב דהמ"ס, וכל טיפת קרי הנה הוא בבחי' זריקה שזרק אותן לחוץ, וכמ"ש בזוה"ק (פקודי רנד סע"ב) ניצוצין זריק כו', עכ"ז הנה שורשם ועיקרם נשאר בו, והיו תלויים ואחוזים שם, וכן הוא לעולם (דע"ה ח"א יד ע"ג), כולם היו דינין תקיפין, ומחמת שהיו בסוד הדין הקשה נתחרבו ונתדעכו לניצוצין שאין בהם ממש, וכן הוא כ"ז באד"ר (נשא דף קלה וקמ"ב) ובאד"ז (רצ"ב) ובפ' פקודי (רנ"ד סע"ב) (דע"ה ח"א נט ע"ד, עיי"ש עוד).

⁸ כל בחי' הש"ך הנה הוא מהמ"ס (דע"ה ח"ב קמג ע"א). מ"ש הזוה"ק רק ש"ך ניצוצין הגם שבאמת הם ש"ך ופ"ר ורפ"ח, כי הזוה"ק כולל אותם בכלל חדא וכמו שיתבאר עיקר הענין בזה למטה שהש"ך הוא

<p>אוף הכי כגוונא דא סליק במחשבה כמה דאתברר ביה פסולת (ס"א ואתברר אוף הכי אלין בהו אשתלים מאן דאצטריך ודאי כך סליק במחשבה וכלא) ויתברר אלין די בהו אשתלים מאן דאצטריך ודאי כד סליק במחשבה³ סליק וכלא</p>	<p>אף כך כמו כן עולה במחשבה כמו שנברר בה פסלת (והתברר אף כך אלו שבהם השתלם מה שצריך ודאי כך עלה במחשבה והכל) ונבררו אלה שבהם השתלם מה שצריך ודאי כשעלה עלה במחשבה והכל</p>
---	--

שורש כולם וכו' מ"ש "ואתבריר" בלשון הוה, ר"ל שכן הוא הולך ונברר תמיד, והוא בכל התלאות שעוברים על כל באי עולם מהחטא דעץ הדעת עד עת קץ הימין (ביאורים ח"א סו ע"ד).

¹ מתחילה נזרקו מהמחשבה כל הדינין כולם, כי הם כולם פסולת לגבי המחשבה, מ"ס, משום הסיגים שהיה מעורב בהם (דע"ה ח"א א ע"ד) גם אותן הניצוצין לא יצאו אפי' לפי שעה אלא משום דסליק גו מחשבה כו'. והוא כמו שאמרנו לעיל דרוש א' סי' ה', כי כל הנקודות יצאו מהמ"ס דא"א שבא"ק, והמ"ס הרי הוא נקרא ג"כ על שם אור א"ס, וכמ"ש בתיקונים תיקון ע' (קמא ע"ב) מוחא סתימאה אתקרי אין סוף, והרי היה מציאות כל עולם הנקודות ג"כ רק ע"י האור דא"ס עכ"פ בודאי (דע"ה ח"א דף יד ע"א), כל הברורים הוא לעולם ע"י מוח החכמה הפנימי (דע"ה ח"ב דף ז ע"ב), עי' פ' תזריע (דף מח ע"ב) ובאד"ר נשא (דף קלב ע"ב), וכן באד"ז (דף רצב ע"ב), ומדבר הרב בזה בארוכה בשער רפ"ח (פרק ה) ועוד בדרושי מ"ן (דרוש א) (ביאורים ח"א סו ע"א).

² ר"ל סוד עולם התהו כמ"ש בא"ז דף רצ"ב ע"ב דניצוצא אפיק זיקין בזיקין לתלת מאה ועשרין עיבר, ואינון זיקין עלמין קדמאין אקרון, ומיתי לאלתר. לבתר נפיק אומנא לאומנתיה ואתתקן כו'. ואלו הש"ך ניצוצין, הן ל"ב נתיבות של המחשבה, חכמה, ל"ב אלקים דמעשה בראשית, שכ"א כלול מעשר, הן ש"ך. ולפי שהן בסוד אלקים, בוצינא דקרדינותא, לכן זריק ניצוצין, שהן דינין הנחלקין. כי חסד דרכו להתחבר, זה בסוד מים, וזה בסוד אש כידוע. וז"ס הקטרת הדק הטיב, דקה מן הדקה כידוע. ונתיב א' נעלם לא ידעו עיט, והוא נתיב הראשון שדבוק במקורו. ואינו מושגין רק ש"י, ולכן נקרא חכמה יש ע"ש שמושג מציאותו, משא"כ כתר שנקרא אין, שאף מציאותו לא מושג. ולכן אל הוא נהירו דחכמתא. וש"י נהורין תחות כורסיא (זוהר תרומה קסו ע"ב). וכ"ז היתה כדי לברר פסולת מתוך האוכל, שהיו מעורבין בדינין, לכן נשברו, והכלים ירדו למטה בקליפה, והאורות חזרו למעלה, ונבררו הניצוצין כידוע. וז"ש ובריר פסולת מגו מחשבה ואתבריר. וז"ס שאמר בזוהר (ח"א כד.) מחשבה חש"ב מ"ה, שהוא יש דאתחבר בשם מ"ה, ואתבריר כידוע. וכן היתה כ"ז בעשרה הרוגי מלכות, שהן עשרה מגו מחשבה, שבה ל"ב, שהוא ש"ך כנ"ל. שאז התחיל להתנוצץ סוד עולם התהו, כמ"ש והארץ היתה תהו כו' על הגלות. ורוח אלקים מרחפת כו' זו רוחו של משיח. ע"פ המים, ע"י התורה. ויאמר אלקים יהי אור על הגאולה. וכמ"ש בסוף ח"א דף ט' ע"א (וילנא סי' כ"ט רסב ע"ב) והארץ היתה תהו בזמנא דקוב"ה הוה באלין קליפין בונה עולמות ומחריבן והא אוקמוה דלית השפעה בכל עלמין ונהר דאיהו צדיק יחרב ויבש בתרין עלמין כו'. שהם חריבו דב' בתי מקדשין כנ"ל. ובזמנא דקוב"ה באלין קליפין איתמר ביה סכות בענן לך מעבור תפלה. והוא כמ"ש (ברכות לא ע"ב) מיום שחרב בהמ"ק ננעלו שערי תפלה כו'. ובההוא זמנא דקוב"ה אתפשט אתמר בקוב"ה ולא יכנף עוד מוריך והיו עיניך רואות את מוריך. והוא לעתיד בימי משיח כידוע. וכל מ"ש על עולם התהו, וסוד התתקע"ד אשר קומטו (חגיגה יג ע"ב), הכל על הגלות, שבהן קב"ה בונה עולמות ומחריבן, שהן התתקע"ד דורות כידוע. וכמ"ש בתז"ח דף פ"א ע"ב ע"ש. והיה צריך לאלו עשרה ליהרג ולמסור גופם למלכות הרשעה, ס"א, קליפה של מלכות שמים, מלכות דקדושה, שעליה נאמר והארץ היתה תהו. וז"ש אוף הכי כג"ד סליק במחשבה כמה דאתבריר פסולת ואתברר אוף הכי. שגם כאן נתברר כנ"ל (יהל אור). מ"ש אח"כ "ואתברר" זה קאי על הש"ך ופ"ר ורפ"ח נצוצין שהם הסיגים העיקרים שנבררו הם מהנקודות ע"י מיתתם ושבירתם, ויהיה קאי מילת ואתברר לביאור ולסיום דבריו על מה שאמר מקודם "נציצין זריק לתלת מאה ועשרים עיבר", שאותן הש"ך נציצין הם נתבררו אח"כ בהבירור השני, שהוא אחר המיתה והשבירה, אשר על זה מכוון במה שאמר ואתברר וכו' והבן כ"ז. (ביאורים ח"א סו ע"ד).

³ ר"ל שגופם נמסר לס"א, ובררו הניצוצין, בסוד מ"ן. ובנשמתם השלימו ע"ס. וכל הברורין הוא במחשבה, סוד מ"ן כידוע. וז"ש כד סליק במחשבה. ור"ל שז"ש (מנחות כט ע"ב) אמר לפניו רבש"ע זו תורה וזו שכרה, א"ל שתוק כך עלה במחשבה. וזהו עלית הניצוצין לתוך המחשבה. וכך עלה במחשבה בתחלה, והשתא אשתלים. והשלמותם הוא לפי שלא נבררו כל הש"ך ניצוצין בתחלה, כמ"ש באד"ר דף קל"ה ע"ב "וכד אתא האי דיוקנא אתכללו כלהו ואתחזרו לקיומא אחרא, מנהון אתבסמו, מנהון אתבסמו ולא אתבסמו, ומנהון לא אתבסמו כלל" כו'. והענין כי ג"ר אתבסמו לגמרי, ולכן אין פגם נוגע בהן. ר"ק אתבסמו ולא אתבסמו. מלכות לא אתבסמה כלל. וז"ס מ"ש בס"ד פ"א "מלכין קדמאין מיתו וארעא אתבטלת". ולכן נקרא מחשבה י"ש וא"ל כנ"ל, שלא נתבררו רק י"ש. והענין כי הש"ך ניצוצין הם שמנה מלכים כידוע, שהן ל"ב נתיבות דמחשבה כנ"ל. והוא כי כ"א בו ד' אותיות הוי"ה, ד' פרצופין ממחשבה ולמטה, שהן ל"ב, וכ"א כלול מעשרה, שהוא פרצוף שלם. וה"א אחרונה מארעא היא לא אתבסמה, שהוא מלכות של מלכות. וז"ס מ"ש בס"ד והארץ תניינא לאו בחושבנ' כו'. והוא סוד גדול סוד הקר"י, שמהפך יקר לקר"י, טפה של חכמה, טפה דמוחא, סוד הי"ש. וי' ניצוצות אין יוצאין דרך היסוד, רק דרך עשר אצבעות הרגליו, סוד לבנה דלבנת, בסוד הרגליו, ושם אחיזת הס"א בצפרנים, ולכן הוא שם בסוד הביטול, והוא סוד בקיעת הבשר שם. וז"ס

רנה/א	
כמה דאצטריך חידו מסטרא דא ועציבו מסטרא דא1	כמו שצריך שמחה מצד זה ועצב מצד זה.
כתיב (קהלת ח טו) ושבתתי אני את השמחה אשר אין טוב לאדם תחת השמש כי אם לאכול ולשתות ולשמוח והוא ילונו בעמלו ימי חייו אשר	כתוב ושבתתי אני את השמחה אשר אין טוב לאדם תחת השמש כי אם לאכול ולשתות ולשמוח והוא ילונו בעמלו ימי חייו אשר נתן לו האלהים

נועץ עשר צפרניו בקרקע שלא יצאו בנדה. ושם אין יוצאין רק עשר האחרונים מכל הש"ך כנ"ל, והן עשרה הרוגי מלכות. וז"ס אשלמותם למלכות שמים. וכמ"ש בז"ח רות דף (סט ע"ג) [פט ע"ב] "עשרה סבי קטולי מלכות על מכירת יוסף וכו'". והענין כי הוא היה סבור שעשרה הרוגי מלכות הם עשרה בני יעקב ממש, כמ"ש בכל המדרשים, וכמ"ש בז"ח איכה (עב ע"א) [צג ע"ב] "ר' יודאי פתח כו' והתעוותו אנשי החיל כד"א ויש בם אנשי חיל" וכו' והיה קשה לו אחר שעשו השבטים תשובה ואתנחמו ומיתו, ומיתה מכפרת, כמ"ש ל (בז"ח רות) "אל צדיקי דאזדמן לון חובה מאינן כריתות שבתורה וחיישי תשובה ומיתו, מיתה מכפרה עליהם, או לאו. אל כו'. חמא אנפוי ירוקין כו'. וקשה לו שנחזרו בגלגול ואתמסרו גופין דלהון לס"א. והשיב לו שאינו כן, אלא שעשרה ה"מ הן עשרה ניצוצין שיצאו מיוסף מצפרני רגליו, שהן סוד הביטול. והשלימו אלו כנ"ל, את מלכות שמים. והוא סוד מלכות שבמלכות כנ"ל. והוא סוד החי' הרביעית שבדניאל, שד' חיות אשר שם, הן נגד ד' חיות שבמרכבה, שהן ד' אותיות השם שבמלכות, וחי' הרביעית הוא נגד מלכות שבמלכות. וזהו מלכות הרשעה. וז"ס ושאר אברגלי' רפסה וקרנין עשר לה (דניאל ז יט), שהן עשר ניצוצות. ומלכות נקראת קרן, לכן הן בסוד הקרנים. ובאלו הקרנים נגחו לאלו עשרה הקדושים. וז"ס וטפרי' די נחש כו' וקרנא דכן עבדא קרב עם קדישין ויכלה להון. והן שיצאו מהצפרנים, וכמ"ש בתיקונים תס"ט דף ק"ח ע"ב דפרח יר"ד משת דאיהי נקודה אבן שתיה מתמן הושתת עלמא [והוא יר"ד ניצוצין הנ"ל. וכמ"ש] ובהאי יר"ד חב יוסף הה"ד ותשב באיתן קשתו ויפוזו זרועי ידיו מאי ויפוזו דאזדריקת יר"ד בין עשר אצבעאן [ור"ל סוד הטפה נקרא פ"ז, סוד עטרת פ"ז, כמ"ש בר"מ פ' ואתחנן דף רס"ג ע"א "שושנים רזא איהו דכד מתחברן כל שייפי כחדא" כו'. ר"ל שייפין דתרין סטרין הן תריל"ג, כמ"ש ו שם, וטפה דמתייחד בין שניהם, הוא הפ"ז, שכלם מנין ששנים. וזהו ויפוזו דאזדריקת כו'. וז"ס שוקיו עמודי שש, שהוא שת, מיוסדים על אדני פז, הוא כף רגליו, שבהן הפז. והוא סוד ל'ב'נ'ה כידוע. ופ"ז עם רג"ל, הוא ש"ך, שאלו היר"ד שהוא מלבנת כנ"ל, כולל הכל. ואע"ג שכתוב זרועי ידיו, אלו הטיפין נקראין זרועי ידיו, שהן חר"ג, ומנהון נחתין הטיפין כידוע. ואמר (בתק"ז שם) "ואתפליגי ליר"ד ניצוצין דאזדריקת מקשת דאיהו ברית. ובאן אתר אזדריקו בעשרה הרוגי מלכות". כו' ע"ש. ומ"ש בז"ח איכה שהן עשרה בני יעקב עצמן, הוא בסוד העיבור, בשעה שנגזר על עשרה ה"מ, שהם גרמו כ"ז ליוסף שאלו הטפות כשיצאו נתלבשו בס"א בסוד בבגדו בה, שהוא לבוש דנשמתא כשיוצא בקדושה, ואלו היה להם מלבוש של ס"א, ומהן הגופין הנ"ל. ואלו עשרה בני יעקב היו צריכים להתלבש באלו הגופין לסבול עמהם. וז"ס מ"ש בז"ח איכה שם "היך התעווחו רוחין קדישין" כו' ע"ש. ואמר שם (בז"ח איכה) "וכד אינן עשר מרגלן" וכו'. ואח"כ יצא ממנו. והחילוק הוא שבעיבור גופין אינן דלהון, ולא אתמסרו משלהן לס"א ח"ו, רק דאתלבשו בלבשוון דלהון. וז"ש "אל פנחס הוא אליהו. והענין כי למה נקרא אח"כ אליהו, ולא כשמו הראשון, והענין כי כל שאדם מוסיף מעשים טובים, מתחדש לו נשמה אחרת. וכל הראשונים בטלים אליו. וז"ס שהראשונים היה להם שמות הרבה, בכל פעם שם אחר, כי כל נשמה יש לה שם אחר כידוע. ופנחס כשזכה לזו הנשמה שנתלבש בו, שנקר' אליהו, ונקרא בשם אליהו. וז"ש בפ' ויקהל דף קצ"ז ע"א ורזא אשכחנא בספרא דאדם דאמר באינן תולדות דעלמא, רוחא יהא דיחות לעלמא בארעא, ויתלבש בגופא, ואליהו שמה כו' ע"ש. אמר שיתלבש בגופא. וז"ס שכ' הספ' שאליהו לא היה לו לא אב ולא אם, רק נחית משמיא ונתלבש בגוף. וכן היה כאן בעשרה בני יעקב כנ"ל (יש המשך ארוך, אבל שמתי בזו"ח ???) ובג"כ כתיב בי' בנחש ועפר תאכל כו' כל ימי חיך. [זה הרוח דס"א שנפגע מהאי בו ב"ז, וז"ס שדרש ב"ז כל ימי חיך הלילות, סוד מפחד בלילות] ואיבה אשית בינך ובין האשה כו' הוא בסט' דימינא, כמ"ש שם היכלא חמישאה כו' רוחא אקרי איבה בגין דשמא דהאי היכלא איבה שמי'. וסימניך ואיבה אשית בינך ובין האשה כו'. שהוא סט' דימינא, ושם נתדבק ר"ע, ונזהר ממנו. וז"ש הוא ישופך ראש בתחלה, ואח"כ ואתה תשופנו עקב כנ"ל. וענין של שני פסוקים אלו, א' נגד צדיקים, וא' נגד רשעים. הראשון נגד רשעים, ארור אתה כו', שהיה בקדושה ונפל לס"א, וכן הרשעים שנתדבקו בו. ואמר אח"כ אלו השלשה, שהגיע אליהם כמעשה הרשעים, שהציצו כנ"ל. ופסוק השני נגד הצדיקים דעבדין קטרוגא עמי' כל יומא ויומא, ואתדבקן בסט' דימינא, וזהו ואיבה אשית. ואמר אח"כ ר"ע שאתדבק בסטרא דימינא ויצא בשלום (יהל אור).

¹ ר"ל שגופא דלהון מסט' דס"א בעציבו, ונשמתא דלהון מסט' דקדושה בחדו. והענין כי גופם מימי הרעה, ששולט בהם הס"א, ולכן הם בעציבו, כי דרגא דס"א הוא עצבון, ודרגא דקדושה הוא שמחה כמ"ש (יהל אור).

<p>נתן לו האלהים תחת השמש ושבתתי אני את השמחה וכי שלמה המלך משבח את אלא 1 ושבתתי אני את השמחה דא חדוותא דמלכא קדישא בזמנא דאיהו שלטא בשבתא וביומין טבין דמכל עובדין טבין דבר נש עביד אין טוב לאדם תחת השמש כי אם לאכול ולשתות ולאחזאה חדוותא בההוא (נ"א זמנא) קפד סטרא 2 ובגין דיהא ליה חולקא לעלמא דאתי 3</p>	<p>תחת השמש ושבתתי אני את השמחה וכי שלמה המלך משבח את זה אלא ושבתתי אני את השמחה זו שמחת המלך הקדוש בזמן שהוא שולט בשבת ובימים טובים שמכל המעשים הטובים שאדם עושה אין טוב לאדם תחת השמש כי אם לאכול ולשתות ולהראות שמחה באותו (זמן) הצד כדי שיהיה לו חלק לעולם הבא.</p>
<p>והוא ילונו בעמלו מאן דא קודשא בריך הוא הוא ילונו ויהך עמיה לאעלא ליה לעלמא דאתי</p>	<p>והוא ילונו בעמלו מי זה הקדוש ברוך הוא הוא ילונו וילך עמו להכניסו לעולם הבא.</p>
<p>דבר אחר והוא ילונו מאן הוא הוא בר נש דאכיל ושתי וחדי כל מאי דאפיק למיכל ולמשתתי הוא ילונו לקודשא בריך הוא בהלואה ואיהו יהיב ליה כפלי כפלים מכל מה דאפיק בהאי בתרין אלין אוזיף בר נש לקודשא בריך הוא כד חיים ליה למסכנא וכד אפיק בשבתתי זמני דהא כלא אוזיף לקודשא בריך הוא כמה דאת אמר (משלי יט יז) מלוה יהו"ה חונן דל וגמולו ישלם לו</p>	<p>דבר אחר והוא ילונו מי הוא אותו האדם שאוכל ושותה ושמח כל מה שמוציא לאכול ולשתות הוא ילונו לקדוש ברוך הוא בהלואה והוא יתן לו כפלי כפלים מכל מה שהוציא בזה בשני אלה מלוה אדם לקדוש ברוך הוא כשחס על העני וכשמוציא בשבתות וזמנים שהרי הכל הלואה לקדוש ברוך הוא כמו שנאמר (משלי יט) מלוה ה' חונן דל וגמולו ישלם לו.</p>
<p>ובגין כך דא שמחה ודא עציבו דא חיים ודא 5 מות דא טוב ודא רע דא גן עדן ודא גיהנם וכלא דא בהפוכא דדא ועל דא גופא דילהון הוה בעציבו ונשמטא בחדוה 6 וכד הוה אלין עשרה</p>	<p>ולכן זו שמחה וזה עצב זה חיים וזה מות זה טוב וזה רע זה גן עדן וזה גיהנם והכל זה הפך של זה ולכן גופם היה בעצב והנשמה בשמחה וכשהיו עשרה</p>

1 ר"ל כמ"ש (שבת לב ע"ב) כתיב ושבתתי אני את השמחה וכתיב ולשמחה מה זו עושה. וז"ש וכי שלמה מלכא כו'. ואמרו (שם) ל"ק כאן בשמחה של מצוה כו'. וכן אמר כאן אלא ושבתתי אני את השמחה דא חדוותא דמלכא קדישא בזמנא דאיהו שלטא בשבתא וביר"ט כו'. שאז הוא שמחה של מצוה (יהל אור).

2 דמסט' דקדושה הוא שמחה. ולכן בזמנא דאיהו שלטא, צריך לשמוח עמה, ולאחזאה חדוותא, כמ"ש ביום טובה היה בטוב, ופירש כאן מהו הטוב, ואמר אשר אין טוב כו' כי אם לאכול ולשתות ולשמוח כו'. ולהיפך ביום רעה, וכמ"ש בר"מ פ' עקב דף רע"ב ע"ב וצריכין לאתערא שירה וחדוה לפתורא לגבה כו' ובהאי חדו' ותיקונא גרמין דאשתארת שפחה בישא בחשוכא ברעבון בבכ' בהספד כו'. ואלין דאתמר עלייהו למזבחים ולמקטרים למלכת השמים ולמזלות אשר לא צויתי הוא פולחנא דשפחה בישא דשלטא בע"ש וערבי לילי רביעיות. מה הוה אלין עבדין הוה נטלין לבושין אוכמין וחשכין נהורין, ועבדין הספדא בלילי שבתות כדי לאשתתפא בהדה, כמה דאיהו שריא כו'. בתר דחאבו ישראל ואתתרב בי' מקדשא, אתמר בשכינתא אימא קדישא איכה ישבה בדד כו'. ומכבין בלילי ט"ב נהורין ושרגין ועבדין הספד, ויתבין כאבלים לאשתתפא בשכינתא בדוחקא כו'. וזהו ימי הרעה שצריך להיות בצערא עמה. וז"ס עשרה הרוגי מלכות כמ"ש למטה (יהל אור).

3 שממנה השמחה, והיא מתגלה בשבתות וביר"ט (יהל אור).

4 שלשון הראשון פי' ילונו לשון לוויה, ובלשון ב' פי' לשון הלואה. ואמר ימי חייו, שהן אלו הימים של הקדושה, ימי הטוב. וז"ש גמלתהו טוב ולא רע כל ימי חייה (יהל אור).

5 וזהו ימי חייו, ימי חייו כנ"ל. וכמ"ש בר"מ הנ"ל כי גם זה לע"ז עשה האלקים כו' ע"ש. וכמ"ש (חגיגה טו.) מאי את זל"ז כו' א"ל ברא ג"ע ברא גיהנם כו'. וז"ש וכלא דא בהפוכא דדא (יהל אור).

6 ר"ל שגופם היה בלבוש דס"א כנ"ל, ולכן היו בעציבו. ונשמטם בחדוה כנ"ל. והיו בימי רעה, בחורבן בהמ"ק, שאז שלט האדם באדם לרע כו'. וכמו שיש עת בשנה דשלטא קדושה, ועת להיפך. כן יש בעולם, כמ"ש בזוהר ע"פ ואל יבא בכל עת אל הקדש, בפ' א"מ דף נ"ח ע"ש. ואמר בפ' וישב דף ק"פ ע"ב וקפ"א ע"א אשכחנא בספרי קדמאי כו' אית זמנין דסיהרא איהו בפגימו ושריא בדינא, ושמשא לא אשתכח גבה, ובכל זמנא ובכל שעתא אית לה לאפקא נשמתין בכ"ג, כמה דלקטא בקדמיתא, ואפיקת לון השתא. בזמנא דאיהו קיימא בדינא האי מאן דנקיט לה בההוא זמנא ליהוי תדיר בגריעותא כו'. ת"ח בההוא שעתא כו', וכד סיהרא אתפגים בההוא סט' דחויא בישא, כדין כל אינון נשמתין דנפקין, אע"ג דכלהו דכיין וכולהו

האלו שנקראים הרוגי מלכות הרוגים היו מצד אחר והשלימו מקום אחר של קדושה ולכן הכל גלוי לפני הקדוש ברוך הוא ונעשה כראוי.	דאקרון הרוגי מלכות1 הרוגים הוו מספרא אחרא ואשלימו אתר אחרא דקדושה ובגין כך כלא גלי קמי קודשא בריך הוא ואתעביד כדקא יאות
בהיכל הזה עומדים אותם שנים עשר ארבעה אלו למעלה ושמונה עמהם משום שכל אחד נוטל עמו שנים כמו שסדור (של שני) הדגלים וכן בסדור שלמטה עד סוף כל הדרגות.	בהיכלא דא קיימן אינון תריסר ארבע אלין לעילא ותמניא עמהון2 בגין דכל חד נטיל עמיה תריין3 כמה דאיהו סדורא (דתריין) קפה דדגלים4 וכן בסדורא דלתתא עד סוף דכל דרגין5
בהיכל הזה נכנסות כל אותן תפלות וכל אותן רצונות של שבחים שנעשו	בהיכלא דא עאלין כל אינון צלותין וכל אינון רעוין דשבחין דאתעבידו ברחימו6 וכד עאלין

קדישין, הואיל ונפקי בפגימו כו', כלהו אתברו ואתפגימו בכמה צערין בכמה כאבין. ואלין אינון נשמתין דאתרעי בהו קב"ה לבתר דאתברו. ואע"ג דממתין בעציבו ולא בחדוון. רזא דמלה שריין כגוונא דלעילא, גופא אתפגים ונשמתא לגו כו'. ר"ל גופא דשכינתא דאתלבש בס"א, וכורסייא אתפגים, כן אלו הגופים וע"ש. וז"ס אלו העשרה הרוגי מלכות כנ"ל. וז"ש וכך הוו אלין עשרה דאקרון הרוגי מלכות. סוד מלכות הרשעה, חי' הרביעית כנ"ל. הרוגים הוו מסט"א כו' (ואשלימו אתר אחרא דקדושה, ובגין כך, כלא גלי קמי קודשא בריך הוא, ואתעביד) כדקא יאות (יהל אור).

¹ @דע"ה ח"א א ע"ד ד"ה וכן הוא

² ר"ל י"ב נהורין הנ"ל. ד' נהורין עלאין, ארגמ"ן הנ"ל, חיות גדולות. ותמניא עמהון, חיות קטנות. כמ"ש בפ' בראשית (מד ע"ב). וד' עלאין הן ד' יסודות ארמ"ע, ותמניא הן ד' רוחות העולם, וארבע מתכאן. [הגה. וסוד הענין כמ"ש במ"א (סד"צ ב). כי י"ב הוא בג' הויר"ת בט"ס, ומלכות רביעאה לכל תלת. והנה כח"ב הן אמ"ש [-אוויר מים אש] כידוע. ושם הוא מלכו', בסוד שאמרו (בראשית רבה יב יא. זוהר וישלח קע. צו לד ע"ב) הכל היה מן העפר אפילו גלגל חמה, ת"ת, וכן אדה"ר מעפר דבמ"ק. חג"ת סטרי עלמא כידוע. נה"י הן מתכן. ולכן היה מזבח חיצון של נחשת. וכן עשה משרע"ה נחש נחשת, וראה אותו וחי, בסוד חי]. כמ"ש בפ' וארא דף כ"ד ע"א ת"ח אש רוח מים ועפר אלין אינון קדמאי ושרשין דלעילא כו' (ותתאין ועלאין עלייהו קיימין, ואלין אינון ארבע לארבע (סטרא) (סטרי) עלמא, וקיימין בארבע אלין, צפון ודרום ומזרח ומערב, אלין אינון ארבע סטריין דעלמא וקיימין בד' אלין. אש לסטר צפון, רוח לסטר מזרח, מים לסטר דרום, בגין דדרום איהו חם ויבש מים קרים ולחים, עפר לסטר מערב, וארבע אלין בארבע אלין קטירין, וכלהו חד, ואלין עבדי ארבע מתכאן, דאינון זהב וכסף ונחשת וברזל) (עיי"ש עד) הא אינון תריסר וכלהו חד כו' (והובא גם לעיל) ע"ש. ואע"ג דשם דבר למעלה, כן הוא ג"כ כאן. והעליונים משתמשים ויחודם באש ומים כמ"ש"ל. וז"ס המשל ופחד עמו עשה שלום במרומו. כמ"ש (במדבר רבה יב ח) שחציין אש וחציין מים, ואינון מכבין זה את זה. והתחתונים ברוח ועפר. והוא כמ"ש וייצר ה' אלקים את האדם עפר מן האדמה ויפח באפיו נשמת חיים כו'. [הגה. וכן ברוחין, שמושבו של העה"ז (אינם יכולים להיות בדרום מחמת רוב החמימות, ובצפון מחמת רוב הקרירות) אבל של העה"ב בדרום וצפון, ג"ע וגיהנם, וכמ"ש"ל בחיות, שבעה"ז יום ולילה כו' כנ"ל. וכן בעה"ב במים ואש, בג"ע במים, ונהר יוצא מעדן, ושם תענוג הצדיקים, כמ"ש בפ' ויקהל (רי ע"ב), וגיהנם באש. ובעה"ז כל חיותו ברוח, שאפילו רגע א' א"א בלעדה. ויסודו מעפר וסופו כו'. ועמידתו עליה, אבל עיקרו הוא מרוח, רק שנכלל כל הד' יסודות. לכן צריך אל כולן. ועיקר המיתה הוא עפר, ועיקר הגהינם הוא אש. ועיקר הג"ע הוא מים. והאדם צריך לעבור בכולן, אפילו צדיק גמור. וכן הוא ברוחות ובכל דבר]. ובחטא אדה"ר בעה"ד טו"ר, שגרם פירוד בין תו"מ, גרם מיתה לו, פירוד בין רוח ועפר. שז"ס שני העצים, עה"ח ועה"ד. ולע"ל וקרב אותם אחד אל אחד, לך לעץ אחד והיו לאחדים בידך, אז בלע המות לנצח (יהל אור).

³ ר"ל כל אחד מחיות גדולות נטיל תריין מחיות קטנות כמ"ש לעיל (יהל אור).

⁴ שכל דגל הוא נגד החיה הגדולה וב' שבטים שעמו, נגד ב' חיות קטנות שעמו, כ"א ברוח שלו כמ"ש"ל (יהל אור).

⁵ ר"ל שכ"א מאלו השלשה, מתחלק עוד לשלשה דנטיל עמי' תריין. וכן מאלו השלשה מתחלק לג', עד א"ס. והכל בג' שרשי השרשים, ג' אותיות יה"ו, ג' אבהן, שלכן ג"כ החיות שלטון ג', ואדם כלל כלא, כמ"ש בתיקונין. וכמ"ש לעיל דף רכ"ח סדרא קדמאה דלסטר מזרח תלת סדרין אינון, ואינון תשעה סדרין, בגין דכל סדרא מאינון תלת, אית ליה תלת סדרין כו'. סדרא תניינא כו'. וכלא נפקא מסדרא דאבהן דלעילא, כסדרא דאתתקנא אתוון דשמא קדישא יה"ו, כמה דאתמר, הני סדרי מתנהגין באלין אתוון, ונטלי בהו. וכמה חילין ורברבן כלהו לתתא דנטלי ואתנהגי כסדרא דא כו' (יהל אור).

⁶ מהיכלא דא נפקין כל אינון צלותין וכל אינון רעוין דרעו דאתעבידו ברחימו. ר"ל כל רעותא ברחימותא ואתדבקותא שיבא לאדם בא מהיכל הזה. שאף שתלוי הכל באדם, מ"מ צריך לקבל מלמעלה. ההכנה תלוי באדם, אבל הרעותא, וכן כ"ד, הכל בא מלמעלה כידוע. וכמ"ש כפי שפעו שמקבל כן עבודתו. וכן העליוני'. ואפי' בספירות, כמ"ש בר"מ פ' עקב (רע"א) בסוד הברכה שמקודם צריכין אבהן לקבל שפע מאימא, ואח"כ

<p>בהאי היכלא כלהו מתדבקן ביה (בקודשא בריך הוא) ובכל יומא ובכל זמנא דנשיקין אתחברו1 כדין איהו זמנא דקודשא בריך הוא אשתעשע בנשמתין דצדיקיא2 ומהו השעשוע דמתערין אינון נשיקין ואינון אקדימו להווא ענונא3 ועל דא כתיב (ישעיה נח יד) אז תתענג על יהוה ואוקימנא4</p>	<p>באהבה וכשנכנסים להיכל הזה כולם נדבקים בו (בקדוש ברוך הוא) ובכל יום ובכל זמן כשמתחברות הנשיקות אזי הוא זמן שהקדוש ברוך הוא משתעשע בנשמות הצדיקים ומהו השעשוע שמעוררים הנשיקות הללו והן קודמות לאותו הענג ולכן כתוב אז תתענג על ה' ובארנו.</p>
<p>היכלא דא כללא5 דכל אינון היכלין תתאין כלהו כלילין בהאי היכלא6 היכלא קדמאה7 דתמן קיימא ההוא רוחא דקאמרן וכל אינון חיון8 דביה אסתמיך בתרין סמכין לסטר מזרח ובתרין סמכין לסטר דרום ובתרין סמכין לסטר מערב ובתרין סמכין לסטר צפון ואינון תמניא ואלין אקרונן יתדות המשכן וקיימי לבר9</p>	<p>ההיכל הזה כלל של כל ההיכלות התחתונים כולם כלולים בהיכל הזה ההיכל הראשון ששם עומדת אותה הרוח שאמרנו וכל אותן החיות שבה נסמכת בשני עמודים לצד מזרח ובשני עמודים לצד דרום ובשני עמודים לצד מערב ובשני עמודים לצד צפון והם שמונה ואלו נקראים יתדות המשכן ועומדים בחוץ.</p>

עולין אליה, בסוד ולא יראו פני ריקם. וכן באדם, אחר שקבל השפע דרעותא, אז מתדבק אח"כ בהיכל הזה. וז"ש וכד עאלין בהאי היכלא כו'. ר"ל הרעוא דצלותין וכל רעו כנ"ל, (כלהו) מתדבקין בקב"ה שהוא שמים דמתחבר בהיכל הזה כנ"ל (יהל אור).

¹ ר"ל אלו ב' היכלות דדו"ג, רוחא ברוחא (יהל אור).

² זהו סוד מ"ג, שהן נשמות הצדיקים כידוע. וכאן ברעוא דלהון, ולמטה בהיכלא דיוסף בנשמתין. וכמ"ש בפ' ויקהל דף ר"א כד נקודה תתאה מתקשטא ואינון מקראיה דהאי נקודה לאתקשטא, כיון דסלקין אלין נשמתין כו' סלקין בההוא פתחא עד דסלקין לגו (עגולא) דסחרא בההוא נקודה, כדן חמאן מה דחמאן ומגו נהירו וחדוותא מההוא דחמאן, סלקין ונחתין קרבין ורחיקין ואיהי תאיבא לגבייהו ומתקשטא בנהירו כדן אלביש קנאה מנהורא דחד צדיק עלאה, ואסתכל בשפירו דהאי נקודה ובתקונהא ואחיד בה וסליק לה לגבי', ונהיר נהורא בנהורא והווי חד. וכל חילא דשמיא פתחי בההיא שעתא ואמרי זכאין אתון צדיקייא נטרי אורייתא, זכאין אינון דמשתדלין באורייתא, דהא חדוותא דמאריכון הוה בכו, דהא עטרא דמאריכון אתעטר בכו. כדן כיון דנהרין נהורא בנהורא, תרין נהורין מתחברן כחדא, ונהרין לבתר אינון גוונין נחתן ואסתכלן לאשתעשעא באינון נשמתין דצדיקייא ומתקנין לון לעטרא לעיל' כו' ע"ש. וכ"ז הענין כן הוא כאן ברעוא דצלותין. וז"ש ומהו השעשוע דמקרבין כו' (באינון נשיקין) (יהל אור).

³ שנוטל הברכות משם קודם לכל, כמש"ל דף רס"ב דהא קדמאה איהו לנטלא עטרה דמשיכו דברכאן דנגדי מיחודא דמארי' (יהל אור).

⁴ שהנשיקין יורדין מלמעלה, מע"ק, מרעוא דכל רעוין, ומגיע לז"א, ומשם לחקל תפוחין קדישין כאן בהיכל הרצון. וע"ש נקראו כלא רעוא דכל רעוין. וז"ש על ה' שהוא דנחית מע"ק [הגה. ובא"ר דף קצ"ו ע"ב בשעתא דמתער קב"ה לאשתעשעא עם צדיקייא, נהירין אנפוהי דע"י באנפוי דז"א, ומתגלי מצחי', ונהיר להאי מצחא, וכדן אתקרי עת רצון כו']. וכמ"ש בפ' יתרו דף ס"ג ע"א ר"ש אמר זכאה חולקי' דההוא זכאה דזכי להאי דכתיב אז תתענג על ה'. עם ה' לא כתיב, אלא על ה', אתר דעלאין ותתאין אתמשכן מניה ותאבין לההוא אתר, דכתיב מאין יבא עזרי, וכתיב ועד עתיק יומין מטא וקדמוהי הקריבוהי ותיאובתי' וענוגא לאסתכל' לההוא זיווא דזיוא נפקא כו'. והאכלתיך נחלת יעקב אביך, כמה דכתיב ויתן לך מטל השמים וגו'. והיינו נחלת יעקב. וברכתא דברך יצחק ליעקב על האי שמים קאמר כו', מטל השמים דבי' זמינין מתיא לאחיא לזמנא דאתי דנפיק מעתיקא לז"א ושריא בהאי שמים. ובדף פ"ח אמר על ה' על ה' ודאי דההוא שעתא אתגליא ע"ק כו'. וז"ש ואוקימנא (יהל אור).

⁵ ר"ל כלל הכל כמש"ו (יהל אור). ה"ס ו' היכלות שיש בהיכל הרצון כמו שנזכר באוצרות חיים (רמ"ז). והיכל רצון הוא היכל ת"ת וכמו שמבואר כ"ז בארוכה בשער כסא הכבוד (פרקים ג ד), ואמר שם הרב כי זהו מ"ש בפ' בראשית (מד ע"ב) על היכל הרצון, האי רוחא אתכליל בשית וקיימא בשית, אתכליל בשית דלתתא בהדיה, וקיימא בשית עלאין (ביאורים ח"א פה ע"ב).

⁶ ר"ל דבהיכל הזה בו ששה היכלין כמש"ו. והן שורש של ששה היכלין תתאין ספיר. ונגה. וזהר. וזכות. ואהבה. וכן בת"ת דדכורא כולל ו'ק, שבו ו'ס, והוא שרש לכל הו"ק כידוע (יהל אור).

⁷ והוא נגד היכל שלמטה, הראשון ממטה למעלה, לבנת הספיר (יהל אור).

⁸ ר"ל הרוח של כלל היכל הזה שנקרא רזיאל, והי"ב חיוון, כלם עומדים בהיכל הזה הראשון. וכן כל הנשיקין, שהן ברוחא הנ"ל. והוא כמ"ש לעיל (בהיכל ו' דבראשית כא, ב) שכל חיבור וזיווג בין בנשיקין או חיבוק, כלם הוא ביסוד של אותו דבר. וכן כאן בהיכל הראשון, שהוא נגד לבנת הספיר, יסוד (יהל אור).

<p>כד מלכא עלאה אתי נמלי אינון יתדות ואתעקרן מאתרייהו אינון מיתרים דאינון תמניא אחרנין בר מאינון יתדות דקא אמרן¹ וההוא רוחא קדמאה די בגו היכלא דא קדים ועאל ואתכליל בגו ההוא (ס"א תניינא ברוחא אחרא דביה²) רוחא תניינא דביה</p>	<p>כשבא המלך העליון נוסעות אותן היתדות ונעקרים ממקומם אותם המיתרים שהם שמונה אחרים פרט לאותן היתדות שאמרנו ואותה הרוח הראשונה שבתוך ההיכל הזה קודמת ונכנסת ונכללת בתוך אותה (שניה ברוח אחרת שבו) רוח שניה שבו.</p>
<p>אינון תריין סמכין³ דלסטר מזרח אינון קרעיא"ל דאתמנא לבר על תריסר אלפי ממנן דכלהו אקרין יתדות המשכן דא לימינא לשמאלא שמעיא"ל ואתמנא על תריסר אלפי ממנן אחרנין וכלהו יתדות כדקאמרן⁴ (אינון ממנן אחרנין) סמכין דאתמנן לסטר דרום חד סעדיא"ל וחד סטריא"ל (נ"א סעריהא"ל) כל חד וחד על תריסר אלפי ממנן אחרנין אלין לא אתעדון משלטנהון לעלמין⁵</p>	<p>אותם שני העמודים שלצד מזרח הם קרעיא"ל שהתמנה בחוץ על שנים עשר אלף ממונים שכלם נקראים יתדות המשכן זה לימין ולשמאל שמעיא"ל והתמנה על שנים עשר אלפים ממונים אחרים וכולם יתדות כמו שאמרנו (אותם ממונים אחרים) התומכים שהתמנו לצד דרום אחד סעדיא"ל ואחד סטריא"ל (סעריהא"ל) כל אחד ואחד על שנים עשר אלף ממונים אחרים אלו לא מעברים משלטונם לעולמים.</p>
<p>אלין כלהו ממנן על קיומא דעלמא⁶ אלין מאינון דקיימן בקיומא דאינון דאתנסיבו⁷</p>	<p>אלו כולם ממונים על קיום העולם אלו מאותם שעומדים בקיום שאותם</p>

¹ שזהו הליכות ונשיאת החיות, כאשר בא מלכא עלאה. והוא נסיעת המשכן, שכאן הוא סוד המשכן, כמ"ש לעיל. ובנסיעת המשכן היו עוקרין היתדות והמיתרים ממקומן, והן סמכין דמשכנא, כמ"ש את יתדות המשכן ואת יתדות החצר ואת מיתריהם וכל יתדות המשכן כו'. וכלן סלקין למלכא עלאה, כמ"ש פ' ויקהל דף קצ"ח ובגין דארימו לה לעילא וסלקין לה אקרי תרומת ה'. וע"ד כד חמא יחזקאל רזא דחיות דהוי סלקין לא חמא מהו דסלקין בגין דאיהי סלקא לגבי מלכא עלאה כו' (יהל אור).

² ההוא רוחא קדמאה כו', ברוחא אחרא דבי'. ר"ל שבששה היכלות אלו ששה רוחין, רוחא בכל א' וא', ונכללין אחד בחבירו, כמו בהיכלות תתאין, שנכלל רוח של היכל הראשון ברוח של היכל השני, ושני בשלישי, וכן כלם. כן הוא ג"כ כאן של היכל ראשון בשני כו' (יהל אור).

³

⁴ ר"ל ב' יתדות של צד מזרח, אחד לימין אותו צד, ונקרא קרעיא"ל, והשני לשמאל אותו צד, ונקרא שמעיא"ל. וכ"א ממונה על י"ב אלף ממונים, וכלם נקראין יתדות. וכלם עומדים מבחוץ, להיכל כמו יתדות שבמשכן. וכן הוא לכל רוח ב' יתדות, אחד מימינו, וא' משמאלו, וכ"א ממונה על י"ב אלף ממונים יתדות מבחוץ. והם כלם ח', כ"א על י"ב אלף ממונין. וכן הוא בהיכל השני והיכל השלישי שבהיכל הזה כמ"ש למטה (יהל אור).

⁵ שסטור דדרום הוא סט' דקיומא שעומדין תמיד כמ"ש לעיל (יהל אור).

⁶ ר"ל לקיום הדבר בברית כמ"ש (יהל אור).

⁷ ר"ל שעומדין בברית איש ואשה שנשאו זא"ז, ולא הפרו בריתם. שבצד מערב ממונין על אותן שהפרו ברית של אשה, כמ"ש למטה. וכאן עומדים על קיום, וכמ"ש (מלאכי ב, יד) ואשת בריתך, ות"י (-ותרגם יונתן) ואתת קיומך. וז"ס וזאת לפנים בישראל על הגאולה ועל התמורה לקיים כל דבר שלף איש נעלו כו'. שכאן הוא סוד הקיום בברית בין איש ואשה, שהוא סוד לבנת הספיר, שהוא יסוד ומלכות, והוא איש ואשה כידוע. והוא ברגלין, סוף הרגל, כמ"ש לעיל. והוא סוד הנעל, מה יפו פעמך בנעלים בת נדיב. ולכן על הגאולה כו' שלף כו'. וכמ"ש בפ' חקת דף ק"פ ע"א קס ר"א ואמר וזאת לפנים בישראל על הגאולה ועל התמורה לקיים וגו'. האי קרא אית לאסתכלא (ביה, אי אינון עבדי הסכמה בעלמא, ואתו בתראי ובטלוה, אמאי, ואי לאו איהו הסכמה בעלמא, אלא בדינא דאורייתא, אמאי בטלוה, והא מאן דבטיל מלה דאורייתא כאילו חריב עלמא שלים. אלא ודאי בדינא דאורייתא הוה, וברזא עלאה אתעבדת מלה, ובגין דהוה קדמאי זכאי מלה דא אתגליא בינייהו, ומדאסגיא חייבי בעלמא, אעברו האי מלה בגיסא אחרא) (כו' עי"ש עד) בגין לאתכסאה מלין דאינון ברזא עלאה והא אוקמוה. ויאמר אל תקרב הלום של נעליך מעל רגלך וגו'. וכי אמאי נעל הכי. אלא אתמר דפקיד ליה על אתתא לאתפרשא מנה, ולאזדווגא באתתא אחרא דנהירו קדישא עלאה, ואיהו שכינתא. וההוא נעל אוקים לי' באתר אחרא, ואיהו שכינתא. ר"ל לחלוץ נעל דבאי עלמא, ולנעול נעל דשכינתא. וכמ"ש אעבר ליה מהאי עלמא ואוקים ליה בעלמא אחרא. וע"ד כל מה דיהיב מיתא לב"נ בחלמא טבא איהו. נטל מנא מן ביתא ביש, כגון סנדלוי, מ"ט בגין דאעבר רגלי' מהאי (עלמא) וכניש לון, וסליק' לעלמא אחרא אתר דמותא שארי ביה, דכתוב מה יפו פעמך בנעלים בת נדיב. ורזא דמלה בין חבריא איהו. ורומז אל מ"ש לעיל שהפעמים בנעלים הוא מקום האשה. וז"ש (חגיגה יא

שנשאו ששוקלים במשקל זכרים ונקבות	דשקלי1 במתקלא דכורין ונוקבין דא עם דא2
זה עם זו (אלו הם ששוקלים במשקל	(ס"א אלין אינון דתקלי במתקלא דכורין ונוקבין

סוכה מט ע"ב) בת נדיב בת של אברהם אבינו, דנקרא נדיב, שנאמר נדיבי עמים נאספו עם אלקי אברהם, אלקי אברהם ולא אלקי יצחק ויעקב, אלא אלקי אברהם שהיה תחלה לגרים. שהיכל לבנת הספיר מקום הנעלים, הוא היכל הגרים, גירי צדק, ולא יתיר כידוע. ולכן אומר כאן בת נדיב כנ"ל. ואמר שם ודא כד מיתא נטיל לון הבל בזמנא דחייא שליף מסאני' ויהיב לב"נ אחרא בגין לקיימא קיים, קא עביד בגזרה דלעילא. נעל לחליצה כגוונא דלעילא נעל אחרא וכלא אתר חד. וסוד הענין שנקרא בת נדיב, ברתיא דאברהם חסידא, כי מדריגת האבות בתחלה אברהם במלכות, לבנה חוורא, יצחק ביסוד, יעקב בת"ת. ואח"כ נתהפכו כידוע (עשרה מאמרות מאמר עולם קטן סימן ב'). ולכן מלכות נקרא בת של אברהם. והטעם כי גר צדק מדרגתו במלכות, ואחר כך במעלתו הגדולה הגדיל מעשיו, ועלה. וזהו בת נדיב, שהתנדב בתחלה כו'. ואמר שם ת"ח ההוא מיתא דאסתלק מעלמא בלא בנין, האי בת נדיב לא כניש להווא בר נש לגבה, ואזיל לאתטרדא בעלמא, דלא אשכח אתר. וקוב"ה חייס עליה לאתבא ולתקנא בעפרא אחר', כמה דכתיב ואדם על עפר ישוב, ואוקמוה. שג' גילגולים הם, מצד נפש רוח נשמה, בג' חיוון אריה שור נשר, ועל גלגול הרביעי אדם לא אשיבנו כידוע. וכאן נעקר מעלמא דדכורא לפי שלא רצה לאסגאה האי נהר נעקר מעלמא דדכורא, שהן ג' חיוון, ג' אבהן, בבית אחת. ואי זכי לפירוקא אתהדר בעלמא דנוק', כמ"ש בסבא פ' משפטים ד' ק"א ע"א אוף הכי האי מאנא בקדמיתא איהו בדרגא דיוסף, בעל אילנא תתאה הות ברשותי', ושליט עליה, דהא כל נוקבא בדיוקנא דנוקבא אילנא תתאה קיימא, כיון דאיהו לא בעא לקיימא בההוא דרגא דיוסף, ולא אתקיים לשמשא בי', ולאפשא בעלמא, ולמעבד תולדין, כדין נחית לתתא בקדמיתא הוה מעלמא דדכורא, והא אתעקר מתמן, והשתא איהו מעלמא דנוקב'. ומה דהוה איהו שליט עליה, שלטא איהו עלי', ואתהדר למיהוי בעלמא דנוקב'. וע"ד ל"ל בת זוג כלל, ולא מכרזי עלי' על נוקב', דהא מעלמא דנוקב' אתהדר איהו כו'. ושבה אל בית אביה מאן בית אביה, דא עלמא דנוקבא, דההוא עלמא בית אביה אקרי. כנ"ל בת אברהם אבינו. ואמר שם אי זכאת לאתתקנא הואיל ושבה אל בית אביה, מלחם אכיה תאכל, תתענג מההוא ענוגא דעלמא דנוקבא, דאכלא מנהמא דאבירים דנחית מלעילא, אבל לאסתכלא ולאיתהני כמה דאתהנון שאר צדיקייא, לא יכלא, בגין דהוה זר דתמן, וע"ד לא אכיל קדש, אבל אכיל תרומה, דאיהו יהיב לעלמא דנוק'. ר"ל כמו תרומה שניתן לאכול אפילו לנשים, משא"כ בקדש. ומגו דאיהו מעלמא דנוק' כו' ואי לא זכה ההוא רוחא לאתתקנא כדקא יאות כיון דאהדר בגלגולא, אפילו בההוא תרומה לא אכיל, וזר אקרי אפילו לעלמא תתאה, ולא אכיל בה. ולכן אם ישי' אליו לבו רוחו ונשמתו אליו יאסוף, שצריך להחזיר כל השלשה גלגולים של נר"ן, והוא לגלגול אדם, שהוא עפר, בסוד ואדם על עפר ישוב, והוא לעלמא דנוק' כמ"ש"ל. וז"ש ולאיתקנא בעפרא כו' ואוקמוה. ואי ההוא פרוקא לא בעא לקיימא לאחוהי בהאי עלמא, בעי למקטר חד נעל ברגלי', וההוא אתתא דתשרי ליה ומקבלא לההוא נעל לגבה כו', לאחזאה דההיא אתתא עטרת בעלה נטלא לי', ומקבלא לי' לגבה כו' ע"ש. ואמר שם ת"ח ע"ד מאן דבעי לקיימא קיים נטל נעליה ויהיב לחברי' לקיימא מליה קיימא דבת נדיב, הה"ד וזאת לפנים בישראל על הגאולה, מאי וזאת קיימא שלים בכלא. לפנים בישראל כד הוה צנועין קדישין לקיים (כ"ד) כל דבר ממש דא הוא קיומא, וכדין וזאת התעודה בישראל ודאי, דלא תימא דהסכמה אחרא היא, אלא קיומא עלאה למהוי עובדיהון בקיומא דלעילא. וזהו שאמר כאן דממנן על קיימא בעלמא כו'. כיון דאסגייאו חייבין בעלמא כסיוא מלה בגוונא אחרא, בכנפא דמלבושא. והאי הוא מלבושא לתקונא. ורזא דמלה ולא יגלה כנף אביו כתי'. והענין הוא כמו ופרשת כנפיך על אמתך. וסוד הענין הוא כמ"ש בז"ח בס"א דף ז' ע"ג [ד ע"ב] כד איהי סלקא לאתעטרא לעילא ולאיתאחדא ברזא דימינא ושמאלא, כל הני רתיכין דאינון כינוין כלהו סחרין לה וחפיין עלה סחרנהא, כבעלה דאתתא דפריש גדפא עלהא, הכי אינון פרישין גדפין דבעלה עלהא, וחפיין לה בכל סטרא, ואיהי משמשא בבעלה. וסימנא דא ואפרוש כנפי עליך כו'. וסוד הענין של חליצה, הוא ברזא דמט"ט, ששם כל גלגולין כידוע, והוא נעל דשכינת', ובי' אתהדר בסוד בני אתה, כמ"ש בסבא שם (קא). וז"ס חליצת נעל דמשה, מגופא דמט"ט, ומאתתא דשם. וז"ס הקיומא כנ"ל. ואלו נעל ובגד הם בסוד פשטתי את כתנתי איככה אלבשנה רחצתי את רגלי איככה אטנפם. וע"ש בס"א שם [ז"ח ד ע"ב] (יהל אור).

¹ קטו ע"ב (הערת הזהר).

² שהזיווג הוא במשקל, כמ"ש בס"ד (רפ"ק א ע"ב) דעד דלא הוי מתקלא. וענין המשקל הוא כמ"ש בס"י (פ"ב מ"א) אמ"ש כף זכות וכף חובה ולשון חק מכריע בינתיים. והענין כי הזיווג הוא למזוג גבורות בחסדים. שהזכר הוא חסד, דכליל ה"ח. והנקב' היא גבורה, דכליל ה"ג. והזיווג הוא לאתבסמא יחד, כמ"ש באד"ר דף קמ"ב ע"א בגין לאתבסמא גבורה דא דכליל חמש גבוראן. והאי חסד כליל בחמש חסד. חסד ימינא, גבורה שמאלא. אתבסם דא בדא ואקרי אדם כליל מתרין סטרוי ע"ש. וזהו כל התיקון שיהיו ממוזגין בשוה. וז"ש כף כו', כמ"ש שם (בס"י) בפ"א (מ"ג) ע"ס בלי מה כמספר עשר אצבעות חמש נגד חמש, וברית יחיד מכוון באמצע, במילת הלשון ובמילת המעור. ר"ל ששני פעמים הם עשר, חמש נגד חמש, באצבעות הידים, ובאצבעות הרגלים. שהן זר"נ דא"א וזר"נ, ואר"א הן בב' ידים כידוע, וכמ"ש בתיקוני' (ד). חכמה נחית בימינא ואמא נחית בשמאלא, וזר"נ ברגלין, איהו בנצח ואיהו בהוד. שז"ס ד' דגלים, שהן ד' אותיות השם, אר"א זר"נ, בב' דרועין וב' רגלין, כמ"ש לעיל (כת, ג). ובדכורא הן ה"ח, ובנוקבא הן ה"ג כנ"ל. וז"ס ה' אצבעות ב"פ בימינא ושמאלא. ובין אר"א מכריע ברית הלשון, סוד הדעת.

<p>לאַתנִסבֵּא דָא עִם דָּא) וְאֵלִין אַקְרוּן מֵאֲזִינִים 1 עַל דָּא כְּתִיב (תְּהִלִּים סב י) בְּמֵאֲזִינִים לַעֲלוֹת וְלֹא אֵינֻן דְּכְתִיב בְּהוּ2 (וַיִּקְרָא יִשׁ לֹ) מֵאֲזִי צַדִּק דְּקֵאמְרִין3 כֹּל אֵינֻן דְּשִׁקְלִין דָּא עִם דָּא וְלֹא שִׁקִּיל</p>	<p>זְכָרִים וְנִקְבוֹת לִהְנַשָּׂא זֶה עִם זֶה) וְאֵלֹו נִקְרָאִים מֵאֲזִינִים עַל זֶה כְּתוּב בְּמֵאֲזִינִים לַעֲלוֹת וְלֹא אוֹתָם שְׁכָתוּב בְּהֵם מֵאֲזִי צַדִּק שְׁאֵמְרֵנוּ כֹּל אוֹתָם שְׁשִׁקְלוּם זֶה עִם</p>
--	---

ובין ז'נ, ברית המעור. ואלו הן שני מיני זיווג. הנשיקין בפה, בלשון. וזיווג דגופא במעור. וכנגד שניהן אמר כף זכות כו', בין בכף היד בין בכף הרגל. שהן חמש נגד חמש. והן מים בימינא, אש בשמאלא. וחק לשון מכריע בינתים. בין כפות הידים הלשון כו'. וכן בין כפות הרגלים המעור, שנקרא ג"כ לשון כידוע. וכמ"ש בר"מ פ' ויקרא (כ). ויסוד איהו לשון הקדש כו'. והוא הלשון התלוי בין ב' כפות מאזנים. וז"ס שאמר בהקדמת תיקונים (יט). מאזני צדק נו"ה. ובזוהר (ע' בראשית לג ע"ב) אמר מאזני צדק בחדס בגבורה כו'. והוא בשניהם. וזהו המאזנים לעלות, שניהן בשוה להיות ממוזגין במזג השוה. וז"ס עשרה עשרה הכף בשקל הקדש, כי כל קו ימינא היד ורגל אחד הוא ברזא דאש, וכל קו שמלא היד ורגל אחד, בסוד האבות. וכמ"ש בס"ד (ספ"ג כח). שכלל כל האצילות הן אבהן יה"ו, כל ימינא, אבא וז"א נעשין אחד בשעת הזיווג. וכן שמאלא אמא וברתא. ואבא וז"א הן יר"ד שבשם, ואמא וברתא ה"א ראשונה, וא"א הוא יחיד נעלם דמייחד לון, הבריח התיכון, מבריח מן הקצה אל הקצה. שז"ס חמשה בריחים, שנים משנים שנים, ואחד מן הקצה אל הקצה. והוא שותף שלישי, משלשה שותפין שבאדם. ולכן כל האצילות נקרא מתקלא, שכולם הם בסוד משקל אחד לבד. ושני הזיווגין הן, א' דא"א שהן הנשיקין לצורך מלאכים, והתחתון לצורך ב"א כמ"ש לקמן דף רנ"ט ע"ב תרין זמנין אינון יעקב איהו לעילא, יוסף לתתא. והן ב' זיווגין הנ"ל. תרין תיאובת' אינון, חד היכלא שתיתא וחד האי היכלא שביעא. תיאובתא לעילא באינון נשיקין דנטיל יעקב, תיאובתא לתתא בהאי שמושא דנטיל יוסף. מתרין סטרין אלן נטיל האי ארון הברית, רוחא דחיי כו'. אלן תרין סטרין מתפרשין לתרין סטרין, סטרא דיעקב אתפשט ויהיב תוקפא לנבעא באינון שדים דאתמליין מההוא רוחא דחיי, ויניק בהו, דאינון מלאכין קדישין, דאינון חייין וקיימין, וקיימין בקיומא כו' סטרא דיוסף עייל בתיאיבתא ויהיב תוקפא לגו, ועביד נשמתין ורוחין לנחתא לתתא, ולאֲתַזְנָא בהו בני עלמא, וע"ד קיימין תרין סטרין אלן, דא לעילא ודא לתתא, דא לאֲתַזְנָא לעילא, ודא לאֲתַזְנָא לתתא, כל חד וחד כדקא חזי ל'. וע"ד כלא איהו חד, וחד רזא איהו, ועם כל דא יוסף זן לכל גופא כו', כלא בכללא חדא, למהוי כלא חד כדקא חזי. וז"ס דבתלתא אתכליל כלא (זוהר אחרי מות סה ע"ב), ובאבהן אתכליל כלא (זוהר תרומה קעה ע"ב). וז"ס עשרה עשרה הכף, שכף ימינא ה' אצבעות הידים ורגלי', הן עשרה. וכן בשמאלא עשרה. ושניהם הם בשקל הקדש, המשקל הנ"ל. וז"ס עשרים גרה השקל מחצית השקל תרומה לה'. שז"נ הם שקל שלם, והיא מחצית השקל, פלג גופא, תרומה לה', שהיא נקראת תרומה לה', כמ"ש בפ' תרומה (קמז). ובפ' ויקהל (קצז ע"ב) כמה פעמים ע"ש. ואריך אנפין הוא הברית יחיד באמצע, שנקרא יחיד, כמ"ש (שעה"כ דרוש ה' דויעבור. וע' זוהר בראשית כב ע"ב) ע"פ אני אני הוא ואין אלקים עמדי דלית נוק' בע"ק. ונשמתא דשם נקר' יחידה. וז"ס הנשיקין, שהן על ה', מע"ק כנ"ל, וכמ"ש בפ' תרומה דף קמ"ו ע"ב מאן ישקני ההוא דסתים גו סתימו עלאה. ואי תימא סתימא דכלא ב' תליא נשיקין ונשיק לתתא, ת"ח סתימא דכל סתימין לית מאן דידע ליה, ואיהו גלי מיניה נהירו חד דיק סתימ דלא אתגלי כו', בחד שביל דיק לאֲתַפְשֵׁט מגויה, ואיהו נהירו דנהיר לכלא. ר"ל אבא. ושביל דיק הוא סוד הפלא שבו הנשיקין. וז"ש שם ודא אתער לכל רזין עלאין ואיהו סתימ, לזמנין סתימ, לזמנין אתגליא. ואע"ג דלא אתגלי כלל, ואתערו דסליקו דנשיקין ב' תליין. ומגו דאיהו סתימ כו'. ישקני ההיא דסתים לעילא. ובמה בההוא רתיכא עלאה דכל גוונין תליין ומתחברין ב'. והאי איהו יעקב כו' ע"ש. וז"ס (סוטה מז. וש"מ) איש ואשה י"ה ביניהם, באיש יר"ד, ובאשה ה"א. וההוא דמזווג לון בסוד וא"ו כנ"ל. ואע"ג דבין באיש ובין באשה הם עשרים אצבעות, חמש נגד חמש, הוא בסוד התכללותם זה בזה, שכ"א כלול מז"נ. וכמ"ש בפ' במדבר דף קי"ז ע"א כיון דאמר בצלמו מאי בצלם אלקים ברא אותו, אלא ודאי תרין דרגין דכלילין דר"נ, חד דדכר וחד דנוק' כו' ע"ש. והוא סוד התכללות ימינא בשמאלא ושמאלא בימינא, שצד שמאל שבאיש, הגבורות כלילן בנוק'. וכן צד ימין שבאשה כלילן בדכורא. וכידוע בסוד התכללות חסד בגבורה וגבורה בחסד. ולכן כ"א לבד נקרא פלג גופא, כי הוא אין לו אלא צד ימין, והיא צד שמאל לבד, והתעוררות הזיווג הוא בשמאל שלהם, וזהו אש ואש שבאיש ואשה, אלא שלו הן ממותקין, שלכן הן נפררין, ושלה מחוברין, איש אשה. וז"ס רשפיה רשפי אש שלהבת י"ה כו' (יהל אור).

1 ר"ל אלו היתדות הממונים על הזיווג. והן ברית יחיד, זיווג הנעלם שביניהם. ולכן הם בדרום, בסוד ואיש כי יקח את אחותו חסד הוא (זוהר אחרי עז). והן בהיכל הזה, סוד הנשיקין כנ"ל. ובהיכל הראשון סוד לבנת הספיר, שם איש ואשה, יסוד ומלכות כנ"ל, ושם זיווג התחתונים, פעמין בנעלים (יהל אור).

2 רנב ע"א (הערת זהר).

3 ר"ל מאזני צדק, שהן בהיכל הד', לשקול זכיות ועונות, איזה שוקל יותר, להכריע על אותו צד, ולא להתחבר שניהם יחד, וכמ"ש"ל דף רנ"ב ע"א בהיכל הרביעי פתחא רביעא בהאי פתחא (קיימא חד ממנא ואזני"ה שמה, והאי איהו מתקלא דנטיל זכון וחובין, וביה אתקלו כלהו כחדא, והאי אקרי מאזני צדק) (כו' ע"ש עד) דכתיב מאזני צדק כו'. ואמר שם למעלה מאן דנצח מנייהו הכי אית לה ממנן כו'. ושם הוא להכריע לאיזה צד, אבל כאן הוא להתחבר שניהם יחד, ולזווג. וזהו במאזנים לעלות. וכמ"ש"ו כל אינון דשקילין דא עם דא ולא שקיל דא יתיר מן דא סלקין ואתחברין כחדא, ואינון חבורא דר"נ [-דדכר ונוקבא]

זה ולא שוקל זה יותר מזה עולים ומתחברים כאחד והם חבור	דא יתיר מן דא סלקין ואתחברן כחדא ואינון חבורא
--	---

תוספות דף רע/ב	
ואלה מוסיף על הראשונים אשר כבר היו לעולמים כי מקומות יש בספר הקדוש הזה ששייכים להם איזה מאמרים כמו מספר הבהיר ותוספתא ומדרש רות וכיוצא באלו שלא נדפסו בדפוס מנובא ואולי יאמר האומר שלא נאמר בו כי טוב הואיל ואינו בשלמותו והכל הולך אחר החתום לכן הדפסנו בסוף הספר כדי שכל אחד ימצא מבוקשו:	
מספר הבהיר השייך לדף פב ע"א קודם אמר רבי שמעון - סימן א'	
קפ"ו וכל העם רואים את הקולות ואת הלפידים (&) וכי רואים את הקולות קולות וכל העם רואים את הקולות אותן קולות שנאמר קול יי' על המים אל הכבוד הרעים (&) קול יי' בכח (&) ואומר בכח ידי עשיתי (&) ואומר אף ידי יסדה ארץ (&) קול יי' בהדר (&) ואומר הוד והדר פעלו וצדקתו וגו' קול יי' עצי ארזים ועצי	וכל העם רואים את הקולות ואת הלפידים וכי רואים את הקולות אלא וכל העם רואים את הקולות אותן קולות שנאמר קול יי' על המים אל הכבוד הרעים קול יי' בכח ואומר בכח ידי עשיתי ואומר אף ידי יסדה ארץ קול יי' בהדר ואומר הוד והדר פעלו וצדקתו וגו' קול יי' עצי ארזים ועצי

כחדא. וע"ד במאזנים לעלות. ר"ל ששני המשקלים היו שקולין יחד בשוה. וזהו הזיווג להיותם ממוזגין בשוה. וזהו המשקל. והענין שחסדים שלו יהיו בשוה עם הגבורות שלה, ומעשיהן ומדריגתם בשוה, וכמ"ש (ריש סוטה) אין מזווגין את האדם אלא לפי מעשיו. ואע"ג שהקשו והא אר"י ארבעים יום קודם יצירת הולד ב"ק יוצא ואומר בת פ' לפלוני. ואמרו ל"ק כאן בזיווג ראשון כאן בזיווג שני. בזווג ראשון ג"כ הוא לפי מדריגתם, רק שאינו לפי המעשים, שעדיין לא נולדו. וזהו קשה הזיווג כקריעת י"ס (סנהדרין כב.), שאין שכיח שיהיה ז"נ אח"כ עד הזיווג שקולין במעשיהם, וכמ"ש (שם) מושיב יחידים ביתה מוציא אסירים בכושרות, בכי ושרות, שהן דר"ג, זכר ושרות, שהן גבורות שבימינא, בכי בנוק', גבורות שבשמאלא, שהן דין גמור. והן אש ואש הנ"ל. וזיווג לאתבסמא יחד. ופעמים שאינו שוין, אם הנוק' גוברת אז בכי, ואם דכורא גובר, אז שרות. וז"ש (עיין זוהר תרומה קע ע"ב) מאן דהוא בכי מאן דהוא שרות (יהל אור).

¹ ספר הבהיר אות כה.

² עי' ח"א נב ע"ב, וכן לעיל קצד ע"א שפסוק זו מקור לכך שראו באספקלריא המאירה. ועי' תיקו"ז עא ע"א: אדהכי הא אליהו קא אקדים לתקנא לון מותבייהו פתח ואמר רבי רבי בוצינא קדישא דפומא דילך איהו ממלל רברבן באורייתא מניה מזדעזעין עלאין ותתאין ופומא דילך אתמר בה והר סיני עשן כלו וכו' בגין דאת י' שריא במוחא דילך ה' בלבך דאיהי בינה ובה לב מבין ו' בפומא דילך ומניה וכל העם רואים את הקולות דאיהו באינון הבלים דנפקין מפומך דעלייהו אתמר קול ה' חוצב להבות אש. פי' הגר"א: ופומא דילך כו' - ר"ל, שהפה הוא ה' בתראה כמש"ל (יג ע"א) וש"מ, "עשן כולו", הן ההבלים, "מפני אשר ירד ה'", שם הו"ה כמו שמפרש והולך: שריא במוחא דילך ה' כו' ו' בפומא כו' - ר"ל, הקולות, והפה שהוא הדיבור, כבר פירש שהוא ה': דאת י' שריא כו' - חכמה במוח שלו: ובה לב מבין - מביא ראייה שבינה בלב, והראיה הוא מאותיות דר"ע: דאינון הבלים כו' - ר"ל, שרואין את ההבלים, דעל קול לא יתכן ראייה, ומביא ראייה דנק' הבלים קולות, דכתיב קול ה' כו', ולהבות אינון הבלים, וכמש"ל תיקון ס"ט, ע"כ. ועי' תיקו"ז ע בע"א: דכמה דאיהו שמא דקודשא בריך הוא דמ"ב וע"ב לעילא כך איהו שמא דמ"ב וע"ב לתתא הה"ד (תהלים מח) כשמך אלה"ם כן תהלתך על קצוי ארץ ודא איהו וכל העם רואים את הקולות ואינון הוו מלאכין דכל חד הוו אתעביד קול ופרח באוירא וכל חד מישראל דהוה אמר נעשה ונשמע הוה שריא בפומיה והוה אוליף ליה אורייתא כלה.

<p>שובר ארזים (&) זה קשת שמשברת עצי ארזים ועצי ברושים קול יי' חוצב להבות אש (&) זה שעושה שלום בין האש ובין המים שחוצב כח האש ומונע אותו מללחוך המים גם מונע מלכבותו קול יי' יחיל מדבר (&) שנאמר ועושה חסד למשיחו לדוד ולזרעו עד עולם (&) יותר מן המדבר קול יי' יחולל אילות ויחשוף יערות ובהיכלו כלו אומר כבוד דכתיב השבעתי אתכם בנות ירושלם בצבאות או באילות השדה הא למדת שבשבע קולות נתנה התורה ובכלם נגלה עליהם אדון העולם וראוים דכתיב וכל העם רואים את הקולות</p>	<p>ברושים קול יי' חוצב להבות אש זה שעושה שלום בין האש ובין המים שחוצב כח האש ומונע אותו מללחוך המים גם מונע מלכבותו קול יי' יחיל מדבר שנאמר ועושה חסד למשיחו לדוד ולזרעו עד עולם יותר מן המדבר קול יי' יחולל אילות ויחשוף יערות ובהיכלו כלו אומר כבוד דכתיב השבעתי אתכם בנות ירושלם בצבאות או באילות השדה הא למדת שבשבע קולות נתנה התורה ובכלם נגלה עליהם אדון העולם וראוים דכתיב וכל העם רואים את הקולות</p>
<p>¹ כתוב אחד אומר ויט שמים וירד וערפל תחת רגליו וכתוב אחד אומר כי מן השמים דברתי עמכם הא כיצד אשו הגדולה היתה בארץ שהוא קול אחד ושאר קולות היו בשמים דכתיב (&) מן השמים השמיעך את קולו ליסרך ועל הארץ הראך את אשו הגדולה ודבריו שמעת מתוך האש ומאי היא גדולה ומאלוקי' היה יוצא דבור מתוך האש שנאמר (שם) ודבריו שמעת מתוך האש²</p>	<p>כתוב אחד אומר ויט שמים וירד וערפל תחת רגליו וכתוב אחד אומר כי מן השמים דברתי עמכם הא כיצד אשו הגדולה היתה בארץ שהוא קול אחד ושאר קולות היו בשמים דכתיב מן השמים השמיעך את קולו ליסרך ועל הארץ הראך את אשו הגדולה ודבריו שמעת מתוך האש ומאי היא גדולה ומאלו היה יוצא דבור מתוך האש שנאמר (שם) ודבריו שמעת מתוך האש</p>
<p>³ ומה (שם) ותמונה אינכם רואים זולתי קול ההוא כדאמר להם משה לישראל (שם) כי לא ראיתם כל תמונה⁴ תמונה ולא כל תמונה מלה"ד למלך שהיה עומד על עבדיו מעוטף בכסות לבנה לא די לאימת המלך שיסתכלו בלבושיו ועוד רחוק היה המלך ושמעו קולו יכולין לראות גרונו אמרת לא הא למדת שראו תמונה ולא כל תמונה והיינו דכתיב (&) ותמונה אינכם רואים זולתי קול וכתוב (שם) קול דברים אתם שומעים</p>	<p>ומה (שם) ותמונה אינכם רואים זולתי קול ההוא כדאמר להם משה לישראל (שם) כי לא ראיתם כל תמונה תמונה ולא כל תמונה מלה"ד למלך שהיה עומד על עבדיו מעוטף בכסות לבנה לא די לאימת המלך שיסתכלו בלבושיו ועוד רחוק היה המלך ושמעו קולו יכולין לראות גרונו אמרת לא הא למדת שראו תמונה ולא כל תמונה והיינו דכתיב ותמונה אינכם רואים זולתי קול וכתוב (שם) קול דברים אתם שומעים</p>
<p>⁵ כתוב אחד אומר וכל העם רואים את הקולות וכתוב אחד אומר קול דברים אתם</p>	<p>כתוב אחד אומר וכל העם רואים את הקולות וכתוב אחד אומר קול דברים אתם שומעים הא כיצד בתחלה רואים את</p>

¹ ספר הבהיר אות כו.

² בשבעה קולות נתנה תורה למשה והוא משיג ומתבונן בהם ושומע אותם ובפרק קמא דברכות יחשבו אותם הנסתרים שאינן מפורשים בכתוב כי השנים מפורשים הם בכתוב והם הקול הגדול סוד תורה שבכתב והאש סוד תורה שבעל פה שהוא הקול האחרון והוא המושג לישראל והוא שנכללו בו כל הקולות והוא בלבד שהשיגו ישראל והוא שנאמר עליו בשמעכם את הקול מתוך האש (עבה"ק ח"ד פ"ל).

³ ספר הבהיר אות כז.

⁴ עי' שער מאמרי רז"ל, שבת: בזה יובן ג"כ בפסוק אחר כי לא ראיתם כל תמונה ופסוק אחר אומר ותמונת ה' יביט ר"ל לא ראיתם כל תמונה דהיינו כל הכללות אבל א"ס לא ראיתם ולא השגתם אבל מקומו שהם העולמות שברא הא"ס שהם כלולים בשם ההו"ה זהו ותמונת ה' יביט ר"ל ותמונת הד' אותיו' במקום ההוא הנעלם שהוא כסא ונשמת הכסא שהוא המלכו' דאצ"י עין לא ראתה אלהים זולתך.

⁵ ספר הבהיר אות כח.

<p>שומעים הא כיצד בתחלה רואים את הקולות ומה ראו שבע קולות שאמר דוד ולסוף שמעו הדברקצי יוצא מבין כלם והא אנון עשרקצי דרבנן אמרי דכלהו אמרינן כחדאקצי מלתא כן כלהו כחדאקצי מלתא אמרינן¹ והוי שבעה מאמרות בשבעה קולות וע"דקצי נאמר קול דברים אתם שומעים ותמונה אינכם רואים זולתי קול הא למדת דכלהו כחדאקצי מחדאקצי מלתא אמירן ובעבור שלא יטעו ישראל לומר אחרים יעזרוהו מן המלאכים אך קולו לבדו לא יוכל להיות חזק כל כך בעבור כך חזר וכללם</p>	<p>הקולות ומה ראו שבעה קולות שאמר דוד ולסוף שמעו הדבר יוצא מבין כולם והרי הם עשרה שחכמים אמרו שכל האמירות כמלה אחת כן כולן כמלה אחת נאמרו והיו שבעה מאמרות בשבעה קולות ועל זה נאמר קול דברים אתם שמעים ותמונה אינכם רואים זולתי קול הרי למדת שכלם כאחד מדבור אחד נאמרו ובעבור שלא יטעו ישראל לומר אחרים יעזרוהו מן המלאכים אף קולו לבדו לא יוכל להיות חזק כל כך בעבור כך חזר וכללם.</p>
<p>ד"א שלא יאמר העולם הואיל והם עשרה מאמרות לעשר מלאכים שמא לא יוכלו לדבר על פה אחד כתיב ביה אנכי וכלל כל העשרה ומאי עשרה מלכים שבע קולות ושלושה מאמרים ומאי אומרים דכתיב (&) ויי האמירך היום ומאי נינהו שלשה דכתיב (&) ראשית חכמה קנה חכמה ובכל קנינך קנה בינה כד"א ונשמת שדי תבינם נשמתו של שדי היא תבינם שלישיית מאי הוי כדאמר ליה ההוא גברארי סבא לההוא ינוקא במופלא ממך אל תדרוש ובמכוסה ממך אל תחקור במה שהרשיתיך התבונן אין לך עסק בנסתרות</p>	<p>דבר אחר שלא יאמרו העולם הואיל והם עשרה מאמרות לעשרה מלאכים שמא לא יוכלו לדבר על פה אחד כתוב בו "אנכי" וכלל כל העשרה ומה העשרה מלכים שבעה קולות ושלושה מאמרים ומה אומרים שכתוב ויי האמירך היום ומהם השלושה שכתוב ראשית חכמה קנה חכמה ובכל קנינך קנה בינה כמו שנאמר (איוב לב) ונשמת שדי תבינם נשמתו של שדי היא תבינם שלישיית מה היתה כמו שאמר לו אותו גבר זקן לאותו תינוק במפלא ממך אל תדרש ובמכוסה ממך אל תחקור במה שהרשיתך התבונן אין לך עסק בנסתרות.</p>
<p>תנא כבוד אלהים הסתר דבר מאי דבר כד"א ראש דברך אמת וכבוד מלכים חקור דבר מאי דבר דכתיב (&) דבר דבור על אפניו אל תקרי אפניו אלא אופניו² ע"כ:</p>	<p>שנינו כבוד אלהים הסתר דבר מה הדבר כמו שנאמר (תהלים קיט) ראש דברך אמת וכבוד מלכים חקור דבר מה הדבר שכתוב דבר דבר על אפניו אל תקרי אפניו אלא אופניו.</p>
<p>שייך לדרך צ"ב במאמר המתחיל וידבר אלקים הנמשך לדרך צא ונכלל בו אלו שתי הגהות – סימן ב'</p>	
<p>²ואלו הם י"ב פקודין א' יחוד ה' ב' ליראה את ה' ג' למנדע דאית דיין ואית אנר טוב וכו' ד' לקדש את ה' ה' להתפלל בכל יום שחרית מנחה וערבית ו' לעסוק בתורה ז' למול את הבן ח' קדש לי כל בכור ט' תפלין י' ציצית י"א</p>	<p>ואלו הן י"ב מצוות א יחוד ה' ב ליראה את ה' ג לדעת שיש דין ויש שכר טוב וכו' ד לקדש את ה' ה להתפלל בכל יום שחרית מנחה ערבית ו לעסק בתורה ז למול את הבן ח קדש לי כל בכור ט תפלין י ציצית י"א יא מזוזה יב למסר נפשו בדבקות</p>

¹ זהר חדש (מרגליות) דף מא ע"א

וידבר אלקים את כל הדברים האלה לאמר. איהו בלחודוי בדיבורא חדא והא אוקימנא, אנכי ולא יהיה לך בדיבורא חדא אתאמרו:

וכי הני, ותו לא, אל הני כללא דכלא, הני כללא דכל אורייתא והי נמי זכור ושמור. ובגין דזכור ושמור אינון כללא דכלא, נקט הני דאינון כללא. זכור ושמור. אנכי זכור, לא יהיה לך שמור. וכלא בדיבורא חדא:

מאי בדיבורא חדא. הכי הוא ודאי, בדיבורא חדא ולא בתרין. בגין דהאי דבור, איהו אתכליל מכלהו קלי. ואיהו דהוה אמר בתוקפא וחילא דכלהו, דכל חד וחד הוא בטש ביה בלחישו, ואיהו הוה אמר: ????

² צ"ע מקור לדברים אלו.

<p>מזוזה י"ב למסור נפשו בדבקות</p>	
<p>תוספות דף רע"א/א</p>	
<p>אלו הם י"ב פקודי שמור א' דלא למיהב רבו לעובדי כוכבים ב' דלא למבני מגדל לעובדי כוכבים ג' אל תפנו וגו' להרהר אחריהם ד' לא תשתחוה להם ה' דלא לאתכפיא דהיינו לא תעבדם ו' דלא להחליף יחודא דמריה דהיינו ההמיר וגו' ז' דלא להרהר דהיינו לא תתורו וגו' ח' שלא לשאול באוב ט' שלא לשאול בידעוני י' שלא לדרוש אל המתים י"א שלא למעבד חרשין דהיינו וחובר חבר י"ב ושם אלהים אחרים לא תזכירו:</p>	<p>אלו הם י"ב מצוות שמור א שלא לתת גדולה לעבודה זרה ב שלא לבנות מגדל לעבודה זרה ג אל תפנו וגו' (שלא) להרהר אחריהם ד לא תשתחוה להם ה שלא להכנע זהו לא תעבדם ו שלא להחליף יחוד של רבוננו זהו ההמיר ז שלא להרהר זהו לא תתורו וגו' ח שלא לשאל באוב ט שלא לשאל בידעוני י שלא לדרוש אל המתים יא שלא לעשות כשפים זהו וחבר חבר יב ושם אלהים אחרים שלא תזכירו.</p>
<p>מספר הבהיר השייך לדף קמו ע"א קודם מאמר וזאת התרומה – סימן ג</p>	
<p>¹ ישב רבי ברכיה ודרש מאי דכתיב (&) ויקחו לי תרומה כך אמר הקב"ה אותה תרומה הרימו אותה בתפלותיכם ומי הוא אותו שנדבו לבו להמשך מן העולם הזה כבדוהו כי בו אני שמח שיודיע שמי וממנו ראוי לקחת את תרומתי שנאמר מאת כל איש אשר ידבנו לבו תקחו את תרומתי מאותו המתנדב דא"ר רחימאי צדיקים וחסידים שבישראל שזכיותיהן ומהם יתפרנס הל"ב והלב מפרנס²</p>	<p>ישב רבי ברכיה ודרש מאי דכתיב ויקחו לי תרומה כך אמר הקב"ה אותה תרומה הרימו אותה בתפלותיכם ומי הוא אותו שנדבו לבו להמשך מן העולם הזה כבדוהו כי בו אני שמח שיודיע שמי וממנו ראוי לקחת את תרומתי שנאמר מאת כל איש אשר ידבנו לבו תקחו את תרומתי מאותו המתנדב דא"ר רחימאי צדיקים וחסידים שבישראל שזכיותיהן ומהם יתפרנס הל"ב והלב מפרנס</p>
<p>וכל הצורות הקדושות הממונות על האומות וישראל קדושים נטלו מגוף האילן ומלבו מה לב הדר פרי הגוף אף ישראל נטלו עץ הדר מה אילן תמר ענפיו סביביו ולולבו באמצע אף ישראל נטלו גוף האילן הזה שהוא לבו וכנגד הגוף הוא חוט השדרה באדם שהוא עקר הגוף ולמה לולב זה כתיב לו לב³ אף הלב מסור ל"ו</p>	<p>וכל הצורות הקדושות הממונות על האומות וישראל קדושים נטלו מגוף האילן ומלבו מה לב הדר פרי הגוף אף ישראל נטלו עץ הדר מה אילן תמר ענפיו סביביו ולולבו באמצע אף ישראל נטלו גוף האילן הזה שהוא לבו וכנגד הגוף הוא חוט השדרה באדם שהוא עקר הגוף ולמה לולב</p>

¹ ספר הבהיר אות מג. עי' ח"א רסז ע"ב.

² הלב והוא לב השמים מתפרנס בתפלותיהם וזכיותיהם של צדיקים שמרימים אותו למעלה ומיחדים אותו בשמים, וזהו תכליתן בעבודתם לא תכלית אחר, והלב גם כן מפרנסן עם שאין כוונתם לזה כי אם צורך גבוה. ולפי שזה התכלית הוא החפץ והרצון העליון לא זולת, אמרו שם בסוף הענין, לפיכך קחו תרומתי ממנו תחילה ואחר כך וזאת התרומה אשר תקחו מאתם, מאת השאר, ומה זהב וכסף ונחשת וגו' לומר שאין הקב"ה חפץ כי אם בעבודה לתכלית שיתיחד בכבודו, וזה חפצו ורצונו בצדיקים היודעים זה ועושים אותו להשלים הרצון ההוא לא לתכלית אחר (עבה"ק ח"ב פ"ו).

³ עי' תיקו"ז סד ע"א: ואתקריאת לולב מסטרא דח"י עלמין דאיהו כליל ח"י ברכאן דצלותא ולקבלייהו עבדין ח"י נענועין בלולב בשית סטרין תלת לכל סטרא וסטרא שית סטרין דכלילן בגופא דאיהו עמודא דאמצעייתא דלולב על שמיה אתקרי ל"ו ל"ב. בהגר"א: שית סטרין דכלילן כו' - ר"ל, למה מנענעין ביה לשית סטרין, ואמר משום דלולב הוא חוט השדרה דכליל בגופא, וע"ש הגוף נק' לולב, כמו שמפרש והולך ל"ו ל"ב. והוא רומז על מה שכתוב בבהיר (ה ע"ב אות צה) אילן אחד יש לו להקב"ה, ובו י"ב אלכסונים גבול, מזרחית רומית כו', ובפנים מהן הוא האילן, ובכל אלה האלכסונים יש כנגדם פקידים, והם י"ב. וגם בגלגל יש י"ב פקידים, וכן בלב י"ב פקידים, אלה ל"ו פקידים כו', שהם פקידים בתלי. וגלגל ולב והם ל"ו,

<p>ומה ל"ב זה שלשים ושתים נתיבות חכמה בו אף בכל נתיב מהם צורה שומרת שנאמר לשמור את דרך עץ החיים</p>	<p>זה כתיב (&) לו לב אף הלב מסור ל"ו ומה ל"ב זה שלשים ושתים נתיבות חכמה בו אף בכל נתיב מהם צורה שומרת שנאמר לשמור את דרך עץ החיים</p>
<p>ומאי (שם) וישכן מקדם לגן עדן וישכון באותן נתיבות שקדמו לאותו מקום שנקראת גן ושקדם לכרובים דכתיב (שם) ואת הכרובים ושקדם ללהט דכתיב (שם) את להט החרב והא כתיב (&) דמים ואש קדמו דכתיב (&) ויקרא אלקים לרקיע שמים ומנלן דשמים הוי אש דכתיב (&) כי יי' אלהיך אש אכלה הוא</p>	<p>ומאי (שם) וישכן מקדם לגן עדן וישכון באותן נתיבות שקדמו לאותו מקום שנקראת גן ושקדם לכרובים דכתיב (שם) ואת הכרובים ושקדם ללהט דכתיב (שם) את להט החרב והא כתיב (&) דמים ואש קדמו דכתיב (&) ויקרא אלקים לרקיע שמים ומנלן דשמים הוי אש דכתיב (&) כי יי' אלהיך אש אכלה הוא</p>
<p>ומנלן דשמים הקב"ה דכתיב (&) ואתה תשמע השמים אטו שלמה מתפלל אל השמים שישמעו תפלתו אלא שנקרא שמם על שמו דכתיב (שם) השמים ושמי השמים לא יכלכלוך הוי שמו של הקב"ה והוי אש ואמרת קדם אלא אימא כחם קדם של אותם הצורות של המקום ההוא ומאי נינהו כחם כד"א אין קדוש כיי' כי אין בלתך ואין צור כאלהינו</p>	<p>ומנין לנו ששמים הקדוש ברוך הוא שכתוב ואתה תשמע השמים האם שלימה מתפלל אל השמים שישמעו תפלתו אלא שנקרא שמם על שמו שכתוב השמים ושמי השמים לא יכלכלוך הרי שמו של הקדוש ברוך הוא והרי אש ואמרת קדם אלא אמר כחם קדם של אותן הצורות של המקום ההוא ומהו כחם כמו שנאמר אין קדוש כיי' כי אין בלתך ואין צור כאלהינו.</p>
<p>² ישב ר' ברכיה ודרש מאי לולב דאמרינן אלא לו מסר הלב והיאך אמר ליה שלשה שרים הם תל"י וגלגל ול"ב ולכל אחד ואחד י"ב חזרו השלשה מנין ל"ו ובהם נתקיים העולם דכתיב (&) וצדיק יסוד עולם</p>	<p>ישב רבי ברכיה ודרש מהו הלולב שאנו אומרים אלא לו מסר הלב והיאך אמר לו שלשה שרים הם תל"י וגלגל ול"ב ולכל אחד ואחד שנים עשר חזרו השלשה מנין ל"ו ובהם נתקיים העולם שכתוב וצדיק יסוד עולם</p>
<p>תנא עמוד אחד מן הארץ עד לרקיע וצדיק שמו על שם הצדיקים ונתגבר ואם לאו מתחלש והוא סובל כל העולם דכתיב (&) וצדיק יסוד עולם ואם חלש לא יוכל להתקיים העולם הילכך אפילו אין בעולם אלא צדיק</p>	<p>שנינו עמוד אחד מן הארץ עד לרקיע וצדיק שמו על שם הצדיקים ונתגבר ואם לא מתחלש והוא סובל כל העולם שכתוב וצדיק יסוד עולם ואם חלש לא יוכל להתקיים העולם הלכך אפילו אין בעולם אלא צדיק אחד מעמיד את העולם לפיכך</p>

שכח א' יש להם, וכח כל א' בחבירו, ואע"פ ש"ב בכל א' וא' מן השלשה, כלם אדוקים זה בזה, וכל הל"ו כחות נמצאות בראשים שהוא תל"י. ואם תדרשם בלב, תמצא אותם כו', וכולם נשלמו בל"ב נתיבות מסור ללב. והענין כמ"ש בס"י שעולם מתנהג בג', עולם שנה נפש, וכל א' כלול מ"ב, והלב כולל כולן, וזהו ל"ו ל"ב, והוא בעמודא דאמצעייתא. וכן בצדיק, דגוף וברית חד אינון (לעיל מ ע"ב), והוא השדרה שמתפשט עד הברית, אתפשטותא דשדרה אות ג', ועי' במדרש הנעלם ר"פ לך לך (כו ע"ב) תאנא בהורמנא דמלכא כו'.
¹ ח"ג שו רע"ב (לש"ו). מ"ש "אתה", הכוונה הוא על ת"ת שהוא כלל הו"ק, והוא נקרא אתה, וכמ"ש (מלכים א' ח לב) ואתה תשמע השמים, ואמרו בזוה"ק (משפטים קטז ע"א) כי הוא קאי על ת"ת שהוא כלל הו"ק, ושם נתגלה המאציל בשם הויה ב"ה וכנ"ל שער ז', ועל זה נאמר ואתה תשמע השמים, כי הוא נקרא שמים, וכמ"ש בזוהר שם, וכן בזוהר (ח"א דף רסב ע"ב, ובח"ב דף רעא ע"א), וכן אמרו בתיקונים (תיקון יט דף טל ע"ב), כי ת"ת שהוא כלל הו"ק, הוא נקרא אתה, כי שם הוא הגילוי דהשם הויה ב"ה (הקדו"ש פח ע"ב).

² ספר הבהיר אות מד.

³ עי' ס"י (פ"ו מ"א) אלו הם שלש אמות אמ"ש, ויצאו מהם שלשה אבות והם אויר מים אש, ומאבות תולדות. שלשה אבות ותולדותיהם ושבעה כוכבים וצבאותיהם ושנים עשר גבולי אלכסון, ראייה לדבר עדים נאמנים בעולם שנה נפש, ושנים עשר חק, ושבעה ושלושה פקדן בתלי וגלגל ולב. (פ"ו מ"ג) תלי בעולם כמלך על כסאו, גלגל בשנה כמלך במדינה, לב בנפש כמלך במלחמה. בהגר"א: תלי בעולם וכו' - שהוא קבוע וכולם חוזרים ובאים אליו ומשתחיים לו.

<p>אחד מעמיד את העולם לפיכך קחו תרומתי ממנו תחלה ואחרי זאת התרומה אשר תקחו מאת הנשאר ומהו זהב וכסף ונחשת.</p>	<p>קחו תרומתי ממנו תחלה ואחרי זאת התרומה אשר תקחו מאת הנשאר ומהו זהב וכסף ונחשת.</p>
<p>ד"א ויקחו לי תרומה ויקחו לקדש תרומה שהיא יו"ד והיא עשירי ומנלן דעשירי קדש דכתיב (&) העשירי יהיה קדש לקדש ומאי נינהו קדש דכתיב (&) וראשית כל בכורי כל וכל תרומת כל מכל תרומותיכם דכתיב (&) ראשית חכמה יראת יי' אין חכמה אלא יראת השם:</p>	<p>דבר אחר ויקחו לי תרומה ויקחו לי לקדש תרומה שהיא יו"ד והיא עשירי ומנלן לנו שעשירי קדש שכתוב (ויקרא כז) העשירי יהיה קדש לקדש ומהו קדש שכתוב וראשית כל בכורי כל וכל תרומת כל מכל תרומותיכם שכתוב ראשית חכמה יראת ה' אין חכמה אלא יראת השם.</p>
<p>שייך לדרך רט"ב במאמר ויעשו כל חכם לב - סימן ד'</p>	
<p>¹איכא בצואת ר"א הגדול קרקע הגן הוא כשברא הקב"ה גן עדן נטל שלג מתחת כסא הכבוד וממנה נעשה קרקע הגן וזהו קרקעיתו של ג"ע ואינו נוגע עם הארץ הזאת שהיא למעלה מכל הארצות רקיע שע"ג הגן הוא כעין כל הגוונים כמעשה לבנת הספיר ושמו של הקב"ה חקוק באמצע הרקיע וארבע טבעות בארבע קצות הרקיע וארבע אופנים בכל טבעת ובאמצע הרקיע עמוד א' ועמוד הזה נעוץ מקרקע הגן עד שאוחז פני כסא הכבוד והוא מכוסה מענן הכבוד והמלאך גבריאל לבוש הבדים עומד עליו פעם כולם אוחזים בטבעות הרקיע והעמוד חוזר והרקיע סובב ואותיות שם המפורש בולטות ונוצצות ועולות ויורדות.</p>	<p>יש בצואת רבי אליעזר הגדול קרקע הגן הוא כשברא הקדוש ברוך הוא גן עדן נטל שלג מתחת כסא הכבוד וממנה נעשה קרקע הגן וזהו קרקעיתו של גן עדן ואינו נוגע עם הארץ הזאת שהיא למעלה מכל הארצות רקיע שעל גבי הגן הוא כעין כל הצבעים כמעשה לבנת הספיר ושמו של הקדוש ברוך הוא חקוק באמצע הרקיע וארבע טבעות בארבעה קצות הרקיע וארבע אופנים בכל טבעת ובאמצע הרקיע עמוד אחד ועמוד הזה נעוץ מקרקע הגן עד שאוחז פני כסא הכבוד והוא מכסה מענן הכבוד והמלאך גבריאל לבוש הבדים עומד עליו פעם כולם אוחזים בטבעות הרקיע והעמוד חוזר והרקיע סובב ואותיות שם המפורש בולטות ונוצצות ועולות ויורדות.</p>
<p>קול קורא התנודדו מחנות צדיקים קדושים אשריכם שזכיתם לכך מי שמע כזאת מי ראה כאלה בהיות כל נגון הרקיע</p>	<p>קול קורא התנודדו מחנות צדיקים קדושים אשריכם שזכיתם לכך מי שמע כזאת מי ראה כאלה בהיות כל נגון הרקיע</p>

הערות סופיות
קכח ע"א

הקדמה שניה מ"ש הרב זלה"ה שהשלמת הנפש תלוי במעשה המצוות, שהרי הנפש היא מן העשייה, ובלימוד התורה הרוח מיצירה, ובעיון והשכלה הנשמה מהבריאה, והנה הכסף והזהב הם מתחתית העשייה, ועל כן בהעשות פעולת מצוה שנקנית בדמים, נשלמים גם ניצוצי אור שבאותם הדמים ומורכבים ונוספים על מעשה המצוה. הקדמה שלישית שיש כח בקדושה להחיות אפילו הדומם, וראה מאבני מראשותיו של יעקב אבינו ע"ה שכאשר לקחם והזמינם לצרכו מיד חל בהם הרגש וחיות שכל אחת ואחת אמרה עלי יניח צדיק ראשו, וכן אבני המקדש היו מתרווחות ומצטמצמות כפי רוב העם, וכן כתוב בנחמיה (ג לד) היחיו את האבנים וגו' והמה שרופות, פי' היוכלו להחזיר להן חיותן הראשונה אחרי שכבר נשרפו. ועל כן יכון להכין המעות ליקח דבר המצוה כדי שתחול הקדושה על אותה ההכנה. ועל כן אמר רשב"י דלא ישתדל ביה בריקניא ובמגנא, בריקניא הוא חוסר ההכנה ובמגנא חנם בלי כסף. וגם כנגד שני דברים אלו אמר כדקא

¹ צ"ע מקור לדברים אלו.

אוצר מדרשים (אייזנשטיין) גן עדן; גיהנם עמוד 85
ן עדן קודם שנברא העולם נבר

יאות, שכך ראוי והגון לקדושה שתקדימנה ההכנה, כד"א (עמוס ד יב) הכון לקראת אלקיך. כפום חיליה, שלא די שצריך להוציא ממון אלא להדר [שיהיה] כפי כחו (רמ"ז).

קמו ע"ב
א'

המלאך הקושר כתרים לקונו, הרי נודע הוא שהוא סנדלפון וכמ"ש בגמרא (חגיגה יג ע"ב) וכן בזוה"ק וישלח (קסז ע"ב) ופ' בשלח (נח ע"א). והמלאך סנדלפון הנה הוא בא"א דעשיה ובזו"ן דיצירה ובנוק' דבריאה וכמ"ש בשער סדר אבי"ע (פרק ו), אך עכ"פ הוא כי הקושר כתרים לקונו הוא אינו אכתריא"ל כלל. ובאמת כי הרי בזוה"ק תרומה בלשון הנז', הרי אמר מקודם מלאכא כו' דקשיר כתרין למאריה, ואח"כ אמר רזא אכתריא"ל מעטר עטרין למאריה, והרי צריך להבין מהו מלת "רזא" שאמר כי מה סוד איכא בזה. ולכן נראה לי שאין כוונת הזוה"ק שהמלאך הקושר כתרים לקונו הוא אכתריא"ל עצמו, אלא הכוונה הוא שהוא נמשך ויוצא מניצוצי אורו. כי אכתריאל עצמו הנה הוא הכתר דבריאה, והוא בחי' לבוש על המלכות דאצילות השוכן שם בסוד הנשמה דהבריאה, והוא אכתריאל הצלם דהנשמה. והוא נרשם בשמא גליפא יה יהוה צבאות, לומר ששם הוא גילוי אלהות דאצילות השוכן בהבריאה, והוא בהג"ר דבריאה, שעל זה מרמז הג' שמות הללו כנ"ל, כי בהם מתגלה אור התנה"י דהמלכות, נוק'. והם הד' מוחין דהבריאה שהם כחב"ד, והמוחין הרי נודע הוא כי בכללן הם ג' ובפרטן הם ד' ע' שער הכוונות (דרוש א דקדיש דף יד ע"ד), ועל זה הם הג' שמות הללו שהם ג"כ בכללן ג' ובפרטן ד', והם כולן אלהות. והם הכסא השוכן בהכחב"ד דהבריאה עצמה, שהם הד' רגלין דהכסא כנודע בשער כסא הכבוד (פרק א) וכו' (דע"ה ח"ב קיג ע"א).

ב'

בחיך וגרון דא"א לחיות כל העולמות דהוא לא פסיק לעלמין. והוא מסוד זווג הנשיקין זווג העליון שבו, שהוא בשורש אר"א עלאין, הבן בחכמה (ספר יצירה פ"א מ"ד), ע' זוה"ק תרומה (דף קמו). וכן יוצאין מזווג הזה נשמות ג"כ, והם נשמות הקדושים המצויינים, ע' דרושי מ"ן ומ"ד (דרוש ד ודרוש ט). וכן ישנו זווג שני בהפה, והוא ג"כ בסוד נשיקין, אך הוא למטה מהעליון כי הוא משורש ישסו"ת, והנה הוא בחיך ושיניים ולשון, חיך חכמה, שיניים בינה, ולשון דעת. והזווג הזה הוא בקול ודיבור, כי הוא בקלא דאשתמע, ע' תז"ח (דף יט ודף כ) ובהג"ר א"א שם, ומהזווג הזה הוא נשמות דמלאכים (כללים ח"א נו ע"ד), זווג הנשיקין הוא בכתר וכמ"ש בפ' תרומה (קמו ע"ב) הנ"ל מאן ישקני ההוא דסתים גו סתימו עלאה ע"ש. וכן אמר הג"ר א (בספד"צ פ"א יד ע"ג וענין כללותם בד"ה אחתא ומודעתא) כי ג' מיני זווגים הם, נישוק, חיבוק, זווג, נישוק הוא בא"א, חיבוק הוא באר"א, זווג הוא בזו"ן עש"ה (ביאורים ח"ב לג ע"ב).

קסא ע"ב

סוד יקרת היחוד הזה, שהוא תכלית בריאת האדם, לדעת כי ה' הוא האלהים. כי שם הויה ב"ה מיוחד לו ית', ואילו שם אלקים שייך אפילו לעניני חול. והוא שייך לכל הספירות שבצד שמאל של ג' הקוים של הספירות, והויה הוא בקו האמצעי העולה עד א"ס א"כ ביחוד זה נמתקין כל הגבורות. הגילוי הראשון של שם אלקים הוא בכורסייא דשביבין הוא הדרגה הראשונה שמתחת לעתיקא קדישא, הרי הוא הכתר הכללי דעולם האצילות, ומתפשט עד סוף עולם העשיה, ומקומו הוא בין האור המקיף של כל הספי' העליונות לאור מקיף של הספי' התחתונה בחלל שבין מקיף למקיף, דוגמת כל גילוי שבין א"ס המקיף בתוך חלל הצמצום. כל הקליפות והחיצונים נעשו ע"י הגבורות, וכן כל קיומם וחיותם הוא מהגבורות ע"י שיונקים משם, אלא שבעת הזכות הם מתרחקים ויניקתם מתמעטת, ובעת החובה רח"ל הם מתקרבים. והנה קודם החטא דעץ הדעת, אז היו הקליפות בלי תיקון כלל, וכמו כן היה הפסק גדול בין העולמות לקליפות. ואז היו כל השמות אלהים אשר מרום גבוהים עד סוף העשיה כנז', זכים ובהירים מאד, והיו מאירים בגילוי דאור א"ס המתייחד בהם, והוא היחוד דהויה אלהים. אמנם אחר החטא, כאשר ירדו העולמות ונטבעו בתוך הקליפות, ונפרד עולם הבריאה מעולם האצילות, מאז והלאה נפגם השם אלהים וירד ונשתתף במלאכים ובבני אדם, ואפי' בס"א הוא משתתף ונקרא אלהים אחרים, ולכן מאז נסתלק מאז אור היחוד דהויה אלהים, כי נתעלם אור א"ס גם בשמות אלהים אשר למעלה. ולכן ענין גדול מאוד הוא לקבוע בלבם תמיד כי רק הויה הוא אלהים, וכל הכחות החיצונים הם כאין נגדו, שכן הכל הוא ברצונו והשגחתו ית"ש תמיד. וכאשר קובע האדם את מחשבתו בזה תמיד, עושה בזה תיקון גדול ע"י אמונת ישראל, שנותנים את נפשם על מלכותו ויחודו ית"ש, ועי"ז מקיימים את היחוד הזה עכ"פ. והנה עתה תלוי קיום העולם אשר ע"י היחוד הזה רק באמונת ישראל, והוא רק מאחר החטא והלאה, שאין אור שכינתו שורה בעולם כי אם בהעלם. אמנם קודם החטא, אז היה גם העולם הזה כולו טוב, היה אור קדושתו ית"ש ממלא כל עלמין בהתגלות ממש, ולכן היה נקרא אז בשם מלא ושמא שלים. (תמצית דברי דע"ה דרוש ד ענף ט סימן ג).

קפ ע"א

א) הנה ענין הנקודין עיין בפ' תרומה ושם מ"כ בקיצור דע כי שם ע"ב גימ' חסד כי הוא נהירו דחכמתא לכן הוא דכורא אלא שהוא מתפשט להנהיג התחתונים עד המל' ושם מ"ב למעלה בבינה אבל הוא בגבורה בחי' הגבורות והנה אות יוד בחכמה ויש לה ג' קוצין נגד ז"א שהי' תחלה ג' כלילין בג' כי עיקרו ג' קוים ימין ושמאל ואמצע וכל קוץ נתחלק לג' אחרי' ונעשו ט' קוצין שהם ט"ס דז"א כי הכתר שלו הוא סוד

הת"ת דבינ' כמבואר אצלינו בכ"מ ולכן נקרא אח דאחד והוא נקודה ראשונה ונתפשטה עד ט' קוצין. כי כל הקו (נ"א: הקוץ) נתחלק לג' (דף קס"ב ע"א) אחרים ונעשו ט' קוצין שהם ט"ס דז"א כי הימין נחלק לחח"נ וכן ב' קווים האחרים והרי נמצא כי שרשם א' שהוא חכמה דז"א ויצאו ממנו ח' אחרות ואתעבידו לה סמכין ונתחברה עם החכמה ונעשו ט' אכן הם לבדם הם ח' ואותן ח' אתעבידו סמכין לראש שהי' בחי' חכמה עצמה ואלו הם בחי' ז"א בהיותו תוך אבא ואז הוא ברזא דט' נקודין דאורייתא שהם קמ"ץ פת"ח וכו' שהם ט' היות מנוקדי' מט' נקודות כנזכר בתקונים והם נשמת ז"א כי נקודת חכמה שהיא נשמה ושורש ז"א והוא שם ע"ב ואלו הם טפת י' דאבא דאטיל באמא ונעשית הויה א' דס"ג שבו ג' יודין וכל י' ג' קוצין הרי ט' סמכין. והוא סוד שם י"ב ג' היות ה' מלך ה' ימלך כנז' בתיקונים כ"י ואלו הג' שמות הם ג' קווים דז"א ובהכנסם שם באמא נעשים שם בסוד שם ס"ג כנז' אך שרשם מחכמ' שהוא שם ע"ב כנז' בתקוני' ובבינה נתעלמת היוד שבתוך הו' לפי שהוא מעלמא דנוקבא כמבואר. ואז ניתנית לבינה ונחלקת לשנים כי היא סוד ק' ונחלקת למ' ס' מ' ד' ראשונות בינה ס' ו' אחרונות תבונה שהם ס"מ דאפרסמון הנז'

בפ' תרומה ושם בבינה ראשונה יש שם ס"ג ונחלק לד' סטרי עלמא כזה ^{ה"ה} ד' אותיות במילוא' וכיון שנחלקים לד' תיבין בהכרח שכל"א מהם כלול מהג' קווים בסוד י"ב שבטים וארבע דגלים וכן הם ג"כ תריסר נקודין בד' רוחות העולם והם ח"וב ודעת הנחלק לב' ח"וג הם ד' וכ"א נחלק לג' קווים הרי י"ב בד' דגלים וזהו שורש י"ב גבולי אלכסון וזכור זה ואל תשכח. וא"כ מוכרח הוא שכח אלו ה"ב ששרשם חב"ד דז"א יתפשטו ויאירו בגופא דז"א שהרי הוא ר"ק ואז בכל קצה מהו"ק נכללין ה"ב הנזכר והם ר"פ י"ב הם ע"ב אתון ולפי ששרשם הם ג' קווים לכן כל אות צריכה להכלל מג' קווים שהם חסד דין ורחמים לכן נעשו ע"ב שמות כל שם מג' אתון שהם ע"ב שמות של ויסע ויבא ויט ע"כ מהור"ר חיים וויטאל זלה"ה. שם מהרב זלה"ה ענין הנקודים הנזכר שם בקיצור מופלג והמעייין יבין השאר מעצמו. דע כי זה מדבר בסוד שם ב"ן שבמל' דאצי' עצמותם ופנימיותה וכל הסמכין הנזכר כאן הוא כנזכר אצלינו בשער השמות וכל אות נחלק לי' סמכין והם עתידין להתלבש בב"ע תוך כל המלכיו' של ב"ע וע"ש. והנה שם ב"ן זה יש בו שמונה נקודות ואחת עליהם שהוא ב"ן הכולל ט' נקודות ואח"כ מתחלק ל"ב ואח"כ לע"ב באופן שנבאר אח"כ בע"ה וז"ש כמה דסופא דמחשבה נקודה בתראה היינו הנוקבא (זהר הרקיע).

(ב ז"ל (א ע"ב): אתחפייא תחותיה חד אגוזא דחפייא טמירא בטמירו ואיהו רתיכא דקיימא תחות ההוא רזא טמירא וההוא את קיימא בגניזו נקודה חדא תחותיה ההוא אגוזא קיימא בשית סמכין וסמכין לה בשית סטרין אינון שית סטרין גניזין בגו ההוא אגוזא.

מגו סטרא (נ"א סטרא) דאת דא נפקא רתיכא חד קדישא ואיהו רתיכא גניז ולא אתגלייא בר כד נהיר נהירו דההיא אגוזא טמירא כדין אתגלי ההוא רתיכא וההוא רתיכא טמיר וגליא. ואיהי נפקא מגו נציצו דבוצינא כד מדיד משחתא תחות קשרא קדמאה וההוא (נ"א והוא חד) נציצו כד משחתא קיימא נהיר דא וסלקא ונחתא ואסתמיק תחות את יוד ואיהי נקודה חדא ולבתר אתפשט ההוא נציצו ואפיק תלת ניצוצין אחרנין ואסתמיק תחות קוצא תתאה די"ד.

לבתר נפקא מגו קשרא תניינא נציצו אחרא דנהיר וסלקא ונחתא ואסתמיק תחות את יו"ד בסטרא אחראי (לבתר) ואתפשט ההוא נציצו ואפיק תלת ניצוצין אחרנין ואסתמיק בסטרא דא תחות את יו"ד לבתר נפקא מגו קשרא תליתאה נציצו אחרא (נ"א בסטרא אחרא) ומגו דא אתקשר רזא דחו"ל במשחתא דבוצינא.

אשתכחו לאת יו"ד נקודה עילאה תשעה סמכין על מה דאסתמיק על וכלהו רתיכא לגבי את דא כדין אתנהיר ואסתמיק על תשע סמכין אלין וכדין נהרין מגויה תמניא אחרנין וכלהו קיימין ברזא דאת יו"ד נקודה עילאה טמירא.

אלין תשע סמכין דלתתא סלקין בשמא ולא סלקין בגין דאינון תשע דאיקרין אין סוף קיימין ולא קיימין ולא אתיידעו ואיקרון ולא איקרין ולא ידעו כלל ואלין סלקין בשמא ולא סלקין.

ורזא דא וקראתי בשם ה' לפני"ך וחנותי את אשר אחון ורחמתי את אשר ארחם (שמות ל"ג יט) לית אמן דיקום בהון ובשמהן דילהון ולא אתגליין למיקם בארחייהו וע"ד לא קאים משה עלייהו בגין דהוון מקדמת דרגא דיליה (דעליה) דההוא נציצו קדמאה כתיב לפניך וכן כולהו קיימין אקדימו לדרגא דיליה וככל (נ"א ועל) דא לא קאים באורחוי דקב"ה בגין דכלהו סלקין גו מחשבה ומתמן מתפשטין אורחוי לכמה סטרין ברעותיה דקב"ה ולא אתיידעו כלל.

תרגום: מתכסית תחת אגוז אחד שמכסה הטמונה בטמונה, והיא המרכבה שעומדת תחת אותו סוד טמיר. ואותה האות עומדת בגניזה, נקודה אחת תחתיה. אותו האגוז עומד עם ששה עמודים ותומכים אותו בששה צדדים, אותם ששת הצדדים גנוזים בתוך אותו האגוז.

מתוך הצד (הסתר) של האות הזו יוצאת מרכבה אחת קדושה, והמרכבה הזו גנוזה ואינה מתגלה, פרט לכאשר מאיר האור של אותו אגוז טמיר, אז מתגלה אותה המרכבה ואותה מרכבה טמירה וגלויה.

והיא יוצאת מתוך ההתנוצצות של המאור כשמודדת המדה תחת הקשר הראשון. ואותו (והוא אחד) ניצוץ כשמודת קיימת, זה מאיר ועולה ויורדת, ונסמכת תחת האות יו"ד, והיא נקודה אחת. ואחר כך מתפשט אותו הניצוץ, ומוציאה שלשה ניצוצות אחרים, ונסמכים תחת הקוץ התחתון של היו"ד.

אחר כך יוצא מתוך הקשר השני ניצוץ אחר שמאיר ועולה ויורד ונסמך תחת האות יו"ד בצד אחר אחר כך מתפשט אותו הניצוץ ומוציא שלשה ניצוצות אחרים ונסמכים בצד הזה תחת האות יו"ד אחר יוצא מתוך הקשר השלישי ניצוץ אחר (בצד אחר) ומתוך זה נקשר הסוד של חו"ל במדת המאור

נמצאו לאות יו"ד הנקדה העליונה תשעה עמודים על מה שנסמכת וכלם מרכבה אל האות הזו אז מאירה ונסמכת על תשעת העמודים הללו ואז מאירים מתוכה שמונה אחרים וכלם עומדים בסוד האות יו"ד הנקדה העליונה הטמירה

תשעת העמודים הללו שלמטה עולים בשם ולא עולים משום שאותם תשעה שנקראים אין סוף עומדים ולא עומדים ולא נודעו ונקראים ולא נקראים ללא ידיעה כלל ואלו עולים בשם ולא עולים

וזהו הסוד (שמות לג יט) וקראתי בשם ה' לפניך וחסתי את אשר אחן ורחמתי את אשר ארחם אין מי שיעמד בהם ובשמות שלהם ולא התגלו לעמד בדרכם ולכן לא עמד משה עליהם משום שהיו מקדם הדרגה שלו שאותו ניצוץ ראשון כתוב לפניך וכן כלם עומדים הקדימו לדרגה שלו ועל זה לא עומד בדרכי הקדוש ברוך הוא משום שכלם עולים תוך המחשבה ומשם מתפשטים דרכיו לכמה צדדים ברצונו של הקדוש ברוך הוא ולא נודעו כלל.

קפד ע"ב

(א) והנה כאשר נעריך כל אורך גופא דז"א, יהיה (כל) נקודת מחציתו פי הטבור אשר כנגדו ג"ע הארץ, שהיא נקודה טמירה אמצעיתא דכל סטריין, בין בבחי' ישוב בין בבחי' חציו העליון שאין בו ישוב כנ"ל, ושם באמצעיתו יש ההוא עמודא דנעיץ באמצעיתא כנז' בזוהר (ח"ב קל ע"ב). וכאשר נחלק הישוב לבדו, שהוא מחציו דז"א ולמטה עד סיום הרגלים, יהיה הנקודה האמצעית בפי היסוד דז"א, אשר נקודה זו נקרא ירושלים, שהיא באמצע הישוב כנודע (תנחומא קדושים י'), והיא נקודה דאתגלייא. ואמנם מצד האחור דז"א מחציו ולמעלה, אין בו דבר כלל, ומחציו ולמטה יש בו נקודה ג' באחור אשר משם יוצא פסולת ושמרי המאכל, ומכאן יוצא הארה אל החצונים. וז"ס שהקליפה וע"ז נקרא צואה בלי מקום (ישעיה כח ח), וכמ"ש (שם ל כב) צא תאמר לו, כי משם הם נזונים, ומצד הפנים אי אפשר לחיצונים להתאחז, לכן הושם הצינור זה באחוריים, כי שם הם נאחזים וניזונים. וז"ס שיש ע"ז הנקרא פעור, אשר עבודתה בכך לפעור עצמו ולהוציא הזוהמא אליה, כי זהו מזונה ממש, ואין שפע נמשך לה כי אם עד"ז. והנה יסוד דאבא הוא מן החזה דז"א ולמטה, והוא ממש מכוון מבפנים נגד נקב וצינור האחור הנקרא פעור. וזשארז"ל (פדר"א מד) ע"פ (דברים ג כט) ויקבור אותו בגי מול בית פעור, כי כל זמן שפעור עולה ומקטר רואה את משה קבור שם, שהוא יסוד אבא, ונטמן שם, ונרתע ושב לאחוריו ואינו מקטר על ישראל, והדבר מבואר. ובענין פרעה מלך מצרים בארנו ענין זה של פעור, איך הוא קשור עם העורף שהוא פרעה, וע"ש היטב, ושם נתבאר.

והנה נקודה זו נקרא נקודה דאמצעיתא דחורבא דעלמא, שהוא מקום אחיזת הקליפות המחריבין את העולם, ולהיות שהם בחי' חורבן ושמוון, לכן לא הושמה נקודה אחרת שנית (פי' בחציו העליון דז"א באחוריו) [בחציו העליון באחוריו], ואינו דומה לצד פנים שיש בו ב' נקודות כנ"ל. וטעם הדבר לפי שבאחור הוא מקום סטרא דחורבא, לכן נגד חצי התחתון, שהוא ישוב עולם הזה התחתון, יש כנגדו אחיזה אל החצונים שהם בחי' נקודת האחור כנ"ל, שהוא הנקרא נקודה דחורבא, אבל בחציו העליון, שהיא בחי' ג"ע הארץ, הנקרא אימא עלאה סתימאה, אין שם כנגדו אחיזה אל החצונים מצד האחור, כי אין החצונים נאחזין באמא כנודע, לכן אין באחור רק נקודה א' לבד בחצי התחתון, אבל מצד הפנים הם ב' נקודות. והנה ז"ש לשון המאמר, בתרין נקודין אתפרשת מלכו דשמיא (כו') סטרא דקדושה כו', פירש (ב') [כי] נקודין אלו שניהן הם בצד הפנים של ז"א הקדוש, אשר אין שם רק סטרא דקדושה לבד, פירוש שאין אחיזה אל החצונים בהם רק בנקודת האחור לבד. וקרא לבחי' צד הפנים סטרא דקדושה לסבה הנ"ל, וביאר ענינם ואמר, כי הנקודה א' תתאה הלא היא ירושלים כי היא למטה [ב]ארץ השפלה, לכן איננה נקרא סתימאה, כי הרי היא גלויה לעין כל בריה.

וז"ס (תהלים נ ב) מציון מכלל יופי אלהים הופיע, (ירצה כי מציון הוא יסוד דז"א אשר היסוד הזה נקרא מכלל יופי), בסוד (בראשית לט ו) ויהי יוסף יפה תואר, ובסוד (ויקרא יט לב) (והדרת פני) [הדרת פנים] זקן, כנודע. הנה מבחי' ציון הנזכר אלקים, שהיא מלכות הנקראת רחל, הופיע וקבלה הארתה משם ע"י ציון שהוא היסוד דז"א כמבואר אצלינו ענין הארה זו, והוא ענין הה"ג שבז"א שירדין עד היסוד, ומשם ניתנים אל הנוקבא (העומדת באחור) [דרך אחור] בדעת שלה. ולא עוד, אלא שאפי' הב' חסדים המגולין הניתנין ג"כ לרחל אינן ניתנין אליה עד שירדו תחלה ביסוד דז"א, ואח"כ עולין משם בסוד אור חוזר, ואז ניתנין אל רחל כנודע. נמצא, כי כל הארות רחל הנקראת אלקים הוא מציון מכלל יופי, שהוא יסוד דז"א. וכבר נודע כי הוי"ה אלקים הוא חיבור ז"א ורחל, לכן ירושלים שהיא בחי' רחל היא כנגד פי היסוד של ז"א הנקרא נקודה תתאה.

אמנם נקודה העליונה הנה היא נקוד' עלאה סתימאה, והיא נקודת טבור שהוא סתום, וזהו נקודה עלאה למעלה ממקום נקודה תתאה שביסוד כנ"ל שהיא תתאה ופתוחה. אבל נקודת הטבור עליונה וסתומה והיא בחי' ג"ע הארץ, בחי' אמא (עלאה) הסתום מעין כל בריה, בסוד (ישעיה סד ג) עין לא ראתה וגו', גם היא עלאה בסוד (תהלים כד ג) מי יעלה בהר ה'. והנה נקודה עליונה היא אמצעית לכל ג' נקודות, כאשר אנו משערין כל אורך העולם ישוב וחורבה, שהוא כל בחי' ז"א. נמצא שנקודת הטבור מחצית הגוף ממש כנ"ל, אבל נקודה תתאה היא מחצית בחי' ישוב שהיא רחל כנ"ל. והנה כנגד נקודה זו תתאה אשר בצד פנים, יש מכוונת נגדה ממש בצד האחור נקודה אחרת השלישית, ונקרא נקודה דחורבא כי שם נאחזין החצונים כנ"ל.

ונחזור לענין יהושע וכלב, כי אלו לבדם נמלטו ונתקיימו ונכנסו לארץ, לפי שאינם מבחי' מרגלים כנ"ל, רק הם [מ]בחי' ב' הבלים ואורות הנ"ל, שהם (מ)פי הטבור ופי היסוד, ומשם יוצאין יהושע וכלב, ובזה תבין

איך הם מכלל דור המדבר ועם כ"ז נתקיימו ונכנסו לארץ. והענין הוא, כי להיות האורות אלו יוצאין מצד הפנים של ז"א, מקום שדור המדבר עומד שם, לכן הם מתערבין עם דור המדבר ונכללין עמהם. ועוד טעם אחר, והוא כי דור המדבר יוצאין (מחציו) [בחציו] ת"ת תחתון של ז"א, שהוא מהחזה ולמטה, וגם ב' האורות הנ"ל הם יוצאין למטה מן החזה ולכן מתערבין יחד, אבל להיות כי האורות אלו הם יוצאין מן גופא דז"א (בעצמו), וסבת האורות האלו הם מחמת ריבוי אורות של אמא המתפשטין תוך גופא דז"א, לכן הם בוקעין גוף ז"א, וכיון שמוצא פתח פתוח שהם פי הטבור ופי היסוד דז"א, יוצאין דרך שם לחוץ. נמצא, כי האורות האלו עיקרם מן אורות דאמא, ולכן אין להם שייכות לדור המדבר שהם אורות דאבא, לכן נכנסין אלו לא"י שהיא רחל שהיא מצד אורות אמא. ובפרט כי אלו הב' הם אורות גדולים מאד, כי יהושע וכלב לבדם לקחו כל הב' אורות אלו, לכן היה בהם כח לכנוס לא"י. וז"ש (במדבר יד לח) ויהושע בן נון וכלב בן יפונה חיו מן האנשים ההולכים לתור את הארץ, פירוש כי גם הם הלכו בחבורת אנשים מרגלים ההם אע"פ שאינם מכללים, לכן נתקיימו וחיו ולא מתו. ושכחתי מה ששמעתי ממורי זלה"ה בזה איזה מהם (ביסוד ואיזה מהם בטבור), [הוא] יהושע או כלב, ואני מסופק אם שמעתי כי כלב גימטריא ב"ן שהוא הו"ה במילוי הה"ן היוצאת מן יסוד ז"א אל הנוקבא רחל, אבל יהושע הוא יותר עליון ממנו והוא מהטבור. אבל היותר נלע"ד שהוא בהיפך כי יהושע הוא הבל היוצא מיסוד דאתגלייא הבל רב וגדול, וכלב הוא הארת הטבור שהוא הארה מועטת לפי שפתחה סתום כנ"ל, לכן היה יהושע מלך על ישראל משא"כ כלב. וגם כי הרי יהושע מיוסף אתי, והוא יסוד, א"כ הבל היסוד הוא יהושע.

(ב) אמר הקב"ה להקריב אז שער עזים אחד לחטאת לה', כי השעיר הנה הוא מסטרא דס"מ וחולקא דיליה, ובסוד (בראשית כז יא) הן עשו אחי איש שעיר וכמ"ש בפ' תצוה (קפה ע"א) ופקודי (רסט ע"א), ולכן כאשר מקריבין אותו לה' הנה נעשה בזה ב' פעולות שהם הפכים זה מזה וכנ"ל סי' ז': אחד, הוא כי ע"י שמקריבין לה' את השעיר שהוא מסטרא דיליה, הרי מוציאין בזה את בלעו מפיו, ולא עוד אלא שנעשה בו דין ע"י שמקריבין את האימורין ע"ג המזבח, וע"ד שאמרו בפ' פקודי (רלז ע"א) דהא כד אתעביד דינא בסטרא דא אתכפיין כל אינון דשלטין מסטרא כו' ע"ש, וכן בפ' צו (כז ע"ב) שכל קרבן שהוא מסטרא דיליה כשהוא נקרב על המזבח הנה אשא דמדבחה מבערא רוח מסאבא וזינין בישין מעלמא, והרי מתרחק ע"ז הס"מ מהשכינה הקדושה, ונדחה והולך לו. פעולה השנית הוא הפכו ממש, והיינו כי מאחר שע"י הקרבן שעיר הוא נדחה מגשת אל הקודש, הרי יזעק חמס ושוד על שברו, ויתחזק בכל תוקף ועוז להלשין ולקטרג בכל האפשרי. ולזאת הנה משחד אותו הקב"ה וממשיך אליו במקום שנדחה ונתרחק שפע יניקה ג"כ מאותו הקרבן שעיר, ויש לו מהקרבן שעיר חלק והנאה יותר גדול משאר כל הקרבנות שאמרנו לעיל סי' ז', כי ע"י שהשעיר הרי הוא מסטרא דיליה כנ"ל, ולכן כאשר נקרב הוא לה' ומתעורר על ידו התפשטות אור וברכה בכל העולמות כולם כנ"ל סי' ז', הרי נמצא כי יש לו שייכות גדול באותו האור והשפע, כי הרי השעיר שהוא סטרא דיליה הוא עתה הגורם את כל זה, ולכן הוא נוטל חלק בראש מאותו האור והשפע הנמשך ע"י הקרבן שעיר, והוא ע"י שהוא מסטרא דיליה כנז', והרי יש לו בזה שייכות גדול (דע"ה ח"ב קנז ע"א).

קצה ע"ב

א'. אמנם יען מצאנו בדברי חז"ל בענין הזה שתי בחי' אם בחינת נחש שבא על חוה הנקבה ואם בחי' שפחה כי תירש גבירתה ומזדווגת עם צדיק עליון כנז' בפ' בשלח בד"ס סוף ע"ב בפ' ויאמר אם שמע תשמע כו' וזה ביאורם כי כאשר ישראל חוטא' ועולה הפגם עד ז"א כפי ערך החטא שהוא ואז נכללים הקלי' עד בחי' שם אלהים קדושים שמחוץ לז"א ויש יכולת לזכר של הקלי' להדבק ולכלול עצמו עם שם אלהים קדושים המקיף ביסוד דז"א וכאשר מזדווג עם נוקביה אז נחשב כי הנחש בא על חוה וטעמה טעם מר ממות וכאשר החטא אינו כל כך חמור ואינו פוגם רק בנוקבא דז"א אז הנקבה של הקליפה לבדה יש בה כח להכלל ולהאחז בשם אלהים קדושים אשר בנקו' ציון שהוא יסוד הנקבה ואז נאמר ושפחה כי תירש גברתה כי היסוד הזכר משפיע לחוץ ויונקת משם השפחה הטמאה וזכור שתי בחינות אלו אבל כבר הודעתין כי ח"ו אין הכינה לומר שהקליפה עצמה עולה עד שם לא בז"א ולא בנוקביה ח"ו רק שבערך שנכללין הקליפות ההם באותו אלהים קדושים אשר עומד מחוץ לספירות מסוף העשיה עד רום האצילות לכן אנו אומרים כי ח"ו נחשב זה כאלו ח"ו בא נחש על חוה או כאלו שפחה תירש גבירתה וזהו סוד מ"ש בפ' ויקהל דקצ"ה ע"ב ענין נחש דפתי לאחת' ועאל בין קלא לקלא כו' והם יסוד שבה ומפסיקין ועומדין בין זה לזה ולוקחים השפע ע"ד הנז' (שער מאמרי רשב"י).

ב'. אמנם הנה הענין דשתי דמעות הם נזכר בזוה"ק בכ"מ, בהקדמת זוהר בראשית (דף ד רע"ב) ובפ' שמות (יח ע"א ודף יט סע"א ורע"ב) ופ' ויקהל (קצה ע"ב וקצו ע"א). וראיתי בספר אור החמה פ' שמות הנז' הובא שם דברי הרח"ו ז"ל, וכן דברי הרמ"ק ז"ל, ופירשו שניהם כי מ"ש שהקב"ה מוריד שתי דמעות לים הגדול, הוא ע"ד שכתוב (שיה"ש ו יא) אל גינת אגוז ירדתי. ואמרו בזוה"ק (שמות טו ע"ב) כי מה דאמר ירדתי, הוא ע"ד שאומרים ירד פלוני למרכבה, וכן הוא הכוונה כאן, כי האי ירידה עלייה הוא, שעולין הב' דינין להמ"ס, ושם הם נמתקין, כי מיתוק הדינין הוא לעולם ע"י עלייתן בשרשם כנודע. וזהו שאמרו שהקב"ה מוריד שתי דמעות לים הגדול, ור"ל שעולין להמ"ס שהיא הימא רבא, ושם הם נמתקין. וכן פי' הרמ"ק עוד בפ' ויקהל (קצו ע"א), אמנם בהגהות מהרח"ו ז"ל על גליון הזוהר שם (קצה ע"ב) פי' בדרך אחר ע"ש. ונראין דברי הרח"ו והרמ"ק ז"ל אשר בספר אור החמה, ובפרט המ"ס ששם הוא עומק מחשבתו ית"ש, והיא נקרא בספר יצירה (פרק א מ"ה) עומק אחרית, שהיא סוף הכל, שבה ישובו כולם, וכמ"ש בספד"צ (פרק א ד ע"ב) ביה סליקו וביה סלקון כו'. הנה נופל שם היטיב לשון ירידה, כי כל עניינה הוא ע"ש העתיד, על תכלית העתיד בסוף הזמן האחרון, ולכן אמרו לשון ירידה הגם שאותו ירידה עלייה היא. אמנם

ענין העלייה הוא בענינינו, ר"ל שנכללין בשרשם אשר בהמ"ס, ועי"ז הם מתבסמין ונמתקין (דע"ה ח"ב צג ע"ב).

רטז ע"ב

נודע כי אבא ואימא כל אחד כלול מן עשר ספירות בפרצוף אחד שלם אבל ז"א אין בו רק שש קצוות בלבד אמנם בזמן הגדלת המוחין אז ניתוספה לו י' בראשית ו' זעירא שלו ואז נשלם לעשר ספירות גמורות והנה זהו סוד שם ההויה כי אבא שיש לו פרצוף גמור ב"ס רמוז ביו"ד של ההויה"ה אבל ז"א שאין בו רק שש קצוות נרמז באות ו' של ההויה לפי שאין בשורשו רק ו' קצוות ובזמן המוחין ניתוספה י' בראשית ו' זו כנז' שהם סוד המוחין ואז נשלם ל"ס ולכן אותם ג' ראשונות אינם בו בקביעות כי על ידי תפלותינו הם באים. ואח"כ חוזרים ומסתלקין ולא נשאר בו בקביעות רק השש קצוות בלבד כנודע אצלנו וכיון שהשלשה ראשונות אינן קבועות תמיד בו אינו נקרא רק בשם וא"ו בלבד ואמנם לעתיד לבא שאז אין היצר הרע ואין רמאות ועבירות בעולם יהיה הז"א קבוע תמיד אף בשלשה ראשונות ויהיה תמיד שלם בפרצוף של עשר ספירות גמורות ויהיה שקול בערך אבא ויהיה נקרא באות יוד כמו אבא ואז במקום מה שהוא עתה שם יהו"ה יהיה אז שם יהו"ה באופן כי זווג עליון דאבא ואימא יקרא י"ה וזווג תחתון דז"א ונוקביה גם הוא נקרא י"ה ולא ו"ה ובהתחבר יחד שני הזיווגים יקראו בשם יהיה וזמ"ש גם תשלום הפסוק ה' אחד ושמו אחד רוצה לומר כי עתה בהיות שהז"א לפעמים הוא ח"ו פגום וחסר ואין בו רק שש קצוות איננו יכול להזדווג עם נוקביה ולהתיחד תמיד עמה ביחוד אבל לעתיד שיהיה ז"א גם הוא שוה אל ערך אבא שלם ב"ס לכן יהיה ה' שהוא הז"א אחד וגם נוקביה תהיה אחד ויתייחדו יחד שניהם ביחוד אחד תמידי ע"ד אבא ואימא שתמ"ל הם ביחוד אחד דלא פסיק זווגיהו לעלמין (שער מאמרי רשב"י). עי' בפ"י האריז"ל במאמרי רשב"י כי לעתיד יתעלו האותיות ו"ה ל"ה ויהא כל השם ברזא דיהיה ע"ש. אמנם אין כוונתו שיתבטל הו' ויעשה לי' אלא כוונתו הוא שיושלם הו' להיות במוחין שלימים תמיד כמו הג"ר וז"ש ברזא דיהיה, ור"ל שיהא גם לו' מוחין תמידין דהג"ר לעולם, אבל התפשטות הו' א"א שיתבטל ח"ו כי הי' שהוא אבא אין לו התפשטות שהוא רק עד החזה וכן הו' עלאה היא רק עד הטבור, משא"כ הו' הוא מתפשט עד למטה כולו ועיקר התחלתו עתה הוא רק מהטבור אבל לעתיד יתעלה התחלתו ג"כ עד ראש אבא, משא"כ או"א אין להם התפשטות אלא ע"י שמתלבשין בזו"ן והרי יתעלו הו' להיות ברזא ד' אבל לא יתבטל התפשטותו למטה, ויהיה הו' בבחי' הבריה התיכון המבריה מן הקצה אל הקצה, וראיה גמורה לזה כי הרי אמר האריז"ל שלעתיד יתבטלו המ"ה וב"ן ויתעלה להע"ב וס"ג ואם נאמר שיעשה הו' לי' הלא אי אפשר למצוא כלל החשבון דע"ב וס"ג אמנם מה שישתנה לעתיד הוא הווי"ן שבצורת ההי"ן כי עתה הם ווי"ן קטועין בלי ראש וכמ"ש בזווגים פ"ד ולעתיד יושלמו לווי"ן עם ראש (לש"ו). עי' דע"ה ח"ב עה ע"ד. אין א"ס ית"ש מתגלה ומראה יחודו בהאותיות וה' דהשם כשהם בפנ"ע בלתי האותיות יה' כדי שלא ינקו החיצונים מהארעם ח"ו, ואינו מתגלה יחודו בהם אלא רק כשהם עם האותיות יה' דוקא, כי יה', שהם חו"ב, הנה הם לא היו במיתת המלכים כלל, ולא יצא מהם סיגים, הנה מתפחדים החיצונים מאד ובורחים מהם, כי זוחלים ורועדים מרשפי אש שלהבת יה' השורף ומכלה את כל החיצונים, ולכן כל זמן שיש עדיין מציאות הס"א בעולם, אינו מתגלה א"ס ית"ש את יחודו בהאותיות וה', אלא רק כשהם בצירוף יה' דוקא. וזהו מה שאותיות יה' לבד יש בהם לבד ג"כ קדושת השם, משא"כ בהאותיות וה' לבד, והטעם והסיבה הוא כנז'. וזהו הענין דאין שמו שלם עתה, משא"כ לעת"ל כשימחה שמו של עמלק ימ"ש, ויכלה כל הס"א לגמרי, אז יתגלה ויתראה היחוד דא"ס ית"ש ב"ה כמו ביה, והוא רזא דיהיה שאמרו בזוה"ק (ויקהל רטז ע"ב), ויושלם אז שמו ית"ש לגמרי ובשלימות (דע"ה ח"ב קיז ע"א), עי' דע"ה ח"ב קס ע"ג, ויושלם ג"כ הו' שבה' שניה ע"י שתעלה אז באימה (כללים ח"א פג ע"ב), עי' ע"ח שער התיקון פרק ג' (כללים ח"ב עז ע"ב), עי' כללים ח"ב קטז ע"ד, יתעלו ויוכללו המ"ה וב"ן ג"כ דהע"ב וס"ג כי הנה יתפשטו האו"א עצמן ג"כ עד למטה ויוכללו הזו"ן באו"א ולא יהיו עוד או"א קצרי קומה כלל והוא עומק ענין רזא דיהיה"ה שאמרו בזוה"ק ויקהל רט"ז ב' כי יתפשטו או"א עצמן ג"כ למטה וכן יתעלו הזו"ן ג"כ למעלה ויהיו או"א זו"ן שניהם שוים ויוכללו זב"ז והוא רזא דיהיה"ה כי יהיו הזו"ן ג"כ בסוד י"ה (כללים ח"ב קלא ע"ב), כאשר תתבטל הפרסא הנה תתגלה בה אור מקורה ותעשה היא אז לראש פינה ויהיה אורה גדולה מן השמש וכן יתגדל ז"א בהמוחין דגדלות שני כי יוכלל בהאבא עצמו ויתעלה אז בסוד יהיה"ה שאמרו בזוה"ק ויקהל רט"ז ב' כנ"ל סע"ד וכן יתעלה אז גם האצילות כולו לעלות בכל החג"ת דא"ק ולהכלל בהעקודים ובהא"ק עצמו וכ"ז הנה הוא שליטת הע"ב וס"ג דלעתיד שיאירו ויתגלו הן הע"ב וס"ג הכלליים שבא"ק והן הע"ב וס"ג שבהא"א דהאצילות ויאיר אז רק הארת הג"ר בכל מקום ר"ל גם ובכל הז"ת כי יוכלל הז"ת בהג"ר ויאיר אז רק אור הג"ר לבד (כללים ח"ב קלב ע"א), אות ו' הוא בהוה, שהוא מזמן הבריאה והלאה בכל משך ימי העולם, כי הו' הוא מורה על הגילוי, וגילוי ית"ש הוא רק מזמן הבריאה והלאה, כי מאז נתגלה לזולתו. ובהוה ה' נעלם, משום שהגילוי דאות י' הוא יהיה רק לעתיד (ביאורים ח"א דף ב ע"ג).

רנד ע"ב

עי' דע"ה ח"ב פח ע"ד וזה תמצית לשונו: ישנם ד' יסודות עליונים הרי הם חגת"מ דאצילות, וכנגדם ד' החיות שבמרכבה, הרי הם אריה, שור, נשר ואדם, וכנגדם ד' המלאכים הרי הם מיכאל, גבריאל, אוריאל ורפאל. וד' בחי' אלו מקבילים לפשט רמז דרש סוד. ד' בחי' אלו מקבילים לד' שנכנסו לפרדס, ומכח תכונתם קרה לכל א' המעשה המתאים למציאותו. ר' עקיבא היה מיסוד המים, שהוא חסד שבימין (דרום), אלישע היה מיסוד האש, שהוא גבורה שבשמאל

(צפון), בן זומא היה ביסוד הרוח, שהוא ת"ת שבמזרח, בן עזאי היה ביסוד העפר, שהוא מלכות שבמערב. השכלת כל א' מהם היתה לפי תכונת יסודו, וזה היה הגורם לכל מה שקרה להם.

והענין בזה הוא כי הנה בכל הד' יסודות יש פסולת, אשר מהם יוצאים ד' היסודין דסט"א, והם כנגד התוהו, ובוהו, וחושך ורוח הנאמרים במעשה בראשית. ומהם יוצאים הד' קליפין הנאמרים ביחזקאל, דהיינו רוח סערה, ענן גדול, אש מתלקחת ונוגה, הרי הם שורש מציאות הרע וכללות הקליפין, ועי"ז נכשלו הג' שנכנסו לפרדס מלבד ר' עקיבא.

אלישע היה מיסוד האש, סטרא דגבורות, שורש הרע, ומשם הוא יניקתם, ולכן מתחילה היה הוא בסכנה יותר מכולם. ויסוד האש הוא כנגד חלק הרמז שבפרד"ס, והמה אגדות הש"ס המכוסים ונסתרים, ובהם גנוזים הסודות. כל מי שהוא משורש הגבורות היותר גדולים, כל ענייניו הם גבוהים, הן בתיקונו והן בקלקולו, וכשהוא זוכה הוא מזכה ומעלה את כל העולם עמו. וכשהוא מקלקל, הוא גורם רעה ומהרס לכל העולם כולו. ובאשר שאלישע היה משורש הגבורות הללו, אשר משם הוא תוקפיה דס"מ וחיילותיו, והכניס את עצמו ללחום עמו ולכבוש אותו בביתו בלי זהירות יתירה כראוי, התגבר עליו הסט"א ושלט בו רחמ"ל, אך עכ"פ הוא שיסודו הוא שגרם.

אמנם ר' עקיבא, שהיה מיסוד המים שהוא בימין והוא בחי' אהבה (ולכן יצאה נשמתו בק"ש שהוא בהיכל האהבה) ושם הוא חלק הסוד מד' חלקי פרד"ס, וחלק הסוד הוא האצילות שבכל עולם, והוא האלהות שבכל עולם, ואין שם אחיזה לס"א ח"ו, ולכן נכנס בשלום ויצא בשלום.

בן עזאי שורשו ביסוד העפר, הכלול מימין ומשמאל, חסד ודין, אם כי הוא נמשך יותר אחר השמאל, וגם הוא לא נזהר כראוי, שכן יסודו גרם לו. אמנם הוא לא ירד בס"א עצמו ח"ו כאלישע, אלא שהוא התחיל לנטות קצת אחרי הפסולת דיסוד העפר הנמשך לס"א, וקודם שנתקלקל מת. והיה בבן עזאי טעם נוסף, משום שלא נשלם עדיין בשנים, לכך לא יצא בשלום כר' עקיבא, הגם שהיה חסיד גדול.

שורש בן זומא הוא ביסוד הרוח, ובצד הרע נק' הרוח "פגע רע" ולכן אצלו "הציץ ונפגע", כי יסוד דרוח הוא שורש אחד עם צד מזרח שהוא באמצע, ואף הוא כלול מימינא ושמאלא, וצריך לזהירות גדולה שלא יטה לשמאל ובן זומא לא נזהר כראוי ופגע ברוחא דמטא לס"א הנקרא בשם פגע רע, שאינו הרע עצמו אלא פוגע ברע.

א' כן גרס היהל אור

ב' מ"מ גורם את המוסגר.

ג' דבי אדרא" נמחק במ"מ, ובמקומו איתא "דבאי דרא".

ד' דבאי אדרא" נמחק במ"מ, ובמקומו איתא יהודיע"ס עי' דף קמז ע"ב.

ה' לפומי (מ"מ).

ו' נמחק במ"מ.

ז' פחד (מ"מ).

ח' ובהאי קרא" נמחק במ"מ, וגורם את המוסגר.

ט' ארחין (אור יקר).

י' לילה ליל (מ"מ).

יא' דעילא (אור יקר).

יב' "בשירותא דתקונה" נמחק במ"מ, ובמקומו איתא "בשירותא דתיקונה".

יג' תיקוני (מ"מ).

יד' נמחק במ"מ.

טו' עילאה (נוסף במ"מ).

טז' נמחק במ"מ.

יז' נמחק באור יקר.

יח' עין הרע (נמחק במ"מ).

יט' דהדיה (נוסף במ"מ).

כ' נמחק במ"מ.

- כא מדורין (יהל אור).
 כב נמחק בדפ"מ.
 כג הכא (דפ"מ).
 כד כרזא (דפ"מ)
 כה דאיהי אהעבזידה נמחק בדפ"מ ובמקומו איתא דאהעבזידה.
 כו רזא דיהו"ה נמחק בדפ"מ, ובמקומו איתא דהוא
 כז לגבי מלכא נמחק במ"מ ובמקומו ואיתא למלכא.
 כח דרך אמת גורם את המוסגר ולא כ"נ"א". ונמחק בדפ"מ.
 כט נמחק במ"מ, ובמקומו גורם את המוסגר.
 ל אהו עמא" נמחה במ"מ, ובמקומו איתא לעמא.
 לב ושמא (אור יקר).
 לג אהקרי (אור יקר).
 לד דנהודה (אור יקר, וע"ה טנת"א ה).
 לה מ"מ גורם המוסגר.
 לו נמחק באור יקר.
 לז נמחק במ"מ ובמקומו גורם את המוסגר.
 לח נמחק במ"מ וגורם את המוסגר.
 לט נמחק במ"מ.
 מ נמחק באור יקר.
 מא מ"מ גורם את המוסגר.
 מב נמחק במ"מ.
 מג נמחק במ"מ.
 מד בהאי עלמא" נמחק במ"מ, ובמקומו איתא בהא.
 מה נמחק במ"מ.
 מו דאיסתילא"ת (מ"מ).
 מז נמחק במ"מ.
 מח מ"מ גורם את המוסגר.
 מט נמחק באור יקר.
 נ אהריס (אור יקר).
 נא דא שיר דא" נמחק במ"מ, ובמקומו גורם דשיר.
 נב נמחק באור יקר.
 נג נמחק באור יקר.
 נד מאי (מ"מ).
 נה ממנו (מ"מ)?
 נו לידע (אור יקר)
 נז נמחק במ"מ.
 נח נמחק במ"מ.
 נט נמחה באור יקר וגורם את המוסגר.
 ס הכי אוליפנא וקשין קראי דאי אינון" נמחק במ"מ.
 סא כדין (מ"מ).
 סב דלא (מ"מ).
 סג הענין (מ"מ).

- סד נמחק במ"מ.
 סה נמחק במ"מ, ובמקומו גורס את המוסגר.
 סו לגו (מ"מ"9.
 סז זמינין (מ"מ).
 סח נמחק במ"מ וגורס את המוסגר.
 סט זהב טהור (או ריקר).
 ע חזקיה (אור יקר)
 עא נמחק במ"מ וגורס את המוסגר.
 עב קריב (מ"מ).
 עג וכד הוה" נמחק במ"מ ובמקומו גורס אתה מוסגר.
 עד דעלמא (נוסף באור יקר).
 עה כל ואיהו (נוסף באור יקר).
 עו נמחק ביהל אור.
 עז לאתסדרא (יהל אור).
 עח איהי (יהל אור).
 עט ואיהי (יהל אור).
 פ אורד (יהל אור).
 פא נמחק ביהל אור.
 פב נמחק ביהל אור וגורס את המוסגר.
 פג מעלמו (יהל אור).
 פד דשכינתא תתאה" נמחק ביהל אור, ובמקומו איתא " בשכינה ".
 פה ו"י איהי (נוסף בדפ"ו).
 פו נמחק ביהל אור.
 פז מעפליס (יהל אור).
 פח אתרין (מ"מ).
 פט נל"עד דגרסינן ואיהו ה"י (מ"מ)
 ס אתתקף (אור יקר).
 סא בהדיה והו" נמחק באור יקר, ובמקומו איתא "ציה"
 סב וכו') ואיהו רזא לקבלא" נמחק במ"מ וגורס את המוסגר.
 סג נמחק במ"מ.
 סד נמחק במ"מ וגורס את המוסגר.
 סה יהו"ה אחד ושמו הוא אחד" נמחק במ"מ, ובמקומו גורס אתה מוסגר.
 סז ימינא דאיהו אתער רחימו" נמחק במ"מ, ובמקומו גורס את המוסגר.
 סז בהאי עלמא (נוסף באור יקר).
 סח כיון (אור יקר)
 סט מלכא (נוסף באור יקר)
 ק כתיב (נוסף במ"מ"N).
 קא נמחק במ"מ.
 קב מ"מ גורס את המוסגר.
 קג "כד מלכא עלאל" נמחק באור יקר, ובמקומו איתא "כמלכא".
 קד נמחק במ"מ וגורס אתה מוסגר.
 קה ה' ול" נמחק במ"מ, ובמקומו איתא "הל".
 קו בארס סתים" נמחק במ"מ" ובמקומו גורס אתה מוסגר.

- קז מ"מ גורם אתה מוסגר.
 קח מלין דאורייתא אתמרו" נמחק במ"מ, ובמקומו גורם "אתמרו מלין דאורייתא "
 קט נמחק במ"מ.
 קי נמחק במ"מ.
 קיא נמחק ביהל אור.
 קיב נמחק ביהל אור.
 קיג ולזמנין לחייבא מזדמנא" נמחק באו ריקר, ובמקומו איתא "דא איהו חייבא ואזדמנת"
 קיד ולאו איהו דדינא נוסף באור יקר)
 קטו ולא (נ"א שכיך) שייך (ס"א אחסי) בהאי עד לאעבר" נמחק במ"מ, ובמקומו איתא "ולא סגי בהאי עד לאעבר".
 קטז מ"מ גורם את המוסגר.
 קיז אי (מ"מ).
 קיח מ"מ גורם את המוסגר.
 קיט דמותא (מ"מ) 9.
 קכ דמלאכין (מ"מ) 9.
 קכא לסט"א (מ"מ) 9.
 קכב אור יקר גורם את המוסגר
 קכג נמחק במ"מ, וגורם את המוסגר.
 קכד בגלופוי (אור יקר).
 קכה דרום (מ"מ).
 קכז אלז"ל רופילין, עי' תרגום אסתר ט ו, ט יב.
 קכז גזפירא (רמ"ז).
 קכח ה' (זהר הרקיע)??
 קכט נמחק באור יקר).
 קל (נ"א י' י' לכל סטר ונ"א יח) י"ב" נמחק במ"מ, ובמקומו איתא י"ח.
 קלא דהאי רזא (נמחק במ"מ).
 קלב נמחק במ"מ.
 קלג מ"מ גורם המוסגר.
 קלד קיומא (מ"מ).
 קלה נמחק במ"מ).
 קלו נהמא (מ"מ).
 קלז נמחק במ"מ.
 קלח עם נוק' (מ"מ).
 קלט לרבי (מ"מ).
 קמ דאי (מ"מ).
 קמא מ"מ גורם את המוסגר.
 קמב אור יקר ומ"מ גור סאת המוסגר.
 קמג נמחק במ"מ, ובמקומו גורם את המוסגר.
 קמד נמחק במ"מ.
 קמה דקיימא בגופא (מ"מ).
 קמו וכד איהו (מ"מ).
 קמז במה (מ"מ).
 קמח ברוחא (אור יקר).

- קמט המוסגר נמחק במ"מ.
 קנ דיתעבד (מ"מ).
 קנא נמחק במ"מ.
 קנג ברא נהורא ואתני עמיה דיחשיד" נמחק במ"מ, ובמקומו איתא אתני עמיה לחשך
 קנז ועבר (מ"מ).
 קנד נמחק במ"מ.
 קנה נמחק במ"מ וגורס את המוסגר.
 קנו בר (נוסף במ"מ).
 קנז בתר לסגיד בטש בהוא שרביטא" נמחק במ"מ, ובמקומו איתא "בטש בהוא שרביטא בתר לסגיד".
 קנח מ"מ גור סאת המוסגר.
 קנט נמחק במ"מ.
 קס מכאן עד "ואסיר וכו'" נמחק באור יקר.
 קסא ישראל עמד (חמדת ימים).
 קסב ותיבז לי בנין דכרין לעבדין רעותך – נמחק בחמדת הימים.
 קסג נמחק בחמדת הימים.
 קסד דירתא (מ"מ).
 קסה בהיא שעתא דקא מזרכין על אשא אזדמנן ארבע רתיכין^{סה} ארבע משריין לתתא לאנהרא מההוא אשא
 מזרכין^{סה} ואינון אקרונ מאורי האש בגין כך בעינן לאכפיא ארבע אכבעאן דידא דימינא ולאנהרא לון מגו
 ההוא נהורא דשרגא^{סה} דמתברכא" נמחק במ"מ.
 קסו ובגיני רזא דא" נמחק במ"מ, ובמקומו איתא ובג"כ
 קסז צבואינא (אור יקר)
 קסח "כד אתא לאתכללא" נוסף ביהל אור.
 קסט בשורתא (יהל אור)
 קע נהורא (יהל אור דפוס אמסטרדם).
 קעא קדשיא"ל (יהל אור).
 קעב ענא"ל (יהל אור).
 קעג מתתא (יהל אור).
 קעד ממנא (נוסף ביהל אור).
 קעה כל אסותא" נמחק ביהל אור, ובמקומו איתא כלל
 קעו נמחק ביהל אור.
 קעז (לפתחא קדמאה דשמיה דכלל סנסני"ה דמניה נטיל) האי ממנא אחרא" נמחק ביהל אור.
 קעה דקיימא לפתחא קדמאה סנוסף ביהל אור
 קעט חיותא (יהל אור).
 קפ מלהטא חד (יהל אור).
 קפא לא עלו נשמתין חדתין בתר דאתחבר בי מקדשא (שעה"מ נה ע"א).
 קפב צנאיכו (יהל אור).
 קפג דרך אמת, ונמחק בדפ"מ.
 קפל נמחק ביהל אור?
 קפה דתריסר (יהל אור).
 קפו אמר מר מאי דכתיב (נוסף צבהיר).
 קפז "רואים את הקולות" נמחק צבהיר, ובמקומו איתא "נראים קולות".
 קפח וכתיב (צבהיר).
 קפט וראוהו (צבהיר)

- ק"ה וירד ה' על הר סיני אל ראש ההר, וכתוב אחד אומר סנוסף צהיר
ק"ח ומאין (צהיר).
ק"ט הדיבור (צהיר).
ק"י תנן (נוסף צהיר).
ק"כ צהרא (צהיר).
ק"ג צהרא (צהיר).
ק"ד ועל תלתא מנייהו (צהיר)
ק"ה צהרא (צהיר).
ק"ו נמחק צהיר.
ק"ז עזרוהו או אחד (צהיר).
ק"ח ה"א (ציהר).
ק"ט נמחק צהיר.
ק"י שורש (צהיר).
ק"כ אפניו אלף אופניו" נמחק צהיר, ובמקומו איתא אופניו אלף אפניו.